Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1902-1904

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkiv

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 1 KØBENHAVN DEN 3 JANUAR 1902 XXVIV AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Paa Grund af den nye Tarifs Indførelse er Tilgangen til Tyskland lukket — i Flensburg er der allerede udbrudt Konflikt — ligesom der ikke foreløbig udbetales Rejseunderstøttelse.

I Henhold til Meddelelse fra Dansk typ. Forenings Forretningsudvalg er der fra 1. Januar oprettet en Lokalafdeling i Bogense med Typograf Willumsen som Formand. Der udbetales herefter Rejseunderstøttelse i Bogense.

Samtidig er Afdelingen i Faaborg nedlagt og underlagt Odense som Filial.

A. Knudsens Trykkeri i Horsens er blokeret.

Plads maa ej modtages i Svendborg før efter Henvendelse til Lokalformanden.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Lidt om Rejseunderstøttelse.

Om Udbetaling af Rejseunderstøttelse opstaar der nu og da divergerende Meninger mellem de Rejsende og Afdelingsformændene, der som oftest kan være meget tidsspildende for Afdelingsformændene og derfor helst skulde undgaas.

Ved nogle Eksempler skal vi forsøge at fremdrage nogle af disse Tilfælde.

Først maa det fremhæves, at Rejseunderstøttelsen er fastsat i Dagpenge à 1.25, at Rejsetabellen er beregnet efter 20 Km. eller knapt tre Mil pr. Dag, samt at der udbetales for mindst én Dag i hver Lokalafdeling, uanset at der er kortere Afstand. Derimod maa der ikke udbetales paa samme Dag i flere Byer og ikke for flere Dage end Rejsetabellen hjemler.

Det er særlig udenlandske Kolleger, der misforstaa disse Regler. Det hænder, at disse f. Eks. kommer til København og der hæver Rejseunderstøttelse og Ophold fra 1—6; bliver saa liggende der i en halv Snes Dage, lad os sige til 16., kommer til Køge eller en anden By og gør Paastand paa 10 Dages Understøttelse eller paa at faa Understøttelse for 7. og 8., i sidste Tilfælde for paa samme Dag at stille i næste By for at hæve Understøttelse for 9. og 10. Og hvis det lykkes, stiller de følgende Dage i andre Byer og fremsætter Krav paa lignende Vis om de følgende Dage. Dette er naturligvis galt. Er der udbetalt Understøttelse i København den 6. og den Rejsende kommer til Køge den 16., kan der dèr kun udbetales for to Dage i Henhold til Tabellen, og da kun for 15. og 16. Først den 17. kan der i næste By udbetales og da kun for denne Dag.

Omvendt kan man ikke faa Forskud paa Rejsehjælp. I Rejsehjælp er der altsaa ikke noget, der hedder Surkaal eller Sødkaal. Man faar, hvad man har fortjent, men heller ikke mere, idet hver Dag har nok i sin Plage. Det bliver den Rejsendes sorgløse Betragtning, som Foreningen har bygget Understøttelsen paa, netop for at »Plagen« kan blive fordelt over alle Ugens syv Dage.

Man har indvendt, at det kan være lige meget, om den Rejsende opholder sig i en By i flere eller færre Dage, økonomisk sét maatte det komme ud paa et. Dette er dog ikke ganske rigtigt. Rejseunderstøttelsen ydes jo tillige for at fordele den ledige Arbejdskraft. Der ydes ens til egne og udenlandske Medlemmer. Den ydes efter en lavere Karenstid eller efter et mindre Antal Ugebidrag end Understøttelse paa Stedet. Skulde der indføres andre Regler end de nu fastslaaede, kunde vi komme til at bære en uforholdsmæssig stor Del af Byrden ved Underhold af vore gensidige Foreningers Arbejdsledige, uden at vi til Gengæld havde samme Ret for vore Medlemmer paa det gensidige Omraade. Derfor kommer det økonomisk sét ikke ud paa et, hvorledes Rejseunderstøttelsen ydes.

Skal den Rejsende da daglig fare uden Rastdage indtil han har opspist de 90 Dage eller paa Vejen erholder Arbejde? Nej, det forlanges ikke. I Hovedstæden er der bl. a. Opholdsdage. Imellem ikke faa Byer er der kun halvanden Dags Vejlængder, men der udbetales ligefuldt for to, hvis der benyttes to Dage til Rejsen. Det praktiseres jo ret almindeligt, at den Rejsende i saadanne Tilfælde opholder sig paa sidste Udbetalingssted en Dag længere og saa tager Strækningen paa én Dag.

Herfor bliver der fornuftigvis ikke lagt Hindringer. Naar Naturen lægger sig i Vejen for Fremmarschen, har man ogsaa Opholdsdage, men disse maa udbetales i Opholdsafdelingen og tillægges det samlede Antal Rejsedage dèr. *Søn- og Helligdage kan man altid betragte som Opholdsdage*, hvilket er fastslaaet i det sidste Forbundsstyrelsesmøde. Kun hvis de ikke benyttes, erholder man dem ikke godtgjort, idet ingen kan udbetales to Dages Understøttelse for en og samme Dag.

Tager man f. Eks. Svendborg—Rudkøbing—Spodsbjerg—Nakskov paa én Dag, erholdes kun én Dags Understøttelse med Overfartspenge i Svendborg og Rudkøbing. Erholdes der en Dags Understøttelse i Rudkøbing for denne Dag, kan man ikke samme Dag ogsaa erholde Understøttelse i Nakskov. Man maa forblive i Rudkøbing Udbetalingsdagen, den næste Dag kan man tage til Nakskov og der erholde Understøttelse for Overfartsdagen, tager man saa samme Dag til Maribo, udbetales der ingen Understøttelse dér den Dag, men først den næste igen. Altsaa den 1. i Svendborg, den 2. i Rudkøbing, den 3. i Nakskov og den 4. i Maribo. Er man kun to Dage om denne Rejse, udbetales kun for to Dage; men er man 6 Dage om den samme Rejse, udbetales kun for 4, én Dag i hver By, med mindre man f. Eks. i Rudkøbing er opholdt to Dage af Ishindringer eller lign., men saa skal de to Dage udbetales i Rudkøbing og tillægges det samlede Antal Rejsedage. Det eventuelle Ophold skal stadig godtgøres, hvor Opholdet sker.

Opholder den Rejsende sig i en Afdeling i flere Dage uden Understøttelse, skal dette bemærkes i Bogen.

Rettelser i Rejselegitimationen maa ikke finde Sted. En saadan er ugyldig.

Naar en Rejsende forlader Landet, skal han ikke have Rejselegitimation med. Derimod indføres i Bogen under den sidst modtagne Understøttelse: »Boghaveren rejser efter . . . Dages dansk Understøttelse (Rejse- eller Underst. p. St.) til Udlandet«.

Naar en Rejsende slutter en Rejse og træder i Plads, indføres ligeledes i Bogen: »Boghaveren traadte efter . . . Dages Understøttelse i Plads«.

Tiltræder en Rejsende dansk Omraade fra Udlandet uden at have tilhørt en dér bestaaende Organisation medens han arbejdede dér, betragtes han som nyt Medlem. Har han undladt at opfylde sine Forpligtelser til en gensidig Forening, mister han al Ret indtil den Dag, han berigtiger sit Forhold.

Forfalskning af Medlemsbog eller Legitimation medfører *Udelukkelse.* Pantsætning af Medlemsbogen mældes straks til Forbundsstyrelsen, som efter Omstændighederne *kan* idømme Vedkommende Karantæne indtil et halvt Aar, dog kun hvis han ikke forinden selv har indløst Bogen.

Et Medlem kan i Danmark nyde 90 Dages Rejseunderstøttelse. Men nyder han Rejsehjælp før eller efter at have nydt Underst. p. Stedet, er det samlede Antal Understøttelsesdage kun 70.

Overfartspenge udbetales altid forud i den Overfartsstedet nærmest liggende Lokalafdeling med nøjagtigt det Beløb, Overfarten koster.

Hvor det forenede Dampskibsselskab besørger Trafiken, udsteder Lokalformanden en Overfartsbillet, hvoraf Eksemplarer kan rekvireres hos Forretningsudvalget. I saadanne Tilfælde maa Overfarts*penge* altsaa ikke udbetales.

Til Udlandet gives hverken Overfartsbillet eller Penge.

Benytter den Rejsende ikke den udstedte Overfartsbillet eller de udbetalte Penge til Overfart, maa han straks tilbagelevere det modtagne.

I begge Tilfælde afgives Kvittering. Lokalfmd. maa passe paa at faa de udstedte Overfartsbilletters Antal noteret paa Kvartalsregnskaberne, idet der ellers fremkommer Uoverensstemmelse med Dampskibsselskabets Regning og Hovedkassererens Opgivende.

Nytaarshilsener.

For den store Mængde Hilsener, der er sendt Redaktionen i Anledning af Aarskiftet, takker vi Kollegerne og beder alle modtage vor hjærteligste Genhilsen.

Blandt de tilstillede Nytaarskort fandt vi nedenstaaende smukke, lille Digt, som vi har taget os den Frihed at aftrykke. RED.

Ved Aarskiftet.

Det første Aar af Seklet svandt,
det Sekel hvori vi skal dø,
at nye Slægters spæde Frø
kan vokse op paa hver en Kant.

Det Aar der gik, hvad bragte det?
For nogle Sorg, for mange Savn —
ja, der var dem, der kun blev mæt
ved Juletid — i Jesu Navn.

Det nye Aar, som nu vi faar,
gid det maa bringe gode Tider
for alle, der paa Jorden lider — —
Til Lykke med det nye Aar!

L. J.

Illustreret Familie-Journals 25 Aars Jubilæum.

Carl Allers Familie-Journal er det eneste danske Blad, som i Abonnentantal kan maale sig med de store Verdensblade. Intet illustreret Ugeblad i Verden har naaet en Udbredelse som den. Den udgaar i en dansk, norsk og svensk Udgave og trykkes i ca. 250,000 Eksemplarer, hvoraf de 50,000 afsættes i Norge; Resten fordeles ligelig paa Danmark og Sverige.

Bladets aarlige Omsætning er henved halvanden Million Kroner og angaar fornemmelig Bogtrykvirksomhed. *Typograf-Tidende,* der ogsaa er et Ugeblad, om end ikke altid illustreret, betragter derfor Familie-Journalen som sin Kollega og ønsker Jubilaren: Til Lykke! Det er os saa meget kærere at kunne gøre dette, som vi aldrig har haft noget udestaaende med vor store Broder, hvis Fader og Grundlægger har vundet almindelig Sympati som human Arbejdsgiver.

Carl Aller er født den 25. November 1845 i København og blev af Faderen, der var Brændevinsbrænder og havde ladet Sønnen faa en god Skolegang, sat i Lære hos Aamodt som litografisk Gravør.

Allerede i Læretiden spekulerede Aller paa at opfinde en Metode, ved hvilken han ad kemisk Vej, uden Brug af Gravstift, kunde overføre Billeder fra andre Blade paa Stenen og reproducere dem. Han var uden Midler, og Eksperimenterne kostede Penge; men udholdende, energisk og nøjsom, som han var, vilde han føre Forsøgene til Maalet. Karakteristisk for ham er det, at da han som Læredreng daglig fik 13 Skilling af sin Moder til at spise for i Dampkøkkenet, fordi Vejen til Hjemmet var for lang, fandt han en Kafé i Nærheden, hvor han kunde købe sig Kaffe og Brød for 6 Skilling og spare Resten til Anskaffelse af Materialier. Det lykkedes ham virkelig, før nogen anden herhjemme, at finde Midlet til Overføring af trykte Billeder og hermed var Opfindelsen gjort. A. fik foreløbig 200 Rdlr. af det Ørstedske Legat; kort efter kom Nationalbankens Direktør, Konferensraad David, til ham og spurgte ham, om han ogsaa var i Stand til at eftergøre Pengesedler. A. svarede ja, og lavede i Aamodts Officin en Bunke Femdalersedler, som var saa godt trykte, at de intet anende Kontrollører ved Eftersynet i Nationalbanken tog dem for ægte. A. afslog Bankens Tilbud om at blive deres tekniske Konsulent og fik saa 800 Rdlr. udbetalt efter først bekræftende at have besvaret Bankens Forespørgsel, om han kunde trykke dem ueftergørlige Pengesedler; han forlangte imidlertid hertil nye Maskiner, som Konferensraaden ikke vilde anskaffe. Den Dag i Dag kan vore Pengesedler eftergøres.

Fra Englands Bank, hvor man med Interesse havde hørt om Allers Opfindelse, kom der Anmodning til ham om at eftertrykke nogle af deres Pengesedler. Han gik med Glæde ind herpaa, men den daværende Politiinspektør Hertz kaldte ham samtidig til sig og forbød ham at fortsætte Forsøgene, og Aller maatte — for ikke at blive betragtet som Falskmøntner — sige nej til det engelske Tilbud.

Aller oprettede derefter sammen med Fotograf Svendsen et Stentrykkeri, som indførte den første Hurtigpresse. Da ingen af Kompagnonerne havde Kapital, blev de nødsaget til at sælge Forretningen, som Aamodt afkøbte dem, dog kun paa Betingelse af, at Aller forpligtede sig til at arbejde for ham i 10 Aar. Allerede 3 Aar efter blev Aller løst fra Aamodt; han trykkede nu sammen med Boghandler Völdike Dorés Billedbibel, men maatte ogsaa opgive denne Virksomhed, idet en gammel Konvention mellem Danmark og Frankrig forbød Eftertryk af Illustrationer — og Dorés Bibel var trykt i Paris.

Aller kunde nu atter begynde forfra. Han var bleven gift med Laura Biering, født 14. Januar 1849 og Datter af Urtekræmmer B. Ogsaa hun havde nydt en omhyggelig Skoleundervisning, men havde, ligesaa lidt som Aller selv, Formue.

Ægteparret blev enige om at udgive en *Mønstertidende;* Fruen skrev og A. trykte den, først paa en Stentryk-Haandpresse og senere, da den havde slaaet an, paa en Hurtigpresse. Opmuntret af dette Held; besluttede A at udgive Familie-Journalen, hvis første Nummer udkom 7. Januar 1877. Ogsaa her var Fru Aller Forfatterinde, A. selv den tekniske Udfører. I Begyndelsen tryktes den paa Stentrykpresse; Sætningen udførtes hos en anden Bogtrykker og overførtes tilligemed Billederne. Dens Oplag var 4000 det første Aar, 15,000 det andet og allerede det tredje Aar 34,000. Saa anskaffede Aller fra Begyndelsen af det 4de Aar Skrift og Hurtigpresse og trykte Familie-Journalen i Bogtryk. Slag i Slag fulgte nu de tekniske Fremskridt i Driften: Ætsning, Galvanoplastik, Stereotypering, Bogbinderi o. s. v. Samtidig med at Oplaget steg, voksede Bladet i Omfang: 1884 kom »Børnenes Bog«, 1885 »Raadgiver for Hus og Hjem«, 1897 »Nyt fra alle Lande«.

Medens Oplaget kun steg fra 60,000 i 1886 til 81,000 i 1896, er det — samtidig med Startningen af Ugebladet »Frem« — naaet op til 188,000 i 1899 og endelig i Aar til omtrent 250,000.

Familie-Journalen beskæftiger i Danmark 240, i Norge 20 og i Sverige 80 Personer. Af Bladbude har Aller i København alene 56.

Den svenske Familiejournal er fra 1894 et Aktieselskab, den norske stiftedes 1898, ligeledes paa Aktier. Aller har vel den største Part i disse Foretagender, men dog ingen Del i deres Drift. Det gamle Lunoske Bogtrykkeri, som A. købte i 1900, overlader han ganske til en Bestyrers Forsorg.

Hans og Fruens Tid og Interesse optages hovedsagelig af Virksomheden i Blaagaardsgade, der er Familie-Journalens Hovedsæde, og hvor den ældste Søn leder Arbejdet i nøje Overensstemmelse med sin Faders og Moders Anskuelser og Ønsker, og et af Allers inderligste Ønsker er det, at de mange Arbejdere skal føle sig tilfreds under hans

Tag. Den Hjælpsomhed, Aller almindeligvis er bekendt for, og som har givet sig Udslag mere end én Gang overfor Den typografiske Forenings arbejdsløse og syge, kommer ikke mindre til Syne overfor de af hans egne Arbejdere, der ved Sygdom og Ulykke er komne i Trang. Men A. giver stilfærdigt, i Reglen anonymt og næsten altid uden at betænke sig længe. Han gav sidst Typograferne 4000 Kr. til Hjælp til et Brystsygesanatorium, efter at have talt med dem om Sagen i en halv Time.

Det virkelig gode Forhold, der hersker mellem Hr. Aller og hans Arbejdere, er vel ikke mindst en Følge af, at Aller først og fremmest selv bestræber sig for at være mild og human. Og som man raaber i Skoven, faar man Svar!

Hr. Aller og Illustru har formaaet at skabe en god Familie-Journal for Hundredetusinde Familier i Landet. Vi vil ønske dem til Lykke med deres Værk, haabe, at det altid maa blive det gode Familieblad, det hidtil har været, baade for de mange, mange Familier ude i Landet, for den store Familie i Blaagaardsgade og saa for Aller og hans eget Familiehjem.

Den typ. Trykkerforening

afholder

JUBILÆUMS-KARNEVAL

(25. Aargang)

Lørdag den 1. Februar 1902

i Wittmacks Lokaler, Gl. Holm.

Musiken under Direktion af Regimentsmusikdirektør A. HALLING.

Indgangen aabnes Kl. 8½.

Kl. 9—11: **Optræden af forskellige grundkomiske Masker.**

Levende Billeder af Karnevalslivet!

Kl. 10: Gæsteoptræden af

De tre Vidundere,

nemlig **Scheibelein**, Krigsministeræmne, **Jomfru Tidsfordriv**, Medl. af Vigilia og **Niels Nielsen**, Svansbjerg, verdensberømt Opfinder og Bogtrykker.

Kl. 10½: **Mestersangerne**

eller

Haandværkerdeputationernes Konkurrence.

Stor Haandværkerfest med Optog, røde Blaalys, Apotheoser og andre Oser.

Ikke tidligere sét i København. Næsten **alle Fag** er repræsenterede i Optoget, hvori **30 Personer** medvirker. Efter Ankomsten til **Festpladsen** vil de forskellige Haandværkere foredrage deres Fags Viser, hvoraf der ikke er særlig Grund til at fremhæve nogen, da de alle er lige interessante.

SOLO og KOR

Elegante Kostumer

Sensationelt

Kl. 11½: **Demaskering,**

indtil da maa ingen deltage i Ballet uden at være maskeret.

Kl. 12: **Fællesspisning** à la carte à 1 Kr. pr. Kuvert.

Ballet ledes af en Balinspektør.

Billetprisen er 1 Kr. 25 Øre for en Herre og 1 Kr. for en Dame. Tilskuer-Billetter à 50 Øre og Børne-Billetter à 35 Øre. — Børne-Billetter faas dog udelukkende hos Kassereren.

Tilskuere kan deltags i Ballet efter Kl. 12 mod at løse Baltegn à 75 Øre for en Herre og 50 Øre for en Dame.

Besøgende indført ved et Medlem kan deltage.

NB. Styrelsen kan paa given Anledning forlange Legitimation af de Deltagere, som d'Hrr. Medlemmer maatte indføre.

Billetter erholdes hos Kassereren samt hos Styrelsens Medlemmer og Inkassatorerne.

STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

De kvindelige Trykkeriarbejdere, Den typ. Trykkerforening, Enkekassen og Den typ. Forenlng

afholdt 2. Juledag en Fællesgeneralforsamling for at drøfte Foreningernes Stilling til Budet Haastrup. Til Dirigent valgtes WARTENBERG og til Sekretær NIELS HANSEN.

P. LAURITZEN gjorde kortelig Rede for Sagen, der jo var kendt gennem Dagbladenes Omtale af den. Haastrup havde allerede de første 2 Uger, han var fast ansat, haft et ubetydeligt Underskud, men den 3. Uge, Ugen før Jul, blev han borte med de inkasserede Penge; 533 Kr. 46 Øre af disse Penge havde han ladet blive i sit Hjem. Taleren udtalte, at naar nu Generalforsamlingen var sammenkaldt, var det sket, for at den kunde tage Bestemmelse om, hvorvidt man ønskede Haastrup straffet eller ej. Tabet for de forskellige Foreninger var som følger: Den typ. Forening 401 Kr. 21 Øre, Trykkerforeningen 116 Kr. 05 Øre, Kvindelige Trykkeriarbejdere 41 Kr. 99 Øre, Enkekassen 199 Kr. 82 Øre. At Tabet ikke blev større, var begrundet i, at Fru Haastrup havde overleveret de 533 Kr. 46 Øre, der var bleven fordelt paa de respektive Foreninger. WARTENBERG, RENÈ-LASSEN, LAUR. JENSEN, NIELS HANSEN og WILLIAMSEN ønskede ikke Manden straffet, hvorimod H. C. HANSEN, NORDLUNDE, C. L. PETERSEN, C. CHRISTENSEN og flere Talere forlangte Haastrup straffet.

Følgende Resolution, stillet af Renè-Lassen, Niels Hansen og Laur. Jensen, blev derefter sat under Afstemning:

»Idet Forsamlingen misbilliger vor Kollega, Vald. Haastrups Forbrydelser mod Organisationen, beslutter den ikke at udlevere ham til Myndighederne, men holde Dom selv indenfor Organisationen, saaledes at Haastrup inden Løsladelsen forpligter sig til at godtgøre Foreningerne Tabet.«

Resolutionen *vedtoges* med 66 Stemmer mod 56.

Derefter hævede Dirigenten Generalforsamlingen.

Nær og Fjærn.

Kallundborg Dagblad kan den 6. Januar fejre sit 25-aarige Jubilæum, idet Bladet i 1877 paa denne Dag begyndte at udkomme. Fhv. Folketingsmand ANDR. SØRENSEN, der startede Bladet, har i den lange Tid været knyttet til det som dets Redaktør.

Typografstrejke i New-York. I et Brev af 10. December til en hjemvendt Kollega meddeles, at der samme Dag er udbrudt en Strejke paa New-Yorks tre største Trykkerier, og at Strejken næste Dag vil blive erklæret paa samtlige Bogsætterier i Byen, der ikke vil underskrive Fordringen om 2 Dollars mere om Ugen. Lønningen, der tidligere var 18 Dollars, vil derved blive 20 Dollars (ca. 74 Kr.). Bladene deltager ikke i denne Lønbevægelse, da Lønningerne i disse er betydelig højere.

— Efter en senere Meddelelse varede Strejken kun 3 Dage, da Principalerne saa tilbød en Lønforhøjelse af 1½ Doll. om Ugen, hvilket Typograferne gik ind paa. Lønnen er saaledes for Tiden i New-York 19½ Dollars (ca. 72 Kroner).

Ludvig Hesse, som døde Torsdag den 2. Januar, begraves paa Søndag den 5. Januar Kl. 1½ fra Garnisons Kirkegaards Kapel.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 29. Decbr.

Aftenbladets Forhold drøftedes og Beslutning toges. Et Medlems Barn var under et Ophold paa Vallø kommen til Skade og kunde efter Lægens Skøn ikke flyttes de første 3 Uger. Senere havde Barnet faaet Bandage til det ene Ben. Det vedtoges at refundere Lægehonoraret og Bandagens Udgifter. Maskinsætterne i Bladsatsfabriken ansøgte om Optagelse — henvistes til Generalforsamlingen. I Anledning af en Skrivelse fra de samv. Sygekasser ang. fælles Avertering vedtoges det at paalægge vore Repræsentanter indenfor de samv. Sygekasser bestemt at modsætte sig et saadant Forslag. En Del af *Berl. Tid.s* Personale havde dels i *Ny Typ. Tid.*, dels ved Cirkulære angrebet saavel Styrelsen som den i sin Tid i Anledning af vedk. Sag afholdte Generalforsamling. Saafremt Medlemmer føler sig forurettede enten af Styrelsen eller af en Generalforsamling, maa de gaa den i Lovenes § 15 anviste Vej — forlange en ekstraordinær Generalforsamling indkaldt.

SEKRETÆREN.

Fællesstyrelsesmødet.

Efter en længere Diskussion, hvori saa godt som alle Medlemmerne deltoge, vedtoges det dels at antage et nyt Bud, dels at sætte Kavtionen til 2000 Kr., og, forsaavidt denne tegnedes i Kavtionsforsikrings-Selskabet, da at indbetale Præmien gennem Kassererkontoret.

Til den ledige Plads havde der meldt sig 18 Ansøgere. Det vedtoges med 11 Stemmer at antage Hr. Trykker Herman Jensen.

Derefter drøftedes Arbejdsanvisningen og Udbetalingen af det frivillige Fond, hvilket Arbejde sluger en uforholdsmæssig Tid for den typ. Forenings Kasserer. Spørgsmaalet henvistes til Forbundsstyrelsen.

SEKRETÆREN.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 5. Jan. Kl. 1—4* i **Industriforeningens Foredragssal**. Udstilling: Skandinaviske Bogarbejder fra 1901 etc.

Typografernes Stiftelser.

Meddelelse.

I Anledning af, at Budet for Den typ. Forening har misbrugt sin Stilling og ligeledes foranlediget af andre Ulæmper, som ved Bud finder Sted, har Styrelsen med Sanktion af Generalforsamlingen vedtaget, at Inkassationen bør foregaa paa den tidligere praktiserede Maade ved at d'Hrr. Inkassatorer hvert Kvartal indbetaler til Kassereren personlig de af dem opkrævede Bidrag. Som Følge deraf og stolende paa sædvanlig Interesse for Stiftelserne, opfordrer vi indtrængende de ærede Herrer Inkassatorer til at *indbetale Oktober Kvartals Kontingent til Hr. Kasserer J. F. Møller, Mysundegade 30, 3, som træffes paa Søndag den 5. Januar fra Kl. 10—12.*

Bortgivelse af 2 Friboliger.

Ved den stedfundne Afstemning erholdt C. L. JØRGENSEN 244 St., E. LINDAHL 241 St. og P. C. MADSEN 7 St.

Der var ialt afgivet 247 Stemmer. En Del Stemmesedler indkom efter Tidsfristens Udløb. De to førstnævnte faar saaledes Friboligerne.

J. F. MØLLER. GUSTAV CLAUSEN.

Til **Juleuddelingen** har jeg til Dato endvidere modtaget: Hoffensbergs Bogtrykkeri (Sættere og Trykkere) Kr. 4.50, Allers Sættere (5. B.) 5.15, Langkjærs Bogtr. 3.75, Aalborg Lokalafdeling 19.00, Aftenbl. 2.00, Hoffmans Bogtrykkeri 3.00, ialt 37.40, med det tidligere indkomne 264.95, tilsammen Kr. 302.35.

Hermed slutter Indsamlingen.

Den 31. Decbr. 1901. V. BERGENHOLZ.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	5.70	Overført...	63.80
Aftenbladet	5.00	Hoffmann	2.70
Agrardagbladet	3.20	Hohlenberg	2.20
Allers Sættere	12.45	Axel Holm	4.45
do. kv. Trykkeriarb.	1.60	Henrik E. Jensen	0.50
Birch	1.95	Jørgensen & Co.	2.00
Bording	9.00	do. kv. Trykkeriarb.	0.20
Børsen	3.80	L. A. Jørgensen	3.15
Centraltrykkeriet (kvindel.)	1.30	Kassererkontoret	0.50
Citytrykkeriet	1.30	Kristeligt Dagblad	3.80
Eksprestrykkeriet	3.10	Luno	7.65
Fehlhaber	0.60	Middagsposten	5.00
Ferslew	1.00	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.20
Graphic	1.00	do. kv. Trykkeriarb.	1.95
Græbe	3.50	O. C. Olsen & Co.	10.00
Wilh. Hansen	2.00	P. Petersen	2.55
J. Henriksen	1.25	Politiken	15.80
Hoffensberg	4.05	Rasmussen & Olsen	1.30
do. kv. Trykkeriarb.	2.00	Soc.-Dem. (47.—48. B.).	14.20
Overføres...	63.80	Ialt...	143.95

Endvidere diverse Bidrag: Carl Lauritzen 0.25, Hjørring Lokalafdeling 6.00, Horsens do. (Socialdemokraten 4.80, de øvrige Trykkerier 3.85) ialt 8.65, Den typ. Forenings Hovedkasse 100; tilsammen Kr. 258.85.

Kassebeholdningen var d. 25. Dec.		Kr. 22.19
Indtægt 25.—31. Dec.	Kr. 258.85	
Udgift 25.—31. Dec.	» 214.00	
Kassebeholdningen er d. 31. Dec.	» 67.04	
Merindtægt 25.—31. Dec.	Kr. 44.85	
		Kr. 22.19

Den 31. Dec. 1901. V. BERGENHOLZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra Kl. 7½—8½.

Ny Læge paa Østerbro.

Hr. Dr. Møller er fratraadt fra 1. Januar 1902 og i hans Sted er antaget Hr. Dr. **V. Eilschou-Holm**, J. E. Ohlsens Gade 1, 1 tr. 1—2. Søndag 8½—9. STYRELSEN.

Udmældt: V. C. Bergs Hustru Kirstine.

Død: Ludvig Gustav Harald Hesse, 34 Aar.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

I **Bogense** er oprettet en Lokalafdeling med Typ. WILLUMSEN som Formand.

Faaborg-Afdelingen er nedlagt og bliver Filial under Odense.

FORRETNINGSUDVALGET.

Tiltraadte: Kolding, 1393, P. Christoffersen (arbl.) fra Esbjerg og 1509, Erik L. Madsen fra Brønderslev i Pl. Brønderslev, 1084, Chr. Sørensen-Kjeld (arbl. fra Aarhus). Løgstør, 1425, Marinus Pallesen.

Bortrejste: Hillerød, 1572 (Norsk Ctf.), Hjalmar Johansen (paa Rejse). Esbjerg, 1393, R. P. Christoffersen (arbl.) til Kolding og 1314, Niels Carl Olsen (arbl.) til Kolding. Slagelse, 969, H. P. Køhke (arbl.) til Svendborg. Hjørring, 1593 (Den t. F.), K. K. F. Piil Frederiksen paa Rejse. Nykøbing M. (Skive), 1358, Hans Rasmussen (paa Rejse). Kolding, 996 (Norsk Ctf.), P. V. Boyesen til Pl. i Kbhvn. og 1493, P. Viby Petersen fra Vejen til Esbjerg. Brønderslev, 1509, Erik Madsen-Larsen (arbl.) til Kolding.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

D'Hrr. Inkassatorer bedes indtil Budforholdet er ordnet indbetale Kontingentet i Niels Hemmingsensgade 8, 1. Sidesal Fredag og Lørdag Aften Kl. 7—8.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Udslettet for Restance: Jenny Førster.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse til Aarsfesten 9. Febr.

ANNONCER
Som Kompagnon

i et Bogtrykkeri i København med god Kundekreds og to store Hurtigpresser kan optages en dygtig Fagmand i Stedet for en, der vil udtræde. 5 à 6000 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »443« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig **Sætter-Trykker,** der kan udføre Akcidensarbejde, kan faa fast Plads til 1. Februar eller senere. Billet mrkt. »445« indsendes til Ekspeditionskontoret.

Middag eller **fuld Kost** hos en Kollega. Rosenborggade 5, 3. S. Opgang i Porten tv. *Jensen.*

Trykker.

En yngre Trykker, dygtig til Avis- og al Akcidensarbejde, søger Plads snarest. Billet mrkt. »Trykker« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En hurtig og paalidelig **Maskinsætter** (»Typograf«) kan straks faa Plads. Billet mrkt. »444« indlægges paa Fkspeditionskontoret.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 10 JANUAR 1902 XXIX AARGANG

Paa Grund af den nye Tarifs Indførelse er Tilgangen til Tyskland lukket — i Flensburg er der allerede udbrudt Konflikt — ligesom der ikke foreløbig udbetales Rejseunderstøttelse.

A. Knudsens Trykkeri i Horsens er blokeret.

Plads maa ej modtages i Svendborg før efter Henvendelse til Lokalformanden.

Gespenstet.

HR. A. L. er endnu ikke kommet sig efter det kolde Bad, som de to Artikler i *Ny typ. Tid.* betød for ham. At han just derfor behøvede at være grov og uartig, synes vi ikke, men da Opdragelse jo, som bekendt, ikke er hans stærke Side, tilgiver vi ham gærne hans grove Mund. Den kan han nu en Gang ikke skille sig fra.

Hvor meget Hr. A. L. saa end gør Forsøg paa at stille Sagen paa Hovedet, kan han dog ikke komme bort fra Kærnepunktet: at han paa Grund af en Forskel paa **3 Øre** pr. 1000 erklærede *det* for elendigt, som han i det foregaaende Numer jublede over. Thi det maa man jo nemlig lægge Mærke til, at medens vi gentagende, lige fra første Begyndelse, har erklæret os for utilfredse med det endelige Resultat og stadig har hævdet, at vi kun i Betragtning af Forholdene kunde anbefale at stemme for det, var det Hr. A. L. — i sidste Nr. af *Ny typ. Tid.* tilstaar A. L. nemlig nu, at det virkelig var ham, som havde skrevet den famøse Artikel om den »sejrrige Tarifbevægelse i Provinserne« — som betragtede Resultatet af Tarifforhandlingerne som en »Sejr« for Provinstypograferne.

Intet Øjeblik har vi været af denne Mening, men vi har ganske vist sagt og siger fremdeles, at Hr. A. L.s **eneste** Grund til **nu** at være misfornøjet med Provinstarifen ikke eksisterer i det Omfang for os som for ham. Det er saa klart som Dagen, at vi helst havde ønsket Tusindbetalingen for Bogsats og den faste Løn sat til henholdsvis 37 og 39 Øre pr. 1000 og 23 Kr. ugenlig, eftersom Forslaget lød derpaa. Provinsprincipalerne satte sig jo imidlertid absolut herimod, og den fiffige Anvisning, Hr. A. L. giver, at Dansk Typografforbunds Ledelse skulde have »sonderet Terrænet hos Bogtrykker-Ledelserne her i København« for at gennemføre en Landstarif, da der saa allernaadigst vilde være blevet indrømmet 37 og 39 Øre pr. 1000 i **alle** Provinstrykkerier for Bogsats, er saa naiv og enfoldig, at vi end ikke tiltror »Den pantsatte Bondedreng« at kunne være kommet med en saadan Bemærkning. Selv han vilde nemlig nok kunne forstaa, at i et Forhold, hvor det er Provinsprincipalerne, som har det afgørende Ord, vilde det nytte forbandet lidt at have de københavnske Bogtrykkeres — i dette Tilfælde deres Konkurrenters — Anbefaling for at vedtage det. Hr. A. L.'s Opblæsthed om at vide Besked med alle mulige Forhold har vi truffet adskillige Gange; ingensinde har den dog givet sig et saa klassisk Udtryk som her, hvor han forsikrer, at han véd, at man **uden Kamp** (udhævet af A. L.) vilde kunne have faaet ovenstaaende Resultat, uagtet den Part, i hvis Haand Afgørelsen laa, Provinsbogtrykkernes Ledelse, bestemt afviste Typografernes Forslag.

Provinstypografernes Forslag indeholdt, som sagt, Satser for Bogsats og Fastløn, som holdt sig tæt op ad den københavnske Tarif. Det lykkedes at gennemføre Fastlønnen paa 22 Kr., medens man maatte nøjes med en Tusindbetaling paa henholdsvis 32 og 34 Øre. Selvfølgelig var man ikke tilfreds med Tusindbetalingen, men Motivet bundede ikke i det Snæversyn, at det kun var for det københavnske Arbejdes Skyld. Thi i dette vidste man, at det højeste Antal, som beskæftigedes Aaret rundt i Provinserne, androg 30 Mand. Hr. A. L. bestrider dette, men kan naturligvis ikke anføre et eneste Modbevis. Herom ved Dansk typ. Forenings Tillidsmænd sikkert bedre Besked end Hr. A. L.

Hr. A. L. skrev endvidere:

> Sandheden er jo nemlig den, at ikke faa Provinstrykkerier have Kontorer eller stedlige Agenter her i Byen, der kapre en Mængde Arbejde til Provinserne, at der til Tider i Næstved har været beskæftiget en Snes Typografer i københavnsk Arbejde, at flere Ugeblade og Tidsskrifter, der tidligere tryktes her i København, nu trykkes i Provinserne, og at selv vore store Forlæggere og Forretningsmænd faa udført en betydelig Mængde Arbejde i Provinserne; eksempelvis kan anføres, at Det nordiske Forlag lader trykke i *Aarhus Stiftstidende*, Magasin du Nord og Illum hos Bang i Næstved og det er ikke Smaating, der her er Tale om.

Det var altsaa *Kendsgerningerne*, hvormed Hr. A. L. vilde bevise, at Københavns Typografer led Skade ved den antagne Provinstarif. Hidindtil havde A. L. jo kun ytret sin Misfornøjelse med Ord, Ord og atter Ord; nu skulde de bestemte Fakta, paa hvilke Hr. A. L. støttede sin Misfornøjelse, anføres.

Det var dertil vi svarede, at Hr. A. L. var kommet saa galt afsted, som han overhovedet kunde komme. Selvfølgelig har vi ikke sagt, »at et eneste Blad-Bogtrykkeri i Aarhus er hele Danmark«. Derimod har vi fremhævet som Karakteristik, at det eneste Trykkeri, som Hr. A. L. anfører, at der udføres Bogsats paa, nemlig *Aarhas Stiftstidende*, efter den nye Tarif kommer til at betale 37 og 39 Øre pr. 1000, ligesom vi for *Næstveds* Vedkommende har sagt, at Fastlønnen der bliver 22 Kr. ugenlig. Og naar Hr. A. L. saa ikke kan anføre andre »Fakta« end saadanne, hvor Lønnen allerede er saa høj, som man kun under de gunstigste Forhold kunde tænke sig gennemført, idet man sikkert maa indrømme, at en for Typograferne gunstig Landstarif ikke kunde indeholde højere Satser, *hvis* der skulde være nogen Forskel paa Hovedstaden og Provinsernes Byer, mener vi, at Hr. A. L. slaar sig selv paa Munden med en saadan Argumentation. Han synker endda ned i det bare Vrøvl, naar han siger, at han ikke har anbefalet nogen Kamp; thi hvad i al Verden skulde der ellers være Tale om, naar man ikke ad Forhandlingens Vej kunde fremskaffe bedre Resultat end det, som opnaaedes. Sligt er det ikke værd at spendere Pen og Blæk paa.

Hr. A. L. fabler endelig op om den saa højt skattede forøgede Tusindbetaling »af 2 Øre« og mener, at den kun gælder ganske enkelte Trykkerier i Aarhus, Randers, Odense, Aalborg og Horsens. Vi bestrider ikke, at de 2 Øre kun gælder enkelte Trykkerier sét i Forhold til Landets samtlige Arbejdssteder, men den omfatter dog et ikke ganske ringe Antal Arbejdere, idet det er *de største* Trykkeriers Personaler, som nyder godt deraf. I Odense saaledes *Fyns Stiftstidende* og *Fyns Socialdemokrat*, i Aarhus *Demokraten*, *Jyllandsposten*, *Stiftstidende*

og *Amtstidende*, i Randers *Amtstidende*, i Aalborg *Arbejderbladet*, *Amtstidende* og *Nordjylland*, i Horsens *Socialdemokraten*, i Esbjerg ligeledes o. s. fr. Alt i alt er denne Forhøjelse ikke saa ubetydelig, som Hr. A. L. vil gøre den til. Vi tillægger imidlertid ikke denne Forhøjelse saa stor Betydning som det Faktum, at der er opnaaet **22 Kr.** i Fastløn for Akcidens- og Bogsættere hele Landet over. Thi herved er der skét en Udligning mellem Københavns og Provinsernes Minimalløn, som Hr. A. L. havde nok saa megen Anledning til at fremhæve, men som han naturligvis klogelig tier bomstille med.

Vor Bemærkning om, at »meget« af Hovedstadens Arbejde vandrede ud i Provinserne, finder Hr. A. L. at staa i Modstrid med vor Henvisning til, at højst 30 Mand beskæftiges i Provinserne i københavnsk Arbejde. Det beror selvfølgelig kun paa den Betydning, man lægger i Ordet »meget«. At Hr. A. L. er Ordkløver ogsaa paa dette Punkt, forundrer os ikke. Det er os derimod fremdeles en Gaade, at der fremtidigt paa Grund af lavere Lønninger skulde vandre *mere* Arbejde end før fra København, efterat Provinserne har faaet højere Tarifsatser. Vi gad vide, om Hr. A. L.'s Menighed sluger den Paastand raa.

Tyge Brahe som Bogtrykker paa Øen Hveen.

Nogle historiske Undersøgelser i Anledning af 300-Aarsdagen for Tyge Brahes Død d. 24. Oktbr. 1601.

For *Typograf-Tidende* af L. CHR. NIELSEN.

(Forts.)

SKØNT TYGE BRAHE staar for den almindelige Bevidsthed som en Fremskridtsmand, maa det dog indrømmes, at han i Følge alle foreliggende troværdige Oplysninger skal have været en haard Herre for de Bønder, som fandtes paa hans Godser. Bønderne troede om ham, at han var en Troldmand, hvilket jo i og for sig ikke er saa underligt, naar Hensyn tages til den Tids Oplysning. Umuligt er det jo heller ikke, at hans foregivne Strænghed mod Bønderne kan have sin Aarsag i, at han var en Hader af den Tids Svineri. Det er mig dog ikke bekendt, at der foreligger en eneste Klage fra de Folk, som han sysselsatte i sit Bogtrykkeri.

Efter FREDERIK II.s Død (4/4 1588) blev TYGE BRAHES Stilling usikker. Han skal blandt andet have vakt sine Standsfællers højeste Uvilje ved at gifte sig med en simpel Bondepige (eller maaske var det en Præstedatter). Der findes endogsaa de, som tvivler paa, at de var gifte. Hans bedste Venner i Rigsraadet (PEDER OXE, NIELS KAAS og JØRGEN ROSENKRANDS) var døde og afløste af hans Fjender Kansleren CHRISTEN FRIIS og Rigshovmesteren CHRISTOFFER WALKENDORFF (Stifteren af »Walkendorffs Kollegium«); disse Mænd var hans erklærede Fjender. Ved at sætte Hofsladderen i Bevægelse lykkedes det at faa TYGE B. sat i Unaade hos den unge Konge. Hans betydeligste Indtægter blev ham fratagne; hans Instrumenter »undersøgtes« og blev erklærede for at være »unyttige« etc. Han maatte forlade Hveen og rejste til København, hvor han ejede Familjegaarden »Vartov«, og hvor han ogsaa maatte udstaa drøje Krænkelser. Nu begav han sig til Holsten til den lærde HENRIK RANTZAU, som var Ejer af et Gods i Nærheden af Wandsbeck. Her var det han paa en Rude skrev et latinsk Digt, der i Oversættelse lyder: »Danmark, hvad gjorde jeg Dig? Fædreland, hvormed saarede jeg Dig i den Grad, at du blev uretfærdig imod mig? Jo, heri bestod min Brøde: Dit Navn blev ved mig udbredt over hele Kloden. Kom! Sig mig: Hvo gjorde tilforn saa mange og saa store Ting for at hæve dit Navn til Stjærnerne?« RANTZAU lod Digtet indsætte i en Stambog og Kongen skal være blevet meget tankefuld, da han Aaret derpaa saa det.

TYGE BRAHE rejste 1599 — efter Indbydelse af Kejser RUDOLPH II. — til Prag, hvor han fik en aarlig Indtægt af 4000 Gulden. Paa Slottet Benach i Nærheden af Prag lod Kejseren indrette et Observatorium, hvor bl. a. den senere saa berømte JOHANNES KEPLER var hans Medhjælper. TYGE BRAHE døde dog den 24. Oktober 1601. Han ligger begravet i Prag.

Det var i Aaret 1584 at TYGE BRAHE anlagde et Bogtrykkeri paa Uranienborg. Han havde dog allerede tidligere udgivet et Skrift: »*De nova et nulleus ævi memoria prius visa stella, anno 1572 mense Novembri primum conspecta, contemplatio mathematica*«. (Hafnia 1573, 4to). Han havde ogsaa skrevet *Almanakker* til FREDERIK II. (De ældste Almanakker, som man kender, stammer fra *Abyssinien*. De bestaar af — i Tabelform — opstillede Meddelelser om Aarstiderne og om Himmellegemernes Bevægelser. Nogle *ægyptiske* Almanakker, som man har fundet i en senere Tid, er til Dels mere udførlige. »Forøvrigt«, siger et bekendt tysk Fagskrift, »findes der ogsaa indenfor den klassiske Literatur Skrifter, som man kan henregne til Almanakkerne, og Tabeller af denne Slags har fra gammel Tid været i Brug hos *Hinduere, Arabere, Persere* og *Tyrkere*«.)

Den, som synes at have givet TYGE BRAHE Idéen til at oprette et Privattrykkeri var Hollænderen WILHELM JANSSON BLAEU (eller WILHELM JANSEN BLAEW). Han var en god Ven af TYGE BRAHE, hos hvem han i længere Tid opholdt sig. Han skal være ankommen i den Tid, da TYGE B. anlagde Uranienborg og have arbejdet dèr først som Snedkersvend, paa hvilken Profession han rejste. Men TYGE B. saa snart, at der var et ualmindeligt Geni i den unge Hollænder, hvorfor han lod ham hjælpe sig med Arbejdet paa de matematiske Instrumenter, og snart gjorde den dygtige Snedkersvend saa betydelige Forbedringer ogsaa paa dette Omraade, at han saa fuldstændigt vandt TYGE B s Venskab, at denne af Taknemlighed gav ham Kopier af sine egne Opdagelser førend han endnu havde offenliggjort dem. Fra TYGE B. rejste BLAEU til Amsterdam og forfærdigede dèr Jordglober efter TYGE B.s Tegninger. Denne Forretning gik saa godt, at BLAEU snart begyndte at trykke Landkort og Glober. Saaledes offenliggjorde han i Amsterdam 1649 et Atlas i 12 Bind, der af K. FAULMANN omtales i hans »Ill. Gesch. der Buchdruckerkunst«. BLAEU skal ogsaa have tilegnet sig en stor Færdighed i at gravere, og det siges, at de bedste Kort og Glober var graverede af ham selv. Ved sit stadige Samkvem med Bogtrykkere lærte han dette Fags Hemmeligheder at kende, og da der i Holland og Frankrig paa den Tid ikke herskede nogen Lavstvang, indrettede han sig selv et Bogtrykkeri. Her kom hans Kundskaber som Snedker ham tilgode, idet han opdagede Manglerne ved den hidtil brugte Haandpresse. Han forbedrede denne betydeligt og 1620 havde han 9 nye Presser færdige, hvilke han, i Følge JOHNSONS »Typographia« (II), opkaldte efter Museme. BLAEUS Presse beskrives som en Overgangsform til Jærnpressen. Han havde to Sønner, JOHANN og CORNELIUS BLAEU, som fulgte i deres kundskabsrige Faders Fodspor. Der er meget, som kan tale for, at BLAEU hjalp TYGE BRAHE med at forbedre Haandpressen, der brugtes i dennes Trykkeri, og til en vis Grad har maaske Prof. C. NYROP Ret, naar han siger (se CAMILLUS NYROP: »Bidrag til den danske Boghandels Historie«. Kbh. 1870), at fra Trykkeriet paa Uranienborg »stammer maaske Indretningen af Bogtrykkerpressen, saaledes som den senere blev almindelig«. Men det er aldeles sikkert urigtigt, naar WILL. BLADES skriver: »... den berømte svenske Astronom (TYGE BRAHE), som indrettede en Presse, for at meddele Menneskeligheden sine Opdagelser . . .«. Det har nok i mindst ligesaa høj Grad været for at kunne have Opsigt med de daglige Arbejder paa Trykkeriet — og vel ikke mindst let Adgang til Korrekturlæsningen — som det efter BLADES citerede, der var den egenlige Anledning til, at T. B. oprettede Trykkeriet paa Hveen; thi Forbindelsen med København var naturligvis alt andet end god eller hyppig — i Særdeleshed om Vinteren — paa den Tid. Hertil kommer, at T. B. havde anlagt sin egen Papirmølle, saa at han var sin egen Leverandør af Papir. Og Papiret var godt. Saa der kan maaske ogsaa tænkes at have været Sparsommelighedshensyn med i Beregningen. Sandsynligvis havde T. B. ogsaa sit eget Bogbinderi.

I Almindelighed kan man sige, at Kendskabet til, at TYGE BRAHE havde sit eget Bogtrykkeri paa Uranienborg, er meget ringe, selv blandt vort Fags Udøvere. Og mærkeligt er dette jo i og for sig ikke, thi Historieforskerne ofrer det ingen eller yderst ringe Opmærksomhed. Mænd som K. FAULMANN, G. E. KLEMMIMG og J. G. NORDIN ofrer knapt en halv Snes Linier paa en Omtale af Trykkeriet — og da mest paa Astronomen og Adelsmanden.

Selv var TYGE BRAHE nok ikke Bogtrykker. De Fagmænd, som arbejdede hos ham, var KRISTOFER WEIDE og HANS GASCHITZ, som, efter Navnene at dømme, begge har været Tyskere. Som Kunst betragtet stod deres Arbejde vel ikke over Gennemsnittet af Datidens, men sikkert ligesaa højt som andre Steder i Norden.

Det var altsaa Aaret 1584 at TYGE BRAHE anlagde Trykkeriet. Allerede samme Aar trykkedes en af ham selv skreven latinsk Epistel til JACOB ULFELD, hvis Titel lød:

NOBILITATE INGENII | GENEUSQVE VIRO INPRIMIS | CONSPICVO, D. JACOBO VLFELDIO | DOMINO DE VLFELSHOLM | AMICO SVO PLVRIMVM | COLENDO | S. D.

Epistlen er undertegnet: DATUM VRANIBVRGI | ANNO 1584 | 7 HAL. DECEMB. | TUNS *TYCHO BRAHE.*

Tilsidst følger BRAHES Vaaben. Det er 2 Foliosider stort og sat med Tertia Kursiv.

Det næste Arbejde, som udkom fra det nye Kunstens Tempel, var en Nytaarsgratulation fra TYGE BRAHE til dennes mægtige Velynder Kansler NIELS KAAS. Titlen paa dette Arbejde lød:

MAGNEFICO AMPLISSIMO | NOBILISSIMOQVE VIRO, SAPIEN- | TIA DOCTRINA OMNIMODAQVE VIRTVTE | PRÆEMINITI, D. NICOLAO KAASIO, | DOMINO DE THAARVP, REGIÆ MAIESTA- | TIS DANIÆ CANCELLARIO ET CONSILIARIO PRVDEN- | TISSIMO, VTILITATIS ET TRANQVILLITATIS | PVBLICÆ SVASORI, CONSERVATORIQVE | FIDELISSIMO, AMICO SVO INPRIMIS | OBSERVANDO.

Slutningen lød: DATUM *VRANIBVRGI* | KALEND: IANUARIJ ANNO 1585 | TUI OBSEVARETIS | *TYCHO BRAHE.*

Det er 7 Foliosider og sat med Tertia Mediæval.

Samme Aar udkom et latinsk Vers fra TYGE B. til HENR. RANZOW, hvis Titel var følgende:

NOBILISSIMO ET AMPLISSI | MO VIRO, SAPIENTIA ET ENVDITI- | ONE INPRIMIS EXCELLENTI, D. HENRICO RANZO- | VIO POTENTISS: REGIS DANIÆ IN HOLSATIA | VICARIO ET CONSILIARIO, PRÆFECTO | ARCIS SEGEBERGÆ ET DOMINO IN | BREDENBERGA &c: ASTROLOGIÆ | AMNIVMQVE LIBERALIVM DIS- | CIPLINARVM EXCVLTORI | & promotori laudatissimo | Amico suo plurimum | Colendo.

Underskriften hertil lød: DATUM *VRANIBVRGI* | KAL: MARTII ANNO 1585 | TUNS *TYCHO BRAHE.*

Det var 3 Foliosider stort og sat med Tertia Mediæval.

Trykkeriets Produktion var, som man heraf sér, ikke stor i den første Tid. Det var egenlig ogsaa blot beregnet for den adelige Astronoms *egne* literære Værker. Det næste Arbejde skulde dog blive af større Betydning. Dette var et videnskabeligt Arbejde: »*Astronomiæ instauratæ Progymnasmata, prima pars, excudi coepta Uraniburgi 1587*«. Omtrykt af KEPLER i Prag 1603 (4to). (Forts.)

En Anbefaling om Optagelse.

UNDERTEGNEDE Medlemmer af Nakskov Lokalafdeling anbefaler herved BERNHARD NIELSENS Genoptagelse i Dansk typografisk Forening. Vedkommende har tidligere været Medlem i 14 Aar, men udmældte sig kort før Strejken i 95, hvorefter han arbejdede under Konflikten paa *Nakskov Tidende*. Naar Nielsen atter har søgt Optagelse i Foreningen, er det paa Foranledning af Lokalafdelingen, der gennem et Udvalg har henvendt sig til ham desangaaende, idet Afdelingen formener, at det har sin store Betydning at faa alle indenfor Rammerne og derfor ikke tager i Betænkning at anbefale Nielsens Genoptagelse.

Nakskov, den 5. Januar 1902.

P. ALBRECHT HANSEN. HERMAN JØRGENSEN. V. LARSEN.
CHR. PETERSEN. MAGNUS JENSEN. TH. MARKUSSEN.
W. LUCHOV. AKSEL PETERSEN. AUG. SVENDSEN.
O. CHRISTENSEN. C. DUE. ALB. HANSEN. P. NIELSEN.
H. L. MADSEN. TH. HANSEN. SØREN JENEEN.
LUDVIG KRAGH.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Stiftelser

afholdt Søndag den 22. December 1901 ekstraordinær Generalforsamling i Citys Selskabslokale. Dirigent RENÈ-LASSEN, Sekretær EM. PEDERSEN.

1. *Friboligerne.* Der var ialt indkommet 4 Ansøgninger, nemlig fra C. L. Jørgensen, E. Lindahl, P. C. Madsen og C. Rasmussen. Efter at Formanden, GUSTAV CLAUSEN, havde oplæst disse, foreslog han paa Styrelsens Vegne af Hensyn til de to førstnævnte Ansøgeres mere end almindelig ulykkelige Stilling at oprette to Friboliger. — ALB. CHRISTENSEN spurgte, om Styrelsen ved sit Forslag havde overvejet det økonomiske Spørgsmaal, ligesom han formente, at C. Rasmussen i Henhold til Lovene var fortrinsvis berettiget til en af Friboligerne. — Formanden udtalte, at om vi i strængeste Forstand havde Raad til Oprettelsen af to Friboliger, maaske var tvivlsomt, men dels inddroges ved samme Lejlighed den Ansøgerne hidtil ydede Pengehjælp og dels forekom det ham, at Stiftelserne havde en Forpligtelse til i saadanne eksceptionelle Tilfælde at støtte Medlemmerne. Efter at DIRIGENTEN havde oplyst, at fortrinsvis Berettigelse i Henhold til Lovene skulde hvile paa særlig Trang, og dette efter de paa sidste Generalforsamling fremkomne Oplysninger ikke kunde siges at være Tilfældet for C. Rasmussens Vedkommende, vedtoges enstemmigt Oprettelsen af to Friboliger, og da C. Rasmussen trak sin Ansøgning tilbage til Fordel for Jørgensen og Lindahl, indstilledes ligeledes enstemmigt disse to til Erholdelse af Friboligerne.

2. *Byggesagen.* FORMANDEN: Da Dagsordenen for denne Generalforsamling affattedes, troede jeg at Situationen vilde have udviklet sig saaledes, at Styrelsen i Dag havde kunnet møde med et godt Resultat angaaende denne Sag; desværre er dette ikke blevet Tilfældet, og vi maa altsaa fortsætte Arbejdet for at naa et Resultat, som Foreningen kan være tjent med. Efter en Omtale af indkomne Tilbud, udspandt der sig en længere Diskussion, i hvilken ALB. CHRISTENSEN advarede imod at bygge for langt ude, særlig paa Amager. I Byens Udkant vilde der sandsynligvis snart blive Overproduktion paa Lejligheder, og saa løb man den Fare, ikke at faa udlejet alt. Det var naturligvis rigtigt, at Typograferne i høj Grad trænge til Motion og frisk Luft, men Folk op imod 70 Aar — og saadanne findes blandt de af Stiftelsens Beboere, der endnu arbejde — egner sig ikke for lange Afstande og den megen Sporvognskørsel, som en Taler havde peget paa, vilde i høj Grad indskrænke Fordelen ved Fribolig.

Diskussionen fortsattes endnu nogen Tid, hovedsagelig drejende sig om det mere eller mindre betimelige i at bygge langt uden for Byens Centrum. Sluttelig godkendtes Formandens Beretning angaaende Byggesagen enstemmigt.

Udenfor Dagsordenen meddelte KASSEREREN, at han havde faaet Styrelsens Bemyndigelse til at gøre et Forsøg med at vende tilbage til den gamle Inkassationsmaade med *direkte* Indbetaling til Kassereren. Da det kun drejer sig om 4 aarlige Indbetalinger, haabede han, at Inkassatorerne velvilligt vilde paatage sig den Ulejlighed, der er forbunden med denne Indbetalingsmaade. Med 15 Stemmer med 8 vedtog Generalforsamlingen at gøre dette Forsøg.

Sluttelig meddelte Formanden Resultatet af Funktionærvalget, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Nær og Fjærn.

Sporene skræmme. En »nobel« Person har i *Ny typ. Tid.* begaaet en »nobel« Opsats i Anledning af Haastrup-Affæren. Der bliver dog næppe nogen Løben til Ministeren denne Gang.

Maskinsætterklub. Søndag den 22. December dannede københavnske Maskinsættere og Medhjælpere en Klub til at varetage deres Særinteresser. Medlemmerne *skal* staa i en af *de typ. Foreninger* i København. En tidligere Meddelelse i *Typ.-Tid.* om Klubbens Stiftelse var forhastet. — J. —

Sølvbryllup. Paa Søndag den 12. Januar fejrer vor Kollega, Faktor P. L. PETERSEN og Hustru, Ole Suhrsgade 7, deres Sølvbryllup. Hr. P. L. Petersen, der i en Række af Aar har ledet det tekniske Arbejde i *Politiken*, vil sikkert modtage mange Lykønskninger i Anledning af Højtideligheden, afholdt som han har forstaaet at gøre sig ikke alene gennem sit daglige Arbejde, men ogsaa ved det selskabelige Inspirationstalent, han besidder, og som baade i Vers og Prosa har glædet ved mange Lejligheder. Hr. Petersen, der trofast støtter sin gamle Organisation og tidligere har været mangeaarigt Medlem af Den typ. Forenings Styrelse, bedes ogsaa modtage *Typ.-Tid.s* bedste Ønsker. C.

Ny Redaktør. Den hidtilværende Redaktør af *Svensk Typograf-Tidende*, AUG. MÅRTENSON, er fra Nytaar fratraadt Stillingen som Redaktør, og i hans Sted er valgt Typograf NILS WESSEL. Dette Valg betyder noget mere end et blot og bart Personskifte, idet Nils Wessel, i Modsætning til Aug. Mårtenson, fuldtud tilhører det svenske Socialdemokrati og i dette Parti udfoldet en stor agitatorisk Virksomhed. Indtil for kort Tid siden arbejdede han i Malmø, hvor han havde Plads i Arbejderpartiets Trykkeri. Efter at de svenske Kolleger har valgt ham til Redaktør, har han maattet forlade Skaane for at tage fast Bopæl i Stockholm.

Nordisk Boktryckarekonst paabegynder fra 1. Januar sin 3. Aargang og beder enhver Typograf at vise sin Interesse ved at tiltræde som Abonnent fra Aarets Begyndelse. I de 2 forløbne Aar har Skriftet fuldført sit Program meget tilfredsstillende, hvad vistnok ogsaa vil indrømmes af de Kolleger, der har haft Interesse for det siden det udkom. Skriftet har saaledes givet Vejledning i Akcidens- og Annoncesætning, Farvetryk, og selvfølgelig bragt ledende Artikler om Fagets Udvikling i Teknik samt alt, hvad der maa have Interesse for Faget. At »Nordisk Boktryckarekonst« saaledes kan være en Støtte for mange Typografer, man kan vel sige *alle*, fremgaar tilstrækkelig tydeligt af den store Tilslutning, som Tidsskriftet og dets Udgivere allerede nu kan glæde sig ved. (Se omstaaende Annonce.)

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	2.85	Overført...	35.85
Aftenbladet	2.50	Kihl	1.75
Aug. Andersen	1.50	Kristeligt Dagblad	1.95
Baden & Hansen	1.00	Leisner	1.50
Bagge (mandl.)	11.80	S. L. Møller (mandl)	2.40
do. kv. Trykkeriarb.	0.70	do. kv. Trykkeriarb.	0.20
Centraltrykkeriet	3.00	Nationaltidende	10.00
Christtreu	2.00	do.	4.00
N. Cohn	2.75	Nielsen & Lydiches (kv.)	0.70
Henningsen	1.20	Thiele	1.25
Hohlenberg	2.10	Trier	1.85
Jørgensen & Co.	2.10	Truelsen (kvindel.)	1.20
do. kv. Trykkeriarb.	0.25	Vort Land	4.40
Ludv. Jørgensen	1.60	Weiss	4.75
Kassererkontoret	0.50		
Overføres...	35.85	Ialt...	71.80

Endvidere diverse Bidrag: Chr. Emil Jensen 0.50, Den typ. Forenings Hovedkasse (4. B.) 100; tilsammen Kr. 172.30.

Kassebeholdningen var d. 1. Jan. ..... Kr. 67.04
Indtægt 1.—8. Jan. ..... Kr. 172.30
Udgift 1.—8. Jan. ..... » 236.00
Merudgift 1.—8. Jan. ..... Kr. 63.70
Kassebeholdningen er d. 8. Jan. . » 3.34
Kr. 67.04

Den 8. Jan. 1902. V. BERGENHOLZ.

Karnevalet den 15. Febr. 1902.

Billetterne vil ved Bud blive tilstillede Inkassatorerne paa Trykkerierne, hvor de kan erholdes til Købs fra 15. Januar, fra hvilken Dato de ligeledes sælges paa Kassererkontoret.

Betalingen for dem erlægges **senest** 15. Febr. 1902 til Inkassatorerne eller **senest** 22. Febr. s. A. til Kassereren. V. BERGENHOLZ.

Typografernes Stiftelser.

Ærede Medlemmer bedes om venligst at indbetale Kontingent for Oktober Kvartal i Løbet af Januar Maaned hver Søndag fra 10—12 i min Bopæl, *Mysundegade 30,³ V,* Hjørnet af Istedgade, hvor nye Indmældelser ogsaa modtages. J. F. MØLLER, Kasserer.

D'Hrr. Inkassatorer

for Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterlevende

bedes snarest indbetale December-Kontingentet til Undertegnede. **Alle Restanter og arbejdsløse** Medlemmer maa, for at undgaa Udsletelse, ligeledes henvende sig til Kassereren *inden 1. Februar.*

A. W. LARSEN,
Kattesund 12, St., træffes daglig fra 2—5½ Efterm.
Privat: Wesselsgade 11² hver Fredag Aften Kl. 7—8.

Rettelse.

I Fortegnelsen over Bidrag til *Juleuddelingen* er i Nr. 51 (1901) Silkeborg Lokalafdelings Bidrag fejlagtig anført som Vejle Lokalforening, hvis Bidrag findes i Nr. 50 s. A.

V. BERGENHOLZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter Adolf Chr. Jensen (Ludvig Jørgensen), udl. 31/12 1901 samme Sted. Sætter Carl Chr. Nielsen (Aug. Andersen), udl. s. St. 1/1 1902. Sætter Osvald Hjalmar Bruun (Aller), udl. 28/12 1901 s. St.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 263, Marius L. Petersen (Eksprestr.) til Udlandet. 3206, Andr. Georg Petersen (arbl.) paa Rejse.

Udslettet for Restance: Trykker Axel Lundgreen (P. Petersen).

Udelukket: Vald. Haastrup.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Varde, Carl Christoffersen, udlært i Vestjyllands Dagblad efter 5 Aars Læretid, aflagt Svendeprøve *(arbl.)*. Aarhus, Carl Christian Mikael Clausen, udl. 1/1 1902 i Demokraten efter 5 Aars Lære (Svendeprøve ikke aflagt). Nakskov, Bernhard Nielsen (tidl. Medl., arb. under Konflikten i 1895 paa Nakskov Tidende; en Anbefaling for Nielsens Optagelse er tilsendt Red.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Bortrejste: Silkeborg, 1221, Jens A. Mathiasen og 1571, Sofus P. A. Jacobsen (begge arbejdsløse). Odense, 1506, Chr. Madsen (paa Rejse), 1519, L. P. J. Hansen (arbl.) til Horsens. 1473, Peder Pedersen (paa Rejse).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Bortrejst: 263, Marius Petersen til Udlandet (paa Rejse).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ pr.: Sangøvelse.

ANNONCER

»Nordisk Boktryckarekonst« kan bestilles hos A. JENSEN, *Bianco Lunos Allé 12,¹ V.* Indsend et Brevkort med Anmodning om at faa det tilsendt. Prøvehæfter paa Forlangende.

Middag eller **fuld Kost** hos en Kollega. Rosenborggade 5, 3. S. Opgang i Porten tv. *Jensen.*

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK
Transmissioner
Farve, Valsemasse
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Skriftstøberi Emil Gursch
Messingliniefabrik Berlin S.
Repræsentant for Danmark: Ad. Hartmann, Khh.-Lyngby.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 17 JANUAR 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Til det tilstundende Delegeretmøde, som afholdes i København, kan de kontraherende Foreninger stille Forslag. Saadanne Forslag maa være Forbundsstyrelsen i Hænde senest

den 15. Marts.

Medlemmerne opfordres indtrængende til at støtte den frivillige Indsamling til de Arbejdsløse i højere Grad, end Tilfældet har været i den senere Tid. Hele Understøttelsesspørgsmaalet vil blive taget op til Drøftelse og Afgørelse paa Delegeretmødet, men indtil dette sker, maa Understøttelsen til de Ikke-Understøttelsesberettigede finde Sted i saa stort Omfang som paa nogen Maade muligt.

Nøden er i Øjeblikket stor og har antaget saadanne Dimensioner, at det, saafremt der ikke kommer større Summer ind, er umuligt vedblivende at hjælpe de Arbejdsløse. Dette maa ikke ske, og vi forventer derfor, at samtlige Medlemmer vil bidrage efter Evne, indtil Delegeretmødet har truffet sin Afgørelse.

København, den 16. Januar 1902.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 26. Januar Kl. 10 pr.

paa **Søfryd.**

Dagsorden: 1. Optagelse af Maskinsætterne fra Maskinsatsfabriken, d'Hrr. L. HØEG, JENS C. LUND og L. WERGMANN. 2. Fastlønssystemet i Bladene kontra Beregning. 3. Beretning fra Kontrahentmøderne. 4. Beretning fra Kongressen. 5. Eventuelt.

STYRELSEN.

Naar Gasmotoren strejker.

ENHVER Trykker, der har med en Gasmotor at gøre, véd, hvor uberegnelig saadan en Maskine under Tiden kan være. Just som den gaar aller bedst, gaar den i Staa, og det skal aller snarest indtræffe, naar man staar med Arbejde, der skal være færdig paa Klokkeslet. Ofte staar man saa ganske uforstaaende overfor Kalamiteten; man aner ikke hvad Bæstet kan fejle, især naar man er sig bevidst, at man har gjort saavel Udblæsningsventilen, Gasventilen og Tændrøret (naar det ikke er Glidersystem) rene Dagen i Forvejen.

Saadan gik det hos os. Vi havde faaet den dejligste Gasmotor og indrettet et isoleret Maskinrum, umiddelbart op til Trykkerilokalet, saaledes at man kunde blive fri for at arbejde i den Os, som enhver Gasmotor giver fra sig og som maaske er til lige saa stor Skade for vore Aandedrætsorganer, som det berygtede Blystøv.

Saa var det Vinteren kom og en skønne Dag vilde Kraftmaskinen ikke paa nogen Maade vise, at den svarede til sit Navn. Den vilde ikke ud af Stedet, og efter at vi i en halv Times Tid havde gaaet løs paa Svinghjulet med Fortvivlelsens Mod, opgav vi Forsøgene, snappede efter Vejret og satte os hen at spekulere.

Og vi fik Gaaden løst. Rørene til Gas og Vand gik ind gennem Trykkerilokalet og derfra ud i Maskinrummet, hvor Gasrøret gaar et Stykke vandret langs med Gulvet, før det ved et lodret Rør er sat i Forbindelse med Maskinen. I Trykkerilokalet var der varmt, der var jo lagt i Kakkelovnen, mens der i Maskinrummet var koldt. Gassen kom altsaa fra den varme Temperatur i Trykkeriet og gik umiddelbart ud i den i Maskinrummets Rør værende kolde Temperatur. Derved dannedé der sig i Rørene Vanddampe, som efter at være fortættede, søgte nedefter og samledes som Vand i et paa Gulvet liggende Rør, netop paa det Sted, Gassen skulde passere for at komme op i Maskinen. Naar Vandet nu lige i Knæet optog den nederste Halvdel af Rørets Plads, kan enhver forstaa, at kun et utilstrækkeligt Kvantum Gas kunde komme frem oven over Vandet og derfor kunde Maskinen ikke gaa. Da vi fandt paa at tappe det vandret liggende Gasrør for det deri værende Vand, kunde Gassen atter passere og Maskinen arbejdede saa det var en Fornøjelse. Siden blev den hver Morgen hele Vinteren tappet for det overflødige Vand og »Patienten« var rask hele Dagen.

Et Bevis for at det her anførte er rigtigt ligger deri, at, da Temperaturen i Trykkeriet og Maskinrummet senere blev ens paa Grund af, at Kakkelovnen ophørte at virke, samlede der sig ikke længere noget Vand i Gasrørene og Tapningen ophørte. Som man sér, liden Tue kan vælte stort Læs.

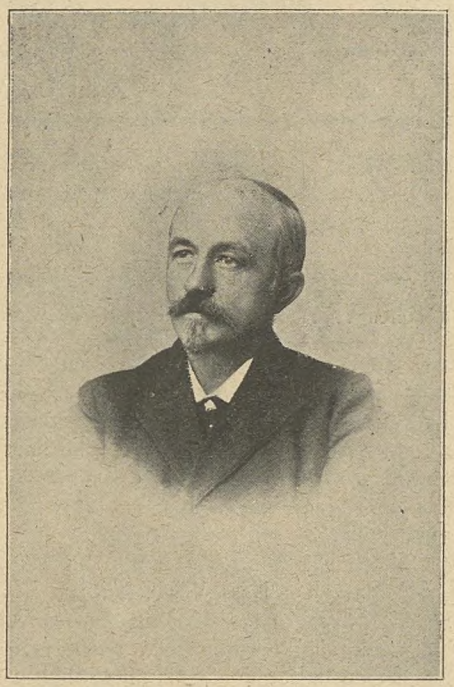
Mens jeg er ved Gasmaskinen, kan jeg fortælle, hvad der oftest hos os giver Anledning til Stansning under Arbejdet. De fleste Gasmaskiner er jo nu med Tændrør o: et Porcellænsrør, der er anbragt foran paa Cylinderen, og som ved at blive gjort glødende tænder den i Cylinderen indførte Gas i Eksplosionsøjeblikket. Dette Porcellænsrør er tilbøjeligt til ret ofte at blive tilstoppet, særlig paa de Maskiner, hvor Kølevandet er ledet ind umiddelbart under det Sted paa Cylinderen, hvor Tændrøret har Plads. Det indstrømmende kolde Vands *indirekte* Berøring med Tændrørets Omgivelser bevirker, at der samler sig Fugtighed, der ved den store Varmegrad afsætter Sten i Tændrøret, saaledes at dette let tilstoppes og bliver ude af Stand til at fungere. Man har derfor ogsaa paa de nyeste Maskiner ført det kolde Vand ind længere inde paa Cylinderen, hvorved Forskellen i Temperaturen paa de nærmest Tændrøret liggende Dele bliver mindre betydelig og man behøver i saa Tilfælde langt fra at rense Tændrøret saa ofte, som hvor Kølevandet føres ind lige under det. Jeg skriver dette, fordi jeg tænker mig Muligheden af, at en og anden Kollega ved Hjælp af disse Iagttagelser kan hjælpe sig i en snæver Vending.

Den ny Sundhedsvedtægt* indeholder jo en Bestemmelse om, at Gasmotorer skal være isolerede, og der vil da paa flere Steder end nu være Anledning til, naar Gasmotoren strejker, at undersøge, om det ikke skulde være en af de i denne Artikel omtalte Aarsager, der bærer Skylden. L. J.

* Ogsaa den d. 1. Jan. 1902 i Kraft traadte Fabrikslov har en Bestemmelse, der bl. a. tager Sigte paa Isolering af Gasmaskiner.

Redaktør H. F. Andersen

og Hustru i Ærøskøbing fejrer Søndag den 19. ds. Sølvbryllup. A., der alt fra vor Organisations første Dage var med i Rækkerne og bl. a. Medstifter af Dansk typ. Forening, har adskillige Gange nydt sine Fagfællers Tillid som Delegeret ved Repræsentantmøder og lignende faglige Stævner. Flittig og stød, elskværdig og redebon, hjærtevarm og ærlig, aldrig svigtende sine Ungdomsidealer i Bestræbelserne for vort

Fags og dets Udøveres Fremskridt og Sammenslutning, det er Konturerne om det Billede, vi i Dag bringer vore Læsere.

I 1880 begyndte A. — trolig bistaaet af sin Hustru — Udgivelsen af *Ærø Folkeblad* under meget smaa Forhold og med liden Tilslutning fra politiske Meningsfællers Side. Men det er, trods baade politisk og økonomisk Forfølgelse fra Modstandernes Side, lykkedes Parret at arbejde Bladet saaledes frem, at Trykkeriet sidste Sommer kunde flytte ind i egen ny stor Bygning, en af de smukkeste i Ærøskøbing. Vi bringer Parret vore bedste Ønsker om videre Fremgang samtidig med vor hjærteligste Lykønskning i Anledning af Højtidsdagen. R. s. n.

Trykkernes Karneval.

TRYKKERNE har nylig holdt 25-Aars Jubilæum og skal nu til at holde sit 25. og maaske sidste Karneval, der var blevet strøget, dersom ikke Den typ. Forening paa Grund af den fremrykkede Tid havde maattet forkaste det Centralisationsforslag, Trykkerne fremsatte. Næste Aar er Trykkernes Karneval vistnok *en Saga blott* og det gælder derfor om at benytte den sidste Lejlighed til at deltage i Trykkernes fornøjelige Fest, som *alle*, selv Hr. WITZANSKY, interesserer sig saa levende for, at han agiterer for den i *København*. Foruden de allerede omtalte enestaaende Forlystelser, der bydes paa, skal som Rosinen i den sorte Pølseende endnu omtales, at Festen vil blive gæstet af to af vore sorte Landsmænd fra St. Croix, der sammen med GEORG BRANDES har været hos Kongen ang. Ørnes Salg. De tilhører Guvernør HEDEMANNS private Kunstnertrup og vil forlyste Trykkerne og deres Gæster med alle de sorte Kunster, der kan opvises paa St. Croix.

Som sagt, enhver bør være med til Trykkernes Jubilæums- og maaske uigenkaldelige sidste Karneval den 1. Februer hos Wittmack.

SUFFLEUR.

Generalforsamlinger og Møder.

Kolding Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling paa Hotel »Fremad« Lørdag d. 11. Januar.

Regnskabet for Oktober Kvartal fremlagdes og godkendtes enstemmigt. De vigtigste Udgifter var: Rejseunderstøttelse Kr. 66.25, Understøttelse paa Stedet Kr. 92.50, udlaant Kr. 56.00, Sygeunderstøttelse Kr. 52.00, indsendt til Hovedkassen Kr. 179.93 — Balance: Kr. 464.40. — Af Indtægter androg det ordinære Kontingent Kr. 401.40 og Tilskud fra Hovedkassen Kr. 35.00.

Derefter fremlagdes Ekstrakassens Regnskab, og dette godkendtes ligeledes enstemmigt. — Det balancerede med Kr. 34.09. — I Understøttelse til Rejsende var udbetalt Kr. 12.50.

Juleindsamlingen havde i Kolding indbragt Kr. 67.50.

Sluttelig vedtoges det i Lighed med tidligere Aar at afholde et Fastelavnsbal Fastelavns-Lørdag. LUDVIG FUGLSANG,
Sekretær.

Kallundborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 11. ds. ordinært Kvartalsmøde. Regnskabet fremlagdes og godkendtes. Kollegerne var mødt talrigt, hvad de sjældent plejer. Anledningen hertil var et lokalt Lærlingespørgsmaal. FR. ANDERSEN indledede og bemærkede bl. a., at det maatte være en Pligt for alle Medlemmer at underrette Forældre og andre, der ønskede at sætte Børn i Lære, baade om, hvorledes Udsigterne for Faget var, og om, hvad det var for en »Anstalt«, de unge Mennesker »oplærtes« i, for derigennem at modarbejde Tilgangen af Lærlinge, særlig paa Steder, hvor der faktisk intet kunde læres. V. HANSEN og LOKALFORMANDEN udtalte sig i lignende Retning. F. HOLTE bemærkede, at det ikke var godt for en Fader at faa Børnene anbragte, da det jo næsten var lige godt i alle Fag, men han kunde godt være enig med Kollegerne i, at der burde gøres noget i den omtalte Retning, dog kunde det jo intet nytte for en enkelt By, men maatte gælde alle Steder. FR. ANDERSEN svarede, at det selvfølgelig ogsaa var Meningen; forresten havde de københ. Kolleger allerede for en Tid siden taget Spørgsmaalet op. Han anmodede om Bemyndigelse til at affatte Skrivelser til de lokale Fagforeninger angaaende Sagen, ligesom han gerne vilde have, at man gennem *Soc.-Dem.* søgte at faa Forældrene i Tale. — Bemyndigelserne gaves enstemmigt.

Hermed var det alvorlige tilendebragt. Senere enedes man om at arrangere en festlig Sammenkomst i en nær Fremtid. —n.

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 11. Januar ordinær Generalforsamling paa Hotel »Guldborg«. Af Lokalforeningens 17 Medlemmer var kun 2 udeblevne, og af disse har den ene endnu aldrig overværet en Generalforsamling i Nakskov. Regnskabet var fremlagt og godkendtes. Det balancerede med 210 Kr. 60 Øre, hvoraf 192 Kr. 89 Øre var indsendt til Hovedkassereren. En Sag af lokal Interesse drøftedes forinden Generalforsamlingen hævedes, og gav Plads for et gemytligt lille Sold.

SEKRETÆREN.

Typografisk Forbund i Randers

afholdt Lørdag Aften den 11. Januar ordinær Generalforsamling paa Hotel »Slyngborg«.

Formanden (A. ANDREASEN) aabnede og bød Velkommen. Han ønskede Medlemmerne »Glædeligt Nytaar«, samt sagde endelig nogle smukke Ord og frembragte nogle gode Ønsker for Standen i sin Helhed i den kommende Tid.

1. Regnskabet for Oktober Kvartal, der udviste en Indtægt af 34 Kr. 10 Øre og en Udgift af 22 Kr., fremlagdes og godkendtes.

2. Valg af Bestyrelse. — Formanden, A. ANDREASEN, frabad sig bestemt Genvalg; hans Tid tillod ham det ikke, og desuden var der unge Medlemmer nok til at træde i hans Sted. — Til Formand valgtes saa NIC. HØVISCH-HANSEN med 10 St.; Grouleff fik 3 St.; til Næstformand genvalgtes N. K. NIELSEN; til Kasserer: N. E. GROULEFF; til Sekretær: N. P. NIELSEN; alle med Akklamation; som Medstyrer valgtes den afgaaede Formand, A. ANDREASEN.

3. Revisorvalg. — M. WANSYLD og N. N. ANDREASEN genvalgtes med Akklamation.

4. Valg af Repræsentanter til *Randers Arbejderblad*. — N. K. NIELSEN og N. P. NIELSEN genvalgtes med Akklamation.

5. Til Fanebærer i Stedet for Chr. Jensen, der var bortrejst, valgtes F. PETERSEN; Suppleant NIC. HØVISCH-HANSEN.

6. Det vedtoges enstemmigt at lade afholde en festlig Sammenkomst for Medlemmerne i en nær Fremtid, og det overdroges Bestyrelsen at arrangere samme.

Derefter sluttede den godt besøgte Generalforsamling med et Leve for den afgaaede Formand. N. P. NIELSEN.
Sekretær.

Da jeg er bleven gjort opmærksom paa, at Referatet af mine Udtalelser paa Generalforsamlingen den 26. Decbr. 1901 (se *Typ.-Tid.* Nr. 1 for 1902) kan give Bladets Læsere Anledning til Misforstaaelse, tillader jeg mig følgende lille Berigtigelse:

Haastrup havde lige til den sidste Dag, da han skulde aflevere Penge til Kassereren, og paa hvilken Foreningernes Bestyrelser straks holdt Møde, altid præcist og nøjagtigt afleveret de Beløb, han fik ind ved Inkassationen. Aldrig i de 3—4 Maaneder, han vikarierede for Christensen, var der noget i Vejen med hans Pengesager. — Men det er muligt, at han, da han blev fast ansat, har begyndt at bruge af de betroede Midler, idet han havde flere Foreningers Penge mellem Hænder og kunde dække den ene Forening med den andens Penge.

P. LAURITZEN.

Nær og Fjærn.

Sundhedsvedtægten for Bogtrykkerier. Efter Forlydende skal Justitsminister ALBERTI have nægtet Sanktion paa den af Københavns Borgerrepræsentation enstemmig vedtagne Sundhedsvedtægt. Vi synes ikke at kunne tro dette, men skulde det vise sig at være rigtigt, da skal vi senere komme tilbage til denne Sag.

Typografernes Sangforening arbejder nu strængt til sin 56. Aarsfest Søndag den 9. Februar. Koret vil bl. a. synge Griegs »Landkending« med Ledsagelse af Orkester og Orgel; desuden en ny karakteristisk Sang »Glenten« af Sextus Miskov og Hammermüllers »Nordens Kvinde«, der blev Sangernes Yndlingssang ved Sangfesten i Sommer. Som instrumental Assistance har man sikret sig den unge Kapelmusikus THORNBERG, der nylig ved Konkurrencen tog Prisen blandt en Snes dygtige Violinister; han vil bl. a. spille et stort Virtuosnumer: Wieniawskis skønne og sprudlende Faust-Fantasi. Den vokale Assistance er endnu ikke fastslaaet, idet Operaforholdene gør Engagementerne noget vanskelige. — Efter Koncerten er der som sædvanlig Fællesmaaltid og Bal.

Dødsfald. Den 8. Januar afgik ved en pludselig Død Sætter-Trykker MARTINUS GUNDERSEN i Middelfart. G. havde lært i Aalborg i Olufsens Trykkeri og var en sjælden dygtig og nidkær Kollega, en af den Slags, vor Forening kan være stolt af at eje som Medlemmer, trofast, rettænkende og pligtopfyldende og med det klare Blik for Sammenholdets og Solidaritetens store Betydning. Han har været Medlem af vor Forening fra den Dag, han fik udlært, i April 1885. Han har ofte været tilstede ved vore Delegeretmøder, og var flere Steder Lokalforeningsformand, saaledes ogsaa her i Byen. H. G.

Arbejdernes Teater. I Arbejdernes Teater paa Enghavevej spilles i denne Tid det gamle kendte Stykke »Østergade og Vestergade«, der for nogle Aar siden opførtes paa Folketeatret, hvor det samlede fuldt Hus hver Aften. Det samme er Tilfældet nu paa Enghavevejen, og med Begejstring følger det tætpakkede Hus fra Tæppet gaar op til det ruller ned for sidste Akt Stykkets indviklede Situationer. De Agerende spiller flinkt, og man kan derfor for en billig Penge tilbringe et Par morsomme Timer i Arbejdernes Teater paa Enghavevej.

Husk at købe Billetter

til

Trykkernes Jubilæums Karneval.

Obs. Overskudet tilfalder de Arbejdsløse.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aller (kvindel.)	2.25	Overført...	26.55
Bagge (mandl.)	4.00	Kristeligt Dagblad	2.00
do. kv. Trykkeriarb.	0.10	Leisner	1.46
Bording	5.00	Middagsposten	5.00
Centraltrykkeriet (kvindel.)	1.90	Nielsen & Lydiche	5.20
Christtreu	2.00	do. kv. Trykkeriarb.	0.50
I. Cohen	3.55	O. C. Olsen & Co.	15.00
N. Cohn	2.75	P. Petersen	4.80
Graphic	1.00	Qvist	2.10
Jørgensen & Co.	2.00	Rigsdagen	5.00
do. kv. Trykkeriarb.	0.20	Soc.-Dem. (49.—50. B.)	15.45
Kassererkontoret	0.50	Trier	3.35
Keller	1.30	Truelsen	3.50
Overføres...	26.55	Ialt...	89.91

Endvidere diverse Bidrag: Hildora Mouritzen 0.50, Robert Hansen 100, Sonnenborg 0.25, Den typ. Forenings Hovedkasse 300 (har herved ialt bidraget 700 Kr.); tilsammen Kr. 391.66.

Kassebeholdningen var d. 9. Jan..... Kr. 3.34
Indtægt 9.—14. Jan. ..... Kr. 391.66
Udgift 9.—14. Jan. ..... » 285.40
Kassebeholdningen er d. 14. Jan. » 109.60
Merindtægt 9.—14. Jan. ..... Kr. 106.26
Kr. 3.34

Den 14. Jan. 1902. V. BERGENHOLZ.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for December Maaned 1901.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:		
Kassebeholdning	Kr. 3866.72	
Begravelseskassen	- 23916.87	
Reservefonden	- 4896.50	
Et Medlems Restance og Laan	- 17.00	
		Kr. 32697.09
Dansk Typografforbund:		
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr. 14029.39	
Reservefondens do.	- 41662.90	
		- 55692.29
	Summa	Kr. 88389.38

Udgift.

Dansk typ. Forening:		
Bidrag til Afdelingerne	Kr. 740.00	
do. - det frivillige Fond	- 36.00	
Lokaleleje	- 20.00	
Bladhold	- 6.51	
Porto	- 24.08	
Gage til Formanden	- 350.00	
do. - Kassereren	- 50.00	
Beholdning i Begravelseskassen	- 23916.87	
do. i Reservefonden	- 4896.50	
do. i Hovedkassen	- 2067.89	
		Kr. 32107.85
Dansk Typografforbund:		
Rejseudgifter og Diæter	Kr. 177.00	
Strejkebidrag til »Det internationale Sekretariat«	- 200.00	
Porto	- 1.44	
Tarifens Revision	- 60.00	
Gage til Formanden	- 50.00	
do. - Kassereren	- 100.00	
Undersøgelse af Firmaregister	- 0.80	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	- 14029.39	
Reservefondens do.	- 41662.90	
		- 56281.53
	Summa	Kr. 88389.38

Kolding, d. 31. Decbr. 1901. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 8. Januar.

Formanden oplæste de modtagne Nytaarshilsner. — Der var den 7. ds. overbragt Hr. Carl Aller en Adresse i Anledning af Familje-Journalens Jubilæum, som Tak for hans store Hjælpsomhed imod syge Typografer. — Det vedtoges at lade trykke Medlemskort. — Der forelaa Svar fra Bestyrelsen for det kommunale Arbejdsanvisningskontor ang. en Klage fra Den typ. Forening over, at Kontoret anviste Arbejdskraft til blokerede Trykkerier, samt Ønskeligheden af en Forandring i Kontorets hele Maade at anvise Pladser paa; Svaret var tildels afvisende. Det vedtoges at udarbejde Forslag til en Forandring af det paaklagede Forhold og indsende det igennem Fællesorganisationen i København. — 2 Portioner af Rolfs Legat (17 Kr. 50 Øre halvaarlig) gaves til Lindberg og Hunderups Enke. — Det vedtoges i Henhold til Lovene at udelukke Foreningens tidligere Bud (Haastrup); han har underskrevet paa at ville afdrage ugenlig paa sin Gæld til Organisationerne.

Søndag den 12. Januar.

Kassereren meddelte, at han efter Anmodning fra Forbundsstyrelsen vedbliver at fungere som Arbejdsanviser saavel for Sættere som Trykkere og Punkterersker indtil førstkommende Delegeretmøde, til hvilket Tidspunkt Bestyrelsen af det frivillige Fond og Udbetaling af Arbejdsløshedshjælp til Sættere og Punkterersker ligeledes sker ved ham. Forbundsstyrelsen har givet Tilladelse til, at der maa benyttes Medhjælp hertil for et Beløb af 3 Kr. ugenlig. — I Anledning af, at en Del Restanter, som havde faaet Paamindelser, endnu ikke havde betalt, **vedtoges det, at saafremt disse Restanter ikke har betalt inden Lørdag den 18. ds., skal de slettes.** — I Anledning af nogle Forhold i et Par Blade vedtoges det at indkalde en ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Fastlønsystemet kontra Beregning i Bladene. — Der toges Beslutning ang. Besættelsen af Budpladsen. — 3 Sættere fra Bladsatsfabriken har meldt sig til Optagelse; det overlodes til den kommende Generalforsamling at afgøre, om de Paagældende skal optages. O. J.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 14. Januar.

1. Formanden afgav Meddelelse om de sædvanlige modtagne og afsendte Nytaarshilsner.

2. En Sag ang. en Trykkers Overgreb mod en kvindelig Medarbejder var fremsendt til Undersøgelse fra de kvindelige Trykkeriarbejdere. Formanden havde skrevet til vedk. Bogtrykker om Oplysninger og havde gennem Samtale erfaret, at vedk. Kvinde senere har tilbagekaldt sin Klage og givet Trykkeren en Undskyldning. Sagen bortfalder derfor og Meddelelse sendes de kvindel. Trykkeriarbejdere.

3. Et Medlem, der havde været syg en halv Dag, var fradraget baade Løn og Mulkt for denne Tid og for en halv Time mere end han havde været borte. Form. havde talt med vedk. Medlem og anmodet ham om at gøre Principalen opmærksom paa det urigtige heri.

4. En Skrivelse fra Form. for Dansk typ. Forbund om Tilskud til det frivillige Fond behandledes. Det oplystes, at kun de Trykkere fik af Fondet, som ikke havde sikret sig fortsat Arbejdsløshedshjælp af Ekstrakassen. Da Styrelsen savner Bemyndigelse til at bevilge Penge paa egen Haand, henvises Spørgsmaalet til Afgørelse paa den ordinære Generalforsamling.

5. I Anledning af Carl Allers Jubilæum havde Form. skrevet og afsendt en versificeret Hilsen og modtaget Hr. A's Tak. Til Efterretning.

6. En Sag ang. Fordelingen af Tabet ved Haastrups Svig, saaledes at Forbundskassen ogsaa kommer til at bære en Del deraf, drøftedes.

7. Bladet *København* havde indeholdt et Angreb, fordi man havde taget en ny Musikdirektør. Det billigedes, at Formanden svarer i *Social-Demokraten.*

Jeg tillader mig i Tilslutning til mine ærede Nakskov-Kolleger at anbefale BERNHARD NIELSENS Genoptagelse i Dansk typ. Forening, da Nielsen, som jeg har kendt i flere Aar, er en god og brav Kollega, som vi bør have inden for vore Rammer.

Vejle, den 12. Januar 1902. J. P. PETERSEN.

Regnskab

over

Indsamlingen til arbejdsløse og trængende Typografer ved Juletid 1901.

Fra den 21.—29. December inkl. indsamlet endvidere:

Ved Bergenholz	Kr. 302.35
— Stephensen	- 9.50
ialt Kr.	311.85

hvilken Sum af undertegnede Kasserere er fordelt til Foreningerne i Forhold til disses Arbejdsløse og Trængende.

Ialt er der altsaa indsamlet og fordelt:

ifølge Typ.-Tidende Nr. 52 ...	Kr. 3052.85
— — - ... -	311.85
ialt Kr.	3364.70

V. BERGENHOLZ. VALD. STEPHENSEN. C. C. BYNCK.
R. HELMER. CHRISTINE BUUS.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Styrelsesmøde Søndag Form. Kl. 9 pr. i Walkendorffsgade. Alle bedes møde præcis, da Mødet ikke kan vare længere end til Kl. 11½. FORMANDEN.

De Trykkerier, der ligger inde med flere Tarifer, end der benyttes, anmodes om at sende disse til Walkendorffsgade 22, 3. FORMANDEN.

Ny Medlemmer: I S. H. L.: Trykker Alfred Christensen (Eksprestr.), udl. s. St. 3/1 1902. I S. L.: Trykkerlærling Chr. Gustav Viggo Hansen (Jordan) og Jens Chr. Jørgensens Hustru Ane Kirstine.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 274, Valdemar Lorenz Bischoff (fra Rejse).

Bortrejste: 1768, Julius Samuelsen (arbl.) til Pl. i Helsingør og 1437 (Norsk Ctf.), Jensenius Nielsen til Pl. i Helsingør.

Udmældte: 1833, Ejnar Avg. Hjorth (Berl. Tid.) og 1961, Charlotte Hjorth.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Middelfart: Faktor H. GEMYNTHE, Østergade 377; træffes kun fra 12—1 og 6—7. FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

10. Januar: *Løgstør.* 13. Januar: *Helsingør, Nakskov* og *Kallundborg.*

Kolding, den 14. Januar 1902.
ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Aarhus, Emil Georg Nielsen, udl. hos Mammen efter 5 Aars Lære. Svendeprøve ikke aflagt.

Tiltraadte: Kallundborg, 1237, Sophus Andersen (arbl.) fra Fakse. Aarhus, 408, Otto Poulsen fra Horsens i Pl. Helsingør, 1343, A. Hansen, 1447 (Norsk Ctf.), Rasmus Jensenius Nielsen og 1768, Jul. Samuelsen. Middelfart, 1245, Sætter-Trykker H. F. V. Ness fra Aarhus i Pl. paa Avisen.

Bortrejste: Hillerød (Lyngby), 1971, Niels Chr. Hansen IV (arbl.). Aarhus, 1245, H. F. V. Ness til Pl. i Middelfart. Køge, 1213 (Norsk Ctf.), Rob. F. Wichmann paa Rejse og 1237, Sophus Chr. Andersen (arbl.) til Kallundborg. Kolding, 1393, R. P. Christoffersen til Pl. i Esbjerg.

Død: Middelfart, Sætter-Trykker Martinus Gundersen.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Stor Præmiemaskerade

Lørdagen d. 18. Jan. Kl. 8 i Wittmacks Lokale (store Sal).

Præmien er 5 Kr. til den smukkeste Damemaske og 5 Kr. til den mest komiske Herremaske.

Præmieuddeling Kl. 12.

Komiske Masker vil i Aftenens Løb underholde Publikum paa bedste Maade og et stort Orkester er til Stede.

Stor Tilslutning forventes, da alt vil blive gjort for at more Publikum. Før Kl. 12 maa ingen umaskeret opholde sig i Salen.

Billetpriserne er *1 Kr.* for Herrer og *75 Øre* for Damer. Tilskuere *50 Øre.* Baltegn kan løses i Salen efter Kl. 12 à *50 Øre* pro Persona.

Billetter faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne samt hos Bestyrelsen.

Intet Billetsalg ved Indgangen.
BESTYRELSEN.

Nyt Medlem: Harriet Jensen (Langkjær).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

D'Hrr. Inkassatorer maa indtil Budspørgsmaalet er løst indbetale Kontingentet hos Kasserer VALD. STEPHENSEN, hvis Kontortid er fra Kl. 7—8, **undtagen Lørdag**, *hvilken Dag Kontoret foreløbig er aabent fra Kl. 5½—8.* STYRELSEN.

Husk Agitationen for vort Karneval den 1. Februar. D'Hrr. Inkassatorer, der ikke har modtaget Billetter til Salg, kan erholde disse hos Hr. Kasserer Stephensen.

Nyt Medlem: Adolph C. Christensen, udlært 3/1 1902 i Eksprestr. (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Indstudering af en ny Sang til Aarsfesten. Styrelsesmøde.

ANNONCER

En **Paalæggerske** og en **Avissætter** kan faa Plads straks i *L. Larsens Bogtrykkeri i Nakskov.*

En yngre, dygtig

Akcidenssætter

søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »446« modtager Ekspeditionskontoret.

2. Levering er ankommen af

W. Zacharissons

Bogtrykkeri-Kalender

1900—1901, **dobbelt Aargang.**

Elegant indb. Pris 3 Kr. + Forsendelsesomkostninger. Bestillinger modtages af Hovedkommissionæren for Danmark, **R. Helmer**, Absalonsgade 17, 4 V.

Middag eller **fuld Kost** hos en Kollega. Rosenborggade 5, 3. S. Opgang i Porten tv. *Jensen.*

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

'Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 24 JANUAR 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Som Følge af, at Bidragene til de Arbejdsløse ikke indkommer saa rigeligt, som det er nødvendigt, nedsættes Understøttelserne fra Dags Dato foreløbigt til 4 Kr. for gifte og 3 Kr. for ugifte.

I Svendborg er Westermanns Bogtrykkeri blokeret. FORBUNDSSTYRELSEN.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 26. Januar Kl. 10 pr.

paa **Søfryd.**

Dagsorden: 1. Optagelse af Maskinsætterne fra Maskinsatsfabriken, d'Hrr. L. HØEG, JENS C. LUND og L. WERGMANN. 2. Fastlønssystemet i Bladene kontra Beregning. 3. Beretning fra Kontrahentmøderne. 4. Beretning fra Kongressen. 5. Udslettede Restanters Genoptagelse. 6. Eventuelt. STYRELSEN.

Den sidste Skanse.

EFTERAT Hr. A. L. har maattet rømme den ene Stilling efter den anden, er han nu naaet til den sidste Skanse: *de 2 Øres* Forhøjelse pr. 1000 i de Byer, som ikke ved den ny Tarifs Minimalsatser fik denne Forhøjelse. Den klamrer han sig fast til med Hænder og Fødder og fremhæver atter og atter med fede Typer, at de 2 Øre kun kommer Sætterne tilgode i tolv Bladtrykkerier. Vi skrev, at vi ikke bestred, at Forhøjelsen ikke forholdsvis androg noget overvættes stort Antal *Trykkerier*, men vi fremhævede, at det dog drejede sig om et ikke ganske ringe Antal Arbejdere, og vi tilføjede udtrykkeligt, at vi forøvrigt ikke tillagde denne Forhøjelse nogen stor Betydning. Ikke desto mindre taler Hr. A. L. paa sædvanlig usandfærdig Maade op om, at *vi* tillægger de »højt skattede 2 Øre overordentlig Betydning«. Man véd næsten ikke, hvad man skal sige om en saadan Art »Journalistik«.

Imidlertid har vi undersøgt, hvor mange Arbejdere det er, som nyder godt af de 2 Øre. Det kan jo nemlig i og for sig være ganske ligegyldigt, om det er 12 eller 50 Trykkerier, naar blot Forhøjelsen kommer et nogenlunde stort Antal Arbejdere tilgode. Det viser sig da, at ikke mindre end **104** Sættere vil faa Del i de 2 Øre. Vi lader dette Tal tale med dets egen Vægt.

Derimellem er der *ét* Bogsætteri, det eneste, i hvilket der er udført københavnsk Bogarbejde af Betydning. Naar Hr. A. L. paany rider sin Kæphest med at fortælle om de »ikke faa jyske« og »særlig sjællandske Provinstrykkerier, der i de senere Aar har udført en Mængde københavnsk Arbejde«, skylder han os stadig Beviset for denne ubeviste Paastand. Vi har sagt ham, og han har ikke vovet at bestride det, thi han **kan** det ganske simpelt ikke, at der *højst* er beskæftiget 30 Mand Aaret rundt i Provinserne i københavnsk Arbejde. Hvor i al Verden skulde det da komme fra?

Hr. A. L. mener, at den højere Tusindbetaling i København har hjulpet de allerfleste Bogsættere til en højere Gennemsnitsløn end den i Tarifen fastsatte Minimalløn, og undser sig ikke ved i denne Forbindelse at komme med den hadefulde Bemærkning, at Dansk Typografforbunds Formand jo har praktisk Erfaring herfor, »idet hans eget meget lavt lønnede Personale for et Aarstid siden ad denne Vej opnaaede en Lønforhøjelse fra 50 indtil 200 Øre ugenlig«. Det er en Beskyldning lige saa grov mod det paagældende Personale som mod Forbundets Formand, idet der jo her insinueres, at der almindeligvis betaltes Minimallønnen. Selvfølgelig er dette Usandhed, eftersom der før Forhøjelsen gennemsnitlig betaltes $16^2/_3$ pCt. over Minimallønnen, lige saa vel som der i de næste *to* Linjer indeholdes akkurat *to* Usandheder, idet Lønforhøjelsen indtraadte for $1^1/_2$ Aar siden og androg fra 1 til 2 Kr. Man ser, at Hr. A. L. stadig kommer i Konflikt med Sandheden. Men forøvrigt holder Hr. A. L.s Paastand om Forhøjelsen af de faste Lønninger paa Basis af den højere Tusindbetaling aldeles ikke Stik, thi de faste Lønninger forhøjes almindelig, naar Efterspørgslen efter Arbejdskraft stiger. Det er *Konjunkturerne*, som er Regulatoren for de faste Lønninger; er det gode Tider, stiger den faste Løn ganske af sig selv, er det daarlige Tider, vanskeliggøres dette, og Tarifens Minimalsats er kun et Bolværk for, at herunder kan der ikke gaas.

Vi anholdt Hr. A. L.'s fiffige Anvisning paa, at Dansk Typografforbunds Ledelse ved Hjælp af de københavnske Bogtrykkere skulde have kunnet opnaa en Forhøjelse af Tusindbetalingen for Bogsats paa 10, 11 og 12 Øre pr. 1000. Han har hertil intet andet at svare, end at hans Standpunkt i 98 var det rette. Ja, Gud bedre det. Vi mindes saaledes et af Hr. L.'s Standpunkter i Tilfælde af Strejke. Det var intet mindre end *at Arbejdet skulde nedlægges ogsaa i de Trykkerier, som vilde anerkende den nye Tarif* for derved at tvinge de Trykkerier, som ikke vilde underskrive. Skulde man ikke nærmest tvivle om den Mands mentale Tilstand? Og da det saa kom til Stykket, var Hr. A. L. beredt til at modtage det Forslag, som Foreningen af danske Bogtrykkeres Styrelse paa Mødet i Søpavillonen bestemt fastholdt, og det var kun de øvrige københavnske Foreningers Ledelse, som hindrede det. Dette er bevisligt og lader sig ikke bortforklare, men falder jo forøvrigt udmærket i Traad med hans nuværende Standpunkt, hvor han hyler op om, at 32 og 34 Øre pr. 1000 i Bogsats er for lidt, men alligevel ikke tør anbefale en Kamp for det, som han synes er for lavt, **uagtet** han til Evidens har faaet fastslaaet — ogsaa gennem Provinsprincipalernes Afstemning — at det var umuligt at naa mere ved Forhandling.

Vi er færdig med Hr. A. L. Han begyndte med at prise den nye Provinstarif for derefter paa Grund af en Forskel paa 3 Øre pr. Tusind at rakke den ned; han fortsatte med Paastanden om det meget københavnske Arbejdes Udførelse i Provinserne — presset til at bevise sin Paastand, kunde han kun nævne Eksempler fra saadanne Byer, i hvilke Lønningerne forhøjedes saa meget, at det naaede op til den københavnske Tarif; han tav, da der spurgtes ham om Grunden til, at der under den forhøjede Tarif i Provinserne skulde blive udført

mere Arbejde dèr fremtidigt end før; han havde intet at sige, da det oplystes for ham, at der stod højst 30 Mand i »københavnsk« Arbejde i Provinserne, og nu fordøjer han Meddelelsen om de 104 Mand med 2 Øres Forhøjelse.

I næste Numer af *Ny typ. Tid.* vil han som den pantsatte Bondedreng, han er, være lige saa enfoldig som hidtil og snyde Næsen med Fingrene som før.

Fastløn eller Akkord.

Af de Sager, der skal behandles af Generalforsamlingen paa Søndag, er især én aktuel: Fastløn eller Akkord i Dagbladene.

Trængt stærkt som Faget er paa den ene Side af Sættemaskinerne, der efter Haanden gør flere og flere Kolleger arbejdsledige, og paa den anden Side af de nedgaaende Konjunkturer, som tvinger Bladudgiverne til at spare, hvor spares kan, og som ogsaa tvinger en Del Kolleger ud i Arbejdsløsheden, stiller Spørgsmaalet om, hvilken Arbejdsmetode der gavner Kollegerne bedst, sig i Forgrunden.

Det, der da kommer til at gaa som en rød Traad gennem Betragtningerne, bliver dette, at der maa resigneres.

Ikke saaledes at forstaa, at der, hvor faste Lønsatser i Bladene er opnaaede, maa slaas af. Tværtimod. Skal det lykkes ved en aktuel Tarif-Revision at hæve Tarifens Minimum-Fastløn, da gælder det at kunne henvise til, at Prakis allerede har indført en saadan Forhøjelse.

Men, hvad der bør gøres, er dette: at komme bort fra det for begge Partier skadelige Akkord-System. Og deri er det, Resignationen ligger. Thi det er klart, at skal vi kunne dæmme op mod den Tilbøjelighed til Afskedigelser, der desværre alt har givet sig et uhyggeligt Udslag rundt omkring, skal vi vise den *sande* Kollegialitetsfølelse, da er det ikke nok, om vi giver et Par Øre ugenlig til det frivillige Fond, naar vi samtidig Dag ud og Dag ind »muler« den op, saafremt vi ved en mere fornuftig Ordning kan bidrage vort til enten at undgaa en Afskedigelse eller mulig endog faa en Mand til antaget.

Ganske vist. Det *kan* være et betydeligt personligt Offer, der fordres af den Enkelte. Men der er nu én Gang ingen anden Vej at gaa.

Man har rundt omkring — uden at gaa over til Fastløn — forsøgt at hindre Afskedigelser ved forskellige Midler. Man har taget »Fridage«, Ferier, Forkortning af Arbejdstid o. s. v. og har ogsaa haft Held i sine Bestræbelser — for en kort Tid. Men varig at forhindre Misèren, det har man ikke magtet. Dertil maatte man først faa udryddet den alle Mennesker iboende Trang til at tjene Penge, og det naar man vel aldrig.

Saa har man søgt at begrænse Præstationen. Man har fastsat et Maksimum af den gennemsnitlige Fortjeneste. Og hvad har man opnaaet? Splid og Uenighed, Personalet imellem! Et uudholdeligt Spioneri. Men hvordan kan det være anderledes! Der kom netop den sidste Dag i Ugen store »Spæk-Stykker«, som bragte Fortjenesten langt op over det »tilladte Maksimum«: Eller der kom Helligdagsuger. Paa Arbejdsdagene i disse havde man da Lov til at »stikke paa«, mente nogle, ellers kom man altfor langt ned under sit Gennemsnit. Andre hævdede derimod, at Helligdagsugerne ikke skulde medregnes — og saa stod man der og havde ikke altid de blideste Ord tilovers for hinanden.

Og hvad blev saa Enden? Selvfølgelig at man »blæste hinanden et Stykke«, var »rasende lige glad«, »mulede« væk og — fik en Mand afskediget!

Anderledes med den »faste Løn«. Den bør naturligvis sættes saaledes, at den giver Arbejderne et nogenlunde anstændigt Udbytte, men den bør paa den anden Side heller ikke være saa høj, at Præstationen kun kan naaes af ganske enkelte, eller at Indførelsen af fast Løn enten fremtvinger Afskedigelser eller hindrer Ny-Antagelser.

Men sat paa en fornuftig Maade vil den faste Løn bidrage til rolige og stabile Forhold. Den vil udvikle *Solidaritetsfølelsen*, den vil gøre Personalet til et mere samarbejdende Hele, den har med en ganske enkelt Undtagelse skaffet flere Kolleger Arbejde, og den vil ogsaa i Længden virke til alle Parters Tilfredshed — selv om ogsaa Indførelsen af den i Øjeblikket maaske kan falde en eller anden »Rasper« lidt vel tungt for Brystet.

Maatte Kollegerne da paa Søndag møde mandstærkt op, deltage livligt i Diskussionen om denne vigtige Sag og saa — gaa ud paa Arbejdspladserne og dèr loyalt bringe det, Generalforsamlingen vedtager, ud i Livet.

SVEND & CO.

Hr. Redaktør! Tillad mig Plads i *Typ.-Tid.* for nogle Linjer i Anledning af Referatet af Generalforsamlingen 2. Juledag. Formanden for Den typ. Forening har ment det nødvendigt at skrive en Berigtigelse til dette Referat for at undgaa Misforstaaelser. Som Sekretær ved Generalforsamlingen skal jeg bemærke, at jeg ikke kan have noget Ansvar for Referatet, der er fremkommen i en af Redaktøren saa forkortet Skikkelse, at det sikkert havde været bedre, om der intet Referat havde staaet i Bladet, saa at kun Resolutionen var bleven optaget.

Tillad mig samtidig at spørge Dem, hvorfor det forkortede Referat eller dog Resolutionen ikke er bleven tilstillet Redaktionen af *Ny typ. Tid.*

København, den 19. Januar 1902. Ærbødigst

NIELS HANSEN.

Vi skal til Ovenstaaende kun bemærke, at det var de samlede Bestyrelsers Ønske, at der i *Typ.-Tid.* ikke optoges andet af Generalforsamlings-Referatet end lige den vedtagne Resolution; men da flere af de Tilstedeværende ønskede deres Afstemning offenliggjort, formente vi det rigtigt, at der ogsaa af Formandens Udtalelser fremkom et kort Resumé af Sagen. Det blev overladt til Redaktøren at udarbejde dette Referat. Hr. NIELS HANSEN farer indigneret op og fortæller, at han »ikke kan have noget Ansvar for Referatet, der er fremkommen i en af Redaktøren saa forkortet Skikkelse, at det sikkert havde været bedre, om der intet Referat havde staaet i Bladet«. Det maa beklages, at Hr. Niels Hansen ikke husker sit Referats Indhold, for gjorde han det, saa maatte han i det mindste vide, at Forkortelsen af Referatet i dette Tilfælde ikke har Spor af Betydning. Redaktøren har ikke forandret saa meget som en Tøddel i de Udtalelser, Den typ. Forenings Formand efter Niels Hansens Referat er fremkomne med, og som **ordret** er efter Niels Hansens Manuskript.

Hvad Spørgsmaalet om *Ny typ. Tid.* angaar, saa har vi hidtil ikke vidst, at vi havde noget med dette Blads Redaktion at gøre.

RED.

Til Karneval!

Hvorhen — er et overflødigt Spørgsmaal. *Til Karnevalet i Koncertpalæet* — anden Løsning er der ikke, naar man overhovedet vil more sig ved et Karneval. Riveriet om Billetterne hertil og de — desværre — tyndt besøgte Maskeballer hos vore kvindelige og mandlige Medarbejdere i Trykkerierne vidner højt derom. — Billetternes Antal kunde godt fordobles — hvis vi havde Plads nok — og vi vilde faa solgt hver eneste en. Saadan er Stemningen, saa fast er Fornøjelsen ved Typografernes Karneval vokset i den almindelige Bevidsthed. I Stedet for, som Reglen er, at en Historie taber sin Værdi ved stadig at gentages, saa bliver Tilslutningen Aar for Aar stærkere, Ærgrelsen over ikke at kunne faa Billetter mere højlydt og indigneret. I Aar har man endog allevegne maattet reducere det begærede Antal Billetter med Halvdelen.

Aarsagen hertil kender Enhver og véd, at det bedste, som overhovedet er at opdrive, faar man der at se og høre: den største og smukkeste Sal, den bedste Musik, de vittigste Revyer, de mest udmærkede Artister, de eleganteste Dragter og de mest komiske Masker. Og Gentagelser render man ikke Panden imod. Nyt og friskt er hvert Aars Karnevals-Indtryk — et nyt Mindeblad i Ens hele Livs Fornøjelse.

Og alt dette *er* Kvintessentsen for at drage Folk til et Karneval. Hvad Overskudet anvendes til — har ingen Virkning paa Folk, der vil more sig. Den gamle Traver, om at vi holder Karneval til Fordel for de Arbejdsløse, kan godt sættes paa Stalden, thi den fylder kun paa magre Programmer. Nej, Gangen skal være: først tilvejebringe Overskudet og saa fordele det — først Bjørnen, saa Skindet.

Det er Ledestjernen i typografisk Karnevalspolitik, og det tvinger til at gøre — noget for Fornøjelsen. Et Karneval skal omfatte alle Glæder, fylde Øjnene med Glans og Sanserne med Tilfredsstillelse, rumme Kunst, Komik — være Alle til Glæde og ingen til Skuffelse.

Og det er, hvad Typografernes Karneval bærer til Skue den 15. Februar.

Tre Uger er der til Festen i Dag — lang Tid for feberhed Ungdom, men ogsaa den svinder. Og *da* vil den lagrede Længsel sprænge Spunsen for det Humør og den Skønhed, der er Grundlaget for den fornøjeligste Karnevalsfest i Norden.

»Til Karneval i Koncertpalæet!« Parolen er givet — Loddet kastet — ingen Billetter tilbage!

C.

Nær og Fjærn.

Næstved Lokalafdeling afholdt i Søndags ordinær Kvartals-Generalforsamling. Formanden fremlagde og oplæste det reviderede Regnskab for Oktober Kvartal, som enst. godkendtes. Det balancerede med 587 Kr. 50 Øre. *Indtægt:* Kassebeh. fra forr. Kvartal 15 Kr., ordinær Kontingent 562 Kr. 50 Øre, tilbagebetalt Laan 8 Kr., andre Indtægter 2 Kr. *Udgift:* Arbejdsløshedsunderstøttelse 22 Kr. 50 Øre, Sygeunderstøttelse 17 Kr., Rejseunderstøttelse 44 Kr. 75 Øre, andre Udgifter 4 Kr. 37 Øre, indsendt til Hovedkassen 483 Kr. 88 Øre, Kassebeh. ved Kv. Slutning 15 Kr.

Hjælpekassens Regnskab for Oktober Kv. fremlagdes og godkendtes. Indtægt: 59 Kr. 20 Øre. Udgift 5 rejsende à 2 Kr. 50 Øre = 12 Kr. 50 Øre, 17 Natkort à 66 Øre = 11 Kr. 22 Øre, andre Udgifter 90 Øre, i alt 24 Kr. 62 Øre, Overskud ved Kvartalets Slutning 34 Kr. 58 Øre. Det vedtoges af Hjælpekassens Overskud at bevilge 20 Kr. til det frivillige Fond for arbejdsløse.

Dødsfald. Atter har Brystsygen bortrevet en af vore Kolleger. Forr. Søndag døde Typograf PETER KRISTIAN ANDREAS HOLM efter at have gaaet syg i ca. 3 Aar. Den afdøde blev omtrent 27 Aar. Trods den lange Sygetid bevarede Holm et godt Humør lige til det sidste. I Fredags jordedes han paa Rønne Kirkegaard; hans Kolleger bar ham til Graven. Han har arbejdet væsenligst i Rønne, en Tid paa »Assens Avis« i Assens. Han kom altid godt ud af det med sine Kolleger.

Karnevalet, 15. Februar 1902.

Alt udsolgt.

I den kommende Uge vil Opkrævningen af de solgte Billetter begynde. Billetter, som *ikke* ønskes benyttede, købes tilbage.

Den 21. Januar 1902. V. BERGENHOLZ.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	5.95	Overført...	86.43
Aug. Andersen	1.75	Axel Holm	1.75
Agrardagbladet	3.20	Jørgensen & Co. (mandl.)	2.10
Aller (mandl.)	8.30	do. kv. Trykkeriarb..	0.25
do. kv. Trykkeriarb. ..	1.05	L. A. Jørgensen	2.55
Baden & Hansen	0.50	Kihl	4.50
Bagge (mandl.)	3.85	Leisner	1.14
do. kv. Trykkeriarb....	0.10	Luno	6.00
Berlingske (20 Medl.)....	20.00	do.	3.55
Birch	1.50	Missionstrykkeriet	2.98
do.	0.75	do.	2.85
Bording	8.50	S. L. Møller	3.45
Citytrykkeriet (3 Uger)...	3.30	Nationaltidende	5.25
N. Cohn	2.75	Nielsen & Lydiche	2.10
Eksprestrykkeriet (3 Uger)	5.73	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	6.00
Fehlhaber	0.90	P. Petersen	2.05
Ferslew	1.00	Politiken	17.10
Græbe (47.—48. B.)	4.30	Schultz' Sættere	21.90
do. Sættere	1.50	Soc.-Dem. (51. B.)	7.10
J. Henriksens Sættere	1.25	Thieles Sættere	1.30
Henningsens Sættere	1.80	Truelsen	1.50
Hoffensberg	6.00	Vort Land	2.20
Hohlenberg	2.45	Weiss	2.25
Overføres...	86.43	Ialt...	186.30

Endvidere diverse Bidrag: Rudkøbing Lokalafdel. 5.00, Rente af Sparekassen 0.11, Mærket X 20.00, Den typ. Forenings Hovedkasse 300 (har herved ialt bidraget 1000 Kr.); tilsammen Kr. 511.41.

Kassebeholdningen var d. 15. Jan.	Kr. 109.60
Indtægt 15.—21. Jan.	Kr. 511.41
Udgift 15.—21. Jan.	» 307.70
Kassebeholdningen er d. 21. Jan.	» 313.31
Merindtægt 15.—21. Jan.	Kr. 203.71
	Kr. 109.60

Den 21. Jan. 1902. V. BERGENHOLZ.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Lørdag den 21. December 1901.

Juleuddelingen. Det Beløb, der var tilfalden Dansk typ. Forening, Kr. 1156.50, fordeltes i Portioner à 12, 18 og til 4 paa 35 Kr. Der var indkommet 90 Ansøgere. Af disse stod nogle i Plads ved Uddelingen og udgik derfor til Fordel for andre, der havde mældt sig efter Anmældelsesfristens Udløb.

Mandag den 30. December 1901. Frav. WARBERG (syg).

1. Formanden gav Meddelelse om en Del administrativt afgjorte Spørgsmaal, Flytninger og Omskrivninger. — Bifaldtes.

2. Fra Esbjerg-Afdelingen forelaa Meddelelse om, at denne efter Forretningsudvalgets Henstilling havde taget Afdelingens Protest med Lovligheden af den foretagne Afstemning over Tarifforslaget tilbage. — Til Efterretning.

3. Maribo-Afdelingen indstiller »Gamle Henrichsen« til Invalideunderstøttelse. Formanden meddelte, at H. P. Henrichsen den 27. December var afgaaet ved Døden. — 300 Kr. anvistes til Udbetaling. I Erkendelse af Henrichsens særlige Fortjenester af Organisationen vedtoges at sende en Krans.

4. Nakskov-Afdelingen forespørger om Karantæne overfor Blokadebrydere ogsaa gælder Sygeunderstøttelse. — Ja.

5. Medlem Nr. 617, T. V. P. Andreasen, tilstodes 50 Kr. i Flyttelaan fra Maribo til Nykøbing F.

6. Optagelsesbetingelserne for et udslettet Medlem af Nykøbing S., der nu har erholdt Arbejde i Nykøbing F., fastsættes saaledes: Restancen 42.50 + 14 Kr. i nyt Indskud = 56.50. Det tillodes, at dette Beløb afdrages med mindst 1 Kr. ugenlig, dog saaledes, at Nyderetten ikke indtræder før det hele er betalt.

7. En Del Tarifsager fra Thisted, Aalborg, Horsens, Svendborg og Nyborg refereredes og behandledes. Form. havde Lørdag været i Horsens, hvor der paa et Trykkeri tilvejebragtes Forstaaelse, medens man paa Grund af idelige Tarifbrud fra Bogtrykker A. Knudsens Side maatte blokere dèr.

8. Fra det internationale Sekretariat forelaa forskellige Meddelelser, der toges til Efterretning.

9. Det besluttedes fra 1. Januar at ophæve Lokalafdelingen i *Faaborg*, hvor der kun er ét Medlem. Den bliver Filial af Odense.

10. Formanden bemyndiges til at afsende Forretningsudvalgets Nytaarshilsen til vore gensidige og kontraherende Foreningers Styrelser.

Fredag den 17. Januar.

Formanden ønskede Forretningsudvalgets Medlemmer et glædeligt Nytaar og meddelte, at der var indløbet Nytaarshilsener fra vore gensidige Foreninger og andre, hvem han paa Udvalgets Vegne havde lykønsket, deriblandt Bladudgiverne og Dansk Provinsbogtrykkerforening.

1. Form. gav Meddelelse om en Del administrativt ordnede Sager, afgjorte i Henhold til tidligere Vedtagelser og Praksis. — Bifaldtes.

2. Et Medlem i Odense, der har nydt Sygehjælp, men som uden at mælde sig hverken fra eller til er traadt i Plads, har forlangt Sygehjælp for en Tid, da han faktisk har staaet i Arbejde. — Sygehjælpen nægtedes selvfølgelig og Sagen udsattes til nærmere Undersøgelse.

3. Medlem Nr. 222, M. Gundersen, Middelfart, er afgaaet ved Døden den 10. ds. — 300 Kr. anvistes.

4. Medlem Nr. 788, P. C. A. Holm, Rønne, er død den 13. ds. — 300 Kr. anvistes.

5. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt. — Til Efterretn.

6. En Del Tarifsager fra Thisted, Aalborg, Svendborg, Nyborg, hvor Form. havde været den 6., Middelfart, som han havde besøgt den 11., Frederikshavn, Nakskov og Hjørring.

7. Formanden for Fagskolen for Boghaandværk indvarsler til Møde i København den 1. Februar. — Toges foreløbig til Efterretning.

8. Forbundets Formand meddeler, at det frivillige Fond næsten er uden Midler og anmoder om at faa udbetalt en Del af det af Dansk typ. Forening bevilgede Beløb (500 Kr.). — Formanden oplyste, at der ikke var rekvireret noget Beløb af Fonden til de i Provinserne ydede Understøttelser i sidste Halvaar, hvorimod disse var afholdte af det bevilgede Beløb, som nu næsten er forbrugt. Forbundsstyrelsen opfordrer i Dag i *Typ.-Tid.* til at støtte Fonden, hvilken Opfordring Forretningsudvalget tiltræder.

9. Et Beløb af Indsamlingen til Juleuddelingen var senere indgaaet hertil (Kr. 118.50), endvidere var 12 Kr. sendt Retur fra Aalborg, idet den Paagældende var forbleven i Arbejde. Nogle Portioner heraf uddelte, og Restbeløbet vedtoges det at uddele senere efter nærmere Undersøgelser, eventuelt lade det indgaa i det frivillige Fond.

10. *Typ.-Tid.* meddeler i Dag, at en af Dansk typ. Foren.s Fædre, Redaktør F. H. Andersen, Ærøskøbing, holder Sølvbryllup den 19. ds. — Det vedtoges at sende en Lykønskning telegrafisk.

11. Medlemslisterne var indkomne paa én nær. Listerne viser 941 Medlemmer, deraf 66 arbejdsløse. — Til Efterretn. HVIDTFELDT.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 19. Januar. Frav. FORMANDEN (syg).

Typograf Arvid S., der lider af Brystsyge, vedtoges det paa Lægens Anbefaling at optage med Reservation for denne Sygdom. — Et sygt Medlem, som nyder Understøttelse efter § 63, forespørger, om han skal mældes syg af Kassens Læge, naar han atter skal have Hjælp af Kassen, selv om han behandles af en Specialist. Ja! — Paa Foranledning af, at et tidligere Medlem af Sygekassen vedblivende havde benyttet det af Kassen udstedte Lægekort som Legitimation hos Lægen, vedtoges det at udstede en Bekendtgørelse til Medlemmerne desangaaende. — Kassereren meddelte, at han havde fordelt Tabet ved Haastrups Svig til samtlige Afdelinger (ogsaa Forbundet). — Beslut-

ning toges ang. Salget af nogle af Politiet udleverede Klædningsstykker, som Haastrup havde købt. — Til de Syge i Frederiksværk var fra 18. Novbr. til 31. Decbr. f. A. medgaaet til Ekstraforplejning ca. 25 Kr. og til Lægehjælp for 2 Maaneder (Novbr.—Decbr.) 100 Kr., sanktioneredes; endvidere bemyndigedes Kassereren til at rejse til Frederiksværk ang. den fremtidige Ordning med vore Syge dér. — En Forespørgsel om det var tilladeligt, at en Bydreng paa et herv. Sætteri benyttedes til Sætning, besvaredes benægtende. — Da det først antagne Bud ikke havde kunnet tilvejebringe den nødvendige Kavtion, var A. E. Jensen, der af de samlede Styrelser var indstillet som Nr. 2, engageret. Hans Kavtion vilde være i Orden til 1. Februar, og indtil dette Tidspunkt havde to bekendte solide Mænd tegnet sig som Kavtionister for de 2000 Kr. — Et Trykkeris Personale havde indgivet Klage over Firmaets Misligholdelse af Tarifen. Beslutning toges. — Det vedtoges paa Generalforsamlingen at søge Bemyndigelse ang. udslettede Medlemmer. — Der forelaa Tilbud om Køb af Odd Fellow-Logens Ejendom paa Nørrevold; Købesummen var over 300,000 Kr.; efter de foreliggende Oplysninger vilde det ikke være nogen rentabel Forretning at indlade sig paa. — Det oplystes, at Bespisningen for arbejdsløse Typografer i den lorløbne Tid paa Grund af den store Arbejdsløshed havde slugt et saa stort Beløb som ingensinde tidligere, og at det derfor var nødvendigt at skaffe Indtægter, hvorfor man vedtog at anmode de kontraherende Foreninger øm at yde forøget Bidrag.

Derefter afholdtes Møde med Trykkerforeningens Styrelse og et Bogtrykkeripersonale. O. J.

Herved bringer jeg min dybtfølte Tak til alle min Mands Kolleger for den udviste Hjælp under hans Sygdom og for Deltagelsen ved hans Jordefærd. En særlig Tak til d'Hrr. Kasserer V. Bergenholz og Formand P. Lauritxen for deres aldrig svigtende Hjælpsomhed.

Ligeledes takkes Hr. Faktor Andersen samt min Mands Arbejdskammerater paa Triers Trykkeri for den smukke Opmærksomhed ved hans Begravelse. LAURINE HESSE.

Hjærtelig Tak for udvist Opmærksomhed og gode Ønsker paa vor Sølvbryllupsdag.

Ærøskøbing, d. 20. Januar 1902. F. H. ANDERSEN og HUSTRU.

For al den Opmærksomhed, der fra alle Sider vistes os i Anledning af vort Sølvbryllup, takkes hjærteligt.

P. L. PETERSEN og HUSTRU.

Arbejdsløse Medlemmer

af Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterlevende..

Alle Restanter og arbejdsløse Medlemmer maa, for at undgaa Udslettelse, henvende sig til Kassereren *inden 1. Februar.*

A. W. LARSEN,
Kattesund 12, St., træffes daglig fra 2—5½ Efterm.
Privat: Wesselsgade 11² hver Fredag Aften Kl. 7—8.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Kundgørelse.

Lægekortene. Samtlige mandlige og kvindelige Medlemmer erindres om at indsende Lægekortet til Fornyelse, **saa snart de flytter.** Kun hvis Kortet er forsynet med den virkelige Bopæl, giver det Ret til Lægehjælp; i modsat Fald maa den Paagældende **selv betale Lægen.**

Medlemmer, som *rejser bort* eller indkaldes til *Militærtjeneste*, maa samtidig med, at de afgiver Meddelelse herom, aflevere Lægekortet. Det samme skal ske ved *Udmældelse*, som **skal** ske skriftlig til Kassereren.

Fornyelse af Lægekortet ekspederes saavel pr. Brev som ved personlig Henvendelse paa Kontoret. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter Arvid Eugen Sandvall (O. C. Olsen) i S. H. L., er i F. Kemigraf Karl Edvard Vilh. Jørgensen (Aftenbladet), udl. 17/10 1901 hos Truelsen. I S. H. L.: Trykker Alfred Nielsen (B. Nielsen), udl. s. St. 31/12 1901. I S. L.: L. H. C. Andersens Hustru Valborg Marie Sophie Alfrida.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1213, Robert Fritz Wichmann (Eksprestr.) fra Rejse. 1261, Lichtenberg-Madsen (Bladsatsfabriken) fra Rejse.

Bortrejst: Carl Marius Jensen ½(arbl.) til Pl. i Ringsted.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

15. Januar: *Viborg*, *Ringsted* og *Køge.* 17. Januar: *Rudkøbing.* 19. Januar: *Kolding.* 20. Januar: *Nykøbing F.* og *Nykøbing M.*

Kolding, den 21. Januar 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Tiltraadte: Nykøbing M., 1571, Sofus Peter Abildgaard Jacobsen (arbl.) og (i Skive), 1358, Hans Rasmussen (L. Pedersen). Nyborg, 1418, Bruno J. Kreutzer fra Middelfart (Schønemann).

Udslettet: Svendborg, Emil Scherling (Blokadebryder).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Nyt Medlem: Jean Duckert, udl. 15/1 1902 hos Kihl (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangprøve til Aarsfesten. Bordlisten (Dyresteg og Smør og Ost eller Is à Kr. 1.50) er fremlagt.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Medlemmerne gøres opmærksom paa, at Restancerne skal være betalt inden 1. Febr. til Kasserersken Christine Buus, Niels Hemmingsensgade 8, 1. Sidesal.

Jenny Førster er optaget mod at betale sin Restance.

ANNONCER

2. Levering er ankommen af
W. Zacharissons
Bogtrykkeri-Kalender
1900—1901, **dobbelt Aargang.**
Elegant indb. Pris 3 Kr. + Forsendelsesomkostninger. Bestillinger modtages af Hovedkommissionæren for Danmark, **R. Helmer**, Absalonsgade 17,⁴ V.

Middag eller **fuld Kost** hos en Kollega. Rosenborggade 5, 3. S. Opgang i Porten tv. *Jensen.*

En „Typograph"-Sætter
kan faa fast Plads. Billet mrkt. »*Typograph«-Sætter 317*, med Opgivelse af Ydeævne, modt. *Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., Skindergade 3, K.*

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 31 JANUAR 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Til det tilstundende Delegeretmøde, som afholdes i København, kan de kontraherende Foreninger stille Forslag. Saadanne Forslag maa være Forbundsstyrelsen i Hænde senest

den 15. Marts.

Medlemmerne opfordres indtrængende til at støtte den frivillige Indsamling til de Arbejdsløse i højere Grad, end Tilfældet har været i den senere Tid. Hele Understøttelsesspørgsmaalet vil blive taget op til Drøftelse og Afgørelse paa Delegeretmødet, men indtil dette sker, maa Understøttelsen til de Ikke-Understøttelsesberettigede finde Sted i saa stort Omfang som paa nogen Maade muligt.

Nøden er i Øjeblikket stor og har antaget saadanne Dimensioner, at det, saafremt der ikke kommer større Summer ind, er umuligt vedblivende at hjælpe de Arbejdsløse. Dette maa ikke ske, og vi forventer derfor, at samtlige Medlemmer vil bidrage efter Evne, indtil Delegeretmødet har truffet sin Afgørelse.

København, den 16. Januar 1902.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Lave Lønninger.

I daarlige Tider, naar Konjunkturerne daler og Arbejdet sløjer af, søger d'Hrr. Arbejdskøbere at udbytte Arbejdsløsheden ved at nedsætte Fastlønnen. Dette sker i Reglen paa den Maade, at de nogenlunde ordentlig lønnede Arbejdere afskediges, og saa antages der i deres Sted andre Folk til en lavere Fastløn. Ganske vist er det ikke alle Arbejdskøbere, der bruger denne Trafik, og for ikke at gøre nogen Uret, vil vi da hellere Tid efter anden belyse Forholdet paa de Steder, hvor det er værst, for at Kollegerne kan tage sig i Agt. Thi ihvorvel vi er ganske paa det Rene med, at det i arbejdsløse Tider som disse gælder dobbelt for den ledige Kollega at faa Plads, saa vil vi alligevel hævde, at man af al Magt bør undgaa at bidrage sit til, at Lønniveauet sænkes, og at man bør erindre, at han skylder sine Kolleger og sin Organisation kun at tage Plads til en Løn, der svarer til, hvad han som Arbejder er værd.

Dette bør vi ikke mindst gøre nu, det sidste Aar af den nuværende Tarifperiode. Enhver vil kunne forstaa, at faar Arbejdskøberne lidt efter lidt deres faste Folk 2, 3 à 4 Kr. billigere om Ugen, saa skabes dernæst en daarlig Situation for eventuelle Tariffo handlinger.

Som et Led i Bestræbelserne for at komme Arbejderne til Livs, forsøger Arbejdskøberne af og til at sætte en Tillidsmand paa Gaden Selvfølgelig sker dette altid under det »tarifmæssige« Paaskud: *Mangel paa Arbejde.* D'Hrr. vover ikke ligefrem at tilkaste Organisationen en Handske og direkte angribe Medlemmernes Foreningsret. Men vi kender dem selvfølgelig tilstrækkeligt til at paastaa, at de intet hellere ønsker end at gøre Kaal paa samtlige Tillidsmænd, hvis de kunde. Det skal dog være vor første Opgave at vaage over Tillidsmændenes personlige Sikkerhed, og den Principal, som tror at tjene sin Sag ved at gøre Arbejdernes Talsmand brødløs, haaber vi skal blive tvungen til at gøre sin Uret god igen. Kollegerne vil — særlig efter Generalforsamlingen i Søndags — være enige med os i, at det gælder om at sætte Skulder mod Skulder og ved Enighed vinde fremad, selv om vi skal gribe til radikale Midler.

Medens det i Reglen er de Bogtrykkere, der er bekendte for den skarpeste Konkurrence, som søger at knibe længst ned med Lønnen, har i den senere Tid et gammelt anset Trykkeri, det Bianco Lunoske, vist uhyggelige Tendenser i saa Henseende. Der synes nu at blive taget fat paa Forholdene af Personalet, som klager over den usle Løn, der bydes Arbejderne, uagtet Arbejdet for en stor Del er Tabelsats og Trykkeriet næppe har nødig at bruge en saadan Fremgangsmaade overfor Personalet. Det er den nuværende Bestyrer, som har slaaet ind paa en Vej, der har henledt Opmærksomheden paa ham og faaet Folk til at beskæftige sig med ham i højere Grad, end det vistnok er ønskeligt for ham selv.

Vi har nu fremdraget et Tilfælde af de mange, som sker mellem Aar og Dag, og vi skal vende tilbage til disse Tilfælde og det Forhold, de i Almindelighed drejer sig om.

I Bestræbelserne for, at de slette Konjunkturer ikke skal medføre slettere Arbejdsforhold end nødvendigt, forventer vi at høste kraftig Bistand hos Kollegerne.

Historisk dansk Presseudstilling 1902.

I Sommeren 1902 agtes der i Industriforeningens Lokaler i København foranstaltet en historisk dansk Presseudstilling med det Formaal at give et fyldigt Billede af den danske Presses Udvikling, herunder indbefattet alle de til Pressen knyttede tekniske Hovedfag og derigennem paavise, hvilken Betydning Pressen har haft og stadig har for vort Folk ved dens Arbejde i Oplysningens Tjeneste.

Udstillingen tænkes ordnet i følgende Hovedafdelinger: Journalistik og dermed beslægtet Virksomhed, omfattende saavel Kongeriget Danmarks Dagspresse, illustrerede Presse, Fagpresse og Tidsskriftliteratur som Hertugdømmet Slesvigs danske Presse indtil vore Dage, de danske Bilandes og Koloniers Presse og den danske Presse i andre Verdensdele, Pressens Teknik, Typografiens og Trykkekunstens Værktøj fra tidligere Tid, et moderne Sætteri og Trykkeri, Billedfremstilling m. v.; statistiske og grafiske Fremstillinger, vedrørende dansk Presses Udvikling.

For at denne Udstilling kan blive saa fyldig og omfattende som muligt retter Udstillingens Komité herved en Opfordring først og fremmest til danske Bladredaktioner og Bladudgivere, men iøvrigt til enhver, der interesserer sig for den danske Presse, om at yde Bidrag til Udstillingen, foreløbig ved at sende Komitéen Anmeldelser om Blade, Billeder og Manu-

skripter etc. eller gammelt Trykkeri-Værktøj, der enten paa Grund af deres historiske Interesse eller som Kuriosa kan tænkes at have Betydning for Udstillingen.

Saadanne Anmeldelser bedes adresserede til Presseudstillingens Komité, Østergade 39, 3. Sal, København K.

I Morgen

løber *Trykkernes Jubilæums-Karneval* af Stablen. Det er 25. og maaske sidste Gang der bliver Anledning til at overvære og deltage i denne virkelige *typografiske* Fest. Denne Kendsgerning maa være nok for at sikre et godt Besøg.

Der bliver ikke solgt flere Billetter end at der vil blive god Plads for de Dansende.

Vi er for beskedne til at ville konkurrere med Festen i Koncertpalæet, der er aaben for hele København. Vi indrømmer, at Koncertpalæet er *stort*, men vi mener, at der er *hyggeligere* hos WITTMACK. Det glæder os, at der kan mældes udsolgt Hus hos vore Venner, Sætterne, idet jo hele Overskudet hos dem ligesom hos os tilfalder de Arbejdsløse.

Men til alle de Kolleger, der er afskaarne fra at komme til Fest hos vor store Bro'er, til al den »feberhede« Ungdom, som er ved at begaa Selvmord, fordi de ikke kan komme med i Koncertpalæet eller til dem, der har faaet Billetter, men ikke kan holde sig til den 15., vil vi sige, *at de godt kan slaa »Spunsen op for Skønheden og Humøret« allerede i Morgen, thi endnu kan der faas Billetter til Trykkernes Jubilæums-Karneval.*

SUFFLEUR.

Tyge Brahe som Bogtrykker paa Øen Hveen.

Nogle historiske Undersøgelser i Anledning af 300-Aarsdagen for Tyge Brahes Død d. 24. Oktbr. 1601.

For *Typograf-Tidende* af L. CHR. NIELSEN.

(Sluttes.)

DEREFTER udkom: »*De mvndi aetherei recentioribvs phaenomenis liber secvndvs*«. Uraniburgi 1588, 4to. Paa Titelbladet er Trykkerstedet angivet saaledes:

VRANIBVRGI
cvm PRIVILEGIO.

Arbejdet er 466 Kvartsider stort og er forsynet med mange Træsnit, som dog har været lette at skære, da det er geometriske Figurer. Det er sat med en smuk Mittel Midiæval og Cicero Kursiv. Trykket er klart og vel bibeholdt endnu. Af Pag. 1 (Teksten) vil det synes som om Formen ikke har sluttet rigtigt, thi de nederste Linjer paa første Side staar i en Halvcirkel. Bogtrykkeren opgives at være CHRISTOPHORUS VREIDA. Arbejdet er indbundet i Pergament og er rigt forgyldt paa For og Bagsiden; paa Forsiden findes Tyge Brahes Portræt og paa Bagsiden hans Vaaben (begge i Guld). Dette Arbejde er 1602 atter udgivet i Pragæ af KEPLER (4to) og er 1610 eftertrykt i Frankfurt. Paa sidste Side i Originalet findes Bogtrykkermærket og det er forsynet med flere Tabeller, som viser, hvor svært det paa den Tid maa have været at »tilfredsstille alle Nutidens Krav«.

Initialbogstav fra Tyge Brahes »De mvndi aetherei recentioribus etc.« Trykt paa Uranienborg 1588. (Originalen tilhører Det kgl. Bibliotek.)

Som allerede nævnt oprettedes Trykkeriet paa Uranienborg for Trykningen af TYGE BRAHES egne, latinske Skrifter. Men der er dog Sandsynlighed for, at ogsaa andre Arbejder er trykte dèr. I ethvert Fald kender man ét saadant Arbejde og dette er oven i Købet i det *danske* Sprog — det eneste danske Arbejde herfra, som kendes. Fra 1588 til 1596 udkom der intet Arbejde af TYGE BRAHE, hvorfor det tillodes, at den blev trykt. Bogens Titel lyder i sin Helhed saaledes:

En Elementiisch oc Jordisch
ASTROLOGIA
Om Lufftens forendring oc hues der vnder begribes | tagen aff de | Tingeſt som fø ognen ſees oc forfares | oc huer Mand Letteligen kand affmercke | oc tilforn wiide: Huilcken holder paa | alle Aar ret oc er vdi alle Land | gaffnlig.
Tilſammen dragen
aff
Peder Jacobſøn Flemløs
paa Hueen.
Prentit paa Vraniborg
Aff Hans Gaſchitz.
Anno 1591.

Bogen indledes med et Forord, der begynder saaledes:

„Den fromme Forſtan- | dige oc Gunſtige Leſer yſkere ieg | Peder Jacobſøn Flemløs | Lycke Sundhed oc | Welfart".

Om Bogens Tilblivelse hedder det bl. a. i Forordet:

„— — — For hues Aarſag ſkyld ociaa forneſſnde Tyge Brahe haffuer tilſted | at ſamme liden Bog maa vdi hans Tryckery paa Vraniborg bliffue Prentit huilcken Hand der til ſin Opera Astronomica haffuer anretrit. Oc effterdi hand lader nu paa ſin Papyr Mølle | huilcken hand der ociaa paa Hueen tilſamme behoff haffuer bekoſtit oc anſtifftit | bereoe Papyr vdi forraad til ſamme Opera, vilde hand icke at hans Bogtrycker dir imellem ſkulle feriere oc gange orckeløs | men lod hannem medler tid tage dette lille Arbeit forheender | det met Danſke ſtyl vdi huilcken Tungmaal det oc beſkreffuit er | at forfærdige | huermand ſom der til Løſt haffuer til nytte oc gaffn."

Titlen til Peder Jacobsøn Flemløses »En elementisch och Jordisch Astrologia«. Trykt paa Uranienborg 1591. Formindsket. (Originalen tilhører Det kgl. Bibliotek.)

Bogens Indhold bestaar af Vejrprofetier etc. Sidst findes følgende Trykkersted: »Tryct paa Vraniborg | *cvm PRIVILEGIO.* | Aff Hans Gaschitz Bogprenter samme- | sted; *Anno* 1591. Mense Junio.«

Bogen er i lille 8vo, sat med Cicero Fraktur og ikke videre godt trykt.

TYCHONIS BRAHE DANI
EPISTOLARVM
ASTRONOMICARVM
LIBRI

Quorum
PRIMVS
HIC
ILLVSTRISS: ET LAVDATISS:
PRINCIPIS GVLIELMI HASSIAE LANDTGRAVII
ac ipſius Mathematici Literas, vnáq;
Reſponſa ad ſingulas
complectens.

VRANIBVRGI
CVM CAESARIS ET REGVM
QVORVNDAM PRIVILEGIIS.
ANNO
CIↃ IↃ XCVI.

Titlen til »Epistolarvm astronomicarvm«. Trykt paa Uranienborg 1596. Meget formindsket. (Originalen tilhører Det kgl. Bibliotek.)

Det sidste Arbejde, som vides trykt paa TYGE BRAHES Trykkeri er: »*Epistolarum astronomicarum libri*«. Trykt *Uraniburgi 1596.* 2 store Dele. 4to. Trykket er udmærket. I det Eksemplar, som findes i det store kongl. Bibliotek i København, findes et omtrykt Titelblad, som bl. a. bærer Ordene: »*Francofurti apud Godefridum Tampachium. M. D. C. X.*« (1610).

Hermed ophørte dette Trykkeri sin Virksomhed.

— — —

Som allerede meddelt, forlod TYGE BRAHE Danmark i Aaret 1597. Først rejste han paa et Besøg til sin Ven RANTZOW ved Wandsbeck, hvorfra han udgav en smukt illustreret og illumineret »*Astronomiæ instauratæ Mechanichæ.*« Bogen bærer Trykkerstedet »Wandesburgi in arce Ranzoviana, 1598«. I Prag og Wien udgav han flere Bøger; men med disse har vi ikke noget at gøre i dette Sammenhæng. Dette Arbejde er ogsaa godt trykt og samme Bogtrykkermærke, som det i Artiklen afbildede, er benyttet.

— — —

Endnu skal blot nævnes, at der er præget en Medalje for TYGE BRAHE, som bl. a. giver en Fremstilling (billedlig) af hans Trykpresse. Denne findes dog ej i Mønt- og Medaljesaml. i Nationalmusæet.

Samtlige her nævnte Bøger, som er trykte paa Uranienborg, findes i det store kongl. Bibliotek i København

— — —

Det var en kort, men ærefuld Glansperiode, at Hveen — »Øresundets Perle« — havde. Da TYGE BRAHES Stjærne dalede, da dalede ogsaa Hveens. Thi »*Non habeu sed esse*«!

Trykkerstedet til »Epistolarvm astronomicarvm«. (Bind I, Pagn. 307). Trykt paa Uranienborg 1596. Formindsket. (Originalen tilhører Det kgl. Bibliotek).

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt Søndag den 26. Januar Formiddag Kl. 10 en ekstraordinær Generalforsamling paa »Søfryd«. I Formandens Fraværelse aabnede Næstformanden, F. K. MADSEN, Forhandlingerne. Til Dirigent valgtes JENS O. PETERSEN og til Sekretær SIGV. LUNDBERG.

Et Forslag fra Hallengren om at behandle Punkt 3 og 4 paa Dagsordenen som 1 og 2 forkastedes, hvorefter F. K. MADSEN fik Ordet til Punkt 1, Optagelse af Maskinsætterne fra Maskinsatsfabriken, d'Hrr. L. HØEG, JENS G. LUND og L. WERGMANN; han anbefalede at optage dem, men beklagede at de ikke var fremmødt. Der udviklede sig

en Diskussion om, hvorvidt man skulde optage dem alligevel, og en Resolution stillet af G. Sørensen med følgende Indhold: »Generalforsamlingen vedtager at nægte de tre Herrer Høeg, Jens G. Lund og Wergmann Optagelse, før de personlig fremstiller sig paa en ny Generalforsamling« forkastedes med 29 Stemmer mod 23, hvorimod deres Optagelse vedtoges med 42 Stemmer mod 32, mange afholdt sig fra at stemme.

Punkt 2, Fastlønssystemet i Bladene kontra Beregning. F. K. MADSEN: Paa det sidste Tillidsmandsmøde, hvor over 100 Tillidsmænd vare samlede, var Stemningen overvejende for Fastløn, og dette maatte ogsaa være det eneste rigtige System at arbejde under, da man derved skaffer Arbejde til en stor Del af de mange Arbejdsløse; vi har for Tiden ca. 100 saadanne, hvilket er noget uhørt indenfor det typografiske Fag. Sagen er kommet frem, fordi man et Par Steder havde faaet indført Fastløn, men disse Personaler var igen gaaet tilbage til Beregning, og dette var sikkert ikke den Maade, hvorpaa vi skulde søge at faa den Skade afhjulpen, som Maskinerne foraarsager inden for vort Fag. Taleren opfordrede Medlemmerne til at udtale sig om hvorvidt man skulde have Fastlønssystemet indført alle Steder, eller om man skulde gaa tilbage til Beregning. — VILH. WARTENBERG: Vi vil selvfølgelig have Fastløn; og vi kræver, med den kommende Tarif for Øje, dette System indført i alle Bladsætterier. Der er mange Steder, hvor man staar og præsterer et ganske svimlende Overskud, blandt andre er der Ferslews Bladfabrik og »Børsen«; dette sidste Sted var der endog et Overskud af 15—20 Kr. pr. Mand om Ugen. Naar en Mand har 35 Kr. om Ugen, skal han kun arbejde for de 35 Kr., selv om Arbejdet er nok saa godt. Taleren opfordrede Styrelsen til at indkalde Bladpersonalerne og gøre dem forklarligt, at Overpræstation ikke maa finde Sted. Vi maa hjælpe vore Arbejdsløse, og vi hjælper dem bedst ved at skaffe Arbejde til dem; stillede følgende Resolution: »Den typ. Forenings Generalforsamling, Søndag den 26. Januar, beslutter af al Kraft at arbejde for, at Fastlønssystemet, med en til Lønnen svarende tarifmæssig Linie-Præstation, bliver hævdet og effektivt gennemført paa ethvert københavnsk Bogtrykkeri, hvor der arbejdes paa faste Penge, saaledes at intet Medlem yder mere Arbejde, end der betales for. Generalforsamlingen anmoder Styrelsen om gennem Møder med Personalerne at skaffe denne Beslutning gennemført og bemyndiger endvidere Ledelsen til energisk at anvende ethvert Middel, som den maatte anse for mest formaalstjenligt, overfor den eller de Arbejdsfæller, der handler imod Foreningens Interesser ved ikke at respektere nærværende Resolution.« — N. P. NIELSEN: Fastløn er absolut at foretrække for Akkord; thi ved dette udvikles selv fredelige Mennesker til rene Rovdyr. Med Hensyn til Nationaltidende vilde han oplyse, at man der ogsaa havde en Specialtarif, som fastsatte en Minimumsgrænse af 70,000 Bogstaver; og naar man tager i Betragtning, at det er godt Arbejde, man staar med der, nemlig Annoncer, kan man ved at faa stukket nogle store Annoncer ud let komme over denne Grænse, og da dette var bleven overdrevet, har man sat en Maksimumsgrænse, som ikke maa overskrides, nemlig 80,000. Taleren haabede, at man kunde komme dertil, at man sagde, for saa mange Penge saa meget Arbejde, og ikke mere. Fastlønssystemet er godt, men havde naturligvis Mangler endnu, og disse maa afhjælpes. Et Sted, hvor man havde indført Fastløn med 35 Kr. om Ugen, var Personalet atter gaaet over til Akkord, men dette havde kun Principalen Fordel af; han sparede nemlig 15 Kroner om Ugen. — G. SØRENSEN var ikke af samme Mening som de øvrige Talere; han mente, at man kunde fastsætte en Minimumsgrænse, og at de Penge, den Enkelte tjente ud over denne, ikke kom ham selv til Gode, men blev udbetalt til Foreningen og derved komme de Arbejdsløse til bedste. — EMIL MØLLER havde tidligere været en ivrig Tilhænger af Fastlønssystemet, men var nu bleven rokket i sin Tro paa, at det var det bedste, ved at se, at der de fleste Steder fandt Overpræstation Sted og denne kom jo kun Principalen til gode. Kunde Wartenbergs Resolution gennemføres vilde han støtte den, og rimeligvis blev den ogsaa vedtaget. G. Sørensens Tanke var maaske heller ikke daarlig; der blev dog fastsat en Grænse, som Ingen selv kunde have Gavn af at overskride. Lad os faa Forholdene paa de forskellige Trykkerier frem, at man kan faa et klart Blik for, hvad der bør gøres. — P. JENSEN havde paa det sidste Tillidsmandsmøde udtalt, at man burde have Præstationsmængden sat saa lavt som muligt, og at ingen maatte overskride den. Der hvor han arbejdede, i *Politiken*, blev der aldrig forlangt mere af dem, end de var gaaet ind paa, og der blev heller ikke sat mere. — WARTENBERG mente, at G. Sørensens Forslag kunde blive et farligt Eksperiment. At arbejde for 10—20 Kr. mere end man fik Betaling for, var et Bedrageri mod de Arbejdsløse. Hvis man i Dag vedtager min Resolution faar Styrelsen en Retsnor at gaa efter. Saadan som det var i *Politiken* og *Agrardagbladet* skulde det være alle Steder. *Børsens* Forhold var forfærdelige; men at de var det, var ikke alene Personale s Skyld, Styrelsen havde en meget stor Del af den, da den havde opfordret til at sætte Overskud. — F. K. MADSEN vilde rette Wartenberg med det samme, Styrelsen havde aldrig opfordret noget Personale til at sætte Overskud, i det Mindste havde han ikke været med til det. Kunde i det Hele støtte Wartenbergs Resolution og Syn paa Fastlønnen, thi det var ikke Principalen, men Sætterne, der skulde have Fordelen ved en saadan. Staten vil ikke hjælpe vore Arbejdsløse, saa maa vi selv gøre det, og en stor Hjælp til dem vil det være at faa Fastløn indført alle Steder, da man derved skaffer Arbejde til mange af dem. De Betænkeligheder, man har, er kun Børnesygdomme, som man kommer over med Tiden. — G. SØRENSEN kunde ikke forsone sig med den Tanke, at Fastløn skulde være Idealet og mente, at Fastsættelsen af Maksimum vilde være den rette Vej at gaa. — P. NELSON, *Børsen*, vilde rette Wartenberg; Styrelsen havde aldrig sagt, at de skulde sætte for meget. Var overbevist om, hvis vi kunde faa Præstationsmængden reguleret, at der blev Plads til 3 Mand; han havde ført en Statistik i 3 Uger og denne viste, at der blev sat ca. 600 Linier for meget om Dagen. I vor Overenskomst staar, at Præstationen skal »mindst« være, og dette Ord maa vi have strøget, fordi Prinsipalen mener, at man skal præstere over. — RÉNÉ-LASSEN vilde først sige til Nelson, at selv om der i Overenskomsten staar Ordet »mindst«, berettiger dette ingen til at sætte over. I Tarifen staar f. Eks. at Opsigelsesfristen for Bogsætterne er 8 Dage, men for Bladsætterne staar der »mindst« 8 Dage; der maatte god Villie til for at forstaa denne Paragraf anderledes, end at det skal være 8 Dage. De Folk, der arbejdede mere, end de fik Betaling for, arbejdede under Tarifen, og han beklagede meget et Tilfælde, man havde haft for ikke længe siden: en Mand stod paa Beregning og tjente mere end de fleste, men saa kom man ind paa Fastløn og han satte sin Præstation ned i Forhold til den Løn, han fik; dette mente Huset ikke at kunne være tjent med og sagde saa denne Mand op, og i Stedet for at Personalet skulde have staaet sammen med ham paa hans Ret, havde de ladet ham gaa. Hr. Wartenberg har stillet en Resolution, som opfordrer Styrelsen til at indkalde Personalerne og give dem sine Ordrer, men hvilken Magt vil Generalforsamlingen give Styrelsen, hvis Folk selv bryder ud. Et Tilfælde har vi nylig haft; der havde man overfor Bogtrykkeren trumfet en Fastløn igennem paa 35 Kr., og da det er Dagarbejde, er det ingen lille Løn; men trods det er Personalet uden Styrelsens Vidende og Villie igen gaaet over til Beregning. Hvad skal man gøre ved et saadant Personale? Det er det, vi gærne vilde vide. — C. L. PETERSEN: Skal der gøres noget for de Arbejdsløse, maa det være Indførelsen af Fastløn, og der bør sættes en Grænse, ud over hvilken man ikke maa komme; hvis Generalforsamlingen udtaler sig for Beregning for Haandsættere, kunde man ikke holde Fastløn ved Maskinerne, og det var dog deres Præstation, som var den farligste. Taleren omtalte, at Minimum var for høj baade i »*Soc. Dem.*« og andre Blade. — WARTENBERG: Den Mening gør sig gældende, at i en Uge, hvori der er Helligdage, skal man levere Sats for disse med, naar man er paa Fastløn; men det skal man ikke. Man skal kun levere Arbejde paa de Dage, man arbejder. Til Réné-Lassen vilde han sige, at Folk, som ikke retter sig efter Foreningens Love og Bestemmelser, de skal straffes; vi har Midler til det, og Styrelsen bør benytte dem fuldt ud. N. P. NIELSEN haabede, at man i den kommende Tarif kunde faa indført saadanne Bestemmelser, at man kunde undgaa alle Specialtariffer, og opfordrede at støtte Styrelsen paa alle mulige Maader i dens Bestræbelser for at faa indført Fastløn. Angaaende Maskinsætterne oplyste han, at der allerede havde været Tilbud fremme om Akkord ved Maskinsætning, men det blev ikke til noget den Gang. TH. ANDERSEN vilde som Medlem af den nystiftede Maskinsætterklub oplyse, at denne var stiftet for at der indenfor denne kunne blive fastsat Maksimum og dette vilde absolut være til Fordel for Haandsætterne. Haabede paa, at faa Styrelsens Støtte til at faa dette gennemført. Taleren spurgte, om det var tilladt, at en Faktor rettede Lister ved Siden af at røgte sin Gærning som Faktor. — F. K. MADSEN besvarede dette benægtende. — CHRISTENSEN (Børsen) oplyste, at hans Faktor rettede over 100 Linier Petit daglig. — NIELS HANSEN syntes, at man burde tage fat paa denne Faktor; da han er Medlem af vor Forening, maa han jo følge Lovene. — DREYER: Der er flere Gange talt om et Trykkeri der var gaaet tilbage til Beregning igen; det var Aftenbladet, men Styrelsen var Skyld i, at denne Sag er bleven saa forkvaklet, som Tilfældet var. Først 8 Dage efter, at vi havde henvendt os til Styrelsen, fik vi Formanden i Tale og fik et Personalemøde i Stand; paa dette blev der lovet os af Styrelsen, at vi skulde have 35 Kr. og ingen bestemt Præstationsmængde; Personalet skulde bestaa af 12 Mand. Formanden og O. Johansen gik saa til Bogtrykkeren for at forhandle med ham. og senere fik vi at vide, at Lønnen nu kun skulde være 33 Kr., og Bilag skulde leveres, men man opnaaede dog at faa 35 Kr., Bogtrykkeren regnede saa ud, at han betalte for meget og afskedigede saa 2 Mand; men endnu betalte han 15 Kr. for meget om Ugen, og for at spare disse Penge vilde han afskedige endnu en Mand, og for at undgaa dette gik vi over til Beregning igen. — O. JOHANSEN: Man havde beregnet, at der til en Løn af 35 Kr. vilde være Brug for 12 Mand i Bladet; men det har vist sig, at der kun var Brug for 9, fordi man i Stedet for at sætte Annoncer med Nonpareille, som før, nu sætter dem med Korpus; da vi fik dette at vide, var det, at vi satte Lønnen til 33 Kr. for at kunne holde en Mand til i Arbejde. Dette Personale var gaaet imod Styrelsen; naar man havde faaet indført Fastløn, skulde Personalet have arbejdet efter denne, og ikke bag Ryggen af Styrelsen gaa hen og føje Bogtrykkeren ved at gaa tilbage til Akkordsystemet igen, hvorved han faktisk sparer 15 Kr. om Ugen. Dette var at støtte en Smudskonkurrance, og dette skulde vi dog ikke være med til; da det jo dog var hans Fejl, at han var gaaet saa langt ned i Prisen for Trykningen af Bladet. at det ikke kunde svare sig. Truslen om Maskinerne troede han ikke paa; de kom, naar Bogtrykkeren kunde se sin Fordel ved dem, hvad enten Personalet arbejdede paa Beregning eller ikke. Den rette Grund til, at Personalet gik fra Fastlønnen var, at de vilde paa Beregning igen. — SVENDSEN: Jeg faar Skyld for, at jeg var den

værste Modstander mod Fastlønnen; men det er jeg ikke; var vi ikke gaaet ind paa Beregning, havde vi faaet Maskiner, og det havde ikke alene gjort os Skade, men det havde ogsaa skadet »*Middagspostens*« Personale. — F. K. MADSEN beklagede, at Formanden var syg og ikke kunde svare i denne Sag. Svendsen var meget ivrig Modstander af at gaa over til Fastløn. Fastlønnen havde man faaet indført, og den skulde Personalet have holdt paa og ikke ladet Begærligheden løbe af med dem og indføre Beregning igen. Taleren vilde nu fuldt ud slutte sig til Wartenbergs Resolution; der er i den udtalt, hvorledes man skal forholde sig overfor et saadant Personale. De Medlemmer, som ikke retter sig efter Styrelsens Ordning, maa straffes; Lovene skal ho des. »Børsen«s Forhold skulde Styrelsen straks tage fat paa og faa ordnet paa tilfredsstillende Maade CHR. HANSEN: Det kan næsten se ud til, at Styrelsen i Dag stod for at forsvare sig; det var dog vist ikke Meningen med denne Sag Man skulde komme til Klarhed over, om man skulde have Fastløn eller Beregning Efter hans Mening var Beregning kun til Fordel for den Enkelte, ikke for Faget i sin Helhed. — LOUW troede ikke, at Styrelsen i den sidste Tid havde haft den fornødne Rygrad; det, at man forskellige Steder handlede imod Styrelsens Ordrer, kunde tyde herpaa. Men han haabede nu, at Organisationen vilde tage fat og vise, at hvad den vil, det gennemfører den; lad os tage fat med fast Haand og ikke vise valen Forsigtighed, thi derved er det sket, at Lønnen ikke er bedre nu, end før man fik den sidste Tarif; for de Forbedringer, man fik indført har Principalerne taget Fordelene af. Vedtag Wartenbergs Resolution, den vil give Styrelsen et godt Rygstød, og lad os paalægge den bestemt at gennemføre den fuldt ud. Lad os faa Fastløn baade i Bog- og Bladsætterier. — RENÉ-Lassen: Det er ikke Styrelsen, der mangler Rygrad, men det er Personalerne. Paa Generalforsamlingerne møder mange frem og er saa radikale, at Intet er radikalt nok for dem; men skal noget indføres paa Trykkerierne, saa er Radikalismen borte, saa løber man mange Steder fra det, man har vedtaget. Styrelsen havde i den Tid, han havde været i den, ikke en eneste Gang været en Generalforsamling overhørig. Lad os vedtage Wartenbergs Resolution og Styrelsen skal gøre sit Bedste for at faa den gennemført; men vi maa have Støtte hos Personalerne. Disse maa ikke, naar Styrelsen har paalagt dem Et, gøre et Andet, fordi dette passer dem bedre; der maa og skal være Disciplin, ellers kan det ikke nytte noget. — G. SØRENSEN fandt det uheldigt, at der var stiftet en Maskinsætterklub, efter at man paa Delegeretmødet i Odense havde vedtaget, at der ikke maatte laves nye Foreninger. — HALLENGREN sammenlignede *Politikkens* og *Soc.-Dem.s* Præstationsmængde og fandt den altfor høj i sidstnævnte Blad, han oplyste om, at Personalet der da ogsaa arbejdede med Underskud; væsentligst var dette foranlediget ved, at en Del Fordelsats var taget fra dem. Der er ogsaa talt meget om at Sætterne fik 3—4 Kr. mere end de satte for; det var ikke mere end ca. 1 Kr. Derimod faar de i *Berl. Tid.* 8 à 9 Kr. mere. I *Typ.-Tid.* havde staaet, at Forholdene var ordnet tilfredsstillende, det *var* de ikke. — O. JOHANSEN: Hvad der har staaet i *Typ. Tid.* er rigtigt; der vilde ikke blive taget Hensyn til, om der var Underskud, inden Nytaar; det, maatte man da mene, var tilfredsstillende. — HASS oplyste, at det kun var 6 à 7 Kr. »Berlingskes« Personale fik over Minimum, og kom derefter ind paa en Omtale af *Berl. Tid.s* Forhold med Hensyn til den af skedigede Tillidsmand; Dirigenten lod dette passere, da andre Talere ogsaa havde omtalt Sager, der ikke hørte til det Punkt paa Dagsordenen, som var under Behandling. — VALD. NIELSEN vilde ikke komme ind paa *Berl. Tid* s Sag, men kun oplyse, at de Rygter om, at *Soc. Dem.s* Sættere skulde have ytret Lyst til at komme tilbage til Beregning, ikke havde noget paa sig. Den Betaling, Personalet fik ud over Minimum, var vistnok 1 Kr. 12 Øre. — F. K. MANSEN gjorde opmærksom paa, at Forholdene i *Soc. Dem.* maatte betragtes som ordnede. — Talernes Række var nu sluttet og DIRIGENTEN oplæste Resolutionen, som vedtoges med overvældende Majoritet.

Til Punkt 3, Beretning fra Kontrahentmøderne, fik Forbundets Formand, VICTOR PETERSEN, Ordet; af Beretningen fremgik det, at Partipressen i Provinserne stadig krævede Tilskud, skønt Abonnenttallene var gaaet meget betydeligt op Et nyt Blad var startet i Nakskov og et andet skulde fra April udgaa i Rønne. »*Soc. Dem.«s* Oplag var ogsaa steget meget betydeligt, men Bladet havde endnu ikke haft nogen Fordel ved at faa eget Trykkeri. Børnenes Kontor havde faaet 500 Kr. og til Forsamlingsbygningen paa Kristianshavn var der ydet et Laan. — G. SØRENSEN kunde ikke forstaa, at vore Kontrahenter kunde være med til at lade vore nye Blade trykke under de Forhold, som hersker paa de to Trykkerier, i Nakskov og Rønne, og omtalte Ønskeligheden af, at vore Kontrahenter vilde stille Forslag om, at Medlemmerne af Fagforbundene mod behørig Legitimation kunde afhente et Kort og ved dette faa Adgang til at paahøre Kontrahentforsamlingens Forhandlinger. Til Slut paatalte han det uheldige i, at »*Soc. Dem.*« optog de saakaldte »Humbugs« Annoncer. — NIELS HANSEN kunde ønske nogle bedre Føljetoner, for dem vi har haft i den sidste Tid har været værre end de værste. — C. L. PETERSEN kunde ønske at faa at vide, om der i Kontrahentforsamlinger havde været Tale om at anskaffe Maskiner til »*Soe. Dem.*« — VICTOR PETERSEN svarede G. Sørensen, at han havde gjort hvad han kunde for at hindre, at daarlige Betalere fik Arbejdet med Trykningen af Bladene. Føljetonerne var blevne kritiserede ved det sidste Møde. Der havde ikke med et Ord været Tale om Sættemaskiner til »*Soc. Dem.*« — Beretningen godkendtes.

Punkt 4, Beretning fra Kongressen, O. JOHANSEN aflagde denne og omtalte forskellige Forhold; han troede absolut, at det var til Fordel for Arbejderstanden, at en saadan Kongres afholdes hver 6. eller 7. Aar. Beretningen godkendtes.

Punkt 5. Udslettede Restanters Genoptagelse. F. K. MADSEN anbefalede at vedtage en Resolution, som Styrelsen stillede, da denne sikkert vilde hjælpe til at faa Restancerne ind. Dens Indhold var: »Generalforsamlingen bemyndiger Styrelsen til at annullere Udslettelserne af Restanter saafremt disse inden 24 Timer efter deres Navnes Publikation i *Typ.-Tid.* har betalt hele deres Gæld.« Efter en kort Diskussion vedtoges denne.

Under Punkt 6, Eventuelt, fik CARL NIENSEN (*Berl Tid.*) Ordet og omtalte paany Sagen om Tillidsmandens, A. V. Nielsens, Afskedigelse og forsvarede Personalets Stilling overfor Styrelsen, hvoraf dog intet nyt fremkom, og da man, efter at RENÉ LASSEN havde svaret, skulde rømme Salen, opfordrede Styrelsen Personalet til, dersom det havde noget at beklage sig over, at indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling.

Derefter hævede Dirigenten Generalforsamlingen og Klokken var da 4. S. L.

Horsens Lokalafdelling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 18. Januar Kl. 8 paa Hotel »Heimdal«. Kun faa var mødte.

Dagsordenen var følgende: Valg af Dirigent. Forhandlingsprotokollen. Regnskabet. Eventuelt. — K. A. HANSEN valgtes til Dirigent, hvorefter Forhandlingsprotokollen godkendtes. FORM. oplæste dernæst Regnskabet og knyttede nogle Bemærkninger til den Omstændighed, at dette balancerede. Naar dette var Tilfældet i en By som Horsens, kunde man jo nok tænke sig, hvorledes Forholdene var i de mindre Byer. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Under Eventuelt omtalte FORM. foruden endel Smaating Forhandlingerne mellem Principalerne paa nogle af Byens Trykkerier, navnlig den Forhandling i København mellem vor Organisation og Principalerne, som stod omtalt i *Typ.-Tid.* med Hensyn til Supplementet til den nye Tarif (at saavel de bestaaende Lønninger som Antagelseslønningerne ikke maa forrykkes), og bemærkede, at ved denne Tilføjelse havde Tarifen jo vundet ikke saa lidt. — Sluttelig vedtoges Nedsættelsen af et 3-Mands-Udvalg til Udarbejdelse af Ændringer af vore Sygekasselove til det forestaaende Repræsentantskabsmøde. Til at tiltræde dette Udvalg valgtes NIC. JENSEN, 15 St., LINDBALLE, 14, og L. P. LARSEN, 11 St. JOHS. KJ. NIELSEN,

Derefter afholdtes Generalforsamling i Horsens Typografers Privatkasse. — FORM. (Nic. Jensen) fremlagde Regnskabet for Oktbr. Kvartal samt aflagde Beretning for Kassens Virksomhed i Aaret 1901. — Heraf fremgik, at der var udbetalt 70 Kr. i ekstra Sygehjælp, for Logis til rejsende Typografer 56 Kr. 50 Øre, for Morgenkaffe til do. 31 Kr. 20 Øre, i Rejseunderstøttelse 47 Kr. 75 Øre, samt til Juleuddelingen 75 Kr., ialt 280 Kr. 45 Øre. — Endvidere er der af Horsens Lokalafdeling fra 1. Marts til 31. Decbr. 1901 til »Det frivillige Fond« ydet 162 Kr. 65 Øre. Tilsammen i frivillige Bidrag 443 Kr. 10 Øre.

NIC. JENSEN.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt i Fredags sin ordinære Generalforsamling, der var daarligt besøgt, hvor bl. a. Regnskabet for Oktober Kvartal fremlagdes og godkendtes. Indtægten havde været: Kassebeholdning fra forrige Kvartal Kr. 18.76, Ordinært Kontingent Kr. 285.30, andre Indtægter Kr. 6.00. Udgift: Rejseunderstøttelse 74.75, Arbejdsløshedsunderstøttelse Kr. 25.00, Sygeunderstøttelse 103.00, andre Udgifter 4.50, indsendt til Hovedkassen 85.00, Kassebeholdning 17.81, Balance 310 06. FORM. gav dernæst en Oversigt over det forløbne Aars Virksomhed og oplyste, at Slagelse havde været besøgt af 141 understøttelsesberettigede og 31 ikke understøttelsesberettigede Rejsende, til hvilke Afdelingen af den lokale Hjælpekasse havde ydet Kr. 108.95, dels som Rejsehjælp, dels til Logi; desuden var der til de Arbejdsløses Fond og til Juleuddelingen indsendt ialt Kr. 79.70. — Det vedtoges af Fagforeningens Kasse at yde Bidrag af 10 Kr. til Afhjælpning af den blandt den herværende Fællesorganisations Medlemmer paa Grund af Arbejdsløsheden herskende Nød.

FORM. sluttede Generalforsamlingen med en Beklagelse af den ringe Interesse, der hos enkelte af Afdelingens Medlemmer blev udvist overfor Foreningens Anliggender, idet det væsentlig var de samme, der Gang efter Gang udeblev fra Generalforsamlingerne. Et enkelt Medlem havde sat Rekorden i saa Henseende ved ikke at have overværet en Generalforsamling i halvfjerde Aar. V.

Aalborg Lokalforening

afholdt Lørdag d. 25. Januar ordinær Generalforsamling, hvor saavel Regnskabet for Dansk typ. Forening for Oktober Kvartal 1901 som for Juleindsamlingen fremlagdes og godkendtes. Et Andragende fra et sygt Medlem om ekstraordinær Understøttelse i 4 Uger indstilledes til Hovedbestyrelsens Godkendelse, hvorimod et Andragende om Kontingentfrihed for et ældre Medlem forkastedes, da man formente, at Vedkommende var godt økonomisk stillet. Under Eventuelt drøftedes forskellige lokale Spørgsmaal, ligesom A. SCHWARTZ under samme Punkt gærne vilde have en Diskussion om nogle Punkter paa Tarifen for at komme til klar Forstaaelse af denne, men da Tiden var langt fremrykket, og da der endnu samme Aften skulde afholdes Generalforsamling i den lokale Sygekasse, udsattes Diskussionen til et Møde Lørdag d. 8. Februar, hvor ogsaa mulig indkomne Forslag til Deleretmødet vil blive behandlede. A. S.

Fortegnelse over Dansk typ. Forenings Medlemmer den 1. Januar 1902.

Lokalafdelingernes Formænd er betegnede med * foran Navnet, Principaler er tilføjet (P), Syge (S), Arbejdsledige (A), Militære (M), Medlemmer, der opholder sig paa Højskole eller lign. (Sk), Halvtbetalende (½).

Aalborg (67).

1376 Andersen, Fred. Vilh. (M).
984 Andreasen, J. J.
1184 Arndt, Mozart
79 Andersen, Marie Nicoline (A).
409 Bang, Aug.
404 Burmester, Wilh.
873 Carlsen, Julius.
411 Christensen, Alfr.
410 — N. L. (Red).
352 — P.
1047 — S. M.
1189 Christoffersen, Chr.
211 Cramer, M. C.
964 Danielsen, Mich.
1320 Eskildsen, Em.
1478 Firring, J. Chr. P.
357 Frandsen, Th.
785 Gerdt, Joh.
704 Giese, Fr.
402 Gjerum, L.
1344 Hansen, Joh. Fr.
403 — J. M.
724 Henriksen N.
904 *Jensen, Charles.
1223 — Lorentz (A).
1186 — Peder.
822 — Peter.
1048 Jessen, Holger
747 Jørgensen, Jul.
661 — N. P. (P)
581 Kloster, J. A.
405 Larsen, A. C.
360 — C. S.
407 — Laur. (S).
877 Laursen, P.
353 Lautherborn, A. (S).
355 Madsen, Th.
1421 Moegreen, Georg (Sk).
421 Møller, Jens.
1102 — Joh.
346 Nielsen, Bernh.
1225 — Julius.
1353 — Leander (P).
874 — Rob.
369 Olsen, O. M.
1362 — Oluf Chr.
917 — Rudolph.
1277 — Th. Emil (S).
903 — Wilh.
425 Olsson, Ludv.
1551 Petersen, A. Th.
1239 — Carl.
135 — Elbæk, M.
1373 — S. A.
351 — S. P.
1278 Schrøder, Chr.
1222 Schmidt, Jens
362 Schwartz, Anth.
422 Schølin. Carl.
424 — Em.
1089 Selmer, E.
1104 Staudt, F.
1801 Thomsen, Anth.
419 Tobiesen, N. C.
1016 Verwohlt, Ferd.
1298 Wadum, N. C. M.
1040 Westphall, Em.

Aarhus (117).

Filialer: **Grenaa og Odder.**

1135 Aagaard, M. Chr.
1381 Amorsen, Jens S. Th.
57 Andersen, Anders.
460 — Christoffer.
368 — Niels Peter.
453 — Th.
218 Backhausen, S.
1106 Bahnsen, Poul.
Bech, Otto.
1331 Berggreen, Carl N. (S).
455 Bergmann, H. P.
1002 Bigum, N. S.
Bilde-Jensen (Odder).
1321 Blomberg, C. M. (A, Grenaa)
1272 Carlsen, Jens (A).
1304 Christensen, Carl Chr.
— Chr. Dam.
535 — L.
322 — Ludvig.
867 — S. C. M.
440 Christiansen P.
1491 — Oscar E. O. (Odder).
697 Clausen, J.
— Carl Chr. M
475 Dahl, Hans.
Erlandsen.
1450 Frederiksen, Mar.
Gierding, E.
1412 Guldbrandsen, O.
446 Hald, J.
98 Hansen, H. Marius.
1539 — H. A.
15 — J. Chr.
— Ludv.
839 — Mads (P).
476 * — O. V.
562 — Vald.
1375 — Sophus.
858 — Søren (S).
913 Hammer, Hans.
631 Hermansen, M.
1470 Hestbek, Erik.
Hey, A. L. (S).
1477 Holm, Anton.
— Carl.
1437 — Hans Chr. (A).
444 Holst, J. P.
Hougaard-Fey, C. H.
937 Hveisel, R.
435 Hygum, H. F.
827 Høgsted, Jens N.
1368 Jacobsen, Andreas M. (A).
458 Jakobsen, Jakob.
1302 Jansen, Carl (S).
Jenkins.
1224 Jensen, Alfred.
2561 — Anders M.
1382 — A. Ellerman (A).
1572 — Carl Charles
1198 — Charles Nic.
754 — Harald (Red)
301 — Høyer.
1238 — Niels.
1194 — S. P.
Jørgensen, P.
1133 Kiene, W. H.
Kolding, Chr.
673 Krüger, Chr.
998 Langmack, Aage.
449 — Julius.
1471 Larsen, M. Winsløv (A).
1151 — Paul (S).
Laursen Chr.
1529 Lund, Albert.
Lorentzen, L. P.
1286 Magnussen, Jul.
967 Mahs, Johs. Fred.
72 Meier, Alfr.
1067 Mikkelsen, Axel M.
997 — Peter M.
489 Mortensen, N.
1549 Møller, J. M.
429 — Rudolf.
1245 Neess, Hans F. V. (A).
— Vilh.
1371 Nielsen, Alfr. Chr.
457 — A. M.
1204 — Anton Mart.
695 — Jens Chr.
1510 — Viggo.
Olsen, Arnold V.
1082 — H. Lauritz T.
1501 — Niels Chr. (Odder)
922 Pedersen, Marthin.
1287 Petersen, Anton (M).
901 — Carl Jul.
— Emanuel.
— Hans C.
1087 — Karl Johan.
— Johan.
438 — Marius.
484 — N. C.
1024 Petersen, Ole.
209 — P M Koustrup
1177 — Rasmus.
144 Rasmussen, C. A.
1255 Reimers, Axel.
1500 Rodholm, J. A. M.
66 Simonsen, M.
699 — Valdm.
Sort, Søren Jensen.
Svensson, G.
433 Sørensen, Joh. Emil.
1383 — Jul. Valdm.
484 — Søren Stegger.
437 — O. S.
1000 Thorsen, Peter.

Assens (8).

1347 Andersen, A. J.
390 *Jensen, C. W.
1123 — S. V.
366 Lucas, V. P. A.
1356 Matjeka, J. (A).
1279 Møller, N. S.
1137 Nielsen, Joh.
478 Rafaelsen, H. L.

Bogense (3).

740 *Willemsen, Th. L.
830 Hogreffe, Th.
1530 Simonsen, W.

Brønderslev (6).

1348 Almind, Christian.
931 *Gudum, Niels Peter.
579 Hviid, Johannes Carl Christian
1084 Kjeld. Chr. Sørensen.
1144 Munck, Peter Thomas
1430 Pedersen, Carl Johan

Esbjerg (19).

1211 Bindslev, J. R.
40 Eickhardt, L.
712 Faaborg, J. P.
1049 Fich, A.
837 Grove, S. Christensen
971 Hein, C. C.
467 *Jensen, J.
495 Jepsen J.
1136 Lehmann, Chr.
1540 Lund, H.
833 Nendel, E.
261 Nielsen, Chr.
975 Olsen, L. F. G.
1493 Petersen, Veiby (A).
1192 Rasmussen, H.
1153 Rosendahl, K.
1256 Schmidt, A. K. M.
715 Strand, A.
1929 Ørvad, Chr.

Fredericia (9).

1005 Buch, Martin.
376 Hansen, J. H. M. (S).
1407 — Chr. M.
1417 — H. (A).
793 *Leidecker, F. O.
Nielsen, Peter Kæmpe
1399 Porst, Julius A).
1342 Sørensen, Magn. (A).
1146 Skovgaard, C. F. C.

Frederikshavn (2).

941 *Christensen, L. C.
1393 Larsen, S.

Helsingør (22).

978 Andersen, H. P.
400 Bünner, H. M.
641 Bötcher, F. V.
1085 Donatzky, G.
399 *Eilersen Poul.
563 Gottschalk, A.
1448 Hansen, A.
883 — F.
639 Herlufsen, E.
953 — P.
6 Jensen, O. (S.)
394 Jørgensen, C.
393 Larsen, C.
731 — J. P.
318 Nielsen, C.
Nielsen, R. (A).
1301 Nielsen, V.
1592 Petersen, A.
884 Petersen, E.
538 Rothejsen, J.
521 Sørensen, Anth.
1424 Thejsen, P.

Herning (5).

958 Jensen, C. M.
955 Larsen, A.
1057 *Madsen, M. Kamp (S).
1526 Pallesen, N.
576 Rasmussen, J. P.

Hillerød (24).

Filial: **Lyngby.**

77 Andersen, Jens C.
335 Andersen, Johs.
916 Bendtsen, H. L.
1165 Christensen, J. G.
1220 Christiansen, N. P.
338 Christophersen, R.
338 Hansen, L.
670 * — H. C.
340 — N.
1971 — N. C.
1129 Jensen, H.
1130 — N.
893 Jørgensen, N. P.
1365 Larsen, C. G.
1113 — H. P.
1557 — J.
1097 Nommesen, P. J.
344 Olsen, Edv.
1262 Olsen, O. E. (A).
685 Petersen, C.
1010 Petersen, M. C.
345 Pheiffer, W.
282 Rasmussen, L. (A).
784 Schmidt, J. M. C.

Hjørring (18).

1465 Andreasen, Anton M.
1525 Bindslev, Johannes.
1559 Christensen, Alfr. M.
1292 — Christian.
584 — Chr. P.
1032 Hansen, Martinus.
321 Helmig, Fr. Julius.
2866 Holtzmann, O. A.
932 Jensen, Carl.
328 — Chr. S.
682 Jørgensen, Thomas (P).
1527 Kassow, Thorv (A).
1257 Larsen, Marius Peter
324 *Møller, Jens Chr.
327 Nielsen, Niels Jørgen.
1445 — Peder
564 Rask, Niels P.
1280 Thorup, Niels Vilh.

Hobro (4).

1108 Olsen, Carl Ludvig Niord.
930 *Poulsen, Poul Jensen
1143 Rolin, Hans.
1367 Schmidt, Carlo Angelo.

Holbæk (18).

1252 Christensen, Carl Vald. (A).
1374 — Viggo.
942 Frederiksen, Ludv.
1563 Hansen, Chr. Alfr.
1269 — L. P.
1357 Jensen, Chr.
946 — Claus Vald.
681 Larsen, Chr.
1284 Lauritzen, Joh. P.
721 Mouritzen, O. V.
1382 Niclasen, Ernst V.
1290 *Nicolaisen, Viggo V.
1398 Nielsen, Hans Chr. (A).
1141 Olsen, Lars P.
227 Rasmussen, C. L.
1219 Riis, J. Chr. W.
310 Rolsted, N. P.
565 Sundall, Jul.

Horsens (46).

1286 Andersen, G.
205 — P.
1090 Berthelsen, Th.
48 Christensen, A. E.
1355 — J. B.
283 Daugaard, R. P.
35 Fick, F. J.
287 Hansen, A.
288 — Carl
1443 — D. (A).
635 — H. P.
1148 — H. P.
919 — Otto.
786 — Søren.
1519 — S. P. J. (A).
290 Jensen, Chr.
776 * — Nic.
807 — P. M.
866 — Søren Chr.
1517 Jørgensen, Ric.
915 — Th.
1541 Krag N.
292 Larsen, L. P.
293 Lassen, Th.
79 Lindballe, J.
1433 Marquard, Chr. N. (A.)
1157 Madsen, J. H. J.
1518 Nielsen, Chr. (A).
152 — E.
1345 — Th. (A).
451 Olsen, O. Møller.
1481 Pedersen, Ciciliane.
1061 Pedersen, Kr.
309 — N. L.
592 — R. C.
408 Poulsen, Otto.
1279 Rasmussen, Chr. (A).
1472 — N. Chr. (A).
375 — L. (Red.).
1346 — Ludvig.
391 Sonnenborg, V.
296 Sørensen, A.
792 — Fr.
1521 — S.
297 Walther, Th.
298 Winther, L. P.

Kallundborg (15).

1167 Andersen, A. C. Fr.
725 Grausen, Carl.
506 Gullberg, C. A.
1542 Hansen, Vilh. C. C.
618 — Chr.
1438 — Fr. Joh. (A).
1545 — N. Lur. M.
276 Holte, Fr. (P).
278 Jensen, Oluf.
92 *Melberg, E. G.
1025 Nielsen, Vald.
577 Ostenfeldt, Alfr.
864 — Axel R.
236 Preuss, Eugenius.
277 Sørensen, S. Peter.

Kolding (44).

1453 Albertsen, Carl.
924 Andersen, Peter Emil
1105 Beck, Th.
1479 Carlsen, C. C. B.
1179 Christensen, H. C.
497 *Christiansen, H. O.
1393 Christoffersen, P. (A).
1504 Dichsen, Jørg. P.
1522 Fuglsang, Ludv.
514 Føns, R. N (A).
498 Groth, Ferd.
600 Hansen, Chr. R.
380 — H. P.
855 — L. V.
505 Hvidtfeldt, P.
503 Jørgensen, Konrad (P)
1388 Klixbüll, Erik Brandt (Sk).
1026 Knudsen, Carl Chr.
513 — C. F.
615 Korsbang, J.
1552 Lunding, J. P.
499 Lund, P. P.
260 Madsen, Carl.
1509 Madsen, Erik L.
898 Molgjer, N. Rasmussen.
1457 Nielsen, Niels B. (A).
496 — N. P.
1394 — Theodor.
780 Nørgaard, P.
1314 Olsen, Niels Carl (A).
1270 Petersen, Lauritz Chr. (Sk).
506 Petersen, Thorkild.
517 Petersen, Ulrik.
512 Raben, H. P.
493 Rasmussen, H. F.
507 Schjern, Martin.
364 Schmidt, S. N.
868 Sørensen, K. H.
1214 — P.
1001 Skov, Fr. (A).
67 Sonnenborg. C.
1548 Thillerup, Carl (Sk).
511 Thuesen, Th.
504 Warberg, H. P.

Køge (18).

Filial: **Fakse** og **Storehedinge.**

262 Andersen, A. P. C.
1422 — Elisabeth.
1237 — Sofus Chr. (Faxe).
264 Frantzen, J. P.
1212 Frederiksen Carl Vilh.
1562 Hansen, Hans Thorsen.
798 Henriksen, Chr. J.
1318 Jensen, Christian (A).
266 — Louis F. L.
102 — Th. O.
1436 — Vilhelm (Faxe).
1275 *Jørgensen, Charles Chr.
595 — Hans.
1534 Müller, Carl Albert (Storehedinge).
733 Nielsen, J. Fr.
1246 — L. Chr.
935 Rasmussen, Fritz R.
Norsk Centralforen. Wichmann, Frits R. (A).

Løgstør (4).

1488 *Nielsen, H. P. A.
1285 Pedersen, S. C.
1425 Pallesen, M. (A).
1050 Tuborgh, P. T. J.

Maribo (4).

1984 Hartmann, Harald, Axel.
1169 Lindhardtsen, P. M.
1573 Madsen, Peter.
217 *Petersen, Henrik.

Middelfart (7).

256 Gemynthe, J. H.
222 *Gundersen, M.
1418 Kreutzer, Br. J.
1177 Larsen, H. P.
1520 Lausen, L.
1125 Rasmussen, H. E.
36 Sørensen, C. B.

Nakskov (18).

1053 Christensen, O.
290 Dalgaard, Mary.
1408 Due, C.
156 Hansen, Albrecht.
1080 — Th.
1419 — Alb.
1107 Jensen, Magnus.
1489 — Søren.
999 Jørgensen Herman.
766 *Kragh, Ludv.
1306 Larsen, Viggo.
1128 Luchow, W.
1537 Markussen, Th.
1162 Madsen, H. L.
1392 Nielsen, P.
1431 Petersen, Chr.
1231 Petersen, Aksel.
1070 Svendsen, Aug.

Nyborg (7).

1 Frederiksen, A. Th
990 *Hansen, Chr. E.

201 Hildebrandt, R.
1072 Juul, A. Larsen.
223 Kryger, C.
1077 Rasmussen, M.
1017 Thomsen, Alf.

Nykøbing F. (21).

1159 Andersen, G.
617 Andresen, F. V. P.
653 *Frimand. O. F.
279 Gunnarsen, A. B.
1174 Hansen, H. J.
214 Jensen, H. P.
1550 — R. P.
1490 — J. W. Th.
992 Jørgensen, L.
588 Nielsen, Fr.
1389 — V. C (A).
991 — N. P.
1495 — E len.
1444 Nielsson, N. V.
662 Olsen. C. C.
936 Petersen, P. A.
1240 Rasmussen, A.
1036 — H. V.
1297 — M.
1560 — C. T.
1041 Røgind, J.

Nykøbing M. (12).

Filial: **Skive.**

1180 Andersen, Søren.
512 Ebbesen, H.
1380 Fog, Dan.
880 Halse, P. C. A.
163 Jensen, Sal.
1497 Johnsen, M. L. (A).
1187 Jørgensen, Rasm.
656 *Nielsen, Math.
1307 Petersen, Peter A.
1429 Paulsen, Valdemar.
1556 Petersen, Harald.
1446 Wissing, Thorv. E. L., Struer (A).

Næstved (48).

Filial: **Præstø.**

1283 Andersen, Anders V.
619 — A. V.
239 — Vilhelm.
982 — Sofus Emil
729 Andreasen, J. Chr.
315 Christensen, C. H. (P).
1538 — Chr.
667 — Chr. Joh.
533 * — J. P.
949 — Jul.
983 — P. M.
1458 — Olaf Julius.
1508 — Vilhelm.
652 Christiansen, H. L.
863 Dideriksen, Chr. P.
1439 Frandsen, Hans Chr. (A).
905 Grevsen, P. August.
678 Hansen, H. Chr.
1064 — Fr Guldager.
230 — Hans.
1035 — H. P.
234 — Henrik.
1266 — Jens Thorv.
1265 — Lauritz.
243 — N. P Chr.
241 Hermansen, Th.
242 Høyer, Knud.
238 Ihlemann. Vilhelm.
1092 Jacobsen, C. A. J.
185 Jensen, H. A.
85 — J. C.
1440 — Julius P.
658 — N. Th., Præstø (P).
1178 Kann, Emanuel.
534 Kristensen, A. M.
886 Larse , Lars Anders.
1432 — Henrik.
1096 — N. F.
1166 Løhr, Fritz.
1369 Madsen, M. L.
232 Olsen, Ludvig.
231 — Otto.
1079 Petersen, Carl V.
108 — Lorentz.
1468 Rasmussen, L. P.
459 Søbye, Carl Antonius.
1160 Sørensen H M.
1154 Wollander, Fr.

Odense (90).

Filial: **Faaborg.**

1258 Andersen, H. C. (A).
167 — M. H.
718 — A. J.
165 — J. J.
1330 — Th. E.
988 Bredahl, A.
1124 Bondesen, P. A.
181 Clausen, N.
1459 Christensen, C. G.
482 — H. P.
200 — C. J.
176 Eppler, J. E.
1390 Frederiksen, A.
933 Frostholm, J. D.
849 Gutheil, H. J.
191 Gjernyx, H.
963 Hansen, M. W.
188 — R. J. P. L.
1029 — H. C. M.
166 — L. F.
1455 — M. M. Søfeldt.
938 Henriksen, R. F. V.
1293 Hey, E. S. J.
172 Ibsen, H. C. J.
1171 Jørgensen, N. M.
175 — L.
1434 — F. P.
215 * — Ernst.
739 Jensen, Hans.
1397 — P.
1514 — J. Knudsen.
169 — P.
818 Jespersen, M. V.
171 Jeppesen, H. Hjernø.
1568 Jepsen, J. P.
1147 Kleiner, J. F. M.
1021 Knudsen, E. M. (Faaborg).
561 Korsbang, H. K.
869 Løfquist, J. P.
804 Lauritzen, M. J.
183 Larsen, F. C. G.
959 — C. L. M.
189 Madsen, L.
110 — Fr.
720 — Fr. Chr.
708 Meyer, J. C. E.
294 Marott, E.
195 Martens, E. E. (S).
210 Nielsen N. C.
817 — Johs.
203 — S. H.
179 — H P. F.
816 — H. P.
168 — N. Chr.
1507 — Chr.
198 — F. G.
1354 — N. J. P.
684 Olsen, J. P.
237 — M.
801 — O.
815 Petersen, Chr. E.
170 — H. Chr.
547 — Jens
192 — Anth.
819 — V.
184 — N. S. M.
118 — N. Chr.
196 — Vilh.
187 — P E.
180 Poulsen, Ferd.
614 Peyrath, Joh.
185 Rasmussen, F. F. A.
1474 — A.V.S.E
167 — Hannibal.
546 — N. Chr.
1259 — N. Chr.
75 — J. E.
208 Rasmussen, L. D.
540 — H. A. V.
1593 — E. H.
939 Ryberg, Chr.
207 Sørensen, S. H.
1181 Scherling, E. J.
367 Spilcker, J. O.
717 Schwartz, V. M.
173 Søfeldt, J. F.
1449 Schmalfeldt, E O.
1456 Topp, C. Valentin.
719 Vennervald, Th.
551 Welblund, P. V. A.

Randers (46).

632 Abrahamsen, J. L.
1046 Andersen, Anders Kr.
128 — Chr.
675 Andreasen, A.
672 — N. V.
1046 Augustenborg, A. J.
1043 Bagger, A. Chr.
132 Bang, P. H. L.
1435 Bech, H. Jensen.
141 Berg, Chr. E.
138 Christensen, A.
1415 — Christian.
146 Dalsgaard, M.
711 Grauleff. M. E.
139 Hansen, H.
1100 — Herm. Fr.
454 — H. Chr. E.
142 — M. L.
148 — N. H.
661 — N. Høwisch.
607 Holzmann, Soph.
986 Hugger, Aug. Chr.
1511 Jacobsen, M. Chr.
1042 — Rud.
1008 Jensen, J. Simon.
143 Jochumsen, A.
1515 Jørgensen, Otto Karl (A).
502 — Florian.
606 Johansen, Chr.
1003 Larsen, Andreas.
1227 Malmstrøm, L. R. Chr.
1039 Nielsen, A. M.
1095 — M. K.
1250 — N. P.
1235 Petersen, F. M.
131 * — J.
894 Randrup, J. Alfr.
133 Sørensen, A.
149 — Carl.
1565 Thuesen, Rich.
1120 Thygesen, P.
145 Ungermann, J.
135 Woldum, A.
1227 Wonsyld, M. J.
779 Worm, Chr. (A).
1251 Yde, M. L.

Ribe (6).

122 *Andersen, C. F. A.
1254 Christensen, J.
1133 Larsen, L. N.
976 Jensen, P. M.
107 Mortensen, C. L.
692 Terkelsen, R. (P).

Ringkøbing (17).

Filialer: **Holstebro og Struer.**

1247 Andersen, P. M.
1096 Bertelsen, R.
1452 Christensen, Chr. N.
871 — L.
119 Christiansen, O. H.
348 Frederiksen, H. P.
962 Hansen, M. A.
116 — Rudolph.
1406 Hundrup, H. G.
1073 Jensen, J. N.
1409 Jeppesen, J. Chr.
1343 Kloster, Einer (A).
381 *Larsen. Gustav.
1395 Olsen, L.
1574 Sandberg, G.
622 Stampe, Simon.
Sørensen, Th.

Ringsted (20).

Filial: **Sorø.**

1229 Clausen, Jul. N.
995 Duus, M. K.
823 Frederiksen, F. C.
1191 — M.
1374 Hansen, Esben. (A)
824 Jensen, H. P.
1551 Johansen, Chr. E.
220 Kristiansen, K.
1050 Larsen, Georg N.
640 Mathiesen, E. (S).
783 *Mortensen, C. G.
1317 Møller, P. H.
96 Nielsen, Aug
1441 — Aage Th. (Sorø).
1561 — Jørgen.
1442 Petersen, Joh. F. A.
586 — Mads.
585 Pehrson, N.
1494 Siesing, Joh A.
106 Sørensen, Angelius.

Roskilde (19).

571 Andersen, W.
1316 — Sofie.
841 Berthelsen, L.
875 Bendixen, Bendix.
1232 Børresen, S.
1475 Bech, Joh.
908 Carlsen, C. C.
1319 — Th. L.
934 Hansen, P. Chr.
187 — V. T.
1018 Herholdt, S. M.
523 Lund, Martin (S).
1172 Nielsen, A.
573 Petersen, Hakon.
952 — Emil.
1572 — L. V.
768 * — J. C. L.
1512 — P. A.
1411 Pedersen, Peder Emil.

Rudkøbing (9).

Filial: **Marstal.**

831 Andersen, A. H.
1156 Christiansen, C. C.
1541 Hansen, Carl Christian, Georg (Marstal).
773 Hintze, O. R.
1460 Holm, August Th.
9 *Jakobsen, C E.
1031 Madsen, C. M.
774 Nielsen, Rasmus.
771 Rasmussen, C. A.

Rønne (14).

74 Achen, C. P. M. (A).
717 Gornitzka, O. A. Chr. L (A).
1116 Hansen. Chr. N.
1336 — Hansine (A).
1525 — Laura.
1486 — M. J.
1524 Hellisen, Anna
1338 Holm, Anna Oline
788 — P. C. A. (S)
1117 Jørgensen, M. C.
1115 Nielsen, H. P.
668 * — Niels.
1332 Steensen, F. Leth-
1341 Westh, Petra

Silkeborg (13).

1523 Agerskov, J. Chr. (A).
16 Bentzen. M.
461 Christensen, A. Chr. M.
778 — Jacob (Red.)
1164 Gaardsted, P. Pedersen
838 Grütter, Henrik.
568 *Jacobsen, W.
1571 — S. P. A. (A).
1351 Jørgensen, D. V.
488 — S. A.
902 Madsen, Peter.
1547 Møller, Th. S.
14 Petersen, J. L.

Skanderborg (7).

726 Andersen, Carl.
1360 Hallager, Christian.
11 Jensen, Rudolf.
13 *Lemos, Vilhelm de
1221 Mathiassen, Jens (A).
1296 Randlev, Julius (A).
1215 Rasmussen, Holger.

Slagelse (27).

Filialer: **Korsør og Skelskør.**

82 Abrahamsen, P. V.
680 Andersen, Fr. Vilh.
781 *Arleth. C. V.
923 Bendtzen, N. P.
1199 Bøtcher, H. H.
1349 — A. Ludv.
1566 Christensen, Axel Jul. (A).
882 Døhr, J. Chr. (Skelskør).
1420 Grønvold, G. H. (Korsør).
1053 Hansen, A. Blankh.
655 — Adolph.
85 — H. P.
891 — Lauritz.
377 Honoré, H. A.
1462 Jagd, J. J. (Korsør).
1554 Jensen, Alfr. do.
86 Jørgensen, J. A.
1533 Landgreen, S. Aage
1065 Larsen, Vad. (Skelskør).
89 Olsen, Carl
91 — Olaf E.
194 Petersen, J. C. C.
865 — N. P.
968 Rasmussen, Chr. (Korsør).
1428 Schæffer C. V.
1309 Sørensen, M.
1567 Wichmann, L.

Stubbekøbing (4).

51 *Mørup, Niels.
1485 Nyegaard, F. S.
55 Petersen, H. J.
39 Stæhr, Chr.

Svendborg (31).

Filial: **Ærøskøbing.**

77 Andersen (P) (Ærøskøbing).
1427 — Carl Joh. (Ærøskøbing).
226 Behrends, Andr. Johs.
1305 Christiansen, Carl Emil.
72 *Ditlefsen, H. P.
1163 Frederiksen, G. A.
713 (kbh. Bog) Godtfredsen, Chr. Alb.
1464 Hansen, Carl.
62 — Edv. Emil P.
1208 — Erik Johs.
63 — Fedder H. H.
970 Jacobsen, Julius Jensen.
1363 Jerløv, Chr.
65 Jensen, Carl Fr. Vilh.
1414 — Lorentz.
70 — Søren.
68 Johansen, J. P.
1299 Jørgensen, Carl H. H. (A).
691 — Rsm. Chr.
1300 Knudsen, Knud Vilh.
69 Madsen, H. Chr.
1492 Nielsen, Johs. Laur.
1374 — Hans Chr.
462 — Rms. (P).
1502 Petersen, Corn. (A)
1532 — Edvin.
850 Rasmussen, H. P.
1335 — R m. Chr. (Tysk Bog) Schmidt, Chr.
174 Schou, Lauritz Peter.

Thisted (18).

*Andersen, Aug.
1210 — Albert.
1234 Andreasen, Oscar.
42 Behr, Alb.
238 Buskerud, C. Johnsen
1207 Blom, Viggo.
506 Ebbesen, Laur.
1200 Hansen, Hans Henrik
1267 — Marius E.
818 Jensen, Marius.
1403 — Michael.
1454 Korsgaard, Mads.
43 Ludvigsen, Jul G.
1328 Mortensen, Hans M.
1564 Mouritzen, Anton.
1058 Nielsen, Henrik.
1480 — Georg.
1276 Schulz, Sophus (S).

Varde (5).

1543 Bengtson, A. E.
1555 Hansen, H. H.
1447 Hovedskou, J.V. (A).
269 Petersen, J.
1007 *Poulsen, J.

Vejle (33).

118 Andersen, A.
897 Baës, Chr.
1014 Borsen, St.
1054 Christiansen, Viggo.
1326 Emborg, H. C. M.
765 Fangel, P.
795 Feltendahl, N. G.
23 Frederiksen, M.
1371 Fischer, H. H.
763 Høyer, Carl.
540 — J. Chr.
2850 — Hans.
1499 Händel, V. F. A. (A).
317 Jacobsen, Chr. (Red.)
19 Jonassen, J. P.
38 Jørgensen, Har. Larsen.
989 Madsen, H. M.
1329 — M. J. Æ.
1068 Mebus, Emil.
1253 Mønster, Alfred.
3832 Møller, J. J.
18 Nielsen, Jens.
1312 Petersen, Th.
985 — P.
1074 — Joh. P.
1268 — J. Andr.
928 Sørensen, N. C.
120 * — J. P.
1195 Schmidt, S. M.
630 Rasmussen, R. C.
1353 — H.

Viborg (9).

996 Andersen, Georg.
25 — M. Chr.
1052 *Busch, P.
1056 Christensen-Sjørslev, C. (A.)
1044 Iversen, Th,
1498 Petersen, Kristen.
589 Rasmussen, J.
1203 Schmidt, P.
1536 Thorstrup, A.

Rejsende (7).

1496 Aggerholm, O. Poulsen.
945 Andersen, N. P.
1482 Henriksen, T. Chr.
1315 Johansen, Eugen.
1506 Madsen, Christian.
1473 Pedersen, Peder.
1924 Zebitz, A. S. T.

Udmældte (12).

1075 Edelberg, T. Randers (P).
225 Fich, C., Odense.
61 Høgfeldt, Harald, Svendborg (P).
314 Jacobsen, T. P., Holbæk.
1337 Jensen, Anna, Rønne.
1474 — Jens P., Marstal.
1151 Knudsen, H., Middelfart.
1273 Niemb, N. H., Odense.
385 Petersen, F. L. R. Faaborg.
1323 — Oline K. E., Slagelse.
228 — Regnar Næstved (P).
1197 Thiel, A. E., Nyborg.

Udslettede (4).

Christensen, Hannibal, Aarhus.
1544 Lund, Jens, Esbjerg.
1483 Nielsen, Niels Vald., Frederikshavn.
111 Nordholm, Vilh., Aarhus.

Døde (9).

Norsk, Breinholdt, Peter, Lemvig.
216 Henrichsen, H. P., Maribo.
111 Johansen, S. K., Ringsted.
1119 Jepsen, N. C., Silkeborg.
1146 Larsen, Seneca, Næstved.
193 Prøvensen, Jacob, Odense.
1063 Thomsen, Julius, Frederikshavn.
1386 Timm, Joh., P. Roskilde.
1303 Winther, Joh. P. Assens

Foreningen talte saaledes den 1. Januar 1902 **940** Medlemmer, fordelte i 43 Afdelinger, mod 938 Medlemmer i 44 Afdelinger i 1901.

Nyborg Lokalafdeling

gjorde Lørdag den 25. Januar et mislykket Forsøg paa at faa afholdt den sædvanlige Kvartalsgeneralforsamling. De mødende indskrænkede sig til Revisorerne, Formanden og et Medlem, saa Regnskabet kunde ikke en Gang underskrives. Regnskabet balancerede med 98 Kr. 50 Øre. Der var i Rejseunderstøttelse udbetalt 57 Kr. 25 Øre til 26 Rejsende for 41 Rejsedage. Af de 26 Rejsende var 13 Udlændinge.

Det vilde være ønskeligt, om der inden for Lokalafde ingen kunde vises Foreningen saa megen Interesse, at de forskellige Medlemmer kunde ofre den *1 Time hver 3. Maaned*. Den systematiske Bortebliven, der gennemføres af enkelte Medlemmer, maa i høj Grad misbilliges.

CHR. E. HANSEN.

I Morgen!

Den typ. Trykkerforening

afholder

JUBILÆUMS-KARNEVAL

(25. Aargang)

med Assistance af

Sangforeningen „Edvards Minde".

Lørdag den 1. Februar 1902

i Wittmacks Lokaler, Gl. Holm.

Musiken under Direktion af Regimentsmusikdirektør A. HALLING.

Indgangen aabnes Kl. 8½.

Kl. 9—11: **Optræden af forskellige grundkomiske Masker.**

Levende Billeder af Karnevalslivet!

Kl. 10: Gæsteoptræden af

De tre Vidundere,

nemlig **Scheibelein**, Krigsministeræmne, **Jomfru Tidsfordriv**, Medl. af Vigilia og **Niels Nielsen**, Svansbjerg, verdensberømt Opfinder og Bogtrykker.

Kl. 10½: **Mestersangerne**

eller

Haandværkerdeputationernes Konkurrence.

Stor Haandværkerfest med Optog, røde Blaalys, Apotheoser og andre Oser.

Ikke tidligere sét i København. Næsten **alle Fag** er repræsenterede i Optoget, hvori **30 Personer** medvirker. Efter Ankomsten til **Festpladsen** vil de forskellige Haandværkere foredrage deres Fags Vise, hvoraf der ikke er særlig Grund til at fremhæve nogen, da de alle er lige interessante.

SOLO og KOR

Elegante Kostumer

Sensationelt

Kl. 11: Gæsteoptræden af

Den sorte Deputation

fra Set. Croix.

Kl. 11½: **Demaskering,**

indtil da maa ingen deltage i Ballet uden at være maskeret.

Kl. 12: **Fællesspisning** à la carte à 1 Kr. pr. Kuvert.

Ballet ledes af en Balinspektør.

Billetprisen er 1 Kr. 25 Øre for en Herre og 1 Kr. for en Dame. Tilskuer-Billetter à 50 Øre og Børne-Billetter à 35 Øre. — Børne-Billetter faas dog udelukkende hos Kassereren.

Tilskuere kan deltags i Ballet efter Kl. 12 mod at løse Baltegn à 75 Øre for en Herre og 50 Øre for en Dame.

Besøgende indført ved et Medlem kan deltage.

NB. Styrelsen kan paa given Anledning forlange Legitimation af de Deltagere, som d'Hrr. Medlemmer maatte indføre.

Billetter erholdes hos Kassereren samt hos Styrelsens Medlemmer og Inkassatorerne.

STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

En Fallit. *Poul Schrøder*, der i sin Tid tog bort fra en god Plads hos Græbe i København og rejste ned og blev Blokadebryder i Stege, er forleden erklæret konkurs sammen med sin Hustru, der drev Modeforretning samme Sted.

Danmarks Typografer sender Hr. Faktoren en »venlig« Tanke.

En brugbar Børste til Formvaskning er af stor Betydning i ethvert Trykkeri. I mange Aar har man anset Svinebørster for at være det bedste Materiale, men de havde den kedelige Fejl, at Ludens ætsende Egenskaber gjorde Børsterne bløde, saa at det kun var lige Billedet af Skriften, der blev rent under Vaskningen, mens Farven og Støvet fra Papiret førtes ned mellem Typerne til stor Ulæmpe for Sætterne ved Aflægningen. Den gradvise Opsamling af Smudset paa Typer og Udslutningsmateriale, bevirker ogsaa en Forskydning af den systematiske Nøjagtighed. Ved forskellige Forsøg er jeg kommet til det Resultat, at en Børste fremstillet af Kokos er den mest praktiske og holdbare til Formens Vaskning, idet den ved at beholde sin Stivhed, renser Formene lettere og bedre end de tidligere brugte Børster, ligesom den er betydelig billigere end disse og alligevel holder længere.

Den her omtalte Børste faas hos Firmaet *Arends & Voigt*, Larsbjørnstræde 5 her i Byen. Til Provinserne mod Efterkrav. Se omstaaende Annonce. L. J.

Jubilæum. Vor Kollega, Typograf SØREN PETER SØRENSEN, har den 1. Februar arbejdet uafbrudt i 25 Aar som Sætter Trykker paa *Kalundborg Dagblad*. Jubilaren er en brav Kollega og et støt og trofast Medlem af vor Organisation. E. J.

Typografernes Karneval. Vi tillader os at henlede alle de mange Karnevalsgæsters Opmærksomhed paa omstaaende Annonce fra Komikeren EDV. HANSEN. Mange ældre Medlemmer vil sikkert kunne erindre Edv. Hansen fra tidligere selskabelige Lejligheder indenfor den typografiske Verden, hvor han gratis har ydet sin Assistance.

Firmaet Arends & Voigt har vi efter Indbydelse aflagt et Besøg i dets ny tidssvarende Lokaler i Larsbjørnstræde 5. Paa første Sal findes foruden Kontorerne et elegant Udstillingslokale, hvori forefindes et righoldigt Lager af Maskiner, Træmateriale samt øvrige Utensilier henhørende til vore Brancher. I Kælderen har Firmaet, der først indførte fælles Valsestøbning her hjemme, sit velindrettede Støberi, der ved veludført Arbejde har erhvervet sig omtrent alle vore større Firmaer som Kunder. I Støberiet forefindes henved 700 forskellige Støberør. Enhver Fagmand, saavel Principal som Arbejder, er velkommen ved et Besøg i Etablissementet. Iøvrigt henvises til omstaaende Annonce.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	0.90	Overført	36.14
Allers Trykkere	10.80	Middagsposten	5.00
Bagge (mandl.)	3.80	S. L. Møller (kvindel.)	0.40
do. (kvindel.)	0.15	Nationaltidende	5.15
Børsen	5.85	Nielsen & Lydiche (kv.)	0.95
Carlsens Atelier	2.25	Qvist	1.65
I. Cohen	4.84	Rasmussen & Olsen	2.20
Hoffmanns Sættere	3.30	Rigsdagen	9.95
Henrik E. Jensen	1.30	Schønberg & Hartvig	0.50
Ludv. Jørgensen	2.70	Trier	4.70
Kassererkontoret	0.25		
Overføres	36.14	Ialt	66.64

Endvidere diverse Bidrag: Næstved Typografers Hjælpekasse 20.00. Horsens: Socialdemokraten 5.30 + 3.90 = 9.20, øvrige Trykkerier 3.60 + 3.60 = 7.20; ialt 16.40. Rørvig 0.50. Assens Lokalafd. 8.00. Tilsammen Kr. 111.54.

Kassebeholdningen var d. 22. Jan.		Kr. 313.31
Indtægt 22.—28. Jan.	Kr. 111.54	
Udgift 22.—28. Jan.	» 209.20	
Merudgift 22.—28. Jan.	» 97.66	
Kassebeholdningen er d. 28. Jan.	» 215.65	
		Kr. 313.31

Den 28. Jan. 1902. V. BERGENHOLZ.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag d. 26. Januar.

1. Formanden og Næstformanden afgav Beretning om en Sag vedrørende Misligholdelse af Tarifen i Kihls Trykkeri og de Forhand-

linger, der var ført. I Anledning af enkelte af Personalets Optræden vedtoges det, at drage Sagen frem paa den kommende Generalforsamling.

2. Kassereren (Bergenholz) fremsender Skrivelse med Anmodning om et ekstraordinært Tilskud til Bespisningen for de Arbejdsløse. Det vedtoges at bevilge 25 Kr.

3. Et herv. Trykkeri vil, naar der er travlt, lade en af Maskinerne gaa Dag og Nat. Der spørges om, hvorledes Natarbejdet i saa Fald skal betales. Det vedtoges at svare, at da Natarbejdet kun finder Sted i kortere Tid ad Gangen, kan det ikke betragtes som regelmæssigt og maa derfor betales som Overarbejde, beregnet efter den paagældende Trykkers Ugeløn for Dagarbejde.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag d. 2. Febr. Kl. 1—4* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstill.: Moderne Trykarbejder og Illustrationer fra forskell. Lande.

Brevkasse.

Af Hensyn til Pladsen maa flere Indsendere vente til næste Nummer. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Styrelsesmøde Søndag Formiddag Kl. 10 i Foreningslokalet. NÆSTFORMANDEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra Kl. 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Nye Medlemmer: Sætter Emanuel Bernhard Marius Jacobsen, udlært 3/8 95 hos Schultz (arbl.). Sætter Lauritz Andreas Lindekjær, udl. 1/11 69 i Aalborg (Vort Land), tidligere Medlem. I S. H. L.: Trykker Sjang Lauritz Mathiluus Eisen Duckert, udlært 16/1 02 hos Kihl (arb. s. St.). I S. L.: Sætterlærling Fred. Guldbrand Skaarup (Nielsen & Lyd.). Leopold Andersens Hustru Olivia Emilie Laurine. Arthur Reitzels Hustru Thora.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1252, Carl Valdemar Christensen (Citytr.) fra Holbæk. 1437, Rasmus J. Nielsen (Social-Dem.) fra Helsingør. Norsk, 996, Peter W. Boyesen (J. Jørgensen & Co.) fra Rejse.

Bortrejste: 1182, Carl V. Larsen (arbl.) til Plads i Helsingør. 5652, Olaf Fritz Svendsen (arbl.) til Pl. i Nakskov.

Udmældt: Trykker Sophus Vald. Hansen (Birch) — etablerer sig.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Rønne: Typ. CHR. N. HANSEN, *Bornh.-Tidende*, i Stedet for NIELS NIELSEN.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

15. Januar: *Ringsted, Køge* og *Viborg.* 17. Januar: *Rudkøbing.* 19. Januar: *Kolding.* 20. Januar: *Nykøbing F., Nykøbing M.* og *Hjørring.* 21. Januar: *Thisted.* 24. Januar: *Næstved* og *Hillerød.* 25. Januar: *Vejle.* 26 Januar: *Den typ. Forening (Dansk Typografforbund).* 27. Januar: *De kv. Trykkeriarbejdere (Dansk Typografforbund), Odense, Roskilde, Horsens, Hobro, Skanderborg, Assens, Stubbekøbing* og *Slagelse*

Kolding, den 28. Januar 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Fredericia, Georg Wilhelm Ansgarius Heinrich Schmitt af Aarhus, udl. i Faaborg 14. Septbr. 1897. Ikke tidl. Medl. Fra 30. Oktbr. 99 til 21. April 1900 Medl. af det østerrigske Forbund.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Kolding, 969, Hans P. Købke fra Rejse i Pl. og 1529, Albert Lund i Pl. Nakskov, 5652, Olaf Svendsen (L. Larsen) fra Københavnn og 1163, G. A. Frederiksen (arbl) fra Svendborg. Esbjerg, 1393 Rasmus P. Christoffersen fra Kolding i Pl. Helsingør, Den t. Foren., 1597, A. K. K. K. P. Frederiksen og Den typ. Foren., 1182. Carl V. Larsen. Middelfart, 38, H. Jørgensen og 1575, Carl A. Christoffersen fra Vejle i Pl.

Bortrejste: Odense, 1181, Emil Scharling til Pl. i Svendborg. Aarhus, 1529, Albert Lund til Pl. i Kolding. Nakskov, 1231, Aksel Petersen (arbl). til Københ. Esbjerg, 1192, Holger A. Rasmussen paa Rejse. Slagelse, 1566, Axel Jul. Christensen (arbl.) paa Rejse. Helsingør. Norsk Ctt, 1437, R. Jensenius Nielsen. Middelfart, 1418, Bruno J. Kreutzer til Pl. i Nyborg.

Udmældt: Aarhus, 218, S. Backhausen, Aarhus.

Blokadebryderen Johs. Emil Scherling er ogsaa udslettet af Dansk typ. Forening som Restant.

Svendborg, d. 28. Jan. 1902. DITLEFF.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

56. Aarsfest

Søndag d. 9. Febr. Kl. 7½ i Larsens Lokaler.

Foreløbigt Program:

Malmqvist: Sang paa Sundet
Sextus Miskov: Glenten
Johannes Torrild: Husmandssang
} Kor-sange

Schubert: Ständchen
Gade: Knud Lavard
Hr. Koncertsanger **O. Flagstad**

H. Wieniawski: Faust Fantasi
Hr. kgl. Kapelmusikus **Thornberg**

J. Hammermüller: Danmarks Kvinde
Norsk Folkemelodi, udsat af *A. P. Berggreen:* Island
Möhring: »Sof i Ro« (Baryton og Kor)
Mendelssohn-Bartholdy: Drikkevise
} Kor-sange

P. Heise: Bergmanden
— Den Gang jeg var kun saa stor som saa
Hr. Koncertsanger **O. Flagstad**

Enna: Romance
A. Zarzyski: Mazurka
Hr. kgl. Kapelmusikus **Thornberg**

Edv. Grieg: **Landkending**
(Solo, Kor, Orkester, Orgel)

Koncertbilletter à 75 Øre faas hos Inkassatorer og Sangere samt hos Foreningens Bud. **Baltegn:** Herrer 1 Kr., Damer 50 Øre, løses i Salen.

Originа **Kotillon** Kl. 1½.

Til **Fællesmaaltidet** Kl. 10½ ved sluttet Bord (Dyresteg og Smør og Ost eller Is) à Kr. 1,50 modtages Tegning af Styrelsens Medlemmer og i Lokalet hver Lørdag Aften indtil den 8de Februar.

Styrelsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag næstsidste Prøve til Aarsfesten. Bordlisten fremlagt. Ærede Medlemmer, som ikke have modtaget Billetter inden 4. Febr., bedes henvende sig til Kassereren.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Indehaverne af Kuponbøgerne Nr. 7, 9, 20 bedes *hurtigst muligt* aflevere disse til V. Jensen, Bordings Bogtrykkeri, Nybrogade.

FANEUDVALGET.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag d. 3. Februar Kl. 8 i Walkendorffsgade 22.

ANNONCER

Middag eller **fuld Kost** hos en Kollega. Rosenborggade 5, 3. S. Opgang i Porten tv. *Jensen.*

Typografernes Karneval.

Undertegnede anbefaler sin elegante rigt udstyrede og propre Maskeradegarderobe.

Stort Udsalg af Skæg og Parykker.

Edv. Hansen.

Prins Jørgensgade 9, 1. N.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 7 FEBRUAR 1902 XXIX AARGANG

Disciplin.

NAAR en Hær skal gaa i Kamp, er det nødvendigt at Hæren er som *én* kompakt Masse, som *én* Vilje, hvorunder alle Smaahensyn og egoistiske Tilbøjeligheder maa bøjes ind. Er dette ikke Tilfældet, men er endog Forholdet saaledes, at hver følger sin private Mening og kæmper som han vil eller helt lader være at kæmpe, bliver Resultatet kun ét: *Nederlag.*

Og som det gaar under en Krig, saaledes gaar det ogsaa i den økonomiske Kamp, der føres med større eller mindre Hidsighed mellem de to Stormagter *Kapitalen* og *Arbejdet.* Ogsaa dèr er Disciplinen en Nødvendighed om ikke de Bestræbelser, der gøres for at højne Niveauet, skal blive *Fiasko.*

Vi har haft et Tilfælde i den sidste Tid her i København, hvor Arbejdernes Mangel paa Sammenhold var Skyld i et mindre godt Resultat. Dette Firma har forøvrigt ofte givet Anledning til Klage, men nu var der bleven etableret saadan et rart idyllisk Forhold mellem Firmaet og Arbejderne, og denne Idyl viste sig særlig deri, at Arbejderne i deres store Lykkefølelse gav Firmaet en hjælpende Haand, da det skulde flytte Forretningen, saaledes at der sparedes Flyttefolk. Trykkere og Sættere lagde Ryg til, sled og slæbte i flere Dage i Træk i glad Taknemmelighed, i Haab om, at Arbejderen, der som bekendt er sin Løn værd, ogsaa skulde faa denne udbetalt i dette Tilfælde.

De blev skuffede.

Da Flytningen var overstaaet, gik det op for dem, at de ikke havde behøvet at tage saa haardt fat for at tjene den Bajer, de havde faaet som Paaskønnelse.

Saa kom de da hen i det nye Paulun for at fortsætte Idyllen. Tarifen blev ikke overholdt fra Firmaets Side. Bl. a. var der hundekoldt det meste af Dagen, ja, der var Lokaler, hvori der ikke var Kakkelovn og hvor Temperaturen derfor holdt sig mellem 6—10 Graders Varme. Personalet klagede ved sine Tillidsmænd; Repræsentanter for Fagforeningen gik op og forhandlede med Firmaet. Dette, hvis Indehavere havde fordelt Magten saaledes imellem sig, at den ene havde *for meget*, den anden *for lidt* at skulle have sagt, *lovede alt*, men *holdt intet.* Kakkelovne, der var lovet opsat, blev ikke opsat. Personalet holdt da Møde og skrev under paa, at de, saafremt deres Tillidsmænd ikke blev genindsat, og de andre Mangler ikke blev afhjulpne, ønskede at opsige deres Pladser med tarifmæssigt Varsel.

Det var om Søndagen.

Om Mandagen nye Forhandlinger, nyt Vrøvl og nye Udflugter. En enkelt af Personalet *frøs ikke længere*, skøndt han stod paa det koldeste Sted; men han havde ogsaa faaet en Krone mere om Ugen. Den varmede.

Om Torsdag Aften nyt Møde med Personalet og ny Afstemning, hvor omtrent de halve rendte fra deres Underskrift ved hemmelig Afstemning. Om Fredagen ny Forhandling. Resultatet: Løfte om at den ene af Tillidsmændene skulde antages saa snart der blev Brug for ham.

Næstformanden for Den typ. Forening gav da Ordre til at der skulde arbejdes videre, og Skrivelsen, der ved en Fejl ikke havde faaet min Underskrift, cirkulerede mellem Sættere og Trykkere. Hos disse sidste havde den faaet Paategning »*Fiasko*«. Efter Forlydende skal Paategningen være gjort af en ung Mand, paa hvem vor Opmærksomhed straks efter hans Udlæring blev henledet derved, at han havde slaaet en kvindelig Medarbejder.

Er det ham eller hvem det end er, saa haaber jeg at hans Kamerater vil belære ham om, at den Slags Haan mod Organisationen, om den gentages, medfører Udelukkelse.

Thi dersom det virkelig var noget af en Fiasko, hvis var da Skylden? Var det Organisationens Ledelses eller var det de Folks, der løb fra deres Ord og lod deres Tillidsmænd i Stikken? — —

Jeg tror det sidste.

Thi med Soldater, der løber før de endnu har lugtet Krudtet, kan ingen Sejr vindes.

De maa først lære Disciplin, og lære at støtte deres Tillidsmænd.

LAUR. JENSEN.

Arbejdsløsheds-Understøttelsen.

INGEN Sinde tidligere har Arbejdsløsheds-Spørgsmaalet været saa levende som i Øjeblikket, og ingen Sinde tidligere — kan man vel tilføje — har Arbejdsløsheden været saa stor som i Øjeblikket. Arbejdsløsheden er et af Dagens mest brændende Spørgsmaal. I Rigsdagen er fremsat Forslag til Afhjælpning og Lindring af dette Samfundsonde, — men desværre, Regering og Regeringsparti viser jo en Kølighed overfor disse Lovforslag, saa man næppe fra den Side skal vente sig nogen Støtte — sidst af alt Tilskudet til Fagforeningerne.

Der er da ikke andet for de organiserede Arbejdere at gøre end selv søge efter Evne at lindre Ondet. Men Evnen er jo nu en Gang ikke saa stor som Viljen.

Vi er vel nok det Fag, som er naaet længst frem paa Arbejdsløsheds-Understøttelsens Omraade. Og dog er den Understøttelse, vi er naaet til, jo ganske utilstrækkelig, naar en Mand kommer til at gaa ledig i længere Tid.

— — I Maj Maaned træder vort Delegeretmøde sammen; et af de Punkter paa Dagsordenen, det særlig vil komme til at beskæftige sig med, bliver Arbejdsløsheds-Understøttelsen. Allerede for et Aars Tid siden var Spørgsmaalet jo levende blandt Københavns Typografer, men paa Styrelsens indtrængende Opfordring vedtoges det at vente med Sagen til det kommende Delegeretmøde, saa Provins og København i Forening kunde løse Spørgsmaalet. Det frivillige Fond, der da alt var oprettet, fortsatte da sin Virksomhed og fortsætter jo stadigvæk, indtil Delegeretmødet kommer til et Resultat.

Øjeblikket er derfor nu kommet til at tale om, paa hvilken Maade vi bedst skal løse dette store Spørgsmaal. Hvor lang Tid Understøttelsen skal ydes, og hvor stor den skal være. Alle Kolleger, baade Provinsianere og Københavnere, er enige om, at en Forandring maa der ske, navnlig i Retning af Understøttelsens længere Varighed og i en Indskrænkning af det Ugeantal, som nu fordres for at opnaa Retten til Understøttelse. Men alle er tillige klar over, at skal vi naa et Stykke fremad til en forbedret Understøttelse, sker det med den nuværende store Arbejdsløshed kun ved at lukke Pungen op — forhøje Kontingentet. Kontingentet er jo imidlertid stort i Øjeblikket, og en yderligere Forhøjelse kan jo være haardt nok for de mange smaa Lønninger, men alligevel en 10 Øres Forhøjelse bliver det vist nødvendigt at ved-

tage. Disse 10 Øre vil imidlertid ikke være nok, og vi maa da se os om efter ny Indtægter for Arbejdsløshedskassen.

I Øjeblikket ydes der til Forbundets Reservefond 25 Øre pr. Uge af hver enkelt Medlem. For nogle Aar siden var Kontingentet — saa vidt jeg husker — til dette Fond 10 Øre, men af Hensyn til Provinstariffens Revision og for at faa nogle Penge i Kassen, blev det sat op til 25 Øre pr. Uge. Vi har nu samlet os en Reservefond, der i Øjeblikket vistnok er henimod 50,000 Kr., og inden Aar 1902 er udløben, staar vi forhaabenlig med en Reservefond paa mindst 60,000 Kr. Provinstariffen er vedtaget, og nogen overvejende Sandsynlighed for, at København kommer i en større Kamp til Nytaar, er der vel ikke, skønt man naturligvis intet skal forsværge. Vi kan da vist uden Frygt tage 15 Øre af Kontingentet til Reservefonden og lægge over i Arbejdsløshedskassen; Reservefondens Kontingent bliver da 10 Øre, stort nok til at afholde de løbende Udgifter for denne Kasses Vedkommende og maaske enda lægge lidt til Side; i første Halvaar af 1901 var Reservefondens Udgifter knap 4000 Kr., medens Indtægterne, regnet efter et Kontingent af 10 Øre pr. Uge, vilde have været omtrent 5,500 Kr.

Til Arbejdsløshedskassen betales i Øjeblikket 25 Øre pr. Uge af hvert Medlem, lægges hertil de 15 Øre, der tages fra Reservefonden, og den 10 Øres Kontingentforhøjelse, bliver Kontingentet til Arbejdsløshedskassen 50 Øre pr. Uge af hvert Medlem.

Regner man nu, at der i Gennemsnit af Forbundets Medlemmer arbejder 1800, bliver denne Kasses ugentlige Indtægt 900 Kr. Hvor stort et Antal Arbejdsløse, der maa regnes med, er jo meget vanskeligt at sige; skal det sidste Aars Antal lægges til Grund for Beregningen, bliver det et meget stort Tal; men den nuværende Sløjhedsperiode varer vel ikke evindelig, saa lad os regne med et Gennemsnitstal af 75 Arbejdsløse.

Skal Understøttelsen være *permanent* eller kun ydes i et bestemt Antal Uger? Uden at være nogen Modstander af vedvarende Understøttelse — tværtimod — tror Undertegnede ikke paa, at en Lov om permanent Understøttelse vil blive vedtaget endnu denne Gang. Sker det, vilde det jo være i høj Grad glædelig.

Men lad os sætte en Understøttelsesperiode paa 180 Dage og 12 kontingentydende Uger for paany at opnaa Understøttelsen, 6 Uger for Nyudlærte, saa vil vi jo være naaet et mægtigt Skridt fremad.

Et Punkt af Vigtighed bliver Spørgsmaalet om Understøttelsesklasserne. I Øjeblikket har vi 2 Klasser, 125 Øre og 175 Øre pr. Dag, regnet efter det kontingentydende Antal Uger, henholdsvis 50 (26 Uger for Ret til Rejsehjælp) og 200. — Paa dette Punkt vilde der vist være Chancer for Gennemførelsen af en Ordning som følgende: indtil 100 Ugers Kontingentydelse Kr. 1,25 pr. Dag, fra 100 til 200 Uger Kr. 1,50 og endelig 200 Uger og derover 2 Kr. pr. Dag. Der kan indvendes, at denne Ordning ikke er fuldt ud demokratisk, og at de unge vil føle sig forurettet; men hertil maa svares, at de unge som Regel vil kunne klare sig paa en billigere Maade end de ældre, der jo i mange Tilfælde er gifte, og at vi allerede paa Begravelseskassen Omraade har en tilsvarende Ordning.

Regner man nu, at der gennemsnitlig gaar 25 ledige af Medlemmerne i yngste Klasse, 25 i mellemste Klasse og 25 i ældste Klasse, bliver det en Udgift for Kassen af Kr. 218,75, 262,50, 350 = Kr. 831,25, Overskud Kr. 68,75; til Udgiftskontoen maa jo imidlertid regnes Overfartspenge og Administrationen, men disse Poster beløber sig dog næppe til mere end godt et halvt Hundrede Kroner pr. Uge.

Altsaa vilde det være os mulig med en Kontingentforhøjelse af 10 Øre at udvide Understøttelsen i en meget høj Grad, hvis Antallet af Arbejdsløse holdt sig indenfor det nævnte Tal, 75. Det er jo imidlertid tvivlsomt, om Tallet af arbejdsløse vil holde sig indenfor de 75. Men selv om Antallet stiger herover, vil vi kunne bære det uden yderligere Kontingentforhøjelse; i vor Arbejdsløshedskasse er der i Øjeblikket ca. 14,000 Kroner, disse Penge giver os jo altid lidt Renter (i første Halvaar af 1901 306 Kr. 25 Øre), og er det endelig nødvendigt, maa der jo bruges af selve Beholdningen; men da vi selvfølgelig ikke maa tømme Kassen for hver en Øre, kunde vi jo i Forbundslovene sætte en Bestemmelse om, at naar Arbejdsløshedskassens Beholdning er gaaet under 10,000 Kr., kan Forbundsstyrelsen lade opkræve et Ekstrakontingent af 1 Kr. pr. Medlem. Der vil forhaabentlig aldrig blive Brug for denne Paragraf.

Ovenstaaende Forslag gør selvfølgelig intet Krav paa at være fuldkomment, men Sagen er af en saa overordentlig Betydning, at den fortjener en meget indgaaende Undersøgelse og Diskussion, forinden vi skrider til Handling og kommer til et Resultat. Men lad os holde Spørgsmaalet levende og søge at oparbejde en Begejstring og Interesse for Sagen, saa selv de konservative af vore Medlemmer faar Forstaaelsen af, at det er et Spørgsmaal — Brødspørgsmaal om man vil — der maa og skal løses paa en fuldkomnere Maade end hidtil har været Tilfælde.

Den 26. Januar 1902. h.—p.

MINDER —! *Ude i Bredgade ligger en Bygning, stor og stilfuld, enkelt og fornem: en Bygning med — Race! I sin Tid Grev Schimmelmanns Palæ — nu Koncertpalæet.*

Hvor forhen Diplomatiets og Aristokratiets Medlemmer gik ud og ind i ødselt udstyrede Sale — fjærnere fra Borger og Bonde end nu Bonden fra sin Ko — gik en Februaraften for et Par Aar siden Flokke af travle nervøse Skikkelser ind ad de aabne Fløjporte. Det var som deres Skridt raabte til de dansende Sneflokke: »Til Fest! til Fest!« — Det var Typograferne, der ilede til Karneval! — Typograferne! Disse Folk, som alle bære Racepræg! Et blegt, vegt Præg som Reconvalescentens eller — den forlæste Students. Maaske er det Blyluften, der har sat Degenerationens Stempel paa dem; maaske er det en mindre let paaviselig Udvikling af de enkelte Personer til Individualiteter. Maaske?

Og inde i Salen gik Dansen til Violiners Sang, til Trommers Hvirvler. Den gik som var alle slupne ud af Bur, ellevild og kaad som Børns uden Opsyn. Og jeg glemte mig bort i Festen. Jeg saa Øjne, der lo, Øjne der havde glemt Verden og Himmerig for Jordens Kærlighed. Der var slanke Kvinder, som en Sky af Flor hyllede fra Hoved til Fod, saa man anede hvide Lemmer og hvide Bryster, Lemmer, hvis Gratie sang — som de sære Toner, man i Ungdommen drømmer om. Og jeg hørte et Ord i mit Øre, som jeg ikke har glemt endnu.

Hvorledes Natten gik — det ved ikke jeg. Men i Morgenens syge Solskin gik jeg bort. Fra Tagene glimtede Islappernes Krystaller, og i et Hjørne af Gaarden saa jeg en sælsom Skikkelse: Det hvide pudrede Haar var knyttet i Knude i Nakken. Den røde Frakke var dækket af Broderier og Ordner. Under den bar han Knæbenklæder og hvide Strømper. Paa Fødderne havde han Snabelsko med Guldspænder. Han knyttede Haanden harmfuld om en guldknappet Stok; en Vogn med seks Skimler kørte frem. Da kom der en høj Skikkelse fra den anden Side. Han var iført Diplomatfrakke, høj Hat, elegante Handsker, og over hans hjærtensgode, kønne Ansigt var der en vis Træthed. Manden med Stokken løb imod ham og raabte: »Men hvad er dog dette for noget, kære Greve?« »Greve! Jeg er sgu ikke Greve — mit Navn er C!—«. Skimler, Vogn og Mand forsvandt og ved min Side stod en meget bekendt i Øjeblikket overanstrængt Kollega — —.

Men naar jeg nu staar ved Sætterkassen, glider der stundom et Smil frem paa mit Ansigt og jeg ser dejlige Øjne straale. — Da tænker jeg maaske paa hin Tid, da jeg dansede Penge ind til trængende Kolleger.

Hvem der ogsaa kunde komme til Fest! Til Livsgilde!
En Gang endnu! *TH. P.*

HR. Redaktør! Tillad mig Plads for følgende Bemærkninger i Anledning af Deres ærede Svar i forr. Nr. af *Typ.-Tid.* Naar Redaktøren og de samlede Styrelser ikke ønskede hele mit Referat optaget i *Typ.-Tid.*, kunde det ikke falde mig ind at forlange eller forsøge at faa det optaget. Men da der kom »Berigtigelse« til Referatet, mente jeg at have Ret til at gøre opmærksom paa, hvor forkortet Referatet var, da mindst 3/4 var strøget. At De kan bruge Udtrykket **ordret** om et saadant Referat, forstaar jeg ikke, og jeg mener, at det havde været bedre, om kun Resolutionen var bleven optagen.

Hvad Korrekturaftrykket til *Ny Typ.-Tid.* angaar, da synes jeg, at Deres ærede Svar er mere fornemt og affejende, end Sagen fortjener, thi De erindrer sikkert, at jeg, samtidig med at jeg sendte Dem Referatet, anmodede Dem om at gøre mig den Tjeneste, at sende et Aftryk til *Ny Typ.-Tid.*, da jeg nødig vilde skrive det lange Referat to Gange. Jeg meddelte Hr. Anton Larsen dette, og han erklærede sig tilfreds dermed. Generalforsamlingen 2. Juledag var jo ikke indkaldt af Den typ. Forening alene, men bl. a. ogsaa af Enkekassen, der tæller sine Medlemmer saavel i den gamle som i den nye Forening. *Ny Typ.-Tid.* havde derfor samme Ret til Referatet som *Typ.-Tid.* De behøvede derfor

ikke paa nogen Maade at være bange for at blive regnet til *Ny Typ.-Tid.*s Redaktion, da det jo kun, foruden at være en Tjeneste, De gjorde Generalforsamlingens Sekretær, var en ren og skær Forretningssag. Og hvis De havde meddelt mig, at De ikke vilde gøre det, da havde jeg selv besørget Referatet til *Ny Typ.-Tid.* Ærbødigst

NIELS HANSEN.

Til Hr. Niels Hansen kun dette: Den Del af Referatet, der optoges i Bladet, var *ordret* efter Hr. N. H.s Manuskript, hvad de samlede Styrelser kan overbevise sig om ved en Samholden af Referatet og N. H.s Manuskript. Iøvrigt henholder vi os til vore Udtalelser i forr. Nr. af *Typ.-Tid.* RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Lørdag den 25. Januar paa »National«. Da Lokalformanden ved Sygdom var forhindret, aabnede Nastformanden, HANS JENSEN, Mødet. Dirigent: L. SCHOU. Den fungerende Formand oplæste Kvartalsregnskabet, der balancerede med 1155 Kr. 96 Øre. Af Indtægter nævnes Kontingent af 96 Medlemmer 1013 Kr. 40 Øre. Af Udgifter: Sygeunderstøttelse 410 Kr., Rejseunderst. 58 Kr. 75 Øre, Underst. paa St. 23 Kr. 75 Øre. Regnskabet godkendtes enst. — Ekstrakassens Kasserer fremlagde denne Kasses Kvartalsregnskab, der viste en Indtægt af 52 Kr. 55 Øre, men en Udgift af 71 Kr. 70 Øre. Godkendtes ligeledes enst. — Det vedtoges at afholde en Vintersammenkomst som sædvanligt, og et Udvalg nedsattes i dette Øjemed. — L. SCHOU, der ved Blokaden af det Westermannske Bogtrykkeri i Svendborg var bleven ledig, gav en interessant Fremstilling af, hvorledes Forholdene havde udviklet sig og nødvendiggjort det sidste Skridt. — Herpaa sluttedes Generalforsamlingen. B.

Randers Lokalafdeling

afholdt den 25. Januar sin Kvartalsgeneralforsamling. Efter at Regnskabet var fremlagt og godkendt, meddelte FORMANDEN, at A. Westermann havde mældt sig til Optagelse i Foreningen, hvilken Meddelelse modtoges med Bifald af den talrige Forsamling. Det vedtoges at indstille W. til Optagelse med et saa lavt Indskud som muligt. Fra en Læge var fremkommen Meddelelse om, at et Par Lærlinge, som ved Undersøgelsen, da de var kommen i Lære, var sunde, nu var tuberkuløse, hvilket formentes var sket ved Smitte fra en tredje Lærling paa samme Trykkeri. Det oplystes, at den ene Lærling var bleven løst fra sin Kontrakt, og at Lokalet var bleven desinficeret. Efter en Del Diskussion vedtoges det at stille Henvendelse til samtlige Trykkerier om at fritage Lærlingene for Rengøringen af Lokalerne, da det formentes, det var derved, at Smitten var optaget. — A. ANDREASEN stillede Forslag om at bevilge 25 Kr. af 5-Øreskassen til de Arbejdsløse. Sagen vandt udelt Bifald, men da den ikke var opført paa Dagsordenen, udgik den til skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne. — En Sag angaaende uforholdsmæssig meget Overarbejde paa et Bladtrykkeri gik til Hovedbestyrelsen, da Lokalafdelingen oftere havde paatalt dette Forhold, uden at det havde hjulpet. — P. THYGESEN stillede nedenstaaende Resolution og motiverede den. Der udspandt sig en Diskussion om Sagen, der drejede sig om Overenskomsten med Bladsatsfabriken. Fra flere Sider blev det stærkt pointeret, at Bladudgiverne her havde faaet et Vaaben til at bekæmpe Typograferne med ved den nye Tarifs Gennemførelse, idet Bladudgivere i mindre Byer ved Hjælp af Lærlinge og Stereotypiplader vil kunne lave Aviser. Resolutionen, der vedtoges enst., lyder: »Generalforsamlingen misbilliger *i allerhøjeste Grad* den sidste Bestemmelse, som Repræsentanterne for »Dansk typ. Forbund« har indgaaet angaaende Udlevering af Stereotypiplader til blokerede Trykkerier, og kan aldeles ikke samtykke i, at Klausulen indføres i den Overenskomst, som »Dansk typ. Forbund«s Medlemmer har vedtaget.«

Nær og Fjærn.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte har nu udsendt sit Regnskab for forrige Aar. Indtægt og Udgift balancerer med Kr. 16,115.80. Aarets Overskud er Kr. 2202.80. Reservefonden er nu naaet til Kr. 10,714.57 og den kontante Beholdning til Kr. 3015.77. Understøttelser er udbetalt til 6 afdøde Medlemmers Efterladte med 1800 Kr., hvoraf 200 Kr. er udbetalt i Januar i Aar. Tilgang af nye Medlemmer var 42. — Vi opfordre alle unge Kolleger at melde sig til Optagelse og derved støtte Kassen i dens smukke Formaal. Kassen har 715 Medlemmer. Generalforsamling 2. Marts paa »Søfryd«.

De Arbejdsløses Opmærksomhed henledes paa de Foredrag, der stadig afholdes rundt i Byen for Arbejdsløse, og hvorom Opslag findes i Foreningslokalet. Vi anbefaler indtrængende disse Foredrag, der ved deres vækkende Indhold vil være en ypperlig Afbrydelse i vore uheldigt stillede Kollegers ufrivillige Lediggang.

Folkeuniversitetsforeningen. Foredragene begynder atter førstk. Torsdag den 13. Februar. Nærmere Besked gives paa Kontoret i Foreningslokalet.

Underskrift paa Tarifen. A. ROSENBERG i Pilestræde og MOHR & Co. har underskrevet Tarifen.

Rettelse. Styrelsesreferatet i forrige Nr. havde fejlagtig faaet »Den typ. Forening« til Overskrift i Stedet for »Den typ. Trykkerforening«.

Gave til Typografernes Stiftelse. Boghandler BØRRESEN, der for et halvt Aars Tid siden døde, har ved Testamente skænket Typografernes Stiftelse en Sum paa 4000 Kr., for hvilke der er købt 4 % Obligationer, hvis Renter (160 Kr.) hvert Aar skal bortgives til ældre mandlige Beboere i Stiftelsen.

Typografernes Sangforening, som paa Søndag fejrer sin 56. Aarsfest, hvis fuldstændige Program fandtes i sidste Nr., har i Vinter været intet mindre end arbejdsløs, idet det er Foreningens tredie Koncert. Foruden den traditionelle Koncert i November for Juleuddelingen gav Foreningen, som det vil erindres, i Oktober en Eftermiddagsunderholdning til Fordel for Enkekassen; og skønt disse to Koncerters Program selvfølgelig delvis maatte bestaa af ældre Sange, forøgede Repetitionen af disse dog Korets Arbejde i en saadan Grad, at man har maattet sætte alle Sejl til for at blive færdig med Aarsprogrammet. — Foruden den tidligere omtalte instrumentale Assistance, kgl. Kapelmusikus J. THORNBERG, har Foreningen engageret Koncertsanger O. FLAGSTAD, som vil synge Solostemmen i Griegs pompøse »Landkending«, og paa hvis Program findes saa gediegne Sange som Gades »Knud Lavard« og Heises »Bergmanden«.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	3.10	Overført...	56.10
Aftenbladet	6.75	L. A. Jørgensen	1.80
Aug. Andersen	1.00	Kassererkontoret	0.25
Agrardagbladet	3.20	Kihl	1.25
Allers Sættere	8.30	Kristeligt Dagblad	3.90
do. kv. Trykkeriarb.	1.10	Leisner	1.27
Bagge (mandl.)	4.00	Luno	3.65
do. (kvindel.)	0.50	Holger Meyer (Trykkere)	0.50
Birch	0.75	Missionstrykkeriet	2.85
Bording	4.50	Mohr & Co.	2.00
Centraltrykkeriet	3.90	S. L. Møller	1.00
do. kv. Trykkeriarb.	0.80	do. kv. Trykkeriarb.	0.20
J. V. Christensen	0.50	Nationaltidende	5.00
Citytrykkeriet	1.00	Nielsen & Lydiche	2.30
Eksprestrykkeriet	1.95	O. C. Olsen & Co.	7.20
Fehlhaber	0.30	P. Petersen	1.95
Graphic	1.00	Rasmussen & Olsen	0.70
Græbe	1.70	Schultz' Sættere	4.60
Wilh. Hansen	2.00	do. Trykkere	7.60
Henningsens Sættere	0.60	Schønberg & Hartvig	0.50
Hoffensberg	1.80	Soc.-Dem. (52. B.)	7.65
do. kv. Trykkeriarb.	2.00	Thiele	0.75
Hoffmanns Sættere	0.75	Trier	2.35
Axel Holm	1.75	Truelsen	1.30
Henrik E. Jensen	0.50	Vort Land	1.10
Jørgensen & Co.	2.10	Wennstrøm	1.00
do. kv. Trykkeriarb.	0.25		
Overføres...	56.10	Ialt...	118.77

Endvidere diverse Bidrag: Esbjerg Lokalf. 75.00. Sonnenborg 0.50. Jacob H. Andersen 0.50. Hjørring Lokalf. 9.00. Holbæk Lokalf. 10.00. Svendborg Lokalf. 29.10. Ribe Lokalf. 3.00. Tilsammen Kr. 245.87.

Kassebeholdningen var d. 29. Jan..... Kr. 215.65
Indtægt 29. Jan.—5. Febr..... Kr. 245.87
Udgift 29. Jan.—5. Febr..... » 223.00
Merindtægt 29. Jan.—5. Febr.. » 22.87
Kassebeholdningen er d. 5. Febr. » 238.52
Kr. 215.65

Den 5. Febr. 1902. V. BERGENHOLZ.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 27. Januar.

1. Formanden gav Meddelelse om de siden sidste Møde administrativt i Henhold til tidligere Vedtagelser afgjorte Sager, der bifaldtes.

2. Odder andrager om Oprettelse af en Lokalafdeling. Der er 3 Foreningsmedlemmer, og det menes, at der 1. Marts bliver 5. — De maa vente til 1. April.

3. Næstved Afdelingen indstiller Medlem Nr. 240, Hans Hansen, til Kontingentfrihed. — Tilstodes i Henhold til de foreliggende Oplysninger.

4. Tarifsager fra Nyborg, Hjørring, Middelfart, Aarhus, Varde, Brønderslev, Bornholm, Svendborg og Skjern refereredes og behandledes.

5. Fmd. refererede sin Sendelse til Svendborg, der resulterede i, at Westermanns Trykkeri blokeredes.

6. Afstemningslister over Esbjerg-Spørgsmaalet og om Centralisation paa Grundlag af Statsanerkendelse udsendes i denne Uge. Stemmesedlerne indkaldes til 22. Februar.

Mandag den 3. Februar.

1. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt for Januar. — Til Efterretning.

2. Meddelelser gaves om forskellige administrativt afgjorte Sager.

3. Roskilde Lokalafdeling forespørger, om Medlem Nr. 523, der tidligere har erholdt ialt 30 Ugers Sygehjælp af Kassen (han har ligeledes faaet en tilsvarende Hjælp af det offentlige) nu paany kan erholde Sygehjælp i 13 Uger, da der er hengaaet 16 Uger siden han sidst erholdt Hjælp af Foreningen. — I Henhold til Lovenes § 41, sidste Stykke, kan et Medlem, der lider af en kronisk Sygdom, kun erholde 2×13 Ugers Sygehjælp af Foreningen. Da Sygdommen vel næppe kunde kaldes kronisk i de første 13 Uger, da han erholdt Hjælp, idet han i Mellemtiden har været arbejdsdygtig, mener Forretningsudvalget at man kan forsvare, at yde endnu 13 Ugers Hjælp for denne Sygdom, men hermed maa Hjælpen ophøre.

4. Medlem Nr. 195 af Odense andrager med Lokalafdelingens Anbefaling om forlænget Sygehjælp i 4 Uger. — Tilstodes.

5. Andragende fra Typograf Poul Christjansen, Roskilde, om Optagelse i Foreningen. Andrageren er Søn af fhv. Redaktør Christjansen, *Roskilde Tidende*, der i mange Aar har været blokeret, og har arbejdet hos Marius Jensen, Skive, der ligeledes er blokeret. Roskilde Lokalafdeling anbefaler enstemmig Optagelse, et Mindretal paa Betingelse af, at han aflægger Svendeprøve. — Forretningsuevalget har intet imod Optagelsen mod et Indskud af 20 Kr. og et Aars Karantæne, hvorimod man fandt Aflæggelsen af Svendeprøve unyttig i dette Tilfælde. — Fremkommer ingen Indsigelse fra en Lokalafdeling mod Indtrædelsen, vil Afstemning ikke blive foretaget.

6. Randers Lokalafdeling fremsender følgende Protest, vedtagen paa en Generalforsamling:

»Generalforsamlingen misbilliger **i allerhøjeste Grad** den sidste Bestemmelse, som Repræsentanterne for Dansk typ. Forening har indgaaet med Bestyrelsen for Bladsatsfabriken angaaende Udlevering af stereotyperet Sats til Trykkerierne og *kan aldeles ikke* samtykke i, at Klavsulen indføres i den Overenskomst, som Dansk typ. Forenings Medlemmer har vedtaget.«

Med Resolutionen sigtes — i Følge Lokalformandens Oplysning — til de 5 første Linjer i Pkt. 2 i Hafnia-Overenskomsten. — Til Efterr. Randersafdelingen har sikkert misforstaaet Overenskomstens Betydning, idet den kun gælder Arbejdsforholdene paa *Bladsatsfabriken*, medens Dansk typ. Forening selvfølgelig har fuld Ret og Handlefrihed til at bekæmpe de blokerede Forretninger med alle andre til Raadighed staaende Midler.

7. Tarifsager fra Vejle, Svendborg, Kallundborg, Kolding, Køge og Randers refereredes og behandledes.

8. Fagskolen for Boghaandværk holder Repræsentantmøde Lørdag den 8. Februar. Da der paa Dagsordenen staar en Sag om en Dagskole for Provinselever, vedtoges det, at Warberg om muligt repræsenterer Foreningen ved denne Lejlighed.

9. Skema til Aarsberetning og Statistik vedtoges udsendte.

HVIDTFELDT.

For al udvist Deltagelse i Anledning af mit 25 Aars Jubilæum bringer jeg herved min hjærteligste Tak. S. P. SØRENSEN,
Kalundborg Dagblads Trykkeri.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra Kl. 7½—8½.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

28. Januar: *Aarhus, Varde, Faaborg, Silkeborg, Ribe* og *Esbjerg*. 29. Januar: *Svendborg, Randers* og *Maribo*. 30. Januar: *Holbæk*. 31. Januar: *Fredericia*. 1. Februar: *Den typ. Trykkerforen. (Dansk Typografforbund)*. 3. Februar: *Herning*.

Kolding, den 4. Februar 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nye Medlemmer: Holbæk, Marius Jensen, udlært 20/1 1902 i Holbæk Amts Avis (aflagt Svendeprøve). Hjørring, Hans Hansen, udl. ½ 1902 i Vendsyssel Tidende (ikke aflagt Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Holbæk, 1091, Harald Jensen fra Rejse. Hjørring, 1016, Ferd. Verwahlt (Hjørring Amtstid.). Nykøbing M. (Skive), 1538, Jens Chr. Rasmussen (L. Pedersen).

Bortrejste: Hjørring, 2866, O. A. Holtzmann (paa Rejse). Skanderborg, 1296, Julius Randlev til Skjern i Plads.

Udmældt: Holbæk, 681, Peter Chr. Larsen (rejser til Ny Zeeland).

I Dansk typ. Foren.s Medlemsfortegnelse i Nr. 5 er Bog Nr. 1531, Louis Th. Klein Rasmussen, udeladt. Antallet af Medlemmer i Svendborg Lokalafdeling er (som anført) 31.

Den 4. Februar 1902. DITLEFSEN.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Forslag, der ønskes behandlet paa den ordinære Generalsamling, bedes i Løbet af 8 Dage tilsendt Formanden, LAUR. JENSEN, Tingvej 30[1].

Opgørelse af Billetter fra vort Karneval maa snarest finde Sted hos Hr. Kasserer STEPHENSEN.

Et Bælte og nogle andre Smaating er fundne ved Karnevalet i Lørdags og kan afhentes hos LAUR. JENSEN, Maylands Trykkeri, Løngangsstræde 25[3] o. G.

Udmældt: Sophus Vald. Hansen (Birch) — etablerer sig.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nye Medlemmer: Sophie Poulsen, City. Ellen Rasmussen, Schultz.

Kassererskens Bopæl: CHRISTINE BUUS, Niels Hemmingsensgade 8[1].

Formandinden, MATHILDE DIDERICHSEN, Stengade 13[1], tr. paa Kontoret hver Mandag mellem 7—8.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ sidste Sangprøve til Aarsfesten. Hr. Flagstad vil komme tilstede. Bordlisten sluttes.

ANNONCER

Typografer i København og Provinserne, der vil virke for Udbredelsen af Fagtidsskriftet *Nordisk Boktryckarekonst*, antages mod høj Provision. JENSEN, Bianco Lunos Allé 12[1].

En **30 aarig, paalidelig, flink** og **alsidig Sætter**, særlig øvet i Tabel- og Titelsats, søger en varig Plads snarest, event. som Faktor i et mindre Bogtrykkeri. Billet mrkt. »202« modtager Ekspeditionskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 7 — KØBENHAVN DEN 14 FEBRUAR 1902 — XXIX AARGANG

Naalestik.

DER er et gammelt Ord, der siger, at man har ikke Fred længere end ens Nabo vil, og dette passer i mange Tilfælde. Der er over nogle Principaler kommet noget vist irritabelt; om det er paa Grund af de daarlige Tider eller af andre Aarsager, skal jeg lade være usagt, men sikkert er det, at der skal ikke meget til, før en Principal nu til Dags vender det Laadne ud.

Vi har et gammelt Trykkeri her i Byen; dets Trapper og Gulve er slidte af mange Generationer igennem ca. 100 Aar. Dets Chefer, af hvilke nu den ældste har trukket sig tilbage efter et langt Livs Flid og Møje, har altid været regnet for særdeles frisindede. Jeg har selv tilbragt mere end én hyggelig Aften sammen med dem efter at de var med at redde Situationen i 1898. Hvad er der da sket, siden man nu maa udbryde: »Ak, hvor forandret!«

Igennem 100 Aar har alt gaaet paa saadan en rar jovial Maade. Skulde man op og tale med en Mand, enten det var om faglige Spørgsmaal eller rent privat, var der aldrig nogen, der sagde et Ord, og baade Principal og Personale stod sig derved.

Saa kom de berømte Personalemøder, hvor der blev taget haardt fat for at omforme det, man mente ikke var rigtigt eller tarifmæssigt. Disse Møder i al deres uskyldige Konsekvens virkede, som den røde Farve paa Tyren, paa en saadan Maade paa Principalerne, at de mistede noget af den Kærlighed, de altid før havde næret for os og deres egne Arbejdere.

Paa det Trykkeri, jeg taler om, gav den tabte Kærlighed sig Udtryk i forskellige Skærpelser af Reglementet og desuden et Forbud imod at der maatte komme Besøgende paa Arbejdsstedet. Paa den Dør, hvor der før kun stod »Luk Døren«, staar der nu et Forbud mod Adgang for Folk, der ikke hører til rette Vedkommende.

Dette gør mig og mange med mig ondt, ikke fordi jeg i nogen synderlig Grad har slidt Firmaets Trapper, men fordi jeg har følt mig forvisset om, at *dèr* vilde der aldrig blive indført noget, som i mindste Maade kunde minde én om Slavereglementer. Det tydede i hvert Fald Tonen ikke paa den Aften, da vi var samlede i det komfortable Patricierhjem paa Købmagergade, for at konstituere Voldgiftsret.

Jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder, men kun udtale et beskedent Ønske om, at de to Parter, Arbejdere og Arbejdsgivere, igen maa komme til at leve i god Forstaaelse, thi det er dog det, der tjener begge Parter bedst. De Smaatrakasserier, man i den senere Tid har været Vidne til, bør undgaas og begge Parter *paa Tarifens Grund* læmpe sig efter hinanden i godt Samarbejde.

Saa vil man ogsaa kunne undgaa de Saar, der trods deres Lidenhed dog rammer dybt, undgaa de daglige *Naalestik*.

Z.

Kampen for Tilværelsen.

— — og det er vel ikke vor Ære for nær, at lytte til de Røster, der rører sig i Befolkningen. — —

(*Sigv. Olsen* i Folketinget.)

AF alle de Byrder, der lægges paa Fag Organisationerne, er ingen tungere at trække end *Understøttelsen af de Arbejdsløse*. Og denne Byrde tynger dobbelt ved Bevidstheden om, at den skrigende uretfærdigt er lagt paa Skuldre, hvor den mindst hører hjemme. Thi intet synes mere selvfølgeligt, end at det Samfund, der eksisterer ved det Arbejde, Borgerne i Samfundet udretter, at det ogsaa har Pligten til at hjælpe Borgeren i det Øjeblik, han ikke er i Stand til at hjælpe sig selv. Men saa langtfra indrømmer Samfundet denne sin Pligt, at det halvvejs betragter Organisationerne med andre Øjne, al den Tid disse med Taalmodighed slæbte Byrden. Saa lidt Paaskønnelse faar Organisationerne, at det samme Samfund, der sparkede Pligten fra sig, vilde sende os Kongens Foged paa Halsen, om vi undslog os for at betale Skat *blot af de Penge*, vi Aaret rundt maa lægge ud for Samfundet, for at holde dets egne Arbejdsløse oven Vande!

Men det nytter nu en Gang ikke, at begynde at bevise for Samfundet, at det begaar en Uret. Thi den Bevisførelse blev lang, og mens man beviste, døde Folk af Sult. Derfor har Organisationerne maattet tage denne Forsørgerpligt paa sig. Men man har selvfølgelig maattet gribe til ekstraordinære Udveje for at klare en saadan Forpligtelse. Man har paalignet dem, der arbeidede, store Skatter. Men eftersom Arbejdsløsheden steg, saa der blev flere til at nyde og færre til at yde, maatte man, om end nødigt, gribe til andre Midler. Om disse Midlers Berettigelse kan der — overfladisk set — være delte Meninger. Maaske var de ikke altid dikterede af et demokratisk Hjærte. Det kan synes unaturligt at sætte Grænser for den Enkeltes Præstation, at diktere, at han ikke fuldt ud maa tjene det, hans Arbejdskraft sætter ham i Stand til. Men de Mange, der ræsonnerer saaledes og taler haarde Ord mod Fagforeningerne for Indgreb i den personlige Frihed, burde aldrig glemme, at saadanne Forholdsregler kun er fremtvungne netop af den Grund, at Samfundet væltede en Forsørgerpligt over paa Fagforeningerne, som rettelig tilkom Samfundet selv.

Ser man hen til den typografiske Organisation, da kan man vel sige, at den saa *nogenlunde* til Dato har klaret denne paatvungne Forsørgerpligt. Men Fremtiden ligger ikke i Solskin for os. Siden Maskinerne har fundet Indpas og jo større Færdigheden i Brugen af dem er bleven, jo mere voksede Arbejdsløsheden. Og den Stund kan til Tider synes nær, da den vokser os over Hovedet. Man kan sige, at den Maskin-Tarif, vi har faaet, er meget mangelfuld. Organisationen var ikke fremsynet nok, da den lavede den. Men det tjener selvfølgelig til Undskyldning, at man den Gang lavede Tarif for noget, man ikke havde det fulde Kendskab til. Det bliver mere og mere indlysende, at det er nødvendigt overalt at faa indført fast Løn med en dertil svarende Præstation for Haandsætterne. Men Forholdene vil nødvendigvis tvinge Organisationen til ligeledes at søge fastsat en ret og rimelig Grænse for en Maskinsætters Præstation. Det er et af de Punkter, den ny Maskinsætterklub har sat paa sit Program, og det er et Spørgsmaal, som maa finde sin Løsning ved en kommende Tarifrevision.

Men netop af den Grund maa vi protestere mod den Udtalelse, *Social-Demokraten* fornylig fremsatte, nemlig *at den Dag, Bladet indfører Sættemaskiner, da sker det efter Typografernes egen Bestemmelse.* Faar en saadan Udtalelse Lov at gaa upaatalt hen, da indser jeg ikke rettere, end at enhver Modstand mod Maskinerne maa ophøre. Thi det vilde vel være urimeligt at dæmme op mod noget, man selv havde haft Bud efter.

Social-Demokraten maa vide, at den typografiske Organisation tynges af en Arbejdsløshed, der er større end nogensinde, og som Maskinernes Indførelse fornemmelig bærer Skylden for.

Alene af den Grund maa Bladet vide, at vore Ønsker ikke er ude efter flere Maskiner. C. L. PETERSEN.

I Morgen

er 3 Uger forløbne siden alt blev udsolgt til Typografernes Karneval. Spændingen vil faa Luft og Glæden Raaderum, naar Koncertpalæets Porte Kl. 7½ slaas op paa vid Gab for et Publikum, som i 3 Maaneder ikke har tænkt, talt og sukket for andet. Og sagde man sidste Aar, at Typografernes Karneval udmærkede sig ved nydelige Kostymer, saa vil man nok i Morgen blive imponeret. Karnevals-Atelier'erne mælder i alt Fald, at de dejligste Dragter skal med. Naar saa hertil kommer, at alt fra Festudvalgets Side er tilrettelagt for at Præstationerne kan give størst Fornøjelse, saa tror vi, at denne Karnevalsnat vil befæste det udmærkede Renommé, Typograferne paa dette Omraade har erhværvet.

— Vi har nu kun at bede om, at Publikum vil gøre sit mest mulige for at lette Kontrollen — der jo overfor et Par Tusinde Mennesker er et stort og besværligt Arbejde — ved inden Ankomsten at have fæstet Billetten med en solid Sikkerhedsnaal paa venstre Side af Brystet, og have Kuponen i Haanden til øjeblikkelig Aflevering ved Indgangen.

Og saa — byder vi Velkommen til Aarets muntreste og smukkeste Fest!

Til »Dansk typ. Foren.« Medlemmer!

Esbjerg-Sagen.

SKØNT vi alt tidligere har udsendt et Cirkulære om denne Sag, vil vi dog ulejlige Medlemmerne med nogle ganske korte Bemærkninger.

Som Medlemmerne vil have set af den medfølgende Motivering til den udsendte Stemmeseddel, fremhæver Forretningsudvalget, at Lokalafdelingen ved et Møde med Forretningsføreren den 29. Juni f. A. var villig til at refundere »Dansk typ. Forening« de Udlæg, der var var foraarsagede ved Voldgiften.

Lokalforeningen skal hertil svare: Det er fuldstændig rigtig. Vi var villige og er den Dag i Dag villige til at betale de 106 Kr. 8 Øre, og at Hr. P. Hvidtfeldt maatte faa denne Opfattelse er ligeledes rigtig; men efter Mødet, da Hvidtfeldt fremkom med en Udtalelse omtrent saalydende: »Saa kan Arbejdsgiverne se, hvorledes vi straffer vore Medlemmer, naar de ikke følger de Ordrer, der gives af deres Ledelse«, gik det op for Medlemmerne, hvad der egentlig laa i en saadan Udtalelse, dette: at Hovedbestyrelsen uden Lovhjemmel kan diktere Straffe, fandt Lokalafdelingen det paa sin Plads, at forlange dette Spørgsmaal afgjort ved samtlige Medlemmer af »Dansk typ. Forening«, idet vi gaar ud fra, at kan Hovedbestyrelsen diktere Straffedomme over Lokalafdelingerne, naar en Sag ved Voldgift gaar Medlemmerne imod, saa vil aldrig nogen Afdeling turde vove at prøve en Sag for Fagdomstolen.

Der staar endvidere i Hovedbestyrelsens Cirkulære, at Hr. Fred. Petersen ikke har underskrevet Lokaltariffen. Rigtig nok. Derimod har Redaktør Berg, Hillerød, lovet, at den lokale Tarif ikke i nogen Maade skulde lide noget ved, at Hr. Fred. Petersen overtog Trykkeriet, men af visse Hensyn ikke kunde underskrive (oplyst af de 8 indst. i Voldgiften).

Som Medlemmerne maaske vil erindre af Lokalafdelingens Cirkulære, var der i vor Lokaltarif (med Hovedbestyrelsens Billigelse) optaget en Bestemmelse, der ophævede Paragraf 18 i Provins-Tariffen.

Iøvrigt henledes Opmærksomheden paa det af Lokalafdelingen tidligere udsendte Cirkulære.

Maa vi til Slut spørge: Naar § 18, ifølge Lokaltarifen, ikke kan finde Anvendelse paa den herværende Afdeling, hvad vilde da Hr. P. Hvidtfeldt i Fredericia den 2. Maj, og der forhandle om Voldgiftsret.

ESBJERG LOKALAFDELING.

UNDERTEGNEDE Bestyrer af det Bianco Lunoske Bogtrykkeri, som i *Typ.-Tid.* Nr. 5 beskyldes for at knibe paa Personalets Lønninger beder om Plads for efterstaaende faktiske Oplysninger:

Der var fra 2. til 5. Uge 1900 — altsaa kort før jeg overtog Ledelsen af Forretningen — i denne beskæftiget 13 Sættere, hvis Gennemsnitsløn i 4 Uger var Kr. 27.88 ugentlig, og 4 Trykkere med en gennemsnitlig Ugeløn af Kr. 26.50.

Der var fra 2. til 5. Uge 1902 beskæftiget 19—25 Sættere med en Gennemsnitsløn i de 4 Uger af Kr. 27,34 ugentlig og 4 Trykkere til gennemsnitlig Kr. 27.87.

Af de 13 Sættere i 1900 var de 7 paa Fastløn og 6 paa Beregning, af de 19—25 i 1902 var kun 1 Beregningssætter.

Jeg vil endnu nævne, at Hjælpearbejderne har højere Løn nu end den Gang, og at Lærlingeantallet er sunket fra 6—4.

Ovennævnte Tal er Uddrag af Lønningslisterne, og de benyttede 4 Uger er valgte i Henhold til *Typ.-Tid.s* Redaktørs Ønsker, ligesom denne har haft Lejlighed til at kontrollere Tallenes Rigtighed.

VILH. C. BERG.

Vi skal ikke indlade os paa Enkeltheder i ovenstaaende, men kun tilføje, at Personalet sidste Fredag fik udbetalt en Lønforhøjelse af 1—5 Kr. pr. Mand; Lønforhøjelsen andrager ca. 1600 Kr. aarlig.

RED.

HR. Redaktør! Tillad mig Plads for følgende Linier: Med al mulig Respekt for Sekretærens Referat af den lange Generalforsamling Søndag den 26. Januar, finder jeg mig dog foranlediget til at faa følgende berigtiget: Der staar nemlig i Slutningen af Referatet om Punkt 6 (Eventuelt), at jeg fik Ordet for paany at omtale Tillidsmandens Afskedigelse og forsvare Personalets Optræden. Dette er ikke korrekt. Jeg udtalte tværtimod, at Sagen i sin Helhed vilde jeg ikke — bl. a. af Hensyn til den fremrykkede Tid — omtale, da den forhaabentlig for de fleste Medlemmer var bleven belyst, men kun gøre Generalforsamlingen opmærksom paa, 1) at Styrelsen paa det omtalte Personalemøde var med til at vedtage og redigere en Resolution som Svar til den forrige ekstra Generalforsamling, hvilken Resolution blev lovet Personalet skulde i Bladet, men istedetfor kom der en forvrænget Notits under »Styrelsesmøder«, 2) at Redaktøren af Typ.-Tid. gentagne Gange nægtede Personalet Optagelse af nævnte Resolution, hvilket jeg ønskede konstateret som Bevis for Redaktørens Partiskhed, 3) at det ligeledes blev nægtet at fremstille Sagen rent objektivt, og 4) at min Paastand paa forrige Generalforsamling om, at Sagen ikke havde været forelagt Forbundsstyrelsen var rigtig, idet jeg fra aldeles paalidelig Kilde havde erfaret — trods Styrelsens tidligere Paastand — at den ikke var behandlet som Forbundssag, jfr. Forbundslovenes Paragraf 25. Dette forekommer mig nødvendig at oplyse, saa meget mere som den ærede Sekretær blot bemærker, at der intet nyt fremkom. Til Slutning skal jeg bemærke, at naar Hr. René-Lassen benægtede Rigtigheden af, at Styrelsen — og særlig Hr. F. K. Madsen — havde lovet, at nævnte Resolution skulde i Bladet, hvilket jo forøvrigt ogsaa var nødvendigt som Svar til Generalforsamlingen, saa er dette mere end dristig, thi jeg har Personalet til Vidne paa, at det forholder sig saaledes.

Den 2. Februar 1902. H. C. NIELSEN,
Berl. Tid.

Da Hr. Carl Nielsen paa Generalforsamlingen grundig blev imødegaaet af Hr. René-Lassen, og da dennes Udtalelser heller ikke er refererede, fatter vi egenlig ikke Hr. C. N.s Hensigt med Offenliggørelsen af Ovenstaaende, men har dog ikke villet nægte det Optagelse.

RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 18. Januar ordinær Kvartalsgeneralforsamling paa Café National, hvortil 18 Medlemmer havde givet Møde. Til Dirigent valgtes J. P. Petersen, som overgav Ordet til Formanden, der oplæste Forhandlingsprotokollen fra sidste Generalforsamling, hvilket beroede paa, at Sekretæren var forhindret fra at møde til den ekstraordinære Generalforsamling. Protokollen godkendtes. Formanden oplæste Regnskabet for Oktober Kvartal 1901, som balancerede med Kr. 353,83, af dette fremgik de væsentligste Udgifter til Understøttelse, saaledes Rejseunderstøttelse til 24 Medlemmer for 31 Dage Kr. 38,75, Understøttelse paa Stedet 133,75, Sygeunderstøttelse 24,50, indsendt til Hovedkassen 136,70. Regnskabet godkendtes. Privatkassens Regnskab fremlagdes og balancerede med 74,60. — Samme godkendtes ligeledes. Formanden meddelte, at det ved sidste Kvartal værende Underskud nu var indbetalt af samtlige Medlemmer. Møller foreslog Kontingentforhøjelse, for at man kunde blive ved at yde den samme Hjælp som hidtil, vedtoges med 10 St. 4 stemte ikke. Formanden takkede Medlemmerne for det smukke Resultat, som Vejle Lokalafdeling opnaaede ved Juleindsamlingen. Under Eventuelt fremkom et Par lokale Sager, som drøftedes og toges Stilling til. Generalforsamlingen varede godt 2 Timer.

HANS C. EMBORG,
Sekretær.

Aarhus Lokalafdeling.

Efter skriftlig Opfordring til Lokalform. fra ca. 30 Medl. afholdtes Onsdag den 5. Febr. en ekstraordinær Generalforsamling. Der var mødt ca. 60 Medl., og kun et enkelt mindre Trykkeripersonale var ikke repræsenteret. — Det, som havde givet Anledning til Forlangendet om en ekstra Generalf., var forskellige tarifstridige Forhold, der fandt Sted hist og her. Et Par Principaler havde antaget ukonfirmerede, endnu skolepligtige Lærlinge; en tredje havde for mange Lærlinge, ligesom denne ogsaa fuldstændig ignorerede Tarifens Sundhedsbestemmelser. Det oplystes, at disse sidste i det Hele taget blev mindre nøje overholdte i flere Trykkerier. Ligeledes var det galt med Lærlingekontrakterne, som man flere Steder aldeles intet kendte til. — Efter at flere Kolleger havde haft Ordet for skarpt at misbillige disse Forhold, vedtog Generalf. følgende Resolution:

»Generalforsamlingen vedtager at opfordre Hr. Forretningsfører HVIDTFELDT til at søge at faa Tarifens Lærlingebestemmelser overholdte i *Aarhus Folkeblads*, Mammens og Backhausens Trykkerier, samt Sundhedsbestemmelserne hos d'Hrr. Backhausen og Mads Hansen. Tillige henstiller Generalfors. til Personalerne i et Par større Trykkerier at søge nogle mindre hygiejniske Mangler afhjulpne snarest. Endelig at Lærlinge-Kontraktforholdet ordnes, eventuelt ved Anmeldelse til Politiet.«

Generalfors. vedtog endvidere at indstille et sygt Medlem til 4 Ugers extraordinær Sygehjælp samt at henstille til Forretningsudvalget at lade det forestaaende Delegeretmøde afholde i Aarhus.

I Aarhus Lokalforening er i Aaret 1901 i samlet Kontingent indbetalt 4387 Kr. 50 Øre, tilbagebetalte Laan 108 Kr. og andre Indtægter 82 Kr. 64 Øre. — Til rejsende er udbetalt 300 Kr., til arbejdsløse 890 Kr. 75 Øre, til syge 1882 Kr. og ved Dødsfald 100 Kr. — Fra Hovedkassen er modtaget 376 Kr. og til samme indsendt 1705 Kr. 75 Øre. — — Til »Den frivillige Fond« er indbetalt ialt 202 Kr. 40 Øre og til Juleuddelingen 153 Kr. 50 Øre, som sammen med et Par andre mindre Indsamlinger blev ialt 415 Kr. 50 Øre, hvilket Beløb dog ikke svarer til det virkelige ekstraordinært indsamlede, idet vi ikke i Aarhus har nogen *fælles* Ekstrakasse. *Demokratens* Personale har saaledes alene til sin Ekstrakasse indbetalt 408 Kr.

Personalet hos Bogtrykker Mammen meddeler, at den ene af de ukonfirmerede Drenge nu er afskediget, og at den anden er fyldt 14 Aar.

LOKALF.

Nær og Fjærn.

Storskryderen, Hr. A. L. er i sidste Numer af *Ny Typ.-Tid.* ude med *6 Sider* af den tarveligste Returkørsel, som vel tænkes kan. Han mener sagtens, at kan Kvaliteten ikke forslaa, skal Kvantiteten nok kunne gøre det. Muligvis af den Grund bærer Artiklen det mærkelige Navn »Et Vandskud«.

Vi gider ikke mere beskæftige os med Hr. A. L.'s Skriverier om Provinstarifen, som ethvert fornuftigt Menneske kan forstaa ikke vil kunne skade københavnske Interesser, *efterat* den er forhøjet, naar den ikke har kunnet gøre det før i højere Grad end at 30 Mand Aaret rundt har været beskæftiget deri. Ej heller skal vi røre ved hans simple Insinuation om at Tarifen er blevet til under en permanent Drikken Kaffepunsch — slige Gemenheder kendetegner kun hvilken Person han er — hvilket forøvrigt i lige saa høj Grad gælder om hans Personligheder mod Forbundets Formand, hvis Trykkeriforhold selvfølgelig ikke vedrører hele den Sag, han omtaler; var det ikke Hr. A. L. om at gøre at komme den paagældende personlig til Livs med — en Usandhed, vilde han nemlig ved en Undersøgelse kunne have faaet konstateret, at de af ham omtalte Lønninger er højere end i noget af de tilsvarende Trykkerier, hvor der betales faste Lønninger. Men vi er, som sagt, for saa vidt færdig med Hr. A. L.; kun for en Gangs Skyld ønskede vi at holde den slimede Aal frem for Dagens Lys, for atter at slippe ham ned i Dyndet, hvor han fremdeles vil slamre sig frem i fedt Velbehag.

Kun et Øjeblik skal vi holde ham fast paa hans Storskryderi. Han har her den Frækhed at udtale, at det var **»mig«** (Hr. A. L.), som skaffede Københavns Typografer den nye Tarif. Den Mand generer sig saamænd ikke! Mage til Blæreri skal man lede efter!

Vi véd jo nok, at han til hvem, som gad høre paa ham, til Stadighed har blæret sig hermed. Vi holdt det dog kun for Værtshussnak. Nu praler han jo imidlertid selv offentlig med det, og der er da Anledning til endnu en Gang at konstatere,

at det var Hr. A. L., som efterat han sammen med Hr. Gustav Clausen havde konfereret med Principalerne i Søpavillonen, udtalte, at man skulde tage imod deres sidste Tilbud,

og at dette kun forpurredes ved, at man fra Den typ. For.s Side bestemt modsatte sig dette.

Dette **kan** De ikke forvanske, Hr. A. L., thi der er Vidner derpaa.

Og nu har Hr. A. L. den pyramidalske Frækhed, at tillægge **sig** Æren af, at de 7 Herrer, som udgør den nye Bogtrykkerforening, Dagen efter Mødet i Søpavillonen, løb fra Foreningen af Danske Bogtrykkere *og gjorde et Tilbud*, som Typografernes Tillidsmænd accepterede. **Han**, som Aftenen forud anbefalede at gaa ind paa det ringere Tilbud, hvorved hele den nye Tarif vilde være røget i Lyset.

Kan man tænke sig noget mere frækt?

Disciplin. I Artiklen i sidste Numer savnes en Sætning om, at Personalets Tillidsmænd det paagældende Sted var afskedigede. Da denne Oplysning er ret væsentlig, gives den herved. — Som et yderligere Bevis paa det »gode« Forhold mellem Arbejderne samme Sted skal anføres, at i Lørdags, da en Sætter og en Trykker gjordes til Svend, holdt Sætterne og Trykkere Svendegilde *hver for sig*. Sætterne i Danas Have og Trykkerne i »Café Ulfeldt«. Resultatet er saa meget mærkeligere, som Trykkeren, der egentlig blev udlært for 14 Dage siden, havde udsat sit Svendegilde for at vente paa Sætteren, *at Gildet kunde holdes i Fællesskab.*

L. J.

Jubilæum. Tirsdagen den 28. Januar fejrede Trykker paa *Frederiksborg Amtstidende*, NIELS HANSEN, sit 25aarige Jubilæum som Arbejder paa nævnte Blads Trykkeri. I Dagens Anledning havde Kollegerne smykket Maskinlokalet med Vimpler og Flag, ligesom N. Hansen modtog talrige Beviser paa Agtelse og Sympati fra Kollegers Side samt fra Principalen, Redaktør, Overretssagfører J. C. HANSON, der overrakte Jubilaren en Gave paa 100 Kr. i Guld. Jubilaren har i nogle Aar arbejdet hos Schultz i København, hvor han blev udlært i 1876.

M. C.

Trykkernes Karneval forr. Lørdag var ualmindelig godt besøgt og Stemningen udmærket. Masser af unge, smukke Damer i elegante og originale Dragter gav Karnevalet det rette Præg. Men ogsaa det stærke Køn udmærkede sig; der var blandt Deltagerne særlig et brillant Lazaron-Trekløver, der saavel hvad Kostume som Komik angaar virkede forbløffende. En af d'Hrr. Lazaroner drev det til med faa Streger at tegne vellignende Billeder af Folk som NAPOLEON, IBSEN, DRACHMANN, Præsident KRÜGER og HERMAN BANG. Af de officielle Numre vakte særlig »*Mestersangerne*« megen Begejstring, men de fortjente det ogsaa, thi bedre Karnevalsnumer findes vanskeligt, og Sangforeningen »*Edwards Minde*« havde megen Ære af Udførelsen. Derimod udeblev Neger-Deputationen; efter Sigende var den rejst hjem for at blive solgt. Ved Fællesspisningen, hvori ca. 300 Personer deltog, holdtes Taler af FORMANDEN, Kasserer STEPHENSEN samt Hr. KIEFER. Der var en Sang for Foreningen af en ny opdaget Poet »*Jens*« og to Viser af *L. J.*, som desuden havde begaaet en *Morgen-Vise*, der blev afsungen Kl. 5 af Publikum og vakte megen Moro. Det eneste, Publikum var utilfreds med, var, at Festen holdt op Kl. 5; man vilde gerne have haft en Time til. Alt i alt en Fest, der sent vil glemmes af dem, der deltog i den.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	1.30	Overført	43.93
Adresseavisen	6.20	Kihls Sættere	1.25
Aftenbladet	3.00	Kristeligt Dagblad	1.95
Aug. Andersen	2.05	Leisner	1.42
Allers Trykkere	1.60	Luno	4.05
do. kv. Trykkeriarb.	1.05	Holger Meyer (Trykkere)	0.50
Birch	0.60	Middagsposten	5.00
Bording	4.25	Mohr & Co.	0.50
Bøhm	0.60	S. L. Møller	1.00
Calberg jun.	0.30	do. kv. Trykkeriarb.	0.20
J. V. Christensen	0.50	Nationaltidende	9.85
Citytrykkeriet	1.15	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.30
N. Cohn	6.95	do. kv. Trykkeriarb.	0.90
Eksprestrykkeriet	1.98	O. C. Olsen & Co.	6.30
Fehlhaber	0.30	P. Petersen	2.35
Graphic	0.40	Qvist	1.50
Græbes Sættere	2.00	do. (Th. L.)	1.00
Henningsen	0.60	Rasmussen & Olsen	0.60
Hoffensberg	1.80	Rigsdagen	3.15
Hohlenbergs Trykkere	2.20	Schultz' Trykkere	1.20
Axel Holm	1.80	Schønberg & Hartvig	0.50
Henrik E. Jensen	0.60	Soc.-Dem. (54. B.)	7.80
Jørgensen & Co.	2.20	Thiele Sættere	0.75
do. kv. Trykkeriarb.	0.25	Truelsen	1.30
Kassererkontoret	0.25	Weiss	2.25
Overføres	43.93	Ialt	101.55

Endvidere diverse Bidrag: Thorvald Thomsen 1.00, Randers Lokalafdeling 25.00; tilsammen Kr. 127.55.

Kassebeholdningen var d. 6. Febr. ..... Kr. 238.52
Indtægt 6.—11. Febr. ..... Kr. 127.55
Udgift 6.—11. Febr. ..... » 257.40
Merudgift 6.—11. Febr. ..... » 129.85
Kassebeholdningen er d. 11. Febr. » 108.67
Kr. 238.52

Den 11. Febr. 1902. V. BERGENHOLZ.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Møde Fredag den 31. Januar. Fraværende Formanden (syg).

Kihls Personale indstillede de 2 afskedigede Tillidsmænd til Reserve- og Tillidsmandsunderstøttelse; sanktioneredes. Kassereren meddelte, at de forøvrigt begge var gaaet i Plads. — Et Medlem andrager om, at Kassen vil betale hans Udgift til en Speciallæge i Næsesygdomme. Afsloges, da Vedkommende har henvendt sig til en anden end den ved Kassen ansatte Speciallæge. — Forskellige Trykkeriforhold behandledes, og det besluttedes at indkalde flere Personaler til Møde. De 3 i Bladsatsfabriken ansatte Typografer, som af Generalforsamlingen var optaget, havde endnu ikke meldt sig; det vedtoges at meddele dem, at forsaavidt de ikke melder sig inden 8. Februar, betragtes Generalforsamlingsbeslutningen som annulleret. — Et Medlem, der var rejst til Udlandet uden Opsigelse og uden at melde det til Kontoret, var nu kommen tilbage og var arbejdsløs; det vedtoges, at han skal

betale Kontingent for den Tid, han var bortrejst, og at han ikke kan faa Arbejdsløshedshjælp.

Møde Fredag den 7. Februar. Fraværende Formanden (syg).

Skrivelse fra Forbundsstyrelsen om, at den protesterer imod, at en Del af Haastrups Gæld overføres paa Forbundet. Da H. ogsaa opkrævede Kontingent til Forbundet, fastholdt Styrelsen den tidligere fattede Beslutning, at Forbundet deler Tabet sammen med de øvrige Foreninger. — En Skrivelse fra Næstved besvaredes. — Skrivelse fra Ligbrændingsforeningen med Anmodning om at maatte sende en Foredragsholder til et af Foreningens Møder; besvaredes imødekommende. — Det vedtoges at yde Bidrag til Folkeuniversitetsforeningens nye Foredragsrække og at lade arbejdende Kolleger betale en Foredragsrække med 50 Øre, Arbejdsløse gratis. — Budets Kaution paa 2000 Kr. var nu i Orden. — Der refereredes de første Forhandlinger med »Børsen«s Udgivere for at faa indført forandrede Lønforhold (fast Løn) og toges Beslutning desangaaende.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 11. Februar.

1. En Skrivelse fra Folkelig Ligbrændingsforening om at maatte lade afholde et Foredrag toges til Efterretning.
2. Formanden gav forskellige Meddelelser om Trykkeriforhold og sin Medvirkning ved Ordningen af disse. Godkendtes.
3. Generalforsamlingen fastsættes til Søndag d. 2. Marts.
4. Til Dansk typ. Forbunds Delegeretmøde overdroges det Form. og Næstform. at udarbejde eventuelle Ændringsforslag. L. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra Kl. 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Nye Medlemmer: I S. L.: Sætterlærling Gustav Adolf Andersen (Missionstr.), Sætterlærling Bruno Schmiitz (Missionstr.), Sætterlærling Peter Harding Sonne (Jordan), J. A. Th. Christensens Hustru Elvira Cathinca, V. O. Nielsens Hustru Emma Valborg Eleonora.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1463, F. C. C. Jensen (Keller) fra Rejse.

Bortrejste: 27, Rasmus Chr. Andersen (arbl.) fra Rejse. 255, Jul. Blaumfeldt (arbl.) fra Rejse.

Udmældt: Af S. L.: Punktererske Vilhelmine Jensen (J. Jørgensen & Co.).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

4. Febr.: *Frederikshavn.* 5. Febr.: *Ringkøbing, Middelfart* og *Aalborg.*

Den lovbefalede Indleveringsfrist udløb d. 29. Januar.

I Dag mangler *Brønderslev* og *Rønne.*

Kolding, den 11. Februar 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nye Medlemmer: Ringkøbing, N. Chr. Nielsen, udl. 1/10 1901 hos Bogtrykker Christensen, Struer (arb. s. St.); aflagt Prøve for off. Komm. Randers, Ludv. Bredahl, udl. i C. J. Ryes Bogtrykkeri 15/1 1902 (arb. s. St.); aflægger Svendeprøve til Foraaret. Nykøb. F., Henrik August Vilhelm Jensen, udl. 1/2 1902 paa Nykøbing Dagblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Aarhus, 1417, Hans Hansen i i Plads. Frederikshavn, 1482, Jens Kristian Henriksen (arbl.) fra Rejse. Odense, 174, L. P. Schou (arbl.) fra Svendborg, 1369, M. L. Madsen (arbl.) fra Næstved, 579, Johs. Hviid (arbl.) fra Brønderslev. Nyborg, 1345, Thorning Nielsen fra Horsens (Nyborg Avis).

Bortrejste: Ringkøbing, 1574, G. Sandberg paa Rejse. Brønderslev, 579, Joh. C. C. Hviid til Odense (arbejdsløs og syg). Nykøbing M. (Skive), 1358, Hans Rasmussen (paa Rejse). Fredericia, 1417, H. Hansen til Aarhus (Bachhausen).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Den ordinære Generalforsamling afholdes Søndag d. 2. Marts Form. Kl. 10½ pr. i Hotel Boulanger, Kompagnistræde 43. Dagsordenen følger i næste Numer.

Karnevalsbilletterne maa være opgjort med Kassereren *inden* denne Maaneds Udgang.

Jubilæumsfesten. Dersom nogen Inkassator er i Besiddelse af Billetter til denne, bedes de uopholdelig sendt til Kasserer STEPHENSEN.

Ekstrakassen. Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, som afholdes den 2. Marts efter Fagforeningens Generalforsamling, maa i Løbet af 8 Dage indsendes til Formanden Hr. VIGGO HANSEN, Istedgade 53 A 4.

Bortrejst: 255, J. Blaumfeldt (paa Rejse).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Medlemsmøde afholdes Onsdag d. 19. Febr. Kl. 8½ i Walkendorffsgade 22, St. til højre. Særlig opfordres Kristtreus og Holger Meyers kvindelige Personaler til at give Møde. Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

FORMANDINDEN.

Nye Medlemmer: Fanny Hillebrand (Valentin & Lund), Louise Hansen Rosenberg), Emma Olsen (A. Holm).

Rettelse: I forrige Numer stod som nyt Medlem Ellen Rasmussen skulde staa Hansen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag intet Møde. Næste Lørdag ekstraordinær Generalforsamling.

ANNONCER
Sætter-Stereotypist.

En Sætter, der kan *stereotypere*, kan faa varig Plads *straks* ved Henvendelse til Faktor FR. LUND, I. Cohens Bogtrykkeri, Tordenskjoldsgade 16.

Typograf!

En yngre, dygtig Avissætter, som ligeledes kan paatage sig Trykning og Akcidenssætning, søger Plads snarest. Svendeprøve aflagt. Billet mrkt. »45« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig og paalidelig Trykker,

kendt med Arbejdet i et Provins-Bog- og Avistrykkeri, kan faa Plads til April — event. tidligere — i Holbæk-Posten. Henvendelse til Trykkeribestyrer JUL. BIGUM.

Herrekjole.

En god Herrekjole er billig til Salgs.
Valdemarsgade 51 5 th.

Efter Karnevalet

er Restaurationen og Foreningslokalerne i Walkendorffsgade 22 aaben Kl. 5 Morgen.

Kolde og varme Frokostretter.

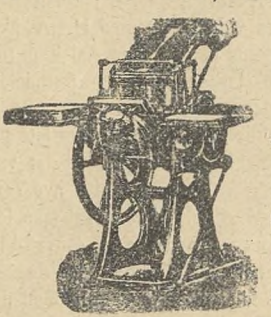
Specialiteter: *Garneret Svinehoved. Grisetær med Laksko. Svømmende Matjes-Sild. Caffe med Hennesy**

Prima, udsøgte Varer.

Meget beskedne Priser.

Ærbødigst
P. JENSEN.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 21 FEBRUAR 1902 XXIX AARGANG

Til Den typ. Forenings Medlemmer.

Forslag, som ønskes behandlede paa det kommende Delegeretmøde, maa være indsendt til Styrelsen senest Onsdag d. 12. Marts.

STYRELSEN.

Blokeret!

En Præst som Strejkebryder.

SOM tidligere meddelt er A. KNUDSENS Bogtrykkeri i Horsens, grundet paa Tarifbrud, lukket for Tilgang af Typografer. Knudsen har almindeligvis beskæftiget 1 à 2 Typografer, og hans Arbejde bestaar væsentligst i Trykning af Metodistmenighedens Ugeblade og Tidsskrifter. — Endskønt han har underskrevet den bestaaende Tarif, har han dog idelig søgt at komme uden om de deraf flydende Konsekvenser, ved at bryde Lærlingeskalaen, ved at undlade at betale Løn til den fastsatte Tid, eller foretage Afskedigelser uden de tarifmæssige 14 Dages Opsigelse. — Naar der ved hvert Tarifbrud, han begik, skete Henvendelse til ham fra Foreningens Side, spillede han den uskyldige, der af bare Uvidenhed var kommen til at bryde Tarifen, og dermed sit eget Ord og Underskrift, og erklærede sædvanlig straks at ville ændre Misforholdet — hvilket ogsaa skete — men dog kun for i Løbet af de næste Dage igen at bryde Tarifen paa et andet Punkt. — Da det saa sluttelig opdagedes, at Hr. Knudsen engagerede Tjenestepiger i stor Maalestok, hvilke han »gemte« i en Sidebygning, og som han, med Henvisning til Tyendeloven og med Trusel om Politi, tvang til at indøve sig i Sætning, var man klar over, at Hensigten var at gøre Typograferne overflødige, hvorfor Trykkeriet blokeredes. De engagerede Tjenestepiger maa alligevel ikke have svaret til Forventningerne; et Forlydende vil ogsaa vide, at de to ved Kontrakt bundne Lærlinge ikke har haft den rette Forstaaelse af deres Mesters betrængte Stilling —, hvorom alting er, Hr. Knudsen har søgt og faaet Assistance fra en Side, man vel dog mindst kunde vente det, — idet nemlig den herværende Metodistmenigheds Præst — og Redaktør af Menighedens Blade — Hr. THAARUP, ikke har undset sig ved at være Strejkebryder. — Pastor Thaarup har en kort Tid været i Bogtrykkerlære i Skanderborg, er siden udlært som Maler i Randers — og er endelig nu havnet som Metodistpræst, Redaktør og Strejkebryder i Horsens. Alle »Tjenestepigerne« — Pastoren iberegnet — har dog nok alligevel ikke været i Stand til at erstatte de to Typografer, idet Hr. Knudsen nu gennem »Kristelig dansk Fællesforbund« søger at faa en dertil indrettet Typograf, ligesom han har udtalt, at han sagtens fra København kunde faa Typografer, der ikke var i den »forbandede Fagforening« — hvilket dog turde være Løgn. — Til Fordel for Knudsens Naivitet taler maaske, at han ikke selv er Typograf — men Bogbinder. Tiden skal vise Udviklingens Gang.

Horsens, den 10. Februar 1902. NIC. JENSEN.

Akkord eller Fastløn.

DETTE Æmne blev som bekendt drøftet paa Den typ. Forenings sidste Generalforsamling, og da Sagen spiller en overordenlig stor Rolle i vort Fag, saa udbeder jeg mig Plads i *Typ.-Tid.* for nedenstaaende Betragtninger. Det er jo nemlig et ofte beklaget Faktum, at forholdsvis altfor faa Medlemmer viser Organisationen den Interesse at give Møde paa vore Generalforsamlinger.

I dette Tilfælde har Æmnet jo Bud til *alle* Sættere, baade i København og Provinsbyerne. De fortvivlede Forhold, der i Øjeblikket hersker paa Arbejdsmarkedet, forekommer mig at være tilstrækkelig Anledning til, at man nu maa begynde at søge Udveje, hvorved *vi* retter, hvad vi *formaar*, paa Skavanken. En saa stor Arbejdsløshed som i Aar har vi endnu aldrig kendt, og Aarsagerne skyldes selvfølgelig foruden de daarlige Konjunkturer tillige i betydelig Grad Indførelsen af Sættemaskiner, stereotyperet Fællesstof, Matricer osv.

Naar Principalerne saaledes søger at *overflødiggøre* en stor Del af os, for selv at vinde større Profit, saa er det jo saare naturligt, at vor *Selvopholdelsesdrift* maner os til Værn af vore Interesser gennem fuld Udnyttelse i *vor Favør* af den Tarif, der gælder mellem de to Parter. Det er simpelthen nødvendig Revanche.

Derfor maa vi baade i København og Provinsbyerne naa dertil, at enhver Typograf, hvad enten han beskæftiges i Avis-, Akcidens- eller Bogsætteri, *kun leverer Arbejde for den Løn han faar* — altsaa med andre Ord: »**Tilgiftens**« **Afskaffelse.**

Vi har jo Tariffer med en bestemt Pris pr. 1000 Bogstaver i de forskellige Brancher og paa de forskellige Steder i Landet. Faar en Sætter 18 Kr. pr. Uge i en Provinsby, saa leverer han Sats for den Værdi, hvilket Tusindbetalingen der paa Stedet angiver i Tarifen. Faar en Sætter i København 25 Kr. paa et Bogsætteri, saa sætter han netop saa mange Linjer, som koster den Pris i Følge Tarifen. Faar han 30 Kr., saa maa han levere for 5 Kr. mere Arbejde osv.

Dette *synes* jo unægtelig at være saare naturlig og selvfølgelig. Men desværre *handles* der ikke altid derefter! Den gammeldags Opfattelse, at en fastlønnet Arbejder havde solgt *hele* sin Arbejdsævne til Arbejdskøberen, er langt fra udryddet. Den sidder mange i Blodet endnu. Arbejdskraften er vist den eneste Vare, hvor en saa meningsløs Handel sluttes. Ingen Sælger af enhver anden Vare (Klæder, Fødevarer osv.) vil nogensinde finde paa at forære Køberne en halv eller hel Gang *mere*, end der betales for. Dersom en Handlende vilde forsøge derpaa, vilde han øjeblikkelig blive anset for gal. Men hvorfor skal Arbejderne saa vedblivende gøre sig skyldige i en saa *selvødelæggende* Flothed med vor *eneste* Vare: Arbejdskraften?

I *Typ.-Tid.* Nr. 5, hvor Referatet fra Generalforsamlingen ligeledes findes, skrives der i Spidsartiklens Begyndelse nogle Linjer, som nødvendigvis maa modificeres, da de synes mig noget tankeløst henkastede. Efter at Indledningen oplyser, at Arbejdskøberne for Tiden søger at udnytte Arbejdsløsheden ved at nedsætte Fastlønnen, staar der nemlig: »Dette sker i Reglen paa den Maade, at de nogenlunde ordenlig lønnede Arbejdere afskediges, og saa antages der i deres Sted andre Folk til en *lavere* Fastløn«. — At dette sker, tør jeg ikke benægte, men hvis *enhver* fastlønnet Sætter altid nøjedes med at tjene sin Løn og undlod at forære »Huset« en værdifuld »Tilgift«, som kun *beriger* Arbejdskøberen og *skader* Arbejderen og hans arbejdsløse Kammerater — ja, saa lod Principalen sandelig nok være med *den* Manøvre. Naar Principalen afskediger en fastlønnet Sætter, der f. Eks. faar 30 Kr. om Ugen, og i hans Sted antager en anden til 25 Kr., *saa mister Arbejdskøberen selvfølgelig ogsaa for 5 Kr. Arbejdsydelse ved dette Skifte* — naturligvis forudsat, at det er en regulær Kollega, der faar Pladsen. Naar dette er Tilfældet, saa kan De være forvisset om, Hr. Redaktør, at en Principal nok skal betænke sig 2 Gange, inden han paa *den* Maade forsøger at snigløbe vor Satspris.

Nej, vi maa have Præstationen for alle Fastlønnede *begrænset* til den Løn, de modtager, og vi maa tillige bort fra det fordærvelige Rovsystem, som Akkordarbejdet er, og søge indført Fastløn alle Vegne med en *rimelig* Arbejdsydelse og tilsvarende Løn. Beregningsarbejdet kan være en *øjeblikkelig* Gevinst for den enkelte Sætter og ligeledes i visse Tilfælde til Fordel for Arbejdskøberne, der sparer Plads, Lys, Varme, Kasser, Reoler osv., men det kan ogsaa skade begge Parter — Principalen særlig derved, at Arbejdet ikke vises den fornødne Omhu ved Udførelsen, og Akkordarbejderen derved, at han maaske forcerer

sit Arbejde paa en unaturlig Maade, der ikke blot skader hans eget Helbred og virker hurtig opslidende, men desuden ofte avler Misundelse og Uenighed med Kollegerne, bortsét fra, at en saadan »Opstikker« forhindrer, at der bliver Arbejde til saa mange som muligt.

Det har derfor glædet mig meget, at Generalforsamlingen hin Søndag vedtog den af et Medlem stillede og af Styrelsen akcepterede Resolution, der uden Tvivl kan blive et godt Middel i Ledelsens Haand.

Naar Styrelsen med Kraft og Energi vil virke i den Retning og saaledes fremme Medlemmernes økonomiske Interesser, saa *skal* den ogsaa mærke, at den har Støtte fra os, ikke alene paa Generalforsamlinger, men navnlig omkring paa Arbejdsstederne, saaledes at *alle Mand* dèr fører Generalforsamlingens Vilje og vore Lederes Instrukser ud i det praktiske Liv. En Fagforenings Medlemmer maa under alle Omstændigheder bøje sig for Flertallet, og Styrelsen er jo netop valgt af dette. Derfor kan det ikke undskyldes, naar et enkelt Medlem eller et Personale eller Dele deraf ikke *uvægerlig* efterkommer en Ordre, der gives fra Styrelsen. Er man utilfreds med en eller anden Handling fra Styrelsens Side, saa viser vore Love, hvorledes vi skal forholde os, nemlig indanke Spørgsmaalet for en Generalforsamling, paa hvilken Flertallet har den højeste Myndighed. Anden Vej *maa* og *bør* man ikke gaa som gode Kammerater og trofaste Medlemmer af vor Organisation.

Næsten alle, der udtalte sig paa sidste Generalforsamling, sluttede sig til Fastlønsprincipet i den af Resolutionen antydede Retning, altsaa med en bestemt fastsat Præstation. At en Del Medlemmer fra et større Bladsætteri, hvor Organisationen netop med Held har gennemført Fastløn og *derved skaffede Arbejde til 12 Mand flere end før*, stemte imod Resolutionen, uagtet en af d'Hrr. netop lige før Afstemningen havde prist de gode Forhold, man *nu* arbejdede under det paagældende Sted — ja, det ser unægtelig noget inkonsekvent ud, men maa antagelig tilskrives en øjeblikkelig Forfjamskelse.

Ved de forestaaende Personalemøder vil Styrelsen forhaabenlig ogsaa have for Øje at indskærpe Medlemmerne en *ensartet* Beregningsmaade med Hensyn til kompliceret Sats, saasom Annoncer i Rammer, Sats med Klichéer, Rettelser i Annoncer paa under 50 Linjer, Procentudregningen paa Navne- eller Talsats, Spatiering m. m., da der nok paa dette Omraade (særlig i Bladene) skal herske meget forskellige Forhold, trods Tarifens klare Ord herom.

Skønt jeg hylder Tanken om permanent Understøttelse til Arbejdsløse, saa foretrækker jeg dog at virke for at skaffe vore Arbejdsløse permanent *Beskæftigelse*, og ovenstaaende Tankers Gennemførelse vil saa sandt ikke blot blive den billigste og naturligste, men først og fremmest den *virkningsfuldeste* Maade, hvorpaa vi kan hjælpe vore arbejdsløse Kolleger og derved betrygge vor egen Eksistens.

KRESJANS BRO'ER.

Esbjerg-Sagen.

EFTER den fuldstændige objektive Maade, hvorpaa Forretningsudvalget har fremstillet denne Sags Forløb i det med Stemmesedlen følgende Cirkulære, havde det klædt Esbjerg-Afdelingen nok saa godt, at den havde undladt at afgive den sidste Salut i *Typ.-Tid.* Nr. 7. Thi hvad enten jeg har udtalt, at »saa kan Arbejdsgiverne sé, hvorledes vi straffer vore Medlemmer, naar de ikke følger de Ordrer, der gives af deres Ledelse« eller noget lignende, saa forrykker det slet ikke den Kendsgærning, at Organisationen selvfølgelig har en Pligt til at fuldbyrde en Voldgiftsretskendelse. Og for Folk, der før Tiden vil tage Konsekvenserne af deres Handlinger, kan dette vel ikke ske paa en læmpeligere Maade, end at de slipper med at betale Omkostningerne. Ved at fastslaa dette, giver man selvfølgelig ikke Hovedbestyrelsen en ny vilkaarlig Straffemyndighed over Medlemmerne, og man hindrer heller ikke, at *faglige* Spørgsmaal indankes for Voldgift; thi naar faglige Spørgsmaal indankes for Voldgift, saa er det saadanne, hvorom der i Forvejen ikke hersker Enighed mellem to Parter, og da deler Parterne Omkostningerne, fordi det er i begges Interesse, at Sagen finder sin Løsning.

»Hvad skulde Hvidtfeldt i Fredericia?« spørger de. Det har *vi* ikke bedt om. Maa indrømmes. Men Spørgsmaalet beviser blot min tidligere fremsatte Paastand, at Esbjerg-Afdelingen stadig glemmer, at den kun er en Afdeling af et Forbund. Den glemmer, at en enkelt Afdeling kan vælte et bestaaende Samarbejde mellem to Parter, naar Aftaler og Overenskomster, som sluttes af Hovedledelserne paa Foreningernes Vegne, brydes uden at der foretages noget for at raade Bod derpaa eller forhindre, at noget saadant sker i Fremtiden. Esbjerg-Afdelingen oversér fuldstændig, at vi stod overfor en Forhandling om ny Arbejdsvilkaar for en længere Aarrække og at vor Modpart længe havde forberedt alt til at tage en Kamp med os, hvorfor der kun behøvedes et lille Paaskud for at iværksætte denne Kamp. Man kan mene om Samarbejdet med Principalorganisationerne og de Resultater, dette har bragt, hvad man vil. Et burde man ikke glemme: At det kun ligger 7—8 Aar tilbage, da vi havde Minimumslønninger paa 12 Kr. for 11—12 Timers Arbejde og omtrent ligesaa mange Lærlinge som Svende. Enhver kan jo dog se Fremskridtet og være klar over, at vi ikke staar os ved at kaste dette over Bord for en Grilles Skyld. At man er saa naive at tro, at fordi Lokaltariftillæget ophæver Landstarifens § 18, saa har man Lov eller Ret til at diktere, at den og den Dag kommer vi ikke fra Middag af og at Principalerne eller deres Organisationer skulde tage dette for gode Varer, kan d'Hrr. i Esbjerg jo ikke en Gang være bekendt at lægge for Dagen; thi de burde dog kunne slutte, at Principalerne simpelthen vilde opsige Personalet eller slet ikke tage dem i Arbejde mere, som Voldgiftsretten nu fastslog Principalerne havde Ret til — uden at Organisationen var i Stand til at forhindre, at der kom nyt Personale. Naar jeg derfor var i Fredericia d. 2. Maj, var det for at gøre et Forsøg paa at bevare Samarbejdet og forhindre, at Esbjerg-Kollegerne fik Lejlighed til at iværksætte en Blokade, som Organisationen ikke kunde anerkende eller opretholde. Midlet blev Voldgiftsretten. Dens Kendelse burde Esbjerg-Kollegerne have bøjet sig for uden al det Postyr, der senere er lavet med yderligere Udgifter, som kunde have fundet en bedre Anvendelse.

Saa kan jeg meget bedre forstaa, at d'Hrr. til førstkommende Maj, naar Processionen passerer, stiller sig op ved Vinduerne, smider Frakkerne og muler vældigt paa; thi *det er* en Demonstration. Og tilmed en Demonstration, som ikke gaar ud over andre end dem selv.

HVIDTFELDT.

Den sidste Vedtagelse!

DA det nye Tarifforslag offenliggjordes i *Typ.-Tid.*, hævede der sig mange Røster, baade for og imod det, men nu, da der *er vedtaget* en — formodenlig Tilføjelse, som enhver rettænkende Kollega, der blot har en lille Tanke tilovers for sin Næste, ikke kan gaa med til, sér man ikke en Linje.

Er man da bleven træt?

Jeg mener Nej. Det vilde være sørgeligt, om vi virkelig i det tyvende Aarhundrede var naaet saa vidt, at vi ikke tør protestere imod en Overenskomst, der er fuldstændig imod vore Anskuelser.

I *Typ.-Tid.* for den 20. Decbr. er der offenliggjort en Overenskomst mellem Bladsatsfabriken og Forbundsstyrelsen, hvori det i Punkt 2 hedder: »Dansk Typografforbunds Styrelse erklærer, at den ikke paa nogen Maade vil lægge Hindringer i Vejen for, at Provinsbladenes Andelsselskab for Stereotypering forsyner sine nuværende Medlemmer med Stereotypiplader uden Hensyn til de enkelte Andelshaveres Forhold til de typografiske Organisationer — —«

Jeg synes ikke, at vi kan lade det gaa upaatalt hen. Det er jo nemlig saadan, at der stadig raabes paa, at den kommende Overenskomst tager Smaabyerne med; men efter min — og manges — Mening kan vi, ligesaa snart Bladsatsfabriken paabegynder sin Virksomhed, vente, at de faa Kolleger, vi har i Smaabyerne, og som saa smaat havde glædet sig til de lyse Udsigter, vil blive smidt paa Gaden. Det var vel ikke Meningen. I saa Tilfælde tror jeg nok, at den nu vedtagne ny Overenskomst var blevet forkastet med stor Majoritet.

Men det kan jo heller ikke være andet, end at den her brugte Fremgangsmaade er aldeles utilladelig. Er det maaske Meningen, at Overenskomsten skal indføres i den ny Tarif, hvoraf allerede Afstemningsresultatet er aftrykt i *Typ.-Tid.* en Uge i Forvejen? Man skulde tro det; thi i en Redaktionsbemærkning hedder det til Slut: »Saa snart Forslaget er akcepteret af Principalerne, vil den københavnske Tarif blive underskrevet af Andelsselskabet og Freden derved endelig erklæret«.

Det er det hele! Altsaa: Dansk typ. Forenings Medlemmer maa finde sig i, at Vedtagelsen tilføjes vor Overenskomst *uden Afstemning*, hvorimod der meddeles, at Principalerne skal akceptere Forslaget.

De fleste har sikkert endnu den nugældende Tarifs forskellige Afstemninger i frisk Minde, og ingen ønskede vist at være med til en saadan Fremgangsmaade igen; men en Smule Medbestemmelsesret vilde vel ikke være af Vejen.

Skumlere siger, at Forbundsstyrelsen er bange for at lade nævnte Overenskomst komme til Afstemning, men saa slet tror jeg den ikke.

Jeg vil blot til Slut anmode de ærede Kolleger, som har samme Opfattelse som jeg, i de forskellige Byer nedlægge en kraftig Protest mod en saadan Fremgangsmaade, thi den kan vi langtfra være bekendt.

Randers, den 28. Januar 1902. P. THYGESEN.

Viggo Hørup.

TYPOGRAFERNE i *Politiken* havde sjælden Lejlighed til at komme i direkte Forbindelse med deres øverste Chef. I Arbejdsforholdet blandede han sig aldrig uopfordret; kun en enkelt Gang — i Anledning af Majfesten 1890 — maatte Tillidsmændene over til Hørup selv. Saasnart Gustav Clausen og Theodor Mogensen havde meddelt, at Personalet ønskede at følge den typografiske Forenings Beslutning om at holde fri 1. Maj, svarede Hørup uden Betænkning: »Vi er jo altid kommen godt ud af det sammen; jeg vil ikke modsætte mig Typografernes Ønsker.« Og medens de fleste andre Arbejdsgivere satte deres lille Himmel og Jord i Bevægelse af Harme over Arbejdernes Fordringer, skrev Hørup lakonisk i sit Blad: »Vore flinke Typografer har ønsket sig en Fridag og har dertil valgt Dagen i Morgen, den 1. Maj.«

Trods den Tilbagetrukkethed, hvori Hørup holdt sig, var der en inderlig Forbindelse mellem ham og Arbejderne. Midlet hertil var hans udmærkede Artikler, som Typograferne læste, satte og beundrede. Hans Manuskript var vanskeligt at læse for den uvante; hans Skrift var gotisk, og Ordene flød ud i et; han skrev uden Brug af »Halvgevierter«. Men den, som blot et Par Gange havde sat efter hans Manuskript, læste det let og tydeligt, og hvis der saa var et Ord, som Sætteren to Gange maatte se paa, var han til Gengæld aldrig i Tvivl om, at han

havde faaet fat i det rigtige. Han kunde se paa Stilen, at netop *det* Ord skulde der staa. Det var ikke, som med andre Forfatteres Manuskripter, at der kunde være Tvivl, om man havde læst rigtigt. Af hele Sammenhængen kunde han se, at der ikke kunde staa noget andet Ord. Saa fast var hans Stil, saa klart hans Sprog. En Artikel af Hørup blev altid anmeldt i Forvejen: Kl. 8 f. Eks. Han kom præcis; den blev delt ud til 8—9 Mand, helst af de gamle, og sat i Løbet af en halv Time. Han rettede da selv Korrekturen, men kun Sætterfejl, og aldrig, hvad han selv havde skrevet. Saa overlegen en Skribent var han.

Sætterne skildrer ham som en underlig tør og ordknap Mand. Han talte aldrig, men smilte blot. De vidste, at det var hans Natur, og at han behandlede alle ens, om det saa var General Satan selv. De saa op til ham, fordi de vidste, at han ikke svigtede, men var en god Kammerat, der altid var dèr, hvor Tampen brændte.

Ved Hørups Baare vil Typograferne mødes og deres gamle Gutenbergfane skal ledsage en af dem, hvis trykte Ord har haft størst Magt i den sidste Menneskealder. V. B.

Dansk typ. Forening.

Poul Christjansen, Roskilde, søger Optagelse.

Under Foreningsmeddelelser er Poul Christjansen af Roskilde, der har udlært i Faderens blokerede Trykkeri og senere har arbejdet i den blokerede *Skive Avis*, opslaaet som nyt Medlem. Lokalafdelingen i Roskilde anbefaler hans Optagelse. Forretningsudvalget har fastsat Optagelsesbetingelserne til 20 Kr. og et Aars Karantæne. Saafremt der ikke inden 14 Dage fra Dato af en Lokalafdeling nedlægges Indsigelse mod hans Optagelse, vil der ikke blive iværksat almindelig Afstemning, men P. Christjansen indtræde som Medlem paa fornævnte Vilkaar.

Kolding, den 21. Febr. 1902. FORRETNINGSUDVALGET.

Typografernes Karneval

i Koncertpalæet i Lørdags Aftes blev, som alle københavnske Blade har været enige om at udtale, en Begivenhed af Rang. Alt var selvfølgelig udsolgt, og i de sidste Par Dage var Efterspørgslen efter Billetter enorm.

Karnevalet tog sin Begyndelse Kl. 8, og fra det Øjeblik rullede den ene Vogn efter den anden op for Indgangen til Koncertpalæet. Fantastiske Skikkelser fyldte snart de store og elegante Lokaler i Palæet. Livgardens Musikkorps havde indtaget sin Plads paa den store Tribune. Pludselig hæver Dirigenten Taktstokken. I samme Nu bruser et Væld af Toner ud over den mægtige Sal. Et Øjeblik — men kun et Øjeblik — synes alle som betagne af de mægtige Toner, men som af en Magnet drages de mange ud paa Gulvet og hvirvles rundt i en Uendelighed. Og ud igennem Maskens Huller lyser Damernes Øjne som Ildkugler, medens Riddere, Zigøjnere og andre Folk af Rang søger at gøre Indtryk paa de letsvævende Skikkelser.

Vi forlod den store Sal for at se, hvorledes det stod til i den lille. Hver Plads var optaget og Variété-Forestillingen begyndt; under Jubel og Bifald gik Revyen under de kendte Mærker *b* & *Vilmer* samt *Jens Jyde* med vanlig Fart over Brædderne. De Agerende var kendte Kræfter fra Arbejdernes Teater. Koncertsangerinde Fru JULIE ROSENBERG og Koncertsanger MAX FREULER samt Skuespiller V. NEUMANN foredrog derefter forskellige Numre, som hver for sig modtoges med stærk Applaus. Kl. 11 var der paa Orkester-Tribunen i den store Sal arrangeret en grundkomisk Brydekamp mellem »Frk.« Adelaide og Bryderen Suliwan. Det blev en Brydekamp, som var baade interessant og pikant, idet »Frøkenen« under Brydningen foretog en Afklædelsesscene med saa stort Lune og Skælmeri, at Publikum bogstavelig talt vred sig af Latter.

Pladsen tillader os desværre ikke at komme ind paa en nærmere Omtale af dette i alle Maader enestaaende Maskebal; men vi skal dog til Slut udtale, at den Stemning og det gode Humør, som Deltagerne, gamle som unge, straks mødte op med, holdt sig Natten igennem til den lyse Morgen.

Alt i alt et Karneval, der, som Bladene skriver, mangler Sidestykke i den danske Hovedstad.

Fra dansk litografisk Forbund indløb følgende Telegram:

»Dansk litografisk Forbund, som afholder Maskerade i Wittmacks Lokaler, sender Typograferne en Hilsen i Anledning af Karnevalet i Koncertpalæet. ALBERT PETERSEN.«

Følgende Svar- og Takke-Telegram afsendtes fra Festkomiteen i Koncertpalæet:

»Tak for Hilsenen! Haaber, Deres Maskerade maa forløbe til alle Deltageres Tilfredshed. *Typograferne i Koncertpalaet.*«

Mange Kolleger ude fra Provinserne var rejst ind til København for at deltage i vor smukke Karnevalsfest.

Generalforsamlinger og Møder.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 8. Febr. ekstraordinær Generalforsamling, hvor A. SCHWARTZ først gav en Del Oplysninger til Forstaaelse af Tarifen, støttet paa Breve han havde vekslet med Forretningsudvalget. Derefter indledede han en Diskussion om nogle Forslag til Delegeretmødet i Maj Maaned. Da der paa tidligere Generalforsamlinger i Lokalafdelingen havde lydt temmelig stærke Røster om, at man ansaa det for heldigt, om Foreningen (Dansk typ. For.) løsner sig fra De samv. Forbund, idet man formente at være altfor bundne ved denne Forbindelse, fremdrog Schwartz Spørgsmaalet, om man fremdeles ønskede, at der skulde ske en Adskillelse, hvad Taleren dog meget fraraadede. Heri støttedes han af S. M. CHRISTENSEN og CARL PETERSEN m. fl. — Om Forbundslovenes § 39 førtes en Forhandling, der endte med et Forslag om, at Paragrafen kommer til at lyde saaledes: »Ethvert arbejdsledigt Medlem, som har arbejdet og betalt 50 Ugers Bidrag, siden han sidst modtog **fuld** Understøttelse, og som ikke ønsker at benytte den i § 34 aabnede Adgang til Rejsehjælp, erholder en Understøttelse paa Stedet af 1 Kr. 25 Øre og efter 200 Ugers Bidrag siden sidst modtagne **fulde** Understøttelse 1,75 pr. Dag i 70 Dage.«

Under den senere Forhandling fremkom Carl Petersen med en ny Tanke, nemlig om en procentvis Skala for Kontingentydelse, idet han fandt det uretlærdigt, at den Kollega, der staar med den lave Løn paa 19 Kr., skal svare lige saa højt et Kontingent som den Kollega, der har en Løn af 25—40 Kr. Forhandlingen resulterede i Nedsættelsen af et Udvalg, bestaaende af Lokalformanden S. M. CHRISTENSEN og CARL PETERSEN, der skal underkaste Spørgsmaalet en nøjere Behandling og saa forelægge Sagen paa en Generalforsamling, for at man paa denne eventuelt kan formulere et bestemt Forslag i den antydede Retning til Behandling paa det kommende Repræsentantmøde. Til Slut indledede Schwartz en kort Diskussion om Esbjerg og Sygekassesagen, der endte med, at man anbefalede Kollegerne at stemme Nej paa de omsendte Stemmesedler. B. N.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aug. Andersen	1.90	Overført...	48.15
Agrardagbladet	3.20	Kristeligt Dagblad	2.20
Allers Trykkere	1.60	København	3.00
do. kv. Trykkeriarb.	1.50	Leisner	1.29
Baden & Hansen	0.25	Luno	5.83
Bagge	4.90	Holger Meyer (Trykkere)	0.50
Birch	0.60	Missionstrykkeriet	2.95
Bording	4.50	Mohr & Co.	0.25
Centraltrykkeriet	2.20	S. L. Møller	1.20
J. V. Christensen	0.50	do. kv. Trykkeriarb.	0.10
Christtreu	3.00	Nationaltidende	11.30
Citytrykkeriet	1.15	Nielsen & Lydiche	2.55
I. Cohen	3.60	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	4.95
Eksprestrykkeriet	2.05	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.25
Fehlhaber	0.30	Politiken	16.60
Ferslew	1.00	Rasmussen & Olsen	0.80
Græbes Sættere	2.10	Rigsdagen	3.50
Henningsen	0.60	Schultz' Sættere	10.00
Hoffensberg	1.50	do. Trykkere	1.20
Hoffmann	1.95	Schønberg & Hartvig	0.75
Hohlenberg	2.20	Soc.-Dem. (54. B.)	7.35
Axel Holm	1.95	Thiele Sættere	0.75
Henrik E. Jensen	0.60	Trier	4.75
Ludv. Jørgensens Sættere	2.25	Truelsen	1.30
Kassererkontoret	0.50	Wennstrøm	0.50
Keller	1.00	Vort Land	2.20
Kihls Sættere	1.25		
Overføres...	48.15	Ialt...	136.22

Endvidere diverse Bidrag: Hildora Mouritzen 0.50, T. R. 1.00, Odense: Milos, Güths og Clausens Personaler 11.57, Typografernes Fagforening 5.00, ialt 16.57; tilsammen Kr. 154.29.

Kassebeholdningen var d. 12. Febr.		Kr. 108.67
Indtægt 12.—18. Febr.	Kr. 154.29	
Udgift 12.—18. Febr.	» 231.70	
Merudgift 12.—18. Febr.	» 77.41	
Kassebeholdningen er d. 18. Febr.	» 31.26	
		Kr. 108.67

Den 18. Febr. 1902. V. BERGENHOLZ.

Nær og Fjærn.

Beholdningen i de Arbejdsløses Fond er sluppen op. Vi anmoder *alle* uden Undtagelse om at give Bidrag til Fonden. Næste Nr. af Bladet vil udførligt behandle denne Sag.

»Nordisk Boktryckarekonst«. 3. Aargangs 1. Hefte er udkommen og er særdeles fikst udstyret. Vi fremhæver af Indholdet: Referat af et af Xylograf HENDRIKSEN holdt Foredrag paa Boghandlermødet i Kristiania, 3 smukt udførte Bilag, 4 Prøver paa Nytaarskort, foruden Skriftets store Indhold af Tekst og Annoncer. Vi anbefaler d'Hrr. Kolleger at gøre sig bekendt med nævnte Tidsskrift.

Den typografiske Trykkerforening anmældte i Tirsdags sin Deltagelse med Deputation og Banner ved Hørups Bisættelse, og dette stod ogsaa i *Politiken* Onsdag Morgen, medens *Social-Demokraten* havde forandret Navnet til »Den typ. Forening«, skønt denne paa den Tid ikke havde mældt sig. Jeg telefonerede om Fejlen til *Soc.-Dem.* og man lovede at rette den. At det ikke skete, er en beklagelig Fejl fra Bladets Side. Vort Banner skal altsaa have Plads i Lørups Ridehus paa Søndag. LAUR. JENSEN.

Fra Hr. LAUR. JENSENS Side maa dette bero paa en Fejltagelse, da jeg Tirsdag Aften gennem Telefonen meddelte Hr. OVE RODE, at Den typ. Forening vilde deltage med Deputation og Banner. Samtidig har jeg personlig overfor *Social-Demokraten* anmældt vor Deltagelse. F. K. MADSEN.

Skjødsholm og Frøkjær, Grenaa, skal nu skilles. Efter Sigende skal Frøkjær atter overtage sit gamle Trykkeri i Esbjerg. Det bliver saa sikkert galt med »Missionsmanden« derovre; thi nu har Frøkjær aabenbart faaet tilstrækkeligt Kendskab til de lusede Tilstande, der hersker paa de blokerede Trykkerier, saa han næppe indlader sig paa at overføre disse i egen Forretning. Skjødsholm har sine Fangarme ude efter en Frøken, som tidligere har spillet Faktor hos Fru Færch. Men da hun kender Agrar-Bogtrykkerens sukkersøde Løfter, betakker hun sig vistnok for Faktoræren. Skjødsholm har derefter Brug for en Vigtigmager, der vil købe Faktortitlen paa Bekostning af Kollegaæren.

Typografernes Sangforening holdt forrige Søndag i Larsens Lokaler sin 56. Aarsfest. Som sædvanligt, naar Sangforeningen indbyder sine Medlemmer til at fejre Fødselsdagen, var der ogsaa denne Gang mødt et talrigt og elegant Publikum, der med megen Opmærksomhed og kritisk Sans fulgte den fortrinlige Aftenungerholdning. Sangforeningen lagde for med den smukke og stemningsfulde »Sang paa Sundet«, hvorpaa de øvrige Assisterende fulgte efter. Altsammen naturligvis under stærkt Bifald. En henrivende Nydelse var det at høre Hr. kgl. Kapelmusikus J. THORNBERG lokke de dejligste, smæltende, bløde Toner ud af sin lille Violin. Aftenunderholdningen sluttede med, at Sangforeningen gav det prægtige Numer »Landkending« (Olav Trygvason), hvori medvirkede Orkester og Orgel. Ballet, der fulgte efter, var godt besøgt, og de unge Damer og Herrer svingede sig lystig til henad Morgenstunden.

Den typ. Trykkerforening

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 2. Marts Formiddag Kl. 10½ præcis

i »Boulanger«, Kompagnistræde 43.

Dagsorden: 1. Beretning om Regnskabets Godkendelse. 2. Andragender. 3. Forslag ang. Nægtelse af Samarbejde med Trykkere, der staar udenfor Organisationen. 4. Opstilling af Kandidater til Formand, 2 Styrere, 1 Revisor i Stedet for d'Hrr. LAUR. JENSEN, ALB. MICHELSEN, JENS LARSEN og OSCAR HANSEN. Desuden Opstilling til Valg af et Medlem af Voldgiftsretten og en Suppleant til samme i Stedet for d'Hrr. JOHS. TORP og VILH. JENSEN. 5. Angaaende Køb af en Aktie. 6. Eventuelt. STYRELSEN.

Brevkasse.

Stoffet er f. T. overvældende; flere Indsendere, hvoriblandt de *Arbejdsløse,* som Onsdag Middag sendte os et **indtrængende Opraab om Hjælp,** maa paa Grund af Forholdene vente til næste Numer. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Jørgen Hansen, udl. 1/7 1881 hos Bording (Græbe). Sætter Emil Magnus Wetterstein (arbl.), udlært 1/12 1893 hos Birch. Sætter Frederik Ludvig Christopher Høeg (Bladsatsfabriken), udlært 1/10 1888 i Rudkøbing. Sætter Jens C. Lorenzen-Lund (Bladsatsfabriken), udl. 1/6 1896 i Esbjerg. Sætter Ludvig Enok Wergmann (Bladsatsfabriken), udl. 1898 i Kærteminde. Ætser Everardus Eliza van Bohemen, udl. 1/4 1897 i Delft, Ætser Andrées Vijnandus van Dyk, udl. 1898 i Amsterdam og Ætser Marius Birgilius Pedersen, udl. 1/1 1898 i Aarhus (alle arb. i Nordisk Reproduktionsanstalt). I S. H. L.: Trykker Albert Martinsen, udl. 2/7 1887 hos Qvist (Qvist). I S. L.: Niels Th. Svendsens Hustru Anna Hansigne og Emil Wettersteins Hustru Olga Andrea.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1156, C. Chr. Christiansen (Valentin & Lund) fra Roskilde. 1768, Jul. Samuelsen (Sivertsen) fra Helsingør.

Bortrejst: 5373, Rasmus Jakob Rasmussen (Schultz) til Udlandet.

Efterslæt fra Karnevalet i Koncertpalæet den 15. Februar 1902. Betalingen for Billetter, som endnu ikke er afgjorte ved Kassen, vil blive afhentet pr. Bud Mandag den 23. og Tirsdag den 24. Februar d. A. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.,* aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Slagelse, 1553, Aage Landgreen og 1566, Axel J. Christensen (begge i Slagelse-Posten). Vejle, 1432, Henrik Larsen (arbl.).

Bortrejste: Rudkøbing, 1156, C. C. Christiansen til Pl. i København. Slagelse, 1309, Martin Sørensen paa Rejse. Vejle, 38, Harald Jørgensen til Pl. i Middelfart.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

16. Februar: *Rønne.*
I Dag mangler: *Brønderslev.*
Kolding, den 18. Februar 1902.
ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Styrelsesmøde afholdes førstk. Tirsdag Eft. Kl. 5¼ i »Boulanger«. FORMANDEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Margrete Nielsen og Elvira Hansen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Generalforsamling. Dagsorden: Behandling af Forslag til nye Love. Eventuelt: Forslag om at afholde Foreningens Aarsfest næste Aar paa en Lørdag.

GUTENBERG-KORET.

Generalforsamling afholdes Søndag den 2. Marts *Kl. 12.* STYRELSEN.

ANNONCER

Middag eller **fuld Kost** hos en Kollega. Rosenborggade 5, 3. S. Opgang i Porten tv. *Jensen.*

Den typ. Forenings Bud modtager Bestillinger paa »**Nordisk Boktryckarekonst.**«

Sættertrykker.

En velanbefalet og ædruelig Sættertrykker kan faa Plads i *Assens Avis' Bogtrykkeri* fra 6. April.

En yngre **Sætter-Trykker** *søger Plads enten straks eller senere* i København eller Provinserne. Billet mrkt. »*Sætter-Trykker*« bedes sendt til Ekspeditionskontoret i Løbet af 14 Dage.

En **dygtig, paalidelig** og **ædruelig Trykker** kan faa fast Plads paa et stort Trykkeri. Billet mrkt. »256« modtager Ekspeditionskontoret.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 28 FEBRUAR 1902 XXIX AARGANG

Dansk typ. Forening.

Repræsentantmøde paatænkes afholdt i Forbindelse med Delegeretmødet i København. I Henhold til Lovenes § 7 skal Forslag, som ønskes behandlede, indsendes mindst 14 Dage forud. Det vilde dog være ønskeligt, om eventuelle Forslag var Forretningsudvalget i Hænde senest **15. Marts.**

Den nu tilendebragte Afstemning, hvis Resultat findes andet Steds i Bladet, og den i Fjor i København afholdte Generalforsamlings Beslutning viser, at det for Øjeblikket ikke lader sig gøre at foretage en Centralisation, hvorfor man gør rettest i at regne med den nuværende Organisationsform, i alt Fald for den nærmeste Fremtids Vedkommende.

Kolding, den 25. Febr. 1902. FORRETNINGSUDVALGET.

Den typ. Trykkerforening

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 2. Marts Formiddag Kl. 10½ præcis

i »Boulanger«, Kompagnistræde 43.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskabets Godkendelse. 2. Andragender. 3. Forslag ang. Nægtelse af Samarbejde med Trykkere, der staar udenfor Organisationen. 4. Opstilling af Kandidater til Formand, 2 Styrere, 1 Revisor i Stedet for d'Hrr. LAUR. JENSEN, ALB. MICHELSEN, JENS LARSEN og OSCAR HANSEN. Desuden Opstilling til Valg af et Medlem af Voldgiftsretten og en Suppleant til samme i Stedet for d'Hrr. JOHS. TORP og VILH. JENSEN. 5. Forslag fra Styrelsen om Køb af en Aktie i Arbejdernes Bryggeri. 6. Event. Valg af en Repræsentant for denne. 7. Forslag til Delegeretmødet. 8. Eventuelt.

STYRELSEN.

Obs. Vort Banner kommer til Stede.

De Arbejdsløses Cirkulære.

I.

BLANDT Typograferne hersker der nu en Arbejdsløshed, som vi ikke har haft Mage til længe, og Nøden mellem vore arbejdsløse Kolleger er sikkert ikke mindre end andre Steder; selv om flere af dem søger at skjule det, føler de dog alligevel Nøden haardt. Efterhaanden som deres Arbejdsløshedsunderstøttelse hører op og de glider over til den frivillige Fond, bliver deres Forhold mere og mere trøstesløse. Den frivillige Fond kan dog tage lidt af den værste Nød fra dem, men naar den ikke kan yde dem mere — hvad saa?

Dette Spørgsmaal paatrænger sig uvilkaarligt og Svaret vilde blive nedslaaende for vore trængende Kolleger, hvis det blev saaledes, at denne sidste lille Hjælp skulde berøves dem. Vi staar nu midt i den værste Periode og det kan vare længe, før Forholdene bedrer sig — altfor længe for dem, som lider derunder.

Men det staar i de arbejdende Kollegers Magt at give Spørgsmaalet et andet Svar — det Svar, som er det eneste rette og det eneste, der skal gives de Arbejdsløse paa det Cirkulære, de i disse Dage har udsendt. De har ventet saa længe de kunde, men Arbejdsløsheden bliver bestandig større, og Fondens Kasse er tom. Lad os paa Fredag og de efterfølgende Uger, naar vi faar vor Løn udbetalt, yde et klækkeligt Bidrag til den frivillige Fond, saa vore Kolleger kan blive hjulpne. Det kan maaske for mange være drøjt nok at klare sig, selv om de har Arbejde, men lad os ikke tænke derpaa *nu*, da det gælder dem, der slet intet har at klare sig med. Husk paa den Tid, da vi selv var arbejdsløse, hvor var Hjælpen da ikke velkommen, og husk ogsaa paa, at vi ikke véd, hvor snart vi atter kan blive det.

Lad os altsaa vise, at vore Kolleger ikke forgæves har henvendt sig til os, lad os komme dem til Hjælp og lad os gøre det med det samme, thi Ordsproget siger: Hurtig Hjælp er dobbelt Hjælp. n. h.

Nedenstaaende af de Arbejdsløse udsendte Cirkulære tillader vi os derfor at aftrykke:

Ærede Kolleger!

Paa et Møde af Københavns arbejdsløse Typografer, afholdt i Foreningslokalet Lørdag den 15. Februar, vedtoges det at rette en indstændig Anmodning til vore arbejdende Kolleger om at yde »Den frivillige Fond« forøget Støtte, *da Kassen er tom*, og de Bidrag, der fra Kollegerne tilflyder Fonden, under de nuværende fortvivlede Forhold har vist sig at være alt for ringe til at kunne bære de Udgifter, Fonden i den sidste Tid har haft. Allerede for nogle Uger siden maatte Fonden nedsætte Understøttelsen fra 5 Kr. til 4 Kr. for gifte Medlemmer og fra 4 Kr. til 3 Kr. for ugifte. Hvis der ikke *nu* tilflyder Kassen en ekstraordinær Indtægt, *maa Fonden allerede paa Fredag atter nedsætte Understøttelsen,* og maaske *helt indstille sin Virksomhed.*

Kolleger!

Lad dette ikke ske! Hjælp endnu en lille Tid, forhaabenlig blot til det kommende Delegeretmøde faar ordnet den hele Arbejdsløshedsunderstøttelsesplan.

Forholdene er nu saaledes, at vi er ca. 130 Arbejdsledige, hvoraf ca. 75 pCt. nyder Hjælp af den frivillige Fond; dog er vi alle opfyldt af Haabet om bedre Tider, vil blot *alle* vore arbejdende Kolleger ikke glemme os i vor ufrivillige Lediggang.

Vi beder de ærede Tillidsmænd eller Inkassatorer lade dette Cirkulære komme til d'Hrr. Principalers Kundskab, for mulig ogsaa at faa dem til at interessere sig for Sagen. Med koll. Hilsen

DE ARBEJDSLØSE.

Her følger Referat af de Arbejdsløses Møde:

»I det ene Lokale grædes der for Maskeradebilletter; i dette tales der om Nød.«

Disse Ord faldt under Forhandlingen paa det Møde, som de Arbejdsløse havde indvarslet til angaaende en Meddelelse fra Kassereren om, at »Den frivillige Fond«s Kasse var tom og rimeligvis maatte indstille sin Virksomhed, saafremt den da ikke erholdt yderligere og forøgede Tilskud. Og disse Ord var som en passende Illustration af Mødets Karakter, thi enhver følte, at skulde Fonden indstille sin Virksomhed, da vilde der blive virkelig Nød; galt nok var det, at Understøttelsen var bleven nedsat.

Mødet begyndte Kl. 3 og havde samlet største Delen af de Arbejdsløse. A. V. NIELSEN valgtes til Dirigent og AUG. HØYER til Sekretær.

C. KRETZCHMER indledede med et Par velvalgte Ord om den foreliggende Sags Alvor og Betydningsfuldhed. Han oplyste, at Antallet af de Arbejdsløse nu var steget til ca. 130 (Kvinder iberegnet), og heraf nød de 75 pCt. Understøtselse af den frivillige Fond, der saaledes nu skulde bruge ca. 250 Kr. om Ugen. Han fremsatte derefter skriftlig affattet Forslag til et Cirkulære, der skulde tilstilles alle vore arbejdende Kolleger og indrykkes i *Typ. Tid.* som Opraab til Provinskollegerne med Anmodning om yderligere og forøget at yde Fonden den tiltrængte Hjælp. Der gik ikke saa faa unge Provinsianere her inde, saa det var derfor naturligt, at Anmodningen ogsaa blev rettet til Provinskollegerne.

Efter Anbefaling af flere Talere vedtoges Forslaget enstemmigt.

Derefter behandledes et af C. KRETZCHMER sammen med fornævnte Forslag fremsat Udkast til en Skrivelse til Forbundsstyrelsen med Andragende om af Reservefonden at yde et Tilskud til den frivillige Fond.

Han støttede Andragendet paa det Grundlag, at da de faa Pladser, der for Tiden besættes af Anvisningskontoret, gives til afskedigede Tillidsmænd, der nyder Understøttelse af Reservefonden, hvorved de andre Arbejdsløse disfavoriseres, var det ikke ubilligt at rette en saadan Anmodning, særlig da der tiltrænges saa stor Hjælp.

Flere Talere udtalte sig i lignende Retning, og alle var enige om, at Forbundsstyrelsen burde træde til Hjælp.

Et Par Talere hævdede, at der var ikke saa faa andre Fag, der stod langt over os med Hensyn til at støtte de Arbejdsløse.

Skulde Forbundsstyrelsen formene sig beføjet til at afslaa Andragendet, besluttedes det at faa begæret afholdt en ekstraordinær Generalforsamling.

AUG. HØYER,
Sekretær.

II.

Arbejdsløsheds-Understøttelsen.

Under denne Rubrik behandler h—p. i *Typ.-Tid.* Nr. 6 Dagens aktuelle Spørgsmaal: Understøttelsen til de Arbejdsløse. Skønt in cognito, formoder jeg, Artiklens Forfatter er en københavnsk Kollega, der saa varmt behandler dette Spørgsmaal og er naaet til at fremsætte Forslag til Overvejelse.

Det er vanskeligt indgaaende at drøfte et saadant Forslag i et lille Fagblad som *Typ.-Tid.*, og af Hensyn hertil vil jeg kun gøre h—p opmærksom paa, at intet bedrager saa let som Tal og Beregninger, der udført i Praksis mange Gange fører til det modsatte Resultat.

Under Behandlingen af Arbejdsløshedsspørgsmaalet vil det blive overordenligt vanskeligt at regne med f. Eks. Tallet paa de Arbejdsløse. Den for Tiden herskende sløje Periode i vort Fag kan ikke sammenlignes med den tilsvarende i andre Fag, idet vi nemlig maa regne med de tekniske Hjælpemidler, der stadig tilføres Faget og stadig foraarsager ny Udskrivning til de Arbejdsløses Armé.

Faget undergaar i Øjeblikket en gennemgribende Forandring, der efter al Sandsynlighed vil koste Organisationen store Vanskeligheder med Hensyn til Hævdelsen af opnaaede og bestaaende Tarifbestemmelser, og en Forandring, som i summarisk Henseende vil skabe et permanent Antal arbejdsløse Kolleger, der ikke vil kunne finde Ansættelse, selv naar Reformeringen af Arbejdskraften er forbi.

Denne Forudsætning maa efter min Formening tages i Betragtning under Behandlingen af Arbejdsløshedsspørgsmaalet, og jeg drister mig til at pointere, at det er en Kendsgærning, der ikke kan omdisputeres.

Med ovenanført som Grundlag vil jeg derfor finde det forkasteligt at fradrage Forbundets Reservefond noget af det fastsatte Kontingent, da vi langt fra er naaet over den sidste Revle og vi sikkert vil støde paa mange Skær i Form af organisatoriske Smaaskærmydsler, inden den tekniske Reformation er tilendebragt.

Et Forslag om permanent Understøttelse vil sikkert aldrig blive vedtaget, og det vilde med Henblik paa den forventede Lov fra Rigsdagen og tænkende sig Illusionen gennemført i alle Fag, kun faa en uheldig Virkning overfor den Institution, der med Pligten for Øje bør hjælpe den Klasse, der gør Samfundets Raaprodukter frugtbringende og derfor har første Krav paa at blive mættet, naar Fribytterskaren ikke længere finder Profit paa Verdensmarkedet.

Situationen er i Øjeblikket kritisk og den fortjener — som af h—p nævnt — almindelig Interesse, og ingen af Kollegerne staar næppe heller interesseløse overfor den sociale Opgave, der her foreligger, men alle vil sikkert i fuld Enighed og Forstaaelse være med til at løse den vanskelige Opgave paa bedste Maade.

s—k.

Et Par Bemærkninger.

Vi har modtaget følgende:

Hr. Redaktør!

Tillad mig at fremkomme med et Par korte Bemærkninger i Anledning af den Artikel, som den fungerende Formand for Den typ. Forening har skrevet i *Social-Demokraten* angaaende Forholdene i københavnske Bogsætterier. Jeg mener, at Artiklen er meget uheldig, thi saadanne Oplysninger og Bemærkninger om vore Arbejdsforhold bør kun fremkomme i vort Fagblad og imødegaas der. Naar vore Arbejdsforhold omtales, bør *Social-Demokraten* kun betragtes som ethvert andet Arbejdssteds, og det er vist ikke rigtigt, at Typograferne paa den Maade drager deres indre Anliggender frem for Offenligheden.

— — —

Der stod i Nr. 6 af *Typ.-Tid.* en Opsats af Hr. Laur. Jensen, betitlet »Disciplin«, og det forundrer mig, at en Skrivelse af et saadant Indhold kan staa i *Typ.-Tid.* som Spidsartikel, thi den er ikke paa nogen Maade skikket til at bibringe Medlemmerne den Agtelse for vore Tillidsmænd, som vi bør have for at støtte dem. Naar Hr. L. J. mener, at vore Medlemmer trænger til »Disciplin«, da er han jo i Overensstemmelse med andre af vore Tillidsmænd, der paa Møder og Generalforsamlinger taler meget højt om, at Typograferne trænger til Opdragelse og til at vaagne, men naar dette bliver gentaget saa ofte og fremsat i en Artikel som Hr. Laur. Jensens, da maa vi have Lov til at protestere derimod. Jeg tror ikke, at Den typ. Forenings Medlemmer trænger saa meget til Vækkelse, som d'Hrr. taler om, thi de har ved Lejligheder, hvor det gjaldt noget, vist, at de tilfulde kender deres Pligt mod dem selv og Organisationen; derom behøver jeg ikke at erindre vor ærede Styrelse og Hr. L. J. At vi bør støtte vore Tillidsmænd vil enhver indrømme, men naar Hr. L. J. ser det højeste Maal i den militære Disciplin og taler om vore Medlemmer som Soldater, da er Hr. L. J. inde paa en gal Vej, thi dette vilde føre til, at vor Forening kom til at bestaa af en Styrelse, der delte Parterne mellem sig som Generaler, Sergenter og Korporaler, eller hvilke Titler de maatte synes om, medens Resten kun blev en viljeløs Mængde, og dette tror jeg ikke, Den typ. Forenings Medlemmer vil gaa ind paa, dertil er de for vaagne.

Naar jeg tager til Orde mod Hr. L. J.s Artikel, da er det fordi Tonen og Indholdet ikke passer sig for en Mand, der indtager en saa fremragende Stilling som Hr. L. J.: jeg sigter herved særligt til den Del af Artiklen, som indeholder et stygt Angreb paa en enkelt Mand. Hvis den omtalte unge Mands Opførsel overfor en kvindelig Medarbejder har været saaledes, at Organisationen maa tage sig af den, da burde Hr. L. J. have paatalt den i Tide og ikke fremdraget den nu, og Hr. L. J. taber sin Ret til at tale om Haan imod Organisationen, naar han ikke selv bedre véd, hvad der passer sig for en Formand, naar han skriver en Artikel for at skaffe sig Respekt blandt Foreningens Medlemmer.

København, 10. Februar 1902.

Ærbødigst
NIELS HANSEN.

Lave Lønninger.

I Tilslutning til Artiklen med ovenstaaende Overskrift i forrige Numer af *Typ.-Tid.* skal det her fremhæves, at det ikke alene er i København, Arbejdskøberne benytter alle Midler for at skaffe billig Arbejdskraft.

Ogsaa i Provinserne begynder man at afskedige de nogenlunde godt lønnede Arbejdere (Beregningsarbejdere, der *tjener* hver Øre, der bliver udbetalt). For at opnaa en Besparelse af 3—4 Kr. om Ugen tager man ikke i Betænkning at afskedige de gifte for at anskaffe yngre Mennesker, der kan lade sig stille tilfreds med en Fastløn af 20 Kr. om Ugen (som man kan regne ud, er det ingen fed Beregning).

Ogsaa her er det, efter alt at dømme, en »Bestyrer«, der har vist Vejen, ad hvilken man kan tiltvinge sig en Del Opmærksomhed inden for Arbejderorganisationerne; under alle Omstændigheder har vedkommende »Bestyrer« ikke rørt en Finger for at forhindre en Ordning som den her trufne til Trods for, at han for en Del skylder den Mand, der nu har faaet sin Afsked, Tak for, at han for Øjeblikket indtager sin nuværende Stilling og kan lade sit Navn trykke med fede Typer i Organets Trykkersted.

Lad os her ude i Provinserne følge vore københavnske Kollegers Eksempel, at lade komme til alle Kollegers Kundskab, hvilke Forretninger, der viser Tendenser til at »knibe paa Muskaten« paa Arbejdernes Bekostning.

Det her tilsigtede Tilfælde er *Nyborg Avis* (Faktor ALBERT THIEL, godt kendt i Jylland).

Efter det Standpunkt at dømme, nævnte Forretning hidtil har indtaget overfor Organisationen, havde man ikke ventet et saadant Skridt, allermindst over for en Mand, der for ikke saa længe siden har været tilbudt en ledende Plads inden for Forretningen. — *Men det er daarlige Tider, der maa spares.* — Blot der blev sparet paa rette Maade.

— — —

Vor københavnske Kollega slutter:

»I Bestræbelserne for, at de slette Konjunkturer ikke skal medføre slettere Arbejdsforhold end nødvendigt, forventer vi at høste kraftig Bistand hos Kollegerne«.

Ja, vel ligger det til Kollegerne at søge at indskrænke denne Fremgangsmaade saa meget som muligt. Men hvorledes skal en Indskrænkning kunne opnaas, naar de Pladssøgende uden Hensyn til noget som helst andet end *dem selv* tager Plads paa Steder, hvor den sunde Fornuft siger, at Forholdene ikke er, som de bør være, selv om de mest

fortvivlede Krumspring foretages under Lovmedholdelighedens Maske. Først naar enhver uden egoistiske Hensyn søger til Bunds i Forholdene og derefter vurderer sit eget Arbejde i Forhold til den, der maa rømme Pladsen, kan vi naa et Skridt frem mod Maalet. Maaske saa Arbejdsgiverne ikke finder saa store Fordele ved at lade deres ældre Arbejdere rømme Pladsen for yngre, ikke lokaliserede Kræfter. —i.

Stemmeliste

over

Esbjerg-Sagen og Sygekasse-Spørgsmaalet i Dansk typ. Forening.

Lokalafdeling	Ialt afg. St.	Skal Esbjerg-Afdelingen udrede Omkostningerne ved den af Afdelingen foranledigede Voldgiftsretskendelse i 1. Maj-Spørgsmaalet til Beløb af 106 Kr. 8 Øre?			Skal Dansk typografisk Forenings Sygekasse søges statsanerkendt?		
		Ja	Nej	St. ikke	Ja	Nej	St. ikke
Aalborg	39	31	5	3	8	31	—
Aarhus	73	42	28	3	5	65	3
Assens	7	7	—	—	1	6	—
Brønderslev	6	3	3	—	—	6	—
Bogense	—	—	—	—	—	—	—
Esbjerg	20	—	20	—	—	20	—
Fredericia	8	8	—	—	—	8	—
Frederikshavn	2	—	—	2	—	2	—
Helsingør	9	5	3	1	7	2	—
Herning	4	4	—	—	—	4	—
Hillerød	15	8	3	4	4	11	—
Hjørring	17	13	2	2	1	16	—
Hobro	4	—	4	—	—	4	—
Holbæk	11	2	6	3	—	11	—
Horsens	32	17	10	5	9	19	4
Kalundborg	10	6	3	1	—	10	—
Kolding	37	36	1	—	3	32	2
Køge	14	13	—	1	—	14	—
Løgstør	4	1	1	2	—	4	—
Maribo	4	4	—	—	—	4	—
Middelfart	6	4	1	1	—	6	—
Nakskov	13	12	1	—	1	7	5
Nyborg	9	8	—	1	—	9	—
Nykøbing F.	21	19	1	1	—	21	—
Nykøbing M.	5	5	—	—	1	3	1
Næstved	40	21	18	1	5	34	1
Odense	57	49	5	3	3	54	—
Randers	38	37	1	—	1	35	2
Ribe	3	3	—	—	—	3	—
Ringkøbing	14	12	2	—	2	11	1
Ringsted	13	10	3	—	1	12	—
Roskilde	16	9	5	2	—	16	—
Rudkøbing	8	8	—	—	—	8	—
Rønne	8	8	—	—	—	8	—
Silkeborg	10	5	4	1	—	9	1
Skanderborg	1	1	—	—	—	1	—
Slagelse	24	20	3	1	4	19	1
Stubbekøbing	4	—	3	1	—	4	—
Svendborg	26	14	9	3	4	20	2
Thisted	17	15	2	—	—	17	—
Varde	4	~~4~~	~~4~~	—	—	4	—
Vejle	13	11	1	1	3	10	—
Viborg	9	8	1	—	3	6	—
Ialt...	675	~~479~~ 483	~~153~~ 149	43	66	586	23

Naalestik.

I Anledning af Artiklen med denne Overskrift i Nr. 7 af *Typ.-Tid.* har vi modtaget følgende:

Til Redaktionen af *Typograf-Tidende.*

I Anledning af en Artikel i Nr. 7, betitlet »Naalestik«, som formodenlig sigter til mit Trykkeri, skal jeg tillade mig at oplyse: Forskellige offenlige Institutioner, som har betroet mig Trykningen af deres Værdipapirer, har ønsket Trykkeriet afspærret for uvedkommende Besøg, et Ønske, som jeg har anset mig forpligtet til at imødekomme, saa meget mere som denne Foranstaltning er i min egen Interesse, da jeg er ansvarlig for de ofte betydelige Værdier, der er beroende hos mig.

Adgang til Trykkeriet vil derfor fremtidig kun kunne faas ved Henvendelse paa Kontoret.

Ærbødigst
H. H. THIELE.

Jeg takker Hr. Thiele for hans træffende Svar, skønt jeg ikke tror, der kan blive Værdipapirer borte fordi en Mand *om Dagen* kommer op og taler med en af Personalet, naar der *aldrig* er blevet noget borte *om Natten*, hvor Værdipapirerne dog ikke i gamle Dage havde noget særligt forsvarligt Gemmested. Desuden er det jo ikke blandt langfingrede Medborgere, at Firmaets Arbejdere søger deres Bekendtskab.

Der har altid før hersket *en god Tone* og *en venlig Omgang* overfor Personalet. I den senere Tid har *Tonen* af og til faaet en noget haard Klang, ligesom Ordet »*venlig*« er faldet ud foran »Omgangen«. Maatte det lille hyggelige Ord blive sat ind igen, vilde sikkert alle med mig vise Firmaet H. H. THIELE deres dybe Taknemlighed. Z.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 16. Marts Formiddag Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Behandling af de til Delegeretmødet indleverede Forslag. 2. Arbejdernes gensidige Livsforsikring. 3. Køb af Aktier i et Bryggeri.

STYRELSEN.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	7.00	Overført...	64.45
Aug. Andersen	1.70	Leisner	1.29
Agrardagbladet	2.60	Carl Lund	1.00
Allers Trykkere	1.20	Luno	5.78
do. kv. Trykkeriarb.	1.00	Middagsposten	7.75
Bagge	5.05	Mohr & Co.	0.75
Bording	4.25	S. L. Møller	1.20
Børsen	7.75	do. kv. Trykkeriarb.	0.10
Bøhm	0.50	Nationaltidende	11.45
Calberg jun.	0.25	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.85
J. V. Christensen	0.50	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	5.25
Christtreu	1.00	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.25
Citytrykkeriet	1.15	Qvist & Co.	2.10
Eksprestrykkeriet	2.05	Rasmussen & Olsen	0.70
Fehlhaber	0.30	Rigsdagen	3.15
Graphic	0.50	Rosenberg	0.15
Græbes Sættere	2.30	Schultz' Sættere	5.10
Henningsen	0.60	do. Trykkere	1.05
Hoffensberg	1.65	Schønberg & Hartvig n.&g.	0.50
Hoffmanns Sættere	0.45	do. kv. Trykkeriarb.	1.15
Henrik E. Jensen	0.50	Soc.-Dem. (55. B.)	10.60
Jørgensen & Co.	10.90	Thieles Sættere	0.75
do. kv. Trykkeriarb.	0.50	do. Bogtrykkeri	3.65
L. A. Jørgensens Pers.	2.80	Truelsen	1.40
Kassererkontoret	1.00	Vort Land (gl. Foren.)	1.10
Kristeligt Dagblad	2.20	Weiss	2.00
do. do.	4.75		
Overføres...	64.45	Ialt...	137.52

Endvidere diverse Bidrag: 5 Mand 1.25, Thorv. Thomsen 2.00, »Horsens Socialdemokrat« 9.85, »÷ 1« 5.00, Ringsted Lokalforening 9.22, Viborg Lokalforening 3.60, En Frokost 5.30, Allers Sættere og Galvanoplastikere 12.55, Allers Bogtr. »Maskerade-Billetgrosserere« 1.75, ialt 50.52; tilsammen Kr. 188.04.

Kassebeholdningen var d. 19. Febr. ..... Kr. 31.26
Indtægt 19.—25. Febr. ..... Kr. 188.04
Udgift 19.—25. Febr. ..... » 215.20
Merudgift 19.—25. Febr. ..... » 27.16
Kassebeholdningen er d. 25. Febr. » 4.10
Kr. 31.26

Den 25. Febr. 1902. V. BERGENHOLZ.

Sundhedsvedtægten for Bogtrykkerier.

I Skrivelse af 3. Februar d. A. til Københavns Magistrat har Justitsministeriet *nægtet at stadfæste* det af Københavns Kommunalbestyrelse vedtagne Udkast til Tillæg til *Sundhedsvedtægten* for København og dens Forstæder af 15. Juni 1886 *vedrørende Bogtrykkerier*. I nævnte Skrivelse henleder Justitsministeriet Opmærksomheden paa Lov af 11. April 1901 om Arbejde i Fabriker m. v., særligt dennes § 33 i Forbindelse med

dens § 4—7 og bemærker, at Sundhedskommissionen ikke vil kunne meddele *Paalæg* angaaende sanitære Forhold af materiel Natur i de Fabriktilsynet underlagte Virksomheder. Derimod kan »Sundhedsvedtægterne hjemle Ret og Pligt for Sundhedskommissionerne til at føre *Tilsyn* med Sundhedsforholdene ogsaa i de her omhandlede Virksomheder med deraf flydende Mulighed for at henlede Fabrikstilsynets og Arbejdsraadets Opmærksomhed paa eventuelle Misligheder«. Endelig berører Skrivelsen fra Justitsministeren de Betragtninger, som Bogtrykkerforeningerne (D'hr. Kancelliraad Madsen og M. A. Hannover) har gjort gældende.

Disse Betragtninger bestaar væsentlig i følgende ukorrekte Paastande: Det er uheldigt, i Reglen endog umuligt, at rense Skriftkasserne, hvidte Lofterne, opsætte Vaskeindretninger og holde særskilt Spiselokale, saaledes som i Vedtægten foreslaaet. Ja, man paapeger endog det formentlig ulovlige i at udstrække Tilsynet til de Bogtrykkerier, som ikke beskæftiger 5 Arbejdere (Hr. Madsen!).

Bogtrykkerne er gaaede deres egen Vej i dette Spørgsmaal og har endog afvist Den typografiske Forenings Tilbud om Forhandling. Arbejdet for Sundhedsvedtægten har hidtil fra begge Sider væsentlig været ført inden Døre. Det vil sikkert nu føres ud i aaben Mark paa Basis af flere af de bestaaende Love, og der vil da gaa mere i Løbet end fra først beregnet. Typograferne vil faa deres Sundhedsbestemmelser, men de vil ikke komme sovende til dem.

Sundhedsvedtægten for Bogtrykkerier er af *formelle* Grunde nægtet Stadfæstelse af Justitsministeren. Den vil blive gennemført ad *formel* rigtig Vej. Ved den samlede Kommunalbestyrelses *enstemmige* Vedtagelse har den faaet en *reel* Begrundelse, som ingen *formelle* Indvendinger kan bestride i Længden. Den kunde være traadt i Kraft 1. Januar i Aar. Nu vil Tidspunktet for dens Ikrafttræden falde sammen med den kommende Tarifs.

Nær og Fjærn.

Den slamrende Aal, Hr. A. L., gør forgæves Forsøg paa at komme bort fra den Kendsgærning, at han under sidste Tarifforhandling paa det afsluttende Møde erklærede sig rede til at gaa ind paa Principalernes Tilbud. Som Bevis anfører han, at han »allerede den Aften **vidste**, at Morgendagen **muligvis kunde** bringe noget andet og bedre«.

Man lægge Mærke til den Logik, som præger de understregede Ord, og det er herefter ganske klart, at A. L. til Trods for al sin Kaffesøster-Passiaren med Hr. Carl Lassen og andre betydningsløse Personer i Principalforeningen ikke har haft det ringeste Begreb om hvad »Morgendagen muligvis kunde bringe« og at han netop derfor anbefalede at indgaa paa Forslaget.

Mythen om Hr. A. L.s storartede Feltherregeni er herefter blevet til det den er: »Løgn og forbandet Digt«.

Et Underskud paa 3109 Kr. 58 Øre udviser Dansk Typograf-Forbunds Arbejdsløshedskasses Regnskab for Aaret 1901, idet Kontingentindtægten har udgjort 24,697 Kr. 75 Øre, medens Understøttelsen beløber sig til 27,807 Kr. 33 Øre. Den største Del af Udgiften falder i sidste Halvaar med 16,342 Kr. 57 Øre eller over 5000 Kr. mere end Januar—Juni. Desværre er Arbejdsløsheden stadig stigende.

Centralisationen. Ved den i »Dansk typ. Forening« nu tilendebragte Afstemning om, hvorvidt dennes Sygekasse skal søges statsanerkendt og den saa godt som enstemmige Besvarelse i benægtende Retning, maa Centralisationen i den af det sidste Delegeretmøde tilsigtede Form betragtes som strandet. Der er i hvert Fald nu skabt Klarhed. Og vi maa haabe, at det vil lykkes det kommende Delegeretmøde at finde en heldig Løsning af Arbejdsløshedsunderstøttelsesspørgsmaalet.

Dødsfald. I Søndags Eftermiddags døde CARL JØRGENSEN paa Kommunehospitalet efter et langt og smærtefuldt Sygeleje, 59½ Aar gl. For. ca. 2 Aar siden indlagdes han paa Hospitalet som lidende af Koldbrand i det ene Ben. Sygdommen sneg sig langsomt fremad og havde til Følge, at Lægerne maatte amputere Benet suksessivt indtil Knæet. Han havde dog Kræfter til at modstaa den svære Operation, og det lykkedes ham at blive saa rask, at han kunde udskrives fra Hospitalet og ved Hjælp af Krykke bevæge sig lidt ude; han glædede sig allerede ved Tanken om snart at blive saa rask, at han kunde tage fat paa Arbejdet. Dette skulde imidlertid ikke ske, thi kort efter blev det andet Ben angrebet af samme Sygdom, og han maatte atter indlægges paa Hospitalet, hvor Lægerne saa begyndte den samme Operation. Dette oversteg Jørgensens Kræfter. Langsomt udmattedes han, og det stod klart for hans nærmeste, at han næppe vilde kunne gaa denne Operation igennem, og Døden befriede ham da ogsaa i Søndags for de store Lidelser.

Jørgensen var en brav og bramfri Kollega, hvem hans mange Venner længe vil mindes, lidt ordknap og tilknappet, naar han om Dagen stod ved Sætterkassen, men til Gengæld i Besiddelse af et vist tørt Lune, naar han var samlet med Kolleger og Venner, en trofast Kollega og hjælpende, hvor der anmodedes om hans Støtte. Ved hans Baare vil sikkert en stor Vennekreds give Møde og sige ham det sidste Farvel.

Jørgensen havde i sin Tid lært i afdøde Brill's Bogtrykkeri i Skindergade og derefter arbejdet forskellige Steder her i Byen, en længere Tid hos Nielsen & Lydiche, hvorfra han i 1876, da Strejken udbrød, fulgte sine Kolleger. Efter dennes Ophør kom Jørgensen i Plads hos O. C. Olsen & Co., og her har han uafbrudt arbejdet indtil den snigende Sygdom kastede ham paa Sottesengen.

I December forrige Aar holdt han 25-Aars Jubilæum i ovennævnte Firma.

Carl Jørgensens Jordfæstelse finder Sted paa Søndag Formiddag Kl. 10½ fra det store Kapel paa Assistens Kirkegaard. Banneret kommer tilstede. F. F.

Enkekassens Generalforsamling paa Søndag. Paa Grund af Carl Jørgensens Begravelse er Enkekassens Generalforsamling, som var averteret til Kl. 10½, udsat til **Kl. 11½**.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Januar Maaned 1902.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:

Kassebeholdning		Kr. 2067.89	
Begravelseskassen		- 23916.27	
Reservefonden		- 4896.50	
Renter ifl. Sparekassebøger fra 11/6 til 11/12 91:			
af Hovedkassen	Kr. 95.75		
- Begravelseskassen	» 469.10		
- Reservefonden	» 97.70		
		- 662.55	
Bidrag fra Lokalafdelingerne		- 7129.88	
			Kr. 38673.09

Dansk Typografforbund:

Arbejdsløshedskassens Beholdning		Kr. 14029.39	
Reservefondens do.		- 41662.90	
Renter ifl. Sparekassebøger fra 11/6 til 11/12 91:			
af Arbejdsløshedskassen	Kr. 370.05		
- Reservefonden	- 750.05		
		- 1020.10	
			- 56712.39
		Summa	Kr. 95385.48

Udgift.

Dansk typ. Forening:

Bidrag til Lokalafdelingerne		Kr. 1412.56	
Tryksager		- 20.00	
En Palmedekoration		- 10.40	
Boghandlerregning		- 6.15	
Telefon og Telegrammer		- 6.50	
Porto		- 11.56	
Assurance		- 0.70	
Bidrag til det frivillige Fond		- 160.00	
Telefonleje		- 15.00	
Beholdning i Begravelseskassen		- 24385.37	
do. i Reservefonden		- 4994.20	
do. i Hovedkassen		- 6061.89	
			Kr. 37084.33

Dansk Typografforbund:

Rejseudgifter og Diæter		Kr. 50.05	
Forbundsstyrelsens Møder i København 24.—25. Oktober		- 41.00	
Typ.-Tid. Nr. 40—52		- 1366.91	
Tryksager		- 31.75	
Porto og Telegrammer		- 26.30	
En Palmekrans		- 8.00	
Andre Udgifter		- 64.75	
Arbejdsløshedskassens Beholdning		- 14299.44	
Reservefondens do.		- 42412.95	
			- 58301.15
		Summa	Kr. 95385.48

Kolding, d. 1. Februar 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Arbejdsanvisningskontoret,

Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Kontortid 12½—2. Telefon 4331.

Til Kontoret har meldt sig:

Sættere til enhver Branche, **Trykkere**, **Punkterersker**, **Paalæggersker** (saavel til **Bog-** som **Stentryk**, saavel til **Hurtigpresse** som til **Diegeltrykpresser**). **Arbejdsmænd**, Elever.

Den typografiske Trykkerforenings Regnskab for 2. Halvaar 1901.

Indtægt.		Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar		5817	18
Medlemsbidrag	Kr. 738.45		
Indkomne Restancer	- 12.60		
Indvundne Renter	- 108.56		
Indskud	8.00		
Jubilæumsfesten	- 309.00		
Tilbagebetalte Laan	- 20.00		
Salg af Jubilæumsskriftet	- 46.00		
		1242	61
Ialt...		7059	79

Udgift.		Kr.	Øre
Understøttelser:			
P. Brusen, 6 Maaneder	Kr. 30.00		
H. C. V. Nielsens Enke, 3 Maaneder	- 15.00		
Samuelsens Enke, 6 Maaneder	- 12.00		
		57	00
Understøttelser i Følge § 13		177	69
Andre Udgifter:			
Abonnement paa *Ny typ. Tid.*	Kr. 1.20		
do. » *Dansk Bogtr. Tid.*	- 3.00		
do. » *Nordisk Bogtrykkerkunst.*	- 7.20		
Tryksager	- 28.90		
Trykning og Indbinding af Jubilæumsskrift	- 697.97		
Porto af do.	- 7.64		
Voldgiftsretten	- 10.22		
En Kopibog	- 3.00		
Arbejdsløses Bespisning Jan. Kvt. 1901	- 12.50		
Arbejdernes Læsestue	- 24.96		
Chr. Hansens Begravelse	- 12.00		
Jubilæumsfesten	- 644.39*		
Tilskud til Banneret	- 240.63		
Assurance do.	- 3.00		
Repræsentationsudgifter	- 19.89		
Formandens Honorar	- 30.00		
Kassererens do.	- 45.00		
Budløn	- 66.66		
Porto	- 21.48		
Administration	- 54.34		
Tab ved Bud V. Haastrup	- 11.15		
		1945	13
Kassebeholdning		4879	97
Ialt...		7059	79

* Deraf Tab ved Bud V. Haastrup Kr. 54.50.

Forbundskassen.

Indtægt.		Kr.	Øre
Medlemsbidrag	Kr. 2503.50		
		2503	50
Ialt...		2503	50

Udgift.	Kr.	Øre
Rejseunderstøttelse	127	50
Understøttelse paa Stedet	755	75
Reservefondsunderstøttelse	17	00
Indsendt til Forbundet	1567	75
Tab ved Bud Haastrup	35	50
Ialt...	2503	50

Begravelseskassen.

Indtægt.		Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar		1573	15
Medlemsbidrag	Kr. 147.00		
Indskud	- 7.00		
Indkomne Restancer	- 10.75		
Indvundne Renter	- 30.89		
		195	64
Ialt...		1768	79

Udgift.	Kr.	Øre
Chr. Hansen	100	00
Tab ved Bud Haastrup	16	40
Kassebeholdning	1652	39
Ialt...	1768	79

Status den 31. December 1901.

Hovedkassen:

I Sparekassen	Kr. 4731.06	
Kontant	- 148.91	
Udestaaende Restancer	- 96.95	
Udestaaende Laan	- 265.00	
		Kr. 5241.92

Begravelseskassen:

Kassebeholdning. I Sparekassen	Kr. 1652.39	
Udestaaende Restancer	- 9.40	
		- 1661.79
Ialt		Kr. 6903.71

København, den 31. Decbr. 1901. VALD. STPEHENSEN.

Ovenstaaende Regnskab er af Undertegnede revideret; Sparekassebøgerne og Beholdningen eftersete og befundne at være rigtige.

København, den 24. Februar 1902.

OSKAR HANSEN. WILH. JENSEN.

Laan, hvorpaa ikke er betalt Afdrag: Edv. Hansen, Randers, Kr. 2.50, Jens Petersen, Odense, Kr. 13.08.

Regnskab over Den typografiske Trykkerforenings Fanefond.

Indtægt.

Indkommen ved Kontrolbøger	Kr. 309.34
Renter	- 4.47
Tilskud fra Hovedkassen	- 240.63
	Kr. 554.44

Udgift.

1 Silkebanner	Kr. 500.00
Dekoration, Transport, Porto, Administration, Kontrolbøger m. m. m.	- 36.44
1 Ekstra-Hylster	- 18.00
	Kr. 554.44

København, den 17. Februar 1902. VILH. JENSEN.

Vi undertegnede af Styrelsen valgte Revisorer har efterset og revideret ovenstaaende Regnskab og fundet det rigtigt og i Overensstemmelse med de indkomne Kuponbøger øg øvrige Bilag. Af Kuponbøgerne er Nr. 7, 9 og 20 bortkomne hos Inkassatorerne.

M. TOFT. ALB. MICHELSEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 18. Februar 1902. Frav. FORMANDEN (syg). Suppleanten (BERENDT) mødt.

Det vedtoges at afholde ekstraordinær Generalforsamling den 16. Marts og indkalde eventuelle Forslag til Delegeretmødet inden den 12. Marts. Endvidere vedtog man at udbede sig Forbundsstyrelsens Forslag ang. en fremtidig Ordning af Arbejdsløshedsspørgsmaalet saa betids, at det kan foreligge inden Generalforsamlingen. — Det vedtoges med Banner at deltage i Hørups Jordefærd. — Det meddeltes fra Kassereren, at Beholdningen i det frivillige Fond var svundet ind til 31 Kr. 26 Øre og at Antallet af Ledige nu var større end nogensinde. Da Styrelsen mente, at Forbundsstyrelsen, der administrerer det frivillige Fond, havde en Pligt til at anvise Midler for, at Fonden kan vedblive at virke i hvert Fald indtil Delegeretmødet har fundet Sted, vedtoges det at afsende en Skrivelse desang. til Forbundsstyrelsen. For saa vidt der ikke til første Udbetaling er Midler nok, vedtoges det af Hovedkassen at udlaane det nødvendige for ikke at Udbetalingen skal standse. — Et Medlems Hustru søger Optagelse; hun har Nyrelidelse, hvorfor Lægen foreslaar at nægte Optagelsen, hvilket sanktioneredes. — Det vedtoges at give Kassereren Medhjælp til Statistik ang. Arbejdsløsheden. — Skrivelse fra Fællesbageriet ang. eventuel Køb af et Bryggeri og Opfordring til Tegning af Aktier (hver paa 500 Kr.). Det vedtoges at indhente nærmere Oplysninger. — Et Medlem bevilgedes en Bandage. — Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri har en Lærling mere end Tarifen hjemler; det overdroges Næstformanden at søge at faa dette forandret. — GUNDORPH SØRENSEN foreslaar en Ændring til Lovene, gaaende ud paa, *at Generalforsamlingen skal begynde præcis et Kvarter efter det averterede Klokkeslet!* O. J.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Lørdag den 22. Februar 1902.

1) Formanden meddelte, at han havde anmældt Foreningens Deltagelse i Hørups Bisættelse. Godkendtes. 2) En Kobbertrykker ønskede sig optaget i Foreningen, hvilket vedtoges i Betragtning af det nær beslægtede Fag. 3) Det vedtoges at lade trykke en Liste over Foreningens Medlemmer. 4) Sygeunderstøttelse til et Medlem bevilgedes. 5) Næstformanden gav nogle Oplysninger ang. det paatænkte Arbejderbryggeri. Det vedtoges at forelægge Sagen for Generalforsamlingen og anbefale Købet af en Aktie paa 500 Kr. 6) En Lærlings Værge havde henvendt sig til Formanden med Klage over en Bogtrykker, der for én Dags Udeblivelse havde fradraget hele Ugelønnen. Da Lærlingen ikke har Kontrakt, henstilledes det til Værgen at klage til Øvrigheden. 7) Opmandskendelsen i Sagen Viggo Holm ktr. Bogtrykker Truelsen har nu i et Par Maaneder ladet vente paa sig. Forhaabenlig falder den i en overskuelig Fremtid. L. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter Oskar Peter Ludvig Honoré, udl. ½ 1902 hos Kihl (arb. s. Sted). Trykker Vilh. Eduard Auchenberg, udl. 15/2 1902 hos Ludv. Jørgensen (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1574, Niels Peter Chr. Gustav Sandberg (Rigsdagen) fra Rejse. 1429, Jul. Aug. V. Olsen (Truelsen) fra Rejse. 1192, Holger Andreas Rasmussen (Papyrus) fra Rejse. 1480, Georg Jornach Nielsen (Truelsen) fra Rejse.

Bortrejste: 2663, Har. S. Jensen (arbl.) til Udlandet. 4995, Hans Laur. Petersen (arbl.) paa Rejse. 1505, Niels M. Hornum (arbl.) til Pl. i Holbæk.

Død: Carl Laur. Jørgensen (O. C. Olsen), 59 Aar.

Udslettede for Restance: Trykker Laur. Hansen (udenfor Faget), Trykker Rob. Laur. Hansen (J. V. Christensen) og Enke Laura Andersen.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Frederikshavn: Typograf SENIUS LARSEN, Vestergade 17, St. tilv. Træffes 12—1 og 6—7. FORRETNINGSUDVALGET.

Nyt Medlem: Roskilde, Poul Mørch Christjansen, udl. 5/10 99 i Rosk. Tidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Ringkøbing, 1296, J. P. Randløv (Strandbygaard i Skjern). Horsens, 1519, S. P. J. Hansen (arbl.). Odense, 2085 (Norsk Centrf.), Niels Nielsen og 1130 (Nork Centrf.) Marius Johnsen (begge i Pl. fra Rejse). Brønderslev, 1223, L. F. Jensen (arbl. fra Aalb.).

Bortrejste: Varde, 1447, J. V. Hovedskou til Pl. i Esbjerg. Viborg, 1056, C. Christensen-Sjørslev (paa Rejse). Rudkøbing, 1343, Eiler Kloster (Holstebro) paa Rejse. Næstved, 1369, M. L. Madsen (arbl.) til Odense og 1432, Henrik Larsen (arbl.) til Vejle. Horsens, 1345, Th. Nielsen til Pl. i Nyborg. Thisted, 1480, Georg J. Nielsen til Pl. i København. Odense, 1514, Jens Knudsen Jensen til Nykøbing M. (arbl.).

Udmældt: Horsens, 1481, Ciciliane Petersen (overg. til anden Livsstilling).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Billetterne fra Karnevalet bedes opgjort senest i Morgen Lørdag Aften mellem 7—8 hos Hr. Kasserer STEPHENSEN.

STYRELSEN.

Nyt Medlem: Vilh. Auchenberg, udl. 15/2 1902 hos Ludv. Jørgensen (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Siden sidst meddelt er indk. til Fanen: V. Andersen (Græbe) og Aug. Hansen (Thiele) hver 2 Kr., Tverskou 75 Øre (har hermed betalt 2 Kr.) samt i Smaabeløb 1 Kr. 9 Øre, med tidl. indk. 303 Kr. 50 Øre ialt 309 Kr. 34 Øre.

Den 17. Febr. 1902. VILH. JENSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nyt Medlem: Marie Trolle (arbl.).
Udmældt: Emilie Mønike (fra Faget).

GUTENBERG-KORET.

Generalforsamling afholdes Søndag den 2. Marts *Kl. 12.* STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag genoptages Sangøvelsen. Indmældelse i Koret modtages. Meddelelse ang. en forestaaende Koncert.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Alle Medlemmerne bedes møde til Generalforsamlingen paa Søfryd **Søndag Kl. 11½ præcis.** STYRELSEN.

ANNONCER

Middag eller **fuld Kost** hos en Kollega. Rosenborggade 5, 3. S. Opgang i Porten tv. *Jensen.*

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 7 MARTS 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Tilgangen til Tyskland er aabnet fra 9. Marts.

København, den 6. Marts 1902.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 16. Marts Formiddag Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Behandling af de til Delegeretmødet indleverede Forslag. 2. Arbejdernes gensidige Livsforsikring. 3. Køb af Aktier i et Bryggeri.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Vort Kontingent.

DET mest brændende Spørgsmaal indenfor Foreningslivet er utvivlsomt Kontingentet.

Der tales altid om det høje Kontingent. Men det er dog særlig de mindst lønnede Kolleger, der beklager sig. De mener, det er uretfærdigt, at de skal betale ligesaa meget som deres mere heldige Kolleger, der nu en Gang har faaet bedre Pladser. Og de beklager sig særlig, naar der er Udsigt til Kontingentforhøjelse.

Disse Anskuelser blev ogsaa fremsatte paa det sidste Delegeretmøde, da Kontingentforhøjelsen drøftedes. En Delegeret udkastede da — paa Foranledning af disse Udtalelser — Tanken om skala- eller procentvis Kontingentydelse.*

Der kunde imidlertid ikke tages Hensyn til dette Forslag, man blev ved det gamle og forhøjede Kontingentet for alle.

Dette Spørgsmaal er nu atter blevet aktuelt, idet Kollegerne i Aalborg paa en nylig afholdt Generalforsamling har taget Tanken op. De har i den Anledning nedsat et Udvalg, der paa en senere Generalforsamling skal forelægge Resultatet af sin Overvejelse.

Jeg vil haabe, at Resultatet af disse Overvejelser maa blive saa tilfredsstillende for Aalborg-Afdelingen, at den fremsætter Forslag om procentvis Kontingentydelse paa det forestaaende Delegeretmøde.

Min Mening er nemlig den, at denne Form for Kontingentydelse er den absolut heldigste og mest — demokratisk.

Man vil rimeligvis straks indvende, at det ikke kan lade sig udføre i Praksis, da det vil volde uoverkommeligt Arbejde. Desuden at det ikke er Retfærdighed mod de bedre lønnede Kolleger, da disse som Regel nyder mindst af Kasserne, men alligevel skulde betale det største Kontingent.

Til den første Paastand tillader jeg mig at udtale som min Mening, at det kan realiseres, naar blot Kollegerne har den rette Forstaaelse, som f. Eks. under Lock-out'en. Da viste i hvert Fald Københavnerne, at de kunde yde et procentvis Bidrag, endda efter *stigende Skala.*

* For at forebygge Misforstaaelse bemærkes, at der selvfølgelig kun kan være Tale om de Kasser, der hører ind under Forbundet.

Hensynet til de bedre lønnede Kolleger bliver maaske det vanskeligste Punkt at komme over, endskønt det efter min Mening maa synes selvfølgeligt, at den, der har den store Indtægt, bedre kan yde et stort Kontingent, end den Kollega, der er paa Minimallønnen, kan yde et lille. Men jeg kunde gaa med til, at man lod Nydelsen af Foreningens Goder (Arbejdsløshedsunderstøttelsen) blive tilsvarende Ydelsen af Kontingentet. Dette er ganske vist ikke fuldt ud demokratisk, men kunde det bidrage til at Reformen derved gennemførtes, skulde man ikke tage i Betænkning at gaa med dertil.

Ser man paa denne for os nye Idé i det Store og Hele, finder jeg ikke der er noget at betænke sig paa. Der er dog ingen af os, der synes det er urigtigt, at de mere velstillede i Samfundet betaler Skat i Forhold til deres Indtægter. Vi mener tvertimod, at har en Mand en stor Indtægt, da skal han betale en *større Procent* end dem med de smaa Indtægter. Men samtidig er vist alle enige om, at den Rige ikke bør have mere Ret til Samfundets Goder end den Fattige.

Jeg mener derfor, at vi bør tage denne Reform op til Drøftelse paany. Jeg takker Aalborg-Kollegerne, der har givet mig Anledning til at fremsætte mine Bemærkninger, og det er mit Haab, at denne vigtige Sag vil komme paa Dagsordenen til Delegeretmødet.

Den er saa nøje knyttet til Arbejdsløsheds-Reformen, at det forekommer mig, denne ikke kan løses uden en samtidig fornuftig og tilsvarende Ordning af Kontingentydelse.

X. X.

Arbejdsløsheds-Understøttelsen.

MAA jeg ganske kort svare s—k. i *Typ.-Tid.* Nr. 9:

Selvfølgelig kan Tal lyve, og opstillede Beregninger slaa fejl, men det er dog indlysende, at naar vore Delegerede mødes og begynder Forhandlingerne om ovenstaaende vigtige Sag, maa de have noget bestemt at gaa efter. Saa mange ledige maa der regnes med, saa højt kan vi gaa med Kontingentet, og herefter maa Understøttelsens Varighed og Størrelse afhænge. Slaar de opstillede Beregninger fejl enten i den ene eller anden Retning — ja, da maa et senere Delegeretmøde tage Bestemmelse om, hvad der saa skal gøres. Derfor holder vi jo Delegeretmøde hvert 3. Aar.

Vort Fag befinder sig ganske vist i en Overgangsperiode, der medfører et stort Tal af arbejdsløse, men netop derfor maa vore Bestræbelser indenfor Organisationerne være at bøde paa dette Onde i saa vid Udstrækning som muligt. Men dette sker sandelig ikke ved at lulle sig i søde Drømme om forventede Love fra Rigsdagen, »der med Pligten for Øje bør hjælpe den Klasse, der gør Samfundets Raaprodukter frugtbringende«, men kun ved at forøge vor Arbejdsløshedkasses Indtægter, saa den bliver i Stand til at hjælpe sine Medlemmer paa en mere fyldestgørende Maade, end Tilfældet er paa nuværende Tidspunkt.

At nedsætte Kontingentet til Reservefonden er ikke lystelig, men tror s—k, at en Kontingentforhøjelse af 25—30 Øre pr. Uge vil blive vedtaget? Det er vist meget tvivlsomt. — Men nu da Arbejdsløshedskassen nødvendigvis skal have større Indtægter, er der vel neppe anden Vej at gaa end at tage fra Reservefonden. Klarer vi Skærene til Nytaar og faar den nye Tarif for København uden Kamp, staar vi med en Reservefond stærkt op imod 70,000 Kr., hvilket vel tør kaldes ret respektabelt.

Hvorfor permanent Understøttelse skulde faa en uheldig Virkning, forstaar jeg ikke. I Virkeligheden har vi allerede en vedvarende Rejseunderstøttelse, idet Ekstrakasserne rundt omkring i Byerne yder de ikke-understøttelsesberettigede en ligesaa stor Hjælp, som de understøttelsesberettigede faar fra Forbundets Kasse. Om en Kollega vilde, kunde han ved at lægge sin Rute med en Smule Beregning rejse til sin

Dødsdag paa Ekstrakasserne. Men disse Ekstrakasser er en Skat, som særlig haardt falder paa Kollegerne i de smaa Byer, altsaa som Regel dem med de smaa Lønninger. — Et Eksempel illustrerer dette i høj Grad: I Odense med sine henimod 100 Medlemmer betales 5 Øre til Ekstrakassen pr. Uge; denne har hidtil klaret sig udmærket, (foruden den private Understøttelse, betaler den frit Natlogi til alle Rejsende, lønner Formanden med 10 Kr., Kvartalet, yder af og til Bidrag til Lokalforeningens Fester o. m. m.). I Nyborg med sine 15—20 Medlemmer har Ekstrakassens Kontingent været (er det maaske endnu) 20 Øre pr. Uge, og denne Kasse maa vist stadig kæmpe med Ebbe i Kassen, men dog er Minimallønnen et Par Kroner højere i Odense end i Nyborg.

En Udvidelse af Understøttelsen vil for flere Smaabyers Vedkommende betyde en Lettelse af det Ekstrakontingent, som de nu maa udrede.

Den 1. Marts 1902. h.—p.

Medlemmerne anmodes om at paasé og virke for, at der paa de forskellige Trykkerier bliver foretaget Hovedrengøring i Paasken. Det bedes meddelt Styrelsen, hvor dette **ikke** *sker, samt hvor lang Tid, der er hengaaet siden der sidst blev foretaget Hovedrengøring.*

STYRELSEN.

Disciplin.

Svar til Hr. Niels Hansen.

Hr. Niels Hansen er utilfreds med min Artikel om dette Emne i *Typ.-Tid.* Nr. 6. Dette undrer mig ikke; thi de senere Numre af vort Blad har vist, at Hr. N. H. er vanskelig at tilfredsstille.

At Artiklen kom i Bladet som Spidsartikel, er ikke min Fejl, men Redaktørens, der enten burde have indhentet Hr. Niels Hansens Tilladelse hertil eller dog i det mindste have sendt ham et Aftryk. I saa Fald havde Hr. N. H. mulig ikke misforstaaet min Artikel saa meget som hans Bemærkninger bærer Præg af at han har. Jeg har jo nemlig ikke tænkt paa at Medlemmerne skulde være Soldater i den Forstand, som Hr. N. H. tror; men hvad jeg mener er, *at Typograferne skal støtte deres Tillidsmænd paa Trykkerierne* og ikke modarbejde Styrelserne, naar vi vil søge at ordne Sagerne saaledes, at Tillidsmændene ikke bliver kastet paa Gaden som Tak for at have talt deres Kammeraters Sag overfor Firmaet. At det Personale, hvortil jeg sigtede, ikke gjorde deres Pligt i saa Henseende, skønt de havde givet deres Underskrift derpaa, det kalder jeg Mangel paa Disciplin. Naar Hr. Niels Hansen ikke kan være enig med mig heri, er det beklageligt, thi han kommer vistnok til at staa saa temmelig alene med sin Opfattelse.

Hr. N. H. kunde uden Skade have sparet sine Bemærkninger om »Tonen« og »Indholdet« samt om »det stygge Angreb paa en enkelt Mand«. Særlig det sidste er malplaceret, naar man véd, at samme Hr. N. H.s Protegé, hvis Navn for Resten ikke har været nævnt, har betegnet Styrelsernes Bestræbelser for at hjælpe paa Personalets Leddeløshed som »*Fiasko*«, hvilket Hr. N. H. dog maaske vil indrømme i dette Tilfælde var Personalets og ikke Styrelsens Skyld.

At være maalbevidste Soldater i Arbejdernes Armé er ingen Skam, men en bydende Nødvendighed i vore Dage. Lad dog ikke den Undtagelse blive en Regel, at man skal gaa omkring med foldede Hænder og himmelvendte Blikke, bedende Fadervor paa Timebetaling og nydende sin Frokost med Præken og Salmesang som Dessert.

28. Februar 1902. Laur. Jensen.

Et lille Brev »fra Svendborg au«.

I vor lille By har vi et Bogtrykkeri, som paa Grund af nogle Uoverensstemmelser har faaet det fæle Ord »Blokeret« paa sig. Indehaveren hjælper sig med nogle Piger, en Dreng og en fra Odense ankommen ung, smuk Herre, som var Medlem, da han kom til Byen, men er det ikke nu, idet han blev udnævnt til Faktor, da Trykkeriet blev blokeret.

Indehaverens Dreng blev forleden syg. Indehaveren gik til Politiet; det maatte Drengens Fader ogsaa gøre. Næste Dags Morgen blev Drengen fulgt paa Arbejde af en Betjent. Indehaveren venter sig en Mulkt for Overtrædelse af Lærlingeloven.

Forleden Dag stod der et Slagsmaal mellem to Herrer paa offentlig Gade; den ene var Bogtrykkeren, den anden var en Skomager. Bogtrykkeren slog det første Slag (en ordentlig Lussing). Det næste Slag »slaar« Politiet.

— — — I vor lille By har vi en selskabelig Forening »Gutenberg«. Den holdt Fest i Gaar, den 1. Marts, i Sangforeningen. Tilslutningen var stor, ca. 100 Deltagere (med Fremmede). Stemningen saavel ved Bordet som under Dansen til den lyse Morgen var fortrinlig. Der blev afsunget 6 Sange, af hvilke en (forfattet af L. Schou, Odense, smagfuldt udført efter flere Maaneders Fritidsarbejde af H. C. Nielsen, Fyens Centraltrykkeri) gjorde enorm Lykke. K. Knudsen, Folkebladet, havde haft et stort Arbejde med en i Aftenens Løb arrangeret Kotillons. I det Hele taget var der adskillige, som i Dagens Anledning havde udført et betydeligt Arbejde, der vidner om, at der endnu er noget, der hedder Interesse og Lyst nede ved det dejlige Svendborg Sund.

Endervarmed.

Den typografiske Forening

med Sygekasse

afholder sin

ordinære halvaarlige Generalforsamling

Søndag den 23. Marts, Form. Kl. 10 præcis

i **Rømersgade 22** (den store Sal).

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Generalforsamlingen begynder 1/4 Time efter den fastsatte Mødetid. Ændring til Lovenes § 17, stillet af Gund. Sørensen. 4. Opstilling af Funktionærer. 5. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

Styrelsen.

Hvorfor den 8. Marts?

8 Timers Arbejde, 8 Timers Frihed,
8 Timers Hvile.

Det lyder kønt fra en Talerstol, ser godt ud paa Prent: normal Arbejdstid i Forhold til Legemets Kræfter, styrkende Hvile til næste Dags Gerning, og Frihed til at udvikle Individet baade legemligt og aandeligt, at det kan følge med i Tiden. Det er gentaget i det uendelige, i Skrift og i Tale, vi har demonstreret for det 1. Maj (ganske vist stod de fleste af os paa Sætterierne, men det var dog vedtaget paa Generalforsamlingen), og langsomt har vi nærmet os Maalet; Arbejdstiden er bleven kortere, saa vi er blevne satte i Stand til at udvide vore Kundskaber, udvikle vort Legeme, at det bedre kan staa imod i Kampen for Tilværelsen; de økonomiske Kaar er forbedrede, vi kan ofre paa Kontoer som Undervisning, Hygiejne etc. — Men hvis man vil spørge en Maskinsætter (for at tage et Eksempel), der har Normalarbejdsdag, om han føler Forandringen og Fordelene ved at have Tid til at gøre Legemsøvelser, til at bade, nyde Undervisning, læse gode Bøger, høre Foredrag, gaa Ture i den fri Luft, have Tid til at faa Legemet ordentlig udviklet etc., vil man sikkert faa til Svar, »at man da er fri Mand og kan anvende sin Tid, som man vil. Det manglede bare, man skulde rende til Foredrag eller Gymnastik!« — Der er oprettet Folkeuniversitetsforeningen — men hvad siger det, at et Par Hundrede Mennesker besøger den, naar Tusinder har raabt paa den mere Frihed og den mere Hvile, at blive delagtig i al den Oplysning og faa Tid til at give Lemmerne Motion.

Der skal Frihed og Hvile til. Frihed først og fremmest til Motion, til at faa Legemet udviklet harmonisk. En Snedker, der staar ved Høvlebænken hele Dagen, vilde maaske sige, han faar Motion nok. Men hvad er det for Motion? En ensformig Bevægelse, der gør Legemet kantet og uskønt, derfor skal han have Modvægt i Legemsøvelser, der kan udvikle de øvrige Lemmer, ellers giver den ensformige Bevægelse ved Høvlebænken Skikkelsen et Præg i Holdning og Bevægelser, saa man straks ser, det er en Snedker. — Er der noget Fags Udøvere, der trænger til at faa rørt Lemmerne, saa er det min Sandten Typograferne. Der staar de hele Dagen stille ved Kassen uden Lejlighed til Bevægelse, det skulde være, naar der skal sættes en Kasse op, eller et Bogstav falder paa Gulvet, saa man bliver nødt til at bukke sig. — — I Guder, hvor ofte bukker et Menneske sig i vore Dage? — Og man skulde antage, disse Arbejdets oplyste Studenter rørte Lemmerne saa meget desto mere i — de 8 Timers Frihed; jeg tror, at hvis man undersøgte Typograferne ved Röntgens Straaler, vilde man gøre den uhyggelige Opdagelse, at de var *groede* sammen i Leddene. Der er en lille Flok — ak, saa lille —, som to Gange om Ugen samles i Prmlt. Ulrichs Gymnastiksal i City, hvor det gaar løs i Barre og Reck, i Klatretove, de farer som Kakerlaker over Hesten, det knager i Muskler og Sener — og naar de er færdige, saa ind i Styrtebadet og lade Vandet risle ned over de varme, dampende Legemer, ah! det gør godt, og nu ind og faa tørt Tøj paa. Hvor velgørende, man bliver et helt andet Menneske. Saa hjem til *Hvilen*, til Søvnen, ikke med den blytunge Træthed, som følger efter en anstrængende Arbejdsdag, men den velgørende Træthed, der giver en rolig, styrkende Søvn.

Lørdag den 8. Marts har de unge Sportsmænd indbudt til Fest i Citys Lokaler, Gymnastik, Boksning og Folkedanse — der bør være fuldt Hus, Billetterne skal rives bort — det var bedre, om det halve København fyldte Koncert-Palæet, naar Københavns Typografer viste Ungdommens Lege og Øvelser. Tag med, I Unge, I, som skal løfte Arven i Fremtiden, I, den kommende Slægt, der skal nyde Frugterne af det Arbejde, som de, der gik forud for Jer, har udført, I, der skulde nærme Jer det Ideal, som næredes af de »Gamle«, der duknakkede, skrutryggede, med blege, indfaldne Ansigtstræk, svage, vaklende Ben,

sled sig op i den 10—12 Timers lange Arbejdsdag! Tag med, I ærværdige, graanede Repræsentanter for det gamle System, fryd Jer ved Synet af de slanke, smidige Legemer, de raske, lynsnare Bevægelser, de flammende Øjne — fornem de Bølger — Bølger af Liv, der slaar Jer i Møde! Og alle I letklædte Skabninger med udækkede Arme og bølgende Barme, kom hid, naar de to Køn kommer sammen, stuvende fuldt skal der være, og der bør være Roser. C. C.

Ved et Dags Dato hos Hr. Kasserer J. F. Møller foretaget Kasseeftersyn fandtes en Beholdning af 28,113 Kr. 86 Øre; deraf i Obligationer 26,100 Kr., i Landmandsbanken 1646 Kr. 29 Øre og i Kontanter 367 Kr. 57 Øre, hvilket var stemmende med Bøger og Bilag.

København, den 23. Februar 1902.

H. C. NIELSEN. JUL. ANDERSEN.

Den typografiske Forenings Hovedkasse (stiftet 12. Juni 1869).

2. Halvaar 1901.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Juli 1901	....	..	25629	70
Medlemsbidrag	3051	20		
Indskud	18	»		
Renter af 10,000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	175	»		
— - Sparekasse-Indskud	242	7		
Maskeraden 1901. Fra Bud Møllers Bo: Uhævet Provision 60.00				
— — Uhævet Begravelseshjælp 119.57				
— Indbetalte Restancer 167.50				
— Solgt en Revysang 0.10				
	347	17		
Lock-out-Bidrag	32	50		
Indkomne Mulkter ved Biblioteket	1	15		
			3867	9
Refunderet Lokaleleje (Trykkerforeningen og Enkekassen)	15	»		
— Porto		59		
			15	59
			29512	38

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Fast Understøttelse	21	»		
Husleje	305	16		
Tryksager	193	12		
Tillidsmandsunderstøttelse	54	63		
Formandshonorar	500	»		
Godtgørelse for Arbejdsspild	56	80		
Kassererhonorar	300	»		
Budløn	513	16		
Inventarium	134	»		
Biblioteket	33	20		
Fagskoleuddannelse	9	»		
Stiftelsesfesten (Provision)	13	22		
Administrationsudgifter	96	51		
Leje af Lokaler til Møder og Sammenkomster	160	87		
Telefon og Telegrammer	63	85		
Bidrag til de Arbejdsløses Fond	300	»		
Bidrag til Folkeuniversitetsforeningen	25	»		
Gave til Børnenes Kontor	50	»		
Medhjælp ved Forretningsførelsen	44	40		
Maskeradens Overskud til Hjælpekassen	220	16		
— — - Gutenberg-Koret	220	4		
— — - Arbejdsløse ved Juletid: Den t. For.	220	4		
Haastrups Gæld	48	15		
Adresse til Den typografiske Trykkerforening	20	»		
En Palmekrans til Deckers Kiste	16	»		
Bladhold	18	48		
Tilgodeskrevet Møllers Bo i Provision af Maskeraden 1901	60	»		
Diæter til Delegerede	29	76		
			3726	55
Beholdning den 31. December 1901	....	..	25785	83
			29512	38

Status den 31. December 1901.

Aktiver.			*Passiver.*		
Beholdning den 31. Decbr. 1901:			Skylder til Faktor Brusen for Danske Typ. Organisat. Hist.	Kr. 100.00	
Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 10000.00		— - Overretssagfører Johansen	- 50.00	
Sparekasse-Indskud	- 15000.00		Udgifter ved Voldgiftsretten 1901	- 10.22	
Kontant	- 785.83		Arbejdernes Fællesorganisation, Administrationsudg. 1901	- 16.38	
		Kr. 25785.83			- 176.60
16 Andele i Social-Demokraten	Kr. 192.00		Formue den 31. Decbr. 1901		- 29375.79
Biblioteket	- 945.00				
Inventarium	- 1760.00				
		- 2897.00			
Restancer: Medlemsbidrag	- 61.20				
— Indskud	- 30.00				
Biblioteket: indkomne Mulkter o. s. v.	- 1.25				
Dansk Arbejderbank, Renter	- 118.60				
Landmandsbanken, Renter	- 38.20				
Udestaaende Restancer for Billetter fra Karnevalet 1901:					
a. A. M. V. Møllers Dødsbo Kr. 179.68					
b. Et Medlem - 10.50					
	- 190.18				
Tilgode i A. M. V. Møllers Dødsbo for opkrævet Kontingent	- 22.15				
Vald. Haastrups Gæld	- 48.15				
Danske Typografers Organisationshistorie	- 359.83				
		- 869.36			
		Kr. 29552.39			Kr. 29552.39

Medlemsantal den 31. December 1901: **903.**

Typograf-Tidende.

2. Halvaar 1901.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø
Annoncer	258	03		
Abonnement	68	»		
Bladsalg	1	90		
			327	93
Underskud	....	..	2550	34
			2878	27

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Trykning af Nr. 27—52	2151	46		
Indenbys Distribution	218	73		
Udenbys —	166	14		
Redaktionshonorar	150	»		
Ekspeditionshonorar	100	»		
Budløn og Nytaarsgratialer	28	50		
Ætsninger	45	»		
Porto (Red. 11.56, Eksped. 3.88)	15	44		
Bladhold	3	»		
			2878	27

Status den 31. December 1901.

Aktiver.		*Passiver.*	
Diverse Debitorer:			
Annoncerende	Kr. 13.59	Formue den 31. Decbr. 1901	Kr. 13.59

Det frivillige Fond for Arbejdsløse.

1. Juli — 31. December 1901.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Juli 1901			440	61
Indsamlet i frivillige Bidrag:				
Juli: I København	419	50		
— Udenfor København	48	96		
			468	46
August: I København	528	76		
— Udenfor København	30	90		
			559	66
September: I København	478	01		
— Udenfor København	126	80		
			604	81
Oktober: I København	590	09		
— Udenfor København	114	05		
			704	14
November: I København	510	»		
— Udenfor København	63	25		
			573	25
December: I København	518	63		
— Udenfor København	55	73		
			574	36
Den typografiske Forening	....	..	300	»
De kvindelige Trykkeriarbejderes Forening	....	..	50	»
Renter af Sparekassen	....	..	4	75
			4280	04

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Udbetalt til Arbejdsløse:				
Juli: I København	569	»		
— Udenfor København	60	»		
			629	»
August: I København	834	»		
September: do.	679	»		
Oktober: do.	540	»		
November: do.	811	»		
December: do.	720	»		
			3584	»
Kassebeholdning den 31. December 1901	....	..	67	04
			4280	04

Den typografiske Forenings Forbundsafdeling (stiftet 1. Januar 1893).

Aaret 1901.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Ordinært Kontingent	19941	50		
Ekstraordinært Kontingent	26	50		
Tilbagebetalte Rejselaan	65	»		
Andre Indtægter	78	»		
			20111	»
			20111	»

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Rejseunderstøttelse	1787	50		
Understøttelse paa Stedet à 1.75 daglig	2997	75		
— — à 1.25 —	6566	25		
— — à 0.75 — for kv. Trykkeriarb.	1148	25		
Reservefondsunderstøttelse	572	04		
Rejselaan	17	»		
Sygeunderstøttelse	46	95		
Andre Udgifter	800	10		
			13935	84
Oversendt til Hovedkassen i Kolding	....	..	6175	16
			20111	»

Den typografiske Forenings Sygekasse (Mænd og Kvinder).

Stiftet 1. April 1792. Statsanerkendt 1. Juni 1898.

Aaret 1901.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1901	....	..	4157	99
Medlemsbidrag	21753	45		
— af ydende Medlemmer	9	»		
Rente af Sparekasse-Indskud	216	6		
Indtægt ved Tuberkelsyges Kur i Landophold	239	»		
Statstilskud for Aaret 1900	7020	12		
Refunderet Hospitalsbetaling, 1 Mand i 39 Dage à 0.60	23	40		
Refunderet Udlæg til Speciallæger	8	»		
			29269	03
			33427	02

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 370 Mænd i 6702 Dage à 2.00	13404	»		
— — - 5 Kvinder i 127 — à 2.00	254	»		
— — - 17 Mænd i 138 — à 0.60	82	80		
— — - 143 Kvinder i 2958 — à 0.60	1774	80		
			15515	60
— p. Hospital - 55 Mænd i 1596 — à 1.40	2234	40		
— — - 3 — i 65 — à 0.60	39	»		
— — - 25 Kvinder i 632 — à 0.60	379	20		
— — - 1 Kvinde i 4 — à 1.40	5	60		
— p. Sanatoriet - 1 — 51 — à 0.60	30	60		
			2688	80
Betalt for 49 Mænds Ophold paa Sygehus i 1218 Dage à 0.60	730	80		
— - 2 Mænds — - — i 59 — à 1.00	59	»		
— - 19 Kvinders — - — i 591 — à 0.60	354	60		
— - 31 Børns — - — i 706 — à 0.30	211	80		
— - 2 Mænds — - — i 20 — à 0.70	14	»		
			1370	20
Bind, Bandager, Vagthold etc. under Sygehusophold	....	..	307	47
Barselhjælp	....	..	666	»
Lægehonorar	4777	50		
— til Speciallæger	362	»		
			5139	50
Medicin til Arbejdsløse	8	79		
Tryksager	162	84		
Formandshonorar	500	»		
Honorar til Styrelsen	200	»		
Kassererhonorar	800	»		
Medhjælp ved Forretningsførelsen	33	30		
Administrationsudgifter	626	33		
Udgifter ved Tuberkelsyges Kur i Landophold	1273	90		
Bidrag til De samvirkende Sygekasser	10	»		
Haastrups Gæld	112	30		
			3727	46
Beholdning 31. Decbr. 1901	....	..	4011	99
			33427	02

Status den 31. December 1901.

Aktiver.

Beholdning den 31. December 1901:		
Aktier i Vejlefjord Sanatorium for Brystsyge	Kr.	500.00
Sparekasse-Indskud	-	2500.00
Kontant	-	1011.99
	Kr.	4011.99
Statstilskud (kalkuleret)	Kr.	7552.69
Rente af 500 Kr. Aktier i Vejlefjord Sanatorium	-	1.00
Restancer: Medlemsbidrag à 35 Øre ugenlig	-	325.85
— — à 15 - —	-	63.30
— af et ydende Medlem	-	1.00
Haastrups Gæld	-	112.30
	-	8056.14
	Kr.	12068.13

Passiver.

Skylder til Hospitaler for Okt. Kvartal 1901	Kr.	352.90
— - Læger for —	-	1419.00
	Kr.	1771.90
Formue den 31. Decbr. 1901	-	10296.23
	Kr.	12068.13

Statistik over Medlemsantal 1901.

	Nydende Medlemmer					Æresmedlemmer og Medlemmer med hvilende Medlemsret
	Ubemidlede		Bemidlede (optagne i Kassen inden 12/4 92)		Ialt	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder		
Medlemsantal d. 1. Januar 1901	1026	449	»	»	1475	10
Antal Medl. opt. i 1901	183	66	»	»	249	1
Tilsammen...	1209	515	»	»	1724	11
Antal Medl. udtr. i 1901	95	18	»	»	113	1
— — døde i 1901	4	6	»	»	10	»
Tilsammen...	99	24	»	»	123	1
Medlemsantal d. 31. Decbr. 1901	1110	491	»	»	1601	10
	1601		»			

Statistik over Sygeligheden i 1901.

	Antal Syge	Antal Sygedage		
		i Hjemmet	paa Sygehus	Ialt
Ubemidlede og bemidlede Mænd	387	6840	1661	8501
— - — Kvinder	148	3085	687	3772
Tilsammen...	535	9925	2348	12273
Medlemmernes Børn	31	»	706	706
Ialt...	566	9925	3054	12979

Den typografiske Forenings Hjælpekasse (stiftet 1. April 1898).

Aaret 1901.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1901	....	..	2768	53
Medlemsbidrag	7729	30		
Indskud	10	»		
Bidrag af Rolfs Legat	140	»		
Rente af Obligationer	17	50		
— - Sparekasse-Indskud	46	80		
Honorabelt Bidrag	24	»		
Modtaget Hovedkassens Overskud af Maskeraden 1901	220	16		
			8187	76
			10956	29

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp til 4 Mænd à 3.00 daglig	336	»		
— - 382 — à 1.00 —	8040	»		
— - 5 Kvinder à 1.00 —	131	»		
Kassererhonorar	300	»		
Haastrups Gæld	48	15		
			8855	15
Beholdning den 31. Decbr. 1901	....	..	2101	14
			10956	29

Status den 31. December 1901.

Aktiver.

Beholdning den 31. December 1901:		
Obligationer	Kr. 1000.00	
Sparekasse-Indskud	- 500.00	
Kontant	- 601.14	
		Kr. 2101.14
Inventarium	Kr. 410.00	
Dansk Arbejderbank, Renter	- 4.08	
Landmandsbanken, —	- 1.31	
Restancer: Medlemsbidrag	- 145.95	
Indskud	- 8.00	
Bud Haastrups Gæld	- 48.15	
		- 617.49
		Kr. 2718.63

Passiver.

Formue den 31. Decbr. 1901 ..... Kr. 2718.63

Den typografiske Forenings Ligkasse (stiftet 1754).

Aaret 1901.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø
Beholdning den 1. Januar 1901	....	..	27815	90
Medlemsbidrag	6440	75		
Rente af 19000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	665	»		
— - Sparekasse-Indskud	302	83		
			7408	58
			35224	48

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Begravelseshjælp (3 à 300.00, 2 à 200.00, 1 à 150.00, 5 à 140.00, 2 à 120.00, 2 à 100.00, 1 à 50.00	2640	»		
Tryksager	162	89		
Kassererhonorar	300	»		
Formandshonorar	500	»		
Mrdhjælp ved Forretningsførelsen	33	30		
Administrationsudgifter	342	08		
Haastrups Gæld	32	08		
			4010	35
Beholdning den 31. Decbr. 1901	....	..	31214	13
			35224	48

Status den 31. December 1901.

Aktiver.

Beholdning den 31. December 1901:		
Obligationer	Kr. 19000.00	
Sparekasse-Indskud	- 11500.00	
Kontant	- 714.13	
		Kr. 31214.13
Dansk Arbejderbank: Renter	- 81.78	
Landmandsbanken: —	- 26.34	
Restancer: Medlemsbidrag	- 134.65	
Bud Haastrups Gæld	- 32.08	
		- 274.85
		Kr. 31488.98

Passiver.

Formue den 31. Decbr. 1901 ..... - 31488.98

Kr. 31488.98

Den typografiske Forenings Legatformue.

Aaret 1901.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1901:				
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	8000	»		
Berlings — , — —	6000	»		
Cortnums — , — —	6000	»		
Eibeschütz' — , — —	1000	»		
Schlesingers — , Kontant	15	60		
			21015	60
Renter:				
Rolfs Legat, 8000 Kr. à 3½ pCt.	280	»		
Berlings — , 6000 - à —	210	»		
Cortnums — , 6000 - à —	210	»		
Eibeschütz' — , 1000 - à —	35	»		
Schlesingers — (Kapitalen tilhører Mos. Trossamf.)	15	60		
			750	60
			21766	20

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Udbetalt Legatunderstøttelse:				
Rolfs Legat, til Hjælpekassen for Aaret 1901	140	»		
— — , - Legatarer —	140	»		
Berlings — , - — —	210	»		
Cortnums — , - — —	210	»		
Eibeschütz' — , - — —	35	»		
Schlesingers — , - — for Aaret 1900	15	60		
			750	60
Beholdning den 31. Decbr. 1901:				
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	8000	»		
Berlings — , — —	6000	»		
Cortnums — , — —	6000	»		
Eibeschütz' — , — —	1000	»		
Schlesingers — , — —	15	60		
			21015	60
			21766	20

Status den 31. December 1901.

Aktiver.

Beholdning den 31. December 1901:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	8000.00
Berlings — , — —	-	6000.00
Cortnums — , — —	-	6000.00
Eibeschütz' — , — —	-	1000.00
Schlesingers — , Kontant (Kapitalen tilh. Mos. Trossamf.)	-	15.60
	Kr.	21015.60
	Kr.	21015.60

Passiver.

Schlesingers Legat til Legatar	Kr.	15.60
Formue den 31. December 1901	-	21000.00
	Kr.	21015.60

København, 5. Februar 1902. V. BERGENHOLZ.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskaber er af undertegnede Revisorer gennemgaaet og befundet rigtige.

Aaret 1901 udviser et Overskud i Hovedkassen paa 4330 Kr. 80 Øre, Sygekassen et Underskud paa 146 Kr., Hjælpekassen et Underskud paa 667 Kr. 39 Øre, Ligkassen et Overskud paa 3398 Kr. 23 Øre; Forbundsafdelingen et Overskud paa 6175 Kr. 16 Øre. Den samlede Formuefremgang har saaledes i Aarets Løb været Kr. 13,090 80 Øre.

Ved Kassebeholdningens Optælling den 28. Februar 1902 fandtes i samtlige Afdelinger en Beholdning af 80,731 Kr. 53 Øre.

Da der fra 1. Januar 1902 til Dato har været en Merudgift af . . . . . 3455 - 29 -

skulde Kassebeholdningen den 31. December 1902 være . . . . . 84,186 Kr. 82 Øre, hvilket er i Overensstemmelse med ovenstaaende Regnskaber og samtlige Bøger og Bilag. Merudgiften fremkommer saaledes: Hovedkassen: Underskud 417 Kr. 36 Øre, Forbundet: Overskud 455 Kr. 92 Øre, Sygekassen: Underskud 2918 Kr. 97 Øre, Hjælpekassen: Underskud 638 Kr. 91 Øre, Ligkassen; Overskud 133 Kr. 63 Øre, Legatafdelingen en Merudgift af 15 Kr. 60 Øre.

Sparekassebøger og Obligationer eftersete. Ligeledes er Regnskaberne for Juleuddelingen og Det frivillige Fond revideret og Beholdningen eftersat.

København, den 28. Februar 1902. ANTON ANDERSEN. EMANUEL PEDERSEN. H. MADSEN-SKOU. M. GERCKE.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typ. Trykkerforening

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 2. Marts. Til Dirigent valgtes CARL HANSEN og til Sekretær ALB. MICHELSEN.

FORM. (Laur. Jensen) aflagde Beretning: Hvad der særlig havde karakteriseret det forløbne Halvaar, var naturligvis 25 Aars Jubilæet, der var fejret under stor Deltagelse fra alle Sider, undtagen fra Medlemmerne, der kun i forholdsvis ringe Antal deltog i Festen. Blandt de ved denne Lejlighed mod Foreningen viste Opmærksomheder maa særlig nævnes Gaven fra Forbundet, de to Trykkerballer, der fæstede paa Banneret, er et smukt Insignium for vort Fag. Festskriftet vi udgav, vakte ogsaa megen Opmærksomhed, saavel blandt Medlemmerne, som i Pressen. Det uddeltes jo gratis til Medlemmerne, som derved har faaet en ringe Erstatning for den store Udgift Foreningen har maattet afholde ved Skriftets Trykning. Skriftet var jo blevet lidt større end Meningen var, men det havde været vanskeligt at begrænse Stoffet mere. Omtalte det nye Banner, som vi endelig efter 25 Aars Forløb havde faaet ved Offer fra Medlemmerne og Kassen. Banneret var blevet et Samlingsmærke, hvorunder Trykkerne med Stolthed kunde marschere saavel i Glæde som i Sorg. Vor Forening havde bidraget til Oprettelse af en Læsestue for de Arbejdsløse, hvilken havde været til megen Nytte for disse. Taleren omtalte forskellige Trykkeriforhold, der havde nødvendiggjort Foreningens Indskriden, bl. a. var Tillidsmændene et Sted blevet opsagte fra deres Pladser, uden at Personalet havde sagt noget herimod. Arbejdsløsheden havde jo i det forløbne Halvaar været usædvanlig stor, saa at Forbundets Arbejdsløshedskasse i Aar gav et Underskud paa over 3000 Kr., hvilket betyder en Ekstraudskrivning for vort Vedkommende af over 300 Kr. Karnevalet havde i Aar været usædvanligt vellykket, hvilket særligt skyldes Sangforeningen »Edvards Minde«s udmærkede Assistance. Omtalte sluttelig, at Foreningen havde mistet et af sine gamle, trofaste Medlemmer, Chr. Hansen, som blev den første vort Banner fulgte til Jorden. Hans gode kollegiale Optræden sikrer, at hans Minde bevares imellem Medlemmerne. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig. — TORP søgte at forsvare Kihls Personales Stilling. — Beretningen godkendtes.

KASSEREREN (V. Stephensen) gennemgik Regnskabet, som enstemmigt godkendtes. — VILH. JENSEN aflagde Faneregnskabet; af Foreningens ca. 220 Medlemmer havde 142 ydet deres 2 Kr. hver; dette Regnskab godkendtes ligeledes.

Understøttelse til P. Brusen og Enkerne efter Samuelsen og Kaiser vedtoges.

KIEFER anbefalede og bad Medlemmerne stemme for efterfølgende Resolution:

»Idet Generalforsamlingen anerkender Betydningen af, at alle Trykkere staar i deres Organisation, tilsiger den Styrelsen sin kraftigste Støtte, naar der foretages Skridt til at faa alle Trykkerne ind i vor Organisation. Generalforsamlingen opfordrer Styrelsen til at samarbejde med Den typografiske Forening paa dette Omraade.«

STEPHENSEN kunde nok stemme for denne Resolution, men troede ikke, det vilde gavne stort; noget lignende var jo vedtaget i Den typ. Forening og dog viste det sig, at der stod Folk udenfor, som Sættere saavel som Trykkere ganske rolig stod og arbejdede sammen med. — DAHLQUIST kunde anbefale Resolutionen, da Tiden førte hen herimod; vi havde jo desværre endnu Arbejdere, der ikke havde faaet Forstaaelse af at være i deres Forening, noget andet var, om det lod sig gøre netop nu. — FORM. vilde ligeledes anbefale Kiefers Resolution, men det skulde jo heller ikke gærne være saadan, at vi tvang Kollegerne ind i de »Nyes« Rækker, men i Trykkernes virkelige Fagforening. — TORP mente, at man absolut burde støtte denne Resolution, men hvorledes vilde man stille sig overfor Faktorer. Spørgsmaalet havde jo været fremme paa sidste Delegeretmøde, men blev slaaet ihjel. — KIEFER: Ganske rigtig havde Spørgsmaalet været fremme paa sidste Delegeretmøde, men Provinsianerne kunde den Gang ikke gaa med til noget saadant. Faktorer, troede Taleren nok, burde staa frit. — Resolutionen vedtoges enstemmigt.

Styrelsesvalg. — MICHELSEN ønskede ikke Genvalg. — Følgende Kandidater foresloges til Funktionærposterne: Til Formand: LAUR. JENSEN, til Styrere: JENS LARSEN, ALB. SØRENSEN og PRIEME, til Revisorer: O. HANSEN og ALB. MICHELSEN og til Voldgiftsretten: K. KIEFER og V. JENSEN.

Forslag fra Styrelsen om Købet af en Aktie i Arbejdernes Bryggeri iudledes af FORMANDEN med nogle anbefalende Udtalelser, hvorefter KIEFER gav nogle Oplysninger om Københavns Malteri og Hvidtølsbryggeris Stilling i Fortid og Nutid. Hvis vi vilde have en Aktie maatte den købes nu, senere vilde der ingen Aktietegning blive og anbefalede indtrængende at købe Aktien. — SØRENSEN anbefalede paa det bedste Styrelsens Forslag, der var ingen Mening i stadig at smide Kapital paa Kapital i Kapitalismens bundløse Gab. — H. OLSEN stillede Forslag om at se Tiden an og vente med at købe Aktie til Bryggeriets endelige Salg og CHRISTIANSEN mente ikke, man burde sætte Præmie paa Øldrikning. — Styrelsens Forslag vedtoges og Kiefer valgtes som Repræsentant.

Det vedtoges at give Styrelsen Fuldmagt til at stille Forslag paa det kommende Delegeretmøde.

Eventuelt. — VIGGO HANSEN mente Forsamlingen burde give d'Hrr. Dahlquist og Laur. Jensen en Tak for det store Arbejde, der var nedlagt i Jubilæumskriftet. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig. — FORM. takkede til Slut de afgaaede Funktionærer d'Hrr. Alb. Michelsen og Johs. Torp for deres store Arbejde i Foreningens Tjeneste. — Generalforsamlingen hævet.

Derefter afholdt **Typografiske Trykkeres Ekstrakasse** Generalforsamling.

FORM. (Viggo Hansen) aflagde Beretning, omtalte Agitationen, der var ført for at faa alle Trykkere ind i Kassen; der stod desværre endnu en Snes Stykker udenfor. Medlemsantallet var nu 190. Lovene bliver vi sikkert nødsaget til at ændre, særlig § 6 maatte forandres. — Beretningen godkendtes.

KASSEREREN (V. Stephensen) aflagde Regnskabet. Kassebeholdningen er nu 556 Kr. 49 Øre mod 821 Kr. 35 Øre forrige Halvaar. — Godkendtes.

De Afgaaende: Formand VIGGO HANSEN og Revisorerne VILH. JENSEN og OSCAR HANSEN genvalgtes ved Akklamation. — Generalforsamlingen hævet. A. M.

Typografernes Sangforening

afholdt Lørdag den 22. Februar ekstraordinær Generalforsamling til Behandling af Lovudvalgets Lovforslag. Dirigent: ALB. AUENER, Sekretær: O. J. OLSEN.

Skønt Udvalgets Forslag kun indeholdt faa nye Punkter, fremkaldte disse dog af og til en ganske livlig Diskussion. Blandt de nye Paragrafer kan nævnes en, som ganske vist aldrig har været savnet, fordi de mindre gode Elementer sjældent har søgt til Sangforeningen, men som man mente for alle Tilfældes Skyld burde staa der, nemlig at »hvis et Medlem paa Grund af ukollegialt Forhold udelukkes af en af de faglige Organisationer, kan han ikke være Medlem af Sangforeningen, saa længe hans Forhold ikke er ordnet.« — Endvidere blev Kontingentet, som jo gennem mange Aar har været stabilt, paa Formandens Forslag forhøjet til 75 Øre maanedlig for aktive Medlemmer. — Paa Lørdag Aften genoptager Foreningen efter Aarsfesten sine Øvelser. For Kolleger, som har Lyst til at indtræde i Koret, er det et udmærket Tidspunkt at gøre dette, da Grundlaget nu lægges til næste Vinters Koncerter.

Roskilde Lokalforening

afholdt Fredag den 28. Februar ekstraordinær Generalforsamling. Dagsordenen var: Valg af Hovedrevisorer til Aarsregnskabet samt Lokalforeningens Stilling til den tiltagende Arbejdsløshed indenfor Faget. Til Hovedrevisorer valgtes C. E. CARLSEN og ALBERT NIELSEN. Til Suppleant valgtes TH. CARLSEN. — Det vedtoges at hvert af Lokalforeningens Medlemmer skulde betale et Ekstrakontingent af 25 Øre hver Uge til vore Arbejdsløse. Kontingentet er i Forvejen 1 Kr. 10 Øre, indbefattet den private Understøttelseskasse, og det er saaledes nu blevet 1 Kr. 35 Øre. Det udtaltes paa Generalforsamlingen, at vi arbejdende bør efter bedste Evne støtte arbejdsløse Kolleger, og at muligvis dette vilde virke hen til, at andre Lokalforeninger Landet over vilde følge vort Eksempel. W. P.

Esbjerg Lokalforening

afholdt ekstraordinært Møde Lørdag den 1. Marts. I Anledning af Afstemningsresultatet over Esbjerg-Sagen vedtog man, at Pengene straks skulde betales. Det vedtoges yderligere at støtte den frivillige Fond med 25 Kr. Dermed har Afdelingen i Vinter ydet 100 Kr. til Fonden. Dernæst diskuteredes nogle Lovændringer, som man agter at indsende til det forestaaende Delegeretmøde. Sluttelig valgtes et Udvalg til at forberede en lille Festlighed for Afdelingens Medlemmer.

SEKRETÆREN.

Nær og Fjærn.

Jubilæum. Onsdag den 12. Marts har vor Kollega, F. F. NIELSEN, arbejdet i 25 Aar som Typograf hos O. C. Olsen & Co. Han har i disse Aar ved sin Dygtighed i Faget og ved sin Hjælpsomhed overfor sine Kolleger, saavel yngre som ældre, forstaaet at gøre sig almindelig afholdt og derved skabt sig en stor Vennekreds, der sikkert paa denne Dag vil kappes om at ønske Jubilaren til Lykke, ligesom hans Kolleger hos O. C. Olsen & Co. alt har forberedt sig paa at gøre Dagen saa festlig for ham som mulig og bl. a. agter at foranstalte et Gilde til Ære for ham den 27. ds. (Skærtorsdag).

Rettelse til Afstemningslisten. *Varde* Lokalafdeling har afgivet 4 Ja-Stemmer i Esbjerg-Sagen, men er i Listen anført som Nejstemmende. Hovedresultatet bliver derved 483 Ja, 149 Nej.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej har denne Gang været særlig heldig i Valget af det Stykke, der spilles. »Russerinden« har for mange Aar siden været spillet i København med Fru Schwartz-Nielsen i en af Hovedrollerne. Paa Arbejdernes Teater, som hver Søndag Aften for fuldt Hus opfører denne lystige Komedie, er det en Skuespillerinde fra Provinserne, Fru LERCHE, der udfører denne Rolle. Stykket spilles helt igennem fortrinlig, og man fortryder ikke at have tilbragt en Aften i Arbejdernes Teater.

Nordisk Boktryckarekonst Nr. 2 for Februar 1902 er udkommet og indeholder forskellige interessante Ting.

Tidsskriftet er i Aar af den svenske Stat blevet tildelt en Opmuntringspræmie paa 1000 Kr. til fortsat Udgivelse af Fagskriftet.

Arbejdsanvisningskontoret,

Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Kontortid 12½—2. Telefon 4331.

Til Kontoret har meldt sig:

Sættere til enhver Branche, **Trykkere, Punkterersker, Paalæggersker** (saavel til **Bog-** som **Stentryk**, saavel til **Hurtigpresse** som til **Diegeltrykpresser**). **Arbejdsmænd**, Elever.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	3.60	Overført...	126.69
Aftenbladet	9.50	Kihl	1.25
Aug. Andersen	1.80	Langkjær	1.65
Agrardagbladet	2.60	Leisner	1.29
Allers Trykkere	1.40	Carl Lund (mandl. og kvl.)	1.00
do. kv. Trykkeriarb.	1.55	Luno (pCt.-Bidrag)	6.13
Bagge	6.60	do. Ekstra Bidr. (Ny & Gl.)	6.00
Berlingske	32.00	Holger Meyers Trykkere	0.50
Birch	1.55	do. Sættere	0.75
Bording	4.25	Missionstrykkeriet	5.70
Bøhm	0.50	Mohr & Co.	0.50
Calberg jun.	0.25	S. L. Møller (mandl.)	1.20
Centraltrykkeriet	2.70	do. kv. Trykkeriarb.	0.10
do. kv. Trykkeriarb.	1.40	Nationaltidende	16.48
J. V. Christensen	0.50	Nielsen & Lydiche	3.00
Christtreu	1.35	do.	2.90
Citytrykkeriet	1.15	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	6.90
I. Cohen	4.50	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.35
N. Cohn	5.00	Rasmussen & Olsen	2.00
Ekspresstrykkeriet	1.94	Rigsdagen	4.00
Fehlhaber	0.30	Rom	1.00
Graphic	1.00	Schultz' Sættere	4.10
Græbe	11.15	do. Trykkere	1.40
Wilh. Hansen	2.00	do. Bidrag fra Rejsekassen	20.00
J. Henriksens Sættere	2.25	Schønberg & Hartvig (mdl.)	0.75
Henningsens Sættere	0.40	do. kv. Trykkeriarb.	1.40
Hoffensberg	3.00	Sivertsen	1.00
Hoffmanns Sættere	0.60	Soc.-Dem. (56. B.)	7.15
Hohlenberg	2.20	Thieles Sættere	1.60
Axel Holm	3.80	do. Trykkere	2.95
Fred. Jensen	3.00	do. kv. Trykkeriarb.	1.20
Henrik E. Jensen	0.60	Thomasen	0.75
Jordan	1.50	Trier (Sætt., Trykk. og kvl.)	5.70
Jørgensen & Co.	8.20	Truelsen	1.60
do. kv. Trykkeriarb.	0.35	Valentin & Lund	2.65
Kassererkontoret	1.00	Vort Land	2.90
Keller	1.20	Weiss	1.50
Overføres...	126.69	Ialt...	248.04

Endvidere diverse Bidrag: Bogtr. J. Fischmann 10.00, Kolding Lokalafdel. 6.35, Thv. Thomsen 1.00, Philipsen (Rigsdagen) 1.00, en Krans (V. H. 0.50, L. A. 0.50) 1.00, F. G. 2.00, Emilie G. 0.50, Ejnar G. 0.50, C. E. Jensen 1.00, Ringsted Lokalafdeling 7.05 + 0.75, ialt 7.80, ÷ 2: 4.00, Brønderslev Lokalafdel. 5.17, Aarhus do. (Demokraten 6.00, Folkebladet 5.00, Amtstid. 3.50, Mammen 1.80, Backhausen 0.75, S. P. Jensen 0.25, Dam-Christensen 0.25), ialt 17.55, Kolding Lokalafdel. 6.35, Hjørring do. 6.00, Horsens do. 7.50; tilsammen Kr. 325.76.

Kassebeholdningen var d. 26. Febr.	Kr.	4.10
Indtægt 26. Febr.—4. Marts	Kr.	325.76
Udgift 26. Febr.—4. Marts	»	185.20
Kassebeholdningen er d. 4. Marts	»	144.66
Merindtægt 26. Febr.—4. Marts	»	140.56
	Kr.	4.10

Den 4. Marts 1902. V. BERGENHOLZ.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 25. Februar.

1. Meddelelser gaves om en Del administrativt afgjorte Sager, som bifaldtes.

2. Et Medlem, som staar med et forfaldent Laan, har forlangt sin Bog for at gaa paa Rejse. Lokalformanden forespørger, om Bogen maa udleveres. — Nej, faar han Arbejde bliver Bogen at tilstille vedk. Lokalformand.

3. Medlemmerne Nr. 407 og 1331, henholdsvis af Aalborg og Aarhus, tilstodes 4 Uger ekstra Sygehjælp.

4. Aalborg Lokalfmd. forespørger, hvorledes Understøttelsen p. St. beregnes for et Medlem, der har nydt 27 Dages Underst. à 1.75, derefter betalt Kontingent i 53 Uger. — Enten 43 Dage à 1.75 eller 70 Dage à 1.25 efter Vedk. eget Valg.

5. Et tidl. Medlem, der er slettet i Københ. for Restance af 18 Kr., har anmodet om Optagelse i Hjørring Lokalafd. — Maa betale Restancen og 4 Kr. Indskud, alt for saa vidt han ikke har andre Synder paa Samvittigheden.

6. Paa given Foranledning vedtoges det at meddele Red. af *Typ.-Tid.*, at Opslag af ny Medlemmer ikke maa forsinkes, men maa optages i først udkommende Nr. af Bladet.

7. I Anledning af nogle Lægers Beregning af Underskrift paa Sygeblanketterne med 2 Kr. pr. Underskrift, vedtoges det at reklamere, idet de fleste Læger, naar de overhovedet tager Betaling for Underskrifter, kun beregner sig 50 Øre pr. Underskrift i Henhold til Vedtagelse i Lægekredsforeningerne.

8. En lang Række af Tarifsager refereredes og behandledes. Det fremgik heraf navnlig, at man rundt omkring søgte at smøge udenom Lærlingeskalaen og at man endog anvendte Mindreaarige til Heldagsarbejde, hvilket er i absolut Strid med Fabriksloven.

9. Stemmesedlerne fra alm. Afstemning i Esbjerg-Sagen og Sagen om Sygekassens Statsanerkendelse optaltes. Der var afgivet ialt 675 Stemmesedler. I *Esbjerg-Sagen* stemte *483 Ja* mod 143 Nej, 43 svarede »St. ikke«. Esbjerg-Afdelingen skal saaledes selv betale den af Afdelingens Holdning den 1. Maj 1901 resulterede Voldgiftsretssag med Kr. 106.08. For Sygekassens Statsanerkendelse stemte 66, imod stemte *586;* 23 »St. ikke«. Statsanerkendelse er altsaa forkastet. Samtlige Afdelinger med Undtagelse af Bogense havde afgivet Stemmesedler.

Samtidig med Offenliggørelsen af disse Afstemningsresultater vedtoges det at udstede Kundgørelse om, at Forslag til Behandling paa Repræsentantmødet i April saa vidt muligt maa indsendes til Forretningsudvalget til *den 15. Marts.*

10. En Beretning fra det internationale Sekretariat toges til Efterretning.

11. Formanden meddelte, at De samvirkende Fagforbund har udskrevet et Ekstrabidrag af 15 Øre ugenlig i Anledning af Søfyrbøderstrejken. Dette udredes af Reservefonden. — Til Efterretning.

12. Warberg gav Meddelelse fra Repræsentantmødet i Fagskolen for Boghaandværk. — Til Efterretning.

13. Til Sæde for Hovedrevisionen for de kommende to Halvaarsregnskaber valgtes *Roskilde.* Meddelelse herom sendes til Lokalafdelingen, der foretager Valg af to Hovedrevisorer og 1 Suppleant.

HVIDTFELDT.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 27. Februar. Frav. med anm. Forfald JOHANSEN og MØLLER.

Arbejdsforholdene i Ferslews Bladsætteri drøftedes og Beslutning toges i Sagen. — Der forelaa et Tilbud om Køb af en Ejendom i Nørrevoldgade. Det vedtoges at undersøge Forholdene og raadføre sig med Overretssagfører O. Johansen. — Angaaende Køb af Aktier i Arbejdernes Livsforsikring og i et Bryggeri førtes en længere Debat; man blev enige om at sætte disse to Punkter paa Dagsordenen ved den ekstraordinære Generalforsamling den 16. Marts og at indbyde et Medlem af De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg til at være disponibel med eventuelle Oplysninger om disse Foretagender. — Lærlingesagen fra Ludvig Jørgensen indankes for Voldgiftsretten. — Da Justitsminister Alberti havde nægtet Sanktion paa den af Borgerrepræsentationen vedtagne Sundhedsvedtægt, vedtoges det at rette en Henvendelse til Kommunalbestyrelsen desangaaende. P. N.

Taksigelse.

Herved bringer jeg min hjærteligste Tak for den store Deltagelse, der vistes ved min afdøde Mand, Typograf Carl Lauritz Jørgensens Jordefærd, ligesom jeg udtaler en dybtfølt Tak for al den Velvilje og Medfølelse, der under hans langvarige, smærtelige Sygeleje er udvist imod ham og mig fra alle Sider, ikke mindst fra hans Principaler og hans Kolleger, og som har været os til stor Trøst og i høj Grad bidrog til at mildne og lindre den Afdødes sidste Timer.

ANNA JØRGENSEN,
født Fristrup.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra Kl. 7½—8½.

Styrelsesmøde Søndag den 9. Marts, Kl. 10 pr. i Walkendorffsgade 22, 3. FORM.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Thorvald Carlo Olaf Christensen, udl. ⅓ 1902 hos Jordan (arb. s. St.). I S. L.: Sætterlærling Georg Vald. Jacobsen (Enevoldsen & Andersen). Fred. Clausens Hustru Oline Elisabeth.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1132, Carl S. Bahnson-Lassen (Keller) fra Rejse. 1384, Viktor Emanuel Drasbæk (Rigsdagen) fra Rejse.

Bortrejste: (S. H. L.) 1910, Paul L. Schmidt (O. C. Olsen) til Malmø i Pl. 2668, Jens P. Jensen (arbl.) paa Rejse.

Udslettede for Restance: (S. L.) Sætterlærling Carl Frd. Petersen, Paalæggerskerne Louise Carla Larsen og Marie Stephensen. (S. H. L.) Alf Seidelin Nielsen (udenfor Faget). (L.) Enke Laurine S. Nielsen, Bogtrykker Oluf Andreas Olsen og Hustru Anna Sophie.

Udmældte: Stereotypist Alfred Henningsen (overg. til anden Livsstilling). Bogtrykker Axel M. Hoff.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.,* aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Kolding, C. O. Madsen, f. T. Askov Højskole, udl. i Sorø Amtstid. i Slagelse ¹/₁₁ 1901 (har aflagt Svendeprøve for offenl. Komm.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Kolding, 2866 (Den t. F.), O. A. Haltzmann fra Rejse i Plads. Esbjerg, 1447, Johan Vilh. Hovedskou fra Varde i Pl. Randers, 1000 (Verb. d. B.), Fritz Baumgarten fra Rejse (Randers Venstreblad). Aarhus, 1465, Anton M. Andreasen (arbl.). Hjørring, 1343, Eiler Kloster (Vends. Tid.).

Bortrejste: Thisted, 1480, Georg J. Nielsen til Pl. i Kbhvn. Esbjerg, 1493, Peter Viby Pedersen (arbl.). Nakskov, 1162, H. L. Madsen (arbl.) til Ærøskøbing (Svendborg). Vejle, 1432, Henrik Larsen til Pl. i Næstved og 1268, Andr. Joh.s Petersen til Pl. i Odder.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nyt Medlem: Dagmar Vermuth (Kihls Trykkeri).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Sangøvelse. Meddelelse angaaende Prøver paa Raadhus-Koncerten. Bestemmelse af Paasketuren. Assemblé 22. Marts.

GUTENBERG-KORET.

Søndag Kl. 11: Prøve til **Aarskoncerten. Ingen maa udeblive.**

ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugl. hos Foreningens Bud. *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 14 MARTS 1902 XXIX AARGANG

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 16. Marts Formiddag Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Behandling af de til Delegeretmødet indleverede Forslag. 2. Arbejdernes gensidige Livsforsikring. 3. Køb af Aktier i et Bryggeri.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Den vedvarende Understøttelse af Arbejdsløse.

Hvad det første Aars Resultat beviser.

SIDEN Tanken om *uafbrudt* Understøttelse til Arbejdsløse først blev fremsat i *Typ.-Tid.* for 2¼ Aar siden (Nr. 49 for 1899, umiddelbart før Delegeretmødet) er der jo skrevet i Snesevis af Artikler om denne betydningsfulde Opgave – foruden de mange bevægede Generalforsamlinger, Udvalgsmøder, Konferencer osv., som Den typ. Forening har deltaget i.

Een Ting har saa godt som *Alle* været enige om, nemlig dette: at det var en stor og smuk Opgave og et Spørgsmaal, der fortjente den alvorligste Overvejelse, for at man kunde faa undersøgt, om Tanken lod sig gennemføre i Praksis.

Ved Konferencen den 28. April forrige Aar paa Hotel »Bellevue« i København mellem Forbundsstyrelsen, de forskellige Foreningers Styrelser og det af Den typ. Forening valgte Arbejdsløshedsudvalg viste det sig umuligt at faa Ledelserne til at gaa med til Forslaget om permanent Understøttelse ved obligatorisk Ydepligt — om ikke just af principielle, saa af formelle Grunde (man mente et Delegeretmøde var det rette Forum, hvad Udvalget forøvrigt ikke bestred).

Den typ. Forening — der ved forskellige Generalforsamlinger med stort Flertal havde krævet Sagen gennemført, eventuelt for Hovedstadens Sætterforening alene — forlangte nu Arbejdsløshedsudvalgets Forslag (der oprindelig var tænkt gennemført for hele Dansk Typografforbund) sat under almindelig Afstemning i Den typ. Forening. Dette skete, men Forslaget faldt den Gang med 96 Stemmers Majoritet (ca. 300 for, ca. 400 imod). Aarsagen hertil maa først og fremmest tilskrives Ledelsernes Modstand og deres Opfordring om at vente til det kommende Delegeretmøde, foruden den bekendte Beslutning af et tidligere Delegeretmøde om — af Hensyn til en Centralisation — at forhindre Oprettelsen af specielle Kasser indenfor Forbundets Foreninger. Denne Beslutning *svinebandt altsaa de forskellige Hovedforeningers Udvikling for et bestemt Tidsrum.* De 400 Nej-Stemmer ved hin Afstemning kan derfor ikke opfattes som afgivne af Medlemmer, der er Modstandere af *Principet* i uafbrudt Understøttelse, men maa — efter alt at dømme — særlig tilskrives denne uheldige, fremskridtsspærrende Bom, Odense-Delegeretmødet havde sat for de enkelte Foreningers Udvikling og Trivsel.

Nu skal vi atter have Delegeretmøde og saa kan denne reaktionære Beslutning jo ikke gøre Skade længere. Man tør da forvente, at ikke blot Medlemmernes store Flertal baade i København og i Provinsbyerne, men ogsaa vore Ledere, vil være med til at gøre de Arbejdsløses Fond, der nu i over et Aar har udfoldet en stor og betydningsfuld Virksomhed, til et *lovfast* Led i vor Understøttelsesmaade til Arbejdsløse.

De Arbejdsløses Fond (den frivillige Indsamling) blev dannet efter en Generalforsamlings Beslutning den 3. Februar 1901 samtidig med Arbejdsløshedsudvalgets Nedsættelse. Indsamlingen begyndte den 15. Februar og Indtægten har i det forløbne Aar andraget 7576 Kr. 28 Øre foruden 1000 Kr. fra Den typ. Forenings og 500 Kr. fra Dansk typ. Forenings Hovedkasser, tilsammen Indtægt 9076 Kr. 28 Øre. Tænker man sig de 1500 Kr., som Hovedkasserne har tilskudt, holdt udenfor Beregningen, saa er der i det første Aar ydet af Medlemmerne til Fonden *gennemsnitlig 145 Kr. 70 Øre pr. Uge*, medens Udgiften har været 161 Kr. 92 Øre pr. Uge eller 16 Kr. 22 Øre større end Indtægten. De 1500 Kr. fra Hovedkasserne har altsaa været brugt til at dække det ugentlige Underskud.

Man vil altsaa se, at **den permanente Understøttelse nu er en urokkelig Kendsgerning i vort Fag** — øjensynlig for Alle — og ikke længere et Tankeeksperiment. Denne Understøttelsesmaade har nu i over et Aar (uagtet en hidtil ukendt stor Arbejdsløshed i Faget) *staaet sin Prøve* — trods det, at Indsamlingen er sket ved *frivillige* Bidrag! Dette vil med rene Ord sige, at et *Mindretal* af Forbundets ca. 2200 Medlemmer frivilligt har taget de Byrder paa sig, der *burde* bæres i Fællesskab.

Havde Fællesstyrelserne akcepteret det Forslag, Arbejdsløshedsudvalget stillede ved Konferencen paa Hotel »Bellevue« i Fjor*, *saa havde »de Arbejdsløses Fond« nu ikke staaet med en tom Kasse, men* (med den givne Understøttelse) **haft et Overskud af 4—5000 Kr.** Selvfølgelig var Hjælpen til de Arbejdsløse saa ikke bleven 3, 4 og 5 Kr. pr. Uge, men 5 à 6 Kr., og *endda havde vi faaet et godt Overskud.*

Se, dette er Forskellen paa frivillig Indsamling og obligatorisk Kontingentpligt!

Arbejdsløshedsudvalgets oprindelige Forslag vilde bringe en ugentlig Indtægt af ca. 240 Kr. fra hele Forbundet, medens Forsøget med den frivillige Indsamling kun har bragt en Indtægt af 145 Kr. 70 Øre pr. Uge i det forløbne Aar — *altsaa kun noget over Halvdelen.*

Skylden for dette Resultat ligger først og fremmest hos Ledelserne, der i sin paa dette Omraade ufattelige Kortsynethed myrdede det Forslag, Udvalget i sin Tid stillede.

— — —

Da Forslaget nu paany er indsendt til Styrelsen for at forebringes Delegeretmødet, saa vil det altsaa blive behandlet paa Den typ. Foreningens Generalforsamling paa Søndag den 16. Marts (*ikke* den 23.) i Rømersgade 22. Undertegnede rette derfor en indtrængende Anmodning til alle Medlemmer (baade Venner og eventuelle Modstandere af vedvarende Understøttelse gennem obligatorisk Ydepligt) om at møde paa Søndag. Det forløbne Aar har bevist Forslagets Gennemførlighed — *nu skal der handles!*

København, den 8. Marts 1902.

NIKOLAUS WENDT. P. BERENDT. P. J. MICHAELSEN.
NIELS HANSEN. VILH. WARTENBERG.

Bristede Illusioner.

AK, de skønne, spildte Ord! udbrød jeg uvilkaarlig, da jeg i Spidsen af *Typ.-Tid.* Nr. 9 læste den lakoniske Meddelelse fra Forretningsudvalget: ». . . . at det for Øjeblikket ikke lader sig gøre at foretage en Centralisation«.

Hvad ligger der i disse Ord? Dette, at det, der er sat saa meget ind paa, talt saa meget om, skrevet saa meget for, nu er smuldret hen, vejret Lort, for sikkert aldrig mere at slaa Rod.

Og hvorfor? Ja, derom kan der vel være delte Meninger, men Hovedaarsagen ligger deri, at de Mænd, der til en Begyndelse var Sagens Forkæmpere, i det lange Løb er blevne trætte og tilsidst aldeles ligegyldige for Enhedstanken. Nu har man ved den foretagne Afstemning over Sygekassespørgsmaalet fundet en kærkommen Anledning til at skrinlægge det, som man i Aaringer arbejdede for, skrinlægge det, som man paa Mødet i Odense for næppe 4 Aar siden talte varme, begejstrede Ord for, døde det, som man vedtog **skulde** blive til Virkelighed. — Fred med det da!

Men lad os saa sige det rent ud. Hvorfor endda stikke en Ende ud til fremdeles at hale i, hvad Forretningsudvalget gør, idet det siger, at »man gør rettest i at regne med den nuværende Organisationsform, i al Fald for den nærmeste Fremtids Vedkommende«.

Illusionerne *er* bristede, Arbejdet *er* spildt — hvorfor saa ikke sætte et stort Punktum?

* Dette Forslag gik ud paa at paaligne Medlemmerne et Ekstrakontingent efter stigende Skala saaledes: Provinsmedlemmerne under 20 Kr. i Ugeløn: 5 Øre ugentlig, fra 20—25 Kr.: 10 Øre, over 25 Kr.: 15 Øre. — Københavnske Medlemmer (Trykkere og Sættere) et ugentlig Kontingent paa 10, 15, 20 og 25 Øre pr. Uge for Lønninger paa henholdsvis *under* 28, 33, 38 og *over* 38 Kr. — De kvindelige Medlemmer af Forbundet 5 Øre mere end hidtil pr. Uge.

Ved denne Ordning vilde Provinskollegerne fritages for den Skat, de smaa Ekstra-Rejsekasser paa en uretfærdig Maade bebyrder mange Lokalforeninger med. I København er Ekstrakasserne paa Arbejdsstederne jo nu ophævede som overflødige.

Men er Forudsætningerne for en Sammenslutning saaledes ikke mere til Stede, saa mener jeg, at Beslutningen om at afholde Repræsentant- og Delegeretmøde er falden til Jorden af sig selv. Centralisationen var det Spørgsmaal, der skulde holdes Møde om — den er strandet, ergo ogsaa *Vedtagelsen* om Mødet.

Ganske vist er senere det store Arbejdsløshedsspørgsmaal skudt frem, men jeg anser det dog ikke for nødvendigt, at Foreningen sætter sig i saa store Udgifter, som Afholdelsen af et saadant Møde medfører, for at debattere et Paradeforslag om livsvarig Arbejdsløshedsunderstøttelse. Ikke mener jeg, at man skal lade haant om de Arbejdsløse — tværtimod! — de skal hjælpes, men derfra og saa til at ville gennemføre noget uigennemførligt er et overmaade stort og skæbnesvangert Spring.

Jeg skal ikke fremsætte Forslag om, hvorledes dette store og vigtige Spørgsmaal skal finde sin Løsning, men mener, at et Forslag i den Retning fra rette Vedkommende nok maa kunne afgøres ved almindelig Afstemning, naar det udsendes til Debat i Afdelingerne, og lad saa de Arbejdsløse faa den Sum, Mødet vilde have kostet. W. JACOBSEN.

Den typografiske Forening
med Sygekasse
afholder sin
ordinære halvaarlige Generalforsamling

Søndag den 23. Marts, Form. Kl. 10 præcis
i **Rømersgade 22** (den store Sal).

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Lovændringer: Til § 17: »Generalforsamlingen *skal* begynde et Kvarter efter det averterede Klokkeslet.« (Stillet af Gundorf Sørensen). Styrelsen foreslaar, at 2. Stykke i § 3, der lyder saaledes: »*Til at varetage Kassererens Forretninger i dennes Forfald vælges i Marts Maaned en Vicekasserer.*«, udgaar. Vedtages Forslaget, bliver der, som Følge deraf, Redaktionsændringer at foretage i § 3 (3. og 8. Stykke) samt i Sygekassens Love §§ 21 og 22 (2. og 3. Stykke). 4. Opstilling af Funktionærer. 5. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

De afgaaende Funktionærer er: Formand: P. LAURITZEN, Styrelsesmedlemmer: OSCAR JOHANSEN, N. P. NIELSEN og RENÉ-LASSEN, Revisorer: ANT. ANDERSEN, EM. PETERSEN og GERCKE, samt 3 Kontrahenter: OSCAR JOHANSEN, F. K. MADSEN og VICTOR PETERSEN.

STYRELSEN.

Den ekstraordinære Generalforsamling

i Den typ. Forening paa Søndag har saa mange vigtige Punkter paa Dagsordenen, at man sikkert kan gøre Regning paa, at Medlemmerne vil indfinde sig saa talrigt, at Rømersgades Festsal næppe vil kunne rumme de mange Typografer. Det første og vigtigste Punkt paa Dagsordenen er naturligvis Forslagene til Delegeretmødet, og blandt disse vil navnlig Arbejdsløsheds-Spørgsmaalet komme til at indtage en første Rangs Plads; men foruden dette findes der ogsaa andre Punkter paa Dagsordenen, som er i Stand til at kunne fange Medlemmernes Interesse. Vi nævner i saa Henseende blot Punktet om Arbejdernes Livsforsikrings-Selskab, hvor Generalforsamlingen vil have at træffe Bestemmelse om, hvorvidt det er formaalstjenligt, at Den typ. Forening tegner Andele i dette Foretagende, eller om man som hidtil skal lade private, kapitalistiske Livsforsikringsselskaber være eneraadende med Hensyn til Tegning af saadanne Forsikringer. Til dette sidste mener vi absolut Nej. Efterhaanden som det er gaaet mere og mere op for Arbejderne, hvor nødvendigt det er, at man sikrer sig baade i den ene og den anden Retning, er man ogsaa kommen i Tanke om det urimelige i, at Arbejderne lod sig forsikre i private Foretagender. Lige saa godt som vi har forsikret os i Sygekasser, Ligkasser, Arbejdsløshedskasser o. s. v., maatte man kunne starte et Livsforsikrings-Selskab, hvor Overskudet kunde tilfalde os selv, og ikke, som Tilfældet er nu, gaa i de enkelte Kapitalisters Lommer. I Fællesorganisationens Repræsentantskab blev denne Tanke taget op til Overvejelse og Resultatet af disse Overvejelser er i Korthed dette, at de organiserede Arbejdere absolut bør skride til Dannelsen af et saadant Selskab. I disse Dage er der til alle Fagorganisationer og Sygekasser udgaaet Opfordring om at tegne Andele. Saasnart der er tegnet 500 Forsikringer, med en samlet Forsikringssum paa mindst 200,000 Kr., træder Selskabet i Virksomhed. Af de udsendte Statuter skal vi til Oplysning for Medlemmerne blot nævne § 4:

Selskabet tegner Forsikringer: I. Uden Helbredsattest. a. Livsforsikring med Udbetaling ved den Forsikredes Død. b. Livsforsikring med Udbetaling ved den Forsikredes Død eller ved Udløbet af senest det fyldte 60 Aar. Uden Helbredsattest kan der tegnes Forsikringer paa et Beløb af fra 200—1500 Kr. II. Med Helbredsattest kan de samme som under Ia og b nævnte Forsikringer tegnes, dog skal Forsikringssummerne her være paa fra 1501—5000 Kr. III. Opsat Udbetaling.

Som man sér, er der rigeligt Stof til Behandling paa den ekstraordinære Generalforsamling.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	1.50	Overført	81.72
Aftenbladet	4.75	Luno (1 pCt.-Bidrag)	5.90
Aug. Andersen	1.80	do. Ekstra-Bidr. (Ny & Gl.)	5.75
Allers Sætt. & Galvanoplast.	7.80	Holger Meyers Sættere	1.00
do. Trykkere	1.00	do. Trykkere	0.50
do. kv. Trykkeriarb.	0.85	Mohr & Co.	0.50
Bagge (mandl.)	5.90	S. L. Møller (mandl.)	1.65
do. (kvindel.)	0.55	do. kv. Trykkeriarb.	0.20
Birch	0.80	Nationaltidende	16.05
Bording	4.85	Nielsen & Lydiche	3.35
Bøhm	0.75	B. Nielsen	3.00
Calberg jun.	0.25	O. C. Olsen & Co.s Sætt. og Trykkere	6.10
J. V. Christensen	0.50	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.85
Christtreu	1.20	Politiken	16.60
Citytrykkeriet	1.25	Qvist & Co.	2.10
Eksprestrykkeriet	1.84	Rasmussen & Olsen	1.85
Fehlhaber	0.30	Rigsdagen (Gl. Foren.)	4.30
Graphic	0.50	do. (Ny do.)	1.75
Græbes Sættere	6.50	Rom	1.00
Henningsens Sættere	0.60	Rosenberg	0.25
Hoffensberg	2.75	Schouw & Co.	0.50
Hoffmanns Sættere	1.20	Schultz' Sættere	5.90
Axel Holm	2.10	do. Trykkere	1.55
Henrik E. Jensen	4.00	Schønberg & Hartvig (mdl.)	0.75
Jørgensen & Co.	5.75	do. kv. Trykkeriarb.	1.25
do. kv. Trykkeriarb.	0.25	Soc.-Dem. (57. B.)	7.55
Ludv. Jørgensen	5.15	Thieles Sættere	1.50
Kassererkontoret	1.00	do. Trykkere	2.60
Kihls Sættere	1.75	do. kv. Trykkeriarb.	1.10
Knudtzon	2.55	Thomasen	0.75
Kristeligt Dagblad	4.10	Truelsen	1.80
Københavns Sættere	3.50	Valentin & Lund	1.50
Langkjær	0.50	Vort Land	2.90
Leisner (1 pCt.)	2.63	Weiss	2.25
Carl Lund (mandl. og kvl.)	1.00		
Overføres	81.72	Ialt	188.32

Endvidere diverse Bidrag: Esbjerg Lokalafdel. 25.00, Kallundborg Lokalafdeling 12.35, Ejnar Bruselius 0.50, Rønne Lokalafdeling 18.60, A. R. P. Petersen (P. Petersen) 0.50, Ribe Lokalafdeling 3.00, ÷ 3: 4.00, Roskilde Typografer 6.37; tilsammen Kr. 258.64.

Kassebeholdningen var d. 5. Marts		Kr. 144.66
Indtægt 5.—11. Marts	Kr. 258.64	
Udgift 5.—11. Marts	» 198.20	
Kassebeholdningen er d. 11. Marts	» 205.10	
Merindtægt 5.—11. Marts	» 60.44	
		Kr. 144.66

Den 11. Marts 1902. V. BERGENHOLZ.

Om Arbejdsløshedshjælpen i Udlandet.

Væsenligst efter »Jahresbericht des Schw. Typographenbundes für das Jahr 1900« af L. CHR. NIELSEN.

BERGENHOLZ skrev ved en Lejlighed — for ikke saa længe siden — at »Tal gør Folk klogere«. Dette er uden Tvivl rigtigt. Hvorfor skulde ellers Staten, Kommunerne, Foreninger, private Mennesker osv. ofre saa meget for at faa saa fuldstændigt statistiske Oplysninger om alle mulige Forhold mellem Himmel og Jord, som det er dem muligt? Ved Siden af Statistiken — eller maaske rettere Haand i Haand med denne — søger man altid, for at give Bevisførelsen yderligere Kraft, at meddele saa mange Oplysninger fra beslægtede Forhold i Udlandet, som det er muligt at skaffe, da disse Oplysninger jo altid og under alle Omstændigheder har sin Interesse.

At medtage *Danmark* mener jeg ikke er nødvendigt, da Enhver selvfølgeligt let kan gøre Jævnførelserne.

Endnu skal blot tilføjes, at man selvfølgelig ogsaa andre Steder — end de her anførte — i Udlandet giver Arbejdsløsheds- og Rejsehjælp, ligesom at det har sket, at man tilfældigt har maattet forhøje denne eller nedsætte Karenstiden, t. Eks. i London 1900 paa Grund af den store Arbejdsløshed.

100 Centimer = 1 Frcs. = 72 Øre — 100 Pf. = 1 Mark = 89 Øre — 100 Heller = 1 østrigsk Krone = 75 Øre.

Land: Forbundets Navn og Hovedsæde:	Bestemmelser om:	Understøttelse til: Arbejdsløse paa Stedet:	Understøttelse til: Arbejdsløse paa Rejse:	Andre Olysninger (se Noteiegnene):
Romansk Schweiz: Fédér. des typographes de la Suisse romande. *(Lausanne)*	Karenstid:	1 Aar.	—	[1] Mindste Understøttelse 1 Francs. [2] Paa samme Udbetalingssted udbetales dog blot Understøttelse med 26 Ugers Mellemrum.
	Understøttelsens Størrelse:	1 Francs 50 Centimer daglig.	Pr. Kilometer 5 Cent.[1]	
	Understøttelsens Varighed:	56 Dage.	Uindskrænket[2]	
Tysk Schweiz: Schweiz. Typographenbunde. *(Bern)*	Karenstid:	75 Uger.[1]	13 Uger.	[1] For tilrejsende Medlemmer af andre Forbund 26 Uger, saa vidt de dèr ere berettigede; Understøttelse udbetales ikke for mindre end 6 Dage. [2] Nyudlærte, som har betalt 1 Uges Kontingent til Forbundene i Romansk Schweiz, Elsass-Lothringen og Østrig, faar samme Understøttelse.
	Understøttelsens Størrelse:	2 Fr. 50 Cent. pr. Dag.	1 Fr. 25 Cent. pr. Dag.[2]	
	Understøttelsens Varighed:	42 Dage.	Uindskrænket (?)	
Tyskland: Verband der deutschen Buchdrucker. *(Berlin)*	Karenstid:	I. 75 Uger[1] II. 100 — III. 150 — IV. 750 —	I. 6 Uger. II. 75 —	[1] For tilrejsende Understøttelsesberettigede er Tiden blot 26 Uger.
	Understøttelsens Størrelse:	I. Mark 1.25 II. — 1.50 III. — 1.50 IV. — 1.50 daglig.	I. Mark 1.— II. — 1.25 daglig.	
	Understøttelsens Varighed:	I. 10 Uger II. 10 — III. 20 — IV. 40 —	280 Dage.	
Elsass-Lothringen: Verband der Elsass-Lothringischen Buchdrucker. *(Strassburg)*	Karenstid:	Som i Tyskland.	Som i Tyskland.	
	Understøttelsens Størrelse:			
	Understøttelsens Varighed:			
Østrig: Verband der Vereine der Buchdrucker und Schriftgiesser und verwandter Berufe Oesterreichs. *(Wien)*	Karenstid:	52 Uger i Arbejde.[1]	13 Uger.[2]	[1] For tilrejsende understøttelsesberettigede Medlemmer fra et i Gensidighed staaende Forbund 26 Uger. Nyudlærte erholder straks Rejsehjælp selv om de ikke har betalt i 13 Uger.
	Understøttelsens Størrelse:	Kronen 2 pr. Dag.	Kronen 1.20 pr. Dag.	
	Understøttelsens Varighed:	91 Dage.	180 Dage.	
Ungarn: Verein der Buchdrucker und Schriftgiesser Ungarns. *(Budapest)*	Karenstid:	52 Uger.[1]	13 Uger respektive 1 Uge.	[1] Ogsaa i Ungarn gælder 26 Ugers Karenstid for understøttelsesberettigede Udlændinge.
	Understøttelsens Størrelse:	Kr. 10 for ugifte — 14 — gifte om Ugen.	Kronen 1.20 daglig.	
	Understøttelsens Varighed:	12 Uger pr. Aar.	180 Dage.	
Rumænien: Gutenberg, Soc. generala de ajutor reciproc a lucr. atortip. din Rom. *(Bukarest)*	Karenstid:	1 Aar.[1]	—	[1] Heraf 1 Uge i Rumænien. [2] Kun for Udlændinge.
	Understøttelsens Størrelse:	12 Francs ugenlig.	10 Francs i Bukarest[2]	
	Understøttelsens Varighed:	10 Uger.	1 Gang aarligt.	
Bulgarien: Bulgarsko typografsko denzestvo. *(Sophia)*	Karenstid:	52 resp. 26 Uger.	—	[1] Sandsynligvis — ligesom i Rumænien — 1 Gang aarligt.
	Understøttelsens Størrelse:	1½ Francs daglig.	7 Francs for Rejsen igennem Bulgarien.	
	Understøttelsens Varighed:	10, resp. 15 Uger.	—[1]	
Finland: Finska Typografförbundet (Suomen Kirjaltajaliiton) *(Helsingfors)*	Karenstid:	—	?	[1] Hvor stor Understøttelsen er véd jeg ikke. I Følge Forbundets Regnskaber for Aar 1900 var den samlede Udgift i 122 Poster ialt 1,032 finske Mark 85 Pennige. (Af de Rejsende var 8 Udlændinge).
	Understøttelsens Størrelse:	Yder ej.	?[1]	
	Understøttelsens Varighed:	—	?	
Sverig: Svenska Typografförbundet *(Stockholm)*	Karenstid:	26 Uger.	26 Uger.	[1] De første 60 Dage. [2] De næste 30 Dage. [3] Det er en frivillig Sag om Medlemmerne ville nyde deres Hjælp som Arbejdsløsheds- eller Rejsehjælp i de første 90 Dage. Forbundet yder ethvert Medlem, som bevislig har Plads, fri Rejse, ligesom ethvert gift Medlem paa Forbundets Regning kan flytte med Familie; denne sidste Understøttelse afskrives dog i Arbejdsløsheds- eller Rejsedagene; der udbetales ikke højere Beløb end Vedkommende har Ret at nyde Understøttelse. Efter 26 Ugers Betaling er han dog atter berettiget til 180 Dages Understøttelse paa samme Vilkaar.
	Understøttelsens Størrelse:	60 Dage Kr. 2.—[1] 30 — - 1.50[2] om Dagen.	1 Krone om Dagen.	
	Understøttelsens Varighed:	90 Dage.	90 resp. 180 Dage.[3]	

Skærtorsdag

afholder

Gutenberg-Koret

sin aarlige

KONCERT OG BAL

i Studentersamfundets Festsal

(Nørregade 9)

med Assistance af d'Herrer **Ernst Høeberg** og **Max Freuler** samt Frkne. **Marie Olsen, Ellen Meinung** og **Elisabeth Nielsen.**

Korets Dirigent: Hr. KARL LARSEN.

Se det udførlige Program.

Bal til Kl. 4.

Billetter à 50 Øre til Koncerten faas hos Korets aktive og passive Medlemmer samt hos Budet, Hr. A. E. JENSEN.

Baltegn à 50 Øre for en Herre og *50 Øre* for en Dame løses i Salen umiddelbart efter Koncerten.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 10. Marts. Alle mødt.

Det vedtoges enstemmig at anbefale Generalforsamlingen at tegne 2 Aktier à 500 Kr. i Arbejdernes Bryggeri »Stjernen«. Endvidere vedtog et Flertal indenfor Styrelsen at anbefale at tegne 5 Aktier à 200 Kr. i Arbejdernes Livsforsikring. — De afgaaende Funktionærer paa den kommende ordinære Generalforsamling er: Formanden (P. Lauritzen), Styrelsesmedlemmerne Johansen, N. P. Nielsen og René Lassen, 2 Revisorer og Vicekassereren. — Det vedtoges at foreslaa Generalforsamlingen, at Vicekassereren udgaar af Lovene, da man mener, at Posten er bleven overflødig efter at man har faaet en selvstændig Formand. — Der forelaa en Skrivelse fra et i Enkekassen nedsat Udvalg om at Samarbejde for at opnaa, at Enkekassen overgaar til Den typ. Forenings Begravelseskasse. Styrelsen ønskede, inden den tog Stilling til Spørgsmaalet, at erholde bestemte Forslag desang. fra Udvalget. — Der toges Beslutning ang. meget lave Lønninger (Minimalløn) paa forskellige Trykkerier. — Det vedtoges paa Foranledning, at Foreningens Bud i Fremtiden udbringer Sygepengene og herfor erholder det hidtil givne Vederlag. — En Forespørgsel fra Trykkeriarbejderne, om de kan blive optagne i Sygekassen, besvaredes benægtende, da de ikke i Forvejen er Medlemmer af nogen af Forbundets Afdelinger. — Der gaves Bemyndigelse til at raadføre sig med en Arkitekt ang. eventuel Køb af en Ejendom paa Nørre Boulevard. O. J.

Ekstraordinært Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato hos Kassereren, Hr. V. Bergenholz, foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn, fandtes Beholdningerne at være:

Obligationer	Kr. 51,000.00
Sparekassebøgerne	- 28,600.00
Kontant Beholdning	- 579.06
	Ialt Kr. 80,179.06

Endvidere er Beholdningerne i Bespisningen og »Det friv. Fond« m. m. eftersete.

København, den 11. Marts 1902.

M. GERCKE. ANTON ANDERSEN. H. MADSEN-SKOU.
EMMANUEL PEDERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra $12^1/_2$—*2* og Torsdag og Lørdag fra $5^1/_2$—$7^1/_2$ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: I S. L.: Trykkerlærling Johs. Larsen (J. J. & Co.). Johannes Chr. Hansens Hustru Emilie Conradine.

Tiltraadte: 1538, Christian Christensen (I. Cohen) fra Næstved. 1182, Carl Vilh. Larsen (I. Cohen) fra Rejse.

Bortrejste: 1458, Fr. Brandtmann Dahl (N. & Lyd.) til Kristiania. 2040, Carl Johs. Hansen (Schultz) til Amerika.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent $12^1/_2$—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Myt Medlem: Hobro, Emil Hagen, udlært $^1/_3$ 1902 i Hobro Avis. Svendeprøve ikke aflagt.

Tiltraadte: Varde, 1447, J. V. Hovedskou (arbl.) fra Esbjerg. Nyborg, 1237, Sophus Andersen fra Kallundborg (Nyborg-Posten). Odder, 1425, Marinus Pallesen og 1268, A. Joh.s Petersen (begge i Plads).

Bortrejste: Esbjerg, 1447, Johan Vilh. Hovedskou (arbl.) til Varde. Kallundborg, 1237, Sophus Chr. Andersen til Pl. i Nyborg. Løgstør, 1425, M. Pallesen til Pl. i Odder.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Resultatet af Valget er følgende: Til Formand er LAUR. JENSEN genvalgt med 95 Stemmer. Til Styrere er JENS LARSEN genvalgt med 76 St. og ALB. SØRENSEN valgt med 70 St. Derefter havde L. PRIEME 43 St. som Styrer. Til Revisor er OSKAR HANSEN genvalgt med 52 St. Derefter havde ALB. MICHELSEN 41 St. som Revisor. Til Voldgiftsretten har K. KIEFER faaet 68 St. og VILH. JENSEN 25 St. og er saaledes henholdsvis fast Medlem af og Suppleant til Retten.

København, den 11. Marts 1902.

VALD. STEPHENSEN. M. TOFT.

Styrelsesmøde afholdes førstk. Tirsdag den 18. Marts, Kl. $5^1/_4$ i »Boulanger«.

LAUR. JENSEN.

Bortrejste: 1910, Paul L. Schmidt (O. C. Olsen) til Malmø i Pl. og 250, F. Dahl (Nielsen & Lydiche) til Kristiania i Pl.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Udmældt: Olga Paaske (fra Faget).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Sangøvelse. — Indtegning af Sangere til Raadhus-Koncerten. Første Prøve Tirsdag den 18. Marts, Kl. 9 hos Wittmack. — Assembléet kan ikke afholdes 22. Marts, men er endelig fastsat til **Lørdag den 12. April.**

T. S. Den *halvaarlige Generalforsamling* afholdes Lørdag den 22. Marts. Dagsorden, Tid og Sted bekendtgøres nærmere paa Regnskabet. — Forslag, der ønskes behandlede, bedes sendt til Formanden, Vilh. Jensen, Bordings Bogtr., i Løbet af 8 Dage.

FORM.

Onsdag den 19. Marts er Lokalet lukket. Gymnastik i Stedet for Mandag den 17. ds., Kl. $8^1/_2$—10.

T. C. C. Styrelsen bedes møde Søndag Kl. 10 hos Baltzer, Hjørnet af Rømersgade.

ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugl. hos Foreningens Bud. *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Avktion

over

Bogtrykkeri-Maskiner og Skrifter.

Mandagen den 17. Marts førstk., Form. Kl. 11, bortsælges ved Avktion, som afholdes

Niels Juelsgade 6, 2. Sal o. G.,

i Følge Rekvisition af **Hr. Overretssagfører H. H. Schmidt** de Aktieselskabet **»Phønix«s Konkursbo** tilhørende Bogtrykkeri-Maskiner, Skrifter og Inventarium, bestaaende af:

En enkelt Postil Hurtigpresse (Eickhoffs Fabr.),
En 2 Hestes Gasmotor med Tilbehør (Eickhoffs Fabr.),
Transmissioner til 3 Maskiner,
En Papir Skæremaskine,
To Boston Pressere

samt en Mængde Brød- og Titel-Skrifter, Messinglinier, Kvadrater og Skydelinier,

12 Kasse- og Form-Reoler,

et dobbelt Skrivebord, et Bogskab, Sofa og Stole, en Kopipresse, en Decimalvægt, en Del Papir m. m.

Mod Betaling til Undertegnede, paa hvis Kontor Kataloger faas nogle Dage før Avktionen.

Eftersyn Fredag den 14.. Lørdag den 15. og Søndag den 16. Marts fra Kl. 10—2.

Chr. Hee's Eftfl.

Telefon 3581.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.

København K.

Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 21 MARTS 1902 XXIX AARGANG

Den typografiske Forening
med Sygekasse
afholder sin
ordinære halvaarlige Generalforsamling
Søndag den 23. Marts, Form. Kl. 10 præcis
i **Rømersgade 22** (den store Sal).

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Arbejdernes gensidige Livsforsikring. 4. Køb af Aktier i et Bryggeri. 5. Lovændringer: Til § 17: »Forhandlingerne paa Generalforsamlingen *skal* begynde et Kvarter efter det averterede Klokkeslet.« (Stillet af Gundorf Sørensen). Styrelsen foreslaar, at 2. Stykke i § 3, der lyder saaledes: »*Til at varetage Kassererens Forretninger i dennes Forfald vælges i Marts Maaned en Vicekasserer.*«, udgaar. Vedtages Forslaget, bliver der, som Følge deraf, Redaktionsændringer at foretage i § 3 (3. og 8. Stykke) samt i Sygekassens Love §§ 21 og 22 (2. og 3. Stykke). 6. Opstilling af Funktionærer. 7. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

De afgaaende Funktionærer er: Formand: P. LAURITZEN, Styrelsesmedlemmer: OSCAR JOHANSEN, N. P. NIELSEN og RENÉ-LASSEN, Revisorer: ANT. ANDERSEN, EM. PETERSEN og GERCKE, samt 3 Kontrahenter: OSCAR JOHANSEN, F. K. MADSEN og VICTOR PETERSEN.

STYRELSEN.

Paa Grund af Helligdagene udkommer næste Nr. af »Typ.-Tid.« Onsdag Aften. Manuskript til dette Nr. maa være indsendt senest Mandag Aften.

Den svenske Tarif.

DEN Kommission, der var nedsat for at løse Tarifspørgsmaalet, afsluttede sit Arbejde med Aarets Udgang, den 31. Decbr.

Vi anfører efter *Svensk Typ.-Tid.* nogle af de vigtigste Bestemmelser i Tarifen:

Grundprisen pr. 1000 Bogstaver er for Stockholms Avistrykkerier sat til 35 Øre eller den samme, som i et Aar har været gældende Tusindpris i *Bog*trykkerier. Ligesom her i Danmark, har man ogsaa i Sverig inddelt Byerne i forskellige Klasser efter deres Størrelse og Levevilkaar. Der findes en Storstad, nemlig Stockholm; 6 Mellemstæder, nemlig Gøteborg, Malmø, Helsingborg, Upsala, Norrköping og Luleå. I disse Byer er Grundprisen 32 Øre pr. Tusind. Alle øvrige Byer i Sverig betragtes som Smaastæder og Tusindprisen er i disse 30 Øre. Iøvrigt bibeholdes overalt det gældende Lokaltillæg.

Arbejdstiden er for alle de Trykkerier, hvorfra der ikke udgives Dagblade, fastsat til 58 Timer ugentlig de 9 Maaneder af Aaret og 54 Timer ugentlig i Maanederne Juni—Avgust. I Bladene er Arbejdstiden 9 Timer Aaret rundt. For Morgenblade er Arbejdstiden 9 Timer, naar den slutter Kl. 8 Aften, 8½ Time, naar den slutter Kl. 11 Aften, og 8 Timer, naar den slutter senest Kl. 3½ Morgen. *Overarbejde* betales paa alm. Trykkerier med 50 % Tillæg for de 3 første Timer efter den ord. Arbejdstids Slutning, derefter samt paa Søn- og Helligdage efter Kl. 1 Eftmd. med 100 % Forhøjelse. Paa Bladtrykkerier godtgøres alt Overarbejde med 20 Øre pr. halve Time udover den fastsatte Betaling. *Fritiden* skal omfatte mindst 9 Timer i Træk efter Arbejdstidens Slutning; falder denne Fritid helt eller delvis ind under den ordinære Arbejdstid, maa der ikke fradrages i den faste Ugeløn, ligesom Beregningsarbejderne erholder en tilsvarende Erstatning.

Fastlønnen. Minimum for udlærte Sættere i *Bog*sætterier er de to første Aar 20 Kr. og derefter 22 Kr. i Stockholm; 20 respektive 21 Kr. i Mellemstæderne og 20 Kr. i de øvrige Byer.

For *Avistrykkerier* gælder særlige Bestemmelser. Laveste Ugeløn for Avissættere er den samme som for Bogsættere samt desuden for Sættere i Aviser, der udkommer 3—5 Gange om Ugen, et Tillæg af 2 Kr. i Stockholm og 1 Kr. i det øvrige Land, samt for Sættere i daglig udkommende Middags- eller Aftenblade 4 Kr. i Stockholm og Gøteborg og 2 Kr. i de øvrige Byer. For Sættere i daglig udkommende Morgenblade ydes et Tillæg af 6 Kr. om Ugen i Stockholm og Gøteborg og 4 Kr. for de øvrige Byer, naar Arbejdstiden slutter Kl. 8 Aften; 10 Kr. i Stockholm og Gøteborg og 8 Kr. i de øvrige Byer, naar Arbejdstiden slutter senest Kl. 11 Aften, samt 14 Kr. i Stockholm og Gøteborg og 11 Kr. i det øvrige Land, naar Arbejdstiden slutter senest Kl. 3½ Morgen. Der maa ikke trækkes af for Helligdage.

I Konsekvens hermed faar Beregningssættere i Aviser 5—30 % Forhøjelse i Beregningen. Det laveste Tillæg falder paa Blade, der ikke kræver Natarbejde. Det højeste Tillæg betales for Morgenblade med 30 % i Stockholm og 20 % i det øvrige Land.

Aftrækkere, for hvilke der ikke før har været nogen Bestemmelse, faar nu en Løn af 18 Kr. + det i Byen gældende Lokaltillæg.

For Maskinsætning betales udenfor Stockholm i Læretiden, der ikke maa være under 3 og ikke over 4 Maaneder, samme Løn som for Haandsats. Ved Læretidens Slutning betales 32 Kr. om Ugen for Dagarbejde, 34 Kr., naar Arbejdet slutter Kl. 11 Aften, 36 Kr. til Kl. 2 Nat og 38 Kr. til Kl. 3½ Morgen. I Stockholm faar Maskinsætteren under Læretiden henholdsvis 28, 30, 32 og 34 Kr. efter de forskellige Tidspunkter paa hvilke Arbejdstiden slutter. Efter Læretiden betales henholdsvis 34, 37, 38 og 40 Kr. pr. Uge.

Arbejdstiden for Maskinsættere er fastsat til 8 Timer.

Bogsats og Sats af ikke daglig udkommende Aviser, der udføres paa Maskine, godtgøres med 30 % udover den for Haandsætning fastsatte Minimumsløn. Maskinsætternes Overarbejde godtgøres med 100 %. Desuden skal Maskinsætteren forsikres imod Ulykkestilfælde under Arbejdet.

For *Maskintrykkere* er Minimallønnen den samme som for Bog- og Akcidenssættere med de Forandringer, der følger af Byernes Inddeling i de 3 Klasser. Desuden skal Trykkere, der paatager sig Pasning af mere end en Hurtigpresse, erholde en halv Minimalløn udover den Løn, han oppebærer for en Maskine. Endvidere betales der en Godtgørelse for Pasning af Motorer. Lokaltillæget, der ikke forhen er blevet beregnet for Hjemmetilretninger, skal nu ydes ogsaa for disse. *Overarbejdet maa ikke overstige 18 Timer pr. Uge.* Trykkerne skal ulykkesforsikres.

For *Rotationstrykkere* og *Stereotypører* med *Hjælpere* er fastsat følgende Løn: For Rotationstrykkere og Stereotypører efter 5 Aars Arbejde ved Pressen eller i Faget faar i Stockholm for Dagarbejde 30 Kr. om Ugen og for Natarbejde 33 Kr. I Mellemstæderne er Lønnen henholdsvis 29 og 32 og i de øvrige Byer 28 og 31 Kr. pr. Uge.

For første Hjælper (faglært, som er fyldt 20 Aar og har været ansat 3 Aar i Faget) i Stockholm for Dagarbejde 21 Kr. og for Natarbejde 23 Kr.; i Mellemstæderne henholdsvis 20 og 22 Kr. og i øvrige Byer 19 og 21 Kr. pr. Uge.

For Diegeltrykspressetrykkere, Paalæggere og Lærlinge er Tarifen gennemført som af Forbundet ønsket, dog saaledes, at de kvindelige Paalæggere fremtidig faar samme Løn som mandlige Paalæggere, af hvilke der er særdeles mange i Sverig.

Af almindelige Bestemmelser er der Grund til at notere, at 1. Maj kan Arbejderne forlange Frihed fra Kl. 1 Eftmd., forsaavidt Arbejdet tillader dette; Typografer, der aftjener deres Værnepligt, skal efter at være permiterede genindtræde i deres Plads.

Nogle Spørgsmaal til Hovedbestyrelsen.

SVENDBORG Lokalforening afholdt den 20. Februar Generalforsamling i Anledning af Ærnet: »Sygekassens Statsanerkendelse«. Stemningen paa Mødet var afgjort paa Hovedbestyrelsens Side, men da man var paa det Rene med, at man ikke vedblivende kan skyde den for Sammenslutning kildne Statsanerkendelse bort, blev Undertegnede valgt til for Hovedbestyrelsen at frembære nedenstaaende Spørgsmaal. Generalforsamlingen vedtog, at Spørgsmaalene og de forventede Svar skulde indsættes i *Typ.-Tid.* — af den Grund, at man derved mente, at det Fremkomne kunde blive mere offenlig bekendt og muligvis bidrage til en lille saglig Bladdiskussion.

Spørgsmaalene, som vi forvente vor ærede Hovedbestyrelse kan og vil besvare, er:

1. Hvor stor en Sum kræves der af hele Foreningen i dens nuværende Skikkelse for at den som statsanerkendt kan virke til Medlemmernes Tilfredshed, eller: hvor meget vil Kontingentet stige for det enkelte Medlem?

2. Vil der blive nogen væsenlig Forskel i den Sum, en Kollega nu yder til **to** Sygekasser, og den Sum, der kun vil være at yde til vor egen under Statsanerkendelsen?

3. Vil det for saadanne Kolleger blive et Tab?

4. Mener Hovedbestyrelsen ikke, at Sygekassens forøgede Nyden vil staa i passende Forhold til den forøgede Yden.

Alle øvrige Oplysninger, som Hovedbestyrelsen maatte finde det passende at fremkomme med, modtages selvfølgelig med Tak.

Svendborg, i Marts 1902.

DITLEFSEN. FEDDER HANSEN.

Medlemmerne anmodes om at paasé og virke for, at der paa de forskellige Trykkerier bliver foretaget Hovedrengøring i Paasken. Det bedes meddelt Styrelsen, hvor dette **ikke** *sker, samt hvor lang Tid, der er hengaaet siden der sidst blev foretaget Hovedrengøring.*

STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt Søndag den 16. Marts en ekstraordinær Generalforsamling i Rømersgade 22; den aabnedes af Formanden, P. LAURITZEN. Til Dirigent valgtes LOUW og til Sekretær SIGW. LUNDBERG. Dagsordenen var følgende: 1. Behandling af de til Delegeretmødet indleverede Forslag. 2. Arbejdernes gensidige Livsforsikring. 3. Køb af Aktier i et Bryggeri.

DIRIGENTEN gav FORMANDEN Ordet til Punkt 1. Denne meddelte, at der i Alt var indkommet 24 Forslag og Lovændringer til Delegeretmødet; oplæste derefter dem alle, hvorefter man gik over til at behandle de enkelte Forslag, og dette tog lang Tid; navnlig var det Tilfældet med Forslaget om den vedvarende Arbejdsløshedsunderstøttelse, væsentligst foranlediget ved den store Interesse, hvormed VILH. WARTENBERG omfatter denne Sag. Meningerne var stærkt delte om, hvorvidt dette Forslag kunde gennemføres i den Skikkelse som foreslaaet; navnlig var det enkelte Styrelsesmedlemmer, som betvivlede dette; det vedtoges dog enstemmig at indsende det til Behandling paa Delegeretmødet Vedtaget at indsende blev ogsaa et af L. CHR. NIELSEN stillet Forslag om Forlængelse af Understøttelsestiden og Forkortelse af Karenstiden. Et af EMIL MØLLER stillet Forslag om, at Forbundsstyrelsen havde Ret til at forlange, at ugifte Medlemmer i særlig arbejdsløse Perioder skulde rejse til Udlandet, for der at nyde den Understøttelse, de kunde faa, vedtoges det ikke at indsende. Et andet Forslag af samme, som gik ud paa en Omlæggelse af Kontingentet til Reservefonden, nemlig 1 pCt. af Lønnen i Stedet for den 25-Øre, man nu giver, samlede heller ikke Flertal. Samme Medfart fik efter en længere Diskussion et andet af WARTENBERG og NIK. WENDT stillet Forslag, der omhandlede en Forandring i Ledelsen af Arbejdsanvisningskontoret, da Tilstandene saa formentlig vilde blive lige saa uheldige som i 1892. Om forskellige Forslag vedrørende Redaktionen af *Typ.-Tid.* diskuteredes længe, hvorefter Forslag blev indsendt om, at Redaktøren ikke maa være Medlem af Styrelsen og ligeledes et andet om Forandring af Bladets Titel, saaledes at den kommer til at lyde: »Typograf-Tidende, Organ for de typografiske Interesser«, hvorimod et af NIELS HANSEN stillet Forslag om Udvidelse af Bladet til 6 Sider i samme Format, som nu, forkastedes, og to af L. CHR. NIELSEN stillede Forslag, om Forhøjelse af Redaktørens Løn til 500 Kr. og Bevilling af 200 Kr. til at honorere indsendte faglige Artikler med, blev tagne tilbage af Forslagsstilleren, da der ingen Stemning var for dem. Alle de øvrige Forslag vedtoges det, saa godt som uden Diskussion, at indsende til Delegeretmødet, og da de senere vil blive offentliggjorte, mener jeg, at det vilde være at ødsle med Pladsen i vort Blad, om de alle skulde optages nu. Fra forskellig Side blev der anket over, at Styrelsen ikke havde ladet de indkomne Forslag trykke og omdele, saaledes, at Medlemmerne kunde have sat sig ind i disse, før man kom paa Generalforsamlingen og skulde tage Stilling til dem. FORMANDEN oplyste, at der ikke havde været Tid til det, da de var indkaldte saa sent som den 12. og de skulde være afleverede til Forbundsstyrelsen den 17. Marts.

Man naaede ikke at faa behandlet mere end det første Punkt, da Klokken var blevet 3, og Salen ved denne Tid skulde være ryddet til andet Brug, hvorfor de to sidste Sager udgik af Dagsordenen til den ordinære Generalforsamling paa Søndag. S. L.

Enkekassen

afholdt Generalforsamling Søndag den 2. Marts. Dirigent HALLENGREEN, Sekretær NIELS HANSEN.

FORMANDEN (Nordlunde) aflagde Aarsberetningen. I Aarets Løb havde 42 nye Medlemmer indmældt sig, men da 22 Medlemmer var slettede for Restance og 7 Medlemmer var døde, var Stigningen i Medlemsantallet ikke stor. Sangforeningen havde afholdt en Koncert til Fordel for Kassen, men Tilslutningen til Koncerten havde ikke været stor; en Ven af Sangforeningen havde skænket Foreningen 50 Kr. Enkekassen havde i Fjeldsøes Bogtrykkeri faaet en ny honorabel Bidragyder. Ligesom de andre typografiske Foreninger var Enkekassen bleven berørt ved Haastrups Bedragerier. — G. SØRENSEN mente, man kunde skaffe større Sikkerhed for Haastrups Gæld; man burde for Fremtiden fordre, at Budet var livsforsikret. — A. W. LARSEN: Styrelsen havde Sikkerhed i Haastrups Bo ligesom Den typ. Forening; man havde ogsaa Sikkerhed derved, at Haastrup var i Enkekassen; ved hans Død skulde hans Gæld til Foreningen betales. — G. SØRENSEN og NIELS HANSEN mente, at Haastrup ikke kunde være Medlem af Enkekassen, da han var udslettet af Den typ. Forening. — O. NIELSEN og FASMER gjorde opmærksom paa, at *Social-Dem.* og *Folkets Avis* ikke var blandt de honorable Bidragydere. — FORMANDEN lovede, at Bestyrelsen skulde henvende sig til Redaktionerne derom. — Aarsberetningen godkendtes.

2. Regnskabets Aflæggelse. KASSEREREN (A. W. Larsen) gjorde Rede for flere Punkter i Regnskabet, der var omdelt til Medlemmerne. — WARTENBERG og CHR. MØLLER anbefalede som Revisorer Regnskabets Godkendelse; det var en Fornøjelse at have med Larsens Regnskaber at gøre. Det var beklageligt med Restanterne, men Inkassatorerne paa Trykkerierne, særlig de smaa, kunde maaske være mere energiske. — Regnskabet godkendtes.

3. Kassererens Løn vedtoges at være 150 Kr. som hidtil.

4. Funktionærvalg. Til Medlemmer af Styrelsen opstilledes NORDLUNDE, HALLENGREEN, JOHAN LARSEN og G. SØRENSEN. Da René-Lassen ikke var til Stede og heller ikke havde sendt Afbud, vedtoges det ikke at opstille ham. Til Revisorer opstilledes A. ANDERSEN og NIELS HANSEN. Til Kassererposten opstilledes A. W. LARSEN med Akklamation.

5. Eventuelt. A. W. LARSEN spurgte, om der ikke var Anledning for Enkekassen til at indmælde sig i »De samlede Sygekassers Genforsikring af Begravelseskasser«. — WARTENBERG mente, at Enkekassen burde slutte sig sammen med Ligkassen. Om denne Sag, der jo er af stor Vigtighed, udspandt der sig en lang Diskussion, der førte til Nedsættelsen af et Udvalg paa 5 Medlemmer til at arbejde for Sagen og søge Forhandling med Den typ. Forening.

— — —

Ved en Dags Dato foretaget Optælling af Stemmesedlerne til Funktionærvalget blev Resultatet følgende: Til Styrelsesmedlemmer valgtes NORDLUNDE med 261 Stemmer og HALLENGREEN med 127 St., derefter havde Joh. Larsen 109 St. og G. Sørensen 35 St. Til Kasserer valgtes A. W. LARSEN med 273 St. Til Revisor ANTON ANDERSEN med 157 St., derefter havde Niels Hansen 114 St. Ialt var indkommen 276 Stemmesedler, hvoraf 2 var ugyldige.

Den 18. Marts 1902.

OSCAR JOHANSEN. CARL HANSEN.

Gutenberg-Koret

afholdt halvaarlig Generalforsamling Søndag den 2. Marts. Til Dirigent valgtes A. TRUELSEN, som i Formandens Fraværelse aflagde Beretning om Korets Virksomhed i Halvaaret. Han mindede bl. a. om den vellykkede Familietur til Klampenborg og om Den typ. Forenings Sammenkomst i »City«, hvor Koret havde sunget før og efter Foredraget af de kvindelige Syere. Endvidere havde Koret sunget ved Den typ. Trykkerforenings 25 Aars Jubilæum og assisteret ved Arbejdsløshedsfesten i November. Sluttelig meddelte han, at Korets Aarskoncert afholdes Skærtorsdag i Studentersamfundets Lokale og opfordrede Medlemmerne til at give flittigt Møde til Prøverne. Efter Bemærkninger af CHRISTENSEN og CHR. NIELSEN m. fl. godkendtes Beretningen enstemmigt.

2. Regnskabets Fremlæggelse. KASSEREREN (A. Truelsen) gennemgik de enkelte Poster og udtalte, at Status var god og Medlemsantallet stabilt. Efter at enkelte Talere havde anket over et Par fhv. Medlemmers Restancer til Koret, godkendtes Regnskabet enstemmigt.

3. Valg af Formand og Revisor. Paa Forslag af Dirigenten genvalgtes FORMANDEN (Mich. Schmidt) og REVISOREN (G. Kirschner).

4. Eventuelt. Herunder gav Styrelsen Løfte om at arrangere en selskabelig Sammenkomst for passive Medlemmer og Damer i April, og

derefter behandledes et Forslag fra Chr. Nielsen om at afholde Sangøvelse en Hverdagaften i Stedet for Søndag Formiddag. Det vedtoges med stort Flertal at forsøge Lørdag Aften. ALB. A.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	7.00	Overført...	106.73
Aftenbladet	4.75	Langkjær	0.95
Aug. Andersen	1.50	Carl Lund	1.00
Agrardagbladet	2.60	Luno (1 pCt.-Bidrag)	6.21
do.	2.60	do. Ekstra-Bidr. (Ny & Gl.)	6.75
Aller (kvindelige)	1.25	Holger Meyer	1.50
do. Trykkere	1.80	Middagspostens Sættere	15.60
Baden & Hansen	0.50	Missionstrykkeriet	8.68
Bagge (mandl.)	12.90	Mohr & Co.	0.50
do. (kvindel.)	1.00	S. L. Møller (mandl.)	1.70
Birch	0.65	do. kv. Trykkeriarb.	0.20
Bording	5.25	Nationaltidende	20.60
Bøhm	0.50	Nielsen & Lydiches Tr.	2.90
Calberg jun.	0.25	do. Sættere	3.55
Centraltrykkeriet	4.55	do. (kvindel.)	2.10
J. V. Christensen	0.50	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	5.25
Christtreu	1.00	do. Trykkere	1.75
Citytrykkeriet	1.65	Gislason Petersen	1.00
I. Cohen	4.75	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.90
N. Cohns Sættere	5.00	Rasmussen & Olsen	1.45
Eksprestrykkeriet	1.98	Rigsdagen (Gl. Foren.)	4.95
Fehlhaber	0.30	do. (Ny do.)	1.45
Ferslew	1.00	Rom (undtagen de Ny)	1.00
Graphic	1.25	Schultz' Sættere	4.00
Græbes Sættere	6.65	do. Trykkere	0.95
J. Henriksens Sættere	1.00	Schønberg & Hartvig (mdl.)	0.75
Henningsens Sættere	0.60	do. kv. Trykkeriarb.	1.05
Hoffensberg	3.75	Soc.-Dem. (58. B.)	7.35
Hoffmann	2.50	Thieles Sættere	1.50
Hohlenberg	2.20	do. Trykkere	2.60
Axel Holm	1.95	do. kv. Trykkeriarb.	1.20
Fred. Jensen	3.00	Thomasen	0.75
Henrik E. Jensen	1.25	Trier	4.80
Jordan	1.50	Truelsen (kvindel.)	1.90
Jørgensen & Co.	5.65	do. (mandl.)	1.60
Ludv. Jørgensen	4.80	Valentin & Lund	1.25
Kassererkontoret	1.00	Weiss	1.50
Kihls Sættere	1.75	Wennstrøm	1.00
Kristeligt Dagblad	4.60		
Overføres...	106.73	Ialt...	230.92

Endvidere diverse Bidrag: Kolding Lokalafdel. (3. B.) 6.50, Næstved Lokalafdel. (Hjælpekassen) 30.00, Brønderslev Lokalafdel. (en Maskerade) 30.00, Thv. Thomsen 2.00, Papyrus (Falk Rasmussen) 0.50, Aarhus: Amtstid. 3.50, Folkebl. 3.50, Demokraten 6.00, Jyllandsposten 10.05, Mammen 4.05, Centraltrykk. 1.15, True 1.50, Backhausen 0.75, J. Clausen 0.50, S. P. Jensen 0.50, Dam Christensen 0.50, ialt 32 Kr., ÷ 4: 4.00, Horsens Lokalafdel.: Th. Bertelsen hos Schnor 10.00, Horsens Avis 1.80, Folkebladet 1.60, Dagbladet 1.00, ialt 14.40, Randers Lokalafdel. 15.00, Nakskov Lokalafdel. 9.50; tilsammen Kr. 374.82.

Kassebeholdningen var d. 12. Marts ..... Kr. 205.10
Indtægt 12.—18. Marts ..... Kr. 374.82
Udgift 12.—18. Marts ..... » 203.00
Kassebeholdningen er d. 18. Marts » 376.92
Merindtægt 12.—18. Marts.... » 171.82
Kr. 205.10

Den 18. Marts 1902. V. BERGENHOLZ.

Disciplin.

HR. Redaktør! Tillad mig Plads for følgende: Naar Hr. Laur. Jensen bemærker, at han ikke har ment det saaledes med sine Udtalelser, som jeg har opfattet det, da kan jeg kun sige, at jeg ikke kan gætte, hvad han mener, men maa holde mig til, hvad han skriver. Det er jo dog nu at haabe, at Hr. L. J. næste Gang han har noget at sige Typografferne, da vil anslaa en Tone, der bedre egner sig for en typografisk Tillidsmand, og saa er min Hensigt med min Artikel naaet. Jeg tror det er heldigst for vor Organisation, at Styrelse og Medlemmer gensidig agter og støtter hinanden, i Bevidsthed om det Maal, vi alle arbejder for, nemlig vort eget og vor Stands Vel, og at vi, enten vor Stilling er høj eller lav, gør vort Bedste for at gavne den.

Det Trykkeri, der er Tale om, kender jeg ikke, og Hr. Laur. Jensen nævner det ikke — noget, hvorpaa han synes at lægge stor Vægt — og selv om jeg nu kan tænke mig, hvilket der menes, saa kender jeg dog ikke Forholdene saaledes, at jeg kan udtale mig derom, hvilket jeg heller ikke har gjort. Hr. L. J. kan derfor ikke med Ret kalde den unge Mand min Protegé, thi jeg kender ham ikke, men taler kun om Hr. L. J.s Artikel. Hr. L. J. véd jo ikke en Gang selv, hvem der har skrevet »Fiasko« paa den modtagne Ordre. Jeg maa bestemt fralægge mig, at jeg vil forsvare et Personale, hvor det har gjort noget, der er i Strid med Foreningens Love eller kollegial Optræden. Men af Hr. L. J.s Skriveri bliver man ikke klog paa, hvad Anklagen mod Personalet egenlig drejer sig om, dertil fordyber han sig for meget i løs Tale; han maa jo endda erindre om, at han har glemt det vigtigste, nemlig Personalets Tillidsmænds Afskedigelse. Hr. L. J. slutter endelig sit »Svar« med et nyt Angreb paa Personalet, et Angreb saa meningsløst, at dets Ophavsmand kun gør sig latterlig derved, nemlig, at Personalet beder Fadervor paa Timebetaling! og synger Salmer, naar det har spist Frokost! Angrebet bliver saa meget mærkeligere, som Hr. L. J. tidligere har brudt en meget skarp Lanse for, at Religionen bør være en Privatsag. Det eneste Svar bør vel være, at hvis det omtalte Personale har Lyst til at synge Salmer eller opbygge sig ved en Bøn, da vedrører det ikke Organisationen. Naar Hr. L. J. appellerer til Kammeraternes Dom, maa han ikke skrive sligt, thi saa taber han sin Ret til at optræde som Anklager. Den typ. Forenings Styrelse, der jo ogsaa har med denne Sag at gøre, burde tage Afstand fra Hr. L. J., men Hr. L. J. handler vel kun paa egen Haand. Da der snart skal være Generalforsamling, vil jeg der forespørge, hvad Personalet har forbrudt og derefter rette min Dom. Hr. L. J.s Anklager kan jeg ikke tage for gyldige.

København, den 10. Marts 1902. Ærbødigst NIELS HANSEN.

Hr. NIELS HANSEN hører til de faa *Frelser-Generaler*, der i Den typ. Forening for Tiden spiller en Rolle som *Kommandérsergenter*. Som Prædikant er han mindre heldig. Hans ovenst. *Vadmels-Præken* er af samme Kvalitet som Tøjet i *Kejserens ny Klæder*. Menigheden er ved at falde i Søvn og Hr. N. H. bør derfor paany folde sine Hænder og synge en Salme, der kan faa de døde til at vaagne. Jeg synger ikke længere med, men trækker mig tilbage, bøjende mig i dyb Ærbødighed for *Vice-Ypperstepræsten* for Den typ. Forenings reformerende *Kristus-Figurer!* Futti, futti! LAUR. JENSEN.

Hermed slutter denne Diskussion. RED.

Nær og Fjærn.

Karneval i Brønderslev. Kollegerne i Brønderslev arrangerede 8. Marts et Karneval til Fordel for de arbejdsløse Typografer. Maskerne var nok ikke mange. Derimod havde et ret anseligt Tilskuerpublikum givet Møde. Der var selvfølgelig baade Optog og lokal Revy. Hvad kan man saa forlange mere af en Afdeling, som maa have alle dens Medlemmer med for at kunne lave en Festkomité. Overskudet blev 30 Kr., som tilfalder de Arbejdsløse.

Haandklædeforsyning. Vor Kollega, HARTVIG HIRSCH, har sendt os en Meddelelse om, at han i Lille Istedgade 3, 2 har begyndt et Foretagende under Navnet »Københavns Haandklædeforsyning«. For 10 Øre pr. Uge modtager hver Abonnent sit eget numererede Haandklæde og med hvert Haandklæde følger gratis et Stykke fin, hvid Mandelsæbe.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 18. Marts.

Form. bød det nyvalgte Medlem, Hr. ALB. SØRENSEN, velkommen.

1. Forslaget ang. en Udvidelse af Forbundsstyrelsen har været sendt Den typ. Forening til Erklæring og gaar nu til Forbundsstyrelsen.

2. Indstilling til Kontrahent. Laur. Jensen bad sig fritaget for dette Hværv og foreslog Næstformanden, hvilket vedtoges.

3. Form. refererede en Provinssag, hvor der var foretaget Lønreduktion fra 30 til 25 Kr. Form. havde gjort Indsigelse og Forholdet var nu ordnet derhen, at den ny Trykker faar Lov at begynde med 25 Kr., men kun maa passe 1 Maskine ad Gangen og ikke have regelmæssigt Overarbejde; paa den Maade vil der mulig blive Plads for to Mand i Stedet for én. Det vedtoges at henstille til Lokalforeningen at kontrollere Arbejdsforholdet.

4. Forbundsstyrelsen fremsender Arbejdsløshedsstatistik af L. Chr. Nielsen, hvoraf det formentlig fremgaar, at permanent Understøttelse ikke kan ydes. Under Forudsætning af, at Statistiken er et sandt Udtryk for de faktiske Forhold, udtaler Styrelsen sin Anerkendelse af det udførte Arbejde.

5. Skrivelse fra Den typ. Forening ang. forskellige Lønforhold toges til Efterretning.

6. Enkelte Billetsælgere har endnu ikke opgjort deres Karnevalsbilletter. Det paalægges Kassereren at rykke dem i Bladets næste Nr.

7. Et Cirkulære ang. Borgerrepræsentantvalget toges til Efterretn.

8. Et herv. Trykkeri har formentlig en Lærling for meget, idet Faktoren, der ikke passer Maskine, regnes med. Formanden undersøger Sagen og indanker den eventuelt for Voldgiftsretten. L. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 10. Marts.

1. Meddelelser gaves om nogle administrativt afgjorte Sager, Omskrivninger af Rejsehjælp og Underst. p. St. etc. — Bifaldtes.

2. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt for Februar. Til Efterretning.

3. Medlem Nr. 1208 andrager med Svendborg Lokalafdelings énstemmige Anbefaling om Understøttelse til en Kur for en Mavesygdom paa Skodsborg-Sanatorium, som har tilstaaet ham Optagelse for halv Betaling, 3 Kr. daglig. Efter de foreliggende meget nøjagtige Oplysninger vedtoges det, at Foreningen garanterer for Betalingen for Kuren indtil et Beløb, der svarer til 13 Ugers Sygehjælp (182 Kr.).

4. Roskilde Lokalafdeling har valgt C. E. Carlsen og Chr. T. Nielsen til Hovedrevisorer samt Th. Carlsen til Suppleant.

5. Varde Lokalafd. berigtiger Afstemningslisten over Esbjergsagen, som oplystes i *Typ.-Tid.* Nr. 10.

6. Nogle Tarifsager, bl. a. fra Ringsted og Vejle, som Formanden havde besøgt 5. Marts, Lærlinge- og Optagelsessager refereredes og behandledes.

7. Aarsberetning fra Fagskolen. — Til Efterretning.

8. Hovedkassereren fremlagde Hovedregnskabet for andet Halvaar 1901. Beholdningerne var til Stede og forevistes. I Hovedkassen var Beholdningen den 1. Januar 1902 Kr. 5120.65, i Lokalafdelingerne Kr. 591.02. Begravelseskassen ejede Kr. 24,713.27. Dansk typ. Foren.s Reservefond 4994.20. Foreningen ejede Effekter, brandforsikrede for Kr. 1000.00. — I *Forbundskasserne:* Reservefonden Kr. 47,829.34; i Arbejdsløshedskasserne Kr. 13,994.32. Kr. 1332.80 stod ude som Laan.

9. Formanden klager over, at nogle Lokalafdelinger endnu ikke har indsendt Aarsberetning og at enkelte Personaler har nægtet at afgive de til Statistiken forlangte Oplysninger. Forretningsudv. beklager disse Omstændigheder, som forsinker Repræsentantmødets Afholdelse.

Mandag den 19. Marts.

1. Meddelelse gaves om en Del administrativt afgjorte Sager, som bifaldtes.

2. Medlem Nr. 540, Odense, har faaet 13 Ugers Sygehjælp og tilstodes paa Lokalafdel.s Anbefaling forlænget Underst. i 4 Uger.

3. Medlem Nr. 635, H. P. Hansen, tilstodes et Flyttelaan paa 50 Kr. fra Nyborg til Horsens.

4. I Anledning af, at flere Medlemmer har undladt at mælde Pladstiltrædelse til Anvisningskontoret, vedtoges det at erindre Medlemmerne om, at saadan Undladelse er lovstridig. Heller ikke er det korrekt, naar et Medlem gaar paa Rejse og til Anvisningskontoret opgiver en Adresse, hvortil Kontoret kan henvende sig, og senere skifter Adresse uden at meddele Kontoret det. Vedkommende slettes nemlig ikke før Begæring derom fremsættes, og det er en betydelig Ulejlighed hver Maaned at skulle holde Revy baade over arbejdsløse og arbejdende Medlemmer, der skal overflyttes til den ny Liste ved Maanedens Begyndelse.

5. I Anledning af en Forespørgsel ang. Lokalafdelingernes Repræsentation paa Delegeret- og Repræsentantmødet oplyser Forretningsudvalget, at enhver Lokalafdeling har Ret til at sende mindst én og ikke over tre Mand til Repræsentantmødet (se Lovenes § 71), hvorimod Dansk typ. Forening repræsenteres paa Delegeretmødet ved én Repræsentant for hver 25 Medlemmer, Foreningen tæller; men de Delegerede vælges ved Listeafstemning af samtlige Medlemmer efter Forslag fra de enkelte Lokalafdelinger.

6. En stor Del Tarifsager refereredes og behandledes.

HVIDTFELDT.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter Jens William Olsen, udl. ⅓ 1902 hos G. Petersen (arb. s. St.). I S. L.: Sætterlærling Harwey Emil Marius Sparvath. I L.: T. V. V. Jensens Hustru Petrine Marie.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1374, Viggo Christensen, Citytrykkeriet, fra Holbæk. 1309, Martin Sørensen, Truelsen, fra Slagelse.

Bortrejst: 6390, Rob. F. Wichmann (arbl.) paa Rejse.

Lægerne. Hr. Dr. **Esricht flytter** den 1. April 1902 til **Nørrebrogade 220**, 1. Tr. 12½—2 (6—7). Helligdage 9—10.

Hr. Dr. **Lendrop flytter** førstk. April Flyttedag til **Frederiksborggade 20**, 2. Tr. 1—2. Søndag 9—10.

Hr. Dr. **Erik Larsen**, Dronningensg. 46, er **bortrejst** fra 23. Marts til 30. April d. A. Vikarer: Hr. Dr. **Lange**, Lille Torvegade 1 (træffes 1—2) og Hr. Dr. **Lassen**, L. Torvegade 19 (træffes 12—1).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Silkeborg, Anders Marius Jensen, udl. 12/3 1902 i Silkeborg Avis (aflægger Svendeprøve). Holbæk, Carl Larsen, udl. ⅓ 1902 i Holbæk Dagblad (har aflagt Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Silkeborg, 1221, J. A. Mathiassen i Plads. Holbæk, 1358, Hans Rasmussen fra Rejse (i Pl.). Holbæk, 1505, Niels M. Hornum (arbl.) og 1374, Viggo V. Christensen til Pl. i Kbhvn. Vejle, 1523, Jens Chr. Agerskou (Amtsavisen). Nyborg, 1436, Chr. Vilh. Jensen (Nyborg-Posten). Odense, 945, Niels Peter Andersen (arbl.) fra Rejse.

Bortrejste: Slagelse, 1566, Axel J. Christensen paa Rejse og 891 (Den t. F.), Lauritz Rudolf Hansen til Esbjerg i Pl. (Redaktionssekretær ved Vestjyllands Socialdem.). Silkeborg, 1532, J. Chr. Agerskou til Pl. i Vejle. Vejle, 1253, Alfred Mønster til Pl. i Næstved. Odense, 1130 (Norsk Ctf.), Marius Johnssen til Norge og 818, V. Jespersen til Pl. i Nyborg. Ringsted, 1442 (Dsk. t. F.), Joh. Fr. A. Petersen og 1050, G. N. Larsen (begge arbl., paa Rejse).

Udmældt: Hjørring, 682, Bogtr. Thomas Jørgensen.

Typograf JENSEN fra København, der for kort Tid siden arbejdede i Ringsted Folketidende, bedes snarest muligt afgøre sit Mellemværende med Lokalafdelingen.

G. MORTENSEN,
Lokalfmd.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag den 24. Marts 1902, Kl. 8.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Sangøvelse. — Paaskemorgen *Fodtur.* — Assemblé Lørdag den 12. April.

T. C. C. *Generalforsamling* afholdes Søndag den 13. April.

ANNONCER

Offenlig Foredrag.

»Absalon« Loge Nr. 187 indbyder *d'Hrr. Typografer med Damer* til et **Foredrag** af Hr. Læge **Benedictsen** over Æmnet »**Vaner**«. Ligeledes vil Hr. Forretningsfører *Christensen*, Formand for Afholdssamfundets københavnske Kreds holde Foredrag. Kolleger, *mød alle paa Mandag den 24. Marts, Aften Kl. 8 i* Logens Lokale, *Sveasvej 8, St.*, og hør dette Foredrag.

»Absalon«, Loge Nr. 187.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN
HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 26 MARTS 1902 XXIX AARGANG

Tarifens Forstaaelse.

HVEM erindrer ikke 1898'er-Tarifens Fødselsveer. De var mange og drøje. Lige siden dens Tilblivelse har den været og er fremdeles et Smærtensbarn. Har man søgt Oplysning om et eller andet, nej, det stod der ikke; men det er jo ejheller noget stort Værk, og dog kunde man vel med Rimelighed forlange adskilligt mere Indhold. Lad være endda. Men hvor skal det ende, naar det, der staar med rene, klare Ord, ikke kan faas respekteret, uden det fortræffelige Maskineri, der benævnes Voldgiftsret, skal paakende det?

Jeg sigter her til *Lærlingeskalaen*. Uden at være blind for, at vi paa dette Punkt næppe kan komme videre frem, end vi er, saa mener jeg dog, at *den nu en Gang indgaaede Skala absolut maa overholdes*. Tidligere har d'Hrr. Principaler ansøgt om Dispensation, og flere har ogsaa faaet det, naar Rimeligheden talte derfor. Men den Tid er forbi. Nej, en Del af d'Hrr. har faaet deres glimrende tekniske Hjælpemidler — Stereotypien — og med denne Trumf i Baghaanden mener de at kunne handle, som de vil — ganske paa Trods af Tarifen. Man fristes til at spørge, om Underskriften kun gælder, naar det er i deres Favør.

Tarifens § 31 siger bl. a. tydelig: 4—5 Svende og 3 Lærlinge, og man maa uvilkaarlig spørge: har en Principal da Ret til at afskedige to Svende og indføre Stereotypi i Stedet, og altsaa derved forrykke Forholdet til 3:3. Hvor hjemles en saadan Ret? Paa hvilken Maade vil han bevise at overholde Skalaen? Svaret lyder naturligvis: »Jeg kan da ikke afskedige en Lærling«. Meget muligt, men vente med Stereotypien i saa stort Omfang, indtil det kan ske paa lovlig Grund, det maa vel kunne arrangeres. Et rart Tilfælde, om der kunde faas Stereotypi for de andre Svende med — og saa maatte de jo ogsaa kunne afskediges. Og Resultatet blev da: Tarifmæssigt Trykkeri, hvor der kun beskæftiges Lærlinge!!

Det førstnævnte Tilfælde er indtruffen og skal nu bedømmes af Voldgiftsretten, og hvad Resultat den kommer til, er det vel ikke værd at profetere om. Principalforeningen hævder med stor Styrke, at den Sag er klar nok, at de staar med Sejrens Palmer i Hænderne, og vi det stik modsatte.

Men én Ting er sikkert, vil saadanne Forhold blive erkendt for tarifmæssige, da vil d'Hrr. Principaler forhaabenlig komme til at føle, at der endnu er noget, der hedder *Sammenhold* blandt Provinsens Typografer; det vil sikkert vække dem af den Dvale, hvori de — i hvert Fald tilsyneladende — befinder sig.

Køge, den 21. Marts 1902. CHARLES CHR. JØRGENSEN.

Vedvarende Understøttelse.

I.

DET umulige heri falder straks i Øjnene. Arbejdsløshedsudvalgets Tal i *Typ.-Tid.s* Nr. 11 vil sikkert ikke gælde ret længe, da Arbejdsløsheden næppe har kulmineret, og Tallene overbeviser mig derfor slet ikke. Jeg kan som Provinsianer ikke gaa med til evigtvarende Understøttelse til Arbejdsløse. I København er der tilmed understøttet i Flæng og til mange, som kun er »Typografer« for Understøttelsens Skyld; og dette er dog meningsløst. Man siger, der er mange Provinskolleger imellem, men det er vist ikke Tilfældet. Arbejdsløse Provinsianere i København rejser som oftest tilbage til Provinserne, hvor vi understøtter dem gennem vore Ekstrakasser, som kunde spare en Del, hvis Typograferne ikke var for fornemme til at indmælde dem i Haandværkssvendenes Rejseforening. (Det er jo ogsaa betydelig lettere at lade Kollegerne hjælpe sig end ofre 1 Kr. mdl. til Rejseforeningen eller sikre sig paa anden Maade, medens man har Arbejde.)

Denne vedvarende Understøttelse hverken *kan* eller *vil* Københavnerne bære, og en »Centralisation« kunde saa komme lige tilpas. De efter den ny Tarifs Ikrafttræden »vellønnede« Provins-Typografer kunde jo passende bruges. Allerede i Fjor havde Arbejdsløshedsudvalget i København regnet den saaledes ud, at f. Eks. et Provinsmedlem med over 25 Kr. skulde betale *15 Øre* ugenlig, men et københavnsk Medlem med under 28 Kr. slap med *10 Øre*.

Det vilde dog næppe vare længe, før den ved den ny Tarif vundne Lønforhøjelse vilde gaa med. Og vore Ekstrakasser vilde saamænd blive lige dyre. Delegeretmødet gaar sikkert med til en tilfredsstillende Ordning af Arbejdsløsheds-Understøttelsen — *men fornuftigvis aldrig med til den umulige vedvarende Understøttelse.*

Vi kan ikke forsvare at give de Arbejdsløse det Haab, at de kan faa Understøttelse til evig Tid. Vi *kan* ganske simpelt ikke magte denne Opgave.

Hvis ikke »de samvirkende« skal have hele vor Reservefond til Strejker i andre Fag — selv maa vi jo ikke fordre noget, der eventuelt skulde strides om og koste noget — saa kunde vi jo passende bruge en Del af den til Arbejdsløshedskassen.

Jeg tror, vi kan klare os med at faa Kontingentet sat op til lige **1 Kr.** Det bliver en Forhøjelse af 10 Øre, som kan være et passende Vederlag for den ny Tarif.

Den er ikke stort mere værd! J. G.

II.

Arbejdsløsheds-Understøttelsen.

Den febrilske Hæftighed, hvormed københavnske Kolleger behandler Arbejdsløshedsspørgsmaalet, har nu udartet sig til en ustandselig Epidemi, der ikke kan sænkes i Graven før Delegeretmødet har afgivet sit Veto. Det svimler med Tal og Lovtaler for Forslagets Soliditet og uomstødelige Kendsgærninger for selv en permanent Understøttelse og de relative Resultater af den mulige Vedtagelse af Forslaget.

Der er nu ikke længere Tale om at yde vore uheldige Kolleger Understøttelse udover den i Lovene fastsatte Grænse — nej, den skal være permanent. Vi skal nu gøre Forsøg paa at agere Toppen paa Kransekagen i den moderne Samfundsordning uden at være Hersker over andre Midler end netop den Ugeløn, som for Provinsernes Vedkommende stadig betragtes med et Skuldertræk.

Vore Arbejdsløses Tal forøges og alle til vort Fag hørende tekniske Hjælpemidler ruller ind med Jærnbanefart. Hele stereotyperede Aviser sendes pr. Bane eller Post overalt i Landet og daglig maa ny Folk forlade Pladserne for at bruge deres Rejseunderstøttelse eller Understøttelse paa Stedet. Naar Foreningen har afholdt disse Udgifter, er al Mulighed til Dels udelukket for, at Indtægterne fremtidig vil stige i tilsvarende Form. Med andre Ord, de Ydendes Tal reduceres Dag for Dag uden at nye Folk træder til.

Dette er — p.—h. — enkelte af mine mange Beviser for, at den permanente Understøttelse er dødsdømt. Principielt sét kan jeg ikke være med til at stemme for Løsningen af et saa stort socialt Samfundsproblem, som jeg tillader mig at mene ligger for langt udenfor vor ellers saa respektable Organisations Rækkevidde.

En Kontingentforhøjelse af 25—30 Øre vil — med ovennævnte Formaal for Øje — efter min Anskuelse ikke blive vedtaget. Derimod er jeg temmelig forberedt paa en Kontingentforhøjelse uden dette Forslags Fremlæggelse eller Vedtagelse, da det under de herskende fortvivlede Forhold maa blive nødvendigt at forbedre den financielle Situation.

Personlig er jeg stemt for Understøttelse i udvidet Form til vore arbejdsløse Kolleger, men jeg gaar ikke med til en permanent Understøttelse under de nuværende Samfundsforhold. s—k.

De Arbejdsløse.

Nogle Betragtninger.

JEG skal villig indrømme, at der er skrevet meget angaaende denne Sag, og man skulde egentlig ikke tro, at der behøvede at skrives saa meget om en Sag, der ligger saa tydelig og klar for som at hjælpe den, der trænger. Det gjorde derfor et dybt Indtryk paa mig, da jeg læste de Arbejdsløses Opraab om at komme dem til Hjælp; det er et Nødraab, som maa kalde enhver frem til at yde sin Skærv og derved virkeliggøre det Ord, der findes i det store Motto: Frihed, Lighed,

Broderskab. Thi skal dette Ord komme til sin Ret, saa maa det vise sig i Gærning, i Handling, ellers bliver det Mundsvejr, og nu har vi netop baade Tid og Sted til at kunne vise, at Broderskabet naar længere end i festlige Sammenkomster.

Og naar vi saa tænker paa, at alle disse Kolleger, der nu gaar arbejdsløse, og mange af dem maaske næppe har til det daglige Brød, de har dog været med en Gang til at skabe de gode Forhold, hvorunder vi, der arbejder, lever, — saa maa vi virkelig gribe os i Barmen og spørge os selv, om vi har gjort vor Pligt som Kollega overfor disse, der nu maa gaa den Gang, som maaske inden ret længe kan falde os til, — og saa kan det jo nok være, at den, der nu er tilbageholdende med sit Bidrag, bedre kan lære at forstaa, hvad det vil sige at være solidarisk baade i Medgang og Modgang.

Og naar man nu ser Bidragslisten i sidste Nr., saa maa man absolut glædes over det gode Resultat, som sikkert er en Følge af den sidste Anmodning fra de Arbejdsløse, en Anmodning, som mere formede sig som et Nødraab, der viser sig at have haft sin gode Virkning. Der kan jo siges, at man har ikke vidst, at Nøden var saa stor, derfor holdt man sig tilbage, og det kan man have Ret i; men nu har man altsaa faaet Forstaaelsen af, at det er en stor og vigtig Sag, og saa tør man vel ogsaa vente gode Resultater for Fremtiden med Hensyn til Ydelsen af Bidrag til dem, der for en Tid er kommen paa Skyggesiden, medens vi er paa Solsiden.

Men, — ja, jeg vil selvfølgelig ikke »træde nogen paa Tæerne« — skal vi ikke være lidt mere redebon til at give; giv dit Bidrag med en villig Haand og et glad Hjærte, ikke som en Almisse, men lad det være et Pligt-Bidrag, som du finder ganske selvfølgeligt at give, som om det var dit Forenings-Kontingent; hvorfor skal der ventes, til det bliver paalignet, — som en Tvang; — det er dog bedre at kunne yde frivilligt (vi paaberaaber os jo alle at være frie), og saa ikke det allermindste Bidrag, men saaledes, at vi kan forsvare det overfor vor Samvittighed og vore Samtidige.

Jeg har f. Eks. set en Sætter, der tjener 21—22 Kr. om Ugen, give 50 Øre til de Arbejdsløse, og en anden, der tjener mellem 30 og 40 Kr., give 10 Øre; men da man ikke kender saadannes Kaar, er det selvfølgeligt, at Bidragene er velkomne, hvad enten de er store eller smaa. Men at der er Kolleger, der aldrig yder en Øre, det forekommer mig næsten at være uforstaaeligt. Det kan jo ikke nægtes, at man hver Uge kigger Bidragslisten igennem for at se de forskellige Personalers Bidrag, og saa ser man jo, hvor stor Offervilligheden har været, naar man sammenholder Bidraget med Personalets Størrelse. — (Ja, undskyld — det er maaske en Uforskammethed, men vi kender jo Menneskenes Svagheder for at blande sig i andres Sager, og det ligger jo saa nær for her, — paa Tryk.) — Men jeg har stadig savnet et Personale i Listen, saa meget mere som jeg ved, at dette Personale, der bestaar af 6 Mand, har en ugentlig Fortjeneste af tilsammen ca. 200 Kr. — Ak, mine Herrer! var det ikke paa Tiden, vi tog os sammen og viste, hvem vi er, og hvad vi er, og at vi er os bevidst, at vi har en Opgave, og endnu mere og bedre i, at vi *forstaar*, at Løsningen af denne og alle Opgaver kun kan ske ved, at *alle* er med i Arbejdet. Jeg ved godt, at Typograferne kaldes for »Arbejdernes Studenter«, det er en Ære for os; og naar Bladene for et Par siden nævnede os som »de diplomatiske Typografer«, saa kan vi være stolte af en saadan Betegnelse, thi den var paa det Tidspunkt fuldstændig berettiget, og jeg mener heller ikke, vi har forspildt Retten til denne Betegnelse; vi har forstaaet at hævde os en Plads i det store Samfund og i den almindelige Bevidsthed, — og dog skulde jeg ønske, at vi maatte erhverve os mere Dygtighed til at forstaa Betydningen af det, som det mest af alt kommer an paa, baade under Arbejdet og Arbejdsløshed, nemlig: Broderskabet.

HANSEN.

En sidste Replik.

OMENDSKØNT vi i sidste Numer har afsluttet Diskussionen mellem N. H. og L. J., saa har vi dog, efter indtrængende Anmodning af N. H., ikke villet nægte denne Optagelsen af en sidste Replik:

Hr. Redaktør! Endskønt De under Hr. Laur. Jensens sidste »Svar« skrev, at Diskussionen var endt, tillader jeg mig dog at anmode om Optagelse for følgende, da Hr. L. J. i sit »Svar« er kommen endnu videre ind paa det Spor, der vel for ham er det naturligste, men dog maa kaldes uholdigt i en Diskussion. Hr. L. J. dokumenterer selv paa den fyldigste Maade Berettigelsen af mine Skrivelser, og det vilde vel ogsaa være noget nær komisk, om mine Forsøg paa at faa indført en fordrageligere Tone i vore Diskussioner skulde ende med, at jeg selv benyttede det Sprog, der er nødvendigt for at »diskutere« med Hr. L. J.

Hr. L. J. minder mig om et lille Dyr af Bløddyrenes Orden, som man paa Dansk kalder en Blæksprutte, og som ogsaa forekommer i vore Farvande. Naar en saadan Blæksprutte gør noget, som den ikke maa — hvilket den ofte gør, da det desværre ligger i dens Natur kun at gøre, hvad den helst skulde lade være med — saa søger den at undfly sine Forfølgere ved at udslynge saa megen skiden Vædske — deraf dens Navn —, at Vandet bliver aldeles plumret. Paa denne Maade lykkes det for den at slippe bort — der er ingen, som gider rode i beskidt Vand for at fange en Blæksprutte.

København, den 22. Marts 1902. Ærbødigst

NIELS HANSEN.

En moderne Kunstanstalt.

PAA et æret herværende Trykkeri, hvis Ejer kun virker for Kunstens Skyld, medens Spørgsmaalet om at tjene Penge er ganske underordnet, har man fornylig faaet indført nedenstaaende Rapport, hvis Udfyldelse kræver, at man for Fremtiden for Trykkernes Vedkommende maa søge at lære Bogholderi, ligesom det heller ikke var nogen Skade til, om Trykkernes Lommeure blev sat i elektrisk Forbindelse med Københavns Observatorium, for at de mange Klokkeslet, der skal angives, kunde blive i Overensstemmelse med dansk Normaltid. Rapporten ser saaledes ud:

Dag-Rapport for Maskine Nr......

i N. N.s Bogtrykkeri.

.....dagen den.....1902

				Antal Timer	Antal Tryk
Arbejdets Navn			Ark		
I Maskinen Kl.	Revision indl. Kl.		godk. Kl.		
Sat i Gang Kl.	Færdigtrykt Kl.			.....	.....
Arbejdets Navn			Ark		
I Maskinen Kl.	Revision indl. Kl.		godk. Kl.		
Sat i Gang Kl.	Færdigtrykt Kl.			.....	.....
Arbejdets Navn			Ark		
I Maskinen Kl.	Revision indl. Kl.		godk. Kl.		
Sat i Gang Kl.	Færdigtrykt Kl.			.....	.....
Arbejdets Navn			Ark		
I Maskinen Kl.	Revision indl. Kl.		godk. Kl.		
Sat i Gang Kl.	Færdigtrykt Kl.			.....	.....
Arbejdets Navn			Ark		
I Maskinen Kl.	Revision indl. Kl.		godk. Kl.		
Sat i Gang Kl.	Færdigtrykt Kl.			.....	.....
Arbejdets Navn			Ark		
I Maskinen Kl.	Revision indl. Kl.		godk. Kl.		
Sat i Gang Kl.	Færdigtrykt Kl.			.....	.....
			Udviser Timer		
Arbejdstid { ordinære Timer					
Arbejdstid { Overtimer			Antal Tryk		

Manglende Tid.....Timer, som er anvendt til.....

.....

.....

Trykker.

Alt maa skrives tydeligt! Hvis der ikke er Plads paa Forsiden, kan Bagsiden benyttes, men der maa henvises dertil!

Enhver vil kunne forstaa, at dersom denne Rapport skal udfyldes med den forlangte minutiøse Nøjagtighed og Tydelighed, og Bagsiden maaske tillige skal benyttes, »hvis der ikke er Plads paa Forsiden«, saa har en Trykker nok dermed at gøre en god Del af Dagens Tid. Han maa jo ogsaa gøre Regnskab for den Tid, han og hans Paalægger i Dagens Løb har været nødte til at træde af paa Naturens Vegne, forsaavidt ikke en saadan Benyttelse af Tiden er forbudt.

Der staar intet i Tarifen om disse Slaverapporters Lovlighed; naar Bogtrykkeren desuagtet forlanger dem indført, uden at Trykkerne finder Anledning til at nægte det, hvad de i Følge Tarifen maa have Ret til, saa maa de bruge den nødvendige Tid dertil og opføre denne paa Sedlen.

Kunde den her nævnte Bogtrykker faa sig selv til at afskaffe eller dog indskrænke dette Seddelsystem, vilde det hverken skade ham som Kunstner eller som *Menneske.* — — —

Apropos om Mennesker: En tidligere Formand for Bogtrykkerne, der nu er død, havde en Gang en Disput med en af den gode gamle Tids Trykkere, *der endnu ikke havde lært at lade sig tvinge til at gaa frivillig med.* Mellem disse to, Trykkeren og Principalen, faldt i Debattens Hede følgende Replikker: *Trykkeren:* Men Herregud, Menneske, kan De dog ikke indse, at jeg har Ret? — *Principalen* (hidsigt afbrydende): Er De gal Mand?! Kalder De mig for *Menneske?!* Jeg er jo *Principal!!*

Z.

Nær og Fjærn.

Af Den typ, Forenings Generalforsamling, der holdtes i Søndags og fortsættes Langfredag, følger Referat i næste Nr.

Sammenslutningen. Det paa Enkekassens sidste Generalforsamling nedsatte Udvalg for eventuelt at tilvejebringe en Sammenslutning mellem Den typ. Forenings Ligkasse og førstnævnte Forening har — bl. a. af Hensyn til det nærforestaaende Delegeretmøde — besluttet at lade Sagen vente, indtil Delegeretmødet er afholdt.

»Typografia« i Horsens afholdt Lørdag den 15. Marts sin fireaarige Stiftelsesfest i »Palæ-Kaféen«s særdeles hyggelige Selskabslokaler. Indenfor disse værdige, hundredaarige Mure, hvor i sin Tid den russiske Kejser Ivans Søskende og senere Frederik den Syvendes Moder residerede, samledes den Del af Horsens Typografer, der holder det selskabelige Samvær udenfor Døgnets Kævl. Der var fra Ledelsens Side gjort et Letydeligt Arbejde for at gøre denne Aften behagelig og mindeværdig for Deltagerne; de mange originale Paafund og Arrangementet i det hele taget, der vidnede om stor Opfindsomhed og sprudlende Humør, hilstes med Jubel. Det vilde blive for vidtløftigt at komme ind paa en nærmere Omtale, her skal kun nævnes, at man ved Desserten forbavsedes ved at finde et »Velbekomme« i moderne Udstyrelse indenfor en Valnøds haarde Skal, at Desserten serveredes paa smaa Tallerkener, der ved nærmere Eftersyn viste sig at være dekorative »Typografia-Platter«, at en Revysang, hvis Vers næsten var utallige som Havets Sand, præsenterede sig for de glade Deltagere i Form af en veritabel Harmonika, osv. osv. Først da Morgendagen gryede, lukkedes »Palæet«s brede Port, og Deltagerne skiltes i Følelsen af, at man i disse faa Timer havde levet sig endnu fastere sammen. —r.

Berigtigelse. Paa given Foranledning skal vi ikke undlade at gøre opmærksom paa, at Hr. BERNH. KOCH ikke var mellem de Restanter, til hvilke der sigtedes i Referatet af Gutenberg Korets Generalforsamling. Hr. Bernh. Koch staar som passivt Medlem af Koret og har *altid* opfyldt sine Forpligtelser overfor dette. STYRELSEN.

Den tyske Tarifs Gennemførelse er gaaet temmelig let for sig, naar man undtager *Leipzig*, hvor Principalerne haardnakket har modsat sig denne. I den Anledning har Tarifkommissionen haft et nyt Møde i Berlin i Dagene fra den 1. til 3. Februar. Paa dette Møde besluttedes med alle Stemmer mod Principalens fra Sachsen at udtale en stærk Misbilligelse over de sachsiske Bogtrykkeres Handlemaade og desuden blev der truffet Foranstaltninger til Tarifens Gennemførelse.

— I *Rheinland-Westfalen*, hvor Tarifen af 1896 ikke har været ordenlig gennemført, ser det ud til, at det vil lykkes Kollegerne at faa den ny Tarif gennemført overalt.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aug. Andersen	1.80	Overført...	80.70
Aller (Sættere og Galvan.)	8.25	Middagsposten	5.10
do. (Trykkere)	1.40	Mohr & Co.	0.50
do. (kvindelige)	0.95	S. L. Møller (mandl.)	1.60
Birch	0.65	do. kv. Trykkeriarb..	0.20
Bording	4.75	Nationaltidende (alle Afd.)	16.01
Bøhm	0.50	Nielsen & Lydiche	3.60
Børsen	2.25	do. (kvindel.)	1.35
J. V. Christensen	0.50	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	5.40
Christtreu	1.00	Emil Petersen	0.25
Citytrykkeriet	1.65	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.70
Eksprestrykkeriet	2.17	Politiken	12.40
Graphic	1.00	Qvist & Co.	2.10
Græbes Sættere	6.40	Rasmussen & Olsen	2.30
Henningsen	0.60	Rigsdagen (Gl. Foren.)..	4.65
Hoffensberg	3.25	do. (Ny do.)..	1.65
do. (kvindel.)	2.00	Rom (undtagen de Ny)..	1.00
Hoffmann	1.45	Schouw & Co.	0.50
Axel Holm	1.95	Schultz' Sættere	4.30
Henrik E. Jensen	1.25	do. Trykkere	1.25
Jørgensen & Co.	6.20	Schønberg & Hartvig(mdl.)	0.25
L. A. Jørgensen	3.00	do. kv. Trykkeriarb..	1.15
Kassererkontoret	0.75	Sivertsen	2.45
Kihls Sættere	1.50	Social-Demokraten	7.35
Kristeligt Dagblad	4.35	Thieles Sættere	1.50
Langkjær	0.80	do. kv. Trykkeriarb..	1.30
Leisner (1 pCt.)	5.15	Thomasen	0.50
Carl Lund (kvind.)	1.00	Truelsen	2.00
Luno (1 pCt.-Bidrag)	6.68	Valentin & Lund	2.50
do. Ekstra-Bidr. (Ny & Gl.).	6.75	Vort Land	5.80
Holger Meyers Sættere...	0.75	Weiss	2.00
Overføres...	80.70	Ialt...	174.36

Endvidere diverse Bidrag: Roskilde Typografer 3.62, Kolding Lokalafdeling 6.25, Gislason Petersen 0.40, ÷ 5: 4.00; tilsammen Kr. 188.63.

Kassebeholdningen var d. 18. Marts	Kr.	376.92
Indtægt 18.—24. Marts	Kr.	188.63
Udgift 18.—24. Marts	»	194.40
Merudgift 18.—24. Marts	»	5.77
Kassebeholdningen er d. 24. Marts	»	371.15
	Kr.	376.92

Den 24. Marts 1902. V. BERGENHOLZ.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Februar Maaned 1902.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	6061.89	
Begravelseskassen	-	24385.37	
Reservefonden	-	4994.20	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	1588.11	
			Kr. 37029.57
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	14299.44	
Reservefondens do.	-	42412.95	
			- 56712.39
		Summa	Kr. 93741.96

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	713.91	
Telefon og Telegrammer	-	6.38	
Porto	-	23.12	
Rejseudgifter og Diæter	-	26.75	
Bidrag til det frivillige Fond	-	40.00	
Begravelseskassen	-	24385.37	
Reservefonden	-	4994.20	
Hovedkassens Beholdning	-	5800.40	
			Kr. 35990.13
Dansk Typografforbund:			
Overfartspenge til »Det forenede Dampskibsselskab (Oktbr. Kvartal)	Kr.	130.80	
Rejseudgifter og Diæter	-	25.90	
Strejkebidrag til De samv. Fagforbund	-	832.74	
Tarifens Revision	-	50.00	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	14299.44	
Reservefondens do.	-	42412.95	
			- 57751.83
		Summa	Kr. 93741.96

Kolding, d. 1. Marts 1902. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Generalforsamlinger og Møder.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 5. Marts et ekstraordinært Møde paa Hotel Dania i Anledning af, at Hovedbestyrelsens Formand, Hr. P. Hvidtfeldt, var kommen til Stede, hvilket nærmest hidrørte fra to Tarifsager paa to forskellige Trykkerier. 22 af Lokalforeningens Medlemmer havde givet Møde. Lokalformanden bød velkommen og meddelte Dagsordenen. — Til Dirigent valgtes J. P. PETERSEN. — Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, hvilken godkendtes, hvorefter P. HVIDTFELDT fik Ordet for at udtale sig om Resultaterne af sit Besøg paa de to Trykkerier. Desuden omtalte han forskellige Sager, som vilde fremkomme paa det nær forestaaende Delegeretmøde. Endvidere bad han Medlemmerne at søge hen til det mindst mulige Overarbejde, da det af de indsendte Lister over Overarbejde i Aaret 1901 fremgik, at der paa et Trykkeri her havde fundet alt for meget Overarbejde Sted, og det gjaldt jo om at holde saa mange Kolleger i Arbejde som muligt.

Da Hr. Hvidtfeldt skulde rejse, afbrødes Mødet, og Formanden meddelte, at ekstraordinær Generalforsamling afholdes Lørdag den 8. Marts paa Hotel Dania.

Til denne ekstraordinære Generalforsamling var kun mødt godt Halvdelen af Medlemmerne, trods det, at der skulde forhandles om nogle Lovændringer, der stilledes til Delegeretmødet af selve Lokalafdelingen. — Til Dirigent valgtes J. P. PETERSEN. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden forklarede nærmere to forskellige Lovændringer, som begge fandt god Jordbund hos de tilstedeværende Medlemmer; det vedtoges enstemmigt at indsende Forslagene eller Ændringerne til Delegeretmødet. En tredje Lovændring, stillet af Dirigenten, fandt ingen Tilslutning og nedstemtes efter en Del Diskussion.

En Del af Medlemmerne foreslog da et nyt Lokale, og der fremkom 2 Forslag, et for Hotel »Dania« og et for Hotel »Gine«; det sidste blev vedtaget med stor Tilslutning, og Lokalafdelingens Lokale er saaledes i Fremtiden paa Hotel »Gine«, Vestergade.

Derpaa hævedes Generalforsamlingen. HANS C. EMBORG, Sekretær.

Odense Lokalafdeling

afholdt en ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 7. Marts. — Dirigent FR. LARSEN. — Den fungerende Formand, HANS JENSEN, opfordrede til fremtidig at støtte det frivillige Fond noget kraftigere, da det i høj Grad trængte til Penge. Forelagde derpaa en Begæring fra en Aage Hansen om Optagelse i Dansk typ. Forening. Ansøgeren opgiver at have været beskæftiget 7 Aar ved Faget paa flere forskellige Steder uden at blive udlært. Han havde de sidst forløbne to Aar haft andre Beskæftigelser, men ønskede sig nu optaget i Foreningen for senere at arbejde som Trykker. Efter en Del Udtalelser for og imod,

stilledes Forslag om at anbefale hans Optagelse. Dette Forslag forkastedes med 13 Stemmer imod 5. Resten stemte ikke. Forretningsføreren havde opfordret til at behandle Foreningslovene for at sende Ændringsforslag betids ind til det forestaaende Repræsentantskabsmøde. — Paa Forslag nedsattes to 3-Mands Udvalg til at behandle henholdsvis Dansk typ. Forenings og Dansk Typografforbunds Love. Deres Betænkninger forelægges en ekstraordinær Generalforsamling i følgende Uge. — Sluttelig henledte Formanden Opmærksomheden paa Lokalafdelingens Vinterfest, der afholdes Søndag den 22. Marts, og som synes at tegne til at blive i noget ganske enestaaende. B.

Horsens Lokalafdeling

afholdt den 8. Marts, Kl. 7½ ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel »Heimdal«. Dagsorden: Valg af Dirigent. Forhandlingsprotokollen. Forslag til Ændringer af Dansk typ. Forenings og Dansk Typografforbunds Love. Eventuelt.

Hr. LUDV. PETERSEN blev Dirigent og Forhandlingsprotokollen gódkendtes.

FORMANDEN oplæste Ændringer til og Bemærkninger om forskellige Lovparagrafer, som derpaa diskuteredes.

Under Eventuelt forhandledes forskelligt. JOHS. HJ. NIELSEN, Sekretær.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Søndag den 9. Marts ekstra Generalforsamling, ved hvilken vedtoges at stille en enkelt Ændring til Lovene. — Ligeledes var paa Dagsordenen Hafnia-Overenskomsten, som blev aldeles misbilliget af de tilstedeværende, da man fandt det absolut forkasteligt, at Bladsatsfabriken, som beskæftiger organiserede Arbejdere, maatte levere Sats til blokerede Trykkerier. — Af den private Hjælpekasse bevilgedes 30 Kr. til den frivillige Fond. L. CHRISTIANSEN, Sekretær.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 22. Marts 1902 paa Hotel »Gine« ekstraordinær Generalforsamling, hvortil 19 Medlemmer var mødt. Til Dirigent valgtes SCHMIDT, *Folkebladet*. Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes.

Derefter fik FORMANDEN Ordet og forklarede nærmere Lærlingesagen paa *Amts-Avisen* og henpegede til, at der i Januar Maaned var beskæftiget 10 Mand og 5 Lærlinge, hvoraf 2 kvindelige, medens det i Marts var gaaet ned til 8, ja i én Uge til 7 Mand, hvilket jo var uheldig, naar der trods dette alligevel var 5 Lærlinge. Skønt Forretningsudvalget gentagne Gange var oplyst om Forholdet, var der intet foretaget, men nu kunde han oplyse, at Sagen glider ud af Verden paa en for os heldig Maade, idet den sidst antagne kvindelige Lærling, forinden Prøvetidens Udløb, selv havde sagt op og forladt Pladsen med den 22. ds., saa nu er der atter normale Forhold, idet Personalet for Tiden tæller 9 Mand med 4 Lærlinge.

Dernæst omtaltes J. P. Petersens Afskedigelse fra *Amts-Avisen* og Generalforsamlingen misbilligede i høj Grad Faktorens Optræden overfor Personalet, og flere »fine Streger« fremkom fra forskellige Medlemmer, der alle beklagede sig over Vedkommendes egenraadige Handlemaade og ukollegiale Opførsel, og vilde have Sagen endnu kraftigere oplyst, samt at Referatet af Generalforsamlingen tilstilles *Typ.-Tid.* gennem Sekretæren. Efter cirka 2 Timers Diskussion vedtog man følgende Resolution med 18 Stemmer, 1 stemte ikke:

»Generalforsamlingen misbilliger paa det kraftigste J. P. Petersens Afskedigelse fra *Amts-Avisen* og udtaler, at denne er uberettiget og ganske uden Grund, samt at de af Faktor Johan Møller givne Grunde for Petersens Afskedigelse er usandfærdige og intetsigende«.

Generalforsamlingen varede ca. 3 Timer. HANS C. EMBORG, Sekretær.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra Kl. 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Harald Ferdinand Jensen, udl. 25/3 1902 hos I. Cohen (arb. s. Sted). I S. H. L.: Kobbertrykker Johann Beck, udl. 22/1 95 i Nürnberg (P. Petersen). I S.: Sætter Sophus Jørgensen (P. A. Nielsen) er i de øvrige Afd. I S. L.: Sætterlærling Eigil Jeppesen (Hoffmann) og Fr. Laur. Petersens Hustru Dagmar Justine.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1971, Niels Chr. Hansen VI. (Aller) fra Rejse.

Bortrejste: 230, Carl Richard Christiansen (arbl.) til Udlandet. 1228, Frithiof Arvedsen (arbl.) til Vejle. 216, Louis Andreas Jensen (Ludv. Jørgensen) til Ringsted i Plads.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Næstved, 1432, Henrik Larsen (i Plads). Nykøbing M. (Skive), 1571, Sofus Peter Abildgaard Jacobsen (fra Rejse). Nyborg, 818, M. V. Jespersen fra Odense i Pl. (Nyborg Avis) og 941, L. C. Christensen fra Frederikshavn i Pl. (Nyborg-Posten).

Bortrejste: Køge (Fakse), 1436, Vilh. Jensen til Nyborg i Pl. Næstved, 1439, Chr. Frandsen (arbl.) til Kbhvn. og 1558, Chr. Christensen til Kbhvn. (i Pl.). Silkeborg, 1351, Daniel Jørgensen til Holbæk. Ringsted, 1191, M. Frederiksen til Aarhus i Pl.

Paa given Foranledning meddeles herved, at den i forrige Numer af Typ.-Tid efterlyste Typograf Jensen *ikke* er Hr. Trykker Viggo W. Jensen, som nu arbejder i Kihls Trykkeri i København.

Ringsted, 23. Marts 1902.

G. MORTENSEN, Lokalfmd.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: Alfred Nielsen (B. Nielsen), udl. 31/12 1901 (arb. s. St.),

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 216, L. A. Jensen til Ringsted (i Pl.). 230, Carl Christiansen til Udlandet (paa Rejse).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Udmældt: Christiane Sørensen (fratraadt Faget).

Stereotypister, Rotationstrykkere og Hjælpere

afholder *Generalforsamling* i Lokalet, Walkendorffsgade 22, Søndag den 13. April 1902, Kl. 2.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag intet Møde. Paaskemorgen Fodtur; Afgang fra Trianglen Kl. 9. Frokost Kl. 11 i »Gyldenlund« ved Charlottenlund Jærnbanestation.

T. C. C. Søndag den 13. April afholdes den halvaarlige *Generalforsamling*.

ANNONCER

En dygtig Faktor

til Avis- og Akcidenstrykkeri søges snarest. Billet med Referencer mrkt. »257« indl. paa Ekspeditionskontoret.

En flink Akcidenssætter,

kendt med Stereotypering, kan faa Plads. Billet mrkt. »258« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En dygtig Sætter-Trykker

kan straks faa Plads. Billet med Anbefalinger under Mrk. »Sætter-Trykker« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor.

Faktor-Pladsen i det **Miloske Bogtrykkeri** i Odense bliver ledig 1. Maj.

Ansøgning om Pladsen, ledsaget af prima Anbefalinger, bedes tilsendt Ejeren, *Forlagsboghandler Chr. Milo, Odense.*

En dygtig

Illustrationstrykker

kan faa fast Plads. Billet mrkt. »259« modtager Ekspeditionskontoret.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 4 APRIL 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

I Henhold til Meddelelse fra Dansk typ. Forening er der fra 1. April oprettet en Lokalafd. i Odder med Typograf A. Johannes Petersen som Afdelingsformand. For Fremtiden udbetales der Rejseunderstøttelse i Odder.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Centralisationen.

TIDEN stunder til, at Landets Typografer igen ved Repræsentation skal samles for at drøfte deres vigtigste Anliggender.

Der er nu forløbet 4 Aar siden det sidste Repræsentantmøde, paa hvilket det paalagdes Styrelsen til det nu forestaaende Møde at udarbejde og fremsætte **Forslag til Centralisation**, og man tør sikkert vente, at Styrelsen efterkommer det Paalæg, der for 4 Aar siden blev givet den — *Antydninger* i modsat Retning har naturligvis intet paa sig og kan ikke have det.

Det vil blive Repræsentantmødets *allervigtigste* Gærning at faa Centralisationen saa godt udarbejdet og gennemført som muligt, og sikkert vil de forskellige Lokalforeninger ogsaa forud for Repræsentantmødet drøfte Centralisationsforslaget indgaaende med deres Repræsentanter, saa at der ikke denne Gang skal lides Nederlag paa denne vigtige Sag.

Mærkværdig nok har der ikke endnu i *Typ.-Tid.* været skrevet om Centralisationen fra Styrelsen, men det kan jo være, at Forslaget ikke er helt udarbejdet endnu.

Hvad er Typografernes Organisation *uden* Centralisation?

Den er en mærkværdig bagvendt Ting! *Centralisationen skulde være det første, hvorom alle andre Formaal indenfor Organisationen skulde forme sig, men i Stedet for er den blevet det allersidste.* Hvor forunderligt! Men at det nu vil komme — det tror jeg; det er mig umuligt at tænke, at den Sag, som i 1896 det store Flertal af Landets Typografer var besjælede af, nu ikke skulde nyde Fremme.

Det er sikkert et almindeligt Ønske — baade hos dem, som forrige Gang gav Centralisationen deres Tilslutning, og hos de unge, som siden da er troppet op i Organisationen — at det nu forestaaende Repræsentantmøde maa resultere i *et godt Sammenslutningsarbejde.*

Kolding, Paaskedag 1902. H. F. RASMUSSEN.

Toldfri Tanker.

DER var en Gang et stort Personale — ja, for saa vidt er det da ikke saa lille endnu, skønt Sættemaskinerne har holdt deres Indtog og gjort nogle Haandsættere overflødige.

Firmaet, der særlig beskæftiger sig med nationalt Arbejde og som ønskede at give nogle af Svendene Lejlighed til at se sig om i Udlandet, oprettede en Filial i Sverig, lader nu det nationale Arbejde trykke derovre og fører det her til Landet som Makulatur, der, ligesom Tanker, er temmelig toldfri.

Det herv. Personale holdt Møde, Sættere og Trykkere i broderlig Forening.

Der var Kludder i Regnskabet for en lille Sygekasse og Synderen var en af Husets bedste Folk, »Plejefader« for 4 opløbne Sætterdrenge, som han opdrog i Kunstens Mysterier.

»Plejefaderen« vilde Personalet ikke arbejde sammen med og forlangte ham derfor fjærnet, hvilket han ogsaa blev; men hvor længe var Adam i Paradis?

Huset, der nærede en varm og inderlig Kærlighed til sin faste Mand, sendte ham Brev om, at han godt kunde begynde igen hvor han slap, og »Plejefa'r« stillede paany næste Morgen til stor Forbavselse for hele Menigheden.

Den Frækhed fandt Personalet dog var for stor, de holdt Møde og paa dette vedtoges det *enstemmig* med *alle* Stemmer at nægte Samarbejde med Vedkommende.

At »Plejefader« Dagen efter Mødet blev fjærnet, er en Selvfølge.

Det samme Firma har ogsaa paa anden Maade gjort sig bekendt, nemlig for Trykkeriets Vedkommende. Efterhaanden som der er skiftet Folk, er Lønningerne for de store Maskiner reducerede, medens Fordringerne, der stilles, ikke i mindste Maade er gaaet ned.

Der bliver »raspet« fra Morgen til Aften og somme Tider om Natten med.

Det har været et sandt Rekordjageri, hvori den ene har søgt at presse den anden ved at gøre det samme Arbejde hurtigere færdigt.

Og det er jo dog ikke Meningen, hvad Personalet formodenlig ogsaa i Fremtiden vil indsé og efterleve.

Saa klages der ogsaa over Behandlingen fra Faktorens Side. Han er uhøflig og brutal; siges der »Godmorgen« til ham, svarer han ikke. Kun en Gang var han høflig og sagde »Godnat«, men den Aften skulde han ogsaa til Møde med Personalet.

Underligt nok at visse Folk kan komme til at lide af Storhedsvanvid fordi de kommer et lille Trin op paa den faglige Rangstige, som de jo dog, før de mindst aner det, kan dumpe ned af igen.

Men Personalerne er ogsaa selv Skyld i, at de til Tider behandles daarligt, thi de kan jo lade være med at finde sig deri, men protestere og *fordre* en høflig Behandling, først ved Henvendelse til Vedkommende selv, og hvis det ikke hjælper, saa til Principalen. At deres Forening vil støtte dem, er en Selvfølge, naar de ellers paa deres Side opfylder de tarifmæssige Pligter, som paahviler Arbejderne.

Der er paa sine Steder Mangel paa Sammenhold og godt Kammeratskab, og det ikke mindst mellem Trykkerne, hvis faste Penge gør, at de ofte etablerer en ufin Konkurrence for at tækkes højere Vedkommende. Som Regel lønnes de alligevel tilsidst med et Spark.

Gør din Pligt og kræv din Ret! Det er et godt Ord og det burde enhver Trykker lægge sig bag Øret. Paa Basis deraf kan der paa mange Steder hjælpes paa de daarlige Forhold, naar blot Arbejderne vil holde sammen og *fremme godt Samarbejde indbyrdes.* Sker det, vil man baade hist og her kunne komme til at leve det daglige Liv paa en anden Maade end nu, nemlig som *gode Kammerater.* EN GAMMEL TRYKKER.

Svar til Svendborgafdelingen.

Da min Tid for Øjeblikket er stærkt optaget af Tarifspørgsmaal, Sammendragning af det fra Afdelingerne indsendte statistiske Materiale, Aarsberetningen og Forberedelserne til Repræsentantmødet, kan jeg ikke nu indlade mig paa en Diskussion om en statsanerkendt Sygekasse, saa meget mere som dette Spørgsmaal foreløbig har fundet sin Løsning ved Afstemning.

Skal dog nu — foruden at henvise til de Stemmesedlen ledsagende Betragtninger om den organisatoriske Side af Sagen — pege paa et Forhold, der i financiel Henseende i en fremtrædende Grad er i Disfavør af den anerkendte Kasse. Det er Lægehonoratet. Vi har jo ca. et Hundrede Medlemmer, som arbejder i flere Byer i kortere eller længere Tid af Aaret. I hver enkelt By skal der betales Lægehonorar for disse for hele Aaret. Det vil derfor hænde, at vi for samme Medlem, som maaske oven i Købet slet ikke bliver syg, kan faa Lov til at udrede Aarslægehonorar til en halv Snes forskellige Læger. Ganske vist kan der for et Aar ad Gangen dispenseres fra at yde fri Læge, men derved falder den allervæsenligste Fordel væk fra det enkelte Medlem, der ikke i Sygdomstilfælde kan erholde Lægehjælp for den Pengeunderstøttelse, der ydes af Sygekassen i Stedet. Kontingentet vil derimod ikke blive lavere. Foruden dette er der mange andre Ting, der gør en over hele Landet centraliseret Fagsygekasse for dyr. Og jo mindre Afdelingerne er, desto dyrere bliver det. Men naar der bliver bedre Tid, kan vi jo tale videre derom. HVIDTFELDT.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typ. Forening med Sygekasse

afholdt Søndag den 23. Marts i Rømersgades Festsal ordinær Generalforsamling. Dirigent: BERENDT; Sekretær: SIGW. LUNDBERG.

Punkt 1. FORMANDEN gennemgik de i det forløbne Halvaar indtrufne faglige Forhold paa de forskellige Trykkerier, og man blev klar over, at der var gjort et stort Arbejde for at faa Arbejdsforholdene saa gode som muligt. Navnlig var det drøjt at faa Kvinderne med, da en Del af disse manglede den rette Forstaaelse af, hvad Organisation betød. Omtalte en Statistik, der var under Arbejde og havde taget nogle Tal af denne, der oplyser os om, at der i København findes 144 Bogtrykkerier, som beskæftiger 177 Sætterlærlinge og 89 Trykkerlærlinge, samt 491 Kvinder, af hvilke sidste dog kun 335 er Medlemmer af Organisationen. 15 Blade findes her; i 10 af disse arbejdes der paa Fastløn og i 5 paa Akkord. Vort Medlemsantal var steget fra 851 Medlemmer til 903. Bidragene til det frivillige Fond var i Maanederne November, December og Januar dalet; men var igen steget, nogle Uger endog ganske betydeligt; dette var meget glædeligt, da Arbejdsløsheden stadig er meget stor; det var det daarligste Aar, man længe havde haft. Hilste Maskinsætterklubben med Glæde, da han ansaa det for gavnligt, at man indenfor Fagforeningens Ramme samlede sig i Brancher, da man derved lettere kunde samarbejde om de fælles Interesser. Af Voldgiftsretssager havde vi vundet en og tabt en; for Tiden havde vi en Sag indanket. Et Lægemøde var holdt i Oktober, og Lægerne mente, at det var rigtigt, som vi havde grebet Tuberkulose-Sagen an, og raadede os til at fortsætte med Landopholdet i Vinter som et Forsøg; men det var dog ikke lykkedes at holde mere end en Patient derude, da Kulden havde været for stærk. Familie-Journalens Udgiver, Hr. Carl Aller, havde skænket os 4000 Kr. til vore Syge. Beklagede, at de af Borgerrepræsentationen vedtagne Sundhedsbestemmelser for Bogtrykkerier ikke var kommet os til Gode, fordi det havde behaget Minister Alberti ved et Pennestrøg at tilintetgøre dette store og gode Arbejde. Mindedes af afdøde Kolleger særlig Redaktionssekretær ved *Soc.-Dem.*, DECHER, der i sin Tid havde gjort et stort Arbejde indenfor Organisationen. Taleren opfordrede Medlemmerne til at gøre Alt for, at der blev gjort Hovedrengøring paa Trykkerierne i Paaskedagene, og at indberette til Styrelsen, hvor en saadan ikke bliver foretagen. — Efter at en lang Række Talere havde haft Ordet, baade til og udenfor Beretningen, godkendtes denne.

Punkt 3 og 4 vedtoges det at behandle forinden Punkt 2, da Styrelsen havde formaaet Hr. VALD. OLSEN, der ved den sidste ekstraordinære Generalforsamling var gaaet forgæves, fordi man ikke naaede at faa disse to Sager til Behandling, og det ligeledes i Dag saa ud til, at man ikke kunde naa at faa dem behandlede, naar Regnskabet skulde fremlægges først. — FORMANDEN indledede med nogle Betragtninger over vore kooperative Foretagender, og meddelte, at Styrelsen var enig om at anbefale Købet af 2 Aktier i Arbejdernes Bryggeri; den stillede følgende Forslag:

»Den ordinære Generalforsamling Søndag den 23. Marts i den typografiske Forening vedtager, idet den sympatiserer med den kooperative Bevægelse, at anbringe 1000 Kr. (2 Aktier à 500 Kr.) af Hovedkassens Midler som Aktiekapital i Bryggeriet »Stjærnen«.«

Angaaende Livsforsikringen havde Styrelsen delt sig i et Flertal og et Mindretal. Selv hørte han til det sidste og kunde ikke gaa med til at anbefale at bevilge Penge til Garantikapital for et Selskab, hvis Eksistens kunde blive tvivlsom, da det sikkert vilde faa en haard Konkurrence at bestaa. — Ordet blev derefter givet til Hr. VALD. OLSEN, der udtalte, at Meningen med at dette Selskab startedes, var den, at faa en saa billig Livsforsikring som mulig. Man haabede at naa Maalet ved at spare paa Administrationen, der i andre Selskaber slugte over 50 % af Indtægten; navnlig havde man tænkt sig at kunne undvære Agenter. Til at fungere som Opkrævere af Præmien, der ogsaa kunde indbetales i Smaabeløb ved Køb af Mærker, som agtes indført, havde man tænkt at kunne formaa Fagforeningskasserere, -Formænd og -Bude. I det Hele kunde Administrationsudgifterne sikkert bringes ned til 20 %. I det paatænkte Selskab kunde man tegne Forsikringer, hvis Sum skulde udbetales ved Død eller ved en bestemt Alder, f. Eks. ved det 65. Aar, saa at man for den udbetalte Sum kunde købe sig en Livrente; for 1000 Kr. kunde man saaledes faa 100 Kr. aarlig. Garantikapitalen, som skulde tegnes, var 100,000 Kr., hvoraf dog kun 33 % skulde indbetales; de 25 % anvendes til Starten og de andre 8 % til at oprette et Restancefond, da man havde ment, at et saadant vilde være til stor Nytte for de Arbejdere, hvis Beskæftigelse bestod i Sæsonarbejde, og som derfor i den sløje Tid kunde have ondt ved at betale sin Præmie. Den dyre Lægeundersøgelse vilde man ikke benytte, men kun forlange en Erklæring paa Tro og Love. I Lighed med andre Selskaber vilde dette laane paa Policer i Forhold til deres Værdi. — Paa Styrelsens Flertals Vegne talte N. P. NIELSEN og anbefalede at støtte dette kooperative Foretagende ved at vedtage at tegne en Sum til Garantikapital, da dette Selskab uden Tvivl vilde kunne byde en endnu billigere Præmie end andre billige Selskaber; stillede følgende Forslag:

»Da det maa anses som utvivlsomt, at Livsforsikring og Arbejdsløshedsforsikring er et Led i Bevægelsen for Forbedring af Arbejdernes Livsvilkaar, vedtager Generalforsamlingen at bemyndige Den typografiske Forenings Styrelse til af Hovedkassens Midler at anbringe 1000 Kr. (5 Andele à 200 Kr.) som Garantikapital i »Arbejdernes gensidige Livsforsikringsselskab«.«

Paa Mindretallets Vegne talte RENÉ-LASSEN; dette kunde ikke se, at dette Selskab vilde kunne byde større Fordele og billigere Præmie end andre Forsikringsselskaber, f. Eks. Statsanstalten; det var ogsaa tvivlsomt, om man kunde lægge Agenturvirksomheden over paa Fagforeningsfunktionærerne, da disse sikkert i Forvejen havde saa meget Arbejde, som de kunde overkomme. Til Bryggeriet vilde Taleren anbefale at bevilge 1000 Kr., da man der vidste, at de var sikre. Efter en Diskussion, der viste stor Interesse for Arbejdernes kooperative Foretagender, vedtoges begge Forslag; Købet af 2 Aktier i Bryggeriet »Stjærnen« enstemmigt, og Anbringelsen af 1000 Kr. som Garantikapital i Livsforsikringen med en lille Majoritet.

Man besluttede at fortsætte Generalforsamlingen Fredag den 28. Marts (Langfredag), men forinden Medlemmerne forlod Salen, stillede WARTENBERG følgende Resolution, som vedtoges:

»Den typografiske Forening opfordrer herved Forbundsstyrelsen til paany at forhøje den permanente Understøttelse — mindst med 1 Kr. pr. Portion —, da de Arbejdsløses Fond formentlig nu atter er i Stand til at bære en saadan Udgift.« S. L.

Generalforsamlingen fortsattes Langfredag samme Sted. Dirigent: WESTY HANSEN; Sekretær: SIGW. LUNDBERG.

Punkt 1. Kassereren, BERGENHOLZ gennemgik Regnskabet, hver enkelt Afdeling for sig, klart og tydeligt. Hovedkassen har i Aaret 1901 givet et Overskud af 4330 Kr. 80 Øre, Sygekassen et Underskud paa 146 Kr., Hjælpekassen et Underskud paa 667 Kr. 39 Øre, Forbundsafdelingen et Overskud paa 6175 Kr. 16 Øre, og Ligkassen et Overskud paa 3398 Kr. 23 Øre. Formuefremgangen har saaledes været 13,090 Kr. 80 Øre. *Typ.-Tid.* havde kostet 2,878 Kr. 27 Øre, hvilket var ca. 200 Kr. mere end det forrige Halvaar; det var Trykningen, der var steget. Det frivillige Fond for Arbejdsløse har i Tiden fra 1. Juli til 31. December udbetalt 4,213 Kr. i Arbejdsløshedshjælp og havde da en Kassebeholdning paa 67 Kr. 04 Øre. I Rejse- og Understøttelseshjælp var der udbetalt 3,300 Kr. mere end i 1900. Underskudet i Sygekassen havde nok sin Grund i en noget større Sygelighed, end i 1900, hvor hvert mandlig Medlems Sygdom varede 18,7 Dage, i 1901 derimod 22,7; for de kvindelige Medlemmers Vedkommende stillede Forholdet sig saaledes: i 1900: 18,7 og i 1901: 25,5 Dage. En Fjerdedel af samtlige Udgifter var medgaaet til tuberkelsyge Medlemmer, hvad der gav Taleren Anledning til, at anbefale Varsomhed med at tage for haardt fat. Omtalte Arbejdsanvisningskontorets Virksomhed og paaviste med Tal, hvorledes denne var steget Aar for Aar siden 1893. — EMANUEL PETERSEN anbefalede paa Revisionens Vegne Regnskabet til Godkendelse. — Efter at en Del Forespørgsler var besvarede tilfredsstillende af Kassereren og Formanden, godkendtes Regnskabet enstemmig.

Punkt 2 a: Forhandlingerne paa Generalforsamlingen *skal* begynde et Kvarter efter det averterede Klokkeslet. G. SØRENSEN anbefalede i Korthed Forslaget til Vedtagelse; var fremkommet med det som Følge af den Slendrian, der var i Den typ. Forening til at begynde Generalforsamlingen ½ à ¾ Time efter den averterede Tid. — Efter en til Tider ret livlig Diskussion forkastedes dette Forslag med temmelig stor Majoritet.

Punkt 2 b: Styrelsen foreslaar, at 2. Stk. i § 3: »Til at varetage Kassererens Forretninger i dennes Forfald vælges i Marts Maaned en Vicekasserer,« udgaar. EMIL MØLLER begrundede Forslaget paa, at Forholdene var saaledes, at vi godt kunde undvære denne Post; vi

havde jo nu en fastlønnet Formand, som i Kassererens Forfald kunde overtage dennes Forretninger. Anbefalede at vedtage den lille Ændring. — Vedtoges.

Punkt 3. FORMANDEN oplyste, at det var Styrelsesmedlemmerne OSCAR JOHANSEN, N. P. NIELSEN og RENE-LASSEN, som denne Gang stod for Tur til at gaa af og Revisorerne ANT. ANDERSEN, EMANUEL PETERSEN og GERCHE; de tre Kontrahenter, som gik af, var V. PETERSEN, O. JOHANSEN og F. K. MADSEN. Meddelte at Trykkerforeningen havde valgt KIEFER som Kontrahent i Stedet for LAURITZ JENSEN, hvad vi vel ikke kunde have noget imod.

EMANUEL PETERSEN takkede paa Revisionens Vegne ANTON ANDERSEN for den Beredvillighed og Dygtighed, hvormed den nu afgaaende Revisor havde sat sine Efterfølgere ind i Sagerne. — Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Opstillet til Styrelsesvalget blev: René-Lassen, N. P. Nielsen, O. Johansen, Carl Schmidt (Nationalt.), Carl Nielsen (Berl. Tid.), N. Wendt, J. O. Petersen og Nelsson. Til Revisorer: Emanuel Petersen, Gerche, Schnor, Fr. Hjorth og Michaelsen. Til Kontrahenter opstilledes efter lang Diskussion: Berendt, F. K. Madsen, V. Petersen, Wartenberg og O. Johansen. S. L.

En sidste Replik.

HR. Redaktør! Som den fra først af uden Grund angrebne Part maa jeg maaske faa Lov til at svare Hr. NIELS HANSEN, hvis *brændende Bøn* den ærede Red. ikke har kunnet staa for.

Skønt Hr. N. H. paa Generalforsamlingen i Den typ. Forening blev gjort opmærksom paa, og ogsaa selv privat indrømmede, at han havde stukket sin *fine Næse* i en Sag, der, ligesom Sanatoriet i Vinderød, ligger udenfor hans Inspektionsomraade, hvorfor han har faaet et passende Svar, har han dog ikke kunnet styre sin Emsighed, men endnu en Gang ladet sit *Blæk sprutte*.

Hr. N. H., der er ked af *Bibel*historien, slaar sig nu paa *Natur*historien, af hvilken han af nærliggende Grunde har valgt sig *Bløddyrene* som Specialitet.

Hr. N. H. taler om at indføre en »fordragelig Tone«, han, hvis Forbillede *uimodsagt* har faaet Lov til at beskylde Hr. L. CHR. NIELSEN for at have modtaget *Judasløn*, fordi han ikke har kunnet faa sin Statistik til at passe i d'Herrers Kram.

Naar jeg ikke har taget med Fløjlshandsker paa Hr. N. H., er det fordi jeg vil lære ham, at selv om Sætterne er godmodige nok til at lade d'Hrr. tyranisere sig og deres Generalforsamlinger til Forargelse for alle, saa er vi andre det ikke. Vi vil ikke lade os hovmesterere af den første den bedste, der føler sig kaldet til at kritisere alle andre, kun ikke sig selv.

Naar det kommende Delegeretmøde er forbi, vil Hr. NIELS HANSEN sikkert være hjulpet ned af den Piedestal, hvor han nu kror sig *som den Profet, han gærne vil være, men aldrig bliver*.

København, den 26. Marts 1902. LAUR. JENSEN.

Hermed er selvfølgelig denne Diskussion sluttet. RED.

Nær og Fjærn.

Dødsfald. Paaskemorgen Kl. 11 døde vor Kollega, EDVARD OSCAR EMIL LINDAHL, efter 5 Fjerdingaars Sygdom, der voldte ham store Smærter og tilsidst gjorde ham helt hjælpeløs.

Lindahl var en nobel og helstøbt Karakter. Hans noget tilbagetrukne Liv gjorde ham vel ikke særlig kendt i vide Kredse, men dem, der én Gang var kommen i Berøring med ham, følte sig tiltrukket af hans joviale Væsen og altid redebonne Hjælpsomhed og blev hurtig Ven med ham.

Lindahl var født den 29. Januar 1852 og blev saaledes 50 Aar gl. Han begraves paa Søndag Kl. 11½ fra det store Kapel paa Assistens Kirkegaard.

Nordisk Boktryckarekonst Nr. 3 er udkommet og indeholder forskellige interessante Ting, bl. a. et originalt Titelblad til Nordisk Boktryckarekonsts Januar-Hæfte. Fagskriftet kan for Danmarks Vedkommende bestilles hos Typ. A. M. JENSEN, Bianco Lunos Allé 12, 1. V.

Tarifbevægelse i Italien. Det italienske Bogtrykkerarbejderforbunds Centralkomité meddeler nu, at der fra og med den 15. Febr. ikke udbetales Rejseunderstøttelse i Italien til Kolleger, som kommer rejsende fra Udlandet. Aarsagen hertil er, at vore italienske Kolleger fra Midten af Februar Maaned har befundet sig i en Tarifbevægelse af storartede Dimensioner, som endnu ikke fuldtud er afsluttet. Fordringerne er gennemførte for: Sættere, Trykkere, Skriftstøbere, Stereotypører og Galvanoplastikere i Milano (3000), i Como (185), i Piacenza, Cremona og Ladi (200), i Alexandria, Novara, Arona, Pavia og Monza (220), i Ravenua, Asti og Vercelli (100) samt for Skriftstøbere og Stereotypører i Rom (50). 4000 Kolleger har været berørt af denne Lønbevægelse, hvilket har haft til Følge, at de Arbejdsløses Tal er blevne stærkt forøgede. For Byerne Varese, Bergamo, Verona, Padova og Bologna, som omfatter ca. 800 Typografer, er Underhandlingerne endnu ikke afsluttede. De indkomne Beretninger giver ingen Oplysninger om Beskaffenheden af vore italienske Kollegers Tarif; men det ser dog ud som om Hovedvægten er lagt paa Indførelsen af 9 Timers Arbejdsdag.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	7.00	Overført...	96.81
Aftenbladet	9.50	Keller	1.80
Aug. Andersen	1.00	Kihls Sættere	2.00
Agrardagbladet	5.20	Langkjær	0.75
Aller (kvindelige)	1.00	Leisner (1 pCt.)	2.00
do. (Trykkere)	1.80	Carl Lund	1.00
Bagge (mandlige)	7.05	Luno (1 pCt.-Bidrag)	7.48
do. (kvindelige)	0.50	Holger Meyer (Trykkere)	0.50
Birch	0.80	Missionstrykkeriet	9.40
Bording	4.75	Middagsposten	5.10
Børsen	2.15	Mohr & Co.	0.50
Bøhm	0.50	S. L. Møller (mandl.)	1.50
Calberg jun.	0.25	do. kv. Trykkeriarb.	0.20
Centraltrykkeriet (kvindel.)	0.70	Nationaltidende	15.12
do. (mandl.)	4.95	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.45
J. V. Christensen	0.50	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	6.00
Christtreu	1.00	do. Trykkere	3.35
Citytrykkeriet	1.90	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.70
I. Cohen	6.15	Rasmussen & Olsen	0.80
Eksprestrykkeriet	1.91	Rigsdagen (Gl. Foren.)	4.70
Fehlhaber	0.60	do. (Ny do.)	1.40
Graphic	1.00	Rom	1.00
Græbes Sættere	5.90	Rosenberg	0.25
Wilh. Hansen	2.00	Schultz' Trykkere	1.20
J. Henriksens Sættere	2.00	do. Sættere	4.40
Henningsen	0.60	Schønberg & Hartvig (kv.)	1.15
Hoffensberg	3.50	do. (1 Trykker)	0.25
Hoffmann	2.10	Sivertsen	1.95
Axel Holm	1.95	Social-Demokraten (60.B.)	7.35
Brødr. Jensen	3.00	Thieles Sættere	2.60
Henrik E. Jensen	1.25	do. do.	1.50
Jordan	1.00	Thomasen	1.00
Jørgensen & Co. (mandl.)	5.90	Truelsen	1.60
do. (kvindel.)	0.20	Vort Land	2.90
L. A. Jørgensen	1.00	Weiss	1.50
Ludv. Jørgensen	5.45	Wennstrøm	0.50
Kassererkontoret	0.75	Writh	0.20
Overføres...	96.81	Ialt...	195.91

Endvidere diverse Bidrag: Frk. Hildora Mauritzen 0.50, Thorv. Thomsen 2.00, De kv. Trykkeriarb. Fagforening 25.00, Aarhus: Folkebladet 3.75, Amtstidende 3.50, Jyllandsposten 6.70, Demokraten 6.00, Mammen 3.10, Beck 1.15, Thrue 1.50, Centraltr. 0.45, Backhausen 0.50, S. P. Jensen 0.25, Dam-Christensen 0.25, ialt 27.15, ÷ 6: 4.00; tilsammen Kr. 254.56.

Kassebeholdningen var d. 25. Marts ..... Kr. 371.15
Indtægt 25. Marts—1. April ... Kr. 254.56
Udgift 25. Marts—1. April .... » 214.30
Kassebeholdningen er d. 1. April » 411.41
Merindtægt 25. Marts—1. April. » 40.26
Kr. 371.15

Den 1. April 1902. V. BERGENHOLZ.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 16. Marts.

Da Arbejdsforholdene i *Nationaltidende* dels var i Strid med Tarifen og dels i Strid med den med Firmaet afsluttede Overenskomst, toges Beslutning desangaaende for at faa en tilfredsstillende Ordning. — Forskellige administrative Sager behandledes.

Søndag den 23. Marts.

Et Medlem søger Understøttelse af det frivillige Fond; da Vedkommende resterer med Kontingent og skylder for solgte Maskeradebilletter, kunde Styrelsen ikke indstille ham til Understøttelse. — Haastrup anmoder om at blive genoptaget i Foreningen. Henvistes til Generalforsamlingen. — Ang. et Medlem, som havde modtaget Rejseunderstøttelse og om hvem man havde Formodning om, at han slet ikke har været rejst, overlodes det Formanden og Kassereren at undersøge dette Forhold.

Lørdag den 29. Marts. Der meddeltes Resultatet af de med Firmaet Ferslew & Co. førte Forhandlinger. Det var lykkedes at faa indført tarifmæssige Arbejdsforhold baade med Hensyn til Præstation, Løn og Sundhedsbestemmelser. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 24. Marts.

1. Meddelelse gaves om forskellige adm. afgjorte Sager, der bifaldtes.

2. Et Medlem, der staar med et forfaldent Laan paa 50 Kr., men som skal skifte Plads nu igen, andrager om et nyt Laan af 50 Kr. — Nægtedes.

3. Medlem Nr. 201, R. Hildebrandt, tilstodes et Flyttelaan af 50 Kr. fra Nyborg til Rønne.

4. Medlem Nr. 1321, Blomberg, tilstodes et Flyttelaan af 50 Kr. fra Grenaa til Rønne.

5. Medlem Nr. 902 har knust en Finger. Han har et 1½ Aar gl. Laan, paa hvilket der intet er afdraget. Lokalformanden forespørger: 1) om han er berettiget til Sygehjælp og 2) hvis han tilbagebetaler Laanet, om han da er berettiget til Hjælp fra Uheldets Indtræden eller fra den Dag, da Laanet er tilbagebetalt. — Forretningsudvalget maa holde paa, at der ikke kan tilkomme ham Sygehjælp under disse Omstændigheder. Betaler han derimod Laanet, kan der udbetales ham Sygehjælp fra den Dag, Laanet er betalt.

7. Nogle Tarifsager refereredes og behandledes. Form. refererede endvidere et Besøg i Ringsted d. 20. Marts i Anledning af en Tarifsag.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Mandag den 24. Marts.

1. Fra et Personale, med hvis Firma der haves særlig Overenskomst, klages over formentlig Misligholdelse af denne. Det overdroges Formanden at søge Sagen ordnet paa Basis af Overenskomsten og samtidig søge indført Forbedringer m. H. t. Renlighed, Varme og Ventilation.

2. Svar forelaa fra det i sidste Møde omtalte Firma, der formentes at have en Lærling for meget. Sagen indankes for Voldgiftsretten, da Styrelsen ikke mener Faktoren skal regnes med.

En Angivelse af det samme Personale ang. Lønforholdene hos et andet Firma oplystes af Næstform. at være uoverensstemmende med de virkelige Forhold.

3. Meddelelse om at en Faktor, der gentagende havde beskæftiget Styrelsen, nu ønskede at faa Folk udenfor Foreningen, forelaa. Form. oplyste, at de to Trykkere, der havde forladt Pladserne, selv havde sagt op, og at to Foreningsmedl. var antaget. L. J.

FORENING·FOR· BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 6. April Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Nye Bogbinderarbejder og privat trykte Bøger samt nyere videnskabelige Værker etc. *Kl. 2 præcis Generalforsamling.*

For den store Opmærksomhed, der er bleven vist mig i Anledning af mit Jubilæum, takkes paa det hjærteligste. F. F. NIELSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Januar Kvartals Regnskab.

D'Hrr. Inkassatorer bedes snarest aflevere Marts Maaneds Regnskab. Medlemmer, som resterer, bedes berigtige deres Mellemværende senest 5. April, da de ellers vil blive rykkede.

Den 1. April 1902. V. BERGENHOLZ.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Nyt Medlem: I S. L.: Bjarnasons Hustru Anna Marie.

Tiltraadte: 29589 (Verb. d. B.), Jeppe Andreas Johansen (I. Cohen) fra Holbæk og 1229, Julius Niels Clausen (O. C. Olsen) fra Ringsted.

Bortrejst: 1156, C. Chr. Christiansen (arbl.) til Plads i Roskilde.

Død: Edvard Emil Oscar Lindahl, 50 Aar.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Odder: Fra 1. April er oprettet Lokalafdeling paa 5 Medlemmer med Typograf A. JOHANNES PETERSEN, Bager Andersen, Skolegade, som Lokalformand.

Kolding, den 31. Marts 1902.

FORRETNINGSUDVALGET.

Tiltraadte: Hjørring, 1056, C. Christensen Schjørslev (Ditzel), 1508, Vilh. Christensen (Hjørring Amtstid.) og 353, A. Lautherborn (S.). Hobro, 79 (Den t. F.), Marie Nicoline Andersen (Hobro Avis) fra Aalborg. Nykøbing M., 1514, Jens Knudsen Jensen (Nørrejyllands Forlag). Esbjerg, 891, Lauritz Rudolf Hansen fra Slagelse (arb. udenf. Faget). Aarhus, 1191, Magnus Frederiksen (i Pl.).

Bortrejste: Nykøbing M., 1429, Vald. Paulsen til Pl. i Ringkøbing og (Skive), 1538, Jens Chr. Rasmussen til Pl. i Assens. Aarhus, 1321, C. M. Blomberg til Pl. paa Bornholm og 1539, Hans A. Hansen (arbl.). Slagelse, 1420, Georg Helge Grønvold paa Rejse og 1462, Jens Jepsen Jagd til Aarhus (Militær).

Udmældt: Aarhus, 1500, J. A. M. Rodholm (udvandret).

Rettelse. I sidste Nr. af Typ.-Tid. er Typograf S. P. Abildgaard Jacobsen anmældt som *tiltraadt* Skive. Skal være *bortrejst* Skive.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Nyt Medlem: Kobbertrykker Johann Beck, udl. 22/1 95 i Nürnberg (P. Petersen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Udmældt: 253, Vald. Christensen (etableret sig).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Sangøvelse. — Lørdag d. 12. April *Assemblé.* — Lørdag den 26. April *halvaarlig Generalforsamling.* Forslag maa være indleverede til Styrelsen inden 12. April.

GUTENBERG-KORET.

Møde **Søndag** Kl. 11½ paa »Søfryd«.

ANNONCER

En ung Sætter-Trykker,

godt kendt med alt i et Trykkeri forefaldende Arbejde, *ønsker Plads.* Billet mrkt. »260« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En Typograf,

der kan forestaa et Trykkeris Drift og er Sætter-Trykker, kan fra den 15. ds. faa en vellønnet Plads i Provinsen. Billet mrkt. »E. L.« med Oplysning om Alder og tidligere Pladser samt Anbefalinger og Referencer bedes indlagt hurtigst paa Ekspeditionskont.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Husk at bestille *Nordisk Boktryckarekonst* for April Kvartal hos A. JENSEN, Bianco Lunos Allé 12, V. Kan ogsaa bestilles hos Den typ. Forenings Bud.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 11 APRIL 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Da der rundt omkring foretages Afskedigelser af over minimumslønnede Typografer (bl. a. har Boghandler Schønemann, Nyborg, opsagt hele sit Personale til 1. Juni) for at trykke Lønsatserne af Hensyn til Forhøjelsen fra 1. Juni, paalægges det Forbundets Medlemmer ikke at reflektere paa Pladstilbud i Provinserne uden ved forudgaaende Henvendelse til den paagældende Bys Lokalformand, forsaavidt Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret i Kolding.

FORBUNDSSTYRELSEN.

En ny Protest mod „Hafnia"-Overenskomsten.

Sagen for Voldgift.

I Anledning af nogle i Køge foretagne Afskedigelser som Følge af Stereotypiens Indførelse, har der mellem Dansk typ. Forenings Forretningsudvalg og Afdelingen været vekslet nogle Skrivelser om Forstaaelsen af Hafnia-Overenskomsten i Forbindelse med de der foretagne Afskedigelser. Afdelingen holdt Generalforsamling Lørdag. Denne sluttede med Vedtagelse af en Resolution, som oversendtes Forretningsudvalget, der har ladet denne gaa videre til Forbundsstyrelsen. Da det foreliggende Spørgsmaal er indanket for Voldgiftsretten og Sagen har Ærindre andre Steder, formenes det rigtigst, at offentliggøre saavel Protesten og den denne ledsagende Skrivelse som Klagen til Voldgiftsretten. Medlemmerne kan derved danne sig et Billede af denne Sag.

Vi giver først Ordet til Køge Lokalformand:

Køge, d. April 1902.

Dansk typ. Forenings Forretningsudvalg.

Hr. P. HVIDTFELDT. *Kolding.*

Deres ærede Skrivelse af 29. Marts angaaende Hr. Regnar Petersens Svar modtaget, og vi er altsaa derved kommen til Klarhed over, at Principalerne vil ud ved Hafnia-Overenskomstens § 4. Og Afdelingens Formodning er derved jo tildels gaaet i Opfyldelse. Som De erindrer, tilskrev vi Dem i Januar Maaned angaaende Forstaaelsen af nævnte Overenskomst, og d. 28. s. M. besvarede De denne saaledes, at vi *foreløbig* lod os tilfredsstille, idet De gav §§ 2 og 4 en ganske anden Betydning end vi, og iøvrigt gjorde gældende, *at Overenskomsten absolut var i vort Favør.* — Men den af Hr. R. P. hævdede Opfattelse er i fuldstændig Modstrid med dette, og aldeles i vort Disfavør, hvad Forretningsudvalget jo ogsaa sikkert vil indrømme. Sagen gaar nu til Voldgift, men med hvilken Ret Overenskomsten af 13. Decbr. 1901 egentlig kan bruges som Grundlag, fatter vi ikke. Det maa jo nu være Tarifen af 1898, der skal gaas frem efter, thi nævnte Overenskomst er vel kun et Tillæg til den *ny Tarif*, og som saadan er den jo endnu ej traadt i Kraft. Men ejheller til den Tid vil vi kunne være tjent med en saadan Fortolkning, og hvis Styrelsen ikke kan gøre sig klar af R. P.s nu fremsatte Paastand, da formener vi, at den har overskredet sin Kompetence, idet en Overenskomst med denne Betydning kun kan have Gyldighed ved en almindelig Afstemning, idet den jo ganske forrykker den indgaaede Tarif af 1898. — Vi formener af det indtil nu oplyste, at enten har Hr. R. P. faaet Styrelsen lokket paa Glatis eller Styrelsen som sagt gaaet videre end Loven tillader, og i begge Tilfælde kan maaske have den Følge, at en Voldgiftskendelse gaar os imod, hvis der som Grundlag benyttes 13. Decbr.-Overenskomsten. Vi føler os brøstholdne ved Situationen, og anser os fuldt berettiget til at søge denne Overenskomst sat ud af Gyldighed. Dette er et sammenfattet Uddrag af Forhandlingerne i Gaar paa en Generalforsamling, og den endte med, at der blev vedtaget følgende Resolution:

»*Da Bladudgivernes Forenings Formand, H. Regnar Petersen, i Anledning af den her i Afdelingen stedfundne Forrykkelse af Lærlingeskalaen har tillagt Hafnia-Overenskomsten en Betydning, der er i fuldstændig Modstrid med Forretningsudvalgets Skrivelse her til Afdelingen ang. ovennævnte Overenskomsts Forstaaelse, finder man sig foranlediget til at udtale, at saafremt Overenskomsten giver Principalerne den af dem paaberaabte Ret, hvilket er ensbetydende med meget væsenlige Ændringer til den nu bestaaende og kommende Tarif, slutter Afdelingen sig til den alt tidligere fremsatte Protest fra Randers, idet man formener, at Styrelsen er aldeles uberettiget til uden forudgaaende alm. Afstemning at underskrive en saadan Overenskomst. Afdelingen fordrer derfor i Henhold til § 33 i Dansk typ. Forenings Love, at nævnte Overenskomst uopholdelig sættes under almindelig Afstemning.*«

Paa Generalforsamlingens Vegne:

FRITZ RASMUSSEN. CHARLES CHR. JØRGENSEN.

Til Voldgiftsretten

mellem

Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk typ. Forening.

Da der ikke kan opnaas Enighed mellem Styrelsen for Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk typ. Forening om Forstaaelsen af Tarifens § 31 (Lærlingeskalaen) i Tilfælde, hvor en Principal indfører en ny Arbejdsmetode (d. e. lader Satsen udføre paa Maskine eller anvender stereotyperede Plader), og som Følge deraf afskediger Sættere i et saa stort Antal, at det i Tarifens § 31 foreskrevne Forhold mellem Lærlinge og Svende forrykkes paa disse sidstes Bekostning, forelægges Spørgsmaalet herved til den ærede Rets Besvarelse.

I Fjor indførte ca. et halvt Hundrede Blade Føljetonklichéer. Som Følge heraf afskedigedes tilsammen ca. 30 Mand uden at man saa vidt vides noget Steds kom i Strid med Lærlingeskalaen.

Den 13. December 1901 afholdtes en Konference med Formanden for Organisationen af Bladudgivere paa Hotel »Hafnia« i København, hvor der bl. a. blev sluttet følgende Overenskomst:

> »I de Trykkerier, hvor man paatænkte at indføre Stereotypi eller hvor man vil udvide Brugen deraf, og hvor dette vil medføre Afskedigelse af Typografer, maa der ikke antages ny Lærlinge, hvis dette medfører, at Lærlingeskalaen forrykkes, naar eventuel Afskedigelse af Typograf finder Sted.«

Denne Erklæring er fremkaldt af Dansk typ. Forening, foranlediget ved, at flere Forretninger tænkte paa at forøge Antallet af Lærlinge til Grænsen i Skalaen efter det Antal Typografer, de beskæftigede før de ny Arbejdsmetoders Indførelse. Og Erklæringen skulde ogsaa udtrykke, at man ved Indførelse af Stereotypi ikke har Lov til at forrykke Lærlingeskalaen. Ligesom den under 12. November 1898 mellem Styrelserne trufne Overenskomst, »at Lærlingetallet ikke kan forøges ved midlertidig Antagelse af Typografer, men skal staa i Forhold til det normale Antal Typografer«, peger paa, at man ikke paa kunstig Vis maa gaa uden om Lærlingeskalaen.

I Aar har en hel Række Blade yderligere indført stereotyperet Sats i deres Tekst. Derved er der paa hvert af de paagældende Steder afskediget 1 à 2 Typografer.

I *Nyborg Avis* og *Hjørring Amtstidende* blev der derved for mange Lærlinge til de tilbageværende Typografer. Begge Steder forlangte Dansk typ. Forening, at enten skulde den sidst antagne Lærling samtidig fjærnes, eller ogsaa skulde den afskedigede Typograf eller en anden antages, idet Forretningen saa eventuelt maatte vente med at indføre Stereotypi til dette kunde ske uden Brud paa Tarifens Lærlingeskala.

I Skrivelse af 24. Januar d. A. fra Dansk typ. Forenings Formand til Formanden for Organisationen af Bladudgivere, Hr. Regnar Petersen, gøres denne Opfattelse gældende uden at den bliver imødegaaet af Hr. Regnar Petersen. Derimod antager *Nyborg Avis* en Typograf i Stedet for den afskedigede, og i *Hjørring Amtstidende* kom en der arbejdende Sætterske, der hidtil ikke var lønnet tarifmæssigt og derfor var regnet for Lærling, til at arbejde under tarifmæssige Akkordforhold, hvorved en Overskridelse af Forholdstallet i Lærlingeskalaen blev undgaaet.

Som Følge af, at Hr. Red. Fred. Opffer, Køge, agtede at indføre stereotyperet Tekst, foruden at han i Forvejen havde stereotyperede Føljetoner, opsagde han i Februar to Sættere, hvorved Personalet indskrænkedes til tre Typografer og tre Lærlinge. Dansk typ. Forenings Lokalformand i Køge foreholdt Hr. Opffer Ulovligheden heraf. Hr. Opffer

beholdt da den ene af de afskedigede Typografer og bevarede derved det tarifmæssige Forhold: fire Typografer til tre Lærlinge, men betingede sig overfor Lokalformanden, at Spørgsmaalet indankedes for Voldgiftsretten.

Fra ingen af Hovedorganisationernes Side foretoges noget før 4. Marts, efter at Hr. Opffer atter har rettet en Henvendelse til Dansk typ. Forenings Lokalformand i Køge om Spørgsmaalets Afgørelse, samt efter at et Par andre Trykkeriejere, hvoraf den ene hører under Dansk Provinsbogtrykkerforening, havde foretaget Opsigelser som Følge af Stereotypiens Indførelse, hvorved Lærlingeforholdet forrykkedes i Strid med Skalaen. Formanden for »Org. af Bl.-Udg.« tilskrives da atter og gøres opmærksom paa, at da Dansk typ. Forening ikke har modtaget Svar paa Skrivelse af 24. Januar, gaar man ud fra, at »Org. af Bl.-Udg.« deler Dansk typ. Forenings Styrelses Opfattelse af, »hvorledes Bladudgivere, der agter at indføre Stereotypi, vil have at forholde sig, forsaavidt de ved eventuel Afskedigelse af en eller flere Typografer kommer i Strid med Tarifens Lærlingeskala.« I Skrivelsen gøres atter gældende, at det er Tarifbrud at foretage Afskedigelser som Følge af Stereotypien, naar Lærlingeskalaen forrykkes, ligesom Opmærksomheden henledes paa, at flere Principaler agter at foretage Afskedigelser, hvorfor »Org. af Bl.-Udg.« anmodes om at udsende Cirkulære til sine Medlemmer, for at forhindre muligt Tarifbrud.

Heller ikke paa denne Skrivelse modtoges Svar, hvorfor Dsk. typ. Forenings Styrelse gaar ud fra, at der hersker Forstaaelse mellem Styrelserne paa dette Punkt, saaledes at der ikke er Betingelser tilstede for, at Voldgiftsretten beskæftiger sig med Sagen.

Imidlertid vilde Hr. Opffer, Køge, gøre Alvor af Afskedigelsen af den omstridte Mand fra 29/3. Gjort bekendt med Situationen, foranlediger Hr. Opffer en Skrivelse fra »Org. af Bl.-Udg.«s Formand, Hr. Regnar Petersen, hvori der hævdes, at »Org. af Bladudg.« Styrelse betinger sig Ret for dens Medlemmer til at afskedige Typografer: 1) naar deres Arbejde formindskes og 2) naar de anskaffer sig Sættermaskiner eller Stereotypi — uanset at Lærlingenes Tal overskrider det i Lærlingeskalaen hjemlede; kun det, at der ikke maa nyantages Lærlinge før der atter er tilvejebragt Ballance.

Fra Dansk typ. Forenings Side indrømmes det første, da Arbejdsgiveren ikke er Herre over dette Forhold, medens man ikke kan indrømme Lovligheden af Afskedigelser i de sidste Tilfælde, idet Principalen er Herre over, paa hvilket Tidspunkt der indføres ny Arbejdsmetoder, og altsaa kan vente, til dette kan ske, uden Brud paa den bestaaende Tarif. Konsekvensen af en anden Fremgangsmaade vilde ellers blive, at man kunde afskedige samtlige Typografer og dog have tarifmæssige Forhold, skønt der arbejdedes udelukkende med Lærlinge.

Da der saaledes ikke er Forstaaelse mellem de kontraherende Foreningers Ledelser paa dette Punkt, forelægges herved Sagen til Voldgiftsrettens Afgørelse, idet man maa nedlægge Paastand om,

at Redaktør Opffer, Køge, overholder Tarifens § 31, idet en Afskedigelse under de forhaandenværende Forhold maa betragtes som et Brud paa Lærlingeskalaen.

Ærbødigst

for Dansk typografisk Forening
P. HVIDTFELDT,
Formand.

Den uafbrudte Understøttelse.

8 Øre ugenlig pr. Medlem har dækket Udgifterne i det forløbne Aar.

DET umulige i permanent Understøttelse falder straks i Øjnene, skriver Hr. J. G. flot i forrige Nr. Med spændt Interesse læser man videre, idet man tænker: »Her er da endelig en Mand, der har opdaget de rigtig sønderlemmende Argumenter, som Sagens Modstandere nu forgæves har søgt at udspekulere i det sidste Par Aar«. Men ak! Hr. J. G.s Argumenter viser sig ligesaa hule og indholdsløse som de øvrige »Grunde«, der hidtil er fremkommen mod permanent Understøttelse. *Beviset* for »Umuligheden« mangler stadig! De generende *Kendsgærninger* staar desværre i Vejen!

Nej, saa er Hr. s—k. bedre. Han siger rentud, at han *vil* ikke — af Princip! Om s—k. er Socialdemokrat véd vi ikke. Er han det, saa maa han være af den Slags Partifæller, der nok kæmper for et Broderskabssamfund, naar blot man vil skaane hans Pengepung. Broderskab er en dejlig Ting, men det — maa ikke koste noget!

Typograferne tæller endnu i sine Rækker en Del Kolleger, der altid stiller sig skeptisk til *ethvert* Fremskridt. Det er den Slags Mennesker, hvem Livet glider værdiløst forbi, og som aldrig oplever at faa noget nævneværdigt udrettet her i Verden — af lutter Forsigtighed!

Da der øjensynlig endnu hersker en Del Uklarhed (særlig blandt Provinskollegerne) om den uafbrudte Understøttelse og hvorledes Forslaget vil komme til at virke, skal vi meddele følgende:

Forslaget, som Den typ. Forening ved Generalforsamlingen den 14. Marts *enstemmig* vedtog at indsende til Delegeretmødet, gaar simpelt hen ud paa, at alle Medlemmer af Forbundets 4 Foreninger fremtidig skal yde skalavis fra 5 til 25 Øre ugenlig for Uge-Lønninger fra *under* 20 til *over* 38 Kr. Dette Kontingentpaalæg (der for mange Kolleger vil blive en Kontingent*nedsættelse* ved Ekstrakassernes Ophævelse) skal saa anvendes til en fortsat Understøttelse af de uforskyldt arbejdsløse Kolleger, der tidligere ikke havde Ret til en eneste Øre, naar de havde opbrugt de 90 Dages Rejsehjælp eller 10 Ugers Understøttelse paa Opholdsstedet.

Altsaa: naar en Arbejdsløs, der nu ingen lovhjemlet Understøttelsesret har, vil rejse, saa faar han fremtidig 1 Kr. daglig af *Forbundets* Rejsekasse (hidtil har han maattet leve af Kollegernes Naadegaver) indtil han faar Plads gennem Anvisningskontoret eller ved eget Initiativ. Vil han hæve sin Understøttelse paa Opholdsstedet, saa faar han her 5 Kr. ugenlig (hidtil ikke en Øre, før det frivillige Fond blev oprettet). Denne Hjælp ydes saa indtil Vedkommende atter har opnaaet Ret til den *ordinære* Understøttelse, enten paa Rejse eller paa Stedet (henholdsvis efter 26 eller 50 Ugers Bidrag).

Dersom Skalaen synes uretfærdig for Provinskollegernes Vedkommende, saa kan der jo forhandles om den. Vort Forslag er intet Ultimatum, men et Forhandlingsgrundlag.

Et *gennemsnitligt* Bidrag af 15 Øre ugenlig fra alle Forbundets Medlemmer (der er over 2000 *betalende*) vil give lidt over 300 Kr.s Indtægt hver Uge. *Den permanente Understøttelse i det forløbne Aar (3, 4 og 5 Kr. pr. Uge) har kun kostet* **8 Øre pr. Medlem ugenlig.** Det Overskud, der vil fremkomme efter vort Forslag, kunde saa anvendes først og fremmest til at samle en Reservefond, dernæst til at *forhøje Hjælpen* f. Eks. efter et Aars Forløb.

Hr. s—k. fabler om et Kontingentpaalæg af 25—30 Øre til Arbejdsløshedskassen. Dette er selvfølgelig unødvendigt, hvis han da ikke ønsker at vi skal give de Arbejdsløse en halv Snes Kroner ugenlig! Lad os *gennemsnitlig* paaligne ca. 15 Øre (efter Skala), saa faar vi endda det *dobbelte* af, hvad den frivillige Indsamling har indbragt i det sidste Aar.

Den ufine Insinuation fra Hr. J. G. om, at Københavnerne vil bruge Provinskollegerne til at bære Udgifterne, er af en saa unobel Art, at Hr. J. G. sikkert staar alene med dette Tilløb til at splitte vor Solidaritet paa Understøttelsesomraadet. Her i København høres der ofte anerkendende Udtalelser om Provinskollegernes Offervillighed gennem de ekstra-understøttende Rejsekasser. Kontingentet til disse Ekstrakasser bliver selvfølgelig langt større i Byer med *faa* Medlemmer end hvor der er mange til at bære Udgifterne. Dette planløse Forhold vil vort Forslag ogsaa regulere retfærdigt.

Naar man véd, at vore Anvisningskontorer paastaar at sende de Arbejdsløse i Plads *efter Tur*, saa er det meningsløst at tale om livs- eller evigtvarende Understøttelse. De Individer (om saadanne findes), der hverken *vil* eller *kan* arbejde ved Faget, kræver vi selvfølgelig ikke »forsørgede«. Nej, de Kolleger, om vi ønsker skal understøttes — ikke af Medlidenhed, men af Retfærdighed — det er dem, der baade *kan* og *vil* arbejde, men hvem Samfundsforholdene forhindrer at gøre deres Arbejdskraft — Rigdomskilden — frugtbringende. Den, der uforskyldt bliver arbejdsløs — han skal støttes. Den, der mister sit Arbejde ved egen Forsømmelighed — han skal ikke støttes.

En saadan Lov er der sund og opdragende Moral i.

At vedtage en *Udvidelse* af Understøttelsens Varighed og Indskrænkning af Karenstiden (saaledes som L. C. Nielsen foreslaar) vil blive *langt dyrere* end vort Forslag og den hidtilværende *Dobbeltbeskatning* af Kollegerne (baade ordinært Kontingent og Ekstrakasser) vil da vedblivende være nødvendig.

Derfor kan vi ikke tro, at Delegeretmødet vil forkaste Forslaget om uafbrudt Understøttelse og derved skrue Udviklingen tilbage, saa vi paany skal have Almissekasserne indført til Glæde for de enkelte drevne Fægtemestre, men til Skade for de mange Kolleger, hvis Æresbegreber er for vel udviklede til at gaa omkring og tigge paa Arbejdsstederne — selv om de lider Nød.

København, den 1. April 1902.

P. BERENDT. VILH. WARTENBERG. P. J. MICHAELSEN.
N. WENDT. NIELS HANSEN.

Det frivillige Fond for Arbejdsløse.

INDSAMLINGEN til Fagets Arbejdsløse begyndte allerede saa smaat i Slutningen af Aar 1900, men den tog først Fart efter at Den typografiske Forening i Febr. 1901 havde nedsat et »Arbejdsløshedsudvalg«, som straks rettede en Appel til Typograferne hele Landet over om at yde Bidrag til »De Arbejdsløses Fond«, i hvilken Anledning Udvalget søgte og fandt Støtte hos Bestyrelserne for samtlige typografiske Foreninger i Landet. Kun én af disse, Forretningsudvalget for Dansk typ. Forening, stillede en Ændring til de af Udvalget udarbejdede Regler for Uddelingen, idet man fra Kolding ønskede Hjælpen sat til 5 Kr. for ugifte og 7 Kr. for gifte ugentlig. Arbejdsløshedsudvalget mente dog ikke at kunne gaa ind herpaa, Hjælpen blev, som af dette fastsat, henholdsvis 3 og 4 Kr. ugentlig, steg til 4 og 5 Kr., men dalede atter til de 3 og 4 Kr., man begyndte med, og som uddeles den Dag i Dag.

Regnskab over »Den frivillige Fond« er aflagt to Gange: For Tiden fra 1. Juli 1900 til 30. Juni 1901 og for Tiden fra 1. Juli til 31. Debr. 1901. Da Indsamlingen imidlertid først rigtig tog Fart den 15. Febr. 1901, og der paa Grundlag af Indtægter og Udgifter ved Fonden, saaledes som disse offentliggøres, er foretaget gyselig fejlagtige Beregninger af Indsendere i *Typ.-Tid.*, skal vi herved aflægge

Regnskab over den frivillige Fond for Arbejdsløse

i Aaret fra 15. Febr. 1901 til 11. Febr. 1902.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeh. fra tidl. Inds. .	65.03	Udbet. til Arbejdsløse i *Kbhvn.*:	
Friv. Bidr. i *Kbhvn.*:		Februar (fra 15/2 1901)	156.00
Februar (fra 15/2 1901)	245.24	Marts	385.00
Marts	707.83	April	470.00
April	503.85	Maj	625.00
Maj	434.64	Juni	716.00
Juni	524.89	Juli	569.00
Juli	419.50	Avgust	834.00
Avgust	528.76	September	679.00
September	478.01	Oktober	540.00
Oktober	590.09	November	811.00
November	510.00	December	720.00
December	518.63	Januar (1902)	1256.50
Januar (1902)	533.97	Februar (til 11/2)	255.00
Februar (til 11/2)	125.75		8016.50
	6121.16		
Friv. Bidrag fra *Provinserne*:		Udbet. til Arbejdsløse i *Provinserne*:	
Februar (fra 15/2 1901)	50.45	Februar (fra 15/2)	15.00
Marts	304.46	Marts	102.00
April	163.16	April	81.00
Maj	141.33	Maj	76.00
Juni	83.23	Juni	84.00
Juli	48.96	Juli	60.00
Avgust	30.90	Avgust	0.00
September	126.80	September	0.00
Oktober	114.05	Oktober	0.00
November	63.25	November	0.00
December	55.73	December	0.00
Januar (1902)	124.40	Januar (1902)	0.00
Februar (til 11/2)	76.10	Februar (til 11/2)	0.00
	1382.82		418.00
Tilsk. fra Den t. Foren.	1000.00	Tryksager, Statistik og Medhjælp	110.70
— - De kv. Tr. Fagf.	50.00	Kassebeh. d. 11. Feb. 1902	108.67
Forsk. fra Dansk t. Foren.	30.00		
Rente af Sparek.-Indskud	4.86		
Ialt	8653.87	Ialt	8653.87

Ovenstaaende Regnskab viser altsaa:

Kassebeholdning d. 15. Febr. 1901	Kr.	65.03
Indtægt: Frivillige Bidrag fra Københavns	-	6121.16
— — - Provinserne	-	1382.82
Tilskud fra Den typ. Forening	-	1000.00
— - De kv. Trykkeriarb.	-	50.00
— - Dansk typ. Forening	-	30.00
Renter	-	4.86
Ialt	Kr.	8653.87
Udgift: Udbetalt i Københavns	Kr.	8016.50
— - Provinserne	-	418.00
Tryksager, Statistik og Medhjælp	-	110.70
Kassebeholdning d. 15. Febr. 1902	-	108.67
Ialt	Kr.	8653.87

Det vil straks falde i Øjnene, at Københavnerne har haft en Udgift til Arbejdsløse af ..... Kr. 8016.50
medens de kun har ævnet at yde i frivillige Bidrag ..... - 6121.16
Underskudet ..... Kr. 1895.34

er altsaa omtrent 1/3 af hele Indtægten. Det er dækket ved 1) Bidrag fra Den typ. Forenings, De kvindelige Trykkeriarbejderes Forenings og Dansk typ. Forenings Hovedkasser paa tilsammen 1080 Kr. samt ved 815 Kr. 34 Øre, som Provinserne har *ydet* mere end de har *modtaget*, foruden at de har afholdt hele Udgiften til Administration (110 Kr. 70 Øre) og bidraget til Forøgelsen af Kassebeholdningen med ca. 40 Kr. Desuden har man ude i Provinserne for egen Regning afholdt alle Udgifter til Provinsernes Arbejdsløse siden 19. Juli 1901. Det tør saaledes med Føje siges, at Arbejdsløshedsudvalget traf en overmaade fornuftig Beslutning, da det i sin Tid vedtog, at Indsamlingen skulde omfatte samtlige Foreninger i Dansk Typografforbund, og at de Medlemmer, der, efter det oprindelige Udvalgs Sprængning, senere tiltraadte »Arbejdsløshedsudvalget«, vilde have gjort deres københavnske Kolleger en uhyre Bjørnetjeneste, saafremt de havde ævnet at formaa Københavnerne til at »realisere« Planen om en vedvarende Understøttelse for *Den typ. Forening alene.*

Hvis man nu deler de 8016 Kr. 50 Øre, som er udgivet til Arbejdsløse i København, i 52 Dele, faar man, at Udgiften har været 154 Kr. 17 Ø. ugentlig (Administration *ikke* medregnet).

Antallet af arbejdende Medlemmer i København var i Aaret 1901:

Den typografiske Forening	767
Den typografiske Trykkerforening	198
De kv. Trykkeriarbejdere (192 halvtbetalende =)	96
Ialt heltbetalende	1061

Fordeler man den ugentlige Udgift *(uden* Administration) eller 154 Kr. 17 Ø. paa disse 1061 Medlemmer, faar man, at hvert arbejdende Medlem i København skulde have erlagt **15 Øre ugentlig pr. Medlem**, for at de Arbejdsløse i København kunde faa 3, 4 og sjældent 5 Kr. Understøttelse om Ugen.

At *Udgiften* til Arbejdsløse i Provinserne har været saa paafaldende lille, har sin naturlige Forklaring deri, at man ude i Provinserne har hjulpet de Arbejdsløse af Midler, som foreløbig *ikke* er taget fra det frivillige Fond. Vi kender ikke Omfanget af den Hjælp, der er ydet frivillig til Arbejdsløse derude, og vi maa derfor lade Spørgsmaalet om, hvad det koster Provinstypograferne at understøtte de Arbejdsløse **frivilligt**, ude af Betragtning. Kun saa meget véd vi, at Hjælpen ydes af *Ekstrakasserne*, at den Hjælp, som nydes, delvis skal refunderes af det frivillige Fond og at Dansk typ. Forening desuden har spædet 500 Kr. til. Disse 500 Kr. opfører »Arbejdsløshedsudvalget« i en Artikel i Nr. 11 af *Typograf-Tidende* d. A. som indgaaede i det frivillige Fonds Kasse her i Byen, og Udvalget anfører frejdigt, at disse 500 Kr. har været brugt til at dække det københavnske Underskud med. Af ovenstaaende Regnskab — der løber nøjagtigt for samme Tid som Udvalgets »Regnskab« — vil man se, at de 500 Kr. aldrig er indbetalt i det frivillige Fond. Men var dette endda den mindste Fejl fra Udvalgets Side. Det anfører (i samme Nr.), at Arbejdsløshedsudvalgets Forslag (det gamle eller det ny og ændrede?) »vilde have bragt en ugentlig Indtægt af ca. 240 Kr. *fra hele Forbundet*, medens Forsøget med den frivillige Indsamling kun har bragt en Ugeindtægt af *145 Kr. 70 Øre.*« Vi skal ikke undersøge Rigtigheden af det førstnævnte Tal, men kun endnu en Gang pege paa, **at** man i *Provinserne* i det forløbne Aar kun har modtaget **418 Kr.** fra de Arbejdsløses Fond, **at** Provinserne siden Juli har afholdt Udgiften ved deres egne Arbejdsløse, og **at** man, naar man **beregner** en Indtægt fra **hele** Forbundet, ogsaa burde regne med en Udgift fra **hele** Forbundet, og ikke regne med en Udgift paa 8016 Kr. 50 Ø. fra København og - 418 Kr. fra Provinserne. Det er ingen Sag at skaffe Arbejdsløse Hjælp for en billig Penge, hvis man kan faa hele Landet til at betale og indskrænke Udbetalingen til København alene.

Nej det, som det første Aars Regnskab klart og tydeligt viser, er dette: I København har man for 15 Øre om Ugen kunnet give de Arbejdsløse 3, 4 à 5 Kr. om Ugen. Hvad der er udgivet i Provinserne, og hvor meget det har kostet pr. Medlem, véd man ikke.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	4.75	Overført	80.98
Aug. Andersen	1.00	Leisner (1 pCt.)	1.59
Agrardagbladet	2.60	Carl Lund	1.00
Aller (Trykkere)	1.40	Luno (1 pCt.)	6.72
do. (kvindelige)	0.75	Holger Meyers Sættere	0.75
do. (Sætt. & Galvaniplast.)	8.75	do. Trykkere	0.50
Bagge (mandlige)	6.00	Middagsposten	5.10
do. (kvindelige)	0.45	Mohr & Co.	0.50
do. (mandlige)	6.90	S. L. Møller (mandl.)	1.25
do. (kvindelige)	0.50	do. (kvindel.)	0.10
Birch	0.65	Nationaltidende (alle Afd.)	12.91
Bording	4.55	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.05
Børsen	2.00	Th. Nielsen	0.50
Bøhm	0.50	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	3.30
Calberg jun.	0.25	Papyrus	0.25
J. V. Christensen	0.50	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.60
Christtreu	1.00	G. Petersen	0.50
Citytrykkeriet	2.15	Rasmussen & Olsen	0.70
Eksprestrykkeriet	1.63	Rigsdagen (Gl. Foren.)	4.80
Fehlhaber	0.30	do. (Ny do.)	1.25
Graphic (mandlige)	0.50	Rom	1.00
do. (kvindelige)	0.10	Rosenberg	0.15
Græbes Sættere	5.90	Schultz' Sættere	5.20
Henningsen	0.60	Schønberg & Hartvig (mdl.)	0.25
Hoffensberg	3.00	do. (kvl.)	0.95
Hoffmann	0.80	Sivertsen	1.95
Hohlenberg	2.20	Social-Demokraten (61.B.)	7.10
Axel Holm	1.95	Thieles Sættere	1.60
Henrik E. Jensen	1.50	do. Trykkere	2.60
Jørgensen & Co. (mandl.)	5.90	do. do.	1.25
do. (kvindel.)	0.25	do. kv. Trykkeriarb.	1.10
L. A. Jørgensen	1.00	Thomasen	0.75
Kassererkontoret	0.50	Trier	3.95
Kihls Sættere	1.00	do.	2.05
Kristeligt Dagblad	4.05	Truelsen	1.30
do.	4.45	Vort Land	2.90
Langkjærs Sættere	0.65	Weiss	2.25
Overføres	80.98	Ialt	164.70

Endvidere diverse Bidrag: Roskilde Typografer 6.87, Hjørring Lokalafdeling 6.00, Kolding do. (5.—6. B.) 11.75, C. E. Jensen 1.00,

Viborg Lokalafdeling 3.50, Kolding do. 5.90, Nykøbing M. do. 5.90, Peter Aug. Petersen 1.00; tilsammen Kr. 206.62.

Kassebeholdningen var d. 2. April.....	Kr. 411.41
Indtægt 2.—8. April	Kr. 206.62
Udgift 2.—8. April	» 161.00
Kassebeholdningen er d. 8. April	» 457.03
Merindtægt 2.—8. April	» 45.62
	Kr. 411.41

Rettelse: I forrige Numer staar Thieles *Sættere* 2.60, skal være Thieles *Trykkere* 2.60.

Den 8. April 1902. V. BERGENHOLZ.

Generalforsamlinger og Møder.

Køge Lokalforening

afholdt Søndagen den 5. April ordinær Generalforsamling. Dagsordenen omfattede: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskaber. 3. Hafnia-Overenskomsten. 4. Lærlingeskalaens Forrykkelse. — Efter at Forhandlingsprotokollen og Regnskaberne var godkendte, meddelte Formanden, CHARLES JØRGENSEN, at han paa en Skrivelse, som paa Afdelingens Vegne i Januar Maaned var tilsendt Forretningsudvalget i Kolding angaaende Hafnia-Overenskomstens Forstaaelse — hvilken man i sin Helhed ansaa for meget uklar —, kort Tid efter i samme Maaned havde modtaget en Svarskrivelse, i hvilken det gjordes gældende, at den afsluttede Overenskomst fuldstændig var i Dansk typ. Forenings Favør. — I Forbindelse med denne Sag diskuteredes Lærlingeskalaens Forrykkelse paa *Østsjællands Avis*. Formanden gav nogle Oplysninger vedrørende Sagen og fremlagde den med Forretningsudvalget førte Korrespondance angaaende Forrykkelsen af Lærlingeskalaen; denne resulterede i, at Bladudgiverforeningens Formand, Hr. Regnar Petersen, havde givet Hafnia-Overenskomsten en ganske anden Betydning end Forretningsudvalget — R. P. hævder i Henhold til Overenskomstens Punkt 4, at det er »soleklart«, Principalerne har Ret til, naar de indfører Stereotypi, at forrykke Lærlingeskalaen. — De fleste af Lokalforeningens Medlemmer havde Ordet om denne Sag, og alle som én kritiserede og misbilligede de Hafnia-Overenskomsten, naar denne skulde fortolkes saaledes, som Principalerne gjorde. — Forhandlingerne sluttede med enstemmig Vedtagelse af den andet Steds i Bladet gengivne Resolution.

FRITZ RASMUSSEN,
Sekretær.

Nær og Fjærn.

Bogtrykker Joh. Hansen, Vesterbrogade 29, er blokeret.

Gutenberg-Koret holdt Skærtorsdag sin aarlige Koncert i Studentersamfundets Festsal. Til Koncerten havde indfundet sig saa mange Kolleger med deres Damer, som Salen i Studenterhuset paa nogen Maade kunde rumme. Koret indledede Koncerten med at synge JOH. GLÆSERS »Danmark«. Af det righoldige Program skal vi blot nævne saadanne bekendte Kræfter som Kapelmusikus ERNST HØEBERG og Koncertsanger MAX FREULER, der hver for sig bidrog sit til, at Koncerten blev en virkelig Nydelse; men foruden dette indeholdt Programmet en anden Nyhed, som vakte megen Opmærksomhed og tog stærkt Bifald. Korets elskværdige og dygtige Dirigent, Hr. CARL LARSEN, havde komponeret en meget stemningsfuld Melodi til Chr. Richards smukke Sang »Kirken i Norden«, der udførtes for Solo, Kor og Orkester. Alt i alt en Koncert, der fuldtud staar paa Højde med Københavns store Sangforeningers Aars-Koncerter. I det muntre Bal, der fulgte efter, deltog saa godt som alle de Tilstedeværende.

Afstemningsresultat.

Stemmeafgivningen angaaende Ophævelsen af Vicekassererposten har givet følgende Resultat:

261 Ja.
48 Nej.
3 blanke Stemmesedler.

7. April 1902. P. LAURITZEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Styrelsesmøde afholdes Søndag Form. Kl. 10 paa »Søfryd«.

Optællingen af Stemmesedler finder Sted *Lørdag Aften den 12. April, Kl. 9 pr.*

Lægerne. Det bedes bemærket, at Hr. Dr. P. LARSEN, L. Torvegade, der vikarierer for vor bortrejste Læge Erik Larsen, Dronningensgade, træffes daglig **Kl. 1—2** (ikke 12—1).

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: (S. H. L.) Trykker Ejner Georg Andersen (Bagge), udl. s. St. 30/3 1902. (S. H. L.) Trykker Oscar Paul Lindahl (Græbe), udl. s. St. 29/3 1902. Sætter Georg Vald. Jacobsen (Enevoldsen & Andersen), udl. s. St. 1/4 1902. Sætter Aage Bertrand Jablansky (Schultz), udl. s. St. 28/3 1902. Galvanoplastiker Hans Peter Reuther Nielsen (Aller), udl. s. St. 29/3 1902.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 161, Adolf Thorvald Samuelsen (Kihl) fra Udlandet.

Bortrejste: 322, Carl Glotz (arbl.) til Pl. i Hjørring. Trykker Carl Hansen (arbl.) til Pl. i Hillerød.

Død: Bogtrykker Niels Gustav Calberg (71 Aar).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Slagelse, Sætter Axel Vilhelm Knudsen, udl. 1/4 1902 i Slagelse-Posten efter 5 Aars Lære (aflægger Svendeprøve). Nakskov, Axel Jensen, udl. 1/4 1902 i Vestlollands Avis (aflægger Svendeprøve i April).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Udmeldt: Vejle, 2850, Hans Høyer (overgaaet til anden Livsstilling).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Fra og med 15. ds. er min Bopæl **Vesterbrogade 99, 2 Mb.**, *hvortil alle Breve og Meddelelser bedes adresseret. Personlig* træffes jeg sikrest hjemme mellem 6 og 7.

LAUR. JENSEN.

Ny Medlemmer: E. G. Rasmussen, udl. 27/3 hos Fr. Bagge (arb. s. St.). Knud Mortensen, udl. 26/3 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Villiam Jensen, udl. 1/4 1902 hos Holger Meyer (arb. s. St.). Oscar Lindahl, udl. 19/3 hos Græbe (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 272, Carl Hansen (arbl.) til Pl. i Hillerød.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9 *Assemblé.* Tegning til Fællesmaaltidet Kl. 11 (à 1 Kr.) hos Styrelsens Medlemmer senest Fredag Aften.

M.-K. afholder Søndag den 20. April Kl. 12 pr. *ekstraordinær Generalforsamling* i Kafé »Boulanger«, Kompagnistræde 43. Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet. STYRELSEN.

Typograf. Stiftelse.

Kontingent for det forløbne Januar Kvartal bedes indbetalt til mig en af de kommende Søndage mellem 11—12.

MØLLER, Kasserer,
Mysundegade 30, 3. V.

T. C. C. Paa Søndag afholdes den *ordinære halvaarlige Generalforsamling* i Foreningslokalet Kl. 11 Fm. med følgende Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabet. 3. Valg. 4. Fest. 5. Eventuelt.

ANNONCER

En Maskintrykker,

kendt med saavel Avis- som Akcidenstrykning, ønsker en fast Plads helst i en østjydsk By til 1. Juli, eventuelt før. God Anbefaling kan fremlægges. Billet mrkt. »*1084*« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
Københavns K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 18 APRIL 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

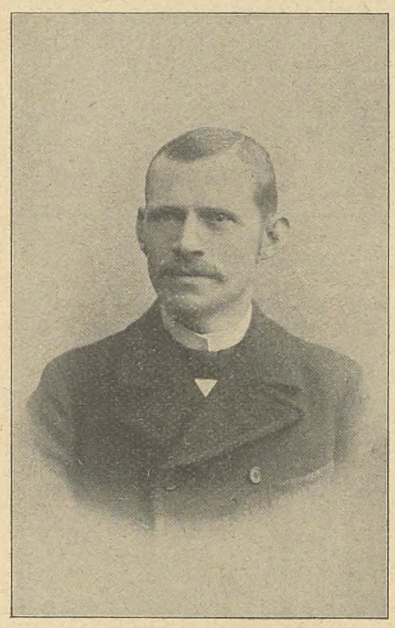
I Anledning af Demonstrationen den 1. Maj opfordres Afdelingerne til overalt, hvor hver enkelt Bys Fællesorganisation har taget Beslutning om at demonstrere, at slutte sig hertil.

Da der rundt omkring foretages Afskedigelser af over minimumslønnede Typografer (bl. a. har Boghandler Schønemann, Nyborg, opsagt hele sit Personale til 1. Juni) for at trykke Lønsatserne af Hensyn til Forhøjelsen fra 1. Juni, paalægges det Forbundets Medlemmer ikke at reflektere paa Pladstilbud i Provinserne uden ved forudgaaende Henvendelse til den paagældende Bys Lokalformand, forsaavidt Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret i Kolding.

FORBUNDSSTYRELSEN.

H. F. Rasmussen død.

NAAR disse Linjer læses, véd alle, at vor kendte og skattede Kollega, Dansk typ. Forenings tidligere Formand, H. F. RASMUSSEN i Kolding, ikke er mere. Da Telegrafen i Fredags udsendte det sørgelige Budskab, at H. F. Rasmussen havde mistet Livet ved et Ulykkestilfælde, gjorde det et dybt og smærteligt Indtryk paa alle Kolleger, der kendte ham, og det var, som om Livet i den typografiske Verden et Øjeblik hørte op at pulsere — saa uventet og overvældende var Efterretningen om hans Død.

Rasmussens Navn er mejslet ind i Dansk typ. Forenings Historie, og i de 8 Aar, han var denne Forenings Formand, førtes Provinstypografernes Organisation et mægtigt Skridt fremad, samtidig med, at Baandet mellem disse og deres Kolleger i Ind- og Udland knyttedes fastere. Opgaven var ikke let; men hans store Organisationstalent og klare Indblik i de Sager, der laa for, besejrede Vanskelighederne. En energisk Natur var han, som ikke opgav Sagen paa Halvvejen.

Det vakte derfor stor Beklagelse, da Rasmussen trak sig tilbage fra Formandsstillingen, og mange var de Opfordringer, der stilledes til ham om at blive. Men selv om der blev stille om hans Navn, glemtes han ikke. Da *Typ.-Tid.* for kort Tid siden indeholdt en Artikel fra ham om Centralisationen, som han var en ivrig Tilhænger af, vakte det berettiget Opmærksomhed og Forventninger om, at han paany vilde tage aktiv Del i vor Fagbevægelse. Da kom den Ulykke, der med Voldsomhed rev ham bort og paa en brat Maade gjorde Ende paa et virksomt og energisk Liv.

HANS FREDERIK RASMUSSEN var født i Februar 1850 i Nyboder. Han kom i Sætterlære ved *Vejle Amts Folkeblad* og var som Lærling med til at sætte *Kolding Folkeblad*, da det blev trykt dèr. Da Folkebladet fik sit eget Trykkeri, flyttede Rasmussen med til Kolding og har siden været ansat ved Bladet. Rasmussen var en begavet Mand med mange Interesser; foruden at han udfyldte sin Plads som Typograf, var han som Medarbejder ved Bladets Redaktion knyttet meget nær til Venstre, og han har i den Menneskealder, han har boet i denne By, udført et stort og betydningsfuldt Arbejde baade for Partiet og dets Blad i Kolding. Det var Meningen, at han i en nær Fremtid skulde have været ansat ved Redaktionen som fast Medarbejder.

Rasmussen var en kærlig og god Familjefader. Han efterlader sig Hustru og 8 Børn, hvoraf 3 ukonfirmerede — ét Barn konfirmeredes i Søndags.

Begravelsen foregik i Gaar under meget stor Deltagelse fra Kollegerne i Kolding og det øvrige Land. Dansk typ. Forening og Dansk Typograf-Forbund havde ladet sig repræsentere ved de jydske Hovedbestyrelsesmedlemmer, ligesom der fra disse Organisationer og Den typ. Forening samt Den typ. Trykkerforening var sendt Kranse med signerede Baand.

Dansk typografisk Forening.

Den 24. og 25. Maj afholder Dansk Typograf-Forbund Delegeretmøde i København. Paa dette kan Dansk typografisk Forening lade sig repræsentere af 38 Medlemmer. Valget af disse foregaar paa den Maade, at samtlige Lokalafdelinger inden den 25. April til Forretningsudvalget foreslaar en eller flere af sine Medlemmer som Kandidater til dette Hværv. Stemmesedler med Fortegnelse over samtlige Foreslaaede udsendes derefter til samtlige Medlemmer, som derpaa stemmer paa 38 af de foreslaaede, hvorefter Resultatet af Afstemningen indsendes til Forretningsudvalget. De 38, som har erholdt flest af de afgivne Stemmer, bliver Dansk typografisk Forenings Repræsentanter paa Delegeretmødet. Der er intet til Hinder for at stemme paa Hovedbestyrelsens Medlemmer, ligesom man naturligvis bør iagttage, at Repræsentanterne fordeler sig nogenlunde ligeligt over hele Landet.

Repræsentantmøde for Dansk typ. Forening afholdes den 26. Maj. Paa dette kan Lokalafdelingerne paa indtil 25 Medlemmer lade sig repræsentere ved 1 Medlem og fremdeles med et Medlem for hver paabegyndt 25 Medlemmer, en Afdeling tæller, dog ikke med mere end tre. Af flere Grunde vil det være heldigst at udsætte Valget af Repræsentanter, til Resultatet af Valget til Delegeretmødet foreligger, da det maa anbefales, at Lokalafdelingerne vælger de valgte Delegerede til ogsaa at repræsentere de respektive Afdelinger paa Repræsentantmødet.

p. t. København, den 16. April 1902. HOVEDBESTYRELSEN.

Tarifens Forstaaelse.

Hafnia-Overenskomsten af 13. Decbr. 1901.

Er en Forrykkelse af Lærlingeskalaen tilladelig, og hvor hjemles da en saadan Ret? var mine Spørgsmaal i en Artikel forleden, og disse er nu bleven besvaret af ingen mindre end selve Bladudgiverforeningens og Bladsatsfabrikens Formand, Hr. REGNAR PETERSEN, idet han med en overlegen Mine har udtalt et absolut Ja! »Thi derom taler Hafnia-Overenskomsten tydelig nok«, idet Punkt 4 siger: »I de Trykkerier, hvor man paatænker at bruge Stereotypiplader, eller hvor man vil udvide Brugen heraf, og hvor dette vil medføre Afskedigelse af Typografer, maa der ikke antages ny Lærlinge, hvis dette medfører, at Lærlingeskalaen forrykkes, naar eventuel Afskedigelse af Typografer finder Sted«.

Og gaaende ud fra det kendte Ord, »at hvad der ikke udtrykkelig er forbudt er tilladt«, kunde man fristes til at give Hr. R. P. Ret — hvis da denne Passus var alt, hvad der talte om Lærlingeskalaen. Men — maaske desværre for d'Hrr. Principaler — er denne aldeles ikke den eneste og afgørende. Tværtimod! Det vil være temmelig nødvendigt at sammenholde den med *vor nu bestaaende Tarifs* § 31, der fastsætter Antallet af Lærlinge i Forhold til Typografantallet, og § 33, der *forbyder enhver Afvigelse* herfra, medmindre de kontraherende Styrelser har sanktioneret det. Og man vil have meget vanskeligt ved at komme til andet Resultat, end at *det er og bliver i Strid med disse Paragrafer*.

Kun, dersom de nævnte to Paragrafer er sat ud af Kraft ved den ny Bestemmelse, vil det maaske kunne lade sig gøre at udtyde Punkt 4 saadan. Og dog vil det falde meget vanskeligt, naar man betænker, at det *ikke* er Principalerne, der har foreslaaet den indsat. Nej, snarere er Hensigten med den at ophæve Punkt 2 i samme Overenskomst overfor d'Hrr., som bryder med de typografiske Organisationer paa dette Punkt, saaledes at Stereotypien og Typograferne kan fratages disse. Det vilde virkelig — mildest talt — være underligt, at Stereotypiens Indførelse skulde give d'Hrr. Ret til at overtræde Lærlingeskalaen, hvorimod den skulde overholdes dér, hvor man ikke ønskede at indføre dette »Fabriksarbejde«. Ja, i Sandhed en smuk Præmie for Indførelse af Stereotypien. Man fristes da næsten til at tro, at det er til vort Gavn, at disse »tekniske Hjælpemidler« er bragt i Anvendelse; maaske Hr. R. P. ogsaa tør fremsætte denne Paastand, det skulde saamænd ikke forundre.

Nej, var der endelig nogen, der skulde begunstiges, da maatte det absolut være de Principaler, der *ikke* indførte Stereotypien. Lad »Andelsselskabet Bladsatsfabriken« selv belønne de andre med svimlende Dividende, om det kan lykkes!

Det har ejheller været vor Styrelses Mening, at der skulde tillægges denne Overenskomst en saadan Betydning; den har da ogsaa hævdet en ganske anden Opfattelse deraf. Ellers havde den sikkert aldrig underskrevet, og havde *ikke kunnet* gøre det, idet den ikke har Mandat til at ændre vor Tarif paa et saa væsenligt Punkt; en saadan Afgørelse ligger i Medlemmernes Hænder.

Men vil Bladudgiverforeningen nu endelig have den tillagt en saadan Betydning, ja, saa værs'artig. Men saa maa den sikkert finde sig i, at Overenskomsten bliver betragtet som Ændringer til Tarifen af 1898 og den nu i December vedtagne, og for at være gyldig, skal den da til almindelig Afstemning blandt Dansk typ. Forenings Medlemmer, og med denne Fortolkning vil dens Skæbne være givet, aldrig vil den kunne gennemføres.

Den »ny« Tarif blev vedtaget med ret stor Majoritet, men sikkert ikke fordi man deri saa, hvad man havde ventet og kunnet fordre, men fordi man ønskede det *fredelige* Forhold bevaret, og vor Styrelse forsikrede jo, at der ad *den Vej* ikke paa det Tidspunkt kunde opnaas mere. Og det gavner næppe det fredelige Samarbejde at bruge en saa fri Fortolkning; snarere har det den modsatte Virkning, og man fristes næsten til at tro, at det ogsaa er Hensigten. Og hvorvidt dette er heldigt, derom kan der vel ikke være delte Meninger.

Køge, den 5. April 1902. CHARLES CHR. JØRGENSEN.

V. Westermanns Trykkeri blokeret.

Om Forholdene i Hr. Bogtrykker Viggo Westermanns Forretning har vi modtaget følgende:

For at give uhildet Publikum Anledning til at se lidt nærmere paa Aarsagerne til denne Blokade, skal vi oplyse, at Hr. W., der ikke selv er Typograf eller Bogtrykker, for ca. 4 Aar siden i Holbæk købte et mindre Bogtrykkeri, paa hvilket Grundlag han startede sin nuværende Forretning i Svendborg. Hr. W., der altsaa ikke selv er Fagmand, hjalp sig de første Aar igennem ved Hustrus, Børns og egne Kræfter; men efterhaanden blev det ham klart — formodentlig nærmest gennem Materiellets sørgelige Behandling og Forfald —, at der maatte skaffes en mere regulær Medhjælp, og nu begyndte det System, der har været fortsat i Løbet af de sidste Par Aar, hvor W. har engageret og efter nogle Uger eller Maaneders Forløb atter afskediget vel omkring et Dusin typografiske Arbejdere.

Taktiken er nemlig denne: I Begyndelsen mødes den nyantagne Typograf med en endogsaa overdreven Venlighed af Hr. W.; men efterhaanden gaar disse Tilnærmelser over til saa urimelige Indblandinger i de rent *faglige* Spørgsmaal og Arrangements, at denne eller hin yngre eller ældre faglærte Arbejder absolut maa tage Afstand fra det »typografiske« Makkerskab, fordre sin bedre Viden respekteret og sin Organisations tarifmæssige Bestemmelser iøvrigt overholdte.

Men saa vender Bladet sig: et almindeligt Udspioneringssystem iværksættes, jævnlige Smaatrakasserier paa Arbejdsstedet udøves ganske ugenert saavel i Typografens Nær- som Fraværelse, — og træder denne saa op mod dette Uvæsen med den ærekære Arbejders Bestemthed og berettigede Indignation, saa — falder Opsigelsen fra Hr. W.s Side, hvis da ikke Typografen selv »siger op« og — giver Plads for den næste, hvorefter den samme »Forestilling« atter gentages.

Fra Dansk typografisk Forenings Side har der hidtil været udvist en yderst liberal Holdning overfor Hr. W. og hans livlige Engagements-System. Gang efter Gang har Foreningen sendt sine Medlemmer i Plads hos Hr. W. i Haab om, at det dog maaske tilsidst kunde lykkes ham at finde »den rette«; men Resultatet blev stadig det samme. Efter en stedfunden Afskedigelse i den forløbne Sommer kom Formanden for Hovedbestyrelsen for Dansk typ. Forening, Hr. P. Hvidtfeldt, Kolding, til Stede for at undersøge Forholdene, og tilkendegav ved denne Lejlighed Hr. W., at *enten* maatte han holde sin Families Medlemmer udenfor Trykkeriets Anliggender, *eller* ogsaa finde sig i, at Organisationen trak sin regulære Arbejdskraft tilbage fra hans Forretning. W. gik ind paa alt, og »Numer 10« (eller 12) gik i Plads for efter 4 Maaneders Forløb at — være undergivet ganske de samme Vilkaar som sine Forgængere.

Saa brast Organisationens Taalmodighed. Blokaden blev erklæret; men da Hr. W. i sin Vaande trængte stærkt paa, stillede Hr. Hvidtfeldt, som var kommen til Stede, ham en Ordning i Udsigt paa Betingelse af, at Hr. W. ved sin Underskrift forpligtede sig til: 1) for Fremtiden strængt at holde sin Families samtlige Medlemmer udenfor Fagets tekniske Anliggender, 2) kun at tage sin eventuelle Arbejdskraft gennem Anvisningskontoret i Kolding og 3) gøre Afbigt for de ærekrænkende Udtryk overfor den sidst afskedigede Typograf. W. modtog det tilbudte Kompromis, men bad om Betænkningstid med sit endelige Svar, der indløb i sidste Øjeblik ved en Skrivelse, gaaende ud paa, at hans (Hr. W.s) »Sagfører« bestemt havde fraraadet ham at gaa ind paa de opstillede Betingelser, og at det var lykkedes ham at overtale sin Trykker, Hr. Emil Scherling af Odense (en ung Mand, Hr. W. har beskæftiget ca. 1 Maaned, og som altsaa endnu befinder sig i »Hvedebrødsdagene«) som »Faktor og Leder« af sin Forretning imod at Hr. Scherling udmældte sig af sin Organisation.

Det er altsaa Øjeblikkets Situation i den Westermannske Forretning. Med Hr. Scherling som »Faktor og Leder« (af en 16—17aarig Lærling og Familiens eventuelle kvindelige »Typografer«) lægger Hr. W. »ud paany«, frydende sig over sit Held i Kampen mod »de fæle Socialister«. Hvem skal man nu mest beklage: den vægelsindede, Hr. W., eller den — mi'dest talt — uerfarne unge Hr. Scherling, der i Følge sin specielle Uddannelse som Trykker kun kan have begrænset Indsigt i Sætningens Teknik, men som ligefuldt har *brudt med sine Kolleger og Kammerater*, og ladet sig blænde af en »Faktor- og Lederstilling«, der akkurat varer »fra Høns flyver op til de flyver ned«?

Hvor mange »Fortolkninger« og Omsvøb, der end fra Hr. W.s Side maatte flyde i Modstrid med denne vor Redegørelse, indlader vi ganske roligt Sagen til Doms blandt det Flertal af Medborgere, der ligesaa roligt og besindigt vil vide at træffe *sin* Afgørelse ang. Blokaden af Hr. W.s Trykkeri. *Svendborg Lokalforening.*

Arbejdere, forener Eder!

Hvilken Betydning indeholder ikke disse Ord — der ligger i dem et Væld af Kraft og Styrke, som Arbejderne endnu ikke er fuldstændige fortrolige med og har forstaaet at tilegne sig i saa omfangsrig Udstrækning, som nødvendigt i Kampen for Hævdelsen af vor sociale økonomiske Ligeberettigelse. De Kriser og Arbejdsforhold, som vi stadig maa kæmpe imod, staar som en skærende Ironi til det værdifulde og aldrig svigtende Haab, der er givet os i Hænde i det lille uskyldige Ord: »Enighed«.

Overfor alle Arbejderes selvbevidste Forstaaelse og Betydning af dette Ord, forenet med fast og ubrødeligt Sammenhold, naar det gælder vore menneskelige Rettigheder, vilde al Verdens Rockefeller og Pengematadorer staa fuldstændig magtesløse.

Endnu kender vi kun dette Ords praktiske Virkning og fornuftige Anvendelse paa kort Distance, vi er for individualistiske til at antage og bruge det som Fællesvaaben mod det Samfund, der stadig ikke tager i Betragtning, naar vor berettigede Røst kalder.

Nu kæmper vi mod social-økonomiske Storme som et Skib mod Brændingen. Med stjaalen Ammunition lader Strandfogderne af private Interesser deres Folk skyde Skibet i Brand; Arbejdere, hentet fra vore egne Organisationer, i Form af Soldater sendes mod os, naar Magthavernes private Interesser trænges for stærkt af vore berettigede Krav. Vi falder maaske for den Kugle, en god Organisationskammerat har støbt, og skimter da som i Taage Betydning af Ordet »Enighed«.

— — — Ved Centralisationen forstaas et mere sammentrængt fælles Samarbejde mod det Maal, vi alle arbejder hen imod, men økonomiske og for en stor Del partiske Grunde skiller denne værdifulde Vej til Enigheden. Alle forstaar Betydningen og Kraften af dette Ord, men

her, som saa ofte, kommer Principerne og egoistiske Hensyn til Orde, og Sagen — den betydningsfulde Sag — forsvinder i Graven.

Skulde Foraarssolen være i Stand til at give Organisationstanken fornyet Liv, da haaber jeg, d'Hrr. Repræsentanter mødes med Forstaaelsen af Betydningen:

Typografer, forener Eder!

Den 6. April 1902. s—k.

Nær og Fjærn.

Forbundsstyrelsen for Dansk Typografforbund og Hovedbestyrelsen for Dansk typ. Forening har i denne Uge holdt Møder i København. Da Møderne ikke sluttede før Onsdag Aften, vil Referatet først følge i næste Numer.

Voldgiftsretten i Køgesagen holdt Møde i Odense forrige Fredag. For Arbejdsgiverne mødte d'Hrr. Red. REGNAR PETERSEN, Næstved, og JOH. JENSEN, Fredericia. For Dansk typ. Forening d'Hrr. L. D. RARMUSSEN, Odense, og K. KRISTIANSEN, Ringsted. Der opnaaedes ikke Enighed, og Sagen gik til Opmanden, Hr. Borgmester SCHØRRING, Kolding.

Dansk typ. Forenings Næstformand, Hr. Faktor H. P. WARBERG, forlader fra 1. Maj Kolding for at tiltræde Plads som Trykkeribestyrer i det Milo'ske Etablissement i Odense. Hr. Warberg har siden 1888 beklædt en Lederplads i Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelse, af hvilken han var et skattet Medlem, som for Tiden vanskelig erstattes. Vore bedste Ønsker følger ham i hans nye Virksomhed.

Hjørring Lokalafdeling afholdt Fredag den 11. April Kvartals Generalforsamling, hvor Formanden, J. C. MØLLER, fremlagde Regnskabet, der godkendtes.

Der foretoges endvidere Valg af en Sekretær og Revisor, henholdsvis CORNELIUS PETERSEN og V. CHRISTENSEN.

Efter at man under Eventuelt havde drøftet nogle Smaasager, der dog var af mindre Betydning, hævedes Lokalafdelingens Generalforsamling, hvorefter man fortsatte med Forbundets Generalforsamling, hvor Kassereren, MARTIUS HANSEN, fremlagde Regnskabet, der godkendtes énstemmig; endvidere foretoges Valg af ny Bestyrelse samt Valg af en Fanebærer og Fanejunkere.

Der nedsattes et Udvalg til at samarbejde med de øvrige Fags Udvalgsmedlemmer til Agitationen for Arbejdernes Margarinefabrik i Svendborg.

CORNELIUS PETERSEN,
Sekretær.

En Sammenkobling af Højreblade. *Sydsjællands Socialdemokrat* vil vide, at *Slagelse-Posten* skal slaas sammen med *Sorø Avis* samt med Avisen i Skelskør. Disse tre Organer skal fremtidig trykkes paa samme Maskine i Slagelse. Hidtilværende Redaktør af *Sjællandsposten*, Hr. HJORTH, skal i Sommerens Løb flytte til Slagelse og redigere Trekløveret, medens hans hidtilværende Organ i Ringsted skal slaas sammen med Højrebladet i Roskilde. Hr. MØEN — for Tiden ved *Slagelse-Posten* — skal i Følge *Sorø Amtstid.* være Lokalredaktør af Højrebladet i Ringsted.

»Endelig, skriver Bladet, etableres et Slags Fællesskab mellem de fleste Højreblade paa Sjælland og til Forretningsfører for hele Menagen skal være udset Hr. Redaktør IBSEN i Holbæk (Søn af Overlærer I., Sorø Akademi). Som Finansminister skal Overretssagfører BALLE, Slagelse, fungere. Hr. Kammerherre CASTENSCHIOLD, Borreby, skal være Formand og Hr. ASGER KARSTENSEN, København, en Slags politisk Overredaktør.

De sydsjællandske Højreblade *Næstved Avis*, *Vordingborg Avis* og *Præstø Aften-Avis* puttes i den samme store Gryde, men skal dog vedblivende trykkes i Næstved.

Alle Bladene faar den langt overvejende Del af Indholdet som Fællesstof, leveret færdig til Trykning fra en Bladsatsfabrik i Københ.

Men der bliver jo alligevel mange Kokke om at tillave den Mad.«

Rettelse. I Referatet »Vejle Lokalforening« Nr. 13 er der indløbet en lille Fejl i Undertegnedes Udtalelser ang. Lærlingeforholdet paa *Amtsavisen*. Der staar: »Skønt Forretningsudvalget gentagne Gange var oplyst om Forholdet, var der intet foretaget«. Dette er ikke korrekt. Forretningsføreren har bl. a. været her i Byen i den Anledning, men traf ikke *Amtsavisens* Redaktør hjemme. Derefter lovede han at gøre Sagen til Genstand for Forhandling med Bladudgiverorganisationens Formand, Hr. Regnar Petersen. J. P. SØRENSEN.

Typografernes Cykleklub afholdt Generalforsamling Søndag d. 13. April. Regnskabet godkendtes, de afgaaende Funktionærer genvalgtes og det besluttedes at afholde Klubbens Stiftelsesfest en af de første Søndage efter Pinse. N. H.

Sanger-Jubilæum. Lørdag den 26. April fejres i Typografernes Sangforening et Jubilæum, som ikke hører til de almindelige, idet Hr. Maskintrykker C. CHRISTENSEN (Knudtzon) i 25 Aar uafbrudt har deltaget i Korets Øvelser. Hr. Christensen, hvis Flid kan staa som et lysende Eksempel for alle Sangere, er en stille og bramfri Mand og almindelig afholdt blandt sine Kolleger.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej opfører i denne Tid den lystige franske 3-Akts Farce »Theodors Morder« og det gamle 1-Akts Stykke »Jomfruen«. Begge Stykker er uendelig morsomme, trækker hver Søndag Aften fuldt Hus og spilles med et Humør og en Fart, der ellers ikke ligger for Dilettanter.

Afstemningsresultat.

Den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedlerne gav følgende Resultat:

Til Formand for Den typ. Forening genvalgtes P. LAURITZEN med 877 Ja mod 142 Nej. Til Styrelsen genvalgtes N. P. NIELSEN med 670 St., OSCAR JOHANSEN 566 St. og RENÉ LASSEN med 559 St. Derefter havde Carl Nielsen *(Berl. Tid.)* 373 St., J. O. Petersen 237 St., Wendt 213 St., Carl Schmidt 188 St. og Nielson 160.

Til Revisorer genvalgtes GERCKE med 817 St. og EM. PETERSEN med 803 St. samt valgtes FR. HJORTH med 627 St. Derefter havde Schnoor 309 St. og Michaelsen 274 St.

Der var ialt afgivet 1219 St., deraf var 129 blanke og 9 ugyldige.

Valget af Repræsentanter til Kontrahentforsamlingen gav følgende Resultat: CARL KIEFER 530 St., VICT. PETERSEN 422 St., F. K. MADSEN 382 St. og OSCAR JOHANSEN 368 St. Derefter havde Berendt 348 St. og Wartenberg 303 St.

Der var afgivet 693 Stemmesedler, hvoraf 74 var blanke og 11 ugyldige.

Den 12. April 1902.

TH. BRUSELIUS. L. R. PETERSEN. ANTON ANDERSEN.
NIKOLAUS WENDT. R. A. W. MØLLER. H. H. STAHL.
H. C. NIELSEN. JOHS. UHRBRAND. J. O. PETERSEN.
HARALD NIELSEN. VALD. NIELSEN. CARL NIELSEN.
EMIL MØLLER.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	2.00	Overført	119.52
Adresseavisen	7.00	Kristeligt Dagblad	4.05
Aftenbladet	3.50	Langkjærs Sættere	0.75
Aug. Andersen	1.25	Leisner & Co. (1 %)	2.38
Aller (Trykkere)	1.20	Carl Lund (mdl. og kvl.)	1.00
do. (kvindelige)	1.15	Luno (1 %)	6.77
Baden & Hansen	0.25	Møller & Bjørnbak	0.50
Bagge (mandlige)	6.45	Holger Meyers Sættere	0.75
do. (kvindelige)	0.50	do. Trykkere	0.50
Berlingske Tidende	28.50	Missionstrykkeriet (Gl., Nye, Tr., Kv.)	8.51
Birchs Trykkeri	0.50	Middagsposten	5.10
Bording	4.35	Mohr & Co.	0.25
Børsen	1.40	S. L. Møller (mandl.)	1.50
Bøhm	0.50	do. (kvindel.)	0.10
Centraltrykkeriet	4.60	Nationaltidende (alle Afd.)	20.06
J. V. Christensen	0.50	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.65
Christtreu	1.00	do. Trykkere	8.70
Citytrykkeriet	2.40	do. kvindel.	1.45
I. Cohen	6.20	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	8.10
N. Cohns	5.00	do. Trykkere	3.45
Eksprestrykkeriet	2.32	Papyrus	0.25
Fehlhaber	0.30	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.60
Graphic	1.00	Politikens Personale	17.40
Græbes Sætt. (5.65 + 2.40)	8.05	Qvist & Co.	2.25
J. Henriksens Sætt. (2/7 %)	1.55	Rasmussen & Olsen	0.70
Henningsen	0.60	Rigsdagen (Gl. Foren.)	4.65
Hoffensberg	3.25	do. (Ny do. (2))	1.25
Hoffmann	3.35	Schultz' Sættere	4.40
Hohlenberg	3.05	do. Trykkere	2.45
Axel Holm	1.95	Schønberg & Hartvig (mdl.)	0.25
Brødr. Jensen	2.50	do. (kvl.)	1.30
Henrik E. Jensen	0.75	Social-Demokraten (62.B.)	7.35
Jordan	2.00	Thieles Sættere	1.60
Jørgensen & Co. (mandl.)	5.90	Thomasen	0.75
do. (kvindel.)	0.20	Truelsen	1.70
L. A. Jørgensen	1.00	Vort Land	2.90
Kassererkontoret	1.75	Weiss	1.50
Kihls Sættere	1.75		
Overføres	119.52	Ialt	250.39

Endvidere diverse Bidrag: Roskilde Typografer 3.62, Løgstør Lokalafdelings private Hjælpekasse 4.00, Horsens Social-Demokrat 11.00, Ringsted Lokalafdel. 8.75, Thorv. Thomsen 2.00, Martin Hansen 0.75, Matthias Kofoed 0.25, Aarhus: Amtstidende 3.50, Folkeblad 4.00, Demokraten 6.00, Jyllandsposten 2.85, True 0.50, Mammen 2.85, Bech 1.50, Centraltrykkeriet 0.65, Dam Christensen 0.75, S. P. Jensen 0.75, ialt 23.35, ÷ 7: 5.00; tilsammen Kr. 309.11.

Kassebeholdningen var d. 9. April	Kr. 457.03
Indtægt 9.—15. April	Kr. 309.11
Udgift 9.—15. April	» 439.00
Merudgift 9.—15. April	» 129.89
Kassebeholdningen er d. 15. April	» 327.14
	Kr. 457.03

Den 15. April 1902. V. BERGENHOLZ.

Paa Grund af Helligdag trykkes næste Nr. af »Typ.-Tid.« paa Onsdag. Alt Manuskript maa være indleveret senest Mandag Aften.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 7. April.

1. En Del administrativt afgjorte Sager refereredes af Formanden og bifaldtes.

2. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigten. — Til Efterretning.

3. Regnskabet over det frivillige Fond i Provinserne for 2. Halvaar 1901 oversendtes til Bergenholz.

4. Et tidligere Medlem andrager om Optagelse. — Udsattes til nærmere Oplysning foreligger.

5. Tarifsager fra Hjørring, Middelfart, Odder, Svendborg, Korsør, Aarhus, Køge (der gaar til Voldgiftsret) og Nyborg. — Da der rundt omkring foretages Afskedigelser af over Minimum lønnede Typografer for at trykke Lønsatserne af Hensyn til Forhøjelsen i Følge den ny Tarif, vedtages det at henstille til Forbundsstyrelsen at udstede Bekendtgørelse om, at ingen maa modtage Plads i Provinserne uden forudgaaet Henvendelse til Lokalformændene, naar Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret.

6. Fra Køge forelaa en Resolution. Det vedtoges at henvise denne Sag til Forbundsstyrelsen, idet Forretningsudvalget tillige formener, at det vil være rigtigst at gøre Medlemmerne bekendt med Sagens Helhed ved samtidig at offenliggøre den Voldgiftsretten tilsendte Klage og den med Resolutionen fulgte Skrivelse.

7. De fremsendte Forslag til Ændringer saavel i Forbundslovene som Dansk typ. Forenings diskuteredes. Da der forelaa Ændringer om en nyOrganisationsform, vedtoges det at foreslaa et Fællesstyrelsesmøde afholdt snarest. HVIDTFELDT.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 6. April 1902.

Det vedtoges at blokere Johs. Hansens Bogtrykkeri, Vesterbrog. 29. Rasmus Frederik Wilh. Hansen fik 1 Aars Karantæne fordi han har arbejdet det paagældende Sted for en Løn, der ikke var tarifmæssig. Aage Alfons Hansen fik 1/2 Aars Karantæne fordi han har givet Styrelsen urigtige Oplysninger om Arbejdsforholdene, da han arbejdede dér. — Carl Jakobsen idømtes 1 Aars Karantæne, fordi han ikke har anmældt modtagen Plads. — En Tillidsmand var opsagt hos O. C. Olsen, hvor han har arbejdet i 12 Aar. Beslutning toges desangaaende. — Flere Trykkeriforhold behandledes.

Søndag den 13. April 1902.

Københavns Magistrat meddeler, at fra 1. April modtager Amtssygehuset paa Bergersvej Københavns anerkendte Sygekassers Medlemmer, som bor i Valby og Vigerslev, Nørrebro udenfor Jagtvejen og Brønshøj. — Det meddeltes, at O. C. Olsens Tillidsmands Opsigelse var taget tilbage; endvidere meddeltes, at O. C. Olsens Faktor, BJERREGAARD, har udmældt sig af Den typ. Forening. — Et Bladpersonales Forhold drøftedes. O. J.

Hjærtelig Tak for udvist Opmærksomhed under min Mands Sygdom og ved hans Jordefærd. MARIE LINDAHL.

Typograf THORVALD OSCAR JENSEN, Køge, bedes snarest lade høre lidt fra sig. HENRIK HANSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12 1/2—2 og Torsdag og Lørdag fra 5 1/2—7 1/2 Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Styrelsesmøde Søndag Kl. 10 i Foreningslokalet. FORMANDEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: (S. H. L.) Trykker Axel Fæster (Schultz), udl. s. St. 1/4 1902. (S. L.) Sophus Jørgensens Hustru Johanne Marie.

Tiltraadt: 1231, Axel Petersen (J. Jørgensen & Co.) fra Rejse.

Bortrejste: 4227, Christen Nielsen (arbl.) til Nakskov i Plads. 5381, J. P. Rasmussen (Weiss) til Kolding i Pl. 3464, Hans E. Lückow (Soc.-Dem.) til Amerika.

Udsl. for Rest.: Hans Gottfred Jacobsen (Opholdssted ubekendt).

Udmældt: Faktor Hans Chr. Bjerregaard (O. C. Olsen) og Hustru.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12 1/2—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Aarhus, Chr. J. Petersen (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Holbæk, 1851, Daniel Vald. Jørgensen, fra Silkeborg i Pl., 1438, Fred. Joh. Hansen, fra Kalundborg i Pl., og 1527, Thorvald Kassow, fra Rejse i Plads. Vejle, 1523, J. Chr. Agerskov (Amtsav.) og 1421, Georg Maegreen (arbejdsl.). Ringsted, 1566 (Dsk. t. F.), Axel Julius Christensen (Ringsted Folket.) fra Rejse. Assens, 1538, Jens Chr. Rasmussen i Pl. Silkeborg, 263, R. C. Andersen fra Rejse. Kolding, 717, O. A. C. L. Gortnitzka fra Rønne i Pl. Slagelse, 1583, Carl Olaf Madsen (Sorø Amtstid.). Ringkøbing, 1429, Vald. Paulsen (Dgbl.) fra Nykøbing M. og 1557, Jacob Larsen (Dgbl.) fra Hillerød. Hillerød, 1505, Niels Marinus Hornum i Pl. Hobro (Aalestrup), 1497, Marius L. Johnsen fra Nykøbing M. Aarhus, 1462, J. J. Jagd og 1575, Carl A. Christoffersen (begge Militære). Hjørring, 1502, Ferd. Cornelius Petersen (Vends. Tid.) fra Kbhvn., 1342, Magnus Sørensen (Ditzel) fra Fredericia og 322, Carl Glotz (Vends. Tid.) fra Kbhvn. Vejle, 1310, H. L. P. Myhre (Amtsavisen).

Bortrejste: Holbæk, 1438, Fred. Joh. Hansen, til Kalundborg og 1357, Søren Chr. Jensen til København (Militær). Kolding, 969, H. P. Købke til Rønne i Pl., 1588, Jens Hansen til Rønne i Pl. og 1479, Carl Carlsen til Odense som Militær. Vejle, 1371, Hans Holst Fischer (paa Rejse). Nykøbing M., 1497, Marius L. Johnsen til Pl. i Aalestrup. Ringsted, 1229, N. J. Clausen til Pl. i Kbhvn. Hjørring, 1559, Alfred Marinus Christensen (paa Rejse). Kolding, 1583, C. O. Madsen fra Askov Højskole til Pl. i Slagelse. Frederikshavn, 941, L. C. Christensen til Nyborg i Pl. og 1482, Jens Chr. Henriksen (arbl.) til Udlandet. Nakskov, 1537, Th. Marcussen paa Rejse. Ringkøbing, 962, M. A. Hansen til Udlandet. Hillerød, 77, J. C. Andersen til Kbhvn. (Milit.), 1262, Olaf Emil Olsen til Pl. i Holbæk og 1557, Jacob Larsen til Ringkøbing i Pl. Hobro, 1367, Carlo Angelo Schmidt (Mil.) til Viborg og 1584, Emil Hagen til Pl. i Odder. Vejle, 1523, Jens Chr. Agerskov til Pl. i Odder, 1329, M. J. Æ. Madsen til Pl. i Næstved og 1499, N. G. A. Händel til Pl. i Middelfart. Kallundborg, 1438, Frederik Johannes Hansen (Mil.) til Kbhvn. Aarhus, 1417, Hans Hansen til Pl. i Fredericia og 1465, A. M. Andreasen til Pl. i Ringkøbing. Nykøbing M., 1514, Jens Knudsen Jensen paa Rejse. Hjørring, 1528, Johannes Bindslev til Aalborg (Mil.), 1343, Ejler J. J. Kloster til Nyborg (Mil.), 1056, Poul Christensen Schorslev til Pl. i Viborg og 1559, Alfr. Mor. Christensen (paa Rejse). Slagelse, 1428, C. V. Schæffer til Kbhvn. (Mil.) og 882, J. Chr. Døhr (Skelskør) til Hjørring i Pl.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: Axel Fæster, udl. 22/3 1902 hos J. H. Schultz (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 161, A. Samuelsen fra Rejse (i Plads).

Bortrejst: 1361, Chr. le Fevre til Odense (Militær).

Fra og med 15. ds. er min Bopæl **Vesterbrogade 99, 2 Mb.**, *hvortil alle Breve og Meddelelser bedes adresseret. Personlig* træffes jeg sikrest hjemme mellem 6 og 7.

LAUR. JENSEN.

Kassererkontoret er lukket Lørdag d. 19. ds.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag den 21. April Kl. 8. FORMANDINDEN.

Nyt Medlem: Marie Ellingsen (arbejdsløs).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Sangøvelse. — Styrelsesmøde.

T. C. C. Medlemmer, som ønsker Cykler til Foraaret, bedes snarest henvende sig til DREYER, *Aftenbladet*, da Fabriken senere, naar Travlheden begynder, ikke vil kunne levere Maskinerne saa hurtigt. Prisen paa Maskiner er i Aar yderligere nedsat med 20 Kr., saa Prisen nu kun er 148 1/2 Kr.

ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 24 APRIL 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

I Anledning af Demonstrationen den 1. Maj opfordres Afdelingerne til overalt, hvor hver enkelt Bys Fællesorganisation har taget Beslutning om at demonstrere, at slutte sig hertil.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 27. April, Formiddag Kl. 10 præcis

paa **Søfryd** (Hj. af Fredensg. og Dosseringen).

Dagsorden: 1. a. Vald. Haastrups Begæring om Optagelse. b. H. P. Rasmussens Begæring om Optagelse. 2. Majdemonstrationen (Forslag fra Styrelsen). 3. Delegeretmødet: a. De indkomne Forslag. b. Opstilling af Delegerede. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Den typ. Trykkerforening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 4. Maj, Form. Kl. 10½

i »Boulanger«, Kompagnistræde 43.

Dagsorden: 1. Foreningens Stilling til de af Forbundsstyrelsens Flertal fremsatte Forslag om en ny Organisationsform. 2. Valg af Delegerede. 3. Eventuelt.

NB. Da de paagældende Forslags Gennemførelse betyder Ophævelsen af vor Forenings Selvstændighed, opfordres til talrigt Møde.

STYRELSEN.

Voldgiftsretten

for

Dansk typografisk Forening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne.

Dom om Lærlingeskalaen.

AAR 1902 Fredag den 11. April sattes Retten paa »Grand Hotel« i Odense. Til Stede var Redaktørerne JOH. JENSEN, Fredericia, og REGNAR PETERSEN, Næstved, samt Typograf L. D. RASMUSSEN, Odense, og (som Suppleant for Faktor Warberg, Kolding) Faktor K. KRISTIANSEN, Ringsted. Som Næstformand og Sekretær i Warbergs Forfald fungerede K. Kristiansen. Forhandlingerne lededes af Rettens Formand, Regnar Petersen, der fremlagde følgende

Klage fra Dansk typografisk Forening.

Da der ikke kan opnaas Enighed mellem Styrelsen for Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk typ. Forening om Forstaaelsen af Tarifens § 31 (Lærlingeskalaen) i Tilfælde, hvor en Principal indfører en ny Arbejdsmetode (d. e. lader Satsen udføre paa Maskine eller anvender stereotyperede Plader), og som Følge deraf afskediger Sættere i saa stort Antal, at det i Tarifens § 31 foreskrevne Forhold mellem Lærlinge og Svende forrykkes paa disse sidstes Bekostning, forelægges Spørgsmaalet herved til den ærede Rets Besvarelse.

I Fjor indførte ca. et halvt Hundrede Blade Føljetonklichéer. Som Følge heraf afskedigedes tilsammen ca. 30 Mand, uden at man, saa vidt vides, noget Steds kom i Strid med Lærlingeskalaen.

Den 13. December 1901 afholdtes en Konference med Formanden for Organisationen af Bladudgivere paa Hotel »Hafnia« i København, hvor der bl. a. blev sluttet følgende Overenskomst:

»I de Trykkerier, hvor man paatænker at indføre Stereotypi eller hvor man vil udvide Brugen deraf, og hvor dette vil medføre Afskedigelse af Typografer, maa der ikke antages ny Lærlinge, hvis dette medfører, at Lærlingeskalaen forrykkes, naar eventuel Afskedigelse af Typografer finder Sted.«

Denne Erklæring er fremkaldt af Dansk typ. Forening, foranlediget ved, at flere Forretninger tænkte paa at forøge Antallet af Lærlinge til Grænsen i Skalaen efter det Antal Typografer, de beskæftigede før de ny Arbejdsmetoders Indførelse. Og Erklæringen skulde altsaa udtrykke, at man ved Indførelse af Stereotypi ikke havde Lov til at forrykke Lærlingeskalaen. Ligesom den under 12. November 1898 mellem Styrelserne trufne Overenskomst, »at Lærlingetallet ikke kan forøges ved midlertidig Antagelse af Typografer, men skal staa i Forhold til det normale Antal Typografer«, peger paa, at man ikke paa kunstig Vis maa gaa uden om Lærlingeskalaen.

I Aar har en hel Række Blade yderligere indført stereotyperet Sats i deres Tekst. Derved er der paa hvert af de paagældende Steder afskediget 1 à 2 Typografer.

I *Nyborg Avis* og *Hjørring Amtstidende* blev der derved for mange Lærlinge til de tilbageværende Typografer. Begge Steder forlangte Dansk typ. Forening, at enten skulde den sidst antagne Lærling samtidig fjærnes eller ogsaa skulde den afskedigede Typograf eller en anden antages, idet Forretnlngen saa eventuelt maatte vente med at indføre Stereotypi til dette kunde ske uden Brud paa Tarifens Lærlingeskala.

I Skrivelse af 24. Januar d. A. fra Dansk typ. Forenings Formand til Formanden for Organisationen af Bladudgivere, Hr. Regnar Petersen, gøres denne Opfattelse gældende, uden at den bliver imødegaaet af Hr. Regnar Petersen. Derimod antager *Nyborg Avis* en Typograf i Stedet for den afskedigede, og i *Hjørring Amtstid.* kom en der arbejdende Sætterske, der hidtil ikke var lønnet tarifmæssigt og derfor var regnet for Lærling, til at arbejde under tarifmæssige Akkordforhold, hvorved en Overskridelse af Forholdstallet i Lærlingeskalaen blev undgaaet.

Som Følge af, at Hr. Red. Fred. Opffer, Køge, agtede at indføre stereotyperet Tekst, foruden at han i Forvejen havde stereotyperede Føljetoner, opsagde han i Februar to Sættere, hvorved Personalet indskrænkedes til tre Typografer og tre Lærlinge. Dsk. t. F.s Lokal formand i Køge foreholdt Hr. Opffer Ulovligheden heraf. Hr. Opffer beholdt da den ene af de afskedigede Typografer og bevarede derved det tarifmæssige Forhold: fire Typografer til tre Lærlinge, men betingede sig overfor Lokalformanden, at Spørgsmaalet indankedes for Voldgiftsretten.

Fra ingen af Hovedorganisationernes Side foretoges noget før 4. Marts, efter at Hr. Opffer atter har rettet en Henvendelse til Dsk. t. F.s Lokalfmd. i Køge om Spørgsmaalets Afgørelse, samt efter at et Par andre Trykkeriejere, hvoraf den ene hører under Dansk Provinsbogtrykkerforening, havde foretaget Opsigelser som Følge af Stereotypiens Indførelse, hvorved Lærlingeforholdet forrykkedes i Strid med Skalaen. Formanden for Org. af Bladudgivere tilskrives da atter og gøres opmærksom paa, at da Dansk typ. Foren. ikke har modtaget Svar paa Skrivelse af 24. Januar, gaar man ud fra, at Org. af Bladudg. deler Dansk typ. Foren.s Styrelses Opfattelse af, »hvorledes Bladudgivere, der agter at indføre Stereotypi, vil have at forholde sig, for saa vidt de ved eventuel Afskedigelse af en eller flere Typografer kommer i Strid med Tarifens Lærlingeskala«. I Skrivelsen gøres atter gældende, at det er Tarifbrud at foretage Afskedigelser som Følge af Stereotypien, naar Lærlingeskalaen forrykkes, ligesom Opmærksomheden henledes paa, at flere Principaler agter at foretage Afskedigelser, hvorfor Org. af Bladudgivere anmodes om at udsende et Cirkulære til sine Medlemmer for at forhindre muligt Tarifbrud.

Heller ikke paa denne Skrivelse modtoges Svar, hvorfor Dansk typ. Forenings Styrelse gaar ud fra, at der hersker Forstaaelse mellem Styrelserne paa dette Punkt, saaledes at der ikke er Betingelser til Stede for, at Voldgiftsretten beskæftiger sig med Sagen.

Imidlertid vilde Hr. Opffer, Køge, gøre Alvor af Afskedigelsen af den omstridte Mand fra 29. Marts. Gjort bekendt med Situationen foranlediger Hr. Opffer en Skrivelse fra Org. af Bladudg.s Formand, Hr. Regnar Petersen, hvori der hævdes, at Org. af Bladudg.s Styrelse betinger sig Ret for dens Medlemmer til at afskedige Typografer 1) naar deres Arbejde formindskes, og 2) naar de anskaffer sig Sætte-

maskiner eller Stereotypi — uanset at Lærlingenes Tal overskrider det i Lærlingeskalaen hjemlede; kun det, at der ikke maa nyantages Lærlinge før der atter er tilvejebragt Balance.

Fra Dansk typ. Foren.s Side indrømmes det første, da Arbejdsgiveren ikke er Herre over dette Forhold, medens man ikke kan indrømme Lovligheden af Afskedigelse i de sidste Tilfælde, idet Principalen er Herre over, paa hvilket Tidspunkt, der indføres ny Arbejdsmetoder, og altsaa kan vente, til dette kan ske uden Brud paa den bestaaende Tarif. Konsekvensen af en anden Fremgangsmaade vilde ellers blive, at man kunde afskedige samtlige Typografer og dog have tarifmæssige Forhold, skønt der arbejdedes udelukkende med Lærlinge.

Da der saaledes ikke er Forstaaelse mellem de kontraherende Foreningers Ledelser paa dette Punkt, forelægges herved Sagen til Voldgiftsrettens Afgørelse, idet man maa nedlægge Paastand om,

at Redaktør Opffer, Køge, overholder Tarifens § 31, idet en Afskedigelse under de forhaandenværende Forhold maa betragtes som et Brud paa Lærlingeskalaen.

Ærbødigst
for Dansk typografisk Forening
P. HVIDTFELDT,
Formand.

Derpaa fremlagde FORMANDEN følgende

Tilsvar fra Organisationen af Bladudgivere i Provinserne.

Som Tilsvar til den af Dansk typografisk Forening fremsendte Klage skal vi fremføre:

Tilfældet med *Hjørring Amtstidende* har vi intet Kendskab til. Det har ikke været fremsendt til os.

Nyborg Avis har derimod forespurgt, hvorledes den skulde forholde sig overfor det Pres, Typografforeningen anvendte imod den, og den har faaet det rene og klare Svar, at den var fuldstændig berettiget til at afskedige vedkommende Typograf, som den paa Grund af Anskaffelse af stereotyperet Sats ikke havde Brug for, og det indrømmes jo ogsaa af Modparten, at Avisen i Henhold hertil har foretaget Afskedigelsen. Naar der atter har fundet en Nyantagelse Sted hos *Nyborg Avis*, skyldes dette den Aarsag, at Bladet er blevet noget udvidet.

Redaktør Opffer forespurgte sig i Januar Maaned om Sagen, da Typograferne pressede ogsaa ham, og han fik det Svar, at han var berettiget til at afskedige de Typografer, han ikke havde Brug for. Efter Forhandling med Typografforeningens Lokalformand i Køge lod Hr. Opffer sig imidlertid bevæge til kun at afskedige den ene Typograf og at beholde den anden, indtil Sagen havde været for Voldgiftsretten, *idet Lokalformanden lovede ham, at Sagen fra Typografernes Side snarest skulde blive indanket for Voldgiftsretten.* Som Følge af, at vi af Hr. Opffer blev gjort bekendt hermed, undlod vi at svare paa Brevet af 24. Januar, idet vi vilde afvente Voldgiftssagen og afgive vort Indlæg til denne. — Brevet af 4. Marts indtraf, mens Formanden var paa Rejse, og blev paa Grund af Travlhed henlagt. *Vi* ventede jo ogsaa vedblivende paa at faa Sagen indanket for Voldgiftsretten, og vi kunde kun gaa ud fra, at Forretningsudvalget for Dansk typ. Forening kendte Bestyrelsens Stilling fuldt ud, baade fra tidligere Samtaler og fra vore Udtalelser til *Nyborg Avis* og Red. Opffer om Forholdet.

Vi maa derfor fastholde, at Typografforeningen har været aldeles uberettiget til at sé nogen Indrømmelse i Sagen fra vor Side ved Tavsheden paa de omtalte to Skrivelser. Bestyrelsen for Bladudgiverorganisationen har altid været klar over denne Sag, og den staar lige saa fast paa den nu, som da den for nogen Tid siden paa given Foranledning i et trykt Cirkulære til Medlemmerne udtalte: »Selvfølgelig har Principalerne Ret til, naar som helst de vil, at afskedige en eller flere Typografer uden Hensyn til, om de derved faar flere Lærlinge, end Tarifen bestemmer i Forhold til Typografernes Tal. Lærlingene er Principalerne jo bundne til i Henhold til Lærlingelovens Bestemmelser at udlære, og det medførte meget farlige Konsekvenser, om Principalerne var forpligtede til i den Tid, de var lovbundne til et bestemt Antal Lærlinge, at holde det i Tarifen bestemte Antal Typografer. Man tænke sig, at et Bogtrykkeri, der trykker et eller flere Dag-, Uge- eller Maanedsblade, eller som har en stor Mængde Tryksager af betydelig Omfang fra enkelte store Institutioner, mister disse Blade eller Tryksager og derved faar en eller flere Typografer for mange. Skulde Principalen nu være forpligtet til at beholde disse overtallige Typografer et eller flere Aar, indtil en eller flere Lærlinge fik udlært, vilde det betyde et vældigt Tab for ham. Men en saa umulig Tanke ligger der heller ikke i Tarifens Ord eller Aand; ingen Kollega maa tro, at hans Tillidsmænd har kunnet være saa letsindige — for at bruge et mildt Ord — at de skulde være indgaaet paa sligt. Det manglede bare, at en Bladudgiver ikke, naar som helst han ønsker det og finder det nødvendigt, skulde have Lov til *at* skyde sit Blad stærkere, end han hidtil har plejet, *at* lave det mindre, *at* lade det udgaa et færre Antal Gange ugentlig end hidtil eller *at* benytte stereotyperet Sats — uden Hensyn til det her omtalte Forhold. Den eneste Følge, som et indtrædende Misforhold imellem Lærlinge og Typografer har, er kun den, at Principalen ikke kan antage nogen ny Lærling, førend det tarifmæssige Forhold imellem Lærlinge og Typografer er genoprettet. (Selvfølgelig maa man ikke heraf lade sig forlede til at antage, at en Principal ved midlertidig for ganske kort Tid at fæste en Typograf kan erhverve sig Ret til at fæste en ny Lærling. Tarifens Bestemmelser gælder det *normale* Antal Typografer, en Principal holder.)«

Man vil nu fra Typografernes Side kun indrømme Principalerne Ret til at afskedige Typografer, naar Arbejdet formindskes, idet man siger, at dette Forhold raader Principalen ikke over. Men det gør han dog som Regel — han mister jo som Regel kun Arbejde ved ikke at ville arbejde lige saa billigt som en anden Kollega. Og Principalen kan ogsaa miste Arbejde ved at gøre det af ham udgivne Blad mindre — dette Skridt er faktisk gjort —, hvorved han faar Brug for færre Typografer. Naar Typografforeningen overhovedet indrømmer Principalerne Ret til midlertidig at have Misforhold mellem Lærlingetallet og Typografantallet, maa denne Ret selvfølgelig være ubegrænset. Der lader sig ikke opstille nogen Væsensforskel mellem et »tvunget« og et »frivilligt« Misforhold. Principalen maa til enhver Tid have Ret til at lade sit Blad have den Størrelse, som passer ham, og til at lede Arbejdet paa sit Trykkeri, som det passer ham. Ingen uden hans Momenter, har Ret til at indblande sig i, om Bladet gøres 4-, 5- eller 6-spaltet, om der »klodses« i det, om det er »kompres« eller »skudt«, hvorved den Arbejdskraft, der anvendes til det, kan være meget forskellig. Og en Principal maa have ubetinget Ret til naarsomhelst at indføre arbejdsbesparende Maskiner og Opfindelser, uden at skulle vente et Par Aar eller endog flere Aar paa at hans Lærlinge faar udlært. Hvis en Tvang, som den, Typograferne fordrer, kunde tænkes mulig, vilde det virke ubilligt og uretfærdigt overfor Bladudgiverne indbyrdes, idet Tilfældet vilde afgøre, om Konkurrenterne blev ligestillet. Indførelsen af Stereotypi eller Sættemaskiner, men navnlig den første, kan iøvrigt i mere end et Tilfælde være afgørende for et Blads Bestaaen; i mere end et Tilfælde kan et Blad nødsages til at gaa ind, hvis det nægtes Ret til at anvende Stereotypi. — De to kontraherende Parter har da ogsaa altid været enige om, *at et midlertidigt* Misforhold kan finde Sted, naar det kun ikke er lavet paa kunstig Maade (ved kortvarig Antagelse af Typografer), men kun stammer fra normale Arbejdsforhold paa Trykkeriet. Først nu rejses der Vanskeligheder fra Typografforeningens Side. — Den anførte Udtalelse paa »Hafnia«-Mødet kan ikke sige at være særlig fremkaldt fra Typografernes Side. (I Parenthes hidsættes et Forundringsudraab over, at Typografforeningen kan læse Principalernes Tanker; hvis nogen Principal ad kunstig Vej, ved umiddelbart forud for Anskaffelse af Stereotypi at antage ny Lærlinge, havde forøget Misforholdet, vilde han i Henhold til Vedtagelsen i November 1898 være bleven standset heri af Bladudgiverorganisationen.) Udtalelsen blev i hvert Fald vedtaget ved fælles Samarbejde og med fuld Glæde fra Bladudgiverorganisationens Side, idet vi nu mente enhver Strid var udelukket, selv om nogen indenfor Typografforeningen skulde søge at rejse en saadan. Resolutionen giver jo nemlig klart nok vor Opfattelse Medhold. Ingen kan nægte, at naar de to Organisationer enes om at udtale, at der ikke ved Antagelse af ny Lærlinge maa skabes et forudseeligt Misforhold mellem Typografer og Lærlinge, saa er det samtidig underforstaaet og indrømmet, at i de Tilfælde, hvor det bestaaende Antal Lærlinge vil bevirke Misforhold ved Anskaffelse af Stereotypi, findes dette naturligt og maa afvikles paa sædvanlig Maade, naar Arbejdet indskrænkes, ved at ingen ny Lærlinge antages, førend de rette Forhold atter er bragt til Veje. Bladudgiverorganisationen kunde kun med Glæde se, at den Regel, som hidtil har været fastslaaet, blev yderligere styrket, og det kan kun beklages, at Dansk typ. Forening ved en søgt og i Praksis ganske uigennemførlig Fortolkning vil bryde den gode gensidige Forstaaelse. Vi føler os derfor ogsaa overbevist om, at dette Forsøg vil falde dødt til Jorden overfor den højtærede Voldgiftsrets Prøvelse. — Vi bemærke sluttelig, at hele Forholdet kun har grumme lille Betydning for Dansk typ. Forening, idet det kun drejer sig om nogle ganske faa Typografers midlertidige Arbejdsledighed, medens Forholdet har ikke ringe Betydning for det Par smaa Forretninger, der vil blive ramt meget haardt, om Voldgiftsretten etablerede noget nyt paa dette Punkt, i Lighed med Typografernes Paastand. Men vi slutter med at gentage, at det føler vi os overbevist om, Voldgiftsretten ikke vil, og vi indlader herved dristigt Sagen til dens Dom.

Næstved, 8/4 1902.

Ærbødigst
for Organisationen for Bladudgivere,
REGNAR PETERSEN.

Efter en længere Forhandling om Sagen blev der stillet 2 Forslag til Kendelse, som hver fik de 2 Forslagsstilleres Stemme:

Af REGNAR PETERSEN og JOH. JENSEN:

»Det findes ikke at være i Overensstemmelse, hverken med hidtidig af begge de kontraherende Foreninger anerkendt Praksis eller med Tarifens Bestemmelse i § 31, at tilpligte en Principal at beskæftige et større Antal Typografer, end han har Brug for, og eftersom Redaktør OPFFER, Køge, da han for ca. 2 Aar siden antog sin nuværende yngste Lærling, ikke kunde forudse, at han i 1902 vilde komme til at beskæftige færre Typografer, end der hidtil har været normalt i hans Bogtrykkeri, kan han heller ikke siges paa kunstig Vis eller i Strid med Hafnia-Overenskomsten at have forøget Lærlingeantallet i sit Bogtrykkeri. Tarifens § 31 omhandler alene **Antagelse** af Lærlinge i et vist Forhold til Antallet af beskæftigede Typografer, og ligesaa lidt som en Principal er berettiget til, naar Arbejdet i hans Bogtrykkeri formindskes — det være sig at den ene eller den anden Grund — at afskedige Lærlinge, lige saa lidt er han forpligtet til under saadanne Forhold at beholde og lønne Typografer, han ingen Brug har for.

Thi kendes for Ret:

Redaktør Opffer, Køge, bør for »Dansk typografisk Forening«s Tiltale i denne Sag fri at være og kendes han berettiget til at afskedige

de Typografer, han ikke har Brug for. Sagens Omkostninger paalægges »Dansk typografisk Forening«.«

Af L. D. RASMUSSEN og K. KRISTIANSEN:

»Da Tarifens § 31 tydelig siger, at naar der kun i et Trykkeri beskæftiges 1 Typograf, maa der ikke beskæftiges mere end 1 Lærling, 2—3 Typografer 2 Lærlinge o. s. fr., maa Retten give Hr. P. Hvidtfeldt Medhold i sin Klage. At der ved Tarifens Ikrafttræden og ved senere Lejlighed, hvor Forholdene talte derfor, er bleven dispenseret, formenes ikke at kunne influere paa Afgørelsen af det foreliggende Spørgsmaal, da Forholdet hos Hr. Opffer, Køge, ikke er analogt med de Forhold, under hvilke der tidligere er bleven givet Dispensation.

Thi kendes for Ret:

Redaktør Opffer, Køge, skal overholde Tarifens § 31 og maa altsaa ikke beskæftige færre Typografer, end Tarifen hjemler i Forhold til Lærlingeantallet. — Sagens Omkostninger ophæves.«

Sagen henvistes derefter til Opmanden, Borgmester Schjørrings Kendelse, hvorpaa Rettens Møde hævedes.

Opmandens Dom:

Naar det i § 31 hedder, at Bogtrykkere, som — — —, ikke maa *antage* mere end 1 Lærling, maa den derefter følgende Skala forstaas paa samme Maade, saa at altsaa den, der kun har 1 Typograf, ikke maa *antage* mere end 1 Lærling, den, der har 2—3 Typografer, 2 Lærlinge osv. Denne Indskrænkning i Bogtrykkernes Frihed, kan ikke udvides til, at der ikke til nogen Tid maa *beskæftiges* flere Lærlinge end efter Skalaen. Det vilde da ogsaa være ganske unaturligt, om en Bogtrykker, hvis Forretning er gaaet tilbage, eller som til Fordel for sin Forretning indfører en eller anden Reform, hvorved han kan nøjes med færre Typografer, skulde være nødt til at vente hermed, indtil der muligvis efter flere Aars Forløb indtræder Vakance blandt hans Lærlinge. Det kunde under Konkurrencens Tryk blive ham til stor Skade og det vilde gøre ham umyndig i hans egen Forretning.

Det kan saaledes ikke undgaas, at der i et Trykkeri undtagelsesvis kan være for mange Lærlinge i Forhold til Antallet af Typografer, og da en Lærlingekontrakt ikke kan ophæves af den Grund, maa dette Misforhold vedblive at bestaa, indtil det af sig selv rettes, saa snart en af Lærlingene har udlært eller en ny Typograf er antaget. Et Misbrug af denne Ret for Bogtrykkerne ved midlertidig at antage og derefter igen afskedige en Typograf, vilde være en ulovlig Omgaaelse af Forskriften og er imødegaaet ved den under 12. November 1898 vedtagne Tillægsbestemmelse, men noget saadant foreligger ikke i nærværende Tilfælde.

Som Følge heraf vil den af Klageren nedlagte Paastand ikke kunne tages til Følge. Sagens Omkostninger vil være at ophæve.

Thi eragtes:

Den af Klageren nedlagte Paastand kan ikke tages til Følge. Sagens Omkostninger ophæves.

Kolding, den 15. April 1902. SCHJØRRING.

Den uafbrudte Understøttelse.

I.

UNDERTEGNEDE tillader sig herved til d'Hrr. (P. Berendt, Vilh. Wartenberg, P. J. Michaelsen, N. Wendt og Niels Hansen), som har undertegnet Artiklen under ovenstaaende Rubrik i *Typ.-Tid.*s Nr. 18 for i Aar, at fremkomme med en Opfordring i Anledning af en *Paastand*, som de fremkommer med, men for hvis Rigtighed de **ikke leverer Skygge af Bevis**. D'Hrr. paastaar (men *beviser*, som sagt, *ikke*):

> »At vedtage en *Udvidelse* af Understøttelsens Varighed og Indskrænkning af Karenstiden (saaledes som L. C. Nielsen foreslaar) vil blive *langt dyrere* end vort Forslag.«

Jeg maa naturligvis gaa ud fra, at naar d'Hrr. fremkommer med en saa absolut Paastand som ovenstaaende, og som de oven i Købet *selv* fremhæver, saa har de ogsaa i Følge al Kotume en **Forpligtelse til at bevise, hvad de siger**. Maaske er dette kun undladt ved en Forglemmelse — thi d'Hrr. *har selvfølgelig* Beviserne for Paastandens Rigtighed paa rede Haand. Men i ethvert Fald ligger der ogsaa i en *saadan* Bevisførelse en sund og opdragende Moral. *Jeg opfordrer derfor d'Hrr. til i næste Nr. af Typ.-Tid.* **med klare og utvetydige Tal og Kendsgærninger at bevise Rigtigheden af denne deres Paastand**. Jeg skal da — med Red.s Tilladelse — belyse Sagen fra *min* Side.

Alt naturligvis i Sagens Interesse.

København L., d. 11. April 1902. L. CHR. NIELSEN.

II.

D'Hrr. Underskrivere!

Enhver Provinskollega er selvfølgelig ovenstaaende Rubriks Underskrivere meget taknemlige for de Oplysninger, der under denne bliver os tildelt, hvem d'Hrr. mener for en stor Del hidtil har svævet i Uvished om dette Forslags obligate Gennemførelse og Virkning.

Forslaget om den permanente Understøttelse, underskrevet af 5 saa vise Mænd, er efter den overbevisende, konservative, ironiske Tone, d'Hrr. betjener sig af, formodentlig ikke baseret paa Imødegaaelse, men nærmest fremkommen som et Udslag af d'Hrr.s Samvittighedspligt til at udøse noget af deres Visdoms righoldige Kildevæld paa de tørre Pletter, vi Provinsianere efter d'Hrr.s Mening er i Besiddelse af mod det høje Landstings Grundlovsudkast.

Jeg skulde ikke have opponeret mod d'Hrr. Notabiliteter, saafremt de havde ladet mit værdiløse Liv glide paa den rolige Bane, som de mener det alt er inde paa, og ikke havde stillet sig skeptisk overfor min politiske Døbeattest, som de ganske vist ikke har set, lige saa lidt som min Pengepungs snævre Aabning.

D'Hrr. lader til at svæve i Visheden om, at det er af økonomiske Grunde, jeg er Opponent mod det fremsatte Forslag, og jeg skal da berolige dem med, at dette ikke er Tilfældet.

Jeg bliver aldeles ikke staaende ved det økonomiske Spørgsmaals Løsning, som det, hele Forslagets heldige Udfald afhænger af, men jeg ser samtidig hen paa den moralske Virkning, det vil have til Følge, og regner med den Omregulering af Fagets Arbejdsmetode, der foregaar og fremtidig vil ske. Det nytter ikke at være optimistisk i et saadant Tilfælde og udelukkende bygge paa alt foregaaede Begivenheder og Forhold.

Tænkende sig den permanente Understøttelses Vedtagelse har vi hermed skabt en betydelig Forandring i de hidtilværende sociale Tilstande, som kan og vil faa store Vanskeligheder til Følge. Vi har endnu ikke naaet det moralske Trin, hvorved slig en Ordning kan virke fuldt ud tilfredsstillende, og den vil derfor blive til stor Skuffelse for rettænkende Kolleger.

Det ser ganske godt ud, at »de Individer (om saadanne findes), der hverken *vil* eller *kan* arbejde ved Faget«, ikke skal »forsørges«, men hvad har d'Hrr. Forslagsstillere saa tænkt at gøre ved saadanne Folk?

De paa Grund af Samfundets Vanrøgt og visse Herrers Udbytningslyst uheldigt stillede Mennesker lader det jo til, d'Hrr. Underskrivere og »Samfundsreformatorer« i Broderskabet og den moderne Socialismes hellige Navn vil lade sejle deres egen Sø.

Er dette korrekt og samstemmende med et saa socialøkonomisk Forslags Gennemførelse? Jeg mener nej.

Naar vi skrider til Fremsættelse og Vedtagelse af et saa socialøkonomisk Fremskridt, som dette Forslag peger hen imod, saa skal vi gøre Skridtet fuldt ud og ikke blive staaende ved den økonomiske Side af Sagen, men vi maa samtidig paatage os Omsorgen for førnævnte Individer. Kommen hertil fremstaar Vanskelighederne; vi er ikke Herrer over Samfundsforholdene. Dem, der *kan* og ikke *vil* arbejde, er vi ikke i Stand til at anbringe paa Steder, hvor de vilde blive nødsaget til at være med i Arbejdet for Samfundets Frugtbringelse, og dem, der *vil* og ikke *kan* (hermed menes formodentlig de ulykkelige Ofre for Udbytterne) er vi lige saa langt fra at kunne hjælpe.

Vi bør derfor ikke opstylte et Forslag med Løfte om Understøttelse til den uforskyldte arbejdsløse, der paa Grund af Samfundsforholdene ikke kan gøre sin Arbejdskraft frugtbringende, og saa i samme Aandedræt fortælle, at den, der ikke *kan* arbejde, ikke skal forsørges.

Er det da ikke Samfundsforholdene, der i hele deres Kraft forhindrer saadanne Mennesker i at arbejde? men desuagtet har de ikke Krav paa »Forsørgelse« fra d'Hrr. »Samfundsreformatorer«s paatænkte »Alderdomskasse«.

Det vil vist falde d'Hrr. Underskrivere overordentlig vanskeligt ved nøjere Eftertanke at finde Moralen i det elastiske Begreb: *kan* eller *vil* arbejde.

Min Fablen om 25—30 Øre til Arbejdsløshedskassen overlader jeg til d'Hrr. tillige med den Misforstaaelse, de her geraader i. Paa Hr. p—h.s Forespørgsel om min Tro paa Vedtagelsen af ovennævnte Ugebeløb svarede jeg: med permanent Understøttelse for Øje sker det efter min Anskuelse næppe.

Forhaabentlig vil d'Hrr. kunne indse, at det ikke er min Pengepungs Forskaanelse, der er Aarsag til min Opposition mod det permanente Forslag. Endvidere vil jeg anbefale mine Hrr. Provinskolleger grundigt at tage d'Hrr.s Forslag under Overvejelse og ikke lade sig blænde af Udviklingens Tilbageskruning ved dette Forslags Forkastelse, men huske paa, hvilket Udviklingstrin københavnske Kolleger har staaet paa med Hensyn til Centralisationstanken.

Min politiske Døbeseddel skal paa Forlangende pr. omg. blive tilstillet d'Hrr. i Form af mit Medlemskort til Socialdemokratisk Forening. s—k.

III.

Det vrimler med Beregninger, Regnskaber og Tal, saa det halve kunde være nok. Det er mere vildledende end vejledende. — Naar jeg har skrevet, at den stedsevarende Understøttelse var umulig, saa tænkte jeg lige saa meget paa Fremtiden som paa Nutiden. Kort og godt: *De arbejdsløses Tal vil blive meget større — de ydendes meget mindre.*

En ubehagelig Sandhed maa Arbejdsløshedsudvalget for mig gærne opfatte som en »ufin Insinuation«. Hvorfor ikke indrømme, at Københavnerne er blevne betænkelige ved den vedvarende Understøttelse? Indsamlingen gik jo i Staa. Man vilde ikke mere. Og nu skal Provinsianerne.

Udvalget har stor Omsorg for og frister os med, at Ekstrakasserne vilde blive ophævede, og fabler (for at bruge Udvalgets Sprog) endog om Kontingentnedsættelse som Følge deraf. *Men Ekstrakasserne vil*

ikke blive ophævede. Der vil desværre altid være Opgaver for dem i den ene eller anden Retning.

Udvalget skriver: »De Individer (om saadanne findes), der hverken *vil* eller *kan* arbejde ved Faget, kræver vi selvfølgelig ikke »forsørgede«. Nej, de Kolleger, som vi ønsker skal understøttes . . . er dem, der baade *kan* og *vil* arbejde.«

Ja, det er virkelig rigtig pænt. — Men i *Typ.-Tid.*s Nr. 28, 1901, skriver Hr. V. Bergenholz: »Udvalget har beordret mig til at udbetale Understøttelse *udenfor Reglerne* i følgende Tilfælde: Uagtet den arbejdsløse stod i Gæld til Foreningen. — Uagtet vedkommende var bleven arbejdsløs ved egen Skyld. — Uagtet den arbejdsløse var berettiget til Rejsehjælp af Forbundskassen (baade ugifte og gifte, danske og Udlændinge). — Uagtet vedkommende slet ikke var Medlem af nogen typografisk Forening. — Uagtet den arbejdsløse havde delvis Arbejde udenfor Faget . . .«

Styrelsen for Den typ. Forening skriver i Nr. 26, 1901: ». . . Som Forholdet nu er, *gaar der aarlig en halv Snes Typografer bort fra Faget* af den Grund, at **de ikke kan gøre Fyldest** som Trykkere eller Sættere. De gaar enten til Grunde eller lever af tilfældigt Arbejde. *Men de vil selvfølgelig blive hos os, naar de kan faa 4—5 Kr. om Ugen i Hjælp; her i København opholder sig for Tiden* **over 50 af dem**, og dette maa man regne med, naar Talen er om permanent Understøttelse . . .«

At Københavnerne er bleven kede af den »vedvarende«, kan jeg godt forstaa. Men jeg forstaar ikke Forundringen over, at Provinsianerne aldeles ikke er glade ved den urimelige københavnske Understøttelsesmetode. Vi har aldrig haft Bud efter den. Medens vore Ekstrakasser har været lige dyre, har vi i et Aar til Det frivillige Fond **ydet 1382 Kr.** og modtaget til vore Arbejdsløse — **418 Kr.**

Det er Fakta og ingen — »ufin Insinuation af unobel Art«.

»Broderskab er en dejlig Ting, men det — maa ikke koste noget«, ironiserer(!) Udvalget . . . .

Jeg haaber, at Delegeretmødet gaar med til enhver fornuftig og for alle Parter retfærdig Ordning paa Understøttelsesomraadet i det hele taget — selv om det skal koste noget.

»Typograferne tæller endnu i sine Rækker en Del Kolleger, der altid stiller sig skeptisk til *ethvert* Fremskridt«, skriver Udvalget. — Ja, jeg skal ikke nægte, jeg ser noget skeptisk paa et »Fremskridt« som den københavnske Understøttelseslov — og det maa jeg vel have Lov til uden at faa Skyld for at ville »skrue Udviklingen tilbage«.

Københavnerne har — saa vidt mig bekendt — deres Syge-, Pengehjælps-, Begravelses- og andre Kasser i en fortrinlig Orden. *Hvorfor i al Verden kan og vil de da ikke ordne ogsaa deres Arbejdsløshedsunderstøttelse ligesaa godt.* Det er jo ikke umuligt!

— — — Man vil huske, hvor smukt det lød, da vi skulde ind under »De samvirkende Fagforbund«. Det var en stolt Tanke: alle danske Arbejdere i ét Forbund. Vi vilde saa have det stærke Arbejderparti i Ryggen. — Og *nu;* vi maatte ikke *røre* ved Arbejdstiden og Lærlingeskalaen, hvorved der vilde være bleven færre arbejdsløse, — ja ikke en Gang ved Sundhedsbestemmelserne. — Ja, vi har det stærke Arbejderparti i Ryggen — som en forsvarlig »Vacumbræmse«. — En Bræmse, der skal smøres jævnlig og rigelig.

Kan man da fortænke os i, at vi ser os vel for, naar man serverer os mere »Centralisation«, og at vi er noget tilbøjelige til at sige: Tak, De skal ikke øse mere op til os«. J. G.

Forbundsstyrelsens Møder.

Mandag den 14. April Kl. 9½.

Tilstede var samtlige Medlemmer samt Den typ. Forenings Kasserer. Dagsordenen var: 1. Delegeretmødet og dermed i Forbindelse staaende Forhold. 2. Majdemonstrationen. 3. Eventuelt.

Efter at en Reservefondsunderstøttelsessag var udførligt drøftet fremlagde FORMANDEN et af ham udarbejdet Udkast til Lovændringer, som tog Sigte paa en simplificeret Form for Ledelsen samt indgribende Forandringer i Understøttelserne. For det første Punkts Vedkommende blev Forbundsstyrelsen fremtidigt den administrative Virksomheds Udøver, medens Rammerne som hidtil dannedes af Hovedforeningerne; paa Understøttelsesvæsenets Omraade nedsattes Karenstiden for Rejseunderstøttelsens Vedkommende, medens Understøttelsen paa Stedet udstraktes, hvorefter der for atter at kunne hæve Understøttelse kun skulde svares 26 Ugers Kontingent. Efter en indgaaende Diskussion, under hvilken der fra Provinsmedlemmernes Side gjordes gældende, at der kun kunde være Tale om en anden Organisationsform, naar de nuværende Hovedforeninger omdannedes til Lokalforeninger for derved at opnaa et samlet Hele, medens Den typ. Forenings Kasserer for Understøttelsen paa Stedets Vedkommende tog Ordet for en lignende Ordning, som fandt Sted for Sygeunderstøttelsen, saaledes at et Medlem, naar det havde betalt i 50 Uger, kunde hæve Understøttelse i 20 Uger i ét Aar, og skulde have Ret til at hæve denne Understøttelse i 3 paa hinanden følgende Aar, udtalte Trykkerforeningens Repræsentant sig bestemt for at bibeholde den Organisationsform, som alt bestod.

Efter en kort Pavse, vedtoges det med alle Stemmer mod 1 at omforme Udkastet til Lovændringer, overensstemmende med de fra Provinsmedlemmerne og fra Den typ. Forenings Kasserer faldne Udtalelser, hvorefter man for Hovedpunkternes Vedkommende udarbejdede den endelige Form.

2. Det besluttedes at afholde Demonstrationen i Lighed med forrige Aar.

3. Bevillingssager afgjordes og der toges Beslutning i et Forhold vedrørende de københavnske Foreningers Indbetaling af Kontingent.

Mødet sluttet Kl. 12½ Nat.

Tirsdag den 15. April Kl. 9.

Efterat Dansk typ. Forenings Formand havde meddelt Resultatet af Hovedbestyrelsens Forhandlinger om den nye Organisationsform, hvorefter det med Majoritet var vedtaget at slutte sig til Forbundsstyrelsens Forslag i Pincipet, førtes der om Hovedpunkterne i Forslaget en Diskussion, i hvilken man fra Dansk typ. Forenings Side hævdede, at den nys stedfundne Afstemning om Sygekassens Statsanerkendelse bevirkede, at man ikke kunde slutte sig til Forbundsstyrelsens Forslag, medens Trykkerforeningens Repræsentant paany forsvarede sit Særstandpunkt.

Onsdag den 16. April Kl. 11.

Samtlige Lovparagrafer blev behandlede og der gjordes Udkast til den endelige Form, i hvilken Forslaget vil blive at forelægge paa Delegeretmødet.

Mødet sluttet Kl. 5½. VICTOR PETERSEN.

Dansk typografisk Forenings Hovedbestyrelse

afholdt Møde den 15. April i København. Samtlige Medlemmer med Undtagelse af WARBERG, der havde mældt Forfald, var til Stede.

FORMANDEN mindede Dansk typ. For.s tidligere Formand, H. F. Rasmussen, der var kommen ulykkelig af Dage. Trods de Uoverensstemmelser, Samarbejdet i sin Tid havde ført med sig, var det ubestrideligt, at Rasmussen havde bidraget til at føre Organisationen godt frem i de 8 Aar, han havde været dens Formand.

Endvidere maatte meddeles, at Foreningens Næstformand, H. P. Warberg, paa Grund af Fraflytning fra Kolding til Odense, ønskede at udtræde af Forretningsudvalget. Warberg havde været Medlem af Hovedbestyrelsen i 14 Aar og dens Næstformand i de sidste 6, hvor han havde udført et godt og fortjenstfuldt Arbejde i Foreningen. Hovedbestyrelsens Møde i Dag var ved Warbergs Fraværelse uden sin vante Sekretær. K. KRISTIANSEN overtog denne Post.

Idet Medlemmerne tog disse Meddelelser til Efterretning, drøftedes, hvorledes man skulde stille sig dertil.

Det vedtoges at lade Dansk typ. Forening officielt repræsentere ved Rasmussens Begravelse ved sine jydske Medlemmer af Hovedbestyrelsen. Med Hensyn til, hvorledes Rasmussens Minde burde hædres, vedtoges det derom senere at stille Forslag til det forestaaende Repræsentantmøde.

Da Tidspunktet for en Personforandring i Forretningsudvalget var meget uheldigt, og da Warberg ikke forlader Kolding før 1. Maj, besluttedes at opfordre Warberg til at fortsætte sin Virksomhed til det yderste.

Ny Forslag. Formanden meddelte, at Forbundsstyrelsen havde holdt Møde og samarbejdet en Form for Forslag til **Simplificering af Ledelsen**, saaledes at denne kunde blive mere enkelt. Herefter vilde Dansk typ. For.s Forretningsudvalg ophæves. Hele Ledelsen blive lagt ind under Forbundet med en Styrelse paa 16 Medlemmer: en Formand, to Forretningsførere (en for København og en for Provinserne), de vælges henholdsvis af Medlemmerne i København og Provinserne. 7 Medlemmer for Provinserne (i Lighed med den nuværende Hovedbestyrelse) og 6 fra København (3 Sættere, 2 Trykkere og 1 Hjælpearbejder). Den administrative Virksomhed udøves af et Forretningsudvalg, bestaaende af Formanden, de to Forretningsførere og to Forbundsstyrelsesmedlemmer med Sæde i København. Hovedkassereren blev tillige Lokalkasserer for København. Alle Udbetalinger foregik der, medens de bestaaende Lokalafdelinger besørgede Inkassationen som hidtil.

Endvidere havde Forbundsstyrelsen taget Stade til *udvidet Arbejdsløshedsunderstøttelse med tilsvarende Kontingentforhøjelse.* Med en 10 Øres Kontingentforhøjelse til Rejse- og Arbejdsløshedskassen haabede man — skønt det var vanskeligt at anstille Beregninger herover — at kunne indskrænke Karenstiden til 6 Uger og udvide Understøttelsen for Rejsende samt indskrænke den derefter følgende Periode, i hvilken der paany skal svares Kontingent, til 13 Uger. — Understøttelsen paa Stedet ydes efter samme Karenstid som hidtil, nemlig 50 Uger.

Sygekasserne og Begrsvelseskasserne skulde ligeledes administreres af Forbundsstyrelsen efter de for Provinserne og Købenvavn særlig gældende Love og særskilte Formuer.

FORMANDEN og MARIUS HANSEN anbefalede som Medlemmer af Forbundsstyrelsen, at Hovedbestyrelsen tog specielt det første Forslag under nøje Overvejelse. Unødvendige og besværlige Led blev herved bortskaarne og der kunde i de mange Tilfælde, der krævede hurtig Løsning, handles hurtigere og mere ensartet. — *Flere Medlemmer* fremkom med Indvendinger herimod og fremsatte som den væsentligste Anke, at Administrationen blev lagt i Hænderne paa et Flertal af københavnske Medlemmer, som man frygtede for ikke vilde kunne behandle de provinsielle Sager efter de Forhold, som dèr gjorde sig gældende i mange Spørgsmaal, hvorfra københavnske Forhold afveg. — *De to Forbundsstyrelsesmedlemmer* imødegik disse Indvendinger og fremhævede særlig, at Forslaget betød en Simplificering af vor Ledelse

og var det videste man kunde komme med »Centralisationen« for nærværende Tid, ligesom man maatte se at komme bort fra Rivaliseringen saavel i Forholdet København kontra Provinserne som ogsaa Forholdet Sættere kontra Trykkere, og hertil antog man det foreliggende Forslag vilde bidrage. Økonomisk set holdt de to Herrer paa, at Forandringen ikke vilde medføre forøgede Udgifter for »Dansk typ. For.«, som var værd at regne med.

Ved en derefter foretagen Afstemning om, hvorvidt Hovedbestyrelsen gav Forbundsstyrelsens Forslag sin Tilslutning i Principet, stemte *for* Forslaget: Hvidtfeldt, Marius Hansen, Fr. Nielsen, L. D. Rasmussen og K. Kristiansen; *imod* stemte: A. Schwartz, Raben og A. M. Christensen.

De indsendte Forslag til Lovændringer drøftedes og toges Stilling til. — Til Vejledning for Medlemmerne tilføjes ved Udsendelsen af Forslagene, hvilke Ændringer fra Lokalafdelingerne, der har faaet Hovedbestyrelsens Tilslutning. — Det vedtoges enstemmigt at indstille Formandens Løn til 1800 Kr. aarlig.

I Henhold til Beslutning paa forrige Hovedbestyrelsesmøde den 27. April 1901 vedtoges det ligeledes enstemmigt at indstille, at der i **Kontorleje** for de forløbne 3 Aar ydes Formanden en Godtgørelse af 400 Kr., medens den fremtidige Godtgørelse herfor foreslaas bevilget med 100 Kr. aarlig.

Valg af Repræsentanter til Delegeretmødet. Disses Tal kan være 38 og vælges efter forudgaaende Indstilling fra Lokalafdelingerne ved alm. Afstemning af alle Medlemmer. Afdelingernes Indstilling skal foreligge den 25. ds. Kundgørelse herom udstedes i *Typ.-Tid.*s første Nr.

Næste Hovedbestyrelsesmøde afholdes umiddelbart forud for Delegeret- og Repræsentantmødet.

Efter at der var afgivet nogle Meddelelser sluttede Mødet.

HVIDTFELDT.

En »Kunstanstalt«!

HOS Bogtrykker JOH. HANSEN, Vesterbrogade 29, som Den typ. Forening har blokeret, eksisterer Arbejdsforhold, som man skulde forsværge i København i vort fremskredne Aarhundrede. Den paagældende »agtværdige« Bogtrykker beskæftiger bl. a. følgende: 7—8 »Bydrenge« til 2 Kr. ugenlig, som trykker paa Digeltryk- og Trædemaskine, en ikke konfirmeret Datter sætter for 10 Øre i Timen; en ældre Pige, lært i Roskilde, faar 15 Kr. ugenlig; 2 kvindelige Sætter-Elever, 24 og 18 Aar, 6 Kr.; en Søn, som er i Bogtrykkerlære paa et andet Trykkeri, hjælper Faderen om Natten 2 Gange maanedlig; en Bydreng, som har været beskæftiget ved Sætning i 3 Aar fra han var *10 Aar*, har nu **Tuberkler**; en Lærling har arbejdet over 1½ Døgn uafbrudt uden Hvile. Hr. Hansen gav i Fjor sit Personale 2 Dages Sommerferie, men for at erholde dette maatte de arbejde over i 25 Timer.

Sundhedsbestemmelserne lader ogsaa meget tilbage at ønske. Der er ingen Spyttebakker, daarlig Petroleumsbelysning, Vinduerne bliver vaskede 1 Gang aarlig.

Alt i alt Tilstande, som gør, at man maa rette en indtrængende Opfordring til alle om at virke for, at Forældre, der har deres Børn anbragt hos denne Bogtrykker, hurtigst muligt tager dem derfra; endvidere bør enhver, der skal have Bogtrykarbejde udført, selv om de tidligere har faaet det udført det paagældende Sted, *ikke* gaa til Joh. Hansen med dette. Man skulde synes, at det maa kunne lykkes at rejse en saadan Stemning imod den Slags Kunstanstalter, at de intet Arbejde faar.

Her maatte ogsaa være noget at gøre for de to Bogtrykkerforeninger, men de har desværre hidtil været ligegyldige, endskønt man skulde tro, at det fuldt saa meget var i d'Hrr.s Interesse at gøre det mest mulige for at bekæmpe Bogtrykkerier, hvor der hersker Tilstande, som de her omtalte; men forhaabenlig bliver det anderledes i Fremtiden, saaledes at Typografer og Principaler i Fællesskab virker herfor; intet skulde glæde os mere. O. J.

De 8 Bud eller Trykkernes lille Katekismus.

PAA et stort Trykkeri ved det ny Raadhus findes over hver Maskine, saavel Svendes som Drenges, ophængt store Plakater, indeholdende følgende 8 Bud:

»1. Naar Maskinen har staaet længere Tid, drej da først igennem eller i al Fald frem og tilbage, før *Du* sætter den i Gang.

2. Lad ikke Sluttenøgle, Aal eller lignende ligge paa Formen, naar *Du* gaar bort fra Maskinen eller foretager *Dig* noget andet ved den.

3. Lad ikke Punkturnøgle, Skruetrækker, Kniv eller lignende ligge paa Farvekasselaaget eller Udlæggerbrædtet, naar *Du* sætter Maskinen i Gang.

4. Slut *din* Form omhyggelig, derpaa beror meget Arbejdets Fremme og Udseende.

5. Se *dine* Maskinbaand flittig efter at de ikke springer og gaar over Formen.

6. Grib ikke ind paa Form eller Valser, naar Maskinen er i Gang.

7. Stol ikke paa, at alt er i Orden, men se flittig paa et Ark, for Faren er størst, naar Maskinen gaar; og se paa Arket, som *Du* læser en Bog og ikke paatværs eller omvendt paa Siden.

8. Forsøm aldrig at se efter, at *Du* har lagt Papiret rigtig op til Wiedertrykket.«

Saa mange er Ordene. Som man sér gode og sunde Leveregler for Mennesker, hvis Hjærne er mangelfuldt udviklet, men ikke for voksne Folk, der maa antages at vide Besked med deres Fag.

Det fortrolige *Du* burde maaske nok for Svendenes Vedk. have været rettet til *De*, for saa vidt Faktoren, der er Fader til Plakaten, ikke er Dus med disse. Spøg frabedes iøvrigt, da det er alvorligt ment.

Z.

Lidt Trykkerteknik.

JEG arbejder med en dobbelt Hurtigpresse; Arkene, der bliver trykt paa den Cylinder, der trykker fra »Hovedet«, er glatte og pæne, hvorimod de Ark, der trykkes fra »Foden« paa den anden (bageste) Cylinder, er »falsede« i den Grad, at de godt kan kaldes Makulatur. »Skrabere«, som man ellers kan anvende til at hjælpe lidt paa det, kan ikke sættes paa her, da Cylinderen sidder for tæt ind under Farvekassens bageste Del, og de derfor straks vilde blive revet i Stykker af Griberne, der er meget store og buede. Jeg tillader mig derfor at spørge:

1) Hvorledes kan det være, at Arket »falser« sig paa den ene Cylinder og ikke paa den anden?
2) Hvad kan man gøre for at forhindre eller formindske »Falserne«?
3) Findes der ikke saadanne Apparater, som kan ophæve denne kedelige Ulempe?
4) Kunde et saadant Apparat i modsat Fald være sikker paa Afsætning?

EN PROVINSKOLLEGA.

ad 1 og 2. Falser forekommer i Reglen, naar Papiret, hvorpaa der skal trykkes, ikke har staaet tilstrækkeligt længe efter Fugtningen. Det maa have henstaaet mindst et Døgn og helst to Døgn efter at være fugtet. Falser kan ogsaa forekomme, naar Striberne gaar paa den korte Led af Papiret, men dog ikke i særlig høj Grad. Dersom vedkommende Trykker har iagttaget ovenstaaende med Hensyn til Fugtningen, og Papiret alligevel falser, maa Aarsagen søges i Beklædningen af Cylinderen.

Dækkelarkenes Antal maa ikke overstige det af Fabrikken angivne, da Cylinderens Periferi i saa Fald ikke vil svare til, hvad der er beregnet af Konstruktøren.

Trykkeren maa ikke have for mange af Dækkelarkene siddende løse paa Cylinderen; man kan benytte en fast Hovedtilretning, bestaaende af 3 Ark blaat Alenkoncept eller stærkt glittet Patentkardus, som maa sidde stramt om Cylinderen. Ovenpaa denne Tilretning, der kan sidde et halvt Aar eller længere, sættes de øvrige Ark, som kan tages af almindeligt Papir; dog maa det paases, at Striberne gaar paa langs af Papiret. Arkene maa være sat omhyggeligt paa, saa at de ikke falser; thi er Dækkelen ikke glat og jævn, undgaar man ikke Falser. Man maa ogsaa paase at der ikke er for stærkt Tryk i hele Formen eller i enkelte Dele af denne, f. Eks. Hovedet og Hovedlinierne eller i Klichéerne.

ad 3. Nej.

ad 4. Muligvis; naar det ikke bliver for dyrt at anskaffe. — Provinskolleger eller københavnske Trykkere, der i den daglige Gerning støder paa Vanskeligheder af teknisk Art, og som kunde ønske disse løst, bedes skrive til mig derom, og jeg skal da enten selv eller efter Konference med københavnske Specialister give saa fyldestgørende Svar, som det er muligt i hvert enkelt Tilfælde. LAUR. JENSEN.

Brev fra Amerika.

FRA en dansk Kollega, Hr. OLUF A. RASMUSSEN, der i mange Aar har været bosiddende i Amerika, har vi fornylig modtaget et Brev, som vi tillader os at optrykke og som giver et ganske godt Billede af de typografiske Forhold i Amerika. Hr. Oluf Rasmussen fik i Slutningen af Treserne udlært hos Schultz, der den Gang havde Trykkeri paa Højbroplads. I 1871 rejste han til Amerika og har siden været bosat derovre. De Breve, som Hr. Rasmussen af og til sender hjem, vidner imidlertid alle om, at han nærer megen Interesse for Kollegernes Organisation og Fremgang i Moderlandet. Om Arbejdsforholdene i Amerika skriver vor Kollega følgende:

Her i Chikago er ikke saa faa danske Sættere og det interesserer dem at følge med Begivenhederne indenfor Sætterverdenen i Danmark. En Del af dem er yngre Mennesker og er personlig kendt med mange af dem, som skriver eller er omtalte i *Typograf-Tidenden*.

Forholdene for Sættere i Amerika har i det forløbne Aar været yderst maadelige. Alligevel forekommer det mig, at der i det sidste Fjerdingaar har været Tegn til, at en Bedring vil indtræffe.

Saa godt som alt Arbejde udføres nu paa Mergenthalers Linotype, ja selv Tabeller, og det eneste, som der er levnet os, er nogle faa Annoncer i Aviserne og lidt Job-Sats (Akcidenssats). Om Forholdene i Chikago kan jeg berette, at de, hvad vor Forening angaar, omtrent er saa slette, som de kan være. Af vor Forenings Medlemmer er de fire Femtedele ude af Arbejde efter at Linotypen blev indført i et af vore største Trykkerier, hvor de fleste af dem var beskæftigede, og heller ikke har de Haab om at faa noget. Vistnok har nogle af dem Arbejde i engelske Trykkerier, men stadigt Arbejde har de ikke, og, som anført, det engelske Arbejdsmarked er ligesaa fortvivlet hvad Haandsats angaar som det skandinaviske. Af vore Medlemmer er én bleven Assurance-Agent, én Smed, en Del gaar endnu og driver omkring og lever af tilfældigt Arbejde, andre er rejst bort eller gaaet over i andre Stillinger. Kun seks er blevne Operatører paa Linotype-Maskinen. I gamle

Dage talte »Norwegian-Danish Typographical Union No. 272 of Chicago« 45 Medlemmer, som alle havde Arbejde; nu er der næppe 15, som har stadigt Arbejde.

I *Typ.-Tid.* har jeg sét, at der er paabegyndt en »Bladsatsfabrik« i København og at den har været i Konflikt med Foreningen. Eftersom Bladsatsfabriker ogsaa er en amerikansk Opfindelse — rigtignok nu gammel — vil det maaske være af Interesse for Kollegerne at faa lidt at vide om disse fra deres Hjemland. I de fleste større Byer i de Foren. Stater findes der saadanne Bladsatsfabriker — i Chikago flere — som leverer »Patent-Indsider« til en Mængde Aviser i Smaabyerne. Den Fremgangsmaade, som i Almindelighed benyttes, er, at vedkommende »Redaktør« eller Udgiver bestiller et vist Antal Indsider — 2. og 3. Side — trykt og tilsendt. Alt, hvad han derefter har at gøre, er at trykke Udsiderne — 1. og 4. Side — selv. Disse to Sider indeholder saa i Reglen de lokale Nyheder og Avertissementer fra den By, hvor Bladet udgives. Man kan faa Indsider eller Udsider, som man ønsker, og af hvilken politisk Farve, man ønsker, trykt og tilsendt yderst billig; men en yderligere Reduktion i Prisen tilstaas, naar vedkommende Udgiver er villig til at tage nogle staaende Annoncer i sine to færdigtrykte Sider. Ligeledes forsyner disse Kompagnier d'Hrr. Udgivere med Sats baade i Skikkelse af Stereotypiplader eller Stereotypi-Matricer, som de selv kan støbe og trykke. At dette er en billig Maade at »redigere« og udgive en Avis paa, er indlysende. Uheldigvis — eller heldigvis for Sætterne — har det den Ulæmpe, at det samme Indhold er fælles for saa mange af disse Smaablade, og Erfaringen viser, at *vedkommende Bladudgivere saa snart som muligt søger at befri sig for »Patent-Stoffet«*. For bedre at kunne konkurrere foretrækker de at skrive selv og lade Bladet sætte.

Bladsatsfabrikerne her i Landet har fremkaldt en uhyre Mængde Ugeblade. Meget ofte udgør en saadan Bladudgiver hele Bladets Personale, idet han baade redigerer, sætter og trykker Bladets Udsider selv. Jeg tror ikke, at Danmark vil være nogen frodig Jordbund for Bladsatsfabriker. Byerne ligger for tæt ved hverandre og Forholdene er for smaa.

Generalforsamlinger og Møder.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Fredag den 11. April ordinær Generalforsamling paa »Fjordvilla«. Regnskabet oplæstes og godkendtes. Formanden omtalte den store Mængde Rejsende, der passerer Roskilde; der var slet intet indsendt til Hovedkassen, hvorimod vi har modtaget 50 Kr. Formanden gjorde derefter Rede for de Forsøg, der efter Redaktørens eget Ønske er gjort for at opnaa tarifmæssige Tilstande paa *Roskilde Tidende*, men som hidtil er strandede paa Redaktør CHRISTJANSENS vankelmodige Optræden. Det vedtoges at anmode Principalerne om at lade Typograferne faa fri den 1. Maj om Eftermiddagen, for at de kunde faa Lejlighed til at deltage i Maj-Demonstrationen. Fra forskellige Sider fremhævedes dog det ulogiske i, at vi demonstrerede for 8-Timers Arbejdsdagen, medens der intet Ønske findes derom i den med stor Majoritet vedtagne ny Tarif.

Endvidere behandledes og godkendtes Ekstrakassens Regnskab.

—n.

Kolding Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling paa Hotel »Fremad« Lørdag den 12. ds.

Regnskabet for Januar Kvartal fremlagdes og godkendtes. Det balancerede med Kr. 461.80. I Kontingent var indbetalt Kr. 433.80. Kassebeholdning fra forr. Kvartal var Kr. 15.00. I Rejseunderstøttelse var udbetalt Kr. 41.25, i Understøttelse paa Stedet Kr. 140.25 og i Sygeunderstøttelse Kr. 127.70. Indsendt til Hovedkassen Kr. 120.50.

Derefter fremlagdes Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med Kr. 44.19. Til Rejsende var udbetalt Kr. 8.75.

Efter Behandling af endnu et Par Smaasager sluttede Generalforsamlingen.

LUDVIG FUGLSANG,
Sekretær.

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Mandag den 14. April ordinær Generalforsamling paa Hotel »Guldborg«. Regnskabet fremlagdes og godkendtes énstemmigt. Der blev fremsat Forslag om Anskaffelsen af en Fane og et Udvalg blev nedsat til at arbejde for Sagen, der, saa vidt muligt, skal realiseres inden Grundlovsfesten i Aar. - Privatkassen holdt derefter Generalforsamling, og da der i dette Kvartal var indtruffet det Tilfælde, at der ingen Rejsende havde været, som havde nydt Understøttelse af denne, var der en temmelig stor Kassebeholdning, af hvilken det vedtoges at henlægge 20 Kr. som en Slags Reservefond.

NIELS P. NIELSEN,
Sekretær.

Brønderslev Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 15. April. Regnskabet, der balancerede med 90 Kr. 60 Øre, godkendtes. 7 Rejsende havde besøgt Afdelingen og Hovedkassen modtaget 55 Kr. 95 Øre.

—k.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i Fredags paa »Jærnbanehotellet«. Efter at Forhandlingsprotokollen var oplæst og godkendt, aflagde FORMANDEN Regnskab for det forløbne Kvartal; dette balancerede med 294 Kr. 11 Øre og godkendtes énstemmigt. Til Næstformand i Stedet for V. Schæffer, der var bortrejst, valgtes BLANKHOLM-HANSEN, til Revisorsuppleant HONORÉ. Angaaende »Hafnia«-Overenskomsten førtes derefter en livlig Debat, der resulterede i, at Generalforsamlingen énstemmig sluttede sig til den af Køge Lokalafdeling i *Typ.-Tid.* Nr. 15 offenliggjorte Resolution. Om Forholdene paa *Korsør Avis* og *Slagelse-Posten* aflagde FORMANDEN derefter Beretning. Begge Steder er der afskediget Typografer for Indførelsen af Stereotypi, og navnlig det førstnævnte Sted var Forholdene i absolut Modstrid med Tarifen, hvorfor det ogsaa var indanket for Voldgiftsretten (!). — Paa Forslag af A. JØRGENSEN vedtoges det énst. at indstille Lokalformanden (ARLETH) som Repræsentant til Delegeret- og Repræsentantmødet i København den 24.—26. Maj, men dog at afholde en Generalforsamling til i Lokalafdelingen saa snart Dagsordenen og Forslagene til Delegeretmødet var indkommet. — Endnu behandledes nogle Smaasager af mere lokal Natur, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

SEKRETÆREN.

Thisted Lokalafdeling

holdt Lørdag den 18. April ordinær Kvartals-Generalforsamling paa »Landmandshjemmet«.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Regnskaberne for Dansk typ. Forening og Privatkassen var fremlagte og godkendtes énstemmigt. Valget af en Repræsentant til Repræsentantmødet gav Anledning til en Del Diskussion. Formanden, som først var foreslaaet, kunde ikke modtage Valget, hvorfor Generalforsamlingen enedes om at vælge OSCAR ANDERSEN til at møde som Repræsentant. Det vedtoges at opstille Repræsentanten til det forestaaende Delegeretmøde.

Under Eventuelt behandledes Sommerudflugten. Det vedtoges, at den i Aar skulde foregaa til Vesterhavet. Et Udvalg blev nedsat til at arrangere Festen.

Generalforsamlingen hævet.

HENR. NIELSEN,
Sekretær.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 19. April ordinær Kvartalsgeneralforsamling. Formanden, Typograf J. P. CHRISTENSEN, fremlagde Regnskabet, som enst. godkendtes. Det balancerede med 521 Kr. 70 Øre. Indtægt: Kassebeholdningen fra forrige Kvartal 15 Kr., ordinært Kontingent 506 Kr. 70 Øre. Udgift: Rejseunderstøttelse 32 Kr. 60 Øre, Sygeunderstøttelse 75 Kr., andre Udgifter 3 Kr. 70 Øre, indsendt til Hovedkassen 395 Kr. 40 Øre, Kassebeholdningen ved Kvartalets Slutning 15 Kr. *Hjælpekassens Regnskab* fremlagdes og godkendtes ligeledes. Det balancerede med 89 Kr 68 Øre. Som Kandidater til Delegeretmødet i Dansk Typografforbund vedtoges det at opstille P. AUG. GREVSEN og J. P. CHRISTENSEN.

Nær og Fjærn.

Typografernes Fagforening i Næstved vedtog paa Generalforsamlingen Lørdag den 19. April at bevilge af Foreningens Kassebeholdning 20 Kr. til »Det frivillige Fond«. Typograferne i Næstved har dermed ialt — siden 1. Januar 1902 — bevilget 70 Kr. til »Det frivillige Fond«.

Jordefærd. Typograf H. F. RASMUSSENS Jordefærd foregik i Torsdags fra Kolding Kirkes Ligkapel til den katolske St. Michaels Kirke under meget stor Deltagelse. Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelse var repræsenteret ved d'Hrr. Hvidtfeldt, Warberg og Raben samt Marius Hansen, Aarhus, og Anton Schwartz, Aalborg. Kisten var skjult under et Væld af Kranse, hvoraf de fleste var signerede; bl. a. saas Kranse fra Dansk Typografforbund, Dansk typ. Forening, Den typ. Forening, Den typ. Trykkerforening, fra Lokalforeningerne i Thisted, Randers, Horsens, Vejle, Odense, Nyborg og Kolding samt fra Indenrigsministeren, *Kolding Folkeblad*, C. Bergs Familje, *Kolding Folkeblad*'s Personale, Kolding Venstreforening, Arbejdsmændenes Sygekasse og St. Michaels Menighed. Ved Kisten paraderede Kolding Typografernes og Arbejdsmændenes Sygekasses floromvundne Faner. Efter at Pastor Helmcke havde holdt en smuk Mindetale over den Afdøde og den katolske Begravelsesmesse var foretaget, bestænkedes Kisten med Vievand, og Røgelsekarret blev svunget over den. Man sang derpaa en Salme, hvorefter Medlemmer af den katolske Menighed bar Kisten ud af Kirken. Efter Ligtogets Ankomst til Kirkegaarden bar *Kolding Folkeblad*'s Personale Kisten til Graven, hvor Pastor Helmcke forrettede Jordpaakastelsen, hvorefter Afdødes Broder, Bogtrykker Rasmussen, Vejle, bragte det store Ligfølge Familjens Tak.

Maskinsætter Peter Lauritz Hansen død. Atter har Døden paa en lige saa overraskende som voldsom Maade haft Haanden ude efter en Kollega — ham, som Onsdag Aften rask, munter og tilfreds forlod sit Arbejde og sine Kammerater, lidet anende, at det var for sidste Gang. Knap havde han efter Dagens Slid fundet Hvile i Familjens Skød, før en Sygdom i al sin Hæftighed overfaldt ham og i Løbet af 24 Timer gjorde det af med den tilsyneladende kærnesunde og kraftige Natur, der i alle disse Timer henlaa uden Bevidsthed, medens Krampe uophørlig rystede hans Legeme.

Som man vil kunne forstaa gjorde det et mægtigt Indtryk paa hans Arbejdskolleger, der faa Timer i Forvejen havde skæmtet med ham, saa pludselig at blive fravristet en god og brav Kammerat, — en Ven, som altid havde Hjærte og Vilje paa rette Sted. Samtidig har vor Forening i ham mistet et godt Medlem.

P. L. HANSEN var født 11. Maj 1867 i Korsør, lærte Faget i *Korsør Avis*'s Bogtrykkeri, hvorefter han som Udlært i en halv Snes Aar arbejdede hos Mohr i Præstø, indtil han for ca. 5 Aar siden blev engageret hos O. C. Olsen i Linnésgade, hvor han nu arbejdede som Maskinsætter. — Hansen efterlader sig en ung Hustru og en lille, kun 4 Uger gammel Datter.

Begravelsen foregaar St. Bededag Kl. 1 fra Kapellet paa Assistents Kirkegaard. A. C. L.

T. C. C. har i Aar fra »Hamlet«-Fabriken modtaget et saa enestaaende Tilbud paa Maskiner, saa Prisen, der tidligere afskrækkede mange fra at købe, nu ikke mere behøver at være til Hinder. Prisen er nu nedsat til 148½ Kr. og yderligere 5 pCt. pr. Kontant. I de to Aar, »Hamlet« har leveret Maskiner til Klubben, er der ikke fremkommet en eneste Klage. Indmældelser i Klubben modtages af Styrelsen samt C. DREYER, *Aftenbladet*. Kontingentet er 50 Øre Kvartalet.

Gutenberg-Postkort. Fra Firmaet Albin Maria Watzulik i Altenburg (Sachsen) har vi modtaget tre originale Postkort. Paa det ene af Kortene findes i smuk Indfatning en Fortegnelse over de Byer, i hvilken Bogtrykkerkunsten blev indført og Aarstallet herfor. Fortegnelsen omfatter ca. 750 Byer (og lige saa mange Linjer), fordelte paa 12 Spalter, saa Trykket er jo ikke meget stort, men dog ret tydeligt, trykt som det er med en Diamant Schwabacher. Paa det andet Kort findes paa sort Grund en nydelig Gengivelse af en Gutenberg-Statue fra Boghandler-Huset i Leipzig. Det tredje Kort endelig viser os Gutenbergs ærværdige Hoved, der lig Solen udsender et Lyshav over Jordkuglen, og midt i dette læser man: »Og der blev Lys«. Kortene er virkelig interessante. De er fremlagte i Foreningslokalet.

I St. Gallen (Schweiz) er Minimallønnen fra dette Aars Indgang forhøjet fra 33 til 34 Frks.

— I *Thun* er efter lang Tids Underhandlinger indført 9 Timers Arbejdsdag, Beregningssystemets Afskaffelse og en Lønforhøjelse af 1 Frks. pr. Uge.

Paa Grund af 1. Maj trykkes næste Nr. af »Typ.-Tid.« paa Onsdag. Alt Manuskript maa være indleveret senest Mandag Aften.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	6.00	Overført...	60.48
Aug. Andersen	1.10	Langkjærs Sættere	0.75
Agrardagbladet (2 × 260).	5.20	Leisner & Co. (1 %)	1.73
Aller (Trykkere)	1.40	Carl Lund	1.00
do. (kvindelige)	1.60	Luno (1 %)	7.19
Børsen	1.65	Holger Meyers Sættere..	0.75
Bording	4.25	do. Trykkere.	0.75
J. V. Christensen	0.50	Middagsposten	5.10
Christtreu	1.00	Mohr & Co.	0.50
Citytrykkeriet	2.40	S. L. Møller	1.25
Calberg jun.	0.25	Nationaltidende (alle Afd.)	15.59
Eksprestrykkeriet	1.73	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.65
Fehlhaber	0.30	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.40
Ferslew	1.00	Rasmussen & Olsen	0.80
Graphic	0.50	Rigsdagen (Gl. Foren.)..	3.50
Græbes Sættere	6.15	do. (Ny do. (3)...	1.40
Henningsen	0.60	Rom (mdl. og kvl.)	1.70
Hoffensberg	3.00	Schultz' Sættere	4.20
Hoffmann	2.25	do. Trykkere	1.05
Axel Holm	1.95	Schønberg & Hartvig (mdl.)	0.25
Henrik E. Jensen	1.00	do. (kvl.)	0.95
L. A. Jørgensen	1.15	Social-Demokraten (63.B.)	7.25
Ludv. Jørgensen	7.05	Thieles Sættere	1.60
Kassererkontoret	0.75	Thomasen	0.75
Keller	1.35	Trier	4.05
Kihls Sættere	2.25	Truelsen	1.50
Kristeligt Dagblad	3.55	Vort Land	2.90
Løvgreen	0.55	Weiss	2.25
Overføres...	60.48	Ialt...	135.29

Endvidere diverse Bidrag: Roskilde Lokalafdeling 3.62, Gave fra Dansk typ. Forening (ialt 500) 470.00, Brønderslev Lokalafdeling 9.10, Mathias Kofoed 0.25.

Kassebeholdningen var d. 16. April	Kr.	327.14
Indtægt 16.—21. April	Kr.	618.26
Udgift 16.—21. April	»	619.40
Merudgift 16.—21. April	»	1.14
Kassebeholdningen er d. 21. April	»	326.00
	Kr.	327.14

Den 21. April 1902. V. BERGENHOLZ.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 20. April.

En Skrivelse fra Forbundsstyrelsens Formand besvaredes. — Ang. Majdemonstrationen vedtog et Flertal at anbefale Den typ. Forenings Generalforsamling, at Arbejdet den 1. Maj i alle Bog- og Avistrykkerier hviler fra 12 Middag til 12 Nat. — En Skrivelse fra Arbejdernes Læsestue ang. Støtte udsattes til efter Delegeretmødet. — En Tuberkelsyg har selv ladet sig udskrive af Hospitalet. Det vedtoges, at han ikke kan faa Sygeunderstøttelse udover de af Hospitalet anbefalede 8 Dage, medmindre han atter lader sig indlægge paa Hospital. — Formanden gav Meddelelse fra det sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøde med de der vedtagne vigtigste Forslag til Delegeretmødet (ang. Understøttelsen samt Forbundets fremtidige Organisationsform i det hele). — Ang. de Brystsyges Landophold i Aar vedtog man at anmode det i Fjor nedsatte Udvalg (bestaaende af 3 af Styrelsens Medlemmer samt 2 af Sygekassens Læger) om at tage Spørgsmaalet op til Behandling og stille Forslag desang. — Det vedtoges at anskaffe en Hektograf. — En Del administrative Sager behandledes. — Det besluttedes at afholde en ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Majdemonstrationen, Delegeretmødet m. m. — En Skrivelse fra Arbejdernes Beklædningsmagasin toges til Efterretning. O. J.

Arbejdsanvisningskontoret,

Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Kontortid 12½—2. Telefon 4331.

Til Kontoret har meldt sig:

Sættere til enhver Branche, **Trykkere, Punkterersker, Paalæggersker** (saavel til **Bog-** som **Stentryk**, saavel til **Hurtigpresse** som til **Diegeltrykpresser**). **Arbejdsmænd**, Elever.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Marts Maaned 1902.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	5800.40	
Begravelseskassen	-	24385.37	
Reservefonden	-	4994.20	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	37.24	
Udgifterne til Voldgiftsretten i Esbjerg-Sagen tilbagebetalt	-	106.08	
			Kr. 35323.29
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	14299.44	
Reservefondens do.	-	42412.95	
Københavns Tilskud til Rejsekassen for 1901	-	1737.54	
			- 58449.93
		Summa	Kr. 93773.22

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	230.00	
Porto	-	12.31	
Tryksager	-	73.40	
Gage til Formanden	-	350.00	
do. til Kassereren	-	50.00	
Bladhold	-	7.91	
Begravelseskassen	-	24713.27	
Reservefonden	-	4994.20	
Hovedkassens Beholdning	-	1819.25	
			Kr. 32250.34
Dansk Typografforbund:			
Strejkebidrag til De samv. Fagforbund	Kr.	1088.37	
Do. til Det internation. Sekretariat	-	200.00	
Aarsbidrag til do.	-	134.70	
Reservefondens Administrationsbidrag til København	-	425.40	
Rejseudgifter og Diæter	-	9.00	
Porto	-	2.16	
Tryksager	-	23.25	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	13863.52	
Reservefondens do.	-	45776.48	
			- 61522.88
		Summa	Kr. 93773.22

Kolding, d. 31. Marts 1902. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

For al udvist Deltagelse og Opmærksomhed ved min kære Mands Død og Begravelse bringes herved mine Børns og min inderligste Tak.

Kolding, den 20. April 1902. CAROLINE RASMUSSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden, Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Oskar Ludvigs, udl. ¼ 1902 hos Langkjær (arb. s. Sted). (S. H. L.) Trykkerne Jens William Jensen, udl. ¼ 1902 hos H. Meyer (arb. s. St.) og Johannes Frederik Pedersen, udl. 10/4 1902 hos **Rudolf Svendsen (arbejdsløs)**. (S. L.) Jens V. Petersens Hustru Anna Christine.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 183, Johannes Torp (Kihl) til Pl. i Aarhus. 1182, Carl Vilh. Larsen (arbl.) til Pl. i Nakskov. 2023, Marius Henriksen (arbl.) paa Rejse. 1213, Holger Busch (arbl.) til Odense.

Død: 1877, Peter Lauritz Hansen (O. C. Olsen), 35 Aar.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse.

I denne Uge er til samtlige Lokalafdelinger udsendt »Ændringer til Forbundets Love« samt »Ændringer til »Dansk typ. Forenings Love«. FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Jannar Kvartalsregnskaber.

8. April: *Helsingør, Stubbekøbing* og *Køge.*
12. April: *Løgstør, Nykøbing M., Kallundborg* og *Hjørring.*

Kolding, den 15. April 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nye Medlemmer: Odense, Gerlak Conrad Nellemann Nielsen, udl. 1. April 1902 i Paul Søndergaards Bogtr. (aflagt Prøve for offentlig Kommission) og Svend Belschner, udl. 29. Marts 1902 i Fyens Stiftsbogtrykkeri (aflagt Prøve for offentlig Kommission.) Randers, Harald Andreasen, udl. 12. April 1902 i Randers Venstreblad (arb. s. Sted), afl. Svendeprøve i denne Maaned.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Hillerød, 272 (Den t. F.), Carl Hansen fra Kbhvn., i Plads. Rønne, 201, R. Hillebrandt fra Nyborg, 1588, Jens Hansen fra Kolding, 969, H. P. Købke fra Kolding, 1321, C. M. Blomberg fra Aarhus (alle i Bornholms Soc.-Dem.). Odense, 1479, C. C. Blom Carlsen fra Kolding (Militær), 1276, Sophus Schultz fra Thisted (Militær). Fredericia, 1253, Alfred Mønster (Militær), 1447, Johan Vilhelm Hovedskou (Militær), 3451, Lars Peter Ordal Larsen (Militær). Odder, 1523, Jens Chr. Agerskou fra Vejle og 1584, Emil Hagen fra Hobro (begge i Plads). Nakskov, 1264, Kristen Nielsen fra Kbhvn. (L. Larsen). Helsingør, 1232, Sophus Joh. Peter Børresen (Militær). Nyborg, 1343 og 1492 af Dansk t. F. og 1279 af Den t. F. (alle som Militær). Kolding, 1081, (Dansk t. F.) Peter Rasmussen (i Plads).

Bortrejste: Odense, 1330, Thorvald E. Andersen, til Kbhvn. som Militær. Fredericia, 1342, Magnus Sørensen, til Hjørring i Plads. Odder, 1491, Oskar E. O. Christiansen og 1501, Niels Chr. Olsen, begge til Aarhus (Militær). Nakskov, 5652, F. O. Svendsen (arbl.) til Kbhvn. Roskilde, 1232, S. Børresen (til Helsingør som Militær). Odense, 1276, Sofus Schultz, til Plads i Thisted. Rønne (Nexø), 717, Otto A. C. L. Gornitzka (arbl.) til Plads i Kolding. Randers, 17143 (V. d. B.) Fritz Baumgarten (arbl.) paa Rejse. Varde, 1447, Joh. Vilh. Hovedskou, til Fredericia som Militær.

Død: Kolding, 493, H. F. Rasmussen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Majdemonstrationen. De Medlemmer, der kan, opfordres til at slutte sig til Arbejderpartiets Demonstrationstog d. 1. Maj. Fanen kommer til Stede. STYRELSEN.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Ny Medlemmer: Fr. Petersen, udlært 10/4 hos Rudolf Svendsen *(arbejdsløs).* Kai E. Stephensen, udl. 18/4 hos Rom (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 183, J. Torp til Aarhus i Pl.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Udmældte: Olga Sørensen (Hoffmann), Sofie Johansen (Rom), Norma Groskorf (Kihl) og Emilie Lundsted (Nielsen & Lydiche), alle fratraadt Faget.

GUTENBERG-KORET.

Paa Søndag: FODTUR for Herrer til Gentofte, Frokost medbringes. Mødested »Søfryd« **Kl. 8** *præcis.* I København Kl. 4.

Søndag den 11. Maj: **Familje-Fest** for Korets passive og aktive Medlemmer i **Koncertpalæet** (Riddersalen). **Kl. 6** *præcis* Fællesspisning à 1.50 (Oksefilet, Smør og Ost, Akvavit og Øl). Efter Fællesspisningen Underholdning og Bal samt Punschesold, hvortil Korets Medlemmer med Damer har gratis Adgang. Deltagere, indført ved et Medlem, betaler 1 Kr. Anmældelse om Deltagelse maa ske senest **Lørdag den 3. Maj** til A. Truelsen, Nybrogade 12.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ præc. *halvaarlig Generalforsamling.* Derefter *selskabelig Sammenkomst* i Anledning af Hr. C. Christensens 25-Aars Jubilæum som Sanger.

T. C. C. Søndag Frokosttur til Gentofte ad Strandvejen. Trianglen Kl. 10.

Kontingentet bedes betalt til Foreningsbudet.

ANNONCER

Stereotypist.

En **dygtig Stereotypist** kan faa fast Plads i **Fr. Bagges Bogtrykkeri**, *Gothersgade 14.*

En Maskintrykker,

kendt med saavel Avis- som Akcidenstrykning, ønsker en fast Plads, helst i en østjysk By, til 1. Juli, eventuelt før. God Anbefaling kan fremlægges. Billet mrkt. »**1084**« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Portentv.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 1 MAJ 1902 XXIX AARGANG

Den typ. Forening deltager sammen med de andre Fag i Majdemonstrationen. Medlemmerne anmodes om i saa stort Antal som muligt at give Møde. Samlingssted Ny Halmtorv. Se nærmere i Social-Demokraten. STYRELSEN.

Den typ. Trykkerforening
afholder
ekstraordinær Generalforsamling

førstkommende Søndag den 4. Maj, Form. Kl. 10½

i »Boulanger«, Kompagnistræde 43.

Dagsorden: 1. Foreningens Stilling til de af Forbundsstyrelsens Flertal fremsatte Forslag om en ny Organisationsform samt de af vor Forenings Styrelse *enstemmigt* vedtagne Ændringer. 2. Valg af Delegerede. 3. Eventuelt.

Obs. Da Styrelsens Ændringer gaar ud paa at hindre Trykkerforeningens Umyndiggørelse samtidig med at betyde et Fremskridt, opfordres Medlemmerne til at give talrigt Møde for at tage Stilling til Sagen. STYRELSEN.

Den sorte Tavle.

I sidste Numer af *Dansk Bogtrykker-Tidende* er Hr. LAUR. MADSEN ude med en Artikel med Overskrift: »Er Minimalløn ikke tilladt?« Denne Artikels Indhold er af en saa ondsindet Natur, at vi ikke agter at lade den gaa upaatalt hen. Artiklens Fremkomst skyldes den Omstændighed, at nogle Kolleger, der arbejdede hos Firmaet VALENTIN & LUND, havde sagt deres Pladser op med tarifmæssig Varsel, da de mente at kunne tjene mere end den Løn, Firmaet bød dem, nemlig Minimallønnen. Man skulde synes, at det ikke alene var fuldstændig tarifmæssigt, men ogsaa i alle Henseender lovligt, at naar en Typograf ikke længere ønskede at sælge sin Arbejdskraft for en bestemt Pris, saa havde han med lovligt Varsel Ret til at forlade Pladsen, uden at Principalen skulde kunne sige det mindste dertil, og allermindst stille Arbejderen paa den sorte Tavle. Hr. Laur. Madsen mener noget andet; men vi kan forsikre den gode Kancelliraad om, at saafremt han agter at gaa videre paa den Bane, saa skal vi ogsaa vide at træffe vore Forholdsregler. Vi agter ikke at finde os i, at vore Kolleger skal stemples som skabede Faar, fordi de forlader et eller andet Sted, hvor de er utilfredse med Arbejdsforholdene. Vi har nemlig *aldrig* taget Beslutning om eller noget Sted søgt at *tvinge* 23 Kroners Lønnen op. Vi har *henvendt* os til en Principal (større Bogtrykker, Medlem af Voldgiftsretten og Foreningen af danske Bogtrykkere) og *henstillet*, om det ikke var muligt, at nogle af de 10 Sættere, han holdt paa Minimallønnen, kunde komme op i Løn, saa de i alt Fald kom paa nogenlunde samme Lønvilkaar som de 3 andre Sættere i samme Forretning, nemlig 25, 26 og 28 Kr.; dette strandede paa en bestemt Modstand fra vedkommende Principals Side, og deretter var der ikke mere at gøre ved den Historie.

Vi formener, at naar en Forretning lønner 10 Mand af 13 med 23 Kr., saa er Minimallønnen ved at blive Maksimalløn, og dette har aldrig været Tarifens Mening.

Hr. Laur. Madsen tager fuldstændig fejl, naar han mener, at Minimallønnen af Tarifkommissionen blev sat som Normalløn; dette fremgaar bedst af, at alle faste Lønninger ved sidste Tarif blev hævet med 2—5 Kr.

Om en Løn af 23 Kr. er god eller daarlig, bestemmes ikke af Hr. Laur. Madsen, men af Livsfornødenhedernes Pris. — Hr. M. har jo selv fornylig ved en Generalforsamling udtalt, at Typograferne ikke var bedre stillede med deres 23 Kr. nu, end de var med deres 18 Kr. før. Heraf fremgaar klart, at 23 Kr. ikke er nogen god Løn.

At Typograferne skal i Lære en Gang til, efter at de en Gang er udlært, maa være Principalernes Skyld; men det er selvfølgelig prisværdigt, at Hr. L. M. ærlig erkender, at Arbejderne bliver saa daarligt uddannede, at de ved Læretidens Udløb ikke kan kaldes udlærte.

Klagesangen over det daarlige Udbytte bunder i, at d'Hrr. Principaler indlader sig paa en Konkurrence, der mildest talt maa kaldes skandaløs. Vi tror ikke paa, at det fremkommer for at skaffe Arbejde til os.

Hr. Laur. Madsen har i Anledning af Opsigelserne hos Lund søgt Formanden for »Den typ. Forening« og ved denne Lejlighed faaet bestemt Erklæring om, at der ikke fra Foreningens Side blev gjort noget som helst for at hindre Lund i at faa Folk. Hr. L. M. gjorde Indtryk af at føle sig overbevist om Rigtigheden heraf.

Saa meget mærkeligere er det, at Artiklen fremkommer. Da der fra Hr. Lunds Side blev rekvireret 2 Sættere til Lørdag Morgen, blev disse sendt fra vort Anvisningskontor, — at de ikke gik i Plads, var ikke vor Skyld. — Den Mand, der havde faaet Forskud og som skulde have været udsat for Pression fra vor Side, maa formodentlig være Hr. Th. Jensen. Hans Historie er følgende:

Th. Jensen havde modtaget Plads hos Lund, begyndte Lørdag Morgen, men gik straks igen, efter at have »slaaet« L. for 2 Kr. — Derefter besøgte han P. Lauritzen i hans Hjem og spurgte om Plads og Understøttelse. Det viste sig, at Manden stod udenfor Organisationerne. Det blev af Formanden skarpt paatalt, at han havde modtaget 2 Kr. og derefter forladt Arbejdet. Jensen mente, at det ikke havde noget at sige og udbrød: »Hvad vil Lund gøre mig.« Da vi ikke hverken vilde eller kunde give ham Understøttelse eller Plads, forstod han, at der ikke var noget for ham at gøre hos os og gik tilbage til Lund efter at have fortalt os, at han havde faaet Plads hos en anden Bogtrykker. Denne Mand forekommer ikke os, at være det pæneste Papir. De andre 4 Herrer, der havde faaet Arbejde hos Lund, kender vi ikke og ønsker heller ikke at stifte nærmere Bekendtskab med; vi har ikke talt med dem og som Følge deraf heller ikke øvet nogen Pression mod dem.

At Bogtrykkerne ikke for Minimallønnen kan faa for 30 Kr. Arbejde udført, er naturligvis kedeligt, men derved er intet at gøre. At de betragter dette for Driveri, er derimod mindre paa sin Plads.

At Lund derimod havde staaet sig ved at beholde sit gamle Personale, selv om det havde været et Par Kroner dyrere, fremfor det, han nu har, er udenfor al Tvivl.

Tarifens Fortolkning.

ENDELIG faldt der Kendelse i Spørgsmaalet angaaende Lærlingesagen, og dens Udfald har vakt berettiget Forundring indenfor Typografernes Kreds, ja, selv mangen en Principal havde ejheller ventet en saadan Fortolkning af § 31. Gaaende ud fra denne Paragrafs Bogstaver og læggende Eftertryk paa det enkelte Ord »antage« — til Trods for, at det ikke er fremhævet —, er det lykkedes at fortolke Paragrafen i Principalernes Favør. Hvem havde egentlig tænkt sig, at en Voldgiftskendelse kunde forme sig til, hvad man i daglig Tale kalder »Ordkløveri«, og hvad andet kan dette kaldes?

Opmanden formener, at Ordene »antage« og »beskæftige« har en aldeles forskellig Betydning. Og dog, hvis man gør Forsøg paa at fortolke § 30 og § 36 (3. og 4. Punktum), hvori begge de nævnte Ord forekommer, ja, saa kommer man tilkort, — dèr faar de nemlig nøjagtig ens Betydning. Hvorfor de saa netop i § 31 skulde have en saa fuldstændig forskellig Betydning, — deroverfor staar mangens Forstand sikkert stille. Ejheller kan det være i Overensstemmelse med den Aand, der herskede ved Tarifens Udarbejdelse, og et Spørgsmaal kan

det vel ogsaa blive, om der ikke under de første Tarifforhandlinger er brugt et andet Udtryk end netop »antage«.

Hr. Regnar Petersen mener, at det ingen Betydning har for Dansk typ. Forening, idet det kun drejer sig om nogle ganske faa Typografers midlertidige Arbejdsledighed, — men for Principalerne er det en Livsbetingelse. Herregud, kan en Lærling virkelig være en saa værdifuld Skabning, at Forretningen ellers ikke kunde bestaa. — Men alle er dog heller ikke enige med Hr. R. P. heri. Denne Sag er selvfølgelig ikke rejst alene for dette ene specielle Tilfælde, men for Principets Skyld, og Voldgiftsretskendelsen, ført ud til yderste Konsekvens, vil absolut faa vidtrækkende Betydning for os, thi Kendelsen slaar jo fast, at et Trykkeri er tarifmæssigt, selv om det *kun beskæftiger* Lærlinge, naar blot der ikke mere *antages* saadanne, men lader Misforholdet rette sig med Tiden.

Men her kommer man i Strid med de bestaaende Forhold. Adskillige Bogtrykkere, som beskæftiger 2—3—4 Lærlinge og som nu er blokerede, maatte jo altsaa ved at forpligte sig til i Fremtiden at overholde Tarifen kunne *fordre* Blokaden hævet; men det Særsyn har man da hidtil været forskaanet for. Disse har pænt maattet *søge* derom, og for alles Vedkommende er det jo ikke lykkedes straks. Nej, der er § 33 bleven anvendt.

Ejheller Hr. Schjørring synes at være rigtig glad ved Situationen, i hvert Fald ønsker han nu at træde tilbage, da det er tredje Gang, at han gaar *mod* Typograferne, og han ledsager Kendelsen med en Skrivelse, hvori han bl. a. skriver: »... Resultatet er vistnok utvivlsomt — at sige for Jurister . . .«

En Opmands Stilling er vanskelig, thi gøre begge Parter tilfreds er ikke let. Men ovenstaaende citerede Ord taler dog tydelig om, at en eventuel højere Instans muligen kunde komme til et andet Resultat. Desværre findes ingen saadan. I *dette* Tilfælde maa man da vel bøje sig. Men om Dansk typ. Forening vil finde sig i alle Dommens Konsekvenser, derom er man sikkert berettiget til at nære en vis Tvivl. Paa det forestaaende Repræsentantmøde vil den Sag jo nok blive behandlet, og der vil man faa at høre Typografernes Dom, som maaske ikke bliver saa ganske blid.

Køge, den 26. April 1902. CHARLES CHR. JØRGENSEN.

1. Maj! — 8 Timers Arbejdsdag!

SAA staar vi atter foran den 1. Maj, den Dag, hvor alle civiliserede Folkeslag mødes i Kravet om den 8 Timers Arbejdsdags Indførelse ved Lov. Endnu er der vel langt tilbage, inden dette Krav sker Fyldest; men for hver 1. Maj, der gaar, kommer vi Maalet nærmere, og i adskillige Fag kan Arbejderne allerede glæde sig ved den 8 Timers Arbejdsdag.

Fra Forbundsstyrelsen er der igennem *Typ.-Tid.* allerede udgaaet Meddelelse til Afdelingerne om at deltage i Majdemonstrationen, hvor dette lader sig gøre.

I Søndags var dette Spørgsmaal til Drøftelse i Den typ. Forening. Man vedtog at deltage i Majdemonstrationen paa samme Maade som tidligere Aar. Vi opfordrer derfor alle Kolleger, der paa nogen Maade ser sig i Stand til at demonstrere, om at møde paa Ny Halmtorv Kl. 3 i Eftermiddag og derfra sammen med de øvrige Fag marschere ad Sønder Boulevard til Søndermarken. Vore Bannere vil være plantede paa Samlingspladsen.

De kvindelige Trykkeriarbejdere opfordres ligeledes til at give talrigt Møde.

Vor Tarif indeholder desværre Bestemmelser, som gør, at vi ikke fuldt ud kan gøre Dagen til en Demonstrationsdag; men lad os alle deltage i Demonstrationen saa vidt det lader sig gøre; saa maa vi ad Aare se at faa ryddet de Hindringer bort, der nu ligger i Vejen.

Da det er første Gang, Arbejderne i København faar Lov til at feste i den smukke Park »Søndermarken«, saa vil rimeligvis Demonstrationstoget i Aar blive større end nogensinde tidligere. Typograferne vil bidrage deres til at dette sker.

Voldgiftsretten.

AAR 1902 den 4. April, Eftermiddag Kl. 8, holdt Voldgiftsretten Møde i Søpavillonen.

Retten konstituerede sig og valgte til Formand M. TRUELSEN, til Næstformand N. P. NIELSEN og til Sekretær Overretssagfører DAM-NIELSEN.

Rettens faste Medlemmer var mødt med Undtagelse af H. Witzansky, der havde anmældt Forfald, og Aage Jørgensen, der var Part i den til Paakendelse foreliggende Sag. Som Suppleanter var derfor mødt Bogtrykker SIMMELKJÆR og Bogtrykker LIND.

Protokollen fra forrige Møde blev oplæst, godkendt og underskreven.

Derefter foretoges Sag Nr. 1/1902:

Den typografiske Forening mod Firmaet Ludvig Jørgensen (Indehaver Aage Jørgensen).

I denne Sag opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

Den typografiske Forening har i Skrivelse af 11. Marts d. A. til Formanden for Voldgiftsretten paatalt følgende Forhold.

Hos Firmaet Ludvig Jørgensen (Indehaver Aage Jørgensen) beskæftiges for Tiden i Bog- og Akcidenssætteriet 4 Sættere og 3 Sætterlærlinge. De 3 Lærlinge er antagne i Løbet af 3 Maaneder, hvilket maa anses for tarifstridigt.

I Skrivelsen angives det derefter, at Forholdet har udviklet sig paa følgende Maade:

I Slutningen af September f. A. arbejdede der 3 Sættere og 1 Lærling. Der blev da antaget 1 Lærling til. Den ældste Lærling blev udlært ved Juletid, hvorefter der blev antaget en ny, saaledes at der nu var 4 Sættere og 2 Lærlinge.

I Begyndelsen af Februar blev der antaget en Sætter — den femte — og Dagen efter en 3die Lærling. Sætteren var imidlertid kun antaget midlertidig for 8 Dage, men blev dog i Pladsen, hvorimod en anden af Sætterne blev overflyttet til Dagbladet *Børsens* Sætteri (der indehaves af samme Firma), og Arbejdsstyrken (i Bogsætteriet) var altsaa 4 Sættere og 3 Lærlinge, og dette Forhold har siden vedvaret.

Da det indklagede Firma saaledes kun rent midlertidig har beskæftiget det Antal Sættere, som efter Tarifen udkræves for at kunne have 3 Sætterlærlinge, og da Firmaet i de senere Aar — efter Klagernes Anbringende — sjældent har beskæftiget mere end 1 à 2 Sættere i Bogsætteriet, maa Forholdet ansés stridende mod Tarifens Lærlingeskala, der efter Klagernes Formening, ved Fastsættelse af Lærlingeskalaen, gaar ud fra et stabilt Sætterantal — og ikke et midlertidigt eller tilfældigt, og Klagerne begære derfor Rettens Kendelse.

Herimod indvender det indklagede Firma:

Forretningen har 3 Sætterier, a) *Agrardagbladets* Sætteri, der beskæftiger 10 Sættere, b) *Børsens*, der beskæftiger 11 Sættere, og c) Bog- og Akcidenssætteri, der beskæftiger 4 à 5 Sættere og 3 Lærlinge.

Da den 3die Lærling antoges, beskæftigedes i Bogsætteriet 5 Sættere; af disse blev den ene Sætter oversat til *Børsens* Sætteri, og da der ikke i Øjeblikket var Brug for mere end 4 Sættere i Bogsætteriet, blev der ingen antaget i hans Sted, men 8 Dage senere blev der antaget en ny Sætter til Bogsætteriet, og har der i de sidste 3 Uger været 5 Sættere beskæftigede der.

Firmaet paaberaaber sig dernæst, at dets Sætterier beskæftiger ialt ca. 25 Sættere, fordelte som anført i 3 Afdelinger, hvoraf de to er Avissætterier, den tredie Akcidens- og Bogsætteri, og maatte Firmaet derfor i og for sig have Lov til at lægge det samlede Sætterantal til Grund ved Fastsættelsen af Lærlingeantallet, naar blot følgende 2 i Tarifen foreskrevne Betingelser overholdes:

1. at Lærlingene ikke beskæftiges i Avissætterierne, og
2. at Lærlingene udlæres forsvarligt,

hvilke Betingelser Firmaet paastaar opfyldes af dets Bogtrykkeri.

I Overensstemmelse hermed paastaas Kendelsen afgivet.

I det indklagede Firmas ovenangivne Anskuelse, at det vilde være berettiget ved Beregningen af Lærlingeskalaen at medregne Firmaets Avissættere, kan Retten ikke give Firmaet Medhold. Kun de i Bog- og Akcidenssætteriet beskæftigede Sætteres Antal kan medregnes ved Fastsættelsen af Lærlingeskalaen, og Retten maa derhos formene, at der ikke kan tages Hensyn til et midlertidigt eller tilfældigt Sætterantal, men til det Sætterantal, som gennemsnitlig beskæftiges i det paagældende Bog- og Akcidenssætteri.

Retten dømmer derfor saaledes i den foreliggende Sag:

Firmaet Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri maa enten beskæftige gennemsnitlig mindst 5 Sættere i Bogafdelingen eller afskedige den 3die Lærling.

M. TRUELSEN.

DAM-NIELSEN.

I Sag Nr. 3/1901: Den typografiske Trykkerforening for Trykker VIGGO HOLM mod Bogtrykker M. TRUELSEN, er afsagt følgende

Opmandskendelse:

Under nærværende Sag kræver Trykker Viggo Holm 50 Kr., som er hans Løn for den sidste Uge, han har arbejdet hos Indklagede.

Denne mener sig berettiget til at tilbageholde disse 50 Kr., fordi han to Aar tidligere, da Klageren rejste fra Stockholm til København og traadte i Arbejde her, har ydet ham Forstrækninger paa et Beløb af ialt 250 Kr., hvoraf endnu henstaar 50 Kr. uafgjort.

Klageren gør gældende, at disse 50 Kr. var en betinget Gave; de skulde kun tilbagebetales, hvis han ikke blev længere Tid i Arbejde hos Indklagede, mindst et Aar. Han formener altsaa, at han ikke er forpligtet til at tilbagebetale dem, efterat han har arbejdet to Aar hos Indklagede.

Indklagede hævder, at han kun har ydet de 50 Kr. som et ligefremt Laan, og at han derfor har Krav paa at faa Pengene tilbagebetalt.

Da Voldgiftsretten har optaget Sagen til Realitetsafgørelse, ansér Opmanden sig ikke berettiget til at afvise den. Under disse Omstændigheder maa Kendelsen blive saaledes:

Spørgsmaalet, om de 50 Kr. er et Laan eller en Gave, er den faglige Voldgiftsret ikke kompetent til at afgøre. Det maa henvises til de almindelige Domstole.

Det er ikke af Indklagede bevist, end ikke paastaaet, at de 50 Kr. er ydede som et Forskud paa Løn, som han udtrykkelig har forbeholdt sig Ret til at tilbageholde.

Indklagede vil derfor have at betale Klageren den af ham fortjente Løn af 50 Kr., og maa han derpaa eventuelt henvende sig til de almindelige Domstole angaaende Spørgsmaalet, hvorvidt de af ham for to Aar siden ydede 50 Kr. var en betinget Gave eller et Laan.

København, den 8. April 1902. C. TH. ZAHLE.

Dansk typ. Forening.

Kundgørelse.

I denne Uge er til samtlige Afdelinger udsendt Stemmesedler til Valg af 38 Delegerede paa Dansk Typografforbunds Generalforsamling i København den 24. og 25. Maj.

Stemmesedlerne maa være tilbagesendt Lokalformændene senest den 6. Maj, saa Afstemningsresultatet for hver Afdeling kan være Forretningsudvalget i Hænde senest den 8.

Kolding, den 29. April 1902. FORRETNINGSUDVALGET.

Delegeretmødet.

Det bødes der for i mange Aar,
hvad kun var en stakket Glæde.

O Himmel, udbrød vist de fleste af Provinskollegerne, da de i Torsdags fik *Typ.-Tid.* i Hænde. Ja, visselig, man kunde heller ikke andet; det var jo ikke lysteligt altsammen, hvad man læste: først Voldgiftsrettens Dom, der *selvfølgelig* gik os imod — hvor kunde den andet —, og dernæst Referatet fra Hovedbestyrelsens Møde i København den 15. April.

Naa, Hafnia-Overenskomsten er vist alle — ogsaa Horsens-Kollegerne — bleven klar over, er noget Juks; her er jo ikke andet tilbage for Styrelsen end at udsende Overenskomsten til Afstemning, saa skal Medlemmerne nok vide at bedømme den efter Fortjeneste. Det er heller ikke den, jeg vil dvæle ved, nej, det er Hovedbestyrelsens Beslutninger paa Mødet.

Først meddeles da om en Form for Forslag til *Simplificering af Ledelsen*, saa at den kunde blive mere *enkelt*. Guderne skal vide, hvorledes man faar et saadant Syn paa Sagerne. Man siger ganske vist, at den Gud giver et Embede, giver han ogsaa Forstand til at beklæde det; ja, maaske, men saa burde Referatet være lidt mere fyldestgørende for vi Stakler, der gaar her ude i Provinserne og ikke har saa let Adgang til at blive sat ind i de mange — og gode — Ideer, der stadig fremkommer fra de Ledendes Side. Vil man kalde en Ledelse enkelt, naar den bestaar af 16 — seksten — Medlemmer, hvad vil man da kalde den nuværende? Ledelsen bliver altsaa lagt ind under Forbundet og skal have Sæde i København; men tror nogen, at det vil gavne Provinskollegerne, nej saamænd vil det ej; der vil, lige saa snart en Plads tilbyder sig paa Sjælland f. Eks., blive sendt et Medlem fra København, og saa kan Provinskollegerne gaa herude og feriere.

Det kan maaske blive til Glæde for de 5 Mænd, der skal beklæde Embederne, men dermed er ogsaa alt det gode borte.

Ser man nærmere paa det næste Forslag, ja, saa er det jo ikke mere, end hvad Randers Lokalafdeling foreslog ved sidste Delegeretmøde — nemlig at fastsætte Kontingentet til 1 Krone pr. Uge.

Nej, lad os Stakler, der ikke er, skal vi sige saa heldige at høre med til de 38, anmode de Delegerede om at stemme mod dette Simplificerings-System; det vil sikkert baade Foreningen bedst.

Tilbage er kun et »lille« Tillæg paa 300 Kr. til Formandens Løn samt 400 Kr. i Kontorlejegodtgørelse *for 3 Aar* og 100 Kr. aarlig som Nybevilling til Kontorlejegodtgørelse i Fremtiden.

Ja, det maa jo kun være Styrelsens Spøg. Sund Fornuft siger da, at det aldrig vil gaa igennem. Hvorledes skal for Resten det forstaas: 400 Kr. for 3 Aar = 133 Kr. 33 Øre, men i Fremtiden *kun* 100 Kr. Er Huslejen i Kolding da falden med ca. 34 Kr. om Aaret, saa ønskede vist de fleste, at de boede dèr. Nej, det kan umulig være andet end en Spøg.

Til Slut dette til de Delegerede: Vis disse Forslag Vintervejen! og lad os saa haabe, at Delegeretmødet maa bringe — i hvert Fald *noget* godt for Foreningen. Disse to Forslag fortjener ikke efter mit Syn Gennemførelse.

Randers, den 25. April 1902. y.

Uden at indlade os paa at imødegaa den ærede Indsenders Bemærkninger om Delegeretmødet, som *vi* kunde være tilbøjelige til at anse for en *Spøg* — om end mindre heldig Spøg — skal vi med Hensyn til den faldne Voldgiftsretsdom bemærke, at det er ganske fejlagtigt at tro, at denne har det fjærneste med den saakaldte Hafnia-Overenskomst at gøre. Det paaankede Forhold refererer sig *udelukkende* til den nu gældende *Tarif*, ligesom Opmanden i sin Kendelse kun har henholdt sig til denne. Hvorledes den ærede Indsender kan finde det »selvfølgeligt«, at Dommen gik os imod, begriber vi ikke. Selv om man vil give Opmanden Ret, for saavidt som han støtter sin Kendelse paa det *unaturlige* i, at en Principal ikke skulde kunne tage de »tekniske Fremskridt« i sin Tjeneste, var man dog berettiget til at mene, at Tarifens § 31 udtrykkelig fastslaar **indenfor** hvilke Grænser dette kan ske. Opmanden har imidlertid hævdet en anden Opfattelse i Kraft af sit rent *juridiske* Syn og ved at lægge en specifik juridisk Fortolkning ind i Ordet »antage«, uden at skænke den Omstændighed en eneste Tanke, at det i Praksis kunde komme til at se saadan ud, at et Trykkeri, i Henhold til hans Fortolkning, alene kom til at arbejde med Lærlinge og Stereotypiplader. Vi hævder, at denne Dom har saa meget af Studerekamrets Luft ved sig, at den *ikke vil* kunne praktiseres i det virkelige Liv, og vi er derfor ganske enige med Lokalformanden i Køge i, at denne Sag ikke er afgjort med den af Opmanden afsagte Kendelse. RED.

Paa Grund af Helligdag trykkes næste Nr. af »Typ.-Tid.« paa Onsdag. Alt Manuskript maa være indleveret senest Mandag Aften.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	3.50	Overført...	102.91
Aftenbladet	4.75	Kihls Sættere	1.50
Aug. Andersen	1.00	Kristeligt Dagblad	4.05
Agrardagbladet	2.60	Langkjærs Sættere	0.75
Aller (Sættere og Galvan.)	13.20	Leisner & Co.'(1 %)	2.53
do. (kvindelige)	0.90	Carl Lund	1.00
do. (Trykkere)	1.40	Luno (1 %)	7.14
O. Baden	0.25	Løvgreen	1.10
Bagge (mandlige)	6.40	Holger Meyers Sættere	0.75
do. (kvindelige)	0.50	do. Trykkere	0.75
Birch	1.00	Missionstrykkeriet (Gl.,	
Bording	4.55	Nye, Tr., Kv.)	8.85
Bøhm	1.00	Middagsposten	5.10
Centraltrykkeriet	4.00	Mohr & Co.	0.50
do. kvindel.	0.70	S. L. Møller (mandl.)	1.50
J. V. Christensen	0.50	do. (kvindel.)	0.20
Christtreu	0.85	Nationaltidende	19.57
Citytrykkeriet	2.45	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.55
I. Cohen	5.95	do. Trykkere	3.15
N. Cohn	4.00	B. Nielsen	0.50
Calberg jun.	0.25	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	10.80
Eksprestrykkeriets Pers.	2.06	do. Trykkere	2.90
Fehlhaber	0.30	Papyrus	0.25
Graphic	0.75	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.25
Græbes Sættere (62. B.)	6.15	Politiken	10.80
Wilh. Hansen	2.00	Rosenberg	0.20
J. Henriksens Sættere	1.50	Rasmussen & Olsen	0.90
Henningsens Sættere	0.60	Rigsdagen (Gl. Foren.)	5.10
Hoffensberg	3.25	do. (Ny do. (3)	1.45
Hoffmann	2.20	Rom (Trykkere)	0.45
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	3.90	do. kv. Trykkeriarb.	0.40
Axel Holm	1.85	Schultz' Sættere	5.60
Brødr. Jensen	2.50	do. Trykkere	0.90
Henrik E. Jensen	1.00	Schønberg & Co. (mdl.)	0.25
Jordan	1.50	do. (kvl.)	1.15
Jørgensen & Co. (mandl.)	5.90	Social-Demokraten (64.B.)	7.40
do. (kvindel.)	0.20	Thieles Sættere	1.60
do. Bogtr.	5.65	Thomasen	0.75
do. do.	0.20	Truelsen	1.40
L. A. Jørgensen	1.15	Vort Land	2.70
Kassererkontoret	0.50	Weiss	1.50
Overføres...	102.91	Ialt...	224.15

Endvidere diverse Bidrag: Assens Lokalafdeling 5.00, Næstved Typografers Fagforening 20.00, Kolding Lokalafdeling 11.30, Moesdorff 0.25, Et Besøg i Maskinsætteriet hos Aller 1.00, Thorv. Thomsen 2.00, Hildora Mauritzen 0.50, Holbæk Lokalafdeling 15.00, Silkeborg do. 5.00, Aarhus: Folkebladet 0.50, Amtstidende 1.75, Demokraten 6.00, Jyllandsposten 3.75, Mammen 4.30, Thrue 1.00, S. P. Jensen 0.50, Andr. Jacobsen 0.50, Carlsen 0.50, Alfr. Nielsen 0.20, Dam-Christensen 0.25, ialt 19.25, ÷ 8: 5.00, Roskilde Typografer 7.87; tilsammen Kr. 316.32.

Kassebeholdningen var d. 22. April		Kr. 326.00
Indtægt 22.—29. April	Kr. 316.32	
Udgift 22.—29. April	» 138.45	
Kassebeholdningen er d. 29. April		» 503.87
Merindtægt 22.—29. April		» 177.87
		Kr. 326.00

Den 29. April 1902. V. BERGENHOLZ.

Hr. Vald. Bergenholz Forretningsfører for „Politiken".

I Lørdags Eftermiddags bragte Bladet *København* den opsigtsvækkende Meddelelse, at Hr. WITZANSKY var bleven afskediget som Forretningsfører for *Politiken*. Omtrent samtidig indløb der Meddelelse til os om, at Witzanskys Efterfølger var Den typ. Forenings Kasserer, Hr. VALD. BERGENHOLZ. Det kom som et Lyn fra en klar Himmel. Ikke en eneste Typograf anede, at Hr. Bergenholz syslede med den Tanke at ombytte det opslidende Organisationsarbejde med det langt lettere Arbejde, som en Forretningsførers Stilling fører med sig.

I ca. 10 Aar har Hr. Bergenholz været Den typ. Foren.s dygtige og energiske Kasserer, men han var mere end blot og bar Kasserer for en Sygekasse og Fagforening, han kastede sig med Liv og Sjæl ind i alt, hvad der vedrørte Organisationen, og hans store Arbejdsævne satte ham i Stand til at realisere meget af alt det, som Organisationen i dette Øjeblik høster Gavn af. For blot at pege paa en enkelt Gren af Hr. Bergenholz' rige Virksomhed skal vi nævne hans skematiske Tavler over Arbejdsløsheden i vort Fag. Det Arbejde, som Hr. Bergenholz her havde udført, vakte langt ud over Typografernes Kreds megen Opmærksomhed.

Organisationen har nu maattet give Afkald paa Hr. Bergenholz' uegennyttige Arbejde; vi skylder ham da en Tak for det, han har været for os, og ønsker ham af Hjærtet til Lykke i hans nye Livsgærning.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 24. April Generalforsamling paa »Hejmdal«. Dagsorden: Valg af Dirigent. Forhandlingsprotokollen. Valg af Delegerede. Valg af Repræsentanter. Eventuelt. — Til Dirigent valgtes H. P. HANSEN. Forhandlingsprotokollen godkendtes enstemmig. Angaaende de to næste Punkter udspandt der sig Diskussion om Hensigtsmæssigheden af deres Rækkefølge samt om Valgmaaden. P. ANDERSEN m. fl. hævdede, at den ikke var det, man ellers forstod ved Forholdstalsvalg, hvortil FORMANDEN bemærkede, at der blev gaaet frem, som Hr. Hvidtfeldt i Kolding havde foreskrevet. Til Delegerede valgtes mellem en Del foreslaaede FORMANDEN og ANDR. HANSEN med henholdsvis 21 og 17 Stemmer. L. P. LARSEN foreslog at udsætte Valget af Repræsentanter, til man havde faaet gennemgaaet de tilsendte Lovændringer. Dette forkastedes, og FORMANDEN og ANDR. HANSEN valgtes ligeledes til Repræsentanter med 19 og 16 St. P. ANDERSEN udtalte, at der vilde blive nedlagt Protest mod Valgmaaden, da Mindretallet ikke havde naaet at sætte nogen igennem. Efter nogen Diskussion gik man over til Eventuelt, hvorunder bl. a. LUDV. PETERSEN foreslog at afholde en Generalforsamling snarest, for at de Valgte kunde faa Lokalafdelingens Stilling at kende med Hensyn til Lovændringerne. Dette vedtoges. — Generalforsamlingen var berøgt af 30 Medlemmer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 24. April 1902.

Forbundsstyrelsens Forslag til nye Love for Dansk Typografforbund diskuteredes; Styrelsen vedtog at anbefale den foreslaaede Organisationsform i al Almindelighed; endvidere kunde man gaa med til den af Forbundsstyrelsen foreslaaede Understøttelse paa Stedet og paa Rejse, da man ansaa det for at være et overordenligt stort Fremskridt i Sammenligning med den nuværende Understøttelse, og Styrelsen vedblivende ikke kan gaa med til permanent Understøttelse. O. J.

For de mange Beviser paa Deltagelse ved Typograf P. L. HANSENS Død og Begravelse takkes hjærteligst af *hans Efterladte.*

Brevkasse.

En Artikel fra Arbejdsløshedsudvalget tilligemed flere andre indsendte Artikler maa af Mangel paa Plads vente til næste Nr. RED.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra Kl. 7½—8½.

Ny Medlemmer: Trykker Kaj Stephensen, udl. 18/4 1902 hos Rom (Hjælpekassen). Sætter Ferd. Emil Berg (Schultz), tidligere Medlem. Sætter Viggo Jul. Kr. Jacob Hansen, Langkjær (Sygekassen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1162, Sætter Hans Laur. Madsen fra Rejse (O. C. Olsen). 1489, Sætter Søren Jensen fra Nakskov (O. C. Olsen). 1551, Sætter A. A. Th. Petersen fra Rejse (Keller).

Bortrejste: 575, H. P. M. Bjørnstrup (arbl.) paa Rejse. 1127, Chr. Sonnenberg (arbl.) til Udlandet. 4215, Jens Peter Nielsen (arbl.) til Udlandet.

Udsl. for Restance: Andreas Georg Petersen.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Jannar Kvartalsregnskaber.

16. April: *Nakskov* og *Kolding.* 19. April: *Roskilde.* 21. April: *Hillerød.* 22. April: *Nykøbing F.* og *Slagelse.*

Kolding, den 22. April 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Fredericia, P. Petersen, udl. i Fredericia Avis efter 5 Aars Lære. Svendeprøve aflagt. Odense, Christian Marius Andersen, udl. 19/4 1902 i Fyns Tid.s Bogtr. (aflagt Prøve for offenlig Kommission).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Halvaarlig Generalforsamling Tirsdag den 13. Maj 1902 Kl. 8 i Restavrationen, Walkendorffsgade 22, Stuen.

Dagsordenen vil blive bekendtgjort paa Mødet.

Da meget vigtige Sager foreligger, anmodes Medlemmerne om bestemt at give Møde (Medlemsbog skal forevises).

BESTYRELSEN.

Nyt Medlem: Ellen Flykjær (I. Cohen).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Indstudering af en ny Sang af Lange-Müller. Fremlæggelse af Regnskab over Raadhus-Koncerten. Maanedsmøde.

GUTENBERG-KORET.

Søndag den 11. Maj: **Familje-Fest** for Korets passive og aktive Medlemmer i **Koncertpalæet** (Riddersalen). **Kl. 6** *præcis* Fællesspisning à 1.50 (Oksefilet, Smør og Ost, Akvavit og Øl). Efter Fællesspisningen Underholdning og Bal samt Punschesold, hvortil Korets Medlemmer med Damer har gratis Adgang. Deltagere, indført ved et Medlem, betaler 1 Kr. Anmældelse om Deltagelse maa ske senest **Lørdag den 3. Maj** til A. Truelsen, Nybrogade 12.

T. C. C. Søndag Tur til Søllerød. Trianglen Kl. 9.

ANNONCER

Et mindre Bogtrykkeri

med god Kundekreds i København kan faas til Købs mod en lille Udbetaling. Eventuelt kan optages en Kompagnon. Billet mrkt. »261« modtager Ekspeditionskontoret.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

P. P.

Vi meddele herved, at vor hidtidige Repræsentant, Hr. JUST WARBURG, i Følge Overenskomst ikke mere arbejder for os og at vi have overdraget vort Agentur for Danmark til d'Hrr.

A. J. Lindhard Petersen & Detlefsen,
Købmagergade 22, København K.

Vi bede vore ærede Kunder ret ofte benytte de ovennævnte Herrers Medvirkning og anbefale os samtidig hermed paa det Bedste.

Gebr. Jänecke & Fr. Schneemann,
Fabriker for Bog- og Stentrykfarve, Fernis & Valsemasse,
Hannover, Moskau, Newark N. J.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 9 MAJ 1902 XXIX AARGANG

Den typografiske Forening
afholder
ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 11. Maj, Form. Kl. 10 pr.

paa »**Søfryd**«, Hj. af Dosseringen og Fredensgade.

Dagsorden: 1. Opstilling af en ny Kasserer. 2. En Bevilling til Delegeretmødet. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Et Par Bemærkninger.

HR. Redaktør! De bedes optage følgende: Under Debatten paa Den typ. Forenings Generalforsamling om den fremtidige Understøttelsesplan beskæftigede alle Sind og Interesser sig saa udelukkende om de to snart temmelig udhamrede Principspørgsmaal: »permanent« eller »ikke-permanent«, at der slet ikke blev Tid til at tænke paa Detailler, saa meget mere, som »man«, for at afdæmpe altfor mange oratoriske Kunstpræstationer, næsten øjeblikkelig indskrænkede saavel Talere som Taletid til et uhyggeligt Minimum. Maa det derfor være mig tilladt at fremkomme med et Par »Smaating«, som jeg, trods »de store Rørelsers Tid«, har bidt mig fast i.

I Forbundsstyrelsens Forslag om Understøttelse findes en »midlertidig Bestemmelse«. Selvfølgelig maa der, hvis Forslaget vedtages, fastsættes en Overgangsform, men denne synes mig, for at bruge et mildt Udtryk, at »kunne se ud til allehaande«. Den kan være »sikrende« over for Medlemmernes Rettigheder, og den kan være »betryggende« over for Kassens Tarv. Hr. Bergenholz indrømmede mig privat, at den kunde »fortolkes«, men Meningen med den er dog vist, at den væsentligst skal virke i den sidst nævnte Retning.

Vilde det nu være umuligt at »fortolke« den paa den Maade, at *alle*, der en Gang havde betalt 50 Uger, straks ved Lovens eventuelle Ikrafttræden fik Ret til Understøttelse efter den nye Plan med den Modifikation, at tidligere modtagen Understøttelse fradrages det første Aars 20 Uger? Ganske vist vilde paa den Maade mange Medlemmer pludselig blive understøttelsesberettigede, og i den første Tid vilde det jo volde en ikke ubetydelig Merudgift, men mon det vilde være uoverkommeligt? I modsat Fald vil der let for manges Vedkommende kunne hengaa en uoverskuelig Tid, inden de kan faa nogen Gavn af den nye Ordning. Om de 25 Uger, der nævnes, som man »kun skal betale« for at opnaa Arbejdsløshedshjælp, vilde det ogsaa være af Betydning at faa oplyst, om det er nok at *have* betalt dem siden sidst modtagen Hjælp, eller om de skal betales *efter* Lovens Ikrafttræden. I det hele tror jeg, at de nødvendige Overgangsforme, hvis Forslaget bliver Lov, fortjener nøje Overvejelse. De vil have stor Betydning for de mange, der ikke staar med det sikre Rygstød, som 50 Ugers betalt Kontingent efter de foreslaaede Regler giver.

Endnu kun et lille Hjærtesuk, skønt det maaske er formasteligt: Hvorfor skal der stadig sættes en Præmie paa at flakke Landet rundt? Er det ikke snart et lidt forældet Synspunkt? Det er jo ingen Hemmelighed, at de respektive Styrelser helst ser, at Tilgangen til Arbejdsmarkedet gaar gennem de oprettede Anvisningskontorer. Men det fremmes da ikke absolut ved at jage Folk om fra By til By, hvis de vil have nogen Understøttelse. Og den »Udvikling« og »Erfaring«, der kan opnaas ved at rejse rundt her hjemme i det lille Danmark, kan da heller ikke være betydelig nok til at kunne agere Syndebuk for den Favorisering, der stadig ydes Rejsesystemet. Maaske spares der en Del ved, at Medlemmer, der har Ret til Rejsehjælp, ikke benytter denne, fordi de enten ikke kan eller ikke vil rejse, men det kan dog ikke være Formaalet. Vilde det ikke være naturligere at lade dem rejse, der har Lyst, og ellers lade Medlemmerne opholde sig i den By, hvor de mener at have Udsigt til Arbejde, eller ogsaa roligt give sig Anvisningskontoret i Vold — og saa lade Understøttelsen være uafhængig af disse Forhold?

København, 29. April 1902. CARL V. CHRISTENSEN.

Den uafbrudte Understøttelse af Arbejdsløse.

I *Typ.-Tid.* Nr. 15 findes en Artikel angaaende Den frivillige Fond for Arbejdsløse. Om Artiklen skyldes Forbundsstyrelsen, Den typ. Forenings Styrelse eller Hr. Kasserer Bergenholz, véd vi ikke, men da den ikke er forsynet med Underskrift, maa den jo staa for Redaktionens Ansvar — uagtet det jo næsten er utænkeligt, at *Typ.-Tid.s* Redaktør saaledes kan gaa stik imod sine tidligere Udtalelser om denne Sag*.

Trods de snedigt anlagte *Forvanskninger*, som Artiklen vrimler af og som det vil tage for megen Plads her at imødegaa nærmere, saa er Forfatteren dog kommen til det Resultat, at 15 Øre ugenlig pr. københavnsk Medlem vil kunne klare Udgifterne. Dersom han nu blot vilde have regnet gennemsnitlig ogsaa 10 Øre fra hvert Provinsmedlem, saa var der da bleven lidt Mening deri. Men han regner kun Udgifterne pr. københavnsk Medlem, og lader helt Indtægten fra de 900 Provinsmedlemmer ude af Betragtning.

Da L. C. Nielsen forleden paa en Generalforsamling oplæste en Del af den berømte Statistik, udtalte han, at permanent Understøttelse i København i de 8 Aar (1893—1900) vilde have kostet 30 Øre ugenlig pr. Medlem med en daglig Understøttelse af 1 Kr. efter den ordinære Hjælps Ophør. L. C. N. blev straks gjort opmærksom paa nogle slemme Regnefejl, som han havde begaaet. Dette turde han slet ikke svare paa, og Ledelsen fik nu endelig Færten af, at den Statistik, der havde kostet saa mange Bryderier og — Penge, var *ganske vildledende.* Dette er vel ogsaa Grunden til, at dette berømte, hemmelige Aktstykke *ikke en Gang kan faas til Gennemsyn,* uagtet det forlængst er trykt.

Det vi kræver af Forbundets Ledelse er *Oplysninger om, hvormeget der er udbetalt i Understøttelse af Den frivillige Fond til Medlemmer af* **hver enkelt** *af de 4 Foreninger,* der sorterer under Dansk Typograf-Forbund.

Lad os faa klar Besked om dette, saa skal ethvert Medlem, der kan tænke og regne, snart opdage, at vi har ubetinget Retten paa vor Side i denne Sag.

Da Spørgsmaalet i sin Tid rejstes, paastod vore øverste Ledere, at Opgaven var *uigennemførlig*, da den blev for dyr at realisere. Ja, Den typ. Forenings Kasserer udtalte endog paa en Generalforsamling (den 3. Februar 1901), at Forslagets Gennemførelse vilde koste 10 Gange saa meget i Kontingent, som af Forslagsstilleren beregnet. (!) Selvfølgelig tog den ærede Kasserer fejl i en overraskende høj Grad, hvad Erfaringerne jo tydeligt har bevist. Senere har han vel opdaget, at det ikke er *den Slags* Tal, som »gør Folk klogere«.

Nu taler vore Ledere ikke mere om »Umuligheden«. Det vilde jo ogsaa være noget for dristigt, efterat det i vort største Arbejdsløshedsaar ved Kendsgærninger er bleven bevist, at Tanken er forholdsvis billig at realisere. Nej, nu maa der hittes paa andre »Grunde«. Derfor søger man at give det Udseende af, at man *ikke véd*, hvor mange Medlemmer, der er bleven understøttet i Provinsbyerne siden Avgust Maaned i Fjor. Denne forlorne Uvidenhed er et let gennemskueligt Fif. Vi véd nemlig, at de 500 Kr., som Dansk typ. Forening i Fjor bevilgede, endnu ikke vare opbrugte i Midten af Februar i Aar. *De 500 Kr. har altsaa været tilstrækkelige til Understøttelserne i Provinserne i dette Tidsrum (ca. 6½ Maaned).* Dette passer ogsaa godt med Regnskabets første 5½ Maaned, hvor Understøttelserne derude kostede *418 Kr.* (i Følge Hr. Bergenholz's eget Regnskab i *Typ.-Tid.s* Nr. 15).

Nu er Regnskabet for 2. Halvaar i Provinserne jo forlængst tilstillet Hr. Bergenholz (i Følge Hr. Hvidtfeldts Referat fra Forretningsudvalgets Møde den 7. April). Det var kedeligt nok, at man ikke tog dette Regnskab med i Artiklen den 11. April. Vi haaber derfor, at dette Regnskab **snarest offentliggøres**, saaledes at Medlemmerne

* Ved Generalforsamlingen paa »Søfryd« Søndag den 27. April navngav Hr. Bergenholz sig som den anonyme Artikels Forfatter. Nærværende Artikel var (som Datoen ogsaa viser) skrevet en Uge i Forvejen, men Pladsmangel har forhindret dens Optagelse i de to sidste Numre.

kan faa Oplysning om, hvormeget der er udbetalt i Provinserne i de Maaneder, der paa Regnskabet figurere med 0,00.

Det er et meget tarveligt Vaaben enkelte af vore ledende Mænd her griber til, naar de vil forsøge at putte Medlemmerne Blaar i Øjnene ved at fortælle, at de ikke véd, hvormeget der er udgivet i Provinserne. Fører d'Hrr. da virkelig et saa slet Regnskab, at de ikke selv véd, hvor mange Penge de har udgivet?

At Den frivillige Fond har langt de største Udgifter i København er jo en Selvfølge. Kvindernes Forening, hvis Medlemmer kun er *halvtydende*, men *fuldtnydende*, har taget forholdsvis langt mere af Kassen end Sætterforeningens Medlemmer. Selv **gifte** Kvinder har man givet den højeste Understøttelse. Ligeledes har Trykkerne haft forholdsvis mange Ledige. Desuden ere alle tilrejsende Provinsianere blevne understøttede, medens de herinde har ventet paa Arbejde. En arbejdsløs Kollega, f. Eks. i Lemvig, bliver selvfølgelig ikke liggende derovre. Han rejser til Hovedstaden — Arbejdsmarkedets Center — og følgelig stiger Udgifterne herinde, men daler i Provinserne. Det gør jo lige meget, da Midlerne ejes af *Forbundet*. Men saa snart en arbejdssøgende Provinskollega har afleveret sin Bog herinde, saa tælles han med som *københavnsk* Arbejdsløs.

Den Slags Ting undlader Artiklens Forfatter at oplyse noget om. Det gælder øjensynligt for ham om at gøre Medlemmerne bange for den uafbrudte Understøttelse, og saa sér han ikke saa nøje paa de Midler, der her kan benyttes for at skade Sagen.

At vore Beregninger ikke ere »gyselig fejlagtige«, kan Enhver overbevise sig om ved at sammenligne vore Tal *(der ere tagne af Hr. Bergenhölz' Ugeregnskab)* med det i Nr. 15 offentliggjorte Regnskab.

Vi har anført de frivillige Bidrags Sum til 7576 Kr. 28 Øre + 1000 Kr. fra Den typ. Forenings og 500 Kr. fra Dansk typ. Foren.s Hovedkasser, tilsammen Indtægt i det første Aar 9076 Kr. 28 Øre. Den paagældende Artikels Forfatter faar i sit Regnskab kun 8653 Kr. 87 Øre *ved at holde de 500 Kr.* **udenfor** *Beregningen* og opføre Sparekasserenter.

Men da Den frivillige Fond er en **Forbundssag** (ledet af Forbundsstyrelsen), saa skal de 500 Kr. selvfølgelig medregnes — saaledes som vi har gjort — baade som Indtægt og som Udgift.

At de 500 Kr. ikke ere sendte fra Kolding til København for at sendes tilbage igen Dagen efter, det er da saare begribeligt. En saa planløs Administration tiltror vi dog ikke Ledelsen! De 500 Kr. ere simpelt hen brugte til at understøtte de Arbejdsløse i Provinserne i de Maaneder, hvor Artiklens Forfatter »ikke véd«, hvad der er medgaaet derude. Hvis de 500 Kr. alt er opbrugt, saa maa Provinsforeningen jo forlange en ny Sum fra Fonden, dersom Hovedbestyrelsen da ikke foretrækker paany at bevilge et Beløb af Hovedkassen. Efter al Sandsynlighed har Provinsforeningen i sidste Uge modtaget 200—300 Kr. fra Fonden, da Udgiften i sidste Nr. pludselig steg til 439 Kr. imod 161 Kr. den foregaaende Uge. Men den ærede Kasserer vil her helst spille den »uvidende« — derfor bliver Medlemmerne ogsaa holdt uvidende om Grunden til denne pludselige Opgang i Udgiften i en enkelt Uge.

Artiklen taler om, at dersom vort Forslag i sin Tid var bleven gennemført i København — obligatorisk — for Den typ. Forening *alene*, saa havde vi gjort vore københavnske Kolleger en »uhyre Bjørnetjeneste«. Denne Paastand kan ved en *overfladisk* Betragtning se bestikkende ud, men den er alligevel kun en Frase. Dersom vort Forslag var bleven Lov den Gang, saa havde vor Forening selvfølgelig *ikke* paataget sig *tillige* at understøtte Trykkerne og Kvinderne, der nu forholdsvis har faaet *Størsteparten*. Saa havde der endvidere været sat 13 Ugers Kontingentydelse før Nyderetten indtraadte for Tilrejsende; ellers kunde vi jo faaet Lov at understøtte alle gensidige Foreningers Arbejdsløse! Lad os derfor tale sagte om »Bjørnetjeneste«! Dette Ord kunde anvendes med større Berettigelse overfor dem, der uddeler Kassens Midler over en lav Sko til Alle, ogsaa til Folk, som selvforskyldt har mistet deres Plads, eller til andre, som staar helt *udenfor* Organisationen.

Maa vi forøvrigt spørge den ærede Forbundsstyrelse, om den agter at ignorere en Generalforsamlings *enstemmige* Opfordring til at forhøje Understøttelsen med 1 Kr. ugentlig pr. Portion.

Medregnes *Hovedkassernes Tilskud, saa har det forløbne Aar givet en samlet Indtægt af 9153 Kr. 87 Øre eller knap 9 Øre ugentlig pr. Medlem.*

Enhver kan da tænke sig, at dersom Medlemmerne havde givet gennemsnitligt 15 Øre (i Stedet for 9 Øre) saa havde vi kunnet give mere end en halv Gang *større* Understøttelse.

Men det vil Lederne maaske ogsaa bestride?

København, 20. April 1902.

P. J. MICHAELSEN. VILH. WARTENBERG. P. BERENDT.
NIKOLAUS WENDT. NIELS HANSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt Søndag den 27. April paa »Søfryd« ekstraordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes WESTY HANSEN, og til Sekretær SIGW. LUNDBERG.

1. a. Vald. Haastrups Begæring om Optagelse. Det vedtoges at optage Haastrup i Organisationen; dog skal hans Rettigheder hvile i den Tid, han staar i Gæld til Foreningen, men ikke under et Aar. — b. H. P. Rasmussens Begæring om Optagelse. Det var nu 2 Aar siden, at han gjorde sig skyldig i den Forseelse, som havde hans Udstødelse til Følge; han blev optaget med 1/2 Aars Karantæne.

2. Majdemonstrationen (Forslag fra Styrelsen). FORMANDEN indledede med at meddele, at Styrelsen havde delt sig i et Flertal og et Mindretal. Flertallet foreslog, at alt Arbejde skulde hvile fra 12 Middag til 12 Nat, Mindretallet fraraadede at gaa med til Demonstration, da det at nægte at arbejde, var Brud paa Tarifen, og at dem, der havde Lejlighed dertil, gik med, var ingen Demonstration. Efter at O. JOHANSEN paa Flertallets og RENÉ LASSEN paa Mindretallets Vegne havde anbefalet og begrundet Forslagene, stillede CHR. CLAUSEN endnu et Forslag med følgende Ordlyd: »Idet Generalforsamlingen opfordrer den typografiske Forenings Medlemmer til at deltage i Demonstrationen den 1. Maj i saa stort Omfang, som Forholdene maatte tillade, forventer den, at det maa lykkes det forestaaende Delegeretmøde at fastslaa en Form for de typografiske Arbejderes fremtidige Stilling til Majdemonstrationen.« En lang Diskussion, som akkurat lignede den, vi har haft om den samme Sag i de sidste Aar, udviklede sig, og da Stemningen overvejende var for at demonstrere paa samme Maade, som tidligere, trak Flertallet sit Forslag tilbage, men Mindretallet fastholdt sit, der havde følgende Indhold: »Da det er i absolut Strid med den i Faget gældende Tarif at standse Arbejdet den 1. Maj, beslutter Den typografiske Forening som saadan ikke at deltage i Majdemonstrationen.« Der blev altsaa at stemme over Mindretallets og Chr. Clausens Forslag; Resultatet blev, at CLAUSENS vedtoges med en lille Majoritet.

3. Delegeretmødet. a. De indkomne Forslag. FORMANDEN: Da Dansk typografisk Forening nylig har vedtaget ikke at søge Statsanerkendelse for deres Sygekasse, havde man sikkert tænkt sig, at alle Forsøg paa Centralisation nu var skrinlagt; men dette Forslag fra Forbundsstyrelsen viser, at man aldrig har været nærmere ved en saadan paa det faglige Omraade end nu; at centralisere paa Syge-Understøttelsesomraadet maatte man vente noget paa endnu, men troede, at det dog snarere lod sig gøre, naar først man havde de faglige Afdelinger samlede til et Hele. I Følge det foreliggende Forslag bliver alle Foreninger Lokalafdelinger, saaledes at Den typ. Forening bliver Sætternes Lokalafdeling i København og Den typ. Trykkerforening Trykkernes Lokalafdeling i København. Man opnaaede ved at centralisere paa denne Maade, at Organisationen blev mere helstøbt og samlet end Tilfældet er nu med alle disse forskellige Foreninger, og Administrationen vilde sikkert ogsaa blive billigere, men derom kunde man intet bestemt sige. Indvendes kan der, at vor Forenings Handlefrihed bliver beskaaret, det gør den; men Taleren troede ikke, at det vilde blive saa meget, at det skadede os. Trykkerforeningens Formand, Lauritz Jensen, havde i Forbundsstyrelsen indtaget den Særstilling, at ville beholde den nuværende Organisationsform, da han har ment, at det vilde skade dem, ikke selv at kunne bestemme i deres egne Anliggender; Trykkerforeningen fik sine egne Repræsentanter i Forbundsstyrelsen, og da disse her kunne fremsætte deres Krav, troede han ikke, at Sætterne vilde modsætte sig noget som helst retfærdigt Krav fra Trykkernes Side. Ledelsen af Forbundet bliver i København, og som Følge heraf kunde der jo blive noget for Provinsianerne at udsætte paa Forslaget; Københavner-Spøgelset vilde nok komme frem; men Taleren haabede dog, at Provinsianerne ikke heraf vilde lade sig skrække, da Forskellen paa en Københavner og en Provinsianer nu var saa temmelig udvisket. Forslaget ligger nu her for os for at vi kan se om det er godt eller daarligt; jeg mener det er godt. Lad os give Delegeretmødet et godt Rygstød ved at give Forslaget en enstemmig Udtalelse fra Generalforsamlingen i Dag og derved vise, at vi er med. — L CHR. NIELSEN vilde fuldstændig slutte sig til Lauritzen, og anbefale ikke at vedtage noget bestemt, men lade Delegeretmødet ordne og afgøre alt. Beklagede at Forslaget ikke var gaaet videre endnu; kunde have ønsket et Boghaandværksforbund, hvori alle beslægtede Fag kunde samles. Var overbevist om, at Provinsianerne gik med til dette Forslag. — VILH. WARTENBERG var af den Mening, at de Delegerede maatte have en Rettesnor, og den kunde de faa ved at høre Udtalelserne i Dag. Advarede mod at give for megen Magt i enkelte Mænds Hænder; Tyngdepunktet skal ligge i Medlemmernes Hænder; At vælge Forbundsstyrelsens Medlemmer paa 3 Aar var for lang Tid. Glædede sig over Forslaget, det var et godt Forhandlingsgrundlag; men beklagede, at vi ikke mere havde Gustav Clausen i vor Ledelse, da det dog var ham, der i sin Tid havde udkastet den Tanke, at centralisere alle Foreningerne under en Ledelse. — BERENDT fandt, at det havde været heldigere, om der var indkaldt en Fællesgeneralforsamling, for at man der kunde have drøftet Forslaget. — H. C. JØRGENSEN omtalte § 63, og mente, at man som Følge af denne ikke kunde have Maskinsættere fra Ny Forening i Maskinsætterklubben, hvilket var uheldigt, da denne dog var stiftet for at skaffe ordnede Tilstande for Maskinsætterne, og dette var umuligt, naar en Del af disse stod udenfor. — CHR. HANSEN: Forskellen mellem, at Provinsianerne skal henvende sig i København eller i Kolding, kan ikke være stor; de har dog deres egen Forretningsfører. Det kunde tænkes, at der med Hensyn til Trykkernes Modstand mod dette Forslag kunde befrygtes en ny Sprængning; men det maatte blive Delegetmødets Sag at finde en Udvej, saaledes at dette kunde undgaas. Var af den Mening, at Ny Forenings Medl. ikke kunde være Medl. af en Klub, der tilhørte vor Organisation; der maatte

sættes skarpt Skel. — FORMANDEN meddelte, at to Kolleger fra Provinserne, nemlig Christensen fra Næstved og P. Andersen fra Horsens, samt to Trykkere, Kiefer og Toft, vare til Stede og bød dem velkommen. Svarede H. C. Jørgensen, at Ny Forenings Medlemmer selvfølgelig ikke kan være i Maskinsætterklubben. Der er Enighed om, at Dansk Typografforbund skal spænde over alle, Trykkere, Sættere, Medhjælpere, kort sagt alle, der er beskæftiget ved Faget. Man har, for at afværge Skrækken for Københavneriet, sammensat Styrelsen saaledes, at Provinsianerne har 7 Medlemmer og Københavnerne kun 6. Der bliver 2 Forretningsførere, én for Provinserne og én for København, og deres Bopæl bliver i København, saaledes at de gensidig kan supplere hinanden; det kan jo være saa temmelig ligegyldigt, hvem der gør Arbejdet, naar bare det bliver gjort; selvfølgelig skal hver gøre sin Pligt. — O. JOHANSEN anmodede Trykkernes Repræsentanter om at arbejde for, at deres Delegeredes Mandater ikke blev bundet, og bad dem udtale sig om deres Standpunkt. — NIELS HANSEN: Der vil sikkert ikke blive rejst nogen Modstand i Provinserne; Forslaget var et godt Centralisationsforsøg. — CHRISTENSEN, Næstved, var ikke venlig stemt for dette Forslag, ikke fordi *han* var Modstander af Centralisation, men fordi Forslaget kun gik ud paa at simplificere Styrelsen og ikke centralisere Foreningerne. Vore Kolleger i Provinserne havde jo ved Afstemningen i Sygekassespørgsmaalet vist, at de ikke for Tiden ønsker Centralisation, og Taleren var af den Mening, at man først burde have ryddet denne Hindring af Vejen, før man begyndte at ville centralisere. Betingelsen for en Centralisation er, at man skal yde og nyde ens, og det kommer man ikke til efter dette Forslag; derfor betragtede han det kun som en Simplificering. Taleren fandt det løjerligt, at Provinsernes Forretningsfører skulde bo i København, for saa skulde han være Medlem af Den typ. Forening. Kunde ikke indse, at Provinsianerne vandt det mindste ved denne Ordning, dertil maatte de opgive for meget. — LOUW: Christensen siger, at dette Forslag ikke er et Centralisationsforslag, men det er det, og tilmed et godt. Københavnerne vil ved dette kunne hjælpe Provinsianerve saaledes, at de kommer op paa samme Lønforhold som i København, ved at vi faar en Landstarif. Man kan ikke forlange, at Forslaget skal kunne vinde alle paa en Gang; det var utænkeligt. — MICHAELSEN gav Forslaget sin fulde Tilslutning. Det var klart, at man efter Afstemningen om Sygekassen maatte gaa uden om denne ved dette Forsøg paa Centralisation. — H. C. JØRGENSEN fandt, at man alle Steder skulde nægte at have noget med Ny Forenings Medlemmer at gøre, naar man ikke kunde samarbejde med saadanne i Maskinsætterklubben. — WARTENBERG var meget forbavset over, at Christensen vilde give det Udseende af, at det var Centralisationen, Provinsianerne havde stemt over; det *var* om deres Sygekasse skulde søge Statsanerkendelse; og da de ikke vil det og Københavnerne ikke vil undvære deres Statstilskud, saa maa vi søge at centralisere uden Sygekasserne. — BERENDT kunde ønske Svar paa, om der indenfor Lokalafdelingerne skal vælges selvstændige Styrelser og Formænd. — KIEFER (Trykker): Da der er udtalt Frygt for, at Trykkerne vilde melde sig ud af Forbundet, saa vilde han meddele, at han ikke troede, at der blev Tale om et saadant Skridt. Taleren delte ikke fuldt ud Lauritz Jensens Mening; det var Organisationsformen, han var Modstander af, og væsentlig dette, at Retten til at handle i egne Anliggender blev frataget dem. Jeg mener, at de københavnske Medlemmer skulde danne Forretningsudvalget, da Administrationen ellers let kunde blive for dyr. Haabede, at man paa Delegeretmødet kunde finde en Løsning, hvorved man gav de enkelte Afdelinger en vis Bestemmelsesret over deres egne Anliggender; vi vil ikke modarbejde Fremskridtet, men kun have Ret til at handle. — P. ANDERSEN, Horsens: Christensens Udtalelser havde foranlediget ham til at tage Ordet, idet han paastod, at vi Provinsianere maatte opgive for meget; jeg mener, at vi intet taber, men vinder meget. Vi faar samme Ret som Københavnerne til at tale med om alle Forhold. Sygekassen er underordnet; de faglige Afdelinger maa staa i første Række. Troede ikke, at det vilde være vanskeligt at skabe et Flertal for dette Forslag; og faar vi først Sammenslutning paa disse Omraader, saa kommer Sygekasserne nok ogsaa, selv om det ikke kan blive straks. — TOFT (Trykker) meddelte, at de ikke var sendt som Repræsentanter. Kunde vi faa en Art Selvstyre, saa havde vi ikke noget at indvende mod Sammenslutningen; han vilde meget beklage, om de skulde blive nødt til at melde sig ud af Forbundet. — CHRISTENSEN, Næstved, kunde ikke gaa ind paa P. Andersens Betragtninger om, at Provinsianerne fik forøget Indflydelse. — FORMANDEN: Christensens Stilling er omtrent saadan, at han siger: Kan jeg ikke faa det bedste, vil jeg heller ikke have det næstbedste. Bedst vilde det være, om man kunde centralisere paa alle Omraader, men naar vi nu kan samles om en Centralisation paa det faglige, er der ingen Anledning til at vente, til vi kan faa Sygekasserne samlede; de kan komme senere. Svarede Berendt, at vi selvfølgelig vælger vor Styrelse og Formand som hidtil, men maatte have Forbundsstyrelsens Sanktion, forinden man kunde handle, og takkede de tilstedeværende Fremmede, fordi de havde taget Ordet og derved bidraget til at klarlægge Stillingen for Forsamlingen. — O. JOHANSEN fik Ordet som sidste Taler, og han stillede og anbefalede følgende Resolution, som vedtoges enstemmig: »Den typografiske Forenings Generalforsamling Søndag den 27. April slutter sig til Forbundsstyrelsens Forslag om en ny Organisationsform for Forbundet i sin Helhed.« — Man var nu færdig med at tale om Organisationsformen og skulde saa begynde paa Understøttelsesparagraferne, til hvilke BERGENHOLZ fik Ordet. Han udtalte, at Organisationen var omstændelig og Understøttelsen meget enkel. Fremhævede Forbundsstyrelsens Forslag som noget aldeles uventet godt paa Understøttelsesomraadet; selvfølgelig vilde man ikke efter dette kunne understøtte permanent; man har ikke ment at kunne overkomme dette, og var derfor gaaet saa langt med Understøttelserne, som man kunde, efter de Beregninger, der hviler paa en Statistik for de sidste 8 Aar. Et Medlem har efter Forslaget Ret til en Understøttelse af 20 Uger i et Aar, og har han i Løbet af 3 Aar hævet 60 Ugers Understøttelse, skal han arbejde og betale 50 Ugers Kontingent inden han paany kan hæve Arbejdsløsheds- eller Rejsehjælp. Dette Forslag er saa vidtgaaende, at kun 50 Kolleger i Løbet af de 8 Aar, paa hvilke Statistiken er bygget, vilde have hævet al den Hjælp, de kunde faa; naar man gaar ud fra, at Arbejdsløsheden nu har kulmineret, saa maa dette Forslag siges at være særdeles vidtgaaende, da Alle herefter stadig vil kunne hæve Rejse- eller Arbejdsløshedshjælp. Taleren omtalte omstændelig alle de Forandringer, der var foretagne, og takkede til Slutning L. Chr. Nielsen for hans store Arbejde med Statistiken og den Omhyggelighed, hvormed dette var udført. — VILH. WARTENBERG: Den Agitation, der er ført i det sidste Aar for den permanente Understøttelse, har ikke været aldeles unyttig, idet den har sat sine Mærker i Forbundsstyrelsens Forslag, der meget nærmer sig vort; men permanent var det dog ikke. Maatte stadig holde paa, at vi med en Kontingentforhøjelse af 15 Øre kunde understøtte de Arbejdsløse fra de blev ledige til de gik i Arbejde igen; paastod, at Statistiken gav dem Ret heri. Folk, der ikke kan eller vil arbejde, har vi jo Statsanstalter for; dem kan man selvfølgelig ikke understøtte. Arbejdsløshedsudvalget stillede følgende Resolution, som han anbefalede at vedtage enstemmig:

»Generalforsamlingen udtaler sin Tilslutning til det af Den typogr. Forening paa flere Generalforsamlinger med overvejende Flertal vedtagne Forslag om uafbrudt Understøttelse af Arbejdsløse og anbefaler Forslaget til Delegeretmødets Vedtagelse samt endelige Afgørelse ved almindelig Afstemning blandt alle Forbundets Medlemmer.«

Vilh. Wartenberg. Niels Hansen. N. Wendt.
Michaelsen. F. Berendt.

BERENDT mente, at man efter det foreliggende Forslag ikke kom bort fra de smaa Rejsekasser. Havde en Arbejdsløs hævet sin Understøttelse, vilde han ligesom tidligere søge sine Kolleger, og disse vilde da oprette smaa Kasser igen; vi bør ikke skyde Tanken om den permanente Understøttelse fra os; vi maa understøtte vore uheldige Kolleger til de kan faa Arbejde igen. — L. CHR. NIELSEN udtalte som sin faste Overbevisning, at af alle Forslag, der har været fremme, var Forbundsstyrelsens det bedste; det kunde nemlig lade sig gennemføre. Det var gennem Beregninger han var kommen til at forandre sin Mening og Tro paa, at den permanente Understøttelse kunde gennemføres. — BERGENHOLZ havde været af den Mening, at dette vidtgaaende Forslag ogsaa kunde have samlet Arbejdsløshedsudvalget om sig; det var jo dog paa Beregninger, man havde bygget det. Permanent Understøttelse var naturligvis det bedste, men da man ikke kan overkomme dette, maatte man tage det næstbedste. Beklagede at Wartenberg ikke kunde se dette. — O. JOHANSEN havde tænkt sig, at Udvalget var blevet tilfreds med Forbundsstyrelsens Forslag og havde frafaldet sit eget. Man kunde maaske gaa videre endnu, men der maatte Tid til, og man maa først have Erfaring for, hvorledes dette kan lade sig gennemføre. Stillede følgende Resolution og bad Generalforsamlingen om at vedtage den enstemmig:

»Generalforsamlingen udtaler sin Paaskønnelse af Forbundsstyrelsens Bestræbelser for at bringe Understøttelsen for vore Arbejdsløse saa langt op som i Forslaget er sket.«

CHR. HANSEN haabede, at Udvalget, der maaske blev valgt til Delegerede, ikke vilde stemme mod det næstbedste, fordi det ikke kunde faa det bedste vedtaget. — MICHAELSEN var misfornøjet med, at Forbundsstyrelsen ikke havde lagt den stigende Skala til Grund for Kontingentet, og troede ikke at L. Chr. Nielsens Beregninger passede. — VILH. WARTENBERG beklagede, at han i sin Tid paa en Generalforsamling havde ladet Udtalelser falde, som havde saaret L. Chr. Nielsen saa dybt, saa meget mere, som de personlig var Venner. Havde mange Gange villet have Statistiken til Gennemsyn og havde herom henvendt sig til Forbundsstyrelsens Formand, men ikke kunnet faa den udleveret. Taleren vilde aldrig slippe Tanken om den permanente Understøttelse, men arbejde for den saa længe han kunde. — FORMANDEN sluttede Diskussionen, idet han anbefalede Forbundsstyrelsens Forslag. — Afstemningen over Resolutionerne fik følgende Resultat: O. Johansens vedtoges med 40 St.; ingen stemte imod. Udvalgets vedtoges med 27 St. mod 19.

b. Opstilling af Delegerede. Hertil fik N. P. NIELSEN Ordet og oplæste en Liste, som Styrelsen havde udarbejdet og anbefalede at vedtage denne en bloc, hvilket dog mødte stærk Modstand. Efter en Diskussion enedes man om at vælge følgende til Delegerede:

Westy-Hansen, Fr. Hjorth, V. Bergenholz, P. Lauritzen, P. Berendt, H. C. Jørgensen, Carl Nielsen, Gravesen, Hallengren, Chr. Hansen, J. O. Petersen, Niels Hansen, Emil Møller, N. P. Nielsen, Wartenberg, Chr. Nielsen, F. Chr. Nielsen, F. K. Madsen, Chr. Clausen, René-Lassen, Carl Schmidt, N. Wendt, Chr. Louw, Anton Andersen, O. Johansen, Christiansen, Vald. Nielsen, Emanuel Petersen, Madsen-Skou, J. Jensen, Chr. Sørensen, Sylling, Carl Schnor, Michaelsen, Sigv. Lundberg og M. C. Nielsen.

FORMANDEN bemærkede, at vi maaske ikke havde Ret til 36 Delegerede; dette vilde dog blive oplyst senere.

4. Eventuelt. FORMANDEN oplyste, at vor mangeaarige Kasserer nu vilde forlade os, idet han var udset til Forretningsfører for *Politiken* i Witzanskys Sted. Denne Meddelelse hilstes med Haandklap, og et »Bergenholz leve« besvaredes med stærke Hurra. — BERGENHOLZ takkede for Hurraet, idet han udtalte det Haab, at han stadig kunde faa Lov at arbejde i sine Kollegers Interesse.

Dagsordenen var nu udtømt, og DIRIGENTEN sluttede Generalforsamlingen, som havde varet i ca. 6 Timer. S. L.

Typografernes Sangforening

afholdt den 26. April sin halvaarlige Generalforsamling. Dirigent: ALB. AUENER, Sekretær: O. J. OLSEN. FORMANDEN aflagde Beretningen: Sæsonen begyndte med Afholdelsen af en Eftermiddags-Koncert til Fordel for Enkekassen, som i Forbindelse med en anonym Gave gav et Overskud af ca. 114 Kr. — Ved Trykkerforeningens 25 Aars Jubilæum havde Form. efter Indbydelse været Gæst og overrakt en Adresse. Juleuddelingsfesten havde i Fjor givet et betydeligt mindre Overskud end sædvanligt; man vilde i Aar afholde den en Lørdag og haabede da paa Assistance af Hr. Fasmers Dilettant-Skuespillere. Foruden Aarsfesten, som var meget vellykket, havde Foreningen deltaget i en Koncert til Fordel for Understøttelsesforeningen i det nye Raadhus. — KASSEREREN gennemgik Regnskabet, som desværre viste et betydeligt Underskud. Han haabede imidlertid, at den vedtagne Forhøjelse af de aktive Medlemmers Kontingent i Forbindelse med den yderste Økonomi vilde bringe Balance i Regnskabet. Efter nogen Diskussion vedtoges dette enstemmig. — Paa Valg stod Næstformanden og Kassereren; den første, Hr. Emil Møller, havde tilskrevet Formanden og frabedt sig Genvalg af Mangel paa Tid. I hans Sted valgtes Hr. C. LANGSTED; Kassereren, Hr. BYNCK, genvalgtes.

Efter Generalforsamlingen afholdtes en lille selskabelig Sammenkomst til Ære for Hr. C. CHRISTENSEN, som i 25 Aar har været Medlem af Koret. Der overraktes Jubilaren et smukt Drikkekrus med Inskription.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 19. April 1902 ordinær Kvartalsgeneralforsamling paa Hotel »Give«, hvortil 17 Medlemmer var mødt. Til Dirigent valgtes SCHMIDT, *Folkebladet*, som bad Sekretæren oplæse Forhandlingsprotokollen fra sidste Generalforsamling og samme godkendtes efter at Formanden havde foreslaaet en Tilføjelse.

FORMANDEN fremlagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 352.43; af dette fremgik de væsenligste Udgifter saaledes: indsendt til Hovedkassen Kr. 173.20, Rejseunderstøttelse 31.25, Understøttelse paa Stedet 97.50, Sygeunderstøttelse 25.00, Andre Udgifter 5.50, Udlaant 5.00 og er Kassebeholdningen altsaa 1498. — Dernæst fremlagdes Privatkassens Regnskab, der balancerede med Kr. 61.77. Den samlede Indtægt Kr. 50.00, Kassebeholdning 11.77 mod en Udgift af 38.80, altsaa et Overskud af 22.77.

Som Delegerede indstillede Lokalafdelingen J. P. SØRENSEN og M. FREDERIKSEN.

Faktor RASMUSSEN, *Folkebladet*, bragte paa Familiens Vegne Lokalforeningen en Tak for den udviste Opmærksomhed ved hans Broder, H. F. Rasmussens Jordefærd. HANS C. EMBORG, Sekretær.

Nyborg Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling den 22. April, ved hvilken Regnskabet blev godkendt. Det balancerede med 234 Kr. 40 Øre. Der havde været store Udgifter, hvorfor Kontingentet fra 12 Medl. i 106 Uger ikke var tilstrækkeligt, men der var rekvireret 110 Kr. fra Hovedkassen. Der har ialt været 24 Rejsende med Understøttelse, medens Privatkassen havde udbetalt Understøttelse til 7 Medl. VILH. JENSEN valgtes til Revisor i Stedet for Hildebrandt, der er fratraadt Afdelingen. Som Repræsentant ved det forestaaende Delegeretmøde indstiller Afdelingen Lokalformanden, CHR. E. HANSEN.

SEKRETÆREN.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt den 23. April ekstraordinær Generalforsamling paa »Fjordvilla«. Anledningen dertil var Valget af en Delegeret til det kommende Delegeretmøde. Efter nogen Diskussion valgtes HERHOLDT ved skriftlig Afstemning. W. PETERSEN.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 23. April 1902 ordinær Generalforsamling, paa hvilken Regnskabet for Januar Kvartal fremlagdes og godkendtes. Det balancerede med 861 Kr. 21 Øre. I Sygehjælp er udbetalt 390 Kr., i Understøttelse paa Stedet 53 Kr. 75 Ø. og i Rejsehjælp 48 Kr. 75 Ø. Til Hovedkassen indsendes 335 Kr. Den frivillige Kasse har i samme Kvartal til 4 ikke understøttelsesberettigede Rejsende udbetalt 22 Kr. 25 Ø. — A. SCHWARTZ forelagde derefter det vigtigste af, hvad der var forhandlet paa det sidst afholdte Hovedbestyrelsesmøde, og kom derved ind paa specielt at præcisere sit Standpunkt til den af Forbundsstyrelsen foreslaaede Simplificering af Ledelsen af vor Organisation. Til Efterretning. — Indstilling af Repræsentanter til Delegeretmødet. Man indstillede P. LAURSEN og ROBERT NIELSEN, da man ikke ansaa Hovedbestyrelsen som absolut nødvendig Repræsentation. — Da der var faldet Dom i en Voldgift, som af Dansk typ. Forening var indanket angaaende Forstaaelsen af Hafnia-Overenskomsten, drøftede man denne Sag uden dog at komme nærmere ind paa Detailler, da man vilde afvente Forbundsstyrelsens Stilling til den forandrede Situation. Til Efterretning. — Fra H. F. Rasmussens Hustru havde Lokalformanden modtaget en Tak for udvist Opmærksomhed. B. N.

Undertegnede Medlemmer af Den typografiske Forening tillader sig at opfordre ærede Kolleger til ved Generalforsamlingen paa Søndag at stemme paa Hr. C. CHRISTENSEN (Langkjærs Bogtrykkeri) til Hr. V. Bergenholz's Efterfølger som Kasserer. Hr. Christensen, der er kendt som en energisk og virksom Kollega, medbringer udmærkede Betingelser for at kunne udfylde Bestillingen som Kasserer, idet han foruden sit Kendskab til Organisationen gennem sin Virksomhed som Styrelsesmedlem tillige er udmærket kendt med Regnskabsvæsen.

København, d. 5. Maj 1902.

VIGGO HANSEN. JUL. J. JACOBSEN. H. C. JØRGENSEN.
J. TH. JØRGENSEN. O. LUDWIGS. L. V. NIELSEN.
N. E. WANDBORG.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	3.50	Overført	69.28
Aftenbladet	4.75	Luno (1 %)	7.19
Aug. Andersen	0.95	Holger Meyers Sættere	1.00
Agrardagbladet	2.60	do. Trykkere	0.75
Bagge (mandlige)	5.45	Middagsposten	5.10
do. (kvindelige)	0.50	Mohr & Co.	0.50
do. (mandl.)	5.10	S. L. Møller (mandl.)	1.25
do. (kvindelige)	0.50	Nationaltidende (alle Afd.)	12.74
Bording	4.10	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.95
Bøhm	0.75	do. Trykkere	6.30
J. V. Christensen	0.50	do. (kvl.)	1.20
Christtreu	2.04	B. Nielsen	0.50
Citytrykkeriet	2.45	Th. Nielsen	0.50
Calberg	0.25	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	4.20
Eksprestrykkeriet	1.56	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.00
Fehlhaber	0.30	Qvist & Co.	1.80
Graphic	0.75	Rasmussen & Olsen	0.80
Græbes Sættere	5.90	Rigsdagen (Gl. Foren.)	4.20
Henningsens Sættere	0.60	do. (Ny do. 3)	0.70
Hoffensberg	1.75	Rom (Trykkere)	0.60
Hoffmann	1.35	do. kv. Trykkeriarb.	0.40
Axel Holm	1.85	Schultz's Sættere	4.40
Henrik E. Jensen	1.75	do Trykkere	1.15
Jørgensen & Co.	4.65	Schønberg & Co. (mdl.)	0.25
do. (kvindel.)	0.20	do. (kvdl.)	0.95
L. A. Jørgensen	1.30	Sivertsen	3.45
Kassererkontoret	0.50	Social-Demokraten (65.B.)	7.60
Kihls Sættere	1.75	Thieles Sættere	1.60
Knudtzons Personale	3.60	Thomasen	0.75
Kristeligt Dagblad	4.05	Trier	3.80
Langkjærs Sættere	0.65	Truelsen	1.30
Leisner & Co. (1 %)	1.58	Vort Land	2.50
Løvgreen	1.75	Weiss	2.25
Overføres	69.28	Ialt	154.96

Endvidere diverse Bidrag: Overskud fra en Indsamling hos Schultz 2.00, Svendborg Lokalforening (50.—60. Bidrag) 26.70, Hjørring do. 7.00, Nykøbing M. do. 3.10 = 38.80; tilsammen Kr. 193.76.

Kassebeholdningen var d. 30. April		Kr. 503.87
Indtægt 30. April—5. Maj	Kr. 193.76	
Udgift 30. April—5. Maj	» 158.20	
Kassebeholdningen er d. 5. Maj	» 539.43	
Merindtægt 30. April—5. Maj	» 35.56	
		Kr. 503.87

Den 5. Maj 1902. V. BERGENHOLZ.

Nær og Fjærn.

Foreningen af danske Bogtrykkere har paa en i forrige Uge afholdt Generalforsamling vedtaget at melde sig ind i Arbejdsgiverforeningen.

Andels-Bogtrykkeriet i Odense, om hvis Oprettelse vi for en Tid siden bragte Meddelelse, udsender nu gennem Ritzau officiel Meddelelse om sin Tilblivelse.

Det er »Dansk Mejeriforening« og »Fyns Mejeriforening«, som opretter Trykkeriet, der skal have Lokaler i Patriotisk Selskabs Bygning, den tidligere Landboskole i Vindegade. Virksomheden begynder 1. Juli. Bestyreren bliver Hr. ANTH. PETERSEN, indtil 1. Maj Faktor i Miloske Tykkeri.

Trykkeriets Bestyrelse bestaar af Landbrugslærer HANS APPEL, Dalum, Mejeribestyrer TORBEN JENSEN, Gislev, og Forp. HEMPEL SYBERG, Hunderup, med sidstnævnte som Formand.

Afskedsfest. I Anledning af Faktor H. P. WARBERGS Afrejse fra Kolding 1. Maj for at overtage en mere vellønnet Plads som Bestyrer af det Miloske Bogtrykkeri i Odense, holdt Medarbejdere og Kontorpersonale paa *Højskolebladet* Fest for ham Mandag den 28. April. —

Torkild Petersen førte Hædersgæsten til Bords og bragte ham i Kollegernes Navn en Tak for godt Samarbejde i de forløbne 16 Aar og Ønske om en god Fremtid. Efter at Hædersgæsten dybt bevæget flere Gange havde haft Ordet, og flere, hvoriblandt Martin Schjern, der bragte Warberg en Tak for hans Medvirken til, at *Højskolebladet* ude i Landet stod som et Mønstertrykkeri, hævedes det vellykkede Bord. Senere fulgte samtlige Deltagere Warberg til hans Hjem og tog den sidste Afsked. X.

Boghandler-Medhjælper-Foreningen har i disse Dage udsendt et Aarsskrift, det femte i Rækken. Hæftet er flot udstyret, trykt hos Nielsen & Lydiche og har et meget vægtigt Indhold. Musæumsassistent CH. BEEN skriver stærkt interesseret om »Danske Bogomslag« og drager til Felts mod den arkaïserende Retning indenfor Kunsten, der jo desværre ogsaa har givet sig nogle hæslige Udslag paa Bogudstyrets Omraade. »Provinsboghandler-Foreningen — et Tiaars Historie« giver Boghdl. CRR. HENRICHSEN Lejlighed til at referere de Fester, hvori denne Forenings aarlige Møder i det væsenlige bestaar. Interessant er Papirhandler ALBERT MEYERS Afhandling: »Lidt om Told og dens Historie«, der er ledsaget af Papirprøver af de vigtigste Toldsatser. Men Perlen i Hæftet er dog MAX KLEINSORGS »Radérkunsten«. Den udmærkede Kunstkobbertrykker giver heri en instruktiv Fremstilling af Kobberpladens Behandling, Tegningens Overførelse, Raderingen, Ætsningen osv. og gengiver 5 Prøvetryk af Adolf Larsens Selvportræt. Som Bilag til denne Artikel følger en kær, lille Radering af P. Mønsted, udført saavel i »blandet Tryk« som i et af Kobbertrykkeren mere udarbejdet Tryk. Naar endelig nævnes, at saa moderne Reproduktions-Æmner som Stenpapir, Aluminiumsplader og Celluloid-Klichéer gennemgaas af Hr. C. LIND-HANSEN, vil man forstaa, at B. M. F. har Ære af den udsendte Aarsberetning.

Krebsegang. Typografisk Forening i Kristiania har paa et Møde forrige Onsdag besluttet at udtræde af det norske Arbejderparti. Denne Beslutning er taget efter en langvarig Polemik i de norske Typografers Organ. Redaktøren, JAKOB GOPLEDAL, har alle Dage været en fanatisk Modstander af Typografernes Sammenslutning med de øvrige Arbejdere, og hans Udtalelser paa den skandinaviske Arbejderkongres i Sommer viste tydeligt, at han vilde gøre alt for at Typograferne i Kristiania skulde løsrive sig fra det øvrige Arbejderparti. Dette er nu lykkedes ham; men der vil sikkert komme en Tid, hvor Kollegerne i Kristiania bitterlig vil fortryde det gjorte Skridt. Gid der inden dette sker ikke maa blive slaaet for meget i Stykker for vore norske Kolleger.

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Da der rundt omkring foretages Afskedigelser af over minimumslønnede Typografer for at trykke Lønsatserne af Hensyn til Forhøjelsen fra 1. Juni, paalægges det Forbundets Medlemmer ikke at reflektere paa Pladstilbud i Provinserne uden ved forudgaaende Henvendelse til den paagældende Bys Lokalformand, forsaavidt Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret i Kolding. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening.

Regnskab for Halvaaret Oktober 1901 til April 1902.

Indtægt.

Kassebeholdning fra forrige Halvaar	Kr.	327.54
6951 Medlemsbidrag à 35 Øre	-	2432.85
58 Indskud à 50 Øre	-	29.00
Afholdelse af et Bal	-	25.00
Renter af Sparekassen	-	19.36
Afdrag paa et Laan	-	3.00
Ialt	Kr.	2836.75
÷	-	2443.58
Balance	Kr.	393.17

Udgift.

Løn til Formandinden	Kr.	156.00
do. - Kassererske	-	90.00
do. - Budet	-	36.00
Til de Arbejdsløse og Bespisningen	-	50.00
En Hovedbog	-	45.15
Til Bestyrelses- og andre Møder	-	26.13
Stempler, Puder, Blæk	-	17.80
Frimærker og Kontorrekvisiter	-	13.22
Leje af Lokale	-	6.00
Til Fællesorganisationerne	-	7.00
Indbinding af 100 Medlemsbøger	-	10.00
Tilgodehavende ved Budet Haastrup	-	12.00
En Buket	-	5.10
Løbende Udgifter	-	7.62
En Bestyrelsessløjfe	-	0.40
Afsendt til Forbundet (Oktober Kvartal)	-	904.50
do. - do. (April do.)	-	833.25
Til Dækning af Arbejdsløshedskassens Underskud	-	119.74
Udgifter ved Pengenes Afsendelse	-	1.15
Underskud ved Ballet den $^{30}/_{10}$ 1901	-	36.30
do. - Maskeraden den $^{15}/_{1}$ 1902	-	66.22
Ialt	Kr.	2443.58

Regnskab over Ballet den 30. November 1901.

Indtægt.

40 Damebilletter à 40 Øre	Kr.	16.00
24 Herrebilletter à 60 Øre	-	25.20
Endvidere fra et Selskab	-	1.50
Ialt	Kr.	42.70

Udgift.

Trykning af Billetter	Kr.	3.00
200 Baltegn	-	6.00
Kontrol	-	6.00
Musik	-	25.00
Leje af Lokale	-	25.00
Udgift til Kontrol, Musik og Bestyrelse	-	14.00
Ialt	Kr.	79.00
Indtægt	-	42.70
Underskud	Kr.	36.30

Regnskab over Maskeraden den 15. Januar 1902.

Indtægt.

26 Herrebilletter à 1 Kr.	Kr.	26.00
31 Damebilletter à 75 Øre	-	23.25
31 Tilskuere à 50 Øre	-	15.50
Ialt	Kr.	64.75

Udgift.

Trykning af Billetter og Programmer	Kr.	11.25
Balbaand og Naale	-	4.00
Leje af Lokale	-	50.00
Musiken	-	50.00
Kontrollen	-	6.00
Udgifter til Balinspektør-Kontrol, Musik og Bestyrelse	-	9.00
En Sløjfe	-	0.72
Ialt	Kr.	180.97
Indtægt	-	64.75
Underskud	Kr.	66.22

Revideret og befundet rigtigt.
Den 25. April 1902.

HELENE NIELSEN, ANNA HANSEN,
Revisorer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 29. April 1902. Alle mødt.

1. Formanden meddelte, at Sagen Viggo Holm ktr. Bogtr. Truelsen ved Opmandskendelse var afgjort derhen, at Hr. Truelsen skal betale de omstridte 50 Kr. — Til Efterretning.

2. Til Efterretning toges ligeledes en Takskrivelse fra H. F. Rasmussens Enke samt nogle Meddelelser fra Formanden om »De samv. Fagforbund«s Generalforsamling den 26. April.

3. I et herv. nyt Bogtrykkeri var Trykkeren opsagt, fordi han ikke samtidig vilde passe saavel de store som smaa Maskiner, da dette var tarifstridigt. Desuden klagede Trykkeren over, at det var vanskeligt for ham at arbejde det paagældende Sted, fordi Trykningen fortsattes om Aftenen, naar han havde forladt Trykkeriet, og Maskinerne passedes da af Principalen, der er Sætter, Faktoren, der ogsaa er Sætter og Fader til Principalen, samt en Datter og en lille Dreng, hvilken sidste skulde skrige gevalt, naar Falseapparatet gik galt. Formanden havde ved Selvsyn overbevist sig om Arbejdsmetodens »Fortrinlighed«. Det vedtoges at paalægge de Trykkere, der mulig maatte faa Plads i det paagældende Trykkeri, at holde sig strængt til Tarifen og nægte at bære Ansvar for det Arbejde, der af ukyndige udførtes udenfor Arbejdstiden.

4. Overskudet fra Karnevalet vedtoges det at fordele til de nuværende Arbejdsløse, der ikke faar Understøttelse og som ikke har Arbejde udenfor Faget.

5. Forslagene til Delegeretmødet. Formanden gennemgik disse og udtalte, at han ikke personlig vilde være en Hindring for virkelige Fremskridt, men maatte forlange, at Trykkernes Selvstændighed bevaredes i Henhold til trufne Aftaler og gældende Love. Stillede Forslag i saa Henseende til § 10, der *enstemmig* vedtoges af Styrelsen, som ligeledes *enstemmig* vedtog at opfordre Generalforsamlingen til kun at tiltræde de ny Forslag, naar denne Paragraf og de derhen hørende andre Ændringer vedtages af Delegeretmødet. Ændringerne trykkes og omdeles til Medlemmerne inden Generalforsamlingen og overdroges det Formanden at ordne det fornødne. L. J.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 4. Maj 1902.

Det vedtoges at indkalde en ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 11. Maj med Dagsorden: Opstilling til Kasserer. Som Kandidater til Kassererposten havde mældt sig: René-Lassen, Østergaard og M. C. Nielsen. — Det meddeltes, at Læge Duurloo havde afbrudt al Forbindelse med et Valby-Blad, hvortil han har været knyttet som Medarbejder, fordi det bliver trykt hos J. Hansen, Vesterbrogade, hos hvem der er blokeret. — En Skrivelse fra Forbundsstyrelsens Formand diskuteredes og toges til Efterretning. — Der nedsattes et Udvalg til at arrangere Stiftelsesfesten Søndag den 22. Juni og haabede man paa Gutenberg-Korets Medvirkning. — Det vedtoges i Lighed med i Fjor at sende Brystsyge til Vinderød pr. Frederiksværk, naar det ikke kan lykkes at faa dem anbragt paa et Sanatorium og Lægen tilraader det. — En for kort Tid siden udlært Sætter hos et herværende større Firma er sat paa en Ugeløn af 20 Kr.; da dette er i Strid med Tarifen overlodes det Formanden at ordne dette, ligesom han ogsaa bemyndigedes til at faa Sundhedsforholdene paa et andet Bogtrykkeri forbedrede, da de lod meget tilbage at ønske. O. J.

Arbejdsanvisningskontoret,

Walkendorffsgade 22, 3. Sal.

Kontortid 12½—2. **Telefon 4331.**

Til Kontoret har meldt sig:

Sættere til enhver Branche, **Trykkere**, **Punkterersker**, **Paalæggersker** (saavel til **Bog-** som **Stentryk**, saavel til **Hurtigpresse** som til **Diegeltrykpresser**). **Arbejdsmænd**, Elever.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Axel Jens Vald. Nielsen (Qvist), udl. 1/5 1902 s. St. Sætter Holger Hansen (Citytr.), udl. 1/5 1902 s. St. (I S.) Trykkerlærling Henry Aug. Hansen og Sætterlærling Carlo Collin (begge Missionstrykkeriet).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1010, M. Chr. Petersen (O. C. Olsen) fra Hillerød. 1129, Hans Jensen (O. C. Olsen) fra Hillerød. 4995, Hans Laur. Petersen (Fjeldsøe) fra Roskilde. 1597, A. K. Frederiksen (Græbe) fra Helsingør. 5652, Oluf Fritz Svendsen (Brd. Hornum) fra Rejse.

Bortrejste: 1115, Johan G. Løhr (arbl.) paa Rejse. 920, Julius Mortensen (arbl.) paa Rejse. 1619, Louis Friestedt (arbl.) paa Rejse. 1558, Chr. Christensen (arbl.) paa Rejse.

Udmældt: Sætterske Nielssine Christensen (Nationalt.), forandret Livsstilling.

Udslettede for Restance: J. A. Ph. Petersen (sidst hos Qvist, nu Militær). (S. L.) Punktererske Lilia Greis.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Jannar Kvartalsregnskaber.

22. April: *Ringsted* og *Thisted*. 23. April: *Assens, Vejle, Rudkjøbing, Nyborg, Esbjerg* og *Brønderslev*. 26. April: *Holbæk* og *Næstved*. 28. April: *Den typ. Forening* (Dansk Typografforbund), *Aarhus, Viborg, Skanderborg, Silkeborg* og *Svendborg*. 29. April: *De kv. Trykkeriarbejdere* (Dansk Typografforbund), *Ribe, Horsens, Odense* og *Bogense*.

Kolding, den 29. April 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Nykøbing F., Lauritz Carl Christiansen, udl. 1/5 1902 paa Loll.-Falsters Stiftstid. (aflagt Prøve for off. Kommission). Kallundborg, Alfred Frederik Holte, udl. 1/5 1902 i Kallundb. Dagblad (afl. Svendeprøve for offenl. Komm.). Kolding, Christian Frederik Knudsen, udl. 1/5 1902 i Sjodt & Weiss' Bogtr. som Trykker (har aflagt og bestaaet Svendeprøve for off. Komm.). Aarhus, Anton Peter Jensen Bjerregaard, udl. 1/5 1902 hos Mammen efter 5 Aars Lære (afl. Svendeprøve). Rudkøbing, Hans Christian Andersen, udl. 1/5 1902 i Langelands Avis (aflagt Prøve for off. Komm.). Svendborg, Corfitz Madsen, udl. 1/5 1902 (Folkebladets Trykkeri, arb. s. Sted). Ringsted, Niels C. Hansen, udl. 1. Maj paa Ringsted Folketidende (har afl. Svendeprøve for offenlig Kommission).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Hjørring, 1430, Carl Johan Pedersen fra Brønderslev (syg) og 882, Johan Chr. Døhr fra Slagelse (Ditzel). Fredericia, 1417, Hans Hansen (Fredericia Avis) og 1521, Søren Sørensen (Militær). Brønderslev, 1924, Axel Sebastopol Johan Zebitz. Esbjerg, 1518, Chr. Nielsen fra Horsens i Pl. Aarhus, 183, Johannes Torp i Pl. Odense, 1213, Holger Busch fra København i Pl. og 1361, M. Chr. T. F. le Fevre fra København (Militær). Ringkøbing, 1465, A. M. Andreasen (Rasmussens Bogtr.) fra Aarhus. Kolding, 871 (Dsk. t. F.), L. Christensen i Pl. og 2023 (Den typ. Foren.), J. M. Henriksen fra Rejse i Pl. Hillerød, 3446 (Den typ. Foren.), Anton Johannes Larsen. Nakskov, 1182, Carl Vilh. Larsen (L. Larsen). Slagelse, 1092, C. A. J. Jacobsen fra Næstved (Sorø Amtstid.).

Udmældt: Randers, 502, R. Florian A. Jørgensen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Formandens Adresse er nu: LAUR. JENSEN, Vesterbrogade 99 II, Mb. V., hvortil Breve sendes og Henvendelse sker. Træffes bedst mellem Kl. 6 og 7.

Tiltraadt: 250, F. Dahl fra Rejse (i Plads).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nye Medlemmer: Asta Grandt, Anna Petersen og Petra Larsen (Gislasohn Peterson).

Udmældt: Ingeborg Larsen, Centraltr. (Fratraadt Faget).

Indbetaling finder ikke Sted Mandag den 12. April, men Tirsdag den 13. paa Generalforsamlingen.

GUTENBERG-KORET.

Sangøvelse **Fredag 9. Maj Kl. 9,** »Sofryd«. **Ingen maa udeblive.**

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Sangøvelse.

T. S. Hver Onsdag Aften fra Kl. 7 *Friluftsgymnastik* paa Pladsen foran Gymnastikskolen paa Sølvgadens Kaserne.

Boldspillet begynder Søndag den 11. Maj Kl. 9 Formiddag og fortsættes hver Søndag fra Kl. 9 og hver Torsdag Aften fra Kl. 6. Rekvisiterne forefindes i Kafé »Klampenborg«, Blegdamsvej 50, St.

Indmældelser modtages ved Øvelserne.

STYRELSEN.

M. K. afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag den 11. Maj Kl. 12 pr. i Kafé »Boulanger«, Kompagnistræde 43.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Dronninggaard. Trianglen Kl. 9. Fotografiapparat medtages.

ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 16 MAJ 1902 XXIX AARGANG

Adgangskort for Tilhørere ved Delegeretmødets Forhandlinger kan i begrænset Antal faas paa Den typ. Forenings Kassererkontor, Walkendorffsgade 22.

Hvem er Manden?

En sjællandsk Højreredaktør modtog forleden følgende Brev:

»*Varde*, 27/4 1902.

Ærede Hr. Redaktør!

Undertegnede tillader sig herved at forespørge, om der ikke i Deres ærede Bogtrykkeri skulde være Brug for en Mand, som er kendt med saavel Ombrækning, Trykning, Akcidens som Avissats. Vedkommende, som har 1. Kl.s Anbefalinger, er *ikke** Medlem af nogen Fagforening. Haabende paa et gunstigt Svar er jeg Deres ærbødige

W. CHRISTENSEN,
Faktor,
Vestjyll. Dagblad, Varde.«

Hvem er denne Mand med de »1. Kl.s Anbefalinger«, der saaledes søges Plads til? Er det mon ogsaa et af Stereotypiens Ofre! Forhaabentlig vil det falde ham vanskeligt at finde en Principal, som kunde ønske at udnytte alle hans »gode« Egenskaber.

A.—n.

— — —

Til Underretning for den ærede Indsender og andre, som muligvis har glemt den gamle Strejkebryders Meriter, skal vi gærne opfriske hans Løbebane.

WILLIAM CHRISTENSEN er fra Aarhus; han er ca. 27 Aar. I 1895 tog han Plads som »Hædersmand« i Skelskør. Aaret efter træffer vi ham i Aalborg, hvor der er udbrudt Strejke hos Redaktør Branner i *Nordjylland*; begge Steder søgte han efter fattig Evne at modarbejde sine Kolleger, og i dette Spor har han, hvad ogsaa ovenstaaende Brev tydeligt udviser, siden troligt fulgt.

Han er altsaa *ikke* et af Stereotypiens Ofre, men er ret og slet Forræder, der til enhver Tid har søgt og fremdeles søger at skade sine Kammeraters helligste Interesser. Som Forræder skal derfor denne Herre behandles, og vi kan forsikre om, at er der noget, Kollegerne ikke glemmer, saa er det Forræderens usle Handlinger.

Det er trange Tider for Skruebrækkerne. Ingen gider set dem — Haan og Foragt er deres eneste Følgesvend —, men bestandig lurer de paa, at der et eller andet Sted skal udbryde Konflikt mellem Arbejderne og Principalerne. Sker dette ikke, da er disse usle Skabninger prisgivet den Elendighed, som de ærlig har fortjent og som intet hæderligt Menneske ønsker at hjælpe dem ud af. Saa griber de til det sidste Middel: at skrive til Principalerne og fortælle dem om deres »1. Kl.s Anbefalinger« og at de *ikke* er Medlem af nogen Fagforening. Netop dette, at vedkommende Person *ikke* er Medlem af nogen Fagorganisation, er tilstrækkeligt for den Principal, der modtager et saadant Tiggerbrev, til at vide, at han her har at gøre med en ussel Makker, der ikke har Begreb om det, han giver sig ud for at kunne, og som, hvis han tages ind paa Arbejdspladsen, kun vil skaffe ham idelig Plage og Bryderier.

Den Slags Gutter kan kun bruges i Nødstilfælde — siden faar de et Spark!

RED.

* Udhævet af Brevskriveren.

De kv. Trykkeriarbejdere.

FRA et Medlem af De kvindel. Trykkeriarbejderes Organisation har vi modtaget følgende:

Hr. Redaktør! Som Medlem af en af de kontraherende Foreninger i Dansk Typografforbund vilde jeg gærne bede om Plads for et Par Linjer i *Typ.-Tid.* Det har forbavset mig at se, at der fra Den typ. Forening til Delegeretmødet er stillet Forslag om at ophæve vor Organisation; men efter nøje at have gennemtænkt Sagen er jeg kommet til det Resultat, at det i Grunden ikke er saa underligt, at Den typ. Forening fremkommer med et saadant Forslag. Foreningen ræsonnerer naturligvis som saa, at naar dens Formand og Kasserer skal udføre Arbejdet for vore Medlemmer, kan de ligesaa godt selv have os som Medlemmer. Og for saa vidt der ikke sker en Forandring heri, er jeg tilbøjelig til at give denne Tanke Ret; men forinden vilde jeg dog gærne henstille til mine kvindelige Kolleger, at vi til den kommende Generalforsamling tog denne Sag op til alvorlig Drøftelse. Som det nu gaar, hvor det er Den typ. Forenings Funktionærer, der udfører vort Arbejde, kan det ikke vedblive at gaa. Vor Formandinde, Fru DIDERICHSEN, skylder vi en Tak, fordi hun har lært os Organisationens Betydning og fordi hun i sin Tid har været en stor Støtte for vor Organisation; men i den Plads, som hun nu beklæder, er hun saa afhængig, at hun ikke med sin bedste Vilje er i Stand til at kunne udføre det Arbejde, som Organisationen paalægger hende og som skal udføres. Heri maa ske en Forandring — saafremt da ikke vor kære Organisation skal opløses. Der findes sikkert indenfor vor Organisation Kolleger, der har Tid, Lyst og Ævne til at kunne tage Ledelsen i sin Haand, og da behøver vi ikke at ty til Den typ. Forenings Bistand for selv den aller mindste Bagatel. Vi Kvinder maa en Gang komme dertil, at vi selv maatte kunne tale og ordne vor egen Sag. Saa har ogsaa vor Organisation eller Klub sin Berettigelse — men heller ikke før!

A.—Ø.

Arbejdsløsheds-Statistik.

EFTER Opfordring af Den typografiske Forening — hvortil Forbundsstyrelsen har sluttet sig — har Typograf L. CHR. NIELSEN af Den typ. Forenings Bøger samlet et meget udførligt statistisk Materiale, der i Omfang er altfor stort til nogensinde at kunne finde Optagelse i Bladets Spalter, men hvoraf nogle Uddrag sikkert vil kunne gøre Regning paa Opmærksomhed hos Læserne. Statistiken omfatter Tiden fra 1. Januar 93 til 31/12 1900 (8 Aar), i hvilke der var et samlet Antal af 1202 Arbejdsløse. Disse fordeler sig saaledes:

Den typografiske Forening:		
Sættere	867	
Trykkere	69	
Sætter-Trykkere	60	
Stereotypister	9	
		1005
Den typografiske Trykkerforening		59
Den kvindelige Fagforening		105
Udenfor Foreningerne:		
Mænd	28	
Kvinder	5	
		33
	Ialt	1202

Gifte	309
Ugifte	842
Opførte først som ugifte og derefter som gifte	47
Enker	4
	1202

Ialt har disse 1202 været arbejdsløse i 122.992 Dage i Løbet af de 8 Aar (1893—1900). Dagantallet fordeler sig saaledes i Aarene:

1893	15,684
1894	18,501
1895	20,556
1896	14,401
1897	8,821
1898	8,260
1899	13,990
1900	22,779
Ialt	122,992

Disse 122,992 Arbejdsløshedsdage kan atter deles i Dage *med* og *uden* Arbejdsløsheds-Understøttelse:

1893	2,510	*med* Understøttelse,	13,174	*uden*	Understøttelse
1894	2,453	- —	16,048	-	—
1895	2,677	- —	17,879	-	—
1896	2,833	- —	11,568	-	—
1897	2,063	- —	6,758	-	—
1898	3,242	- —	5,018	-	—
1899	4,930	- —	9,060	-	—
1900	4,402	- —	18,377	-	—
	25,110	*med* Understøttelse,	97,882	*uden*	Understøttelse
	122,992				

De i denne Statistik optagne 122,992 Arbejdsløshedsdage fordeler sig paa 4210 Arbejdsløshedstilfælde fordelte saaledes i Aarene:

1893	405
1894	412
1895	505
1896	522
1897	449
1898	474
1899	580
1900	863
Ialt	4210

hvilket giver et Gennemsnits-Dagantal for hvert enkelt forekommende Arbejdsløshedstilfælde af:

i Aaret	1893	ca. $38^3/_4$	Dage
—	1894	- $44^7/_8$	—
—	1895	- $40^7/_{10}$	—
—	1896	- $27^8/_5$	—
—	1897	- $19^8/_5$	—
—	1898	- $17^2/_5$	—
—	1899	- $24^1/_8$	—
—	1900	- $26^2/_5$	—

medens Gennemsnits-Dagantallet for samtlige 8 Aar beløber sig til ca. $29^1/_5$ *Dage*.

Antallet af de arbejdsløse Medlemmer, som havde betalt til Kassen i 26 Uger og derover — og altsaa var berettigede til Rejsehjælp — er ialt 487. De øvrige har ikke betalt 26 Uger eller ogsaa tilhører de gensidig Forening med Undtagelse af de, som i Arbejdsløshedsprotokollerne er betegnede som staaende *udenfor* Foreningerne og hvilke sidstes Antal Arbejdsløshedsdage har været:

1895:	Mandlige	753
1899:	—	969
1900:	—	58
—	Kvindelige	1480
	Ialt	3260

Antallet Arbejdsløshedsdage, fordelt paa det Antal Uger, Vedkommende havde betalt til Foreningen, er udregnet i 4 Grupper à 6 Uger (hvortil for første Gruppe kommer de, som *intet* har betalt til Den typografiske Forening, bestaaende af tiltraadte fra gensidige Foreninger, do. fra Arbejde udenfor Faget, de, som har været arbejdsløse længere Tid, end Understøttelsen varede, og ny udlærte), dels for hver Uge, de Arbejdsløse har arbejdet og betalt (Ugerne 25—49 inklusive). For de 4 Grupper og 25. Uge stiller Forholdet sig saaledes:

Ugerne	0—6	55,386	Arbejdsdage
—	7—12	8,002	—
—	13—18	6,629	—
—	19—24	2,636	—
—	25	909	— (20 Gange)
	Ialt	73,562	Arbejdsdage

De 487 Tilfælde, hvor Medlemmerne har været arbejdsløse efter at have betalt til Foreningen i over 26 Uger (men ikke 50. Uge), udviser for de forskellige Aar følgende Dagantal:

1893	1,696	Dage
1894	1,698	—
1895	1,526	—
1896	2,285	—
1897	1,797	—
1898	879	—
1899	1,405	—
1900	1,219	—
Ialt	12,505	Dage

I disse samme 487 Arbejdsløshedstilfælde er Medlemmerne blevne arbejdsløse efter at have arbejdet og betalt i

25	Uger	20 Gange
26	—	38 —
27	—	22 —
28	—	21 —
29	—	26 —
30	—	25 —
31	—	21 —
32	—	22 —
33	—	22 —
34	—	36 —
35	—	24 —
36	—	16 —
37	—	17 —
38	—	21 —
39	—	19 —
40	—	21 —
41	—	11 —
42	—	16 —
43	—	13 —
44	—	19 —
45	—	14 —
46	—	25 —
47	—	11 —
48	—	15 —
49	—	12 —
	Ialt	507 Gange

I et Antal af *136* Gange er Medlemmerne blevne arbejdsløse efter at have betalt i over 50 Uger, men har af en eller anden Grund ikke benyttet sig af deres Ret til Arbejdsløshedshjælp paa Stedet. Det Antal Dage, Medlemmerne i disse 136 Arbejdsløshedstilfælde ikke har modtaget deres Arbejdsløshedsunderstøttelse, er i

1893	124	Dage
1894	323	—
1895	213	—
1896	264	—
1897	193	—
1898	122	—
1899	248	—
1900	280	—
Ialt	1767	Dage

Iblandt de Arbejdsløse, som Statistiken omfatter, findes ogsaa Medlemmer af Den typografiske Trykkerforening og Den kvindelige Fagforening i følgende Aar og med følgende Dagantal:

Den typografiske Trykkerforening:

Aar 1895	320	Dage
- 1899	376	—
- 1900	2525	—
Ialt	3221	Dage

Den kvindelige Fagforening:

Aar 1900	3667	Dage

I *36* Tilfælde er det oplyst, om Vedkommende har været *ny udlært*. Disse 36 Tilfælde omfatter følgende Antal Dage:

Aar 1893	830	Dage
- 1894	1144	—
- 1895	1465	—
- 1897	132	—
- 1898	100	—
- 1900	39	—
Ialt	3710	Dage

Med Fradrag af nedennævnte Kategorier af Arbejdsløshedsdage bliver der altsaa for Den typografiske Forening til Rest:

Samlet Antal Arbejdsløshedsdage		122,992
Herfra gaar:		
1. Udenfor Foreningerne staaende (mandlige og kvindelige)	3,260	
2. Medlemmer tilhørende Den typografiske Trykkerforening	3,221	
3. Medlemmer tilhørende Den kvindelige Fagforening	3,667	
4. Udbetalte Understøttelsesdage i Aarene 1893—1900	25,110	
5. Ikke hævet Understøttelse i Aarene 1893—1900	1,667	
		36,925
Rest		86,067

En samlet Oversigt over samtlige Kategorier af Arbejdsløshedsdage udviser følgende Tal for Aarene 1893—1900:

Arbejdsløse i Gruppe 1 (0 — 6. Uge betalt Kontingent) ..	55,386
— - — (7.—12. — — —) ..	8,002
— - — (13.—18. — — —) ..	6,629
— - — (19.—24. — — —) ..	2,636
— som har betalt i 25 Uger	909
— — — 26—49 (inklusive) Uger	12,505
— som ikke er Medlemmer af nogen Forening	3,260
— Medlemmer af Den typografiske Trykkerforening	3,221
— — - Den kvindelige Forening	3,667
Udbetalte Understøttelsesdage	25,110
Ikke hævet Understøttelse i Dage	1,667
Ialt	122,992

Med direkte Henblik paa det af Forbundsstyrelsen stillede Forslag om at udvide Arbejdsløshedshjælpen til at omfatte 60 Uger i 3 Aar er uddraget samtlige de Medlemmer, som i Tiden fra 1. Januar 1893 til 31. Decbr. 1900 har været arbejdsløse i 400 Dage eller derover. Deres Antal er *50;* tilsammen har de været arbejdsløse i 32,198 Dage — men kun hævet Understøttelse i 2922 Dage. For at vise Forholdet i al sin Nøgenhed fremsættes her selve den tabellariske Fremstilling:

Oversigt over de Medlemmer, som i Tiden fra 1. Jan. 1893 til 31. Dec. 1900 har været arbejdsløse i mindst 400 Dage.

Eksempel	Antal arbejdsløse Dage i Aaret: 1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	Samlet Antal Arbejdsløsheds-dage	Antal Dage de har faaet Understøttelse efter det nuværende System
1	131	69	62	38	»	»	66	46	412	129
2	195	331	»	»	»	»	»	»	526	»
3	99	243	107	»	»	»	»	»	541	70
4	10	103	118	147	32	17	»	15	442	»
5	7	301	365	77	»	»	»	»	750	»
6	171	182	22	»	5	84	»	»	464	143
7	87	205	150	»	»	»	»	»	442	140
8	7	154	96	93	64	»	»	»	414	140
9	»	15	48	145	14	27	109	35	414	163
10	»	»	»	23	62	135	62	210	492	104
11	132	»	259	173	59	»	»	»	623	»
12	365	120	»	»	1	»	»	»	486	»
13	293	331	323	300	331	79	»	»	1657	»
14	»	332	165	96	»	»	»	»	593	»
15	350	31	47	150	63	»	»	»	641	»
16	»	185	91	180	114	7	57	18	652	140
17	»	100	90	174	118	»	»	»	482	»
18	206	14	66	104	23	26	»	»	439	152
19	»	147	261	93	»	»	»	»	501	»
20	»	»	»	25	»	71	291	365	752	70
21	42	112	167	»	»	36	36	39	432	125
22	40	275	226	»	»	»	»	»	541	»
23	»	121	180	58	124	96	22	134	735	70
24	171	188	157	»	»	»	»	»	516	21
25	178	365	148	»	»	»	»	»	691	»
26	»	»	»	162	»	101	168	134	565	113
27	»	140	263	76	37	51	»	»	567	62
28	69	28	334	122	54	194	»	80	881	65
29	»	»	189	238	21	»	36	55	539	77
30	147	69	92	26	»	11	110	5	460	91
31	174	202	191	»	»	»	»	»	567	»
32	»	»	245	365	350	24	»	»	984	»
33	»	»	88	75	155	183	»	»	501	136
34	365	290	365	48	»	»	»	»	1068	»
35	365	365	365	226	46	31	209	180	1787	70
36	»	192	»	62	142	12	100	»	508	70
37	92	64	100	61	39	»	70	44	481	174
38	30	87	93	42	16	26	105	66	465	»
39	»	41	»	139	20	59	160	32	451	140
40	64	54	38	31	98	128	114	48	575	»
41	94	322	70	328	94	»	»	»	908	»
42	86	323	125	»	»	»	»	»	534	»
43	»	»	»	198	62	128	170	186	744	140
44	»	345	181	171	»	»	»	»	697	»
45	»	»	»	»	»	144	201	341	686	»
46	»	»	»	128	163	17	192	»	500	70
47	178	365	1	»	»	»	»	»	544	»
48	118	52	203	45	28	46	159	276	917	233
49	143	313	246	149	126	1	13	»	991	14
50	»	»	144	223	246	27	»	»	640	»
Tils.	4409	7176	6481	4791	2707	1761	2450	2309	32198	2922

Endvidere er der udarbejdet en Statistik, som viser, hvad hver enkelt af de i Otteaaret værende Arbejdsløse vilde have faaet i Hjælp efter ovennævnte Forslag. Alene denne Del af Statistiken vilde fylde et helt Nr. af *Typograf-Tidende.* Den viser imidlertid, at Forbundsforslaget kan lade sig gennemføre med den foreslaaede Kontingentforhøjelse.

Et Minde fra Lock'out-Tiden.

DET var under den store Lock'out.

Den typ. Forening i København holdt Møde i »Kongens Klub« paa Østergade for at lægge Grunden til Bespisningen — en af de humaneste Bestræbelser under den store sociale Klassekamp.

Man vedtog at yde et større Beløb til Startning af en Bespisning for de mange udelukkede Arbejderes Hustruer og Børn, som uforskyldt maatte lide, medens Forsørgerne kæmpede.

Under Forhandlingerne rejste sig op en gift, arbejdsløs Kollega, som forlængst havde modtaget de 10 Ugers Understøttelse. Han mente, at vi først burde tænke paa *vore egne* Arbejdsløse, der — saaledes som han selv — *ikke fik Spor af Understøttelse* og følgelig led endnu værre end de Udelukkede, der dog fik Understøttelse (selv om den var lille) hver Uge.

»I har jo Bespisningen!« afbrød en Tilhører ham.

»Ja, det har vi ganske vist«, svarede den Arbejdsløse, »*men jeg kan jo ikke betale min Husleje med — en Spisebillet!*«

Hvilket Indhold af Savn og Nød gemmer ikke disse simple, men *sande* Ord! Det forstaar enhver, der selv har været arbejdsløs uden Understøttelse eller som er udgaaet fra et Arbejderhjem, hvor den daglige Fortjeneste blev spist op med det samme.

Derfor ramte disse Ord mig som et Lyn! Ja, han havde Ret, denne arbejdsløse Kammerat! Han kunde ikke tilfredsstille sin Husvært med en Spisebillet.

Og jeg lovede mig selv, at jeg — naar Lock'out-Kampen var forbi — skulde samle al min Energi paa, at søge rettet denne Skavank i vor Understøttelsesmaade.

Nu ligger dette i Medlemmernes Haand. Delegeretmødet — eventuelt en almindelig Afstemning — skal afgøre det.

Lad os nu vise, at *Broderskabet* ikke er tom Snak, naar dets Værdi skal vejes og takseres i klingende Mønt! VILH. WARTENBERG.

Faneindvielse og Majdemonstration i Hjørring.

DEN gamle Paastand om, at et ublidt Vejrlig altid skifter Karakter, naar de røde Faner skal ud at luftes, slog ogsaa til i Dag. Det begyndte nemlig at regne allerede tidlig paa Formiddagen, og endnu efter Middag skyllede Vandet ned i stride Strømme. Men da Tiden nærmede sig, at Arbejderne skulde op i Forsamlingsbygningens Sal for at overvære Indvielsen af vort Forbunds Banner, begyndte det at klare lidt op, og vi fik i alle Tilfælde tørt Vejr til vor Procession igennem Gaderne. Til at overvære Bannerets Afsløring havde der efter forudgaaet Indbydelse blandt Arbejderpartiets Medlemmer indfundet sig ca. 100 Mennesker, deriblandt *samtlige* Typografer fra Brønderslev, som specielt var indbudte. Derimod maa vi beklage, at saa omtrent $^2/_3$ af Byens egne Typografer glimrede ved deres Fraværelse.

Banneret blev ganske vist indviet, men det kan ikke betragtes som vor Skyld, idet *Vendsyssel Tidendes* Typografer, med Undtagelse af Forbundets Formand, Hr. P. Larsen, maatte holde ud til Kl. ca. $3^1/_2$, og da Indvielsen skulde finde Sted Kl. 3, naaede kun nogle enkelte at høre en Del af Talerne. Det herværende Arbejderpartis Sangkor afsang før Indvielsen af Banneret en Sang, hvorefter Formanden for Forbundet, Hr. P. Larsen, bød Velkommen og overgav Ordet til den indbudte Taler, Byraadsmedlem A. Christensen, Aalborg, der talte for Fanen, idet han betegnede det som et Held for Gutenbergs Sønner, at disse ikke nu, som forhen, havde fine Fornemmelser og følte sig hævede over de almindelige Arbejdere. Erfaringen viste, at hvis Arbejderne vilde have noget gjort til egen Fordel, saa maatte de selv gøre det. Men det kan kun ske igennem Sammenhold, og for at fæstne dette, er det nødvendigt at have et Samlingsmærke, som kan styrke Modet og holde Interessen vedlige. Med Ønsket om, at Fanen maa blive til Gavn og Glæde for Faget og altid slutte op i Arbejderhæren paa de store Dage, bad han Forsamlingen raabe et trefoldigt Hurra.

Efter at Formanden havde takket Taleren og Forsamlingen for Opmærksomheden, gav Sangkoret et Slutningsnumer, hvorpaa der afmarscheredes til Samlingspladsen, hvorfra Processionen satte sig i Bevægelse gennem Byens Gader. Om Aftenen var der offenlig Møde med efterfølgende Bal. CORNELIUS PETERSEN.

— — —

Fra en Kollega i Brønderslev har vi desuden modtaget følgende:

Kollegerne fra Brønderslev var specielt indbudt til at overvære denne Begivenhed (Faneindvielsen) og mødte in pleno. Da Parolen fra *Vendsyssel Tidende* lød paa Arbejdets Afslutning Kl. 2, havde Kollegerne i Brønderslev indrettet det saaledes, at Arbejdet sidstnævnte Sted standsede Kl. 12.

Ankommen til Hjørring modtoges vi paa Banegaarden af en Kollega, der meddelte den overraskende og lidet glædelige Nyhed, at Personalet paa *V. T.* arbejdede endnu og næppe kom til at deltage i Faneindvielsen, der var berammet til Kl. 3, endskønt de havde arbejdet Aftenen forud for at opnaa Frihed.

Paa den ene Side glad over at kunne udfylde de hjørringgensiske Kollegers Plads ved den ny Fanes Daabshøjtidelighed og paa den anden Side harmdirrende og spændt paa at komme til Kundskab om, hvad det vel kunde være for en Person, der spillede sine Kolleger et saa nedværdigende Krigspuds, gik et Par Kolleger sammen med mig op paa det landbo-agrarvenlige Blads Sætteri.

Her stod de Kolleger, der har indsét Betydningen af en klassebevidst Arbejderstand, og »navlede« nogle gamle Petitartikler af de ca. 1 Tomme tykt støvfyldte Kasser. Hver en Ansigtsmuskel var spændt af Harme og Forbitrelse, der forledte dem til at tage paa »Stemplerne«, som havde det været den jydske Smed, der spillede Boldt med et Par Stole.

»Hvorledes forholder den Historie sig. Vi blev indbudt til Faneindvielse med den Motivering, at I standsede Arbejdet ved 2-Tiden, og nu fortæller Eders ‚Depoterede', at I næppe slipper fri før Fyraften?« spurgte jeg en af de »vittigste« Sættere.

»Det er Faktoren, der er bleven saa demonstrationsgal«, svarede min tiltalte Kollega og tog samtidig ned i A-Faget, hvorved en Støvsky hvirvledes rundt i Lokalet. »Han har jo ganske vist betalt til Fanen, men tør selvfølgelig ikke deltage i Processionen eller overvære Faneindvielsen, og antagelig af Ærgrelse over begge Dele »demonstrerer« han saa til Gengæld ydermere kraftigere mod os. Men det er forresten ikke første Gang han viser denne »radikale« Side til. Den Slags Chikanerier hører til Dagens Orden. Vi har ganske vist faaet Redaktørens Tilladelse, men naar den »ærede Faktor« befinder sig i den mentale Tilstand, saa er der ingen Ting fra Apoteket, der kan hjælpe«.

»I skulde give Faktoren sine indbetalte Fanepenge tilbage og samtidig anmode ham om derfor at købe Pustere til Forretningen, da Kasserne haardt trænger til en Renselsesproces og Forretningen antagelig er daarlig stillet i økonomisk Henseende. Samtidig skulde I belære Faktoren om, hvilken Opførsel Typograferne i det 20. Aarhundrede ansér for taktmæssig fra d'Hrr. Faktorers Side«, svarede jeg.

»Ja, han fortjener det, men der er jo ingen Enighed og samlet Optræden til Stede i dette Officin, og det er jo Grunden til denne Herres unoble Optræden ved denne som ved saa mange tidligere Lejligheder«.

— — —

Det er beklageligt, at der indenfor en Organisation findes Folk som Hr. Faktor Nielsen paa *Vendsyssel Tidende*, der, saa snart Lejlighed gives, ikke tager i Betænkning af al Kraft at modarbejde og chikanere sine Kolleger, naar der fra disse gøres Forsøg paa at højne Niveauet i Kampen for vor sociale Ret. Slige Bagstræbere hører rettest hjemme i en Agrarforening. Men det er ydermere beklageligt, at Hr. Nielsen er saa taktløs, at han under Faareskindets hykleriske Maske yder Penge til en Fane, som skal være et Symbol paa Frihed og Ret, og i samme Aandedræt optræder som den reaktionære, konservative, despotiske Herre mod selv samme Ideal.

Derfor fortjener nævnte Herre og hans Optræden i foreliggende Tilfælde alle selvbevidste og rettænkende Kollegers Ringeagt. Den Slags Forhaanelse bør ikke taales og kendes uden Offenlighedens Dom, hvad Kollegerne under Demonstrationstogets Marsch gennem Gaderne ogsaa var enige om. s—k.

Fra Udlandet.

Londons Sætterforening har udgivet sin 54. Aarsberetning, og denne indeholder adskillige interessante Oplysninger om den gamle og mægtige Organisations Virksomhed i det forløbne Aar.

Foreningen reorganiseredes i 1848 og havde da et Medlemsantal af 1100 og en Formue paa ca. 5900 Frcs.; nu tæller den 11,355 Medlemmer og raader over en Formue paa ca. 1,844,700 Frcs. Foreningens Udgifter i Beretningsaaret har været: til Strejkende 51,350 Frcs., til Arbejdsløse 294,775 Frcs., til Udvandrere 6600 Frcs., til Rejsende 10,700 Frcs., til Invalider 117,100 Frcs., til Begravelser 56,200 Frcs., til Brandskadeerstatning 230 Frcs., til ekstraordinære Understøttelser 10,700 Frcs., til Administration 61,250 Frcs.

Arbejdsløshedskassens Indtægter har været 716,200 Frcs., og de 294,775 Frcs. er udbetalt til 2552 Medlemmer, d. v. s. 22,2 % af samtlige Medlemmer, med i Gennemsnit 155 Frcs. og i Maksimum 552 Frcs.

Foreningens Styrelse klager over den vedholdende Stilhed ikke alene i Bogtrykkerfaget, men i alle andre Industrier og siger ordret: »Grunden hertil kan med Rette søges i Krigskalamiteten i Sydafrika, der ikke synes at ville faa Ende.«

Londons Sætterforening har gennemført en Tarifrevision i 1901; imod hvad der ellers har været Skik og Brug, er Sagen denne Gang afgjort af Handelskammeret som Voldgiftsret. Men skønt Opfordringen til at indføre denne nye Maade var udgaaet fra Principalernes Side, saa er dog Sætternes Styrelse bleven foranlediget til at besvære sig over, at ikke alle Trykkeriejere retter sig efter Voldgiftsretsdommen eller overholder den nye Tarif. Den nye Tarif nedsætter den ugentlige Arbejdstid fra 54 til 52½ Time, fastsætter en Ugeløn af 39 Shillings og forhøjer Tusindprisen for Værksats med ½ Penny.

En meget vigtig Sag for Englands Bogarbejder er i det forløbne Aar naaet et Skridt længere frem, idet der er udarbejdet Statutter for en Landsorganisation. Den nye Organisation, der bærer Navnet: National Printing and Kindred Trades Federation (Typografers og beslægtede Erhvervs nationale Forbund), har til Formaal at fremme de forskellige Foreningers Samvirken til Gavn for den typografiske Verden i England. Til Støtte herfor oprettes en Centralkasse; Foreningernes Bidrag til denne er fastsat til 1 Shilling pr. Medlem.

— — —

De franske Typografers Organ »Typografic Française« indeholder en glædelig Efterretning. Det franske Bogarbejderforbunds Centralkomité har foreslaaet en Forhøjelse af det maanedlige Bidrag med 25 Cts., og dette Forslag er ved Afstemningen rundt i Sektionerne bleven vedtaget med stort Flertal. 5868 Medlemmer har stemt for Forhøjelsen, kun 973 imod. Fra 25 Sektioner mangler Opgørelsen endnu. I Paris har Sætterforeningen med stort Flertal vedtaget en Forhøjelse af 50 Cts. Kontingentet er derefter i Provinsen Frcs. 1.50, i Paris Frcs. 1.75.

I Frankrig er endnu en stor uopdyrket Arbejdsmark for Organisationen. I 153 Byer (hver med mindst 3 Trykkerier) og et samlet Antal af 627 Trykkerier findes endnu ikke Afdelinger af Forbundet. Nylig søgte en Arbejdsgiver i Bregtagne en *meget dygtig* Typograf, som han vilde lønne med 2 Frcs. 50 Cts. om Dagen. »Ringere Kræfter«, siger den prægtige Mand, »maa nøjes med 1—1½ Frcs.«

— — —

De typografiske Foreninger i Østrig har 1901 haft en Stigning i deres Udgifter paa 25 %. I 1900 beløb Udgifterne sig til 458,703 østr. Kr., i 1901 steg de til 570,321 Kr. Arbejdsløshedskontoen er vokset fra 106.50 til 144,780 Kr.

— — —

Tyskland, der lukkede for Tilgang d. 24. Decbr. i Fjor, har atter aabnet for rejsende Medlemmer af gensidige Foreninger.

Tysklands typografiske Verden beskæftiger sig for Tiden med Drøftelse af de Sager, der skal behandles paa D. B. V.s Kongres i München i Juni. Særlig fremtrædende er Tanken om at starte et Forbundstrykkeri og en Forbundskasse for Enker og forældreløse Børn; ogsaa Tanken om at gøre Forbundsorganet *Correspondent* obligatorisk finder mange Forsvarere.

Med stor Glæde maa noteres en Kendsgerning, der mere end alt andet viser, at den af det store tyske Forbund fulgte Fagpolitik og -taktik er den rigtige og hidfører Forbundets bedst mulige Trivsel. Fra 1. Jan. indtil 8. Marts — altsaa i 9 Uger — har 1017 Bogarbejdere meldt sig til Optagelse i Forbundet!

— — —

Elsass-Lothringen har i 1901 været besøgt af 14 danske rejsende. Til Sammenligning tjener, at i samme Aar har kun 1 Svensker, 1 Hollænder og slet ingen Normand besøgt Rigslandet. Vore organiserede Kolleger i Elsass-Lothringen ejer en Forbundsformue paa 104,118 Mark.

— — —

Tysk Svejts. Vore Kolleger i Chur og Basel har haft deres Tarif til Revision. Minimumslønnen i Basel er nu 37—38 Frcs., i Kantonet Chur veksler den fra 30 til 38 Frcs. i de forskellige Byer. Om Eftermiddagen 1. Maj skal Typograferne have fri uden Betaling, saafremt Omstændighederne paa nogen Maade tillader det. Denne Bestemmelse er et Kompromis mellem Typograferne og Principalerne.

— — —

Tarifbevægelsen i Serbien er nu endt. Kun tre Trykkerier har endnu ikke anerkendt Typografernes Fordringer og er derfor vedblivende blokerede. De strejkende Belgrad-Kolleger har gennem det internationale Sekretariat modtaget en Understøttelse af tilsammen 10,300 Frcs.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag d. 4. Maj. Dirigent: VIGGO HANSEN. Sekretær: ALB. MICHELSEN.

Punkt 1. Forbundsstyrelsens Flertals Forslag til en ny Organisationsform samt Styrelsens Ændringer til disse. FORM., LAUR. JENSEN, redegjorde i et udførligt Foredrag Grundene for at han ikke havde kunnet følge Forbundsstyrelsens Flertal i de stillede Forslag, som gik ud paa at fratage de forskellige Hovedforeninger deres Handlefrihed. Naar Taleren havde indtaget et Særstandpunkt, var det fordi han mente at have en Pligt til at varetage den Forenings Interesser, hvis Formand han var, og kunde derfor ikke gaa med til at gøre Foreningens 200 Medlemmer til bare Nuller. De foregaaende Delegeretmøder havde søgt at indskrænke Selvstyret, og det var jo ogsaa Meningen med det kommende. Der var aldeles ingen Grund til at være utilfreds med den

nuværende Organisationsform, da den havde vist sig særdeles god. Det eneste Omraade, der kunde være Mening i at centralisere, var paa Sygekasseomraadet, der jo var forskelligt i København og Provinserne, idet førstnævnte ikke vilde give Afkald paa Statsanerkendelsen og sidstnævnte ikke vilde have denne indført ude i Provinserne. Den nye Plan gik da ud paa at simplificere Administrationen, saaledes at der blev en Forretningsfører for København og en for Provinserne. Da Forretningsføreren for København selvfølgelig vilde blive en Sætter, skulde Trykkerne henvende sig til denne i deres faglige Spørgsmaal, hvad de ikke kunde være tjent med. Desuden vilde vi komme til at betale adskillige Gange mere for at blive administreret af andre, end vi nu gav for at administrere vore egne Sager. Vi havde heller ikke i 25 Aar arbejdet vor Organisation op til at blive en Mønsterorganisation for nu at lade os sætte under Administration. Tal. var glad ved at se de fleste af vor Broderorganisations Styrelse nærværende, da de saa ved Selvsyn kunde overbevise sig selv og deres Medlemmer om, at den megen Snak om, at det var Taleren alene, der modsatte sig alle saakaldte Fremskridt, kunde blive slaaet til Jorden ved den Afstemning, der i Dag vilde finde Sted, og som vilde vise, at Trykkerne var enige om at holde paa deres Selvstændighed og bevare deres Organisation. For dog at vise sin Villighed til at gaa med til rimelige Fremskridt, havde Styrelsen foreslaaet at gøre visse Indrømmelser overfor Forbundsstyrelsens Flertalsforslag paa Betingelse af, at vort Selvstyre opretholdtes og vi fik Garanti for ikke yderligere at blive afskaarne fra at varetage vor Stands Interesser. Vi kunde gaa med til en Udvidelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen, da Trykkerforeningen allerede havde vist den Vej, man burde gaa. Det var i absolut Modstrid med Forbundslovene, at udelukke Kvinderne af Forbundet, hvis de ikke vilde gaa ind i Den typ. Forening. Taleren gik derefter over til at gennemgaa de af Styrelsen enstemmig vedtagne Ændringsforslag, og paaviste Forskellen mellem disse og Hovedforslagene. Særlig § 10 med dens Slutningsstykke maatte Styrelsen fastholde som Betingelse for at gaa med til nogen som helst Forandring i de bestaaende Forhold, med hvilke man var godt tilfreds. Taleren sluttede med at sammenligne Trykkernes Organisation med et Skib, der var ved at løbe imod en undersøisk Klippe, dette kunde Taleren som Fører ikke forsvare, og han havde derfor foretrukket at lægge Roret om og føre Skibet frelst ind i Selvstyrets sikre Havn. — Den typ. Forenings Formand P. LAURITZEN: Man burde se roligt og sagligt paa de nye Forslag; der bliver sagt, at det vil blive dyrere ved Simplificeringen, men dette troede Tal. dog ikke paa. Den nuværende Organisationsform var vist bygget paa et galt Grundlag og Centralisationen bør særlig være paa det faglige Omraade, saa kunde Sygekassespørgsmaalet komme senere. Administrationen var for indviklet nu, og der var absolut ingen, der havde tænkt paa at berøve Trykkerne deres Selvstændighed. Provinsianerne kunde, selv om de var Sættere, udmærket godt dømme om Trykkerforhold. Der har jo før siddet Trykkere inde med høje Poster, f. Eks. Harald Jensen i Dansk typ. Forening; L. Jensen havde ogsaa haft mange af Sætternes Tillidsposter og Kiefer var med højst Stemmeantal valgt til Kontrahent af Sættere; dette viste, at der ingen Forskel var paa Sættere og Trykkere. Det gjaldt om at faa Ensartethed i Administrationen og ikke lade vore Foreninger lave alle de Ekstrakasser, de kunde have Lyst til; at Forslagene maaske kan gaas lidt efter, er jo muligt, men i det store og hele er de gode. Omtalte nærmere Administrationsudgifterne, som de nu er; efter den ny Ordning vilde de blive mindre. Tal. kunde ikke forstaa, man absolut vilde forlange Trykkere ind alle Vegne; det maatte være lige meget, om det var Sættere eller Trykkere, der sad i Styrelsen, naar blot Forbundet blev ledet paa rette Maade. Laur. Jensen havde baade i Skrift og Tale manet Trykkerne til at stritte imod. Fraraadede at binde de Delegerede. — LAUR. JENSEN mente, at Trykkerne aldrig havde bestilt andet end at fire, og nu skulde der fires igen. Tal. havde aldeles ikke givet et falskt, men tværtimod et sandt Billede af Situationen; man tog dog faktisk Ledelsen saavel fra Dansk typ. Forening som fra Trykkerforeningen. Meningen var dog ikke at binde vore Efterkommere; men § 10's sidste Stykke var en Sikkerhedsventil. — STEPHENSEN kunde ikke se andet, end at Administrationen og Arbejdet vilde blive betydelig større efter de udsendte Forslag. Vor Forening havde vi faaet saa kær igennem de 25 Aar, at vi vilde værne om den til det sidste. — TOFT havde selv arbejdet i Provinsen og han havde overbevist sig om, at Trykkerne aldeles ingen Indflydelse havde der. Ganske vist var det en bedre Organisationsform, der var foreslaaet, og vi kunde forhandle om meget, men vor § 10 maatte vi staa fast paa. Budlønnen var glemt i Lovene og den burde forhøjes. — LAURITZEN: Hvis der var sagt noget om, at den kvindelige Forening skulde slaas ihjel, saa var det fordi dens Organisationsform var uheldig. Trykkernes § 10 kom vi vist ikke langt med paa Delegeretmødet. — KIEFER: Lauritzen vidste jo godt, at Tiden gik henimod Specialister. Maskinsætterklubben viste det jo, og derfor maatte Trykkerforeningen bestaa. Vi kan tale om Styrelsens Sammensætning og Tallet af den, men Trykkerforeningens Selvstændighed holder vi Trykkere fast og ubrødelig paa. — JENS LARSEN mindede om, at Styrelsen havde vist sig meget liberal ved at vedtage Forslagene med de foreliggende Ændringer, men maatte dog bede Medl. om at lade de Delegerede have frie Hænder. Lauritzen havde hævdet, at hans Styrelse altid havde optraadt loyalt over for Trykkerne; ganske vist, men den samme Styrelse blev jo ikke siddende altid. — MATHIESEN vilde sige til Lauritzen, at Trykkerne havde alle Tider været tilfreds ved at sejle under Trykkerforeningens Flag, og de var det ligeledes endnu; vi burde blive under dette Flag. — DIRIGENTEN: Hr. V. Petersen har ved Bannerafsløringen betonet Trykkernes store Kærlighed til deres Forening, og det var et sandt Ord. Vi vilde arbejde videre sammen med de andre Organisationer, men vor Forening vilde vi beholde ubeskaaret. — Følgende Resolution af LAUR. JENSEN vedtoges enstemmig:

»Generalforsamlingen udtaler sin Tilslutning til det af Den typ. Trykkerforenings Repræsentant i Forbundsstyrelsen indtagne Standpunkt. Generalforsamlingen er tilfreds med den nuværende Organisationsform, men kan slutte sig til de af vor egen Styrelse stillede Ændringer, af hvilke særlig § 10 bør fastholdes.«

§ 10 lyder saaledes:

»Dansk Typografforbunds Styrelse bestaar af 18 Medlemmer, en Formand, der vælges paa Delegeretmødet, en Forretningsfører for Provinserne, der vælges af Medlemmerne udenfor København, samt Afdelingsformændene for de 3 københavnske Afdelinger, Den typ. Forening, Den typ. Trykkerforening og De kv. Trykkeriarbejderes Fagforening. Disse vælges hver for sig ved skriftlig Afstemning indenfor de respektive Afdelinger. Endvidere bestaar Forbundsstyrelsen af 13 Medlemmer fordelt paa følgende Maade: 7 Medl. vælges af og blandt Medlemmerne udenfor København, nemlig 2 for Sjælland udenfor København, 3 for Jylland, 1 for Fyn og 1 for Lolland-Falster. Mindst en af Forbundsstyrelsens Medlemmer fra Provinserne skal være en Trykker. For Københavns Vedk. vælges 3 Medlemmer af og blandt Den typ. Forenings Medlemmer og 2 af og blandt Den typ. Trykkerforenings Medlemmer, samt et af og blandt Hjælpearbejdernes Organisations Medlemmer. Fratræder et Forbundsstyrelsesmedlem, vælger den vedk. Forening et nyt. Den administrative Virksomhed, *Forbundet vedrørende*, udøves af et Forretningsudvalg bestaaende af Forbundsstyrelsens københavnske Medlemmer. Delegeretmødet vælger en Hovedkasserer, som tillige er Lokalkasserer for Den typ. Forening i København og for Rejseunderstøttelsens Vedk. tillige for Trykkerne. Understøttelsen paa Stedet udbetales derimod af de respektive Afdelingsledelser. Revisorerne vælges af de københavnske Afdelinger saaledes at hver Afdeling faar en Revisor til Revision af Forbunds-Regnskaberne.

Ophævelse af eller yderligere Indskrænkning i de enkelte Forbundsafdelingers Selvstyre eller Organisationsform kan ikke gyldigt vedtages af senere Delegeretmøder uden forsaavidt de bestaaende Foreninger i Forvejen hver for sig har vedtaget dette i Henhold til deres særlige Love og nærv. Loves § 15, 4. Stykke.«

Punkt 2. Valg af Delegerede. FORM. foreslog fuld Repræsentation, hvilket blev Valg af 9 Delegerede for Trykkerforeningens Vedkommende, samt foreslog at vælge Styrelsen og Kassereren og de resterende 4 blandt Medlemmerne. Valgte blev: K. KIEFER, JENS LARSEN, TOFT, ALB. SØRENSEN, V. STEPHENSEN, OSCAR HANSEN, V. JENSEN, ALB. MICHELSEN, CARL HANSEN og LINDSTRØM som Suppleant.

Formanden er desuden selvskreven Deltager som Medlem af Forbundsstyrelsen.

Generalforsamlingen sluttede med et af LAUR. JENSEN udbragt, kraftig besvaret Leve for Den typ. Trykkerforening. A. M.

Den typografiske Forening

afholdt Søndag den 11. Maj paa »Søfryd« ekstraordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1. Opstilling af en ny Kasserer. 2. En Bevilling til Delegeretmødet. 3. Eventuelt. Til Dirigent valgtes J. O. PETERSEN; til Sekretær SIGW. LUNDBERG.

Til Punkt 1 fik FORMANDEN Ordet og meddelte, at som Følge af, at Bergenholz skal tiltræde sin nye Plads helt inden Pinse, maatte vi nu vælge en ny Kasserer; han anbefalede at vælge en Mand, som ikke alene var inde i Regnskabsvæsenet, men ogsaa i Foreningsanliggender. Der havde meldt sig 3 Kandidater, nemlig René Lassen, Adresseavisen; Østergaard, Græbe; C. Christensen, Langkjær. Takkede endnu en Gang Bergenholz for hans store Arbejde i Foreningens Tjeneste. — BERGENHOLZ: Det var i Splittelsens Tid, 1884—85, at jeg som ganske ungt Menneske kom ind i Foreningslivet, og det er det, der har sat sit Mærke paa min Færd og Optræden i de Aar, jeg har haft Lejlighed til at arbejde for Organisationen. At han ganske særlig havde kastet sig over Arbejdsanvisningen, var, fordi han mente, at der ad denne Vej kunde samles, hvad der var delt. Det var en stor Glæde for ham, at Ledelsen havde benyttet ham til at reformere Regnskabsvæsenet. Haabede, at de 10 Aar, han havde været Kasserer, havde været til Gavn for Foreningen. Takkede for den svundne Tid og udtalte, at da han i 1892 forlod Faget, var det med Sorg, for han holdt af det Fag, han havde lært; nu gik han tilbage til det igen, men det havde han ikke søgt; det var Pladsen, der var kommet til ham, og ikke han til den. — HALLENGREEN takkede Bergenholz for hans store Arbejde for Sygekassen og Sanatoriesagen og haabede, at han vilde vedblive at arbejde for dem, da han var i Besiddelse af stor Indsigt i disse to Spørgsmaal, som kunde være til stor Gavn for os; oplyste om, at han i sin Tid havde været med til at opstille Bergenholz til Kassererposten; haabede, at dette var et godt Varsel for, at han anbefalede at vælge René-Lassen, da han sad inde med en Energi og Dygtighed, som Foreningen kunde høste megen Gavn af. — DIRIGENTEN oplæste følgende af 20 Medlemmer underskrevne Opfordring: »Undertegnede Medlemmer af Den typ. Forening tillader sig at foreslaa Kollegerne at vælge Hr. René-Lassen til Foreningens fremtidige Kasserer. René-Lassen har i Gærning vist sin Interesse for Den typografiske Forening ved at paatage sig en Funktionærs ofte byrdefulde Hværv — ikke af Navn, men af Gavn, ikke for en kort Tid, men i en Aarrække. Hans Arbejde og Virksomhed i Foreningens Tjeneste borger os for, at han vil være den rette Mand paa den ansvars-

fulde Kassererpost, saa vist som denne Stilling kræver en selvstændig Mand, der kender sit Ansvar og ikke lader sig lede af andre i et og alt. Han har vist os at have Kendskab til vort Regnskabsvæsen, og han har med stigende Iver deltaget i Arbejdet baade for Fagforeningens og Sygekassens mange Opgaver.« — WARTENBERG udtalte i sin Tak til Bergenholz, at han havde været mere end Kasserer for vor Forening; han havde været Organisator. Naar vi skal vælge en Efterfølger, maa det være en Mand, som nogenlunde har de samme Egenskaber, som B.; en saadan Mand har vi, og det er René-Lassen fra Adresseavisen; han har været Medlem af Styrelsen i flere Aar, og er som Følge deraf godt inde i Foreningsarbejdet, og regnskabskyndig er han; anbefalede at vælge ham. — CARL NIELSEN vilde som Medlem af Styrelsen ogsaa bringe B. sin Tak, og udtalte, at denne Mand vilde blive savnet i høj Grad; han havde arbejdet med paa alle Spørgsmaal, baade faglige og Sygekassens, og det havde sat Frugter: Arbejdsanvisningen og Sanatoriet. Troede, at B. vilde vedblive at hjælpe os med at arbejde for disse to vigtige Spørgsmaal. Vilde som B.s Efterfølger anbefale at vælge René-Lassen, da vi saa sikkert fik den rette Mand; han havde været i Styrelsen i flere Aar og havde altid været den, til hvem vi kunde henvende os, naar vi ikke havde B. ved Haanden. — BERGENHOLZ vilde, hvis Foreningen vilde have ham til det, med Glæde arbejde videre paa at faa Sanatorie- og Sygekassesagen saa fuldkommen som mulig. — Ved Prøvevalget fik RENÉ LASSEN 35 St., ØSTERGAARD 15 St. og C. CHRISTENSEN 7 St. Valget udgik til skriftlig Afstemning og til Optælling af Stemmesedler valgtes: Chr. Andersen, Sigw. Lundberg, Olaf Nielsen, J. O. Petersen, Holmen og Joh. Larsen.

Punkt 2. Det vedtoges efter en livlig Diskussion at bevilge 200 Kr. til et Fællesmaaltid for de Delegerede.

Under Punkt 3 tillodes det Styrelsen at benytte de fornødne Penge til Musik til Grundlovstoget og hvad der ellers er fornødent for at gøre Processionen saa smuk som mulig. FORMANDEN opfordrede til stor Deltagelse. S. L.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling paa Hotel »Fremad« Lørdag den 10. Maj. Ændringerne til Dansk Typografforbunds Love behandledes. Valgte som Repræsentanter til Dansk typ. Forenings Repræsentantmøde blev KARL KNUDSEN og CHRISTIANSEN. Fra HVIDTFELDT forelaa en Klage over et Medlems »mindre heldige« Opførsel under Majfesten. Forsamlingen udtalte sin Misbilligelse og fordrede i en Resolution, at Tiltalte personlig i Hvidtfeldts Hjem gjorde en Undskyldning. 18 Medlemmer var mødt. OTTO GORNITZKA, Sekretær.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt i Lørdags Aftes ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af de fremkomne Lovændringer. Der viste sig saa godt som udelt Tilslutning til Forbundslovenes Affattelse. Ændringerne til Dansk typ. Forening blev gennemgaaede og Lokalafdelingen sluttede sig til de af Hovedbestyrelsen tiltraadte og foreslaaede Ændringer. Til Delegeret var her fra Byen valgt O. F. FRIMAND; samme valgtes paa Generalforsamlingen som Lokalafdelingens Repræsentant ved Repræsentantmødet; G. Andersen blev Repræsentant-Suppleant. 16 Medlemmer var til Stede. P. A. P.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt i Lørdags ekstra Generalforsamling med Behandling af de tilsendte Lovændringer og Valg af Repræsentant. Kun Halvdelen af Medlemmerne havde fundet det Umagen værd at møde. Centralisationen drøftedes. Man var dog ingenlunde begejstret for den, *fordi* den vilde medføre forøgede Administrationsudgifter, *fordi* Simplificeringen syntes noget tvivlsom, og *fordi* vor Selvstændighed gik fløjten. Der stilledes enkelte Ændringer og man tog Stilling til forskellige af Hovedpunkterne. Iøvrigt overlodes det Repræsentanten og den eventuelle Delegerede at handle efter Konduite. Til Repræsentant valgtes W. JACOBSEN.

Man vedtog af Privatkassen for Fremtiden at yde tilrejsende Kolleger Natlogi, hvortil Kort faas hos Lokalformanden. —sen.

Nær og Fjærn.

Dødsfald. I Søndags afgik Typograf CARL BERGGREEN i Aarhus ved Døden efter et langt Sygeleje (Kræft), 56 Aar gl. B., der har lært i *Bogense Avis*' Trykkeri, kom som yngre Typograf til Hadersley, hvor han fik Plads i *Dannevirke*. Her arbejdede han i en længere Aarrække, indtil han i Efteraaret 1898 faldt som Offer for von Köllers Udvisningspolitik, og i Løbet af faa Timer maatte han forlade sin Familie og sit Hjem. B. begav sig straks til Aarhus, hvor han havde Slægtninge, og i Løbet af en Uges Tid lykkedes det ham at faa Plads i Aarhus Stiftsbogtrykkeri. B., der var et trofast Medlem af Dansk typ. Forening, var en elskværdig Arbejdskammerat og brav Kollega, hvis Minde længe vil bevares i den Kreds, der ofte prægedes af hans aldrig svigtende joviale Humør. B.

Nordisk Boktryckarekonst Nr. 4 er udkommet og indeholder mange interessante Ting.

Typografernes Cykleklub foretager i Pinsen en 2 Dages Tur til Stevns Klint og Omegn. Besøgende kan deltage.

N. P. Hannibal, en af Trykkerforeningens gamle Medstiftere, afgik forrige Torsdag ved Døden og blev i Søndags begravet paa Vestre Kirkegaard. Han var født 1825, udlærte i *Helsingør Avis* og deltog senere som Korporal i Treaarskrigen. Efter at have arbejdet hos Løser og Seidelin kom han i 1856 til Schultz, hvem han i nogle Aar forlod for dog igen at vende tilbage senere; i de sidste 30 Aar har han da ogsaa arbejdet der. Som et Eksempel til Efterfølgelse kan anføres, at Fru SCHULTZ og Hr. Dir. FÆSTER, siden H. for 3 Aar siden maatte ophøre med Arbejdet, hver Uge alligevel betalte ham Ugeløn; et smukt Træk, der viser, at der dog er nogle Principaler, som véd at vurdere gamle veltjente Arbejdere paa rette Maade. Ved Begravelsen talte Pastor Lützhöft ret indholdsløst om Kærligheden til Fædrelandet og betonede, at den gamle Slægt havde *større Pligtfølelse* end den nulevende, der kun tænkte paa Nydelser. Pastorens grundløse Paastand havde paa et andet Sted været let at imødegaa, da den nulevende Slægt er ligesaa pligtopfyldende som tidligere Slægter har været. Af Kranse bemærkedes særlig en fra Fru Schultz, Typografernes Stiftelser og Trykkerforeningen, den sidste var dog ved en mærkelig Trykfejl signeret Den typ. Forening. Trykkerforeningens nye røde Banner sænkedes, belyst af Foraarssolen, over en trofast Kollegas Grav. L. J.

I Ungarn er den siden 1896 gældende Tarif blevet forlænget til at gælde indtil 30. September 1902. Samtidig er nedsat en Tarifkommission, bestaaende af Principaler og Typografer, for at udarbejde en ny Tarif paa Orundlag af 28 Kr.s Minimum (1 østrigsk Krone = 90 Øre).

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Da der rundt omkring foretages Afskedigelser af over minimumslønnede Typografer for at trykke Lønsatserne af Hensyn til Forhøjelsen fra 1. Juni, paalægges det Forbundets Medlemmer ikke at reflektere paa Pladstilbud i Provinserne uden ved forudgaaende Henvendelse til den paagældende Bys Lokalformand, forsaavidt Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret i Kolding. *FORBUNDSSTYRELSEN.*

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Søndag den 4. Maj 1902.

1. En Del administrativt afgjorte Sager, navnlig Omskrivninger og Flytninger, refereredes og bifaldtes.

2. Medlem Nr. 1375 har som syg erholdt Tiiladelse til Flytning fra Aarhus til Løgstør.

3. Hjørring Lokalafd. indstiller fhv. Faktor Lautherborn, som er tilflyttet Byen fra Aalborg, til Kontingentfrihed. Hr. L. er 75 Aar gl. — Indrømmedes.

4. Et gift Medlem, der er bleven arbejdsløs i Jylland, andrager om et Laan for at flytte med Familien til København, hvor han endnu ikke har Arbejde. — Kunde ikke bevilges. Derimod kan han jo faa Rejseunderstøttelse og Overfartsbillet til København, og derefter lade Understøttelsen omskrive til Underst. p. St.; faar han saa Arbejde, kan han erholde Flyttelaan.

5. En Lærling, der har aflagt Svendeprøve, men bliver ledig en Maaned før den kontraktmæssige Læretids Udløb som Følge af Forretningsophævelse, forespørger om han kan optages. — Ja. Han kan derimod ikke straks erholde Rejseunderstøttelse.

6. I Anledning af flere Forespørgsler om Fristen for Indsendelse af Forslag til Repræsentantmødet, henvises til det under 29. April udsendte Cirkulære med vedhængende Stemmeseddel.

7. Paa Foranledning af flere Lokalafdelinger gøres Medlemmerne opmærksom paa, at Valgene til Repræsentantmødet endnu ikke er udskrevne, hvilket først vil ske samtidig med Dagsordenens Udsendelse efter 8. Maj.

8. En Lærlingesag fra Næstved refereredes. Vedk. Lærlings Svendeprøve var ikke bleven antagen. Skylden ligger hos Lærlingen selv, som har forsømt Undervisningen i teknisk Skole og derved er bleven slemt tilbage i Dansk, hvilket den skære Sats bar Vidnesbyrd om (samtlige Lærlinge i Næstved holdes i teknisk Skole for Principalens Regning). Paa Forespørgsel om, hvorvidt Lærlingen kan optages, var svaret, at da Forretningen har lovet at beholde ham et Aar paa Minimumsløn, kan han optages paa Betingelse af, at han efter at have besøgt den tekniske Skole og søgt at indhente det forsømte, paany aflægger Prøve. Indtil denne er bestaaet, kan han ikke hæve Understøttelse paa Rejse eller paa Stedet. — Bifaldtes.

9. En Lokalfmd. forespørger, hvad han skal gøre ved en Medlemsbog, hvis Ejer skal en Tur paa 6 Maaneder i Vridsløselille. — Vedk. maa betragtes som værende paa Højskole med hvilende Rettigheder og Bogen bero hos den paagældende Afd. til Vedk. »kommer ud«.

10. I Henhold til Andragende og med Svendborg Lokalafdelings Anbefaling tilstodes der Medlem Nr. 1208, der er paa Skodsborg Sanatorium, 4 Ugers Ekstrahjælp.

11. En Nyudlært i Præstø kan ikke skaffe Helbredsattest, idet han f. T. lider af Lungehindebetændelse. — Kan ikke faa Syge- og Be-

gravelseshjælp. Hans Karenstid i disse Kasser begynder først at løbe efter at han er skreven fuldstændig rask.

12. En Del Tarif- og Forbundsstyrelsessager refereredes og behandledes.

Næste Møde afholdes Søndag den 11. Maj.

Søndag den 11. Maj 1902.

1. En Del administrativt afgjorte Sager, navnlig Flytning og Omskrivning af Understøttelse refereredes og bifaldtes.

2. Fornyet Andragende fra Bogtrykker Vilh. Madsen, Rønne, om Optagelse i Dansk typ. Forening. — Forretningsudvalget maa henholde sig til sit en Gang afgivne nægtende Svar.

3. En Lærling i Ringsted har faaet sin Svendeprøve kasseret. Det oplyses, at der ikke er Anledning til at gøre Ansvar mod Læremesteren. Der forespørges om Optagelsesbetingelserne. — Hvis Svendeprøvens Forkastelse skyldes Lærlingens egen Forsømmelse i Læretiden, vil hans Optagelse være at knytte til de samme Betingelser, som i forrige Møde overfor en Lærling i Næstved vedtagne. I modsat Fald kan han optages paa sædvanlige Betingelser mod at aflægge en Prøve til Efteraaret.

4. En tredie Optagelsessag fra Holstebro refereredes.

5. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt. — Til Efterretn.

6. Et Forhold i *Horsens Dagblad*, hvor der af to Mand arbejdes ekstra to Timer hver Dag paa et Arbejde, der skal forceres, refereredes. Arbejdet vil vare ca. 4 Uger. Lokalafdelingen forespørger, om Forholdet kommer ind under Begrebet »regelmæssigt Overarbejde«. Der haves kun Skrift og Kasser til at nævnte to Mand kan beskæftiges ved dette Arbejde. — Forretningsudvalget mener ikke, at der dèr kan indvendes noget herimod, da Arbejdet skal udføres indenfor en begrænset Tidsfrist, og Forholdene nødvendiggør dets Udførelse paa den angivne Maade.

7. En Del Tarifsager fra Skelskør, Slagelse, Nyborg, Thisted, Kallundborg, Vejle, Løgstør, Hjørring og Rønne, refereredes og behandledes — Overfor de mange Forespørgsler angaaende Tarifens Indførelse den 1. Juni, henvises der til det udsendte Cirkulære, som viser, at dette Spørgsmaal kommer til Behandling paa Repræsentantmødet, og at den ny Tarif vil blive udsendt umiddelbart efter Mødets Afholdelse.

8. Nogle Lokalafdelinger (Silkeborg, Køge og Fredericia) havde indsendt Ændringsforslag, men da disse væsentlig maa betragtes som Underændringer til allerede stillede Forslag, finder Forretningsudvalget ikke, at der er Anledning til at lade dem trykke og udsende, men henviser de paagældende Lokalafdelinger til gennem deres Repræsentanter at stille de nævnte Forslag paa Mødet.

9. Dagsordenen for Repræsentantmødet fastsattes og vedtoges udsendt tilligemed Adgangskort for de valgte Repræsentanter.

10. Forskellige Forhold i Anledning af Delegeretmødet og Repræsentantmødet drøftedes.

11. Raben havde med tilkaldt Assistance fra Kolding Lokalafdeling optalt Stemmesedlerne til Valg af Delegerede den 24. og 25. Maj. Resultatet var, at følgende valgtes:

	St.		St.
1.	C. V. Arleth, Slagelse	558	27. J. P. Christensen, Næstved 491
2.	Charles Jørgensen, Køge	553	28. O. V. Hansen, Aarhus 478
3.	Ludvig Kragh, Nakskov	553	29. H. P. Larsen, Middelfart 440
4.	Gustav Larsen, Ringkøbing	552	30. C. M. Blomberg, Rønne 439
5.	N. K. Nielsen, Randers	549	31. Chr. E. Hansen, Nyborg 431
6.	G. Mortensen, Ringsted	549	32. J. Poulsen, Varde 424
7.	H. C. Hansen, Hillerød	546	33. V. de Lemos, Skanderb. 422
8.	Mic. Jensen, Horsens	546	34. J. Christensen, Ribe 410
9.	O. F. Frimand, Nykøb. F.	545	35. Hans Jensen, Odense 404
10.	Oscar Andersen, Thisted	545	36. Kamp-Madsen, Herning 385
11.	P. Laursen, Aalborg	542	37. Sørensen-Kjeld, Brøndersl. 382
12.	J. C. Møller, Hjørring	539	38. A. Johs. Petersen, Odder 381
13.	Will. Jacobsen, Silkeborg	531	
14.	V. Nicolaisen, Holbæk	530	Dereftes havde:
15.	Poul Ejlersen, Helsingør	528	39. L. D. Rasmussen, Odense 342
16.	Sophus Herholdt, Roskilde	524	40. Henrik Petersen, Maribo 332
17.	G. E. Melberg, Kallundb.	520	41. Anton Holm, Aarhus 306
18.	Math. Nielsen, Nykøb. M.	520	42. P. Aug. Grevsen, Næstved 192
19.	L. Olsen, Esbjerg	517	43. Robert Nielsen, Aalborg 186
20.	C. E. Jacobsen, Rudkøbing	512	44. A. Hansen, Horsens 174
21.	P. Busch, Viborg	505	45. Carl C. Knudsen, Kolding 163
22.	H. O. Christiansen, Kolding	500	46. L. P. Schou, Odense 145
23.	C. W. Jensen, Assens	495	47. M. Frederiksen, Vejle 140
24.	J. P. Sørensen, Vejle	494	48. Hans Hammer, Aarhus 129
25.	F. O. Leidecher, Fredericia	492	49. Søren Jensen, Svendborg 128
26.	Fedder Hansen, Svendborg	492	50. J. P. Larsen, Helsingør 99

Ved Optællingen manglede Stemmesedler fra Aalborg, Bogense, Frederikshavn, Hobro, Køge, Løgstør og Stubbekøbing. Af disse indløb Stemmesedler fra Aalborg og Køge Dagen efter, hvorimod de øvrige fornævnte Lokalafdelinger ikke deltog i Afstemningen. Listen var trykt og udsendt, ligesom Valget af Repræsentanter var udskrevet til Foretagelse inden den 15. Maj. — Til Efterretning.

12. Medlem Nr. 540, Herman Adolf William Rasmussen, Odense, er afgaaet ved Døden den 8. Maj af Tuberkulose. — 300 Kr. anvist.

HVIDTEELDT.

De Delegerede fra Den typ. Forening bliver følgende 36 Mand:

Westy-Hansen, Fr. Hjorth, V. Bergenholz, P. Lauritzen, P. Berendt, H. C. Jørgensen, Carl Nielsen, Gravesen, Hallengren, Chr. Hansen, J. O. Petersen, Niels Hansen, Emil Møller, N. P. Nielsen, Wartenberg, Chr. Nielsen, F. Chr. Nielsen, F. K. Madsen, Chr. Clausen, René-Lassen, Carl Schmidt, N. Wendt, Chr. Louw, Anton Andersen, O. Johansen, Christiansen, Vald. Nielsen, Emanuel Petersen, Madsen-Skou, J. Jensen, Chr. Sørensen, Sylling, Carl Schnor, Michaelsen, Sigv. Lundberg og M. C. Nielsen.

Mandaterne vil blive dem tilstillet i den kommende Uge.

P. LAURITZEN.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre. *RED.*

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	1.70	Overført	84.44
Adresseavisen	3.50	Langkjærs Sættere	0.75
Aftenbladet	4.75	Leisner & Co. (1 %)	2.18
Aug. Andersen	1.25	Carl Lund (mdl.)	1.00
Agrardagbladet	2.60	Luno	6.40
Aller (kvindelige)	2.20	Løvgreen	1.50
do. (Trykkere)	3.00	Holger Meyers Sættere	0.60
Birch	1.00	do. Trykkere	0.75
Bording	4.45	Missionstrykkeriet 17.—18. Uge	7.90
Bøhm	0.50	Middagsposten	4.60
Centraltrykkeriet	4.50	Mohr & Co.	0.50
do. kvindel.	0.70	S. L. Møller (mandl.)	1.50
J. V. Christensen	0.50	do. (kvl.)	0.10
Christtreu	1.42	Nationaltidende (alle Afd.)	24.61
Citytrykkeriet	2.45	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.40
I. Cohen	5.55	do. Trykkere	3.15
Calberg	0.25	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	6.75
Eksprestrykkeriet	2.17	do. Trykkere	2.45
Fehlhaber	0.30	Gislason Petersen	0.25
Graphic	0.75	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.00
Græbes Sættere (64. Bidr.)	5.40	Qvist & Co.	1.80
Wilh. Hansen	1.00	Rasmussen & Olsen	0.80
Henningsens Sættere	0.60	Rigsdagen (Gl. Foren.)	3.70
Hoffensberg	3.00	do. (Ny do. 2)	0.75
Hoffmann	1.85	Rom (Trykk. og kvindel.)	1.00
Hohlenberg	3.65	Schultz's Sættere	4.20
Axel Holm	1.90	do Trykkere	0.60
Holms Reproduktionsanst.	2.00	Schønberg & Co. (mdl.)	0.25
Brødr. Jensen	2.00	do. (kvdl.)	0.75
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.75	Social-Demokraten (66.B.)	7.40
do. (kvindel.)	0.25	Thieles Sættere	1.60
L. A. Jørgensen	1.15	Thomasen	0.75
Ludv. Jørgensen	5.70	Truelsen	1.00
Kassererkontoret	0.50	Vort Land	2.90
Keller	1.50	Weiss	1.25
Kihls Sættere	1.75		
Kristeligt Dagblad	3.90		
Overføres	84.44	Ialt	183.58

Endvidere diverse Bidrag: Nakskov Lokalafdeling 11.50, Wennstrøm 0.50, Chr. F. Jensen 1.00, Kolding Lokalafdeling 11.35, En Fanebærer 3.00, Brønderslev Lokalafdeling 4.40, Aarhus: Demokraten 6.00, Jyllandsposten 2.50, Mammen 2.75, Dam Christensen 0.75, S. P. Jensen 0.25, W. Larsen 0.25, Alfr. Nielsen 0.20, = 12.70; tilsammen Kr. 228.03.

Kassebeholdningen var d. 6. Maj	Kr. 539.43
Indtægt 6.—13. Maj	Kr. 228.03
Udgift 6.—13. Maj	» 147.70
Kassebeholdningen er d. 13. Maj	» 619.76
Merindtægt 6.—13. Maj	» 80.33
	Kr. 539.43

Den 13. Maj 1902. V. BERGENHOLZ.

Da det er mig meddelt, at der paa De kv. Trykkeriarbejderes Generalforsamling i Tirsdags er bleven sagt, at jeg i sin Tid skulde have *fraraadet* en Medarbejderske at indtræde i sin Forening, erklærer jeg denne Paastand for usand. Vedk. spurgte mig, *om hun behøvede at indmælde sig i Foreningen;* jeg svarede, at dette maatte hun selv om, da hun bedst maatte vide, hvor hun hørte hjemme. Forresten finder jeg, at en Arbejderske, der spørger sin Faktor om hun behøver at være Medlem af sin Fagforening, just ikke derved viser hverken Selvstændighed eller stor Kærlighed til Foreningen. Jeg har selvfølgelig aldrig lagt Kvindernes Organisation noget Halmstraa i Vejen. LAUR. JENSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Hans Peter Rasmussen, udl. ¼ 1881 hos H. E. Jensen (tidl. Medlem), arb. hos Buntzen. Sætter Skjold Clement, udl. ⅕ 1902 hos C. C. Petersen (arb. s. Sted). Sætter Johnny M. F. Holm, udl. ⅘ 1902 paa Centraltrykkeriet (arb. s. Sted). Sætter Louis Heinrich S. Chr. Møller, udl. ⅕ 1902 hos Vilhelm Hansen (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1533, Svend Aage Landgreen (Hoffensberg) fra Slagelse.

Bortrejst: 1558, Chr. Christensen (arbl.) til Udlandet.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

30. April: *Den typ. Trykkerforening* (Dansk Typografforbund), *Maribo, Randers, Hobro, Fredericia, Aalborg.* 5. Maj: *Herning.* 6. Maj: *Varde.* 7. Maj: *Ringkøbing.* 9. Maj: *Rønne.* 12. Maj: *Middelfart.*

Indleveringsfristen udløb den 29. April.

I Dag mangler: *Frederikshavn* og *Odder.*

Kolding, den 13. Maj 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Odder, Ole Peter Jensen, udl. i Kjeldsens Bogtr. efter 4 Aars Læretid (Svendeprøve aflagt). Næstved, Ejner Julius Carstensen Egeberg, udl. ⅕ 1902 i Præstø Bogtr. og Chresten Lauritz Jensen, udl. ⅕ 1902 i Næstved Avis' Bogtr. (begge aflagt Prøve for off. Komm.). Ringkøbing, Theodor Nielsen, udl. ⅕ 1902 i Welsch's Bogtr. i Holstebro (aflagt Svendeprøve), forladt Lærestedet efter Læretidens Udløb. Fredericia, Valdemar Chr. Petersen, udl. ⅕ 1902 i Fredericia Dagblads Bogtr. (aflagt Svendeprøve for off. Komm.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Løgstør, 1375, Sophus Hansen (syg) fra Aarhus. Aarhus, 1250, Niels Peter Nielsen fra Randers og 1519, L. P. J. Hansen fra Horsens, begge i Pl. Fredericia, 1399, Jul. Porst (arbl.) fra Rejse. Viborg, 1367, Carlo Angelo Schmidt (Militær) fra Hobro og 1276, Kristen Petersen fra Nyborg. Køge, 1270, Lauritz Chr. Petersen fra Askov Højskole (arbl.). Odense, 1548, Carl Thillerup og 1388, Erik Brandt Klixbüll, begge fra Askov (Kolding) i Plads.

Bortrejst: Hjørring, 1292, Christian Christensen (Militær) til Kbhvn. Viborg, 1276, Kristen Petersen (Militær) til Nyborg. Fredericia, 1399, Julius Porst (arbl.) paa Rejse. Brønderslev, 1413, Carl Johan Pedersen (syg) til Hjørring. Ringkøbing, 1452, C. N. Christensen til Odense (Militær) og 871, L. Christensen til Kolding i Pl. Nyborg, 1418, B. Kreutzer (arbl.) til Middelfart. Hillerød, 1010 (Dsk. typ. Foren.), M. Chr. Petersen og 1129, Hans Jensen, begge til København i Plads. Nakskov, 1489, Søren Jensen til Pl. i Kbhvn. Kolding, 1270, Laur. Chr. Petersen (fra Askov Højskole) og Thullerup (fra Askov Højskole) samt 1457, Niels Bertel Nielsen paa Rejse. Slagelse, 1538, Svend Aage Lundgreen til Kbhvn. i Pl. (Hoffensberg). Ringsted, 1566 (Dsk. t. Foren.) A. J. Christensen til Slagelse (arbl.). Fredericia, 1576, G. V. A. Schmidt til Odense (arbl.). Nykøbing F., 1581, H. V. Jensen paa Rejse. Odense, 200, C. J. Christensen til Viborg i Pl. Silkeborg, 1547, Theodor Møller til Udlandet. Kolding, 1522, L. Fuglsang, 260 (Den t. F.), Carl Madsen og 2023 (Den t. F.), J. M. Henriksen (alle til Tyskland).

Død: Odense, 540, William Rasmussen (31 Aar).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Styrelsen og de valgte Delegerede holder Møde førstk. Tirsdag den 20. Maj, Eftmd. Kl. 5¼ i »Boulanger«.

FORMANDEN.

Da det har vist sig, at Forslagene til Delegeretmødet, der af Forbundsstyrelsen var overgivet Den typ. Forening til Omdeling til alle Forbundsmedlemmer her i København, ikke er komne alle vore Medlemmer i Hænde, bedes man forlange de manglende Ekspl. paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, eller sende Meddelelse til min Adresse: Vesterbrogade 99, 2. Mb. V. LAUR. JENSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag intet Møde.

T. S. *Friluftsgymnastik* hver *Onsdag* Aften fra Kl. 7¼ paa Pladsen foran Gymnastikskolen i Sølvgadens Kaserne.

Boldspil paa Fælleden hver Søndag fra Kl. 9 og hver Torsdag fra Kl. 6. Rekvisiterne findes i Kafé Klampenborg, Blegdamsvej 50. Ny Indmældelser modtages.

T. C. C. I Pinsen 2 Dages Tur til Stevns Klint. Start 1. Pinsedag Kl. 6½ fra Frederiksberg Bakke.

ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Brugt Skrift.

Ca. 3 Kasser Brødskrift Fraktur (fransk Højde) med tilhørende Minimum af Antiqua Petit osv., Vinkelhage, Skibe etc. billigt til Salg. **Carlsens Clichéfabrik,** *Holmens Kanal 8, København.*

Kafé „Overskæringen"

Nørrebrogade 216

anbefales i ærede Kollegers Erindring.

Store Lokaler, Billard samt Have.

Billige Priser. — Hurtig Betjening.

Særskilt Dameværelse. Cyklestald.

GEORG KIRSCHNER,
Bestyrer.

Delegeretmødet.

Værelser fra 1 Kr. anbefales de Delegerede i Hotel »Walkendorff«, Walkendorffsgade 22. (Den typ. Forenings Lokale).

Foreningslokalet er aabent til Kl. 1. Restaurationen anbefales.

En hjærtelig Tak for al udvist Deltagelse og Opmærksomhed ved min afdøde Mands, Typograf N. P. Hannibals Begravelse.

Julie Hannibal. Axel og Victor Hannibal.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 23 MAJ 1902 XXIX AARGANG

Dansk Typografforbunds ordinære Delegeretmøde

aabnes den 24. Maj Kl. 9 Form.

i Arbejderforeningens store Sal

Nørrevoldgade 92, 1. Sal o. G.

Dagsordenen er: 1. Mandaternes Prøvelse. 2. Valg af Mødets Funktionærer. 3. Vedtagelse af Forretningsorden. 4. Beretning om Virksomheden. 5. Lovændringer. 6. Majdemonstrationen. 7. En Henvendelse fra Trykkeriarb. Fagforening. 8. Eventuelt.

Delegerede, som ønsker Værelser, bedes henvende sig til Forbundets Formand.

Delegeretmødet.

DEN 1. Januar 1899 traadte Dansk Typografforbund i Virksomhed, og i December Maaned samme Aar holdt Forbundet sit første Delegeretmøde. Nu staar vi atter foran et Delegeretmøde, og naar disse Linjer læses, er allerede en stor Del af de valgte Delegerede paa Vejen til Hovedstaden, hvor Mødet holdes. I Forvisning om, at enhver af de valgte Kolleger er besjælet af Iver for at være med i det Arbejde, der yderligere skal styrke vort Sammenhold og gøre vor Organisation endnu stærkere, byder vi de Delegerede: *Hjærtelig Velkommen til Arbejdet!* Et stort Arbejde ligger for, vel større og mere indgribende end nogensinde tidligere; men med den Fordragelighedens Aand, som altid er og bør være tilstede, hvor Talen drejer sig om vore dyrebareste Interesser, tvivler vi ikke paa, at det vil lykkes de Delegerede at bygge vor Organisation saaledes op, at den vil blive til Ære for vor Stand og til Gavn for hvert enkelt Medlem indenfor Dansk Typografforbunds Ramme.

Det betydningsfuldeste, ja, vi tager ikke i Betænkning at udtale, det allervigste Punkt paa Dagsordenen, er det Forslag om Centralisationen, som Odense-Delegeretmødet paalagde Forbundsstyrelsen at udarbejde. Nu ligger Forslaget paa Bordet i den Form, som Flertallet af Forbundsstyrelsens Medlemmer mener at det bør have. Og skal alt det, der er blevet sagt og skrevet om Centralisationen, være mere end tomt Mundsvejr, saa bør man vedtage Forslaget i den Skikkelse, det foreligger. Hermed være dog ikke sagt, at der i dette Forslag ikke kan ske Ændringer. Selvfølgelig vil der paa Delegeretmødet fremkomme forskellige Synspunkter, men disse Synspunkter bliver det Delegeretmødets Sag at samle til et Hele. Gid det maa lykkes. Dermed vil vor Organisation være ført et mægtigt Skridt fremad, og det meget Arbejde, der er gaaet forud, vil ikke være gjort forgæves. Det kan jo ikke nægtes, at den Organisationsform, som vi nu arbejder under, er meget indviklet. At ikke alle Forbundsmedlemmer deler denne vor Opfattelse, er vi fuldt ud paa det rene med, og Spørgsmaalet bliver da, hvad Grunden er til, at der nu fra forskellige Sider rejses Indvendinger mod Centralisationen? Hertil kan svares: Grunden er af vidt forskellig Natur. Vor Broderorganisation, Trykkerforeningen, mener, at den saa højt lovpriste Selvstændighed gaar fløjten. Af den Grund bør vor Organisationsform blive ved det gamle. Ude fra Provinsen lyder der Røster om, at naar ikke man med det samme kan faa Sygekasserne centraliserede, saa skal vi slet ingen Centralisation have.

Altsaa: *Det ene Sted for megen Centralisation, det andet Sted for lidt!*

Det bliver to hinanden modsatte Poler, der her mødes for at gøre det af med Centralisationen — hvad vi dog næppe tror vil lykkes.

Ingen af disse to Standpunkter er holdbare. Hvad betyder Trykkernes Selvstændighedsfølelse? Ikke andet end at Trykkerne ligesom hidtil, og som enhver af de øvrige Afdelingers Medlemmer i alle større Spørgsmaal, f. Eks. Lønforholdene, har maattet bøje sig for, nemlig at underkaste sig en fælles Optræden under en samlet Ledelse. I alle andre Spørgsmaal vil Trykkernes Organisation som Brancheafdeling faa de samme Opgaver at varetage, som Sætternes og Hjælpearbejdernes. Kun bliver den udøvende Myndighed i alle vigtige Spørgsmaal lagt i en Forbundsstyrelses Haand, en Forbundsstyrelse, hvis Sammensætning absolut giver Trykkerne mere Indflydelse end der forholdsvis kan tilkomme dem; men dette er sandsynligvis gjort for derved at bevise, at man fra Sætternes Side ikke ønsker at lægge Sten i Vejen for Centralisationen.

Det næste Spørgsmaal: Skal man slaa Centralisationen i Stykker, fordi man i Øjeblikket ikke kan faa Sygekasserne centraliserede?

Selvfølgelig ikke. Det vilde dog være absurd, at fordi man ikke kan opnaa det hele paa en Gang, saa skulde man opgive alt og blive ved det gamle. Nej, smaa Skridt skal der tages, og Sten paa Sten mures ind i Organisationsbygningen, først da faar vor Bygning den rette Form.

Som sagt, der er mange og vigtige Spørgsmaal, som d'Hrr. Delegerede skal drøfte og tage Standpunkt til. Det er vort Haab, at naar Delegeretmødet slutter og de Delegerede rejser hver til sit, da har disse Dages Samvær bundet Typograferne endnu tættere sammen — til Gavn for Standen i sin Helhed og til Efterligning for alle andre Organisationer. Derfor:

Velkommen til Arbejdet!

Arbejdsløshedshjælpen.

MAADEN, paa hvilken man søger at hjælpe den Arbejdsløse, er forskellig. Det i Længden bedste Middel hertil er Arbejdstidens Forkortelse, hvorved nogle af de Arbejdsløse faa Arbejde og ikke blot derved vinder materielt Udbytte, men ogsaa undgaar den moralske Fordærvelse, der uvægerligt følger med Lediggang. Et andet og overordenligt virksomt Middel er Begrænsningen af den individuelle Ydeævne til hvad der betales i Løn, som Arbejderne i vort Fag har sat i System paa adskillige københavnske, men meget faa Provinstrykkerier. Det bevirker, at en Del af de Ledige faa Plads, men det er højst uretfærdigt saaledes som det bruges, idet Arbejderne paa ét Sted, men ikke paa et andet, begrænser deres Ydeævne; men derved faar den ene Arbejdsgiver mere Arbejde udført for samme Løn end den anden, hvis Stilling i Konkurrencen bliver en saadan, at det let kommer til at gaa ud over ham og hans Arbejdere. Et tredje Middel er Lærlingeskalaerne. Da det typografiske Fag fik en saadan, troede endog Kolleger, der optræder som Reformatorer i stor Stil paa Arbejdsløshedens Omraade, at der var rammet en forsvarlig Pæl gennem Arbejdsløsheden. Skuffelsen maa have været bitter.

Hvad man end ad social Vej forsøger paa for at indskrænke Arbejdsløsheden, turde denne dog vedblive at eksistere i større eller mindre Omfang. Derfor har man i mange Aar søgt at bøde paa dens Følger ved at hjælpe den Arbejdsløse med Understøttelse. Denne har saa godt som altid bestaaet i Penge. Af Undtagelser fra Reglen kan nævnes Uddelingen af Naturalier under den store Lock-out 1899 og Bespisningen af arbejdsløse Typografer, hvilke Former for Understøttelse har sine Fortrin for Pengehjælpen, men ogsaa sine Mangler. Det er ikke her Stedet at undersøge, om disse Fortrin er større end Manglerne. For Tiden er Stemningen for Pengehjælpen, det vilde kun være Tidsspilde at agitere for andre Former, og det eneste fornødne er at gøre Pengehjælpen saa god som muligt.

Udviklingen af Arbejdsløshedsunderstøttelsen hos Typograferne er foregaaet i Spring. Fra Aarhundredets Midte gaves den kun som Rejsehjælp, udrededes af »De forenede Hjælpekasser« og skulde tilbagebetales. Endnu for 25 Aar siden gaves kun Understøttelse paa Rejse. Den første Hjælp paa Stedet var 1 Kr. daglig i 4 Uger; den udvidedes til 7 Uger, senere til 10 Uger. Fra 1899 gav vi vore Arbejdsløse den Krone og 25 Øre daglig, som endnu ydes dem, der ikke har betalt 200 Uger. Men nu tager Arbejdsløshedsunderstøttelsen Syvmilestøvler paa og forhøjer paa én Gang Understøttelsen fra 10 til 60 Uger efter samme Karenstid.

Indenfor Den typografiske Forening i København bestod en Gang et Arbejdsløshedsudvalg, hvis Aktiver og Passiver for et Aars Tid siden overtoges af Forbundsstyrelsen. Efter Forretningens Ophævelse har Udvalget dog ment af og til ved højtidelige Lejligheder at burde optræde som Agenter for de Arbejdsløse, og da det virkede i en ædel Sags Tjeneste, har Den typografiske Forening forsynet dem med det nødvendige Borgerskab som Delegerede ved Mødet i Morgen. Dette Udvalgs Rolle turde efter Fremkomsten af Forbundsstyrelsens Forslag være udspillet i det væsentlige. Dets Særstandpunkt er: 1) *Permanent* Understøttelse til *alle* Arbejdsløse, som har betalt 50 Uger. 2) Ikke 8 Kr. 75 Øre om Ugen i Hjælp, men kun 5 Kr. Sammentrængt er dette Standpunkt: Hjælp til dem, der ikke kan eller vil arbejde; mindre Hjælp til dem, som gærne vil arbejde.

Af den officielle Arbejdsløsheds-Statistik, offenliggjort i forrige Nr. af *Typ.-Tid.*, sés det, at der i Aarene 1893—1900 har været 122,992 Arbejdsløshedsdage.

Dette Tal deles i:

1. Arbejdsløse, som har faaet Understøttelse..... 25,110 Dage
2. Arbejdsløse, som *ikke* har faaet Understøttelse:
   a. De, som har været ledige 1—400 Dage hver .... 65,684 —
   b. De, som har været ledige over 400 Dage hver ... 32,198 —

122,992 Dage

Statistiken omfatter ialt 1202 Arbejdsløse. Den sidste Kategori — de ledige over 400 Dage hver — omfatter, siger og skriver 50 Arbejdsløse og tæller 32,198 Arbejdsløshedsdage. En Arbejdsløs gaar gennemsnitlig i 8 Aar 102 Dage ledig, men en af de 50 Arbejdsløse gaar gennemsnitlig i samme Tidsrum ledig i 644 Dage.

Altsaa 1 Arbejdsløs aarlig i Gennemsnit $12^{3}/_{4}$ Dag ledig.
— 1 af de 50 aarlig i Gennemsnit $80^{1}/_{2}$ — —

Ved blot flygtig at kaste et Blik paa Tabellen over disse 50 Arbejdsløse vil man se, at de, taget enkeltvis, ikke optræder i alle 8 Aar. De hænger ved nogle Aar, i hvilke de er ledige den allermeste Tid — saa forsvinder de af Arbejdsløshedsprotokollen, ikke for at komme til Kassen og tjene Udkommet ved Faget, men for at blive borte fra os for stedse. Hvor gaar de hen? Til andre Erhvervsgrene, hvor deres Evner og Anlæg bedre passer, bort fra Faget, de har »lært«, det Fag, de dog aldrig har »lært« og aldrig kommer til at lære. Det vilde være Øllebrød at holde dem tilbage heri ved at give dem livsvarig Pension i Form af permanent Understøttelse. Ingen bedre Tjeneste kan man gøre dem, end naar Timen er kommen, at støde dem ud i Tilværelsen og lade dem **selv** kæmpe Kampen for den.

Naar Typograferne nu vil vedtage det Forslag, Forbundsstyrelsen lægger paa Delegeretmødets Bord, har de gjort et Skridt paa Selvhjælpens Vej saa stort, som Samfundet i Øjeblikket kan forlange af dem. Resten maa Samfundet selv om. Naar vi forlanger, at en af vore skal kunne klare sig selv 32 af Aarets 52 Uger, og naar vi endvidere vil hjælpe ham 20 Uger aarlig i 3 Aar uden at forlange en Øre af ham derfor udover de 50 Uger, han én Gang for alle skal betale, har vi gjort vor Pligt og fordret vor Ret.

Er Valget af de Delegerede i Den typ. Forening lovligt?

HR. Redaktør! Tillad mig Plads for følgende Refleksion: Tiden for Delegeretmødets Afholdelse nærmer sig, hvor de vigtige Sager — af hvilke der denne Gang er flere — skal løses. Uden her at komme ind paa noget Detailspørgsmaal — hvis rette Forum jo Delegeretmødet er — saa er der dog et Spørgsmaal, som er af stor Betydning, nemlig: *Valget af Delegerede*, som jo synes at være en Kendsgærning, hvorfor det i Grunden er bagefter. Dog, uden at vilde paastaa, at den Fremgangsmaade, som er benyttet, er ulovlig, saa er der vist mange, som vil give mig Ret i, at det ikke er ligegyldigt, hvorledes en saadan Repræsentation vælges. Jeg maa tilstaa, at jeg indtil nu havde troet, at de Delegerede skulde vælges af *samtlige* Medlemmer, idet der paa Dagsordenen til den den 27. April indvarslede Generalforsamling stod: *Opstilling (ikke Valg)* af Delegerede, hvorved jeg forstod — smlg. Valg af Styrelse —, at samtlige Medlemmer senere fik Afgørelsen i deres Hænder, og ikke Generalforsamlingen, som, ihvorvel den er den højeste Myndighed, dog til Tider er temmelig faatallig og af en maaske lidt lunefuld Beskaffenhed. Thi det forekommer mig, at skal en saadan Repræsentation, som jo dog ikke er saa ganske billig en Historie og som *alle* Medlemmer maa betale til — være et Udtryk for det Hele, da skal Valget ogsaa være saadant, at helst alle Anskuelser bliver repræsenterede, hvilket jo let kunde ske, naar de Delegerede toges fra forskellige Steder, forudsat naturligvis at der fandtes den fornødne Kvalifikation. Thi ved vigtige Sagers Afgørelser gælder det jo dog om, at man tager Hensyn til alle Sider, uden derfor at se for smaat paa Sagerne. Det synes ogsaa som om Styrelsen har villet den Vej, idet den paa den omtalte Generalforsamling havde udarbejdet en Liste, men Forsamlingen viste »stærk« Modstand derimod, idet den hævdede, at de foreslaaede skulde være tilstede, for at de kunde udtale sig om deres Standpunkt til dette eller hint Spørgsmaal. En saadan Motivering synes mig ikke paa sin Plads, thi hvis det vil sige det samme som bundne Mandater, saa behøvede vi intet Delegeretmøde, og det kunde jo ogsaa tænkes, at foreslaaede Medlemmer ved en saadan Lejlighed kunde være forhindrede i at møde, ligesom man ved en saadan Praksis meget godt kunde faa se det Særsyn, at en Forsamling paa ca. 50—100 Medlemmer indbyrdes valgte hverandre. Til Slut kun dette: Jeg tillægger Valget til et Delegeretmøde ligesaa stor Betydning som et Styrelsesvalg, og der bør derfor gives *alle* Medlemmer Lejlighed til at deltage i Valget.

Med Tak for Optagelsen.

Den 16. Maj 1902. H. C. NIELSEN,
(Berl. Tid.)

Den uafbrudte Understøttelse.

HR. Redaktør! Maa vi i nedenstaaende Linjer give et kort Gensvar til d'Hrr. L. C. NIELSEN, s—k. og J. G., der i Nr. 17 dels retter Forespørgsler, dels Udfald imod os og den Understøttelsesmaade, som vi har været Talsmænd for.

Vi har paastaaet, at det af Hr. L. C. N. til Delegeretmødet indsendte Forslag om 160 Dages Understøttelsesvarighed og kun 25 *(nu 50)* Ugers Karenstid vil blive langt dyrere end det af Den typ. Foren. enstemmigt indsendte Forslag om *uafbrudt* Understøttelse. Hr. Nielsen kræver Bevis for denne Paastand. Vi skal gærne imødekomme dette Ønske.

Understøttelsen er *nu* 70 Dage à 1.25 eller 1.75 og Karenstiden 50 Uger. Hr. N. foreslaar Understøttelsen »ens for Alle« (altsaa ogsaa for arbejdsløse Hustruer, hvis Mænd har Arbejde). Lad os saa tage Mellemprisen: 1 Kr. 50 Øre daglig. Dette giver 10 Kr. 50 Øre ugenlig baade for Mænd og *Kvinder*. *Vi bibeholder* de 50 Ugers Karenstid og foreslaar for Mænd 5 Kr., for Kvinder 3 Kr. 50 Øre og for Rejsende 7 Kr. ugenlig fra den Dag den *ordinære Hjælp ophører og indtil Retten paany erhværves*. Naar Pladsanvisningen foregaar saa nogenlunde efter Tur (hvad Lederne paastaar), saa vil Enhver kunne indsé, at 10 Kr. 50 Øre ugenlig i 160 Dage til *Alle* (baade helt- og halvt-betalende) vil blive *langt dyrere* end en Understøttelse af gennemsnitlig ca. 5 Kr. ugenlig indtil Plads opnaas. Arbejdsløshed udover 160 Dage er nemlig temmelig sjælden. Hr. Bergenholz oplyste paa Generalforsamlingen den 27. April, at kun 50 Kolleger i Løbet af 8 Aar (altsaa ca. 6 Mand hvert Aar) vilde have hævet al deres Understøttelse, dersom det af Forbundsstyrelsen indbragte Forslag (140 Dage aarlig 3 Aar i Træk) havde været gældende. L. C. N. gaar endnu videre (til 160 Dage), og blot man før hver Periode har arbejdet og betalt i 25 Uger, saa kan baade Mænd og Kvinder faa 1 Kr. 50 Øre daglig Understøttelse i 160 Dage lige saa ofte det skal være. (Nu faar Kvinderne kun 75 Øre daglig i 70 *Dage.*) Naar en Arbejdsløs kun har arbejdet 24 *Uger* siden han (eller hun) modtog de 160 Dages Understøttelse, saa faar Vedkommende derimod ikke en Øres Hjælp (efter N.s Forslag), men skal altsaa gaa Tiggergang hos sine Kolleger, der *herved beskattes paany paa* **2 Maader.**

Vi haaber Hr. L. C. N. er tilfreds med dette Bevis paa Kostbarheden ved hans Forslag, som han jo forresten har stillet i Udsigt at ville trække tilbage.

De Udbetalinger *udenfor* Reglerne, der omtales i J. G.s Artikel, er os uvedkommende, da de stammer fra den Tid, da Hr. Bergenholz selv sammen med 2 à 3 andre Kolleger dannede *Flertallet* i Udvalget. Efter Udvalgets Rekonstruktion (som Følge af Hr. Bergenholz's m. Fl.s Udtræden) har vi principielt krævet Reglerne strængt overholdte og kun i et Par enkelte Tilfælde har vi dispenseret. *Dette er kun sket efter Hr. Bergenholz's egen indtrængende Opfordring til os* og — som Hr. B. sagde — for at redde et Par Kolleger fra fuldstændig at gaa til Grunde.

Saaledes forholder det sig med, at Hr. Bergenholz af Udvalget er bleven »beordret« til at fravige Reglerne.

D'Hrr. s—k. og J. G. spørger, hvad vi vil gøre ved de Folk, der enten ikke *vil* eller ikke *kan* arbejde. Hertil skal vi svare, at den Slags Folk har en *Fagforening* ingen Forpligtelser overfor. Her tager *Samfundet* Affære. Derfor har Staten indført Tvangsarbejde for dem, der ikke *vil*, og Fattigunderstøttelse for dem, der ikke *kan* arbejde. Men den langt overvejende Part blandt de Arbejdsløse (der baade *kan* og

vil arbejde) det er netop dem, vi vil give en Haandsrækning indtil Arbejde faas paany, medens s—k. og J. G. *fremdeles vil lade dem sulte*, naar Understøttelsestiden er udløben.

Hr. s—k.'s Stemningsudgydelse om »5 saa vise Mænd«, »det høje Landstings Grundlovsudkast«, »d'Hrr. Notabiliteter« osv. er af en *saa* forstyrret Oprindelse, at vi opgiver at finde Mening deri.

København, den 11. Maj 1902.

VILH. WARTENBERG. NIELS HANSEN. N. WENDT.
P. J. MICHAELSEN. P. BERENDT.

I Anledning af Delegeretmødet afholder de københavnske Foreninger Søndag Eftm. Kl. 6 en Festlighed i Tivoli (Svendsens Restaurant, bag ved Karusselbanen) til Ære for de Delegerede.

En Redegørelse.

Vi har modtaget følgende Redegørelse:

I Anledning af en Notits i *Typ.-Tid.* Nr. 20 for 16. ds. fra Trykkerforeningens Formand, Hr. LAUR. JENSEN, tillader jeg mig herved at fremføre følgende:

1) At Hr. Laur. Jensen ikke har **fraraadet** mig at indtræde i De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening, erklæres herved, hvilket jeg heller ikke paa Generalforsamlingen har udtalt mig om; men derimod har han sagt, at saa længe jeg arbejdede hos Mayland under ham, behøvede jeg ikke at indmælde mig, det kunde jeg altid gøre, naar jeg kom derfra, da den Pige, som havde arbejdet der længst i Forretningen, ikke var Medlem af Foreningen; men, som han sagde, jeg behøvede ikke at omtale, at han (Laur. Jensen) havde omtalt dette — hvilket han særlig **betonede.**

2) Naar Hr. Laur. Jensen fortæller, at jeg skulde have spurgt ham, om det var nødvendigt at være i Foreningen, er dette **Usandhed**, eftersom min Mand er organiseret Arbejder og altid har fremført, at jeg skulde sørge for at være i Foreningen, og derfor vidste jeg saare godt, hvor jeg hørte hjemme; men det var Ukendskab til Formandindens Adresse, der bevirkede, at jeg henvendte mig til Hr. Laur. Jensen.

3) Og naar jeg har tilladt mig i dette Tilfælde at forespørge min »Faktor«, var det nærmest i hans Egenskab som Formand for Den typ. Trykkerforening. Jeg gik selvfølgelig ud fra, at han som Formand for en Fagorganisation var den, der bedst kunde give mig den fornødne Underretning.

Dette være ikke skrevet for at indlede en Diskussion med Hr. Laur. Jensen, da jeg af *Typ.-Tid.s* sidste Numre har set, at dette er haabløst.

Med Tak for Optagelsen tegner med Agtelse

ALMA JENSEN,
Medlem Nr. 20 af De kvindl. Trykkeriarb. Fagforening.

Arbejderen som Arbejdsgiver.

»*Journ. für Buchdruckerkunst*« indeholder følgende:

En højst interessant Betragtning, der indeholder ikke alene meget sandt, men ogsaa bliver desto mere bemærkelsesværdig derved, at den er offenliggjort af en af Arbejdernes egne Ledere, nemlig den tidligere Redaktør af Arbejderbladet *Vorwärts*, Hr. Pörsch. Han skriver nemlig:

»Arbejderne er den sletteste Arbejdsgiver!« Disse Ord kan man meget ofte høre indenfor Arbejderledernes Rækker. Og det er ingen Overdrivelse, men desværre den nøgne Kendsgærning. Betragt en Gang, hvad disse Foreningsfunktionærer har i Løn, se t. Eks. hvad en betalt Foreningsleder har at gøre! Sociologen Weinhausen skildrer en saadan Funktionærs Arbejde saaledes: Lederne maa hver Dag besørge en omfangsrig Korrespondance, give mundtlige Lovfortolkninger, aflægge Kontrolbesøg, arrangere Forsamlinger, indkalde til Konferencer, opsætte Bønskrifter, forfatte Klageskrifter, udarbejde Taler, bilægge Stridigheder, lede Lønbevægelser, opsøge Entreprenører og forhandle med disse, forfatte redegørende Avisartikler, foretage hastige Rejser, meddele statistiske Oplysninger, læse de nyeste Brochurer og Aviser, parere Modstanderes Angreb, bilægge indre Tvistigheder, udarbejde Tarifer, afgive Domme, bogføre indk. Kontingent, lede Aftenforsamlinger o. s. v.

3000, 4000 og 5000 Mark er den Gage, som Stat og Kommune i Almindelighed betaler til sine Bestillingsmænd, skønt der ikke paa langt nær stilles saa store Fordringer til disse som til en Foreningsfunktionær. Men hvad faar vel disse Funktionærer i Gage? 1500, 1800, allerhøjst 2000 Mark aarlig, er den Løn, som bliver dem tildelt. Grunden til denne slette Betaling maa vel nærmest søges i Gennemsnitsarbejderens betydelige Undervurdering af alt aandeligt Arbejde. Han værdsætter det aandelige Arbejde mindre end det fysiske, og i det højeste kan han gaa med paa at stille dem paa samme Trin. Ved Betaling af det aandelige Arbejde er han da ogsaa tilbøjelig til at tage de fysiske Præstationer som Maalestok.

Der gives de Kropsarbejdere, som mener, at en Ingeniør eller Værkstedsbestyrer, som har Millioner under Hænder, intet har at bestille, fordi denne ikke udfører noget tungt Arbejde, men kun Arbejder med Pen og Blæk. At saadant aandeligt Arbejde kan virke trættende, ja nerveødelæggende, forstaar disse Gennemsnitsarbejdere ikke.

Blandt den store Arbejdermasse hersker ogsaa den fejlagtige Anskuelse, at i Stat og Industri er det fysiske Arbejde det, som egenlig gør Udslaget, det aandelige Arbejde betragtes kun som en Biting. Det forløbne Aarhundredes vældige Fremskridt i Teknik, Økonomi, Videnskab etc. tilskrives saaledes det fysiske Arbejde. Dette lader sig maaske forklare af den falske Opfattelse af den materialistiske Historie, som gives af underordnede Agitatorer, der prædiker, at Personen ingen Rolle spiller i det menneskelige Samfunds Kulturudvikling, men at alle Fremskridt for hvert Tilfælde er at søge i det materielle Forhold. Og endnu den Dag i Dag kan man af mindrerangs Førere ofte høre, at det ved Besættelsen af Embeder i Stat, Kommune eller Organisation ikke kommer an paa Personen, thi til saadanne Poster kan hvilken som helst Person antages.

Denne Lære maa naturligvis blandt Arbejdermassen føre til Degradering af det aandelige Arbejde. Paa Spørgsmaal, hvorfor deres Ledere er saa slet betalte, svarer de: »Vi bliver jo heller ikke bedre betalte, vi har heller ingen Ferie og er ikke pensionsberettigede«. Samtidig fremholdes, at Lederne oprindelig ikke er andet end Typografer, Snedkere, Laasesmede etc. og derfor heller ikke har Ret til at fordre bedre Betaling; kort sagt, de lader ved enhver Anledning forstaa, at deres lønnede Funktionærer kun af Naade indehaver deres »magelige« Poster, og at de er nødt til atter at genoptage deres tidligere Erhværv, naar Medlemmerne ønsker det.«

Hr. Pörsch siger videre:

»Arbejderen gør som Arbejdsgiver næsten alle de Fejl, som han daglig foreholder sin egen Principal. Arbejderen er i saa Henseende ligesaa lidt en Engel som Entreprenøren. Han fordømmer sin Principal, naar denne ikke vil laane ham eller hans Talsmænd Gehør. Men den samme Arbejder, der fælder denne skarpe Dom, indtager ofte det samme fevdale Standpunkt, saasnart han optræder som Arbejdsgiver i Organisationen.

Kan man overhovedet tænke sig en større Krænkelse af egne Principer?

Og — den samme Arbejder, som for sig selv forlanger 8 Timers Arbejdsdag, kræver ofte af sine betalte Funktionærer 16 Timers Arbejde om Dagen, og omendskønt de fleste af disse af Kærlighed til Sagen næsten ikke under sig Hvile, saa gives der dog de Medlemmer, som ved enhver Anledning fremtrækker de ansattes »Dovenskab«.

Og ikke nok med, at Foreningsfunktionæren i sin Tjeneste er overlæsset med Arbejde, saa forlanges der af ham, at han skal besørge alle baade mulige og umulige Sager ogsaa udenfor denne. Afslaar han dette, saa vokser det ofte op til en hel Skandale, og det hedder straks: »Hvad er det egenlig han bliver betalt for, naar han ikke en Gang kan gøre os denne lille Tjeneste (!)?«

Generalforsamlinger og Møder.

De kvindelige Trykkeriarbejdere

afholdt Tirsdag den 13. Maj i Walkendorffsgade 22 sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes HENRIETTE CRONE. 1. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. 2. Kassereren oplæste og fremlagde Regnskabet, hvilket ligeledes godkendtes. 3. Valg af Styrelse. Med det forestaaende Delegeretmøde for Øje vedtoges det ikke at vælge nogen anden Styrelse, indtil Resultatet af dette forelaa. — SOFIE PETERSEN ønskede imidlertid ingen Forlængelse af sit Mandat som Repræsentant. I hendes Sted valgtes p. t. HENRIETTE CRONE. Formandinden paatalte, at der i hendes Stilling var for meget Arbejde at udrette for Foreningen, naar dette skulde udføres fyldestgørende, hvorfor hun ligesom ved tidligere Lejligheder (i Henhold til Forhandlingsprotokollen) henstillede til en eventuel senere Generalforsamling at vælge en Forretningsfører, som udelukkende skulde varetage Foreningens Interesser. 4. Valg af Delegerede. Den samlede Styrelse valgtes til Repræsentanter ved Delegeretmødet. Iøvrigt udtalte Generalforsamlingen sin Tillid til Styrelsen ved at give den fuld Handlefrihed ved Delegeretmødet. De Delegerede er følgende: ALEXANDRA BRYDE, ANNA CORTZ, HILDORA MAURITZEN, MATHILDE DIDERICHSEN, HENRIETTE CRONE og CHRISTINE BUUS. C.

Aarhus Lokalforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 11. Maj. Af 113 Medlemmer mødte 46. Dirigent MARIUS HANSEN og Sekretær J. CHR. HANSEN. Stemmetællere H. HOUGAARD-FEY og CHR. KRÜGER.

1. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

2. De til Dansk typ. Forenings og Dansk typ. Forbunds Love stillede Ændringsforslag behandledes. MARIUS HANSEN lagde for med at gennemgaa Ændringerne og forklarede udførligt, hvad der efter hans Mening opnaaedes ved Centralisation. Om denne drejede sig saa godt som udelukkende den paafølgende Diskussion. *For* Centralisation talte endvidere CHR. KRÜGER, P. CHRISTIANSEN, VALD. HANSEN og O. V. HANSEN — sidstnævnte havde dog en Del pekuniære Betænkeligheder —, *imod* A. M. NIELSEN (*Stiftst.*), P. THORSEN, CHR. AD. RASMUSSEN, A. HOLM og ERLANDSEN. Følgende Resolutioner stilledes.

I (af M. HANSEN): »Generalforsamlingen udtaler i Hovedsagen sin Tilslutning til det af Forbundsstyrelsen fremsatte Forslag om delvis Centralisation med deraf følgende Simplificering af Regnskabsvæsenet og specielt af Ledelsen, da man efter den Udvikling Tiden har ført med sig paa Arbejdsforholdenes og Arbejdsordningens Omraade indser Nødvendigheden af en saadan Reform.«

II (af P. THORSEN): »Generalforsamlingen udtaler, at den ikke kan anbefale det delvise Centralisationsforslag paa det foreliggende Grundlag. Særlig misbilliges, at *begge* Forretningsførerne skal opholde sig i København. Desuden misbilliges, at Forslaget ikke indeholder noget om en passende Løn til Lokalformændene, hvis Arbejde efter den nye Ordning vil blive ganske betydelig forøget.«

Den første forkastedes med 16 St. for, 22 imod; den sidste vedtoges med 22 St. for, 16 imod.

3. Valg af 3 Delegerede til Dansk typ. Forenings Repræsentantmøde i København. Valget foretoges efter Forholdstalsvalgmaaden. Kvotienten var 15.

Foreslaaede: O. V. HANSEN, J. CHR. HANSEN, P. THORSEN, A. HOLM, A. M. NIELSEN og VALDEMAR HANSEN.

Valgte blev i 1. Omgang: O. V. HANSEN og A. M. NIELSEN med hver 15 St.; i 2. Omgang valgtes P. THORSEN med 11 St.

4. Under »Eventuelt« fremlagde Lokalformanden to Svendeprøver fra to nyudlærte paa Mammens Trykkeri. Efter at Dirigenten havde udbragt et kraftigt besvaret Leve for de typografiske Organisationer, sluttede Generalforsamlingen med et Leve for Dirigenten.

Horsens Lokalforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag den 13. Maj Kl. 8 paa Hotel »Heimdal«. Dagsorden: Valg af Dirigent. Forhandlingsprotokollen. Forslag angaaende Omvalg af Repræsentanter. Omvalg (eventuelt). Behandling af de tilsendte Ændringer. Lokalespørgsmaal. Eventuelt. — Til Dirigent valgtes Hr. LUDV. PETERSEN. Forhandlingsprotokollen godkendtes enstemmigt. Da man paa Grundlag af en fra Hr. Hvidtfeldt sendt Skrivelse formentlig havde gaaet forkert frem ved det den 24. April foretagne Valg af Repræsentanter, hvor d'Hrr. Nic. Jensen og Andr. Hansen valgtes, vedtog man at skride til Omvalg. Nic. Jensen valgtes derefter med 14 Stemmer, Andr. Hansen med 13; P. Andersen fik 6 Stemmer. Der udspandt sig derpaa en Diskussion om de tilsendte Lovændringer. Lokalespørgsmaalet udgik af Dagsordenen. JOHS. HJ. NIELSEN.

Roskilde Lokalforening

afholdt Onsdag den 14. Maj ekstraordinær Generalforsamling. Anledningen dertil var Valg af en Repræsentant til Dansk typ. Forenings Repræsentantskabsmøde. Lokalformand CARL PETERSEN valgtes hertil. Endvidere blev Lovændringerne gennemgaaede. Der viste sig kun ringe Stemning for Kontingent med stigende Skala. Hr. Hvidtfeldts Krav om Lønforhøjelse var der paa Mødet den skarpeste Misstemning imod, og det vedtoges enstemmig at anmode den Delegerede paa Lokalforeningens Vegne at stemme imod denne Fordring paa Delegeretmøde med den Motivering, at det var en højst uheldig Tid at fordre Lønforhøjelse paa, nu da Nød og Arbejdsløshed er saa stor blandt Kollegerne, og mange Kollegers Løn er langt ringere end Hr. Hvidtfeldts. Paragrafen om Forbundsstyrelsens Simplificering forkastedes enstemmig. Efter nogle Smaating under Eventuelt sluttedes Generalforsamlingen.

Den ugentlige Liste over de Arbejdsløses Fond har vi paa Grund af det meget Stof vedrørende Delegeretmødet maattet udelade til næste Nr. Der er i den forløbne Uge indkommet ialt 169 Kr. 71 Øre. Udgiften har været 180 Kr.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 20. Maj 1902. Alle mødt. Endvidere var mødt de valgte Delegerede. De foreliggende Forslag drøftedes. Til Ordfører valgtes LAUR. JENSEN og til Viceordfører K. KIEFER. Til en af Mødets Sekretærer indstilles MICHELSEN. Derefter holdt Styrelsen alene Møde.

1. Skrivelse fra Dansk Havnearbejderforbund om Understøttelse. Det vedtoges at opfordre Medlemmerne til at yde Bidrag.

2. Skrivelse fra Socialdemokratisk Forbund om vi vilde deltage i Festen den 5. Juni, havde Formanden besvaret bekræftende. Det vedtoges at deltage i Forening med Den typ. Forening, ogsaa i Forhold til Medlemsantal i Udgiften til Musik o. l. paa forventet Efterbevilling af Generalforsamlingen.

3. Lærlingeforhold. Paa to Trykkerier havde Formanden skredet ind i Anledning af for mange Lærlinge. Det ene Sted var Forholdet ordnet, det andet Sted var Sagen af Formanden indanket for Voldgiftsretten. Billigedes.

4. En Sag ang. en Forespørgsel fra Forbundets Formand om et Medlem, der ikke var sat i Karantæne, fordi han havde glemt at anmælde, at han var traadt i Plads, toges til Efterretning, idet man dog fandt det nødvendigt, at Trykkere, der søger Plads gennem Den typ. Forenings Anvisningskontor, ogsaa anmælder til dette naar de anvises Plads gennem vor Forening.

5. Det vedtoges ligesom ved sidste Delegeretmøde sammen med Den typ. Forening at indbyde de Delegerede til en Festlighed.

L. J.

Afstemningsresultat.

Kasserervalget i Den typ. Forening gav følgende Resultat.

ØSTERGAARD 845 Stemmer
RENÉ-LASSEN 489 —
CHRISTENSEN 118 —

Der var afgivet iatt 1505 Stemmer, deraf 46 blanke, 7 ugyldige.

P. LAURITZEN. N. P. NIELSEN. ORLOF NIELSEN.
CHR. ANDERSEN. JOH. LARSEN. PEDERSEN-HOLMEN.
J. O. PETERSEN. SIGW. LUNDBERG.

Ved Fratrædelsen af min Stilling som Kasserer for Den typ. Forening bringer jeg saavel mine Kolleger i København og Provinserne som Fagets Arbejdsgivere min bedste Tak for den Tillid og Velvilje, jeg i Aarenes Løb har mødt i min Gærning.

København, den 16. Maj 1902. V. BERGENHOLZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra Kl. 7½—8½.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Trykker William Rude (Hoffensberg), udl. ¼ 1902 s. St. (S. L.). Sætter Otto Vilh. Peter Sørensen, udl. ⅕ 1902 hos Truelsen (arb. s. St.). Trykkerlærling Aage Johan Nielsen (Thomsen, Nyhavn).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1292 (Dsk. t. F.), Christian Christensen fra Hjørring (Militær).

Udslettede for Rest.: Hugo Georg Nendel (hos Adolf Wulff som Agent) og Aage Nielsen (Rigsdagen). Arthur Bie (Writh).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Brønderslev: Paa Grund af indtrufne Omstændigheder er CHR. ALMIND valgt til Lokalformand i Stedet for N. P. Gudum.

Ny Medlemmer: Rønne, Hans Peter Jacobsen, udl. 1883 i Bornh. Av. og Amtst. (tidl. Medl.), Johannes Andreas Sejer, udl. 1. Oktbr. 1890 hos Fr. C. Kieffer i Rønne (tidl. Medl.) og Karen Kathrine Margrethe Kofoed (tidl. Medl.). Aarhus, Albinus Jensen, udl. ⅕ 1902 hos Bogtr. Geertsen efter 5 Aars Lære (Svendeprøve aflagt).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Viborg, 200, C. J. Christensen fra Odense i Pl. Slagelse, 1566, Axel Jul. Christensen fra Ringsted (arbl.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Medlemmerne opfordres til at støtte de udelukkede Havnearbejdere. Bidrag sendes til Hr. Kasserer STEPHENSEN eller medgives Budet. STYRELSEN.

Nyt Medlem: V. Rude, udl. ⅕ 1902 hos Hoffensberg (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 201, O. H. Jensen til Udlandet (paa Rejse).

Kassererkontoret er **lukket Lørdag den 24. ds.** VALD. STEPHENSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag afsluttes Vintersæsonen med en selskabelig Sammenkomst Kl. 9½—12. Meddelelse fra Styrelsen ang. Sommerprogrammet.

T. C. C. Søndag Tur til Frederiksdal. Trianglen Kl. 10. Styrelsen bedes mødt Kl. 9½.

ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

En Typograf,

velanbefalet, omgængelig og ædruelig, kan faa Plads paa *Assens Avis'* Trykkeri til 1. Juni.

For en Sætter-Trykker

(velanbefalet) er straks Plads paa *Lollands-Postens* Bogtrykkeri, Maribo.

Hurtigpresse ønskes.

En brugt, men god dobb. Median Hurtigpresse, indrettet til Maskinkraft og med Selvfratager, ønskes til Købs. Billet med Opgivelse af billigste Pris samt Fundamentstørrelse, mrkt. »*Presse 2266*« modt. **Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., Skindergade 3.**

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontoierne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 30 MAJ 1902 XXIX AARGANG

Den typografiske Forening
afholder
ekstraordinær Generalforsamling

Mandag den 2. Juni, Aften Kl. 9
paa »**Søfryd**«.

Dagsorden: Forslag til Køb af en Ejendom til Ophold for vore tuberkuløse Syge.

NB. Kun Medlemmer af Syge- og Ligkassen har Adgang.

STYRELSEN.

Fremad paany!

NU Stævnet er sluttet, hvor »Typerne«s Mænd
kom sammen i Alvorens Stund;
man drøftede faglige Spørgsmaal igen
og loved med Haand og med Mund,
at ingen fra Fremskridtets Fane maa fly,
men *enigt* gaa fremad paany.

Naar man staar alene, saa er man ej tryg,
men modstandsløs, vaklende svag;
med Skulder mod Skulder, med Ryg imod Ryg,
da slaar man de kraftigste Slag.
Er end der paa Arbejdets Himmel en Sky,
saa skinner nok Solen paany.

Vor Kamp koster Ofre af Penge og Slid,
kun de, der kan dette forstaa,
kan haabe og tro paa en lysere Tid
til Held for de mange og smaa.
Gid de, der staar ude, ind til os maa ty,
og med os gaa fremad paany.

Blot Hjærterne slaar i den selvsamme Takt
og Viljen er staalsat og fast,
da bliver vort Forbund en klippestærk Magt,
der ej kan slaas ned i en Hast.
Vort Fag har bevaret sit hævdvundne Ry,
vi samlet gaar fremad paany.

I enkelte Spørgsmaal var Meningen delt
blandt Branchernes ledende Mænd;
men dog Resultatet blev fuldstøbt og helt
og samlede staar vi da end. —
Hver Sætter og Trykker paa Land og i By
til Arbejdet fremad paany!

26. Maj 1902. LAUR. JENSEN.

Centralisationen vedtaget!

VI skrev i sidste Numer, »at naar Delegeretmødet slutter og de Delegerede rejser hver til sit, da har disse Dages Samvær bundet Typograferne endnu tættere sammen — til Gavn for Standen i sin Helhed og til Efterligning for alle andre Organisationer«.

Denne Profeti er fuldstændig gaaet i Opfyldelse. Aldrig nogensinde før er danske Typografer mødt frem ved Delegeretmøder med saa stor Forstaaelse, som Tilfældet var her. Der blev fra alle Sider, saavel Trykkere som Sættere, Provinsianere som Københavnere, taget fat paa Arbejdet med Alvor, Dygtighed og den rette Indsigt, og i Bevidstheden om, at dette Delegeretmøde ikke maatte forlades, forinden man var kommet til fuld Klarhed over, hvilken Form vor Organisation i Fremtiden skulde have, gik man til Arbejdet.

Det var paa Forhaand givet, at Interessen først og fremmest maatte og skulde samle sig om Centralisationsforslaget. Naar Delegeretmødet fik løst dette Spørgsmaal, var man klar over, at alt det andet, der laa for, vilde gaa meget let.

Og der var ingen Vaklen i Geledderne. Den ene Delegerede efter den anden stod op og anbefalede Principet for Centralisationen, og kun ganske enkelte Talere havde Ordet for at tale imod den store Tanke, at alle vore mange Omsvøbsdepartementer og det store indviklede Maskineri blev smækket sammen til en Helhed. Selvfølgelig kunde det ikke undgaas, at der fra en enkelt Side blev raabt »Københavneri« efter Centralisationsforslaget; men dette Ord, der tidligere har haft god Jordbund ude i Provinsen, fandt ingen som helst Genklang paa Delegeretmødet. Tværtimod blev det af de Delerede — og da i særlig Grad Provinsianere — paa det eftertrykkeligste tilbagevist. Og det var netop saaledes det skulde være. For hvad er Københavneri? Danske Typografer indenfor »Dansk Typografforbund« har fælles Interesser, og derfor **maa** og **skal** der handles i Fællesskab. Gør man ikke dette, ja, da har man stillet sig selv udenfor Rammen og dermed givet Beviset for, at man kun ser snævert og egoistisk paa det Hele.

Da Debatten om Centralisationsforslaget var paa sit højeste, blev der stillet en Resolution, der gik ud paa, at de Delegerede i Principet sluttede sig til Forslaget.

Denne Resolution vedtoges saa godt som enstemmig.

Der blev derefter nedsat et Udvalg, bestaaende af Repræsentanter for de forskellige Foreninger, for at man herigennem kunde faa fjærnet de Uoverensstemmelser, der muligvis vilde opstaa ved Specialbehandlingen af de enkelte Lovparagrafer. Efter at dette Udvalg havde endt sit Arbejde, vedtog Delegeretmødet uden væsentlige Ændringer de forskellige Lovparagrafer i den Skikkelse, Udvalget havde givet dem.

Centralisationen er dermed en Kendsgærning. Danmarks Typografer har set bort fra alle Fordomme og knyttet Organisationens Baand endnu tættere sammen.

Efter Delegeretmødets Slutning afholdt Dansk typ. Forening Repræsentantskabsmøde. Og selvfølgelig samledes hele Interessen om den Begivenhed, at Delegeretmødet havde vedtaget Centralisationsforslaget. Nu var Spørgsmaalet, om man indenfor Dansk typ. Forenings egen Ramme havde saa megen Forstaaelse af Tidens Krav, at man vilde følge Delegeretmødets Eksempel og vedtage Centralisationen. Ganske vist var alle de Delegerede fra Provinserne ogsaa valgte som Repræsentanter ved Repræsentantskabsmødet; men dels var man her alene om at tage Bestemmelse, og dels kendte man ikke de Repræsentanters Stilling, som ikke var med paa Delegeretmødet. Fra en Del af de ny ankomne Repræsentanters Side viste der sig da ogsaa straks en Del Modvilje mod hele Centralisationstanken; men efterhaanden som Forhandlingerne skred fremad, blev Repræsentanterne mere og mere klare over, at saafremt Centralisationen ikke blev gennemført nu, da var den

slaaet ihjel for bestandig, og samtidig havde Dansk typ. Forening berøvet sig selv et af de aller vigtigste Vaaben i fremtidige Kampe. Det blev imidlertid Repræsentanten fra Aalborg, Hr. LAURSEN, der ved sine Udtalelser ramte Sømmet paa Hovedet. Under stor Opmærksomhed udtalte han, »at han oprindelig var mødt som absolut Modstander af Centralisationsforslaget, men da man var kommet paa Delegeretmødet for at overbevise og lade sig overbevise, saa var han ved disse to Dages Forhandlinger blevet overbevist om, at det eneste sunde og fornuftige var, at vi fik vore Organisationer centraliserede, og derfor vilde han anbefale Forslaget paa det varmeste.« Disse Udtalelser modtoges med stærke Hør af Repræsentantskabsmødet.

Ved Afstemningen vedtoges Centralisationsforslaget med meget stor Majoritet, idet **39** Repræsentanter stemte **for,** og kun 10 stemte imod, eller med andre Ord, **690 Medlemmer** stemte **for** Centralisationen, medens 212 stemte imod.

Da Afstemningen blev bekendtgjort, hilstes dette Resultat med stærkt Bifald. Og der er ikke Tvivl om, at saafremt Hovedbestyrelsen havde ønsket, at den endelige Afgørelse skulde have fundet Sted paa selve Repræsentantskabsmødet, *saa var dette sket;* men Hovedbestyrelsen vilde i denne vigtige Sag ikke afskære de enkelte Medlemmer fra direkte at tage Standpunkt, hvorfor den meddelte Repræsentanterne, og da navnlig Mindretallet, at man agtede at sende det ud til skriftlig Afstemning.

Vi vil paa Forhaand ønske Dansk typ. Forening til Lykke og samtidig haabe, at det lille Mindretal, som nu er imod Centralisationen, forinden Afstemningen maa have indset Nødvendigheden af, at vi faar vore Organisationer centraliserede, saaledes at Forslaget kan blive vedtaget med saa stort Stemmetal som mulig. Gør man ikke dette, da begaar man en Forbrydelse mod Dansk typ. Forening, som kan have uberegnelige Følger.

Dansk typografisk Forening 1901.

Aarsberetning.

AARET begyndte med 938 Medlemmer og sluttede med 940, hvoraf de 13 var Principaler, 16 Syge, 59 Arbejdsledige, 7 paa Rejse, 2 Militære, 4 opholdt sig paa Skole, og ca. 30 var beskæftigede ved Redaktionsarbejde. Der var 7 Kvinder, hvoraf 2 halvtbetalende.

71 ny Medlemsbøger er udstedte, og 8 tidligere Medlemmer er genindtraadte. Af de 71 ny Bøger er 4 udstedte i Stedet for ældre udskrevne. Tilgangen af Nyudlærte har saaledes været 67.

I Aarets Løb er udmeldt 12, deraf tre Principaler, to Faktorer, og tre er overgaaet til andet Erhverv. Udslettede er 6, hvoraf 1 Bog er annuleret, medens 9 er afgaaet ved Døden.

Da Tilgangen har været 79 og Afgangen kun 27, medens Forskellen i Medlemstallet ved Aarets Begyndelse og Slutning kun er 2, har saaledes 50 Medlemmer forladt Foreningens Omraade. For 3-Aaret 99—01 stiller Forholdet sig saaledes:

Aar	Medlemstal ved Aarets Begyndelse	Tilgang	Afgang	Forladt Foreningens Omraade	Medlemstal ved Aarets Slutning	Aars-kontingent svaret af
1899	851	102	42	41	870	797
1900	870	94	25	1	938	830
1901	938	79	27	50	940	836

I Nykøbing S. oprettedes Lokalafdeling fra Aarets Begyndelse; den maatte imidlertid atter nedlægges med Udgangen af Juli Kvartal. Grenaa Lokalafdeling, der kun bestod af 1 Medlem, lukkedes 1. April, og med Aarets Udgang blev Faaborg Filial af Odense, da ogsaa den var svunden ind til 1 Medlem. I Brønderslev oprettedes en Afdeling fra 1. Oktbr., og Bogense blev fra indeværende Aars Begyndelse Lokalafdeling. Lokalafdelingernes Antal har saaledes været det samme ved Aarets Begyndelse og Slutning, nemlig 44.

Der er indbetalt 43,456 Ugebidrag til et samlet Beløb af 39,119 Kr. 40 Øre, hvilket giver 836 Aarskontingenter.

Som det fremgaar af foranstaaende Tabel maa der regnes med tæt til 100 Medlemmer, som paa Grund af Arbejdsløshed og Sygdom ikke svarer Kontingent; i 11 Tilfælde er det dog Lokalformænd, der er kontingentfri.

Møder. Forretningsudvalget har afholdt 32 Møder; paa disse har der været behandlet en Mængde Sager, som skjuler sig under 278 Punkter paa Dagsordenen. — Hovedbestyrelsen har været samlet tre Gange til Møder i København, i April, Septbr. og Novbr. I Forbindelse med disse har der været Fællesmøde med de københavnske Foreningers Styrelser og Møde med Forbundsstyrelsen. Under Mødet i November førtes tillige Tarifforhandlingerne paa »Hafnia«. — Endvidere har Formanden haft en Konference med Bladudgivernes Styrelse i Fredericia, og i denne Forbindelse maa noteres Forbundsstyrelsens Møde med de samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg den 25. Oktober og med Bladudgiverorganisationens Formand paa »Hafnia« 13. Decbr., hvor denne særlig optraadte som Formand for »Provinsbladenes Andelsselskab for Stereotypering«. — I de samvirkende Fagforbund har der været afholdt to Repræsentantskabsmøder, i hvilke Formanden deltog, ligesom han repræsenterede Foreningen ved »Den skandinaviske Fagforeningskongres« i København i Avgust. — Ved den 4. internationale Bogtrykkerkongres repræsenteredes Foreningen ved Forbundets Formand, Hr. V. PETERSEN.

Sammenkomster og Fester. I Sommerens Løb har der i Forbindelse med de alm. Arbejderstævner været arrangeret Fagmøder i Næstved 27. Juni, Esbjerg 30. Juni, Horsens 7. Juli, i hvilke Formanden deltog, i Aarhus 14. Juli, hvor Marius Hansen holdt det indledende Foredrag. Samme Dag afholdtes lignende Fester i Kolding og Nykøbing F. Det første Sted blev der intet Møde af Kollegerne, fordi ingen Fremmede havde anmeldt Deltagelse, og det sidste Sted kom der fremmede Kolleger, som følte sig skuffede ved, at der intet Møde var arrangeret.

Paa Foranledning af Typografisk Forbund holdt Næstformanden, WARBERG, 13. Decbr. et fagligt Foredrag i Aarhus. Til dette Foredrag, som belystes ved en Samling ældre og moderne Bogtrykarbejder, havde Lærlinge Adgang.

Foranlediget ved den i Slutningen af Aaret ved Stereotypien og Tarifforhandlingerne skabte Situation afholdtes i saa godt som alle Afdelinger Generalforsamlinger. H. P. RABEN deltog paa Hovedbestyrelsens Vegne i saadanne Møder i Horsens, Hjørring, Silkeborg og Esbjerg; A. M. CHRISTENSEN i Hillerød og Helsingør samt K. KRISTIANSEN i Køge og Slagelse, medens de øvrige Medlemmer af Hovedbestyrelsen deltog i Møderne om samme Sag i deres Hjembyer.

En **ny Fane** har Holbæk-Kollegerne anskaffet. Den indviedes 13. April ved en offentlig Fest med Foredrag af F. K. MADSEN og V. NICOLAISEN.

Tarifen. I Løbet af Aaret er der erhvervet Underskrifter paa Tarifen af Brødrene Larsen, Faxe, Brødrene Olsen, Storehedinge, Ernst Carlsen, Vejen, *Vestjylland*, Thisted, L. Petersen, Skive, Carlsen, Odense, August Hellesen, *Ølandenes Dagblad*, Rudkøbing, »Centraltrykkeriet« i Esbjerg, Kjeldsen, Odder, *Vendsyssel Folkeblad*, Brønderslev, og Th. Jørgensen i Hjørring.

Trykkerierne i *Faxe* og *Storehedinge* havde hidtil været blokerede, hvilket dog kun havde Betydning for de derværende Lærlinge. Efter at man i Faxe fra April havde begyndt Udgivelsen af *Faxe-Posten*, blev der Brug for et Par Mand, hvorfor Tarifunderskriften fulgte, idet man ikke paa anden Maade kunde skaffe Arbejdskraft. Den ydre Anledning i Storehedinge var sikkert Hensynet til Lærlingenes fremtidige Forhold, hvis Kaar ikke var blevne bedre ved de uheldige Lærlingeforhold, der blev afslørede i Slutningen af 1900 under den Voldgiftsretssag, som førtes mod Forretningen med pekuniær Støtte af Foreningen. — I *Skive* nægtedes en Nyudlært fra L. Petersens Trykkeri Optagelse. Efter en Del Forhandlinger, hvori Fællesorganisationens Formand i Skive ydede sin Medvirkning, underskreves Tarifen af Hr. L. Petersen, og Lærlingen indtraadte i Foreningen. — I *Odense Avis* faldt der, efter at dette Foretagende var overgaaet til et Aktieselskab, en Opsigelse, som foranledigede, at Formanden blev tilkaldt. Under Forhandlingerne viste det sig, at der faktisk var for stort Personale, hvorved Driftsomkostningerne i Forhold til Bladets Størrelse og Indtægter blev altfor høje. Dette laa imidlertid væsentlig i Arbejdets Deling, idet Bladet skulde fremstilles den halve Dag. Ved en Ændring af dette Forhold tilvejebragtes en Løsning af det opstaaede Konfliktsforhold; men fremtidig blev der en Mand mindre i Forretningen. Samtidig førtes Forhandlinger med Kemigraf Carlsen, og Nyborg gæstedes, hvor en Del Misforstaaelser om Tarifens Krav fjærnedes. — *Thisted Amts Dagblad* gik i Juni Maaned over til at blive Morgenblad under Navn af *Vestjylland*. Arbejderne fik derved en fuldstændig tarifstridig Arbejdsordning og Løn, hvorfor Formanden tilkaldtes. Der indrettedes Dag- og Aftenhold med tilsvarende Lønninger, der hvilede paa Tarifens Grundlag og tilfredsstillede begge Parter. — *Morsø Dagblad* udgives af et Aktieselskab af moderate Agrarer paa Mors. Dette Blad, der ingen Sinde har haft Spor af Livsbetingelser, afskedigede i Juli hele Personalet, skønt man skriftlig havde forpligtet sig til at overholde Tarifen. En fhv. Avlsbruger eller Lærer, der i 3 Maaneder havde modtaget Uddannelse i den ædle Bogtrykkerkunst i et af de blokerede Trykkerier paa Møen, holdt sit Indtog sammen med en Del unge Piger og Drenge, som han ved Hjemkomsten havde undervist i praktisk Typografi. Senere maatte ogsaa Redaktøren fordufte. Den alsidige »Avlsbruger« dyrkede nu ene Moderationspolitiken, fremstillet ved Hjælp af sit eget Opdræt, som om nogle Aar sikkert af ham faar Attest for at være udmærkede, dygtige typografiske Arbejdere, der sikkert vil være glade ved Udsigterne til den permanente Arbejdsløshedsunderstøttelse, som Typograferne stiler efter at faa indført. — Blev dette Sted saaledes lukket for vore Folk, aabnedes *Odder* og *Brønderslev* til Gengæld for Tilgang. Den hidtidige *Brønderslev Avis* kom omsider ogsaa paa Aktier og blev i September til *Vendsyssel Folkeblad*. Her kom straks fem Mand i Arbejde, og den mindste Løn

blev 18 Kr. I December blev Formanden dog hidkaldt. Hans Besøg resulterede i, at der kom en anden Faktor eller Ombryder paa Pladsen, hvorefter denne fik mere stabile Forhold tilvejebragt. I *Odder* gik Avisen og Folkebladet op i en højere Enighed med Hr. Kjeldsen som Bogtrykker og Hr. Videbæk som Redaktør. Ved Formandens Besøg i September blev der sluttet Overenskomst om, at efterhaanden som Kontrakterne med den irregulære Arbejdskraft udløb, skulde denne erstattes med Typografer. Fra 1. April 1902 kunde der oprettes en Afdeling paa fem Medlemmer. — Formanden har endvidere besøgt Vejen, Vejle, Horsens, Svendborg, Aarhus, Slagelse og Aalborg, hvor der blev tilvejebragt Enighed om de divergerende Punkter. I de allerfleste Tarifspørgsmaal har dog Korrespondance kunnet klare Sagen.

Ved en Konkursbehandling i Rinds Herreds Skifteret bemyndigedes Formanden til at varetage et Par Medlemmers Interesser. Af Ugelønnen havde de efterhaanden faaet henholdsvis 84 og 32 Kr. tilgode. Endvidere tillagdes i Henhold til Tarifens Opsigelsesbestemmelser 14 Dages Løn, hvorefter de senere udbetaltes henholdsvis 129 Kr. 50 og 72 Kr. 90, idet der tillige blev tillagt 5 % Rente for 90 Dage.

Til Trods for de nedadgaaende Konjunkturer og den som Følge deraf stigende Arbejdsløshed, som tilmed er bleven yderligere forøget med ca. 25 Medlemmer ved Indførelsen af stereotyperede Føljetoner paa ca. 50 Steder, saa er der dog adskillige Steder opnaaet større eller mindre Forbedringer i Arbejdernes Kaar. Saaledes har de fastlønnede Sættere i *Aalborg Tidende* opnaaet et Løntillæg fra 50 Øre til 3 Kr. pr. Uge; i *Aalborg Amtstidende* har Fastlønssætterne erholdt et Tillæg af 1 og 2 Kr.; i *Nordjylland* er Lønnen stegen fra 20 til 23 Kr. og for Trykkerens Vedkommende fra 24 til 26 Kr., medens Beregningen steg fra 30 til 32 Øre. Paa *Arbejderbladet*, der trykkes hos Hr. LEANDER NIELSEN, forhøjedes Lønnen for 1 Mand med 2 Kr., og 1000-Betalingen steg fra 30 til 33 Øre samtidig med, at Arbejdstiden paa dette Trykkeri er indskrænket til 8½ Time. Ialt har 23 Arbejdere i Aalborg opnaaet en Merindtægt af ca. 2500 Kr. aarlig. — I *Hillerød* har 7 Mand opnaaet et Løntillæg hver af 1 Kr. ugentlig. I *Køge* har 4 Mand faaet tillagt hver 2 Kr. pr. Uge. I *Næstved, Randers, Roskilde, Stubbekøbing* og *Svendborg* har 12 Mand faaet en ugentlig Merindtægt af 1 til 3 Kr. I *Varde* har Hr. BRENDSTRUP forhøjet hele Personalets Løn med 1 Kr. til hver. — Ialt har 46 Arbejdere opnaaet en aarlig Merindtægt af 4620 Kr. Dette maa saa meget mere paaskønnes, som Tendensen mange andre Steder gik i modsat Retning, og atter andre Steder forberedte man sig paa at tage en Kamp med Typograferne for at hindre en almindelig Forbedring af disses Kaar. Vaabnet skulde være Stereotypien.

Medens man hidtil havde erholdt Føljetonklichéer fra tre forskellige Foretagender, startedes i Sommerens Løb »Provinsbladenes Andelsselskab for Stereotypering«. Dette Selskab skulde ved Hjælp af Folk udenfor Organisationen og Sættemaskiner kunne fremstille det væsentligste Stof til Provinsbladene. Foruden i dette Selskab holdt Sættemaskinerne sit Indtog i *Fyns Tidende*, hvilket dog kun forøgede Personalets Tal med to Sættere, hos Dein i Maribo, Ejlersgaard i Middelfart og hos L. Beck i Aarhus. Endnu har man absolut ingen af Stederne haft pekuniær Fordel af disse. Men da Andelsselskabet startede Fabriken i København uden at ville anerkende den københavnske Tarif, førte dette til, at Typograferne den 26. Oktober ved en motiveret Udtalelse opsagde deres Pladser med tarifmæssigt Varsel hos Andelsselskabets Formand i Næstved — for om muligt derved at faa tilvejebragt en Forhandling om de ved Andelsselskabets Virksomhed skabte forandrede Arbejdsforhold. — Efter en Konference i Fredericia og forskellige udvekslede Skrivelser og Telegrammer toges Opsigelserne tilbage den 31. Oktober. Et Møde afholdtes mellem Styrelserne den 8. November, paa hvilket man enedes om Ændringer i den bestaaende Tarif med en Lønstigning for alle Arbejdere af mindst 2 Kr. ugentlig for fastlønnede og 2 Øre pr. 1000 Bogstaver for Beregningssætterne, og som for de knapt 900 Arbejdere, der ikke er blevne overflødige ved Stereotypien, vil andrage mellem 90,000 og 100,000 Kr. aarlig. Man kom fra 8 Lønklasser til 4 med Minimumslønninger fra 19—22 Kr. og en 1000-Betaling fra 29—32 og 31—34 Øre, medens Akcidens- og Bogarbejde lønnes ens over hele Landet med mindst 22 Kr. og 32—34 Øre pr. 1000 Bogstaver. Paa Betingelse af, at dette Forslag, der tillige indeholdt nogle Tillæg paa et Par andre Punkter, vedtoges af Dansk typ. Forenings Medlemmer samt Principalorganisationerne, gik Andelsselskabets Styrelse, der bestod af de samme Mænd, som sad i Bladudgiverorganisationens Ledelse, ind paa at underskrive den københavnske Tarif.

Efter skriftlig Afstemning blandt Dsk. t. F.s Medlemmer vedtoges det med 729 St. mod 1 at opsige den bestaaende Tarif, og den ny vedtoges med 655 St. mod 141 af 809 afgivne St. Hos Principalerne mødte den ny Tarif betydelig Modstand og vedtoges kun paa den Maade, at de Ikkestemmende taltes som Jastemmende. Den 7. Decbr. afholdt Andelsselskabet, der tæller 71 Medlemmer, Generalforsamling i København. Her forkastedes Forslaget om at underskrive den københavnske Tarif, men Formanden erholdt Bemyndigelse til at indlede ny Underhandlinger om visse Garantibestemmelser. En Konference med Andelsselskabets Formand kom i Stand 13. Decbr. paa »Hafnia« i København. Ogsaa her opnaaedes »et Resultat«, idet Forbundsstyrelsen erklærede sig villig til at forelægge Spørgsmaalet om Maskinsætternes obligatoriske Medlemspligt for den kommende Tarifkommission i København samt erklærede, at Typografernes Organisation ikke vilde lægge Andelsselskabets Forretning i København Hindringer i Vejen for at opfylde paatagne Forpligtelser til de daværende Andelshavere, nanset hvilken Stilling disse i tarifmæssig Henseende indtog. Dette maatte betragtes som en ret indlysende Ting, da man ikke overfor andre Forretninger, der har anerkendt Tarifen, spørger, i hvilket Forhold disse staar overfor Kunder, der mulig ligger i Strid om Arbejdsforholdene i andre Brancher. Man havde ikke dermed fraskrevet sig Retten til paa anden Maade at vedligeholde Blokaden af de enkelte Forretninger, som paa nærværende Tidspunkt stod som Andelshavere og var blokerede af Typografernes Organisationer. Til Gengæld betragtede Organisationen af Bladudgivere det som en Selvfølge, at bestaaende Lønninger og Antagelseslønninger ved Pladsskifte ikke maatte nedsættes, hvorved fastsloges, at Principalerne ikke kunde fri sig for 2-Kroners-Tillægget til alle Arbejdere ved at afskedige de højest lønnede og antage andre til Minimum. Ligeledes fastsloges, at Forretninger, der stod for Indførelse af Stereotypi, hvorved de blev nødte til at afskedige Typografer, ikke maatte antage Lærlinge til det Antal Typografer, de havde før Stereotypiens Indførelse, naar Antagelsen derved kom i Strid med Lærlingeskalaen. Som det senere viste sig, ramte denne Vedtagelse ikke fuldt ud det tilsigtede, idet en senere Voldgiftsret ved Opmandskendelse lagde en Fortolkning i selve Lærlingeskalaen, som Typograferne ikke kan anerkende for at være rigtig eller i Overensstemmelse med deres Forstaaelse af denne.

Det er dog hævet over al Tvivl, at de opnaaede Resultater maa betragtes som et betydeligt Fremskridt, særlig naar det ses i Belysning af de Kampe, der føres i andre Fag for at bevare de bestaaende Arbejdsforhold. Og vi maa haabe, at de kan føres ud i Praksis uden alt for store Rivninger. Selv om der fra enkelte Forretningers Side alt nu gøres Forsøg paa at slippe uden om det vedtagne, saa spores der dog en ærlig Vilje hos de ledende Mænd indenfor Principalorganisationerne til at komme ud over de Vanskeligheder, der altid opstaar, naar man paabyrder sine Medlemmer en Merudgift.

Til Hævdelsen af de bestaaende Tarifforhold har der i Aarets Løb kun været understøttet i 9 Tilfælde med 530 Kr. 9 Øre. — I København er der i 10 Tilfælde understøttet med 621 Kr. 4 Øre, saa hele Understøttelsen af Reservefonden til Forbundets Medlemmer beløber sig til 1151 Kr. 13 Øre.

Voldgiftsretten har kun været samlet en Gang om et Spørgsmaal, som man fra Ledelsens Side paa Forhaand var paa det rene med gik Typograferne imod. Arbejderne havde uden at forhandle med *Esbjerg Avis'* Udgivere forladt Arbejdet Kl. 12 Middag 1. Maj og uden at tage Hensyn til Styrelsens Anvisninger. I Henhold til Overenskomst af 1899 med Bladudgiverorganisationens Styrelse skulde en saadan Forhandling finde Sted, medens Principalerne ikke maatte lægge Hindringer i Vejen for Typografernes Deltagelse i Majdemonstrationerne, i hvert Fald fra Kl. 3 Eftmd. Herfra er dog undtaget Ombryder og Trykker, hvis Bladenes Fremstilling kræver det. Der var fra Klagerens Side nedlagt Paastand om, at Voldgiftsretten dømte Typograferne til Pladsfortabelse og Erstatning; men Voldgiftsretten fastslog, at den ikke var nogen Strafferet, hvorimod den i Henhold til § 18 dømte de 4 Medl., som forlod Arbejdet, til at bøde med den bestemte Mulkt af 50 Øre i Timen foruden Tabet af den halve Dags Løn. Herved fastsloges et Princip, som ikke hidtil var fulgt, idet man ved forsømt Arbejdstid kun havde afkortet Lønnen med 50 Øre i Timen. Ved en senere foretaget almindelig Afstemning dømte Medlemmerne Esbjerg-Afdelingen, der havde stillet sig solidarisk med de Anklagede, til at betale de ved Voldgiftsretten forbundne Udgifter.

Lærlingeuddannelsen har Styrelsen stadig haft Opmærksomheden henvendt paa. Principalernes Modvilje i 98 under de da foregaaende Forhandlinger om at indføre Bestemmelser om Lærlingeuddannelse i Tarifen førte jo til, at Svendeprøvers Aflæggelse for offentlig Kommission fastsattes i Lovene som Optagelsesbetingelse for om muligt ved de i Henhold til Lærlingeloven i hvert enkelt Tilfælde etablerede Voldgiftsretter at ramme saadanne Læresteder, som tilsidesatte Hensynet til de unge Menneskers Fremtid for en øjeblikkelig billig Arbejdskraft. De i Kolding og Storehedinge faldne Domme lod ikke meget Haab tilbage om at komme langt frem ad den Vej. Ikke destomindre har de moralske Virkninger af Voldgiftskendelserne i de nævnte Byer været at spore, idet man i adskillige Trykkerier, hvor Lærlingene har været anvendt til Faget uvedkommende Arbejder, har engageret Hjælpearbejdere til dette Arbejde, ligesom der i større Udstrækning har været givet Lærlingene Lejlighed til Øvelse i de forskellige typografiske Arbejder, selv i Trykkerier, hvor der udelukkende fremstilles Avissats; og Lærlingenes Besøg i de tekniske Skoler for Principalens Regning er bleven mere almindelig. Men i mangfoldige Tilfælde savnes Betingelser for at kunne give Lærlingene selv de aller simpleste Begreber om typografisk Arbejde.

Sammen med Dansk Provinsbogtrykkerforenings Styrelse er der udarbejdet »Regler ved Svendeprøvers Aflæggelse i det typografiske Fag for offentlig Kommission«, hvilke ere udsendte til alle offentlige Kommissioner for Svendeprøvers Aflæggelse, ligesom et Eksemplar af disse er indsendt til Indenrigsministeriet med Andragende om at faa disse optagne i Regulativet for Svendeprøver, naar dette en Gang bliver underkastet en Revision. — Under disse Forhandlinger, hvor Fagskolespørgsmaalet ogsaa kom paa Bane, rettede Formanden for Dansk Provinsbogtrykkerforening, Hr. P. HANSEN, Aalborg, en Forespørgsel til Ministeriet, om de Midler, der bevilgedes til Højskoleophold, kunde

anvendes til Støtte for Fagskolebesøg, eller om der gaves noget Fond, hvorfra Bogtrykkerlærlinge eller unge Typografer kunde vente Støtte til et Dagkursus paa Fagskolen, eller paa hvilken anden Maade der eventuelt kunde ventes Støtte. Denne Forespørgsel blev sendt til Erklæring af Formanden for Foreningen for Boghaandværk og Fagskolen, Hr. Xylograf HENDRIKSEN, der oplyste, at det gentagende havde været under Overvejelse at faa oprettet Dagkursus for unge Provinstypografer og Lærlinge, men at det stadig havde skortet paa Midler og Forstaaelse af denne Sag. De fortsatte Forhandlinger førte til, at der aabnedes Muligheder for, at det Strikerske Fond vilde yde sin Medvirkning til ved et Tilskud at sætte den i København værende Fagskole i Stand til at aabne et 3-Maaneders Dagkursus, men paa Betingelse af, at Principalerne i Provinserne interesserede sig for Sagen og ydede den pekuniær Støtte. En Appel til den danske Bogtrykkerstand i Marts, undertegnet af d'Hrr. P. HANSEN, Aalborg, og REGNAR PETERSEN paa de to Principalorganisationers Vegne, resulterede i, at der tegnedes 2 — to — Aarsbidrag à 5 Kr.

Sagen er dog ikke dermed opgivet, idet Fagskolens Repræsentantskabsmøde i Februar i Aar har vedtaget at give de tre Provinsforeninger en i Enkelthederne udarbejdet Fremstilling af Omkostningerne og mulig Ordning af en saadan Sommer-Dagskole. Man skulde jo ogsaa synes, at særlig Bladudgiverne omsider maatte faa Øjnene op for, at man ikke i Længden har Lov til at lægge Beslag paa de unge Menneskers Arbejdskraft i 5 Aar og derefter driste sig til at give Vedk. Attest for at være forsvarligt uddannet i det typografiske Fag, naar man ikke er i Stand til at bringe det videre med Uddannelsen end at give den unge Arbejder Øvelse i at save en stereotyperet Satsplade i Stykker og, naar man driver det særligt vidt, file dens ru Kanter væk.

Sygekassen, der i alle Tvivlstilfælde har virket i Medlemmernes Favør, har i 250 Tilfælde, som strækker sig over 5593 Dage, udredet en Understøttelse af 11,185 Kr. 92 Øre; et halvtbetalende Medlem har været syg i 30 Dage og for 71 Lægeattester er betalt 78 Kr. 50 Øre, medens der i Sygehjælp til Rejsende er udredet 288.03 og der til København er refunderet 46 Kr. 95 Øre. Hele Sygeunderstøttelsen beløber sig til 11,630 Kr. 40 Øre eller pr. betalende Medlem 26.77 Øre pr. Uge.

For 1898—1901 er Forholdet saaledes:

Aar	Antal Tilfælde	Dage	Gennemsnitsvarighed Dage	Udgift Kr.	Udgift Øre	Pr. betalende Medlem Øre pr. Uge
1898	111	3384	30.05	5978	»	15.03
1899	220	4409	20.04	8685	»	20.94
1900	289	5051	17.42	10576	13	24.50
1901	251	5593	22.41	11630	40	26.77

Døde er i Aarets Løb 9 Medlemmer, hvoriblandt de tre Veteraner Jacob Prøvensen, Odense, H. P. Henriksen, Maribo, og S. Kr. Johansen, Ringsted. Den første har haft Betydning for den By og særlig for det Trykkeri, hvori han virkede i et halvt Aarhundrede; medens Henriksen og Johansen allerede fra det første Forbunds Dage tog levende Del i Organisationsarbejdet, hvilket de fortsatte til det sidste. — En af de andre afdøde havde erhvervet norsk Medlemsret; men efter at Tuberkulosen havde faaet saa stærkt Tag i ham, at alt Haab var udelukket for Helbredelse, tyede han hjem til Fødebyen Lemvig for at tilbringe de sidste Levedage. — Med en løbende Begravelseshjælp er udredet 2100 Kr. Prøvensens Søn renoncerede paa det ene Hundrede Kroner, som han kunde tilkomme i Begravelseshjælp.

Understøttelse paa Stedet er udredet til 124 Medlemmer i 4272 Dage. Deraf er de 760 Dage godtgjort med 1.75 pr. Dag. Den samlede Udgift er 5545 Kr. 17 Øre. — I København falder der 6966 understøttede Dage paa Den typ. Forening, 1136 paa Den typ. Trykkerforening og 1531 paa Den kvindelige Trykkeriarbejderforening. — Ialt har Forbundet for 13,905 Dage ydet i Understøttelse paa Stedet *17,877 Kr. 67 Øre.*

I **Rejseunderstøttelse** er der i 43 Afdelinger for 4520 Rejsedage udbetalt 5650.75, deraf er der ydet 1 Kr. pr. Dag i tre Tilfælde, hvilket er fejlagtig, da der skal udbetales 1.25 pr. Dag til alle Rejsende. I 129 Tilfælde er udstedt Overfartsbilletter, og der er udredet 477 Kr. 80 Øre til Overfart, hvor det forenede Dampskibsselskab ikke besørger Trafiken. — Det største Antal Rejsende falder paa Kolding, idet 174 dèr har hævet for 283 Rejsedage; i Roskilde er udbetalt for 293 Dage til 168; Aarhus og Odense har hver haft Besøg af 127 med henholdsvis 240 og 230 Rejsedage; Fredericia 143 med 151 Rejsedage; Slagelse 134 med 191 Dage. Lavest staar Løgstør med 12 Rejsende og 35 Dage. De lollandske Byer har været besøgt af 37 Rejsende, medens Nykøbing F. noterer 53. Vestkystbyerne opgiver fra 19—30; Frederikshavn 83; medens Hjørring kun møder med 52 Rejsende. — Gennemsnitlig kommer der 67 Rejsende pr. Afdeling med 67½ Rejsedag pr. Rejsende; men Tallet paa Personer, der har rejst med Understøttelse, kommer sikkert op paa over Hundrede. For at regne paa samme Maade som i de foregaaende Aar, benytter vi i efterfølgende Tabel Halvdelen af de Rejsendes Tal til Kolding, hvilket giver 87 — foruden dem, der har rejst paa Ekstrakasserne. — I København er der udbetalt for 1603 Rejse- og Opholdsdage 1996.25, deraf har Trykkerforeningen 167 Dage til 208.75. — Forbundet har ialt udredet for 6123 Rejsedage 8480 Kr. 70 Øre, i hvilket Beløb Overfartspengene er indbefattet.

Flere Politimestre har forlangt Vandrebog af vor Forenings Medlemmer, medens man dog i de allerfleste Tilfælde stiller sig yderst liberal i den Henseende, naar Fagforeningsbogen er i Orden; i Vejle har man endog faaet udvirket, at de udenlandske Rejsende faar Lov at passere uden Opholdsbog, naar blot Fagforeningsbogen er i Orden. Ved Sydgrænsen vises alle rejsende Haandværkssvende tilbage forsaavidt de ikke er i Besiddelse af 20 Kr.

Ekstrakasserne har i 33 Afdelinger i 1174 Tilfælde understøttet med 1439 Kr. 87 Øre, hvilket dog langt fra er den Sum, der udredes i Ekstraunderstøttelser. Saaledes er Opgivelserne fra Aarhus kun for *Demokraten*, hvor man udbetaler Ikkeunderstøttelsesberettigede 1 Kr. og -berettigede 50 Øre, medens man paa de andre derværende Trykkerier ligeledes yder Understøttelser, i hvert Fald i første Tilfælde. — I Esbjerg ydes der til alle Rejsende Nattelogi og Morgenkaffe. Det samme er Tilfælde i Hjørring, hvor *Vendsyssel Tid.* har tilstillet Lokalformanden 25 Kr., hvoraf der er udbetalt hver Rejsende 50 Øre saalænge Beløbet strakte til, medens *Hjørring Amtstid.* mod Forevisning af Medlemsbog har givet alle Rejsende 50 Øre. — I Holbæk ydes Nattelogi. I Horsens tillige Kaffe. I Odense Logi; men foruden har Kollegerne paa *Fyns Socialdemokrat* givet enhver Rejsende 50 Øre eller ca. 75 Kr., medens Udgiveren af *Fyns Stiftstidende* har givet 1 Kr. til hver Rejsende eller ca. 150 Kr. — I Thisted ydes der til alle Rejsende et Døgns Forplejning og Nattelogi, foruden at der er ydet 4 Ikkeunderstøttelsesberettigede 11 Kr. — For en Del Afdelingers Vedk. gælder Opgivelserne kun for Dele af Aaret, idet man først i Løbet af dette har organiseret Ekstraunderstøttelserne; medens andre slet ikke har ført Regnskab over de ydede Understøttelser.

Lægges Ydelserne til »Det frivillige Fond« og Indsamlingen ved Juletid til de her noterede Beløb, bliver Ekstraydelserne mindst til 5 Kr. pr. Medlem.

Uden Understøttelse har der i 23 Afdelinger opholdt sig 93 i 4,689 Dage. En Del af disse har dog haft Ret til Rejseunderstøttelse, medens en Del rejsende Medlemmer har opholdt sig i Afdelingerne uden at være medtagne i denne Oversigt, idet Medlemsbogen ikke har været afleveret til Lokalformændene. Oversigten her omhandler saaledes kun dem, der har været tilmeldt Afdelingerne.

For 1898—1901 fordeler Arbejdsløsheden sig saaledes:

Aar	Understøttelse paa Stedet		Rejseunderst.		Uden Underst.		Ialt		Paa hvert Tilfælde
	Tilfælde	Dage	Tilfælde	Dage	Tilfælde	Dage	Tilfælde	Dage	Dage
1898	69	2230	74	2165	71	2883	214	7278	34
1899	105	2552	50	2506	47	1843	202	6901	34
1900	87	1995	50	2346	50	1895	187	6136	33
1901	124	4272	87	4520	93	4689	304	13481	44

Som man ser har Arbejdsløsheden i det forløbne Aar været mere end dobbelt saa stor som Aaret forud, hvilket maa skrives saavel paa Stereotypiens som de nedadgaaende Konjunkturers Regning. Endvidere fremgaar det, at de ikke understøttede Dage er mere end fordoblede.

I denne Forbindelse turde det ikke være uden Interesse at vide, at ved Undersøgelse af Overarbejdets Omfang i 155 Trykkerier med 874 udlærte Arbejdere har man for 1901 konstateret 14191 Overarbejdstimer eller godt 5 Mands Arbejde, naar man regner 305 Arbejdsdage à 9 Timer i Aaret. Endskønt der ganske enkelte Steder finder ikke ubetydeligt Overarbejde Sted, spiller Overarbejdet i Provinserne som Helhed saaledes en ganske underordnet Rolle. Men der blev dog paa de Steder, hvor Overarbejdet har været særlig fremherskende, straks foretaget Skridt til at indskrænke dette endnu mere.

Til Anvisningskontoret har været tilmeldt 369, hvoraf 90 erholdt Plads gennem Kontoret, 139 skaffede sig selv Plads og 23 forblev i de gamle Pladser, 1 døde, 5 overgik til andet Erhverv, 62 overførtes til 1902, medens de resterende 59 forlod Foreningens Omraade, idet en Del tog til Udlandet, medens andre slog sig ned i København.

Finansielt stiller Forholdet i Hovedkassen sig saaledes:

Indtægt.

Kassebeh. i Afdelingerne		Kr. 663.73	
do. i Hovedkassen	Kr. 6736.74		
do. i Reservefonden	- 4800.70		
do. i Begravelsesk.	- 22520.55		
		- 34057.99	
			Kr. 34721.72
Renter i Aaret			- 1355.45
Kontingent til Hovedkassen			- 13039.80
Kontingent til Begravelseskassen			- 4346.60
Tilbagebetalt Gæld og Laan			- 73.00
Reservefondens Administrationstilskud			- 334.40
Andre Indtægter i Afdelingerne			- 419.69
			Kr. 54290.66
Herfra gaar Grenaa Afdelingens Kassebeholdning, der er indgaaet under andre Indtægter i Aarhus			- 11.84
		Ballance..	Kr. 54278.82

Udgift.

Sygeunderstøttelse	Kr.	11630.40
Invalideunderstøttelse	-	12.50
Begravelseshjælp	-	2100.00
Tilskud til Arbejdsløshedskassen	-	1372.04
Andre Udgifter i Afdelingerne	-	521.56
Porto og Telegrammer	-	231.91
Telefonleje	-	60.00
Rejseudgifter og Diæter	-	34.65
Hovedbestyrelsens Møder	-	565.68
Tryksager	-	137.32
Bidrag til det frivillige Fond	-	300.00
do. - Fagskolen	-	100.00
Gage til Formand og Kasserer	-	1600.00
Forskelligt	-	88.55
Voldgiftsrettens Møde	-	106.08
	Kr.	18860.68

Kassebeh. i Afdelingerne	Kr.	591.02	
do. i Hovedkassen	Kr.	5120.65	
do. i Reservefonden	-	4994.20	
do. i Begravelsesk.	-	24713.27	
		- 34828.12	
	Kr.	35419.14	
Herfra gaar i Henhold til Revisionsantegning, som for meget opført for Slagelse	-	1.00	
			- 35418.14
Ballance..			Kr. 54278.82

Hovedkassen har saaledes haft et Underskud af 1616.09, hvoraf Arbejdsløshedskassens Underskud har slugt de 1372.04. Reservefonden er stegen med Renteindtægten og Begravelseskassen har haft en Fremgang af 2192.72. Trods Underskudet i Hovedkassen er Foreningens Særformue steget fra 34,057.99 til

35,418 Kr. 14 Øre.

Arbejdsløshedskasserne begyndte Aaret med en Beholdning af 12,713.02 og sluttede med 13,994.32; Kassebeholdningen er saaledes stegen med 1281.30. Der er udlaant 774 Kr. og tilbagebetalt 705.

Reservefonden begynder med 32,799.25. En af dens væsentligste Udgifter er 5051.69 til *Typ.-Tid.* Den slutter med en Beholdning af 47,829.34. Fremgang: 15,030.09.

Samtlige Kasser, hvoraf Dansk typ. Forening er Medejer, er saaledes gaaet frem fra 80,233 Kr. 99 Øre til

97,241 Kr. 80 Øre.

Trods den forøgede Sygeunderstøttelse og det ikke ubetydelige Underskud i Arbejdsløshedskasserne er der altsaa en ikke ringe Fremgang i finansiel Henseende. Den økonomiske Vinding, som er opnaaet i Aarets Løb, maa i Betragtning af de herskende uheldige Forhold anses for ret tilfredsstillende. Det er at haabe, at Gennemførelsen af de vundne Resultater maa ske uden alt for store Rivninger, saaledes at Samarbejdet mellem de kontraherende Foreninger maa vinde i Fasthed og god Forstaaelse til Held for Faget og dets Udøvere. HVIDTFELDT.

Til A.—Ø.

Til behagelig Efterretning for A.—Ø., der maa have glimret ved sin Fraværelse ved vor Generalforsamling den 13. Maj, vil jeg herved kun henvise til Referatet af denne, ligesom A.—Ø. ved at besøge vore tidligere Medlemsmøder vilde kunnet overbevise sig om mit Standpunkt overfor en fremtidig Ledelse. MATHILDE DIDERICHSEN.

Til Underretning for Fru DIDERICHSEN tjener, at nævnte Artikel er blevet os tilstillet 14 Dage forinden Generalforsamlingens Afholdelse, men maatte udskydes af Mangel paa Plads. RED.

Nær og Fjærn.

Paa Grund af Grundlovsdag trykkes næste Nr. af Typ.-Tid. paa Onsdag. Alt Manuskript maa være indleveret senest Mandag Aften.

Grundlovsfesten. Den typ. Forening, Den typ. Trykkerforening og De kv. Trykkeriarbejdere samles Grundlovsdagen Kl. 1 i Walkendorffsgade for derfra under Musik at marschere hen til Nørre Boulevard, hvor vi tager Opstilling sammen med de øvrige Arbejderorganisationer. Vi retter derfor en indtrængende Anmodning til alle om at give Møde og deltage i Processionen. Iøvrigt henviser vi til Bekendtgørelser i *Social-Demokraten.*

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 20. Maj 1902.

Formanden bød den nye Kasserer, Østergaard, velkommen. — Dansk Havnearbejderforbund anmodede om Hjælp; det vedtoges at bevilge 100 Kr. af Hovedkassen i Betragtning af den store Nød, der findes blandt Havnearbejderne. — Det besluttedes, at Kassereren skal stille en Kavtion paa 1000 Kr. igennem Kavtionsforeningen og at den eventuelle Præmie refunderes af Kassen; det samme gælder Præmien for Budets Kavtion. — En Del administrative Sager behandledes. O. J.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	3.85	Overført...	143.87
Aftenbladet	9.25	Løvgreen	1.50
Aug. Andersen	1.75	Langkjærs Sættere	1.50
Agrardagbladet	5.20	Leisner & Co. (1 pCt.)	2.96
Aller (Sætt. & Galvaniplast.)	15.00	Carl Lund (mdl. og kvl.)	2.00
do. (Trykkere)	3.00	Luno (1 pCt.)	13.97
do. (kvindelige)	2.10	Middagsposten	9.70
Bagge (mandlige)	8.94	Holger Meyers Sættere	1.25
do. (kvindelige)	1.00	do. Trykkere.	0.75
Birch	1.00	Missionstrykkeriet (19. til 20. U.) nye, gl., Tr., Kv.	6.80
Bording	8.85	Mohr & Co.	1.00
Bøhm	1.00	S. L. Møller (mandl.)	2.82
Calberg jun. (1 Sætter)	0.50	do. (kvindel.)	0.10
Centraltrykkeriet	4.80	Nationaltidende (alle Afd.)	16.05
J. V. Christensen	0.50	Nielsen & Lydiches Sætt.	6.50
Christtreu	3.27	do. kvindel.	1.25
Citytrykkeriet	5.40	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	12.65
Eksprestrykkeriet	3.61	do. Trykkere	0.85
Fehlhaber	0.60	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.80
Ferslew	1.00	Politiken	18.40
Graphic	0.75	Rasmussen & Olsen	1.50
Græbes Sættere (65—66 B.)	10.90	Rigsdagen (Gl. Foren.)	6.95
Wilh. Hansen	1.00	do. (Ny do. 2)	1.60
J. Henriksens	1.00	Rom (Trykk. og kvindel.)	2.00
Henningsens Sættere	1.20	Schultz's Sættere	9.80
Hoffensberg	6.75	Schønberg & Co. (mdl.)	0.25
Hoffmann	3.50	do. (kvdl.)	1.70
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	3.90	Soc.-Dem. (67.—68. B.)	14.55
Axel Holm	3.85	Thieles Sættere	3.10
Brødr. Jensen	2.00	Thomasen	1.25
Henrik E. Jensen	3.50	Trier	3.55
Jørgensen & Co. (mdl.)	10.00	Th. Thomsen	0.50
do. (kvindel.)	0.50	Truelsen	2.30
L. A. Jørgensen	2.30	Vort Land	5.00
Kassererkontoret	1.50	Weiss	3.50
Kihl	2.75	Wennstrøm	0.50
Kristeligt Dagblad	7.85		
Overføres...	143.87	Ialt...	305.77

Endvidere diverse Bidrag: Martin P. Jensen 0.25, Roskilde Typografer 12.24, Brønderslev Lokalafdeling 3.16, Kolding do. (12. og 13. Bidr.) 10.60, Schultz' Sættere: Overskud fra en Indsamling 0.40; tilsammen Kr. 332.42.

Kassebeholdningen var d. 13. Maj		Kr. 619.76
Indtægt 13.—27. Maj	Kr.	332.42
Udgift 13.—27. Maj	»	365.20
Merudgift 13.—27. Maj	»	32.78
Kassebeholdningen er d. 27. Maj	»	586.98
		Kr. 619.76

Den 27. Maj 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Provinstarifen

træder, som bekendt, i Kraft **1. Juni.** Nedenstaaende bringer vi en Fortegnelse over Principalorganisationernes Medlemmer, om hvem det betragtes som en Selvfølge, at de betaler efter den nye Tarif. Paa alle andre Trykkerier vil Lokalformanden forelægge den nye Tarif til Underskrift. Forøvrigt anmodes Lokalformændene om at indberette Stillingen i de forskellige Byer til Forretningsudvalget i Kolding.

Organisationen af Bladudgivere.

Aalborg: Aalborg Tidende — Nordjylland.
Aarhus: Aarhus Amtstidende — Jyllandsposten — Aarhus Stiftstidende — Aarhus Amts Folkeblad.
Assens: Assens Amts Avis — Assens Avis.
Esbjerg: Esbjerg Avis.
Faaborg: Faaborg Folketidende — Faaborg Avis.
Fredericia: Fredericia Dagblad — Fredericia Avis.
Frederikshavn: Frederikshavns Avis.
Helsingør: Nordsjælland — Helsingør Dagblad.
Herning: Herning Folkeblad.
Hillerød: Frederiksborg Amts Avis.
Hjørring: Vendsyssel Tidende — Hjørring Amts Tidende.
Hobro: Hobro Avis.
Holbæk: Holbæk Amts Dagblad — Holbæk Amts Avis.
Horsens: Horsens Folkeblad — Horsens Avis.
Kallundborg: Kallundborg Avis — Kallundborg Dagblad.
Kærteminde: Kærteminde Avis (Vergmann).
Kolding: Højskolebladet — Kolding Avis — Kolding Folkeblad.

Køge: Østsjællands Folkeblad — Køge Avis.
Løgstør: Løgstør Avis.
Lyngby: Københavns Amts Avis.
Maribo: Lollandsposten.
Middelfart: Middelfart Avis.
Nakskov: Vestlollands Avis — Nakskov Tidende.
Nyborg: Nyborg Avis.
Nykøbing F.: Loll. Falst. Folketidende — Nykøbing Dagblad.
Næstved: Næstved Tidende — Næstved Avis.
Odense: Fyns Tidende — Fyns Stiftstidende.
Randers: Randers Venstreblad — Randers Dagblad — Randers Amts Avis.
Ribe: Ribe Stiftstidende.
Ringkøbing: Ringkøbing Amts Avis — Ringkøbing Amts Dagblad.
Ringsted: Ringsted Folketidende.
Roskilde: Roskilde Avis — Roskilde Dagblad.
Rudkøbing: Langelands Avis — Ølandenes Dagblad.
Rønne: Bornholms Dagblad.
Silkeborg: Silkeborg Avis.
Skanderborg: Skanderborg Amts Avis.
Slagelse: Sorø Amtstidende.
Svendborg: Svendborg Amts Tidende — Svendborg Folkeblad — Svendborg Avis.
Thisted: Thisted Amts Tidende.
Varde: Vestjyllands Dagblad.
Vejle: Vejle Amts Folkeblad — Vejle Amts Avis.
Viborg: Viborg Stiftstidende.
Ærøskøbing: Ærø Avis.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

Aalborg: Chr. G. Odense — P. Hansen.
Aarhus: S. Backhausen — H. Mammen — M. Geertsen — Th. Thrue — Laur. Bech — Chr. Andersen — Mads Hansen.
Assens: Cl. Bærentzen.
Bogense: C. Pagh, Kancelliraad, R.
Esbjerg: Vedige Petersen.
Faaborg: Brandt — Petersen.
Fredericia: Jac. Christensen — Joh. Jensen.
Frederikshavn: H. P. Sørensen.
Hillerød: Nordlunde.
Horsens: Arnold Jørgensen.
Kallundborg: Chr. G. Tortzen — Andr. Sørensen.
Kærteminde: Vergmann.
Kolding: F. Lumbye — Sjodt.
Korsør: Adam Jensen.
Lemvig: Hestbech.
Løgstør: Edv. Jørgensen.
Nakskov: L. P. Erichsen.
Neksø: Gornitzka.
Nyborg: V. Schønemann.
Nykøbing M.: A. Nielsen — Andersen.
Næstved: Bang.
Odense: Hagen & Sievertsen — M. Dreyer.
Randers: Elmenhoff — C. Nielsen — Th. Jørgensen Edelberg.
Ringkøbing: Rasmussen.
Ringsted: H. Christensen.
Rudkøbing: Bro.
Ribe: Willemoes.
Silkeborg: Sørensen.
Skive: L. Petersen.
Svendborg: P. Meyer.
Stege: Tommerup.
Vejle: Vejle Amts Folkeblad — Poul Hertz.
Viborg: Angelo — F. V. Backhausen.

Brevkasse.

Som Følge af det nødvendige Stofs uforholdsmæssige Mængde har vi efter Konference med Hr. Laur. Jensen maattet udelade hans Svar til Fru Alma Jensen denne Gang. RED.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: I S. L.: G. A. F. Jensens Hustru Julie. I F.: Fred. Vilh. Kretzschmer, udl. hos Luno 1857 (Brd. Jensen, Falkonerallé).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 5733, Arvid Sandwall, 4965, Carl Vilh. Petersen, 1727, Aksel Gregersen, 1725, Herman Grevelund, 735, E. V. Grøndahl og 1574 (Dsk. t. F.), N. P. Sandberg (alle arbl., til Udlandet).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd.

Brønderslev: Typograf CHR. ALMIND.
Løgstør: P. TUBORGH.
FORRETNINGSUDVALGET.

Myt Medlem: Løgstør, Hans P. Larsen, udl. 1/6 1902 i Løgstør Avis (har ikke aflagt Svendeprøve, men vil gøre dette til Efteraaret).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Assens, 1105, Th. Bech fra Kolding i Pl. Odense, 1516, Hvidhjelm Chr. E. Petersen fra Hamborg i Pl.

Bortrejste: Assens, 478, H. L. Rafaelsen til Kolding i Pl. Odense, 1390, Axel Frederiksen til Nykøbing M. i Pl. Køge, 1270, Laurits Chr. Petersen (arbl.) til Udlandet. Løgstør, 1488, Anton Nielsen paa Rejse.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Bortrejste: 268, Carsten Siems og 277, Jean Duckert (begge paa Rejse).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Ingeborg Palsgaard (Hoffensberg) og Ingeborg Andersen (Leisner & Co.).

GUTENBERG-KORET.

Møde **Lørdag** Kl. 8½ hos Kirschner (Kafé »Overskæringen«).

T. C. C. Søndag Tur til Rungsted. Trianglen Kl. 9 pr.

ANNONCER

Trykker.

En yngre Trykker, dygtig saavel til Avis- som al Akcidensarbejde, søger en fast Plads snarest. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »905« modt. Ekspeditionskontoret.

En dygtig Mand, der kan oprette og drive et Trykkeri og udgive et mindre Dagblad (i fris. Retning), kan danne sig en god Forretning. Lokaler og Medhjælp til Red. haves. Billet mrkt. »*M. 2313*« modt. *Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., Skindergade 3. K.*

Grundet paa Udvidelse af Trykkeriet er en **Gasmotor** (1½ Hestes Kraft) samt *Transmissioner* til 4 Maskiner billigt til Salg. Kan ses i Virksomhed ved Henvendelse i *Kellers Bogtrykkeri,* Vingaardsstræde 6.

Brugt Hurtigpresse.

Format: Enkelt Median.
Købes af
Arends & Voigt,
Larsbjørnstræde 5. K.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 4 JUNI 1902 XXIX AARGANG

Grundlovsdagen

Kl. 12½ Middag

samles Medlemmerne af Den typ. Forening, Den typ. Trykkerforening og De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening i Walkendorffsgade (bag Helligaandskirken), hvorefter der med Musik i Spidsen marscheres til Mødestedet paa Nørre-Boulevard. Medlemmerne anmodes om at stille fuldtallig.

STYRELSERNE.

Dansk Typografforbunds ordinære Delegeretmøde

den 24. og 25. Maj 1902.

Af Forbundsstyrelsens Medlemmer var til Stede: Formanden, V. PETERSEN, LAURITZ JENSEN, P. LAURITZEN, P. HVIDTFELDT, F. K. MADSEN og MARIUS HANSEN.

Delegerede fra Dansk typografisk Forening var: C. V. Arleth, Slagelse, Charles Jørgensen, Køge, Ludvig Kragh, Nakskov, Gustav Larsen, Ringkøbing, N. K. Nielsen, Randers, G. Mortensen, Ringsted, H. C. Hansen, Hillerød, Nic. Jensen, Horsens, O. F. Frimand, Nykøbing F., Oscar Andersen, Thisted, P. Laursen, Aalborg, J. C. Møller, Hjørring, Will. Jacobsen, Silkeborg, V. Nicolaisen, Holbæk, Poul Ejlersen, Helsingør, Sophus Herholdt, Roskilde, G. E. Mellberg, Kallundborg, Math. Nielsen, Nykøbing M., L. Olsen, Esbjerg, C. E. Jacobsen, Rudkøbing, P. Busch, Viborg, H. O. Christiansen, Kolding, C. W. Jensen, Assens, J. P. Sørensen, Vejle, F. O. Leidecher, Fredericia, Fedder Hansen, Svendborg, J. P. Christensen, Næstved, O. V. Hansen, Aarhus, H. P. Larsen, Middelfart, C. M. Blomberg, Rønne, Chr. E. Hansen, Nyborg, J. Poulsen, Varde, J. Christensen, Ribe, Hans Jensen, Odense, Kamp-Madsen, Herning, Sørensen-Kjeld, Brønderslev, A. Johs. Petersen, Odder, L. D. Rasmussen, Odense.

For Den typografiske Forening: Westy-Hansen, Fr. Hjorth, V. Bergenholz, P. Lauritzen, P. Berendt, H. C. Jørgensen, Carl Nielsen, Gravesen, Hallengren, Chr. Hansen, J. O. Petersen, Niels Hansen, Emil Møller, N. P. Nielsen, Wartenberg, Chr. Nielsen, L. Chr. Nielsen, F. K. Madsen, Chr. Clausen, René-Lassen, Carl Schmidt, N. Wendt, Chr. Louw, Anton Andersen, O. Johansen, Christiansen, Vald. Nielsen, Emanuel Petersen, Madsen-Skou, J. Jensen, Chr. Sørensen, Sylling, Carl Schnor, Michaelsen, Sigw. Lundberg og M. C. Nielsen.

For Den typografiske Trykkerforening: K. Kiefer, Jens Larsen, Toft, Alb. Sørensen, V. Stephensen, Oscar Hansen, V. Jensen, Alb. Michelsen, Carl Hansen.

For de kvindelige Trykkeriarbejdere: Alexandra Bryde, Anna Cortz, Hildora Mauritzen, Mathilde Diderichsen, Henriette Crone, Christine Buus.

Mødet aabnedes Kl. 9 Lørdag Formiddag af Forbundsstyrelsens Formand, VICTOR PETERSEN, idet han bød de Delegerede Velkommen og udtalte det Haab, at disse Forhandlinger, som her skulde føres, maatte bære saadan Frugt, at det maatte blive til Gavn for hele den typografiske Stand. Taleren mindedes i varme Ord de 3 ved Døden afgaaede Kolleger, d'Hrr. S. K. Johansen, Ringsted, Decher, København og H. F. Rasmussen, Kolding, der alle havde været ihærdige Arbejdere i Organisationens Tjeneste. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Derefter gik man over til Dagsordenens Punkt 1. Mandaternes Prøvelse, hvortil valgtes et Udvalg bestaaende af O. V. Hansen, V. Jacobsen, K. Kiefer, Vilh. Wartenberg og M. Diderichsen. Mandaterne blev enstemmig godkendte; 1 var ikke mødt, nemlig V. de Lemos, Skanderborg, Suppleanten L. D. Rasmussen, Odense, indgik i hans Sted.

Punkt 2. Valg af Mødets Funktionærer. Til Dirigenter valgtes Carl Nielsen, Kbhvn., og V. Nicolaisen, Holbæk, og til Sekretærer Sigw. Lundberg og Alb. Michelsen, Kbhvn., Sørensen-Kjeld, Brønderslev, og Charles Jørgensen, Køge. CARL NIELSEN overtog Hvervet som Dirigent ved det første Møde.

Punkt 3. Vedtagelse af Forretningsorden. Denne vedtoges uden Diskussion.

Punkt 4. Beretning om Virksomheden. Formanden, V. PETERSEN: Forbundet havde som sædvanlig sendt Indbydelse til det internationale Sekretariat samt til vore Broderorganisationer i Sverig og Norge; kun Norge havde modtaget Indbydelsen og sendt en Repræsentant, Hr. Hjalmar Jansen, Kristiania, Formand for Norsk Centralforening, som han hermed bød hjærtelig Velkommen.

HJALMAR JANSEN takkede og udtalte, at det var blevet paalagt ham at bringe en Hilsen fra vore Brødre i Norge; han haabede, at dette Delegeretmøde maatte blive til Held og Lykke for de danske Typografer.

DIRIGENTEN takkede og bad ham bringe Hilsen tilbage til Norge.

VICTOR PETERSEN: Der er siden sidste Delegeretmøde ikke hændt noget af stor Betydning; Organisationen har vundet jævnt fremad. Den typografiske Forening var gaaet til at vælge en selvstændig Formand, da hans Arbejde var blevet saa overvældende, at han ikke samtidig kunde passe sin Plads. Ved Indførelsen af Sættemaskinerne havde det vist sig, at Lønsatserne for Maskinsætterne var for lave; Medhjælperspørgsmaalet var løst tilfredsstillende. Skønt Konjunkturerne var nedadgaaende, var det dog overalt lykkedes at bevare det én Gang opnaaede. Det kunde ikke siges, hvorledes det vilde blive i Fremtiden, men Tal. troede dog, at den daarligste Tid var overstaaet. Det vilde være ønskeligt, at Medlemmerne selv var paapasselige og fordrede det overholdt, man en Gang havde faaet indført i Tarifen. Arbejdsløsheden havde desværre været stor i det sidste Aar, men Taleren haabede, at den havde kulmineret og at vi nu gik bedre Tider i Møde. Arbejdsanvisningen havde vist sig at være heldig; ca. 90 % af alle ledige Pladser var anvist fra Kontoret. Der var som bekendt blevet oprettet et kommunalt Anvisningskontor, og det kunde maaske se rimeligt ud at ophæve de faglige Anvisningskontorer, men det mente Taleren ikke at være heldigt for vort Vedkommende, da Arbejdsanvisningen var et af de bedste Midler, man havde i Hænde til Hævdelse af Tarifen, og haabede, at de andre Fag vilde faa samme Syn paa Sagen. Trykkerforeningen havde haft den Glæde i det forløbne Aar at kunne holde sit 25 Aars Jubilæum. Foreningen arbejdede jo støt og rolig sammen med de andre Organisationer, og den havde indset, at det ikke nyttede at isolere sig, hvorfor den havde optaget Rotationstrykkernes Klub. De kvindelige Trykkeriarbejdere stod ligeledes godt; de var gaaet ud paa at styrke deres Organisation ved at faa saa mange Medlemmer som mulig; og det var faa Organisationer, der havde en saadan Lønforbedring at vise hen til, som denne unge Forening havde opnaaet. For Dansk typografisk Forening viser det sig, at man er naaet et godt Stykke fremad; Medlemsantallet var stærkt forøget. I det Hele havde der i Provinsen vist sig en rivende Udvikling i Bogtrykkerfaget i det sidste Aarhundrede; der var i 1860 kun 2 Blade i Provinserne, i 1899 var der 188; af Ugeblade henholdsvis 2 og 58, af Maanedsblade 9 og 165. Dette har naturligvis influeret stærkt paa Organisationens Medlemsantal (det var i 1899: 900 Typografer og ca. 400 Lærlinge), skønt der i mange Tilfælde havde været en haardnakket Kamp for at faa Medlemmerne til at indse Organisationens Nytte; men nu har det dog vist sig, at de fleste har faaet Forstaaelsen. Som Bevis herfor omtalte Taleren Stigningen i Gennemsnitslønnen; den var i 1890 18 Kr. 22 Øre, i 98 19 Kr. 14 Ø., i 99 20 Kr. 66 Ø., i 1900 21 Kr. 05 Ø. og den nye Tarif vil bringe denne op til 24 Kr. 72 Øre. Bestræbelserne maatte mere og mere gaa i Retning af at dygtiggøre Medlemmerne; thi en dygtig uddannet Arbejderstand var Løsenet; desværre havde Principalerne ikke endnu faaet Forstaaelsen heraf. Konflikter havde man haft rigeligt af; men havde dog hævdet Stillingen saaledes, at var det gaaet os imod i en By, havde vi vundet i en anden. Fandt det overflødigt at omtale den ny Tarif, da den jo var godt kendt; det var efter Talerens Mening godt, at man havde vedtaget den med saa stor Majoritet, thi at vove os ud i en Kamp paa det nuværende Tidspunkt var ikke heldigt; Kamp var der blevet, om ikke der indenfor Principalernes Rækker havde siddet Mænd, som vilde have Fred. Der havde ude i Provinserne været en Del Misstemning over den sidste Voldgiftsretsdom; i det lange Løb skulde det dog nok vise sig, at vi fik Bugt med dem, der dristede sig til at drage Fordel af denne Opmandskendelse. Et vigtigt Spørgsmaal var Lærlingesagen; thi skønt Lærlingeprocenten var dalet til 44½ i 99 mod 77⅖ i 93 og 100 i 87, var Uddannelsen forværret i lige saa høj Grad som Lærlingeprocenten var aftaget. Som Bevis for, hvorledes Principalerne opfattede deres Ansvar, vilde Taleren fremføre et Tilfælde fra Køge, som resul-

terede i en Kendelse af Borgmester Klauman, som denne, efter Sigende, efter at have raadført sig med Hr. Bogtr. Laur. Madsen, havde afsagt og som lød:

Aar 1900 den 27. September blev inden Storehedinge Købstads Politiret i Sagen A $^{20}/_{1900}$, Voldgift mellem Typograf N. N. af Næstved og Bogtrykker N. N. af Storehedinge angaaende Erstatning, afsagt saalydende

Kendelse:

Under nærværende Sag har Klageren, Typograf N. N., for Tiden af Næstved, paastaaet indklagede Bogtrykker N. N. af Storehedinge tilpligtet at betale ham en Erstatning af 500 Kr., fordi Klageren, der har staaet i Lære hos Indklagede siden 11. Maj 1896, ikke var bleven saaledes oplært, at han har været i Stand til at aflægge frivillig Svendeprøve, hvortil han i indeværende Aar indstillede sig i Næstved, men hvor hans Arbejde blev kasseret.

Indklagede har paastaaet sig frifunden, idet han har urgeret, at det er Klagerens egen Skyld, navnlig Mangel paa Flid, naar han ikke har opnaaet Dygtighed i sit Fag i enhver Retning, hvortil der er givet ham Lejlighed. — Indklagede har derhos tilbudt Klageren at maatte tilbringe de to Maaneder, som han har skænket ham af hans Læretid, i sit Bogtrykkeri, for at sætte sig ind i navnlig Skemaarbejde.

Af Sagen fremgaar det, at Klageren har kunnet aflægge en fyldestgørende Prøve i *Værksats*, men at han derimod ikke har opnaaet tilstrækkelig Uddannelse i *alle* Bogtrykkerarbejdets Specialarbejder, navnlig ikke var i Stand til at sætte et *Skema*.

Det maa nu ganske vist anses for en Læremesters Pligt at sørge for, at hans Lærlinge saavidt muligt faa den fyldigst mulige Uddannelse i alle de i Faget forekommende Arbejder; men om dette lader sig gøre beror dels paa, om disse forskellige Arbejder forekommer paa Lærestedet, dels paa om Lærlingen er moden nok og tilstrækkelig flittig til at tilegne sig den Undervisning, der maatte gives ham heri. Hvad specielt angaar Typograffaget har man derhos bragt i Erfaring, at Størstedelen af Typograferne som Regel først i de efter Læretiden følgende Aar — naar Lysten til og Følelsen af Nødvendigheden af at være saa dygtig som mulig er vakt — erhverve sig Alsidighed i Faget, hvilken dog mange aldrig naa paa Grund af manglende Evner; naar en Sætterlærling derfor er forsvarlig uddannet i Værk- og Avissats, hvormed den langt overvejende Del af Arbejderne skal tjene deres Brød, skønnes det ikke, at der kan rettes nogen berettiget Anklage mod Mesteren, fordi Lærlingen ikke ved Læretidens Udløb har naaet den Dygtighed *i enhver* Retning, som ganske vist er ønskelig, men sjælden opnaaelig. In casu fremgaar det jo af Sagen, at Lærlingen ikke har været flittig i sin Læretid.

I Henhold hertil findes Indklagede, Bogtrykker N. N. af Storehedinge, at maatte frifindes for de mod ham rejste Erstatningskrav, imod at han forpligter sig til i de af ham tilbudte to Maaneder at arbejde hen til i hans eget Bogtrykkeri at bibringe Klageren den mest mulige af den manglende Uddannelse.

Den 17. September 1900. Som Voldgiftsmand
FR. KLAUMAN.

Ovenstaaende Forslag til Kendelse kan jeg *ikke tiltræde;* den er nemlig ikke i Overensstemmelse med Lærlingeloven, i hvilken der kun tales om at yde Klageren en Erstatning, ikke om atter at sende ham tilbage til Lærestedet.

Jeg maa derfor stemme Nej til ovenstaaende Forslag til Kendelse; i dette vil jeg dog kunne gaa med til, at Erstatningen nedsættes en Del.

Næstved, den 24. September 1900. KRISTENSEN.

Ovenstaaende Forslag til Kendelse tiltrædes.

Køge, den 26. September 1900. FREDERIK OPFFER.

Nu vilde Skæbnen, at han kommer til at arbejde her i København hos Formanden for Foreningen af Danske Bogtrykkere, men her blev han afskediget efter faa Dages Forløb som uduelig til Trykkeriets Arbejde. Saa længe Forholdene var af den Natur, og saa længe Bedømmelsen af Mestrenes Ansvar over for Lærlingene var lagt i saadanne Hænder, som Borgmestrenes var, og endelig saa længe Mesterorganisationernes Formænd i *alle* Tilfælde mente at maatte stille sig paa Mestrenes Side, selv naar der handledes paaviseligt urigtigt mod Lærlingene — saa længe blev der næppe noget ud af en virkelig Forbedring. Det kunde vistnok med Rette siges, at Lærlingeuddannelsen var slettere nu end nogensinde før. Ved Fagskolens Hjælp kunde man maaske komme lidt fremad, men det var kun som en Draabe i Havet. Oplyste om, at det var lykkedes Dansk Provinsbogtrykkerforening at faa et Tilskud af Ministeriet paa 300 Kr. til at oprette et Dagkursus for Lærlinge fra Provinserne i det sidste Aar. Omtalte vor Stilling til det internationale Sekretariat og De samvirkende Fagforbund; vore Tilskud havde været henholdsvis 1487 Kr. 68 Øre og 28,755 Kr. (heri indbefattet Lock-out-bidrag). Dvælede særlig ved den store Lock-out og de enkelte Fags Tilbøjelighed til at træde ud af Fællesorganisationen; og ytrede som sin Mening, at de Resultater man opnaaede ved Forhandling, var bedre end dem, man fremtvang ved Strejker. Taleren gik derefter over til at omtale Forbundets finansielle Status, hvoraf fremgik, at Kassebeholdningen den 1. Januar 1899 var 31,839 Kr. 41 Øre, den 1. Januar 1901 61,823 Kr. 66 Øre — altsaa en Fremgang af 29,984 Kr. 25 Øre. Medens der i Reservefondsunderstøttelse i Tidsrummet fra 1892—1901 kun var udbetalt 20,653 Kr. 59 Øre, hvoraf i Treaaret 1899—1901 4618 Kr. 84 Øre, var der i Arbejdsløshedsunderstøttelse udbetalt:

1899: 17,034 Kr. 45 Øre
1900: 16,717 — 91 —
1901: **26632 — 62 —**
61,284 Kr. 98 Øre.

I Aarene 1892—1898, hvor Forbundet kun udbetalte Understøttelse paa Rejse, var der udbetalt tilsammen 28,900 Kr. 43 Øre, saaledes at der ialt fra 1892—1901 var betalt 90,185 Kr. 41 Øre. Det sidste Aars Understøttelse betød jo en Forhøjelse af 61 % mod forrige Aar, saa at man maatte være noget forsigtig med at stille for store Krav til Kassen.

Dette viser, at den Paastand, som er saa yndet af Principalerne, at Arbejderne bruger deres Penge til Strejker, er grundfalsk. I det hele var Resultatet af de 3 Aars Arbejde siden sidste Delegeretmøde saaledes, at man kunde ønske Dansk Typograf-Forbund til Lykke dermed.

P. BERENDT, Kbhvn., troede, at vi stod bedre, om vi var selvstændige, nu da Bogtrykkerne havde indmeldt deres Organisation i Arbejdsgiverforeningen; han vilde dog ikke stille Forslag om at udmelde sig af De samvirkende Fagforbund.

FORMANDEN: Det, at Mesterforeningerne slutter sig sammen, var en Følge af Udviklingen. At vi stod os bedre ved at være selvstændige, kunde Tal. ikke indse; naar man slutter sig sammen i Foreninger, fordi en enkelt Mand ingen Magt har, er det naturligt, at Foreningerne ligeledes slutter sig sammen; ogsaa her løfter mange bedre end én.

CH. JØRGENSEN, Køge, talte om Provinstarifen. Kunde ønske, at Forbundsstyrelsen vilde udtale sig om de Protester, der var fremkommet fra Køge, Ringsted og Randers Lokalafdelinger i Anledning af Hafniaoverenskomsten.

V. NICOLAISEN, Holbæk: Principalerne havde ventet, at vore Krav var højere; vi behøvede sikkert ikke at have frygtet for nogen Krig. Forkortelse af Arbejdstiden burde staa i første Række. Man burde ikke være saa bange for at føre Tropperne i Ilden. Skulde paa Lokalafdelingens Vegne udtale Anerkendelse for Forbundsstyrelsens Arbejde.

VILH. WARTENBERG, Kbhvn., kunde i Hovedsagen slutte sig til Nicolaisen; det, at man stadig undgik Kamp, virkede sløvende. Det var en stor Fejl at vedtage Tarifen for 4 Aar; 2 Aar havde været mere end nok.

JACOBSEN, Silkeborg, fandt, at Provinstarifen var et meget godt Resultat, selv om der kunde have været taget kraftigere fat. At Anvisningskontoret i Kolding blev saa lidt brugt, var ikke Arbejdernes, men Principalernes Skyld. Var kommet til den Opfattelse, at Svendeprøverne, som de nu blev aflagte, var den rene Humbug. Lærlingeantallet maatte formindskes endnu mere.

L. D. RASMUSSEN, Odense, kunde ikke se anden Grund til, at Anvisningskontoret ikke blev benyttet, end at man i altfor høj Grad søgte Plads ved selv at komme til Principalerne og tilbyde sin Arbejdskraft ved Døren; holdt man op med det, gik Antagelsen af Arbejdskraft gennem Anvisningskontoret. Var af den Mening, at det var usundt, hvis man kun kunde faa Sammenhold ved Kamp.

FORMANDEN vilde sige til Jørgensen, Køge, at Hafniaoverenskomsten ikke staar i nogensomhelst Forbindelse med den afsagte Voldgiftsretskendelse; ved denne er det den nugældende Tarif, der er lagt til Grund. Mente, at Hafniaoverenskomsten var i Favør af Dansk typ. Forenings Medlemmer. Nicolaisen, Holbæk, mente, at man skulde have sat Principalerne Kniven paa Struben; dette var sket adskillige Gange, og det var umuligt at opnaa mere end vi fik, idet Principalerne stadig skød sig ind under de smaa Forretningers Smudskonkurrence. Svarede Wartenberg, at Ledelsen selvfølgelig ogsaa vilde have haft Tarifen paa kortere Tid, men det havde ikke kunnet lade sig gøre. Medlemmerne burde altid søge Anvisningskontoret og ikke paa egen Haand søge Arbejde.

Formandens Beretning godkendtes enstemmig.

Punkt 5. Lovændringer. FORMANDEN vilde ikke trætte ret længe med at omtale dette Forslag. Anledningen til, at det var fremkommet, var, at vort nuværende Maskineri arbejdede for tungt, Administrationen var for indviklet. Det ideale var jo én Forening; men da vi ikke kan centralisere paa Sygekasseomraadet, maa vi holde denne uden for, da en Centralisation med Nedriven af de Fordele, man har erhvervet sig, var umulig; Københavnerne kunde ikke gaa med til at faa deres Sygekasse lavet om til en Pengehjælpekasse; Provinstypograferne kunde ved deres Afstemning ikke gaa med til Københavnernes Forslag om at faa en statsanerkendt Sygekasse for hele Landet. Dertil kom endvidere, at Københavns havde faaet en Hjælpekasse, som yderligere vanskeliggjorde en Centralisation. Forbundsstyrelsen havde da, naar man skulde følge Delegeretmødets Vedtagelse i Odense, ikke andet at gøre, end at lade Sygeunderstøttelsen udbetale paa to Maader, hvis vi da skulde have Centralisation. En af vore Foreninger, en Brancheforening, nemlig Trykkerforeningen i København, havde været imod Forbundets Forslag; det kunde Tal. ikke forstaa, da de forskellige Brancher havde Ret til at staa som Afdelinger; man skulde blot være under en fælles Ledelse. Den Udvikling, der foregaar indenfor Faget, peger hen paa at lade alle Foreninger gaa ind under en fælles Ledelse, der saa skal være den udøvende Magt. Der bliver saa sagt, at Selvstændigheden forsvinder; det er absolut ikke Tilfældet. En Ledelse kan jo ikke trodse, hvad Medlemmerne forlanger, thi da er den umulig.

Hovedprincipet, en fælles Aktion vil ganske sikkert medføre, at de Delegerede slutter sig til Forslaget.

LAUR. JENSEN vilde først takke for den Opmærksomhed, der var vist hans Organisation ved dens 25-Aars Jubilæum, da det derved var bevist, at den blev anerkendt. Det har vist sig, at vor Ledelse i den nuværende Form har arbejdet godt, og vi har gode Resultater at vise tilbage til. Taleren mente, at den Centralisation, der blev foreslaaet, allerede var gennemført; det var Sygeunderstøttelsesomraadet, man burde have centraliseret. Ankede over det uheldige i, at Medlemmer, der rejste, fik en mindre Understøttelse i Provinserne. Naar vi ikke kan gaa med til det foreliggende Forslag, er det, fordi vi holder paa vor Selvstændighed. Meningen er jo, at de smaa Organisationer skal slaas ihjel, og det kunde Trykkerforeningen ikke gaa med til; det vilde den værge sig imod. Trykkerforeningen var særlig imod, at Sætternes Forretningsfører i København skulde dømme i Trykkernes Sager; det kunde han ikke være kompetent til. Gennemgik de af Trykkerforeningen stillede Ændringer til Forslaget.

MICHAELSEN, Kbhvn., kunde slutte sig til Forbundsstyrelsens Forslag og gennemgik en Del Ændringer, han vilde stille.

Fru M. DIDERICHSEN, Kbhvn.: Det er nu to Aar siden, vi blev optaget i Forbundet som selvstændig Forening; fandt det meget mærkeligt, at Foreningen nu, da den var saa godt i Gang, skulde ophæves.

HVIDTFELDT, Kolding: Man svæver i en stor Vildfarelse, naar man tror, at Foreningerne skal ophæves; de skal bestaa som Brancheafdelinger. Meningen med det foreliggende Forslag er kun at undgaa alle de Omsvøb, der nu sinker Organisationens Ledelse. Man maa ikke have et saa snævert Syn paa denne Sag. De forskellige faglige Afdelinger faar samme Ret, som de nu har, i faglige Spørgsmaal. Det er Administrationen, det gælder, og da er det ganske kuriøst, at en Brancheafdeling beholder mere Selvstændighed, fordi den selv har et Kontor, hvorfra der udbetales Arbejdsløshedshjælp. Den enkelte Forening vilde heller ikke faa mindre Betydning end den har nu, idet den jo heller ikke nu har mindste Frihed, uden at den først skal henvende sig til Forbundsstyrelsen. En Forbundsstyrelse kan kun arbejde efter de Røster, som lyder fra de enkelte Afdelinger. I København var man vist klar over, at man ikke kunde opnaa noget væsentligt ved den kommende Tarif, og den næste Tarif burde da være en Landstarif; derfor maa Ledelsen centraliseres. Bliver vi ved at arbejde paa den nuværende Maade, har vi i Aar 4 forskellige Foreninger, næste Aar har vi maaske 6. Dem, der kunde tale om, at de mistede noget, det var Provinsianerne, idet de mistede deres Forretningsudvalg; men til Gengæld fik de enkelte Lokalafdelinger mere Magt; ellers bliver Ledelsen lagt i Forbundsstyrelsens Hænder. Taleren vilde til Slut sige, at som det nu er, skulde Principalerne forhandle med 3—4 Mennesker; hvis han var Bogtrykker, vilde han have sig meget frabedt at skulle forhandle med mere end en Mand.

DIRIGENTEN oplæste to Telegrammer, som var indløbet:

Svenska Typografförbundet sender broderliga hellsningar til delegeradmötet med önskan, at mötet måtte blifva till gagn för Danmarks kollegar och organisationer. Lefva solidariteten. Förbundsstyrelsen.

Godt Held med Arbejdet til Gavn for alle typografiske Arbejdere.
Horsens Lokalafdeling.

Derefter holdtes Middag og nyt Møde ansattes til Kl. 3.

Andet Møde.

Dirigent: V. NICOLAISEN, Holbæk. Et Telegram fra Norge var indløbet og oplæstes:

Held og Fremgang følge Mødets Arbejde! Leve den typografiske Broderorganisation. N. C. F. B.
N. Jul-Larsen.

L. CHR. NIELSEN, Kbhvn., takkede Forbundsstyrelsens Flertal for det Forslag, der var fremkommet; vor Organisation vilde vinde meget ved det. Alligevel var han ikke tilfreds, da han kunde have ønsket, at Forbundet var gaaet et Skridt videre endnu og havde fremkommet med Forslag til Sammenslutning af alle Boghaandværk. Bad de efterfølgende Talere om ikke at opholde sig ved det af ham stillede Forslag om Arbejdsløshedsunderstøttelse, da Forskellen mellem hans og Forbundsstyrelsens Forslag var saa ringe, at han fuldt ud kunde støtte dette. Ytrede i Anledning af Arbejdsløshedsudvalgets Forslag om permanent Understøttelse, at vi ikke kunde gaa med til at overtage Statens og Kommunens Pligt, nemlig Forsørgelsespligten.

CHR. CLAUSEN, Kbhvn., havde af Lauritz Jensens Foredrag faaet det Indtryk, at det slet ikke vilde være saa overordentligt vanskeligt at komme overens med Trykkernes Organisation. Omtalte en Ændring i § 10. Vilde sige til L. Chr. Nielsen, at det vist ikke var værd at optage den Sag om et Boghaandværksforbund paa Debatten i Dag.

P. BERENDT: Kan vi have Fordel af en Centralisation, skal vi tage den og ikke skyde den fra os. Mente, at Administrationen efter Forbundets Forslag vilde blive meget dyrere end nu, mindst et Par Tusind Kroner.

O. JOHANSEN, Kbhvn.: Naar der er sagt, at Kvindernes Organisation skal ophæves, saa er det, fordi de andre Styrelser i de fleste Tilfælde har maattet gøre Arbejdet for dem. De mandlige Hjælpearbejdere skulde jo ogsaa nu ind i Organisationen, og da de sandsynligvis bliver optaget i Den typografiske Forening med halv Ydepligt, var det jo saa rimeligt, om de var sideordnede med Kvinderne. Skal disse staa i en Forening for sig, skal de mandlige ogsaa have en, og paa den Maade kan vi faa mange Brancheafdelinger her i København. Det var ikke meget, der skilte Trykkerforeningen fra Forbundets Forslag; deres faglige Ting kunde jo blive ordnet indenfor Den typografiske Trykkerforenings Lokalafdeling i København. Henstillede, at Trykkerforeningen tog sin Ændring og Tilføjelse til § 10 tilbage, da det dog var klart, at Sætterne ikke vilde gaa med til noget, som Trykkerforeningen vides at være Modstander af.

F. K. MADSEN, Kbhvn.: Dette Forslag gaar ud paa, at de typografiske Organisationer skal samles i et Forbund. For mig staar det saaledes, at vi skal centralisere. Nu gaar det paa den Maade, at skal den ene Organisation have udført noget, maa den konferere med den anden, og den anden igen med den tredje og med Hovedbestyrelse og Forbundsstyrelse. Jeg finder det ogsaa ganske naturligt, at Trykkerne staar for sig selv i en Brancheafdeling under Forbundet, og Kvinderne ligeledes for sig. Brancherne bliver der ved dette Forslag ikke lagt Spor af Hindringer i Vejen for. Vor Opgave bør være at gøre alt for at tømre vor Organisation saa fast som mulig. Sygekassen kan vi ikke faa med nu, men den kan komme med næste Gang vi samles til Delegeretmøde. Vi sidder her for at se nøgternt paa Sagen; vi skal alle sammen, hvad enten vi er Sættere eller Trykkere, se som Typografer paa det Forslag, der ligger for os, og ved dette søge at skabe ens Forhold over hele Landet.

VILH. WARTENBERG, Kbhvn., kunde som Helhed slutte sig til Forbundsstyrelsens Forslag; det var virkelig godt. Spurgte Lauritz Jensen om, hvad det var, de maatte opgive; det var ikke Selvstændighed. Det, der interesserede Taleren mest, var Arbejdsløshedsspørgsmaalet. Det store Spørgsmaal her i Livet er jo: »Hvorledes skal man faa Føden, naar man ikke har Arbejde?« At permanent Understøttelse skulde være et Universalmiddel, vilde han ikke paastaa, men at det vilde være en stor Hjælp. Det var en stor Fejl ved vore Love netop at holde op at understøtte en Kollega, naar han havde været saa uheldig at maatte opspise sine 70 Dages Hjælp; han burde i Stedet have en højere Hjælp. Forbundsstyrelsens Forslag tilstræber at give en Hjælp saa stor som mulig og i saa lang Tid som mulig; men Taleren paastod, at permanent var bedre, selv om Understøttelsen kun blev 5 Kr. om Ugen. Efter dette Forslag kommer man heller ikke bort fra de smaa Trykkerikasser, for har en Arbejdsløs opspist sine 20 Ugers Hjælp, saa kan man da ikke slaa Haanden af ham; nej, vi maa hjælpe ham, naar han da ellers er en respektabel Arbejder, og saa har vi Almissekasserne igen. Vedtag den permanente; Folk, som ikke kan eller vil arbejde, skal vi ikke forsørge, det er selvfølgelig; men dem, som er uheldige og ikke kan faa Arbejde, maa vi hjælpe til Staten vedtager at yde dem Hjælp. Der var en Ting endnu, som Taleren vilde bede de Delegerede huske paa, naar de skulde stemme, og det var det, at Principalerne regnede med den store Arbejdsløshed; det kunde man se i andre Fag. Sulten skaber Skruebrækkere. Giv vore Arbejdsløse noget at spise, saa skal vi se, at de ikke sælger deres Ære for at faa Arbejde. Vedtag den permanente Understøttelse og lad os vise de andre Fag, hvilken Vej, de bør gaa. Kunde ikke forstaa, at Forbundet vedblev at modarbejde dette Forslag.

JACOBSEN, Silkeborg, var ligesom Berendt bange for Administrationen. Kan vi ikke nøjes med den halve Repræsentation? Og lad os faa saa faa og gode Funktionærer som mulig til en ordentlig Løn. Vi skal ikke sultelønne vore Arbejdere. Kan vi ikke blive enige med Trykkerne, bør vi beholde vor Organisation som den er.

LAURSEN, Aalborg: Dette Forslag var kommet meget overraskende. Jeg havde ment, at al Tale om Centralisation ved Afstemningen over Sygekassen var skrinlagt for lang Tid. Kunde fuldt ud slutte sig til Wartenberg. Arbejdsløshedssagen var den vigtigste.

K. KIEFER, Kbhvn.: Der synes i denne Forsamling at herske den Mening, at vi er mødt med bundne Mandater for at stemme mod Forslaget; det var ingenlunde Tilfældet. Var enig med Forbundsstyrelsens Formand Victor Petersen og F. K. Madsen, naar de sagde, at Brancheklubberne havde deres Berettigelse; men han var ikke enig med O. Johansen, og det var netop for at forhindre et saadant Forslag, som det af Den typografiske Forening stillede, om Ophævelse af Kvindernes Organisation, at Trykkerforeningen havde stillet denne Ændring til § 10 om, at Ophævelse først skal være vedtaget indenfor Organisationens egen Ramme. Det er ikke vor Mening at ville være stejle, men vi vil hævde vor Organisations Ret til at bestaa. Vi kan godt gaa med til en anden Organisationsform; men han fandt det ikke nødvendigt med 2 Forretningsførere, og man skulde da ikke lave nye Poster.

J. SØRENSEN, Vejle, vilde tale til Forbundsstyrelsen. Syntes, at den klart maatte kunne indsé, at Provinsianerne ikke kunde staa lige med Københavnerne. Haabede, at Forslaget vilde komme til almindelig Afstemning.

P. LAURITZEN, Kbhvn.: Det forundrer mig i høj Grad, at Fru M. Diderichsen er fremkommet med de Udtalelser her i Dag, da det dog stadig viser sig, at de ikke kan klare sig selv. Fra Begyndelsen af vilde de jo ogsaa helst ind under vor Forening. Til Wartenberg vilde han sige, at det gaar aldrig med den permanente Understøttelse; 5 Kr. om Ugen er ingen Ting. Lærlingene blev daarligere og daarligere udlært og Principalerne mere fordringsfulde, og det er altfor mange, der slet ikke duer til Faget; det vilde være meget bedre at sige til saadanne, at de gør bedst i at søge noget andet, fremfor at understøtte dem stadig. Administrationen kunde ikke være mindre og de samlede

Lønninger vilde ikke blive større end de nu er. Der vilde dog blive mange Steder, hvor der kunde spares. Vilde anbefale at vedtage dette Forslag; Rammen var god.

MARIUS HANSEN, Aarhus: Det var ikke ret tidt, at man mødtes i saglig Debat; havde ventet, at mange flere Provinsianere havde taget Ordet og kommet frem med de Ændringer og Indvendinger, de havde paa Hjærtet. Det med at Trykkerne mistede deres Selvstændighed, det kendte man saa godt. Det samme har man hørt, naar den enkelte Mand skal ind i en Fagforening; det kan aldrig gaa an, han mister sin Selvstændighed; man hører det igen, naar Fagforeningen skal ind under de Samvirkende. Taleren pegede paa, at det har vist sig i den sidste Tid, at ingen Organisation er mindre selvstændig end den, der har isoleret sig. Det maa man ikke glemme. Københavneriet, den Tale kan ikke skille os ad; nej, det er det mere eller mindre fremskredne Syn vi har paa Sagen. Nu skal vi til København hver Gang vi skal vedtage noget; dette spares og maaske der kan spares saa meget, at man med en Kontingentnedsættelse af 10 Øre kan faa Forslaget til lettere at glide igennem. Saa kan man paa et Billede, som Lauritz Jensen en Gang har brugt paa en Generalforsamling, bygge videre; han sammenlignede Trykkerforeningen med et Skib, hvorpaa alle Trykkerne var; det var i Fare og ved at gaa under. Vi sejler allesammen, Sætterne paa sit Skib og Trykkerne paa sit, Provinsianerne paa sit og de kvindelige Trykkeriarbejdere paa sit; da viser Fjenden sig; naar vi nu er kloge, kæmper vi ikke under hver sin Kommando, men gaar om Bord i det største Skib under én Kommando og Sejren er os vis. Han vilde derfor raade Danmarks Typografer til at gaa om Bord i *ét* Skib; saa vil Sejladsen blive mere støt og sikker.

L. CHR. NIELSEN, Kbhvn., kunde ikke forstaa Trykkernes Stilling til denne Sag. Paastod, at der ikke forelaa noget Forslag om permanent Understøttelse, da saadan ikke efter Udvalgets Forslag skulde udbetales vedvarende.

BLOMBERG, Rønne, troede, at Tiden for Centralisation nu var inde. Der var ingen Tvivl om, at det foreliggende Forslag var et godt Forhandlingsgrundlag; anbefalede at stemme for det.

JANSEN, Norge, oplyste om, at Administrationsudgifterne i Norge løb op til 4500 Kr. Hovedbestyrelsen bestod kun af 5 Mand; troede ikke, det var heldigt med flere. Kom ind paa Trykkernes Paastand om Selvstændighed og var af den Mening, at de ikke havde mere nu end de vilde faa efter Centralisationen; han kunde nemlig ikke forstaa, at det skulde være et Tegn paa Selvstændighed, at de selv havde et Kontor for at udbetale Arbejdsløshedshjælp; Rejsehjælpen bliver jo udbetalt fra Forbundets Kasserer. Anbefalede at vedtage Forslaget; man var nødt til at stole paa hinanden.

NIELS HANSEN, Kbhvn., fandt, at de Ofre, vi har maattet bringe for dette Fremskridt, var saa smaa, at man ikke burde tale om dem. At der vedblev at være Brancheafdelinger var ganske naturligt. Naar Principalerne slutter sig sammen, gælder det dobbelt for os om at holde sammen og staa som én Mand. Anbefalede at stemme for Forslaget, thi hvem skal fremkomme med et nyt, hvis dette bliver slaaet ned. Det var meget let for Taleren at imødegaa L. Chr. Nielsen, men han fandt ingen Grund til det.

Fru M. DIDERICHSEN, Kbhvn: Jeg indrømmer, at vi en Gang har næret det Ønske at komme ind i Den typ. Forening, men nu har vi jo vist, at vor Organisation er god og at vi kan arbejde. Vor sidste Løntarif har vi selv gennemført. Vi har ikke noget imod en Centralisation, men mod det Magtsprog, at saafremt vi ikke lystrer, skal vi smides ud. Hvis de andre Foreninger gik ind paa den nye Organisationsform er vi ogsaa med.

CHR. NIELSEN, Kbhvn., havde ventet at høre nogle flere Udtalelser fra Provinsianerne. Mente ikke, at Sammensætningen af Forbundsstyrelsen var rigtig heldig og vilde sammen med N. P. Nielsen stille et Ændringsforslag; Taleren skulde dog ikke komme ind paa dette, men kun meddele, at der efter dette kun skulde være én Forretningsfører.

WESTY HANSEN, Kbhvn.: Hovedspørgsmaalet er Centralisationstanken, og der bliver sagt, at Tiden for en saadan ikke er endnu. Hvor længe skal vi da vente? Troede ikke, at Provinsianerne var saa konservative, at de ikke kunde sé, at Centralisation var en Fortsættelse af Organisationstanken. For at komme ud over Diskussionen stillede han følgende Resolution:

»Delegeretmødet vedtager at slutte sig til Grundprincipet i det af Forbundsstyrelsen forelagte Centralisationsforslag med Forbehold af de eventuelle Ændringer, der under Specialdebatten vilde blive vedtagne«.

Afslutning vedtoges med de indtegnede Talere.

WARTENBERG, Kbhvn., replicerede til Lauritzen. Det var ikke alene den permanente Understøttelse, de arbejdede for, men det var ogsaa for Indførelsen af den stigende Skala. Der er ikke Spor af Mening i, at Medlemmer med 30 Kr. i Indtægt skal svare samme Kontingent som et med 60 Kr.

J. O. PETERSEN, Kbhvn., havde altid været en Ven af Centralisation, ogsaa den Gang han var i Provinsen. Anbefalede at stemme for Forslaget, uansét om vi ikke faar Sygekasserne med.

J. P. CHRISTENSEN, Næstved, anbefalede ligeledes Forslaget.

P. LAURSEN, Aalborg, vilde sige til Westy Hansen, at det ikke kunde nægtes, at Provinsianerne var konservative. De var ikke modne til Centralisation endnu.

HVIDTFELDT, Kolding: Det er meget uheldigt og kan have farlige Følger for vore Efterkommere, om vi efterlader dem det Indtryk, at Københavnerne er nogle farlige Mennesker. Vi har samarbejdet i mange Aar, og Københavnerne har aldrig villet tyrannisere, tværtimod. Hvis dette Forslag ikke bliver vedtaget og vi skal have højere Understøttelse, saa kan vi ikke nøjes med det Kontingent, vi nu har. Arbejdsanvisningen vilde det ogsaa gavne i høj Grad, om den blev samlet. Vilde gøre Wartenberg opmærksom paa, at vi ikke kan oprette Fattighjælp indenfor Organisationen, thi det vil de 5 Kr. nærmest kunne betragtes som, det er jo hverken til at leve eller dø af. Taleren var ikke saa ked af det fremkomne Forslag om Ophævelse af Kvindernes Organisation som Trykkerne var, thi et saadant Forslag kunde man ignorere; opfordrede til at stemme det ned.

K. KIEFER, Kbhvn.: Ændringen om, at Afdelingen selv bestemmer sit Kontingent, var nødvendig af mange Grunde. L. Chr. Nielsen taler om, hvordan det er i Sverrig; men det er jo ikke givet, at vi kan have det samme her, fordi det passer i Sverrig. Trykkerne kunde godt gaa med til Westy Hansens Resolution om, at man i Principet slutter sig til Forbundsstyrelsens Forslag, og mente, at man straks burde nedsætte et Udvalg.

O. JOHANSEN, Kbhvn.: Der er Forskel paa Trykkerforeningen, der har bestaaet i 25 Aar, og Kvindernes Organisation, der kun er 2 Aar gammel. Selv om Wartenbergs Forslag kan betale sig, vil Taleren dog anbefale Forbundsstyrelsens; det er det bedste; thi Understøttelsen bør være saaledes, at man mærker den.

FEDDER HANSEN, Svendborg, anbefalede Forslaget paa sin Lokalafdelings Vegne. Der kunde naturligvis være Tale om adskillige Ændringer.

FORMANDEN: Det havde været ønskeligt, om Provinsianerne i noget højere Grad end Tilfældet havde været, havde taget Ordet og fremkommet med deres Betænkeligheder, da man derved bedre havde kunnet sondere Stemningen ude i Landet. Troede, at det vilde være let for de Delegerede, naar de kom hjem, at overbevise deres Kolleger om, at det var til deres egen Fordel, om vi fik Centralisation. Talen om, at Reservefondsunderstøttelsen kun var til for at bespise de københavnske Arbejdsløse, hørte ingen Steder hjemme; bevislig var Størsteparten af disse Penge gaaet til Smaastrejker i Provinserne. Saa bliver der sagt, at Administrationen vil blive dyrere; der kunde efter hans Mening ikke være mindre Repræsentation end foreslaaet, og den blev næppe billigere end den hidtilværende; men der bliver sparet paa mange andre Steder. Om den permanente Understøttelse vilde han sige, at den var ikke permanent, fordi der, forinden man bliver berettiget, er en vis Karenstid. Vilde gærne benytte Lejligheden til at meddele Fru M. Diderichsen, at selvfølgelig skulde Lovene overholdes; naar Kvinderne satte sig imod, at deres Organisation ophæves, saa er Forslaget bortfaldet.

Talernes Række var nu sluttet, og paa Forslag af Formanden, V. PETERSEN, besluttedes det at stemme ved Navneopraab.

Resolutionen vedtoges med 83 Ja. 6 stemte Nej.

Forbundsstyrelsens Forslag vedtoges i Principet med 58 Ja; 17 stemte Nej og 14 stemte ikke.

Forbundsstyrelsens Forslag om Understøttelsesmaaden vedtoges med 63 Ja; 25 stemte Nej og 1 stemte ikke. De 25 Nejstemmer var for den permanente Understøttelse.

Det vedtoges at nedsætte et Udvalg paa 13 Mand, 5 Provinsianere, 2 Trykkere, 2 Kvindelige og 3 fra Den typografiske Forening samt Forbundsstyrelsens Formand, til at udarbejde Forslaget efter de indkomne Ændringer. Hver Forening valgte for sig. Udvalget kom til at bestaa af: Victor Petersen, Kbhvn.; P. Hvidtfeldt, Kolding; J. P. Sørensen, Vejle; L. D. Rasmussen, Odense; Ludvig Krag, Nakskov; Sophus Herholdt, Roskilde; Frk. Crone, Kbhvn.; Fru Diderichsen, Kbhvn.; N. P. Nielsen, Kbhvn.; Wartenberg, Kbhvn.; P. Lauritzen, Kbhvn., K. Kiefer, Kbhvn.; Lauritz Jensen, Kbhvn.

Mødet sluttet. Næste Møde Søndag Form. Kl. 9.

— — —

Referatet fra 3. og 4. Møde vil følge i næste Numer.

Lurvet.

DET Papir, der udgives af Ny typ. Forening, har i det Nr., som udgik efter Delegeretmødet, naaet Toppunktet af Dristighed. I en Redaktionsartikel om Delegeretmødet, hvor Hænderne er N. JACOBSENS, medens Røsten lyder som ANTHON LARSENS, skrives der bl. a.:

»Formanden for Trykkerforeningen, Hr. LAUR. JENSEN, strittede længe imod, men maatte overgive sig i en sen Nattetime, *overvældet af Søvn og Træthed. Han opgav da Trykkerforeningen*, **imod at hans Løn forhøjedes til 150 Kr. aarlig og imod Løfte om sammen med Hr. F. K. Madsen at blive opstillet som Redaktør af »Typ.-Tid.«**

Man skal lede længe, før man finder Magen til slig Journalistik, thi der er ikke et Gran af Sandhed i de rejste Beskyldninger. Medens Fællesudvalget, der bestod af 13 Medlemmer, hvoraf 11 fra de andre Organisationer, arbejdede *Lørdag Nat, blev der ikke med et eneste Ord talt om Lønningsspørgsmaalet*, og jeg havde ikke mindste Anelse om, at dette vilde komme frem, før det skete *Søndag Eftermiddag, efter at Lovene var vedtagne.* Det samme gælder Dobbeltopstillingen til Re-

daktørposten, *som først vedtoges ved Specialdebatten om Søndagen* efter et Udvalgs Indstilling; altsaa er det Usandhed, alt hvad jeg beskyldes for, *kun foranlediget ved, at Trykkerne ikke har sprængt Forbundet, saaledes som de »Ny« havde haabet og ventet.*

Jeg har altsaa ikke opgivet Den typografiske Trykkerforening, *men derimod er der en anden Forening, jeg har opgivet, og det er Ny typografisk Forening og dens Mænd, der endelig nu har kastet den forlorne Venskabsmaske, de i saa lang Tid er gaaet rundt med. Det Øjeblik er nu kommet, da Broen maa afkastes mellem de »Ny« og os og Samarbejdet afbrydes over hele Linien,* saa kan maaske Medlemmerne af Ny typ. Forening faa lært deres ledende Mænd en mere sømmelig Optræden og faa gjort deres Avis mindre lurvet, end det sidste Nr. af den har været.

Hermed er jeg færdig med Ny typografisk Forening og dens Blad.

LAUR. JENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Søndag den 1. Juni ekstraordinær Generalforsamling. Repræsentanterne aflagde Beretning fra Delegeret- og Repræsentantmøderne. Forretningsfører HVIDTFELDT, som i Anledning af den ny Tarif var kommen til Aarhus, og MARIUS HANSEN pointerede overfor Generalforsamlingen, at naar Dansk typ. Forenings Medlemmer i en nær Fremtid gik til alm. Afstemning ang. Forbundslovene, da maatte man være klar over, at en Forkastelse af disse var ensbetydende med, at Dansk typ. Forening derved udtraadte som Led af Dansk Typografforbund. Følgen heraf viide blive, at man atter kom til at begynde forfra paa bar Bund, idet Fællesmidlerne (Reservefonds- og Arbejdsløsheds-Beholdningerne) ikke kunde uddrages af nogen enkelt Afdeling, men maatte forblive i den fælles Forbundskasse. De ny Forbundslove *var* vedtagne paa Delegeretmødet og vilde fra Nytaar 1903 være gældende Love for alle under Dansk Typografforbund værende Afdelinger. Talerne opfordrede alle Lokalforeningens Medlemmer til at stemme *for* Forbundslovene; at forkaste dem, var at rive ned, hvad man nu gennem mange Aar Skridt for Skridt havde bygget op.

Om den ny Tarif førtes derefter en lang og indgaaende Diskussion mellem M. SIMONSEN, HVIDTFELDT, JØRGENSEN o. fl. En Forespørgsel, om Personalerne skulde rette Henvendelse til Principalerne ang. den ny Tarif, besvaredes derhen, at samtlige i Organisation staaende Principaler er à jour med, at den træder i Virksomhed fra 1. Juni. De fire Firmaer i Aarhus, som er udenfor Organisation, havde faaet Tarifen tilsendt tilligemed en trykt Opfordring om skriftlig at godkende den.

Den sjældent talrigt besøgte Generalforsamling var ualmindelig interessant, og de mødte Medlemmer holdt da ogsaa troligt ud fra 8—12, for efter disse fire Timers Forløb endnu vedblivende at diskutere Dagens brændende Spørgsmaal.

O. V. H.

Hr. Redaktør!

Vedføjede Erklæring bedes optaget i Deres ærede Blad.

Erklæring.

I Anledning af de i *Ny typ. Tidende* af 30. Maj fremsatte Beskyldninger mod vor Formand, erklærer undertegnede Delegerede herved, at disse Beskyldninger er i Strid med Sandheden og af en saadan Natur, at de fortjener den *skarpeste Misbilligelse*, hvilket herved sker for vort Vedkommende.

En ligelydende Erklæring er tilsendt *Ny typ. Tidende* med Anmodning om Optagelse.

København, den 2. Juni 1902.

J. L. LARSEN. VALD. STEPHENSEN. OSKAR HANSEN.
ALB. MICHELSEN. CARL HANSEN. A. SØRENSEN. K. KIEFER.
M. TOFT. VILH. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Udgiveren af *Langelands Avis*, Redaktør J. P. C. BRO, har i Lighed med tidligere Aar uden Opfordring tilstaaet hele sit Personale en Uges Ferie med fuld Ugeløn. Ferierne er begyndt.

— Redaktør N. SEV. NIELSEN, *Thisted Amtsavis*, har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Vejle Amts Folkeblad*'s Personale har i Aar — som tidligere — erholdt en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Dødsfald. Typograf THEODOR HELLSTRØM, der i de sidste tre Aar har været stærkt angrebet af Tuberkolose, er i Mandags efter tre Maaneders Sygeleje paa Frederiks Hospital afgaaet ved Døden i en Alder af 32 Aar. Sygdommen havde ikke alene angrebet Lungerne, men ogsaa Strubehalsen var saa stærkt angrebet, at han tilsidst mistede Mælet. Fra 1888 havde Hellstrøm arbejdet hos Bogtrykker Aller, der under den lange Sygdom fra det Øjeblik, Sygehjælpen var sluppen op, har understøttet ham med 20 Kr. ugentlig. Hellstrøm begraves paa Søndag fra det store Kapel paa Assistens Kirkegaard. Se nærmere i *Soc.-Dem.* Fanen kommer til Stede.

Medlemmerne anmodes om i Løbet af førstkommende Uge at faa deres Sygekort ombyttet med de ny Medlemskort. Ombytningen sker paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, hver Dag fra 12—2 og Fredag, Lørdag og Torsdag fra 6—8. Fra Lørdag den 14. Juni er de nuværende Sygekort ugyldige. STYRELSEN.

STOR SOMMERFEST

Den typ. Forenings Stiftelsesfest afholdes Søndag d. 22. Juni paa Wodrofflund.

Prolog, Komedie, Sang m. m.

Mange Forlystelser i Haven.

Udførligt Program i næste Numer.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	3.85	Overført...	80.32
Aftenbladet	5.00	Langkjærs Sættere	0.65
Aug. Andersen	1.25	Leisner & Co. (1 pCt.)	1.98
Agrardagbladet	2.60	Luno (1 pCt.)	7.12
Aller (Sætt. & Galvaniplast.)	5.00	Løvgreen (2 Uger)	2.50
do. (kvindelige)	0.85	Holger Meyers Sættere	0.50
Bagge (mandlige)	4.40	do. Trykkere	0.75
do. (kvindelige)	0.55	Middagsposten	5.10
do. (mandl.)	4.45	Mohr & Co.	0.50
do. (kvindel.)	0.55	S. L. Møller (mandl.)	1.25
Bording	4.25	do. (kvindel.)	0.10
Bøhm	0.50	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.15
Christtreu	1.38	do. kvindel.	1.30
Citytrykkeriet	2.70	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	6.00
I. Cohen	5.25	do. Trykkere	2.50
Eksprestrykkeriet	1.89	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.10
Fehlhaber	0.30	Politiken	11.80
Græbes Sættere (67 B.)	5.25	Qvist & Co.	1.05
J. Henriksens Sættere	1.00	Rasmussen & Olsen	0.80
Henningsens Sættere	0.60	Rigsdagens Sættere	2.15
Hoffensberg	3.50	Rom (Trykk. og kvindel.)	1.00
Hoffmann	1.00	Schultz's Sættere	4.80
Axel Holm	1.55	do. Trykkere	1.25
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.00	Schønberg & Co. (mdl.)	0.25
do. (kvindel.)	0.25	do. (kvdl.)	0.85
L. A. Jørgensen	1.00	Soc.-Dem. (69. B.)	7.45
Ludv. Jørgensen	4.95	Thieles Sættere	1.50
Kassererkontoret	0.75	Thomasen	0.75
Keller	1.20	Trier	3.80
Kihls Sættere	2.00	Truelsen	1.10
Knudtzon	3.35	Vort Land	2.50
Kristeligt Dagblad	4.15	Weiss	2.00
Overføres...	80.32	Ialt...	158.87

Endvidere diverse Bidrag: Hildora Mauritzen 0.50, Aarhus: Demokraten 9.00, Mammen 4.05, Jyllandsposten 1.50, ialt 14.55, Odense Lokalafdeling 10.00, Rønne do. 20.00, Horsens Soc. Dem.s Personale 14.00, L. Chr. Nielsen 50.00; tilsammen Kr. 267.92.

Kassebeholdningen var d. 27. Maj	Kr. 586.98
Indtægt 27. Maj—3. Juni	Kr. 267.92
Udgift 27. Maj—3. Juni	» 203.40
Merindtægt 27. Maj—3. Juni	» 64.52
Kassebeholdningen er d. 3. Juni	» 651.50
	Kr. 586.98

Den 3. Juni 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 19. Maj.

1. Nogle Flytninger og Omskrivninger refereredes og behandledes.
2. Medlem Nr. 1331, N. C. Berggreen, er død i Aarhus den 11. ds. Anv. 200 Kr. i Begravelseshjælp.

3. Medlem Nr. 376, J. H. M. Hansen, Fredericia, der er overgaaet til anden Livsstilling, ønsker at bevare Medlemsretten til Syge- og Begravelseskassen mod at svare halvt Kontingent i Henhold til Lovenes § 32. Har været Medlem over 10 Aar. Bevilgedes.

4. Medlem Nr. 282, L. Rasmussen, Lyngby, ønsker et Flyttelaan paa 50 Kr. til Hillerød. Tilstodes.

5. 3 Optagelsessager fra Roskilde og 2 fra Bornholm behandledes. Sidstnævnte Sted fastsattes Indskudet for H. P. Jacobsen, der lige er passeret Aldergrænsen, som udmældt til 4 Kr., idet Forretningsudvalget dog maa bemærke, at da det er fjerde Gang, han indtræder, haaber man, det er sidste Gang, man i den Anledning skal beskæftige sig med ham. Det samme gælder for J. A. Sejer, der dog ikke er passeret Aldersgrænsen.

6. Et tilrejsende norsk Medlem har mældt sig syg i Nykøbing M. Af Mangel paa Plads paa Sygehuset bliver han at anbringe privat til Forplejning og Lægebehandling paa Foreningens Regning og tilstaas 1 Kr. ugenlig kontant.

7. Medlem Nr. 579, Joh. Hviid, der har ligget syg i 13 Uger og endnu ikke er rask, andrager om Hjælp af Det friv. Fond. Henvises til at søge Understøttelse i Henhold til Fattiglovens § 63.

8. Assens Lokalafdeling forespørger, hvorledes der skal forholdes med Kontingent overfor et Medlem, der er arbejdsløs, men beskæftiges i sin Broders Forretning, efter Sigende uden Løn. Vedk. kan ikke anbringes gennem Anvisningskontoret, da han ikke kan præstere Minimumsarbejde. Han skal svare fuldt Kontingent, men kan kun nyde Syge- og Begravelsesunderst. som arbejdende udenfor Faget.

9. En Del Tarifsager drøftedes, ligesom Fremgangsmaaden ved den ny Tarifs Indførelse behandledes.

10. Det vedtoges at holde Hovedbestyrelsesmøde i København Fredag den 23. Maj Kl. 9, straks efter Ankomsten.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 22. Maj 1902. Foruden Styrelsens Medlemmer var mødt d'Hrr. Dr. BILLE-TOP og WANDALL.

Dagsorden: Køb af en Ejendom til Indrettelse af Sanatorium for de af vore Brystsyge, som ikke kan blive optagne paa Kommunens Sanatorium. Man havde tænkt at faa en Overenskomst i Stand med Nationalforeningen om at faa de Tuberkelsyge anbragt paa de Sanatorier, som denne Forening agter at opføre, men dette var bristet, da Nationalforeningen kun vilde behandle de friske Tilfælde. Igennem Nationalforen. var der kommet et Tilbud om, at Den typ. Forening kan erhværve en Ejendom med Skov ved Holbæk for 18,000 Kr; der skulde kunne indrettes Plads til 36 Patienter. Baade Styrelsen og Lægerne mente, at denne Ejendom, hvis den skulde indrettes tilfredsstillende, vilde overstige Foreningens Kræfter, saa man kunde ikke reflektere paa dette Køb. — I Fredensborg var en Villa med 8 Værelser samt stor Have at faa for 9500 Kr.; den kan indrettes til 12 Patienter. Dr. Wandall og Dr. Riis havde sammen med et af Styrelsens Medlemmer taget denne Villa i Øjesyn og fundet den tilfredsstillende. Styrelsen sluttede sig til, at man, efter at have erholdt alle nødvendige Oplysninger ang. Købet, indkaldte en Generalforsamling i Syge- og Ligkassen og dér foreslaar Medlemmerne at erhværve denne Villa i Fredensborg og lade den indrette til Sanatorium. — Et Medlem (Rekonvalescent, blodfattig), tilstodes efter Lægens Anbefaling 4 Ugers Landophold mod Præstering af ny Lægeattest efter 14 Dages Forløb.

O. J.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Mandag den 2. Juni. Alle mødt.

1. Det vedtoges at afsige samtlige Ekspl. af *Ny typ. Tidende.*

2. Det vedtoges at henstille til de enkelte af Trykkerforeningens Medlemmer, der tillige er Medlemmer af Ny typografisk Forening, *at udtræde af sidstnævnte Forening.*

L. J.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for April Maaned 1902.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	1819.25	
Begravelseskassen	-	24713.27	
Reservefonden	-	4994.20	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	9572.06	
			Kr. 41098.78
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	13863.52	
Reservefondens do.	-	45776.48	
			- 59640.00
		Summa	Kr. 100738.78

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	1598.26	
Telegram og Telefon	-	8.68	
Telefonleje	-	15.00	
Porto	-	33.24	
Bogbinder	-	16.00	
En Palmekrans	-	15.00	
Hovedbestyrelsesmødet i København den 15. April	-	179.30	
Begravelseskassen	-	24713.27	
Reservefonden	-	4994.20	
Hovedkassens Beholdning	-	7780.54	
			Kr. 39353.49
Dansk Typografforbund:			
Strejkebidrag til De samv. Fagforbund	Kr.	1534.15	
Administrationsbidrag til do.	-	189.90	
Typ.-Tid. Nr. 1—13	-	1516.97	
Forbundsmødet i København 14.—16. April	-	205.38	
Rejseudgifter og Diæter	-	140.05	
Et Dokumentskab m. m.	-	67.77	
Tryksager	-	44.50	
Porto og Telegrammer	-	20.72	
Telefon	-	10.75	
En Palmekrans	-	12.00	
Bogbinder	-	4.00	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	13863.52	
Reservefondens do.	-	43775.58	
			- 61385.29
		Summa	Kr. 100738.78

Kolding, d. 1. Maj 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket. Alle udlaante Bøger bedes indleveret Mandag den 9. Juni, da Biblioteket skal revideres og et nyt Katalog udarbejdes. BIBLIOTEKAREN.

Styrelsesmøde Søndag den 8. Juni, Form. Kl. 10 paa »Søfryd«. FORM.

Kassererkontoret er lukket Grundlovsdagen.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: I S. H. L.: Trykker Rob. Laur. Hansen (V. J. Christensen), tidligere Medlem. I F.: Hans Peder Larsen, udlært 10/5 1902 hos Henr. E. Jensen, Borgergade. I F.: Sætter Louis Møller, udlært 6/6 hos Nielsen & Lydiche. I F.: Maskinsætterske Anna Andrea Christoffersen (Nationalt.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 1384 (Dsk. t. F.), Vict. Em. Drasbæk (arbl.) paa Rejse. 4610, Jul. Alfr. Olsen (arbl.) til Udlandet.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Nykøbing M., 1390, Axel Frederiksen og 1514, Jens Knudsen Jensen (begge Nørre-Jyllands Forlag). Kolding, 478, H. L. Rafaelsen (i Pl.), 1457, N. B. Nielsen (arbl.) og 6088 (Den t. F.), P. Friis Thomsen (arbl.).

Bortrejste: Kolding, 1105, Th. Beck til Assens i Pl., 1314, Niels Carl Olsen paa Rejse og 6088 (Den t. F.), P. Friis Thomsen til København (arbl.). Thisted, 238, C. Johnsen Buskerud til Aarhus i Pl. og 1276, Sofus Schultz til Maribo i Pl. Odder, 1584, Emil Julius Hagen paa Rejse. Ringsted, 1374, Esben Hansen (arbl.) paa Rejse.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag d. 9. Juni, Aften Kl. 8. BESTYRELSEN.

Ny Medlemmer: Alma Arntsen (Schultz), Ingeborg Andersen og Emilie Andersen (Leisner), Ingeborg Overgaard, Karoline Petersen og Anna Nielsen (arbejdsløse).

Udmældt: Karoline Larsen (bortrejst).

ANNONCER

En dygtig Fagmand, der i 10 Aar selvstændig har ledet en Forretning, ønsker sig optaget som Kompagnon i et Akcidenstrykkeri i en Provinsby eller at overtage et mindre Trykkeri i Forpagtning; en mindre Kapital staar til Raadighed. Billet mrkt. »Forpagtning« modt. Ekspeditionskontoret.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 13 JUNI 1902 XXIX AARGANG

Dansk Typografforbunds ordinære Delegeretmøde

den 24. og 25. Maj 1902.

Tredie Møde.

Mødet Søndag Formiddag Kl. 9 aabnedes af Dirigenten CARL NIELSEN, der meddelte det glædelige Resultat af det nedsatte Udvalgs Natarbejde, at Centralisationsforslaget nu forelaa i en Skikkelse, der kunde føre til Vedtagelse, og at Udvalget mødte frem uden Mindretal.

VICTOR PETERSEN: Det er lykkedes at enes om en Form for den fremtidige Organisation, hvis Styrelse skal bestaa af 18 Medlemmer. Udvalget foreslaar at bibeholde Valget af en Formand, da man navnlig af Hensyn til Provinsianerne ikke mener det rigtigt at udelade dette Led. Trykkerforeningens Slutningspasus havde Udvalget tildels sanktioneret, fordi man havde villet vise nævnte Forening, at det ikke var Hensigten at overflødiggøre denne. Taleren gennemgik de Ændringer, som Udvalget havde optaget og ledsagede dem med orienterende Bemærkninger; mente, at Udvalget ved Affattelsen af § 15 yderligere med Styrke havde bevist, at al mulig Tale om Københavneri var tomt Mundsvejr. (Hør!). Med Hensyn til Understøttelsen, vilde man dog helst se Tiden an, for at se, hvorledes Balance i Kasserne kunde opnaas. Valget af Formand var det vistnok heldigst at henlægge til den Kreds af Medlemmer, der havde det største Kendskab til vedkommendes Kvalifikationer, og det maatte sikkert være Delegeretmødet. Det var glædeligt, at der i Udvalget havde hersket saa stor Enighed, at der ikke var fremstaaet Mindretal, ja, der var end ikke gjort Særstandpunkter gældende. Skulde der ved Forslagets Specialbehandling opstaa Vanskeligheder for det, kunde Delegeretmødet selvfølgelig foretage nye Ændringer.

BERGENHOLZ ankede over en Ændring til § 53, som Udvalget havde stillet; den kunde let fortolkes, hvilket Taleren beviste. Anmodede Udvalget om at tage denne tilbage.

OSCAR JOHANSEN beklagede, at der ikke var taget Hensyn til hans Forslag om Arbejdsanvisningskontorets Domicil i en Provinsby; men naar Provinsianerne i Udvalget ikke havde taget dette i Betænkning, kunde Taleren selvfølgelig heller ikke andet end erklære sig tilfreds.

Det vedtoges at foretage Afstemning over hver Paragraf for sig, da man paa denne Maade sikkert vilde komme lettere gennem Forslaget.

§ 1 og 2 vedtoges uden Ændringer.

§ 3. 2. Punktum foreslog Udvalget ændret til: »Hvor Lokalafdelingen tæller 20 Medlemmer eller hvor Forretningsudvalget anser det for nødvendigt, er Formanden kontingentfri«. 3. Stykke rettes til: »Lokalafdelingerne har Ret til, naar Flertallet af de paa en Generalforsamling mødte Medlemmer vedtager det« osv.

JØRGENSEN, Køge, var kommet til det Resultat, at Udvalgets Ændringer let kunde fortolkes. Mente forøvrigt, at Lokalafdelingerne selv skulde bestemme, hvorvidt Lokalformændene skulde oppebære Løn. Ønskede, at »Rejser en Lokalformand« blev ændret til »Fratræder« osv.

JACOBSEN, Silkeborg, ønskede den lille Ændring: »naar Flertallet af Afdelingens Medlemmer vedtager det« indflettet i § 3, 2. Stykke.

CHRISTIAN NIELSEN, Kbhvn., fremkom sammen med N. P. NIELSEN, Kbhvn., med Forslag angaaende Lokalformændenes Lønninger, saalydende: »I Byer, hvor mindst tre Medlemmer har Arbejde, dannes en Lokalafdeling; hvor kun et eller to Medlemmer har Arbejde, dannes en Filial. Lokalafdelingen bestyres af en Formand, der tillige er Kasserer (se dog Paragraf 00) samt hvor en Lokalafdeling tæller mindst 10 Medlemmer, af en Bestyrelse, hvis Størrelse bestemmes af Afdelingen, og som tilligemed Formanden vælges for 1 Aar ad Gangen (1. Jan. til 31. Decbr.). Lokalformanden lønnes efter følgende Skala: Fra 10—20 Medl. 40 Kr. aarlig, fra 21—30 Medl. 60 Kr. aarlig, fra 31—40 Medl. 80 Kr. aarlig og fra 41—50 Medl. 100 Kr. aarlig. For Lokalafdelinger paa over 50 Medl. fastsættes Lønnen efter Omstændighederne af Forbundsstyrelsen efter Indstilling af vedk. Lokalafdeling«. Anmodede de Provinsdelegerede om at udtale sig hertil.

P. LAURSEN, Aalborg, havde økonomiske Betænkeligheder overfor Forslaget og troede nok, at denne Udgift kunde spares. Kunde derimod være med til at sige, at alle Lokalformændene skulde være kontingentfri.

M. HANSEN, Aarhus, henstillede til Jacobsen, Silkeborg, om at tage den af ham stillede Ændring tilbage og imødegik dernæst Jørgensen, Køge.

JACOBSEN, Silkeborg, efterkom M. Hansens Opfordring og tog Ændringen tilbage.

Dernæst havde JØRGENSEN, Køge, Ordet, antagelig for replicerende Bemærkninger til de foregaaende Talere, men desværre kunde Taleren ikke høres fra Sekretærpladserne.

O. V. HANSEN, Aarhus, var enig med P. Laursen og ansaa det for unødvendigt at lønne Lokalformændene ud over det allerede fastsatte.

H. JENSEN, Odense, vilde støtte Chr. Nielsens Forslag om Løn til Lokalformændene. I Odense oppebar Lokalformanden foruden Kontingentfrihed tillige Løn af Privatkassen, og hvis Forslaget skulde strande, vilde det snart vise sig umuligt at faa en Mand til denne Post.

P. LAURSEN, Aalborg, talte endnu en Gang paa Sparsommelighedens Vegne og fraraadede at gaa med til denne Udgiftspost, der saa udmærket kunde spares.

HVIDTFELDT: Jeg finder det mærkeligt, at man nu diskuterer de Ændringer, som vi alt i Udvalget er bleven enige om, og fortsætter d'Hrr. ad denne Vej, bliver vi ikke færdig med Mødet før sidst i Ugen. Derfor vil jeg anbefale de Delegerede ikke at opholde sig ved den Slags Enkeltheder, som Diskussionen nu drejer sig om.

DIRIGENTEN sluttede sig til Hvidtfeldt og anbefalede de efterfølgende Talere saa vidt mulig at rette sig herefter.

CHR. NIELSEN, Kbhvn., kunde ikke sanktionere Hvidtfeldts Udtalelser og fandt P. Laursens Forslag langt mere uforsvarligt i økonomisk Henseende end det af Taleren stillede.

Der blev begæret Afslutning med de indtegnede Talere.

CHR. HANSEN, Kbhvn.: Naar Provinsianerne er tilfreds med de Lønninger, de nu oppebære, saa er det meningsløst for Københavnerne at diskutere dette Forslag.

HVIDTFELDT fastslog yderligere sin tidligere udtalte Mening.

JØRGENSEN, Køge, stillede Forslag om, at det Punktum: »Hvor Lokalafdelingen tæller 20 Medlemmer« osv. skulde udgaa; dette forkastedes. Ligeledes forkastedes Forslaget af samme, om at stryge de 3 sidste Linier af § 3. Samme Skæbne fik P. LAURSENS Forslag om *alle* Lokalformænds Kontingentfrihed og CHR. NIELSENS og N. P. NIELSENS Ændringsforslag. Derimod vedtoges Udvalgets Ændringer samt at rette Ordet »Rejser« til »Fratræder«.

§'erne 4, 5, 6 og 7 vedtoges uforandrede.

§ 8 vedtoges med Ændringer af CHR. CLAUSEN og fik følgende Ordlyd: »Ekstraordinær Generalforsamling kan indkaldes, naar Forretningsudvalget, Afdelingens Formand, Bestyrelse eller en Tredjedel af Medlemmerne (dog ikke under to) forlanger det. I København kan ekstraordinære Generalforsamlinger indkaldes paa Begæring af det Antal Medlemmer, som de stedlige Brancheafdelingers Love maatte foreskrive. Saavel for Provinserne som for København gælder, at Begæringen skal indsendes skriftlig motiveret til Afdelingens Formand«.

§ 9 vedtoges uforandret.

Til § 10 forelaa Forslag fra Udvalget.

LAURITZ JENSEN, Kbhvn.: Jeg skal herved paa Trykkerforeningens Vegne give V. Petersens Udtalelser angaaende Forslaget min Tilslutning. Vi er gaaet med til Forslaget om, at der bliver ét Udbetalingssted i København, og jeg haaber, at naar vi i Udvalget er bleven saa fuldstændig enige, saa vil de Delegerede ogsaa vise Anerkendelse herfor ved at stemme for Forslaget. Endvidere vil jeg takke Udvalget for dets Forhandlingsvenlighed og ønske, at Forslagets Vedtagelse vil hidføre et godt Samarbejde.

WARTENBERG, Kbhvn., anbefalede dobbelt Indstilling af Formand og at han skulde vælges ved skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne, hvilket

HVIDTFELDT var Modstander af og holdt paa, at han skulde vælges paa Delegeretmødet.

MICHAELSEN, Kbhvn., beklagede sig over Sætternes stadige Eitergivenhed og stillede til Slut Forslag om hemmelig Afstemning.

OSCAR JOHANSEN, Kbhvn., anbefalede Delegeretmødets Valg af Formand, Hovedkasserer og Redaktør, og replicerede forøvrigt til Lauritz Jensen.

L. D. RASMUSSEN, Odense, sluttede sig til Wartenberg og mente, at man ved at lægge Afgørelsen over i Medlemmernes Hænder, bidrog meget til at øge Medlemmernes Selvstændighed.

CHR. HANSEN, Kbhvn., mente, at Københavnerne skulde lade Provinsianerne afgøre, i hvilken Retning Afstemningen skulde foregaa. Fandt den hemmelige Afstemning uheldig, hvorfor den maatte falde.

BERENDT, Kbhvn., sluttede sig til Wartenberg.

N. P. NIELSEN, Kbhvn., var Tilhænger af Delegeretmødets Valg af Formand.

F. K. MADSEN, Kbhvn.: Vi ser stort paa det hele, hvorfor vi ikke tager i Betænkning, at lade Trykkerne faa den lille Ændring; vi skal ikke være kede af at have været eftergivne i dette Tilfælde. Vi vil jo ikke skabe Splid, selv om vi var i Flertal. Den hemmelige Afstemning er ikke nødvendig paa dette Omraade, nej, lad os ved den aabenlyse Afstemning, saavel ved dette som paa et Lønspørgsmaals Omraade, faa at se, om Provinsianernes Udtalelser her, om at komme i Ilden for en Lønkamp, er ærlig ment.

KIEFER, Kbhvn., var Modstander af den hemmelige Afstemning, hvorved der ikke opnaaedes noget udover, at skaffe Bogtrykkerne en hel Del Arbejde. Da Formanden er ansvarlig overfor Delegeretmødet for sine Handlinger, følger deraf den simple Konsekvens, at han ogsaa bliver valgt af dette. Replicerede til Oscar Johansen. Anbefalede endvidere § 10 til uforandret Vedtagelse i den Skikkelse, Udvalget foreslog.

HVIDTFELDT: Man maa jo gaa ud fra, at de Delegerede er valgt ved Samarbejde, og at disse har gjort sig nøje bekendt med Organisationens Ledelse, og maa som Følge heraf ogsaa være kompetent til at foretage Valget. Det er forøvrigt beklageligt, at Københavnerne er kommen saa vidt, at de ikke ved aaben Afstemning tør være deres Mening bekendt.

EMIL MØLLER, Kbhvn., var absolut Modstander af Hvidtfeldts Udtalelser og stillede følgende Forslag: »Hovedkassereren saa vel som Formanden og Redaktøren indstilles paa Delegeretmødet og vælges ved almindelig Afstemning. Der skal være Dobbelt-Indstilling.«

MICHAELSEN, Kbhvn., talte for hemmelig Afstemning til Funktionærvalg og anbefalede et af ANTON ANDERSEN, Kbhvn., stillet Forslag om 4 Revisorer.

BERENDT, Kbhvn., var ikke bange for aaben Afstemning, men den hemmelige Afstemning fremmede Deltagelsen.

SØRENSEN, Vejle, vilde fastholde sin allerede udtalte Mening om den nye Organisationsform, skønt han dog nok troede den vilde blive vedtaget af Repræsentantmødet. Under Forudsætning heraf vilde han haabe, at det da maatte blive til Gavn for Organisationen i sin Helhed.

CHR. NIELSEN, Kbhvn., anbefalede at vedtage Forslaget i den foreliggende Skikkelse, men maatte forøvrigt beklage, at vi ikke kunde nøjes med *en* Forretningsfører, da det nok skulde vise sig at blive Fremtidens Resultat.

WARTENBERG, Kbhvn.: Naar der nu er opnaaet Enighed, saa lad os erklære os tilfreds hermed.

Ved den paafølgende Afstemning vedtoges Udvalgets Forslag med EMIL MØLLERS Ændring.

§ 10 har derefter følgende Ordlyd: »Dansk Typografforbunds Styrelse bestaar af 18 Medlemmer; 1 Formand, som indstilles paa Delegeretmødet (dobbelt Indstilling) og vælges ved almindelig Afstemning blandt alle Forbundets Medlemmer, en Forretningsfører for Provinserne, som vælges ved skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne i Provinserne, samt Formændene for de københavnske Brancheafdelinger og 13 Medlemmer (6 fra København, hvoraf 3 Sættere, 2 Trykkere og 1 Hjælpearbejder), 2 fra det øvrige Sjælland, 1 fra Fyen, 1 fra Lolland Falster og 3 fra Jylland, som vælges henholdsvis i København af de forskellige Brancheafdelinger og Provinserne. Fratræder et Forbundsstyrelsesmedlem, skal nyt Valg straks udskrives. Den administrative Virksomhed udøves af et Forretningsudvalg, bestaaende af Formanden samt Formændene for de københavnske Brancheafdelinger og Provinsernes Forretningsfører. Delegeretmødet indstiller (dobbelt Indstilling) en Hovedkasserer, som tillige er Lokalkasserer for København; han vælges ved almindelig Afstemning blandt alle Forbundets Medlemmer. De københavnske Afdelingers Medlemmer vælger 4 Revisorer og Suppleanter. Forbundsstyrelsen vælger ud af sin Midte en Næstformand og antager den fornødne Medhjælp til Regnskabsførelsen. Forretningsudvalgets Medlemmer, Formanden, Hovedkassereren og Revisorerne skal have Bopæl i København.

Hver Branche har Ret til at øve den Kontrol med Udbetaling til deres Arbejdsløse, som den anser for nødvendig.

Ophævelse af de enkelte Brancheafdelingers Selvstyre eller Organisationsform kan ikke vedtages af senere Delegeretmøder, uden for saa vidt den paagældende Brancheafdeling har vedtaget det.«

Derefter vedtoges uden Diskussion følgende Ændringer:

§ 11, 6. Linie: »de to Forretningsførere« rettes til »Hovedkassereren«. (Udv. Ændr.)

§ 12, 2. Stykke, 4. Linie: »de enkelte Afdelinger« rettes til »Forbundets.« (Udv. Ændr.)

§ 13 lyder saaledes: »Formandens, Hovedkassererens, Forretningsførerens, Hovedbrancheafdelingernes Formænd og Revisorerne« o. s. v. (Udv. Ændr.)

§ 14 vedtoges uforandret.

Til § 15, 2. Stykke stillede Udvalget følgende Forslag:

»Ved Delegeretmødet kan Afdelingerne lade sig repræsentere af en Delegeret for hver 25 Medlemmer indtil 100, en for hver 50 indtil 200 og 1 for hver 100 over 200 Medlemmer.«

6. Stykke, 3. Linie: efter »3. Klasses Jærnbane« indsættes: »Natrejse II. Klasse.« (Paa Forslag af Jørgensen, Køge.)

MØLLER, Kbhvn., erklærede sig som Modstander af Udvalgets Ændring til § 15 og anbefalede Forbundsstyrelsens Forslag.

N. P. NIELSEN, Kbhvn., nærede ingen Frygt for, at Københavnernes Interesser vilde lide noget Skaar ved Udvalgsforslagets Vedtagelse.

MØLLER, Kbhvn., replicerede. Man havde endnu ikke i tilstrækkelig Grad hørt Provinsianernes Mening i denne Sag.

VICTOR PETERSEN: Det vilde ganske vist have Betydning at høre Provinsianernes Udtalelser, men forøvrigt har Udvalget ved den stillede Ændring yderligere villet ramme en Pæl igennem de faldne Udtalelser om Københavneri og af den Grund anser jeg det for klogt og rigtigst at vedtage Udvalgets Ændring.

§'en vedtoges derefter med Udvalgets og Jørgensens Ændring.

CHR. CLAUSEN, Kbhvn., anbefalede et af ham stillet Forslag til § 16 om, at der optages stenografisk Referat af Delegeretmøderne, der saa skulde trykkes og tilstilles samtlige Forbundsmedlemmer.

NIELS HANSEN, Kbhvn., udtalte sig herimod og mente, at Mødets 4 Sekretærer nok var i Stand til at levere det tilbørlige Referat, hvorfor vi saa udmærket kunde spare den af Clausen paatænkte Udgift.

MADSEN-SKOU, Kbhvn., anbefalede at stemme mod Clausens Forslag, da der ofte faldt Udtalelser, som Pressen senere let kunde bruge som Vaaben imod os.

Efter disse Udtalelser forkastedes Forslaget, og §'erne 16, 17 og 18 vedtoges uforandrede.

Ændring til § 19, 2. Stykke: »Bladets Redaktør indstilles paa Delegeretmødet (dobbelt Indstilling) og vælges ved almindelig Afstemning blandt alle Forbundets Medlemmer. I givet Tilfælde« osv.

WARTENBERG, Kbhvn., ønskede, at Redaktøren ikke maatte være Medlem af nogen Styrelse, da han skulde være saa uafhængig som det var muligt. Naar Redaktøren er Medlem af Styrelsen vil det maaske farve hans Briller saaledes, at han kommer til at staa lidt uheldigt.

L. P. RASMUSSEN, Odense: Det er mærkeligt, at Wartenberg i Dag igen pointerer sit Særstandpunkt i denne Sag fra i Nat.

RENÉ-LASSEN, Kbhvn.: D'Herrer, der i Dag ser de farvede Briller paa Redaktøren, er vel oftest dem, der særligt bliver favoriserede af denne. Det kan bl. a. siges med Henblik paa Debatten om den permanente Understøttelse; men desuagtet finder jeg det absurdt at redigere et Medlemsblad uden at have Kendskab til de forskellige Styrelser og vil derfor anbefale at stemme imod, at Redaktøren udelukkes fra Styrelsen.

MICHAELSEN, Kbhvn., replicerede til Wartenberg og René-Lassen.

NIELS HANSEN, Kbhvn., protesterede mod de faldne Udtalelser om, at det permanente Udvalg skulde være bleven favoriserede af Redaktøren. Tværtimod.

WARTENBERG stillede derefter Forslag om, at »Redaktøren maa ikke være Medlem af nogen typografisk Styrelse,« hvilket Forslag

HVIDTFELDT bestemt fraraadede at vedtage. Fagbladet skal være for at fremme Fagets Interesser og naar Redaktøren ikke har Kendskab til, hvad der forhandles og foregaar indenfor Styrelsen, saa er han ikke i Stand til at give Bladet det Udtryk for Standens Interesser, som er Meningen.

RENÉ-LASSEN, Kbhvn.: Sammenlign Antallet af Styrelsens og de »fems« Artikler og d'Herr. vil kunne se, hvem der er favoriseret. Lad derfor Redaktøren være saa nøje knyttet til Styrelsen som muligt.

BERGENHOLZ: Naar Redaktøren er en Mand med Karakter, behøver vi ikke nære Frygt for, at han løber af med Styrelsen og han vil da ogsaa være i Stand til at varetage Bladets Interesser. Jeg skal indrømme, at jeg har haft Artikler uden Navns Underskrift i *Typ.-Tid.*, men det var under Forudsætning af, at det var alle bekendt, hvem Forfatteren var. Dette finder jeg nu ikke saa slemt som at sætte sit Navn under Artikler, man ikke selv har skrevet.

BERENDT, Kbhvn., imødegik de to foregaaende Talere og fandt det mest hæderligt, at man netop satte sit Navn under saadanne Artikler, som var et Angreb paa visse Personer.

WARTENBERG, Kbhvn., fik endnu en Gang Lejlighed til at levere et Forsvar for sine Artikler og anbefalede forøvrigt sit fremsatte Forslag, der vilde vise sig at være praktisk.

HJALMAR JANTZEN, Norge: Man ser for ensidig i denne Sag; man bør have Tillid til den Mand, der skal beklæde denne Post, og det vil være forkasteligt at forhindre en Mand, fordi han er Redaktør af et Fagblad, fra at sidde i en Styrelse, naar han ellers er kompetent til det.

F. K. MADSEN: Det er ikke Personen, men den vordende Redaktør, der her er Tale om. Derfor maa Forslaget om Redaktørens Udelukkelse som selvskreven Medlem af Forbundsstyrelsen forkastes. Det skal tværtimod være Redaktørens Pligt at være Medlem, og ligeledes at give Møde ved Styrelsesmøderne. Han maa have Rede paa alle de Traade, der udgaar fra en Forbundsstyrelses Ledelse. Derfor skal det være denne Mands *Pligt* og ikke hans Ret til at møde.

HJALMAR JANTZEN, Norge: I Norge har det været foreslaaet, at Styrelsen skulde have Stemmeret paa Delegeretmøderne, men det blev forkastet. Jeg vilde meget nødigt være med til at afspærre Redaktøren fra at indhente Oplysninger og høste Erfaringer som Medlem af Forbundsstyrelsen.

VICTOR PETERSEN, Kbhvn., anbefalede at stemme for Redaktørens Valg til Forbundsstyrelsen. Vi skulde ved Valget af Redaktøren se hen paa, om vedkommende var kapabel til at passe en saadan Stilling.

Wartenbergs Forslag forkastedes ved Afstemningen, hvorefter Paragrafen med Ændringen om dobbelt Indstilling vedtoges.

§ 20 vedtoges uforandret.

§ 21, 3. Linie, ændres til: »naar han sammen med et af Forbundsstyrelsen valgt Medlem har underskrevet« o. s. v. (Udvalgets Ændring).

§ 22 blev man enig om, efter Udtalelser af RENÉ-LASSEN og L. D. RASMUSSEN, Odense, at vedtage med Udvalgets Ændring: »Hovedkassereren skal stille Kavtion, som fastsættes af Forbundsstyrelsen.«

§'erne 23 og 24 vedtoges uforandrede.

Uden videre Diskussion vedtoges Ændringer paa Udvalgets Forslag til:

§ 25, 2. Stykke, 5. Linje, Ordene: »I Indskud betales 2 Kr.« udgaar.

Efter sidste Stykke indsættes: »Endvidere kan — ligesom i København — optages mandlige og kvindelige Udøvere af beslægtede Fag.«

§ 26, 3. Stykke, 8. Linie, ændres til: »tillige melde sig til Optagelse i den Afdeling, hvor de i Følge deres Branche hører hjemme.«

§ 27 vedtoges uforandret.

I § 28 ændredes efter en kort Anbefaling af HALLENGREEN, Kbhvn., 5. Linie: »I Indskud betales 20 Kr.« til: »50 Kr., som afdrages med 1 Kr. om Ugen, naar Vedkommende staar i Plads.«

§ 29 vedtoges uforandret.

§ 30, 2. Linie, rettes »Afdelingen« til »Forbundet«, og i 4. Linie indsættes, ogsaa efter en kort Anbefaling af HALLENGREEN: »betale ved Genindtrædelsen 1 Kr. for hvert Aar, de har staaet udenfor Organisationen, dog ikke under 4 Kr., i Indskud.«

Om § 32 udviklede der sig en kort Diskussion.

J. O. PETERSEN, Kbhvn., beklagede, at Udvalget ikke havde kunnet sanktionere Københavnernes Ændring angaaende Optagelsen af Blokadebrydere. Disse Folk skader os saa meget, saa der er al Grund til, at de ved Genindtrædelse betaler en Bøde.

HVIDTFELDT: Det er uklogt, at fastslaa bestemte Regler for Optagelsen, og jeg vil bestemt fraraade saadanne. Styrelsen maa til enhver Tid have Ret til at gøre, hvad der i saadanne Tilfælde baader Foreningen bedst.

BERENDT, Kbhvn.: Det nytter ikke, at saadanne Folk faar Karantæne, naar de samtidig har sikret sig en fast Plads, og jeg mener derfor, de bør have en Straf. De, der ikke har Forstaaelsen af Organisationens Betydning, maa vi tvinge indenfor Rammen.

L. D. RASMUSSEN, Odense, kendte ikke noget Forhold, der fastslog en bestemt Bøde for Blokadebryderes Optagelse, og kunde ikke indse andet, end det maatte overlades til Styrelsens Skøn at træffe Afgørelse i nævnte Retning, hvorfor Taleren anbefalede Udvalgets Forslag.

Efter disse med flere Udtalelser vedtoges Udvalgets Ændring: »Blokadebrydere kan kun optages efter vedkommende Afdelings Indstilling« o. s. v., samt følgende Tilføjelse efter sidste Stykke:

»Medlemmerne af »Dansk Typografforbund« har Ret til at nægte at arbejde sammen med Ikke-Medlemmer; dog maa agressive Skridt ikke foretages, forinden Styrelsens Sanktion er indhentet.«

§ 32 vedtoges uforandret.

§ 33, 2. Stykke, ændredes »betale« til »indbetale«, og paa Forslag af J. O. PETERSEN, Kbhvn., der ønskede en Grænse sat for Tillidsmænds og Inkassatorers Funktionstid, indsattes efter Ordet »Bestillingsmand« i 3. Stykke: »dog kun for et Aar ad Gangen, men er dog ikke forpligtet at modtage før efter et Aars Forløb.«

§'erne 34 og 35 vedtoges uforandret.

Til § 36 fik JØRGENSEN, Køge, Ordet. Han vilde have den Regel fastslaaet for Arbejdsanvisningskontoret, at der kun maatte anvises Plads for Københavnerne i København og for Provinsianerne i Provinserne.

HANSEN, Kbhvn., erklærede sig som bestemt Modstander heraf, og vilde ikke være med til at dele Arbejdsmarkedet; det maatte kaldes fuldstændig absurd.

F. K. MADSEN: Dette Forslag, udført i Praksis, vil være at svinebinde os, idet det maa være enhvers private Sag, hvor han vil arbejde. Iøvrigt forstod han slet ikke Jørgensens Forslag, da det vil resultere i, at en stor Masse nuværende Københavnere efter dette vil blive forvist til Provinserne, og Tal. vilde i saa Fald blive en af de første.

Efter disse Udtalelser vedtoges § 36 uden Ændringer.

I § 37 indsattes efter Ordet »Understøttelse« i sidste Linie: »paa Stedet«; Forslaget fremkom fra CARL SCHMIDT og H. C. JØRGENSEN, Kbhvn.

§ 38 vedtoges uforandret.

I § 39 indsattes i 4. Linie efter »Hovedkassereren«: »og den paagældende Brancheafdeling«.

§ 40. Sidste Linie ændredes paa Forslag af RENE-LASSEN, Kbhvn., til: »gaa ind i sine gamle Rettigheder«.

§'erne 41—50 vedtoges uforandrede.

§ 51. Udvalget foreslog at tilføje: »Kontrakterne skal i alle Tilfælde sanktioneres af Forbundsstyrelsen«.

Man kom derefter til en Diskussion om Arbejdsløshedsparagraferne.

WARTENBERG, Kbhvn.: Ved Afstemningen i Gaar kom jeg til det Resultat, at den permanente Understøttelse foreløbig er skrinlagt, og jeg maa indrømme, at det foreliggende Forslag virkelig er ganske udmærket, men desuagtet vil jeg ønske, at den af Hr. Bergenholz paaviste Fortolkning af §'en maa træde ud i Virkeligheden, og for at være forsikret herom, kunde jeg ønske en bestemt Form for Fortolkningens Humanitet, da det er paavist, at det finansielt set kan bæres. Ved Tal beviste Taleren, at Bødkerfaget m. fl. er langt foran os paa Understøttelsesomraadet, hvilken Sandhed den ærede Dirigent havde godt af at høre, da der fra dennes Side var paastaaet det modsatte.

BERGENHOLZ: Wartenberg har misforstaaet mig, idet Lovens § er saa klar, at jeg ikke kan tilraade en Fortolkning. Forslaget er i en vis Forstand permanent, kun med den Forskel, at efter dette er Hjælpen begrænset til 20 Uger i et Aar. Er vi ikke klar over Fortolkningsmaaden, maa denne fastslaas paa Papiret.

HJALMAR JANTZEN, Norge: Jeg er Modstander af den permanente Understøttelse. Vi har i Norge haft en frivillig Understøttelse f. Eks. ved Juletid, men det har vist sig, at en saadan kun sløver Medlemmerne. Derimod er jeg Tilhænger af Forkortelse af Arbejdstiden og Indskrænkning i Lærlingeskalaen, idet jeg heri ser et langt større og bedre Middel mod Arbejdsløsheden. I alle Tilfælde er den permanente Understøttelse for Norges Vedkommende aldeles forkastelig.

NIKOLAJ JENSEN, Horsens, ønskede 200 Uger ændret til 300 og motiverede nærmere sin Begrundelse herfor, hvortil

BERGENHOLZ oplyste, at Jensen ved nævnte Ændring slet ikke opnaaede det tiltænkte Resultat.

Derefter vedtoges §'erne 52, 53, 54 og 55 uforandrede.

MICHAELSEN, Kbhvn., havde stillet Forslag om Udeladelse af de 3 sidste Linier i § 56, 2. Stykke, men efter nærmere Oplysninger af BERGENHOLZ toges Forslaget tilbage og §'erne 56 og 57 vedtoges uforandrede.

§ 58, 2. Linie, ændredes Ordene: »egen Skyld« til »Pligtforsømmelse«, og paa Forslag af MICHAELSEN, Kbhvn., tilføjedes §'s Slutning: »i Samraad med vedkommende Personale«.

§'erne 59—62 vedtoges uforandrede.

Til § 63 fik H. C. JØRGENSEN, Kbhvn., Ordet og udtalte Beklagelse af §'ens Affattelse.

F. K. MADSEN, Kbhvn.: Jeg forstaar saa udmærket godt, at Jørgensen, som er Formand for Maskinsætterklubben, er ked af at miste sine Medlemmer. Men Tiden er kommen, da der maa drages en Linie, sættes et skarpt Skæl, mellem de virkelige Organisationsmedlemmer og dem, der kun er med hver Gang, de kan høste Fordel af vort Arbejde. Ny typ. Forenings Ledere har for ganske nylig optraadt paa en højst mærkelig Maade, der endnu mere viser, at det er paa Tide, vi skiller os helt ud fra denne Institution. Skulde denne Forenings Medlemmer driste sig til at optage Arbejdet paa Pladser, som er forladt af vore Medlemmer, og derved skade os, saa faar vi da heldigvis en Lejlighed til at stemple de Personer for hvad de er. Vi skal ikke have Ny typografisk Forening til at bestemme eller diktere os vore Love; og det glæder mig, her at kunne frasige mig alt Makkerskab med denne Forenings Medlemmer. Dansk Typograf-Forbund skal alene for Fremtiden forhandle om de Betingelser og Priser, hvorfor vi sælger vor Arbejdskraft; og dem, der ikke vil rette sig efter disse Bestemmelser, skal vi vide at stille udenfor og stemple som de uhæderlige Personer, de er. (Disse Udtalelser modtoges af Forsamlingen med stærke Hør og Klapsalver.)

HVIDTFELDT gav F. K. Madsen sin udelte Tilslutning.

H. C. JØRGENSEN: Det har glædet mig, at F. K. Madsen her paa dette Sted saa uforbeholdent har udtalt sig om, hvorledes Forholdet mellem vor Forening og Ny Forening bør være; vi har ventet alt for længe med at tage dette Skridt. Taleren erklærede sig tilfreds, da hans Hensigt var naaet, nemlig at faa Klarhed over Forholdet.

§'erne 63, 64 og 65 vedtoges derefter uforandrede.

§ 66, 2. Stykke, ændres til: »alle Konfliktbidrag over 25 Øre for helt og 12½ Øre for halvt betalende udskrives uden foregaaende Afstemning blandt Medlemmerne, hvilket ogsaa finder Sted, naar Bidrag paa 25 Øre for helt og 12½ Øre for halvtbetalende og derunder er udbetalt af Reservefonden i 7 Uger.«

§'erne 67—70 vedtoges uforandrede.

§ 71 tilføjes: »herfra undtages dog § 50.«

Derefter sattes alle §'erne og dermed »Dansk Typograf Forbund«s Love under Afstemning og vedtoges enstemmig.

Et Udvalg nedsattes for at indstille Funktionærer samt udarbejde en Lønningsskala og kom til at bestaa af: MARIUS HANSEN, Aarhus, BERGENHOLZ, Kbhvn., KIEFER, Kbhvn., LAURSEN, Aalborg, og O. JOHANSEN, Kbhvn.

Dirigenten oplæste derefter to Telegrammer, som vare indløbne:

»Lykke og Held med Eders Arbejde. Esbjerg Lokalafdeling.«

»Løft i Flok til Gavn for Gutenbergsønner; vi har alt længe nok ligget i Dvale. Brønderslev Afdeling.«

Mødet sluttet; nyt Møde Kl. 3.

Fjerde Møde.

Dirigent: V. NICOLAISEN, Holbæk.

Punkt 6. Majdemonstrationen. FORMANDEN: Majdemonstrationen havde, siden den i 1890 kom her til Landet, vokset stærkt baade i Deltagelse og Betydning, idet man har søgt at oparbejde Stemningen. De typografiske Fag har hidtil ikke nedlagt Arbejdet paa denne Dag, i hvert Fald ikke i Bladene, fordi den Mening har gjort sig gældende hos De samv. Fagforbund, at det var samfundsnødvendigt, at Bladene udkom. Nu skulde vi gærne i Dag tage en Beslutning om, hvorledes vi for Fremtiden skal forholde os overfor Majdemonstrationen. I Provinserne har man ved Forhandling opnaaet at faa Arbejdet standset fra Kl. 3 Eftm. Her i København er Stillingen jo noget anderledes, og Spørgsmaalet bliver her, om Bogsætterne skal demonstrere alene eller

om vi skal have Bladene med, hvad der var det virksomste; det maa selvfølgelig ske i Samraad med De samvirkende Fagforbund, da et enkelt Fag ikke kan paatage sig Ansvaret alene. Da Avislæsning kan siges at være en samfundsnødvendig Ting, véd man, hvorledes Fagforbundene for Tiden stiller sig til dette Spørgsmaal. Kunde man paatage sig Ansvaret ved at standse Arbejdet alle Steder, saa var man saa langt fremme, at man ikke nøjedes med det. Man skulde dog ikke opgive det Maal man har sat sig, og mente derfor, at de Delegerede kunde samles om en Udtalelse, som gik ud paa at standse Arbejdet i saadanne Trykkerier, hvor der udførtes Værk- og Akcidenssats; Risikoen herved troede Taleren ikke var saa stor, naar man tog fat med Iver og Energi. Bødeparagraferne behøvede ikke at skræmme os, da disse tog Sigte paa Arbejdsmængden. Skulde man betale Bøde for at udeblive fra Arbejdet, da maatte man hellere undlade at demonstrere. Bad de Delegerede om at udtale sig.

NIELS HANSEN, Kbhvn., havde med Sorg overværet adskillige Generalforsamlinger og stadig hørt det samme Resultat hver Gang. Majdemonstrationen var en god og ærlig Sag at arbejde for, og skal der demonstreres, er der ingen Mening i, at Bogsætterne skal gaa alene og Bladsætterne blive i Arbejde; nej, de maa selvfølgelig holde op med. Vi skal ved en samlet Standsning af Arbejdet vise, hvad vi mener med en Demonstration. Vil De samvirkende Fagforbund støtte os, hvis Principalerne skulde falde over os?

K. KIEFER, Kbhvn., var glad for at vi fik dette Spørgsmaal frem. Vi skal her have vedtaget enten det ene eller det andet; enten skal vi demonstrere eller ikke. Vort eget Blad udgaar ikke 1. Maj, hvorfor skal vi da støtte de andre Blade i Konkurrencen; nej, lad os standse Bladene, det vil have Betydning. At vi selv har 8 Timers Arbejdsdag bør gøre, at vi maa hjælpe de andre, som ikke har det, til at blive delagtig i det samme Gode. Stillede paa O. JOHANSENS og egne Vegne en Resolution, der gik ud paa at standse alt Arbejde den 1. Maj fra Kl. 12 Middag til 7 Morgen.

P. BERENDT, Kbhvn.: Først da Tanken om 8 Timers Arbejdsdag var kommet frem, havde Taleren faaet det Indtryk, at det var noget alle Arbejdere skulle kæmpe for. Man bør faa Tarifen forandret. Vilde støtte Resolutionen.

OLSEN, Esbjerg: Da jeg er fra Esberg, kan De nok tænke, at denne Sag interesserer mig ganske særdeles. Var ikke rigtig glad for Indledningen; mente, den var ulden. Hr. Victor Petersen sagde nok, at det var ordnet ved en Overenskomst i Provinserne at demonstrere fra Kl. 3; men det var ingen Demonstration, lige saa lidt som at arbejde forud for at Bladet alligevel kunde komme ud i rette Tid.

NICOLAI JENSEN, Horsens, kendte ikke noget til en Overenskomst om, at man i Provinserne kunde demonstrere fra Kl. 3 om Efterm.

CHR. CLAUSEN, Kbhvn., kunde ikke sé, at der var andet at gøre end at faa en Bestemmelse indsat i Tarifen om, at 1. Maj var en Fridag. Kunde ikke forstaa, at man skulde demonstrere, naar man havde de 8 Timer gennemført. Stillede en Resolution, der gik ud paa, ikke at demonstrere før man havde 1. Maj som Fridag.

WARTENBERG, Kbhvn.: Denne Diskussion er akkurat den samme som vi har haft de sidste Aar i Den typ. Forening. Det viser, at Tiden endnu ikke er moden til revolutionære Skridt herhjemme. Det gaar ikke an at vedtage radikale Resolutioner, naar vi bagefter fortryder det. Kiefers Resolution bør tages tilbage. Anbefalede at stemme for Clausens Resolution.

MARIUS HANSEN, Aarhus: Der er mange forskellige Meninger om Demonstration; nogle mener, at det er en Demonstration, naar man har en Bestemmelse i sin Tarif om at 1. Maj er Fridag; nej, Meningen med Demonstration var sikkert den: en vilkaarlig Standsning. Hvor stærke vi end er, har vi dog endnu ikke kunnet føre den Tanke ud i Livet. Vort Forhold til 1. Maj var et tro Spejl af, hvorledes det var i andre Fag.

K. KIEFER., Kbhvn.: Har man Lov til at gaa, saa er det ingen Demonstration. Der bliver ikke taget skarpt nok fat paa Fagkongresserne; man skal tage et bestemt Standpunkt. Troede ikke, at Principalerne vilde gribe ind, naar Fagforeningen vedtager, at der skal demonstreres.

OLSEN, Esbjerg: Det kan aldrig kaldes Demonstration, naar man faar Lov til at demonstrere, og for at faa Lov til at gaa, at arbejde over forinden paa egen Regning.

P. BERENDT, Kbhvn., glædede sig over, at man nu kunde se det uheldige i ikke at demonstrere. Vi bør vedtage Kiefers Resolution.

HJALMAR JANTZEN, Norge: Betydningen med Demonstration er at tage uden at spørge. 1. Maj er vor Dag, Arbejdernes Dag, og paa den Dag skal vi ikke arbejde; vi vil ikke arbejde, siger vi, og spørger ikke om at faa Lov at være fri.

CHR. CLAUSEN, Kbhvn.: Forbundet tror ikke selv, at vi kan gennemføre Demonstrationen, men vil i Dag kun sondere Stemningen. Kender Kiefer nogen Fagforening, der har lignende Bestemmelser som vi?

Afslutning vedtoges. 2 Min. Taletid.

FORMANDEN: En Del af d'Hrr. har udtalt sig om, at man slet ikke skulde forhandle om en Fridag 1. Maj; Taleren mente, at man uden at skade Sagen kunde faa en Bestemmelse indsat i Tarifen, da Tanken jo i det hele gaar ud paa at lave en Fridag, en Arbejdernes Dag. Beklagede, at Kiefer som gammelt Fagforeningsmedlem ikke syntes at bryde sig om, hvad De samv. Fagforbund mente, men fremkom med en saadan Resolution, hvis Konsekvenser kunde blive farlige. Billigede dog ikke, at man forcerede sit Arbejde for at faa fri til at demonstrere. Kunde man ved Forhandling med De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg opnaa Enighed, var det efter Talerens Mening det bedste. Stillede en Resolution med 2 Punkter saalydende:

»1. Delegeretmødet udtaler, at Majdemonstrationens virksomste Betydning for det typografiske Fag ligger i, at **alt** Arbejde standses og opfordrer derfor Forbundsstyrelsen til at forhandle med De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg om at dette sker.

2. Saafremt dette ikke kan lade sig gøre, vedtages det, at Arbejdet, som omfatter Værk- og Akcidensarbejde, standses den 1. Maj fra Kl. 12 Middag, for saa vidt som vedkommende Bys Fællesorganisation har besluttet det.«

RENE LASSEN, Kbhvn.: Endelig begynder der at blive Klarhed i Sagen; den, der i høj Grad har manglet paa vore Generalforsamlinger. Vi bør overholde vore Forpligtelser. Taleren havde paa sidste Generalforsamling stillet en Resolution om slet ikke at deltage, og der manglede kun et Par Stemmer i, at den var blevet vedtaget. Skal Bladene ud, skal Bogsætterierne heller ikke standses, og troede heller ikke, vi fik Bogsætterne til at gaa alene, selv om vi vedtager her i Dag, at de skal. Støttede Clausens Resolution.

O. JOHANSEN, Kbhvn.: Naar vi skal demonstrere, skal det være som Helhed. Vore Kolleger vente paa en Parole fra Delegeretmødet i Dag om vi skal demonstrere eller ej; for Taleren stod det saaledes, at vi skal demonstrere, og han kunde ikke tro paa de farlige Konsekvenser, som var udmalet for os. Var af den Mening, at naar vi alle stod enige, kunde der ingen Fare være. Anbefalede Kiefers og sin egen Resolution.

CHR. CLAUSEN meddelte, at han havde trukket sin Resolution tilbage og stillet en anden sammen med René-Lassen, der gik ud paa, ikke at deltage i Majdemonstrationen før vi havde gennemført den 1. Maj som Fridag ved vor Tarif.

CHR. HANSEN, Kbhvn.: Man kan godt demonstrere uden at det skal være paa Trods; for mig staar det hele kun som et Agitationsnumer. Skulde det være et Magtsprog, burde det gennemføres paa en ganske anden Maade. Saalænge vi ikke kan faa en fuldstændig Standsning den Dag, maa vi hellere helt lade være.

K. KIEFER, Kbhvn.: Naar De samvirkende Fagforbund hvert Aar udsender deres Opfordring til Deltagelse i Majdemonstrationen, er det vel Meningen man skal følge den. Der er ikke Spor af Mening i, at Bogsætterne skal demonstrere hele Dagen og Bladsætterne gaa i Arbejde efter at have fulgt Toget til Festpladsen.

MARIUS HANSEN, Aarhus, troede ikke, at de i Provinserne endnu evnede at demonstrere; selv om der er private Overenskomster, staar de dog og arbejder.

HVIDTFELDT, Kolding, sluttede sig fuldt ud til de sidst faldne Udtalelser. Her i København kunde man deltage i fuld Udstrækning. Til den Delegerede fra Horsens vilde han sige, at han beklagede, at Formændene kastede de Papirer og Meddelelser bort, som blev dem tilsendt; Overenskomsten var tilstede, saaledes at Arbejdsgiverne ikke maatte lægge Hindringer i Vejen for at demonstrere fra Kl. 3; saa kunde man altid forhandle om Tiden fra 12—3.

Paa manges Opfordring blev Punkt 2 i Formandens Resolution strøget, hvorefter man skred til Afstemning ved Navneopraab; Talernes Række var sluttet.

Kiefers og Johansens Resolution fik 28 Ja, 51 Nej; 6 stemte ikke.

Formandens, Victor Petersens, vedtoges med stor Majoritet.

Punkt 7. En Henvendelse fra Trykkeriarbejdernes Fagforening. Hertil fik FORMANDEN Ordet og anbefalede kort at efterkomme Anmodningen og at overlade Forbundsstyrelsen Maaden, paa hvilken dette skulde ske.

Dette vedtoges.

8. Eventuelt. Herunder foretoges de forskellige Indstillinger. Til Formand indstilledes VICTOR PETERSEN, til Hovedkasserer CHR. ØSTERGAARD, til Redaktør af *Typ.-Tid.* LAUR. JENSEN og F. K. MADSEN. Efter at Lønningerne for de forskellige Funktionærer var vedtaget, besluttedes det, at de københavnske Foreninger tilbagebetaler Forbundet det ved det københavnske Bud tabte Kontingent.

Derefter gaves Ordet til FORMANDEN, som i korte Træk resumerede Resultatet af de førte Forhandlinger. Det var ogsaa denne Gang lykkedes at besejre de Vanskeligheder, som saa ofte før havde taarnet sig op om danske Typografers Organisationsbestræbelser. Ofte havde det knaget i de gamle Rammer, men indtil nu havde de dog holdt. Selv om det nu ikke var Idealet af en Organisation, som var skabt, var det dog et Skridt fremad, og desværre gik jo Udviklingen kun langsomt, saa at de mere fremskredne mangen Gang maatte fortvivle over Langsomheden. Men trods alt, kunde vi, som nu havde deltaget i typografisk Organisationsliv i saa mange Aar, konstatere, at alle gamle skimlede Anskuelser og Fordomme var i Færd med at vige, og selv om det havde kostet Kamp at faa dem ryddet til Side, laa Vejen dog aaben og klar, og alt tydede paa, at et friere og mere fordomsfrit Syn gjorde sig gældende. Et Leve for det og et Ønske om, at de Beslutninger, som nu var truffet i disse Dages Samarbejde, maatte blive til Held og Lykke for Dansk Typografforbund!

DIRIGENTEN hævede derefter Mødet med et Leve for den internationale Arbejderbevægelse.

STOR SOMMERFEST

Den typografiske Forenings

33-aarige Stiftelsesfest

afholdes Søndag den 22. Juni 1902 paa Etablissementet

»Wodrofflund«

med Assistance af Medlemmer af Skuespillerselskabet »*Standard*« (under Direktion af vor Kollega Hr. TH. BERTHELSEN), Revusangeren Hr. ***, Hr. BERNH. KOCH, Pianistinderne Frøknerne MEINUNG og NIELSEN samt *Gutenberg-Koret.*

Program for Forestillingen i den store Sal
Kl. 7 præcis:

1. a. POUL LINCKE: Med Kommandostaven.
   b. E. WALDTEUFEL: Mein Traum, Vals.
2. **Prolog.** Fremsiges af Hr. BERNHARD KOCH.
   Skreven i Dagens Anledning af Hr. C. L. PETERSEN.
3. a. REISSIGER: Til Sverrig.
   b. ABT: Hedeblomsten.
   c. BELLMAN: Fredmans Epistel Nr. 9. } *Gutenberg-Koret.*
4. **Optræden af Revusangeren** ***.
5. HAAGENSEN-HANSEN: Gavotte.
6. **Alle mulige Roller,**
   Vaudeville med Sange i 1 Akt af ERIK BØGH.
   Personerne:
   Kinkel, Teaterdirektør fra Provinserne..... Hr. *Th. Berthelsen.*
   Frits, hans Søn, Skuespiller..... - *Emil Hansen.*
   Eline Holm, hans Forlovede, Skuespillerinde, forklædt som: Thomasine Olsen, Madame Grapin, Karl Reymer og Signora Smeraldi..... Fru *Anna Christoffersen.*
   (Handlingen foregaar paa et Hotelværelse i København.)
7. KRAUSE: Klakør-Polka.
8. a. WETTERLING: Klingom bröder.
   b. KUNTZE: Fältvagten.
   c. KOSCHAT: Baadfarten. } *Gutenberg-Koret.*
   (Med 4-hændigt Klaverakkompagnement.
9. **Optræden af Hr. Revusanger** ***.
10. C. GOUNOD: Romance af »Faust«.
11. **Gademusikanterne,**
    Operette i 1 Akt af WILL. BUSCHNACK.
    Personerne:
    Schumacher, Bernice } Gademusikanter } ..... Hr. *Th. Berthelsen.*
    ..... Fru *Anna Christoffersen.*
    Fa'er Mouchon, Portner ..... Hr. *Vilh. Christoffersen.*
    En Stumme.
    (Handlingen foregaar i Nærheden af Paris.)
12. H. C. LUMBYE: Bacchus-Galop.

Billetter til Forestillingen med Adgang til Etablissementets Forlystelser à **15 Øre** (Børn gratis) faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne, hos Budet og paa Kontoret, Walkendorffsgade 22.

Efter Forestillingen **Bal** til Kl. 3, hvortil løses Baltegn i Salen à **50 Øre.**

Intet Billetsalg ved Indgangen. FESTKOMITEEN.

Centralisationen.

I en Notits fra en Generalforsamling i Aarhus Lokalforening den 1. Juni hedder det, at baade P. Hvidtfeldt og Marius Hansen har pointeret, at »en Forkastelse af de vedtagne Forbundslove var ensbetydende med, at Dansk typografisk Forening derved udtraadte af Dansk Typografforbund, og at man som Følge heraf vilde komme til at begynde paa bar Bund, idet Fællesmidlerne (Reservefonds- og Arbejdsløshedsbeholdningerne) ikke kunde uddrages af nogen enkelt Afdeling, men maatte forblive i den fælles Forbundskasse«. Det maa selvfølgelig bero enten paa en Fejltagelse fra Referentens eller ogsaa paa en Spøg fra de to Herrers Side, at noget saadant har fundet Vej til *Typ.-Tid.s* Spalter. Forholdet mellem Dansk typografisk Forening paa den ene Side og Den typ. Forening og Trykkerforeningen paa den anden Side har jo været aldeles glimrende. Man har været enig i alle store Spørgsmaal, og derfor har vi opnaaet de Betingelser, vi for Tiden arbejder under, nemlig de to forskellige — efter Konjunkturerne — ret gunstige Tarifer. At tænke sig det Samarbejde og Fællesskab afbrudt, fordi den ene Part — Dansk typ. Forening — gaar hen og forkaster en Centralisation, som i Virkeligheden ingen Centralisation er, det er vist umuligt. Forbundet, som det er i Øjeblikket, er godt sammenknyttet, har fuldstændig fælles Maal, *er i sig selv fuldstændig ensartet.* Et saadant Forbund gaar ikke hen og skilles, fordi der ikke bliver vedtaget noget Makværk af en Centralisation; *det vedbliver at bestaa* i det samme gode Forhold som hidtil, i det samme endrægtige Arbejde for de samme Formaal som hidtil. Det med at skilles er altsaa Nonsens, rent ud i Taagen, der vil ikke finde Spor af Adskillelse Sted, fordi Centralisationsforslaget ikke vedtages. *Alt bliver ved det gamle* og kan vedblive ved det gamle, heldigvis. Derfor borger de vedtagne Love for Dansk typografisk Forening efter Delegeretmødets Slutning.

Saa er der Pengene (Reservefonds- og Arbejdsløshedsbeholdningerne), de skulde blive i Forbundskassen, naar »Dansk typ. Forening« udtraadte eller blev heldt ud; sikken en Bussemand! Man skulde ikke tro, at Hvidtfeldt og Marius Hansen kunde lave den Slags. Gaar Centralisationen igennem, er »Dansk typ. Forening« *opløst.* Der bliver ikke Spor af Ramme tilbage for den. Vi beholder, som Hr. Trykker Kiefer paa Delegeretmødet meget rigtig udtalte, kun Lokalforeningerne tilbage. Heldigvis! Det manglede blot, at de ogsaa forsvandt, ligesom Byen St. Pierre ovre paa Martinique, saa kunde vi sige, at vi var vel rejste. Gaar Centralisationen igennem, er Dansk typ. Forening *opløst,* det kan der ikke være to Meninger om, og saa maa dens § 35, der siger, »at Foreningens Midler fordeles mellem Lokalforeningerne« osv. træde til. Og overfor Forbundet, da maa § 18, 4. Stykke: »Forslag, der medfører Ophævelse af de enkelte Foreninger, skal først være vedtagne indenfor hver af disse«, og § 21, sidste Punktum! »... Forbundets Pengemidler og øvrige Effekter deles i saa Tilfælde mellem de deltagende Foreninger i Forhold til Medlemstal«, træde til.

Men det er at haabe, at Centralisationen ikke gaar igennem, men at alt bliver ved det gamle. Saalænge vi skal arbejde under to Tarifer, saalænge vi ikke kan faa Sygekassen statsanerkendt, saalænge der i det hele taget hersker de uensartede Forhold, som der gør, mellem danske Typografer i København og Provinserne m. H. t. Løn og Sygekasse, saa skal vi ikke begynde paa at centralisere. Nej, vil vi centralisere, saa skal vi gaa den Vej, at vi *først rydder Hindringerne bort,* faar en ensartet Tarif indført for *hele* Landets Typografer, faar *ensartet Ydelse* til vor Forening og *ensartet Nydelse* af den, saa kommer Centralisationen af sig selv, som noget, der er vokset ud af Udviklingens Gang. Men at centralisere *nu,* det er at foregribe Udviklingen, og at foregribe Udviklingen, det hævner sig altid senere. Maatte danske Provinstypografer indse dette, saa stemmer de *Nej,* naar Centraliseringsforslaget bliver forelagt dem.

Vejle, 8/6 1902. J. P. SØRENSEN.

Naar Hr. Sørensen i sit Indlæg hævder, at »alt bliver ved det gamle«, hvis de af Delegeretmødet vedtagne Lovændringer ikke vedtages af Dansk typ. Forening, svæver han i en stor Vildfarelse. **Selvfølgelig** maa Dansk typ. Forening udtræde af Forbundet, hvis den ikke retter sig efter Delegeretmødets Vedtagelser. Naar Dansk typ. Forening paa sit Repræsentantmøde tog Stilling til de indkomne Forslag, var det bl. a. fordi den fremdeles administrerer sin Sygekasse og maatte behandle de Ændringer, som var stillet til Sygeunderstøttelsen. At man desuden behandlede andre Ændringer, specielt vedrørende Dansk typ. Forening, havde sin Aarsag i, at man i alle Tilfælde vilde sikre sig, uden at det derfor faldt Deltagerne ind, at Medlemmernes store Flertal ikke vilde stemme for de af Delegeretmødet vedtagne Forslag. Hr. S.'s mangelfulde Argumentation belyses bedst ved de vedtagne Ændringer til Arbejdsløshedsunderstøttelsen. Hvordan i al Verden skulde det kunne blive ved det gamle paa dette Omraade, naar Delegeretmødet har vedtaget en fuldstændig ny Understøttelsesmaade? Vilde det ikke være Toppunktet af Parodi, hvis man efter afholdt Delegeretmøde vilde ræsonnere som Hr. Sørensen.

Hr. Sørensen skriver, at der ikke kan være to Meninger om, at Dansk typ. Forening er *opløst,* hvis Centralisationen gaar igennem. Aa jo, det kan der nok. Dansk typ. Forening *beholder* nemlig sin selvstændige Formue for at kunne udrede Syge- og Begravelsesunderstøttelse. Der er altsaa aldeles ikke Tale om nogen Opløsning i den Forstand, som Hr. S. mener. I det hele taget sker der jo kun den Forandring, at den administrative Ledelse af Dansk typ. Forening lægges i Hænderne paa et Forretningsudvalg, som kommer til at bestaa af Repræsentanter for samtlige Foreninger, suppleret med Hovedbestyrelsen, som bestaar af Provinsernes og Københavns Tillidsmænd. Hr. S. kalder dette for et *Makværk* af Centralisation, men han begrunder ikke sin Udtalelse med et eneste Ord. *Vi* mener, at den Enhed, som vindes, er af saa stor Betydning for Organisationen, at vi ikke kan tænke os, at Medlemmerne et eneste Øjeblik kan tvivle om, at de skal stemme **Ja** til Forslaget.

Hr. S. kalder det at *foregribe* Udviklingen, at danske Typografer i 1902 har vedtaget, at *fjærne* de Uoverensstemmelser, som findes mellem Organisationernes Virkemaade ved at *samle* Ledelsen *paa ét Sted* og ved at *samle* danske Typografer om deres *økonomiske* og *understøttende* Formaal. At der *lønnes* og *understøttes* forskelligvis, hindrer jo ikke, at dette skér i Fællesskab; derved udjævnes Forskellen langt snarere, og *vi* kalder det derfor at *fremskynde* Udviklingen, hvis Organisationen bygges op som af Delegeretmødet vedtaget.

Der er ingen Interesseforskel mellem Provinsernes og Hovedstadens typografiske Arbejdere. Provinstypograferne vil ved den forestaaende Afstemning vise, at de er paa Højde med Udviklingen og derfor stemme **Ja** til Forslaget. RED.

Svar paa »Redegørelsen«.

I den Redegørelse, der i Nr. 21 fremkom som Svar paa min Erklæring, mældte en Fru ALMA JENSEN sig som den, der paa Kvindernes Generalforsamling havde brugt de Udtalelser, som nødsagede mig til at forsvare mig.

Fruen erkender først, *at jeg* **ikke** *har fraraadet hende at indmælde sig*, men naar hun alligevel ikke gjorde det, var det fordi hun *»ikke kendte Formandindens Adresse«*. Hun forlod vort Arbejdssted i Avgust 1900, *altsaa for snart 2 Aar siden*. Man skulde jo tro, at hun da havde skyndt sig at følge sin organiserede Mands Raad og indmælde sig i Foreningen. Dette er dog saa langt fra Tilfældet, **at hun først 6 Maaneder efter**, nemlig *den 1. Marts 1901*, staar opført som Medlem i *Typ.-Tid.* Men da var hun for det første *bleven arbejdsløs* og for det andet var det Arbejde, der siden er udført af *vore* Organisationer for at faa Kvinderne organiseret, nylig paabegyndt. Dette var der endnu ikke tænkt paa Aaret i Forvejen og det er derfor noget uretfærdigt, om man vilde forlange, at jeg allerede den Gang skulde have ageret Indpisker ved at tvinge hende ind mod hendes Vilje.

At jeg ikke har haft noget Hemmelighedskræmmeri med Fruen kan enhver forstaa, da hun i saa Fald sikkert vilde have taget Bladet fra Munden straks, da hun var bleven afskediget, og ikke have baaret paa »Hemmeligheden« i to Aar.

Fruen er, til Trods for hvad jeg her har fremført, dristig nok til at tillægge mig en Usandhed, idet hun nægter at have spurgt mig, *om hun behøvede at være Medlem*. Jeg kan med en rolig Samvittighed fastholde hvad jeg en Gang har skrevet. Fruens »kollegiale« Optræden bliver maaske og aa noget omtvistelig, naar man hører, at en af vore Medlemmer i Hoffmanns Trykkeri, medens hun arbejdede dér, kom til mig og beklagede sig over, at han sammen med en Medarbejderske var bleven afskediget for Fruens Skyld.

Ang. Fruens Optræden overfor sin Fagforening efter at hun sidste Gang er bleven arbejdsløs, har jeg fra Kvindernes Bestyrelse, med Ret til Offenliggørelse, faaet en Oplysning, hvis Karakter fritager mig for i Fremtiden at tage Hensyn til hendes »Virksomhed«. Jeg vil dog foreløbig tie dermed og give »Medlem Nr. 20« Anledning til i Ro at trække sig tilbage med sin Pennefører til den Ubemærkethed, der tjener hende bedst.

At Fruen, da hun skrev eller lod skrive sin Redegørelse, selv havde Følelsen af at befinde sig paa gyngende Grund, fremgaar af, at hun paa Forhaand indsaa det haabløse i at diskutere med mig om den *for hende* saa kildne Sag.

LAUR. JENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt Mandagen den 2. Juni ekstraordinær Generalforsamling paa »Søfryd« med følgende Dagsorden: Forslag til Køb af en Ejendom til Ophold for vore tuberkuløse syge. Til Dirigent valgtes WESTY-HANSEN, til Sekretær ANTON ANDERSEN.

FORMANDEN: Naar vi i Aften er kommen sammen, er det for at tage en Beslutning om vi skal hjælpe vore Syge eller ikke; thi der er ingen Plan i det, som det gaar nu. Sidste Aar rejstes der Indvendinger imod Vinderødgaard, men Forplejningen var dog den bedste. Vi staar nu i Begreb med at købe en Villa i Fredensborg, som skal tjene til Opholdssted for vore brystsyge Kolleger. Vær forvisset om, at vi ikke vil komme til at fortryde dette, alt er regnet meget nøje ud; vi staar ved Vendepunktet, hvor der skal handles. — BERGENHOLZ: Vi er berømt ude omkring for den Maade, vi tager Sagen paa ved at yde vore Syge den store Hjælp. Sagen staar i Aften enten ved Knald eller Fald. Paa Slutningen af Sommeren i Fjor afholdtes der et Lægemøde sammen med Bestyrelsen, hvor der rettedes en Del Anker imod Vinderødgaard, som var upraktisk egnet til Sanatorium; der rejste sig en Stemning paa dette Møde, som resulterede i, at man ikke skulde forhaste sig, men lade Sagen bero foreløbig. Man indlod sig derpaa i Underhandlinger med Nationalforeningen om at erhværve sig Dispositionsret over nogle Pladser paa de af denne Forening opførte Sanatorier; men Forhandlingerne bristede, da disse antog saadanne Former, at det var umuligt for vor Forening at indgaa derpaa. Det gælder jo om at skabe saa megen Lykke for vore tuberkuløse Patienter som muligt; hvor ofte unddrager dissé sig ikke Kollegernes Blik, fordi de kommer ud omkring — og vi ser dem ikke mere — —. Enten maa vi her aabent erkende: lad dem sejle deres egen Sø — eller ogsaa maa vi hjælpe dem. Ved en Annonce i »Berl. Tid.« fremkom der saa Køb af en Ejendom i Fredensborg, som udmærket egner sig til et Sanatorium; den bestaar af ialt 8 Værelser, 3 i Stueetagen og 5 paa 1. Sal, af disse sidste vender 2 mod Syd, 1 mod Øst og 2 mod Nord; der findes Entré, en Mængde Skabsrum, dyb Kælder m. m., foruden er der en hyggelig Have, 2800 Kv.-Alen, med mange Frugttræer. Fra Murermester Lundberg foreligger her skriftlig Erklæring om, at Villaen er opført af gode Materialier, tør og fri for Svamp, dog maa der foretages nogle Reparationer og Forandringer af Ejendommen, der vil kunne beløbe sig til ca. 300 Kr. Købesummen er 9,250 Kr. med en Udbetaling af ca. 4000 Kr. Nu er Spørgsmaalet dette, kan vi magte Købet af denne Villa, hvilket vi sikkert kan. En varmhjærtet Principal (Hr. Red. Carl Aller) har jo ydet 4000 Kr. til Hjælp, men et andet bliver, om vi kan drive denne uden Tab. Betalingen maa f. Eks. forhøjes med 50 Øre pr. Dag, og regner vi med nogenlunde fuld Belægning (der er beregnet Plads til 12 Patienter), skal det nok svare sig, desuden kan vi ogsaa vente Støtte ude fra, naar først Sanatoriet er rejst. Moderation kan der kun være Tale om for de Gifte, og dog kun, naar Bestyrelsen bestemmer dette. Det kan selvfølgelig medføre en Ekstraudgift for Sygekassen ved Driften af Sanatoriet, men dog ikke i nogen nævneværdig Grad udover, hvad vi plejer; Bestyrelsen har lagt alt til Rette; skal kun til Slut oplæse et Forslag (Resolution), som jeg beder Forsamlingen vedtage:

»Forsamlingen bemyndiger Bestyrelsen til at afslutte Køb af en Villa til Kuranstalt for tuberkuløse Syge. Af Sygekassens Midler anbringes 1000 Kr. i Bygningen og dens Inventar, af Ligkassens Midler anvendes indtil 4000 Kr. i samme Øjemed. Sygekassen afhænder sine Aktier i Sanatoriet for Brystsyge ved Vejle. Beslutningen maa godkendes af Sygekasseinspektøren.«

CHR. CLAUSEN vilde ikke gaa i Detailler, men bemærkede til Hr. Bergenholz, at han vist havde glemt at omtale Udgifterne til Service, Sengetøj m. m.; kunde for øvrigt slutte sig til Bestyrelsens Forslag, det gælder om at se praktisk paa denne Sag — vore syge Kolleger *maa* ikke sygne hen; forespurgte, om Styrelsen havde indsendt Andragende til Nationalforeningen om at støtte os. — CARL NIELSEN: Service, Sengetøj og andre Nødvendighedsartikler m. m. andrager ca. 4000 Kr., med Tiden kan vi sikkert regne paa Støtte fra Nationalforeningen, d'Hrr. Bogtrykkere, Legater el. l.; anbefalede at stemme for Forslaget. — BERGENHOLZ: Der er ikke indgivet noget Andragende til Nationalforeningen om Tilskud, af den Grund, at vi ikke har noget Plejehjem, først naar dette er sket, er der snarere Haab om at faa Hjælp. — O. JOHANSEN saa helst, at Moderationen for de Gifte blev sat noget større — 50 Øre var for lidt —, vi skulde gærne ned til 125 Øre pr. Dag for Gifte. Ønskede, at man af Ligkassens Midler anvendte indtil 6000 Kr. i Stedet for som i Forslaget 4000. — WARTENBERG tvivlede paa, at man havde Sikkerhed for, at dette Forslag vilde gavne os i nævneværdig Grad; 12 Senge er maaske ikke tilstrækkelig. Kunde ønske, at vi desforuden faar Lov til at benytte 12 Senge paa Boserup Sanatorium. Troede ikke, at Lægehjælpen vil blive kyndig nok ved vort eget Sanatorium. Hensigten med Forslaget er god, men hellere 12 Senge paa Boserup end en Villa. — FR. HANSEN (Missionstrykkeriet) anbefalede den af Hr. Bergenholz fremførte Plan. Betalingen for de Gifte er noget dyr, der bliver kun 7 Kr. til Rest af deres Understøttelse. Mente ikke, det var heldigt at antage en Sygeplejerske. — CARL NIELSEN skulde sige til Wartenberg, at Boserup kun modtager Tuberkelsyge i det første Stadium af Sygdommen; vi har nu 2 Typografer dernede og kan ikke vente at faa flere Pladser at belægge der ad Gangen. Vi staar os sikkert ved at have en Kvinde, der ikke alene har Forstand paa Syge, men ogsaa forstaar sig paa Madlavning, desuden maa vi have en Læge, der boer i Byen, som stadig kan tilse de Syge. — BERGENHOLZ: Der boer to Læger i Fredensborg, men kunde vi faa Professor Knud Faber paa Nationalforeningens Vegne til at overtage Tilsynet, saa stod vi os derved. Bad Forsamlingen om at vedtage Forslaget; vi maa handle hurtig, der er ingen Tid at spilde.

Derpaa sattes Styrelsens Forslag med den af Oscar Johansen stillede Ændring under Afstemning og vedtoges enstemmig.

Generalforsamlingen hævet.

Odder Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 31. Maj, Kl. 8, hvor Lokalformanden, A. JOH. PEDERSEN, aflagde Beretning fra Delegeretmøderne i København i Dagene fra 24.—26. Maj.

Efter at Formanden havde aflagt en klar Redegørelse af Møderne, opfordrede han samtlige Medlemmer til at stemme for Centralisationsforslaget, og foreslog, at Lokalafdelingen gennem *Typ.-Tid.* skulde opfordre samtlige Kolleger i Provinserne til at stemme for Centralisationen, da man uden Tvivl ad denne Vej vilde opnaa store Fordele. Dette vedtoges. — Herefter behandledes under Eventuelt et Par Sager, som dog var af mindre Betydning, og dermed sluttede Mødet, der havde varet et Par Timer. Medlemmerne var mødt talrigt.

J. CHR. AGERSKOU,
Sekretær.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling paa »Alhambra« Lørdag den 7. Juni. FORMANDEN og CARL KNUDSEN aflagde Beretning fra Delegeret- og Repræsentantmøderne, og anbefalede Lokalforeningen at stemme for Lovene, da der i det hele var opnaaet et godt Resultat. Det vedtoges at fortsætte Indsamlingen til de Arbejdsløse, da deres Antal var saa stort. Til den sædvanlige Sommerudflugt nedsattes et Udvalg paa fire Medlemmer. Til Medlem af Forretningsudvalget i Stedet for Warberg valgtes CARL KNUDSEN. Som Formand valgtes CHRISTIANSEN med Akklamation, som Næstformand CHR. HANSEN. De to Revisorer SCHJERN og N. P. NIELSEN genvalgtes. Endvidere behandledes et Par lokale Sager.

GORNITZKA,
Sekretær.

Nykøbing F. Lokalforening

afholdt Lørdag den 7. Juni ekstraordinær Generalforsamling, hvor den Delegerede fra Lokalforeningen, O. F. FRIMAND, aflagde en udførlig Beretning om Delegeretmødet, og dvælede særlig ved de forhaabentlig opnaaede Goder for Typograferne ved den vedtagne Sammenslutning, samt anbefalede Kollegerne indtrængende at stemme Ja for Forslaget, naar det kom til Afstemning i Provinserne. Beretningen godkendtes

enstemmig, og flere Medlemmer udtalte en Tak til Frimand for hans Afstemning over de forskellige Forslag. — Ved Valget af Lokalforeningens Bestillingsmænd blev de afgaaede enstemmig genvalgte, nemlig O. F. FRIMAND, H. P. JENSEN, C. OLSEN og P. A. PETERSEN, henholdsvis som Lokalformand, Næstformand og Revisorer. P. A. P.

Opraab.

Typografernes Sanatorium.

Den typografiske Forening har nu købt Villa Eriksborg i Fredensborg By, beliggende nær ved Slottet og det Hegelske Rekonvalescenshjem. Bestyrelsen har straks foretaget de nødvendige Skridt til Indretning og Montering og i Løbet af 14 Dage vil den kunne modtage de første Rekonvalescenter.

Undertegnede, der som Forretningsudvalg leder det foreløbige Arbejde, tillader sig herved at opfordre Fagets Medlemmer, **saavel Principaler som Arbejdere**, til at bidrage til Værelsernes dekorative Udstyrelse ved at skænke Rekonvalescenshjemmet Genstande, som kan *pryde Væggene, Bordene og de større Møbler.*

Bøger, Aviser og Instrumenter, saa vel som andre Ting, der kan være tjenlige til Patienternes *Underholdning,* vil ogsaa blive modtagne med stor Taknemlighed.

Enhver Gave, hvad enten den gives i Penge eller paa anden Maade, bedes sendt til medundertegnede ØSTERGAARD, Kasserer for Den typografiske Forening, Walkendorffsgade 22, 3. Sal, som vil drage Omsorg for, at Gaverne, om det ønskes, vil blive afhentede mod Kvittering.

København, den 10. Juni 1902.

V. BERGENHOLZ. CARL NIELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	3.85	Overført...	57.10
Aftenbladet	4.75	Leisner & Co. (1 pCt.)	1.47
Aug. Andersen	1.00	Carl Lund (mdl. og kvl.)	2.00
Agrardagbladet	2.60	Luno (1 pCt.)	6.59
Aller (kvindelige)	0.75	Holger Meyers Trykkere	0.75
Baden & Hansen	0.25	Missionstrykkeriet (21. til 22. Uge) 10 gl., 4 nye,	
Bording	4.45	4 Tr., 1 Kv.	7.65
Bøhm	0.25	Middagsposten	5.10
Centraltrykkeriet (mandl.)	4.30	S. L. Møller (mandl.)	1.25
do. (kvindel.)	0.45	do. (kvindel.)	0.10
Christtreu	1.42	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.85
Citytrykkeriet	2.65	Løvgreen	1.25
I. Cohen	3.85	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	6.30
Calberg jun.	0.25	do. Trykkere	1.20
Eksprestrykkeriet	1.68	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.50
Graphic	0.25	Qvist & Co.	1.05
Wilh. Hansen	1.00	Rasmussen & Olsen	0.80
Henningsens Sættere	0.60	Rom (Trykk. og kvindel.)	1.00
Hoffensberg (kvindel.)	2.00	Schultz's Sættere	4.30
do. (mandl.)	3.50	do. Trykkere	0.75
Axel Holm	1.75	Sivertsen	5.75
Brødr. Jensen	2.00	Soc.-Dem. (70. B.)	7.55
Henrik E. Jensen	1.25	Thieles Sættere	1.35
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.75	Th. Thomsen	0.50
do. (kvindel.)	0.25	Truelsen (mandl.)	1.10
L. A. Jørgensen	1.00	do. (kvindel.)	1.00
Kihls Sættere	1.50	Vort Land	2.50
Kristeligt Dagblad	4.10	Weiss	1.25
Langkjærs Sættere	0.65		
Overføres...	57.10	Ialt...	125.01

Endvidere diverse Bidrag: Viborg Lokalafdeling 9.30, Chr. C. Jensen 0.50, Kassererkontoret 0.75, J. M. 3.00; tilsammen Kr. 138.56.

Kassebeholdningen var d. 3. Juni		Kr. 651.50
Indtægt 3.—10. Juni	Kr. 138.56	
Udgift 3.—10. Juni	» 230.20	
Merdugift 3.—10. Juni	» 91.64	
Kassebeholdningen er d. 10. Juni	» 559.86	
		Kr. 651.50

Den 10. Juni 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. *Politikens* Personale begyndte sin Ferie Søndag den 8. ds. Ferien varer i 8 Dage og fuld Ugeløn gives.

— *Nordisk Reproduktionsanstalt* har givet hele Personalet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Aktieselskabet *Sorø Amtstidende* har tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med 25 Kr.s Udbetaling til hver af Beregningssætterne. De Fastlønnede faar deres Ugeløn.

Tarifen indført paa Aarhus Stiftstidende. Den 3. Juni meddelte Bestyreren paa *Aarhus Stiftstidende* Personalet, at Tarifen traadte i Kraft med den indeværende Uge og at Sommerferierne paa sædvanlige Vilkaar begyndte fra næste Uge.

25-Aars Jubilæum. Vor gamle gode Kollega, CHR. EWALD, har paa Lørdag arbejdet i 25 Aar hos Enevoldsen & Knudtzon. Vi erindrer ham som Medlem af den første danske Bogtrykkerdag, som en trofast Kollega under Strejken i 76, efter hvilken han mistede sin Plads hos Luno, og som tidligere Styrelsesmedlem i Den typ. Forening. Vi sender vor bedste Lykønskning og takker for de mange Aars kollegialt Samarbejde. Fra Personalet vil der i Dagens Anledning blive overrakt Hr. Ewald en Gave.

— Lørdag den 14. Juni er det 25 Aar siden Faktor OLUF JENSEN tiltraadte sin nuværende Plads ved *Kalundborg Dagblad.* Jubilaren har i sin lange Virketid forstaaet at gøre sig afholdt af alle, baade høje og lave. Han er en skattet og afholdt Kollega. Vi ønske ham endnu en lang og velsignet Virketid.

8 Timers Arbejdsdag. Fra den 15. Maj har Firmaet N. OLAF MØLLER & BJØRNBAK indført 8 Timers Arbejdsdag.

Typografernes Cykleklub deltager paa Søndag i A. B. C.s Skærsommerløb. Se omstaaende Annonce.

Styrelsesmøder.

HOVEDBESTYRELSEN FOR DANSK TYP. FORENING

afholdt Aftenen forud for Delegeretmødet et Møde i Københ. Frav. WARBERG og FR. NIELSEN med anm. Forfald.

Forsk. Meddelelser ang. det forestaaende Delegeretmøde og Repræsentantmødet gaves af Formanden og toges til Efterretning, ligesom der toges Stilling til de forsk. Forberedelser, det var nødvendigt at træffe ang. den ny Tarifs Indførelse.

I Tilslutning til den ved forrige Møde trufne Bestemmelse ang. den Maade, hvorpaa man bedst skulde hædre Typograf H. F. Rasmussens Minde, besluttedes det — efter at Formanden havde givet forskellige Meddelelser, bl. a. den, at den Bergske Familie havde tilsagt Rasmussens Enke en aarlig Understøttelse — at gøre følgende Indstilling til Repræsentantmødet:

»Der ydes H. F. Rasmussens Enke, i Erkendelse af Rasmussens Virksomhed for Foreningen, en Understøttelse af 300 Kr., som anvendes paa den Maade, som Styrelsen efter Samraad med Enken finder mest hensigtssvarende. Beløbet ydes af Begravelseskassen«.

Sluttelig vedtoges det at indbyde Forbundsstyrelsens Medlemmer som Gæster ved Dansk typ. Forenings Repræsentantmøde, og ligesaa Repræsentanter, som mulig maatte give Møde fra fremmede Organisationer.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Søndag den 8. Juni 1902.

1. Kolding Lokalafdeling havde i Følge Repræsentantmødets Beslutning foretaget Valg af et Medlem til Forretningsudvalget i Stedet før Warberg, der nu træder tilbage. Valgt var CARL CHR. KNUDSEN, der var mødt og af Formanden blev budt Velkommen til det Arbejde, der herefter vilde komme til at paahvile ham. KNUDSEN haaber, at han i nogen Grad maatte kunne gøre Fyldest.

2. Meddelelser gaves om forskellige administrativt afgjorte Sager, navnlig Ombytning af Arbejdsløshedshjælp etc. En Flytning af U. p. St. til Korsør tillodes; endskønt Byen kun er Filial, mente man, at der var tilstrækkelig Kontrol.

3. En Forespørgsel fra Odense for et Medlem, der er syg og uden Understøttelse, idet denne er udløben, andrager om Underst. af det frivillige Fond. — Var henvist til det offentlige i Henhold til Fattiglovens § 63. — Da Vedkommende ikke var villig hertil kunde Forretningsudvalget ikke gøre videre ved Sagen.

4. En lignende Forespørgsel fra Roskilde for et Medlem, der nu for tredje Gang har faaet 13 Ugers Underst. for den samme Sygdom og én Gang har oppebaaret Hjælp af det offentlige i lige saa stort Omfang som fra Foreningen, andrager om Hjælp af det frivillige Fond. — Henvistes atter til det offentlige, men kan paa Grund af de særlige Omstændigheder, der er forbundne med dette Sygdomstilfælde, understøttes af det frivillige Fond saalænge, indtil Underst. af det offentlige kan blive ordnet.

5. Optagelsessager fra Løgstør og Ringsted af ny udlærte refererede og behandledes.

6 og 7. Medlem Nr. 1105, Th. Bech, andrager om et Flyttelaan til Assens. Tilstodes. — Og Medlem Nr. 875, B. Bendixen, tilstodes 50 Kr. fra Roskilde til Sorø.

8 og 9. Et Medlem i Assens er indtraadt i Barberlære og et Medlem i Struer i Fotografiære. Der forespørges, om de i Læretiden kan være kontingentfri med hvilende Pligter og Rettigheder i Foreningen. — Tilstodes.

10. I Anledning af Bevillingen til H. F. Rasmussens Enke havde Formanden haft en Konference med Enken om Bevillingens Anvendelse. — I Forening med en af Døtrene etableres et Vaskeri og Strygeri. Bevillingen vil derefter blive anvendt til Anskaffelse af Arbejdsredskaber og Inventar, som Foreningen beholder Ejendomsretten til. — Bifaldtes.

11. En Mængde Tarifsager (fra Skanderborg, Horsens, Maribo, Silkeborg, Sorø, Thisted, Kallundborg, Aarhus, Hobro, Aalborg,

Svendborg, Korsør, Odense, Assens, Nykøbing M. og F. og Faxe) refereredes og behandledes.

12. Fm. for Bladudgiverorganisationen meddeler, at han ønsker Voldgiftsretten konstitueret snarest. — Det vedtoges at foretage Valg af Medlemmer til Retten for Forbundets Provinsafdelings Vedk. snarest muligt.

13. Formanden udtalte til Warberg en Tak for det Arbejde, han havde nedlagt i Forretningsudvalget og Hovedbestyrelsen i de mange Aar. — WARBERG takkede ligeledes for godt Samarbejde og tog Afsked med Ønsket om, at det nyvalgte Medlem maatte tage Arven op efter ham. HVIDTFELDT.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Mandag den 2. Juni.

I Anledning af det af Generalforsamlingen vedtagne Køb af en Villa til Ophold for de Brystsyge, traf man forskellige Dispositioner. — Flere Anmodninger om Landophold bevilgedes; én afsloges. — En Skrivelse fra et Personale behandledes.

Mandag den 9. Juni. Til Stede foruden Styrelsen og Kassereren tillige V. BERGENHOLZ.

En Skrivelse fra Forbundsstyrelsens Formand ang. Hjælpearbejderes Optagelse besvaredes. — Bemyndigelse gaves ang. Indkøb af Inventarium til Sanatoriet. Styrelsen modtog med Tak Carl Nielsens Tilbud om at tage Ophold i Fredensborg og have Kontrol med, at alt bliver indrettet paa bedste Maade; man mener, at Villaen i Løbet af 14 Dage kan være parat til at modtage Rekonvalescenter. Det vedtoges at rette et Opraab til Principaler og Kolleger om at yde Genstande til Udsmykning af Værelserne. — En Anmodning om 4 Ugers Landophold blev udsat indtil vort Rekonvalescentshjem var i Orden. — En Anmodning fra et Medlem om Fritagelse for Kontingent i ca. 3 Maaneder, hvor han er beskæftiget udenfor Faget, kunde man ikke bevilge. — Ang. Opsigelse af Tarifen toges Beslutning. O. J.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

For at lette Kassererkontoret Arbejdet ved Udstedelsen af de nye Medlemskort anmodes d'Hrr. Inkassatorer om at samle de gamle Kort og sende disse til Kontoret. De ny vil da blive tilsendt.

Den rigtige Adresse maa være opgivet.

CHR. ØSTERGAARD.

Hvor intet er anført, er Vedk. optaget eller fratraadt *alle* Afdelinger. F. betyder faglig Afdeling, S. Sygekasse, Hj. Hjælpekasse og L. Ligkasse.

Ny Medlemmer: Sætter Jørgen Danielsen, udl. 25/5 1902 hos Mohn, St. Kongensgade (arb. s. St.). Sætter Oluf Hansen, udl. 1/6 1902 hos Trier (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1485 (Dsk. t. F.), F. A. S. Nyegaard fra Stubbekøbing (Militær).

Bortrejste: 589, V. L. Bischoff til Hillerød i Pl. og 1966, Ulrik Fr. Hansen til Holbæk i Plads.

Udslettet for Restance: 3343, Bogtrykker Will. Charles Th. Løvgreen.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Skanderborg, Ferdinand Albert Vilhelm Nielsen, udl. 1/6 1902 i A. Bernh. Larsens Bogtr. (afl. Svendeprøve til Efteraaret). Randers, Arnold Dion Jensen, udl. 1/5 1902 hos Elmenhoff & Søn (arb. s. St.), afl. Svendepr. for offenlig Komm.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Odense, 818, V. Jespersen fra Nyborg (arbl.) og 1420, G. H. Grønvold fra Rejse (i Pl.). Rønne (Nexø), 1464, Carl Hansen fra Svendborg (arbl.). Odder, 1577, Emil Georg Nielsen (i Pl.).

Bortrejste: Nyborg, 1072, Axel Viggo Larsen (Juul) til Slagelse i Pl. og 818, M. V. Jespersen til Odense (arbl.). Odense, 1213, Holger Busch og 945, N. P. Andersen (begge til Middelfart i Pl.), 1455, M. M. Søfeldt Hansen til Sverig i Pl. Nykøbing F., 1297, M. C. Rasmussen til Maribo i Pl. og 1389, V. C. Nielsen (arbl.) paa Rejse. Stubbekøbing, 1485, F. C. Nyegaard til Kbhvn. (Militær). Kolding, 868, K. H. Sørensen til Aalborg i Pl.

Udslettede for Restance: Middelfart, 1245, Hans F. V. Niess og 1125, Ernst Rasmussen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Ny Medlemmer: C. G. V. Hansen, udlært hos Jordan 23/5 1902 (**arbejdsløs**). C. E. Hansen, udl. hos Rosenberg 1/6 1902 (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 278, Vilh. Auckenberg til Odense i Plads.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nyt Medlem: Vilhelmine Andersen (Aller).

Kassererskens Adresse er: CHRISTINE BUUS, Niels Hemmingsensgade 8, 1. Sidesal.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9 Sammenkomst med Damer i Pileallé 16.

Søndag den 6. Juli *Familietur* til Skodsborg og Vedbæk.

T. C. C. Søndag deltager Klubben i A. B. C.s Skærsommerløb med efterfølgende Fællesspisning, Dans og Punsch i Glostrup Kro. Alt er gratis paa Fællesspisningen nær, men Klubben yder Tilskud hertil, saa Medlemmerne faar det for 1 Kr. Start Frederiksberg Runddel Kl. **10.**

ANNONCER

En mindre **Digeltrykpresse** og en **Beskæremaskine** ønskes snarest til Købs. Billet mrkt. »*Presse*« bedes indlagt paa *Reklame-Bureauet, Amagertorv 15*, snarest.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHEER XYLOGRAFI

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.

København K.

Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 20 JUNI 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

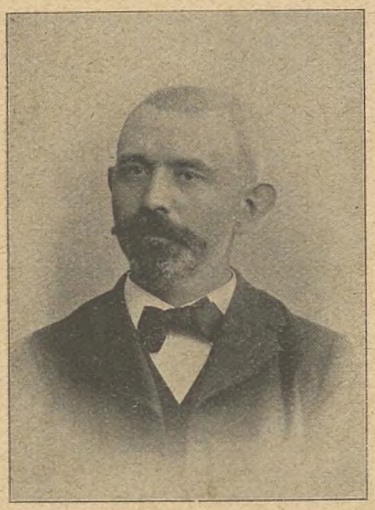
Af Hensyn til Tarifens Indførelse maa Plads i Provinserne ingen Steder modtages uden ved forudgaaende Henvendelse til Lokalformændene, naar Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret. Undladelse heraf vil medføre Karantæne.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Valdemar Bergenholz.

1892—1902.

DET er vel kun faa Mennesker indenfor det typografiske Fag — hvis der i det hele taget er nogen —, der i et saa kort Tidsrum, som 10 Aar i Virkeligheden er, har formaaet at udfolde en saa stor Virksomhed og naa saa mange Resultater som V. BERGENHOLZ.

Da B. i 1892 første Gang blev valgt til Kasserer for Typografernes Hjælpekasser, stod der Kamp om hans Person, og han blev fra mange Sider modtagen med Mistillid, og det skal villig indrømmes, at det var en vanskelig Post, han gik ind til. Regnskaberne var nemlig i en syndig Uorden, og det gjaldt jo først og fremmest for den nye Mand om at skaffe Orden i dette Kaos, men det viste sig ogsaa snart, at B. var den rette Mand hertil.

Men Bergenholz' for Typograferne saa heldbringende Virksomhed skriver sig egentlig først fra den Dag, da han blev valgt til Fælleskasserer for den faglige Afdeling og Sygekassen. Da B. begyndte at organisere Arbejdsanvisningen, var det jo saaledes, at saa godt som ingen Principaler søgte Arbejdskraft fra Den typografiske Forening, men nu, da B. forlader os, har han bragt det dertil, at ca. 90 pCt. af alle Pladser i København bliver besat igennem Foreningens Arbejdsanvisningskontor, og det nyder i Øjeblikket en Anseelse hos Principalerne, som ikke et eneste andet Fag kan vise Mage til; hvilken Betydning dette har, behøver sikkert ikke nærmere at paavises.

Bespisningen af arbejdsløse Typografer har B. organiseret, og endskønt det skal siges, at vore Principaler kun saare sjældent har støttet Typograferne til Hjælp af deres Arbejdsløse, saa lykkedes det dog B. at faa Principalerne til at lukke Pungen op og yde ret anseelige Bidrag til Bespisningen af vore Arbejdsløse. I denne Forbindelse bør ogsaa nævnes, at under den af Arbejdsgiverne i 1898 erklærede store Lock-out var det B., der fik den smukke Tanke at oprette en Bespisning for de udelukkedes Hustruer og Børn; han fik Den typografiske Forenings Styrelse til at tage Initiativet, og sammen med mange ansete frisindede Mænd førtes denne velsignelsesrige Sag frem.

Hvad Arbejdsløshedsspørgsmaalet angaar, skal her kun bemærkes, at det af Delegeretmødet vedtagne Forslag angaaende Understøttelsen, som blev modtaget med Velvilje fra alle Sider, ogsaa er B.s Værk; endvidere den store, omfattende Statistik over Arbejdsløsheden i vort Fag, som vakte fortjent Opmærksomhed hos de kommunale Avtoriteter.

Endelig er der en Gren af B.s Virksomhed, som man ikke bør undlade at dvæle ved, og dette er den største: Omsorgen for vore Syge og særlig de Tuberkelsyge. Spørg *alle* dem, som i de sidste 10 Aar har været syge, og De vil *kun* høre Lovtaler over B. — Han har baade tidlig og silde været paa Benene for ved Avtoriteternes Hjælp (naar Retten til Sygeunderstøttelse for de paagældende var ophørt), at skaffe de Syge dels Pengehjælp i Henhold til § 63 og dels Landophold; paa dette Omraade skylder alle københavnske Sygekasser B. Tak, thi da han hos Avtoriteterne rejste Kravet om, at Kommunen skulde yde Pengehjælp, naar Foreningens Ydepligt var ophørt, var der ikke en eneste Forening, der havde tænkt paa, at noget saadant kunde lade sig gøre; men nu tog Sagen Fart, og i enkelte Tilfælde er der endog ydet en ugenlig Understøttelse af 21 Kr. — B. saa, at det ikke hjalp stort, at man lod de Brystsyge gaa her i Byen og hæve deres Understøttelse, thi saa blev de aldrig helbredede; de maatte paa Landet; derfor oprettede han det primitive Sanatorium i Vinderød ved Frederiksværk, og med sine store Mangler har det dog gjort meget godt. Hermed var B. dog ikke tilfreds, og nu, da han er traadt tilbage, staar Typografernes Sanatorium i Fredensborg som en fuldbyrdet Kendsgærning, som Vidnesbyrd om B.s utrættelige Arbejde for de ulykkelige, der har faaet denne farlige Sygdom: Tuberkulosen.

Der kunde endnu nævnes mange andre Spørgsmaal, hvortil B.s Navn har været knyttet, men det vilde føre for vidt; kun skal fremhæves, at hans Regnskabsførsel altid har været mønsterværdig. Endelig har B. i flere Aar været Sekretær i De samvirkende Sygekassers Forretningsudvalg og ogsaa dèr nedlagt et stort Arbejde.

De typografiske Arbejdere udtaler en Tak til Vald. Bergenholz for det store, uegennyttige Arbejde, han i de forløbne 10 Aar har udført til Gavn og Velsignelse for dem, og er forvissede om, at han ogsaa i den nye Virksomhed, hvortil han nu er knyttet, vil gøre meget godt for Typograferne.

Til paa Søndag har en Del Kolleger indbudt Hr. Bergenholz til en Frokost paa Wodrofflund.

Historisk dansk Presseudstilling.

LØRDAGEN den 14. Juni aabnedes i Industriforeningens Lokaler i København *Historisk dansk Presseudstilling*. Denne Udstilling er i allerhøjeste Grad interessant og mærkelig, mærkelig fordi det atter her er det lille Danmark, der har paataget sig en Opgave, som ingen af de store Kulturlande før har tænkt paa. Mange Bogudstillinger har vi set baade her og i Udlandet, men ingensinde har vi set en Udstilling i lignende Branche, der tilnærmelsesvis kan maale sig med *Historisk dansk Presseudstilling*. Det er selvfølgelig ikke vor Mening at skildre hver enkelt Del af Udstillingens mange interessante Afdelinger, dels tillader Pladsen os det ikke og dels nærer vi det Haab, at Dagspressen i rigt Maal har givet Kollegerne Oplysninger om denne, saa den næste Trang, vore Læsere maa besjæles af, maa være den: *med egne Øjne selv at kunne betragte Udstillingen.*

Der er fra vore daglige Medarbejderes Side (Journalisterne) i denne Udstilling nedlagt et stort Stykke Arbejde, og det har sikkert fra Begyndelsen af kun været Meningen at skabe en ren journalistisk Udstilling, men efterhaanden som Arbejdet er skredet fremad er man mere og mere gaaet over til ogsaa at opvise en Udstilling af Typografien. Dette er imidlertid ganske naturligt, da Journalistik og Typografi er saa nøje knyttede til hinanden, at man ikke godt kan beskæftige sig med den ene Del, uden at den anden Del ogsaa maa være til Stede; men dette har haft til Følge, at det mere er bleven en Udstilling af

Bogtrykkerhistoriens Udvikling end af Pressehistorien. Vi betragter det imidlertid som en Dyd ved Udstillingen, og for det store, brede Publikum vil det absolut have mere Interesse at se den store Forskel, der i vore Dage er paa at fremstille en Avis, og saa paa den Metode, der brugtes paa vore Bedsteforældres Tid. Og straks, man træder ind paa Udstillingen, møder Øjet da ogsaa en lille, fiks Rotationsmaskine, der trykker sine 14,000 Eksemplarer i Timen, og bag denne finder vi en af Eichoffs Hurtigpresser i Gang. Hvilken Forskel er der ikke paa disse to Maskiner og saa den gamle Træhaandpresse fra Viborg, som findes tilvenstre i Salen? Der syntes at ligge Tusinde Aar imellem, og dog er det maaske ikke halvtreds Aar siden der tryktes paa Haandpressen!

I den bageste Sal har alle Sættemaskinerne faaet Plads, og tilhøjre for disse findes det arbejdende Trykkeri, som Presseudstillingen bortlodder og som er vurderet til en Pris af 12,000 Kr.; hvert Lod koster 2 Kr., men der er jo intet til Hinder for at to eller flere kan slaa sig sammen og købe et Lod. Til Trykkeriet findes en nydelig lille Hurtigpresse, hvis første Arbejde var at trykke nogle fikse Reklameplakater for De forenede Bryggeriers »Ægte Kroneøl« og »Krone Pilsener«, der naturligvis af de Besøgende blev revet væk saa snart de kom ud af Maskinen.

Det er Bogtrykker FR. WEISS, der har ledet Opstillingen af dette Trykkeri, og som arbejder med det saalænge Udstillingen varer.

Hvor kolosalt Pressen har udviklet sig, faar man et lille Begreb om ved at høre, at der her i Landet i 1848 omdeltes $3^1/_2$ Mill. Numre af Blade og Tidsskrifter, i 1872 $13^1/_2$ Mill. og i 1901 $85^3/_4$ Mill. Der udgives for Tiden i Danmark ialt 210 Dagblade, deraf 18 i København, 97 paa Øerne og 95 i Jylland. Men medens Jydernes 95 Aviser trykkes i et dagligt Oplag paa 127,900 Eksemplarer og Øernes 97 i 119,300 løber de 18 Hovedstadsblade op i 330,400 Eksemplarer.

For den, der har Interesse af at kende vort Lands Pressehistorie, kan man ikke anvise noget bedre Sted at gaa hen, end paa Historisk dansk Presseudstilling. —d.

Dansk typ. Forenings Repræsentantmøde

den 26. Maj 1902 i København

Fmd. Kl. 10.

MØDET aabnedes af Formanden P. HVIDTFELDT, der bød Velkommen, idet han haabede, at Mødets Beslutninger maatte føre til et for Provinstypograferne heldbringende Resultat. Han oplæste Navnene paa de Delegerede, der præsenteredes ved at rejse sig, naar vedk. Navn nævntes. Til Stede var P. Laursen og Jørgen Andreasen, Aalborg; O. V. Hansen, A. M. Nielsen og P. Thorsen, Aarhus; C. W. Jensen, Assens; Sørensen-Kjeld, Brønderslev; L. Olsen, Esbjerg; F. O. Leidecher, Fredericia; Poul Ejlersen, Helsingør; M. Kamp-Madsen, Hernning; H. C. Hansen, Hillerød; J. C. Møller, Hjørring; Poul J. Poulsen, Hobro; V. Nicolaisen, Holbæk; Nic. Jensen og A. Hansen, Horsens; E. G. Mellberg, Kallundborg; H. O. Christiansen og Karl Chr. Knudsen, Kolding; Charles Jørgensen, Køge; Henrik Petersen, Maribo; H. P. Larsen, Middelfart; Ludvig Krogh, Nakskov; Chr. E. Hansen, Nyborg; O. F. Frimand, Nykøbing F.; Math. Nielsen, Nykøbing M.; J. P. Christensen og Aug. Grevsen, Næstved; A. Johs. Petersen, Odder; P. Welblund, Peter Hansen og Hans Jensen, Odense; Jørg. Petersen og M. Knudsen-Nielsen, Randers; J. Christensen, Ribe; Gustav Larsen, Ringkøbing; S. Mortensen, Ringsted; Karl Petersen, Roskilde; C. E. Jacobsen, Rudkøbing; C. M. Blomberg, Rønne; Will. Jacobsen, Silkeborg; C. V. Arleth, Slagelse; Fedder Hansen og Søren Jensen, Svendborg; Oscar Andersen, Thisted; J. Poulsen, Varde; J. P. Seiersen og M. Frederiksen, Vejle og P. Busch, Viborg. (Repræsentanten for Skanderborg havde meldt Forfald, og Lokalafd. i Bogense, Frederikshavn, Løgstør og Stubbekøbing havde ikke valgt Repræsentanter.) Til Stede var saaledes 50 Repræsentanter for 39 Afdelinger.

Af Hovedbestyrelsen: P. Hvidtfeldt, H. P. Warberg og N. P. Raben, Kolding; Anthon Schwartz, Aalborg; Marius Hansen, Aarhus; L. D. Rasmussen, Odense; K. Kristiansen, Ringsted; A. M. Christensen, Næstved og Fred. Nielsen, Nykøbing F. samt Hovedkassereren: Ulrik Petersen, Kolding. Endvidere Forbundsstyrelsens Medlemmer samt Formanden for den Norske Centralforening Hr. Hjalmar Jansen.

V. NICOLAISEN, Holbæk, valgtes til Dirigent; han takkede for Valget og oplæste Dagsordenen. Forretningsordenen oplæstes; denne vedtoges at være som ved Forbundets Møde med Undtagelse af de to første Punkter. Til Sekretærer valgtes: HANS JENSEN, Odense og A. HANSEN, Horsens.

HVIDTFELDT aflagde Beretningen og indskrænkede sig til enkelte Bemærkninger angaaende Lovenes Virkning i Praksis, saavel hvad Optagelse angaar, som med Hensyn til de Nyudlærtes Antal. I Sygeafdelingen har vi haft Opmærksomheden henvendt paa Lægernes uensartede Krav paa Betaling for Lægeattesternes Udstedelse. Med Hensyn til Sygehjælpens Udbetaling havde man, naar vi kunde, sørget for, at Kommunalbestyrelsen kom til at betale i saa vidt et Omfang som de borgerlige Love tillod; man kunde paa den Maade etablere en omtrent permanent Sygeunderstøttelse. Hovedbestyrelsen havde i Henseende til Syges Landophold gaaet en Del uden for Lovens Rammer; men dette havde sikkert været i Foreningens Tarv, da mange havde opnaaet Helbredelse paa Grund deraf. Endvidere havde man ofte betalt Bidrag til Specialbehandling. Udgiften til Sygekassen var som Følge af dette steget ganske betydeligt, hvilket fremgik af Tabellen i Aarsberetningen for 1901, som var fremlagt for Repræsentanterne. Arbejdsløsheden havde sikkert ogsaa bidraget til at forøge Sygekassens Udgifter, idet Rejselivet og Uvirksomheden skabte Sygdomme, som ikke kendtes under Arbejdet; troede, at man nok kunde holde Udgiften pr. Medlem til Sygehjælp nede paa 25 Øre pr. Medlem. Man havde med Hensyn til Understøttelse paa Stedet strakt sig saa vidt som mulig, ligeledes med Rejsehjælp, Beregningen af Dageantallet o. s. v. Hovedledelsen havde vedtaget at yde et Bidrag af 500 Kr. til det frivillige Fond, som var anvendt til at give de Medlemmer en Understøttelse, som absolut uden egen Skyld ikke kunde faa Arbejde. Man maatte imidlertid animere de unge Mennesker til at melde sig ind i Haandværkssvendenes Rejseforening. Der var jo nu opnaaet en Overenskomst med disse, som vistnok var meget heldig. Anvisningskontoret er ikke som det burde være, idet Medl. ikke altid viste den rette Forstaaelse overfor dette. Omtalte det uheldige i, at Medl. direkte henvendte sig til Principalerne. Der havde været gjort en Del Forsøg paa at faa Overarbejdet (som paa forskellige Steder florerede ret livligt) indskrænket og det var for en Del lykkedes. Trykkernes Overarbejde havde været det væsentligste. Ang. Invalideunderstøttelse havde man gjort sig til Princip at nægte saadant, da Alderdomsloven jo maatte benyttes. Ang. de Forskud, som var udbetalt til Hustruens Begravelse, havde man ikke ment, at Vedk. skulde tilbagebetale, naar han var overgaaet til anden Livsstilling. Vi havde i enkelte Tilfælde arvet lidt. Kun Sygekassen havde givet Underskud. Til Slut omtalte Taleren Lærlingeuddannelsen og Reglerne derfor. Omtalte ligeledes, at en Del Medl. ikke havde den rette Forstaaelse af Organisationsarbejdet. Til Fagskolen havde Staten ydet et godt Bidrag, medens de frivillige Bidrag var meget smaa. Den nuværende Tarifperiode havde jo givet en Del Anledning til Skærmydsler, som imidlertid alle var ordnede godt. Vi har ydet meget faa Dispensationer fra Tarifen. Omtalte de Fordele, Tarifen havde bragt Medlemmerne. Særlig Stiftstidendernes Personale havde været vanskelig at faa Oplysninger fra om Lønforhold, og naar man endelig fik disse, var de ikke altid fuldtud *paalidelige*. Udtalte sin dybeste Beklagelse over disse Forhold. De i Begyndelsen af Aaret udsendte Skema havde dog givet Oplysning om Lønforholdene i 155 Trykkerier i 51 Byer med 874 Typografer, hvortil der beskæftiges 397 Lærlinge, 27 mandlige og 123 kvindelige Hjælpearbejdere. Af de 874 var 83 Faktorer, 330 fastlønnede og 168 akkordlønnede Avissættere; 134 Akcidenssættere, 75 Trykkere, 67 Sætter-Trykkere, 13 kvindelige Sættere og 4 Maskinsættere. — Lønnen var for 524 fastlønnede gennemsnitlig 21.79, for 168 akkordlønnede 25.41, for 73 Trykkere 24.81 og for 65 Sætter-Trykkere 20.78. For samtlige fastlønnede, hvorfor er opgivet Løn, er Gennemsnittet 22.71. — Med det beregnede Løntillæg vil Gennemsnitslønnen, naar den ny Tarif er indført, stige til 24.72. — Hjælpearbejdernes Løn var selvfølgelig ikke medtagne i disse Beregninger. Disse var lønnede højst uensartede. En af Organisationens nærmeste Opgaver maatte være at organisere disse. — Var der vel sagt meget og kunde der endnu siges meget om vort Arbejde paa det økonomiske Spørgsmaals Omraade, saa maatte man i det store og hele være vel tilfreds med de opnaaede Resultater, hvad Taleren yderlig søgte at illustrere ved Sammenligninger mellem de tidligere konstaterede Gennemsnitslønninger og de sidst fremgaaede. Voldgiftskendelserne var som Regel gaaet os imod; dog var nogle enkelte principielle Spørgsmaal afgjorte i vort Favør. — Den finansielle Stilling var god, hvilket Taleren oplyste ved nogle Tal. Haabede at de kommende Aar maatte bringe os yderlig Fremgang paa de forsk. Omraader. Udbragte et Leve for, at Medl. vilde vise den rette Forstaaelse af Organisationsarbejdet. — OLSEN, Esbjerg, ønskede nogle nærmere Oplysninger om Sygekassen. — A. HANSEN, Horsens, spurgte, om det ikke kunde opnaas, at de socialdemokratiske Blade kunde tage deres Arbejdskraft fra Anvisningskontoret. — CHARLES JØRGENSEN, Køge, omtalte Hafnia-Overenskomsten og forlangte Oplysning om Paragraf 4 og 2 i denne; syntes ikke, at Styrelsen havde optraadt paa rette Maade. Taleren vilde gærne have det slaaet fast, at Provinsernes Arbejdere fik anvist de Pladser, der var dèr. — HVIDTFELDT syntes ikke det var værd at rippe op i det, der var afgjort ved alm. Afstemning. Taleren oplyste, at der *var* gjort noget i Retning af at faa de socialdemokratiske Blade til at tage deres Arbejdskraft fra Kontoret. Angaaende Bøgernes Autorisation var der sket Henvendelse til Myndighederne, men disse havde af Hensyn til Haandværkssvendenes Rejseforening været uvillige til at gaa ind herpaa. Hafnia-Overenskomsten var man vist noget i Vildrede om, Stereotypianstalten var en Forretning som enhver anden, hvor man ikke spurgte om Kundernes Forhold til deres Arbejdere. Han mente, at det var et betydeligt Fremskridt, der var vundet, at fremtidige Andelshavere skulde være Medlemmer af Bladudgiverorganisationen. Man maatte egenlig være Anstalten taknemlig, fordi den havde strakt sig saa vidt. Der er absolut en Fordel for os i Hafnia-Overenskomsten, idet den fastslaar, at de bestaaende Antagelses- og øvrige Lønninger skal opretholdes. — O. V. HANSEN, Aarhus, kunde ønske, at der blev forlangt, at Arbejdsgiverne til Fabriksinspektøren skulde forevise Lærlingekontrakt. Naar Kontrakten ikke er til Stede, kunde det let give Anledning til Vanskeligheder, naar man skulde søge en Principal for

Erstatning til en Lærling, der ikke havde opnaaet tilstrækkelig Uddannelse. Ang. Sygekassen vilde han gærne have, at den yngre Generation skulde aabnes Adgang til at sikre sig noget mere i Hjælp i Sygdomstilfælde; de ældre havde jo for en Del sikret sig i lokale Sygekasser, og disse mældte de sig jo ikke ud af. — JØRGENSEN, Køge, omtalte igen Hafnia-Overenskomsten og mente ikke at have faaet tilstrækkelige Oplysninger af Hvidtfeldt; kunde ikke se Fordelen ved denne. Køgesagen burde aldrig have været indgivet for en Voldgift, da Tarifen syntes klar nok paa det Omraade; mente nok vi kunde have fordret alm. Afstemning om Hafnia-Overenskomsten. — HVIDTFELDT vilde sige til O. V. Hansen, at man ikke lagde saa særlig stor Vægt paa Lærlingekontrakterne, det var nærmest en Politisag. Kontrakterne var nok saa meget en Fordel for Principalerne. Ang. Sygekassehjælpen skulde man ikke forsøge at gaa videre, da man nærmest maatte henvise Medlemmerne til at sikre sig i lokale anerkendte Sygekasser. Tal. kunde vedblivende ikke give Jørgensen, Køge, Ret i hans Syn paa Hafnia-Sagen. At Hovedbestyrelsen havde indanket Sagen for Voldgiften, var gjort, fordi man mente sig i sin fuldkomne Ret; havde man vidst, den skulde tabes, var det jo ikke bleven gjort. Forholdene nødvendiggør, at Styrelsen maa handle paa det Heles Vel, derfor kan enhver Overenskomst, som Styrelsen gør med Principalerne, ikke gaa til alm. Afstemning. Hafnia-Overenskomsten er absolut paa sin Plads. — PETERSEN, Randers, mente, at Hvidtfeldts Lignelse med Skomageren haltede en Del, idet man ikke kunde sammenligne Bladsatsfabriken med en Skomagerforretning, men den maa absolut betragtes som Sætteri, der leverer Sats til andre Trykkerier, og Organisationen maa da være berettiget til at forbyde dens Medlemmer at arbejde i Fabriken, naar den leverer Sats til Trykkerier, der er blokeret. — L. D. RASMUSSEN, Odense (Medl. af Hovedbestyrelsen), forsvarede Hafnia-Overenskomsten. — HVIDTFELDT replicerede til Petersen, Randers. Enhver lille Lokalafdeling kunde ikke saadan standse en Virksomhed som Bladsatsfabriken. Det var det, man havde forlangt Garanti for ikke skulde ske. — P. LAURSEN, Aalborg, omtalte de Steder, paa hvilket Forholdene fra 90'erne endnu ikke var ordnede. — HVIDTFELDT: Man havde ikke haft Magt til at ordne Forholdene i Skive. Paa Kjelsts Trykkeri i Varde vilde Blokaden sikkert snart blive hævet, ligesaa hos Skjødsholm i Grenaa, da disse to havde mældt sig ind i Bladudgiverorganisationen.

Beretningen godkendtes enstemmig.

Punkt 3 (Indstillinger fra Hovedbestyrelsen): Der ydes Hvidtfeldt en Kontorholdsgodtgørelse for de sidst forløbne 3 Aar af 400 Kr. og H. F. Rasmussens Enke en Understøttelse af 300 Kr., der anvendes i Samraad med Ledelsen. — HVIDTFELDT omtalte H. F. Rasmussens store Arbejde paa Understøttelsesvæsenets Omraade for Foreningen. Det smukkeste Minde vi kan sætte ham, er at yde hans Familie en Støtte, saa disse kunde se Fremtiden i Møde lidt lysere. Forretningen, hvor han havde arbejdet, havde vist sig meget opmærksom overfor hans efterladte Familie. Han foreslog, at man uden Afstemning bevilgede Rasmussens Enke det foreslaaede Beløb paa de oplyste Betingelser. Ang. Hovedformandens Kontorholdsgodtgørelse vilde han anbefale, at man ydede ham den, da han paa forskellig Maade havde haft Tab. Jeg kunde ikke godt være tjent med at ofre mit Arbejde i Organisationens Tjeneste og saa komme til at sidde i en bundløs Gæld. Han betragtede det nærmest som en Skandale, at en Afdeling som Roskilde kunde komme offenlig frem med det, der havde staaet i *Typ.-Tid.* — PETERSEN, Roskilde, vilde kort motivere Roskildes Stilling til Forretningsførerens Løn. Han syntes, det var naturligt man brugte *Typ.-Tid.* til at fremstille sit Syn paa Sagerne. — JENSEN, Odense, anbefalede Efterbevillingen. — GREVSEN, Næstved, havde ikke noget imod at give Formanden Kontorholdsgodtgørelse, men var ked af de idelige Efterbevillinger. — JØRGENSEN, Køge, kunde ikke, efter hvad der blev sagt paa forrige Delegeretmøde, stemme for denne Efterbevilling. — ANDREASEN, Aalborg, sluttede sig til Grevsen, Næstved. Man skulde have sin Løn ordinært, ikke ekstraordinært. — NIC. JENSEN vilde godt tilstaa, at Formandens Løn ikke var særlig stor, men kunde ikke gaa med til Efterbevillinger. — MARIUS HANSEN, Aarhus, vilde anbefale, at man udsatte Diskussionen om Formandens Løn til Behandlingen af Lovændringerne. Her var et Forhold, som ikke var forudsét paa sidste Repræsentantmøde. Syntes ikke, at Hvidtfeldt skulde betale Kontorleje af sin egen Lomme. Foreningens Arkiv osv. optog mere end ét Værelse. Det er ikke mere end rimeligt, at Foreningen betaler herfor. — Der indkom Begæring om Afslutning med de indtegnede Talere. — NIELSEN, Aarhus, vilde stemme imod Efterbevillingen. Han mente, at da Hvidtfeldt sidst fik Lønforhøjelse, skulde han have faaet den saaledes, at han ikke behøvede at komme med Krav om Efterbevilling. — JACOBSEN, Silkeborg, kunde heller ikke stemme for Formandens Forlangende; ligeledes NIELSEN, Randers, som i Forb. med flere havde forlangt Navneopraab ved Afstemningen ang. dette Spørgsmaal. — L. D. RASMUSSEN, Odense, syntes ikke det skulde betragtes som Løn, men kun som Foreningens Husleje. — HVIDTFELDT kunde heller ikke se, at det var et Tillæg til hans Løn; det var kun en Godtgørelse for udlagte Penge. Han mente at være uheldigere stillet end de fleste at de her tilstedeværende Kolleger. Min Arbejdstid har været 12 til 16 Timer i Døgnet i Ugens samtlige 7 Dage. Han anbefalede i meget kraftige Vendinger Hovedbestyrelsens Forslag om Kontorholdsgodtgørelse. Kravet var ikke stillet uden en tvingende Nødvendighed. — NICOLAJSEN, Holbæk, vilde advare mod at stemme Nej, da man derved satte en Plet paa Repræsentantmødet. Han anbefalede at stemme for Efterbevillingen. — Efterbevillingen sattes under Afstemning ved Navneopraab; dette gav til Resultat, at Kontorholdsgodtgørelsen bevilgedes med 492 St. mod 415 St. Der forelaa Begæring om at sætte Spørgsmaalet under alm. Afstemning Landet over, hvilket forkastedes. Understøttelsen til H. F. Rasmussens Enke vedtoges ved at Medlemmerne rejste sig.

— — —

I Middagspavsen besaas Bladsatsfabriken, hvis Bestyrelse var repræsenteret af Hr. Red. Regnar Petersen, Næstved, og Red. Erichsen, Nakskov. Saa godt som samtlige Repræsentanter benyttede Anledningen til at gøre sig bekendt med »Plade«-Fabrikationen. Ved et Glas Vin holdt Hr. Regnar Petersen en lille Tale om Bogtrykfagets Udvikling og bad Typograferne forsone sig med det tekniske Fremskridt, som Bladsatsfabriken var. A. M. NIELSEN, Aarhus, besvarede Talen paa Typografernes Vegne. Fra begge Sider haabede man paa fortsat godt Samarbejde mellem Principalernes og Typografernes Organisation.

Eftermiddag Kl. 3½.

HVIDTFELDT fremlagde Resultatet af Delegeretmødets Forhandlinger angaaende Centralisationen og fremhævede, at Provinstypografernes særlige Kassers Kapital (Syge- og Begravelseskassens) vedblev at være i Provinstypografernes Eje, men administreredes af et Forretningsudvalg i København. Alle de væsenligste Ændringer til Dsk. typ. Forenings Love var optaget i Forbundets. Provinsianerne faar efter disse Love Hovedindflydelsen paa Forbundets Ledelse, og dermed burde alle Talemaader om Københavneri være slaaet ned. Fremtidig ydes Understøttelse paa Rejse efter 6 Ugers Bidrag, og efter 50 Ugers Bidrag Understøttelse paa Stedet. Arbejdsanvisningskontoret vil blive henlagt til København, men administreret af Provinsernes Forretningsfører. Anbefalede at slutte sig til Centralisationsforslaget, noget bedre vilde ikke kunne opnaas. — THORSEN, Aarhus, kunde ikke se saa lyst paa Centralisationsforslaget som Hr. Hvidtfeldt, men dette var ikke begrundet i »Københavneri«. Troede, Forretningsføreren vilde blive for meget paavirket af Københavnerne, og de Hovedbestyrelsesmedlemmer, som Provinserne valgte, vilde ikke faa megen Indflydelse paa Ledelsen. Arbejdsanvisningskontoret vilde sikkert komme til at virke i Disfavør for Provinserne. Forslaget burde under almindelig Afstemning. — NIELSEN, Aarhus, vilde bede Medlemmerne ikke lytte til alle de kønne Toner for Centralisationen. Københavnerne og Provinsianerne kunde aldrig komme til at arbejde under samme Forhold. Centralisationens Vedtagelse vilde foraarsage Sprængning i »Dansk typ. Forening«. — A. M. CHRISTENSEN, Næstved, havde som Hovedbestyrelsesmedlem stemt mod, at Centralisationsforslaget kom frem paa Delegeretmødet. Afstemningen paa Delegeretmødet kom ham overraskende, særlig for Provinsianernes Vedkommende. Den nu vedtagne Simplificering af Ledelsen er et sløjt Resultat af Centralisationstanken. Delegeretmødet havde nu *endelig* afgjort Sagen. Udtalte sig bestemt mod alm. Afstemning. Ved Forkastelse af Forslaget skiller Provinstypograferne sig ikke alene ud fra Dansk Typograf-Forbund, men fra hele Arbejderorganisationen. — P. LAURITZEN, Kbhvn.: Den nu vedtagne Simplificering er ikke Slutningen, men Begyndelsen paa Centralisationen. Stem for Forslaget. — J. P. SØRENSEN, Vejle, var Modstander af Centralisationen og vilde have Forslaget under almindelig Afstemning. Anvisningskontorets Henlæggelse til København vilde skade Provinsernes arbejdsløse. Man burde have en selvstændig Bestyrelse for Provinserne. Anbefalede at stemme mod Centralisationen. — HVIDTFELDT: Der kan ikke stilles Ændringer til Centralisationsforslaget. Provinsernes Indflydelse bliver ikke betydningsløs, selv om der kun var een Repræsentant for Provinserne, thi Forretningsudvalgsmedlemmernes Opgave er ikke at bekæmpe hinanden indbyrdes, men at samarbejde i Foreningernes Interesse. Vilde ogsaa gaa med til almindelig Afstemning, da han var overbevist om, at Provinsianerne vilde vedtage Forslaget. De Indvendinger, der var rejst mod Centralisationsforslaget i Anledning af Arbejdsanvisningskontorets Flytning til København, havde intet paa sig, tværtimod vilde det snarere blive i Provinsianernes Favør. Troede, at Centralisationen vilde bevirke, at vi i en ikke fjern Fremtid kunde faa en ensartet Tarif for København og Provinserne. — BLOMBERG, Rønne, var stemt for den størst mulige Centralisation, og man skulde ikke være bange for med Tiden at faa Forslag om Centralisation af Sygekassen. Dansk typ. Forenings Medlemmer fik jo selv Bestemmelsesret, eftersom den faar Flertal paa Fremtidens Delegeretmøder. — CHARLES JØRGENSEN, Køge: Provinsianerne bliver ved Centralisationen berøvet deres Selvstændighed, og Frygten for »Københavneri« var maaske ikke helt uberettiget. Københavnerne kunde, ved at forlange almindelig Afstemning, regere hele Forbundet, selv om de bliver Mindretal paa Delegeretmødet. — JØRGEN PETERSEN, Randers: Vi bør sætte Forslaget under almindelig Afstemning, og selv om det bliver forkastet, kan vor Forening godt bestaa. — L. D. RASMUSSEN, Odense: Man bør ikke møde i en Forsamling og holde absolut paa en forudfattet Mening; man bør ændre den, hvis man bliver overbevist om at have taget fejl. Stem alle som én for Centralisationen. — HANS JENSEN, Odense, var mødt som Modstander af Centralisationsforslaget, men var bleven overbevist i modsat Retning. Provinsianerne kommer ikke under Københavnerne, hvorimod man snarere kan sige, at Københavnerne kommer under Provinsianerne, eftersom vi faar langt større Repræsentation paa Delegeretmøder. — FEDDER HANSEN, Svendborg: Det er absolut de ny ankomne Repræsentanter, der her stiller sig paa Bagbenene. Trykkerne har vi jo faaet med. Han vilde haabe, at dem, der i Gaar stemte for, i Dag vilde gøre det samme. — NIC. JENSEN, Horsens, var i Princippet

Centralisationsven. Det blev paa forrige Delegeretmøde sagt, at vi da ikke var modne til Centralisation, men det var maaske Dansk typ. Forenings Kasse. — ARLETH, Slagelse, anbefalede at vedtage Forslaget i Dag og ikke sætte det under almindelig Afstemning. — A. HANSEN, Horsens, var ikke begejstret for Centralisationen og troede, at Administrationen blev for dyr, trods det, man simplificerede Ledelsen. — KNUDSEN NIELSEN, Randers, var Modstander af Centralisationen, der var kommen som en Overraskelse. — KIEFER, Kbhvn. (der havde givet Møde i Stedet for Trykkernes Repræsentant i Forbundsstyrelsen Hr. Laur. Jensen): Man bør ikke tale om Københavneri, da København nu har givet Provinserne Hovedindflydelsen paa Ledelsen. Provinsianerne bør ikke forlange almindelig Afstemning. Stem for Forslaget, saa gøres der noget rigtigt og godt. — VICTOR PETERSEN, Kbhvn.: Provinsianerne vil intet tabe ved Forslaget. Det Samarbejde, der hidtil har fundet Sted mellem København og Provinserne, har været til Provinsernes Gavn. Anbefalede almindelig Afstemning. — MARIUS HANSEN, Aarhus: Det foreliggende Forslag er Resultatet af mange Aars Arbejde. Vi skal have mere Liv i Lokalafdelingerne, og dertil skal Centralisationen virke. — P. LAURSEN, Aalborg: Jeg hører til dem, der fra Begyndelsen var Modstander af Forslaget, men er bleven omvendt. Repræsentanterne bør ikke være bange for at stemme for Forslaget. — J. P. SØRENSEN, Vejle: Saa længe vi ikke paa Lønspørgsmaalets Omraade staar lige med København, betyder Centralisationen intet. Stem mod Forslaget. — HVIDTFELDT: De forskellige Foreninger faar ved Centralisationen Indflydelse paa hinandens Sager, og det Samarbejde, der derved skabes, vil gavne samtlige Medlemmer. Administrationen vil sikkert i Længden blive billigere ved at Forretningsføreren faar Bopæl i København. Troede ikke paa Sprængning i Provinserne. — P. LAURITZEN, Kbhvn.: Indvendingerne fra Provinsianernes Side er vist nærmest grundet i Misforstaaelse. I Forslaget her er taget fat paa Centralisationen af det faglige, og det er den rigtige Ende at begynde fra. Arbejdsanvisningskontoret bør være i København, hvor det store Arbejdsmarked er. Den Organisationsform, der var god paa Struenses Tid, duer ikke nu. Stemmer Repræsentanterne Forslaget ned her, paatager de sig et stort Ansvar. — Hermed sluttede Debatten om Forslaget, der ved Navneopraab vedtoges med 690 St. mod 212. — HVIDTFELDT meddelte, at Hovedbestyrelsen vilde lade Forslaget sætte under almindelig Afstemning.

Faktor WARBERG, der hidtil har haft Sæde i Forretningsudvalget, men nu paa Grund af Fraflytning fra Kolding udtræder af dette, tog Afsked med Repræsentanterne i følgende Udtalelse: 14 Aar har jeg i Hovedbestyrelsen deltaget i Arbejdet for vor Organisation, men nu træder jeg tilbage. Arbejdet har været mig kært, selv om det ikke altid var let. Nu maa jeg som sagt forlade det. Tak for den udviste Tillid. — Forsamlingen rejser sig. Leve Warberg! (Hurra!) — HVIDTFELDT rettede en varm Tak til Hr. Warberg og haabede, at han vedblivende vilde udvise den samme Interesse for Foreningens Anliggender. Endnu en Gang et Leve for Warberg! (Hurra!) — DIRIGENTEN meddelte, at Hr. Bergenholz havde indbudt Repræsentanterne til at bese *Politikens* Trykkeri, og fra *Social-Demokraten* var fremkommen en lignende Indbydelse. — Derefter gik man over til Behandlingen af Ændringerne til Dansk typ. Forenings Love. HVIDTFELDT fremlagde disse. En Del af Ændringerne faldt sammen og en Del faldt bort som Følge af Delegeretmødets Vedtagelser. En Del Talere havde Ordet og stillede Underændringer, men disse forkastedes for Størstedelen og kun de, Hovedbestyrelsen havde sluttet sig til, blev vedtagne. — MARIUS HANSEN oplyste, at Delegeretmødet havde fastsat Lønnen for Provinsernes Forretningsfører til 2000 Kr. — PETERSEN, Randers, kunde ikke slutte sig til Forhøjelsen af Begravelseshjælpen. — OLSEN, Esbjerg, kunde ikke slutte sig til, at Hovedbestyrelsen og Esbjerg havde foreslaaet de to første Linjer af § 40 skulde udgaa, omtalte nærmere Esbjergs Ændring til § 32. — ANDREASEN, Aalborg, kunde ikke slutte sig til Horsens-Ændringen til § 43. — Ændringen til § 43 vedtoges uden Afstemning. — A. HANSEN, Horsens, mente det var unødvendigt at sidde her, naar vi ikke kunde forandre i Ændringerne. — NIELSEN, Aarhus, vilde pointere, at man vedtog, at behandle Ændringerne under Forudsætning af, at man enten vedtog eller forkastede Centralisationen. — FRIMAND, Nykøbing F., kunde ikke se, at det var rigtigt at vælge Medlemmer til Hovedbestyrelsen i den Landsdel, de skal repræsentere. — JENSEN, Odense, forsvarede Ændringen. — NIELSEN, Aarhus, anbefalede 1800 Kr. som Formandens Løn, medens N. JENSEN, Horsens, kunde gaa med til 2000 Kr. — De 1800 Kr. vedtoges. — Af andre væsentlige Ændringer vedtoges bl. a. at forhøje Begravelseshjælpen til 400 Kr. efter 15 Aars Medlemsskab og til 500 Kr. efter 25 Aar. — Paa Foranledning af A. M. NIELSEN, Aarhus, udtalte FORMANDEN, at Medlemmerne af den ophævede »Typografernes Understøttelsesforening« i sin Tid indgik i Dansk typ. Forening med de i Understøttelsesforeningen erhvervede Rettigheder, hvilket betød, at de Medlemmer, der forud for Understøttelsesforeningens Oprettelse havde været Medlemmer af Dsk. typ. Foren. og hele Tiden havde staaet i en af Organisationerne, havde Medlemsret fra den Dag, de første Gang meldte sig i Dansk typ. Forening eller Jyllands typografiske Forening.

Aften Kl. 9½.

Tarifens Indførelse. — HVIDTFELDT opfordrede til ikke at begynde en Diskussion om Tarifens Bestemmelser, og gav derefter forskellige Meddelelser om, hvorledes Lokalafdelingerne skulde forholde sig overfor Principaler, der eventuelt nægtede at underskrive. — Der rettedes Forespørgsler fra en Del Repræsentanter og Hr. Hvidtfeldt svarede.

Indstilling af Formand. — Hr. P. Hvidtfeldt indstilledes enstemmig.

Forretningsudvalgets Sæde. — Hertil valgtes Kolding, og det vedtoges at lade den nuværende Hovedbestyrelse og Forretningsudvalg fungere til 1. Januar 1903, samt at Kolding Lokalafdeling vælger en Stedfortræder til Forretningsudvalget for Hr. Warberg, der har forladt Byen.

Eventuelt. — Forretningsudvalget indstillede at yde Hr. Warberg en Gave som Anerkendelse for hans betydningsfulde Arbejde i Forretningsudvalget.

Vedtoges enstemmig.

Det vedtoges at yde Formanden 100 Kr. i Kontorholdsgodtgørelse for indeværende Aar.

CHARLES JØRGENSEN, Køge, rettede en Forespørgsel angaaende socialdemokratiske Blades Trykning hos blokerede Bogtrykkere og anbefalede, at Repræsentantmødet vedtog en Udtalelse til Arbejderpartiet. — GREVSEN, Næstved, fandt det uheldigt, at Bladenes Trykning overdroges til blokerede eller tidligere blokerede Trykkerier, og omtalte Lønforholdene ved nogle af de socialdemokratiske Blade. — CHARLES JØRGENSEN, Køge, foreslog følgende Resolution: »Dansk typografisk Forenings Repræsentantmøde i København den 26. Maj 1902 henstiller til Kontrolkomiteen for Bladet *Social-Demokraten*, at der, naar der fremtidig oprettes Arbejderblade, sker Henvendelse til Forbundsstyrelsen for Dansk Typografforbund, for at denne i Forbindelse med Kontrolkomiteen kan ordne Trykningen paa den Maade, at Partiet selv opretter Trykkerier eller i hvert Fald ikke overdroges til Bogtrykkere, der hidtil har været blokerede af vor Forening, ligesom Kontrolkomiteen opfordres til at arbejde hen til, at Trykningen af alle nu bestaaende Arbejderblade ved Kontrakternes Udløb ligeledes overtages af Partiet«. — F. K. MADSEN, Kbhvn., udtalte sig i Tilslutning til Charles Jørgensens Resolution, da Partiet kunde skabe bedre Arbejdsforhold end de private Bogtrykkere.

Resolutionen vedtoges enstemmig.

OLSEN, Esbjærg, spurgte, om der skulde oprettes en Stereotypianstalt for de socialdemokratiske Blade. — VICTOR PETERSEN, Kbhvn., svarede paa Olsens Forespørgsel og troede ikke, der kom Stereotypi.

Hermed var Dagsordenen udtømt og HVIDTFELDT udtalte til Slut Haabet om, at Vedtagelserne paa Repræsentantmødet, naar de blev ført ud i Livet, maatte blive til Gavn for Danmarks Typografer.

DIRIGENTEN sluttede derpaa Repræsentantmødet og takkede for den ham viste Tillid samt for den store Opmærksomhed og Interesse, hvormed Repræsentanterne havde deltaget i Mødets Forhandlinger. Dansk Typografforbund leve! (Hurra!)

A. HANSEN, Horsens, Sekretær. HANS JENSEN, Odense, Sekretær.

Stiftelsesfesten paa Søndag.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING indbyder paa Søndag sine Medlemmer til Sommerfest paa Wodrofflund for at fejre vor gamle Forenings Stiftelsesdag. Vi har jo ogsaa Grund til at indbyde til Fest i den Anledning. Det er jo et stort omfangsrigt Arbejde, der er at se tilbage paa; for hvert Aar der gaar, er der et Plus at lægge til; der er ikke mere nogen Stilstand.

Fra Nytaar vil vor Forenings direkte Indflydelse jo blive mindre, da alt betydningsfuldt skal gaa igennem Dansk Typograf-Forbund, men dermed sker det Fyldest, som vor gamle Forening altid har kæmpet for: at der kun bør være én typografisk Hovedorganisation indenfor vort Fag.

Underholdningen paa Søndag er meget afvekslende. Efter Prologens Fremsigelse vil Foreningens Formand sige et Par Ord til Fødselsdagsbarnets Pris. Gutenbergkoret vil synge nogle af sine bedste Sange; Skuespillerselskabet vil opføre Erik Bøghs kendte Vaudeville »Alle mulige Roller« samt Operetten »Gademusikanterne«. En ganske fortrinlig ukendt Revusanger vil foredrage aktuelle Viser, og endelig er der jo paa Etablissementet en Masse Forlystelser, saa der er nok for enhvers Smag. Naar saa yderlig tilføjes, at Entréen kun er 15 Øre, er der vel ingen Tvivl om, at Tilslutningen vil blive overvældende.

Man bedes bemærke, at Madkurve kan medbringes; endvidere, at Billetten *kun* skal forevises ved Indgangen til Etablissementet; den afleveres til Kontrollen ved Indgangen til den store Sal. Kuponen skal bæres synlig, da ingen faa Adgang til Salen og Baltegn ikke udleveres uden at man har Kontrolmærket.

Aabent Brev til Forretningsudvalget for Dansk typ. Forening.

I Nr. 23 af nærværende Blad har d'Hrr. P. Hvidtfeldt og Marius Hansen ifølge Referat paa en Generalforsamling i Aarhus Lokalforening den 1. Juni udtalt: at hvis man forkastede Centralisationsforslaget, »vilde Følgen heraf blive, at man atter kom til at begynde forfra paa bar Bund, idet Fællesmidlerne (Reservefonds- og Arbejdsløshedsbeholdningerne) ikke kunde uddrages af nogen enkelt Afdeling, men maatte forblive i den fælles Forbundskasse.«

Paa Vejle Lokalforenings Generalforsamling Lørdag den 14. ds. blev det paa *Afdelingens Vegne* overdraget Undertegnede at rette følgende Forespørgsel til Forretningsudvalget for Dansk typ. Forening.

»Falder ovenstaaende citerede Udtalelse af d'Hrr. P. Hvidtfeldt og Marius Hansen sammen med Forretningsudvalgets Opfattelse af nævnte Sag?«

Vi forventer et bestemt Svar herpaa, enten Ja eller Nej.

Det har nemlig stor Interesse at faa opklaret, inden Afstemningen om Centralisationen for Dansk typ. Forening finder Sted, om ovenstaaende Udtalelse er refereret forkert eller den virkelig er falden fra de to Herrer. Er den falden, kan det formentlig kun være fordi man vil skræmme Medlemmerne til at stemme *for* Centralisationen af Frygt for at miste de nogle og tyve Tusinde Kroner af ovennævnte Kasser. Men jeg tror ikke, Medlemmerne af Dansk typ. Forening lader sig skræmme, og jeg tror heller ikke, Centralisationsforslaget staar sig ved at blive gennemført paa Basis af Skræmmebilleder. Men under alle Omstændigheder: Lad os faa Forretningsudvalgets Mening at høre, inden Afstemningen foregaar, saa stemmes der mere trygt.

Vejle, den 16. Juni 1902. J. P. SØRENSEN.

Husk Sommerfesten paa ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ Søndag paa Wodrofflund

Dansk Provinsbogtrykker-Forening.

Indenrigsministeriet har for indeværende Finansaar velvilligt tilstaaet Foreningen et Beløb af 300 Kr. som Hjælp for Medlemmers Lærlinge og unge Typografer til Deltagelse i et Kursus ved Fagskolen i København. Der uddeles 2 Portioner à 100 Kr. og 2 à 50 Kr.

Unge Typografer eller Lærlinge i det sidste Læreaar, som ønsker at komme i Betragtning ved Understøttelsens Uddeling, maa indsende Ansøgning derom til Dansk Provinsbogtrykker-Forenings Formand, Bogtrykker P. HANSEN, Aalborg, inden den 24 ds. Ansøgningen maa ledsages af:

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er Typograf, eller Attest fra Læremesteren om, hvor lang Tid vedkommende har været i Lære, hvis det er en Lærling.
2. Oplysning om, hvor længe Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Oplysning om, hvorvidt Eleven selv sørger for Opholdet under Skoletiden.

Kursuset koster 20 Kr., hvilket Beløb udredes forlods af den tilstaaede Understøttelse.

Da Skolen kan afgive Plads til flere end Understøttelsen kan tildeles, vilde det være i høj Grad ønskeligt, om andre end understøttede deltage i Kursuset.

Aalborg, den 24. Juni 1902. P. S. V.
P. HANSEN,
p. t. Formand.

Alle Den typografiske Forenings Medlemmer sætter hinanden Stævne paa ● ● ● Wodrofflund paa Søndag ● ● ●

Generalforsamlinger og Møder.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt d. 31. Maj Generalforsamling paa »Fjordvilla«. Den Delegerede aflagde Beretning. Den Delegerede havde i Følge sit Mandat fra Lokalforeningen stemt imod Centralisationen, men opfordrede Medlemmerne til at stemme for den, naar den kom til Landsafstemning. Derefter aflagde Repræsentanten Beretning. Han havde stemt for Centralisationen og anbefalede ligeledes denne til Medlemmerne. Efter nogle mindre væsentlige Ting af lokal Natur sluttede Generalforsamlingen. W.

Vejle Lokalforening

afholdt Lørdag d. 14. ds. Generalforsamling, hvor Valg af Foreningens Funktionærer for det kommende Aar foretoges. Til Formand genvalgtes J. P. SØRENSEN, til Suppleant genvalgtes BAES, og til Revisorer genvalgtes P. PETERSEN og TH. PETERSEN; til Sekretær valgtes J. P. PETERSEN i Stedet for EMBORG, der frabad sig Genvalg. Endvidere drøftedes Centralisationsforslaget, og det overdroges Formanden paa Foreningens Vegne at rette den andet Steds i Bladet staaende Forespørgsel til Forretningsudvalget. J. P. SØRENSEN.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	2.30	Overført	79.63
Adresseavisen	3.85	Langkjærs Sættere	0.65
Aftenbladet	4.75	Leisner & Co. (1 pCt.)	1.35
Aug. Andersen	1.15	Carl Lund (mdl. og kvl.)	1.00
Agrardagbladet	2.60	Luno (1 pCt.)	6.68
Aller (Sættere og Galvan.)	10.00	Løvgreen	1.00
do. Trykkere	5.00	Holger Meyer	0.75
do. (kvindelige)	1.05	Middagsposten	5.10
Bagge (mandlige) 2 B.	9.20	Mohr & Co.	1.00
do. (kvindelige) do.	0.90	S. L. Møller (mandl.)	1.25
Birch	1.50	do. (kvindel.)	0.40
Bording	4.15	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.55
Bøhm	0.50	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	5.40
J. V. Christensen	0.50	do. Trykkere	1.45
Christtreu	1.38	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.50
Citytrykkeriet	2.40	Politiken	12.26
Eksprestrykkeriet	2.05	Qvist & Co.	1.05
J. Henriksens	1.00	Rasmussen & Olsen	0.80
Henningsen	0.60	Rom (Trykk. og kvindel.)	1.00
Hoffensberg	3.50	Schultz's Sættere	5.00
Hoffmann	2.30	do. 5 Trykkere	0.80
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	3.90	Schønberg & Hartvig	1.90
Axel Holm	1.50	Soc.-Dem. (71. B.)	7.25
Henrik E. Jensen	1.50	Thieles Sættere	1.50
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.85	Thomasen	0.75
do. (kvindel.)	0.25	Trier	3.95
L. A. Jørgensen	0.85	Truelsen	1.20
Kassererkontoret	0.75	Vort Land	2.50
Kihls Sættere	1.50	Weiss	2.00
Kristeligt Dagblad	3.85		
Overføres	79.63	Ialt	152.67

Endvidere diverse Bidrag: Kolding Lokalafdeling (14.—15. B.) 9.60, Horsens (Avis 7.20, Folkebladet 6.40, Dagbladet 3.20) 16.80, Aarhus (Demokraten 6.00, Mammen 1.45) 7.45, Odense Lokalafdeling 10.00, Roskilde Lokalafd. 6.72, Brønderslev do. 4.40; tilsammen Kr. 207.64.

Kassebeholdningen var d. 10. Juni		Kr. 559.86
Indtægt 10.—17. Juni	Kr.	207.64
Udgift 10.—17. Juni	»	200.00
Kassebeholdningen er d. 17. Juni	»	567.50
Merindtægt 10.—17. Juni	»	7.64
		Kr. 559.86

Den 17. Juni 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Maj Maaned 1902.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	7780.54	
Begravelseskassen	-	24713.27	
Reservefonden	-	4994.20	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	441.95	
		Kr.	37929.96
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	13863.52	
Reservefondens do.	-	43775.58	
		-	57639.10
		Summa Kr.	95569.06

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	780.00	
Kontorholdsgodtgørelse til Formanden for 1899—1901	-	400.00	
Rejseudgifter og Diæter	-	34.05	
Porto	-	11.56	
Blyanter	-	0.80	
Begravelseskassen	-	24713.27	
Reservefonden	-	4994.20	
Hovedkassens Beholdning	-	6970.58	
		Kr.	37904.46
Dansk Typografforbund:			
Strejkebidrag til De samv. Fagforbund	Kr.	2212.70	
Repræsentantskabsmødet i De samv. Fagforbund	-	25.50	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	13863.52	
Reservefondens do.	-	41562.88	
		-	57664.60
		Summa Kr.	95569.06

Kolding, d. 1. Juni 1902. ULRIK PETERSEN.

Nær og Fjærn.

De Arbejdsløse anmodes om at afhente Kort paa Kontoret Fredag Middag til gratis Besøg paa Presseudstillingen Lørdag Fmd. Kl. 10.

Sommerferie. Personalet hos SCHULTZ har i Lighed med foregaaende Aar faaet 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— I Lighed med i Fjor har Firmaet H. H. THIELE tilstaaet hele sit Personale en Sommerferie paa 8 Dage uden Afkortning i Ugelønnen.

— F. E. BORDINGS Personale (saavel mandlige som kvindelige Arbejdere) paabegyndte i Mandags 3 Dages Sommerferie med fuld Løn.

— *Vejle Amts Dagblad* har i Aar — som tidligere — givet Personalet en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Lærlingene faar en halv Uges Sommerferie.

Jubilæumsgaver. Ved vor Kollega, CHR. EWALDS Jubilæum, blev der af Firmaets Chef overrakt ham en Pokal med 200 Kr. og af Personalet modtog han en Lænestol. Personalet havde tillige paa det smagfuldeste pyntet Jubilarens Plads med Grønt og Flag.

Redaktør H. Glud, *Venstres Folkeblad*, Ringsted, er — som bekendt — bleven udnævnt til Birkedommer paa Samsø. Da han i Lørdags ved et Afskedsbæger sagde Farvel til sit Personale, overrakte Bladets Typografer Hr. Glud, deres humane, rettænkende Principal, et Billede af Ringsted, som Erindring og Tak for mange Aars godt Samarbejde. Som Hr. Gluds Afløser er den bekendte Journalist ved *Politiken*, Hr. BRANSAGER, ansat, og samtidig er den mangeaarige Faktor i Bladet og nuværende Hovedbestyrelsesmedlem i Dansk typ. Forening, Hr. KRISTIANSEN, blevet engageret som Bladets Forretningsfører.

Dødsfald. Typograf A. V. ANDERSEN, Næstved, der siden *Sydsjællands Socialdemokrats* Oprettelse 1899 har arbejdet i Carl Christensens Bogtrykkeri, er i Fredags Aftes afgaaet ved Døden i en Alder af kun 31 Aar. Andersen fik i Søndags et Mavesonde, men den tilkaldte Læge ænsede det ikke videre. Den syge laa i sit Hjem til Onsdag og indlagdes saa paa Præstø Amts Sygehus i Næstved. Her konstateredes det øjeblikkelig, at A. led af Blindtarms- og Underlivsbetændelse. Og i Løbet af et Par Dage gjorde disse to smertefulde Sygdomme Ende paa hans Liv.

Typograferne mister i A. V. Andersen en god og trofast Kammerat, der interesserede sig levende for sin Organisation og for det Arbejde, den gjorde. Men dybest vil Savnet dog føles af den unge Hustru og de 3 Børn, for hvem Andersen var en god Ægtemand og Fader.

Andersen fik udlært paa »*Kallundborg Avis*« i 1890 og arbejdede samme Sted 1/4 Aar, indtil han fik Plads paa »*Sydvestsjælland*« i Skelskør. I 1892 blev Bladet flyttet fra Skelskør til Næstved. Andersen kom imidlertid med, men fik senere Plads paa »*Næstved Tidende*«, hvor han — med Undtagelse af Sommeren 1897, da A. gennemgik en Kneippkur i Silkeborg — arbejdede til Slutningen af 1898. —n.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Walkendorffsgade 22, 3.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 12. Juni. Alle mødt.

1. Stilling toges til en af Firmaet Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri for Voldgiftsretten indanket Sag om Erstatning for et Uheld ved en Hurtigpresse. Det overdroges Formanden at udarbejde Tilsvar paa Klagen.

2. Skrivelse fra Ny typ. Forening om en fælles Henvendelse til Værger for Børn, der anbringes i Lære i blokerede Trykkerier, toges til Efterretning.

3. Spørgsmaalet om Tarifens Opsigelse drøftedes.

4. Budets Løn. Det vedtoges i Fællesmøde at fremsætte Forslag om, at Budets Løn fra 1. Juni og til Nytaar forhøjes saa meget, at han i hvert Fald ikke som nu har under Minimallønnen. L. J.

Typografernes Stiftelse.

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn hos Hr. Kasserer J. F. Møller fandtes en Beholdning af 28,188 Kr. 39 Øre, deraf i Obligationer 26,100 Kr., i Landmandsbanken 1846 Kr. 29 Øre og kontant 242 Kr. 10 Øre, hvilket er stemmende med Bøger og Bilag.

København, 6. Juni 1902.

JUL. ANDERSEN. H. C. NIELSEN.

En hjærtelig Tak til mine ærede Kolleger for udvist Opmærksomhed i Anledning af mit 25-Aars Jubilæum. CHR. EWALD.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12 1/2—2 og Torsdag og Lørdag fra 5 1/2—7 1/2 Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Et begrænset Antal Deltagere til Frokosten paa Søndag paa Wodrofflund kan endnu mælde sig senest Fredag Aften Kl. 7—8 paa Kassererkontoret, hvor tillige Kuverterne bedes betalte. CHR. ØSTERGAARD.

Lægerne.

Dr. LENDROP er bortrejst til 1. August. Vikar: Dr. BENNY MEYER, Gothersgade 141, tr. 1—2.

Dr. JOHNSSON er bortrejst fra 15. Juni til 15. Juli. Vikar: Dr. med. E. LUNDSGAARD, Uraniavej 1, tr. 12—1, Søndag 9—10, Telefon 32,023.

Ny Medlemmer: Georg Hugo Nendel (Agent hos Ad. Wulff), tidl. Medlem. Maskinsætter Albert Siegfred Olsen (O. C. Olsen), overg. fra Ny typ. Foren. Sætter Robert Petersen, udl. hos Keller 11/6 1902, arb. s. St. (S. L.) Ludv. Jensens Hustru Hulda Eleonore Kristine. Joh. Olsen Madsens Hustru Povline. Sætter Friedrich Adolph Moosdorff (O. C. Olsen), udl. 31/12 1891 i Næstved, tidl. Medl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1576 (Dsk. t. F.), Wilhelm Schmidt, Nielsen & Lydiche, fra Rejse.

Bortrejst: 1038, Carl Einer Christensen (arbl.) paa Rejse.

Udmældt: (S. L.) Sætter Sophus Chr. E. Olsens Hustru Meta Marie.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12 1/2—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Thomas Sørensen Thomsen, udl. 10/6 1902 i Aalborg Amtstid.s Trykkeri; har aflagt og bestaaet Prøve for offenl. Kommission.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Slagelse, 1072, Axel Larsen Juul i Plads (Sorø Amtstid.). Aalborg, 868, Knud Hansen Sørensen fra Kolding i Plads. Brønderslev, 1430, Carl Johan Petersen.

Bortrejste: Brønderslev, 1924, Axel Sebastopol Johannes Zebitz (paa Rejse). Roskilde, 875, B. Bendixen til Sorø (overg. til anden Livsstilling). Nykøbing M., 1556, Harald Petersen (paa Rejse). Slagelse, 1566, Axel Jul. Christensen (paa Rejse). Hillerød, 3446 (Den t. F.), Anton Johannes Larsen (arbl.), til København.

Udmældt: Slagelse, 85, H. P. P. Hansen (er bleven Bogtrykker i Slagelse).

Død: Næstved, 619, A.V. Andersen, 31 Aar.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Medlemmerne skal paase, *at der ikke noget Sted antages flere Lærlinge i Trykkeriet, end Lærlingeskalaen tillader. Overtrædelser maa* **straks** *anmældes til Formanden, Laur. Jensen, Vesterbrogade 99, 2 Mb., V.* STYRELSEN.

Kuponer til Zoologisk Have faas hos Hr. Kasserer Stephensen.

Tiltraadte: 268, Carsten Siems fra Rejse (arbl.) og 277, Jean Duckert fra Rejse i Pl. (P. Petersen).

Bortrejst: 279, Alfr. Nielsen paa Rejse.

GUTENBERG-KORET.

Prøve paa Programmet til Stiftelsesfesten Søndag **Kl. 12** i »**Søpavillonen**«.

T. C. C. Søndag Frokosttur til Kastrup. Kristiansborg Slot Kl. 8.

ANNONCER

Grundet paa Udvidelse af Trykkeriet er en **Gasmotor** (1 1/2 Hestes Kraft) samt *Transmissioner* til 4 Maskiner billigt til Salg. Kan ses i Virksomhed ved Henvendelse i *Kellers Bogtrykkeri*, Vingaardsstræde 6.

En brugt **Digeltrykpresse** og en **Papirskæremaskine** ønskes til Købs. Billet mrkt. »Kontant« med Oplysninger om Beskaffenhed og Pris bedes indlagt paa Expeditionskontoret.

Nogle gode, brugte Akcidensskrifter og en Digeltrykspresse, eventuelt et lille Akcidenstrykkeri, ønskes til Købs. Billet mrkt. »261«, med nødvendige Oplysninger sendes til Ekspeditionskontoret.

Husk! **A. Juul-Sørensens** Cigarforretning, *Dannebrogsgade 58.*

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 27 JUNI 1902 XXIX AARGANG

Prolog

(fremsagt ved Den typ. Forenings 33-aarige Stiftelsesfest).

I Sollysets Tid, naar svale Vinde lufte,
og Bøg og Lind staar i sommerlig Dragt;
naar alle de Tusinde Smaablomster dufte,
forgyldte i Sommersols straalende Pragt;
naar Fuglesang og jublende Barnestemmer lyder,
og Bladkroner skærmer mod Regn og mod Blæst
— — da er det, vor gamle Forening den byder
Gammel og Ung til sin Fødselsdagsfest.

Vor gamle Forening! Et Mylr af Minder
strømmer i Dag til os Alle ind —
vi føler de Tusinde Traade, der binder,
Tusinde Tanker fylder vort Sind.
Ja, lad kun Tanken i Dag gaa tilbage
til Tider, hvor *Du* fik de drøjeste Stød;
lad os kun mindes de trange Dage,
hvor vekslende Sol gennem Skyerne brød.

Tænke paa Børnesygdommens Tider,
hvor haardt Du stred mod de snærende Baand,
hvor Du mødte Modstand selv fra de Sider,
hvorfra Du vented en Vennehaand.
Der trængtes til *Kræfter* — man følte sig svage,
Mismod i Rækkerne stundom slog Rod,
der trængtes til *Ord* — man hørte kun Klage
just i den Stund, hvor der fordredes Mod.

Men rasede Storme, og drev end Lykken
sit gækkende Spil, har fra Kampen Du Ar,
saa staar Du dog nu med Massen i Ryggen
som Tegn paa, at *ærlige* Vaaben Du bar.
Og det skal der siges i Dag til din Ære,
nu Striden er endt og lægt dine Saar:
Du hented i Kampen Erfaringens Lære,
derfor med Sejrens Palmer Du staar.

— — Og vi der er mødt, for at ønske til Lykke
vort Fødselsdagsbarn til det nye Aar,
vi løfter Dig højt, dit Navn vil vi smykke
med Blomster af Sommerens skønneste Flor.
Som velment Tak for de Aar, der er svundne,
Vi lover Dig her med Mund og med Haand:
vi altid vil føle os inderligt bundne
til Dig med Hjærtets de ømmeste Baand.

C. L. PETERSEN.

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Af Hensyn til Tarifens Indførelse maa Plads i Provinserne ingen Steder modtages uden ved forudgaaende Henvendelse til Lokalformændene, naar Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret. Undladelse heraf vil medføre Karantæne.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Voldgiftsretten.

AAR 1902 den 27. Maj, Kl. 8 Aften, holdt Voldgiftsretten Møde i Søpavillonen.

Til Stede vare Rettens faste Medlemmer med Undtagelse af d'Hrr. Kihl og Aage Jørgensen, der var Parter i de paa Dagsordenen opførte Sager. For dem var mødte Suppleanterne d'Hrr. SIMMELKJÆR og LIND.

Protokollen fra forrige Møde blev oplæst, godkendt og underskreven.

Derefter foretoges Sag Nr. 2/1902:

Den typografiske Trykkerforening mod Kihls Bogtrykkeri.

I Sagen opnaaedes Flertal for Kendelse, der er udfærdiget saalydende:

Kendelse:

Den typografiske Trykkerforening paaklager ved Skrivelse af 8. April d. A. til Voldgiftsretten, at Kihls Bogtrykkeri, der har antaget en ny Trykkerlærling, ialt har 3 Trykkerlærlinge, hvilket er en flere end Trykkeriet har Ret til, idet Tarifen siger, at der til 3 Trykkerlærlinge skal holdes et stabilt Personale af mindst 6 Svende, hvilket Antal ikke findes og heller ikke tidligere har været beskæftiget hos det indklagede Trykkeri, medmindre Faktoren, der ikke passer nogen Maskine, regnes med, hvilket Trykkerforeningens Bestyrelse ikke mener, at Faktoren kan, hvorfor Bestyrelsen nedlægger Paastand paa, at Firmaet kendes pligtig til at afskedige den sidst antagne Lærling.

Kihls Bogtrykkeri har protesteret mod denne Paastand under Henvisning til, at Tarifen ikke paabyder, at alle Trykkerne i en Forretning skal passe Maskiner for at kunne medregnes til det i Tarifens Bestemmelser om Lærlingeskalaen normerede Antal, ligesom Firmaet ogsaa paaberaaber sig, at den af det trufne Ordning har eksisteret i længere Tid uden at være paatalt af nogen.

Firmaet nedlægger derfor Paastand paa at kendes tarifmæssig berettiget til at have 3 Lærlinge.

Retten formener at maatte give det indklagede Firma Medhold, idet den ikke skønner rettere, end at naar en Faktor efter sin Uddandannelse er Fagmand i den af ham ledede Afdeling, maa han henregnes til Svendene i den her omhandlede Retning, og Retten dømmer derfor saaledes:

Det indklagede Firma, Kihls Bogtrykkeri, frifindes.

— — —

Derefter foretoges Sag Nr. 3/1902:

Den typografiske Trykkerforening mod Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri.

I denne Sag var der Enstemmighed for Kendelse, der er udfærdiget saaledes:

Kendelse:

Ved Skrivelse til Voldgiftsretten af 15. Maj d. A. meddeler Den typografiske Trykkerforenings Bestyrelse, at der af Indehaveren af det indklagede Firma, Hr. Aage Jørgensen, er antaget en ny Trykkerlærling, saa at der er to Trykkerlærlinge til to Trykkere samt en Trykker, der kun trykker *Agrardagbladet*, og da den i Sag Nr. 1/1902 af Retten afsagte Kendelse statuerer, at Bladarbejderne ikke medregnes ved Fastsættelsen af det i Følge den gældende Lærlingeskala i Bog- og Akcidenssætterier tilladte Antal Lærlinge, formener Bestyrelsen, at Hr. Jørgensen bør afskedige den sidst antagne Lærling og nedlægger Paastand om, at Hr. Jørgensen tilpligtes hertil.

Herimod indvender Hr. Aage Jørgensen:

1) At det paaklagede Forhold i længere Tid har eksisteret uden Paatale fra Klagernes Side.

2) At Tarifen intet indeholder om, at Trykkere, som antages til at trykke Dagblade i den ordinære Arbejdstid, ikke maa medregnes til det Antal Svende, som Lærlingeskalaen fordrer, samt

3) at Firmaet for Fremtiden agter for den nævnte 3. Trykkers Vedkommende at forandre Arbejdstiden, saaledes at han har Arbejdstid sammen med det øvrige Personale fra Kl. 7—5; han vil da blive beskæftiget med almindelig forefaldende Arbejde fra Kl. 7—12 og med Trykning af *Agrardagbladet* fra Kl. 12—5. Denne Trykker vil derfor fremtidig ikke kunne betegnes som Bladtrykker.

Hr. Aage Jørgensen paastaar det foreliggende Forhold kendt berettiget.

Retten kan imidlertid ikke give Hr. Jørgensen Medhold i den ovenfor under 2 ommeldte Anskuelse, idet der efter Tarifen overhovedet ikke kan holdes Lærlinge i Bladsætterier, men naar Forholdet hos Firmaet ordnes som angivet under 3, at den 3. Svend har Arbejdstid sammen med det øvrige Personale og beskæftiges med Bog- og Akcidensarbejde i den Tid, der ikke optages af Trykningen af Bladet, findes Forholdet tarifmæssigt, og Retten dømmer derfor saaledes:

Under den ovennævnte Forudsætning frifindes Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri i denne Sag.

M. TRUELSEN.

DAM-NIELSEN.

De to Domme.

VED de to Sager, der er anlagt af Den typ. Trykkerforening og hvis Resultater findes her i Bladet, er der den Mærkelighed, at Dommene hviler paa et tarifstridigt Grundlag, idet de paagældende Firmaer under Sagens Gang har indskrænket Trykkernes Antal saaledes, at dette er mindre end Dommene forudsætter. *Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri* har nu kun *to* Trykkere, hvoraf den ene er *Avis*trykker, medens der ved Sagens Indankning var ialt *tre* Trykkere. Her er dog den ulovlige anden Lærling af sig selv forduftet og Forholdet er derved blevet tarifmæssigt.

Kihls Bogtrykkeri, der ved Sagens Indankning havde fem Trykkere foruden Faktoren, der jo nu ifølge Dommen skal regnes med, har nu kun fire Trykkere foruden Faktoren, altsaa ialt fem, hvilket kun giver Ret til *to* Trykkerlærlinge. Firmaet har alligevel tre Lærlinge og den ulovlige tredje Lærling bliver vel ikke afskediget før en ny Dom paabyder det. En saadan vil forhaabenlig ikke udeblive, idet jeg har set mig nødsaget til paany at henvende mig til Voldgiftsretten for paa Foreningens Vegne at faa Lærlingeskalaen respekteret. Det er saa meget mere nødvendigt at holde det ærede Firmas Lærlingeantal indenfor Skalaens Grænser, som man i den senere Tid har Eksempler paa, at Lærlingene afskediges kort efter at have udlært og at deres faglige Uddannelse desuden er saa ensidig og mangelfuld at de, naar de kommer hen andre Steder, afskediges som uduelige.

De afsagte Kendelser har dog alligevel Betydning ved Bedømmelsen af fremtidige Tilfælde vedrørende Lærlingeskalaen, idet Retten har fastslaaet, at Trykkerfaktorer kan medregnes ved Fastsættelse af Lærlingenes Antal, medens dette ikke er Tilfældet for *Aris*trykkernes Vedkommende.

LAUR. JENSEN.

Den typ. Forenings Stiftelsesfest.

I Søndags holdt Den typ. Forening under meget stor Tilslutning sin 33-aarige Stiftelsesfest paa Wodrofflund. I Programmet læste man, at Festen vilde tage sin Begyndelse Kl. 7; af Nysgerrighed kiggede vi ind i den store Sal en halv Times Tid forinden den fastsatte Tid, og allerede paa det Tidspunkt var Salen omtrent fuld, hvorfor der naturligvis ikke var til at opdrive en Plads efter at Musiken havde spillet det indledende Numer. Da Tæppet gik op, traadte Hr. BERNH. KOCH hen ved Rampen og fremsagde den foran i Bladet optrykte meget stemningsfulde Prolog, hvorefter Foreningens Formand, Hr. P. LAURITZEN i en ganske kort, men klar og hjærtelig Tale mindede om, hvad Den typ. Forening havde været for os alle. Lauritzens Ord hilstes med stærkt Bifald og Leveraab for Organisationen. Naturligvis sang Gutenbergkoret som sædvanlig under stærkt Bifald nogle af sine bedste Numre. I Stedet for den averterede Revysanger, der af en eller anden Grund var forhindret i at give Møde, havde Festkomiteen formaaet Hr. Folkesanger SPARWATH til at optræde, hvad der lod til i særlig Grad at falde i Publikums Smag. Gang paa Gang blev Hr. Sparwath kaldt frem for at give da capo-Numre. Derefter blev den lille Vaudeville »Alle mulige Roller« af Erik Bøgh spillet og tilsidst kom »Gademusikanterne«, der kulminerede i, at Publikum i begejstret Jubel raabte Hurra for Festkomiteen. Saa skyndte de mange Tilhørere sig ud i den smukke Have, hvor de mange kulørte Lamper i Træernes grønne Kroner gav Festen et fæagtigt Udseende. Og medens de gamle »Typer« i den lune Sommeraften slog sig ned ved de smaa Borde for ved et Glas Øl at mindes gamle Dage og nye Tider, saa lød der inde fra Salen smæltende, vuggende Toner, der kaldte de unge »Typer« med deres smukke, unge Damer ind til en sagte Vals.

Først da Dagslyset brød frem og Solen sendte sine første Straaler ind mellem Træernes Grene, fandt Gutenbergs Sønner og Døtre at Tiden var kommen, hvor den meget smukke Stiftelsesfest maatte være forbi.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 14. Juni paa Hotel »Heimdal«. Dagsorden: Forhandlingsprotokollen, Valg af Funktionærer, Beretning fra Delegeret- og Repræsentantmødet, Eventuelt. Til Dirigent valgtes Th. Jørgensen, Forhandlingsprotokollen godkendtes. Til Formand genvalgtes NIC. JENSEN enstemmig, til Næstformand valgtes P. M. JENSEN, og Revisorerne TH. JØRGENSEN og A. HANSEN genvalgtes. Sekretær blev A. HANSEN.

NIC. JENSEN aflagde Beretning fra Delegeretmødet og kom bl. a. ind paa en udførlig Omtale af Centralisationsforslaget, hvis væsentligste Fordele skulde bestaa i en mere simplificeret Administration og være et Skridt henimod fuldstændig Centralisation. — Fandt, at en Hovedbestyrelse paa 18 Medlemmer ikke kunde kaldes meget simplificeret, og beviste ved Tal, at Administrationen vilde blive betydelig dyrere end nu, — f. Eks. meget dyrere end Smede- og Maskinarbejdernes, hvis Medlemsantal er ca. 8000. — Forretningsgangens Lettelse vilde kun være for de mindre Sagers Vedkommende. Ved større Sager af indgribende Betydning skulde hele Hovedbestyrelsen indkaldes. — Fandt det underlig Tale af Styrelsen, at betegne nærværende Forslag som et Skridt henimod fuldstændig Centralisation, da samme Styrelse ved Afstemningen i Provinserne om Sammenslutningen af Sygekasserne, det eneste der manglede i fuldstændig Centralisation, havde anbefalet Medlemmerne at stemme imod. — Det var inkonsekvent. — Erklærede sig sluttelig som Ven af Centralisationstanken, men mente, at nærværende Forslag snarere vilde virke hæmmende end fremmende her hen imod. — Omtalte dernæst Fordelene ved de i Lovene nedlagte Regler for Arbejdsløshedsunderstøttelsen og endelig Majdemonstrationen. — A. HANSEN refererede Repræsentantmødet og gennemgik udførligt de enkelte Lovændringer. Beklagede, at det ikke var lykkedes at skabe faste Regler at gaa frem efter i vor Sygekasse, saa vilkaarlige Afgørelser i Fremtiden kunde undgaas, men Flertallet af Repræsentanterne havde i alt, hvad der var foreslaaet fra Horsens, ment, at der laa personlige Hensyn bag ved, skønt Lokalafdelingen her ved Opstillingen af de foreslaaede Ændringer havde handlet i skøn Enighed og med Henblik paa den forudgaaende Afstemning. Kritiserede navnlig den tilsidst paa Repræsentantmødet vedtagne Bevilling paa 100 Kr. til Hvidtfeldt, idet han formente, at Hvidtfeldt burde have ladet sig nøje med de alt vedtagne 400 Kr., som det tog ca. et Par Timer at faa vedtaget. — L. P. LARSEN anbefalede at forkaste Centralisationsforslaget. At vi vilde miste vore Penge ansaa han kun for en Trusel; kunde de true os til at vedtage Forslaget, var de i Stand til at true os til mere. — TH. BERTHELSEN var ikke enig med Larsen, men formente, at vi var bleven tagne »ganske grundig ved Næsen«. — Vi bliver den ene Gang efter den anden drejet om en Knap af den ærede Hovedbestyrelse. Repræsentantmødet burde have været afholdt først, men det var en planlagt Fælde. — H. P. HANSEN mente, at Hovedbestyrelsen havde baaret sig rigtig fiffig ad. Han saa noget helt andet i Centralisationsforslaget og mente ikke, at det vilde gøre nogen Skade ved at træde ud i Livet. — NIC. JENSEN mente, at Talen om, at vi mistede vore Penge, ikke kunde være andet end en Trusel. Efter Forslaget opløstes de nu bestaaende Hovedforeninger og blev Lokalafdelinger. Sygekasserne administreredes kun forskelligt, men under Hovedforeningens Styrelse. Fandt det mærkeligt at paastaa, at Dansk typ. Forening fremdeles eksisterede, men havde en anden Forenings Bestyrelse til at administrere dens Anliggender. Bemærkede til H. P. Hansen, at det ikke var en Hovedbestyrelses Opgave at bære sig »fiffig« ad overfor Medlemmerne, dette skadede Tillidsforholdet. — G. ANDERSEN: Forbundslovene siger tydeligt, at vi intet Krav har paa vore Penge. Man har løbet ganske artig rundt med os. Der skulde have været forlangt almindelig Afstemning ved Delegeretmødet. — NIC. JENSEN oplyser, at der under Delegeretmødet skete Henvendelse desangaaende til P. Hvidtfeldt, men var af ham anbefalet at vente dermed til Repræsentantmødet. (Munterhed). — H. P. HANSEN: Vi maa have Tillid til vort Forretningsudvalg. (Jo Tak! Munterhed). Naar enkelte Repræsentanter var bleven omvendt, kunde det jo kun geraade Hovedbestyrelsen til Ære, at de havde faaet disse til at skifte Standpunkt. — L. P. LARSEN anbefalede atter at stemme imod. Skal vi ved Fortolkning miste vore Penge, vil det være værre for dem, der faar dem, end for os, der mister dem. — Beretningen godkendtes enstemmig.

Under Eventuelt behandledes adskilligt af lokal Interesse.

JOH. HJ. NIELSEN,
Sekretær.

Hvis ovenstaaende Referat er korrekt, hvad vi foreløbig vægrer os ved at tro, har Medlemmer af Horsens Lokalafdeling og Generalforsamlingens Sekretær sat en Rekord i Retning af Skandalisering, som man skal lede længe efter. Kommentar er overflødig. RED.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 18. Juni ordinær Generalforsamling paa »Fjordvilla«. Foranlediget ved en Bemærkning i Protokollen protesterede Form. CARL PETERSEN, der havde været Roskilde Lokalafdelings Repræsentant paa Delegeretmødet, mod at have modtaget bundet Mandat af Lokalafdelingen. HERHOLDT bemærkede hertil, at det havde været ønskeligt, om Hovedbestyrelsen havde givet Lokalafdelingerne lidt Underretning om, hvorledes de skulde forholde sig i dette Spørgsmaal. Derefter skredes til Valg af ny Bestyrelse. Til Formand valgtes VILLIAM ANDERSEN, til Næstformand ALB. NIELSEN, til Sekretær CHRISTIANSEN, til Revisorer CARLSEN og HERHOLDT og til Fanebærer CARLSEN. Efter nogle mindre væsentlige Smaating af lokal Natur sluttede Generalforsamlingen. W.

Odense Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling paa »National« Lørdag den 21. Juni. Til Formand genvalgtes ERNST JØRGENSEN og til Næstformand HANS JENSEN, ligeledes genvalgtes Revisorerne FR. LARSEN og VICTOR PETERSEN og Sekretæren BONDESEN. Til Fanebærer valgtes WELBLUND.

Imidlertid var P. HVIDTFELDT kommen til Stede og gav forskellige Oplysninger om Tarifens Indførelse samt besvarede flere Spørgsmaal angaaende lokale Forhold.

Mod Sædvane var mødt omkring Halvdelen af Lokalafdelingens ca. 100 Medlemmer. ER. BR. KL.

Nær og Fjærn.

Frokosten for Hr. VALD. BERGENHOLZ i Søndags var overmaade vellykket. Kl. 12½ samledes en stor Del Kolleger med Damer i Havesalen, hvor Frokostbordet var dækket. Ud for Hædersgæstens Plads var der opstillet et meget dekorativt Drikkehorn med Inskriptionen: *V. B. Tak for dit Arbejde for de typografiske Organisationer. 1892—1902*, og en smagfuld Opsats, der bar Inskriptionen: *Fra de typografiske Organisationer*, Gaver til Hr. Bergenholz fra Medlemmer af Den typ. Forening. »Gutenbergkoret« havde sendt et elegant Skrivetøj med Inskriptionen: *22. Juni 1902. Tak for godt Samarbejde i forløbne 8 Aar*, Enkekassen en smuk Lilje og *Vort Land* en Hilsen i Mappe, altsammen som Tak for den store Virksomhed, Hr. Bergenholz havde udfoldet for Typograferne. Hr. OSCAR JOHANSEN bød Deltagerne Velkommen, hvorefter Hr. P. LAURITZEN, idet han i hjærtelige Ord takkede Bergenholz for hans Arbejde, overrakte ham de smukke Gaver. Efter at den første Sang var sunget, fik Hr. VICT. PETERSEN Ordet for i et ypperligt Foredrag at pointere, hvad Hr. Bergenholz havde været for Den typ. Forening. Vi skal imidlertid ikke forsøge paa at referere alle de mange Taler og gode Ønsker, der lød for Bergenholz, men kun notere, at der til Festen var skreven tre Sange, hvoraf én, der bar det kendte Mærke *Vilmer* og hed »Lidt Statistik«, var særlig morsomt udstyret, idet Titlen var formet som den kendte Arbejdsløshedsstatistik, Hr. Bergenholz i sin Tid udarbejdede; en anden Sang var trykt paa Presseudstillingen og prydet med Bergenholz' Billede i venstre Hjørne af Titelbladet.

Ved Kaffebordene fortsattes Talerne, og af d'Hrr. EMIL MØLLER og CHR. JACOBSEN blev der under stærkt Bifald foredraget forskellige Sange og humoristiske Smaating. Til Slut tog Hr. BERGENHOLZ Ordet for i hjærtelige Ord at takke Kollegerne for den store Opmærksomhed, der var vist ham og Hustru.

Under Festen indløb følgende Telegrammer:

Tak for det svundne. Lykke i Fremtiden. TORKILD PETERSEN.

Forhindret personlig at være til Stede, sender vi paa Trykkerforeningens, dens Styrelses og egne Vegne en hjærtelig Hilsen og Tak for mange Aars godt Samarbejde til Fremme af fælles Interesser.

VALD. STEPHENSEN. LAUR. JENSEN.

Modtag vor Anerkendelse og Tak for Deres uegennyttige Arbejde i vor Interesse i det forløbne Aar. DE KV. TRYKKERIARBEJDERE.

Tarif, Sommerferie og Blokaden. Ja, det er jo ikke *Aarhus Stiftstid.s* Personale alene, som har Grund til at glæde sig over den ny Tarifs Ikraftræden fra 1. Juni og over den dejlige Sommerferie. Paa et Par Undtagelser nær har samtlige Bogtrykkere og Bladudgivere uden Indvendinger godkendt Tarifen, og Sommerferien er i fuld Gang flere Steder. *Demokratens* Personale har saaledes som sædvanlig faaet bevilget Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Hos Bogtrykker A. K. JENSEN, Søndergade, er der et Par Mand, som ogsaa har faaet Sommerferie, men det er rigtignok *foreløbigt* Dansk typ. Forening, som maa betale dem Ugeløn, idet Styrelsen har fundet sig foranlediget til at blokere nævntes Trykkeri fra den 23. ds. Da Hr. A. K. J. staar udenfor Principal-Organisationen, mener han vel nu — ligesom i 98 — at kunne blæse det hele et Stykke. Den Gang maatte Hr. J. beslutte sig til skriftlig at godkende Tarifen, og forhaabenlig vil det gaa ligesaa nu. Men om han slipper ligesaa billig fra Historien, vil Tiden vise. Hans Stilling bliver i alt Fald ikke bedre, fordi han paakalder Politiets Assistance. Foreløbig kan Hr. J. trøste sig med, at han har en Lidelsesfælle i Hr. THYKJÆR — Indehaveren af Aarhus Papirforretning — hos hvem der ligeledes er blokeret. O. V. H.

Gruppebilledet fra Vald. Bergenholz' Frokost paa Wodrofflund i Søndags er nu færdigt og kan afhentes i Atelieret »Heimdal«, Gl. Kongevej 41 B. Billedet er overordenlig vellykket og koster kun 1 Kr. 25 Øre. Det er fremlagt til Eftersyn paa Kontoret i Walkendorffsgade.

Sommerferie. MARTIUS TRUELSEN har givet hele sit Personale Ferie efter samme Skala som de tidligere Aar.

— BIANCO LUNOS Bogtrykkeris Indehaver, Hr. CARL ALLER, har givet hele sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Bogtr. FR. BAGGE har tilstaaet sit Personale (alle, som ét Aar og derover har arbejdet i Forretningen) Sommerferie i 8 Dage. Piger, Karle og Drenge erholder fuld Ugeløn, Typograferne 25 Kr.

— Bogtrykker J. HANSEN *(Randers Arbejderblad)*, har uden Opfordring tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling. For Beregningssætternes Vedkommende 25 Kr.

— Redaktør JENSEN, *Roskilde Dagblad*, har tilstaaet sit Personale 1 Uges Sommerferie uden Afkortning af Ugelønnen.

Typografernes Cykleklub afholder Stiftelsesfest Søndag den 6. Juli i Rudersdal Kro med gratis Fællesspisning for Medlemmer. Se omst. Annonce.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	3.35	Overført...	60.76
Aftenbladet	4.75	København	1.00
Aug. Andersen	1.15	Langkjærs Sættere	0.75
Allers Trykkere	1.60	Carl Lund (mdl. og kvl.)	1.00
Bording	4.45	Luno (1 pCt.)	6.40
Bøhm	0.50	Løvgreen	1.00
Centraltrykkeriet	4.10	Holger Meyers Trykkere.	0.75
do. (kvindel.)	0.30	Missionstrykkeriet (Gl.,	
W. J. Christensen	1.50	Nye., Tr. og Kv.)	7.06
Citytrykkeriet	2.40	Mohr & Co.	0.50
I. Cohen	4.80	S. L. Møller (mandl.)	1.25
Calberg	0.25	do. (kvindel.)	0.50
Eksprestrykkeriet	1.76	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.05
Fehlhaber	0.90	do. Kvind.	2.05
Graphic	0.25	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.85
Wilh. Hansen	1.00	Rosenberg	1.25
Herdahl, Pilestræde	3.00	Rasmussen & Olsen	0.90
Henningsens Sættere	0.60	Rigsdagens Sættere (3 Ug.)	4.65
Hoffensberg	3.25	Rom (Trykk. og kvindel.)	1.00
Axel Holm	1.55	Schultz's Sættere	6.10
Brødr. Jensen	2.00	do. Trykkere	1.15
Henrik E. Jensen	1.50	Soc.-Dem. (72. B.)	7.35
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.35	Thieles Sættere	1.50
do. (kvindel.)	0.20	Thomasen	0.75
L. A. Jørgensen	1.00	Th. Thomsen	0.50
Ludv. Jørgensen	3.75	Truelsen	1.10
Keller	1.20	Vort Land	2.50
Kihls Sættere	2.00	Weiss	1.00
Kristeligt Dagblad	3.30	Wennstrøm	0.50
Overføres...	60.76	Ialt...	118.17

Endvidere diverse Bidrag: Fra »Gadesangerne« ved Sommerfesten 1.16, Chr. E. Jensen 0.50; tilsammen Kr. 119.83.

Kassebeholdningen var d. 17. Juni ..... Kr. 567.50
Indtægt 17.—24. Juni ..... Kr. 119.83
Udgift 17.—24. Juni ..... » 206.00
Merudgift 17.—24. Juni ..... » 86.17
Kassebeholdningen er d. 24. Juni » 481.33
Kr. 567.50

Den 24. Juni 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 18. Juni.

Et Medlem vil have sin Bog udleveret og rejse; dette nægtedes. Paagældende har i den senere Tid, hver Gang man har sendt ham i Plads, forsømt sit Arbejde og af den Grund bleven afskediget, hvorfor hans Ret til Understøttelse af det frivillige Fond var bleven ham frataget; da den nye Kasserer var tiltraadt, havde han benyttet sig af hans Ukendskab og faaet udbetalt Understøttelse af det frivillige Fond. Det vedtoges, at han skal tilbagebetale den uretmæssig hævede Understøttelse og at han ikke i Fremtiden maa faa Understøttelse. — Et Medlem har faaet Arbejde udenfor Faget og søger om Fritagelse for Kontingent; kan ikke bevilges. — Et sygt Medlem (Tuberkulose) fik Tilladelse til at tage til Lolland paa en Præstegaard, hvor han faar frit Ophold, og hæve sin Understøttelse dér. — Det meddeltes, at de 2000 Kr. 2. Prioritet, som Generalforsamlingen vedtog at opsige, ikke kan opsiges før om et halvt Aar.

Søndag den 22. Juni.

Det vedtoges at antage Frøknerne Nissen, der virkede som Sygeplejersker og var udmærket anbefalet, bl. a. fra Kontorchef Thierry i

Magistraten, som Sygeplejerske og Økonoma ved Sanatoriet. Endvidere gaves Meddelelse om, hvor langt man var kommet med Indretningen af Villaen. O. J.

Tak.

Til mine Kolleger og deres Damer, som ved skønne Gaver, personlige Sympatibeviser og Deltagelse i Festen i Søndags i Ord og Gærning har givet denne en uventet anerkendende Form, bringer jeg min og Hustrus varme Tak.

København, 25. Juni 1902. V. BERGENHOLZ.

Brevkasse.

Fra Fru ALMA JENSEN har vi modtaget et nyt Indlæg som Svar paa Hr. Laur. Jensens sidste Artikel. Men da Fruen i sit første Indlæg gjorde opmærksom paa, at hun ikke ønskede yderligere at diskutere med Hr. L. J., og da vi af det indsendte kan forudse, at det kun vil ende i personligt Skænderi, har vi ment, at denne Diskussion maa være sluttet. RED.

Ekstraordinært Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato hos Kassereren, Hr. Chr. Østergaard, foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn, fandtes Beholdningerne at være:

Obligationer	Kr. 51,000.00
Aktier	- 1,500.00
Sparekassebøgerne	- 33,200.00
Kontant Beholdning	- 483.92
	Ialt Kr. 86,183.92

hvilket er overensstemmende med Bøger og Bilag.

Regnskaberne over Bespisningen og »Det friv. Fond« er eftersete.

København, den 19. Juni 1902.

M. GERCKE. MADSEN-SKOU. FREDERIK HJORTH. EMMANUEL PEDERSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Halvaarsregnskabet.

Alle Restancer bedes indbetalt senest den 30. Juni, da Vedkommende ellers vil blive udslettet. Inkassatorerne anmodes om at indsende Juni Maaneds Regnskab senest 30. Juni d. A.

Styrelsen.

Kassererkontoret er aabent Mandag Aften fra 7—9.

Ny Medlemmer: I S. L.: Sætter H. P. Rasmussens Hustru. I S. L.: Kemigraf Olsens Hustru Augusta Caroline Bothilde. Sætter Vald. Haastrup, udl. 14/11 86 hos H. E. Jensen (tidl. Medlem). I S. L.: Sætter Ferd. Meyers Hustru Anna. I S. L.: Sætterlærl. Joh. Nielsen (hos Writh). I S. H. L.: Trykker Carl Emil Hansen, udlært 1/6 1902 hos Rosenberg.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 4987, Ant. R. P. Petersen (arbl.) til Udlandet.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Assens, Svend Christensen, udl. 1/11 1900 hos Kjærsgaard, Herning. Ringsted, Anton Nielsen, udl. 1. Maj 1902 paa Sjællandsposten i Ringsted (aflægger Svendeprøve til Efteraaret).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Ringkøbing, 1207, Viggo Blom (Dgbl.) fra Thisted. Odense, 504, H. P. Warberg fra Kolding (i Pl.), 278 (Den typ. Trykkerf.), V. Auchenberg fra København (i Pl.) og 1452, Chr. N. Christensen fra Ringkøbing (Militær). Ringsted (Sorø), 875, B. Bendixen (udenfor Faget). Nyborg, 1406, H. G. Hundrup fra Ringkøb. i Pl. (Schønemann). Odder, 1501, Niels Chr. Olsen fra Aarhus i Pl. Middelfart, 945, N. P. Andersen fra Odense. Randers, 1250, N. P. Nielsen fra Aarhus (arbl.).

Bortrejste: Middelfart, 1213, Holger Busch til Odense. Odder, 1577, Emil Georg Nielsen (syg), til Aarhus og 1523, Jens Chr. Agerschou (syg) til Silkeborg. Ringsted (Sorø), 1441, Aage Th. Nielsen (arbl.) paa Rejse. Kolding, 504, H. P. Warberg til Odense. Ringkøbing, 1406, H. G. Hundrup til Nyborg i Pl., 1465, A. M. Andreasen paa Rejse og 1614, Th. Sørensen til Udlandet. Odense, 1369, Mads Laur. Madsen og 1568, J. P. Jeppesen (begge paa Rejse).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Tiltaadt: 1852 (V. d. Buchdr.), Fr. Weisse i Pl. (l. Cohen).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Medlemmerne anmodes om at mælde til Hr. Østergaard, naar de selv skaffer sig Arbejde, samtidig med, at de ogsaa maa mælde det til Kassererske.n.

Udmældt: Marie Trolle (fratraadt Faget).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 Møde med Damer i Pileallé 16. Liste til Familieturen Søndag d. 6. Juli er fremlagt; Tegning til Middagen à 2 Kr. (Skildpaddesuppe, kogt Rødspætte, ½ Kylling og Jordbær med Fløde) sluttes Torsdag Aften.

GUTENBERG-KORET.

Møde Lørdag *Kl.* 9 paa **Søpavillonen.**

T. C. C. Søndag Tur til Dragør og Kongelunden. Kristiansborg Kl. 9.

Søndag den 6. Juli afholder Klubben sin *Stiftelsesfest* med en Tur gennem Hareskovene over Frederiksdal til Rudersdals Kro, hvor der afholdes Fællesspisning og Dans. Fællesspisningen er gratis for Medlemmer, der anmælder Deltagelse til Formanden inden Torsdag den 3. Juli. Besøgende kan deltage à 1,20 Øre.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning før Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 4 JULI 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Af Hensyn til Tarifens Indførelse maa Plads i Provinserne ingen Steder modtages uden ved forudgaaende Henvendelse til Lokalformændene, naar Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret. Undladelse heraf vil medføre Karantæne.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Et Opgør.

»... Som der blev omtalt paa Generalforsamlingen i Søndags er den langt overvejende Del af Typograferne rettænkende Mennesker, og denne Del billiger næppe, at der uden Spor af Grund udslynges Fornærmelser paa Fornærmelser . . . .«

Ny typ. Tid. 27. Juni 1902.

De Udtalelser, som nærv. Blads Redaktør fremkom med paa Delegeretmødet ang. Dansk Typografforbunds Stilling til Ny typ. Forenings Ledere, har aabenbart vakt en vis Bevægelse indenfor denne Kreds. I Søndags for 8 Dage siden afholdtes Generalforsamling, paa hvilken Hr. ANTHON LARSEN gjorde Rede for Situationen i en meget lang Tale, hvis eneste Realitet var den, at det var *politiske Hensyn*, som var Aarsagen til, at Samarbejdet mellem de to Sætterforeninger nu forsøgtes afbrudt. Altsaa den gamle Lirum-Larum om igen, som ingen Mo'rs Sjæl længere skænker en Tanke. Endvidere vedtoges det efter en lang og vistnok bevæget Diskussion at indsende til *Typ.-Tid.* følgende Resolution:

Generalforsamlingen udtaler:

1) *at* de af Hr. F. K. Madsen paa Delegeretmødet i København den 25. Maj d. A. imod Ny typ. Forening fremsatte fornærmelige Udtalelser tilbagevises som fuldstændig grundløse og ubeføjede, og
2) *at* det er ukollegialt og lidet sømmeligt at udslynge slige grundløse Beskyldninger i en repræsentativ Kreds af Kolleger, hvor den fornærmede Part er udelukket fra at kunne forsvare sig.

Vi skal ikke komme nærmere ind paa »Resolutionen«, thi de fremsatte Udtalelser er gjort under bestemte Forudsætninger og kan derfor ikke siges at være fornærmende, hvis man i enhver Henseende retter sig efter den Tarif, som *Organisationen* Dansk Typografforbund anerkender. Hr. Anthon Larsen véd jo godt selv, at saaledes har det ikke altid været; der var en Tid, hvor der maatte et ikke ringe Arbejde fra Den typ. Forening til for at faa Ny typ. Forening til strængt at rette sig efter Tarifen. Vi sigter her bl. a. til et ikke uvæsentligt Overarbejde, som fandt Sted t. Eks. paa Centraltrykkeriet i Slutningen af Firserne, og som ikke betaltes tarifmæssigt.

Ingen kan sige, om de Tider ikke kan komme igen, og det er derfor ikke af Vejen allerede nu at pointere, hvorledes man i saa Fald vil stille sig ligeoverfor de paagældende Personer, som sætter sig udenfor Tarifen.

Vi skal endnu kun minde om den Fremgangsmaade, som udvistes under Affæren i *Nationaltidende*. Førend den Forhandling, som førtes af Den typ. Forenings Tillidsmænd, var sluttet, udvirkede Hr. Anthon Larsen at faa den ene af Pladserne besat med et af Ny typ. Forenings Medlemmer. **Samtidigt** hermed satte han en Notits i *Ny typ. Tid.*, i hvilken han meddelte, at Lønforhøjelsen var »fremtvunget« af de paagældende Tillidsmænd. Saa »fair« kan der handles.

Naar man endvidere paa Generalforsamlingen og i *Ny typ. Tid.* beklager sig over Udsigten til en Afbrydelse af Samarbejdet, forstaar vi ikke, hvorledes man kan tro, at der kan være Tale om en Fortsættelse af dette, naar der til Stadighed fremsættes de groveste Fornærmelser mod vore Organisationers ledende Mænd. Det er jo muligt, at Hr. Anthon Larsen ikke tager det saa nøje med sine Skældsord, men vi kan i hvert Fald forsikre ham om, at ingen i *vore* Ledelser skøtter om at pleje Samraad med Personer, som den ene Dag viser det sødeste Ansigt for den næste at regalere de samme Folk med Sjofelheder. Der er snart sagt ikke én af vore ledende Mænd, uden at de er blevet overfaldet med Sprogets simpleste Ord, og ikke mindst det sidste Overfald paa Hr. Laur. Jensen var af en saadan Beskaffenhed, at Typograferne i begge Lejre væmmedes derved. Den noble Herres Undskyldning med, at dette var sket i »Skyndingen«, illustreres mest karakteristisk ved den »Afbigt«, som skal være gjort herfor. Enhver vil sikkert give os Ret i, at denne Afbigt kun bestod i ny Haan; videre kan — Dristighed næppe drives. D'Hrr. fra den anden Side har derfor ikke Spor af Grund til Klage; de er selv Skyld i, at man fra vor Side for Fremtiden betakker sig for at være i Stue med dem. Det er heldigvis endnu ikke blevet Lov her i Landet, at man skal sidde Side om Side med Folk, som æreskænder én.

Og forøvrigt, helt bortsét fra det personlige Motiv, maa man jo dog vel efterhaanden i Ny typ. Forening kunne forstaa, at en Organisation som Dansk Typografforbund ikke i Længden kan finde sig i, at en forsvindende Minoritet af *Københavns* Sættere til Stadighed skal optræde som fuldt ligeberettiget Faktor ved alle mulige Lejligheder og navnlig da ved Fastsættelsen af Arbejdsvilkaarene. Vi hævder, at der er vist en Taalmodighed overfor Ny typ. Forening, som selv Himlens Engle vilde forbavses over. Der blev i 1890 afsluttet en Gensidighed med dem, som de i 1892 ugenert afbrød; derefter haabede man, at det aldeles **upolitiske** Forbund, som Typografernes Rejsekasser og Reservefonds var, skulde kunne formaa at samle dem under den fælles Ramme — navnlig fordi Ny typ. Forenings egne ledende Mænd i stærke Ord havde hævdet, at det var herom, det drejede sig. Det blev som sædvanlig kun til Ord, Ord og kun Ord. Paany forsøgtes der ved *nye Indrømmelser* at samle ogsaa dem under et fælles Hele — for igen at møde Afslag. Fra en enkelt Side i Den typ. Forening gjordes der fornyede Forsøg for om muligt ved det intimeste Samarbejde at fæstne Baandet mellem Foreningerne saaledes, at det *endelig* kunde knyttes fast sammen i ét *hele*, hvilket fra ledende Mænd i Ny typ. Forening gentagende forsikredes nok skulde lykkes — det endte med, at de **atter** kastede Masken og proklamerede deres Eksistensberettigelse som Særorganisation samtidig med, at de tillagde Modparten de simpleste Motiver. Og saa undrer man sig **endda** over, at vi nu er kede af Komedien!

Nej, nu **skal** den være til Ende. D'Hrr. kan fortsætte paa deres egen Scene, ligesaa galt de lyster. I alle »rettænkende« Typografers Bevidsthed er Dansk Typografforbund fremtidig den Organisation — og kun den alene — gennem hvilken

der skal handles, naar det gælder danske Typografers økonomiske, sociale og faglige Interesser.

Lige som vi ved sidst afholdte Delegeretmøde lagde alle Kræfter i for at gøre vort Forbund stærkt, udvidede vore Understøttelser og skabte en Ramme, som i Styrke og Fasthed kan staa Maal med en hvilkensomhelst Organisation, saaledes er det ogsaa ethvert Medlems Pligt at arbejde for yderlig Tilslutning til Dansk Typografforbund. Hr. Anthon Larsen har søgt Dækning for sin Prostitution ved at indbilde Medlemmerne i Ny typ. Forening, at de nu skulde *tvinges* ud af Pladserne paa Trykkerierne. Selvfølgelig er dette kun løs Tale. Paa den anden Side forstaar vi saa godt, at det vilde passe fortræffeligt i D'Hrr.s Kram, hvis der kunde falde en Martyrrolle af til dem. Den Fornøjelse gør vi dem nu ikke. Den Historie vil gaa ganske af sig selv; som Tagdryppen udhuler Stenen, saaledes vil der nu og da glide et Medlem hist, et Medlem her ud af Ny typ. Forenings Rækker og over i vore, indtil den staar med alle *Hald*'erne samlede i et Bundt.

Til den Tid vil de kunne faa Plads paa en Desserttallerken.

Derfor skal — som *Ny typ. Tid.* siger — Ny typ. Forening ikke lægge sig til at dø. Den har endnu en Mission. Vi skal ikke forstyrre den.

God Taktik.

DELEGERETMØDET er Dansk Typografforbunds lovgivende Forsamling. Til dette vælges der ved almindelig Afstemning Repræsentanter fra hele Landet for at forhandle og vedtage de Love, der skal være en Rettesnor for den Retning, i hvilken Organisationsarbejdet skal foregaa. Man maa gaa ud fra, at de Mænd, der bliver valgt til denne lovgivende Forsamling, er vedkommende Afdelings dygtigste og mest betroede Tillidsmænd, der ligger inde med Majoritet-Sympatien. Vedkommende møder altsaa paa Delegeretmødet med Mandat til at handle og stemme paa Afdelingens Vegne, og da den Delegeredes Anskuelser og Stilling til de forskellige Forhandlingsæmner forud er Afdelingen bekendt, saa maa i Følge god Taktik hans Stemmeafgivning paa Mødet være Afdelingens Helhedsudtryk og betragtes akkurat som Afstemning var foregaaet indenfor Afdelingen.

Delegeretmødet bliver som enhver anden lovgivende Forsamling ført efter parlamentariske Regler og almindelig Majoritet er gældende. Altsaa: Naar et Forslag vedtages af de Delegerede paa nævnte Møde, betragter jeg det som værende ensbetydende med, at det er vedtaget af samtlige Lokalafdelingens Medlemmer.

Indenfor de respektive Afdelinger er Taktiken: almindelig Majoritet gældende, og den maa alle loyale Medlemmer bøje sig for, og man skulde saa gaa ud fra, at det samme i lige Grad maatte være Tilfældet overfor et Delegeret- og Repræsentantmøde.

Men det mener Kollegerne i Horsens og Vejle ikke.

I Spørgsmaal, hvor det virkelig drejer sig om Organisationens Fremme og Velfærd, er d'Hrr. meget individualistiske. Det gælder for dem kun om at vise deres Oppositionslyst ved alle mulige og umulige Lejligheder og stadig væk sætte Personen over Sagen for at vise Kollegerne, hvilke Jakob von Thybo'er de er.

Noget reelt opnaar d'Hrr. ikke med deres Hensigt, thi Kollegerne er kendt med den Slags tomme intetsigende Rumlerier, og det gør her samme Virkning som Labris bekendte Vittigheder og Forsikringer om sine Kunstpræstationer: Publikum hører og trækker paa Smilebaandet, men gaar ikke indenfor.

Hvad gaar nu de to Afdelingers Bestræbelser ud paa?

I deres Kortsynethed at forsøge at omstyrte Delegeret- og Repræsentantmødets vedtagne Beslutninger og samtidig kuldkaste og tilintetgøre hvad der er god Taktik i Afdelingen: almindelig Majoritet. Endvidere at mistænkeliggøre de af os selv valgte Tillidsmænd, eller rettere ledende Mænd, for »fiffige Knapdrejninger«, som jeg mener overskrider Sømmelighedens Grænse.

Skulde det lykkedes, da haaber jeg d'Hrr. ret har betænkt, at vore ledende Mænds Arbejde tilligemed den Sum, de to afholdte Møder har kostet Organisationen, er ofret til ingen Nytte, og at vi samtidig stempler os selv som højst latterlige og illoyale Personer.

De Mænd, vi for kort Tid siden gav Mandat til at handle paa vore Vegne, skal vi, ved en Forkastelse af Centralisationen, stemple som rene Nulliteter, hvilket vil være fuldstændig abnormt.

Forslaget er vedtaget paa Repræsentantmødet med stort Flertal, og behøver faktisk ikke at komme til almindelig Afstemning, da det her var Medlemsantallet, der stemte. Men naar Styrelsen alligevel gav Løfte om at lade dette ske, vilde det se temmelig maskeradeagtigt ud, hvis de *samme* Medlemmer ved denne Lejlighed stemte imod.

Vi giver ikke saadan for Spøg ca. 70 Medlemmer *gratis* Rejse og Ophold i København i 3 Dage til ingen Nytte.

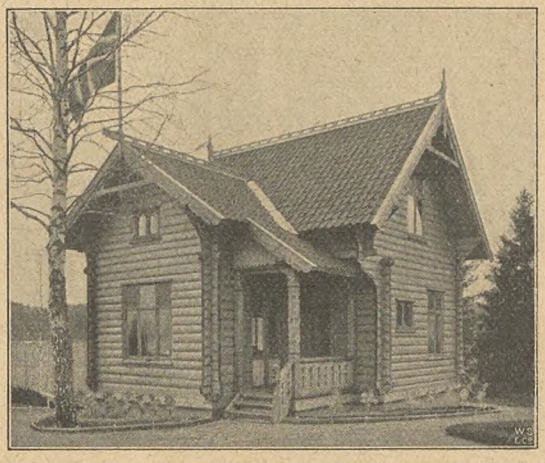
Naar Centralisationsforslaget derfor kommer til almindelig Afstemning, vil vi yderligere fastslaa Anerkendelsen af vore Delegerede og Repræsentanters Arbejde, og de enkelte Modstandere maa bøje sig for Majoriteten.

For os, der er Venner af Centralisationen, er der nu lagt en god Grund til at bygge videre paa, og vi skal nok vide til næste Møde at sende Mænd, der vil og er i Stand til at reparere de enkelte Revner, der muligt fremstaar. Vi er ikke personlige eller snæversynede, men ser med et frit, demokratisk Syn fremad mod Idealet for *en* virkelig solid og fundamental typografisk Organisation. Som ny Spirer om Foraaret skyder vi frem og de gamle reaktionære gaar al Støvets Gang.

Lad os derfor ved Afstemningen vise Kollegerne fra Horsens og Vejle Vintervejen for den Foragt og Tilsidesættelse, som d'Hrr. har vist overfor vore Tillidsmænds Beslutninger.

Saa har vi vist vor rette Forstaaelse af de 3 Dages Arbejde og Betydningen af **en** *typografisk Organisation og at vi* **endnu** *forstaar at skelne imellem hvad der er god Taktik.* s—k.

Typografernes Byggeselskab i Kristiania.

I Kristiania har der indenfor Typografernes Kreds dannet sig et Byggeselskab, der har til Formaal at skabe en fuldstændig Typograf-Koloni. Tanken har slaaet saa godt an, at de fleste bosiddende Typografer i Kristiania har meldt sig ind i Selskabet. Saa snart Byggeselskabet var dannet, blev der udenfor Kristiania, i naturskønne Omgivelser, købt en stor Gaard »Nadlerud«, paa hvis Grund man straks gik i Gang med Parkanlæg og Opførelse af smukke, stilfulde Villaer, hvoraf vi ovenstaaende bringer en Afbildning.

Foretagendet skrider jævnt og godt fremad, og det kan, skriver »Typ-Medd.«, med fuld Grund siges, at de Forhaabninger, som i Begyndelsen sattes til samme, ikke er blevne skuffede. Byggearbejdet har været holdt nogenlunde i jævn Gang hele Tiden, og ca. 30 Huse staar allerede fuldt færdig og beboet ude paa Nadderud — talende Vidnesbyrd om, hvad Arbejdere ved Sammenslutning, Energi og Udholdenhed kan faa udrettet, selv om Midlerne er smaa.

Selskabet har i Løbet af de ca. halvandet Aar siden dets Stiftelse opført Huse til en Brandtakst af over en kvart Million Kroner.

Efterhaanden som Byggeselskabets Udvikling skrider frem, melder der sig naturligvis Krav i forskellige Retninger — som Vejanlæg, Vejenes Belysning, Regulering af Vand og Reservoirer for dette — nødvendige Udgifter, der ikke i Regelen kan belastes Indehaverne af de enkelte Parceller.

Selskabet har i disse Dage erhværvet Tilladelse til at bortlodde et Hus, der staar færdig opført paa Nadderud. Huset er, som det af ovenstaaende Tegning vil ses, et Loftshus af Tømmer, indeholdende 4 Værelser, Køkken og Loft, og er tænkt at skulle tjene som Mønsterbolig for en Familie. Dets reelle Værdi er 5,500 Kr.

Huset er bygget saaledes, at det med Lethed kan flyttes.

Prisen pr. Lod er sat saa lavt ned som til 50 Øre, og kan Lodder ogsaa erholdes ved Indsendelse af Frimærker til Byggeselskabets Kontor, Grænsen Nr. 19.

Danske Frimærker modtages, men Returporto maa da medfølge.

Lodtrækningen vil foregaa paa Lensmandskontoret i Bærum inden Udgangen af Avgust Maaned, og Udfaldet bliver telegrafisk meddelt alle Landets Dagblade. Og saafremt Vinderen ikke ønsker at beholde Huset, saa har Selskabet sørget for Køber til det.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	3.35	Overført...	58.66
Aftenbladet	4.75	Kristeligt Dagblad	3.45
Aug. Andersen	1.10	Langkjærs Sættere	0.60
Agrardagbladet	5.20	Carl Lund (mdl. og kvl.)	1.00
Allers kvindel. (2 Uger)	1.55	Luno (1 pCt.)	5.92
Bagge (mandlige)	4.60	Løvgreen	1.00
do. (kvindelige)	0.55	Middagsposten	4.60
Bording	4.45	Mohr & Co.	0.50
Bøhm	0.50	S. L. Møller (mandl.)	1.25
Calberg	0.25	do. (kvindel.)	0.50
W. J. Christensen	0.50	Nielsen & Lydiche	2.95
Christtreu	1.00	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	12.30
Citytrykkeriet	2.55	do. Trykkere	2.65
N. Cohn	4.00	P. Petersen (mdl. og kvl.)	4.60
Eksprestrykkeriet	1.86	Politiken	11.60
Fehlhaber	0.30	Rasmussen & Olsen	0.80
Ferslew	1.00	Rigsdagens Sættere	1.15
Graphic	0.25	Rom (Trykk. og kvindel.)	1.00
Henningsens	0.60	Rosenberg	1.00
Hoffensberg	4.00	Schultz's Sættere	5.50
Hoffmann	0.80	do. Trykkere	1.25
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	5.25	Soc.-Dem. (73. B.)	7.85
Axel Holm	1.40	Thieles Sættere	1.70
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.90	Thomasen	0.75
do. (kvindel.)	0.20	Trier	4.05
L. A. Jørgensen	1.00	Truelsen	0.90
Kassererkontoret	1.50	Vort Land	2.50
Kihls Sættere	1.25	Weiss	2.50
Overføres...	58.66	Ialt...	142.23

Endvidere diverse Bidrag: Kaj Hansen (Baden) 0.25, Hildora Mauritzen 0.50, Demokratens Personale (Aarhus) 6.00; tilsammen Kr. 149.28.

Kassebeholdningen var d. 24. Juni ..... Kr. 481.33
Indtægt 24. Juni—1. Juli ..... Kr. 149.28
Udgift 24. Juni—1. Juli ..... » 219.00
Merudgift 24. Juni—1. Juli ... » 69.72
Kassebeholdningen er d. 1. Juli » 411.61
Kr. 481.33

Den 1. Juli 1902. CHR. ØSTERGAARD.

En Berigtigelse.

HR. Redaktør! Da jeg føler mig noget brøstholden ved den Maade, hvorpaa mine Udtalelser paa Generalforsamlingen i Horsens Lokalafdeling den 14. Juli er refererede, beder jeg Dem venligst optage følgende Berigtigelse:

Efter at den Delegerede, Nic. Jensen, og den ene af Repræsentanterne, A. Hansen, havde aflagt Beretningerne, fremdrog en Taler P. Hvidtfeldts og Marius Hansens Udtalelser paa Aarhusgeneralforsamlingen om, at dersom vi herude i Provinserne forkastede Centralisationsforslaget, da vilde det være ensbetydende med, at vi traadte ud af Dansk Typografforbund, og at vi saa maatte være klar over, at vi samtidig havde tabt al Ret til Andel i Fællesmidlerne. Taleren troede ikke paa dette, men mente, at det kun var en Trusel, der var udtalt for derved lettere at faa os til at vedtage Forslaget, naar det med det første kom ud til Afstemning blandt Medlemmerne. Paa en enkelt nær sluttede næsten alle Talere sig til denne Anskuelse og mente, at hvis vi ikke gik med til Centralisationen, kunde Dansk typ. Forening fordre sin Andel af Fællesmidlerne. Jeg fandt da Anledning til at fremsætte min Anskuelse om Spørgsmaalet, og mine Udtalelser lød omtrent saaledes: Udtalelserne i Aarhus er ikke nogen Trusel; de passer godt nok. Centralisationen er, efter at den er vedtagen paa Delegeretmødet, en Kendsgærning, som vi ikke kan forandre ved en Afstemning i vor Forening. Forkaster vi nu herude Centralisationsforslaget, saa træder vi samtidig ved vor Afstemning ud af Dansk Typografforbund, og Forbundslovenes § 22 siger os da tydelig nok, at vi intet Krav har paa Forbundets Pengemidler. Vi staar ganske vist som Medlemmer af Dansk typ. Forening, men denne staar igen som Medlem af Dansk Typografforbund, og denne Hovedorganisations Love og Delegeretmøde staar som Følge deraf over vore Love og vore Specialafstemninger. Centralisationen er fra Nytaar den lovlige Organisationsform for vor Hovedorganisation enten vi saa vil være med eller ej. Jeg forundrede mig derefter over, at Modstanderne af Centralisationen ikke havde benyttet dem af den dem i Forbundslovenenes § 18 hjemlede Ret til at fordre skriftlig Afstemning blandt alle Forbundets Medlemmer, da jeg mente, at dette var det eneste rigtige Sted at forlange en saadan Afstemning.

Disse rent oplysende Bemærkninger er det, der under vor ærede Sekretærs Behandling har faaet en saa tendentiøs Form, at jeg her finder Anledning til at protestere derimod, og ganske særlig maa jeg protestere imod Sætningen: »Man har løbet ganske artig rundt med os«, der ganske umotiveret har sneget sig ind i Referatet af mine Udtalelser. Jeg har ikke fremsat denne Udtalelse, og kunde absolut ikke udtale mig saadan, da jeg personlig er Tilhænger af Centralisationstanken og vil stemme derfor, naar Forslaget derom kommer til almindelig Afstemning herude.

Med Tak for Optagelsen.

Horsens, den 29. Juni 1902. GUST. ANDERSEN.

Blokerede Trykkerier i Sverig.

Halmstad: *Tidningen Halland* (B. Hägge); **Mariestad:** *Mariestads länstidning* (C. F. Bergström); **Oskarshamn:** *Oskarshamns-Tidningen* (M. Linder) og *Oskarshamns-Posten* (A. Severin); **Wisby:** *Gotlands Allehanda* og *Gotlands-Posten*; **Östersund:** *Östersunds-Posten* (Ag. Burman).

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Bogtrykker M. H. HANNOVER har i Lighed med tidligere Aar givet sit Personale Sommerferie med 25 Kr.s Udbetaling for Beregnings- og Fastlønssættere. Fuld Ugeløn for kvind. Trykkeriarbejdere og Lærlinge.

— AAMODTS Personale paabegyndte i Mandags 3 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ligeledes har enhver af Personalet ved Presseudstillingens Aabning modtaget et Partoutkort til samme.

— J. D. QVIST & Co.s Personale har som sædvanlig erholdt 1 Uges Sommerferie med fuld Ugeløn.

— SCHOUW & Co.s Personale (Typografer og Lærling) er uden Opfordring tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Jyllandspostens* Personale har ogsaa i Aar, som tidligere, faaet 8 Dages Sommerferie, hver med fuld Ugeløn.

— Hr. Bogtrykker TH. THRUE i Aarhus har som sædvanlig tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— I sidste Nr. af *Typ.-Tid.* er i Meddelelsen om Sommerferie hos Bianco Luno indløbet en Fejl, idet der staar, at *hele* Personalet erholder 8 Dages Sommerferie, der skulde staa *en Del* af Personalet.

Billetter til Presseudstillingen à 25 Øre kan afhentes paa Kassererkontoret.

Til det paa Udstillingen værende nye Trykkeri — til Værdi 12,000 Kr. — som skal bortloddes, kan endnu faas Lodsedler; dog gøres opmærksom paa, at vi *kun* modtager Bestillinger paa disse, medens Betalingen for Lodsedlerne sker paa den Maade, at Presseudstillingen afsender Sedlerne mod Postforskud.

Ringsted Lokalafdeling afholdt den 31. Juni ekstraordinær Generalforsamling. FORMANDEN, der havde været i København som Repræsentant ved Delegeret- og Repræsentantmøderne, aflagde en kort Beretning herfra. Det, der vakte mest Interesse, var den ny Centralisation, som paa en ganske enkelt Undtagelse nær vandt Tilslutning hos de mødte Medlemmer.

Derpaa gik man til Valg af Lokalafdelingens Bestyrelse. Saavel Formand som Næstformand og Revisorer genvalgtes.

Man diskuterede derpaa om Anskaffelse af en Fane. Stemningen for en saadan viste sig ret god hos de mødte, men da flere Medlemmer af Afdelingen ikke var til Stede, udsattes Sagen til Juli-Generalforsamlingen, medens Formanden opfordredes til at udsende en Liste, for at man kunde blive klar over Stemningen hos *alle* Kollegerne.

Tilsidst drøftedes Betimeligheden af en Henstilling til Principalerne om, at Typograferne erholder en Fri-Lørdag eller -Mandag, for at de i to sammenlagte Dage kunde faa Tid til en Københavnsrejse med Besøg paa Presseudstillingen. Stemningen for en saadan Henstilling var udmærket; dog mente flere, at Sagen ikke burde gribes an alene i Ringsted, men saa mange Steder som muligt. Formanden opfordredes derfor til at sætte sig i Forbindelse med Nabo-Afdelingerne samt sende en Meddelelse til *Typ.-Tid.*

Rettelse. I Referatet fra Dansk typ. Forenings Repræsentantmøde er der tillagt mig en Udtalelse, som siger det modsatte af, hvad jeg i Virkeligheden udtalte og mente. Pag. 125, sidste Linie staar: »Nic. Jensen, Horsens, var i Principet Centralisationsven. — Det blev paa forrige Delegeretmøde sagt, at vi da ikke var modne til Centralisation, men det var maaske Dansk typ. Forenings Kasse.« —

I Virkeligheden udtalte jeg ordret følgende:

»Jeg er i Principet en gammel Ven af Centralisationstanken. — Allerede i Begyndelsen af 90-erne kunde jeg stemme for Centralisation ved

et Typografstævne i Odense desangaaende (ikke, som i Referatet bemærket, ved forrige Delegeretmøde), men da talte flere af de Hovedbestyrelsesmedlemmer, som nu anbefaler Centralisation, imod. — Man sagde den Gang, at vi Provinsianere ikke var modne til Centralisation. Skumlere vilde imidlertid paastaa, at det var vor Kasse, der ikke var moden, den var nemlig tom. *Det foreliggende Forslag kan jeg derimod ikke stemme for, o. s. v.* — — —«.

Som man sér, en Smule Forandring.

Horsens, den 20. Juni 1902. NIC JENSEN.

Misforstaaelse. Vi er blevet anmodet om at oplyse om, at den Hr. Bergenholz sendte Lilje ikke var fra »Enkekassen«, men derimod fra deus Styrelse.

T. C. C. Se omstaaende Annonce.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Mødet den 29. Juni holdtes paa Typografernes Sanatorium i Fredensborg. Til Stede ved Mødet var den ved Sanatoriet ansatte Læge, Hr. DESSAU. Købekontrakten og Skødet paa den købte Villa oplæstes, hvorefter det, for at have Gyldighed, skal underskrives af den samlede Styrelse. Sammen med Lægen gennemgik Styrelsen forskellige Reglementer, hvorefter Sanatoriet skal ledes. For Indlæggelse af fremmede Patienter paa Sanatoriet besluttedes det, at der ikke skulde forlanges Forudbetaling, men at det i Lighed med øvrige Hospitaler var nok, naar der blev givet Kavtionsbevis; i Tvivlstilfælde træffer Styrelsen endelig Bestemmelse. Læge Dessau havde udarbejdet et Reglement for Økonomaen, hvilket Styrelsen mente at kunne tiltræde, men ønskede dog at faa det til Behandling i et senere Møde. Det overlodes til Lægen at korrespondere med Amtet om at faa Patienter, der under Kurbehandlingen kommer til at lide af en eller anden Sygdom, der gør øjeblikkelig Hospitalsindlæggelse nødvendigt, indlagt paa Amtets Sygehus for en billigere Betaling end den, der ellers maa betales for Udenbysboende. Til Slut blev der fra Styrelsen rettet en hjærtelig Tak til Forstanderinden for Hegels Mindes Rekonvalescenthjem, Frøken HAASTRUP, for det store uegennyttige Arbejde, hun havde lagt for Dagen ved Ordningen og Monteringen af Villaen. Frøkenen havde saaledes skænket Sanatoriet en Del Serviethol dere med broderede Navne. Sammen med Lægen vil Frøken Haastrup sikkert blive Sanatoriet en god Støtte. SEKRETÆREN.

Paa Forhaand bringer *vi* ogsaa Frøkenen vor bedste Tak. RED.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 18. Juni.

1. Meddelelse gaves om en Del administrativt afgjorte Sager. — Til Efterretning.

2. Medlem Nr. 1406, H. G. Hundrup, erholdt et Flyttelaan af 50 Kr. fra Ringkøbing til Nyborg.

3. Medlem Nr. 619, A. V. Andersen, er 13. Juni afgaaet ved Døden i Næstved. — 300 Kr. anvises.

4. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt for Juni. — Til Efterretning.

5. Et Medlem har overtaget Bestyrelsen af et Afholdshjem. Der forespørges, om han under disse Forhold kan nyde Understøttelse af det frivillige Fond. — Der er svaret, at saafremt ikke andre særlige Forhold taler derfor, kan Understøttelse ikke gives.

6. Medlem Nr. 868, der var sendt i Plads til en Posefabrik i Aalborg, i hvilken der ikke tidligere har arbejdet nogen Typograf, mødte straks den første Dag beruset og fortsatte paa samme Maade de følgende Dage, hvorfor han afskedigedes. Manden, der har været Afholdsmand i flere Aar, var antaget til en Løn af 25 Kr. foruden fri Rejse, ligesom Pladsen sikkert kunde være bleven af Varighed. Formanden havde straks sendt en undskyldende Skrivelse med Oplysning om Vedkommendes tidligere Forhold, men Principalens Svar gik ud paa, at han havde faaet nok af Typograferne. — Det paagældende Medlem, der saaledes ikke alene har ødelagt Pladsen for sig selv, men ogsaa for andre, vil for dette Forhold være at idømme et Aars Karantæne og bliver ikke oftere sendt i Plads gennem Anvisningskontoret.

7. Tarifsager refereredes og drøftedes fra Aarhus, Randers, Struer, Hillerød, Ringkøbing, Esbjerg, Nykøbing F., Silkeborg, Sorø, Odder, Assens, Aalestrup, Hobro, Nykøbing M., Kallundborg, Rønne, Nyborg, Viborg og Slagelse. — Endvidere gaves forskellige Meddelelser fra Formandens Rejse.

8. Et Cirkulære til Hovedbestyrelsens Medl. om Valg af Voldgiftsmedlemmer m. v. udsendtes. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

D'Hrr. Inkassatorer, der har modtaget Billetter til Stiftelsesfesten, anmodes om *snarest* at opgøre Regnskabet for disse. Indbetalingen sker paa Kassererkontoret.

Lægerne.

Under min Bortrejse den 5.—30. Juli besørges min Praksis *fra mit Hjem* af min Broder, Dr. OLUF DUURLOO.

Ærbødigst
JOHN V. DUURLOO.

Ny Medlemmer: I S. L.: Sætter M. D. Mortensens Hustru Astrid Marie og P. Andersens Hustru Anna Kirstine Julie.

Tiltraadte: 1558 (Dsk. t. F.), Chr. Christensen og 920 (Dsk. t. F.), Alfr. Mortensen (begge fra Berlin), O. C. Olsen.

Bortrejste: 3866, Ejnar Malmsjö og 2683, Harald Jensen (begge arbl.), paa Rejse. 1514, Hans Eger til Udlandet i Pl. 1188 (Dsk. t. F.), Roland Nielsen til Hillerød i Pl.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Skanderborg: Fra 1. Juli er valgt Typograf HOLGER RASMUSSEN (A. Bernh. Larsens Bogtrykkeri).

Ny Medlemmer: Aarhus, O. P. Hansen (tidl. Medl.). Thisted, Carl Enggaard, udl. 1/7 1902 paa Thist. A. Dgbl. (aflagt Prøve for offenl. Komm.). Slagelse, Oluf Teilmann Ibsen, udl. 17/6 paa Slagelseposten (aflægger Prøve til Efteraaret).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadt: Hillerød, 1188, Roland Nielsen i Pl.

Bortrejste: Nykøbing M., 1307, Peter A. Petersen (paa Rejse). Rudkøbing, 1599, H. C. Andersen til Kbhvn. (paa Fagskole). Thisted, 1207, Viggo Blom til Ringkøbing i Pl. Aarhus, 1437, H. C. Holm, 1549, Marius Møller og 1471, Winsløv Larsen (arbl.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Bortrejst: 209, H. Rugh til Udlandet (paa Rejse).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nyt Medlem: Alma True (Axel Holm).

Kassererskens Adresse: CHRISTINE BUUS, Niels Hemmingsensgade 8, 1. Sidesal, træffes i Reglen hver Aften mellem 7—8.

Formandindens Adresse: MATHILDE DIDERICHSEN, Stengade 13, 1 Sal.

Typografernes Stiftelser.

Indbetaling af Kontingent finder Sted de 3 første Søndage fra Kl. 10—11.

J. F. MØLLER,
Mysundegade 30, 3.

T. S. **Boldspil** hver Aften i næste Uge og fremdeles hver *Tirsdag og Torsdag Aften Kl.* 6½ samt *Søndag Form. Kl.* 9½. Der spilles udfor *Phüffers Kafé*, Blegdamsvej 94, hvor Rekvisiterne opbevares og Omklædning kan finde Sted.

Friluftsgymnastik hver Onsdag fra Kl. 7¼ paa Pladsen foran Gymnastikskolen i Sølvgades Kaserne.

T. C. C. Søndag Start Nørrebros Runddel Kl. 9 *præcis*. Der køres over Ballerup gennem Hareskovene til Frederiksdal og derfra til Rudersdal. Fællesspisningen finder Sted Kl. 2. I Tilfælde af daarligt Vejr tages med Toget til Holte. Tog afgaar fra **Nordbanegaarden** Kl. 12,19.

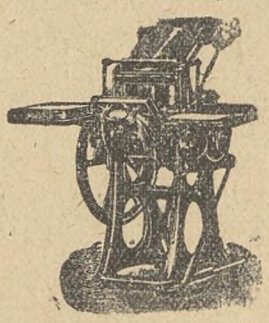
ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Argentina!

En **ung, dygtig Sætter**, som har Lyst til at rejse til Sydamerika, kan faa Plads straks. Nærmere ved Henvendelse i *Gellerups Boghandel, Sølvgade 87.*

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 11 JULI 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Af Hensyn til Tarifens Indførelse maa Plads i Provinserne ingen Steder modtages uden ved forudgaaende Henvendelse til Lokalformændene, naar Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret. Undladelse heraf vil medføre Karantæne.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Aabent Svar til J. P. Sørensen, Vejle.

Jo, det forholder sig fuldstændig rigtig, at Marius Hansen og jeg i Aarhus har gjort opmærksom paa, at Afstemningen om Tilslutning til Centralisationsspørgsmaalet i Virkeligheden betød en **Forbliven i** eller **Udtrædelse af** Forbundet.

Dette er ikke fremført for at opstille Trusler, men for at oplyse om det faktiske Forhold.

»De Delegeredes Beslutninger og Afstemninger er bindende for de respektive Foreninger«, hedder det i Forbundslovenes § 18.

Naar derfor Delegeretmødet **fuldstændig enstemmigt** vedtager et ligeledes **enstemmigt indstillet** Forslag fra det af Mødet nedsatte Udvalg, hvori alle de modstridende Anskuelser fik Sæde, var det aldeles ubetimeligt for 7 Repræsentanter at stille Forslag om almindelig Afstemning i Henhold til samme § 18; thi et saadant Forslag vilde ikke have kunnet samle 1/3 af Mødets Deltagere, hvilket krævedes for at Afstemning kunde finde Sted.

Derfor fraraadede jeg de enkelte Medlemmer af Dansk typ. Foren., der talte om at stille et saadant Forslag, dette; thi derved var en Bagdør holdt aaben for de enkelte Foreninger til at behandle Forslaget, som de maatte finde passende.

Dette var jo højst nødvendigt. Thi man har jo det Særsyn, at trods det, Hr. J. P. SØRENSEN, Vejle, **som Udvalgsmedlem er med til at indstille Forslaget til Vedtagelse** og paa Mødet giver det sin Tilslutning i Vendinger som: »Trods det, jeg (J. P. S.) ikke er Tilhænger af Centralisationen, saa vil jeg dog haabe, at naar Forslaget føres ud i Livet, det da maa blive til Gavn for Medlemmerne«, samt endelig om han ikke stemmer for Forslaget, saa stemmer han ikke imod det — saa indtager han og andre af Delegeretmødets Deltagere en anden Stilling paa Repræsentantmødet og senere hjemme i Afdelingerne.

Paa Repræsentantmødet afgaves der 690 St. for og 212 St. mod Forslaget. Enhver maa jo kunne sé, at et Forslag om almindelig Afstemning dèr ogsaa vilde blive forkastet, thi et saadant Forslag skulde have Halvdelen af Stemmerne.

Naar Hovedbestyrelsen derfor gav Løfte om at lade Spørgsmaalet sætte under almindelig Afstemning, var det fordi der hos en Del Repræsentanter herskede en ikke ringe Uklarhed, hvorfor man vilde give disse Lejlighed til at gøre sig fortrolig med Forslaget, ligesom man vilde forhindre, at man ved vrange Forestillinger ved Hjemkomsten skulde slaa noget i Stykker forinden Medlemmerne fik Lejlighed til at gøre sig bekendt med den ny Administrationsordning.

Vi havde den Opfattelse, at Medlemmerne, naar de først blev klar over Sagen, saa delte de ikke længere deres Repræsentanters Betænkeligheder. Denne Opfattelses Rigtighed har bekræftet sig mere end et Sted. Det er rigtigt, at Forslagene ikke er tjent med at blive trumfede igennem, men derimod gennemførte, fordi det langt overvejende Flertal af Medlemmerne kan indsé, at det er et organisatorisk Fremskridt.

Men naar endelig Medlemmerne skal stemme over en Ting, har de først og fremmest Krav paa at vide, hvad de stemmer om og hvilke Konsekvenser, det vil have. Og med min bedste Vilje kan hverken jeg eller Forretningsudvalget indsé andet, end at den første Følge af at en af Hovedforeningerne efter at samtlige dens lovgivende Repræsentanter har vedtaget et Lovforslag ved en Afstemning, nægter at bøje sig for Lovene, maa blive den, at de, der stiller sig udenfor Lovene, udenfor Samfundet, at Fællesskabet ophører. Den bestaaende Grundlov giver dér tydelig og klar Besked.

Hvorledes de kontraherende Foreninger vilde stille sig, hvis en saadan Situation kom til at foreligge, bliver et andet Spørgsmaal. Et er i hvert Fald givet, at de ønsker ikke Forbundet sprængt. Men at det skulde forblive ved den nuværende Ordning, er mere end naivt at tro.

Om en Opløsning af Dansk typ. Forening, som den § 35 tager Sigte paa, kan der jo ikke være Tale; thi de samme Rammer bibeholdes, ligeledes Foreningens Særformue i Sygekassen, Begravelseskassen og dens specielle Reservefond. Administrationen af disse Midler lægges kun i Hænderne paa Forbundsstyrelsen; men om dette Forhold skal jeg i en følgende Artikel komme tilbage til. Men selv om man endelig vilde gaa ind paa den Fortolkning, saa har Dansk typ. Forenings Repræsentantmøde med 3/4 Majoritet vedtaget Forslaget, og jeg haaber, at ogsaa 3/4 af Foreningens Medlemmer ved den forestaaende Afstemning vil yde sin Tilslutning til Forslagene, samt at Resten snarest vil blive klar over, at det er en organisatorisk og økonomisk Vinding for de danske Typografer.

P. HVIDTFELDT.

Typografernes Sanatorium.

I.

Vort nye Sanatorium i Fredensborg.

Ca. 5 Mil Nord for København ligger den lille fredelige By Fredensborg. Hvor henrivende er denne By ikke med sin Slotspark, sine smukke Skove og det smukke Asminderød i sin umiddelbare Nærhed. Her har Typograferne fundet en Plet paa Jorden, som egner sig bedst til Opholdssted for deres Brystsyge; hvilken himmelvid Forskel mellem Fortiden og Nutiden, mellem Vinderød og Fredensborg. Det var som et Træk i det store Livslotteri, da Styrelsen fik opspurgt det nye Sanatorium. Hvilken Bygning kunde egne sig bedre til Sanatorium end netop denne Villa? Ca. 10 Minuter fra Stationen, op imod Slottet, stille og ubemærket, ligger Bygningen paa en lille Sidevej i Læ af store smukke Træer, hvoraf mange er Graner, der som bekendt er sunde for Brystsvage. I Villaen er en stor, smuk Dagligstue, hyggelig indrettet og monteret, med Vindu mod Syd og Altan mod Øst, hvor de Syge kan tilbringe Tiden, naar de ikke er i Liggehallerne. Mod Nord ligger Spisestuen, smukt og dog enkelt monteret med sit lange Spisebord, sin Buffet, Anretterbord, Dækketøjsskab og Linnedskab; paa Væggene findes enkelte smukke Billeder — alt pænt, hjemligt og hyggeligt arrangeret. Et Bogskab tænkes indført i Dagligstuen, hvortil Bøger modtages med Taknemlighed af Patienterne. Desuden findes i Huset 4 hyggelige Soveværelser. Udenfor et af disse er der en stor rummelig Altan, hvorfra haves en henrivende Udsigt over det smukke Landskab; denne Altan kan samtidig tjene til Luftkur for Patienter, som eventuelt bliver sengeliggende. Alt i alt det bedste, man kan ønske sig. Sanatoriets ansatte Læge, Hr. DESSAU, forstaar ved sin Jovialitet straks at vinde Patienternes Tillid. To elskværdige Søskende, Frøkn. NISSEN, søger ved utrættelig Iver at gøre Opholdet for de Syge saa behageligt som muligt. Efter de nødvendige Forandringer, som er foretagne, staar nu Sanatoriet færdigt.

Man kan sé, at Udvalget med den utrættelige Hr. BERGENHOLZ i Spidsen, har nedlagt et stort uegennyttigt Arbejde. De fortjener i Sandhed en Tak for den store Energi, de her har lagt for Dagen. Det er et stort Fremskridt, der er gjort siden forrige Aar. Undertegnede har

selv ligget i Vinderød det sidste Aar og kan saaledes mærke Forskellen mellem Vinderødgaarden og Sanatoriet i Fredensborg. Gid Lykke og Held maa følge det nye Foretagende. EN PATIENT.

II.

Kampen mod Svøben.

Naar man véd, hvilke Ulykker Typografernes Svøbe, Tuberkulosen, har bragt over mange brave Kolleger og deres Familier, kan man ikke andet end glæde sig over de Bestræbelser, der gøres for at bekæmpe den farlige Fjende, som i de senere Aar har gjort en saa rig Høst i vore Rækker.

Typograferne har paa alle faglige Omraader været Foregangsmænd; det er derfor ikke saa underligt, at vi ogsaa paa dette Omraade viser de øvrige Fags Organisationer, hvilken Vej de bør gaa, for ved Siden af de økonomiske Spørgsmaal ogsaa at *ophjælpe Sundhedstilstanden* og *indskrænke Sygeligheden* blandt Fagenes Udøvere.

Efter at Hr. CARL ALLER har skænket 4000 Kr. til Hjælp, er det lykkedes Den typ. Forening at købe en Villa i Fredensborg og faa denne indrettet saaledes, at den i fortrinlig Grad egner sig til at opfylde sin Bestemmelse. For 16,000 Kr. er Ejendommen købt og monteret og det er derved blevet muligt for os at indskrænke Omkostningerne til 2 à 3 Kr. pr. Dag for hver Patient, hvilket er meget billigere end andre Sanatorier, særlig naar henses til, at Fødemidlerne saavel kvalitativt som kvantitativt skal være over al Kritik, ligesom Renligheden indtil de mindste Detailler skal overholdes, for helt at udrydde eller dog hæmme Sygdommen i dens Forløb.

Sanatoriet er allerede aabnet for Patienter, hvilket maa siges at være hurtigt besørget, idet man først den 2. Juni vedtog at købe Ejendommen.

Af de opførte Nybygninger kan særlig anføres en stor, fast Liggehal i Haven foruden 3 andre mindre Haller, der er indrettede til at drejes efter Sol og Vind. Her vil de Syge, liggende paa Feltsenge, opholde sig det meste af Dagen, nydende godt af den friske Luft, der er det bedste Vaaben mod den tærende Sygdom. Det er Meningen, at Liggehallerne skal benyttes baade Sommer og Vinter med den Forskel, at medens de Syge om Sommeren kun indpakkes i Tæpper, indpakkes de om Vinteren i Skind og Uld.

Soveværelserne er enkle, holdt i lyse Farver og kun bestemt til 2, højst 3 Syge. Spisestuen er udstyret med Rør-Lænestole og do. Sofa, idet polstrede Møbler vilde have befordret Smitten, fordi de ikke saa let lader sig rengøre. Her om det store Spisebord skal de Syge samles 5 Gange daglig for ved sund og rigelig Kost at blive federe, saa de kan komme til Kræfter igen og have Haab om paany at blive givet tilbage til Familien, stærke nok til atter at udføre den daglige Dont ved Sætterkassen eller Pressen.

Lige saa vel som Dagspressen med udelt Sympati har omtalt dette Typografernes ny humane Foretagende, bør vi her i vort eget Blad udtale vor Glæde og Tak derover. Denne Tak vil jeg i særlig Grad rette til Hr. VALD. BERGENHOLZ, der som Idéens Fader her har føjet et nyt Led til den Kæde af humane Foretagender, han i det sidste Decennium har været Sjælen i. Tillige fortjener Den typ. Forenings Styrelse en oprigtig Tak, fordi den saa hurtig og resolut har ført den smukke Tanke ud i det praktiske Liv.

Maatte det ny Foretagende blive til Gavn og Lykke for dem af vore Fagfæller, der rammes af Svøben, i ligesaa høj en Grad som Foretagendet allerede ved sin Start er til Ære for den typografiske Stand. LAUR. JENSEN.

Under Sydens Sol.

Af VIGGO CHRISTENSEN.

I.

Nu tindrer Foraarssolen derude i Naturen — Knopperne bryde deres Hylstre og udfolder sig i Solbadet — Naturen vaagner, der tændes nyt Liv overalt.

Ogsaa i Menneskebrystet virker Foraaret. I de unge Hjærter vaagner nye Haab, nye Maal, nye Længsler.

Du, unge Kollega, som først i fem lange Læreaar og senere maaske i flere Aar som Svend trofast har slidt ved Kassen, vaagner der ikke ogsaa hos Dig en Længsel, der kan karakteriseres ved Bjørnsons Vers i Arne: »Ud, ud — jeg vil ud, over de høje Fjelde!« — Længselen efter det, der ligger udenfor din daglige Horisont? Jo, sikkert har din Tanke hyppigt, dristigt og ubundet svunget sig ned til det besungne Syd med sit spraglede Folkefærd, sin æventyrskønne Natur og sine Skatte af Kunst.

Men Du har vel forskrækket over Tankens Dristighed og bedrøvet over din liden Formaaenhed, givet Tanken Paategning: Kun for mine Udbyttere, dem, der lever af mit Slid!

Og dog, kære Kollega, har Du tænkt saaledes, saa har Du glemt, at Du selv er mægtigere, end Du tror. Du har glemt din *Organisation*.

Din *Organisation*, ja! Det er Midlet!

Naar Du selv har *Lysten* og *Viljen* til at døje en Fodrejses Besværligheder, da er din Fagforeningsbog den Trylleamulet, der kan gøre det vidunderlige: at føre Dig ned under Sydens Sol.

Altsaa, kære Kollega, lad Længslerne sprænge din Vaklen, drag paa Langfart, og sæt det underskønne Syden som dit fagre Maal.

Hvis Du ønsker det, skal jeg i Korthed skitsere Dig en Rute, som vil byde Dig saa meget stort og smukt, at Du ikke vil fortryde derfor at ofre Sommeren til Vandrelivets Strabadser. Og hvor vil en saadan »Rekreationsrejse« til Syden ikke gøre godt paa dine Lunger og dit Helbred. Hver Dag være i frisk Luft, altid i Bevægelse — en gavnlig Modvægt mod Slidet ved Kassen.

I Sommeren 1900 skitserede Hr. V. Nicolaisen i *Typ.-Tid.* en Rute, som jeg samme Aar fulgte, og denne vil jeg anbefale Dig. Men jeg vil føre den videre mod Syd.

Forberedelserne forinden er ikke mange. Nogle Optegnelser om Seværdigheder i de Byer, Du vil gæste, vil imidlertid være Dig til stor Nytte. Ellers er Udrustningen blot en let Sommerhabit, et godt Humør og din Fagforeningsbog + efter Behag en Randsel, en Schackpibe og en Stok. Et Hjemstedsbevis eller et Rejsepas kan ogsaa være særdeles nyttigt.

Saa begynder vi paa Langfarten! Først følger vi den af Hr. Nicolaisen beskrevne Rute, om hvilken Du kan læse i *Typ.-Tid.*: Til Stettin med Dampskib, derfra til Fods til Berlin, Potsdam, Wittenberg, Leipzig, Dresden, gennem det saksiske Schweiz over den østrigske Grænse til Tetschen, Aussig, til Bøhmernes Hovedstad Prag. Videre fra Prag til Brünn, Wien, Wiener-Neustadt, over Semmering til Graz i Steiermark, Klagenfurt i Kärnten og Laibach i Krain. Herfra til Triest ved Adriaterhavet.

Saa har Du naaet Syden. Her ser Du for første Gang sydlandsk Folkeliv i dets brogede Virvar. Undrende vandrer Du om Aftenen paa Corsoen i det spraglede Mylr, hvor den barhovede, sortøjede, sydlandske Skønhed med sand Virtuositet haandterer sin Vifte. Og med Velbehag nyder Du til billig Pris Sydens Frugter som Figner, Agaver, Vindruer o. s. v.

Naar Du nu er naaet herned, er der gaaet omtr. 3 Maaneder — nu er Du godt skolet i Vandringsmandens Liv og Færden. Du er med andre Ord en ægte »Kunde«! Din første Lære fik Du længepelig i Tyskland med sit velorganiserede Herbergsvæsen, hvor alt er lagt saa behageligt til Rette for den vandrende Svend. I Øvre-Østrig lærte Du at finde de billige Gæstgiverier, og endelig nu i Nedre-Østrig og Illyrien er Du blevet fuldt fortrolig med at sove i en Stald eller paa et Høloft — Du finder det end ikke ubehageligt, men glædelig billigt.

Sandsynligvis lyder der her paa Herbergene skrækkeligt illustrerede Advarsler til Dig om ikke at rejse til Italien — dem ryster Du af Dig, forklarer, at Du vil forsøge; men til Dig selv siger Du: *jeg vil*, og Du vil ikke fortryde det.

Du kan fra Triest tage med Dampskib direkte til Venedig. Men det koster 2 Gylden, og saa kommer Du paa en Maade dumpende ind i Italien. Nej, Du foretrækker det billigste: at vandre til Fods over Land.

Saa gaar Du fra Triest til Görz. Her har Du først en herlig Spadseretur, paa den ene Side Adriaterhavets skønne, dybblaa Flade, overdækket af den lette, lyse Sydhimmels mægtige Kuppel, paa den anden Side Skrænter med prægtige Frugthaver — glødende Vindruer, Figner og Citroner osv. frister dit Øje. Efterhaanden som Du nærmer Dig Görz, kommer Du bort fra Adriaterhavet, men til Gengæld har Du for Øje fantastisk beliggende Villaer, omgiven af fuldstændig tropisk Vegetation.

Görz eller Goritzia (ital.) er det sidste Betalingssted i Østrig for denne Gang, og her faar Du din Bog gjort i Stand til Italien.

Nu har Du kun nogle faa Kilometers Marsch, saa overskrider Du Grænsen ved Cormons. Saa er Du i la bella Italia, det forjættede Land! Med stolte Følelser betræder Du det Lands Grund, over hvilket der hviler Romantikens Duft, fra hvilket Du skal hente saa mange forskelligartede Indtryk og Minder. Du vil lære at forstaa Katolicismens demoraliserende Magt, lære Folkelivet at kende fra Nord til Syd, Du vil faa uforglemmelige Indtryk af de uhyre Kunstskatte, af Naturskønheder og — det vil maaske præge sig dybest i dit Sind og have størst Betydning for dit fremtidige Liv — af *Fattigdom* — midt i Rigdom og Naturskønhed!

Overalt i Italien faar Du Understøttelse, 5 Cent. pr. Km. (beregnet efter Banelængde). Du faar ingen Fortegnelse over »Lokalformændenes« Adresser, men hvor Du viatiserer, forlanger Du Adressen for det næste Betalingssted.

Endelig danner Du Dig med al mulig Økonomi for Øje følgende Leveregler for Italien: Naar Du valser paa Landevejen, da lever Du udelukkende af Brød og Frugt (Figner, Druer og Æbler, hvilke Du overalt kan købe meget billig), Du slaar da ogsaa en Streg over den Luksus at sove i Seng. Men naar Du har set Solens sidste glødende Straaler forsvinde bag Himmelens Guldpanser, og Du i nogen Tid har nydt Behageligheden af lidt køligere Temperatur, gaar Du ind i den første den bedste Bondegaard. Kan Du kun de ganske faa italienske

Gloser, Du har lært af en Parlør, behøver Du blot at sige som saa: »Prego, Signor (eller Signorina), Allogio!« og illustrere dit Forlangende ved at hælde dit Hoved mod din Haand. Det er mere end tilstrækkeligt, og i *Norditalien* vil Du intet Sted blive nægtet Leje paa et Stænge eller i en Stald.

Saa snart Solen atter viser sit smilende Aasyn i Øst aksler Du dit Skind og drager videre. Ved det første Vandsted, Du møder, gør Du Holdt, og foretager Morgenvask.

I Byerne derimod ofrer Du paa Dig selv varm minestra (Suppe) og lign. »lækre« Spiser. Ligeledes tillader Du Dig at sove i Seng, thi her kan Du altid finde godt og billigt Natteleje — for ca. 25—30 Cent.

Din Rejseplan maa Du lægge saaledes, at Du altid har mindst én Søndag at tilbringe i de større Byer, thi da er alle Musæer som Regel gratis tilgængelige.

Ligeledes bør det være Dig en Hovedregel i Italien at *prutte* overalt. Du vil da snart erfare, at Du kan købe for det halve, ja, indtil en Syvendedel af, hvad man forlanger!

Det var nogle almindelige Regler for Italien!

Nu er Du jo i Italien. Nu begynder først det rigtige æventyrlige Rejseliv.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	3.75	Overført	63.76
Agrardagbladet	2.60	København	1.00
Aller (Sættere og Galvan.)	10.00	Langkjærs Sættere	0.60
do. (kvindelige)	0.85	Carl Lund (mdl. og kvl.)	1.00
Bagge (mandlige)	4.00	Luno (1 pCt.)	5.92
do. (kvindelige)	0.50	Løvgreen	1.25
Birch	1.50	Holger Meyer (Sættere)	0.75
Bording	4.80	do. (Trykkere)	0.75
Bøhm	0.50	Middagsposten	4.20
Calberg jun.	0.25	Missionstrykkeriet (Gl., Nye., Tr. og Kv.)	6.05
Centraltrykkeriet (mandl.)	3.90	Mohr & Co.	0.50
do. (kvindel.)	0.80	S. L. Møller (mandl.)	1.25
J. V. Christensen	0.50	do. (kvindel.)	0.50
Citytrykkeriet	2.60	Nationaltidende	5.70
I. Cohen (11 Sæt., 3 Tryk., 3 Kv.)	3.95	Nielsen & Lydiche	2.90
Eksprestrykkeriet	1.41	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	7.05
Fehlhaber	0.30	do. Trykkere	1.85
Graphic	0.50	P. Petersen (mdl. og kvl.)	4.10
Wilh. Hansen	1.00	Qvist & Co.	2.25
Henningsens	0.60	Rasmussen & Olsen	0.70
Hoffensberg	3.50	Rigsdagens Sættere	1.15
Hoffmann	0.65	Rosenberg	0.50
Axel Holm	1.75	Schultz's Sættere	5.30
Chr. E. Jensen	0.50	do. Trykkere	0.70
Henrik E. Jensen	1.60	Sivertsen	3.00
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.90	Soc.-Dem. (74. B.)	7.40
do. (kvindel.)	0.20	Thieles Sættere	1.60
L. A. Jørgensen	1.00	Th. Thomsen	0.50
Kassererkontoret	0.75	Truelsen	0.90
Kihls Sættere	1.25	Vort Land	2.50
Kristeligt Dagblad	3.35	Weiss	1.25
Overføres	63.76	Ialt	136.93

Endvidere diverse Bidrag: Hjørring Lokalafdeling 11.00, Nakskov Lokalafdeling 24.50, Kolding do. (16., 17. og 18. Bidr.) 13.25, Kaj Hansen (Baden) 0.25; tilsammen Kr. 185.93.

Kassebeholdningen var d. 1. Juli ..... Kr. 411.61
Indtægt 1.—8. Juli ..... Kr. 185.93
Udgift 1.—8. Juli ..... » 244.00
Merudgift 1.—8. Juli ..... » 58.07
Kassebeholdningen er d. 8. Juli » 353.54
Kr. 411.61

Den 8. Juli 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Provinstarifen er nu saa godt som overalt indført i hele sit Omfang. Adskillige Uoverensstemmelser er fjernede ved HVIDTFELDTS Tilstedekomst. Enkelte Spørgsmaal er endnu svævende, og maa finde sin Løsning enten ved Principalorganisationerne eller af Voldgiftsretten. Kun ca. 4—5 Mand har maattet forlade Pladserne, fordi vedkommende Bogtrykkere ikke kunde forsone sig med de højere Lønninger for Akcidenssættere. — Der er dog adskillige Steder Tendenser til at ville smøge uden om Tarifen. Man bør derfor fremdeles følge Forbundsstyrelsens Opfordring om ikke at modtage Plads uden forudgaaende Henvendelse til Lokalformændene. — Samtlige i Afdelingerne beroende Tarifunderskrifter bør indsendes til Forretningsudvalget i Kolding, først da vil man kunne have et klart Overblik over Stillingen.

Et Fagmøde er det bestemt at afholde i Randers den 27. Juli. Det er særlig den ny Organisationsform, der vil komme til Forhandling. Der er udstedt særlig Indbydelse til Aalborg, Aarhus, Hobro, Horsens og Viborg Lokalafdelinger, men enhver Kollega er naturligvis velkommen til Mødet. Som Talere er indbudt d'Hrr. P. HVIDTFELDT og MARIUS HANSEN. Nærmere Program vil senere fremkomme.

Sommerferie. Hos P. A. NIELSEN, Ravnsborggade 6, har i Lighed med tidligere Aar saavel Svende som Lærlinge uden Opfordring modtaget 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— C. MAYLANDS Personale (6 Medarbejdere) har i Aar faaet 3 Dages Ferie med fuld Ugeløn og Bibeholdelse af de tidligere givne Gratialer.

— Som i de sidste 14 Aar har ELMENHOFF & SØN, Randers, ogsaa i Aar givet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Aktieselskabet *Randers Venstreblad* har i Lighed med de foregaaende Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med 22 Kr.s Udbetaling til hver Typograf. Lærlingene faar 3 Dage.

— I Lighed med tidligere Aar har Aktieselskabet *Aarhus Amtstidende* atter i Aar bevilget Personalet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Ligesom foregaaende Aar har Hr. WEDEGE-PETERSEN, Esbjerg, givet sit Personale (10 Typografer og 2 Lærlinge) Ferie i 8 Dage med fuld Ugeløn. Ligeledes har Redaktøren af *Esbjerg Avis*, Hr. FR. PETERSEN, i Aar tilstaaet Bladets Typografer (5 Mand) hver 5 Dages Ferie uden Afkortning af Lønnen.

I Anledning af den til mit Referat af Horsens Lokalafdelings Generalforsamling 14. Juni føjede Bemærkning fra Redaktionens Haand angaaende Tvivl om Referatets Rigtighed, skal jeg fastholde Referatets Korrekthed, idet jeg samtidig maa beklage ikke at kunne indse, at en Sekretær kan sætte nogen »Rekord i Retning af Skandalisering« ved — naar han ikke selv deltager i Diskussionen — at referere faldne Udtalelser.

Horsens, den 7. Juli 1902. JOHS. HJ. NIELSEN.

Vi skrev ikke, at Hr. N. har sat nogen Rekord i Retning af Skandalisering; men at dette var Tilfældet, **hvis** Referatet var korrekt. Det sér meget mærkeligt ud, at Hr. N. protesterer, naar han saaledes kan »misforstaa«. RED.

— — —

Paa Grund af Hr. G. Andersens Protest i *Typ.-Tid.s* Nr. 27 skal Undertegnede herved erklære, at Hr. Andersen faktisk — i Overensstemmelse med Sekretærens Referat — benyttede Udtrykket »løbet ganske artigt rundt med os« paa Horsens Generalforsamling 14. Juni.

Horsens, den 7. Juli 1902.

A. HANSEN. NIC. JENSEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 2. Juli.

Angaaende Betalingen for Patienter paa Sanatoriet i Fredensborg vedtoges: Ugifte Medlemmer betaler 2 Kr. daglig, gifte Medlemmer 1 Kr. 25 Øre daglig (denne lave Betaling fastsatte man, fordi man nærer det sikre Haab, at Foretagendet maa faa den nødvendige pekuniære Støtte fra Principaler og andre, som interesserer sig for den smukke Sag). Fremmede betaler 3 Kr. daglig.

Et Medlem, som tager Ferie, ønsker Kontingentfrihed i den Tid; kan ikke bevilges. — En Skrivelse fra Ny typ. Forening besvaredes. — En Skrivelse fra Trykkerforeningens Formand om, at den maa blive Medindbyder til Typografernes Karneval i Fremtiden, besvaredes imødekommende. — Det vedtoges at forhøje Budets Løn med 1 Kr. ugenlig. — Der tilstodes Formanden, Kassereren og Budet 8 Dages Sommerferie. — Der forespørges, om et Medlem, der lider af Kræft, kan blive indlagt paa Sanatoriet i Fredensborg; nej, da det kun er beregnet paa Brystsyge. — Et Medlem, der har faaet 4 Ugers Landophold for Nervøsitet, søger dette forlænget; kunde ikke bevilges. — Et af Dansk typ. Forenings Medlemmer (gift), der lider af Tuberkulose, forespørger, om han kan blive optaget paa Sanatoriet; for saa vidt Dansk typ. Forening vil kavtionere for Vedkommende en vis Tid, kan han blive optaget mod en Betaling af 2 Kr. daglig. — Et Medlem har ligget syg hjemme fra den 7. Juni; da Kassens Læge, som har behandlet ham, ikke vil give hans Sygeseddel den nødvendige Paategning, havde Kassereren nægtet at udbetale Sygepenge, hvilket sanktioneredes.

Fredag den 4. Juli.

Reglementet for Bestyrerinden paa Sanatoriet vedtoges med et Par Ændringer. — Et Medlem anmoder om at faa bevilget Landophold for sin 10-aarige Søn; kunde ikke bevilges. — En Del Understøttelsessager behandledes. — En Henstilling fra et Medlem ang. Lægens Konsultation om Søndagen toges til Følge. O. J.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 8. Juli.

1. Skrivelse fra Den typ. Forening med bekræftende Svar paa vor Forespørgsel ang. fælles Karneval.

2. Efter derom indgiven Anmodning vedtoges det at forhøje Budets Løn med 1 Kr. om Ugen fra 1. Juni og til Nytaar, til hvilken Tid Forbundet maa træde til ang. Ordningen af Budlønnen.

3. Skrivelse fra et Medlem ang. Paalægningsapparaterne toges foreløbig til Efterretning.

4. Formanden aflagde Beretning om de afsagte Voldgiftsretsdomme og meddelte at han havde anlagt ny Sag mod Kihls Bogtrykkeri. — Billigedes.

5. Et Forslag ang. en Tilføjelse til § 2 i Begravelseskassens Love gaaende ud paa at Trykkere, der gaar over i anden Livsstilling, og som derfor har hvilende Ret og Pligt i Fagforeningen, ogsaa skal have dette for Begravelseskassen, billigedes i Principet, men vedtoges det at udsætte Spørgsmaalet til den forestaaende Lovrevision.

6. En Skrivelse fra Arbejdernes Livsforsikringsselskab overdroges det Formanden at besvare derhen, at man ikke for Tiden saa sig i Stand til at tiltræde samme.

7. Et Cirkulære fra Kontoret for Foreningsselskaber forelaa. Det vedtoges at sende Vedkommende et Eksemplar af Jubilæumsskriftet.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Lægerne.

Dr. BENNY MEYER, Gothersgade 141, tr. om Søndagen fra 11½ til 12.

Ny Medlemmer: I S. L.: F. F. Nielsens Hustru Pauline Marie. Sætter Carl Andersen, udl. 1/7 1902 hos Holger Meyer (arb. s. St.). I S. H. L.: Trykker Arthur Joh. Henningsen, udl. 1/7 1902 hos Henningsen (arb. s. St.). I S. H. L.: Trykker Theodor From, udl. 28. Juli 1900 hos Schultz (arb. s. St.). I F. L.: Sætter Bendix Merkel, udl. 8/7 hos Joh. Hansen, Vesterbrog. (**arbejdsløs**). Trykker Alfr. Hansens Hustru Davidie Christiane. I S. L.: Sætter Hans Becks Hustru Hilda.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 1098 (Dsk t. F.), Laur. Hansen II. og 914, Chr. A. Christensen (arbl. til Udl.). 1971, N. Chr. Hansen IV., 1150 (Dsk. t. F.), Ludv. Jensen, 1064 (Dsk. t. F.), Guldager Hansen, 3462, Jul. P. L. Lund, 5386, Rantzau og 1009, Anders Clemmensen (alle arbl. paa Rejse).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

Dansk typografisk Forening.

Det frivillige Fond i Provinserne.

Paa Lokalregnskaberne maa ikke opføres *Udgifter*, som er afholdte af det frivillige Fond. Kvitteringerne for hver Maaned sendes til Undertegnede.

Bidragene sendes derimod til Hr. Kasserer Østergaard, Walkendorffsgade 22, 3. København K.

Ret til Understøttelse har kun de Kolleger, som ikke er noget skyldig til Foreningen, og som har nydt den dem tilkommende Understøttelse af Forbundet. Medlemmer, som har Ret til Rejsehjælp, kan selvfølgelig ikke erholde Understøttelse af det frivillige Fond.

HVIDTFELDT.

Ny Lokalformænd.

Esbjerg: Typ. J. R. BINDSLEV, *Dagbladet*, i Stedet for J. Jensen.

Helsingør: ANTON SØRENSEN, Gl. Banegaardsvej; træffes *kun* dér 2—3 og 7—8.

Hjørring: Typ. MARTIN HANSEN, *Vends. Tidende*, i Stedet for J. C. Møller.

Roskilde: Typ. WILLIAM ANDERSEN, *Avisen*, i Stedet for Karl Petersen.

Skanderborg: Typ. HOLGER RASMUSSEN, A. Bernh. Larsens Bogtrykkeri, i Stedet for V. de Lemos.

Kolding, den 8. Juli 1902.

FORRETNINGSUDVALGET.

Tiltraadt: 1523, Jens Chr. Agerskou (syg).

Bortrejste: Kolding, 1457, Niels Bertel Nielsen og 1314, Niels Carl Olsen (begge arbl. paa Rejse) og 1214, P. Sørensen til Aalborg i Pl.

Den typ. Trykkerforening.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Billetter til Presseudstillingen *à 25 Ø. faas ved Henvendelse til Hr. Kasserer Vald. Stephensen hver Aften mellem 7—8.*

STYRELSEN.

Nyt Medlem: A. J. Henningsen, udlært 1/7 1902 hos Henningsen (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9 Møde i Andreasens Have (forh. Engelbrechts Badeanstalt), Strandboulevard 2.

T. C. C. Søndag den 20. Juli Tur til Stevns. Der startes Lørdag i to Hold: Kl. 2 og 6 Eftm. Damerne bedes slutte sig til det første. Der overnattes i Storehedinge.

ANNONCER

En dygtig Sætter-Trykker

kan faa Plads i en Provinsby. Billet med Afskrift af Anbefalinger mrkt. »*Sætter 3071*« modtager *Aug. J. Wolff & Co.s Ann. Bur., Skindergade 3.*

En Sætterlærling,

som har staaet godt 3 Aar i Lære, søger Plads for at kunne faa udlært. Billet mrkt. »Provins« modtager Ekspeditionskontoret snarest.

En yngre **Bogtrykker** med et godt Bogtrykkeri søger til **Kompagnon** en yngre, energisk Typograf med nogen Kapital. Billet mrkt. »Excelsior« modtager Ekspeditionskontoret.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 18 JULI 1902 XXIX AARGANG

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes af

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening,
Den typografiske Trykkerforening og
Den typografiske Forenings faglige Afdeling

paa Søndag Kl. 9½ præcis

paa Wodrofflund

(den store Sal).

Dagsordenen: 1. De under Dansk Typografforbund hørende Foreningers Stilling til Ny typografisk Forening. 2. Tarifen.

Alle bør møde. Ingen maa udeblive.

Medlemskort eller Medlemsbøger forevises ved Indgangen.

København, den 15. Juli 1902.

MATHILDE DIDERICHSEN. LAUR. JENSEN. P. LAURITZEN.

Da jeg er bortrejst fra den 20.—27. Juli, bedes alt Manuskript vedrørende Typ.-Tid.s Nr. 30 sendt under Adresse: Hr. VICT. PETERSEN, Nybrogade 12, København K.

Med koll. Hilsen

F. K. MADSEN.

Mød alle!

SOM det allerede af de udsendte Løbesedler vil være de af os repræsenterede Foreningers Medlemmer bekendt, afholder »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening«, »Den typografiske Trykkerforening« og »Den typografiske Forening«s faglige Afdeling ekstra Generalforsamling paa Søndag Kl. 9½ pr. paa Wodrufflund. Da den Dagsorden, der skal behandles, nemlig: 1) De under »Dansk Typograf-Forbund« hørende Foreningers Stilling til »Ny typ. Forening« og 2) Tarifen, er af saa uhyre Vigtighed for vort Fags fremtidige Udvikling, tør man sikkert gøre Regning paa, at alle vore Medlemmer giver Møde. Møderne i 1898 paa Sortedamslund er endnu i frisk Minde, og efter at vi ved loyalt Samarbejde med Ny typ. Forening havde bragt vor Tarif velbeholden i Havn, nærede man fra alle Sider det forfængelige Haab, at nu maatte da Ny typ. Forenings ledende Mænd kunne indse, at den Separatstilling, som denne Forening hidtil havde indtaget, var uholdbar, og at deres eneste og rette Plads var indenfor en af de Organisationers Rammer, der tilhører Dansk Typografforbund; men i Stedet for overraskedes den typografiske Verden ved, at *Ny typ. Tidende* i et af sine første Numre bragte en haanende Artikel om to af de Mænd, der ved deres energiske Arbejde i en meget væsentlig Grad bidrog til, at vore store Møder forløb saa heldigt, som de gjorde, og at de grafiske Arbejdere opnaaede et saa godt Resultat, som Tilfældet var. Men fra det Øjeblik og indtil Dato har Ny typ. Forening i saa godt som hvert eneste Numer af dens Blad ved Skældsord og Forhaanelser af vore ledende Mænd søgt at uddybe Kløften mellem dem og os. Det gjaldt for dem om — koste hvad det koste vilde — at bevare deres Selvstændighed, og denne »Selvstændighed« bundede atter i, at d'Hrr. **kun** vilde nyde Frugterne af den gode Tarif, som **vi**, udelukkende ved Hjælp af vore Forbindelser med andre Organisationer, havde været i Stand til at gennemføre, men som d'Hrr. kun har ofret en Brøkdel af den Sum, som de burde og skulde have betalt.

Nu staar vi altsaa foran en Tarifbevægelse, og Spørgsmaalet bliver da, om vi vedblivende skal taale denne Organisations Indblanding i vore Sager. Dansk Typografforbunds nys afholdte Delegeretmøde har tydelig og klart anvist den Vej, der skal følges, og vi tvivler ikke paa, at vore Medlemmer vil gaa den samme Vej. Men for at det, der bliver vedtaget paa Søndag, kan blive et virkeligt Udtryk for vore Organisationers Mening, **saa bør alle vore Medlemmer møde paa Søndag Kl. 9½ præcis paa Wodrofflund.**

Med koll. Hilsen

MATHILDE DIDERICHSEN, De kvindel. Trykkeriarb. Fagf.
LAUR. JENSEN, Den typ. Trykkerforening.
P. LAURITZEN, Den typ. Forening.

Generalforsamlinger og Møder.

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 1. Juli ordinær Generalforsamling hos Restauratør Gluud i »Svingelen«. — Formanden, LUDV. KRAGH, aabnede Mødet, bød Medlemmerne Velkommen og oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med 227 Kr. 70 Øre, hvoraf 172 Kr. 55 Øre var indsendt til Hovedkassen. Til de Arbejdsløse var ved frivillig Indsamling indkommet 45 Kr. 50 Øre. — De afgaaede Bestillingsmænd genvalgtes: LUDV. KRAGH som Formand, MAGNUS JENSEN som Næstformand, SVENDSEN og JØRGENSEN som Revisorer, N. P. NIELSEN som Sekretær. — Som Formand for det nedsatte Faneudvalg oplæste ALBRECHT HANSEN en Skrivelse og fremlagde en Del Tegninger og Prøver, som han havde skaffet sig. Man bestemte sig for en Tegning, lignende den fornylig indviede Fane i Hjørring; men da det særlige Arbejderstævne paa Loll.-Falster er ophævet i Aar, er der ikke indtil videre nogen nødvendig Brug for Fanen, hvorfor man udsatte Anskaffelsen foreløbig. Dog indbetales der et ugentlig Beløb, for hvilket HERM. JØRGENSEN valgtes som Kasserer.

Derefter holdt Privatkassen Generalforsamling, af hvis Beholdning der var indsat 25 Kr. i Sparekassen som Grundfond til Fanen. Regnskabet oplæstes, Bestyrelse valgtes og et Par Sager af lokal Natur behandledes.

Desværre var kun ca. Halvdelen af Lokalafdelingens Medlemmer mødt, hvilket var saa meget mere beklageligt, som flere af de behandlede Sager var af en ret alvorlig Art, og der var en livlig Diskussion om disse.

NIELS P. NIELSEN.

Odder Lokalafdeling

afholdt sin kvartaarlige Generalforsamling den 12. Juli. FORMANDEN aabnede og bød velkommen. De afgaaende Bestillingsmænd genvalgtes enst., nyvalgt N. CHR. OLESEN til Revisor. — Regnskabet fremlagdes og godkendtes enst. Det udviste en Indtægt af 89 Kr. 90 Øre. Indsendt til Hovedkassen 57 Kr. 55 Øre. Balance 89 Kr. 90 Øre. — Privatkassens Regnskab balancerede med 9 Kr. 60 Øre; ydet til 2 Rejsende i Kvartalet 2 Kr. — FORMANDEN fremsatte Forslag om af Privatkassen at yde 1 Kr. 25 Øre til de rejsende ikke-understøttelsesberettigede Medlemmer — vedtoges enstemmig — samt foreslog af samme Kasse at yde et Bidrag til »Det frivillige Fond«, stort 5 Kr. Vedtoges ligeledes enst. — Derefter hævede Formanden Generalforsamlingen med en Tak til Medlemmerne. — Alle mødte. N. C. O.

Regnskab over Dansk typ. Forenings og Dansk Typografforbunds

INDTÆGT

Lokal-afdeling	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar		Ordinært Kontingent				Ekstra-ordinært Kontingent				Tilbagebetalte Laan	Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt Indtægt i Halvaaret	
	Kr.	Ø.	Antal Medl.	Uger	Kr.	Ø.	A. M.	Uger	Kr	Ø.	Kr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.
Aarhus	15	»	105	2494	2244	60	»	»	»	»	75	44	80	200	»	2579	40
Aalborg	12	56	69	1551	1395	90	»	»	»	»	14	»	»	50	»	1472	46
Assens	15	»	8	203	182	70	»	»	»	»	»	»	»	50	»	247	70
Brønderslev	»	»	7	85	76	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	76	50
Esbjerg	15	»	21	446	401	40	»	»	»	»	15	40	»	65	»	536	40
Faaborg	15	95	1	26	23	40	»	»	»	»	»	»	»	35	»	74	35
Fredericia	15	»	9	154	138	60	»	»	»	»	»	»	»	543	32	696	92
Frederiksh.	15	42	6	117	105	30	»	»	»	»	4	»	»	533	»	657	72
Helsingør	15	»	26	544	489	60	»	»	»	»	7	»	»	»	»	511	60
Hillerød	15	»	25	569	512	10	»	»	»	»	»	4	70	»	»	531	80
Herning	15	»	5	128	115	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	130	20
Hjørring	15	»	20	467	420	30	»	»	»	»	5	2	»	»	»	442	30
Holbæk	15	»	19	422	379	80	»	»	»	»	5	2	»	125	»	526	80
Horsens	14	»	43	1040	936	»	»	»	»	»	»	»	»	275	»	1225	»
Hobro	15	»	4	103	92	70	»	»	»	»	»	»	»	15	»	122	70
Kallundb.	15	»	15	373	335	70	»	»	»	»	»	2	90	»	»	353	60
Køge	15	»	19	417	375	30	»	»	»	»	28	2	»	»	»	420	30
Kolding	15	»	40	847	762	30	»	»	»	»	36	2	»	110	»	925	30
Løgstør	15	»	3	78	70	20	»	»	»	»	»	»	»	30	»	115	20
Maribo	15	»	6	113	101	70	»	»	»	»	»	4	»	438	99	559	69
Middelfart	23	17	9	202	181	80	»	»	»	»	»	»	»	75	»	279	97
Nakskov	15	»	15	263	326	70	»	»	»	»	»	»	»	50	»	391	70
Næstved	15	»	56	1220	1098	»	»	»	»	»	13	2	»	200	»	1328	»
Nyborg	15	»	10	214	192	60	»	»	»	»	10	»	»	35	»	252	60
Nykøb. F.	11	63	22	499	449	10	»	»	»	»	»	4	»	»	»	464	73
Nykøb. M.	13	88	14	270	243	»	»	»	»	»	15	14	»	335	»	620	88
Nykøb. S.	»	»	5	65	58	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	58	50
Odense	16	81	95	2234	2010	60	»	»	»	»	30	4	»	500	»	2561	41
Ribe	30	»	6	168	151	20	»	»	»	»	25	»	»	75	»	281	20
Randers	14	12	42	1029	926	10	»	»	»	»	15	17	70	240	»	1212	92
Ringsted	15	»	20	475	427	50	»	»	»	»	»	10	30	»	»	452	80
Ringkøb.	15	90	17	406	365	40	»	»	»	»	5	2	»	25	»	413	30
Roskilde	15	»	19	467	420	30	»	»	»	»	50	»	»	300	»	785	30
Rudkøbing	14	49	11	223	200	70	»	»	»	»	»	14	»	25	»	254	19
Rønne	14	1	14	279	251	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	265	11
Skanderb.	15	»	5	129	116	10	»	»	»	»	»	»	»	75	»	206	10
Silkeborg	15	»	12	320	288	»	»	»	»	»	»	4	»	»	»	307	»
Slagelse	15	6	27	627	564	30	»	»	»	»	»	6	»	»	»	585	36
Stubbekøb.	14	87	4	104	93	60	»	»	»	»	»	»	»	»	»	108	47
Svendborg	1	86	29	700	630	»	»	»	»	»	6	»	»	»	»	637	86
Thisted	15	»	19	470	423	»	»	»	»	»	10	2	»	38	79	488	79
Varde	15	»	5	107	96	30	»	»	»	»	»	2	»	30	»	143	30
Vejle	14	98	34	744	669	60	»	»	»	»	2	2	»	»	»	688	58
Viborg	19	43	10	237	213	30	»	»	»	»	»	»	»	»	»	232	73
	638	14	951	21729	19556	10	»	»	»	»	370	188	40	4474	10	25226	74
Den t. Foren.	»	»	746	20151	10075	35	1	6	1	50	56	36	75	»	»	10169	60
D. t. Trykkerf.	»	»	213	5007	2503	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2503	50
D. k. Trykarb.	»	»	309	6235	1558	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1558	75

Lokal-afdeling	Rejsekassen								Understøttelse paa Stedet													
	Dage à 1.25			Dage à 1.00		Overfartspenge		Ialt	Dage à 1.75				Dage à 1.25				Dage à 0.75				Ialt	
	Antal Dage	Kr.	Ø.	A. D.	Kr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	A. M.	Antal Dage	Kr.	Ø.	A. M.	Antal Dage	Kr.	Ø.	A. M.	Antal Dage	Kr.	Ø.	Kr.	Ø
Aarhus	158	197	50	»	»	»	»	197	50	»	»	»	»	15	354	442	50	»	»	»	»	442	50
Aalborg	141	176	25	»	»	»	»	176	25	»	»	»	»	5	150	187	50	»	»	»	»	187	50
Assens	55	68	75	»	»	1	60	70	35	»	»	»	»	1	28	35	»	»	»	»	»	35	»
Brønderslev	9	11	25	»	»	»	5	11	30	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Esbjerg	25	31	25	»	»	»	»	31	25	»	»	»	»	2	26	32	50	»	»	»	»	32	50
Faaborg	51	63	50	»	»	»	»	63	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Fredericia	79	96	25	1	1	8	»	105	25	»	»	»	»	2	81	101	25	»	»	»	»	101	25
Frederiksh.	84	105	»	»	»	»	»	105	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Helsingør	49	61	25	»	»	»	»	61	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Hillerød	33	41	25	»	»	»	30	41	55	»	»	»	»	1	35	43	75	»	»	»	»	43	75
Herning	19	23	75	»	»	»	»	23	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Hjørring	70	87	50	»	»	»	»	87	50	1	36	63	»	»	»	»	»	»	»	»	»	63	»
Holbæk	42	52	50	»	»	»	»	52	50	1	50	87	50	3	89	111	25	»	»	»	»	198	75
Horsens	75	93	75	»	»	»	»	93	75	1	14	24	50	7	195	243	75	»	»	»	»	268	25
Hobro	51	63	75	»	»	»	»	63	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Kallundb.	38	47	50	»	»	»	»	47	50	»	»	»	»	2	70	87	50	»	»	»	»	87	50
Køge	62	77	50	»	»	»	»	77	50	»	»	»	»	3	91	113	75	»	»	»	»	113	75
Kolding	164	205	»	2	2	»	»	207	»	»	»	»	»	8	158	197	50	»	»	»	»	197	50
Løgstør	20	25	»	»	»	»	»	25	»	»	»	»	»	2	56	70	»	»	»	»	»	70	»
Maribo	21	26	25	»	»	»	»	26	25	1	47	82	25	»	»	»	»	»	»	»	»	82	25
Middelfart	81	101	25	»	»	7	50	108	75	»	»	»	»	2	43	53	75	»	»	»	»	53	75
Nakskov	25	31	25	»	»	15	75	47	»	1	28	49	»	»	»	»	»	»	»	»	»	49	»
Næstved	82	102	50	»	»	7	10	109	60	»	»	»	»	2	23	28	75	»	»	»	»	28	75
Nyborg	106	132	50	»	»	38	»	170	50	1	18	31	50	»	»	»	»	»	»	»	»	31	50
Nykøb. F.	35	43	75	»	»	9	10	52	85	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Nykøb. M.	33	41	25	»	»	5	25	46	50	»	»	»	»	1	70	87	50	»	»	»	»	87	50
Nykøb. S.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Odense	137	171	25	»	»	2	»	173	25	6	149	260	75	7	130	162	50	»	»	»	»	423	25
Ribe	24	30	»	»	»	»	»	30	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Randers	97	121	25	»	»	»	»	121	25	»	»	»	»	1	7	8	75	»	»	»	»	8	75
Ringsted	106	132	50	»	»	»	»	132	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ringkøb.	28	35	»	»	»	»	»	35	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Roskilde	170	212	50	»	»	»	»	212	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Rudkøbing	19	23	75	»	»	28	55	52	30	»	»	»	»	1	50	62	50	»	»	»	»	62	50
Rønne	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	25	31	25	»	»	»	»	31	25
Skanderb.	57	71	25	»	»	»	»	71	25	3	49	85	75	»	»	»	»	»	»	»	»	85	75
Silkeborg	31	38	75	»	»	»	»	38	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Slagelse	115	143	75	»	»	39	»	182	75	»	»	»	»	1	20	25	»	»	»	»	»	25	»
Stubbekøb.	16	20	»	»	»	3	»	23	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Svendborg	59	74	25	»	»	13	»	87	25	1	17	29	75	»	»	»	»	»	»	»	»	29	75
Thisted	37	46	25	»	»	3	»	49	25	»	»	»	»	1	46	57	50	»	»	»	»	57	50
Varde	9	11	25	»	»	»	»	11	25	»	»	»	»	1	27	33	75	»	»	»	»	33	75
Vejle	78	97	50	»	»	»	»	97	50	»	»	»	»	4	131	163	75	»	»	»	»	163	75
Viborg	54	67	50	»	»	»	25	67	75	»	»	»	»	1	4	5	»	»	»	»	»	5	»
	2645	3304	»	3	3	181	45	3488	45	15	408	714	»	74	1909	2386	25	»	»	»	»	3100	25
Den t. Foren.	842	1045	»	»	»	»	»	1045	»	45	1110	1942	50	122	3243	4053	75	37	1038	778	50	6774	75
D. t. Trykkerf.	102	127	50	»	»	»	»	127	50	3	84	147	»	18	407	608	75	»	»	»	»	755	75
D. k. Trykarb.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»

Dansk typografisk Forening.

Hovedkassen.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	6043	9
Reservefonden	4896	50
Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/6 1901 til 11/12 1901:		
af Hovedkassen Kr. 95.75		
af Reservefonden - 97.70		
	193	45
21729 Ugebidrag à 30 Øre	6518	70
Begravelseskassens Administrationsbidrag for 1901	470	»
Reservefondens do do.	334	40
Et Medlems Restance og Laan	17	»
Andre Indtægter i Lokalafdelingerne	188	40
Kassebeholdning i do. (Kassebeholdningen i den ophævede Grenaa Afdeling er i April Kvartal indgaaet i Aarhus Afdeling)	638	14
Ballance...	19299	68

Udgift.	Kr.	Ø.
Sygeunderstøttelser	5365	65
Andre Udgifter i Afdelingerne	220	97
Tilskud til Arbejdsløshedskassen for 1901	1372	4
Telegram og Telefon	24	11
Porto	117	57
Hovedbestyrelsens Møder i København 24.—26. Septbr.	235	50
Gager (Formanden 700 Kr., Kassereren 100 Kr.)	800	»
Tryksager	67	50
Bidrag til det frivillige Fond	300	»
Telefonleje	30	»
Rejseudgifter og Diæter	5	30
Forskelligt:		
Bladhold Kr. 10.42		
Lokaleleje - 20.00		
Sadelmager - 7.50		
Boghandler - 6.15		
En Krans - 10.40		
Assurance - 0.70		
	55	17
	8593	81
Reservefondens Beholdning	4994	20
Kassebeholdning i Afdelingerne	591	2
do. - Hovedkassen	5120	65
Ballance...	19299	68

Begravelseskassen.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	23916	27
21729 Ugebidrag à 10 Øre	2172	90
Renter i Følge Sparekassebog 11/6 1901 til 11/12 1901	469	10
Ballance...	26558	27

Udgift.	Kr.	Ø.
Udbetalt Begravelseshjælp	1375	»
Administrationsbidrag for 1901	470	»
Kassebeholdning	24713	27
Ballance...	26558	27

Indtægter og Udgifter fra 1. Juli til 31. December 1901.

UDGIFT

Reservefondsunderstøttelse

à 2 Kr. pr. Dag		à 1 Kr. pr. Dag		Tillæg for Børn			En Gang for alle			Ikke-Medl.		Arbejdsløse		Andre Understøtt.		Ialt		Udlaant	
Antal Medl.	Kr.	Antal Medl.	Kr.	Antal	Kr.	Ø.	Antal	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	8	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	100	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	56	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	100	»
6	412	»	»	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	2	9	434	9	5	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
1	54	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	54	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
1	30	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	30	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
9	508	»	»	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	2	9	530	9	361	»
4	244	»	»	3	7	21	»	»	»	»	»	»	»	»	»	251	21	4	»
1	14	»	»	4	3	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	17	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»

Sygeunderstøttelse

à 2 Kr. pr. Dag		à 1 Kr. pr. Dag		Sygeattester			Til Rejsende		Ialt		Begravelseshjælp		Invalideunderstøttelse		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret		Kassebeholdn. ved Halvaarets Slutning	
Antal Medl.	Kr.	Antal Medl.	Kr.	Stkr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
21	1044	»	»	2	2	»	»	»	1046	»	100	»	»	»	25	40	745	»	2564	40	15	»
15	530	»	»	»	»	»	»	»	530	»	»	»	»	»	9	40	550	»	1453	15	19	31
2	40	»	»	»	»	»	»	»	40	»	»	»	»	»	1	34	86	1	232	70	15	»
1	10	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»	2	96	37	24	61	50	15	»
4	158	»	»	1	2	»	»	»	160	»	»	»	»	»	5	9	192	56	521	40	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	74	3	11	74	35	»	»
2	238	»	»	2	2	»	»	»	240	»	»	»	»	»	2	96	232	46	681	92	15	»
2	100	»	»	1	2	»	68	50	170	50	300	»	»	»	2	31	58	91	642	72	15	»
3	92	»	»	»	»	»	»	»	92	»	»	»	»	»	28	40	314	95	496	60	15	»
4	100	»	»	3	5	»	»	»	105	»	»	»	»	»	5	22	321	28	516	80	15	»
1	30	»	»	»	»	»	»	»	30	»	»	»	»	»	1	55	59	90	115	20	15	»
2	36	»	»	»	»	»	»	»	36	»	»	»	»	»	2	69	188	11	427	30	15	»
1	24	»	»	1	1	»	6	»	31	»	»	»	»	»	2	62	230	»	514	87	11	93
7	326	»	»	7	7	»	»	»	333	»	»	»	»	»	7	63	489	37	1210	»	15	»
1	10	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»	»	94	35	»	109	69	13	1
1	22	»	»	»	»	»	»	»	22	»	»	»	»	»	3	»	178	60	338	60	15	»
1	36	»	»	»	»	»	»	»	36	»	»	»	»	»	4	46	173	59	405	30	15	»
3	76	»	»	»	»	»	»	»	76	»	»	»	»	»	4	36	369	44	910	30	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	20	17	15	113	35	1	85
1	72	»	»	1	»	50	»	»	72	50	300	»	»	»	2	17	61	52	544	69	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	94	100	»	264	44	15	53
2	46	»	»	»	»	»	»	»	46	»	»	»	»	»	2	20	232	50	376	70	15	»
6	80	»	»	6	6	»	»	»	86	»	200	»	»	»	8	74	879	91	1313	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	2	5	2	5	»	»	»	»	3	50	25	5	237	60	15	»
1	8	»	»	1	4	»	»	»	12	»	»	»	»	»	3	50	290	»	458	35	6	38
1	42	»	»	1	1	»	»	»	43	»	»	»	»	»	4	74	»	»	620	83	»	5
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	82	57	68	58	50	»	»
14	516	»	»	»	»	»	»	»	516	»	100	»	»	»	21	53	1240	»	2543	3	18	38
2	102	»	»	1	28	»	»	»	130	»	»	»	»	»	2	40	103	80	266	20	15	»
9	458	»	»	»	»	»	»	»	458	»	»	»	»	»	3	45	605	»	1196	45	16	47
4	82	»	»	1	1	»	»	»	83	»	25	»	»	»	4	30	193	»	437	80	15	»
3	180	»	»	»	»	»	»	»	180	»	50	»	»	»	2	4	131	26	398	30	15	»
3	80	»	»	2	2	»	37	35	119	35	300	»	»	»	4	66	133	79	770	30	15	»
1	14	»	»	»	»	»	»	»	14	»	»	»	»	»	3	19	110	»	241	99	12	20
2	58	»	»	»	»	»	»	»	58	»	»	»	»	»	1	32	160	»	250	57	14	54
1	2	»	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	»	»	2	35	29	75	191	10	15	»
1	12	»	»	»	»	»	»	»	12	»	»	»	»	»	2	80	238	45	292	»	15	»
6	208	25	»	7	7	»	10	»	225	25	»	»	»	»	9	55	125	»	567	55	17	81
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	14	73	»	97	14	11	33
2	82	»	»	»	»	»	»	»	82	»	»	»	»	»	2	22	392	»	623	22	14	64
1	156	»	»	»	»	»	»	»	156	»	»	»	»	»	2	58	210	»	475	33	13	46
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	60	80	70	128	30	15	»
4	92	»	»	2	1	»	»	»	93	»	»	»	»	»	10	50	304	70	674	45	14	13
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	46	142	52	217	73	15	»
135	5162	25	1	28	38	43	50	123	90	5357	65	1375	»	»	»	220	97	10202	31	24635	72	591	2
»	»	»	»	»	1	8	»	»	8	»	»	»	»	»	644	»	1442	64	10169	60	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	35	50	1567	75	2503	50	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	30	»	1528	75	1558	75	»	»

Dansk Typografforbund.

Reservefonden.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	41662	90
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/6 til 11/12 1901	750	5
46887 Ugebidrag à 25 Øre:		
Dansk typ. Forening 21729 = Kr. 5432.25		
Den typ. Forening 20151 = - 5037.75		
Den typ. Trykkerf. 5007 = - 1251.75		
	11721	75
6235 Ugebidrag à 12½ Øre:		
De kvindelige Trykkeriarbejdere	779	37
Ekstraordinære Bidrag	»	75
Andre Indtægter i Afdelingerne	36	75
Ballance...	54951	57

Udgift	Kr.	Øre
Understøttelser	798	30
Andre Udgifter i Afdelingerne	709	50
do. ved Hovedkassen	64	75
En Ulykkesforsikring	18	»
Rejseudgifter og Diæter	337	75
Administrationsbidrag til De samv. Fagforbund (2. Halvaar 1901)	182	55
Strejkebidrag til do.	365	10
Den skandinaviske Arbejderkongres i København	101	25
Tarifens Revision	482	65
Kongressen i Luzern	213	43
Forbundets Møder i København	162	68
Typ.-Tid. Nr. 27—52	2550	34
Porto	31	58
Tryksager	60	75
Strejkebidrag til det internationale Sekretariat	200	»
Gager (Formanden 25 Kr., Kassereren 50 Kr.)	75	»
Undersøgelse og Firmaregister	»	80
En Palmekrans	8	»
Administrationsbidrag til Hovedforeningen for 1901:		
Dansk typ Forening ..... 40 Øre à 836 Medl. = Kr. 334.40		
Den typ. Forening ..... 40 - - 767 - = » 306.80		
Den typ. Trykkerforening. 40 - - 193 - = - 77.20		
De kvindl. Trykkeriarb... 20 - - 207 - = - 41.40		
	759	80
Kassebeholdning	47829	34
Ballance...	54951	57

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	14029	39
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/6 til 11/12 1901	270	5
46887 Ugebidrag à 25 Øre:		
Dansk typ. Forening 21729 = Kr. 5432.25		
Den typ. Forening 20151 = - 5037.75		
Den typ. Trykkerf. 5007 = - 1251.75		
	11721	75
6235 Ugebidrag à 12½ Øre:		
De kvindelige Trykkeriarbejdere	779	37
Tilskud for Aaret 1901:		
Dansk typ. Forening Kr. 1372.04		
Den typ. Forening - 1258.88		
Den typ. Trykkerforening - 317.52		
De kvindelige Trykkeriarbejdere - 161.14		
	3109	58
Ekstraordinære Bidrag	»	75
Tilbagebetalte Laan	426	»
Ballance	30336	89

Udgift	Kr.	Øre
Rejseunderstøttelser Kr. 4660.95		
Overfartspenge til »Det forenede Dampskibsselskab« - 305.45		
	4966	40
Understøttelser paa Stedet à 1.75 Kr. 2803.50		
do. do. à 1.25 - 7048.75		
do. do. à 0.75 - 778.50		
	10630	75
Udlaan	365	»
Forbundets Møder i København	162	67
Den skandinaviske Arbejderkongres i København	101	25
Gager (Formanden 25 Kr., Kassereren 50 Kr.)	75	»
Tryksager	41	50
Kassebeholdning	13994	32
Ballance	30336	89

Dansk typografisk Forenings Lokalafdelinger.

Indtægt.

Kassebeholdning fra forrige Halvaar	Kr.	638.14
Ordinært Kontingent	-	19556.10
Andre Indtægter	-	188.40
Tilbagebetalte Laan	-	370.00
Tilskud fra Hovedkassen	-	4474.10
Ballance	Kr.	25226.74

Udgift.

Rejsekassen	Kr.	3488.45
Understøttelse paa Stedet	-	3100.25
Udlaan	-	361.00
Reservefondsunderstøttelse	-	530.09
Sygeunderstøttelser	-	5357.65
Begravelseshjælp	-	1375.00
Andre Udgifter	-	220.97
	Kr.	14433.41
Indsendt til Hovedkassen	-	10202.31
Kassebeholdning i Afd.	-	591.02
Ballance	Kr.	25226.74

Dansk typografisk Forening.

Formue 31. December 1901.

Begravelseskassens Beholdning	Kr.	24713.27
Reservefondens do.	-	4994.20
Hovedkassens do.	-	5120.65
Lokalafdelingernes do.	-	591.02
Effekter, brandforsikrede for	-	1000.00
	Kr.	36419.14

Dansk Typografforbund.

Formue 31. December 1901.

Arbejdsløshedskassen.

Kassebeholdning	Kr.	13994.32
Udestaaende Laan	-	1332.80
	Kr.	15327.12

Reservefonden.

Kassebeholdning	Kr.	47829.34
	Kr.	47829.34

Kolding, 4. Marts 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

At Beholdningerne efter Bøger og Bilag er til Stede og foreviste attesteres.

Kolding, den 10. Marts 1902. P. HVIDTFELDT. H. P. RABEN. WARBERG.

Revisionsbemærkninger.

Paa Forbundets københavnske Afdelings Regnskab er under »Andre Udgifter« opført: Tab ved Bud Hostrups Svig 160 Kr. 50 Øre. Det samlede Tab var 401 Kr. 18 Øre. Da Budet imidlertid er antaget til Tjeneste for den københavnske Afdeling alene, og da Forbundets Afdelinger i Provinserne ikke har nogensomhelst Indflydelse ved Valget af dette Bud, maa det anses for urigtigt at gøre Dansk Typografforbund delagtig i Tabet ved Budets Svig.

Paa samme Regnskab findes under *Sygeunderstøttelse* opført 8 Kr. — Herom oplyser Bilaget, at Hr. Typograf Schwartz af Aalborg under et Ophold i København er bleven undersøgt af Den typ. Forenings specielle Læge, Dr. Ris; hans Opspyt blev analyseret, men ingen Tegn paa Tuberkulose fandtes. Denne Undersøgelse kostede altsaa 8 Kr., som er opført paa Forbundets Regnskab.

Da der jo ikke findes nogen Forbundssygekasse, burde denne Understøttelse, under Forudsætning af, at den er hjemlet i Sygekassens Love, have været opført paa den Afdelings Regnskab, i hvilken Vedkommende er hjemmehørende. Forudsætningen for Sygehjælp er imidlertid, at Lægen erklærer, at der er Sygdom og Uarbejdsdygtighed til Stede, og da der i dette Tilfælde ikke oplyses noget om, at Hr. Schwartz' Ophold i København var foraarsaget af Sygdom, maa denne Lægeundersøgelse blive en privat Sag mellem Lægen og vedk. Medlem.

C. E. CARLSEN. C. J. ALBERT NIELSEN.

Centralisationen.

I

God Taktik.

UNDER ovennævnte Overskrift har s—k i *Typ.-Tid.s* Nr. 27 leveret en Artikel, der i meget minder om Skribenten fra Nyborg, da han raabte ud over det ganske Land: — »Skal Nyborg staa alene, vi giver 10 pCt. af vor Ekstrakasses Overskud til det frivillige Fond.« — Nævnte Ekstrakasse gav nok Underskud.

Forfatterne til begge Artikler har aabenbart følt en indre Trang til at »skrive noget«, for at vise, at de er med paa Spørgsmaalet. — At de derved er kommen til at dokumentere det modsatte, skyldes vist mere Manglen paa Evne end god Vilje. Hr. s—k begynder sin Artikel med at give en Del interessante Oplysninger om, hvad et Delegeretmøde er, og kommer dernæst ind paa at fortælle, at »da den Delegeredes Anskuelser og Stilling til de forskellige Forhandlingsæmner forud er Afdelingen bekendt, saa maa i Følge god Taktik hans Stemmeafgivning paa Mødet være Afdelingens Helhedsudtryk og betragtes akkurat som Afstemningen var foregaaet indenfor Afdelingen«. — Hr. s—k aner rimeligvis ikke, at han her er ganske uenig med Forbundsstyrelsen, men jeg maa desværre bedrøve ham med, at dette dog er Tilfældet. Det blev ved Delegeretmødet atter og atter af denne betonet, at de Delegerede ikke burde møde med forudfattede Meninger eller bundet Mandat, men var kommen sammen for at overbevise og lade sig overbevise. Det var ogsaa dette, der skete, idet de fleste Provins-Delegerede til at begynde med var ubetinget Modstandere af Centralisationsforslaget, men lod sig overbevise. Hovedbestyrelsen har vel da ment, at fordi de fleste Delegerede var overbevist, var det ikke givet, at alle Medlemmer ogsaa var det, og som en Følge deraf lod man Spørgsmaalet gaa til alm. Afstemning. Det var efter min Mening fuldstændig rigtig Taktik af Hovedbestyrelsen, — Hr. s—k maa i Følge sin Artikel være af en anden Mening. — Hr. s—k er meget vred over, at Kollegerne i Vejle og Horsens ikke vil bøje sig for Repræsentantmødets Vedtagelse af Centralisationsforslaget. — Men Herregud, s—k, det er jo selve Hovedbestyrelsen, der har sat nævnte Vedtagelse ud af

Kraft ved at lade Spørgsmaalet gaa til almindelig Afstemning, — og indtil den endelige Afgørelse foreligger, har vel saavel Venner som Modstandere af Forslaget Lov til at agitere for deres Anskuelse. Hr. s—k mener, at vi har Tendens til at vise Oppositionslyst ved alle mulige og umulige Lejligheder, og stadig sætter Personen over Sagen. — Hvem der er »Personen« i Centralisationsforslaget er jeg ikke rigtig klar over, s—k rimeligvis heller ikke; derimod véd jeg, at vi ikke altid har Oppositionslyst, hvilket vil ses af, at ved de fire Landsafstemninger, der har været i det sidste Aars Tid, har Flertallet i Horsens i de 2 Tilfælde fulgt Hovedbestyrelsen. Nej, Hr. s—k, vi danner os ganske simpelt vor Mening om hvert enkelt foreliggende Spørgsmaal, og den følger vi, enten det saa er med eller imod Hovedbestyrelsen. Hr. s—k.s laante pæne Ord skal jeg ikke opholde mig ved, de kan se godt nok ud én Gang, men taber ved Brugen, især naar de sammenblandes med en Bunke Meningsløsheder og plumpe Vittigheder. — Jeg skal kun ganske kort fremsætte mine m. fl.s Indvendinger mod det foreliggende Centralisationsforslag, og jeg tvivler ikke om, at Hr. s—k vil være Manden for i en Haandevending, uden fremmed Hjælp, at omvende os.

Jeg mener, at Forslaget snarere vil uddybe end udjævne Kløften mellem Københavnere og Provinsianere; et Forretningsudvalg, hvis Flertal bestaar af Københavnere, vil ved Afgørelse af Tvistigheder i Provinserne, selv om Afgørelsen er nok saa retfærdig, altid faa det Prædikat af den Part, hvem Sagen er gaaet imod: »Ja, det er fordi det er Københavnere, der afgør vore Sager, de er ikke kendt med Forholdene her ude i Provinserne.« — Lad os foretage det Tankeeksperiment, at Forretningsudvalgets Flertal var Provinsianere, mon Raabet om Uforstaaenhed saa ikke ogsaa vilde lyde fra København? — Det er hverken Københavner- eller Provinsianerforskrækkelse, men derimod en naturlig Følge af de forskellige Vilkaar, vi lever under. — Bestræbelserne skulde, efter min Mening, gaa ud paa at udjævne Ulighederne mellem København og Provinserne, naar dette var naaet, var Tiden kommen til at faa fælles Styrelse; først at samle Styrelsen og bag efter Medlemmerne, det er bagvendt.

Endelig vil jeg bede Hr. s—k oplyse mig om, hvorledes han har ment, at Sammenslutningen af vore Sygekasser skal foregaa. — Ved Afstemningen derom anbefalede vor Hovedbestyrelse at stemme imod, da en Sammenslutning var upraktisk. — Da vi skal arbejde indenfor de samme Rammer i Fremtiden, kunde det være interessant at faa at vide, hvordan Sammenslutningen kan blive praktisk om faa Aar.

En Kendsgærning er det, at Administrationen vil blive dyrere, og Lettelsen i Administrationen vil jo kun blive for de mindre Sagers Vedkommende.

Endelig Taktiken, som Hr. s—k holder saa meget af. Vilde det saa mon ikke have været god Taktik af vor Hovedbestyrelse, om den først var gaaet til Repræsentantmødet og ladet det tage Bestemmelse om Centralisationsforslaget — og vore egne Penge, i Stedet for først at gaa til Delegeretmødet, hvor Flertallet bestod af Medlemmer fra andre Foreninger, og lade dette tage Bestemmelse om vore Sager og Midler. Havde Repræsentantmødet været afholdt først, kunde Delegeretmødet have lovgivet paa Grundlag af Repræsentantmødets Vedtagelser, og saa havde i intet Tilfælde de 3 Dages Arbejde været tabt. Men herfor bærer Hovedbestyrelsen Skylden og hverken Vejle- eller Horsens-Afdelingen.

Sluttelig skal jeg henstille til Hr. s—k, at naar han svarer herpaa, eller muligen en anden Gang skulde faa Skrivedille for at vise sin gode Vilje, at han sætter sit Navn under. — Det ser mildest talt fejgt ud at overfalde andre Kolleger og skjule sig selv bag et Mærke. Og lad mig saa erindre Hr. s—k om et gammelt Ord, der siger: »Er Du dum, da vær blot stum,« det hører nemlig ogsaa med til god Taktik.

Horsens, den 8. Juli 1902. NIC. JENSEN.

II.

Svar til P. Hvidtfeldt m. fl.

Først et Svar paa P. Hvidtfeldts Omtale af min personlige Stilling paa Delegeretmødet, skønt det ikke var den, jeg havde stillet noget Spørgsmaal til ham om.

Naar Hr. Hvidtfeldt skriver, at »Delegeretmødet »fuldstændig enstemmigt« vedtog et ligeledes »enstemmigt indstillet« Forslag fra Udvalget«, saa er det — for at bruge et mildt Udtryk — **en mærkelig Maade at omgaas Sandheden paa.**

Under Generaldebatten den første Dag ang. Centralisationen udtalte jeg mig **imod** Forslaget. I Udvalget Lørdag Nat fandt jeg — efter at Centralisationen var bleven vedtaget med 83 St. mod 6 — ikke Anledning til at fremkomme med en Mindretalsindstilling, da den jo højst vilde kunne have faaet 6 St. mod 88. Jeg nøjedes med overfor Hr. V. Petersen, der fungerede som Formand for Udvalget, at erklære, at jeg var **imod hele Udvalgets Arbejde** og forbeholdt mig min Stilling saavel til at tale som stemme **derimod** næste Dag, hvilket jeg selvfølgelig ogsaa gjorde. Ganske vist udtalte jeg, at **hvis** Centralisationen skulde blive vedtaget ved almindelig Afstemning i Dansk typ. Forening bagefter, den da maatte blive til Gavn for Medlemmerne. Det store Flertal **for** Centralisationen paa Delegeretmødet forbavsede mig, da jeg umulig kunde tro og heller ikke endnu kan tro, at Stillingen er saaledes i Lokalafdelingerne.

Paa Repræsentantmødet i Dansk typ. Forening baade talte og stemte jeg **imod** Centralisationen paa alle Omraader.

Jeg har saaledes baade paa Delegeret- og Repræsentantmødet **paa alle Stadier** baade **talt imod** og **stemt imod Centralisationen.**

Hvidtfeldts Forsøg paa at faa noget andet ud af min Stilling er derfor **komplet usand fra Ende til anden.**

Det var den ene Side af Sagen. Saa kommer vi til den næste; det er Spørgsmaalet, om Hr. Hvidtfeldt vedkender sig Udtalelsen fra Aarhus. Der svarer Hr. Hvidtfeldt ikke klart. Svaret gaar ud paa, at Afstemningen om Tilslutning til Centralisationen betyder en Forbliven i eller Udtrædelse af Forbundet, men ang. Rejsekassen og Reservefondsmidlerne svarer han ikke noget. Jeg vil derfor blot udtale, at jeg har i en parlamentarisk Institution, og Dansk typ. Forening og Forbundet er jo en parlamentarisk Institution, ikke set noget, der blot tilnærmelsesvis kan maale sig med den Stilling, vor Hovedledelse har bragt os i ved Centralisationsforslaget. Forkastes Centralisationen, hvad den bør, saa staar Dansk typ. Forening net i det, saa kan den begynde paa bar Bund, som det hed i Aarhus. Men er det en Stilling af vor Hovedledelse at bringe os i efter det gode Samarbejde, der har fundet Sted imellem Dansk typ. Forening og Den typ. Forening? Disse to Foreningers Medlemmer staar i alt væsentligt enige i alle Punkter paa Lønspørgsmaal og Arbejdstid. Der bør derfor ikke bringes noget frem, der eventuelt kan skille, men der skal Ting frem, der paa det bestaaende Grundlag kan samle os endnu tættere. Det kan Centralisationen under de nærværende Forhold ikke, og derfor bør den **absolut forkastes.**

— — — Hr. Redaktør F. K. Madsen har været saa elskværdig at gøre nogle Bemærkninger til mit Spørgsmaal til P. Hvidtfeldt og Marius Hansen i Nr. 24; jeg skal ikke komme nærmere ind paa disse, det var ikke Hr. F. K. Madsens Mening, jeg ønskede at vide, den kender jeg. Naar Hr. Madsen skriver, at jeg ikke med et Ord begrunder min Udtalelse, at kalde Centralisationen for et Makværk, saa tror jeg dog nok, Hr. Madsen er en lille Smule paa Vildspor. Hr. Madsen vilde næppe have gjort sig den Ulejlighed at imødegaa mine Bemærkninger, dersom der ikke havde været noget, der havde givet ham Anledning dertil netop ang. Centralisationen som et Makværk.

— — — I Nr. 27 har en Hr. s—k rettet nogle vældige — jeg havde nær sagt væmmelige — Angreb paa Kollegerne i Horsens og Vejle. Jeg har intet Mandat til at optræde paa Kollegernes Vegne i disse to Byer, men der skal ikke fra min Side være noget i Vejen for at optage en Diskussion med nævnte s—k, naar han kaster Masken. Saavidt mig bekendt er der ingen fra Horsens eller Vejle, der har givet Hr. s—k Lejlighed til at fare frem som en Jacob von Tyboe eller Professor Labri. Naar han derfor stiger ned fra disse Piedestaler og fortæller os, hvilken *virkelig Hertug*, han er, saa skal jeg for mit Vedkommende gærne være med til at tage mig lidt af ham.

Vejle, den 11. Juli 1902. J. P. SØRENSEN.

Vi benytter Lejligheden til at gøre de to Indsendere opmærksom paa, at det er ganske overflødigt at forlange af s—k, at han skal navngive sig. Saalænge man holder sig indenfor de rette Grænser, staar det selvfølgeligt ethvert Medlem frit for at skrive under hvilket Mærke, man ønsker. Grovheder bliver ikke mindre, fordi man underskriver dem — det fremgaar tydeligt nok af Indsendernes Indlæg. Vi føler os overbevist om, at d'Hrr. ikke derved har gavnet den Sag, de kæmper for.

Forøvrigt er Hr. Sørensens Indlæg efter vor Mening snarere til Gunst end til Skade for Centralisationen. Thi han siger jo selv, at Den typ. Forenings og Dansk typ. Forenings Medlemmer staar enige i alle store Punkter paa de væsenligste Spørgsmaal. Hvorfor i al Verden skulde de saa ikke i et endnu intimere Fællesskab end før arbejde sammen for fælles Interesser? *Det* ønskede vi gærne begrundet af Hr. S., førend han udslynger Ordet »Makværk«, som han fremdeles ikke kan gaa uden om, som Katten om den varme Grød.

Hr. Nic. Jensen forstaar vi bedre, thi han synes overhovedet at være imod Samarbejdet mellem København og Provinserne. RED.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Firmaet KR. SUNNERTS EFTF. (Dresler) har i Aar, som alle de foregaaende Aar, givet sit fastlønnede Personale (Kvinder og Mænd) 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Aktieselskabet *Fyns Tidende* ved TH. WENNERVALD har med vanlig Forekommenhed givet sit Personale, saavel Typografer som Lærlinge og de kvindel. Trykkeriarbejdere en Uges Ferie efter følgende Skala: Ugifte Typografer 20 Kr., gifte med Løn af 25 Kr. og derunder fuld Ugeløn, højere lønnede faar 25 Kr.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 7. Juli.

1. Formanden gav Meddelelse om forskellige administrativt afgjorte Sager, hvorunder et Par Medlemmer havde faaet Tilladelse til at nyde deres Sygeunderstøttelse paa Landet i Nærheden af en Lokalafdeling.

2. Medlem Nr. 1163 er garanteret indtil 13 Ugers Sygeunderstøttelse = 182 Kr. til et Ophold paa Den typ. Forenings Sanatorium i Fredensborg.

3. Paa given Anledning erindres Lokalformændene om ikke at udbetale Understøttelse af nogen Art til Rejsende, som ikke er i Besiddelse af deres Medlemsbog.

4. Hovedrevisionen meddeler, at denne er færdig med 2. Halvaars Regnskab 1901 og fremsender sine Bemærkninger til dette. — Til Efterr.

5. Et Par Optagelsessager fra Ringsted og Skelskør refereredes.

6. Fra Esbjerg Lokalafdeling forelaa Indstilling om Optagelse af to Blokadebrydere. — Sagen udgik til nærmere Oplysning.

7. Formanden gav Beretning om den sidste Del af sin Rejse ang. Tarifens Indførelse og Forstaaelse, ligesaa om et større Antal Forespørgsler, som var besvaret ad skriftlig Vej. En Del forskellige Forhold bliver at indberette til Bladudgiverorganisationen.

8. Meddelelse om en Fredericia, den 29. Juni afholdt Distriktsfest, hvori Formanden havde deltaget. — Til Efterretning.

9. Der forelaa Indbydelse til Formanden om at give Møde ved en Distriktsfest i Randers den 27. Juli, hvor Dagsordenen skulde være den ny Organisationsform. — Forsaavidt Omstændighederne tillader det, giver Formanden Møde.

10. Ved det indenfor Hovedbestyrelsen foretagne Valg af faste Medlemmer til Voldgiftsretten var Hvidtfeldt enst. valgt, medens L. D. Rasmussen og Marius Hansen havde erholdt hver 4 St., idet Fred. Nielsen ikke havde afgivet Stemme. Ved Lodtrækning valgtes L. D. Rasmussen. — Til Suppleanter valgtes Marius Hansen og Raben.

11. Til Næstformand var ved skriftlig Afstemning blandt Hovedbestyrelsens Medlemmer valgt Raben. P. HVIDTFELDT.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 10. Juli.

Købekontrakten paa Ejendommen i Fredensborg underskreves. — Til at gennemgaa Foreningens Regnskaber og til at aflægge Beretning herom valgtes N. P. Nielsen. — Bogtrykker Aage Jørgensen har en Lærling for meget og sidder derved en Voldgiftsdom overhørig. Det overlodes Formanden at skride ind herimod. — Flere Sager vedrørende Trykkeriforhold behandledes.

Søndag den 13. Juli.

Et Medlem har været syg i over 17 Maaneder som Følge af et Ulykkestilfælde og har haft megen Udgift til Massagebehandling m. m., uden at blive fuldstændig helbredet; han kan nu blive behandlet af en af vore bedste Kirurger; Betalingen herfor er 35 Kr. for en Maaned, som han andrager om at faa bevilget af Kassen. Vedtaget. — Det vedtoges paa Foranledning af Foreningens Vært endnu et halvt Aar at give 300 Kr. halvaarlig i Husleje, endskønt der efter Aftale i Fremtiden kun skulde svares 250 Kr.; Styrelsen gik med hertil, da man ellers havde faaet en Opsigelse til Fraflytning Oktober Flyttedag, hvilket var uheldigt, da Forbundet til Nytaar overtager Administrationen og muligvis gaar til en hel anden Ordning med Hensyn til Foreningslokalet. — Et Par administrative Sager behandledes. O. J.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	1.90	Overført...	55.94
Adresseavisen	7.40	Leisner & Co.	1.81
Aftenbladet	5.75	Luno (1 pCt.)	5.92
Aug. Andersen	0.85	Løvgreen	1.25
Aller (Trykkere)	2.60	Holger Meyer	0.75
do. (kvindelige)	0.85	Middagsposten	4.45
Bagge (mandlige)	7.45	Mohr & Co.	0.50
do. (kvindelige)	0.95	S. L. Møller (mandl.)	1.25
Bording	4.55	do. (kvindel.)	0.30
Bøhm	0.25	Nationaltidende	5.70
V. J. Christensen	0.50	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.45
Citytrykkeriet	2.45	Emil Petersen	0.30
Eksprestrykkeriet	1.94	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.60
Fehlhaber	0.30	Politiken	10.93
Henningsens	0.80	Rasmussen & Olsen	0.60
Hoffensberg	3.00	Rigsdagens Sættere	1.15
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	3.80	Rosenberg	0.25
Axel Holm	1.50	Schultz's Sættere	5.00
L. A. Jørgensen	1.00	do. Trykkere	1.05
Kassererkontoret	0.75	Soc.-Dem. (75. B.)	8.30
Keller	1.35	Thieles Sættere	1.00
Kihls Sættere	1.25	Trier	3.35
Kristeligt Dagblad	3.15	Truelsen	1.00
København	1.00	Vort Land	2.50
Langkjærs Sættere	0.60	Weiss	1.25
Overføres...	55.94	Ialt...	121.60

Endvidere diverse Bidrag: »Demokraten«, Aarhus, 6.00, Viborg Lokalafdeling 2.90, Brønderslev Lokalafd. 5.40; tilsammen Kr. 135.90.

Kassebeholdningen var d. 8. Juli ..... Kr. 353.54
Indtægt 9.—15. Juli ..... Kr. 135.90
Udgift 9.—15. Juli ..... » 184.00
Merudgift 9.—15. Juli ..... » 48.10
Kassebeholdningen er d. 15. Juli » 305.44
Kr. 353.54

Den 15. Juli 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Nye Medlemmer: I S. H. L.: Fr. Fritz Reinhold Emil Petersen (Knutzon) og Hustru, Katrine Elise.

Tiltraadt: Carl Vilh. Frederiksen (H. Meyer) fra Køge.

Bortrejste: 1624, A. Frederiksen og 5383, Chr. Jul. Rasmussen (arbl. til Udl.). 569 (V. d. d. B.), J. A. Johansen.

Da Budets Ferie indtræffer i denne Uge, vil der ikke blive opkrævet Kontingent i 29. Uge; i 30. Uge opkræves saa for 29. og 30.

VALD. STEPHENSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Viborg: Typ. J. RASMUSSEN, Dumpen 15, i Stedet for P. Busch; træffes *absolut kun* i sit Hjem mellem 12—1½ og 6½—7½.

Kolding, den 15. Juli 1902.

FORRETNINGSUDVALGET.

Nyt Medlem: Hjørring, Carl Chr. Marius Sørensen, udl. ¼ 1896 i Vends. Tid.s Bogtr. (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Odense, 1213, Holger Busch (fra Middelfart) og 1246, Lars Chr. Nielsen (fra Rejse), begge i Pl.

Bortrejste: Hjørring, 1559, Alfr. Mar. Christensen og 1445, Peder Nielsen (begge paa Rejse). Thisted, 1564, Anton Mouritzen (paa Rejse) og 507, Laur. Ebbesen (til København, arbl.). Nykøbing F., 1550, R. P. Jensen (arbl., paa Rejse). Køge, 1246, L. Chr. Nielsen (arbl., paa Rejse) og 1212, C. V. Frederiksen (til Pl. i Kbhvn.).

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

3. Juli: *Køge.* 4. Juli: *Helsingør.* 7. Juli: *Esbjerg, Hjørring* og *Nakskov.* 10. Juli: *Brønderslev.* 14. Juli: *Kallundborg, Bogense* og *Viborg.*

Kolding, den 15. Juli 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Nyt Medlem: Th. From, udl. 27/6 1902 hos Schultz (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 288, C. G. V. Hansen, til Udlandet (arbl.).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Restancer bedes indbetalt senest Mandag den 21. Juli 1902, da Udslettelse ellers vil finde Sted.

Udmeldt: Hansigne Thostrup (fratraadt Faget.

GUTENBERG-KORET.

Lørdag den 19. Juli, Kl. 8½: *Sammenkomst* i Café **Overskæringen** (G. Kirschner), **Nørrebrogade 216**, lige ved Jernbaneleddet. Passive Medlemmer og Besøgende indbydes.

T. C. C. Søndag Tur til Stevns Klint. Start Lørdag: Kl. 2 fra Dr. Olgasvej 27. Kl. 6 fra Frederiksberg Bakke.

Kontingentet bedes betalt til Budet.

M. K. afholder ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 20. Juli paa samme Sted som »Den typ. Forening« og 1 Time forud. STYRELSEN.

ANNONCER

En Sætterlærling,

som har staaet godt 3 Aar i Lære, søger Plads for at kunne faa udlært. Billet mrkt. »Provins« modtager Ekspeditionskontoret snarest.

En yngre **Bogtrykker** med et godt Bogtrykkeri søger til **Kompagnon** en yngre, energisk Typograf med nogen Kapital. Billet mrkt. »Excelsior« modtager Ekspeditionskontoret.

Brugt Skrift.

Ca. 3 Kasser Brødskrift Fraktur (fransk Højde) med tilhørende Minimum af Antiqua Petit osv., Vinkelhage, Skibe etc. billigt til Salg. **Carlsens Clichéfabrik,** *Holmens Kanal 8, København.*

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 25 JULI 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Af Hensyn til Tarifens Indførelse maa Plads i Provinserne ingen Steder modtages uden ved forudgaaende Henvendelse til Lokalformændene, naar Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret. Undladelse heraf vil medføre Karantæne.

FORBUNDSSTYRELSEN.

De Arbejdsløse.

I det Øjeblik da »Typ.Tid.« kommer Medlemmerne i Hænde er Bunden naaet paa »Det friv. Fonds« Kasse. Man havde ventet at Medlemmernes Offervillighed havde holdt ud til vi ved Nytaar 1903 var kommen ind under andre og mere betryggende Former for Hjælp i Arbejdsløshedstilfælde, ligesom man havde ventet at Offervilligheden, nu som saa mange Gange før, var steget i Forhold til Arbejdsløshedens Tiltagen; i disse Forventninger er man imidlertid bleven grundig skuffet.

De Arbejdsløses Tal har for Øjeblikket naaet en Størrelse, som vi skal adskillige Aar tilbage for at opvise Mage til, vi nærmer os samtidig med stærke Skridt en Tarifrevision; det er derfor saare naturligt, at Styrelsen har grebet til den Udvej, at faa de unge, ugifte Medlemmer til at rejse. — Man skulde tro, at den unge, ugifte Mand under saadanne Forhold vilde betragte det som en Æressag at rejse bort for en Tid, til Forholdene blev bedre, i Stedet for at blive paa Stedet, gøre de Arbejdsløses Hær større, opspise de faa Krummer, der er tilbage, og besværliggøre de Forhandlinger, der skal finde Sted til hans og hans Kollegers Gavn. — For at naa et Resultat med Hensyn til at faa de Unge til at forlange deres Rejsebog, og tvunget af, at Fondets Kasse var tom, er Hjælpen fra sidste Uge blevet inddraget for de Unges og Ugiftes Vedkommende; dette har foraarsaget, at man paa et Par Trykkerier har taget under Overvejelse, helt at inddrage Bidraget. Hvad opnaar man herved? Kun dette, at Hjælpen for de Gifte ogsaa vil ophøre; det er ikke den Vej, men netop den modsatte, man skal gaa. Bidragene maa forøges, og det i meget høj Grad. — Vi skal bruge Penge, mange Penge, dels til at lindre den herskende Nød, der bliver føleligere og føleligere jo længere Arbejdsløsheden varer, dels til at hjælpe de Kammerater bort, som har den rette Forstaaelse, at det rigtigste en ung Mand kan gøre under de nuværende Forhold, er at rejse. — At tale om Demoralisation paa Landevejen maa falde bort; det demoraliserer ikke mindre, at gaa ledig her i Byen under en lang Arbejdsløshed og med en meget ringe eller slet ingen Understøttelse.

Derfor maa vi lægge alle Kræfter ind paa, at drive Indsamlingen med Kraft, alle maa give Bidrag og det saa stort som muligt. — Lad os ikke ved Ligegyldighed modarbejde vore egne Interesser. — Jeg véd, at Bidraget til Organisationen er højt og mange Gange kan være vanskelig at komme over, men jeg véd ogsaa at Medlemmerne, selv om Ofret var drøjt, aldrig har svigtet en god og vigtig Sag.

P. LAURITZEN.

Den nye Ordning.

Af P. HVIDTFELDT.

I Diskussionen om den centraliserede Ledelse af Dansk Typografforbund glemmer man som oftest, at Forbundets Dannelse ikke blev vedtaget paa Mødet i København den 24.—25. Maj 1902, men at dette skete med Reservefondens Dannelse i 1892 i Forbindelse med Centralisationen af de da bestaaende Rejsekasser i København og Provinserne, hvorved Provinserne optog Lønspørgsmaalet og København paatog sig de samme Udgifter pr. Medlem til de Rejsende som Provinserne, der hidtil havde baaret den langt overvejende Byrde ved de Rejsendes Understøttelse. Ejheller erindrer man, at en Centralisation af Underst. paa Stedet blev udskudt i en Del Aar paa Grund af Diskussionen om en Centralisation af alle vore Kasser. Og i Centralisations-Rummelen har man forgabet sig i selve Ordet uden at tænke paa, at det er Uensartetheder i selvstændig virkende Foreninger, der skal fjærnes, hvilket ikke sker ved et Pennestrøg, men kun ved at de forskellige formentlige Særinteresser efterhaanden opgiver noget af det, som de kalder for Selvstændighed og indordner dette under Fællesskabet.

Forbundet omfatter nu Dansk typ. Forening, der bestaar af 44 Lokalafdelinger i Provinserne, Den typ. Forening, der væsenlig bestaar af de københavnske Sættere, Den typ. Trykkerforening samt De kvindelige Trykkeriarbejdere.

Disse 4 Foreninger har fælles Arbejdsledighedskasser (Underst. p. St. og Rejse) samt Strejkekasse (Reservefonden) og udgiver Fagbladet. De har derimod hver sin Syge- og Begravelseskasse, Hjælpekasser og Gud véd hvad.

Nu administrerer hver enkelt af disse 4 Hovedforeninger Arbejdsledighedskasserne med det indviklede Forhold, at Kontingentoverskudet skal tilbagebetales Hovedforeningerne efter Medlemstal ved Aarsopgøret, medens Underskudet skal refunderes.

Reservefonden administreres derimod af Forbundsstyrelsen, som bestaar af to Medlemmer, valgte af Dansk typ. Forening, og hvoraf det ene bor i Aarhus, det andet i Kolding; et Medlem, valgt af Den typ. Forening, og et af Den typ. Trykkerforening samt en fælles valgt Formand. Alle Spørgsmaal om lokale Konflikter og Reservefondsunderstøttelse skal afgøres af Forbundsstyrelsen enten som Helhed eller delvis, alt eftersom Konfliktspørgsmaalene former sig.

Udbetaling af Forbundsunderstøttelserne i København sker paa to forskellige Steder og for Provinsernes Vedkommende bliver disse sammendragne af Dansk typ. Forenings Hovedkasserer i Kolding, der tillige er Hovedkasserer for Forbundet. I Følge hele det indviklede Forhold kan dette ikke være anderledes, men der er blandt andre Mærkeligheder den, at Forbundets Hovedkasserer bor fjærnt fra Forbundsledelsen og er underkastet Kontrol af den ene Hovedforenings Forretningsudvalg, hvorved det faktisk bliver dette sidste, der dirigerer Forbundets Finanser. Paa Regnskabsvæsenets Omraade er Forbundet blevet et underordnet Led af Dansk typ. Forening; medens det omvendte selvfølgelig skulde være Tilfælde.

Næppe ret mange har været klar over hvor omvendt i det hele taget Forbundets Ledelse og Administration i Virkelig-

heden er, fordi det trods alt har virket til Gavn for Medlemmerne. Det har ogsaa kun været muligt ved et udmærket Samarbejde af de forskellige Organisationers ledende Kræfter. Men det har været besværligt. Man kan derfor ikke undre sig over, at Tankerne stadig har været i Bevægelse for at finde en Form for Ledelsen, som kunde tilfredsstille alle de forskellige Interesser samtidig med at Ligevægtsforholdet mellem Hovedstad og Land samt de herskende Særinteresser bevaredes i nogen Grad.

Det er det, man mener at have fundet ved Delegeretmødets Løsning.

Efter det vedtagne Forslag bliver den øverste administrative Myndighed i Forbundet Forretningsudvalget. Dette bestaar ikke som hidtil i Praksis af to københavnske Medlemmer med den fælles valgte Formand; men kommer til at bestaa af de nuværende fire Hovedforeningers Formænd og den fælles valgte Formand. Medens de kvindelige Trykkeriarbejdere og Dansk typ. Forening hidtil ikke har haft noget Medlem i Forretningsudvalget, faa de efter det ny Forslag altsaa hvert et Medlem. Dette Udvalg skal ikke administrere en enkelt Del af Forbundets Virksomhed, men bliver det ledende paa alle Omraader. Man skulde synes, at dette var en saa selvindlysende Ordning, at al Tale om nogen anden eller Forbliven ved den hidtidige overhovedet var udelukket. (Fortsættes.)

Fagmødet i Randers

afholdes, som bekendt, førstk. Søndag d. 27. ds. Der er udgaaet Indbydelse til de nærmeste Lokalafdelinger i det østlige Jylland, men enhver Kollega, selv om han ikke direkte har modtaget Indbydelse, er naturligvis velkommen. Til at deltage i Debatten om Centralisationsspørgsmaalet er indbudte af Hovedbestyrelsen d'Hrr. P. HVIDTFELDT, MARIUS HANSEN og ANT. SCHWARTZ.

Program.

De fremmede Kolleger modtages ved Togenes Ankomst til Randers, hvorefter de herv. Kolleger giver **Frokost.**

Kl. 12½ **Fagmøde** i »Marienlund«.

Dagsorden:

1. **Centralisationsforslaget.** 2. Eventuelt.

Kl. 4 **Procession** til Arbejdermødet.

Kl. 6 **Fællesspisning** (Koldt Bord med en varm Forret, Øl og Snaps) à 1 Kr. 75 Øre pr. Kuvert.

Aftenen tilbringes i selskabelig Samvær til Afrejsen.

Generalforsamlinger og Møder.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening, Den typ. Trykkerforening og Den typ. Forenings faglige Afdeling

afholdt Søndag den 20. Juli ekstraordinær Generalforsamling paa Wodrofflund. Dirigent F. K. MADSEN, Sekretær NIELS HANSEN.

Punkt 1 paa Dagsordenen var: De under Dansk Typografforbund hørende Foreningers Stilling til Ny typ. Forening.

P. LAURITZEN bad Forsamlingen erindre, at det var en alvorlig Sag, der nu skulde drøftes, vi burde se roligt paa Sagen, ikke lade os henrive til store Taler for at skabe en kunstig Stemning, men sørge for, at den Beslutning, vi i Dag tog, blev et virkeligt Udtryk for Forsamlingens Mening. Taleren gav derefter en kort Skildring af Forholdet mellem Ny typ. Forening og Den typ. Forening lige siden Adskillelsen i 1885; paaviste, hvorledes det ikke alene var det politiske Spørgsmaal: Tilslutningen til de samvirkende Fagforeninger, der stod skillende mellem os, men ogsaa Ny typ. Forenings Maade at optræde paa overfor enhver Sag, som vi mente var til Gavn for vor Organisation; Ny typ. Forening havde bestandig søgt at mistænkeliggøre og latterliggøre enhver Ting, vi foretog os. Gang paa Gang havde vi søgt at komme til Forstaaelse med dem, men var hver Gang bleven vist tilbage med Haan. Havde vi Personalemøder, sagde *Ny typ. Tid.*, at disse Møder ikke angik deres Medlemmer. Under den skandinaviske Kongres i 91 søgte *Ny typ. Tid.* at mistænkeliggøre os overfor vore svenske Kolleger. Da Gustav Clausen arbejdede for Centralisationen, var Repræsentanten for Ny typ. Forening til Stede ved alle Møder og hoverede, hver Gang det mislykkedes. Taleren troede ikke længere, at man kunde opnaa noget med det Gode, man havde gjort alt, hvad der kunde gøres i den Retning. Det eneste Lyspunkt var under Lockout'en, hvor *Ny typ. Tid.* indeholdt nogle sympatetiske Artikler, ligesom de ogsaa ydede nogle Lock-out-Bidrag, der dog var uforholdsmæssig smaa imod vore Bidrag. Ellers havde de haanet alt: Majdemonstrationen, Samarbejdet mellem Trykkerne og os, Centralisationen, Personalemøderne, Delegeretmødet. P. Christensen havde i *Ny typ. Tid.* slaaet fast, at en Mand havde solgt sin fulde Arbejdskraft for den Løn, han fik, hvorved Christensen væsentlig havde støttet 23 Kroners-Lønnen. Under Lønbevægelsen for nylig i Nationaltidende paastod *Ny typ. Tid.*, at Lønforhøjelsen var fremtvungen, og havde her stillet sig paa Principalens Side. Vort Delegeretmøde var blevet karikeret i *Ny typ. Tid.* Naar vi nu stod overfor en ny Tarif, da vilde Taleren sige, at vi stod bedre, naar vi var skilte fra de nye. Vi vil ikke forhandle med Ny typ. Forening eller have den med i vore Forhandlinger med Principalerne. De tre kontraherende Foreninger burde ordne deres Sager selv. — LAUR. JENSEN sluttede sig til Lauritzen; man maatte vise, hvor Ny typ. Forening havde hjemme. Allerede i 1891 burde Samarbejdet have været afbrudt. Alt som Aarene gik, havde de ny kun søgt at vælte Byrderne over paa os og selv høste Fordelen af vort Arbejde. Trykkerforeningen havde ogsaa i sin Tid været venligsindet overfor den Ny, men var nu kommen til den Erkendelse, at det ikke lod sig gøre at arbejde sammen med dem. Hovedpunktet var de Nys Holdning overfor Delegeretmødet; de havde troet, at Forbundet skulde sprænges, og da dette ikke skete, blev de rasende og kastede sig over Trykkerne. Draaben, som fik Bægeret til at flyde over, var Angrebet paa Taleren; nu var Tidspunktet kommet, da vi sagde: der staar Ny typ. Forening, og her staar vi andre. — ALB. PETERSEN vilde ikke paa nogen som helst Maade have Samarbejde med Ny typ. Forening, hvilket han søgte at motivere i meget stærke Udtryk. — CHR. HANSEN (Adresse-Avisen) vilde anbefale at følge Styrelsens Taktik; men han kunde kun tænke sig en Udsoning paa den Maade, at de Ny vendte tilbage til den gamle Forening. — P. BERENDT mente, at Tidspunktet var uheldigt valgt; Principalerne vilde stille den Fordring at forhandle med alle Organisationerne; man burde være gaaet den Vej personalevis at søge at paavirke Ny typ. Forenings Medlemmer til at slutte sig til Den typ. Forening. — NIELS HANSEN syntes ikke, det var rigtigt at bruge saa stærke Udtryk om Ny Forenings Medlemmer; de var ikke til Stede, og de kunde derfor ikke forsvare sig; der var mellem dem lige saa gode og ærlige Kammerater som mellem de gamle; Taleren mindede om 1898, hvor de Nye viste sig lige saa parate til at opsige deres Pladser og kæmpe for vor Ret som vi andre. Sagen i Dag var for alvorlig til, at der blev blandet personlige Hensyn ind i den; Taleren var ogsaa stemt for, at vi burde bryde med Ny typ. Forening, naar den modarbejdede vort Arbejde for Organisationen, men hvad det angik, at *Ny typ. Tid.* haanede og udskældte vore ledende Mænd, da maatte vi vel huske paa, at vore ledende Mænd heller ikke i den Retning skaanede dem. Mente Styrelserne for de 3 Foreninger, at vi kunde udelukke 200 københavnske Typografer fra Tarifforhandlingerne, uden at det fik uheldige Følger? — P. LAURITZEN: Vi havde indledet Forhandlingerne med Principalerne, og de nye vilde sikkert ikke vægre sig ved at tage de Fordele, som vi skaffede dem; vi maatte huske paa, at vi nu ikke stod alene, men arbejdede sammen med Dansk Typografforbund, med Kolleger fra hele Landet, og dette Forbund, der bestod af ialt 2300, Sættere, Trykkere og kvindelige Arbejdere, kunde ikke tage Hensyn til et Mindretal af Sættere i en enkelt By. — K. KIEFER vilde sige til Berendt, at vi var nødt til at vælge Tidspunktet nu. Angaaende Tarifarbejdet, da vilde Ny Forening hellere høste Fordelene af vort Arbejde end selv arbejde med. Anton Larsen havde udtalt, at det var et Brud paa Lock-out-Overenskomsten, hvis man brød med Ny Forening; det var underligt, at de vilde pukke paa den; deres ringe Bidrag til Lock-out'en røbede ikke stor Interesse for den. Dansk Typografforbund, som vi nu stod sammen med, kunde ikke finde sig i Ny Forenings Særstilling, derfor maatte vi tage en Beslutning. Overfaldet paa Laur. Jensen var meget simpelt; ligesom ogsaa F. K. Madsen og andre af vore ledende Mænd var bleven haanede i *Ny typ. Tid.* — CARL V. CHRISTENSEN spurgte, om Samarbejdet med den Ny Forening vilde vedvare paa den Maade, at man med fuld Nyderet kunde gaa fra dem og over i vor Forening, det vilde være heldigt, om det blev forandret. — LOHMANN vilde holde med Berendt, Tidspunktet var uheldigt valgt; vore ledende Mænd og vort Organ havde ikke ligget paa den lade Side, naar det drejede sig om skarpe Udtryk. — P. LAURITZEN mente, at ikke alene det var enkelte af vore ledende Mænd, Ny Forening vilde til Livs; det var Den typ. Forening og dens Arbejde, den havde mistænkeliggjort. Det var urigtigt, naar de sagde, at vore Delegeretmøder var Grin. Angrebet paa Laur. Jensen burde ikke taales. Tal. oplæste Resolutionen, der lød saaledes:

Fællesgeneralforsamlingen i de under Dansk Typografforbund hørende Organisationer udtaler, at da Ny typ. Forening har vist en beklagelig Illoyalitet og en systematisk Mistænkeliggørelse af vore Organisationers Arbejde for Fagets Interesse, vedtager Generalforsamlingen, at alt organisatorisk Samarbejde i Fremtiden afbrydes med Ny Forening, og at Dansk Typografforbund er den eneste retmæssige Repræsentant for de typografiske Organisationer og derfor ordner alle Fagets Anliggender.

For de 3 Styrelser:
M. DIDERICHSEN. LAUR. JENSEN. P. LAURITZEN.

NIELS HANSEN fastholdt sine tidligere Udtalelser. — KIEFER anbefalede at stemme for Resolutionen. — NIELS HANSEN havde ikke talt imod Resolutionen, men havde forlangt Ordet, før den blev oplæst. — LAURITZEN anbefalede Resolutionen.

Resolutionen vedtoges med 3 St. imod.

Andet Punkt var *Tarifen*. Hertil havde en lang Række Talere Ordet, men det besluttedes ikke at lade Diskussionen refereres. Følgende af CHR. CLAUSEN stillede Resolution vedtoges, efter at Styrelserne havde tilføjet en redaktionel Bemærkning:

Idet Forsamlingen udtaler sin Tilslutning til den af Den typografiske Forenings Formand afgivne Redegørelse m. H. t. de forestaaende Tarifforhandlinger, bemyndiger den de tre Foreningers Styrelser til at gøre Skridt til at opsige de bestaaende Tarifer, naar de anser Tidspunktet for egnet dertil. CHR. CLAUSEN,
Den typ. Forening.

Da Dagsordenen dermed var udtømt, hævedes Generalforsamlingen; den var besøgt af ca. 500 Mennesker.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 6. Juli Kvartals-Generalforsamling, hvor Formanden, J. C. MØLLER, oplæste det reviderede Regnskab, der enstemmig godkendtes. Der foretoges endvidere Valg af en Formand, da Møller, som havde fungeret som saadan i 3 Aar, ikke ønskede Genvalg; valgt blev MARTINUS HANSEN som Formand og DØHR som Suppleant. Valg af 2 Revisorer; genvalgt blev RASK og valgt blev FERDINAND VERWOHLT i Stedet for V. Christensen, som er bortrejst; Sekretæren genvalgtes. Derefter udtalte Generalforsamlingen en Tak til den afgaaede Formand for hans Virksomhed som saadan. Under Eventuelt fremkom et Forslag om fremtidig at yde Formanden lidt Godtgørelse, og da et Medlem oplyste Forsamlingen om lignende Forhold i andre Byer, vedtoges det at lønne Formanden fra Nytaar, i Fald Medlemsantallet til den Tid ikke var steget til det, der i Følge Lovene hjemler Fritagelse for Kontingent. — Der forelaa Oplysning om, at der paa et herv. Trykkeri udførtes regelmæssigt Overarbejde af Lærlinge (over 18 Aar) i den travle Tid, hvorved spares en Typograf. Det overlodes til Formanden at rette en Forespørgsel til Forretningsudvalget, om saadant er tilladeligt. Endvidere oplystes det, at der paa samme Trykkeri ikke var foretaget Vaskning af Gulv, Pudsning af Vinduer osv. i Henhold til Tarifen. Det besluttedes, at Formanden skulde henvende sig til vedk. Forretning for at faa disse Forhold ordnede, hvorefter Generalforsamlingen hævedes, og man gik over til Forbundets Generalforsamling.

— — —

Generalforsamlingen i Forbundet aabnedes af Formanden, MARIUS LARSEN, der oplæste Dagsordenen, hvorefter Kassereren, MARTINUS HANSEN, forelagde det reviderede Regnskab samt Faneregnskabet, der enst. godkendtes. Der foretoges Valg af en Revisor og en Reservefanebærer; valgt blev henholdsvis Døhr og Thorup og som Fanejunker, i Stedet for Verwohlt, Magnus Sørensen. — Under Eventuelt fremkom nogle Forslag om Startning af en selskabelig Forening. Der nedsattes et Udvalg. Generalforsamlingen hævet. CORNELIUS PETERSEN,
Sekretær.

Brønderslev Lokalafdelling

afholdt den 8. Juli Generalforsamling. Form. oplæste Regnskabet, der godkendtes. Balancen var 88 Kr. 40 Øre, og Hovedkassen modtager 52 Kr. 65 Øre.

9 Rejsende havde besøgt Afdelingen i Kvartalets Løb, hvoraf de 7 med Understøttelse. Formanden, CHR. ALMIND, genvalgtes.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 17. ds. Regnskabet, hvis Udgifter paa Rejse- og Sygekontoen udviser et ganske anseligt Beløb, vedtoges. — Fra Køge Lokalformand forelaa Forespørgsel om, hvorvidt Roskilde Typografer, og eventuelt i hvor stort Antal, agtede at deltage i et Fagmøde i Tilslutning til den store Arbejderfest i Køge Søndag den 27. Juli. Der vil blive udsendt en Liste, hvorefter Formanden besvarer Skrivelsen fra Hr. Jørgensen i Køge. — En Opfordring fra Ringsted om de sjællandske Lokalforeningers samlede Henvendelse til Principalerne for at opnaa en fælles Fridag til et Besøg paa Presseudstillingen fandt Generalforsamlingen uheldigt for Roskildes Vedkommende, og desuden har en stor Del af Kollegerne her enkeltvis aflagt Besøg paa Udstillingen. Det fandtes mere praktisk, om de i Fyn og Jylland slog sig sammen om en saadan Ordning. — Derefter forhandledes Ekstra-Understøttelseskassens Status. Stadig har Regnskabet udvist Underbalance til Udligning blandt Medlemmerne ved Kvartalernes Slutning, men da Medlemmernes Antal i Ekstrakassen stadig er nedadgaaende, samtidig med at Udgifterne tiltager opefter, har man nu opnaaet at faa et omtrentligt Kontingent (det begyndte i sin Tid med 5 Øre) af 42 Øre pr. Uge, naar Underskudet fordeles. Til Dato er Underskudet ca. 32 Kr., hvorfor der gjorde sig Stemninger gældende om at bringe Balance i Regnskabet med det ordinære Kontingent 20 Øre, altsaa ved en Reduktion af Understøttelserne. *De Nattekort, som hidtil har været udstedt til de Understøttelsesberettigede, inddrages. De Ikke-Understøttelsesberettigede modtager herefter 1 Kr. og et Nattekort*, gyldig for 50 Øre. Dette Forslag vedtoges omtrent enstemmigt. — Under Eventuelt forhandledes lokale Trykkeriforhold. SEKR.

Nær og Fjærn.

Solgt? Fra 15. Avgust tiltræder Hr. ANTHON LARSEN Plads som »teknisk Leder og Driftsbestyrer« i den Ferslewske Bladfabrik. Samtidigt har han forpligtet sig til at fratræde Formandsposten i Ny typ. Forening, som efter Forlydende skal beklædes af Hr. A. W. JENSEN. Hr. J. arbejder for Tiden i *Nationaltidende*.

Hvis Hr. Direktør LARSEN ved denne Ansættelse tror at have fremmet Samarbejdet mellem Huset og Personalet, vil Fremtiden sikkert vise ham, at han har taget fejl.

I Randersmødet paa Søndag deltager paa Forbundsstyrelsens Vegne Hr. LAUR. JENSEN.

Sanatoriet. Af Gaver til Sanatoriet har vi til Dato modtaget: Fra Hr. Dr. Dessau i Fredensborg 1 Blomsterstativ og nogle Malerier og Billeder, fra Hr. Grosserer Buch 12 Fl. Vin, fra Hr. Typograf L. Chr. Nielsen »Boktryckerikonstens Uppfinning«, for hvilke Gaver vi aflægger vor bedste Tak, ligesom vi med Tak noterer, at Hr. Boghandler Tryde har vist Sanatoriet stor Velvilje ved vort Indkøb af Billeder til Udsmykning af Sanatoriet.

Gaver, særlig Bøger, modtages fremdeles med Tak paa Kontoret, Walkendorffsgade 22.

Sommerferie. A. H. JORDAN har, *uden* Opfordring, tilstaaet sine Typografer 4 Dages Ferie med en Udbetaling af 4 Kr. pr. Dag. Lærlinge og Paalæggersker har ligeledes — som tidligere — faaet Ferie med fuld Ugeløn.

— HOHLENBERGS Personale har i Aar — i Lighed med tidligere Aar — faaet tilstaaet 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien begyndte fra Lørdag den 12. ds.

— Aktieselskabet *Nyborg Avis* (Redaktør N. EGEBJERG) har igen i Aar uden Opfordring givet Personalet 3 Dages Ferie uden Afkortning i Ugelønnen.

— Alle tre Blade i Holbæk har indrømmet deres Personaler Ferie. *Holbæk-Postens* Personale har faaet en Uges Ferie med Udbetaling af Ugelønnen, *Holbæk Amts Dagblads* Personale ligeledes en Uges Ferie med Udbetaling af Ugelønnen og *Holbæk Amts Avis'* Personale 3 Dages Ferie med Udbetaling af den sædvanlige Løn.

— Hr. Bogtrykker F. V. BACKHAUSEN i Viborg har vist sit Personale den Forekommenhed at tilstaa det en 3 Dages Ferie uden nogen Afkortning i Lønnen.

Dødsfald. I Søndags Formiddag døde paa Kommunehospitalet af Kræft Rotationsmedhjælper i *Nationaltid.* CHR. WAIN, 43 Aar gammel. Afdøde, der var en i enhver Henseende brav og pligtopfyldende Kollega, begraves paa Søndag Kl. 1 fra Nathanaels-Kirken i Holmbladsgade. Den typ. Trykkerforening, af hvilken W. var Medlem, giver Møde med sit Banner, og jeg anmoder de af Kollegerne, der kan, om at vise ham den sidste Ære. L. J.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	4.75	Overført...	49.80
Agrardagbladet	5.20	København	1.25
Aller (Trykkere)	2.00	Leisner & Co.	1.45
do. (kvindelige)	0.80	Løvgreen	1.25
Bagge (mandlige)	3.55	Luno (1 pCt.)	5.19
do. (kvindelige)	0.45	Middagsposten	5.10
Birch	1.00	Holger Meyer (Trykkere)	0.75
Bording	4.50	Missionstrykkeriet (Gl.,	
Bøhm	0.55	Nye., Tr. og Kv.)	5.38
Centraltrykkeriet (kvindel.)	0.20	Mohr & Co.	0.50
Citytrykkeriet	2.30	S. L. Møller (mandl.)	1.15
I. Cohen (mdl. og kvl.)	4.60	do. (kvindel.)	0.20
Calberg	0.25	Nationaltidende	4.50
Eksprestrykkeriet	1.70	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.70
Fehlhaber	0.30	do. kvindel.	1.40
Graphic	0.25	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	9.00
Wilh. Hansen	1.00	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.10
J. Henriksens Sættere	1.00	Qvist & Co.	1.05
Henningsen	0.80	Rasmussen & Olsen	0.80
Hoffmann	0.70	Rosenberg	0.30
Axel Holm	1.65	Schultz's Sættere	4.20
Brødr. Jensen	1.50	do. Trykkere	1.10
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.30	Soc.-Dem. (76. B.)	7.85
do. (kvindel.)	0.15	Thiele	2.00
L. A. Jørgensen	0.85	Truelsen	1.00
Kassererkontoret	0.75	Vort Land	2.50
Kihls Sættere	1.50	Wennstrøm	0.50
Kristeligt Dagblad	3.20		
Overføres...	49.80	Ialt...	114.02

Endvidere diverse Bidrag: Chr. C. Jensen 0.50; tils. Kr. 114.52.

Kassebeholdningen var d. 15. Juli	Kr. 305.44
Indtægt 16.—22. Juli	Kr. 114.52
Udgift 16.—22. Juli	» 181.00
Merudgift 16.—22. Juli	» 66.48
Kassebeholdningen er d. 22. Juli	» 238.96
	Kr. 114.52

Den 22. Juli 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Billigt Logi. Fra en af vore rejsende Kolleger har Redaktionen modtaget en længere Skrivelse, hvori Vedk. anmoder os om at offenliggøre, at rejsende og arbejdsløse Kolleger af Dansk Typografforbund hos Gæstgiver Bjerre, Gammel Torv 20, Hj. af Vestergade, kan faa yderst propert Nattelogi for 50 Øre med Kaffe.

Styrelsesmøder.

Fællesstyrelsesmøde af Den typ. Forenings, Den typ. Trykkerforenings og De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforenings Styrelser Søndag den 13. Juli 1902.

Formanden for Den typ. Forening, P. Lauritzen, oplæste det modtagne Svar fra Foreningen af danske Bogtrykkere ang. Tarifen, hvoraf fremgik, at de forlangte: 1) at Forslaget om en Forkortelse af Arbejdstiden udgaar, da ellers enhver Forhandling er overflødig; 2) at de øvrige Fordringer præciseres aldeles bestemt, saaledes at det klart ses, hvad der ønskes, og *hvad Arbejderne tilbyder* som Minimumspræstation baade af almindeligt Arbejde og af Sættemaskinarbejde samt den stigende Skala for sidstnævnte Arbejde, der kunde berettige Fordringen om en stigende Løn; 3) at det endelige Forslag underskrives af alle tre typografiske Foreninger, med hvilke Foren. af danske Bogtrykkere har kontraheret. — Efter en længere Forhandling vedtoges enstemmig følgende:

1) at fastholde alle de i Skrivelse af 14. Juni d. A. til Dansk Bogtrykkerforening opstillede Fordringer;
2) at Forhandlingerne om disse Punkter kun kan føres af de i Dansk typografisk Forbund staaende Organisationer paa den ene Side,
3) at der indkaldes til en Fælles-Generalforsamling med Dagsorden:
   a) De under Dansk typografisk Forbund hørende Organisationers Stilling til Ny typ. Forening.
   b) Tarifen.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 20. Juli.

Da René-Lassen har nedlagt sit Mandat som Medlem af Foreningens Styrelse, vedtoges det at indkalde første Suppleant, H. C. Nielsen *(Berl. Tid.)*. — Et Flyttelaan paa 50 Kr. for et Medlem til Odense anbefaledes, hvorimod et andet Andragende om et Flyttelaan paa 30 Kr. til Slagelse ikke kunde bevilges, da Vedkommende ikke var berettiget til nogen Slags Understøttelse paa Grund af egen Skyld. — I Anledning af Forbundsstyrelsens Beslutning om, at ugifte Arbejdsløse skal rejse, vedtog man at anbefale, at der gøres Undtagelser for ældre Kolleger og for saadanne, der har rejst meget. Endvidere vedtog man at bevilge et Beløb af indtil 100 Kr. for at hjælpe de Medlemmer, som skal rejse, og som paa Grund af Arbejdsløshed resterer til Sygekassen.

O. J.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Lægerne. Dr. WANDALL er bortrejst fra 28. Juli til 31. Avgust. Vikar Dr. KNUDSEN, Nørregade 30, 2. Træffes 12—1, Søndag 8—9.

Læge NEUMANN er bortrejst indtil 5. Avgust. Hans Praksis besørges af Professor FENGER, Aaboulevard 38, 3.

Ny Medlemmer: Fr. Aug. Kreiner (Truelsen), udl. 1/1 1883 og Hustru (overgaar fra Ny typ. Forening). I S. L.: Sætter A. M. Danielsens Hustru Anna Marie. I S. H. L.: Trykker Aage Julius Truelsen (udl. 12/7 1902 paa Centraltr.), arb. s. St.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1384 (Dsk. t. F.), Drasbæk (L. A. Nielsen) fra Rejse.

Bortrejste: 1377 (Dsk. t. F.), Alfr. J. Mortensen (arbl. til Udl.). 5645, Steinhardt, 4249, Carl Chr. Nielsen og 1385 (Dsk. t. F.), M. Enemark (alle arbl. paa Rejse). 3849, F. Moosdorff til Pl. i Slagelse.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Aalborg, Axel Vilh. Jensen, udl. 1/7 1902 (aflagt Prøve for off. Komm.). Anmældelsen fremkommer paa Grund af en Fejltagelse først nu og regnes derfor fra 11/7 1902).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Esbjerg, 4139 (Den t. F.), Joh. Ferd. Nielsen (arb. udenfor Faget). Hjllerød, 1262, Olaf Em. Olsen. Slagelse (Korsør), 1214, Peter Sørensen (arbl.). Assens, 1363, Chr. Emilius Jerløv fra Svendborg (arbl.).

Bortrejste: Slagelse, 1618, Anton Nielsen til Ringsted (arbl.). Hillerød, 1188, Niels Chr. Roland Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Hjørring, 1342, Magnus Sørensen til Fredericia (arbl.).

Udmældt: Assens, 1347, A. J. Andersen (overgaar til anden Livsstilling).

Død: Aalborg, Lauritz Larsen.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

15. Juli: *Odder* og *Løgstør*. 19. Juli: *Thisted, Kolding, De kvindelige Trykkeriarbejdere* (Forbundet). 21. Juli: *Roskilde* og *Hillerød*. 22. Juli: *Assens* og *Slagelse*.

Kolding, den 22. Juli 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Inkassatorerne bedes i Løbet af et Par Dage til Brug for en udenlandsk Statistik at besvare mig følgende Spørgsmaal vedr. hvert enkelt Trykkeri:

Antallet af Trykkere, der ikke er Medlemmer?

Findes der en Trykkerfaktor og i bekræftende Fald er han Medlem?

Hvor mange Trykkerlærlinge findes der?

Besvarelserne sendes pr. Post til LAUR. JENSEN, Vesterbrogade 99, II. Mb. eller medgives Budet første Gang han kommer.

STYRELSEN.

Nyt Medlem: Aage Julius Truelsen, udl. 12/7 1902 i Centraltrykkeriet (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Død: Chr. Christensen Wain (Nationalt.), 43 Aar.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 Møde i »Røde Kro« paa Amager. — Søndag 3. Avgust *Familietur* til Gentofte og Jægersborg. Afgang fra Holtestationen Kl. 1,55.

T. S. Kricketkamp med Boldklubben »Olympia« Søndag den 27. Juli, Kl. 10 paa Fælleden.

T. C. C. Søndag Frokosttur til Klampenborg. Trianglen Kl. 9½.

ANNONCER
WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Paa mit Forlag er udkommen i numererede Eksemplarer:
Die Mahnung
Das erste gedruckte Buch Gutenbergs in deutscher Sprache
Nach dem einzigen Exemplare in München zum ersten Mall vollständig herausgegeben und erläutert von
Johs. Neuhaus
Pris: 6 Kroner
Simon Bernsteen
Krystalgade 28
Telefon: Vandløse 42

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 1 AVGUST 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

I Henhold til omstaaende Kendelse hæves Blokaden af V. Westermanns Bogtrykkeri i Svendborg.

Af Hensyn til Tarifens Indførelse maa Plads i Provinserne ingen Steder modtages uden ved forudgaaende Henvendelse til Lokalformændene, naar Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret. Undladelse heraf vil medføre Karantæne.

København og Kolding, den 29. Juli 1902.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Den nye Ordning.

Af P. HVIDTFELDT.

(Fortsat.)

INTERESSEMODSÆTNINGERNE i Dansk Typograf-Forbund har hidtil ikke været København—Provinserne; men derimod Sætter-Trykker-Hjælpearbejder, og det er sikkert ogsaa disse Interesser, der fremdeles vil vedblive at være de fremherskende. Nuvel! Saa sker der altsaa det, at man sætter en Repræsentant for hver af disse tre Interesser i Ledelsen. Ved Siden deraf kommer saa en Mand med særlige Provinsinteresser. Disse fire Særinteresser vælger saa i Fællesskab en femte Mand, som ikke har andre Særinteresser end at samle de fire til én Helhed.

I de større Lokalafdelinger, der hidtil udelukkende har været ledet af én Mand, vælges i Fremtiden en Bestyrelse, der administrerer Afdelingen i Lighed med f. Eks. Den typ. Forenings Styrelse. Den typ. Forenings Stilling i Forbundet bliver derved fuldstændig sideordnet f. Eks. Vejle Lokalafdelings. Kun ved almindelig Afstemning kan den første lægge et større Led i Vægtskaalen end den sidste i Kraft af at Medlemstallet er større. Men Medlemstallet i Den typ. Forening er mindre end Medlemstallet i Provinserne. Hvad angaar store og smaa Lokalafdelinger, har man hidtil ikke erfaret at de store tyranniserer de smaa, og dog vejer Aalborg, Aarhus, Horsens, Kolding, Næstved, Odense og Randers ved en Afstemning mere end Dansk typ. Forenings andre 37 Lokalafdelinger tilsammen. Man behøver sikkert heller ikke i Fremtiden at ængstes for at de mindre Afdelinger vil blive forurettede af de store.

Saa meget mere som alle Tvivlstilfælde baade fra Københavnen og Provinserne sendes til Forretningsudvalget, der afgør Spørgsmaalene paa Grundlag af Forbundslovene, den særlige københavnske Tarif for Københavns Vedkommende og den særlige Provinstarif for Provinsernes Vedkommende. Det samme gælder for Syge- og Begravelseskasserne.

Deraf vil saa følge, at Forretningsudvalgets Medlemmer, som formentlig repræsentere fire forskellige Interesser, hurtigt opdager, at der i Virkeligheden ingen Særinteresser er. De véd i Forvejen, at der udbetales Sygehjælp paa en Maade i København, samt at det samme Arbejde betales efter to forskellige Tarifer, eftersom det udføres i Provinserne eller i København. Dets Opgave bliver at udjævne dette Forhold med Tiden og forhindre, at Uoverensstemmelserne bliver større.

Men opstaar der ogsaa Tvivl hos Forretningsudvalget, vil dette forelægge Spørgsmaalene for den samlede Forbundsstyrelse. Og saalænge der arbejdes med én Tarif for København og en anden for Provinserne samt forskellige Sygekasser, vil Forretningsudvalget, hvor der spørges skriftlig, gaa til den Del af Hovedbestyrelsen, der repræsenterer de særlige Interesser. Det vil altsaa sige, at Hovedbestyrelsens Medlemmer i Provinserne faar den afgørende Indflydelse paa Sager, der angaar Provinsforhold, medens Hovedbestyrelsens Medlemmer i København faar Hovedindflydelsen paa Spørgsmaal, som angaar de særlige københavnske Forhold.

Endelig er den øverste Instans Delegeretmødet, der efter det nuværende Medlemstal i Lokalafdelingerne vilde blive sammensat af 59 Delegerede fra Provinserne, 12 fra Den typ. Forening, 8 fra Den kvindelige Trykkeriarbejderforening og 7 fra Den typ. Trykkerforening samt Forbundsstyrelsens 18 Medlemmer. De Delegeredes Beslutninger og Afstemninger er bindende for de respektive Medlemmer. 7 Delegerede kan forlange skriftlig Afstemning; men det skal vedtages af $^1/_3$ af Mødets Deltagere. Mødet bestaar altsaa af 104. Samtlige Delegerede fra de tre københavnske Afdelinger vil saaledes ikke være i Stand til at vedtage en Beslutning, sat til alm. Afstemning. Mindst Halvdelen af Hovedbestyrelsens Medlemmer eller et tilsvarende Antal Provins-Repræsentanter skal afgive Stemmer sammen med København. Kommer en Sag saa til alm. Afstemning, kan Provinserne kun blive i Mindretal, hvis hele København slaar sig sammen. En saadan Situation er utænkelig, en saadan Enighed i en stor Lokalafdeling tilvejebringes ikke. Organiseres saa Provinsernes Hjælpearbejdere, vil Provinserne i alle Forhold blive i Flertal. Men selv uden dette, vil man se, at Provinserne absolut har de bedste Betingelser for at kunne beherske Forbundets Anliggender — naar de vil.

Københavneriet maa Provinserne i hvert Fald lade ligge.

For de syge i Provinserne vil det sikkert blive en betydelig Fordel, at Forbundet administerer Sygekassen; thi man vil sikkert i vid Udstrækning anvende den lettere Adgang der er i København, til Specialbehandling og Sanatorieophold, hvilket sikkert vil kunne ske uden forhøjet Kontingent til Sygekassen.

Arbejdsanvisningen vil foregaa som hidtil, idet Anvisningen for Provinserne ogsaa under den ny Ordning vil blive ledet af Provinsernes egen Mand. Men dette, at den foregaar fra samme Sted som Hovedstadens, vil sikkert have ikke faa Fordele for Provinstypograferne, ligesom det uden Tvivl vil medføre, at en Ophobning af ledig Arbejdskraft i København paa de uheldigste Aarstider ikke vil finde Sted i det nuværende Omfang.

Det, som hidtil har været særegent for vore Organisationer og i de nærmeste Aar ogsaa vil vedblive at være særegent for Provinserne og Hovedstaden, vil saaledes absolut kun vinde ved, at Ledelsen bliver fælles for det Hele, idet denne vil kunne udnytte de forskellige Goder, som er til Stede ved de uensartede Sygekasser eftersom Trangen og Ønskerne hos Medlemmerne gaar.

Ved at Repræsentanterne paa Delegeretmøderne for Fremtiden er de samme til at behandle alle Organisationens Anliggender, bliver der den Fordel, at f. Eks. Provinsernes

Repræsentanter forud kan sammentræde og drøfte særlige provinsielle Forhold, hvis saadanne maatte være tilstede. Delegeretmødets Opgave vil det da være at udjævne mulige Uoverensstemmelser mellem Opfattelserne, saa de kan blive til Gavn for Helheden. Efter Delegeretmødet sammentræder Provinsernes Delegerede og tages Beslutninger om Særinteresserne, hvis man fremdeles har saadanne.

Som det er nu, kan Repræsentationen paa Delegeretmødet og Repræsentantmødet ikke blive den samme, da Valgmaaden og Repræsentantantallet er forskellig, hvilket jo var særlig iøjnefaldende ved de nys afholdte Møder. Det maa indrømmes, at det havde været heldig, om Dansk typ. Forening havde haft Møde *før* Delegeretmødet, men et Repræsentantmøde *efter* Delegeretmødet var selvfølgelig absolut nødvendigt.

Skulde et Møde af Dansk typ. Forenings Repræsentanter før Delegeretmødet have haft nogen væsenlig Betydning, maatte dette have bestaaet af de samme Personer, som under visse Forhold under Fællesmødet kunde træde sammen og der mulig have taget en ændret Stilling i Henhold til de ny Momenter, som altid fremkommer, hvor der træder en større Forsamling sammen med forskellige Interesser.

Dette Forhold var ikke tilstede og var bl. a. en af Aarsagerne til, at Dansk typ. Forenings Repræsentantmøde først afholdtes efter Delegeretmødet, ligesom en anden var den, at Fællesmødet kunde komme til Resultater, der fuldstændig maatte forandre den lokale Organisations Virkemaade og saaledes gøre et nyt Møde nødvendig. Det havde selvfølgelig været under Overvejelse at afholde Rnpræsentantmøde først; men denne Tanke maatte af foranførte Grunde hurtig opgives, idet man først maatte være klar over de fælles Anliggender og siden over de særlige, thi de underordnede Organisationer maa indrette dem efter Hovedorganisationernes Love og ikke omvendt.

Paa dette Omraade indtræder der saaledes ogsaa i Fremtiden en langt gunstigere Stilling for Provinsernes Repræsentanter. (Fortsættes.)

Westermann-Sagen.

Voldgiftskendelse.

SKØNT Voldgiftsretten i Anledning af det oplyste om Forholdene i Westermanns Bogtrykkeri maa udtale sin Misbilligelse af, at Westermanns Familiemedlemmer har indblandet sig i Trykkeriets Arbejdsforhold, og navnlig af Westermanns personlige Optræden lige overfor Typograf L. P. Schou, maa Blokaden dog, da den er opretholdt, efter at det var kommet til Dansk typ. Forenings Kundskab, at Westermann var Medlem af Provins-Bogtrykkerforeningen, blive at hæve som stridende mod Tarifens § 37. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Blokaden hos Bogtrykker Westermann af Svendborg bør ophæves.
Sagens Omkostninger ophæves.
At efterkomme inden 3 Dage efter Kendelsens Modtagelse.

Odense, den 26. Juli 1902.

P. L. ERICHSEN. P. HVIDTFELDT.
JOH. JENSEN. WARBERG.

Dommen.

Voldgiftsretten mellem Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Dansk typ. Forening har i den gamle Tarifperiode ikke været samlet eller konstitueret.

Endskønt der har været adskillige Spørgsmaal, som berettigede Dansk typ. Forening til at anklage flere af Dansk Provins-Bogtrykkerforenings Medlemmer, saa har man dog ikke foretaget noget Skridt for ved Voldgift at finde en Løsning, idet man har anset det for haabløst at faa indført tarifmæssige Tilstande ad den Vej hos de paagældende Bogtrykkere. Endvidere var der den Omstændighed, at Bogtrykkerforeningen ikke hidtil har garanteret for Tarifens Overholdelse hos sine Medl., men hver enkelt Medlem har underskrevet Tarifen, med Undtagelse af nogle enkelte, som vægrede sig derved og ejheller har haft Tariftilstande. Disse har Dansk typ. Forening saa blokeret uden at der fra Bogtrykkerforeningens Side har været gjort Indvendinger derimod. Der har dog fra denne Organisations Side været gjort forskellige resultatløse Forsøg paa at formaa disse Medl. til at opfylde deres Medlemspligt ved at underkaste sig de af Foreningerne vedtagne fælles Arbejdsregler.

En af de »Bogtrykkere«, som vore Medlemmer i Tarifperioden stadig har ligget i Krig med, er Hr. Westermann i Svendborg. Flere Gange har Styrelsen dels ad skriftlig Vej og dels ved Udsending løst Tvistspørgsmaalet i W.s Favør; men omsider tabte man Taalmodigheden og blokerede. Hr. W. skal imidlertid være blevet Medlem af Dansk Provins-Bogtrykkerforening i Septbr. 1901, hvilket ikke den Gang blev meddelt Dansk typ. Forening, ligesom han ejheller findes i denne Forenings Medlemsfortegnelse, som er offentliggjort i *Dansk Bogtrykker-Tidende* i Februar i Aar, medens han derimod er opslaaet som nyt Medlem i nævnte Organ for April.

W. forlanger hos Bogtrykkerforeningen Voldgift. Men efter Dansk typ. Forenings Fremstilling af W.s hele hidtidige Forhold, tilraades W. ogsaa denne Gang at komme til Forstaaelse med Typografernes Organisation uden Voldgift; men W. fastholder Kravet derom.

Paa Grund af de førte Underhandlinger og forskellige andre Omstændigheder, sammentraadte Voldgiftsretten først Lørdag den 26. Juli i Koncertpalæet i Odense. Retten bestod af d'Hrr. Redaktør JOH. JENSEN, Fredericia, P. ERICHSEN, Nakskov, Faktor WARBERG, Odense og P. HVIDTFELDT samt Borgmester SCHØRRING, Kolding, som Opmand. Retten konstituerede sig med WARBERG som Formand og Sekretær. For Retten var fremlagt en meget vidtløftig Korrespondance, Endvidere havde Retten stævnet d'Hrr. WESTERMANN og Typ. L. P. SCHOU, som sidst havde arbejdet hos W. Begge var mødte. Retten beskæftigede sig kun med W.s Forhold i den Tid han havde været Medlem af Bogtrykkerforeningen, og under Forudsætning af, at der indføres tarifmæssige Tilstande hos W. afsagde Retten enstemmigt foranstaaende Kendelse, som vi har modtaget gennem Rettens Formand.

Randersmødet.

FAGMØDET i Randers i Søndags havde ikke samlet saa mange Deltagere fra hver enkelt af de omliggende Byer, der dog alle var repræsenterede; en enkelt Afdeling, Hobro, var endog mødt in pleno.

Det er utvivlsomt en god Idé med disse Fagmøder, fordi man der kan faa klaret de Misforstaaelser og fejlagtige Meninger, der nødvendigvis maa opstaa, naar en Sag skal ses fra forskellige Sider.

Randers, der har været en af de Byer, hvori Modstanden mod de af Delegeretmødet vedtagne Forslag var størst, viste under Mødet, at den er modtagelig for rimelige Hornuftgrunde. Debatten var meget interessant. Fra Oppositionens Side fremsattes en Række Anker mod den ny Organisationsform. Disse besvaredes af de tilstedeværende Repræsentanter for Ledelsen paa en saadan Maade, at man fik det Indtryk, at Mødets Resultat betød en Strømkæntring til Fordel for Delegeretmødets Vedtagelser, der sikkert vil vise sin Virkning ved den forestaaende Afgørelse.

Foruden som dygtige Debattører viste Randerskollegerne sig som særdeles elskværdige Værter mod de Fremmede. Efter at man havde deltaget i Processionen til det store Arbejdermøde samledes man paany til en animeret Fællesspisning paa Marienlund, hvor der herskede den bedste Stemning og hvor der faldt Udtalelser, som i betydelig Grad vil fremme den gode Forstaaelse saavel i Kollegernes indbyrdes Forhold som i Fællesarbejdet til Fremme af Fagets Interesser.

Ved et improviseret Punschesold afsluttedes den særdeles vellykkede Dag, af hvilken Randerskollegerne har megen Ære, og hvorfor de fortjener Tak, ikke mindst fordi de ved deres rette Forstaaelse af Øjeblikkets brændende Spørgsmaal har bidraget deres til, at man kunde rejse hjem med et godt Resultat. LAUR. JENSEN.

Falsk Reklame.

DET forbavsede os forleden at læse en Notits i flere Blade angaaende en »Prøve«-Sætning paa en af Presseudstillingens Sættemaskiner, ved hvilken der var forsøgt sat en Rekord i Hurtigsætning; der blev ved denne Lejlighed sat 9295 Bogstaver i *en* Time (Formatet 18½ Cic., 55 Bogst.).

Fraset det meningsløse i disse Kapsætninger forstaar vi ikke, at sligt kan tillades af Styrelsen, da det jo en Gang for alle er vedtaget, at al Kapsætning osv. er forbudt, tilmed paa et Tidspunkt som dette, hvor vi staar foran en Tarifrevision, hvor Maskinsætningen kommer til at spille en væsenlig Rolle; af samme Grunde er det ogsaa i høj Grad

beklageligt, at en Kollega har misforstaaet sin Stilling saa fuldstændig, at han for at tjene en Sættemaskinefabriks og Principalernes Interesser falder sine Kammerater i Ryggen og ødelægger det Arbejde, som han selv som Bestyrelsesmedlem i Maskinsætterklubben har arbejdet og talt for: Reguleringen af Præstationerne paa Sættemaskiner. Thi det turde være indlysende, at Principalerne ved Tarifforhandlingerne vil benytte denne »Præstation« som et Paaskud til at søge Præstationerne paa Sættemaskinerne sat op over de af Maskinsætterklubben fastsatte og udarbejdede Skalaer.

Hvad endelig selve »Præstationen« angaar, da vil en indsigtsfuld og tænksom Fagmand aldrig tage den for andet, end hvad den er: en falsk Reklame for en Sættemaskine. De Principaler, som paa Grundlag af dette Resultat anstiller Beregninger over en Sættemaskines Præstation, vil blive sørgelig skuffede; de vil hurtig komme til at sande, at denne kun var — — — Reklame, der jo er meget nær beslægtet med Humbug, benyttet af en ubetænksom og kortsynet Kollega i en tysk Sættemaskinegeschæfts Sold.

Det er at haabe, at Styrelsen for Dansk Typografforbund vil tage alvorligt fat for at forhindre, at noget lignende gentager sig i Fremtiden, hvad enten det saa betegnes som »Prøve«-Sætning, Kap- eller Rekordsætning. FLERE MASKINSÆTTERE.

Arbejdsløsheden.

INGENSINDE har Arbejdsløsheden i vort Fag været større end i Aar, og for hver Uge der gaar, kommer der flere og flere Kolleger over i de Arbejdsløses Rækker. Den frivillige Indsamling gør naturligvis sin store Nytte, men det er selvfølgelig en Umulighed at understøtte i saa stor Udstrækning som nødvendigt, naar Forholdet er det, at der stadig bliver færre til at yde og flere til at nyde.

Spørgsmaalet er derfor, om der ikke fra Typografernes Side kunde gøres noget ekstraordinært for at stoppe lidt op for Tilgangen af nye Arbejdsløse. Man har set Eksempler paa, at Trykkerier, paa Grund af Arbejdsmangel, har maattet afskedige Arbejdere, som har staaet de paagældende Steder i 4 à 5 Aar. I andre Fag har man under lignende Forhold frivilligt indskrænket Arbejdstiden, og hvis Typograferne under saadanne periodiske Sløjhedstilstande kunde vise den Offervillighed og Kollegialitetsfølelse, at indskrænke den daglige Arbejdstid med 1 à 2 Timer, vilde det ganske sikkert hjælpe betydeligt. Naturligvis er det et stort Offer at bringe, men Bevidstheden om at kunne holde maaske et Par Mand i Arbejde paa denne Maade, synes mig at være en god Erstatning for det Indtægtstab, man lider. —n.

Generalforsamlinger og Møder.

Rønne Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 24. Juli Kvartals-Generalforsamling, hvor Formanden, N. CHR. HANSEN, oplæste det reviderede Regnskab, som enstemmig godkendtes. — Derefter foretoges Valg af ny Bestyrelse: Formand, Næstformand og Sekretær. Valgte blev: MARIUS HANSEN til Formand, J. SEJER til Næstformand og H. P. NIELSEN til Sekretær. — Generalforsamlingen udtalte en Tak til den afgaaede Formand for hans Virksomhed, som han jo paa Grund af Sygdom maatte nedlægge. — Et herværende Trykkeri var derefter til Forhandling, men det overlodes til Hovedbestyrelsen at ordne det fornødne. — Under Eventuelt var Lokalespørgsmaalet atter Genstand for en mindre Debat. H. P. KØBKE foreslog, at den ny Bestyrelse fremkom med Forslag inden næste Generalforsamling. Hvilket vedtoges.

— — —

Umiddelbart herefter holdt Fagforeningen Generalforsamling, hvor Formanden, H. P. KØBKE, oplæste Dagsordenen, hvorefter Kassereren, HILDEBRANDT, oplæste Regnskabet, der enst. godkendtes. Generalforsamlingen hævet. H. P. NIELSEN, Sekretær.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 26. Juli ordinær Generalforsamling paa »Hejmdal«. Det reviderede Regnskab for April Kvartal forelagdes og godkendtes enstemmigt. A.

— — —

Horsens Typografers Privatkasse afholdt samtidig Generalforsamling. Regnskabet fremlagdes og godkendtes. Af dette fremgaar det, at der i April Kvartal til Nattelogi for Tilrejsende er ydet 18 Kr. 90 Øre; i Understøttelse, er udbetalt 18 Kr. 75 Øre, ligesom Kassen i Tilfælde af Sygdom blandt Medlemmerne yder en Understøttelse af 2 Kr. pr. Uge. De afgaaende Funktionærer valgtes enstemmig.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 27. Juli i »Folkets Hus«. Virksomheden i det forløbne Aar godkendtes. Regnskabet, der balancerede med Kr. 213.00, ligeledes. Til Hovedkassen indsendes Kr. 155.80. Den afgaaede Formand, V. NICOLAISEN, genv. med Akklamation. — Under Eventuelt afgav Formanden forsk. Meddelelser.

De Arbejdsløses Fond.

Paa Grund af Budets Ferie er forrige Uges Bidrag, der er indbetalt til Inkassatorerne, ikke kommet Kassererkontoret i Hænde. Den sædvanlige Bidragsliste kommer derfor først i næste Nr. og bliver da for 2 Uger.

Her paa Kontoret har jeg modtaget: Oluf Olsen 0.75, Næstved Typografers Hjælpekasse 20.00, Nykøbing M. Lokalafdeling 7.10, J. Jørgensen & Co. (mandlige) 12,25, do. (kvindelige) 0.25, Bagges (mandlige) 6.55, do. (kvindelige) 0.50, Demokraten, Aarhus, 6.00, Hohlenbergs mdl. og kvl. 3.40, Trier 2.75, Kaj Hansen (Baden) 0.25, Berlingske Tidende 11.00, Adresse-Avisen 7.70, Kassererkontoret 0.75, Den typ. Forenings Hovedkasse 100.00, tilsammen Kr. 179.25.

Kassebeholdningen var d. 22. Juli		Kr. 238.96
Indtægt 22.—29. Juli	Kr. 179.25	
Udgift 22.—29. Juli	» 141.00	
Kassebeholdningen er d. 29. Juli	Kr. 277.21	
Merindtægt 22.—29. Juli	» 38.25	
		Kr. 238.96

Den 29. Juli 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Juni Maaned 1902.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr. 6970.58		
Begravelseskassen	- 24713.27		
Reservefonden	- 4994.20		
		Kr.	36678.05
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning ...	Kr. 13863.52		
Reservefondens do. ...	- 41562.88		
		-	55426.40
	Summa Kr.		92104.45

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr. 530.00		
Rejseudgifter og Diæter	- 11.35		
Understøttelse til H. F. Rasmussens Enke	- 102.32		
Bladhold	- 3.91		
Porto	- 11.56		
Gage til Formanden	- 550.00		
do. - Kassereren	- 50.00		
Huslejegodtgørelse til Formanden for 1902	- 100.00		
Telefon	- 3.79		
Begravelseskassen	- 24713.27		
Reservefonden	- 4994.20		
Hovedkassens Beholdning	- 5259.27		
		Kr.	36329.67
Dansk Typografforbund:			
Gage til Formanden	Kr. 50.00		
do. - Kassereren	- 100.00		
Tarifens Indførelse	- 198.38		
Arbejdsløshedskassens Beholdning ..	- 13863.52		
Reservefondens do. ...	- 41562.88		
		-	55774.78
	Summa Kr.		92104.45

Kolding, d. 1. Juli 1902. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Bogtrykker J. HENRIKSEN, Rømersgade 22, har i Lighed med de foregaaende Aar givet sit Personale en halv Uges Ferie uden Fradrag i Lønnen.

— Red. FR. AUBECK, Hobro, har i Aar, ligesom tidligere, tilstaaet sit Personale, Typografer og Lærlinge, 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien er paabegyndt.

Trykkerisalg. Bogtrykker R. NIELSEN, Svendborg, der for ca. 3½ Aar siden sammen med Bogtr. Høgfeldt startede Fyns Centraltrykkeri i Svendborg, med førstnævnte som ansvarhavende, har i disse Dage solgt sin Andel i nævnte Trykkeri til Hr. Høgfeldt. Købesummen ubekendt. Bogtrykker R. Nielsen forlader nu Fyns Land, hvor han har opholdt sig i ca. 14 Aar, for at prøve Lykken andet Steds — efter Forlydende i Jyllands Hovedstad, hvor han er barnefødt. Hr. Nielsen er en af de faa Principaler, der endnu er Medlem af Dansk typografisk Forening. Vi ønsker ham Held og Lykke i sine nye Omgivelser.

2 × 2.

Nordisk Boktryckarekonsts 7. Hæfte er udkommet og indeholder som sædvanlig forskellige interessante og lærerige Ting.

Skovtur. Aktieselskabet *Sorø Amtstidende* afholdt i Søndags sin aarlige Skovtur for sit Kontor- og Trykkeripersonale. Turen gik til Sorø, hvor der blev budt paa Kaffe paa »Parnas«; derefter Sejltur med Dampbaad til Akademihaven. Efter at Akademiets Musæum og Kirken var beset, samledes Deltagerne paa Hotel »Postgaarden« til Middag, hvor der under hele Spisningen herskede en meget animeret Stemning. Der var i Dagens Anledning forfattet 3 Sange. Under Spisningen blev der omdelt en satirisk Søndagsavis af *Sorø Amtstidende* med 46 Illustrationer. Saa en Svingom paa et Par Timer, hvorefter Hjemrejsen fandt Sted med Toget Kl. 8^{41} til Slagelse. Her samledes man paa Hotel »Du Nord«, hvor der som Finale paa den meget vellykkede Udflugt blev serveret Kaffe og Øl. ibd.

Brevkasse.

S—k.s Svar til Nic. Jensen maa af Mangel paa Plads vente til næste Numer. Det samme gælder Referatet fra Randersmødet og flere andre Artikler. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra $12^1/_2$—2 og Torsdag og Lørdag fra $5^1/_2$—$7^1/_2$ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: I S. L.: Sætter P. C. D. Hoppes Hustru Elisabeth. I S. L.: Jul. Clausens Hustru Elise Henriette. I S. H. L.: Trykker Hans Jørg. Andersen, udl. $^{28}/_7$ hos I. Cohen (arb. s. St.). I S. H. L: Trykker Joh. Th. Mar. Siems, udl. $^{21}/_7$ i »Graphic« (arb. s. St.). Trykkeriarbejder Niels Kollenberg (Pol.). I S. H. L.: Trykker H. B. E. M. Kjølby (Aug. Andersen), tidl. Medl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 1162 (Dsk. t. F.), Hans Lauritzen Madsen (O. C. Olsen), arbl. paa Rejse. 1551 (Dsk. t. F.), Andr. Th. Petersen til Pl. i Hillerød. 1012, Kemigraf L. H. Christiansen til Odense i Pl.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent $12^1/_2$—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Viborg, Sætter Ingvard Emil Alfred Næser, udlært $^1/_4$ 1902 hos Ad. Jacobsen (for Tiden Soldat, afl. Svendeprøve efter Hjemsendelsen). Rønne, Anna Ibsen, udl. $^{17}/_7$ 1902 i Bornh. Tid.s Bogtr. Maribo, Sofus Langhorn, udl. $^{22}/_7$ 1902 hos Joh. Dein (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Vejle, 1329, M. J. Æ. Madsen (arbl.). Holbæk, 1064, Guldager Hansen (i Pl.). Nykøbing M., 1307, Peter A. Petersen (Nørrejyll. Forlag) paa Rejse. Hobro, 1584, Emil Hagen (i Plads).

Bortrejste: Holbæk, 218, Ulrik Hansen til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing M., 1390, Axel Frederiksen til Odense i Pl. Vejle, 1320, H. L. Myhre til Kbhvn. (arbl.). Hobro (Aalestrup), 1497, Marius L. Johnsen (paa Rejse). Odder, 1425, Marinus Pallesen (paa Rejse).

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

24. Juli: *Nykøbing M., Rudkøbing, Ringsted, Næstved* og *Hobro.* 26. Juli: *Vejle, Den typ. Forening* (Forbundet). 28. Juli: *Aarhus, Silkeborg, Ribe, Middelfart, Horsens, Skanderborg, Holbæk, Fredericia, Maribo.*

Kolding, den 29. Juli 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Ny Medlemmer: J. Th. M. Siems, udlært $^{21}/_7$ 1902 i Graphic (arb. s. St.). H. Andersen, udl. $^{23}/_7$ 1902 hos I. Cohen (arb. s. St.). E. Kjølby (Aug. Andersen), tidl. Medlem. Chr. Olsen, udl. $^{26}/_7$ 1902 hos Aller (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 270, Sophus Hansen paa Rejse (arbl.).

Kassererkontoret er lukket fra **Lørdag d. 3.** til **Torsdag d. 7. inkl.** V. STEPHENSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nyt Medlem: Julie Hansen (tidl. Medlem), arbl.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag *Familietur* til Gentofte og Jægersborg. Afgang fra Holtestationen Kl. 1,55.

GUTENBERG-KORET.

Fredag den 1. Avgust Kl. 9: Sangøvelse paa »Søfryd«. Beslutning om Sommerudflugten med Damer tages.

Typografernes Stiftelse.

Kontingent for det forløbne Kvartal samt Restancer bedes indbetalt en af de første Søndage mellem 10—11 Formiddag.

J. F. MØLLER,
Kasserer,
Mysundegade 30, 3. Sal, Hjørnet af Istedgade.

T. C. C. Søndag: Roskilde, Lejre, Herthadalen. Frederiksberg Bakke Kl. 7.

ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

En Sætterlærling,

som har staaet godt 3 Aar i Lære, søger Plads for at kunne faa udlært. Billet mrkt. »Provins« modtager Ekspeditionskontoret snarest.

Sætter-Trykker.

Som saadan søger et yngre Menneske Plads snarest. Gode Anbefalinger og dygtig til Avis- og Akcidenssætning. Billet mrkt. »W. S.« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

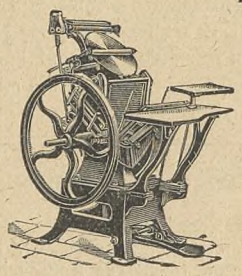
Troende Typografer,

der kan ønske Sammenslutning til gensidig Opbyggelse og Bekendtskab, bedes opgive Navn og Adresse til W. SPUHR, Østre Fasanvej 30^1, F. Nærmere vil saa følge.

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.

Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 8 AVGUST 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Af Hensyn til Tarifens Indførelse maa Plads i Provinserne ingen Steder modtages uden ved forudgaaende Henvendelse til Lokalformændene, naar Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret. Undladelse heraf vil medføre Karantæne.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Den nye Ordning.

Af P. HVIDTFELDT.

(Fortsat.)

MAN indvender saa, at den ny Ordning vil skabe forøgede Administrationsomkostninger.

Dette er absolut ikke Tilfældet. **Administrationen vil selvfølgelig blive billigere.**

Lokalformanden og Lokalkassereren i København skal have den samme Løn i Fremtiden som nu, og saa overtager Lokalkassereren *tillige* Hovedkassererposten. Der spares altsaa den nuværende Hovedkasserers Løn. Provinsernes Forretningsførers Løn stiger kun med 200 Kr., og der spares 400 Kr. Kassererløn. Der kan til Hoved- og Lokalkasserer i København antages lønnet Medhjælp. Hvad dette vil beløbe sig til, har man nu ikke nogen Idé om. Det er rigtigt.

Men for det første maa man erindre, at Lokalkassereren i København alt nu har Medhjælp, og for det andet, at naar Ledelsen samles, saa spares en Del Tid med Korrespondance og Rejse, som vil kunne anvendes paa anden Maade, saaledes at denne Medhjælp i Fremtiden maaske helt kan undgaas eller i hvert Fald for en Del indskrænkes. Endvidere rejstes fra de kvindelige Trykkeriarbejdere Kravet om et fritstillet Medlem til at varetage denne Organisations Interesser. Forbundet skulde udrede Løn til dette. Under den ny Ordning med den fælles Kasserer vil dette Krav om ikke være imødekommet, saa dog overflødiggjort og løst paa en for Hjælpearbejderne og Forbundet mere tilfredsstillende Maade. Og det sparer Administrationsomkostninger.

Dernæst spares en Del Rejseudgifter og Diæter. Alene mine Rejseomkostninger i 1901 beløber sig til 571 Kr. 75 Øre. Deraf falder paa Rejser til København 336 Kr. 70 Øre. Disse vil for en væsenlig Del spares, idet Forretningsførerens Rejseudgifter til Provinserne vil stige noget, naar Rejserne foretages fra København i Stedet for fra Kolding; men de vil under ingen Omstændigheder andrage det Beløb, som medgaar til Rejser for samme fra Kolding til København. Endvidere spares en Del Rejseudgifter til København for det andet provinsielle Forbundsstyrelsesmedlem. Naar Hovedbestyrelsen skulde have Møde, maatte 9 paa Rejse. Fremtidig bliver det kun 7. Den samlede Forbundsstyrelse er ikke saa stor, som de samlede Styrelser er nu, naar disse træder sammen til Drøftelse af Fællesanliggender. Saa ogsaa paa den Konto spares Administrationsudgifter.

Man taler om stigende Administrationsomkostninger uden ret at gøre sig klar over, hvad der i Viskeligheden administreres. I en almindelig Forretning er man klar over, at efterhaanden som Omsætningen stiger eller der tillægges flere Afdelinger, saa stiger ogsaa Driftsomkostningerne. Men i Foreningslivet er adskillige ikke langt fra at mene, at jo flere Formaal man optager til Løsning, og jo højere Kontingentet som Følge deraf bliver, desto billigere maa Administrationsomkostningerne blive. Det er ganske vist Paastande, som fremsættes uden at der tænkes dybere over Sagen. Men de fremkommer — og skader og skaber Mistænkeliggørelse af Ledernes hele Færden. Og hvis man vilde tænke over Forholdet og drage Sammenligninger med andre Forretninger, vilde man komme til ganske anderledes Slutninger. Skønt de typografiske Organisationers Aarsomsætning er en halv Gang større end et stort københavnsk Bogtrykkeris, beløber dog samtlige Lønninger sig ikke til 10,000 Kr.

Naar man vil se Sagen fra et rent forretningsmæssigt Synspunkt, bliver man sikkert ogsaa klar over, at vi i Virkeligheden har en billig Administration og at den ved den ny Ordning kan blive endnu billigere.

Dette maa jo yderligere bestyrkes derved, at vi er i Stand til at udvide Understøttelserne ret betydelig uden at forøge Kontingentet med mere end 10 Øre.

Nu giver vi en Understøttelse af 125 Øre daglig i 90 Dage paa Rejse og 70 Dage paa Stedet efter henholdsvis 26 og 50 Ugers Kontingentydelse.

Efter den ny Ordning nedsættes Karenstiden for Rejsehjælps Nydelse til 6 Ugers Kontingent, medens den for Underst. p. St. forbliver som hidtil 50 Uger. Derimod udvides Understøttelsen til at vare i 20 Uger eller 140 Dage aarlig. Ikke nok med at dette vil sige, at Dagetallet fordobles. Det gaar endnu betydeligt videre. Nu kræver man, efter at der er udbetalt 90 eller 70 Dages Hjælp, at der skal være arbejdet og betalt i 26 eller 50 Uger for at kunne nyde henholdsvis Rejsehjælp eller Underst. p. St. Hjælpen ydes efter den ny Ordning i 60 Uger i tre løbende Regnskabsaar, uden at der i disse behøves at være svaret en Øre i Kontingent. Først naar det usædvanlige Tilfælde indtræffer, at et Medlem ikke har arbejdet i 3 Aar og nydt 60 Ugers Hjælp i disse, kræves der 50 Ugers Arbejde og Kontingent før Hjælp atter kan ydes.

Nyudlærte erholder Understøttelse efter 1 Uges Bidrag. Nu kræver vi 13 Ugers Bidrag. Der kræves intet Indskud, nu 2 Kr.

Naar et Medlem skal flytte til en anden By for at tiltræde Plads, kan han nu erholde et Laan af indtil 50 Kr., som skal tilbagebetales i Løbet af et Aar, i hvilken Tid han ingen Understøttelse kan erholde, hvis Laanet ikke er tilbagebetalt. Fremtidig bliver dette et Omflytningsbidrag, som afskrives paa Understøttelsen. Og har man nydt denne, bliver Omflytningsbidraget lagt til Understøttelsen. »Flyttelaan« skal saaledes ikke mere tilbagebetales uden i de Tilfælde, hvor Medlemmerne endnu ikke har erhværvet sig Ret til Underst. p. St.

Denne meget betydelige udvidede Understøttelse lader sig ikke gennemføre med det Kontingent uden en Centralisation af Ledelsen. Alene dette Gode, som vindes, maatte være tilstrækkeligt til at stemme ethvert Medlem gunstig for den ny Ordning.

Men hvorledes kan Dansk typ. Forening slippe med 10 Øres Forhøjelse, naar Kontingentet til Arbejdsløshedskasserne stiger med 15 Øre, fra 25 til 40 Øre?

Jo, derved, at Forbundet overtager Administrationen af Dansk typ. Forenings Syge- og Begravelseskasse uden noget Vederlag.

Til Hovedkassen, hvoraf Sygehjælpen hidtil er udredet, svares nu et Kontingent af 30 Øre. Da Formandens og Kassererens Løn samt øvrige Administrationsomkostninger for Fremtiden udredes af Forbundet, saa kan man undvære en 5 Øre af de 30 Øre.

Kontingentet vil da fremtidig være at fordele saaledes: 40 Øre til Arbejdsledighedskasserne, 25 Øre til Reservefonden, 25 Øre til Begravelseskassen, der forøvrigt jo ogsaa forhøjer Understøttelsen fra 300 Kr. til 400 Kr. efter 15 Aars Medlemsskab og til 500 Kr. efter 25 Aars. Det bliver altsaa ialt 1 Kr. i Kontingent mod de nuværende 90 Øre. (Fortsættes.)

Centralisationen.

»Taktiken« i Horsens.

Den penneførende Vaabendrager for den Del af Horsens-Kolleger, der endnu befinder sig paa Konservatismens Vippebrædt, Hr. Lokalformand NICOLAJ JENSEN, fastslaar yderligere i sit Indlæg mod min Artikel, hvilke taktiske Begreber, der er bleven ham tildelt. Den Slags plebejiske Skribenter er et meget daarligt Udtryk for en Afdelings »gode Tone« og Forstaaelse af de foreliggende Spørgsmaal.

Men det maa altsaa nu være god Horsens-Taktik.

I sine Feberfantasier har N. J. udfundet, at jeg skulde være i Uoverensstemmelse med Forbundsstyrelsen ang. den af mig fremsatte Anskuelse om Delegeret- og Repræsentantmødets Beslutninger *uden* almindelig Afstemning, men efterhaanden som Sygdommen har udviklet sig, ender han længere nede med de flot henkastede Ord »fremmed Hjælp«, som for at antyde, at en saadan maa have været til Stede ved min Affattelse af nævnte Artikel, som har sat J.s Samvittighed fuldstændig ud af Kurs.

Hvem den »fremmed Hjælp« skulde bestaa af, foreligge der intet om; men mener J. Styrelsen, maa jeg efter hans Teorier samtidig baade være »uenig« og »enig« med ovennævnte, eller ogsaa er det et nyt Bevis fra den joviale Horsens Lokalformands journalistiske Færdighed.

Min forrige Artikel er skreven ud fra min *personlige* Tankegang og Opfattelse uden Hensynstagen til nogen som helst, selv ikke til Hr. J.

Min Anskuelse om »den Delegerede« er J. ikke i Stand til at modbevise ad naturlig Vej, da jeg nødig tror, en Delegeret møder uden forudfattet *ideel* Mening til det foreliggende Forslag, og særlig da det i Forvejen har været rundt i Afdelingerne til Diskussion.

De Ændringer, der fremkommer paa Mødet, maa »den Delegerede« absolut kunne afgøre uden en derpaa følgende almindelig Afstemning.

Rammen for Centralisationen var alle klar over og Horsens-Kollegerne formodentlig ogsaa, ja selv en stor Del af Ændringerne, og det kan altsaa ikke undgaas, *at »den Delegerede« møder med forudfattet Mening*, hvad J. antagelig ogsaa her har gjort, hvorfor han derved kommer i Uoverensstemmelse med Betoningen af det modsatte paa Mødet.

Hvad mener J. f. Eks. om *de* Delegerede, der mødte uden Spor af forudfattet Mening til de foreliggende Spørgsmaal og særlig da *Centralisationen?*

J. lægger ikke Skjul paa sine Følelser, men gaar videre med at fortælle, at det er de »Provinsdelegerede, der er »de *meningsløse* Herrer«. Det er disse, der saa hurtigt lod sig vende med Vinden, det vil sige med Undtagelse af J., der beholdt Sejrsglorien.

Det er just ikke nogen fin Kompliment til d'Hrr. Provinsdelegerede, men alligevel maa deres Beslutninger staa fast og Medlemmerne maa bøje sig for den af dem selv sammensatte lovgivende Forsamling.

Den almindelige Afstemning vil altfor ofte gaa i Retning af personlige Særinteresser og en Oparbejdning af intetsigende Skræmmebillede, og eftersom denne eller hin synes om »Smede- og Maskinarbejdernes billige Administration« i Forhold til vor, om »Styrelsen skulde have været samlet før Medlemmerne« eller omvendt, eller om der overhovedet kunde mangle andet i »fuldstændig Centralisation end Sygekassesammenslutningen«.

J.s Centralisationsforskrækkelse er selvfølgelig ligesaa *meningsløs* som de variable Momenter, han fremkommer med.

Paa en Generalforsamling mente J., at det eneste der manglede i *fuldstændig* Centralisation var Sygekassesammenslutningen og i sit Indlæg, at naar *Uligheden* med København og Provinserne var udjævnet, *var Tiden kommen til en* **fælles** Styrelse.

»Personen« i Centralisationen kan J. ikke finde, skønt han selv fremdrager denne ved »Københavneriet«.

Endvidere fortsætter han med en Forklaring om den Mistænkeliggørelse, han med sin Klike nærer til sine øvrige Kollegers Afgørelse af Organisations- og Tvistspørgsmaal.

De Kolleger, J. betegner med »vi«, forsøger her at indbilde Kollegerne, **»at naar Styrelsen faar Sæde i København vil den handle imod Provinsianernes Interesser og i disses Disfavør.«**

Det er »Personen«, J. har gransket efter, og han har nu selv tydeligt fremdraget denne.

At jeg ikke skulde være vred over, at Horsens- og Vejle-Kollegerne ikke vil bøje sig for Repræsentantmødet, er for meget forlangt. Den Nullitet har ved sine Skriverier indhentet sig saa megen Ringeagt, at det alene vil være nok til at give Centralisationen en glimrende Vedtagelse.

Har Horsens-Kollegerne stemt imod Sygekassesammenslutningen, har det sikkert været med *Fordelen* for Øje, og naar denne under Centralisationen bliver større ved Sammenslutning, bliver Sammenslutningen *praktisk.*

Forøvrigt er jeg ikke i Stand til definitivt at afgøre dette Spørgsmaal, og da det ikke berøres i min forrige Artikel, finder jeg ikke Anledning til en nærmere Drøftelse for Øjeblikket.

J.s Slutningsbemærkning behøver ingen Kommentar, da flere med mig vil trække paa Smilebaandet med et: »Forlad ham, thi han véd ikke, hvad han gør.« s—k.

Humanitet.

Aalborg Tidende (forhen *Aalb. Stiftstid.*), der nu ejes af et Dødsbo og bestyres af Hr. Forretningsfører CHR. G. ODENSE, har hidtil haft Ord for at være et forholdsvis godt Arbejdssted, og den tidligere, nu afdøde Ejerinde, Fru Rée, viste da ogsaa ved Opsættelsen af sit Testamente, at hun ønskede, at Typograferne skulde nyde godt af den Formue hun, tildels ved deres Arbejde, havde samlet sig, idet hun oprettede et Legat til Fordel for Arbejderne paa Bladet. Man skulde hermed synes, at Forretningens fremtidige Forhold til Typograferne paa en Maade var bestemt, den Vej var anvist, ad hvilken der skulde vandres. Hr. Odense synes imidlertid ikke at være af den Mening eller ogsaa er hans »Administrationstalent« kommen i *for* livlig Bevægelse efter at han er bleven Medejer af *Kolding Avis*. I den sidste Tid har han nemlig vist sig som en udmærket »Administrator« og »humant tænkende« Arbejdsgiver. Straks efter Tarifens Ikrafttræden slog han, forøvrigt i skøn Forening med Byens øvrige Trykkerier, en Streg over den traditionelle Sommerferie; det skulde formodenlig være en Slags Ækvivalent for den med Tarifen følgende Lønforhøjelse. Kort Tid efter forlød det, »at han efterhaanden kun vilde beskæftige Folk paa Minimalløn i sin Forretning; der var ingen Mening i, at Typograferne stillede saa ublu Fordringer, naar man behandlede dem saa humant som tænkes kunde«. Ved den humane Behandling sigtede Hr. O. maaske til det Faktum, at *Aalborg Tid.s* Beregning i det Par Aar har været og er den Dag i Dag 2 à 3 Øre lavere end i de andre Blades. Saa hændte det sig, at en Mand, der havde arbejdet i Forretningen i ca. 4½ Aar og var almindelig bekendt som en meget paapassende og dygtig Typograf, blev syg og nødvendigvis maatte paa Landet for at rekreere sig. En anden Mand blev antaget *i hans Sted*, men selvfølgelig paa Minimalløn (om dette i Følge vore Overenskomster er lovligt, tvivler jeg meget paa, men der er i hvert Fald ikke foreløbig gjort noget for at forhindre det). Da der var gaaet en kort Tid, lod Forretningsføreren gennem sin Faktor meddele den syge Mand, *at han helst maatte søge sig noget andet*, og denne Afskedigelse er senere bleven formelt stadfæstet. Her var nemlig en Maade, mente vel sagtens Hr. Odense, paa hvilken den skønne Tanke: Folk til Minimalløn, kunde realiseres. Men nu kommer det artigste. Det er i de seneste Dage konstateret, at den syge Mand er angreben af Tuberkulose, om end foreløbig i ringere Grad, og et længere Landophold er nødvendiggjort. Spørgsmaalet: Hvorfra er Smitten kommen? trænger sig uvilkaarlig frem. Og Sandsynligheden taler for, *at han har hentet den i den Forretning, der nu har vist ham Døren for lumpen Vindings Skyld.* For ca. 3 Uger siden døde nemlig en Mand, der arbejdede paa *Aalb. Tid.*, af Tuberkulose, og han havde i det sidste Par Aar staaet paa Sætteriet som en mærket Dødens Mand, stadig hostende og spyttende, hvor det traf sig bedst. Rengøring har det altid været sløjt med, og man vil kunne forstaa, hvilket herligt Opholdssted her er for Baciller. Enhver vil maaske finde, at det var ganske naturligt, om der var bleven foretaget en ordenlig Desinfektion og Rengøring, da Manden var død, men det blev der naturligvis ikke. Her burde Typograferne i Bladet forresten have skredet ind og stillet den ret naturlige Fordring, men det er, saa vidt mig bekendt, ikke sket. Mon Hr. Odense har tænkt paa det moralske Ansvar, han ved denne Afskedigelse har paadraget sig? Mon han har tænkt paa denne Forpligtelse, han har rystet af sig? Vist næppe, thi ellers var det vel ikke kommet til et saa yderliggaaende Skridt. Som Organisation staar vi vel magtesløs overfor den Slags Affærer, og vedkommende Mand ønsker vist heller ikke at trygle om Hr. Odenses Barmhjærtighed, men alligevel skal Sagen frem til den Bedømmelse, den fortjener. ARGUS.

Fagmødet i Randers.

Søndag den 27. Juli.

DET var desværre ikke saa mange Kolleger, der havde fulgt Randers Lokalafdelings Indbydelse til det i Forbindelse med det store midtjydske Arbejdermøde arrangerede Fagmøde i Randers i Søndags. Ialt var der mødt henved en Snes fremmede Kolleger fra Aarhus, Viborg og Hobro, foruden de tre Hovedtalere, d'Hrr. P. HVIDTFELDT, MAR. HANSEN og LAUR. JENSEN fra København.

Grunden til at ikke flere var kommet til Stede, maa dels søges i, at en saadan Tur ikke er saa billig, og dels paa Grund af, at der paa Søndag er Arbejdermøde i Aarhus.

Mødet, der var meget interessant, varede godt 3 Timer. Da det udelukkende var Centralisationsforslaget, der drøftedes, og de faldne Udtalelser ubetinget har stor Interesse over hele Landet, lige foran den umiddelbart forestaaende Afstemning, skal vi give et meget udførligt

Referat:

Randers Lokalafdelings Formand, JØRGEN PETERSEN, aabnede Mødet og bød Velkommen. Han udtalte Haabet om, at Mødet maatte give et godt og heldbringende Resultat. Et Leve for vor Organisation at den maa vokse sig stærk og stor til Held og Lykke for Danmarks Typografer! (Hurra!)

Til Dirigent valgtes JØRGEN PETERSEN og til Sekretær N. P. NIELSEN. Derpaa gaves Ordet til Forretningsfører P. HVIDTFELDT. Disse Møder, som jo afholdes rundt omkring i Landet, har jo til en vis Tid haft en større Betydning end de i Øjeblikket har. Dette maatte Taleren beklage, da det jo ubetinget havde sin store Betydning, at Fagfæller en Gang imellem kom sammen og diskuterede de brændende Spørgsmaal indenfor Organisationen. Taleren fandt det uheldigt at han straks skulde omtale Centralisationsforslaget, da han jo saa slet ikke fik Tid til at besvare de Spørgsmaal, der vilde blive stillede til ham. F. Eks. havde han ved et Møde i Fredericia holdt en længere Tale om Centralisationsforslaget straks ved Begyndelsen af Mødet, og Følgen heraf var, at han ikke en Gang fik Tid til at besvare Halvdelen af de til ham stillede Spørgsmaal. Taleren vilde derfor opfordre Medlemmerne til at udtale sig angaaende Centralisationen paa Grundlag af de Delegeredes Beretninger og paa Grundlag af hans Artikler i *Typ.-Tid.* om denne Sag.

JØRGEN PETERSEN, Randers: Hvad der jo særlig er klaget over, er at Repræsentantmødet var afholdt *efter* Delegeretmødet, idet de Delegerede saa var bundne forud. Havde Repræsentantmødet været først, havde man forud haft mere Klarhed over Spørgsmaalet. Det er tillige sagt, at den nye Organisationsform vilde blive billigere; dette troede Taleren imidlertid ikke vilde blive Tilfældet, hvilket han nærmere paaviste. Det var meget uheldigt, at vor Forretningsfører og vort Arbejdsanvisningskontor kom til København. Dette sidste vilde have til Følge, at Københavnerne fik anvist Pladserne overalt. De eneste Byer, der blev tilbage for Provinsianerne at besætte Pladser i, vilde blive — Grenaa og Ebeltoft. (Munterhed, Bravoraab!)

A. ANDERSEN, vilde først udtale, at han ikke var nogen Ven af Centralisationsforslaget, og han kunde for en Del give den foregaaende Taler Medhold i hans Udtalelser. Det foreliggende Forslag havde ikke noget med Centralisationen at gøre. Det der skete var kun, at Provinsernes Forretningsfører og vort Anvisningskontor kom til København; dette sidste var særlig meget uheldigt, da han var overbevist om, at det vilde give Anledning til megen Vilkaarlighed.

N. K. NIELSEN, Randers, var en Tilhænger af Centralisationen, naar den blev saa enkel som mulig. Den nye Ordning vilde blive meget dyrere, end den nuværende, og han paaviste, at der mindst vilde medgaa 8000 Kr. til Administration. Han kunde ikke forstaa, at et saa lille Forbund behøvede *to* Forretningsførere, da andre meget større Foreninger kunde nøjes med én. Taleren mente tillige, at de enkelte Lokalafdelinger ikke blev saa selvstændige som nu. Man havde udtalt paa Delegeretmødet, at de enkelte Afdelinger fik større Selvbestemmelsesret efter den nye Ordning, men Taleren kunde ikke forstaa, at dette vilde blive Tilfældet. Sluttelig vilde han stille to bestemte Spørgsmaal til d'Hrr. Laur. Jensen og Hvidtfeldt: Til Laur. Jensen som Forbundets Næstformand: »Naar Centralisationsforslaget forkastes i Dansk typ. Forening ved alm. Afstemning, er det saa efter Forbundsstyrelsens Anskuelse ensbetydende med, at Dansk typ. Forening skal udmælde sig af Forbundet.« Til P. Hvidtfeldt som Formand for Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelse: »Var det før Delegeret- og Repræsentantmødets Afholdelse Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelse bekendt, at dersom Delegeretmødet vedtog Centralisationsforslaget, saa var denne endelig fastslaaet og kunde ikke ændres selv om Repræsentantmødet forkastede dette og en almindelig Afstemning ligeledes forkastede Forslaget.«

LAUR. JENSEN, København, besvarede N. K. Nielsens Forespørgsel om det var rigtigt, at Dansk typ. Forening maatte udtræde af Forbundet, dersom man ikke vedtog Delegeretmødets Forslag, derhen, at d'Hrr. Hvidtfeldt og Mar. Hansen havde Ret i deres Udtalelser herom, da dette jo tydeligt stod i Lovene. Noget andet var det jo, at Forbundet ikke kunde være tjent med paa en Gang at miste 44 Afdelinger og derfor maatte Sagen i saa Fald ordnes paa en anden Maade. Omtalte hvorfor Trykkerforeningen i København var gaaet med til Forslaget, og bemærkede, at Medlemmerne af Dansk typ. Forening ikke skulde lade sig *skræmme* til at stemme Ja for Forslaget, men kun stemme Ja, *fordi Forslaget i Virkeligheden betyder Gennemførelsen af de faglige Afdelingers Centralisation* og samtidig *forhøjer Understøttelserne*. De lokale Afdelinger i Provinserne faar samme Betydning som de store Afdelinger i København, og Københavnerne havde ved at være med til at udvide Repræsentationsretten for Provinserne paa de fremtidige Delegeretmøder, vist, at man ikke vilde majorisere Provinserne, tværtimod. Det samme havde været Tilfældet indenfor Forbundsstyrelsen, idet ingen Sag, der angik Provinserne, var bleven trumfet igennem af det københavnske Flertal, og dette vilde selvfølgelig ogsaa blive Tilfældet i Fremtiden, hvorfor Provinsianerne i ingen Henseende behøvede at frygte for at komme til at mangle Indflydelse. Med Hensyn til den udtalte Formening om Administrationens Fordyrelse, skulde Taleren bemærke, at de ikke centraliserede Afdelinger fremtidig som hidtil skulde afholde deres egen Administration. Sluttelig vilde Taleren indtrængende anmode Provinskollegerne at stemme for Sanktion af det paa Delegeretmødet vedtagne Forslag, da dette jo ubetinget var et virkeligt Fremskridt og sikkert vilde gavne Danmarks Typografer. (Bifald!)

HVIDTFELDT: Den megen Tale om, at Københavnerne vilde faa for stor Indflydelse efter det foreliggende Forslag, var fuldstændig ugrundet, hvilket Laur. Jensen jo ogsaa nærmere havde paavist. Det, der efter den nye Ordning skete med Forbundet var faktisk det, at medens Københavnerne nu havde 3 Mand i Forbundsstyrelsen, og altsaa var i Flertal, vilde nu Provinsianerne og De kvindelige Trykkeriarbejdere faa samme Repræsentationsret i Forbundsstyrelsen, hvilket efter Tal.s Mening fuldstændig maatte bortforklare enkelte Provinskollegers Frygt for at Københavnerne vilde dominere. — Hele vort Regnskabsvæsen kom nu paa *en Mand* i Stedet for som før paa 3; dette vilde jo alene være en betydelig Besparelse. — Saa hænger man sig i Lønningerne. Medens de nuværende bliver afholdt af hver enkelt Forening for sig, vil de efter Centralisationen blive afholdte af Forbundskassen. Det er i Virkeligheden hele Forandringen; men det saa saa stort ud, idet man jo hidtil ikke havde regnet med de forskellige Foreningers Funktionærers Lønforhold. Efter Centralisationsforslaget vilde man spare en Masse Rejseudgifter og Diæter. F. Eks. havde Taleren *alene* i det forløbne Aar brugt 500 Kr. til Rejseudgifter og Diæter, og heraf kom de 300 Kr. alene paa Rejseudgifter, naar han var i København. Disse vilde jo spares, naar hele Styrelsen kom til København. Imod dette Argument var hans lille Lønforhøjelse af 200 Kr. om Aaret jo ingen Ting. (Hør!) De lokale Foreninger vilde fremtidig faa langt mere Selvstændighed end nu, idet der jo skulde vælges en hel Bestyrelse for hver enkel Lokalforening. F. Eks. vilde Randers Lokalforening blive sideordnede med Den typ. Forening i København. Dansk typ. Forening vilde med det nuværende Medlemstal i Lokalafdel. fremtidig faa 59 Repræsentanter paa Delegeretmøderne, og med disse kunde man fuldstændig beherske dette. De tre københavnske Foreninger tilsammen vilde ikke en Gang kunde forlange alm. Afstemning paa Delegeretmøderne, idet disse ikke udgjorde den lovbefalede 1/3. — Til Jørg. Petersens Udtalelse om, at Delegeretmødets Vedtagelse af Centralisationsforslaget var en Opløsning af Dansk typ. Forening, og at man ligesaa godt kunde have drukket Gravøl med det samme, vilde han blot sige, at den Tale forstod han slet ikke. Foreningen blev jo nemlig paa ingen Maade opløst, idet alle Foreningerne beholdt deres nuværende egne Rammer. Det var jo kun de enkelte Foreningers Styrelser der blev opløste og slaaede sammen. — Det var i det Hele taget Talerens Overbevisning, at vi paa alle Omraader vilde vinde ved Centralisationen. Han kunde give N. K. Nielsen Ret, at det jo ikke blev en fuldstændig Centralisation; men man kunde jo ikke opnaa mere paa en Gang, og saa maatte man tage det lidt efter lidt. Personlig var Taleren meget ked af at skulle forlade Provinserne, som han jo i mange Aar havde viet sine Kræfter; men det trøstede ham, at han kun havde opofret sig for det nye, da det jo ubetinget vilde være et stort Skridt fremad for alle danske Typografer. Han skulde ogsaa nok i Fremtiden — selv om han var i København — vide at varetage Provinsianernes Tarv. — Naar alt kom til alt kunde man jo, hvis man vedtog Centralisationen, og man skulde blive skuffet, gaa tilbage til den nuværende Ordning, og derfor beholdt de enkelte Foreninger sine egne Rammer. — Saa er der endelig Anvisningskontoret. Jørg. Petersen havde her udtalt, at naar dette blev flyttet til København, saa vilde der for Provinstypograferne ikke blive andre Pladser at besætte end Pladserne i Grenaa og Æbeltoft; Københavnerne vilde faa hele Resten. Hertil vilde Taleren sige, at hvis dette blev Frugten af Centralisationen (i Grenaa og Æbeltoft arbejder der jo nemlig ingen organiserede Typografer, men kun Skruebrækkere og Lærlinge samt Pigebørn), saa vilde det alene være et stort Fremskridt, om Kontoret kunde komme til at besætte Pladserne og faa Indpas i disse Byer (Hør! Bravoraab!). Men Fakta var det, at *alle* Pladser i Provinserne selvfølgelig vil blive besatte gennem Provinsernes Forretningsfører, medens nu de fleste Pladser paa Sjælland blev besatte fra København. — Man maatte ubetinget fraraade de mange Arbejdsløse at rejse til København, da det jo var en Selvfølge, at jo større ledig Arbejdskraft, der var i en By, jo mere vilde Arbejdsforholdene jo trykkes. — I det Hele taget var det Talerens Overbevisning, at jo mere alle Spørgsmaal ved Centralisationen blev oplyste for Medlemmerne,

jo før vilde man indse, at dette var den eneste rigtige Vej at gaa. Sluttelig oplyste Taleren, at Kontingentforhøjelsen under den nye Ordning kun vilde andrage 10 Øre; forkastede man derimod Centralisationen, vilde man ikke kunne klare sig med en saa lille Kontingentforhøjelse, men maa endnu højere op, da en selvstændig Administration jo blev meget dyrere. Mente, at herefter maatte alle Betænkeligheder vige; vi kunde ikke tabe noget, men kun vinde. (Hør!)

N. K. NIELSEN, Randers, mente ikke at have faaet Svar paa sin bestemte Forespørgsel til Hvidtfeldt angaaende Dansk typ. Forenings eventuelle Udtrædelse af Forbundet. Taleren ankede stærkt over, at Den typ. Forening og Den typ. Trykkerforening havde haft Centralisationsforslaget til Behandling paa deres respektive Generalforsamlinger. Dette burde ogsaa have være Tilfældet med Dansk typ. Forening, idet Repræsentantmødet burde være afholdt mindst en Maaned forud for Delegeretmødet; saa kunde man have gjort sig tilstrækkeligt bekendt med og taget Stilling til Forslaget. Som det nu var gaaet til, var det en planlagt Overrumpling mod Dansk typ. Forening (Hør! Hør! Nej!) Som Repræsentantmødet sidst var afholdt, var det Hele noget Nonsens, da man kun her havde at godkende Delegeretmødets Beslutninger (Hør!) Taleren fastholdt, at Administrationsudgifterne efter den nye Ordning kom op paa over 8000 Kr., og *Typ.-Tid.* kostede os nu ca. 5000 Kr. om Aaret eller 100 Kr. pr. Nr. Efter det nye Forslag var der faktisk ikke Tale om nogen Centralisation; det var kun Styrelsen der blev centraliseret, og dette vilde koste os for meget — alt i alt en sørgelig Maade at centralisere paa. Til Laur. Jensen vilde han sige, at han kunde godt forstaa, at han ikke vilde være med til at smide Dansk typ. Forening ud af Forbundet, hvis man forkastede Centralisationsforslaget. Nu havde Den typ. Forening og Den typ. Trykkerforening jo lige brudt med Ny typ. Forening, og hertil kom, at Bogtrykkerne jo havde sluttet sig stærkt sammen i de senere Aar, indmældt sig i Arbejdsgiverforeningen osv. Sagen var jo den, at Københavnerne nu stod overfor en Lønbevægelse, og under denne kunde de kun vente Støtte fra Provinskollegernes Side, og dette vilde sikkert afholde Københavnerne fra at støde disse fra sig. (Hør!) (Sluttes.)

Under Sydens Sol.

Af VIGGO CHRISTENSEN.

II.

EFTER 20 Km.s Marsch fra den østrigske Grænse naar Du den første By i Italien, *Udine*. Her skal Du viaticere, søge Dig et Natteherberge og for første Gang i Praksis benytte dit »Italienske«, hvilket rimeligvis nu og da bringer Dig i ret komiske Situationer, som Du tager med den for en »Kunde« særegne Sindsro. Men Du vil forbavses over den Hjælpsomhed, som Italienerne her viser Dig. De traver beredvilligt med Dig fra Sted til Sted, indtil Du havner paa det rette.

Sandsynligvis naar Du først inden for Udines Bymur ved Aftenstid. Naar Du saa af en hjælpsom Italiener føres ind igennem Byen til et Herberge, passerer Du forbi herlige Marmorpaladser, der i det hvide elektriske Lys synes Dig at straale som Æventyrenes Fépaladser, gennem overbyggede Fortove, indenfor hvis slanke Søjler en broget Menneskemasse bevæger sig. Det er kun hastige Indtryk, thi din lokalkendte Fører iler. Men de er dog nok til, trods Sult og Træthed, at sætte Dig i en Art Feststemning, thi *nu* føler Du, at Du *er* i Italien — saaledes havde Du næsten tænkt Dig, at det skulde se ud!

Men hverken din Tid eller dine Penge tillader Dig, at Du ofrer mere end en halv eller hel Dag paa Udine og *Treviso*, som er dit næste Betalingssted, skønt begge Byer er særdeles interessante, navnlig ved deres »ægte« italienske Præg.

Først naar Du efter 5—6 Dages Marsch naar det berømmelige *Venedig*, opslaar Du dèr dit Paulun i 3—4 Dage.

Imidlertid — at gaa til Fods til Venedig er nu en Gang en Umulighed, og naar Du kommer til Mestra, maa Du gøre Brug af et mere moderne Befordringsmiddel, enten Dampskib eller Jærnbane. For Afvekslings Skyld kører Du med Jærnbane derud og sejler tilbage.

Naar saa Damphesten har ført Dig over den 3600 M. lange Bro, der forbinder den paa 118 Laguna-Øer byggede By med Fastlandet, begynder Du en sælsom Vandring gennem de gamle, smalle Stier (Calli) — der findes ikke mindre end 1900 saadanne —, hvilke i Forbindelse med de mange Broer og Overgange gør, at Du kan vandre hele Byen igennem til Fods, trods det, at de talrige Kanaler (160) er de naturlige Færdselsveje. Men trods dine mest fortvivlede Forsøg er det Dig plat umuligt at finde ud af denne Labyrint, og Du maa spørge om Vej til Byens eneste Plads: Markuspladsen.

Her er Samlingsstedet for das ganze Leben i Venedig. Her troner den prægtige Markuskirke, hvor Apostelen Paulus efter Sagnet ligger begravet. Ved Siden af Kirken ligger det imponerende Dogepalads, der med Blykamrene og »Sukkenes Bro« minder Dig om Rædslerne under det enevældige Timandsraad.

Dog, jeg vil ikke beskrive Dig Seværdighederne — af hvilke her findes saa mange —; dels maa Du selv se dem, og dels kan Du læse om dem i Haandbøgerne.

Men det er først ved Aften, naar Solen med sin græsselige Varme har veget sit Sæde og overladt Residensen til sin blidere Kollega, den i sin Højhed overlegent smilende Maane, at der bliver Liv paa Markuspladsen.

Men da vil Du ogsaa faa et uforglemmeligt Indtryk af det ejendommelige sydlandske Folkeliv. Thi medens Militærmusikens Tonevæld snart inderlig indsmigrende, snart lidenskabeligt vildt, bruser ud over Pladsen, bevæger sig her de eleganteste Toiletter, sorthaarede, barhovede, unge Skønheder med deres uundværlige Vifte, smægtende Ungersvende, pjalteklædte Tændstiksælgere og Tiggere, medens Lazaronerne er ivrigt beskæftigede med at give Agt paa, naar en Cigarstump bliver kastet paa Jorden. Tobakken er nemlig kolossal dyr!

Og først nu bliver der rigtig noget at bestille for de marineklædte Rorkarle paa Gondolerne. Ja, kære Kollega, vil Du endnu have et uforglemmeligt, for Venedig alene ejendommeligt, Indtryk, da gaa nu for et Øjeblik bort fra Markuspladsen, forbi Dogepaladset, langs Kanalen, saa langt, at Du er borte fra Larmen. Her hører Du kun Aarernes taktfaste Slag og Vandets Pladsken derude i Kanalen. Og Du skimter i det bleggule Maanelys de mange Gondoler, der piler frem og tilbage for Rorkarlenes faste Haand. Hist ovre øjner Du just én, der er illumineret. Nu nærmer sig en anden — den er fyldt med glade, unge Mennesker af begge Køn, hvis rungende Latter nu afløses af Sang, akkompagneret af Mandolin, en Sang, hvori Du mærker Sydlændingens fyrige, letbevægelige Temperament.

Hvor vil dette Billede ikke fæstne sig i din Erindring, selv om det kun er indrammet i et flatterende Maanelys — men maaske dog den heldigste Ramme, da den omgiver det med en vis Fortryllelse!

Ja — det er med tungt Hjerte, Du forlader Adriaterhavets Dronning, den stolte Gondolstad.

Imidlertid, Du *maa* af Sted! Rask griber Du din Stav og vinker et vemodigt Farvel til Lazaronerne, der har lejret sig ved Foden af Porfyrsøjlen med den vingede Markusløve.

Nu har Du friske Kræfter efter Hvilen, og i Ilmarsch naar Du over *Padua* (Betalingssted), *Rovigo* og *Ferrara* til *Bologna*, hvor Du atter gør Holdt en Dag eller to. Bolognas fornemste Seværdighed er naturligvis de skæve Taarne fra det 12. Aarhundrede. Skæve Taarne var dog intet Nyt for Dig, da Du kom til Bologna, thi allerede i Omegnen saa Du Landsbykirkernes Klokketaarne hælde snart til Øst og snart til Vest. Efterlignelseslysten!

Din Devise er imidlertid: Tid er Penge — hver Km. er 5 C., og de ca. 100 Km., Du nu har til Arnostaden Florens, beslutter Du at tilbagelægge i 2½ Dag, trods det, at Du skal op over Apenninernes knudrede Ryg.

Florens' Kunstskatte giver Dig nok at skue i de 4 à 5 Dage, Du helliger den med dit ærværdige Besøg. Jeg behøver jo blot at nævne Dig nogle ganske enkelte Seværdigheder: Palazzo degli Uffici med sin verdensberømte Maleri- og Skulptursamling, der opviser nogle af Verdens bedste Mesterværker, Galleria Pitti med sine Mesterværker af Perugino, del Piombo, Bartolommeo, del Sarto, Rafael, Murillo, Rubens o. s. v., den i aabne Rundbuer dannede Hal Loggia dei Lanzi o. s. v. o. s. v., foruden den Hoben af Kirker, der ligesom i Venedig indeholder uvurderlige Kunstskatte.

Nu er Du kun fjærnet 316 Km. fra dine Drømmes stolte Maal, det evige Rom! Trods dine fænomenale Vidundere som Økonom er din Portemonnæ dog blevet slemt angrebet af Opholdet i Florens, og Du har nu otte Dages rask Marsch, inden Du atter faar kgl. Mønt. Men det er jo Pavestaden, selve det hellige Rom, Maalet gælder! Du har jo endvidere nu gjort den Erfaring, at Italien er det Land, hvor Du fredeligst har rejst, og de mægtige Indtryk af Landets Kunst og Natur er nok til at give Dig fornyet Mod til de 8 Dages Marsch, selv om Du ogsaa skulde komme til at sulte den ene af Dagene.

Og inden Domkirkens Malmklokker næste Morgen ringer til otte Messe, er Du paa din Pilgrimsfærd til Rom.

Nær og Fjærn.

Falsk Reklame. Som Svar paa Artiklen »Falsk Reklame« har vi fra Hr. Bogtrykker Jean Mohr modtaget et Indlæg, som han forlanger optaget i Nr. 32, og saafremt dette ikke kunde lade sig gøre, da at faa Indlægget returneret. Da vi kunde indse, at Pladsen i Nr. 32 ikke tillod os dette, har vi tilbagesendt det nævnte Indlæg. Imidlertid gør vi op-

mærksom paa, at Hr. Mohr i sit Indlæg udtrykkelig protesterer imod at den anførte Præstationsmængde skulde betragtes som Sætning — det var en Støbning, der ikke havde noget som helst med Sætning at gøre. Hr. Mohr giver derved de ærede Indsendere af Artiklen »Falsk Reklame« fuldstændig Ret, naar disse kalder den Slags Sætning for »Humbug« og »falsk Reklame«. Men vi skal sige til Hr. Mohr, at naar det fra Presseudstillingen bliver sendt ud til alle Landets Blade, at saa og saa mange Tusinde Bogstaver er der i en enkelt Time sat paa en Maskine, saa gives der Principaler, som ikke undser sig for at stille den samme Fordring til sine Maskinsættere. Og vi skal ikke blive forundrede, om vi en skøn Dag hører, at en eller anden Principal — paa Grundlag af de 9295 Bogstaver — forlanger, at hans Maskinsættere skal levere det samme Antal. Af disse Grunde er det, at »Flere Maskinsættere« protesterer imod det Misbrug, der gøres ved at sende slige Reklamer ud til Publikum. Det er, som Hr. Mohr indrømmer, Humbug, naar det kaldes Sætning.

Presseudstillingen. Om en halv Snes Dage lukkes Presseudstillingen, og vi benytter derfor Lejligheden til at opfordre alle Kolleger, som endnu ikke har set denne interessante Udstilling, til at aflægge et Besøg i Industribygningen, forinden Udstillingen lukkes. At Udstillingen er meget interessant, er uomtvistelig; men foruden dette har enhver, der aflægger Udstillingen et Besøg, Udsigt til, ved at tage et Lotterinumer til 2 Kr., at vinde et fuldstændig moderne Trykkeri til 12,000 Kr. — og det skulde dog gærne være en Typograf, der fik det i Besiddelse —; men foruden kan der, naar man ofrer 1 Krone til Tombolaen, opnaas andre gode Gevinster. For en 3—4 Uger siden vandt saaledes P. NORDLUNDE en Rundrejse-Billet til nogle og tredive Kroner, og i forrige Uge var en anden Kollega, JOHAN PEDERSEN, endnu heldigere, idet han af Tombolaen udtrak en Rundrejse-Billet til 100 Kr. Et Spil af Skæbnen førte Hr. Pedersen ind paa Presseudstillingen den Dag. Han havde Ferie og var paa Vej til Banegaarden for at tiltræde sin Ferierejse; ligesom han ankom til Banegaarden, blev der ringet til Afgang, og Toget gik. Hr. Pedersen vendte om, gik ind paa Presseudstillingen, tog et Numer og vandt en — *Rundrejsebillet.*

Nyborg Lokalafdeling afholdt ordinær Generalforsamling d. 19. Juli. Det reviderede Regnskab, der fremlagdes og godkendtes, balancerede med 215 Kr. 11 Øre; indsendt til Hovedkassen 71 Kr. 94 Øre. — Af de afgaaende Bestillingsmænd genvalgtes Form., CHR. HANSEN; M. RASMUSSEN valgtes til Næstformand. Til Revisorer genvalgtes A. FREDERIKSEN og valgtes L. CHRISTENSEN i Stedet for V. Jensen, der er bortrejst. Til Sekretær valgtes S. ANDERSEN. — Under Eventuelt forhandledes et Par Sager af lokal Interesse. Derefter hævedes Generalforsamlingen. Næppe Halvdelen af Afdelingens Medlemmer havde givet Møde.

SOPHUS ANDERSEN,
Sekretær.

Jubilæum. Sidste Søndag fejrede Typograf A. C. LARSEN, Aalborg, sit 25-aarige Jubilæum som Typograf ved en lille festlig Sammenkomst med sine Arbejdskammerater. Jubilaren er meget afholdt og populær blandt sine Kolleger og kendt som en gemytlig og underholdende Selskabsmand. Talrige Lykønskninger indløb. R.

Ogsaa en Maade at feriere paa! Samtlige Typografer paa »*Vendsyssel Tid.*« — har i Modsætning til tidligere Aar — i Aar taget sig en mindre Ferie paa egen Regning for derved at holde en Kollega, som er opsagt, vedlige med Arbejde, indtil han skal vikariere for en anden Kollega, som skal deltage i »September-Krigen«. — Saa gaar den Tid, og en Mand er sparet for at gaa paa Landevejen i det Tidsrum. Dette lille Eksempel paa rettænkende Kollegialitet burde tjene til Efterlignelse for ligestillede. C. P.

Ulykkestilfælde. I Mandags skete der i Egm. Petersens Trykkeri et beklageligt Ulykkestilfælde, idet vor Kollega, Hr. Trykker P. HANSEN, fik den ene Arm ind imellem Maskinens Cylindre, og forinden der kom Hjælp til, var Armen saa ilde tilredt, at den maatte amputeres.

Dødsfald. I Lørdags døde en af Schultz' ældste Sættere, PETER OVE BERGENHOLZ. I over en Menneskealder har gamle Bergenholz arbejdet hos Schulz, og blandt Kolleger blev han altid omtalt som en af Københavns dygtigste Arbejdere. B. var ved sin Død Medlem af alle Den typ. Foren.s Afdelinger samt Stiftelsen, hvoraf han havde været Medlem i over 40 Aar. Han blev 67 Aar og døde af Kræft. Jordfæstelsen foregik i Gaar Kl. 1½ paa Vestre Kirkegaard.

— Danmarks ældste Typograf, PETER HOLST, døde i Mandags i en Alder af 90 Aar. Den Afdøde havde i en længere Aarrække haft Bopæl i Typografernes Stiftelse.

Rettelse. I Voldgiftsrettens Kendelse i sidste Numer staar *ophæves*, skal være *hæves.*

17 Medlemmer efterlyses. Følgende Medlemmer af »Enkekassen« er forsvundne for Kassereren, nemlig: G. O. Petersen, C. F. Hansen, M. Søndergaard, H. Busch, O. G. S. Mathiesen, J. P. S. Th. Jensen, A. C.W. Jensen, Joh. Torp, Th. C. P. F. Petersen, H. E. Eriksen, M. C. Madsen, C. E. Christensen, E. H. Steinhard, A. H. Nielsen, A. H. L. Petersen, V. Haastrup og P. V. Jensen. For at undgaa Udslettelse bedes disse Herrer snarest — senest 15. ds. — mælde sig til Kassereren, Faktor A. W. Larsen, Kattesund 12 (Fjeldsøe).

Blokerede Trykkerier i Sverig.

Halmstad: *Tidningen Halland* (B. Hägge); **Mariestad:** *Mariestads länstidning* (C. F. Bergström); **Oskarshamn:** *Oskarshamns-Tidningen* (M. Linder) og *Oskarshamns-Posten* (A. Severin); **Wisby:** *Gotlands Allehanda* og *Gotlands-Posten*; **Östersund:** *Östersunds-Posten* (Ag. Burman).

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	9.50	Overført...	110.28
Aug. Andersen	1.50	Luno (1 pCt.)	9.78
Agrardagbladet	2.60	Løvgreen	3.45
Aller (Sættere og Galvan.)	13.50	Middagsposten	9.05
Berlingske Tidende	6.00	Holger Meyer (Trykkere)	0.75
Birch	1.00	Missionstrykkeriet (Gl.,	
Bording	9.65	Nye., Tr. og Kv.)	4.80
Centraltrykkeriet	6.70	S. L. Møller (mandl.)	2.30
V. J. Christensen	1.00	do. (kvindel.)	0.20
Citytrykkeriet	4.65	Nationaltidende	11.30
I. Cohen (mdl. og kvl.)	2.85	Nielsen & Lydiches Sætt.	5.40
Calberg	0.25	do. kvindel.	1.45
Eksprestrykkeriet	3.48	L. A. Nielsen	0.50
Fehlhaber	0.60	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	7.20
Wilh. Hansen	1.00	P. Petersen (mdl. og kvl.)	6.15
Henningsen	1.60	Politiken	20.60
Hoffensberg	9.50	Qvist & Co.	1.05
Hoffmann	0.70	Rasmussen & Olsen	1.30
Axel Holm	3.65	Rigsdagens Sættere (3 B.)	4.05
Brødr. Jensen	1.50	Rosenberg	0.25
Henrik E. Jensen	3.50	Schultz's Sættere	11.50
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.35	do. Trykkere	2.30
do. (kvindel.)	0.25	Sivertsen	2.90
L. A. Jørgensen	2.00	Soc.-Dem. (77. B.)	7.85
Ludv. Jørgensen	3.50	do. (78. B.)	8.40
Kihls Sættere	3.00	Truelsen	2.40
Kristeligt Dagblad	6.45	Th. Thomsen	1.00
Københavns Haandsættere	3.00	Vort Land	5.20
Leisner & Co.	1.50	Weiss	3.00
Carl Lund (mdl. og kvl.)	0.50	Wennstrøm	0.50
Overføres...	110.28	Ialt...	244.91

Endvidere diverse Bidrag: D. 1.00, Kolding Lokalafdel. (19.—21. Bidrag) 14.85, Rønne Lokalafdeling 20.00; tilsammen Kr. 280.76.

Kassebeholdningen var d. 29. Juli ..... Kr. 277.21
Indtægt 30. Juli—5. Aug. ..... Kr. 280.76
Udgift 30. Juli—5. Aug. ..... » 165.00
Kassebeholdningen er d. 5. Aug. Kr. 392.97
Merindtægt 30. Juli—5. Aug. .. » 115.76
Kr. 277.21

Den 5. Aug. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Walkendorffsgade 22, 3.

Styrelsesmøder.

Fællesmøde af Den typ. Forenings, Den typ. Trykkerforenings og De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforenings Styrelser, Torsdag Aften den 24. Juli.

P. LAURITZEN indledede med at præsentere den indtraadte Suppleant i Den typ. Forenings Styrelse, Hr. H. C. NIELSEN (*Berl. Tid.*). En Skrivelse til Foreningen af danske Bogtrykkere forelagdes og anerkendtes. — De forskellige Branchers Fordringer fremsattes i Detailler og billigedes enstemmig. — Et Forslag ang. Lærlingesagen diskuteredes, og Beslutning toges. E. M.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 24. Juli (efter Fællesstyrelsesmødet).

Et Medlem, der oppebar Reservefondsunderstøttelse, var sendt i Plads til en Provins. Han havde imidlertid opsagt sin Plads og mente

sig nu berettiget til 5 Dages resterende Reservefondsunderstøttelse og derefter almindelig Understøttelse. Nægtedes i Henhold til Lovene. — Et arbejdsløst Medlem androg om den højeste Understøttelse, da han kun manglede faa Uger i at være berettiget til denne. Andragendet kunde ikke bevilges. — Et Medlem androg om Landophold efter Skarlagensfeber. Afsloges. — Et sygt Medlem ønskede længere Udgangstilladelse, end Lægen tillod. Nægtedes. — Det vedtoges at indlægge et Medlem (Christensen-Cramer, *Berl. Tid.*) paa vort Sanatorium. — Et Medlem androg om at faa Lov til at restere med sit Kontingent. Kunde ikke tillades. E. M.

Fredag den 1. Avgust.

Som Repræsentant ved de politiske Foreningers Bestyrelsesmøder valgtes Carl Nielsen. — Hugo Wiinblad, der har været meget længe syg og ingen Understøttelse har for Tiden, bevilgedes 1 Portion af Rolfs Legat for 1 Aar. — Et Medlem havde haft Udgift til en Specialist i Mavesygdomme, som han ønskede refunderet af Kassen. Da Vedkommende ikke var henvist til Specialisten af Kassens Læge, kunde Styrelsen ikke bevilge Beløbet. — Formanden refererede, at en Maskinsætter paa Presseudstillingen havde indladt sig paa Rekordsætning, hvilket var uheldigt. — Et Medlem, der har været paa Boserup Sanatorium indtil 11. Juni, er arbejdsløs, ugift; da Styrelsen ikke mener, at det er heldigt, at Syge rejser, indstilledes han til Understøttelse af det frivillige Fond. — Der forespørges, om et ældre Medlem, der er kommet i Stiftelse, hvor han har fri Lægehjælp, kan mælde sig ud af Sygekassen og blive i Ligkassen; ja! — Et tidligere Medlem, som er gaaet over til en anden Livsstilling, ønsker at optages i Syge- og Ligkassen; han kan kun optages, naar han samtidig indmælder sig i den faglige Afdeling. — Et Medlem havde haft 2 Kr. Udgift til ekstra Lægehjælp, da Kassens Læge ikke var hjemme; refunderedes.

Onsdag den 6. Avgust.

Oscar Lundstrøm har udvist ukollegial Optræden samt øvet Hærværk i Foreningens Lokale ved at ødelægge Inventar. Det vedtoges at ekskludere ham. — Et Medlem bevilgedes 4 Ugers Landophold efter Lægens Anbefaling. O. J.

En hjærtelig Tak bringes herved alle Kolleger i Aalborg, som den 2. Avgust viste mig Opmærksomhed i Anledning at 25-Aars Jubilæet. En særlig Tak bringer jeg Forretningen, Forretningsfører Jul. Nielsen, Faktor og Typografer samt Lærlinge paa »Nordjylland« for de smukke Gaver, jeg i Dagens Anledning modtog.

Aalborg, den 5. Avgust 1902. A. C. LARSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: I S. L.: Sætter Ad. Kanstrups Hustru Mathilde Alvilde og Sætter Vald. Olsens Hustru Thora.

Tiltraadte: 1966, Ulrik Hansen (Løvgreen) fra Holbæk. (V. d. D. B.) Kemigraf Wüstenberg (Truelsen) fra Tyskland.

Bortrejste: 541, Rud. Aug. Bøhm II, 2670, Ant. Mar. Jensen og 3471, Lauritz Laursen (alle arbl., til Udl.). 1480 (Dsk. t. F.), Georg Jarnach Nielsen til Nakskov (arbl.).

Udmældt: 981, Carl Herman Christensen.

Døde: 478, Peter Ove Bergenholz (Schultz), 65 Aar (alle Afdl.). 1924, Peter Andreas Holst, 90 Aar (L.).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Rønne: Typ. MARIUS J. HANSEN, Bornh. Tidende, i Stedet for C. N. Hansen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

30. Juli: *Stubbekøbing, Nyborg, Randers, Den typ. Trykkerforening* (Forbundet), *Svendborg* og *Frederikshavn.* 2. Avgust: *Odense.* 4. Avgust: *Nykøbing F.* og *Rønne.*

Kolding, den 5. Avgust 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Helsingør, Sætter Georg Henrik Hansen, udl. ⅛ i Hels. Dgbl.s Trykkeri efter 5 Aars Læretid (aflagt Prøve for offenlig Komm.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Nykøbing F., 1436, Chr. Vilh. Jensen. Næstved, 5645 (Den t. F.), Emil Steinhardt (Soc.-Dem.) fra Rejse. Hillerød, 1551, Andr. A. Th. Petersen (fra Kbhvn.). Kolding, 1522, Ludvig Fuglsang fra Rejse (arbl.). Odense, 1390, Axel Frederiksen fra Nykøbing M. i Pl.

Bortrejste: Odense, 278 (Den typ. Trkf.), Vilh. Auchenberg og 1420, G. H. Grønvold (begge paa Rejse). Middelfart, 945, N. F. Andersen til Odense (arbl.). Esbjerg, 4139 (Den t. F.), Joh. F. Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Slagelse (Skelskør), 1065, Vald. Larsen (arbl.) paa Rejse.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Styrelsesmøde afholdes førstk. Tirsdag Aften Kl. 7½ i »Boulanger«. FORMANDEN.

Forslag, der ønskes behandlet paa den kommende ordinære Generalforsamling, bedes i Løbet af 8 Dage indsendt til LAUR. JENSEN, Vesterbrogade 99. V. STYRELSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Johanne Jensen (Graphic). Marie Johansen, Louise Jensen og Ella Jensen (alle hos Christtreu).

GUTENBERG-KORET.

Fredag den 8. Avg., **Kl. 8½** paa Søfryd: Indstudering af J. P. Vedel Jensen: Sangfuglen.

Søndag den 17. Avgust: **Sommerudflugt med Damer.** Mødested: *Østerbros Station*, med Toget **Kl. 9** til Skodsborg, hvor den medbragte Frokost spises, derfra gennem Bøllemosen til Raadvad, hvor der drikkes Kaffe; Turen gaar derefter til Klampenborg, hvor der spises til Aften (Bøf, Smør og Ost, Øl og Akvavit à 1.50 pr. Kuvert). Her ender Turen med Dans og Punsch. Passive Medlemmer bedes tegne sig senest Onsdag den 13. Avgust hos Korets Formand, Hr. Michael Schmidt, H. E. Jensens Bogtr., Borgergade.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 Møde hos G. Kirschner, Kafe »Overskæringen«, Nørrebrogade 216.

Meddelelse om Foreningens Deltagelse i en Folkekoncert i denne Maaned.

Klubben for Stereotypister, Rotationstrykkere og Hjælpere

afholder *Generalforsamling* Søndag d. 17. ds. Kl. 1½ i Lokalet, Walkendorffsgade 22, 3.

T. C. C. Søndag: Ørholm. Trianglen Kl. 9.

ANNONCER
Sætterske.

En Dame, udlært, søger Plads som saadan. Billet mrkt. »9022« modt. *Kiosken, Falkoner-allé 82.*

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Husk! **A. Juul-Sørensens** Cigarforretning, *Dannebrogsgade 58.*

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 33 KØBENHAVN DEN 15 AVGUST 1902 XXIX AARGANG

Den typ. Trykkerforening

afholder

sin ordinære Generalforsamling

Søndag den 31. Avgust, Form. Kl. 10½ pr. i

»**Boulanger**«.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskabets Godkendelse. 2. Andragender fra P. BRUSEN samt Enkerne KAISER og SAMUELSEN om maanedlig Understøttelse. 3. Opstilling af Kandidater til Styrelsen i Stedet for d'Hrr. K. KIEFER, M. TOFT, V. STEPHENSEN og OSKAR HANSEN, der fratræder efter Tur. 4. Beretning fra Delegeretmødet. 5. Forslag fra Styrelsen ang. Nedsættelse af et Udvalg til Revision af Lovene. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Budets Løn. 8. Tarifen. 9. Eventuelt.

København, den 12. Avgust 1902. STYRELSEN.

»Samarbejdet«.

SOM man kan tænke sig, er de 3 Forbundsafdelingers bestemte Optræden overfor de Ny faldet disse lidt for Brystet, hvad der tydelig gives tilkende i de sidste Nr. af *Ny typ. Tid.*

Vi kan forstaa, at man kan have forskellige Meninger om Sagerne og hvad der tjener vort Fag til Bedste, men den Maade, man udtaler disse Meninger paa, og den Taktik, man anvender for at faa dem frem, maa være saaledes, at Handlingerne kan forsvares, og saaledes, at man ikke skader Faget i sin Helhed; paa dette Omraade har vi meget at bebrejde Ny Typ.s ledende Mænd; her har de nemlig aldrig handlet, som de burde.

I de senere Aar har der Landet over været udfoldet et stort Arbejde for at faa en Sammenslutning i Gang mellem Landets Typografer; Mænd fra de forskellige Afdelinger har med ærlig Vilje taget fat paa Opgaven, mange forgæves Forsøg er gjort, og Vanskelighederne har været store at overvinde indtil nu, hvor Lønnen for Arbejdet har vist sig, idet vi staar overfor en faglig Centralisation over hele Landet. — Naar man er naaet saa langt, er det imidlertid ikke de Nyes Skyld, de har altid holdt Fanen højt som Splittelsens Forening, de har hævdet Splittelsens Fortræffelighed, først og fremmest for deres egen Forening, og dernæst har de ikke forsømt et Øjeblik, hvor de kunde prædike det samme for andre, — i Særdeleshed har Trykkerne maattet føle de Nyes Modarbejden. Advarslerne til Trykkerne har været mange, snart er de blevet behandlet med Haan som umyndige Børn, der ikke vidste, hvad de gjorde, snart har de maattet tage mod Riset paa anden Maade. Intet har dog hjulpet, Trykkerne har set, hvad Faget stod sig bedst ved, og de Ny har ikke faaet Nytte hverken af at modarbejde Sammenslutningen eller af Hensigten: at faa Trykkerne nærmere over i deres Lejr.

I Aarenes Løb blev der indledet et Samarbejde med de Ny, som dog kun førte til, at nogle Stridigheder paa herværende Trykkerier blev bilagt, og at Lønforholdene paa andre Steder blev sat noget op, udover dette enkle Samarbejde viste det sig, at de Ny intet vilde. Det blev stadig fra vor Side fastslaaet, at dette Samarbejde skulde fortsættes paa de forskellige Omraader, indtil en Sammenslutning kunde finde Sted; fra vor Side er der blevet arbejdet ærligt og loyalt herpaa, og Gang paa Gang er der tilbudt de Ny Sammenslutning og Samarbejde paa andre Omraader, saaledes i Novbr. 1898 med Reservefond og Rejsekasse. Herpaa svarede de Ny i deres Blad: »*Nej, Nej og atter Nej, »Ny typ. Forening« bør aldrig opgive sin Selvstændighed*«. Dette var ikke til at tage Fejl af. — Alligevel fortsatte vi Samarbejdet i den Tro, at Tiden vel kunde bringe d'Hrr. paa andre Tanker; det viste sig, at med Hensyn til de Arbejdsløse vilde de heller ikke slutte sig til os, hertil skrev de, at de understøttede deres egne, og at de ikke fandt det »*klædelig*«, at den store Forening vilde henvende sig til den mindre for at bevæge denne til at give Bidrag. Det var igen en smuk Blomst paa Samarbejdet. Paa en Tid, hvor Arbejdsløsheden var stor blandt vore Medlemmer, og de Ny havde faa eller ingen at støtte, mener vi, det havde været mere »*klædelig*« for dem, om de ikke havde lukket for deres Pengepung, men derimod bevist deres oprigtige Mening med Samarbejdet og hjulpet med til at lindre Nøden blandt Fagets Udøvere.

Der har fra »Den skand. Kongres« indtil disse Dage ikke været afholdt noget Delegeretmøde eller Sammenkomst indenfor vore Rækker, uden at »Ny Forening« ikke alene selv har holdt sig udenfor, men tillige gjort alt, hvad der stod i dens Magt for at sætte Resultaterne i Miskredit og haane Deltagerne. — Her skal nævnes Delegeretmødet i Odense, hvor Form. for »Ny typ. Forening« efter Anmodning var med, men benyttede Lejligheden, da han kom hjem, til at sige Tak ved at gøre Mødet resultatløs, fastslaa, at Deltagerne var radikal Ungdom o. l. og bruge Udtalelser om vor fremtidige Taktik, der var som skrevet i et Arbejdsgiverorgan.

Har de Ny ikke haft Held med sig til at forhindre Sammenslutningen her i Landet, stiller Forholdet sig noget anderledes med Forbindelserne i Udlandet. — At »Det skand. Forbund« — den største Tanke, der har været fostret hos os — til Dels mislykkedes i sin Startning, ved at Svenskerne ikke gik med og til Slut gik i Stykker, da Nordmændene 1898 trak sig tilbage, er de Ny ikke uden Skyld i, fra deres Side er der gjort den voldsomste Modstand mod, at denne Sag skulde lykkes. — Hvorfor de Ny stadig har lagt hele deres Kraft og Indflydelse ind paa at hindre enhver Art af Sammenslutning, er ikke vanskelig at gætte; jo mere Nættet trak sig sammen, jo stærkere vi fik sammentømret de hjemlige Organisationer, og jo fastere vi fik knyttet Forbindelserne med de udenlandske, desto vanskeligere vilde Stillingen blive for de Ny, deres Eksistensberettigelse vilde blive mindre og mindre, og til Slut vilde deres Stilling ikke være til at holde, idet de vilde staa ganske isolerede ligeoverfor et stærkt Forbund; for at forhindre, at dette skete, gjaldt det af al Magt at forhindre enhver Tilnærmelse og Sammenslutning mellem de andre Organisationer, og her har de til Dels arbejdet med Held.

For at holde deres egen Stilling har de forhindret, at deres Fagfæller fik en stærk Organisation — i Sandhed en Stilling, de kan være bekendt! At disse Beskyldninger er rigtige, kan bevises gennem utallige Citater hentede fra *Ny typ. Tid.*

— Angrebene i *Ny typ. Tid.* tiltog imidlertid i Ondartethed, og de blev værre og værre, jo nærmere vi kom Delegeretmødet. I Sommeren 1901 forbød de deres Medlemmer at deltage i Personalemøderne, »*der var dem aldeles uvedkommende*«; disse Møder blev holdt for at hævde Tarifens Bestemmelser.

Da Lønforholdene blev forbedrede i *Nationaltidende*, skrev *Ny typ. Tid.*, at de ny Forhold var »*fremtvungne*«, en ægte **Arbejdsgiverytring**. Til Slut kom Karikeringen af Delegeretmødet baade før og efter dettes Afholdelse samt et Angreb paa Trykkernes Formand, hvem d'Hrr. beskyldte for at have solgt sin Forening.

Under disse Forhold var det aldeles nødvendigt, at de under Forbundet staaende Organisationer tog en bestemt Beslutning om den fremtidige Stilling til de Ny, og det var ganske naturligt, Generalforsamlingen kom til det Resultat, at videre Samarbejde med de Nyes ledende Mænd for Fremtiden var umuligt. Dette Resultat kan de Ny takke sig selv for.

Havde d'Hrr. sluttet sig til Arbejdet for en Sammenslutning; havde de ikke søgt at bilde sig selv og os andre ind, at de kun øvede Kritik, hvor de i Virkeligheden ydede den mest fortvivlede Modstand mod enhver god og nyttig Sag, der kom frem; havde de ærligt og loyalt i de sidste 5 Aar forstaaet Samarbejdet, rakt en Haand med til at flytte de Sten, som laa i Vejen for Organisationerne; havde de søgt at arbejde lige saa ærligt, som det fra vor Side er gjort, paa at bringe Forstaaelse blandt Københavns Typografer om, at det først og fremmest for os gælder at faa en stærk og kraftig Organisation, og at herpaa bør alle vore Bestræbelser være rettede, — havde d'Hrr. gjort alt dette, vilde vi i Øjeblikket have staaet anderledes, Samarbejdet vilde være fortsat, og Faget vilde have staaet stærkere, idet »Ny typ. Forening«s Medlemmer vilde have været vejledede og ikke vildledede, Forstaaelsen vilde have været større hos disse for, hvad det egentlig gælder, og en Sammenslutning mellem Parterne vilde have været langt nærmere. Som det nu er, søger de Ny at holde Horisonten saa snæver og Virkeomraadet saa begrænset som mulig. Virksomheden hos dem drejer sig kun om at faa Sæde i en Tarifkommission hvert 4. eller 5. Aar sammen med os, og at faa forskellige Lønforhold ordnede hist og her, samt en Gang imellem arrangere en af de smaa, hyggelige Aftener med Dans. Udover dette har de intet Krav og ingen Begæring. Man maa indrømme, at det er en behagelig og sorgløs Tilværelse, men man kan ikke kalde det for at gøre sig synderlig Anstrængelse for at hæve og ophjælpe sit Fag.

Som Forholdene nu staar, mener de Ny, at Bogtrykkerne ikke vil forhandle med os om Ændringer til Tarifen, uden forsaavidt de Ny kommer med i Forhandlingerne. De glæder sig øjensynlig en Del herover og beviser herved, hvad der er ret betegnende, at de mener at have Bogtrykkerne til Allierede, og at det, naar de ikke kan være med, er dem saa temmelig ligegyldigt, om vi opnaar nogen Forbedring i Typografernes Kaar eller ej. —

D'Hrr. regner imidlertid fejl. Selv om »Ny typ. Forening« søger at spænde Ben, vil Bogtrykkerne ikke af Hensyn til dem nægte at forhandle, thi Bogtrykkerne vil kunne indse, at naar vi til Nytaar har ét Forbund over hele Landet, er det absolut rigtigt at føre Forhandlingerne med og faa det endelige Resultat underskrevet af dette Forbund. Det er mere betryggende for dem at have med vort Forbund at gøre i Stedet for de spredte Foreninger, og de vil som Garanti have »De samvirkende Fagforbund«. D'Hrr. Bogtrykkere vil indrømme os, at efter at de har indmældt sig under »Arbejdsgiverforeningen«, er Stillingen bleven en væsentlig anden, og at denne Indmældelse betinger, at fremtidige Forhandlinger mellem Parterne ikke kan føres paa anden Maade.

Overfladisk set kunde det maaske se ud, som om Tidspunktet for en Brydning med de Ny var noget uheldig valgt; *men dette er ogsaa kun overfladisk set.* **Netop nu maatte det komme**. Foreningen af danske Bogtrykkere har nylig indmeldt sig i Arbejdsgiverforeningen, og vi staar som Medlem af De samvirkende Fagforbund; det er to Hovedorganisationer, som ikke **kan** og ikke **vil** finde sig i udenforstaaende Organisationers Indblanding i Lønspørgsmaal. Men hertil kommer selvfølgelig alt det, som vi i nærværende Artikel har gjort Rede for.

Vi tror sikkert, trods de Ny, at kunne faa udrettet noget til Gavn for Københavns Typografer, og vi tror, at dette vil kunne ske ad Forhandlingens Vej, saa d'Hrr. i den Ny ikke skal komme i den haarde Nødvendighed at omdanne deres Forening til **Strejkebryderasyl**, hvad nedenstaaende Udtalelser i deres Blads Nr. 365 kunde tyde paa:

».... tilraade vi de af vore Kolleger i de andre Organisationer, der ere misfornøjede med den nuværende Ledelse og som ville yde deres Skærv og deres Evner til at fremme en rolig Udvikling af Forholdene i vort Fag, til snarest at indmelde sig i Ny typ. Forening. De optages med fulde Rettigheder og have saaledes intet videre at tabe, men bidrage derimod til at undgaa tilstundende Strejke eller Lock-out.«

De Nyes Angreb og Fremtrækken af enkelte Mænd skal vi rolig lade ligge, vi er nu som altid af den Anskuelse, at det ikke gavner Typografernes Sag, at de enkelte Ledere bruger Fag-Organerne til at sige hinanden Behageligheder; det, det gælder om, er, at Typograferne faar Foreningsspørgsmaalene behandlede sagligt, og at Forholdene bliver fremstillede saaledes, at Forstaaelse kan tilvejebringes. P. LAURITZEN,
Form. f. Den typ. Forening.

Fagmødet i Randers.

Søndag den 27. Juli.

(Sluttet.)

HVIDTFELDT: Man har jo alle Dage været tilbøjelig til at tro, at Fagforeningsledere ikke bestilte noget. De skulde bare have deres Løn og kunde saa føre et Herreliv. Taleren humoriserede nærmere over dette Spørgsmaal og paaviste, hvor mange Ting man som Fagforeningsleder havde at gøre, og hvor utaknemlig man mange Gange var overfor Lederne. Nielsen ankede vedblivende over, at det var et uheldigt Centralisationsforslag uden at paavise noget positivt. Han skulde blot sige til Nielsen, at kunde han skaffe os et bedre Forslag, saa vilde han med Glæde gribe dette. Men Taleren var sikker paa, at et bedre Forslag for Tiden ikke kunde gennemføres, og derfor kunde han trygt anbefale Medl. at stemme for det foreliggende Forslag. Han troede, at man kun var bange for dette, fordi man ikke havde prøvet det. Men saadan gik det jo med alle nye Tanker og Ideer, disse stødte altid paa Modstand hos konservative Elementer. Endnn en Gang vilde Taleren protestere mod Udtalelserne om, at det blev en dyrere Administration under den nye Ordning. Dette havde han tilstrækkelig klargjort i sit første Foredrag. De to Forretningsførere var jo akkurat det samme som nu, idet den ene fungerede som Lokalformand i København. At holde Repræsentantmødet en Maaned forud for Delegeretmødet vilde for det første blive altfor dyrt, og for det andet vilde dette saamænd ikke forbedre eller forandre Situationen. Der var jo faktisk ulige Interesser om fælles Midler, og derfor skulde man søge at finde en Løsning, der kunde tilfredsstille alle Hovedforeningerne. Hele Ledelsen, med Undtagelse af et enkelt Medlem, havde fuldtud kunnet tiltræde den nye Organisationsform, og derfor kunde man med Tryghed anbefale dette til Medlemmerne Landet over. Mente, at N. K. Nielsen burde være varsom med sine mistænkelige Udtalelser overfor Forbundsstyrelsens Formand. Saadanne Udtalelser kunde nemt blive benyttet af vore Fjender imod os selv, hvis de kom til Offenlighedens Kundskab. Sluttelig pointerede Taleren, at man skulde foregaa sine egne Arbejdskøbere med et godt Eksempel ved at give sin egen Forenings Arbejdere et rimeligt Gratiale for Arbejdet. (Bifald!)

LAUR. JENSEN vilde paa Københavnernes Vegne udtale, at man altid i Forbundsstyrelsen havde taget Hensyn til Provinsianerne. Havde disse sidste sat sig imod en Sag, havde man altid ladet den falde. Saadan vilde det ogsaa blive i Fremtiden. Hvad den ene Forening ikke kunde billige, vilde man aldrig trumfe igennem, men altid søge at komme til Enighed paa den ene eller anden Maade.

A. ANDREASEN, Randers, mente, at som Organisationsformen var nu, var den god. Den sidste Løntarif havde hjulpet os godt fremad. Derimod er det nye meget usikkert. Københavnerne og Provinsianerne kunde ikke i alle Tilfælde have fælles Interesser. Forespurgte, om der nu, som forhen, kunde udstedes Forbud imod Tilgang til København; dette havde altid været uheldigt. Hvad var det for nogle Kapitaler Dansk typ. Forening beholdt i Tilfælde af, at man forkastede Centralisationen? Var det maaske vort Reservefond og Syge- og Begravelseskassernes Penge? Hvidtfeldt udtalte, at han var indstillet til Forretningsfører. Hvem havde indstillet ham som saadan?

CHRISTENSEN, Viborg, mente, at N. K. Nielsens Udtalelser her i Dag ikke var paa sin Plads. Centralisationen havde været paa Dagsordenen i mange Aar. H. F. Rasmussen, Gust. Clausen m. fl. havde tidligere indlagt sig et fortjenstfuldt Arbejde paa dette Omraade. Taleren var København, men havde nu arbejdet i Provinserne i 24 Aar. Der burde ikke eksistere to Klasser Typografer i et lille Land som Danmark. Han var en varm Centralisationsven og kunde paa det bedste anbefale det foreliggende Forslag. Vilde ogsaa advare mod adskillige Udtalelser, som var en Mistænkeliggørelse af Foreningens mangeaarige og dygtige Tillidsmænd. De Folk, der stod i Spidsen for vore For-

eninger, var gamle prøvede Folk, som vi kunde stole paa, og som havde gjort et stort Arbejde for vor Skyld. Victor Petersen var den Mand, som man af alle vore Tillidsmænd havde størst Grund til at se op til. Ham skyldte danske Typografer uendelig meget. Taleren vilde indrømme, at det foreliggende Centralisationsforslag havde Mangler. Men naar man i Øjeblikket ej kunde faa noget bedre, maatte man ubetinget stemme for dette, da det jo dog var et Fremskridt. Man kunde ogsaa være fuldtud overbeviste om, at hvis dette ikke var Tilfældet, vilde vore Foreningsledere aldrig tilraade dets Vedtagelse. Ordet »Københavneri« i denne som saa mange andre Sager, var en Falliterklæring fra Modstandernes Side, som beviste, at man ikke havde positive Anker mod Forslaget. 3/4 af de Kolleger, der arbejdede i København, var gamle Provinsianere, og han var overbevist om, at disse lige saa lidt som de rigtige Københavnere med K vilde Provinsianerne noget ondt. Naar vi alle løftede i Flok, vilde vi sikkert bedst kunne skabe gode Betingeiser for vor Eksistens. Man burde lønne vore Ledere paa en anstændig Maade, da disse havde og sikkert i Fremtiden vilde gøre et stort Arbejde for at varetage vore Interesser. Taleren kunde godt forstaa, at Laur. Jensen stillede sig reserveret overfor en eventuel Udsmidning af Dansk typ. Forening. Dette var dog ikke konsekvent. Hvis Dansk typ. Forening forkastede Centralisationen, maatte Forbundsstyrelsen følge vore Loves Forskrifter fuldtud. (Hør!)

MAR. HANSEN, Aarhus, beklagede, at ikke flere Medlemmer havde fulgt Randers Lokalafdelings Indbydelse om at komme til Stede i Dag, hvor et saa vigtigt Spørgsmaal som Centralisationsforslaget var under Debat. Dette Forslags Fremkomst kunde aldrig se ud som en planlagt Overrumpling imod Dansk typ. Forening, tværtimod havde den Sag jo staaet paa Dagsordenen i de sidste 10 Aar, og det havde derfor smærtet ham at høre en saadan Udtalelse fremsat. Taleren var overbevist om, at alle Lederne havde arbejdet paa dette Spørgsmaals Gennemførelse, fordi man virkelig var overbevist om dets store Betydning. En Styrelse, som ikke arbejdede i Medlemmernes Interesse, vilde ikke faa lang Levetid. Vi vilde derfor trygt lægge Afgørelsen i Medlemmernes Hænder. Det er vor Pligt at oplyse Medlemmerne om alle Spørgsmaal vedr. denne Sag, da Medlemmerne ved en eventuel Forkastelse jo selv skulde tage Konsekvenserne. De fleste Delegerede var jo rejst til København som Modstandere af Forslaget, men havde ved Delegeretmødet ladet sig overbevise om, at det var det eneste rette at stemme for det foreliggende Forslag. Det var forkert, at flere Afdelinger lod deres Repræsentanter møde med bundne Mandater; paa den Maade vilde man ingen Vegne komme. Man maatte rette sig efter Delegeretmødets Beslutninger; disse var jo Love, vedtagne paa lovlig Vis. Hvis man forkastede Centralisationen, maatte man *efter Lovene* udtræde af Forbundet. Dette var ikke et Skræmmebillede, Taleren vilde opstille, men Fakta. Hvis et Medlem mældte sig ud af Dansk typ. Forening eller enhver anden Forening, kunde Vedk. jo aldrig gøre Fordring paa at faa sit erlagte Indskud eller Kontingent tilbage; ligesaa med Dansk typ. Forening og Forbundet. Centralisationen var kun et Skridt længere frem ad den Bane, man havde fulgt i mange Aar, og han vilde derfor endnu en Gang hævde, at der her aldrig kunde være Tale om nogen Overrumpling. (Hør!) Arbejdskøberne organiserede sig stadigvæk fastere og fastere sammen; en naturlig Følge heraf var, at Arbejderne fulgte det anviste Eksempel. Man mistede aldrig sin Selvstændighed ved at slutte sig sammen, tværtimod. N. K. Nielsen erklærede sig som Centralisationsven, men vilde dog hindre dette Skridt henimod vort ideale Maal: en fuldstændig Centralisation paa alle Omraader. Dette kunde Taleren ikke forstaa. (Hør! Hør!) Slagordet »Københavneri« burde forlængst være en *saga blott*. Vi havde jo alle de samme Interesser og burde støtte hinanden i alle Forhold; ellers vil vi aldrig ævne noget og aldrig komme fremad. I Styrelsen stemte man ikke efter Standpunktet *pro* & Københavner; men her stemte og afgjorde man alle Sagerne i Medlemmernes Favør, uanset hvor de arbejder. Vor hidtilværende Forretningsfører havde vi i flere Aar haft fuld Tillid til, og man maatte ikke tro, at fordi han kom til København, vilde han ikke arbejde i vore Interesser. Naar der var to Forretningsførere, kunde man *kræve* sit Arbejde udført; dette kunde man ikke, naar man overlæssede det hele paa en enkelt Mand. Sluttelig vilde han sige til N. K. Nielsen, at man efter Lovene havde Ret til og var juridisk forpligtet til at udelukke Dansk typ. Forening af Forbundet, hvis denne ikke bøjede sig for Delegeretmødets Beslutninger. Han vilde anbefale alle at stemme efter deres Overbevisning. Styrelsen havde ikke *agiteret* for Forslaget, men kun oplyst de faktiske Forhold og hvilke Konsekvenser det vilde have, om man forkastede Forslaget.

N. K. NIELSEN, Randers, glædede sig over paa det nærmeste at være i Overensstemmelse med Mar. Hansen i Centralisationsforslaget. Han rejste til København som en Modstander af Centralisationen, men kom tilbage som en varm Tilhænger af denne. Herfor havde han lidt megen Tort af sine Kolleger i Randers. — Han maatte vedblivende hævde, at det, der vilde ske efter det foreliggende Forslag, ikke havde noget med Centralisationen at gøre. Det hele, der skete, var, at Forretningsudvalget og Arbejdsanvisningskontoret kom til København og det vilde blive os en dyr Fornøjelse. Til flere Talere skulde han sige, at han vedblivende betragtede det hele som en Overrumpling, da Dansk typ. Forening *ikke* havde de samme Betingelser, som de andre Hovedforeninger, for at behandle Forslaget inden Afgørelsen (Hør!). Mente, at det absolut var en Forbigaaelse af Dansk typ. Forenings Interesser, naar denne ikke forud havde kunnet faa Lejlighed til at behandle Forslaget paa et Repræsentantmøde. — Ordet »Københavneri« slog han ikke omkring sig med. Dette havde ingen Steder hjemme. 2/3 af Københavnernes Delegerede var gamle Provinsianere. — Vilde ikke anbefale at stemme imod det foreliggende Centralisationsforslag. En Lykke var det, at vi efter 4 Aars Forløb, hvis Forslaget ikke svarede til Forventningerne, kunde gaa tilbage til det nuværende.

NIORD OLSEN, Hobro, forespurgte Hvidtfeldt, hvorledes Arbejdsanvisningen vilde blive arrangeret i København. Mente, at der fandt Klassifikationer Sted ved Besættelsen af Pladserne og fremdrog flere Eksempler paa formentlige Tilsidesættelser.

HVIDTFELDT udtalte, at en Klassificering var og vilde alle Dage blive nødvendig. Det maatte jo være Meningen at vore Arbejdskøbere med fuld Tillid kunde henvende sig til Anvisningskontoret, og at disse kunde faa hvilken som helst Arbejder, de ønskede. Imodsat Fald kunde vi godt opgive det Hele. Taleren gav udførlige Oplysninger om Maaden, hvorpaa Pladsbesættelserne fandt Sted. Andreasens Forespørgsel om, der fremtidig kunde udstedes Forbud imod Tilgang til København, vilde han svare ja til. Styrelsen kunde lukke for enhver som helst By, naar det fandtes fornødent. Sygekassen, Begravelseskassen og Reservefondet vilde i Tilfælde af en Forkastelse af Centralisationen forblive i Provinsianernes Hænder; disse Penge kunde Forbundet ikke gøre Fordring paa. Nielsen vilde have, at man straks ved Centralisationen skulde gøre Skridtet fuldtud. Dette kunde jo nu ikke lade sig gøre, og derfor maatte man nøjes med at komme fremad mod Maalet Tid efter anden. Paa dette Omraade kunde man ikke køre med Iltogsfart. Taleren mente ikke, at der var synderlig Anledning til at dvæle længere ved Nielsens Udtalelse om en Overrumpling, da andre Talere saavel som han selv havde godtgjort det uberettigede i Nielsens Paastand. Til Slut vilde han sige: Hvorledes end Afstemningen falder ud, vil jeg haabe, at Mindretallet loyalt bøjer sig for Flertallet og ikke kniber ud af Rækkerne. (Hør! Hør!)

Da Tiden nu var saa langt fremrykket, at man skulde deltage i Processionen, hævede Formanden, JØRG. PETERSEN, Mødet med en Tak til Medlemmerne for den Interesse, hvormed man havde fulgt Forhandlingerne, og specielt en Tak til de fremmede Talere, der var kommen til Stede.

N. P. NIELSEN,
Sekretær.

Nær og Fjærn.

Vejle Amts Dagblads Typografer opsagde for 3 Uger siden deres Pladser med 14 Dages Varsel, fordi Lokalet var i en saadan Forfatning, at Regnen i stride Strømme fandt Vej dertil, saa de, naar det regnede særlig stærkt, stod ved Kassen og blev gennemblødte. Desuden var det stadig galt med at faa Ugelønnen til Tiden. Da der var Udsigt til, at Bladet kom paa andre Hænder, forblev de i Pladserne 8 Dage længere mod at erholde Ugelønnen forud. Da der i Lørdags endnu ikke var indtruffen nogen Forandring og ejheller gjort Skridt til at foretage nogen Ændring i de uheldige Forhold, gik Kollegerne ikke i Arbejde Mandag. Under de givne Forhold er Tilgangen lukket.

25-Aars Jubilæum som Typograf — og 30 Aar i den sorte Kunsts Tjeneste — kan den 15. Septbr. fejres af Typograf LUDVIG PETERSEN, *Horsens Socialdemokrat*.

Aalborg Lokalafdeling afholdt den 5. ds. ordinær Generalforsamling, paa hvilken Regnskabet for April Kvartal 1902 fremlagdes og godkendtes. Det balancerer med 628 Kr. 33 Øre. I Sygehjælp er udbetalt 206 Kr., i Rejsehjælp 35 Kr. og i Understøttelse paa Stedet 87 Kr. Den frivillige Kasse har til 8 Rejsende udbetalt 19 Kr. 75 Øre.

Efter at en lokal Sag var drøftet, skredes til Valg af Funktionærer. Til Lokalformand valgtes i Stedet for Ch. Jensen, der ikke ønskede Genvalg, ROBERT NIELSEN. Næstformand blev EMIL ESKILDSEN. Paa Forslag af P. LAURSEN valgtes til sammen med Formanden og Næstformanden at danne Lokalafdelingens Bestyrelse: J. GERDT, J. ANDREASEN og J. KLOSTER. Suppleant blev ALF. CHRISTENSEN. (Bestemmelsen om Bestyrelser i de større Lokalafdelinger ventes jo fort ud i Livet efter Nytaar; Aalborg er altsaa paa dette Punkt bleven Foregangsmand.) Til Revisorer genvalgtes CARL SCHØLIN og B. NIELSEN.

B. N.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 6. Avgust.

1. Der gaves Meddelelse om forskellige administrativt afgjorte Sager, derunder Flytninger af Sygehjælp og Underst. p. St.

2. Roskilde Lokalafd. andrager om, at et Medlem, hvis Sygeunderstøttelse er udløben, faar 4 Ugers Ekstrahjælp. — Tilstodes.

3. Medlem Nr. 1240 i Nykøbing F. andrager om et Beløb af 50 Kr. til et Landophold, som hans Læge har anbefalet ham. — Tilstodes.

4. Hjørring Lokalafd. forespørger, om et Medlem, der agter at udvandre til Amerika, kan blive staaende i Foreningen med hvilende Rettigheder til hans eventuelle Tilbagekomst. — Der svares, at Vedk. maa medtage sin Bog og mælde sig til Organisationen i Amerika. Naar han ved sin Hjemkomst kan dokumentere at have været Medlem derovre, indtræder han i sine gamle Rettigheder.

5. En nylig fratraadt Lokalformand forespørger, om han kan tvinges til at være Næstformand. — Nej.

6. Løgstør Lokalafd. andrager om et Skab. — Tilstodes.

7. Om den i forrige Møde foreliggende Sag fra Esbjerg om Optagelse af to Blokadebrydere, var der nu fremkommen de begærede Oplysninger, hvorefter Sagen vil være at forelægge Hovedbestyrelsen.

8. Voldgiftsretten ved Provinsbogtrykkerforeningen fremsender Kendelse i Westermann-Sagen. — Til Efterretning.

9. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt. — Til Efterretning.

10 og 11. Form. afgav Meddelelse fra De samvirkende Fagforbund samt om sin Deltagelse i Fagmødet i Randers.

12. Paa fornyet Andragende fra et tidligere Medlem, Westermann, Randers, fastsattes Genindtrædelsesvilkaarene til 14 Kr. i Indskud.

13. Kollegerne i Aalborg afholder Fagmøde under den derværende Distriktsfest den 31. Avgust og anmoder til en Forandring om at faa Marius Hansen som Taler. — Forretningsudvalget har for sit Vedk. intet herimod at indvende.

14. En Del Tarifsager refereredes. HVIDTFELDT.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 12. Avgust. Alle mødt.

1. En Principal har udvidet Arbejdstiden for et Medlem uden at ville betale derfor. Det vedtoges at søge Forholdet ordnet i Forening med Den typ. Forening.

2. Skrivelse fra Aktieselskabet for Forsamlingsbygningen for Kristianshavn og Sundbyerne med Anmodning om Laan eller Køb af Aktier. Forkastedes.

3. Skrivelse fra Arbejdernes Fællesorganisation med Anmodning om at vælge et Medlem til at tiltræde fremtidige Fællesmøder mellem Vælgerforeningerne og Arb. Fællesorganisation i Anledning af Borgerrepræsentantvalg og Landstingsvalg. Paa Forslag af Form. valgtes hertil TOFT.

4. Kendelsen i Sagen AAGE JØRGENSEN ktr. LEFEVRE forelaa og toges til Efterretning.

5. En Principal, der er Sætter, bruger den Trafik, for at spare Overarbejdspenge til Trykkerne, at permittere disse Kl. 5 og derefter selv overtage Trykningen i Tilfælde af, at Maskinerne er i Gang med større Oplag. Skal der derimod rettes til efter Fyraften, faar Trykkerne af gode Grunde Lov at gøre dette. Det vedtoges, at enten maa Principalen lade Trykkerne besørge hele Overarbejdet ved Trykningen eller ogsaa maa disse helt nægte dette, ogsaa naar Principalen skal have rettet til.

6. Den ordinære Generalforsamling fastsattes til Søndag den 31. Avgust og Dagsordenen fastsattes.

7. Form. meddelte, at de statistiske Oplysninger, han havde anmodet Inkassatorerne om, var indgaaet i et saa ringe Antal, at han ikke paa Grundlag deraf kunde besvare de fra Sekretariatet i Bern rettede Forespørgsler fyldestgørende. L. J.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	1.70	Overført	52.07
Adresseavisen	7.70	Kihls Sættere	1.50
Aftenbladet	4.75	Kristeligt Dagblad	3.35
Aller (Trykkere)	4.20	Københavns Haandsættere	1.60
do. (kvindelige)	0.75	Luno (1 pCt.)	4.93
Bagge (mandlige)	3.85	Middagsposten	5.35
do. (kvindelige)	0.45	S. L. Møller (mandl.)	0.90
do. (mandlige)	4.45	do. (kvindel.)	0.10
do. (kvindelige)	0.35	Nationaltidende	6.00
Bording	4.50	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.35
Citytrykkeriet	2.60	L. A. Nielsen	0.75
Eksprestrykkeriet	1.32	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	8.00
Fehlhaber	0.30	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.45
Ferslew	1.00	Rasmussen & Olsen	0.50
Henningsen	0.80	Rosenberg	0.30
Hoffensberg	2.75	Schultz's Sættere	4.50
Hoffmanns Sættere	0.65	do. Trykkere	1.20
Axel Holm	1.70	Soc.-Dem. (79. B.)	8.05
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.20	Trier	4.75
do. (kvindel.)	0.25	Truelsen (mandl.)	1.30
L. A. Jørgensen	1.00	do. (kvindel.)	0.80
Keller	1.80	Vort Land	3.15
Overføres	52.07	Ialt	114.90

Endvidere diverse Bidrag: Hjørring Lokalafdel. 7.00, Brønderslev Lokalafdel. 5.90, Aarhus: Amtstidenden 2.00, Beck 2.00, Backhausen 1.00, Demokraten 6.00, Folkebladet 1.15, Jyllandsposten 3.90, Stiftstidenden 6.25 og Mammen 1.00, ialt 23.30; tilsammen Kr. 151.10.

Kassebeholdningen var d. 5 Aug. Kr. 392.97
Indtægt 6.—12. Aug. Kr. 151.10
Udgift 6.—12. Aug. » 165.60
Merudgift 6.—12. Aug. » 14.50
Kassebeholdningen er d. 12. Aug. Kr. 378.47
Kr. 392.97

Den 12. Aug. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Brevkasse.

Slutningen af Hr. Hvidtfeldts Artikel »Den nye Ordning« samt meget andet Stof maa af Mangel paa Plads vente til næste Numer. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra $12^1/_2$—2 og Torsdag og Lørdag fra $5^1/_2$—$7^1/_2$ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Lægerne.

Hr. Dr. PAULIN er bortrejst fra 9. til 20. Avgust. Hans Praksis besørges af Hr. Dr. DUURLOO, Strandvej 21.

Ny Medl.: Sætter Carl Siegfried Persson, udl. 1/8 1902 hos B. Nielsen (arb. s. St.). I S. L.: Trykker H. P. Rasmussens Hustru Ella Christine, Sætter Edv. Samuelsens Hustru Thekla Marie Sofie. I S. L.: Sætterlærl. Victor Jens Hansen (Bagge). I F.: Ringsted (Nielsen & Lydiche), tidl. Medlem.

Tiltraadt: 5373, Rasmus Jacob Rasmussen (O. C. Olsen) fra Udlandet.

Bortrejste: 512, Carl Th. Bruselius og 5707, Magnus Søndergaard (arbl.) paa Rejse.

Udelukket: 3409, Oskar Severin Lundstrøm.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent $12^1/_2$—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Til- og Afgang til Lokalafdelingerne skal sendes til Kasserer ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. København K.

Ny Lokalformand.

Aalborg: Typ. ROBERT NIELSEN i Stedet for Charles Jensen. Træffes *kun i Hjemmet*, Dannebrogsgade 27, Stuen, fra Kl. $12^1/_4$—1 1/4 og $6^1/_4$—$7^1/_2$. FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

8. Avgust: *Ringkøbing.* 9. Avgust: *Aalborg.* 11. Avgust: *Herning.* 12. Avg.: *Varde.*

Kolding, den 12. Avgust 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Thisted, Lars Larsen, udl. 1/8 1902 i Thisted Amtstid.s Bogtrykkeri (aflagt Prøve for offenl. Komm.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Thisted, 1276, Sophus Schultz fra Rejse (arbl.). Køge, 1246, L. Chr. Nielsen (arbl.). Nakskov, 1480, Georg Nielsen fra Kbhvn. (arbl.). Odense, 1212 (Den t. F.), Kemigraf L. H. Christiansen (i Pl.). Bogense, 1497, Marius L. Johnsen fra Nykøbing M.

Bortrejste: Bogense, 1530, Valdemar Simonsen til København (arbl.). Hillerød, 1551, Andr. A. Th. Petersen til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F., 1436, C. V. Jensen til Nakskov i Pl. Nakskov, 1182, C. V. Larsen til København (arbl.).

Rejsende, Trykker Chr. Peter Christensen fra Aarhus, bedes uopholdelig opgive sin Adresse til sin Broder i København.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Valborg Holm og Olga Holm hos Sivertsen.

GUTENBERG-KORET.

Lørdag Aften Kl. 9: Sangøvelse.

Søndag den 24. Avgust Kl. 12 paa »Søfryd«: **Generalforsamling.**

T. C. C. Søndag den 24. Avgust Tur til Frederiksværk og Tidsvilde. Der køres med første Morgentog til Frederikssund og derfra videre pr. Cykle. Rejsen til Frederikssund betales af Klubben.

De store Fotografier fra Rudersdal faas hos Dreyer à 35 Øre.

ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Til Købs ønskes

en god brugt Hurtigpresse med stor Trykflade og Falsemaskine. Helst en Augsburg eller Eickhoff. Kontant Betaling. Billet med Oplysninger og nøjeste Pris, mrkt. »*Hurtigpresse 3512*«, modt. **Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., Skindergade 3.**

Trykker Emanuel Petersen, Mammen, Aarhus, opfordres til at afgøre sit Mellemværende med »Den typ. Foren. i Aalborg«.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 22 AVGUST 1902 XXIX AARGANG

»Samarbejdet«.

I disse Dage er det brændende Spørgsmaal:

Hvad vil de Ny nu?

»*Der er ikke meget, der skiller*«, reelt set. De Folk, der i 1884 skilte sig ud fra Den typ. Forening, fordi de saa »det røde Spøgelse« rykke frem, maa nu nødvendigvis se noget anderledes paa Sagerne; det socialdemokratiske Parti har i Aarenes Løb vokset sig stort og stærkt, er gaaet frem til at blive statsanerkendt, gaar nu i Rang med alle vore borgerlige Partier, det være Højre, Venstre eller Liberale; det Parti, der ved Valgene er allieret med selve Regeringspartiet, kan man dog ikke i 1902 se paa med den samme kolde Gysen ned ad Ryggen, som d'Hrr., der udskilte sig fra os, saa paa det i 1884.

Partiet herhjemme er hovedsagelig gaaet frem paa Arbejderbevægelsen, det har støttet sig til og vokset op i Ly af Fagforeningerne; Partiet har ikke været narret hermed, men Fagforeningerne har det langt mindre. Det maa dog nu være gaaet op for den mest Forstokkede, at Arbejderne aldrig havde naaet de Levevilkaar, de sidder inde med, hvis ikke de havde organiseret sig, dannet Fagforeninger, der igen sluttede sig sammen som et mægtigt Hele, hvor socialdemokratiske Mænd, der selv vidste, hvor Skoen trykkede, tog Tømmerne og ledede Bevægelsen saaledes, at Danmarks Arbejdere i Øjeblikket staar som de mest oplyste, de bedst rustede til en Kamp, hvis en saadan skulde blive dem paatvungen. Hertil kommer, at de danske Arbejderes Hjem bærer Præget af noget solidt, et vist Velvære, der i høj Grad savnes i Udlandet. Disse Goder kan vi takke Arbejderbevægelsen for. Kort sagt: vor Smag, vore bedre Vilkaar, Forbedringerne af vort Hjem med Hensyn til at gøre det hyggeligere og righoldigere, og ikke mindst det, at vi er vakte til at gøre vore berettigede Krav gældende, skylder vi den socialdemokratiske Arbejderbevægelse Tak for.

Man skulde synes, at vort Fags Udøvere i 1902 dog kunde se tilbage i Tiden og tage Lære heraf; husk paa den tabte Strejke i 1876, *da vi stod alene*, og se saa paa de forbedrede Forhold i vort Fag fra 1884 og til nu. Hvem har Skyld heri? Sandelig ikke de Mænd, der prædiker Seperatisme. Hvis vi ikke slutter os sammen til en Enhed, hvis vi ikke lærer at forstaa, hvor nødvendigt det er at danne en kompakt Masse, er der ikke meget at udrette for os.

Principalerne holdt Generalforsamling i Mandags Aftes, hvor Stemningen var meget krigerisk. D'Herrer kommer imidlertid nok til Fornuft, og de vil selvfølgelig snart kunne indse, at de ingen Fordel har af Krig, og at Freden i Faget nok er værd at købe, selv om de skal gøre os nogle Indrømmelser. Paa Generalforsamlingen blev følgende Resolution vedtaget, der samtidig gælder som Svar til os:

»Generalforsamlingen afslaar at indgaa paa de af Dansk Typografforbund stillede Ændringer og Tilføjelser til den bestaaende Tarif, men bemyndiger Styrelsen til at forhandle med de typografiske Organisationer om en Forlængelse paa 3 Aar af Tarifen uforandret, saaledes at den udløber samtidig med Provinstarifen. Skulde en Forhandling herom ikke føre til noget Resultat, bemyndiger Generalforsamlingen Styrelsen til at opsige Tarifen, da der — af Hensyn til Overenskomsters Afslutning etc. — maa kræves Forlængelse paa bestemt Tid.«

Nu, da dette Budskab lyder ud over Landet, vil Typograferne sikkert gnide sig lidt over Panden og spørge: Er det muligt? Er der virkelig nogen af vore Fagfæller, der endnu er i Tvivl om, hvor deres Plads er? Maa det dog ikke nu staa klart for dem, at det eneste, der er at gøre, er resolut at gaa tilbage i de Rækker, de forlod i 1884. *Netop nu bør Overgangen ske.* De Ny vil af Resolutionen se, at Principalerne ikke regner med dem og deres Forening; de kommende Forhandlinger vil ske mellem Principalerne og os. Formaliteterne kom vi nok over, naar den ærlige Vilje kun var til Stede; Kontingentet vilde blive lidt højere for de Ny, men denne Forhøjelse kan vel ikke holde d'Herrer tilbage.

Vi vil slaa fast:

At netop nu har de Nyes Forening ikke Spor af Eksistensberettigelse. Nu bør Københavns Typografer samles. P. LAURITZEN.

Den nye Ordning.

Af P. HVIDTFELDT.

(Sluttet.)

I Nr. 32 har man under Kontingentets Fordeling til de forskellige Kasser »begravet« Sygekassen og tillagt Begravelseskassen 25 Øre. Der bliver derved Kludder i Regnskabet. Sygekassen skal have 25 Øre og Begravelseskassen 10 Øre.

Egenlig er der ikke mere at berette. Af det fremførte vil man kunne skønne, at den ny Ordning kun kan blive til Gavn for alle Parter. Den centraliserede Ledelse giver vore Organisationer det Fællespræg, som de hidtil har savnet, og samtidig bevares de forskellige Organisationers »Selvstændighed«, idet man ikke har opløst de bestaaende Rammer eller draget flere af Særformuerne ind i Fællesejet. Medens flere Hovedledelser hidtil har bestyret vor Fællesformue, faar vi nu kun én Ledelse til at bestyre saavel Fællesformuen som Særformuerne. At dette skulde betyde, at Kløften mellem Københavnerne og Provinsianerne skulde uddybes, som fremsat af Hr. Nic. Jensen paa Horsens-Kollegernes Vegne, er absolut urigtigt; thi man maa jo særlig fæste Opmærksomheden paa, hvorledes det gaar nu.

I Virkeligheden bliver de allerfleste administrative Afgørelser nu trufne af Provinsernes Forretningsfører paa Grundlag af de tilsendte Indberetninger og i Henhold til en skabt Praksis. Ogsaa dette vil ske i Fremtiden.

At Tvivlstilfældene, som opstaar, skulde lide ved at blive afgjorde af Mænd, som i første Række hver for sig har tumlet med forskellige Organisationers Forhold, kan jeg ikke fatte; tværtimod gælder vel ogsaa Sætningen her, at Øvelsen skaber Mesteren. Der vil derfor sikkert ikke komme til at lyde noget Raab om uretfærdig Afgørelse, fordi Provinsforhold fortolkes fra København og fordi Provinsianerne kommer med til at sætte Kursen for Københavnerbevægelsen.

I Henhold til tidligere Kongresbeslutninger maatte jo ingen af Organisationerne foretage nogen Forandring eller Handling, som kunde stride mod de andres Interesser eller fjærne fra Ensartetheden. Disse Beslutninger er ikke fuldt ud bleven respekteret, netop fordi man ikke havde en fælles Ledelse af vore fælles Anliggender. Og naar der paa Hovedspørgsmaal sker Afvigelser, saa kan *det* give Anledning til Rivninger og Mistænkeliggørelser.

Men om det fremtidige Forretningsudvalg i København skulde komme til et lignende Resultat som det Forretningsudvalget i Kolding kom til i Sygesagen i Horsens, saa vil der ikke rejse sig en større Bevægelse eller skabes en større Mistænkeliggørelse end den Horsens-Kollegerne iværksatte ved den Lejlighed; thi der benyttede man alle Instancer: Generalforsamlingen — Forretningsudvalget — Generalforsamlingen — Hovedbestyrelsen — almindelig Afstemning. Og denne Vej staar fremdeles til Raadighed. Naar saa Linen er løbet ud, vil man som gode Kammerater bøje sig for Flertallets Mening som hidtil.

Men den ny Ordning skaber jo et Organ mere, som mulig vil kunne hindre, at en saadan i og for sig ubetydelig Sag tager det Omfang, som denne Sag fik.

Der skabes en Lokalledelse, der styrer Afdelingerne. Nu ligger Styrelsen af disse i en enkelt Mands Haand, der danner Forbindelsen mellem Medlemmerne og Hovedledelsen, og hvis Indberetninger selvfølgelig i de allerfleste Tilfælde vil have overordenlig stor Indflydelse paa den endelige Afgørelse.

Sygekasserne er jo i Virkeligheden det ømme Punkt. Men at Administrationen af disse kan volde store Vanskeligheder, fordi Lovene i København er anderledes end i Provinserne, kan jeg ikke fatte. Det forekommer jo dog i vort offenlige Liv, at de samme Mænd maa styre og administrere f. Eks. et Gasværk og et Elektrisitetsværk, som konkurrere med hinanden, og dog faar begge Dele til at løbe rundt og betale sig. Man synes straks det er umuligt. Men ved at arbejde med det, opdager man, at det ene System passer dér og betaler sig bedre, og det andet kan man med Fordel anvende et andet Sted. Man skal ikke danne Foden efter Støvlen, men Støvlen efter Foden.

Det er det vi gør med vore Sygekasser. Men Sygekasserne er ikke Hovedmarven i vor Organisation. Det er de Arbejdsforhold, hvorunder vi lever. At disse udvikler sig mere ensartet end hidtil, er en Livsbetingelse for hele vor Fagindustri. Der nytter det ikke vi trækker i hver sin Ende og skraber til os paa bedste Beskub. Derfor skal de forskellige Interesser samles. Det har de ikke været hidtil. Det var de heller ikke i det første Forbunds Dage. Derfor revnede det. Og mange Aars Arbejde skulde til for at komme saa vidt, som vi var i 76. Den paa Delegeretmødet skabte Ordning vil sikkert hindre en Gentagelse, hvis man da vil lære at indse, at man kommer videre ved gensidig Tillid end ved Mistillid.

Men skulde Provinskollegerne fremdeles mene, at hele denne Ordning er lavet for at dreje dem en Knap og at de som Følge deraf stemmer imod den ny Ordning, saa skiller de dem i Henhold til Lovene ud fra Fællesskabet. Den Ægtefælle, der forlader det fælles Hjem, har tabt Retten til Fællesboet. Det er en fastslaaet Retsgrundsætning.

Hvad den tilbageblevne imidlertid vil gøre for at formaa den bortvendte til at vende tilbage, bliver en anden Sag. Den, der har Kærlighed til sine Børn, kan jo ofre alt for disses Skyld og sætte alle Hensyn til Side for at faa en Forsoning i Stand. Og saaledes vil der vel ogsaa nok i det utænkelige Tilfælde, at Dansk typ. Forening ved Afstemningen skulde mælde sig fra, komme en Forsoning i Stand, saa Samlivet under en eller anden Form kan fortsættes.

Imidlertid er der jo ikke nogen som helst rimelig Grund til at skilles, fordi vi faar en ny Lejlighed; thi den er, trods J. P. Sørensens Benægtelse, valgt enstemmigt. At han Natten mellem 24.—25. Maj mulig har tænkt noget andet, er rimeligt, men han har ikke hverken mundtlig eller skriftlig udtalt dette paa en saadan Maade, at nogen har faaet Forstaaelse deraf, ligesom han ejheller paa Delegeretmødet den 25. stemte derimod i Henhold til det officielle Referat. Og hvis vi derfor er »kommen til at sidde net i det« nu, saa er det ikke Hovedbestyrelsens Skyld, men derimod de Repræsentanter, der mente et og gjorde noget andet — eller rettere undlod at gøre noget paa rette Tid og Sted.

Men da det nu er sket, saa burde alle Bestræbelser gaa ud paa at udnytte den ny Tingenes Ordning paa en saadan Maade, at den kan blive til Gavn og Glæde for alle. Det er en for kostbar Historie at staa med to Lejligheder. Man gør sikkert bedst i at finde sig til Rette i den ny, naar man har opsagt den gamle. Og hvis man sér, at den ny ikke svarer til Forventningerne, saa søger man at finde en anden, hvori man kan finde sig til Rette. Saaledes gør man i det private Forhold og saaledes bør man vel ogsaa gøre i Foreningslivet.

Imidlertid er det mit Haab, at nærværende Fremstilling har bidraget noget til at fjærne de mod den ny Ordning rejste Indvendinger, saaledes at man ved den forestaaende Afstemning kan yde den sin Tilslutning, thi jo større denne Tilslutning bliver, med desto større Sikkerhed kan der bygges videre paa det Enhedsværk, som vi dog alle til syvende og sidst gærne vil være med at skabe.

Arbejdermødet i Aalborg.

Søndag den 31. Avgust d. A. afholdes der et Arbejdermøde i Aalborg. I Forbindelse hermed arrangerer »Typografisk Forbund« i Aalborg Fagmøde paa »Hotel National«. Som Hovedtaler er indbudt Marius Hansen fra Aarhus.

Dette Møde maa — selv om det væsenligst har et lokalt Præg — betragtes som en Sammenkomst for hele det nordlige Jylland, og vil saaledes faa betydelig Indflydelse paa denne Landsdels Stilling til Øjeblikkets vigtigste Spørgsmaal: Centralisationen.

Som man vil huske, stemte Randers og Hjørring — jeg regner Randers til det nordlige Jylland — paa Repræsentantmødet *imod* Forslaget, medens Aalborg, Brønderslev, Hobro, Nykøbing M. og Thisted stemte *for* Forslaget. Aalborg ligger saa temmelig centralt for alle disse Byer, og her vil altsaa kunne komme en frugtbar Forhandling i Stand, hvis Resultatet maa siges at være af væsenlig Betydning.

Foruden Fagmøde og Fællesspisning vil der blive budt paa Byens Seværdigheder.

Forbundet venter talrig Deltagelse.

Aalborg, den 17. Avgust 1902. Jørgen Andreasen.

Voldgiftsretten.

Aar 1902 d. 1. Juli, Kl. 8 Aften, holdt Voldgiftsretten Møde. Samtlige Rettens faste Medlemmer var mødte med Undtagelse af d'Hrr. Kihl og Aage Jørgensen, der som Parter i de til Paakendelse foreliggende Sager ikke kunde tiltræde Retten, hvorfor Suppleanterne, d'Hrr. Simmelkiær og Lind, var mødte i deres Sted.

Protokollen fra forrige Møde blev oplæst, godkendt og underskreven.

Derefter foretoges Sag Nr. 4/1902: Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri ktr. Maskintrykker Lefèvre og Den typografiske Trykkerforening.

I denne Sag var der Enstemmighed for Kendelse, der er udtærdiget saalydende:

Kendelse

i Sagen Nr. 4/1902.

Firmaet Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri har gennem Foreningen af danske Bogtrykkere indbragt følgende Sag for Voldgiftsretten.

Den 7. Maj d. A. skete der paa Firmaets Trykkeri det Uheld, at en af de Skruer, som holde Laaget til Farvekassen paa en af Firmaets Hurtigpresser, faldt ud og gik ind imellem et Tandhjul og Staalvalsen, hvorved Maskinens støbte Sidestykke knækkede.

Det medførte efter Firmaets Anbringende en Standsning af Maskinen en halv Dag, en Udgift til Overarbejde af Kr. 13.74 samt en Reparationsudgift af Kr. 38.50, og Firmaet forlanger nu den ved Maskinen arbejdende Trykker, Hr. Lefèvre, eventuelt Den typografiske Trykkerforening, tilpligtet til at betale de 2 nævnte Beløb, tilsammen Kr. 52.24, idet Firmaet mener, at denne Paastand har Hjemmel i Tarifens § 12, og redegør Firmaet nærmere for, hvorledes det er gaaet til, at Skruen har arbejdet sig løs og er falden ud.

Paa Hr. Lefèvres og den typografiske Trykkerforenings Vegne har Hr. Lauritz Jensen imødegaaet Paastanden, idet han har gjort gældende, at det Skete paa ingen Maade skyldes nogen Pligtforsømmelse fra Hr. Lefèvres Side, men derimod utvivlsomt Maskinens Rysten, og tilmed udtaler den paaberaabte § 12 sig aldeles ikke om, at Trykkere

skulle erstatte slige Brud paa Maskinen. Hr. Lauritz Jensen udtaler, at det Skete kun kan karakteriseres som et Uheld, for hvilket hverken Trykkeren eller Den typografiske Trykkerforening kan gøres ansvarlig, hvorfor han paastaar Frifindelse. Iøvrigt bemærker Hr. Jensen tillige, at Trykkerens Pligt indskrænker sig til, at selve det under Udførelse værende Arbejde udføres teknisk og faglig rigtigt, medens det derimod ikke kan forlanges, at Trykkere — som Hr. Jensen udtrykker sig — til Stadighed skulle løbe rundt med Skruenøgle og Skruetrækker for at prøve, om de Skruer, der ikke arbejde, sidde fast.

Voldgiftsretten maa imidlertid vel hævde, at en Trykker, foruden Pligten til at udføre Arbejdet forsvarligt i teknisk Henseende, ogsaa har Pligt til at vaage over og tilse sin Maskine, saaledes at det i og for sig ikke er udelukket, at Mangel paa saadant Tilsyn kunde medføre Ansvar. Men der er ikke i nærværende Sag ført ringeste Bevis for, at det Passerende kan tilregnes Trykkeren Lefèvre, og der er derfor ikke nogen Hjemmel for Retten til at paalægge ham eller Den typografiske Trykkerforening nogen Erstatningspligt, hvorfor de ville være at frifinde.

Retten dømmer derfor saaledes:

De Indklagede, Maskintrykker Lefevre og Den typografiske Trykkerforening, frifindes for Klagerens, Ludvig Jørgensens Bogtrykkeris, Tiltale i denne Sag.

Derefter foretoges Sag Nr. 5/1902: Den typografiske Trykkerforening ktr. Kihls Bogtrykkeri.

Sagen, som drejer sig om, hvorvidt det indklagede Firma har for mange Trykkerlærlinge efter Lærlingeskalaen, blev efter nogen Diskussion udsat for at der kunde tilvejebringes fyldigere Oplysninger om Forholdet.

M. TRUELSEN.

DAM-NIELSEN.

Ogsaa en Lægeundersøgelse.

ET Tilfælde, der for nylig er indtruffet i Aalborg, foranlediger mig til ad denne Vej at fremkomme med en Advarsel mod enkelte Lægers hensynsløse Optræden ved Udstedelsen af de lovbefalede Sundhedsattester til unge Mennesker, der ønsker sig anbragt i Lære ved vort Fag.

Vedkommende unge Mand, der her er Tale om, blev sendt til en her i Byen praktiserende Læge, og modtoges af denne med Spørgsmaalet: om han havde 50 Øre med til Betaling af Attesten. Da han benægtede dette, bad Lægen ham hente de nævnte 50 Øre, da han ellers ingen Attest kunde faa. Kommen tilbage med Pengene *var Attesten* (der gik ud paa, at Lærlingen intet fejlede) *skreven*, og Lærlingen blev sendt bort *uden at være bleven undersøgt.*

Da Faktoren kom til Kundskab herom, sendte han Lærlingen tilbage til Lægen med Ordre til denne om at undersøge ham, hvorefter Lægen i en temmelig ublid Tone befalede Drengen at tage Tøjet af, og først nu foretog han den lovbefalede Undersøgelse.

Efter denne Adfærd har man vel Lov til at gaa ud fra, at selv om der havde været Grund til at give Attesten en stik modsat Paategning, vilde dette ikke være sket.

Det er denne samvittighedsløse Optræden af nævnte Læge, der giver mig Anledning til at anmode Kollegerne om at være paa deres Post. Attesten skulde jo være en Borgen for, at de unge Mennesker, der næppe selv har den fulde Forstaaelse af den Betydning det har for deres Fremtid at blive kastet ind i et saa sundhedsfarligt Fag som vort, blev uddannede i de Fag, deres Sundhedskonstitution bedst tillod dem. En udstrakt Misbrug heraf vil jo ogsaa have en skadelig Indvirkling paa vore Sygekasser, saa det er vel nok paa sin Plads at have Opmærksomheden henvendt paa Forholdet..

Aalborg, Avgust 1902. JØRGEN ANDREASEN.

Forsigtighed.

FORLEDEN var der en Trykker, som fik sin ene Arm i Maskinen. Armen blev knust og er senere bleven amputeret. Det var gaaet saaledes til, at Trykkeren havde villet aftørre en Bom, medens Maskinen gik; han havde gjort dette Eksperiment saa mange Gange før og været heldig dermed, men Krukken gaar som bekendt saa længe til Vands, at den kommer hankeløs hjem.

Jeg kender her i København en halv Snes Kolleger, der har mistet en Finger eller to, fordi de har villet pille ved Maskinen medens den gik.

Det er derfor paa Tiden at vi maner vore Kolleger til at vise Forsigtighed under Arbejdet og huske paa, hvor farlige vore Arbejdsmaskiner kan være mod dem, der ikke tager sig i Agt.

Løsenet bør være: *Stop Maskinen, naar Du skal foretage Dig noget ved den!*

Jeg har kendt Folk, der ikke kunde faa Tid at smøre Maskinen, før den var i Gang. Andre, der stak »Spieser« ned eller kloppede under Gangen; atter andre, der ved at ville tage en Puds bort af en Streg med Fingeren, fik hele Haanden læderet mellem Formen og Valserne.

En gammel Kollega drev det til under Gangen med Sluttenøglen at forsøge om Rullerne i Rammen var spændt tilstrækkeligt.

Den Slags Ting hævner sig før eller senere, som nu fornylig.

Ganske vist er Tid Penge og der kan maaske indvindes nogle Minuter ved den Slags Eksperimenter. Men Arbejdernes Liv og Lemmer kan ikke erstattes med Penge, selv om den nugældende Ulykkesforsikringslov kan lægge et lille pekuniært Plaster paa de oprevne Saar.

Pas derfor paa, Kolleger! Rør ikke ved Maskinens løbende Dele under Gangen!

Stans hellere, selv om Arbejdet skal forsinkes nogle Minuter! »Forsigtighed er en Borgmesterdyd«, siger Ordsproget; men den bør ogsaa være en Dyd for enhver Trykker; *thi kun ved at vise Forsigtighed i den daglige Gærning, kan vi bevare Liv og Lemmer for os selv og vor Familie.*

LAUR. JENSEN.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	4.75	Overført...	61.52
Aug. Andersen	1.10	Københavns Haandsættere	1.25
Agrardagbladet	5.70	Luno (1 pCt.)	4.93
Berlingske Tidende	7.00	Løvgreen (2 Uger)	4.20
Birch	1.00	Missionstr. (31.—32. Uge)	3.40
Bording	4.70	Mohr & Co.	0.50
Centraltrykkeriet	2.95	S. L. Møller (mandl.)	0.80
V. J. Christensen	0.50	do. (kvindel.)	0.10
Citytrykkeriet	2.05	Nationaltidende	5.60
I. Cohen (mdl. og kvl.)	3.25	Nielsen & Lydiche	4.40
Eksprestrykkeriet	1.62	L. A. Nielsen	0.50
Fehlhaber	0.30	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	8.00
Wilh. Hansen	1.00	Politiken	9.80
Hoffensberg	3.00	Rasmussen & Olsen	0.50
Hohlenberg	5.55	Rigsdagen	3.50
Axel Holm	1.75	Schultz's Sættere	4.70
Brødr. Jensen	1.50	do. Trykkere	1.50
Henrik E. Jensen	2.25	Soc.-Dem. (80. B.)	7.70
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.75	Th. Thomsen	0.50
do. (kvindel.)	0.20	Truelsen	1.20
L. A. Jørgensen	1.00	Vort Land	2.90
Kassererkontoret	0.75	Weiss	2.00
Kihls Sættere	1.25	Wennstrøm	0.50
Kristeligt Dagblad	2.60		
Overføres...	61.52	Ialt...	130.00

Endvidere diverse Bidrag: Kaj Hansen (Baden) 0.50, Horsens Soc.-Dem.s Personale 15.00, Kolding Lokalafdeling (22., 23. og 24. Bidr.) 14.65, Chr. E. Jensen 1.00. Tilsammen 161.15.

Kassebeholdningen var d. 12 Aug. ..... Kr. 378.47
Indtægt 13.—19. Aug. ..... Kr. 161.15
Udgift 13.—19. Aug. ..... » 170.00
Merudgift 13.—19. Aug. ..... » 8.85
Kassebeholdningen er d. 19. Aug. Kr. 369.62
Kr. 378.47

Den 19. Aug. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Rettelse. Hr. Redaktør! Jeg beder Dem optage følgende i *Typ. Tid.* som Rettelse til Referatet fra Fagmødet i Randers: Referatet fra Fagmødet i Randers er paa enkelte Steder uheldig. Der staar N. K. N. glædede sig over paa det nærmeste at være i Overensstemmelse med M. Hansen i Centralisations*forslaget* osv. — — Jeg udtalte, at jeg var i Overensstemmelse med M. H., naar han havde udtalt, at en tættere Sammenslutning af Danmarks Typografer var en Nødvendighed; jeg var bleven overbevist derom paa Delegeretmødet. Deraf følger ikke, at jeg er en »varm Tilhænger« af det paa Delegeretmødet vedtagne Forslag. I Slutningen af Referatet staar: En Lykke var det, at vi efter 2 Aars Forløb, hvis Forslaget ikke svarer til Forventningerne, kunde gaa til tilbage til det nuværende. — Jeg sagde det modsatte: Jeg har (m. H. t. M. Hansens Udtalelse) ikke anbefalet at stemme mod Forslaget. Bliver det vedtaget, hvad det vel nok gør, lad os saa slide de 3 Aar, det skal gælde, og lad os til næste Delegeretmøde faa det forbedret. Til den Tid har Provinsianerne jo større Indflydelse paa Grund af deres større Repræsentation.

Randers, d. 17. Avgust. N. K. NIELSEN.

Sommerferie. Hr. Bogtrykker J. S. NIELSEN, Nyvej 19, har uden Opfordring tilstaaet sit samlede Personale 1/2 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Lønnen. Ferien har for 14 Dage siden taget sin Begyndelse. M.

— *Horsens Socialdemokrat* og *Horsens Dagblad* har, som sædvanlig, tilstaaet Personalerne Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen, førstnævnte i 8 Dage, sidstnævnte i 3 Dage.

Det socialdemokratiske Valgfond. Paa den sidst afholdte socialdemokratiske Kongres blev det besluttet, at der hvert Aar paa en bestemt Dag over hele Landet skulde udskrives et Ekstrakontingent paa 25 Øre, som Partiet kunde bruge i Valgagitationens Tjeneste. Dagen for Indbetaling af dette frivillige Bidrag er i Aar fastsat til *Lørdag den 23. August.* Vi retter derfor en indtrængende Anmodning til alle Inkassatorer paa Trykkerierne Landet over om i Morgen at paatage sig Arbejdet med at indkræve dette Bidrag.

Den velsignede Stereotypi. Det er i Grunden underligt, at der ikke for længe siden er forefaldet alvorlige Uheld med Stereotypipladerne. Et saadant er imidlertid fornylig forefaldet i *Aalborg Amtstidendes* Trykkeri, idet en Føljetonside knækkede, reves op og kom til at ligge saaledes, at der skete betydelige Brud paa Maskinen — saa betydelige, at *Amtstidende* i flere Dage maatte trykkes i et andet af Byens Trykkerier. Nu skal *Aalborg Amtstidende* aldrig mere anvende Stereotypi — det siger man i al Fald. J. A.

Mere 25-Aars Jubilæum i Horsens. Faktor MØLLER-OLSEN, *Horsens Dagblad*, kan ligeledes den 15. September fejre 25 Aars Jubilæum som Typograf og 30 Aars Jubilæum i den sorte Kunsts Tjeneste.

Det arbejdende Trykkeri paa Presseudstillingen vandtes af Sagfører EHLERS i Sorø paa Nr. 547.

For al den megen Venlighed, Opmærksomhed og store Hjælp, der under min lange Sygdom er bleven mig til Del fra mange Kolleger i Odense, bringer jeg hermed alle min varmeste Tak.

ERNST JØRGENSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter Carl Vald. Strack, udl. ¼ 1902 hos Th. Thomsen, Nyhavn (arb. s. St.). Kemigraf Hans Peter Jensen (Nordisk Reproduktionsanstalt), udl. ½ 1899 hos Charles Hansen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 5733, Arvid Sandvall (O. C. Olsen) fra Rejse.

Bortrejste: 2685, Aage B. Jablonsky, arbl. til Udl. 1252, Carl V. Christensen og 1947, H. C. Hansen II. (begge arbl. til Udl.).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse.

I denne Uge er til samtlige Afdelinger udsendt Stemmesedler over Centralisationsforslaget. Disse skal i udfyldt Stand være Forretningsudvalget i Hænde senest d. 9. Sept.

Kolding, den 18. August 1902.

FORRETNINGSUDVALGET.

Nyt Medlem: A. Westermann (J. M. Elmenhoff & Søns Bogtr.), tidl. Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Odense, 962, M. A. Hansen fra Rejse og 1246, L. Chr. Nielsen fra Køge (begge i Pl.). Aarhus, 462, Bogtr. Rasmus Nielsen fra Svendborg og 1465, Ant. Mar. Andreasen (i Pl.). Helsingør, 1377, Alfr. Mortensen fra Rejse (i Pl.). Kolding, 1250, Niels Peter Nielsen fra Randers (i Pl.), 1314, Niels Carl Olsen fra Rejse (arbl.) og 1457, Niels Bertel Nielsen fra Rejse (arbl.). Stubbekøbing, 1625, Sofus Vilhelm Langhorn (i Pl.).

Bortrejste: Køge, 1246, Lars Chr. Nielsen til Odense i Pl. Horsens, 1517, Ric. Jørgensen og 1346, Ludv. Rasmussen (begge til Udlandet). Aarhus, 1185, Emanuel Petersen til Aalborg (arbl.). Roskilde, 1018, S. M. Herholdt til Silkeborg (arbl.). Nykøb. F., 1490, J. F. V. Jensen (paa Rejse).

Udmældt: Køge, 264, Faktor J. P. Frantzen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Som bekendt skal der være Landstingsvalg til Efteraaret, og Styrelsen er i den Anledning fra »Socialdemokratisk Forbund« bleven anmodet om at henstille til Medlemmerne, at de yder et **frivilligt Bidrag af 25 Øre** *hver til Valgfonden. Bidragene indsamles* **i Dag** (**Fredag**) *og indbetales af Inkassatorerne til Budet mod Kvittering af det Antal 25-Øres Mærker, som det indbetalte Beløb repræsenterer.*

STYRELSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Karla Johansen, Marie Sørensen, Paula Andersen og Martha Andersen (hos Buntzens Eftfl.).

GUTENBERG-KORET.

Fredag Aften **Kl. 9**: Sangøvelse.

Søndag den 24. August Kl. 12 paa »Søfryd«: **Generalforsamling.**

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Møde Lørdag Kl. 9 i »Folkets Hus«, Enghavevej 40.

T. C. C. Søndag Tur til Frederiksværk og Tidsvilde. Der mødes ved Hovedbanegaarden Kl. 7,25.

ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Husk! **A. Juul-Sørensens** Cigarforretning, *Dannebrogsgade 58.*

En yngre Ætser,
specielt for Streg, kan straks faa Plads. Bill. mrkt. »271« modt. Ekspeditionskontoret.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN
HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 29 AVGUST 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Af Hensyn til Tarifens Indførelse maa Plads i Provinserne ingen Steder modtages uden ved forudgaaende Henvendelse til Lokalformændene, naar Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret. Undladelse heraf vil medføre Karantæne.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Den typ. Trykkerforening

afholder

sin ordinære Generalforsamling

førstk. Søndag den 31. Avgust, Form. Kl. 10½ pr. i

»**Boulanger**«.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskabets Godkendelse. 2. Andragender fra P. BRUSEN samt Enkerne KAISER og SAMUELSEN om maanedlig Understøttelse. 3. Opstilling af Kandidater til Styrelsen i Stedet for d'Hrr. K. KIEFER, M. TOFT, V. STEPHENSEN og WILH. JENSEN, der fratræder efter Tur. 4. Beretning fra Delegeretmødet. 5. Forslag fra Styrelsen ang. Nedsættelse af et Udvalg til Revision af Lovene. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Budets Løn. 8. Tarifen. 9. Eventuelt.

København, den 12. Avgust 1902. STYRELSEN.

Centralisationen.

ET Gensvar til Hr. s—k. har Redaktionen af *Typ.-Tid.* nægtet at optage med den Motivering, at det var for meget personligt og for lidt sagligt. At begynde en saglig Forhandling med s—k. tror jeg imidlertid er spildt Arbejde. s—k. har tilstrækkelig tydeligt vist sit Ukendskab til det, han talte om, ja end ikke forstaaet Konsekvensen af det, han selv skrev. Iøvrigt vil den Attest, s—k. fik i *Typ.-Tid.* Nr. 21, ogsaa være passende Svar til ham i denne Sag.

Jeg er fuldstændig enig med den ærede Redaktion om, at *al* Forhandling i *vort* Fagblad bør holdes indenfor de saglige Grænser. Saa meget mere uforstaaeligt er det derfor, at Redaktionen tillader en anonym Skribler at stemple enkelte eller flere Kolleger for »Nulliteter«, »Jacob von Thyboer«, »Plebejer« m. fl. af s—k.s »Vittigheder«, og først, da der foreligger et passende Svar til Hr. s—k., kommer i Tanker om: »Død og Pine, vi maa holde paa den saglige Tone!« Jeg har hidtil staaet i den Formening, at enten man indtog denne eller hin Stilling til en Sag, saa var Retten til at benytte *vort* Fagblads Spalter lige for alle. Det var maaske en forkert Tro.

— — —

Redaktør F. K. Madsen har faaet den Opfattelse af min forrige Artikel, at jeg overhovedet slet intet Samarbejde vilde have mellem København og Provinserne. Noget saadant har jeg aldrig sagt eller skrevet, og der skal en god Vilje til for at komme til den Slutning. Jo, jeg vil netop have Samarbejde, vil være med i Arbejdet hen til, at Danmarks Typografer maa komme til at staa samlet i én stor Forening med fælles Interesser udadtil og indadtil, og med fælles Styrelse. Vi er altsaa fuldstændig enig om Maalet, men uenig om Midlerne til at naa det Maal. Jeg har den Opfattelse, at det, for at naa dertil, gjaldt om først og fremmest at udjævne de Særinteresser, vi havde i de forskellige Foreninger, en Udjævning, der skulde ske paa den Maade, at hver Forening lidt efter lidt gav Afkald paa dette eller hint for at rette sig efter den anden. Naar en saadan Samarbejden af Interesserne var naaet, var en fælles Styrelse en selvfølgelig Ting.

Paa det nuværende Tidspunkt at samle det hele under fælles Hat, selv bortset fra de Goder, det medfører, tror jeg er at forgribe Udviklingen. Særinteresserne vil støde for meget sammen, bevirke, at det vil vare længere og være vanskeligere at naa til virkelig Centralisation.

Horsens, i Avgust 1902. NIC. JENSEN.

Den ærede Indsender maa tilgive os, at vi forbeholder os Rét til at skønne over, hvad der skal i *Typ.-Tid.* Den til forrige Numer indsendte Artikel var fra Ende til anden en eneste personlig Udgydelse, som ikke vedrørte Centralisationsspørgsmaalet, og derfor fandt vi ingen Anledning til at optage Artiklen.

Vi haaber forøvrigt, at den platoniske Kærlighed, som Hr. Jensen giver Udtryk for Centralisationen, vil faa et praktisk Udtryk, naar den nu om kort Tid træder ud i Virkeligheden. RED.

Under Sydens Sol.

Af VIGGO CHRISTENSEN.

III.

SAA har Du atter begyndt din Kilometersluger-Virksomhed henad den støvhvide, bugtende og rygkrummende Landevej. Mange Gange har Du talt dine Penge og regnet nøjagtigt ud, hvor mange Centisimi Du har til dagligt Forbrug. Det bliver ikke Herreretter, Du kan faa. Men Du ved, at 60 Cent. daglig er = 3 × for 10 Cent. Brød og 10 Cent. Frugt, og 8 × 60 Cent. er 4 Lira 80 Cent. Du har naturligvis 5 Lira, som Du med hidtil ukendte Gnieregenskaber har formaaet at holde tilbage. Saa har Du jo endda 20 Cent. til Tobak, hvilket vil sige, at Du kan faa stoppet din Shagpibe 3 Gange i Løbet af de 8 Dage!

Den omtalte Kost frygter Du ikke for, den er Du fuldt fortrolig med, og Du har egentlig kun et oprigtigt Ønske, og det er, at en eventuel Regn ikke maa forvolde Dig Vanskeligheder.

Og Du kan paa denne Strækning faa Genvordigheder nok endda, thi Du vil nu erfare, at det begynder at blive vanskeligt for Dig at faa Tag over Hovedet om Natten. Naar Du om Aftenen som sædvanlig, vel tilfreds over de tilbagelagte Km. og godt træt, søger ind i en Bondegaard, bliver Du afvist med et for Dig gaadefuldt Ord »Posta!«, et Ord, der skal blive Dig endnu mere mystisk og irriterende, thi det bliver slynget Dig i Ansigtet hvert eneste Sted, Du hører om Natteleje.

Men det er egentlig kun den første Aften, Du lader Dig forlede til forgæves at trave fra Dør til Dør. Med en ægte »Kunde«s Fiffighed opdager Du snart, hvorledes den Madpose skal skæres. Du bliver nemlig pludselig ganske uforstaaende overfor ethvert italiensk Ord og overfor alle Fagter og Gebærder og bliver med den mest ophøjede Ro staaende, hvor Du kommer ind, selv om man prædiker »Posta« nok saa meget. Naar Husets Folk saa begynder at lave til Sengs, anviser man Dig endelig Leje enten i de haardstilkede Majsblade eller i en Stald. Saa har Du naaet din Hensigt, og medens Du sover allersomsødest, fantaserer Du i Drømme om noget gaadefuldt, som man kalder »Posta« (Vistnok en Henvisning til Carabiniereposterne.)

Det var de første Dage. Du er imidlertid kommet ind i fattige, nøgne Bjergstrækninger, der med Vemod faar Dig til at tænke paa Steiermarks skov- og grønklædte Fjelde, hvor Klangen fra Køernes Klokker og Kildernes monotone Rislen var skøn Musik i den herlige Natur.

Befolkningen her er sparsom. Hvor skulde ogsaa disse nøgne Klipper kunne føde Mennesker? Vel kommer Du hver Dag til Smaabyer, men der er langt imellem dem. Og Du har ikke Tid til at rette din Rejse efter Byerne (*hvis* Du har det, saa gør det dog). 40 Km. skal Du daglig sætte til Livs. Saa hænder det vel, naar Tusmørket sænker sig over Naturen, og Du har gjort dit Dagværk, at Du ikke kan finde saa meget som en Hytte. Du har da Valget imellem at bivouakere eller vandre videre

i Natten. Men Efteraaret har saa smaat begyndt at indfinde sig, og er Dagen end brændende hed, saa er Natten dog kølig. Du foretrækker at vandre videre, maaske med det lønlige Haab endnu inden Midnat at finde en Menneskebolig. Men Du vandrer Time efter Time, uden at dit Haab opfyldes. Maaske kommer Du saa midt i Nattens Hjærte til en lille Flække, hvor alt er øde og tyst, ikke et Menneske ser Du. Har Du nu Raad til at ringe et Hotel op? Nej, slig Overdaadighed kan ikke tillades! Du kunde maaske ikke en Gang betale, hvad man forlangte! Du vandrer videre, medens Du nu og da beundrer din Sporsans.

Men Du skal nu tillige lære at kende en ny Side af italiensk Landevejsliv. De mange fuldtbelæssede Kærrer med deres snurrige Forspand af Æsler eller Æsler og Heste tilsammen fortsætter deres fra Dagen saa kendte Luntetrav om Natten, medens Kusken tager sig en Lur og kun vaagner for at udstøde et Brøl, naar Køretøjet helt gaar i Staa.

Men, kære Kollega, skulde det hænde Dig, som det hændte mig, at Du kommer til at vandre to Nætter *efter hinanden,* da maa Du naturligvis gøre Holdt, saa snart Du kommer til en By, selv om det er midt paa Dagen, thi da er dine Kræfter udtømte.

Naar Du saa ottende Dags Aften, efter dine Nattevandringer, din uhyggelige Kamp for at faa det tørre Brød at købe og for at finde noget Drikkevand, endelig staar foran Rom, saa er Du i høj Grad udmattet og har sandsynligvis ikke en Rød i din Lomme, og Du tænker i dit stille Sind, om Du nu ikke skulde være værdig til at kysse Pavens Tøfler og modtage hans Velsignelse.

Ja, kære Kollega, denne Tur er den allerværste, og jeg har skildret den lidt vel udførligt, for at Du bedre kan vide at orientere Dig.

Men naar Du saa vandrer ind ad Roms Port, da er det pludselig som Du faar fornyet Kraft, din Træthed er som blæst bort, dine vablede Fødder ophører at smærte. Og som en »født paany« naar Du dit Herberge i Borgo S. Spirito, hvor din første Gærning naturligvis er at sætte dit Uhr eller et andet Klenodie fra dine gyldne Dage, for at Du kan faa noget at spise, indtil Du faar viaticeret.

Men var Strabadserne haarde, saa faar Du en værdig Erstatning i Roms Seværdigheder. Og i Kraft af dine Anstrængelser og Ofre kan Du nyde dem med mere Tilfredshed og Stolthed end de Tusinder af moderne »Pilgrimme«, der er komne herned i luksuriøse Tog og nu ruller fra Sted til Sted i Droske.

Lad mig i Flæng som Lokkeduer nævne Dig nogle enkelte af Seværdighederne. Først naturligvis det Koncentrationssted for store Geniers ypperlige Frembringelser, som man har i Peterskirken og Vatikanet — hvad der rummes af Kunstskatte faar Du først en Forestilling om, naar Du selv har set dem. Det udgravede Forum romanum, hvor bl. a. det stolte Romerfolk samledes for at høre deres Talere og Digtere, det mægtige Koloseum, hvor Titus og andre romerske Kejsere med 87,000 af deres Undersaatter overværede de frygtelige Gladiatorkampe, Katakomberne, de ældgamle Begravelsespladser, hvor tillige de første kristne Samfund søgte Tilflugt under Forfølgelserne, Kapitolet, Kvirinalet, Pantheon, Triumfbuerne o. s. v., o. s. v.

— Endnu har Du imidlertid ikke naaet det endelige Maal for din Rejse. Thi nu, da Du har naaet Rom, hvor kan Du da lade Neapel ligge — Neapel med Vesuv og Pompeji, og i Nærheden Capri med den blaa Grotte! Og naar saa hertil kommer den Omstændighed, at Du fra Neapel kan sejle meget billigt lige op til Genua (Du faar betalt for 765 Km. — ca. 100 danske Mil — naar Du ogsaa viaticerer i Livorno) — et godt Skub paa Hjemvejen —, saa er Du ikke i Tvivl om Valget.

Bevidstheden om med overkommelig Udgift at kunne komme et saadant Stykke fremad uden at skulle maale Vejen Skridt for Skridt, giver en »Kunde« Kæmpekræfter — kun den, der selv har traadt Valsen, forstaar det.

Derfor bliver de syv Dages Vandring til Neapel kun Lejeværk, hvor den snorlige Vejs Længde over de pontinske Sumpe, Vesuvs bedragende Nærhed, og det bestandig tykkere Lag Støv paa Vejene, kun er Smaaærgrelser.

Spørgsmaal og Svar.

Vi har modtaget følgende Spørgsmaal:

Hvorledes behandler man bedst Valsemasse og Valserør ved Valsestøbning, naar Valsemassen vil binde sig fast i Røret og ikke slippe dette? M.

Valser, der skal omstøbes, behandles paa følgende Maade: Endestykkerne skæres bort, fordi disse efter nogen Tids Brug vil være medtagne af Olie, der flyder ind fra Tappen, og derfor ikke lader sig smælte. Valsen renses omhyggeligt og skæres derefter i ganske smaa Stykker. Der tilsættes en passende Del ny Tilsætningsmasse, som smæltes først, hvorefter den gamle Masse lidt efter lidt kommes i. Da Massen smæltes ved indirekte Varme, bør det paases, at der stadig, saalænge Smæltningen varer, er saa meget Vand i den yderste Kedel, at dette gaar godt op om Smæltekedlen.

Medens Massen smælter, gøres Rørene i Stand. De renses først omhyggeligt for mulige Rester fra en tidligere Støbning og indgnides derefter med Olie jævnt over det hele, dog ikke saaledes, at Olien flyder, men saaledes, at der ikke findes en eneste tør Plet i Røret. Er Røret delt i to Dele, er det let at paase, at Indfedtningen bliver jævn; er Røret derimod i et Stykke, maa Indfedtningen foregaa ved Hjælp af en »Vidsker«, der passer til Røret, eller ved Hjælp af omviklede Klude bringes til at passe, og som, indsmurt i Olie, jævnt drejes frem og tilbage gennem Røret, indtil dette er jævnt fedtet over det hele, hvilket ses ved at holde Røret op mod Lyset. Røret bør saavidt muligt varmes lidt forinden Paahældningen.

Vil den gamle Masse til Trods for rigelig Tilsætning af ny Masse alligevel daarlig smælte, kan man tilsætte lidt Glyserin.

Valsestokken indsættes forsigtig i Røret, saaledes at den ikke fedtes af dette, idet Massen paa saadanne Steder ikke vil binde tilstrækkeligt. Stokken bør omvikles med Sejlgarn.

Er Massen omsider passende jævn og letflydende, hældes den langsomt i Røret saaledes, at den ligeligt fordeler sig ned om Stokken. For rask Paahældning skaber Luftblærer, der hindrer, at den færdige Valse bliver jævn.

Valserne bør helst staa Natten over, inden de udtages af Rørene. Er Indfedtningen gjort omhyggeligt, og de øvrige Smaavink ligeledes fulgt, skal Valsen nok slippe Røret og blive efter Ønske. L. J.

Blokerede Trykkerier i Sverig.

Halmstad: *Tidningen Halland* (B. Hägge); **Mariestad**: *Mariestads länstidning* (C. F. Bergström); **Oskarshamn**: *Oskarshamns-Tidningen* (M. Linder) og *Oskarshamns-Posten* (A. Severin); **Wisby**: *Gotlands Allehanda* og *Gotlands-Posten*; **Östersund**: *Östersunds-Posten* (Ag. Burman).

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Walkendorffsgade 22, 3.

Nær og Fjærn.

Afskedsfest. Kolding Typografer havde Lørdag Aften paa »Alhambra« en Afskedsfest for Faktor WARBERG, der i ca. 17 Aar har været Leder af Højskolebladets Trykkeri, men nu har overtaget Ledelsen af Milos Bogtrykkeri i Odense. Flere Talere bragte her Warberg en velment Tak for hans store Arbejde, saavel for Uddannelsen af dygtige Fagfæller som i Organisationens Tjeneste.

Samtidig blev der ved Formanden for Dansk typ. Forening, P. Hvidtfeldt, overrakt Warberg en Erkendtlighedsgave, som Repræsentanterne paa sidst afholdte Repræsentantmøde vedtog at yde Warberg for hans 14-aarige Virksomhed som Medlem af Foreningens Styrelse og i de senere Aar som Næstformand. Hvidtfeldt takkede Warberg for hans mangeaarige og dygtige Arbejde for Foreningen og bad ham modtage Gaven som en Tak for hans store Opofrelse for det typografiske Fag. Warberg takkede for al den store Ære, der var vist ham.

Gaven bestod af en Egetræs-Buffet med paasat Sølvplade med Inskription: »Som Erindring og Tak fra Dansk typografisk Forening. 1888—1902«.

Ved Festen, hvortil var skrevet en Sang, herskede den fornøjeligste Stemning.

Tarifbevægelse i Kristiania. Gennem Ritz. Bur. er der indløbet følgende Meddelelse om vore norske Kollegers Lønbevægelse:

Typografernes Forening har paa et Møde besluttet med tre Maaneders Varsel at opsige den gældende Kristiania-Tarif af 1898. Det er Meningen at søge tilvejebragt en Fællestarif for hele Landets Typografer, med Lokaltillæg efter de forskellige Levéforhold i de enkelte Byer, en Lærlingeskala og samme Løn for kvindelige og mandlige Arbejdere for samme Arbejde. Den typografiske Forening tæller 700 Medlemmer.

Den typografiske Trykkerforenings Regnskab for 1. Halvaar 1902.

Indtægt.		Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar		4879	97
Medlemsbidrag	Kr. 767.25		
Indkomne Restancer	- 21.90		
Indvundne Renter	- 89.29		
Indskud	4.00		
Refunderet Administrations-Udgifter	- 77.20		
Afdrag paa V. Haastrups Gæld	- 14.84		
Tilbagebetalt Laan	- 16.00		
		990	48
Ialt...		5870	45

Udgift.			Kr.	Øre
Understøttelser:				
P. Brusen, 6 Maaneder	Kr.	30.00		
Kaisers Enke, 6 Maaneder	-	30.00		
Samuelsens Enke, 6 Maaneder	-	12.00		
			72	00
Understøttelser i Følge § 13			221	89
Andre Udgifter:				
Abonnement paa *Ny typ. Tid.*	Kr.	2.40		
do. » *Nordisk Bogtrykkerkunst.*	-	3.60		
Tryksager	-	50.65		
Delegeretmødet	-	146.38		
Arbejdsløses Bespisning	-	46.90		
Arbejdsløshedskassens Underskud 1901	-	317.52		
Bryggeriet »Stjernen«, 1. og 2. Indbetaling	-	250.00		
2 Kranse	-	15.50		
Udbæring af Banneret	-	12.50		
Repræsentations-Udgifter	-	26.44		
Et Stempel istandsat	-	1.50		
V. Haastrups Gæld til Forbundet	-	35.50		
Formandens Honorar	-	30.00		
Kassererens do.	-	45.00		
Budløn	-	84.00		
Telegram	-	1.27		
Porto	-	25.90		
Administration	-	50.70		
			1145	76
Kassebeholdning			4430	80
Ialt...			5870	45

Forbundskassen.

Indtægt.		Kr.	Øre
Medlemsbidrag	Kr. 2630.50		
Bud V. Haastrups Gæld betalt af Hovedkassen	- 35.50		
		2666	00
Ialt...		2666	00

Udgift.	Kr.	Øre
Rejseunderstøttelse	68	75
Understøttelse paa Stedet	339	00
Udlaant	50	00
Indsendt til Forbundet	2208	25
Ialt...	2666	00

Begravelseskassen.

Indtægt.		Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar		1652	39
Medlemsbidrag	Kr. 142.80		
Indskud	- 10.00		
Indkomne Restancer	- 5.95		
Indvundne Renter	- 32.99		
		191	74
Ialt...		1844	13

Udgift.	Kr.	Øre
N. P. Hannibal	100	00
Kassebeholdning	1744	13
Ialt...	1844	13

Status den 30. Juni 1902.

Hovedkassen:

I Sparekassen	Kr. 4260.35	
Kontant	- 170.45	
Udestaaende Restancer	- 152.85	
1. og 2. Indbetaling i Bryggeriet »Stjernen«	- 250.00	
Udestaaende Laan	- 249.00	
V. Haastrups Gæld	- 86.31	
		Kr. 5168.96

Begravelseskassen:

Kassebeholdning. I Sparekassen	Kr. 1744.13	
Udestaaende Restancer	- 21.95	
		- 1766.08
		Ialt Kr. 6935.04

København, den 30. Juni 1902. VALD. STEPHENSEN.

I Begravelseskassen har efter Regnskabets Afslutning været 100 Kr. Udgift ved Chr. Wains Død. Kassebeholdningen er Dags Dato i Sparekassen Kr. 1644.13.

Ovenstaaende Regnskab er af Undertegnede revideret; Sparekassebøgerne og Beholdningen eftersete og befundne at være rigtige.

København, den 25. August 1902.

OSKAR HANSEN. WILH. JENSEN.

Laan, hvorpaa ikke er betalt Afdrag: Edv. Hansen, Randers, Kr. 2.50, Jens Petersen, Odense, Kr. 13.08.

Rettelse. Hr. Redaktør! De bedes venligst optage følgende Rettelse til Hr. J. Andreasens Notits i sidste Numer ang. Arbejdermødet i Aalborg. Hr. Andreasen skriver bl. a.: Som man vil huske, stemte Randers og Hjørring paa Repræsentantmødet *imod* Forslaget (Centralisationsforslaget) osv. Her har Hr. Andreasens Hukommelse imidlertid svigtet ham, idet Undertegnede som Repræsentant for Hjørring Lokalafdeling stemte **for** Forslaget.

Hjørring, den 24. Avgust 1902. J. C. MØLLER.

Sommerferie. Udgiveren af *Viborg Stiftstidende*, Red. ANGELO, har i Aar, i Lighed med tidligere Aar, tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med Udbetaling af Ugelønnen.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	4.75	Overført	69.44
Aller (Sættere & Galvanopl.)	12.75	Holger Meyer (Trykkere)	0.75
do. (kvindelige)	2.40	Middagsposten	9.06
Bagge (mandlige)	4.40	Mohr & Co.	0.50
do. (kvindelige)	0.45	S. L. Møller (mandl.)	0.80
Berlingske Tidende	7.00	do. (kvindel.)	0.20
Bording	4.65	Nationaltidende (alle Afd.)	5.60
Centraltrykkeriet	1.80	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.30
Calberg jun.	0.75	do. (kvindel.)	1.35
Eksprestrykkeriet	1.91	L. A. Nielsen	0.50
Henningsen	1.60	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	4.75
Hoffensberg (kvindel.)	2.00	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.75
do. (mandl.)	2.80	Rasmussen & Olsen	0.50
Axel Holm	1.70	Rigsdagen	1.75
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.45	Rosenberg	0.30
do. (kvindel.)	0.15	Schultz's Trykkere	1.30
L. A. Jørgensen	1.00	do. Sættere	4.70
Ludv. Jørgensen	1.90	Schønberg & Co.	0.75
Kihls Sættere	1.25	Sivertsen	1.00
Kristeligt Dagblad	2.60	Soc.-Dem. (81. B.)	8.75
Københavns Haandsættere	1.00	Trier	3.65
Leisner & Co.	1.35	Truelsen	1.30
Luno (1 pCt.)	4.08	Weiss	1.25
Løvgreen	2.70		
Overføres	69.44	Ialt	124.25

Endvidere diverse Bidrag: Odder Lokalafdel. 5.00, Aarhus: Amtstidenden 4.00, Beck 4.00, Backhausen 1.00, Folkebladet 2.30, Jyllandsposten 4.50, Stiftstidenden 4.90, Mammen 1.20, Thrue 1.50, Demokraten 6.00, Centraltrykkeriet 1.50, Zeuner 0.30 og Dam-Christensen 0.50, ialt 31.70; tilsammen Kr. 160.95.

Kassebeholdningen var d. 19. Aug. ..... Kr. 369.62
Indtægt 20.—26. Aug. ..... Kr. 160.95
Udgift 20.—26. Aug. ..... » 166.00
Merudgift 20.—26. Aug. ..... » 5.05
Kassebeholdningen er d. 26. Aug. Kr. 364.57
Kr. 369.62

Den 26. Aug. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Juli Maaned 1902.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	5259.27	
Begravelseskassen	-	24713.27	
Reservefonden	-	4994.20	
Renter ifl. Sparekassebøger fra 11/12 1901 til 11/6 1902:			
af Hovedkassen Kr. 57.50			
- Reservefonden - 99.70			
- Begravelseskassen - 490.05			
	-	647.25	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	7424.30	
			Kr. 43038.29
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	13863.52	
Reservefondens do.	-	41562.88	
Renter ifl. Sparekassebøger fra 11/12 1901 til 11/6 1902:			
af Arbejdsløshedskassen Kr. 280.90			
- Reservefonden - 840.80			
	-	1121.70	
			- 56548.10
			Summa Kr. 99586.39

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	1771.79	
Repræsentant- og Delegeretmødet i København	-	1053.25	
Porto	-	8.17	
Assurance	-	0.70	
Begravelseskassen	-	25203.32	
Reservefonden	-	5093.90	
Hovedkassen	-	6106.33	
			Kr. 39237.46
Dansk Typografforbund:			
Repræsentant- og Delegeretmødet i København	Kr.	1316.15	
Bidrag til De samv. Fagforbund	-	1272.25	
De samv. Fagforbunds Generalforsamling 26. April	-	40.00	
Forbundsmødet i Københ. 14.—16. April	-	17.00	
Typ.-Tid. Nr. 14—22	-	1072.43	
En Ulykkesforsikring	-	18.00	
Overfartspenge til Det forenede Dampskibsselskab	-	65.00	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	14144.42	
Reservefondens do.	-	42403.68	
			- 60348.93
			Summa Kr. 99586.39

Kolding, d. 1. Avgust 1902. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter Martin Sørensen, udl. 25/8 1902 hos Brdr. Hornum (arb. s. St.). I S. L.: Trykker Charles Fischers Hustru Anna Thora Marie.

Tiltraadte: 4965, Carl Vilh. Petersen (Brdr. Hornum) fra Rejse, 1153 (Dsk. t. F.), K. Rosendahl (O. C. Olsen) fra Esbjerg og 1947, Hans Chr. Hansen II. (B. Nielsen) fra Rejse.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Silkeborg, 1018, Sophus Marinus Herholdt (arbl.). Slagelse (Skelskør), 1065, Vald. Larsen (arbl.). Vejle, 1238, H. Chr. Udbye.

Bortrejste: Vejle, 1228, Fr. Aaredsen til Vejen i Pl. og 1014, Stephan Boesen til Nykøbing M. i Pl. Silkeborg, 1589, R. C. Andersen paa Rejse. Aarhus, 1287, Anton Pedersen til Odder i Pl. Rønne, 1588, Jens Hansen til Kbhvn. (arbl.). Thisted, 1276, Sophus Schultz til Pl. i Christiansfeldt.

GUTENBERG-KORET.

Møde Fredag Kl. 8½ i »Søfryd«.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag Aften Kl. 6½ — efter Koncerten i Rosenborg Have — Familiesammenkomst i Andreasens Have, Strandboulevard 2.

ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

En dygtig Sætter,

saavel til Avis- som Akcidenssætning, søger snarest mulig en varig Plads. Billet mrkt. »K. S. 54998« modt. Ekspeditionskontoret.

Stereotypist.

En Stereotypist søger Plads snarest. Er tillige Bog- & Akcidenssætter. Billet mrkt »533« modt. Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri, mindre, uden Kunder, ønskes. Indehaveren kan medfølge som Bestyrer. Billet mrkt. »Bogtrykkeri«, poste restante, Posthuset, Rømersg. K.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 5 SEPTEMBER 1902 XXIX AARGANG

Tarifen.

SOM bekendt vedtog Foreningen af danske Bogtrykkere paa sin den 18. Avgust afholdte Generalforsamling følgende Resolution:

»Generalforsamlingen afslaar at indgaa paa de af Dansk Typograf-forbund stillede Ændringer og Tilføjelser til den bestaaende Tarif, men bemyndiger Styrelsen til at forhandle med de typografiske Organisationer om en Forlængelse paa 3 Aar af Tarifen uforandret, saaledes at den udløber samtidig med Provinstarifen. Skulde en Forhandling herom ikke føre til noget Resultat, bemyndiger Generalforsamlingen Styrelsen til at opsige Tarifen, da der — af Hensyn til Overenskomsters Afslutning etc. — maa kræves Forlængelse paa bestemt Tid.«

Denne Resolution fandtes optaget i »Samfundet« Dagen efter, hvor vi gjorde os bekendt med den, ligesom vi senere har modtaget en forklarende Skrivelse.

Paa de under »Dansk Typograf-Forbund« staaende københavnske Foreningers Vegne henvendte vi os straks til Bogtrykkerforeningens Formand for at faa sammenkaldt til det første Forhandlingsmøde. Dette fandt Sted i Fredags den 29. Avgust mellem Bogtrykkerforeningens Bestyrelse, der bestaar af 5 Medlemmer, nemlig d'Hrr. LAUR. MADSEN, F. DREYER, M. TRUELSEN, EGM. PETERSEN og LYDICHE. Hr. Lydiche var dog paa Grund af Bortrejse ikke til Stede. Fra Arbejdernes Side var mødt, valgt af de samlede Styrelser, MATHILDE DIDERICHSEN for Kvinderne, P. LAURITZEN og CARL NIELSEN for Sætterne og K. KIEFER og LAUR. JENSEN for Trykkerne, der endvidere har valgt ALB. SØRENSEN til som særlig Repræsentant for Blad- og Rotationstrykkerne at deltage i de senere Special-Forhandlinger i Stedet for medundertegnede Laur. Jensen, der har ønsket at give Blad- og Rotationstrykkerne direkte Indflydelse paa Ordningen af deres Forhold.

Mødet der varede i to Timer, drejede sig særlig om de to Hovedspørgsmaal, *Arbejdstiden* og *Minimallønnen*, af hvilke Principalerne særlig var betænkelige med Hensyn til det første under Henvisning til Arbejdsgiverforeningen, men Principalernes Forhandlingsvenlighed var dog større end man efter den vedtagne Resolution kunde vente. Man enedes om at fortsætte Forhandlingerne om alle de øvrige Spørgsmaal og søge disse afsluttede saa hurtigt som muligt og udsætte de to Hovedspørgsmaal saalænge. Denne Fremgangsmaade billigedes *enstemmigt* af »Den typ. Trykkerforening«s Generalforsamling i Søndags, og samme Standpunkt indtog de samlede Styrelser paa deres Møde Mandag Aften.

Om den foreliggende Situation skal vi iøvrigt i al Almindelighed fremlægge følgende Betragtning:

Skønt alle er enige om at arbejde hen imod en Landstarif, der kan bringe Provinskollegernes Levevilkaar op paa Højde med Københavnernes, er det dog klart, at vi herinde, netop med dette Maal for Øje maa bestræbe os for at ordne de forskellige Branchers Forhold ved denne Tarifrevision, uden dog at tabe de københavnske Typografers øvrige Interesser af Syne.

Det er da først Maskinsættertarifen, der bør forbedres saaledes, at ikke Arbejdsgiverne alene tager hele Fordelen af Maskinerne, men at en Del af denne kommer Arbejderne tilgode. For Stereotypiens Vedkommende, hvis Udøvere ganske mangler Tarif, er det en Nødvendighed at faa en saadan, og denne bør være saaledes, at den skaber ensartede Forhold overalt, og saavel hvad Løn som Arbejdstid angaar, forbedrer Arbejdsvilkaarene for de Folk, der anvendes til det anstrængende og sundhedsfarlige Arbejde, som Stereotyperingen er.

For Kvindernes Vedkommende gælder det ogsaa om at faa forbedrede Forhold gennem en Tarif, der er fælles med de mandlige Arbejderes. Kvinderne har i mange Aar været behandlet som en Pariakaste, til hvilken der intet Hensyn behøvede at tages. Efter at de er kommet sammen med Mændene i »Dansk Typograf-Forbund«, er det en Nødvendighed at hjælpe dem til saa gode Forhold, som vore Kræfter og Konjunkturerne tillader, og det gælder om saavel intellektuelt, som materielt at hæve dem op i Niveau med Mændene.

Ligesom Maskinerne blandt Sætterne er trængt ind som et taust og lydigt Redskab i Principalens Hænder, saaledes er det jo nu ogsaa Meningen, at man vil søge at erstatte den levende Paalæggerske med Avtomaten, idet man tror dette vil betale sig. Enhver Fagmand vil dog være enig med os i, at en dygtig Paalæggerske ikke kan erstattes af et avtomatisk virkende Apparat, saalænge dette ikke, foruden at lægge nøjagtigt paa, ogsaa kan indrettes til at tage plettede og makulerede Ark ud af Oplaget. Ligesom Maskinsætteren lønnes højere end Haandsætteren, saaledes bør ogsaa de Trykkere, der skal passe Maskiner med Paalægningsapparater, have en højere Løn end de, der er fritagne for denne Indretning. Helst ser vi dog, at man beholder den levende Arbejdskraft, og vi tror enhver Principal vil staa sig derved i Længden.

Trykkerne ønsker denne Gang at faa afskaffet Forpligtelsen og Retten til samtidig at passe to Maskiner, og de haaber, at det maa lykkes det forhandlende Udvalg at faa gennemført denne Forbedring.

Men det er dog særlig paa Bladtrykningens og Rotationstrykningens Virksomhedsfelt, at der tiltrænges baade Regulering og Forbedring. Det er jo nemlig nu saaledes, at hvert Arbejdssted har sin Ordning, den ene vidt forskellig fra den anden, saavel hvad Løn som Arbejdstid angaar. Denne Kalamitet er fremkommet ved den ret betydelige Udvikling, denne Gren af Faget er undergaaet i de senere Aar, og det er ikke mere end rimeligt, at Principalerne og vi hjælpes ad med at faa tarifmæssige, ensartede Tilstande indført i Bladtrykkerierne. En anden lille Forbedring, vi kunde ønske indført, er en Indskrænkning af Overarbejdet for samtlige Arbejdere rundt om i Trykkerierne. Der har været Tilfælde, hvor Folk har haft omtrent lige saa meget i Overarbejde som i ordinær Ugeløn. Dette er en Uting, og vi mener derfor, at vor Tarif, i Lighed med den svenske, bør indeholde en Bestemmelse, der tager Sigte paa at hæmme visse Principalers Fordring om, og visse Kollegers hæsblæsende Jagen efter altfor meget Overarbejde. Er der endelig for meget Arbejde, saa bør man dele Arbejdstiden i Nat- og Daghold og lade de Kolleger, der staar ledige paa Torvet faa en Bid med af den overflødige Svinesteg.

Det er vort Haab, at den gældende Tarif inden Nytaar maa være undergaaet saadanne Ændringer, at Typograferne kan være tilfreds dermed, og at Forholdene i Løbet af de kommende tre Aar maa udvikle sig saaledes, at vi til den Tid maa kunne gennemføre *én Tarif for hele Landet.*

København, d. 2. Septbr. 1902.

P. LAURITZEN. LAUR. JENSEN.
MATHILDE DIDERICHSEN.

Fagmødet i Aalborg.

VEL sagtens det sidste af Aarets Fagmøder afholdtes i Aalborg i Søndags. Det var overordenlig vellykket, hvilket for en væsenlig Del bør tilskrives den indledende Taler, M. HANSEN fra Aarhus, hvis kvikke og interessante Indledningsforedrag straks gav Mødet den udmærkede Stemning, der hele Tiden beherskede det. Og hvis ærede Kolleger Landet over af nedenstaaende Referat skulde faa et andet Indtryk af Hr. Hansens Tale, da er det ikke hans, men Sekretærens Skyld.

Kl. 1 samledes et halvt Hundrede Kolleger, hvoraf en halv Snes Stykker var Fremmede — fra Løgstør, Brønderslev og Hjørring, de sidste med deres egen Fane — i Hotel »National«s Sal. Efter at en Sang for Organisationen af Aalborgensernes Yndlingspoet, den elskværdige og altid beredvillige R. N., var afsungen, bød Forbundets Formand, J. ANDREASEN, de tilstedeværende, specielt de Fremmede, Velkommen og motiverede et Leve for Organisationen.

Første Taler var A. SCHWARTZ, Aalborg, der ikke vilde komme ind paa Enkelthederne i Øjeblikkets brændende Spørgsmaal, det nu foreliggende Centralisationsforslag, men kun tilbagevise de Beskyldninger, der andet Steds er rejst mod Ledelsen for at ville dreje Medlemmerne en Knap. Tal.s Stilling havde oprindelig været mod Centralisationen, men eftersom han nøjere kom ind i Sagens Enkeltheder, og efter at der var sket Ændringer i det oprindelige Forslag, kunde han gaa med til det. Tal. henviste til Aalborgensernes Stilling tidligere som Foregangsmænd og haabede, at de ogsaa denne Gang vilde vise, at de fulgte med Tiden og dens Fremskridt.

Nu fik M. HANSEN, Aarhus, Ordet for at indlede Diskussionen: Hvis de ærede Kolleger af mig har ventet at høre ny Synspunkter fremdragne, maa jeg forberede dem en Skuffelse, da Sagen er saa gennemdebatteret, at saadanne vil være vanskelige at finde. Der var ved Behandlingen af denne Sag ofte bleven klaget over, at Provinsianerne ikke havde haft tilstrækkelig Lejlighed til at drøfte den, men han fandt denne Anke uberettiget. Der havde ved Fagmøderne været rig Lejlighed til Drøftelse, men ved saadanne Lejligheder udeblev som oftest vedkommende Bys Typografer, og det var dog netop Diskussionen, der skulde klare Synspunkterne hos den enkelte. Han vilde derfor ikke gaa for dybt ind i Sagen, men overlade saa megen Tid som mulig til Diskussionen. Vor nylig ikrafttraadte Tarif havde ikke givet os det, vi ventede af den, nemlig saa meget, at vi kunde leve sorgfrit og med Lyst deltage i Arbejdet, men de slette Tider havde umuliggjort, at vi kunde faa mere, og vi maatte være glad ved, at vi i det hele taget havde faaet noget, da mange Fag kæmpede haardt for at bevare det, de allerede har, ja maaske endog frygte at miste noget. Naar jeg nævner dette, er det for at henvise til, at havde vi ikke vor Organisation, kunde vi ikke have gjort det. Vor Organisation er det eneste Vaaben, vi har, derfor skal vi til enhver Tid søge at styrke denne, og derfor maa vi ogsaa betragte Centralisationen som et Middel dertil. Mellemtiden mellem Tariferne maa vi benytte til at gøre vor Organisation praktisk og enkel, og dertil er Centralisationen netop et Middel. Efter min Mening maa Maalet være: én typografisk Stand, én typografisk Forening og én typografisk Tarif. Vor nuværende Organisationsform er ikke mere tidssvarende og vi maa derfor ikke blive staaende ved den, men holde Trit med Tiden og bære os ad ligesom Principalerne, der centraliserer sig mere og mere. Der bliver sagt, at vi skal ikke opgive vor Frihed og Selvstændighed. Jeg mener, at den virkelige Selvstændighed opnaar vi kun ved Magten, og ingen er svagere end den, der isolerer sig. Den Mand, der staar i sin Organisation, betyder noget, men kun fordi hans Organisation danner et Hele og er stærk. Grundstenen til dette Forslag blev lagt for 10 Aar siden, da vi dannede Reservefonden og optog Arbejdsforholdene paa vort Program. Kun tre Aar derefter begyndte Centralisationsbestræbelserne og tog straks en saa rivende Fart, at Afstemningen overalt gav den Majoritet, men forskellige Omstændigheder bevirkede, at vi ikke fik den gennemført. Det er altsaa ikke noget nyt, men Frugten af mange Aars Arbejde. Jeg kan ikke se, at fordi vi ikke faar Sygekassen centraliseret, at vi derfor skal undlade at gøre noget godt paa det faglige Omraade ved Centralisationen. Vore nuværende Omsvøbsdepartementer svinder derved bort. Der er nogle, der mener, at vi skal vente dermed til Forholdene er ens overalt, men saa naar vi den efter min Mening aldrig. Thi saa snart den ene Vanskelighed er ryddet af Vejen, opstaar der en ny, der umuliggør Ensartethed; men faar vi Centralisationen, vil den kunne udjævne Uoverensstemmelserne. Der er stadig Mand og Mand imellem bleven udtalt Frygt for Københavnerne, men ingen har dog dristet sig til at fremsætte en saadan Paastand offenlig, thi ingen kan staa ved den. Det er en Livsbetingelse, at vi slutter os sammen med Københavnerne, thi ellers kan hverken de eller vi udrette noget som helst. Efter udførligt at have omtalt Forholdet, som det nu er, mellem de forskellige typografiske Foreninger, sluttede Taleren med at udtale som sin Overbevisning, skabt ved flere Aars Samarbejde med københavnske Tillidsmænd, at al Tale om Københavneri var greben ud af Luften, hvilket bl. a. bevistes ved den Omstændighed, at Københavnerne var gaaet med til, at Provinsianerne blev i afgjort Flertal ved de kommende Delegeretmøder, ligesom og de nye Love hjemlede de forskellige Lokalforeninger mere Selvbestemmelsesret end hidtil.

ANDREASEN takkede M. Hansen og opfordrede til livlig Diskussion.

P. LAURSEN, Aalborg, anbefalede Centralisationen, idet han udtalte, at selv om man havde forskelligt at indvende imod den, kunde man dog godt stemme for den, idet den kunde ændres med Aarene. M. Hansen omtalte Tarifen, og Tal. vilde dertil gøre den Bemærkning, at der stadig raabtes op om, at Organisationen og Ledelsen skal gøre det og det, men hvad er og paa hvem hviler Organisationen? — paa Medlemmerne, og det var deres Pligt til enhver Tid paa Grundlag af Tarifen, som jo var en Minimaltarif, at søge at forbedre deres Kaar, men det var desværre ikke altid Tilfældet.

SØRENSEN-KJELD, Brønderslev: Det lader til at gaa her som alle andre Steder, at Modstanderne af Centralisationen glimrede ved deres Fraværelse, hvor der var Lejlighed til at fremkomme med deres Anker, for bagefter at fremhæve alt det daarlige, man lavede. Mon det ikke snart var paa Tide, at vi holdt op med at mistænke hinanden for baade det ene og det andet. Min Mening med Hensyn til Centralisationen er den, at selv om det foreliggende Forslag kunde have været bedre, saa havde vi dog nu naaet Formen, Rammen for den fremtidige Organisation. Tal. opfordrede eventuelle Modstandere til at udtale sig og spurgte til Slut M. Hansen, om han troede paa en Gennemførelse af Centralisation paa Sygekasseomraadet, og hvordan han mente en saadan vilde forme sig.

GERDT, Aalborg, havde Betænkeligheder ved Centralisationen. Der er talt om Københavneri, og det er nu slet ikke noget saa humoristisk, som man gærne vilde gøre det til. Alle Fag klager over Københavnerne og Tal. troede, at selv om Københavnerne ikke af ond Villie lavede noget galt for os, saa saa de dog altid for snæversynet københavnsk paa Tingene. Min Modstand mod Centralisationen er Frygten for Københavnerne.

P. LAURSEN: Gerdts Betænkeligheder for Centralisationen er Frygten for Københavnerne, men naar vi faar vor egen Forretningsfører til at varetage vore Interesser, kunde der dog aldrig ske noget galt. Hvad er Københavnernes og Provinsianernes Særinteresser? Begge Parter søger jo at arbejde for det bedste efter deres Mening.

GERDT: Vor nuværende Organisation er god; det bevistes ved, hvad den hidtil havde udrettet. Naar det fremhævedes, at Centralisationen kun var en Centralisation af Ledelsen, kunde han ikke forstaa, at den var af saa stor Betydning.

SØRENSEN-KJELD hævdede overfor Gerdt, at Københavnerne altid havde vist at have det rette Syn paa, hvad der var til Gavn for Standen.

VERWOLHT, Hjørring, anbefalede stærkt Centralisationen, idet han hævdede, at vi overfor Arbejdsgiverne havde fælles Interesser.

GERDT mente, at det ikke var usandsynligt, at Provinsianerne, hvis de havde staaet fuldstændig uafhængigt, ved sidste Tarifrevision kunde have faaet noget mere, end de fik. Organisationen skulde ikke være et snærende Baand.

M. HANSEN replicerede til Gerdt og omtalte de nærmere Omstændigheder ved vor nuværende Tarifs Fremkomst. Fordi vor Organisation havde vist sig at være god, maatte vi dog holde Trit med Tiden og stadig søge at forbedre den. Med Hensyn til Sørensen-Kjelds Forespørgsel maatte han erklære sig renonce; Vanskelighederne har været overordenlig store, men fordi vi ikke kunde naa noget her, kunde Tal. ikke indse, hvorfor vi ikke skulde udrette noget godt paa andre Omraader. Tal. kunde ikke se, at Københavnerne var kortsynede, thi de var foran os paa alle Omraader, og de maa kunne paavirke os i heldig Retning, naar vi kom sammen med dem. Københavnerne har udrettet meget, som ogsaa Provinsianerne nyder godt af. Med Hensyn til Talen om de Delegeredes Omvendelse vilde Tal. sige, at naar man ikke gennem en Diskussion skulde have Lov at ændre sin Mening, var Diskussionen overflødig, og det kunde lidt hjælpe, at den ene Forening kom og sagde, at saadan og saadan skulde det være; man maatte gennem en Forhandling komme overens.

CARL PEDERSEN protesterede mod Gerdts Bemærkning om, at Organisationen var et snærende Baand, hvilken Udtalelse han sammenlignede med Slagordet »Fagforeningstyrani«. Tal. anbefalede at stemme for Centralisationen.

M. HANSEN afsluttede Diskussionen, idet han atter udtalte, at han mente, at Centralisationen vilde blive til Gavn for den typografiske Stand.

ANDREASEN konstaterede det Faktom, at der her paa Mødet herskede ubetinget Stemning for Centralisationen og udbragte et Leve for denne.

LAURSEN udbragte et Leve for M. Hansen, og SØRENSEN-KJELD et for, at al Mistænkeliggørelse nu maatte være banlyst fra vore Rækker.

— Efter at en Sang for Fanen af den allerede en Gang nævnte Poet var afsungen, sluttede Mødet, hvorefter Deltagerne med Hjørrings og Aalborgs Faner i Spidsen afmarscherede til Torvet for at deltage i Processionen til Arbejdermødet paa Skovbakken. CARL PEDERSEN,
Sekretær.

Trykkerforeningens Medlemmer

indbydes til at aflægge et Besøg i Eickhoffs Maskinfabrik, Vesterbrogade 99, **Søndag Formiddag Kl. 9 præcis**, for at gøre sig bekendt med den af Firmaet byggede *kæmpemæssige Dobbelt-Rotationsmaskine*, den største i Norden. Maskinen vil blive forevist i Virksomhed.

STYRELSEN.

Provinstarifen.

FØLGENDE Firmaer, som ikke er Medlemmer af Organisationen af Bladudgivere eller Dansk Provins-Bogtrykkerforening, har skriftlig anerkendt Tarifen:

Aalborg: Aalborg Amtstidende — Leander Nielsen (Arbejderbladet) — Oluf Olufsen.
Aarhus: H. Windelev — Demokraten.
Brønderslev: Vendsyssel Folkeblad.
Esbjerg: Chr. Tobiesen — Jens Lund (Dagbladet).
Fanø: Aktieselskabet »Fanø Bogtrykkeri«.
Helsingør: Welsch (Helsingør Avis).
Hillerød: Hansson (Frederiksborg Amtstidende).
Hjørring: Vi Ditzel — Th. Jørgensen (Eksprestrykkeriet).
Holbæk: Holbæk-Posten — S. M. Olsen.
Holstebro: Niels P. Thomsen.
Horsens: Horsens Dagblad — Horsens Socialdemokrat — O. P. Christensen (Eksprestrykkeriet) — Schur har indmeldt sig i Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Fru Bachhausen var Medl. 1. Juni.
Kallundborg: Fr. Holte.
Marstal: Avg. Findling (Ærø Avis).
Middelfart: Middelfart Venstreblad.
Nakskov: L. Larsen (Socialdemokraten).
Nyborg: Ludv. Larsen (Nyborg Posten).
Nykøbing F.: Pontoppidan (Macheprangs Boghandel).
Nykøbing M.: Henrik Fog (Morsø Folkeblad).
Næstved: Carl Christensen (Socialdemokraten) — N. Christensen.
Odder: Kjeldsen er indmældt i Dansk Provins-Bogtrykkerforening.
Odense: C. F. Clausen (Socialdemokraten) — Carl Slengerik (Fyens Venstreblad) — Det Milo'ske Bogtrykkeri — Andelsbogtrykkeriet (indmældt i Dansk Provins-Bogtrykkerforening) — Chr. Nielsen — Poul Søndergaard — Lichtenberg Madsen (Eksprestrykkeriet) — Carl Güth — H. Hansen.
Præstø: Præstø Bogtrykkeri (N. Th. Jensen).
Randers: J. Hansen (Socialdemokraten) — Viggo W. Olsen.
Rønne: F. V. Tryde (Bornholms Avis) M. M. Schmidt (Bornholms Tidende) — Carl Colberg (Socialdemokraten) — P. Møller.
Silkeborg: Johansen (Silkeborg ny Bogtrykkeri).
Skanderborg: A. Bernh. Larsen.
Skjern: T. Strandbygaard.
Storehedinge: Brødrene Olsen.
Struer: M. Christensen.
Stubbekøbing: Kristian Føns (Stubbekøbing Avis).
Svendborg: Fyns Centraltrykkeri (Høgfeldt).
Thisted: Thisted Amtsbogtrykkeri — Thisted Amts Dagblad.
Varde: Vald. Brendstrup (Ribe Amtstidende).
Vejen: Ernst Carlsen.

Med **Jyllandsposten** er afsluttet følgende Overenskomst:

Arbejdstiden er for Natsætterne: Aflægning: Kl. 2—4 Eftm. Sættetid: Kl. 4—7½ og Kl. 10½—1¼ Nat + 1 Kvarter til Korrektur.
Løn: Al Sats betales med 35 Øre pr. 1000. Tarifens Procenttillæg for Aften- og Natarbejde beregnes med 7 Øre pr. 1000 for al Sats. Overarbejde efter Kl. 1¼ Nat: 100 % af 35 Øre pr. 1000.
Ventetid betales i den ordinære Arbejdstid med 60 Øre i Timen, Minimum 15 Øre, efter Kl. 1½ Nat med 120 Øre pr. Time, Minimum 30 Øre.
Søndagsarbejde (Natten mellem Søndag og Mandag): 1 Kr. pr. 1000, dog mindst 4 Kr. pr. Sætter.
Trykkerens Løn: 34 Kr., og samtidig forkortes hans ordinære Arbejdstid med 1 Time hver Eftermiddag.
Ombryderens Løn: 35 Kr.

Blokerede Trykkerier.

Aalborg: L. Beck.
Aarhus: A. K. Jensen — Thykiær (Aarhus Papirposeforretning).
Esbjerg: Jørgensens Bogtrykkeri.
Fakse: Brødrene Larsen.
Grenaa: Grenaa Folketidende med Aflæggere, Ebeltoft Avis og Kolind Avis (Skjødsholm) — Grenaa Avis (Fru Færch).
Horsens: A. Knudsen.
Holstebro: Holstebro Avis (Dyrlæge Welsch) og Ringkøbing Avis, der trykkes hos W.
Hørsholm: Hørsholm Avis.
Nykøbing M.: Morsø Dagblad.
Odense: Alfred Tiedje.
Roskilde: Roskilde Tidende (Jul. Christjansen).
Rønne: Kieffers Bogtrykkeri.
Skive: Marius Jensen (Skive Folkeblad).
Slagelse: J. T. Louw.
Sorø: Haüser.
Stege: Møens Avis (L. M. Tommerup) — Møens Folketidende (H. J. Jensen).
Varde: Vestjyllands Dagblad (Varde- og Fanø-Posten), Lærer Kjelst.

Iøvrigt maa man fremdeles ved Tilbud om Plads først henvende sig til Lokalformændene, da flere Forretninger har Tendens til at trykke Lønnen ned til Minimum, ligesom en Del Trykkerier, hvor der i Øjeblikket ikke beskæftiges udlærte Arbejdere, ikke har underskrevet Tarifen, men hvor Forholdet alligevel for Tiden ikke giver Anledning til Blokade.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	7.70	Overført...	71.79
Aftenbladet	4.50	Kristeligt Dagblad	2.85
Aug. Andersen	1.15	Løvgreen	2.45
Agrardagbladet	5.20	Luno	4.14
Aller (Trykkere)	5.40	Middagsposten	4.60
do. (kvindelige)	0.65	Holger Meyer (Trykkere)	0.75
Bagge (mandlige)	4.35	Missionstr. (33.—34. Uge)	3.85
do. (kvindelige)	0.45	Mohr & Co.	0.50
do. (mandlige)	4.65	S. L. Møller (mandl.)	0.70
do. (kvindelige)	0.45	do. (kvindel.)	0.10
Birch	1.00	Nationaltidende (alle Afd.)	5.20
Bording	4.70	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.15
Bøhm	0.25	do. (kvindel.)	0.85
Centraltrykkeriet (mdl.)	3.50	L. A. Nielsen	0.50
do. (kvl.)	0.20	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	8.10
Citytrykkeriet	2.25	P. Petersen (mandlige og kvindel.) 32. Uge	3.15
I. Cohen (mdl. og kvl.)	3.81	do. do. 34. Uge	3.05
Eksprestrykkeriet	1.96	Politiken	11.20
Fehlhaber	0.60	Qvist & Co.	0.90
Wilh. Hansen	1.00	Rasmussen & Olsen	0.50
Hoffensberg	3.00	Rosenberg	0.25
Hoffmann	0.90	Rigsdagens Sætttere	1.95
Axel Holm	1.65	Schultz's Sættere	5.30
Brødr. Jensen	1.50	Schønberg & Hartvig	0.65
Henrik E. Jensen	1.00	Soc.-Dem. (82. B.)	7.90
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.42	Th. Thomsen	0.50
do. (kvindel.)	0.20	Truelsen	1.10
L. A. Jørgensen	1.00	Weiss	1.25
Keller	1.35		
Kihls Sættere	2.00		
Overføres...	71.79	Ialt...	147.23

Endvidere diverse Bidrag: Kaj Hansen (Baden) 0.50, Chr. E. Jensen 0.50; tilsammen Kr. 148.23.

Kassebeholdningen var d. 26. Aug.	Kr. 364.57
Indtægt 27. Aug.—2. Sept.	Kr. 148.23
Udgift 27. Aug.—2. Sept.	» 154.00
Merudgift 27. Aug.—2. Sept.	» 5.77
Kassebeholdningen er d. 2. Sept.	Kr. 358.80
	Kr. 364.57

I sidste Numer stod fejlagtig opført: Centraltrykkeriet 1.80; skal være *Citytrykkeriet 1.80.*

Den 2. Sept. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

»**Bums**!« skrev ANT. LARSEN og raabte Hurra i sidste Numer af *Ny Typ.-Tid.*, »kan I se, vi skal være med ved Tarifforhandlingerne!« Det første Møde med Principalerne om vor Tarif holdtes Fredag den 29. Avgust; selvfølgelig var hverken ANT. LARSEN eller nogen anden Person fra Ny typ. Foren. til Stede ved denne Lejlighed.

Hr. V. C. Berg, som Foreningen af danske Bogtrykkere valgte til Revisor den 12. August d. A., og som var Dirigent paa den Generalforsamling, hvor Foreningen af danske Bogtrykkere vedtog Resolutionen om ikke at gaa med til yderligere Lønforhøjelse, fratræder efter sikkert Forlydende sin Plads som Bestyrer af Lunos Bogtrykkeri den 1. Januar 1903.

En Bemærkning. Hr. Redaktør F. K. Madsen! De anmodes om at optage følgende: I Nr. 34 har der for Hr. P. Hvidtfeldt i »Den ny Ordning« indsneget sig nogle Bemærkninger til undertegnede. Jeg skal ikke trætte Læserne med en ny Gendrivelse af disse, men kun henholde mig til mit Svar til Hr. Hvidtfeldt i Nr. 29; der har jeg gjort Hr. Hvidtfeldt opmærksom paa, at hans Forvrængelse af min Stilling paa Delegeretmødet var *komplet usand fra Ende til anden*, og selv om Hr. Hvidtfeldt — paa en noget anden Maade — gentager sine Forvrængelser, bliver de akkurat *lige usande*. Dermed er den Sag maaske ude af Verden.

Vejle, den 31. December 1902. J. P. SØRENSEN.

Nordisk Boktryckarekonsts Præmieopgave for Typografer. Red. af Nordisk Boktryckarekonst har anmodet os om at gøre vore Læsere opmærksomme paa den Præmieopgave for Sættere, som nu foregaar, samt bede os opfordre alle interesserede Typografer til gennem Indsendelsen af Brevhoveder fra det daglige, praktiske Arbejde (altsaa intet ekstra Arbejde) at deltage i Præmieopgaven. Tiden for

Indsendelsen af saadanne Opgaver er forlænget til den 15. Oktober Nærmere vedrørende denne Opgave ses i Nordisk Boktryckarekonsts Februarhæfte for dette Aar, Side 40.

Kristiania-Typografernes Hus. Lodtrækningen har nu fundet Sted. Serie Nr. 11, Løbenummer 483 blev det heldige Numer; det ejedes af en Dame, Agnete Olsen, Elverum i Norge.

Nordisk Boktryckarekonsts 8. Hefte er udkommet.

Typografernes Sangforening begynder paa Lørdag sin 57. Sæson i sine sædvanlige Lokaler, St. Annæ Plads 13.

Gymnastik. Onsdag den 17. Septbr. Kl. 8½ begynder Typografernes Sportsklub sin Vintersæson. Atter i Aar har Klubben lejet Hr. Prlmt. Ulricks centralt beliggende Lokaler, Citygade 25, til sine Øvelsestimer. Lokalerne er jo gammeltkendt blandt Typograferne, gode, lyse og rummelige, moderne Rekvisiter, gode Omklædningsværelser, og saa Bade — varme og kolde. Den Tilslutning Gymnastiken har haft sidste Vinter, var væsentlig begrundet i de forbedrede Lokaleforhold Klubben fik, og navnlig Badene — som »trak« en Masse Typografer til. Naa, Kontingentet er jo ogsaa saa lavt, kun 25 Øre ugentlig for 2 × 1½ Times ugentlig Gymnastik og saa et Styrtebad gratis. Ogsaa nu, naar vi begynder vor Vintersæson, venter vi stor Tilslutning; vi trænger jo alle til at faa rørt os lidt, og at tilbringe et Par Timer i god, sund Motion sammen med Kolleger, er jo noget vi alle kan bruge.

Øvelserne foregaa hver Onsdag fra Kl. 8½—10, Søndag Form. 9½—11 i Lokalerne, Citygade 25. Klubbens Lærer er Hr. Gymnastiklærer D. Nielsen.

Indmældelser modtages ved Øvelserne samt hos Kassereren, Hr. Em. Larsen, Truelsens Bogtrykkeri. Medlemmerne anmodes om at agitere for stor Tilslutning.

Ekstraordinært Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato hos Hr. Kasserer Østergaard foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn var Beholdningerne:

Obligationer	Kr. 51,000.00
Aktier	- 1,500.00
Paa Sparekassebøger	- 26,900.00
Kontant Beholdning	- 183.51
	Ialt Kr. 79,583.51

hvilket er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Beholdningen i »Det frivillige Fond« er efterset.

København, den 28. August 1902.

M. GERCKE. MADSEN-SKOU. FREDERIK HJORTH.
EMMANUEL PEDERSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Tiltraadte: 274, Valdemar L. Bischoff (L. A. Jørgensen) fra Rejse. 1150 (Dsk. t. F.), Ludvig C. Jensen (L. A. Jørgensen) fra Rejse. 1295 (Dsk. t. F.), Marius Jensen (Nielsen & Lydiche) fra Militærtj. 29,589 (Verb. d. D. Buchdr.), Andreas Johansen (O. C. Olsen) fra Berlin. 1201 (Dsk. t. F.), Hans Laur. Petersen (arbl.) fra Rejse. 1599 (Dsk. t. F.), Hans Chr. Andersen (O. C. Olsen) fra Rudkøbing.

Udmældt: 4142, Morten Andreas Carl Nicolaysen (Bording) udenfor Faget.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Middelfart, Rasmus Marius Jørgensen, udl. 1/9 1902 i Middelf. Venstreblads Bogtr., aflægger Svendeprøve i Oktbr. (arb. samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Slagelse, 1618, Anton Nielsen (Sl.-Post.) fra Rejse. Nykøbing M., 1014, Stephan N. Boesen (Nørre-Jyll. Forl.). Kolding, 1228, C. J. F. Aaredsen (i Pl. i Vejen). Odder, 1287, Anton Pedersen fra Aarhus i Pl.

Bortrejste: Odder, 1603, Ole Peter Jensen (paa Rejse). Roskilde, 1411, P. C. Petersen til Ringsted i Pl. Esbjerg, 1153, K. Rosendahl til Kbhvn. i Pl. og 1393, R. P. Christoffersen til Kolding (arbl.). Hillerød, 272, Carl Hansen til Kbhvn. (arbl.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Karnevalet, hvis Resultat ikke var opført paa Hovedkassens Regnskab, fordi Overskudet skulde tilfalde de Arbejdsløse, havde givet en Indtægt af Kr. 402.20 og en Udgift af Kr. 346.84. Overskudet, Kr. 55.36, fordeltes mellem 8 Medlemmer, der var uden Understøttelse.

VALD. STEPHENSEN. LAUR. JENSEN.

Tiltraadt: 272, Carl Hansen fra Hillerød (arbl.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ første Møde i Vinterlokalet; Maanedsmøde. Styrelsen fremlægger Forslag til Program for Vintersæsonen. Alle Sangerne bedes møde. Ny Medlemmer optages.

Søndag *Sammenkomst med Damer* i Korups Have; Møde Kl. 4½. Efter Aftensmaaltidet en lille Dans.

T. S. Onsdag den 17. Septbr. Kl. 8½ begynder Vintersæsonen i Lokalerne, Citygade 25.

T. C. C. Søndag Tur til Farum. Nørrebros Runddel Kl. 9.

ANNONCER

En dygtig Sætter,

saavel til Avis- som Akcidenssætning, søger snarest mulig en varig Plads. Billet mrkt. »K. S. 54998« modt. Ekspeditionskontoret.

En flink Trykker

kan straks faa Plads i **Mads Hansens Bogtrykkeri i Aarhus.**

Typograf JENS PETER JENSEN, Nr. 2668 af Dansk typ. Forening, bedes opgive sin Adresse til sit tidl. Opholdssted i København.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

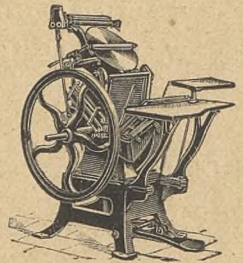
Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.
Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 12 SEPTEMBER 1902 XXIX AARGANG

Den typografiske Forening
med Sygekasse
afholder sin
ord. halvaarlige Generalforsamling
Søndag den 28. Septbr. 1902
paa **Wodrofflund.**

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Aflæggelse af Halvaarsregnskabet. 3. Beretning om Sanatoriet. 4. Tarifen. 5. Optagelse af Trykkeriarbejderne. 6. Nedsættelse af et Lovudvalg. 7. Eventuelt.

Tarifbevægelsen i Norge.

FRA Norsk Centralforening for Bogtrykkere i Kristiania har vi modtaget følgende: Paa et Søndag den 24. Avgust afholdt Møde i Den typografiske Forening i Kristiania besluttedes den siden 1898 bestaaende Tarif opsagt. Opsigelsen er væsentlig at føre tilbage til den paa Norsk Centralforening for Bogtrykkeres Landsmøde i Fjor Sommer fattede Beslutning om Landstarifens Gennemførelse. De hovedsagelige og principielle Fordringer i det foreliggende Tarifudkast er: De kvindelige Sætteres Ligestilling med Mændene samt et Lærlingeregulativ, omfattende saavel kvindelige som mandlige Arbejdere, forsaavidt disse er beskæftigede i Egenskab af Sættere eller Trykkere.

Tarifforhandlingerne vil komme til at foregaa i flere Byer paa en Gang, men man har dog nærmest tænkt sig, at Tarifen lidt efter lidt i Løbet af Høsten maa gennemføres i By for By.

Al Tilgang af Arbejdskraft frabedes. J. G.

Kundgørelse.

VED Tilbud og Efterspørgsel om Plads i *Udlandet* maa Medlemmerne i egen Interesse *under alle Omstændigheder* forespørge hos de paagældende Forbundsfunktionærer om Tarifforholdene. Undlades dette, maa den Paagældende selv tage de deraf opstaaende Følger. Forerpørgsler rettes til følgende Adresser:

For *Tyskland* til Emil Döblin, Berlin S. W., Chaminoplatz 5.
- *Det tyske Schweiz* til Emil Pfister, Bern, Frickbad 47.
- *Det romanske Schweiz* til Marius Corbaz, Lousanne, Chalet du Midi, chemin Jurigoz.
- *Det italienske Schweiz* til F. Valsecchi, Lugano, piazza Liceo 60.
- *Elsass-Lothringen* til Alphons Schmoll, Strassburg, Brunngässchen 5.
- *Østrig* til Franz Reifmüller, Wien VII/1, Zieglergasse 25.
- *Ungarn* til Julius Peidl, Budapest VIII, Sthály-uteza 7.
- *Pressburg* til Samu Löwy, Pressburg, Michaelergasse 16.
- *Croatien* til Ludwig Wieser, Agram, Buchdruckerei Granitz.
- *Fiume* til A. Quaranti, Fiume, via Gisella 4.
- *Serbien* til Bartholomej Kramar, Belgrad, Dubrovacka ulica 2.
- *Bulgarien* til T. Nedeff, Sophia, Staatsdruckerei.
- *Rumænien* til Tabacovici, Bukarest, Str. Sf. Jonica 7.
- *Italien* til J. B. Cerutti, Torino, via Venti Settembre 60.
- *Luxemburg* til W. Bastendorff, Luxemburg, Philippstrasse.
- *Belgien* til A. Van Haesendonck, Ixelles-Bruxelles, rue du Collège 180.
- *Holland* til P. Hols, Amsterdam, Bloemstraat 60 huis.
- *Norge* til Gottfred Samuelsen, Kristiania, Storgaden 20.
- *Sverig* til C. J. Ohlsson, Stockholm, Svartmangatan 16.
- *Finland* til J. A. Kosk, Helsingfors, Centraltryckeri.

Elektro-Typografen.

SOM bekendt lever vi — og ikke mindst paa Typografiens Omraade — i Opfindelsernes Tid, hvorfor vore Principaler — som vi saa ofte før har gjort opmærksom paa — gør klogest i ikke at forhaste sig ved Indkøb af nye, moderne Maskiner; enten viser disse sig at være ubrugelige, eller ogsaa bliver de efter ganske kort Tids Forløb overfløjede af endnu mere moderne og sindrigt konstruerede Tingester. I mange Aar var Kastenbeiner-Maskinen den eneste Sættemaskine, der anvendtes her hjemme, og det endda kun et Par enkelte Steder; men saa kom Støbe-Sættemaskinen »Typograf«, »Monoline« og »Linotype« med vældig Brask og Reklame om, hvad der kunde udrettes med disse Maskiner. En Del af vore Principaler fik straks Bisselæder i Skoene og lod anskaffe Maskiner. Der var Guld at tjene — mente de; desværre for dem er de blevet sørgelig skuffede, det meste, hvad der er blevet sagt om Maskinerne, var kun — Reklame. Nu synes det imidlertid, som om disse Maskiner skal overflødiggøres af en hel ny Opfindelse, der er gjort af to amerikanske Ingeniører, og som vi efter *Tidsskrift for Industri* i Dag skal lade vore Læsere stifte nærmere Bekendtskab med. Forfatteren, Hr. G. G., skriver:

Ved Bogtrykning er det i Reglen ikke den egenlige Trykning, men derimod Sættearbejdet, der tager den meste Tid. Medens nemlig den egenlige Trykning fra sin beskedne Oprindelse i Reformationens Dage har udviklet sin Teknik til Nutidens Hurtigpresser, foregaar Sætningen den Dag i Dag væsenlig paa samme Maade som paa Gutenbergs Tid. Sætterens Arbejde er sent, ret anstrængende og derfor ogsaa ret kostbart. Af denne Grund blev der allerede ved Begyndelsen af det 19. Aarhundrede gjort Forsøg paa at fremstille Maskiner, der skulde lette Sætteren hans Arbejde. I mange Aar beskæftigede disse Forsøg talrige Mekanikere, der anvendte megen Tid og mange Penge paa Konstruktion af sindrige Maskiner, dog uden at opnaa et fuldtud tilfredsstillende Resultat. Det fælles Princip for disse første Sættemaskiner var at bygge dem saaledes, at Maskinen udførte saavel Sætningen som Tilbagelægningen af Typerne. Dette lykkedes imidlertid aldrig. Nogen praktisk Betydning fik derimod en Maskine, der betjentes som vore Dages Skrivemaskine, og som kunde sætte, men ikke ordne Typerne, naar Satsen var brugt. Denne Maskine ses endnu enkelte Steder, men den løste jo kun en Del af Opgaven.

Først da man forlod det ovennævnte Princip og gik over til at lade Maskinen selv støbe de Bogstaver, der skulde anvendes, var man inde paa en Bane, der synes at skulle føre til Maalet. Saaledes opstod først de saakaldte Linjestøbemaskiner, der samtidig satte og støbte Satsen Linje for Linje. Disse Maskiner har imidlertid den principielle Fejl, at det at foretage en Korrektur er forbundet med betydeligt Besvær: Omstøbning af én, undertiden flere Linjer. Desuden har de vist sig at være vanskelige at holde i Orden og besværlige at betjene, da den ret indviklede Arbejdsmaade nødvendiggør den mest anspændte Opmærksomhed hos den, der passer en saadan Maskine, medens det af en god Sættemaskine maa forlanges, at det anstrængende Sættearbejde *væsenlig* reduceres.

Imidlertid slog nogle amerikanske Ingeniører ind paa en lidt anden Vej. De forandrede Linjestøbemaskinerne saaledes, at den egenlige Sætning adskiltes fra Støbningen af Typerne. Den egenlige Sætning foregaar i en særlig Maskine, »Sættemaskinen«, der er bygget som en Remmington Skrivemaskine eller elektrisk forbundet med en saadan. Ved at trykke paa Skrivemaskinens Taster sker da dels det, at en Huggepibe perforerer en gennem Maskinen gaaende Papirstrimmel paa en til Tastens Bogstav svarende Maade, samtidig med at Skrivemaskinen som sædvanlig nedskriver Bogstavet.

Støbningen foregaar i en anden Maskine, »Støbemaskinen«, hvor Typerne støbes enkeltvis og først, naar de er støbt, sammenstilles til Linjer. Formene, hvori der støbes, er anbragt i en Klods, af hvis Stilling til Beholderen med smeltet Metal det afhænger, hvilket Bogstav eller Tegn, der bliver støbt. Denne Indstilling af Klodsen sker atter ved Hjælp af Papirstrimlen, paa hvilken den egenlige Sætning er foretagen, idet Papiret er gennemhullet, saaledes at der til hver Kombination af Huller (ligesom ved Telegrafering) svarer et Bogstav eller Tegn. Naar nu Papirstrimlen passerer Støbemaskinen, bringer disse Huller Klodsen til at indstille sig saaledes, at netop den Type støbes, der svarer til den foreliggende Kombination af Huller.

At det ikke er lykkedes de ovennævnte amerikanske Sættemaskiner at fremkalde den fuldstændige Omvæltning i Bogtrykkeriet, som unægtelig en praktisk brugelig Sættemaskine vilde foranledige, maa søges i en ren mekanisk Ufuldkommenhed. Det lette Tryk paa Tasterne skulde nemlig flytte den ret tunge Klods med Støbeformene snart her, snart der, afhængende af hvilket Bogstav der skulde støbes. Yderligere voldte det Vanskeligheder at indstille Klodsen nøjagtig til Støbning o. lign. I langt højere Grad kan det imidlertid indvendes mod denne ligesom mod alle de tidligere Maskiner, *at den ikke er i Stand til automatisk at slutte Linjerne, saaledes at disse altid bliver lige lange.*

(Forts.)

Generalforsamlinger og Møder.

Den typ. Trykkerforening

afholdt Søndagen den 31. August sin ordinære Generalforsamling. Dirigent VIGGO HANSEN. Sekretær K. KIEFER.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Formanden LAUR. JENSEN aflagde derpaa følgende Beretning: Den største Begivenhed i Halvaarets Løb har været Delegeretmødet og dets Resultater, om hvilke jeg senere skal udtale mig, her skal jeg kun søge efterbevilget de Penge, Styrelsen mente sig nødsaget til foreløbig at bevilge som Foreningens Bidrag til Festen for de Fremmede i Tivoli. Vi har i Aar deltaget for første Gang med vort ny Banner i Grundlovstoget, og haft Musik i Forening med Den typ. Forening i Lighed med foregaaende Aar. I Toget var vor Forenings Medlemmer stærkt repræsenterede. Overskuddet fra Karnevalet, der ikke var særlig stort, er af Styrelsen fordelt mellem de Medlemmer, der ikke fik Understøttelse og ikke havde Arbejde udenfor Faget. Angaaende Lærlingeforholdene har jeg gentagne Gange maattet skride ind paa Steder, hvor der var en Lærling for meget, og jeg kan ikke ofte nok lægge Medlemmerne paa Sinde *at forlange Lærlingeskalaen respekteret.* Voldgiftsretten har i Halvaarets Løb haft en Del at bestille for os, saaledes Sagen mellem Hr. Truelsen og Viggo Holm om 50 Kr., som vi vandt; af to Sager mellem to af vore Medlemmer og Aage Jørgensen var den ene Sag anlagt af Hr. J. om Betaling af ca. 52. Kr. for et Uheld; denne tabte Hr. Jørgensen. I den anden Sag, der angik Lærlingeantallet, idet Hr. J. regnede Avistrykkeren med, afsagde Retten den Kendelse, at Avistrykkeren kun kunde regnes med, naar han foruden at trykke Avisen ogsaa trykte andet Arbejde. Denne Kendelse har Hr. Jørgensen opfattet derhen, at han kunde forlænge Arbejdstiden for den paagældende Trykker uden at yde ham nogen Godtgørelse derfor, hvilket selvfølgelig ikke har været Rettens Mening, saa det er vel ogsaa kun et Tidsspørgsmaal naar vi faar sat en Stopper for den Slags smaalige Overgreb. Med Kihls Bogtrykkeri har vi endnu en Sag verserende om en Lærling for meget; denne Sag er udsat af Retten. Som et Kuriosum kan anføres at alle de Herrer Bogtrykkere med hvilke vi har procederet, selv var Medlem af Retten og denne har derfor maattet tilkalde Suppleanter i alle Tilfælde, fordi de Herrer Dommere selv var engagerede. Disse Smaatræfninger, ført under lovlige tarifmæssige Former, har dog ikke gjort noget Skaar i det gode Forhold, der i det Store og Hele har hersket mellem Principalerne og os i den forløbne Tid. Derimod har Forholdet til Ny typ. Forening udviklet sig til et Brud paa Grund af denne Forenings ledende Mænds anmassende Optræden. Forhaabenlig vil Ny typ. Forening i Fremtiden ophøre at indtage sin isolerede Stilling, hvilket vil blive til Gavn for hele Faget. Af Medlemmer har vi mistet to, nemlig N. P. HANNIBAL og CHR. WAIN, et gammelt Medlem og et nyt, men begge var de gode Kammerater, der fortjener at mindes af den Organisation de tilhørte. (Tilslutning.) Beretningen godkendtes enstemmig.

Kassereren oplæste derpaa Regnskabet og gennemgik de forskellige Poster. Efter nogle Bemærkninger om Maskeraderegnskabet, og de i Provinserne arbejdende Restanter E. Hansen og Jens Petersen, godkendtes Regnskabet enstemmig.

2. De sædvanlige Understøttelser til P. Brusen og Enkerne Samuelsen og Kaiser, bevilgedes.

3. Opstilling af Kandidater til Styrelsen. Til Næstformand opstilledes K. KIEFER. Til Styrer, M. TOFT, Kasserer, V. STEPHENSEN samt til Revisor i Stedet for V. JENSEN, der ikke kunde modtage Genvalg, A. MICHELSEN, CARL HANSEN og CHRISTIANSEN.

4. Beretning fra Delegeretmødet. LAUR. JENSEN: Det sidst afholdte Delegeretmødes Resultat maa betegnes som Slutstenen paa den faglige Centralisation, om hvilken der i saa mange Aar er kæmpet. Vor Stilling paa Delegeretmødet var givet ved vor Generalforsamlingsaffattelse af § 10, der tillod os at gaa med til det foreslaaede Reformeringsarbejde paa Betingelse af, at vi fik Sikkerhed for, at der ikke yderligere kunde rettes Angreb mod vor Selvstændighed uden vor Vilje, idet vi nu som altid før hævder vor Eksistensberettigelse som et Fag i Faget, en Betragtning der ogsaa anerkendtes først af det nedsatte Udvalg i Natmødet og senere af selve Delegeretmødet ved Vedtagelse af Udvalgets Indstilling. Det eneste vi maatte stryge i § 10, var vor Fordring om at vor lokale Kasserer skulde udbetale Arbejdsløshedshjælp til vore Medlemmer, idet vi gik ind paa, at dette gøres af Hovedkassereren efter Anvisning af os, hvorved vi alligevel vil bevare Kontrollen med vore Kolleger. Da vi i Forvejen havde indset det fornuftige i, at lade de *Rejsende* besørge fra et Sted her i København, var det lille Spørgsmaal om hvor *Arbejdsløshedshjælpen* skulde udbetales, en altfor ringe Grund at tage en Sprængning paa, hvorfor vi fandt det klogt og rigtigt, at bøje os paa dette Punkt, da vi ellers fik vore Ønsker imødekomne i flere andre Retninger vedrørende § 10. Det maa nu haabes at den ny Ordning maa blive tilfredsstillende og særlig at den maa kunne svare sig uden yderligere Kontingentforhøjelse ud over, hvad den forhøjede Indbetaling til Forbundet angaar. Naar den ny Ordning træder i Kraft, skal Forbundet hvert Kvartal have indsendt 65 Øre pr. arbejdende Medlem pr. Uge i Stedet for som hidtil 50 Øre. Dette er jo unægtelig en betydelig Forhøjelse, men da Understøttelse paa Stedet forhøjes til 60 Uger i Løbet af *3 Aar* efter kun *50 Ugers* Bidrag, er det jo ogsaa nødvendigt at der ydes noget for at Forbundet skal kunne bære disse ny Byrder. For at kunne beholde vore særlige Formaal, kommer vi sikkert til at ophæve Ekstrakassen, der jo nu bliver overflødig, og endda muligvis lægge en 5 Øre paa. Men saa maa ogsaa Maksimum af Kontingent være naaet. Kan Forbundet ikke klare sig alligevel, er der ikke andet at gøre end at forringe Understøttelserne eller søge at indskrænke Administrationen saa vidt muligt eller maaske begge Dele i Forening; thi om yderligere at skrue Kontingentet i Vejret, kan der i disse Tider ikke godt være Tale, i særlig Grad fordi man ikke samtidig kan bringe Lønningerne i Vejret. Foreningens Delegation og jeg er gaaet med til dette Skridt fremad, vel vidende at vi derved opgav en lille Del af vor Selvstændighed, medens vi dog beholder saa megen Magt tilbage, at vor Forening ogsaa fremtidig kan afgøre hvilken Kurs den vil styre. Maalet vil jo altid være det samme, men om Midlerne kan der være delte Meninger. I Haab om at vor Forening vil dele denne min Betragtning og i sluttet Trop marschere frem i Arbejdet for den fælles Sag, vil jeg indstille Delegeretmødets Beslutninger til Forsamlingens formelle Godkendelse. — K. KIEFER vilde som et af Delegeretmødets Resultater pege paa, at den Anskuelse, at Trykkerne skulde ophæve deres Forening, nu var slaaet helt ihjel. Man havde paa Delegeretmødet indset det fornuftige i, at enhver Branche havde sin egen Organisation. Samarbejdet med vore Kammerater Sætterne var nu i en saa god Gang, at man nok vilde se gode Resultater i Fremtiden. — A. MICHELSEN rettede en særlig Tak til FORM. og K. KIEFER for det udmærkede Arbejde, disse havde udført for Foreningen paa Delegeretmødet.

5. Forslag fra Styrelsen angaaende Nedsættelse af et Udvalg til Lovenes Revision. — FORM. anbefalede paa Styrelsens Vegne Forslaget. Man havde ved flere Lejligheder opdaget Mangler ved vore Love, og desuden skulde Lovene jo ogsaa være i Overensstemmelse med de ny Forbundslove. — O. BLOHM anbefalede et Udvalg paa 5 Medlemmer, 2 fra Styrelsen og 3 fra Forsamlingen, hvilket Forslag vedtoges. Valgte blev ved skriftlig Afstemning følgende: Jens Larsen, M. Toft, A. Michelsen, Lindstrøm og O. Hansen.

6. Beretning fra Kontrahentmøderne aflagdes af K. KIEFER, der indgaaende omtalte vor Partipresses Stilling. Efter at et Par Forespørgsler fra Jens Larsen og O. Hansen var besvaret, godkendtes Beretningen.

7. Budets Løn. Formanden foreslog at forhøje Budets Løn med 1 Krone om Ugen foreløbig til Nytaar. Dette vedtoges.

8. Tarifen. Formanden gav forskellige Oplysninger angaaende Stillingen for Tiden. Efter at forskellige Talere havde haft Ordet, vedtoges følgende af Jens Larsen og Albert Sørensen stillede Resolution:

»Generalforsamlingen anbefaler, at Forhandlingerne med Principalerne fortsættes og tilendebringes hurtigst muligt, hvorefter Resultatet uopholdelig forelægges Medlemmerne.

9. Eventuelt. Valdemar Jensen, der er overgaaet til anden Livsstilling, klagede over, at han var bleven slettet af Begravelseskassen. Da der i Lovene staar, at Medlemmer der overgaar til anden Livsstilling ikke kan være Medlemmer af Trykkerforeningen, var der intet ved Sagen at gøre. Generalforsamlingen hævet.

Ekstrakassen holdt derpaa Generalforsamling. Dirigent: J. LARSEN. FORMANDEN (Viggo Hansen) udtalte, at da der jo ved den udvidede Arbejdsløshedshjælps Vedtagelse paa Delegeretmødet var skabt en anden Situation for Kassen end tidligere, vilde han bede Medlemmerne udtale sig om hvorvidt man ønskede at Kassen skulde fortsætte sin Virksomhed. Efter en Diskussion vedtoges det at fortsætte Kassens Virksomhed foreløbig. — KASSEREREN (V. Stephensen) oplæste Regnskabet, der udviste en Indtægt af 468 Kr. 95 Øre og en Udgift af 284 Kr. 13 Øre. Kassebeholdningen var ved Halvaarets Slutning 741 Kr. 31 Øre. Regnskabet godkendtes. Til Styrelsesmedlem genvalgtes den afgaaende CARL HANSEN. Generalforsamlingen hævet.

Blokerede Trykkerier.

Aalborg: L. Beck.
Aarhus: A. K. Jensen — Thykiær (Aarhus Papirposeforretning).
Esbjerg: Jørgensens Bogtrykkeri.
Fakse: Brødrene Larsen.
Grenaa: Grenaa Folketidende med Aflæggere, Ebeltoft Avis og Kolind Avis (Skjødsholm) — Grenaa Avis (Fru Færch).
Horsens: A. Knudsen.
Holstebro: Holstebro Avis (Dyrlæge Welsch) og Ringkøbing Avis, der trykkes hos W.
Hørsholm: Hørsholm Avis.
Nykøbing M.: Morsø Dagblad.
Odense: Alfred Tiedje.
Roskilde: Roskilde Tidende (Jul. Christjansen).
Rønne: Kieffers Bogtrykkeri.
Skive: Marius Jensen (Skive Folkeblad).
Slagelse: J. T. Louw.
Sorø: Haüser.
Stege: Møens Avis (L. M. Tommerup) — Møens Folketidende (H. J. Jensen).
Varde: Vestjyllands Dagblad (Varde- og Fanø-Posten), Lærer Kjelst.

Den typografiske Forenings Hovedkasse (stiftet 12. Juni 1869).

1. Halvaar 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1902	....	..	25785	83
Medlemsbidrag	3073	60		
Indskud	18	»		
Renter af 10,000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	175	»		
— - Sparekasse-Indskud	261	20		
Karnevalet 1901, Merindtægt	10	50		
— 1902, foreløbig Merindtægt	888	12		
Stiftelsesfesten 1900, betalte Restancer	»	70		
Dansk typografisk Organisations Historie, modtaget Beholdn.	368	94		
Reservefondens Administrationsbidrag	306	80		
Haastrups Gæld, Afdrag	6	15		
Aktier i »Stjernen«	1000	»		
Trykkerforeningens Bidrag til Delegeretmødets Fest i Tivoli	60	»		
Solgte »Foredrag af Georg Brandes« (tilh. Juleindsamlingen)	4	50		
			6173	51
			31959	34

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Fast Understøttelse	18	»		
Tillidsmandsunderstøttelse	64	»		
Fagskoleuddannelse	4	50		
Inventarium	5	75		
Tryksager	259	46		
Husleje for April—Oktober 1902	300	»		
Leje af Lokaler til Møder	29	»		
Telefon	64	45		
Biblioteket, nye Bøger	35	30		
Bidrag til de Arbejdsløses Fond	800	»		
Bespisningn af arbejdsløse Typografer	1128	18		
Fest for Delegerede i Tivoli	357	88		
Formandshonorar	500	»		
Godtgørelse for Arbejdsspild	78	16		
Kassererhonorar	300	»		
Budløn	527	15		
Bidrag til Folkeuniversitetsforeningen	26	»		
Administrationsudgifter	175	68		
Grundlovsfesten 1902	213	35		
Stiftelsesfesten 1902, foreløbig Merudgift	179	»		
Medhjælp ved Forretningsførelsen	68	10		
Sagførersalær	50	»		
Indkøb af Aktier i »Stjernen«	1000	»		
Rejser og Diæter	94	21		
Styrelseshonorar	40	»		
Arbejdsløshedskassens Underskud	1258	88		
Bidrag til Arbejdernes Fællesorganisation	16	38		
Dansk typografisk Organisationshist. Ekspeditionshonorar til Kasserer Brusen	100	»		
Udgift ved Voldgiftsretten 1901	10	22		
Bladhold	12	9		
			7715	74
Beholdning den 30. Juni 1902	....	..	24243	60
			31959	34

Status den 30. Juni 1902.

Aktiver.

Beholdning den 30. Juni 1902:			
Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	10000.00	
Sparekasse-Indskud	-	12000.00	
Aktier i »Stjernen«	-	1000.00	
Kontant	-	1243.60	
			Kr. 24243.60
16 Andele i Social-Demokraten	Kr.	192.00	
Biblioteket	-	900.00	
Inventarium	-	1680.00	
			- 2772.00
Restancer: Medlemsbidrag	-	181.50	
— Indskud	-	36.00	
Dansk Arbejderbank, Renter	-	121.34	
Landmandsbanken, Renter	-	71.65	
Vald. Haastrups Gæld	-	42.00	
Udestaaende Fordringer fra Karnevalet 1902:			
Billetter	-	175.00	
Annoncer	-	110.00	
Tilgode i A. M. V. Møllers Dødsbo	-	201.83	
			- 939.32
			Kr. 27954.92

Passiver.

Formue den 30. Juni 1902			Kr. 27172.84
Gutenberg-Koret: ⅓ af Overskudet af Karnevalet pr. 30/6 1902	Kr.	296.04	
Arbejdsløses Fond: do. do. do.	-	296.04	
Gutenberg-Koret: ⅓ af udest. Fordringer ved Karnevalet 1902	-	95.00	
Arbejdsløses Fond: do. do. do.	-	95.00	
			- 782.08
			Kr. 27954.92

Medlemsantal den 30. Juni 1902: **923**, deraf 11 Militære.

Typograf-Tidende.

1. Halvaar 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø
Annoncer	220	09		
Abonnement	48	13		
Solgt i Blad	»	10		
			268	32
Underskud	....	..	2589	40
			2857	72

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Trykning af Nr. 1—22	2208	70		
Udenbys Distribution	183	86		
Indenbys —	220	41		
Redaktionshonorar	75	»		
Ekspeditionshonorar	100	»		
Budløn	41	»		
Tryksager	18	75		
Indbinding og Kontorsager	4	»		
1 Kliché	6	»		
			2857	72

Status den 30. Juni 1902.

Aktiver.

Diverse Debitorer:		
Annoncerende	Kr.	30.37
Abonnenter	»	17.00
	Kr.	47.37

Passiver.

Formue den 30. Juni 1902	Kr. 47.37

Den typografiske Forenings Forbundsafdeling (stiftet 1. Januar 1893).

1. Halvaar 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Ordinært Kontingent	10119	30		
Tilbagebetalte Rejselaan	8	»		
Andre Indtægter	21	75		
			10149	5
			10149	5

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Rejseunderstøttelse	748	75		
Understøttelse paa Stedet à 1.75 daglig	822	50		
— — à 1.25 —	2078	75		
— — à 0.75 — for kv. Trykkeriarb.	408	»		
Reservefondsunderstøttelse	1344	29		
Rejselaan	18	»		
Andre Udgifter (Delegeretmødet, Statistik etc.)	1386	60		
Oversendt til Hovedkassen i Kolding (Januar.-Kv. 2571.19, April Kv. 770.97)	3342	16		
			10149	5
			10149	5

Den typografiske Forenings Sygekasse (Mænd og Kvinder).

Stiftet 1. April 1792. Statsanerkendt 1. Juni 1898.

1. Halvaar 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1902	....	..	4011	99
Medlemsbidrag	11054	95		
— af ydende Medlemmer	10	»		
Rente af Sparekasse-Indskud	67	5		
Indtægt ved Tuberkelsyges Kur i Landophold	126	50		
Haastrups Gæld, Afdrag	14	40		
Statstilskud for Aaret 1901	7552	69		
Refunderet Pengehjælp	1	80		
			18827	39
			22839	38

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 191 Mænd i 3005 Dage à 2.00	6010	»		
— — 4 Kvinder i 135 — à 2.00	270	»		
— — 10 Mænd i 122 — à 0.60	73	20		
— — 60 Kvinder i 1067 — à 0.60	640	20		
			6993	40
— p. Hospital 36 Mænd i 1216 — à 1.40	1702	40		
— — 1 Kvinde i 39 — à 1.40	54	60		
— — 1 Mand i 19 — à 0.60	11	40		
— — 12 Kvinder i 236 — à 0.60	141	60		
			1910	»
Betalt for 23 Mænds Ophold paa Sygehus i 680 Dage à 0.60	408	»		
— 15 Kvinders — — — i 291 — à 0.60	174	60		
— 18 Børns — — — i 494 — à 0.30	148	20		
			730	80
Bind, Bandager, Vagthold etc. under Sygehusophold	....	..	47	70
Barselhjælp	....	..	468	»
Lægehonorar	2628	70		
— til Speciallæger	246	»		
			2874	70
Medicin til Arbejdsløse	11	80		
Tryksager	202	59		
Formandshonorar	250	»		
Honorar til Styrelsen	30	»		
Kassererhonorar	400	»		
Medhjælp ved Forretningsførelsen	51	7		
Administrationsudgifter	195	88		
Udgifter ved Tuberkelsyges Kur i Landophold	315	1		
Budløn	225	75		
Rejser og Diæter	61	62		
			1743	72
Beholdning 30. Juni 1902	....	..	8071	6
			22839	38

Status den 30. Juni 1902.

Aktiver.

Beholdning den 30. Juni 1902:		
Aktier i Sanatoriet for Brystsyge	Kr.	500.00
Sparekasse-Indskud	-	7000.00
Kontant	-	571.06
	Kr.	8071.06
Statstilskud (kalkuleret)	Kr.	3854.00
Rente af 500 Kr. Aktier i Sanatoriet for Brystsyge	-	1.00
Restancer: Medlemsbidrag à 35 Øre ugenlig	-	939.05
— — à 15 - —	-	176.40
— Ydende Medlemmer	-	2.00
Dansk Arbejderbank: Renter	-	4.19
Haastrups Gæld	-	97.90
	-	5074.54
	Kr.	13145.60

Passiver.

Skylder til Hospitaler for April Kvartal 1902	Kr.	569.98
— - Læger for —	-	1382.50
	Kr.	1952.48
Formue den 30. Juni 1902	-	11193.12
	Kr.	13145.60

Statistik over Medlemsantal 1. Halvaar 1902.

	Nydende Medlemmer: Ubemidlede Mænd	Ubemidlede Kvinder	Bemidlede (optagne i Kassen inden 12/4 92) Mænd	Bemidlede Kvinder	Ialt	Æresmedlemmer og Medlemmer med hvilende Medlemsret
Medlemsantal d. 1. Januar 1902	1110	491	»	»	1601	10
Antal Medl. opt. i 1. Halvaar 1902	101	20	»	»	121	»
Tilsammen...	1211	511	»	»	1722	10
Antal Medl. udtr. i 1. Halvaar 1902	68	7	»	»	75	»
— — døde i 1. — 1902	4	»	»	»	4	»
Tilsammen...	72	7	»	»	79	»
Medlemsantal d. 30. Juni 1902..	1139	518	»	»	1643	10
	1643		»			

Statistik over Sygeligheden i 1. Halvaar 1902.

	Antal Syge	Antal Sygedage: i Hjemmet	paa Sygehus	Ialt
Ubemidlede og bemidlede Mænd	238	3127	1235	4362
— - — Kvinder	87	1202	275	1477
Tilsammen...	325	4329	1510	5839
Medlemmernes Børn	18	»	494	494
Ialt...	343	4329	2004	6333

Den typografiske Forenings Hjælpekasse (stiftet 1. April 1898).

1. Halvaar 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1902	....	..	2101	14
Medlemsbidrag	3922	35		
Indskud	2	»		
Rente af 1000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	17	50		
— - Sparekasse-Indskud	8	99		
Haastrups Gæld, Afdrag	6	15		
			3956	99
			6058	13

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp til 1 Mand à 3.00 daglig	30	»		
— - 196 — à 1.00 —	4137	»		
— - 4 Kvinder à 1.00 —	174	»		
Kassererhonorar	150	»		
			4491	»
Beholdning den 30. Juni 1902	....	..	1567	13
			6058	13

Status den 30. Juni 1902.

Aktiver.

Beholdning den 30. Juni 1902:		
Obligationer	Kr. 1000.00	
Sparekasse-Indskud	- 500.00	
Kontant	- 67.13	
		Kr. 1567.13
Inventarium	Kr. 400.00	
Restancer: Medlemsbidrag	- 407.55	
Indskud	- 10.00	
Den danske Landmandsbank: Renter	- 5.12	
Haastrups Gæld	- 42.00	
		- 864.67
		Kr. 2431.80

Passiver.

Formue den 30. Juni 1902	Kr. 2431.80
	Kr. 2431.80

Den typografiske Forenings Ligkasse (stiftet 1754).

1. Halvaar 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø
Beholdning den. 1. Januar 1902	....	..	31214	13
Medlemsbidrag	3248	35		
Rente af 19000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	332	50		
— - Sparekasse-Indskud	180	12		
Haastrups Gæld, Afdrag	4	10		
			3765	7
			34979	20

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Begravelseshjælp (5 à 300.00, 1 à 140.00)	1640	»		
Tryksager	166	35		
Kassererhonorar	150	»		
Formandshonorar	250	»		
Medhjælp ved Forretningsførelsen	51	8		
Administrationsudgifter	177	97		
Budløn	121	95		
Styrelseshonorar	30	»		
Udgift ved Sanatoriet i Fredensborg	2148	66		
			4736	1
Beholdning den 30. Juni 1902	....	..	30243	19
			34979	20

Status den 30. Juni 1902.

Aktiver.

Beholdning den 30. Juni 1902:		
Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 19000.00	
Sparekasse-Indskud	- 10100.00	
Kontant	- 1143.19	
		Kr. 30243.19
Restancer: Medlemsbidrag	Kr. 371.10	
Dansk Arbejderbank: Renter	- 83.68	
Dansk Landmandsbank: —	- 51.17	
		- 505.95
Haastrups Gæld		- 27.98
		Kr. 30777.12

Passiver.

Formue den 30. Juni 1902	Kr. 30777.12
	Kr. 30777.12

Den typografiske Forenings Legatformue.

1. Halvaar 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1902:				
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	8000	»		
Berlings — , — —	6000	»		
Cortnums — , — —	6000	»		
Eibeschütz' — , — —	1000	»		
Schlesingers — , Kontant	15	60		
			21015	60
Renter pr. 11. Juni 1902:				
Rolfs Legat, 8000 Kr. à 3½ pCt.	140	»		
Berlings — , 6000 - à —	105	»		
Cortnums — , 6000 - à —	105	»		
Eibeschütz' — , 1000 - à —	17	50		
			367	50
			21383	10

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Udbetalt Legatunderstøttelse:				
Rolfs Legat til Legatarer pr. 11. Juni 1902	70	»		
Berlings — - — —	105	»		
Cortnums — - — —	105	»		
Schlesingers — - — for Aaret 1901	15	60		
			295	60
Beholdning den 30. Juni 1902:				
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	8000	»		
Berlings — , — —	6000	»		
Cortnums — , — —	6000	»		
Eibeschütz' — , — —	1000	»		
— — , kontant	17	50		
Rolfs — , —	70	»		
			21087	50
			21383	10

Status den 30. Juni 1902.

Aktiver.

Beholdning den 30. Juni 1902:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 8000.00	
Berlings — , — —	- 6000.00	
Cortnums — , — —	- 6000.00	
Eibeschütz' — , — —	- 1000.00	
— — , kontant	- 17.50	
Rolfs — , —	- 70.00	
		Kr. 21087.50
Mosaisk Trossamfund (Rente af Schlesingers Legat 11/6 02)		- 7.80
		Kr. 21095.30

Passiver.

Eibeschütz' Legat til Legatar	Kr. 17.50
Schlesingers — - —	- 7.80
Rolfs — - Hjælpekassen	- 70.00
	Kr. 95.30
Formue den 30. Juni 1902	- 21000.00
	Kr. 21095.50

Regnskab over Karnevalet den 15. Februar 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
944 Deltagerbilletter à 1.50	1416	»		
965 Tilskuerbilletter à 0.75	723	75		
69 Børnebilletter à 0.50	34	50		
			2174	25
131 Balbilletter à 1.00	....	..	131	»
En Annonce	....	..	10	»
Andre Indtægter	....	..	8	»
			2323	25

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Lokaleleje	300	»		
Theatret	25	»		
Musik	430	»		
Assistance	202	86		
Tryksager (Programmer, Billetter og Sange	200	75		
Arbejdsspild	13	34		
Budløn	37	20		
Kontrol	47	90		
Provision	36	»		
Udgift til Assisterende og Kontrol Karnevalsaftenen	101	85		
Balsløjfer, Sikkerhedsnaale	16	86		
Andre Udgifter (Telegram, Porto, 1 Omslagsclichée etc.)	23	37		
			1435	13
Merindtægt ved Regnskabets Slutning den 30. Juni 1902	....	..	888	12
			2323	25

Der udestod den 9. September 1902 for ikke-betalte Billetter Kr. 175.00 og for Annoncer paa Omslaget af Programmet Kr. 110.00.

Regnskab over Stiftelsesfesten den 22. Juni 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Solgt 689 Billetter à 15 Øre	103	35		
— 161 Baltegn à 50 Øre	80	50		
			183	85
Underskud	....	..	33	88
			217	73

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Lokaleleje	30	»		
Musik	45	»		
»Standard«s Theater	15	»		
Assistance og Fortæring	74	50		
Budløn, Kontrol, Naale, Provision	32	23		
Tryksager (Programmer, Balbilletter)	21	»	217	73
			217	73

København, 9. September 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskaber er af undertegnede Revisorer gennemgaaet og befundet rigtige.

1. Halvaar 1902 udviser et Underkud i Hovedkassen paa 1542 Kr. 23 Øre, Sygekassen et Overskud paa 4059 Kr. 07 Øre (Statstilskud 7552 Kr. 69 Øre), Hjælpekassen et Underskud paa 534 Kr. 01 Øre, Ligkassen et Underskud paa 970 Kr. 94 Øre, Forbundsafdelingen et Overskud paa 3342 Kr. 16 Øre. — Formuefremgangen i Halvaarets Løb har saaledes været 4354 Kr. 05 Øre.

Ved Kassebeholdningens Optælling den 28. Avgust 1902 fandtes i samtlige Afdelinger en Beholdning af 79,296 Kr. 30 Øre.
Da der fra 1. Juli 1902 til 28. Avgust har været en Merudgift af . . . . . 5,614 - 72 -

skulde Kassebeholdningen den 30. Juni 1902 være . . . . . 84,911 Kr. 02 Øre, hvilket er i Overensstemmelse med ovenstaaende Regnskaber og samtlige Bøger og Bilag. Merudgiften fremkommer saaledes: Hovedkassen: 34 Kr. 63 Øre, Forbundet: 450 Kr. 78 Øre, Sygekassen: 2662 Kr. 91 Øre, Hjælpekassen: 288 Kr. 40 Øre, Ligkassen: 2108 Kr. og Legatafdelingen 70 Kr.

Sparekassebøger og Obligationer eftersete. Regnskaberne for Karnevalet og Stiftelsesfesten ere reviderede og befundne rigtige. Desuden er Beholdningen i de Arbejdsløses Fond eftersét og funden i Orden.

København, den 9. September 1902. M. GERCKE. H. MADSEN-SKOU. FREDERIK HJORTH. EMANUEL PEDERSEN.

Gutenberg-Koret

afholdt Søndag den 24. Avgust halvaarlig Generalforsamling. Dirigent TH. BERTHELSEN.

FORMANDEN (Mich. Schmidt) aflagde Beretning om Korets Virksomhed i Halvaaret og dvælede særlig ved Aarskoncerten, Skærtorsdag i Studenterhuset. Selve Koncerten var meget vellykket og godt besøgt, men han beklagede det ikke ringe Underskud, den gav, noget, som dog vanskeligt kunde undgaas, naar Assistance m. v. skulde være paa Højde med tidligere anvendt Assistance; han berørte dernæst Studenterhusets uheldige Lokaleforhold, men lovede Korets Publikum Revanche næste Aar, idet Styrelsen havde sikret sig Koncertpalæets mindre Sal Skærtorsdag. Koret havde som sædvanlig sunget ved Den typ. Forenings Stiftelsesfest paa Wodrofflund og Grundlovsdagen deltaget i Toget til Søndermarken. Han sluttede med at minde om Fodturen til Gentofte og Familieturen til Skodsborg og Klampenborg, der begge forløb paa bedste Maade. Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen enstemmigt. — Derefter aflagde KASSEREREN (A. Truelsen) Regnskab og gennemgik de væsentligste Poster. Selv om Udgifterne i Halvaaret havde været store, var Status dog god; Medlemsantallet (14 aktive og 78 passive) var paa Højde med de foregaaende Aar. — Efter nogen Diskussion indstillede KIRSCHNER Regnskabet til Godkendelse og rettede en Tak til Kassereren for hans mangeaarige udmærkede Arbejde i Korets Tjeneste, hvortil Forsamlingen gav sin Tilslutning ved at rejse sig. Herefter godkendtes Regnskabet enstemmigt. — Da Kassereren, A. TRUELSEN, og Næstformanden, ALB. ANDERSEN, ikke ønskede Genvalg, valgtes til disse Poster: LUDVIG JENSEN (Kasserer) og TH. BERTHELSEN (Næstformand). Til Revisor valgtes CHR. NIELSEN i Stedet for G. KIRSCHNER. — Under Eventuelt vedtoges foreløbig at afholde Sangøvelse paa »Søfryd« hver Tirsdag Aften. — Derpaa sluttedes Generalforsamlingen med Leveraab for Koret, som næsten var mødt fuldtalligt.

ALB. A.

»Kæmpen«.

DER var en Gang en 200 Mands-Forening. Grundlaget for dennes Dannelse var ganske vist i Tidens Løb gledet bort, men de var nu én Gang sammensluttet, og den broderlige Kærlighed og Enighed holdt den sammen om det, de havde haft i 17 Aar, og som de havde befundet sig saa vel ved. For ikke at generes af det stærke Dagslys og for ikke at se for meget af det onde i denne Verden gik alle Medlemmerne med Bind for Øjnene. Det hele havde været saa velgørende roligt, ingen Anstrængelser, ingen Ophidselse af Nerverne, ingen Opgaver at tage fat paa, Døs og atter Døs, idet Dørene var hermetisk tillukket for Tidens Rørelser. For helt at blive fri for onde Menneskers Paavirkning oprettede de et Ugeblad og udsøgte den bredeste, kraftigste Skikkelse til at beherske dette, tilmed havde denne Mand andre glimrende Egenskaber: han var fanatisk i sin Tro, arrig og bidsk, var ikke blottet for Kundskaber, idet han bl. a. havde sat sig grundig ind i Blomstersproget og Kammertonen, siden salig Plougs Dage har Danmark ikke fostret en saa fremragende Journalist som han. Foreningen udleverede ham en Pen, saa stor og bred som et almindeligt Slagsværd, med dette i sin noget kluntede, men stærke Haand styrtede han sig i Kampen mod alt det onde og de nye djævelske Ideer, der i de senere Aar var opkommet, og som han i sin retfærdige Iver var fast bestemt paa at knuse. Heldet var saa som saa, hvilket var Synd; man maa indrømme, han stred tappert; en god Hjælp havde han i sin berømte Pen, der havde den gode Egenskab at kunne gøre hvidt til sort og sort til hvidt; det bedste ved den var dog, at Kæmpen, der førte den, ikke behøvede at tænke, Pennen løb af sig selv, skældte og smældte og bragte 200 Mands-Foreningens Program i ny Skikkelse hver anden Dag. Medlemmerne gned Øjnene, saaledes havde de aldrig følt og tænkt, men naar Pennen sagde det, maatte det være rigtigt. Det blev imidlertid Sommer, Solen skinnede mildt og varmt, Bindet blev Medlemmerne for uudholdeligt at gaa med, de rev det af og saa', at Tiden var løbet fra dem, den store Verden saa' slet ikke saaledes ud, som den i mange Aar var beskrevet for dem; de saa', at der eksisterede Kammerater og Opgaver, de aldrig havde tænkt sig, og som de nu vilde være med at løse. Resolut smed de Bindet hen i en Krog til Kæmpen og et Par andre Fanatikere.

Kæmpen rystede af Vrede, men trøstede sig med sit »nationale« Sul.

J. R.

Nær og Fjærn.

Til Trykkerforeningens Medlemmer. Cirkulærernes Tid er forbi, men jeg tror man vil tilgive mig, naar jeg gør en enkelt Undtagelse fra Reglen. For ca. **20 Maaneder siden** kom en kendt yngre Kollega til Skade ved et Ulykkestilfælde, idet han fik *dobbelt Benbrud;* han har ligget syg siden og ligger syg endnu, hvorlænge ved man ikke. Al Understøttelse er for længst ophørt. Jeg skal ikke nævne hans Navn, det behøves ikke; faa er de Kolleger, der ikke i sin Tid har

glædet sig ved hans muntre Sange. Lad os række ham Haanden *nu*, da han trænger til den. Man bedes tegne sig for et frivilligt Bidrag efter Evne paa den Liste, Foreningsbudet Hr. JENSEN vil medbringe ved sit næste Besøg, og snarest indbetale Beløbet til ham eller til vor Kasserer Hr. STEPHENSEN.

10. September 1902. LAUR. JENSEN.

Bogtrykkets Historie. Hr. cand. mag. JOHS. NEUHAUS har tilsendt os Meddelelse om, at han Tirsdag den 16. September i Skindergade 43 [1], Kl. 8½—10 Aften, og fremdeles hver Tirsdag og Fredag til Fredag den 10. Oktober paabegynder en Foredragsrække om Bogtrykkets Historie og ældre Trykkemaade, forbundet med Øvelser i Skriftlæsning fra forskellige Tidsaldre. Prisen er 8 Kr. for alle Foredragene, 1 Kr. for hvert enkelt. Hr. Neuhaus har inddelt Foredragene i følgende Orden:

1. Bogstavtegnenes Oprindelse og Form.
2. Skrivemetoderne. Taltegnene.
3. Middelalderens forskellige Arter af Tryk.
4. Gutenbergs Forsøg og Løsning af Problemet.
5. Hans første Bogs Ufuldkommenheder.
6. De tekniske Fremskridt i det 16. Aarhundrede.
7. } Læsning af Haandskrift og
8. } Tryk fra forskellige Tider.

Indmældelser modtages fra 6—8 Aften, Nørrevoldgade 10 K. og Skindergade 43 [1] fra 3—4 Eftm.

25-Aars Jubilæum som Typograf kan Mandag den 15. ds. fejres af vor Kollega, Typ. LUDVIG PETERSEN, der arbejder paa *Horsens Social-Demokrat*. Han kom i Lære hos Bogtrykker Milo i Odense den 15. September 1872 og udlærtes her 1877. Siden har han arbejdet forskellige Steder foruden i Odense, nemlig i Flensborg, Holbæk, Kolding og Vejle.

Ungarn. Den ungarnske Bogtrykkerforening har paa en ekstraordinær Generalforsamling i Budapest Søndagen den 24. August vedtaget et Forslag, hvorved Forenings-Organet *Typographia* med samt det tyske Bilag *Gutenberg* bliver obligatorisk for alle Medlemmerne.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Agrardagbladet	2.60	Overført	54.69
Aller (Sættere & Galvanopl.)	4.25	Luno	4.03
do. (Trykkere)	2.00	Løvgreen	1.45
do. (kvindelige)	1.35	Middagsposten	4.90
Bagge (mandlige)	4.50	Mohr & Co.	0.50
do. (kvindelige)	0.45	S. L. Møller (mandl.)	0.70
Berlingske Tidende	6.50	do. (kvindel.)	0.10
Bording	4.60	Nationaltidende	5.95
Bøhm	0.25	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.65
Calberg jun.	0.50	L. A. Nielsen	0.50
Citytrykkeriet	1.95	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	5.70
Eksprestrykkeriet	1.24	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.75
Fehlhaber	0.30	Rasmussen & Olsen	0.50
Henningsen	1.60	Rigsdagen	1.90
Hoffensberg	3.00	Rosenberg	0.25
Hoffmann	0.90	Schultz's Sættere	4.80
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	4.40	do. Trykkere	1.10
Axel Holm	1.60	Schønberg & Co.	0.65
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.20	Sivertsen	1.00
do. (kvindel.)	0.20	Soc.-Dem. (83. B.)	6.95
Ludvig Jørgensen	0.70	Trier	3.50
Kassererkontoret	2.25	Truelsen	1.10
Kihl	0.75	Vort Land	9.00
Kristeligt Dagblad	2.35	Weiss	1.75
Leisner	1.25		
Overføres...	54.69	Ialt...	116.42

Endvidere diverse Bidrag: Hjørring Lokalafdel. 6.00, Kolding do. 25., 26. og 27. Bidrag 14.20, Brønderslev Lokalafdeling 5.45, Aarhus (Amtstidendes Personale 4.00, Becks do. 2.00, Folkebladets do. 2.30, Mammens Pers. 1.40, Demokratens do. 6.00, Stiftstidendes do. 4.90, Jyllandspostens Pers. 4.50, Backhausens do. 1.00, Centraltrykkeriets Pers. 0.25, Dam-Christensen 0.75) 27.10; tilsammen Kr. 169.17.

Kassebeholdningen var d. 2. Sept. ..... Kr. 358.80
Indtægt 3.—9. Sept. ..... Kr. 169.17
Udgift 3.—9. Sept. ..... » 186.00
Merudgift 3.—9. Sept. ..... Kr. 16.83
Kassebeholdningen er d. 9. Sept. » 341.97
Kr. 358.80

Den 9. Sept. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Af Hensyn til Tarifens Indførelse maa Plads i Provinserne ingen Steder modtages uden ved forudgaaende Henvendelse til Lokalformændene, naar Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret. Undladelse heraf vil medføre Karantæne.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Centralisationen vedtaget af Dansk typ. Forening.

Ved den nu tilendebragte Afstemning i Dansk typ. Forening om Tilslutning til det af Delegeretmødet vedtagne Centralisationsforslag faldt Stemmerne saaledes:

Lokalafdeling	Ja	Nej	Blank St. ikke	Ialt afgivne Stemmer
Aalborg	28	8	2	38
Aarhus	46	16	1	63
Assens	7	—	—	7
Bogense	—	—	—	—
Brønderslev	6	—	—	6
Esbjerg	19	—	—	19
Fredericia	—	9	—	9
Frederikshavn	1	—	—	1
Helsingør	15	—	—	15
Herning	4	1	—	5
Hillerød	15	4	—	19
Hjørring	9	—	—	9
Hobro	5	—	—	5
Holbæk	13	1	—	14
Horsens	14	21	—	35
Kallundborg	13	—	—	13
Kolding	27	7	—	34
Køge	10	1	1	12
Løgstør	—	—	—	—
Maribo	4	—	—	4
Middelfart	6	—	—	6
Nakskov	13	—	1	14
Nyborg	9	—	—	9
Nykøbing F.	16	3	—	19
Nykøbing M.	4	2	—	6
Næstved	34	6	—	40
Odder	5	—	—	5
Odense	43	20	—	63
Randers	9	24	2	35
Ribe	5	—	—	5
Ringkøbing	7	—	—	7
Ringsted	10	4	1	15
Roskilde	14	—	3	17
Rudkøbing	2	5	—	7
Rønne	9	6	1	16
Silkeborg	9	3	—	12
Skanderborg	3	—	—	3
Slagelse	22	1	1	24
Stubbekøbing	—	—	—	—
Svendborg	19	2	1	22
Thisted	7	7	—	14
Varde	2	1	1	4
Vejle	4	17	1	22
Viborg	8	2	—	10
Ialt...	496	171	16	683

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Walkendorffsgade 22, 3.

Styrelsesmøder.

Fællesmøde af Styrelserne for Den typografiske Forening, Den typografiske Trykkerforening og De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening.

Tirsdag den 19. August.

Endskønt Principalerne tilsyneladende stillede sig afvisende til de af Foreningerne stillede Ændringer til den gældende Tarif, vedtog man dog at nedsætte et Udvalg til at forhandle med Principalerne. Hertil valgtes: For Den typ. Forening P. Lauritzen og Carl Nielsen; for

Trykkerforeningen Laur. Jensen og Kiefer samt for den kvindel. Forening Fru Mathilde Diderichsen.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 28. August.

Beretning for Sanatoriets Virksomhed i Juli aflagdes. Der havde været en Merudgift af c. 200 Kr., men da dette var Sanatoriets første Maaned og der i den første Halvdel kun havde været halvt belagt med Patienter, havde man sikkert Haab om at bringe Merudgiften noget ned i Fremtiden. Indtægten af Patienterne havde andraget 420 Kr. — Det vedtoges at rette en Opfordring til Principaler og Kolleger om at yde Bidrag til en Grundfond til Støtte af saadanne tuberkelsyge Fagfæller, som af Læger anbefales til Ophold paa Sanatoriet, men som har opbrugt hele deres Sygeunderstøttelse; der er for Tiden flere, som er saaledes stillede. — Fra *Politikens* Trykkere og Stereotypister var nedlagt Indsigelse mod Optagelsen af Trykkeriarbejder Niels Kallengreen, da han ikke var beskæftiget ved Bogtrykvirksomhed. Indsigelsen toges til Følge. — En herværende Bladbogtrykker vil sætte sit Personale paa Beregning, efter at det de sidste Aar har været paa fast Løn og endskønt Personalet er imod en saadan Forandring. Det overlodes Formanden at ordne denne Sag saaledes, at den nugældende Lønningsmaade bibeholdes. O. J.

Mandag den 1. September.

Det vedtoges at yde en foreløbig Kavtion for H. Wiinblads Ophold paa Sanatoriet. — Et Medlem bevilgedes Halvdelen af Udgiften ved en Bandage. — Understøttelses- og Restancesager behandledes. — Nogle Afskedigelser hos Løvgren diskuteredes. N. P. N.

Fællesstyrelsesmødet for Brancheafdelingerne i Dansk Typografforbund.

Mandag den 1. September.

Udvalget, der havde forhandlet med Principalerne, afgav Beretning. Det vedtoges at fortsætte Forhandlingerne for muligvis at opnaa nogle Fordele ved en Forlængelse af Tarifen for 3 Aar. — Det besluttedes at anmode Typografernes Sangforening og Gutenbergkoret til sammen med de under Dansk Typografforbund hørende Foreninger at afholde den sædvanlige Fest til Fordel for Juleuddelingen. — Man enedes om at afholde Karnevalet sammen med Gutenbergkoret samt at anmode Gust. Clausen om at være Komiteens Formand. N. P. N.

Brevkasse.

Hr. ADOLPH! Egner sig ikke til Besvarelse i *Typ.-Tid.*, skal senere pr. Brev faa Svar paa Spørgsmaalet. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra $12^1/_2$—2 og Torsdag og Lørdag fra $5^1/_2$—$7^1/_2$ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket. Alle udlaante Bøger skal være afleverede Mandag den 15. Septbr. I modsat Tilfælde vil d'Hrr. Laaneres Navne blive offenliggjorte i næste Nr. af Typ.-Tid. Biblioteket aabnes Torsdag den 18. Septbr. og er derefter aabent hver *Mandag* og *Torsdag* fra Kl. $7^1/_2$—$8^1/_2$.

Ny Medlemmer: Sætter Knud G. Eyrich, udl. $^{26}/_4$ 1902 i S. L. Møllers Bogtr. I S. H. L.: Trykker Thorv. Casper Hansen (Hoffensberg), udl. $^1/_{10}$ 88 i Lunos Bogtr. I S. L.: Sætter Johan A. Steffensens Hustru.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1551 (Dsk. t. F.), A. A. Th. Petersen (Keller) fra Hillerød. 1243 (Dsk. t. F.), Jens P. Chr. Hansen fra Rejse (arbl.). 5707, Magnus Søndergaard (Bjørnbak) fra Rejse. 4151, N. Chr. Roland Nielsen (Brdr. Jensen) fra Rejse.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent $12^1/_2$—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medl.: Slagelse, Peter Christiansen, udl. paa Slagelse-Posten d. 1. Septbr. 1902 (aflagt Svendeprøve for offenl. Kommission). Horsens, Jens Chr. Nielsen, udl. i Backhausens Bogtr. den $^1/_9$ (afl. Svendeprøve for off. Komm.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadt: Ringsted, 1411, P. C. Petersen (Ringst. Folket.) fra Roskilde.

Bortrejste: Kolding, 717, Otto Garnitzka, 1314, N. C. Olsen og 1393, Peter Christoffersen (alle til Pl. i Middelfart). Slagelse (Skelskør), 1065, Vald. Larsen til Ringsted i Pl. Ringsted, 1411, P. E. Petersen til Roskilde (arbl.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Styrelsesvalget. Kun følgende Trykkerier har indsendt Stemmesedler: Aamodt, Aller, Bording, Centraltr., Christtreu, Henningsen, Carl Lund, Mayland, Nat.-Tid., Schultz, Sivertsen, Soc.-Dem. og Thiele. Der er afgivet 60 Stemmesedler. Til Næstformand er genvalgt K. KIEFER med 59 St., til Styrer M. TOFT med 56 St., til Kasserer V. STEPHENSEN med 58 St. og til Revisor er valgt A. MICHELSEN med 36 St. Derefter havde CARL HANSEN 12 St. og P. CHRISTIANSEN 8 St. En Stemmeseddel var blank.

København, den 10. Septbr. 1902.

LAUR. JENSEN. JENS LARSEN.

Nyt Medlem: Charles Peter Jensen Lynge, udl. $^1/_9$ 1902 hos Aug. Andersen (arb. s. St.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Møde. Sangøvelsen begynder for Fremtiden som Regel Kl. $9^1/_2$ pr. — Næste Lørdag *Bøfgilde*, hvortil Liste er fremlagt; Tegningen sluttes Torsdag d. 18. Sept.

T. S. Onsdag den 17. Septbr. Kl. $8^1/_2$ begynder Vintersæsonen i Lokalerne, Citygade 25.

T. C. C. Søndag den 21. ds. Tur til Hillerød. Medlemmerne faar gratis Adgang til Slottet.

ANNONCER

Et godt Bogtrykkeri i København er tilsalgs. Udbetaling ca. 2500 Kroner. Billet mrkt. »222« modt. Ekspeditionskont.

Som **Annonce-, Accidens-** eller **Avissætter** ønskes Plads straks eller senere. Billet mrkt. »P. A.« modtager Ekspeditionskontoret. Eventuelt kan tages Plads som Sætter-Trykker.

Et middelstort, godt **Bog- og Accidensbogtrykkeri** ønskes til Købs. Billet mrkt. »333« bedes indsendt til Ekspeditionskontoret, indeholdende Oplysninger angaaende Udbetaling samt øvrige Forhold og absolute Pris.

En dygtig Trykker kan straks faa Plads hos A. RASMUSSEN, Ringkøbing.

Et komplet Bogtrykkeri, bestaaende af 1 Frankenthal Hurtigpresse, Format 60×90, en Digeltrykpresse til at træde samt Typer og Træmateriale, er til Salg straks. Materialet egner sig særlig for en Begynder. Billet mrkt. »T. P.« modtager Ekspeditionskontoret.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 19 SEPTEMBER 1902 XXIX AARGANG

Den typografiske Forening
med Sygekasse
afholder sin
ord. halvaarlige Generalforsamling

Søndag den 28. Septbr. 1902, Formiddag Kl. 10 præcis
paa **Wodrofflund.**

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Aflæggelse af Halvaarsregnskabet. 3. Beretning om Sanatoriet. 4. Tarifen. 5. Optagelse af Trykkeriarbejderne. 6. Nedsættelse af et Lovudvalg. 7. Opstilling af 3 Forbundsstyrelsesmedlemmer og af Funktionærer til Den typ. Forening. 8. Eventuelt. STYRELSEN.

Dansk typ. Forening.

Indstilling til Forbundsstyrelsen.

I Henhold til vedtagne Forbundslove skal der i Provinserne til den ny Forbundsstyrelse foruden Forretningsføreren vælges 3 Medlemmer med Bopæl i Jylland, 1 paa Fyn, 2 paa Sjælland og 1 paa Lolland-Falster.

Lokalformændene anmodes om at sammenkalde Medlemmerne af de respektive Afdelinger for at foretage Indstilling af Kandidater til Forbundsstyrelsen. Der er selvfølgelig intet til Hinder for, at de enkelte Afdelinger kan indstille 7, men det vil dog være rigtigst, at hver Afdeling holder sig til »en af sin Midte«.

Senest den 25. Septbr. indsendes til Forretningsudvalget i Kolding Navnet paa dem eller de, man kunde ønske valgt.

Kolding, den 16. Septbr. 1902. FORRETNINGSUDVALGET

Konflikten hos Aage Jørgensen, »Agrardagbladet«.

I Lørdags Morges udbrød der Konflikt i *Agrardagbladet.* Aarsagen var, at Aage Jørgensen egenmægtig vilde omforandre Arbejdsforholdene, hvorved Lønnen blev mindre, Arbejdstiden længere og to Mand mindre i Arbejde. Dette mente Personalet ikke at kunne finde sig i og opsagde derfor deres Pladser. Styrelsen for Den typ. Forening forsøgte at ordne Sagen i Mindelighed og tilbød at lade Striden afgøre ved Voldgift, naar saa det gamle Personale atter kunde gaa i Arbejde. Dette vilde hverken Bogtrykkeren eller Styrelsen for Foreningen af danske Bogtrykkere gaa ind paa — der var Typografer nok, og Pladserne var allerede besatte. Samtidig hermed nægtede baade han og Foreningen af danske Bogtrykkeres Formand at efterkomme den i sin Tid af Voldgiftsretten afsagte Kendelse om Lærlingeforholdet i Trykkeriet, og af denne Grund lod Styrelsen for Den typ. Forening ved dens Formand i *Social-Demokratens* Lørdags-Numer advare mod Tilgang til *Agrardagbladet.* Af det nyengagerede Personale mødte 5—6 Mand, og saasnart disse blev gjort bekendte med Forholdene, forlod de øjeblikkelig Pladserne.

Bogtrykkerne vil heraf maaske have lært, at Skruebrækkere blandt Typografer er en saa sjælden Vare, at man i Fremtiden gør klogest i slet ikke at regne med den Slags Individer — saa har i hvert Fald denne lille Konflikt gjort sin Nytte.

Da Redaktøren af *Agrardagbladet*, Hr. OLUF JØRGENSEN, mærkede, at han paa den Maade ikke fik noget Blad ud, sendte han Bud til det gamle Personale, og ved Forhandling med dette lykkedes det hurtig at komme til Enighed, hvorefter alle Mand straks gik i Arbejde.

Under Sydens Sol.

Af VIGGO CHRISTENSEN.

IV.

(Sidste Artikel.)

SE saa, nu staar Du ved Maalet — nu har Du naaet det lovpriste og besungne Neapel. Naturskønheden synes ogsaa her at kulminere.

Fra Neapel gaar der Jernbane og en Mængde Kapervogne ud til Pompeji. Men sligt er jo Luksus for Dig. Og Natten til en Torsdag (Torsdag er Adgangen til Pompeji nemlig gratis) eller *meget tidlig* Torsdag Morgen begiver Du Dig paa den 6 Timers Marsch til Pompeji. Her tilbringer Du naturligvis undrende den hele Dag. Med hvilke underlige Følelser vandrer Du ikke om; Ruinerne af denne 70 Aar før Kristus anlagde Vej, der 79 Aar efter Kristus pludselig blev gemt hen i Jordens kolde Skød og nu fremtræder som et enestaaende, sandttalende og uvurderligt Vidnesbyrd om hin Tids høje Kultur og Kunst. Her er nok at beundre, men glem endelig ikke Musæet ved Indgangen, hvor Du finder Brugs- og Husgenstande samt Afstøbninger af Lig.

Om Aftenen søger Du »Deutsche Herberge« ved Pompejis Indgang. Om Morgenen *tidlig* begiver Du Dig paa den besværlige Vandring op ad Vesuv. Det bliver en Vandring, som Du sent glemmer, thi at stige op ad, hvor man gaar i Lavaaske til Anklerne, er møjsommeligt, og hvis Solen endda vil vise Dig den Naade, at indhylle sig i en tyk Sky, i de Timer, Du vandrer opad, kan Du være sjæleglad.

Mange »Førere« vil undervejs tilbyde sig og søge at lægge Dig Hindringer i Vejen. Bryd Dig endelig ikke om dem, og antag ingen, thi det er blot spildt. Først naar Du kommer et halvthundrede Meter fra Krateret, bliver Du nødt til at forhandle med en avtoriseret Fører, thi uden en saadan er det ikke tilladt at bese Krateret. Nu anvender Du al den Kunst i at prutte, som Du har lært i Italien. Man har en fast Tarif, som siger 4 Lira for en og 7 Lira for 2 Personer, men det forhindrede dog ikke en tysk Kollega og mig i at faa Krateret at se for tilsammen 1 Lira. Det varede ganske vist ogsaa det meste af en Time, i hvilken Føreren harmfnysende var forsvundet mindst en halv Snes Gange, men atter kom igen!

Naar Du saa har beset Kraterne, det gamle og det ny, og din Fører har taget et Stykke varmt, sværtet Lava op af Krateret og givet Dig som et helligt Relikvi, saa kan Du stige ned ad mod Resina, hvorved Du sparer et Par Timers Marsch til Neapel.

Næste Eftermiddag sejler Du med Dampskib til Capri. Søg at blive nogle Stykker i Følge, og det vil blive en herlig Tur. Naar I saa er ankommet til Øen ved Aftenstid, søg da straks langs Stranden ud paa en af de store Klippeblokke, nyd saa dér i nogle Timer den majestætiske Natur, medens Bølgernes Skvulpen mod Stenene leverer den underfulde, monotone Musik. Vandrer saa i det herlige Maanelys op ad Trappevejen til Byen Capri, søg op en af de aabne Pladser, hvor der er den frieste Udsigt. En saadan Maaneskinsnat i en storslaaet Natur med sit hele sydlandske Kolorit er uforglemmeligt. Naar I saa vandrer ned ad den brede Kørevej, hænder det maaske ogsaa Jer, at I træffer en Skare unge Mennesker, der akkompagneret af Mandoliner, synger deres sprudlende Sange.

Tag saa nogle Timers Søvn i en Fiskerbaad ved Strandbredden.

Ved Middagstid sejler I saa til den vidunderlige blaa Grotte — til hvilken I ved den nok saa berømte Kundesnedighed har faaet skaffet Jer gratis Adgang, og ved Hjælp af 1 Lire faar I en Fisker til at ro Jer derhen.

Men endnu maa I tilbringe en Nat paa Capri, men den ligger I blødt i Dyner i et billigt Herberge, I har fundet ved Havnen, efter at I først har taget et forfriskende Bad paa samme Sted, hvor Titus og andre romerske Kejsere havde deres Yndlingsbadested.

Naar Du nu, kære Kollega, atter er vendt tilbage til Neapel og har faaet set de øvrige mange Seværdigheder, som her findes, saa er der gaaet ca. 10 Dage, og saa har Du naturligvis heller ikke en Rød mere.

Saa skyder Du alt dit borgerlige Mod op i dit Bryst og gaar op til den elskværdige, tysktalende danske Konsul og forklarer ham din Situation. Saa faar Du, hvad der var dit Haab, fri Rejse til Livorno.

Se Neapel og dø! lyder jo Ordet saa kønt. Men naar Du rejser derfra, saa har Du forandret det. Thi *Du* har ogsaa set Medaillens Revers. Du glemmer ikke den store Elendighed, Du har set her mere end noget andet Sted, Du glemmer ikke de stakkels Børn, der kom og bad *Dig* og

ligestillede om en Skefuld Mad, da Du spiste i de allerbilligste Gadekøkkener, hvor der serveres en Tallerken kogt Ris for 1 Soldi (knapt 3 Øre) eller en Minestra til 2 Soldi, Du glemmer heller aldrig de hjemløse Børn, Du hver Aften saa ligge sovende paa aabent Fortov paa Piazza Municipio, hvor som den grelleste Modsætning ved Siden af findes de flotteste Hoteller, hvor Du blot behøvede at kigge ind ad Vinduet for at se en ganske anden Verden. Derfor forandrede Du Ordsproget til: Se Neapel og *leve!* Thi Du maa erkende, at der er nok at leve og arbejde for!

— Nu vender Du altsaa Skuden — nu skal det gaa hjemad — og hvilken mægtig Følelse griber Dig ikke ved Tanken om Hjemmet nu, da Du for Alvor begynder at tænke paa det. Men nu skal det ogsaa gaa hjemad med Stormskridt!

I Livorno, hvortil Du naar efter et Døgns Sejllads, faar Du udbetalt 29 Lira i Viatikum, og saa er Du atter ovenpaa, finansielt set. Fra Livorno sejler Du videre til Genua, hvor Du rimeligvis som Følge af Temperaturforandringen henter Dig en lille Forkølelse. Saa gaar Du til Milano, hvis herlige Domkirke af hvidt Marmor, oversaaet med en Mængde Skulpturer, Du beundrer, over Brescia til Verona med sit velbevarede Amfiteater.

Saa har Du atter naaet Hr. V. Nicolaisens Rute, som Du følger op gennem Tyrol og Svejts gennem Tyskland langs Rhinen hjem.

Ved Ala siger Du med underlige Følelser Farvel til Italien efter dit godt 2 Maaneders Ophold der.

Nu er Du allerede inde i November Maaned, og Tyrol og Svejts storladne Natur kan Du ikke andet end beundre af ganske Hjerte, om end Indtrykket paa Grund af Aarstiden vil synes Dig som et sjasket Billede.

Men ogsaa Aarstiden vil være ubehagelig for Dig paa anden Vis. Thi nu skal Du jo op i Sneevighedens Regioner. Fra Meran skal Du ind i Svejts over Ofenpas og det over 10,000 Fod høje Flüela-Pas. Hvad Skæbnen her gemmer for Dig af Strabadser vil bero paa Vejret. Maaske vil det blive Kamp paa Liv og Død. Men ét vil Du lære: at der med den Skole, Du paa din lange Vandring har gennemgaaet, skal der meget til, førend Du taber Modet. Naar Du først Chur, kan Du for Resten af Vejen undgaa de himmelstormende Bjerge. Og saa kan Du prise Dig lykkelig.

For saa vidt — thi naar man har en Arbejdsløshed paa 6—7 Mdr. paa sin Samvittighed, og er uden Arbeitszeugniss (en af Øvrigheden bevidnet Arbejsseddel), saa er det ingen let Sag at rejse i det ellers saa herlige Svejts. Thi Du bliver da slaaet i Rang med hærgende Vagabonder, trods det, at Du kan bevise at have en fast daglig Understøttelse.

Og hvorfor skulde Du, kære Kollega, som jo opfylder de ovennævnte Betingelser for at være en »ægte Vagabond« undgaa den næsten almindelige »Kundelod«. En skønne Dag bliver Du sat paa »Skup«, d. v. s. Du bliver attrapperet, dit ellers saa gode, borgerlige Navn og dit fulde Signalement bliver indskrevet i Politiets store Protokoller, Stikbreve bliver udsendte, i et særligt Aflukke i en Pakvogn, hvis lille Vindu er forsvarligt stænget med et Jærngitter, bliver Du pr. Bane transporteret til en nordlig Grænseby (hvilken Du selv ønsker), hvorfra Du saa sammen med mange andre Lidelsesfæller under Politieskorte bliver ledsaget udenfor Landets Grænser.

Men ogsaa denne Tort tager Du med den mest stoiske Ro, og længe før Eksekutionen foretages, kender Du af andres Fortælling dens hele Forløb. Du betragter den kun som et nyt Æventyr, som Kronen paa Værket. Og er det blot lykkedes Dig at faa gjort din Fagforeningsbog i Stand til Tyskland, saa er det en ren Benefice for Dig, thi Du har jo gratis Forplejning og fri Jærnbanefart.

I Mannheim naar Du de billige 4. Kl.s Jærnbanevogne, og har Du Raad til at benytte dem, saa kan Du være hjemme i det kære Danmark endnu inden Julefesten.

— — —

Saa staar Du igen paa dit Fædrelands hellige Grund. Du har føjet et smukt, et straalende Led ind i dit Livs Mindekæde!

Erindringen om de haarde Strabadser vil Tid efter anden blegne, medens til Gengæld Minderne om den underskønne Natur, Kunstskattene og Folkelivet derude vil faa forøget Glans.

Snart vil da Livet gaa sin vante Gang — Bogstaverne bliver til Linier og Linierne til Spalter for din Haand. Men ét vil Du aldrig glemme: Kampen mellem Landevejsproletariatet, Kampen for at faa Arbejde, Kampen mod Sult, Nød og Elendighed.

Ja, sandelig, det glemmer Du ikke, det staar mejslet, brændt ind i din Sjæl — og aldrig vil Du føle Dig tilfreds, før Du har Bevidstheden om, at *Du* har gjort efter *din* Evne for at forandre saa elendige Forhold.

Nær og Fjærn.

Typografernes Stiftelse afholder ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 21. Septbr. Kl. 11 Form. i Citys Selskabslokaler. Vi henviser til omstaaende Annonce.

Journalisterne og Stereotypien. I Begyndelsen af forrige Maaned afholdt Provinsjournalistforeningen Generalforsamling i København, hvor der bl. a. behandledes et Spørgsmaal om Provinsjournalisternes Stilling til Bladenes tiltagende Anvendelse af stereotyperet Sats. Følgende Resolution vedtoges enstemmigt:

»Generalforsamlingen har vedtaget at udtale, at Provinsbladenes tiltagende Anvendelse af stereotyperet Sats er i høj Grad skadelig for danske Provins-Journalisters Interesser ved efterhaanden at reducere mange Journalisters personlige Arbejde til Korrekturlæsning, Referater og lokalt Nyhedsskriveri. Generalforsamlingen beklager, at saa mange Blade i stor Udstrækning anvender den fabriksmæssige Tilvirkning af store Dele af det daglige Bladstof, og henstiller derfor til d'Hrr. Bladudgivere i hvert Fald ikke at udvide Forbruget af stereotyperet Sats«.

25-Aars Jubilæerne i Horsens. I Anledning af d'Hrr. Faktor Møller-Olsen og Typograf Ludv. Petersens 25-aarige Jubilæum som Typografer havde Kollegerne paa enkelte Undtagelser nær indbudt Jubilarerne til en lille festlig Sammenkomst med Fællesspisning i Palæet i Lørdags. Til Festen, hvor der herskede en god kammeratlig Stemning, var der skrevet 2 Sange. Der holdtes selvfølgelig Taler en masse for Jubilarerne, og først sent sluttede den vellykkede Fest.

En ny opfunden Trykpresse. Den bekendte Opfinder, fhv. Typograf, Ingeniør ALEXANDER LAGERMAN, som i sin Tid opfandt en Sættemaskine »Typotetern« (der dog ikke var praktisk), foreviste den 20. Avgust paa Centraltrykkeriet i Stockholm for en Kreds af Fagmænd en af ham opfunden ny Digeltrykpresse med automatisk Ilægning og Fratagning. Paa Pressen kan samtidigt trykkes 4 Ark Papir. — Betyder dette en Revolution i denne Branche?

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Af Hensyn til Tarifens Indførelse maa Plads i Provinserne ingen Steder modtages uden ved forudgaaende Henvendelse til Lokalformændene, naar Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret. Undladelse heraf vil medføre Karantæne.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	2.00	Overført...	72.37
Adresseavisen	7.40	Kihl	1.25
Aftenbladet	9.00	Kristeligt Dagblad	2.10
Aug. Andersen	1.10	Klokken 12	3.00
Agrardagbladet	2.85	Luno	4.33
Aller (Sættere & Galvanopl.)	4.25	Løvgreen	1.60
do. (kvindelige)	0.75	Middagsposten	4.94
Berlingske Tidende	6.50	S. L. Møller (mandl.)	0.80
Birch	1.00	do. (kvindel.)	0.10
Bording	4.30	Nationaltidende (alle Afd.)	5.95
Centraltrykkeriets Sætt.	2.40	L. A. Nielsen	0.50
Citytrykkeriet	1.80	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	7.50
I. Cohen (mdl. og kvl.)	4.65	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.15
Calberg jun.	0.25	Politiken	11.60
Eksprestrykkeriet	1.17	Rasmussen & Olsen	0.40
Fehlhaber	0.30	Rosenberg	0,25
Wilh. Hansen	1.00	Schultz's Sættere	4.50
Hoffensberg	3.00	do. Trykkere	1.30
Hoffmann	0.70	Schønberg & Co.	0.75
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	4.15	Soc.-Dem. (84. B.)	7.85
Axel Holm	1.90	Truelsen (mandl.)	1.20
Henrik E. Jensen	1.15	do. (kvindel.)	0.80
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.50	Th. Thomsen	0.50
do. (kvindel.)	0.20	Vort Land	3.05
L. A. Jørgensen	0.70	Weiss	2.15
Ludvig Jørgensen	3.60	Wennstrøm	0.50
Kassererkontoret	0.75		
Overføres...	72.37	Ialt...	142.44

Endvidere diverse Bidrag: Carl Chr. Nielsen 3.00 (tilbagebetalt Understøttelse), Kaj Hansen (Baden) 0.50, Chr. E. Jensen 0.50, Rønne Lokalafdeling 19.20; tilsammen Kr. 165.64.

Kassebeholdningen var d. 9. Sept.	Kr. 341.97
Indtægt 10.—16. Sept.	Kr. 165.64
Udgift 10.—16. Sept.	» 163.00
Merindtægt 10.—16. Sept.	Kr. 2.64
Kassebeholdningen er d. 16. Sept.	» 344.61
	Kr. 341.97

I sidste Liste var fejlagtig opført Ludvig Jørgensen Kr. 0.70; skal være *L. A. Jørgensen Kr. 0.70.*

Den 16. Sept. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Avgust Maaned 1902.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:

Kassebeholdning	Kr.	6106.33	
Reservefonden	-	5093.90	
Begravelseskassen	-	25203.32	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	854.88	
			Kr. 37258.43
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	14144.42	
Reservefondens do.	-	42403.68	
			- 56548.10
		Summa Kr.	93806.53

Udgift.

Dansk typ. Forening:

Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	434.00	
Vikararbejde	-	30.00	
1 Buffet med Sølvplade	-	105.00	
Porto	-	11.56	
Telefon- og Telegrammer	-	3.41	
Telefonleje	-	15.00	
Begravelseskassen	-	25203.32	
Reservefonden	-	5093.90	
Hovedkassen	-	6336.24	
			Kr. 37232.43
Dansk Typografforbund:			
Rejseudgifter og Diæter	Kr.	26.00	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	14144.42	
Reservefondens do.	-	42403.68	
			- 56574.10
		Summa Kr.	93806.53

Kolding, d. 1. Septbr. 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 8. September.

1. Formanden gav Meddelelse om en Række administrativt afgjorte Sager, som bifaldtes.

2. Medlem Nr. 1250, N. P. Nielsen, tilstodes et Flyttelaan paa 50 Kr. fra Randers til Kolding.

3. Et Medlem forespørger, om han, der er ugift, er berettiget til at vige Pladsen for et gift Medlem; begge er berettiget til Underst. paa St., men efter forskellig Skala. — Der fandtes intet at erindre imod en saadan kollegial Handling fra den ugifte Kollegas Side.

4. Paa forskellige Forespørgsler fra Lokalformænd om, hvad der skal gøres overfor Medlemmer med forfaldne Laan, var svaret, at saa længe Laanene ikke er tilbagebetalte, maa der ikke ydes Vedk. Understøttelse af nogen Art. — Tilstodes.

5. Der forelaa tre Forespørgsler fra Kolleger i forskellige Afdelinger, der er gaaet over til andet Erhværv, om at maatte slippe med halvt Kontingent. — Halvt Kontingent kan kun tilstaas Kolleger, der paa Grund af Alder eller Legemssvaghed ikke er i Stand til paa tarifmæssig Maade at udfylde en Plads, for saa vidt de har været Medl. i 10 Aar.

6. I Henhold til Repræsentantmødets Beslutning blev der ved en lille Festlighed den 23. Avgust i Kolding Lokalafd. overrakt Dansk typ. Forenings afgaaede Næstformand, Faktor Warberg, en Erindringsgave, bestaaende af en Buffet med Sølvplade, hvis Inskription lyder: »Som Erindring og Tak fra Dansk typografisk Forening. 1888—1902«.

7. Andragende fra Emil Scherling af Svendborg om Genindtrædelse i Foreningen mod at betale Omkostningerne, da Blokaden af Westermanns Bogtrykkeri nu er hævet. — Formanden havde tilskrevet Lokalformanden i Svendborg, at han haabede, at denne saa vel som Afdelingens øvrige Medlemmer billigede, at der ikke var svaret paa dette Andragende. — Tiltraadtes.

8. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigten for Avgust. — Til Efterretning.

9. Fra Lokalformanden i Aalborg forelaa Forespørgsel om, hvorledes han skal behandle nogle resterende Kolleger, hvoraf den ene ikke vilde betale Kontingent, fordi han havde faaet Nag til Inkassatoren. — Formanden havde henvist Lokalformanden til Lovene, i Følge hvilke Restancer ikke kan finde Sted, og at denne derfor er berettiget til at slette de Kolleger, der ikke opfylder deres Forpligtelser.

10. Et Medlem af Odense Lokalafd., der havde underkastet sig en Operation, men af Lægen faaet Tilladelse til at gaa paa Arbejde, andrager om, at Foreningen vil betale Lægeregningen (12 Kr.). — Saafremt Andrageren ikke er Medlem af en Sygekasse, som udreder Lægehonorar, bevilges der ham tre Dages Sygehjælp.

11. Der refereredes og drøftedes Tarifsager fra en større Del Afdelinger, derunder Formandens Besøg i Thisted den 21. Avgust.

12. Medlem af Forbundsstyrelsen, Marius Hansen, afgiver Meddelelse om sin Deltagelse i Distriktsmødet i Aalborg den 31. f. M.

Onsdag den 10. September.

1. Stemmesedlerne om Tilslutning til Centralisationsforslaget, som vedtaget af Delegeretmødet den 25. Maj, optaltes. Der var afgivet *683* Stemmer, hvoraf 496 Ja, 171 Nej og 16 »St. ikke«. Fra Bogense, Løgstør og Stubbekøbing var ikke modtaget Stemmesedler. Dansk typ. Forening har saaledes vedtaget Tilslutningen til Forslagene. Forberedelserne til den ny Ordnings Ikrafttræden fra 1. Januar vil saaledes være at foretage.

2. Hovedkassereren fremlagte Regnskabet for 1. Halvaar 1902. Beholdningerne var tilstede og forevistes. I Hovedkassen var Beholdningen den 1. Juli Kr. 2797.85, i Reservefonden Kr. 5093.90, Begravelseskassen Kr. 25,267.10, i Afdelingerne Kr. 633.17 og Foreningens Effekter er brandforsikrede for 1000 Kr. Dansk typ. Forenings Særformue var saaledes *34,792 Kr. 2 Øre.*

Arbejdsledighedskassernes Beholdning udgjorde Kr. 15,644.56 og de udestaaende Laan beløb sig til 1492 Kr. — Reservefonden bestod af 47,242 Kr. 78 Øre.

Kontant ejer Forbundet saaledes 62,887 Kr. 34 Øre. — Regnskaberne gaar derefter til Hovedrevisionen i Roskilde.

3. Paa given Anledning gøres Lokalformændene opmærksom paa, at de i Henhold til Lovenes § 34 ikke alene skal indsende Lægeattest for ny Medlemmer til Forretningsudvalget, men tillige foretage Anmældelse af disse til *Typ.-Tid.*, hvilke indsendes til Kasserer Østergaard, Walkendorffsgade 22, 3. København K., ligesom andre Til- og Framældinger.

HVIDTFELDT.

Det frivillige Fond for Arbejdsløse.

1. Halvaar 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1902			67	4
Indsamlet i frivillige Bidrag:				
Januar: I København	437	40		
— Udenfor København	49	40		
			486	80
Februar: I København	525	41		
— Udenfor København	190	34		
			715	75
Marts: I København	878	54		
— Udenfor København	269	31		
			1147	85
April: I København	995	94		
— Udenfor København	213	93		
			1209	87
Maj: I København	651	46		
— Udenfor København	102	75		
			754	21
Juni: I København	611	13		
— Udenfor København	122	82		
			733	95
Den typografiske Forening	....	..	700	»
Dansk typografisk Forening*	....	..	470	»
De kvindelige Trykkeriarbejderes Forening	....	..	25	»
Renter	....	..	»	11
			6310	58

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Udbetalt til Arbejdsløse:				
Januar: I København	1256	50		
Februar: do.	868	»		
Marts: do.	809	30		
			2933	80
April: do.	601	»		
— Udenfor København	770	»		
			1371	»
Maj: I København	814	50		
Juni: do.	632	»		
			1446	50
Medhjælp	....	..	69	20
Tryksager	....	..	8	75
Kassebeholdning den 30. Juni 1902	....	..	481	33
			6310	58

* Det af Dansk typ. Forening bevilgede Beløb var 500 Kr., hvoraf de 30 Kr. er udlagt tidligere.

Den 16. September 1902.

CHR. ØSTERGAARD.

Revideret den 16. September 1902.

H. MADSEN-SKOU. FREDERIK HJORTH. M. GERCKE.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 11. September.

Den ordinære Generalforsamling ansattes til Søndag den 28. ds. og Dagsordenen fastsattes. — De mandlige Hjælpearbejdere ønskede at optages i Dansk Typografforbund; Forbundsstyrelsen henstillede, at de optoges i Den typ. Forening. Man henviste Sagen til Afgørelse paa den kommende Generalforsamling, idet man vedtog forinden at erholde Oplysninger om de Paagældendes Lønningsforhold; herpaa vilde det bero, om man skulde optage dem med fuld eller halv Yde- og Nyderet. — Et Medlem, som bor i Lyngby, men arbejder her i Byen, ønsker i Tilfælde af Sygdom at konsultere den af Kassens Læger, som bor i det Kvarter, hvor han arbejder; sanktioneret. — Et Medlem, der har været paa Rejse og nu er syg, ønsker Understøttelse af det frivillige Fond. Da Vedkommende er berettiget til Hjælp af Sygekassen, henvistes han til denne. — Et Medlem (Enke) havde haft en Udgift til Bandage, som ønskedes refunderet; det halve bevilgedes. — Et Medlem (Kvinde) er blevet syg under et Ferieophold i en Provinsby og anmoder om at faa Sygepenge det paagældende Sted; ja, mod behørig Lægekontrol. — Der forelaa bejaende Svar fra Typografernes Sangforening om, at de sammen med Gutenberg-Koret og de tre under Dansk Typografforbund staaende Foreninger vilde arrangere Arbejdsløshedsfesten. Til Efterretning.

Det meddeltes, at *Agrardagbladets* Personale havde sagt deres Pladser op fordi Hr. Aage Jørgensen vilde indføre en ny Arbejdsordning (Beregning) i Stedet for den nugældende (fast Løn), som skulde træde i Kraft Lørdag den 13. ds.; endvidere havde Hr. J. sagt 2 Mand af Personalet op, som han mente at kunne spare ved den nye Ordning. Styrelsen formener, at naar der i et Bogtrykkeri skal indføres nye Arbejdsforhold, maa begge Parter være enige heri; endvidere vil Hr. J.s Arbejdsordning være i Strid med Bladsættertarifens Paragraf 14, der udtrykkelig siger, at Fordele, som et Personale har opnaaet (i dette Tilfælde Betaling for Helligdagene) ikke kan fratages det. I hvert Fald burde Hr. J., naar han ikke kunde blive enig med sit Personale om en ny Ordning, have gaaet til Voldgiftsretten fremfor at ville indføre den mod sit Personales Ønske. Endelig sidder Hr. Jørgensen stadig en Voldgiftsretsdom overhørig og beskæftiger en 3. Lærling i sit Bogtrykkeri, som han i Følge Rettens Dom skal fjærne. Beslutning toges og Spørgsmaalet henvistes til Forbundsstyrelsen. O. J.

Kollegial Hilsen og hjærtelig Tak til de af vore Kolleger Landet over, som paa forskellig Maade viste os Opmærksomhed paa vor Jubilæumsdag.

Horsens, den 17. September 1902.

MØLLER-OLSEN. N. L. PETERSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Karnevalet 1902.

Resterende Billetter maa indbetales paa Kassererkontoret senest Tirsdag den 23. d. M., da Restanternes Navne ellers vil blive offenliggjort i næste Nr. af Typ.-Tid.

CHR. ØSTERGAARD.

Ny Medlemmer: Sætter L. C. E. Randa, udl. ½ 87 i Rand. Dgbl., arb. hos Løvgreen (tidl. Medl.). Sætter Axel Lund, udl. 15/8 1902 hos Valentin & Lund (arb. s. St.). Stereotypist Axel Joh. Larsen og Hustru (Klokken 12, tidl. Medl.). I S. H. L.: Trykker Bernh. Hansen, udl. 5/9 1902 hos Truelsen (arb. s. St.). I S. H. L.: Trykker Johan Schelhase, udl. 23/8 hos Keller (arb. s. St.). I S. H. L.: Trykker Charl. P. Jensen Lynge, udl. 1/9 hos Aug. Andersen (arb. s. St.). I S. L.: Sætter Joh. Chr. Winthers Hustru Fanny Margrethe.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1619, Louis Fristedt (Bagge), fra Rejse. 1385 (Dsk. t. F.), Martin Jensen Enemark (Valentin & Lund) fra Rejse. 914 (Dsk. t. F.), Chr. Andr. Christensen og 1098, Laur. Hansen II. (begge hos Græbe), fra Udlandet.

Udmældt: 1847, H. C. Hansen (arbl.).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Skanderborg, Carl Emilius Hansen, udl. 1/9 1902 i Skanderb. Amts Avis' Bogtr. efter 5 Aars Lære. Brønderslev, Johanne Kirstine Mathilde Christensen og Asta Christensen, udl. 1/9 paa Vends. Folkeblad, arb. s. St. (afl. Prøve for offenl. Komm. i Oktbr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Middelfart, 945, N. P. Andersen. Hobro, 1614, Ferd. A. V. Nielsen fra Rejse. Aarhus, 255, Jul. Blauenfeldt, 1629, Jens Chr. Nielsen og 1236, Chr. P. Christensen (alle i Pl.).

Bortrejste: Silkeborg, 1164, P. Petersen Gaardsted til Kbhvn. (arbl.). Middelfart, 1393, Rasm. P. Christoffersen og 717, D. A. C. L. Garnitzka til Kolding (arbl.). Hobro, 79 (Den t. F.), Marie Nikoline Andersen til Aalborg (syg).

Død: Hjørring, 353, A. F. Lautherborn, 76 Aar.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Den i forrige Nr. omtalte syge Kollega meddeler mig, at da han nu ad anden Vej erholder de nødvendige Midler til sin Helbredelse, ønsker han ikke at benytte sig af sine Kollegers Velvilje.

Det af mig, efter hans Venners Anmodning, udsendte Cirkulære annulleres herved, og eventuelt betalte Beløb refunderes.

LAUR. JENSEN.

Styrelsesmøde afholdes førstk. Tirsdag Eftm. Kl. 5¼ pr. i »Boulanger«. FORM.

Ny Medlemmer: Bernhardt Hansen, udlært 5/9 1902 hos M. Truelsen (arb. s. St.). P. Schelhase, udl. 5/9 1902 hos Keller (arb. s. St.)

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 278, V. Auchenberg fra Odense (i Plads).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medl.: Valborg Nielsen (arbl.). Dagmar Jakobsen, Alma Lind og Anna Søndergaard (Vilhelm Hansen).

Udsl. for Restance: Anna Olsen (arb. hos Schultz).

Typografernes Stiftelse.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Søndag den 21. Septbr. Kl. 11 Form.* i *Citys Selskabslokaler* (Hj. af Pilestræde og Citygade, Opgang i Citygade).

Dagsorden: 1. Forslag til Køb af en Byggegrund. 2. Eventuelt.

Medlemmerne bedes møde talrig og præc.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse til Juleuddelingsfesten (Bøfgildet udsat). Nye aktive Medlemmer kan endnu indmældes. — Lørdag d. 4. Oktober *halvaarlig Generalforsamling.*

T. C. C. Søndag Tur til Hillerød. Trianglen Kl. 7½.

ANNONCER

Et middelstort, godt **Bog- og Accidensbogtrykkeri** ønskes til Købs. Billet mrkt. »333« bedes indsendt til Ekspeditionskontoret, indeholdende Oplysninger angaaende Udbetaling samt øvrige Forhold og absolute Pris.

Sætter-Trykker

eller **Avissætter** ønsker Plads. Billet mrkt. »100« modt. Ekspeditionskontoret.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.

København K.

Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 26 SEPTEMBER 1902 XXIX AARGANG

Fællesstyrelsesmøde.

De kvindel. Trykkeriarbejdere, Den typ. Trykkerforening og Den typ. Forening afholder Fællesmøde Lørdag den 27. Septbr. Kl. 8 paa Søpavillonen.

Den typografiske Forening

med Sygekasse

afholder sin

ord. halvaarlige Generalforsamling

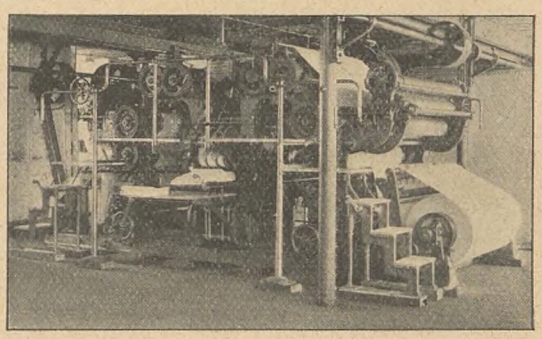
Søndag den 28. Septbr. 1902, Formiddag Kl. 10 præcis

paa **Wodrofflund.**

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Aflæggelse af Halvaarsregnskabet. 3. Beretning om Sanatoriet. 4. Tarifen. 5. Optagelse af Trykkeriarbejderne. 6. Nedsættelse af et Lovudvalg. 7. Opstilling af Funktionærer: 3 Forbundsstyrelsesmedlemmer og til Den typ. Forenings Styrelse: Næstformand (F. K. Madsen modtager ikke Genvalg), 2 Styrelsesmedlemmer (Emil Møller, Nationaltidende, og Carl Nielsen, Socialdemokraten), Kasserer (Chr. Østergaard), Revisorer (Gercke og Em. Petersen). 8. Optagelse af: P. Jensen-Frøkjær, Olaf Charles Olsen, Erik Engelbrecht Eriksen, Fr. Hansen (i Henhold til Den typ. Forenings Love § 23). 9. Eventuelt. STYRELSEN.

Fra Eickhoffs Maskinfabrik.

EFTER Indbydelse har Den typ. Trykkerforening i et Antal af over 150 Medlemmer aflagt et Besøg i Eickhoffs Maskinfabrik. Med stor Interesse tog man Fabrikens fortrinlige Hjælpemaskiner i Øjesyn og samledes tilsidst om den af Firmaet byggede kæmpemæssige 4-dobbelte Rotationsmaskine, hvoraf her findes en Afbildning.

Maskinen er bestilt til Bladet »*Aftenposten*« i Kristiania og bliver den største her i Landet byggede og den mest leveringsdygtige Maskine, noget nordisk Blad er i Besiddelse af. Naar alle dens Cylindre er forsynet med Stereotypiplader, kan den i et Minut ved normal Gang trykke, skære og false 650 Kvadratmeter Papir, medens f. Eks. en af »*Berl. Tid.*«s Maskiner forarbejder 126 Kvadratmeter.

Den er konstrueret til paa en Gang at trykke og false i hinanden alle de Ark, hvoraf et Bladnumer skal bestaa, enten 1, 1½, 2, 2½, 3 eller 4 Ark. Hvert Ark er paa 4 Sider med Format 82½ × 108 Centimeter. Om Maskinens Konstruktion gav Hr. JUHL følgende populære Oplysninger:

Maskinen er delt i to Dele, i to selvstændige Maskiner, som baade kan arbejde med samme Hastighed og med henholdsvis normal og halv Fart, ligesom man ogsaa kan lade den ene arbejde alene, medens den anden staar.

Hver Trykmaskine har sin Papirrulle, enten i enkelt eller dobbeltbredt Format, samt 4 Trykcylindre, 2 Farveværker og 2 Cylindre, ved hvilke Arkene afskæres fra Papirstrengen og falses første Gang. Begge Maskiner kan til sammen paa en Gang arbejde med 16 Stereotypiplader, repræsenterende lige saa mange Bladsider. Arkene gaar, naar de forlader Trykmaskinerne, ind i et fælles Falseapparat, hvor de yderligere falses to Gange, hvorefter de paa endeløse Bændler føres ud; Maskinen tæller selv i henholdsvis 25 eller 50 Ekspl.

Man regulerer Maskinen til at tage enkelt- eller dobbeltbrede Papirruller, flere eller færre Stereotypiplader, ved en meget simpel Omstilling. Ligeledes indstiller man nemt efter Ønske til de forskellige Arkantal, der samlede skal lægges ud. For de væsentligste af disse Indstillingsmaader henvises til nedenstaaende Tabel:

Indstillingsmaade	Hver Avis indeholder Ark	Første Trykmaskine arbejder med normal Hastighed og Papirrullebredde	Anden Trykmaskine: Papirrullebredde	Anden Trykmaskine: Hastighed	Stereotypering	Der leveres normalt pr. Time: Antal Aviser à Antal Ark, som angivet i Rubrik 2	Der leveres normalt pr. Time: Antal Ark
1	1	82½ Ctm.			enkelt	11000	11000
2	1	165 »		normal	dobbelt	22000	22000
3	1½	82½ »	82½	halvnormal	enkelt	11000	16500
4	1½	165 »	165	halvnormal	dobbelt	22000	33000
5	2	165 »			enkelt	11000	22000
6	2	165 »	165	normal	dobbelt	22000	44000
7	2½	165 »	82½	halvnormal	enkelt	11000	27500
8	3	165 »	82½	normal	enkelt	11000	33000
9	4	165 »	165	normal	enkelt	11000	44000

Maskinen er, naar den som denne kun har et Udlægningssted, ikke indrettet til Udlægning af 33,000 eller 44,000 pr. Time, ved henholdsvis tredobbelt eller firedobbelt Stereotypering, men man kan godt faa den til at levere et saadant Antal, naar man ved en særlig Indstillingsmaade bevirker at Arkene lægges ud to og to sammen, hvorefter Budene uden Tidsspilde kan aflevere dem enkeltvis. Pladsen, Maskinen optager, er i Forhold til hvad den yder kun ringe. I Længden optager den 6 Meter og i Bredden 4⅖ Meter. Maskinen er i Modsætning til de sædvanlige Rotationsmaskiner saaledes indrettet, at man kan gaa inde i den og endda kan rette til paa Cylindrene uden nogen Vanskelighed og uden at fjerne nogen Maskindel. Papir-Bremsen paa Maskinen regulerer sig selv og Valserne er indrettet saaledes, at de alle kan sættes fra paa en Gang, blot ved at dreje faa Gange paa et Sving. Man kan paa samme praktiske Maade komme til at vaske Valserne og tage dem ud, hvilket sidste dog sjældnere behøver at finde Sted.

Papir-Bremsen er indrettet saaledes, at den bevirker, at Papirstrengen holder sig ensartet stram og den bremser særdeles stærkt, naar Maskinen bliver stanset eller dersom Papiret skulde springe.

Efter Hr. Konstruktør JUHLS Foredrag tog Formanden Ordet og drog en Paralel mellem inden- og udenlandsk Arbejde paa de grafiske Fags Omraade, takkede for Modtagelsen og den givne Belæring samt bad de Besøgende søge at fremme den danske Industri til Gavn for de danske Arbejdere.

Efter at man yderligere havde set sig om i den kæmpemæssige Virksomhed og da særlig undret sig over en avtomatisk Fræsemaskine, der skærer Tænder i Tandhjul og indstiller sig selv med matematisk Nøjagtighed, samledes man med Firmaets Chefer i Udstillingssalen til et improviseret Kalas, hvor man fra begge Sider udtalte sin Tilfredshed med Besøget, og hvor man fra de Besøgendes Side tømte et Glas for Firmaets energiske Chefer, hvorfor Hr. Eickhoff takkede med en Skaal for en lykkelig Udvikling af de grafiske Fag. Dermed var Afskedens Time kommen og man fortsatte gruppevis Udflugten med »en Tur i det Grønne.«

L. J.

Elektro-Typografen.

(Forts.)

Som alt nævnt var det Amerikanere, der havde udarbejdet Planerne og foretaget Forsøgene med den omtalte Model. Vel vidende, hvor værdifuld en praktisk Sættemaskine vilde være, var det ikke lidet, de satte ind paa Opgaven. En enkelt Fabrik ofrede saaledes godt 4 Mill. Dollars paa Eksperimenter, der senere blev opgivne.

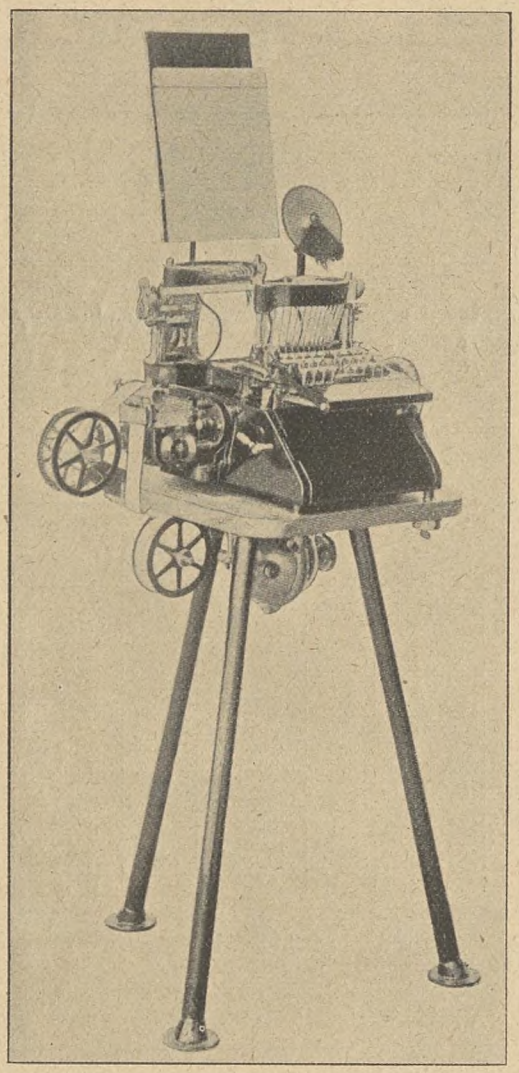

Fig. 1. Skrivemaskine, set fra venstre.

I de sidste Aar er Tanken imidlertid bleven genoptaget, denne Gang i Form af den amerikanske Type med flere væsentlige og særdeles værdifulde Forandringer. Det er to Ungarere, Meray og Rozar, Forandringerne skyldes, og det synes virkelig, som om Problemet ad denne Vej er naaet til en tilfredsstillende Løsning.

Som de væsenligste Fordele skal fremhæves, at Klodsen med Typeformene er undgaaet, idet de Forme, hvori Typerne støbes, bevæges enkeltvis, samt, hvad der er vigtigere, at Maskinen med største Nøjagtighed avtomatisk indstiller Afstanden mellem de satte Ord, saaledes at alle Linjerne bliver lige lange. Linjelængden kan iøvrigt indstilles ganske vilkaarligt.

Rozar's Sættemaskine, ogsaa kaldet »*Elektrotypografen*«, bestaar ligesom de amerikanske af to fuldt adskilte Dele, nemlig Skrivemaskinen, hvori Papirstrimlen perforeres, og Støbemaskinen, hvori Typerne baade støbes og sættes. Det, at anvende en Kombination af en Skrivemaskine og et Perforerapparat, giver en let og øjeblikkelig Kontrol for Perforerapparatets Arbejde, idet en Fejl heri uvægerlig ogsaa vil indfinde sig i det, som Skrivemaskinen samtidig paa almindelig Vis skriver. Maskinen er yderligere i Forbindelse med et lille særligt Apparat til avtomatisk Linjelukning og en lille roterende Hovedaksel.

En Skrive- og Sættemaskine ses afbildet paa Fig. 1. — Til venstre i Figuren træder Papirstrimlen ind i Maskinen, medens Rullen forneden tjener til at oprulle den perforerede Strimmel. — Hver Gang en af Tasterne anslaas, sker samtidig tre Ting: Det tilsvarende Bogstav eller Tegn skrives som paa enhver anden Skrivemaskine, Papirstrimlen gennemhulles paa den til Tegnet svarende Maade, og forskellige Bevægelser indledes, sigtende til ved Addition af Bogstavbredderne at forberede den omtalte avtomatiske Linjeslutning.

Gennemhulningen af Papirstrimlen foregaar ved syv smaa Stempler, der er anbragt saaledes, at de har Tilbøjelighed til at hugge ned mod denne, men hindres heri ved smaa Anslag ɔ: Vægtstangsarme, der støder an mod Stemplerne. Naar Tasterne anslaas, fjærnes et eller flere Anslag, og et dertil svarende Antal Stempler falder. Efter ethvert Tastanslag med dertil hørende Bevægelser vender Maskinen af sig selv tilbage til sin Begyndelsestilstand.

Den avtomatiske Linjelukning sker derved, at et specielt Tælleapparat opsummerer Bogstavbredderne. I det Øjeblik Afskriveren afslutter Linjen for at begynde paa en ny, hugger Perforerapparatet avtomatisk et Tegn i Papirstrimlen, der angiver, for det første at ny Linje begynder, endvidere hvormeget den afsluttede Linjes Længde er større eller mindre end den Normallængde, Maskinen fra først af er

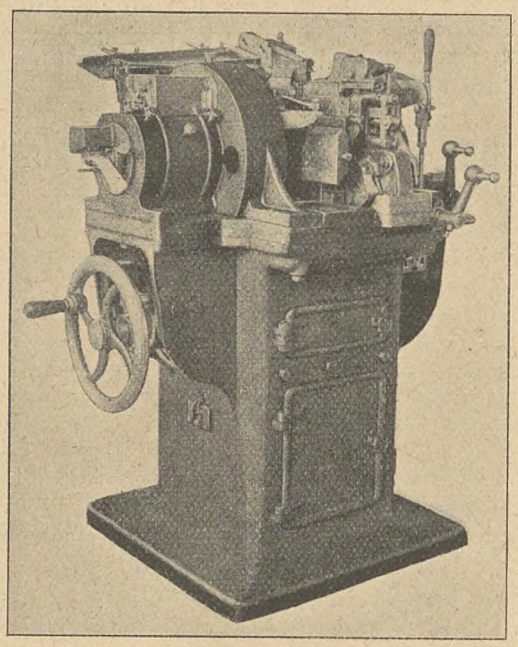

Fig. 2. Støbemaskine.

indstillet paa. Afskriveren kan til et hvilket som helst Tidspunkt standse for at konferere Manuskriptet med Afskriften (det maskinskrevne) og eventuelt foretage Rettelser. Korrektur i Satsen kan derfor saa godt som helt undgaas.

Fra Skrivemaskinen gaar Papirstrimlen som tidligere anført til Støbemaskinen, hvor den ejendommelige Kombination af Huller foranlediger Støbningen af de til disse svarende Typer. Samtlige Bogstaver og Tegn er anbragte paa 30 forskellige Matriceringe ɔ: Ringe, der i Fordybninger indeholder de Forme, hvori Typerne støbes. De er af Kobber, hvori Formene er huggede med Staalstempler. Fig. 3 viser en saadan Ring. Der er tre Forme paa hver Ring, og hver Ring bæres af en Arm, hvilke 30 Arme er anbragte i Række paa en Slæde. Paa

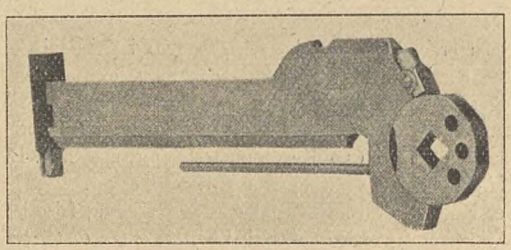

Fig. 3. Matricearm med Ring.

hver Arm trykker en spændt Fjeder, der giver Armen Tilbøjelighed til at fare frem; den tilbageholdes imidlertid af et Anslag, der kan slaas til Side af en lille Hammer. Slæden bevæges uafbrudt mekanisk fra højre til venstre og tilbage igen. Rammer nu Hammeren et Anslag, vil Fjedren drive Armen med Matriceringen frem. Idet nu denne Ma-

tricering stikker frem foran de andre, vil den, da Slæden bevæger sig til Siden, gribes af en Dorn, der fører den hen til Beholderen med smeltet Metal, hvorpaa Typen støbes. At det bliver den rigtige af de tre Forme, der støbes i, passer bemeldte Stang, der dels fører Ringen ligefrem, dels, hvis det er nødvendigt, drejer den rette af de tre Forme opad. (Sluttes).

Den typ Trykkerforening.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes

Fredag den 3. Oktober, Kl. 7½ præcis

i Hotel »Boulanger«.

Dagsorden: 1. Valg af 2 Medlemmer til Forbundsstyrelsen. 2. Stiftelsesfesten. Bevilling af Midler. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Vore Kolleger i Udlandet.

Det østrigske Forbunds Aarsberetning for 1901 er overmaade interessant og lærerig. Her skal imidlertid kun anføres, at Centralisationen bestaar af 15 Forbund, der foruden Hovedsæderne har 63 Lokalafdelinger og 53 Udbetalingssteder. Medlemmerne, der ved Aarets Begyndelse var 9240 og ved dets Slutning 9793, fordelte sig i 219 Byer. Vore østrigske Kolleger har i særlig Grad kastet sig over *Bibliotheks-sagen* og i de forskellige Underforbunds Bibliotheker findes ikke mindre end 34,684 Bøger. Centralisationen har fire Organer: »Vorwärts«, »Veleslaven«, »Ogrisko« og »Il Risveglio«. Tabellerne angaaende Arbejdsanvisningen viser, at der er anvist 2275 Pladser, desuden i Wien 1926 Medhjælpspladser à 1 Dag. Ved Aarets Begyndelse fandtes i Østerrig 777 Tariftrykkerier, ved dets Slutning 795. Sættemaskinernes Antal tiltager stadigt; Nytaar 1901 var der 90, Nytaar 1902 123. Der passerede 22 Arbejdsnedlæggelser, af andre Konflikter, hvis Udfald var gunstigt for Kollegerne i 19 Tilfælde, delvis gunstigt i 1 Tilfælde og ugunstigt i 2 Tilf. I Regnskabsaaret er udbetalt til Syge Kr. 255,240.66, til Arbejdsløse paa Stedet Kr. 147,164, til Arbejdsløse paa Rejse Kr. 44,460.60, til Invalider Kr. 90,199, til Begravelsesomkostninger (ogsaa Enkeunderstøttelse) Kr. 38,580.38, til Forældreløse Kr. 23,496 (1 Kr. = 75 Øre) — Det østerrigske Forbund har siden dets Grundlæggelse haft en Omsætning paa Kr. 21,037,809,68.

— — —

Vore svenske Kolleger har i det forløbne Aar særlig været beskæftiget med Indførelse af et Lærlingeregulativ og en Tarif for Maskinsættere. Bestræbelserne har været fulgt med Held. Medlemsantallet var Jan. 1901 3119, Jan. 1902 3540. Reservefonden, der ved Aarets Begyndelse ejede Fr. 45,750.6, var ved dets Slutning gaaet ned til Fr. 43,781.64. Forbundets Formue er i det hele i det forløbne Aar gaaet ned med Fr. 16,866.74. Dette er dog ikke saa slemt, da Kassebeholdningen dog nu er Fr. 17,956.05 større end for 3 Aar siden.

— — —

Finland havde ved forrige Aars Slutning 699 Medlemmer i 22 Afdelinger; deraf 315 Medlemmer alene i Helsingfors. Det finske Typografforbund har i det forløbne Aar maatte kæmpe med store Vanskeligheder paa Grund af den russiske Statholders Beslaglæggelse af Aviserne. Udvandringen har ogsaa været meget stor. Størstedelen af de arbejdsløse Kolleger er rejst til Sverig, men en Del har valgt Amerika til deres nye Hjemsted. Til Understøttelse af de Arbejdsløse er der indkommet som Gaver Fr. 3015.15, deraf Fr. 1385 fra det svenske Forbund. En Del Borgere i Helsingfors har sammenskudt en Sum af Kr. 8728.25 i samme Øjemed. — Forbundet ejede ved Aarets Slutning Fr. 31,046.

— — —

Tysk-Schweitzerne har afholdt Generalforsamling; dens Resultater er forskellige mindre Forbedringer paa Understøttelsesvæsenets Omraade og en Kontingentforhøjelse af 10 Cts.

— — —

Fransk-Schweitzerne har ligeledes afholdt Generalforsamling. Bl. a. vedtoges, at herefter skal hvert Medlem have Ret til gratis at faa indrykket et »Plads ønskes« i Forbundsorganet. Medlemmet maa være arbejdsløs, og Annoncen maa kun fylde 5 Linier. Styrelsen fik Bemyndigelse til at søge afsluttet Gensidighed med Frankrig paa Syge- og Arbejdsløsheds-Understøttelsens Omraade.

— — —

»*Verband der Deutschers Buchdrucker*« har afholdt Generalforsamling i München fra den 23.—28. Juni. De 22 Distriktsforeninger var repræsenteret ved 104 Delegerede. Et Forslag om en Understøttelseskasse for Enker og Forældreløse optog i særlig Grad Sindene, og Debatten endte med et Paalæg til Styrelsen om at søge Sagen fremmet. Det vedtoges at optage Korrekturlæsere i Foreningen, naar de havde Korrekturlæsning til Hovederhverv. Dernæst, at der for Fremtiden udkræves 400 Medlemmer (nu 300) til at sende en Delegeret. Om den finansielle Stilling fandt en udførlig Generaldebat Sted med det Resultat, at Forsamlingen ved ethvert Forslag, der kunde medføre Bebyrdelse af Kassen, skulde gaa over til Dagsordenen. Alligevel vedtoges en Del Lovændringer, der hidfører Forbedringer for Medlemmerne.

Bibliotheket.

Ved et Dags Dato hos Bibliothekaren, Hr. WULFF, foretaget Bogeftersyn fandtes Beholdningen at være: 611 Bind, 11 udestaaende (8 Laanere bortrejste), 2 forsvundne fra Foreningens Lokale (*Edvard Brandes:* Det unge Blod, *Carl Møller:* Der er Forskel). Ved Revisionen i September 1901 fandtes 590 Bind, 9 udestaaende, hvoraf 8 er indkomne, i alt 598 + 26 nye Bind = 624. — I Halvaarets Løb har Bibliotheket været besøgt af 140 Laanere med 1005 Bytninger. — Salg af Kataloger og Tillæg har indbragt Kr. 1,55, Mulkter 0,45, i alt Kr. 2,00 ÷ 0,60 til Porto. — Bibliotheket ejer endvidere nogle Tidsskrifter og Blade.

Den 17. Septbr. 1902. EMANUEL PEDERSEN.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aller (Sættere & Galvanopl.)	4.25	Overført...	49.77
do. (Trykkere)	3.20	Luno	3.27
do. (kvindelige)	0.80	Middagsposten	4.96
Bagge (mandlige)	4.40	Holger Meyer (Sættere)	1.25
do. (kvindelige)	0.40	Mohr & Co.	0.50
Berlingske Tidende	6.50	S. L. Møller (mandl.)	0.90
Bording	4.70	do. (kvindel.)	0.10
Calberg jun.	0.25	Nationaltidende (alle Afd.)	5.95
Citytrykkeriet	1.80	Nielsen & Lydiches Sætt.	6.70
Eksprestrykkeriet	2.22	L. A. Nielsen	0.50
Ferslew	1.00	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	6.15
Hoffensberg	2.75	P. Petersen (mdl. og kvl.)	2.95
Hoffmann	0.50	Qvist & Co.	1.20
Axel Holm	1.80	Rasmussen & Olsen	0.60
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.10	Rigsdagen	1.90
do. (kvindel.)	0.20	Rosenberg	0.25
L. A. Jørgensen	0.70	Schønbergs kv. Diegeltr.	0.70
Keller	1.35	Sivertsen	1.00
Kihls Sættere	1.00	Soc.-Dem. (85. B.)	7.35
Kristeligt Dagblad	2.10	Trier	3.35
Klokken 12	1.00	Truelsen	1.30
Leisner	1.75	Vort Land	3.05
Løvgreen	2.00	Weiss	2.00
Overføres...	49.77	Ialt...	105.70

Endvidere diverse Bidrag: + + 0.50, Kaj Hansen (Baden) 0.50, Aarhus: Amtstid. 4.00, Folkebl. 2.05, Stiftstid. 4.90, Demokr. 6.00, L. Bech 1.50, Bachhausen 1.00, Centraltrykkeriet 1.50, Jyllandsposten 4.35 og Dam-Christensen 0.25, ialt 25.55, Odense Lokalafdel. 10.00, Kolding Lokalafdel. (28., 29. og 30. Ugebidrag) 13.20, Ebbesen 0.25; tilsammen Kr. 155.70.

Kassebeholdningen var d. 16. Sept. ..... Kr. 344.61
Indtægt 16.—23. Sept. ..... Kr. 155.70
Udgift 16.—23. Sept. ..... » 171.00
Merudgift 16.—23. Sept. ..... Kr. 15.30
Kassebeholdningen er d. 23. Sept. » 329.31
Kr. 344.61

Den 23. Sept. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Aalborg Lokalafdeling afholdt Lørdag den 20. Septbr. ekstraordinær Generalforsamling for at foretage Indstilling af en Kandidat til Forbundsstyrelsen. A. SCHWARTZ, der i de sidste 4 Aar har været Hovedbestyrelsesmedlem, ønskede ikke Genvalg. Ved Akklamation vedtoges det derefter enstemmigt at indstille J. ANDREASEN.

CARL PEDERSEN,
Sekretær.

Horsens Lokalafdeling afholdt Lørdag den 20. Septbr. ekstraordinær Generalforsamling ang. Indstilling af et Medlem til Forbundsstyrelsen. Man vedtog enstemmig at indstille Lokalafdelingens Formand, NIC. JENSEN. A.

En billig Bogtrykker er Hr. OLUF OLSEN, han leverer for tilsammen *25 Kroner* følgende Tryksager: 1000 Regninger, 1000 Adressekort, 1000 Konvoluter, 1000 Reklamer, 10,000 Reklamer og 100 Visitkort i Æske. Desuden leverer Hr. O. *30* Konfirmationssange for *2 Kr.*, hvilket omtrent er Satsprisen! For ret at markere den »*elegant udførte*« og »*hurtigt ekspederede*« »*Kunst*«, hedder Forretningen »*Gutenberg.*«

Bogtrykkerkunstens Fader vilde vende sig i sin Grav, om han vidste sit Navn misbrugt til den Slags *Smudskonkurrence.* L. J.

Jubilæum. Den 29. September er det 25 Aar siden Faktor CLAUDIUS JENSEN udlærte hos Thiele. Efter i 7 Aar at have arbejdet hos Nielsen & Lydiche og i 2 Aar hos Trier, kom han til Aller, hvor han siden har virket, deraf de sidste 8 Aar i Helsingborg, hvor han nu er Trykkerfaktor. Hr. J. har hele Tiden staaet som Medlem af Trykkerforeningen og saaledes været Medlem saavel af det danske som svenske Forbund. Hans mange Venner vil paa Mandag sende ham en Hilsen over Sundet. L. J.

— Søndag den 28. September er det 25 Aar siden, at Typograf CHR. NIELSEN, Odense, udlærtes i Fyns Stiftsbogtrykkeri, hvor han siden — kun afbrudt af Militærtjeneste — stadig har arbejdet.

Sanatoriet. Til Sanatoriet har vi modtaget følgende Gaver: Typograf Topp: Niels Kjeldsens Saga. Rudolph Nielsen: 2 Aargange af »Hver 8 Dag«. Gyldendals Forlag: H. C. Andersen: O. T., Improvisatoren og Kun en Spillemand; St. St. Blicher: Noveller; Georg Brandes: Danske Digtere; Holger Drachmann: Udvalgte Fortællinger; Fru Gyllembourg: Fortællinger 1 og 2; C. Hauch: Guldmageren; Joh. Ludvig Heiberg: Vaudeviller; Henrik Hertz: Tre Lystspil; H. P. Holst: Den lille Hornblæser; B. S. Ingemann: Landsbybørnene og Romantiske Fortællinger; Alexander Kielland: Skipper Worse; P. M. Møller: Udvalgte Digtninger; Paludan Müller: 4 Digte og Danserinden; Anton Nielsen: Fra Landet; Schandorph: Smaafolk og Udvalgte Fortællinger; J. H. Vessel: Samlede Digte; Chr. Winther: Til Een, Fortællinger i Prosa 1 og 2, Fortællinger paa Vers og Træsnit. — Leonora Christinas »Jammers Minde«. — Fortællinger fra Oplysningstiden. Ialt 27 Bind.

For disse Gaver udtaler vi vor hjærteligste Tak. Gaver modtages fremdeles paa »Den typ. Forening«s Kontor: Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 23. September. Alle mødt.

1. Stiftelsesfesten. Det besluttedes, at et Udvalg indenfor Styrelsen arrangerer denne.

2. Valg af to Medlemmer til Forbundsstyrelsen. Det vedtoges at lade disse vælge paa en ekstra Generalforsamling.

3. Kassereren forespørger, om han maa betale 1/3 af Udgifterne ved Grundlovsfesten. Det vedtoges at betale i samme Forhold som foregaaende Aar.

4. En Forespørgsel om, hvorfor Formandens Artikel ang. Besøget hos Eickhoff endnu ikke var optaget i Bladet, besvaredes derhen, at Pladsmangel var Grunden, da Artiklen var indsendt 9/9.

5. Til at tiltræde Udvalget for Arbejdsløshedsfesten valgtes JENS LARSEN og TOFT.

6. Hos et herv. Firma skal være ansat en Rotationslærling med 18 Kr. om Ugen. Formanden undersøger Sagen. L. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12 1/2—2 og Torsdag og Lørdag fra 5 1/2—7 1/2 Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: Martin Hansen-Møller (Græbe), udl. 18/12 95 hos Nielsen & Lydiche (tidl. Medlem af Ny typ. Forening). Sætter Knud D. J. Christiansen, udl. hos O. C. Olsen 1890 (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1164 (Dsk. t. F.), Petersen-Gaardsted (I. Cohen), fra Silkeborg (arbl.). 1088 (Dsk. t. F.), Laurits Laursen (I. Cohen) arbl. fra Rejse. 1439 (Dsk. t. F.), Hans Chr. Frandsen (N. Cohen) arbl. fra Rejse. 344, Carl Einar Christensen (Truelsen) arbl. fra Rejse. 1486 (Dsk. t. F.), Anton Marius Jensen (Writh) arbl. fra Rejse.

Bortrejste: 1310 (Dsk. t. F.), H. L. Peter Myhre til Amerika. 1153 (Dsk. t. F.), K. Rosendahl til Esbjerg.

Udmældt: 5735, Wilh. Spuhr og Hustru (Missionstrykkeriet).

Kuponer, der giver Adgang til *Panoptikon* for halv Pris, kan nu atter faas udleveret paa Kassererkontoret.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12 1/2—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Aarhus, Ebbe Hansen Andersen, udl. 1/9 hos Laur. Bech efter 5 Aars Læretid (aflægger Prøve for offenl. Komm.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Hjørring, 1508, Vilh. Christensen fra Aalborg. Nykøbing F., 1550, R. P. Jensen.

Bortrejste: Nykøbing F., 1240, Aage Chr. Rasmussen (paa Rejse). Aarhus, 408, Otto Poulsen til Horsens i Pl. Kolding (Vejen), 1228, C. J. F. Aaredsen (paa Rejse). Esbjerg, 1136, Chr. Lehrmann til Aarhus (Militær). Brønderslev, 1223, Lorentz F. Jensen til Aalborg (Militær). Slagelse, 1618, Anton Nielsen til Ringsted (arbl.) og 1214, Peter Sørensen til Kbhvn. (Militær).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Bortrejst: 288, C. G. V. Hansen til Helsingborg i Pl.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medl.: Emilie Mehr (Nicolai Cohen), optaget mod at betale sin Restance, og Anna Olsen (Schultz).

Udsl. for Rest.: Henriette Mølbach, Eilsabeth Rasmussen og Anine Hansen (arb. hos Schønberg).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse til Juleuddelingsfesten.

ANNONCER

Et middelstort, godt **Bog- og Accidensbogtrykkeri** ønskes til Købs. Billet mrkt. »333« bedes indsendt til Ekspeditionskontoret, indeholdende Oplysninger angaaende Udbetaling samt øvrige Forhold og absolute Pris.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN
HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontoterne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 3 OKTOBER 1902 XXIX AARGANG

Den typ Trykkerforening.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes

i Aften, Fredag den 3. Oktober, Kl. 7½ præcis

i Hotel »Boulanger«.

Dagsorden: 1. Valg af 2 Medlemmer til Forbundsstyrelsen. 2. Stiftelsesfesten. Bevilling af Midler? 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Leve Smudskonkurrencen!

SOM Bevis paa, hvilken Opfattelse Bogtrykkerne, og det endda et Medlem af Foreningen af danske Bogtrykkere, har om Overholdelsen af Tarifen, tillader vi os at aftrykke nedenstaaende Brev, der er tilsendt en Typograf her i Byen:

8/6 02.

Hr. . . . . .

Da her for Tiden ikke er mere at gøre her, end at det med Lethed kan overkommes, ønsker jeg ikke, at De begynder paa Arbejdet her før Mandag den 16. Juni; men gøres De opmærksom paa, at det maa blive ved den tidligere trufne Aftale, nemlig 35 Øre pr. 1000 for alt udover Roman og Ugebl. De store Byrder, jeg har været nødsaget til at lndlade mig paa, navnlig Anskaffelse af den ny Maskine, i Forbindelse med højere Husleje og de ualmindelig lave Priser, der kan faas for Arbejdet, gør det absolut nødvendig, at jeg maa se paa, at Arbejdslønnen staar i et nogenlunde passende Forhold til Prisen paa Arbejdet. Vil De give Budet Underretning om, at De er tilfreds hermed, eller ønsker De at tale med mig, da er jeg hjemme i Dag fra 1—4.

Med Hilsen

Deres

WM. MOHN.

Denne Skrivelse taler tydeligt nok. Ikke alene søger Hr. MOHN, der er Medlem af Foreningen af danske Bogtrykkere, og derigennem har underskrevet paa Tarifen, at overtale en Typograf til at bryde denne ved at tilbyde ham en Tusindbetaling, der er 5 Øre **mindre** end den i Tarifen foreskrevne Betaling; men samtidig afgiver Hr. Mohn et godt Bevis paa, hvilken infam Smudskonkurrence, der drives indenfor Bogtrykkerforeningens egen Lejr. Først søger man ved almindelig Konkurrence at drive Priserne paa Arbejdet saa langt ned som mulig; men er dette ikke nok, til at Arbejdet kan nappes fra en anden Bogtrykker, saa falder straks d'Hrr.s Øjne paa Arbejderne. Ganske vist siger Tarifen, at Tusindbetalingen er 40 Øre, men kan man overtale en Arbejder til at udføre Arbejdet til 35 Øre, saa er Spillet vundet! En smuk Udvækst paa Smudskonkurrencens raadne Træ!

Heldigvis lykkedes det ikke Hr. Mohn at faa overtalt Vedkommende til at bryde Tarifen, og det vil forhaabenlig ogsaa i Fremtiden falde Hr. Mohn vanskeligt at skaffe Arbejdskraft til den Pris. Typograferne ønsker ikke at række Haand til saa lav en Handling, som den Hr. Mohn — skønt Medlem af Foreningen af danske Bogtrykkere — her søger at faa sat i Gang.

Men hvorledes kan Foreningen af danske Bogtrykkere forsvare, at et af dens Medlemmer etablerer en saa aabenlys Smudskonkurrence? Her er et Felt, hvor Foreningen ikke alene bør skride ind, men hvor den ogsaa med Kraft bør sørge for, at den Tarif, som de har underskrevet paa, bliver respekteret af dens Medlemmer. D'Hrr. Principaler er ellers villige nok til at paatale enhver lille Forseelse, der bliver begaaet af Typograferne. Vi venter derfor, at den ærede Principalforening vil træde energisk op imod slige Forhold, der mere end noget andet bidrager til at ødelægge vort Fag.

En vigtig Opgave.

NOGET af det bedste i de nys vedtagne Centralisationslove er følgende Paragraf:

»Medlemmerne af »Dansk Typografforbund« har Ret til at nægte at arbejde sammen med Ikke-Medlemmer; dog maa agressive Skridt ikke foretages, forinden Styrelsens Sanktion er indhentet«.

Længe har det staaet klart for Kollegerne Landet over, at de »ideelle« Forhold, der tillader Ikke-Medlemmer at arbejde paa Tarif-Trykkerier, *kunde* blive Svamp for Organisationen.

Og man ræsonnerede!

Hvorfor skulde disse altfor egoistiske Fagfæller have Lov til at tilvende sig de Fordele, Organisationens Sejre skaffede Fagets Udøvere. Og gøre det uden Ofre! Ja, trods dette, at de ved deres Passivitet vanskeliggjorde og forringede Sejrene! Har disse Folk ikke i Reglen gode Pladser? Jo! Hvorfor skulde de da ikke betale for, at deres arbejdsløse Kolleger ikke underbyder dem!

Skulde det være, fordi de overfor andre Arbejdere kunde broute: »Jeg staar udenfor Organisationen! Se saadan Karl er jeg! Og det gør mig ikke Spor! Du kan saamænd rolig gøre det samme«. Ja, saadan har et Ikke-Medlem her i Holbæk agiteret overfor andre Fags Udøvere.

Dette kan ikke gaa! Lad d'Hrr. mælde sig ind, hvis de vil arbejde sammen med Organisations-Medlemmer! Og saarer det simple eller vantroende Selskab dem, nu, lad dem saa forsvinde fra Faget eller lad dem holde sig til de blokerede Trykkerier!

D'Hrr. har ingen Medlidenhed med deres daarligere stillede Kammerater! D'Hrr. ønsker ikke at forbedre deres Kollegers Kaar. Men hvorfor skulde vi andre arbejde for dem og som Løn faa Haan! Hvorfor skulde vi vise Øllebrødsbarmhjertighed mod dem og derved skade kønnere tænkende, men arbejdsløse Kolleger, der kunde bruge deres Pladser? De selv kender jo ingensinde til Barmhjærtighed.

Men der vil sikkerlig heller ikke blive givet disse Fagfæller Pardon, hvis de ikke tager imod Fornuft. Saasnart de nye Love træder i Kraft, vil Styrelsen sikkert *i videste Omfang* yde Sanktionen, som Paragrafen taler om.

Dette maa staa alle Ikke-Medlemmer klart! De *respektive Lokalforeninger maa give dem et Varsko og oplyse dem om, at de i egen velforstaaede Interesse gør bedst i at mælde sig til Organisationen snarest muligt — inden 1. Januar.*

Thi medens Indskudet nu er 20 Kr. for saadanne, der ikke tidligere har staaet i Organisationen, bliver det fra 1. Januar 50 Kr.

Derfor, Kolleger og Lokalforeninger, Haand paa Værket! Alle Mand ind i vore Rækker!

Holbæk, den 27. September 1902. V. NICOLAISEN.

Et »moderne« Trykkeri.

GRENAA er forresten en lille venlig By. Naa, det er Bogtrykkeren saamænd ogsaa, men de har bare den slemme Vane: De kan ikke lide Folk af Fagforeningen.

Der var forresten en Gang jeg udbrød: »Jakob er storartet«, men ak, Glæden varede kun en stakket Tid. Det var den Gang, jeg læste i *Typ.-Tid.*, at Jakob Skjødsholm havde aabnet sit Bogtrykkeri for faglærte Folk. Men hvor længe var Adam i Paradiset?

Paradis i Hr. Skjødsholms Trykkeri bliver der ganske vist aldrig Tale om, men en to, tre Mand kunde dog — hvis Manden ellers var omgængelig — have haft det rigtig rart i Selskab med 4 à 5 Pigebørn.

Det mente nu Skjødsholm ikke, og saa skrev han til Peter Hvidtfeldt, at han kunde ikke holde sine Pigebørn i Fred og Ro for de væmmelige Typografer.

Herregud, vi er da alle Mennesker, og hvem véd, om Hr. Jakob er gaaet af Vejen for lidt Skæmt i sine unge Dage. Naa, Butikken blev imidlertid lukket, og siden har der været slaaet Slaa for.

Da nu min Ferie faldt saa sent, at Presseudstillingen ikke kunde afvente mit Komme, maatte jeg jo se mig om efter et andet Syn, der kunde fryde Øjnene, og vendte derfor Næsen efter Grenaa. Og jeg forsikrer, at en saa interessant Tur havde jeg ikke kunnet opnaa paa en Tur til København.

Velbeholden ankommen styrede jeg lige løs paa en stor Gade, der bar det prægtige Navn »Lillegade«; her vidste jeg, at Hr. Skjødsholm havde sit Paulun. Ganske rigtig. Trykkeriet var i en gammel Bindingsværks-Sidebygning, der just ikke kan rose sig af at være særlig velsignet med Vinduer.

Jeg traadte ind, og det første, der mødte Øjet, var en »Hurtig«-presse fra vore Oldeforældres Tid. Ved Svinghjulet stod en lige saa gammel Mand og drejede først sagte for derefter pludselig at gaa over i et hurtigere Tempo. Paa mit forbavsede Spørgsmaal, hvorfor han ikke trak jævnt hele Tiden, svarede han: »Jøses nej, saa var den (Maskinen) snart færdig; hvis jeg ikke trækker sindig, naar Formen gaar frem, saa mases alt med det samme!«

Beriget med den Viden gik jeg videre til Sætteriet, der for Tiden beskæftiger en kvindelig »Faktor«, 2 Piger, 1 halvvoksen do., en døvstum do. samt 2 Lærlinge. En net Stab, ikke sandt!

Sørgeligst ser det dog ud for de stakkels Lærlinge, der staar her for Lud og koldt Vand og ingen Undervisning kan faa i noget som helst. Her burde dog vist egenlig vor Forening skride ind. De har Kontrakter, men Lærlingeloven siger dog vist, at der skal være fagudlærte Folk.

Pigebørnene staar for den svimlende Løn af 20 à 30 Kr. om Maaneden.

Kasserne var saa fulde af Støv, at naar en Kasse var halvtømt, kunde man næsten ikke se andet end Snavs. Da jeg spurgte, om de ikke pustede Kasser ud, svarede de, at de først fornylig havde faaet en Puster, men forøvrigt syntes de ikke, at Støvet var generende.

Deres tidligere »Faktor« var den bekendte Papirposefabrikant Frøkjær fra Esbjerg, men da Pladsen ikke har været stor nok for hans Ævner, sagde han Farvel og Tak.

»Ja, ærede Kolleger, saadan saa det »moderne« Trykkeri ud i Grenaa.

NIELS JYDE.

Typografernes Stiftelse udvider sig.

I flere Aar har Styrelsen for Typografernes Stiftelse været bekendt med, at de to gamle Bygninger, Foreningen ejer, dels er uhensigtsmæssige og dels koster uforholdsmæssig meget til Vedligeholdelse, naar de skal holdes i forsvarlig Stand. For et Aars Tid siden fik Styrelsen af en Generalforsamling Bemyndigelse til at søge købt en Grund eller en Bygning, og efter megen Genvordighed og Skuffelse er det nu endelig lykkedes at finde en passende Grund, der ligger i Boyesgade paa Vesterbro, lige for den katolske Kirke og Skole. En Generalforsamling gav forrige Søndag Sanktion paa at købe denne Grund.

Størrelsen er 4300 Kvadratalen og Prisen 80,000 Kr. Det er Hensigten i Løbet af næste Sommer at opføre en moderne Bygning med 88 Lejligheder og mulig Forsamlingssal samt anlægge Have m. m.

Et Blad skrev forleden Dag: Typograferne er Folk, der kan; først anlægger de et Sanatorium og saa skal de bygge en stor Stiftelse . . .

Ja, det er sandt, men for at Typograferne kan hævde denne Stilling, udfordres der fra alle Sider Sympati og navnlig pekuniær Støtte, som vi dog haaber ikke vil udeblive.

Referatet fra Stiftelsens Generalforsaml. følger i næste Nr. RED.

Sangforeningens Generalforsamling.

VORE Medlemmer (Den typ. Trykkerforening og Den typ. Forening), som tillige er Medlemmer af Sangforeningen, bør *ikke* i Morgen Aften udeblive fra Sangforeningens Generalforsamling, men maa møde frem og hævde det samme Standpunkt, som de faglige Afdelinger indenfor Dansk Typografforbund indtager, nemlig: **intet Samarbejde med Ny typ. Forening paa noget som helst Omraade.** Sagen forholder sig saaledes, at Den typ. Forenings Styrelse fra Sangforeningens Formand, Hr. CARL MADSEN, har modtaget en Skrivelse, hvori han gør opmærksom paa, at den aarlige Arbejdsløshedsfest i Aar vil blive afholdt ligesom tidligere Aar sammen med Ny typ. Foren. En saadan Ordning hverken kan eller vil Afdelingerne indenfor Dansk Typografforbund imidlertid finde sig i. Vil Sangforeningen ikke opgive sit Forlangende om, at Ny typ. Forening skal være med, saa maa denne Forening være klar over, at Den typ. Forening, Den typ. Trykkerforening og De kvindel. Trykkeriarbejdere i Forbindelse med Gutenberg-Koret selv arrangerer Arbejdsløshedsfesten. Paa Sangforeningens Generalforsamling i Morgen Aften vil der blive taget Beslutning om, hvorvidt Foreningen saa skal afholde Arbejdsløshedsfest eller slutte sig til den af vore Organisationer arrangerede Fest. Vi opfordrer derfor alle Medlemmer af Trykkerforeningen og Den typ. Forening, der samtidig er Medlemmer af Sangforeningen, til i Morgen Aften at møde frem og stemme for, at Sangforeningen **ikke** afholder nogen Fest, men slutter sig til den af **vore** Organisationer arrangerede Arbejdsløshedsfest. Thi hvad der saa end sker, saa bliver der her i Byen kun én Fest for de Arbejdsløse, og det er den, hvor Ny typ. Forening ikke er med.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt Generalforsamling Søndag den 28. Septbr., som havde samlet en talrig Kreds af Kolleger, der med stor Udholdenhed fulgte den lange, men interessante Dagsorden. Til Dirigent valgtes WESTY-HANSEN og til Sekretær PEDERSEN-HOLMEN.

Punkt 1. FORMANDEN aflagde Beretning og dvælede særlig ved Delegeretmødet som Halvaarets vigtigste Begivenhed og dets Hovedresultat, Centralisationen. I gamle Dage var man begyndt at centralisere ved Sygekassen, men det havde vist sig, at man ad den Vej ingen Steder kunde komme; der var for mange Særinteresser, som gjorde sig gældende fra de forskellige Lokalkredse. Interessen havde derfor denne Gang samlet sig om Fagforeningen og det havde nu været dobbelt nødvendigt at komme til et Resultat efter at Bogtrykkerne havde meldt sig ind under Arbejdsgiverforeningen; udtalte dog som sin Overbevisning, at vi næste Gang vilde faa Sygekasserne med. Taleren omtalte den forhøjede Arbejdsløshed fra 10 til 20 Uger, hvilket var den største Understøttelse nogen Fagorganisation ydede, Centraliseringen af Styrelserne i Stedet for det tidligere tunge Apparat og Forholdet til de »Nye«, som nu var de eneste Kolleger her i Landet, der var uden for Typografforbundet, og paaviste ved flere Skrivelser, at deres Seperatforhandlinger med Bogtrykkerne var fuldstændig betydningsløse, der var ingen, der tog Hensyn til dem; haabede dog endnu paa en Sammenslutning, da det var umuligt for dem i Længden at staa udenfor Hovedorganisationen. Omtalte forskellige Forhold paa københavnske Trykkerier, hvorledes Principalerne gjorde alt for at trykke Lønnen ned paa Minimum og nævnte særlig Bogtr. Truelsen og Valentin & Lund som dem, der havde sat den bedste Rekord. Arbejdsstandsningen i *Agrardaghladet* var fremkaldt af Aage Jørgensen, der mente sig berettiget til at forandre Lønnen fra Ugeløn til Akkord og som Følge deraf afskedige 2 Mand, hvilket skulde foregaa ved Lodtrækning, som fandt Sted paa den Maade, at Faktoren nede paa Kontoret mellem Regnskabsbøgerne udtrak 2. Vi kunde dog ikke finde os i, at faa vore Arbejdsløse forøget paa den Maade, samtidig med at Personalet mistede Betalingen for Helligdagene og fik Arbejdstiden forlænget fra $7^1/_2$—9 Timer. Det lykkedes os dog, trods den Støtte, Hr. Jørgensen fik gennem det kommunale Anvisningskontor, at ordne Forholdet, men 2 Mand kom dog bort senere ved at Bladet indførte stereotyperet Føljeton. En Lønforhøjelse var opnaaet i *Nationaltidende*, men desværre havde vi ved *Børsens* Overgang fra Aage Jørgensen til O. C. Olsen faaet nogle Arbejdsløse, hvilket vi ikke kunde forhindre. Majdagen og Grundlovsdagen var vi repræsenteret paa en smuk og fyldig Maade; omtalte Festen for Bergenholz, og endvidere, at det var lykkedes Foreningen at knytte Gustav Clausen og Gutenberg-Koret til sig for næste Maskerade, samt at Koret havde nedsat sin Part af Overskudet fra $^1/_3$ til $^1/_4$. Gennem Voldgiftsretten havde vi faaet fastslaaet, at Lærlinge ikke maa benyttes i Blade. Af Døde havde Foreningen i Halvaaret haft 3, nemlig Maskinsætter Lauritz Hansen, der var en flittig og ivrig Mand ved sin Maskine, men ikke havde kunnet taale det nerveanspændende Arbejde, der var forbundet dermed, og det var et Varsel for Maskinsætterne om ikke at være altfor ivrige, men ogsaa tænke paa sig selv, endvidere Helstrøm, der var død af Tuberkulose og gamle Bergenholz fra Schulz. — BERENDT vilde ved at minde om *Agrardagbladet* anbe-

fale, at vi, hvor vi kunde, skulde arbejde hen til Fastløn for paa den Maade at faa flere Kammerater i Arbejde og særlig at vi, hvor Fastløn var indført, ikke paa nogen Maade gik tilbage til Akkord. — WARTENBERG kunde ikke dele Formandens Syn paa Centralisationen, men mente, at det største Delegeretmødet havde opnaaet, var den forhøjede Understøttelse til de Arbejdsløse. Vilde iøvrigt henlede Styrelsens Opmærksomhed paa et Forhold hos O. C. Olsen, hvor alle de Handelstelegrammer i *Børsen*, der før hos Aage Jørgensen blev rettet for 22 Kr. om Dagen, nu blev rettet for 5 Kr, hvilket var 3 Mands Arbejde, der gik bort fra Foreningen. — SCHNOOR forespurgte om Personalemøderne var standsede, og vilde anbefale, at de fortsattes. — GUNDORPH SØRENSEN haabede paa en Sammenslutning med de »Nye«. Vilde med Hensyn til de gentagne Optagelser af Blokadebrydere anmode Styrelsen om at udarbejde et alm. Amnestiforslag. — ALB. PETERSEN kunde ikke gaa med til at række Haand til Ny Forening, eller at vi overhovedet skulde have noget med dem at gøre. — OSKAR JOHANSEN var klar over det store Fremskridt, vi paa Delegeretmødet havde opnaaet for de Arbejdsløse, men vilde dog erindre om, at det at faa en Tarif for hele Landet ikke maatte undervurderes. — CARL NIELSEN besvarede paa Styrelsens Vegne forskellige Spørgsmaal fra Berendt og Schnoor. — BERENDT vilde endnu en Gang anbefale Styrelsen at tage lidt haardere fat paa Stereotypipladerne, da de var farligere end Maskinerne, der dog skulde have Arbejdere, Pladerne derimod kom lige ind ad Døren. — HALLENGREEN mente, at Forholdene i *Agrardagbladet* var bleven daarligere end de var før. — CARL NIELSEN svarede Berendt, at det eneste, vi kunde gøre, var at faa ansat Typografer som Stereotypister. — FORM. saa ikke et Universalmiddel mod Arbejdsløsheden i den faste Løn, men derimod i, at Kollegerne rundt omkring skulde arbejde paa at indskrænke Overarbejdet og nævnte Eksempler paa, at Kollegerne i den Retning ikke gjorde deres Pligt, replicerede til Wartenberg, at det vigtigste ved Delegeretmødet ikke var Understøttelsen, men Centralisationen; det var logisk, at uden den sidste, havde vi ikke faaet den første. Med Hensyn til de »Nye« er vi villige til, naar de vil række en Haand til alvorlig Sammenslutning, da at modtage den, men ellers maa alt være forbi. — Beretningen godkendtes enstemmig.

Punkt 2. I Stedet for Kassereren, som var syg, var Forretningsfører BERGENHOLZ efter Opfordring mødt for at aflægge Beretning, hvilket blev udført med sædvanlig Rutine, og gjorde til Slut opmærksom paa et Par Smaafejl, der var indløbet i Regnskabet. — GERCKE vilde paa Revisionens Vegne indstille Regnskabet til Godkendelse. Hovedsummerne var rigtige, selv om der var indløbet en lille Fejl. Vilde særlig minde om, at Udgifterne til Administrationen vilde stige en Del ved at skrive de mange Rykkerbreve til Restanterne. — FORM. meddelte, at der i sidste Uge var indkommen ca. 1000 Kr. fra Restanterne; mindede om, at en stor Del af disse var fremkomne ved Arbejdsløshed. Den store Stigning i Administrationen sidste Halvaar var fremkommen ved Udskrivning af de nye Medlemskort, ved Formandens Fraværelse, ved Ordningen af Sanatoriet og ved vor nye Kasserers Ansættelse. — Beretningen godkendtes enstemmig. (Sluttes.)

Nær og Fjærn.

Typografernes Stiftelse. Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce angaaende Indbetaling af Kontingent.

Til Forbundsstyrelsen er af Aalborg indstillet JØRG. ANDREASEN; Aarhus: MARIUS HANSEN; Esbjerg og Silkeborg: Sætter-Trykker WILL. JACOBSEN; Horsens: NIC. JENSEN; Kolding: H. P. RABEN. Randers: Trykker A. ANDREASEN; Vejle: J. P. SØRENSEN; Viborg: Faktor J. C. CHRISTENSEN og JOHS. RASMUSSEN; Odense og Svendborg: L. D. RASMUSSEN; Odense: HANS JENSEN; Næstved: P. AVG. GREVSEN; Ringsted: Journalist V. NICOLAISEN, Holbæk, og G. MORTENSEN, Ringsted; Slagelse: C. V. ARLETH; Nakskov: LUDV. KRAGH; Nykøbing F.: O. F. FRIMAND. — Stemmesedler til Valg af Forretningsfører i Provinserne, hvortil Repræsentantmødet har indstillet HVIDTFELDT, samt tre Medlemmer for Jylland, et for Fyn, to for Sjælland og et for Lolland-Falster er i denne Uge udsendt og indkaldes til den 18. Oktober.

25-Aars Jubilæum. Den 1. Oktober holdt vor Kollega, Sætter MARTIN SØRENSEN, 25-Aars Jubilæum, idet han i det nævnte Tidsrum har udøvet Typografien og uafbrudt været knyttet til Rasmussen & Olsens Bogtrykkeri. Jubilaren, der i lige Grad er afholdt og skattet af sine Principaler og sine Arbejdskammerater, fik af disse sidste paa Jubilæumsdagen overrakt en Pokal med Inskription, medens Forretningens Indehavere, der Søndagen forud havde inviteret Sætter- og Trykkerpersonalet til Frokost paa »Søpavillonen«, ved denne Lejlighed skænkede Hr. Sørensen en Gave paa 100 Kr. E. H.

— Onsdag den 1. Oktober kunde Frk. LOUISE PETERSEN fejre sit 25-Aars Jubilæum hos Firmaet H. H. Thiele. Jubilaren kan glæde sig ved i en ganske særlig Grad at have gjort sig saavel agtet som afholdt af alle. I Dagens Anledning overrakte Principalen hende en Pengegave, ligesom hendes Medarbejdere samt »De kv. Trykkeriarbejderes Fagforening«, af hvilken hun har været Medlem, fra den blev stiftet, søgte at hædre hende paa forskellig Maade.

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Af Hensyn til Tarifens Indførelse maa Plads i Provinserne ingen Steder modtages uden ved forudgaaende Henvendelse til Lokalformændene, naar Pladsen ikke er anvist fra Anvisningskontoret. Undladelse heraf vil medføre Karantæne.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	6.90	Overført...	83.84
Aftenbladet	9.75	Kihls Sættere	1.00
Aug. Andersen	1.00	Kristeligt Dagblad	2.10
Agrardagbladet	5.70	Klokken 12	1.00
Aller (Sættere & Galvanopl.)	4.25	Luno	3.04
do. (Trykkere)	2.00	Løvgreen	1.95
do. (kvindelige)	1.30	Holger Meyer (Trykkere)	0.75
Bagge (mandlige)	4.95	Missionstr. (35.—38. Uge)	6.21
do. (kvindelige)	0.50	Middagsposten	4.40
Berlingske Tidende	6.50	S. L. Møller (mandl.)	1.00
Birch	1.00	do. (kvindel.)	0.20
Bording	4.65	Nationaltidende (alle Afd.)	6.10
Centraltrykkeriet	3.35	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.45
Citytrykkeriet	2.25	do. kvindel.	0.70
I. Cohen (mdl. og kvl.)	4.50	L. A. Nielsen	0.50
Eksprestrykkeriet	1.99	O. C. Olsen & Co.	7.80
Fehlhaber	0.60	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.15
Wilh. Hansen	1.00	Politiken	11.60
J. Henriksens Sættere	1.25	Rasmussen & Olsen	0.50
Henningsen	0.80	Rigsdagen	1.90
Hoffensberg	3.25	Rosenberg	0.25
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	4.40	Schultz's Sættere	9.20
Axel Holm	1.85	do. Trykkere	2.40
Brødr. Jensen	2.75	Schønberg & Hartvig	0.60
Henrik E. Jensen	0.75	Soc.-Dem. (86. B.)	7.35
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.10	Th. Thomsen	0.50
do. (kvindel.)	0.20	Truelsen	1.20
L. A. Jørgensen	0.70	Weiss	2.75
Keller	0.60	Wennstrøm	0.50
Overføres...	83.84	Ialt...	165.94

Endvidere diverse Bidrag: Chr. E. Jensen 0.50; tils. Kr. 166.44.

Kassebeholdningen var d. 23. Sept.		Kr. 329.31
Indtægt 23.—.29 Sept.	Kr. 166.44	
Udgift 23.—29. Sept.	» 159.00	
Merindtægt 23.—29. Sept.	Kr. 7.44	
Kassebeholdningen er d. 30. Sept.	» 336.75	
		Kr. 329.31

Den 30. Sept. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 29. Septbr.

1. Formanden gav Meddelelser om Omskrivning og Flytning af forskellige Understøttelser.

2. Medlem Nr. 506, Laur. Ebbesen, var bevilget et Flyttelaan af 50 Kr. fra Thisted til København og Nr. 437, O. S. Sørensen, et do. fra Aarhus til Vejen (Kolding).

3. Medlem Nr. 353, A. F. Lautherborn, er afgaaet ved Døden i Hjørring den 15. ds. — 300 Kr. var anvist.

4. Et fornyet Andragende fra P. Jensen Frøkjær, der nu har faaet Arbejde i København, hvor han søger Optagelse, var besvaret derhen, at man ikke vilde lægge Hindringer i Vejen derfor, dog at han faar et Aars Karantæne.

5. Et Par Medlemmer havde paa en Rejse i den forløbne Sommer i Tyskland tilladt sig at forfalske deres Bøger og anmeldte ved Hjemkomsten, at Bøgerne var blevne annullerede paa Grund af Forfalskningen. I Følge Lovene havde de to Herrer ved denne ubesindige Handlemaade forbrudt deres Medlemsret og kunde ikke mere optages. Efter Forbundsstyrelsens Brevveksling med det tyske Forbund havde dette svaret, at hvis de Paagældende ellers var brave Kolleger, vilde det lade Naade gaa for Ret, dog paa Betingelse af, at den af den ene modtagne Understøttelse tilbagebetaltes, ligesom de erstatter den ved Korrespondancen udlagte Porto, ialt 9 Mark 40 Pf. Naar dette Beløb er indbetalt, erholder de atter Bøgerne mod at betale Kontingent fra den Tid, de

traadte i Arbejde herhjemme, hvorhos de idømmes et halvt Aars Karantæne hver, at regne fra den Dag de indløser Bøgerne.

6. En Del Tarifsager refereredes, hvorunder Formanden oplyste, at *Slagelseposten* og A. Jacobsens Trykkeri i Viborg havde tiltraadt Tarifen. Endvidere gaves Meddelelse om Besøg, som Formanden havde aflagt i Nakskov, Ringsted og København.

7. De fra Afdelingerne modtagne Indstillinger af Forbundsstyrelsesmedlemmer forelaa. Stemmesedler udsendes og indkaldes til den 18. Oktober. HVIDTFELDT.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 24. September.

Paa en Anmodning til Gyldendalske Boghandel om at yde Bøger til Sanatoriet havde vi modtaget imødekommende Svar. Det besluttedes at anvende ca. 50 Kr. til Indkøb af Bøger og Indbinding til Sanatoriet. — Beretningen fra Sanatoriet for Avgust forelaa og godkendtes. — Det meddeltes, at et Medlem, som opholder sig paa Sanatoriet, den 10. Oktober ikke mere er berettiget til Sygehjælp; man haabede, at der kom Bidrag fra Principaler og andre, saa at man kunde lade ham blive paa Sanatoriet. — Flere, der søgte Optagelse, henvistes til Generalforsamlingen. — En Understøttelsessag behandledes. — Flere Trykkeriforhold toges Beslutning om.

Tirsdag den 30. September.

Et Medlem bevilgedes et Beløb for at kunne besøge Fagskolen. — Et Medlem, nylig optagen paa Generalforsamlingen, forespurgte, om han kan optages i Sygekassen med Nyderet straks, da han er i en anden anerkendt Sygekasse. Nej. — Et tidligere Medlem af Sygekassen, der var slettet, da han havde nydt 60 Ugers Sygehjælp, ønsker atter at optages, og der foreligger Lægeattest for, at han er rask; kan optages. — Et tidligere Medlem (udelukket) ønskede Optagelse; henvistes til Generalforsamlingen. O. J.

Fællesmøde af Styrelserne for Den typografiske Forening, Den typografiske Trykkerforening og De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening.

Lørdag den 27. September.

Formanden for Den typ. Forening gav Oplysninger om de hidtil stedfundne Forhandlinger med Foreningen af danske Bogtrykkere om Tarifen; efter en længere Diskussion toges Beslutning.

Fra Typografernes Sangforening meddeltes, at det maatte bero paa en Misforstaaelse, naar man havde opfattet dens Svar, som om den vilde være med til at arrangere Arbejdsløshedsfesten, uden at Ny typ. Forening var Medindbyder. Hvis ikke det skulde være som tidligere Aar, vilde Sangforeningen arrangere Festen for egen Regning. Fællesmødet vedtog, at man (hvis Sangforeningen fastholdt dette) sammen med Gutenberg-Koret arrangerer Festen for de Arbejdsløse. O. J.

I Anledning af den udviste Opmærksomhed ved mit 25-Aars Typograf-Jubilæum bringes saavel inden- som udenbys Kolleger min hjærteligste Tak.

Odense, den 30. September 1902. CHR. NIELSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra Kl. 7½—8½.

Lægerne. Fra 15. Oktober flytter Hr. Dr. BENTZON til *Dannebrogsgade 6, 1.* Konsulationstid fra 12—1, Helligdage 9—10.

Nyt Medlem: Kemigraf Jørgen Chr. Hermansen (Pol.), udl. i Køln 1897.

Tiltraadte: 1377 (Dsk. t. F.), Alfr. Joh. Mortensen (Truelsen) fra Helsingør. 512, Thorvald Bruselius (I. Cohen) fra Rejse. 1127 (Dsk. t. F.), Christian Sonnenborg (J. Jørgensen & Co.) fra Rejse. 1265 (Dsk. t. F.), Lauritz Hansen (Thiele) fra Næstved.

Bortrejst: 3439, Hjalmar Larsen (arbl.), paa Rejse.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Odense: Fra 1. Oktober overtager ERNST JØRGENSEN atter Formandsposten. Postforsendelser bedes adresseret: Middelfart Landevej 18,2.

Nyt Medlem: Aarhus, Ernst Stabell Hansen, udl. 1. Oktbr. 1902 i Centraltrykkeriet efter 5 Aars Læretid (Svendeprøve ikke aflagt).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Løgstør, 1582, Ludvig Bøgedahl (i Pl.). Aarhus, 1375, Sophus Hansen fra Løgstør i Pl. Aalborg, 1223, Lorentz Jensen fra Brønderslev og 1924, Axel Sebastopol Zebitz (fra Rejse).

Bortrejste: Næstved, 1265, Lauritz Hansen til Kbhvn. i Pl. 1432, Henrik Larsen til Vejle (arbl.), Aarhus, 437, O. S. Sørensen til Vejen i Pl. Løgstør, 1425, Marinus Pallesen (paa Rejse) og 1612, Hans P. Larsen (til Pl. i Skanderborg). Randers, L. Bøgedahl til Løgstør i Pl. Kolding, 717, Otto Garnitzka paa Rejse. Helsingør, 1377, Alfr. Johan Mortensen til Kbhvn. i Pl.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Bortrejst: 272, Karl Hansen til Hillerød i Plads.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Rettelse. I forrige Nr. stod: »Emilie Mehrn, optaget mod at betale sin Restance«, skulde staa »Slettet for Restance«.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse fra Kl. 9—10½; derefter *halvaarlig Generalforsamling.* Henstilling fra Bestyrelsen ang. Juleuddelingsfesten, Valg af Formand, 2 Styrere og 2 Revisorer.

Typografernes Stiftelse.

Kontingent for det forløbne Juli Kvartal bedes indbetalt snarest. — Resterende gøres opmærksom paa Lovenes § 12, i Følge hvilken Udslettelse finder Sted, naar Restancen gaar udover 2 Kvartaler.

J. F. MØLLER,
Kasserer,
Mysundegade 30, 3. Sal, Hjørnet af Istedgade.
Træffes Søndag 10—11.

T. C. C. Søndag Frokosttur. Trianglen Kl. 10. Styrelsen bedes møde Kl. 9½.

ANNONCER

En brugt Skæremaskine,
Snitvidde 15—20 Tommer, ønskes til Købs. Billet mrkt. »Jvn.« indl. paa Ekspeditionskontoret inden 8 Dage.

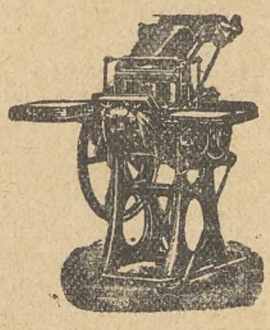
Tre gode, brugte
Hurtigpresser,
Format 52×78 Ctm., 60×78 og 57×93 Ctm., er billigt til Salg hos
Adolph Wulff,
Gothersgade 8.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende fra ½—100 HK
Transmissioner
Farve, Valsemasse
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 10 OKTOBER 1902 XXIX AARGANG

Til Trykkerforeningens Medlemmer!

Stiftelsesfesten afholdes Lørdag den 25. Oktbr. Kl. 8 Aften i Hotel »Boulanger«. Der serveres med 1/4 And, koldt Bord samt Snaps og Øl for 2 Kr. pr. Kuvert. Da Festen vil faa en særlig højtidelig Karakter, forventes talrig Tilslutning. Se den udsendte Liste. STYRELSEN.

De forestaaende Valg.

TIDEN er nu saa langt fremskreden, at vi skal til at foretage Valg til Forbundsstyrelsen og dermed bestemme, hvem der i de førstkommende Aar skal lede vore Sager og føre Centralisationen ud i Livet.

Aldrig har et Valg været mere vigtigt, og aldrig er der vel stillet større Opgaver til en Styrelse indenfor vor Forening end til den, der nu bliver valgt. Derfor gælder det mere end nogensinde om at faa Mænd ind, som vi tror kan magte Opgaven og som har Lyst og Interesse for Organisationsarbejdet. Der maa vælges uden smaalige Hensyn til Bypatriotisme og lignende.

Vi undertegnede »Tre Jyder« tillader os derfor i Henhold til ovenstaaende at anbefale følgende tre Mand som Repræsentanter for Jylland:

J. ANDREASEN, Aalborg,
W. JACOBSEN, Silkeborg, og
M. HANSEN, Aarhus.

Andreasen er en forholdsvis ny og ukendt Mand ude i Landet, men han er desmere kendt og velanskrevet i den By, der har opstillet ham. I flere Aar har han været Formand for »Typografisk Forbund« i Aalborg og forøvrigt besiddet en Mængde andre Tillidshværv. Bl. a. var han ved sidst afholdte Repræsentantmøde Delegeret. Den rolige og besindige Maade, hvorpaa han griber enhver Sag an, hans støtte Optræden og hans varme Interesse for alt, hvad der angaar Foreningen, vil sikkert blive til god Nytte i Styrelsen.

William Jacobsen er mere kendt og har ved de senere Delegeretmøder været en sikker Mand og en af dem, man har regnet med. Hans fortrinlige Artikler i *Typ.-Tid.* vil sikkert være mange i frisk Minde, og at han er indstillet af baade Esbjerg og Silkeborg viser, at man paa de Steder, hvor han er bedst kendt, er klare over hans Kvalifikationer.

Endelig Marius Hansen. At anbefale ham er overflødigt. I den Valgperiode han alt har haft Sæde i Styrelsen, har han skaffet sig saa mange Venner og høstet saa megen fortjent Anerkendelse, at hans Valg er sikkert.

Som Anbefaling for alle Kandidater vil vi fremhæve, at de er varme Tilhængere af Centralisationen, og det er jo en Nødvendighed at faa Tilhængere og ikke Modstandere — som de fra Randers, Horsens og Vejle indstillede — til at føre den ud i Livet.

Vi opfordrer altsaa vore Kolleger Landet over at stemme paa ovenstaaende Liste. Jyderne vil herved faa en Repræsentation, vi tror de kan være udmærket tjent med. TRE JYDER.

— — —

Som man vil have sét af Referatet fra Generalforsamlingen i Aalborg Lokalafdeling forleden vedtoges det, da jeg ikke ønskede at modtage Genvalg, at indstille Formanden for det lokale Forbund, JØRG. ANDREASEN, som Kandidat ved Valget af Forbundsstyrelse. Idet jeg takker for den Tillid, Kollegerne Landet over har vist mig, anbefaler jeg Andreasen som en brav Kollega, der i den Tid, han har arbejdet her i Byen, har gjort sig Flid for at varetage Kollegernes Interesser. Jeg betragter det som en Selvfølge, at et Medlem af Forbundsstyrelsen, som hidtil, faar Sæde her i Aalborg for at repræsentere den nordlige Del af Jylland, og er det mit Haab og Ønske, at Kollegerne Landet over vil stemme paa den herfra indstillede Kandidat.

Aalborg, den 5. Oktober 1902. ANTON SCHWARTZ.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening.

(Sluttet.)

Punkt 3. Beretningen om Sanatoriet blev aflagt af Forretningsfører BERGENHOLZ, der erindrede om den Dag, da vi ude paa Søfryd vedtog at købe Villaen. Vi gik straks i Gang med at gøre Bygningen i Stand til dens fremtidige Brug, ved hvilket Arbejde særlig Formanden og Carl Nielsen havde indlagt sig Fortjeneste med at paase, at alt blev ordnet som det skulde til at modtage Patienterne, af hvilke den første kom 1. Juli. Der havde ialt været indlagt 15, 8 af Den typ. Forening og Dansk typ. Forening og 7 Fremmede. Af Ny typ. Forening havde været indlagt 1, hvis Principal væsentligst havde afholdt Udgifterne, vi havde ikke her, hvor Sygdommen raabte om Hjælp, ladet os diktere af den skarpe Stemning, der herskede mellem Foreningerne; Manden døde 4 Uger efter Indlæggelsen af Forkølelse. 1 Patient var udskreven som fuldstændig helbredet, 1 udskrevet, fordi han fik Vand i Lungerne og maatte indlægges paa Kommunehospitalet, 1 var afvist, fordi han flere Gange brød Reglerne og 1 udskrevet som delvis arbejdsdygtig, da han ønskede at komme hjem. Den første Maaned havde udvist et Underskud paa 200 Kr., men i Avgust vilde det gaa ned paa ca. 100 Kr., og det aarlige Underskud vilde saaledes blive som beregnet paa Overslaget, ca. 1000—1200 Kr., hvilket man vilde søge dækket ved et Cirkulære om at støtte Sanatoriet, som var udsendt til Bogtrykkere og Forretninger, der var knyttede til vort Fag. Udtalte til Slut sin Glæde over at dette farlige Foretagende nu havde vist at kunne bære sig paa Trods af, at det ellers kun var velhavende Folk, der kunde give sig af med saa dyre Anstalter. — Efter at Beretningen var godkendt, fik Bergenholz igen Ordet for at meddele at Dr. DESSAU fra Fredensborg havde ønsket at komme til Stede paa Generalforsamlingen for personlig at hilse paa Typograferne, da Doktoren endnu ikke var kommen, anmodede han om Forsamlingens Tilslutning til at bringe denne en Tak for det store og uegenyttige Arbejde, han havde paataget sig ved vort Sanatorium. Dr. Dessau var en samvittighedsfuld og dygtig Mand, der udelukkende her handlede af Interesse for Typograferne. — Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Punkt 4. Tarifen. FORMANDEN gav Meddelelse om de førte Forhandlinger med Bogtrykkerne. Paaviste, at det ved Forhandlingerne var lykkedes at ryste de »Nye« af os, og at de trods deres fisken i rørt Vande intet havde opnaaet, ingen spurgte efter dem, ingen regnede med dem og vi kunde selvfølgelig ikke som Led i Dansk typ. Forbund lade os foreskrive af dem, hvad vi skulde gøre eller ikke gøre. — En Række Talere havde Ordet og alle for at paalægge Styrelsen ikke paa nogen Maade at fravige Foreningens Fordringer om Forhøjelse af Minimallønnen fra 23 til 25 Kr. og Arbejdstidens Forkortelse til 8 Timer. — HARTVIG anbefalede Styrelsen at tage lidt haardere fat paa den Olsenske Bladfabrik, der var meget at faa ordnet her. — F. K. MADSEN vilde sige til Hartvig, at naar Forholdene hos O. C. Olsen ikke var saa gode, som de burde og kunde være, var det ikke Styrelsens, men Personalets Skyld og særlig var det dets Pligt at lyde Organisationen, naar der kom Bud fra den. — Generalforsamlingen udtalte sin Tilslutning til Udvalgets Arbejde.

Punkt 5 udgik af Dagsordenen, da Form. for Trykkeriarbejderne ikke var mødt.

Punkt 6. FORMANDEN anmodede Generalforsamlingen om at nedsætte et Udvalg til at drøfte og udarbejde nye Love; det var nødvendigt nu, da vi gaar ind under Forbundet og bliver en Lokalafdeling, at faa disse forandrede samtidig med, at der ogsaa til Sygekassen var kommen en Del Forandringer, der nødvendiggjorde en Omtrykning. — N. P. NIELSEN mente, at Udvalget kunde bestaa af 5 Mand, 2 af Styrelsen og 3 fra Generalforsamlingen og at de maatte søge Forbindelse med Trykkerne. Valgte blev: BERENDT 39 St., WARTENBERG 34 St. og HALLENGREEN 28 St. Derefter havde SCHNOOR 13 St., EMMANUEL PETERSEN 7 St. og SIGV. LUNDBERG 5 St.

Punkt 7. Til Valg til Forbundsstyrelsen opstilledes OSKAR JOHANSEN 20 St., F. K. MADSEN 46 St., CARL NIELSEN 45 St., N. P. NIELSEN 29 St, HALLENGREEN 15 St., H. C. JØRGENSEN 34 St. og BERENDT 21 St. — I Stedet for Næstformanden i Den typ. Forening (F. K. Madsen), der trods flere Opfordringer fra Forsamlingen, ikke ønskede at modtage Valg, opstilledes: CARL NIELSEN (Soc.) 46 St. og C. H. NIELSEN (Berl.-Tid.) 9 St. — F. K. MADSEN takkede for den store

Tillid, der var udvist imod ham i Løbet af de tolv Aar han havde haft den Ære at sidde i Den typ. Forenings Styrelse; naar han nu traadte tilbage, var det ikke fordi han var træt, men for at han, hvis Medlemmerne valgte ham ind i Forbundsstyrelsen, kunde ofre den sin Tid og sin Kraft og de kunde være forvisset om, at han i Hovedstyrelsen for danske Typografer vilde arbejde lige saa energisk som de 12 Aars Tillid havde bevist, at han havde gjort det blandt københavnske Kolleger. — Til Genvalg til Styrelsen opstilledes EMIL MØLLER *(Natt.)* 23 St. og som ny foreslaaede SIGV. LUNDBERG *(Natt.)* 9 St., WESTY HANSEN 23 St., HALLENGREN *(Soc.)* 20 St. Til Gjenvalg som Kasserer CHR. ØSTERGAARD. Til Revisorer: ANTON ANDERSEN (Aller) 30 St., SCHNOOR *(Agrardagbl.)* 23 St. og CARL LARSEN (Græbe) 16 St.

Punkt 8. Kun 2 af de 4, der ønskede Optagelse i Foreningen havde givet Møde, nemlig Fr. Hansen og P. Jensen-Frøkjær og som sædvanlig, naar der i Foreningen optages Blokadebrydere, blev de mindet om den Ulykke, de havde øvet mod Kollegerne, særlig Fr. Hansen blev af SPARWATH erindret om den Tid, da han i 76 var med til at ønske hæderlige Kolleger straffede og hensynsløst saa paa, at Kammeraterne med deres Familie blev smidt paa Gaden og som Følge af hans Optræden tabte Strejken. Ogsaa MICHAELSEN gav i faa velvalgte Ord Jensen-Frøkjær en Formaning med paa Vejen, hvilket gav denne Anledning til at protestere imod at han havde været Skruebrækker, han havde kun været Blokadebryder, men lovede nu ikke at svigte den Tillid, som Kollegerne viste ved at optage ham i deres Midte. Fr. Hansen sagde ikke noget, man paastod, han ikke kunde høre.

Dr. DESSAU fra Fredensborg, der nu var kommen til Stede, takkede for den Hilsen, Generalforsamlingen havde sendt ham igennem Bergenholz og udtalte en Kompliment til Typograferne for det store Arbejde, der var udført og den Offervillighed, de udviste mod deres Syge. Han havde ønsket at komme paa Generalforsamlingen for personlig at lære dem at kjende og invitere dem ned til Fredensborg, ikke for at behandle dem som Syge, men for at vise dem det Hjem, de havde oprettet, og anbefalede dem, naar de havde en ledig Søndag, da at tage ned og hilse paa deres Kolleger og sørge for Aviser, Bøger og anden Adspredelse til dem, særlig nu til Vinter kneb det med at faa Tiden til at gaa; de havde ikke andet dernede at bestille end spise, og som Bevis paa Øvelsen i den Retning fortalte Doktoren, at de havde en Patient, der spiste 42 Stkr. Smørrebrød, 4 Portioner Middagsmad og drak 3 Kopper Kakao om Dagen; men ogsaa det kunde blive kedeligt i Længden, saa kom og se til dem. — BERGENHOLZ meddelte, at han havde købt et Gevær og Kugler efter Doktorens Anvisning. — OSCAR JOHANSEN motiverede et Leve og et Hurra for de 2 Mænd, hvis uegennyttige Arbejde, vi kan takke for, at vort Sanatorium er bleven saa godt og udmærket, som det er, til Gavn for vore Syge.

Generalforsamlingen sluttet Kl. 3¼.

Typografernes Stiftelse

afholdt Søndag den 21. September ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Køb af en Byggegrund. Til Dirigent valgtes P. LAURITZEN.

Formanden (GUST. CLAUSEN), gjorde Rede for de Forhandlinger for at erhværve en passende Grund, der havde været ført siden Generalforsamlingen bemyndigede Styrelsen til at arbejde herfor. Man havde særlig haft sin Opmærksomhed henvendt paa to Grunde paa Dosseringen, som jo havde en aldeles fortrinlig Beliggenhed; disse Forhandlinger havde desværre ikke ført til noget Resultat, men man havde nu faaet Tilbud om en Grund i Boyesgade, som tilhører Tømrermester Fussing. Denne Grund ligger meget centralt, lige ved baade Frederiksberg Allé og Vesterbrogade, i meget fredelige Omgivelser. Købesummen er 80,000 Kr. med en Udbetaling af 20,000 Kr.; Resten vil Ejeren lade blive staaende i 2. Prioritet til 4½ pCt. Arealet er 4270 □ Al. stort og man har tænkt at bebygge 2372 □ Al., saa at der bliver ca. 1900 □ Al. ubebygget. Facaden til Boyesgade er 75 Al. lang. Arkitekten har udarbejdet et Projekt til Bebyggelse, som forelaa, og som gik ud paa at indrette 88 Lejligheder, deraf 24 3-Værelsers og 64 2-Værelsers Lejligheder (alle rummelige og saa bekvemmelige som muligt). Udgiften til Bebyggelse med Omkostninger var anslaaet til 240,200 Kr., hvilket sammen med Købesummen for Grunden giver en Sum af 320,200 Kr. Forrentning m. m. vil højst andrage 15,209 Kr. 50 Øre, medens Lejeindtægten anslaas til 23.135 Kr., saaledes at der skulde blive et Overskud af 7925 Kr. 80 Øre. Selv om man vil flytte vore nuværende 26 Fribeboere ud i den nye Bygning og beregner Lejeindtægten af dem til 250 Kr. aarlig, saa bliver der dog til Rest et Overskud af 1688 Kr. 50 Øre, foruden at man saa har Raadighed over de gamle Lejligheder. Hvorvidt man skal skille sig af med de to gamle Ejendomme eller ej, bør man for Tiden ingen Beslutning tage om, da der jo aldrig er Vanskelighed ved Udlejning. Man maatte bede Generalforsamlingen om at træffe Afgørelse ang. Købet i Dag, da man kun havde Grunden paa Haanden en meget kort Tid, og Styrelsen nærede ingen Betænkelighed ved at anbefale Medlemmerne at stemme for Købet, da det efter Fagfolks Udtalelser var meget favorabelt.

Derefter førtes der en meget livlig Forhandling, hvorunder flere udtalte nogen Betænkelighed ved at gaa med til Forslaget. BERENDT mente, at 80,000 Kr. var for meget for Grunden, og at man fik Vanskeligheder ved at leje 3-Værelses Lejlighederne ud, da mange har Aversion mod at bo i en Stiftelse. — GUNDORPH SØRENSEN mente, at man skulde bort fra Kasernesystemet og opføre Villaer med 1 eller 2 Lejligheder, selv om man saa skulde udenfor Byen. — F. K. MADSEN udkastede den Tanke, at man skulde realisere de to gamle Bygninger, man havde, og kun uddele Huslejehjælp, saa de Gamle kunde bo, hvor de vilde. Man bør vistnok ikke bygge Stiftelser mere. Endvidere forespurgtes, hvorledes man havde tænkt at faa Prioritetsforholdene ordnede, og om ikke dette Foretagende vilde blive for stort. — LAUR. JENSEN, H. C. HANSEN og NORDLUNDE anbefalede varmt Forslaget. — FORMANDEN: Pengeforholdene bør ikke afskrække; de to gamle Ejendomme er jo saa godt som gældfri, saa der er ingen Tvivl om, at man vilde kunne erholde de fornødne Pengemidler til en rimelig Rente (4 pCt.) i et solidt Bankinstitut. Grunden er ikke for dyr, det bliver knapt 19 Kr. pr. □ Al., og dette er mindre end der forlanges for lignende Grunde med tilsvarende Beliggenhed. At opføre Villabygninger laa udenfor Stiftelsens Opgave; det maatte man overlade til Byggeforeninger. Paa Foranledning udtalte Taleren, at det var Meningen at indrette W. C.; hvorvidt man skulde indlægge Centralvarme, var jo tvivlsomt, da man jo klager over, at Luften bliver for tør, hvor saadan er indført; selvfølgelig vilde man lade udarbejde Overslag over, hvor meget det eventuelt vil koste.

Derefter vedtoges Forslaget om Købet saa godt som enstemmig, idet kun 2 stemte imod, hvorefter Dirigenten sluttede Generalforsamlingen.

OSCAR JOHANSEN.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt Fredag den 3. Oktober ekstraordinær Generalforsamling. Dirigent M. TOFT. Sekretær O. HANSEN.

1. Valg af 2 Medlemmer til Forbundsstyrelsen. I Formandens Fraværelse gav NÆSTFORMANDEN en Del Oplysninger angaaende den ny Ordning, der jo som bekendt træder i Kraft til Nytaar. Trykkerforeningen fik 3 Repræsentanter i Forbundsstyrelsen. Da Formanden var selvvalgt, skulde Generalforsamlingen vælge de andre 2. Paa Forslag af Viggo Hansen valgtes ved skriftlig Afstemning K. KIEFER og ALB. SØRENSEN.

2. Stiftelsesfesten. NÆSTFORMANDEN foreslog paa Styrelsens Vegne, at vi afholdt Foreningens 26-Aars Stiftelsesfest med Fællesspisning. Det var Meningen i Anledning af 2 af Medlemmernes lange Virksomhed i Foreningens Tjeneste at gøre denne Fest særlig højtidelig. — MICHELSEN foreslog, at denne Sammenkomst skulde være med Damer. Efter en livlig Diskussion forkastedes Forslaget. Det øvrige Arrangement overlodes til Styrelsen, ligesom man bevilgede en Sum til Bestridelse af nogle Udgifter ved denne Lejlighed. Generalforsamlingen hævet.

O. HANSEN.

Typografernes Sangforenings

Generalforsamling i Lørdags var besøgt af ca. 60 Medlemmer. Dirigent ALB. AUENER, Sekretær O. J. OLSEN.

1. FORMANDEN aflagde Beretning om Sommerhalvaaret, blandt hvis Begivenheder han særlig fremhævede Foreningens Assistance ved den sidste af Kommunens Folkekoncerter i Rosenborg Have.

2. Henstilling fra Styrelsen angaaende Juleuddelingsfesten. FORMANDEN beklagede, at denne Fest, som Sangforeningen har Æren af at have taget Initiativet til og i mange Aar gennemført med et saa smukt Resultat, nu skulde drages ind i Foreningsstridighederne. Han havde fra de tre under Dansk Typografforbund staaende Foreninger modtaget en Opfordring til sammen med dem at indbyde til Festen; denne Opfordring kunde Sangforeningen ikke efterkomme, fordi den i sin Midte talte Medlemmer af alle tre Organisationer og derfor ikke kunde udelukke en enkelt. Derimod foreslog han at lade Gutenbergkoret og Sangforeningen arrangere Festen og derpaa gennem Foreningerne uddele Pengene til de Arbejdsløse, hvilket Forslag forkastedes af de tre Foreninger. Generalforsamlingen maatte nu afgøre Sagen. Han hævdede, at Sangforeningen var en en fuldstændig uafhængig Forening, og den havde i denne Sag handlet loyalt til alle Sider. Formanden protesterede sluttelig mod en Red.-Artikel i Typ.-Tid., som gav et falsk Referat af hans Skrivelses Indhold. — P. LAURITZEN agtede Sangforeningen for dens lange Virksomhed og mente, at det netop var en Opgave for Sangforeningen at samle Alle; men de maatte ogsaa tage Hensyn til Fagets Interesser. Det eneste rigtige var, at Sangforeningen og de tre Foreninger afholdt Festen. — OSKAR JOHANSEN bad Sangforeningen holde sig udenfor, saalænge der hersker Bitterhed; han stillede følgende Forslag til Beslutning: »Typografernes Sangforening beslutter — under Hensyn til den for Tiden stedfindende Strid indenfor det typografiske Fag — iaar ikke at afholde nogen Fest til Fordel for de Arbejdsløse.« — FASMER anbefalede Johansens Resolution. — ANTHON LARSEN opfordrede Sangforeningen til at afholde Festen sammen med de tre Foreninger; Ny typ. Forening skulde nok selv sørge for sine Arbejdsløse. — Efter at flere Talere havde anbefalet Resolutionen, vedtoges denne med 23 St. mod 6.

3. Valg af Formand, 2 Styrere og 2 Revisorer. FORMANDEN: I henved en Snes Aar havde Formandsposten i Sangforeningen været beklædt af Medlemmer af Ny typ. Forening; han selv havde for to Aar siden kun ugerne overtaget Posten og ønskede nu at fratræde, for at et Medlem af Den typ. Forening kunde blive hans Efterfølger. — P. LAURITZEN fandt ikke, at der var Grund for Formanden til at opgive en Post, i hvilken han gjorde Fyldest; Taleren vilde opfordre Formanden til at vedblive at fungere. — Efter Opfordringer fra flere Sider erklærede Formanden at ville vedblive endnu et Aar og valgtes med Akklamation. — Til Styrere genvalgtes KROLL og ARN. LARSEN, til Revisorer valgtes SOPHUS ANDERSEN og O. J. OLSEN.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	4.75	Overført...	53.50
Agrardagbladet	2.35	Kristeligt Dagblad	2.10
Aller (Sættere & Galvanopl.)	4.25	Leisner	1.45
do. (kvindelige)	1.20	Løvgreen	1.70
Bagge (mandlige)	5.00	Luno	3.28
do. (kvindelige)	0.55	Middagsposten	4.60
do. (mandlige)	4.95	Mohr & Co.	0.50
do. (kvindelige)	0.55	S. L. Møller (mandl.)	1.00
Berlingske Tidende	5.25	do. (kvindel.)	0.20
Bording	4.55	Nationaltidende (alle Afd.)	6.10
Calberg jun.	0.25	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.70
Citytrykkeriet	1.95	do. kvindel.	0.25
Eksprestrykkeriet	0.85	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	6.60
Hoffensberg	3.25	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.15
Axel Holm	2.00	Rasmussen & Olsen	0.50
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.60	Rosenberg	0.25
do. (kvindel.)	0.15	Schultz's Trykkere	0.90
L. A. Jørgensen	0.70	Soc.-Dem. (87. B.)	6.90
Ludvig Jørgensen	3.00	Trier	3.50
Keller	0.60	Truelsen	1.50
Kihls Sættere	0.75	Weiss	1.75
Klokken 12	1.00		
Overføres...	53.50	Ialt...	103.43

Endvidere diverse Bidrag: Aarhus (Amtstid. 1.75, Folkebl. 1.80, Jyllandsposten 4.05, Stiftstid. 4.90, Thrue 3.00, Centraltr. 1.25, Windeløw 0.50, Backhausen 0.50 og Demokr. 6.00) ialt 23.75, Kaj Hansen (Baden) 0.50; tilsammen Kr. 127.68.

Kassebeholdningen var d. 30. Sept. ..... Kr. 336.75
Indtægt 1.—7. Okt. ..... Kr. 127.68
Udgift 1.—7. Okt. ..... » 133.00
Merudgift 1.—7. Okt. ..... Kr. 5.32
Kassebeholdningen er d. 7. Okt. » 331.43
Kr. 336.75

Den 7. Oktbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Provinsvoldgiftsrettens Medlemmer holdt Møde Onsdag den 8. ds. paa Hotel Hafnia. Retten konstituerede sig med Hr. Redaktør REGNAR PETERSEN som Formand og Hr. HVIDTFELDT som Næstformand. Forskellige divergerende Spørgsmaal drøftedes, og man enedes om at søge disse løste ad Mindelighedens Vej, forinden Sagerne optoges til Doms.

Ny typ. Forenings Styrelse har endelig, efter forgæves at have henvendt sig til en Del af Foreningens Medlemmer, faaet fat i en ny Formand i Stedet for Anth. Larsen. Den ny Formand hedder ANT. OLSEN og arbejder i *Berl.-Tid.*

Den typografiske Forenings Kasserer, Hr. CHR. ØSTERGAARD, blev i forrige Uge indlagt paa Kommunehospitalet, lidende af Blindtarmsbetændelse. Den farlige Sygdom havde angrebet Hr. Østergaard saa stærkt, at han i Tirsdags maatte lade sig underkaste Operationen. Vi vil haabe, at vor dygtige og afholdte Kasserer har Modstandskraft nok til at kunne overvinde denne farlige Sygdom.

Sanatoriet. Fra Hr. Bogtrykker M. Hannover har vi modtaget følgende Gave til Sanatoriets Bibliotek:

Edv. Blaumüller: Hellige Jord, Carl Møller: Sagt op, C. Hostrup: Den tredje, Julius Clausen: Breve fra P. V. Jacobsen, Ejnar Hjörleifsson: To Fortællinger fra Island, Johanne Schiørring: For Vind og Vove og Esthers Historie, Peter Nansen: Troskabsprøven, Edvard Brandes: Breve fra J. P. Jacobsen, Vilh. Østergaard: Den gamle Kirkeklokke og andre Fortællinger, Peter Nansen: Julies Dagbog, Sven Lange: Hjærtets Gærninger, Jonas Lie: Naar Jærntæppet falder, Edv. Blaumüller: Sibylle, Björn Björnson: Over Ævne 1. og 2. Stykke, Jonas Lie: Wulffie & Co. Ialt 17 Bind, for hvilke vi aflægger vor hjærteligste Tak. Gaver modtages fremdeles.

Faktor Fr. Olsen i F. E. Bordings Sætteri fyldte den 6. Oktober 50 Aar. I den Anledning overrakte hele Personalet ham en smuk Gave, bestaaende af et Regulator-Uhr og 2 Blomsterskaale. Ved et Glas Vin paa Sætteriet blev der saavel fra Personalet som fra Faktorens Side udtalt Ønsket om et fortsat godt Samarbejde. LASKE.

Sølvbryllup. Vor gamle Kollega i »*Politiken*«, Hr. PETER JENSEN og Hustru kan den 20. Oktbr. fejre deres Sølvbryllup.

Ulykkestilfælde. Vor Kollega H. P. Hansen, som arbejder hos Mayland, kom i Onsdags Morges slemt til Skade ved et Fald med sin Cykle. I Faldet brækkede han Laaret og blev i en Droske kørt paa Hospitalet.

Jubilæum. Typograf JENS PETER JOHANSEN i Svendborg kunde den 8. Oktober fejre 25-Aars Jubilæum. Johansen er født i Dover den 27. Januar 1854 og har lært Typografien i Thisted. Han arbejdede i sin Tid hos Redaktør Høeg i Rudkøbing, hvorfra han kom til Nyborg for at aftjene sin Værnepligt. Da han var færdig hermed, kom han til Svendborg og fik Arbejde i *Svendborg Avis*' Trykkeri (daværende Redaktør Gottlieb Petersen), hvor han nu har arbejdet i 25 Aar. Johansen er en støt og ærlig Kammerat, staar aldrig tilbage, naar der skal gøres noget Godt blandt sine Kolleger, og han har den Ejendommelighed ved sig at være æret og agtet af Alle — en Mand, der i faa, men kærnefaste Ord siger sin velovervejede Mening og ikke benytter sig af Sprogets lange og velklingende, men ofte tomme og intetsigende Sætninger. Johansen har da ogsaa i mange Aar bl. a. haft det Tillidshverv at være Næstformand i Lokalforeningen og tillige Kasserer i den selskabelige Forening »Gutenberg«. Vi ønsker ham Held og Lykke til fortsat mangeaarigt Samvirken. JESPER.

Nordisk Boktryckarekonsts 9. Hæfte er udkommet og indeholder blandt mange andre interessante Ting et nydeligt Avtotypi, trykt i MAMMENS Bogtrykkeri i Aarhus, og desuden en Artikel-Serie af EMIL SØRENSEN, omhandlende de typografiske Titelformers Udvikling.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for September Maaned 1902.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:

Kassebeholdning	Kr.	6336.24	
Reservefonden	-	5093.90	
Begravelseskassen	-	25203.32	
			Kr. 36633.46
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	14144.42	
Reservefondens do.	-	42403.68	
			- 56548.10
		Summa Kr.	93181.56

Udgift.

Dansk typ. Forening:

Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	437.00	
Voldgiftsretten i Odense	-	49.70	
Tryksager	-	239.50	
Porto	-	14.81	
Understøttelse til H. F. Rasmussens Enke	-	25.00	
Formandshonorar	-	450.00	
Kassererhonorar	-	50.00	
Begravelseskassen	-	25267.10	
Reservefonden	-	5093.90	
Hovedkassen	-	2821.31	
			Kr. 34448.32
Dansk Typografforbund:			
Rejseudgifter og Diæter	Kr.	75.55	
Bidrag til det internationale Sekretariat	-	134.70	
do. - De samvirkende Fagforbund	-	284.85	
Administrationsbidrag til De samv. Fagforbund for 2. Halvaar 1902	-	189.90	
Overfartspenge til Det foren. Dampskibsselskab	-	75.40	
Tryksager	-	27.75	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	15541.41	
Reservefondens do.	-	42403.68	
			- 58733.24
		Summa Kr.	93181.56

Kolding, d. 1. Oktbr. 1902. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Walkendorffsgade 22, 3.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 7. Oktober. Alle mødt.

1. Klage fra et Personale over, at et Medlem havde forlagt den ordinære Arbejdstid til Overarbejde uden Godtgørelse samt Vedkommendes Svar, der gik ud paa, at han, der er syg og optaget med Reservation for den paagældende Sygdom, formente sig berettiget til at godtgøre Forretningen den Tid, han brugte til Lægekonsulation. Idet Styrelsen bemærker, at Henvendelse burde være sket til Formanden inden Omlægningen, finder man det ret og rimeligt at tillade Omlægning af Ar-

bejdstiden *for den Tid, Lægebesøget varer*. medens al anden Omlægning forbydes som tarifstridig.

2. Et Medlem, Principalsøn, er hjemvendt fra Rejse og traadt i Plads hos Faderen uden at have tilmældt sig til Organisationen eller have afleveret sin Bog. Det vedtoges, at Formanden paalægger vedk. Medlem uopholdelig at indhente det forsømte.

3. Et Medlem beskyldes for at have overtraadt Tarifens Bestemmelse om Paalægning; Formanden undersøger Sagen og giver Vedk. Tilhold om at overholde Tarifen under Ansvar overfor Lovene.

4. Formanden gav Meddelelse om Forhandlinger ført mellem Forbundsstyrelsen og Forretningsudvalget for De samv. Fagforbund om Tarifspørgsmaalet. Til Efterretning.

5. Skrivelse fra Bryggeriet »Stjernen« ang. Indbetaling af Restbeløbet af den tegnede Aktie. Det vedtoges at indbetale hele Beløbet 250 Kr. paa en Gang. L. J.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 8. Oktober.

Det besluttedes at afholde en ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Optagelse af de mandlige Trykkeriarbejdere, Beretning fra Kontrahentmøderne og Optagelse af nogle Fagfæller. — Der var nedlagt Indsigelse mod Optagelse af Martin Møller; man overlod til Generalforsamlingen at træffe Afgørelse heraf. — Nogle Trykkeriforhold henvistes til Trykkerforeningen, da de særlig angik denne. — Forholdene i Bladsætterierne i Almindelighed behandledes, og Beslutning toges. O. J.

Alle, som viste mig Opmærksomhed ved mit Jubilæum, bedes modtage min hjærteligste Tak. LOUISE PETERSEN,
Thieles Bogtr.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra Kl. 7½—8½.

Ny Medlemmer: I S. H. L.: Trykker Evald Peter Henrik Hansen, udl. 1880 hos C. L. E. Hansen (arbl.). I H.: Trykker Gottfred Gram, udl. 1. Oktbr. 1902 hos L. A. Nielsen (arb. s. St.). I F. H.: Hans Nielsen, udl. hos Hoffmann 3. Oktbr. (arb. s. St.). I F. H.: Oscar Bremer, udl. 1. Oktbr. 1902 hos Writh (arb. s. St.). Sætterlærl. Emil Roed hos Schultz. I F. H. L.: Niels Ferdinand Hansen, udl. 1/10 i Missionstrykkeriet.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1221 (Dsk. t. F.), Jens Mathiassen (Rigsdagen) fra Silkeborg og 1613 (Dsk. t. F.), Thorvald Sørensen (Rigsdagen) fra Varde. 1574 (Dsk. t. F.), N. P. C. G. Sandberg, 1725, H. Grevlund og 1727, Axel Gregersen (alle fra Rejse til Rigsd.). 1971, Niels Chr. Hansen IV. (Aller) fra Rejse. 1461, Ove Dyva (Mohn) fra Rejse. 4610, Jul. Alfr. Olsen (Cato) fra Rejse. 1603 (Dsk. t. F.), Ole Peter Jensen (Kruckow) fra Rejse. 2683, Harald Ferd. Jensen (Rasmussen & Olsen) fra Rejse.

Udmældte: Af F.: 5591, V. Sparwath (Berl. Tid.). 1515, Bogtr. Rud. Ehbrecht.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Aalborg, Anders Marius Andersen, udl. 1. Oktbr. i »Nordjyll.«s Bogtrykkeri, Karl Edvard Jensen og Christen Pingel Christensen, begge udl. 1. Oktbr. i Leander Nielsens Bogtr. Hobro, Jacob Henrik Zebitz, udl. 1. Oktbr. i Hobro Avis efter 5 Aars Læretid (afl. Prøve for offenl. Komm. i indev. Maaned). Kolding, Trykker Frederik Adolf Riis, udl. 4. Oktbr. i Højskolebladets Trykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Slagelse, 1527, Thorv. Kassew (Slagelsep.) fra Rejse. Skanderborg, 1612, Hans P. Larsen fra Løgstør. Nykøbing M., 1556, Harald F. Petersen (Folkebl.) fra Rejse. 272, Carl Hansen (fra Kbhvn.). Nykøb. F., 1490, G. Th. V. Jensen (arbl.). Vejle, 1432, Henrik Larsen og 1228, Frithiof Aaredsen (Amtsav.).

Bortrejste: Vejle, 1432, Henrik Larsen til Kbhvn. (arbl.). Silkeborg, 1221, J. A. Mathiasen til Kbhvn. Helsingør, 1592 (Den t. F.), Adolph Petersen til Kbhvn. (arbl.).

Udmældte: Næstved, 185, Trykker H. A. Jensen. Esbjerg, 1153, K. Rosendahl (Bogtrykker). Hillerød, 983, N. P. Jørgensen (overgaar til anden Livsstilling).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Tiltraadt: 272, Carl Hansen fra Hillerød (arbl.).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Gudrun Andersen (arbl.) og Emmy Petersen (Aksel Holm).

Kassererskens Adresse er fra 21. Oktober: CHRISTINE BUUS, Holbergsgade 15, 1. Sal ov. Grd. Træffes kun Tirsdag og Fredag fra Kl. 7—8 Aften.

Formandindens Adresse er: MATHILDE DIDERICHSEN, Stengade 13, 1. Sal.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Indøvelse af 2 ny Sange til Aarsfesten.

T. S. Forslag, der ønskes behandlede paa den ordinære Generalforsamling, bedes sendt til Form., Vilh. Jensen, F. E. Bordings Tr., i Løbet af 8 Dage. Tid og Sted for Generalforsamlingens Afholdelse bekendtgøres i Regnskabet.

ANNONCER

WILLIAM SIMMELKIÆR

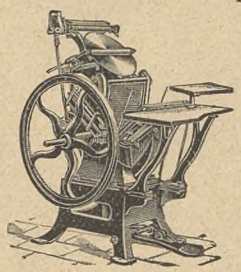
KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.
Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 17 OKTOBER 1902 XXIX AARGANG

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Onsdag den 22. Oktober, Aften Kl. 9,

i »**Folkets Hus**«, **Jagtvej 49.**

Dagsorden: 1. Optagelse af Oscar Lundstrøm. 2. Optagelse af Olsen og Erichsen. 3. Indsigelse mod Martin Møllers Optagelse. 4. Optagelse af Trykkeriarbejderne. 5. Meddelelse om Tarifforholdene. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Eventuelt. STYRELSEN.

Valgene til Forbundsstyrelsen.

I forrige Nr. af *Typ.-Tid.* har »Tre Jyder« anbefalet at stemme paa tre nærmere betegnede Kolleger til den ny Forbundsstyrelse. Dette er der jo i og for sig ikke noget at sige til, naar det, for at bruge d'Hrr.s eget Udtryk, sker uden »smaalige« Hensyn, hvad man jo imidlertid kan have sin egen Mening om. Derimod er der noget at sige til, at d'Hrr. falder over tre af de største Lokalafdelinger med de snart bekendte Æselsspark efter særlig Horsens og Vejle, som pranger i vort Blads Spalter forud for enhver »Begivenhed« og under de Sager, der diskuteres, og da altid paa fremhævet Maade. Man burde sikkert holde op med at give den Slags umotiverede Angreb og Mistænkeliggørelse af anderledes tænkende Kolleger Plads i Bladets Spalter; men skal det endelig til, maatte man da i det mindste forlange lige Ret for Alle til at møde disse Angreb paa den Maade, de fortjente, hvilket egenlig ikke altid har været Tilfældet. Hvad er det nu de »Tre Jyder« vil have lavet. For almindelige Mennesker ser det ud til, at man er bange for at lade forskellige Anskuelser angaaende Centralisationens Praktisering ud i Livet komme til Orde. Man mener det formaalstjenligst, at Styrelsen er i den Grad enig, at dens Medlemmers Tale skal være Ja og Amen, men hvad der er derudover, er af det Onde. Man er bange for, at Kolleger, hvem man absolut ikke har andet at udsætte paa, end at de har en anden Mening om Sagerne end den, der næres paa højere Steder, skal komme til at kigge bag Kuliserne og sé, hvad dér foregaar. Men hvis man tror paa den Maade at fjærne det man kalder Mistænkeliggørelse af Ledelsen, tager man sikkert fejl. En saa reaktionær Mening som den, at ikke forskellige Anskuelser maatte komme frem, er det helt underligt at finde fremsat af Folk, der jo vel gør Fordring paa at blive kaldt frisindede. Lidt mere *fair* havde det været, om de »Tre Jyder« havde opgivet Navn og Adresse, for at man ikke skulde sigte en Uskyldig og for at man kunde rette sine Angreb mere direkte; det fremmer Meningsudvekslingerne. Ligeledes havde det været rart, om Angrebet var kommet saa betids, at der havde været Tid til at imødegaa det forinden Valgene, men der synes jo heri at ligge en Frygt for, at Modparten skulde blive hørt — altsaa et slet og ret Valgfif. Naa, det kan jo være, at man er saa naive at tro, at de tre Byer rolig lader sig ignorere og hundse af den første den bedste »Vi alene vide Mand« og saa stikke Halen imellem Benene og takke for Kløene; men urimeligt er det jo ikke, at man forregnede sig og fandt Kollegerne i disse tre misliebige Byer vaagne og rede til at søge at gøre sin Ret gældende. Jeg synes nu, at det vilde være simpel Retfærdighed, om vi her i Sydjylland fik en Repræsentant i Forbundsstyrelsen, og vilde man ikke tage Horsens — den er jo nu en Gang kommen paa det sorte Brædt — kunde man jo tage en saa udmærket Kollega som J. P. Sørensen, Vejle. Ja, om Forladelse, jeg nævner ham, men han er da vel ikke blevet et skabet Faar, fordi han ikke kan søbe Kaal sammen med vor ærede Forretningsfører.

Haabende at De, Hr. Redaktør, vil lade dette Produkt passere »Censuren« tegner ærb. ANDREAS HANSEN,

Den 11. Oktober 1902. Horsens.

Hr. ANDREAS HANSEN er i ovenstaaende Artikel en Del bitter. Vi haaber imidlertid, nu da Centralisationen er en fuldbyrdet Kendsgærning, at al personlig Strid maa være forsvundet, og at vi alle med ærlig Villie tager fat paa Arbejdet, saaledes at vor ny Organisationsform kan blive til Held og Gavn for vor kære Stand. RED.

Bør Trykkerne ogsaa repræsenteres?

Det glæder mig at sé, at Randers Afdeling har indstillet Trykker A. ANDREASEN til Valg til Forbundsstyrelsen, idet det hidtil har været et Savn for os Provinstrykkere ikke at være repræsenterede i Forbundsstyrelsen. Dette viste sig særlig ved den forrige Tarif, hvor der slet intet var gjort for at varetage Trykkernes Interesser. Ved den sidste Tarif var der ganske vist taget noget Hensyn, om ikke i den Grad, som naar Trykkerne selv havde haft deres Talsmand. Man kan jo heller ikke forlange, at en Sætter skal have saa fuld Forstaaelse af Trykkernes Krav som disse selv. Jeg er derfor overbevist om, at foruden samtlige Provinstrykkere tillige mange Sættere vil give Trykker A. Andreasen deres Stemme, tilmed da Andreasen er en Foreningskraft, der nok skal tage sin Part af Arbejdet op. I sin Lokalafdeling har Andreasen taget ivrig Del i Foreningsarbejdet; han har saaledes været Formand for Forbundet og Delegeret ved Mødet i København 1898, ligesom han ogsaa har indtaget fremragende Pladser i Nordisk Good-Templar Orden. EN PROVINSTRYKKER.

Den gennemgaaende Arbejdstid

er en udmærket god Ting saavel for Arbejdere som Arbejdsgivere; særlig de sidste. Arbejderne kan, naar de ikke skal løbe hjem i Middagstiden, flytte længere bort fra Arbejdsstederne og derved bo billigere. Særlig om Sommeren er den 1½ à 2 Timers Middagspavse en Parodi paa en Hviletid, naar man med Tungen ud af Halsen skal løbe en halv Mils Vej frem og tilbage mellem Trykkeriet og Hjemmet; naar man vender tilbage og skal begynde at arbejde, er man endnu mere træt end da man gik til Middag.

For Principalerne betyder den gennemgaaende Arbejdstid en Del Besparelser paa Udgiftssiden, idet de faar to Arbejdstimer midt paa Dagen, hvorved de om Aftenen sparer baade Lys og Varme i Tiden fra 5 til 7, hvilket ikke betyder saa lidt i en større Forretning.

I de fleste Forretninger ligger den gennemgaaende Arbejdstid i Tiden mellem 7 og 5, og der er i denne Tid to Pavser à ½ Time, nemlig Frokost fra Kl. 9—9½ og Middag fra Kl. 1—1½, og saaledes burde det være overalt, da Arbejdet ellers bliver for anstrængende for Arbejderne.

Der er dog nogle Firmaer, der ikke kan indsé det humane og rimelige i at give Arbejderne én Times Hvile i Løbet af 10 Timer, og det er særlig nogle af de større. Paa flere af de største Trykkerier er Arbejdstidens Begyndelse fastsat til Kl. 7½ i Stedet for til Kl. 7, men til Gengæld har Arbejderne kun ét Hvil paa ½ Time. Enhver vil kunne forstaa det usunde i til ét Maaltid at skulle sluge ½ Snes Stykker Rugbrød, for til normal Spisning kan der jo ikke blive Tid i den halve Time. D'Hrr. Principaler, der til Trods for deres betydelige Kontorarbejde, dog faar Tid at spise deres varme Frokost paa en Restavration, skulde en Gang forsøgsvis prøve paa at blive i Trykkeriets *Arbejdslokaler* og ligesom deres Arbejdere sluge den tørre Kost paa en Gang mellem 11 og 11½ og saa arbejde fra 7½ til 5. De vilde sikkert faa en saadan Forstyrrelse i deres Fordøjelsesorganer, at de for det første straks vilde bede om deres varme Frokost og for det andet vilde skynde sig at imødekomme deres Arbejderes Ønske om 2 halve Timers Hvile- og Spisetid i Løbet af de 10 Timer.

De kan være forvisset om, at en saadan lille Indrømmelse ikke alene vil være til Gavn i hygiejnisk Henseende for deres Arbejdere, men ogsaa for Principalerne selv i økonomisk Henseende vil være en Fordel.

Jeg vil ikke nævne de paagældende Firmaers Navne; det er nemlig hverken min Hensigt eller Opgave at genere dem i mindste Maade. Men som Arbejdernes Tillidsmand anser jeg det for min Pligt at henlede d'Herrers Opmærksomhed paa den *store* Trang til den *lille* Reform, jeg her har paapeget, og jeg haaber, at denne min Henstilling

maa blive fulgt paa de vedkommende Trykkerier, saaledes at vi, saalænge vi har en gennemgaaende Arbejdstid paa 9 Timer, faar *to* Maaltider à ½ Time. Bliver denne min Henstilling fulgt, kan jeg paa Forhaand tilsikre de paagældende Firmaer deres Arbejderes Tak.

København, den 13. Oktober 1902. LAUR. JENSEN.

Dagbladenes Tillidsmænd

indvarsles til Møde paa Søndag den 19. Oktober, Formiddag Kl. **11** *paa »Søfryd«.* *Styrelsen.*

Gymnastikken som Faktor i det daglige Liv.

DET er et anerkendt Faktum, at vor Tids rastløse Liv fordrer en kraftig, stimulerende Modvægt for at ikke Tanken skal sløves, Ryggen krummes før Tiden; det store aandelige Arbejde, Tidens Krav stiller til os, fordrer en saadan Modvægt. Og denne Modvægt er Gymnastikken.

Mulig vil mange tænke — som ved sig selv altfor tidlig har følt Alderens Tryk —: det er for sent; men nej, selv i den sene Alder kan mangt og meget rettes, selv om Ungdommen er den Tid, hvor de største Resultater naaes. Det er en gammel Skavank, som er vanskelig at overvinde, at skulle rives ud af den daglige Slendrian, de daglige magelige Vaner, for at ofre en Times Tid eller to om Ugen til at styrke sit eget Legeme. Man trættes i Begyndelsen ved Gymnastikken, man bliver øm i Lemmerne og man sporer ikke de store Virkninger straks — og saa, ja, saa melder man »Pas« og tænker ved sig selv, at det nytter ikke, fordi man ikke har Troen paa et gunstigt Resultat og fordi man heller ikke tænker over, at det koster baade Tid og Arbejde i Begyndelsen, et Arbejde, som lønner sig, ved at have et sundt, stærkt Legeme til det daglige Livs Krav.

Typograferne har netop Brug for den stærke Modvægt, Gymnastikken kan yde; det stillestaaende Arbejde i mer eller mindre luftige Rum, hvor Bevægelsen er saa ringe, hvor Ryggen krummes før Tiden og hvor den Fjende, som hvert Aar river nogle af os bort, bestandig lurer paa os.

Nu, da Typografernes Sportsklub har begyndt sin Vintersæson i Hr. Prlmt. Ulrichs Lokaler i Citygade, bør der samles en Skare Unge og Gamle til et Par Timers ugentlig Gymnastik. Man skal blot ikke lade sig forknytte af en Smule Ømhed i Lemmerne, thi det er kun Ømhed som viser, hvor lidt Brug, vi hidtil har gjort af vore Muskler, og som hurtig forsvinder.

Den rationelle Gymnastik udvikler vort Legeme sundt, stærkt og harmonisk. Kom da alle — Unge og Gamle — til Gymnastik og til et Par Timers gemytligt Samvær med Kolleger. I Øvelseslokalet findes alle Rekvisiter; en Lærer, der ved et passende Valg af hensigtsmæssige Øvelser, forstaar at udvikle Legemet hos Viderekomne, og hos Begyndere gives den rette Lyst til at udvikle og fortsætte, hvad der er begyndt. Øvelsen finder Sted *Onsdag Aften fra* 8½—10 og *Søndag Formiddag fra* 9½—11. *Styrtebade, varme og kolde*, staar til Medlemmernes Disposition. Kontingentet er *25 Øre* ugentlig. Indmeldelser modtages ved Øvelserne samt hos Kassereren, Em. Larsen, Truelsens Bogtrykkeri, Stormgade.

Trykkerforeningen.

Opmærksomheden henledes paa Stiftelsesfesten den 25. Oktober. Tegning sker hos Budet eller hos K. Kiefer senest Mandag den 20. Oktober. Talrig Tilslutning forventes.

Elektro-Typografen.

(Fortsat.)

PAA Fig. 4 ses Maskinen i det Øjeblik, en Type støbes i Matriceringen. Slæden ses tilvenstre paa Figuren. — Skal en Type støbes, maa dens Matricering frem, altsaa den tilhørende Arms Anslag maa fjærnes o: slaas til Side af Hammeren. Dette sker ved en ret indviklet Mekanisme, der sættes i Gang og styres af én eller flere af fem Elektromagneter. Disses elektriske Kredsløb kan sluttes og afbrydes ved smaa Vinkelvægtstænger, der alle har den ene Vægtstangsarm trykket ned mod Papirstrimlen, som bevæger sig gennem Maskinen. Idet nu en Kombination af Huller passeres, vil de tilsvarende Vægtstangsarme falde i Hullerne og ved denne lille Bevægelse slutte det tilsvarende elektriske Kredsløb, for straks at afbryde det igen, naar Hullerne er passerede.

Naar Typen er færdigstøbt, vender Maskinen af sig selv tilbage til sin Begyndelsesstilling o: Matriceringen gribes af Dornen, føres hen til Armen, der tager den af Dornen, hvorpaa den springer tilbage paa Slæden. Den nystøbte Type presses nu frem mellem et Sæt Fræser og Knive, der glathøvler Siderne, saaledes at Typen faar nøjagtig den Tykkelse, den skal have, hvorpaa den fuldt færdig skydes op i en Rende. Hermed fortsættes, til en hel Linje er sat, hvorpaa den avtomatisk skydes ud af Renden og hen paa en større Plade direkte under den sidst satte Linje.

Støbemaskinen støber ogsaa Mellemrummene mellem Ordene. Hertil anvendes en blank Matricering uden Formpræg. Ved denne Støbning er der imidlertid den Ejendommelighed, at Metalstykkerne avtomatisk støbes snart lidt bredere, snart lidt smallere end normalt, alt eftersom den paagældende Linje er lidt for kort eller lidt for lang. Maskinen besørger selv denne Indstilling, averteret ved Linjelukningstegnet

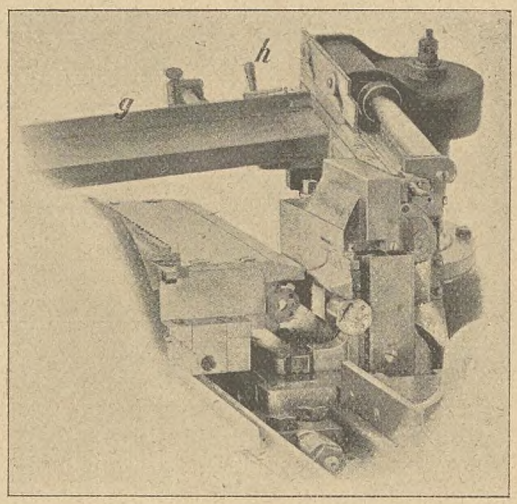

Fig. 4. Matriceringens Stilling ved Typernes Støbning.

paa Papirstrimlen. Dette slutter, som ovenfor nævnt, hver Linje, og er derfor det første, der gaar ind i Støbemaskinen: Linjerne sættes nemlig baglænds.

Satsen lader sig nemt behandle, da alle Typerne ved Støbningen er nøjagtig lige høje, og da den bestaar af enkelte Typer, kan en Korrektur foretages paa almindelig Vis. Maskinen er saaledes indrettet, at der kan støbes Typer af forskellig Form og Størrelse indenfor ret vide Grænser, idet Matriceringene erstattes med andre, forsynede med dertil svarende Forme. Typemetallet flyder avtomatisk i smaa Portioner til Formene fra en Smeltepande i selve Støbemaskinen.

Det kan ikke nægtes, at hvis »Elektrotypografen« virkelig i Fremtiden skulde holde, hvad de vellykkede Forsøg i Øjeblikket synes at love, vil den medføre en mægtig Omvæltning i Bogtrykkeriet.

Endnu er »Elektrotypografen« næppe videre kendt udenfor den Kreds af Ingeniører, der har arbejdet med den. Den har ogsaa knapt forladt Forsøgsstadiet, og er naturligvis Resultatet af talløse Eksperimenter, der indtil den sidste Tid har sysselsat og endnu sysselsætter godt og vel 100 Arbejdere, under Overledelse af selve Opfinderen og en ikke ringe Stab af Ingeniører, deriblandt flere Danske. Selvfølgelig har det store Arbejde, der er lagt i Eksperimenterne, samt Materialer o. lign. kostet store Summer, godt og vel 1 Million Mark. Har Maskinen imidlertid først staaet sin Prøve i Praksis, vil denne anselige Sum snart være tjent ind. Sammenlignende Forsøg med de tidligere nævnte Linjestøbemaskiner, navnlig med den bedste iblandt disse »Lino-Typo«, har givet det Resultat, at »Elektrotypografen« er omtrent dobbelt saa økonomisk som denne.

— — —

Med denne Artikel-Series Slutning har vi givet vore Læsere Oplysning om det nyeste paa Sættemaskinens Omraade. Og ligesom Kapitalisterne tidligere, saa snart der har været Tale om ny Opfindelser af Sættemaskiner, straks ved Aktieselskaber har stillet Millioner af Kroner til Raadighed for Opfindelsens Realisation, saaledes vil der ogsaa denne Gang danne sig et Aktieselskab med Masser af Penge. Gang paa Gang er disse kolossale Formuer blevne opslugte uden at have givet noget som helst Udbytte; men dette forhindrer ikke Kapitalisterne i atter at smide Millioner ud i det bundløse Gab. At det er et bundløst Gab sér man, naar man blot gør sig den Ulejlighed at kaste et Blik tilbage paa alle de mange Sættemaskine-Opfindelser. Hvor er de henne, alle disse stolte Kapitalist-Forhaabninger? Bristede som Bobler! Pengene forsvundne, og Maskinerne, som skulde gøre Arbejderne brødløse, kan man finde som gamle Antikvitetssager paa Lofter og Pulterkamre. Derfor er der ingen Grund til at ængstes for denne Maskine, saa lidt som for »Typograf«, »Monoline«, »Linotype« og hvad det er de hedder allesammen. Det meste, hvad der bliver sagt om disse Maskiners God-

hed, er jo dog kun Reklame, sat i Scene af hensynsløse Agenter. Og som Bevis herfor skal vi efter de tyske Bladudgiveres Tidsskrift *Der Zeitungsvorlag*, gengive en Tale af Bladudgiver KLOSS fra Nürnberg. De tyske Bladudgivere holdt i Juli Maaned Kongres, og blandt de Sager, som der forelaa, var bl. a. Sættemaskinerne. Hr. Kloss udtalte da følgende:

»Sættemaskine-Spørgsmaalet er som Følge af de store Omkostninger, der hidtil har været forenet med Anskaffelsen af Sættemaskiner, endnu ikke blevet brændende, men det skal snart blive det, saafremt Konkurrencen tvinger Fabrikanterne til at nedsætte Priserne, hvilket efter al Sandsynlighed sker i den aller nærmeste Fremtid, i Fald den paa Markedet nylig løsslupne »Linotype junior« — som koster 6000 Mark eller omkring Halvdelen af »Linotype seniors« Pris — holder hvad den lover.

Jeg vil paastaa, at de høje Præstationer pr. Time, som Sættemaskinefabrikanterne endnu for et Aar siden offenliggjorde i en Del Fagblade, nu og da kunne opnaas af en og anden Sætter under Forudsætning af godt Manuskript, almindelig Sats og ej for smalt Format. Men den af en dygtig Sætter bestandigt præsterede Stofmængde turde paa Linotype sjældent overstige 6 à 7000, paa Typograph 4500 à 5200 og paa Monoline 5000 à 5500 Bogstaver pr. Time. En Sætter, som paa Linotype bestandig sætter over 7000 eller indtil 8000 Bogstaver pr. Time, skal uden Tvivl inden kort Tid paadrage sig en *Nerve- eller Hjærtesygdom*, eftersom Maskinsætningen *ingenlunde er et let*, men — i Særdeleshed paa Bladsætterierne — *et opslidende Arbejde.*

Naar allerede de enkelte Forstyrrelser, som Fejl ved Matricernes Nedfalden, for varmt eller for koldt Metal, Forstopning af Støbehullerne eller at Matricerne bliver hængende osv., stiller store Fordringer til Sætterens Taalmodighed, saa bliver dette endnu i højere Grad Tilfældet mod Slutningen af Sættetiden, hvor saavel Redaktøren som Ombryderen skynder paa. Det siger sig selv, at under saadanne Omstændigheder er det en Umulighed at komme op over 7000 Bogstaver pr. Time. Jeg skal som Bevis herpaa anføre, at jeg i et Aars Tid har ført nøjagtige Optegnelser over fire dygtige Maskinsætteres Præstationer. Resultatet af disse Optegnelser er en Gennemsnitspræstation af 6200 Bogstaver, ja henimod 7000. Nylig blev det fortalt, at 2 Sættere hos Roman var naaet op til 8000; men dette betragter jeg som undtagelsesvis.

Da nu denne Statistik, som støtter sig paa de nøjagtigste tabellariske Optegnelser, angiver som Gennemsnit 6200, som højeste 7000 Bogstaver paa Linotype, saa er vi ogsaa paa det rene med, at det for nogle Maaneder siden fra Freiburg (Baden) omtalte Eksempel, at en Sætter paa Linotype flere Timer i Træk leverede et Gennemsnit paa 12,500 (!!) Bogstaver (Dialektsats), er en Undtagelse, som ingen Ting beviser. For det første kan en Sætter ikke udholde en saa forfærdelig Strabads — thi en saadan er det — ret længe, og for det andet drager nok hans Kolleger Omsorg for, at han snarest mulig indskrænker sine Præstationer. Den Slags Parade-Numre bliver — og det med Rette — bekæmpede af Sætterne, og det ser ud som om Maskinsætterklubben har udsendt den Parole: ikke for store Præstationer, saa at ej Antallet af Arbejdsløse, som med Maskinernes Indførelse stiger for hvert Aar, maa blive endnu større. Set fra Sætternes Synspunkt kan ingen Ting indvendes herimod. Men ej heller vi Arbejdsgivere, og i Særdeleshed de Værktrykkerier, som kun sysselsætter Haandsættere, kan have nogen Interesse af altfor høje Præstationer paa Sættemaskinerne, i Særdeleshed da man har Anledning til at befrygte, at en altfor vidtdreven Udbytning af Sættemaskinerne vil aabne Dørene paa vid Gab for Smudskonkurrencen.

I Virkeligheden er allerede nu Konkurrencen fra en Del Værktrykkerier, som har et stort Antal Sættemaskiner i Arbejde, særdeles ubekvem for de med Haandsats arbejdende Firmaer. Romansætningen t. Eks. udføres nu, paa faa Undtagelser nær, paa Sættemaskiner. Den, som kender til Overproduktionen paa Romanliteraturens Omraade, forstaar ogsaa, hvilket stort Antal Haandsættere, der bliver brødløse ved Maskinernes Overtagelse af Romansætningen. Men Antallet af disse vilde have været endnu større, saafremt ikke Beregning ved Maskinsætning var bleven afskaffet ved den i Berlin afholdte Tarifkonference, hvor jeg var tilkaldt som sagkyndig paa Maskinsætningens Omraade. Afskaffelse af Beregning ved Maskinsats var ogsaa i Overensstemmelse med Typografernes Ønsker. (Forts.)

Nær og Fjærn.

Gaver til Sanatoriet. Fra Hr. Grosserer PARITZ GOTTSCHALCK har vi haft den Glæde at modtage en Gave paa 50 Kr. Fra Hr. Bogtrykker EGMONT PETERSEN har vi faaet Tilsagn om et aarligt Bidrag paa 20 Kr. og fra Hr. Bogtr. WEISS et aarligt Bidrag paa 10 Kr.

For disse Gaver, der vil blive anvendt til at sætte tuberkelsyge Kolleger, der har opbrugt al Sygehjælp, i Stand til et Sanatorie-Ophold, bringer vi vor hjærteligste Tak.

Hr. Kasserer Chr. Østergaard er nu udenfor al Fare; men før om en 3 à 4 Uger vil han næppe kunne optage sin daglige Virksomhed.

Sølvbryllup. Søndag den 19. Oktober kan Typograf paa Stiftsbogtrykkeriet i Nykøbing p. Falster ANTON HANSEN og Hustru fejre deres Sølvbryllup. Hansen, der i ca. 29 Aar har arbejdet paa Stiftsbogtrykkeriet, er almindelig afholdt af sine Kolleger saa vel som af sine Foresatte. r.—n.

Folkeuniversitetsforeningen. Billetter til Folkeuniversitetsforeningens Foredragsrækker kan afhentes paa Kassererkontoret. Prisen for én Foredragsrække er 1 Kr.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej opfører i denne Tid for fuldt Hus Holbergs Stykke »Jeppe paa Bjerget« og »En Soiré i Laksegade«. Det er en Fornøjelse at tilbringe en Søndag Aften i Arbejdernes Teater, dog maa man i Tide sikre sig Billet, da alt er udsolgt længe før Forestillingens Begyndelse.

Den typ Trykkerforening

aflægger paa **Søndag den 19. Oktober, Formiddag Kl. 10 pr.,**
Besøg i
Arbejdernes Bryggeri »Stjernen«,
Dronning Olgasvej 70, F.

Talrig Tilslutning forventes!

P. S. V.
LAUR. JENSEN.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	2.00	Overført	67.05
Adresseavisen	7.40	Kristeligt Dagblad	2.10
Aug. Andersen	1.00	Klokken 12	1.50
Agrardagbladet	2.35	Luno	4.13
Aller (Trykkere)	3.60	Løvgreen	2.25
do. (Sættere & Galvanopl.)	2.75	Holger Meyer (Trykkere)	0.75
do. (kvindelige)	0.85	Middagsposten	4.70
Bagge (mandlige)	5.15	Mohr & Co.	0.50
do. (kvindelige)	0.45	S. L. Møller (mandl.)	1.00
Berlingske Tidende	5.00	do. (kvindel.)	0.20
Birch	1.00	Nationaltidende (alle Afd.)	5.70
Bording	4.45	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.10
Centraltrykkeriet	2.65	do. kvindel.	0.35
Citytrykkeriet	1.80	L. A. Nielsen	1.00
I. Cohen (mdl. og kvl.)	4.00	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	7.20
Eksprestrykkeriet	1.75	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.15
Fehlhaber	0.60	Politiken	12.40
Wilh. Hansen	1.00	Rigsdagen	1.90
Henningsen	1.60	Schultz' Sættere	9.50
Hoffensberg	3.00	do. Trykkere	1.50
Hoffmann	1.10	Sivertsen	1.00
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	3.15	Social-Demokraten (88.B.)	7.30
Axel Holm	2.00	Th. Thomsen	0.50
Brødr. Jensen	1.20	Truelsen	1.60
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.60	Wennstrøm	0.50
do. (kvindel.)	0.25	Vort Land	8.40
L. A. Jørgensen	0.60	Weiss (mandlige)	1.75
Kihls Sættere	0.75	do. (kvindelige)	0.75
Overføres	67.05	Ialt	151.78

Endvidere diverse Bidrag: Bagges Personale (fra en Dans i Ørholm) 1.46, 31., 32. og 33. Ugebidrag fra Kolding Lokalafdlg. 12.35, »Horsens Social-Demokrat« 10.00, Chr. E. Jensen 0,50; tilsammen Kr. 176.09.

Kassebeholdningen var d. 7. Okt.	Kr. 331.43
Indtægt 8.—14. Okt.	Kr. 176.09
Udgift 8.—14. Okt.	» 177.00
Merudgift 8.—14. Okt.	Kr. 0.91
Kassebeholdningen er d. 14. Okt.	» 330.52
	Kr. 331.43

Den 14. Oktbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Afstemningsresultater.

Styrelsesvalget.

Stemmeoptællingen ved Valget til Styrelse og Revision gav følgende Resultat. Til Næstformand valgtes CARL NIELSEN *(Soc. Dem.)* med 785 St. Derefter havde H. C. Nielsen *(Berl.-Tid.)* 307 St. Til Styrelsen genvalgtes EMIL MØLLER med 720 St. og valgtes WESTY HANSEN med 498 St. Derefter havde Hallengren 488 og Lundberg 332. Til Kasserer genvalgtes ØSTERGAARD med 1071 St. mod 21 Nej. Til Revisorer valgtes ANTON ANDERSEN med 884 og KARL LARSEN med 661 St. Derefter havde Schnoor 511 St. Der var afgivet 1236 St. (839 hvide og 397 røde), deraf var 91 blanke og 3 ugyldige.

Den 14. Oktober 1902.

J. O. PETERSEN.	RUD. PETERSEN.	L. C. PETERSEN.
ANTON NIELSEN.	ANTON H. NIELSEN.	M. C. NIELSEN.
MADSEN-SKOU.	EMIL MØLLER.	CARL NIELSEN.
HANS BECH.	TH. MORTENSEN.	PEDERSEN HOLMEN.

Resultatet af **Fællesafstemningen mellem de kontraherende Arbejderforeninger** har ved den 1 Dag foretagne Optælling vist sig at være som følger:

Der er ialt afgivet 900 Stemmer, der fordeler sig paa følgende Maade:

Den typ. Forening	648	*Ja*, 51	*Nej*, 3 blanke, 1 kasseret
Den typ. Trykkerforening	190	» 5	»
Ny typ. Forening	1	» 1	»
Tilsammen	839	*Ja*, 57	*Nej*, 3 blanke, 1 kasseret

København, d. 15. Oktober 1902.

LAUR. JENSEN. P. LAURITZEN. K. KIEFER.
F. K. MADSEN. OSCAR JOHANSEN.

Styrelsesmøder.

Fællesmøde mellem Styrelserne for Den typ. Forening, Trykkerforeningen og Ny typ. Forening

afholdtes Fredag den 10. Oktober 1902 ang. den gældende Tarifs Opsigelse.

P. LAURITZEN indledede: Her skulde kun tages Beslutning om at udsende Stemmesedlerne, hvorpaa Medlemmerne stemmer Ja eller Nej til at opsige Tarifen; hvorvidt de forskellige Styrelser vilde til- eller fraraade Opsigelsen, blev deres Sag. — Repræsentanterne for Ny typ. Forening erklærede, at de ikke vilde deltage i nogen Afstemning her, men tage Beslutning ved et senere Møde samme Aften, men de udtalte, at de var klar over, at selv om de tog en fra Mødet afvigende Beslutning, kunde og vilde de derfor ikke spænde Ben for en Afstemning blandt de kontraherende Foreningers Medlemmer om Opsigelsen. — Efter en Diskussion vedtoges det med 12 Stemmer at udsende Stemmesedler ang. Tarifens Opsigelse; 5 undlod at stemme.

Under Forhandlingen udtalte flere af Repræsentanterne for Den typ. Forening og Trykkerforeningen, at nu maatte vel Tiden være kommet til en Forhandling om en Sammenslutning af Københavns Sættere i én Forening; man kunde gaa med til Nedsættelsen af et Udvalg, som saa senere skulde stille Forslag desangaaende, og hvis der var en alvorlig Vilje i de gentagne Udtalelser fra Ny typ. Forenings Side om Ønskeligheden af en Sammenslutning, blev man nok enig om Formerne. — ANTH. LARSEN skulde bringe Spørgsmaalet frem i Ny typ. Forening, og han vilde tilsige sin Bistand til Arbejdet for en Sammenslutning.

O. J.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra Kl. 7½—8½.

Lægerne.

Hr. Dr. JOHNSSON er bortrejst fra Torsdag den 16. til Søndag den 19. ds. inkl. Hans Praksis besørges af Hr. Dr. LUNDSGAARD, Uraniavej 1. Konsulationstid: Hverdage 12—1 og Søndag 9—10.

Hr. Dr. BENTZON er flyttet fra Vesterbrogade til *Dannebrogsgade* 6.

Ny Medlemmer: I S. H. L.: Trykker Alfr. Carl Emil Grønbech, udl. 1/10 1902 i Citytrykkeriet (arb. s. St.). I S. L.: H. Larsens Hustru Martha Josephine. I F. H.: Oluf Chr. Repstorff, udl. 1/10 1902 hos Axel Holm (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1731, Victor Edmund Grøndahl (Mohr & Co.) fra Rejse. 3462, Jul. Peter Ludoviks Lund (Forlagsbogtrykkeriet), arbl. fra Rejse. 1597, Andr. Frederiksen (I. Cohen) fra Rejse.

Bortrejste: 1571 (Dsk. t. F.), Sophus Jacobsen (arbl. paa Rejse).

Udslettede for Restance: M. C. Madsen (Nielsen & Lydiche) og Otto Jensen (Kihls Bogtrykkeri).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Herning: Typ. MAR. JENSEN i Stedet for M. Kamp-Madsen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer: Rudkøbing, Sætter Mads Frederiksen, udl. 12/10 1902 i Øland. Dgbl. (**arbl.**). Rønne, Marie Georgine Kofoed, udl. 8/10 i Colbergs Tr. Svendborg (Ærøskøbing), Hans Chr. Kastrup, udl. 1/10 1902 efter 5 Aars Læretid (aflagt Svendeprøve). Horsens, Jens Anthon Jensen, udl. 10/10 1902 i Hors. Avis' Bogtr., arb. s. St. (aflægger Svendeprøve for offenl. Komm.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Næstved, 1369, M. L. Madsen (fra Rejse). Brønderslev, 1508, Vilh. Christensen fra Hjørring. Ringsted, 1411, P. C. Petersen (Ringst. Folketid.) og 1065, Valdemar Larsen (Venstres Folkebl.). Kolding, 437, Ole Sørensen i Pl. i Vejen. Esbjerg, 1393, P. Christoffersen (i Pl.). Holbæk, 1579, Marius A. Jensen og 1539, H. A. Hansen (begge i Pl. fra Rejse). Rønne, 717, O. A. C. L. Gornitzka (arbl.).

Bortrejste: Holbæk, 1064, F. Guldager Hansen. Kolding, 1393, P. Christoffersen til Esbjerg i Pl. og 1504, J. P. Dichsen til Amerika. Nyborg, 1279, N. J. Møller fra Militær til Pl. i Assens. Nakskov, 1264, Chr. Nielsen til Svendborg (arbl.). Helsingør, 1232, S. J. O. Børresen til Roskilde.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: Godtfred Gram, udl. 1. Oktober 1902 hos L. A. Nielsen (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1361, U. Chr. le Fevre fra Odense (sidst Militær), arbl.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Marie Frederiksen og Thyra Bryde (Nielsen & Lydiche). Metha Nielsen (Emil Petersen).

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag den 19. Oktober Kl. 8. FORMANDINDEN.

Kassererskens, CHRISTINE BUUS' Adresse er fra 21. Oktober: Holbergsgade 15, 4. S. Træffes kun Tirsdag og Fredag i sit Hjem Kl. 7—8 Aften samt hver Mandag paa Kontoret.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse.

Typografernes Stiftelse.

Paa Søndag mellem 10—12 sidste Indbetaling af Kontingent og Restancer.

J. F. MØLLER,
Kasserer,
Mysundegade 30, 3. Sal.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10.

Søndag den 26. ds. Kl. 11 *Generalforsamling* i Foreningslokalet.

ANNONCER

En flink, yngre

Trykker

til Akcidensarbejde kan faa Plads i Løbet af 14 Dage. Billet mrkt. »Trykker« modtager Ekspeditionskontoret.

Middelstort Bogtrykkeri eller **Kompagniskab** søges af en Sætter, energisk, flittig og med stort Kundebekendtskab. Billet mrkt. »Bogtrykkeri« med Pris, Udbetaling o. s. v. poste restante K.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 24 OKTOBER 1902 XXIX AARGANG

Situationen.

SOM vore Læsere vil vide, har den ang. Tarifens Opsigelse foretagne Fællesafstemning givet til Resultat, at 839 har stemt **for** at opsige den nugældende Tarif til Ophør den 16. April 1903, medens 57 har stemt imod. Opsigelsen er saaledes vedtaget med overvældende Majoritet.

Naturligvis er dette Skridt kommet Ny typ. Forening over al Maade paatværs. Man havde jo i denne Forening ventet, at det Tariffællesskab, som hidtil har bestaaet mellem de tre Arbejderforeninger paa den ene og Foreningen af danske Bogtrykkere paa den anden Side, fremdeles skulde have faaet Lov at bestaa, efter at Principalernes Styrelse højtideligt havde lovet, at der hverken skulde forhandles om eller afsluttes nogen Overenskomst om Ændringer i den bestaaende Tarif, uden at Ny typ. Forening som kontraherende Part fremdeles var med. Paa et Møde, som Dansk Typografforbunds Styrelse, repræsenteret ved Dansk typ. Forenings Repræsentanter og Forbundets Formand samt *Typ.-Tid.s* Redaktør, afholdt i forrige Uge, erklærede imidlertid Principalernes Styrelse, at man saalænge den nugældende Tarif bestod, ikke kunde udelukke Ny typ. Forening fra Forhandlingerne, og at man, for at dette kunde ske, først maatte have en formel Opsigelse af Tarifen, hvilket man forøvrigt fraraadede, da man ansaa det for heldigst, at den nugældende Tarif udløb samtidigt med Provinstarifen, for at Forhandlingerne til den Tid saa kunde føres mellem de Parter, som man maatte indrømme i Fremtiden vilde blive de bestemmende i Tarifforholdet: Dansk Typografforbund paa den ene og Foreningen af danske Bogtrykkere paa den anden Side. Samtidigt udtalte man, at Ny typ. Forenings Medvirken ved de *nuværende* Forhandlinger kun var af formel Karakter; det maatte i Følge Sagens Natur blive Dansk Typografforbunds københavnske Afdelinger, som satte sit Præg paa Tarifens Realitetspunkter.

Til et bestemt Spørgsmaal, stillet af Forbundets Formand, om Foreningen af danske Bogtrykkere, naar Tarifen opsagdes, da vilde **forpligte** sig til at forhandle med Dansk Typografforbund *alene* om en ny Tarif, svarede Foreningen af danske Bogtrykkeres Formand, at man først maatte forelægge dette Spørgsmaal for Medlemmerne, men at man forøvrigt maatte erkende, at dette var overensstemmende med Foreningen af danske Bogtrykkeres Indmældelse i Arbejdsgiverforeningen. Til Slutning rettede Principalernes Formand det Spørgsmaal, om Forbundets Formand, hvis Foreningen af danske Bogtrykkere indvilligede i at paatage sig den omspurgte Forpligtelse, kunde svare for, at Forbundet i saa Fald var villig til at afslutte en Overenskomst om Tarifens Realitetspunkter, som de nu var, paa 3 Aar, hvilket Spørgsmaal besvaredes derhen, at man ikke ansaa Tidspunktet for at være kommet til at tage Standpunkt hertil.

Af disse Oplysninger, som er nøje overensstemmende med de faktiske Forhold, fremgaar det klart, at Principalernes paa Mødet udtalte Mening var den, at det nuværende Kontraktsforhold mellem de københavnske Foreninger paa den ene og Foreningen af danske Bogtrykkere paa den anden Side først maatte løses, førend der kunde være Tale om at forhandle videre paa det Grundlag, som Dansk Typografforbund ønskede. Man vilde ikke *forpligte* sig til dette paa det *daværende* Tidspunkt, fordi man ansaa det for en Tilsidesættelse af den tredie kontraherende Part mellem de københavnske Foreninger, men naar denne rent formelle Anstødssten var ryddet af Vejen, *stillede man i Udsigt*, at det af Dansk Typografforbund ønskede Forhandlingsgrundlag kunde ske Fyldest.

Det maa derfor forbavse i høj Grad, naar Foreningen af danske Bogtrykkeres Formand i et Svar, som han i Følge *Ny typ. Tid.* har givet paa en Forespørgsel om denne Fremstilling var rigtig, lyder saaledes: »*Selvfølgelig nej*«. Indtil vi hører nærmere om hvorledes dette Svar skal forstaas eller vi oplyses om, at det beror paa en Fejltagelse, vægrer vi os ved at tro, at Hr. Kancelliraad MADSEN har været klar over, hvilken Konsekvens en saadan Optræden kan faa i Forholdet til en *forhandlende* Modpart. To Parter kan jo nemlig nok have forskellige *Interesser* at varetage, men dette udelukker ikke, at man skal kunne **stole** paa hinandens Udtalelser, og tages dette Grundlag væk for en Forhandling, ophører hermed, at der overhovedet længere **føres** nogen Forhandling. Vi vilde for den fredelige Udviklings Skyld være kede af, at et saadant Forhold skulde indtræde, men paa den anden Side viger vi ikke tilbage for en saadan Eventualitet, hvis det er vor Modparts Mening at bringe det dertil.

Efterat det ovenomtalte Møde havde fundet Sted, var det blevet en Nødvendighed at skride til Tarifens Opsigelse, og den foretagne Afstemning har jo ogsaa vist, at Københavns Typografers overvejende Flertal fuldt ud har sluttet sig til dette Standpunkt. At Ny typ. Forening ikke har kunnet billige det, forundrer os ikke, thi den er vel vidende om, at dens Eksistens afhænger af det nu bestaaende Tariffællesskab. Efterat der imidlertid nu i 13 Aar den ene Gang efter den anden er givet Ny typ. Forening Lejlighed til under forskellige Former at opgive sin Særstilling, uden at det er lykkedes at opnaa nogen Sammenslutning, maa det vel ogsaa for denne Forening være klart, at en Organisation som Dansk Typografforbund ikke vedblivende kan finde sig i, at dens seperatistiske Standpunkt skal tilsikre den alle Rettigheder, uden at den i nævneværdig Grad deltager i Forpligtelserne. Gang paa Gang er der tilbudt den Chancer for at kunne samles med Københavns Typografer paa fuldt ud nevtral Grund, og ved hver Lejlighed har den unddraget sig en Sammenslutning. **Nu** er Tidspunktet kommet, da Landets samlede Typografer samles i én Organisation, og de, som ikke vil være med, maa finde sig i at staa udenfor. Lige saa vist som Foreningen af danske Bogtrykkere fordrer Retten til paa Fagets Vegne at staa som den eneste anerkendte Repræsentant, med hvem der kan afsluttes Overenskomst om Arbejdsvilkaarene i København, lige saa sikkert er det Dansk Typografforbunds ubestridelige Ret at forlange samme Hensyn, hvis det er Meningen, at der skal afsluttes nogen Arbejdsordning mellem Arbejdernes og Principalernes **Organisationer**. Om alt andet kan der forhandles — kun ikke om dette.

Det er at haabe, at Foreningen af danske Bogtrykkere paa sin ekstraordinære Generalforsamling paa Mandag vil tage dette under alvorlig Overvejelse, hvis den da ønsker Dansk Typografforbunds Medvirkning til at skabe tarifmæssige Tilstande i vort Fag. Gør den ikke dette, afskærer den sig selv

Muligheden fra at faa lovordnede Tilstande paa dens Medlemmers Trykkerier. Hvor vidt dette kan siges at være nogen Fordel, overlader vi til den selv at bedømme.

Den Omstændighed, at dens Medlemmer i Virkeligheden ikke beskæftiger **en Tredjedel** af Københavns typografiske Arbejdere, synes ikke at tyde paa, at den selv kan være tjent dermed. For alle andre københavnske Bogtrykkerier gælder jo nemlig Tarifen endnu og vil selvfølgelig fremdeles vedblive med at være gældende, og den Situation, som Foreningen af danske Bogtrykkeres Medlemmer derved kan komme i, skulde man ikke synes maatte være misundelsesværdig. Men udelukket er det ikke, at man ogsaa ved denne Lejlighed, som før, vil lukke Øjnene i for det virkelige Magtforhold indenfor den københavnske Bogtrykkerverden — en Mulighed, som vi ingen Grund har til at beklage, for saa vidt som de københavnske Bogtrykkeres Organisation ledes paa samme Vis som før.

Dette med Tarifens lovlige eller ikke lovlige Opsigelse skænker vi i og for sig ikke mange Tanker. Hr. Kancelliraad MADSEN, Hr. ANTHON LARSEN og deres Sagfører, Hr. ANDR. NIELSEN — hvem man formodenlig har raadspurgt — kan nok saa meget forsikre, at Tarifen **ikke** er opsagt paa lovlig Vis — man blænder ikke den sunde Fornuft med slige Prokuratorkneb. Naar der fra de to københavnske Arbejderforeninger er gjort, hvad der staar i Menneskers Magt, for at faa en Afstemning iværksat under lovlige Former, hvilket ingen kan bestride er gjort, hører der en Estrupsk Fortolkningskunst til at hævde, at Opsigelsen er alvorlig, **fordi** den tredie kontraherende Part mellem Arbejderforeningerne vedtager at **undlade** at deltage i Afstemningen. Det vilde jo nemlig sige det samme som at Tarifen kunde komme til at gælde *til Evighed*, naar blot **én** af de københavnske Foreninger vedtog ikke at deltage i den Afstemning, som der er givet dem Lejlighed til. Det faar man dog vist ikke ret mange til at tro i det tyvende Aarhundrede. Den Slags Kneb var maaske god Latin i Provisoriets Dage, men duer dog — heldigvis — ikke mere. Førend vi tror det, vil vi dog se sort paa hvidt for, om virkelig Foreningen af danske Bogtrykkeres *Medlemmer* skulde godkende en saadan Fortolkningskunst. I saa Fald er Stillingen klar, idet vi forudsætter som givet, at Dansk Typografforbund fremtidigt vil betakke sig for at afslutte Overenskomst med en Modpart, som kan fortolke en Tarifs Ord paa slig Vis.

Vi behøver forhaabentlig ikke at sige, at vi den 16. April 1903 betragter den nu gældende Tarif som ikke eksisterende mellem Foreningen af danske Bogtrykkere og de to københavnske Foreninger, og at vi til den Tid handler, som det passer os.

Falsk Fortolkning.

DEN gældende Tarifs Slutningsbestemmelse om Opsigelse har følgende Ordlyd:

»*For Arbejdernes Vedkommende kan Opsigelse kun finde Sted, naar der ved skriftlig Fællesafstemning blandt de kontraherende Arbejderforeninger opnaas Flertal for Opsigelsen*«.

I Henhold til denne Bestemmelse har vi først ved et Fællesmøde mellem de 3 Ledelser og siden ved den skriftlige Fællesafstemning opnaaet det forlangte Flertal for Opsigelsen, idet der afgaves 839 St. for og kun 57 St. imod, altsaa et ganske antageligt Flertal. Den ene af de 3 Foreninger udstedte i sidste Øjeblik den Parole til sine Medlemmer, at de ikke skulde stemme, idet man troede derved at gøre Afstemningen ulovlig, fordi man mente, at alle 3 Foreninger skulde være **enige** om at sige op, til Trods for, at der i Tarifens ovenfor citerede Passus kun forlanges **et Flertal** for, at Opsigelsen kan ske. Dersom den tredie Arbejderforening havde kastet alle sine 200 Stemmer i Vægtskaalen mod Opsigelsen, vilde der have været afgivet **839** St. mod **257**, altsaa vilde Opsigelsen alligevel have været vedtaget med *henimod* $^4/_5$ *af de afgivne Stemmer.*

Den Protest, som forelaa hos Hr. Kancelliraad LAUR. MADSEN fra den Arbejderforening, der ikke havde deltaget i Afstemningen med mere end to Stemmer, og til hvilken Protest Hr. Kancelliraaden ogsaa sluttede sig, er allerede af de anførte Grunde meningsløs og hen i Vejret.

Men Protesten er ugyldig ogsaa af den Grund, **at der i 1892 er skabt et Præcedens,** der godkender Rigtigheden af vor Opfattelse. I 1892, da den forrige Tarif, der indeholdt ordret samme Slutningsbestemmelse som den nugældende, skulde vedtages, foregik der følgende:

Paa samme Dag forelaa Tarifen til uforandret Vedtagelse eller Forkastelse paa Generalforsamlingerne i de tre Arbejderforeninger.

Medens de to **Sætter**foreninger opnaaede Flertal for Tarifen, **blev denne forkastet af Den typ. Trykkerforening**, idet der afgaves lige saa mange Stemmer **imod** som **for**.

Den Gang havde vi samme Opfattelse som den lille Sætterforening og Bogtrykkerforeningen nu har, idet vi hævdede, at da Tarifen *ikke* var vedtaget i alle tre Arbejderforeninger, var den bortfaldet.

Den Gang protesterede de samme Organisationer, som nu er paa Tærne igen med Protest, men den Gang gik deres Protest ud paa, **at Tarifen alligevel var vedtaget, da den ene Forenings Forkastelse ingen Betydning havde, idet alle de afgivne Stemmer skulde sammentælles.** Dette skete saa, og paa det senere afholdte Møde mellem Ledelserne for Foreningen af danske Bogtr. og de tre kontraherende Arbejderforeninger **blev vor Forening tvunget til at anerkende den Tarif, den havde forkastet,** under Henvisning til den samme Bestemmelse, hvilken man nu søger at give den modsatte Betydning.

Den skete Opsigelse er lovlig, medens den fra anden Side fremsatte Protest er latterlig og mere »kriminel« end den Omstændighed, at Hr. P. LAURITZEN og jeg paa de 3 Foreningers Vegne har opsagt Tarifen, thi dette var vor Pligt i Henhold til den skete Aftemning.

Den 19. Oktober 1902. LAUR. JENSEN.

Laurits Jensen — Valdemar Stephensen.

1892—1902.

I Oktober Maaned 1892 afløste L. Jensen A. Dahlquist som Formand for Trykkerforeningen. Allerede som Næstformand havde L. J. ved flere Lejligheder henledet Opmærksomheden paa sig. Som den ene af Trykkernes Repræsentanter i Tarifkommissionen i 1892 havde han rig Lejlighed til at vise, hvilke betydelige Evner han sad inde med. I den forløbne Tid har der vel ikke været en Begivenhed i vort Fag, uden at L. J. har været med som Trykkernes Repræsentant. Jeg skal saaledes nævne Delegeretmøderne i København og Odense, Tarifkommissionerne i 1892 og 1898; som Bestyrelsesmedlem i Hjælpekasserne, i Enkekassen samt Stiftelsen har han udfoldet en rig og mangeartet Virksomhed til Gavn for hele Standen. Som Organisator og Talsmand for Trykkerne har disse næppe kunnet faa nogen bedre Mand. Overalt, hvor Trykkernes Interesser krævede det, var L. J. paa Færde baade i Tale og Skrift, og man vidste, at der stod en Mand bagved, der nok skulde vide at føre sin Mening igennem. Trykkerne vil derfor takke L. J. for den meget betydelige Virksomhed, han har udfoldet, og haabe paa, at vi i lange Tider maa have Gavn af hans rige Evner og store Arbejdsdygtighed.

Paa samme Tid som L. J. valgtes VALD. STEPHENSEN som Kasserer. Trykkerne, der jo en Gang har faaet at føle, hvad det betyder at have en upaalidelig Kasserer, har i V. S. haft en pligtopfyldende og paalidelig Mand, der i de mange Aar har ledet vort Pengevæsen paa en saadan Maade, at alt til alle Tider har været i den skønneste Orden. Alle, der kender V. S., finder i ham en rolig og besindig Mand, der med Kærlighed deltager i Organisationsarbejdet, og som alle Tider er villig til at hjælpe, hvor hans Arbejdskraft gøres nødig.

Disse to Kolleger, som i de forløbne 10 Aar har trukket den største Del af Læsset inden for den typ. Trykkerforening, er i Morgen Aften indbudte til vor Stiftelsesfest, hvor sikkert mange Kolleger vil bringe dem vor Tak. K.

Voldgiftsretten

for

Dansk typografisk Forening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne.

Voldgiftsretten

for den ny Tarif-Termin fra 1. Juni 1902 til 31. Decbr. 1905 holdt sit konstituerende Møde den 8. Oktober 1902 paa »Hotel Hafnia« i København.

Som Medlemmer af Retten var til Stede for »Organisationen af Bladudgivere i Provinserne« Redaktørerne JOH. JENSEN, Fredericia, og REGNAR PETERSEN, Næstved, for »Dansk typ. Forening« Forretningsfører HVIDTFELDT, Kolding, og Typograf L. D. RASMUSSEN, Odense.

I den for den forudgaaede Tarifperiode gældende Forretningsorden for Voldgiftsretten gjordes følgende Forandringer:

§ 1 gaves følgende Form: Retten vælger en Formand, en Næstformand og en Sekretær. Formanden fungerer udenfor Møderne som Sekretær.

Til § 4 gjordes følgende Tilføjelse: Dog kan en Sag afgøres ved skriftlig Votering, naar Rettens Formand skønner, at den egner sig dertil, og naar intet af Rettens Medlemmer protesterer derimod.

Til Formand valgtes REGNAR PETERSEN, til Næstformand HVIDTFELDT, til Sekretær JOH. JENSEN.

Det vedtoges enstemmigt at anmode Politimester BUDTZ, Odense, om at gøre Retten den Ære at fungere som Opmand for Voldgiftsretten i Tarifperioden til 31. December 1905.

Endvidere vedtoges det enstemmigt at udtale en Tak til Borgmester SCHIØRRING, Kolding, fordi han havde gjort Retten den Ære at fungere som Opmand for Voldgiftsretten i afvigte Tarifperiode.

En Del Tvistspørgsmaal vedrørende den ny Tarif forhandledes.

Retten vedtog enstemmigt at udtale følgende:

Da Faktorer i Følge Tarifens § 32 henregnes til Typografer, maa de særlige Bestemmelser i § 1 ogsaa gælde dem (fra 1. Juni d. A.).

Fra den valgte Opmand, Politimester BUDTZ, Odense, modtog Rettens Formand, Redaktør Regnar Petersen, den 12. Oktober følgende Skrivelse:

Fra Byfogden i Odense,
d. 11. Oktober 1902.

Idet jeg takker for den mig viste Tillid, har jeg den Ære at modtage Hværvet som Opmand for Voldgiftsretten for Dansk typografisk Forening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne.

Ærbødigst
BUDTZ.

Hermed er altsaa Opmandsspørgsmaalet lykkeligt løst for indeværende Tarifperiode.

Nær og Fjærn.

Hr. Laur. Madsen serverer i sidste Numer af *Dansk Bogtrykker-Tidende* under den smagfulde Titel »Den nyeste Arbejderudskejelse« en to Spalter lang »Artikel« om de sidste Tildragelser i Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri i Anledning af Konflikten i *Agrardagbladet*. Da Sagen for Tiden verserer for Voldgiftsretten, skal vi ikke paa nærværende Tidspunkt komme nærmere ind paa Hr. Madsens Redegørelse, men afventer roligt den Dom, Voldgiftsretten fælder. Vi kan dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at det havde forekommet os værdigere for Foreningen af danske Bogtrykkeres Formand at afholde sig fra den Slags hidsige Angreb, indtil Retten havde afgivet sit Skøn i Sagen.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 14. Oktober.

Beslutning toges i nogle Sager Sanatoriet vedrørende. — Det vedtoges at indmælde Foreningen i Arbejdernes Fællesorganisations Læsestue for Arbejdsledige. — Formanden bragte den efter eget Ønske afgaaende Næstformand, F. K. Madsen, Styrelsens Tak for godt Samarbejde indenfor Ledelsen og for hans store Arbejde for Organisationen i de mange Aar, han havde været Typografernes Tillidsmand. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 20. Oktober.

1. Form. gav Meddelelse om en Del administrativt afgjorte Sager.

2. Nogle Optagelsessager refereredes, deriblandt fra Aalborg, hvor en Læremester havde indført en Bestemmelse i Lærlingenes Kontrakter om, at hans Lærlinge ved Læretidens Udløb ikke skulde aflægge nogen Prøve. Der var svaret, at saafremt de Paagældende vilde være Medlemmer af Foreningen, maatte de aflægge den i Lovene foreskrevne Prøve for offenlig Kommission. Læremesteren, der forøvrigt er Medlem af Foreningen, formener, at Lovene ikke kan have tilbagevirkende Kraft og har derfor ønsket den samlede Hovedbestyrelses Afgørelse i Spørgsmaalet. Sagen gaar derefter til Cirkulation.

3. Den i forrige Møde refererede Sag ang. to Kolleger, der i Tyskland havde forfalsket deres Medlemsbøger, er nu ved Bøgernes Tilstedekomst indtraadt i et nyt Stadium. Det viser sig nemlig for den enes Vedkommende, at han har gjort sig skyldig i ligefrem Falsk ved at fjærne et Blad af Bogen og selv udfyldt det følgende Blad og angivet at have svaret 58 Ugebidrag i Stedet for 6 samt underskrevet dette med en Lokalformands Navn. Som Følge deraf ændres den tidligere Beslutning derhen, at han maa indtræde som nyt Medlem med et halvt Aars Karantæne.

4. Paa given Anledning gøres opmærksom paa, at et Medlem, der er berettiget til Underst. p. Stedet, men ønsker at rejse, har Krav paa 90 Dages Rejsehjælp; nyder han derimod en Del af Understøttelsen paa Stedet, har han kun Ret til 70 Dages Understøttelse tilsammenlagt.

5. En større Del Tarifsager refereredes.

6. Formanden gav Beretning fra det den 8. Oktober afholdte konstituerende Voldgiftsmøde i København og meddelte bl. a., at man der var enedes om at samle de hidtil af de kontraherende Styrelser tagne Beslutninger samt de afsagte Voldgiftskendelser og lade disse trykke i et Hefte, hvilket i denne Uge vil blive omdelt med et Par Eksemplarer til hvert Trykkeri.

7. Samtidig gaves Meddelelse om de i København afholdte Møder ang. den københavnske Tarif.

Tirsdag den 21. Oktober.

1. Optælling af Stemmesedler til Valg af Forbundsstyrelsens Provinsmedlemmer gav følgende Resultat:

P. HVIDTFELDT, Kolding, valgtes til Forretningsfører med 485 St.
MARIUS HANSEN, Aarhus, valgtes med 453 St.
JØRG. ANDREASEN, Aalborg, — 280 »
WILL. JACOBSEN, Silkeborg, — 267 »
L. D. RASMUSSEN, Odense, — 416 »
P. AUG. GREVSEN, Næstved, — 363 »
C. V. ARLETH, Slagelse, — 267 »
LUDV. KRAGH, Nakskov, — 222 »

Derefter havde H. P. Raben, Kolding, 215; A. Andreasen, Randers, 104; Nic. Jensen, Horsens, 85; J. P. Sørensen, Vejle, 72; C. J. Christensen, Viborg, 24; Johs. Rasmussen, Viborg, 17; Hans Jensen, Odense, 46; V. Nicolaisen, Holbæk, 205; G. Mortensen, Ringsted, 94; O. F. Frimand. Nykøbing F., 208 St.

Der var ialt afgivet 555 St. Bogense, Frederikshavn og Roskilde har ikke indsendt Stemmesedler.

2. Medlem 1057 andrager om Foreningens Kaution til Ophold paa Sanatoriet i Fredensborg. — Tillodes.

3. Medlem Nr. 1164, Løhr, tilstodes et Flyttelaan af 50 Kr. fra Næstved til København. HVIDTFELDT.

Til de Arbejdsløses Fond.

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	9.30	Overført...	49.13
Agrardagbladet	2.35	Leisner	0.90
Aller (Sættere & Galvanopl.)	3.75	Luno	2.96
do. (kvindelige)	0.80	Løvgreen	2.40
Bording	4.35	Middagsposten	4.70
Cato	0.50	S. L. Møller (mandl.)	1.10
Calberg jun.	0.50	do. (kvindel.)	0.20
Citytrykkeriet	2.05	Nationaltidende (alle Afd.)	6.90
Eksprestrykkeriet	1.98	Nielsen & Lydiches Sætt.	3.25
Fehlhaber	0.30	L. A. Nielsen	0.50
Graphic	0.50	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	6.90
Henningsen	0.80	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.15
Hoffensberg	3.00	Qvist & Co.	1.20
Hoffmann	0.60	Rasmussen & Olsen	1.20
Axel Holm	1.80	Rigsdagen (39.—41. Uge)	6.90
Henrik E. Jensen	1.75	Schultz' Trykkere	1.00
Jørgensen & Co. (mdl.)	5.85	Sivertsen	1.00
do. (kvindel.)	0.25	Social-Demokraten (89.B.)	7.35
L. A. Jørgensen	0.60	Trier	3.80
Kassererkontoret	2.25	Truelsen	1.40
Keller	1.50	Valentin & Lunds Sætt.	1.20
Kihls (3 Sættere)	0.75	Vort Land	2.75
Klokken 12	1.50	Weiss	1.75
Kristeligt Dagblad	2.10		
Overføres...	49.13	Ialt...	111.64

Endvidere diverse Bidrag: Kaj Hansen (Baden) 0.50, Fr. Hansen (Calberg) 0.25, Brønderslev Lokalafdeling 4.88, Aarhus (Stiftstid. 4.90, Jyllandsposten 3.90, Demokraten 6.00, Folkebl. 1.80, Centraltrykkeriet 0.50, Dam-Christensen 0.25) ialt 17.35; tilsammen Kr. 134.62.

Kassebeholdningen var d. 14. Okt. ..... Kr. 330.52
Indtægt 15.—21. Okt. ..... Kr. 134.62
Udgift 15.—21. Okt. ..... » 129.00
Merindtægt 15.—21. Okt. .... Kr. 5.62
Kassebeholdningen er d. 21. Okt. » 336.14
Kr. 330.52

Den 21. Oktbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening.

Regnskab for Halvaaret April til Oktober 1902.

Indtægt.

Kassebeholdning fra forrige Halvaar	Kr.	393.17
6080 Medlemsbidrag à 35 Øre	-	2128.00
26 Indskud à 50 Øre	-	13.00
Fra Budet Haastrup	-	1.37
Ialt	Kr.	2535.54
÷	-	2072.71
Balance	Kr.	462.83
Kassebeholdningen den 10. Oktober 1901	-	
do. » 7. April »	-	393.17
Merindtægt i Halvaaret	Kr.	69.66

Udgift.

Løn til Formandinden	Kr.	156.00
do. - Kassererske	-	90.00
do. - Budet	-	73.00
Delegeretmødets Afholdelse	-	73.00
Til Havnearbejderne	-	25.00
Udgift ved Bestyrelses- og andre Møder	-	50.52
Løbende Udgifter	-	6.52
Kontorrekvisiter	-	13.33
Tryksager	-	16.25
En Gave	-	7.30
do. do.	-	4.50
Leje af Lokale til Generalforsamling	-	4.00
3 Telegrammer	-	2.41
1 Banner, Transport af samme m. m.	-	16.00
Omdeling af Løbesedler	-	9.00
Stempler, Puder, Blæk	-	1.90
2 Sløjfer	-	0.80
Revision og Pengenes Afsendelse	-	3.18
Afsendt til Forbundet	-	1520.00
Ialt	Kr.	2072.71

CHRISTINE BUUS,
Kassererske.

Revideret og befundet rigtigt i Overensstemmelse med fremlagte Bøger og Bilag.
Den 10. Oktober 1902. HENRIETTE SCHWERDTFEGER. For ALFRIDA NIELSEN: HENRIETTE CRONE.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Folkeuniversitetsforeningen.

Opmærksomheden henledes paa Folkeuniversitetsforeningens Foredragsrækker. Billetter til de forskellige Foredrag à 1 Kr. pr. Stk. kan afhentes paa Kassererkontoret.

Ny Medlemmer: Galvanoplastiker Chr. Carl Nielsen, udl. 11/10 1902 hos Aller (arb. s. St.). I F.: Sigfred Bernh. Svendsen, udl. 16/10 1902 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1441 (Dsk. t. F.), Aage Thorv. Nielsen (I. Cohen) fra Rejse. 3446, Anton Johannes Larsen (J. Jørgensen & Co.), arbl. 4215, Jens Peter Nielsen (Hoffensberg) fra Rejse. 238, Johnsen Buskerud (Natt.), arbl. 1589 (Dsk. t. F.), R. C. Andersen (Trier), fra Rejse. 1252 (Dsk. t. F.), Carl Vald. Christensen (J. Jørgensen & Co.), fra Rejse. 1240, Aage Rasmussen (Fjeldsøe) fra Rejse.

Bortrejste: 1966, Ulrik Fr. Hansen (arbl.), paa Rejse. 2591, Louis Johansen (arbl.) paa Rejse.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Skanderborg: Typ. HANS LARSEN (hos Bernh. Larsen) i Stedet for Holger Rasmussen. FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

6. Oktbr.: *Silkeborg.* 10. Oktbr.: *Helsingør.* 13. Oktbr.: *Nakskov, Odder, Esbjerg, Roskilde* og *Varde.* 16. Oktbr.: *Aalborg* og *Kallundborg.* 20. Oktbr.: *Slagelse, Skanderborg, Løgstør* og *Nyborg.* 21. Oktbr.: *Hillerød.*

Kolding, den 21. Oktbr. 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Køge, Sætter Carl Marinus Petersen, udl. 12/10 1902 i Opffers Bogtr. (aflægger Prøve for offenl. Komm.). Næstved, Sætter Lars Peter Larsen, udl. 18/10 1902 og Trykker Marius Joachim Hansen, udl. 15/10 1902 (begge paa Næstv. Tid.), aflagt Prøve for off. Komm. Aarhus, Ernst Johan Sophus Larsen, udl. 10/10 1902 i Aarhus Stiftsbogtr. efter 5 Aars Læretid (afl. Svendeprøve). Nykøbing F., Johannes Jørgensen, udl. 1/10 1902 i Loll.-Falst. Stiftstid. (aflagt Prøve for off. Komm.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Næstved, 1432, Henrik Larsen (fra Kbhvn.). Køge, 1270, Lauritz Chr. Petersen (arbl.) fra Udl. Nakskov, 1571, Sophus Jacobsen (L. Larsen). Skanderborg, 1614, Fr. Albert Vilh. Nielsen (Skanderborg A. Av.). Vejle, 1253, Alfr. Mønster (arbl.). Nykøbing M. (Skive), 1538, Jens Chr. Rasmussen (L. Petersens Bogtr.). Esbjerg, 1136, Chr. Lehmann (i Pl.). Hjørring, 1528, Johannes Bindslev (fra Militær i Pl.).

Bortrejste: Vejle, 1432, Henrik Larsen til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F., 1550, R. P. Jensen paa Rejse. Hjørring, 1502, Ferd. Cornelius Petersen (til Pl. i Svendborg) og 1508, Vilh. Christensen (til Pl. i Brøndersley). Nykøbing M., 1014, St. N. Boesen (til Vejle, arbl.), 1307, Peter A. Petersen og 1514, Jens Knudsen Jensen (begge til Kbhvn. i Pl.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Folkeuniversitetsforeningen. Til denne Forenings Foredragsrækker kan Medlemmerne tegne sig hos Hr. Kasserer V. STEPHENSEN.

STYRELSEN.

Nyt Medlem: Alfred Grønbeck, udl. 1/10 02 i Citytrykkeriet (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 81, Chr. V. Jensen (arbl. paa Rejse).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nye Medlemmer: Dagmar Jæger (P. Petersen) og Betty Schyberg (Cato).

Generalforsamling afholdes Tirsdag d. 28. Oktbr. Kl. 8 i Walkendorffsgade 22, Stuen, med følgende Dagsorden:

1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabets Fremlæggelse. 3. Formandinden aflægger Beretning. 4. Valg af Bestyrelse. 5. Valg til Forbundsstyrelsen. 6. Tarifen. 7. Eventuelt.

BESTYRELSEN.

Ingen bør undlade at møde, da vigtige Sager foreligger.

GUTENBERG-KORET.

Da vor Dirigent, Hr. Carl Larsens Fader er afgaaet ved Døden og skal begraves paa Søndag, aflyses Prøven. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse. — Liste fremlagt til en lille festlig Sammenkomst for Hr. Alb. Auener, Lørdag den 8. Novbr.

T. C. C. Søndag Kl. 11 Generalforsamling i Foreningslokalet, Walkendorffsgade 22.

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskab. 3. Valg. 4. Fest. 5. Eventuelt.

ANNONCER

En dygtig

Illustrationstrykker

ønsker en fast Plads i herv. Trykkeri. Billet mrkt. »*pressier*« bedes indl. paa Ekspeditionskontoret.

Ombrækker.

Pladsen som saadan er ledig ved et større Provinsblad til 1. November. Billet mrkt. »*Ombrækker*« modt. Ekspeditionskontoret.

Byggeforening.

Nogle Medlemmer kan optages. Foreningen opfører 50 Huse med en Lejlighed og 1000 Kv. Alen Have til en aarlig Afgift af 300 Kr. Man bedes henvende sig til

Stereotyp. *Sigv. Kristensen*, Pileallé 7 C 1.
Typ. *Emil Hansen*, Øhlenchlägersg. 22 4.
Typ. *Chr. Møller*, Tyrolsg. 8 3, Amager.
Typ. *Chr. Andersen*, Hartmannsallé 26, Valby.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 31 OKTOBER 1902 XXIX AARGANG

Forraadt.

I Slutningen af forrige Uge fløj Efterretningen om Udfaldet af den af Voldgiftsretten i København afsagte Kendelse i Sagen mellem *Agrardagbladets* Bogtrykker, Hr. Aage Jørgensen (Firma Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri) og Den typografiske Forening fra Trykkeri til Trykkeri. Ikke alene var Hr. Jørgensen frifundet for den af Den typ. Forening nedlagte Paastand om, at den af ham foretagne Forandring af Lønningsmaaden, gaaende ud paa at lade Arbejdet udføre paa Akkord i Stedet for paa Fastløn, hvorved Sætternes Arbejdsfortjeneste forringedes, i Følge Tarifen var ulovlig, men Organisationen dømtes ogsaa til at udrede den af Hr. Jørgensen fordrede Erstatning paa ca. 300 Kr.

Dette er gjort muligt ved at Ny typografisk Forenings Repræsentant i Retten, Hr. Typograf **Peter Hansen**, *har stemt sammen med Principalerne!*

Enhver vil kunne forstaa den Harme, som denne Dom vil vække hos de københavnske Typografer — forhaabenlig uanset hvilken Forening, de tilhører. At tænke sig, at en **Arbejder**-repræsentant i en saadan Sag kan slaa Følge med Arbejdskøberne! Personalet havde, da det ikke paa anden Maade var muligt at opnaa nogen efter deres Mening *tarifmæssig* Ordning af Arbejdsforholdet, opsagt Pladserne med det i Tarifen foreskrevne Varsel; Organisationens Tillidsmænd forsøgte ved vidtgaaende Indrømmelser at bilægge Uoverensstemmelserne, men afvistes, og da Hr. Jørgensen desuden ikke havde efterkommet en i Foraaret afsagt Voldgiftskendelse, besluttedes det at bekendtgøre, at man »frabad sig Tilgang« til Trykkeriet, indtil Forholdene var tarifmæssigt ordnede. Konflikten udbrød, og da Hr. Jørgensen den næste Dags Eftermiddag indsaa, at han paa Grund af manglende Arbejdskraft ikke var i Stand til at skaffe Bladet færdigt, nødsagedes han til paany at antage sit gamle Personale, medens selve Hovedspørgsmaalet indankedes for Voldgiftsretten.

Tarifens klare Ord siger, at der ikke kan foretages nogen Forandring i Arbejdsforholdet, hvis denne Forandring medfører en Forringelse af Arbejdsfortjenesten eller en Forlængelse af Arbejdstiden. Begge Dele fandt Sted, idet Sætterne ved den paabudte Akkordbetaling mistede Indtægten for Helligdagene, og i Følge Fastsættelsen af Arbejdstiden var bundne til Arbejdsstedet længere end en forud mundtlig truffen Aftale hjemlede dem Ret til. Ikke desto mindre har Hr. **Peter Hansen** ved sin Stemmeafgivning taget Parti **for** Principalerne og **imod** Arbejderne, og skal formodentlig fremdeles agere Talsmand for Arbejdernes Interesser i Voldgiftsretten.

Hvilken Haan!

D'Hrr. driver højt Spil. Men herefter vil man formodenlig, hvis man endnu ikke er klar herover, kunne forstaa, at Københavns Typografer er færdig med ethvert som helst Tariffællesskab med Ny typ. Forening. Vi gad se den Typograf, som vil løfte sin Haand til Gunst herfor, og vi spaar, at denne Dom saa langt fra vil skade Den typ. Forening, som den langt snarere vil bevirke, at alle fornuftige Kollegér indenfor Ny typ. Forening **nu** vil kunne forstaa, **hvor** dette bærer hen.

Eller tør monstro **nogen** indenfor Ny typ. Forening forsvare denne Optræden? Vi spørger.

Julefesten for arbejdsløse Kolleger.

LØRDAG den 22. November afholder Den typ. Forening, Den typ. Trykkerforening og De kvindel. Trykkeriarbejdere med Assistance af Gutenbergkoret i Larsens Selskabslokaler paa Sct. Annæ Plads sin aarlige Julefest til Fordel for arbejdsløse Kolleger. Vi behøver ikke at fortælle de arbejdende Kammerater, hvor stor Trangen er til Hjælp. Alle véd, at der baade i København og i Provinserne i Aar gaar mange flere Typografer ledige end nogensinde tidligere; men netop fordi vi véd dette, er det ogsaa vor Pligt — alle vi, der er saa heldige at staa i Arbejde — at bidrage til, at vore arbejdsløse Kolleger i hvert Fald Juleaften ikke skal føle Savnet af et hyggeligt Hjem.

Vor aarlige Julefest har altid givet et stort Overskud. I Aar maa dette Overskud blive mindst ligesaa stort som tidligere Aars, og dette kan med Lethed lade sig gøre, naar hver den, der staar i Arbejde, køber et Par Billetter.

Selv om man ikke mener at have Tid eller Lejlighed til at kunne deltage i Festen, saa maa det være Tilfredsstillelse nok for den Kammerat, der desuagtet køber en Billet, at vide, at han har bidraget til, at der i Julehøjtiden kastes en lille Solstraale ind i de smaa Hjem, hvor der ellers i den lange arbejdsløse Tid har været saa uendelig mørkt og trist. Men for alle de mange, der har Tid og Lejlighed til at komme til Festen, vil vi paa det allerbestemteste anbefale **ikke** at blive hjemme.

Vi skal paa nærværende Tidspunkt ikke røbe de Overraskelser, som Festen byder paa; men næste Numer af *Typ.-Tid.* vil bringe det fuldstændige Program, og fra samme Tidspunkt vil man overalt paa Trykkerierne kunne erholde Billetter. —d.

Viel Geschrei — —

HR. Andreas Hansens Artikel i sidste Numer af *Typ.-Tid.* har vist forundret flere end os Undertegnede. I en særlig bitter og hadsk Tone taler han i denne om »umotiverede Angreb«, »Vi alene vide Mænd«, »Valgfif« osv., noget, som der efter vor uskyldige Artikel absolut ikke kan være Mening i.

Vi anbefalede jo kun i al Beskedenhed at vælge tre Mænd, som vi mente var kapable til at tage Sæde i Forbundsstyrelsen, og at vi omtalte Kandidaterne fra Horsens, Vejle og Randers som Modstandere af Centralisationen, var jo kun i Overensstemmelse med Fakta.

Hr. Hansen mener, at vi er bange for at give Plads for afvigende Meninger i Styrelsen. Nej, slet ikke. Men vi, der er Tilhængere af Centralisationen, ser nu saaledes paa Sagen, at de, der ikke kan gaa med til den nye Ordning, maa indtage et — for at bruge Hr. H.s med Urette brugte Udtryk — reaktionært Standpunkt, og selvfølgelig kan vi saa ikke anbefale at stemme paa dem.

Det er ikke nok, at vi faar en god Lov, det gælder ogsaa om at faa den praktiseret ud i Livet paa en god Maade, og det tror vi, Tilhængerne er bedst til. Hr. H.s Tale om, at de af os foreslaaede Mænd skulde sige Ja og Amen til alt muligt, hvad der fremkommer fra »højere Steder«, er vistnok kun Frugten af en altfor voldsom Sindsbevægelse, thi han vil dog vel ikke skylde de Herrer for at være rene »Nikkedukker«.

Sydjylland kunde gøre Fordring paa en Repræsentant, mener Hr. H. Ja, saamænd. Det kan jo være praktisk nok at have dem fordelt nogenlunde, men Silkeborg ligger jo ogsaa et godt Stykke mod Syd, og naar en saa sydlig By som Esbjerg kan opstille William Jacobsen, ser vi deri et Bevis paa, at der er andre end os, der vil vælge uden »smaalige bypatriotiske« Hensyn, naar blot Dygtighederne kommer frem. Deraf skal dog ikke udledes, at vi ikke anerkender de tre Mod-

standere som udmærkede Foreningsmænd og gode Æmner, men alligevel — vi synes bedre om de af os foreslaaede.

At vor Artikel fremkom saa sent, har ikke noget med »Valgfif« at gøre, men har sin gode Grund i, at vi ikke før vidste, hvem der var foreslaaet, og altsaa var afskaaret fra at anbefale nogen.

Vi haaber altsaa, Hr. Andreas Hansen, at De af ovenstaaende vil kunne indse, at Deres Overfald paa os var højst umotiveret, og dermed skal vi afslutte Diskussionen fra vor Side. TRE JYDER.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Onsdag den 22. Oktober i »Folkets Hus«, Jagtvej 49.

Generalforsamlingen, der var særdeles talrigt besøgt, aabnedes af Formanden, P. LAURITZEN. PETERSEN-HOLMEN valgtes til Dirigent og SIGW. LUNDBERG til Sekretær.

Dagsordenens Punkt 1 var: Optagelse af Oscar Lundstrøm. FORMANDEN forklarede dennes Meriter. Lundstrøm havde modtaget Arbejdsløshedshjælp, skønt han stod i Arbejde, lavet Hærværk i Foreningslokalet, nægtet dette og paastaaet, at Vidnerne løj; alt dette havde til Følge, at han blev slettet. Styrelsen formente, at vi kunde optage Manden igen mod at han gjorde Afbigt og betalte den Skade, han havde foraarsaget, samt idømte ham et halvt Aars Karantæne. Vedtoges.

2. Optagelse af Olsen og Erichsen. FORMANDEN oplyste, at dette var to Mennesker, som man havde faaet fat i ved Historien i *Agrardagbladet;* kun Erichsen var fremmødt, men fra Olsens Hustru havde Formanden modtaget et Brev om, at hendes Mand ikke kunde møde som Følge af, at han var syg. Det vedtoges alligevel at behandle hans Sag. Efter at N. P. NIELSEN havde foreslaaet at optage dem uden Karantæne, henstillede WARTENBERG, at man lod Olsens Optagelse vente til man havde undersøgt hans Forhold; efter Forlydende skulde han have været Skruebrækker under Fyrbøderstrejken. — ALB. PETERSEN sympatiserede ikke med, at man optog Skruebrækkere uden Karantæne. — FORMANDEN var efter Wartenbergs Udtalelser tilbøjelig til at vente med Olsen. Det talte dog til Fordel for dem, at de var gaaet, da de havde faaet Underretning om Forholdene. Fandt det rigtigst at faa fat paa alle de Eksistenser, der i Ny og Næ dukkede op, og opdrage dem til at være ordenlige Medlemmer af vor Organisation. — Ved Afstemningen optoges Erichsen uden Karantæne med 49 St. mod 13. Olsen maatte vente til en anden Gang.

3. Indsigelse mod Martin Møllers Optagelse. FORMANDEN gav nogle Oplysninger om Møllers Fortid og SCHNOOR fik derefter Ordet til Indsigelsen og forklarede den meget ukollegiale og upassende Maade, hvorpaa han havde opført sig under Konflikten i *Agrardagbladet,* hvor han havde søgt Plads. Hensigten med Protesten var ikke at forhindre hans Optagelse, men at forhindre, at han stille skulde glide ind i vore Rækker; han burde den samme Vej som de andre af hans Slags; foreslog at optage ham, men give ham et Aars Karantæne. — Vedtoges.

4. Optagelse af Trykkeriarbejderne. FORMANDEN: Denne Forening har søgt om Optagelse hos os, idet de mener bedre at kunne arbejde for at forbedre deres alt andet end gode Eksistens; alene er de vis paa ikke at kunne gøre noget for den. Paa Delegeretmødet er det vedtaget, at de skal ind i Forbundet. Anbefalede at optage dem i vor Forening med halv Ydepligt og Nyderet, da de ikke *kunde* betale mere end halvt Kontingent; der var Folk, som ikke havde mere end 14—15 Kr. om Ugen. Vilde raade dem til i Lighed med Stereotypister og Rotationstrykkere at danne en Brancheklub. Efter en ganske kort Diskussion, under hvilken det blev fremhævet, at man ikke straks kunde skaffe dem bedre Livsvilkaar, da vi selv er i en kritisk Situation, vedtoges det at optage dem.

5. Meddelelse om Tarifforholdene. FORMANDEN: D'Hrr. har sikkert drøftet denne Sag ret grundig paa Trykkerierne, da Tillidsmændene kom fra det Møde, vi havde sammenkaldt. Stillingen til den »Ny« var efter deres Generalforsamling bleven endnu mere skarp end tidligere. Denne Forening, der paastaar, at de aldrig spænder Ben for Fremskridt, den vedtager paa en Generalforsamling at tilbyde Bogtrykkerne at forlænge Tarifen med 3 Aar, skønt de véd, at det vil blive vedtaget i vor Forening at opsige den. Paa det Fællesmøde, man havde haft mellem Styrelserne for de kontraherende typografiske Foreninger, havde Anth. Larsen sagt, at den »Ny« ikke vilde forhindre en Opsigelse af Tarifen og vel heller ikke kunde; samme Aften havde de »Ny«s Styrelse Møde og her mente de det stik modsatte. Dette beviser, hvor vi har dem, og hvad de mener i det samme Øjeblik, som de taler om Sammenslutning; troede ikke paa at denne kom i Stand. Efter at Formanden derpaa havde udviklet Forholdet til Bogtrykkerne for Forsamlingen, sluttede han under Bravo og Haandklap, og CHR. HANSEN fik Ordet: Vi behøver ikke at være i Tvivl om, hvad vi skal svare paa denne Fremstilling; vi har sét, hvad den »Ny«s Opgave er: den vil diktere, hvad den store Forening skal gøre. Hvad Betingelser, der end skal forhandles under ved den kommende Tarif, den »Ny« vil vi ikke være sideordnede med. Det gode Resultat, Afstemningen over Tarifen havde givet, var absolut en Følge af Generalforsamlingens Vedtagelse i den »Ny«; thi disse »Kolleger« ønsker jo os et nyt »84« og vilde vist glæde sig, om de kunde skabe et nyt »76«. (Hør!) — FORMANDEN omtalte de Skrivelser, der var vekslet mellem den »Ny« og Laur. Madsen, og som stod omtalt i det sidst udkomne Nr. af deres Organ, og ytrede: »Det er Kolleger! Kunde de mælde en for Falsk og faa en puttet i ‚Spjældet', saa gjorde de det!« Oplæste en Skrivelse fra de Arbejdsløse i vort Fag, hvori de forlangte, at man aldeles bestemt skulde holde paa at faa den 8-Timers Arbejdsdag indført overalt ved kommende Tarif; hvad der kunde gøres, det skulde blive gjort. — Efter at NIELSEN havde haft Ordet for at begrunde de Arbejdsløses Forlangende og CHARLES THOMSEN for en Forespørgsel, som blev besvaret af FORMANDEN, fik KIEFER Ordet som sidste Taler og udtalte, at Trykkerne denne Gang ved Afstemningen over Tarifens Opsigelse var kommen ind som en flot Nr. 1, ved at 195 af deres 200 Medlemmer havde afgivet Stemme, 190 for og 5 imod. Mente, at vi, naar Tiden kom, kunde benytte os af den Ret, vore Forbundslove gav os, nemlig nægte at arbejde sammen med Ikke-Forbundsmedlemmer.

6. Beretning fra Kontrahentmøderne. O. JOHANSEN aflagde denne, hvorefter der udspandt sig en livlig Diskussion om forskellige Forhold.

7. Eventuelt. Der forelaa intet til Behandling, hvorfor Dirigenten sluttede Generalforsamlingen, der havde varet ca. 2 Timer. S. L.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Fredag den 17. Oktober ordinær Generalforsamling i Jærnbanehotellet. Formanden, C. V. ARLETH, aabnede paa sædvanlig Maade Generalforsamlingen med at byde Velkommen. — Sekretæren, W. ABRAHAMSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen fra sidste Generalforsamling, som godkendtes. — FORMANDEN oplæste det reviderede Regnskab for Juli Kvartal, som balancerede med 346 Kr. 25 Øre, og bemærkede hertil, at der i nævnte Kvartal havde været 66 understøttelsesberettigede og 22 ikke understøttelsesberettigede Rejsende, det største Antal Rejsende, der nogensinde havde været i Løbet af et Kvartal. Til de ikke-understøttelsesberettigede Rejsende var der af Privatkassen ydet Understøttelse til et samlet Beløb af 60 Kr. 50 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmigt. — Det vedtoges at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer til at udarbejde Love for Lokalafdelingen, og hertil valgtes ARLETH, ABRAHAMSEN og MOOSDORFF. — FORMANDEN fremsatte Tanken om Afholdelse af en selskabelig Sammenkomst af Kollegerne, og der nedsattes et Udvalg til at søge foranstaltet en saadan. — FORMANDEN, bistaaet af REVISORERNE, optalte derpaa de indkomne Stemmesedler til Forbundsstyrelsen. — Til Slutning drøftedes en Del lokale Spørgsmaal, som der toges Stilling til, hvorefter Generalforsamlingen sluttedes.

WILLIAM ABRAHAMSEN,
Sekretær.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 18. Oktober ordinær Generalforsamling. Kun 2 af Foreningens Medlemmer havde undladt at give Møde. Formanden, AUG. ANDERSEN, bød Velkommen og fremlagde Regnskaberne for Lokalafdelingskassen og Privatkassen. Førstnævnte Regnskab balancerer med 180 Kr. 74 Øre. Der har i Kvartaarets Løb været 8 understøttelsesberettigede Rejsende, der har forvoldt Kassen en Udgift af 32 Kr. 25 Øre. Til Understøttelse paa Stedet er medgaaet 28 Kr. 75 Øre. Til Hovedkassen indsendes 100 Kr., hvorefter Kvartaaret slutter med en Beholdning af 10 Kr. 10 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmigt. Privatkassen udviste et Underskud paa 11 Kr. 82 Øre, hvilket Beløb Formanden havde udlagt paa forventet Tillægsbevilling. Grunden til dette sørgelige Resultat maa søges i det usædvanlige store Antal ikke-understøttelsesberettigede Rejsende, der i det sidste Kvartaar har hjemsøgt Thisted. Understøttelsen i denne By er jo ogsaa meget udstrakt, idet *alle* Rejsende faar et Døgn gratis Ophold og de ikke-understøttelsesberettigede tillige en Pengehjælp, svarende til den ordinære Rejseunderstøttelse. Intet Under, at de Rejsende søger Thisted! Man vedtog at se Tiden an et Kvartal, inden man foretog Ekstraudskrivning, hvorefter Regnskabet godkendtes.

Derefter behandledes et fra 5 Medlemmer indsendt Forslag, gaaende ud paa, at Foreningens Møder fremtidig afholdes i Thisted Afholdshjem. Formanden var stærkt imod dette Forslag, fordi man allerede to Gange tidligere var flyttet fra det nævnte Sted. Paa Grund af det store Antal »afholdende« Medlemmer i Afdelingen var der megen Udsigt til, at Forslaget vilde blive vedtaget, og Formanden skyndte sig da med at forespørge Hovedbestyrelsen, hvem der havde Retten til at afgøre, hvor Foreningens Møder skulde afholdes, Lokalformanden eller Generalforsamlingen. Herfra indløb telegrafisk følgende Svar: »Formanden indkalder til Møde, hvor alles Fornødenheder kan tilfredsstilles«. Herefter kan Lokalformanden bestemme, hvor Mødestedet skal være, selv om dette Sted er imod Flertallets Ønske. Denne Afgørelse blev af flere Medlemmer betegnet som mindre demokratisk, men foreløbig lader den sig vel ikke rokke. — Et Forslag om Oprettelse af en Diskussionsklub fandt ikke fornøden Tilslutning, hvorimod det gik bedre med et Forslag om i en nær Fremtid at afholde et Hare- eller Gaasegilde.

H. M. MORTENSEN,
Sekretær.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Søndag den 19. Oktober ordinær Kvartals-Generalforsamling. Regnskabet, der balancerede med 476 Kr, 70 Øre, godkendtes enst. Indtægt: 461 Kr. 70 Øre; Udgift: Til Rejseunderstøttelse 103 Kr. 10 Øre, indsendt til Hovedkassen 356 Kr. 44 Øre.

Hjælpekassens Regnskab, der balancerede med 96 Kr. 33 Øre, fremlagdes og godkendtes ligeledes enst. Indtægt: Kassebeholdning fra

forr. Kvartal 47 Kr. 63 Øre, 487 Bidrag à 10 Øre = 48 Kr. 70 Øre. Udgift: 40 Natkort à 66 Øre = 26 Kr. 40 Øre, 17 Rejsende à 2 Kr. 50 Øre = 42 Kr. 50 Øre, indsendt til »Det frivillige Fond« ($^{23}/_{7}$ 02) 20 Kr., Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 7 Kr. 43 Øre.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 21. Oktober. Regnskabet fremlagdes og godkendtes. — Et Medlem af Viborg Lokalafdeling havde i Henhold til Lovenes § 23a nedlagt Indsigelse mod en Nyudlærts Optagelse i Afdelingen her i Aarhus. Efter at Sagen var belyst, stilledes følgende Resolution, som enstemmigt vedtoges: »Paa Grundlag af de paa Generalforsamlingen fremkomne Oplysninger anbefaler man her at optage vedk. unge Mand som Medlem af Foreningen, naar — som det oplyses — Prøven bliver aflagt ved første givne Lejlighed; men overgiver man iøvrigt Sagen til Forretningsudvalgets Kendelse«. — En kvindelig Typograf androg om Optagelse i Foreningen og Generalforsamlingen vedtog at indstille Vedkommende i Henhold til Lovenes § 26. P. CHRISTIANSEN,
Sekretær.

Arbejdsløshedsfesten

afholdes

Lørdag den 22. November

i Larsens Lokaler, Sct. Annæ Plads.

Fortrinlig Assistance.

Sang · Komedie · Solospil

Udførligt Program i næste Numer.

Nær og Fjærn.

Sanatoriet. Vi kan i denne Uge fortsætte med at meddele Sanatoriets Venner, at Sympatien for dette giver sig stadig nye Udslag, idet Firmaet O. C. OLSEN & CO. har skænket Sanatoriet 100 Kr. med Løfte om lige saa meget i de kommende 2 Aar.

Fagmøde i Aalborg. Provinsbogtrykkerforeningens Formand, Hr. Bogtrykker P. HANSEN, havde til i Mandags Aftes indbudt Byens Principaler, Typografer og Lærlinge til at tage nogle Prøver fra Fagskolen i København i Øjesyn. Typografer og Lærlinge var mødt i meget stort Antal, medens Principalerne kun var repræsenteret ved én Mand. D'Hrr. interesserer sig maaske ikke saa meget for Kvaliteten som for Kvantiteten af vort Fags Arbejde. Efter at de helt igennem smukke Arbejder var gennemsete, gav Hr. Hansen nogle vejledende Oplysninger om Fagskolen og holdt derefter et lille kvikt Foredrag om Fagets Udvikling i de sidste 25 Aar.

Lokalformanden, ROBERT NIELSEN, takkede Bogtrykkeren for Sammenkomsten, der viste Interesse for Faget, og udtalte Haabet om, at slige Sammenkomster kunde lade sig arrangere oftere. Z.

Jubilæum. Hr. Bogtrykker F. V. BACKHAUSEN fejrede i Søndags sit 25-Aars Jubilæum som Bogtrykker i Viborg. Hans Personale mindedes Dagen ved at overrække ham en smuk og stilfuld Erindringsgave.

Stiftelsesfesten i Den typ. Trykkerforening i Lørdags i Hotel »Boulanger« forløb under stor Tilslutning og var meget vellykket, hvortil den fortrinlige Mad ikke bidrog saa lidt. Indbudt var Form. for Den typ. Forening, Hr. P. LAURITZEN, samt Trykkerforeningens Formand, Hr. LAUR. JENSEN, og Kasserer, Hr. VALD. STEPHENSEN, der begge i 10 Aar har beklædt disse Stillinger, for hvilket Arbejde de, som Foreningens Paaskønnelse, foruden to af Hr. Xylograf KEMNITZ' kaligraferede Skrivelser, modtog værdifulde Gaver: LAUR. JENSEN en Lampe og et Barometer og VALD. STEPHENSEN et Regulatorur og en Etagere, i hvilken Anledning de takkede og gav Punsch over hele Linien. Ved Bordet talte Laur. Jensen om Foreningens Udvikling og udtalte særlig sin Glæde over, at vor Forening ikke indtog den Plads, Ny typ. Forening nu indtager som Principalernes Allierede, men staar støt og sikkert indenfor Forbundet som en særlig Brancheafdeling til fælles Arbejde for Danmarks Typografer. P. LAURITZEN talte i Tilslutning hertil og takkede Trykkerne for deres Holdning. Derefter talte KIEFER pænt for de indbudte; bragte dem Foreningens Tak og overrakte Gaverne. Der var 6 Sange, en af Jens og 5 af L. J., den ene indrullet i en veritabel Cigar. I en af Sangene forekom følgende Vers, hvis sidste Linie hilstes med stærkt Bifald:

I Torsdags Voldgiftsretten Møde holdt,
man siger *Aage* klarede sig stolt,
thi han fik Hjælp i Nøden af »de Ny« —
den Slags »Kolleger« vi som Pest maa sky.

Alle gjorde megen Lykke, og Sangen for Foreningen og en samme Dag skreven Revyvise maatte synges *da capo*. Først hen paa Morgenstunden forlod Deltagerne de festligt dekorerede Lokaler. Alt i alt: en smuk og interessant Fest, hvortil ikke mindst bidrog et lille Orkester af Trykkere, der spillede Piano, Violin og Fløjte ganske virtuosmæssigt, ligesom Festudvalget havde megen Ære af Arrangementet. TR.

Rettelse. I en lille Artikel, betitlet Laur. Jensen og V. Stephensen, i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* omtales, at Trykkerforeningen en Gang har haft en uheldig Kasserer. Paa given Anledning meddeles, at der hermed **selvfølgelig** ikke menes vor ærede og afholdte Kollega Viggo Hansen, der sikkert er et af de mest solide Medlemmer af Trykkerforeningen, og om hvem der kun er godt at sige. K.

En Del af vore arbejdsløse Kolleger havde sidste Mandag en lige saa billig som stille Frokost i Søndermarken. Enhver medbragte sin Frokost og desuden et større Kvantum af godt Humør. Man haaber snart at kunne gentage Turen, eftersom Hr. Direktør Schiøtt har været saa elskværdig at tilstaa de arbejdsløse Typografer gratis Adgang til Zoologisk Have Mandag den 3. Novbr. Arbejdsløse Kolleger, som ønsker at deltage, bedes møde ved Søndermarken (overfor Slotskroen) Kl. 10 pr. for at spise den medbragte Frokost. Efter denne aflægges Besøget i Zoologisk Have. *Flere Arbejdsløse.*

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	7.15	Overført...	63.69
Aftenbladet	4.75	Kristeligt Dagblad	2.10
Aug. Andersen	1.25	Klokken 12	1.50
Agrardagbladet	2.35	Luno	3.90
Aller (Trykkere)	3.20	Løvgreen	1.75
Bagge (mandlige)	5.00	Missionstr. (39.—42. Uge)	5.40
do. (kvindelige)	0.45	Middagsposten	4.70
Birch	1.00	Mohr & Co. (Sæt. og Tryk.)	1.50
Bording	4.80	S. L. Møller (mandl.)	1.10
Calberg jun.	0.50	do. (kvindel.)	0.20
Centraltrykkeriet	2.80	Nationaltidende (alle Afd.)	6.40
Citytrykkeriet	2.50	Nielsen & Lydiches Sætt.	4.95
I. Cohen (mdl. og kvl.)	5.50	do. kvindel.	0.10
Eksprestrykkeriet	1.34	L. A. Nielsen	0.50
Ferslew	1.00	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	8.10
Graphic	0.50	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.25
Wilh. Hansen	1.00	Politiken	12.40
Henningsen	0.80	Rasmussen & Olsen	0.60
Hoffmann	0.40	Rosenberg	0.25
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	4.40	Schultz' Sættere	9.20
Axel Holm	2.35	do. Trykkere	1.05
Brødr. Jensen	1.20	Social-Demokraten (90.B.)	8.35
Henrik E. Jensen	1.00	Th. Thomsen	0.50
Jørgensen & Co. (mdl.)	6.35	Truelsen (mandl.)	1.60
do. (kvindel.)	0.25	do. (kvindel.)	1.20
L. A. Jørgensen	0.50	Weiss	0.75
Keller	0.60	Wennstrøm	0.50
Kihls (3 Sættere)	0.75		
Overføres...	63.69	Ialt...	145.54

Endvidere diverse Bidrag: Chr. E. Jensen 0.50, Bogtrykker Harder 1,50, Fr. Hansen (Calberg) 0.25, Bornholms Social-Demokrat 15.00, Typografer i Viborg 12.40, Hjørring Lokalafdeling 7.00; tilsammen Kr. 182.19.

Kassebeholdningen var d. 21. Okt.		Kr. 336.14
Indtægt 22.—28. Okt.	Kr. 182.19	
Udgift 22.—28. Okt.	» 160.00	
Merindtægt 22.—28. Okt.	Kr. 22.19	
Kassebeholdningen er d. 28. Okt.	» 358.33	
		Kr. 336.14

Den 28. Oktbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Fredag den 17. Oktober. Alle mødt.

1. Form. gav Meddelelse om den ang. Tarifens Opsigelse foretagne Afstemning, der for vort Vedk. havde givet 190 St. for og kun 5 imod. Fra en anden herv. Forening var der protesteret mod Afstemningens Lovlighed, hvilket Tal. vilde modbevise ved et Svar i næste Nr. af *Typ.-Tid.* under Henvisning til det Præcedens, der i 1892 var skabt og som »Protestanterne« syntes at have glemt. Til Efterretning.

2. En Trykker, der benyttedes til Paalægning ved Hurtigpresse, havde Form. forbudt dette. Vedk., der var en ung Mand, havde ogsaa fulgt Formandens Ordre. Resultatet af Nægtelsen forelaa endnu ikke, men Sandsynligheden talte for, at det paagældende Firma vilde bøje sig og derved undgaa Blokade.

3. En Trykker, der for 14 Dage siden var afskediget, tilbødes nu Plads paany samme Sted, men for en lavere Løn end han sidst havde. Da Vedkommendes Kvalifikationer ikke kunde være forringede i de 14 Dage, han havde været borte fra Trykkeriet, vedtog Styrelsen at opfordre ham til kun at tage den tilbudte Plads for sin gamle Løn.

4. Det i Mødet den 7. Oktober omtalte Medlem, der var hjemkommet fra Rejse uden at have mældt sig til eller afleveret sin Bog,

havde endnu ikke indhentet det forsømte trods Formandens Paalæg. At han ikke har afleveret Bogen, viste sig ved en Samtale, Formanden havde med ham, at have sine gode Grunde, idet Bogen er ham frataget af Forbundsafdelingen i Dresden, i hvis Nærhed han havde arbejdet, og hvor han havde nægtet at opfylde sin Medlemspligt. Han havde derfor for egen Regning maattet tage hjem med Ekspres-Toget og betragtede sig nu som tilmældt af Trykkerforeningen. Styrelsen vedtog, at da man ikke kan udmælde sig af Trykkerforeningen, naar man er paa Rejse, vil Vedkommendes Forhold være at undersøge, hans Bog forlangt tilsendt og han selv at behandle i Henhold til Lovene og de indhentede Oplysninger.

5. For et Medlem, der var opsagt en Lørdag, var Opsigelsen paa Formandens Henstilling taget tilbage og Forholdet derved ordnet tilfredsstillende. Bifaldtes.

6. Paa et større Arbejdssted, hvor det i Dagens Løb tegnede til Konflikt paa Grund af Lønreduktion for Sætterne, var der i sidste Øjeblik opnaaet Overenskomst. Til Efterretning.

7. Den i Mødet den 7. Oktober behandlede Sag ang. Udførelse af Overarbejde som Godtgørelse for forsømt ordinær Arbejdstid ved Lægekonsultation, vedtoges det, da Klagerne ikke var tilfreds med Styrelsens Afgørelse, at søge ordnet derhen, at det paagældende Firma stillede sig paa samme Maade som tidligere i lignende Tilfælde. L. J.

Styrelserne for Den typ. Forening, Trykkerforeningen, Stiftelserne og Gutenberg-Koret samt mange andre Kollegei, som viste os Sympati ved vort Sølvbryllup, bringer vi herved vor hjærteligste Tak.

ELVINE JENSEN. P. JENSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter Sigurd Bjørnstrup, udl. 16/10 1902 hos Eriksen (arb. s. Sted.). Sætter Aksel Martin Richard Olsen, udlært 18/10 1902 hos Trier (arb. s. St.). Sætter Olaf Charles Olsen, udl. 24/6 94 hos Eltong (arbl.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 410 (Dsk. t. F.), Folketingsmand N. L. Christensen fra Aalborg (Bogtrykker). 629, Flemmer (Fjeldsøe) fra Rejse. 1307 (Dsk. t. F.), Peter A. Petersen og 1514 (Dsk. t. F.), Jens Knudsen Jensen (begge fra Nykøbing M. til Pl. i Nørrejyllands Forlagsbogtr., Kbhvn.). 1626 (Dsk. t. F.), Georg Henrik Hansen (Folkets Avis), fra Helsingør. 1047 (Dsk. t. F.), Søren M. Christensen (N. L. Christensens Bogtr.) fra Aalborg. 1166, Fritz Vilh. Løhr (Eksprestr.), fra Næstved.

Bortrejst: 4901, Hans Peter Petersen (Eksprestr.) til Næstved i Pl.

Udmældt: Af F.: 4841, Bogtrykker D. L. Petersen.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

21. Oktbr.: *Hillerød, Kolding* og *Bogense.* 22. Oktbr.: *Næstved, Nykøbing F.* og *Thisted.* 25. Oktbr.: *Aarhus, Ringsted, Assens* og *Rudkøbing.* 26. Oktbr.: *Vejle, Svendborg, Stubbekøbing, Ribe, Fredericia, Rønne, Viborg* og *De kv. Trykkeriarbejdere* (Dansk Typografforbund). 27. Oktbr.: *Køge.*

Kolding, den 27. Oktbr. 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Odense, Thorvald Pedersen, udl. 1/10 1902 i Tiedjes Bogtr. (aflægger Prøve i denne Uge). Nykøbing F., Julius Nicolaj Hansen, udl. 1/11 1902 i Loll.-Falst. Folketid. (har aflagt Prøve) og Aage Henrik August Nielsen (tidl. Medlem). Varde, Anton Jensen, udl. 1/10 i Ribe Amtstid. (afl. Prøve i denne Uge). Helsingør, Sætter E. Sørensen, udl. 16/10 1902 i Hels. Dagbl. (afl. Prøve). Odense (Faaborg), Sætter Johannes Jensen, udl. 11/10 1902 i Frandsens Bogtrykkeri (aflagt Prøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Assens, 1214, Peter Sørensen (i Pl.). Fredericia, 1415, Christian Christensen (syg, fra Rejse). Vejle, 1014, St. Boesen fra Nykøbing (arbl.). Næstved, 1389, N. C. Nielsen, 1329, M. J. O. Madsen og 1482, J. K. Henriksen (alle i Pl.). Roskilde, 1232, S. J. P. Børresen (Dgbl.) fra Helsingør.

Bortrejste: Næstved, 1166, Fritz Vilh. Løhr til Kbhvn. i Pl. 1253, P. Mønster til Vejle (arbl.) og 1417, Hans Hansen til Horsens som Journalist. Assens, 1538, Rasmussen til Skive i Pl. og 1279, N. S. Møller til Kbhvn. (arbl.). Helsingør, 1448, Alb. Hansen til Kbhvn. (arbl.) og 1626, Georg Henrik Hansen til Kbhvn. i Pl. Aalborg, 410, Folketingsmand N. L. Christensen og 1047, S. M. Christensen (begge til Kbhvn.). Kolding, 1001, Fr. Skov (paa Rejse).

Udmældt: Roskilde, 1475, Johannes Bech (overgaaet til anden Livsstilling).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Fratraadt Faget: Hedvig Andersen (Aller).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse. — Liste til Sammenkomsten for Alb. Auener næste Lørdag. Gaven fremlægges.

ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Søges et godt Madsted? Forsøg da hos Fru A. ENGELSEN, Rosengaarden 8, St. Fuld Kost 7 Kr. ugl., Middag 50 Øre. Anbefales af flere Kolleger.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 7 NOVEMBER 1902 XXIX AARGANG

Juleuddelingen.

NAAR vi atter i Aar henvender os til vore arbejdende Kolleger med Anmodning om Hjælp til vore Arbejdsløse, tør vi dristig sige, at en Anmodning af den Art aldrig har været mere berettiget og at Nøden aldrig har været større end netop i Aar. — I Stedet for at aftage, tiltager tværtimod Arbejdsløsheden, en stor Del af vore ulykkeligt stillede Kammerater frister Livet ved en Hjælp af 3—4 Kroner pr. Uge, og dette er ikke i enkelte Uger, men i Maaned paa Maaned. Ved 1. November blev alene i København fra forskellige Trykkerier ca. 20 Mand kastet ud i Arbejdsløsheden. Under saadanne Omstændigheder tror vi ikke, at vi forgæves paakalder vore arbejdende Kollegers Hjælp; enhver vil kunne indse, hvorledes et Hjem ser ud, naar Forsørgeren har gaaet ledig i mange Maaneder, enhver vil kunne sætte sig ind i, hvor lidet et saadant Hjem er i Stand til at faa en hyggelig Jul, ialt Fald en Jul, hvor Familjen er i Stand til at spise sig mæt. Alle Kolleger vil forstaa dette, og i Aar sætte en Ære i, at Bidraget fra hvert enkelt Trykkeri bliver saa stort som paa nogen Maade muligt, saaledes at de, der har Arbejde, er sikre paa, at alle vore arbejdende Kammerater i det mindste ikke lider Sult i Julen.

Bidragene modtages af Budet JENSEN samt paa Kontoret, Walkendorffsgade 22, 3.

P. HVIDTFELDT, Dansk typ. Forening.
P. LAURITZEN, Den typ. Forening.
LAUR. JENSEN, Den typ. Trykkerforening.
MATHILDE DIDERICHSEN, De kv. Trykkeriarbejderes Fagforening.

Forræderiet.

den 2. Novbr. 1902.

Nedenstaaende bedes velvilligt optaget i *Typograf-Tidendes* først udkommende Numer.

Hr. Redaktør!

I Anledning af, at der i *Typograf-Tidendes* Nr. 44 findes optaget en Artikel »Forraadt«, der direkte sigter mig paa en *fornærmende* Maade, maa jeg anmode Dem om Tilladelse til i Deres Blad at oplyse Københavns Typografer om, *at de i Artiklen fremsatte Beskyldninger er* **falske. Jeg har ganske rigtig stemt sammen med Principalerne,** men selvfølgelig fordi jeg er overbevist om deres Ret, og staar med Fornøjelse til Ansvar derfor overfor enhver, *der kan have Interesse af at Retfærdighed respekteres* i alle Forhold. Jeg maa beklage *at Redaktøren har tilladt et saadant* **bagtalerisk** *Angreb* paa en Tid, hvor Voldgiftskendelsen endnu ikke foreligger, og hvor Typograferne derfor er ganske ude af Stand til at bedømme slige Skriverier efter Fortjeneste. Da Artiklens Forfatter slutter med Spørgsmaalet: Mon nogen i Ny typografisk Forening vil forsvare min Optræden, antager jeg, at han har paa Fornemmelsen, at den kan forsvares, og jeg maa da være selvskreven til at fremsætte dette Forsvar. Jeg skal dog indtil Voldgiftskendelsen foreligger offentlig, og for ikke at lægge mere Beslag paa *Typograf-Tidendes* saa knapt tilmaalte Plads end højst nødvendig, nøjes med at erklære: *at der uheldigvis for Artiklens Forfatter ikke er et* **sandt** *Ord i hans fornærmelige Sigtelser,** hvad jeg i en senere Artikel i *Ny typografisk Tidende* vil bevise. P. HANSEN.

Til behagelig Underretning tjener, at der er taget vidnefast Kopi af denne Skrivelse.

* Alle Udhævelser er foretagne af os. RED.

Hr. P. Hansen stempler vore Udtalelser for at være »falske«, og indrømmer i samme Aandedræt, at han »ganske rigtigt har stemt sammen med Principalerne«. Hvis dette ikke er mere end — lad os sige — dristigt, er det mindst Topmaalet af Naivitet.

Hr. P. Hansen fremfører ikke sine Præmisser, men væver noget om, at han respekterer »Retfærdighed i alle Forhold«. Det gør vi ogsaa. Men vi bestrider, at denne Kendelse er retfærdig. Formelt og reelt har Personale og Organisation Ret. Principalen forandrede vilkaarligt *Arbejdsmaaden*, uagtet Tarifen foreskriver, at dette ikke **kan** finde Sted, saafremt Arbejdsvilkaarene forringes. Personalet opsagde Pladserne, fordi det ikke vilde arbejde under tarifstridige Forhold og Principalen ikke vilde høre Tale om Voldgiftsretten, og Organisationen frabad sig Tilgang til Arbejdsstedet, **fordi** Principalen sad en Voldgiftskendelse i en anden Sag overhørig. Ikke desto mindre voterer Hr. P. Hansen som **Arbejderrepræsentant mod** Personale og Organisation og **for** Principal.

Selvfølgelig kan Hr. P. Hansens Optræden forsvares — set fra et Principalsynspunkt og Voldgiftsrettens Formand, Hr. Bogtrykker MARTIUS TRUELSEN, har da ogsaa sendt os et Indlæg, hvis sene Fremkomst medfører, at det maa vente til næste Numer. Men hvis Hr. P. Hansen har en Smule Anstand, betænker han sig ikke paa *enten* at indanke sin Optræden for Københavns Typografers Domstol *eller* at nedlægge sit Mandat, for at det ved nyt Valg kan konstateres, om man virkelig inden for Ny typ. Forening skulde være kommen saa vidt, at man godkender en for Typografernes Interesser saa skadelig Opfattelse. Og hvis Hr. P. Hansen ikke føler sig foranlediget hertil, bliver det Ny typ. Forening, som gør sig **medansvarlig** for den afsagte Doms Virkning, hvis den ikke skyndsomst udvirker, at Hr. P. Hansen viger Dommersædet.

I modsat Fald er det atter en Bekræftelse paa, **hvad** der skiller

de to Lejre i den typografiske Verden, og vi faar da se, om Hr. P. Hansens Votering alligevel ikke i Længden skader Ny typ. Forening mest.

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Al Tilgang til Norge er lukket.

FORBUNDSSTYRELSEN.

En Replik.

I sidste Nr. af *Ny typ. Tid.* forsøger Foreningens maskerede Leder at afkræfte og forvandske de Kendsgærninger, jeg i min Artikel »*Falsk Fortolkning*« har fremdraget til Belysning af Begivenhederne i 1892 og det Præcedens, der da skabtes.

Uden at ville indlade mig i nogen Polemik eller besvare de Uartigheder, der fremsættes fra den anonyme Skribents Side, skal jeg dog supplere mine tidligere Bemærkninger med følgende Fakta, der forhaabenlig yderligere beviser, at jeg har Ret i mine Paastande og at den maskerede Leder maa søge ny Objekter for sine Taskenspillerkunster.

I 1892 skete der som sagt det, at Tarifen, der samme Søndag behandledes paa samtlige Foreningers Generalforsamlinger, blev vedtaget af begge Sætterforeninger, men forkastet af Trykkerne med 28 St. mod 28 St. Som Svar paa vor Indsigelse mod Tarifens Gyldighed under det givne Forhold, blev der sammenkaldt til Mødet den 5. April. Paa dette Møde blev vi faktisk tvungne til at lade vor Protest mod Tarifens Vedtagelse falde, hvilket skete i et af vor Styrelse samme Tid og Sted afholdt separat Møde, hvor vi maatte give efter for Overmagten og akceptere Fællesafstemningen, saaledes som det forlangtes, under Forbehold af vore Medlemmers Sanktion. Resultatet af den derpaa følgende Afstemning, der formede sig som en Tillidserklæring til os, der under det mod os øvede Pres havde annuleret Generalforsamlingens Beslutning, var paa Forhaand givet og var derfor kun en Formsag.

Derved skabtes det af mig omtalte Præcedens, idet Tarifen *vedtoges ved Fællesafstemning* og derfor maatte Tarifen ogsaa nu opsiges ved Fællesafstemning og »Ny typ. Forening« finde sig i nu at spille den Rolle, den med Glæde saa os udføre i 1892.

Den 4. November 1902. LAUR. JENSEN.

Den gennemgaaende Arbejdstid.

UNDER denne Overskrift har Hr. Laur. Jensen i *Typ.-Tid.* fremsat sine Anskuelser om Arbejdstidens Inddeling i de Trykkerier, hvor den gennemgaaende Arbejdstid er indført, og Hr. L. J. kommer heri til den Slutning, at den bedste Inddeling af Arbejdstiden er den, hvor man holder *to* Maaltider paa en halv Time hver.

Jeg tror, at turde paastaa, at hvad enten man holder *et* eller *to* Maaltider, saa afhjælper det ikke de Ulemper, der klæber ved den gennemgaaende Arbejdstid.

De væsentligste Skavanker ved denne Arbejdsordning er jo nemlig: *at* det er for lang Tid at arbejde uafbrudt i 9½—10 Timer, og dernæst, *at* man ikke er i Stand til at faa Lokalerne ordentlig udluftede, og at Luften i et Lokale, hvor der opholder sig en Del Mennesker, allerede ved 12—1 Tiden er saa ødelagt, at den absolut tvinges til at fornys, tror jeg, at Hr. L. J. vil give mig Ret i.

Ved ingen af de ovennævnte Arbejdsmetoder (med *et* eller med *to* Maaltider) kommer man bort fra de her nævnte Ulæmper, thi jeg kalder ikke det nogen Hvile, om man faar et eller to Maaltider, naar disse indtages i et Lokale, hvor Luften er aldeles ødelagt.

Nej, den eneste Maade, hvorpaa man vil være i Stand til at afhjælpe disse Mangler, er ved Indførelsen af **8 Timers Arbejdstiden.**

Og herom er det jeg mener, at saavel Principaler som vi Typografer med lidt god Vilje (maaske ogsaa det kan blive nødvendigt med lidt pekuniært Tab for begge Parter) maa være i Stand til at opnaa Enighed.

Man skal naturligvis ikke skride til denne Arbejdstid udelukkende for at faa indført gennemgaaende Arbejdstid, men først og fremmest af Hensyn til vor Sundhed, da vort Arbejde jo er saa ødelæggende (det store Antal af Sygdomme som: Tuberkulose, Blykolik, Mavekatarrh og m. a. vidne jo desværre godt herom); men dernæst ogsaa af Hensyn til, at 8 Timers Arbejdsdagen jo faktisk allerede er indført for en stor Del af Fagets Udøvere allerede ved sidste Tarif.

Det var naturligvis en let Sag at nævne endnu flere Grunde til Bevis for Berettigelsen af Kravet om Indførelsen af ovennævnte Arbejdstid i i vort Fag, men jeg tror ikke, det er nødvendigt, da vi sikkert alle nære samme Ønske, nemlig: *8 Timers Arbejdsdagen.* t.

Generalforsamlinger og Møder.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening

afholdt Generalforsamling Tirsdag den 28. Oktober. FORNANDINDEN aabnede Mødet. Til Dirigent valgtes AMALIE PETERSEN.

Dagsordenens Punkt 1 var Forhandlingsprotokollen; denne oplæstes og godkendtes, hvorefter Punkt 2, Regnskabet, oplæstes og godkendtes. Punkt 3: FORMANDINDEN aflagde Beretning om sidste Halvaars Virksomhed. Punkt 4: Bestyrelsesvalg. Til Formandinde genvalgtes MATHILDE DIDERICHSEN; Næstformandinde: ALEXANDRA BRYDE; Kassererske: CHRISTINE BUUS; Repræsentanter: HELENE NIELSEN og HHNRIETTE CRONE; Sekretær: ANNA CORTZ; Suppleanter: EMILIE JØRGENSEN og ANNA HANSEN; Revisorer: MARIE CHRISTIANSEN og MARIE SMITH. Punkt 5: Valg til Forbundsstyrelsen. Valgt blev MATHILDE DIDERICHSEN og AMALIE PETERSEN. Punkt 6: Tarifen diskuteredes. Under Eventuelt udtalte FORMANDINDEN Ønsket om, at Kollegerne vilde støtte Arbejdsløshedsfesten, som afholdes d. 22. November, ved at købe Billet, selv om ikke man ønskede at overvære Festen. Derefter hævedes Generalforsamlingen med et af Formandinden udtalt Ønske om et godt Resultat af den nye Tarif. A. B.

Typografernes Cykleklub

afholdt Generalforsamling Søndag den 26. Oktbr. Dirigent V. TH. HANSEN.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — KASSEREREN oplæste Regnskabet, der godkendtes; der balancerede med 148 Kr. 93 Øre. — Til Næstformand, Styrelsesmedlem og Revisor genvalgtes S. LUNDBERG, CHR. HANSEN og UHRBRAND. — Det vedtoges ikke at afholde nogen Vinterfest. — Under Eventuelt vedtoges Anskaffelsen af en Stander. N. H.

Typografisk Forbund i Aalborg

afholdt Lørdag den 2. Novbr. sin ordinære Generalforsamling, som blev Foreningens sidste, idet det, paa Forslag af JOHAN GERDT, vedtoges at ophæve Forbundet fra 1. Januar 1903, under Forudsætning af, at Lokalafdelingen til den Tid indmælder sig under Arbejderpartiet i Aalborg. Endvidere foretoges Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer samt en Repræsentant til *Nordjyllands Arbejderblad.* De afgaaede var Carl Petersen og B. Nielsen. Sidstnævnte genvalgtes og valgtes JOHAN GERDT til Styrelsesmedlem og til Repræsentant til *Nordj. Arbejderblad.* Den afgaaede Repræsentant, Carl Petersen, som er bortrejst fra Byen, mindedes i anerkendende Ord af Formanden, specielt for hans Virksomhed som saadan. — Der bevilgedes 10 Kr. til Festligholdelse af Foreningens Stiftelsesdag. Et 3 Mands Udvalg arrangerer det fornødne. — Efter Generalforsamlingen indsamledes et mindre Beløb til en tilstedeværende arbejdsløs Kollega. OSCAR J. NIELSEN,
Sekretær.

Nær og Fjærn.

Typografernes Fagforening i Næstved vedtog paa Generalforsamlingen Fredag den 24. Oktober at bevilge af Foreningens Kassebeholdning 20 Kr. til »Det frivillige Fond«. — Endvidere vedtoges det — for saa vidt mindst Halvdelen af Medlemmerne tegner sig — at afholde Andegilde og Punschesold Lørdag den 15. Novbr.

Vejlefjords Sanatorium afholdt Repræsentantskabsmøde i forr. Maaned i kirurgisk Akademi med Beretning om Aarets hidtidige Virksomhed. Direktør HAGEMANN aflagde denne og fremhævede særlig, at de henrundne 8 Maaneder i Forhold til den vanskelige Begyndelsestid gav særdeles lyse Forhaabninger. Laanet fra Privatbanken kunde man i Aar fuldt ud afbetale og dermed stod man med et næsten gældfrit Foretagende, som betydeligt vilde nærme os Realisationen af Planen om modereret Betaling for mindre Bemidlede og iværksætte den fulde Rentenydelse (4 pCt.) af Aktiekapitalen, hvilken jo næsten alle Aktionærer hidtil havde givet Afkald paa. — Repræsentantskabets Formand, Prof. G. BORCH, udtalte nogle dybtfølte Mindeord om Direktionens afdøde Formand, Prof. Riis, og hans Virksomhed for Sanatoriesagen, hvortil Repræsentantskabet sluttede sig. Overlæge Fløystrup indvalgtes derefter i Direktionen.

Sanatoriet. Vi har haft den Glæde at modtage nedenstaaende Bidrag til Sanatoriet: Etatsraadinde SCHULTZ 100 Kr., Direktør FÆSTER 10 Kr., *Politikens Udgivere* 100 Kr. For disse Gaver aflægger vi vor hjærteligste Tak. Bidrag og Gaver modtages fremdeles.

25-Aars Jubilæum. Hr. Typograf RUDOLF NIELSEN, som arbejder i *Nationaltidende,* kan i Dag fejre 25-Aars Jubilæum, idet han den 7. Novbr. for 25 Aar siden tiltraadte sin nuværende Plads i *Nationaltid.*

Sølvbryllup. Nodesætter paa Missionstrykkeriet, F. J. HANSEN og Hustru, fejrer paa Tirsdag, den 11. Novbr., deres Sølvbryllup.

Arbejdernes Bryggeri »**Stjærnen**« havde forleden Søndag Besøg af Den typ. Trykkerforening. Særdeles mange, saavel Trykkere som Sættere, havde modtaget Indbydelsen og blev vist om i det moderne, efter Nutidens Fordringer indrettede Bryggeri. Efter at Forevisningen, der foretoges under kyndig Vejledning, var endt, samledes man i Aftapningshallen for at smage paa Øllet. *Dette viste sig at være udmærket og fuldt ud paa Højde med det, de store og kapitalstærke Bryggerier producerer.* LAUR. JENSEN bragte i en lille Tale Hr. Sigvald Olsen og Forretningsudvalget en Tak for Indbydelsen, og anmodede de Tilstedeværende om at agitere for Øllets Indførelse hver i sin Omgangskreds. Hr. SIGVALD OLSEN takkede og paaviste i sit Svar de Vanskeligheder, man havde at kæmpe med, og særlig de Rygter, der af Konkurrenter udspredtes om at Arbejdernes Øl havde Kroneøls Smag. Da Øllet var undergæret, var dette umuligt, men da Folk, ogsaa Arbejdere, var tilbøjelige til at tro paa Rygtet, vilde man ad kemisk Vej konstatere Øllets gode Kvalitet. Efter at Gutenberg-Koret under Bifald havde sunget nogle af sine kønne Sange, skiltes man, enige om at have tilbragt en lærerig og fornøjelig Formiddag.

For Fremtiden bør Arbejdernes eget Øl have en høj *Stjerne* hos Typograferne. L. J.

Typografernes aarlige Karneval finder Sted i Koncertpalæets samtlige Lokaler Lørdag den 21. Februar — Fastelavns Lørdag. Det heldigste Valg af Tid, det bedste af Sted, det fineste af Kræfter — en Hemmelighed endnu — atter fuldt Hus og udmærket Udbytte sikret.

Efteraarsfest. *Den typografiske Sportsforening* afholder Aftenunderholdning med Bal og Tombola Lørdag den 15. November 1902 i Haandværkerforeningens Festsal. Af det righoldige Program fremhæves: Miss Fiorello, Soliman Ben Carus (indisk Fakir og Sværdsluger), *Klubmesterskabsbrydning* samt Mr. Siems (Nutidens bedste Manipulatør). — Da det er et stort og righoldigt Program, der her bydes paa, bliver der sikkerrt fuldt Hus. — Billetter til Aftenunderholdningen à 35 Øre faas i Lokalet, H. C. Ørstedsvej 69 (Billes Skole), hos Foreningens Medlemmer, samt hos Budet for Den typ. Forening.

Nordisk Boktryckarekonsts 10. Hæfte er udkommet og indeholder, ligesom tidligere, mange interessante Ting.

Inkassatorerne *anmodes om fra og med 45. Uge at kræve Kontingent op hos de mandlige Trykkeriarbejdere. Kontingentet opføres paa rød Liste med 35 Øre pr. Uge.*

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	4.75	Overført	63.83
Aller (Sættere & Galvanopl.)	8.00	Luno	2.95
Bagge (mandlige)	5.15	Løvgreen	1.75
do. (kvindelige)	0.45	Middagsposten	4.70
do. (mandlige)	5.00	Mohr & Co.	0.50
do. (kvindelige)	0.45	S. L. Møller (mandl.)	1.10
Bording	4.15	do. (kvindel.)	0.20
Cato	0.50	Nationaltidende (alle Afd.)	6.15
Citytrykkeriet	2.05	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.65
Eksprestrykkeriet	1.48	do. kvindel.	0.25
Fehlhaber	0.60	L. A. Nielsen	0.50
Graphic	0.75	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	8.40
Græbe (mdl. og kvl.)	7.95	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.25
Henningsen	0.60	Qvist & Co.	1.05
Hoffensberg (42.—43. Uge)	6.75	Rasmussen & Olsen	0.80
Hoffmann	0.70	Rosenberg	0.15
Axel Holm	2.20	Schultz' Sættere	4.40
Jørgensen & Co. (mdl.)	6.35	do. Trykkere	1.00
do. (kvindel.)	0.25	Sivertsen	0.80
L. A. Jørgensen	0.60	Social-Demokraten (91.B.)	6.85
Keller	0.75	Trier	4.55
Kihls (3 Sættere)	0.75	Truelsen (mandl.)	1.60
Kristeligt Dagblad	2.10	do. (kvindel.)	0.20
Klokken 12	1.50	Weiss	3.50
Overføres	63.83	Ialt	121.13

Endvidere diverse Bidrag: Nielsen & Lydiche (indsamlet ved et Svendegilde) 2.70, Sofus Weise 0.20, Aarhus (Folkebl. 1.80, Stiftstid. 4.90, Demokr. 6.00, Jyllandsposten 3.90, Thrue 5.25, Blauenfeldt 0.75) ialt 22.60; tilsammen Kr. 146.63.

Kassebeholdningen var d. 28. Okt. ..... Kr. 358.33
Indtægt 28. Okt.—4. Nov. ..... Kr. 146.63
Udgift 28. Okt.—4. Nov. ..... » 158.00
Merudgift 28. Okt.—4. Nov. .. Kr. 11.37
Kassebeholdningen er d. 4. Nov. » 346.96
Kr. 358.33

Den 4. Novbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

PROGRAM

ved

Arbejdsløshedsfesten

i Larsens Lokaler, Sct. Annæ Plads.

Lørdag den 22. November 1902 Kl. 8

til Fordel for

det typografiske Fags Arbejdsløse ved Juletid.

Velvillig Assistance af:

Medlemmmer af *Arbejdernes Teater paa Enghavevej*, Hr. Koncertsanger MAX FREULER, Violinisterne d'Hrr. LAURITS HANSEN og CHR. CHRISTENSEN, Frk. MARGRETHE CHRISTENSEN (Luth), Pianistinderne Frkn. MARIE OLSEN og MAINUNG samt *Gutenberg-Koret.*

MENDELSOHN-BARTHOLDY: Morgen-Skovsang.
O. LINDBLAD: Naturen och hjertat.
OLE BULL: Sæterjentens Søndag. (Tenor-Solo: Hr. MAX FREULER)
REISSIGER: Olaf Trygvason.
} *Gutenberg-Koret.*

MENDELSOHN: Andante til Violinkoncerten.
Solo for Violin: Hr. LAUR. HANSEN.

Kærlighed og Livré.

Dramatisk Bagatel med Sange af *b.*

PERSONERNE:

Adolf Mørk, Urtekræmmersvend . . . . . Hr. *Harald Petersen*
Rikke Knallerup, Tjenestepige . . . . . Fru *Johanne Petersen.*
(Handlingen foregaar i København).

HARTMANN: Til Friheden.
WEYSE: Skøn Jomfru.
HEISE, P.: Vaagn af din Slummer.
} Hr. Koncertsanger MAX FREULER.

BOILDIEU: Ouverture til »Kalifen af Bagdad«. Duet.
HARTMANN: Vuggesang. Duet.
D'Hrr. LAUR. HANSEN og CHR. CHRISTENSEN.

H. RUNG: Modersmaalet.
J. P. E. HARTMANN: Agnete og Havmanden.
CARL LARSEN: Kirken i Norden. (Solo, Kor og 4-hændig Klaver).
} *Gutenberg-Koret.*

WIENIAWSKI: Mazurka. Violinsolo: Hr. CHR. CHRISTENSEN.
Akkompagnement paa Luth: Frk. MARGRETHE CHRISTENSEN.

Paa Kastelsvolden.

Farce med Sange i 1 Akt.

PERSONERNE:

Hansen, Bogholder. . . . . Hr. *P. Fasmer.*
Adamine, hans Kone . . . . . Frk. *Kate Jensen.*
Johanne, hans Broderdatter . . . . . Frk. *Alma Nicander.*
Poul Vang, Underkorporal . . . . . Hr. *Carl Hinz.*
Ane, Barnepige . . . . . Fru *Johanne Petersen.*
Klavs, Hestepasser Nr. 67. . . . . Hr. *Harald Petersen.*
(Handlingen foregaar paa Kastelsvolden).

Efter Aftenunderholdningen Bal til Kl. 3.

Billetter til Aftenunderholdningen à 50 Øre faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne samt hos Budet.

Reserverede Billetter til de første 12 Rækker à 75 Øre kan rekvireres gennem Kassererkontoret, Walkendorffsgade 22 [B].

Baltegn løses i Salen efter Aftenunderholdningen à 50 Øre.

Indgangen aabnes Kl. 7½.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 22. Oktober.

Formanden bød de nyvalgte Medlemmer: Carl Nielsen (Næstform.) og Westy Hansen, Velkommen.

Et Medlem har maattet benytte en fremmed Læge ved Fødsel og Operation, da Kassens Læge ikke var hjemme; Udgiften hertil anmoder han om at faa refunderet af Kassen. Vedtaget. — Paa Foranledning vedtoges, at naar Avissats udføres i Bogsætterier, skal det, naar det udføres paa Beregning, altid betales med Bladsættertarifens Tusindbetaling og Godtgørelser, eller, hvis det udføres paa fast Løn, skal den ydede Præstation svare til den Løn, Vedkommende oppebærer; men denne maa altid være paa samme Højde som den, der ydes i det paagældende Bladsætteri. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 3. November.

1. Formanden gav Meddelelse om en Del administrativt afgjorte Sager, Flytninger og omskrevne Understøttelser. — Det indskærpes paa given Foranledning, at naar nogen ønsker sin Understøttelse flyttet til en anden Lokalafdeling, maa der søges derom *forinden* Vedk. flytter.

Dette gælder ikke mindst for Medlemmer, som ønsker Sygehjælp eller Specialbehandling i København.

2. Nogle Optagelsessager refereredes. De to i forrige Møde omtalte Sager fra Aalborg, hvor to Udlærlinge paa Grund af en Kontraktbestemmelse i Følge Læremesterens Ønske og Fortolkning af Dansk typ. Foren.s Love ikke havde aflagt Svendeprøve, havde været til Afgørelse blandt den samlede Hovedbestyrelse. Samtlige Hovedbestyrelsesmedlemmer med Undtagelse af Nielsen, Nykøbing F., har stemt for, at Svendeprøve ogsaa i saadanne Tilfælde skal aflægges. — Skønt man i Tilfælde, hvor Lærlinge har undladt at aflægge Svendeprøve rettidig, har udskudt de Udlærtes Nyderet til Svendeprøvens Aflæggelse, vil Forretningsudvalget dog ikke her bringe denne Beslutning i Anvendelse, da Ansvaret her hovedsagelig maa paahvile Læremesteren.

Fra Viborg Lokalafdeling var nedlagt Protest mod Optagelse af en i Aarhus udlært ung Mand, fordi denne ikke havde aflagt Svendeprøve. Aarhus Lokalafd. har behandlet Sagen og indstiller den unge Mand til Optagelse, naar Prøven bliver aflagt saasnart ske kan, samt overlader iøvrigt Sagen til Forretningsudvalgets Afgørelse. — Da Svendeprøven er aflagt den 26. Oktober, maa Formaalet med Indsigelsen anses for opnaaet, og den Paagældende er altsaa nu Medlem.

3. Et arbejdsledigt Medlem af Kolding Afd., der for Tiden lærer Trykning, forespørger ved Lokalformanden om han under dette Forhold, der iøvrigt ikke forrykker det tarifmæssige Forhold, kan oppebære Understøttelse. — I Overensstemmelse med tidligere Afgørelser vedtoges det at svare, at Vedk. ikke kan nyde Understøttelse, men er kontingentfri, idet Forholdet nærmest maa regnes som ligestillet med Ophold paa Højskole.

4. Dansk Provins-Bogtrykkerforening meddeler, at d'Hrr. Redaktører Johs. Jensen, Fredericia, og P. Erichsen, Nakskov, er valgte som Medlemmer af Voldgiftsretten. — Til Efterretning.

5. Fra Frk. MØRCH — der i sin Tid har arbejdet paa flere blokerede Trykkerier — forelaa et af Aarhus Lokalafdeling anbefalet Andragende om Optagelse i Foreningen. — Da hun er over Aldersgrænsen, maa hun betale 40 Kr. i Indskud, og da hendes Blokadebrydervirksomhed hovedsagelig falder før Foreningen stod aaben for Kvinderne, vil Karantænen passende kunde sættes til et Aar. Derhos bliver Frøkenen at opslaa i *Typ.-Tid.* med den Tilføjelse, at saafremt der ikke af nogen Lokalafd. nedlægges Indsigelse mod hendes Optræden, vil der ikke blive foretaget almindelig Afstemning over hendes Optagelse.

6. En Del Tarifsager refereredes fra Hjørring, Aarhus, Randers, Horsens, Skive, Esbjerg, Odense, Viborg, Kallundborg, Næstved, Varde, Skanderborg og Roskilde. Tarifunderskrifter var fremsendte fra Hr. Carl Frandsen, Faaborg, og fra *Aarhus-Posten* ved P. Thygesen.

HVIDTFELDT.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg modtaget: Social-Demokraten (1. Bidrag) Kr. 20.00.

For Chr. Østergaard: P. LAURITZEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra $12^1/_2$—2 og Torsdag og Lørdag fra $5^1/_2$—$7^1/_2$ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra Kl. $7^1/_2$—$8^1/_2$.

Lægerne: Hr. Dr. WANDALL er flyttet fra Rosenborggade til *Nørregade 28, 2.*

Ny Medlemmer: Sætter Marius Peter John Madsen, udl. $^1/_{11}$ 1902 hos I. Cohen (arb. s. St.). I S. H. L.: Trykker Jens Aksel Jensen, udl. $^{18}/_{10}$ 1902 hos Rasmussen & Olsen. I F.: Hans Adolf Hartvig Hansen, udl. $^{17}/_{10}$ 1902 hos Leisner (arb. s. St.). I S. L.: Sætterlærling Peter Valdemar Jensen hos L. A. Nielsen. I F.: Hjælpearbejderne Vilh. Nielsen, Carl Rasmussen og Charles Samuelsen (Aller), Julius Rasmussen (Citytrykkeriet), Alfred Jensen (O. C. Olsen), Lars Hansen, Lauritz Andreasen, Thorvald Hansen, Jens P. Larsen og Niels Chr. Petersen (Nielsen & Lydiche), M. C. Clemmesen (Hannover), G. Erdmann (Bording), Jens Frecksen (Søborg), A. Vallin og Emil Wörte (Bagge), Chr. Ganser (Græbe), Peder Samuelsen (Nord. Forl.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1264 (Dsk. t. F.), Christen Nielsen (O. C. Olsen) fra Rejse. 1054, Viggo Christiansen (Truelsen) fra Vejle. 1053, Jørgen Oskar Christensen (H. C. Jensen) fra Nakskov.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent $12^1/_2$—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Odder: Typ. N. CHR. OLSEN i Stedet for A. Johs. Petersen, der er bortrejst.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer: Herning, Sætter Emil Morgenstjerne Nielsen, udlært paa Herning Folkeblads Bogtrykkeri efter 5 Aars Læretid. Aalborg, Niels Alfred Sørensen, udl. $^1/_{11}$ 1902 i Aalb. Amtstid. (aflægger Prøve). Ringkøbing, Johan J. Olsen, udl. $^1/_{10}$ 1902 i Thomsens Bogtr. i Holstebro (afl. Prøve). Aarhus, Arthur Marinus Jensen, udl. $^{11}/_{10}$ hos Brdr. Backhausen (aflagt Prøve). Vejle, Jørgen Sørensen, udl. hos Bogtr. Carlsen, Vejen (afl. Prøve til Foraaret). Silkeborg, Marinus Andersen, udl. i Kr. Johansens Bogtr. efter $5^1/_2$ Aars Læretid (Prøve aflagt).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Silkeborg, 1450, Marinus Frederiksen fra Aarhus. Vejle, 1014, St. Boesen (arbl.). Aarhus, 1120, Thyge Peter Thygesen fra Randers i Pl. Ringkøbing, 270 (Den typ. Trykkerf.), Sophus Hansen og 1452, Chr. N. Christensen (fra Odense). Nykøb. F., 1239, Carl Petersen og 1581, Henrik A. V. Jensen (begge i Pl.).

Bortrejste: Odder, 1268, Joh. Petersen til Vejle i Pl. Randers, 1120, P. Thygesen til Aarhus i Pl. Ringkøbing, 1429, Valdemar Poulsen til Kbhvn. Aarhus, 1450, Marinus Frederiksen til Odder i Pl. Odense, 1388, Erik Brandt Klixbüll til Askov Højskole. Slagelse, 1072, Larsen-Juul til Odense i Pl. Nykøbing M., 1380, Dan Fog til Askov Højskole.

Udmældt: Assens, 1123, Sophus V. Jensen (overgaaet til anden Livsstilling).

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

28. Oktober: *Hjørring, Holbæk* og *Nykøbing M.* 29. Oktbr.: *Hobro* og *Brønderslev.* 30. Oktbr.: *Den typ. Trykkerforening* (Forbundet), *Randers* og *Herning.*

Kolding, den 4. November 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Nyt Medlem: Axel Jensen, udl. $^{18}/_{10}$ 1902 hos Rasmussen & Olsen (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Petra Christiansen (Cato), Margrete Petersen (Petersen), Nancy Jensen og Anna Petersen (Hohlenberg).

Kasserersken, Christine Buus' Bopæl er: Holbergsgade 15, 4. S. o. G.

Formandindens Adresse er: Mathilde Diderichsen, Stengade 13. 1. S.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 pr., *selskabelig Sammenkomst* for Abert Auener. Tegning hertil — saavel af Medlemmer som af Ikke-Medlemmer — à Kr. 2.50 modtages indtil Fredag Aften af Styrelsen.

T. C. C. Søndag Frokosttur til Gentofte. Trianglen Kl. 10. Kontingentet bedes betalt til Foreningsbudet.

ANNONCER

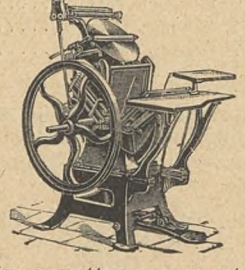
Bogtrykkeri til Salg.

Et i god Drift værende Bogtrykkeri i en af de største Provinsbyer er til Salg paa meget favorable Vilkaar. Nærmere ved Henvendelse til *Ad. Hartmann*, Kongens Lyngby.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.
Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 14 NOVEMBER 1902 XXIX AARGANG

Voldgiftsretssagen mod Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri.

ENDELIG er det lykkedes Voldgiftsrettens Formand at faa konciperet den Dom, som han efter Tarifen er forpligtet til at tilsende os **senest** 14 Dage efter at den er faldet, og som nu har beskæftiget den typografiske Verden i 3 Uger. Den er mærkelig i alle sine Enkeltheder; ikke mindst fordi den **ikke med et Ord** beskæftiger sig med selve **Hovedsagen:** Den typografiske Forenings Paastand om, at den af Hr. Bogtrykker Jørgensen egenmægtig trufne Arbejdsordning er stridende mod Tarifens § 14.

Den typ. Forenings Indlæg lød som følger:

Hr. Bogtrykker Aage Jørgensen (Firma Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri), hvor *Agrardagbladet* trykkes, meddelte i Begyndelsen af September de i Bladet arbejdende Sættere, at de fremtidig skulde arbejde i Akkord i Stedet for, som hidtil, paa Fastløn. Sætterne protesterede i Henhold til Tarifens § 14 herimod, idet de gjorde gældende, at den foreslaaende Arbejdsordning vilde forringe deres Arbejdsfortjeneste, som hidtil havde været 31 Kr. pr. Uge for en Præstation af 274 Linier pr. Dag, samt forlænge Arbejdstiden, idet det i Henhold til mundtlige trufne Aftaler med Hr. Aage Jørgensen var fastslaaet, at hver Sætter, som havde præsteret det stipulerede Satskvantum havde Ret til at forlade Arbejdsstedet, hvilket medførte, at man var færdig mellem Kl. $3^1/_2$ og 4, medens den ny Ordning paabød en Forbliven i Lokalet til Kl. $4^1/_2$ Eftmd.

Hr. Jørgensen ignorerede denne Protest og lod vedl. Arbejdsordning opslaa i Lokalet. Sætterne forsøgte med forskellige Tilbud at faa en Ordning i Stand, og foreslog bl. a., at status quo skulde bibeholdes saalænge, indtil Voldgiftsretten havde dømt i Sagen. Ogsaa dette nægtede Hr. J. at gaa ind paa.

Ved Voldgiftsrettens Dom af 4. April 1902 er Hr. Aage Jørgensen kendt pligtig til at overholde den i Tarifen foreskrevne Lærlingeskala. Til Trods for gentagne Henvendelser til Hr. Jørgensen og uagtet Foreningen af danske Bogtrykkeres Formand er bleven erindret herom, har Hr. J. ikke været til at formaa til at efterkomme Kendelsen. Da de omtalte Sættere som Foreningsmedlemmer ikke kunde finde sig i, at Hr. J. sad Voldgiftsretsdommen overhørig, og da de desuden ansaa sig for forpligtede til under alle Forhold at være fritagne for at begaa Brud paa Tarifen, hvilket de ansaa den paabudte Arbejdsordning for at være, opsagde de deres Pladser til Fratrædelse Fredag den 12. September.

Lønnen har hidtil været 31 Kr. pr. Uge for en daglig Levering af 274 Linier ekskl. Helligdage. Hr. Jørgensen nedsætter nu Betalingen ved kun at ville give 42 Øre pr. 1000 Bogst. inkl. Helligdagene. Da der er $9^1/_2$ Helligdage udenfor Søndagene i Aaret, og der i Henhold til Præstationen 274 Linier pr. Dag skal præsteres 12,330 Bogstaver pr. Dag, skal der gives mindst $43^1/_4$ Øre pr. 1000 i Stedet for 42 Øre. — Med Hensyn til Arbejdstiden blev der den 9. Juli 1898 truffet Aftale mellem Hr. J. og Personalets Tillidsmænd, Madsen-Schou og Larsen-Holst om fri Aflægningstid, hvorved Størstedelen af Personalet fik Frihed ca. 1 Time før den ordinære Arbejdstids Ophør. Med den nye Tarifs Indførelse den 1. Januar 1899 vedblev dette Forhold saaledes, at Sætterne almindeligvis forlod Arbejdsstedet ca. Kl. $3^1/_2$. — Ved senere Forhandlinger med Madsen-Schou og Heindorff i Eftersommeren 1899 vilde Hr. Jørgensen have indført tvungen Aflægningstid paa Grund af Skriftmangel, men frafaldt denne Fordring mod at Frokosten blev $^1/_2$ Time og der om Formiddagen blev lagt af $^1/_2$ Time. Endelig forsøgte Hr. J. i 1900 at faa indført Middag fra Kl. 3—5, hvilket Personalet ved dets Tillidsmand Schnoor nægtede at indgaa paa. Af dette fremgaar, at der er hjemlet Personalet Ret til en kortere Arbejdstid end de af Hr. J. nu forlangte 9 Timer.

Som Følge af, at Hr. J. ikke respekterede Voldgiftsrettens Kendelse, har Foreningen haft en Udgift af 60 Kr. til Understøttelse af de Typografer, som paa Grund af Ukendskab med Forholdene var indgaaet paa at modtage Plads i Hr. J.s Trykkeri.

I Henhold til det ovenanførte paastaar jeg:

at Hr Jørgensen enten kendes pligtig til at opretholde den hidtil for Sætning af *Agrardagbladet* fastsatte Arbejdsløn og Arbejdstid eller til, saafremt Akkord indføres, at yde en Betaling af $43^1/_4$ Øre pr. 1000 Bogst. uden Forlængelse af den tidligere Arbejdstid.

at der paalægges Hr. Jørgensen en klækkelig daglig Mulkt for at fremtvinge Opfyldelsen af den under 4. April d. A. afsagte Voldgiftskendelse, som han hidtil har siddet overhørig, og

at han kendes pligtig til at godtgøre Foreningen det Tab af 60 Kr., som han ved sit retsstridige Forhold har paaført den.

Jeg tør anmode Voldgiftsretten om at gøre mig bekendt med de Bemærkninger, som nærværende Klage maatte give Hr. Jørgensen Anledning til, saa at jeg kan faa Lejlighed til at imødegaa dem.

København, den 17. September 1902.

Med Ærbødighed
P. LAURITZEN,
p. t. Formand for Den typ. Forening.

Vi Undertegnede erklærer herved paa Tro og Love og under Eds Tilbud, at den i ovennævnte Klage givne Fremstilling, forsaavidt den angaar de mellem Hr. Bogtrykker Aage Jørgensen og os som hans Personales Tillidsmænd trufne Aftaler, er fuldstændig i Overensstemmelse med Sandheden.

P. LARSEN-HOLST. H. MADSEN-SKOU.
E. J. HEINDORFF. C. SCHNOOR.

Bilag I.

Den typografiske Forening. *København, den 17. Septbr. 1902.*

Hr. Bogtrykker M. TRUELSEN,
Formand for Voldgiftsretten.

Efter den i Dag fra den ærede Formand modtagne Skrivelse, hvoraf jeg ser, at den omtvistede Lærling er fjærnet fra Firmaet Lud. Jørgensen, bortfalder den i medfølgende Klage gjorte Fordring paa, *at Hr. Jørgensen under en daglig Mulkt kendes pligtig til at fjærne ham.*

Ærbødigst
P. LAURITZEN,
p. t. F.

Bilag II.

Afskrift.

Arbejdstiden i *Agrardagbladets* Sætteri er fra Lørdag d. 13. Septbr. fra Kl. 7—$4^1/_2$ Eftm.

Sætttetid fra Kl.	7—$9^1/_2$	= $2^1/_2$	Time.
Aflægning —	$9^1/_2$—10	= $^1/_2$	—
Frokost —	10—$10^1/_2$	=	
Sættetid —	$10^1/_2$—3	= $4^1/_2$	—
Aflægning —	3—$4^1/_2$	= $1^1/_2$	—
		9 Timer.	

Arbejdsmaaden er *Akkord* og Betalingen som hidtil 42 Øre pr. 1000 Bogst. Da der eventuelt vil blive Brug for 2 Sættere mindre fremtidig, vil Valget af disse ske ved Lodtrækning.

(sig.) Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri.
AAGE JØRGENSEN.

Man lægge Mærke til, at Den typ. Forening udbeder sig Modpartens Svar, for at der eventuelt kan repliceres. End ikke dette Hensyn, som billigvis tages i ganske almindelige Retssager, og som man ogsaa forud har praktiseret i Voldgiftsretten, toges. Uden at blinke og efter en meget kort Votering, gennemtrumfer man ved Ny typografisk Forenings Repræsentants Hjælp følgende

Kendelse

i Sagen Nr. 5/1902.

Den typografiske Forening mod Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri.

I Begyndelsen af September Maaned d. A. meddelte Indehaveren af Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri, Hr. Aage Jørgensen, hos hvem *Agrardagbladet* trykkes, de i Bladet arbejdende Sættere, at de for Fremtiden skulde arbejde paa Akkord i Stedet for som hidtil paa Fastløn.

Sætterne protesterede under Henvisning til Tarifens § 14 herimod, idet de gjorde gældende, at den foreslaaede Arbejdsordning vilde forringe deres Arbejdsfortjeneste og iøvrigt medføre ugunstigere Arbejdsforhold, navnlig længere Arbejdstid.

Hr. Aage Jørgensen tog imidlertid ikke Hensyn til Personalets Protest, men gennemførte den ny Arbejdsordning og lod Bekendtgørelse herom opslaa i Arbejdslokalet.

Dette havde til Følge, at Sætterne med 8 Dages Varsel opsagde deres Pladser, hvilken Opsigelse motiveredes ved at Principalen havde givet Meddelelse om Indførelse af den ny Arbejdsordning, samt ved at der var foretaget 2 Opsigelser, som var stridende mod den hidtil paa Arbejdsstedet gældende Koutyme.

Hr. Aage Jørgensen engagerede derefter 11 ny Sættere nemlig 1. C. L. Bech og 2. Vald. Rasmussen, der angaves at være Medlemmer af Ny typografisk Forening, 3. E. Eriksen, 4. O. C. Olsen og 5. F. Hansen, der stod udenfor Organisationen, 6. Alb. F. Jensen, der angaves at være Medlem af Ny typ. Forening, 7. J. Jørgensen, 8. Martin Møller, 9. C. Randa og 10. K. Kristiansen, der angaves at staa udenfor Organisationen, og 11. Ove Dyva, Medlem af Typografisk Forening.

Af disse mødte 5. Resten udeblev. De 5 mødte forlod imidlertid atter Pladserne straks samme Dag efter Tilskyndelse af Formanden for Den typografiske Forening, der i *Social-Demokraten* lod indrykke en Meddelelse om, at Tilgang til Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri frabades.

Efter en Henvendelse fra Personalet til Redaktøren af *Agrardagbladet* traadte denne imidlertid til og fik ved sin Mellemkomst Sagen ordnet saaledes, at de gamle Sættere, d: de Sættere, der oprindelig var i Arbejde, paa ny tiltraadte Pladsen, hvorefter Henvendelse til Voldgiftsretten med Anmodning om, at denne skulde træffe Afgørelse om Sagen, skulde ske.

Formanden for Den typografiske Forening, Hr. P. Lauritzen, har derefter ved Skrivelse af 17. Septbr. indanket Sagen for Voldgiftsretten, hvor han under Paaberaabelse af Tarifens § 14 hævder, at den af Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri indførte nye Ordning er ugunstigere end den oprindelige, har paastaaet, at Bogtrykkeriet kendes pligtig til at opretholde den hidtil for Sættere af *Agrardagbladet* fastsatte Arbejdsløn og Arbejdstid, eller til, saafremt Akkord indføres, at yde en Betaling af 43½ Øre pr. Tusinde Bogstaver uden Forlængelse af den tidligere Arbejdstid, samt at Bogtrykkeriet kendes pligtig til at erstatte Den typografiske Forening et Beløb af 60 Kr., som Foreningen har maattet udrede i Understøttelse til de Typografer, der til Trods for den etablerede Blokade havde taget Arbejde paa Ludv. Jørgensens Trykkeri.

Endelig anførte Hr. P. Lauritzen, at indklagede Bogtrykkeri sad en den 4. April d. A. afsagt Voldgiftskendelse overhørig, hvorfor Bogtrykkeriet paastodes idømt en klækkelig daglig Mulkt, indtil den nævnte Kendelse er efterkommet. Denne sidste Paastand blev imidlertid frafaldet samtidig med Klagens Indsendelse til Voldgiftsretten.

Det indklagede Firma, Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri, har derimod gjort gældende, at den af det indførte ny Arbejdsordning ikke er ugunstigere end den tidligere, og at den som Følge deraf er tarifmæssig, hvorhos Firmaet gør gældende, at der ved den foran skildrede Optræden er tilføjet det et Tab, for hvilket saavel det ældre Personale som de forannævnte Sættere, der blev antaget i det gamle Personales Sted, som Den typografiske Forening er ansvarlig.

Dette Tab opgøres saaledes:

1) Overarbejde til Sætterne (hvorfra er dragen den alm. Løn)	Kr.	15,94
2) Overarbejde til Trykkerpersonalet	-	17,06
3) Betalt Postfunktionærerne for Ekspedition af Bladet om Natten	-	20,00
4) Bøde til Bladets Udgivere	-	200,00
ialt	Kr.	253,00

og Firmaet nedlægger Paastand paa, at saavel det ældre Personale som 4 af de ovennævnte 11 Typografer, nemlig Ove Dyva, C. L. Bech, Vald. Rasmussen og Albert F. Jensen, af hvilke den førstnævnte angives at være Medlem af Den typografiske Forening og de 3 sidstnævnte af Ny typografisk Forening, samt saavel Den typografiske Forening som Ny typografisk Forening dømmes til in solidum at betale de ovennævnte 253 Kr., hvorhos de 4 sidstnævnte Typografer dømmes til i Medfør af Tarifens § 6, 2. Stykke eller Analogi for Forsømmelse af deres Arbejde at betale 43 Kr. 20 Øre pr. Mand, nemlig udregnet efter 40 Øre pr. Time for 9 Arbejdstimer i 12 Dage.

Retten finder imidlertid, at det ikke kan lægges det ældre Personale til Last, at det har opsagt Pladsen, da denne Opsigelse er sket paa tarifmæssig Maade, og der vil derfor ikke kunne gøres noget Ansvar gældende mod Ludv. Jørgensens ældre Personale. Derimod findes det, at der, idet Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri efter den typografiske Forenings Foranstaltning er bleven blokeret, fra den nævnte Forenings Side ved denne Adfærd er bleven begaaet et Brud paa den mellem Organisationerne bestaaende Overenskomst, hvorved der er bleven paaført Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri et Tab, som Foreningen maa erstatte, og da der ikke fra Den typografiske Forenings Side er fremsat nogen speciel Indsigelse mod de af Klageren opgivne Beløb, vil der saaledes være at tilkende Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri de paastaaede 253 Kr. hos Den typografiske Forening, medens det omvendt følger heraf, at Den typografiske Forening intet kan fordre hos Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri.

Hvad dernæst angaar den af Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri nedlagte Paastand om, at de 4 forannævnte Sættere ikendes de nævnte Mulkter, da skønnes ogsaa denne Paastand at maatte tages til Følge, dog saaledes, at da det for Retten er oplyst, at Sætterne Vald. Rasmussen og Alb. Jensen ikke høre til nogen Organisation, kan Retten ikke afsige nogen Dom over dem, hvorimod Ove Dyva og C. L. Bech eller for dem deres respektive Foreninger vil være at tilpligte til at betale hver 43 Kr. 20 Øre.

Retten dømmer derfor saaledes:

Den typografiske Forening bør til Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri at betale 253 Kr. og Sætteren Ove Dyva eller for ham Den typografiske Forening og C. L. Bech eller for ham Ny typografisk Forening bør ligeledes til Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri hver betale 43 Kr. 20 Øre.

M. TRUELSEN.

DAM-NIELSEN.

Om to Momenter i denne Sag samler Hovedinteressen sig. Først Sætternes Opsigelse og Den typ. Forenings Meddelelse i *Soc.-Dem.* om, at man frabeder sig Tilgang af Arbejdskraft. Dommen slaar her fast, **at Sætterne har Ret til at opsige deres Pladser**, naar dette sker med tarifmæssig Varsel. Derimod dømmes Den typ. Forening, fordi den frabeder sig Tilgang til Arbejdsstedet, uagtet dens Motivering er, at Hr. Jørgensen har siddet en tidligere Voldgiftsretskendelse overhørig. **Retten tager intet som helst Hensyn til dette Faktum**, udtaler sig end ikke om hvilket Middel, der da skal anvendes ligeoverfor en saadan retsstridig Handlemaade, uagtet man for Rettens egen Værdigheds Skyld maatte gaa ud fra, at en saadan Fremgangsmaade mod en genstridig Principal vilde vinde Rettens højeste Bifald. Der er jo nemlig ikke i Tarifen angivet, hvad der skal gøres, i Fald den dømte Part ikke retter sig efter en Voldgiftskendelse, og det var jo et ubestrideligt Faktum, at Hr. Jørgensen, uagtet Kendelsen i Lærlingesagen var falden i Foraaret, fremdeles havde Lærlingen i sin Tjeneste, et Forhold, som Foreningen af danske Bogtrykkeres Formand end ikke fandt sig foranlediget til at skride ind imod, idet han tog saadanne Reservationer, som lod befrygte, at Lærlingen fremdeles vilde vedblive at være i Trykkeriet. Først **efterat** Kundgørelsen i *Soc.-Dem.* har staaet, og **efterat** Konflikten er udbrudt, skrider Voldgiftsrettens Formand ind og faar udvirket, at Lærlingen trækkes bort.

Hvis man saa endda havde ræsonneret: Den typ. Forenings Fremgangsmaade kan vi ikke billige, thi Tarifen indeholder intet om Lovligheden af et saadant Skridt, men hvad Sagens Realitet angaar, maa vi give Klageren Medhold i, at Tarifen ikke hjemler Hr. Jørgensen Ret til at indføre en Arbejdsordning, som forringer Arbejdsfortjenesten! Men **ikke et Ord, ikke en Stavelse** om selve dette **Kardinalpunkt** i hele Affæren! Derimod drister man sig til at udtale, at »*da der ikke fra Den typ. Forenings Side er fremsat nogen speciel Indvending mod de af Klageren (Hr. Jørgensen) opgivne Beløb, vil der saaledes være at tilkende Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri de paastaaede 253 Kr. hos Den typ. Forening, medens det omvendt følger heraf, at Den typ. Forening intet kan fordre hos Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri*«, **uagtet** man end ikke har gjort sig den Ulejlighed at **gøre Den typ. Forening** — til Trods for det i Klagen fremførte Ønske — **bekendt** hverken med Modpartens Indlæg eller med den Sum, som fordredes.

Videre kan man dog vist ikke drive Spasen!

Og denne Dom er muliggjort ved en af **Arbejder**repræsentanterne, **Hr. P. Hansens**, Slaaen Følge med Principalerne!

Han og **Ny typ. Forening** maa formodenlig føle, at Jorden brænder under Fødderne, siden man i et Ekstranumer af *Ny typ. Tid.* søger at undskylde sig for Københavns Typografer. Hvert Ord, der staar, er som skrevet af Principalhaand, og røber et saa afgjort Mestersynspunkt, at man forbavses over, at den mere fordomsfrit tænkende Fraktion af Ny typ. Forening kan gøre sig solidarisk med en **saadan** Opfattelse. For Kardinalpunktets Vedkommende: Indførelsen af Akkordberegningen, hvorved Sætternes Arbejdsfortjeneste forringes, hævder Hr. P. Hansen, at den paabudte Akkordberegning ikke er ugunstigere end den Fastløn, som betaltes ved *Tarifens Indførelse!* Altsaa har en Principal efter Hr. Han-

sens Mening Lov til at forringe Arbejdsfortjenesten **nu**, naar den Akkord, som indføres, er gunstigere end den Fastløn, som betaltes **førend** *Tarifen af 1. Januar 1899 indførtes*. I Sandhed, ingen Mester kunde udpønske en Fortolkning, som er mere i Favør af hans Interesser, end denne Arbejdernes Talsmand her lægger for Dagen. Selvfølgelig er Fortolkningen ganske sindssvag. Thi har Principalen ikke Lov til det **ved** Tarifens Indførelse, har han det endnu mindre **efter** dette Tidspunkt.

Vi faar se, om Sagen er sluttet hermed. Styrelsen for Den typ. Forening har nu *to Gange* tilskrevet Ny typ. Forening, om den efter det passerede vedblivende agter at lade Hr. P. Hansen repræsentere sig i Voldgiftsretten. Den har endnu ikke fundet Anledning til at svare. Frygter den Principalernes Uvilje? Eller er den monstro bange for at høre Medlemmernes Mening?

Og Hr. P. Hansen selv? Finder **han** det vedblivende sømmeligt at beholde et Mandat, som — det er vi overbevist om — ikke 100 Mand i den københavnske typografiske Verden vil stemme for at lade ham beholde?

Vi undtager Principalerne. Og selv blandt dem vil der dog udenfor de ledendes Kreds kunne findes Folk, som med os vil anse denne Dom for utilladelig slet begrundet og ganske umulig i sin Realitet.

Husk Arbejdsløshedsfesten

Lørdag d. 22. November.

Billetter à 50 Øre faas paa Trykkerierne og paa Kassererkontoret, Walkendorffsgade 22[B].

Forræderiet.

Som omtalt i sidste Numer af *Typ.-Tid.*, modtog vi følgende Skrivelse:

Bogtrykfagets Voldgiftsret.
FORMANDEN.

Kbhvn., d. 2. Novbr. 1902.

Hr. Redaktør!

I *Typ.-Tid.* for 31. Oktbr. findes en Artikel, som jeg som Formand i Bogtrykfagets Voldgiftsret nødes til at imødegaa, da den omtaler et Medlem af Retten paa en Maade, som efter min Mening er Deres Blad lidet værdig.

Mere og mere kommer man jo i en Mængde Forhold ind paa Voldgift som den fornuftigste og billigste Maade at komme ud over Stridsspørgsmaal, der *skulle* afgøres, men det kan da ikke være Deres Mening, at saadanne Retters Medlemmer skal være en Art Stemmemaskiner, der fra en bestemt Side faar et Stød, hvorefter de arbejder.

Det maa vel være saa, at enhver, som indtager en Plads i vor Voldgiftsret, enten han hører til den ene eller den anden Side, maa have Pligt og Lov til at stemme efter sin Samvittighed og Overbevisning uden at være udsat for at blive lagt for Had af den eller dem, som det muligvis i Øjeblikket maatte gaa ud over, og det saa meget mere, som jeg antager, Foreningerne vælger sine bedste Mænd til disse Tillidsposter.

Det er en brydsom og lidet misundelsesværdig Bestilling at deltage i Rettens Møder, men det vilde jo være ganske nedværdigende for Rettens Mænd, om de ikke turde votere efter deres Overbevisning, af Frygt for at blive forfulgt, og heller ikke Deres Forening vilde være tjent med Avtomater, der i Retten hurtigt vilde tabe al Indflydelse, og hvis Ord man ikke vilde tillægge nogen Vægt under Sagernes Behandling.

Dette i Almindelighed.

Hvad Hr. P. Hansen angaar, behøver jeg ikke at forsvare ham; thi enhver, der har siddet i Voldgiftsretten med ham, ved, at han er et sjælden samvittighedsfuldt Medlem, der aldrig gaar overfladisk hen over en Sag, og jeg er overbevist om, at *samtlige* Voldgiftsrettens Medlemmer beklager, at Artiklen i *Typograf-Tidende* er kommet frem i den Form, som det er sket, saa meget mere som Sagens Sandhed i Artiklen er forvansket.

Man vil jo stadig se, at snart den ene og snart den anden Part vinder en Sag, som for den udenfor Retten staaende kan se mærkelig ud — men man maa huske paa, at der i Retten i Reglen foreligger ganske anderledes fyldige Oplysninger, end det er muligt at bringe for Offenligheden, og at disse Oplysninger bliver vendt og drejede indtil det lykkes at finde Sagens Kærne.

Ligeledes tror jeg at turde sige uden at saare nogen, at Hr. Hansens Votering var baade klar og udførlig samt at den ikke med nogen Betydning blev bestridt i Retten.

Ærbødigst
M. TRUELSEN.

Vi er ganske enige med Hr. TRUELSEN i hans Anskuelse om, at en Rets Medlemmer ikke bør være »Avtomater«. Men fra at være Avtomat og til som Repræsentant for Arbejderne at se en Sag fra *Arbejderklassens Synspunkt*, og ud fra dette afgive sin Stemme, er der et Spring. Selvfølgelig vil der altid kunne være delte Meninger om forskellige underordnede tekniske eller faglige Spørgsmaal, og i saadanne Sager maa naturligvis enhver stemme, som han anser det for rigtigt. Men naar det, som i det foreliggende Spørgsmaal, drejer sig om en Sag, som forrykker en af Tarifens klareste Paragrafer og forringer Arbejdernes Lønvilkaar, maa den, som deler Mestrenes Synspunkt, stemples som vi har gjort. I Voldgiftsretten er de to Parter ligelig repræsenterede, en Erkendelse af, at Parternes Repræsentanter ser Sagen fra deres Mandanters Opfattelse. Som den **upartiske** Skønsmand fungerer **Opmanden**, og ham tilkommer det, hvor de to Parter dømmer ud fra deres respektive **Klassesynspunkter**, at veje Synspunkterne paa Retfærdighedens Guldvægt.

Det er rent ud sagt Skaberi ikke at ville anerkende denne Betragtning, og hvis Hr. Truelsen traf et lignende Tilfælde hos en af sine Standsfæller, vilde han sikkert være den første til at sige: en saadan Repræsentant for Principalernes Interesser betakker jeg mig for.

Det er akkurat det samme, Typograferne gør lige overfor Hr. P. Hansen.

At Hr. Truelsen roser Hr. P. Hansen, er endelig ikke nogen Anledning for Typograferne til at bære ham i Guldstol. Navnlig ikke naar en Formand for en Ret kan skrive, »at man maa huske paa, at der i Retten i Reglen foreligger ganske anderledes fyldige Oplysninger, end det er muligt at bringe for Offentligheden, og at disse Oplysninger bliver vendt og drejede indtil det lykkes at finde Sagens Kærne«, og det samtidigt kan bevises, at den samme Formand i Dommens Præmisser kan sige, at Den typ. Forening intet har haft at indvende mod den af Hr. Bogtr. Jørgensen fordrede Sums Størrelse, **til Trods for** at Den typ. Forening ikke har haft **ringeste Adgang** til at gøre sig bekendt med Hr. Jørgensens Paastande og Tal. Og endnu mere graverende bliver dette Forhold, naar man erindrer, at Den typ. Forening i sit Indlæg havde anmodet om at blive gjort bekendt med Hr. Jørgensens Svar. Det er en nobel Fremgangsmaade!

Vi misunder ikke Hr. P. Hansen hans Advokat.

Den sidste Voldgiftsdom.

Den Kendelse, som Voldgiftsretten sidst har afsagt, har selvfølgelig vakt en betydelig Opsigt indenfor Faget. Det er jo ogsaa meget naturligt, at enhver Kollega, som ønsker vor Stands langsomt erhværvede Fremskridt bevarede, føler sig pinligt berørt ved at erfare, at en af vore Standsfæller — ganske vist Medlem af Ny typ. Forening — har svigtet os paa et overordenlig vigtigt Punkt og fuldstændig er gaaet i Principalernes Sold. Hvorledes PETER HANSEN vil forsvare sin Handlemaade, naar han af Kolleger bliver foreholdt sin Adfærd, det begriber jeg ikke. At han fremtidig er umulig blandt honnette Kolleger, er ligesaa selvfølgeligt som hans komplette Ubrugelighed som *Arbejder*repræsentant i Voldgiftsretten. Hvor

han end færdes, bør han føle den Harme og Afsky, hans Handlemaade har vakt. Selv hans egen Forenings Medlemmer vil forhaabentlig lade ham forstaa, at han her er kommen *for meget* bort fra den Vej, man helst skal følge, for dog i hvert Fald at bevare *Skinnet*.

Hvad er det nemlig den paagældende Voldgiftskendelse betyder? Intet mindre, end at *§ 14 i Tarifen ingen som helst Betydning har*. Paragrafen lyder som bekendt saaledes:

> Den Satspris, her er fastsat, gælder som Minimalløn, dog saaledes, at den ved Tarifens Indførelse i hvert enkelt Bladsætteri gældende særlige Beregningsmaade eller Arbejdstid, for saa vidt disse er gunstigere end Tarifens, fremdeles vedbliver at være gældende.

Disse Ord skulde det ikke synes muligt at misforstaa. Paragrafen skal beskytte de alt erhværvede Fordele og altsaa forhindre *Tilbageskridt*.

Da den nuværende Tarif indførtes i 1898, havde Bladsætterne i Hr. Aage Jørgensens Bogtrykkeri Fastløn, men med den særlige Beregningsmaade, at Helligdagene betaltes, uden at der skulde ydes Arbejde derfor paa de almindelige Arbejdsdage. Hver Sætter skulde *pr. Dag* yde en bestemt Linjemængde, hvorfor han hver Uge fik en bestemt Løn, selv om Ugen bragte Helligdage. Desuden havde Sætterne Lov til at gaa, naar de havde præsteret deres daglige Part. Disse Fordele kunde altsaa ikke berøves Sætterne ved den nye Tarifs Indførelse, og denne Arbejdsmaade har derfor været gældende siden November 1897 og til September Maaned i Aar.

Saa hitter Hr. Jørgensen paa at fratage Sætterne den hidtidige Ret til at gaa hjem, naar det daglige Arbejde var udført, og samtidig indføre Akkord, for paa den Maade at slippe uden om sin Forpligtelse til at betale Helligdagene og *derved tjene ca. 500 Kr. aarlig paa de 10 Sætteres Bekostning. Hver Sætter faar nemlig nu ca. 50 Kr. aarlig* **mindre i Løn** *end før for* **det samme Arbejde**.

Hvis ikke dette betyder et Tilbageskridt — hvis ikke dette er en eklatant Krænkelse af § 14, ja saa kan jeg ikke mere forstaa mit Modersmaal!

Og et saa klart og utvetydigt Brud paa Tarifens Ord gaar ikke alene Principalerne, men oven i Købet en Mand, der kalder sig Svendenes Tillidsmand og Kammerat — det gaar *han* med til at lyse i Kuld og Køn!

Naar en Principal vil *forringe* de Arbejdsvilkaar, som vore Medlemmer en Gang har tilkæmpet sig, saa maa vi selvfølgelig gøre den yderste Modstand. Derfor krævede Den typ. Forening af Hr. Jørgensen, da han ønskede den i 5 Aar gældende Fastløn afløst af Akkord, at han ogsaa fremtidig gav sine Arbejdere *den samme Løn for det samme Arbejde*. En Fagforening kan dog ikke godt stille sig anderledes, og dette Krav var jo fuldstændig i Overensstemmelse med § 14. Men det syntes Hr. Jørgensen nu slet ikke om, for saa tjente han jo ikke noget ved »Systemskiftet«. Den hidtil gældende Fastløn i *Agrardagbladet* betaltes efter ca. 43½ Øre pr. 1000 Bogstaver. Men den afsagte Kendelse har fuldstændig sét bort fra, at Hr. Jørgensen ved Beregningens Indførelse *faktisk har* **nedsat** *Lønnen til 42 Øre, altsaa med ca. 1½ Øre pr. 1000 Bogstaver.*

Og en saadan Afgørelse kan vi takke en *Kollega* for!

En Kollega, der svigter os i en Lønkamp, betragter vi med Afsky for hans lumpne Handlemaade — men en Kollega, der gaar med Principalerne til at fælde en saadan Dom over Kammerater, *paa Trods af vor soleklare, tarifhjemlede Ret*, er han i Grunden en Smule bedre?

— — —

Efter at ovenstaaende var skrevet, sér jeg, at Hr. PETER HANSEN har faaet *Ny typ. Tid.* til at spendere *Ekstranumer* for at give ham Plads til en lang Forklaring, der skal søge at undskylde hans Adfærd. Hr. Peter Hansen siger heri, at han har stemt efter sin *Overbevisning*. Det er der nu ikke noget mærkværdigt i. Men hvordan en Voldgiftsdommer kan have en Overbevisning, der er *stik imod Lovens Ord og Aand* — se, *det* er mærkværdigt!

Hr. Hansens Artikel indeholder en Masse Udenomssnak og en Del forvrængede eller ligefrem uvederhæftige Paastande, som jeg ikke gider spilde Blæk paa at gendrive. Derimod glemmer han Sagens Kærne: *At hver Sætters Løn nu er* **nedsat** *med ca. 1 Kr. ugentlig mod tidligere for* **den samme Linjemængde**. Dette ubehagelige Faktum kan Hr. Peter Hansen ikke snakke sig fra. Enhver Kollega kan se, at Tarifens § 14 er brudt fra Hr. Aage Jørgensens Side ved at fradrage den hidtil ydede Helligdagsbetaling uden at yde Ækvivalent ved Tusindbetalingen. Men enhver Kollega kan heldigvis ogsaa se, at Ny typ. Forenings Medlem af Voldgiftsretten, Hr. PETER HANSEN, har hjulpet Principalerne med dette Attentat paa Tarifen og derved er gaaet imod sine Standsfællers Interesser og tarifmæssige Ret.

Det kan Peter Hansen ikke løbe bort fra. NR. 99.

Enhver arbejdende Kollega bør købe Billet til Festen næste Lørdag til Fordel for vore Arbejdsløse i Julen.

Vore Kolleger i Udlandet.

Tarifbevægelsen i Ungarn. I Budapest har der i længere Tid været ført Forhandlinger om en ny Tarif, og det lykkedes da ogsaa det Udvalg, der var nedsat fra Svendenes og Principalernes Side, at blive enige om en Tarif, der saa skulde træde i Kraft 1. November. I disse Dage har vi imidlertid fra det internationale Sekretariat modtaget Meddelelse om, at Tarifens Ikrafttræden ikke vilde foregaa uden Kamp, idet en stor Del af Principalerne har nægtet at underskrive paa Tarifen. Disse Bogtrykkerier, hvoriblandt der findes 3 større Trykkerier med et Antal Typografer af ca. 200, beskæftiger ialt 830 Forbundsmedlemmer. Hos de Principaler, som har underskrevet paa Tarifen, er der 1462 Typografer i Arbejde. Da der ingen Udsigt var til ad fredelig Vej at faa de genstridige Principaler til at underskrive paa Tarifen, besluttede vore Kolleger at nedlægge Arbejdet i disse Bogtrykkerier fra Mandag den 10. November. Arbejdskonjunkturerne er — skriver Sekretariatet —, trods det store Tal af Arbejdsløse, i de fleste Trykkerier temlig gunstige; men der vil dog blive ca. 1000 Kolleger at understøtte.

Den ny Tarif indeholder, efter hvad Sekretariet meddeler, følgende Hovedbestemmelser: Den faste Løn for Sættere og ved amerikanske Presser beskæftigede Trykkere er 28 Kr. (1 Kr. = 100 Heller = 72 Øre) pr. Uge; Trykkere, som passer mere end en Maskine, erholder Forhøjelse efter Overenskomst; ingen Trykker maa passe mere end to Maskiner.

Ved Beregning er Grundprisen for Værksats 54 Heller pr. 1000 n med 2 à 4 Hellers Forhøjelse for det tyke Sprog; for Bladsættere 56 Heller pr. 1000 n (for tysk 58). Ved Sætning af Fraktur beregnes efter Alfabetet og 58 Heller for 1000 Bogst.

Tarifkommissionen blev enig om foreløbig at afstaa fra Oprettelsen af Sættemaskintarif, men i Stedet for bestemtes, at kun udlærte Sættere maa beskæftiges ved Maskinen. Saasnart Antallet af Sættemaskiner er naaet op til 50, skal der udarbejdes en Tarif for Maskinsats.

Den ny Tarif gælder for et Tidsrum af 3 Aar og kan et halvt Aar før Udløbet af Tiden for dens Gyldighed fra en af Siderne opsiges. Svendene er dog forpligtet til at fremlægge Bevis for, at 75 pCt. af Svendene i Hovedstadens Trykkerier den 31. Januar 1903 og 80 pCt. den 31. Decbr. s. A. arbejder efter Tarifens Bestemmelser; i modsat Fald taber Tarifen sin Gyldighed.

Med dette for Øje har Kollegerne i Budapest tilsikret Strejkekomiteen den mest vidtgaaende materielle og moralske Understøttelse, og besluttet, at fra nu af og til 31. December skal enhver Arbejder betale 2 pCt. af sin Løn til Gunst for Tarifbevægelsen.

Det franske Bogarbejderforbund har i andet Kvartal i 1902 udbetalt en Sum af 23,023 Frks. i Understøttelse til Arbejdsløse og Syge. Deraf alene 7,397 Frks. til Arbejdsløse, 14,955 til Syge og 550 til Rejsende.

Typograferne i Grenoble (Frankrig) er det lykkedes at gennemføre, at Maskinsats ikke maa anvendes til Tryksager, som udføres paa Byens Regning.

Elektro-Typografen.

(Fortsat.)

Om Sættemaskinerne i Almindelighed.

DET er selvfølgelig, at Konkurrencen fra Sættemaskinernes Side ikke derigennem bliver besejrede; men den uundgaaelige Omforandring kommer dog til at gaa langsommere for sig. Maskinsætterne leverer et betydeligt mindre Kvantum Sats paa fast Løn end forud paa Beregning, og desuden er Lønnen for Maskinsætterne steget.

Som Følge heraf og ogsaa paa Grund af, at det snart gaar op for den, at Sættemaskinerne ikke holder, hvad Fabrikanterne lovede, er Principalerne blevne tvungne til at iagttage Forsigtighed i Sager, hvor det drejer sig om at levere Arbejde til de vanvittige lave Priser, som de i Begyndelsen, i Tillid til Maskinernes Rentabilitet, indlod sig paa.

Overfor Sættemaskinerne gælder Ordsproget, at det ikke er Guld, alt, der glimrer. De store Omkostninger ved Anskaffelsen, Drivkraften, de mange Slags Reparationer osv., Amortiseringen, som ikke maa beregnes for lavt — alt dette gør Nytten mindre end man i Øjeblikket tænker sig.

For Bladudgiverne ligger Maskinernes Værdi hovedsagelig i den hurtigere Fremstilling af Satsen, det renere Tryk end ved Haandsats, den store Besparelse paa Brødskrift og — hvad der ikke kan betvivles — i nogen Besparing i Arbejdslønnen. Men paa den anden Side er der den Ubehagelighed, at t. Eks. ved 16 Timers Arbejde i Døgnet paa Maskinerne — hvilken Arbejdstid mange Blade maa anvende — en større Mængde produceret Sats, end der er nødvendigt, tvinger Udgiveren til enten at udvide Bladet eller ogsaa at lade Satsen, uden at være brugt, vandre i Smeltedigelen igen.

Overfor Korrekturen gør de samme Ubehageligheder sig gældende i Blad- som Værksats. Man maa betænke, at enhver i første Korrektur indløbende Fejl nødvendiggør Omsætningen af en hel Linie, at anden Korrektur, i Fald Forfatteren gør mange Rettelser, ofte — i Særdeleshed naar Ombrydning af Sats er nødvendig — betinger Omstøbning af en stor Del af Satsen.

Tilretningen af Maskinsatsen i Hurtigpressen er, i Fald Metallet ikke har været letflydende eller rigtigt tempereret, et meget tidsspildende Arbejde, som ofte bringer Maskintrykkeren til Fortvivlelse.

Saadanne Ubehageligheder skulde naturligvis ikke forekomme, men det er en Kendsgærning, at de gør det, og man maa derfor ved Beregning af Omkostningerne tage den Slags Ting med i Betragtning, ligesaavel som Korrekturen.

Betjeningen og Vedligeholdelsen af Maskinerne — jeg tænker her nærmest paa Linotype — kræver stor Omhyggelighed. Derfor gør enhver Bogtrykker, som har flere Maskiner, klogest i at ansætte en dygtig Mekaniker. Denne Mand har allerede ved to Linotype-Maskiner nok at gøre: han skal tage Korrekturaftryk, besørge Satsen til Sætteriet og tilbage igen, endvidere maa han foretage smaa Reparationer, vaage over Metallets Temperatur, fylde i Digelen, nu og da kontrollere Liniernes Kegel med Mikrometermaalet og afhjælpe opstaaende Fejl.

En saadan Hjælpearbejder skal, i Fald han er samvittighedsfuld, indspare mange Udgifter for sin Principal, derved at han omsorgsfuld rengører Matricerne og Udslutningsstykkerne for det ved disse fæstnede Metal. I Fald dette ikke iagtttages, skal nye Matricer, hvilket som bekendt koster 250 Mrk., snart vise sig at være nødvendige. De ved Matricernes brede Sider hæftede Blydele trykker de svage Sidevægge ind, hvorved de frygtede Spiser opstaar. Efter at disse en Gang er opstaaet, lader de sig ikke mere fjærne, men formerer sig hurtigt og tvinger tilsidst til Udrangering af hele Matricegarnituret og Anskaffelse af et nyt. Paa den Maade sker det, at et Garniture, som skulde holde 1 à 1½ Aar, i Løbet af 3 à 4 Maaneder bliver ubrugbart.

Jeg skal nu anføre nogle Tal angaaende Driftsomkostningerne, som ganske vist er kendt i alle Maskinsætterier, men som kan være interessante at høre for ikke sagkyndige. De opgivne Tal gælder Linotype og er for Nemheds Skyld afrundede opad.

Gasforbruget under 16 Timers Arbejdstid pr. Døgn udgør 8 Pf., Kraftforbrug og Lys 5 Pf. pr. Time; til Erstatning af defekte Dele kan man regne 100—150 Mark pr. Aar. Omkostningerne til Fornyelse af Matricerne retter sig, som jeg ovenfor anførte, efter den Omsorg, hvormed disse behandles. Efter et Aars Forløb turde under alle Omstændigheder et Beløb af 350 à 400 Mark kræves til Fornyelse af Matricerne ved to Maskiner. Et Garniture Matricer koster, som jeg ovenfor bemærkede, 250 Mark.

Med Hensyn til Afskrivning af Maskinen er det at bemærke, at naar de mange Maskindele naar en vis Grad af Slidning, kan denne kun ved en meget grundig og meget kostbar Reparation sættes i god Stand igen.

Da vi i Tyskland endnu ikke har noget sikkert Holdepunkt med Hensyn til Maskinens Holdbarhed og Præstationsfrembringelse, maa man, for at være sikker, mindst regne med 20 pCt. i Afskrivning for saavel Typograph som Monoline.

Den Maskine, som producerer mest, er Linotype; Monoline er, med sin let overskuelige Mekanisme, ogsaa en Maskine, som falder i min Smag. Denne Maskines Matricer berømmes for sin store Holdbarhed. Typograph er, som bekendt, den Maskine, som har den enkleste Konstruktion. Hvad der imidlertid ikke tiltaler mig ved denne Maskine, er den Omstændighed, at Matricekurven skal hæves ved hver støbte Linie. Jeg anser dette for at være tidsspildende, ihvorvel det jo kan være muligt, at jeg tager fejl heri. (Sluttes.)

Nær og Fjærn.

Vore Arbejdsløse i Zoologisk Have. Ca. 30 arbejdsløse Typografer foretog forr. Mandag en særdeles vellykket Tur.

I Søndermarken spistes den medbragte Frokost, hvorefter Turen gik videre til Zoologisk Have.

En særlig Tak fortjener Hr. Direktør JUL. SCHIØTT for den Opmærksomhed, han viste de Arbejdsløse ved at tilstaa dem alle — eventuelt med Hustruer og Børn — gratis Adgang til Haven. Efter Besøget i Zoologisk Have afsluttedes Dagen i Slotskroen, hvis udmærkede Vært liberalt havde bevilget Moderation i Priserne. I et Par Timers Tid morede man sig her med Sang, Deklamation og Oplæsning. Af det sidste var det Holger Drachmanns Digte, Maglekilde-Petersens Humoresker og L. Chr. Nielsens 2-Aktsstykke »Da Tariffen indførtes eller en fin Politiker«, som mest slog an.

Da man skiltes, var alle enige om at have tilbragt en vellykket Dag, under hvilken den bedste Stemning hele Tiden var raadende.

Valby Arbejderes Byggeforening. I forrige Uge modtog vi fra Valby Arbejderes Byggeforening eller »Trekanten«, som den populært kaldes, omstaaende Annonce om Udlejning af Lejligheder til Typografer, og samtidig tog vi mod Indbydelse til selv at tage Lejlighederne i Øjesyn. Efter at have set disse smaa Arbejder-Villaer, omgivet som de er af hyggelige Haver, tager vi ikke i Betænkning at udtale, at i saadanne Omgivelser burde enhver Typograf bo. Mange vil udbryde: men det ligger altfor langt borte. Hvor forkert er dette ikke. Ingen har saa godt af at gaa en lang Tur som vi Typografer; daglig staar vi muret op ad en Reol, bøjende Hovedet over den støvfyldte Kasse, eller trisser lidt rundt om Maskinen, samlende os Sygdomme af forskellig Art, uden at gøre os Tanke om, at vi selv bærer en væsentlig Del af Skylden for, at vi i en ung Alder kommer til at lide af de mange »Typograf-Sygdomme«. Den bedste Medicin herimod er lange Ture — frisk Luft i Lungerne. Flyt derfor ud fra den store kvalme Bys Kaserner, ud, hvor Vinden stryger frisk og ren, hvor Øjet ikke mødes af Fabriker og store Dampskorstene med kvælende Røgskyer, men hvor Duften fra Søen breder sig ud over Landet. Mange Typografer bor allerede i disse hyggelige Villaer paa Amager og i Valby; men vi er overbeviste om, at endnu flere til Foraaret vil søge bort fra Byen. Til April Flyttedag har Valby Arbejderes Byggeforening 25 nye Villaer færdige til Beboelse. (Se iøvrigt omstaaende Annonce.)

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	1.80	Overført	72.01
Adresseavisen	6.70	Kristeligt Dagblad	2.10
Aug. Andersen	1.75	Klokken 12	1.50
Agrardagbladet	4.70	Luno	3.92
Aller (Sættere & Galvanopl.)	3.75	Løvgreen	1.75
do. (Trykkere)	3.00	Mohr & Co.	0.50
do. (kvindelige)	1.75	S. L. Møller (mandl.)	0.90
Birch	1.00	do. (kvindel.)	0.20
Bording	4.85	Nationaltidende (alle Afd.)	6.85
Centraltrykkeriet	2.95	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.75
Citytrykkeriet	2.05	do. kvindel.	0.20
I. Cohen (mdl. og kvl.)	5.55	L. A. Nielsen	0.75
Eksprestrykkeriet	1.16	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	7.90
Graphic	0.75	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.35
Græbe (mdl. og kvl.)	9.15	Politiken	12.00
Wilh. Hansen	1.00	Rasmussen & Olsen	0.70
Henningsen	0.80	Rosenberg	0.15
Hoffensberg	3.50	Schultz' Sættere	4.60
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	2.40	do. Trykkere	1.00
Axel Holm	1.90	Social-Demokraten (92.B.)	7.30
Brødr. Jensen	0.75	Th. Thomsen	0.50
Henrik E. Jensen	1.00	Truelsen (mandl.)	1.10
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.85	do. (kvindel.)	0.20
do. (kvindel.)	0.20	Vort Land	8.05
L. A. Jørgensen	0.70	Weiss (mandl.)	0.85
Ludvig Jørgensen	3.00	do. (kvindel)	0.75
Kihls (4 Sættere)	1.00		
Overføres	72.01	Ialt	141.88

Endvidere diverse Bidrag: Chr. E. Jensen 0.50, Fr. Hansen (Calberg) 0.50, Kaj Hansen (Baden) 0.50; tilsammen Kr. 143.38.

Kassebeholdningen var d. 4. Nov.		Kr. 346.96
Indtægt 4.—11. Nov.	Kr. 143.38	
Udgift 4.—11. Nov.	» 159.00	
Merudgift 4.—11. Nov.	Kr. 15.62	
Kassebeholdningen er d. 11. Nov.	» 331.34	
		Kr. 346.96

Den 11. Novbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra Kl. 7½—8½.

Nyt Medlem: Sætter Christian Andersen, udl. 1/11 1902 hos Truelsen (arb. s. St.). I F.: Hjælpearbejderne Jeppe Fr. Jørgensen (Aller), C. T. Eriksen og P. J. Petersen (Luno), Johannes Samuelsen (O. C. Olsen), Vict. Theodor Nic. Schnabelrauch (Rigsdagen), Oluf Christen Kongsbach (Bording), Peter Ulrichsen (I. Cohen). Sætter Bianco Dreyer, udl. 1878 hos Luno (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1443 (Dsk. t. F.), Diderik Jørgensen Hansen (O. C. Olsen) fra Rejse. 5645, E. H. Steinhardt (P. Petersen) fra Rejse. 4249, Carl Chr. Nielsen (Aug. Andersen) fra Rejse. 1448 (Dsk. t. F.), Albert Andr. Hansen (Centraltr.) fra Helsingør. 1182, Carl Vilh. Larsen (Centraltr.) fra Rejse.

Bortrejste: 1619, L. Fristedt, 1971, N. Chr. Hansen IV. og 1252, Carl Vald. Christensen (alle arbl. paa Rejse).

Udmældt: 3855, Vilhelm Kempel-Madsen og Hustru (Citytrykkeriet).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Middelfart: Typ. H. P. LARSEN i Stedet for H. Gemynthe.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

2. Novbr.: *Horsens.* 5. Novbr.: *Frederikshavn.* 7. Novbr.: *Middelfart* og *Ringkøbing.* 10. Novbr.: *Odense* og *Den typ. Forening* (Forbundet).

Kolding, den 11. November 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Odense, Anton Hansen-Møller, udl. 1. Novbr. 1902 i Fyns Stiftstr. (aflagt Prøve). Næstved, Trykker Christian Hansen, udl. i Bangs Bogtr. 1. Novbr. 1902 (aflagt Prøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Næstved, 1253, A. P. Mønster, 1568, G. P. Jeppesen og 4901, H. P. Petersen. Odense, 1414, Lorenz Jensen (Odense Avis) og 1078, Axel Juul-Larsen (Andelsbogtr.). Vejle, 1268, A. Joh.s Petersen (Amts-Avisen). Kolding, 1388, Erik B. Klixbüll og 1380, Dan Fog (Askov Højskole). Hillerød, 1563, Christian Alfred Hansen (Frederiksborg Højskole). Hjørring, 1559, Alfr. M. Christensen (fra Rejse, arbl.). Holbæk, 1357, Chr. Jensen (fra Militærtj. i Pl.). Randers, 1406, H. G. Hundrup (arbl., fra Nyborg) og 1511, Mads Chr. Jacobsen (arbl., fra Rejse). Helsingør, 1592 (Den t. F.), Adolf Herman Petersen fra Kbhvn. Brønderslev, 1614, Ferd. Albert Vilh. Nielsen og 1559, Alfred Marinus Christensen (begge i Pl.).

Bortrejste: Skanderborg, 1215, Holger Rasmussen til Skern i Pl. og 1614, F. A. V. Nielsen til Brønderslev i Pl. Holbæk, 1563, C. Alfr. Hansen til Hillerød. Kolding, 514, R. Føns og 1457, Niels Carl Olsen paa Rejse. Vejle, 1421, Georg Moegreen til Gestrup Højskole, Aalborg. Næstved, 85, Trykker J. C. Jensen til Kbhvn. i Pl. Hjørring, 1559, Alfr. M. Christensen til Brønderslev i Pl. Esbjerg, 1493, Peter Viby Petersen til Københ. (arbl.). Slaeglse 1199, H. H. Bøtcher, til Kbhvn. (arbl.).

Udmældte: Brønderslev, Asta Christensen og Johanne Christensen (overgaaet til anden Livsstilling).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Stemmesedlerne ang. Valg af Forbundets *Formand, Hovedkasserer* og *Redaktør* omdeltes sidst i forrige Uge. Medlemmer, der ikke har modtaget Stemmesedler, kan forlange saadanne fra Kontoret i Walkendorffsgade. *Stemmesedlerne maa indsendes inden den 18. ds.*

Medlemmerne gøres opmærksomme paa, at de, naar de skifter Plads, foruden at henvende sig til Formanden, skal meddele Pladsskiftet til Kassereren. Denne Anmældelse kan ske skriftlig. STYRELSEN.

Styrelsesmøde afholdes førstk. Mandag Eftermiddag Kl. 5 i »Boulanger«. FORM.

Ny Medlemmer: Vald. Hansen, udl. 1/11 1902 hos O. C. Olsen & Co. (arb. s. St.). Aage Hansen, udl. 1/11 1902 hos Egm. Petersen (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 85, J. C. Jensen fra Næstved (i Plads).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nyt Medlem: Isabella Hansen, tidl. Medl., arbejder hos Trier.

Kasserersken, Christine Buus, Holbergsgade 15, 4. S. o. G., træffes Tirsdag og Fredag fra 7—8 Aften i sit Hjem og hver Mandag paa Kontoret.

Formandinden, Mathilde Diderichsen, Stengade 13, 1. S.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Indstudering af en ny Sang til Aarsfesten. Alle Sangere bedes møde.

ANNONCER

En yngre Trykker

søger Plads straks. Vedkommende er kendt saavel med Akcidens- som Avistrykning samt Stereotypi. Billet mrkt. »20« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

En dygtig Trykker

kan faa Plads. Henvendelse til Faktor GUSTAV OLSEN, »Slagelse-Posten«, Slagelse.

En gift, militærfri Typograf (Sætter), kendt med *alt* i et Provinstrykkeri forefaldende Arbejde, ønsker Plads — om muligt, som Faktor. Billet mrkt. »35« modtager Ekspeditionskontoret.

Som **Bog-, Akcidens-** eller **Avissætter** eller som **Ombryder** ønskes en varig Plads straks eller senere. Billet mrkt. »774« modtager Ekspeditionskontoret.

Store 3 Værelses Lejligheder med Have. Lys, Korridor, Brænderum og Pulterkammer. Vand og Gas. **25 Kr. mdl.** 5 Min. fra Sporvogn. *Sund og absolut landligste Beliggenhed* i Byens umiddelbare Nærhed. *Ingen Fabriker i vid Omkreds.* Valby Arbejderes Byggeforening, Remissevej. Anvises Østre Allé 8, 1. S.

Bestillinger modtages hos Budet, A. E. JENSEN, paa **Almanaken »Danmark«** samt øvrige **Kalendere** og **Almanakker.**

Bestillinger paa **Blæksprutten** og **Juleroser** modtages.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 21 NOVEMBER 1902 XXIX AARGANG

Forræderiet.

Bogtrykfagets Voldgiftsret.
FORMANDEN.

Kbhvn., d. 16. Novbr. 1902.

Hr. Redaktør!

I Slutningen af Deres Svar til mig i *Typ.-Tid.* for den 14. ds. bebrejder De mig i udsøgte Vendinger, at det skulde være min Skyld, »at Den typ. Forening ikke har haft *ringeste Adgang* til at gøre sig bekendt med Hr. Jørgensens Paastande og Tal.«

Jeg maa hertil sige, at det er ganske mærkeligt, saa slet de ledende Personer, hvortil jeg antager, De hører, er underrettede i denne for dem betydningsfulde Sag — thi jeg vægrer mig ved at tro, at det er med Vilje, de mange Forvanskninger af Sagens Forløb kommer offenlig frem.

Det er en Misforstaaelse, at Voldgiftsrettens Formand har med Rettens Sager at gøre paa den Maade, som De, Hr. Redaktør, i Deres Slutningsbemærkninger synes at mene — men da det var mig klart, at denne Sag var af overordenlig Betydning for Den typ. Forening, sendte jeg, samtidig med at Sagens Akter gik til Rettens Medlemmer, følgende Skrivelse til Den typ. Forenings Formand:

»*København, den 16. Oktbr. 1902.*

Hr. P. LAURITZEN,
Formand for Den typ. Forening,
her.

Som De véd, er Behandlingen af Sagerne i Voldgiftsretten mundtlig og ikke skriftlig med Undtagelse af Klagen og Svaret. Jeg beklager derfor ikke at kunne tilstille Dem Hr. Jørgensens Svar, da dette jo igen kunde føre til, at han kunde forlange at se Deres Gensvar o. s. v. i det uendelige.

Jeg undlader dog ikke i dette Tilfælde at gøre Dem opmærksom paa, at Sagens Akter ere udsendte til Rettens Medlemmer.

Ærbødigst
M. TRUELSEN.«

At Formanden ikke finder Anledning til at benytte mit Fingerpeg og ikke sørger for, at hans Forenings Medlemmer møder i Retten fuldt rustede til Sagens Behandling — haaber jeg De loyalt vil indrømme ikke kan lægges mig til Last.

Ærbødigst
M. TRUELSEN.

Hr. Truelsen kommer ved sit Indlæg ikke uden om Sagens Kærne: at han i Præmisserne ordret har skrevet, »*da der ikke fra Den typografiske Forenings Side er fremsat nogen speciel Indvending mod de af Klageren opgivne Beløb, vil der saaledes være at tilkende osv.*«, **uagtet** man ikke har gjort Den typ. Forening bekendt med de paagældende Tal.

Hr. Truelsens »Fingerpeg« skulde formodenlig ligge i Ordene »Jeg undlader dog ikke i dette Tlifælde at gøre Dem opmærksom paa, at Sagens Akter er udsendte til Rettens Medlemmer«. Forstaa det, hvo som kan; thi **enhver** Sags Akter sendes jo rundt til Rettens Medlemmer. Hr. Truelsen kunde akkurat ligesaa godt have spurgt om hvordan Hr. Lauritzen synes om Vejret t. Eks. — lige lidt Mening vilde der være i det. Endelig kunde Hr. Truelsen meget godt have reserveret sig imod de af ham formodede Gentagelser ved at stille som Betingelse, at yderligere Indlæg udover Gensvaret ikke vilde blive tilladt.

Intet af dette blev gjort. Det gjaldt om at tvinge Den typ. Forening i Knæ — og dertil fandt d'Hrr. Principaler en villig Hjælper i Hr. P. Hansen!

Arbejdsløshedsfesten i Morgen Aften.

ARBEJDSLØSHEDSFESTEN i Morgen Aften i Larsens Lokaler, St. Annæ Plads 13, bør have fuldt Hus.

Assistancen er fortrinlig og ydes til Dels af Kolleger. D'Hrr. LAUR. HANSEN og CHR. CHRISTENSEN, to unge Kolleger, der til daglig staar ved Sætterkassen og som har faaet Musikundervisning af kgl. Kapelmusikus Sofus Andersen og har uddannet sig videre i Udlandet, vil dels Solo og dels sammen vise Tilhørerne, hvor langt de har bragt det paa det af alle Musikinstrumenter mest yndede, nemlig Violinen. Den af Typograferne kendte Dillettanttrup fra Arbejdernes Teater paa Enghavevej med vor skattede Ven og Kollega P. FASMER i Spidsen vil opføre to Smaastykker: Barnewitz' dramatiske Bagatel med Sange »Kærlighed og Livré« samt den ustyrlig morsomme Farce »Paa Kastelsvolden«. Gutenberg-Koret vil synge sine bedste Sange, bl. a. »Sæterjentens Søndag« (med Solo af Koncertsanger MAX FREULER) og »Kirken i Norden«, en udmærket Komposition af Korets energiske Dirigent, Hr. CARL LARSEN, for Solo, Kor og firhændigt Klaver.

Alt dette maa jo alene være tilstrækkeligt til at skaffe fuldt Hus i Morgen Aften, men dertil kommer Formaalet: at bringe vore arbejdsløse Kolleger og deres Familier en glad Jul. Tiderne er daarlige og mange af vore Kammerater gaar ledige som Følge af »de tekniske Fremskridt«, Sættemaskinen; lad os derfor alle ved en Lejlighed, hvor vi kan forene det nyttige med det behagelige, bidrage til at der i Julen kastes lidt Solskin ind i de Arbejdsløses Hjem. Den, der staar i Arbejde, véd ikke, naar Turen kommer til ham, og derfor forventer vi, at *alle* arbejdende Kolleger (Sættere, Trykkere og Trykkeriarbejdere) betragter det som en Æressag at hjælpe dem, der ellers lider Nød, saa at der i Julen — hvor alle Samfundsklasser kappes om at gøre godt — bringes Lys og Glæde ind i vore arbejdsløse Kammeraters Hjem.

Derfor køber enhver arbejdende Kollega Billet til Festen i Morgen.

O. J.

Voldgiftsretten.

AAR 1902 den 23. Oktober Kl. 8 holdt Voldgiftsretten Møde i Søpavillonen. Tilstede var Rettens faste Medlemmer med Undtagelse af d'Hrr. Kihl og Aage Jørgensen, der som respektive Parter i de til Paakendelse foreliggende Sager ikke kunde tiltræde Retten. I deres Sted var mødt Suppleanterne Lind og Simmelkiær. Protokollen fra forrige Møde blev oplæst og godkendt.

Der foretoges:

Sag Nr. 5/1902:

Den typografiske Trykkerforening mod Kihls Bogtrykkeri, der var udsat fra forrige Møde.

Kendelse

i Sagen Nr. 5/1902.

Den typografiske Trykkerforening mod Kihls Bogtrykkeri.

Den typografiske Trykkerforening har under denne Sag ført Klage over, at Firmaet Kihls Bogtrykkeri, der med Trykkerfaktor kun beskæftiger ialt 5 Trykkere, har 3 Lærlinge, hvilket strider mod Tarifen, idet Firmaet til 5 Trykkere kun maa have 2 Lærlinge, og idet det

særlig præciseres, at Kihls Bogtrykkeri ikke har og ikke ved Lærlingens Antagelse havde et stabilt Personale paa 6 Trykkere, paastaas Firmaet tilpligtet at afskedige den sidst antagne Trykkerlærling.

Kihls Bogtrykkeri har herimod indvendt, at det ved Lærlingens Antagelse havde 6 Trykkere, at Trykkerpersonalet ganske vist er indskrænket til 5, men dette er kun sket, fordi den paagældende Trykker selv opsagde sin Plads. Var dette ikke sket, vilde der stadig have været 6 Trykkere, men da Opsigelsen skete op imod den stille Sommertid, og da en af Lærlingene bliver udlært til Nytaar, var der ingen Anledning til at afskedige en Lærling.

Firmaet paastaar derfor Klagen afvist og sig kendt berettiget til at beholde den antagne Lærling.

Efter de paa Rettens Foranledning tilvejebragte Oplysninger formener Retten at maatte statuere, at Kihls Bogtrykkeri ikke ved den sidste Lærlings Antagelse kunde siges at have et stabilt Personale paa 6 Trykkere og derfor har været uberettiget til at antage Lærlingen, men da det overfor Retten er oplyst, at det er rigtigt, at Lærlingeforholdene paa Kihls Bogtrykkeri fra Nytaar 1903 vil være tarifmæssige, idet den ene Lærling da er udlært, findes der ikke Anledning til at paalægge Firmaet nu at afskedige Lærlingen. Dog mener Retten at maatte udtale, at Kihls Bogtrykkeri fra Nytaar 1903 foreløbig kun maa have 2 Lærlinge, indtil Trykkeriet virkelig kan siges at have et stabilt Personale paa 6 Mand.

Retten dømmer saaledes:

Kihls Bogtrykkeri maa fra Nytaar 1903 foreløbig kun have 2 Lærlinge.

M. TRUELSEN.

DAM-NIELSEN.

Elektro-Typografen.

(Sluttet.)

ORTMANN *(Freiburger Zeitung)* forklarede, at den første Betingelse er, at Sættemaskinen betjenes af dygtige Sættere. Troede, at man paa Linotype skulde kunde holde et Gennemsnit af 10,000 Bogstaver pr. Time.

BENSHEIMER betonede ogsaa, at man maatte have dygtige Sættere, saafremt Maskinerne skulde kunne betale sig. Har man ikke saadanne, er man bedst tjent med at lade Maskinen staa stille. Trods det, at Typograph ikke paa langt nær er saa kompliceret som Linotype, er det dog mere ruinerende at lade denne betjenes af en ikke fuldt kyndig Sætter end at lade den staa stille.

Det er rigtigt, at paa Typograph opnaas et Gennemsnit af 5000 Bogstaver. Jeg har tillige gjort Forsøg med Romansætning paa Maskine paa den Maade, at jeg har ladet Sætteren, uforstyrret af andet Arbejde, helt og holdent beskæftige sig ved Maskinen; han opnaaede da 7000 Bogstaver pr. Time i 3 à 5 Dage.

Jeg lader Sætteren selv passe sin Maskine og beregner dertil 1 Time daglig, samt hver Uge særskilt 2 Timer. Hvad Materialforbruget angaar, anslaar jeg Udgifterne til 250 Mark aarlig pr. Maskine.

Den egentlige Besparelse ved Indførelse af Maskiner er *meget ubetydelig;* noget andet er det, naar man ser paa Hastigheden, da man gennem Maskinen kan levere Arbejdet paa kortere Tid.

GLEIBER *(Frankfurter Journal)*, der fra 3 Aar tilbage har haft 8 Typograph i Brug, forklarede, at de Maskiner, som hidtil er forekommet paa Markedet, absolut ikke svarer til de Fordringer, som Bogtrykkerne stiller til dem, o: de er ikke saa rentable, som Fabrikanterne paastaar. Fordelen ligger alene deri, at man ikke behøver saa stort Personale.

Gennempræstationen hos mig har udgjort 4,900 Bogstaver; højere kan den ikke bringes op til, omendskønt der ogsaa hos mig i en eller anden Time er sat 9000 Bogstaver.

Med Hensyn til Materialfornyelsen skal jeg bemærke, at til »Spatieringer« — hvilke koster 2 Mk. pr. Stk. —, Matricer osv. medgaar en Sum af 8 à 900 Mark.

Den Bogtrykker, som køber sig en Sættemaskine i det Haab, at han derigennem skal gøre store Besparelser, opnaar aldrig at se dette Haab gaa i Opfyldelse. Det eneste, man vinder ved Anskaffelse af Maskiner, er at man behøver mindre Personale.

Dr. GERSTENBERG havde i sin Forretning en Monoline, og han kunde slutte sig til de foregaaende Taleres Udtalelser. Det duer ikke at stille altfor store Forhaabninger til Sættemaskinernes Virksomhed, Produktion og Rentabilitet.

Ogsaa Monoline kræver megen omsorgsfuld Behandling af Sætterne. To af mine Sættere har opholdt sig i Berlin i seks Uger, men det var ikke paa langt nær tilstrækkeligt. Selv om Monoline i og for sig anses for at besidde en enklere Mekanisme, har dog denne Maskine ligesom andre sine Nykker, og Forsigtighed er derfor aldeles nødvendigt.

MUNSCHENK *(Böhme-Zeitung)* vilde ogsaa slutte sig til den Opfattelse, at ingen væsenlig pekuniær Fordel opnaas gennem Anskaffelse af Sættemaskiner.

— — —

Saa langt Principalerne. Og *Correspondent* tilføjer:

Disse Udtalelser er meget ædruelige og klinger paa en hel anden Maade end Maskinfabrikanternes overdrevne Reklamer. Men man gør dog klogest i ikke at sætte altfor stor Tillid til de ovenfor refererede Udtalelser, thi naar man ser paa Nyanskaffelsen af Sættemaskiner, saa kommer man undervejr med, at det allerede siden 1899 fra Principalernes Side bebudede ædruelige Syn paa Sættemaskinerne endnu ikke er indtraadt. Den ædruelige Opfattelse hos Principalerne synes først at indtræde, naar Maskinerne er blevet opstillet og kommet i Gang. I det store og hele tror jo nu for Tiden enhver Bogtrykkeriejer, at han *uden* Sættemaskiner gaar sin sikre Ruin i Møde.

Men det er i alt Fald en absolut afgjort Sag, at Maskinernes Rentabilitet helt og holdent er afhængig af Omstændigheder, som ved Bladsats visselig ofte, men ikke altid, og ved Værksats næsten aldrig er tilstede.

Dansk Typografforbund.

Til de udskrevne Valg paa Formand, Hovedkasserer og Redaktør var der ialt afgivet 1069 Stemmesedler. Til Formand valgtes V. PETERSEN med 979 St., til Hovedkasserer: CHR. ØSTERGAARD med 1037 St. og til Redaktør: F. K. MADSEN med 547 St.; derefter havde LAUR. JENSEN 493 St.

P. LAURITZEN. KIEFER. P. HVIDTFELDT.

Generalforsamlinger og Møder.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 13. November, Kl. 8½ paa »Fjordvilla«.

Af Dagsordenens Punkter fremkaldte det ang. et Par Medlemmers Overarbejde en livlig Forhandling. Siden et herværende Trykkeris Flytning og Installation med nye Maskiner og til Dels nyt Materiel er der paaført Ombryderen og Trykkeren stadigt Overarbejde, ca. 1 Time daglig. Da deres Arbejdstid alt er saaledes, at den udstrækker sig indenfor den i Tarifen fastsatte Tid — Kl. 7 til 7 med ½ Time Frokost og 2½ Time Middagspavse — kunde yderligere Omlægning ikke finde Sted. Begrundet i, at Forretningens Akcidenstrykning ikke er saa stort, at man med Billighed kan forlange Ansættelsen af endnu en Trykker eller Sætter-Trykker, har Lokalafdelingen hidtil afventet, at de ved Flytningen hidførte ikke-tarifmæssige Tilstande skulde ophøre af sig selv, men nu efter flere Ugers Forløb var ingen Forandring indtraadt, hvorfor Generalforsamlingen tog Sagen under Behandling. — Følgende Resolution stilledes: »I Henhold til Tarifen forbydes det daglige Overarbejde«; den vedtoges med 8 St., 3 stemte ikke. Formanden vil i den Anledning have at tilskrive vedk. Redaktør dette.

Den herværende blokerede Bogtrykker paa *Roskilde Tidende*, Jul. Christjansens Søn, Paul Christjansens Forhold til Dansk typ. Forening var til fornyet Behandling. Efter Paul C.s Henvendelse til den daværende Lokalformand blev han af Afdelingen indstillet til Optagelse, der bevilgedes paa Betingelser: 20 Kr. i Indskud og 1 Aars Karantæne, men endnu efter lang Tids Forløb var Indskudet ikke betalt, ligesom han ikke fandt sig beføjet til at mælde sig til Arbejdsanvisningskontoret. Nu forelaa imidlertid Ting, der begrundede Antagelsen, nemlig at Paul C. arbejdede i Faderens Forretning, hvorfor Formanden skriftlig anmodede C. om en Samtale. Dagen efter indtraf en Skrivelse fra P. C., hvori han formente sig slettet for Restance, og hvori han udtalte, at nu var Tiden inde for ham til at søge en anden Livsstilling. — Efter dette returnerede Formanden vedk. Bog til Hr. P. Hvidtfeldt, hvorfra den igen sendtes til Roskilde Lokalformand til Udfyldelse, samtidig med at der henstilledes, at Formanden ved en fornyet Henvendelse søger at formaa Paul C. til at opfylde sine Forpligtelser overfor Foreningen m. H. t. Indskudet, saa at han paa en passende Maade kan overgaa til den anden Livsstilling — hvilket han skylder den herværende Afdeling, hvis Anbefaling han søgte og fik ved sin Optagelse.

Sluttelig anmodede et Medlem om Lokalafdelingens Indstilling for gennem Forretningsudvalget at faa Tilladelse til paa de gunstigste Betingelser at konsultere Den typ. Forenings Specialist i Øjensygdomme, og i givet Tilfælde Hjælp af Sygekassen til en Operation, som i Følge en herv. Læges Erklæring maa anses for nødvendig for Vedkommendes Syns Bevarelse. — Anmodningen fremsættes gennem Formanden.

C. C. C.

Nær og Fjærn.

Lønbevægelsen i Norge. Vore Kolleger i Kristiania har i lang Tid med Principalerne ført Forhandlinger om en ny Tarif, der saa skulde danne Grundlaget for en Landstarif. Den 21. Oktober samledes et Udvalg af Svende og Principaler for at drøfte de specielle Bestemmelser, medens Hovedspørgsmaalene: Ensartet Løn for mandlige og kvindelige Typografer, en forbedret Maskinsættertarif og et Lærlingeregulativ udsattes til senere Behandling. Ved den senere Behandling

opnaaede Typograferne imidlertid meget faa Indrømmelser; men desuagtet besluttede Svendenes Delegerede enstemmigt at udtale følgende:

»Da den gældende Tarif for Kristiania maa anses for at være Norm for den Landstarif, Hovedbestyrelsen i Følge Landsmødets Beslutning har faaet til Opgave at gennemføre, og under Hensyntagen til, at de fleste norske Byer endnu staa langt under den Lønskala, som er gældende for Sættersker i Kristiania, udtaler Underhandlingskomitéen som sin Mening, at det Tarifudkast, denne har kunnet opnaa ved Forhandling med Den norske Bogtrykkerforening, bør godkendes som det eneste Resultat, der antageligvis for Tiden vil kunne opnaas uden Arbejdsnedlæggelse.

Komitéen indstiller derfor:

Bestyrelsen for Den typ. Forening tilraades at anbefale det ved de to Komitéers Underhandlinger frembragte Resultat til Vedtagelse af Medlemmerne.«

I et Medlemsmøde i Den typ. Forening den 6. November vedtoges dette Forslag med 294 St. mod 224.

Voldgiftsretten mellem Dansk Provinsbogtrykkerforening og Dansk typ. Forening holdt Møde Søndag den 16. paa Hotel »Hafnia«. Retten konstituerede sig med Hr. Red. P. ERIKSEN, Nakskov, som Formand, P. HVIDTFELDT som Næstformand og Red. JOH. JENSEN som Sekretær samt Borgmester BUDTZ, Odense, som Opmand.

Vore arbejdsløse Kolleger foretog i Mandags Udflugt til Charlottenlund og »Vilvorde«. Vor arbejdende Kollega, Hr. Carl Hansen (*Kr. Dagbl.*), beredte de Arbejdsløse en Overraskelse, idet hans Hustru, efter Besøget paa Planteskolen, inviterede alle paa Kaffe og Æbleskiver. De Arbejdsløse bringer Hr. Hansen og Hustru samt de øvrige af Husets Damer deres bedste Tak for Gæstfriheden. En af vore arbejdsløse Kolleger, L. Chr. Nielsen, havde forfattet en Sang, som Hr. Bogtrykker Fr. Weiss gratis havde trykt. Ogsaa herfor bringer de Arbejdsløse en hjertelig Tak.

Paa Mandag foretager de Arbejdsløse Tur til Amager. De samles ved »Vennelyst« Kl. 11 for at spise Frokost i Arbejdernes Forsamlingsbygning; derfra Fodtur til Kastrup, Kongelunden m. m.

O. A. N.

Typografernes Sangforening tog i forrige Uge Anledning af Hr. Alb. Aueners Sølvbryllup til at vise ham en fortjent Anerkendelse for hans 17-aarige Virksomhed som Formand, hvilken Stilling han fratraadte for et Par siden. Paa Sølvbryllupsdagen indfandt Formanden og Næstformanden sig i hans Hjem og overrakte ham et smukt Guldur, tilvejebragt ved Bidrag fra Foreningens Medlemmer — en Gave, der sikkert var blandt de kæreste, han modtog, ikke mindst fordi den kom fra alle Medlemmer. Dernæst afholdtes forrige Lørdag Aften en særdeles vellykket festlig Sammenkomst til Ære for ham, ved hvilken der atter og atter i Sang og Tale ydedes ham en Tak for hans store og usvækkede Interesse for Sangen blandt Typograferne.

Moderne Undervisning. Hr. J. BORUPS Læreanstalt, Ny Rosenborg 9, hører til de Undervisningskursus'er, der fortjener mer end almindelig Opmærksomhed, idet Hr. Borups Undervisningsmetode er særlig lagt an paa det praktiske. Flere Typografer, som har modtaget Undervisning paa Hr. Borups Læreanstalt, giver det den bedste Anbefaling. Program med Redegørelse faas i Kiosker og Boglader og Forstanderen træffes daglig Kl. 2—3 i Ny Rosenborg 9.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	9.50	Overført...	49.31
Agrardagbladet	2.35	Kristeligt Dagblad	2.10
Aller (Sættere & Galvanopl.)	4.00	Københavns	3.00
do. (kvindelige)	0.50	Klokken 12	1.50
Bagge (mandlige)	4.55	Lunos Sættere	4.07
do. (kvindelige)	0.70	Middagsposten	9.40
Bording	4.65	S. L. Møller (mandl.)	1.20
Calberg jun.	0.75	do. (kvindel.)	0.20
Citytrykkeriet	2.55	Nationaltidende (alle Afd.)	6.60
Eksprestrykkeriet	1.71	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.45
Fehlhaber	0.60	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	8.40
Henningsen	0.80	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.60
Hoffensberg	3.50	Rasmussen & Olsen	0.80
Hoffmann	1.00	Rigsdagen	11.90
Axel Holm	2.20	Schultz' Sættere	5.10
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.60	do. Trykkere	0.70
do. (kvindel.)	0.25	Social-Demokraten (93. B.)	7.00
L. A. Jørgensen	0.60	Trier	4.35
Ludvig Jørgensen	2.70	Truelsen	2.30
Keller	1.05	Weiss	1.25
Kihls (3 Sættere)	0.75		
Overføres...	49.31	Ialt...	125.23

Endvidere diverse Bidrag: 34., 35., 36. og 37. Ugebidrag fra Kolding Lokalafdeling 16.50, Typografernes Fagforening 20,00, Aarhus (Stiftstid. 4.90, Jyllandsposten 3.45, Demokraten 6.00, Folkebl. 1.80, Blauenfeldt 0.50), ialt 16.65, Mart. P. Jensen 0.50, Fr. Hansen (Calberg) 0.25; tilsammen Kr. 179.13.

Kassebeholdningen var d. 11. Nov.		Kr. 331.34
Indtægt 12.—18. Nov.	Kr. 179.13	
Udgift 12.—18. Nov.	» 187.00	
Merudgift 12.—18. Nov.	Kr. 7.87	
Kassebeholdningen er d. 18. Nov.	» 323.47	
		Kr. 331.34

Den 18. Novbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for Oktober Maaned 1902.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	2821.31	
Reservefonden	-	5093.90	
Begravelseskassen	-	25267.10	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	5095.43	
			Kr. 38277.74
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	15541.41	
Reservefondens do.	-	42403.68	
			- 57945.09
			Summa Kr. 96222.83

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	920.65	
Porto	-	29.43	
Telefonleje	-	15.00	
Telegram og Telefon	-	2.77	
Bladhold	-	3.96	
Understøttelse til H. F. Rasmussens Enke	-	50.00	
Begravelseskassen	-	25267.10	
Reservefonden	-	5093.90	
Hovedkassen	-	6599.71	
			Kr. 37982.52
Dansk Typografforbund:			
Rejseudgifter og Diæter	Kr.	227.15	
Bidrag til det internationale Sekretariat	-	67.35	
Porto	-	0.72	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	15541.41	
Reservefondens do.	-	42403.68	
			- 58240.31
			Summa Kr. 96222.83

Kolding, d. 1. Novbr. 1902. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Walkendorffsgade 22, 3.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Styrelsesmøde Tirsdag den 18. November. Alle mødt.

1. Form. meddelte, at han havde skrevet til Dresden for at spørge, hvad der var Aarsag til, at Medlem Nr. 263 MARIUS PETERSENS Bog var tilbageholdt dèr. Svaret forelaa nu og gik ud paa, at Petersen vel havde afleveret sin Bog, men arbejdet uden at opfylde sine kollegiale Forpligtelser. Som Følge deraf havde man den 6. September udelukket ham af Forbundet. Da han heller ikke her havde ønsket at blive Medlem, var der ikke andet at gøre, end tage Meddelelsen til Følge og stryge ham af Medlemslisten. Tiltraadtes.

2. Klage over et Medlem (Faktor), som skulde have arbejdet om Søndagen uden Godtgørelse, henlagdes, fordi Klagen ikke var støttet paa Beviser.

3. En Trykker, FR. WEISSE, var rejst herfra uden at melde sig. Man havde nu opdaget, at han opholdt sig i Aarhus, hvor han havde faaet Arbejde og foregivet, at hans Bog var i Stettin. Form. havde forespurgt i Stettin, men endnu ikke modtaget Svar paa den afsendte Skrivelse. Nærmere afventes.

4. Et Medlem var bleven afskediget uden egen Skyld efter Foreningens Krav om Tarifens Hævdelse, ligesom Principalen uberettiget havde tilbageholdt af hans Løn, hvilket sidste dog ved Formandens Intervention var berigtiget. Det vedtoges at yde Vedk. Reservefondsunderstøttelse.

5. Et andet Medlem var af Foreningen beordret til at indstille Arbejdet hos et Firma paa Frederiksberg, som kun havde Brug for ham faa Dage om Ugen. Forholdet var i Foraaret rent midlertidigt tilladt af Formanden, men maatte efter ½ Aars Forløb betragtes som stabilt og derfor tarifstridigt i Henhold til Trykkertarifen, der intet indeholder om medhjælpsvis Arbejde. Det vedtoges at yde Vedk. Reservefondsunderstøttelse fra den Dag han indstillede Arbejdet og til han traadte i Arbejde andet Sted, hvilket er sket.

6. Voldgiftsrettens Kendelse i Lærlingesagen fra Kihl, der anlagdes i Foraaret, forelaa nu og toges til Efterretning.

7. Forskellige Trykkeriforhold drøftedes og Beslutning toges.

L. J.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Fredag den 14. November.

Næstformanden aflagde Beretning om forskellige Trykkeriforhold, og Beslutning toges. — Formanden meddelte, at det som Følge af Kassererens langvarige Sygdom havde været nødvendigt at antage forøget Medhjælp, hvilket sanktioneredes; ligeledes vedtoges, at Kassereren under sin Sygdom faar udbetalt sin Løn, og at man anvender de Sygepenge, som han skulde oppebære, til at bestride den ekstraordinære Medhjælp. — Et Medlem (syg) var af Magistraten bevilget 8 Kr. 75 Ø. ugenlig i H. t. Fattigl. § 63; da Udgiften til hans Ophold paa Sanatoriet er større, vedtoges det at indgive et nyt Andragende. — To syge Medlemmer, hvis Pengehjælp var ophørt og derfor havde indgivet Andragende om at faa Hjælp efter § 63, var blevet nægtet Hjælp, den ene fordi han var født paa Island; det vedtoges at indgive fornyet Andragende gennem de samv. Sygekasser. — Til at tiltræde det af Generalforsamlingen nedsatte Lovudvalg valgtes Formanden og Johansen. — Der var afsendt 2 Skrivelser til Ny Forening for at udbede sig Svar paa, om den sluttede sig til deres Voldgiftsmedlem (P. Hansen) i Sagen ang. Aage Jørgensen og Agrardagbladets Personale, og om Ny Forening vilde formaa P. Hansen til at nedlægge sit Mandat; herpaa havde den ikke svaret med et Ord, men derimod krævet, at Den typ. Forening skal betale de 43 Kr. 20 Øre, som Ny typ. Forening er bleven idømt ved den omtalte Dom; dette kunde man ikke indlade sig paa.

O. J.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Fra et Personalemøde Kr. 5.25, N. C. Christensen 0.50, Hannovers mandl. og kvindel. Pers. 8.15, Adresse-Avisen (1. Bidr.) 4.10, Kristeligt Dagblad 2.00, Schultz' Sættere (1. Bidr.) 11.25, ialt Kr. 31.25, med det tidligere indkomne, Kr. 51.25.

For Chr. Østergaard: P. LAURITZEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra Kl. 7½—8½.

Ny Medlemmer: I S. H. L.: Joh.s Vald. Hansen, udl. 1/11 1902 hos O. C. Olsen. Galvanopl. og Stereotypist Thyge Charles Rasmussen, udl. 1/11 1902 hos Truelsen (arb. s. St.). I S. L.: Sætter Gust. Petersens Hustru Amalie Christiane og Sætter Laur. Ebbesens Hustru Johanne. I F.: Trykkeriarb. Einer Olaf Petersen (Schultz).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1429 (Dsk. t. F.), Valdemar Poulsen (Brdr. Jensen) fra Rejse. 1493 (Dsk. t. F.), Peter Viby Petersen (Elektra) fra Esbjerg.

Bortrejste: 87, Oluf Chr. Andersen til Udlandet, 2690, Carl Chr. Fr. Jensen og 5006, Aksel Petersen, arbl. paa Rejse.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Horsens, Ric. Rasmussen, udl. 1/11 1902 i A. Knudsens Bogtrykkeri (aflagt Prøve). Hillerød, Harald Georg Helstrøm Olsen, udl. 1/12 1902 i Nordlundes Bogtrykkeri (aflagt Prøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Horsens, 1417, Hans Hansen. Vejle, 1329, M. J. Æ. Madsen (arbl.) og 1238, Chr. Jensen Udbye. Aarhus, 1584, Emil Jul. Hagen, 1547, Th. S. Møller og 1415, Chr. Andr. Christensen (alle i Pl.) og 1636, Hans Chr. Kastrup (arbl.).

Bortrejste: Aarhus, 1236, Chr. P. Christensen (arbl.). Vejle, 1268, A. Johs. Petersen til Silkeborg i Pl. Hobro, 1584, E. J. Hagen til Pl. i Aarhus. Odense. 1390, Axel Frederiksen paa Rejse.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Agitér for Tilslutning til Arbejdsløshedsfesten i Morgen! Den *udmærkede Assistance* og det *smukke Formaal* maa hver for sig bidrage til at skaffe fuldt Hus i Aar saa vel som tidligere Aar.

Derfor: **Agitér for Tilslutning!!**

STYRELSEN.

Husk at man, naar man træder i Plads, foruden at henvende sig til Formanden, ogsaa skal meddele det til Kassereren og til Den typ. Forenings Anvisningskontor, hvis man har ladet sig indtegne paa dettes Liste. Forsømmelse af at besørge dette volder Kontorerne unødigt Bryderi, forsinker Arbejdsanvisningen og maa derfor undgaas.

STYRELSEN.

Tiltraadt: 81, C. V. Jensen og 279, Alf. Nielsen (begge fra Rejse og i Plads).

Udslettet: (Paa Grund af sit Forhold i Tyskland) 263, Marius Petersen (Eksprestr.).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Karla Petersen (Schultz), Ragnhild Fjeldsøe (Truelsen) og Jenny Sørensen (Keller).

Fratraadt Faget: Olga Olsen (Aller).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag *intet Møde.*

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

En yngre Trykker

søger Plads straks. Vedkommende er kendt saavel med Akcidens- som Avistrykning samt Stereotypi. Billet mrkt. »20« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

En gift, militærfri Typograf (Sætter), kendt med *alt* i et Provinstrykkeri forefaldende Arbejde, ønsker Plads — om muligt, som Faktor. Billet mrkt. »35« modtager Ekspeditionskontoret.

Store 3 Værelses Lejligheder med Have. Lys Korridor, Brænderum og Pulterkammer. Vand og Gas. **25 Kr. mdl.** 5 Min. fra Sporvogn. *Sund og absolut landligste Beliggenhed* i Byens umiddelbare Nærhed. *Ingen Fabriker i vid Omkreds.* Valby Arbejderes Byggeforening, Remissevej. Anvises Østre Allé 8, 1. S.

Bestillinger modtages hos Budet, A. E. JENSEN, paa **Almanaken »Danmark«** samt øvrige **Kalendere** og **Almanakker.**

Bestillinger paa **Blæksprutten** og **Juleroser** modtages.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Søges et godt Madsted? Forsøg da hos Fru A. ENGELSEN, Rosengaarden 8, St. Fuld Kost 7 Kr. ugl., Middag 50 Øre. Anbefales af flere Kolleger.

En dygtig Trykker

søger Plads straks. Alt forefaldende Bogtrykarbejde kan udføres. Billet mrkt. »54« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En à 2 flinke Trykkere

kan faa Plads hos **Martius Truelsen.**

Maskinsætter.

En Typograf, som nylig er uddannet i Maskinsætning i Udlandet, søger Plads straks. Billet mrkt. »Maskinsætter 1« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Fest- & Brudegaver

i Guld, Sølv & Elektroplet

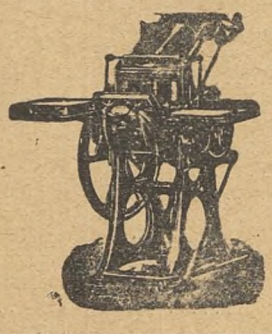
billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis-à-vis Palægade.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 28 NOVEMBER 1902 XXIX AARGANG

Massedemonstration af Arbejdsløse.

Typograferne tager Initiativet.

SJÆLDEN eller aldrig har vel Tallet paa de arbejdsløse Typografer været større her i København end nu for Tiden. Ser man hen til andre Fag, vil man i mange Tilfælde træffe urolige Forhold dér. Og Vinteren staar for Døren, og enhver kender den og véd, at den med ubøjelig Konsekvens vil kaste endnu flere ledige Hænder ud paa Arbejdsløshedens store Torv.

I de senere Tider har de arbejdsløse Typografer sluttet sig sammen om forskellige Ture og smaa Udflugter i Byens Omegn. Det har været til Adspredelse. Men det har ogsaa været som en Art Demonstration i det smaa, en Demonstration mod det Samfund, der tvinger sine Medlemmer til Uvirksomhed og driver dem ud i Nød og Elendighed.

Fra disse Demonstrationer i det smaa er Tanken naturlig gledet hen paa en større, fælles Demonstration af samtlige Fags Arbejdsløse. Og det saa meget mere, som man mener, at en saadan Demonstration vil bidrage til at vække en videre Opmærksomhed for de Forslag, der af Arbejderrepræsentanterne er fremsatte i Rigsdagen, om Statens Hjælp til Indskrænkning af Arbejdsløsheden og dens Følger. Det vil maaske kunne bidrage til at rejse en Stemning i Befolkningen for disse Forslags Gennemførelse, og det vil i hvert Fald paa en klar og haandgribelig Maade vise, at den store Arbejdsløshed bunder i dybe, sociale Aarsager.

Den lovgivende Forsamling har Gang paa Gang afvist Arbejdernes Repræsentanters Forslag om Hjælp til Arbejdsløse. Nu skal det vise sig, om Bonderepræsentanterne og den »demokratiske« Regering vedblivende tør lukke Øjnene i for den sociale Elendighed, der er raadende i vort Samfund. Det er selve de Lidende og Sultende, som nu gaar til Rigsdagen med deres Krav.

Og det er netop med disse Formaal for Øje, Demonstrationen tænkes iværksat.

For at drøfte Spørgsmaalet og bringe Tanken frem, holdt de arbejdsløse Typografer i Tirsdags Møde i Foreningslokalet. L. CHR. NIELSEN klargjorde i faa Træk den foreløbige Plan. Gennem De samv. Fagforbund skulde Forbindelse oprettes mellem samtlige Fag, ved Møder af Arbejdsløse skulde Stemningen rejses, og endelig skulde der afholdes en Massedemonstration og afsendes Deputationer til Regering og Rigsdag.

Forslaget vandt saa godt som enstemmig Tilslutning, saaledes udtalte de to tilstedeværende Styrelsesmedlemmer, Formanden og Næstformanden, deres Anerkendelse af Tanken, en Resolution vedtoges og der nedsattes et Udvalg til at realisere det første fornødne. Udvalget bestaar af: L. CHR. NIELSEN, O. A. NIELSEN, LOHMANN, BISCHOFF og CARL V. CRRISTENSEN.

Udvalget konstituerede sig straks for at sætte sig i Forbindelse med De samvirkende Fagforbund.

Det er at haabe, at enhver Kollega, og navnlig da de Arbejdsløse, vil bidrage sit og virke hen til, at den paatænkte Demonstration kan blive saa fyldig og derved saa betydningsfuld som mulig. C. V. C.

Arbejdsløshedsfesten.

LAD os sige det med det samme: Aldrig nogensinde har vore Arbejdsløshedsfester vundet saa megen Tilslutning som den Fest, der afholdtes i Aar. Tilstrømningen var saa stor, at da Underholdningen tog sin Begyndelse, var det ikke muligt at trænge sig ind i Salen, og mange maatte af den Grund tage til Takke med en Staaplads i Døraabningen eller paa Trappegangen. For disse sidste var det naturligvis umuligt at faa noget særlig godt Udbytte af den ellers i alle Maader fortrinlige Aftenunderholdning; men desuagtet hørtes der ikke en eneste Mislyd — det smukke Formaal var nok til at holde det gode Humør oppe.

Gutenberg-Koret lagde for med Mendelsohn-Bartholdys smukke »Morgen-Skovsang«. Det stærke Bifald, der fulgte efter denne Indledning, viste straks, at Publikum var i den rette Feststemning, og skønt Programmet var meget langt — næsten for langt — saa mærkedes der dog ingen Træthed hverken fra de Assisterendes Side eller fra Publikum. Koncertsanger MAX FREULER sang smukt og stemningsfuldt; men mest Opmærksomhed vakte dog vore to Kolleger, d'Hrr. LAUR. HANSENS og CHR. CHRISTENSENS Violinpræstationer; man hører sjældent bedre Musik, og aldeles henrivende lød Hartmanns prægtige Vuggesang — spillet som den her blev af to Typografer, der til daglig staar bøjet over Sætterkassen! Intet Under, at Bifaldet var stærkt og at de gentagende maatte give da capo-Numre. Til Slut opførtes det kendte, morsomme Stykke: »Paa Kastelsvolden«. Vi har sjældent sét bedre Komedie end den, der her ydedes; men det var ogsaa vore kendte Kræfter fra Arbejdernes Teater paa Enghavevej, som ydede den sceniske Assistance. Ustyrligt morsomt er Stykket i sig selv, og naar saa dertil kommer, at alle de optrædende Personer spillede helt igennem med Liv og Fart, saa er det ikke saa underligt, at Publikum ydede sin Tak for den gode og — ikke at forglemme — gratis Assistance ved Gang paa Gang at fremkalde de Spillende.

Efter Aftenunderholdningen var der Bal, og her var det samme Tilfældet: stuvende fuldt! Men Folk morede sig. Og hvad der var det aller vigtigste: der kom saa rart mange Penge i de Arbejdsløses Julekasse.

Alt i alt en Arbejdsløshedsfest, som de københavnske Typografer har Ære og Glæde af.

Om Gutenbergtryk og do. Optryk.

Af L. CHR. NIELSEN.

I 1898 begyndte Undertegnede at udgive et større Arbejde, som afsluttedes 1900, med Fællestitlen »Boktryckarekonstens uppfinning och dess utveckling i Tyskland« (312 + VIII Sider, Pris 5 Kr.). I Modsætning til Prof. KARL FAULMANN m. fl., der hævder, at Bogtrykkerkunsten er opfundet i *Mainz* af GUTENBERG, hævder jeg i nævnte Arbejde, at Opfindelsen maa være gjort før og i *Strassburg*. Herpaa tyder bl. a. Opfinderens Proces med DRITZEHNS Arvinger; thi det staar vel for alle — eller burde i det mindste gøre det — som et Faktum, at naar der under nævnte Proces er Tale om en Presse og »4 Stykker«, og naar Guldsmeden HANS DÜNNE fortjener 100 Gulden »blot paa, hvad som der hørte til Trykket«, — saa er her aldeles ikke Tale om en Presse til *Trætavletryk*, men her maa være Tale om *Bogtryk*. Trætavletrykket var allerede da temmelig almindeligt og var som en Følge heraf ikke nogen Hemmelighed, som der burde vaages over, saaledes som Gutenberg synes at have gjort.

Ved det Tidspunkt, da jeg udgav ovennævnte Bog, ansaa man det almindeligvis blandt Historiens Forskere, at *Gutenbergs første egentlige Bogtryk* — fraregnet Donater og Afladsbreve — var en lille Bog, »Ein

manung der Christenheit widder die Durken« (= »En [For]maning til Kristenheden imod Tyrkerne«), der udkom 1454. Bogens Indhold er et Opraab til Kristenheden om, at drage ud til Kamp mod Konstantinopels Erobrere og lade sig slaa ihjæl til sidste Mand. Forfatteren lover Korsfarerne 12 gode Tegn paa Himlen i Aarets Løb og ønsker tilsidst »*Eyn gut selig nuwe Jar*« (= »Et godt, saligt Nytaar«). Opraabet er trykt paa 9 Kvartsider og er skrevet paa Vers. Bogen er egentlig en Brochure eller en Slags Kalender, beregnet for hele Europa. Den er rettet til alle de Mægtige i Europa: Paven, Kejseren, Kongerne, Erkebiskopper, Biskopper, Hertuger, frie Stæder etc. Det henvender sig ogsaa direkte til de nordiske Konger: »Christliche Könige... von Dänemark, Schweden und Norwegen!«

Som nævnt var det allerede, da jeg udgav mit nævnte Arbejde, min Overbevisning, at man burde sætte 1436 som Aaret for Opfindelsen (maaske endnu tidligere). Dette hævder jeg flere Steder (se saaledes Afsnittene: »När började Gutenberg trycka?« og »Gutenberg som boktryckare i Mainz«). Dette var den Gang ganske vist blot en Hypotese, — men den har dog i det væsentlige vist sig at være overensstemmende med Virkeligheden.

Under Titelen: »Die ältesten Gutenbergtype« af Dr. *Gottfried Zedler* har det for ikke lang Tid siden stiftede Gutenberg Selskab i Sommer udgivet et særdeles interessant Arbejde. I dette meddeles om Fundet af yderligere et Gutenberg-Tryk. Det er en Kalender for Aaret 1448. Man har dog kun fundet den tyske Tekst til Maanederne Januar, Februar, Marts og April; men dette er nok for at bevise, at Gutenberg maa have trykt allerede Aar 1447. Fundet blev gjort af Dr. Zedler i Landesbibliotheket i Wiesbaden, og var fastklæbet til Bindet af en Bog med Haandskrift fra det 15. Aarhundrede, som oprindeligt har tilhørt det nassauiske Benedictiner-Kloster Schönau. I historisk Henseende er Fundet selvfølgeligt værdifuldt og kan ikke kapitaliseres. For at faa Vished har man ladet Kalenderen astronomisk undersøge af Prof., Dr. JULIUS BAUSCHINGER i Berlin og sprogligt af Prof., Dr. EDWARD SCHRÖDER i Marburg. Begge har udtalt sig for dets Ægthed som Gutenberg-Tryk.

Imidlertid er man — i Anledning af de zedlerske Forskninger — kommet til et særdeles mærkeligt Resultat. Man mener nemlig at have »konstateret«, at Gutenberg slet ikke har trykt den nævnte Tyrkerkalender (»Die Manung«), men blot leveret Typerne dertil, d. v. s. han skulde have laant disse ud til en anden, formentlig PHISTER. Dette synes dog at være en Hypotese, som aldrig vil vise sig at være overensstemmende med Sandheden, hvorfor dette Paastaaende ikke kan tillægges nævneværdig Betydning, i alt Fald ikke paa Sagens nuværende Standpunkt.

— — —

Jeg skal dog ikke her komme videre ind paa denne Sag. Naar jeg i det hele taget har skrevet foranstaaende er det nærmest for, at Kollegerne i det mindste i nogen Grad kan følge med det Arbejde, som i Udlandet gøres for at skaffe Klarhed i de endnu mere eller mindre dunkle Spørgsmaal. Men jeg har ogsaa en anden Grund, der er nok saa god, som den nævnte.

For kort Tid siden har nemlig Bogtrykker SIMON BERNSTEEN her i Byen udsendt et særdeles vellykket, udført Arbejde, nemlig et Optryk af den forannævnte »Manung der Christenheit widder die Durken«. Af denne lille Bog findes nemlig kun ét eneste Eksemplar i Königl. Stats-Bibliotheket i München. Der har tidligere ganske vist været offentliggjort et Par Sider i Facsimiletryk; men dels stod Fotografien ikke paa samme høje Standpunkt som nu, og dels havde man ikke vore Dages udmærkede Reproduktionsmethode til Hjælp. Man kan derfor trygt paastaa, at Bernsteen hos alle Bogelskere har afhjulpet et længe og dybtfølt Savn ved i Facsimile at optrykke dette Gutenberg-Arbejde. Og dette ikke mindst derfor, at det fremtræder i et saa helt igennem nitidt bibliofilt Udstyr, saa det er en sand Nydelse at betragte det. Man kan blot ønske, at det en Gang — maaske naar Privatkapitalismen ikke eksisterer mere? — maa lykkes, at give alle Bøger et saa smukt Udstyr; thi det maa anses for givet, at dette Gutenberg-Optryk vil vise sig at være Perlen iblandt Aarets Bøger paa det danske Bogmarked.

Værket foreligger fra Bernsteen trykt i Sort og Rødt. Hele Værket er 40 Sider. Originalværkets 9 Sider gengives i Ætsninger, udførte i München. Dernæst følger hele Arbejdet oversat til moderne Tysk og Forklaringen (med Noter) til Arbejdets tekniske Del. Denne Del af Arbejdet er udført af den danske Videnskabsmand JOHS. NEUHAUS, og er meget tilfredsstillende. De fleste vil dog sikkert lægge mest Vægt paa det smukke Tryk. Af »Die Manung« er blot trykt 760 numererede Eksemplarer; heraf er de 700 Eksemplarer trykt paa tykt, gulagtigt engelsk Papir (Pris pr. Eksempl. 6 Kr.), de 45 Eksempl. paa hollandsk Bøtte Papir (Pris pr. Eksempl. 18 Kr.) og 15 Eksempl. paa Japanesisk Papir (Pris pr. Eksempl. 36 Kr.) indbunden i Pergament.

Dette Arbejde bør ikke savnes hos nogen Bogelsker og i ethvert Fald ikke i noget typografisk Bibliothek.

— — —

Til Ovenstaaende maa det her tillades mig at give et Par Oplysninger om Simon Bernsteen og hans Virksomhed som Kunst-Bogtrykker; en Virksomhed, der sikkert — saa vidt alt gaar godt — i Fremtiden betydeligt vil kunne udvides. Men dette kræver selvfølgelig, at denne Del af den virkelige Kunstindustri mere end hidtil understøttes, saavel af det bogelskende Publikum, som af saadanne Institutioner og Legater, der har sat sig til Formaal at udvikle og ophjælpe, hvad der er godt og smukt, og har blivende Værdi for kommende Generationer, saavel som for den nuværende. Bernstens Forbillede har været den berømte WILLIAM MORRIS i England, hvis Bogtrykkeri i Kelmscott, han har besøgt. Og førstnævntes bibliofile Arbejder kan fuldtud — ganske vist ikke i Kvantitet, men i Kvalitet — maale sig med det berømte, engelske Forbillede. Begge søger at gengive det smukkeste af Fortidens Arbejder, begge søger at højne Faget til *Kunst*, og begge er Idealister paa dette Omraade. Men der er dog én Forskel: medens W. Morris var en rig Mand, saa er Bernsteen en Mand, der maa arbejde haardt for sit Brød. — Og der spindes ikke Silke paa bibliofile Udgaver.

For at vise, hvorledes Bernsteens højt opdrevne Kunst bedømmes i Udlandet, skal her gengives følgende korte Uddrag af en længere Anmældelse (under Rubriken »En Hyldning af Gutenberg i Danmark«, som findes i Nr. 35—37 for 30. Oktbr. og 5. Novbr. d. A. i det ansete Fagblad »Journal für Buchdruckerkunst«) af »Die Manung«: »Vi har altsaa i dette Københavns-Tryk et overordentligt fortjenstfuldt Trykarbejde for os; Trykket og Tyrkerkalenderen er gengivet med den største Finhed og Teksten er af stor Interesse. Bogen, der er trykt i 760 numererede Eksemplarer paa Bøttepapir, er underfuldt (»wundervoll«) trykt og Trykarbejdet præsenterer sig, udgaaet fra det Bernsteenske Officin, som et Mesterstykke. Vi tyske bør altsaa modtage denne værdifulde Publikation med Tak og lykønske dens Skaber til den gode Ide og udtrykke Haabet om Fremgang — — —«

Bernsteen har tidligere udgivet et Par gamle danske Bøger: »En skøn Historie om tuende Kiøbmend oc om en ærlig oc dydelig Quinde etc.« Sort og rødt Tryk. Oplag 137 Eksempl. Pris 8 Kr. — »Presbyter Johannes paa Dansk kaldet Jon Præst etc.« Sort og rødt Tryk. Oplag 142 Eksempl. Pris 5 Kr. Desuden har Bernsteen ved forskellige Lejligheder udført en hel Del Adresser etc. i flerfarvet Kunsttryk. Alt Haandpressetryk.

I Aar har Simon Bernsteen kunnet fejre sit 25 Aars Jubilæum ved Bogtrykkerfaget. Det var nemlig i 1877, at han blev Bestyrer af KULMSEE & SØNS Posefabrik, som nu er nedlagt. I Aaret 1883 begyndte Bernsteen sin Virksomhed som selvstændig Bogtrykker — en Virksomhed, der i høj Grad har henledet Udlandets Opmærksomhed paa Danmark, som et Tempel for Kunsten. — Maa man følge Eksemplet!

Vore Kolleger i Udlandet.

Lønbevægelsen i Ungarn. Fra det internationale Sekretariat er der nu indløbet Meddelelse om, at 100 Trykkerier, der tilsammen beskæftiger 1900 Arbejdere, har underskrevet paa Tarifen. Tallet paa de Strejkende er derved gaaet ned fra 1000 til 600 à 650. Blandt de Trykkerier, hvor Arbejdet er nedlagt, findes et stort Officin (Wodimer), der beskæftigede 60 Medlemmer; de øvrige er lutter mindre Trykkerier med 5—25 Arbejdere. Kollegerne i Budapest mener i Løbet af den kommende Uge at kunne tvinge endnu 29 Principaler til at underskrive paa Tarifen, og der er derfor ingen Tvivl om, at det vil lykkes vore Kolleger i Løbet af kort Tid fuldstændig at sejre i denne Lønkamp.

Italien. I *Turin* ligger Kollegerne for Tiden i Underhandling med Principalerne angaaende en bedre Tarif. Sætternes Organisation i Turin er c. 50 Aar gammel. Deres første Tarif ligger 35 Aar tilbage; 1886 opnaaedes en mindre Forhøjelse. Nu mener Kollegerne, at Tiden er inde for en Forkortelse af Arbejdstiden og en Forhøjelse af Lønnen.

Deres Forslag til Tarif omfatter baade Sættere, Trykkere og Lærlinge og indeholder en Mængde Punkter, af hvilke vi her gør nogle Uddrag:

Den daglige Arbejdstid bliver 9 Timer. Overarbejde til Midnat og Søndagsarbejde til Middag godtgøres med 50 pCt.; efter Midnat paa Hverdage og efter Søndag Middag betales 100 pCt. Ved Blade, der udføres i Haandsats, andrager Arbejdstiden 8 Timer ved Dagarbejde, 7½ Time ved Dag- og Natarbejde (Natarbejdet regnet fra Kl. 7 Aften) og 7 Timer ved udelukkende Natarbejde. I Godtgørelse for Natarbejde betales Fr. 0,30 pr. 1000 Bogst. Lærlinge maa ikke beskæftiges ved Blade. Som Grundlag for Beregningen ønskes anvendt et *Normalbogstav*, idet Sætterne formener, at den almindelige Alfabet-Beregning ikke tilstrækkelig yder Valuta for alle de Satsstykker (deribl. Spatier, Interpunktioner osv.), Sætteren i Virkeligheden har at sætte i en Linje. Ved Værksats betales Nonpareille med Fr. 0,60, Petit, Bourgeois, Korpus og Cicero med 0,50. Bladsats betales henholdsvis med 0,65 og 0,55. Minimal-Fastlønnen bliver de første 2 Aar efter Læretiden 22 Fr., derpaa 25 Fr. Avissættere 30 Fr. Læretiden ansættes til 5 Aar og maa Lærlingen herunder have Frihed til at besøge en Skole. Efter det første Aar skal han have 1 Fr. daglig, efter det 3. Aar 2½ Fr. og for de øvrige Aar en tilsvarende Forhøjelse. Lærlinge maa hverken benyttes ved Beregnings- eller Natarbejde. For hver 10 Svende maa kun benyttes en Lærling. De Sættere, som allerede nu har den foreslaaede Minimalløn, erholder et Tillæg af ca. 2 Fr.; Lærlingene et Tillæg af 10 pCt. Opsigelsesfrist 14 Dage. Kun Forbundsmedlemmer maa anvendes.

Ved *Maskinsats* maa kun anvendes udlærte Haandsættere. Arbejdet maa ikke udføres paa Beregning, og ved Ansættelsen af Maskinsættere kommer først Personalet i Betragtning paa det Sætteri, hvor Maskinerne indføres. Læretiden maa ikke overstige 12 Uger og erholder Svendene saalænge den for Haand-Bladsættere fastsatte Løn. Efter Læretiden bliver Lønnen for Maskinsættere saaledes: Ved Værksats for Dagarbejde Fr. 36,90, Dag- og Natarbejde 39,90 og ved udelukkende Natarbejde 42,90; ved Bladsats henholdsvis Fr. 42, 45 og 48. Godtgørelsen for Overarbejde bliver som for Haandsættere. Den daglige Arbejdstid bliver 8 Timer for Værksats og 7 Timer for Dag- og Natblade.

For *Trykkernes* Vedkommende bliver Arbejdstiden 9 Timer, ligesom hos Sætterne. Lønnen varierer fra 26 til 35 Fr. efter Arbejdets Beskaffenhed. Almindeligvis maa en Trykker kun betjene én Maskine; ved store Oplag kan han dog passe 2, men skal saa have højere Løn. For hver 5 Maskiner ansættes en Lærling. Disses Læretid er 5 Aar og erholder de efter det første Aar 6 Fr. om Ugen. Punktererske lønnes efter Læretiden med 16 Fr. ugenlig.

Mærk! Arbejdsløshedsfestens Regnskab skal opgøres *Lørdag den 6. December*, og det er derfor nødvendigt, at alle solgte Billetter bliver betalte inden den Dag.

Nær og Fjærn.

En Frokost. Den typ. Forenings nuværende og tidligere Funktionærer samledes i Søndags til en fornøjelig Frokost i Nyt Landmandshotel til Ære for *Typ.-Tid.s* Redaktør, Hr. F. K. MADSEN, i Anledning af, at han var fratraadt som Næstformand i Foreningen, i hvis Ledelse han havde haft Sæde i over en halv Snes Aar. — Mange Lovord blev udtalt om Madsens Virksomhed i de forløbne Aar, særlig fordi han aldrig havde villet gaa paa Akkord med Moderationen og bl. a. paa Delegeretmødet havde slaaet til Lyd for den forandrede Taktik overfor »de Nye«, som nu var bragt ud i Livet. —

F. K. MADSEN takkede for Indbydelsen til denne Fest og for de anerkendende Udtalelser om hans Virksomhed; fordi han havde trukket sig tilbage fra Ledelsen af Den typ. Forening, var det dog derfor ikke hans Mening at sige Farvel til Organisationsarbejdet. Sluttede med at udtale de bedste Ønsker for det typografiske Fags Fremtid og udbragte et Leve for Dansk Typografforbund.

Flere udmærkede Sange blev sungne og modtoges med meget Bifald, særlig en om Hædersgæstens Udvikling fra ganske lille var særdeles humoristisk. O. J.

Dødsfald. Søndag den 23. Novbr. begravedes paa Vestre Kirkegaard Medlem af De kv. Trykkeriarb.s Fagforening, ALFRIDA CHRISTENSEN, under meget stor Deltagelse. Vor afdøde Kollega havde arbejdet i Thiles Trykkeri indtil for et Aar siden, da Sygdommen fængslede hende til Sengen. Hun var angreben af den ubarmhjærtige Tuberkulose, som tilsidst endte med Døden i en Alder af kun 20 Aar. Afdøde var blandt sine Kolleger og Arbejdskammerater kendt som en god, trofast og energisk Kvinde, hvorfor hendes Sygdom og Død overalt vakte megen Deltagelse, hvilket ogsaa viste sig ved hendes Begravelse, hvortil der var sendt mange smukke Kranse, bl. a. nævnes fra de kv. Arbejdere i Thiles Officin og fra De kv. Trykkeriarbejderes Fagforening. Endelig havde Kollegerne næsten alle givet Møde for at vise deres Kollega den sidste Ære ved at følge hende til hendes sidste Hvilested. C. B.

Afstemningsresultat.

Som Repræsentanter for Den typ. Forening til Forbundsstyrelsen valgtes ved Stemmesedlernes Optælling, Onsdag den 26. November: CARL NIELSEN (Soc.-Dem.) med 290 St., N. P. NIELSEN (Nationalt.) 204 St. og P. BERENDT (Schultz) 180 St. Derefter havde OSCAR JOHANSEN 146 St., H. C. JØRGENSEN 142 St. og HALLENGREEN 75 St. Der var ialt afgivet 364 St., deraf 10 blanke.

F. K. MADSEN. P. J. MICHAELSEN. PEDERSEN-HOLMEN. WESTY-HANSEN. TH. HANSEN.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	5.50	Overført...	64.51
Aftenbladet	4.75	Kristeligt Dagblad	1.85
Aug. Andersen	1.70	København	3.25
Agrardagbladet	2.35	Leisner	1.00
Bagge (mandlige)	4.25	Lunos Sættere	4.84
do. (kvindelige)	0.45	Løvgreen	1.95
Bording	4.60	Missionstr. (43.—46. Uge)	5.09
Calberg jun.	0.35	S. L. Møller (mandl.)	1.10
Centraltrykkeriet	3.60	do. (kvindel.)	0.20
Cato	1.50	Middagsposten	4.70
Citytrykkeriet	2.10	Nationaltidende (alle Afd.)	6.60
Eksprestrykkeriet	0.86	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.95
Fehlhaber	0.30	do. kvindel.	0.35
Graphic	0.75	L. A. Nielsen	1.50
Græbe (mdl. og kvl.)	8.65	O. C. Olsen & Co.	6.40
Wilh. Hansen	1.00	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.75
Henningsen	0.80	Politiken	10.00
Hoffensberg (mandl.)	3.75	Rasmussen & Olsen	0.60
do. (kvindel.)	2.00	Rigsdagen	4.05
Hoffmann	0.80	Schultz' Sættere	4.80
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	3.90	do. Trykkere	0.70
Axel Holm	2.20	Sivertsen	0.80
Brødr. Jensen	0.75	Social-Demokraten (94.B.)	8.05
Henrik E. Jensen	1.00	Truelsen	1.80
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.10	Valentin & Lunds Sætt.	1.00
do. (kvindel.)	0.25	Vort Land	5.60
Kihls (3 Sættere)	0.75	Wennstrøm	1.00
Klokken 12	1.50	Writh	0.50
Overføres...	64.51	Ialt...	148.94

Endvidere diverse Bidrag: Chr. E. Jensen 0.50, Fr. Hansen (Calberg) 0.25, Kaj Hansen (Baden) 0.50; tilsammen Kr. 150.19.

Kassebeholdningen var d. 18. Nov. ..... Kr. 323.47
Indtægt 18.—25. Nov. ..... Kr. 150.19
Udgift 18.—25. Nov. ..... » 219.00
Merudgift 18.—25. Nov. ..... Kr. 68.81
Kassebeholdningen er d. 25. Nov. » 254.66
Kr. 323.47

I Nr. 47 stod opført Typografernes Fagforening 20.00, skal være Typografernes Fagforening i *Næstved* 20.00.

Den 25. Novbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 24. November.

1. Formanden gav den sædvanlige Meddelelse om administrativt afgjorte Sager.

2. Et Andragende fra Brønderslev Lokalafd. om et Skab bevilgedes med et Beløb af 10—12 Kr.

3. Et Medlem af Middelfart Lokalafd., der fra 28. Januar til 26. Marts havde lært Maskinsætning, andrager først nu om at maatte erholde Arbejdsløshedsunderstøttelse for det nævnte Tidsrum. Andragendet er anbefalet af Afdelingen. — Under Medlemmernes videre Uddannelse ydes ingen Understøttelse og Andragendet kunde saaledes ikke bevilges.

4. Medlem Nr. 1302, Carl Christian Johs. Jansen af Aarhus, er afgaaet ved Døden 23. Oktbr. af Tuberkulose. — 200 Kr. anvist.

5. Meddelelse fra Form. for Dansk Provins-Bogtrykkerforenings Voldgiftsret om, at Voldgiftsretten har konstitueret sig med Hr. Red. L. P. Erichsen som Formand, Hvidtfeldt som Næstformand og Hr. Red. Joh. Jensen som Sekretær samt Politimester Budtz, Odense, som Opmand. Rettens fjerde Medlem er L. D. Rasmussen, Odense.

6. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt for Oktober. — Til Efterretning.

7. Emil Scharling, der i sin Tid blev staaende som Blokadebryder hos Westermann, blev da tillige slettet for Restance. Han andrager nu med Svendborg-Afdelingens Anbefaling om paany at indtræde i Foreningen. — Forretningsudvalget kan ikke anbefale Scharlings Genindtræden paa nærværende Tidspunkt, men vil dog ikke modsætte sig,

at han kommer under almindelig Afstemning paa Betingelse af, at han betaler et Indskud af 100 Kr., der deponeres før Afstemningen, samt faar 1 Aars Karantæne.

8. Et Par Optagelsessager fra Holbæk drøftedes. Indtrædelsesvilkaarene fastsattes til 20 Kr.

9. Der refereredes en Del Tarifsager fra Næstved, Aarhus, Roskilde, Kallundborg, Nykøbing F., Odense, Viborg og Slagelse.

10. Fra Aktieselskabet »De syd- og vestsjællandske Dagblade«, Næstved, forelaa Tarifunderskrift.

11. Formanden gav Meddelelse om forskellige Konferencer i København, hvori han i den foregaaende Uge havde deltaget. Endvidere gav han Meddelelse om en for Tiden i Ungarn stedfindende Lønbevægelse samt fra De samvirkende Fagforbund angaaende en Arbejdsløshedsstatistik. HVIDTFELDT.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Restauratør Kirschner Kr. 2.00, Kristeligt Dagblad 2.25, Løvgreen (45. Uge) 1.45, Nielsen & Lydiches kvindelige Pers. 1.75, Thieles kvindelige Pers. (1. og 2. Bidr.) 4.90, Thieles Sættere (gl. Forening) 2.25, Birchs Pers. 1.40, Schultz' Sættere (2. Bidr.) 11.50, S. L. Møller 1.50. V. Strach 0.60, Adresseavisen (2. Bidr.) 4.10, Social-Demokraten (2. Bidr.) 20.00, ialt Kr. 53.70; med det tidigere indkomne, Kr. 104.95.

For Chr. Østergaard: P. LAURITZEN.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg modtaget: Fehlhabers Trykkere Kr. 0.50, Nielsen & Lydiche 4.50, Schultz' Trykkere og kvindelige Pers. (1. og 2. Bidr.) 11.55, Thiele (1. og 2. Bidr.) 6.00, ialt Kr. 22.55.

København, den 25. Novbr. 1902. VALD. STEPHENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra Kl. 7½—8½.

Nv Medlemmer: I S. L.: Sætter A. Petersens Hustru Ellen Christine. I S. L.: Sætterlærling Jens Christian Petersen (Schønb. & Hartvig). I S. H. L.: Trykkeriarb. Victor Th. N. Schnabelrauch. I F.: Trykkeriarbejderne Charles Madsen (Nielsen & Lydiche) og Charles Hansen (Langkjær).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1231 (Dsk. t. F.), Aksel Petersen (Ludvig Jørgensen) fra Rejse. 1608, Chr. Jul. Rasmussen (H. E. Jensen) fra Rejse.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Odder, 1636, H. Chr. Kastrup fra Aarhus. Aarhus, 1550, Rasmus Peter Jensen, 2866, O. A. Holtzmann og 1415, Chr. Andr. Christensen (alle i Pl.). Silkeborg, 1268, A. Joh. Petersen og 1425, M. Pallesen (begge i Pl. hos Kr. Johansen). Nykøb. M., 1512 (Den t. F.), Joh. V. Eskildsen (Morsø Folkebl.) fra Rejse. Slagelse, 1428, C. V. Schæffer (fra Kbhvn. som Militær).

Bortrejst: Silkeborg, 1547, S. Th. Møller til Aarhus i Pl.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Formandens Adresse er: LAUR. JENSEN, Vesterbrogade 99, 2 Mb. V. Træffes i Reglen mellem 6 og 7 Aften.

Kassererens Adresse: VALD. STEPHENSEN, Niels Hemmingsensgade 8, 1 Sidehuset. K. Kontortid: Hverdage Kl. 7—8 Aften.

Tiltraadte: 520, Jörsef Wurmfeld (V. d. D. B., Presburg), i Plads (P. M. Keller). 7919, Enoch Hallberg (Svenska Typograff.), i Plads (Martius Truelsen).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Nyt Medlem: Josefine Jørgensen (arbejdsl.).

Udmældt: Marie Schaltz (Bording), fratraadt Faget.

Død: Alfrida Christensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse. Meddelelse fra Styrelsen til Koret ang. Aarsfesten. — I Aften (Fredag) Kl. 9 Generalforsamling i de centraliserede Sangforeninger i Larsens Lokaler.

ANNONCER

I et mindre Trykkeri søger en **dygtig Typograf** Plads snarest som Faktor. Udmærket anbefalet. Ej ukendt med Trykning. Den Søgende vil sukcessive kunne skaffe Forretningen en Del Arbejde. Billet mrkt. »543« modt. Ekspeditionskontoret.

Hurtig Sætter, kan paatage sig Trykning og Ombrydning af en Avis, søger Plads straks. Udmærket anbefalet. Billet mrkt. »678« modt. Ekspeditionskontoret.

En yngre, flink Trykker, udlært i et af Københavns fineste Trykkerier, ønsker fast Plads snarest. Billet mrkt. »1« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En gift, militærfri Typograf (Sætter), kendt med *alt* i et Provinstrykkeri forefaldende Arbejde, ønsker Plads — om muligt som Faktor. Billet mrkt. »35« modtager Ekspeditionskontoret.

Store 3 Værelses Lejligheder med Have. Lys Korridor, Brænderum og Pulterkammer. Vand og Gas. **25 Kr. mdl.** 5 Min. fra Sporvogn. *Sund og absolut landligste Beliggenhed* i Byens umiddelbare Nærhed. *Ingen Fabriker i vid Omkreds.* Valby Arbejderes Byggeforening, Remisevej. Anvises Østre Allé 8, 1. S.

Bestillinger modtages hos Budet, A. E. JENSEN, paa **Almanaken »Danmark«** samt øvrige **Kalendere** og **Almanakker.**

Bestillinger paa **Blæksprutten** og **Juleroser** modtages.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Ny eSkrifter til ca. halv Pris, deriblandt en Tekst Skriveskrift, Mittel Kursiv, Rundskrift, Petit og Korp. Grotesk og andre mindre Akcidensskrifter samt forskellige Indfatninger, Hjørner etc. Fransk System. Billet mrkt. »Typer« indlægges snarest paa Ekspeditionskontoret.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 5 DECEMBER 1902 XXIX AARGANG

Ekstraordinær Generalforsamling

for

Medlemmerne af Syge-, Hjælpe- og Begravelselkassen

Søndag den 7. Decbr. Kl. 2 Middag

i **Citys Selskabslokaler.**

Dagsorden: Lovændringer i Syge-, Hjælpe- og Begravelseskassens Love. (Se andetsteds i Bladet).

Alle Medlemmer bør give Møde. STYRELSEN.

Den mærkelige Voldgiftsdom.

Svar til Hr. P. Hansen.

I *Ny typ. Tid.* for 28. Novbr. er Hr. P. Hansen ude med en længere Artikel ang. Voldgiftssagen mellem Bogtrykker Aage Jørgensen og hans Personale. Nu er dette endelig saa energisk og vedholdende blevet indprentet ham, at den afsagte Dom og al hans egen Snak i den sidste Tid aldeles ikke beskæftiger sig med Sagens Realitet, dette nemlig: har Bogtrykker Jørgensen ved den indførte Arbejdsordning krænket Tarifens § 14 eller har han ikke? — at P. Hansen alligevel tvinges til at tage dette Spørgsmaal op. Men hvordan gør han det? Ja, man tænke sig vor Overraskelse, han har taget en gammel Overenskomst af *Oktober 1897* frem og stiller et Regnestykke op paa den, et Regnestykke, der nødvendigvis skal blive splittergalt, baade fordi denne Overenskomst selvfølgelig blev ophævet ved Tarifen af 1. Januar 1899 (jfr. ogsaa § 14) og ogsaa fordi P. Hansen ganske ugenert regner med et Linjetal fra den gamle Overenskomst af 1897 og med Tusindbetaling efter den nye Tarif af 1899.

Et Lyspunkt findes der imidlertid i Hr. P. Hansens sidste Artikel i *Ny typ. Tid.* Han skriver til Slut: »Den afsagte Dom forhindrer ikke Personalet i, *saafremt det kan godtgøre at have Krav paa en højere Tusindbetaling*, at faa dette paadømt ved en ny anlagt Sag«. Konsekvensen heraf maa være, at dersom vi kan godtgøre, at vore Arbejdsvilkaar er blevne forringede ved Overgang til Beregning, saa vil Hr. Hansen og maaske flere med ham indenfor Voldgiftsretten, erkende, at Bogtr. Jørgensens Fremgangsmaade var tarifstridig og som Følge deraf utilladelig. Det er os derfor en Fornøjelse ved et Indlæg i Diskussionen at klare Standpunkterne og bevise Hr. P. Hansen, at hans Udtalelser og især hans Regnestykke er baseret paa et aldeles forkert Grundlag.

Som alt bemærket, er den af Bogtrykker Jørgensen og efter ham af Hr. P. Hansen citerede Overenskomst af 1897 ophævet, om ikke af anden Grund saa af den, at Tarifen af 1899 fastsatte en Tusindbetaling, der var 5 Øre højere; og et yderligere Bevis herpaa har man i den Omstændighed, at Overenskomsten fastslog Faktorens Ret til at antage og afskedige Folk, medens dette fra Tarifens Indførelse og til Dato har været Principalens Sag, saa hele denne Overenskomst lader vi nødvendigvis ude af Betragtning. Naar vi skal bevise Forringelsen af vore Arbejdsvilkaar, kan vi gøre det paa to Maader. For det første ved kort og godt at fremhæve, at ved Fastlønssystemet fik vi 31 Kr. pr. Uge for en Præstation af 274 Linjer pr. Dag; under Akkordsystemet leverer vi ogsaa 274 Linjer pr. Dag og faar derfor 5 Kr. 17 Øre; naar der nu f. Eks. i Juleugen indtræffer 2 Helligdage, fik vi tidligere 31 Kr. i Ugeløn, hvorimod vi nu kun faar **20 Kr. 68 Øre**. Ikke sandt, der har vi tydeligt og klart Forringelsen. For det andet kan man stille Regnskabet op for 1 Aar à 52 Uger. En Fastløn af 31 Kr. + 52 giver **1612 Kr.**; naar den samme Satsmængde bibeholdes under Akkord, giver dette 1612 Kr. ÷ 49 Kr. 12 Øre for $9^1/_2$ Helligdage = **1562 Kr. 88 Øre**. Kan Hr. Hansen ikke regne det ud? Og Fastlønsprincipet, hvorefter vi fik fuld Betaling uanset Helligdagene, bestod før den nugældende Tarif, idet det fastsloges 30. Oktbr. 1897, og har bestaaet (uanset selve den gamle Overenskomsts Bortfalden ved Tarifens Indførelse) indtil Bogtr. Jørgensen fornylig blev ked af det og vilde tjene disse Penge (ca. 400 Kr. aarlig) selv. Altsaa har Personalet fuldstændig Ret, naar det hævder, at denne Adfærd er et Brud paa Tarifens § 14, naar denne udtaler, at

> »den ved Tarifens Indførelse i hvert enkelt Bladsætteri gældende særlige Beregningsmaade eller Arbejdstid, *forsaavidt disse ere gunstigere end Tarifens*, fremdeles vedblive at være gældende.«

Tilbage er at klare Hr. P. Hansens Begreber m. H. t. den i vor Klage anførte Fordring om en Merbetaling af $1^1/_4$ Øre pr. 1000 Bogst. i Tilfælde af Overgang til Akkord. Hr. H.s fortvivlede Bestræbelser for at føre Sagen ud i »det glade Vanvid« kan vi heldigvis let stoppe ham i. Naar Personalet tidligere har faaet Betaling for $9^1/_2$ Helligdage aarligt uden at yde noget Arbejde derfor, saa har det faktisk faaet en større Tusindbetaling end det af Tarifen fastsatte Minium. Naar saa Principalen ønsker at lade Personalet overgaa til Akkord, maa den hidtil gennem Fastlønnen betalte Satspris lægges til Grund for Beregningen og *ikke* Tarifens 42 Øre pr. 1000, da dette vilde betyde et Tilbageskridt. Altsaa: Beløbet for de $9^1/_2$ Helligdage = 49 Kr. 12 Øre, fordelt paa Aarets 52 Uger, giver et ugentligt Beløb af $94^6/_{13}$ Øre, hvilket igen er at fordele paa en Præstation af 73,980 Bogstaver (1644 Lin. à 45 Bogst.); naar man gør dette (dividerer $94^6/_{13}$ Øre med 74,000 Bogst.), finder man, at vi *hidtil har faaet udbetalt godt og vel $1^1/_4$ Øre mere pr. 1000*, end Tarifen fastsætter som Minimum, og at vi som Følge deraf er i vor gode Ret, naar vi forlanger $43^1/_4$ Øre pr. 1000 ved Overgang til Akkord.

I Hr. P. Hansens første Redegørelse forekommer en Passus, som vi finder os foranlediget til at anholde. Hr. H. skriver, at den Dag, vi havde forladt Pladserne, var vi hen paa Eftermiddagen begyndt at tabe Modet, hvorfor vi henvendte os til Redaktøren af *Agrardagbladet* for at bede ham om at mægle. Sandheden er netop den stik modsatte, det var Redaktøren, der henvendte sig til en af Tillidsmændene for at faa en Ordning i Stand, da han kunde indsé, at Bladet ellers ikke vilde kunne udkomme. Dette Faktum konstaterer tillige Hr. P. Hansens lette Maade at tage Sagerne paa.

— — —

Hvad Hr. P. Hansen har forlangt af os: en klar Fremstilling af Forholdet med Bevis for vor Paastand — det har han nu faaet, og om vort Indlæg kunde overtyde Hr. H. om, at han har dømt overfladisk i denne Historie, og bidrage til, at han gør ret Front igen, da har det gjort sin Nytte.

Københ., 2. Decbr. 1902. PERSONALET I AGRARDAGBLADET.

„Faktor"epidemi.

KOLERA-, Tyfus-, Koppe-, Skarlagens- og Influenzaepidemier m. fl. er almindelig kendte og lidet anerkendte.

Men en »Faktor«epidemi? I denne Tid, da Influenzaen begynder at favne en Del Medborgere, begynder der samtidig i *Typ.-Tid.s* Annoncespalter at udvikle sig en »Faktor«epidemi.

Saa godt som alle de pladssøgende ender med, efter Opremsning af alle deres alsidige Kvalifikationer, at ønske Plads, helst som »Faktor«.

Foruden at være »hurtig Sætter«, kan de bryde en Avis om, trykke den og er *kendt med alt forefaldende Arbejde*, samt tillige »skaffe Forretningen en Del Arbejde«.

»Skaffe Forretningen (Principalen) Arbejde«. Ja temmelig sikkert vil Principalen »faa Arbejde« med at holde Orden i sit Trykkeri, hvor en saadan »Tusindkunster« skal residere.

En saa stor Alsidighed maa sikkert den berømte Maler, Mekaniker, Redaktør og Hønseavler Niels Nielsen fra Køge misunde, og han er vist den eneste, der paa nogenlunde nært Hold kan staa ved Siden af en saadan rutineret Dygtighed.

Her mangler nu kun at tilføjes slige Annoncer »at vedkommende ikke er ukendt med at skære en Gaas for, og paa Lønnen ses ikke saa nøje, som paa en venlig Omgang«.

Er dette sket, er Plads uden al Tvivl sikker.

Det er meget prisværdigt, at et Menneske er bleven en Dygtighed, men endnu tror næppe noget fornuftigt Menneske, at en Mand kan save Brænde med den ene Haand og hyppe Kartofler med den anden.

Under den for Øjeblikket herskende Arbejdsløshedskrise er det højst usund og latterlig Reklame, der kan staa i Klasse sammen med de fra Dagbladene saa kendte Humbugsannoncer.

Fornuftige Principaler reflekterer ikke paa saadanne »Kapaciteter«, da de ræsonnerer, *at det skulde være højst mærkeligt, om saadanne Dygtigheder virkelig skulle gaa ledige*, og de mindre fornuftige — ja, *maaske* tager de en saadan Mand i Stedet for en Sættemaskine og bliver da sørgelig skuffet.

s—k.

Generalforsamlingen paa Søndag.

DA der paa Generalforsamlingen vil blive forhandlet Ændringer i Syge-, Hjælpe- og Begravelseskassens Love af vidtrækkende Betydning, anmoder vi alle Medlemmer om at give Møde.

Ændringer til Sygekassens Love:

Paragraf 3, 1. Stk. *udgaar.*

Paragraf 3, 3. Stk. Optagelsen regnes fra en Uges Begyndelse (Mandag) *udgaar.*

Paragraf 5 kommer til at lyde: »Kontingentet er 35 Øre ugentlig for Udlærte, 15 Øre for Kvinder og Lærlinge. Gifte Medlemmer betaler 10 Øre ugentlig ekstra for Læge og Hospital til Børnene, saafremt kun en af Ægtefællerne er Medlem af Sygekassen. Restance maa ikke finde Sted. Under *Arbejdsløshed* kan et Medlem dog restere indtil 6 Uger; ved Restance ud over denne Tid maa Vedkommende underkaste sig hvilende Rettigheder. Under Arbejdsløshed kan et Medlem blive fritaget for at betale Kontingent, naar det anmeldes paa Kontoret, imod at hans Rettigheder med Hensyn til Pengehjælp hviler, indtil han faar Arbejde og igen betaler Kontingent.«

Paragraf 6. Som nyt Stykke *b)* indsættes: »Kassens Læge kan henvise Medlemmer, som lider af Øre-, Hals-, Næse- og Øjensygdomme samt veneriske Sygdomme (som han ikke mener selv at kunne behandle) til den Specialist, som Kassen har ansat i den paagældende Sygdom. Betalingen hertil udredes af Kassen. NB. Ingen Specialbehandling betales, naar Kassens Læge ikke skriftlig har henvist til en saadan og Kassens Styrelse har sanktioneret det.« I nuv. Stk. *c)* forandres 10 Kr. til 12 Kr. Stk. *d)* kommer til at lyde: »Endvidere ydes under Sygdom i Hjemmet til Medlemmer, der betaler 35 Øre ugentlig, en daglig Pengehjælp af 2 Kr., til Kvinder og Lærlinge 60 Øre daglig. Ophold paa et af Sygekassen oprettet og af Sygekasseinspektøren godkendt Helbredelseshjem for Syge regnes lig Ophold paa Sygehus.« I *f)* 3. Stk., 3. Linje efter Hospital indsættes: »eller lader sig behandle af en af Kassens Læge anvist Specialist.« I *f)* 3. Stk., 7. Linje efter »Forlangende« indsættes: »og Styrelsens Sanktion«.

Paragraf 7. I 3. Linje forandres »Den typ. Forening« til »Dansk Typografforbund«.

Paragraf 20 kommer til at lyde: »Sygekassen administreres af Dansk Typografforbunds Styrelse (se Forbundslovenes Paragraf 10), ligesom dens Regnskaber revideres af sammes Revisorer. Dog skal Sygekassen have egen Ledelse og Revisorer, naar 50 Medlemmer paa en ordinær Generalforsamling forlanger det, og det med $^2/_3$ Majoritet ved skriftlig Afstemning blandt samtlige Medlemmer vedtages. I saa Tilfælde skal Bestyrelsen bestaa af Formand, Næstformand og 5 Styrelsesmedlemmer; endvidere vælges Kasserer og 4 Revisorer. Styrelse og Revisorer lønnes med et samlet aarligt Honorar af 200 Kr.«

Paragraf 21 kommer til at lyde: »Styrelsen er juridisk ansvarlig for sine Handlinger og for Kassens Midler.«

Paragraf 22, 1. Stk.: »Til den Løn, som Formanden og Kassereren oppebærer af Forbundet, bidrager Sygekassen henholdsvis 500 og 800 Kr. aarlig.«

I 2. Stk. udgaar: »har til Pligt at sætte Vicekassereren ind i alt Forretningsgangen vedrørende«.

3. Stk., 3. Linje efter »ham« tilføjes: »under Ansvar overfor Delegeretmødet og overdrager et af Styrelsens Medlemmer at fungere, indtil nyt Valg kan finde Sted«. Den nuværende Slutning *udgaar.*

Paragraf 26: »Særlige« forandres til »Ekstraordinære«.

Paragraf 27: »Den typ. Forenings øvrige Afdelinger« ændres til »Dansk Typografforbunds københavnske Afdelinger«.

Paragraf 28: »7 stemmeberettigede Medlemmer foreslaar det« *udgaar.*

Undtagelsesbestemmelserne: »Den typ. Forenings øvrige Afdelinger« ændres til »Dansk Typografforbunds københavnske Afdelinger«.

Hjælpekassen:

I Paragraf 46 udgaar følgende: »De Medlemmer, som hidtil har tilhørt Sygekassens 18 Kr.s Afdeling, har Nyderet straks og Krav paa de Forpligtelsers Opfyldelse, som de har sikret sig i den nævnte Kasse.«

Begravelseskassen:

Efter Paragraf 49 tilføjes som nyt Stykke: »Ethvert nyt indtrædende Medlem skal samtidig indmelde sig i »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte«.

Paragraf 50 kommer til at lyde: »Kontingentet er 10 Øre ugentlig for dem, der betaler 35 Øre til Sygekassen, og 5 Øre for øvrige Medlemmer.«

Paragraf 51, 2. Stk., 1. Linje forandres: »kvindelige« til »halvtbetalende«.

Paragraf 51, 1. Stk., 1. Linje forandres: »mandligt« til »fuldtbetalende«.

Ny Paragraf i Begravelseskassen (Paragraf 54): »Til den Løn, som Formanden og Kassereren oppebærer af »Dansk Typografforbund«, bidrager Begravelseskassen henholdsvis 500 og 300 Kr. aarligt«.

Slutningsbestemmelserne: Paragraf 54's Begyndelse kommer til at lyde: »Ethvert Medlem af *»Dansk Typografforbund«s* københavnske Afdelinger kan« o. s. v.

Paragraf 55 *udgaar.*

Om Illustrationstryk.

(Fra Svensk ved LAUR. JENSEN.)

I vort svenske Broderorgan har en Kollega, Hr. AXEL A. CARLSON, nylig skrevet en Artikel om Illustrationstryk, som vistnok for en Del kan interessere ogsaa danske Læsere og i det væsenlige overføres paa danske Forhold. Jeg skal derfor anføre følgende af Hr. Carlsons Artikel:

I Sverig er der ikke Overflod af dygtige Trykkere og blandt det meget gode Tryk, der forlader vore Presser, forekommer ogsaa adskilligt, som er utilfredsstillende, og dette gælder særlig Illustrationsarbejde. Sikkert er det, at daarligt Tryk ofte beror paa økonomiske Aarsager, men nægtes kan det heller ikke, at der ofte hersker Uklarhed mellem Fagfolk vedrørende Illustrationstryk. Noget ensartet gennemført System lader sig ikke paavise. Det beror paa forskellige Aarsager, men den væsenligste af disse turde være mangelfuld Uddannelse. Hvad den vordende Trykker i det meste af Læretiden maa beskæftige sig med, er Paalægning, Vaskning af Forme og Valser, Pudsning o. s. v., og udover hvad han selv kan »liste« sig til, faar han i mange Tilfælde kun et Minimum af Kendskab til Maskinens enkelte Dele, Tilretning og Farveholdning. Naar han senere som »Udlært« stilles overfor Opgaver, om hvilke han savner fornøden Kundskab, da begynder først Læretiden og er det tillige smaat med de naturlige Forudsætninger, er det klart, at Resultatet maa blive derefter. De fleste slaar sig imidlertid igennem; nogle naar sluttelig Højden af Fagdygtighed; saa meget mere paaskønnelsesværdig, som den er surt erhværvet.

Dette, at vore Trykkere i Spørgsmaal om Fagets Specialiteter oftest er henvist til sig selv, har efter hvers forskellige personlige Opfattelse skabt en Række Erfaringer, saa man omtrent kan sige, at hver Trykker har sin egen, i det mindste i nogle Detailler, særegne Fremgangsmaade. Ofte efterlader de Besværligheder, der maa gennemkæmpes for Erhværvelsen af fuld Rutine, hos Trykkeren en vis Bitterhed i Sindet og Ulyst til at gøre sine Erfaringer tilgængelige for andre. Men der findes dog ogsaa dem, der netop i Tanken om egne Vanskeligheder, forsøger at rydde Vejen for kommende Generationer, ved Offenliggørelse af de gjorte Erfaringer. Fagliteraturen indeholder derfor, i det mindste i store Træk, hvad der altid maa iagttages for Opnaaelsen af godt Illustrationstryk. At bringe et Resumé heraf foruden egne Erfaringer til almindelig Kundskab, er Formaalet med denne Artikel.

Angaaende selve Materialet til vore Dages Illustrationstryk bestaar dette, som bekendt, hovedsagelig af foto-kemiske Klichéer i Zink eller

Kobber, de saakaldte Avtotypier. Det er klart, at Udførelsen af disse maa være god. Sædvanligvis giver Ætsningsanstalternes Prøvetryk tilstrækkelig Besked herom, hvorfor disse sammen med Originalerne bør leveres Trykkeren. Findes der i disse Prøvetryk Huller i »Nettet« omkring visse Partier, er dette Fejl, som ikke kan afhjælpes af Trykkeren.

I Reglen monteres Klichéerne paa Træfødder. Dette er imidlertid en stor Fejl, der saavel volder Tidsspilde som umuliggør Opnaaelsen af det bedst mulige Resultat. Selv om Ætsningsanstalterne gør sig Umage med at gøre Klichéfødderne retvinklede, er dette ofte forgæves, idet den mindste Fugtighed giver Anledning til at Foden slaar eller kaster sig. Af denne Aarsag kunde der heller aldrig blive Tale om Træfødder paa System. Har Foden kastet sig, plejer det at hjælpe naar man med en Sav gør nogle 3 Cicero dybe Indsnit saavel paa Længden som Bredden. Ligeledes kan, om det behøves, Siderne af Foden gøres i Vinkel ved Paaklistring af Karton- eller Papirstrimler. Værre er det, naar Træfødderne ikke modstaar det haarde Tryk, som er nødvendigt for at Avtotypi-Klichéer kan komme til deres fulde Ret og mod de Vanskeligheder, som heraf kan blive Følgen, staar Trykkeren ogsaa magtesløs.

I de senere Aar er imidlertid fremkommet systematiske Metalfødder for Tryk af Illustrationer, bestaaende af Stege i forskellige Størrelser, som tillader Fremstillingen af ethvert ønskeligt Format og med Facetter til Klichéens Fastholdelse. Anvendelsen af disse har i Praksis givet de bedste Resultater. Trykket bliver med Metalfødder jævnere og finere og holder sig hele Oplaget igennem. Endvidere muliggøres ved Hjælp af dem en hurtigere og samtidig mere effektiv Tilretningsmetode, hvorved Tidsspilden ved Stokkenes Justering, »Spieser« osv. undgaas. Det er mærkeligt, at dette fordelagtige og praktiske Hjælpemiddel ikke endnu er kommet almindeligt i Brug; man har maaske paa sine Steder ikke ganske Forstaaelsen af dets Nytte og billige Pris. Enhver Trykker bør gøre sit til Anskaffelsen af saadant Underlag paa de forskellige Trykkerier. Det er fastslaaet, at det bedst mulige Tryk af Illustrationer kun kan opnaas ved Anvendelse af Metalfødder.

(Forts.)

Skal Enkekassen vedblive at bestaa som selvstændig Forening med sin egen Bestyrelse?

eller

Skal den være som en Afdeling af Dansk typ. Forbund og ledes og administreres af Forbundsstyrelsen?

Disse vigtige Spørgsmaal *skal*, ifølge de udsendte Løbesedler, *afgøres paa Søndag Kl. 12 pr.* i Citys Lokaler. Vi anser det for en Selvfølge, at **alle** *Enkekassens Medlemmer* giver Møde.

Nær og Fjærn.

Prisopgave. De samvirkende Fagforbund har udsat tre Præmier, henholdsvis paa 75, 50 og 25 Kr. for Udarbejdelsen af Regnskabsschemaer for Fagorganisationer, saaledes at der kan arbejdes hen til at faa indført et ensartet Regnskabssystem i alle under »De samv. Fagforbund« staaende Organisationer. Enhver, der har Lyst til at deltage i Præmiekonkurrencen, kan paa »De samv. Fagforen.«s Kontor afhente de Regler, hvorefter Regnskabsschemaerne skal udarbejdes; de saaledes udarbejdede Forslag skal være indsendte inden 1. Jan. 1903.

Vort Sanatorium. Det er os en Glæde at notere den Sympati, vort Sanatorium stadig møder; en Sympati, der giver sig Udslag i Gaver, som sætter syge Kolleger, for hvem alle Hjælpekilder er udtømte, i Stand til Ophold paa Sanatoriet, hvorved de muligvis kan opnaa Helbredelse og Arbejdsdygtighed. Fra Bog- og Stentrykfirmaet CHR. J. CATO har vi saaledes haft den Glæde at modtage 100 Kr., for hvilke vi bringer vor hjerteligste Tak.

»Da Tarifen skulde indføres« eller »En fin Politiker« er Navnet paa et lille humoristisk Skuespil, som vor Kollega og en af *Typ.-Tid.s* flittige Medarbejdere, Hr. L. CHR. NIELSEN, i disse Dage udsender. Hele Værket er paa 32 Sider og koster kun 30 Øre. Hr. Nielsen har til alle Trykkerier i hele Landet ladet udgaa Cirkulære med Subskriptionsindbydelse. Vi anbefaler Kollegerne at købe dette lille Værk, som er meget morsomt skrevet. 30 Øre er ingen stor Kapital, men for Hr. Nielsen, som har gaaet meget arbejdsløs, vil det være en stor Hjælp.

Legattidende, der bringer Meddelelse om alle ledige Legater, milde Stiftelser, Understøttelser, Friboliger og lign., ogsaa dem, der ellers ikke bekendtgøres, udkommer hver 14. Dag og kan til enhver Tid bestilles paa alle Postkontorer og Brevsamlingssteder. *60 Øre Kvartalet.*

NordiskBoktryckarekonsts 11. Hefte er udkommet.

Typografernes Stiftelser afholder sin ordinære aarlige Generalforsamling paa Søndag Kl. 10½ i »City«. Forskellige Tegninger vedrørende den ny Bygning fremlægges.

Dansk typ. Forening.

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest den 18. Decbr.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som man kunde ønske kom i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes om vedk. Kollega er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv. Saa fyldige Oplysninger som muligt.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 18. Decbr.* til Undertegnede opgive Opholdssted *den 23. Decbr.*, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingsformand erholde deres eventuelle Part udbetalt.

Kolding, den 3. Decbr. 1902. FORRETNINGSUDVALGET

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	4.75	Overført...	71.73
Agrardagbladet	2.35	Klokken 12	1.50
Aller (Sættere og Galvan.)	8.00	København (Sættere)	3.10
do. Trykkere	6.00	Luno	3.58
do. kvindelige	1.75	Løvgreen (2 Uger)	2.95
Bagge (mandlige)	4.40	S. L. Møller (mandl.)	1.20
do. (kvindelige)	0.55	do. (kvindel.)	0.30
do. (mandlige)	4.00	Nationaltidende (alle Afd.)	6.60
do. (kvindelige)	0.55	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.65
Bording	4.55	O. C. Olsen & Co.s Sætt.	7.20
Citytrykkeriet	1.85	P. Petersen (mdl. og kvl.)	4.05
Eksprestrykkeriet	1.43	Qvist & Co.	1.05
Ferslew	2.00	Rasmussen & Olsen	0.60
Græbe (mdl. og kvl.)	8.15	Schultz' Sættere	3.60
do. (mdl. og kvl.)	7.70	do. Trykkere	0.70
Henningsen	0.80	Sivertsen	0.80
Hoffensberg	3.50	Social-Demokraten (95.B.)	7.05
Axel Holm	2.20	Trier	4.25
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.35	Truelsen (mandl.)	1.90
do. (kvindel.)	0.25	do. (kvindel.)	0.25
Kihls (3 Sættere)	0.75	Vort Land	3.05
Kristeligt Dagblad	1.85		
Overføres...	71.73	Ialt...	128.11

Endvidere diverse Bidrag: Martin P. Jensen 0.25, J. A. Hansen 0.65, Aarhus (Stiftstid. 4.50, Jyllandsposten 3.30, Demokraten 6.00 og Thrue 3.00) ialt 16.80, Horsens (Avisen 4.50, Folkebl. 4.00) ialt 8.50, Brønderslev Lokalafdeling 7.64, Odense (Fyns Soc.-Dem., Milo og Andels-Trykkeriet) 8.26; tilsammen Kr. 170.21.

Kassebeholdningen var d. 25. Nov.	Kr. 254.66
Indtægt 26. Nov.—2. Dec.	Kr. 170.21
Udgift 26. Nov.—2. Dec.	» 233.00
Merudgift 26. Nov.—2. Dec.	Kr. 62.79
Kassebeholdningen er d. 2. Dec.	» 191.97
	Kr. 254.66

Den 2. Decbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 27. Novbr.

Form. forelagde en Resolution, der var vedtaget paa et Møde af arbejdsløse Kolleger. Resolutionen, der af L. Chr. Nielsen paa de Arbejdsløses Vegne var tilstillet Form. for de samv. Fagforbund, Hr. J. Jensen, udtaler bl. a., at der foranstaltes en større Demonstration af Arbejdsløse fra alle Fag (se Spidsartiklen i Typ.-Tid.s Nr. 48). Hr. Jensen stillede sig velvillig til Tanken og opfordrede Styrelsen til at indsende Resolutionen til Fællesorganisationen for Fagforeningerne i København. Dette vedtoges. — Fra Form. for Foreningen af danske Bogtrykkere forelaa Anmodning om at faa udbetalt 296 Kr. 20 Øre i Henhold til den meget omtalte Voldgiftsretsdom. Styrelsen formener imidlertid, at Hr. Ludv. Jørgensen først maa fremlægge Beviser for, at han virkelig har lidt et Tab, der berettiger ham til den nævnte Sum. — En Maskinsætterske (Monoline) var tilbudt at lære at sætte paa Lino-

type hos en herværende Bogtrykker for en Løn af 23 Kr. om Ugen i Læretiden. Da Lønnen ifølge Maskinsættertarifen er 28 Kr., kunde Styrelsen ikke tillade, at den tilbudte Plads modtoges paa de nævnte Betingelser. — Til Forbundet skal vælges 4 Revisorer. Da Valget skal foregaa efter Fællesindstilling, anmodes Form. om at konferere med Form. for Trykkerforeningen desangaaende. — Form. meddelte, at vort afdøde Bud Møllers Bo, i hvilket vor Forening havde en Fordring paa 201 Kr., er opgjort, og i den nærmeste Tid vil vort Tilgodehavende blive udbetalt. Vi vilde kun faa et Tab af 16 Kr. — Beslutning toges til de Arbejdsløses Bespisning. — Et Medlem, der har forandret Livsstilling, ønskede at blive i Syge- og Begravelseskassen. Nægtedes i Henhold til Lovene. — Et Medlem, der for Tiden er indlagt paa vort Sanatorium, og som Lægen nærer Haab om vil opnaa Helbredelse, havde nu opbrugt sin Understøttelse, og Magistraten havde nægtet at fortsætte Understøttelsen (§ 63), da Manden var fra Island. Der var imidlertid atter rettet en Henvendelse til Magistraten, som man har Haab om vil bære Frugt; indtil videre besluttedes det derfor at lade Medlemmet forblive paa Sanatoriet og udrede Betalingen for Opholdet der af de indkomne frivillige Midler. — Flere Sygekassesager behandledes. E. M.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Kristeligt Dagblad Kr. 2,25, Løvgreen & Ihrich (2 Uger) 2.60, Nielsen & Lydiches kvindel. Pers. 1.75, Truelsen (1. Bidr.) 4.50, S. L. Møller 2.75, P. Petersen (1. Bidr.) 20.00, Thieles Sættere 2.75, Schultz' Sættere (3. Bidr.) 12.00, Hoffensberg (1. Bidr.) 4.25, Citytrykkeriet 2.80, Fr. Hansen (Calberg) 1.00, Thieles mandlige og kvindelige Personale 4.44 og Adresseavisen 4.10, ialt Kr. 65.19; med det tidligere indkomne Kr. 170.14.

I Nr. 47 stod fejlagtig opført Hannovers mandl. og kvindel. Pers. Kr. 8.15; skal være *Græbes* mandl. og kvindel. Pers. Kr. 8.15 til *de arbejdsløse*; dette Beløb (8.15) fradrages i Juleuddelingens Beholdning, saaledes at den virkelige Beholdning er **Kr. 161.99**.

For Chr. Østergaard: P. LAURITZEN.

Ekstraordinært Kasseeftersyn.

Undertegnede Revisorer har i Dag foretaget et ekstraordinært Kasseeftersyn paa Kassererkontoret. Beholdningerne var saaledes:

Sparekassebøgerne	Kr. 23,160.00
Obligationer	- 51,000.00
Sanatorie-Aktier	- 500.00
Aktier i Bryggeriet »Stjernen«	- 1,000.00
Kontant Beholdning	- 480.62
	Ialt Kr. 76,140.62

Beholdningerne i Det frivillige Fond og Juleuddelingen eftersete.

København, den 30. Novbr. 1902.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH. CARL LARSEN.

Hjærtelig Tak til Alle, som har vist Deltagelse under min Datter, Alfrida Christensens lange Sygeleje og ved hendes Død.

DORTHEA CHRISTENSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra Kl. 7½—8½.

Ny Medlemmer: Ferdinand Oskar Trondhjem-Petersen (Citytr.), udl. 4/10 1901 (overgaar fra Ny typ. F.). Herbert Machenzie (S. L. Møller), udl. 1/6 1901 i Reykjavik. I F.: Stereotypist N. J. Ettrup (Bladsatsfabriken). I S. L.: Trykker Victor Hansens Hustru Frederikke.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 2023, Jens Marius Henriksen (B. Nielsen) fra Rejse. 1170 (Dsk. t. F.), A. Clemmensen (C. C. Petersen) fra Rejse. 1463 (Dsk. t. F.), Frederik C. C. Jensen (Keller) fra Rejse. 4987, Anton R. P. Petersen (P. Petersen) fra Rejse.

Bortrejste: 1429 (Dsk. t. F.), V. Paulsen til Ringkøbing i Pl. 1164, Petersen-Gaardsted til Silkeborg i Pl. 1221 (Dsk. t. F.), J. A. Mathiasen til Assens (arbl.).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Odense, 1453, Carl Albertsen (Milo), 1390, Aksel Frederiksen (Milo) og 1420, Georg Helge Grønvold. Kallundborg, 1438, Fr. Joh.s Hansen (arbl.), sidst Militær. Silkeborg, 1164, P. Pedersen-Gaardsted i Plads. Esbjerg, 1014, Stephan N. Boesen (i Pl.). Slagelse (Skelskør), 1064, F. Guldager-Hansen (arbl.) fra Rejse. Helsingør, 1459, Chr. Georg Christensen. Kolding, 1418, B. J. Kreutzer i Pl., 1314, Niels Carl Olsen fra Rejse (arbl.) og 514, R. Føns fra Rejse (arbl.). Vejle, 818, M. V. Jespersen (Amtsavisen).

Bortrejste: Aarhus, 1550, Rasmus Peter Jensen til Sjælland i Pl. Rønne, 717, O. A. C. L. Garnitzka til Svendborg i Pl. Vejle, 1014, St. Boesen til Esbjerg i Pl. og 1329, M. J. Æ. Madsen til Næstved i Pl.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Martine Jørgensen (Carl Lund) og Helene Thorsen (Aller), tidligere Medlem.

Kassererske, Christine Buus, Holbergsgade 15, 4. S. o. G., træffes Tirsdag og Fredag fra 7—8 Aften samt paa Kontoret hver Mandag paa samme Tid.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse. 2. Bas bedes møde præcis.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Byggeforening.

To Medlemmer kan endnu optages i en Forening, som bygger ved Damhussøen. Nærmere ved Henvendelse til E. HANSEN, Øhlenschlægersgade 22, 4. V.

En dygtig Trykker

søger Plads straks. Alt forefaldende Bogtrykarbejde kan udføres. Billet mrkt. »54« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En **yngre, flink** og **velanbefalet Typograf,** der har fast Plads i en Provinsby, ønsker paa Grund af Familieforhold at bytte Plads med en Kollega i lignende Stilling. Billet mrkt. »222« indl. paa Ekspeditionskontoret.

Store 3 Værelses Lejligheder med Have. Lys Korridor, Brænderum og Pulterkammer. Vand og Gas. **25 Kr. mdl.** 5 Min. fra Sporvogn. *Sund og absolut landligste Beliggenhed* i Byens umiddelbare Nærhed. *Ingen Fabriker i vid Omkreds.* Valby Arbejderes Byggeforening, Remissevej. Anvises Østre Allé 8, 1. S.

Bestillinger modtages hos Budet, A. E. JENSEN, paa **Blæksprutten** og **Juleroser.**

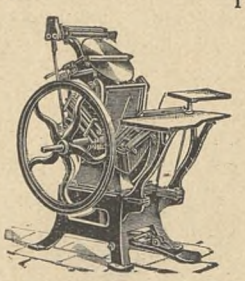
Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis å vis Palægade.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.
Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 12 DECEMBER 1902 XXIX AARGANG

I Aften, Fredag den 12. December, Kl. 9

ekstraordinær Generalforsamling

i Syge-, Hjælpe- og Begravelseskassen

i Larsens Lokale, St. Annæplads.

Dagsorden: *Lovændringer.* STYRELSEN.

Vi henstiller —!

DER hersker for Øjeblikket i vort Fag en saa stor Arbejdsløshed, at den typografiske Historie næppe kan opvise Mage. Kolleger, dygtige Arbejdere, der i aarevis har staaet i det, man kalder »faste Pladser«, gaar for Tiden ledige og søger forgæves efter Arbejde. Der maa, selv om ogsaa Arbejdskonjunkturerne i Øjeblikket synes at være meget slette, med en Smule god Vilje kunne gøres noget for at afhjælpe en Del af den store Arbejdsløshed. Vi tænker i dette Øjeblik ikke saa meget paa den store Offervillighed, som de arbejdende Kolleger hver Ugedag yder i frivillige Bidrag — skønt vi haaber, at ingen arbejdende Kolleger vil glemme Juleindsamlingen, men yde et stort eller lille Bidrag efter Ævne — som paa det, der er det eneste sunde og fornuftige: *Arbejde til de Arbejdsløse!*

Det er nemlig ikke Understøttelse, det store Flertal af vore arbejdsløse Kolleger ønsker — det er **Arbejde**!

Ud fra dette Synspunkt er det vi mener, der **absolut kan** gøres noget, naar blot den gode og rette Vilje er tilstede.

Vi skal her anføre et Par Eksempler.

Til Trods for, at Arbejdsforholdene er slette, saa findes der dog store Trykkerier, Blad- som Bogtrykkerier, hvor der saa godt som hver eneste Dag finder Overarbejde Sted i betydelig Udstrækning. Vi er overbeviste om, at blev alt Overarbejde paa en Gang afskaffet blot i de københavnske Trykkerier, vilde det give saa meget Arbejde, at de aller fleste Arbejdsløse straks kunde finde Beskæftigelse. Ganske vist vilde dette blive en Forringelse i Indtægten for de arbejdende Kolleger; men man maa ikke glemme, at Merindtægten er skaffet tilveje ved en **forlænget** Arbejdstid, og at vort Maal **ikke** er forlænget, men **forkortet** Arbejdstid. Og for Principalerne vil Afskaffelsen af Overarbejde absolut betyde Gevinst. For det første spares Overarbejdspengene og dernæst, hvad der for en stor Forretning betyder ikke saa lidt, Lys og Varme.

Disse Ting skulde synes at være nok til, at baade Principal og Arbejder i Forening søgte at komme bort fra alt, hvad der hedder Overarbejde.

Helt undgaa Overarbejde kan man maaske næppe, men vi vover at paastaa, at en meget stor Procentdel af det Arbejde, der nu udføres paa Overtimer, godt kan udføres i den ordinære Arbejdstid, naar blot tilstrækkeligt Mandskab bliver antaget — men naar dette ikke sker, er det *Arbejde*, der bliver **taget** fra de Arbejdsløse!

Det andet Punkt, hvori vi synes der burde ske en Forandring, er den Maade, hvorpaa Principalerne i Reglen afskediger Folk. Det gaar saaledes til:

Saa snart Huset mærker, at det er skralt med Arbejde, benyttes førstkommende Fredag til at opsige saa mange af Personalet, som Faktoren eller Principalen paa nogen Maade mener at kunne undvære. Der tages intet som helst Hensyn til, at der efter Travlheden i Trykkeriet trænges til en grundig Oprømning; gjorde man det, vilde mange Afskedigelser fuldstændigt kunne undgaas, og naar da Travlheden atter indfandt sig, var Trykkeriet i Orden. Men det mærkelige er, at skønt de fleste af vore Principaler er Fagmænd, saa lever de dog i den salige Overbevisning, at alt, hvad der hedder Oprømning, er det rene Pengetab, hvorfor der som Regel kun holdes én Oprømmer til et Personale paa 20, 30, ja 40 Mand. Den dygtige Forretningsmand vil hurtig være klar over, at hvad det først og fremmest gælder om for at faa Arbejdet fra Haanden, er at have rigeligt med Materiale — uden dette er det saa godt som umuligt at arbejde. Hvor mange Arbejdstimer er ikke gaaet tilspilde med at lede efter et enkelt Bogstav? Og hvor mange Penge har de fleste Principaler ikke maattet betale til Skriftstøberen til Nyanskaffelse af Skrift, som Forretningen i Forvejen havde rigelig af? Altsammen blot fordi man i den sløje Tid skynder sig med at faa afskediget Folk i Stedet for at gaa den eneste naturlige Vej: *lade foretage grundig Oprømning.* Gjorde man det, vilde to Ting være vundet. For det første vilde Principalerne altid have deres Trykkeri i mønsterværdig Orden, hvad der er det samme som rede Penge, og for det andet betyder det mindre Nød og deraf følgende Modløshed for den typografiske Arbejder.

Vi henstiller derfor til alle Principaler og Faktorer, at indskrænke Overarbejdet saa meget, som det paa nogen Maade lader sig gøre, og i Stedet for tage den ledige Arbejdskraft i Arbejde.

Vi henstiller endvidere, ikke at afskedige Personalet, saasnart den sidste Linje er udsat eller den sidste Form taget ud af Maskinen, men lade det kendte og veltjente Personale foretage grundig Oprømning i Trykkeriet — det er **ikke** spildte Penge, men Penge, der kommer igen med Renter. Gør man det, da har Principalerne ogsaa bidraget deres til, at en Del af den Skygge, der er ved at kastes ind i Typografernes smaa Hjem, forsvinder.

Den mærkelige Voldgiftsdom.

EFTER at have læst den Redegørelse, *Agrardagbladets* Personale offenliggør i sidste Nr. af *Typ.-Tid.*, finder jeg ingen Anledning til yderligere at imødegaa Hr. Peter Hansen, da nævnte Redegørelse fuldstændig falder i Traad med de Betragtninger, jeg fremsatte i Nr. 46. Jeg haaber, at Hr. P. H. — selv om han naturligvis ikke selv officielt vil indrømme det — nu ikke længere er i Tvivl om, at han har begaaet et Fejlgreb ved at dømme som han har gjort. Hr. P. H.s tvende Artikler i *Ny typ. Tid.* røber jo tydeligt, at han grundigt har misforstaaet hele Situationen — om dette tjener ham til Undskyldning skal jeg ikke udtale mig om.

Kun vil jeg bede Hr. P. H. om at drage den Lære af det skete, at han fremtidig sørger for at blive sat rigtig ind i de Sager, han eventuelt endnu kommer til at votere i, saa han ikke oftere skal komme galt afsted, fordi han ikke forstaar, hvad han dømmer over.

Yderligere vil jeg anmode Hr. P. H. om at virke for, at Parterne i en Sag fremtidig faar Lov til at *veksle Indlæg*, saa det ikke gaar som i dette Tilfælde, hvor Dommen er fældet paa et *falskt Grundlag*, fordi den ene Part ikke aner, hvad Modparten har dristet sig til at paastaa i sit Indlæg. Faar *den* Retspraksis fremdeles Lov at passere, saa er der jo ingen Grænser for, hvad Parterne i en Sag kan bilde Voldgiftsretten ind. NR. 99.

Om Illustrationstryk.

(Fra Svensk ved LAUR. JENSEN.)

(Sluttet.)

FASTSLAAET er det endvidere, at fuldkomment Avtotypitryk, saaledes som vi ikke sjældent ser det i hjemlige Arbejder, kræver særligt byggede Cylinder- og Akcidenspresser samt Papir og Farve af prima Kvalitet. Alt dette staar dog sjældent til vore Trykkeres Raadighed, men det har ogsaa vist sig, at Trykket med samme materielle Forudsætninger kan falde meget forskelligt ud, hvilket tydeligt viser, at Trykkerens personlige Indgriben er af den største Betydning for Opnaaelsen af et godt Resultat. For at en Avtotypi kan komme til sin fulde Ret, maa man nøje paase, at Billedets Klarhed, saaledes som det viser sig i Ætsningsanstaltens Prøvetryk, bibeholdes. Hertil gives intet bedre Middel end *haard Dekkel*. Denne kan laves af Karton eller haardt limede Papirsorter; Skrivepapir er særlig at anbefale. Da, som nævnt, Avtotypierne fordrer et meget haardere Tryk end f. Eks. Træsnit, skal, ved Anvendelsen af blødere Dekkel, denne give efter, og Papiret kommer derved i Berøring med saadanne Dele af Klichéen, som ligger under Billedets Plan, hvilket bevirker saavel smudsigt Tryk som Slid paa Gravuren. Dette gælder forøvrigt ligesaa meget ved Trykning af almindeligt Arbejde, og det er Undladelse heraf der til Dels kan være Aarsag til, at Typerne ofte paa kort Tid bliver afrundede.

Dekkelens Tykkelse kan jo variere, men bør altid være saaledes, at den giver Billedet god Udsætning. Af største Vigtighed er det derfor, at Klicheerne justeres forinden der tages Aftryk af dem, saaledes at de har nøjagtig Skrifthøjde.

Delte Meninger hersker om, hvorvidt Tilretningen bør anbringes før eller efter Udjævningen af Skriften. Ofte kan det imidlertid, efter at man er færdig med Tilretningen, være nødvendigt at have stærkere Tryk for Billedernes Skyld, hvorved man risikerer for stærkt Tryk i Teksten, noget som ikke uden ret betydelig Tidsspilde kan rettes. Paa hvilken Maade Tilretningen end anbringes, turde det være bedst at anbringe den før Udjævningen af Skriften.

Anvendes Metalfødder, kan en simplere Tilretningsmaade med Fordel benyttes. Denne bestaar i Tilretningens Anbringelse under Klichéen, mellem Pladen og Underlaget; man behøver da ikke at skære Tilretningen saa minutiøs nøjagtig, ikke afvente Klisterets Tørring eller frygte for, at Tilretningen skal flytte sig m. m. Dog maa herved iagttages, at Papiret, af hvilket Tilretningen skæres, ikke er for tykt, samt at der kun anvendes to Lag, et hvori de lyse Partier er bortskaarne og et, som kun bestaar af de kraftigste Skyggepartier. En saadan Tilretning anvendt paa Cylinderen vilde være spildt Umage, fordi Overgangene blev for bratte, hvilket kunde give Anledning til Lædering af Pladen. Denne Tilretningsmaade er tilstrækkelig til mindre fine Arbejder, hvor Jernunderlag benyttes.

Er Pladen paa Træfod, maa man for at opnaa et godt Resultat altid skære en omhyggelig Tilretning. Nogen fast Norm for denne kan imidlertid ikke opstilles, fordi Billederne i deres Natur varierer i det uendelige. Det er imidlertid urokkeligt fastslaaet, at Tilretningen ikke, som saa ofte er Tilfældet, maa udføres skødesløst. Dette gælder i særlig Grad ved Avtotypier, hvilke ikke sjældent i Udseende afviger fra Originalen. I Reglen faar dog Trykkeren ikke Originalen at se, ja ikke engang Ætsningsanstaltens Prøvetryk, hvilket højst mærkelige Forhold ofte giver Anledning til Misforstaaelse, som i høj Grad gør Muligheden af en gennemført Reproduktionskunst illusorisk. Dette maa rettes, og jeg vil opfordre enhver Trykker til at bidrage hertil ved at frasige sig Ansvaret for Billedernes Godhed i saadanne Tilfælde, hvor han ikke faar Originalen at se, men maa udføre Tilretningen uden denne. Saa længe dette Forhold med Bogtrykkernes Vidende gaar for sig, kan vore Trykkere med Sindsro afvise Reproduktionsanstalternes Klager over »uforstandig« Tilretning m. m.

Som nævnt beror det paa et Billedes Karakter i hvor mange Lag en Tilretning skal skæres. Dets Karakter kan dog ikke bedømmes rigtig efter andet end Originalen, og ser Trykkeren, at han ved et Lag mere kan faa en Halvtone eller en Detail, der for svagt markerer i Klichéen, bedre frem, bør han ikke undlade dette. Ofte forekommer det nemlig i Avtotypier, at Punkterne i de dybeste Skygger er for store, saa at saadanne Partier synes maadelige i Sammenligning med Originalen. Sædvanlig skæres Tilretningerne i tyndt Postpapir i fire Lag, som klæbes ovenpaa hverandre, saaledes at de mindste i Omfang kommer øverst. For altid at kunne træffe det rette, maa man have stor Øvelse og Kendskab til, hvorledes et Lag Papir af en vis Tykkelse virker ved et bestemt Tryk. Dette kan imidlertid hurtig erfares ad Eksperimenteringens Vej.

Af stor Betydning for Trykkeren er det tillige at have nogen Indsigt i Læren om Perspektivet; dette gælder særlig ved Tilretning af Landskabs- eller Arkitekturmotiver. Ved saadanne Billeder skelner man mellem tre Hovedpartier: Forgrund, Mellemgrund og Baggrund. Forgrunden skal fremhæves ved stærke Kontraster og nøjagtig Detailbehandling, hvorimod Mellemplanet holdes tilbage ved mindre skarp Markering af dets forskellige Partier, medens Baggrund og Himmel gennem endnu bredere Behandling blødt glider over i hinanden.

Særlig Omhu maa anvendes ved Tilretning af Portræter, for at den rette plastiske Virkning skal kunne opnaas. Jo flere Nuancer man kan faa ind i et Portræt, desto bedre. De forskellige Toner i saadanne Billeder er imidlertid sjældent skarpt fremhævede, og derfor maa hvert udskaaret Parti afskrabes (scherfes) fint i Kanterne, saa at Overgangene bliver umærkelige. Dertil fordres endvidere, at de forskellige Partier udskæres til den rette Størrelse og med nøjagtig Iagttagelse af Konturerne selv i de mindste Detailler. To Lag af samme Parti maa ikke være lige store og bør desuden klistres saaledes paa hinanden, at det mindste kommer øverst. Paa dette Omraade beror meget paa den enkelte Trykkers særlige Blik for Arbejdet, men Dygtighed opnaas ikke uden et besværligt og hengivende Arbejde.

Den Indflydelse som Papirets og Farvens Beskaffenhed kan udøve, maa Trykkeren ofte se bort fra, da det ikke er ham, som i denne vigtige Sag er den bestemmende; men han bør ikke forsømme ret ofte overfor Faktor og Principal at fremsætte sin Mening herom. Det kan ikke omdisputeres, at til godt Billedtryk maa anvendes Papir og Farve af prima Kvalitet. Kræver man første Klasses Arbejde af Trykkeren udført paa mindre godt Papir og med billig Farve, maa Arbejdet mislykkes selv for den dygtigste Trykker, og gør han ikke opmærksom herpaa, er det til Skade saavel for Principalen, Kunden som Trykkeren selv.

Trykkeren bør ligeledes, hvor Talen er om Avtotypitryk, forlange gode Valser, som maa bestaa af haard, fin og sugekraftig Masse, samt være fuldkommen jævne, ligesom de for at undgaa urent Tryk kun ganske let maa berøre Billedet.

Med disse Bemærkninger har jeg søgt at give en Fremstilling af det moderne Illustrationstryks Grundprincipper. Endskønt disse væsentlig er af mekanisk-teknisk Natur, er en konsekvent Tillæmpning af stor Betydning, idet Typografiens kunstneriske Egenskaber først derigennem kan komme til deres fulde Ret. Det maa derfor altid ligge enhver Trykker paa Sinde, at han med de Midler, der staar til hans Raadighed, bidrager til vort store fælles Maal; *Bogtrykkets størst mulige Skønhed*. Det ikke mindst vigtige til Opnaaelsen heraf er — *Meddelelsen af gjorte Erfaringer*.

Vore Kolleger i Udlandet.

Ungarn. Da Kollegerne i *Budapest* har naaet det eftertragtede Maal: at faa indført den ny Tarif i Størstedelen af Hovedstadens Trykkerier, har de fra den 3. ds. erklæret Strejken for sluttet. Af udelukkede er der endnu ca. 280 Medlemmer, der ugentlig understøttes med Fr. 14.70 pr. Mand.

Italien. Vi meddelte for 14 Dage siden, at vore Kolleger i *Turin* laa i Underhandling med Principalerne om en bedre Tarif. Vi kan i Dag meddele, at Bevægelsen er endt med en fuldstændig Sejr for Svendene, der uden Kamp har faaet deres Tarif-Forslag gennemført. I andre Byer, hvor der ogsaa søges opnaaet bedre Vilkaar, foreligger der endnu intet endeligt Resultat. I *Verona* strejker 150 Kolleger, og i *Florenz* og *Genua* (med henholdsvis 800 og 500 Medlemmer) ordnes Forholdene heller næppe ad fredelig Vej.

I **London** er der for Tiden 1200 Sættere ledige; det er mer end 10 pCt. af samtlige Arbejdsløse. Organisationen har besluttet at forhøje Arbejdsledighedsunderstøttelsen og forlænge den i 8 Uger.

Dansk typ. Forening.

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest den 18. Decbr.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som man kunde ønske kom i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes om vedk. Kollega er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv. Saa fyldige Oplysninger som muligt.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 18. Decbr.* til Undertegnede opgive Opholdssted *den 23. Decbr.*, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingsformand erholde deres eventuelle Part udbetalt.

Kolding, den 3. Decbr. 1902. FORRETNINGSUDVALGET

Nær og Fjærn.

Juleindsamlingen. Juleindsamlingen i Odense har denne Gang givet et særdeles smukt Resultat, idet der fra Kollegernes Side er tegnet et samlet Bidrag af *200 Kr. 50 Øre.* Saa godt som alle Principaler har ogsaa bidraget med et samlet Beløb af *65 Kr.*, saaledes altsaa ialt *265 Kr. 50 Øre.*

Med disse Linjer en Tak til alle Ydere og samtidig bedes erindret, at Bidragene er mig i Hænde den 13. ds. ERNST JØRGENSEN.

— I *Nykøbing F. Lokalafdeling* har Indsamlingen til Juleuddelingen givet følgende Resultat: *Folketid.s* Redaktion 10 Kr., *Stiftstid.s* do. 10 Kr., *Nykøbing Dagblads* do. 5 Kr., Bogtrykker Pontoppidan 5 Kr., 21 Medlemmer og 5 Ikke-Medlemmer hver 2 Kr. samt 2 Ikke-Medlemmer hver 1 Kr., ialt *84 Kr.*, som er tilsendt Hr. Forretningsfører P. Hvidtfeldt.

— I *Kolding Lokalafdeling* er af saa godt som alle Medlemmer samt 2 Principaler indsamlet 57 Kr.

25-Aars Jubilæum. Hr. Galvanoplastiker V. TVERSKOU kan paa Mandag fejre sit 25 Aars Jubilæum som Arbejder i Carl Allers Etablissementt. Der vil i Dagens Anledning saavel fra Personalets som fra Firmaets Side blive vist Hr. Tverskou forskellige Opmærksomheder. Hr. Tverskou er Medlem af Den typ. Foren.

En sjofel Politihandling. Ved Arbejdsløshedsfesten i Larsens Lokaler for ca. 14 Dage siden havde et Par Opdagelsesbetjente faaet tillusket sig et Par Billetter ved at bibringe en Inkassator paa et herværende Trykkeri den Opfattelse, at de var Kolleger. De to noble Herrer indfandt sig til Festen og præsenterede sig for Formanden som »Opdagere« (!!!), hvorefter de indgav Rapport over Foreningen. I Mandags foretoges Sagen i den offentlige Politiret, hvor vor Kollega, THORV. HANSEN fra Nationaltidende, mødte paa Foreningens Vegne og protesterede mod det lumpne Forsøg paa at berøve arbejdsløse Typografer en Del af de Penge, der skulde anvendes til Understøttelse. Da Assessoren hørte, hvorom det hele drejede sig, afviste han kort og godt Sagen, hvorefter d'Herrer »Opdagere« som vaade Hunde luskede ud af Retssalen.

Kolding Lokalafdeling afholdt Generalforsamling paa Hotel »Fremad« Lørdag d. 6. Decbr. — Formanden oplæste en fra Hr. Faktor H. P. Warberg modtagen Skrivelse med Tak for den Festlighed, Lokalafdelingen viste W. ved hans Afrejse til Odense. — Det vedtoges at arrangere en Afskedsfest for P. Hvidtfeldt Lørdag den 20. Decbr. paa Alhambra i Anledning af sammes Afrejse fra Kolding.

Til Formand genvalgtes med Akklamation H. O. CHRISTIANSEN, til Næstformand R. CHR. HANSEN, ligesom de afgaaende Revisorer — N. P. NIELSEN *(»Kolding Folkeblad«)* og M. SCHJERN — ogsaa genvalgtes. Til Sekretærer valgtes N. P. NIELSEN (Sjodt & Weiss) og LUDVIG FUGLSANG.

Endelig vedtoges at nedsætte en Lokalafdelingsstyrelse paa tre Medlemmer, hvortil valgtes: H. O. CHRISTIANSEN, CARL KNUDSEN og P. RASMUSSEN. L. F.

Børnenes Juleblad. Fra P. HANSENS Bogtrykkeri i Aalborg er i disse Dage udgaaet Julebogen *»Børnenes Juleblad«*, redigeret af Kommunelærer T. BANG. I den store Samling af Julebøger og -Blade, som hvert Aar op imod Julen pranger i Boghandlernes Vinduer, kan *Børnenes Juleblad* regnes til noget af det bedste, og vil sikkert i ethvert Hjem, hvor der findes Børn, blive en kærkommen Julegave. Der findes smukke og stemningsfulde Fortællinger i *Børnenes Juleblad*, og vi kan derfor trøstigt anbefale Forældre, der agter at overraske Børnene med en smuk Julepresent, at købe denne lille Bog.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej opfører i denne Tid for fuldt Hus det meget morsomme Stykke »Tre Par Sko«. Der er Fart og Liv over de Spillende, og ofte spørger man sig selv, om det ikke er virkelig veritable Skuespillere, der bevæger sig paa Scenen. Til paa Søndag har Ledelsen besluttet at lade opføre »Jeppe paa Bjærget« og »Soireen i Laxegade«. For ikke længe siden spillede Teatret under megen Munterhed og for udsolgt Hus disse to Stykker hver Søndag.

Arbejdsløshedsfesten. Resterende Billetter fra Arbejdsløshedsfesten maa være indbetalt paa Kassererkontoret inden *Lørdag d. 13. ds.*

Dødsfald. I Mandags Aftes døde vor Kollega EMIL REUSCH paa Kommunehospitalet efter længere Tids smærtefuldt Sygeleje. Han har i flere Aar været Faktor hos Hohlenberg. Begravelsen finder Sted Søndag Middag Kl. 1 fra Holmens Kirkegaards Kapel.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Adresseavisen	5.30	Overført...	46.57
Aftenbladet	4.75	Klokken 12	1.50
Aug. Andersen	1.70	Lunos Sættere	3.40
Agrardagbladet	2.35	Løvgreen & Irisch	2.30
Aller (kvindel.)	0.70	Middagsposten	9.40
Bording	4.55	S. L. Møller (mandl.)	1.20
Centraltrykkeriet	3.40	do. (kvindel.)	0.20
Citytrykkeriet	1.60	Nationaltidende (alle Afd.)	6.50
Eksprestrykkeriet	0.87	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.45
Fehlhaber	0.60	do. kvindel.	0.25
Graphic	0.50	O. C. Olsen & Co.	7.20
Wilh. Hansen	1.50	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.90
Hoffensberg	3.50	Politiken	9.60
Hoffmann	0.90	Qvist & Co.	1.05
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	3.90	Rigsdagen (2 Uger)	5.80
Axel Holm	2.25	Schultz' Sættere	3.20
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.60	do. Trykkere	0.70
do. (kvindel.)	0.25	Social-Demokraten (96.B.)	6.85
Keller	0.75	Truelsen (mandl.)	2.10
Kihls (3 Sættere)	0.75	do. (kvindel.)	0.25
Kristeligt Dagblad	1.85	Vort Land	2.80
Overføres...	46.57	Ialt...	117.22

Endvidere diverse Bidrag: Chr. E. Jensen 0.50. J. A. Hansen 0.75, Mart. P. Jensen 0.25, Th. Thomsen (Holms Reproduktionsanstalt) 2.00; tilsammen Kr. 120.72.

Kassebeholdningen var d. 2. Decbr.	Kr.	191.87
Indtægt 3.—9. Decbr.	Kr.	120.72
Udgift 3.—9. Decbr.	»	178.00
Merudgift 3.—9. Decbr.	Kr.	57.28
Kassebeholdningen er d. 9. Decbr.	»	134.59
	Kr.	191.87

I sidste Nr. var Kassebeholdningen den 2. Decbr. fejlagtig opført med Kr. 191.97; skulde være 191.87.

Den 9. Decbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Fredag den 5. Decbr.

Et Andragende om Reservefondsunderstøttelse nægtedes, da Forudsætningerne for en saadan Understøttelse ikke var tilstede. — Foreningen havde modtaget en Tilsigelse til Møde i den offentlige Politiret i Anledning af en Overtrædelse af Politivedtægtens § 72. Politiet havde nemlig skaffet sig Adgang til vor Arbejdsløshedsfest og bagefter meldt Foreningen. Det overlodes Formanden — om fornødent — at søge sagkyndig Bistand, da man haabede, at Sagen kunde blive afvist. — Brødrene Larsen, St. Annapladt 13, der ikke tidligere havde beregnet sig Leje af deres Lokaler til Arbejdsløshedsfesterne, fordrede ved et Brev til Formanden 50 Kr. i Leje for den sidst afholdte Fest. Da Formanden imidlertid havde faaet Løfte om at faa Lokalerne paa de tidligere Betingelser, vedtoges det under Henvisning dertil at protestere mod Fordringen. — Fra Foreningen af danske Bogtrykkere forelaa atter en Skrivelse, hvori man gjorde gældende, at da Voldgiftsretten ikke havde forlangt specificeret Regnskab over det Tab, Ludv. Jørgensens Bogtrykkeri havde lidt, kunde Den typ. Forening heller ikke forlange dette, og man udbad sig Beløbet, Foreningen var dømt til at betale ovennævnte Firma, indbetalt snarest. Styrelsen fastholdt den engang tagne Beslutning, da den ikke kunde gaa ind paa Bogtrykkernes Fortolkning. — To Bladfirmaer ønskede — under Henvisning til den store Arbejdsmængde paa de 3 Lørdage før Julen — en Dispensation fra Bladsættertarifens § 10, idet de paa disse Dage vilde have Tilladelse til at antage nogle Sættere. Paa Grund af den store Arbejdsløshed og under Forudsætning af, at Foreningen af danske Bogtrykkere intet havde derimod, gaves Dispensationen. — En Forespørgsel, om det er tilladt Kastenbeiner-Sættemaskinerne at levere Bogsats for en Betaling af 12 Øre pr. 1000 Bogstaver, besvaredes benægtende, da det strider imod en tidligere indgaaet Overenskomst. Da det i Forespørgslen antydedes, at der i denne Tid fra Ferslews Kastenbeinere leveredes Arbejde, der maatte henregnes til Bogsats, anmodedss Formanden om at undersøge dette Forhold. — Nogle andre Forespørgsler besvaredes, hvorefter forskellige Trykkerisager diskuteredes, men Beslutning udsattes til et senere Møde. E. M.

Søndag den 7. Decbr.

Fortsættelse af Fredagsmødet. Til Stede var Kasserer ØSTERGAARD for første Gang efter sin Sygdom. Hr. Østergaard, der hilstes hjertelig velkommen, kan om faa Dage atter overtage sin Post. — Beslutning toges til nogle Trykkeri- og Tarifsager. E. M.

Ansøgninger om at komme i Betragtning ved Juleuddelingen maa være Kassereren i Hænde *senest* den 19. December d. A.

STYRELSEN.

Arbejdsløse Trykkere, som ønsker at deltage i Juleuddelingen, bedes indsende Andragende derom senest den 16. ds. til

VALD. STEPHENSEN,
N. Hemmingsensgade 8.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Kristeligt Dagblad Kr. 2.25, Løvgreen & Ihrich 2.55, Nielsen & Lydiches kvindel. Pers. 1.85, Truelsen (2. Bidr.) 5.25, Hoffensberg (2. Bidr.) 4.00, P. Petersen (2. Bidr.) 10.00, Thiele (3. Bidr.) 2.50, Thieles kvindel. Pers. 2.70, Thomasen 0.50, Citytrykkeriet (2. Bidr.) 2.80, Schultz' Sættere (4. Bidr.) 13.00, Valentin & Lunds Sættere 2.50, S. L. Møller (Medl. af D. typ. F.) 4.00, Chr. E. Jensen 2.00, Aller (Sættere og Galvanoplastikere) 4.00, Birchs Personale 1.80, Postbud Frølund 4.00, Lunos Sættere (gl. Foren.), Trykkere og Kvinder (÷ 1) 50,25, Social-Demokraten (3. Bidr.) 20.00, N. C. Christensen 1.00, Adresseavisen (4. Bidr.) 4.10, ialt Kr. 141.05; med det tidligere indkomne Kr. 303.04.

For Chr. Østergaard: P. LAURITZEN.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: I. Cohen (1.—2. Bidr.) 5.00, Nielsen & Lydiche (2.—3. Bidr.) 7.45, Schultz' Trykkere og kvindelige (3.—4. Bidr.) 11.55, Thiele (3. Bidr.) 3.00; ialt Kr. 27.00. Med det tidligere indkomne Kr. 49.55.

København, den 9. Decbr. 1902. VALD. STEPHENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra Kl. 7½—8½.

Alle Restancer *til Den typografiske Forening samt dens forskellige Afdelinger* **skal være indbetalt** *paa Kassererkontoret* **senest** *Lørdag den 20. Decbr. d. A. Restance udover denne Tid vil have Udslettelse til Følge.*

Ledigt Legat.

1 Portion af Rolfs Legat er ledig. Ansøgninger om at komme i Betragtning bedes tilstillet Styrelsen *senest* den 17. Decbr. d. A.

Ny Medlemmer: Sætter Joseph Pedersen-Hansen, udl 1887 i Aalborg (arb. hos O. C. Olsen). Sætterske Magda Jensen, udlært i Hamar Stiftstid. (arb. hos O. C. Olsen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1966, Frederik Ulrik Hansen (Politiken) fra Rejse.

Død: 9390, Emil Reusch (Hohlenberg).

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Hillerød, Poul Sofus Poulsen, udl. 14/12 1902 i Frederiksb. Amtstid.s Bogtrykkeri (Prøve aflagt).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafdeling.

Tiltraadte: Silkeborg, 1221, J. A. Mathiasen i Pl. Thisted, 1617, Carl Enggaard fra Vejle i Pl. og 1196, Rasmus Bertelsen fra Ringkøbing i Pl. Ringsted, 1374, E. Hansen (arbl.), 1065, V. Larsen i Pl. og 282, J. C. Døhr i Pl. Viborg, 1576, G. V. A. Schmidt fra Rejse i Pl.

Bortrejste: Hjørring, 882, Johan Chr. Døhr til Ringsted i Pl. og 1528, Joh.s Bindslev til Aalborg i Pl. Ringsted, 1374, E. Hansen og Anton Nielsen (begge paa Rejse) og 585, N. Petersen til Pl. i Slagelse.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forinden *Tilbud om Plads* modtages her i København, **skal** *Henvendelse ske til Formanden. Undladelse heraf medfører Karantæne i Henhold til Lovene.*

Glem ikke at yde Bidrag til Juleuddelingen for de Arbejdsløse. STYRELSEN.

Styrelsesmøde afholdes førstk. Mandag Aften Kl. 5¼ i Boulanger. FORM.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Sofie Kromann (Bording). Albine Johansen, Emilie Lund, Juliette Hansen, Dagmar Petersen og Alma Raith (arb. alle hos N. J. Nielsen, Gotersgade.

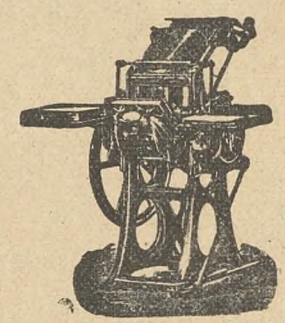
TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse.

ANNONCER
Sætter-Trykker.

En flink, yngre Trykker, som eventuelt kan deltage i Sætning, kan faa Plads i en Provinsby paa Sjælland. Billet mrkt. »N. H.« sendes til Ekspeditionskontoret.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN

HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 19 DECEMBER 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Sidste Indbetalingsdag er **den 27. December,** som afslutter Oktober Kvartal. Udgiftsposterne indføres derimod i Kassebøgerne indtil **31. December** inklusive.

Gentagende maa man henlede Opmærksomheden paa, at det er absolut nødvendigt *at opføre alle Overfartsbilletter, som udstedes.* I Juli Kvartal har saaledes Afdelingerne i Aalborg, Aarhus, Randers, København, Nakskov og Middelfart undladt at opføre flere Billetter, saaledes at Regnskabet ikke stemmer med Det Forenede Dampskibsselskabs Opgørelse.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Foreningskontoret flyttes fra 3. Januar til Gl. Strand 46, 2. Alle Breve bedes fra nævnte Dato adresserede dertil. Styrelsen.

Restancer.

Da Forbundet overtager Administrationen fra 1. Januar 1903, skal alle Restancer være indbetalt inden Søndag den 28. Decbr. Foreningskontoret er aabent Lørdag den 27. Decbr. hele Dagen og om Aftenen til Kl. 9. D'Hrr. Inkassatorer anmodes om at opgøre deres Lister og eventuelle Restancer denne Aften. De, der resterer udover den 27. Decbr., vil blive slettede. Styrelsen.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholder

Typografiske Trykkeres Ekstrakasse

Mandag d. 29. ds. Aften Kl. 8 pr.

i Boulanger.

Dagsorden: 1. Ekstrakassens fremtidige Virksomhed. 2. Eventuelt.

STYRELSEN.

Umiddelbart derefter afholder

Den typ. Trykkerforening

ekstraordinær Generalforsamling

Dagsorden: 1. Virksomheden efter første Januar. 2. Foreningskontoret. 3. Kontingentets Fastsættelse. 4. Revisorvalget til Forbundet. 5. Eventuelt.

Talrigt Møde nødvendigt. STYRELSEN.

„De Gamle" og „De Ny".

MELLEM de to københavnske Sætterforeninger har der som bekendt hersket — og hersker endnu — en skarp Strid, der navnlig drejer sig om »de Ny«s Eksistensberettigelse som Forening, idet man — og sikkert med Rette — fra »de Gamle«s ɔ: Den typ. Forenings Side hævder, at denne Spaltning har skadet og fremdeles skader den typografiske Stands Interesser, navnlig med Henblik paa en forbedret Tarif.

Uden at ville komme ind paa Detaillerne i den Uenighed, der hersker mellem disse to Foreninger og som har naaet Kogepunktet ved den nylig afsagte Voldgiftsretskendelselse, hvor »de Ny«s Repræsentant, Hr. P. Hansen — selvfølgelig i Kraft af sin Overbevisning om Principalens Ret — stemte sammen med Principalerne, saa maa det vel siges, at deres Stilling ved den nylig stedfundne Afstemning om Opsigelsen af den nugældende københavnske Tarif, der skete med saa overvældende Majoritet indenfor de to andre kontraherende Foreningers Side, røber en Halsstarrighed, der ikke lader nogen Tvivl om, at de *ikke vil* række Haanden ud til deres Kolleger i den gamle Forening, og dette Indtryk af det, der er Sagens Kærnepunkt, udviskes ikke ved, at *Ny typ. Tid.* bliver tilsendt os en Gang imellem herude i Provinserne, for at vi i det celebre Organ med dets hadefulde og personlige Udfald mod Dansk Typografforbunds Tillidsmænd kan læse om, hvor skammeligt »de Ny« bliver behandlet og hvorlunde man fra Den typ. Forenings Side søger at snigløbe deres »berettigede Eksistens«, men til Gengæld hvor durkdrevne »de Ny« med Anthon Larsen i Spidsen er til at lure dem de tilsigtede Gavtyvestreger af. — Ja, selv den nyvalgte Formand for Ny typ. Forening, Hr. Anthon Olsen, kan godt spare sig den Ulejlighed og Portoudgift, at sende *Ny typ. Tid.* og hans Gaasegilde-Sange her til Slagelse »til Cirkulation blandt mine gamle Venner (!) og Arbejdskammerater« — — de gør sig ikke her blandt Slagelse Typografer saa lidt som blandt Kollegerne andre Steder, hvor man har den Organisation kær, som det er »de Ny«s største Fornøjelse at haane saavel i Prosa som paa Vers. — — Vi har ikke fundet andet morsomt ved disse Blade og Sange end den Naivitet, der maa ligge til Grund for, at Hr. Olsen sender os slige Ting »til Cirkulation«.

Eller tror maaske de Styrende i Ny typ. Forening af de Avisfejder, der indenfor Dansk typ. Forenings Medlemmer har været ført for og imod Centralisationen, at kunne fiske i rørte Vande og mulig skabe en saadan Misnøje mod Dansk Typografforbund, at Provinsianerne skulde dele dem paa lignende Maade som sket er i København? I saa Tilfælde vil de forhaabenlig blive slemt skuffede. Dansk Typografforbunds Medlemmer ude i Provinserne vil af den Spaltning, der beklageligvis eksisterer indenfor Hovedstadens Typografer og som har ført til, at »de Ny« ved deres afvisende Holdning Gang paa Gang har afkastet Broen, der skulde danne Overgangspunktet til *én* Organisation af alle Danmarks Typografer, forstaa, at skal der naas fremad til lysere Kaar for vort Fags Udøvere og skal vi være i Stand til at hæve de beskedne tarifmæssige Forhold, hvorunder vi arbejder i saa godt som alle Danmarks Provinsbyer, saa gælder det nu mer end nogensinde, at man for Alvor holder fast ved og støtter den Organisation, der har bragt os Forbedringer i vore Kaar, selv om disse Forbedringer ikke har svaret til de Forventninger, man havde gjort sig. Der er vel næppe Tvivl om, at den Opgave, der vil blive Fremtidens Politik i den typografiske Verden, nemlig at skabe Betingelser for Vedtagelsen af en *Landstarif*, den løses ikke af Ny typ. Forening eller andre eventuelle Afskygninger indenfor vort Fag, men kun af Dansk Typografforbund paa den ene og Principalernes Organisation paa den anden Side.

Slagelse, den 14. December 1902. C. V. ARLETH.

Alle, der mener sig berettigede til at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, anmodes om at indgive Andragende inden Lørdag Aften den 20. Decbr. til Kontoret i Walkendorffsgade 22. Det er ikke tilstrækkeligt at staa anført paa Arbejdsløshedslisten. *Styrelsen.*

Afskedsfest for Hvidtfeldt.

I Lørdags Aftes holdt Fællesorganisationen i Kolding Afskedsfest for Forretningsfører P. HVIDTFELDT paa »Alhambra« i Anledning af hans Bortrejse fra Byen. 2—300 Damer og Herrer havde givet Møde. Kl. 9 holdtes fælles Kaffebord. Skrædder BERNTH talte for Hædersgæsten, takkede ham for det store Arbejde, han under sit 20-aarige Ophold i Kolding havde udført til Gavn for Arbejderpartiet saavel i faglig som politisk Henseende og bad ham modtage en Hædersgave, tilvejebragt af Bidrag fra Fagforeningerne og Socialdemokratisk Forbund. Gaven bestod af Buffet, Spisebord, 4 Stole, Skrivebord og Skrivebordsstol. HVIDTFELDT takkede for den store Ære, der var vist ham, for Gaven samt for det gode Forhold, der stedse havde hersket under det mangeaarige Arbejde, og udtalte Haabet om, at Arbejderpartiet i Kolding stedse maatte gaa fremad. En Mængde Talere havde Ordet, dels for at takke Hvidtfeldt, dels for at fremdrage Minder fra de svundne Dage, og først Kl. 12 sluttedes denne Del af Festen, hvorefter der var Bal til den lyse Morgen.

I Anledning af Festen havde Musikdir. Christensen komponeret en »Peter Hvidtfeldts Marsch«, hvormed Deltagerne hilstes, da de marscherede ind i Salen, og som modtoges med stærkt Bifald, ligesom der af en lokal Poet var 2 Sange, der ogsaa høstede fortjent Bifald.

I det hele en smuk og fornøjelig Fest, som Arbejderne i Kolding havde arrangeret for deres mangeaarige Formand.

P. Hvidtfeldt havde i Anledning af Bortrejsen forfattet et kortfattet Overblik over de 20 Aars Virksomhed i Arbejderbevægelsen i Kolding under Titlen »20 Aars Organisationsarbejde i Kolding«.

Paa Lørdag holder Kolding Typografer Fest for Hvidtfeldt paa »Alhambra«. H.

Dansk Typografforbund.

Forretningsudvalgsmøde den 11. December 1902.

Til Stede var samtlige københavnske Brancheafdelingers Formænd — P. LAURITZEN, LAUR. JENSEN og M. DIDERICHSEN — Forretningsføreren for Provinserne, P. HVIDTFELDT, samt Formanden, VICTOR PETERSEN. Desuden var Hovedkassereren, CHR. ØSTERGAARD, og *Typ.-Tid.s* Redaktør, F. K. MADSEN, mødt.

Efterat Forretningsudvalget havde konstitueret sig, bød Formanden Velkommen, idet han udtalte Ønsket om, at det Arbejde, som nu skulde gøres, maatte blive til Gavn for den typografiske Stand. Man gik derefter over til at behandle Dagsordenen.

1. **Forretningsordenen for Forbundsstyrelsen.**

Følgende Forretningsorden, som i det væsenlige er overensstemmende med den i Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelse tidligere gældende, vedtoges det at foreslaa den nyvalgte Forbundsstyrelse:

1. Alle Sager, som ønskes behandlede af Forbundsstyrelsen, indsendes til Formanden. Forretningsudvalget holder Møde saa ofte, det er nødvendigt. De Sager, som skal behandles, cirkulerer forinden.
2. Alle Sager, som Forretningsudvalget ikke mener at turde afgøre, forelægges Forbundsstyrelsen. Fordrer en saadan Sag hurtig Behandling, og Afgørelsen ikke kan opsættes til et ordinært eller eventuelt ekstraordinært Forbundsstyrelsesmøde, sender Formanden Sagerne i saa fyldigt Uddrag som muligt til de enkelte Medlemmers Erklæring. Disse maa da hurtigst muligt skriftligt udtale deres Mening derom. Erklæringerne samles og forelægges Forretningsudvalget, som da paa Grundlag af disse og egne Anskuelser afgør Sagen.
3. Saa ofte som Forretningsudvalget finder det nødvendigt, udsender Formanden en Situationsberetning til Forbundsstyrelsens Medlemmer.
4. Ved Møderne føres en Protokol af *Typ.-Tid.s* Redaktør; Protokollen underskrives af samtlige mødte Medlemmer.

2. **Organisationsspørgsmaal.**

a. *Kontoret og dets Virksomhed.* Det besluttedes at leje Lokale ved Gl. Strand Nr. 46, hvor 2 store og et mindre Værelse paa 2. Sal var til Disposition. Det henstilledes til de københavnske Afdelinger at bidrage til Huslejen med 50 Kr. for hver af de to mindre og med 100 Kr. for den større Afdelings Vedkommende. Kontortiden foresloges forsøgsvis ansat daglig fra 1—3, Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Det nødvendige Inventar anskaffes. Endvidere bevilgedes de nødvendige Flytteomkostninger til Forretningsføreren for Provinserne og Huslejegodtgørelse for Januar Kvartal for Lejemaalet i Kolding. — Spørgsmaalet om Hovedkassererens Kavtion fastsættes af Forbundsstyrelsen; ligeledes *Typ.-Tid.s* Redaktørs Kontingentfrihed.

b. *Revision af 2. Halvaars Regnskaber.* Det vedtoges, at Revisionen heraf skal ske ved de nyvalgte Revisorer.

c. *Lokalafdelingers Kontingent udenfor Forbundet.* I Henhold til Forbundslovene kan Lokalafdelinger paa en Generalforsamling beslutte at opkræve et ugenligt Ekstrakontingent paa 10 Øre i Provinserne og 15 Øre i København. Der forespørges, om Nægtelse af at betale et saadant Kontingent medfører Udslettelse. I Henhold til Lovene kan Medlemmer, naar Vedtagelse herom er sket paa lovlig Vis, ikke nægte at betale Ekstrakontingentet; men det henstilles til Lokalafdelingerne at søge at opnaa fuld Enighed om Opkrævning af Ekstrakontingentet.

d. *Forholdet til Ikke-Medlemmer.* En Lokalafdeling forespørger, om Forretningsudvalget billiger, at man nægter at arbejde sammen med Ikke-Medlemmer, og eventuelt ved Arbejdsnedlæggelse søger dette gennemtvunget. Forretningsudvalget kan ikke for Tiden sanktionere et saadant Skridt, men ønsker, at den ny Organisationsform faar Lov at virke i Ro. Ad anden Vej vil det forhaabenlig lykkes at overbevise udenforstaaende om den Nytte, Organisationen gør, ligesom Forbundet ved Udgivelse af Medlemsfortegnelse for hvert Trykkeri hele Landet over vil søge at agitere for Tilgang af ny Medlemmer.

e. *Aarsberetning.* Det vedtoges at udarbejde Aarsberetning for samtlige Afdelinger hele Landet over i Lighed med den af Dansk typ. Forenings Formand tidligere udarbejdede samt at optage en Medlemsliste pr. 2. Januar 1903 trykkerivis over hele Landet.

f. *Forstaaelsen af Reglerne for Understøttelsen.* Det vedtoges nærmere at drøfte denne Sag ved Forbundsstyrelsens snart forestaaende Møde og at afgøre hvert enkelt forekommende Tvivlstilfælde i Forretningsudvalget, da det vilde være umuligt paa nærværende Tidspunkt at give faste Regler for hvert forekommende Tilfælde.

g. *Den københavnske Tarif.* Foreningen af danske Bogtrykkere havde endnu ikke ladet høre fra sig ang. ny Forhandling, uagtet man paa det med Forbundsstyrelsen afholdte Møde havde stillet i Udsigt, at der vilde tilflyde Forbundsstyrelsen Meddelelse desangaaende. Der var fra Foreningen af danske Bogtrykkere gjort Tilnærmelse til de udenfor denne Forening staaende københavnske Bogtrykkere og til Bogtrykkerforeningen af 1898, men hidtil uden nævneværdig Resultat, hvilket ikke kunde overraske, da Tarifen ikke var opsagt overfor disse og altsaa vedblivende var gældende. Endvidere var en københavnsk Bladudgiverforening under Opsejling, men endnu ikke dannet. Forretningsudvalget besluttede at afvente Begivenhedernes Udvikling samt at foranledige, at Tarifen mellem Foreningen af danske Bogtrykkere og De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening opsagdes til Ophør den 15. April 1903.

h. *Enkekassens Indmeldelse i Forbundet.* Da der ikke var fremkommet nogen Henvendelse til Forbundet desang., vedtoges det at afvente den forestaaende Afstemning i Enkekassen og forøvrigt forelægge Sagen for den samlede Forbundsstyrelse.

3. **Indstilling af Næstformand.**

LAUR. JENSEN indstilles.

4. **Eventuelt.**

I Anledning af indkommen Forespørgsel meddeles det, at 52. Uge slutter med 27. December, som altsaa er sidste Indbetalingsdag i Oktober Kvartal. *Udgiftsposterne* indføres derimod i Kassebøgerne indtil 31. December inklusive.

Forbundsstyrelsens konstituerende Møde besluttedes det at afholde i Begyndelsen af det nye Aar.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 7. December i »City«s Selskabslokaler med følgende Dagsorden:

Det af Generalforsamlingen den 2. Marts 1902 nedsatte Udvalg (d'Hrr. Anton Andersen, Niels Hansen, A. W. Larsen, Michaelsen og Wartenberg) angaaende Kassens Sammenslutning med »Den typ. Forening«s Begravelseskasse aflægger Beretning og stiller, med Undtagelse af A. W. Larsen, følgende Forslag til Ændringer i Kassens Love:

§ 3 foreslaas ændret saaledes:

»Som Medlem kan fra 1. Januar 1903 optages enhver i København arbejdende Typograf, for saa vidt han er Medlem af en af Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger og ikke er over 35 Aar gammel.«

§ 19 foreslaas givet følgende Ordlyd:

»Kassen administreres af Dansk Typograf-Forbunds Styrelse, og til Administrationen ydes 200 Kr. aarlig.«

Som ny § 23:

»Enkekassens Midler kan kun anvendes til de i § 1 nævnte Formaal, og Administrations-Udgifterne maa ikke forhøjes ud over det i § 19 nævnte Beløb.«

Nuværende § 23 bliver 24.

F. K. MADSEN valgtes til Dirigent og SIGW. LUNDBERG til Sekretær. Diskussionen indlededes ved at Udvalgets Formand, WILH. WARTENBERG, meget varmt anbefalede Forslaget. Udvalget ansaa det for en Nødvendighed, at Kassen fik Tilgang af ny Medlemmer, da den ellers ikke kunde opfylde de Krav, der stilledes til den. NORDLUNDE betragtede dette, som om Kassen skulde slaas ihjel, og opfordrede derfor til at stemme imod. P. CHRISTENSEN udtalte, at det ikke hjalp, der kom flere Medlemmer, det var Kontingentet, der var for lavt. P. LAURITZEN var overbevist om, at det for Enkekassen var det bedste, om den kom ind under Forbundet og derved blev obligatorisk. Der vil nemlig komme en Tid, da de Mennesker, der har stiftet Kassen, falder bort, og da kan den ikke svare det, den skal, om ikke der er kommet Unge til for at hjælpe. Det er en moralsk Pligt, at den ene skal hjælpe den anden. ANTH. LARSEN vilde bibeholde Kassen som den var og troede ikke, at de honorable Bidrag vilde flyde saa rigeligt, hvis den kom ind under Forbundet. A. W. LARSEN var Medlem af det nedsatte Udvalg, men kunde ikke gaa med til dette Forslag. Han betragtede Kassen som godt situeret, og man kunde udskrive Ekstrakontingent, hvis der blev Underskud.

Forhandlingen blev meget langvarig, idet 26 Talere endnu havde Ordet. Man talte om Taktik, Statistik og Beregning af Kassen, og ANTH. LARSEN vilde have, at man skulde gøre Kassen obligatorisk for alle Typografer, men holde den udenfor Forbundet, da man ellers med Fordringen om, at de skal være Forbundsmedlemmer, udelukkede de unge(!) Medlemmer af Ny typ. Forening.

Efter en til Tider meget varm Diskussion naaede man endelig til Afstemning, og Resultatet blev, at Udvalgets Forslag vedtoges med 54 St. mod 46. Man enedes til Slut om at lade det udgaa til skriftlig Afstemning.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 11. December. Dirigent: P. BRORSEN. Sekretær: J. CHR. HANSEN. Til Formand genvalgtes O. V. HANSEN og til Næstformand P. CHRISTIANSEN, begge med Akklamation. Til Revisorer genvalgtes J. CHR. HANSEN og nyvalgtes N. ST. BIGUM ved Haandsoprækning. — Forslaget om fra Nytaar at opkræve 10 Øre pr. Medlem ugentlig til forskellige lokale Formaal vedtoges enstemmig. Derimod var der en Del Uoverensstemmelse i Spørgsmaalet om Indmeldelse i den stedlige Fællesorganisation, navnlig foranlediget ved, at der skulde betales 1 Kr. pr. Medlem om Aaret til Arbejdernes Byggeselskab udover det ordinære Kontingent 20 Øre. *Indmeldelsen vedtoges ved skriftlig Afstemning med 32 Ja mod 26 Nej.* — Til Repræsentanter ved Dagbladet »Demokraten« genvalgtes MARIUS HANSEN og nyvalgtes J. CHR. HANSEN med Akklamation. — Til sammen med Formand og Næstformand at danne Bestyrelse valgtes ved skriftlig Afstemning: MARIUS HANSEN med 37 St., P. THORSEN med 28 St., H. HOUGAARD-FEY med 25 St., A. MEJER med 23 St. og H. HAMMER med 22 St.

— Efter Generalforsaml. samledes man til et animeret Punschesold.

Nær og Fjærn.

Juleuddelingen. Ved en Indsamling i Roskilde Lokalafdeling indkom følgende Beløb: Red. af *Roskilde Avis* 5 Kr., do. af *Dagbl.* 5 Kr., E. Petersen 3 Kr., V. Andersen, A. Nielsen, A. Olsson, Chr. Christiansen, Chr. Jensen og Sofie Andersen hver 2 Kr., C. Petersen, V. Hansen, P. Hansen, L. Berthelsen, Th. Carlsen, C. E. Carlsen og Poul Petersen hver 1 Kr., ialt 32 Kr. V. ANDERSEN.

Arbejdsløshedsfesten. Efter hvad man foreløbig kan dømme, vil Overskudet af denne Fest blive større end nogensinde, nemlig ca. 700 Kr. Regnskabet vil foreligge i næste Nr.

Fra Hoffmanns Bogtrykkeri er atter i Aar udgaaet den for alle Kontorfolk sikkert mest praktiske Kalender, som overhovedet findes i den store Samling af Kalendere, der hvert Nytaar sér Dagens Lys.

Død paa Rejsen. Medlem af Svenska Typografförb. Nr. 6786 A. S. RUND, fra Frederikshald i Norge, er i Søndags pludselig død paa Slagelse Svendehjem, sandsynligvis ramt af en Hjærtelammelse. Han følte sig ved Middagstid noget utilpas, men afslog dog, at der blev hentet Lægehjælp; pludselig faldt han imidlertid sammen og inden Lægen kom til Stede var han død. Den Afdøde, der øjensynlig var stærkt medtaget af det omflakkende Rejseliv, blev 38 Aar gl. Han vil nu blive begravet ved Dansk typ. Forenings Foranstaltning.

Typografernes Karneval. *Forudbestilling paa Billetter til Karnevalet kan ske inden Lørdag den 3. Januar* hos Hr. Kasserer Østergaard, Walkendorffsgade 22. Denne Forholdsregel er truffen af Hensyn til de mange tidligere Beklagelser fra Kolleger over ikke at kunne faa Billetter til denne Vinterens største Fest. En Betingelse er det selvfølgelig, at disse Billetter ikke senere kan returneres som uafsatte.

Tyyografernes Stiftelse. Se omst. Annonce.

Skriftstøberfirmaet Genzsch & Heyse i Hamborg har udsendt en i dets Hustrykkeri smukt og mønsterværdigt udført Skriftprøvebog i Oktavformat, omfattende 536 Sider. I Indledningen findes forskellige Oplysninger, der overflødiggør en hel Del Korrespondance og eventuelle Misforstaaelser ved Bestillinger; tillige indeholder Bogen en alfabetisk Sammenstilling af samtlige Firmaets Brødskrifter, der paa en meget overskuelig Maade er inddelt i Afdelinger.

Sanatoriet. For nogen Tid siden blev der rettet en Anmodning til d'Hrr. Bogtrykkere samt Gyldendalske Forlag om at støtte vort Sanatoriums Bibliotek. Denne Opfordring er blevet modtaget med saa stor Velvilje, at der nu er et ganske anseligt Bibliotek dernede. Fra *Gyldendalske Forlag* har vi, foruden den tidligere modtagne Gave, faaet tilsendt 6 Bind, fra Firmaet MØLLER & BJØRNBAK og Hr. Faktor RØRVIG ca. 80 Bind, fra Hr. Bogbinder ØSTERBY 4 Aargange Ill. Tidende og fra Den typografiske Forenings Bibliotek 3 Bind. For disse Gaver bringer vi vor hjærteligste Tak.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for November Maaned 1902.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Kassebeholdning	Kr.	6599.71	
Reservefonden	-	5093.90	
Begravelseskassen	-	25267.10	
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	2414.02	
		Kr.	39374.73
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	15541.41	
Reservefondens do.	-	42403.68	
		-	57945.09
		Summa Kr.	97319.82

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	886.00	
Telegram og Telefon	-	3.71	
Bogbinder	-	10.25	
Boghandler	-	6.50	
Porto	-	9.64	
Begravelseskassen	-	25267.10	
Reservefonden	-	5093.90	
Hovedkassen	-	6611.41	
		Kr.	37888.51
Dansk Typografforbund:			
Typ.-Tid. Nr. 23—35	Kr.	1486.22	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	15541.41	
Reservefondens do.	-	42403.68	
		-	59431.31
		Summa Kr.	97319.82

Kolding, den 1. Decbr. 1902. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	2.00	Overført	52.67
Aftenbladet	4.75	Kristeligt Dagblad	1.85
Agrardagbladet	2.35	Klokken 12	1.50
Aller (Sættere og Galvan.)	4.00	Leisner	1.05
do. kvindelige	0.40	Middagsposten	4.70
Bagge (mandlige)	3.90	S. L. Møller (mandl.)	1.10
do. (kvindelige)	0.50	do. (kvindel.)	0.20
do. (mandlige)	4.00	Nationaltidende (alle Afd.)	6.50
do. (kvindelige)	0.30	Nielsen & Lydiches Sætt.	2.75
Bording	4.75	do. kvindel.	0.15
Citytrykkeriet	1.60	O. C. Olsen & Co. (Sætt.)	9.00
Eksprestrykkeriet	1.67	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.85
Graphic	0.20	Rasmussen & Olsen	1.20
Græbe	7.50	Rigsdagen	4.15
Henningsen	1.40	Schultz' Sættere	4.60
Hoffensberg	3.50	do. Trykkere	0.70
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	1.60	Social-Demokraten (97.B.)	7.35
Axel Holm	2.40	Trier	4.10
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.85	Truelsen (mandl.)	2.10
do. (kvindel.)	0.25	do. (kvindel.)	0.25
Kihl (3 Sættere)	0.75	Vort Land	2.80
Overføres	52.67	Ialt	112.57

Endvidere diverse Bidrag: Kaj Hansen (Baden) 0.50, R. Strøm 0.50, Aarhus (Stiftstid. 3.90, Jyllandsp. 3.15, Thrue 2.25, Demokraten 6.00) = 15.30, Hjørring Lokalafdel. 12.00, Horsens Socialdemokrat 10.00; 38., 39., 40. og 41. Ugebidrag fra Kolding Lokalafdeling 17.20; tilsammen Kr. 168.07.

Kassebeholdningen var d. 9. Decbr.	Kr.	134.59
Indtægt 10.—16. Decbr.	Kr.	168.07
Udgift 10.—16. Decbr.	»	186.00
Merudgift 10.—16. Decbr.	Kr.	17.93
Kassebeholdningen er d. 16. Dec.	»	116.66
	Kr.	134.59

Den 16. Decbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Paa Grund af Helligdagene trykkes næste Nr. af »Typ.-Tid.« paa Tirsdag. Alt Manuskript maa være indleveret senest Søndag Aften.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Aamodt 3.00, Nielsen & Lydiche (4. Bidr.) 3.65, Schultz' Trykkere og kvindelige Pers. (5. Bidr.) 4.65, Thiele (4. Bidr.) 3.00, L. J. 2.00; ialt Kr. 16.30. Med det tidligere indkomne Kr. 65.85.

København, den 16. Decbr. 1902. VALD. STEPHENSEN.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Typograferne i Helsingør Kr. 20.00; Roskilde Lokalafdeling 32.00; Nakskov: Red. Erichsen 2.00, Vestlollands Avis 8.00, Red. Petersen 10.00, Redaktionssekretærerne Kampmann, Hansen og Thomsen hver 2.00, Bogtr. A. Hansen 2.00, Bogtr. Joh. Pedersen 2.00, 16 Medl. 2 Kr. hver = 32.00, ialt 62.00; Næstved Lokalafdeling 86.00, Rudkjøbing (6 Medl.) 6.00; Herning Flkbl. Personale 5.00, Aarhus Typografer og Principaler 213.00, Hjørring: Bogtr. V. Ditzel 2.00, 13 Typografer 30.50, ialt 32.50; Viborg: Principaler m. fl. samt Medlemmer og nogle Ikke-Medl. 25.00, Ribe: Redaktør Willemoes 2.00, Stiftstid. Pers. (5 Mand) 5.00, ialt 7.00; Odense Lokalafdeling 260.00, Ringkøbing Lokalafdeling 30.00, Silkeborg: Lokalafdelingen 18.50, Redaktør Sørensen 5.00, Journalist Egebjerg 2.00 og Bogtr. Kr. Johansen 3.00, ialt 28.50; Kallundborg: Lokalafdelingen 16.00 og Frede Sørensen 1.00, ialt 17.00, Svendborg Lokalafdeling 28.00, Slagelse: Slagelse-Posten: Redaktør Hjort 2.00, Redaktionssekretær Olsen 1.00, Bogholder Fischer 1.00, Faktor Lang 2.00, Faktor Olsen 1.00, 5 Sættere 5.00 og 1 Ikke-Medlem 1.00, Bogtr. H. P. Hansen 1.00, Sorø Amtstidende: 12 Medl. 12.00, Korsør Avis: 2 Medl. 2.00, Eksprestrykkeriet 2 Medl. 2.00, ialt 30.00; Kaj Hansen 1.00, I. Cohens Sætterpersonale 38.51, L. A. Jørgensen 11.00, Bagge 30.00, Vort Land 18.00, Agrardagbl. 12.25, Polit. Eksp. 25.00, Trier 13.00, Qvist & Co. (Pers. 12.00, L. 4.00) 16.00, Græbe 54.75, Nationalt. Sættere og Stereotypister 104.29, Damesætteriet 13.00, Aflæggeriet 8.25, Ætseriet 4.00, Trykkerne 1.50, Trykkerimedhjælperne 3.50, ialt 134.54, Berlingske Tidende 36.00, Politikens Sættere, Trykkere og Stereotypister 71.00, Hohlenbergs mdl. og kvl. 8.40, Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri 13.26, Bogtr. Leander Nielsen, Aalborg, 5.00, Adresse-Avisen (5. Bidr.) 4.10, Social-Dem. (4. Bidr.) 20.00, Middagspostens Sætteri 17.25, Truelsen 5.25, Nielsen & Lydiches kvindelige 1.75, Kristeligt Dagblad 2.25, P. Petersen (ialt 37.50) 7.50, Langkjærs Sættere og Trykkere 12.00 og 1 Punktererske 0.50, Christreu 5.00, Thieles kvindelige (4. Bidr.) 2.45, Thieles Sættere 2.50, City (3. Bidr.) 3.05, A. C. Thorsen (Emil Petersen) 1.00, Mohr & Co. (1. Bidr.) 2.00, Schultz' Sættere (5. Bidr.) 10.00, M. S. 10.00, S. L. Møller 2.75, Hoffensberg 4.00, Allers Sættere og Galvanoplastikere 3.75, Valentin & Lunds Sættere 1.00, F. E. Bording (Principal, Sættere, Trykkere og kvindelige) 66.00, Truelsen (4. Bidr.) 3.75, Aksel Holm 12.00, Redaktør Witzansky 10.00, København 27.00, Schouw & Co. 3.00, Vilh. Hansen 8.00, Allers Sættere og Galvanoplastikere 4.35, Allers kvindelige 8.60, Trykkere, Kvinder og Sættere i Missionstrykkeriet 20.85, Kristeligt Dagblad 2.25, Aksel Olsen 2.50, Kassererkontoret 6.00.

Indkommet ved HVIDTFELDT: Nykøbing F. Lokalafdeling 84.00, Vejle: Aktieselskabet Vejle A. Flkbl. 6.00, Personalet paa do. (9 Md.) 24.00, Personalet paa Vejle A. Av. (8 Md.) 20.00, Unævnt 5.00, do. 2.00, Personalet hos Hindberg 4.00, Bogtr. Udbye 3.00, Papirhandler Hindberg 3.00, Personalet hos Udbye (2 Md.) 4.00, Vejle Social-Demokrat 5.00, Redaktør C. Jacobsen 2.00, V. G. Fretendahl 2.00, J. P. Sørensen 2.00. Ialt 82.00. Maribo Lokalafdeling 4.00, Brønderslev (Afdelingen 15.00, Redaktionen 5.00) 20.00, Esbjerg Lokalafd. 44.00, Middelfart Lokalafd. 13.00. Typografer i Skern 4.00, Assens Lokalafd. 13.00, Aalborg (Lokalafdelingen 93.00, Amtstidenden 5.00) 98.00, Horsens: Typograferne 74.50, Social-Demokraten 10.00, Folkebl. 6.00, Dagbladet 5.00, Bogtr. Backhausen 2.00. Tilsammen Kr. 2121.61. Med det tidligere indkomne Kr. 2414.65.

København, den 17. December 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Mandag den 15. Decbr. Frav. A. SØRENSEN.

1. Formanden aflagde Beretning fra det af Forretningsudvalget den 11. ds. afholdte Møde. Til Efterretning.
2. Generalforsamlingen og dens Dagsorden fastsattes.
3. Form. afgav Beretning om, hvorledes det var gaaet med de to Tyskere, der var indkaldt af en herværende Principal. De havde vist sig umulige og var nu blevne hjemsendte paa Organisationens Bekostning.
4. Det vedtoges at forlange de gamle Restancer betalt inden Nytaar.

L. J.

Typografernes Enkekasse.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedlerne til Lovændringerne blev disse forkastede med 6 Stemmers Majoritet. Der var ialt indkommet 479 Stemmesedler, hvoraf 241 Nej og 235 Ja, 3 Stemmesedler var blanke.

Den 12. December 1902.

A. W. LARSEN. OSCAR JOHANSEN. CARL HANSEN.
P. NORDLUNDE. G. A. HALLENGREEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Biblioteket er lukket paa Grund af Flytning fra den 29. Decbr. til den 8. Januar.

Ny Medlemmer: Sætter Aage Axel William Nielsen (Citytr.), udl. ¼ 1900 hos Ludv. Jørgensen (tidl. Medlem). I S. L.: Sætter Chr. Alb. Larsens Hustru Manna Marie, Sætter Vilh. Løhrs Hustru Hanne Sofie, Sætter Carl O. Johansens Hustru Emma Emilie og Trykkerl. Carl Vilh. Celinder (L. A. Nielsen).

Tiltraadte: 5386, C. V. Rantzau og Carl Møller fra Rejse.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 12½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Nyborg, 1387, Theodor Marius Petersen fra Svendborg i Pl. Odense, 1330, Th. C. Andersen (Stiftstid.). Nykøb. M., 1496, Otto Paulsen Aggerholm (arbl.), fra Rejse. Ringkøbing (Skern), 1215, Holger Rasmussen fra Skanderborg og 1429, Valdemar Poulsen fra København. Koiding, 1418, Bruno Kreutzer i Pl. og 1639, Johan Joseph Olsen i Pl.

Bortrejste: Assens, 1363, Chr. Jerløv til København (arbl.). Varde, 1555, H. H. Hansen til Ribe i Pl.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Restancer maa være indbetalt til Hr. Kasserer Stephensen inden Nytaar.

STYRELSEN.

Tiltraadt: 230, Carl Christiansen fra Rejse i Plads (Brd. Jensen).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ny Medlemmer: Thyra Larsen (Buntzens Efterf.) og Christine Jensen (Aksel Holm).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse Kl. 9½ pr.

Typografernes Stiftelse.

Ny Medlemmer: Rud. Kalberg, Carl Kretzschmer, J. L. Larsen og Mich. Schmidt.

Kontingent for Oktober Kvartal samt Restancer bedes snarest indbetalt.

J. F. MØLLER,
Kasserer,
Mysundegade 30, 3. V.
Træffes Søndag 10—11.

ANNONCER

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Husk! **A. Juul-Sørensens** Cigarforretning, *Dannebrogsgade 58.*

D'Hrr. Typografer!

Et paa godt Strøg beliggende Bog- & Akcidenstrykkeri med rigeligt og moderne Materiale, god, solid Kundekreds, er, grundet paa Rejse, til Salg. Nødvendig Udbetaling 4000 Kr. Billet mrkt. »God Levevej« modtager Ekspeditionskontoret.

NB. En dygtig Trykker, kendt med Forholdene, Kunder osv., kan, om ønskes, blive.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 24 DECEMBER 1902 XXIX AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND

Sidste Indbetalingsdag er **den 27. December,** som afslutter Oktober Kvartal. Udgiftsposterne indføres derimod i Kassebøgerne indtil **31. December** inklusive.

FORBUNDSSTYRELSEN.

Provinserne.

Da Hvidtfeldt flytter fra Kolding den 29. December, maa alle Breve til Forretningsudvalget og Anvisningskontoret fra nævnte Dato adresseres til: »*Dansk Typograf-Forbund, Gl. Strand 46,*[2] *København K.*« Telegramadressen er: »*Typforbundet,* København« og Telefon Nr. 4331. — Oktober Kvartals Regnskaber samt Overskud sendes derimod til Faktor *Ulrik Petersen, Kolding.*

Lokalformændene vil modtage Eksemplarer af Lovene, Konvolutter med paatrykt Adresse, Brevkort til Anvisningskontoret samt Skema til Medlemsfortegnelsen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Foreningskontoret flyttes fra 3. Januar til Gl. Strand 46, [2]. **Alle Breve bedes fra nævnte Dato adresserede dertil. Styrelsen.**

Restancer.

Da Forbundet overtager Administrationen fra 1. Januar 1903, skal alle Restancer være indbetalt inden Søndag den 28. Decbr. Foreningskontoret er aabent Lørdag den 27. Decbr. hele Dagen og om Aftenen til Kl. 9. D'Hrr. Inkassatorer anmodes om at opgøre deres Lister og eventuelle Restancer denne Aften. De, der resterer udover den 27. Decbr., vil blive slettede. Styrelsen.

Julestemning.

LAD mig være fri for at skrive et Juledigt!

Et Juledigt skulde skabes af en Stemning, hvori der var Glæde over Bevidstheden om, at Sorgen var slukket i ethvert Hjem, Kirkeklokkernes Toner, der rungede i Luften, skulde forkynde, at nu var der Fred i alle Sind, og Orglets mægtige, brusende Toner skulde tolke Jubelen over, at der var Glæde og Fred i Hjem og i Sind! Men trænger der sig ingen Mislyd ind i det rungende Malms og de mægtige Fløjters Toner — Tvivlen, om der er skabt Juleglæde i hvert Hjem?

De virkende Arbejdere hjælper deres ledige Kammerater, glade over at kunne glæde andre! Men trænger der sig ikke en Misstemning ind i Glæden — Tanken om, at naar Julelysene slukkes, er der atter mørkt og koldt?

Det skønneste Juledigt, jeg kender, er H. C. Andersens Æventyr »Den lille Pige med Svovlstikkerne« — men det er heller ikke paa Vers. Det fattige Barn sidder den mørke Aften paa den kolde Stentrappe. For at varme sine blaafrosne Fingre stryger hun en Svovlstikke, saa en og saa en, og saa længe den lille Svovlstikke brænder, varmer den hendes Fingre og viser hende Billeder fra Hjem, hvor der er hyggeligt og rart — Juletræ med mange Lys — Kakkelovn med Messingkugler — dampende Gaas med Kniv og Gaffel i Ryggen — Bedstemo'er, der er død, og maaske var den eneste, der havde været god mod Barnet, mens hun levede.

Naar Svovlstikken er udbrændt, er de smukke Syner forbi!

Naar Julelysene er slukkede, er der atter mørkt i de Hjem, hvor der er tvungen Hviledag ogsaa de søgne Dage.

Og saa kommer man i den Stemning, da man lover hinanden at være med til at virke for, at der kan oprinde Dage med mere Lys og Lykke.

Og de mange Lysglimt under Kampen øger Haabet, og stærkere bliver Troen paa, at der vil komme en Tid, da Julestemningen ikke vil svinde, naar Julelysene slukkes, Troen paa, at ingen Mislyd vil trænge ind, naar det rungende Malms og de mægtige Fløjters Toner forkynder Glæde og Fred i Hjem og i Sind.

TH. ANDERSEN.

Typografernes Stiftelses nye Bygning i Boyesgade.

NAAR vi i Dag kan præsentere Kollegerne Billedet af Typografernes nye Stiftelsesbygning, saa er det med den Glæde, som Vandreren føler ved efter en lang og besværlig Vej at faa Øje paa sit Maal. Arbejdet for at skaffe Typografernes Fremtidsbygning en god Beliggenhed og Kampen for at overvinde de af forældede Servituter og ublu Pengefordringer opstaaende Hindringer har nemlig været baade omfattende og besværlig, uden — indtil Tilbudet om Grunden i Boyesgade forelaa — at resultere i mere end den Tristhed i Sind, som spildte Kræfter medfører.

Grunden, som af flere Selskaber med lignende Formaal har været efterstræbt for sin stille og rolige Beliggenhed — hvorom Paaskønnelsen stiger, fordi det stærkest pulserende Liv er i dens umiddelbare Nærhed — har i en Aarrække staaet i 90,000 Kr., hvilken Sum ved privat Henvendelse fra Stiftelsens Sagførere dog reduceredes til 85,000 Kr., da Tilbudet fremkom. Styrelsen tilbød imidlertid 75,000 Kr., og efter fornyede Forhandlinger fastsloges Købesummen endelig til 80,000 Kr., med en Udbetaling af 20,000 Kr. og Resten staaende uopsigelig fra Kreditors Side i 15 Aar til $4^1/_2$ %, hvad der maa betragtes som favorabelt.

Som man af Gengivelsen vil se, er det en smuk og imponerende Bygning, der agtes opført. Og dog giver Billedet selvfølgelig et langt svagere Indtryk end den virkelige Bygning vil være i Stand til, naar den staar færdig, og man ikke alene kan betragte dens Udvortes, men ogsaa gøre sig bekendt med alle de smaa Finesser, den indadtil kan gøre sig til af. Lejlighederne vil blive ikke saa lidt større end de hidtidige, Værelserne gennemgaaende $5^1/_2 \times 6^1/_2$ Alen; der bliver indrettet W. C., Fejeskarnskanal og muligvis Centralvarme. Strækker Ævnen til, vil Indførelsen af elektrisk Lys maaske ogsaa finde Sted. I Stueetagen bliver indrettet Brusebade med tilhørende Afklædningsrum. Naar saa hertil kommer, at Baggaardene op til Naboejendommene vil blive garnerede med Busketter og unge Træer og Pladsen foran — ud til Gaden — faa et med lavt

Hegn omgærdet Haveanlæg, i hvis Midte et Springvand skal fungere, da tror vi — naar Opgaven er helt løst — der er tilvejebragt et Hjem og en Hygge for vore gamle og trængende Medlemmer, som de maaske ikke har kendt i de yngre Dage.

Saadan som her kort er skitseret, vilde vi gærne have det indrettet; men vi er ikke uden Frygt for, at helt ud vil vore økonomiske Ævner ikke strække uden en stærk og kraftig Bistand fra vore Kollegers Side og en i samme Omfang virksom Støtte fra Fagets Arbejdsgivere. Og vi tror, at Forventningen herom ikke vil blive skuffet; vi tror, at vore Kolleger, der i *alle* Tilfælde, hvor Solidaritet og Offervillighed paakaldtes, har samlet sig i storslaaet Enighed, ogsaa overfor dette Værk vil mælde sig som Parthavere og deltage i Bestræbelserne for at skabe et Hjem, som andre Arbejderfag endnu ikke har kunnet løse fuldt ud tidssvarende. Og vi er heller ikke uden Beføjelse til at vente, at vore Principaler vil træde til, som det er sket før, og som det udenfor al Fagstrid værende smukke Formaal fortjener.

Lad det da være et Ord, at ved Indvielsen af vor Bygning er hver eneste organiseret Kollega Medlem af Stiftelsen og hver eneste Bogtrykker noteret som Bidragyder, saa vil den danske Bogtrykstand faa Ære af sit Værk. STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forenings Syge- Hjælpe- og Begravelseskasse

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 12. December i Larsens Lokale. Dagsordenen var: Behandling af Ændringer til Syge-, Hjælpe- og Begravelseskassens Love. Til Dirigent valgtes C. V. CHRISTENSEN og til Sekretær TH. HANSEN.

Formanden, P. LAURITSEN, gennemgik paa Lovudvalgets Vegne de stillede Ændringer. I den Form, som de her foreslaa, var de tiltraadt af Sygekasse-Inspektøren; men blev der her vedtaget Ændringer af større Betydning, var det ikke givet, at denne vilde akceptere disse.

Udvalgets Ændringer behandledes derefter paragrafvis.

Sygekassens Love.

Paragraf 3, 1. Stk. *udgaar.* Vedtoges.

Paragraf 3, 1. Stk. Optagelsen regnes fra en Uges Begyndelse (Mandag) *udgaar.* Vedtoges.

Om Udvalgets Ændring til Paragraf 5 udspandt der sig en længere Diskussion.

Kasserer ØSTERGAARD fandt det inhumant overfor de Arbejdsløse, at de under længere Tids Arbejdsløshed kun maatte restere i 6 Uger og derefter skulde lade deres Ret til Understøttelse hvile, ligesom Kassens Status heller ikke taalte, at et større Antal Arbejdsløse benyttede sig af den Ret, der her gaves dem, til at undlade at betale Kontingent. Taleren stillede den Ændring, at de 6 Uger udgik, at der i Stedet kom til at staa, at Restancer, der var paadraget under Arbejdsløshed, skulde afvikles senest 6 Uger efter at Vedkommende havde faaet Arbejde. — CARL NIELSEN (*Berl. Tid.*) mente, at Udvalgets Forslag hverken vilde gavne de Arbejdsløse eller Kassen. Syntes, at denne var saa daarlig funderet, at der ikke taaltes nogen Indtægts-Forringelse, og for den Arbejdsløse vilde det blive vilkaarligt, om han kunde faa Understøttelse eller ikke. — P. LAURITSEN syntes det vilde blive en Lettelse for den, der gik længe ledig, at være fritaget for at betale Kontingent. Forslaget vilde bidrage betydeligt til at faa Restancerne ud af Verden. Desuden var det en gammel Praksis. — CARL NIELSEN (*Berl. Tid.*) spurgte hvilken Hjemmel Styrelsen havde for den Praksis. — P. BERENDT gjorde opmærksom paa, at denne Praksis var Følgen af en Generalforsamlings-Beslutning. Efter Nytaar vilde den Arbejdsløse blive bedre situeret, saa det vilde sikkert kun blive faa, der undlod at sikre sig og Familie mod Sygdom. — OSKAR JOHANSEN bad Østergaard tage sin Ændring tilbage. Udvalgets Forslag var saa humant, som det kunde være. Ingen anden statsanerkendt Sygekasse havde en saadan Bestemmelse. Og nu havde Sygekasse-Inspektøren efter mange Indvendinger givet sin Tilladelse til de 6 Uger; men det var tvivlsomt, at han godkendte Østergaards Ændring. — WARTENBERG syntes, vi med Tiden skulde se at naa saa vidt, at de Arbejdsløse blev helt fritaget for Kontingent uden at deres Rettigheder hvilede. Den heraf følgende Kontingentforhøjelse vilde kun andrage nogle faa Øre om Ugen. — EMIL MØLLER paapegede den Fare, der laa i, at den Arbejdsløse kunde udsætte sig og Familie for Nød ved ikke at være forsikret mod Sygdom i alle Tilfælde. Stillede en Ændring, der havde samme Tankegang som Østergaards, kun var den bestemte Tid for Afviklingen af Restancerne udeladt. Diskussionen om Paragraf 5 lagde endnu, under tiltagende Livlighed fra Debatørernes Side, i en Times Tid Beslag paa Medlemmernes Opmærksomhed.

Ved Afstemningen forkastedes EMIL MØLLERS Ændring med 18 St. mod 11. ØSTERGAARDS Ændring *vedtoges* med 26 St. mod 9. Sluttelig

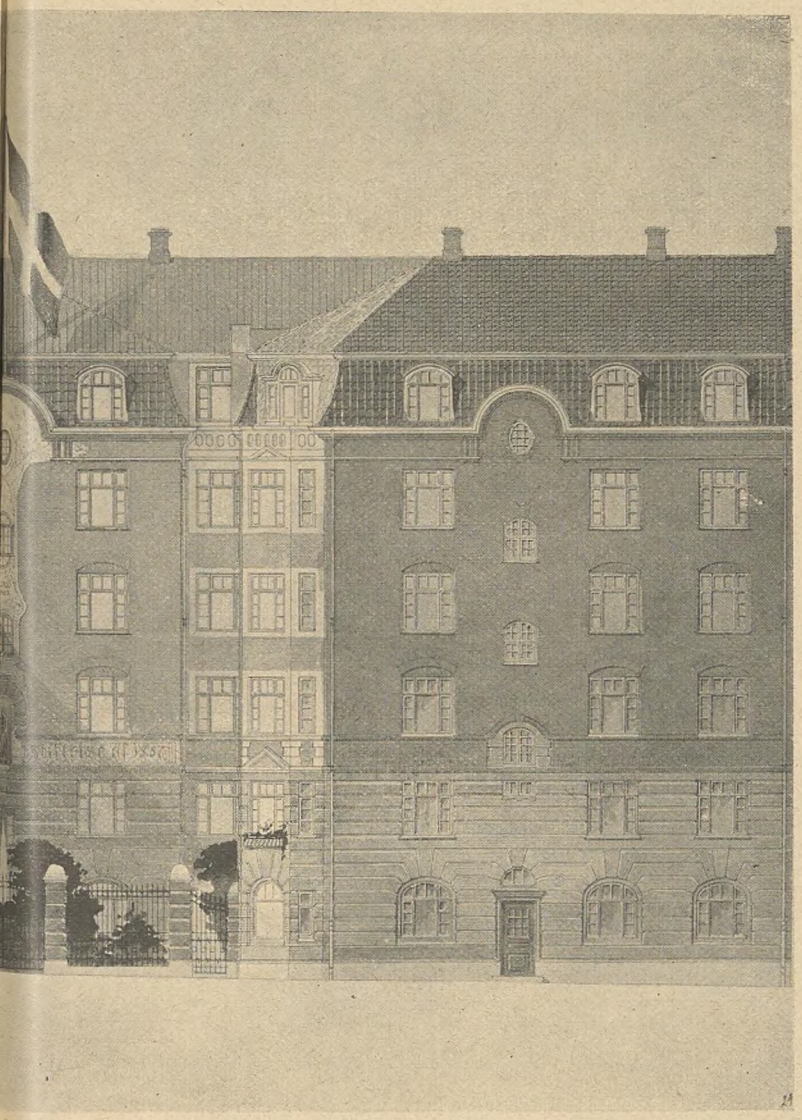
vedtoges Paragraf 5 med Østergaards Ændring med 29 St. mod 9. — Paragraf 5 kommer til at lyde: »Kontingentet er 35 Øre ugentligt for Udlærte, 15 Øre for Kvinder og Lærlinge. Naar af Ægtefolk med hjemmeværende Børn under 15 Aar kun den ene er Medlem, forhøjes Vedkommendes Kontingent med 10 Øre ugentlig. Restancer maa ikke finde Sted. Under *Arbejdsløshed* kan et Medlem dog restere uden Tab af Rettigheder, men maa ved Tiltrædelse af Plads afgøre Restancen i Løbet af 6 Uger; bliver Arbejdets Varighed mindre end 6 Uger, maa forholdsvis Afdrag finde Sted. I Sygdomstilfælde under Arbejdsløshed bliver eventuelle Restancer at afdrage i Sygeunderstøttelsen«.

Til Paragraf 6 knyttedes der forskellige Bemærkninger til den Pasus, der omhandler, at Kassens Styrelse skal sanktionere Henvisning til Speciallægebehandling. Udvalgets Forslag til Paragraf 6, som følger, vedtoges.

Paragraf 6. Som Tilføjelse til Stykke *a* indsættes: »Kassens Læge kan henvise Medlemmer, som lider af Øre-, Hals-, Næse- og Øjensygdomme samt veneriske Sygdomme (som Lægen ikke mener selv at kunne behandle) til den Specialist, som Kassen har antaget til Behandling af den paagældende Sygdom. Betalingen hertil udredes af Kassen. NB. Ingen Specialbehandling betales, naar Kassens Læge ikke skriftlig har henvist til en saadan og Kassens Styrelse har sanktioneret det.« I nuv. Stk. *c)* forandres 10 Kr. til 12 Kr. Stk. *d)* kommer til at lyde: »Endvidere ydes under Sygdom i Hjemmet til Medlemmer, der betaler 35 Øre ugentlig, en daglig Pengehjælp af 2 Kr., til Kvinder og Lærlinge 60 Øre daglig. Ophold paa et af Sygekassen oprettet og af Sygekasse-inspektøren godkendt Helbredelseshjem for Syge regnes lig Ophold paa Sygehus.« *f)* 3. Stk., 3. Linje efter Hospital indsættes: »eller lader sig behandle af en af Kassens Læge anvist Specialist.« I *f)* 3 Stk., 7. Linje efter »Forlangende« indsættes: »og Styrelsens Sanktion«.

Paragraf 7. I 3. Linje forandres »Den typ. Forening« til »Dansk Typografforbund«. *Vedtoges.*

Ved Behandlingen af Paragraf 20 udtalte Trykker TOFT sin Glæde over, at Trykkerne nu kunde faa Indflydelse paa Kassens Styrelse, hvilket hidtil ikke havde været Tilfældet, og spurgte, om Trykkere kunde vælges til Styrelsesmedlemmer i Sygekassen. Dette blev besvaret bekræftende.

Paragraf 20 kommer til at lyde: »Sygekassen administreres af Dansk Typografforbunds Styrelse (se Forbundslovenes Paragraf 10), ligesom dens Regnskaber revideres af sammes Revisorer. Dog skal Sygekassen have egen Ledelse og Revisorer, naar 50 Medlemmer paa en ordinær Generalforsamling forlanger det, og det med 2/3 Majoritet ved skriftlig Afstemning blandt samtlige Medlemmer vedtages. I saa Tilfælde skal Bestyrelsen bestaa af Formand, Næstformand og 5 Styrelsesmedlemmer; endvidere vælges Kasserer og 4 Revisorer. Styrelse og Revisorer lønnes med et samlet aarligt Honorar af 200 Kr.« *Vedtoges.*

Paragraf 21 kommer til at lyde: »Styrelsen er juridisk ansvarlig for sine Handlinger og for Kassens Midler«. *Vedtoges.*

Udvalgets Ændring til Paragraf 22, 1. Stk., forandredes saaledes: »Sygekassen bidrager 1300 Kr. aarligt til Dansk Typografforbund for sin Administration.« *Vedtoges.*

I 2. Stk. udgaar: »har til Pligt at sætte Vicekassereren ind i alt Forretningsgangen vedrørende.« *Vedtoges.*

3. Stk., 3. Linje efter »ham« tilføjes: »under Ansvar overfor Delegeretmødet og overdrager et af Styrelsens Medlemmer at fungere, indtil nyt Valg kan finde Sted.« Den nuværende Slutning *udgaar. Vedtoges.*

Paragraf 26: »Særlige« forandres til »Ekstraordinære«. *Vedtoges.*

Paragraf 27: »Den typ. Forenings øvrige Afdelinger« ændres til »Dansk Typografforbunds københavnske Afdelinger.« *Vedtoges.*

Paragraf 28: »7 stemmeberettigede Medlemmer foreslaar det«, *udgaar. Vedtoges.*

Undtagelsesbestemmelserne: »Den typ. Forenings øvrige Afdelinger« ændres til »Dansk Typografforbunds københavnske Afdelinger.« *Vedt.*

Hjælpekassen.

I Paragraf 46 udgaar følgende: »De Medlemmer, som hidtil har tilhørt Sygekassens 18 Kr.s Afdeling, har Nyderet straks og Krav paa de Forpligtelsers Opfyldelse, som de har sikret sig i nævnte Kasse.« *Vedtoges.*

Begravelseskassen.

Den af Udvalget stillede Ændring med Henblik paa Enkekassen bortfaldt, idet Forudsætningen for den, nemlig Enkekassens Administration af Forbundet, jo nu var bristet.

Paragraf 50 kommer til at lyde: »Kontingentet er 10 Øre ugentlig for dem, der betaler 35 Øre til Sygekassen, og 5 Øre for øvrige Medlemmer.« *Vedtoges.*

Paragraf 51, 2. Stk., 1. Linie forandres: »kvindelige« til »halvtbetalende«. *Vedtoges.*

Paragraf 51, 1. Stk., 1. Linie forandres: »mandligt« til »fuldtbetalende«. *Vedtoges.*

Udvalgets Forslag til ny Paragraf (54) ændredes saaledes: »Begravelseskassen bidrager 800 Kr. aarligt til Dansk Typograf-Forbund for sin Administration.« *Vedtoges.*

Slutningsbestemmelserne: Paragraf 54's Begyndelse kommer til at lyde: »Ethvert Medlem af »Dansk Typografforbund«s københavnske Afdelinger kan« o. s. v. *Vedtoges.*

Paragraf 55 udgaar. *Vedtoges.* TH. H.

— — —

Trods gentagne Henvendelser til Sygekasseinspektøren har denne ikke kunnet gaa med til den af undertegnede foreslaaede og paa Generalforsamlingen vedtagne Ændring i § 5 angaaende Kontingent under Arbejdsløshed, hvorfor den af Udvalget foreslaaede Passus maa staa ved Magt. Slutningen vil altsaa komme til at lyde saaledes:

»Under *Arbejdsløshed* kan et Medlem dog restere indtil 6 Uger; ved Restance ud over denne Tid bliver Vedkommendes Medlemsret i det Hele hvilende, medmindre han forinden har gjort Anmældelse paa Kontoret, i saa Fald bliver kun hans Ret til Pengehjælp hvilende, indtil han faar Arbejde og igen betaler Kontingent.«

CHR. ØSTERGAARD.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aftenbladet	4.75	Overført	51.20
Aug. Andersen (mdl. og kv.)	1.70	Kristeligt Dagblad	2.10
Aller (Sættere og Galvan.)	4.00	Luno (Sættere, 2 Uger)	7.74
do. kvindelige	1.20	Løvgreen & Ihrisch (2 Ug.)	3.20
Bording	4.15	Missionstr. (47.—50. Uge)	4.90
Cato	3.25	Middagsposten	4.70
Centraltrykkeriet	2.90	S. L. Møller (mandl.)	1.00
Citytrykkeriet	1.60	do. (kvindel.)	0.20
Eksprestrykkeriet	1.10	Nielsen & Lydiches Sætt.	1.95
Fehlhaber	0.60	L. A. Nielsen	4.25
Ferslew	2.00	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.75
Graphic	0.50	Qvist & Co.	1.20
Græbe	6.25	Rasmussen & Olsen	0.60
Wilh. Hansen	1.00	Rigsdagen	3.65
Henningsen	0.60	Schultz' Sættere	4.50
Hoffensberg	3.00	do. Trykkere	0.70
Hoffmann	0.50	Social-Demokraten (98.B.)	8.35
Axel Holm	2.40	Th. Thomsen	0.25
Brødr. Jensen	1.30	Truelsen (mandl.)	1.50
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.70	do. (kvindel.)	0.25
do. (kvindel.)	0.25	Valentin & Lunds Sætt.	1.50
Keller	1.20	Vort Land	3.10
Kihl (3 Sættere)	0.75	Wennstrøm	1.00
Klokken 12	1.50		
Overføres	51.20	Ialt	111.59

Endvidere diverse Bidrag: X. 5.00, Kaj Hansen (Baden) 0.50, Chr. E. Jensen 0.50; tilsammen Kr. 117.59.

Kassebeholdningen var d. 16. Decbr. Kr. 116.66
Indtægt 16.—21. Decbr. Kr. 117.59
Udgift 16.—21. Decbr. » 184.00
Merudgift 16.—21. Decbr. Kr. 66.41
Kassebeholdningen er d. 21. Dec. » 50.25
Kr. 116.66

Den 21. Decbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Til Juleindsamlingen er i Randers indkommet 86 Kr. Redaktør Elmenhoff 10.00, Faktor Chr. Petersen 2.00, Kessler 1.00, Aktieselsk. Randers Venstrebl. 5.00, Faktor Fl. Jørgensen 2.00. Bogtr. Ethelberg 2.00, Bogtr. J. Hansen 5.00, Bogtr. Chr. Nielsen 3.00, Fru M. Rye 5.00, Bogtr. V. Rye 2.00, 39 Medlemmer af Dsk. typ. Foren. 49.00. Beløbet er tilsendt P. Hvidtfeldt.

Typografernes Stiftelse. I indeværende Maaned er der udbetalt i Understøttelse til Fribeboerne en Sum af ca. 500 Kr. samt Renter af Legater til et Beløb af over to Hundrede Kroner. (Se omst. Annonce.)

Jordfæstelsen af den norske Kollega, AUG. RUND, der forrige Søndag saa pludselig døde paa Slagelse Svendehjem, efter Lægens Erklæring som Følge af en vidt fremskreden Lungetuberkulose, fandt Sted i Søndags paa St. Peders Kirkegaard i Slagelse under Deltagelse af Typografer og Lærlinge samt en Del andre. Pastor MØLLER, der for, rettede Jordpaakastelsen, talte smukt om den rejsende ukendte Mand, der her blev stedt til Hvile i et fremmed Land, fulgt af sine Fagfæller,

der, tiltrods for forskellig Nationalitet, i den Afdøde saa en Kammerat, hvem Menneskekærligheden som Følge af hans forladte Stilling bød dem tage sig af. Efter Jordpaakastelsen takkede Lokalafdelingens Formand (Arleth) for den Deltagelse, der var udvist overfor den Afdøde, hvis Familje eller Paarørende man ikke kendte; men Efterretningen om den smukke Højtidelighed her vilde sikkert finde Genklang og vække Sympati hos den Afdødes Landsmænd og specielt hos vore Kolleger i de to nordiske Riger. Paa Kisten var blandt flere andre Kranse henlagt en smuk Palmedekoration signeret »Dansk Typografforbund — Slagelse Afdeling.«

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 17. December.

Det vedtoges enstemmig som Anerkendelse for det store Ekstra-Arbejde, Formanden havde ydet under Kassererens langvarige Sygdom, at yde ham det Restbeløb (80 Kr.), som bliver tilbage af de Sygepenge, som Kassereren skulde have oppebaaret, naar Udgifterne til Ekstrahjælp er fradraget (i Følge Styrelsens tidligere Vedtagelse oppebar jo Kassereren sin Løn i den Tid, han var syg, hvorfor hans Sygepenge anvendtes til Medhjælp). — En Portion af Rolfs Legat (17 Kr. 50 Øre halvaarlig) gaves til Peter August Petersen (59 Aar), som er meget svagelig og trængende. — Der forelaa en Svarskrivelse fra Hr. Laur. Madsen, hvori bl. a. meddeles, at hvis Foreningen ikke snarest efterkommer den afsagte Dom ang. Agrardagbladet, vil Beløbet eventuelt blive inddrevet ad anden Vej; der var vedblivende ingen Oplysninger om, at Hr. Aage Jørgensen har haft de i Sagen paastaaede Udgifter. — Et Medlem ønsker Sygepenge for sin Hustru fra Begyndelsen af November; da Sygesedlen først var paategnet af Lægen 11. December, kan Sygepenge først hæves fra denne Dag. — Et Par Trykkeriforhold behandledes. — En Forespørgsel fra en Syg besvaredes. O. J.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Nic. Cohen 6.00, I. Cohen (3. Bidr.) 4.50, Kihl 8.00, Klokken 12 2.00, Holger Meyer 3.00, Nielsen & Lydiche (5. Bidr.) 3.40, Roms Personale 11.20, Schultz' Trykkere og kvindel. Pers. (5. Bidr.) 6.75, Thiele (5.—6. Bidr.) 9.00; ialt Kr. 53.85. Med det tidligere indkomne Kr. 119.70.

København, den 20. Decbr. 1902. VALD. STEPHENSEN.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Køge: 11 Medl. 12.50, Redaktør Svarre 5.00, Redaktionssekretær Holt 1.00, Bogholder Christiansen 1.00, cand. theol. Trap 1.00, Redaktør Opffer 3.00 og Brdr. Olsen (Storehedinge) 1.50, ialt 25.00; Nykøbing M. Lokalafdeling 7.00, Ringsted: Lokalafdelingen 30.30, Venstres Folkebl. 5.00, Sjællandsposten 2.00, Redaktør Bransager 2.00 og Redaktionssekretær Gravesen 2.00, ialt 41.30; Hillerød Lokalafdeling 25.80, Fru Sørensen, Helsingør Dgbl., 2.00, Klokken 12 12.00, Aftenbladet 18.00, Keller 6.00, Bahnson-Lassen (N. Cohen) 2.00, Rigsdagen: mandlige Trykkeriarbejdere 2.00, kvindel. do. 3.00, Trykkerne 6.00, Sætterne 30.00, ialt 41.00; Nielsen & Lydiches Sættere 40 75, Carl Lunds mdl. og kvl. 3.00, Catos Bogtrykkeri 9.50, Bogtrykker Hannover 10.00, Hannovers Pers. 34.50, Fjeldsøes Sættere 14.50, Holger Meyers Sættere 7.50, C. & F. 2.50, H. C. Frandsen (N. Cohen) 2.00, Hoffensberg 4 50, Kaj Hansen (Baden) 1.00, 3 Sættere i Centraltrykkeriet 5.00, Allers Trykkere 9.00, Allers Sættere og Galvanoplastikere 4.35, nogle af Personalet i »Graphic« 3.75, Weiss (Principal og Personale) 21.00, »X 1870« 1.00, Nissen (Kihl) 3.00, Hoffmanns Personale 6.15, Eksprestrykkeriet 7.25, Løvgreen & Irisch 3.20, Nielsen & Lydiches kvindel. 1.95, L. A. Nielsen 12.00, Thieles kvindel. (5. og 6. Bidr.) 4.90, Thieles Sættere (gl. Foren.) 2.50, Rasmussen & Olsen 6.00, Langkjer (1 kvl. Trykkeriarbejder) 0.50, Henriksens Sættere 5.00, Henningsen 3.00, Birchs Personale 1.80, Herdahl 3.00, Rosenberg 0.50, Thomasen 1,75, City (4. Bidr.) 2.75, Schultz' Sættere (6. Bidr.) 22.25, Knudtzon 4.50, N. L. Christensen 2.25, Aamodts Sættere 4.00, Hoffensberg 3.00, O. C. Olsen (samtlige Afdelinger) 194.50.

Indkommet ved HVIDTFELDT: Rønne Lokalafdeling 34.50, Odder Lokalafdeling 10.00, Kolding Lokalafdeling 57.00. Tilsammen Kr. 749.20. Med det tidligere indkomne Kr. 3173.85.

København, den 21. Decbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Regnskab.

over

Festen til Fordel for de Arbejdsløse

Lørdag den 22. Novbr. 1902.

Indtægt.		Udgift.	
987 Billetter à 0.50 ..	Kr. 493.50	Leje af Teater	Kr. 40.00
210 reserverede do. à 0.75	- 157.50	Musik	- 59.00
403 Balbaand à 0.50	- 201.50	Assisterende og Traktement	- 70.95
Et Medlem af Arbejdernes Theater ...	- 2.00	Naale	- 1.05
Overskud af en Ekstra-Time	- 11.52	Overskud...	- 695.02
	Kr. 866.02		Kr. 866.02

Brødrene Larsen, St. Annæplads, har velvillig ydet Lokale. Endvidere har Bogtrykker Weiss udført alle Tryksager og Bording leveret Balbaandene; Foreningernes Bud, Jensen, har uden Vederlag haft det store Arbejde med Billetregnskabet rundt paa Trykkerierne samt været Kontrol ved Indgangen. — Alle disse bringes Udvalgets bedste Tak.

I Fjor, da Ny Forening var Medindbyder, var Overskudet 387 Kr. 50 Øre.

København, den 18. December 1902.

LAUR. JENSEN. P. LAURITZEN. MICHAEL SCHMIDT.
TH. BERTHELSEN. OSCAR JOHANSEN. L. C. JENSEN.

Typografernes Stiftelse.

Ved det foretagne Valg til Formand, Styrer og Revisor blev Resultatet følgende:

Der var afgivet 213 Stemmer. Til Formand genvalgtes GUST. CLAUSEN med 208 St. og til Styrer O. JOHANSEN med 186. Til Revisor valgtes S. LUNDBERG med 139 St.; N. HANSEN havde 71 St. og er saaledes blevet Suppleant.

København, den 21. December 1902.

KR. JACOBSEN. LAUR. JENSEN. I. F. MØLLER.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ingen maa modtage eller tiltræde Plads uden forud given Meddelelse til Formanden. Undladelse heraf vil medføre Karantæne. Formanden træffes *i det lille Værelse* hver Middag fra 12½—2 og Torsdag og Lørdag fra 5½—7½ Walkendorffsgade 22, 3. STYRELSEN.

Kontoret, *Walkendorffsg. 22, 3. S.*, aabent 2½—2. Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Telefon 4331.** CHR. ØSTERGAARD.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag den 29. Decbr. Kl. 9 Aften i Walkendorffsgade.

Medlemmerne gøres herved bekendt med, at Kontingentet fra 28. Decbr. er forhøjet med 10 Øre og at Kontingentet som Følge heraf for Fremtiden bliver 45 Øre ugenlig.

Restancer maa senest være indbetalt til Kasserersken den 8. Januar, da Udslettelse ellers vil finde Sted.

Medlemmerne bedes sende Stemmesedlerne snarest til Kassereren pr. Post eller til Kontoret, da Budet ikke naar alle Trykkerierne til Mandag. FORMANDINDEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse. Meddelelse om Raadhutets Indvielse.

ANNONCER

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Typografernes Stiftelse

stiftet 1857

yder fri Bolig samt Pengehjælp til trængende Medlemmer. Kontingentet er **10 Øre** ugenlig, og der er **intet Indskud**. Har et Medlem ved sin Død været **10 Aar** i Foreningen, er hans Enke **kontingentfrit Medlem**.

Alle Kolleger bør ofre den 10 Øre ugenlig, som det koster at være Medlem, og derved støtte en god Virksomhed, som kan komme Vedk. selv til Gavn.

Nye Medlemmer kan indmælde sig hos Inkassatorerne eller hos Kassereren. Enhver, der i Januar Maaned erlægger 1 Kr. 30 Øre for det forløbne Kvartal, regnes for Medlem fra Regnskabsaarets Begyndelse (1. Oktober).

Kontingent modtages hver Søndag fra 9—10. I. F. MØLLER, Kasserer, Mysundegade 30.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Walkendorffsgade 22, 3. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

Indhold for 1902.

Arbejdsløshedshjælpen 99, 100
Arbejdsløsheds-Understøttelsen. Af h—p. 23, 24, 41, 42
Akkord eller Fastløn. Af Kresjans Bro'er 31, 32
Arbejdsanvisningskontoret .. 38, 47, 79, 90
Afstemningsresultat 68, 71, 102, 183, 203, 204, 229, 242, 246
Arbejdere, forener Eder! Af s—k. .. 70, 71
Arbejdsløsheds Statistik 91, 92, 93
Arbejderen som Arbejdsgiver 101
Aabent Brev til Forretningsudvalget for Dsk. t. F. Af J. P. Sørensen 126, 127
Aabent Svar til J. P. Sørensen, Vejle. Af P. Hvidtfeldt 137
Arbejdsløsheden. Af —n. 153
Arbejdermødet i Aalborg. Af Jørgen Andreasen 166
Arbejdsløshedsfesten i Morgen Aften. Af O. J. 223
Arbejdsløshedsfesten 227
Afskedsfest for Hvidtfeldt. Af H. 240
Blokeret! Af Nic. Jensen 31
Bristede Illusioner. Af W. Jacobsen 49, 50
Brev fra Amerika 77, 78
Blokerede Trykkerier i Sverig 135, 159, 170
Biblioteket. Af Emmanuel Petersen 191
Bør Trykkerne ogsaa repræsenteres? Af En Provinstrykker 201
Centralisationen. Af H. F. Rasmussen .. 61
Centralisationen vedtaget! 103, 104
Centralisationen. Af J. P. Sørensen 119
Centralisationen. I og II. Af Nic. Jensen og J. P. Sørensen 144, 145
Centralisationen. Af s—k. 156
Centralisationen. Af Nic. Jensen 169
Da jeg er blevet gjort opmærksom paa. Af P. Lauritzen 10
Den sidste Skanse 13, 14
Disciplin. Af Laur. Jensen 23, 42, 55
Den sidste Vedtagelse. Af P. Thygesen 32
Dansk typ. Forening. Af Forretningsudvalget 33, 35, 69
De Arbejdsløses Cirkulære I., II. ... 35, 36
Den vedvarende Understøttelse af Arbejdsløse. Af Arbejdsløshedsudvalget 49, 66, 85, 86, 100, 101
Den ekstraordinære Generalforsamling .. 50
Den svenske Tarif 53
De Arbejdsløse. Af Hansen 57, 58
Do. Af P. Lauritzen 147
Det frivillige Fond for Arbejdsløse .. 66, 67
Den afbrudte Understøttelse. Af L. Chr. Nielsen 75
Do. Af s—k. 75
Do. Af J. G. 75, 76
De 8 Bud eller Trykkernes lille Katekismus. Af Z. 77
Den sorte Tavle 81
Delegeretmødet 99
Do. Af y 83
De kv. Trykkeriarbejdere. Af A.—Ø. .. 91
Da det er mig meddelt. Af Laur. Jensen 97
Dansk typografisk Forening (Aarsberetning). Af Hvidtfeldt .. 104, 105, 106, 107
Dansk Typografforbunds ordinære Delegeretmøde den 24. og 25. Maj 1902 109, 110, 111, 112, 115, 116, 117, 118
Dansk typ. Forenings Repræsentantmøde den 26. Maj 1902 i København 124, 125, 126
Dansk Provinsbogtrykker-Forening 127
De to Domme. Af Laur. Jensen 130
Den typ. Forenings Stiftelsesfest 130
Den ny Ordning. Af P. Hvidtfeldt 147, 148, 151, 152, 155, 156, 165, 166
De forestaaende Valg. Af Tre Jyder ... 197
Den gennemgaaende Arbejdstid. Af Laur. Jensen 201, 202
Den gennemgaaende Arbejdstid. Af t. .. 214
Den sidste Voldgiftsdom. Af Nr. 99 219, 220
Den mærkelige Voldgiftsdom 231
Do. do. Af Nr. 99 225, 236
Dansk typ. Forening (Juleuddelingen) 233, 237
»De Gamle« og »De Ny«. Af V. Arleth 239
En Anbefaling om Optagelse. Fra Nakskov 7
Esbjerg-Sagen. Af Hvidtfeldt 32
Et Par Bemærkninger. Af Niels Hansen 36
Do. do. Af Charles Jørgensen 85
Et lille Brev »fra Svendborg au«. Af Endervarmed 42
En sidste Replik. Af Niels Hansen 58
Do. do. Af Laur. Jensen 63
En moderne Kunstanstalt. Af Z. 58
En ny Protest mod »Hafnia«-Overensenskomsten. Af Fritz Rasmussen og Charles Jørgensen 65
En »Kunstanstalt«! Af O. J. 77
Et Minde fra Lock-out-Tiden. Af Vilh. Wartenberg 93
Er Valget af de Delegerede i Den typ. Forening lovligt? Af H. C. Nielsen 100
En Redegørelse. Af Alma Jensen 101
En Erklæring. Af Kiefer, Vald. Stephensen osv. 113
Et Opgør 133, 134
En Berigtigelse. Af Gust. Andersen. .. 135
Elektro-Typografen 177, 178, 190, 191, 202, 203, 221, 224
En vigtig Opgave. Af V. Nicolaisen ... 193
Et »moderne« Trykkeri. Af Niels Jyde . 194
En Replik. Af Laur. Jensen 214
Fastløn eller Akkord. Af Svend & Co. . 14
Fortegnelse over Dansk typ. Forenings Medl. 1902 21
1. Maj! — 8 Timers Arbejdsdag! 82
Faneindvielse og Majdemonstration i Hjørring. Af Cornelius Petersen 93
Do. Af s.—k. 93, 94
Fra Udlandet 94
Fremad paany! Digt af Laur. Jensen ... 103
Fagmødet i Randers 148, 157, 158, 162, 163
Falsk Reklame. Af Flere Maskinsættere 152, 153
Falsk Fortolkning. Af Laur. Jensen. .. 206
Forsigtighed. Af Laur. Jensen 167
Fagmødet i Aalborg 174
Fra Eickhoffs Maskinfabrik. Af L. J. .. 189
Forraadt 209
Forræderiet 213, 214, 219, 223
»Faktor«epidemi. Af s—k. 232
Gespenstet 5, 6
Grundlovsdagen 109
God Taktik. Af s—k. 134
Gymnastiken som Faktor i det daglige Liv 202
Generalforsamlinger og Møder:
Den typografiske Trykkerforening 94, 95, 148, 178, 198
Den typografiske Forening 3, 18, 19, 20, 54, 62, 63, 86, 87, 88, 95, 96, 120, 148, 194, 195, 197, 198, 210, 244
De kv. Trykkeriarbejdere .. 101, 148, 214
Forbundsstyrelsens Møder 76, 240
Dansk typ. Hovedbestyrelse 76, 77
Aalborg 20, 33, 88, 163, 191, 214
Aarhus .. 28, 29, 101, 102, 143, 211, 241
Brønderslev 78, 149
Esbjerg 47
Horsens .. 20, 60, 84, 102, 130, 153, 192
Holbæk 153
Hjørring 71, 149
Kallundborg 10
Kolding 10, 78, 96, 120, 237
Køge 68
Nakskov 10, 78, 141
Nyborg 21, 88, 159
Nykøbing F. 96, 120
Næstved 15, 60, 78, 210, 211, 214
Odense 25, 59, 131
Odder 120, 141
Randers 10, 25
Ringsted 135
Roskilde 47, 78, 88, 102, 127, 131 149, 224
Rønne 153
Slagelse 20, 78, 210
Silkeborg 96
Thisted 78, 210
Vejle 28, 59, 60, 88, 127
Typografernes Cykleklub 214
Gutenberg-Koret 54, 55, 182
Enkekassen 54, 240
Typografernes Sangforening . 47, 88, 198
Typografernes Stiftelser 7, 198
Hr. Redaktør. Af Niels Hansen 14, 24, 25
Historisk dansk Presseudstilling 1902 17, 18, 123, 124
Hr. Redaktør. Af H. C. Nielsen 28
Hvorfor den 8. Marts? Af C. C. 42, 43
H. F. Rasmussen død 69
Hr. Vald. Bergenholz, Forretningsfører for *Politiken* 84
Hvem er Manden? Af A.—n. 91
Illustreret Familie-Journals 25-Aars Jubilæum 23
I Morgen. Af Suffleur 18
— 28
Julefesten for arbejdsløse Typografer Af —d 209
Juleuddelingen 213
Julestemning. Af Th. Andersen 243
Kampen for Tilværelsen. Af C. L. Petersen 27, 28
Kampen. Af J. R. 182
Konflikten hos Aage Jørgensen, Agrardagbladet 185
Kundgørelser:
Dansk Typograf-Forbund 1, 2, 9, 13, 17 41, 61, 65, 69, 73, 89, 96, 99, 123, 129 133, 137, 147, 151, 155, 169, 177, 183 186, 195, 215, 239, 243
Den typografiske Forening 8, 9, 13, 37 41, 49, 50, 53, 73, 81, 85, 103, 109 113, 119, 127, 141, 177, 185, 189, 201 211, 214, 235, 243
Den typografiske Trykkerforening 3, 11, 21 34, 35, 73, 81, 141, 161, 169, 174, 191 193, 239
De kv. Trykkeriarbejdere 141
Dansk typografisk Forening 83, 185
Typografernes Stiftelser 4, 8
Typografernes Enkekasse 8
Forening for Boghaandværk 22
Lidt om Rejseunderstøttelse 1, 2
Lave Lønninger 17
Lave Lønninger. Af — i 36, 37
Lidt Trykkerteknik. Af Laur. Jensen ... 77
Lurvet. Af Laur. Jensen 112
Leve Smudskonkurrencen 193
Laurits Jensen — Valdemar Stephensen Af K. 206
Minder —! Af Th. P. 24
Mød alle! 141
Massedemonstration af Arbejdsløse. Af C. V. C. 227
Nytaarshilsener 2
Naar Gasmotoren strejker. Af L. J. 9
Naalestik. Af Z. 27, 37

Nogle Spørgsmaal til Hovedbestyrelsen. Af Ditlefsen og Fedder Hansen 54
Om Arbejdsløshedshjælpen i Udlandet. Af L. Chr. Nielsen 50, 51
Opraab. Typografernes Sanatorium ...., 121
Ogsaa en Lægeundersøgelse. Af Jørgen Andreasen 167
Om Gutenbergtryk og do. Optryk. Af L. Chr. Nielsen 227, 228
Om Illustrationstryk. Af Laur. Jensen 232, 233, 236
Provinstarifen 107, 108, 175
Prolog. Af L. C. Petersen 129
Redaktør H. F. Andersen. Af R. s. n... 10
Randers-Mødet. Af Laur. Jensen 152
Regnskaber:
Dansk typ. Forening og Dansk Typograf-Forbund 11, 38, 59, 79, 114, 127 142, 143, 144, 153, 172, 187, 241
Den typ. Trykkerforening... 39, 40, 171
Den typ. Forening 43, 44, 45, 46, 179 180, 181, 182
De kv. Trykkeriarbejderes Fagforening 89, 208
De Arbejdsløses Fond..... 153, 187
Den typ. Forening. Kasseeftersyn 43, 52, 132, 176, 234
Typografernes Stiftelser. Kasseeftersyn 128
Stemmeliste 37
Sundhedsvedtægten for Bogtrykkerier 37, 38
Svar til Svendborg-Afdelingen. Af Hvidtfeldt 62
Svar paa »Redegørelsen«. Af Laur. Jensen 120
Stiftelsesfesten paa Søndag 126
»Samarbejdet«. Af P. Lauritzen 161, 162, 165
Spørgsmaal og Svar 170
Sangforeningens Generalforsamling..... 194
Situationen..... 205, 206
Skal Enkekassen vedblive at bestaa osv. 233
Styrelsesmøder:
Den typografiske Forening 3, 11, 15, 16 29, 40, 48, 52, 63, 72, 79, 84, 90, 107 114, 122, 131, 136, 139, 146, 150, 159 160, 184, 188, 192, 196, 200, 207, 215 226, 233, 234, 237, 246
Den typ. Trykkerforening 11, 21, 22, 30 40, 55, 64, 90, 102, 114, 128, 164, 199 200, 211, 212, 225, 226, 242
Dansk typografisk Forening 15, 25, 47, 55 56, 63, 72, 96, 113, 114, 121, 136, 139 140, 145, 146, 163, 187, 195, 196, 207 215, 216, 229, 230
Fællesmøder 3, 150, 159, 183, 184, 196, 204
Hovedbestyrelsesmøde for Dansk typografisk Forening 121
Tyge Brahe som Bogtrykker paa Øen Hveen. Af L. Chr. Nielsen 6, 7, 18
Trykkernes Karneval. Af Suffleur 10
Til Karneval. Af C..... 14
Til Dansk typografisk Forenings Medlemmer. Af Esbjerg Lokalforening ... 28
Typografernes Karneval 33
Tarifens Forstaaelse. Af Charles Chr. Jørgensen 57, 70
Toldfri Tanker. Af en gammel Trykker . 61
Til Voldgiftsretten mellem Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk typ. Forening. Af P. Hvidtfeldt .. 65, 66
Tarifens Fortolkning. Af Charles Jørgensen 81, 82
Til A—Ø. Af Mathilde Diderichsen.... 107
Typografernes Stiftelses nye Bygning i Boyesgade 243
Typografernes Byggeselskab i Kristiania 134, 135
Typografernes Sanatorium. I og II. Af En Patient og Laur. Jensen..... 137, 138
Tarifen..... 173
Tarifbevægelsen i Norge..... 177
Undertegnede Bestyrer af det Bianco Lunoske Bogtrykkeri 28
Undertegnede Medlemmer. Af Viggo Hansen, Jul. J. Jacobsen osv..... 88
Under Sydens Sol. Af Viggo Christensen. 138, 139, 158, 169, 170, 185
Viggo Hørup. Af V. B..... 32, 33
Vort Kontingent. Af X. X. 41
Vedvarende Understøttelse. I, II 57
V. Westermanns Trykkeri blokeret. Af Svendborg Lokalf..... 70
Voldgiftsretten for Dansk typ. Forening. 73, 74, 75, 152, 207
Voldgiftsretten i København 82, 83, 129, 130, 166, 167, 223, 224
Valdemar Bergenholz 123
Vore Kolleger i Udlandet 191, 220, 228, 229, 236
Valgene til Forbundsstyrelsen. Af Andreas Hansen..... 201
Viel Geschrei — —! Af Tre Jyder 209, 210
Voldgiftsretten mod Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri 217, 218, 219
Vi henstiller —! 235

Nær og Fjærn.

Arbejdernes Teater .. 11, 47, 71, 203, 237
Af Den typ. Forenings Generalforsamling 58
Andels-Bogtrykkeriet i Odense 88
Afskedsfest..... 88, 170
Arbejdernes Bryggeri »Stjernen«..... 215
Arbejdsløshedsfesten 237, 241
Beholdningen i de Arbejdsløses Fond .. 33
Berigtigelse..... 59
Bogtrykker Joh. Hansen 68
Boghandler-Medhjælper-Foreningen 89
Billetter til Presseudstillingen..... 135
Billigt Logi..... 150
»Bums!«..... 175
Bogtrykkets Historie 183
Børnenes Juleblad..... 237
Dødsfald 11, 15, 38, 63, 96, 113, 128, 149, 159, 229, 237
De Arbejdsløses Opmærksomhed .. 25, 128
Disciplin..... 29
Den typ. Trykkerforening..... 34
Den slamrende Aal 38
Den tyske Tarifs Gennemførelse..... 59
Dansk typ. Forenings Næstformand 71
Død paa Rejsen..... 241
Det socialdemokratiske Valgfond 168
Den velsignede Stereotypi 168
Det arbejdende Trykkeri..... 168
»Da Tarifen skulde indføres«..... 233
En Fallit 21
En brugbar Børste 21
Et Underskud paa 3609 Kr. 58 Øre ... 38
Enkekassens Generalforsamling 38
En Sammenkobling af Højreblade 71
Et Fagmøde 139
En ny opfunden Trykpresse 186
En Bemærkning 175
En billig Bogtrykker 192
En Del af vore arbejdsløse Kolleger ... 211
Efteraarsfest 215
En Frokost 229
En sjofel Politihandling 237
Falsk Reklame 159
Faktor Fr. Olsen..... 199
Fagmøde i Aalborg..... 211
Firmaet Arends & Voigt 21
Folkeuniversitetsforeningen..... 25, 203
Forbundsstyrelsen for Dansk Typografforbund 71
Foreningen af danske Bogtrykkere 88
Fra Hoffmanns Bogtrykkeri 241
Gave til Typografernes Stiftelse 25
Gutenberg-Koret 68
Gutenberg-Postkort 79
Grundlovsfesten..... 107
Gruppebilledet fra Vald. Bergenholz' Frokost 131
Gymnastik..... 176
Hr. V. C. Berg..... 175
Hr. Kasserer Chr. Østergaard..... 203
Haandklædeforsyning..... 55
I St. Gallen..... 79
I Randersmødet 149
Juleindsamlingen..... 237
Jubilæum 21, 29, 47, 159, 163, 192, 199, 211
Jubilæumsgaver..... 128
Journalisterne og Stereotypien 186
Juleuddelingen..... 241
Jordfæstelse..... 245
Kallundborg Dagblad..... 3
Karneval i Brønderslev..... 55
Krebsegang..... 89
Kristiania-Typografernes Hus..... 176
Lønbevægelsen i Norge 224
Legattidende..... 233
Ludvig Hesse 3
Maskinsætterklub 7
Maskinsætter Peter Lauritz Hansen død 78
Misforstaaelse 136
Moderne Undervisning..... 225
NordiskBoktryckarekonsts Præmieopgave for Typografer..... 175
Ny typ. Forenings Styrelse..... 199
Ny Redaktør 7
Nordisk Boktryckarekonst 7, 33, 47, 63, 96, 154, 176, 199, 215, 233
Ogsaa en Maade at feriere paa 159
Presseudstillingen..... 159
Provinsvoldgiftsrettens Medlemmer 199
Prisopgave 233
Provinstarifen 139
Rettelse... 25, 47, 71, 172, 135, 136, 137
Redaktør H. Glud..... 128
Sporene skræmme..... 7
Sundhedsvedtægten for Bogtrykkerier .. 11
Storskryderen, Hr. A. L..... 29
Skjødsholm og Frøkjær 34
Sammenslutning 58
Sanger-Jubilæum..... 71
Sommerferie 113, 121, 128, 131, 135, 139, 145, 149, 153, 167, 172
Sanatoriet 149, 192, 199, 203, 211, 214, 233
Skovtur 154
Skriftstøberfirmaet Genzsch & Heyse i Hamburg..... 241
Sølvbryllup 7, 199, 203, 214
Stiftelsesfesten..... 211
Typograf-Strejke i New-York..... 3
Typografernes Sangforening 11, 25, 34, 176, 225
Typografernes Karneval 21
Typografernes Understøttelseskasse 25
Tarifbevægelse i Kristiania..... 170
Til Trykkerforeningens Medlemmer 182
Til Forbundsstyrelsen..... 195
Typografernes aarlige Karneval 215
Trykkernes Karneval..... 29, 241
»Typografia« i Horsens..... 59
Tarifbevægelse i Italien..... 63
Typografernes Cykleklub 71, 96, 121, 131, 136
Typografernes Fagforening i Næstved .. 78
T. C. C. 79
Tarifen indført paa »Aarhus Stiftstidende« 121
Tarif, Sommerferie og Blokade 131
Trykkerisalg 153
Typografernes Stiftelse. 186, 233, 241, 245
Til Juleindsamlingen..... 245
Underskrift paa Tarifen 25
Ungarn..... 183
Vejle Amts Dagblad..... 163
Vejlefjords Sanatorium 214
Vore Arbejdsløse i Zoologisk Have 221
Vore arbejdsløse Kolleger..... 225
Valby Arbejderes Byggeforening 221
Voldgiftsretten..... 225
Voldgiftsretten i Køgesagen..... 71
25 Aars Jubilæum 121, 168, 183, 186, 195, 214, 237,
8 Timers Arbejdsdag 121
17 Medlemmer efterlyses 159

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 1 KØBENHAVN DEN 2 JANUAR 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

TELEGRAM-ADRESSE: **TYPFORBUNDET** · TELEFON: **4331.**

POST-ADRESSE:

Gl. Strand 46, 2. Sal. København K.

Kontoret er aabent fra Lørdag den 3. Januar. Daglig Kontortid fra Kl. 1—3, Fredag og Lørdag tillige fra Kl. 5½—8.

København.

Eksemplarer af Lovene kan afhentes paa Kontoret mellem 1 og 3. FORRETNINGSUDVALGET.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 11. Januar, Kl. 1 Middag

i Larsens Lokale, St. Annæplads 13.

Dagsorden: 1. Virksomheden efter 1. Januar. 2. Behandling af Branchelovene. 3. Opstilling af Voldgiftsretsmedlemmer. 4. Opstilling af 3 Revisorer. 5. En Bevilling til Afvikling af Det frivillige Fond. 6. Eventuelt. STYRELSEN.

Fra 1. Januar indtræder den af Delegeretmødet vedtagne Kontingentforhøjelse af 15 Øre til Arbejdsløshedskasserne. Kontingentet til den faglige Afdeling bliver saaledes 80 Øre pr. Uge. Til Hjælpekasserne betales som hidtil, nemlig 35 Øre til Sygekassen, 15 Øre til Hjælpekassen og 10 Øre til Ligkassen. Kontingentet for dem, der er Medlemmer af Den typografiske Forenings samtlige Afdelinger, bliver saaledes 1 Kr. 40 Øre ugenlig.

København, 1. Januar 1903. *CHR. ØSTERGAARD.*

Nytaar 1903.

NAAR dette Numer af *Typ.-Tid.* træffer Kollegerne, er det gamle Aar forsvundet, og den første Dag af det nye Aar har set Dagens Lys. Ingen af os véd, hvad det kommende Aar bærer i sit Skød, men vi nærer alle Haabet og Ønsket om, at det, der sker, maa blive til Gavn og Glæde for den typografiske Stand.

I det Aar, der svandt, er der imidlertid sket Ting, som det nok er værd at dvæle ved, og som vil faa overordenlig stor Betydning i vor fremtidige Udvikling. Vi skal saaledes nævne Delegeretmødet i Sommer; ingensinde tidligere har Organisationerne i vort Fag afholdt Kongresser, hvor der tilnærmelsesvis er blevet taget saa vigtige Beslutninger, som Tilfældet var paa denne Kongres. Et af de vigtigste Punkter paa Dagsordenen var Centralisationen. I mange Aar havde Centralisationsspørgsmaalet været meget brændende; mange Taler var holdte, og mange Artikler var skrevne baade for og imod denne Organisationsform — men intet af alt det, der var blevet sagt og skrevet, syntes at skulle føre os et Skridt videre henimod det eftertragtede Maal. Enkelte af de Mænd, der havde rejst Spørgsmaalet og set klarest paa Sagen, blev trætte paa Halvvejen, og hele Centralisationsspørgsmaalet syntes at skulle ende i det bare Vrøvl. Men Tanken om en bedre Organisationsform var ved Ordet »Centralisation« trængt saaledes ind i Typografernes Bevidsthed, at den ikke lod sig udviske, fordi enkelte Mænd tabte Troen paa dens Gennemførelse.

Centralisationen kom maaske overraskende for mange — og da særlig for Modstanderne af Dansk Typograf-Forbund — men den kom sikkert paa det rette Tidspunkt, og derfor vil Aaret 1902 ogsaa blive et Mærkeaar i danske Typografers Organisationshistorie.

Men Delegeretmødet tog desuden Beslutninger i andre Sager, der vil faa ligesaa stor Betydning som Centralisationsspørgsmaalet. Vi nævner saaledes Understøttelsen af Arbejdsløse. Den Tid, der var gaaet forud for Delegeretmødet, var væsenlig helliget Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade man bedst og mest virkningsfuldt skulde understøtte vore Arbejdsløse. Den store Arbejdsløshed indenfor vort Fag havde bevirket, at der over hele Landet fra de arbejdende Kollegers Side var gjort store Anstrængelser for at afhjælpe noget af den store Nød, der altid er en tro Følgesvend med Arbejdsløsheden. Men Ledelsen og Delegeretmødet saa klart, at nu var Tiden inde til, at der maatte ske en Forandring paa Understøttelsens Omraade. Efter en meget indgaaende Debat om Arbejdsløshedsspørgsmaalet vedtog Delegeretmødet at forhøje Understøttelsen saa meget, at intet andet Fag tilnærmelsesvis kan maale sig med os. Centralisationen og den nye Form for Arbejdsløshedsunderstøttelsen er traadt i Kraft den 1. Januar 1903.

Det vil sikkert have Interesse for Kollegerne at se, hvor meget der i det forløbne Aar i **frivillige** Bidrag er indkommet til Arbejdsløse. Af »Det frivillige Fond« er der udbetalt **10,700 Kr. 85 Øre** og til Juleuddelingen **3876 Kr.**, ialt en Sum af **14,576 Kr. 85 Øre.**

Dette er et saa smukt Resultat, at vi finder Anledning til at rette en hjærtelig Tak til alle Kolleger indenfor Dansk Typograf-Forbunds Ramme.

Men hertil kommer de ikke ganske smaa Beløb, der hver Uge bliver indbetalt til Ekstrakasserne paa Trykkerierne i København og i Provinserne. Desværre foreligger der ikke noget samlet Regnskab over disse Ekstrakassers Indtægter og Udgifter; men opmærksomme Læsere vil af Referater fra Generalforsamlingerne have lagt Mærke til, at Offervilligheden blandt Kollegerne ogsaa paa dette Omraade er meget stor.

En rejsende norsk Kollega, Hr. HJALMAR LIE, skriver i Anledning af den norske Typograf Ruuds Død i sidste Nr. af *Typ. Medd.* meget smigrende om de danske Arbejderes Kammeratskab: »Der raader baade Kammeratskab og Sammenhold blandt ‚De forenede Svende' i Danmark, som man kanske maa lede længe efter i andre Lande«.

Udenfor alt dette staar Ny typ. Forening; dens væsenligste Opgave har været i Voldgiftsretten at gaa sammen med Principalerne!

En smuk Opgave for en Forening, der kalder sig »Arbejderorganisation!

Men ogsaa om vor fremtidige Stilling overfor denne Organisation udtalte Delegeretmødet sig i saa tydelig en Form, at der for Dansk Typograf-Forbunds ledende Mænd i Fremtiden ikke er noget at tage fejl af. Det meget store Flertal af Dan-

marks grafiske Arbejdere anerkender kun **én** Organisation, nemlig Dansk Typograf-Forbund; alt, hvad der er udenfor denne Organisation, har **ingen** Eksistensberettigelse og bør derfor bekæmpes med alle til Raadighed staaende Midler. D'Hrr. paa den anden Side har altfor længe under Maske spillet Venner med os. De sidste Begivenheder har imidlertid revet denne Maske bort og vist os den hæsligste Karikatur af en Arbejderorganisation, der nogensinde har eksisteret.

Enhver ærlig Kollega maa derfor vide, at han, ved at blive staaende i en saadan Organisation, kun skader sig selv og bidrager til at vanskeliggøre en sund og rolig Udvikling af vort Fag.

Det er derfor vort Haab, *at* vor nye Organisationsform maa blive til Lykke og Velsignelse for hele den typografiske Stand, og *at* enhver Kollega vil føle det som en Pligt at bidrage til, at denne vor Organisation i det kommende Aar vinder i Fasthed og Styrke. Gør man det, da tror vi sikkert, at Aaret 1903 vil bære mere Lykke i sit Skød end noget foregaaende Aar, og vi kan med Sandhed ønske hverandre et

Glædeligt Nytaar!

Til de kvindelige Trykkeriarbejdere!

Ved den forestaaende Generalforsamling anmodes vore Kolleger om at give talrigt Møde.

Husk paa, vor Løn er lille; vi taaler derfor ikke en Kontingentforhøjelse af 10 Øre pr. Uge. Derfor mød Alle og stem **imod** denne Forhøjelse. FLERE MEDLEMMER.

Om Bogtrykkeriernes Afleveringer til Biblioteker og Arkiver.

VED den nye Lov om offenlige Bibliotekers Ret til Frieksemplarer af Tryksager m. m. og den Bekendtgørelse, som slutter sig til denne Lov, er der ikke foretaget nogen principiel Forandring i Bogtrykkeriernes Forpligtelse til Aflevering af deres Tryksager. Alligevel gælder her som ellers den gamle Sandhed, at en ny Lov er en ny Plage. D'Hrr. Bogtrykkere vil allerede have lagt Mærke til, at deres Afleveringspligt er udvidet dels derved, at Tallet paa de offenlige Institutioner, til hvilke Tryksager fremtidig skal afgives, er blevet i større, idet Statsbiblioteket i Aarhus nu er kommet til, dels derved, at Kredsen af de Tryksager, der kan forlanges afleverede til Bibliotekerne, er bleven udvidet, idet Smaatrykkene nu skal afleveres.

Sidstnævnte Bestemmelse, der ser saa uskyldig ud som et Barneansigt, vil utvivlsomt i Tidens Løb ganske forandre det bestaaende Forhold mellem Bibliotekerne og Bogtrykkerne. Uden at ville udgive mig for Spaamand og uden i mindste Maade at have gransket Bibliotekernes Hjærter og Nyrer, tør jeg dog ud fra et almindeligt Kendskab til den menneskelige Natur forudsige, at denne Bestemmelse efterhaanden vil stramme Bogtrykkernes Afleveringspligt ganske betydeligt. Tidligere var Forholdet jo det, at Bibliotekerne af Smaatryk kun erhværvede det, som Bogtrykkerne af et godt Hjærte vilde unde dem; og da den ene Villighed er den anden værd, forstaar man, at Bibliotekerne optraadte med en vis Lemfældighed mod Bogtrykkerierne. Ellers kunde disse jo hævne sig ved kun at aflevere det, de var strængt nødte til, og saa gik Bibliotekerne glip af Smaatrykkene. Fremtidig vil det være anderledes. Nu kan Bibliotekerne forlange alt (undtagen det rene Skrab, som Etiketter o. lign.), og nu *skal* de forlange det. Der vil da ganske naturligt før eller senere foregaa den Forandring med Bibliotekerne, at de i deres Forhold til Bogtrykkerierne bliver om muligt ligesaa fæle Bussemænd, som Provinsarkiverne nu er det.

De Bøgtrykkerier, der har Orden i deres Sager, vil imidlertid ikke mærke nogen Forandring i deres Stilling til Biblioteker og Arkiver. Men de, der ledes uordenligt — der er jo braadne Kar i alle Lande — vil utvivlsomt komme til at mærke en Stramning af de Baand, der binder dem til de offenlige Biblioteker.

Alle Bogtrykkerier vil derimod føle Trykket af de nye Krav, der fremtidig stilles til Afleveringens ydre Form. Ministeriets Bekendtgørelse forlanger nemlig, at enhver Aflevering skal ledsages af en nøjagtig Specifikation i 2 Eksemplarer, og at disse to Fortegnelser, der skal være skrevne paa Foliopapir, bør indeholde en udtrykkelig Erklæring om, at der ved Afleveringen er medtaget alt, hvad der i Følge Loven og Bekendtgørelsen skal afleveres, hvilken Erklæring maa underskrives af den afleveringspligtige eller hans ansvarlige Stedfortræder.

Det er soleklart, at disse Fordringer betyder et forøget Arbejde for Bogtrykkerierne. For det første fordi Afleveringsfortegnelserne nu skal indeholde en Erklæring, der ikke tidligere krævedes, og for det andet fordi Tryksagerne nu skal afleveres til flere Institutioner og følgelig Fortegnelserne udfærdiges i flere Eksemplarer end hidtil. Intet Bogtrykkeri vil i Fremtiden slippe billigere end med Udfærdigelse af 6 Afleveringsfortegnelser i Januar og 6 i Juli, og nogle Trykkerier vil endog blive nødte til at udfærdige henholdsvis 8 og 8 (i særlig uheldige Tilfælde endnu flere). Dette maa være et meget ærgerligt og tidsspildende Arbejde,

For at lette Bogtrykkerierne dette Arbejde har jeg formaaet Hr. F. V. Backhausen i Viborg til at have Afleveringsblanketter færdige paa Lager. Det er mit Haab, at disse Blanketter vil vise sig formaalstjenlige. De er trykt paa Foliopapir og har Plads til omtr. 100 Tryksagsbenævnelser. De skal kun udfyldes med 1) vedkommende Bogtrykkeris Navn, 2) Navnet paa den Institution, til hvilken de skal afleveres, 3) Tallet paa de Eksemplarer, der bliver at aflevere, 4) Underskrift — og saa iøvrigt, selvfølgelig, Titlerne paa Tryksagerne. Den paabudte Erklæring er trykt paa Blanketten, ligesaa en Bemærkning om, at Fortegnelsen indsendes i 2 Eksemplarer. Endelig er der som Fodnote paa hver Blanket trykt forskellige, let overskuelige Regler for Afleveringen.

Ved at benytte den Slags Blanketter sikrer Bogtrykkerierne sig, at deres Afleveringer er i formel god Orden; de sparer sig selv en Del Tid og Skriveri og de gør Arkiver og Biblioteker en Tjeneste. Udgiften ved Anskaffelsen af saadanne Blanketter, af hvilke der for hverr Bogtrykkeri aarlig vil blive Brug for en 12—20 Eksemplarer, vil ikke blive overvældende, idet 100 Eksemplarer ved Henvendelse til F. V. Backhausens Forlagsforretning i Viborg vil kunne faas for 1 Kr. 50 Ø.

Provinsarkivet, Viborg den 15. Decbr. 1902. GEORG SAXILD.

Den typ. Forening.

Da Læsestuen er inddraget fra 1. Jan., henvises alle interesserede til Arbejdernes Fællesorganisations Læsestue, Læderstræde 11, 2. Sal.

Afskedsfest for P. Hvidtfeldt.

LØRDAG den 20. December 1903 havde Kolding Lokalafdeling indbudt Forretningsfører P. HVIDTFELDT og *Hustru* til en Afskedsfest paa »Alhambra« i Anledning af den nær forestaaende Bortrejse til København. I Festen, der forløb paa den smukkeste Maade, deltog saa godt som alle Afdelingens Medlemmer. Kl. 7½ gik man til Bords. LOKALFORMANDEN bød Velkommen, hvorpaa H. P. RABEN, der i mange Aar har været Medlem af Hovedbestyrelsen og Forretningsudvalget, talte for Hvidtfeldt og bragte ham en hjærtelig Tak for hans Arbejde saavel for Kolding Lokalafdeling som for Dansk typografisk Forening samt udtalte Ønsket om, at han vedblivende under de ny Forhold maatte have Held og Lykke til at fortsætte Arbejdet for Provinstypografernes Vel. Endvidere talte THORKILD PETERSEN smukt for Hvidtfeldt som den gode Arbejdskammerat saavel paa Sætteriet som i Foreningsanliggender og bragte ham en velment Tak for de svundne Aar. SGHJERN talte for Hvidtfeldt, som den gemytlige Svend, der altid var med, naar Typograferne skulde have en eller anden Festlighed, og bragte sluttelig Fru Hvidtfeldt en Tak for hendes Gæstfrihed og Opofrelse, naar det galdt Standens Interesse.

HVIDTFELDT takkede for Indbydelsen til Festen, dvælede ved de mange Minder, baade onde og gode, han havde fra sit 22-aarige Ophold i Kolding, samt udtalte Haabet om, at det maatte lykkes ham at udrette noget godt i Fremtiden.

Fra Vejle Lokalafdeling kom telegrafisk Hilsen til Hvidtfeldt.

Til Festen var skrevet 2 Sange, der gjorde stor Lykke.

Efter Fællesspisningen samledes man ved Kaffen, og man tilbragte endnu nogle Timer i gemytligt Samvær. —n.

For den store Mængde Hilsener, der er sendt Redaktionen i Anledning af Aarskiftet, takker vi Kollegerne og beder alle modtage vor hjærteligste Genhilsen. RED.

Nytaar.

AARET er svundet. — Vi skuer tilbage,
ser, hvad vi i dette da udrettet har.
Centralisationen vil højst i Vejret rage,
ved dens Fødsel gjordes Luften langt mere klar.
Det er en Milepæl, som vi har sat
os paa den Vej, som vil føre til Sejren.
Frem da paany! Er Stemningen mat? —
Nej! — der er Liv udi Lejren!

Aarene svinder, — om Fanen vi samles,
stadig vokser Flokken, som omgiver den.
Taktfast marscheres, ej noget Steds famles,
thi hvad vi *har* udrettet gaar ej i Glem.
Frugter er høstet, og Lykke er skabt,
og det er sket ved Foreningens Støtte.
Det er gennem den, vi er bleven en Magt, —
sløjfet er: »Hvad kan det nytte?«

Hertil vi naaed'! Dog standser vi ikke!
Endnu bedre Tider der ligger foran os.
Fasthed maa skues i alle Mands Blikke, —
om *fornødent* er vi parat til at slaas. —
Lad det da lyde i Nytaarets Gry,
naar vor Forening vor Hilsen vi sender:
Fremad til Sejren! Ja, *fremad* paany!
Fremad! Ej Sløvhed vi kender!

p. t. Slagelse. H. BÖTCHER.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Stiftelse

afholdt Søndag den 7. December ordinær Generalforsamling i »Citys« Selskabslokaler. Til Dirigent valgtes P. NORDLUNDE og til Sekretær SIGW. LUNDBERG.

1. FORMANDEN aflagde Aarsberetning og meddelte, at det, der havde karakteriseret Aarets Arbeide var Byggesagen. Han oplæste Protokollerne over Styrelsesmøderne, da det muligvis kunde interessere Forsamlingen at faa at vide, hvilke Vanskeligheder, man havde haft at kæmpe med. Meddelte Betingelserne for Købet af Grunden i Boyesgade, og gav Generalforsamlingen de forskellige Oplysninger, som findes i forrige Numer af *Typ.-Tid.* — Beretningen godkendtes.

2. KASSEREREN (J. F. Møller) fremlagde Regnskabet og bemærkede, at Underskudet var fremkommet som Følge af Gæld fra forrige Aar. Huslejehjælpen var efterhaanden blevet en stor Post; opfordrede til at være mere sparsom med denne. Af de honorable Bidragydere havde Witzansky trukket sig tilbage med Bemærkning om, at han ikke mere interesserede sig for Typografernes Stiftelse. — H. C. NIELSEN anbefalede paa Revisionens Vegne Regnskabet til Godkendelse, men vilde dog lade Styrelsen om at sørge for, at der blev mere Balance mellem Indtægt og Udgift for Fremtiden end der var i Aar. — Herefter udviklede sig en Diskussion om Kakkelovne, Malerarbejde, Linoleum og Vicevært, mellem H. C. NIELSEN, J. F. MØLLER og FORMANDEN, under hvilken det oplystes, at Medlemskontingentet var steget i høj Grad; det var i 1898—99: 1624.96, i 1899—1900: 1400.74, i 1900—01: 2112.60, i 1901—02: 2460.60; det overordentlige Medlemsbidrag havde i 1898—99 været 302.00, i 1899—1900: 298.90, i 1900—01: 426.90, i 1901—02: 356.00. Huslejehjælpen var vi kommet ind paa ved Medlemmernes eget Ønske, og Taleren ansaa denne for meget nyttig; den var i 1898—99: 50.00, i 1899—1900: 175.00, i 1900—01: 280.00, i 1901—02: 455.00. For at denne Post ikke skulde vokse alt for stærkt, maatte der selvfølgelig øves en stærk Kritik. Til Fribeboerne var der i 1898—99 uddelt 1433.00, 1899—1900: 1444.00, i 1900—01: 1299.00, i 1901—02: 1279.00. — Efter at flere Talere havde haft Ordet for Forespørgsler, som Formanden besvarede, ønskede HALLENGREEN Medlemsantallet opgivet i Beretningen og O. JOHANSEN henstillede, at Medlemslisten blev fuldstændig, naar vi havde en saadan i Beretningen, hvad Kassereren lovede skulde ske for Fremtiden, godkendtes Regnskabet.

3. Forslag om af Aarets løbende Indtægter at bevilge et Beløb af indtil 1400 Kr. til Fordeling mellem Fribeboerne. — Bevilgedes.

4. Valg af Formand og et Styrelsesmedlem samt en Revisor i Stedet for d'Hr. GUSTAV CLAUSEN, O. JOHANSEN og H. C. NIELSEN. Indstillet til Formand og Styrelsesmedlem blev de to afgaaede, og til Revisor: SIGW. LUNDGERG med 11 og NIELS HANSEN med 9 St.

5. Eventuelt. LAURITZ JENSEN rettede en Tak til H. C. Nielsen, der ifølge Lovene ikke mere kunde genvælges som Revisor, for det gode Arbejde, han havde udført i den Tid, han havde virket som saadan. — DIRIGENTEN rettede en Tak til Styrelsen for dens store Arbejde i Byggesagen. — Generalforsamlingen hævet. S. L.

Ekstrakassen i Den typ. Trykkerforening

afholdt Mandag den 29. Decbr. 1902 Kl. 8 ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Forslag fra Styrelsen om Ophævelse af Ekstrakassen. Til Dirigent valgtes LAUR. JENSEN, til Sekretær: J. C. JENSEN.

VIGGO HANSEN vilde paa Styrelsens Vegne anbefale at ophæve Kassen, da Forbundet nu fra Nytaar havde udvidet Arbejdsløshedshjælpen saa meget, at man mente, at Ekstrakassen var overflødig. Da de udvidede Understøttelser i Forbundet vilde kræve Kontingentforhøjelse, vilde Medlemmerne ikke føle dette ved at ophæve Ekstrakassen. Forøvrigt mente han, at de ca. 1000 Kr., der var i Kassebeholdning, vedblivende skulde benyttes til sit bestemte Formaal, saa at Ophævelse altsaa betød, at vi holdt op med at svare Kontingent, men vedblev at understøtte saalænge der var Penge i Kassen. — Paa Forespørgsel af ALB. SØRENSEN oplyste KASSEREREN, at saagodt som alle Trykkerforeningens Medlemmer var i Ekstrakassen (over 200). — LAUR. JENSEN og JENS LARSEN støttede Formanden, hvorimod H. OLSEN, CH. PETERSEN m. fl. stærkt bekæmpede Kassens Ophævelse. — J. C. JENSEN vilde som Kassens Fader nødigt slaa sit eget Barn ihjel, men vilde dog indrømme, at Forhøjelsen af Arbejdsløshedshjælpen i Forbundet tilsyneladende gjorde Kassen overflødig; naar imidlertid Medlemmerne vilde bære det nødvendige Offer, vilde han gærne støtte dem, der ønskede Kassen opretholdt, hvis det skete i en noget ændret Form. — H. OLSEN foreslog at sætte Kontingentet til 2—5 Øre ugentlig og ændrede senere sit Forslag til 25 Øre Kvartalet; da det imidlertid var en Lovændring og ikke forud bekendtgjort, kunde det ikke endelig behandles. — JENS LARSEN stillede følgende af Styrelsen sanktionerede Resolution:

»Generalforsamlingen foreslaar at ophæve »Ekstrakassen«, dog saaledes, at dens Midler fremtidig gaar til Understøttelse for dens nuværende Medlemmer i Tilfælde af Arbejdsløshed med 7 Kr. ugentlig i 10 Uger. 2 Gange aarlig offentliggøres Kassens Status«.

Denne Resolution *forkastedes*, hvorefter Ekstrakassen vedblivende bestaar uforandret indtil videre.

Generalforsamlingen sluttet. J. C. JENSEN.

Den typ. Trykkerforening

afholdt Mandag den 29. Decbr. 1902 Kl. 8 ekstraordinær Generalforsamling. Dagsorden: Punkt 1. Virksomheden efter 1. Januar. 2. Foreningskontoret. 3. Kontingentets Forhøjelse. 4. Revisorvalget til Forbundet. 5. Eventuelt. Til Dirigent valgtes VIGGO HANSEN, til Sekretær: J. C. JENSEN.

Punkt. 1. FORMANDEN gennemgik de væsentligste af Delegeretmødets Bestemmelser, forsaavidt de angik Trykkerforeningen; de fremkaldte ingen Diskussion.

Punkt 2. STYRELSEN stiller Forslag om Bevilling af 50 Kr. aarlig som Bidrag til Forbundskontorets Drift. Efter Tilslutning fra forskellige Talere og en Beklagelse over, at Forbundsstyrelsen havde frataget de Arbejdsløse et Samlingssted, vedtoges Forslaget enstemmig.

Punkt. 3. Kontingentets Forhøjelse. — FORM. omtalte Forbundets forskellige Formaal, som krævede en Kontingentforhøjelse af 15 Øre ugentlig, og mente, at Trykkerforeningen maatte lægge disse 15 Øre til det nuværende Kontingent, da Hovedkassen ikke kunde taale nogen Indtægtsforringelse. — JENS LARSEN oplyste af Lovudvalgets Beregninger, at med en Forhøjelse af 10 Øre ugentlig vilde vi have et Overskud af ca. 200 Kr. aarlig, men vilde anbefale at forhøje Kontingentet med 15 Øre. — ALB. SØRENSEN, H. BLOM m. ff. vilde nøjes med 10 Øre. OLSEN stillede bestemt Forslag i denne Retning, men det forkastedes, hvorimod Styrelsens Forslag om 15 Øre ugentlig vedtoges.

Punkt 4. Valg af en Forbundsrevisor og en Suppleant. Paa Forslag af LAUR. JENSEN valgtes ALB. MICHELSEN og CHR. PETERSEN til henholdsvis Revisor og Suppleant.

Under Punkt 5: Eventuelt, forlangte ingen Ordet, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. J. C. JENSEN.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. Decbr. 1902 ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Valg af Formand, Næstformand og Revisorer, event. Valg af Bestyrelse, event. Indmældelse af Lokalafdelingen under Fællesorganisationen. Eventuelt.

Til Formand genvalgtes NIC. JENSEN, til Næstformand: P. M. JENSEN og til Revisorer: SØREN HANSEN og CHR. RASMUSSEN.

Det vedtoges at vælge en Bestyrelse paa 3 Medlemmer; hertil valgtes: LINDBALLE, VILH. SONNENBORG og A. E. CHRISTENSEN.

Det vedtoges endvidere *ikke* at indmælde Lokalafdelingen under den stedlige Fællesorganisation. Kun 1 stemte for Indmældelsen. Man var alle enige om, at det vilde være urigtigt at tvinge Folk ind i en Forening, man ikke ønskede at være Medlem af. Endvidere vedtoges det, at dette Spørgsmaal ikke kunde bringes frem og finde sin Afgørelse paa en Generalforsamling, naar det ikke forud var opført paa en Dagsorden, som havde cirkuleret blandt Medlemmerne.

Til Slut meddelte Formanden, at der herefter ikke kunde være Tale om Restancer, da der forestod store Udbetalinger til Arbejdsløse og Rejsende, og da Revisorerne havde nægtet at underskrive paa Tilskud fra Hovedkassen, saalænge der fandtes Restancer. A. HANSEN,
Sekretær.

Bogtrykkerforeningens tredje Principalforening. Bladudgivere og Bladbogtrykkere har dannet en ny Forening til Varetagelse af deres Interesser. Efter Forlydende har alle udenfor Foreningen af danske Bogtrykkere indmældt sig i Foreningen. Ved eventuelle Tarifforhandlinger vil Foreningen blive repræsenteret af d'Hrr. HENRIQUES (O. C. Olsen), P. V. LARSEN (Ferslew) og V. BERGENHOLZ (Politiken).

Afrivningskalender. Fra Firmaet LEISNER & Co. er i Anledning af Aarskiftet udgaaet en smuk Afrivningskalender. Firmaet har haft den gode Idé i Midten af Kalenderen at anbringe den populære Biskop Absalons-Statue.

»Da Tarifen skulde indføres«. Dette af vor Kollega, Hr. L. CHR. NIELSEN, udgivne Teaterstykke har fundet god Afsætning; en enkelt By har f. Eks. rekvireret 46 Eksemplarer. Hr. Nielsen meddeler os, at der endnu er et lille Restoplag tilbage, og anmoder om, at de Paategnings-Lister, der endnu er ude paa Trykkerierne og i Provinserne, snarest maa blive ham tilstillet under Adresse: »Typograf L. Chr. Nielsen, Løve Allé 3, 2. København L.

Typografernes Stiftelse. Der er atter kommet Liv i Tilgangen til Typografernes Stiftelse. Omstaaende Annonce meddeler en Del Navne, ligesom Annoncen ogsaa giver Vejledning til at komme af med Kontingent hos Kassereren. Se derfor Annoncen!

Nyborg Lokalafdeling har til Juleuddelingen indsendt: 10 Typografer 16 Kr., Bogh. Schønemann 5 Kr., Red. Egebjerg (*Nyb. Av.*) 5 Kr., Red. Larsen (*Nyb.-Posten*) 2 Kr. og Faktor Thiel (*Nyb. Avis*) 2 Kr. — ialt 30 Kr.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Calberg jun. Kr. 1.00, Trykker Andersen (Hoffmann) 1.00, Jordans Bogtrykkeri 6.00, Truelsen 5.75, Kristelig Dagblad 2.25, Valentin & Lund 1.25, I. Cohens Sættere (2. Bidr.) 17.00, Stereotypist Hans Christophersen 2.00, Stereotypist Søren Sørensen 2.00, Leisner & Co. 5.75, Holbæk: Holbæk Posten 5.00, Bigum 1.00, Holbæk Amts Dagblad 5.00, Red. Nielsen 1.00, Red. Jensen 1.00, Red. H. Ibsen 3.00, 13 Medlemmer 13.00, 1 Medlem 2.00, Rest fra Arbejdsløshedsindsamlingen 4.23, 1 Medlem 0.50, Bogtr. S. A. A. Olsen 2.00, ialt 37.73, Nyborg Lokalafdeling 30.00, H. E. Jensens Trykkeri 6.00, Birchs Personale 1.25; tilsammen Kr. 118.98. Med det tidligere indkomne ialt Kr. 3292.83.

København, den 29. Decbr. 1902. CHR. ØSTERGAARD.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: P. A. Nielsens Trykkeri Kr. 4.00. Med det tidligere indkomne ialt Kr. 123.70.

København, den 29. Decbr. 1902. VALD. STEPHENSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ny Medlemmer: Kemigraf Hans Chr. Carl Cadavius (Natt.), udl. 1895 i Ill. Tid. Sætter Peter Vilh. Nielsen, udl. 18/12 1902 hos Mohn (arb. s. St.). Sætter Knud Daniel Christiansen (arbl.), udl. 1/11 89 hos O. C. Olsen, og Hustru Marie Kirstine. Sætter Johan Vilhelm Winkelmann (Natt.), overgaaet fra Ny typ. Forening.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 541, Rud. Aug. Bøhm (Bøhm) fra Udlandet. 1971, Niels Chr. Hansen IV. (Calberg sen.) fra Rejse.

Bortrejste: 1626 (Dsk. t. F.), Georg Henrik Hansen (til Helsingør). 1599 (Dsk. t. F.), Hans Chr. Andersen til Rudkøbing. 1503, H. A. E. Ebstrup (til Udl.). 1867, Eleonore Frederikke Hansen (til Kristiania i Pl.).

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Assens, 1418, B. J. Kreutzer fra Middelfart i Pl. Rudkøbing, 1599, Hans Chr. Andersen fra Kbhvn. Slagelse, 585, N. P. Pehrson (Sl.-Pst.) fra Ringsted. Helsingør, 1482, Jens Kristian Henriksen fra Rejse. Roskilde, 1411, Peder Emil Pedersen.

Bortrejste: Assens, 1622, Sv. Christensen til Struer i Pl. Viborg, 1576, W. Schmidt til Aarhus (arbl.). Esbjerg, 1014, Stephan N. Boesen til Vejle. Roskilde, 1512, Povl Pedersen til København (arbl.). Nyborg, 1436, Vilhelm Jensen til Nykøbing F. (arbl.).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Generalforsamling.

De kvindelige Trykkeriarbejdere afholder Generalforsamling Mandag den 5. Januar, Kl. 8 pr., i Walkendorffsgade 22, Stuen.

Dagsorden: 1. Protest mod Kontingentforhøjelsen. 2. Tarifen. 3. Eventuelt.

Alle Medlemmer bør møde. STYR.

Nyt Medlem: Annine Hansen (Schønberg).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

I Henhold til Generalforsamlingsbeslutning af 29. ds. og som Følge af, at Kontingentet til Forbundet fra Nytaar 1903 forhøjes fra 50 til 65 Øre, afkræves fra og med i Dag *80 Øre* pr. Medlem til Den typ. Trykkerforening. Indbetalingen sker paa samme Maade og ved samme Lister som hidtil og Bidragene afhentes af Budet hos Trykkernes Inkassatorer.

Husk at udfylde de omdelte Statistik-Skemaer den 2. Januar.

De Arbejdsløse erindres om, at de mod Forevisning af Medlemsbog har Adgang til Fællesorganisationens Læsestuer, Lædersstræde 11 2.

Restancerne bedes uopholdelig indbetalt til Kassereren. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse. Fuldtalligt Møde.

Typografernes Stiftelse.

Nye Medlemmer: V. Th. C. Hansen, N. F. Hansen, W. Spuhr, H. Sørensen-Fisker, A. S. Olsen og Joh. Larsen (alle i Missionstrykkeriet), Blohm (Bording), C. F. Andersen, A. Nielsen, Hartwich, Jul. Nielsen, F. A. Nielsen (Hoffensberg), Ch. R. Hansen, Lundquist; Frantz Brunn og Chr. Andersen (begge hos Truelsen).

Kontingent modtages **kun i mit Hjem** og **kun om Søndagen** Kl. 10—11.

J. F. MØLLER,
Kasserer,
Mysundegade 30, 3. V.
Hjørnet af Istedgade.

ANNONCER

En yngre Maskintrykker

søger Plads snarest.

ANTON HANSEN-MØLLER,
Fyns Stiftsbogtrykkeri,
Odense.

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

Bogtrykpresse,

lille, brugt, ønskes. Billet mrkt. »L. J.« modtager Ekspeditionskontoret.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

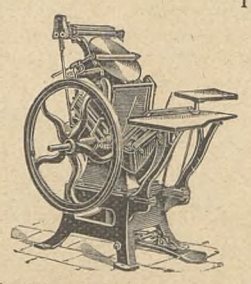
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.
Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 9 JANUAR 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

TELEGRAM-ADRESSE: **TYPFORBUNDET** · TELEFON: **4331**

POST-ADRESSE:

Gl. Strand 46, 2. Sal. København K.

Daglig Kontortid Kl. 1—3, Fredag og Lørdag tillige 5½—8.

Telefonen ventes flyttet i den kommende Uge. Til Trods for rettidig Anmeldelse og gentagne Henvendelser har Telefonselskabet ikke været at formaa til at fremskynde Arbejdet.

København.

Eksemplarer af Lovene kan afhentes paa Kontoret mellem 1 og 3. FORRETNINGSUDVALGET

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 11. Januar, Kl. 1 Middag

i Larsens Lokale, St. Annæplads 13.

Dagsorden: 1. Virksomheden efter 1. Januar. 2. Behandling af Branchelovene. 3. Opstilling af Voldgiftsretsmedlemmer. 4. Opstilling af 3 Revisorer. 5. En Bevilling til Afvikling af Det frivillige Fond. 6. Eventuelt. STYRELSEN.

Fra 1. Januar indtræder den af Delegeretmødet vedtagne Kontingentforhøjelse af 15 Øre til Arbejdsløshedskasserne. Kontingentet til den faglige Afdeling bliver saaledes 80 Øre pr. Uge. Til Hjælpekasserne betales som hidtil, nemlig 35 Øre til Sygekassen, 15 Øre til Hjælpekassen og 10 Øre til Ligkassen. Kontingentet for dem, der er Medlemmer af Den typografiske Forenings samtlige Afdelinger, bliver saaledes 1 Kr. 40 Øre ugenlig.

København, 1. Januar 1903. *CHR. ØSTERGAARD.*

Vort nye Forbundskontor.

Vi aflagde i Forgaars et Besøg i vort nye Forbundskontor, Gl. Strand 46. Kontoret, der er beliggende paa 2. Sal, bestaar af tre store Værelser, et til Gaden og to til Gaarden; det hele er meget rummeligt og særlig egnet til Kontorbrug. I det første Værelse findes Ekspeditionslokalet, hvor alle daglige Forretninger, saasom Ind- og Udbetalinger, Forespørgsler o. s. v., foregaar. Dette Værelse er ved en Skranke delt i to Dele, indenfor Skranken har de to Forretningsførere, P. HVIDTFELDT og P. LAURITZEN, samt Hovedkassereren, CHR. ØSTERGAARD, Plads ved en stor Dobbelt-Pult. Arbejdet gaar rask fra Haanden, og det syntes som om vore tre Tillidsmænd paa dette Kontor straks har faaet Arbejdet ledet ind i den rette Gænge. Og saaledes bør det ogsaa være. Paa et Forbundskontor forekommer der nemlig hver Dag mange forskellige Sager, som kræver hurtig Afgørelse, og det gælder derfor om, at alt fra en Begyndelse af er lagt saaledes til Rette, at Folk, der har Ærinde paa Kontoret, hurtig kan blive ekspederede. Langs Væggene er der indrettet Siddepladser for de Besøgende, der et Øjeblik maa vente paa Besked.

Ved Siden af Ekspeditionslokalet findes et mindre Lokale, bestemt til Bestyrelsesmøder o. lign.

Lokalet til Gaden er meget stort. Det er Meningen, at Forretningsudvalget skal afholde sine Møder her; men foruden til dette Brug vil Lokalet udenfor den almindelige Kontortid blive benyttet som Arbejdssted for de tre fast ansatte Funktionærer. Fra dette Værelse har man en prægtig Udsigt over Gl. Strand og Kanalen med det maleriske og brogede Folkeliv, Thorvaldsens Musæum og i Baggrunden Kristiansborg Slots Ruiner. Lokalerne er meget praktisk møblerede og holdt i lyse Farver, hvad der gør hele Kontoret tiltalende og hyggeligt.

I faa Linjer har vi her beskrevet, hvilket Udseende Dansk Typograf-Forbunds Kontor har. Det er vort Haab, at de Beslutninger og de Afgørelser, der i Fremtiden vil blive tagne i disse Lokaler, maa blive til Held og Lykke for det grafiske Fags Arbejdere. Fra dette Kontor vil alle daglige Forretninger saavel til Hovedstaden som til Provinserne blive udførte, Ordre modtaget og Ordre givet, Principaler vil søge Kontoret efter ledig Arbejdskraft, Typografer og øvrige ved vort Fag beskæftigede Arbejdere vil, saasnart de blive ledige, straks mælde dette paa Kontoret; men ogsaa Den typ. Forenings Bibliotek vil faa Plads her, hvorved de mange, der hidtil har glædet sig ved dette gode Bibliotek, fremdeles vil kunne faa Bøger at laane.

Kun ét vil komme til at mangle her, nemlig Opholdssted for de Arbejdsløse. Naar dette mangler, saa ligger Skylden herfor hos en Del af de Arbejdsløse selv.

Da Den typ. Forenings Styrelse i sin Tid besluttede at leje et Lokale for arbejdsløse Typografer, var Tanken naturligvis den, at skabe et virkeligt Hjem, hvor Kolleger kunde tilbringe Dagen og Aftenen ved Læsning eller Passiar med hinanden. I Begyndelsen gik dette meget godt, og alle glædede sig over dette Gode, som Den typ. Forening her søgte at realisere for sine Arbejdsløse. Men eftersom Tiden gik, var der en Del af de Arbejdsløse, der desværre fuldstændig misforstod Sagen, og ved deres mindre korrekte Optræden bidrog til, at den aller største Part af de arbejdsløse Kolleger meget nødig tog Ophold i Lokalet, og andre, som havde Ærinde paa Kontoret, søgte saa vidt mulig at undgaa dette. Den typ. Forenings Styrelse indsaa, at det under disse Omstændigheder var nødvendigt, at der heri skete en Forandring. Dette skete paa den Maade, at der blev truffet et Arrangement med Fællesorganisationernes Læsestue, hvorved vore Arbejdsløse fik Ret til naar som helst at tage Ophold i disses hyggelige Lokaler, hvor der findes alle mulige Blade og det bedste Udvalg af Bøger. Vort Forbunds Kontor staar daglig i telefonisk Forbindelse med Læsestuen, saaledes at man øjeblikkelig er i Stand til at kunne sende ledige Kolleger i Arbejde, saasnart saadant tilbyder sig.

Det moralske Ansvar.

Af B.—n.

NAAR Julen er vel forbi og vi tager Afsked med det gamle Aar, da lader man dette passere Revy og analyserer de Ting af forskellig Slags, som hver paa sin Vis har haft Bud til os alle; alt er jo ikke »Kærminder«, men at der dog er Udbytte at fremvise, som i kommende Dage vil bære Frugt og være til Gavn for den typografiske Stand, er jo uomtvisteligt.

Men de gode Sider af Aarets Arbejde lader jeg uberørt; Meningen med disse Linjers Fremkomst er en anden, og saafremt der er ærlig Vilje til Stede, kan man nok med Tiden raade Bod paa de store Skavanker, der klæber ved vor Tilværelse og sætter deres Præg paa denne, og — jeg hævder det bestemt — er til Gene for ikke faa typografiske Arbejdere.

Jeg skal hermed fremdrage en af disse, nemlig den, som findes ved Lærlinges Uddannelse. Det er en Kendsgærning, at mange af disse i de stipulerede 5 Aars Læretid nærmest er »Stedbørn« og faar disses Behandling, for saa, naar Uddannelsen til Typograf er forbi, at staa blottede for selv nok saa tarvelige tekniske Begreber. I de fleste Tilfælde er det Mangel paa Interesse fra den Ledendes Side, som det unge Menneske kan »takke« for sine manglende Kundskaber; thi saafremt d'Hrr., der har med Vedkommendes Uddannelse at gøre, i ham vilde se mere end en billig Arbejdskraft og pekuniær Fordel, og virkelig havde vaagent Øje med Lærlingens Gøren og Laden, udviklede hans Ævner i de forskellige Grene af vort Fag og først og fremmest lod Drengen faa Anledning til at forsøge sig i disse, da kunde der opnaas en Del flere glædelige Resultater. Thi naar en Mand paatager sig Ledelsen af en Bedrift, da **maa** han samtidig være sig det moralske Ansvar bevidst, der følger med Antagelsen af Lærlinge, ellers er han uskikket til at beklæde en saadan Tillidspost. Han er Forældrene eller Lærlingens Nærmeste ansvarlig for, at denne faar den tilbørlige Undervisning, saa han kan »staa paa egne Ben« i Kampen for Tilværelsen. En Del vil maaske skyde sig ind under, at «Drengen ingen Ævner har«; men dette gælder til Wandsbeck. — — — Vi har noget, der hedder: 3 Maaneders Prøvetid; denne er mere end tilstrækkelig til for en velbevandret Fagmand at dømme, om Ævnen og Lysten er til Stede; saafremt disse skulde mangle, da staar det i Ledelsens Magt at afbryde videre Undervisning og lade Drengen forsvinde; men **dette** hører dog — med vor Tids gode Skolegang for Øje — til Sjældenhederne. Jeg skal derfor i det efterfølgende paavise flere Ting, som kan tages til Efterretning.

Naar det er fastslaaet, at Drengen skal fortsætte sin Lære, da maa den Ledende paa Stedet stadig holde sig det for Øje, at naar den unge Mand en Gang skal træde ud i Livet, da er det hans Læresvend eller Faktor, hvad man nu vil, som ved det smukke Resultat har Æren derfor; men gaar det til den anden Side, da er det ogsaa **ham**, der i første Række har at bære det moralske Ansvar og i sidste Instans **burde** bære det juridiske med. Dog, hvad Fordel har en Nyudlært af at blive tilkendt den Smule Erstatning, der nu hjemles ham; den opvejer dog langt fra de 5 Aar af et Menneskes Liv, hvor Lærenemheden er størst og Viljen lettest at bøje.

For at det bedste Resultat kan naas, er det nødvendigt, at Lærlingen stadig har Forstaaelsen af, at man vil udvikle de slumrende Kundskaber, dels ved human, men helt igennem bestemt Ledelse af hans Skridt i teknisk Retning og dels ved at gøre ham begribeligt — hvor Lejlighed dertil gives — at han selv maa lægge sig i Selen som den mest interesserede Part, saafremt Arbejdet skal bære Frugt.

For Tiden er det jo desværre saadan, at flere virkelig brave Kolleger ikke kan bestride en Plads, hvor der fordres en lille Smule ud over »skær« Sats af Vedkommende; og hvad er Følgen? Skønt der er Arbejde nok, bliver han dog sagt op første Lønningsdag for at give Plads for en anden; thi der er »Jærnsættere« nok paa Stedet, og naar ikke vedkommende Typograf kan klare selv nok saa tarvelige skematiske Arbejder eller forefaldende Akcidenser, da hører han til de uheldige, der kun ved et Tilfælde kan erholde »fast« Plads. — — — Samtidig kan der paavises flere Trykkerier — der stiller slige Krav til den Nyantagne — hvor den tekniske Uddannelse, som bliver Lærlingene tildelt, staar paa samme Lavmaal som den vragede Arbejders; jo, i Sandhed en skøn Harmoni!

Vilh. Lassen og Typograferne.

Kort før Nytaar blev der af socialdemokratiske Rigsdagsmænd i Folketinget indbragt et Forslag, som gik ud paa, at Staten i Anledning af den store Arbejdsløshed ydede et vist Beløb til Lindring af den Elendighed, der midt i Vinterens Hjærte truede med at antage en meget foruroligende Karakter. I to à tre Dage diskuterede Folketinget meget indgaaende det formaalstjenlige i at komme Arbejderne til Hjælp, naar der virkelig var Nød til Stede, og det endte med, at Tinget nedsatte en Kommission, der fik til Opgave, at undersøge hele dette Forhold og saa siden en Gang om et Aar eller maaske om en halv Snes, at fremsætte Betænkning af det overvejede. Om der i Mellemtiden dør nogle hundrede fattige Stakler af Sult eller af Mangel paa tilstrækkelig Ernæring, — det vedkommer ikke Flertallet af den lovgivende Forsamling!

Kommissionen er nedsat! Det store Flertals Samvittighed kan sove videre!

Dette interesserer os mindre; men hvad der har Interesse for os, er de Udtalelser, Folketingsmand Vilh. Lassen under Debatten fremkom med om Typograferne. Han udtalte bl. a.:

> »Mange Forhold medvirker til at skabe Arbejdsløshed. Typograferne har saaledes Gang paa Gang opsagt deres Tarif og gennemført Lønforhøjelser. Bogtrykkerne lavede saa en Stereotyperingsanstalt, og en Mængde Typografer blev arbejdsløse. Skal Staten nu understøtte dem, uden at undersøge, om Typografernes Fordringer var berettigede? *De er jo gennemførte ved et Magtsprog.*«

Værre meningsløst Sludder skal man lede længe efter, og man skulde forsværge, at saadanne Udtalelser virkelig kunde fremkomme fra en Mand, der i Følge hele hans Stilling burde vide, at dette ikke stemmer med de faktiske Forhold. Til Bevis herfor skal vi anføre et Par Udtalelser fra Provins-*Bladudgivernes* Generalforsamling — af hvilken Forening vi formoder Hr. Vilh. Lassen er Medlem, — som afholdtes samtidig med Debatten i Folketinget:

> ».... Formanden, Redaktør Regnar Petersen, Næstved, aflagde Beretning om det afvigte Aar, i hvilket der *under temmelig rolige Forhold* var bleven gennemført en ny Tarif med Typograferne.«

Man lægge Mærke til, at Vilh. Lassen i Folketinget fortæller, at Løntarifen »er gennemført ved et Magtsprog«, medens selve Bladudgivernes Formand, Hr. Regnar Petersen, samtidig udtaler, at det skete »under temmelig rolige Forhold«.

Dette sidste er selvfølgelig det rigtige.

Men hvad Interesse kan Vilh. Lassen have af i Folketinget at fortælle, at det var Typografernes egen Skyld, naar der i dette Fag herskede saa stor Arbejdsløshed? Ikke anden Interesse end den, at han muligvis derved kunde forhindre, at Venstre vedtog Loven om, at Staten skulde yde Hjælp til de Arbejdsløse. Dette lykkedes ham for saa vidt ogsaa, idet de Arbejdsløse maatte nøjes med — en Kommission!

Hr. Vilh. Lassen udtalte, at det var paa Grund af vore Lønforhøjelser, at Bogtrykkerne havde oprettet en Stereotyperingsanstalt. Denne Udtalelse har ligesaa lidt med Sandheden at gøre, som alt det øvrige, han sagde om Typograferne. Uanset om Typograferne i Provinserne havde faaet Lønforhøjelse, var denne Stereotyperingsanstalt kommet; Kapitalismen har aldrig og vil heller ikke i Fremtiden tage Hensyn til Lønforholdene i et Fag, naar det gælder om at indføre tekniske Fremskridt. At dette er Tilfældet vil man imidlertid allerbedst kunne se af den Indtægts-Forskel, der er mellem Typograferne i Provinserne og d'Hrr. Redaktører og Bladudgivere.

Forinden Lønforhøjelsen havde Typograferne i de lavestlønnede Byer en Minimalløn af 17 Kr. ugentlig = 884 Kr. aarlig, i de højstlønnede Byer 20 Kr. ugentlig = 1040 Kr. aarlig.

Efter Lønforhøjelsen er Minimallønnen i de lavestlønnede Byer 19 Kr. ugentlig = 988 Kr. aarlig, i de højstlønnede Byer 22 Kr. ugentlig = 1144 Kr. aarlig.

Af Skattebogen fremgaar det derimod, at d'Hrr. Redaktører og Bladudgivere har ganske anderledes Indtægter. Hr. VILH. LASSEN staar saaledes opført med en Indtægt af **12,000 Kr.**; men ogsaa andre Redaktører staar opført med høje Indtægter, f. Eks. Redaktør VILH. CARLSEN, Hjørring, 10,000 Kr., Redaktør JENSEN, Roskilde, 12,000 Kr., Redaktør HANSON, Hillerød, 24,000 Kr.

Eller f. Eks. Udgiveren af *Skive Flkbl.* MAR. JENSEN og J. SKJØDSHOLM, Grenaa, der henholdsvis har en Indtægt af 14,500 Kr. og 12,000 Kr., har ikke en Gang, skønt de begge staar med saa kolossale Indtægter, villet indrømme Typograferne de beskedne Fordringer.

Naar man ser, at d'Hrr. har Tusinder af Kroner i Indtægt, hvor Arbejderne kun har Hundreder, saa er der ingen, der tror paa, at de Par Kroner, som Typograferne har faaet i Lønforhøjelse, er Skyld i Stereotypipladernes Indførelse. Det er simpelthen Kapitalismens Profitjageri, der har været Drivfjederen.

Dette bestyrkes yderligere derved, at samtidig med Stereotypiens Indførelse er man gaaet over til et smallere Format: »Normalformatet«. Annonceindtægten er derved stegen med ca. 20 %. Og saafremt den sidste Sammenslutning om en ny Papirfabrik sker, vil det yderligere øge Profiten med 12—1300 Kr. for et almindeligt Provinsblad, medens den for et Blad som *Fyns Tidende* vil øges med 4—5000 Kr. aarlig.

Mærkeligt er det derfor, at en Mand som Vilh. Lassen, der, forinden han blev Folketingsmand, hørte til den frisindede og demokratiske Retning, som Ungdommen og ikke mindst Arbejderne med en vis Begejstring saa op til, saa fuldstændig er slaaet om, at der snart ikke er den Ting — naar det da er i frisindet Retning — uden at Hr. Lassen gaar imod det eller stiller Forholdet paa Hovedet.

Sidst var det os Typografer, Hr. Vilh. Lassen paa perfid Maade benyttede for at hindre et godt og humant Forslags Gennemførelse; næste Gang bliver det vel et andet Fags Arbejdere, der skal holde for. Men forhaabentlig er det baade første og sidste Samling, Hr. Vilh. Lassen har Sæde i Folketinget.

Tyve Aars Organisationsarbejde

i én By er en lang Tid. Fuldt saa længe har Hr. P. HVIDTFELDT opholdt sig i Kolding, og i den lange Aarrække har han ikke alene ofret Tid paa Typograferne, men i nok saa høj Grad været besjælet af at organisere alle øvrige Arbejdere. At dette ikke har været noget ringe Arbejde, derom vidner en lille Pjece paa 3 Ark, som Hr. Hvidtfeldt forinden sin Afrejse fra Kolding har udarbejdet.

Hr. Hvidtfeldt har ved dette Arbejde skabt sig et varigt Minde blandt Kolding Arbejdere; men ogsaa udenfor Kolding vil denne Organisationshistorie, som han kalder »Tyve Aars Organisationsarbejde«, have megen Interesse.

Meget interessant er den Skildring Hr. Hvidtfeldt giver af de første famlende Forsøg paa at samle de forskellige Fags Arbejdere i en Organisation: Fælles-Fagforeningen, og om Tilslutningen til Socialdemokratiet. Efter et Par Aars Virksomhed sygnede imidlertid Fællesfagforeningen hen og »Socialdemokratisk Forbund« og »Fællesorganisationen« stiftedes. Hr. P. Hvidtfeldt valgtes til Formand for »Socialdemokratisk Forbund«, og Dagen efter Foreningens Stiftelse holdtes det første offenlige Møde. Den nuværende Indenrigsminister, ENEV. SØRENSEN, var til Stede og deltog i Diskussionen, hvorefter han indtraadte som Medlem af den socialdemokratiske Forening. Han har ganske vist senere meldt sig ud, men dette forhindrer ikke, at der dog har været en Tid, hvor selve vor Indenrigsminister har tilhørt det socialdemokratiske Parti.

Det fremgaar iøvrigt af Pjecen, at Hvidtfeldt har nydt en meget stor Tillid blandt Koldingenserne, idet han er bleven paalagt det ene Tillidshverv efter det andet; han er saaledes af de forenede Arbejdere i Kolding gentagende blevet opstillet til Byraadsmedlem, uden at det dog lykkedes ham at blive valgt; men var han bleven i Kolding, vilde der rimeligvis ikke være gaaet lang Tid, forinden han i Kraft af Arbejdernes Stemmer havde haft Sæde i Byens Raad.

Nu sker det ikke. De danske Typografer havde Brug for Hr. P. Hvidtfeldts store Arbejdsevne paa en anden Plads, hvorfor han, mod personlige Interesser, med Familje maatte forlade den By, der i det store Organisationsspørgsmaal for ham var saa rig paa Minder og hvor han havde tilbragt sine bedste Aar. Blandt de organiserede Arbejdere i Kolding er der blevet en tom Plads, som det bliver vanskelig at udfylde.

Den lille Pjece er som sagt meget interessant, og kan ved Henvendelse til Ølkusk KNUD HANSEN, Platangade 16, Kolding, faas for 55 Øre frit tilsendt.

De kvindelige Trykkeriarbejdere.

ÆREDE Hr. Redaktør! De bedes optage følgende: Da der, uagtet den af »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« afholdte Generalforsamling var meget stærkt besøgt, dog sikkert var en Del, som ikke var til Stede, og da der tillige, hvad der er tilgiveligt, paa den om jeg saa maa sige noget vel livlige Generalforsamling, temmelig sikkert ogsaa var en Del Medlemmer, som ikke ganske forstod, hvorom Sagen drejede sig, tillader jeg mig at fremkomme med følgende Redegørelse:

Som Bestyrelsesmedlem af ovennævnte Forening blev jeg i *Typ.-Tid.* af 26. f. M. ikke lidt forbavset ved at læse en Meddelelse fra Formandinden om, at Kontingentet fra Nytaar var sat op med 10 Øre, en Forbavselse, der var let forklarlig, idet der nemlig ikke har været afholdt et eneste Bestyrelsesmøde endsige en Generalforsamling angaaende denne Sag, idet jeg da straks vilde have protesteret, da det nemlig er min faste Overbevisning, at en saadan Forhøjelse af det i Forvejen høje Kontingent var uforsvarligt. Paa Bestyrelsesmødet, der afholdtes efter at ovennævnte Meddelelse havde staaet i *Typ.-Tid.*, ankede jeg selvfølgelig over dette Overgreb, og meddelte jeg tillige Formandinden, at jeg i denne Sag vilde slutte mig til en Del Opponenter, som var fremstaaet mellem Medlemmerne. Fru DIDERICHSEN oplyste endvidere her, at hun havde været nødt til saadan ganske »mier nicht und dier nicht« at lægge paa Kontingentet, fordi der ikke havde været Tid til at afholde Møder, og at Forbundet havde forlangt og ikke vilde lade os slippe under 35 Øre ugentlig pr. Medlem (Forbundslovene lyder paa 32½ Øre). Ved Henvendelse til Hr. LAURITZEN, der var til Stede paa Generalforsamlingen, viste det sig dog, at Hr. L. kun var fremkommet med Ønskeligheden heraf, da 35 Øre var lettere at regne med end 32½ Øre. Hr. L. indrømmede dog, at vi jo selvfølgelig havde Ret til de 32½ Øre i Følge Lovene. For altsaa at lette Forbundet Regnskabet, gik Fru Diderichsen aldeles kritikløs ind paa at bebyrde vor Kasse med en aarlig Udgift af ca. 350 Kr. eller saa meget som vor Forening i Fremtiden skal administreres for. I Sandhed flot til det Yderste. De Medlemmer, som paa Generalforsamlingen tankeløst raabte Hurra for Fru D. efter enstemmigt at have stemt hendes Misgreb ned, vil maaske af disse Linjer forstaa, at deres Begejstring var paa urette Plads.

Med Tak for Optagelsen HENRIETTE CRONE.

TAK for alle gode Ønsker om en lykkelig Fremtid for vor Organisation, mig og Familie under de ny Forhold.

Flytningerne har naturligvis bragt en Del Kludder i Forretningsgangen, men med denne Uges Udgang venter vi, at alt atter skal komme i Lave.

De i Afdelingerne manglende Medlemsbøger til de Nyudlærte vil blive sendte i de nærmeste Dage.

Forhaabentlig vil man overalt vide at indrette sig under de ny Forhold paa en saadan Maade, at man samler alle til enigt Arbejde for fælles Interesser, og at de personlige Interesser viger for Helhedens, samt at man *i alle* Forhold sætter Pligterne foran Rettighederne, thi da nærer jeg ingen Tvivl om, at den nu foretagne Forandring vil blive til Held for de typografiske Arbejdere.

København, den 6. Januar 1903. P. HVIDTFELDT.

Regnskab over Dansk typ. Forenings og Dansk Typografforbunds

INDTÆGT

Lokal-afdeling	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar		Ordinært Kontingent				Ekstra-ordinært Kontingent				Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt Indtægt i Halvaaret	
	Kr.	Ø.	Antal Medl.	Uger	Kr.	Ø.	A. M.	Uger	Kr	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.
Aarhus	15	»	110	2598	2338	20	»	»	»	»	28	»	22	»	100	»	2503	20
Aalborg	19	31	66	1406	1265	40	»	»	»	»	5	»	2	»	175	»	1466	71
Assens	15	»	9	187	168	30	»	»	»	»	5	»	»	»	60	»	248	30
Bogense	»	»	3	78	70	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	70	20
Brønderslev	15	»	8	160	144	»	»	»	»	»	5	»	»	»	»	»	164	»
Esbjerg	15	»	22	511	459	90	»	»	»	»	31	»	»	»	»	»	505	90
Fredericia	15	»	10	169	152	10	»	»	»	»	»	»	8	»	370	5	545	15
Frederiksh.	15	»	1	34	30	60	»	»	»	»	»	»	»	»	158	91	204	51
Helsingør	15	»	23	537	483	30	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	498	30
Hillerød	15	»	24	550	495	»	»	»	»	»	4	»	»	»	»	»	514	»
Herning	15	»	5	128	115	20	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	130	20
Hjørring	15	»	24	456	410	40	»	»	»	»	4	25	2	»	50	»	481	65
Holbæk	11	93	21	440	396	»	»	»	»	»	»	»	4	»	»	»	411	93
Horsens	15	»	40	983	884	70	»	»	»	»	»	»	»	»	300	»	1199	70
Hobro	13	1	7	120	108	»	»	»	»	»	»	»	2	»	50	»	173	1
Kallundb.	15	»	14	353	317	70	»	»	»	»	»	»	2	»	50	»	384	70
Køge	15	»	15	337	303	30	»	»	»	»	»	»	»	»	50	»	368	30
Kolding	15	»	54	922	829	80	»	»	»	»	13	»	4	»	350	»	1211	80
Løgstør	1	85	4	74	66	60	»	»	»	»	»	»	8	»	150	»	226	45
Maribo	15	»	5	100	90	»	»	»	»	»	»	»	»	»	140	»	245	»
Middelfart	15	53	8	150	135	»	»	»	»	»	24	»	»	»	350	»	524	53
Nakskov	15	»	20	449	404	65	»	»	»	»	10	»	22	»	»	»	451	65
Næstved	15	»	48	1105	994	50	»	»	»	»	»	»	4	»	300	»	1313	50
Nyborg	15	»	13	247	222	30	»	»	»	»	14	»	»	»	183	21	434	51
Nykøb. F.	6	38	22	508	457	20	»	»	»	»	»	»	4	»	120	»	587	58
Nykøb. M.	»	5	12	256	230	40	»	»	»	»	»	»	»	»	75	»	305	45
Odense	18	38	107	2152	1936	80	»	»	»	»	50	»	6	»	950	»	2961	18
Odder	»	»	10	71	63	90	»	»	»	»	4	»	2	»	20	»	89	90
Ribe	15	»	6	153	137	70	»	»	»	»	25	»	»	»	25	»	202	70
Randers	15	47	46	1077	969	30	»	»	»	»	»	»	6	»	220	»	1211	77
Ringsted	15	»	20	465	418	50	»	»	»	»	»	»	4	»	»	»	437	50
Ringkøb.	15	»	19	429	386	10	»	»	»	»	5	»	67	40	»	»	473	50
Roskilde	15	»	22	469	422	10	»	»	»	»	»	»	8	»	350	»	795	10
Rudkøbing	12	20	10	226	203	40	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	217	60
Rønne	14	54	21	371	333	90	»	»	»	»	»	»	12	»	300	»	660	44
Skanderb.	15	»	6	113	101	70	»	»	»	»	»	»	2	»	180	»	298	70
Silkeborg	15	»	14	313	281	70	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	298	70
Slagelse	17	81	27	593	533	70	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	553	51
Stubbekøb.	11	33	4	99	89	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	100	43
Svendborg	14	64	29	661	594	90	»	»	»	»	»	»	2	»	80	»	691	54
Thisted	13	46	19	437	393	30	»	»	»	»	13	»	»	»	»	»	419	76
Varde	15	»	4	104	93	60	»	»	»	»	»	»	2	»	40	4	150	64
Vejle	14	13	28	702	631	80	»	»	»	»	58	»	»	»	»	»	703	93
Viborg	15	»	10	228	205	20	»	»	»	»	3	»	»	»	32	52	255	72
	591	2	990	21521	19369	45	»	»	»	»	301	25	201	40	5229	73	25692	85
Den t. Foren.	»	»	811	20238	10119	30	»	»	»	»	8	»	21	75	»	»	10149	5
D. t. Trykkerf.	»	»	226	5261	2630	50	»	»	»	»	»	»	35	50	»	»	2666	»
D. k. Trykarb.	»	»	340	6402	1600	50	»	»	»	»	»	»	3	54	»	»	1604	4

Lokal-afdeling	Rejsekassen								Understøttelse paa Stedet											
	Dage à 1.25			Dage à 1.00		Overfarts-penge		Ialt	Dage à 1.75				Dage à 1.25				Dage à 0.75				Ialt	
	Antal Dage	Kr.	Ø.	A. D.	Kr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	A. M.	Antal Dage	Kr.	Ø.	A. M	Antal Dage	Kr.	Ø.	A. M.	Ant. D.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aarhus	83	103	75	»	»	»	»	103	75	»	»	»	»	11	210	262	50	»	»	»	»	262	50
Aalborg	67	83	75	»	»	»	»	83	75	2	39	68	25	6	58	72	50	»	»	»	»	140	75
Assens	35	43	75	»	»	»	»	43	75	»	»	»	»	2	46	57	50	»	»	»	»	57	50
Bogense	2	2	50	»	»	»	»	2	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Brønderslev	13	16	25	»	»	»	15	16	40	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Esbjerg	10	12	50	»	»	»	»	12	50	»	»	»	»	1	13	16	25	»	»	»	»	16	25
Fredericia	61	76	25	»	»	6	25	82	50	»	»	»	»	1	14	17	50	»	»	»	»	17	50
Frederiksh.	23	28	75	»	»	»	»	28	75	1	21	36	75	1	47	58	»	»	»	»	»	94	75
Helsingør	54	67	50	»	»	»	»	67	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Hillerød	29	36	25	»	»	»	15	36	40	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Herning	8	10	»	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Hjørring	35	43	75	»	»	»	»	43	75	»	»	»	»	2	47	58	75	»	»	»	»	58	75
Holbæk	31	38	75	»	»	»	15	38	90	»	»	»	»	1	10	12	50	»	»	»	»	12	50
Horsens	48	60	»	»	»	»	»	60	»	»	»	»	»	4	92	115	»	»	»	»	»	115	»
Hobro	36	45	»	»	»	»	»	45	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Kallundb.	26	32	50	»	»	»	»	32	50	»	»	»	»	4	126	157	50	»	»	»	»	157	50
Køge	24	30	»	»	»	»	»	30	»	1	65	113	75	5	84	105	»	»	»	»	»	218	75
Kolding	127	158	75	»	»	»	»	158	75	3	126	220	50	2	45	56	25	»	»	»	»	276	75
Løgstør	12	15	»	»	»	»	25	15	25	»	»	»	»	1	53	66	25	»	»	»	»	66	25
Maribo	14	17	50	»	»	»	»	17	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Middelfart	75	93	75	»	»	7	25	101	»	»	»	»	»	1	9	11	25	»	»	»	»	11	25
Nakskov	12	15	»	»	»	12	25	27	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Næstved	43	53	75	»	»	7	80	61	65	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Nyborg	85	106	25	»	»	27	»	133	25	1	49	85	75	»	»	»	»	»	»	»	»	85	75
Nykøb. F.	29	36	25	»	»	2	80	39	5	»	»	»	»	2	23	28	75	»	»	»	»	28	75
Nykøb. M.	15	18	75	»	»	4	»	22	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Odense	105	131	25	»	»	»	»	131	25	3	57	99	75	6	149	186	25	»	»	»	»	286	»
Odder	2	2	50	»	»	»	»	2	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ribe	19	23	75	»	»	»	»	23	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Randers	43	53	75	»	»	»	»	53	75	»	»	»	»	4	91	113	75	»	»	»	»	113	75
Ringsted	66	82	50	»	»	»	»	82	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ringkøb.	41	51	25	»	»	»	»	51	25	»	»	»	»	1	14	17	50	»	»	»	»	17	50
Roskilde	136	170	»	»	»	»	»	170	»	»	»	»	»	6	129	161	25	»	»	»	»	161	25
Rudkøbing	7	8	75	»	»	10	50	19	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Rønne	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	40	50	»	»	»	»	»	50	»
Skanderb.	34	42	50	»	»	»	»	42	50	3	91	159	25	»	»	»	»	»	»	»	»	159	25
Silkeborg	25	31	25	»	»	»	»	31	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Slagelse	80	100	»	»	»	25	»	125	»	»	»	»	»	2	77	96	25	»	»	»	»	96	25
Stubbekøb.	9	11	25	»	»	2	»	13	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Svendborg	34	42	50	»	»	2	»	44	50	2	72	126	»	4	42	52	50	»	»	»	»	178	50
Thisted	36	45	»	»	»	2	»	47	»	»	»	»	»	1	12	15	»	»	»	»	»	15	»
Varde	28	35	»	»	»	»	»	35	»	»	»	»	»	1	30	37	50	»	»	»	»	37	50
Vejle	49	61	25	»	»	»	»	61	25	»	»	»	»	7	112	140	»	»	»	»	»	140	»
Viborg	37	46	25	»	»	»	»	46	25	»	»	»	»	2	48	60	»	»	»	»	»	60	»
	1748	2185	10	»	»	109	55	2294	65	16	520	910	»	80	1621	2025	50	»	»	»	»	2935	50
Den t. Foren.	599	748	75	»	»	»	»	748	75	18	470	822	50	89	1663	2078	75	25	544	408	»	3309	25
D. t. Trykkerf.	55	68	75	»	»	»	»	68	75	4	113	197	75	7	113	141	25	»	»	»	»	339	»
D. k. Trykarb.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	408	»	»	»	»

Dansk typografisk Forening.

Hovedkassen.

Indtægt.

	Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	5120	65
Reservefonden	4994	20
Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/12 1901 til 11/6 1902:		
af Hovedkassen Kr. 57.50		
af Reservefonden - 99.70		
	157	20
21521 Ugebidrag à 30 Øre	6456	30
Udgifterne til Voldgiftsretten i Esbjerg-Sagen tilbagebetalt	106	8
Begravelseskassens Administrationsbidrag for 1. Halvaar 1902	186	»
Andre Indtægter i Afdelingerne	201	40
Kassebeholdning i do.	591	2
Ballance	17812	85

Udgift.

	Kr.	Ø.
Sygeunderstøttelser	5757	82
Andre Udgifter i Afdelingerne	248	99
Repræsentant- og Delegeretmødet i København	1053	25
Hovedbestyrelsesmødet i København	179	30
Tryksager	73	40
Kontorleje	100	»
Kontorholdsgodtgørelse til Formanden for 1899—1901	400	»
Gage til Formanden	900	»
Do. - Kassereren	100	»
Rejseudgifter og Diæter	72	15
Bidrag til det frivillige Fond	200	»
Porto	103	35
Telegrammer og Telefon	25	35
Telefonleje	30	»
Assurance	»	70
Bladhold	11	82
Bogbinder	16	»
En Palmekrans	15	»
Blyanter	»	80
	9287	93
Reservefondens Beholdning	5093	90
Kassebeholdning i Afdelingerne	633	17
do. - Hovedkassen	2797	85
Ballance	17812	85

Begravelseskassen.

Indtægt.

	Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	24713	27
21521 Ugebidrag à 10 Øre	2152	10
Renter i Følge Sparekassebog fra 11/12 1901 til 11/6 1902	490	5
Ballance	27355	42

Udgift.

	Kr.	Ø.
Udbetalt Begravelseshjælp	1800	»
Understøttelse til H. F. Rasmussens Enke	102	32
Administrationsbidrag for 1. Halvaar 1902	186	»
Kassebeholdning	25267	10
Ballance	27355	42

Indtægter og Udgifter fra 1. Januar til 30. Juni 1902.

UDGIFT

Reservefondsunderstøttelse																		Udlaant		Sygeunderstøttelse												Begravelseshjælp		Invalideunderstøttelse		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret		Kassebeholdn. ved Halvaarets Slutning	
à 2 Kr. pr. Dag		à 1 Kr. pr. Dag		Tillæg for Børn			En Gang for alle		Ikke-Medl.		Arbejdsløse		Andre Understøtt.		Ialt			à 2 Kr. pr. Dag			à 1 Kr. pr. Dag		Sygeattester			Til Rejsende		Ialt																	
Antal Medl.	Kr.	Antal Medl.	Kr.	Antal	Kr.	Ø.	Antal	Kr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.		Kr.	Ø.	Antal Medl.	Kr.	Ø.	A. M.	Kr.		Stkr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
2	28	»	»	6	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	32	»		5	»	19	652	»	»	»		2	1	»	»	»		653	»		200	»	»	»	25	95	1206	»	2488	20	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		8	»	13	596	»	»	»		»	»	»	»	»		596	»		»	»	»	»	8	66	615	»	1452	16	14	55
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		50	»	1	16	»	»	»		»	»	»	»	»		16	»		»	»	»	»	2	89	63	16	233	30	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»		»	»		»	»	»	»	»	96	55	»	58	46	11	74
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	2	22	»	»	»		»	»	»	»	»		22	»		»	»	»	»	2	»	108	60	149	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	4	96	»	»	»		»	»	»	»	»		96	»		»	»	»	»	4	19	361	96	490	90	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		6	»	»	»	»	»	»		»	»	»	122	20		122	20		»	»	»	»	3	3	298	92	530	15	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	16	»	»	»		»	»	»	»	»		16	»		»	»	»	»	»	99	49	»	189	49	15	2
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	2	52	»	»	»		»	»	»	»	»		52	»		»	»	»	»	5	50	358	30	483	30	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		50	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»		»	»		»	»	»	»	4	78	407	82	499	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	28	»	»	»		»	»	»	»	»		28	»		»	»	»	»	1	80	75	40	115	20	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		50	»	5	160	»	»	»		»	»	»	»	»		160	»		»	»	»	»	3	5	165	23	480	78	»	87
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	16	»	»	»		»	»	»	»	»		16	»		»	»	»	»	2	22	327	31	396	93	15	»
1	108	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	108	»		50	»	3	40	»	»	»		3	3	»	»	»		43	»		»	»	»	»	4	55	804	15	1184	70	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	74	»	»	»		»	»	»	»	»		74	»		»	»	»	»	3	71	40	»	162	71	10	30
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»		»	»		»	»	»	»	3	90	175	80	369	70	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	32	»	»	»		»	»	»	»	»		32	»		»	»	»	»	4	41	79	»	364	16	4	14
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		20	»	7	242	»	»	»		»	»	»	45	70		287	70		300	»	»	»	5	76	147	84	1196	80	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	2	136	»	»	»		»	»	»	»	»		136	»		»	»	»	»	1	30	»	»	218	80	7	65
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	3	168	»	»	»		»	»	»	»	»		168	»		»	»	»	»	1	72	42	78	230	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	48	»	»	»		»	»	»	»	»		48	»		300	»	»	»	2	27	40	»	502	52	22	1
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	3	40	»	»	»		»	»	»	»	»		40	»		»	»	»	»	3	72	365	68	436	65	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	7	250	»	»	»		11	11	»	»	»		261	»		300	»	»	»	7	19	668	66	1298	50	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		100	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»		»	»		»	»	»	»	5	36	95	15	419	51	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	4	354	»	»	»		»	»	»	»	»		354	»		»	»	»	»	7	65	150	»	579	45	8	13
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		3	»	1	10	»	»	»		»	»	»	15	»		25	»		75	»	»	»	13	37	152	»	291	12	14	33
1	98	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	98	»		55	»	21	1114	»	»	»		»	»	»	»	»		1114	»		300	»	»	»	33	51	925	»	2942	76	18	42
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»		»	»		»	»	»	»	14	85	57	55	74	90	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	3	46	»	»	»		»	»	»	»	»		46	»		»	»	»	»	1	89	116	6	187	70	15	»
1	28	»	»	2	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	32	»		»	»	11	544	»	»	»		»	»	»	»	»		544	»		»	»	»	»	5	64	440	»	1189	14	22	63
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	3	24	»	»	»		2	2	»	»	»		26	»		25	»	»	»	5	5	283	95	422	50	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		50	»	2	34	»	»	»		»	»	»	»	»		34	»		»	»	»	»	3	55	302	20	458	50	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		50	»	4	186	»	4	125		2	2	»	»	»		313	»		»	»	»	»	5	»	80	85	780	10	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	12	»	»	»		»	»	»	»	»		12	»		»	»	»	»	3	4	170	»	204	29	13	31
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		50	»	1	10	»	»	»		»	»	»	»	»		10	»		300	»	»	»	5	63	230	»	645	63	14	81
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»		»	»		»	»	»	»	2	88	79	7	283	70	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	3	58	»	»	»		»	»	»	»	»		58	»		»	»	»	»	3	20	191	25	283	70	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	2	72	»	»	»		1	1	»	»	»		73	»		»	»	»	»	11	1	220	»	525	26	28	25
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»		»	»		»	»	»	»	1	2	70	»	84	27	16	16
»	»	»	»	»	»	»	1	20	3	»	»	»	»	»	23	»		»	»	2	241	92	»	»		1	1	»	»	»		242	92		»	»	»	»	3	34	190	»	682	26	9	28
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		31	»	1	14	»	»	»		»	»	»	»	»		14	»		»	»	»	»	2	52	300	»	409	52	10	24
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»		»	»		»	»	»	»	2	81	60	33	135	64	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		14	»	2	24	»	»	»		2	1	»	»	»		25	»		»	»	»	»	10	50	438	70	689	45	14	48
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»		»	»		»	»	»	»	2	62	130	»	238	87	16	85
5	262	»	»	8	8	»	1	20	3	»	»	»	»	»	293	»		592	»	138	5427	92	4	125		24	22	»	182	90		5757	82		1800	»	»	»	248	99	11137	72	25059	68	633	17
20	1290	»	»	7	54	29	»	»	»	»	»	»	»	»	391	»		1735	29	18	»	»	»	»		»	»	»	»	»		»	»		»	»	»	»	995	60	3342	16	10149	5	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		50	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»		»	»		»	»	»	»	»	»	2208	25	2666	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»		»	»		»	»	»	»	»	»	1604	4	1604	4	»	»

Dansk Typografforbund.

Reservefonden.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	47829	34
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/12 1901 til 11/6 1902	840	80
47020 Ugebidrag à 25 Øre:		
Dansk typ. Forening 21521 = Kr. 5380.25		
Den typ. Forening 20238 = » 5059.50		
Den typ. Trykkerf. 5261 = » 1315.25		
	11755	»
6402 Ugebidrag à 12½ Øre:		
De kvindelige Trykkeriarbejdere	800	25
Andre Indtægter i Afdelingerne	60	79
Ballance...	61286	18

Udgift	Kr.	Øre
Understøttelser	2028	29
Andre Udgifter i Afdelingerne	995	60
Bidrag til De samv. Fagforbund	6497	46
Administrationsbidrag til do.	189	90
Strejkebidrag til det internationale Sekretariat	200	»
Aarsbidrag til do.	134	70
Typ.-Tid, Nr. 1—22	2589	40
Repræsentant- og Delegeretmødet i København	658	07
Rejseudgifter og Diæter	213	95
Porto og Telegrammer	22	88
Tryksager	67	75
Repræsentantskabsmødet i de samv. Fagforbund	25	50
Forbundsmødet i København	111	19
De samv. Fagforbunds Generalforsamling	40	»
Tarifens Indførelse	99	19
Gage til Formanden	25	»
Do. - Kassereren	50	»
Et Dokumentskab m. m.	67	77
Telefon Kr. 10.75, en Palmekrans Kr. 12.00, Bogbinder Kr. 4.00	26	75
Kassebeholdning	47242	78
Ballance...	61286	18

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	13994	32
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/12 1901 til 11/6 1902	280	90
47020 Ugebidrag à 25 Øre:		
Dansk typ. Forening 21521 = Kr. 5380.25		
Den typ. Forening 20238 = - 5059.50		
Den typ. Trykkerf. 5261 = - 1315.25		
	11755	»
6402 Ugebidrag à 12½ Øre:		
De kvindelige Trykkeriarbejdere	800	25
Tilbagebetalte Laan	309	25
Ballance	27139	72

Udgift	Kr.	Øre
Rejseunderstøttelser Kr. 3112.15		
Overfartspenge til »Det forenede Dampskibsselskab« - 195.80		
	3307	95
Understøttelser paa Stedet à 1.75 Kr. 1930.25		
do. do. à 1.25 - 4245.50		
do. do. à 0.75 - 408.00		
	6583	75
Forbundets Møder i København 14.—16. April	111	19
Tarifens Indførelse	99	19
Repræsentant- og Delegeretmødet i København	658	8
Gage til Formanden	25	»
Do. - Kassereren	50	»
Udlaan	660	»
Kassebeholdning	15644	56
Ballance	27139	72

Dansk typografisk Forenings Lokalafdelinger.

Indtægt.

Kassebeholdning fra forrige Halvaar	Kr.	591.02
Ordinært Kontingent	-	19369.45
Andre Indtægter	-	201.40
Tilbagebetalte Laan	-	301.25
Tilskud fra Hovedkassen	-	5229.73
Ballance	Kr.	25692.85

Udgift.

Rejsekassen	Kr.	2294.65
Understøttelse paa Stedet	-	2935.50
Udlaan	-	592.00
Reservefondsunderstøttelse	-	293.00
Sygeunderstøttelser	-	5757.82
Begravelseshjælp	-	1800.00
Andre Udgifter	-	248.99
	Kr.	13921.96
Indsendt til Hovedkassen	-	11137.72
Kassebeholdning i Afdelingerne	-	633.17
Ballance	Kr.	25692.85

Dansk typografisk Forening.

Formue 30. Juni 1902.

Begravelseskassens Beholdning	Kr.	25267.10
Reservefondens do.	-	5093.90
Hovedkassens do.	-	2797.85
Afdelingernes do.	-	633.17
Effekter, brandforsikrede for	-	1000.00
	Kr.	34792.02

Dansk Typografforbund.

Formue 30. Juni 1902.

Arbejdsløshedskassen.

Kassebeholdning	Kr.	15644.56
Udestaaende Laan	-	1492.00
	Kr.	17136.56

Reservefonden.

Kassebeholdning	Kr.	47242.78
	Kr.	47242.78

Kolding, den 1. September 1902.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

At Beholdningerne efter Bøger og Bilag er til Stede og foreviste attesteres.

Kolding, den 10. September 1902. P. HVIDTFELDT. CARL KNUDSEN. H. P. RABEN.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskaber er gennemgaaede af undertegnede Revisorer og har vi intet fundet at bemærke.

Roskilde, den 20. December 1902. C. E. CARLSEN. CH. ALBERT NIELSEN.

Kammeratskab i det nye Aar!

JULEN er Glædens, men Nytaaret Haabets Fest!

Af de to holder jeg paa den sidste — thi uden Haab ingen Glæde! Uden Haab og Glæde — Døden!

I det nye Aar vil mange af os naa de materielle og andre Goder, vi haaber paa, andre — og maaske de fleste — vil blive skuffede!

Saa er Verdens Gang!

Men ét Haab, ét Ønske kan vi alle faa opfyldt, om vi virkelig vil det, nemlig: Kammeratskabet! Lad dette i det nye Aar blive mere inderligt mellem de danske Typografer, mere virkeligt, mere haandgribeligt.

Jeg mindes et lille Æventyr af Victor Hugo om en Tudse, der sad i det dybt nedkørte, vandopfyldte Hjulspor og passede sig selv, tænkte paa ingen Ting! men Dyret var grimt af Skabning, saa grimt, at Drengene satte en Ære i og gjorde sig en Fornøjelse af at pine og mishandle det! De havde intet bedre at tage dem til! . . . Og en Bonde kom kørende; hans Hest, der var gammel og udslidt, saa det stakkels forpinte Dyr — og standsede Vognen med et Ryk. Men Bonden var misfornøjet med Standsningen og piskede ubarmhjærtigt løs paa Hesten, der dog ikke gik et Skridt videre. Først da den mærkede, den var ved at segne under Slagene, tog den sig sammen — med Anspændelse af sine sidste Kræfter rev den Vognen op fra det dybe Hjulspor og Tudsen, der vilde være bleven knust under de tungt belastede Hjul, var frelst!

Lad os for det nye Aar tage Lære af dette Trækdyr, der — skønt selv forpint — udsatte sig for endnu *større* Genvordigheder for at komme en lidende Medskabning til Hjælp! Der er nok, der — som Æventyrets uvorne Drenge og piskesmældende Bonde — vil os til Livs, men staar vi Skulder ved Skulder i fast ubrødeligt Kammeratskab, saa vil, om ikke alle, saa dog en Del af de Anslag, Luften altid er svanger under, kunne mødes som de bør og skal mødes.

Lad os sky alt, hvad der hedder daarligt Kammeratskab, sky det som Pesten — thi med *det* udrettes der intet, i hvert Fald intet *godt*.

FR. FENDRICH.

Generalforsamlinger og Møder.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening

afholdt Mandag den 5. Januar under stærk Tilslutning ekstraordinær Generalforsamling i Walkendorffsgade 22, St. Til Stede var d'Hrr. P. LAURITZEN og OSCAR JOHANSEN. FORMANDINDEN indledede Mødet. Til Dirigent valgtes KAROLINE PETERSEN og til Sekretær HENRIETTE CRONE.

Punkt 1. Protest mod Kontingentforhøjelsen. FORMANDINDEN, støttet af Styrelsen, med Undtagelse af Henriette Crone, forlangte paa Grundlag af den højere Arbejdsløshedshjælp, der nu ydes, en Forhøjelse af Kontingentet paa 10 Øre ugenlig. Dette Forlangende blev imidlertid stemt ned, og Frk. Hildora Mouritzens Forslag om Bibeholdelse af 35-Øres-Kontingentet vedtoges enstemmigt. Da Afdelingens Særindtægter ved Centralisationen og den deraf flydende større Arbejdsløshedsunderstøttelse er formindsket en Del, vedtoges det endvidere at

slaa Formandinde- og Kassererposten sammen og at lønne denne med de af Forbundet tilstedede 150 Kr. aarlig.

Paa dette Grundlag nedlagde FORMANDINDEN sit Mandat og Styrelsen fulgte hende, hvorfor man vedtog at lade afholde Generalforsamling i Løbet af en 8 Dages Tid for paa denne at vælge en ny Styrelse.

Mødet var efter dette nu saa stærkt fremskredet, at man ansaa det for klogest at lade de 2 andre paa Dagsordenen værende Punkter: Tarifen og Eventuelt, hvile til næste Generalforsamling. H. C.

Roskilde Lokalafdelings

ekstraordinære Generalforsamling Mandag den 29. Decbr. genvalgte til Formand WILL. ANDERSEN, *Rosk. Avis*, Næstformand ALB. NIELSEN og CHR. CHRISTIANSEN, Sekretær. C. E. CARLSEN genvalgtes og valgtes SOFIE ANDERSEN til Revisorer. SEKR.

Til de Arbejdsløses Fond

har jeg endvidere til Dato modtaget:

Fra	Beløb	Fra	Beløb
Aamodt	0.90	Overført	99.48
Adresseavisen	2.65	S. L. Møller (mandl.)	2.00
Aftenbladet	9.50	do. (kvindel.)	0.40
Agrardagbladet	7.05	Nationalt., alle Afd.(3 Ug.)	18.70
Allers Trykkere	9.20	Nielsen & Lydiches Sætt.	4.90
Bagge (mandlige)	4.15	do. kvindel.	0.15
do. (kvindelige)	0.50	L. A. Nielsen	2.50
Bording	9.00	O. C. Olsen & Co.	16.00
Centraltrykkeriet	2.80	P. Petersen (mdl. og kvl.)	3.85
Citytrykkeriet	4.10	Politiken	24.40
Eksprestrykkeriet	1.95	Rasmussen & Olsen	1.20
Wilh. Hansen	1.00	Rosenberg	0.15
Hoffensberg	5.25	Schultz' Sættere	10.20
Hohlenberg (mdl. og kvl.)	3.40	Sivertsen	0 80
Axel Holm	4.55	Social-Demokraten (99.B.)	7.55
Jørgensen & Co. (mdl.)	4.70	do. (100.B.)	8.05
Keller	1.05	Th. Thomsen	0.50
Kihl (3 Sættere)	0.75	Trier	3.55
Kristeligt Dagblad	3.70	Truelsen (mandl.)	3.60
Klokken 12	3.00	do. (kvindel.)	0.25
Luno (2 Uger)	7.18	Vort Land	5.55
Løvgreen & Ihrisch	3.70	Wennstrøm	0.50
Middagsposten	9.40		
Overføres	99.48	Ialt	214.28

Endvidere diverse Bidrag: Frk. Ingeborg Petersen 5.00, Carl Christiansen 0.15, V. Haastrup 1.30, Hjørring Lokalafdeling 3.30, Aarhus: Jyllandsp. 3.00, Stiftstid. 1.95, Thrue 2.25, Demokr. 6.00, ialt 13.20, Chr. E. Jensen 0.50; tilsammen Kr. 237.73.

Kassebeholdningen var d. 21. Decbr. 1902 .. Kr. 50.25
Indtægt 22. Dec. 02—6. Jan. 03 Kr. 237.73
Udgift 22. Dec. 02—6. Jan. 03. » 139.00
Merindtægt 22.Dec.02—6.Jan.03 Kr. 98.73
Kassebeholdningen er d. 6. Jan. 03 » 148.98
Kr. 50.25

Den 6. Jan. 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Typografernes Stiftelse. Styrelsen vedtog paa et Møde Nytaarsdag at forsyne den nye Bygning i Boyesgade ved Frederiksberg Allé med Centralvarmeapparat. — Grundudgravningen paabegyndes en af de første Dage, og lægger Vinteren ikke Hindringer i Vejen, vil Arbejdet blive fremskyndet saa meget, at Bygningen ventes at staa færdig i Avgust Maaned.

Foruden de i foregaaende Numre af *Typ.-Tid.* anmældte ny Medlemmer har følgende mældt sig: M. P. Frandsen (Eksprestr.), Chr. Bentzen, P. Christensen, Johannes Hass og L. Jørgensen (*Berl. Tid.*, fra 1. Oktober), A. Ostermann (Axel Holm), Chr. Christensen, A. Jensen, A. Petersen og C. Schnoor (*Agrardagbladet*).

Vi haaber, at mange Kolleger vil lade sig smitte af de her givne Eksempler og blive Medlemmer. Det er nemt at komme ind i Foreningen; der er intet Indskud at betale, kun 10 Øre om Ugen. (Se forøvrigt omstaaende Annonce!)

Zolas Bøger. Den nylig afdøde Digter EMILE ZOLA maa henregnes til den mest læste i Verden. Af hans Bøger har »La Débâcle« naaet det største Oplag. Den er udkommen i 196,000. Derefter kommer »Nana« med 182,000, »Lourdes« 149,000, »L'Assomoir« 142,000, »La Terre« 129,000. Mindst Efterspørgsel var der efter hans Roman »Son Exellenz Rougon«. Den udkom i 32,000 Ekspl. Regner man til disse Værker ogsaa Zolas kritiske Skrifter, saa er der af hans literære Arbejder ialt solgt 2,300,000 Ekspl., og disse Tal vil fordoble sig, naar man medregner de forskellige Oversættelser. Disse 2½ Million Bind vil, stillet ved Siden af hverandre, udgøre en Vejlængde af næsten 80 Km. og repræsentere en Værdi af 8 Millioner Frks.

Chicago har nu 37 Dagblade. Af disse udkommer 16 om Morgenen og 21 om Aftenen. De har et samlet Oplag af 1,099,555 Ekspl. eller et Blad for hvert 1½ Individ af Befolkningen. Det samlede Antal af derværende Værk- og Akcidenstrykkerier er angivet til 594.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 22. Decbr. 1902.

1. Form. gav Meddelelse om forskellige siden sidste Møde administrativt afgjorte Sager.

2. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt for November.

3. Medlem af Svenska Typograffbt., Nr. 6786, er paa Rejsen pludselig afgaaet ved Døden i Slagelse. — Der er anvist et Beløb af indtil 60 Kr. til hans Begravelse.

4. Et Medlem, der fra 1. Januar 1903 er ansat som Journalist ved et Dagblad, men i December Maaned alt har tiltraadt Pladsen uden Løn, forespørger, om han i December kan erholde Understøttelse. — I Overensstemmelse med tidligere Afgørelser er svaret, at da Vedkommende i Decbr. Maaned maa betragtes som værende i Lære, er han fritaget for Kontingent i den nævnte Tid, men kan ingen Understøttelse hæve. — Tiltraadtes.

5. Paa given Anledning bringes det herved til almindelig Kundskab, at alle forfaldne Laan, Indskud og andre Restancer maa bringes i Orden med Oktober Kvartals Regnskabs Aflæggelse.

6. Et Medlem, der har et forfaldent Laan og for Tiden er syg, forespørger, om han kan faa et Flyttelaan. — Nej.

7. Der gaves en Del Meddelelser om Tarifforhold i forskellige Byer, bl. a. om, at Formanden den 1. Decbr. havde været kaldt til Odense for om muligt at bringe tarifmæssige Forhold til Stede i Hr. Alfred Tiedjes Bogtrykkeri. Dette var ikke lykkedes, hvorfor Trykkeriet fremdeles er blokeret. — Til Efterretning.

8. Fra Centraltrykkeriet i Esbjerg forelaa Underskrift paa Tarifen.

9. En fra *Kallundborg Avis* for Voldgiftsretten indanket Uoverensstemmelse var ordnet ad mindelig Vej.

10. Formanden gav Meddelelse om et den 11. Decbr. afholdt Voldgiftsmøde angaaende Forholdene i Stiftstidende i Nykøbing F., hvor det formentes, at 4 Ikke-Medlemmers Lønforhold var i Strid med Tarifen.

11. Sluttelig foretoges Juleuddelingen. Der var tildelt Dansk typ. Forening 124 Portioner à 12 Kr. = 1488 Kr., hvilket Beløb fordeltes i Portioner à 8, 12, 19 og en enkelt paa 30 Kr.

Søndag den 28. Decbr. 1902.

1. Der forelaa Meddelelse fra Formanden for Bladudgiverorganisationen, i Følge hvilken der skulde være afsluttet en Overenskomst mellem *Lolland-Falster Stiftstidende* og tre der arbejdende ældre Kolleger, som ikke er Medlemmer af Dansk typ. Forening. — Det vedtoges at indhente Oplysning om Indholdet af nævnte Overenskomst inden der kunde være Tale om at godkende denne.

2. Efter sidste Møde var der indkommet enkelte Begæringer om at komme i Betragtning ved Juleuddelingen. — I Forventning om, at der som sædvanlig bliver et lille Overskud, var det overladt Formanden efter bedste Skøn at imødekomme disse egentlig for sent fremkomne Begæringer.

3. Formanden gav Meddelelse om, at han havde sendt de kontraherende Foreningers Formænd Ønsket om en glædelig Jul og et godt Nytaar samt en Tak for godt Samarbejde i det svundne Aar, og den samme Tak henvendte han til Forretningsudvalgets øvrige Medlemmer med Henblik paa, at det var det sidste Møde i Kolding.

— Idet Forretningsudvalget nu afslutter sin administrative Virksomhed, udtaler det Haabet om, at den ny Form for Organisationen maa blive til Gavn og Held for Standen i sin Helhed.

HVIDTFELDT.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Randers: 39 Medlemmer Kr. 49.00, Redaktør Elmenhoff 10.00, Faktor Petersen 2.00, Kessler 1,00, Faktor Jørgensen 2.00, Aktieselskabet Randers Venstreblad 5.00, Bogtrykker Ethelberg 2.00, Bogtrykker J. Hansen 5.00, Bogtrykker Chr. Nielsen 3.00, Enkefru Rye 5.00 og Bogtrykker F. Rye 2.00, ialt 86.00; Slagelse: Redaktør H. Jensen 2.00, N. L. Christensen 0.25; tilsammen Kr. 88.25. Med det tidligere indkomne Kr. 3381.08.

København, den 7. Jan. 1903. CHR. ØSTERGAARD.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Møde Søndag den 11. Januar Kl. 1 i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Udvalg af skandinavisk Bogarbejde for 1902 samt illustrerede Julehæfter etc.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Lægerne.

Hr. Dr. EILSCHOU-HOLMS Konsulationstid om Hverdage er fra 1. Januar fra *11—12* Fm.

Ny Medlemmer: København, Sætter Christian Peter Hansen (tidl. Medlem), arb. hos Eriksen. I S. L.: Trykker Thorv. Hansens Hustru Ida, Sætter J. A. Hansens Hustru Mathilde Jensine og Sætter Halfdan Sørensens Hustru Helga Valborg Thyra. I S. L.: Sætter Oscar Schiøtz' Hustru Karoline Amalie og P. Hvidtfeldts Hustru Amalie Eva Louise. Aarhus, Jens Peter Julius Hartmann, udl. 1/12 1902 efter 5 Aars Læretid hos Jørgen Jensen, Aarhus (Svendeprøve aflagt) og Claus Peter Clausen Buch, udl. 1/1 1903 efter 5 Aars Læretid hos Chr. Andersen, Aarhus (Svendeprøve aflægges til Foraaret).

Tiltraadte: København, 1363, Chr. E. Jerløv (Hoffmann) fra Assens (arbl.), 1490, Jens Thorvald Victor Jensen (N. L. Christensen) fra Nykøbing F. og 505, Peter Hvidtfeldt fra Kolding, 1634, Thorvald Petersen (W. J. Christensen, Pustervig) fra Svendborg. Varde, 1639, Johan J. Olsen og 1616, Niels Chr. Nielsen (begge arbl.). Nyborg, 1436, Vilh. Jensen (Schønemann) fra Nykøbing F. i Pl. Helsingør, 1984, H. A. Hartmann og 1626, Georg Henrik Hansen (begge til Pl. paa Dgbl.).

Bortrejste: Helsingør, 1482, Jens K. Henriksen (arbl.). Silkeborg, 1425, Marinus Pallesen til Løgstør. Nykøbing F., 1436, C. V. Jensen til Nyborg i Plads, 1581, H. A. V. Jensen til Stubbekøbing i Pl. og 1490, J. V. Th. Jensen til København i Pl. Kolding, 505, P. Hvidtfeldt til København.

Udmældte: København, 3853, Chr. Aug. Møller og Hustru (Nielsen & Lydiche) og 1973, Aage Hansen (Hoffmann).

Udslettet for Restance: Aarhus, Trykker Weisse (bortrejst).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Indtil videre træffes jeg **Fredag Aften** fra **7—8** paa *Forbundskontoret*, Gl. Strand 46 [2], paa hvilken Dag og til hvilken Tid Understøttelser til Trykkere udbetales af Lokalkassereren. For de øvrige Dage er Kontortiden den sædvanlige i mit Hjem.

Restancer for 1902 maa være bestemt indbetalt **senest** i Morgen, Lørdag, i mit Hjem Kl. 7—8. VALD. STEPHENSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Generalforsamling afholdes Mandag d. 12. Januar Kl. 8 i »Kongens Klub«, Østergade 15, St. o. G.

Dagsorden: 1. Beretning fra forrige Generalforsamling 2. Sidste 1/4 Aars Virksomhed. 3. Regnskabet. 4. Foreningens fremtidige Ledelse (eventuel Valg af Bestyrelse). 5. Tarifen. 6. Eventuelt.

Da Foreningens fremtidige Ledelse er afhængig af denne Generalforsamlings Vedtagelse, anmoder jeg indtrængende alle Medlemmer om at give Møde og afgive deres Stemme. CHRISTINE BUUS.

Indtil videre træffes jeg **Fredag Aften** fra 6 1/2—8 paa Forbundets Kontor, Gl. Strand 46 [2], paa hvilken Dag og til hvilken Tid Understøttelser til kvindelige Trykkeriarbejdere udbetales af Lokalkassereren.

CHRISTINE BUUS.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse. Aarsfest 1. Februar.

M. K. **Ordinær Generalforsamling** afholdes *Søndag den 18. Januar, Kl. 12 pr.* i Kafé »Boulanger«, Kompagnistræde 43 [1]. Dagsorden: Formanden og Kassereren aflægger Beretning. Valg af Næstformand, Kasserer, Revisor og Suppleant. Eventuelt. STYRELSEN.

ANNONCER

En yngre Maskintrykker

søger Plads snarest.

ANTON HANSEN-MØLLER,
Fyns Stiftsbogtrykkeri,
Odense.

Illustrations-, Werk- (Platten) und **Accidensdrucker** sucht Stellung. Selbiger ist verheiratet und durchaus selbständiger Arbeiter.

Gefr. Offrt. u. M. G. 13. Postamt VIII, Hannover erbeten.

Typografernes Stiftelse.

Københavns Typografer anmodes indtrængende om at indtræde som Medlemmer i Foreningen. Der betales **intet Indskud**, kun **10 Øre** om Ugen eller 1 Kr. 30 Øre Kvartalet.

Enhver Inkassator modtager Indmældelser; disse kan ogsaa ske hver Søndag mellem 10—11 hos Undertegnede.

Kontingent modtages **kun i mit Hjem** og **kun hver Søndag fra 10—11.**

Ethvert Medlem anmodes venligst om at agitere — og agitere med *Virkning* — for Tilgang. J. F. MØLLER,
Kasserer,
Mysundegade 30 [3].

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen*, Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Paa Grund af Bortrejse er
Nørrebros Centraltrykkeri,
Slotsgade 19,
billig til Salg. — Rigt Udvalg af nyt, moderne Materiale. God, solid Kundekreds. — Kontant Udbetaling 4000 Kr.

Husk! **A. Juul-Sørensens** Cigarforretning, *Dannebrogsgade 58.*

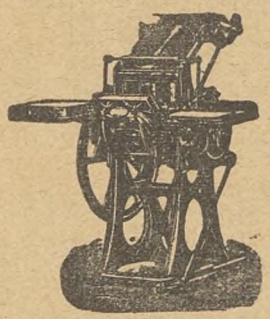
Store 3 Værelses Lejligheder med Have. Lys Korridor, Brænderum og Pulterkammer. Vand og Gas. **25 Kr. mdl.** 5 Min. fra Sporvogn. *Sund og absolut landligste Beliggenhed* i Byens umiddelbare Nærhed. *Ingen Fabriker i vid Omkreds.* Valby Arbejderes Byggeforening, Remissevej. Anvises Østre Allé 8, 1. S.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHEER XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Regler.

Nærmere paa Forespørgsel

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN ♘ **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 16 JANUAR 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

TELEGRAM-ADRESSE: **TYPFORBUNDET** · TELEFON: **4331**

POST-ADRESSE:

Gl. Strand 46, 2. Sal. København K.

Daglig Kontortid Kl. 1—3, Fredag og Lørdag tillige 5½—8.

FORRETNINGSUDVALGET

Alle Arbejdsløse

i Den typ. Forening i København

indvarsles til Møde, Lørdag den 17. Januar i Café »Boulanger«, Kl. 12¼ pr.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet. Alle Foreningens Arbejdsløse bør møde, uanset om de har været kortere eller længere Tid arbejdsløse.

STYRELSEN.

Den typ. Trykkerforening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

førstkommende Søndag den 18. ds., Form. Kl. 10½ pr.

i »Boulanger«, Kompagnistræde 43.

Dagsorden: 1. Forslag fra Lovudvalget til ny Love for Foreningen. 2. Voldgiftsretten. 3. Eventuelt.

Talrigt Møde er nødvendigt i Anledning af Dagsordenens Punkt 1.

STYRELSEN.

Forslag, der ønskes behandlede paa den ordinære Generalforsamling, som afholdes først i Februar, bedes sendt til LAUR. JENSEN, Vesterbrogade 99, 2. Sal, Mb., i Løbet af 8 Dage.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Fredag den 23. Januar, Aften Kl. 8.

Dagsorden: 1. Vedtagelse af Branchelovene. 2. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 3. Forslag fra Lokaleudvalget. 4. Eventuelt.

Lokalet vil senere blive bekendtgjort. STYRELSEN.

Det moralske Ansvar.

UNDER ovenstaaende Titel har Hr. B—n. i sidste Numer af *Typ.-Tid.* skrevet en Artikel, hvis Tendens synes mig saa udmærket og hvis hele Indhold nok fortjener at blive noget nærmere drøftet.

Som Forholdene nu stiller sig, er det en Kendsgærning, at Lærlingeuddannelsen mange Steder, jeg tør vel nok sige de allerfleste, er overordenlig mangelfuld, ja næsten skandaløs. Selvfølgelig ligger Skylden først og fremmest hos Principalen eller dennes Repræsentant, Faktoren, men vi »menige Typografer« kunde maaske hjælpe lidt til, og gør vi ikke det, bliver Forholdet saamænd ikke forandret.

Jeg tror ikke, det er en Provinsianer, der har skrevet den omtalte Artikel i sidste Numer,* og jeg skal derfor tillade mig at skrive lidt om Provinsforhold.

Ved Antagelsen af »Faktorer« i Provinsen spiller det sjældnere nogen større Rolle, om Vedkommende er nogen dygtig Fagmand, men derimod kommer det i første Række, om Aspiranten er en Mand, man kan »stole paa«, det vil sige en Mand, som er sig bevidst, at fra det Øjeblik, »Faktor-Værdigheden« bliver forlenet med hans Person, saa gælder det om, at Sætterne faar saa lidt som muligt af Fordele, og Huset saa meget som muligt, selv om det ikke altid gaar »rigtigt« til. Rekrutteringen sker derfor ogsaa som Regel fra selve Trykkeriet, hvor en af de ældste eller en af de »mest stabile« bliver udset.

Nu gælder det jo om, at »Faktoren« staar sig godt med Principalen, og denne finder en skøn Dag, at Arbejdskraften er for dyr, skønt Skattebogen udviser, at han ikke ligefrem »sulter«. »Faktoren« slaar op i sin Tarif; det er »lovligt« at holde en Lærling til, hvorfor saa ikke tage ham. Naa, Lærlingen kommer og Uddannelsen begynder. Ved Trusler og Bønner bliver han lært til at »raspe« en hel Masse op, men hvorledes det bliver, det bryder »Faktoren« sig ikke en Døjt om, han »rasper« jo nemlig selv, thi jo mere Produktionen forøges af den »billige« Arbejdskraft, desto huldsaligere smiler Chefen til ham, og saa er Stymperen tilfreds.

Saa er Læretiden forbi og den nye »Svend«s Arbejde er ikke saa godt, som det kunde være, særlig til en saa »høj« Løn, som de »fordringsfulde Typografer med Magtsproget« nu forlanger, og »Faktoren« mener det er bedst, at han kommer ud at se sig om — for at give Plads for en ny. Og saadan gaar det fremdeles.

Men er vi tjent med det?

Paa den Maade vil jo vor Forening komme til at bestaa af mere eller mindre faglig defekte Personer, og hvorledes skal vi saa fremsætte vore Krav.

Jeg kender et Tilfælde, hvor en Mand blev antaget til en Løn, der var en Krone mindre end den han formentlig skulde have, men man enedes stiltiende om ikke at fordre den, thi Manden kunde ikke tjene mere, og saadan er der nok mange Tilfælde.

Derfor mener jeg, at det er i vor egen velforstaaede Interesse, at vi tager Haand i Hanke med Lærlingeuddannelsen og gør vort til, at de kommende Tiders Typografer bliver saa godt udrustede til Kampen mod Tilværelsen som muligt. Og vi kan gøre meget. Ved det daglige Arbejde skal man ikke være saa bange for at spilde en Smule Tid paa at vejlede en Lærling, det vil i de allerfleste Tilfælde lønne sig, og jeg gad se den Principal eller »Faktor«, der vilde gøre Indvendinger herimod. Men vi maa ogsaa tale med »Faktorerne« og foreholde dem, hvilke Pligter de har overfor Lærlingen og Foreningen, og saa længe de staar som Medlemmer, **skal** de ogsaa arbejde med paa Fremme af vore Interesser.

Endelig skal vi søge at paavirke de unge Typografer til at vise Interesse for Foreningslivet og faa dem til at møde til Generalforsamlinger og Sammenkomster, thi det er den eneste Maade vi faar et godt og solidt Rygstød paa. ARGUS.

* Heri tager Indsenderen dog fejl; Forfatteren til forrige Artikel om dette Emne var Provinsianer. RED.

Vilh. Lassen og Typograferne.

FRA Hr. Folketingsmand VILH. LASSEN har vi modtaget følgende:

Til
Typograf-Tidendes Redaktion.

I *Social-Demokraten* læser jeg en Gengivelse af et Angreb paa mig i *Typograf-Tidende* i Anledning af mine Udtalelser under Debatten om Arbejdsløsheds-Forsikring. I Artiklen findes først en *forvrænget* Gengivelse af mine Ord i Folketinget. Jeg har aldrig sagt, at Typografernes Fordringer gennemførtes ved »et Magtsprog«. Det er dog vistnok ingen urimelig Fordring, at man optrykker mine Ord efter *Rigsdagstidende*, naar man i et Blad, der vil gælde for Fagblad, vil angribe mig.

Dernæst benægtes, at Stereotypi-Anstalten er fremkommet som Følge af Typografernes forøgede Fordringer. Jeg har ondt ved at tro, at *Typ.-Tid.s* Redaktør ikke véd bedre. Paa den Generalforsamling, hvor Stereotypi-Anstalten besluttedes, var Frygten for Typografernes forøgede Fordringer det *eneste* Argument, der blev ført i Ilden. *Typograf-Tidende* véd selvfølgelig ogsaa meget godt, at jeg bekæmpede Stereotypi-Anstalten, og netop med den Motivering, at der var ingen Grund til at male Fanden paa Væggen med Hensyn til Arbejdernes Fordringer. *Typograf-Tidende véd*, at Stereotyperingen har overflødiggjort adskillige Typografer i Provinserne og derved fremkaldt den Arbejdsløshed i Faget, som der nu tales saa meget om. *Typograf-Tidende véd*, at jeg ikke selv forøger Arbejdsløsheden ved at fylde mit Blad med stereotyperet Sats; Bladet *véd*, at jeg ikke trykker Arbejdslønnen, idet jeg aldrig har modsat mig forøgede Fordringer fra Arbejderne, og at jeg i dette Øjeblik betaler højere Akkordløn end min Konkurrent *Aalborg Tidende*. Hvis Bladets Redaktion havde læst *Rigsdagstidende*, vilde den desuden vide, at jeg *ikke* har sagt, at Typografernes Løn var for høj. Jeg har kun udtalt, at naar Arbejdsløshed fremkaldtes ved forøgede Lønfordringer, burde der være en Afgørelse af, om disse Lønfordringer havde været berettigede, før Staten kunde støtte disse Arbejdsløse.

Bladet hævder sluttelig, at jeg har forandret mine Anskuelser. Nej, det har jeg ikke. Men jeg overfaldes undertiden af Mismod over Løgnens Magt herhjemme, og naar *jeg* skal fremstilles som den haardhjærtede Arbejdsgiver overfor mine typografiske Arbejdere, bliver Mismodet for en Stund større.

f. T. København, den 11. Januar 1903. VILH. LASSEN.

Hr. VILH. LASSEN vil i ovenstaaende give det Udseende af, at vi har citeret hans Udtalelser i Folketinget om Typograferne paa forvrænget Maade, og mener, at vi burde have optrykt hans Ord efter *Rigsdagstidende*. Vi har ligesom øvrige Blade gjort et kort Uddrag af Hr. Vilh. Lassens Foredrag, hvilket Uddrag vi fastholder er fuldstændig korrekt; men kan det more Hr. Vilh. Lassen, at se sine Udtalelser efter *Rigsdagstidende* optrykt i *Typ.-Tid.*, skal vi gærne føje ham; vore Læsere vil derved ogsaa faa Lejlighed til at se, at det er Hr. Vilh. Lassen, der enten ikke har forstaaet Meningen af sine egne Udtalelser eller ogsaa maa tro, at vi andre er saa dumme, at vi ikke forstaar, hvad der staar at læse i *Rigsdagstidende*.

I Følge *Rigsdagstidende*, Sp. 1960—1961, udtalte Hr. Vilh. Lassen bl. a. følgende:

» . . . Jeg kom derved til at tænke paa noget, jeg har set i den senere Tid i Bladet *Soc.-Dem.* om Arbejdsløshed mellem Typograferne her i Landet; de samledes i København, en Mængde vare arbejdsløse, og de drage nu i denne Tid rundt omkring her i Tog og synge og tale i Fællesskab om den Nød, de lider under Arbejdsløsheden. Ser De, med Typograferne er nu Forholdet det, at der er ikke Arbejdsløshed, fordi der er blevet mindre at bestille her i Landet . . . Men Forholdet er ganske simpelt det, at Arbejdsløsheden er kommen derved, at Typograferne har opsagt deres Tarif saavel i Provinserne som inde i København og saa har stillet større Fordringer om Løn og gennemført dem . . . Det er, saa vidt jeg véd, et af de **allerbedst lønnede*** Fag, **ogsaa efter den gamle Tarif*** (!). Imidlertid fordrede de en højere Løn, og Bladudgivere og Bladtrykkere **maatte*** gaa ind derpaa. Da en stor Del Provinsblade ikke kunde bære denne forøgede Udgift, besluttede disse Bladudgivere at oprette en Stereotyperingsanstalt her inde, hvor de lavede Satsen i Fællesskab og sendte den ud til Bladene. Det medførte ganske naturligt, at en hel Række Typografer blev arbejdsløse, og vi kan altsaa her sige, at det var en direkte Følge af den forhøjede Løn, at der blev en forøget Arbejdsløshed . . . Nu gaar disse Folk arbejdsløse her inde paa Grund af forøgede Lønfordringer, og nu kommer d'Hrr. Socialdemokrater og siger til os, at Staten skal bidrage til at støtte dem, underholde dem, medens de er arbejdsløse . . . **Det er Magten, som afgør Lønspørgsmaalene*** her i Landet i dette Øjeblik, og saa længe det er saaledes, at et Fags Arbejdere i et givet Øjeblik **har Magten*** til at gennemføre en forøget Løn, og dette saa medfører en forøget Arbejdsløshed indenfor Faget, er det dog et stort Spørgsmaal, om man uden videre kan kræve, at Staten skal træde til og støtte disse Arbejdsløse . . .«

* Udhævet af os. Red.

Enhver vil, ved at sammenholde vort Citat i forrige Numer med ovenstaaende, kunne se, at vi har citeret fuldstændig korrekt.

Dernæst fastholder Vilh. Lassen, at Stereotypi-Anstalten er fremkommet som Følge af Typografernes forøgede Fordringer. Vi kan ikke tro, at Hr. Vilh. Lassen for Alvor kan mene dette; han véd jo dog godt, at Lønforhøjelsen i Provinserne skete ved gensidig Imødekommenhed fra Principalers og Arbejderes Side og fordi, at Lønnen i Faget var saa ussel lille, at ingen kunde leve af den, medens samtidig Redaktører og Bladudgivere stod i Skattebogen for 12,000, 14,000, 24,000 Kr. o. s. v.

Vi har ikke i vor Artikel bebrejdet Hr. Vilh. Lassen, at han lønnede *sine* Arbejdere daarligt; men vi har protesteret og vil fremdeles protestere imod, at Hr. Vilh. Lassen i Folketinget paa perfid Maade benytter det typografiske Fags Arbejdere til at hindre, at virkelige gode, demokratiske Love bliver vedtagne.

Hvad Hr. Vilh. Lassen mener med Ordene »Løgnens Magt herhjemme«, véd vi ikke, men ét véd vi, at Hr. Vilh. Lassen *nu* og Vilh. Lassen *før* Systemskiftet er to forskellige Personer.

De ny Forbundslove.

I Provinsafdelingerne er Kontingentet 1 Kr. pr. Uge. Halvbetalende 50 Øre. For de, der paa Grund af Invaliditet er overgaaet til anden Livsstilling, svares 35 Øre (25 Øre til Sygekassen og 10 Øre til Begravelseskassen).

Lokalafdelingerne kan til eget Brug paaligne Medlemmerne et Ugebidrag 10 Øre.

Understøttelse paa Rejse

opnaas efter 6 Ugers Bidrag (Nyudlærte et Ugebidrag). Har en Rejsende ved Udgangen af Aaret f. Eks. hævet 88 Dage, har han ved Overgangen i det ny Aar Ret til 52 Dage = 140. Har man nydt 90 Dage paa Rejse eller 70 Dage paa Stedet og senere betalt 6 Ugebidrag, er man berettiget til 140 Dage paa Rejse.

For at opnaa Ret til

Understøttelse paa Stedet

skal man have bidraget i 50 Uger. Er der i det forløbne Aar hævet Understøttelse i f. Eks. 50 Dage, har man nu Ret til 90 Dage = 140. Et Medlem, der har nydt 70 Dages Understøttelse og senere bidraget 25 Uger, har nu ved Overgangen Ret til 140 Dages Understøttelse paa Stedet. HVIDTFELDT.

Skal Emil J. Scherling, Svendborg, genoptages?

TRYKKEREN EMIL J. SCHERLING blev i Januar 1902 udslettet af Dansk typ. Forening, fordi han blev staaende hos Westermann i Svendborg, da Foreningen fandt det betimeligt at blokere dèr.

Han blev ophøjet til »Faktor« over W.s ene Lærling og lod sig derved hilde i den Tro, at han var hævet over Medlemspligter.

I November andrager han om Genindtrædelse i Dansk typ. Forening.

Den 19. November behandles hans Andragende i Svendborg-Afdelingen. Intet Medlem stemte imod, medens over $^2/_3$ anbefalede hans Genindtræden.

Forretningsudvalget for Dansk typ. Foren. udtalte i sit Møde den 24. Novbr., at det ikke kan anbefale Scherlings Genindtræden, men vil dog ikke modsætte sig, at hans Indtræden sættes under almindelig Afstemning paa Betingelse af, at Sch. deponerer 100 Kr., som skal erlægges i Indskud, samt at han erholder et Aars Karantæne, hvis han eventuelt genoptages.

100 Kr. er deponeret hos Lokalformanden i Svendborg.

I Midten af December har W.s Sønner overtaget Faderens Forretning og Scherling er arbejdsløs.

Derved er Situationen bleven en anden.

Forretningsudvalget i Kolding mente derefter ikke at ville lægge Hindringer for Sch.s Genindtræden og Forbundets Forretningsudvalg slutter sig hertil.

Saavel Svendborg Lokalafdeling som Forretningsudvalget indstiller saaledes Scherling til Genoptagelse mod 100 Kr. i Indskud og et Aars Karantæne.

Saafremt ingen Lokalafdeling inden 14 Dage fra Dato nedlægger Indsigelse mod Scherlings Genindtræden, vil almindelig Afstemning *ikke* blive foretaget, men Sch. genindtræder paa fornævnte Vilkaar.

København, den 13. Januar 1903. P. F. U. V.:
P. HVIDTFELDT.

Foreningslokalet for de Arbejdsløse i Walkendorffsgade genaabnes fra i Dag foreløbig, indtil et nyt Lokale er anskaffet. Lokalet er aabnet fra 9 Morgen til 8 Aften. Det nedsatte Udvalg.

Generalforsamlinger og Møder.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Fredag den 9. Januar ordinær Generalforsamling. Formanden, J. P. CHRISTENSEN, aabnede Generalforsamlingen, ønskede Medlemmerne godt Nytaar og benyttede samtidig Lejligheden til at lykønske det nye Hovedbestyrelsesmedlem, Typograf Grevsen, i Anledning af hans Valg til Hovedbestyrelsen, hvortil Medlemmerne sluttede sig. — Kvartalsregnskabet oplæstes og godkendtes. Det balancerede med 521 Kr. 40 Øre. Det ordinære Kontingent havde været 500 Kr. 40 Øre, andre Indtægter 6 Kr., Rejseunderstøttelse 72 Kr. 40 Øre, Understøttelse paa Stedet 26 Kr. 25 Øre, udlaant 50 Kr., Sygeunderstøttelse 70 Kr., indsendt til Hovedkassen 282 Kr. 45 Øre. — Derpaa fremlagdes Hjælpekassens Regnskab, der udviste en Balance paa 60 Kr. 43 Øre. Kassebeholdning 1 Kr. 46 Øre. — Generalforsamlingen vedtog uden Diskussion enstemmigt at indmelde Afdelingen i den stedlige Fællesorganisation. — Et Udvalg angaaende Hjælpekassens Ordning kom til at bestaa af FORMANDEN, GREVSEN og CHR. HANSEN. — Til Formand og Næstformand genvalgtes enstemmigt J. P. CHRISTENSEN og CHR. HANSEN, og til Medbestyrelse valgtes: V. ANDERSEN (Bangs Bogtr.), GREVSEN (*Social-Demokraten*) og H. P. PETERSEN (*Næstved Avis*). Revisorer blev L. CHRISTIANSEN og H. P. HANSEN. Til Sekretær genvalgtes H. P. HANSEN. Som Repræsentanter i Fællesorganisationen valgtes FORMANDEN og VILH. ANDERSEN. — Generalforsamlingen overværedes af 24 Medlemmer. H. P. HANSEN,
Sekretær.

Nær og Fjærn.

Aarhus Afdeling afholdt Lørdag den 10. ds. en meget vellykket *Juletræsfest* for Afdelingens Medlemmer med Damer og Børn. Efter at vi har faaet den nye Organisationsform, og det her i Afdelingen er vedtaget, at Medlemmerne yder et Ekstrakontingent à 10 Øre pr. Uge, er et hidtil bestaaende lokalt Forbund ophævet, og paa denne Konto maa det skrives, at Tilslutningen til ovennævnte Fest var meget betydeligere end tidligere, idet Deltagernes Antal var ca. 150. Under hele Festen herskede en gemytlig og kammeratlig Stemning, som ved en Punschebolle kulminerede efter Afsyngelsen af en under Mrk. S. H. velskreven Sang, der særlig tolkede Sammenslutningstankens store Betydning. Flere Talere havde Ordet i samme Retning, og navnlig en humoristisk Tale for Damerne gjorde stor Lykke. PETIT.

Typografernes Fagforening i Næstved vedtoges det paa den ordinære Generalforsamling, Fredag den 9. Januar, at ophæve, regnet fra 31. December 1902, og ligeledes vedtoges det, at lade Foreningens Formue — 39 Kr. 95 Øre — overgaa til den nystiftede 10 Øres Kasse.

Typografernes Stiftelse. Udgravningen af Grunden til den nye Bygning i Boyesgade ved Frederiksberg Allé begyndte i Lørdags Morges, og Arbejdet skrider rask frem. Det vil interessere Kolleger, der kommer ad den Kant, at betragte Byggeforetagendet i dets Udvikling; Adgangen til Pladsen er ad Porten Nr. 102 paa Vesterbrogade. Synet af Grunden og senere den voksende Bygning vil maaske være det bedste Agitationsmiddel.

I Dag notere vi følgende Tilgang til Stiftelsens Medlemsprotokol: Journalist Norman Bryn (Social-Demokraten); Vilh. Jensen, A. Dähnhardt, A. Truelsen og Chr. Louw (Bording); Thomas Johannes Neye og Charles Emilius Johansen (Luno); Th. G. From, D. Heilmann, N. Hjorth og O. Vedel (Schultz); Carl Andersen, Laur. Ebbesen, C. L. A. Hansen og Thorvald Petersen (Løvgreen & Ihrisch); Louis Lange og Kai Steffensen (Rom). (Se omst. Annonce.)

Referatet af Den typ. Forenings Generalforsamling, Søndagen den 11. Januar, vil følge i næste Numer.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Arbejdsløse.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening afholder Mandag den 19. Januar Kl. 8 Møde i Walkendorffsgade 22 for de Arbejdsløse. Dagsorden: Arbejdsløsheden. Enhver arbejdsløs Kvinde i Faget opfordres indtrængende til at give Møde, for at ovennævnte Sag indgaaende kan blive diskuteret. Mød derfor alle. FORMANDINDEN.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Torsdag den 8. Januar.

1. En Konflikt paa et københavnsk Trykkeri diskuteredes. Personalet havde, uden at raadføre sig med Forretningsudvalget, opsagt Pladserne, hvorved 6 Mand var blevne arbejdsløse. Det besluttedes at yde disse Arbejdsløshedsunderstøttelse, men iøvrigt at lade Tilgangen til Trykkeriet være aaben.

2. Det vedtoges, saafremt Lokalafdelingen indstiller et Medlem (Claudi) til Kontingentfrihed, midlertidig at fritage det paagældende Medlem for Kontingent til den faglige Afdeling, medens han derimod skal svare Kontingent til Syge- og Ligkassen. — Et andet Medlem, der kun havde været Medlem et Aar, nægtedes dette.

3. Fire kvindelige Typografer, der var meget svagelige, ansøgte om at maatte svare halvt Kontingent imod halv Nyderet; de Paagældende havde kun været Medlemmer i 2 Aar. Det vedtoges foreløbig at afvise denne Sag.

4. En Inkassator ansøgte om Kontingentfrihed; paa Trykkeriet var 70 Medlemmer. Nægtedes.

5. Der forespurgtes, om Lokalafdelingernes Styrelser er kontingentfrie. Nej.

6. Et Trykkeriforhold diskuteredes.

7. Det oplystes, at Lokalafdelingerne havde Medlemmer, som arbejdede i Sverig. Forretningsudvalget besluttede, at de godt kunde betale Kontingent til Afdelingerne her, men de havde ingen Rettigheder; iøvrigt vedtoges det at undersøge dette Forhold og at indlede Underhandlinger med det svenske Forbund om Gensidighed paa Syge- og Begravelsesvæsenets Omraade.

8. Et udenlandsk Medlem var paa Rejse bleven frastjaalet sin Bog; der var derefter i en Lokalafdeling (Slagelse) bleven udbetalt 2 Kr. paa Bogen; den er nu kommet tilveje. Det vedtoges at lade Forbundskassen udbetale Beløbet og forøvrigt indskærpe, at slige Udbetalinger ikke finder Sted uden mod behørig Kvittering.

9. Et udenlandsk Medlem (Serbier), der paa Gennemrejse var bleven syg, vedtoges det at give Overfartsbillet til Stettin.

10. Udgiften til Begravelse af et svensk Medlem, der døde paa Rejsen, besluttedes det at søge refunderet.

11. Tre Lokalformænd (Roskilde, Ringsted og Fredericia) ansøgte om Kontingentfrihed. Bevilgedes.

12. Forespørgsel fra Lokalafdelingen i Odder om en Lærling, der ved egen Skyld var bleven afskediget fra Arbejdsstedet, kunde blive Medlem af Afdelingen forinden han var udlært. Nej.

13. Fra et Medlem forespurgtes, om han kunde erholde et Omflytningsbidrag. Nej. Derimod bevilgedes der ham et Laan paa 50 Kr.

14. Et Medlem, der havde faaet Sygeunderstøttelse i tre Gange 13 Uger, men endnu ikke var rask, ansøgte om at maatte blive indlagt paa et Sanatorium. Det besluttedes straks at sætte sig i Bevægelse for at faa dette Medlem indlagt paa et Sanatorium, da der var stor Udsigt til at han kunde helbredes.

15. Et Medlem, der ogsaa var Musiker, ønskede at forlægge sin Arbejdstid til en anden Tid paa Døgnet, naar han skulde musicere. Nægtedes.

16. Et Medlem, der havde holdt Juleferie, ansøgte om Arbejdsløshedsunderstøttelse. Nægtedes.

17. Angaaende Voldgiftsretssagen fra Lolland-Falster vedtoges det at indhente nærmere Oplysninger før Beslutning toges i Sagen.

18. En Typograf Scherling, der arbejdede hos Westermann i Svendborg under Blokaden, havde deponeret 100 Kr. for at blive Medlem, men var nu bleven arbejdsløs. Det besluttedes at offenliggøre ham i Bladet, og saafremt der ikke indkom Indsigelse, da at optage ham som Medlem.

19. Fra De samv. Fagforbund forelaa Skrivelse med Lovændringer til Fagforbundet. Formanden anmodede Medlemmerne af Forretningsudvalget om meget nøje at gennemgaa disse Ændringer, da der saa paa et senere Møde vil blive taget Standpunkt til de enkelte Paragrafer.

20. Forskellige Forespørgsler angaaende Afdelingernes Kontingentbetaling besvaredes.

21. Det kvindelige Medlem af Forretningsudvalget gav en Redegørelse for en i denne Afdeling afholdt Generalforsamling, hvor Kontingentforhøjelsen var under Diskussion, og hvor det vedtoges *ikke* at skride til denne Forhøjelse. Formandinden, Fru Diderichsen, havde

derefter nedlagt sit Mandat, hvorefter Generalforsamlingen havde valgt Fru Buus til Formandinde. — Forretningsudvalget kunde ikke betragte dette Valg som endeligt, da Dagsordenen ikke havde indeholdt noget Valg og henstillede, at det paagældende Valg foretoges paa den førstkommende Generalforsamling. F. K.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 1 Januar.

Formanden ønskede Styrelsen et godt Nytaar og takkede for det udmærkede Samarbejde i det gamle. Derefter gav Formanden en Del Meddelelser fra Forretningsudvalget ang. Forretningsgangen under de ny Forhold. Det frivillige Fond ophæves saaledes fra 1. Januar. Formanden saa imidlertid gærne, at vore Medlemmer endnu en kort Tid ydede et lille Bidrag, da vi selvfølgelig vilde faa et Antal Arbejdsløse, som ikke kunde komme i Betragtning ved Understøttelsen efter de ny Love. Foreslog, at man af Hovedkassen ydede et Bidrag af 1000 Kr. til samme Øjemed. Det vedtoges at henstille dette til Generalforsamlingen. — Da vi havde en Del Inventar, som eventuelt ikke kunde benyttes i det nye Kontor, overlodes det Formanden at afhænde det Overflødige. — Fra vore Medlemmer af Voldgiftsretten forelaa Meddelelse om, at de ikke ønskede at modtage Genvalg. Til Efterretning. — Det vedtoges at afholde ekstraordinær Generalforsamling den 11. Januar og Dagsordenen fastsattes. E. M.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Søndag den 10. Januar. Alle mødt.

1. Formanden foreslog Toft til Sekretær. Vedtoges.

2. Udkastet til nye Love var tilbagesendt fra Forretningsudvalget med enkelte Ændringer. Det overgaves til Lovudvalget at foretage det fornødne.

3. Til Raadhusindvielsen havde Foreningen faaet tilstillet 3 Adgangskort, hvilke fordeltes.

4. Det vedtoges at misbillige Sekretærens ved sidste Generalforsamling afgivne Referat, da man fandt det ikke at være i Overensstemmelse med de virkelig faldne Udtalelser.

5. Formanden aflagde Beretning fra det af Forretningsudvalget den 9. ds. afholdte Møde samt omtalte Forholdene paa forskellige Trykkerier. Til Efterretning.

6. Da Lovudvalget havde tilendebragt sit Arbejde, vedtoges det at afholde ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 18 ds., Kl. 11 i »Boulanger«. T.

Hr. Redaktør! De bedes optage følgende: Efter at jeg i ca. 5 Aar har staaet som Formandinde for De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening, saa' jeg mig nødsaget til paa en ekstraordinær Generelforsamling, der fandt Sted den 5. Januar 1903, at nedlægge mit Mandat. Saa bringer jeg mine kvindelige Kolleger min Tak for den Tillid, de i den forløbne Tid har vist mig, samt en Tak til den mandlige Styrelse for godt Samarbejde. MATHILDE DIDERICHSEN.

Til de Arbejdsløses Fond har jeg endvidere til Dato modtaget: Kaj Hansen (Baden) Kr. 0.25, Sivertsen 0.80, Aksel Holm 1.75, Klokken 12 1.50, P. Petersen (mdl. og kvl.) 3.75, Nationaltidendes Sættere 3.60 og Den typ. Forenings Lokalkasse i København 1,000.00; tilsammen Kr. 1,011.65.

Udgiften har i sidste Uge været Kr. 155.00; Kassebeholdningen er Dags Dato Kr. 1,005.63; men Dansk typ. Forening har til Gode hos Fonden ca. 600 Kr., som er udbetalt i frivillig Understøttelse til Arbejdsløse i Provinserne i sidste Halvaar.

København, den 14. Jan. 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: O. C. Olsen Kr. 2.50.

Den 14. Jan. 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Lokalformænd.

Helsingør: Faktor J. ROTHEISEN, Helsingør Dagblad.

København: (De kvindelige Trykkeriarbejdere) KRISTINE BUUS.

København, den 13. Januar 1903.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer: København: Sætter N. J. C. J. Hansens Hustru Bertha Caroline Othilia, Sætter Magnussens Hustru Olga Helene Kristine, Sætterlærl. Aage Robert Johan Pedersen (Aksel Holm) og Sætterlærl. Aage Lilliegreen (Hohlenberg), alle i S. L. I S: P. Sommers Hustru. I F.: Trykkeriarb. Lars Michael Emil Hansen (Wilh. Hansen) og Emilius Jensen, udl. 10/1 1903 hos Kihl (arb. s. St.).

Randers, Kristoffer Knudsen, udl. 1/1 i Randers Venstreblad (Svendeprøve afl. til Foraaret). Holbæk, Einer Kristensen, udl. 1/1 i Holb.-Posten (Svendeprøve aflagt) og Hans Christensen (Holb.-Posten).

Tiltraadte: København: 1459, Chr. Georg Christensen (Hoffmann), 1252, Karl Vald. Christensen (Bjørnbak) fra Rejse, 1616, Niels Chr. Nielsen (Missionstr.) fra Varde (arbl.) og 459, Carl Antonius Søby (Leisner & Co.) fra Næstved (arbl.).

Aarhus, 1276, Sophus Schultz. Randers, 1640, N. Chr. Nielsen Maquard fra Rejse (Chr. Nielsens Bogtr.). Nykøbing F., 1441, Aage Th. Nielsen (Pontoppidan) og 1371, Hans Holst-Fischer (Dgbl.). Odder, 1636, Hans Chr. Kastrup. Hillerød, 1311, Chr. Emil Jacobsen (arbl.).

Bortrejste: København: 1307, Peter A. Petersen til Nykøbing M. (arbl.), 1441, Aage Th. Nielsen til Nykøbing F. i Pl., 1150, Ludv. E. Jensen paa Rejse og Vald. Strach til Svendborg i Pl.

Helsingør, 1459, Chr. G. Christensen til Kbhvn. i Pl. Silkeborg, 1164, P. Pedersen-Gaardsted til Kbhvn.

Udmældte: København: Af S. H. L.: V. Sparwath (Berl. Tid.). Af S.: Sammes Hustru. Rønne, 1341, Petra Conradine Westh.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

6. Januar: *Herning.* 8. Januar: *Hjørring* og *Frederikshavn.* 12. Januar: *Odder, Bogense, Næstved* og *Nakskov.*

Kolding, den 13. Januar 1903.

ULRIK PETERSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse. Program og Bordliste til Aarsfesten fremlagt.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Typografernes Stiftelse.

Nye Medlemmer optages **uden Indskud,** kun mod Betaling af **10 Øre** pr. Uge, 1,30 pr. Kvartal.

Ingen Kollega maa staa udenfor! Alle bør bidrage til det smukke Formaal.

Med Tak for de i de sidste Uger ny tilkomne Medlemmer haabes paa mange flere.

Kontingent og nye Medlemmer modtages hver Søndag fra 10—11 hos

J. F. MØLLER,
Kasserer,
Mysundegade 30 3,
Hj. af Istedgade.

En **dygtig Sætter-Trykker** (event. kun Trykker) kan faa Plads i en Provinsby. (Gasmotor og Falsemaskine.) Samme Steds søges en **Avissætter,** der sætter Pris paa en godt lønnet (over Minimal) og stadig Plads. Billet med Oplysning om Læretid, Alder etc. mrkt. »*Sætter 190*« modtager **Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., Skindergade 3.**

En flink og dygtig **Akcidens- og Avissætter,** som tillige kan paatage sig Trykning paa Digel- og Hurtigpresse, søger Plads. Billet mrkt. »456« modtager Ekspeditionskontoret.

Middag med Kaffe 50 Ø. Fuld Kost 8 Kr. ugenl. hos Foreningens Bud, *Jensen,* Rosenborgg. 5, 3. S., Porten tv.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 23 JANUAR 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

TELEGRAM-ADRESSE: **TYPFORBUNDET** · TELEFON: **4331**

POST-ADRESSE:

Gl. Strand 46, 2. Sal. København K.

Daglig Kontortid Kl. 1—3, Fredag og Lørdag tillige 5½—8.

Til Lokalformændene.

Alle Til- og Framældinger til *Typ.-Tid.* kan godt *indlægges* i anden Korrespondance til Forretningsudvalget.

Kvittering for Omflytningsbidrag i Henhold til § 36, 1. St., gives paa Kvitteringsblanketten for »Underst. paa Stedet« og omskrives til Understøttelse. 50 Kr. bliver f. Eks. til 40 Dage à 1.25 eller 29 Dage à 1.75. — Ligeledes indføres saadanne Bidrag i Medlemsbogen paa Skemaet for Underst. paa Stedet. Begge Steder bemærkes, at det er Omflytningsbidrag.

København, den 21. Januar 1903. FORRETNINGSUDVALGET

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Fredag den 23. Januar, Aften Kl. 8

i Haandværkerforeningens Lokale, Kronprinsensg. 7.

Dagsorden: 1. Vedtagelse af Branchelovene. 2. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 3. Forslag fra Styrelse og Lokale-Udvalg om Bevilling af Midler. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Hvad er Ret —?

UNDER Debatten i Folketinget om Tilskudet til Fagforeningerne til Lindring af Arbejdsløsheden blev »Krigskasserne« underkastet et meget kritisk Eftersyn.

Den Del af VILH. LASSENS Tale, der var helliget Typograferne, har sikkert vakt Beundring blandt hans Meningsfæller, og da særlig hvad Slutningen angaar. Den lød nemlig: *Ogsaa i Lønspørgsmaal bør det gaa efter Ret og Retfærdighed og ikke efter hvem der er de stærkeste.*

Patetiske Ord — — der mangler Tilføjelsen: »Dette gælder selvfølgelig ogsaa Principalerne«. Om det var en Forglemmelse vides ikke, men nævnte Tilføjelse udeblev.

Efter denne Udtalelse maa vi uvilkaarligt spørge: *Hvad er Ret og Retfærdighed?*

Var det *Ret,* vi forlangte Lønforhøjelse og var det *retfærdigt,* vi fik den?

Af Udtalelsen fremgaar det, at vi var de stærkeste. Som saadanne vilde vi altsaa kunne have fremtvunget noget mere, end det opnaaede. Men som bekendt førte vi en loyal Forhandling med Principalerne om Lønspørgsmaalet, under hvilken vi slog af paa vore Fordringer af Hensyn til Principalernes Betænkeligheder.

Da Principalerne tilbød os en lavere Pris end den forlangte, benyttede vi ikke vor Magt, men som Køber og Sælger opnaaedes der Enighed om Prisen og Handelen forsegledes med Tarifunderskrift. Den Stærkes Ret var ladet ude af Betragtning og Betegnelsen »*Retfærdighed*«, som den praktiseres i vore Dage, maa i dette Tilfælde i fuldkommen Grad være sket Fyldest.

Saa er V. L. i Tvivl om, hvorvidt vi havde *Ret* til at forlange Lønforhøjelse, og fordrer *Avtoritetens* Stempel for, at den var *nødvendig.*

Jeg tvivler ikke om, V. L. kender Biblens Ord: Del og hersk, men jeg er ogsaa paa det rene med, at han i saa Fald kun tager disse Ord til Indtægt for den Samfundsklasse, han tilhører.

Nævnte Klasse har jo i urimelige Tider delt Samfundets Goder uden Hensyn til Arbejderklassen.

Dermed har de begaaet en social *Uret,* som har bevirket, at da den historiske og politiske Oplysning modnedes hos os, kom vi til den Erkendelse, at naar d'Hrr. glemte deres Pligter, *saa havde vi en uindskrænket Ret til at forlange vor Part af de Goder, der stod opført paa Samfundsbudgettet.*

I Følge den Logik var det fuldstændig berettiget, da vi forlangte Lønforhøjelse.

De tekniske Hjælpemidler, der tilføres Faget, bidrager til Principalernes forøgede Indtægt, og vi er da berettiget til at *forlange* en Part af dette Gode.

Vi møder frem med vor historiske og sociale Ret — og vi er endda beskedne — vi forlanger netop kun saa meget, der er nødvendigt for en menneskelig Tilværelse. D'Hrr. Principaler staar fremdeles paa Skattelisten opført med 12,000 Kr.s Indtægt, medens vi beskedent bliver ved 900 Kr.

Blandt V. L.s Betænkeligheder findes ogsaa *Avtoritetens* Stempel for *Nødvendigheden* af vor Lønforhøjelse.

Ufrivillig har V. L. sikkert her taget Glorien af sine Kolleger og Standsfæller i Bladudgiver- og Bogtrykkerforeningen ved at frakende disse *Avtoritetsværdighed.*

De to Foreninger har jo under Forhandlingerne erkendt vore Fordringers Berettigelse og anerkendt disse ved Stemmeafgivningen.

Naar dette er Tilfældet, behøver vi under de for Tiden herskende Forhold ikke andre *Avtoriteters Stempel.*

Men naar vi møder med dette Stempel for at andrage om Hjælp til vore Arbejdsløse, vil V. L. ikke anerkende dette. Hans egne Standsfæller og Kolleger er altsaa *ikke Avtoritet nok.*

Hvilken Avtoritets Stempel mon V. L. da ønsker. EN JYDE.

Paa Generalforsamlingen,

som finder Sted i Aften, Kronprinsensgade Nr. 7, er Dagsordenen af saa omfattende Natur, at den maa kunne paaregne mer end almindelig Interesse fra Medlemmernes Side. De Love, hvorefter den københavnske Sætterafdeling i den nærmeste Fremtid skal arbejde, foreligger til Vedtagelse. Medlemmerne har jo alt i nogle Dage været i Besiddelse af disse Forslag, og vil forhaabentlig ved at møde talrigt frem vise deres varme Interesse for Foreningen og dens Arbejde, og ikke undlade at deltage i Diskussionen om Lovene, for maaske derigennem at gøre disse endnu mere fuldkomne.

Men ogsaa andre Sager, der foreligger, er af mere end almindelig Vigtighed for Foreningens Trivsel. Lokale-Udvalget, der blev nedsat paa sidste Generalforsamling, har arbejdet hurtigt og vil i Aften allerede kunne stille bestemte Forslag til Løsning af den Opgave, der blev sat det; fra Styrelsens Side vil der fremkomme Forslag til Bevilling, dels for at kunne fortsætte en for Aar siden paabegyndt filantropisk Virk-

somhed, og dels for at tage en anden Opgave op, der alt i længere Tid har maattet være Stedbarn.

Det er derfor vort Haab, at saa mange af Foreningens Medlemmer som muligt i Aften vil begive sig til Kronprinsensgade 7. Der begyndes vist præcis Kl. 8. OBSERVATOR.

Blokadebryderen fra Svendborg.

Et Aars Karantæne og for 100 Kr. Syndsforladelse er Blokadebryderen EMIL J. SCHERLING i Færd med at tilkøbe sig en Plads i Dansk Typograf-Forbunds Rækker, thi *der* bliver der mere Glæde over én Synder, der omvender sig, end 99, der ikke have Omvendelse behov.

Til en Begyndelse blev Optagelsen af Blokadebrydere sat under almindelig Afstemning. Ikke uden Grund lod man Medlemmerne bestemme, om de ønskede en saadan Person i deres kollegiale Selskab.

Straffen blev fastsat og »Forbryderne« erklærede sig som abnorme, hvad i Reglen tjente til Medlidenhed blandt Kollegerne, og vi tog os for, i Stedet for at lade dem gaa i Fordømmelsens Mørke, at indsætte enkelte af dem i vor organisatoriske Opdragelsesanstalt, om end med Betænkeligheden: Naar Lejlighed gives, holder han sig næppe.

Saa skrev Hr. PETER RASMUSSEN en filantropisk Artikel i *Typ.-Tid.* for 1. Juni 1900 om Vore »Forbrydere«, hvilken nuværende Forbundsstyrelsesmedlem W. JACOBSEN i kraftige Vendinger imødegik, men som dog for en Del har sløvet Interessen for den Slags Individers Genindtrædelse og erstattet denne med en praktisk Tilgivelsesteori.

Vi er nemlig nu kommen saa vidt, at det lader til, Blokadebrydere helt skal slippe for den almindelige Afstemning.

Denne Gang drejer det sig om førnævnte Sch. fra Svendborg.

Han har ikke erklæret sig abnorm, men han har deponeret 100 Kr. hos Lokalformanden i Svendborg.

Den 24. Novbr. udtalte Forretningsudvalget for Dansk typ. Foren.: »at det ikke kan anbefale Scherlings Gentræden, *men vil dog ikke modsætte sig*,* at hans Indtræden *sættes under almindelig Afstemning* paa Betingelse af, at Sch. deponerer 100 Kr., som skal erlægges i Indskud, samt at han erholder et Aars Karantæne, hvis han *eventuelt* optages.

Den 16. Januar 1903 er Situationen bleven en anden. Da er Sch. bleven arbejdsløs, og Forbundets Forretningsudvalg ønsker ham nu optaget *uden almindelig Afstemning*, saafremt en Lokalafdeling ikke nedlægger Indsigelse.

Jeg anerkender vort Forretningsudvalgs Sparsommelighed, men jeg kan ikke anerkende, naar samme Udvalg søger at liste sig udenom vore ny Forbundsloves § 31, der udtrykkelig siger: »Blokadebrydere kan **kun** optages efter vedkommende Afdelings Indstilling ved *almindelig* Afstemning blandt Forbundets Medlemmer o. s. v.«

Forretningsudvalget bør i dette Tilfælde følge Lovene, da Forskellen mellem disses Praksis og en Lokalafdelings Protest *for* almindelig Afstemning er af temmelig forskellig Betydning i nævnte Tilfælde.

Temmelig sikkert ræsonnerer Forretningsudvalget, at Sch. bliver optaget ved almindelig Afstemning, og det har da ment, at naar det forlangte en Afdelings Protest, blev der efter al Sandsynlighed ingen Afstemning. Det skulde da saa være et helt nyt Tilfælde, og der var i al Fald paa denne Maade mere Udsigt til at spare Udgifterne ved den almindelige Afstemning. Men en Lokalafdelings Indsigelse og den efter Lovene foreskrevne Afstemning er nemlig langt fra det samme for et saadant Tilfældes Vedkommende, og jeg skal kun som et enkelt Eksempel opstille: Hvis *Brønderslev* Lokalafdeling fremkom med Indsigelse for at opnaa almindelig Afstemning, ja, saa skulde den naturligvis følges, men Forretningsudvalget tilligemed en Del Lokalafdelinger vil med *en Del* Berettigelse sige, at det var den Afdeling ikke kompetent nok til at fordre, og vedkommende Blokadebryder kunde maaske *alene* af den Grund slippe ind.

Efter at Forretningsudvalget den 24. Novbr. *ikke* har kunnet *anbefale* Sch.s Genindtrædelse, men dog ikke vilde *modsætte* sig almindelig Afstemning, under Opfyldelsen af de stillede Betingelser, forbavser det mig, at det saa hurtigt har kastet Tvivlen over Bord og den 16. Januar indstiller ham til Optagelse *uden* almindelig Afstemning, saafremt Protest ikke fremkommer.

Situationen er siden første Gang bleven en anden. Han er bleven arbejdsløs.

Aa, ja, vor Organisation er ogsaa siden bleven en anden. Vi har nu Ret til at nægte at arbejde sammen med Ikke-Medlemmer. Af den Grund er det mærkeligt at se Medlemmernes Votum i den Scherlingske Sag.

Vort nyvalgte Forbundsstyrelsesmedlem, W. JACOBSEN, skrev den 20. Juli 1900: »Kun naar der kan vindes noget paa Arbejdsomraadet for Organisationen bør man optage d'Hrr. (Blokadebrydere)«.

Hvorvidt dette er Tilfældet for Scherlings Vedkommende véd jeg ikke, men dette kunde vi ved en almindelig Afstemning maaske have faaet lidt Redegørelse for.

Af førnævnte Grund nedlægger Brønderslev Lokalafdeling ikke Protest for at opnaa almindelig Afstemning, men jeg tillader mig at henlede det ærede Forbunds Forretningsudvalg paa Lovenes § 31, som jeg i saavel dette som lignende Tilfælde ønsker respekteret.

Brønderslev, den 18. Januar 1903. SØRENSEN-KJELD.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt Søndag den 11. Januar ekstraordinær Generalforsamling i Larsens Lokale med følgende Dagsorden: 1. Virksomheden efter 1. Januar. 2. Behandling af Branchelovene. 3. Opstilling af Voldgiftsretsmedlemmer. 4. Opstilling af 3 Revisorer. 5. En Bevilling til Afvikling af Det frivillige Fond. 6. Eventuelt. — Dirigent: BERENDT. Sekretær: SIGW. LUNDBERG.

FORMANDEN: Da det var første Gang, man var samlet til Generalforsamling i dette Aar, ønskede han glædeligt Nytaar og haabede, at den ny Ordning maatte være til Gavn for Medlemmerne. Vel synes det, som om vor Forening ligesom er bleven mindre, men vi har den dog, og i den skal vi uddanne vore Medlemmer til gode Organisationsmedlemmer. Vi har nu, som bekendt, faaet indrettet et nyt Kontor; det var vi nødsaget til, da det jo ikke længer er vor Forenings, men Forbundets. Hvis man i Dag kommer til det Resultat, at vi skal have et Foreningslokale, maa det være borte fra Kontoret. Taleren fremkom med flere Eksempler paa det uheldige i, at det var sammen med Kontoret. Da man i sin Tid anskaffede et Foreningslokale var det for at vore Arbejdsløse kunde have et Sted at være og samles, og for at de arbejdende Kolleger ligeledes kunde samles der til fornøjeligt Samvær, men dette var bleven misforstaaet af flere og misbrugt; og det kunde jo ikke gaa. Formanden troede at kunne forsvare den Ordning, vi havde faaet fra Nytaar. De Arbejdsløse havde man tænkt sig kunde samles i Fællesorganisationens Læsestue i Læderstræde; der var klaget over, at den var for lille, men den er da ikke mindre for os end for de andre Fag; indrømmede, at den ikke faldt i alles Smag. I vor Afdelingskasse har vi en ikke lille Formue, og dette betragtede han som et stort Gode; denne vilde jo stadig blive større. Vi har ogsaa mange Formaal at yde Tilskud til, bl. a. Bespisningen af de Arbejdsløse, der sidste Gang sluttede med et Underskud af 300 Kr.; i Aar havde man begyndt 1. Jan. og havde paa Forhaand tilskudt 300 Kr., som man mente vilde komme ind som de Arbejdsløses Part af Karnevalsoverskudet. Fremhævede Manglen af et Fond, hvoraf man kunde hjælpe Kammerater, som havde gaaet ledig meget længe og var i stor Nød. En anden Opgave er Sanatoriet; og det maa man være klar over ikke kan betale sig, fordi man ikke altid der kan se paa Gevinsten. Med Hensyn til, at Styrelsen hidtil havde været kontingentfri, mente han, at det burde de ogsaa være nu, og at derfor vor Kasse udredede Kontingentet til Forbundet. Inkassatorerne paa de store Trykkerier kunde ogsaa trænge til en Anerkendelse for det store og alt andet end behagelige Arbejde, de har. — DIRIGENTEN ansaa det for bedst, at behandle Kontingentfriheden under Lovbehandlingen. — AUG. HØYER: Naar vi staar paa vort Arbejde og har en eller anden Fordel, og Faktoren kommer og tager den fra os, saa bliver vi harmfulde; de Arbejdsløse har hidtil haft den Fordel, at have et Lokale; nu er det frataget dem og selvfølgelig er de blevet harmfulde. Vi henvender os ikke til Styrelsen, men til den Forsamling, der har valgt Styrelsen, og for hvilken den er ansvarlig for sine Handlinger, for at faa paatalt det Overgreb, vi mener, vor Styrelse har foretaget sig, ved saadan uden videre at smække i for Foreningslokalet. Oplæste en Passus af »*Typ.-Tid.*«, som Redaktøren havde skrevet om de ny Lokaler, og ytrede at det var kedeligt, at ikke Red., efter at have set den herlige Udsigt Ved Stranden 46, har gaaet hen i Læderstræde og se, hvad Udsigt der var, den er saa vist liden. Det er ikke alene de Arbejdsløse, men ogsaa 234 arbejdende Kolleger, som ønsker Lokalet bibeholdt. Omtalte Lokalerne i Læderstræde og paastod, at Typograferne aldrig vilde føle sig tilpas der. Beklagede at Tilrejsende nu skulde gaa paa Gaden baade sultne og forfrosne og vente til Kontoret blev lukket op, for at de kunde faa nogle Penge at købe sig Mad og Varme for hos en Gæstgiver eller i et Herberg. — DIRIGENTEN bebrejdede Udvalget, at det ikke havde sørget for at faa denne Sag sat paa Dagsordenen, da mange ikke anede, at den vilde blive behandlet i Dag. Mente at Forbundet burde betale for Oprettelsen af et saadant Lokale. — NIELS HANSEN sluttede sig til Høyer. Vort Lokale burde være et Hjem for vore Arbejdsløse, af hvilke mange maaske boede paa et koldt Tagkammer. Angreb Redaktørens Artikel i sidste Numer af *Typ.-Tid.* — WARTENBERG kunde ikke forstaa, hvor Styrelsen turde vove at foretage en saadan Handling paa egen Haand; vi, der staar i Arbejde, kan ikke sympatisere med denne Nedlæggelse. Det frivillige Fond er nu faldet bort og vi maa nu se at give vore Arbejdsløse, der kommer tilrejsende og ingen Understøttelse har, nogen Hjælp i Stedet; ligeledes maa vi hjælpe de af vore Kammerater, som kommer hertil om Aftenen eller Morgenen, naar Kontoret er lukket, og de ingen Penge kan faa til nogen Mad eller Nattelogis; vi kan ikke forsvare, at vore Kammerater skal gaa paa Gaden udsat for Sult og Kulde; foreslog *at* man faar indrettet et Herberg, til hvilket alle Tilrejsende kunde henvises og hvor de Arbejdsløse, som til Stadighed er her i Byen, kunde opholde sig og faa Tiden til at gaa med en Passiar eller paa anden Maade; *at* der blev nedsat et Udvalg til at ordne det fornødne og fremkomme med et Forslag saa snart ske kan paa en ny Generalforsamling. — WENDT: De Arbejdsløse skal have et Lokale; de Folk, der laver Ballade, skal have Karantæne. — KIEFER, der er Medlem af Kontrolkomiteen for Læsestuen i Læderstæde, udtalte, at at der vilde blive gjort alt for at tilfredsstille de Krav, der stilledes til Læsestuen, og fremhævede, at der i December Maaned var et Besøg af 100 Typografer, men at der alene i forrige Uge havde været 159.

(Sluttes.)

Den typografiske Trykkerforening

afholdt Søndag den 18. Januar Kl. 10½ ekstraordinær Generalforsamling i »Boulanger«. Til Dirigent valgtes VALD. STEFFENSEN, til Sekretær M. TOFT.

1. Forslag til nye Love. Ordføreren for Lovudvalget udtalte en Beklagelse over, at saa faa Medlemmer var kommen til Stede samt gennemgik og begrundede det forelagte Lovudkast. Den derpaa følgende Generaldebat drejede sig for en Del om Indmældelse i saavel Fagforeningen som Begravelseskassen, men i særlig Grad om, hvorvidt man ved Overgang til anden Livsstilling kan vedblive at være Medlem af Begravelseskassen eller ikke. Det vedtoges at udsætte Lovenes endelige Behandling til den ordinære Generalforsamling i Februar Maaned.

2. Voldgiftsretten. KIEFER gav som Medlem af Retten en Redegørelse for Rettens Virksomhed i den senere Tid samt meddelte, at han ikke ønskede Genvalg, men vilde overlade Arbejdet til en anden. Til Medlem af Retten foresloges d'Hrr. VIGGO HANSEN, ALB. SØRENSEN, JENS LARSEN m. fl., men alle de foreslaaede erklærede sig ude af Stand til at modtage et eventuelt Valg, og Spørgsmaalet om Valg af et Medlem og en Suppleant til Retten blev derfor udsat indtil videre, i hvilken Tid den typografiske Trykkerforening er uden Repræsentation i Retten.

3. Eventuelt. J. C. JENSEN forsvarede sig mod den af Styrelsen i et Styrelsesreferat udtalte Misbilligelse af hans Generalforsamlingsreferat og protesterede mod Styrelsens Ret til at gøre dette. — FORMANDEN og derefter NÆSTFORMANDEN paaviste det uheldige ved J. C. Jensens Referat deri, at ikke forskellige Talere, men kun J. C. Jensen selv havde beklaget, at Lokalet for de Arbejdsløse var bleven ophævet, at ikke Forbundsstyrelsen, men Styrelsen for Den typ. Forening havde gjort dette, og at Trykkerforeningen i det hele taget ikke tør beklage sig over Ophævelsen af et Lokale, der er oprettet af og drevet for Den typ. Forenings Midler alene. — Efter at MICHELSEN havde udtalt sig i lignende Retning sluttede Diskussionen. — Generalforsamlingen hævet.

Ekstrakassen i Den typ. Trykkerforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 18. Januar i »Boulanger«. Til Dirigent valgtes VALD. STEFFENSEN, til Sekretær M. TOFT.

1. Lovændringer. FORMANDEN (Viggo Hansen) bad Medlemmerne om at holde sig til Olsens Forslag § 1 i de udsendte Lovforslag samt meddelte, at flere Medlemmer havde udmeldt sig fra Nytaar. — OLSEN anbefalede den af ham stillede Lovændring. — TOFT anbefalede Olsens Forslag, da Ekstrakassen kun vilde gøre Gavn, og jo længere dens Levetid blev, desmere vilde den hjælpe vore daarligst stillede Kammerater. — LAUR. JENSEN var egentlig ikke imod Olsens Forslag, men var dog bange for, at mange Medlemmer vilde melde sig ud. — Efter at flere Talere havde haft Ordet for korte Bemærkninger foretoges Afstemning. Resultatet blev 10 St. for og 9 imod, og var saaledes ifølge Lovene forkastet. — Paa Forslag af LAUR. JENSEN vedtoges derefter følgende enstemmigt:

»Generalforsamlingen opfordrer Styrelsen til at lade det forkastede Forslag i Forbindelse med Lovenes § 8 gaa til skriftlig Afstemning blandt samtlige Medlemmer.«

Generalforsamlingen hævet. T.

De kvindelige Trykkeriarbejdere.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Mandag den 12. Januar i »Kongens Klub«. Til Stede var Hr. P. LAURITZEN. Til Dirigent valgtes AMALIE PETERSEN, til Sekretær HENRIETTE CRONE.

Punkt 1. Beretning fra forrige Generalforsamling. Fru BUUS oplæste Beretningen. — Frk. MOURITSEN og Frk. CRONE kritiserede over, at en Begæring, underskrevet af 27 Medlemmer om Afholdelse af en Generalforsamling, var bleven sendt tilbage, medens en anden Dagsorden var sat paa nuværende Generalforsamling; da det imidlertid drejede sig om noget uvæsenligt, frafaldt man Sagen.

Punkt 2. Sidste ¼ Aars Virksomhed. Forhandlingsprotokollen godkendtes med et Par Smaaændringer. Regnskabet oplæstes, men da det ikke forud havde været bekendtgjort i *Typ.-Tid.*, vedtoges det, at udsætte Godkendelsen til næste Generalforsamling.

Punkt 3. Foreningens fremtidige Ledelse (eventuelt Valg af Styrelse). Frk. MOURITZENS Forslag om, at Afdelingens Styrelse skulde bestaa af: 1 Formandinde, der tillige er Kasserer, 1 Næstformandinde og 3 Repræsentanter, vedtoges. Til Formandinde valgtes Fru BUUS med 55 Stemmer mod 52 for Frk. Crone, Næstformandinde Frk. CRONE, Repræsentanter Frk.ne HILDORA MOURITZEN, ALEXANDRA BRYDE og ALFRIDA NIELSEN.

Punkt 4. Tarifen. Fru BUUS meddelte Resultatet af Afstemningen, hvilket viste sig at være en overvældende Majoritet for Opsigelsen. — Frk. MOURITZEN ankede over, at der ikke havde været nedsat et Udvalg til Optælling af Stemmesedlerne.

Under Punkt 5, Eventuelt, ønskede Hr. LAURITZEN Kvinderne Lykke i Fremtiden og udbragte et Leve for Foreningen. C.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 10. Januar ordinær Generalforsamling paa »Landmandshjemmet«. Af Foreningens 17 Medlemmer havde de 15 givet Møde. Formanden, AUG. ANDERSEN, bød Velkommen og mindede om den Forandring, der fra Nytaar var indtraadt i vor Organisation, saaledes at saa godt som alle Danmarks Typografer stod samlede i en Forening. Han udtalte Haabet om, at denne Forandring maatte blive til Gavn og Glæde for den typografiske Stand.

Man gik derefter over til Dagsordenen: 1. Regnskabet, der ikke udviste noget af særlig Interesse, fremlagdes og godkendtes. 2. Formand, Sekretær og Revisorer genvalgtes enstemmig. Til Suppleant valgtes ALB. ANDERSEN i Stedet for Mar. Jensen, der ikke ønskede Genvalg. 3. Angaaende Ordningen af Privatkassens Forhold udspandt der sig en længere Diskussion. Der er stadig Underskud i Kassen, og Formanden stillede som Betingelse for fortsat Ydelse fra hans Side, at man henholdt sig til Forbundslovenes § 3, saaledes at det bliver et tvungent Ekstrakontingent fra alle Afdelingens Medlemmer. Han ønskede dette sat til 10 Øre ugentlig. Flere Talere fandt, at man nu var kommen tilstrækkelig højt op med det ordinære Kontingent, at man ikke skulde foretage yderligere Udsugninger, medens andre udtalte sig i Tilslutning til Formanden. Ved Afstemningen vedtoges det med alle Stemmer mod 3 at paaligne et Ekstrakontingent i Henhold til Forbundslovene, dog saaledes, at dette foreløbig kun bliver 5 Øre ugentlig. Efter at et Par Sager af mere lokal Interesse havde været til Forhandling, hævedes Generalforsamlingen. H. M. MORTENSEN, Sekretær.

Silkeborg Lokalafdeling.

Ordinær Generalforsamling afholdtes Lørdag den 17. Januar, ved hvilken ⅔ af Medlemmerne — mod Sædvane — havde givet Møde. Første Punkt paa Dagsordenen var Regnskabets Fremlæggelse, der balancerede med 195 Kr., indsendt til Hovedkassen 113 Kr. 15 Øre; godkendtes enstemmig. — Punkt 2: Privatkassens Regnskab, der udviste et Underskud af 3 Kr. 15 Øre, balancerede med 17 Kr. 75 Øre; godkendtes. I Kvartalets Løb er der udbetalt Rejseunderstøttelse til 8 ikke-understøttelsesberettigede Medlemmer. Det vedtoges at lade Privatkassen fungere som hidtil med et ugentlig Kontingent af 5 Øre, heraf udredes Bidrag til den lokale Fællesorganisation. — Punkt 3: Bestyrelsesvalg. Efter en livlig Diskussion vedtoges det at vælge en Bestyrelse paa 3 Mand, valgt blev: W. JACOBSEN (Formand), A. JOHS. PEDERSEN (Næstform.) og C. M. CHRISTENSEN. Til Revisorer valgtes Faktor PETERSEN og M. BENTZEN. A. J. P. Sekretær.

Nær og Fjærn.

Karnevalet. Bestilte Billetter kan nu afhentes paa Kontoret; men kun de, der har bestilt inden den 3. Januar, kan gøre Regning paa at faa det ønskede Antal, da der allerede er overtegnet.

Alle Billetter maa være opgjorte og betalte senest den 14. Febr.

Typografernes Sangforening afholder Søndag den 1. Februar sin 57. Aarsfest under Ledelse af kgl. Kapelmusikus A. Guldbrandsen, som nu i 20 Aar har været Foreningens Dirigent. Assistancen vil blive ydet af Hr. Fini Henriques — sikkert Danmarks populæreste Violinist —, den fordelagtigt bekendte Romancesangerinde Frk. Emmy Mogensen og endelig en ung Barytonsanger Hr. Carl Madsen. Den unge Mand, der er af »kunstnerisk« Afstamning, idet han er Søn af vor Kollega, P. Madsen i *Berl. Tid.*, har ønsket at faa sin Ilddaab hos Typograferne forinden han i næste Maaned debuterer paa det kgl. Teater i Wagners »Siegfrid«.

Typografernes Stiftelse afholder ifølge omst. Anonce Generalforsamling paa Søndag Kl. 11 i Larsens Lokale. Bygningstegninger vil være fremlagte.

— Foranlediget af mange Forespørgsler beder Kassereren os oplyse, at der i Løbet af Foraaret her i Bladet vil fremkomme Meddelelse om, *hvad* Lejlighederne i den ny Bygning vil komme til at koste, og *naar* Lejemaal kan afsluttes.

Siden sidste Bekendtgørelse er tilkommet følgende ny Medlemmer: E. C. A. Jensen, H. C. Jørgensen, T. Th. Jørgensen, Harry Kaaber og N. C. Wandborg (Langkjær).

De kvindelige Trykkeriarbejdere

Ærede Hr. Redaktør! Vi beder Dem velvilligst optage følgende: Vi takker herved Frk. Henriette Crone og Hildora Mouritsen for Deres resolutte Optræden med Hensyn til Administrationen af vor Forenings Pengesager. Med Tak for Optagelsen. FLERE MEDLEMMER.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 11. Januar 1903.

Formanden meddelte, at Personalet i Hoffmanns Bogtrykkeri havde sagt deres Pladser op forrige Fredag, fordi en af deres Tillidsmænd var blevet sagt op. Paagældende havde været beskæftiget i Forretningen ca. 2 Maaneder og havde ved forskellige Lejligheder i den senere Tid vist ukollegial Handling ved at tage Plads paa blokerede Trykkerier, hvorfor Styrelsen var noget forundret over, at en saadan Mand var valgt til et Personales Tillidsmand. Da Personalet havde opsagt deres Pladser uden i Forvejen at meddele Ledelsen noget derom, havde Forbundets Forretningsudvalg vedtaget at sende det paagældende Trykkeri ny Arbejdskraft samt at nægte de Medlemmer, der havde for-

ladt deres Pladser, Reservefondsunderstøttelse, hvad de havde anmodet om, hvorimod der bevilgedes dem almindelig Understøttelse. Styrelsen sluttede sig hertil, idet man dog beklagede, at Sagen ikke var forelagt Styrelsen forinden den var gaaet til Forretningsudvalget. Formanden udtalte, at naar dette ikke var sket, var det, fordi der ikke havde været Tid dertil. — Et Medlem, Claudi, 63 Aar gl., 18 Aar Medlem, lille Arbejdsfortjeneste, indstilledes til Fritagelse for Kontingent til Forbundets faglige Afdelinger, hvorimod man ikke kunde anbefale et lignende Andragende fra et andet Medlem, 68 Aar gl., da han kun havde været Medlem lidt over 1 Aar.

Onsdag den 14. Januar 1903.

Der forelaa en Anmodning fra Korsetsyerskernes Fagforening om at yde dem Støtte til Oprettelse af en Systue; endvidere et Forslag om at Foreningen skulde indmælde sig som Medlem i Fernando Linderbergs sociale Bibliotek; begge Forslags Afgørelse blev udsat til senere; ang. det sidste paalagdes det Formanden at indhente nærmere Oplysninger. — En Anmodning fra Svendborg Margarinefabrik om at Formanden underskrev et Opraab om at købe den paagældende Fabriks Margarine, kunde man ikke gaa med til. — Et Medlem, der havde ligget paa St. Josefs Hospital og betalt 1 Kr. 50 Øre daglig for Behandlingen, endskønt Betalingen i Følge Overenskomst kun var 1 Kr. 20 Øre daglig, anmodede om at faa Merudgiften refunderet af Kassen; da det efter de foreliggende Oplysninger maatte anses at være Medlemmets egen Skyld, at han er kommet til at betale mere, kunde man ikke imødekomme Anmodningen; derimod overlodes det Formanden ved Henvendelse paa Hospitalet at søge udvirket, at Beløbet bliver refunderet derfra. — Det vedtoges at afholde et Møde med de Arbejdsløse ang. den paatænkte Demonstration for de i Rigsdagen forelagte Forslag til Hjælp til de Arbejdsløse. — En ekstraordinær Generalforsamling ansattes til Fredag den 23. ds. og Dagsordenen fastsattes. O. J.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Onsdag den 14. Januar 1903.

1. Formandinden bød den nyvalgte Styrelse Velkommen.
2. Til Sekretær valgtes Henriette Crone.
3. Opsigelsen af Tarifen afsendtes.
4. Et Forlag om at indkalde de Arbejdsløse til et Møde vedtoges.
5. Da ingen af vore Medlemmer besøger Læsestuerne, vedtoges det ikke at være Medlem af disse.
6. Et Medlem, der var bleven idømt Karantæne for ukollegial Opførsel, havde indanket sin Sag for den ny Styrelse. Da man formente, at Sagen ikke havde været tilstrækkeligt oplyst, vedtog man at tage den op paany til grundig Undersøgelse. C.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Lokalformand.

Svendborg: SØREN JENSEN, Nannasvej 4. Træffes 12—1½ og 6½—8 Aften.

København, den 22. Januar 1903.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer: København (Den t. Forening): Sætter Bendt Frederik Marius Nielsen, udl. 10/1 hos H. E. Jensen. Sætter Fritz Frederik Johansen (Hoffmann), udl. 5/5 1900 hos Trier (tidl. Medl.). I S. H. L.: Niels Kr. Hj. Petersen-Damgaard (Nielsen & Lyd.), udl. 8/1. I S. L.: Sætter Johannes Petersens Hustru Laura Petrea og Sætterl. Axel Vilhelm Christensen (Axel Holm). I S. H. L.: Trykker L. P. Emilius Rud. Jensen, udlært 10/1 hos Kihl (arb. s. St.). Sætter N. P. Hansens Hustru Frederikke Wilhelmine.

Den typ. Trykkerforening: Emilius Jensen, udl. 10/1 hos Kihl (arb. s. St.), N. K. H. Petersen Damgaard, udl. 8/1 hos Nielsen & Lyd. (arb. s. St.) og H. H. Carlsen, udl. 1/1 hos Cato (arb. s. St.).

Dansk typ. Forening: Holbæk, Valdemar Løvenfeldt, udl, 14/1 i Holbæk Amts Avis (aflagt Prøve).

De kv. Trykkeriarb.s Fagf.: Anine Hansen (Schønberg & Hartvig) og Thora Larsen (arbejdsløs).

Tiltraadte: Bogense, 1731, Victor Edmund Grøndahl fra Københ. Aalborg, 1528, Johs. Bindslev (Aalb. Amtstid.) fra Hjørring. Esbjerg, 1683, P. Jensen-Frøkjær fra Københ. Nykøbing M., 1307, Peter A. Petersen (arbl.). Hillerød, 1629, Jens Chr. Nielsen (C. Nordlunde).

Bortrejste: Københavns, 1448, Albert Andreas Hansen til Odense (arbl.), 1677, Peter Vilh. Nielsen, 5252, Galvanoplastiker Hans Peter Nielsen (arbl.) paa Rejse, 1731, Vikt. Edm. Grøndahl til Bogense i Pl. og 1624, Andreas Frederiksen (arbl.) paa Rejse.

Køge, 1667, Karl Marius Petersen paa Rejse. Odense, 945, N. P. Andersen til Svendborg i Pl., 614, Joh. Peyrath til Aarhus og 1655, Anton Hansen-Møller til Ringkøbing i Pl. Silkeborg, 488, S. A. Jørgensen til Aarhus (Samsø) som Bogtrykker. Aalborg, 1801, Anthon Thomsen til Københ. (arbl.). Ribe, 1555, Hans Henrik Hansen til Varde (arbl.). Hillerød, 1311, Emil Chr. Jacobsen til Holbæk i Pl.

Udslettede: Aalborg, 425, Trykker Ludvig Olsson og Kolding (Vejen), 437, Ole Søren Sørensen.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

16. Januar: *Hobro.* 17. Januar: *Viborg.* 19. Januar: *Kolding, Silkeborg* og *Kallundborg.*

Kolding, den 20. Januar 1903.

ULRIK PETERSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indtil videre træffes jeg paa Kontoret hver Fredag fra Kl. 7—8 Aften.

CHRISTINE BUUS.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag næstsidste Sangøvelse til Aarsfesten. — Ærede Medlemmer, som ikke har modtaget Billetter inden 29. Januar, bedes henvende sig til Kassereren.

TYPOGRAFERNES STIFTELSE.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes

Søndag den 25. Januar, Kl. 11 Fm.

i **Larsens Lokaler**, Sct. Annæ Plads.

Dagsorden:

1. Bemyndigelse for Bestyrelsen til at foretage og afslutte Retshandler og Kontrakter.
2. Meddelelser angaaende Byggesagen.
3. Lovændringer:
   a) I § 7 forandres 5000 Kr. til 10,000 Kr.
   b) I § 8 forandres 1000 Kr. til 2500 Kr.

STYRELSEN.

De mandlige Trykkeriarbejdere

afholder **Generalforsamling** Tirsdag den 27. Januar Kl. 8 i Rømersgade 15, Kæld., Hjørnet af Vendersgade.

Alle bør møde. STYRELSEN.

ANNONCER

Trykker.

En dygtig Trykker fra et større Trykkeri søger Plads snarest. Billet mrkt. »457« modtager Ekspeditionskontoret.

I Forbundt.

En flink og dygtig Avissætter, som mangler et halvt Aar af Læretiden, ønsker for Resten af denne Plads i et Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »1120« modtager Ekspeditionskontoret.

En **velanbefalet Akcidenssætter** søger fast Plads, om muligt som Bestyrer af et mindre Bogtrykkeri. Billet mrkt. »X« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Typografernes Stiftelse.

Glem ikke at mælde Dem ind, medens det er Tid! Alle Typografer bør være Medlemmer!

Kontingent og *Indmældelser* modtages hver *Søndag* fra 10—11 i mit Hjem, hvor Love og Betalingslister udleveres og al Underretning gives.

Kontingentet er kun 10 Øre om Ugen, 1 Kr. 30 Øre Kvartalet.

Intet Indskud!

NB. *Restance udover 2 Kvartaler medfører Udelukkelse.*

J. F. MØLLER,
Kasserer,
Mysundegade 30 3.

Typografisk Broderkreds.

Lørdag den 24. Januar, Kl. 8½ Aften taler fhv. Typograf H. BRANDT i K. F. U M., Gothersgade 115, 2. Sal, om

»**En dræbende Bakterie**«.

Alle Typografer indbydes venligst.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 30 JANUAR 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundsstyrelsesmøde

Søndag den 15. Februar Kl. 9½

paa Forbundskontoret Gl. Strand 46, 2. Sal.

Forslag, som ønskes behandlede paa Mødet, bedes indsendt senest den 7. Februar til Kontoret.

København, den 29. Januar 1903. FORRETNINGSUDVALGET.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 8. Februar, Form. Kl. 10½

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Vedtagelse af Branchelovene (Fortsættelse fra sidste Generalforsamling). 2. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 3. Meddelelse fra Lokale-Udvalget. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Hr. Vilh. Lassen og Arbejdsløsheden.

HR. Redaktør og Folketingsmand Vilh. Lassen har i Nr. 3 af *Typograf-Tidende* skrevet en længere Hæderlighedsattest for sig selv, som foranlediger mig til et Par Bemærkninger.

Det første er, at Hr. Lassen skriver, at han ikke fylder sit Blad med stereotyperet Sats. Deri har Hr. Lassen Ret, naar han havde understreget Ordet »*fylder*«, idet han nemlig i lang Tid har benyttet stereotyperet Føljeton. Men ved at læse Hr. Lassens Erklæring, faar man imidlertid let det Indtryk, at han aldeles ikke benytter sig af stereotyperet Sats, hvilket altsaa ikke er Tilfældet.

Det andet er, at Hr. Lassen med megen Rørelse slaar sig for Brystet og skriver: »Men jeg overfaldes undertiden af Mismod over Løgnens Magt herhjemme, og naar *jeg* skal fremstilles som den haardhjærtede Arbejdsgiver over for mine typografiske Arbejdere, bliver Mismodet for en Stund større.« Nej, saamænd! Hr. Lassen er vel ikke af de *værste*. Men paa den anden Side forekommer det mig, at der i Grunden ikke er synderlig Anledning for Hr. Lassen til at skabe sig paa den Maade, al den Stund Hr. Lassens Trykkeri er almindelig bekendt for sin forcerede Arbejdsmaade. Det gav saaledes en vittig Mand Anledning til, da han hørte, at der paa *Aalborg Amtstidendes* Trykkeri var anskaffet et saakaldet Normalur, at udbryde: »Det er jo meget heldigt, saa er der da *en* Ting, der arbejder normalt der.« Denne Vittighed er i Virkeligheden en træffende Karakteristik for hele Arbejdsmetoden i Hr. Lassens Trykkeri. Naar Hr. Lassens ærede Hr. Faktor f. Eks. synes, at en eller anden Sætter ikke staar tilstrækkelig paa Hovedet i Kassen, bliver Vedkommende opmuntret ved en lille Tale, der i forskellige Variationer dog har følgende Indhold: »Det forekommer mig, at De har været saa sløj i den sidste Tid. De maa jo huske, at De ikke er gift med Forretningen.« Hvor lumpent. Med Trusel om Arbejdsløshed bliver Typograferne ved et saadant *Magtsprog* tvunget til stadig at yde en Satspræstation, der ikke staar i noget rimeligt Forhold til den ydede Løn. Ligeledes skulde Hr. Lassen ikke tale altfor højrøstet om, at han aldrig har modsat sig forøgede Fordringer fra Typografernes Side, eftersom det ikke er et Aar siden, at han inddrog sine Typografers Sommerferie, fordi disse havde været saa uforskammede ved den gennemførte Tarifrevision at faa et Par Kroner mere i Ugeløn. Men maaske havde Hr. Lassen ikke *Raad* til mere at lade Typograferne feriere en Ugestid. Det er, som bekendt, i Nøden, man skal kende sine Venner. Hvor smukt havde det ikke været, om Hr. Lassen paa dette Punkt havde vist sit venlige Sindelag overfor Typograferne og foregaaet *sine* Kolleger med et godt Eksempel. Men nej. Hr. Lassen undsaa sig ikke ved smaaligt at hævne sig paa de Mennesker, der i en længere Aarrække har arbejdet i hans Officin, fordi *deres* Forening gennemførte en beskeden Lønforbedring, som Hr. Lassen pralende fortæller, at han ikke har modsat sig. Og den Arbejdsløshed, som han siger, at Typograferne selv forvolder, har han altsaa gjort sit til at forøge: at indføre stereotyperet Sats og inddrage sine Typografers Sommerferie. C.

Blokadebryderen fra Svendborg.

DET er jo desværre ikke første Gang, der i *Typ.-Tid.* diskuteres om en Blokadebryders Genoptagelse; men det er første Gang efter den nye Organisationsforms Ikrafttræden, og jeg mener ikke, der bør gaas saa let over Sagen, at vi gaar uden for Loven og lader Synderen slippe ind uden at passere Afstemningens Skærsild. — Den Sum, der spares ved at undgaa Landsafstemningen, er vel ikke saa stor, at det alene kan være afgørende.

Slipper Sch. ind, kan vi da ogsaa se, hvor stor en Del af Landets Typografer, der giver ham Absolution. Holdes han derimod udenfor, kan det maaske tjene til Advarsel for ubefæstede Sjæle, saa at de ikke ved Løfter om Guld og grønne Skove lader sig lokke til at bryde med deres Kolleger, maaske ofte med den Bagtanke, at »vi kan jo altid siden slippe ind igen.«

Det, at Blokadebryderne skal indstilles af en Lokalforening og at de skal deponere 100 Kr. hos vedkommende Lokalformand, bør ikke være os nok.

I dette Tilfælde har Blokadebryderen arbejdet paa det blokerede Trykkeri ca. et Aars Tid og altsaa sparet sit Kontingent. Det vil sige, at Forbundet har betalt ca. Halvdelen af den Sum, han skal deponere. I andre Tilfælde kan Forbundet jo indirekte komme til at betale Beløbet baade en og to Gange forinden d'Hrr. ser sig nødsagede til at krybe til Korset.

At en Blokadebryder bliver arbejdsløs og af den Grund søger Optagelse skulde ikke heller stemme os til en saadan Grad af Medlidenhed, at vi lukker Øjnene til og uden videre lader Naade gaa for Ret. — Lad os fremtidig i lignende Tilfælde holde paa Lovens Bogstav.

Tilmed ser man jo som oftest, at det er unge, løse og ledige Mennesker, der lader sig føre paa Glatis, og det er ikke langt fra at være Uret mod gamle, støtte Medlemmer, der gennem mange Aars Organisationskampe har staaet Skulder mod Skulder med deres Kammerater, at den ene Blokadebryder efter den anden slipper saa let ind bag den skærmende Organisationsmur.

Hvad er det, der dikterer disse Blokadebrydere at svigte deres Kolleger?

Egennytte.

Hvad er det, der fører dem tilbage?

Som oftest Egennytte.

En Artikel i *Typ.-Tid.s* Nr. 4 kan jeg ikke fuldt ud slutte mig til. Det forekommer mig at være af mindre Betydning, fra hvilken Lokalafdeling en *berettiget* Protest fremkommer, enten den kommer fra Brønderslev eller den kommer fra Aarhus. Hvorvidt en Afdeling er kompetent eller ikke, kan vel ikke alene afgøres efter Medlemsantallet.

Af Artiklen synes det jo tydeligt at fremgaa, at Sagen har været behandlet i den stedlige Lokalafdeling, og har den Tone, der gaar

gennem Artiklen, været raadende der, var det mest korrekt, om Protesten var bleven nedlagt som Slutning i Stedet for den Bemærkning, at Brønderslev Lokalafdeling *ikke* vil nedlægge Protest, men ikke desto mindre i *dette* som i lignende Tilfælde ønsker Lovenes § 31 overholdt.

Nyborg, den 26. Januar 1903. CHARLES HANSEN.

Et Typograf-Karneval i Provinsen.

SØNDAGEN den 18. Januar var der Karneval i Thisted. Det er der forsaavidt intet mærkeligt i, idet Byens større Foreninger aarlig arrangerer saadanne Fester; men denne Gang var det Typograferne, der havde taget Initiativet. Og hvorfor ikke? Naar man ser hen til, at de københavnske Typografers Karneval er Hovedstadens, ja Landets største, hvorfor kan Provinsernes Typografer saa ikke ogsaa søge at naa højst paa dette Omraade, hver i sin egen By.

For Thisted Typografer blev dette Forsøgs-Karneval en glimrende Succes, thi Tilslutningen var saa stor, at ingen saadan Fest i Thisted endnu har opnaaet noget lignende.

Med Glæde kan det noteres, at der til de Arbejdsløse, til hvis Fordel Festen var arrangeret, kunde henlægges et Beløb af over 200 Kr.

Der var just ikke overraskende stor Stemning blandt Typograferne, da der fremkom Forslag om at søge vort Underskud i Privatkassen dækket ved Afholdelsen af et offentligt Karneval, thi kun 8 erklærede sig villig til at arbejde derfor og deltage i det eventuelle Underskud. Men trods den ringe Tilslutning blev der af dette 8-Mands Udvalg udfoldet en stor Reklame og indstuderet flere udmærkede Optog; Frugterne heraf udeblev heller ikke, idet der jo baade var fuldt Hus og stormende Bifald.

Paa den ekstraordinære Generalforsamling i Lørdags vedtoges det enstemmigt at anvende Overskudet saaledes, at der sendes 100 Kr. til det frivillige Fond i København og at lade Resten indgaa til den stedlige Privatkasse, dels til Dækning af Underskudet og dels som et Reservefond for mulig kommende — daarlige — Tider. H. M. M.

De kvindelige Trykkeriarbejdere.

I.

HH. Redaktør! De bedes godhedsfuldt optage nærværende i *Typ.-Tids.s* følgende Numer: Med Længsel har jeg ventet paa at læse Referatet fra den af De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening afholdte Generalforsamling. I Dag finder jeg dette, men hvor forbavset bliver jeg ikke ved at se, at Frk. Crone saa sikkert har kunnet huske at referere, hvad hun selv og Frk. Mouritsen har kritiseret, men derimod aldeles udeladt, hvad vor nuværende Formandinde og jeg svarede; for at de Medlemmer, der ikke var tilstede ved den nævnte Generalforsamling, ikke skulle være uvidende herom, tillader jeg mig at oplyse, at naar jeg ikke tog imod det mig tiltænkte Forslag om den ekstraordinære Generalforsamling, var det fordi jeg, efter at have nedlagt mit Mandat, ikke mente mig berettiget dertil, men henviste til den nyvalgte Formandinde; da de Damer selv havde foreslaaet Medlemmerne at vælge en Formandinde, kan de vel ikke have glemt det; jeg sagde udtrykkelig, at hele Ansvaret hvilede paa Dirigenten og Ordførerne. Fru Buus anmodede tillige Frk. Crone paa sidstafholdte Generalforsamling om at oplyse, at naar den øvrige Bestyrelse sammen med mig nedlagde sit Mandat, var det ikke efter Aftale, men kun en Følge af Generalforsamlingens Beslutninger. Frk. Crone mente jo, at jeg ikke var berettiget til det »Hurra!«, Medlemmerne udbragte for min Virksomhed i Foreningen; det kan jo være at hendes Mening er rigtig, men mon saa ikke ogsaa »flere Medlemmers Tak« (Gud ved hvor mange) for Frkn. Grone og Mouritsens resolute Optræden er lidt forhastet; jeg vil i hvert Fald vente med min Tak til Resultatet af de Damers Virksomhed foreligger.

Mit varmeste Ønske er nu som altid, at vor Forening maa gaa fremad til Gavn og Ære for vort Fag, og tillige er det min Overbevisning, at Foreningens Tarv er i gode Hænder hos vor ny Formandinde, der sikkert kun lader sig lede af udelt Interesse for vort Fag.

Med Tak for Optagelsen. MATRILDE DIDERICHSEN.

II.

Hr. Redaktør! De bedes velvilligst optage følgende Linjer: Jeg føler Trang til at bringe vor afgaaede Formandinde, Fru Diderichsen, en Tak for det Arbejde, hun har udført i Organisationens Tjeneste og især for vort Fag. Da vi for 5 Aar siden stiftede vor Forening, tror jeg ikke der fandtes Kvinder med mindre Kundskab til Organisationens Betydning end netop Kvinderne i vort Fag. At vor Forening nu staar paa et saa sikkert og fast Grundlag skyldes ene og alene Fru Diderichsens stærke Vilje og Energi. Hun er vor Forenings Moder, og som saadan har hun med Glæde lagt sine Kræfter i Arbejdet for vor Sag. Hun kan nu roligt lægge Arbejdet i andres Hænder, Vejen er banet; men det første og største har hun dog haft og derfor Tak. A. P.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening.

(Sluttet.)

LOHMANN haabede, at de Arbejdsløse snarest muligt fik et Lokale igen; og spurgte om det virkelig var vor Styrelse, der havde lukket Lokalet, eller det maaske var Forbundsstyrelsen. — N. P. NIELSEN: Det er selvfølgelig hverken Forbundsstyrelsen eller Forretningsudvalget, men det er os, der har lukket Lokalet, og det er fordi det efterhaanden havde udviklet sig til en Parodi paa et Foreningslokale; som det var i Admiralgade, da Gravesen havde det, var det godt. Havde ikke noget imod, at der blev indrettet et nyt; særlig da der er saa mange, som ønsker det, maa vi have det, men Opsyn er nødvendigt, hvis det skal blive godt; vi maa være klar over, at det koster Penge. — O. A. NIELSEN syntes, at Styrelsen havde handlet aldeles uforsvarligt og ankede over adskillige Forhold i Læderstræde — DIRIGENTEN oplæste følgende Resolution:

»Generalforsamlingen udtaler sin Misbilligelse af, at Styrelsen egenmægtig har nedlagt det af Styrelsen oprettede Foreningslokale for de typografiske Foreningers Medlemmer, og anmoder Styrelsen om snarest ske kan at stille et nyt Foreningslokale til Disposition for Medlemmerne, eventuelt indvarsle til en ny Generalforsamling og fremsætte Forslag desangaaende i Forbindelse med et paa nærværende Forsamling nedsat Udvalg, og at dette sættes i Forbindelse med det af Wartenberg fremsatte Forslag angaaende Ophold for tilrejsende Kolleger uden Understøttelse. Nærværende Resolution foreslaas og ønskes sat under Afstemning.« (Underskrevet af Udvalget: V. L. Bischoff, C. Rasmussen, U. Hansen, Aug. Høyer, Burmester).

CARL NIELSEN syntes at Wartenbergs Tanke var god og saa den gærne bragt til Virkelighed. Mente at den Ordning, Forretningsudvalget havde truffet, var udmærket. — C. RASMUSSEN henstillede, at vore Funktionærer overlod de Arbejdsløse det store Værelse. — C. V. CHRISTENSEN: Det er absolut galt, at Foreningslokalet er ophævet, havde ikke lagt Mærke til store Ekscesser, skønt han var kommet der jævnlig; sluttede sig til Wartenberg. — BURMESTER imødegik Kiefer. — LOUW kunde fuldt ud støtte, at Kontoret var for sig selv, og havde faaet det Indtryk, at Lokalet i Walkendorffsgade ikke kunde bruges mere. Lad os faa et Foreningslokale, hvor saavel de Arbejdende som de Arbejdsløse kan samles og drøfte Dagens Begivenheder. — NIELS HANSEN fandt de nye Lokaler heldigere for Foreningslokale og Kontor sammen end dem i Walkendorffsgade og anbefalede dette; vore Funktionærer kunde med lidt god Vilje nok nøjes med det Værelse med Skranken. — SCHNOOR sluttede sig til Resolutionen. — STIEDL foreslog, at man aabnede det ene Lokale for de Arbejdsløse, til Udvalget var færdigt med sit Arbejde. — ALB. PETERSEN kunde kun se, at Følgen af Styrelsens Handling vilde være, at vi fik det gamle Fægteri paa Trykkerierne igen; dette var meget uheldigt. Vi maa igen have et Lokale. — FORMANDEN kunde godt lide Kritik og Diskussion; havde set hvad Gavn og hvad Skade, Lokalet havde gjort. Skal vi igen have et Lokale, skal det være et Foreningslokale, hvor alle kan komme, og ikke en saadan Parodi, som det i Walkendorffsgade; og Opsyn maa der være. Alt dette kan Udvalget, som han haabede blev nedsat, faa ordnet, naar der blev givet det en rimelig Tid at arbejde i. — HØYER replicerede til Lauritzen. — WARTENBERG haabede, at Udvalget kunde arbejde alle de forskellige Forslag sammen, saa at der kunde komme et godt Resultat. — F. K. MADSEN svarede paa de Angreb, der var gjort paa hans Artikel. — HERTZ havde Ordet som sidste Taler og haabede, at at Lokalet snart blev aabnet. — Resolutionen vedtoges enstemmig og Udvalget kom til at bestaa af 7 Mænd, 3 af de Arbejdsløses Udvalg: Aug. Høyer, Ulrik Hansen og Burmester, 2 arbejdende: Wartenberg og O. A. Nielsen og 2 af Styrelsen: Formanden og Næstformanden.

Da Tiden var saa langt fremskreden og der under Eventuelt vilde fremkomme en Besværing over Styrelsen fra Personalet ved Hoffmanns Bogtrykkeri, vedtog man at behandle den straks, hvorefter H. DRACHMANN paa Personalets Vegne forelaa Sagen, som udvikledes nærmere af C. SVENDSEN. De tilsigtede en Misbilligelse af Styrelsens Stilling overfor Personalet. — FORMANDEN hævdede, at Styrelsen og han selv havde gjort alt for at faa Sagen bragt i Orden, og at Personalet havde begaaet en Fejl ved at opsige deres Pladser før de havde raadført sig med Styrelsen. — Efter en ret livlig Diskussion og flere Talere havde tilraadet Personalet at tage deres Forslag tilbage, skete dette, men det blev straks optaget af N. P. Nielsen, da Styrelsen helst saa en Afstemning over det; det foresloges da ikke at deltage i nogen Afstemning; ved denne stemte ingen for, 19 imod Personalets Forslag.

Herefter behandledes Punkt 4. Opstilling af 3 Revisorer. Opstillet blev: Anton Andersen med 35 St., C. V. Christensen 32 St., Emanuel Petersen 25 St., Hjorth 21 St., Carl Larsen 20 St., Louw 15 St. og Niels Hansen 5 St.

Som sidste Sag behandledes Punkt 5. En Bevilling til Afvikling af det frivillige Fond. Efter at FORMANDEN kort havde anbefalet at bevilge 1000 Kr. til Afvikling af Fondens Gæld samt til Understøttelse endnu en kort Tid, vedtoges dette enstemmigt.

Kolding Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling Lørdag den 17. Januar. — Hovedkassens Regnskab fremlagdes og godkendtes. Det balancerede med 454 Kr. Det ordinære Kontingent androg 387 Kr. og Tilskud fra Hovedkassen 50 Kr. I Rejseunderstøttelse var udbetalt 105 Kr., i Understøttelse paa Stedet 63 Kr., i Sygeunderstøttelse 132 Kr., indsendt til Hovedkassen 122 Kr. 31 Øre. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 27 Kr. 11 Øre og godkendtes ligeledes. Indkommen i Kontingent: 19 Kr. 55 Øre; udbetalt til Rejsende: 22 Kr. 50 Øre. — Et af Lokalafdelingens Styrelse stillet Forslag om, at Afdelingen indtræder i den stedlige Fællesorganisation, forkastedes. — Endnu behandledes et Par lokale Smaasager. — 15 Medlemmer var mødte. L. F.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Søndag den 18. Januar sin ordinære Generalforsamling. Til Dirigent valgtes ERLANDSEN, til Sekretær NEESS. — Formanden, O. V. HANSEN, oplæste det reviderede Regnskab for Oktober Kvartal, hvoraf fremgik, at det ordinære Kontingent havde udgjort 1305 Kr., andre Indtægter 16 Kr.; af Udgiften: Rejseunderstøttelse 123 Kr. 75 Øre, Understøttelse paa Stedet 25 Kr., Sygeunderstøttelse 447 Kr., indsendt til Hovedkassen 708 Kr. 75 Øre. Regnskabet balancerer med 1536 Kr. Lokalforeningen talte den 31. December 124 Medlemmer. — Den fremlagte Aars Oversigt balancerede med 5319 Kr., hvoraf indsendt til Hovedkassen 2152 Kr. 75 Øre. — Indsamlingen til »det frivillige Fond« havde i Aarets Løb udgjort 405 Kr. (i 1901 202 Kr. 40 Øre). — Til Juleindsamlingen var indkommen 213 Kr. — 42 Medlemmer havde indsendt Begæring om fornyet Forhandling om *10 Ørens Anvendelse*. Dette gav Anledning til en ret livlig Diskussion, hvor bl. a. JACOB JACOBSEN, N. MORTENSEN, HØJER-JENSEN og ARN. V. OLSEN fraraadede, at Lokalforeningen indmældte sig i den stedlige Fællesorganisation, medens MAR. HANSEN og O. V. HANSEN anbefalede det. En af JACOB JACOBSEN stillet Resolution, saalydende: »Generalforsamlingen forkaster den paa Mødet den 11. Decbr. vedtagne Beslutning om Indmældelse under den lokale Fællesorganisation, og beslutter at anvende det ekstraordinære Bidrag til Formaal indenfor Faget, derunder en saa rigelig Understøttelse af vore arbejdsløse Kolleger som muligt«, vedtoges med 36 Ja mod 13 Nej; 37 afgav blanke Stemmesedler. — Herefter nedlagde den paa sidste Generalforsamling valgte Bestyrelse sit Mandat, hvorfor nyt Valg maatte udskrives. Ved dette fik HØJER-JENSEN 73 St., N. MORTENSEN 73 St., JACOB JACOBSEN 67 St., GIERDING 62 St. og HOLST 48 St. — Til Generalforsamlingen var mødt 86 Medlemmer. N.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Mandag den 19. Januar, Aften Kl. 8½. Efter at Forbundsregnskabet var oplæst og godkendt, kom Ekstrakassens Regnskab for. Der havde ved forrige Kvartals Slutning været et Underskud af 19 Kr. 8 Øre, der i sidste Kvartal til Dels ved ekstraordinært Kontingentpaalæg var bragt ned til 11 Kr. 23 Øre; men dette Udlæg, som Formanden saaledes havde at udrede, fandt Medlemmerne urigtig at vedblive at paalægge ham. Da Lokalformanden i Følge Andragende er bleven kontingentfri paa Forbundskassens Regning eller: af Styrelsen bevilget kontingentfri, og for Fremtiden altsaa Ekstrakassen fritages for denne Udgift, hvorved Balance ventes opnaaet med det alm. Kontingent 10 Øre, vedtoges det at opkræve 1 Kr. hos hver af de arb. 14 Medlemmer til Dækning af Underskudet.

SEKRETÆREN.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 27. Januar 1903.

1. Formanden gav Meddelelse om, at der fra det internationale Sekretariat var indløbet Cirkulære, hvoraf det fremgik, at Tyskland og Østrig havde opsagt Gensidighedskontrakterne; desuden var der fra Sekretariatet udgaaet Indbydelse til Forbundet om at deltage i en Konference, som skal afholdes i Strassburg den 15. April 1903. Da det formentes, at Dansk Typograf-Forbund ikke havde særlig Interesse af at deltage i denne Konference, besluttedes det at overdrage den internationale Sekretær at repræsentere os.

2. En tysk Trykker havde, efter at have faaet Forskud af det tyske Forbund, modtaget Plads her, blev atter afskediget, og fik Hjælp herfra til Berlin. Han havde nu skrevet efter sin Bog, der var beroende her, men da han ikke havde refunderet den Sum, hans Rejse fra Grænsen til Berlin andrager, vedtoges det at tilbageholde Bogen til Beløbet er betalt.

3. Ft Medlem anmodede om forskudsvis at faa 10 Dages Rejsehjælp udbetalt. Nægtedes.

4. Et Medlem var, efter at have været Militær, indlagt paa St. Hans Hospital for Den typ. Forenings Kavtion. Skønt Vedkommende tilhører Provinsafdelingen, besluttedes det dog at lade ham ligge for Den typ. Forenings Kavtion og at søge Beløbet refunderet gennem det Offenlige.

5. Et Medlem forespurgte, om hans Hustru kunde optages i Ligkassen paa Betingelse af, at hun betalte Kontingent fra den Dag, han selv blev Medlem af den faglige Afdeling; han paastaar, at hun den Gang blev optaget i Kassen. Da der muligvis foreligger en Fejl fra Administrationens Side, vedtoges det at optage hende imod at hun betaler Kontingent fra Optagelsesdagen.

6. Et Medlem anmoder Forretningsudvalget om at søge Hjælpen efter Fattiglovens § 63 forhøjet. Besluttedes.

7. Et Medlem af det svenske Forbund var bleven syg paa Rejsen. Da der til Trods for Henvendelse til det svenske Forbund ikke var kommet Svar ang. Gensidighed paa Sygeunderstøttelsens Omraade, vedtoges det at afholde Udgifterne af Rejsekassen og at afskrive Sygeunderstøttelsen som modtaget Rejseunderstøttelse.

8. Medlem Nr. 1147, Marius Kleiner, Odense, var død. 300 Kr. anvistes.

9. Esbjerg Lokalafdeling havde tilstillet Sanatoriet 25 Kr.

10. Sanatoriet, hvis Regnskab var overdraget V. Bergenholz, var tilstillet 500 Kr.

11. Thisted og Middelfart Lokalafdelinger androg om Kontingentfrihed. Paa Grund af det store Antal Rejsende over Middelfart godkendtes dette, medens det for Thisteds Vedkommende nægtedes, da der ikke tilnærmelsesvis kommer saa mange Rejsende.

12. Et Medlem, der alt har erholdt Plads, forespørger, om han kan erholde Arbejdsløshedsunderstøttelse, naar han ikke straks vil modtage Pladsen. Nægtedes.

13. Et Flyttelaan bevilgedes mod at den Paagældende indsender Regning for Flytningsudgifterne indenfor de i Lovene fastsatte Grænser.

14. Et Medlem, der ved Pligtforsømmelse er bleven arbejdsløs, andrager om Understøttelse. Nægtedes.

15. Et Medlem forespørger, om han kan faa Understøttelse, da han ikke har aflagt Svendeprøve, men desuagtet er optaget i Organisationen. Ja.

16. Lærlingen fra Odder andrager atter om Optagelse. Da der ikke forelaa andre Oplysninger end de alt forelagte, nægtedes dette.

17. Nyborg, Næstved og Assens havde nedlagt Indsigelse mod Scherlings Optagelse, hvorefter hans Optagelse gaar til skriftlig Afst.

18. Fra det tidligere Hoffmann'ske Personale forelaa en Anmodning om at faa Reservefondsunderstøttelse. Da Lokalafdelingens Styrelse ikke kunde anbefale Andragendet, nægtedes det.

19. Fra et Bladsætteri forelaa Meddelelse om, at Principalen nægtede at betale Godtgørelse for Annoncer, som Tarifen hjemler. Henvistes til Voldgiftsretten.

20. Fra Røraflæggerskerne i *Nationalt*, forespurgtes, om de kunde gaa over i den kv. Afd. Ja.

21. To Medl., som arbejdede i et mindre Bogtrykkeri, meddelte, at der var en Mulighed for, at de i Fremtiden ikke kunde faa deres Tilgodehavende, af hvilken Grund de havde forladt Pladserne. Til Efterretning.

22. Et kv. Medlem havde faaet Valget mellem at forlade sin Plads eller mælde sig ud af Fagforeningen. Det besluttedes at rette Henvendelse til Huset.

23. To Posefabriker, hvor Forholdene ikke var tarifmæssige, vedtoges det at søge ordnede.

24. Fra et Firma forelaa Klage over et kv. Medlem, der havde forladt Pladsen uden Tilladelse. Det besluttedes at undersøge Sagen.

25. Fra en Provinsafdeling forelaa Forespørgsel om Betimeligheden af at lade foretage en Agitationsrejse for at faa de kv. Trykkeriarbejdere organiserede. Det besluttedes at se Tiden an.

26. En Trykker til medhjælpsvis Arbejde søgtes. Det vedtoges foreløbig at gaa ind herpaa.

27. En Bogtrykker forespurgte, om han maatte udlære sin Søn efter 4 Aars Læretid. Ja.

28. Voldgiftssagen fra Nykøbing, Falster, forelaa atter til Beh. Efter de Oplysninger, der forelaa, udtaler Forretningsudvalget, at den foreslaaede Ordning ikke er tilfredsstillende, og at man forbeholder sig at tage Sagen op ved given Lejlighed.

29. Fra Esbjerg Lokalafdeling forelaa følgende Resolution ang. Lærlingespørgsmaalet: »Under Henvisning til, *at* Maskiner og Stereotyperingsanstalter efterhaanden gør Avis-Haandsætteren overflødig, saa at det om faa Aar vil være næsten umuligt at ernære sig som Avissætter, *at* de nuværende Svendeprøver aflægges paa en saadan Maade, at de aldeles ikke giver nogen Garanti for, at den unge Svend har faaet en forsvarlig Uddannelse, opfordres Forbundsstyrelsen til af yderste Evne at anstrænge sig for at finde Midler til at gennemtvinge, at ingen Lærling fremtidig uddannes udelukkende som Avissætter.« Det vedtoges at rette Henvendelse til Lokalafdelingernes Formænd for at faa tilvejebragt skematiske Oplysninger ang. Lærlingenes Uddannelse.

30. En Skrivelse fra et kvindeligt Medlem forelaa; Skrivelsen gik ud paa, at Vedkommende uberettiget var bleven idømt 3 Maaneders Karantæne af Afdelingens Styrelse. Da Karantænen ikke syntes berettiget, vedtoges det at henstille til den kv. Afd. at hæve den.

31. Nogle overflødige Skabe vedtoges det at realisere.

32. Ang. Arbejdet paa Forbundskontoret førtes en længere Diskussion. Det besluttedes at henstille til Afdelingernes Styrelser, at der betaltes et vist Beløb til Forbundet for udført Arbejde ved Salg af Maskeballets Billetter, Ordning af Regnskabet osv.

33. Fra Formanden for Foreningen af danske Bogtrykkere forelaa en Voldgiftsretssag, som Forretningsudvalget tog Stilling til.

34. Det vedtoges at afholde Forbundsstyrelsesmøde Søndag den 15. Februar. Eventuelle Forslag indkaldes til den 8. Februar.

35. Forespørgsel fra Hovedkassereren, om Lokalafdelingen skal betale Bøden til *Agrardagbladet*. Ja. F. K.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Fredag den 23. Januar. Alle mødt.

1. Skrivelse fra Formanden for Foreningen af danske Bogtrykkere angaaende Voldgiftsretten. Svar vedtoges.

2. Skrivelse fra Den typ. Forenings Lokaleudvalg om Oprettelse af et Foreningslokale. Man stillede sig velvillig til Sagen, men ønskede yderligere Oplysninger, og overlod det til Formanden og Næstformanden at forhandle med Udvalget, for senere at lade en Generalforsamling træffe den endelige Afgørelse.

3. En Skrivelse fra Svendborg Margarinefabrik om Støtte ved Uddeling af Cirkulærer vedtoges det at anbefale ved Lejlighed. — Desuden vedtoges det i Følge Skrivelse fra Arbejdernes Fællesorganisation at anbefale vore Arbejdsløse at slutte sig til en eventuel Demonstration.

4. Til den ordinære Generalforsamling fastsattes Dagsordenen. — Næstformanden meddelte fra Kontrahentforsamlingen, at Foreningen nu kunde købe 4 Andele i Bladet *Social-Demokraten*, hvilket vedtoges. De giver Ret til én Repræsentant. — Sluttelig omtalte Formanden Forholdene paa et Par Trykkerier. T.

Til »De Arbejdsløses Fond« har jeg endvidere modtaget: Aksel Holm Kr. 2.00, Klokken 12 3.00, Nationaltidendes Sætteri 7.20, Politiken 4.80, Schultz' Sættere 7.20, Georg Kirschner 1.50, Kaj Hansen (Baden) 0.25, Bøhm 0.25, ialt Kr. 26.20.

København, 27. Januar 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Trykkernes Ekstrakasse.

Den foretagne Afstemning har givet følgende Resultat: Af Kassens ca. 200 Medlemmer har 173 afgivet Stemme, deraf *124* for § *1* og *43* for § *8*, medens 6 Stemmesedler var ugyldige.

Som Følge heraf ophører den ugenlige Betaling af de 10 Ø. straks. Der betales fremtidig 25 Øre pr. Kvartal, første Gang i April Maaned for indeværende Kvartal. STYRELSEN.

Brevkasse.

Da Stoffet for Tiden er overvældende, maa mange Indsendere have Taalmodighed til senere Numre. RED.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Trykkeriarbejder Alfred Georg Hansen (Missionstr.). Kvindelige Afdeling: Olga Kromann Andresen (Nordisk Goodtemplar Ordens Tr.), Anine Hansen (Schønberg), Anna Prehn (Grafich), Karoline Andersen (Leisner) og Thora Larsen (arbl.). I Sygeafdelingen: H. F. Press' Hustru Hedevig, H. Stahls Hustru Ida Henriette, Trykker Hjalmar Hugo Carlsen, Theodor Mortensens Hustru Hulda Agnete Pauline, L. V. Nielsens Hustru Alvilda Marie, Kromann-Andresens Hustru Olga og Paalæggerske Marie Sørensen.

Provinserne: Hjørring, Peter Christian Olsen, udl. 1/2 i Hjørring Amtstid. (Svendeprøve afl. til Foraaret).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1801, Anton Thomsen (N. L. Christensen) og 1182, Carl Vilh. Larsen (Aftbl.) fra Rejse. Trykkerafdel.: 266, Robert L. Hansen fra Næstved (arbl.).

Provinserne: Aarhus, 614, Johan Peirath (arb. udenfor Faget) og 488, Sigurd Alf. Jørgensen fra Silkeborg (til Samsø som Bogtr.). Nykøbing F., 1581, H. A. V. Jensen (arbl.). Kolding, 6088, P. Friis Thomsen i Plads. Odense, 1448, Alb. Andr. Hansen (arbl.) og 1081, Joh. Opsahl (Norsk Centralf.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 2680, Kemigraf Carl Jørgensen (arbl.) paa Rejse.

Provinserne: Kolding, 6088, P. Friis-Thomsen til Kbhvn. (arbl.). 1314, Niels Carl Olsen paa Rejse. Stubbekøbing, 1581, V. Jensen til Nykøbing F. (arbl.). Odense, 1448, Alb. Andr. Hansen paa Rejse.

Udmældte.

København: Kvindelige Afdel.: Johanne Andersen (Hohlenberg), Albine Jørgensen og Dagmar Petersen (N. J. Nielsen).

Døde.

Provinserne: Odense, 1147, Marius Kleiner.

Udslettet med Restance.

Provinserne: Odense, 988, Altr. Bredahl.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7 1/2—8 1/2 i Forbundskontorets Lokaler. Kataloger 15 Øre. J. W.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

21. Januar: *Køge, Aalborg, Helsingør, Svendborg, Aarhus* og *Roskilde.* 22. Januar: *Ringsted, Nykøbing M., Thisted* og *Rudkøbing.* 23. Januar: *Vejle* og *Randers.* 24. Januar: *Esbjerg, Hillerød, Stubbekøbing* og *Løgstør.*

Kolding, den 27. Januar 1903.

ULRIK PETERSEN.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Styrelsesmøde afholdes i Morgen, Lørdag Aften, Kl. 7 1/2 i »Boulanger«.

LAUR. JENSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Alle Restancer maa senest være indbetalt 1. Februar, da Udslettelse ellers vil blive Følgen.

Indtil videre træffes jeg paa Kontoret, Gl. Strand 46, hver Fredag Aften fra Kl. 7—8, hvor Restancer samt Meddelelser Foreningen vedrørende modtages.

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag d. 1. Februar Kl. 8 paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46, 2. CHRISTINE BUUS, Brancheformandinde.

Fratraadt Faget: Christine Henriksen (Schultz) og Aleksandra Nielsen (Qvist).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 1/2 pr. sidste Sangprøve. Bordlisten sluttes Fredag Aften.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10. Kontingentet bedes betalt til Budet.

ANNONCER

Pladsagent

søges i København af et første Klasses tysk Skriftstøberi.

Svar med Referencer mrkt. »**Nr. 91101**« tilsendes *Gumælii Annonsbyrå, Malmø*, Sverig.

I Forbundt.

En flink og dygtig Avissætter, som mangler et halvt Aar af Læretiden, ønsker for Resten af denne Plads i et Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »1120« modtager Ekspeditionskontoret.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

En flink og dygtig Sætter (saavel Akcidens- som Avis-) med **udmærkede** Anbefalinger, søger Plads om ca. 14 Dage. Billet mrkt. »*3000*« modt. Ekspeditionskont.

Typografernes Stiftelse.

Glem ikke at mælde Dem ind, medens det er Tid! Alle Typografer bør være Medlemmer!

Kontingent og *Indmældelser* modtages hver *Søndag* fra *10—11* i mit Hjem, hvor Love og Betalingslister udleveres og al Underretning gives.

Kontingentet er kun 10 Øre om Ugen, 1 Kr. 30 Øre Kvartalet.
Intet Indskud!

NB. *Restance udover 2 Kvartaler medfører Udelukkelse.*

J. F. MØLLER,
Kasserer,
Mysundegade 30 3.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Gunstigt Tilbud!

Følgende brugte Maskiner henstaar i mit Reparationsværksted:

En enkelt Hurtigpresse	50 × 80 ctm.	Eickhoff	Kr.	**1200**	urepareret.
» **do. do.**	56 1/2 × 87	» do.	»	**1450**	do.
» **dobbelt Hurtigpresse**	65 × 96	» do.	»	**2000**	do.
» **Diegeltrykpresse,** næsten ubrugt	30 × 45	» Liberty	»	**900**	do.

og sælges paa meget favorable Vilkaar.

Adolph Wulff.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 6 FEBRUAR 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til samtlige Medlemmer er udsendt Stemmesedler angaaende EMIL SCHERLINGS Optagelse. Stemmesedlerne maa i udfyldt Stand være Forretningsudvalget i Hænde senest 23. Februar.

København, 5. Februar 1903. FORRETNINGSUDVALGET.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 8. Februar, Form. Kl. 10½

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Vedtagelse af Branchelovene (Fortsættelse fra sidste Generalforsamling). 2. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 3. Meddelelse fra Lokale-Udvalget. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Den skriftlige Afstemning og vore Generalforsamlinger.

I.

MED de Stemmesedler, som i forrige Uge blev udsendt angaaende Afstemningen over Lokale-Spørgsmaalet, blev nedenstaaende Cirkulære ogsaa udsendt. Uden at opholde mig ved dette turde jeg maaske dog anføre, at det havde været rigtigere, om de 5 Underskrivere havde tilstillet Kontoret dette Cirkulære, som saa havde udsendt det, i Stedet for ganske hemmeligt at medgive vore Bude det.

Cirkulæret havde følgende Indhold:

Til

Den typografiske Forenings Medlemmer!

Undertegnede Medlemmer af det Udvalg, som Generalforsamlingen den 11. ds. nedsatte for at skaffe et nyt Foreningslokale og ordne de dermed i Forbindelse staaende Spørgsmaal (Bespisningen og Herbergering af Tilrejsende uden Understøttelse), nedlægger herved Protest mod den Maade, hvorpaa Styrelsen — paa Trods af tvende talrigt besøgte Generalforsamlingers enstemmige Ønske — søger, dels at forpurre, dels at trække hele Sagen i Langdrag, nu sidst ved at lade Spørgsmaalet udgaa til almindelig skriftlig Afstemning, trods det, at saadanne Bevillinger, ja selv langt større, *aldrig før* har været skriftlig Afstemning underkastet.

Vi skal i den Henseende blot minde om Bevillingerne til Lejen af det tidligere Foreningslokale og Bespisningen, hvilke langt betydeligere Udgifter Styrelsen altid *selv* har »bevilget«, uden saa meget som at forespørge en Generalforsamling. Til det frivillige Fond er der to Gange bevilget 1000 Kr., til Lock-out-Bespisningen 500 Kr. og til Bryggeriet »Stjernen« er der af Foreningens Formue anvendt 1000 Kr. — sidstnævnte Beløb langtfra enstemmigt —, uden at der har været foretaget almindelig skriftlig Afstemning, eller uden at § 57, der nu pludselig synes at skulle anvendes, har været nævnt eller benyttet.

Som bekendt maa Den typ. Forening betale 10 Kr. pr. Uge for at faa Lov til at benytte et eneste af de 4 Værelser, for hvilke der er betalt *fuld Leje* (heri indbefattet Brændsel, Belysning og Renholdelse) *til April Flyttedag.*

Denne Udgift, som er forvoldt Kassen ved den af Styrelsen udviste Malkonduite, idet den paa **egen Haand** har *lukket* disse Lokaler fra Nytaar og givet Værten Dispositionsret derover, maa vel ogsaa komme til skriftlig Afstemning, saafremt Styrelsen da ikke skulde foretrække **selv** at betale disse Penge.

Idet vi fralægger os ethvert Medansvar for de Forsøg, Styrelsen paa forskellig Maade har gjort paa at forhale Sagen, saaledes at de nye Lokalers Aabning og Bespisningens Paabegyndelse hos den nye Vært yderligere udsættes, opfordrer vi alle Medlemmerne til at stemme **Ja** for de 150 Kr. til de ikke-understøttelsesberettigede Rejsendes Ophold og Logi, samt de 350 Kr. til Leje af de ny Foreningslokaler.

Iøvrigt forbeholder vi os vor Stilling angaaende det her fremførte til den forestaaende Generalforsamling, hvortil vi anmode Medlemmerne om at møde talrigt.

VILH. WARTENBERG. O. A. NIELSEN. ULRICH HANSEN.
BURMESTER. AUG. HØYER.

De 5 Herrer siger heri, at Styrelsen, ved at udsende dette Forslag til skriftlig Afstemning, søger at lægge det Hindringer i Vejen og at forpurre det hele. Det forekommer mig, at d'Hrr., ved at tænke dem blot en lille Smule om, selv vilde kunde indse, at det er det pure Hjærnespind. — Et Forslag, som Foreningens Formand og flere af Styrelsens Medlemmer har udtalt sig fordelagtigt om, og som 2 af Styrelsens Medlemmer er med til at stille, det forsøger man ikke paa at faa forkastet eller forpurret ved at sende det til skriftlig Afstemning sammen med et Forslag, stillet af Styrelsen selv; Styrelsens Forslag havde jo i saa Fald samme Betingelse for at blive forkastet.

Man skulde ikke efter de Udtalelser, der fra min Side fremkom paa sidste Generalforsamling, have troet det nødvendigt for de 5 at udsende dette Cirkulære, idet jeg stærkt pointerede, at naar blot ét Medlem forlangte det, skulde den Slags Forslag til skriftlig Afstemning. Hr. Wartenberg forsøgte ganske vist at faa Forsamlingen til at tro, at saa længe det Forslag til Love, der laa paa Generalforsamlingens Bord, ikke var vedtaget, saa længe levede vi i provisoriske Tider, medens jeg hævdede, at de gamle Love selvfølgelig var gældende til den Dag, de nye Love var vedtagne, — en Anskuelse, som vist de fleste var enige med mig i.

Forøvrigt viser Kendsgerningerne jo nu, at der intet Forhalings- eller Forpurrings-Forsøg er anvendt af Styrelsen. I Udvalget var man enige om, at forsaavidt Generalforsamlingen godkendte Udvalgets Arbejde, saa kunde man faa det hele i Orden og Bespisningen kunde eventuelt tage sin Begyndelse Mandag den 2. Febr.; vi fik Afstemning, og endda kunde de Arbejdsløse tage de ny Lokaler i Brug i Mandags og faa deres gode Middagsmad samme Sted, og desuagtet var der for Styrelsen bleven Tid til at faa Prisen sat noget lavere end den, Udvalget havde opnaaet. Skal vi saa ikke lade være med at skabe os!

Men naar dette er Tilfældet, saa synes det mig malplaceret at udsende en Straale som den, de 5 Herrer har begaaet. Jeg kunde have forstaaet, om de havde opfordret alle Medlemmerne til at stemme for Forslaget — til en saadan Opfordring kunde de ogsaa have faaet min Underskrift —, men jeg forstaar ikke, hvorfor der skal rettes et stærkt Angreb paa Styrelsen, fordi den har taget Hensyn til en Opfordring fra Medlemmerne om at overholde Lovene. Jeg kunde bedre have forstaaet, om de 5 Herrer havde angrebet Styrelsen, fordi den tidligere ikke har anvendt § 57.

Angaaende Tegningen af Aktier i Bryggeriet »Stjernen« er d'Hrr. forkert underrettede, idet disse 1000 Kr. jo ikke er bevilgede ud af Kassen, men kun flyttede fra et rentebærende Sted til et andet. Naar der ikke har været skriftlig Afstemning over de Penge, der er bevilget til det frivillige Fond, ligger dette ganske naturligt i, at det frivillige Fonds Fortsættelse til den lovhjemlede Understøttelse kunde forhøjes, laa alle Kolleger paa Sinde; men var der sket Opfordring til Styrelsen om ogsaa her at faa skriftlig Afstemning, var dette selvfølgelig sket. Desforuden er det jo saa, at de Bevillinger, der nævnes i Cirkulæret, kun var Bevillinger en Gang for alle, medens de 2 Forslag, der blev sendt til skriftlig Afstemning, kommer igen hvert Aar.

De 10 Kr., som det gamle Lokale i Walkendorffsgade har kostet om Ugen i den Tid, det har været benyttet i Januar, henstiller de 5 Herrer, at Styrelsen skal betale. Hertil skal jeg sige, at jeg paa Generalforsamlingen har tilbudt at betale dette Beløb, hvis Generalforsamlingen vilde vedtage et saadant Forslag, men efter at jeg havde fremsat dette mit Tilbud, var der ingen af d'Hrr., der oftere omtalte disse Penge,

til Trods for, at enkelte af d'Hrr. havde Ordet efter mig. Jeg klargjorde for de mødte Medlemmer, at Forholdet var det, at efter at vi var flyttet fra Walkendorffsgade, var Lejligheden saa ramponeret, at Værten ikke vilde kunne faa den udlejet uden meget store Reparationsudgifter; saa selv om vi havde betalt Værten 3 Maaneders Leje for en Tid, hvor vi ikke boede der, var dette kun et ringe Ækvivalent for de store Udgifter, som han har haft og skal have ikke alene paa sine Værelser, men ogsaa paa sit Inventar. Jeg havde troet det tilstrækkeligt, at disse Oplysninger blev givet paa Generalforsamlingen, thi af Hensyn til det Stampublikum, der søgte Lokalerne i Walkendorffsgade, er det sikkert heldigst, at der ikke skrives ret meget om dette Forhold.

Efter at jeg havde givet disse Oplysninger, forstod jeg godt, at de 5 Herrer ikke paa Generalforsamlingen oftere omtalte den Sag eller de 20—30 Kr., men jeg forstaar ikke, at man nu benytter den i et Cirkulære til Foreningens Medlemmer. Maaske havde de troet, at jeg ikke skriftlig vilde meddele Skavankerne, og at som Følge heraf deres Ord skulde komme til at staa uimodsagte. Men forresten er det jo Lokale-Udvalget og ikke Styrelsen, der har truffet Arrangementet i Walkendorffsgade med den gamle Vært, og Lokale-Udvalget, der henstiller til Foreningen at betale disse 20—30 Kr., for at de Arbejdsløse kunde have Tag over Hovedet til man fik et nyt Lokale. Som Følge deraf vil jeg henstille, hvis disse Penge skal betales ad privat Vej, at Udvalget i hvert Fald tager den ene Halvdel.

Iøvrigt forbeholder d'Hrr. sig deres Stilling til førstkommende Generalforsamling! Selvfølgelig! og opfordrer alle Medlemmer til at møde. Det maa maaske ogsaa være mig tilladt at deltage i denne Opfordring. Thi jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis alle vore Medlemmer vilde møde, vil vore Generalforsamlinger faa et noget andet Udseende end t. Eks. den sidste, det vilde da være umuligt at nogle af de Mennesker, som Foreningen har gjort saa umaadelig meget for, mer eller mindre berusede skal have Lov til at chikanere enhver, der er af en anden Mening end de selv; og saa kunde det jo ogsaa være, at man kunde faa en Bestemmelse ind i Lovene, der forhindrer, at Generalforsamlingen løber løbsk ikke alene paa det finansielle Omraade.

Med den Motivering kunde jeg ønske at opfordre alle Medlemmer til at møde paa Generalforsamlingen paa Søndag.

CARL NIELSEN.

II.

Naar Generalforsamlingen betegnes som Foreningens højeste Myndighed, saa maa man ogsaa kunne forlange, at der vises Respekt og Agtelse for denne Myndighed; men dette har desværre langt fra været Tilfældet ved de to sidst afholdte, hvor der dog har været Sager fremme af ikke ringe Betydning baade for det enkelte Medlem og Foreningen i det hele taget. Det er meget beklageligt, at saadant skal kunne siges, og endnu mere beklageligt bliver det, naar man hører, at ikke faa af Medlemmerne bliver borte fra Generalforsamlingerne paa Grund af den støjende Karakter, de ofte har antaget.

At der altid har været og endnu er enkelte Mennesker, som ikke forstaar at sætte Grænsen for Diskussion, men »for Sjovs Skyld« raaber »Hør!« og »ned med ham!« — det er man nu næsten vant til; men at der er Medlemmer, der ikke generer sig for at tilraabe besindige Talere *Skældsord*, som jeg ikke her skal nævne, det forekommer mig at være over Grænsen af det tilladelige. Det er heldigvis kun faa, men derfor er det saa meget sørgeligere, at disse faa fra Krogene, hvor de har Plads, og hvorfra de mest uhøviske, ja, uforskammede Udbrud lyder ud i Salen — er næsten i Stand til at faa al fornuftig og saglig Drøftelse til at ligge under for deres egoistiske, umotiverede Tilraab.

Hvis alle Københavns Typografer vilde give Møde til Generalforsamlingen, saa er jeg overbevist om, at det vilde være en let Sag at bringe disse urolige Elementer til Tavshed. Thi vi vil ikke taale, og kan heller ikke være tjent med, at hele Standen skal sættes i Miskredit for nogle enkelte Skraalhalses Skyld, og dette vil let ske, dersom der ikke kan blive sat en Bom for de Optøjer, der har fundet Sted paa de to sidste Generalforsamlinger.

Det er virkelig for alvorlige Tider til at fortabe sig i Skænderier over Smaating. Vi har store Opgaver, som skal løses, og som *kan* løses, men kun ved en fornuftig Betragtning og endrægtigt Samarbejde.

Jeg henstiller derfor til alle Københavns Typografer at give Møde til Generalforsamlingen paa Søndag og derved, ved deres Person og deres Stemme, give Generalforsamlingen som den »højeste Myndighed« det Præg, den som saadan skal have.

Mød derfor alle!

Den 1. Februar 1903. F. J. HANSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundsstyrelsesmøde

Søndag den 15. Februar Kl. 9½

paa Forbundskontoret Gl. Strand 46, 2. Sal.

Forslag, som ønskes behandlede paa Mødet, bedes indsendt senest den 7. Februar til Kontoret.

København, den 29. Januar 1903. FORRETNINGSUDVALGET.

Vort nye Foreningslokale aabnes i Aften.

Den Opgave, der af Den typ. Forenings Generalforsamling den 11. Januar overdroges undertegnede Udvalg, nemlig:

1) at skaffe de københavnske Forbundsmedlemmer et nyt Foreningslokale, hvor saavel arbejdende som arbejdsløse Medlemmer kan samles,
2) bringe dette i Forbindelse med Herbergering af Fagets Tilrejsende, samt
3) søge Bespisningen af de Arbejdsløse overdraget til Foreningens nye Vært,

er nu tilendebragt, idet de nye Lokaler første Gang aabnes for Forbundets Medlemmer *i Aften*, Fredag den 6. Februar, Kl. 5.

Lokalerne er beliggende i *Gothersgade 49, 1. Sal* (Hotel »Cimbria«). Bespisningen, der hidtil er foregaaet i Walkendorffsgade 22, begyndte allerede i Mandags hos Foreningens nye Vært, Hr. C. G. LILLIENSKJOLD.

Den typ. Forening har hidtil betalt 40 Øre pr. Middagsportion. Prisen er nu forhøjet til 45 Øre, men da Portionerne ikke fremtidig afmaales, idet Enhver faar saa megen Mad, han kan spise, og Varerne og Betjeningen udelukkende er 1ste Klasses, tør man forvente, at den foretagne Forandring vil være et heldigt Fremskridt til Gavn for de Kolleger, som nyder godt af Bespisningen.

Fra den 2. Februar vil tilrejsende *ikke*-understøttelsesberettigede Medlemmer af Forbundet eller en gensidig Forening kunne faa Ophold sammesteds i indtil 3 Døgn uden Betaling, Medlemmer *med* Understøttelse for en rimelig Betaling.

Fuld eller delvis Kost, eventuelt i Forbindelse med Logis, kan erholdes ved Henvendelse til Værten.

Foreningslokalet er daglig aabent for alle Medlemmer fra Kl. 9 Morgen til 8 Aften. Desuden vil samtlige Lokaler hver Fredag og Lørdag Aften være aabne for *selskabelig Sammenkomst* (jævnlig i Forbindelse med Foredrag, Oplæsning og lign.) for alle Medlemmer med Damer, første Gang altsaa i Aften.

Lokalerne er særdeles hyggelige og rummelige, Varerne 1ste Klasses og Priserne meget moderate (f. Eks. Flaskebajer 15 Øre, en »Sort« 12 Øre, Kaffe 12 Øre osv.). Der forefindes Billard og Klaver, ligesom der i Ejendommen er indlagt elektrisk Lys og W. C.

I Lokalerne er daglig fremlagt saa godt som alle Landets Blade, ligesom Spillekort og forskellige andre Underholdningsspil (Dam, Domino og Skak), som er anskaffet, forefindes til Medlemmernes Disposition.

Medlemskort skal forevises paa Forlangende af Værten eller et af Styrelsens eller det nedsatte Kontroludvalgs Medlemmer.

Styrelsen for Den typ. Trykkerforening har stillet sig meget imødekommende overfor en Henvendelse fra Udvalget om at deltage med en Femtedel i Udgifterne, der *ialt* vil andrage ca. 500 Kr. aarlig, fraregnet Bespisningen. Spørgsmaalet vil finde sin Afgørelse ved den førstkommende Generalforsamling i Trykkerforeningen.

— — —

Det er vor Overbevisning, at Udvalget her har haft Held til at træffe et Valg, hvor alle Betingelser er tilstede for at skaffe Typograferne i København et godt og hyggeligt Samlingssted. Vi haaber derfor ogsaa, at Hovedstadens Typografer fremtidig vil foretrække vort eget Foreningslokale fremfor de almindelige Restavrationer, naar man ønsker at tilbringe et Par Timer udenfor Hjemmet i Kollegers Samvær, ligesom vi forventer, at enhver Kollega vil betragte det som en Æressag for Standen og dens Udøvere, at omhyggelig Orden og god Tone altid maa møde de Besøgende. LOKALE-UDVALGET.

I Tilslutning til ovenstaaende Artikel anbefaler vi alle vore arbejdende Kolleger at aflægge et Besøg i Morgen, Lørdag Aften, i vort ny Foreningslokale. Styrelsen og Lokale-Udvalget har i Forening arrangeret det saaledes, at der ved denne Lejlighed, i Lighed med hvad

der for nogle Aar siden ikke saa sjældent var Tilfældet, bliver en selskabelig Sammenkomst, hvor Kollegerne med deres Hustruer kan tilbringe et Par behagelige Timer med at høre et lille, kvikt Foredrag, Oplæsning, Sang, Musik osv. Til vor Aabningsfest, om man saa maa kalde det, har Hr. Folketingsmand A. C. MEYER velvilligt lovet at holde et lille Foredrag og muligvis læse et Par Smaating op; men desuden er det — ganske privat! — blevet os meddelt, at der vil blive ydet anden Underholdning, saaledes at Kollegerne vil faa en fornøjelig og behagelig Aften.

Vi vil, ligesom Udvalget, haabe, at Hotel »Cimbria«s Lokaler maa blive det Sted, hvor i Fremtiden saavel arbejdende som arbejdsløse Kolleger vil søge hen, da vil det selskabelige Foreningsliv, som vi desværre i flere Aar har maattet savne, sikkert atter indfinde sig til Gavn og Glæde for os alle. Og Værten, Hr. LILLIENSKJOLD, har overfor os udtalt, at han vil gøre alt for at det hele kan blive saa hyggeligt og behageligt for os, som det overhovedet er muligt; han har saaledes stillet et aldeles nyt Klaver til Raadighed for Medlemmerne, men desuden findes der to Billarder, et paa 1. Sal og et i Kælderen. Da Beliggenheden er meget central, synes her at være alle Betingelser for at kunne skabes et virkelig »Typograf-Hjem«.

Lokalerne aabnes Kl. 5. *Aftenunderholdningen begynder Kl. 8½.*

Vi skal ikke opholde os yderligere ved dette, men blot sige til **alle** Kolleger: Paa Gensyn i vort nye Lokale i Morgen Aften! RED.

Ex-Faktor Em. Scherling

skal altsaa nu til almindelig Afstemning. Man kan sige desværre, og man kan sige heldigvis. *Desværre*, fordi det er harmeligt, at et saa stort Apparat, som en skriftlig Afstemning er, skal sættes i Bevægelse for Scherlings Skyld, og *heldigvis*, fordi det dog vilde være vel grovt, om han skulde slippe ind i Foreningen saa let.

Dette at blive Blokadebryder er selvfølgelig under alle Omstændigheder forkasteligt, men jeg ser dog med lidt mildere Øjne paa en Mand, der bliver Blokadebryder, fordi Hustru og Børn lider Nød, eller fordi han paa andre Maader er økonomisk trykket. Imidlertid er ingen af Delene Tilfældet med Scherling. Han er ugift og af velhavende Familje, der — saa vidt mig bekendt — har været villig til at hjælpe ham, hvis det kneb. Altsaa findes der aldeles ingen Undskyldning for Scherlings Optræden, og det er mig en Gaade, at Svendborg-Afdelingen har kunnet anbefale hans Optagelse.

Det eneste, jeg har kunnet tænke mig som Grund til, at Scherling blev Blokadebryder, er dette, at han straks blev udnævnt til »Faktor« over sig selv og en Lærling, og naar han nu ønsker sig ind i Foreningen, er det sikkert ikke, fordi han har faaet Samvittighedsnag, men langt snarere, fordi vi ifølge Forbundslovenes Paragraf 31, sidste Stykke, har Ret til at nægte at arbejde sammen med Folk, der staar udenfor Organisationen.

Derfor siger jeg til Kollegerne Landet over: Lad os erklære Blokadebryderen Em. Scherling for død og magtesløs at være! *Stem imod hans Optagelse,* saaledes at alle ligesindede kan forstaa, at det er vort Alvor, naar vi siger: Blokadebryderne har vor dybeste Foragt.

Næstved, 1. Februar 1903. SOFUS UTKE.

Blokadebryderen fra Svendborg.

Assens Lokalafdeling afholdt Mandag den 26. Januar ekstraordinær Generalforsamling, hvor det enstemmig vedtoges at nedlægge Protest mod den Maade, paa hvilken Forretningsudvalget vil ekspedere Trykkeren Emil Scherling ind i Foreningen, idet Lokalafdelingen henleder Forretningsudvalgets Opmærksomhed paa Lovenes Paragraf 31, hvor det udtrykkelig *forlanges,* at Blokadebrydere *kun* kan optages ved almindelig Afstemning.

Assens Lokalafdeling, den 27. Januar.

P. SØRENSEN. W. LUCAS. KREUTZER. J. NIELSEN.
TH. BECK. C. W. JENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt Fredag den 23. Januar Generalforsamling i Haandværkerforeningens Lokaler. Da Formanden, P. LAURITZEN, var bleven syg, aabnedes Generalforsamlingen af Næstformanden, CARL NIELSEN. Til Dirigent valgtes C. V. CHRISTENSEN og til Sekretær SIGW. LUNDBERG.

1. Vedtagelse af Branchelovene. Efter at CARL NIELSEN havde beklaget, at Formanden var bleven syg, og da han var valgt til Ordfører for Lovudvalget, var det saa meget mere uheldigt, gik man over til Behandlingen af Udkastet til Lovene.

§ 1 vedtoges uden Omtale.

§ 2. I 3. Stykke, 3. Linje rettes Fagbladet til *Typ.-Tid.* — og »den« til »Styrelsen«. I 4. Stk., 6. L., efter »*Social-Demokraten*« tilf.: »og to Repræsentanter til Bryggeriet samt i September 4 Medlemmer til Voldgiftsretten«. Efter Slutningen af 4. Stk. tilføjes: »Ved alle Valg foretages dobbelt Indstilling«. Som nyt Stykke indsættes: »Intet Medlem kan foreslaas til Funktionær uden at være til Stede paa Generalforsamlingen eller skriftlig har meddelt Formanden, at han modtager Valg. — Paa de ordinære Generalforsamlinger vælges et Udvalg til Optælling af Stemmesedlerne, og Udvalget offentliggør Resultatet af Afstemningen i *Typ.-Tid.*« Vedtoges.

§ 3. Om dennes 1. Stykke udviklede der sig en kort Diskussion, idet CARL NIELSEN m. fl. formente, at det var i Strid med Forbundslovene. Udvalget derimod mente, at man godt kunde vedtage denne § uden Ændringer, da Forbundets Formand havde gennemgaaet Udkastet. Paragrafen vedtoges derefter i sin Helhed.

§ 4 vedtog man ogsaa i den foreslaaede Form; om denne mente ANT. ANDERSEN m. fl., at den ligeledes kom i Strid med Forbundslovene.

Som ny § 5 vedtog man at indsætte: »Samtlige Styrelsesmedlemmer er kontingentfri. Foreningen udreder Forbundskontingentet for Styrelsesmedlemmer og eventuelt Inkassatorer (§ 8), dog ikke Ekstrakontingent, der udredes af de paagældende selv, ligesom ogsaa Kontingentet til Syge- og Begravelseskassen. De samme Lempelser indrømmes Foreningens Bibliotekar.« Vedtoges.

§ 6. Til denne vedtog man følgende Tilføjelse: »(Se Forbunds-Lovenes §§ 47—48).«

Som en ny § 7 blev indsat (Forslagets § 7 bliver § 8 o. s. v.): »Naar særlige Omstændigheder maatte tale derfor, kan Styrelsen for Den typografiske Forening af Afdelingskassen tilstaa uforskyldt arbejdsløse Medlemmer uden ordinær Understøttelse en Pengehjælp (der eventuelt *kan* betragtes som Laan) eller Billet til nærmeste Udbetalingssted i Udlandet. Den samlede Sum, som anvendes til disse Formaal, maa dog ikke overstige 500 Kr. aarlig.« Vedtoges.

Da Tiden var langt fremrykket, afbrød man Lovbehandlingen her, for at man kunde blive færdig med Dagsordenens Punkt 3. Forslag fra Styrelse og Lokale-Udvalg om Bevilling af Midler. Udvalgets Ordfører, VILH. WARTENBERG, aflagde Beretning og meddelte, at Udvalget har modtaget et akceptabelt Tilbud; der forlanges en aarlig Leje af 350 Kr., og der bliver derfor indrettet Læsestue (2 Værelser), samt Fredag og Lørdag vil der blive aabnet 2 Værelser til, for at arbejdende Kolleger kunne samles en Gang om Ugen i Lighed med hvad der havde været Skik tidligere. Rejsende vil kunne faa Logis for 50 Øre pr. Nat og fuld Kost for 1 Kr. 25 Øre. Bespisningen vil dog blive noget dyrere, idet der forlanges 50 Øre pr. Portion Middagsmad, men det er da heller ikke afmaalte Portioner; enhver faar saa meget han kan spise. Det skal være saaledes, at Rejsende, der kommer her til Byen, naar Forbundskontoret er lukket, mod behørig Legitimation kan faa Ophold hos Foreningens Vært til de kan komme paa Kontoret og faa Penge, eller Kort hvis de ingen Understøttelse har. Foreslog nedsat et Kontroludvalg, som havde at paase, at alt var som det skulde være i Lokalerne, samt anbefalede følgende Forslag af Udvalget:

»Rejsende Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund eller en gensidig Forening, der passerer København uden at have Ret til ordinær Understøttelse, kan paa Forbundets Kontor faa udleveret et Kort, der giver Ret til Kost og Logis i indtil 3 Døgn paa et nærmere angivet Gæstgiversted.

Ovenstaaende Understøttelse, hvis Udgifter afholdes i Fællesskab af Sætternes og Trykkernes Brancheafdelingers Lokalkasser (henholdsvis med 4/5 og 1/5), kan kun erholdes en Gang halvaarlig.

Sidstnævnte Punktum dog under Forbehold af Den typografiske Trykkerforenings Sanktion. Sker denne ikke, overtages Pligterne alene af Den typografiske Forening.

Iøvrigt billiger Generalforsamlingen Udvalgets hidtidige Arbejde og bemyndiger dette til at afslutte Overenskomst med den paagældende Foreningsvært.«

En meget livlig Diskussion paafulgte, under hvilken Trykkernes Formand, LAURITZ JENSEN, meddelte, at deres Styrelse havde behandlet Sagen og vilde anbefale den paa en Generalforsamling. En Ændring af JUL. SAMUELSEN, gaaende ud paa, at give *alle Rejsende et Døgns gratis Ophold* i Stedet for at give *Rejsende uden Understøttelse 3 Døgns gratis Ophold*, forkastedes. Udvalgets Forslag vedtoges med alle Stemmer mod 2.

Et Forslag fra Styrelsen, fremsat og anbefalet af CARL NIELSEN, med følgende Ordlyd: »Generalforsamlingen bemyndiger Styrelsen til at anvende indtil 1200 Kr. i det kommende Aar til Bespisning af arbejdsløse Medlemmer« vedtoges ligeledes efter nogen Diskussion om, hvorvidt Maden skulde være til 50 eller 40 Øre pr. Portion, men det overlodes dog til Styrelsen at ordne denne Sag paa bedste Maade.

Derefter nedsattes det foreslaaede Kontroludvalg; det kom til at bestaa af: VILH. WARTENBERG, CARL NIELSEN, HØYER, ULRICH HANSEN og O. A. NIELSEN.

Generalforsamlingen hævet.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 19. Januar, hvor H. P. DITLEFSEN fratraadte som Formand og istedetfor valgtes SØREN JENSEN; som Næstformand fungerer vedblivende J. P. JOHANSEN.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Fredag den 23. Januar ekstraordinær Generalforsamling. Et Udkast til Love for Hjælpekassen vedtoges med en enkelt Ændring. Til Fanebærer valgtes KANN og til Reserve-Fanebærer CARL PETERSEN. — Det vedtoges at afholde et Bal Lørdag den 14. Februar. — Generalforsamlingen vedtog i Anledning af Blokadebryderen E. Scherlings Optagelse i Foreningen følgende Resolution: »Næstved Lokal-

afdeling fordrer i Henhold til Dansk Typograf-Forbunds Love § 31 Spørgsmaalet om E. Scherlings Optagelse i Foreningen sat under almindelig Afstemning.« — Generalforsamlingen var besøgt af 23 Medlemmer. H.

Assens Lokalafdeling

afholdt Fredag den 23. Januar ordinær Generalforsamling. — Formanden, C. W. JENSEN, fremlagde Regnskabet, der balancerede med 134 Kr. 72 Øre. — Til Formand valgtes C. W. JENSEN, Suppleant: W. LUCAS, Sekretær: J. NIELSEN, Revisorer: TH. BECK og P. SØRENSEN. — Derefter fremlagdes Ekstrakassens Regnskab, som udviste et Overskud af 9 Kr. 12 Øre. Der var udbetalt Understøttelse til 6 Ikkeunderstøttelsesberettigede. Det vedtoges, at Ekstrakassen skulde fungere som hidtil med et Kontingent af 10 Øre ugentlig samt at indmelde Lokalafdelingen i den stedlige Fællesorganisation og at udrede Kontingentet af Ekstrakassen. Til Repræsentanter valgtes C. W. JENSEN og TH. BECK. J. NIELSEN,
Sekretær.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 24. Januar Kvartalsgeneralforsamling med en meget righoldig Dagsorden. Ca. 3/4 af Medlemmerne var mødt.

Efter at Forhandlingsprotokollen og en Beretning fra Fællesorganisationen var godkendt, fremlagdes det sidste reviderede Regnskab for Dansk typ. Forening. Indtægten havde været Kr. 262.70 og Udgiften ca. 74 Kr.; indsendt til Hovedkassen Kr. 173.94. Godkendtes.

Privatkassen havde haft en Indtægt af 35 Kr. og en Udgift af Kr. 35.10, hvilket vil sige, at denne Kasses Udgift til Rejsende havde været nogle Kroner mere end hvad Afdelingen havde udbetalt til de af Forbundet understøttelsesberettigede. Bunden var da ogsaa til Dels skrabet, idet der kun var Kr. 1.90 tilbage. Men nu fremlagde det vedkommende Udvalg Regnskabet for Karnevalet, der viste et Overskud paa ca. 250 Kr. Heraf bevilgedes der et passende Tilskud til en Festivitet; 25 Kr. var tidligere bevilget til Teknisk Skoles typografiske Afdeling, og de københavnske Kollegers Brystsygesanatorium betænktes med 25 Kr. Resten dumpede ned i den tomme Privatkasse.

Til Slut diskuteredes Lærlingespørgsmaalet varmt og interessant, og Diskussionen viste en klar Forstaaelse af, at navnlig Lærlingeuddannelsen er en af vort Fags Livsnerver. Resultatet blev, at det overdroges Bestyrelsen at søge at faa den socialdem. Byraadsfraktion til at udvirke, at en af de typografiske Skuemestre blev en habil Svend. Hertil udpegede Generalforsamlingen NENDEL, *Vestj. Soc.-Dem.*

Derefter vedtoges den i forrige Numer optrykte Resolution.
J. P. F.

Nyborg Lokalafdeling

afholdt Fredag den 23. Januar ordinær Generalforsamling, hvortil alle Medlemmerne havde givet Møde. FORMANDEN aabnede og bød velkommen, idet han udtalte sin Glæde over Forsamlingens Talrighed, som syntes at tyde paa, at den hidtil slumrende Interesse for Foreningssager hos en Del af Medlemmerne var bleven vakt, efter at vi var kommet ind under den ny Organisationsform. Regnskabet, der fremlagdes og godkendtes, balancerede med 159 Kr. 24 Øre. Ordinært Kontingent androg 111 Kr. 60 Øre, Tilskud fra Hovedkassen 32 Kr. 64 Øre, Kassebeh. fra forr. Kv. 15 Kr. I Rejseunderstøttelse var udbetalt 73 Kr. 75 Øre, andre Udgifter 2 Kr., indsendt til Hovedkassen 68 Kr. 49 Øre, Kassebeh. ved Kvartalets Slutning 15 Kr. — De afgaaende Bestillingsmænd genvalgtes alle énstemmigt. — Paa Forslag af Formanden vedtoges det at danne en Lokalstyrelse, der efter nogen Diskussion kom til at bestaa af tre Mand, en fra hvert Trykkeri. — Under Eventuelt behandledes bl. a. Scherlings Optagelse. Da det viste sig, at Flertallet var imod hans Optagelse paa den foreslaaede Maade, vedtoges efter forskellige Udtalelser for og imod følgende Protest: »Nyborg Lokalafdeling protesterer imod Scherlings Optagelse i Dansk Typograf-Forbund, *uden* ved alm. Afstemning, i Henhold til Lovenes § 31«. SOPHUS ANDERSEN.

Randers Lokalafdeling

holdt Lørdag den 24. Januar Kvartalsgeneralforsamling. FORMANDEN gav Beretning om Afdelingens Virksomhed i det forløbne Aar og omtalte de mest fremtrædende Begivenheder, der var passeret i nævnte Tidsrum. Om Delegeretmødet udtalte han, at skønt det store Flertal her i Afdelingen var mod den Form, som Centralisationstanken havde faaet ved dette Møde, saa havde man som loyale Medlemmer bøjet sig for Kendsgærningen og vilde nu under de nye Rammer gøre et ærligt Arbejde for Organisationen og dens Medlemmer. At Beregningssætterne ved den ny Tarif ikke havde opnaaet de Fordele, som var ventet, laa i, at ved Indførelsen af Normalformatet i Aviserne var Linjerne blevet indtil 3 Bogstaver smallere. Af Regnskabsberetningen fremgik, at 5-Øres Kassen havde understøttet 49 rejsende Medlemmer, som havde opbrugt deres Rejseunderstøttelse, med 95 Kr., indsendt til Det frivillige Fond 40 Kr. og betalt 10 Kr. i Huslejehjælp til et gift, arbejdsløst Medlem. Kvartalsregnskaberne fremlagdes og godkendtes enst. Til Formand genvalgtes J. PETERSEN, til Suppleant R. JACOBSEN og Revisorer A. CHRISTENSEN og A. J. AUGUSTENBORG. Det vedtoges at vælge d'Hrr. A. CHR. ANDERSEN, HEHM. HANSEN, HØWISCH-HANSEN og S. HOLTZMANN, der i Forening med Formanden er Afdelingens Bestyrelse. — Ekstrakontingentet sattes til 5 Øre pr. Uge for Januar Kvartal. — A. ANDREASEN fremsatte Tanken om, at Afdelingen mældte sig ind under de samvirkende Fagforeninger, men vilde ikke stille Forslag derom paa denne Generalforsamling, men bebudede et saadant til næste Kvartals-Generalforsamling. — A. CHRISTENSEN foreslog, at Sager, der ønskes behandlede paa en Generalforsamling, skulde indsendes saa betids til Formanden, at de kunde sættes paa Dagsordenen, der sendes i Cirkulation inden Generalforsamlingen. Vedtoges. — Paa Forslag af A. ANDREASEN vedtoges det at afholde en Aftenunderholdning med Bal Fastelavns Lørdag. n.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt Søndag den 25. Januar ordinær Generalforsamling paa Hotel »Sommerlyst«. Af Foreningens 22 Medlemmer havde 10 givet Møde. Formanden, H. C. HANSEN, bød Velkommen og mindede om den Forandring, der fra Nytaar var indtraadt i vor Organisation, saaledes at saa godt som alle Danmarks Typografer stod samlede i én Forening. Man gik derefter over til Dagsordenen: 1. Regnskabet for Oktober Kvartal, der balancerede med 248 Kr.; til Hovedkassen indsendtes 195 Kr. 34 Øre. Formanden oplyste, at der i Aaret 1902 havde været ialt 74 Rejsende, hvoraf de 25 ikke var understøttelsesberettigede. Ialt var der udbetalt i Rejseunderstøttelse 93 Kr. 40 Øre, i Sygeunderstøttelse 13 Kr., i Understøttelse paa Stedet 122 Kr. 50 Øre, og der var ialt indsendt til Hovedkassen 692 Kr. 72 Øre. Regnskabet blev derefter enstemmigt godkendt. 2. Valg af Formand, Suppleant, 2 Revisorer og Sekretær. Til Formand og Suppleant genvalgtes H. C. HANSEN og V. PHEIFFER, og til Revisorer genvalgtes LAURITZ HANSEN og SCHMIDT, sidstnævnte i Stedet for Jul. Nommesen. Til Sekretær valgtes NIELS M. HORNUM. 3. Angaaende Ordning af Privatkassens Forhold udspandt der sig en længere Diskussion. Paa Forslag af Formanden vedtoges det, at ikke-understøttelsesberettigede Rejsende herefter skulde henvende sig til Lokalformanden og af ham faa udbetalt 10 Øre pr. Medlem imod Kvittering, og at de 10 Øre skulde opkræves sammen med det ordinære Kontingent. 4. Eventuelt. Under det sidste Punkt paa Dagsordenen fremkom der et Par mindre Sager, som var af lokal Interesse. NIELS HORNUM,
Sekretær.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Kvartalsgeneralforsamling Mandag den 26. Januar paa »Jernbanehotellet«. 18 Medlemmer havde givet Møde. Formanden (ARLETH) bød Velkommen og aflagde Beretning om Aarets Virksomhed; af denne fremgik det bl. a., at det samlede Medlemsbidrag havde andraget Kr. 1064.70. Af Rejsende havde der været 219, af hvilke de 59 var ikke-understøttelsesberettigede; af Privatkassen var der til disse sidste ydet en Underst. af Kr. 98.55 og til understøttelsesberettigede i Form af Logihjælp 49.50, ialt 148.05. I Slutningen af Juli Kvartal havde man paa Grund af det uforholdsmæssige store Antal Rejsende set sig nødsaget til at inddrage Logipengene til de Understøttelsesberettigede. Beretningen godkendtes; ligeledes Kvartalsregnskabet, der derefter fremlagdes; det balancerede med Kr. 285.70. Punkt 3 paa Dagsordenen var Valg af Bestyrelse. Til Formand genvalgtes ARLETH, til Næstformand CHR. PETERSEN i Stedet for Blankholm Hansen, der frabad sig Genvalg, til Styrelsesmedlem N. P. BENDTZEN. Til Revisorer genvalgtes HONORÉ og nyvalgtes BLANKH. HANSEN; Suppleant J. A. JØRGENSEN. Om Punkt 4: Ophævelse af Fagforeningen og Lokalafdelingens Indmældelse i den stedlige Fællesorganisation udspandt der sig en livlig Diskussion, der dog resulterede i, at Forslaget vedtoges med alle Stemmer mod 1. Fagforeningens Kassebeholdning inddrages derefter under Privatkassen, af hvis Midler Kontingentet til Fællesorganisationen udredes. — Efter at endnu nogle Sager af mere lokal Interesse var behandlede sluttede Generalforsamlingen. A.

Horsens Lokalafdeling

holdt Onsdag den 28. Januar ordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden: Forhandlingsprotokollen, Regnskabet og Eventuelt. Form., NIC. JENSEN, udtalte Haabet om, at den ny Organisationsform maatte virke til Gavn for Medlemmerne. Efter at Regnskabet var godkendt, og der under Eventuelt ikke passerede noget af Betydning, hævedes Generalforsamlingen, som kun var besøgt af en Tredjedel af Afdelingens Medlemmer. V. S.

Derefter afholdtes Generalforsamling i Privatkassen. Af Regnskabet fremgik, at der af Kassen i 1902 er ydet 75 Kr. 25 Øre i Rejseunderstøttelse, til Nattelogi og Morgenkaffe 110 Kr. 05 Øre, i Sygeunderstøttelse 24 Kr. — Endvidere har *Horsens Socialdemokrat*'s Personale understøttet rejsende med 94 Kr. 50 Øre. — Til Juleuddelingen var indsamlet 74 Kr. 50 Øre. Ialt 378 Kr. 30 Øre i frivillige Bidrag, foruden hvad der er indkommet til det friv. Fond. N. J.

Nær og Fjærn.

Wm. A., under hvilket Mærke skjuler sig en i separatistiske Typografkredse anset ungdommelig »Gaase-Digter«, ogsaa kaldet »Professoren«, er i sidste Nr. af Medlemsbladet ude med en til 3 Kr. 25 vurderet Redegørelse om den for hans Forening saa prekære Situation. Han omtaler med stor »Sagkundskab« Begivenhederne i 1884, da han endnu ikke var vokset fra Riset og opfordrer Danmarks Typografer til at indtræde i den eneste rette »Faarefold« o: hans Forening.

Han besværer sig over, at hans Omgangskreds kalder ham »*gul*«; det maa være en Misforstaaelse; thi Haabets »**grønne**« Farve staar da langt bedre i Forhold til Hr. WM. A., saavel hvad hans Alder som Erfaring angaar.

»Flyt Dig, eller jeg træder Dig«, sagde Hanen til Hesten.

Biblioteket. I disse Dage har Bibliotekaren udarbejdet og udsendt et nyt Katalog over Den typ. Forenings Bibliotek. Kataloget er meget righoldigt og indeholder mange gode Bøger; vi nævner saaledes af nyere Ting Skjoldborgs »Gyldholm«, der som bekendt fik en meget rosende Omtale i de fleste af Landets Dagblade. Af Holger Drachmanns Værker ejer Biblioteket alene 11 Bind, hvoraf man særlig lægger Mærke til »Forskrevet« og »Den hellige Ild«; men desuden findes der mange andre kendte Forfatteres Værker, bl. a. af Bauditz 4 Bind, Bjørnson 10, Jonas Lie 14, hvoriblandt selve hans sidste Bog, »Naar Jærntæppet falder«, findes; saa godt som alt hvad Kielland har skrevet, Schandorph, Nansen, Wied, Amalie Skram, Strindberg; kort sagt Navne, der i Literaturen har stor Betydning; men desuden ejer Biblioteket videnskabelig Literatur, Fagliteratur o. m. a. En Ting savner vi i dette ellers meget omhyggeligt udarbejdede Katalog, nemlig Prisen paa selve Kataloget. Men maaske det er gratis?

Folkeuniversitetet. Den typ. Forenings Medlemmer kan mod Forevisning af Medlemskort erholde Billetter à 1 Kr. (1 Foredragsrække) paa Folkeuniversitetets Kontor, Frederiksborggade 29,[3]. Et begrænset Antal Gratis-Billetter kan afhentes paa Kontoret, Gl. Strand 76,[2].

Typografernes Stiftelse. Styrelsen vedtog i Mandags Aftes paa et Møde hos d'Hrr. Overretssagførere LEMMING & ZAHLE at give Murarbejdet paa den nye Bygning i Boyesgade til Firmaet HOLBØLL & POULSEN, der var lavestbydende med 109,775 Kr. De andre 12 Bydende varierede helt op til 135.400 Kr.

Tømrerarbejdet blev givet til Hr. Tømrermester O. KØHLER for 53,611 Kr. 47 Øre, det laveste Bud af 9; det højeste Bud var paa 64,762 Kr.

Bygningen skal fra disse Firmaers Side staa færdig den 1. Juni. Grundstenen vil blive nedlagt om en Maanedstid.

2267 Kr. 75 Øre har Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte i Overskud for Aaret 1902. Ifølge Regnskabet, der omdeles i disse Dage, er i Understøttelser til Efterladte ydet 2000 Kr. — siden Kassens Stiftelse 1890 ialt 21,300 Kr. — og har dog samlet sig en Formue paa 16,326 Kr. 45 Øre. Tilgang af ny Medlemmer var 31, og Medlemsantallet var den 31. December 1902 ialt 719. Vi opfordrer Medlemmerne til virksom Agitation blandt Kolleger for Tilgang af de 281 ny Medlemmer, der mangler i 1000. Generalforsamling afholdes paa »Søfryd« d. 1. Marts Kl. 11 Form.

Artiklen »Blokadebryderen fra Svendborg« i forr. Nr. skyldes ikke »Charles Hansen«, men CHR. E. HANSEN.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej. Vi henleder vore københavnske Læseres Opmærksomhed paa, at der i denne Tid paa Arbejdernes Teater opføres et nyt Stykke af Palle Rosenkrantz: »Fruen fra Broagergaard«. Teatrets Ledelse har her gjort et godt Kup, og det skal nok vise sig, at »Fruen fra Broagergaard« hører til de Stykker, der vil kunne opvise flest Opførelser. Stykket er meget indholdsrigt og er forbavsende godt sat i Scene; hver Søndag Aften kan da ogsaa Teaterledelsen glæde sig ved aldeles udsolgt Hus. Foruden »Fruen fra Broagergaard« opføres et lille morsomt Sangstykke »Til Sætters«.

Alle Arbejdsløse af Den typ. Forening bedes møde i Foreningslokalet, Gothersgade 49, 1. Sal, Lørdag den 7. ds., Efterm. Kl. 5¼ pr.

Afstemningsresultater.

Ved Valget af Revisorer til Forbundsregnskaberne valgtes for Den typografiske Forenings Vedkommende:

ANTON ANDERSEN med 383 St.,
EMMANUEL PETERSEN » 248 »
og FR. HJORTH » 218 »

Suppleanter blev:

C. V. CHRISTENSEN 118 St.
CARL LARSEN 102 »
NIELS HANSEN 94 »

Derefter havde LOUW 62 Stemmer. Der var afgivet 460 Stemmesedler, deraf 10 blanke.

For Optællingens Rigtighed:
CARL NIELSEN. A. E. JENSEN. TH. HANSEN.

Stemmeafgivningen over de to Forslag fra Generalforsamlingen den 23. Januar gav følgende Resultat:

Forslag 1 (Udvalgets) blev vedtaget med 436 Ja mod 103 Nej.
Forslag 2 (Styrelsens) blev vedtaget med 495 Ja mod 45 Nej.

Der var ialt afgivet 549 Stemmesedler.

For Optællingens Rigtighed:
GARL NIELSEN. ULRIK HANSEN. AUG. HØYER.

Dansk typ. Forening og Dansk Typografforbund.

Maanedsoversigt for December Maaned 1902.

Indtægt.

Dansk typ. Forening:			
Hovedkassen	Kr.	6611.41	
Begravelseskassen	-	25267.10	
Reservefonden	-	5093.90	
		Kr.	36972.41
Dansk Typografforbund:			
Arbejdsløshedskassens Beholdning	Kr.	15541.41	
Reservefondens do.	-	42403.68	
1/8 af Tarifen	-	27.83	
		-	57972.92
		Summa Kr.	94945.33

Udgift.

Dansk typ. Forening:			
Bidrag til Lokalafdelingerne	Kr.	180.00	
Gage til Formanden Kr. 450.00, do. til Kassereren Kr. 50.00	-	500.00	
Porto	-	18.92	
Telegram og Telefon	-	4.53	
Refunderet Sygehjælp til Den typogr. Forening	-	278.80	
Begravelseskassen	-	25267.10	
Reservefonden	-	5093.90	
Hovedkassen	-	4893.94	
		Kr.	36237.19
Dansk Typografforbund:			
Bidrag til det internationale Sekretariat	Kr.	100.00	
Overfartspenge til Det foren. Dampskibsselskab	-	297.15	
Porto	-	0.90	
Rejseudgifter og Diæter	-	105.95	
Voldgiftsrettens Konstituering 16/11 02	-	49.25	
Tryksager m. m.	-	59.80	
Gage til Formanden Kr. 50.00, do. til Kassereren Kr. 100.00	-	150.00	
Arbejdsløshedskassens Beholdning	-	15541.41	
Reservefondens do.	-	42403.68	
		-	58708.14
		Summa Kr.	94945.33

Kolding, den 1. Januar 1903.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 22. Januar 1903.

Det vedtoges paa en Generalforsamling at søge en Bevilling af et Beløb indtil 1200 Kr. til Bespisning af Arbejdsløse for indeværende Aar. Endvidere vedtoges at søge Bemyndigelse til at anvende indtil 500 Kr. aarlig til Understøttelse af trængende Kolleger og Arbejdsløse, der vil rejse. — Forholdene paa et herværende Trykkeri behandledes. — Formanden fremlagde et Budget for indeværende Aar, hvoraf det fremgik, at man med de ordinære og de ekstraordinære Udgifter for Øje ved Aarets Udgang kunde paaregne en Formuefremgang af ca. 2000 Kr., hvad jo ikke kunde siges at være meget, hvorfor man maatte være varsom med at vedtage Bevillinger udover de allerede foreslaaede.

Mandag den 26. Januar 1903. Frav. Formanden (syg).

Det vedtoges at lade de af Generalforsamlingen vedtagne Forslag ang. Understøttelse af Rejsende uden Understøttelse samt Tilskudet til Bespisningen gaa til skriftlig Afstemning blandt samtlige Medlemmer. — Styrelsen vedtog, at Bespisningen af de Arbejdsløse ikke maa koste mere end 40 Øre pr. Portion som hidtil, idet man var sikker paa, at det maatte kunne lykkes at skaffe god Middagsmad for denne Pris. Endvidere vedtoges paa Foranledning, at i Fremtiden kan i Almindelighed Arbejdsløse med Understøttelse ikke erholde Spisebilletter. — Et Medlem, der nylig var bleven arbejdsløs, anmodede om Laan; kunde ikke anbefales. — En Bogtrykker havde afskediget 2 Mand uden Opsigelse; Beslutning toges desang. — Foreningen af danske Bogtrykkere har indsendt til Voldgiftsretten en Protest imod Lovligheden af den skete Opsigelse af Tarifen.

Fredag den 30. Januar 1903. Frav. Formanden (syg).

Der forelaa en Anmodning fra et Personale om at erholde Styrelsens Sanktion til i Henhold til Forbundslovenes Paragraf 31 at nægte at arbejde sammen med Ikke-Forbundsmedlemmer (Medl. af Ny typ. F.) og i den Anledning sige deres Pladser op for at tvinge de Paagældende ind i Foreningen. Styrelsen kunde paa det nuværende Tidspunkt ikke tillade Personalet at foretage det paagældende Skridt, ihvorvel man naturligvis paaskønnede Personalets Bestræbelser for at faa alle Typografer indenfor Forbundets Ramme. Styrelsen vil imidlertid have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold. — To Begæringer om Laan udsattes indtil de nye Love for Afdelingen var endelig vedtagne.

— Et Par Trykkeriforhold behandledes og overlodes det Næstformanden at ordne dem. — Foreningen til Rotternes Udryddelse anmodede Den typ. Forening om at indmælde sig som Medlem. Det kunde man ikke indlade sig paa. O. J.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Lørdag den 31. Januar. Alle mødt.

Formanden og Næstformanden aflagde Beretning om Lokalesagen. Den typ. Forening havde afsluttet Kontrakt med en Vært i Gothersgade om at overtage Herbergering og Bespisning af Tilrejsende samt stille Opholdsværelser til Disposition for de Arbejdsløse. Det vedtoges at indvarsle til ekstraordinær Generalforsamling førstkommende Fredag, for paa denne at lade Medlemmerne tage Stilling til Lokalesagen og foretage sidste Behandling af Lovene. — En Sag fra et herværende Trykkeri samt et Spørgsmaal om Dobbeltmedlemmer henvistes til Forretningsudvalgets Afgørelse. T.

Til »De Arbejdsløses Fond« har jeg endvidere modtaget: Thisted Lokalafdelig (Overskud fra et Karneval) 100.00, Odense Lokalafdeling 17.00, Brønderslev Lokalafdeling (Overskud fra et Karneval) 25.00, Klokken 12 1.25, Aksel Holm 1.05, Nationaltidendes Sættere 3.40, ialt Kr. 147.70.

København, 3. Februar 1903. CHR. ØSTERGAARD.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 8. Februar Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal**. Udstilling: Nyere Bogarbejder fra forskellige Lande.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Foto-Kemigraf Christian Frederik Emil Svendsen, udl. 1/8 1901 i Nordisk Reproduktionsanstalt (arb. s. St.). Stereotypist Carl Hansen (N. Cohen). Adolf Lauritz Andreas Nielsen, udl. 1/2 1903 hos L. A. Nielsen (arb. s. St.). Trykkeriarbejder Carl Rudolf Olsen (Bagge). I Sygeafdelingen: Sætter O. J. Jensens Hustru Fanny Marie.

Provinserne: Hjørring, Peder Chr. Anæus Olsen, udl. 1/2 i Hjørring Amtstid.s Bogtr. efter 5 Aars Lære (afl. Prøve til Foraaret).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1270, Lauritz Chr. Petersen (Thiele) fra Køge.

Provinserne: Køge, 1527, Th. Kassow, 1667, K. M. Petersen (fra Rejse) og 1602, J. Andersen fra Roskilde. Nakskov, 6390, R. F. Wichmann fra Rejse (L. Larsen). Randers, 1582, Ludvig Bredahl (Chr. Nielsen) fra Løgstør. Varde, 1575, C. A. Christoffersen (i Pl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 4960, Sætterske Ingeborg Petersen til Rønne i Pl.

Provinserne: Varde, Johan J. Olsen paa Rejse. Nyborg, 1387, Th. M. Petersen (arbl.) til Svendborg. Randers, 1640, N. Chr. Nielsen Marquard paa Rejse. Køge, 1270, Lauritz Chr. Petersen til Kbhvn. Hjørring, 1257, Marius Peter Larsen til Assens (arbl.). Brønderslev, 1614, F. A. V. Nielsen paa Rejse. Thisted, 1617, Carl Enggaard til Vejle (arbl.). Roskilde, 1606, Jens Andersen til Køge i Pl.

Udmældte.

København: Sætterafdelingen: Trykkeriarbejder P. J. Petersen (Luno).

Provinserne: Thisted, 1196, Rasmus Bertelsen, overgaar til anden Livsstilling.

Udslettet.

Provinserne: Thisted, 43, Faktor Jul. G. Ludvigsen.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

28. Januar: *Nyborg, Middelfart, Slagelse, Nykøbing F., Fredericia, Rønne* og *De kv. Trykkeriarbejdere* (Forbundet). 30. Jan.: *Maribo, Ribe* og *Skanderborg*. 31. Jan: *Den typ. Trykkerforening* (Forbundet), *Horsens, Holbæk*. 1. Februar: *Odense* og *Brønderslev*.

Kolding, den 3. Februar 1903.

ULRIK PETERSEN.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Husk Generalforsamlingen i Aften, Fredag, Kl. 8 pr. i »Boulanger«.

Se Løbesedlerne. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 1/2: Selskabelig Sammenkomst; Sangerne bedes møde fuldtalligt. Styrelsesmøde Kl. 9.

GUTENBERG-KORET.

Generalforsamling Søndag den 15. Februar Kl. 12 paa »Søfryd«.

ANNONCER

En flink, dygtig og velanbefalet **Akcidens- og Avissætter** søger Plads snarest. Billet mrkt. »K. S. 100« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

Et Avistrykkeri i en større jysk Købstad, der har lidt Akcidensarbejde, ønsker at engagere en fiks Sætter-Trykker, der paa egen Haand kan paatage sig Sætning og Trykning af Akcidens og iøvrigt, naar det forlanges, vil deltage i Avisarbejdet. Billet mrkt. A. A., helst vedlagt Anbefalinger, bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Lille Bogtrykkeri til Salg.

En Digeltryktrædepresse, 22 × 32 1/2 Cm. indvendig Rammevidde, og for ca. 500 Kr. Skrift sælges paa meget favorable Vilkaar. Baade Presse og Skrift kun lidet brugt.

Adolph Wulff,
Gothersgade 8.

Godt Madsted.

Middag à 50 Øre samt **fuld Kost** à 1.25 pr. Dag kan faas i Typografernes ny Lokale, Hotel »Cimbria«, *Gothersgade 49.*

En ung, gift Trykker,

dygtig til Akcidens-, Illustrations- samt Bogarbejde, søger Plads snarest i Provinsen eller København. Billet mrkt. »Trykker« modtager *Joh. Lunds Annonce-Bureau, Aarhus.*

Den typ. Forenings Lokaler

Gothersgade 49, 1. Sal
(Hotel »Cimbria«),
aabne til Klokken 1 Nat.

Lokalerne anbefales til festlige Sammenkomster, Personalemøder osv. Dinér-, Frokost- og à la carte Retter anbefales.

2 Billarder. **C. G. Lillienskjold.**

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Gunstigt Tilbud!

Følgende brugte Maskiner henstaar i mit Reparationsværksted:

En enkelt Hurtigpresse	50 × 80 ctm.	Eickhoff	Kr.	**1200**	urepareret.
» **do. do.**	56 1/2 × 87 »	do.	»	**1450**	do.
» **dobbelt Hurtigpresse**	65 × 96 »	do.	»	**2000**	do.
» **Diegeltrykpresse**, næsten ubrugt	30 × 45 »	Liberty	»	**900**	do.

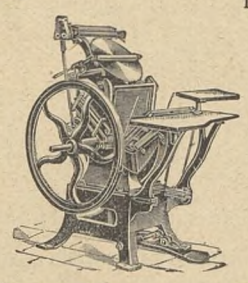
og sælges paa meget favorable Vilkaar.

Adolph Wulff.

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.

Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 7 KØBENHAVN DEN 13 FEBRUAR 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Indtil anden Meddelelse foreligger, udbetales der ingen **Syge**understøttelse til rejsende Medlemmer af Svensk Typografforbund. Saadanne vil, efter den foreløbige Stilling, som det svenske Forbund har taget til Rejsendes Understøttelse i Sygdomstilfælde, være at henvise til Fattigvæsenet.

FORRETNINGSUDVALGET.

Til Trykkerne!

DEN Ordning, som de nylig vedtagne Love har foranlediget, er nu traadt i Kraft og betyder en Simplificering af Forretningsførelsen indenfor vor Forening. Ved at forene den administrative Ledelse paa én Haand, har man tilsigtet at spare baade Penge og Tid for Medlemmerne.

Formanden, der foruden sin hidtidige Virksomhed nu ogsaa skal besørge Regnskabsførelsen, *holder fremtidig fast Kontortid paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal, hver Fredag og Lørdag Aften fra* $5^1/_2$—$7^1/_2$. Derved vil de Medlemmer, der ønsker at konferere med Formanden om faglige Forhold, samtidig kunne foretage Kontingentindbetaling, ligesom Sygekassespørgsmaal, der forhen medførte en tidsspildende Korrespondance, før de kunde afgøres, fremtidig vil kunne afgøres straks, idet de vedkommende Personer er nærværende samtidig med vor Formand. Naar Tiden er fastsat saaledes, er Grunden den, at de Medlemmer, der arbejder til Kl. 5, vil kunne træffe Formanden inden de gaar hjem, og det samme kan de Medlemmer, der arbejder til Kl. 7.

Forhaabenlig vil den ny Ordning, der træder i Kraft fra i Dag, spare Medlemmerne for mange Bryderier og derved blive til Gavn for dem og vor Forening.

Samtidig med at meddele disse Oplysninger beder jeg Medlemmerne overalt at vælge Inkassatorer og sørge for, at Kontingentet indbetales *hver Uge*. Kontingentet er vel højt, men Hjælpen, der ydes af Forbundet, er dog endnu højere. Vi har Uger her i København med en Udbetaling af 1400 Kroner til Arbejdsløse og Syge. Derfor bør ethvert Medlem sætte en Ære i ikke at restere, men at gøre sin Pligt overfor sin Organisation, for at sikre sig sin Ret til dens Goder.

De Medlemmer, som resterer ud over det i Lovene tilladte Antal Uger, bedes uopholdelig indhente det forsømte.

Altsaa, fra i Aften og fremdeles hver Fredag og Lørdag Aften fra $5^1/_2$—$7^1/_2$ er jeg til Stede paa Kontoret for at besørge saavel Formandens som Kassererens Forretningsførelse.

Med koll. Hilsen

LAUR. JENSEN.

21. Februar 1903.

DATOEN for Karnevalet er mere værd end egen Fødselsdag, saa vist som det blev en Højtidsdag, hvert Aar den indtraf, fyldende Sindene med forventningsfuld Spænding, givende Hjærnen friske Impulser, Blodet stærkere Fart, Legemet mere Spænstighed.

Jublende Glæde, storartede Overraskelser og elskelige Øjeblikke, blændende Øjne og Sanser, som i et Æventyrland, blev Summen af Festens Indtryk for Deltagerne. Et Feeri fuld af Glæde og Nydelse for Tilskuerne. Minderne om den storslaaede Musik, de mange fornøjede Mennesker, de morsomme Præstationer og — de stille Hyrdetimer — det endelige Resultat for Alle.

Jo jo — Typografernes Karneval fordunkler enhver anden Fornøjelse, hvor dejlig denne end kan være. Intet Under, at Billetterne, som skulde fordeles til Trykkerierne, var forsvundne som Boller i Fastelavnstiden, og at Forudbestillingslisten var langt overtegnet inden 3. Januar og inden Billetterne var trykte.

— — —

Med Beklagelse over dem, der ikke kan komme med, skal lyde et hjærteligt Velkommen til de Lykkelige, der fik sikret sig Adgangstegnet, og som nu, efter i 14 Dage at have haft Hænderne fulde af fornøjeligt Arbejde, vil møde frem som kustymerede smaa Overraskelser og fikse Aabenbaringer. Velkommen til Skønhedens og Glædens Fest og til vor og den danske Presses fulde Beundring.

— — —

Og én Ting til. Festudvalget er ligesom den gode, men strænge Mand: *Glem ikke Billetten!* Selv den dejligste Skønhed vil ikke faa Adgang uden den. De dyrebareste Erklæringer om Glemsomhed kan maaske faa Hjærterne til at bløde, men Tvivlen vil øjeblikkelig atter fryse dem til Is. Send ikke Bud efter den eller den i Haab om sikkert Lejde — der kommer Ingen, og De vil blot staa og forkøle Dem. *Husk Billetten og fæst Kuponen godt fast til Deres Bryst*, thi Tabet af den vil medføre Udgift til en ny. Er De saaledes rustet, da gaar De frit og frejdigt ind til den store Fornøjelse.

— — —

Der annonceres i denne Tid i Dagbladene efter Billetter til Karnevalet mod dobbelt Betaling. Det vil derfor her være passende at advare Kolleger mod at sælge til Folk, de ikke kender. Enhver maa selv bære Ansvar for Overtrædelse af Politiforordninger og Lovbud.

— — —

Til syvende og sidst ser vi os nødsagede til — da Rekvisitioner af Billetter til næste Karneval stadig indløber — at erklære, at Bestillinger herpaa absolut ikke modtages paa det nuværende Tidspunkt.

Scherling-Sagen.

I.

NAAR Dansk Typograf-Forbund ved almindelig Afstemning skal afsige Dom over en Mand, saa skal han dømmes for den Skade, som han har tilføjet vor Organisation. Vi kan ikke dømme ham for de Bevæggrunde, han har haft dertil; dem **kender** vi nemlig ikke. Vi kan kun have Formodninger derom. Men at blive »dømt paa Mistanke« maa selv en Skruebrækker være fritaget for.

Hvor mange af os véd, om Scherling er bleven Skruebrækker, fordi han er mere samvittighedsløs eller mere dum end andre Typografer? Han er *sandsynligvis* begge Dele. Men er det saa udelukkende hans egen Skyld? Dumheden i hvert Fald næppe. — Vi **véd** intet om, hvad der har gjort Scherling til Skruebrækker og hvilke Bevæggrunde han har haft til at søge Optagelse.

Derimod véd vi, at Scherling i et halvt Aar har været Blokadebryder i Svendborg, og kun den *Handling* kan vi dømme ham for.

Er man saa af den Mening, at en Skruebrækker skylder man intet som helst Hensyn, da lader man sin Stilling til hans Optagelse bestemme af, om man mener, at han vil være til Skade eller Gavn indenfor Rammerne.

Og har man lidt »filantropisk« Tilbøjelighed, overvejer man tillige, hvilke menneskelige Hensyn man skylder selv en Skruebrækker, og om det ikke er en stor og stærk Organisation, hvis Medlemmer alle er besjælede af en flammende Broderskabsfølelse — om det ikke er den mere værdigt at lukke den Slags Folk ind i »Organisationens Opdragelsesanstalt« end at hjælpe Sørensen-Kjeld med at sparke dem ud i hans »Fordømmelsens Mørke«.

Skulde en Mand dømmes efter hans Motiver, da var en Landsafstemning meningsløs. Hans Lokalafdeling maatte i saa Fald være eneste Domstol. Den har da undertiden nogle Betingelser for at dømme rigtigt.

Disse Linjer for at strege de Synspunkter op, som Sofus Utke og Chr. E. Hansen har visket ud.

Kolding, den 8. Februar 1903. PETER RASMUSSEN.

II.

I Anledning af Diskussionen om Sch. i *Typ.-Tid.* tillader jeg mig at fremkomme med et Par korte Bemærkninger:

Med Hensyn til det forkastelige i at være Blokadebryder kan jeg fuldstændig slutte mig til d'Hrr. Indsendere. At der endnu i vort op-

lyste tyvende Aarhundrede findes Individer, som ikke har faaet Øjnene op herfor, er kun sørgeligt.

Men da Samfundet — saavel de private som de offenlige — ikke har ventet at kunne naa til paradisiske Tilstande, har det indført visse Straffebestemmelser. Her er et Punkt, hvor jeg ikke er ganske enig med de ærede Indsendere. Har man begaaet en Forbrydelse, skal man straffes; herom kan der kun være én Mening. Men efter min Mening er en Udstødelse af det enkelte Samfund en altfor barbarisk Straf for en saadan Forbrydelse. Den stemmer kun daarlig med »Systemskiftet«; snarere skulde man tro, den hørte hjemme i Middelalderen.

Den minder mig om »Skriftemaalet«, hvor *det*, at have bestjaalet Klostret (ɔ: det indre Samfund) var den største Forbrydelse. Lad os ikke gøre Pater Joseffs Ord til vore og sige: »Denne Synd kan *aldrig* sones, ryggesløs skal du vandre o. s. v.«

Lad os derimod vise Hr. Emil Scherling, at han lever i »*Frihedens, Fremskridtets og Humanitetens Aarhundrede*«. Det gør vi bedst ved alle som én at stemme **for** hans Optagelse.

Vi er antagelig stærke nok til at bære Konsekvenserne af dette Skridt. Det staar forhaabenlig endnu i vor Magt at gøre en god Kollega ud af Emil Scherling. Jeg tror det i hvert Fald.

Derfor opfordrer jeg d'Hrr. Kolleger: *Lad os optage Emil Scherling paa de af Forbundsstyrelsen stillede Betingelser. Lad os stemme* **for** *hans Optagelse.*

København, den 9. Februar 1903. L. L. HØIER.

De kvindelige Trykkeriarbejdere.

NAAR jeg i et tidligere Numer af *Typ.-Tid.* ser, at Fru Diderichsen (eller hendes velvillige Skribent) vil forsøge paa at beskylde mig for at have misbrugt mit Hværv som Sekretær til at give et fordrejet Referat af vor sidste Generalforsamling, mener jeg ikke at kunne lade dette gaa ubesvaret hen. Jeg skal da oplyse om, at Frk. Mouritzen og jeg paa Generalforsamlingen ikke henvendte os til Fru D., men til Fru Buus, med vor Anke over, at Dagsordenen var en anden end den, de 27 Medlemmer havde begæret; Fru B. gav os ikke noget fyldestgørende Svar. Da det i Hovedsagen ikke drejede sig om noget væsentligt, var det, at Frk. M. og jeg ikke vilde forhale Generalforsamlingen ved at disputere om Smaating. Forøvrigt har Frk. M. og jeg aldeles intet glemt, idet vi paa Generalforsamlingen betragtede Fru D. i sin Egenskab af Formandinde som værende ude af Sagaen, ligesom det var af samme Grund, at jeg var delikat nok til ikke i mit Referat at citere Fru D. Hvad nu angaar den Bemærkning, at Bestyrelsen ikke gik efter Aftale, skal jeg kun oplyse, at jeg aldrig hverken har skrevet eller sagt noget saadant. I det hele taget forekommer det mig, at Fru D.s Angreb hviler paa et meget spinkelt Grundlag; man mærker tydeligt, at hun med Længsel har ventet paa — en Lejlighed til at overfalde Frk. M. og mig. Til Slut skinner der en ikke fint skjult Ærgrelse igennem over, at flere Medlemmer har følt sig foranledigede til at bringe Frk. M. og mig en Tak. Jeg er naturligvis ikke i Stand til at oplyse, hvor mange der har sluttet sig til denne Tak, men skal kun minde Fru D. om, at vort Forslag gik enstemmigt igennem. Forøvrigt vilde det klæde Fru D. ikke saa lidt bedre, om hun lod være at minde alt for meget om Drengen, der efter at have faaet Prygl sagde: Saa I, hvor jeg stod mig?

Til Slut kun dette, at ethvert Angreb fra Fru D.s Side i Fremtiden vil blive ignoreret. HENRIETTE CRONE.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typ. Trykkerforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 6. Februar. Dirigent: CH. PETERSEN. Sekretær: ALB. MICHELSEN.

Lovenes endelige Vedtagelse. Efter at Udvalgets Formand, JENS LARSEN, havde anbefalet Medlemmerne at stemme for Lovene som de forelaa, vedtoges disse med enkelte Ændringer enstemmig. Paa Forslag af LAUR. JENSEN blev som sidste Punktum i § 1 indsat: f) Understøttelse til Funktionærer og Tillidsmænd, der mister deres Plads paa Grund af Tillidshverv; jfr. § 9. I § 15, sidste Stykke, indsættes Ordene »om Valg«; den kommer til at lyde: Naar der finder skriftlig Afstemning om Valg Sted osv. Begravelseskassens Love vedtoges uforandret med alle Stemmer mod 1. Lovene træder i Kraft den 6. Februar 1903.

Voldgiftsretten. Bogtrykkerforeningen har nedlagt Protest imod Tarifens lovlige Opsigelse og indanket den for Voldgiftsretten. Da ingen Medlemmer ønskede at modtage Valg paa sidste Generalforsamling, skal der derfor vælges et Medlem paa denne. Valgt blev LAUR. JENSEN med KIEFER som Suppleant.

Lokalesagen. Efter at Formanden varmt havde anbefalet Sagen og flere Talere havde haft Ordet, særlig for at betone, at Forholdene maatte blive bedre i det ny end i det gamle Lokale, vedtoges følgende af LAUR. JENSEN stillede Resolution: »Generalforsamlingen vedtager for det første Aar at bevilge 1/5 af Udgifterne til Leje af Lokale og til Bespisning og Logis til ikke-understøttelsesberettigede tilrejsende Medlemmer; dog maa Summen ikke overstige 150 Kr. for det første Aar.« Til Tilsynshavende valgtes d'Hrr. JENS LARSEN og CARSTENSEN.

Generalforsamlingen hævet.

Den typografiske Forening

afholdt Søndag den 8. Februar ekstraordinær Generalforsamling i Rømersgade 22 (Festsalen). Dagsordenen var: 1. Vedtagelse af Branchelovene (Fortsættelse fra sidste Generalforsamling). 2. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 3. Meddelelse fra Lokale-Udvalget. 4. Eventuelt. Til Dirigent valgtes F. K. MADSEN og til Sekretær SIGW. LUNDBERG.

Punkt 1. Behandlingen af Lovene sluttede forrige Generalforsamling med Indsættelsen af en ny § 7, og man fortsatte nu med at indsætte en ny § 8, saalydende: »Budet, der vælges af Generalforsamlingen for 2 Aar ad Gangen og kan genvælges, afhenter Kontingentet hver Uge paa Trykkerierne, samt iøvrigt udfører de Pligter, Styrelsen paalægger ham. Budets Pligter og Rettigheder bestemmes yderligere i en mellem ham og Styrelsen oprettet Kontrakt. Budet stiller en Kavtion af 2000 Kr.« — Vedtoges.

§ 9 (Forsl. § 7) ændres til: »Medlemmerne i hvert Trykkeri vælger en Inkassator, hvis Pligt det er ugentlig at modtage Kontingentet samt paa de tilstillede Lister at affatte en nøjagtig Fortegnelse over Medlemmerne i Trykkeriet; denne Liste tilstilles Kassereren hver fjerde Uge« osv. Efter Slutningen tilføjes: »Paa Trykkerier, hvor der er beskæftiget 40 Medlemmer og derover, er Inkassatoren for disse kontingentfri.« — Vedtoges.

§§ 10 og 11 vedtoges uden Ændring.

Som ny § 12 indsættes: Medlemmerne vælger en Gang aarlig 2 Tillidsmænd paa hvert Arbejdssted; disse er Personalets Ordførere overfor Principal og Styrelse. Tillidsmandsmøde afholdes 2 Gange aarlig samt naar Styrelsen eller 5 Tillidsmænd anser det for nødvendigt. — Det er Medlemmernes Pligt at modtage det paa dem faldende Valg, dog kun for en Valgperiode ad Gangen.« — Vedtoges.

§ 13 vedtoges uden Ændring.

§ 14, 8. L., indføjes efter »Kassereren«: »Revisorerne« og i sidste Linje efter Ordet »Regnskabsbøgerne«: »samt den kontante Pengebeholdning«. — Vedtoges.

§§ 15, 16, 17 og 18 vedtoges uden Ændring.

§ 19, 3. L., ændres til »Generalforsamlingen *kan* sammenkaldes«. 2. St. ændres til: »Generalforsamlingen fastsætter selv sin Forretningsorden, ligesom den ogsaa vælger Dirigent og Sekretær, hvilken sidste fører en Forhandlingsprotokol, som oplæses paa de ordinære Generalforsamlinger. I *Typ.-Tid.* refereres kun de paa Generalforsamlingen vedtagne Beslutninger.« — Vedtoges.

§ 20, 3. Stk., sidste Linje, tilføjes: »og skal, naar mindst 10 paa Generalforsamlingen mødte Medlemmer forlanger det, udgaa til skriftlig Afstemning, hvor simpel Majoritet er afgørende.« — Vedtoges.

En ny § 21 indsattes: »Foreningens Midler kan til enhver Tid anvendes i Øjemed, som ikke direkte er fastsatte i Lovene, naar en Generalforsamling med 2/3 Majoritet vedtager det, og skal, naar mindst 10 paa Generalforsamlingen mødte Medlemmer forlanger det, til skriftlig Afstemning, hvor simpel Majoritet er afgørende.« — Vedtoges.

§ 22 (Forsl. § 18) vedtoges uden Ændring.

§ 23. Som nyt Stykke tilføjes: »Restance maa ikke finde Sted.« (Forsl. § 25 udgaar). — Vedtoges.

§ 24 vedtoges uden Ændring.

§ 25 tilføjes: »(Se Forbundslovenes § 31).« — Vedtoges.

§§ 26, 27, 28, 29, 30 og 31 vedtoges uden Ændringer.

Efter at det var besluttet, at Lovene skulde være gældende fra 1. Januar 1903, vedtoges disse en bloc. — Følgende Henstilling til et kommende Delegere.møde vedtoges: »Medlemmer af en Arbejdskøberforening kan ikke være Medlemmer af Den typografiske Forening.« — Ligeledes vedtog man, at der, for at faa Adgang til fremtidige Generalforsamlinger, skal fremvises Medlemskort.

Punkt 2. Efter at FORMANDEN havde anbefalet at vælge CARL NIELSEN og OSCAR JOHANSEN vedtog man at opstille disse.

Punkt 3. WARTENBERG aflagde Beretning og bad Medlemmerne være tilfreds med det Resultat, der var naaet.

Punkt 4. En Del Forespørgsler og Anker besvaredes af FORMANDEN og CARL NIELSEN, hvorefter DIRIGENTEN erklærede Generalforsamlingen for hævet. S. L.

Brønderslev Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 30. Januar. Formanden oplæste Regnskabet, der balancerede med 112 Kr. 70 Øre. Kontingentet havde været 92 Kr. 70 Øre. 16 Rejsende havde erholdt Understøttelse og Hovedkassen modtager 32 Kr. 65 Øre.

Privatkassen havde udbetalt Understøttelse til 9 Rejsende og endvidere betalt Spisebilletter for 23 til et Beløb af 11 Kr. 50 Øre.

SEKRETÆREN.

Odense Lokalafdeling

holdt Lørdag den 31. Januar sin ordinære Generalforsamling. Dirigent: L. SCHOU. Formanden, ERNST JØRGENSEN, oplæste Kvartalsregnskabet, der balancerede med 1307 Kr. 22 Øre, og gav en kort Oversigt over det forløbne Aar. I Aarets Løb har det samlede Kontingentbeløb udgjort 4062 Kr. 60 Øre. I Sygehjælp var udbetalt 1734 Kr., Rejsehjælp 332 Kr. 50 Øre, Arbejdsløshedsunderstøttelse 530 Kr. Regnskabet godkendtes. — Ekstrakassens Kvartals-Regnskab, der viste en Indtægt af 110 Kr. 35 Øre og en Udgift, der var 14 Kr. 51 Øre større, godkendtes ligeledes. — Den lokale Bestyrelse kom til at bestaa af følgende Medlemmer: Formand: ERNST JØRGENSEN (Genvalg), L. SCHOU

(Næstformand), HANS JENSEN, FERD. POULSEN og EPPLER, Suppleanter: FROSTHOLM og CHR. RASMUSSEN. Til Kasserer for Ekstrakassen genvalgtes L. MADSEN. — Generalforsamlingen vedtog enstemmig at bibeholde det hidtidige Bidrag til Ekstrakassen (10 Øre ugentlig), hvilket Bidrag altsaa nu i Henhold til Lovene er obligatorisk. — Til Revisorer valgtes FR. LARSEN og CHR. NIELSEN. — Det overdroges den nyvalgte Bestyrelse, suppleret med L. D. RASMUSSEN, at gennemse og eventuelt at stille Ændringsforslag til de Lokalafdelingen tilstillede Love for De samvirkende Fagforbund. — Man vedtog at afholde en Vintersammenkomst den 14. Marts. Til at arrangere denne valgtes et Udvalg paa 10 Medlemmer. — Efter at den af 11 Punkter bestaaende Dagsorden var udtømt, samledes man om en Bolle Punsch og udbragte Lever for Dansk Typograf-Forbund, den nyvalgte Bestyrelse m. m. m. B.

Paa Begæring af en Del Medlemmer afholdes

ekstraordinær Generalforsamling

Tirsdag den 17. Februar Kl. 8

i Typografernes Lokale, Gothersgade 49,[1]

(Hotel »Cimbria«),

med følgende Dagsorden: »Protest mod en Afgørelse, som Bestyrelsen i De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening har truffen over for et Medlem, gaaende ud paa Nægtelse af Arbejdsløshedsunderstøttelse«.

Talrigt Møde forventes.

Paa Foreningens Vegne:
CHRISTINE BUUS,
Formandinde.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa den Generalforsamling, som afholdes i De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening, og til hvilken jeg haaber, at saa mange Medlemmer som mulig kommer tilstede og giver deres Mening tilkende. Da jeg mener mig forurettet, vil jeg kæmpe for Opnaaelse af min Ret, og jeg haaber, at enhver rettænkende Kollega vil støtte mig ved at give Møde og fremsætte sin Mening.

Med Agtelse
AMALIE KJØLBYE.

Paa Grund af Karnevalet er Forbundskontoret lukket Lørdag den 21. ds. om Aftenen.

Nær og Fjærn.

Foreningslokalet. Tilsynshavende i Aften: O. A. NIELSEN. Fra 14.—20. Februar inkl.: ULRIK HANSEN. KONTROL-UDVALGET.

Den selskabelige Sammenkomst i Lørdags Aftes i vort nye Foreningslokale blev overmaade vellykket; ca. 200 Kolleger med Damer havde efterkommet Indbydelsen. To musikalske Kolleger lagde for med en Festmarsch, hvorefter Folketingsmand A. C. MEYER holdt et meget interessant og fængende Foredrag, der tilslut fik Tilhørerne til at udbryde i begejstret Bifald, hvorfor Hr. Meyer atter kvitterede ved at oplæse forskellige Smaating, bl. a. Brudstykke af et af ham selv skrevet Stykke »Stormesteren«, som i sin Tid opførtes en Mængde Gange paa Arbejdernes Teater paa Enghavevej. FORMANDEN takkede Hr. Meyer for hans velvillige Assistance og Forsamlingen klappede og raabte Bravo i en Uendelighed. Dernæst tog »Gutenbergkoret« fat, og nu afløste Sang og Musik hinanden til langt ud paa Natten. Først meget sent skiltes Kollegerne, men sikkert alle med det stille Ønske, at denne prægtige Aften maatte gentage sig Uge efter Uge og derved skabe et virkeligt Bindeled mellem arbejdende og arbejdsløse Kolleger.

— Et større privat Sangkor har velvillig tilsagt sin Assistance ved Sammenkomsten i Morgen (Lørdag) Aften.

Sølvbryllup. Vor Kollega, Typograf D. HAGEN, der i mange Aar har arbejdet i *Social-Demokraten*, fejrer Mandag den 16. Februar sit Sølvbryllup.

Karnevalernes Tid. I flere Aar har vore københavnske Kolleger gaaet og været svært i Vælten over, at Ingen forstod at lave et Karneval som de. Vi forstaar saa godt denne Følelse, da det jo ikke kan nægtes, at Typograferne i København har været et godt Hestehoved forud for alle andre Organisationer; men det synes nu, som om vore Provinskollger paa dette Omraade er i Færd med at naa op paa Siden af Københavnerne. Vi nævner saaledes Thisted, hvor der for nogle Uger siden afholdtes et Karneval, som gav over 200 Kr. i Overskud — et Beløb, der er forholdsvis større end det københavnske Overskud. Men ogsaa i en anden By — det lille Brønderslev, hvor der kun findes 8 Medlemmer — har Kollegerne med Held arrangeret et lignende Karneval, hvor Overskudet dels gik til vore Arbejdsløse, dels til Byens fri Fattigkasse.

Karnevalet afholdtes den 24. Januar med aldeles fuldt Hus. Et Par mindre Optog og en lokal Revy i 2 Akter vakte almindeligt Bifald. Overskudet blev 50 Kr., hvoraf de 25 Kr. indsendtes til det frivillige Fond.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 9. Februar.

1. En Skrivelse fra det internationale Sekretariat, i hvilket Østrig forlanger, at der paa den i Strassburg stedfindende Konference sker en gennemgribende Revision af hele Gensidighedsforholdet, toges til Efterretning.

2. Af en Skrivelse fra det svenske Forbund fremgik, at man ikke vil betale de Udgifter, som deres Medlemmer dels ved Sygdom og dels ved Dødsfald paa Rejsen havde paadraget Dansk Typograf-Forbund. Det besluttedes ikke i Fremtiden at afholde saadanne Udgifter, dog vil man ved fornyet Henvendelse søge at faa Gensidighed i Stand.

3. Posefabrikernes Lønningsmaade diskuteredes atter. Det besluttedes at lade foretage fornyet Undersøgelse.

4. Der forelaa en Skrivelse fra et Personale om at maatte nægte at arbejde sammen med Ny Forenings Medlemmer. En tidligere Beslutning i et lignende Spørgsmaal vedtoges det at opretholde.

5. En Forespørgsel fra Trykkerafdelingen udsattes det at besvare, indtil nye Oplysninger foreligger.

6. Et Trykkeriforhold diskuteredes. Da det omspurgte Forhold i Øjeblikket ikke forelaa, udsattes Sagen.

7. Angaaende det tidligere diskuterede Forhold, hvor et kv. Medlem var bleven truet med Afsked, saafremt hun ikke mældte sig ud af Organisationen, forelaa der fornyede Oplysninger; Firmaet havde paastaaet, at Grunden til, at hun muligvis blev afskediget, var den, at hun ikke kunde tjene den forlangte Løn; i Forretningsudvalget forelaa der imidlertid Oplysninger, som beviste det modsatte. Det besluttedes at undersøge Sagen nærmere.

8. Et Medlem, der har betalt Kontingent i 4½ Aar, forespørger, om han, der i den Tid har modtaget 10 Dages Understøttelse, nu kan faa den forhøjede Understøttelse. Ja, enten 130 Dage à 175 Øre eller 140 Dage à 125 Øre.

9. Fra Trykker- og Sætter-Afdelingen gaves Meddelelse om, hvilke Medlemmer Afdelingerne havde valgt til Voldgiftsretten. Trykkerne Laur. Jensen og Sætterne Oscar Johansen og Carl Nielsen.

10. Et Medlem, der havde mistet sin Førlighed ved et Ulykkestilfælde og derefter havde ligget syg i to Aar, andrager om at faa en Hjælp, saaledes at han kan blive opereret og muligvis derved faa sin Førlighed igen. Kunde i Følge Lovene ikke bevilges.

11. Et Trykkeri havde indført 8 Timers Arbejdsdag, men ønskede nu at vende tilbage til 9 Timer. Kunde ikke tillades.

12. En Forespørgsel fra en Branche-Afdeling om, hvor langt dennes Styrelses Myndighed strakte sig. Styrelsen kan behandle enhver Sag og derefter indstille til Forretningsudvalget.

13. Afdelingens Stilling til en af Lægerne diskuteredes.

14. Ang. det kv. Medlem, der uden Tilladelse havde forladt sin Plads, gaves Oplysning til Forretningsudvalget.

15. Der gaves Meddelelse om, at Arbejdsraadet var i Færd med at udarbejde en ny Sundhedsvedtægt, gældende for alle Trykkerier i hele Landet.

16. Et Tarifforhold i Varde og et do. i Odder drøftedes.

17. En Bogtrykker i Aalborg havde indskrænket Arbejdstiden fra 9 Timer til 8½; Lokalafdelingen formente, at den i Forretningen beskæftigede Akkordsætter var berettiget til en højere Tusindbetaling. Gaar videre til Forbundsstyrelsen.

18. Nyborg Afdelings Formand ønskede Kontingentfrihed. Bevilgedes.

19. Medlemsfortegnelsen diskuteredes.

20. Et Medlem havde Plads i to Trykkerier, idet han efter Fyraften arbejdede et andet Sted. Kunde ikke tillades.

21. Dagsordenen for Forbundsmødet diskuteredes og fastsattes.

22. Forbundets Forhold til de københavnske Afdelingers Bud diskuteredes.

23. De samvirkende Fagforbunds Lovændringer diskuteredes og der toges Standpunkt til forskellige Paragrafer i Ændringerne.

F. K.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Mandag den 2. Februar 1903.

En Henvendelse fra Røraflæggerskerne, med hvem man tidligere havde haft et Møde, om at optages i vor Afdeling. Vedtoges. — 2 Medlemmer paa et Trykkeri havde flere Gange henvendt sig til den forrige Formandinde med Klage over, at de maatte udføre tarifstridigt Arbejde, ligesom de ikke fik tarifmæssig Løn; da der stadigvæk intet blev gjort for dem, mældte det ene Medlem sig ud. Hr. P. Lauritzen og Hr. Laur. Jensen henvendte sig nu til Principalen for at ordne Sagen, men opnaaede intet. Den Paalæggerske, som blev i sin Fagforening, har nu faaet Valget mellem at udtræde af denne eller at faa en Opsigelse. Formandinden meddelte, at Forbundet havde gjort Skridt til at ordne Sagen. — Der forelaa en Klage fra Bagge over, at et Medlem, der skulde have mødt i Plads, helt udeblev. Man vedtog at fratage dette Medlem Understøttelsen. — Paa et Posetrykkeri er Personalet blevet sat fra Fastløn (12 Kr.) til Akkord, hvorved de kun tjener ca. 5 Kr. ugenlig. Efter at Formandinden havde henvendt sig til Principalen uden at opnaa noget Resultat, har Forbundet lovet at tage sig af Sagen. — Et Medlem havde opgivet til Foreningen, at hun havde

været syg i 6 Uger, medens det er bevist, at hun kun har været syg i 14 Dage. Man vedtog at fratage hende Understøttelsen indtil de 4 Ugers Kontingent er betalt. — Det vedtoges at gøre Skridt til Udarbejdelse af nye Love. — Hr. Kasserer Østergaard havde forlangt Kontingentet fra Afdelingen udbetalt forskudsvis. Styrelsen kunde ikke gaa med til at betale anderledes end som nu, 1/4-aarsvis. H. C.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Lørdag den 7. Februar 1903. Frav. TOFT (syg).

1. Andragende fra et sygt Medlem om Hjælp til en Operation behandledes og vedtoges det at lade Formanden paa Styrelsens Vegne garantere den nødvendige Sum, som man haabede at kunne tilvejebringe.

2. En Understøttelsessag henvistes til Forretningsudvalgets Afgørelse.

3. Den ordinære Generalforsamling fastsattes til Fredag den 27. Februar.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 8. Februar 1903 (før Generalforsamlingen).

Det vedtoges til de foreslaaede Love at stille Forslag om, at Lovforandringer og Anvendelse af Foreningens Midler udover de i Lovene præciserede paa Begæring af 10 Medlemmer skal til almindelig Afstemning efter at være vedtagne af en Generalforsamling. Endvidere vedtoges det at anbefale Generalforsamlingen at vælge Næstformanden (Carl Nielsen) og Johansen til Medlemmer af Voldgiftsretten. — Man besluttede til det forestaaende Forbundsstyrelsesmøde at stille Forslag ang. Tarifen og Forbundslovenes Paragraf 31. — En Del Understøttelsessager behandledes. O. J.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Lokalformand.

Ringkøbing: Faktor RUD. HANSEN, Amtsavisen, i Stedet for Gustav Larsen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Jørgen M. Jørgensen, udl. 1895 hos Calberg sen., arbl. (tidl. Medl.). Sygeafdelingen: Sætterlærling Aage Christian Petersen (Schønberg). Trykker Dahls Hustru Alma Ulrikka. Kvindelige Afdeling: Elna Petersen (arb. hos Bjørnbach). Frkn. C. Villert, V. Hansen, J. Jensen, A. Mejer, M. Arvesen, M. Jørgensen, J. Clausen, A. Jacobsen, H. Jørgensen, L. Villert, H. Gross, T. Larsen, A. Holmgren, V. Holmgren, S. Jacobsen og M. Hansen (Røraflæggersker), overgaaet til den kvindel. Afdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1150, Ludvig E. Jensen (syg fra Rejse).

Provinserne: Silkeborg, 1164, P. Pedersen-Gaardsted i Pl. Odense, 1399, Jul. Porst og 1482, Jens Kristian Henriksen. Assens, 1257, Marius Peter Larsen. Nykøbing M., 1221, J. A. Mathiasen i Pl.

Bortrejste.

København: Trykkerafdelingen: 230, Carl Christiansen og 278, V. Auckenberg (arbl. paa Rejse).

Provinserne: Helsingør, H. A. Hartmann til Københavns (arbl.). Aarhus, 1276, Sophus Schultz til Thisted (arbl.). Slagelse (Skelskør), 1064, Guldager-Hansen (paa Rejse). Silkeborg, 1221, J. A. Mathiasen til Nykøbing M. i Pl. og 1656, Marinus Andersen paa Rejse. Nykøbing M., 1512 (Den t. F.), Johs. Vilh. Eskildsen (paa Rejse). Odense, 1081 (Norsk F.), Joh. Opsahl (paa Rejse).

Udmældte.

København: Sætterafdelingen: 525, N. Bendixen og Hustru, 6361, V. Vindelin og Hustru (begge hos Schouw & Co.), 1454, Holger Drachmann (arbl.) og Trykkeriarb. Charles Hansen (overgaar til anden Livsstilling).

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

7. Februar: *Den typ. Forening* (Forbundet).
9. Februar: *Varde.*

Kolding, den 10. Februar 1903.

ULRIK PETERSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Indøvelse af nye Sange til en Festlighed i Marts. Ny Medlemmer optages i Koret. — Næste Lørdag intet Møde.

GUTENBERG-KORET.

Søndag den 15. ds. paa »Søfryd«: *Prøve* Kl. 11. *Generalforsamling* Kl. 12½.

ANNONCER

Sætterplads søges straks af en velanbefalet Typograf. Billet mrkt. »111« indsendes til Ekspeditionskontoret.

Stereotypi.

Til Udnyttelse af et udmærket Stereotypi-Anlæg søges Forbindelse med en *virkelig dygtig* Stereotypist. Anbefalinger ønskes. Billet mrkt. »6 N« modt. Ekspeditionskontoret.

En ung, gift Trykker,

dygtig til Akcidens-, Illustrations- samt Bogarbejde, søger Plads snarest i Provinsen eller København. Billet mrkt. »Trykker« modtager *Joh. Lunds Annonce-Bureau, Aarhus.*

Sætter-Trykker.

Et Avistrykkeri i en større jysk Købstad, der har lidt Akcidensarbejde, ønsker at engagere en fiks Sætter-Trykker, der paa egen Haand kan paatage sig Sætning og Trykning af Akcidens og iøvrigt, naar det forlanges, vil deltage i Avisarbejdet. Billet mrkt. A. A., helst vedlagt Anbefalinger, bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Pladsagent

søges i København af et første Klasses tysk Skriftstøberi.

Svar med Referencer mrkt. »**Nr. 91101**« tilsendes *Gumælii Annonsbyrå, Malmø*, Sverig.

Typografisk Broderkreds.

Maanedsmøde i K. F. U. M., Gothersgade 115, Lørdag den 14. ds. Kl. 8.
Alle Typografer indbydes.

Den typ. Forenings Lokaler

Gothersgade 49, 1. Sal

(Hotel »Cimbria«),

aabne til Klokken 1 Nat.

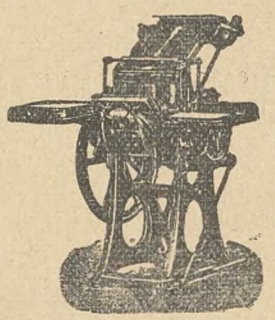
Lokalerne anbefales til festlige Sammenkomster, Personalemøder osv. Dinér-, Frokost- og à la carte Retter anbefales.

2 Billarder. **C. G. Lillienskjold.**

Godt Madsted.

Middag à 50 Øre samt **fuld Kost** à 1.25 pr. Dag kan faas i Typografernes ny Lokale, Hotel »Cimbria«, *Gothersgade 49.*

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny Gasmotorer
staaende og liggende fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Fore spørgsel

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 20 FEBRUAR 1903 XXX AARGANG

Den typ. Trykkerforening
afholder
ordinær Generalforsamling
Fredag den 27. Februar, Aften Kl. 7½
i Boulanger.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskabets Godkendelse. 2. Andragender. 3. Budets Løn. 4. Opstilling til Valg af Formand, 2 Styrere, 1 Revisor samt 1 Kontrahent. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Det moralske Ansvar.

SOM Svar til en af Hr. B—n. i *Typ.-Tid.* skreven Artikel har en Hr. Argus givet et Supplement med ovenstaaende Titel.

Han har villet skrive om Lærlinge-Uddannelse i Provinserne; men det synes mig at være blevet i mere fremtrængende Grad et Angreb paa Provins-Faktorerne.

Tendensen i hans Artikel gaar ud paa, at Grunden til Lærlingenes slette Uddannelse ligger i den Maade, hvorpaa Faktoren antages, og i den Maade, hvorpaa disse mener at skulle røgte deres Hværv. Samtidig noterer Hr. Argus, at Faktorerne som Regel tages blandt et Trykkeris ældste eller mest stabile Typografer.

Jeg kan ikke se rettere, end at Argus her, skønt der er braadne Kar — og i hvilken Livsstilling og i hvilket Fag er der ikke det —, udslynger en for *manges* Vedkommende uretfærdig Beskyldning baade mod Faktorerne og mod Typograferne selv. Jeg er tilbøjelig til at tro, at netop ved at Faktorerne tages af et Trykkeris stabile og ældre Personale, faas som oftest dygtige og praktiske Folk, der ingenlunde i Almindelighed er forlenet med den Slags »Kundskaber« og Ejendommeligheder, som Argus tillægger dem. Og findes der enkelte, der har saadanne »Dyder«, saa maa de dog som almindelige Svende ogsaa dèr have lagt og fremdeles lægge noget tilsvarende for Dagen, og da bliver Bebrejdelsen, skulde jeg mene, i mindst lige saa hø Grad at rette mod d'Hrr. Typografer. Men *A propos* — jeg anser det rigtignok heller ikke for en Dyd hos en Faktor, at han driver sin eller rettere Forretningens Tid bort, men tværtimod, at han til enhver Tid viser sit Personale et godt Eksempel i *enhver* Henseende til Efterfølgelse.

Og hvad er det saa for en Maade, Argus vil reformere Lærlingenes Uddannelse paa. I det ene Øjeblik siger han, at Svendene skal ofre en Smule Tid af og til paa at vise dem til Rette, i det andet Øjeblik kritiserer han Faktoren, fordi han holder Lærlingen til sit Arbejde — ja, han paastaar endogsaa, at det sker ved »Trusler og Bønner« — i Sandhed, det maa være en højst mærkelig Faktor, Argus har taget sit Eksempel fra, hvis han ikke har sine Lærlinge i bedre Trit, end han skal tigge og bede dem. Fy for en Ulykke!

Nej, Hr. Argus, skal vi ikke hellere sige, som det er: Dagbladene er nu en Gang som Helhed ikke de *bedste* Læresteder. Dèr kan ikke uddannes Specialister. Men der kan, naar Lærlingen ellers er nogenlunde velbegavet, og han kommer fra et Sted, hvor der hersker nogenlunde velordnede Tilstande, og det gør der dog heldigvis i mange af Landets Trykkerier, uddannes en *praktisk* og flink Typograf.

Det Maal naar vi, naar vi alle, baade Typografer og Faktorer ved det daglige Arbejde, hvor der forefalder Tilfælde nok, giver Lærlingen Besked, ikke alene naar han spørger, men naar vi ved vor Omtanke tit kan finde mange Ting, der bør siges ham, da virkelig forklarer saadanne Ting for ham. Han kan ikke blive til en alsidig Typograf ved i fem Aar at staa ved en Aviskasse; men selv om det er det meste Arbejde i et Dagblads Trykkeri, saa vil han kunne, ved navnlig i de sidste Aar af og til at sætte Annoncestof og nu og da lidt Akcidensarbejde, under en forstandig og kyndig Mands Vejledning, uddannes til en flink Sætter, der kan paatage sig mere end at stable Avis op.

Det Maal *kan* vi naa, naar vi alle har Interesse og Øje derfor, og det *bør* og *skal* vi.

Men vi naar det ikke, hvis vi finder det at være en Absurditet, at en Lærling flittigt og bestemt skal passe sit Arbejde, eller, hvis vi ikke selv giver et absolut følgeværdigt Eksempel.

EN PROVINS-FAKTOR.

Ansvaret.

SPØRGSMAALET »De Ny« tilspidses mere og mere eftersom Tiden nærmer sig, vi skal have vore fremtidige Arbejdsforhold ordnede for København. Man maa vel ogsaa med fuld Ret sige, at det er enestaaende, at en lille Minoritet indenfor et stort Fag tør modsætte , hvad Majoriteten har besluttet, og modsætte sig saa hensynsløst, at de ikke vrager at søge over i Modstandernes Lejr for sammen med dem at forhindre, at vore lavest lønnede og daarligst stillede Kolleger faar en Lønforhøjelse fra 23 til maaske kun 25 Kr., forhindre Arbejdstidens Nedsættelse for paa den Maade at mindske noget af den store Arbejdsløshed, som vort Fag sukker under. Det er derfor naturligt, at der omkring paa Arbejdspladserne rejser sig en bitter og fjendsk Stemning mod dem, der lægger sig paatværs af en sund og god Udvikling indenfor vort Fag, en Stemning, der til Slut vil rejse sig i et enstemmigt Raab fra Kollegerne: Væk med Undergraverne!

»De Ny« har i de senere Aar, for at pleje deres egne egoistiske Interesser ved Køkkentrappepolitik og snobbet Opførsel overfor Principalerne, søgt at underminere Organisationen og Kammeratskabsfølelsen, og i Stedet for aaben og ærligt Arbejde for vor fælles Sag har de ved deres Ledere drevet en lyssky Politik — altsammen kun for at hævde deres »Selvstændighed« og »Eksistensberettigelse«.

Tænk en Gang, 200 af et Fags 2400 Medlemmer vil hævde deres Eksistensberettigelse som selvstændig Forening, og mener at gøre det bedst ved at modarbejde de 2400 — som om ikke deres økonomiske Interesser staar og falder med de 2400.

Det er derfor et stort Ansvar, de har paataget sig ved deres indbildte Kamp for Selvstændigheden, ved deres Arbejde som Principalernes tro Haandlangere, og det er logisk, at den Tid ikke er fjærn, da de vil blive behandlet som alle andre, der har lagt sig i Vejen for Udviklingen, og det store Spørgsmaal vil da være, hvad de økonomisk har været bedst tjent med, enten støtte deres Kammerater, eller som nu ved ukollegial Optræden at støtte Modstanderne.

Derfor, I Unge indenfor vort Fag, særlig for Eders Fremtid kommer Kampen til at staa, saavist som Eders Fremtid er afhængig af Organisationens Fasthed og Styrke, sæt Eder ind i Organisationens fineste Aarer, at I kan blive stærke til at gaa i Ilden, naar Organisationen kalder, og vid, at det er en Skam for vort Fag, at der findes Individer, som til enhver Tid lægger Hindringer i Vejen for Udviklingen af et sundt og godt Forhold paa Arbejdsstedet samt gør dette og Arbejdet til en Plage.

H—n.

Gamle Olavesen død.

En af Den typ. Forenings Medstiftere, gamle Olavesen, er i Tirsdags Aftes efter kun faa Dages Sygeleje i en Alder af 77½ Aar afgaaet ved Døden paa Øresundshospitalet.

Hr. Olavesen var en af de 25 Kolleger, der den 7. Juni 1869 udsendte Løbesedler til alle københavnske Trykkerier med Opfordring til

Principaler og Typografer om at komme tilstede ved et Møde for at drøfte Spørgsmaalet om en typografisk Forening. Paa dette Møde, hvor Den typ. Forening stiftedes, valgtes Olavesen ind i Bestyrelsen, og allerede Aaret efter blev han valgt til Foreningens Formand. Olavesen udfoldede paa den Tid et stort Stykke Arbejde, for at Organisationen kunde vinde Fremgang blandt Kollegerne; han saa klarere frem i Tiden end de fleste Kolleger, og hvad han navnlig saa var dette, at var der noget, der kunde hjælpe Typograferne frem til bedre Levevilkaar, saa maatte det være Organisationen; med rastløs Iver tog han Del i alt, hvor han mente at kunne gavne Standen, og i de bevægede Aar før 1876 havde Navnet Olavesen en god Klang blandt alle Kolleger — en Klang, der bevaredes indtil hans Død. Olavesen svigtede aldrig sine Ungdomsidealer. Den Organisation, som han i sin Ungdom var med til at stifte, og som nu i hans Livsaften er vokset sig stor og stærk, omfattede han med inderlig Kærlighed. Derfor stod ogsaa gamle Olavesen ved sin Død som *Æresmedlem* af Den typografiske Forening, og derfor vil alle vi Unge ved denne Hædersmands Baare bøje vort Hoved til Tak for hvad han har udrettet for os.

Men ogsaa som Arbejdskammerat var Olavesen en sjælden hjælpsom Karakter; hans rige Kundskabsfylde og typografiske Dygtighed er kommen mangen ung Svend til Gode. Aldrig gik nogen forgæves til Olavesen, altid var det ham en Glæde at undervise og hjælpe den, der henvendte sig til ham.

Olavesen døde uden at have nogen som helst Familje eller Paarørende, lad da hans Navn bestandig leve iblandt os, som den Hædersmand, der ved Organisationens Stiftelse har bidraget sit til at Typograferne lever under lysere og lykkeligere Forhold, og naar Dagen kommer, da gamle Olavesen stedes til Hvile, da viser vi ham alle den sidste Ære ved at følge ham.

Olavesen har i over en Menneskealder arbejdet hos Ferslew, og da Centraltrykkeriet i 1885 oprettedes, drog han fra Trykkeriet i St. Kongensgade til Centraltrykkeriet, hvor han siden uafbrudt har arbejdet. I Fredags blev han pludselig syg og maatte tage hjem, Lægen konstaterede Lungebetændelse; om Mandagen bragtes han til Hospitalet, hvor han døde Tirsdag Aften.

Enkekassen besørger hans Begravelse, der finder Sted paa Søndag Kl. 1 fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard.

En kort Bemærkning.

Efter den udmærket vellykkede selskabelige Sammenkomst, der forr. Lørdag Aften fandt Sted i vore nye Foreningslokaler, og efter den ligesaa værdige som noble Maade, hvorpaa Uoverensstemmelserne mellem Styrelsen og undertegnede Medlemmer af Lokaleudvalget behandledes og bilagdes paa Generalforsamlingen i Søndags, anser vi det for ubetimeligt i *Typ.-Tid.* at optage en Polemik med Hr. Garl Nielsen. Kun maa vi overfor de Medlemmer, der ikke overværede Generalforsamlingen, oplyse, at de divergerende Anskuelser mellem Styrelsen og Udvalgets Flertal i Lokalespørgsmaalet (der bl. a. har givet sig Udslag i Cirkulæret fra os og Artiklen fra Styrelsesmedlem Carl Nielsen) nu er *en saga* — særlig efter at det glædelige Faktum er blevet øjensynligt, at Styrelsen er mindst ligesaa begejstret for det opnaaede Resultat, som selve Lokaleudvalget.

Efter at dette uventede Omslag er foregaaet i Styrelsens Stilling til Lokalesagen — en Vending, som langt har overgaaet vore største Forhaabninger, men som vi selvfølgelig hilser med oprigtig Glæde —, finder vi det upassende *nu* at gaa i Rette med Hr. Carl Nielsen eller den øvrige Styrelse for de Smaating, hvorover Udvalgets Ordfører alt i Søndags kastede Glemselens Slør, særlig i Betragtning af den enstemmige Anerkendelse, Udvalget har mødt fra de talrigt besøgte Generalforsamlinger, der har behandlet Lokalespørgsmaalet.

Den 11. Februar 1903.

Vilh. Wartenberg. O. A. Nielsen. Ulrik Hansen.
Burmester. Aug. Høyer.

Den typografiske Trykkerforenings Regnskab for 2. Halvaar 1902.

Indtægt		*Udgift*	
Kassebeholdning fra forr. Halvaar	4430.80	Understøttelser:	
Medlemsbidrag	809.40	P. Brusen 6 Mdr.	30.00
Indk. Restancer	34.65	KaisersEnke 6 do.	30.00
Indvundne Renter	73.42	Samuelsens Enke 6 Mdr.	12.00
Indskud	5.00		72.00
	922.47	Underst. i Følge § 13	197.78
		Andre Udgifter:	
		Abmt. paa Nord. Boktryckarek.	60
		do. paa Dansk Bogtrykkertid.	3.00
		Tryksager	48.20
		Bogbinder	1.75
		Bryg. »Stjernen« 3.—4. Indbetal.	250.00
		Arbejd. Fællesorganisation og Læsestue	28.80
		Grundlovsfesten	47.00
		Stiftelsesfesten	20.00
		do.	100.00
		Folkeuniversitetsforeningen	6.00
		Assur. af Banneret	3.00
		En Bærerem til do.	16.00
		Reparation af do.	0.75
		Udbring. af do.	3.00
		Repræsentationsudgift	12.70
		Form.s Honorar	30.00
		Kasserer.s do.	45.00
		Budløn	106.00
		Porto	34.81
		Administration	74.92
			834.53
		Kassebeholdning	4248.96
Ialt	5353.27	Ialt	5353.27

Forbundskassen.

Indtægt		*Udgift*	
Medlemsbidrag	2813.50	Rejseunderstøttelse	56.75
Tilbagebetalt Laan	50.00	Understøtt. paa Stedet	621.25
		Reservefonden	160.00
		Indsendt til Forbundet	2025.50
Ialt	2863.50	Ialt	2863.50

Begravelseskassen.

Indtægt		*Udgift*	
Kassebeholdning fra forr. Halvaar	1744.13	C. Wain	100.00
Medlemsbidrag	147.50	En Kassebog	1.00
Indskud	14.50	Kassebeholdning	1851.27
Indk. Restancer	16.45		
Indvundne Renter	29.69		
	208.14		
Ialt	1952.27	Ialt	1952.27

Status den 31. December 1902.

Hovedkassen:

I Sparekassen	Kr.	4099.69
Kontant	-	149.27
Udestaaende Restancer	-	154.15
En Aktie i Bryggeriet »Stjernen«	-	500.00
Udestaaende Laan	-	249.00
V. Haastrups Gæld	-	86.31
	Kr.	5238.42

Begravelseskassen:

Kassebeholdning. I Sparekassen	Kr.	1851.27
Udestaaende Restancer	-	23.50
	-	1874.77
Ialt	Kr.	7113.19

København, den 31. December 1902. Vald. Stephensen.

Fra 1. Januar til Dato har Merindtægten været 506 Kr. 58 Øre, hvorefter Kassebeholdningen skulde være 4755 Kr. 54 Øre, hvilken Sum forefandtes dels i Sparekassen, dels i Kontanter.

København, den 17. Februar 1903.

Oskar Hansen. Alb. Michelsen.

Laan, hvorpaa ikke er betalt Afdrag: Ed. Hansen, Randers, Kr. 2.50, Jens Petersen, Odense, Kr. 1308.

Forbundsstyrelsesmøde den 15. Februar 1903.

Dagsordenen var: 1. Beretning om Virksomheden. — Forskellige Forslag og Forespørgsler. 2. Beretning om Sanatoriet. 3. Den københavnske Tarif. 4. De samvirkende Fagforbunds Lovændringer. 5. Eventuelt.

Alle var mødt.

Det besluttedes at lade Formanden lede Forhandlingerne og Forretningsudvalgets Sekretær føre Forhandlingsprotokollen.

FORMANDEN aflagde Beretning om Forbundets Virksomhed i den fra Nytaar 1903 forløbne Tid, og gjorde opmærksom paa, at vi i den første og nærmeste Tid maatte være forberedte paa at arbejde med Underskud; vi havde foreløbig i København en ugenlig Udgift paa 13 à 1400 Kr., hvad der nærmest skyldtes den store Arbejdsløshed. — Efter at forskellige Forespørgsler var besvarede, godkendtes den aflagte Beretning. — Det besluttedes, at Hovedkassereren skal stille en Kavtion paa 1000 Kr., men at Kavtionspræmien betales af Forbundet. — Da Redaktøren er valgt til Forretningsudvalgets Sekretær, vedtoges det saa længe han beklæder denne Stilling, at han er kontingentfri. — I Anledning af, at nogle Kolleger bestandig optræder i høj Grad upassende, blev følgende Resolution enstemmig vedtaget: »Forbundsstyrelsen henstiller til alle Afdelinger, at ingen frivillig Pengehjælp udbetales til Medlemmer, om hvem man med Bestemthed véd, at de misbruger denne Hjælp, og *vedtager*, at der ikke udbetales Juleuddeling til saadanne Medlemmer. Medlemmer, som første Gang mister Arbejde ved egen Skyld, bliver opført sidst paa Anvisningskontorets Liste; anden Gang mister de tillige Understøttelsen og tredje Gang bliver de at udelukke af Forbundet i Henhold til Lovenes § 33, 1. Punktum.« — Der forelaa Klage over den Maade *Lolland-Falsters Socialdemokrats* Bogtrykker antog og afskedigede Personale; Forbundsstyrelsen udtalte sig skarpt om den Maade, Bogtrykkeren forlangte Arbejdet udført paa, og det besluttedes at lade Forretningsudvalget tage Standpunkt til denne Sag. — Overfor et Firma, der havde indført 8 Timers Arbejdsdag, men nu vilde vende tilbage til den tidligere Arbejdstid, vedtoges det at fastholde de en Gang vundne Fordele. — En Bogtrykker, der havde anordnet forkortet Arbejdstid, vedtoges det at forlange en forhøjet Tusindbetaling. — Det overlodes til Forretningsudvalget at træffe Bestemmelse om, hvorvidt Forbundet skal sende en Repræsentant til den internationale Konference i Strassburg. — Et Medlem, der i en Uge daglig var bleven afhentet til Arbejde, formente sig berettiget til at betragte dette Arbejde som medhjælpvis; godkendtes. — Det henstilledes til Lokalafdelingerne i København at bevilge et Beløb til Fagskolen; samtidig vedtoges det, at Dansk typ. Forening udbetaler det sædvanlige Bidrag paa 100 Kr. fra forrige Aar, og at næste Aars Bidrag afholdes af Provinsernes Reservefond. — HVIDTFELDT og LAURITZEN valgtes til at underskrive paa Forbundets Vegne, naar Hovedkassereren skal hæve Penge i Banken.

Ad 2. Beretning om Sanatoriet. Forretningsfører BERGENHOLZ og Dr. DESSAU var kommet til Stede og aflagde Beretning. Villaen havde kostet 9500 Kr., med Inventar stod den nu i 14,029 Kr., hver Seng kostede 1250 Kr.; ved andre Sanatorier koster hver Seng 4—7 Gange mere; Underskudet havde i det forløbne Halvaar været 1413 Kr. 96 Øre. Sanatoriet havde fuldt belagt og desuden 10 Patienter paa Ekspetancelisten; der henstilledes til Forbundsstyrelsen om en mulig Udvidelse af Sanatoriet. Den aflagte Beretning godkendtes, men man mente ikke paa nærværende Tidspunkt at burde skride til Udvidelse, derimod vilde man søge Staten om Understøttelse.

Ad 3. Den københavnske Tarif. Om dette Æmne førtes en meget lang Diskussion, som sluttede med at man enstemmig vedtog en Resolution.

Ad 4. De samv. Fagforbunds Lovændringer. De forskellige Lovændringer blev gennemgaaede, hvorefter man sluttede sig til Forretningsudvalgets Opfattelse af disse. Det vedtoges at lade Forretningsudvalget repræsentere Forbundet ved De samv. Fagforbunds Generalforsamlinger; dog kan de øvrige Forbundsstyrelsesmedlemmer, saafremt de ønsker det, godt deltage i Generalforsamlingerne.

Ad 5. Eventuelt. Under dette Punkt rettedes forskellige mindre Spørgsmaal, som besvaredes dels af Formanden og dels af Hvidtfeldt, hvorefter Mødet, der havde varet fra Kl. 9½ Form. til 10 Aften med 1½ Times Pavse, sluttede. F. K.

Paa Grund af Karnevalet er Forbundskontoret lukket i Morgen Aften.

Generalforsamlinger og Møder.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 3. Februar sin ordinære Generalforsamling. Kvartalsregnskabet oplæstes og godkendtes. Aars-Oversigten balancerede med 892 Kr. 50 Øre, deraf indsendt til Hovedkassen 590 Kr. 17 Øre. Til Formand valgtes RUDOLPH HANSEN, til Næstformand H. P. FREDERIKSEN, til Revisorer GUSTAV LARSEN og OLSEN, og til Sekretær S. STAMPE.

Det vedtoges enstemmigt at andrage Forretningsudvalget om Kontingentfrihed for Lokalformanden under Henvisning til, at Filialerne (for Tiden 3) forøgede Arbejdet ret betydeligt for Formanden. S. S.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. Januar ordinær Generalforsamling paa Hotel »Give«. Regnskabet, der balancerede med 380 Kr. 48 Øre, fremlagdes og godkendtes. Man gik derefter over til Valg af en Bestyrelse, der kom til at bestaa af: J. P. SØRENSEN (Formand), C. BAES (Næstform.) og J. P. PETERSEN (Sekretær). Til Revisorer valgtes TH. PETERSEN og P. PETERSEN. Privatkassens Regnskab, der balancerede med 39 Kr. 40 Øre, fremlagdes og godkendtes. J. P. PETERSEN, Sekretær.

Jeg træffes i Aften, Fredag, fra Kl. 5½—7½ paa Forbundskontoret. I Morgen Aften er Kontoret lukket. I Stedet for træffes jeg paa Mandag Aften samme Tid og Sted. Laur. Jensen.

Nær og Fjærn.

Foreningslokalet. Tilsynshavende i Aften: ULRIK HANSEN. Fra 21.—27. Februar inkl.: CARSTENSEN (Trykkerforeningen).

KONTROL-UDVALGET.

Sammenkomsten i Lørdags Aftes i Foreningslokalet havde samlet udmærket godt Hus, trods det, at vort store Karneval er umiddelbart forestaaende. Et privat Sangkor paa en 10—12 Stemmer gav ved sine velklingende Sange et udmærket Bidrag til Underholdningen, ligesom en Kollega foredrog et Par smukke Solosange. Et Par yngre Kolleger, der røbede gode sceniske Ævner, bidrog ligeledes paa forskellig Maade til at skabe en fornøjelig Aften. Desuden blev der deklameret humoristiske Smaating og oplæst et Par Drachmannske Digte. Et Par Kolleger spillede Klaver og Violin, og Aftenen forløb (ligesom forrige Lørdag) paa den fornøjeligste Maade for de tilstedeværende Kolleger med Damer.

Foruden de sædvanlige Foreningsaftener (Fredag og Lørdag fra Kl. 8½), hvor Sang, Musik, Deklamation eller Oplæsning fra velvilligt Assisterende altid vil finde sit Publikum, er det Hensigten (f. Eks. en Gang maanedlig) at søge afholdt belærende og oplysende Foredrag af bekendte Mænd, der velvilligt vil vise Typograferne en saadan Opmærksomhed. Foreningslokalets Kontroludvalg har allerede gjort Skridt i denne Retning.

I Aften og i Morgen Aften vil Lokalerne være aabne som sædvanlig. Mange af de Kolleger, der ikke har kunnet faa Billet til Karnevalet, vil muligvis Karnevalsaftenen trøste sig ved en »Sjavs« i vort Foreningslokale.

Søndag Morgen efter Karnevalet aabnes Lokalerne Kl. ca. 3. Der serveres med ekstra god Kaffe og Fastelavnsboller samt forskellige varme og kolde Retter (bl. a. marinerede Sild), saa der vil nok blive livligt Rykind. —g.

Ny Gutenberg-Marsch. Ved vort Karneval vil Livgardens Musikkorps spille en Marsch, der er tilegnet »Dansk Typograf-Forbund« og hedder Gutenberg-Marsch. Den er komponeret af en ung Kollega J. JOHANSEN, Gl. Kongevej Nr. 21, St. Hr. Johansen kan desværre paa Grund af Sygdom (J. venter paa at blive indlagt paa vort Sanatorium) ikke selv overvære Karnevalet, da hans Læge har forbudt ham det.

Fest i Nakskov. Paa en Generalforsamling i Nakskov Lokalafdeling for 4 Uger siden fremkom der Forslag om at afholde en Dilettantforestilling, hvis eventuelle Overskud skulde anvendes til en Fane. Der blev nedsat et Udvalg for om muligt at realisere Tanken; dette Udvalg besluttede imidlertid at afholde Festen til Fordel for de Arbejdsløse, da man mente, at Fanen nok blev betalt foruden. Der er i de 4 Uger udført et stort Arbejde for at gøre det hele saa fuldstændigt som muligt, og Resultatet blev da ogsaa over alle Forventninger. Der blev opført A. C. Meyers Skuespil »Sypiger« og Erik Bøghs Vaudeville »Narret April«, og begge Stykker fik en glimrende Udførelse, saa Bifaldet var velfortjent. Efter Forestillingens Slutning var der Bal, til hvilket der ligeledes var en Masse Mennesker.

Mandag Aften gjordes Regnskabet op, og det viste sig da, at der var et Netto-Overskud af 232 Kr. 94 Øre; det vedtoges at indsætte Beløbet i Sparekassen og træffe Aftale med en Vært om at logere de Rejsende, der saa fremtidig vil faa gratis Nattelogi og Morgenkaffe i Nakskov; samtidig faar de Ikke-Understøttelsesberettigede den samme Understøttelse som ellers. N. P. N.

Dødsfald. To af Trykkerforeningens Medlemmer, N. P. JUHL, *Berl. Tid.*, og ALFRED KLINKHAMMER er omtrent samtidig bortrevne af Døden, den første og ældste efter et Par Dages Sygdom af Tarmslyng og den sidste efter flere Aars Kamp mod Tuberkulosen. Begge var de gode Kammerater, og vi bør paa Søndag vise dem den sidste Ære. N. P. Juhl begraves paa Søndag Form. (ang. Klokkeslettet se Dagbladene) og Klinkhammer Kl. 11¾, begge fra Kapellet paa Assistens Kirkegaard. Banneret kommer tilstede. L. J.

Nordisk Boktryckarekonst Nr. 1—3 for 1903 er udkommen og indeholder som sædvanlig mange interessante Ting.

Typografernes Sangforening holdt Søndag den 1. Februar sin 57. Aarsfest. Festen var meget vellykket og godt besøgt. Den gamle Sangforening sang under Kapelmusikus GULDBRANDSENS Ledelse

Korsangene med et frejdigt Humør, der straks fandt Klangbund hos Publikum. Koncerten bød ogsaa denne Gang paa et større Numer, men de smukke, folkelige Sange vakte stort Bifald. Assistancen var ligeledes udmærket; Frk. EMMY MOGENSEN sang bl. a. »Kvældssang for Blakken« og »Serbisk Folkevise«, efter hvilke Frøkenen maatte give et Ekstranumer. Hr. CARL MADSEN, der er i nær Familje med Typograferne, blev hilst med meget stort Bifald, og der udtaltes mange gode Ønsker om Held paa hans fremtidige Kunstnerbane. Hr. FINI HENRIQUES havde til Trods for sin Sygdom ikke villet svigte Foreningen; under stor Begejstring maatte han give Myggedansen da capo. Ved Bordet blev der holdt Taler og sunget Sange, og det paafølgende Bal forløb under en munter, behagelig Stemning. Det var at ønske, at flere af Københavns Typografer vilde slutte sig til Foreningen, saaledes at dens 60-Aars Fest om 3 Aar kan fejres paa en Maade, der er baade Foreningen og Typograferne værdig; det er dog en Ære for vort Fag, at den ældste Haandværkersangforening er stiftet og bestaar af Typografer.

Typografernes Stiftelse. Siden sidste Meddelelse er tilkommet følgende ny Medlemmer: Carel Hansen (Bording); E. Hansen (Schultz); Ludv. J. W. Hansen (Nielsen & Lyoiche), Jens Hansen og Emil Nielsen (*Vort Land*); O. Barnewitz, Ludvig Andersen og Carl Einar Hansen (*Politiken*); Ernst Otto Adrian Lundgreen, Carl Frederik Christensen, Lauritz Dusine Hansen, Johannes Magnus Wetterstein, Rasmus Sørensen og William Jensen (*Københavni*); J. H. Christiansen og Chr. Mathiasen (Centraltrykkeriet); Hans Hermann Jacobsen (L. A. Jørgensen); Thorvald Hansen (Typografisk Forbunds Kontor). Se iøvrigt omstaaende Annonce.

Til »De Arbejdsløses Fond« har jeg endvidere modtaget: Georg Kirschner Kr. 1.00, Kaj Hansen (Baden) 0.25, Klokken 12 1.25, Aksel Holm 1.60, Frk. Bang 0.60, Nationaltidendes Sættere 6.80, En »Billetoverske« 0.50 og en Billetsjover 3.00, tilsammen Kr. 15.00.

København, 18. Februar 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Kasseeftersyn.

Typografernes Stiftelse.

Ved et Dags Dato hos Kasserer J. F. Møller foretaget Kasseeftersyn fandtes en Beholdning af 26,433 Kr. 77 Øre, hvoraf i Obligationer 26,100 Kr., i Landmandsbanken 77 Kr. 62 Øre og i Kontanter 233 Kr. 77 Øre, hvilket var stemmende med Bøger og Bilag.

København, den 15. Februar 1903.

JUL. ANDERSEN. SIGW. LUNDBERG.

For al udvist Opmærksomhed imod os i Anledning af vort Sølvbryllup den 16. Februar takker vi herved paa det hjærteligste.

H. HAGEN, Typograf. M. HAGEN, f. Andreassen.

Brevkasse.

Typ., p. t. Holbæk. Det er ikke specielt med Danmark, at Gensidighedskontrakterne er opsagt af Tyskland og Østrig — dette gælder for alle Organisationer, som hidtil har haft Gensidighedskontrakter. Sagen er dog ikke saa alvorlig, som den ser ud til. Kontrakterne bestaar endnu i ca. 5 Maaneder, og der vil inden Kontrakternes definitive Ophør blive forhandlet om nye, saa at den af Dem frygtede Kalamitet temmelig sikkert ikke vil opstaa. Red.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Elius Elvin Nielsen, udl. 6/2 1903 hos Christtreu. Laurits Chr. Simon Larsen, udl. 8/2 hos I. Cohen. Trykkerafdelingen: Johannes Larsen, udl. 30/1 hos J. Jørgensen & Co.

Provinserne: Rønne, Thora Amalie Isberg, udl. 1. Febr. i Colbergs Bogtrykkeri (aflægger Prøve til April).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 80, Oluf Chr. Andersen (syg) fra Udlandet.

Provinserne: Rønne, Ingeborg Petersen fra København (i Pl.). Næstved, 266, Robert L. Hansen, 1064, Fr. Guldager Hansen og (Haslev), 1441, Th. Nielsen (alle i Pl.). Thisted, 1276, Sofus Schultz fra Aarhus (arbl., syg). Odense, 1631, Peter Christiansen (i Pl.). Nykøbing M., 1514, Jens Knudsen Jensen (arbl.) fra Rejse.

Bortrejste.

Provinserne: Varde, 1555, H. H. Hansen (til Kbhvn. som Militær). Næstved, 1666, Sofus Utke (paa Rejse). Esbjerg, 1518, Christian Nielsen (arbl.) til Horsens. Slagelse, 1631, Peter Christiansen paa Rejse. Nykøbing F., 1441, Aage Th. Nielsen til Haslev i Plads.

Udmældte.

København: Sætterafdelingen: 1460, Johannes Drachmann (arbl.).

Provinserne: Thisted, 828, Trykker Marius Jensen. Aalborg, 1251, Journalist Marius Larsen Yde.

Døde.

København: Trykkerafdel.: N. P. Juhl.

ANNONCER

En Digeltrykpresse

til Haandkraft og **forskellige Skrifter** sælges billigt hos **Ladegaard-Petersen,** Rolighedsvej 15, København V.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHEER XYLOGRAFI

Et lille nyt Bogtrykkeri,

bestaaende af **1 Digeltrykpresse »Diamant«**, indv. Rammevidde 24 × 35 Ctm., og for ca. 500 Kroner **moderne Skrifter, Udslutninger** og **Messinglinier** sælges paa gunstige Vilkaar af **Adolph Wulff.**

Typografernes Stiftelse.

Kontingent og **nye Medlemmer** modtages hver Søndag fra 10—11. Kontingentet er kun 10 Øre om Ugen og der er **intet Indskud.**

J. F. MØLLER, Kasserer, Mysundeg. 30, 3 V.

En **dygtig og energisk Typograf,** der er i Besiddelse af lidt Formue, kan paa Grund af forandret Livsstilling faa overdraget et **Provinstrykkeri** paa meget favorable Vilkaar. Billet mrkt. »R. Nr. 4« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret snarest.

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

Godt Madsted.

Middag à 50 Øre samt **fuld Kost** à 1.25 pr. Dag kan faas i Typografernes ny Lokale, Hotel »Cimbria«, *Gothersgade 49.*

En hyggelig Villa,

3 Minutters Gang fra Vandløse Holdeplads, kan faas til Køb for 8500 Kr. Udbetaling ca. 2200 Kr. Villaen indeholder 4 Værelser, Kældere etc. og afgiver en god og hyggelig Bolig hele Aaret. Haven (1230 □ Al.) er godt tilplantet og i fortrinlig Vækst og Kultur. Virkelige Lysthavende bedes indlægge Billet mrkt. »*Villa*« paa Ekspeditionskontoret.

Den typ. Forenings Lokaler

Gothersgade 49, 1. Sal

(Hotel »Cimbria«),

aabne til Klokken 1 Nat.

Lokalerne anbefales til festlige Sammenkomster, Personalemøder osv. Dinér-, Frokost- og à la carte Retter anbefales.

2 Billarder. **C. G. Lillienskjold.**

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 27 FEBRUAR 1903 XXX AARGANG

Den typ. Trykkerforening
afholder
ordinær Generalforsamling
i Aften, Fredag den 27. Februar, Kl. 7½
i Boulanger.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskabets Godkendelse. 2. Andragender. 3. Budets Løn. 4. Opstilling til Valg af Formand, 2 Styrere, 1 Revisor samt 1 Kontrahent. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt. STYRELSEN.

Inkassator = Agitator.

En Inkassators Hværv er ikke alene det fortjenstfulde og byrdefulde at modtage Kontingentet — han skal samtidig være Organ for den Forening, han tjener. Han skal være *Agitator!*

Det er af overordenlig Betydning for en Forening, at den, der paatager sig at være Mellemled for Medlem og Kasserer, er paalidelig og nøjagtig i sit Arbejde, at han sørger for Kontingentets Erlæggelse i rette Tid og gør enkelte restancelystne Medlemmer bekendt med, at Restance er en Uting, der ikke hører hjemme i en ordenlig Forretning, og at Kontingentet kun bliver vanskeligere at betale, naar det ved paaløbende Restancer er blevet større.

Naar Inkassatoren er sin Plads voksen i denne Henseende, er han til Gavn baade for Foreningen og for det enkelte Medlem.

Men han skal være **mere**; han skal være *Agitator*, ikke alene for den Forening, han særlig har med at gøre, men for alle Organisationens Forgreninger.

Jeg véd ikke, om Sammenligningen halter, men jeg synes, den kan bruges, *den* at stille en Inkassator sammen med et *Bladbud!*

Der er nu ganske vist den Forskel, at Bladbudet faar Betaling for sit Arbejde — det faar Inkassatoren ikke, mærkeligt nok; »vi *Socialister*« er daarlige Betalere.

Men *Ligheden* er deri, at begge har stor Betydning. med Hensyn til Røgten af deres Hværv.

Et Blad kan være nok saa godt redigeret — bliver det ikke bragt Abonnenterne i rette Tid, staar det Fare for at miste disse. Og Budet kan agitere for Bladet og skaffe det nye Holdere, naar Budet er sin Plads voksen og er nidkær i Gærningen.

Ligesaa med en Inkassator. Han kan ikke alene ved sin Akkuratesse vænne Medlemmerne til at vise samme gode Egenskab, men han kan — og *bør* — ved alle Lejligheder staa som Hværver — *som Agitator for ny Tilgang*. For selve Foreningen kan være god nok, ligesaa god som det bedst redigerede Blad, og Lederne kan pleje og hæge om den med en Moders Kærlighed, men har den ikke *Agitatoren*, faar den mindre Søgning, end den i Virkeligheden fortjener.

Hvor meget de fleste af vort Fags Inkassatorer er deres Plads voksen, kan jeg ikke udtale mig om; jeg haaber, de *er* det. En enkelt kan jeg af mangeaarigt Selvsyn sige om, at han for mig staar næsten som et Mønster; foruden en stor Akkuratesse med Hensyn til Kontingentets prompte Aflevering agiterer han for den størst mulige Deltagelse i Afstemninger og overvinder tidt derved den mange Mennesker iboende mærkelige Ulyst til at tage Haand i Hanken for deres egne Interesser. Han underlægger sig *alt*, hvad der angaar Organisationen, samler ind til Arbejdsløse osv. Han har kun én Fejl — og den har vel andre Inkassatorer ogsaa —, det er den, at han indskrænker sit Jagtrevier til de Foreninger, han staar som Inkassator for: Fag- og Sygeforening, Enkekasse og Stiftelse.

Imod ham vil jeg stille en anden Inkassator, som ganske vist er god, hvad Modtagelse og Aflevering af Pengene angaar, men som mener, at dermed har han udfyldt sit Hværv. Til Bevis skal jeg anføre et Tilfælde: En Kollega fik for flere Aar siden sin Søn i Lære i vedkommende Trykkeri, og Faderen vilde naturligvis gærne have Drengen ind i Syge- og Begravelseskassen. Hvorfor Drengen mælder sig til Inkassatoren, bliver indtegnet og betaler i flere Maaneder Kontingent til *Syge*kassen. Ved et Tilfælde opdager Faderen, at Kontingentet er for lavt, og faar at vide, at det kun er til Sygekassen, der er betalt — Inkassatoren svarede paa Forespørgsel, at han jo ikke kunde vide, at den unge Mand ogsaa skulde i Begravelseskassen!

En *snavs* Inkassator!

En Inkassator skal bide sig fast, skal *burre* sig fast, saa man ikke let ryster ham af. Vi har — *uheldigvis* — Tvang med Hensyn til Indmældelse i Fag-, Syge- og Begravelseskasse, men til andre Sammenslutninger er Tilgangen frivillig.

Jeg nævnte før en Inkassator, som jeg af Selvsyn skatter højt, men som har sat Hegn for sit Jagtrevier. Naar han læser disse Linier, er jeg dog vis paa, at han — og andre med ham — udvider Jagtomraadet og fanger ind af Vildt, hvad de kan, til **Alt**, som er til Gavn for typografiske Arbejdere.

Vi har til Hæder for vor Stand saa mange gode Sammenslutninger, at andre Fags Arbejdere ikke forstaar, hvorledes vi kan holde alt det oppe, og næsten misunder os Positionen, vi har vundet.

Vi har to *Sangforeninger* (det vil sige kun den ene er en rigtig Sangforening, der lærer *alle*, der har Lyst, at synge), en *Cykleklub*, en *Sportsklub*, en *Fodsportsforening* og maaske mere, som jeg i Øjeblikket ikke husker.

Der er flere af disse Foreninger, der kunde trænge til adskillig Tilslutning, og der er adskillige Kolleger, der kunde trænge til at faa Part i de Goder, der bydes.

Med tilbørlig Reservation overfor mange Cyklisters utilbørlige Faren-løs, mener jeg, at Cyklesporten, brugt til Maade, er baade energivækkende, sund og gavnlig. Men den Forening, vi har i denne Genre, staar forholdsvis daarlig i Medlemsantal.

Hvorfor?

Fordi der ikke agiteres!

Saa har vi en Sportsklub, en Gymnastikklub. Om dens ganske overordenlig store Betydning netop for typografiske Mennesker kan der ikke disputeres; den er uomtvistelig. Foreningen virker flinkt med sine Par Medlemmer, holder Sammenkomst en Gang om Aaret, hvor ypperlige, sunde

Legemsøvelser fremvises, og hvor et selskabeligt Samvær i nogle Timer lader Deltagerne føle al den Livsbehagelighed, der kan forlanges.

Der er sikkert ikke faa unge Mænd i vort Fag, der trænger overvættes til at faa deres Tid sysselsat med noget nyttigt. Den normale Mennesker medfødte Lyst til Adspredelse, Livsnydelse, kan jo i fuldt Maal tilfredsstilles i de to her nævnte Foreninger samtidig med, at et sundt Legeme bevares eller fremavles.

Men ogsaa Sportsklubben staar daarligt i Medlemsantal. *Hvorfor! Fordi der ikke agiteres?*

Der **bør** *agiteres*, og det med sand *burreagtig Fasthagen*. Inkassatorerne bør vide, at fordi de selv er kendt med alt det, vort Fag byder frem, er der mange, navnlig unge Mennesker, der kun kende af Navn, hvad der bydes. For disse Mennesker skal der prædikes tidlig og silde — *maaske de vedkommende Styrelser kunde gøre mere, end de gør* —; det bør fremholdes til aabent Skue, at hvad der bydes for faa Øre, bringer *tifold* Rente.

— Der var for faa Uger siden en Agitation i Gang om at faa Enkekassen ind under vor Organisations *Tvangs*afdeling. Med faa Stemmer blev det vedtaget, at den skal fortsætte sit selvstændige Liv. Jeg haaber, den maa kunne det; men den *kan* det ikke uden *Agitation*. Det skal siges højt og lydt til alle Tider og til Alle og Enhver, at *den* Forening *yder mere* end den *kræver* — at den 10-Øre, det koster at være Medlem, kommer igen mangefold, og at kun ved jævn Tilgang kan denne udmærkede Institution, der har sendt og vil sende saa mange smaa Solstrimer ind i Sorgens Hjem, holdes oppe.

Naturligvis kan jeg ikke slutte uden at lægge et godt Ord ind for den Forening, der er mig nær, *Typografernes Stiftelse*. Den sidste Tid har sat en smuk Mærkepæl i Foreningens Livsløb. Men det er en stor Opgave, Foreningen har taget fat paa, den koster Penge og kræver Tilslutning i størst mulig Udstrækning.

Skulde det være umuligt at se alle arbejdende Typografer indenfor *den* Ramme? Jeg *vil* ikke tro det. Der er endnu ingen Modvillig, der har paastaaet, at han ikke kan afse den 10 Øre, det koster i Ydelse; kun er der sagt, at Stiftelsens Opgave er en *Stats*opgave. Ja, det er sandt, men Gud hjælpe os, skal vi vente paa den Tid, da Statens Ledere, de store med de smaa, faar snakket færdig om, hvad der er Statens *naturlige* Opgave . . . Jeg er vis paa, at der dør for mangen stakkels Horsemo'er, mens *det* Græs gror!

Der er ikke Tvivl om, at Vinterens ofte ublide Vejr har bragt Tanken hen paa *Centralvarmens* Behagelighed — den Varme, som Typografernes Stiftelse skilter med til Agitation for sin nye Bygning. Bronchitis med meget, meget mere, som Mand, Kone og Børn nu ofte kan paadrage sig ved at gaa fra en med et Stykke varmt Jærn ophedet Stue ud i en kold Korridor eller Køkken, er saa vist udelukket, hvor hele Bygningen er opvarmet. — — Tanken fæster sig paa at blive *Lejer* i den Bygning — maatte den udvide sig hen til det Ønskelige i ogsaa at være *Ejer* eller *Medejer!* Det fordrer kun den Medlemsret, der købes for 10 Øre om Ugen.

— Maatte disse Linier faa den tilsigtede Virkning! Maatte ærede Kolleger, unge og gamle, tænke over og indsé, at kan de ikke være Medlemmer af alt det, vi har, bør de dog i langt større Udstrækning end tidligere være aktive Deltagere i et eller andet. De Penge, der ydes til alle de Foreninger, Typograferne har stablet paa Benene, er godt anvendte Penge.

Naar man opfordrer yngre Kolleger om at støtte de Institutioner indenfor vort Fag, der ikke just tager særlig Sigte paa Ungdomsaarene (f. Eks. Typografernes Enkekasse og Stiftelse), kan man med fuld Ret gøre opmærksom paa, at de Unge skylder de Ældre et Ækvivalent, fordi disse gennem Aarenes Løb ved ihærdigt Arbejde har fremskaffet saadanne Reformer i Arbejdskaarene, at der nu arbejdes under langt taaleligere Vilkaar end i tidligere Dage. Det kan være vanskeligt at forklare dem Fremgangen, men den *er* en Kendsgærning, og de skal høre om den og tro den uden Modsigelse.

— — —

Maatte alle Inkassatorer forstaa, at de har ikke alene den Pligt at være gode Inkassatorer, men den hellige Pligt at være *ivrige Agitatorer!* J. F. MØLLER.

Det moralske Ansvar.

I Numer 2 og 3 af *Typ.-Tid.* er der skrevet et Par Artikler, som jeg med Hr. Redaktørens Tilladelse kunde ønske at knytte et Par Bemærkninger til. — At Uddannelsen vel nok er noget sløj paa forskellige Steder, skal jeg ikke tvistes med d'Hrr. Argus og B—n om, det indrømmer jeg, men at det, som Hr. B.—n mener, i de fleste Tilfælde er de »Ledende«s Skyld, at vedkommende unge Mand er mangelfuld uddannet, tror jeg næppe; endnu mindre tror jeg, at Hr. Argus har Ret, naar han udvider den »skandaløse« Uddannelse til at gælde de *allerfleste* Steder. Forøvrigt er det meste af Hr. Argus' Indlæg af en saadan Art, at det ikke egner som Diskussionsæmne, naar Talen er om at finde en Maade, paa hvilken vi kan undgaa at faa vort Fag rekrutteret med sløje Sættere, af hvilke Tilgangen har været ikke ganske ringe i de senere Aar. Hr. Argus mener, at den 3 Maaneders Prøvetid er tilstrækkelig til at danne sig en Mening om Vedkommendes Kvalifikationer — *maaske;* men jeg har i mange Tilfælde sét, at naar en Dreng har været i Lære 1 à 2 Aar, han da har tabt Interessen ved at komme under Indflydelse enten af daarlige Kammerater eller at han er kommen for meget ind i vor Tids overhaandtagende Foreningsliv, hvad enten det er Fornøjelses-, religiøse eller andre Foreninger. Lærlingene har jo end ikke Tid til — i adskillige Tilfælde da — at besøge tekniske eller Aftenskoler, netop fordi man skal passe sin Forening. Interessen hos en saadan ung Mand slappes, naar han — vel som Regel — kommer for sent hjem om Aftenen og ikke kan faa hvilet ud, saa at han næste Dag kan møde med tilstrækkelig friske Kræfter og med Lyst til sin Gærning; heldigt er det vel heller ikke, at et Menneske i den Alder har ret meget mere at tænke og spekulere over end sit Fag.

Til Slut vil jeg gærne stille et Forslag, som jeg mener baade Hr. Argus og Hr. B—n kan gaa ind paa: 1) Vis selv Lærlingene et godt Eksempel ved at levere ulasteligt Arbejde, som de kan tage som Mønster. 2) Tilskynd Lærlingene til at kræve af vedk. Principal eller »Faktor«, at de faar Lov til at tage Del i forefaldende Arbejde, alt eftersom deres Ævner i Faget udvikler sig. 3) Hold det stadig op for Lærlingene, at de maa betragte deres Gærning med Lyst og Interesse; faa dem til at se paa, hvad der foregaar om dem, enten naar der bliver sat en pæn Annonce eller andet seværdigt Arbejde, for at forhindre, at de ikke skal staa og blive »tobenede« Maskiner, da de jo dog ikke som »Maskiner« kan konkurrere med Maskintekniken.

Kan det naas og kan man faa Lærlingene til at indsé, at det baade først og sidst er i deres egen Interesse at lære at bestille noget (tilvisse ligesaa meget som i Principalens), saavel at »raspe« skær Sats op, som lære i en Fart at sætte en virkningsfuld Annonce eller en Akcidens, saa bliver vort Fag ikke overfyldt af daarlige Sættere.

Men ét tillader jeg mig at mene: Interessen og Lysten hos vedkommende unge Mand er den første og den største Faktor for Opnaaelsen af et godt Resultat, da en nok saa omhyggelig Vejledning slet ingen Ting er værd, naar der ikke er Lyst og Interesse hos den, der skal uddannes. A.

Karnevalet i Koncertpalæet.

At Karnevalet i Koncertpalæet i Aar blev mere storslaaet end det nogensinde tidligere har været, var ganske naturligt; thi længe før den længselsfuldt ventede Dag oprandt, var der bleven skrevet og talt saa meget om Typografernes Karneval, at det absolut maatte blive en Succes.

Forinden de store Egetræsdøre blev aabnede for de mange notable Gæster, havde vi sikret os en beskeden Plads i en Krog, hvorfra vi kunde betragte alle, der passerede Indgangen. Festkomiteen med Gustav i Spidsen stod paa det øverste Trappetrin og tog imod.

Saa rullede den første Ekvipage med Kusk paa Bukken og Hejdukkе bag paa op for Palæet. Vi studsede! Hvad var det? Kongelige Personer! Jo, ganske rigtig, Vogndøren smækkedes op, og ud steg Frederik den 7.s Søn! Med Tasken i Haanden og Paraplyen under Armen, medens de mange Ordener funklede i det stærke Lys, passerede han med gravitetiske Skridt forbi Festkomiteen og Kontrollen, der bukkede dybt. Saa rullede atter en Vogn op, og ud af denne steg, saavidt vi i Skyndingen kunde se, forhenværende Konsejlspræsident Redtzthot — ogsaa han blev modtaget med mange Buk; men da skete der noget, som fik vort Hjærte til at banke hurtigere. En fordrukken Sjover kom ravende hen over Gaarden og gjorde Mine til at ville trænge sig ind iblandt det fine Selskab, men i samme Nu havde Gustav fat i Nakken paa ham. Dog hvad var det; han halede en Stump Papir op af sin fedtede Lomme — Gustav slap Taget, og Sjoveren passerede med et haanligt Blik til Festkomiteen forbi Kontrollen.

Efter dette lille Sammenstød var det næsten umuligt at føre Kontrol med de mange Gæster. Der var Adelsmænd og Riddere, Prinsesser og Hofdamer, Tyrolere, Danserinder og Zigøjnere. De sidste, vi saa slap ind, var en Clown og en Opdagelsesbetjent, der fuldstændigt programmæssigt noterede alle Festkomiteens Medlemmer. Saa skyndte vi os ind i Salen for at se, hvorledes det store, elegante Selskab teede sig — men det, vi saa, vil vi ikke forsøge at referere. TYS.

Søndag den 1. Marts, Form. Kl. 11½

afholdes

Møde for alle Sygekassens Medlemmer i Amager Distriktet

paa Kløvermarksvej, Forsamlingsbygningen.

Talrigt Møde udbedes. STYRELSEN.

Efter Sygekassemødet afholder Den typ. Forenings Styrelse Møde. FORMANDEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Stiftelse

afholdt Søndag den 25. Januar ekstraordinær Generalforsamling i Larsens Lokaler. Til Dirigent valgtes P. NORDLUNDE, til Sekretær SIGW. LUNDBERG.

1. Bemyndigelse for Styrelsen til at afslutte Retshandler og Kontrakter. FORMANDEN (G. Clausen) antog, at dette Forslag paa Dagsordenen havde vakt Medlemmernes Forundring, da de, efter de gentagne Generalforsamlingers tidligere Bemyndigelser for Bestyrelsen til Grundkøb og Iværksættelse af Byggeforetagendet, maatte anse en fornyet Beslutning for overflødig. Sagen var i Virkeligheden ogsaa kun en rent juridisk Formel for Bemyndigelsen, men efter vore Sagføreres Paastand absolut nødvendig. Han meddelte derefter, at Styrelsen havde købt Grunden i Boyesgade for 80,000 Kr., at Skødet var tinglæst og at Hr. Fussing havde faaet udbetalt sine 20,000 Kr. Restkøbesummen, 60,000 Kr., bliver staaende i Ejendommen til 4½ %, hvorfor Styrelsen havde udstedt Obligation til Hr. Fussing. Til Brug ved denne Retshandel og ved Byggeforetagendet paa den købte Grund havde Styrelsen optaget et Laan i Bikuben i Foreningens gamle Ejendomme paa 43,000 Kr. Det, Generalforsamlingen nu ansøgtes om, var en Ratihabering af det saaledes skete og en fortsat Bemyndigelse for Bestyrelsen til at foretage og afslutte alle Retshandler og Kontrakter, som maatte blive nødvendige i Anledning af Købet og Byggeforetagendet, saaledes at alle de Dispositioner, Bestyrelsen maatte træffe i dette Øjemed, derunder navnlig Afslutning af Entrepricekontrakter og Optagelse af Byggelaan og endelige Prioritetslaan i Ejendommen, eventuelt Optagelse af yderligere Laan i de gamle Ejendomme, er fuldt ud bindende for Typografernes Stiftelse. Specielt ønskedes Ratihabering af en mellem Styrelsen og Naboejeren, Grosserer A. Behrendt, oprettet Servitut.

Generalforsamlingen sanktionerede enstemmig det ønskede.

2. Meddelelse angaaende Byggesagen. FORMANDEN: Med Hensyn til den Servitut, som nu er sanktioneret, forholder det sig saaledes, at da Tegningerne var saa godt som færdige, blev der fra Grosserer Behrendt nedlagt Indsigelse mod, at vi opførte de Udbygninger, som Køkkentrappegangene og Indretningen af W. C. nødvendiggjorde, naar vi til 3 Værelsers Lejlighederne vilde have Pigekammer. Hr. Overretssagfører Lemming forsøgte ved Forhandling med Hr. B. at faa denne til at give Tilladelse til disse Udbygninger og efter gentagne Henvendelser blev Tilladelsen ogsaa opnaaet, men paa Betingelse af, at Stiftelsen skulde overtage Vedligeholdelsen af Hr. B.s Hegn og foretage Oppudsning af hans Gavl, hvilket antagelig vilde andrage en Bekostning af ca. 700 Kr. Da Fordringen herom resulterede i en Trætte mellem de to Herrer, gjorde jeg et Forsøg paa at faa B. til at frafalde sin Fordring, hvad da ogsaa lykkedes saa vidt, at vi kun fik Forpligtelse til at pudse hans Gavl, hvad vi havde gjort alligevel af Hensyn til vore egne Beboere. — Grundudgravningen var som bekendt begyndt og overdraget Firmaet Hollbøll & Poulsen for en Sum af 4320 Kr., hvilket var 900 Kr. billigere end et fra Hans & Jørgen Larsen givet Tilbud. Men havde vi saaledes paa disse Poster sparet en Del, maatte han beklageligvis meddele, at Ejerinden af den Grund ved Sortedamssøen, som vi havde haft paa Haanden sidste Sommer, havde fordret en Lejegodtgørelse af 1034 Kr., som det trods gentagne Henvendelser og indtrængende Forestillinger ikke var lykkedes at faa nedsat. Taleren oplyste, at Styrelsen havde besluttet Indlæggelsen af Centralvarme, som — til Trods for fremsatte Anker — dog en lang Række Undersøgelser havde konstateret stor Tilfredshed med, hvor det var tidssvarende anlagt, meddelte han, at Tegninger og Beskrivelser vare indgaaede til Bygningskommissionen og Udbudet færdigt til Murer- og Tømrerarbejdet. Sluttelig henledede han Opmærksomheden paa den stedfundne Agitation for Stiftelsen, rettede en Tak til Redaktionerne af de 3 Fagblade for udvist Velvilje og opfordrede Medlemmerne til energisk Arbejde for Tilgang af Medlemmer. Beretningen godkendtes enstemmig.

3. Lovændringer: a) i § 7 forandres 5000 til 10,000 Kr., b) i § 8 forandres 1000 til 2500 Kr. Efter at FORMANDEN havde anbefalet Ændringerne, vedtoges den første Ændring enstemmigt uden Diskussion, medens den anden, efter at flere Talere havde forment 2500 Kr. at være et for stort Beløb, nedsattes til 2000 Kr. og derpaa ligeledes vedtoges enstemmigt.

De kvindelige Trykkeriarbejdere

afholdt den 17. Febr. ekstraordinær Generalforsamling i Hotel »Cimbria«. Til Dirigent valgtes AMALIE PETERSEN, til Sekretær: HENRIETTE SVERTFEGER. Dagsordenen var: »Protest mod en Afgørelse, som Bestyrelsen for De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening har truffen overfor et Medlem, gaaende ud paa Nægtelse af Arbejdsløshedsunderstøttelse«. Generalforsamlingen vedtog at føje Punktet »Eventuelt« til Dagsordenen. AMALIE KØLBYE havde derefter Ordet for at anke over, at Bestyrelsen havde besluttet, at hun skulde betale 4 Ugers Kontingent for en Tid, hvori hun bevislig havde været syg; hun bad Forsamlingen om at udtale sig og dømme i denne Sag. — Formandinden, Fru BUUS, formente, at Protesten mod Bestyrelsens Kendelse ikke var berettiget; hun havde henvendt sig paa A. K.s Arbejdssted, for at indhente de fornødne Oplysninger; desværre havde Lægen ikke ført Journal over A. K.s Sygdom, hvad hun meget beklagede. Hun formente imidlertid, at A. K. den Gang havde været syg i ca. 3 Uger; en Lægeattest, som var tilsendt Trykkeriet, var dateret den 16. Septbr., og en senere den 23. Oktbr. — Flere Talere havde Ordet for og imod, hvorefter et af Dirigenten stillet Forslag, om at Amalie Kølbye var berettiget til den Understøttelse, hun var bleven nægtet, vedtoges med alle Stemmer mod 3. — Der fremkom derefter Forslag om at suspendere Frk. MOURITZEN af Bestyrelsen, da det formentes, at hun havde været den væsentligste Aarsag til denne Historie. FORMANDINDEN gjorde opmærksom paa, at et saadant Forslag ikke kunde vedtages paa denne Generalforsamling. — Under Eventuelt oplæste AMALIE KØLBYE en Artikel, som var nægtet Optagelse i *Typ.-Tid.*, desuden vedtoges det, at AMALIE PETERSEN, saa længe hun var Medlem af Forbundsstyrelsen, havde Adgang til Bestyrelsens Møder, dog uden Stemmeret. — Generalforsamlingen hævet. H. S.

Nær og Fjærn.

Foreningslokalet. Tilsynshavende Fredag Aften: CARSTENSEN (Trykkerforeningen). Fra 28. Februar til 6. Marts inkl.: AUG. HØYER.

KONTROL-UDVALGET.

Afstemningen over EMIL SCHERLINGS Optagelse har givet det Resultat, at 452 har stemt *Ja*, 474 *Nej;* Optagelsen er saaledes nægtet. Afstemningslisten følger i næste Numer.

Lolland-Falsters Socialdem. Fra en Indsender har vi modtaget følgende: Alle Kolleger, der i de sidste forløbne 1½ Aar har arbejdet hos Bogtrykker L. LARSEN, Nakskov, bedes give Møde førstk. Søndag Formiddag Kl. 10½ i Foreningslokalet, Gothersgade 49, 1.

Dr. phil. Gustav Bang, den bekendte, unge Videnskabsmand, der har vundet sig et højt anset Navn baade som Skribent og Foredragsholder — ikke mindst i Arbejderkredse — har velvilligt lovet at holde Foredrag for Forbundets Medlemmer og deres Damer næste Lørdag (den 7. Marts), *Kl. 8½ præcis* i Foreningslokalet.

Emnet er »Verdensindustrier«. At Salen den Aften vil blive fyldt til sidste Plads, tør vel betragtes som en Selvfølge.

Gamle Olavesens Begravelse fandt i Søndags Sted under meget stor Deltagelse fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard. Da Olavesen ingen Paarørende havde, blev Begravelsen arrangeret af Enkekassens Bestyrelse. Fra de forskellige Foreninger var sendt nydelige Palmedekorationer med vedhængende brede Silkebaand, ligesom der fra det Sted, hvor Olavesen havde arbejdet, var sendt flere smukke Kranse. Ved Graven takkede Den typ. Forenings Formand det store Følge for den Ære, der var vist Olavesen ved at følge ham til Jorden.

Næstved Lokalafdeling afholdt i Lørdags Aftes en meget vellykket Sammenkomst i Enkefru Bendtsens Lokaler. Efter et Par Timers Dans fremsagdes en Prolog og derefter blev af Dilettanter indenfor Afdelingen, assisteret af et Par Damer, opført den franske Farce: »Verdens Herkules«, der modtoges med stort Bifald og mange Fremkaldelser. Da Forestillingen var forbi, blev Kaffen serveret, og ved denne Lejlighed blev der holdt en Mængde Taler, bl. a. for Forbundsstyrelsen, Dilettanterne, Damerne osv., ligesom der blev afsunget 3 originale Sange. Midt under Kaffebordet ankom et Avisbud med et nyt Blad: »Midnats-Posten«, der bragte det allernyeste Nyt og mange Vitser, som særlig Festdeltagerne var i Stand til at kunne goutere. Derefter tog man igen fat paa Dansen, og den vellykkede Sammenkomst sluttede først, da Søndagssolen var ved at staa op. c.—n.

Et Selvmord! Det er saa dagligdags, at man, naar man læser Overskriften i Dagbladene, ganske løseligt glider hen over det uden at gøre sig nærmere bekendt med Indholdet. Kun naar det rammer en af vore nærmeste, stemmes Sindet til Eftertanke; saaledes ogsaa forleden Dag, da Budskabet kom, at en Kollega, HJALMAR HANSEN, havde berøvet sig Livet. Hvad var Grunden til dette Selvmord? lød det overalt, og Svaret blev givet med det samme: *Arbejdsløshed!* Denne frygtelige Svøbe, som Tusinder af Mennesker lider under, var det, der drev vor Kollega i Døden; men dertil kom, at Hj. Hansen var lidende af Tuberkler. Nylig var han hjemkommen fra et Sanatorieophold, men da var hans Plads besat. Tanken om, at han ikke kunde forsørge Familjen, Kone og tre Børn, gjorde ham meget tungsindig, og da han et Par Dage før sin Død fik Arbejde, syntes han ikke at kunne magte dette, Sygdommen og den lange Arbejdsløshed havde efterladt for dybe Spor; han grebes af yderligt Mismod, der tilsidst drev ham i Døden.

Et mærkeligt Samfund, hvor Mennesker, der gærne vil arbejde, drives i Døden, fordi dette Arbejde nægtes dem. Men tilbage i det lille, fattige Hjem sidder en Enke med tre smaa Børn — det stemmer Sindet til Eftertanke!

Typografernes Enkekasse holder Generalforsamling paa »Søfryd« førstk. Søndag Kl. 11.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 18. Februar. Alle mødt.

Et Medlem ønskede Understøttelse til Udlandet. 10 Kr. bevilgedes. — Til den ordinære Generalforsamling fastsattes Dagsordenen. — Formanden meddelte, at han fra Kassereren havde modtaget Regnskabs- og Sparekassebøgerne samt den kontante Kassebeholdning. T.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 19. Februar.

Det besluttedes efter Anmodning at afholde et Møde med Medlemmerne paa Amager, angaaende Lægeforholdet dèr. — Et Medlem var bleven syg den 26. Januar; først fra den 31. Januar har han Paategning fra en Læge (ikke Kassens Læge) om, at han er syg, og han har først anmeldt sin Sygdom til Kassereren efter den 6. Februar, da han er rask, hvorfor han i Henhold til Lovene *ikke* kan faa Sygepenge, som han anmoder om. — Det besluttedes paa Foreningens Æresmedlem og Stifter, Olavesens Baare, at lægge en Krans, samt at møde med begge Bannerne. — En Mængde Andragender, dels om Laan og dels om Understøttelser behandledes; enkelte bevilgedes, men de fleste maatte man afslaa, særligt af Hensyn til den begrænsede Sum, man havde at raade over. — Et Medlem, som havde søgt Specialist, fik 20 Kroners Udgift til Bandager m. m. refunderet. O. J.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Lokalformanden i Aalborg er flyttet til Dannebrogsgade 2, 3. Sal.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Kemigraf Verner Robert Busch Larsen, Københavns Illustrations-Anstalt (tidl. Medlem). Trykkerafdelingen: Sylvester Jensen, udl. 21/2 1903 hos Hoffmann (**arbl.**). Kvindelige Afdeling: Bertha Jensen (Langkjær) og Paula Kaaber (arbl.). Sygeafdelingen: Trykker Sylvester Jensen, Sætter Anders Madsens Hustru Jutta og Trykkerlærling Ejner Frederiksen (Rasmussen & Olsen).

Tiltraadte.

København: 1461, Ove Harald Dyva (Calberg jun.) fra Rejse.

Provinserne: Hjørring, 1597, Andreas K. K. K. Piil Frederiksen (fra Rejse i Plads). Odense, 1455, M. M. Søfeldt Hansen (i Pl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 403, Victor Emanuel Didrichsen (paa Rejse). 1150, Ludvig C. Jensen (paa Rejse). Trykkerafdelingen: 272, Carl Hansen (til Hillerød i Pl.). 282, Knud Mortensen (til Amerika).

Provinserne: Kolding, 855, L. V. Hansen til Horsens i Pl. Svendborg, 1614, Carl Vald. Strack (til Københ., arbl.) og 1162, Hans Lauritzen Madsen (arbl., paa Rejse). Odense, 1482, J. Chr. Henriksen (paa Rejse). Hillerød, 1629, Jens Chr. Nielsen (paa Rejse).

Udmældte.

København: Sætterafdelingen: 2565, Oluf Andr. Jensen, arbl. og syg (med Understøttelse indtil Udmældelsen).

Døde.

København: Sætterafdelingen: 4603, N. C. Olavesen (Centraltr.) og 817, Alex. Laur. Hjalm. Hansen. Trykkerafdel.: Alfr. Chr. Klinckhammer.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

11. Febr.: *Ringkøbing.*

Hermed er samtlige Oktober Kvartalsregnskaber modtagne.

Kolding, den 17. Februar 1903.

ULRIK PETERSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag den 2. Marts Kl. 8 paa Forbundskontoret.

CHRISTINE BUUS,
Formandinde.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse. Ny Medlemmer kan endnu optages i Koret.

ANNONCER

En dygtig og energisk Typograf, der er i Besiddelse af lidt Formue, kan paa Grund af forandret Livsstilling faa overdraget et **Provinstrykkeri** paa meget favorable Vilkaar. Billet mrkt. »R. Nr. 4« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret snarest.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Typ.-Tid. Nr. 32 og 47
for 1902 og **Nr. 1 og 5 for 1903** bedes velvilligt tilstillet Forbundskontoret, *Gammel Strand 46², København K.*

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Gunstigt Tilbud!

Følgende brugte Maskiner henstaar i mit Reparationsværksted:

En enkelt Hurtigpresse 50 × 80 ctm. Eickhoff Kr. **1200** urepareret.
» **do.** **do.** 56½ × 87 » do. » **1450** do.

og sælges paa meget favorable Vilkaar.

Adolph Wulff.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 6 MARTS 1903 XXX AARGANG

Den typografiske Forening
afholder
ekstraordinær Generalforsamling

Mandag den 9. Marts, Aften Kl. 8½ præcis
i **Rømersgade 22** (Festsalen).

Dagsorden: 1. Vedtagelse af en Forretningsorden. 2. Fuldmagt til at underskrive en Panteobligation. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

En Appel.

ENDELIG fik jeg da udstaaet mine 5 Aars Læretid! Endelig blev jeg Svend! Jeg er ung og Verden staar mig aaben! Disse, og sikkert mange lignende Tanker, beskæftiger den unge Mands Hjærne, da han staar i Begreb med at prøve sine Vingers Styrke og flyve ud i Verden — hvis han da ikke er saa heldig, i hvert Fald foreløbig, at faa Arbejde som Svend paa det gamle Lærested, hvilket jo langt fra altid er Tilfældet.

Men har vor unge Kollega tænkt over, at det først er efter de 5 Aars Forløb hans egenlige Læretid begynder, at han energisk og *paa eget Initiativ* skal forsøge at mangfoldiggøre de Kundskaber, han i sin Læretid har indhentet? Sikkert ikke. Og dog fordrer Kampen for Tilværelsen dette.

Den svagere *maa* bukke under, hvis han ikke i Tide bevæbner sig med gode Vaaben, for at kunne bestaa i Kampen. Mange, altfor mange Kolleger, søger til deres egen Skade at bilde sig selv og andre ind, at de er nogle rene Vidundere til at udføre typografiske Arbejder af enhver Art. Men bliver de stillet overfor en Opgave, som ligger udenfor deres vante Beskæftigelse, staar de aldeles himmelfaldne og modløse. Med store Ord vinder man altsaa ingen Ting. Ulige klogere vilde det derfor være, om man lærte at indse sin egen Ubetydelighed og ofrede noget paa at indhente det forsømte — arbejdede paa sin videre Udvikling. Den fornødne *Interesse for Faget* maa dog først og fremmest være til Stede. Den slette Uddannelse, som mange Bogtrykkerier lader komme sine Lærlinge til Del, burde virke som en Spore til at disse efter udstaaet Læretid selv gjorde noget for at blive dygtige Medborgere i den typografiske Stat. Ved at sammenligne sine egne Arbejder med smukke og vel udførte inden- og udenlandske Trykprøver, vil man ret ofte være nødsaget til at erkende, at man i Grunden slet ingen Ting kan. Men har man først været saa heldig at opdage dette, ja, da ligger Vejen aaben, da har man efter min Mening alle Chancer for at kunne »drive det til noget«. Mange Veje fører til dette »noget«, og en af disse er, at se sig om efter god og belærende Fagliteratur.

Vort Fagblad har jo, som Organ for Størsteparten af Danmarks Typografer, ej ret megen Plads tilovers for rent faglige Artikler, og dette kan ikke forbavse, da det skal være Høre- og Talerør for saa mange forskellige Meninger; men da der her i Skandinavien findes et Tidsskrift, som arbejder og kæmper for at højne de grafiske Kundskabers Niveau blandt nordiske Typografer, er det ganske naturligt og forstaaeligt, at man først vender sine Blikke mod dette Tidsskrift, som specielt har sin Opmærksomhed henvendt paa nordiske Forhold.

Jeg mener »*Nordisk Boktryckarekonst*«.

En hel Stab af Nordens dygtigste Kapaciteter ere Medarbejdere ved dette Tidsskrift; jeg nævner blot Navne som: d'Hrr. EMIL SØRENSEN, WALD. ZACHRISSON, H. SCHEIBLER, MARTIUS TRUELSEN, AXEL A. CARLSSON, BERNH. HENNINGSEN, CAHL FR. BERNSTRØM m. fl. Alle møder de frem med belærende og instruktive Artikler. Endvidere en Mængde Oversættelser fra udenlandsk Fagliteratur, Afholdelse af Konkurrencer for Sættere og Trykkere. Under en særlig Rubrik, som er bleven meget populær blandt Kollegerne trindt om i de nordiske Lande, faar man sine indsendte Arbejder kritiserede m. m. Alt er saa praktisk som muligt lagt tilrette for at gavne den typografiske Stand.

Jeg appellerer derfor til den interesserede Del af Danmarks Typografer om at støtte dette udmærkede Fagtidsskrift, derved støtter man sig selv. I Særdeleshed bør den nyudlærte unge Mand lægge sig dette paa Sinde; det er nemlig ikke nok med at »blive gjort til Svend«, man maa ogsaa selv gøre sit bedste for at kunne bære Svendenavnet med Hæder.

AXEL M. LANDGREN.

Vi giver Hr. Landgren Ret i hans Betragtninger over den yderst slette Uddannelse, mange Principaler lader tilflyde Lærlingene, saaledes at disse ved Læretidens Udløb enten maa søge videre Uddannelse eller gaa bort fra det Fag, de har ofret 4—5 Aar af deres bedste Ungdom; mange opgiver Ævret, naar de efter de fem Aars Læretid opdager, at de mangler de nødvendige Fagkundskaber for at kunne bestaa i Konkurrencen om Arbejdet. Hovedskylden for dette Misforhold bærer naturligvis de Principaler, der, blot for at tilfredsstille deres eget Profitjageri, antager den ene Lærling efter den anden, men ellers mangler baade Ævne og Vilje til at give saadanne Lærlinge tilstrækkelig Uddannelse. Desværre er vor Lærlingelov af en saa elastisk Beskaffenhed, at man ikke med synderlig Vægt kan gøre Ansvar gældende mod den Principal, der paa uforsvarlig Maade uddanner Lærlinge; Loven burde absolut indeholde Paragrafer, hvorefter saadanne hensynsløse Personer kunde idømmes strænge Straffe, og man bør sikkert have sin Opmærksomhed henvendt paa, gennem Lovgivningen at faa revideret Lærlingeloven i den af os her paapegede Retning; thi som Forholdet er nu, virker Loven kun skadelig. Vore borgerlige Love straffer den allermindste Forbrydelse strængt — ofte altfor strængt —, men en saa kolossal Forbrydelse som den, at et Menneske paatager sig i Løbet af en Aarrække at uddanne et andet Menneske i et bestemt Haandværk, men gør det saa slet, at Resten af Vedkommendes Liv bliver en Kæde af Savn og Lidelser, straffes kun med en Bøde paa — 100 Kr.!

Som Eksempel paa, hvor samvittighedsløs en »Bogtrykker« kan være, skal vi anføre følgende: Faderen til et ungt Menneske kom forleden Dag til os og fortalte, at hans Søn var bleven antaget i Lære hos en Bogtrykker Heyde i Pilestræde; den unge Mand skulde baade lære Sætning og Trykning, for — som Bogtrykkeren udtrykte sig — saa kunde han, naar han fik udlært, altid være sikker paa at have Arbejde!

Hvilken Uretfærdighed gør denne »Bogtrykker« sig ikke skyldig i, naar han antager en Lærling til Uddannelse i to hinanden vidt forskellige Fag? Han, der kun i Ny og Næ trykker en Reklameseddel eller Plakat, paatager sig at ud-

danne et ungt Menneske til en dygtig Typograf! Det burde selvfølgelig forbydes en saadan »Bogtrykker« at antage Lærlinge. Vi gjorde Faderen opmærksom paa den Ulykke, det vilde være for hans Søn at blive anbragt hos denne Mand, hvad der havde til Følge, at han straks afbrød Forbindelsen med nævnte »Bogtrykker«; men det forhindrer ikke, at den samme »Bogtrykker« næste Dag antager en anden Lærling.

Hr. Landgren mener, at den unge Svend, som i sin Læretid ikke har faaet tilstrækkelig Uddannelse, vil kunne faa denne betydelig forbedret ved at studere inden- og udenlandsk Fagliteratur, og nævner som en af disse Kilder *Nordisk Boktryckarekonst*. Hr. Landgren gør — meget rigtig — opmærksom paa, at vort Fagblad er saa stærkt optaget af vor store Organisations forskellige Opgaver, at Bladet paa dets begrænsede Omraade ikke indgaaende kan beskæftige sig med Fagstof; dog har vi ikke bragt faa faglige Artikler, ja endog af og til ladet Bilagsblade, der muligvis kunde tjene til Forbillede for unge Svende, følge med Bladet; vi husker saaledes, at vi for ca. et Aars Tid siden benyttede denne Fremgangsmaade overfor en Del af Hr. Landgren forfærdigede smagfulde Annoncer. Da dette Forsøg vakte almindeligt Bifald, har Redaktionen sat sig i Bevægelse for i en nær Fremtid med noget lignende atter at kunne gentage Forsøget. Vanskelighederne for saadanne Opgavers Realisation ligger naturligvis i de betydelige Udgifter dette vil medføre; dog nærer vi det Haab, at disse ikke skulde blive af større Dimensioner end de kan overvindes. Sidste Gang var det Hr. Aller, der afholdt Udgifterne ved Papir, Sætning og Trykning af Annonce-Bilagene.

Men foruden den forskelligartede Fagliteratur, Lærlingen nu kan forskaffe sig, findes der en anden Institution, som i nok saa høj Grad kan bidrage til at give den unge Mand en virkelig dygtig og alsidig Uddannelse, nemlig Fagskolen. Benyttet paa rette Maade, vil denne Skole i Fremtiden sikkert blive et vigtigt Led i Uddannelsen af typografiske Arbejdere.

Men derfor maa man ikke glemme, at det **alene** er Principalerne, der bærer Ansvaret for den slette Uddannelse, der altfor ofte bliver Lærlingen til Del, og at det er os, Arbejderne, der **altid** efter Læretidens Udløb maa betale Omkostningerne, naar det unge Menneske ikke ser sig i Stand til at ernære sig. RED.

Ruslands Presses 200 Aars Jubilæum.

2. Januar 1703—2. Januar 1903.

DEN periodiske Presses Repræsentanter forkynder al Tid med Brask og Bram, hvilken Magt Pressen har og er. Og taget i al Almindelighed er dette Postulat ikke aldeles urigtigt. Men underligt ser det ud, at Pressen den Dag i Dag faktisk er saa magtesløs, som den er, trods, at den nu har eksisteret i 200 Aar. Skulde man ikke heraf med fuld Ret kunne drage den Konklusion, at d'Hrr. Journalister — ligesom Præsterne — har en meget stor Ævne til at rette sig efter Forholdene som de er, og tage Livet som det falder — notabene, naar Forholdene, Livet byder paa, er gode. Ellers kunne de jo — Gud bevare os! — nok være oppositionelle.

At Pressen i Rusland ikke er nogen egentlig Magt fremgaar tilstrækkeligt tydeligt af det Faktum, at Censuren raser og hersker værre der i Landet end noget andet Sted, — hvilket ikke vil sige saa lidt.

Og dog har Pressen der nu haft hele 200 Aar til at udvikle sig i. Men i Rusland er Despotismen mægtigere end Pressen; — som en Mare hviler denne over Aandslivet og forhindrer dets frie Udvikling. Den Del af den russiske Presse, som i Øjeblikket er den mægtigste, er vel den hemmelige Arbejderpresse, der ikke er underkastet Censurens Voldshandlinger.

Ligesom Moskwa var den første By i det egentlige Rusland, der fik et Bogtrykkeri*, saaledes var denne By ogsaa den første, som der i Landet fik en Avis — saaledes som Aviserne nu var paa den Tid. Ganske vist stammer den første Begyndelse til den russiske Presse allerede fra Begyndelsen af det 17. Aarhundrede, idet der da udkom nogle Flyveblade fra Zarens Residens; disse, der kaldtes »*Kuzánty*«, udkom uregelmæssigt og var blot bestemte for Zaren, de øverste Embedsmænd og Hofmændene. Det var en Slags Nyhedsblade. I hele det 17. Aarhundrede fandtes der ikke andre »Aviser« i hele det store Zarrige end disse Flyveblade.

Ligesom paa saa mange andre russiske Omraader var det Zar *Peter* med Tilnavnet »den store«, der indførte Reformer i Bogtrykkerfaget.

* IWAN FEODOROWITSCH eller FEODORCFF var den første Bogtrykker i det egentlige Rusland. 1563 begyndte han sin Virksomhed som Bogtrykker i Moskwa.

Den 16. December 1702 udfærdigede han nemlig en Ukas, i hvilken det hed, at det var nyttigt for hans Undersaatter, at de fik periodiske Efterretninger om, hvad der skete i Landet. Den 3. Januar 1703 udkom det første Numer af »*Wjedomosti*«, eller, som Bladet hed paa dansk: »*Efterretninger om militære og andre Begivenheder, der har tildraget sig i det moskovitiske Rige og dets Nærhed, og som det kan være nyttigt at vide og erindre*«. Denne Avis betragtes, som sagt, som Ruslands første. I Løbet af det første Aar udkom 39 Numre, hvis Størrelse varierede fra 2—7 Oktavblad. Oplaget var 1000 Eksemplar. I de første 7 Aar anvendtes de gammel-cyrilliske Bogstaver, som endnu anvendes til de kristelige Haandbøger i Rusland, men siden anvendtes den mere moderne eller borgerlige Skrift, som Zar *Peter I.* ogsaa indførte i Rusland. Bladets egentlige Chefredaktør var Zar *Peter I.* i egen høje Person; han udstregede nemlig selv i hollandske Blade, hvad der skulde oversættes, og intet kom ind i Efterretningerne uden hans Tilladelse. Ja, han skal endogsaa selv have læst Korrekturen paa Bladet. Fra 1711 udkom disse »Efterretninger« afvekslende i Moskwa og i Sct. Petersburg. Siden udvidedes Bladet dog saa meget, at det blev nødvendigt, at lade to Blade udgaa, et i Sct. Petersburg og et i Moskwa. Fra 1726 udkom den tyske »Sct. Petersburger Zeitung«, som fra 1727 udkom to Gange om Ugen ligesom den russiske. Naar der var Krig, medfulgte specielle Tillæg. Begge Bladene sorterede under det videnskabelige Akademi.

Først under Kejserinde ELISABETHS Regering begyndte det andet Blad i Rusland, »*Moskowskija Wedomosti*«, at udkomme. Det var 26. April 1756. Endnu under Kejserinde *Katharina II.* udkom der ikke mere end 3 Aviser samt nogle Flyveblade i hele Rusland.

I Moskwa fejres den russiske Presses 200 aarige Jubilæum med en historisk Udstilling, ligesom man har paatænkt at rejse et Monument af Ruslands første Bogtrykker, IWAN FEODOROW.

I Anledning af Presse-Jubilæet var der arrangeret en Jubilæums-Udstilling i det gamle *Synedal-Trykkeri* i Moskwa — i hvilket Trykkeri, der endnu opbevares den Haandpresse, som Zar *Peter I.* trykte med — og der overraktes, som Erindring fra Zaren, Trykkeriets Leder, P. O. WOLFF, samt nogle Typografer Guld-Uhre og -Kæder. — Boghaandværker-Foreningen har besluttet, at nogle Kursus, som den lader give for Sættere, skal kaldes »Peter-Kursus« til Minde om Zar *Peter I.* En Journalistskole, der var paatænkt, har man atter opgivet.

Den 15. Jan. (2. Jan. efter russisk Tidsregning) nedlagde en Deputation i Sct. Petersburg fra Boghaandværkerforeningen samt Redaktionen af »*Naborstschik*« (»Sætteren«) en Krans paa *Peter den stores* Grav i Peter-Pauls-Katedralen Baandene paa Kransen havde Indskriften: »Peter den store, den kejserlige Grundlægger af den periodiske Presse. 1703—2. Januar 1903«.

Angaaende den *russiske Presses Udbredelse* i 1902 meddelse »*Russki Wehstrick*« for kort Tid siden, at der da fandtes 724 Tidsskrifter og 595 Aviser. Heraf udkom i Sct. Petersburg 72 Aviser og 274 Tidsskrifter, i Moskwa henholdsvis 31 og 96, i Warschau 35 og 71, i Riga 24 og 19 osv.; men siden gaar Tallene rask nedad. I Mellem-Asien udkommer 9 Aviser og slet ingen Tidsskrifter, og i det vældige Sibirien findes 26 Aviser og 4 Tidskrifter. Af Aviserne udkommer 68 % i det russiske Sprog, 4 % i russisk og fremmede Sprog og 28 % i fremmede Sprog. Af Tidsskrifterne udkommer 65 % i det russiske Sprog, 1 % i russisk og fremmede Sprog og 34 % i fremmede Sprog. Da Rusland har ca. 137½ Million Indbyggere, kommer der altsaa en Avis eller et Tidsskrift paa hver 104,000 Indbyggere, et Tal som dog er højst varierende i de forskellige Provinser. Saaledes udkommer der i Finland et Blad for hver 13,000 Indbyggere, i de baltiske Provinser et paa hver 27,000, i Polen et paa hver 73,000, i de øvrige Gouvernementer af det evropæiske Rusland et paa hver 115,000, i de sibiriske Gouvernementer et paa hver 165,000, i Kaukasus et paa hver 240,000, i Asiens nordøslige Omraader et paa hver 414,000 og i Mellem-Asien blot et paa hver 888,000 Indbyggere. L. CHR. NIELSEN.

Typografernes Sportsklub.

LØRDAG den 21. Marts Kl. 8½ troppes vore raske Sportsmænd sammen til deres Gymnastikpræsentation i Citys Lokaler. Det er en af de aarlig tilbagevendende Fester, hvortil alle glæder sig. Alle, der tidligere har været med til i taktfast Klap at tiljuble dem deres Bifald, vil sikkert ogsaa i Aar indfinde sig for at se, hvad »vore allesammens egne Sportsmænd« i Aar fremviser. Og alle de, der ikke før har været med, vil ogsaa komme og glæde sig over den Fart og det Liv samt gode Humør, der findes blandt Sportsklubbens Medlemmer. Og bag efter vil de mælde sig ind i Sportsklubben og selv blive delagtig i de mange Fornøjelser og Goder, der findes ved Sportsklubbens Øvelser. Men den Aften, hvor Sportsmændene springer over Hesten med de 5 Puder, hvor de laver Øvelser i Barre og Ringe, hvor de udfører halsbrækkende Spring eller lign., da vil alle klappe ad vore smidige Sportsmænd og de spænstige Gymnastiklærere, der med vanlig Bravour udfører Vaabenøvelser, og man vil tiljuble d'Hrr. Feldborg og Christensen Bifald for deres Pantomime. Og bagefter vil man deltage i Ballet og svinge sig til den lyse Morgen — og tænke: blandt de raske Sportsmænd er der fornøjeligt og godt at være.

I Aar vil det ogsaa blive af særlig Interesse, at se et Hold Gymnastikkere, som Klubbens energiske Lærer, Hr. Ditlev Nielsen, agter i Paasken at rejse til Esbjerg med, for der at deltage i en Konkurrence med Esbjerg Gymnastikforening.

Derfor til Slut disse Par Notitser. Sørg for at sikre sig Billet i Tide. Alle bør kappes om at skaffe fuldt Hus den 21. til Sportsklubbens Fest, hvor vi véd, at alle kan og vil more sig. A. B.

Afstemningsliste over Emil Scherlings Optagelse.

Lokalafdeling	Ja	Nej	Blank St. ikke	Ialt afgivne Stemmer
Aalborg	16	6	—	22
Aarhus	15	19	—	34
Assens	4	3	—	7
Bogense	—	—	—	—
Brønderslev	—	—	—	—
Esbjerg	6	6	—	12
Fredericia	8	—	—	8
Frederikshavn	—	—	—	—
Helsingør	9	2	—	11
Herning	5	—	—	5
Hillerød	—	16	1	17
Hjørring	8	3	—	11
Hobro	—	5	—	5
Holbæk	10	7	—	17
Horsens	13	7	2	22
Kallundborg	8	3	—	11
Kolding	22	8	—	30
Køge	2	5	2	9
Løgstør	—	—	—	—
Maribo	2	1	—	3
Middelfart	6	—	—	6
Nakskov	4	9	—	13
Nyborg	2	7	—	9
Nykøbing F.	14	8	—	22
Nykøbing M.	4	3	1	8
Næstved	18	18	—	36
Odder	—	—	—	—
Odense	25	34	—	59
Randers	13	16	—	29
Ribe	—	—	—	—
Ringkøbing	11	2	—	13
Ringsted	6	4	—	10
Roskilde	9	2	—	11
Rudkøbing	6	1	—	7
Rønne	8	7	—	15
Silkeborg	—	10	—	10
Skanderborg	—	—	—	—
Slagelse	17	6	1	24
Stubbekøbing	—	3	—	3
Svendborg	17	3	1	21
Thisted	3	7	—	10
Varde	5	—	—	5
Vejle	5	6	—	11
Viborg	3	2	1	6
Sanatoriet	1	1	1	3
	305	240	10	555
Københavnn	147	234	4	385
Ialt...	452	474	14	940

Optagelsen er saaledes nægtet.

København, den 24. Februar 1903. FORRETNINGSUDVALGET.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typ. Trykkerforening

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag d. 27. Febr. i »Boulanger«. Dirigent: V. A. CHRISTOFFERSEN. Sekretær: M. TOFT.

1. FORMANDEN aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, berørte Tarifens Opsigelse og takkede for den mod ham ved Stiftelsesfesten udviste Opmærksomhed i Anledning af hans 10-aarige Virksomhed. Karnevalet havde vi nu fælles med de øvrige Afdelinger i København, beklagede Arbejdsløsheden, der var større end tidligere, mindedes 2 fornylig afdøde Medlemmer, Niels Juhl og Klinckhammer. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig. Beretningen godkendtes. — KASSEREREN oplæste Regnskabet og gennemgik de forskellige Poster, og rettede en Tak til Medlemmerne for den Opmærksomhed, der var vist ham ved Stiftelsesfesten. Regnskabet godkendtes. — FORMANDEN henstillede derefter til Generalforsamlingen at bevilge den afgaaede Kasserer Løn for den Tid, han var valgt, i Betragtning af det store personlige Arbejde, han havde haft ved Kassererpostens Varetagelse. Vedtoges.

2. De sædvanlige Understøttelser til P. Brusen og Enkerne Samuelsen og Kaiser bevilgedes.

3. Opstilling til Valg af Funktionærer. Til Formand opstilledes LAUR. JENSEN. Til Styrere: JENS LARSEN og ALBERT SØRENSEN. Til Revisor i Stedet for Oskar Hansen, der ikke kunde modtage Genvalg: VALD. JØRGENSEN og CHARLES PETERSEN. Til Kontrahent: K. KIEFER.

4. Budets Løn. Den nuværende Løn vedtoges uforandret.

3. Beretning fra Kontrahentmøderne. KIEFER aflagde en udførlig Beretning samt besvarede en Del Forespørgsler fra forskellige Talere, hvorefter Beretningen godkendtes.

6. Eventuelt. FORMANDEN meddelte, at de ny Love snarest muligt vilde blive trykt og tilstillet Medlemmerne. Med Stemmesedlerne vilde til hvert Trykkeri følge en med Adresse forsynet Konvolut til Tilbagesendelse af Stemmesedlerne til Formanden.

Til at optælle Stemmesedler valgtes OSKAR HANSEN og VIGGO HANSEN. — Generalforsamlingen hævet.

Ekstrakassen

holdt derefter Generalforsamling med samme Dirigent og Sekretær.

1. KASSEREREN gennemgik Regnskabet, hvilket godkendtes.

2. Behandling af Lovene. FORM. (Viggo Hansen) omtalte Afstemningen af § 1, som var vedtaget og saaledes ikke kunde diskuteres. Om Forstaaelsen af § 2 udviklede der sig en Del Diskussion, der resulterede i, at i tredje Linje i 26 Uger forandres til i den mellemliggende Tid. I § 3 stryges sidste Linje, vedtoges iøvrigt uforandret. § 6 vedtoges uforandret, ligesom de øvrige Paragrafer i de gamle Love vedblivende er de samme.

3. Bestyrelsesvalg. Til Formand valgtes ALBERT SØRENSEN (da Viggo Hansen trods gentagne Opfordringer nægtede at modtage Genvalg); til Kasserer: LAUR. JENSEN.

DIRIGENTEN rettede derefter en Tak til den afgaaede Formand og Kasserer, hvortil Forsamlingen sluttede sig. — Generalforsamlingen hævet. T.

Gutenberg-Koret

afholdt Søndag d. 16. Febr. halvaarlig Generalforsamling paa »Søfryd«. Til Dirigent valgtes JENS LARSEN, til Sekretær: ALB. ANDERSEN.

FORMANDEN (Mich. Schmidt) aflagde Beretning og udtalte, at Arbejdet indenfor Koret var gaaet sin jævne Gang; han mindede om den vellykkede Familjetur i September, takkede Medlemmerne for deres Beredvillighed ved at synge til Bryllupper og Begravelser, og dvælede sluttelig ved sidste Arbejdsløshedsfest, ved hvilken Koret for første Gang alene havde besørget den vokale Assistance. Festen var jo forløben overordentlig smukt i enhver Henseende, og navnlig fremhævedes, at Overskudet ingensinde tidligere havde været saa stort, nemlig ca. 700 Kr. Beretningen godkendtes enstemmigt.

KASSEREREN (Ludv. Jensen) fremlagde derpaa det reviderede Regnskab og gennemgik de vigtigste Poster. Efter en kort Diskussion godkendtes Regnskabet enstemmigt.

Valg af Formand. Da den fungerende Formand — trods mange Opfordringer — bestemt frabad sig Genvalg, valgtes Næstformanden, TH. BERTHELSEN, til Formand og KRETZSCHMER til Næstformand. Til Revisor valgtes RUD. KALBERG i Stedet for Tverskou.

Eventuelt. Under dette Punkt fremkom bl. a. flere Opfordringer til Styrelsen om at arrangere en Festlighed i Anledning af Korets 10-aarige Stiftelsesdag, den 18. Juni 1903. Til Slut bragtes der fra Forsamlingen en Tak til Mich. Schmidt for hans fleraarige, energiske Arbejde som Formand for Koret. ALB. A.

Nær og Fjærn.

Foreningslokalet. Tilsynshavende Fredag Aften: AUG. HØYER. Fra Lørdag d. 7. Marts til Fredag d. 13. Marts inkl.: VILH. WARTENBERG. KONTROL-UDVALGET.

Dr. phil. Gustav Bang, der i Morgen Aften skulde have holdt Foredrag i vort Foreningslokale, er desværre blevet angrebet af en hæftig Influenza, saa han maa holde Sengen. Naar Dr. Bang paany er blevet rask, hvilket forhaabenlig vil ske i Løbet af en Uges Tid, vil det bebudede Foredrag blive holdt.

5-aarig Stiftelsesfest. *Den typografiske Sportsforening* afholder sin 5-aarige Stiftelsesfest med Aftenunderholdning og Bal Lørdag den 14. Marts i Haandværkerforeningens Festsal. Af det store og righoldige Program, som Foreningen altid byder paa, maa fremhæves: Præsentation i Jernvægtsøvelser og Køllesving, Brydning om Klubmesterskabet, samt Sang af Gutenberg-Koret. Billetter til Aftenunderholdningen à 35 Øre faas hos Kassereren, A. ANDREASEN, Foreningens Medlemmer, samt hos Budet for Den typ. Forening.

De Arbejdsløse bør erindre, at der i denne Tid daglig holdes belærende Foredrag, skiftende med populær Underholdning, for alle Fags Arbejdsløse. Vi opfordrer vore arbejdsløse Kolleger til ikke at lade saa gunstig Lejlighed til at høre noget virkelig godt og interessant gaa upaaagtet hen. Tid og Sted kan ses af Dagbladene.

»Typografia« i Horsens fejrede Søndag den 14. Febr. sin 5-Aars Stiftelsesfest i »Palæets« Selskabslokaler. Der var ved denne Lejlighed af nogle enkelte Mænd gjort et meget betydeligt Arbejde for at gøre Aftenen saa fornøjelig som mulig for Medlemmerne. Særlig fortjener den altid idérige S. G. A. H. at nævnes, og i Forbindelse hermed skal

noteres, at Sangen for Foreningen præsenterede sig som et nydeligt Femtal. — En ny Poet havde til Kvindens Pris skreven en liden Vise, i hvilken det »fængende« Element repræsenteredes af en Tændstik. At Poeten havde valgt at udtrykke sine inderste Følelser paa denne »snurrige« Maade, maa dog vistnok tilskrives overdreven Beskedenhed. — Lokalafdelingens Amatør paa det mekaniske Omraade havde haft den »fikse« Idé at konstruere en ganske lille Diegeltrykspresse. Tingesten, der er forarbejdet af Messing og Tin, blev i Aftenens Løb sat paa »Lodder« og tilfaldt — naturligvis — en Trykker. Den graanede Skjald P. P. P., som aldrig svigter sit Kald, strøede ogsaa ved denne Lejlighed sine kostelige Perler for — t. b.

Randers-Afdelingen havde til i Lørdags Aftes samlet Medlemmerne med Damer samt en Del indbudne Gæster, hvoriblandt Principaler, Redaktører, Redaktionssekretærer og Journalister, til en Aftenunderholdning med Bal. Aftenunderholdningen bestod af Koncert, Sang af en Dobbeltkvartet, Gluntarviser og Oplæsning, og gjorde stor, velfortjent Lykke. Naar undtages Musiken og nogle enkelte Medlemmer af Dobbeltkvartetten, var de agerende taget indenfor Foreningens Kreds. Til Punschesoldet var skrevet to Sange, som gjorde stor Lykke.

—r. s.

Styrelsesmøder.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Mandag den 19. Februar.

Fraværende var Alfrida Nielsen (bortrejst), Alexandra Bryde (uden at have mældt Forfald). Et Medlem havde klaget over, at der paa Trykkeriet, hvor hun arbejdede, ikke blev betalt tarifmæssig Løn, ligesom der blev forlangt, at Paalæggerskerne skulde udføre Bogbinderarbejde, navnlig klagede hun over Arbejdet ved en bestemt Maskine, hvilken hun formente at være for strængt for Kvinder at betjene. Formandinden meddelte, at Sagen var ordnet, idet hun ved en Henvendelse til Principalen havde faaet udvirket, at Lønnen for de udlærte Paalæggersker blev tarifmæssig, ligesom der for 3 Elevers Vedkommende blev lagt henholdsvis 1 Kr. ugentlig paa hver Løn. Endvidere lovede Principalen, ikke oftere at benytte vore Medlemmer til at betjene den omtalte Maskine. — Paa et Avistrykkeri havde man villet forandre Arbejdstiden; da Personalet herved vilde komme til at miste den ugentlige Frinat, det hidtil havde haft, kunde man ikke gaa med hertil. Forbundet havde gjort Skridt til at ordne denne Sag. — Et Medlem klagede over, at hun var bleven opsagt, fordi hun havde sunnget i Arbejdstiden. En Henvendelse vedtoges. — Sagen Amalie Kjølbye vedtog man at lade gaa til Forretningsudvalget. H. C.

Til »De Arbejdsløses Fond« har jeg endvidere modtaget: Agrardagbladet, Bogsætteriet og Trykkeriet Kr. 6.40, fra Postkortsælgerne paa Karnevalet 8.00, Kaj Hansen (Baden) 0.25, Aksel Holm 1.10, Nationaltidende 6.80, N. N. (8 Karnevalsbilletter til forhøjet Pris) 12.00, tilsammen Kr. 34.55.

København, den 3. Marts 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Brevkasse.

Da Stoffet om Lærlingespørgsmaalet er overvældende, maa flere af nævnte Indsendere have Taalmodighed til senere Numre. RED.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Jens Chr. Petersen, udl. 8/8 1903 hos Schønberg (i Sygeafdelingen som Lærling). Sygeafdelingen: Kobbertrykker Walter Köhler (P. Petersen) og Punktererske Elisabeth Malvig (Enevoldsen & Andersen).

Tiltraadte.

Provinserne: Hillerød, 272, Carl Hansen. Roskilde, 1606, Julius Andersen (arbl.) fra Køge. Aalborg, 1508, Vilhelm Christensen fra Brønderslev (arbl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1377, Joh. Alfr. Mortensen (arbl.) paa Rejse.

Provinserne: Aalborg, 511, M. C. Jakobsen (paa Rejse) og 1223, Lorentz Jensen til Brønderslev i Pl.

Udmældte.

København: Sætterafdelingen: 4139, Johan Ferd. Nielsen (overgaaet til anden Livsstilling) og 2628, Sætterske Marie Jensen (udmældes af Fagf., bliver i Sygekassen som Hustru).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Kataloger 15 Øre.

Lørdag den 7. Marts, Aften Kl. 8½ afholdes **Styrelsesmøde** paa Kontoret, Gl. Strand 46. P. LAURITZEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse til Kl. 11; Maanedsmøde. — Lørdag den 28. Marts selskabelig Sammenkomst med Damer.

ANNONCER

Et lille nyt Bogtrykkeri,

bestaaende af **1 Digeltrykpresse »Diamant«**, indv. Rammevidde 24 × 35 Ctm., og for ca. 500 Kroner **moderne Skrifter, Udslutninger** og **Messinglinjer** sælges paa gunstige Vilkaar af **Adolph Wulff.**

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

Godt Madsted.

Middag à 50 Øre samt **fuld Kost** à 1.25 pr. Dag kan faas i Typografernes ny Lokale, Hotel »Cimbria«, *Gothersgade 49.*

Den typ. Forenings Lokaler

Gothersgade 49, 1. Sal

(Hotel »Cimbria«),

aabne til Klokken 1 Nat.

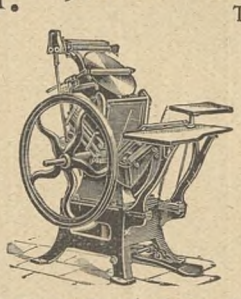
Lokalerne anbefales til festlige Sammenkomster, Personalemøder osv. Dinér-, Frokost- og à la carte Retter anbefales.

2 Billarder. **C. G. Lillienskjold.**

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.

Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 13 MARTS 1903 XXX AARGANG

Nye Organisationer.

EFTER mange og lange Forhandlinger er det lykkedes at bringe de Uoverensstemmelser, som hidtil har hersket mellem de to københavnske Bogtrykkerforeninger, ud af Verden. Baade Foreningen af danske Bogtrykkere og Bogtrykkerforeningen af 1898 har opløst sig, og en ny Organisation er dannet under Navn af *Københavns Bogtrykkerforening*.

I nogen Tid har et Udvalg, bestaaende af d'Hrr. SIMMELKJÆR, GRÆBE og LANGKJÆR fra Foren. af danske Bogtr. og af d'Hrr. FÆSTER, HANNOVER og WEDEGE fra Bogtrykkerforen. af 1898 arbejdet for at skabe Grundlaget for den nye Organisation, og i Tirsdags Aftes stiftedes Foreningen paa et Møde, som afholdtes i City, efterat der var givet — forøvrigt ret sparsomme — Oplysninger om, hvorledes man havde tænkt sig den nye Organisations Former og Ledelsesforhold. Foreningen skal inddeles i 3 Grupper, en Gruppe A, omfattende Akcidenstrykkerier, en Gruppe B, omfattende Værktrykkerier, og en Gruppe C, omfattende Avistrykkerier. Hver Gruppe vælger fra 3—5 Bestyrelsesmedlemmer, eftersom Grupperne tæller Medlemmer, medens hver af de 3 Afdelingsbestyrelser vælger 2 Mand til et Forretningsudvalg, som sammen med en af Foreningens Medlemmer valgt Formand danner den øverste Ledelse. *Den nye Forening søger Optagelse i Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening*, og skal træde i Virksomhed fra 1. April 1903.

Samtidig hermed er der dannet en ny Forening for *Bladudgivere og for Bladtrykkere i København*, som allerede har konstitueret sig i Torsdags i forrige Uge med d'Hrr. LARSEN (de Ferslewske Blade) og BERGENHOLZ (Politiken) som Ledelse. Denne Forening tæller saa godt som samtlige københavnske Udgivere og Bladtrykkere som Medlemmer og agter **ikke** at indrullere sig i Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening.

Som man sér er det to for den københavnske typografiske Stand vigtige Begivenheder, som her har fundet Sted.

I og for sig kan Dansk Typograf-Forbund intet have at indvende imod, at Mestrene slutter sig sammen, idet Forhandlingerne om Fagets Interesser sikkert derved simplificeres. Forudsætningen herfor er naturligvis den, at man fra vor Modparts Side møder med nogen mere Forstaaelse af Tidens og Arbejdernes Krav, end Tilfældet har været før. Hvorledes disse Krav opfattes og hvorledes Fagets Interesser agtes varetagne, fik man paa det i Københavns Bogtrykkerforening afholdte Møde desværre end ikke Antydning af. Det syntes at være ret daarligt forberedt, megen Famlen sporedes, og den Myndighed, uden hvilken en Organisation ikke kan arbejde med Resultat, fattedes i mærkelig Grad. Hr. Langkjær, som nævnedes som den, der havde lagt sig i Selen for at udjævne Uoverensstemmelserne mellem de to hidtil bestaaende Foreninger, oplæste med svag Stemme nogle af Bestemmelserne, glemte andre, hvorved Forsamlingen var lige saa klog efter Oplæsningen som før denne. Dette gav sig da ogsaa Udtryk i Forespørgsler fra Hr. Direktør BACH (I. Cohen), fra Hr. NIELSEN-KOLDING (Leisner & Co.) og fra en saa celeber Personlighed som Hr. HEYDE — ikke Bankdirektøren, men Bogtrykkeren. Ingen af de Udenforstaaende forstod rigtigt, hvad den nye Organisation gik ud paa, og først da Hr. Hannover geläufigt havde suppleret, hvad Hr. Langkjær havde glemt, syntes man at være tilfreds med de smaa Oplysninger, man havde faaet. Naturligvis sparedes der ikke paa Overtalelser for at faa den nydannede Organisation for Bladene ind under Foreningen som Afdeling C, men Repræsentanterne for denne Forening holdt mandigt Stand, takkede høfligt for Indbydelsen og Traktementet, men fastholdt, at Sagen først maatte forelægges for Organisationen, og kunde ikke efterkomme Anmodningen om at tiltræde det foreløbige Forretningsudvalg, som kom til at bestaa af det hidtil fungerende Udvalg, suppleret med d'Hrr. W. CHRISTENSEN og WITZANSKY. Udvalgets Opgave er det nu at søge Samarbejde med Bladenes Organisation, for at opnaa Sammenslutning med denne, samt at drage Omsorg for, at Grupperne indenfor Foreningen konstituerer sig og vælger Bestyrelser og Delegerede til Forretningsudvalget.

Medens Københavns Bogtrykkerforening saaledes er en Kendsgerning, er det samme ikke Tilfældet med Bladenes Tilslutning og bliver det heller næppe, saa længe Betingelsen er Tilslutning til Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening.

I det hele taget vil Indrulleringen under Arbejdsgiverforeningen utvivlsomt volde den nystiftede Forening størst Hindring for Tilslutning. Man kan nok saa meget søge at mildne det afskrækkende i, at Københavns Bogtrykkere i givet Tilfælde har at slaa Følge med de under Arbejdsgiverforeningen sorterende øvrige Fag, hvis der dekreteres Strejke eller Lockout — og det kan jo kun siges, at man foreløbig har haft Held med sig, naar saadanne gamle Firmaer som THIELE og SCHULTZ har bøjet sig ind under Aaget og eventuelt kan kendes pligtige til at standse med hele Virksomheden, idet man vel maa gaa ud fra, at et nyt 98 ikke skal gentage sig — *man vil dog ikke kunne give* **absolut Garanti** *for, at dette ikke* **kan ske**, *thi hele Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforenings Organisation hviler paa dette Gensidighedsprincip.* Diplomater som Hr. EGMONT PETERSEN og Hr. BERG forsøgte da ogsaa paa Mødet i sirlige Vendinger at faa Pillen til at glide ned, men om det lykkes at faa de udenforstaaende Bogtrykkere at gaa til Canossa paa lignende Vis, som det er skét med Bogtrykkerforeningen af 1898, turde dog være et Spørgsmaal. Foreløbig meldte kun enkelte Indehavere af ganske smaa Forretninger sig ind — hvor længe dette Medlemsskab opretholdes, staar hen i det blaa — medens enkelte af de større Bogtrykkere tog den fornødne Reservation. Det er under ingen Omstændigheder klog Taktik af Foreningen af danske Bogtrykkere; thi man begynder fornuftigvis ikke med i *én* Forening at samle saa forskelligt interesserede Folk som de københavnske Bogtrykkere under Forhold, hvor der hører den mest udviklede Organisation til for at forstaa, at Tilslutning til andre Fag er i deres egen velforstaaede Interesse. Der kommer næppe Bukser af det Skind.

Forøvrigt kommer Dannelsen af disse nye Organisationer *os* meget tilpas, idet vi gaar ud fra, at det er Meningen at søge opnaaet et fornuftigt Grundlag for en Forhandling med Dansk Typograf-Forbund. Vi har nu længe nok haft Vrøvlet gaaende med Lovlighed eller Ikke-Lovlighed af Tarifens Opsigelse — lad der nu endelig en Gang blive gjort rent Bord med Snakken herom, saa at der kan opnaas den Forhandling om en Overenskomst, som skal fastsætte Arbejdsvilkaarene for det typografiske Fag her i Landet i de kommende Aar.

Voldgiftsretten sprængt.

I Fredags udsendtes følgende Løbeseddel:

I Aftes holdt Voldgiftsretten med Foreningen af danske Bogtrykkere Møde. Til Formand genvalgtes M. Truelsen og til Næstformand valgtes Laur. Jensen.

Sagen om Tarifens lovlige Opsigelse behandledes, idet alle Forbundets Repræsentanter, under Henvisning til Tarifens klare Bestemmelser, beviste Opsigelsens Lovlighed og derfor forlangte Sagen afvist.

Afvisningskendelse stilledes derpaa, efter at man forinden havde forlangt tilført Protokollen en Protest mod Rettens Kompetence samt loyalt meddelt, at dersom Kendelsen ikke blev vedtaget, vilde Forbundets Repræsentanter se sig nødsaget til straks at nedlægge deres Mandater.

Ved Afstemningen blev vor Kendelse forkastet med 5 Stemmer mod 3, hvorpaa d'Herrer Carl Nielsen, Oskar Johansen og Laur. Jensen nedlagde deres Mandater og forlod Retsmødet.

Retten er derfor sprængt.

6. Marts 1903.

Foreningen af danske Bogtrykkeres Tilværelse skulde altsaa ikke gaa til Ende uden at Dødskampen ledsagedes med et af de Fænomener, som maa kaldes mindre hyggelige. Selvfølgelig kunde hverken Den typ. Forening eller Den typ. Trykkerforenings Repræsentanter indlade sig paa at gøre det lovligt, som Tarifens klare Ord betegner for ulovligt. Foreningen af danske Bogtrykkeres Formand har, bistaaet af Ny typ. Forening, protesteret mod Tarif-Opsigelsens Lovlighed, hævdende, at der ingen Fællesafstemning har fundet Sted, uagtet Gud og Hvermand véd, at samtlige Foreningers Medlemmer baade har haft Adgang til at stemme og ogsaa har stemt, og at Tarifens Opsigelse, selv om ogsaa samtlige Ny typ. Forenings Medlemmer havde stemt nej, alligevel var vedtaget med overvældende Majoritet. Lige overfor denne uomtvistelige Kendsgerning havde det unægtelig været baade finere og noblere, ikke at forsøge paa at misbruge sin Magt i Voldgiftsretten. Heldigt for os var det, at Foreningen af danske Bogtrykkere ved sin Optræden i 1893 havde anvist os Maaden, hvorpaa det os tiltænkte Slag skulde pareres. Ikke desto mindre opfordres vi ved Skrivelse til at gøre Retten habil paany, hvilket er saa meget mere ubegribeligt, som det jo her drejer sig om en Afdød.

Den, Gud giver et Embede, giver han ikke altid Forstand.

Lidt endnu om »Ansvaret«.

Det gamle Ord: »Sandheden er ilde hørt«, har igen bestaaet sin Prøve. *Ny typ. Tid.s* tekniske Leder, en af Foregangsmændene for Splittelsespolitiken, en af dem med den mest udprægede »Selvstændighedsfølelse«, er ramt i sit aller inderste af mit lille Indlæg. I en grædende Tone og med Taarer i Øjnene forsikrer han om sin Uskyldighed, han har rigtignok altid arbejdet for, at vort Fag kunde forbedre sine økonomiske Forhold — saa godt endda, at han har været med at danne en Forening til, for at vi kunde være endnu stærkere til at modstaa vore Modstanderes Angreb. Han, den store stolte Viking, med de mange Aars Arbejde for at styrke »Selvstændigheden« og Retten til at leve højt paa Kammeraternes Arbejde, han skal ingen kunne sige om, at han er Skruebrækker — og som Adam skød Skylden paa Eva, saaledes ogsaa her, det er rigtignok ikke ham eller de andre »Selvstændigheder«, der har skabt Ny Foren. — Næ! det er rigtignok den gamle Forenings Styrelse; dersom de havde villet, kunde vi skam have staaet langt bedre, og dersom de store »Selvstændigheder« havde faaet Lov til at raade, havde vi saamænd nu kun haft 8 Timers Arbejde og meget mere i Løn!

Med den Slags tomme, pralende Flosker kan man ikke lukke Øjnene paa Kollegerne; de har ved den store Sammenslutning til Forbundet vist, at de indsaa Nødvendigheden af at staa samlede, og alle Forbundets Medlemmer vil med Foragt tilbagevise »Selvstændighedernes« Sirenesang, selv om Sangen lyder, naar de er arbejdsløse og om der bydes paa baade Arbejde og Penge — de følger den Lov deres Rigsdag sidste Sommer har vedtaget, og har de noget at indvende imod den, bryder de ikke fejgt ud af Rækkerne, men søger indadtil at skabe et Flertal for deres Mening. Enhver retsindet Kollega følger sin Forening, naar det stunder mod en Konflikt, og søger ikke ad Krogveje at indlede Separatforhandlinger for at skade dem, han naturligst burde støtte.

Det irriterer aabenbart den store »Selvstændighed«, at andre end Den typ. Forenings Styrelse sér med Foragt paa deres »Murbrækkerarbejde«, det irriterer den »fine« Mand, at Medlemmer af Forbundet har samme Syn som deres Styrelse, det generer, at de ikke længer sætter Pris paa det »udbytterige Samarbejde«, hvor vi faar Lov at betale Omkostningerne, medens de grinende putter den Gevinst i Lommen, de har faaet uden Sværdslag og uden Risiko, kun i Kraft af den Styrke *vor* Organisation har vundet ved mange Aars haardt Arbejde, *trods deres snigende Modstand.*

Hvad vilde Københavns Borgere sige, om en lille Klike pludselig fandt paa ingen Skat at betale, fordi Socialisterne var Flertal i Byens Raad? De vilde *tvinge* disse til at betale, og paa samme Maade maa det ogsaa være i et Fag, der yder store pekuniære Ofre for at sikre dets Medlemmers økonomiske Eksistens; der maa ingen, der høster Fordelen ved Skatten, bryde udenfor, og gør de det, maa de tvinges til at gøre deres Pligt af Hensyn til det Heles Vel. Der gælder ingen opstyltet og falsk »Selvstændighedsfølelse«.

Derfor ligger *Ansvaret* for den Krig, der kan komme, for dens Følger, for den Stilstand, der en kort Tid kan skabes i Fremgangen, hos dem, der staar udenfor Rækkerne og af daarlige Raadgivere lader sig lede til at yde Modstand mod dem, de rettest burde støtte i deres Kamp for bedre Vilkaar.

De bliver Sten paa Vejen for Kammeraterne og Haandlangere for vore Modstandere.

H—n.

Diskussionsklub.

Side om Side med den faglige Udvikling og Dygtiggørelse staar den aandelige. Ja, den sidste tør vel næsten være en nødvendig Betingelse for den første, idet en aandelig udviklet Person lettere tilegner sig den faglige Dygtighed.

Der er vel nok faa Fag, der, som Typografien, lægger Beslag paa Arbejderens Intelligens, og derfor har det været et Savn indenfor vor Forening, at der har manglet — lad os sige: *aandeligt Liv.* Der er sørget for den faglige Udvikling ved Oprettelsen af en Fagskole; men vi har sét, at der ogsaa i den anden Retning trænges til noget.

Blandt flere Typografer er den Tanke da slaaet ned, indenfor vort eget Fag at danne en Diskussionsklub.

Formaalet med denne skulde være:

1) ved gensidig Paavirkning søge at udvikle Medlemmernes Kendskab til Arbejderbevægelsens Maal og Betydning samt derigennem give disse en klar Indsigt i og Forstaaelse af de dermed i Forbindelse staaende Organisationers Opgaver (specielt vor egen Organisations Forgrening og Virkemaade);
2) gennem et saadant Oplysningsarbejde at skole og dygtiggøre Medlemmerne til med virkelig Sagkundskab og sund kritisk Sans at kunne bedømme foreliggende Spørgsmaal og eventuelt medvirke til Løsningen af social-politiske og organisatoriske Opgaver.

Vi tror, at en saadan Afdeling eller Klub indenfor vort Fag vil blive af uvurderlig Betydning for vor Organisation, blive — om Medlemmerne fik den rette Forstaaelse deraf — en aandelig Rygmarv for vor Forening. Intet viser bedre end vore Generalforsamlinger, at sligt tiltrænges; thi i Virkeligheden er der kun faa, der med Sagkundskab kan deltage i en Diskussion, fordi de ikke har det nødvendige Kendskab til vore omfattende Love, vort Forbunds hele indviklede Forretningsgang.

Derfor: Mød alle Kolleger af Dansk Typograf-Forbund, alle I, som har Interesse for vor Organisation, for Tidens sociale Rørelser, til et Møde **Mandag den 16. Marts, Aften Kl. 8** i Foreningslokalet, Gothersgade 49, [1] og indmæld dem i Typografernes Diskussionsklub.

Efter et indledende Foredrag vil der blive givet enhver Lejlighed til at udtale sig om Sagen. — Iøvrigt henvises til omst. Annonce.

Flere Medlemmer.

Til Overvejelse.

Hr. Redaktør! De bedes optage følgende i *Typ.-Tid.*: Der er i Følge Lovene hjemlet de rejsende Kolleger fri Behandling paa Sygehus og 1 Kr. om Ugen, hvad der jo maa siges at være meget humant. Da imidlertid mange Rejsende ved Sygdommens Begyndelse rejser hjem til deres Familje for ikke at være helt fremmed paa Stedet, saa forekommer det mig, at det vilde være nok saa humant, om det tillodes disse Rejsende, saafremt Sygdommen ikke er smitsom, med Lægens Sanktion, at ligge hjemme og der oppebære Sygehuspengene. Thi det er en underlig Følelse for en saadan Rejsende, der maaske

har været borte fra Hjemmet i lang Tid, naar han saa endelig kommer hjem, da straks at skulle ligge paa Sygehuset, hvor han, hvis Lovene indeholdt en Paragraf desangaaende, ganske godt kunde ligge hjemme og faa den nødvendige Pleje af Familjen. Hvorfor ikke forbedre de Rejsendes Kaar saa meget som muligt. De er sandelig ikke misundelsesværdige. Jeg henstiller dette Forslag til Forbundsstyrelsens velvillige Overvejelse og haaber, at man vil tage det op til Drøftelse, saaledes at der muligvis kunde ske en Forandring paa dette Omraade.

Med Tak for Optagelsen EN REJSENDE KOLLEGA.

Et Mindeord.

I Numer 9 af *Typograf-Tidende* staar som udmældte N. Bendixen, V. Vindelin og et tredje æret Medlem med et berømt Navn. Om den sidste vides kun, at han har modtaget sin faglige Uddannelse hos sit faderlige Ophav, af hvilken Grund han sikkert maa ansés for en grafisk Kraft af høj Rang.

De to førstnævnte kom til Hovedstaden, henholdsvis fra Skelskør og Viborg, som purunge Svende for at finde Lykken. De havde hertil ingen anden Adkomst end den, de havde erhvervet sig ved en 4- eller 5-aarig Øvelse i at »negle« skært. Det lykkedes dog Foreningen, trods denne kedelige Omstændighed, at skaffe dem Plads paa Schouws Papirposefabrik, paa hvilken de engageredes samtidig, ikke som Sættere men som Trykkere, hvilket sidste Fag læres til Fuldkommenhed paa denne Kunstanstalt paa en Eftermiddag. Undervisning heri gives gratis af d'Hrr. Staphf og Nielsen, der udenfor Foreningen vistnok er de største Virtuoser paa Trykkerkunstens Omraade. Disse tvende store Forbilleder har i den forløbne Tid virket saa ansporende paa de unge Ærgærrigheder, at disse har ment, Tiden nu var inde til at kræve deres Part af den store Anseelse, som alle Ikke-Medlemmer nyder paa nævnte Sted. Hvilken Lykke for Hr. Schouw, der, trods det han selv er Medlem af Principalforeningen, nærer en rentud sygelig Antiparti mod Fagforeningsmedlemmer, at have fundet et saadant Firkløver, der, samtidig med at de stiller deres »eminente Evner« til hans Raadighed, fraskriver sig Retten til at tage Bestemmelse om de Vilkaar, under hvilke de skal arbejde og leve. Hr. Schouw kan triumfere. Han kan slaa af Lønnen og lægge paa Arbejdstiden og han kan under et eksplosivt Stemningsudbrud godt lukke Fabriken og indstille Arbejdet, ingen har Ret til at gøre Ophævelser over sligt. Skulde imidlertid en Eventualitet af den Art hænde de 4 Herrer, da kan de trøstigt søge tilbage under Foreningens Fane. Tusinder af Arme vil under Jubel og Lovsyngen aabne dem Favnen og kappes om at trykke deres kollegiale Hænder.

Og Hr. Schouw og Hr. Drachmanns Sønner vil finde hinanden.

TOTO.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Enkekasse

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 1. Marts paa »Søfryd«. J. F. MØLLER valgtes til Dirigent og SIGW. LUNDBERG til Sekretær.

FORMANDEN (P. Nordlunde) aflagde Beretning, hvorunder meddeltes, at Kassen havde faaet en ny honorabel Bidragyder, nemlig *Social-Demokraten*, og at Budets Løn var bleven forhøjet med 36 Kr. aarlig. Efter at O. JOHANSEN havde beklaget, at Forslaget fra sidste Generalforsamling var blevet forkastet ved den skriftlige Afstemning, godkendtes Aarsberetningen.

KASSEREREN fremlagde det reviderede Regnskab og omtalte Kassens Status, der viste Fremgang. — En Diskussion udviklede sig om de mange Udslettelser, som absolut maatte kunne indskrænkes, naar Inkassatorerne førte de Lister, der bliver dem tilstillet, samt mældte Til- og Afgang fra Trykkerierne til Kassereren. — Regnskabet godkendtes.

Om Optagelse af kvindelige Typografer vedtoges efter nogen Diskussion enstemmig, at »Generalforsamlingen bemyndiger Styrelsen til i Henhold til Lovenes § 3 at optage kvindelige Typografer«.

Et Forslag fra ANTON ANDERSEN om at forhøje Kassererens Honorar fra 150 til 200 Kr. vedtoges med alle Stemmer mod 2.

De afgaaende Styrelsesmedlemmer opstilledes, d'Hrr. C. C. HANSEN og O. JOHANSEN. Til Revisor opstilledes SIGW. LUNDBERG og E. PETERSEN.

ANTON ANDERSEN stillede Forslag om, at Forhandlingsprotokollen skal oplæses paa hver Generalforsamling, men dette forkastedes efter et ganske kort Ordskifte mellem Forslagsstilleren og O. JOHANSEN.

S. L.

Nær og Fjærn.

Foreningslokalet. Tilsynshavende Fredag Aften: VILH. WARTENBERG. Fra Lørdag d. 14. Marts til Fredag d. 20. Marts inkl.: CARL NIELSEN. KONTROL-UDVALGET.

I Morgen Aften samles Kollegerne atter i Foreningslokalet. I Stedet for det Foredrag, Dr. Bang ved Sygdom er forhindret i at holde, vil der blive ydet Underholdning paa anden Maade. Bl. a. vil vor Kollega CAREL HANSEN oplæse et Brudstykke af J. P. Jacobsens Roman »Marie Grubbe« samt nogle mindre kendte Ting af Gustav Wieds Produktion. Kolleger med Damer indbydes til at komme talrigt tilstede.

Foreningslokalet i Gothersgade 49. Værten i vort Foreningslokale, Hr. LILLIENSKJOLD, meddeler os, at han paa Søndag Morgen aabner Lokalerne Kl. 4, saaledes at Deltagerne i Den typ. Sportsforenings Fest i Haandværkerforeningen vil kunne nyde deres Morgenkaffe i vore egne Lokaler, naar Festen forlades. Ligeledes er Lokalerne aabne Søndag Morgen den 22. Marts, saa at Deltagerne i Typografernes Sportsklubs Fest i Citylokalerne kan nyde det samme Gode. Vi anbefaler Deltagerne i begge Fester at paaskønne Værtens Imødekommenhed ved saa talrigt som muligt at indfinde sig i Lokalerne.

Dampskibsbilletterne og Lokalformændene. Ved Opgørelsen med det forenede Dampskibsselskab over udstedte Dampskibsbilletter i Oktober Kvartal, viser det sig, at flere Afdelingsformænd har glemt at opføre udstedte Billetter paa Kvartalsregnskaberne, hvorfor den af Hovedkassereren og Dampskibsselskabet udfærdigede Oversigt over solgte Billetter ikke stemmer. Dette er meget uheldigt. Hvis Lokalformanden altid huskede at faa »Overfartskvittering« for den udstedte Billet, vilde han ved Regnskabsaflæggelsen sikkert undgaa at glemme at føre de udstedte Billetter i Regning. Det er jo nærmest en flov Historie overfor Selskabet, at vore Sager ikke er i bedre Orden. Forhaabentlig sker det ikke i Fremtiden.

A. Joh.s Petersen, der repræsenterede Odder Lokalafdeling paa den sidste Kongres i København, er den 7. Marts afgaaet ved Døden paa St. Josephs Hospital i København. Petersen havde udlært i Aarhus i Maj 98 og senere arbejdet i Kolding, Odder og gentagende i Aarhus, Vejle og Silkeborg, hvor han sidst havde Beskæftigelse paa »Det ny Trykkeri«. Petersen har længe været besværet med en Ørelidelse. Denne Lidelse tog i forrige Maaned stærkt Overhaand, hvorfor hans Principal fulgte ham til København, hvor han paa Foreningens Foranstaltning den 24. Februar blev indlagt paa St. Josephs Hospital for at underkastes en Operation. Forinden Operationen foretoges afgik han imidlertid pludselig ved Døden, kun 24 Aar gl. Han var skattet som et tro Foreningsmedlem, flink Arbejdskammerat og paalidelig og pligtopfyldende Arbejder. Han førtes Onsdag Aften med Dampskibet til hans Fødeby Aarhus for i Morgen (Lørdag) at jordfæstes i Kolt Hasselager, hvor hans Forældre er bosiddende.

I Nakskov afholdes Faneindvielse Søndag den 22. ds., Eftern. Kl. 4, med Forretningsfører A. M. Kristensen fra Næstved som Taler.

—n.

Typografernes Sportsklubs Gymnastikpræsentation, Lørdag den 21. Marts (næste Lørdag) i »City«s Lokaler, tegner til at skulle blive over al Forventning. Vore Sportsmænds Præsentationer ved tidligere Lejligheder er i disse Dage Samtale-Emnet rundt om paa Trykkerierne, og alle er enige om at lovprise vore Sportsfester. Vi kan forsikre om, at de Opvisninger, som Klubben i Aar indbyder Kollegerne til at overvære, ikke paa nogen Maade staar tilbage for tidligere Aars Opvisninger; men at der tværtimod vil blive budt paa adskillige dristige Overraskelser, Overraskelser som sikkert vil sætte Tilskuernes Nerver i Spænding. En Opfordring til alle Kolleger om at støtte Klubben ved at købe Billetter, er naturligvis overflødig; thi alle, der paa nogen Maade kan, skal selvfølgelig med til vore egne Sportsmænds Fest.

Resterende Karnevalsbilletter

maa være indbetalte paa Kassererkontoret **Fredag den 20. d. M.** Navnene paa de, der resterer udover denne Dag, vil blive offenliggjort i *Typ.-Tid.* den 27. ds. STYRELSEN.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 4. Marts.

1. Fra det svenske Forbund forelaa Skrivelse om, at man ikke kunde gaa ind paa Gensidighedsforhold paa Syge- og Begravelsesvæsenets Omraade paa andre Vilkaar end før meddelt. — Toges til Efterretning.

2. En københavnsk Bogtrykker havde afskediget en Sætter med den Motivering, at han ikke havde udført tilstrækkeligt Arbejde; Personalet i det paagældende Trykkeri forlangte Vedkommende sat ind i sin Plads igen, da de formente, at han havde udført mere end tilstrækkeligt Arbejde. — Forretningsudvalget besluttede at yde den afskedigede Mand Reservefondsunderstøttelse, og at forlange Bilag paa det omtalte Arbejde, saaledes at dette kunde beregnes og eventuelt indankes for Voldgiftsretten.

3. En Bladudgiver i Helsingør havde afskediget en Mand, fordi denne var bleven valgt ind i Fællesorganisationens Bestyrelse og desuden havde været valgt til Dirigent paa forskellige Møder. — Det besluttedes at undersøge Forholdet nærmere.

4. Fra en Del Typografer, som havde arbejdet i *Lolland-Falsters Socialdemokrat*, forelaa forskellige Oplysninger om Arbejdsmetoden i nævnte Blad. — Det besluttedes at sende Oplysningerne til Nakskov Lokalafdeling til nærmere Undersøgelse.

5. Et Trykkeriforhold i Esbjerg diskuteredes. Og det besluttedes, at al Sats til Bladene bliver at udføre i selve Trykkeriet.

6. Overenskomsterne for et københavnsk Blads Vedkommende diskuteredes.

7. Bogtrykker Bagger i Haslev har underskrevet paa Tarifen.

8. En Bogtrykker forespurgte, om han var pligtig at betale Overarbejde ved Trykning, naar Trykkeren bar Skylden for Overarbejdet. — Nej.

9. Fra De kv. Trykkeriarbejderes Styrelse forelaa en Skrivelse ang. Sagen Amalie Kølbye. — Da Sagen var af en meget indviklet Beskaffenhed, vedtog Forretningsudvalget efter de forelagte Oplysninger, at Amalie Kølbye har at erlægge 3 Ugers Kontontingent. Endskønt Forretningsudvalget kunde have Anledning til at nægte A. K. Understøttelse, eftersom hun ifølge fremkomne Oplysninger har mistet sin Plads ved egen Skyld, vedtoges det dog, saafremt hun erlægger Kontingentet, at udbetale Understøttelsen.

10. Naar et Medlem opsiger sin Plads, kan Vedkommende da oppebære sin Understøttelse. — Ja.

11. Fra den københavnske Sætterafdelings Styrelse forelaa Anmodning om at maatte ekskludere et Medlem, der i allerhøjeste Grad havde opført sig bølleagtig. — Ja.

12. Fra en Del Medlemmer af Den kv. Afdeling forelaa Anmodning om, at Forretningsudvalget vilde skride ind imod to af Styrelsens Medlemmer i den nævnte Afdeling. — Da der ikke i den foreliggende Skrivelse forelaa positive Oplysninger om, hvad de to Medlemmer havde gjort, og da Forretningsudvalget overhovedet ikke kunde blande sig i Afdelingernes Bestyrelsesforhold, vedtoges det at afvise Sagen, idet man dog indstændigt opfordrede Afdelingen til at undlade personlige Tvistigheder.

13. Fra en Provins-Afdeling forespurgtes, om et Medlem, der ikke passede sin Plads, havde Krav paa Understøttelse. — Der henvistes til § 58 i Forbundslovene.

14. Fra samme Afdeling forespurgtes, om en Mand, der i længere Tid havde været syg, kunde gøre Krav paa Opsigelsesfrist. — Da det oplystes, at Vedkommende simulerede, kunde han ikke gøre Krav paa Opsigelse.

15. Det meddeltes, at Kemigrafer og Reproduktionsarbejdere vilde danne en Klub.

16. Det oplystes, at en ny Skrive- og Støbemaskine i en nær Fremtid vilde blive udstillet i København, og at en Sætterske for et Vederlag af 100 Kr. var bleven antaget til Betjening af Maskinen. — Til Efterretning.

17. Kan en Rejsende f. Eks. rejse til Roskilde eller Helsingør eller en anden By og hæve Understøttelse og saa rejse tilbage igen, og efter 2 Dages Forløb atter hæve Understøttelse o. s. fr.? — Nej; Understøttelse paa Rejse kan kun hæves en Gang mdl. i hver By.

18. Scherling anmodede paany om at maatte faa sin Optagelse sat under Afstemning. — Forretningsudvalget kan for Tiden ikke indlade sig herpaa.

19. De samv. Fagforbunds Lovændringer diskuteredes. — Det besluttedes at stille Ændringer til § 16.

20. Der toges Beslutning om Anbringelsen af Forbundets Formue og Værdipapirer, og at lade Hvidtfeldt og Østergaard udarbejde en Oversigt over hver enkelt Kasses Formueforhold. F. K.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: A. Chr. Petersen, Aksel Holm (overgaar fra Ny typ. Forening). Johannes Jeppesen (Missionstr.), udl. 1892 i Herning. Trykkeriarbejd. Aksel Oskar Martin Jensen og Ferdinand Knud Niels Madsen (begge hos Thiele). Sygeafdel.: Johannes Jeppesens Hustru Jensine, Jul. Sicks Hustru Louise og Peter Oluf Hansens Hustru Anna Eline.

Provinserne: Odense, Sætter Søren Chr. Hansen, udl. i Milos Bogtr. 1/3 1903 (arb. s. Sted).

Tiltraadte.

København: 4960, Sætterske Ingeborg Petersen (O. C. Olsen) fra Rønne.

Provinserne: Silkeborg, 1425, M. Pallesen i Pl. Brønderslev, 1223, Lorentz F. Jensen.

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 3174, Constantin Knudsen til Nyborg i Pl. 1363, Chr. Em. Jerløv til Svendborg (arbl.). Trykkerafdelingen: 230, Carl Richard Christiansen og 520 (Verein der Buchdr. Ungarn), Joseph Würmfeld (til Udlandet).

Provinserne: Køge, 1606, Jens Andersen til Roskilde og 1667, Carl Marius Petersen paa Rejse. Rudkøbing, 1635, Mads Frederiksen paa Rejse. Slagelse, 1583, Carl Oluf Madsen (arbl.) paa Rejse. Brønderslev, 1508, Vilh. Christensen til Aalborg (arbl.).

Døde.

Provinserne: Silkeborg, 1268, A. Joh. Petersen.

Udmældte.

København: Sætterafdelingen: 1631, Carl Vilh. Frederiksen (overgaar til anden Livsstilling).

Udelukket.

For bølleagtig Opførsel i Foreningslokalet: 3365, Chr. Emil Larsen (arbl.).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7 1/2—8 1/2. Kataloger 15 Øre.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

De ny Love samt Stemmesedler er udsendt i denne Uge. Medlemmer, der mulig ikke maatte have faaet Lovene, bedes rekvirere disse hos mig paa Kontoret.

Stemmesedlerne bedes indsendt senest i Morgen (Lørdag).

Opmærksomheden henledes særlig paa Lovenes §§ 5 og 6.

LAUR. JENSEN
(tr. Fredag og Lørdag 5 1/2—7 1/2 paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46, 2).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse. — Indbydelse til Sammenkomsten Lørdag den 28. ds.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Typografernes Broderkreds.

Maanedsmøde i K. F. U. M., Gothersgade 115, Lørdag den 14. ds., Kl. 8. Alle Typografer indbydes.

Alle Forbundsmedlemmer

indbydes til Møde ang. Dannelsen af en Diskussionsklub, i Foreningslokalet, Gothersgade 49, *Mandag den 16. Marts, Aften Kl. 8.*

Flere Medlemmer.

Carl Andersens

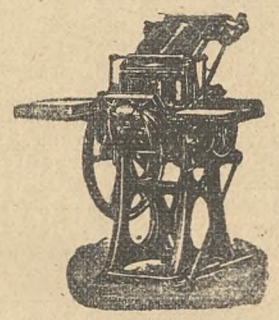
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Gunstigt Tilbud!

Følgende brugte Maskiner henstaar i mit Reparationsværksted:

En enkelt Hurtigpresse 50 × 80 ctm. Eickhoff Kr. **1200** urepareret.
» **dobbelt do.** 65 × 96 » do. » **2000**

og sælges paa meget favorable Vilkaar.

Adolph Wulff.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 20 MARTS 1903 XXX AARGANG

Den typografiske Forening
afholder
ordinær Generalforsamling
Søndag den 5. April, Formiddag Kl. 11 præcis
i **Rømersgade 22** (Festsalen).

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen oplæses. 2. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 3. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne og Bryggeriet »Stjærnen«. 5. Opstilling af Funktionærer. De afgaaende Funktionærer er: Formand: P. Lauritzen. Styrelse: Oscar Johansen, N. P. Nielsen, H. Carl Nielsen (Berl. Tid.). Revisorer: Fr. Hjorth, Emmanuel Petersen. 2 Repræsentanter til »Stjærnen«. 4 Kontrahenter: Oscar Johansen, F. K. Madsen, Victor Petersen. 1 Bud. 6. Eventuelt. STYRELSEN.

Ny typografisk Forening kontra Dansk Typograf-Forbund.

I den senere Tid er Spørgsmaalet Ny typ. Forening kontra Dansk Typograf-Forbund blevet meget aktuelt, og af den Ivrighed, hvormed de Ledende indenfor Ny typ. Forening søger at skaffe Argumenter tilveje for at bevise dennes Eksistensberettigelse, mærker man straks, at der indenfor dens Ramme findes en Del Medlemmer, som er begyndt at tænke over, om der ogsaa er nogen Grund for Kolleger, der har fælles Interesser, til at staa i to Foreninger.

Og da de Ledende ikke har været i Stand til at skaffe andre Beviser mod de Kolleger, der staar i Dansk Typograf-Forbund, saa har de maattet ty til den gammelkendte Traver, som Højrebladene har benyttet gennem umindelige Tider: At de socialdemokratiske Ledere vare Mænd, der kun tænkte paa egen Fordel.

Ved Hjælp af dette tarvelige Argument mener d'Hrr. saa at have bevist, at det ikke kan gaa an at staa i De samv. Fagforbund, og det til Trods for, at Flertallet af Danmarks Typografer dog hidtil har ment det modsatte.

Men ved denne Beslutning er ogsaa det Princip blevet gennemført, som Ny typ. Forening aldrig har villet anerkende, nemlig: *Flertallets Ret.*

Og dog, hvorledes vil d'Hrr. være i Stand til at opretholde en Organisation paa anden Maade?

Man kan jo tage et Par Eksempler:

Ny typ. Forening har i denne Tid for at »fiske« Medlemmer faaet vedtaget nye Love, der yder dens Medlemmer ikke saa lidt mere end hidtil, men at Kontingentet som Følge deraf ogsaa snart vil stige, er indlysende. Hvis nu et Mindretal af Foreningen føler sig utilfreds hermed, er det saa korrekt, at dette danner en Forening for sig selv.

Eller: Hvis et Mindretal føler sig utilfreds med Tarifen, kan det saa tillades dette at arbejde efter en anden Tarif end den af Flertallet vedtagne?

Nej, Flertals-Beslutninger maa respekteres, hvis en Organisation skal have nogen Betydning.

Mærkeligt er det ogsaa i denne Forbindelse at se *Ny typ. Tid.* skrive om »Flertallet«, thi i en Artikel heri kort efter Delegeretmødet hedder det bl. a.:

». . . Som der blev udtalt paa Generalforsamlingen i Søndags er den *langt overvejende* Del af Typograferne rettænkende Mennesker . . .«

Hvor inkonsekvent er det ikke at appellere til »Flertallet«, da d'Hrr. aldrig selv har villet respektere det, ligesom det ser lidt mærkeligt ud at kalde den langt overvejende Del af Typograferne »*rettænkende Mennesker*«, naar de saa samtidig søger at fastholde, at Ny typ. Foreningens Opretholdelse er absolut nødvendig som Værn mod disse rettænkende Menneskers Beslutninger.

Om det omstridte Spørgsmaal, hvorvidt det er nødvendigt at blive staaende under »De samv. Fagforbund«, er og har der, som om saa meget andet, været forskellige Meninger, og jeg er just ikke særlig begejstret for at blive heri, men derfor er den Tanke aldrig faldet mig ind, at forlade den Organisation, jeg tilhører, tværtimod, jeg vil søge at skaffe Beviser for, at en Udmældelse ikke vil gøre nogen Skade, og hvis d'Hrr. havde virkelige Beviser (og selv tror paa dem) for Nødvendigheden af en saadan Udmældelse, saa indmældte de sig i Dansk Typograf-Forbund og søgte at skabe sig et Flertal herfor, thi det er en daarlig Maade at søge en Sag gennemført paa ved at løbe sin Vej.

Hvis man paa et Trykkeri føler sig utilfreds med et eller andet og gærne ønsker det forandret, gaar man saa hen og siger sin Plads op og forlader Arbejdsstedet?

Nej, det gør man ikke, tværtimod, man bliver i sin Plads og søger at opagitere en Stemning for sine Anskuelser for paa den Maade at faa dem gennemført, og saadan burde d'Hrr. ogsaa have baaret sig ad.

Ved at blive i deres Organisation (og ikke, som nu er sket, skabt Splid) og her arbejdet for at faa deres Tanker og Idéer gennemført, havde de skabt dem Agtelse hos deres Kolleger, hvilket just ikke kan siges at være Tilfældet nu.

Jeg nærer det sikre Haab, at Flertallet af Ny typ. Forening vil indsé, at det Standpunkt, som de straks ved Tarifbevægelsens Begyndelse har indtaget, er aldeles forkasteligt, da de sikkert véd, at der i den nugældende Tarif er Punkter, som vi af Hensyn til den stadig tiltagende Arbejdsløshed nødvendigvis maa have forandret.

At de Ledende i Ny typ. Forening selv har indsét det uholdbare i de Argumenter, hvormed de til en Begyndelse søgte at forsvare deres Standpunkt om ikke at sige Tarifen op (nemlig daarlige Konjunkturer og Arbejdsløshed), sér man bedst af en Artikel i sidste Nr. af *Ny typ. Tid.*, hvori der bl. a. staar, »at hvis der havde været anvendt en anden Taktik overfor Ny typ. Forening, saa havde vi temmelig sikkert været i Stand til at gennemføre en forbedret Tarif«.

At der om den Taktik, der nu bliver anvendt overfor Ny typ. Forening, som om saa meget andet, ikke hersker absolut fuld Enighed, og at jeg ikke selv er helt tilfreds hermed, er sikkert, men ligesaa sikkert er det ogsaa, at hvis Flertallet vedtager en Fremgangsmaade, da bliver den fulgt af alle Medlemmerne.

Derfor nærer jeg ogsaa det Haab, at der fra Ny typ. Foren.s Side bliver gjort et alvorligt Forsøg paa at faa Forhandling i Gang (hvilket jo hidtil aldrig er sket, trods gentagne Forsøg fra vor Forening) for derigennem at søge skaffe en Basis tilveje, hvorpaa en Sammenslutning kan finde Sted, da vi sikkert ellers let risikerer at komme til at staa som afgjorte Fjender overfor hinanden, hvilket tilsidst kommer til at gaa ud over os alle. A.

Fagskolen for Boghaandværk.
1893 — 15. Marts — 1903.

DET var under ret beskedne Forhold Fagskolen for Boghaandværk begyndte sin Virksomhed den 15. Marts for 10 Aar siden. I Bagbygningen, Nørrevold 80, var der i 2 Lejligheder indrettet Sætteri og Trykkeri i den ene og Bogbinderi i den anden. Ældre Elever vil huske den ejendommelige snævre Opgang, de smaa Lokaler med Petroleumsbelysning og mindes Kalamiteterne, naar det ikke vilde brænde i Kakkelovnen. Forholdene var, som sagt, smaa; der var kun én Brødskrift, Elzevir, og nogle faa Akcidensskrifter, og Trykkeriet talte kun en Haandpresse og en mindre Hurtigpresse; men Skolen vandt straks Tilslutning blandt Boghaandværkerne, og det viste sig snart, at Lokalerne

var for smaa, og skønt man to Aar senere lejede en Etage til, saa at hver af Skolens 3 Afdelinger fik sin Etage, øgedes Elevantallet stadig, saa mange maatte bortvises af Mangel paa Plads. Endelig i Slutningen af 1899 fik Skolen ved Velvilje fra Det danske Kunstindustrimusæums Side Husly i de nuværende Lokaler i Musæets Tagetage, hvor alle Afdelinger samledes i én Etage i store, lyse Rum med tidssvarende Bekvemmeligheder, elektrisk Lys, Centralvarme etc. Materialet forøgedes efterhaanden. Til Sætterafdelingen erhværvedes Genzsch & Heyses franske og romerske Antikva og sidste Aar tilkom Psalter Gotisk, endvidere findes Græsk, Hebraisk og Noder. I Trykkeriet opstilledes en Fønikspresse med elektrisk Drivkraft, og i disse Dage er Maskinernes Antal forøget med en stor Hurtigpresse, forsynet med elektrisk Motor. Til Bogbinderklassen erhværvedes en Række originale Stempler til Haandforgyldning etc.

Skolen fremtraadte som et Led i de Bestræbelser for at rekonstruere det danske Boghaandværk i kunstnerisk Retning, som den i 1888 efter Initiativ af Xylograf Fr. Hendriksen stiftede »Forening for Boghaandværk« havde sat sig som Maal. Den Tilbagegang i den rette Forstaaelse af Bogtrykkets Væsen, som ved Bogtrykkernes Forsøg paa at konkurrere med Litografien, hidførte en Mængde Varianter af de oprindelige Skriftsnit: spinkle, skeletagtige Skrifter, overlæssede med Forsiringer og Pynt, saa at de oprindelige Grundformer var helt forvanskede, anvendtes sammen med fede, klodsede Skrifter. Hertil kom en sand Ornament-Epidemi som Følge af de tyske Skriftstøberes Masse-Fabrikation af Ornament-Serier, hvormed Bogtrykkerne mente at kunne tage Kampen op med Litografien. Disse Forsiringer anvendtes kritikløst overalt, hvor det paa nogen Maade var muligt, særlig i Bøger, hvor det slet ikke hører hjemme.

I Midten af Firserne begyndte Xylograf Fr. Hendriksen, hvem Æren for den Anerkendelse, der i Øjeblikket ydes dansk Boghaandværk saavel herhjemme som i Udlandet, hovedsagelig skyldes, at paavise den Mangel paa Smag og kunstnerisk Forstaaelse, der prægede vor hjemlige Bogproduktion, og hvor underligt langt vi stod tilbage for tidligere Tiders Bogtrykkerkunst, — den bagvendte Opfattelse, der gjorde sig gældende herhjemme, idet det harmoniske Forhold mellem Sats- og Papirformat, stilfuldt Skriftvalg og Satsarrangement og kraftigt Tryk traadte i Baggrunden, medens der lagdes Vægt paa det mere underordnede, den ornamentale Udsmykning. Hans Ord vakte Opsigt uden dog straks at gøre den tilsigtede Virkning. Hendriksen nøjedes dog ikke med teoretiske Udviklinger af sine Reformationsideer, men gennem Forening for Boghaandværk, hvis Formand han har været siden dens Oprettelse, har han ved Udgivelsen af en Række stilfuldt udstyrede Bøger ført sine Ideer ud i Livet — kun Skade, at der ikke indenfor Boghaandværkernes Kreds findes den tilsvarende Interesse for Faget. Det er et sørgeligt Syn at se den »Skare«, der møder frem ved »Forening for Boghaandværks« Udstillinger i Industriforeningens Foredragssal. Ogsaa blandt Bogtrykkerne fortjener Skolen større Interesse og Offervillighed end Tilfældet er. — Skolen har ved forskellige Lejligheder været repræsenteret paa udenlandske Udstillinger og overalt høstet Anerkendelse. Æren for Skolens smukke Resultater tilkommer Xylograf Hendriksen og den Kreds af Medarbejdere, han har haft et aabent Blik og et lykkeligt Greb paa at knytte til Skolen som Lærerkræfter: Emil Sørensen (Haandbogens Forfatter) i Sætterafdelingen, C. V. Nielsen i Trykkerklassen og Anker Kyster og O. L. Clément i Bogbinderiet.

I Anledning af Tiaarsdagen havde Eleverne udført en Adresse, der overraktes Hr. Hendriksen, da han i Søndags indfandt sig paa Skolen. Den er holdt i gammel Stil, trykt i to Farver med den nye Psalter Gotisk, og Skolens Tegnelærer, Kunstmaler Alf. Larsen, har hertil tegnet to Interiører i gammel Træsnit-Maner, det ene gengiver meget naturtro det tidligere Sætterilokale ved Nørrevold, det andet forestiller det nuværende Bogbinderi og en Del af Trykkeriet, medens Bindet er udført i Svineskind med blindtrykte Ornamenter efter Tegning af Prof. Hans Tegner.

C. C.

Voldgiftsretten.

Torsdag den 5. Marts 1903 holdt Voldgiftsretten Møde. Af Medlemmer, som tidligere har haft Sæde i Retten, var mødt Typograf Hansen og Bogtrykkerne Kihl, Lind, Truelsen og Witzansky. Som nyvalgte Medlemmer tiltraadtes Retten af Typograferne Oscar Johansen og Carl Nielsen samt Trykker Laur. Jensen.

Til Formand genvalgtes M. Truelsen, til Næstformand Laur. Jensen og til Sekretær Overretssagfører Poul Meyer i Stedet for Overretssagfører Dam-Nielsen, der ikke ønskede at fungere mere.

Derefter behandledes Sag Nr. 7/1902: C. Ferslew & Co. ktr. Den typografiske Forening.

Typograferne har rejst Fordring om Betaling for stereotyperede Annoncer. Da der ikke opnaaedes Flertal for Kendelse, vil Sagen blive tilstillet Opmanden.

— — —

Sag Nr. 8/1902: C. Ferslew & Co. ktr. Den typografiske Forening. Man opnaaede Flertal for følgende

Kendelse:

I Skrivelse af 22. November 1902 har Firmaet C. Ferslew & Co. begært Voldgiftsrettens Kendelse i Spørgsmaalet om, hvorvidt Firmaets Sættere har Ret til, som af dem paastaaet, at forlange, at Annoncer under 50 Linjer, der er omgivne af en Ramme, skal beregnes med 100 pCt. Tillæg, medens Sætterne samtidig udtaler, at Annoncer over 50 Linjer i Ramme ikke skal have noget Tillæg. Firmaet har anbragt, at der aldrig fra Tarifens Indtrædelse hidtil fra Sætternes Side er stillet en saadan Fordring, og at der heller ingen Hjemmel hertil findes i Tarifen.

I Skrivelse til Retten af 29. December 1902 fra Den typografiske Forening er til Støtte for Sætternes Paastand anført, at en Rammeannonce altid afviger fra det almindelige, og derhos er langt besværligere at sætte og tager mere Tid end en almindelig Annonce, hvorfor man i Følge Tarifens § 6 har Krav paa Tillæg af 100 pCt. Naar man nøjes med at stille dette Krav overfor Annoncer paa indtil 50 Linjer, er Grunden den, at større Annoncer jævnlig indeholder saadanne Fordele, at det til Dels bøder paa den Ulejlighed, Rammen forvolder, samt at man selvfølgelig maa tage et vist skyldigt Hensyn til Firmaet, der paa anden Maade indrømmer deres Personale Fordele, der kan bøde paa en eller anden Ulæmpe; Rammeannoncer under 50 Linjer indeholder derimod saa godt som aldrig Fordele, der kan opveje Ulejligheden med Rammen. Endelig har man henvist til en af Rettens Opmand for ca. 3 Aar siden afsagt Kendelse i en lignende Sag mod Bladet *København*, der gav Sætterne Medhold i denne deres Opfattelse.

Der maa nu gives Sætterne Ret i, at Annoncer med Ramme afviger fra almindelige Annoncer og medfører i hvert Fald noget mere Arbejde og Tidsspilde end de almindelige, og da der ikke i Tarifen findes nogen lavere Sats end Tillæg af 100 pCt., saa dømmer Retten:

De i Sagen omhandlede Annoncer i Ramme af indtil 50 Linjers Størrelse bør betales med et Tillæg af 100 pCt.

— — —

Sag Nr. 1/1903: Foreningen af danske Bogtrykkere ktr. Den typografiske Forening og Den typografiske Trykkerforening.

Sagen drejede sig om, hvorvidt den af de Indklagede foretagne Opsigelse af Tarifen kunde anses for lovlig. Klageren bestred Opsigelsens Gyldighed, da Ny typografisk Forening ikke havde deltaget i Afstemningen.

Efter nogen Forhandling stillede d'Hrr. Lauritz Jensen, Oscar Johansen og Carl Nielsen Forslag om at afvise Sagen som værende en Strid mellem de 2 Svendeorganisationer og ikke en Strid mellem Mestre og Svende, idet de samtidig erklærede, at saafremt dette Forslag ikke vedtoges, vilde de ikke deltage i Sagens videre Behandling, men straks nedlægge deres Mandater.

Forslaget forkastedes med 5 Stemmer mod 3, hvorefter d'Hrr. Laur. Jensen, Oscar Johansen og Carl Nielsen forlod Mødet.

Formanden erklærede, at da Voldgiftsretten efter Forretningsordenen skulde være fuldtallig for at kunne tage Beslutninger, hævede han Mødet.

M. Truelsen.

Poul Meyer.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt Mandag den 9. Marts ekstraordinær Generalforsamling i Rømersgade 22, Festsalen, med følgende Dagsorden: 1. Vedtagelse af en Forretningsorden. 2. Fuldmagt til at underskrive en Panteobligation. 3. Eventuelt. — Dirigent P. Berendt. Sekretær Aug. Høyer.

Punkt 1. Formanden forelagde Forslag til en Forretningsorden, der enstemmig vedtoges med nogle af Wartenberg, P. Chr. Andersen og Aug. Høyer stillede Ændringer.

Punkt 2. Formanden oplæste en Udtalelse, hvorved Generalforsamlingen giver Styrelsen Bemyndigelse til at underskrive en Panteobligation vedrørende Sanatoriet. Juridiske Hensyn havde fordret en saadan bestemt Udtalelse. — Denne vedtoges enstemmigt.

Punkt 3. En Anke over en af Forretningsudvalget vedtagen Bestemmelse om, at der mellem en Rejsendes Ophold i hver By skulde være en Maaned, maatte afvises, da denne Sag sorterede under Forretningsudvalget.

Det henstilledes til Styrelsen ikke af Det frivillige Fond at yde nogen Pengeunderstøttelse til Medlemmer, der var i Karantæne, da der forelaa et saadant Tilfælde.

Der fremdroges forskellige Anker over Forholdene paa *Politiken*, og Styrelsen opfordredes til at undersøge Forholdene.

Formanden besvarede derefter en Række Forespørgsler fra forskellige Talere og gav sluttelig en længere Fremstilling af den ved

Voldgiftsrettens Sprængning fremkomne Situation. — Medlemmerne udtalte deres Billige'se af d'Hrr. Medlemmer af Voldgiftsrettens Optræden i denne Sag ved at rejse sig. — Omtalte derefter forskellige Forskydninger, der havde fundet Sted indenfor Bogtrykkernes Kreds. Derefter hævedes Generalforsamlingen. AUG. HØYER, Sekretær.

Husk

Typografernes Sportsklubs

Gymnastikpræsentation

i Morgen Lørdag Kl. 8½

i Citys Selskabslokaler, Citygade 23.

Nær og Fjærn.

Grundstensnedlæggelse. I Følge flere Blade nedlagdes i Søndags Grundstenen til Typografernes nye Stiftelse i Bovesgade. Stiftelsens Bestyrelse har mærkværdig nok alle Tider kunnet finde *Typ.-Tid.s* Redaktion, naar det gjaldt om at gøre Reklame og skaffe Stiftelsen Tilgang af nye Medlemmer; men om en saa vigtig Begivenhed, som Nedlæggelsen af Grundstenen til en ny Stiftelse, har man fundet det passende *ikke* at give Fagbladet nogen som helst Meddelelse.

Vi takker paa Fagbladets Vegne.

Foreningslokalet. Tilsynshavende Fredag Aften: CARL NIELSEN. Fra Lørdag d. 21. Marts til Fredag d. 27. Marts inkl.: JENS LARSEN. KONTROL-UDVALGET.

Næste Lørdag Aften, den 28. Marts, vil Dr. GUSTAV BANG holde det ved Sygdom forhindrede Foredrag i vort Foreningslokales store Sal.

Halvaars-Generalforsamlingen. Grunden til, at den ordinære Halvaars-Generalforsamling falder i April i Stedet for i Marts, er de Besværligheder ved at faa Regnskabet færdigt, som Overgangen til Forbundet har bevirket.

Dansk Provins-Bogtrykkerforenings Styrelse afholdt den 12. Marts Møde i København. Den benyttede Lejligheden til at pleje Underhandlinger med Forretningsudvalget om forskellige divergerende Tarifspørgsmaal, om hvilke der opnaaedes Forstaaelse.

Dagkursus paa Fagskolen vil atter i Aar blive forsøgt. I Torsdag Aftes afholdtes om dette Spørgsmaal en Konference af d'Hrr. Xylograf HENDRIKSEN, VICTOR PETERSEN, Bogtrykker P. HANSEN, Aalborg og HVIDTFELDT. Af Hensyn til Midlerne turde man kun binde an med en Sætterklasse, og endda kun under Forudsætning af, at det Strikerske Fond ydede Støtte dertil, hvad man havde begrundet Haab om vilde ske, ligesom Bogtrykkerforeningen atter i Aar kunde vente et Statstilskud til Uddeling blandt unge Typografer eller Lærlinge, som kunne ønske at deltage i Dagskolen, der vil vare to Maaneder. Der vil senere udgaa nærmere Kundgørelse. Det vilde være ønskeligt om mange Bladudgivere kunde faa Øje for den ensidige Uddannelse, der blev deres Lærlinge tildelt, og derfor vilde ofre et saadant Kursus paa deres Lærlinge.

Ny Bladprojekter. I Aalborg-Egnen arbejdes der stærkt paa Oprettelsen af et nyt Agrar-Dagblad. BERTELSEN-SKALBORG skal nok være Sjælen i Foretagendet og man haaber at have naaet sine Ønskers Maal til Juni.

I Skive er det vedtaget at starte et Dagblad fra 1. April under Navn af *Skive Dagblad* med den tidligere Red. af *Skive Folkeblad* som Red. Det er et Aktieselskab. Tanken skal være at flytte det Menageri, som nu fremstiller det blokerede *Morsø Dagblad*, til Skive. Og saa skal *Morsø Dagblad* være en Aflægger af Skivebladet.

Ogsaa i Københavns Amt spekulerer man paa et Dagblad med Trykkeri i Hellerup.

Man gør dog klogest i at spare Portoen til Forespørgsler om Plads i disse Blade.

Red. af Ølandenes Dagblad overtages fra April Kvartals Begyndelse atter af Hr. Redaktør AKSEL DAMKIER, der i de sidste Par Aar har haft Bopæl i København.

Jordefærd. Vor Kollega, A. JOH.S PETERSEN, begravedes i Lørdags paa Kolt Kirkegaard. Der var mødt Kolleger fra Aarhus og Silkeborg, akkurat saa mange, at de kunde bære afdøde til Graven. Kolleger fra Aalborg, Aarhus, Odder, Vejle og Silkeborg havde sendt Kranse til hans Baare.

Typografernes Diskussionsklub. (Se omst. Annonce.)

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

1. Angaaende Trykkerisagen fra Esbjerg, som behandledes i forrige Møde, gav Formanden forskellige Oplysninger. — Til Efterretning.

2. Der forelaa fornyede Oplysninger om den Mand, der var bleven afskediget, fordi han havde deltaget i Møder, valgt ind i en Bestyrelse osv. — Det besluttedes at yde ham Understøttelse paa Stedet.

3. Fra et københavnsk Dagblads Personale forelaa en Skrivelse, hvori gjordes opmærksom paa forskellige uheldige Forhold, bl. a. om at Sundhedsvedtægten ikke blev overholdt. — Det besluttedes at rette Henvendelse til det paagældende Firma.

4. En Principal ønskede at forlænge Arbejdstiden fra 8 til 9 Timer. — Forbundsstyrelsens Beslutning maa staa ved Magt.

5. Der forespurgtes, om Ny typ. Forening var bleven gjort bekendt med Arbejdsforholdene paa et københavnsk Trykkeri. — Ja.

6. Et Trykkeriforhold, hvor 2 kvindelige Medlemmer arbejdede for en ugentlig Løn af 8 og 10 Kr., diskuteredes. — Det besluttedes at rette Henvendelse.

7. Paa et andet Trykkeri beskæftigedes ligeledes et kvindel. Medlem for en ugentlig Løn af 10 Kr. — Sker Henvendelse.

8. Et tredje Tilfælde, hvor der tidligere havde været rettet Henvendelse, uden at dette dog havde frugtet, besluttedes det atter at skride ind.

9. Fra Forretningsføreren for et københavnsk Blad forelaa Anmodning om at faa en Forhandling med Forretningsudvalget angaaende Beregning af Annoncer. — Vedtoges.

10. Fra Nykøbing F. androges om at faa Specialbehandling betalt. — Vedtoges, men Lægeerklæring skal foreligge.

11. Fra Odense indberettes, at et svensk eller norsk Medlem var bleven opsamlet paa Gaden, ramt af et Ligfald; Vedkommende er nu indlagt paa Forsørgelsesanstalten, lidende af delirium tremens. — I saadant Tilfælde kan Understøttelse ikke gives.

12. Medlem Nr. 1268, A. Joh. Petersen, død. — 200 Kr. anvistes.

13. Typograf Harald Jensen fra Slagelse havde dels opført sig bølleagtig og dels ved urigtigt Foregivende søgt at tilvende sig Understøttelse, hvorfor der fra den københavnske Afdelings Formand rettedes Anmodning om at ekskludere ham. — Vedtoges.

14. Borgmesteren i Assens havde, da der dèr i Byen ikke fandtes faglige Skuemestre, nægtet en kvindelig Typograf at aflægge Svendeprøve. — Henvistes til Odense for at aflægge Prøven.

15. Et Medlem anmodede om Sygeunderstøttelse. — Da han har opholdt sig i Afdelingen som Rejsende, kan han kun hæve Understøttelse som saadan.

16. Fra den kvindelige Afdeling spørges, om et Medlem kan hæve forhøjet Understøttelse, naar Vedkommende til Afdelingen, men ikke til Forbundet, har betalt 200 Uger. — Nej.

17. Ringkøbing-Afdelingen andrager om Kontingentfrihed for Lokalformanden. — Da der er underlagt Afdelingen 4 Filialer og Arbejdet derved meget besværliggjort, vedtoges dette.

18. Fra Ulrik Petersen forelaa Opgørelse pr. 1. Januar; den samlede Formue var 102,442 Kr. 12 Øre. — Til Efterretning.

19. Til De samv. Fagforbund var indbetalt Strejkebidraget til Stenhuggerne samt Administrationsbidrag for 1. Halvaar 1903. — Til Efterretning.

20. Huslejen for April Kvartal, 206 Kr., var betalt. — Til Efterretning.

21. Forretningsudvalgets Kontingentfrihed til Sygeafdelingen diskuteredes. De i Lovene fastsatte 200 Kr. til Administrationen indgaar i Forbundskassen og Forretningsudvalgets Medlemmer samt Revisorernes Kontingent udredes af Forbundet.

22. I en Skrivelse fra et Medlem oplystes, at nogle Medlemmer agtede at danne en Diskussionsklub. — Til Efterretning.

23. En Skrivelse fra Foreningen af danske Bogtrykkeres Formand, om at lade foretage nyt Valg af Voldgiftsretsmedlemmer, diskuteredes. — Det besluttedes at afsende Svarskrivelse.

24. Et Forslag om at samles med Ny typ. Forenings Styrelse for mulig at finde en Maade, hvorpaa Organisationerne kunde samles, diskuteredes. — Det vedtoges at gøre Skridt til et saadant Møde.

25. Fra Esbjerg forelaa Tilbud om at overtage Trykningen af *Vestjyllands Socialdemokrat.* — Det overlodes Formanden og Hvidtfeldt at søge oplyst og specificeret, hvilke Aktiver, der forefindes i nævnte Forretning.

26. Trykkeriarbejderne forespurgte, hvad Forretningsudvalget agtede at gøre for at faa alle Trykkeriarbejdere indmældt i Organisationen. — Det besluttedes at lade Redaktøren skrive Artikler i Fagbladet for derigennem at oparbejde en Stemning blandt Trykkeriarbejderne.

27. Fra Arbejdsraadet forelaa Sundhedsvedtægten. — Det overlodes P. Lauritzen og Hvidtfeldt at gennemgaa nævnte Sundhedsvedtægt og derefter gøre Indstilling til Forretningsudvalget. F. K.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 1. Marts.

Det vedtoges i Henhold til en Skrivelse fra Kontroludvalget at ekskludere et Medlem af Foreningen paa Grund af Vedk.s usømmelige Optræden i Foreningslokalet. — Som Laan vedtoges det at yde et Medlem 20 Kr. — Et andet Andragende om Understøttelse afsloges. — Det besluttedes efter Andragende at fritage et Medlem for Bidrag til Forbunds- og Hovedkassen. — 25 Kr. bevilgedes til Hjælp ved en foretagen Operation.

Lørdag den 7. Marts.

Formanden oplæste et Udkast til den Bemyndigelse, man agtede at søge paa Generalforsamlingen; sanktioneredes. — Man vedtog et Udkast til Forretningsorden for Generalforsamlinger. — Formanden aflagde Beretning fra det afholdte Forbundsstyrelsesmøde. — Da Trykkerforeningen har faaet egen Kontrahent, faar Den typ. Forening derved Ret til én Kontrahent til, og det vedtoges — indtil ordinært Valg kan foretages — at lade Formanden møde. — En Anmodning om Laan til Start af en Forretning kunde man ikke gaa med til. — Et Medlem refunderedes 8 Kr. til Bandage. — Det vedtoges i Henhold til Lovene at udskrive Valg af Tillidsmænd. — Efter venskabelig Overenskomst med Dr. Milo vedtoges det at ansætte en Læge til paa Amager fra 1. April, saa at Medlemmerne for mindst et Aar ad Gangen kan vælge hvilken Læge de ønsker. — Lægeforholdet i den indre By diskuteredes; Afgørelsen udsattes til et senere Møde. — Beslutning toges ang. en Anmodning fra Formanden for Foreningen af danske Bogtrykkere. — Formanden gav nogle Oplysninger ang. forskellige Trykkeriforhold. — En Rejsende er bleven syg og ønsker almindelig Sygeunderstøttelse; da Vedkommende ikke er Medlem af den københavnske Afdelings Sygekasse, bliver han at behandle som andre Rejsende: frit Hospital og 1 Kr. ugenlig. O. J.

Afstemningsresultater.

Den typ. Trykkerforening.

Den af os foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af Foreningens Tillidsmænd har givet følgende Resultat:

Der er afgivet ialt 118 Stemmesedler. Til Formand er LAUR. JENSEN valgt med 117 Stemmer; til Styrere: JENS LARSEN med 118 St. og ALBERT SØRENSEN med 116 St. Til Revisor er valgt VALD. JØRGENSEN med 76 St. Derefter havde CHARLES PETERSEN 36 St. Til Kontrahent valgtes K. KIEFER med 116 St.

København, den 17. Marts 1903.

V. HANSEN. OSKAR HANSEN.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ved den af undertegnede Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedlerne, blev til Styrelsesmedlemmer valgt d'Hrr. CARL CHR. HANSEN med 146 Stemmer og OCKAR JOHANSEN med 135 Stemmer. Til Suppleant blev SIGW. LUNDBERG valgt med 132 Stemmer og til Revisor EMMANUEL PETERSEN med 140 Stemmer. Der indkom ialt 163 Stemmesedler, hvoraf 6 var blanke, Resten spredte.

Den 10. Marts 1903.

G. A. HALLENGREEN. A. W. LARSEN. P. NORDLUNDE.

Hr. Redaktør! De anmodes venligst om at give Plads for følgende: Da det er mig umuligt personlig at takke Enhver, der har hjulpet mig under min Sygdom, turde jeg maaske bede om Plads i *Typ.-Tid.* for derigennem at bringe alle mine Kolleger og Venner min hjærteligste Tak for den store Hjælp og Sympati, der er vist mig. Særlig bringer jeg Hr. Justitsraad O. C. Olsen, Hr. Regnhard Petersen samt Formandinden Fru Buus og Bestyrelsen for De kv. Trykkeriarb. en Tak, idet jeg haaber snart at kunne blive saa rask, at jeg atter kan begynde at arbejde. Til Slut en Tak til Redaktionen for Optagelse af dette.

Med kollegial Hilsen
KORDULA NIELSEN,
Medlem Nr. 7 af De kv. Trykkeriarb.s Fagf.

Hr. Redaktør! Jeg anmoder herved om Plads i *Typ.-Tid.* for at bringe mine Kolleger min varmeste Tak for den Hjælp, der paa Formandindens Anbefaling er ydet mig, og som har hjulpet mig ud over den værste Nød, nu jeg er arbejdsløs. Jeg sender Formandinden saa vel som Kollegerne min hjærteligste Tak for den udvisse Sympati og Deltagelse samtidig med at jeg takker Redaktionen for Optagelsen af dette.

Med kollegial Hilsen
HENRIETTE ANDERSEN,
Medlem af De kv. Trykkeriarb.s Fagf.

Brevkasse.

To Artikler om »Det moralske Ansvar« maa af Hensyn til Pladsen vente til næste Nr.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdel.: Adolf Louis Hallberg, udl. $^{26}/_{2}$ 1903 hos Aller. Den kv. Afdel.: Carla Jensen (Bjørnbach), Valborg Hillebrand (Frode Hass) og Olga Søborg (Nielsen & Lydiche). Sygeafdel.: Trykker Adolf Hallberg (Aller), Sætterlærling Aksel Martinius Larsen (Truelsen) og Sætter W. C. Jacobsens Hustru.

Provinserne: Roskilde, Viggo Christiansen, udl. 15. Marts i Roskilde Avis (Prøve afl. i næste Maaned). Bogense, Hans Peter Georg Hansen, udl. 15. Marts hos Pagh. Køge, Carl Vilhelm Frederiksen (tidl. Medlem).

Tiltraadte.

København: 511, Mads Chr. Jacobsen (N. L. Christensen) fra Rejse.

Provinserne: Horsens, 855, L. V. Hansen (Soc.-Dem.) og 1518, Christian Nielsen (arbl.). Aalborg, 882, J. Chr. Døhr fra Ringsted. Slagelse, 1199, H. H. Bøtcher i Pl. (Sl.-P.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1619, Louis Friestedt (arbl.) paa Rejse. 56, Aksel Arentzen til Kristiania i Pl. 3504, Kemigraf Verner Larsen til Amerika.

Provinserne: Vejle, 1228, Frithjof Aaredsen til Vejen i Pl. Nykøbing F., 1581, R. A. V. Jensen og 1597, L. C. Christiansen (begge paa Rejse). Hjørring, Johannes Bindslev til Pl. i Brønderslev. Bogense, 830, Th. Hogreffe til Ringsted i Pl.

Udelukket.

København: For bølleagtig Optræden og Plattenslageri: Tilrejsende, 418, Harald Jensen.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra $7^{1}/_{2}$—$8^{1}/_{2}$. Kataloger 15 Øre.

Den typ. Forenings Styrelse afholder Møde Søndag Form. Kl. $9^{1}/_{2}$ pr. paa Forbundskontoret. FORMANDEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse; alle Sangerne bedes møde. Ved Festligheden næste Lørdag fejres Hr. C. Byncks 25-Aars Jubilæum som Medlem af Koret. Billetter til Assembléet 35 Ø. Tegning til Maaltidet à 1 Kr. pr. Kuvert modtages af Styrelsen til 27. Marts.

Typografernes Diskussionsklub

holder Møde Tirsdag den 24. Marts, Aften Kl. 8 i Gothersg. 49 [1]. Medlemmer optages.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10. Styrelsen bedes møde præcis

ANNONCER
WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHEER XYLOGRAFI

Et lille nyt Bogtrykkeri,
bestaaende af **1 Digeltrykpresse »Diamant«**, indv. Rammevidde 24 × 35 Ctm., og for ca. 500 Kroner **moderne Skrifter, Udslutninger** og **Messinglinjer** sælges paa gunstige Vilkaar af **Adolph Wulff.**

Godt Madsted.
Middag à 50 Øre samt **fuld Kost** à 1.25 pr. Dag kan faas i Typografernes ny Lokale, Hotel »Cimbria«, *Gothersgade 49.*

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 27 MARTS 1903 XXX AARGANG

Det moralske Ansvar.

I.

DET har i høj Grad glædet Undertegnede, at mit Indlæg om ovenstaaende Æmne har haft den tilsigtede Virkning at skabe **mere** Interesse for dem, der er bestemte til at gaa den typografiske Vej, nemlig vort Fags Lærlinge; og, naar man ser Sagen ret an, er det jo absolut i den typografiske Stands Favør, at det unge Menneske faar den bedste tekniske Uddannelse og virkelig **er** Svend, naar de 5 Aars Læretid er tilende.

Thi, som »En Provins-Faktor« i Nr. 8 af nærværende Blad meget rigtigt bemærker, skal **det** betragtes som en Absurditet, at en Lærling faar den tilbørlige Undervisning, og denne Teori skulde udføres i Praksis, hvem vilde da i første Række komme til at undgælde? Ja, det blev sandelig den typografiske Stand, hvis Arbejdsløshedskasse kan være spændt haardt nok for i vor paa daarlige Konjunkturer saa rige Tid.

Det maa jo ikke glemmes, at de unge Mennesker for Størstepartens Vedkommende indrulleres i vore Rækker efter endt Læretid, og derfor mener jeg, at jo bedre de staa rustede i faglig Henseende, des lettere har de ved at holde sig fri for at »gaa ledige paa Torvet« til ellevte Time; thi selv om der for mange Trykkeriers Vedkommende kan indtræde en daarlig Periode, maa det være en underlig konstrueret Principal eller Faktor, der lader en Mand forsvinde paa staaende Fod, saa snart der er Ebbe i (Manuskript)-Kassen; ovenpaa Travlhed er der meget, der trænger til at »rømmes op«, og vi véd jo alle, at der hurtigt kan hobe sig frisk Arbejde op.

Men dette Hensyn (som jeg i Parentes beder de Ledende erindre) tages aldrig til en Kollega, der faglig set er »en Sinke« og — jeg gentager det, trods Hr. A.s Protest i Nr. 9 — i de fleste Tilfælde har den Ledende at »takke« derfor.

»Adam skød Skylden paa Eva og Eva paa — — —«; jeg tillader mig at bruge et bibelsk Citat om Hr. A.s Omtale af de uopmærksomme Lærlinge. Ja, der er mange Fristelser, som det unge Menneske møder paa sin Vej; men naar den Ledende ved forskellige Lejligheder og **i rette Tid** foreholder Lærlingen, hvad der er til hans Bedste, lader ham forstaa, at dette at være i Lære er en Skole, hvor Ævner skal opnaas og Viljen til det gode skal skærpes, da kan jeg forsikre Dem for, at Lysten dertil nok skal komme; naar det unge Menneske faar Lejlighed til at dygtiggøre sig i de forskellige Ting, som udgaar fra et Trykkeri; men holdes han til et énsidigt Arbejde, faar han Indtrykket af, at andre favoriseres, fordi **han** maaske af og til gør »en Buk«, ja, da indtræder Sløjheden, men ogsaa først **da**.

Til Slut kun dette: Lad ikke Æmnet (der jo maa være en Livssag for os alle, baade Typografer, Faktorer og Principaler) forsumpe, lad det ikke forsvinde i Diskussion af den Art, som Hr. Argus docerer, men lad os løfte i Flok paa hvert enkelt Trykkeri og hver for sig gøre sit til, at den vordende Kollega kan staa rustet, naar Kampen for Tilværelsen er inde. **Det** gavner os aller bedst.

Med koll. Hilsen

B—n.

II.

»En Provins-Faktor« har i Numer 8 af *Typograf-Tidende* fundet sig foranlediget til nærmere at behandle den Artikel, jeg forleden skrev, og det har han Lov til. Men han har sandelig ikke Lov til at lave mine Udtalelser om, saaledes at de passer i hans Kram og kan give ham Anledning til at vælte sig over mig, og en saadan Omlavning har han netop benyttet sig af i en betydelig Grad.

»Provins-Faktoren« kender, som det fremgaar af hans Artikel, meget godt Citationstegnenes Anvendelighed og Betydning og véd ogsaa meget godt, at naar de f. Eks. bliver sat foran og bagefter Ordet *Faktor* eller *stabil*, saa er det Betegnelser, som ikke ret mange ønsker at bære. Ikke desto mindre tager han glat væk de famøse Tegn væk og skriver saa en hel Bunke om, at jeg udslynger uretfærdige Beskyldninger mod Faktorer og Typografer.

Hvor naiv, hvis han tror, at det kan gaa upaatalt hen.

Da jeg skrev min Artikel, var det selvfølgelig for at slaa til Lyd for en bedre Lærlingeuddannelse, men samtidig kunde jeg ikke undlade at gaa lidt i Rette med de Herrer, som bliver kaldt Faktorer, men som efter min Mening ikke har Spor af Adkomst til en saadan Titel. For at skelne mellem dem og de virkelig dygtige Arbejdsledere, var det, jeg citerede Ordet, og de fleste har vist ogsaa forstaaet min Mening. Den ærede Skribent søger at gøre Typograferne ansvarlige for, at »Faktorerne« ikke er saa gode, som de burde være, men jeg har endnu ikke hørt, at Typograferne bestemte, hvem der skulde være Faktor, og desuden har »Faktorerne« i Reglen en udmærket Ævne til at forandre Kurs, naar de er kommen saa højt paa Ærens Stige.

Hr. »Provins-Faktoren« taler om, at han ikke anser det for en Dyd, at en Faktor driver sin Tid væk; det gør jeg absolut heller ikke, men jeg mener heller ikke, at det tjener Forretningen bedst, at han kun tænker paa Masseproduktion uden at tage Hensyn til Udførelsen.

Den dristigste af de fremførte Paastande er dog vistnok den, »at jeg kritiserer Faktoren, fordi han holder Lærlingen til sit Arbejde«. Jeg har jo ikke med et eneste Ord i min Artikel kritiseret et saadant Forhold. Jeg paatalte kun, at der blev taget altfor lidt Hensyn til Udførelsen, og det var vi ikke tjent med.

At Lærlingene i Dagbladene som Regel ikke kan blive uddannede saa alsidigt som ønskeligt, véd jeg meget godt, men jeg véd ogsaa, at de ved at lære at slutte akkurat ud og i det hele taget levere pænt og regelret Sats, kan faa en Ballast, som er dem til uhyre Gavn, naar de kommer ud, men det er netop det, det skorter paa. Og her kommer Hestefoden frem i Form af »Faktoren«s Lyst til at forcere Arbejdet paa en unaturlig Maade. Lærlingen bliver febrilsk og sløser af paa Arbejdets Kvalitet paa alle Maader; med andre Ord: han er inde paa en uheldig Bane, som han kun undtagelsesvis kommer bort fra.

Hr. »Provins-Faktor«! Jeg skal nu ikke opholde mig ved Dem længere, men tillader mig dog at henstille til Dem, om De, saafremt De lægger ud paany, ikke vil forsøge at holde Dem lidt nærmere til Fakta; det sér altid pænere ud og det fremmer Diskussionen.

ARGUS.

Den typografiske Forenings Hovedkasse (stiftet 12. Juni 1869).

2. Halvaar 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Juli 1902	....	..	24243	60
Medlemsbidrag	3339	65		
Indskud	75	50		
Renter af 10,000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	175	»		
— - Sparekasse-Indskud	192	99		
Karnevalet 1902, Billetter og Annoncer	77	50		
Stiftelsesfesten	44	60		
Grundlovsfesten	59	»		
Andre Indtægter	10	71		
Rejser og Diæter, refunderet	4	»		
Haastrups Gæld, Afdrag	5	12		
Refunderet Medhjælp (Kass. Pengehj. under Sygd.)	34	»		
			4018	7
			28261	67

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Fast Understøttelse	15	»		
Til Fagskoleuddannelse	9	»		
Tryksager	69	70		
Husleje fra Oktober 1902 til April 1903	300	»		
Leje af Lokaler til Møder	49	20		
Telefon	44	49		
Biblioteket	63	45		
Bidrag til de Arbejdsløses Fond	100	»		
Bladhold	27	26		
Delegeretmødet, refunderet Forbundet	488	80		
Formandshonorar	500	»		
Godtgørelse for Arbejdsspild	52	55		
Kassererhonorar	300	»		
Budløn	596	65		
Medhjælp ved Forretningsførelsen	179	13		
Andre Administrationsudgifter (Laan 10.00, Porto 34.86 etc.)	167	70		
Medhjælp ved Flytningen	10	»		
Et Medlems Vandalisme i Foreningslokalet	41	65		
Bidrag til Folkeuniversitetsforeningen	25	»		
Stiftelsesfesten 1902	38	73		
Karnevalet 1903, foreløbig Merudgift	31	34		
Do. 1902: Overskud til Hjælpekassen	296	4		
Do. do. — - Juleuddelingen	296	4		
Do. do. — - Gutenberg-Koret (foreløbigt)	246	37		
Rejser og Diæter	24	63		
Bidrag til Arbejdernes Fællesorganisation	18	6		
— - — — Læsestue	90	30		
Haastrups Gæld	2	»		
Tilbagebetalt Kontingent	2	15		
			4085	24
Beholdning den 31. Decbr. 1902	....	..	24176	43
			28261	67

Status den 31. December 1902.

Aktiver.

Beholdning den 31. December 1902:			
Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	10000.00	
Sparekasse-Indskud	-	12500.00	
Aktier i »Stjernen«	-	1000.00	
Kontant	-	676.43	
			Kr. 24176.43
16 Andele i Social-Demokraten	Kr.	192.00	
Biblioteket	-	900.00	
Inventarium	-	1600.00	
			- 2692.00
Restancer: Medlemsbidrag	Kr.	229.40	
— Indskud	-	106.50	
Dansk Arbejderbank, Renter	-	78.30	
Sjæll. Bondestands Sparekasse	-	104.50	
Vald. Haastrups Gæld	-	36.88	
Karnevalet, tilgode for Billetter og Annoncer	-	207.50	
Tilgode i A. M. V. Møllers Dødsbo for opkrævet Kontingent	-	201.83	
Renter af Aktier i »Stjernen«	-	28.00	
			- 992.91
			Kr. 27861.34

Passiver.

Gutenberg-Koret: Rest af Overskudet fra Karnevalet 1902	Kr.	49.67	
: ⅓ af udest. Fordringer fra Karnevalet 1902	-	95.00	
Arbejdsløses Fond: do. do. do.	-	95.00	
Udgiften ved Voldgiftsretten 1902	-	19.29	
Skylder til Overretssagfører Johansen	-	102.81	
			Kr. 361.77
Formue den 31. December 1902			- 27499.57
			Kr. 27861.34

Medlemsantal den 31. December 1902: **1024.**

Typograf-Tidende.

2. Halvaar 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Annoncer	225	97		
Abonnement	62	»		
Bladsalg	»	10		
Refunderet Porto	1	75		
— Distribution (udenbys) af Presseudstillingen	15	40		
			305	22
Underskud	....	..	3084	24
			3389	40

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Trykning af Nr. 23—52	2658	14		
Udenbys Distribution	91	76		
Indenbys —	225	59		
Redaktionshonorar	225	»		
Ekspeditionshonorar	100	»		
Budløn	31	»		
Porto	10	64		
Tryksager	40	34		
Bladhold	3	»		
Andre Udgifter (Kontorsager til Redaktøren)	3	99		
			3389	46

Status den 31. December 1902.

Aktiver.

Diverse Debitorer:		
Annoncerende	Kr.	51.15

Passiver.

Formue den 31. December 1902	Kr.	51.15

Den typografiske Forenings Forbundsafdeling (stiftet 1. Januar 1893).

Aaret 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Ordinært Kontingent	20688	90		
Ekstraordinært Kontingent	»	20		
Tilbagebetalte Rejselaan	58	»		
Andre Indtægter	530	95		
			21278	5
			21278	5

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Rejseunderstøttelse	2398	75		
Understøttelse paa Stedet à 1.75 daglig	1741	25		
— — à 1.25 —	6437	50		
— — à 0.75 — for kv. Trykkeriarb.	847	50		
Reservefondsunderstøttelse	1436	42		
Rejselaan	168	»		
Andre Udgifter (Delegeretmødet, Statistik etc.)	2591	89		
			15621	31
Oversendt til Hovedkassen i Kolding	....	..	5656	74
			21278	5

Den typografiske Forenings Sygekasse (Mænd og Kvinder).

Stiftet 1. April 1792. Statsanerkendt 1. Juni 1898.

Aaret 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1902	....	..	4011	99
Medlemsbidrag	22751	45		
— af ydende Medlemmer	11	»		
Rente af Sparekasse-Indskud	71	24		
Indtægt ved Tuberkelsyges Kur i Landophold	126	50		
Satstilskud for Aaret 1902	7552	69		
Refunderet Pengehjælp, 4 Kvinder i 25 Dage à 0.60	15	»		
— Rejser og Diæter	3	»		
— Porto (andre Indtægter)	»	8		
— Medhjælp (Kass. Pengehj. under Sygdom)	25	50		
Haastrups Gæld, Afdrag	21	68		
			30578	14
			34590	13

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 366 Mænd i 6034 Dage à 2.00	12068	»		
— — - 9 Kvinder i 307 — à 2.00	614	»		
— — - 19 Mænd i 218 — à 0.60	130	80		
— — - 131 Kvinder i 2550 — à 0.60	1530	»		
			14342	80
— p. Hospital - 77 Mænd i 2412 — à 1.40	3376	80		
— — - 2 Kvinder i 75 — à 1.40	105	»		
— — - 2 Mænd i 36 — à 0.60	21	60		
— — - 28 Kvinder i 656 — à 0.60	393	60		
— — - 1 Mand i 36 — à 0.80	28	80		
— p. Sanatoriet - 5 Mænd i 192 — à 0.75	144	»		
			4069	80
Betalt for 70 Mænds Ophold paa Sygehus i 1817 Dage à 0.60	1090	20		
— - 33 Kvinders — - — i 665 — à 0.60	399	»		
— - 32 Børns — - — i 817 — à 0.30	245	10		
— - 1 Mands — - — i 70 — à 1.20	84	»		
— - 1 Kvindes — - — i 48 — à 1.20	57	60		
			1875	90
Bind, Bandager, Vagthold etc. under Sygehusophold	....	..	144	20
Barselhjælp	....	..	948	»
Lægehonorar	5191	95		
— til Speciallæger	520	»		
			5711	95
Medicin til Arbejdsløse	19	10		
Bladhold	4	69		
Tryksager	342	2		
Porto	45	50		
Formandshonorar	500	»		
Honorar til Styrelsen	130	»		
Lokaleleje til Generalforsamlinger og Møder	21	90		
Kassererhonorar	800	»		
Samvirkende Sygekassers Fællesrepræsentation, Kontingent	20	»		
Medhjælp ved Forretningsførelsen	103	93		
Statistik	29	25		
Administrationsudgifter	158	13		
Telefon	9	40		
Udgifter ved Tuberkelsyges Kur i Landophold	315	1		
Transport af Liggehaller fra Frederiksværk til Fredensborg	26	60		
Rejser og Diæter	70	28		
Budløn	483	68		
Tilbagebetalt Kontingent	»	70		
Et Medlems Hospitalsophold refunderet	48	20		
			3128	39
Sanatoriet: Kurpenge	....	..	1274	»
Beholdning den 31. Decbr. 1902	....	..	3095	9
			34590	13

Status den 31. December 1902.

Aktiver.

Beholdning den 31. December 1902:		
Aktier i Vejlefjords Sanatorium for Brystsyge	Kr. 500.00	
Sparekasse-Indskud	- 2300.00	
Kontant	- 295.09	
		Kr. 3095.09
Statstilskud (kalkuleret)	Kr. 8018.29	
Rente af 500 Kr. Aktier i Vejlefjords Sanatorium	- 1.00	
Restancer: Medlemsbidrag à 35 Øre ugenlig	- 1376.20	
— — à 15 - —	- 246.45	
— — af ydende Medlemmer	- 3.00	
Dansk Arbejderbank: Renter	- 32.60	
Sparekassen for København og Omegn: Renter	- 118.26	
Haastrups Gæld	- 90.62	
	-	9886.42
		Kr. 12981.51

Passiver.

Skylder til Hospitaler for Oktbr. Kvartal 1902	Kr. 694.32	
— - Læger for —	- 1319.25	
		Kr. 2013.57
Formue den 31. December 1902		- 10967.94
		Kr. 12981.51

Statistik over Medlemsantal 1902.

	Nydende Medlemmer					Æresmedlemmer og Medlemmer med hvilende Medlemsret
	Ubemidlede		Bemidlede (optagne i Kassen inden 12/4 92)		Ialt	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder		
Medlemsantal d. 1. Januar 1902	1110	491	»	»	1601	10
Antal Medl. opt. i 1902	171	45	»	»	216	»
Tilsammen	1281	536	»	»	1817	10
Antal Medl. udtr. i 1902	64	12	»	»	76	»
— — døde i 1902	6	1	»	»	7	»
Tilsammen	70	13	»	»	83	»
Medlemsantal d. 31. Decbr. 1902	1211	523	»	»	1734	10
	1734		»			

Statistik over Sygeligheden i 1902.

	Antal Syge	Antal Sygedage		
		i Hjemmet	paa Sygehus	Ialt
Ubemidlede og bemidlede Mænd	385	6252	2676	8928
— - — Kvinder	140	2857	731	3588
Tilsammen	525	9109	3407	12516
Medlemmernes Børn	32	»	817	817
Ialt	557	9109	4224	13333

Den typografiske Forenings Hjælpekasse (stiftet 1. April 1898).

Aaret 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1902	....	..	2101	14
Medlemsbidrag	8070	»		
Indskud	2	»		
Bidrag af Rolfs Legat	87	50		
Rente af 1000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	35	»		
— - Sparekasse-Indskud	14	11		
Haastrups Gæld, Afdrag	9	27		
Betalt Restance	»	75		
Modtaget Hovedkassens Overskud af Maskeraden 1902	296	4		
			8514	67
			10615	81

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp til 2 Mænd à 3.00 daglig	54	»		
— - 377 — - 1.00 —	8496	»		
— - 9 Kvinder - 1.00 —	382	»		
Tilbagebetalt Kontingent	»	30		
Kassererhonorar	300	»		
Andre Udgifter	»	30		
			9232	60
Beholdning den 31. Decbr. 1902	....	..	1383	21
			10615	81

Status den 31. December 1902.

Aktiver.

Beholdning den 31. December 1902:		
Obligationer	Kr. 1000.00	
Sparekasse-Indskud	- 360.00	
Kontant	- 23.21	
		Kr. 1383.21
Inventarium	Kr. 385.00	
Sjællandske Bondestands Sparekasse: Renter	- 3.50	
Restancer: Medlemsbidrag	- 643.20	
Indskud	- 40.00	
Haastrups Gæld	- 38.88	
		- 1110.58
		Kr. 2493.79

Passiver.

Formue den 31. December 1902	Kr. 2493.79
	Kr. 2493.79

Den typografiske Forenings Legatformue.

Aaret 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1902:				
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	8000	»		
Berlings — , — —	6000	»		
Cortnums — , — —	6000	»		
Eibeschütz' — , — —	1000	»		
Schlesingers — , kontant	15	60		
			21015	60
Renter pr. 11. Decbr. 1902:				
Rolfs Legat, 8000 Kr. à 3½ pCt.	280	»		
Berlings — , 6000 - à —	210	»		
Cortnums — , 6000 - à —	210	»		
Eibeschütz' — , 1000 - à —	35	»		
			735	»
			21750	60

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Udbetalt Legatunderstøttelse:				
Rolfs Legat, til Hjælpekassen	70	»		
— — - Legatarer	210	»		
Berlings — - — —	210	»		
Cortnums — - — —	175	»		
Eibeschütz' — - — —	17	50		
Schlesingers — - — for Aaret 1902	15	60		
			698	10
Beholdning den 31. Decbr. 1902:				
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	8000	»		
Berlings — , — —	6000	»		
Cortnums — , — —	6000	»		
Eibeschütz' — , — —	1000	»		
— — , kontant	17	50		
Cortnums — , —	35	»		
			21052	50
			21750	60

Status den 31. December 1902.

Aktiver.

Beholdning den 31. Decbr. 1902:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 8000.00	
Berlings — , — —	- 6000.00	
Cortnums — , — —	- 6000.00	
Eibeschütz' — , — —	- 1000.00	
— — , kontant	- 17.50	
Cortnums — , —	- 35.00	
		Kr. 21052.50
Mosaisk Trossamfund (Rente af Schlesingers Legat)	- 15.60	
		Kr. 21068.10

Passiver.

Eibeschütz' Legat til Legatar	Kr. 17.50	
Cortnums — - —	- 35.00	
Schlesingers — - —	- 15.60	
		Kr. 68.10
Formue den 31. December 1902		- 21000.00
		Kr. 21068.10

Det frivillige Fond for Arbejdsløse.

2. Halvaar 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 30. Juni 1902	....	..	481	33
Indsamlet i frivillige Bidrag:				
Juli: I Københavnn	562	73		
— Udenfor Københavnn	102	15		
			664	88
Avgust: I Københavnn	629	18		
— Udenfor Københavnn	137	40		
			766	58
September: I Københavnn	668	86		
— Udenfor Københavnn	120	70		
			789	56
Oktober: I Københavnn	517	85		
— Udenfor Københavnn	102	73		
			620	58
November: I Københavnn	672	59		
— Udenfor Københavnn	116	95		
			789	54
December: I Københavnn	461	73		
— Udenfor Københavnn	71	»		
			532	73
Den typografiske Forening	....	..	100	»
Tilbagebetalt af Carl Chr. Nielsen, Københavnn	....	..	3	»
			4748	20

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Udbetalt til Arbejdsløse:				
Juli: I Københavnn	954	»		
Avgust: do.	805	60		
September: do.	670	»		
Oktober: do.	742	»		
November: do.	783	»		
December: do.	669	»		
			4623	6
Medhjælp	....	..	69	»
Kassebeholdning den 31. December 1902	....	..	55	60
			4748	20

Den typografiske Forenings Ligkasse (stiftet 1754).

Aaret 1902.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den. 1. Januar 1902	....	..	31214	13
Medlemsbidrag	6699	55		
Rente af 19000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	665	»		
— - Sparekasse-Indskud	314	97		
Andre Indtægter	»	63		
Haastrups Gæld, Afdrag	6	18		
Betalt Restance	»	50		
Refunderet Rejser & Diæter	32	70		
— Medhjælp	60	»		
— Pengehjælp (Vinden & Tabs Konto)	4	»		
			7783	53
Sanatoriet: Kurpenge	3221	»		
— Gaver	450	»		
— Diverse Indtægter	70	69		
			3741	69
			42739	35

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Begravelseshjælp (6 à 300, 2 à 150, 4 à 140 Kr.)	2660	»		
Tryksager	219	25		
Kassererhonorar	300	»		
Formandshonorar	500	»		
Medhjælp ved Forretningsførelsen	185	39		
Administrationsudgifter (Telefon, Lokaleleje, Porto etc.)	266	62		
Tilbagebetalt Kontingent	1	50		
Styrelseshonorar	30	»		
Budløn	251	»		
Vinden & Tabs Konto	6	»		
Rejseudgifter	8	66		
Sanatoriet i Fredensborg:			4428	42
Husholdningsudgifter	3201	62		
Inventar	3836	22		
Lønninger	711	97		
Hus- og Bygningsreparationer samt andre Udgifter	2869	31		
			10619	12
Beholdning den 31. Decbr. 1902	....	..	27691	81
			42739	35

Status den 31. December 1902.

Aktiver.

Beholdning den 31. December 1902:		
Obligationer	Kr. 19000.00	
Sparekasse-Indskud	- 8500.00	
Kontant	- 191.81	
		Kr. 27691.81
Restancer: Medlemsbidrag	Kr. 524.95	
Dansk Arbejderbank: Renter	- 52.16	
Sjællandske Bondestands Sparekasse: Renter	- 72.00	
Haastrups Gæld	- 25.90	
		- 675.01
Indestaaende i Sanatoriet		- 5144.14
		Kr. 33510.96

Passiver.

Formue den 31. December 1902	Kr. 33510.96
	Kr. 33510.96

Den 10. Marts 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskaber er af os undertegnede Revisorer gennemgaaet og befundet rigtige.

Aaret 1902 udviser et Underkud i Hovedkassen paa 1609 Kr. 40 Øre, Sygekassen et Underskud paa 916 Kr. 90 Øre, Hjælpekassen et Underskud paa 717 Kr. 93 Øre, Ligkassen et Underskud paa 3522 Kr. 32 Øre, Forbundsafdelingen et Overskud paa 5656 Kr. 74 Øre. — Hele Underskudet har saaledes i Aarets Løb været 1109 Kr. 81 Øre.

Ved Kassebeholdningens Optælling den 24. Marts 1903 fandtes i samtlige Afdelinger en Beholdning af 67,244 Kr. 49 Øre.

Da der fra 1. Jan. 1903 til Dato har været en Merudgift af . . . . . 10,154 - 55 -

skulde Kassebeholdningen den 31. Decbr. 1902 være . . . . . 77,399 Kr. 04 Øre, hvilket er i Overensstemmelse med ovenstaaende Regnskaber og samtlige Bøger og Bilag. Merudgiften fremkommer saaledes: Hovedkassen: Underskud 1260 Kr. 84 Øre, Forbundet: Underskud 3120 Kr., Sygekassen: Underskud 4079 Kr. 22 Øre, Hjælpekassen: Underskud 1475 Kr. 45 Øre, Ligkassen: Underskud 203 Kr. 44 Øre, Legatafdelingen en Merudgift af 15 Kr. 60 Øre.

Sparekassebøger og Obligationer eftersete. Ligeledes er Regnskaberne for Juleuddelingen og Det frivillige Fond revideret og Beholdningen efterset.

København, den 24. Marts 1903. ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH. EMMANUEL PEDERSEN. ALB. MICHELSEN.

Den typografiske Forening

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 5. April, Formiddag Kl. 11 præcis

i **Rømersgade 22** (Festsalen).

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen oplæses. 2. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 3. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4. En Bevilling til Fagskolen. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne og Bryggeriet »Stjærnen«. 6. Opstilling af Funktionærer. De afgaaende Funktionærer er: Formand: P. Lauritzen. Styrelse: Oscar Johansen, N. P. Nielsen, H. Carl Nielsen (Berl. Tid.). Revisorer: Fr. Hjorth, Emmanuel Petersen. 2 Repræsentanter til »Stjærnen« 4 Kontrahenter: Oscar Johansen, F. K. Madsen, Victor Petersen. 1 Bud: A. E. Jensen. 7. Eventuelt.

Medlemskort forevises ved Indgangen. STYRELSEN.

I Dvale.

For enhver, som har deltaget i de berømmelige Møder, der gik forud for Indførelsen af den nugældende Tarif, og sét det Liv og den Begejstring, som dér herskede, vil det staa som en uløselig Gaade, hvorfra den nuværende Lunkenhed overfor de Tarifforhandlinger, som nu foregaar, er fremkommen, thi bortset fra en enkelt spag Forespørgsel paa Generalforsamlingerne om »hvordan det gik«, hvilken Forespørgsel i Reglen er bleven besvaret med et »det gaar saamænd nok« eller »vi kan paa nærværende Tidspunkt ikke give nogen Oplysning«, har ikke *én* lukket sin Mund op for at fordre ren og klar Besked. Den prekære Situation, som er skabt ved *Ny typ. Forenings* Vrangstilling til Forstaaelsen af, hvad der baader en Organisation bedst, har maaske haft nogen Betydning for en Del af vore Medlemmers Falden-til-Ro med et »det kan ikke nytte«, men den burde tværtimod have haft den modsatte Virkning, den burde have øget vor Selvstændighedsfølelse og lært os at stole paa os selv.

Det er baade til at le og græde over, at der til den Søndag den 5. April indvarslede Generalforsamling ikke med ét Ord paa Dagsordenen er Tale om det, som vi alle længes efter at høre noget om — Tarifen. Er det da Tabu? Hører det til den Slags Ting, man ikke taler om, eller hvad er vel Meningen? Det forekommer mig — og vel mange med mig — at det snart kunde være paa Tiden, hvis man overhovedet skal tale om den. Slet ikke for at lyse efter de mange store Løfter og de flot henkastede Bemærkninger om »hvad vi selv bestemte«, men kun for at bringe Klarhed i alt det Bavl, som paa Grund af dette Hemmelighedskræmmeri nu kolporteres Mand og Mand imellem, burde Medlemmerne have klar Besked.

Hvis Tarifen ikke skal være den Forundringspakke, som man med bange Anelser modtager i forseglet Konvolut den 16. April og med bankende Hjærte bryder for at erfare, hvad man »maa nøjes med« — i Fald vi ikke vil trækkes i maaske 5 lange Aar med en Tarif, som vi selv ikke kender og ikke har haft Medbestemmelsesret om, saa *maa* Københavns Typografer ryste sig op af deres Dvale og *forlange* at faa i al Fald *nogen* Viden om, hvorvidt de er købt eller solgt.

København, den 21. Marts 1903. SOFUS B. RØRVIG.

Nær og Fjærn.

Foreningslokalet. Tilsynshavende Fredag Aften: JENS LARSEN. Fra Lørdag d. 28. Marts til Fredag d. 3. April inkl.: O. A. NIELSEN.
KONTROL-UDVALGET.

I Morgen Aften (Lørdag) Kl. 8½ præcis holder Dr. phil. GUSTAV BANG altsaa Foredrag i vort Foreningslokale, Gothersgade 49, 1. Sal, om »Verdensindustrier«. Forhaabenlig vil Forbundets Medlemmer, baade af den kvindelige og de mandlige Afdelinger, kvittere for Dr. Bangs Velvilje ved at fylde den store Sal. For at undgaa Forstyrrelser vil der ikke blive serveret i selve Salen under Foredraget, der antagelig varer en Times Tid.

Efter Foredraget har flere Kolleger velvilligt lovet at bidrage til en fornøjelig og interessant Underholdning.

Svendeprøver. For de, der i dette Foraar skal aflægge Svendeprøve, er det nu den yderste Frist for Anmældelse derom. Dette skal ske til Borgmesteren. (I København Magistratens første Afdeling.) Der skal medbringes en Erklæring fra Læremesteren om, at det er denne bekendt, at Aspiranten ikke tidligere — i al Fald ikke i det sidste Halvaar — har forsøgt at aflægge Svendeprøve. Kan en saadan Erklæring ikke tilvejebringes, maa Paagældende aflevere en af ham selv underskreven Erklæring om, hvorvidt og i bekræftende Fald hvor og naar han tidligere forgæves har forsøgt at aflægge Prøve. Samtidig med Anmældelsen erlægges 3 Kr. Svendeprøven behøver ikke at aflægges i den By, hvor Vedkommende har udlært. Iøvrigt henvises til *Typ.-Tid.* Nr. 13 og 14 for 1900.

Karnevalsbilletterne. Det er beklageligt, at vi ser os nødsaget til at gribe til et saadant Middel som det, der anvendes i dette Numer af *Typ.-Tid.*, nemlig Offentliggørelsen af Navnene paa dem, der resterer for Karnevalsbilletter. Men vi maa se at komme bort fra, at der stadig væk paa vore Regnskaber figurerer »udestaaende Fordringer« et halvt Aar efter at Karnevalet er afholdt.

Fra en af de d'Hrr. Restanter, som findes nævnt nedenstaaende, forventes ikke alene at modtage de ordinære Billetpenge, men tillige, at der medfølger 35 Kr. som Erstatning for den Bøde, der blev forvoldt ved »Grosserervirksomhed« med de Billetter, han havde faaet overladt. Ellers maa de Arbejdsløse betale Bøden.

Typografernes Stiftelses Grundstensnedlæggelse. Hr. Red. F. K. Madsen! Tillad mig i Anledning af Deres Beklagelse over ikke at have faaet Meddelelse om Grundstensnedlæggelsen, at gøre opmærksom paa, at en saadan overhovedet ikke er udgaaet til nogen som helst udenfor de Indbudnes Kreds. Da vi mod Eftersommeren skal have Indvielsesfest, havde Styrelsen nemlig af økonomiske Grunde besluttet at lade »den nødvendige Akt«, som Grundstensnedlæggelsen skal være, foregaa i Stilhed og kun med det nødvendige Antal Indbudne.

Referatet af det passerede vil De derimod ganske sikkert have modtaget fra Hr. Revisor Lundberg Tirsdag eller Onsdag, saa at det — antagelig uden Skade for nogen Part — kunde være traadt i Stedet for Beklagelsen, hvorved *Typ.-Tid.* ikke havde behøvet at lade sig distancere af *Ny typ. Tid.*

Med Paaskønnelse for det Besvær, De, Hr. Redaktør, har haft med at skaffe Plads til Styrelsens Meddelelser vedrørende Stiftelsen og dens Agitation for Tilgang af nye Medlemmer, haaber jeg, at De ikke fremtidig finder det mærkværdig, hvis vi kan finde Dem paany.

Deres ærbødige
GUSTAV CLAUSEN.

Ovenstaaende Bemærkninger fra Hr. Gustav Clausen beviser tilfulde, at vor lille Notits i forrige Numer var paa sin Plads — »der var overhovedet ikke udgaaet Meddelelse til nogen som helst *udenfor de Indbudnes Kreds!*« Tilgiv os vor Uvidenhed! Vi har hidtil gaaet i den salige Tro, at *Typograf-Tidendes* Læsere havde særligt Krav paa at være repræsenteret ved en saadan Lejlighed; nu véd Kollegerne, at det kun var »de Indbudnes Kreds«, der havde noget at gøre ved vor Stiftelses Grundstensnedlæggelse. Vi forstaar saa godt, at d'Hrr. Deltagere i den lille »private« Fest gærne ønskede at se et fyldigt Referat af denne i vort Fagblads Spalter; men da vi først modtog Referatet saa sent som Onsdag Eftermiddag, var det os aldeles umuligt at efterkomme dette meget beskedne, men — som vi indrømmer — *selvfølgelig* berettigede Ønske! RED.

Gutenberg.Korets Aarskoncert afholdes som sædvanlig Skærtorsdag og i Odd-Fellow-Palæets lille Sal. Koncerten indledes af Koret med en Sang af CARL LARSEN, dernæst har Koret sikret sig Assistance af Operasangerinde Frk. FRIDA ANDERSEN, Operasanger J. LINDAHL og Valdhornist W. POULSEN. Programmet er i det hele meget lovende, hvorfor vi anbefaler alle Kolleger, der ved tidligere Lejligheder har glædet sig over Gutenberg-Korets smukke Sangpræstationer, ikke at lade denne gunstige Lejlighed til at høre virkelig god Koncert gaa fra sig. Billetter à 50 Øre kan faas hos Foreningens Bud.

Fra 1. April 1903 er Hr. Dr. Brünnich Nielsen, Amagerbrogade 129 [1], Telefon 116, ansat som Kassens Læge paa Amager; fra denne Dato er der frit Lægevalg for Medlemmerne, saaledes at der kan vælges mellem Dr. Milo og Dr. Brünnich Nielsen, Valget gælder for et Aar. De Medlemmer, der ønsker sidstnævnte Læge, maa anmælde dette paa Kontoret senest Lørdag den 4. April. STYRELSEN.

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn hos Kassereren, Hr. Chr. Østergaard, fandtes Beholdningerne at være:

Obligationer	Kr.	51,000.00
Sanatorie-Aktier	-	500.00
Bryggeri-Aktier	-	1,000.00
Sparekassebøgerne	-	6,725.00
Kontant Beholdning	-	567.10
Ialt	Kr.	59,792.10

Regnskaberne for Juleuddelingen og Det frivillige Fond eftersete.

Ovenstaaende er i Overensstemmelse med Bøgerne.

København, den 24. Marts 1903.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH.
ALB. MICHELSEN. EMM. PETERSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Lokalformand.

Bogense: Typ. M. L. JOHNSEN i Stedet for Torkild Willumsen (fra 1. April).

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Trykkeriarbejder Viktor Emil Jensen (Langkjær). Sygeafdelingen: Faktor Laur. Jensens Hustru.

Tiltraadte.

København: 344, Carl Einar Christensen (O. C. Olsen), 1629, Jens Chr. Nielsen (L. A. Nielsen), 575, H. P. M. Bjørnstrup (H. Meyer) og 1679, Kemigraf Karl Edv. Vilh. Jørgensen (arbl.), alle fra Rejse.

Provinserne: Assens, 1363, Chr. E. Jerløv (arbl). Køge, 1667, Karl Marius Petersen i Plads. Herning, 1148, Hans Peter Hansen i Pl. Ringsted, 830, Th. Hogreffe i Pl. Brønderslev, 1528, Johannes Bindslev i Pl. Nyborg, 1682, Constantin Knudsen fra København i Plads.

Bortrejste.

Provinserne: Aarhus, 1601, Anton P. Bjerregaard (arbl.). Nykøbing M., 1514, Jens Knudsen Jensen til Amerika. Nyborg, 1237, Sofus Andersen til Kallundborg (arbl.). Køge, 1562, Hans Thorsen Hansen (paa Rejse). Brønderslev, 1144, P. Th. Munck (paa Rejse). Ringsted, 882, J. C. Døhr til Aalborg i Pl. Silkeborg, 1018, S. M. Herholdt paa Rejse.

Udmældte.

Ringsted, 1317, P. H. Møller (bortrejst).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Kataloger 15 Øre.

Følgende anmodes om hurtigst muligt at betale de erholdte Karnevalsbilletter: Anton Herman Nielsen (Nationalt.), Thorsøe-Olsen (Brdr. Jensen), Kaj Stephensen (Rom) og Chr. Krüger (Writh).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Ærede Medlemmer, der resterer og endnu ikke har betalt Restancen, bedes gøre dette *i Aften* eller *i Morgen Aften* Kl. 5½—7½ paa Forbundskontoret. *Jfr. iøvrigt Lovenes § 5.*

D'Hrr. Inkassatorer bedes interessere sig for det af Generalforsamlingen anbefalede Cirkulære og snarest indbetale det indsamlede til Foreningens Bud, Hr. JENSEN, der er bemyndiget til at kvittere for Beløbene indtil senere Opgørelse med mig.

Styrelsesmøde afholdes *i Morgen Lørdag* Aften Kl. 8 pr. paa Kontoret.

LAUR. JENSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 *musikalsk Underholdning* og *Assemblé.* Byncks 25-Aars Jubilæum. Billetter 35 Øre. Tegning til Bordet à 1 Kr. modtages til i Aften.

T. S. Forslag, der ønskes behandlede paa den ord. Generalforsamling, bedes sendt til Form., VILH. JENSEN, Bordings Tr., i Løbet af 8 Dage. Ang. Generalforsamlingen bekendtgøres Tid og Sted paa Regnskabet.

Diskussionsklubben „Graphia".

Diskussionsmøde *Tirsdag* Aften Kl. 8¼ pr. i Gothersg. 49 [1]. Medlemmer af alle Afdelinger er velkomne. BESTYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur gennem Hareskovene. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Dygtig, selvstændig Akcidensarbejder (helst med lidt Kendskab til Trykning) søges. Stadigt Arbejde. Henvendelse med Oplysninger og Lønfordring til W. JACOBSEN, Ny Trykkeri, Silkeborg.

4 Værelser, Køkken, Kldr. og **Have,** 200 Kr. aarlig, er til Leje straks eller til April. 5 Min. Gang fra St. Passende for en Typograf med normal Arbejdstid. Husejer L. ANDERSEN, Birkerød.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Gunstigt Tilbud!

Følgende brugte Maskiner henstaar i mit Reparationsværksted:

En enkelt Hurtigpresse 50 × 80 ctm. Eickhoff Kr. **1200** urepareret.
» **dobbelt do.** 65 × 96 » do. » **2000**

og sælges paa meget favorable Vilkaar.

Adolph Wulff.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 3 APRIL 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Lokalformændene erindres om, at **Rejseunderstøttelse** i samme By ikke udbetales til samme Medlem med kortere Mellemrum end en Maaned. Man bør derfor ogsaa iagttage, at der ikke udstedes **Overfartsbillet** til en By, hvor den Rejsende har hævet Understøttelse i Løbet af Maaneden.

Opholdsdage i Provinserne ydes som Regel kun for Helligdagene og skal udbetales i den By, hvor Opholdet finder Sted.

Udbetaling af Understøttelse paa Stedet for Ugen fra 4.—11. April sker for Københavns Vedkommende fra Kontoret, Gl. Strand 46, 2 **Onsdag den 8. April** fra 1—3 og 5½—8, idet Kontoret er lukket Skærtorsdag og Langfredag samt 1. og 2. Paaskedag. FORRETNINGSUDVALGET.

Den typografiske Forening

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 5. April, Formiddag Kl. 11 præcis

i **Rømersgade 22** (Festsalen).

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen oplæses. 2. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 3. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4. En Bevilling til Fagskolen. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne og Bryggeriet »Stjærnen«. 6. Opstilling af Funktionærer. De afgaaende Funktionærer er: Formand: P. Lauritzen. Styrelse: Oscar Johansen, N. P. Nielsen, H. Carl Nielsen (Berl. Tid.). Revisorer: Fr. Hjorth, Emmanuel Petersen. 2 Repræsentanter til »Stjærnen«. 4 Kontrahenter: Oscar Johansen, F. K. Madsen, Victor Petersen. 1 Bud: A. E. Jensen. 7. Eventuelt.

Medlemskort forevises ved Indgangen. STYRELSEN.

Den typ. Forenings Styrelse afholder Møde Søndag den 5. April, Form. Kl. 9 i Rømersgade 22, 1. Sal o. G. P. LAURITZEN.

Til Trykkeriarbejderne!

DER findes indenfor vort Fags Ramme en Del Arbejdere, nemlig Trykkeriarbejderne, som endnu ikke har faaet Forstaaelsen af Organisationens Betydning. Dette er saa meget mærkeligere, som disse Mennesker i mangfoldige Aar har staaet i direkte Forbindelse med Arbejdskammerater, der ikke kunde tænke sig Muligheden af at staa udenfor Organisationen.

Hvad er da Grunden til at Trykkeriarbejderne i saa stort Tal, som Tilfældet er, staar uforstaaende overfor alt hvad der hedder Organisation?

Det kan ikke være den gode Løn, der bærer Skylden for dette Forhold, da det ofte er oplyst, at mange Trykkeriarbejdere kun oppebærer en Løn af 11, 12, 14 à 15 Kr. ugentlig; ej heller kan det være den korte, behagelige Arbejdstid, der foraarsager Ulyst til at være i en Organisation, thi som bekendt er Arbejdstiden for Trykkeriarbejderne alt andet end normal. Som Regel begynder Arbejdstiden om Morgenen en Timestid før nogen af Forretningens øvrige Arbejdere indfinder sig, og i god Konsekvens hermed slutter den først en Time senere; men ikke nok hermed, i den lange Arbejdstid undes der vedkommende Arbejder knapt saa megen Fritid, at han kan faa Tid til at spise den medbragte Mad. Forretningens øvrige Arbejdere har ganske vist den af Organisationen fastsatte Spise- og Hviletid, men for Trykkeriarbejderne er der hundrede af Smaaærinder, som skal besørges netop i den Tid.

Grunden til at saa mange Trykkeriarbejdere staar udenfor Fagorganisationen maa derfor ganske simpelt søges deri, at disse, hvor mærkeligt det end lyder, lever i fuldstændig Uvidenhed om Organisationens store Nytte.

Her er et Felt for Typograferne at arbejde paa. Det er ikke nok, at vi selv staar i en stor og stærk Organisation, vi har ogsaa Pligt til at gøre de Mennesker, som vi daglig arbejder sammen med, forstaaelige, hvor nødvendigt det er, at de staar indenfor Organisationens Ramme. Tiden er nemlig inde til at vi maa vide, hvor hver enkelt Mand, hvad enten han er Trykkeriarbejder eller Typograf, staar.

Vi retter derfor en indtrængende Anmodning til alle Inkassatorer og Tillidsmænd om, at virke for at alle udenforstaaende Trykkeriarbejdere, ja i det hele taget **Alle**, som arbejder i et Trykkeri, snarest mulig mælder sig til Optagelse i Organisationen. Parolen maa i dette Øjeblik være: *Ingen udenfor, men alle indenfor Organisationens Ramme.* Og vi siger samtidig til alle udenforstaaende Trykkeriarbejdere: Hvor længe har I Lyst til at se paa, at Eders Arbejdskammerater nyder Frugterne af velordnede Løn- og Arbejdsforhold, uden at I finder Anledning til at faa Del i disse Goder?

Den ny Sættemaskine.

I *Typ.-Tid.s* Nr. 37 for 1902 paabegyndte vi en udførlig Skildring af en ny Sættemaskine, som to ungarske Ingeniører, Meray og Rozar havde opfundet og som kaldtes »Elektrotypografen«. Paa det Tidspunkt anede vi ikke, at Danmark saa hurtig som Tilfældet blev, skulde gøre Bekendtskab med den nye Opfindelse. Nu er den imidlertid kommet til København og kan tages i Øjesyn i Antonigade 4, hvor den er udstillet og hvor den hver Dag er i Virksomhed. Det er ganske vist ikke Ungarernes Opfindelse, men Systemet ved den udstillede Maskine er det samme som ved »Elektrotypografen«. Maskinen kaldes »Monotype« og er opfundet af Amerikaneren Langston. Da vi, som sagt, tidligere har haft en udførlig Beskrivelse af Maskinens hele Konstruktion og Arbejdsmetode, skal vi ikke nu komme ind paa Enkeltheder, men kun bemærke, at naar Dagbladene, efter at være bleven forevist denne nye Opfindelse, i store Overskrifter fortæller: »Typograferne gøres overflødige«, saa turde dette være noget forhastet.

Ogsaa vi har set Maskinen arbejde; men vi maa tilstaa, at vi ikke ganske har faaet den samme Opfattelse om den Vidunder-Præstation, som Dagbladene mener, at den nye Opfindelse er i Besiddelse af. Det er rigtigt, at Maskinen i en enkelt Time kan levere 300 Linjer paa 12 à 13 Ciceros Bredde; men det er ikke rigtigt, naar der fortælles, at Maskinen ved den aller mindste Fejl selv stopper op, hvorved Fejlen straks og med Lethed kan rettes. Tværtimod kunde, efter det vi har

set, det modsatte snarere siges at være Tilfældet. Hvorledes dette gaar til, skal vi forsøge at give Læserne en lille Forstaaelse af. Langstons Maskine er delt i to hinanden uafhængige Dele, nemlig en Skrive- og en Støbemaskine; Sætningen foregaar — som ved en almindelig Skrivemaskine — ved Anslag paa et Klaviatur; men i Stedet for at denne leverer et beskrevet Ark Papir, saa afgiver Sættemaskinen perforeret Papir paa Ruller, som nøjagtig passer til en Valse i Støbemaskinen. For med Fordel at kunne benytte denne meget komplicerede Støbemaskine, fordres først og fremmest en aldeles nøjagtig og meget øvet Sætning paa Skrivemaskinen, uden dette bliver Fordelen ved den nye Opfindelse vistnok mere end illusorisk. Det viste sig nemlig, at da den Dame, som betjener Sættemaskinen, havde leveret en Del Sats, der ikke var fuldstændig korrekt, saa var Støbemaskinen *ikke* i Stand til at kunne udføre Arbejdet tilfredsstillende. Maskinen standsede ikke »ved den mindste Fejl«; der blev baade for korte og for lange Linjer. Vi sikrede os en halv Snes Linjer af denne Sats, og ved at gennemlæse dette, fik vi et noget andet Indtryk af den »geniale« Opfindelse end det som Dagbladenes Journalister har faaet. Det hele var nemlig — Svibelfisk!

Efter det Kendskab, vi har til de forskellige Maskiner, tror vi ikke denne sidste Opfindelse vil faa nogen Betydning for Danmarks Vedkommende; dertil er selve Støbemaskinen for kompliceret og indviklet. —d.

Det ny Blad i Skive.

Et filantropisk og et »politisk« Foretagende.

BLADET bliver efter alle Solemærker at dømme et af de mærkeligste Fremtoninger, man endnu har set. Dets politiske Retning kender vel næppe Redaktøren, langt mindre de, der staar som Indbydere. Det skal sættes og trykkes af uorganiserede Arbejdere, hvoraf de fleste bliver Kvinder.

Fire unge Piger, der næppe har set 18 Somre og ikke ved, hvad Typer og Sættekasser er for noget, skal i Løbet af et Par Uger uddanne sig til »virkelige« Typografer. Under en forhenværende Avlsbrugers Ledelse skal dette Kunststykke kunne præsteres.

Foreløbig skal Bladet sættes og trykkes paa *Morsø Dagblads* »Fabrik« i Nykøbing, senere, naar der bliver bygget Lokaler i Skive, skal Pigerne flytte her over, og saa tages der fat for Alvor. Saa skal Stoffet behandles her. I de prægtigste Stereotypiplader skal Pigernes »Kunstarbejder« gengives, og saa skal Pladerne sendes til Morsø for at Nykøbingenserne ogsaa kan glæde sig ved at se, hvad der kan bringes ud af Bly ved Hjælp af unge Piger og ikke faglærte Arbejdere. Det ny Blad bliver ejendommeligt baade ved sin Tilblivelsesmaade og ved den Prisbillighed, hvormed det kan fremstilles. Arbejdslønnen til »Typograferne« bliver en Brøkdel af, hvad der bydes saadanne andre Steder.

Ved Siden af, at Bladet rent bladmæssigt set vil beskæftige sig med at »reformere« Samfundet, forlyder det, at man ogsaa tænker paa at forsøge sig med i det praktiske Liv at forbedre saadanne stakkels Mennesker, som paa en eller anden Maade er skejet ud. En Typograf, der forgæves har søgt at skaffe sig et blivende Sted paa saa »udmærket« en Arbejdsplads som hos *Skive Folkeblad*, men for hvem Forsøget er mislykket 5—6 Gange i lige saa mange Aar, siges at skulle optages i det ny Asyl.

Hr. Kofoed siges at være i Besiddelse af særlige Egenskaber til at kunne lede et saadant filantropisk Foretagende og Avlsbrugeren ved *Morsø Dagblad* menes særlig egnet til at være Opsynsmand paa Fabriken. En Agent Hartmann, der har leveret Maskiner og Materiel til Firmaet, skal have paataget sig at oplære et ungt Menneske i at slaa »Plader«, eventuelt skal han have paataget sig at finde en Ungersvend, der egner sig dertil.

At saa meget og noget saa fortrinligt skal kunne bringes ud af Ideen, skyldes væsentligt, at den bekendte Sagfører i Nykøbing, Hr. Niels Ovesen, der i umindelige Tider har været »midlertidig« Redaktør af det i en snævrere Kreds saa kendte *Morsø Dagblad*, skal være interesseret baade økonomisk og »politisk« i Foretagendet.

Det bliver en »Ære« for vor By at huse det første Foretagende af den Art og det var at haabe, at saa faa som muligt vilde tage Unoderne op efter os.

Skive, den 13. Marts 1903. V. A. S.

Banner-Afsløringen i Nakskov

den 22. Marts i Afholdshjemmets Sal havde samlet en Del interesserede. Paa Opfordring var Hr. Forretningsfører, Typograf A. M. CHRISTENSEN fra Næstved kommen til Stede som Taler. Endvidere var der mødt 3 Kolleger fra Maribo.

Formanden, Typograf KRAGH, bød Velkommen. En Sang blev afsungen og derefter afslørede Typograf ALBRECHT HANSEN Banneret, idet han udtalte, at det i lang Tid havde været Nakskov-Typografernes Mening at skaffe sig et saadant Samlingsmærke; men først nu, da *Loll.-Falst. Social-Demokrat* var bleven startet og Medlemsantallet som Følge deraf forøget realiseredes Tanken.

Det nye Banner er overordentlig smukt. Det har en Længde af $2^3/_4$ Alen og en Bredde af 46 Tommer, er forfærdiget af dobbelt, rødt Silketøj og bærer foruden Billedet af Typografiens Opfinder, Gutenberg, Inskriptionen: Typografernes Forbund, Nakskov, 1903. Det er forfærdiget af Malermester Monrad i København, der fortjener al mulig Ære for Udførelsen.

Forretningsfører A. M. CHRISTENSEN udviklede i korte Træk Typografernes Organisationshistorie og udtrykte sin Glæde over at være til Stede ved denne Faneindvielse, særlig da det var en rød Fane, der blev afsløret. Det gælder jo i disse Tider om at staa samlede, og det viste sig, at Nakskov-Typograferne havde den rette Forstaaelse heraf. Taleren udviklede derpaa Grundtrækkene af det danske Socialdemokrati i Almindelighed. Man ser jo, at det unge Parti, Socialdemokratiet, staar som det eneste oppositionelle Parti inde i Rigsdagen. Jeg vil derfor lægge Dem paa Sinde, ikke alene at arbejde for de faglige Organisationers Udvikling, men ogsaa søge at vække politisk Forstaaelse. Et Leve for den maalbeviste socialdemokratiske Arbejder. (Hurra.)

Efter at Formanden for Fællesorganisationen, Snedker JOHANSEN, havde budt Fanen Velkommen som den 12. Fane i Nakskov, og der var udbragt et Leve for den fremmede Taler, Hr. A. M. Christensen, skiltes man, for senere med Damer og de fremmede Kolleger, at samles til en animeret Fællesbespisning paa »Børskaféen«. Ved Bordet blev der holdt Taler bl. a. for Hr. A. M. Christensen, Bestyrelsen og Maribonitterne samt last not least afsunget adskillige i Dagens Anledning forfattede Sange.

En lystig Svingom dannede en behagelig Afslutning paa den vellykkede Fest. Fanebæreren, Typograf Aug. Svendsen tog derpaa det smukke Banner i sin Varetægt. G. J. M.

Nær og Fjærn.

Foreningslokalet. Tilsynshavende Fredag Aften: O. A. NIELSEN. Fra Lørdag d. 4. til Fredag d. 10. April inkl.: ULRIK HANSEN.
KONTROL-UDVALGET.

Dr. Gustav Bangs Foredrag i Lørdags Aftes i vort Foreningslokale var meget interessant og lærerigt. Doktoren omtalte særlig de moderne, mægtige Trust-Bevægelser, hvis rivende Udvikling i Løbet af 1 à 2 Aar nærmest lyder som et Æventyr, men hvis *Virkninger* hele den civiliserede Verdens Befolkning før eller senere grundig vil faa at føle gennem en kolossal Prisforhøjelse paa en Mængde forskellige Livsfornødenheder, f. Eks. Petroleum, Kul, Sukker, Tobak, Kød, Jærn- og Staalvarer, Dampskibstakster osv. — Efter Foredraget var der af forskellige Kolleger Oplæsning og Deklamation samt Violin- og Klaverspil, alt under stærkt Bifald.

Besøget var jævnt godt, men det er alligevel beklageligt, at der — af Forbundets ca. 1600 københavnske Medlemmer — kun møder knapt 100 Mennesker til en saadan virkelig interessant Aften, hvor alle de Agerende virker af lutter Velvilje og uden den mindste Godtgørelse.
W.

Typografernes Sangforening har beredvilligt givet Tilsagn om at synge i Foreningslokalet i Morgen (Lørdag) Aften. Korets anerkendte Dirigent, kgl. Kapelmusikus GULDBRANDSEN kan desværre ikke møde før ca. Kl. 10, men Forbundets kvindelige som mandlige Medlemmer vil forhaabentlig alligevel indfinde sig talrigt ved denne Lejlighed, hvor der paany bydes en nem Adgang til at nyde en fornøjelig og billig Aftentime sammen med Kolleger.

Smaa Annoncer i Typ.-Tid. vil fremtidig ikke blive optagne forinden disse er betalte. Hvis Beløbet ikke indsendes samtidig med Annoncen, vil dette blive taget pr. Postopkrævning. Indløses denne ikke, gaar Annoncen i Papirkurven. Annonceprisen er 15 Øre pr. Petitlinje. For Billetmodtagelse beregnes 25 Øre.

En Arbejdsnedlæggelse paa »Morsø Dagblad«. Man skulde forsværge at noget saadant kunde ske, skriver *Viborg Amts Socialdemokrat*. De Arbejdere, der er beskæftiget paa dette blokerede Blad, staar uden for enhver Organisation. Det er væsentligst kvindelige »Typografer« Bladet benytter, og de er under Ledelse af en »Faktor«, en forhenværende — Avlsbruger, der fører streng Justits over dem. For en 3 Ugers Tid siden ankom 3 ny kvindelige Væsener fra Skive og skulde lære at blive Typografer inden 1. April for at kunne sætte det ny *Skive Dagblad* ogsaa kaldet *Døgnfluen*. Da der ikke kunde blive Plads i Sætteriet til saa mange Arbejdersker samtidig, befalede »Faktoren« de ældre Arbejdersker, at de fremtidig skulde arbejde om Natten og de ny Lærlinge om Dagen.

Denne Ordning fandt Damerne sig imidlertid ikke beføjet til at indgaa paa, og de lavede derfor Strejke; de undlod at møde paa Arbejdspladsen den næste Dags Aften. Den første Nat var de nødt til at blive der, for »Faktoren« havde lukket dem inde.

Den midlertidige Redaktør af Bladet, Hr. Sagfører N. Ovesen, maatte til at bide i det sure Æble og tigge Pigerne om endelig at tage fat igen, og efter nogen Forhandling, der endte med, at han indrømmede dem en Lønforhøjelse, gik de paa den igen med krum Hals.

Verden staar vist ikke ret længe, naar selv . . . . . gør Strejke.

Forening for Boghaandværk holder Møde førstkommende Søndag paa sædvanlig Tid og Sted.

Cykling. Hr. Redaktør! Den yderst fornøjelige og for Aand og Legeme lige gavnlige Turistcykling tiltrænger ingen Anbefaling, den skal nok vide selv at bane sig Vej; det synes derimod at vor faglige Forening paa dette Omraade, Typografernes Cykle-Klub, har noget vanskeligere ved at vinde den Tilslutning, den sikkert fortjener, — tillad mig derfor med nogle faa Linjer for en Gang Skyld at slaa til Lyd for denne. Først og fremmest har Klubben bestræbt sig for at skaffe sine Medlemmer gode Maskiner og Lettelser ved Købet af disse. En Overenskomst, vi for et Par Aar siden fik afsluttet med Københavns Cyklefabrik (Hamlet) har nu staaet sin Prøve saa godt, at vi tør anbefale disse Maskiner som de bedste, der vel overhovedet kan faas; af de hidtil modtagne 23 Maskiner har nemlig alle vist sig fuldt tilfredsstillende. Ved at stille et Depositum af Klubbens Midler til Fabrikens Raadighed, saaledes at denne derigennem har følt sig sikret mod Tab ved vore Medlemmer, er Fabriken til Gengæld gaaet ind paa følgende: 10 % Rabat paa alle Cykler, der købes paa Afbetaling til Fabrikens almindelige Priser (Vilkaar: 30 Kr. straks, derefter 3 Kr. pr. Uge), samt naar hele Beløbet betales kontant yderligere 5 % som Rentegodtgørelse; dernæst tilfører Fabriken for hver Maskine, der er fuldt betalt, Klubbens Konto en mindre Præmie som Godtgørelse for det stillede Depositum. Hvad Klubbens Virksomhed ellers angaar, skal her kun nævnes, at efter et Par vellykkede Forsøg sidste Sommer vil der i den kommende Tid særlig blive lagt Vægt paa Arrangement af større Ture paa den Maade, at en Del af Vejen tilbagelægges pr. Jærnbane, saaledes, at selv paa de længste Ture kan Klubbens Damer deltage uden at der bliver Tale om større Anstrængelser; de hermed forbundne Omkostninger betales af Klubbens Midler. De øvrige Søndage foretages de sædvanlige smaa gemytlige Ture, hvor den medbragte Frokost nydes et eller andet Sted ude i det grønne. Kontingentet er kun 50 Øre Kvartalet. Indmældelser modtages hos Dreyer (Aftenbl.), Juul Sørensen (Adresseavisen), Uhrbrand, Lundberg og F. Nielsen (Nationaltidende), Chr. Hansen (Schulz), Niels Hansen (Kristelig Dagblad) samt Søndag Morgen paa Startstedet, der hver Uge bekendtgøres i *Typ.-Tid.* Besøgende er altid velkomne. EN T. C. C.'ER.

Festivitet i Aalborg. Forrige Lørdag afholdt Typograferne i Aalborg en særdeles vel besøgt Sammenkomst med Fællesspisning og Bal paa Hotel »National«. Der var skrevet flere vellykkede Sange, ligesom en humoristisk Festavis gjorde fortjent Lykke; en nydelig og flot Kotillon var arrangeret, og i det hele taget var Festen yderst vellykket.

Gutenberg-Koret. Vi henleder gentagende Opmærksomheden paa Gutenberg-Korets aarlige Koncert Skærtorsdag Kl. 7½ i Odd-Fellow-Palæets lille Sal. Koret er jo kendt og afholdt fra sin Virksomhed indenfor Foreningens Rammer, navnlig, hvor det gjaldt vore velgørende Institutioner, ikke at forglemme den sidste Koncert ved Juletid for de Arbejdsløse. — Om Billetter se omst. Annonce.

Typografernes Stiftelse. Siden vor forrige Meddelelse har følgende mældt sig til Optagelse: J. A. Hansen (Nansensgade 21); Th. G. Jensen (Ferslew); V. C. Berg (Luno); C. A. Hansen (Soc.-Dem.); Johannes Larsen, Viggo Hansen, Axel Gregersen og Lauritz Nielsen (Hannover); Martin Sørensen (Klokken 12); Ernst Kroll, Emil Fjeldsøe og Valdemar Jørgensen (Egmont Petersen); A. V. Christoffersen (O. C. Olsen). — Vi opfordrer vore Kolleger til Indmældelse.

Arbejdet paa Bygningen i Boyesgade gaar rask fra Haanden. Man kan allerede gøre sig et Begreb om det Indvendige. Planer af Lejlighederne er ophængt hos Kassereren og Lejen kan nu opgives.

Se omst. Annonce.

Til Amerika. Flere arbejdsløse Typografer har i dette Foraar faaet gjort Udvej for at komme over Atlanterhavet for i Amerika at søge nyt Erhværv. Vi ønsker dem Held i deres Selvopholdelseskamp. Kun alt for mange bliver tilbage, som mangler Mod til at bryde ny Baner. Udvandrerne vil vi dog tilraade ikke at udmælde sig. Deres Fagforeningsbog kan sikkert i mange Forhold blive dem til stor Nytte.

Italien. Den 26. Februar afholdtes i Rom et stort Massemøde af samtlige under Boghaandværk hørende organiserede Arbejdere, paa hvilket det med stort Flertal vedtoges at andrage Principalerne om en 8-Timers Arbejdsdag og en tilsvarende Lønforhøjelse. Ved et Fællesmøde med Principalerne den 28. s. M. nægtede disse imidlertid at indgaa paa Fordringerne. Den 2. Marts nedlagde saa 1500 Arbejdet, medens 700 ved Dagblade beskæftigede og en Del Arbejdere, der havde faaet Andragendet bevilget, fortsatte Arbejdet. — Efter de sidste Efterretninger er Situationen dèr omtrent den samme.

Rettelse. I Kordula Nielsens Taksigelse i forrige Nr. af *Typ.-Tid.* stod fejlagtigt: O. C. Olsen, hvillket skulde være: O. C. Olsen & Co., og Regnhard Petersen, hvilket skulde være: Regnhard Jensen.

Paa Grund af Helligdagene trykkes næste Nr. af »Typ.-Tid.« paa Tirsdag. Alt Manuskript maa være indleveret senest Søndag Aften.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 23. Marts.

1. En Skrivelse fra et herværende Blads Forretningsfører oplæstes og diskuteredes. — Til Efterretning.

2. Oprettelsen af et nyt Blad i Skive diskuteredes; to Typografer havde faaet Tilbud om Plads, men da der ikke var tarifmæssige Tilstande, kunde Organisationens Folk ikke modtage Plads.

3. Fra Afdelingen i Nakskov forelaa Meddelelse om det socialdemokratiske Blads Arbejdsforhold. — Det besluttedes at rette Henvendelse til Kontrolkomiteen for Bladet *Soc.-Dem.*

4. En københavnsk Bogtrykker vilde ikke respektere den af Voldgiftsretten afsagte Kendelse angaaende Ramme-Annoncer. — Det besluttedes at rette Henvendelse til Formanden for Foreningen af danske Bogtrykkere.

5. Et Medlem fra en Provins-Afdeling, der for Tiden bliver behandlet af Speciallægen, anmoder om Opholdspenge saa længe Kuren varer. — Vedtoges.

6. Faktor A. Hansens Hustru i Horsens er død. — 100 Kr. anvistes.

7. Fra Horsens forespørges om Opholdsdage. — Disse gives som Regel kun om Søndagen.

8. Fra en Provins-Afdeling forespørges, om en Kollega, der er bleven afskediget og skylder et Laan, kan oppebære Understøttelse. — Han maa først tilbagebetale Laanet.

9. Fra Roskilde forespørges, om en Kollega, der formodes at simulere, kan indlægges paa Sygehuset. — Ja.

10. Fra Nykøbing M. forespørges, om Medlemmer, der overgaar til anden Livsstilling, vedblivende kan staa som Medlemmer. — Ja, naar de svarer deres Kontingent.

11. Emil Larsen, som i et tidligere Møde var bleven udelukket af Forbundet, havde meddelt Afdelingens Formand, at han agtede at appellere sin Sag til Afdelingens Generalforsamling. — Til Efterretning.

12. Fra Trykkerafdelingen forelaa en Skrivelse angaaende et Medlem, Fr. Weise, der var bleven slettet for Restance, men senere optaget. — Da hans Forhold var ordnede, var han atter optaget med fulde Rettigheder.

13. En Skrivelse fra det italienske Forbund diskuteredes og toges til Efterretning, og en Anmodning om Understøttelse til deres Strejke afsloges.

Mandag den 30. Marts.

1. Paa en herværende Fabrik arbejder et kvindeligt Medlem; der forespørges, om hun sammen med Fabrikens øvrige kvindel. Arbejdere skal nedlægge Arbejdet. — Det vedtoges ved Skrivelse at henvende sig til Det kv. Arbejderforbund med Forespørgsel om Anledningen til en eventuel Strejke.

2. Fra Esbjerg forespørges, om Afdelingen maa blokere et Trykkeri, som ikke havde underskrevet paa Tarifen. — Det besluttedes at lade Afdelingen forsøge at opnaa Overenskomst.

3. Fra samme Afdeling forespørges, om Personalet hos et andet Firma maa nedlægge Arbejdet paa Grund af at Sundhedsbestemmelserne ikke overholdes og desuden paa Grund af forskellige andre Uregelmæssigheder. — Det besluttedes at indhente nærmere Oplysninger.

4. Tarifforholdene og vor Stilling til Foreningen af danske Bogtrykkere diskuteredes.

5. En Forespørgsel angaaende de kvindelige Medlemmers Tarifforhold hos Ferslew diskuteredes.

6. Det i et tidligere Møde behandlede Spørgsmaal, om et Medlem kunde erholde Sygeunderstøttelse, behandledes atter, da Vedkommende mente ikke at kunne finde sig i den trufne Afgørelse. — Det vedtoges at undersøge det anførte.

7. Et Flyttelaan bevilgedes efter Regning, og det sloges fast som Regel, at dette skulde ske i Fremtiden.

8. En Skrivelse fra Svensk Typografforbund angaaende Sygekassens Opgaaen i Forbundet toges til Efterretning. F. K.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 22. Marts 1903.

Til Læge paa Amager blev Dr. Brünniche Nielsen antaget. — Det vedtoges at søge Forhandling med Sygekassens to Læger i den indre By om at ansætte en Læge til, som bor Øst for Sølvgade og at der bliver frit Lægevalg mellem alle tre Læger for et Aar ad Gangen. — Til Brug for Medlemmer, som bor i Kastrup, antages Dr. Aage Gundel. — I et herværende Bladtrykkeri var indført Sættemaskiner og som Følge deraf afskediget Arbejdskraft; Personalet henstillede til Styrelsen om at gøre noget herimod; Styrelsen havde ingen Midler hertil. — Et Medlem af den faglige Afdeling, som hidtil har været i en anden statsanerkendt Sygekasse, ønsker at overgaa til Fagets Sygekasse; det vedtoges at optage ham med fuld Nyderet straks. — En Forespørgsel besvaredes. — Flere Andragender om Laan behandledes. — Angaaende 2 Restanter vedtoges, at forsaavidt de ikke betaler Restancen inden 8 Dage, skal de slettes. — Beslutning toges angaaende et for Restance udslettet Medlem, som ønsker at indtræde. — Angaaende Kontingentfriheden for Funktionærer vedtoges, at Kontingentfriheden gælder til alle Afdelinger, dog at gifte Funktionærer betaler for deres Hustruer. — Der forelaa fornyet Skrivelse fra Foreningen af danske Bogtrykkere

angaaende Valg af Voldgiftsretsmedlemmer; det var lykkedes at formaa de tidligere Medlemmer til igen at tage Sæde i Retten, og hertil sluttede Styrelsen sig, saa at den Sag nu var i Orden. — Det meddeltes, at en Del Kemigrafer havde dannet en Afdeling under Litografisk Forbund. O. J.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Lørdag d. 28. Marts. Fraværende K. KIEFER og A. SØRENSEN.

Meddelelse fra Foreningen af danske Bogtrykkere angaaende Voldgiftsretten. Til Efterretning. — Et Medlem, Frantz Weisse, var ved en Misforstaaelse bleven slettet af Forbundet, hvilket nu er bleven berigtiget. — Et Medlem havde arbejdet i Helsingborg, men var rejst derfra med Restance til det svenske Forbund og kunde derfor ikke faa Arbejdsløshedsunderstøttelse her før Restancen var betalt samt et Laan til Trykkerforeningen tilbagebetalt. — To herværende Dagblade, hvoraf det ene hidtil er trykt paa Hurtigpresse, skal for Fremtiden begge trykkes paa den samme Ratationspresse. Det vedtoges at Trykkerne arbejder i Fællesskab paa det ene Blad om Natten og ligeledes begge paa det andet Blad om Dagen. — Formanden fremlagde Restancelisten, af hvilken det fremgik, at flere Medlemmer staar med temmelig store Restancer og enkelte endog resterer fra det ene Aar til det andet, uden at de til dem udsendte Rykkerbreve synes at anfægte dem i nogen Grad, hvorfor det vedtoges at Formanden retter en Henvendelse til d'Hhrr., og hvis den ikke frugter, da straks slette Vedkommende. — Medlemmer, som ønsker at betale Kontingentet kvartalsvis, skal betale det forud.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Anders Chr. Viggo Bernhardt og Emannel Chr. Hansen (begge udl. 20/3 1903 hos O. C. Olsen). De kvl. Trykkeriarbejdere: Juta Frederiksen (Hoffensberg), Agnes Stramboe (Ludv. Jørgensen), Nancy Hansen (Buntzen) og Olivia Schultz (Keller, tidl. Medl.).

Provinserne: Aalborg, Maskinpasser Laur. Andersen (Aalb. Tid.). Kolding, Jenny Nielsine Hansen, udl. 1/4 i Kolding Avis efter 5 Aars Læretid (afl. Prøve for offenl. Komm.). Odense, Sætter Valdemar Madsen, udlært i Hagen & Sivertsens Bogtr. den 1. April 1903 (afl. Prøve for off. Komm. førstk. Søndag).

Tiltraadte.

København: 1503, H. A. E. Ebstrup (arbl. fra Rejse).

Provinserne: Holbæk, 1199, H. Henrik Bøttcher fra Slagelse i Pl.

Bortrejste.

København: 1689, Foto-Kemigraf Chr. Fred. Emil Svendsen til Udlandet, 1613, Thorvald Sørensen (arbl.) paa Rejse og 1075, Trykker Alfred Christensen (arbl.) paa Rejse.

Provinserne: Middelfart, 1638, Rasmus Marius Jørgensen (arbl.) paa Rejse. Slagelse, 1199, H. H. Bøtcher til Holbæk i Pl.

Udmældte.

København: Sætterafdelingen: Mart. Chr. Hansen (Eyben), overg. til anden Livsstilling. De kvl. Trykkeriarb.: Emilie Petersen (Henningsen).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7 1/2—8 1/2. Kataloger 15 Øre.

Lægerne.

Dr. BRÜNNICH NIELSEN, Amagerbrogade 129 1, træffes Søgnedage 12—1, Søn- og Helligdage 8—9.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 1/2 Møde i Typografisk Forenings Lokaler, Hotel »Cimbria«, Gothersg. — Paaskemorgen Fodtur. — Lørdag d. 25. April: *Generalforsamling.*

De mandlige Trykkeriarbejdere

holder Møde Fredag den 3. April, Aften Kl. 8 i Rømersgade 15, Kæld. Alle Trykkeriarbejdere bedes møde.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10. Generalforsamling Søndag den 26. April.

ANNONCER
Godt Madsted.

Middag à 50 Øre samt **fuld Kost** à 1.25 pr. Dag kan faas i Typografernes ny Lokale, Hotel »Cimbria«, *Gothersgade 49.*

Gutenberg-Koret

afholder sin aarlige Koncert med efterfølgende Bal *Torsdag den 9. April Kl. 7 1/2 (Skærtorsdag) i Odd-Fellow-Palæets lille Sal.* Assistance ydes af Operasangerinde Frk. FRIDA ANDERSEN, Hr. Operasanger J. LINDAHL samt Hr. Waldhornist W. POULSEN. Akkompagnement af Frk. KARIN LANDAU paa Flygel fra H. Hindsberg.

Af Programmet fremhæves »Lohengrins Fortælling«, der synges af Hr. LINDAHL, og Korets Præstationer: Carl Larsen: Danmark, Sangfuglen, Solo for Baryton (Hr. TH. BERTHELSEN) samt Malmkvists »Kong Valdemars vilde Jagt« og Hr. Rung: Jægersang af »Lykkens Blomst«, hvilke sidste 2 Numre udføres med Akkompagnement af 4 Blæsere.

Billetter à 50 Øre faas hos Korets aktive Medlemmer samt hos Foreningens Bud. Balbaand løses i Salen à 75 Øre for Herrer, 50 Øre for Damer.

Typografernes Stiftelse.

Kontingent for det forløbne Kvartal samt Restancer bedes indbetalt en af de første Søndage mellem 10—11 i Mysundegade 30, 3. Sal.

Ny Medlemmer ønskes og modtages samme Sted eller hos d'Hrr. Inkassatorer, der bedes om at virke for den størst mulige Tilgang nu ved et nyt Kvartals Begyndelse.

Der er *intet Indskud* og Kontingentet er **kun** *10 Øre om Ugen* eller 1 Kr. 30 Øre Kvartalet.

J. F. MØLLER,
Kasserer,
Mysundegade 30 3.

NB. En Fribolig (Eickhoffs) er ledig. Ansøgninger om denne maa, ledsaget af Fødselsattest, være indgivne til Formanden, Hr. Faktor Gust. Clausen, Sortedamsgade 13, 3. Sal, inden 14 Dage.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Et lille nyt Bogtrykkeri,

bestaaende af **1 Digeltrykpresse »Diamant«**, indv. Rammevidde 24 × 35 Ctm., og for ca. 500 Kroner **moderne Skrifter, Udslutninger** og **Messinglinjer** sælges paa gunstige Vilkaar af **Adolph Wulff.**

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

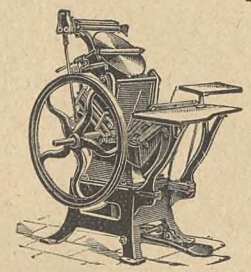
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.
Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 8 APRIL 1903 XXX AARGANG

Den typografiske Forening

fortsætter sin

ordinære Generalforsamling

Skærtorsdag den 9. April, Formiddag Kl. 10 præcis

i **Rømersgade 22** (Festsalen)

eventuelt tillige Langfredag paa samme Tid og Sted.

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen oplæses. 2. Fortsættelse af Diskussionen vedrørende Halvaarsberetningen. 3. Tarifen. 4. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 5. En Bevilling til Fagskolen. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne og Bryggeriet »Stjærnen«. 7. Opstilling af Funktionærer. De afgaaende Funktionærer er: Formand: P. Lauritzen. Styrelse: Oscar Johansen, N. P. Nielsen, H. Carl Nielsen (Berl. Tid.). Revisorer: Fr. Hjorth, Emmanuel Petersen. 2 Repræsentanter til »Stjærnen«. 4 Kontrahenter: Oscar Johansen, F. K. Madsen, Victor Petersen. 1 Bud: A. E. Jensen. 8. Eventuelt.

Medlemskort forevises ved Indgangen. STYRELSEN.

Den typ. Forenings Styrelse afholder Møde umiddelbart efter Generalforsamlingen. P. LAURITZEN.

Den typ. Trykkerforening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Langfredag, Form. Kl. 10½ pr.

i **»Boulanger«, Kompagnistræde 43.**

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Situationsberetning. 2. Eventuelt.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Lokalformændene erindres om, at **Rejseunderstøttelse** i samme By ikke udbetales til samme Medlem med kortere Mellemrum end en Maaned. Man bør derfor ogsaa iagttage, at der ikke udstedes **Overfartsbillet** til en By, hvor den Rejsende har hævet Understøttelse i Løbet af Maaneden.

Rejseunderstøttelsen **udbetales bagud** og kun for den Tid, der er benyttet til Rejsen og ikke for flere Dage end anført i Rejsetabellen. Man kan saaledes ikke ligge stille i en By f. Eks. i 8 Dage og saa hæve for disse Dage efterhaanden i forskellige Byer. Rejselegitimationen maa dateres med Udbetalingsdatoen.

Opholdsdage i Provinserne ydes som Regel kun for Søn- og Helligdagene og skal udbetales i den By, hvor Opholdet finder Sted.

Januar Kvartalsregnskaber og alt Hovedkassen vedrørende indsendes til Dansk Typograf-Forbund, Gl. Strand 46,[2] København K. **Restancer** maa ikke finde Sted. Findes saadanne ved Afdelingsformandens Velvilje, maa Restancen indbetales ved Kvartalets Slutning; thi Regnskabet skal foreligge for Generalforsamlingen tre Uger efter Kvartalets Slutning, saa det kan være Hovedkassereren i Hænde senest 4 Uger efter, altsaa senest den 26. April.

De kontingentfri Afdelingsformænd skal *ikke* opføre deres Medlemsbidrag paa Indtægtssiden og derefter paa Udgiftssiden som Administration. Derimod vil det være rigtigt at bemærke paa Regnskabet, at Afdelingsformanden er kontingentfri. Kontingent, der svares i Henhold til §§ 39—41, bør opføres for sig, idet dette ene skal tilskrives Syge- og Begravelseskassen. FORRETNINGSUDVALGET.

Den gordiske Knude.

I Torsdags Aftes var Voldgiftsretten paany samlet, efterat Foreningen af danske Bogtrykkeres Formand gentagende havde anmodet om, at Den typ. Forening og Den typ. Trykkerforening i Henhold til Tarifen gav Møde. Omendskønt der paa vor Side havde været god Anledning til ikke at efterkomme denne Anmodning, hvis det var Meningen at søge gennemtvunget en Kendelse mod Tarif-Opsigelsens Lovlighed, imødekom vi dog Anmodningen, for derved at vise, at vi i enhver Henseende respekterede Tarifens Ord; men dette skete kun, efterat Foreningen af danske Bogtrykkeres Formand udtrykkelig havde erklæret, at Foreningen vedblivende betragtedes som bestaaende, indtil den havde afviklet alle Forpligtelser og efterat vi havde taget fornøden Reservation angaaende Paadømmelsen af Tarif-Opsigelsens Lovlighed. Af de vekslede Skrivelser fremgik det, at det ikke var ganske givet, at Tarif-Opsigelsens Lovlighed paany vilde komme for, men efterat det var blevet meddelt Foreningen af danske Bogtrykkere, at vore Repræsentanter paany havde optaget deres Mandater, viste det sig hurtigt, at det alligevel var denne Sag, som man ønskede paadømt.

Ved Retsmødet syntes det at skulle gaa paa samme Vis som sidst. Hver Part holdt naturligvis paa *sin* Opfattelse. Efter en lang Forhandling, under hvilken det gentagne Gange saa ud til, at Retten skulde sprænges, endte det med, at der til Slutning opnaaedes Flertal for en Kendelse, gaaende ud paa, at Sagen vilde være at henvise til Opmanden.

Denne Løsning af den gordiske Knude er ikke til at forkaste. Spørgsmaalet er jo af udelukkende juridisk Art, og selv om man ved fornyet Mandatnedlæggelse kunde have forhindret denne Afgørelsesmaade, maa man dog være klar over, at man paa et senere Tidspunkt, hvor Sagen vilde være kommet til at foreligge for Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund, ikke kunde have undslaaet sig for en juridisk Afgørelse. Det er derfor kun godt, at der ikke spildes mere Tid end nødvendigt.

Københavns Bogtrykkerforening

er nu delvis traadt i Virksomhed, efterat man paa et Møde, som afholdtes i Onsdags, fik vedtaget Love og valgt Hr. P. G. LYDICHE til Formand. De enkelte Afdelinger er derimod endnu ikke fuldstændig færdige, idet dette kun er Tilfælde med Afdeling B, som omfatter Værktrykkerierne. Denne Afdeling har valgt d'Hrr. GRÆBE, EGMONT PETERSEN, HANNOVER, WEDEGE og FÆSTER til Styrelse, og har delegeret d'Hrr. GRÆBE og HANNOVER til Forretningsudvalget. For Afdeling C.s (Avis-

trykkerierne) Vedkommende, afventer man endnu Resultatet af de Forhandlinger, som føres med Organisationen af københavnske Bladudgivere og Bladtrykkere angaaende en Sammenslutning eller et Samarbejde.

Det skal blive interessant at se, om de københavnske Blade virkelig vil gaa med til at indrullere sig under Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening. I saa Fald betyder det vel nok, at den nydannede Organisation ikke opnaar den Tilslutning, som det under andre Forhold var muligt. Dette kan naturligvis være ganske det samme for Københavns Bogtrykkerforening, da man derved opnaar den ydre Magtstilling; men at det skulde være i den selvstændige Bladudgiver- og Bladtrykker-Organisations Interesse, er dog vist mere end tvivlsomt.

Dansk Typografforbund kan dette Forhold være ret ligegyldig. Organisatorisk sét, er det snarere et Plus end et Minus, hvis de to Organisationer bliver enige om at slutte sig sammen.

Inkassator = Bladbud og Agitator.

Hr. J. F. Møller har i Nr. 9 af *Typ.-Tid.* skrevet en længere Artikel, hvis Grundtanke vel nok har været at sige nogle pæne Ord om Inkassatørerne for deres ofte ret byrdefulde og i de fleste Tilfælde utaknemmelige Hværv, men efter en rigtig nydelig Indledning ender det med, at han finder en utrolig Mængde Fejl hos os og stiller en Del Fordringer som det vil være en Umulighed for os at opfylde.

Hvorledes kan Hr. Møller forlange, at Inkassatoren i en Forretning med 70—80 Forbundsmedlemmer foruden det rent administrative: Uddeling af *Typ.-Tid.*, Indkassering af Kontingent, Omdeling og Indsamling af Stemmesedler og Cirkulærer, Salg af Billetter til alle mulige Fester indenfor Foreningens forskellige Forgreninger osv. osv. i en Uendelighed af Smaating, som altsammen hviler paa Inkassatoren, — naar han foruden alt dette tillige paaser og agiterer for, at alle i Forretningen arbejdende kommer ind i vor Forenings *Tvangsafdeling*, som Hr. Møller meget smagfuldt udtrykker sig, og endvidere i Tilgift agiterer for Tilslutning til Fagets filantropiske Foretagender — derunder ogsaa Stiftelsen med den hemmelige Grundstensnedlæggelse —, hvorledes kan man da med Ret og Billighed fordre mere af en Inkassator. Det turde dog være for stor en Fordring, at man tillige skulde synge i 2 Sangforeninger, gøre Gymnastik og køre paa Cykel, altsammen for at vise Personalet den heldige Indflydelse, som denne eller hin Sportsgren har paa sine Udøvere. — Nej, den Agitation er det vist rettest at henvise til de forskellige Foreningers Bestyrelser og Medlemmer.

Den for Inkassatorerne meget smigrende Sammenligning, som Hr. Møller kommer til, kan jeg heller ikke tage for gode Varer. Mit eget Bladbud derhjemme er f. Eks. en lille Pige paa 10—11 Aar og jeg har aldrig mærket noget til agitatorisk Evner hos hende — tværtimod. Det eneste Punkt, hvor jeg kan finde lidt Lighed er, naar Inkassatoren om Fredagen maa dele *Typ.-Tid.* rundt og han i Distraktion glemmer en Abonnent. Saa er der et Hus, og Ballerne vælter ned over den arme Mands Hoved; ingen tænker paa, at han foruden sin Post som Inkassator tillige maa passe sit Arbejde, og gør han det ikke, er det ikke saa sjældent, at Kammeraterne er de første til at minde ham derom.

Forøvrigt maa Hr. Møller, efter hans Udtalelser at dømme, ikke være noget absolut behageligt Medlem for en Inkassator. — At tænke sig Hr. Møller, der dog staar paa en fremskudt Tillidspost indenfor vort Fag, føler det som en *Tvang* at skulle sikre sig og sin Familje under Sygdom, at han føler det som en forfærdelig *Tvang* at sikre Familjen saa meget ved event. Dødsfald, at de ikke straks efter kom til at ligge Kammeraterne eller Samfundet til Byrde. — Det havde jeg dog ikke tænkt mig kunde blive Resultatet af mange Aars Arbejde for sin Organisation — at denne kan vokse en Mand saaledes over Hovedet, at han regner den for en *Tvangsanstalt* og føler det som en *Tvang*, hvad vi andre kalder en *Pligt mod os selv, sine Kammerater og Paarørende.*

Hr. Møllers Inkassator har aabenbart ikke agiteret tilstrækkeligt. Holmen.

Generalforsamling Skærtorsdag.

Den typografiske Forening fortsætter paa Torsdag sin halvaarlige Generalforsamling i Rømersgade 22, Festsalen. Til Generalforsamlingen i Søndags havde indfundet sig saa mange Kolleger, som den store Sal omtrent kunde rumme; det er at haabe, at det samme maa blive Tilfældet paa Torsdag. Generalforsamlingen i Søndags naaede ikke en Gang saa vidt i Dagsordenen, at første Punkt (Beretningen) kunde behandles færdig, hvorfor man maatte afbryde midt i Forhandlingerne med 16 indtegnede Talere! Men foruden disse 16 Talere vil sikkert mange flere Kolleger tage Ordet paa Torsdag, og det saa meget mere, som Generalforsamlingen besluttede at føje et nyt og vigtigt Punkt til Dagsordenen, nemlig »Tarifen«. Saasnart man er færdig med Behandlingen af Beretningen, vil der blive taget fat paa Spørgsmaalet »Tarifen og den foreliggende Situation«. Vi anmoder derfor alle Kolleger om at komme til Stede; ingen kan forsvare at blive hjemme ved en Lejlighed, hvor der tales og diskuteres om saa vigtige Ting som vort daglige Brødspørgsmaal. Vi venter altsaa paa Torsdag at se Rømersgades store Sal ligesaa godt besat som Tilfældet var i Søndags.

Vore Forhold omtalt i Udlandet.

En norsk Kollega, Hjalmar Lie, har fra sin Rejse rundt om i Evropa tilsendt *Typografiske Meddelelser* forskellige Rejsebreve; blandt disse Breve findes ét, som omhandler Rejseforholdene i Danmark og hvori Forfatteren paa en meget smigrende Maade omtaler Danmark som det Land, hvor Typograferne yder den bedste og den største Understøttelse til rejsende og arbejdsløse Kolleger. Forfatteren skriver bl. a.:

»Det kan maaske interessere Læserne af *Typ. Medd.* at høre om vore danske Kollegers Foreningsvirksomhed og forskellige Formaal, som sættes i Scene for at hjælpe arbejdsløse og rejsende Kolleger.

Jeg skal begynde med København. Foreningens Kontor, som i Aar blev flyttet fra Walkendorffsgade til Gl. Strand 46, er tidsmæssig og komfortabelt indrettet. Ved mit første Besøg deroppe fik jeg Indtryk af at være kommet ind i en Bank, hvilket jo ogsaa kan svare til Hensigten; her kan Kollegerne hente Renterne for sine indsatte Penge i »Organisationsbanken«. For at lette Ekspeditionen har de forskellige Kasser hver sin Kasserer, og paa Plakater, som angiver, hvad Slags Understøttelse der udbetales, faar man Rede paa de respektive Kasser: »Udbetaling af Arbejdsledighedsunderstøttelse«, »Rejsehjælp«, »Sygehjælp« o. s. v. I Kontortiden fra Kl. 1—3 har Kontorpersonalet Hænderne fulde af Arbejde; der ekspederes daglig 1—200 Mand, som skal have Understøttelse i en eller anden Form. Enhver arbejdsløs og tilrejsende Kollega faar af Kontoret hver Dag i Vintermaanederne uddelt en Middagsbillet til en Værdi af 40 Øre. Der gaar i København for Tiden ca. 150 Medlemmer ledige, dertil kommer en Del Tilrejsende, saa Uddelingen af Middagsbilletter vistnok kan anslaas til ca. 160, som omsat i Penge bliver en daglig Udgiftspost af 64 Kr.; for Middagsbilletterne gøres intet Fradrag i Understøttelsen, som er 1 Kr.. 25 Øre pr. Dag.

Men endnu synes vore danske Kolleger der gøres for lidt for tilrejsende Kolleger; de har nemlig haft under Afstemning blandt Medlemmerne indenfor Københavns Afdeling, hvorvidt der skal ydes Tilrejsende 3 Dages Ophold med Kost og Logi — selvfølgelig faar de alligevel sine Opholds- og Rejsedage udbetalt.

Jeg har mange Gange i mit stille Sind beundret Danskernes Kollegialitet og Hjælpsomhed overfor arbejdsløse og rejsende Kolleger. Efter de nu vedtagne ny Love blev Rejsehjælpen forhøjet til 140 Dage. Medlemmer, som foregaaende Aar havde nydt 88 Dages Rejseunderstøttelse, blev ved det ny Aars Indtræden berettiget til 52 = 140. Medlemmer, som har nydt Understøttelse i 140 Dage, kan paany blive berettiget til samme Understøttelse efter kun 6 Ugers Arbejde og indbetalt Kontingent.

Udenfor alt dette findes frivillige Kasser, hvoraf udbetales omtrent samme Bidrag som til de understøttelsesberettigede. I omtrent hver

anden By faar den Rejsende foruden en lille fast »Geschenk« ogsaa Natlogi gratis anvist, og i en Del Byer i Døgns Ophold.

For at faa Penge i de lokale Kasser arrangeres festlige Sammenkomster og Indsamlinger mellem de Kolleger, som staar i Arbejde. Enhver yder efter bedste Ævne, og Viljen maa være god, naar Juleindsamlingen til arbejdsløse Kolleger indbragte over 2000 Kr., og ingen Arbejdsløs eller Rejsende, som havde sendt Andragende om at komme i Betragtning, fik mindre end 8 Kr.

I Thisted var den lokale Kasse kommet i Underbalance, og for at faa dette dækket, arrangeredes et Maskeradebal med Optog. Dette indbragte 200 Kr. Netto. Af Overskudet blev 100 Kr. anvendt til det frivillige Fond og Resten gik til Lokalkassen. Af denne Kasse faar Tilrejsende 1 Døgns gratis Ophold.

Ja, dette gør danske Kolleger for sine arbejdsløse og rejsende Medlemmer. Hvilket Land kan opvise Sidestykke til danske Typografers Kollegialitet og Solidaritet, naar det gælder at forbedre en arbejdsløs og rejsende Kollegas Kaar?

Har ikke *vi* paa dette Omraade — som paa saa mange andre — en Del at lære af Danskerne?«

1. Maj.

FRA Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund har vi modtaget følgende:

Til samtlige Fagorganisationer i Danmark!

Ved de forskellige internationale og skandinaviske Kongresser fra 1890, sidst paa den internationale Kongres i Paris 1900 og paa den skandinaviske Kongres i 1901 er det vedtaget, at der i de forskellige Lande skal foranstaltes Demonstrationer til Fordel for Gennemførelsen af en lovfæstet Maksimalarbejdsdag, saavidt muligt paa den Maade, at Arbejdet hviler paa Demonstrationsdagen, og disse Beslutninger er, ganske vist under forskellige Former, bleven fulgt her i Danmark, men fra og med 1899 er der paa De samvirkende Fagforbunds Opfordring bleven afholdt Demonstrationer i saa godt som alle Byer hele Landet over, hvor der er lokale Fællesforeninger, paa selve Dagen den 1. Maj, og saaledes at der foranstaltedes Processioner med Faner og Musik i Forbindelse med Friluftsmøder, og nogle Steder, t. Eks. i København, tillige med Aftenmøder.

Den 1. Maj falder i Aar paa en Fredag, som vel de fleste Steder er Lønningsdag, og da der i Vinter har hersket megen Arbejdsløshed, som desværre endnu vedvarer for mange Arbejderes Vedkommende, og der ved den 1. Maj vil være meget at oprette for dem, der til den Tid er kommen i Arbejde, har Repræsentantskabet paa Forretningsudvalgets Indstilling vedtaget, *for i Aar*, kun at opfordre til Afholdelse af *Aftenmøder, Fredag den 1. Maj 1903*, derimod ikke til Demonstrationer, der kræver Arbejdshvile den hele Dag eller en Del deraf. Man kan begynde Møderne noget tidligere end ellers, maaske Kl. 7 eller 7½.

I Henhold til foranstaaende opfordres Organisationerne til gennem de lokale Fællesorganisationer at foretage det fornødne til Forberedelse af Møder den 1. Maj. Paa Møderne bør der, ligesom før, tales for 8-Timersdagens Gennemførelse og for de Krav om Hjælp til Arbejdsløse, som med saa megen Vægt og, saa vidt det for Tiden kan ses, med delvist Held er fremsat for Lovgivningsfaktorerne i indeværende Rigsdagssamling, ligesom der bør vedtages Beslutninger, sigtende til yderligere at fremme Arbejdernes Krav.

Det moralske Ansvar.

ARGUS har forsøgt at imødegaa min Kritik af hans Maade at skrive om Lærlinge-Uddannelse paa. Han har gjort det i en ret overlegen Tone, der ikke er klædelig mellem Kolleger, men ikke afkræftet et eneste af mine Argumenter. Hans Anker over »Omlavning« af hans Udtalelser har han glemt at bevise, og hvad Betydning han ønsker at give sine Anførselstegn, faar jo staa for hans egen Regning, og behøver endelig ikke at anerkendes af alle andre, hvad jeg da heller ikke har kunnet eller agter at gøre.

Skulde hans Kritik af Provinsforhold tages for gode Varer, da var det jo saa godt som sjældent at træffe andet end »Stympere« blandt Provins-Faktorerne og at nævne stabile Typografer uden at sætte Adjektivet i Anførselstegn (jfr. Argus første Artikel!).

Faktorer og stabile Folk gør Hr. Argus absolut Indtryk af at have et slemt Øje til — desværre for ham.

Dermed tænker jeg at kunne slutte Diskussionen med Hr. Argus, idet jeg erkender Sandheden af Hr. B.—n.s Bemærkning om ikke at lade Ænmet forsumpe eller forsvinde i Diskussion af den Art, som Hr. Argus docerer.

Hr. B.—n. slutter sig med nogle Bemærkninger i sin Artikel i Nr. 13 til en Slutningsreplik i min Artikel, hvori den imidlertid har en ganske anden Form; men da Hr. B.—n. vistnok har villet slutte sig til den i dens Originalform, skal jeg nøjes med i Forbigaaende at notere den vel frie Omskrivning.

Hr. A. har i Nr. 9 anført adskillige meget korrekte Bemærkninger om, hvad der ofte spreder Lærlingens Tanker for meget, — Bemærkninger, som Hr. B.—n., der jo er Fader til denne Diskussions Rejsning, ikke synes at lægge synderlig Vægt paa; men det burde der netop gøres.

Det *er* netop Tilfældet, at saa snart Lærlingen har naaet det 15. Aar, saa skal han helst, mere end hans pekuniære Forhold tillader og langt mere end hans Interesse for sit Fag burde tillade, være i Forening og gaa til Fornøjelser og Danselokale o. a. lign., der ikke alt just er Hokuspokus for ham; men som bør anvendes langt mere maadeholdent og afpasset end i Reglen er Tilfældet. Her har hans Foresatte paa Lærestedet imidlertid mindre god Lejlighed til at virke forstandigt regulerende paa ham; idet det jo nu — vistnok heldigt i andre Henseender — er Tilfældet, at Lærlingen faar Kost og Ophold i Hjemmet.

Men ogsaa herpaa bør vi til en vis Grad have Opmærksomheden henvendt; *maaske* kan der ogsaa her undertiden gives et retledende Vink.

Iøvrigt henviser jeg til mine Bemærkninger i første Artikel om Uddannelsen og maner *enhver* til efter Ævne at være behjælpelig i Uddannelsen af vore unge, vordende Kolleger.

Forholdene kræver det uafviseligt nu mere end nogensinde før.

EN PROVINS-FAKTOR.

(Med Tilladelse — uden Anførselstegn.)

Blokerede Trykkerier.

Aalborg: L. Beck.
Aarhus: Thykiær (Aarhus Papirposeforretning).
Esbjerg: Jørgensens Bogtrykkeri.
Fakse: Brødrene Larsen.
Grenaa: Grenaa Folketidende med Aflæggere, Ebeltoft Avis og Kolind Avis (Skjødsholm) — Grenaa Avis (Fru Færch).
Horsens: A. Knudsen.
Holstebro: Holstebro Avis (Dyrlæge Welsch) og Ringkøbing Avis, der trykkes hos W.
Hørsholm: Hørsholm Avis.
Nykøbing M.: Morsø Dagblad.
Odense: Alfred Tiedje.
Roskilde: Roskilde Tidende (Jul. Christjansen).
Rønne: Kieffers Bogtrykkeri.
Skive: Marius Jensen (Skive Folkeblad).
Slagelse: J. T. Louw.
Sorø: Haüser.
Stege: Møens Avis (L. M. Tommerup) — Møens Folketidende (H. J. Jensen).

Nær og Fjærn.

De samv. Fagforbunds Repræsentantskab holder Møde den 23. April med paafølgende Generalforsamling den 24. og 25. April, hvortil samtlige Forbunds-Styrelsesmedlemmer har Adgang.

Typografernes Sangforening havde i Lørdags Aftes formaaet at drage en talrig Skare af baade kvindelige og mandlige Medlemmer til Foreningslokalet. Aftenen forløb som Helhed under den prægtigste Stemning. De forskellige Kor- og Solosange under den populære Dirigents Ledelse modtoges med fortjent Bifald. En Kollega oplæste et Par udmærkede Digte, der ligeledes lønnedes med stærkt Bifald.

Desværre har Værten af økonomiske Aarsager set sig nødsaget til at opgive hele den til venstre for Opgangen liggende Fløj med de 4 hyggelige, smaa Værelser. Indtægterne vare for smaa i Forhold til den store Lejeudgift. Lokalerne bestaar nu kun af den store Sal, hvor Billard, Klaver og Buffet er installeret, samt de Arbejdsløses daglige Opholds- og Spiseværelse. Salen vil derfor ikke fremtidig være saa heldig for større Sammenkomster. W.

Celluloid-Clichéer. Vor Landsmand, KARL J. SMIDT, der i de sidste Aar har drevet Eksport & Importforretning i Paris og i samme Tidsrum beskæftiget sig en Del med Fremstilling af Celluloid-Clichéer, har nu, i Forening med en fransk Ingeniør, opfundet et nyt Stof til Fremstilling af Matricen, hvorved de væsentligste Mangler, der hidtil har klæbet ved denne Opfindelse, er afhjulpen.

Opfindelsen agtes foreløbig ikke patenteret, men bevaret som en Hemmelighed. I Løbet af en Maaneds Tid vil Clichéerne blive udbudt i Skandinavien.

Ny Redaktør. Vor Kollega, P. ANDERSEN fra Horsens, er fra 1. April ansat som Redaktør ved det socialdemokratiske Blad i Holstebro.

Kgl. Bevilling til at drive Bogtrykkeri i Landsbyen Aars syd for Løgstør er meddelt Typograf H. L. RAFAELSEN i Kolding.

Badeanstalten »København«. Denne nye, moderne indrettede Badeanstalt, der har rejst sig paa Cirkusgrunden, Studiestræde 59, har i disse Dage tilsendt os et Antal Billetter til Medlemmernes Afbenyttelse. Ved Aflevering af denne Billet vil Medlemmerne, Kvinder saa vel som Mænd, kunne erholde et Bad for 10 Øre, Sæbe og Haandklæde frit. Medlemmerne anbefales at modtage Tilbudet og gøre sig bekendt med det ny Etablissement. Billetterne faas paa Forbundskontoret.

Typografernes Sportsklub. Som tidligere meddelt rejser et Hold Gymnaster af Typografernes Sportsklub i Paasken til Esbjerg for at deltage i en Konkurrence med Esbjerg Gymnastikforening. I den Anledning indbyder Klubben Kollegerne til at overvære Generalprøven herpaa. Ved denne vil der finde en Konkurrence Sted mellem de Deltagere, der skal derover. Generalprøven afholdes Skærtorsdag Kl 4 i Prmlt. Ulrichs Lokaler, Citygade 23⁴. Billetter à 25 Øre kan faas hos Deltagerne. Overskudet anvendes til Dækning af Rejseomkostningerne.

Til »De Arbejdsløses Fond« har jeg endvidere modtaget: Agrardagbladet (Bogsætteriet og Trykkeriet) 3. Bidr. Kr 1.75, Nationaltidendes Sættere 13.60, V. L. 3.00 Kaj Hansen (Baden) 0.25, tils. Kr. 18.60.

København, den 5. April 1903. CHR. ØSTERGAARD.

En hjærtelig Tak til alle de kære Venner, der ønskede mig til Lykke ved mit 25-Aars Typograf-Jubilæum.

Viborg, April 1903. JOHS. RASMUSSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

København: Stereotypistmedhjælper Bertel Leon Bergenholz (O. C. Olsen). Trykkerafdelingen: Alfred Leger, udl. ¼ 1903 paa Missionstrykkeriet (arb. s. St.). Sygeafdel.: Carl Petersens Hustru Camilla Mathea. De kvl. Trykkeriarb.: Asta Jensen (arbl.).

Provinserne: Odense (Faaborg), Sætter Carl Johannes Jørgensen, udl. den 1. April 1903 i Faaborg Avis efter 5 Aars Læretid (afl. Prøve for offenl. Komm.).

Tiltraadte.

København: 1984, Abel Hartmann (arbl.) fra Rejse. 2591, Louis Johansen (J. S. Nielsen) fra Rejse. 998 (Verb. d. D. Buchdr.), Galvanoplastiker Albert Götz (Simmelkiær).

Provinserne: Kallundborg, 1563, Johannes Lauritz Hansen (Kallundb. Dagblad). Rudkøbing, 1635, M. Frederiksen fra Rejse i Pl. Odense, 1694, L. Chr. Nielsen og 1606, Jens Andersen (begge i Pl.).

Bortrejste.

København: 4203, L. Chr. Nielsen til Odense i Pl. 2683, Harald Ferdinand Jensen (arbl.) paa Rejse.

Provinserne: Kallundborg, 1237, Sofus Chr. Andersen til Slagelse i Pl. 1731, V. E. Grøndahl (arbl.) paa Rejse.

Udmældte.

København: Sætterafdel.: 4123, Nielsen-Kolding og Hustru. De kvl. Trykkeriarb.: Angelica Nielsen.

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdelingen: 104, Sætter Malling Andresen (N. Cohen). Sygeafdel.: 5585, Chr. Jul. Svendsen og Hustru (Schultz).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Kataloger 15 Øre.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Kontoret er aabent og jeg træffes der i denne Uge *Onsdag* og *Lørdag* fra 5½—7½. Restancerne maa paa Grund af Kvartalsopgørelsen være betalt senest paa Lørdag.

Billetter til Badeanstalten »København« udleveres ved Henvendelse til mig paa Kontoret.

Indsamlingen paa det af Generalforsamlingen anbefalede Cirkulære kan nu paa Grund af gunstigt Resultat sluttes. De Bidrag, der endnu maatte bero hos Inkassatorerne, bedes venligst indbetalt enten til Budet Hr. JENSEN eller til mig. Specificeret Bidragsliste skal senere fremkomme.

Lister til Begravelseskassen er omdelte for *Januar Kvartal* og bedes snarest opgjorte. Eventuelle Restancer fra forrige Aar bedes betalt.

Til *Ekstrakassen* opkræves **ikke** Kontingent for Januar Kvartal. LAUR. JENSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag intet Møde. — Paaskemorgen Fodtur; Møde Kl. 9½ ved Tuborg. Frokost Kl. 11 i Jægersborg Kro.

Klubben for Stereotypister, Rotationstrykkere og Medhjælpere

afholder *Generalforsamling* Søndag den 26. April Kl. 1 i Gothersgade 49.

Restancer bedes indbetalte.

T. C. C. Langfredag og 2. Paaskedag: Start Trianglen Kl. 10. Søndag den 26. April Generalforsamling.

ANNONCER

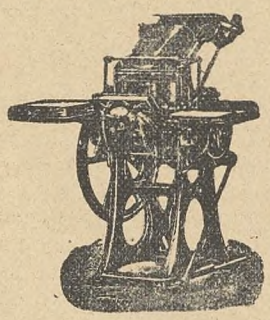
WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Pladsen i Silkeborg er besat.
W. JACOBSEN.

Gunstigt Tilbud!

Følgende brugte Maskiner henstaar i mit Reparationsværksted:

En enkelt Hurtigpresse 50 × 80 ctm. Eickhoff Kr. **1200** urepareret.
» **dobbelt do.** 65 × 96 » do. » **2000**

og sælges paa meget favorable Vilkaar.

Adolph Wulff.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 17 APRIL 1903 XXX AARGANG

Tarif-Opsigelsens Lovlighed.

Som det af de i Gaar udsendte Løbesedler vil være Medlemmerne bekendt, har Opmanden afsagt sin Kendelse i Sagen angaaende Tarif-Opsigelsens Lovlighed. Den lyder in extenso:

I Sag Nr. 1/1903 er af Opmanden, Hr. Overretssagfører C. TH. ZAHLE, afsagt følgende

Kendelse:

Under 16. Oktober 1902 tilskrev Formændene for Den typografiske Trykkerforening og Den typografiske Forening Formanden for Foreningen af danske Bogtrykkere saaledes:

Hr. Kancelliraad LAUR. MADSEN,
Formand for Foreningen af danske Bogtrykkere.

Paa de 3 kontraherende Arbejderforeningers Vegne tillader vi os herved at opsige den mellem Foreningen af danske Bogtrykkere paa den ene Side og Den typografiske Forening, Ny typografisk Forening og Den typografiske Trykkerforening paa den anden Side gældende Tarif til Ophør den 16. April 1903.

Ved den foretagne Stemmeoptælling er Resultatet af den i Tarifen foreskrevne Fællesafstemning blevet som følger:

For Tarifens Opsigelse er afgivet *839 Stemmer*, imod 57 Stemmer. Opsigelsen er saaledes vedtaget.

København, den 16. Oktober 1902.

Med megen Agtelse ærbødigst
LAUR. JENSEN. P. LAURITZEN.

Herpaa blev der straks fra Formanden for Foreningen af danske Bogtrykkere givet følgende Svar:

16. Oktober 1902.

Fra Den typografiske Forening og Den typografiske Trykkerforening har jeg i Dag modtaget en Opsigelse af den gældende Tarif, men dog under Protest mod Opsigelsens Gyldighed, dels i Henhold til Protest fra Ny typografisk Forening imod Opsigelsens Lovlighed og dels fordi Foreningen af danske Bogtrykkere ikke anser Tarifens Bestemmelser om Fællesafstemning overholdte. LAUR. MADSEN.

Den herved dokumenterede Strid blev ved Skrivelse af 23. Oktober 1902 af Foreningen af danske Bogtrykkere indbragt for Bogtrykkerfagets Voldgiftsret, og er af denne behandlet i gentagne Møder. Oprindelig rejstes en Strid om Rettens Kompetence, men denne maa anses for bilagt ved Sagens Henvisning til Rettens Opmand uden Modstand fra nogen Side, og bliver derfor Sagens Realitet her at paakende.

Med Hensyn til denne bemærkes:

Den gældende Tarifs Fællesbestemmelser slutter med følgende Ord:

»Denne Tarif træder i Kraft den 1. Januar 1899 og gælder indtil den fra en af Siderne opsiges med 1/2 Aars forudgaaende Varsel. Dog kan den i det tidligste opsiges den 1. Juli 1902 til Ophør den 31. December samme Aar. For Arbejdernes Vedkommende kan Opsigelse kun finde Sted, naar der ved skriftlig Fællesafstemning blandt de kontraherende Arbejderforeninger opnaas Flertal for Opsigelsen.«

Til Forstaaelse af Ordene fra »en af Siderne« tjener de i Fællesbestemmelsernes Begyndelse brugte Udtryk:

»Foreningen af danske Bogtrykkere for sine københavnske Medlemmer paa den ene Side og Den typografiske Forening, Ny typografisk Forening og Den typografiske Trykkerforening paa den anden Side . . .«

Tarifen kan altsaa opsiges med et halvt Aars Varsel enten af Foreningen af danske Bogtrykkere eller af den anden Part i Overenskomsten, som er Den typografiske Forening, Ny typografisk Forening og Den typografiske Trykkerforening i Fællesskab. Sidstnævnte Part kan dog kun gyldigt opsige, naar der ved skriftlig Fællesafstemning blandt de tre Foreninger er opnaaet Flertal for Opsigelsen. Ny typografisk Forening har imidlertid afslaaet at deltage i Fællesafstemningen, og Spørgsmaalet er, hvilken Virkning faar denne Vægring paa den stedfundne Opsigelses Gyldighed?

Det er paa Forhaand at antage, at den enkelte af de tre kontraherende Arbejderforeninger ikke har Ret til at afslaa at deltage i Afstemningen; thi naar den ved Tarifens Vedtagelse er gaaet med til, at Spørgsmaalet om Opsigelse skal afgøres ved Fællesafstemning, maa det ogsaa forudsættes, at en saadan ikke vilkaarlig kan hindres ved den enkelte Forenings Vægring ved at deltage i den.

Dette bestyrkes ved følgende Betragtning: Der kræves til en gyldig Opsigelse kun, at et Flertal indenfor alle tre Foreninger tilsammen ved en Fællesafstemning har stemt for den. Derimod kræves der ikke, at der tillige har været Flertal indenfor hver enkelt Forening derfor. Hvis imidlertid et nok saa ringe Flertal indenfor den enkelte Forening ved en Generalforsamlingsbeslutning om at vægre sig ved at deltage i Fællesafstemning desangaaende kunde hindre en Opsigelse i at blive lovlig, saa bliver Resultatet faktisk, at der ogsaa maa være Flertal indenfor hver enkelt Forening for Opsigelsen, hvis den skal blive lovlig.

Mens Ny typografisk Forenings Medlemmer selvfølgelig var i deres gode Ret, hvis de stemte imod Opsigelsen, er Foreningens Optræden ikke alene illoyal, men tillige lovstridig, naar den som Forening vægrer sig ved at deltage i en Fællesafstemning og derved søger at fremtvinge et Resultat, som den ikke formaaede paa lovlig Maade at tilvejebringe ved Deltagelse i Afstemningen.

Hermed er imidlertid ikke afgjort Spørgsmaalet, hvorvidt den Fællesafstemning, som skal gaa forud for en lovlig Opsigelse, i det her foreliggende Tilfælde har fundet Sted eller ikke. Medkontrahenten, Foreningen af danske Bogtrykkere, har Krav paa, at dette sker paa fuldstændig lovlig Maade.

Skønt det nu tør siges med Sikkerhed at være forudsat i Tarifen, at den enkelte Forenings Bestyrelse ikke vilde modsætte sig en Fællesafstemning, naar en saadan begæredes, vilde man dog gaa for vidt ved som Følge deraf uden positiv Hjemmel at fastslaa, at i Tilfælde af saadan Vægring kan enhver af de tre Foreningers Bestyrelse ogsaa henvende sig til de to andre Foreningers Medlemmer og afæske dem deres Stemme.

Kun de enkelte Foreningers Bestyrelser har Adgang til Foreningernes Protokoller og officielle Medlemslister. Kun den enkelte Forenings egen Bestyrelse kan — naar et Fællesorgan til Ledelse af Fællesafstemning ikke eksisterer — afæske Foreningens Medlemmer Afstemning i Foreningsanliggender. Saa lidt som Studenterforeningens Seniorat kan afæske Studentersamfundets Medlemmer deres Stemmer, saa lidt synes Den typografiske Forening gyldigt at kunne tilsende Ny typografisk Forenings Medlemmer Stemmesedler. De maa kunne vægre sig ved at modtage Stemmesedler fra andre end den af dem selv valgte Foreningsbestyrelse. Det er ogsaa kun denne, der sidder inde med officiel Viden om, hvem der er Medlemmer af Foreningen, og det maa derfor formodes, at kun den kan tilstille dem alle Stemmesedler paa en i Henhold til Foreningens Love bindende Maade. Da det ikke er dens Bestyrelse, der har tilsendt Ny typografisk Forenings Medlemmer Stemmesedler, tør man i hvert Fald ikke se bort fra den under Proceduren fremsatte, ikke modbeviste og efter sin Natur kun vanskeligt modbeviselige Paastand, at *ikke alle* Ny typografisk Forenings Medlemmer har modtaget Stemmesedler.

Skønt det er meget betænkeligt, at man ved en vilkaarlig Vægring ved at deltage i Fællesafstemningen kan fremtvinge et Resultat, der — som foran udviklet — i sig selv er i Strid med Lovene, synes det dog nødvendigt at bøje sig for det Faktum, at der intet Fællesorgan er etableret, som i paakommende Tilfælde kan lede Fællesafstemningen.

Følgen deraf er bleven, at der i det foreliggende Tilfælde ikke har fundet nogen lovligt ordnet Fællesafstemning Sted, og at Forudsætningen for en gyldig Opsigelse af Tarifen derfor ikke foreligger.

Thi kendes for Ret:

Den ved den foran citerede Skrivelse af 16. Oktober 1902 stedfundne Opsigelse er ikke gyldig.

København, den 13. April 1903. C. TH. ZAHLE.

Naar man samvittighedsfuldt studerer Præmisserne, forstaar man ikke, at Konklusionen kan blive som Dommen lyder. Opmanden siger selv: »*Det er paa Forhaand at antage, at den enkelte af de tre kontraherende Arbejderforeninger ikke har Ret til at afslaa at deltage i Afstemningen; thi naar den ved Tarifens Vedtagelse er gaaet med til, at Spørgsmaalet om Opsigelse skal afgøres ved Fællesafstemning, maa det ogsaa forudsættes, at en saadan ikke vilkaarlig kan hindres ved den enkelte Forenings Væg-*

ring ved at deltage i den«, og videre: *»Mens Ny typ. Forenings Medlemmer selvfølgelig var i deres gode Ret, hvis de stemte imod Opsigelsen, er Foreningens Optræden ikke alene* **illoyal**,* *men tillige* **lovstridig**,* *naar den som Forening vægrer sig ved at deltage i en Fællesafstemning og derved søger at fremtvinge et Resultat, som den ikke formaaede paa* **lovlig Maade*** *at tilvejebringe ved Deltagelse i Afstemningen.«* — Til Trods for alle disse kraftigt understregede **Ulovligheder** drister Opmanden sig ikke til at skære igennem al Humbugen, men kender for Ret, at Opsigelsen ikke kan siges at være gyldig, fordi Tarifen har den *rent formelle* Mangel: ikke at have et Fællesorgan, som kan lede en Fællesafstemning.

Vi forstaar ikke, at *Maaden*, hvorpaa Fællesafstemningen har fundet Sted, kan blive det afgørende Moment i Sagen, naar det er *in confesso*, at Ny typ. Forenings Medlemmer har haft den videste Adgang til at stemme. Heller ikke begriber vi Sammenstillingen med Studenterforeningens Seniorat og Studentersamfundets Medlemmer, thi der findes jo end ikke Skygge af Sammenligningspunkter, fordi der ikke bestaar nogensomhelst Overenskomst af lignende Art imellem disse Parter. Opmandens Betragtninger over »Adgangen til Foreningernes Protokoller og officielle Medlemslister« og at man ikke kan se bort fra Ny typ. Foren.s Paastand om, at ikke alle dens Medlemmer har modtaget Stemmesedler, falder jo forøvrigt til Jorden lige overfor den Kendsgerning, at Tarifopsigelsen vilde være bleven vedtaget, **selv om** alle dens 200 Medlemmer havde stemt imod.

Vi har, som sagt, sjældent set en saa skærende Kontrast mellem Præmisser og Konklusion. Det skal altsaa være Retfærdighed, at man ved **en Ulovlighed** kan forhindre de to Arbejderforeninger i at komme til deres gode Ret. Forstaa det, hvo som kan! Vi finder det uretfærdigt og ganske uforeneligt med den sunde Fornuft, som siger os, at det er topmaalt meningsløst, at en saadan Overenskomst, fortolket paa denne Maade, skulde kunne have Gyldighed for Tid og Evighed. Man var berettiget til at gaa ud fra, at der vilde blive skaaret igennem alt formelt Vrøvl, og dømt efter, hvad almindelig sund Sans maa sige at være Ret. Vi finder, at Motiveringen og Dommen er i Modstrid med hinanden, og den har af denne Grund ikke styrket Tilliden til Voldgiftsprincipet.

Dette er næsten den uheldigste Virkning af Kendelsen.

Thi herudover vil denne Dom ikke kunne faa *praktisk* Virkning, efterat Foreningen af danske Bogtrykkere *er opløst*. For Spiritister skal det være ret underholdende at snakke med afdøde, men hvor megen Pris vi end har sat paa Foreningen af danske Bogtrykkere, føler vi os dog ikke fristet til at optage en Samtale. Fred med de Døde — og naar man saa oven i Købet har faaet en saa trøsterig Tale med hinsides som den, Opmanden har holdt, kan Hr. LAUR. MADSEN og alle de øvrige Kæmper sagtens slaa til Søren deroppe med megen Mjød og Grisesteg. Det under vi dem. For os, som er blevet tilbage paa Jorden, kommer det imidlertid nu an paa at faa en *fornuftig* og *tidssvarende* Overenskomst, bygget op paa gensidig Tillid og med fornøden Respekt for gensidige Rettigheder og Pligter, en Overenskomst, i hvilken Arbejdernes Interesser for Fremtiden kun skal varetages gennem **ét** Organ.

Det har Opmandskendelsen i hvert Fald lært os.

Er det klogt?

HR. Redaktør! De forundrer Dem maaske over mit Spørgsmaal »Er det klogt?«, men ved at læse den meget interessante og særdeles saglige Diskussion, der, som jeg formoder, af Provinskolleger er ført om det moralske Ansvar overfor de Lærlinge, der nu og i Fremtiden bliver antaget rundt om i Landets Trykkerier, kom jeg ttl at tænke paa, om det er klogt, at vi Typografer fortaber os i Betragtninger over, hvilken Uddannelse og Opdragelse, der nu til Dags bliver Lærlingene tildel.

* Udhævet af os. Red.

Jeg er ganske vist ikke blind for, at saafremt Lærlingen ikke faar en god og alsidig Uddannelse, da vil det i Fremtiden blive saa godt som umuligt for den unge Mand at opnaa Plads; han vil Gang paa Gang blive indrulleret i den store arbejdsløse Hær, for tilsidst at blive »permanent« arbejdsløs, og har han da ikke Mod til at rive sig løs fra det Fag, som han ofrede fem af sine bedste Ungdomsaar, men som til Gengæld kun bød ham en kummerlig Tilværelse, saa vil han uvægerlig gaa til Bunds og drukne i den store arbejdsløse Malstrøm.

Dette er desværre en saa sørgelig Kendsgærning, at den ikke paa nogen Maade kan afdisputeres. Men har vi da ikke et moralsk Ansvar til i saa vide Kredse som muligt at gøre opmærksom paa den Fare, der ligger i at anbringe sin Søn eller Datter i Bogtrykkerlære?

Selvfølgelig har vi det, og herpaa er det, jeg mener, at vi Typografer først og fremmest bør have vor Opmærksomhed henvendt.

Jeg véd meget godt, at der maa være fuld Frihed for Forældre og Værge til at anbringe deres Børn i det Fag, de finder bedst egnet, men jeg véd ogsaa, at vort Fag er saa overfyldt af Arbejdskraft, at det alene af den Grund vilde være moralsk uansvarligt, om vi ikke gjorde Forældre, der tænker paa at anbringe deres Børn i vort Fag, opmærksom paa dette Forhold; men der findes ogsaa en anden Grund, som for Forældre maa være tilstrækkelig til at indse det haabløse i at lade deres Børn gaa til et Fag, som paa nærværende Tid paa det tekniske Omraade er Genstand for en rivende Udvikling.

Millioner efter Millioner ofres der paa at gøre Sættemaskinen saa fuldkommen som mulig, for derigennem at kunne overflødiggøre den levende Arbejdskraft. Ganske vist er man endnu ikke naaet saa vidt, at man kan sige Problemet til Fuldkommenhed er løst; men dette behøves heller ikke, thi allerede nu véd man, at en stor Del Kolleger maa gaa arbejdsløse paa Grund af, at vore tavse »Jærnkolleger« er rykket ind paa Sætterierne. Bogtrykkeriejerne og Bladudgiverne har snarere Tab end Udbytte af dette »Systemskifte«, men dette gør ikke det mindste til Sagen; d'Hrr. Principaler gør sig ikke Spor af Samvittighed, hvor mange Typografer der bliver kastet paa Gaden, skønt det netop burde være dèr ikke alene det moralske, men ogsaa det juridiske Ansvar skulde ligge.

Hjærteløst overfylder man Trykkerierne med Lærlinge, og naar saa de fem Aar er gaaet, jages de ud paa Gaden for at gøre Plads til andre Lærlinge. At der virkelig er god Grund til at mene, at Principalerne burde betale et vist ugenligt Beløb til de Typografer, der paa denne Maade bliver arbejdsløse, syntes ganske naturligt; men i Stedet for kastes hele Byrden af denne uforskyldte Nød over paa de Kolleger, der er saa heldige at staa i Arbejde.

Naar vore Principaler derfor ingen Anledning finder til at indskrænke Lærlingeantallet, skønt de meget godt véd, at det at lære vort Fag, i de fleste Tilfælde er ensbetydende med Arbejdsløshed, og Følgen heraf atter Nød og Elendighed, saa maa i hvert Fald vi — saa langt det er os muligt — sørge for at det store, brede Publikum bliver sat i Kundskab om den Fare, der er ved at anbringe unge Mennesker i Bogtrykkerlære.

Ved hver Konfirmation sendes et nyt Hold unge Mennesker ud i Verden for at finde den Plads, hvorpaa deres Livsbane senere skal bevæge sig, saaledes ogsaa i disse Dage.

Jeg tror derfor, at den bedste Maade, vi kan anvende »det moralske Ansvar« paa, er nu ved Konfirmationstiden i saa vid Udstrækning som muligt at udbrede virkeligt Kendskab til vort Fag. Gør man det, har vi i det mindste intet Ansvar for de Ulykker, der kan følge efter en fem Aars Læretid.

A.—Ø.

Voldgiftsretten.

Den 2. April 1903 holdt Voldgiftsretten Møde.

Mødte var Rettens faste Medlemmer d'Hrr. KIHL, LIND, TRUELSEN og WITZANSKY samt Hr. P. HANSEN, endvidere Suppleanten for Hr. Laur. Jensen Hr. KIEFER og d'Hrr. OSCAR JOHANSEN og CARL NIELSEN, der igen havde optaget deres Mandater i Retten.

Til Behandling forelaa paany Sag Nr. $^{1}/_{1903}$: Foreningen af danske Bogtrykkere ktr. Den typografiske Forening og Den typografiske Trykkerforening angaaende Spørgsmaalet om Gyldigheden af Tarifopsigelsen.

Efter nogen Forhandling vedtog man følgende af Oscar Johansen stillet

Forslag:

Da Spørgsmaalet om Tarifens lovlige Opsigelse hovedsagelig er af juridisk Art vedtager Retten, at Spørgsmaalet henvises til Opmandens Afgørelse.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Aabent Brev til Hr. Wartenberg.

ÆRede Kollega! Med al Agtelse for den Interesse, De stadig lægger for Dagen for vort Foreningsliv, og med stor Respekt for den Nidkærhed, hvormed De altid fremtræder paa vore Generalforsamlinger, hvad enten det gælder Angreb eller Forsvar, kan jeg ikke nægte (og jeg beder Dem ikke tage mig det ilde op), at jeg nu og da er bleven lidt betænkelig ved Deres altfor store Ivrighed. De lader Dem ofte henrive af Deres egen Stemning, og derved løber De løbsk. Og det er som oftest over rene Ubetydeligheder, De gør Dem al mulig Umage at oparbejde en Stemning for, der er en bedre Sag værdig. Naar jeg siger, at jeg er bleven lidt betænkelig, saa er det, fordi jeg synes i Deres forskellige Foredrag at have mærket en ubetvingelig Lyst til at angribe Personen fremfor at behandle Sagen paa en fornuftig Maade. Det bør ikke være saa.

Foreningen har sikkert Brug for den Kraft og Energi, De sidder inde med, men De maa ikke bortøsle den paa Smaating, saa bliver De »træt« og kan ikke tage fat med i de store. — —

Vilde De blot være lige saa højmodig over Fejlgreb og løbe lige saa let over Ubetydeligheder for Fremtiden, som De gjorde paa Generalforsamlingen den 9., saa vil jeg paa Forhaand være Dem megen Tak skyldig, — og dobbelt Tak, hvis De vil sige mig, hvorfor De løb saa let over den.

Det var angaaende Foreningens Lokale i Gotersgade. — — —

De erindrer jo nok, at den Gang Foreningens Styrelse »egenmægtig« tillod sig at nedlægge Lokalet i Wålkendorffsgade, saa udstødte De paa egne og de Arbejdsløses Vegne et Skrig, som ikke var langt fra at udarte til Skandale paa et Par Generalforsamlinger. De opstillede Dem til Talsmand for de Arbejdsløse og benyttede Dem af Udtryk overfor Bestyrelsen, som man maa beklage, da de var en Følge af Deres ubeherskede Ivrighed. — Da det saa yderligere kom frem, at Værten ikke vilde overlade os Lokalerne uden at der blev betalt 10 Kr. om Maaneden i de tre Maaneder, der var tilbage af Lejemaalet, — ja, saa blev det rent galt, og de Anklager og Beskyldninger, De rettede mod Styrelsen, var »gruelige«, og det mindste, De forlangte, var, at Styrelsen skulde betale de 30 Kr., — var det ikke saaledes, Hr. Wartenberg? — — Intet Snyderi! — Ingen Uretfærdighed! — Vi kræver vor Ret!! — og saa slaar man i Bordet — — Wartenberg har talt. —

— — —

Paa Generalforsamlingen den 9. April 1903 staar De nu op og fortæller, at Værten i Gotersgade-Lokalet har brudt Kontrakten, idet han har forandret Lokalerne saaledes, at det slet ikke er formaalstjenligt at blive der, da man ikke kan være bekendt at anmode nogen om at holde Foredrag, fordi Værten har forandret Salen til almindeligt Værtshus med Billard og Skænk. — Det er Kontraktbrud, siger De, men Manden har misforstaaet det, og han sidder ikke godt i det, — og saa trækker De paa Skuldrene, vi maa jo finde os i det og søge at finde et nyt Lokale. Min gode Wartenberg, jeg kan godt lide, at man siger saaledes overfor den, der har fejlet: være mild i sin Dom, barmhjærtig i sin Handlemaade! Det er en let Sag for den stærke at slaa den svage. — — Men jeg kan dog ikke glemme Deres Ord om Uretfærdighed, og om at kræve sin Ret, saa meget desto mere som De jo altid taler om Konsekvents i Handlemaade.

Har De forandret »Taktik« i denne Henseende? Til Lykke! Eller kender De ikke Manden dernede, eller kender De ham maaske »rigtig godt«? Jeg ved, De »kender« Styrelsen, og derfor optræder De paa den Maade, De gør.

Den Kritik, De ofte fremfører paa vore Generalforsamlinger, gavner ikke, men egner sig kun til at vække Mistillid, og er der noget Foreningen, og specielt Styrelsen, trænger til i disse vanskelige Tider, saa er det Medlemmernes indbyrdes Tillid til hverandre og igen disses Tillid til Styrelsen. Og her er noget at gøre for Dem og Deres

Den 11. April 1903. F. J. HANSEN,
Missionstrykkeriet.

Stemmesedler til Funktionærvalgene er udsendt. De Trykkerier, som ikke har modtaget saadanne, bedes rekvirere dem paa Forbundskontoret senest i Dag, Fredag, da Stemmesedlerne er indkaldt til Lørdag.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typ. Trykkerforening

afholdt Langfredag ekstraordinær Generalforsamling i »Boulanger«. Dirigent JENS LARSEN. Sekretær M. TOFT.

1. Situationsberetning. FORM. gennemgik Foreningens Virksomhed siden Tarifbevægelsens første Tid, og paaviste Fremgangen og hvilke Fordele, vi nu havde i Forhold til vor Stilling i tidligere Tid, omtalte de sidste Dages Begivenheder samt meddelte Indholdet af Tarifudkastet til en eventuel ny Tarif for Trykkernes Vedkommende. En Del Forespørgsler rettedes til Form., som denne besvarede. Enkelte Talere ankede over den, som det synes meget uklare Situation, hvori vi i Øjeblikket befinder os og fordrede en skarpere Fremgangsmaade anvendt over for Ny typ. Forening. — K. KIEFER supplerede Formandens Betragtninger over den foreliggende Situation og rettede en Protest mod, at Forretningsudvalget uden at spørge Forbundsstyrelsen, havde indledet Forhandlinger med Ny typ. Forening. — Beretningen godkendtes.

2. Eventuelt. JENS LARSEN meddelte, at Foreningslokalet var opsagt fra Værtens Side til 1. Oktbr. 1903, og at Lokaleudvalget mente, at vi i Fremtiden maa fortsætte Virksomheden under en lidt ændret Form. Efter at flere Medlemmer havde udtalt sig om dette vort Smærtens Barn, til Dels i spøgefulde Bemærkninger, der vakte Forsamlingens Munterhed, sluttede den stærkt besøgte Generalforsamling.

T.

Blokerede Trykkerier.

Aalborg: L. Beck.
Aarhus: Thykiær (Aarhus Papirposeforretning).
Esbjerg: Jørgensens Bogtrykkeri.
Fakse: Brødrene Larsen.
Grenaa: Grenaa Folketidende med Aflæggere, Ebeltoft Avis og Kolind Avis (Skjødsholm) — Grenaa Avis (Fru Færch).
Horsens: A. Knudsen.
Holstebro: Holstebro Avis (Dyrlæge Welsch) og Ringkøbing Avis, der trykkes hos W.
Hørsholm: Hørsholm Avis.
Nykøbing M.: Morsø Dagblad.
Odense: Alfred Tiedje.
Roskilde: Roskilde Tidende (Jul. Christjansen).
Rønne: Kieffers Bogtrykkeri.
Skive: Marius Jensen (Skive Folkeblad).
Slagelse: J. T. Louw.
Sorø: Haüser.
Stege: Møens Avis (L. M. Tommerup) — Møens Folketidende (H. J. Jensen).

Nær og Fjærn.

Navneforveksling. I den i et tidligere Numer offentliggjorte Annonce, hvori flere Kolleger stod opførte som Restanter med Betalingen for Karnevalsbilletter, fandtes blandt andet Anton Herman Nielsen, *Nationalt*. Vi maa meget beklage, at vor kendte og afholdte Kollega, ANTON NIELSEN fra Thisted, der i flere Aar har arbejdet i *Nationalt*., ved Navneligheden er bleven forvekslet med den unge ANTON HERMAN NIELSEN, der kun i ganske kort Tid har arbejdet i det nævnte Blad. For Anton Nielsen har denne Navnelighed desværre affødt mange Ubehageligheder.

Gutenberg-Korets Aarsfest i Odd-Fellow-Palæets lille Sal Skærtorsdag havde desværre ikke samlet saa mange Tilhørere, som den meget interessante Koncert kunde have gjort Krav paa. Dette er saa meget mærkeligere, som Skærtorsdag er en Dag, hvor de fleste Mennesker ikke rigtig véd, hvor de skal gøre af dem selv, og at man derfor alene af den Grund skulde tro, at særlig unge Mennesker vilde

være Gutenberg-Koret taknemlig for at de lod afholde deres Aarskoncert netop paa denne Dag. Og Korets Koncerter er virkelig saa interessante, at de fortjener en større Tilslutning. Af Programmet nævner vi foruden Korets smukke Sange tillige Operasangerinde Frk. Frida Andersen og Operasanger J. Lindahl, der begge høstede stærkt og fortjent Bifald; men desuden fandtes paa Programmet et ganske nyt Numer, Solo for Valdhorn. Hr. Valdhornist W. Poulsen udførte dette Numer paa en meget smuk og stemningsfuld Maade. Efter Koncerten var der Bal.

1. Majdemonstrationen. Fra Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund modtog vi i forrige Uge Underretning om, at Forretningsudvalget havde besluttet, at der i Aar ikke skulde afholdes nogen Majdemonstration med Procession. Dette vil der dog alligevel blive, idet Fællesorganisationernes Bestyrelser paa et Møde har besluttet at fejre 1. Maj paa lignende Maade som tidligere Aar.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 5. April 1903.

2 Medlemmer havde uforskyldt haft Ekstraudgift til Lægehonorar af henholdsvis 4 og 2 Kr., hvilke Beløb refunderedes. — En Forespørgsel fra et Personale besvaredes. — Et Medlem (syg) bevilgedes efter Lægens Anbefaling en Bandage. — Tre Begæringer om Laan behandledes; de 2 bevilgedes, hvorimod den tredje nægtedes, da Vedkommende fornylig havde erholdt Laan. — Det meddeltes, at Udgiveren af Dagbladet *København* havde nægtet at bøje sig for Voldgiftsrettens Dom ang. Betaling af 100 pCt. for Ramme-Annoncer under 50 Linjer, da han gør gældende, at Dommen ikke er faldet over ham, endskønt det var notorisk, at da *Københavns* Personale ved Nytaarstid gjorde Krav paa de paagældende Procenter og Witzansky nægtede at betale, blev Sagen ikke indanket for Voldgiftsretten, fordi der allerede da var indbragt en Sag for Retten fra *Nationaltidende* ang. Betalingen for disse Annoncer. Dommen er altsaa nu faldet og er gaaet Firmaet Ferslew & Co. imod, og det har altid været Praksis, at de af Retten afsagte Domme har skabt Præcedens i lignende Tilfælde, naar ikke noget andet er udtalt i Dommen, hvilket ikke er sket i nærværende Sag, hvorfor den var indberettet først til Foreningen af danske Bogtrykkeres Formand, Hr. Kancelliraad Laur. Madsen, og derefter til Voldgiftsretten for at faa Hr. Witzansky til at bøje sig for Dommen. Hr. Laur. Madsen gav W. Ret med den mærkelige Motivering, at da Firmaet Ferslew & Co. ikke var Medlem af Foreningen af danske Bogtrykkere, behøvede W. ikke at rette sig efter den afsagte Kendelse. — Det besluttedes at afholde Møde med et herv. Personale ang. deres Arbejdsforhold. O. J.

Kasseeftersyn.

Den typ. Trykkerforening.

Ved et Dags Dato hos Laur. Jensen foretaget lovbefalet Kasseeftersyn forefandtes følgende Beholdninger:

Hovedkassen (før Opgørelse med Forbundet):		
I Sparekassen	Kr.	5708.77
Kontant	-	28.51
Ekstrakassen: I Sparekassen	-	1136.04
Kontant	-	12.41
Begravelseskassen: I Sparekassen	-	1653.12
Kontant	-	9.55
	Kr.	8548.40

hvilke Summer var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 15. April 1903.

ALB. MICHELSEN. VALD. JØRGENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

Løgstør, Kallundborg, Hjørring, Silkeborg, Køge.

København, den 15. April 1903.

CHR. ØSTERGAARD.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Ludvig Daniel Christiansen (Aftbl.), udl. 1894 hos Valentin & Lund (tidl. Medlem). Sygeafdel.: Stereotypist Ettrup og Hustru (Bladsatsfabriken). De kvl. Trykkeriarbejdere: Martha Seerup (Keller) og Emilie Hansen (Hoffmann).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 416, J. P. Brochmann (fra Paris).

Provinserne: Hillerød, 1050, Hans Janus Georg Larsen. Vejle, 1329, M. J. Æ. Madsen og 1427, Georg Moegreen (begge arbejdsl.). Nykøbing F., 1581, H. A. V. Jensen (Stiftst.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 6087, Albert Orla Topp til Berlin. 1801, Anton Thomsen (arbl.) til Aalborg. 998 (Verb. d. Deuts. Buchdr.), Albert Götz (arbl.) til Tyskland. O. J. Hansen til Silkeborg i Pl. 3199, Mathias Kofoed til Helsingør (Militær). Trykkerafdelingen: Einar Rasmussen, P. Chr. Nielsen og Vald. Petersen (alle til Helsingør som Militær).

Provinserne: Vejle, 1583, Hans Rasmussen til Amerika. Nykøbing M., 1221, J. A. Mathiassen til Silkeborg og 1307, Peter A. Petersen til Viborg (Militær). Svendborg, 1535, Trykker Rasmus Chr. Rasmussen til Odense (Militær). Hillerød, 1658, Poul Sofus Poulsen til Helsingør (Militær).

Udmældte.

København: 1270, L. Chr. Petersen (Thiele). Af F.: 4160, Herman Nielsen og 3815, Theodor Mogensen (begge overgaaet til anden Livsstilling) og 2562, C. F. Ingvorsen (Bogtrykker).

Da 104, Sætter Malling Andresen, inden 24 Timer efter at han havde staaet i Bladet som udslettet, betalte hele sin Restance, er hans Udslettelse annulleret.

CHR. ØSTERGAARD.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Kataloger 15 Øre.

Lægerne.

Fra den 15. April er Hr. Dr. BENTZON bortrejst 3—4 Uger. Hans Praksis besørges af Hr. Dr. VENG, Vesterbrogade 34, 1. Konsultationstid: Hverdage 12—1, Helligdage 9—10.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Møde.

GUTENBERG-KORET.

Søndag Kl. 12 Prøve paa »Søfryd«.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10. Søndag den 26. Generalforsamling.

Diskussionsklubben „Graphia".

Møde Tirsdag Aften i Gothersgade 49 1 Kl. 8¼. Æmne: J. P. BROCHMANN: Rejseerindringer fra Paris og Tunis. Enhver Kollega er velkommen.

Generalforsamling afholdes Tirsdag den 28. April. Forslag bedes indleverede senest 10 Dage før Generalforsamlingen til Formanden, AUG. HØYER, Absalonsgade 21 B, 3. S. t. h. STYRELSEN.

ANNONCER
Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

HAMLET
Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.
Hovedudsalg: Købmagergade 54,
Hj. af Landemærket.
Leverandør til T. C. C.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks ældste Valsestøberi.
Formbørster af Kokos.
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt alle Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHEER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 24 APRIL 1903 XXX AARGANG

Tarifforhandlingerne.

I Onsdags Aftes afholdtes Møde mellem Repræsentanter for Dansk Typograf-Forbund og Københavns Bogtrykkerforening. For sidstnævnte var mødt d'Hrr. LANGKJÆR, WEDEGE, FÆSTER, TRUELSEN, LARSEN og AAGE JØRGENSEN, for Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger d'Hrr. CARL NIELSEN, BERENDT, KIEFER, ALB. SØRENSEN og Fru AMALIE PETERSEN samt P. LAURITZEN for Forretningsudvalget; N. P. NIELSEN var forhindret paa Grund af Sygdom.

Paa Mødet forelagdes de af de københavnske Afdelinger stillede Fordringer. Endvidere diskuteredes Situationen i Almindelighed, og det sloges af de københavnske Afdelingers Repræsentanter fast, at Ophævelsen af Foreningen af danske Bogtrykkere nødvendigvis havde medført, at Tarifen af 1. Januar 1899 var bortfaldet mellem de to hidtil kontraherende Parter.

Forhandlingen førtes forøvrigt i al Ro og Fredsommelighed, og man fik det Indtryk, at det virkelig var Principalernes Hensigt at naa til en Overenskomst.

Der vil nu blive indvarslet til en Generalforsamling i Københavns Bogtrykkerforening, hvor Situationen vil blive drøftet, og hvor man eventuelt vil søge Mandat til at føre Forhandlingen videre. Dette vil ske en af de nærmeste Dage.

Vi haaber paa en fredelig Udvikling af Sagen, saa at Faget og dets Udøvere kan komme ind i rolige Forhold.

Skomager, bliv ved din Læst!

At dette Odsprog har nogen Berettigelse, har Roskilde Lokalafdeling maattet føle. Som bekendt har *Roskilde Tidende* været blokeret i ca. 7—8 Aar. Trods gentagne Forsøg paa at faa ordnede Forhold, har dette dog vist sig umuligt. Red. Christjansen er en Person, som, efter hans Udtalelser at dømme, burde anbringes paa et vist Sted. Naar man har henvendt sig til ham — efter hans eget Ønske paa hans Bopæl — har han ikke generet sig ved at udtale: »Her er en Æske Tændstikker, stik Ild paa mit Hus og lad mig saa i Fred« eller »Typograferne er gode Mennesker, gaa nu hjem og faa Deres Sødsuppe og Bøf« — saa taber man al Respekt for et saadant Menneske, da det jo er umuligt at faa en Forhandling i Gang — vel at mærke med Resultat.

I Oktober Maaned 1901 henvendte hans Søn, som har arbejdet et Par Steder, bl. a. i Hobro, sig til den herv. Lokalformand og beklagede sig over, at han ikke var Medlem af Dansk typ. Forening. Han skildrede Forholdene paa hans Faders »Anstalt« og at han ønskede at forlade den, hvis han kunde blive Medlem. Vi afholdt et Møde, og efter Sønnens Oplysninger vedtog Lokalafd. *enst.* at anbefale hans Optagelse. Vi ræsonnerede, at naar han blev Medlem, mistedes en Mand paa »Værkstedet« og at man ikke burde hævne sig paa Sønnen, fordi Faderen havde forbrudt sig. Paa Lokalafdelingens Anbefaling blev Sønnen optaget mod et Indskud af 20 Kr. og 1 Aars Karantæne. Det var den 21. Februar 1902. Saa blev han imidlertid indkaldt til Militærtjeneste og Rygtet gik, at naar han atter vendte tilbage, vilde han fortsætte som Strejkebryder. Rygtet talte desværre sandt. Da Rekruttiden var overstaaet, hjemkom han ogsaa, ikke for at søge Arbejde paa ordnede Trykkerier, men paa den gamle Plads.

Trods gentagne Paamindelser om Indskud og hans Forpligtelser, generede han sig ikke ved at sende et Brev til Lokalformanden, hvoraf et lille Uddrag:

»— — — Saafremt det er private Meddelelser, De vil tale med mig om, er jeg selvfølgelig villig til at give Møde, er det derimod Foreningsanliggender, da er disse mig fuldstændig ugyldige, grundet paa, at min Agt *alle Dage* har været at overgaa til en anden Livsstilling — hvilket vel nok er Dem bekendt. Nu er Tiden nemlig inde for mig til at virke og skabe mig en Livsstilling efter Ønske.«

»Noblere« Optræden kan ikke forlanges. Først komme krybende og tiggende, og naar saa alt er i Orden, uhøflig baade overfor Foreningen og Lokalafdelingens Medlemmer, paa hvis Initiativ han blev optaget.

Lad denne Udslettelse faa til Følge, naar Blokadebrydere mælder sig til Optagelse, at vi alle som en benytter § 31 i videste Udstrækning. Thi, som Regel, Ordsproget taler sandt: Skomager, bliv ved din Læst.

Roskilde, den 19. April 1903.

VILL. ANDERSEN,
Lokalfmd.

Styrelsesvalget.

Ved det stedfundne Valg af Styrelse til Den typ. Forening har som bekendt Sygekassens Medlemmer, der ikke er Medlemmer af den faglige Afdeling, været med til at afgive Stemme. Dette er i Følge den faglige Afdelings Love aldeles forkert, idet der ikke et eneste Sted i disse hjemles dem nogen som helst Ret dertil; end ydermere staar der udtrykkelig i Dansk Typograf-Forbunds Love, § 92, at Sygekassen administreres af Dansk Typograf-Forbunds Styrelse og ikke af Den typ. Forening.

At Den typ. Forenings Styrelse af Forbundet har faaet overdraget Ledelsen af Sygekassen (hvilket vi dog ikke kan antage, da dette i Følge samme Paragraf udkræver $^2/_3$ Stemmers Majoritet), giver desuagtet ikke de Medlemmer af Sygekassen, som ikke er i den faglige Afdeling nogen Ret til at stemme med.

Paa et enkelt Arbejdssted er det endog drevet saa vidt, at Trykkere, som er Medlemmer af Sygekassen, ikke har faaet Stemmesedler, hvorimod en Del kvindelige Arbejdere, der kun er Medlemmer af den kvindelige Fagafdeling, har faaet Stemmesedler udleveret og ogsaa afgivet Stemme.

Vi formener derfor, at Valget er ugyldigt, og at vor ærede Styrelse i dette Tiltælde har handlet provisorisk, og at der snarest muligt maa udskrives nyt Valg, som Lovene foreskriver.

H. C. JØRGENSEN. P. WODERUP. M. GERCKE.

Erklæring.

Fra Hr. Typograf Charles Olsen har vi modtaget følgende Erklæring, som det selvfølgelig er os en Glæde at offentliggøre:

Hr. Typograf CHARLES OLSEN.

I Følge Deres Begæring attesterer jeg herved følgende:

Efter Erklæring fra Søfyrbødernes Forbund, gaaende ud paa, at Hr. Olsen har sejlet med »Det Forenedes Skibe« og i den Tid opfyldt Forbundets Love og Vedtægter, stadig været Medlem og ingensinde optraadt som Strejkebryder, kan jeg erklære, at det uheldige Rygte, der for Øjeblikket verserer om ham, at han skulde have været Strejkebryder i nævnte Fag, er Usandhed.

P. LAURITZEN,
p. t. F.

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer i Provinserne og København den 2. Januar 1903.

For Provinsafdelingernes Vedkommende er Lokalformænd betegnede med * foran Navnet, Principaler med (P), Syge med (S), Arbejdsløse med (A), Militære med (M), Skole med (Sk), halvtbetalende med (½), Medlemmer i andre Livsstillinger med (AL), Trykkere med (T).

For Københavns Vedkommende er Faktorer betegnede med F, Sættere med S, Trykkere med T, de kvindelige Hjælpearbejdere med K, Hjælpearbejdere med H, Stereotypister med St, Maskinsættere med M, Galvanoplastikere med G.

Aalborg (62).

1376 Andersen, Fred. Vilh.
1649 — Anders Marius.
984 Andreasen, J. J.
1184 Arndt, Mozart.
409 Bang, Aug.
404 Burmester, Wilh.
873 Carlsen, Julius.
411 Christensen, Alfr.
352 — P.
1651 — C. P.
1189 Christoffersen, Chr.
211 Cramer, M. C. (T).
964 Danielsen, Mich.
1320 Eskildsen, E.
135 Elbæk, M.
1478 Firring, J.
357 Frandsen, Th.
785 Gerdt, Joh.
704 Giese, Fr.
402 Gjerum, L.
403 Hansen, I. M.
1511 Jacobsen, M. C.
904 Jensen, Charles.
1223 — Lorentz.
1186 — Peder.
1628 — Axel Vilh.
1650 — C. E.
747 Jørgensen, Jul.
661 — N. P. (P).
581 Kloster, T. A.
405 Larsen, A. C.
360 — C. S.
877 Laursen, P.
355 Madsen, Th.
1421 Moegreen, G. (Sk).
421 Møller, Jens.
1102 — Joh.
346 Nielsen, Bernh.
1225 — Julius.
1353 — Leander (P).
874 *— Robert.
369 Olsen, O. M.
1362 — Oluf Chr.
917 — Rudolph.
1277 — Th. Emil.
903 — Wilh. (AL).
425 Olsson, Ludv. (T).
1373 Petersen, Alfr.
351 — S. P.
1278 Schrøder, Chr.
1222 Schmidt, Jens.
362 Schwartz, Anth. (S).
424 Schølin, Em.
422 — Carl.
1089 Selmer, E.
1104 Staudt, F.
1652 Sørensen, Niels A.
1801 Thomsen, Anth. (S).
1620 — Thomas S.
419 Tobiesen, N. C.
1298 Wadum, N. C. M.
1040 Westphall, Em.

Aarhus (127).

1135 Aagaard, M. Chr.
1381 Amorsen, Jens S. Th.
57 Andersen, Anders.
460 — Christoffer. (T).
1642 — Ebbe Hansen.
368 — Niels Peter (AL).
453 — Th.
1465 Andreasen, A. M. (T).
1106 Bahnsen, Poul (T).
1601 Bjerregaard, A. P. J.
255 Blauenfeldt, Jul. (T).
Bech, Otto.
455 Bergmann, H. P.
1002 Bigum, N. S.
1647 Buch, Cl. Peter Cl.
1272 Carlsen, Jens.
1304 Christensen, Carl Chr.
Christensen, Chr. Dam.
1236 — Chr. P. (T).
535 — L.
322 — Ludvig.
867 — S. C. M.
440 Christiansen, P.
1491 — O. E. O.
697 Clausen, J.
1578 — Carl Chr. M.
475 Dahl, Hans.
Erlandsen.
1191 Frederiksen, M. (T).
Gierding, E.
1412 Guldbrandsen, O.
1584 Hagen, Emil Jul.
446 Hald, J.
1643 Hansen, Ernst Stabell.
98 — H. Marius.
1539 — H. A.
15 — J. Chr.
— Ludv. (T).
1519 — L. P. J.
839 — Mads. (P).
1149 — O. P. (A).
476 * — O. V.
562 — Vald.
1375 — Sophus (A).
858 — Søren.
913 Hammer, Hans.
1646 Hartmann, J. P. Jul. (A).
631 Hermansen, M.
1470 Hestbek, Erik (M).
Hey, A. L.
1477 Holm, Anton.
— Carl.
1437 — Hans Chr.
444 Holst, J. P.
2866 Holtzmann, O. A.
Hougaard-Fey, C. H.
937 Hveisel, R.
435 Hygum, H. F.
827 Høgsted, Jens N.
1368 Jacobsen, Andreas (M).
1462 Jagd, Jens J. (M).
458 Jakobsen, Jakob.
Jenkins.
2561 Jensen, A. M.
1611 — Albinus.
1645 — Arthur M.
1224 — Alfred.
1572 — Carl Charles.
1198 — Charles Nic.
754 — Harald (Red.)
301 — Høyer.
1194 — S. P.
Jørgensen, P. (T).
1133 Kiene, W. H.
Kolding, Chr.
673 Krüger, Chr.
998 Langmack, Aage.
449 — Julius.
1644 Larsen, Ernst Joh. Soph.
1633 Larsen, M. Winsløv (A).
1151 — Paul.
Laursen, Chr.
Lorentzen, L. P.
1286 Magnussen, Jul.
967 Mahs, Johs. Fred.
72 Meier, Alfr. (T).
1067 Mikkelsen, Axel M. (T).
997 — Peter M.
489 Mortensen, N.
1549 Møller, J. M.
429 — Rudolf.
1547 — Th. S. (T).
Neess, Vilh.
1371 Nielsen, Alfr. Chr.
457 Nielsen, A. M.
1204 — Anton Mart.
1577 — Emil G.
695 — Jens Chr.
462 — R. (P).
1510 — Viggo.
Olsen, Arnold V.
1082 — H. Lauritz T.
922 Pedersen, Marthin.
901 Petersen, Carl Jul.
— Chr. J.
— Hans C.
1087 — Karl Johan.
— Johan.
1590 — Jørgen.
438 — Marius.
484 — N. C.
1024 — Ole.
209 — P. M. Koustrup.
1177 — Rasmus.
408 Poulsen, Otto.
144 Rasmussen, C. A.
1255 Reimers, Axel.
66 Simonsen, M. (AL).
699 — Valdm.
Sort, Søren Jensen.
Svensson, G.
433 Sørensen, Joh. Emil.
1383 — Jul. Valdm.
484 — Søren Stegger.
1000 Thorsen, Peter.
183 Torp, Johannes (T).
1120 Thygesen, Thyge P.

Assens (7).

1105 Beck, Th.
390 *Jensen, C. W.
1418 Kreutzer, B. J.
1356 Matjeka, J. (A).
1137 Nielsen, Joh.
366 Lucas, V. P. A.
1214 Sørensen, P.

Bogense (3).

830 Hogreffe, Th.
1497 Johnsen, Mar. L.
740 *Willemsen, Torkild.

Brønderslev (8).

1348 *Almind, Chr.
1559 Christensen, Alfr. M.
1508 — Vilhelm.
931 Gudum, Niels Peter.
1084 Kjeld, Chr. Sørensen.
1144 Munck, Peter Thom.
1614 Nielsen, F. A. V.
1430 Pedersen, Carl Johan.

Fredericia (13).

1005 Buch, Martin.
376 Hansen, J. H. M. (½, AL).
1407 — Chr. M.
1447 Hovedskov, Johan Vilh. (M).
793 *Leidecker, F. O.
3451 Larsen, Lars Peter Ordal (M).
1570 Nielsen, P. Kæmpe.
1399 Porst, Julius (A).
1592 Petersen, P.
1602 — Valdemar Chr.
1146 Skovgaard, C. F. C.
1342 Sørensen, Magnus. (A).
1521 — Søren (M).

Frederikshavn (1).

1359 *Larsen, Senius.

Esbjerg (19).

1211 *Bindslev, Jens Rasmus.
1393 Christoffersen, Rasmus P.
40 Eickhardt, Leopold.
1049 Fich, Anthon.
712 Faaborg, Jens Peter.
1629 Frøkjær, P. J.
837 Grove, Søren Christensen.
971 Hein, Chr.
891 Hansen, Lauritz Rudolf.
467 Jensen, Jens Peter Chr.
495 Jepsen, Jeppe.
1136 Lehmann, Chr.
1540 Lund, Holger L.
833 Nendel, Emil Johannes
261 Nielsen, Chr.
1518 — Christian.
975 Olsen, Louis Frederik Georg.
715 Strand, Anton.
1256 Schmidt, Albert Carl Marius.
1929 Ørvad, Chr. Edv.

Helsingør (25).

978 Andersen, Hans P.
400 Bünner, H. M.
641 Böttcher, F. V.
1459 Christensen, Chr. G.
1085 Donatsky, Georg. (AL).
399 Eilersen, P.
563 Gottschalk, A. (T).
883 Hansen, F. C. (Red.).
1626 — Georg H.
1984 Hartmann, H. Abel.
1482 Henriksen, Jens K.
639 Herlufsen, Eiler.
953 — P.
6 Jensen, Olaf.
394 Jørgensen, Carl.
393 Larsen, Chr.
731 — Jens P.
318 Nielsen, Carl.
1301 — Viggo.
1592 Petersen, Adolphe.
884 — Emil.
538 Rotheisen, Johs.
521 *Sørensen, Anton.
1662 — Einar.
1424 Thysen, P. (T).

Herning (6).

576 Rasmussen, P. J.
958 *Jensen, K. M.
1057 Madsen, M. Kamp (S)
955 Larsen, Anton.
1526 Pallesen, Niels.
1659 Morgenstjerne, Emil.

Hillerød (22).

Filial: **Lyngby**.

335 Andersen, Johs.
916 Bendtsen, H. L. (AL).
1165 Christensen, J. G.
1220 Christiansen, N. P. F.
338 Christophersen, R.
1563 Hansen, Chr. Alfr. (Sk).
670 *Hansen, H. C.
339 — Laur.
340 — N. (T).
1505 Hornum, N. M.
1230 Jensen, Niels.
1365 Larsen, C. G.
1113 — H. P.
1097 Nommesen, P. J.
1657 Olsen, Harald Georg Helstrøm (A).
344 Olsen, Edv.
1262 — Olaf.
685 Petersen, Chr.
345 Pheiffer, V.
1658 Poulsen, Poul Sofus.
1282 Rasmussen, Laur.
784 Schmidt, J. U. C.

Hjørring (15).

1528 Bindslev, Johannes (A).
584 Christensen, Chr. P.
322 Glotz, Carl.
1580 Hansen, Hans.
1032 *— Martinus.
321 Helmig, Frederik Jul.
932 Jensen, Carl.
328 — Chr. S.
1257 Larsen, Marius Peter (A).
324 Møller, Jens Chr.
327 Nielsen, Niels Jørgen.
564 Rask, Niels P.
1062 Sørensen, Carl C. M.
1280 Thorup, Niels Vilh. (T).
1016 Verwohlt, Ferdinand (T).

Hobro (5).

79 Andersen, Marie Nicoline.
1108 Olsen, Carl Ludv. Niord (T).
930 *Poulsen, Poul Jensen.
1143 Rolin, Hans.
1632 Zebitz, Jacob Henrik.

Holbæk (19).

830 Christensen, Hans.
942 Frederiksen, Ludv.
1269 Hansen, Lars P.
1311 Jacobsen, Chr. E. (A).
946 Jensen, Claus Vald.
1357 — Chr.
1579 — Marius (A).
1351 Jørgensen, Daniel Vald. (T).
1586 Larsen, Carl.
1284 Lauritzen, Joh. P.
721 Mouritzen, O. W. (T).
1382 Niclasen, Ernst V. (A).
1290 *Nicolaisen, Viggo V. (AL.)
1141 Olsen, Lars P.
227 Rasmussen, C. L.
1358 — Hans.
1219 Riis, Chr. W. (T).
310 Rolsted, N. P.
565 Sundahl, Jul.

Horsens (42).

1286 Andersen, G.
205 — P. (S).
1090 Berthelsen, Th. (S).
48 Christensen, A. E.
1355 — J. B.
283 Daugaard, R. P.
35 Fick, F. J.
287 Hansen, A.
288 — Carl.
635 — H. P.
1148 — H. P.
1417 — H.
919 — Otto.
786 — Søren.
1660 Jensen, A.
290 — Chr.
776 * — Nic.
807 — P. M.
866 — Søren, Chr.
1517 Jørgensen, Ric. (A).
915 — Th.
1541 Kragh, N.
292 Larsen, L. P.
293 Lassen, Thorv. (T).
79 Lindballe, Jørg.
1157 Madsen, J. H. J.
152 Nielsen, E.
1629 — J. Chr. (A).
451 Olsen, O. Møller.
1061 Pedersen, Kr.
309 — N. L.
592 — R. C.
1279 Rasmussen, Chr.
1346 — Ludv. (A).
375 — Laur. (Red.).
1472 — N. Chr.
1661 — Ric. (A).
391 Sonnenborg, V.
296 Sørensen, A.
292 — Fr.
297 Walther, Th.
298 Winther, L. P.

Kallundborg (16).

1167 Andersen, A. C. Fr. (AL).
725 Grausen, Carl (AL).
506 Gullberg, C. A.
618 Hansen, Chr.
1545 — N. Lur.
1542 — Vilh. C. C.
1438 — Fr. Johs. (A).
276 Holte, Fr. (P).
1596 — Alfred Fr.
278 Jensen, Oluf.
92 *Melberg, Emil G.
1025 Nielsen, Vald.
577 Ostenfeldt, Alfr.
864 — Axel K.
236 Preuss, Eugenius (AL)
277 Sørensen, S. P.

Kolding (40).

924 Andersen, P. E.
1179 Christensen, H. C.
871 — L.
497 *Christiansen, H. O.
1380 Fog, Dan (Sk.).
1522 Fuglsang, L.
514 Fønss, R.
498 Groth, F.
600 Hansen, Chr. R.
380 — H. P.
855 — L. V. (AL).
508 Jørgensen, K. (P).
1388 Klixbüll, E. B. (Sk).
1026 Knudsen, C. C.
1610 — C. F. jun. (T).
513 — C. F. sen. (T).
615 Korsbang, J.
1529 Lund, Alb.
499 — P. P. (T).
1552 Lunding, J. P.
1509 Madsen, E. L. (A).
898 Molgjer, N. Rasmussen (T).
1457 Nielsen, N. B. (A).
496 — N. P.
1250 — N. P.
1394 — Th. (T).
780 Nørgaard, P.
1314 Olsen, N. C. (A).
506 Petersen, Th.
511 — M.
1653 Riis, Fr. Adolf (T).
512 Raben, H. P.
478 Rafaelsen, H. L.
1081 Rasmussen, P.
507 Schjern, M.
364 Schmidt, S.
67 Sonnenborg, C. (S).
868 Sørensen, K. H.
437 — O. S.
511 Thuesen, Th.

København (1587).

Axel E. Aamodt (6).

Berg, Nicolai Sophus S
Olsen, Carl »
Sundstrøm, Henrik Ferdinand F
Graumann, Richard T
Petersen, Charles »
Schmidt, Gustav »

Aftenbladet (10).

Clasen, J. V. S
Dreyer, C. Th. »
Hammann, O. »
Hansen, F. O. »
Jensen, D. A. »
— J. W. »
Jørgensen, S. »
Larsen, J. J. »
Nielsen, J. H. F
— A. S

Carl Aller (50).

Andersen, Anton S
— Georg »
Andreasen, Hary »
Finken, Vald. »
Green, J. V. »
Jansen, Johan »
Jensen, Ludvig »
Krakau, E. E. F
Landgren, A. M. S
Michelsen, Marius »
Møller, Robert »
Olsen, Valdemar »
Aagesen, Vald. T
Andersen, Viggo »
Christensen, Ludvig »
Kiefer, Karl »
Larsen, Vilh. »
Nielsen, G. Chr. »
Olsen, Chr. »
Ranthe, G. »
Simonsen, Chr. »
Bruun, Osvald H
Jørgensen, Jeppe »
Nielsen, Vilhelm »
Rasmussen, Carl »
Samuelsen, Charles »
— Peder »
Andresen, Vilhelmine K
Beltoft, Selma »
Bruun, Jutta »
— Mathilde »
Christoffersen, Emma »
Didrichsen, Mathilde »
Hansen, Agnes »
— Hertha »
Henrichsen, Ingeborg »
Larsen, Mathilde »
Nielsen, Helene »
— Vilhelma »
Olsen, Kamilla »
Petersen, Amalie »
— Elisabeth »
— Malvine »
Thorsen, Helene »
Kotte, Max G og St
Nielsen, Chr. »
Rasmussen, Thyge »
Sydow, Primus »
Tverskou, Victor G
Wöhlke, Paul Skriftst.

Aug. Andersen (7).

Hansen, Knud Chr. F
Nielsen, Christian Carl S
Sønderkjær, Kaj Chr. jun. »
Kjølbye, Emil Mortensen T
Lynge, Charles Peter Jensen »
Andersen, Caroline Cecilie K
Marcher, Christine »

Adresse-Avisen (9).

Andersen, J. F. S
Bertelsen, A. H. »
Bruun, S. C. E. »
Fasmer, P. F. S
Hansen, H. C. »
Krebs, M. J. C. »
Lassen, René- V. »
Sørensen, A. J. »
— W. »

Fr. Bagge (37).

Albrecht, J. S
Frederiksen, H. F. M
Gerche, M. S
Hansen, L. V. »
— C. J. P. »
Jensen, Niels »
— Rudolph »
— Svend »
Jessen, Hans F
Jørgensen, J. C. S
— H. C. M
Larsen, L. C. S
Madsen-Skou M
Michaelsen, P. J. S
Nielsen, M. C. »
Petersen, J. »
Pheiffer, Niels »
Sørensen, N. E. T. J. »
Wermundt, Carl »
Woderup, P. »
Weuge, A. »
Borkhardt, B. F
Cato, O. T
Dahl, Axel »
Nielsen, O. »
Olsen, L. V. »
Petersen, Aage »
Rasmussen, E. G. »
Wallin, A. H
Würts, Emil »
Andersen, Christine K
Carlsen, Carla »
Halberg, Astrid »
Jæger, Marie »
Petersen, Alma »
Røeder, Betty »
Schwerdtfeger, Henr. »

Berlingske Tidende (36).

Andersen, P. Chr. S
Bach, Marinus »
Bentzen, Chr. »
Christensen, Aage »
— Aug. »
— C. E. »
— E. »
— P. A. »
— P. »
Erichsen, Carl »
Fuchs »
Hansen, A. »
— J. V. »
Hass, Joh.s »
— V. »
Hjorth, A. S. »
Keil, B. »
Kielsen, O. »
Køhn, G. N. »
Laer, Th. van »
Nielsen, C. H. »
— N. P. »
Olsen, P. »
Press, H. T. »
Rasmussen, P. »
Reitzel, A, »
Stecher, H. »
Sørensen, Emil »
— S. »
Thomsen, Charles »
Wendt, E. »
Groskopf T
Jensen, F. »
— H. J. »
Juhl »
Thomsen St

Birch (4).

Larsen, E. G. S
Madsen, F. W. »
Jensen, Hermann T
Pedersen, Dagmar K

Johan Bjørnbak (4).

Christensen, Carl V. S
Rørvig, S. B. »
Petersen, Siegfred T
Petterson, Elna K

Bladsatsfabriken (6).

Christensen, Chr. M
Høgh, L. »
Lund, Jens »
Madsen, Jens »
Vergmann, L. »
Ettrup St

F. E. Bording (33).

Andersen, Charles S
Christensen, Fr. Th. »
Hansen, Carel »
— Henrik »
Hjorth, Fr. »
Jensen, Th. »
Louw, Chr. »
Lund, J. M. »
Nielsen, Axel »
Olsen, Fr. F
Petersen, C. C. A. R. S
— P. Th. Jul. »
Rasmussen, Martin »
Stahl, H. »
Truelsen, A. »
Blohm, O. T
Denhardt »
Jensen, Wilh. »
Michelsen, Albert »
Erdmann H
Kongsbach, O. »
Eisen, Mathilde K
Granau, Karoline »
Jensen, Camilla »
Johansen, Olivia »
Kromann, Sofie »
Lund, Harriet »
— Sigrid »
Nielsen, Olga »
Petersen, Alvine »
— Emmy »
Christiansen, V. St
Petersen, Victor. Bogtr.

Buntzens Eftf. (6)

Rasmussen, Hans Peter S
Andersen, Martha K
— Paula »
Johansen, Karla »
Larsen, Thyra »
Sørensen, Marie »

Bøhm (3).

Bøhm, Rud. Aug. S
Søndergaard, Petra K
Bøhm, Aug. Rud. Bogtr.

Catos Bog- og Stentr. (7).

Erichsen, Henrich S
Olsen, Julius »
Siems, Carsten T
Christiansen, Petra K
Larsen, Inger »
Petersen Hildur »
Sjøberg, Betty »

Calberg jun. (1)

Strøm, Richard R. C. S

Centraltrykkeriet (25).

Andersen, Albert S
Arnholtz, Ludv. »
Christiansen, J. C. »
Holm, Johny »
Lorentzen, John »
Mathiesen, C. »
Melhede, H. »
Nielsen, Chr. »
Olavesen, N. C. »
Benzin, Julius T
Kaaber, Johannes »
Lundquist, A. »
Petersen, C. V. »
— Robert »
Truelsen, Aage »
Bülow, Eleonora K
Hansen, Frederikke »
— Paula »
Kieldsen, Emilie »
Koenig, Christine »
Lilballe, Frederikke »
Mouritzen, Hildora »
Nielsen, Christine »
Petersen, Caroline »
— Sofie »

Christtreu (8).

Andersen J. H. S
Højer, L. L. »
Olsen, P. C. F
Petersen J. V. S
Østrup, O. R. »
Pedersen P. A. T
Jensen, Ella K
Johansen, Marie »

N. L. Christensen (3).

Christensen, S. N. S
— N. L. Bogtr.
Duchert, Schang T

Citytrykkeriet (15).

Christiansen, Johs. S
Christensen, Viggo »
Clausen, Chr. »
Hansen, Holger »
Nielsen, Aage »
Petersen, Oskar »
Rasmussen, Emil »
— Knud »
Grønbech, A. T
Hammer, C. »
Larsen, V. »
Rasmussen, J. H
Hansen, Margrethe K
Lorentzen, Magdalene »
Paulsen, Anna »

I. Cohen (27).

Andersen, S. S
Andreasen, A. C. »
Borup, H. N. »
Hansen, Bøjle »
— Hans »
Jensen, A. C. »
— Martin »
Koch, R. V. »
Lund, Fr. F
Madsen, J. P. S
Magnussen, H. P. »
Petersen, Chr. Aug. »
— W. Th. »
Reher, V. »
Søndergaard, Magnus »
Andersen, H. T
Bendsen, A. »
Grøntved, A. »
Hansen, N. C. F
Petersen, Th. T
Ulriksen, P. H
Andersen, Ingeborg K
Frederiksen, Marie »
Hansen, Amalie »
Nilsson, Elise »
Rasmussen, Anna »
Nielsen, Carl St.

N. Cohen (10).

Bahnson-Lassen S
Frandsen, Chr. »
Nielsen, P. H. »
Thomsen, Th. »
Hansen, Jul. T
Jørgensen, Soph. »
Petersen, Carl »
Christoffersen, H. St
Sørensen, S »
Bruus, Ellen K

Enevoldsen & Andersen (2).

Andersen, V. E. T
Malmvig, Elisabeth K

Eriksen (3).

Bjørnstrup, S. S
Christensen, L. P. S
Hansen, P. »

Eksprestrykkeriet (14).

Haüser, Aage Hjelm S
Jensen, Hans Chr. »
Jørgensen, Th. »
Kanstrup, Adolph »
Løhr, Wilh. Fritz »
Pehrson, Ejnar »
Petersen, Edvard »
Rasmussen, C. C. »
Sørensen, Anthon »
Christensen, J. T
Frandsen, M. F. »
Holm, V. Erdmann »
Mogensen, Richard »
Hansen, Hansigne K

Fehlhaber (5).

Jensen, Joh.s L. S
Hansen, Orla T
Buch, Alma K
Petersen, Anna »
Rechendorp, Ingeborg »

C. Ferslew & Co. (3).

Jensen, Thorv. Gustav S
Nielsen, Axel Valdemar »
Møller, Dagmar K

Fjeldsøe (7).

Andersen, H. C. S
Jensen, E. K. A. »
— Gustav »
Larsen, A. W. F
— J. S
Rasmussen, Aage »
— H. P. T

Forbundskontoret (4).

Hansen, Thorv.
Hvidtfeldt, P.
Jensen, A. E., Bud.
Lauritsen, P.
Østergaard, Chr.

»Graphic« (7).

Gran, Frederik Marius S
Kretzschmer, Carl E. F
Jensen, Otto Vilh. Max T
— Johanne K
Nielsen, Ketty »
Prehm, Anna »
Roikier, Flora »

Græbe (37).

Andersen, Charles S
— William »
Berthelsen, Th. »
Cortz, Alfr. »
Frederiksen, Emil »
Hammerlund, G. A. »
Hansen, Axel M. »
— Christoph »
— Viggo »
Hemmingsen, A. »
— William »
Henricksen, Carl »
Jensen, Georg »
— Marius »
Jeppesen, A. »
Kruse, L. »
Larsen, Joh. »
Lempke, L. »
Møller, A. L. »
Nielsen, Christian »
— Harald »
Priemé, L. »
Schrøder, Charles »
Andersen, Viggo F
Hansen, Carl T
Kjær, Georg »
Nielsen, Alfred »
Svendsen, Frederik »
— Thedor »
Gaaser, Christian H
Andersen, Henriette K
Gundel, Franziska »
Hansen, Anna »
Lassen, Fanny »
Lassen, Martha K
Petersen, Amalie »
— Cathrine »

Wilhelm Hansen (10).

Møller, Louis S
Schween, E. A. H. »
Sørensen, O. »
Wermund, L. T
Hansen, Emil H
Bachmann, Olivia K
Jacobsen, Anna »
Lindblad, Alma »
Søndergaard, Anna »
Broberg Nodestikker

Henningsen (5).

Hansen, O. S
Petersen, A. T. F
— P. C. A. M. A. S
Henningsen, A. J. T
Petersen, E. W. K

J. Henriksen (5).

Andersen, Georg S
Henriksen, Joh. J. »
— Anna Dagmar Valborg »
Kristensen, Emil »
Vincentzen, Charles »

N. Herdahl (2).

Herdahl, Wilh. F
Mogensen, Vm. S

Hoffensberg (21).

Hammer, Vald. S
Hansen, Albert »
Jensen, C. C. »
— V. E. »
Petersen, C. E. »
— P. Chr. »
Vergmann, Louis »
Hansen, Alfred T. E. T
— Thorvald »
Hellstrøm »
Rude, William »
Petersen, Vald. »
Andersen, Ingeborg K
Cortz, Anna »
Hansen, Angelika »
Henriksen, Louise »
Holmberg, Josefine »
Jensen, Minka »
Kølby, Amalie »
Narvedsen, Emilie »
Worm, Christiane »

Hoffmann (10).

Drachmann, H. S
— J. »
Jensen, O. »
— V. »
Svendsen, Th. »
Sørensen, A. Th. »
Andersen, Sophus T
Jørgensen, Oskar »
Braun, Vendela K
Borring, Valborg »

Hohlenberg (8).

Adrian, F. C. F
Andersen, V. S
Barckow, A. M. Th. »
Knudsen, Chr. »
Hansen, H. C. J. T
Larsen, Carl Otto »
Hillebrand, Fanny K
Jørgensen, Alma »

Axel Holm (22).

Andersen, E. C. C. S
Berg, Chr. »
Christiansen, L. G. »
Hansen, N. P. »
Magnussen, Johan »
Petersen, E. P. »
Repstorff, Oluf »
Auchenberg, V. T
Christensen, Alfred »
Hansen, Alfred »

Henricksen, Chr. S
Ostermann, Anton »
Christensen, Meta K
Christiansen, Anna »
Jensen, Christine »
Marcher, Anna »
Nielsen, Marie »
Olsen, Emma »
Petersen, Emmy »
— Karen »
Rasmussen, Margrethe »
True, Alma »

Holms Reproduktions Anstalt (2).

Bohemen Zinkætser
Thomsen, Thorv. Fotograf

Brdr. Jensen (6).

Christensen, K. D. J. S
Jensen, Frederik Bogtr.
— Michael »
Kretzmer, F. V. S
Thorsøe-Olsen, N. Chr. »
Christiansen, Karl T

H. E. Jensen (10).

Bang, V. A. S
Bruselius, C. Th. »
Hansen, J. P. Chr. »
Lang, Axel »
Larsen, H. P. »
Malmvig, Jul. »
Rasmussen, Chr. Jul. »
Schmidt, Michael F
Wetterstein, Emil S
Nielsen, Valborg K

Jordan (6).

Carlsen, N. J. C. S
Christensen, Th. C. O. »
Lundahl, H. »
Sørensen, Chresten »
Strøm, Axel T
Hansen, Carla K

J. Jørgensen & Co. (32).

Andersen, Einar S
Bjerring, Carl »
Brusen, P. V. F
Christensen-Mørk S
Dahlin, Villiam »
Hansen, Viggo »
Jensen, C. C. »
— Henning »
— Johannes »
Knudsen, Th. »
Krøyer »
Mathiesen, Th. »
Nielsen, Brøndahl »
— Harald »
Samuelsen, Jul. »
Schrøder, Axel »
Simonsen, Hans »
Sønnenborg »
Sørensen, Carl »
Tuxen »
Wendt, Nic. »
Winblad »
Wulff, Jens »
Hansen, Carl T
— Martin »
Petersen, Viggo »
Klemmensen H
Andersen, Anna K
Jensen, V. »
Nielsen, Florentine »
— Gerda »
Petersen, Marie »

L. A. Jørgensen (5).

Friis, Hansen- S
Jacobsen, H. »
True, O. »
Petersen, Viggo T
Frantzen, Henriette K

Ludv. Jørgensens Bogtr. og Agrardagbl. (19).

Andersen, L. Chr. S
Baggesen, Vald. »
Christensen, Chr. C. S
Friberg, O. V. »
Heindorff, E. J. »
Jensen, Adolf »
— Chr. B. »
Larsen, Arnold »
Nielsen, O. A. »
Petersen, Axel »
— C. E. Rottwitt- »
Rydahl, Kr. »
Schnoor, C. J. Chr. V. »
Wartenberg, Vilh. F
Friberg, Gerhardt T
Johansen, N. P. V. »
Christensen, Elise K
— Signe »
Johansen, Laura »

Keller (6).

Christensen, Chr. S
Jensen, Frederik »
— G. A. F. »
Petersen, R. »
Wurmfeld, Josef T
Koefoed, Paula K

Kihl (19).

Hallberg, Arthur S
Honoré, Oscar »
Oppenheuser, Johan »
Petersen, A. »
— Nissen »
Schmidt, Otto »
Bruun, Emil T
— Ernst »
Honoré, Viggo »
Jensen, W. Viggo »
Samuelsen, Adolf »
Hallberg, Doris K
Hansen, Anna »
Jensen, Agnes »
Lindqvist, Emma »
Nielsen, Elna »
Schmidt, Marie »
Stallkneeht, Agnes »
Wermuth, Dagmar »

Klasselotteriets Trykkeri (3).

Stelling, Oscar T
Niemann H
Schmidt, Jenny K

»Klokken 12« (7)

Petersen, C. V. S
— H. »
Schou, Th. J. »
Svendsen, Sv. F
Sørensen, M. S
Petersen, J. Chr. T
Larsen, A. J. St

Knudtzon (13).

Christensen, C. E. S
Ewald, Chr. F
— V. V. S
Jørgensen, N. M. »
Andersen, C. T
Christensen, Chr. »
Olsen, H. »
Jacobsen, Marie K
Lerche, Johanne »
Nilsson, Laura »
Poulsen, Magna »
Sørensen, Margrethe »
— Mathilde »

Kristeligt Dagblad (9).

Güth, Viggo B. S
Hansen, Niels »
Larsen, Hjalmar »
Nordlunde, P. »
Olsen, Axel F
Petersen, Just S
Sick, Jul. »
Søquist, Fr. »
Hansen, Carl T

Kruckow (2).

Jensen, Ole Peter S-T
Simonsen, Theodora K

København (15).

Andersen, Chr. M. S
Christensen, Carl »
Christiansen, Christian »
Hansen, Vilhelm Rasmus »
Hirsch, Samuel »
Holm, Torben F
Jablonsky S
Jensen, Villiam »
Lundgreen, E. A. »
Mogensen, Moritz »
Nielsen, Nikolaj »
Nyberg, Gustav »
Wettersteen, Johannes »
Sørensen, Carl Rasmus T
Madsen, Christian St.

Langkjær (16).

Christensen, Chr. Aug. S
Hansen, V. J. C. J. »
Jacobsen, J. J. »
Jørgensen, H. C. F
— J. T. S
Ludwigs, Oscar »
Nielsen, L. Vald. »
Wandborg, N. C. »
Dahl, Fr. Brandtmann T
Jensen, E. A. C, F
Kaaber, H. O. E. T
Nielsen, F. A. T
Hansen, C. H. C. H
Jensen, Harriet K
Larsen, Johanne »
Olsen, Alma »

Leisner & Co. (10).

Christensen, Oskar S
Güth, Chr. H. Th. F
Hansen, Hans Adolf Hartvig S
Lynge, Knud Lauritz Marius »
Nielsen-Kolding, Fritz Julius Bogtr.
Petersen, Peter Ludv. S
Jørgensen, Joh. Vald. T
Andersen, Emilie Sophie K
— Ingeborg Rosalie »
Porsgaard, Jacobine »

Carl Lund (2)

Fack, Aage T
Buus, Christine K

Løvgreen & Ihrich (12).

Andersen, Carl S
Ebbesen, Lauritz »
Eltong, Chr. »
Hansen, Carl »
Kromann, Andresen »
Løvgreen, Sophus »
Petersen, Albert »
— Th. »
Hansen, Alfred T
Nielsen, Georg Saxtorph »
Duchert, Nielsine K
Rasmussen, Vilhelmine »

Bianco Luno (28).

Andersen, A. P. S
Berg, V. C. Direktør
Dreyer, Bianco S
Hansen, Ch. R. »
— Westy »
Jensen, Axel, M. A. »
— Chr. P. »
— Klingenberg S. »
Johansen, Chr. »
— Oskar »
Kock, Bernhard, F. K. »
Koefoed, Holger »
Larsen, P. S. »
Lundqvist, A. R. A. »
Neye, Joh.s »
Petersen, J. A. »
Schiøtt, O. K. »
Storm, A G. P. »
Sørensen, Joh. Fr. »
Holmqvist, Axel T
Lindstrøm, C. L. »
Nielsen, Otto »
Strøm, Magnus »
Eriksen, C. T. H
Petersen, P. »
Førster, Jenny K
Johansen, Valborg »
Nielsen, Mathilde »

Mayland (6).

Schrøder, J. S
Jensen, Laur. F
Nilsson, Harald T
Mieback, Amicie K
Schnabelrauch, Martha »

H. Meyer (10).

Andersen, Carl S
Frederiksen, Carl »
Hansen, P. V. »
Jensen, J. P. »
Nielsen, R. »
Weiergang, J. »
Philipsen, A. T
Jansen, Carl »
Jensen, W. »
Hansen, Anna K

Middagsposten (10).

Due, Einar S
Fetterlein, Julius »
Kjertmann, L. A. »
Kjerrumgaard, A. F. »
Linnemann, Georg »
Lundquist, P. E. C. F
Nielsen, N. D. S
Olsen, L. A. »
— Sophus »
Petersen, Otto »

Missionstrykkeriet (18).

Claudi, Chr. Antonius S
Fleisner, R. Chr. C. »
Geisler, C. Marie »
Hansen, Ferd. N. »
— Fr. Jul. »
— Peter, O. »
Jensen, Ant. M. »
— Jens Ludv. »
Laursen, Lauritz »
Pilegaard, Vald. Chr. »
Broge, H. O. F
le Févre, Ulrik Chr. Th T
Hansen, Chr. Emil »
Mathiasen, P. »
Schmidt, A G. »
Geisler, Emilie M. K
Hansen, Kamilla A. »
Larsen, Jørgine »

Mohn (2).

Danielsen, J. V. F. S
Nielsen, P. V. »

Mohr & Co. (4).

Hansen, Joh.s A. S
Ingversen, C. F. Bogtr.
Gylche, Edmund T
Christensen, Ludovica K

S. L. Møller (20).

Eyjolfsson, Stefán S
Hansen, H. O. »
Hoppe, P. C. D. »
Josefsson, August »
Machenzie, Herbert »
Møller, Felix »
— Olaf »
Nielsen, Christian »
Olsen, V. C. T. V. »
Petersen, Martin »
Severin, S. F. »
Svane, Emil »
Christensen, K. T
Lund, Fr. »
Winther, Johannes »
Andersen, Gudrun K
Hansen, Louise »
Olsen, Alma »
Olsen, Alma K
Winther, Fanny »

Nationaltidende (79).

Ferslew, Etatsraad, Bladudgiver
Andersen, Th. S
Birch, H. C. »
Hansen, Th. »
— Wilh. »
Hitz, P. T. »
Johansen, C. O. »
Johnsen, Buskerud C. »
Kolbe »
Kreutzberg »
Larsen, Th. »
Lundberg, Sigv. »
Lundstrøm, Joh. P. W. »
Møller, Emil »
Nestler, C. F. J. »
Nielsen, Anton »
— A. Herm. »
— Ferdinand »
— N. P. »
— Rud. »
Pedersen-Holmen »
— P. O. »
Rasmussen, V. »
Schmidt, C. »
Smith, C. M. »
Uhrbrand, Joh. »
Willert, E. »
Winkelmann, J. Vilh. »
Brix-Jensen, E. M
Christoffersen, A. »
Clante, M. »
Haagensen, Augusta »
Hansen, Vilhelmine »
Henriksen, Anna »
— Hansine »
Martens, Olga »
Meincke, Augusta »
Møller, E. »
— J. »
Nielsen, D. »
— J. »
Petersen, Dina »
— Marie »
Birch, V. A. T
Larsen, Jens »
Petersen, A. »
Lund, C. St
Madsen, N. »
Olsen, G. »
Poulsen, C. »
— P. »
Sørensen, A. »
Cadovius, C. Kemigraf
Olsen, P. »
Andersen, C. H
Købke, M. »
Rasmnssen, H. »
Andersen, Christiane K
Jørgensen, C. »
Nielsen, M. »
Thomsen, L. »
— M. »
Petersen, M. »
Arvesen, M. Aflægger
Gross, H. »
Hansen, M. »
— V. »
Holmgreen, A. »
— V. »
Jacobsen, A. »
— S. »
Jensen, J. »
Jørgensen, H. »
— M. »
Larsen, T. »
Meyer, A. »
Olsen, J. »
Willert, C. »
— L. »

B. Nielsen (5).

Hørringsen, Valdemar F
Nielsen, J. Carl S
Person, Carl »
Nielsen, Alfred »
Christiansen, Carla K

J. S. Nielsen (3).

Mogensen, Søren P. S
Rasmussen, Erik Severin »
Kragelund, Th. T

N. J. Nielsens Posefabrik (1).

Jensen, Chr. E. S

Nielsen & Lydiche (60).

Carlsen, H. S
Christensen, V. »
Christophersen, A. L. »
Hansen, Alb. »
— Chr. »
— E. F. »
— F. V. »
— J. Chr. »
Jacobsen, P. V. »
Lomborg, Fr. »
Lund, Helmer »
Madsen, M. C. »
Møller, Chr. A. »
— H. R. O. »
Nilsson, L. C. »
Nielsen, E. Chr. »
— Ferd. »
Petersen, P. A. »
Ringsted, F. »
Rasmussen, H. J. »
— R. »
Stahl, Chr. V. E. »
Svendsen, Louis »
— Siegfried. »
Sørensen, C. P. M. »
Weise, S. »
Flindt, Holger T
Hansen, Ludvig »
— Victor »
Jensen, Oluf »
Møller, Knud »
Nielsen, Chr. »
Olsen, Carl »
Petersen, Emil »
Poss, Peter »
Simonsen, Fr. »
Svendsen, Chr. »
Andreasen, Laur. H
Hansen, Lars »
— Thorv. »
Larsen, Jens Peter »
Madsen, K. L. »
Petersen, Niels Chr. »
Alstrup, Hulda K
Bryde, Alexandra »
— Thyra »
Christiansen, Marie »
Ellingsen, Hedvig »
— Marie »
Hansen, Christine »
Hein, Anna »
Jensen, Elfrida »
Jørgensen, Emilie »
Lassen, Nicoline »
Nielsen, Andrea »
— Marie »
— Sophie »
Otto, Marie »
Rasmussen, Marie »
— Norma »
Schmith, Jenny »
Christensen, Sigvald St

L. A. Nielsen (6).

Drasbæk, Viktor Eman. S
Nielsen, L. Chr. »
— L. A. Bogtr.
Petersen, Andreas S
Gram, Gottfred T
Hansen, Dagmar K

P. A. Nielsen (2).

Jørgensen, Soph. F
Jensen, E. Th. T

Th. Nielsen (1).

Graby, Vilh. H. T

Nordisk Good Templar Ordens Bogtr. (5).

Madsen, Fr. S
Nielsen, Ditlev »

Thorsen, A. C. T
Jensen, Margrethe K
Nielsen, Metha »

O. C. Olsens & Go.s Bog- og Bladtrykkeri (88).

Andersen, Axel S
Andreasen, Frederik »
Arentzen, Axel »
Clausen, Jul. »
Christensen, Dagmar »
Danielsen »
Fendrik, Fr. »
Flemmer, Alexander »
Frostholm »
Geede »
Hansen, Josef »
— J. P. C. »
— Maare F
— Niels S
— Otto »
Henriksen, Holger »
Jensen, Hans »
— Magda »
— Marie »
— Otto »
— Søren »
Johansen »
— Aksel »
Jørgensen, Hans »
— Sejer »
Knudsen, Knud »
Larsen, Alb. »
— Emil »
— Harald »
— Valdemar »
Lundstrøm »
Madsen, Adolf »
— Anders »
— Christen »
— F. F. »
— Georg Fr. N. »
— Niels Simonsen »
— Olga »
Mortensen, Martin »
— O. Jul. »
Nielsen, Christen »
Olsen, Albert »
— Jens »
Olsson, Oscar F
Petersen, Carsten S
— Fr. L. »
— Ingeborg »
— M. C. »
— N. P. »
Rasmussen »
Rath »
Sandwall »
Sylling »
Søborg, Emma »
Søderberg »
Topp, Orla »
Winther, Charles »
— Martin »
Bengtson, Laur. Emil T
Christiansen, Peter »
Christoffersen, Aug. Vilh. »
— Carl »
Erickson, Hugo »
Hansen, Vald. »
Jensen, Reinhardt »
Nielsen, Alfred Lauritz »
Petersen, Chr. »
Rossing, Vilh. »
Thomsen, Oluf »
Wetterstein; Joh.s Magnus »
Vidriksen, Chr. »
Jensen, Alfred H
Magnussen, Herman »
Samuelsen, Joh.s »
Studt, Peter »
Dahrup, Johan St
— Louis »
Dupont »
Jensen, Alfr. »
Winther, Sofus »
Bendixen, Astrid K
Dyhr »
Heiberg, Christine K
Hermansen, Caroline »
Johansen, Caroline »
Petersen, Karoline »
Samuelsen, Georgine »
Winther, Thora »

»*Papyrus*« (1).

Jensen, Martin P. S

C. C. Petersen (4).

Clemmensen, Anders S
Skjold, Clement »
Olsen, Thora K
Petersen, Margrethe »

Gislason Petersen (1).

Olsen, Jens Vill. S

P. Petersen (25).

Auener, C. S
Bruselius, E. »
Christensen, Chr. »
Christoffersen, Th. »
Hansen, Vald. »
— Vilh. »
Lund, C. V. A. »
Meisler, C. »
Rasmussen, M. »
— V. »
Steinhardt, E. »
Sørensen, M. »
Bech, Johann T
Fjeldsøe, E. »
Hansen, Aage »
Jørgensen, V. »
Kroll, E. O. F
Lundgreen, A. T
Melhede, J. H. »
Bentsen, Ingeborg K
Christensen, Freja »
Jespersen, Oscara »
Jæger, Dagmar »
Nielsen, Angelica »
Poss, Augusta »

Politiken (31).

Andersen, L. E. S
— H. C. »
— Th. »
Barnewitz, O. L. »
Bergenholz, Vald. Forretningsf.
Firring, C. F. S
Hammerich, C. S. »
Hansen, C. E. »
Jacobsen, L. R. »
Jensen, P. »
Jørgensen, M. »
Kristensen, Ludv. »
Larsen, Niels »
Ludvigsen, O. F. »
Meyer, A. »
Mogensen, R. Th. »
Nielsen, Herm. »
— N. C. »
— Viggo »
Olsen, Jul. »
Petersen, C. L. »
— P. J. »
— P. L. F
Rasmussen, E. H. S
Ruff, Aug. »
Winkelmann, A. F. »
Larsen, Joh. T
Nielsen, Ludvig »
Rasmussen, R. S. E. »
Ericksson St.
Hermansen, J. C. »

Quist (13).

Andersen, A. S. S
Hansen, A. E. »
Larsen, V. G. »
Nielsen, C. S. »
Hoff, Alfr. T
Martinsen, C. A. »
Wils, H. E. »
Dyhr, Caroline K
Geerthsen, Anna »
Hansen, Franciska »
Hansen, Juliane K
Larsen, Hansine »
Nielsen, Alexandra »

Rasmussen & Olsen (7).

Flygenring, Georg S
Hansen, Anthon Chr. »
— Peter Everdrup »
Olsen, Emil »
Sørensen, Martin »
Unger, Johan »
Jensen, Jens Axel T

Rigsdagen (20).

Christensen, Chr. S
Christiansen, Jens »
Eisner, Grevlund Hermann »
Hansen, Chr. E. »
— Lavritz II »
Jensen »
Madsen, Joh. O. »
Mortensen, M. C. »
Nielsen, Joh. V. »
Rasmussen, Vilh. »
Samuelsen, Th. »
Sandberg »
Schnabelrauch, C. »
Bruun T
Hansen, Oscar »
Thorsen, Chr. »
Schnabelrauch, V. H
Andersen, Marie K
Arensen, Kamilla »
Christensen, Marie »

N. C. Rom (7).

Steffensen, J. A. S
Lange, Louis T
Meyer, F. A. »
Stephensen, Kai »
Lund, Camilla K
Skovgaard, Henriette »
Petersen, Else »

Rosenberg (1).

Amtoft, C. S

Schultz (85).

Berendt, P. S
Berg, F. »
Bomann, J. »
Clausen, Carla »
Ertel, C. »
Hansen, Chr. »
— Herm. »
— O. »
— P. »
Heilmann, D. »
Helsted, O. »
Hendriksen, G. »
Jacobsen, Chr. »
Jensen, Joh. »
— Th. »
Jørgensen, J. »
Kofoed, F. »
Krøncke, Anna »
Larsen, Chr. »
Lundborg, C. »
Lüders, P. »
Magnussen, S. »
Meier, Ferd. »
Nielsen, M. »
— N. »
— N. M. A. »
— S. »
Olsen, O. J. »
Petersen, Aug. F
— G. S
— Hulda »
— Joh.s »
— J. O. »
— R. »
— Vald. »
— Viggo »
— W. F. »
Pico, C. »
Rasmussen, Birgitte »
— J. »
Samuelsen, E. »
Schlegel, E. »
Schiøtt, L. S
Sommer, P. »
Sonne, J. »
Stiedl, E. »
Sørensen, P. »
Vecht, Arn. »
Wrem, Aug. »
Christoffersen, G. P. T
— V. »
Collin, V. L. »
From, Th. »
Fæster, A. »
Hansen, E. »
— Th. »
Jacobsen, G. A. C. »
Jensen, H. F. »
Olsen, Emil »
— H. C. »
Petersen, N. C. »
Prieme, L. »
Randrup, C. »
Svendsen, C. »
Petersen, E. H
Andersen, Marie K
Arentzen, Alma »
— Kamilla »
Christensen, Anna »
— Marie »
Hansen, Birgitte »
— Julie »
Henriksen, Christine »
Holm, Emma »
Jensen, Marie »
Larsen, Hansine »
Monrad, Julie »
Nielsen, Nielsine »
Olsen, Anna »
Petersen, Carla »
Reitan, Blenda »
Schmidt, Anna »
Schnabelrauch, M. »
Worm, Helene »
Clausen, F. St

Schønberg & Co. (8).

Greis, Lilia K
Hansen, Annine »
Jensen, Louise »
Kiel, Olga »
Pedersen, Dagmar »
— Laura »
Ringe, Dagmar »
Rydahl, Marie »

Sivertsen (6).

Larsen, K. S. S
Lund, F. V. »
Christensen, K. M. T
Hansen, Viggo »
Jansen, Emilie K
Otto, Francisca »

Social-Demokraten (34).

Andersen, Robert S
Bech, Hans »
Berschke, W. »
Bøttcher, A. F. »
Hagen, H. F. D. »
Hallengreen, G. A. »
Hansen, Chr. »
— G. F. »
— N. C. A. »
Jensen, A. S. »
— F. »
Jørgensen, W. F
Kryger, Chr. S
Milne, C. A. »
Madsen, F. K. »
Mortensen, J. M. Th. »
Møller, J. F. »
Nielsen, Carl »
— Orlof »
— Valdemar »
Petersen, Chr. »
— J. J. »
Sørensen, G. B. J. »
— A. O. F
— Chr. Ludv. T
Hansen, Sofus H
Nielsen, Carl Martin »
Lüchow, Sofie K
Andersen, Th. Journalist
Bryn, Norman »
Wiinblad, E. Redaktør
Andreasen St
Nielsen, Peter »
Petersen, Th. »

Sunnert (1).

Løfberg, Joh. Lauritz S

H. H. Thiele (62).

Christensen, Vald. S
Friberg, A. J. »
Gravesen, Julius »
Hansen, Georg L. L. »
— Max »
Jensen, Charles »
Jeppesen, A. »
Nielsen, Ludv. »
Petersen, Thorvald »
— V. J. »
Christensen, A. C. T
Dahlquist »
Eibye »
Fischer, C. »
Gundersen, Th. »
Hansen, Aug. »
Nielsen, Carl »
— Chr. »
— N. P. »
Petersen, C. M. »
Sørensen, W. »
Thomsen, Carl »
Tronier »
Toft, M. »
Stephensen, Vald. »
Williamsen »
Larsen, Just G
Andersen, Agda K
— Anna »
— Emilie »
— Laura »
Caspersen, Frederikke »
Christensen, Johanne »
Crone, Henriette »
Gejsert, Marie »
Gundel, Minna »
Gunnersen, Marie »
Hansen, Clara »
Hartung, Hulda »
Hertz, Anna »
Jensen, Kirstine »
— Thora »
Jørgensen, Fransigne »
Lund, Olga »
Madsen, Ida »
— Julie »
Munk, Erasmine »
Møller, Viktoria »
Nielsen, Anna »
— Emma »
— Frederikke »
Nygaard, Paula »
Petersen, Louise »
Poulsen, Eline »
Rasmussen, Alexandra »
— Karen »
Risberg, Olga »
Schlutter, Lydia »
Sørensen, Mathilde »
Ørum, Emma »
— Julie »
— Mathilde »

F. K. Thomassen (4).

Jensen, J. O. S
Johansen, H. J. »
Sørensen, Frithiof T
Nielsen, Alfrida K

Trier (16).

Andersen, J. Chr. F
— R. C. S
— V. »
Blumenthal, J. A. »
Jensen, C. »
Klein, H. C. V. »
Møller, Hans Chr. M. »
Nielsen, Georg »
— G. M. »
Olsen, O. F. »
Petersen, J. V. S
Rasmussen, C. A. »
Christiansen, O. V. T
Kløve, J. H. »
Frøbeke, Emma K
Sander, Martine »

Truelsen (18).

Andersen, Chr. S
Bruun, F. »
Kreiner, Fr. »
Larsen, Em. »
Nielsen, L. F
Petersen, Em. S
Suhr, V. »
Sørensen, O. »
Hansen, C. T
Holm, P. »
Tverskou »
Wick, H. »
Wüstenberg St
Fjeldsøe, Ragnhild K
Knudsen, Valborg »
Pickulel, Selma »
Petersen, Mary »
Sørensen, Emma »

Valentin & Lund (8).

Enemark, M. H. S
Hansen, R. F. V. »
Jacobsen, J. »
Lund, Aksel »
Gæde, Carl T
Hildebrandt, Fanny K
— Ingeborg »
Petersen, Betty »

Vort Land (17).

Hansen, E. A. S
— Jens »
— G. S. »
— Joh. »
Langsted, Carl »
Larsen, Carl Adolf »
Nielsen, Chr. »
— Emil »
Olsen, G. »
Rasmussen, P.V. Chr.Th. »
Rosberg, V. »
Svendsen, F. O. »
Sønderkjær, L. »
Sørensen, F. O. »
Poulsen, L. A. T
Jensen, Nanzy K
Petersen, Anna »

Fr. Weiss (10).

Clausen, Gnstav F
Rosenberg, A. C. R. S
Wittrog, Carl »
Madsen, Jens T
Mikkelsen, Vald. »
Jensen, Anna K
Petersen, Ellen »
— Helga »
Strack, Olga »
Weiss, Fr. Bogtr.

Wennstrøm (1).

Lassen, Holger Sigvald S

Writh (1).

Bremer, Oscar S

Udenfor Faget (3).

Haastrup, Vald., Gasværksarbejder
Nielsen, Joh. Ferdinand
Rasmussen, Chr. Ludv., Annonce-Entreprenør

Helsingborg (Aller) 3.

Faurschou, Anna S
Lundeberg, Georg F
Zander, Angelon S

Arbejdsløse (152).

Amtoft, Aage S
Andersen, C. F. C. »
Bischoff, Vald. »
Bøttcher, H. »

Burmester, Emil S
Bruun, Chr. »
Brockmann, N. C. »
Christensen, Dagmar »
Christoffersen, Jul. »
Clemmensen, Anders »
Christiansen, Viggo »
Christensen, Garl Einer »
Diedrichsen, Victor »
Dabelsten, Marius »
Dahldorph, Axel »
Flygenring, V. »
Fenger, A. »
Fristed, L. R. L. »
Frederiksen, Andreas »
Gregersen, H. »
Hartwich, L. »
Hartmann, Harald »
Hansen, Th. »
— A. V. A. »
— Fr. »
— J. A. »
— A. C. C. »
— Axel »
— N. Chr. IV »
— Laur. IV »
— Aage Alfons »
— Ulrik »
— Bernhardine »
Henriksen, Marius »
Høyer, Aug. »
Jensen, Vict. Emanuel »
Johansen, Louis »
Jensen, Harald Seidolin »
Jørgensen, A. »
Jensen, Harald F. »
— Harald »
— Johan »
— Peter Viggo »
— Chr. »
— Vald. M. »
Jacobsen W. C. »
Jerløv, Chr. »
Jensen, L. E. »
Jacobsen, Emanuel »
Jensen, Will. I »
Jørgensen, Marie »
— J. »
Jacobsen, Georg »
Jensen, Lars »
Jacobsen, Emil Chr. »
Jensen, Fr. »
Klein, Leonhardt »
Kofoed, Math. »
Knudsen, Konstantin »
Krüger, Chr. »
Kalberg, Rudolf »
Larsen, Knud »
Lohmann, G. »
Larsen, Chr. Emil »
Lund, Julius »
Larsen, Anton »
Landgreen, S. A. »
Larsen, Carl Vilh. »
— Carl »
Lystrup, L. »
Møller, Elna »
— Nicolaus »
Madsen, Hans Lauritzen »
Merkel, Bendix »
Mortensen, N. P. »
Møller, Louis »
Marhauer, C. S. »
Nuppenau, Aage »
Nielsen, Anders »
— Anton »
— J. P. »
— Hans »
— H. P. »
— Rasmus Jensenius »
Petersen, L. Chr. »
— Hans Chr. »
— H. P. »
— P. Viby »
— Gustav »
— P. Henrik »
— Hans »
Rasmussen, Georg »
— Mich. P. »
— C. C. L. »

Rantzau, D. S
Sørensen, Jens Carl Ph. »
— Th. »
Schmidt, Bernh. »
Strack, Vald. »
Sørensen, Vald. Em. »
Weel, Th. »
Wandrup, A. »
Lauritzen, Carl St
Christoffersen, J. T
Carstensen »
Christensen, K. M. »
Hansen, Henrik C. P. »
— Carl Emil »
— Aage »
— Carl »
— Bernh. »
— Sofus »
Jensen, Vald. »
— J. C. »
— Salomon »
Linddahl, Oscar »
Mortensen, Knud »
Matthiasen, Oluf »
Nielsen, P. Chr. »
— Julius »
Olsen, Louis »
Petersen, Niels Peter »
Schelhase, Johan »
Siems, Johannes »
Andersen, Betty K
Bergenholz, Elvine »
Fritz, Lorense »
Haagensen, Emilie »
— Mathilde »
Hansen, Christine »
— Ellen »
Jacobsen, Henriette »
Jensen, Selma »
Johansen, Margrethe »
Jensen, Alma »
Larsen, Caroline »
— Margrethe »
Lebtien, Emmy »
Mortensen, Ellen »
Maale, Sofie »
Mauritzen, Dagmar »
Nielsen, Cordula »
— Caroline »
— Andrea »
Olsen, Anna »
Obel, Minna »
Petersen, Elisabeth »
— Rosalie »
— Francisca »
Rasmussen, Anna »
— Karen »
Sørensen, Kristiane »
Schultz, Olivia »
Thomsen, Agnes »

Syge (20).

Andersen, Jens Christopher (Bidstrup)
— Jens Louis
Bang, Petra, Sætterske
Bjarnason, Haflide (Schultz)
Frederiksen, Georg (Sanatoriet)
Hansen, Hans
— Hans Peter
Hartwich, Laur.
Holst, P. M. Larsen-
Mortensen, Alfr.
Myhlendorff, Joh.
Olsen, Jul. A. V. (Sanatoriet)
Petersen, Niels Vilh.
— Otto Birger L.
Rasmussen, Jens Carl Ole
Simonsen, Chr.
Sørensen, Halfdan
Tverskov, V.
Wiinblad, Axel
— Hugo

Køge (14).

(Filial.: **Fakse** og **Storehedinge**

262 Andersen, A. P. C.
1422 — Elisab. (1/2, A)
1562 Hansen, Hans Thorsen
798 Henriksen, Chr. J.
1318 Jensen, Chr. (A) Fakse
266 — Louis F. L.
102 — Th. O.
1275 *Jørgensen, Charles Chr.
595 — Hans
1534 Müller, Carl Albert (Storehedinge)
733 Nielsen, J. Fr.
1667 Petersen, Carl Marius
1270 — Laurits Chr. (A)
935 Rasmussen, Fritz R.

Løgstør (5).

1582 Bredahl, Ludvig (S)
1488 Nielsen, Anton (A)
1425 Pallesen, Marinus
1285 Pedersen, Søren Chr.
1030 *Tuborgh, P. Th. J.

Maribo (5).

1669 Lindhardtsen, M.
1625 Langhorn, Sofus (A)
1573 Madsen, Peter
217 *Petersen, Henrik
1297 Rasmussen, Marius Emil

Middelfart (7).

36 Sørensen, C. B.
256 Gemynthe, J. H.
1177 *Larsen, H. P.
1520 Lauesen, Lauritz
38 Jørgensen, H.
1499 Händel, N. G. A.
1638 Jørgensen, R. M. (A)

Nakskov (17).

1408 Due, Carl
156 Hansen, P. Albrecht
1080 - - Th.
1419 — Alb.
1571 Jacobsen, A.
1107 Jensen, M.
1600 — A.
999 Jørgensen, Herm.
766 *Kragh, Ludv.
1306, Larsen, V.
1128 Luchow, W. (T)
1537 Markussen, Th.
250 Nielsen, Bernh.
1392 — P.
1480 — G.
1431 Petersen, P. Chr.
1070 Svendsen, Aug.

Nyborg (12).

1237 Andersen, Sofus
941 Christensen, L. C.
1 Frederiksen, A. Th.
990 *Hansen, Chr. E.
1344 — Johs. Fr. (M)
1343 Kloster, Ejler J. J. (M)
223 Kryger, Carl
1492 Nielsen, Johs. L. (M)
1345 — Thaaning (T)
1387 Petersen, Theodor M.
1077 Rasmussen, M. (T)
1017 Thomsen, Alfred

Nykøbing F. (24).

1159 Andersen, G.
617 Andresen, F. V. P.
1597 Christiansen, L. C.
653 *Frimand, O. F.
279 Gunnarsen, A. B.
1174 Hansen, H. J. (S)
1669 — J. N.
214 Jensen, H. P.
1436 — Chr. V.
1490 — J. V. Th.
1581 — H. A. V. (A)
922 Jørgensen, L.
1668 — J.
1467 Nielsen, A. H.
588 — Fr.
991 — N. P.
1495 — Ellen (A)
1444 Nielsson, N. V. J.
662 Olsen, C. C.
936 Petersen, P. A.
1239 — Carl
1036 Rasmussen, H. V.
1560 — C. Th.
1041 Røgind J.

Nykøbing M. (12).

Filial: **Skive**

1180 Andersen, S.
1496 Aggerholm, Otto P. (S)
1512 Eskildsen, Johan Vilh.
512 Ebbesen, Henry
880 Halse, Paul (A)
1514 Jensen, Jens Knudsen (A)
163 — Salomon
1187 Jørgensen, Rasmus
656 *Nielsen, Math.
1556 Petersen, Harald
1538 Rasmussen, J. Chr. (Skive)
1446 Wissing, Thorv. E. L. (Struer, A L)

Næstved (49).

Filial: **Præstø**

1283 Andersen, Anders Valdemar
982 — Sofus Emil
239 — Vilhelm
729 Andreassen, J. Chr.
1608 Carstensen-Egeberg, Einar Jul. (Præstø, A)
315 Christensen, C. H. (P)
667 — Chr. Joh.
533 *— Jens Peter
949 — Julius
1458 — Olaf Julius
983 — P. M.
652 Christiansen, H. L.
863 Dideriksen, Chr. Peter (T)
905 Grevsen, P. A.
1665 Hansen, Chr. (T)
240 — Hans
1035 — Hans Peter
678 — H. Chr.
1663 — Marius (T)
234 — Henrik
1266 — J. Th.
243 — N. P. Chr.
266 — Robert L. (T)
241 Hermansen, Th. A.
242 Høyer, Knud
238 Ihlemann, Vilh.
1609 Jensen, Chr. Lauritz
1440 — Julius P. (A)
658 — N. Th. (Præstø, P)
1550 — R. P.
1178 Kann, Emanuel
534 Kristensen, A. M. (A L)
1432 Larsen, Henrik
886 — Lars Anders
1664 — Lars
1096 — N. Fr.
1329 Madsen, M. J. Æ.
1253 Mønster, A. P.
1389 Nielsen, Vald. Chr.
232 Olsen, Ludvig (S)
231 — Otto (A L)
1079 Petersen, Carl V.
1185 — Emanuel (T)
980 — Hans Peder
108 — Lorents (A L)
1468 Rasmussen, Lars Peter
1160 Sørensen, H. M.
1370 Utke, Sofus
1154 Wollander, Fr. (A)

Odder (5).

1450 Frederiksen, Marinus
1683 Bilde-Jensen, J.
1636 Kastrup, Hans Chr.
1501 *Olesen, N. Chr.
1287 Petersen, Anton

Odense (102).

Filial: **Faaborg**

165 Andersen, Jul.
1330 — Th. E.
718 — A. J.
167 — M. H. (T)
945 — N. P. (A)
1594 — Chr. M.
1453 Albertsen, C.
1124 Bondesen P.
988 Bredahl, A.
1213 Busch, H.
1591 Belschner, S.
482 Christensen, H. P. (T)
1479 Carlsen, C. C. B. (M)
1012 Christiansen, L. H. (Kemigraf)
181 Clausen, N. C.
285 Duefjeld, N. N.
176 Eppler, J. E.
1390 Frederiksen, A. (T.A)
933 Frostholm, J. D.
1420 Grønvold, G. H.
191 Gjernyx, H. (T)
849 Gutheil, H.
1293 Hey, E.
166 Hansen, Louis
1029 — Marius
188 — Peter
963 — M. V.
962 — M. A. (T)
938 Henriksen, R. F. (T)
579 Hviid, Johs. (A)
172 Ipsen, H. C. J.
171 Jeppesen, H.
169 Jensen, P.
739 — Hans
1397 — Peter
1414 — Lorenz
1654 — Johs. (Faaborg)
175 Jørgensen, Ludv. (T)
1171 — Niels
215 *— Ernst
1434 — F. P.
561 Korsbang, H. K.
1021 Knudsen, E. H. (Faaborg)
1147 Kleiner M.
804 Lauritzen, M. J.
869 Løfquist, J. P.
183 Larsen, Fr.
959 — Carl
1072 — A. Juul-
294 Marott, E. (AL)
920 Madsen, Fr.
110 — Frederik
189 — L.
195 Martens, E. (A)
1655 Møller, Hansen- (T)
708 Meyer, Johs.
816 Nielsen, H.
168 — Chr.
179 — P.
198 — G.
203 — Hans
817 — Johs.
210 — Nic.
1354 — N. P. J.
1507 — Chr. J.
1593 — Gerlak
1246 — L. Chr.
237 Olsen, M.
801 — O.
684 — J. P.
170 Petersen, H. C.
815 — Chr. E.
547 — Jens (T)
192 — Anth.
184 — Heinrich
819 — Victor
118 — N. C.
196 — Vilh.
187 — P. E.
1516 — Hvidhjelm
180 Poulsen, F.
614 Peyrath, J. (A L)
208 Rasmussen, L. D.
1474 — Alfr.
75 — Joh. E.
1513 — E. H.
167 Rasmussen, Hannibal
546 — N.
1279 — Chr.
185 — Ferd.
939 Ryberg, Chr.
367 Spilcker, O. (T)
717 Schwartz, W.
173 Søfeldt, J.
207 Sørensen, S. H.
1449 Schmalfeldt, E. O. (T)
174 Schou, L.
1456 Topp, C. V.
1548 Thillerup, C.
719 Vennervald, Th.
504 Warberg, H. P.
551 Welblund, P.

Randers (47).

632 Abrahamsen, I. L.
1086 Andersen, A. Kr.
128 — Chr.
675 Andreasen, A. (T)
1595 — H. L.
672 — N. V.
1046 Augustenborg, A. J.
1043 Bagger, A. Chr.
132 Bang, P. H. L.
1435 Bech, H. Jensen (T)
141 Berg, Chr. E.
138 Christensen, A.
1415 — Chr. (S)
146 Dahlgaard, M.
711 Grouleff, M. E.
139 Hansen, Hans (S)
454 — H. Chr. Edv. (T)
1100 — Herm. Fr.
142 — M. Leop.
661 — N. Höwisch-
148 — N. H.
724 Henriksen, N. (A)
607 Holtzmann, Sofus
986 Hugger, Aug. Chr.
1406 Hundrup, H. G. (A)
1042 Jacobsen, Rud. S. V.
1621 Jensen, Arn. D.
1008 — J. Simon
143 Jochumsen, A.
606 Johansen, J. Chr.
1515 Jørgensen, O. K.
1003 Larsen, Andr.
1227 Malmstrøm, L. R. Chr.
1039 Nielsen, A. M.
1095 — N. Knudsen (T)
1235 Petersen, F. M.
131 *— Jørg. (T)
894 Randrup, J. A.
133 Sørensen, A. (T)
149 — C. L. J.
1565 Thuesen, Rich.
145 Ungermann, Joh.
696 Westermann, A.
135 Woldum, A.
889 Wonsyld, M. J.
770 Worm, Chr. (AL)
1151 Yde, M. L. (AL)

Ribe (7).

122 *Andersen, C. F. A. A.
1254 Christensen, Jens
1555 Hansen, Hans Henrik
976 Jensen, Peder Møller (S-T)
1133 Larsen, Lars Nielsen (S-T)
107 Mortensen, Christian Ludvig
692 Terkelsen, Rogata (P)

Ringkøbing (17).

Filialer: **Holstebro, Skjern** og **Struer**

1247 Andersen, P. M.
1207 Blom, Viggo
1452 Christensen, N. C.
1622 — Svend
119 Christiansen, O. H.
348 Frederiksen, H. P.
116 Hansen, Rudolph
1073 Jensen, J. N.
1409 Jeppesen, J. Chr.

381 *Larsen, Gustav
1557 — Jacob
1615 Nielsen, Theodor (A)
1395 Olesen, L.
1429 Poulsen, V.
1296 Randløv, J. P.
1215 Rasmussen, Holger M.
522 Stampe, Simon

Ringsted (20)
Filial: **Sorø**
875 Bendixen, Bendix (Sorø, A L)
995 Duus, M. K.
882 Døhr, J. C.
823 Frederiksen, Fr. Chr.
1374 Hansen, Esben (A)
1598 Hansen, N. Chr.
824 Jensen, H. P. (AL)
216 — L. A. (T)
1551 Johansen, Chr. E.
220 Kristiansen, K.
1065 Larsen, Valdemar
640 Mathiesen, E.
783 *Mortensen, G.
1317 Møller, P. H.
1618 Nielsen, Anton (A)
96 — August
1561 — Jørgen
586 Pedersen, Mads
1494 Siesing, J. A.
106 Sørensen, Angelius

Roskilde (20).
571 *Andersen, W.
1602 — J. (A)
1316 — Sophie
841 Berthelsen, L.
1232 Børresen, S. (A)
908 Carlsen, C. E.
1319 — Th. L.
1156 Christiansen, C.
934 Hansen, P. Chr.
187 — V. T. (T)
1605 Jensen, J. C. (A)
1607 — N. C.
523 Lund, M. (S)
1172 Nielsen, C. J. A.
1604 Olsson, A.
952 Petersen, E.
573 — Hakon (AL)
1572 — L. V.
768 — J. C. L.
1411 — P. E. (A)

Rudkøbing (10).
Filial: **Marstal**
831 Andersen, A. H.
1599 — H. C.
1635 Frederiksen, M. (A)
1541 Hansen, C. C. G. (Marstal)
773 Hintze, O. R.
1460 Holm, Aug. Th.
9 *Jakobsen, C. E.
1031 Madsen, C. M.
774 Nielsen, Rasmus
771 Rasmussen, C. A.

Rønne (22).
74 Achen, Carl P. M.
1321 Blomberg, C. M.
1116 Hansen, Chr. N. (S)
1336 — Hansine C.
1464 — Karl
1525 — Laura
1487 *Hansen, Marius J.
1524 Hellisen, Anna
201 Hildebrandt, R. A.
1338 Holm, Anna
1624 Ibsen, Anna
1333 Jacobsen, P. S.
1391 Jensen, Andreas H.
1117 Jørgensen, M. Chr.
1340 Kofoed, K. K. M.
1670 Kofoed, Marie
969 Køhke, H. P.
1115 Nielsen, H. P.
668 Nielsen, Niels
1334 Seier, J. A.
1332 Steensen, F. L.
1341 Westh, Petra

Silkeborg (15).
1656 Andersen, Marinus
1523 Agerskou, Jens Chr.
16 Bentzen, Marinus
778 Christensen, Jacob (AL.)
461 — A. Chr. M.
838 Grütter, Henrik
1018 Herholdt, S. M. (A)
568 *Jacobsen, W.
1587 Jensen, A. M.
488 Jørgensen, S. A. (P, Samsø)
1221 Mathiasen, J. A. (A)
902 Madsen, Peter (T)
1164 Pedersen-Gaardsted, P. (A)
14 Petersen, J. L.
1268 Pedersen, A. Joh.

Skanderborg (7).
726 Andersen, Carl (A L)
1630 Hansen, Carl Emilius
1360 Hallager, Chr. (S)
11 Jensen, Rudolf
13 Lemos, V. de
1612 *Larsen, Hans P.
1215 Rasmussen, Holger (A)

Slagelse (25).
Filialer: **Korsør og Skelskør**
82 Abrahamsen, P. V.
680 Andersen, Fr. V. (T)
781 *Arleth, C. V.
923 Bendtzen, N. P.
1349 Bøtcher, A. L.
1053 Hansen, Andr. Blankholm
655 — J. Adolph
1064 — Fr. Guldager (A, Skelskør)
377 Honorè, H. A.
1092 Jacobsen, C. A. J.
1554 Jensen, Alfred (Korsør)
1619 Ibsen, O. Teilmann
86 Jørgensen, J. Anton
1631 Kristiansen, Peter
1590 Knudsen, A. V. (A)
1583 Madsen, Carl Olaf
3849 Moosdorff, F. A.
89 Olsen, Carl
91 — Olaf E. (P)
194 Petersen, J. C. C.
865 — N. P.
585 Pehrson, N. P. (T)
968 Rasmussen, R. Chr. (Korsør)
1428 Schæffer, C. V.
1567 Wichmann, Ludvig

Stubbekøbing (3).
51 *Mørup, Niels
55 Petersen, Hans Jørg.
39 Stæhr, Chr.

Svendborg (27).
Filial: **Ærøskøbing**
1427 Andersen, Carl Johan (Ærøsk.)
77 — Red. (P) (Ærøsk.)
1305 Christiansen, Carl Emil
72 *Ditlefsen, H. P.
713 Godtfredsen, Chr. Alb.
717 Gornitzka, Otto Andr. Chr. Lillie-
62 Hansen, Edv. Emil Peter
1208 — Erik Johs (T)
63 — Fedder H. H. (1/2, AL)
970 Jacobsen, Julius Jensen
65 Jensen, Carl Fr. Vilh.
70 — Søren
68 Johansen, J. P.
1299 Jørgensen, Carl Henr.
691 — Rsm. Chr. (T)
1300 Knudsen, Knud Vilh.
Madsen, Corfitz
69 — Hans Chr.
1162 — Hans Lauritzen
1374 Nielsen, Hans Chr.
1634 Pedersen, Thorv.
1502 Petersen, Cornelius
1532 — Edvin
850 Rasmussen, H. P.
1535 — Rsm. Chr. (T)
1531 — Louis Th. Klein (Ærøsk.)
Schmidt, Chr.

Thisted (16).
*Andersen, Aug.
1210 — Alb.
1234 Andreasen, Oscar
42 Behr, Alb.
1196 Bertelsen, Rasmus
1617 Enggaard, Carl
1200 Hansen, Hans H.
1267 — Marius E.
828 Jensen, Marius
1403 — Michael
1454 Korsgaard, Mads
43 Ludvigsen, Jul. G.
1627 Larsen, Lars
1328 Mortensen, Hans M.
1506 Madsen, Christian
1058 Nielsen, Henrik

Varde (6).
1543 Bengtson, A. E.
1616 Nielsen, Niels Chr. (A)
1639 Olsen, Johan J. (A)
269 Petersen, J.
1007 *Poulsen, J.
1671 Jensen, A.

Vejle (28).
1228 Aaredsen, Frithjof
1118 Andersen, A.
897 Baës, Ch.
1014 Boesen, St.
1326 Emborg, H. C. M. (T)
765 Fangel, P.
795 Feltendahl, N. G.
1371 Fischer, H. H.
23 Frederiksen, M.
763 Høyer, Carl
540 — J. Chr. (P)
317 Jacobsen, Chr. (A L)
1238 Jensen-Udbye, Chr.
818 Jespersen, M. V.
19 Jonassen, J. P.
989 Madsen, H. M.
1068 Mebus, Emil
3832 Møller, J. J.
18 Nielsen, J.
1074 Petersen, Joh. P.
985 — P.
1312 — Th.
1553 Rasmussen, Hans
630 — R. C.
1195 Schmidt, S. J. M.
1637 Sørensen, Jørg. (A)
120 * — J. P. (AL)
928 — N. C.

Viborg (12).
996 Andersen, Georg
25 Andersen, M. C.
1052 Busch, P. J. (T)
200 Christensen, C. J.
1056 Christensen, P. C. Schjørslev (S)
1044 Iversen, Theodor
1623 Næser, Ingvard Emil Alfred (M)
1498 Petersen, K. E.
589 *Rasmussen, Johs.
1367 Schmidt, Carlo Angelo (M)
1203 — Peter
1536 Thostrup, Anders (S)

Rejsende (18).
Svensk, Carlsen, C. A.
1236 Christensen, Chr. P.
Svensk, Gustafson, C. A.
Norsk, Halvorsen, L.
418 Hansen, Harald
Jepsen, G. P.
Norsk, Lie, Ludv. Hj.
1050 Larsen, Georg
Finsk, Lindemann, Alexander
1640 Marquard, Chr.
Svensk, Malmsjø, E. E.
1654 Mouritzen, Anton
1350 Nielsen, Alfred
Norsk, Ohlssen, Axel F.
Norsk, Opsahl, Joh.
1473 Pedersen, Peder
1267 Schultz, Sophus
Finsk, Södergreen, Johan

Udmældte (18).
1347 Andersen, A. J., Assens (AL)
218 Bachhausen, Soph., Aarhus (P)
1475 Beck, Joh. A., Roskilde (AL)
226 Behrends, Andr. Johs., Svendborg (P)
Christensen, Asta, Brøndersley (AL)
Christensen, Johanne, Brøndersley (AL)
264 Frantzen, J. P., Køge (Faktor)
85 Hansen, H. P. P., Slagelse (P)
185 Jensen, H. A., Næstved (T)
822 — Peter, Aalborg
1123 — Sophus V., Assens (AL)
Jørgensen, Florian, Randers.
873 — N. P., Hillerød (AL)
683 — Thomas, Hjørring (P)
1153 Rosendahl, Chr., Esbjerg (P)
1481 Petersen, Ciciliane (AL)
1500 Rodholm, J. A. M., (udvandret)
2850 Høyer, Hans (AL)

Udslettede (4).
1585 Christjansen, Povl M., Roskilde
1245 Nees, H. F. V., Middelfart
1125 Rasmussen, Henr. E.
1181 Scherling, Johs. Emil, Svendborg.

Døde (9).
619 Andersen, A. V., Næstved
1331 Bergreen, Carl V., Aarhus
222 Gundersen, M., Middelfart
1302 Jansen, Carl Chr. J., Aarhus
788 Holm, P. C., Rønne
407 Larsen, Laur., Aalborg
353 Lautherborn, A. F., Hjørring
493 Rasmussen, H. F., Kolding
540 — Wilh., Odense

Generalforsamlinger og Møder.

Den typ. Forening

afholdt Søndag den 5. April ordinær Generalforsamling i Rømersg. 22 (Festsalen) med følgende Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen oplæses. 2. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 3. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4. En Bevilling til Fagskolen. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne og Bryggeriet »Stjernen«. 6. Opstilling af Funktionærer. De afgaaende Funktionærer er: Formand: P. Lauritzen. Styrelse: Oscar Johansen, N. P. Nielsen, H. Carl Nielsen (*Berl. Tid.*). Revisorer: Fr. Hjorth, Emmanuel Petersen. 2 Repræsentanter til »Stjernen«. Kontrahenter: F. K. Madsen, Victor Petersen. 1 Bud: A. E. Jensen. 7. Eventuelt.

Til Dirigent valgtes N. P. NIELSEN. Sekretær: AUG. HØYER.

Formanden, P. LAURITZEN, bød velkommen og aflagde Halvaarsberetningen. Under denne Beretning fremkom der Meddelelse om, at Forretningsudvalget paa Afdelings-Styrelsens Indstilling havde udelukket Emil Larsen af Organisationen. Følgende af PETERSEN-HOLMEN stillede Udtalelse vedtoges: »Generalforsamlingen henstiller til Forretningsudvalget at optage Emil Larsen paany uden Karantæne og med sine gamle Rettigheder.« Derimod billigede Generalforsamlingen Forretningsudvalgets Beslutning om Harald Jensens Udelukkelse. Generalforsamlingen sluttede med 16 indtegnede Talere til samme Punkt.

Tordagen den 9. April fortsattes Generalforsamlingen med N. P. NIELSEN som Dirigent og AUG. HØYER som Sekretær.

Under den fortsatte Debat om Beretningen fremsatte Styrelsen følgende Forslag: »Generalforsamlingen vedtager, at Brødrene Jensens Personale bør udrede den Mulkt af 35 Kr., som Foreningen er idømt i Anledning af Karnevalets Afholdelse.« (Jfr. Formandens Beretning.) Vedtoges enstemmig.

Efter Afslutningen af Debatten om Beretningen, gik man over til at behandle Tarifspørgsmaalet, der var bleven udsat som særlig Punkt paa Dagsordenen.

FORMANDEN gav et kort Resumé af sine Udtalelser under Beretningen om dette Punkt, hvorefter der fulgte en livlig Diskussion. Generalforsamlingen sluttede med 6 indtegnede Talere. A. H.

Søndag den 12. April fortsattes atter Generalforsamlingen. Til Dirigent valgtes N. P. NIELSEN. Behandlingen af Dagsordenens Punkt 3, Tarifen, tilendebragtes efter et Par Timers Forhandling, og Resultatet blev en Resolution, som vedtoges enstemmigt.

4. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. Dette godkendtes enstemmigt efter en Diskussion om Arbejdsløsheden og »permanent« Understøttelse, idet der fra enkelte Sider blev paastaaet, at denne Understøttelsesform vilde have været billigere end den nuværende, der havde foraarsaget en betydelig Merudgift.

5. En Bevilling til Fagskolen. Paa FORMANDENS Anbefaling bevilgedes 200 Kr. for indeværende Aar.

6. Beretningerne fra Kontrahentmøderne og Bryggeriet »Stjernen« godkendtes enstemmigt.

7. Opstilling af Funktionærer. Der opstilledes til Formand: P. LAURITZEN, til Styrelse de tre afgaaende: OSCAR JOHANSEN, N. P. NIELSEN og H. CARL NIELSEN (Berl. Tid.) samt CHR. NIELSEN (Græbe), J. O. PETERSEN, HALLENGREEN, P. BERENDT, WARTENBERG og M. C. NIELSEN (Bagge); til Revisorer: FR. HJORTH og EMMANUEL PETERSEN; 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«: OSCAR JOHANSEN, P. LAURITZEN, WARTENBERG og SCHNOOR; 4 Kontrahenter: VICTOR PETERSEN, OSCAR JOHANSEN, F. K. MADSEN, P. LAURITZEN, WARTENBERG, HVIDTFELDT og SCHNOOR; til Bud opstilledes det nuværende:

E. JENSEN. Herefter valgtes for et Aar et Udvalg til Optælling af Stemmesedler: JOHAN LARSEN, ALBERT PETERSEN, ANTON NIELSEN, CARL NIELSEN, M. C. NIELSEN, ROBERT MØLLER, ANTON ANDERSEN og WESTY HANSEN. — Generalforsamlingen sluttet. S. L.

Afstemningsresultat.

Den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedlerne til Valg af Styrelse, Revisorer, Kontrahenter og Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen« gav følgende Resultat: Til Formand for Københavns Afdeling valgtes P. LAURITZEN med 897 Ja mod 297 Nej. Til Styrelsen genvalgtes N. P. NIELSEN (*Natt.*) med 557 St. og valgtes BERENDT (Schultz) med 613 St. og WARTENBERG (*Agrardagbl.*) med 546 St. Derefter havde H. C. Nielsen (*Berl. Tid.*) 531 St., Oscar Johansen (Luno) 424 St., Chr. Nielsen (Græbe) 342 St., Hallengreen (*Soc.-Dem.*) 183 St., Jens Ove Petersen (Schultz) 145 St. og M. C. Nielsen (Bagge) 85 St. Ialt var afgivet 1336 Stemmesedler; deraf var 55 blanke og 13 ugyldige.

Til Revisorer genvalgtes FR. HJORTH (Bording) med 1093 St. og EMMANUEL PETERSEN (Truelsen) 1081 St.

Til Kontrahenter genvalgtes F. K. MADSEN med 417 St. og VICTOR PETERSEN med 412 St. og valgtes P. LAURITZEN med 490 St. og WARTENBERG med 409 St. Derefter havde Oscar Johansen 267 St., P. Hvidtfeldt 248 St. og Schnoor 224 St.

Til Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen« valgtes P. LAURITZEN med 463 St. og WARTENBERG med 266 St. Derefter havde Oscar Johansen 259 St. og Schnoor 182 St.

Til Kontrahenter og Repræsentanter var ialt afgivet 715 Stemmesedler; deraf var 45 blanke og 5 ugyldige.

København, den 18. April 1903.

JOH. LARSEN. O. K. SCHIØTT. GEORG JENSEN. M. C. NIELSEN. J. V. GREEN. ALBERT PETERSEN. WESTY HANSEN.

Nær og Fjærn.

Dødsfald. Lørdag den 18. April døde Medlem af De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening THYRA BRYDE, efter kun faa Dages Sygdom. Hun var vist ikke meget kendt paa de forskellige Trykkerier, men blandt sine Kolleger og Medarbejdere hos Nielsen & Lydiche var hun skattet som en stille og trofast Arbejdskammerat, hvorfor Budskabet om den unge Piges Død vakte almindelig Deltagelse. Jeg haaber, at Kollegerne ogsaa ved hendes Begravelse vil vise Deltagelse ved at følge Afdøde til det sidste Hvilested — den sidste Ære, man kan vise hende. Alexandra Bryde, Bestyrelsesmedlem i den kvindelige Afdeling, er en Søster til den Afdøde.

Begravelsen foregaar paa Søndag den 26. April Kl. 11 fra det store Kapel paa Assistens Kirkegaard. C. B.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 15. April 1903.

En Del Understøttelsessager behandledes. — Den afsagte Opmandskendelse ang. Tarifens Opsigelse refereredes og diskuteredes, hvorefter man drøftede den foreliggende Situation og tog Beslutning desang. Et Forslag fra Emil Møller om Indkaldelse af en ekstraordinær Generalforsamling forkastedes med alle Stemmer mod Forslagsstillerens. — En Forespørgsel fra et Personale om en af det valgt Tillidsmand har Ret til at nægte at modtage det paa ham faldende Valg besvaredes i Henhold til Lovene med Nej. O. J.

Brevkasse.

Hr. Wartenbergs Svar paa det aabne Brev vil følge i næste Numer. RED.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Til Lokalformændene

er i denne Uge udsendt Spørgeschema til Belysning af Lærlingeforholdet. Skulde disse af uforudsete Grunde ikke være kommen Formændene i Hænde, bedes man rekvirere saadanne Schemaer fra Forbundskontoret, Gl. Strand 46².

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

Helsingør, Herning, Odense, Nakskov, Nyborg, Hillerød, Hobro, Viborg, Assens, Næstved, Aalborg, Ringkøbing, Kolding, Vejle, Fredericia, Nykøbing M. og F., Esbjerg, Slagelse, Ringsted.

København, den 22. April 1903.

CHR. ØSTERGAARD.

Ny Medlemmer.

København: Sygeafdelingen: Sætter Anders C. Jensens Hustru Hilda Klara Sofie. Sætterlærl. Peter Petersen (P. Petersen) og Sætterlærl. Ingvar Henning Georg Andersen (Luno).

Provinserne: Odense, Otto Anton Emil Hansen, udl. 11/4 1903 i Fyns Tid.s Bogtr. efter 5 Aars Læretid (aflagt Prøve for offl. Komm.) og Sætter Carl Petersen, udlært i Lichtenbergs Akcidenstr. 1/4 1903 (aflagt Prøve for offl. Komm.). Vejle, Marinus Nielsen, udl. 1/4 paa Vejle Amts Flkbl.s Bogtr. og Marius Vilhelm Lauritzen, udl. 12/4 paa Vejle Amts Avis' Bogtr. (begge aflagt Prøve for offl. Komm.). Assens, Sætterske Olavia Helene Christofine Andrea Jensen, udl. 1/4 i Assens Avis' Bogtr. efter 5 Aars Læretid (afl. Prøve for offl. Komm.). Kolding, Christian Jensen-Petersen, udl. 12/4 i Lumbyes Bogtr. efter 5 Aars Læretid (afl. Prøve for offenlig Komm.). Esbjerg, Henry Arthur Petersen, udl. 1/4 paa Esbjerg Avis. Rønne, Holger Ipsen, udl. 1/4 i Bornh. Tid.s Trykkeri. Ringsted, Anton Nielsen, udl. 1/4 paa Ringsted Folkeblad.

Tiltraadte.

København: 403, Victor Emanuel Diderichsen (Nielsen & Lyd.) fra Rejse. 1677, Peter Vilh. Nielsen (Calberg sen.) fra Rejse. 1637, Jørgen Sørensen (udenfor Faget) fra Rejse.

Provinserne: Esbjerg, 1162, Hans L. Madsen (Fanø Bogtr.) fra Rejse. 1526, N. Pallesen fra Herning (Mil.). Odense, 1690, Trykker Alfr. Christensen (i Pl.) og 1535, Rasm. Chr. Rasmussen (Militær). Esbjerg, 1518, Christian Nielsen. Ringkøbing, 1627, Lars Larsen og 1613, Thorvald Sørensen. Løgstør, 1425, Marinus Pallesen fra Silkeborg (arbl.). Nykøbing M., 1564, Anton Mouritzen. Næstved, 1237, Sofus Andersen (i Pl.). Silkeborg, 1443, Diderik J. Hansen og 1221, J. A. Mathiasen (begge i Pl.). Thisted, 1089, E. Selmer fra Aalborg (arbl.). Slagelse (Korsør), 1617, Carl Enggaard (fra Rejse). Roskilde, 1606, Jens Andersen (arbl.).

Bortrejste.

København: 1458, Trykker Fr. Brandtmann Dahl til Kristiania. 1634, Thorv. Petersen (arbl.) til Odense.

Provinserne: Nyborg, 1436, V. Jensen til Kbhvn. (Militær). Nakskov, 1419, Albert Hansen til Kbhvn. (Mil.). Rønne, 1464, Karl Hansen til Helsingør (Mil.). Odense, 1606, Jens Andersen til Roskilde. Ringkøb., 1551, Jacob Larsen til Helsingør (Mil.) og 1429, Valdemar Poulsen til Kbhvn. (Mil.). Holstebro, 1409, Jeppe Chr. Jeppesen til Københ. (Mil.). Løgstør, 1488, Anton Nielsen til Aalborg (Mil.). Roskilde, 1411, P. E. Pedersen til Kbhvn. (Mil.) og 1604, O. G. A. Olsson paa Rejse. Næstved, 1389, Vald. Chr. Nielsen og 1609, Lauritz Jensen, begge til Kbhvn. (Mil). Silkeborg, 1523, Jens Chr. Agerskou til Aarhus (Mil.). Thisted, 1627, Lars Larsen til Ringkøb. i Pl. og 1564, Anton Mouritzen til Nykøbing M. i Pl. Slagelse (Korsør), 1554, Alfred J. W. Jensen til Kbhvn. (Mil.). Skjern, 1296, Peter Randlev til Skanderborg (arbl.).

Udmældte.

København: Sætterafdelingen: 1731, V. Grøndahl. De kvl. Trykkeriarb.: 207, Anna Petersen.

Provinserne: Horsens, 1417, Hans Hansen (overg. til anden Livsst.).

Udslettede for Restance.

Trykkerafdelingen: 173, Chr. Svendsen (Schultz).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Kataloger 15 Øre.

Lægerne.

Fra 1. Maj er Hr. Dr. BILLE-TOPPS Konsulationstid forandret til fra 1—2 om Hverdagene. Om Helligdagene som hidtil fra 9—10.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Generalforsamling.

GUTENBERG-KORET.

Søndag Kl. 12. Sangøvelse. Alle bedes møde. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Generalforsamling Kl. 11 i Foreningslokalet, Gothersgade 49. Dagsorden: Forhandlingsprotokollen. Regnskab. Valg. Fest. Sommersæsonen Eventuelt.

Diskussionsklubben „Graphia".

Generalforsamling afholdes *førstk. Tirsdag*, Aften Kl. 8¼ pr. i Gothersgade 49¹. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Forslag til Tillæg til Lovene. 3. Valg af Formand. 4. Eventuelt.

STYRELSEN.

ANNONCER

En lille

Hurtigpresse,

enkelt Postil, *Cylindertrædemaskine*, samt en **Diegeltryk-Trædepresse** er billig til Salg straks. Kan beses i Virksomhed. Billet mrkt. »*H. H. 6216*« modtager *Aug J. Wolff & Co.s Ann. Bur., Skindergade 3.*

Scheiblers Lære- og Mønsterbog for Typografer, indb., sælges for *halv* Pris.

Cigarh., Hj. af Østerfarimagsg. og Marstrandsg.

Rejsekammerat

til Udlandet søges. Billet mrkt. »*Rejsekammerat*« modtager Ekspeditionskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 1 MAJ 1903 XXX AARGANG

Et nødvendigt Skridt.

Til Overvejelse for Kollegerne i Provinserne.

I Følge vore Forbundsloves § 118 kan den, som ved Optagelsen lider af en kronisk eller uhelbredelig Sygdom, ikke for denne fordre nogen Sygehjælp.

Denne Paragraf bliver vel ogsaa overholdt, hvis der paa vedkommende Persons Lægeattest, som skal præsteres, findes opført en saadan Sygdom.

Naar der nu desuagtet ofte udbetales Understøttelse for saadanne Sygdomme — der er mange Eksempler, som peger bestemt i Retning af Sygdommens Tilstedeværelse ved Optagelsen —, saa ligger det nær at antage, at Fejlen maa søges hos Lægerne, som efter en overfladisk Undersøgelse rask væk udsteder en fuldstændig Sundhedsattest.

For at komme dertil, at Foreningen trygt kan stole paa de for Fremtiden udstedte Lægeattester, forelagde Bestyrelsen for Randers Lokalafdeling paa en den 25. April afholdt Generalforsamling et Forslag, gaaende ud paa, at Lokalafdelingen arrangerer sig med *en bestemt Læge* paa en saadan Maade, at denne er pligtig til — i Lighed med Attestudstedelse til Livsforsikring, dog ikke i samme Maalestok — at udfylde et bestemt Spørgeskema, hvilket udarbejdes af Lægen. De *nyudlærte* skal da være pligtig at underkaste sig Undersøgelsen af denne Læge, og det var Generalforsamlingens bestemte Opfattelse, at der ad denne Vej i Fremtiden kunde opnaas nogen Besparelse paa vor Sygeunderstøttelses Konti.

Tillige vedtoges det at rette en indtrængende Opfordring til Principalerne om, at der ved Lægeundersøgelsen af de *nyantagne* Lærlinge benyttes den samme Læge, som da for disses Vedkommende udfylder det omtalte Skema.

Bestyrelsens Forslag vedtoges enstemmigt, ligesom det ogsaa vedtoges, at der gennem en Artikel i *Typ.-Tid.* skulde søges rejst Stemning for Forslaget i alle Provinsbyerne, saaledes at Forholdet blev ens overalt, da det jo er Betingelsen for, at Reformen kan faa den tilsigtede Virkning.

Det er da vort Haab, at Lokalafdelingerne vil tage Sagen op saa hurtigt som det er muligt, da vi gaar ud fra, at disse hver for sig bedre kan løse den Opgave, end det vil kunne lade sig gøre gennem vort Hovedstyre. Og det er at haabe, at Forslaget overalt vil finde en gunstig Optagelse.

P. B. V.
R. CHR. ANDERSEN.

Svar paa det aabne Brev.

ÆREDE Kollega! Maa jeg straks sige Dem, at jeg finder det baade uheldigt og upassende, at Medlemmer begynder at bruge vort Forbunds Organ som Korrespondance-Middel, særlig da vi begge tilhører den *samme* Lokalforening, paa hvis Generalforsamling De rettest burde være fremkommet med Deres Vejledning for mig.

Med Redaktørens Tilladelse vil jeg dog alligevel ikke undlade at svare Dem, særlig fordi jeg ved Gennemlæsningen af Deres Indlæg efterhaanden har faaet det bestemte Indtryk, at De skriver i oprigtigt Alvor, skønt den højtidelige, delvis naive Form, De har givet Deres aabne Brev, straks var lige ved at overmande min Alvorlighed.

Men Formerne har jo mindre at sige, naar blot Realiteterne hviler paa et solidt Grundlag. *Emballagen* er underordnet — *Indholdet* er alt!

Det eneste reelle Punkt, De omtaler, nemlig Foreningslokalet, beviser — desværre for Dem — at De er ravgalt underrettet om de Ting, som De skriver om. De skriver, at den tidligere Foreningsvært (i Walkendorffsgade) forlangte »10 Kr. om Maaneden« for at genaabne de en Gang betalte Lokaler i »3 Maaneder«. Nej, Værten forlangte 10 Kr. *pr. Uge* i *3 Uger*. De paastaar endvidere, at jeg forlangte, at Styrelsen skulde betale disse Penge af egen Lomme. »Var det ikke saaledes, Hr. Wartenberg?« tilføjer De. Nej, ogsaa *dette* er splittergalt, Hr. Hansen. Det var netop *mig*, der ønskede, at Styrelsen **ikke** skulde betale de 30 Kr., og dette vil De kunne faa bekræftet af de øvrige Herrer, der var Medlemmer af Lokaleudvalget (bl. a. P. Lauritzen og Carl Nielsen). Det var et Mindretal af Udvalgets Medlemmer, der oprindeligt rejste, men senere frafaldt dette Krav, som jeg og Flertallet modsatte os.

De kan godt lide, skriver De, at man er »mild i sin Dom« overfor »den, der har fejlet«. Jeg haaber, De i *dette* Tilfælde vil indrømme, at jeg er svævet tilpas »højmodigt« forbi *Deres* »ubetydelige« Fejlgreb overfor mig, som jeg nu har berigtiget.

De skriver endvidere, at De er bleven »lidt betænkelig« ved min »altfor store Ivrighed«. Her forgaber De Dem atter i det *formelle*, saa De glemmer at se det *reelle*. Om en Taler gestikulerer ivrigt, bruger Fyndord eller slaar i Bordet — det er selvfølgelig rent underordnet og afhænger som Regel af medfødt Temperament eller Naturel. Nej, Hovedsagen er, om man gennem en urokkelig Tro paa sine Ords *Sandhed* kan virke overbevisende paa Tilhørerne. At Udtryks*maaden* for Tankerne er forskellig hos vi Mennesker, det er nu en Gang Skaberens Bestemmelse, ærede Kollega! Og dette Væsen maa vel have sine gyldige Grunde herfor, saa vel som for det Faktum, at der ikke paa hele Kloden findes 2 Mennesker med nøjagtig ens Fysiognomi, Stemme eller Haandskrift.

Jeg er selvfølgelig enig med Dem i, at *Sagen* bør sættes over *Personen*. Men De bør dog erindre, at Sagen og Personen ofte er saa uadskilleligt sammenknyttede, at en samlet Behandling ikke *kan* undgaas. Deres egen Kritik af min Person i Deres aabne Brev afgiver jo et udmærket Bevis herpaa.

De skriver ogsaa, at jeg gør mig »al mulig Umage« for at »opparbejde en Stemning« paa vore Generalforsamlinger, »som oftest over rene Ubetydeligheder«. Jeg anser det nu for en Dyd, at man energisk arbejder for sine Anskuelser, og jeg skal nævne Dem nogle af de »Ubetydeligheder«, som jeg, delvis sammen med andre Kolleger, i de senere Aar har beskæftiget mig en Del med: Arbejdsløshedsspørgsmaalet; Anvisningskontorets Virkemaade; Kontingent efter stigende Skala; Fastløn med en til Lønnen efter Tusindbetalingen beregnet Arbejdsmængde i Stedet for det Rovsystem, som Akkordarbejdet skaber; Enkekassens Sammenslutning med dens Tvillingbroder: Ligkassen; Tarifens konsekvente Gennemførelse og ensartede Forstaaelse; Foreningslokalet; Herbergering af Tilrejsende osv.

Om hvert enkelt af disse »ubetydelige« Spørgsmaal kunde jeg tale i timevis eller fylde flere Spalter i *Typ.-Tid.* For det førstnævnte Punkts Vedkommende er dette jo allerede sket. Heldigvis bragte det ogsaa et praktisk Resultat.

Jeg har kritiseret den Holdningsløshed, der fra Ledelsens Side er udvist f. Eks. i Voldgifts-Spørgsmaalet om Tarifens lovlige eller ikke-lovlige Opsigelse. Ligeledes har jeg misbilliget den mærkværdige Moderation, der pludselig har grebet flere af de Mænd, som paa Delegeretmødet akcepterede Hr. F. K. Madsens berømte Tale mod Ny typ. Forening. For mig stod denne Tale som et *Program*, der gjaldt fra den samme Dag. Og jeg tog desværre i min Enfoldighed Sagen alvorlig den Gang og anede ikke, at det Hele kun var — Rummel. Det sidste fik jeg Bevis for, dels da Enkekassens Sammenslutning med Ligkassen skulde afgøres, dels da jeg erfarede, at den samme Mand, som

afleverede *Krigs*-Erklæringen, var blandt de første, der opsøgte Ny typ. Forening for at underhandle om — *Fred!*

De smigrer mig med at sige, at Foreningen sikkert har »Brug for den Kraft og Energi«, jeg efter Deres Mening sidder inde med. Som De véd, har jeg i de sidste 3—4 Aar Gang efter Gang frabedt mig Valg til Styrelse. Jeg er jo paa adskillige principielle Punkter det nuværende Systems diametrale Modsætning. Derfor har jeg selv ment, at jeg ikke passede ind i Ensemblet. Jeg vilde maaske blot forstyrre Idyllen som den fremmede Gøgeunge. Derimod mente jeg, at jeg med langt større Virkning kunde agitere for mine særlige Standpunkter, naar jeg stod uafhængig Ledelsen — i god Overensstemmelse med Hørups berømte Ord: »Det er *Oppositionen*, der regerer!«

Nu har man jo ment, at jeg ikke burde have Lov at gaa løs længere, og det er vel Grunden til, at man — trods min Modstand — har puttet mig ind i Styrelsen for Den typ. Forening. Men om Harmonien i det Orkester — hvis Toner siden »Centralisationen« nærmest maa blive pianissimo — bliver mere velklingende, fordi jeg er bleven »lidt ved Musiken«, er vist et Spørgsmaal.

Deres Indlæg røber en vis Skræk for Kritik af Ledelsen. Men kan De da ikke se, ærede Kollega, at en indgaaende Kritik ofte bortrydder en Del af den bundløse Uvidenhed om vore Organisationsforhold, der faktisk eksisterer blandt mange Medlemmer? Ønsker De virkelig, at vi Typografer — »Arbejdets Studenter« — skal være mekaniske Nikkedukker, der kritikløst sluger *alt*, hvad Ledelsen serverer? Nej, *Kritik* skal vi have, *Opponenter* har vi Brug for! Er Kritiken retfærdig og dikteret af sund Sans, saa gør den Gavn — er den det ikke, saa er den ufarlig og falder af sig selv til Jorden.

Lad os endelig frigøre os for den forbandede blinde og kritikløse *Avtoritetstro!* Den gør os til Avtomater i »Avtoriteternes« Hænder. Nej, Folk skal *selv* lære at tænke. Man skal ikke altid bruge andre til at tænke for sig. Det er naturligvis udmærket at have kloge og dygtige *Førere*, men det er endnu bedre at have oplyste og forstaaende *Medlemmer*.

I den Henseende bør De erindre, at *Selvstyre* er et ypperligt kulturelt Opdragelsesmiddel for den individuelle Personligheds Udvikling og Modning. Desværre synes den forgudede »Centralisation« kun at være blevet en Amputation af vor Medbestemmelsesret. Jeg skammer mig ikke for at tilstaa, at mit Syn paa dette »Fremskridt« mere og mere har udviklet sig i denne Retning. Vi har »simplificeret« Ledelsen saaledes, at et 5 Mands Forretningsudvalg kan kuldkaste alt, hvad f. Eks. samtlige Medlemmer i Den typ. Forening kræver eller vedtager. I Stedet for at *udvide* Medlemmernes Selvstyre, gik vi den modsatte Vej. Vi lavede — Diktatur. Men det faar vi nok rettet. Af Skade bliver man klog.

De behøver ikke at være ængstelig. Jeg løber ikke »løbsk« med Den typ. Forenings 1000 Medlemmer. Kunde *jeg* gøre det, var jeg *saa* kløgtig og fiffig — eller de 1000 *saa* grænseløst naive — — ja saa var det maaske paa sin Plads, om De raabte »Vagt i Gevær!«

København, den 20. April 1903. VILH. WARTENBERG.

Vi skal for vort Vedkommende i næste Nr. komme tilbage til Hr. Wartenbergs Angreb. RED.

Sygekassens Administration.

SYGEKASSEN i København skal i Følge Sygekassens Loves § 92 administreres af Dansk Typografforbunds Styrelse, dette er en Følge af Centralisationen, idet Sygekassen overgik fra Den typ. Forening til Dansk Typografforbund fra Nytaar 1903, og da alle Forbundsmedlemmer er pligtig at være Medlemmer af Sygekassen, er det jo kun naturligt, at Forretningsudvalget, hvori alle Afdelinger i København har Repræsentanter, styrer Sygekassens Anliggender.

For kort Tid siden har imidlertid en enkelt Afdelings Styrelse (Den typ. Forening) anmodet Forretningsudvalget om at faa Lov til at afgøre Sygekassesager ligesom i tidligere Tid. Forretningsudvalget har mærkværdig nok sat sig ganske ud over Lovene og givet Sanktion herpaa, hvilket selvfølgelig er aldeles forkert, ikke alene med Henblik paa Lovene, og det turde jo i Grunden være nok, men en enkelt Afdeling bør i det hele taget aldrig nogensinde administrere Fællesanliggender, hvis det gode Forhold mellem Afdelingerne ellers skal bevares.

Ved sidste Styrelsesvalg til Den typ. Forening er der fra denne Afdelings Side udsendt Stemmesedler, paa hvilke Sygekassen angives at være en Afdeling af Den typ. Forening. Stemmesedlerne er tilsendt Trykkere saavel som Kvinder, der er Medlem af Sygekassen, (hvilket gør, at Valget er ugyldigt, men det faar blive d'Herrers Sag). Hensigten er sandsynligvis paa denne snedige Maade at give Afdelingsstyrelsens Overhøjhed over Sygekassen et Lovlighedens Præg, uagtet Sætterafdelingen ligesaalidt som de øvrige Afdelinger i København, i Følge Lovene har noget med Sygekassens Administration at gøre, men maaske Sætterafdelingens Styrelse ikke kan forstaa, at deres Forening virkelig er bleven en Afdeling under Dansk Typografforbund. I saa Tilfælde vilde det være heldigt, om d'Hrr. snarest muligt gjorde sig fortrolig med den Tanke.

I et demokratisk Samfund gives der ikke Privilegier til en enkelt Klasse af Medborgere, og saavidt jeg véd, beskylder man virkelig d'Hrr. for at være Demokrater.

Til Forretningsudvalget, der er sat til at vaage over Lovenes Overholdelse, vil jeg, i Henhold til ovenstaaende rette en Anmodning om, at lade Lovene ske fyldest, og samtidig gør jeg det ærede Forretningsudvalg opmærksom paa, at det ikke efter eget Forgodtbefindende har Lov til at lave om paa de af Delegeretmødet vedtagne Love. Forretningsudvalget bør ejheller af Magelighedshensyn overlade det Arbejde, Udvalget er valgt til at udføre, til andre, thi dermed mister Valget af Mænd til Forretningsudvalget sin Betydning.

Til Slut skal jeg kun henvise til Lovenes § 72, der siger, at Kassen skal administreres efter de for denne vedtagne og af Sygekasseinspektøren approberede Love. M. TOFT.

Paa Grund af Helligdag (Fredag) foregaar Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse Torsdag Middag og Aften.

Generalforsamlinger og Møder.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag d. 17. April paa Fjordvilla.

Efter at den ny udlærte Kollega, Viggo Kristiansen, var budt Velkommen i Foreningen, oplæstes Forhandlingsprotokollen og Regnskaberne. Ekstrakassens Status havde i Kvartalets Løb fra Underskud forandret sig til at udvise et Overskud ved Kvartalets Slutning paa 14 Kr., hvortil Grunden vel maa søges i, at Understøttelsens Varighed indenfor Forbundet er forhøjet til 20 Uger, saa at Besøget af Ikke-Understøttelsesberettigede foreløbig ikke er saa stort.

Den blokerede Bogtrykker *(Roskilde Tid.)*, Jul. Christjansens Søn, Paul Mørk Christjansen, der, som før meddelt, havde anmodet om Optagelse og var blevet tilstaaet denne mod et Indskud af 20 Kr., arbejder nu i Faderens Forretning, hvorfor han *er slettet* som Medlem. Hans Fader, der havde erklæret, at »min Søn skal ikke skylde Typograferne noget,« har ikke — mulig af pekuniære Vanskeligheder — kunnet betale Sønnens Gæld (Indskudet) til Dansk typ. Forening, hvorfor disse Penge maa betragtes som uerholdelige.

Da en af *Roskilde Tid.s* »Elevers Læretid« udløber til Maj, er der — som man vil vide — selvfølgelig straks antaget en anden, og vil Foreningen forsøge en Henvendelse til Drengens Forældre om at betænke de Fremtidsudsigter, en »Typograf« fra *Rosk. Tid.* vil have, eftersom Maskintekniken udvikles, Stereotyperingen vinder Indpas som det »faglige Fremskridt«, det kaldes, og Principalerne egoistisk holder et Lærlingeantal, der ikke paa nogen Maade svarer til Fagets Behov. Principalerne i Almindelighed føler yderst ringe Ansvar overfor de unge Mennesker, de antager til at »lære« Faget, saa at det store Overskud af Udlærte næppe er i Stand til fagligt at klare sig i den store Konkurrence, — en Misére, hvori Typograferne ingen Skyld har, da vi ikke kan forhindre, at en Principal antager »Lærlinge«, uagtet disse lærer intet eller i hvert Fald yderst lidt hos ham. Men Følgerne af Principalernes hensynsløse Lærlingehold, hvem faar dem at føle andre end vi og vore Organisationer? — — Skulde slige sandfærdige Indvendinger og Henstillinger ikke frugte overfor den ovenfor nævnte nyantagne Lærlings Fader og i lignende fremtidige Tilfælde, vil herefter — som der var Stemning for i Lokalafdelingen at hævde — enhver Henvendelse fra *Rosk. Tid.s* »Udlærte« om Optagelse i Foreningen blive afslaaet og modarbejdet, selv om man derved maa »hjemsøge Forældrenes Synd paa Børnene.« TRECIR.

Kolding Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling paa »Alhambra« Lørdag den 18. April.

Hovedkassens Regnskab for Januar Kvartal fremlagdes og godkendtes enstemmigt. Det ordinære Kontingent androg Kr. 410.00 og Tilskud fra Hovedkassen Kr. 100.00. Balance 525.00. I Rejseunderstøttelse var udbetalt Kr. 110.00, i Understøttelse paa Stedet Kr. 76.75 og i Sygeunderstøttelse Kr. 295.50. Til Hovedkassen var indsendt Kr. 23.81.

Ekstrakassens Regnskab balancerede med Kr. 37.15 og godkendtes ligeledes. I Kontingent var indkommet Kr. 18.70 og til Rejsende udbetalt Kr. 6.25.

Et for anden Gang af den lokale Styrelse stillet Forslag om Indmældelse i den stedlige Fællesorganisation forkastedes atter efter en længere og ret livlig Diskussion med 10 St. mod 10. 21 Medlemmer var mødte. L. F.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag Aften den 18. ds. ordinær Generalforsamling paa »Dania«. FORM. fremlagde Regnskabet, der udviste følgende Summer: Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal Kr. 14.98, ordinært Kontingent Kr. 301.00, Tilskud fra Hovedkassen Kr. 25.00, ialt Kr. 340.98. Udgift: Rejseunderstøttelse Kr. 77.50, Arbejdsløshedsunderstøttelse Kr. 223.50, Sygeunderstøttelse Kr. 28.50, andre Udgifter Kr. 5.00, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning Kr. 6.48, ialt Kr. 340.98.

Samtidig afholdt **Privatkassen** Generalforsamling. Dens Regnskab udviste følgende Summer: Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal Kr. 11.62, Kontingent Kr. 41.55, ialt Kr. 53.17. Udgift: Udbetalt Rejseunderstøttelse til 8 ikke-understøttelsesberettigede Rejsende à 1.25 = Kr. 10.00, udstedt 26 Logibilletter à 50 Øre = Kr. 23.00, ialt Kr. 33.00, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning Kr. 20.17.

J. P. SØRENSEN.

Nær og Fjærn.

Majdemonstrationen. Efter at det er blevet forkastet, at Typograferne som Organisation deltager i Majdemonstrationen, opfordrer vi alle Kolleger til enkeltvis at deltage i Demonstrationen ved at slutte sig til deres respektive Vælgerforeninger og om Aftenen samles ved Møderne i Forsamlingsbygningerne.

En Svendeprøve. I Esbjerg Lokalafdeling aflagde forleden en Sætterlærling en frivillig Svendeprøve, som Afdelingen paa Generalforsamlingen i Lørdags maatte kassere, da den absolut var under Lavmaalet. Det er den tredje Lærling i Træk, som er udgaaet fra samme Trykkeri uden at kunne gaa igennem den Smule Svendeprøves Skærsild. Var det ikke snart paa Tide, at der blev gjort noget alvorligt for at sikre Lærlingene en virkelig faglig Uddannelse gennem de 5 Læreaar?

Gymnastik. »Typografernes Gymnastikforening i Aalborg« havde til Mandag Aften den 30. Marts inviteret samtlige Kolleger samt Lærlinge og Principaler med deres Familjer til at overvære en Øvelsesaften i Foreningens Lokaler. Indbydelsen blev fulgt af en Masse Kolleger, medens Principalerne — en enkelt havde dog bedt sig undskyldt paa Grund af Sygdom i Hjemmet — som sædvanlig glimrede ved deres Fraværelse. Trods det, at det var en almindelig Øvelsesaften, der ikke i nogen som helst Retning bar Præg af en Præsentation, applauderedes de forskellige Øvelser meget livligt af Tilskuerne, der ikke havde drømt om, at der indenfor deres lille Kreds fandtes saa megen Smidighed.

Foreningen er stiftet Vinteren 1897 og dens Opgave er ikke at uddanne Specialister, men derimod under en forstandig Ledelse at modarbejde den uheldige Indflydelse den daglige Beskæftigelse i saa mange Retninger udøver paa vort Legeme.

Den almindelige Mening var da ogsaa, at Foreningen paa en smuk Maade løste denne Opgave.

— — —

Det gode Resultat, der er opnaaet her i Byen, burde animere andre Lokalafdelinger til at følge Eksemplet.

Aalborg, April 1903. J. A.

Sølvbryllup. Torsdag den 7. Maj fejrer Faktor J. L. PETERSEN og Hustru i Silkeborg deres Sølvbryllup.

Typografernes Sportsklub. Det var en rask Tur, et Hold af Typografernes Sportsklub havde til Esbjerg i Paasken. Fortroppen kom til Esbjerg Søndag Morgen og blev der modtaget af nogle af Esbjerggenserne. Senere paa Dagen samledes de i Jærnbanehotellets Sal, hvor Konkurrencen skulde finde Sted næste Dag, besaa Salen, Rekvisiterne og lign. Om Eftermiddagen mødtes Alle paa Banegaarden for at modtage Holdet fra København, som derpaa førtes til deres Værter for at faa Vederlag for Rejsens Besværligheder. Om Aftenen arrangeredes et lille improviseret Gilde i Hotel Spangsberg. Næste Dag havde Værterne travlt med at vise deres Gæster rundt i Byens Seværdigheder. Ved 4-Tiden strømmede Folk til Jærnbanehotellet for at se, hvad de to Foreninger kunde præstere. Ved Lodtrækning var det bestemt, at E. G. skulde først ind, T. S. sidst. Efter en Præsentation for Dommerne, d'Hrr. Løjtnant Mølgaard, Kbhvn., Gymnastiklærer Jørgensen, Varde, og Opmand, Gymnastiklærer Rasch, Esbjerg, blev E. G. inde og fremviste en Række fikst udførte Øvelser. Derefter kom T. S. med sine Øvelser, og til Slut marscherede begge Hold ind, hvorefter Opmanden oplæste Resultatet, som gik ud paa, at Typografernes Sportsklub stod som Nr. 1 med det højeste Pointantal. Efter Konkurrencen samledes Alle til et Festmaaltid, hvor Kampens Pris — en Faneplade — blev overrakt til Typografernes Sportsklub. Ved Bordet herskede den livligste Stemning; Taler holdtes for Sporten, Foreningerne, Dommerne, Værterne osv. og bagefter fortsattes Gildet med et Punschesold, indtil endelig Kl. 12 Alle fulgte Københavnerne paa Jærnbanen, hvor de sidste Leve og Hurraer lød i den stille Nat. Alt i alt en brillant Tur og stor Begejstring for den elskværdige Modtagelse, alle havde faaet i Esbjerg — en Stemning, der holdt sig, trods den 11 Timer lange Jærnbanetur hjem. J.

Thyra Brydes Begravelse i Søndags foregik under megen Højtidelighed. Kisten var rigt smykket med Kranse, blandt hvilke bemærkedes en meget smuk Krans fra Nielsen & Lydiche, ligesom Kvinderne var talrigt mødt sammen med de fleste af Personalet fra Trykkeriet. Pastor Gottschalck-Hansen forrettede Jordpaakastelsen og holdt en smuk Tale, i hvilken han mindede om, at han netop den Dag for 7 Aar siden havde konfirmeret den unge Kvinde, som nu hvilede i sin Kiste. Kvinderne bar selv deres Kammerat. Ved Graven talte Formandinden; hun bragte Afdøde det sidste Farvel og takkede, fordi Thyra Bryde havde været en i det stille pligtopfyldende og trofast Kammerat.

A. Ø.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Regnskab for Oktober Kvartal 1902.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdningen den 6. Oktober 1902	462.83	3170 Bidrag à 25 Øre afsendt til Forbundet	792.50
3170 Medlemsbidrag à 35 Øre	1109.50	Løn til Formandinden for 1/4 Aar	89.00
28 Indskud à 50 Øre	14.00	Løn til Kassererske for 1/4 Aar	45.00
		Løn til Budet for 1/4 Aar	39.00
		Bestyrelses- og andre Møder	17.50
		Tryksager	33.08
		Kontorrekvisitter	13.30
		Medlemsbøger	10.93
		Leje af Lokale	2.00
		Omdeling af Stemme- og Navnesedler	9.00
		En Krans	5.25
		Stempler	2.35
		Revision og Pengenes Afsendelse	2.46
		Løbende Udgifter	6.47
		Godtgørelse for Tidspilde	5.00
		Udgift ialt	1072.84
		Saldo	513.49
Summa ialt	1586.33		1586.33

CHRISTINE BUUS,
Kassererske.

Revideret og befundet rigtig og i Overensstemmelse med fremlagte Bøger og Bilag.

København, den 11. Januar 1903.

MARIE SCHMIDT. MARIE CHRISTIANSEN.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 21. April.

1. En Skrivelse fra Svensk Typograf-Forbund med Forespørgsel, om udenlandske Rejsende skal behandles paa samme Maade som indenlandske. — Ja.

2. Den københavnske Tarif diskuteredes. Det er besluttet at lade de københavnske Forbundsstyrelses-Medlemmer føre Forhandlingerne og at lade P. Lauritzen paa Forretningsudvalgets Vegne tiltræde disse Forhandlinger.

3. En Skrivelse fra Kontrolkomitéen for Bladet *Soc.-Dem.* toges til Efterretning.

4. Skrivelse var afsendt til De samv. Fagforb. angaaende Tarifens Opsigelse og Opmandskendelse. Svarskrivelse var indløbet. — Til Efterretning.

5. Fra De samvirk. Fagforbund forelaa Skrivelse angaaende Majdemonstrationen. — Til Efterretning.

6. En Skrivelse fra Forbundsstyrelsens Medlem i Slagelse ang. Forretningsudvalgets Stilling til Ny typ. Forening toges til Efterretning.

7. En Fotograf forespørger, om han kan udtræde af Forbundets faglige Afdeling og blive staaende i Sygekassen. — Nej.

8. Paa given Foranledning diskuteredes, hvorledes et Medlems Understøttelse i et løbende Aar regnes. — Den regnes fra den Dato, Understøttelsen begynder; t. Eks.: er Understøttelsen hævet 1. April 1902 har han, uanset hvilket Bidrag, han har erlagt, først Ret til at hæve Understøttelse paany 1. April 1903.

9. Afdelingen Den typ. Forenings Generalforsamling henstillede at optage Emil Larsen igen. — Henvistes til Afdelingens Styrelse til ny Behandling.

10. Fra Ringkøbing Afdeling forespørges, om en Typograf, der har udlært paa et blokeret Trykkeri, kan optages i Forbundet. — Nej.

11. Et forhenværende Medlem (fra Vejen), der var bleven slettet for Restance, ansøger om at blive optaget paany. — Vedkommende maa først betale sin Restance, medens Indskudet og det forfaldne Kontingent kan afdrages efter Overenskomst med Afdelingen.

12. Et udenlandsk Medlem (Trykker), der har arbejdet hos Keller og var bleven afskediget paa Grund af at han havde makuleret en Del Arbejde, gjorde Krav paa Opsigelsesfrist. — Kravet kunde ikke efterkommes. Det besluttedes desuden at have Opmærksomheden henvendt paa nævnte Arbejdssted.

13. Fra Adam Mikkelsen, Esbjerg, H. P. Hansen, Slagelse, og Olaf E. Olsen, Slagelse, forelaa Meddelelse om Underskrift paa Tarifen.

14. Et Medlem, Sophus Jacobsen, havde taget Arbejde i det blokerede *Skive Folkeblad*. — Det besluttedes at udelukke ham af Organisationen.

15. En Skrivelse fra Regnar Petersen angaaende Lærlingeforholdet i *Hjørring Amtstid.* gik ud paa, at dette og andre paaklagede Forhold nu var i Orden. — Til Efterretning.

16. Angaaende det i et tidligere Møde omtalte Forhold, hvor der til et Provinsblad blev leveret Sats fra et andet Trykkeri, forelaa Meddelelse om, at der var skredet ind derimod. — Til Efterretning.

17. Fra Randers-Afdelingen forespørges, om en Beregningssætter, der foreløbig er sat paa fast Løn, skal have Betaling for Skærtorsdag og Langfredag og saaledes ogsaa fuld Gennemsnits-Ugeløn. — Ja.

18. Et Medlem, der har haft Reservefondsunderstøttelse og derefter 4 Ugers Arbejde, tilstodes fremdeles Reservefondsunderstøttelse.

19. En Sag angaaende Reservefondsunderstøttelse til et Medlem af Trykkerafdelingen, henvistes til nærmere Undersøgelse og Sagen afgøres i et senere Møde.

20. Et Medlem fra Brønderslev, der selv havde opsagt sin Plads, vedtoges det paa Lokalafdelingens Erklæring at tilstaa Understøttelse.

21. Odense Lokalafdeling indstiller et arbejdsløs Medlem til Understøttelse; Vedkommendes Hustru har en lille Forretning. — Tilstodes

22. Fra Roskilde-Afdelingen forelaa Meddelelse om, at det Medlem, Afdelingen havde faaet Tilladelse til at indlægge paa Hospitalet, var bleven rask. — Til Efterretning.

23. Fra et Medlem i Nyborg forelaa Andragende om at faa refunderet Udgiften, 8 Kr., til et Par Briller. — Nægtedes.

Paa Grund af Helligdag trykkes næste Nr. af »Typ.-Tid.« paa Onsdag. Alt Manuskript maa være indleveret senest Mandag Aften.

Afstemningsresultat.

Afstemningen om de københavnske Afdelingers Deltagelse i Majdemonstrationen gav følgende Resultat:

182 Ja
424 Nej
14 blanke
2 ugyldige

Ialt 622 afgivne Stemmer.

De københavnske Afdelinger deltager altsaa ikke i Aar i Demonstrationen som Organisation.

København, den 29. April 1903. FORRETNINGSUDVALGET.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Lokalformand.

Brønderslev: Typ. CARL JOHAN PEDERSEN, Vendsyssel Folkebl., i Stedet for Chr. Almind. FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

Odder, Svendborg, Stubbekøbing, Bogense, Thisted, Aarhus, Rudkøbing, Maribo, Roskilde, Brønderslev, Middelfart, Ribe, Randers, Horsens.

København, den 29. April 1903.

CHR. ØSTERGAARD.

Legat. 2 Portioner af Cortnums Legat er ledige. Ansøgninger, stilede til Forretningsudvalget, bedes indgivet paa Forbundets Kontor, Gl. Strand 46, inden Fredag den 8. Maj.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Carl Martin Alfred Mouritzen, udl. 10/4 paa Eksprestr. Frederik Vilhelm Kiefer, udl. 18/4 hos Henriksen. Hjælpearbejder Frederik August Vilhelm Petersen (Bagge). Sygeafdel.: Sætter Vilh. Raths Hustru Dagmar Marie Nicoline. Sætter Martin Nissen Petersens Hustru Julie Martine. Sætter H. V. A. Christensens Hustru Anna Ida Olivia. Sætter Christian Larsens Hustru Helga Amanda Albertine. Sætterlærling Jørgen Otto Vilhelm Jørgensen (Aksel Holm) og Sætterlærling John Frithjof Louw (Bording).

Provinserne: Hjørring, Oluf Theodor Jensen, udl. 1/5 paa Hjørring Amtstid. efter 5 Aars Læretid (aflagt Prøve). Aalborg, Alfred Nielsen, udl. 25/4 i P. Hansens Bogtrykkeri og Johannes Andersen, udl. 1/5 i Oluf Olufsens Bogtr. (begge aflagt Prøve). Fredericia, Sætter Alfred Nielsen, udl. 11/4 i Fredericia Avis' Bogtr. efter 5 Aars Læretid (aflagt Prøve). Aarhus, Hans Langemack, udl. 20/4 hos Th. Thrue (Prøve aflagt).

Tiltraadte.

Provinserne: Helsingør, 1658, Poul Sofus Poulsen fra Hillerød og 1464, Carl Hansen fra Rønne (begge som Mil.). Aarhus, 1523, Jens Chr. Agerskou fra Silkeborg og 1621, Arnold Dion Jensen fra Randers (begge Mil.). Odense, 1634, Thorvald Pedersen (i Pl.) og 1555, Hans Henrik Hansen (Mil.). Esbjerg, 1601, A. P. Jensen Bjerregaard (i Pl.). Slagelse, 1237, Sophus Chr. Andersen (Sl.-Post.). Ringsted (Sorø), 1619, Oluf Teilmann Ibsen (Heüser). Nykøbing M. (Skive), 1801, Anton Thomsen (syg).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 3865, Louis Frederik Møller (til Udlandet). 4217, Hans Nielsen paa Rejse). 1511, Mads Chr. Jacobsen (paa Rejse).

Provinserne: Skanderborg, 1360, Christian Hallager. Helsingør, 1557, Jacob Larsen til Hillerød (arbl.). Aarhus, 1549, Jens Marius Møller, 1375, Sophus Hansen, 1611, Albinus Jensen, 1539, Hans A. Hansen (alle arbl.), 1601, Anton P. J. Bjerregaard til Esbjerg i Pl. og 1437, Hans Chr. Holm til Silkeborg i Pl. Slagelse, 1619, O. Teilmann Ibsen (paa Rejse).

Udslettede for Restance.

København: Fra Medlem Nr. 1905, A. V. A. Hansen, har vi modtaget en Udmældelse, men da han resterer med et større Beløb, bliver han at betragte som *udslettet for Restance.*

GUTENBERG-KORET.

Onsdag Kl. 8½: Prøve hos G. Kirschner til 10-Aars Stiftelsesfesten. Alle bedes møde. — Store Bededag: Fodtur for aktive og passive Medlemmer. Møde Kl. 8 paa »Søfryd«. Frokost i Gentofte. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse. — Fremtidig vil de almindelige ugentlige Møder ikke blive averterede.

De mandlige Trykkeriarbejdere

afholder Generalforsamling Søndag d. 3. Maj Kl. 10½ i Rømersgade 15, Kælderen.

STYRELSEN.

Diskussionsklubben „Graphia".

Møde førstkommende Onsdag Aften Kl. 8¼ pr. — Emne: Organisationens Ret til at frigøre sig for Medlemmerne, der ikke egner sig for Faget. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10. Styrelsen bedes møde Kl. 9½. Stiftelsesfest afholdes Kristi Himmelfartsdag.

ANNONCER

En Tillidsmand

søges i hver By af det eneste nutidssvarende danske Syge- og Ulykkesforsikringsselskab. Posten vil give Anledning til en udmærket og stadig tilbagevendende Bifortjeneste. Bill. mrkt. »Tillidsmand« modtager *Fischer Jacobsens Annonce Bureau, København.*

HAMLET

Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.

Hovedudsalg: Købmagergade 54,
Hj. af Landemærket.

Leverandør til T. C. C.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 7 MAJ 1903 XXX AARGANG

Fællesgeneralforsamling

afholdes af

Dansk typ. Forbunds københavnske Afdelinger

Søndag den 17. Maj, Formiddag Kl. 10 præcis

i **Rømersgade 22** [1] (Festsalen).

Dagsorden: 1. Kassereren fremlægger Regnskabet for Januar Kvartal. 2. Eventuelt.

Til denne Generalforsamling har alle Medlemmer af Forbundet samt Syge- og Ligkassens Medlemmer Adgang.

CHRISTINE BUUS, De kv. Trykkeriarbejdere. LAUR. JENSEN, Den typ. Trykkerforening. P. LAURITZEN, Den typ. Forening.

Hr. Wartenbergs Angreb.

DET er ikke absolut fristende at indlade sig i en Polemik med Hr. Wartenberg, naar man erindrer, hvad han i sit Svar paa det aabne Brev skrev: at han om alle de af ham nævnte »ubetydelige« Spørgsmaal kunde fylde flere Spalter i *Typ.-Tid.* Hele Hr. W.s Ageren gør det dog nødvendigt at beskæftige sig med ham, fordi Tavshed kunde blive udlagt anderledes end ment; men vi anmoder paa Forhaand Hr. W. om at begrænse sig til det nødtørftigste og ikke af stilistiske Hensyn bruge alle de overflødige Udsmykninger, som hans Svar er saa rigt paa. Det er jo dog Realiteten, det kommer an paa.

Hr. W. siger, at han »paa adskillige principielle Punkter« er »det nuværende Systems diametrale Modsætning«. Hvis dette er mere end en Frase, vilde det have været mest passende, om Hr. W. havde nævnt, hvori denne Modsætning bestaar. Til Trods for at vi troligt har fulgt Hr. W. paa hele hans Oppositionsbane, har det ikke været os muligt at opspore, hvori den »principielle« Uoverensstemmelse bestaar. Det skulde da være i Spørgsmaalet om Tilslutningen til de samvirkende Fagforbund, om hvilket Princip vi ganske vist af og til har hørt Antydninger fra Hr. W., som kunde opfattes som divergerende fra vore Anskuelser, men vi har hidtil ment, at det var Hr. W.s Tunge, som løb løbsk, naar han begyndte at tale sig varm. Alle de andre Spørgsmaal, som Hr. W. opramser, kan jo nemlig absolut ikke kaldes for Principspørgsmaal — ikke en Gang for Arbejdsløshedsspørgsmaalets Vedkommende, efterat Hr. W. havde formet Princippet ved paa Delegeretmødet at forlange en Karenstid, hvorved Understøttelsen ikke blev »permanent«. Hverken Anvisningskontorets Virkemaade, Kontingentet efter stigende Skala, Arbejdsydelsen i Forhold til Fastløn, Foreningslokalet osv. osv., som Hr. W. altsammen kaster ned i én Pose, har der været »principiel« Uoverensstemmelse om. Der har naturligvis staaet megen Skum om den Række af Sager, Hr. W. har haft under Behandling, men om dette har været synderlig andet end, om vi saa maa sige, for Reklamens Skyld, lader vi staa hen. Overflødighedshornet har været rigt pyntet med Flag, Guirlander, Figurer, Deviser og Knallerter, men det har været forbandet skralt med Indholdet.

Hr. W. har øjensynlig selv en Følelse af, at alt det meget Fyrværkeri, han har afbrændt, er ved at blive vaadt, thi ellers havde han næppe trukket i Land overfor sin Menighed ved at meddele, at det kan være et Spørgsmaal, om der bliver mere Klang i Trompeten, efterat han er blevet ansat ved Korpset. Paa den Maade kan Hr. W. dog næppe unddrage sig sit Ansvar. Sagen er nemlig den, at Medlemmerne nu forlanger Resultater af Hr. W.s megen Talen paa alle Generalforsamlinger; man har nu længe nok hørt paa, hvorledes det *ikke* skulde være — nu ønsker man, at Hr. W. ogsaa viser, *hvori* hans Reformer bestaar. Derfor er han blevet valgt, og derved er han blevet sat i Stand til at *handle*, hvor han før kun har haft Anledning til at *tale*. Og alle hans Udtalelser om »Kritik af Ledelsen« og »Avtoritetstro«, som ingen Mo'rs Sjæl finder paa at strides med ham om, vil han nu faa rig Lejlighed til i en stille Time at mindes, naar de skal gøres gældende overfor ham af andre, *efterat* han er kommet ind i »Ledelsen«.

Og her vil det ikke hjælpe, at Hr. W. kryber i Skjul bag »Centralisationen«s brede Ryg. Vi forstaar, at det skal være den, som Hr. W. har udsét til Dæksmand for sig, siden han fortæller, at »den forgudede Centralisation er blevet en Amputation af vor Medbestemmelsesret«, og debiterer den Usandhed, *»at et 5 Mands Forretningsudvalg kan kuldkaste alt, hvad samtlige Medlemmer i Den typ. Forening kræver eller vedtager«*. Naturligvis er det atter her Hr. W.s Tunge, som løber løbsk. Det 5 Mands Forretningsudvalg kan jo nemlig intet gøre i denne Henseende uden *sammen* med Forbundsstyrelsen. I en hele Landet omfattende Organisation maa der naturnødvendigt findes ét Sted, hvor Traadene løber sammen, hvis man ikke vil skabe Forvirring og modstridende Afgørelser. Dette har Typograferne vedtaget. De har samtidigt gennem Afdelingerne skabt hele Grundlaget for Blodomløbet i Organisationen. Hvad der vedtages her, gaar til Udførelse af de Organer, hvem det er betroet at føre Beslutningerne ud i Livet. *Naturligvis:* der kan fattes umodne Beslutninger, som hele Organisationen kan komme til at lide under, og sker noget saadant, er det selvfølgelig de paagældende Organers uafviselige *Pligt* at søge dette forhindret. Men at ville betegne dette som »Diktatur«, er det rene Skaberi og kan kun tænkes gjort gældende af dem, som gærne vil være noget ved Musiken. Sligt gaar nemlig i mange Folk som sød Suppe. Andre, som tænker Sagen til Bunds, vil hurtigt være klar over, at en Ledelse, som tilsidesætter *Medlemmernes* — og ikke *enkeltes* — velberettigede Krav, hurtigt vilde blive sat paa Porten; thi det hører til Undtagelsen, at man som Hr. W. kan sværme for Centralisation i mange Aar, kan *stemme* for den Grundlov, som vedtages af Forbundets Delegeretmøde — og saa knapt et Aar efter sige til Medlemmerne, at man har *fortrudt*, hvad man har gjort. Slig Tilstaaelse afgiver just ikke Bevis paa, at man er i Stand til at »lede« andre.

Sammenlignet hermed lyder det parodisk, at Hr. W. har kritiseret Ledelsens »Holdningsløshed« i Spørgsmaalet om Tarifens lovlige eller ikke lovlige Opsigelse. Man maa nok have Lov til at smile. Det behøver man derimod ikke at gøre, naar Hr. W. fortæller, at han »i sin Enfoldighed« har taget nærværende Blads Redaktørs Tale mod Ny typ. Forening som et »Program«. Thi det er sikkert alvorligt ment og falder mærkværdigt nok godt i Traad med, hvad der fra Ny typ. Forenings Side er sagt. At sidstnævnte bruger og har brugt

de faldne Udtalelser i andet Øjemed, er forstaaeligt, thi her spillede taktiske Hensyn Hovedrollen, og man beregnede, at man kunde leve højt paa den »Volds- og Udryddelsespolitik«, som kun eksisterede i Fantasiens Verden. Thi hvad sagdes der paa Delegeretmødet? I Følge det officielle Referat faldt Udtalelserne saaledes:

Jeg forstaar saa udmærket godt, at Jørgensen som er Formand for Maskinsætterklubben, er ked af at miste sine Medlemmer. Men Tiden er kommen, da der maa drages en Linje, sættes et skarpt Skæl mellem de virkelige Organisationsmedlemmer og dem, der kun er med hver Gang, de kan høste Fordel af vort Arbejde. Ny typ. Forenings Ledere har for ganske nylig optraadt paa en højst mærkelig Maade, der endnu mere viser, at det er paa Tide, vi skiller os helt ud fra denne Institution. Skulde denne Forenings Medlemmer driste sig til at optage Arbejdet paa Pladser, som er forladt af vore Medlemmer, og derved skade os, saa faar vi da heldigvis en Lejlighed til at stemple de Personer for hvad de er. Vi skal ikke have Ny typ. Forening til at bestemme eller diktere os vore Love; og det glæder mig, her at kunne frasige mig alt Makkerskab med denne Forenings Medlemmer. Dansk Typograf-Forbund skal alene for Fremtiden forhandle om de Betingelser og Priser, hvorfor vi sælger vor Arbejdskraft; og dem, der ikke vil rette sig efter disse Bestemmelser, skal vi vide at stille udenfor og stemple som de uhæderlige Personer, de er.

Enhver, som ikke forud indtaget læser, hvad her er sagt, vil indrømme, at der er Tale om et Forhold under bestemte Forudsætninger, og at Kvintessensen er, at det fremtidigt skal være Forbundet, som skal forhandle om alle Tarifforhold, *og de, der ikke vil rette sig efter disse Vedtagelser, skal stemples som de uhæderlige Personer, de er.* Ingen af Ledelsen tænker et Øjeblik paa at forandre sin Opfattelse paa noget af disse Punkter; thi **Enhver**, som stiller sig udenfor den til enhver Tid gældende Tarif, maa **selvfølgelig** tage de deraf flydende Konsekvenser.

Og hvor drister Hr. W. sig saa til at meddele, at man har opsøgt Ny typ. Forening for at underhandle om *Fred?* Paa Generalforsamlingen i Den typ. Forening gjordes der udførlig Rede for dette Forhold, og dér oplystes Hr. W. om, *hvad* Forhandlingen gik ud paa. Ikke desto mindre søger Hr. W. ogsaa paa dette Punkt at udsaa Mistillid, uagtet han er vidende om, at Ledelsen lige fra Begyndelsen har stillet sig paa det Standpunkt, at der intet **Samarbejde** kan blive med Ny typ. Forening som en sideordnet Organisation, men at Forhandling kun kan ske paa Grundlag af en Tilslutning til Forbundet. Der er ikke Spor af Uoverensstemmelse mellem vor Holdning nu og vore Udtalelser paa Delegeretmødet. Ogsaa for den projekterede Sammenslutning mellem Enkekassen og Forbundet gjordes der Rede paa Generalforsamlingen, hvoraf det fremgik, at det udelukkende var denne Kasses usikre finansielle Fundering, som gjorde, at man for Tiden ikke kunde begejstres for Hr. W.s Plan om en Sammensmæltning — saa meget mere, som man ikke kan give sig af med den Slags Wartenbergske Eksperimenter umiddelbart efter at Delegeretmødet har sat sit Stempel paa, hvad Forbundet skal omfatte. At Hr. W. døber dette vort Standpunkt med Ordet »Moderation« forbavser os ikke, omend det er os uforstaaeligt, hvilken Forbindelse der er mellem de to Ting.

Det er i det hele taget forbavsende at sé, hvor stor Rolle de to *Ord* »moderat« og »radikal« spiller for Hr. W. Sligt hører naturligvis sammen med »Temperamentet«. Man bliver nu alligevel hverken det ene eller det andet, fordi man gestikulerer eller taler dæmpet. Det er til syvende og sidst éns Handlinger, det kommer an paa. Derfor er det først nu, hvor Hr. W. kommer til at staa til Ansvar, ikke alene for sine Ord, men ogsaa for sine Handlinger, at man kan dømme om, hvad Hr. W. egenlig er. Hvis Hr. W. da ikke bagefter bekender at have fortrudt.

Bynyt.

Tidligere Faktor ved *Folkets Avis*, Hr. WINTHER, skal i en nær Fremtid overtage Trykningen af *Aftenbladet*. Der er Tale om, at *Middagsposten* gaar samme Vej.

— Rygtet fortæller, at Bogtrykker NIC. COHEN ligger i Underhandlinger med Skriftstøber SIMMELKIÆR om Salg af sit Trykkeri.

— Der har længe gaaet Rygte om, at Justitsminister ALBERTI vilde lade sin Ven Hr. WITZANSKY udnævne til et eller andet. Som gammel Underofficer maatte Udnævnelsen vel nærmest gaa i Retning af Dannebrogsmand; men da Hr. Witzansky's Ærgærrighed ikke passer til denne Rangforordning, har man set Tiden an. Og efter hvad der fra paalidelig Kilde er bleven os meddelt, er han af Hr. Alberti nu bleven udnævnt til at skulle være Bogtrykker af — *Dannebrog!*

— Hr. FERSLEW har i disse Dage i sin Forretning ved Gl. Strand installeret en af de nye Sættemaskiner (Monotype). Maskinen er opstillet og skal arbejde i et halvt Aar for Fabrikens Regning; saafremt det i dette Tidsrum viser sig, at den kan arbejde uden nogen Forstyrrelse eller Brud paa de enkelte Dele, da vil Hr. Ferslew erstatte Kastenbeinerne med denne Maskine. Blot Hr. Ferslew nu ikke, som saa ofte før ved Forsøg paa at overflødiggøre den levende Arbejdskraft, kommer tilkort med den døde »Arbejdskraft«. Med Sindsro afventer vi Prøvens Udfald, idet det er vor faste Overbevisning, at der vil løbe meget Vand i Stranden, forinden denne Maskine naar at faa praktisk Betydning.

Generalforsamlinger og Møder.

Brønderslev Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 23. April. Formanden fremlagde Regnskabet, der balancerede med 160 Kr. Det ordinære Kontingent havde været 95 Kr., og der var udbetalt Rejseunderstøttelse til 12 Medlemmer til Beløb 15 Kr. I Sygeunderstøttelse var udbetalt 14 Kr., og til Hovedkassen indsendtes 113 Kr. 20 Øre.

Til Lokalformand i Stedet for Chr. Almind, der ikke ønskede Genvalg, valgtes CARL JOHAN PETERSEN.

Privatkassen udviste en Balance paa 31 Kr. 80 Øre og en Kassebeholdning paa 16 Kr. 85 Øre. 4 Rejsende havde hævet Understøttelse, og 14 var forsynet med Spisebilletter.

Det vedtoges fremtidig at yde Ikke-understøttelsesberettigede 1 Kr. 25 Øre. Hidtil havde Understøttelsen kun været 1 Kr.

SEKRETÆREN.

Aarhus Lokalafdeling

holdt Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 24. April. Det reviderede Regnskab, som balancerede med 1452 Kr., fremlagdes og godkendtes. Til Rejsende var i Januar Kvartal udbetalt 167,50, til Arbejdsløse 352,25 og til Syge 455 Kr. Til Hovedkassen var indsendt 450 Kr. — Ligeledes fremlagdes og godkendtes Regnskabet for den fra Nytaar stiftede »Aarhus Lokalforenings Ekstrakasse«. Det samlede Kontingent hertil havde været 143 Kr. og af ekstraordinær Vej var tilvejebragt 122,27, samlet Indtægt 265,27. — Til 68 Rejsende (heraf ca. Halvdelen Udlændinge) var i de 3 Maaneder ydet ekstra Rejsehjælp til Beløb 82 Kr., til den stedlige Fællesorganisation 36 Kr. m. m. — Kassebeholdning 119,42. 119 Medlemmer havde betalt Kontingent. — Sluttelig forelagdes et Lovforslag for Ekstrakassen, som efter faa Ændringer vedtoges.

O. V. H.

Randers Lokalafdeling

holdt Lørdag den 25. April sin Kvartalsgeneralforsamling. Efter at Regnskabet var godkendt, blev et Forslag fra A. ANDREASEN, om at Lokalafdelingen skulde indmælde sig under de samvirkende Fagforeninger, sat under Diskussion. Efter at Forslaget var anbefalet af Forslagsstilleren, der tillige gav Oplysninger om, hvad den aarlige Udgift vilde blive, blev Sagen indgaaende drøftet. Resultatet blev, at Forslaget vedtoges med 15 St. mod 10. Det vedtoges at sætte Ekstrakontingentet op til 10 Øre pr. Uge. — A. KRISTENSEN paatalte de uheldige Forhold, vore Rejsende var underkastede med Hensyn til Natteophold der i Byen, og anmodede Bestyrelsen om at faa denne Sag ordnede ved Aftale med en Vært. FORMANDEN havde allerede for flere Aar siden truffet Aftale med Værten paa Svendehjemmet, og der var overladt et Par Værelser, henholdsvis med 1 og 2 Senge, til Foreningens Rejsende, og denne Ordning var meget tilfredsstillende indtil Værtskiftet. Siden var Forholdene jo ligefrem blevne skandaløse. En for kort Tid siden truffen Aftale med en Værtshusholder, blev ved et Par daarlige Elementers uheldige Opførsel straks brudt. Forøvrigt skulde Bestyrelsen se at faa denne Sag ordnet paa bedste Maade. — A. CHR. ANDERSEN fremdrog Spørgsmaalet om en mere indgaaende Lægeundersøgelse af Kolleger, som vilde optages i Foreningen, ved at henvise de som skulde undersøges til en af Afdelingen antaget Læge, og at træffe Aftale med denne om Undersøgelsens Karakter, samt at henstille til Principalerne, at de lade deres Lærlinge undersøge af samme Læge. Særlig overfor sidstnævnte burde der foretages en mere indgaaende Undersøgelse end der hidtil har været Tilfældet, idet det har vist sig, at flere unge Mennesker, som paa Grund af daarlig Helbred ikke har egnet sig for Faget, dog har faaet Attest fra Lægen paa, at der intet var til Hinder for deres Antagelse. Flere Talere mente, at man burde stille sig humant overfor de Nyudlærte, hvorimod Lægeundersøgelsen af de unge Mennesker, der gik til Faget, burde skærpes. En Taler mente, at en Henvendelse fra Forretningsføreren til Lægeforeningen var den bedste Vej at gaa. Det overlodes Bestyrelsen at træffe Aftale med en Læge og at henstille

til Principalerne, at lade de nyantagne Lærlinge undersøge af nævnte Læge. Flere Medlemmer ankede over, at *Typ.-Tid.* i de sidste 2—3 Maaneder sjældent kom før Fredag Aften eller Lørdag Morgen.

s.—

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Aktieselskabet *Vejle Amts Folkeblad* har — i Lighed med tidligere Aar — givet Personalet 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Typografernes Cykleklub afholder Kristi Himmelfartsdag sin 8-aarige Stiftelsesfest i Glostrup Kro. Besøgende er velkomne. Se omstaaende Annonce.

Festlig Sammenkomst. Søndag den 26. April holdt Aarhus Lokalafdeling en festlig Sammenkomst for dens Medlemmer med Damer samt Venner og Bekendte. Der var mødt saa mange, som de ret store Lokaler kunde rumme. »Arion«, en af Aarhus' mest velrenomerede Sangforeninger, foredrog forskellige Sangnumre, for hvilke det udmærket sammensungne Sangkor høstede stormende Applaus. Den anerkendt dygtige Oplæser, Hr. HINGSBERG, og en anonym Kollega fortalte forskellige humoristiske Smaating, og endelig medvirkede en Dame og en Herre fra Aarhus Teater. Den fortrinlige Aftenunderholdning efterfulgtes af et livligt Bal, som varede til Kl. 3. Den i det hele vellykkede Fest burde have været besøgt af mange flere *Typografer* end Tilfældet var.

n.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej havde 2. Paaskedag Premiere paa to nye Stykker, nemlig et 1-Akts Skuespil »Fristelsen« og den ustyrlige morsomme, franske Farce »Peder Grisenborg«, der ikke tidligere er opført herhjemme. Begge Stykker gjorde stormende Lykke, skøndt Kaadheden hos enkelte af de Spillende i den lystige Farce syntes at være noget vel overdreven. Hver eneste Plads i Teatret var og har siden hver Søndag været udsolgt.

Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd.

Aalborg: Typogr. Robert Nielsen, Dannebrogsgade 2 h, 3.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen.
Bogense: Typ. M. L. Johansen.
Brønderslev: Typ. Karl Johan Pedersen, Vends. Folkebl.
Esbjerg: Typ. J. R. Bindslev, Dagbladet.
Fredericia: Faktor F. O. Leidecker, Prinsessegade 45, St.
Frederikshavn: Typ. Senius Larsen, Vestergade 17, St.
Helsingør: Faktor J. Rotheisen, Dagbladet.
Herning: Typ. Marius Jensen.
Hillerød: Typ. H. Chr. Hansen, Helsingørsgade 136.
Hjørring: Typ. Martin Hansen, Toftegade.
Hobro: Typ. Povl J. Povlsen.
Holbæk: Journalist V. Nicolaisen.
Horsens: Typ. Nic. Jensen, Dagbladet.
Kalundborg: Typ. E. G. Melberg, Baggraven 250.
Kolding: Typ. H. O. Christiansen, Folkebladet.
København: P. LAURITZEN, Gl. Strand 46 2. Træffes bedst mellem 1—3 Eftm. samt Fredag og Lørdag tillige 5½—7 Aften. — Ind- og Udbetalinger foregaar samme Sted og Tid. — *Trykkerafdelingens* Formand og Kasserer Hr. LAURITZ JENSEN træffes Fredag og Lørdag Aften ved Gl. Strand 46 2 mellem 5½—7½. — *De kvindelige Trykkeriarbejderes* Formand og Kasserer Fru CHRISTINE BUUS er tilstede samme Sted Fredag fra 7—8 Aften.
Køge: Typ. Charles Jørgensen, Nyportsstræde 23.
Løgstør: Typ. P. Tuborgh.
Maribo: Typ. Henrik Petersen, Ny Østergade.
Middelfart: Typ. H. P. Larsen.
Nakskov: Typ. Ludv. Kragh, Nakskov Tid.
Nyborg: Typ. Chr. E. Hansen, Schønemann.
Nykøbing F.: Typ. O. F. Frimand, Folketidende.
Nykøbing M.: Typ. Mathias Nielsen.
Næstved: Typ. J. P. Christensen, Østergade.
Odder: Typ. N. Chr. Olsen.
Odense: Typ. Ernst Jørgensen, Vesterbro 112, 2.
Randers: Typ. Jørgen Petersen, Fabersvej.
Ribe: Typ. C. F. A. Andersen, Korsbrødregade 295.
Ringkøbing: Faktor Rud. Hansen.
Ringsted: Typ. G. Mortensen, Folkebladet
Roskilde: Typ. Will. Andersen.
Rudkøbing: Typ. C. E. Jacobsen, Strandgade.
Rønne: Typ. Marius J. Hansen, Østergade 70.
Silkeborg: Typ. W. Jacobsen, Det ny Trykkeri.
Skanderborg: Typ. Hans Larsen, Bernh. Larsens Bogtr.
Slagelse: Typ. C. V. Arleth, Lille Valbyvej.
Stubbekøbing: Typ. N. Mørup.
Svendborg: Typ. Søren Jensen, Avisen.
Thisted: Typ. Aug. Andersen, Amts-Avisen.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Vejle: Bogtr. J. P. Sørensen, Torveg.
Viborg: Typ. J. Rasmussen, Dumpen 15.

Anvisningskontorerne.

Brevadresse: Forretningsudvalget for Dansk Typograf-Forbund, Gl. Strand 46 2, København K. Telegram: »*Typforbundet*«.
Telefon 4331.

Blokerede Trykkerier.

Aalborg: L. Beck.
Aarhus: Thykiær (Aarhus Papirposeforretning).
Esbjerg: Jørgensens Bogtrykkeri.
Fakse: Brødrene Larsen.
Grenaa: Grenaa Folketidende med Aflæggere, Ebeltoft Avis og Kolind Avis (Skjødsholm) — Grenaa Avis (Fru Færch).
Horsens: A. Knudsen.
Holstebro: Holstebro Avis (Dyrlæge Welsch) og Ringkøbing Avis, der trykkes hos W.
Hørsholm: Hørsholm Avis.
Nykøbing M.: Morsø Dagblad.
Odense: Alfred Tiedje.
Roskilde: Roskilde Tidende (Jul. Christjansen).
Rønne: Kieffers Bogtrykkeri.
Skive: Marius Jensen (Skive Folkeblad).
Slagelse: J. T. Louw.
Sorø: Haüser.
Stege: Møens Avis (L. M. Tommerup) — Møens Folketidende (H. J. Jensen).

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 29. April 1903.

1. De kvindelige Trykkeriarbejderes Branchelove forelaa til Gennemsyn.

2. I Henhold til Forbundslovenes § 7 vedtoges det at henstille til de københavnske Afdelingers Styrelser at lade afholde en Fællesgeneralforsamling, hvor Kvartalsregnskabet fremlægges i revideret Stand til Medlemmernes Godkendelse.

3. Sammen med Hovedkassereren førtes nogen Diskussion om den Maade, hvorpaa Forbundets Regnskab for Fremtiden skal føres.

4. Der gaves Meddelelse om, at der ved den i Strassburg stedfundne Konference var opnaaet Enighed mellem Forbundene. — Til Efterretning.

5. Til det norske Forbund var rettet Henvendelse angaaende et tidligere Mellemværende. — Det besluttedes, at saafremt der i den nærmeste Fremtid ikke foreligger Opgørelse, vil Forretningsudvalget træffe andre Forholdsregler.

6. Om Majdemonstrationen og Afstemningsresultatet førtes nogen Diskussion.

7. Fra et Medlem forelaa Klage over Behandlingsmaaden paa et herværende Hospital. — Det besluttedes at lade Afdelings-Styrelsen undersøge Sagen nærmere og derefter tilsende Forretningsudvalget Resultatet af disse Undersøgelser.

8. Den københavnske Tarif diskuteredes.

9. En Skrivelse fra Hjørring-Afdelingen gik ud paa, at det ikke forholdt sig, som Hr. Regnar Petersen i Skrivelse til Forretningsudvalget havde meddelt.

10. Fra Holbæk-Afdelingen forespørges, om et Medlem, der tidligere har været Avissætter, men nu er Akcidenssætter, skal lønnes med 21 eller 23 Kr. — Henvistes til nærmere Undersøgelse.

11. Fra samme Afdeling forespurgtes om et Lærlingeforhold. — Da Lærlingeskalaen ikke er overskredet, kan Forretningsudvalget ikke gøre noget ved den Sag.

12. En Trykker, Nordholm, har mældt sig til Optagelse. — Vedkommende maa først betale sin Restance, før han opslaas til Optagelse.

13. Angaaende Sygekontrollen førtes nogen Diskussion; det havde vist sig, at den Kontrol, der for Tiden førtes, ikke var fuldt ud tilstrækkelig. Under Diskussionen om dette Spørgsmaal blev hele Forholdet om den Medhjælp, der for Tiden er ansat paa Forbundskontoret, taget op til Undersøgelse og indgaaende Drøftelse. — Det besluttedes at samles med Sætter-Afdelingens Styrelse for at drøfte hele dette Spørgsmaal.

F. K.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 26. April. CARL NIELSEN udebleven paa Grund af Sygdom.

Behrend og Wartenberg bødes Velkommen af Formanden, der haabede paa godt Samarbejde. Formanden mindedes de afgaaede Styrelsesmedlemmer H. C. Nielsen og O. Johansen og udtalte en Tak til disse Kolleger for deres Arbejde i Styrelsen. Behrend og Wartenberg takkede for Modtagelsen og sluttede sig til Formandens Udtalelser. — Forinden Styrelsens Konstitution behandledes den i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* offenliggjorte Protest fra 3 Medlemmer mod Styrelsesvalgets Gyldighed. Det vedtoges, at Valget ikke kasseres, men Spørgsmaalet tages op til Drøftelse paa Generalforsamlingen. — Til Sekretær valgtes Emil Møller og til at repræsentere Styrelsen i »De samvirkende Sygekassers Fællesrepræsentation« valgtes N. P. Nielsen. — Nogle Meddelelser om Tarifforhandlingerne toges til Efterretning. — 2 gifte, arbejdsløse Kollegers Andragender om Understøttelse bevilgedes. — Fra Værten i vort Foreningslokale forelaa en Opsigelse. Han havde ikke noget imod at afbryde Forholdet straks. Der nedsattes et Udvalg (Wartenberg, Formanden og Møller) til sammen med et Udvalg fra Kontrol-

Udvalget at fremsætte Forslag. Det vedtoges at betale en Regning fra Værten. — Forretningsudvalget havde udsendt Stemmesedler til Forbundets Københavns-Medlemmer med Spørgsmaal, om de den 1. Maj ønskede at demonstrere paa samme Maade som sidste Aar. Styrelsen fandt ikke Forretningsudvalgets Fremgangsmaade formaalstjenlig. — En Kollega var af Forretningsudvalget udelukket af Forbundet; senere vedtog en Generalforsamling at henstille, at Udelukkelsen toges tilbage. Vedkommende arbejder imidlertid nu udenfor Faget, og det vedtoges derfor at udsætte Sagen. — Forskellige Trykkerisager behandledes, og Beslutninger toges. E. M.

Herigennem bedes Enhver, der viste Deltagelse ved min kære Søsters Jordefærd, modtage min hjærteligste Tak. En Tak til de Kolleger, der sendte Kranse til hendes Kiste. Fru Buus beder jeg ligeledes modtage min hjærteligste Tak for de smukke Ord ved Graven.

ALEXANDRA BRYDE.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

Holbæk, Rønne, Skanderborg, Trykkerafdelingen i København, De kvindelige Trykkeriarbejdere, Varde, Frederikshavn.

København, den 5. Maj 1903.

CHR. ØSTERGAARD.

Ny Medlemmer.

København: Carl Anders Edvard Kjellberg, udl. 18/4 hos J. Henriksen (arb. s. St.). Sygeafd.: Trykker A. W. E. Holmquist's Hustru Karoline Cecilie. De kvindl. Trykkeriarb.: Astrid Andersen (Aug. Andersen), Petra Rasmussen (Henningsen), Cecilie Lund, Røraflæggerske (Nationaltid.).

Provinserne: Hillerød, Niels Axel Herman Østergaard, udl. 27/4 paa Frederiksborg Amtstidende, og Hans Harald Olsen, udl. 1/5 paa Frederiksborg Amtsavis (begge aflagt Prøve). Svendborg, Alfred Nielsen, udl. 1/5 i Folkebladets Trykkeri efter 5 Aars Læretid, og Christian Magnus Richard Hansen, udl. 1/5 i Svendborg Avis' Trykkeri efter 5 Aars Læretid (begge afl. Prøve). Kolding, Adolf Herman Konrad Hollbaum, udl. 1/5 i Fr. Lumbyes Bogtr. efter 5 Aars Læretid, Niels Adolf Hansen, udl. 1/5 i Kolding Folkebl.s Bogtr. efter 5 Aars Læretid, Jenny Kirstine Winterberg, udl. 1/5 i Kolding Avis' Bogtr. efter 5 Aars Læretid (alle aflagt Prøve). Aarhus, Vilhelm Frederik Nielsen, udl. 1/5 i Aarhus Stiftsbogtr. efter 5 Aars Læretid, og Martinus Bertel Ludvig Pedersen, udl. 1/5 i Demokratens Trykkeri efter 5 Aars Læretid (begge aflagt Prøve). Middelfart, Johannes Hermansen, udl. 1/5 paa Middelfart Venstreblad (afl. Prøve). Ribe, Johann Heinrich Vilhelm Date, udl. 1/5 i Ribe Stiftstid.s Trykkeri (afl. Prøve)

Tiltraadte.

København: 3914, Joh. Alfred Mortensen (Schultz) fra Rejse.

Provinserne: Nyborg, 1953, Theodor Adam Hansen fra Kbhvn. (Schønemann). Ringkøb. (Holstebro), 205, N. P. Andersen som Red. af Ringkøbing Amts Socialdemokr. Herning, 1517, Richard Jørgensen Tarp og 1314, Ludvig Rasmussen, begge fra Horsens (i Pl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1593, Theodor Adam Hansen til Nyborg i Pl. og 5023, Peter Viby Petersen til Amerika, 1619, Louis R. L. Friestedt (rejst uden Anmældelse).

Provinserne: Esbjerg, 1518, Christian Nielsen til Nykøbing F. i Plads. Vejle, 1329, N. J. Æ. Madsen til Næstved i Pl. Nykøbing M., 1564, Anton Mauritzen til Thisted i Pl. Herning, 1148, Hans Peter Hansen til Horsens (arbl.), 1526, Niels Pallesen til Viborg (Mil.) og 1659, Emil Morgenstern til Kbhvn. (Mil.).

Udmældte.

København: De kv. Trykkeriarb.: Marie Hansen og Marie Jørgensen (begge Røraflæggersker i Nationaltid.).

Døde.

København: 1432, Bogtrykker A. F. V. Drachmann. De kvindel. Trykkeriarb.: Thyra Bryde.

T. C. C. Fredag Start Nørrebros Runddel Kl. 10. Søndag Trianglen Kl. 10. Kristi Himmelfartsdag afholder Klubben sin 8-aarige Stiftelsesfest i Glostrups smukke Kro med Have. Fællesspisning (varm Ret samt koldt Bord og Kaffe), Dans og en Genstand om Aftenen, alt for 1 Kr. Besøgende kan deltage (2 Kr.). Tegning modtages af Styrelsen inden Søndag den 17. Maj.

De mandlige Trykkeriarbejdere afholder ekstraordinær Generalforsamling Fredag d. 8. Maj Kl. 10½ Form. i Rømersgade 15, Kælderen.

Dagsorden: Lovenes Vedtagelse.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de mødendes Antal. STYRELSEN.

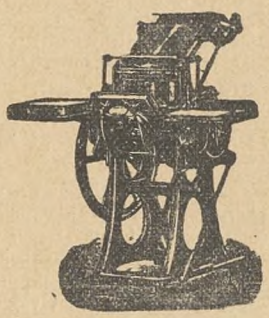
ANNONCER

Typografernes Broderkreds.

Maanedsmøde Lørdag den 9. Maj Kl. 8 i K. F. U. M., Gothersgade 115. Enhver Typograf er velkommen.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK
Transmissioner
Farve, Valsemasse
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

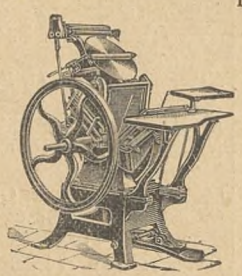
Valsestøber.

Til en herværende større Valsestøbeanstalt og Fabrik af Valsemasse søges en dygtig Mand helst under 40 Aar, som har beskæftiget sig tidligere med Støbning af Valser, Kogning af Gelatine, Glycerin etc.

Reflektanter, der ønske sig en Livsstilling, bedes indlægge Billet mrkt. »111« med Referencer paa Ekspeditionskontoret.

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.
Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 — KØBENHAVN DEN 15 MAJ 1903 — XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at **alle** Uoverensstemmelser, som kan opstaa paa et Arbejdssted, **først** maa forelægges for Forretningsudvalget gennem den paagældende Afdeling, førend Personalet foretager sig noget (jvfr. Lovenes § 44, 2. Stykke).

Efter derom truffen Aftale med Forretningsudvalget for »Københavns Bogtrykkerforening« vil en lignende Meddelelse udgaa til alle dens Medlemmer.

København, den 14. Maj 1903. FORRETNINGSUDVALGET

Fællesgeneralforsamling

afholdes af

Dansk typ. Forbunds københavnske Afdelinger

Søndag den 17. Maj, Formiddag Kl. 10 præcis

i **Rømersgade 22** [1] (Festsalen).

Dagsorden: 1. Kassereren fremlægger Regnskabet for Januar Kvartal. 2. Sygekassens Administration. 3. En Anmodning fra »De kvdl. Herreskrædere« (Formandinden for »De kvdl. Herreskrædere«, Frk. Andrea Nielsen, kommer til Stede). 4. Eventuelt.

Til denne Generalforsamling har alle Medlemmer af Forbundet samt Syge- og Ligkassens Medlemmer Adgang.

CHRISTINE BUUS, De kv. Trykkeriarbejdere. — LAUR. JENSEN, Den typ. Trykkerforening. — P. LAURITZEN, Den typ. Forening.

1/4 Time herefter og i samme Lokale

afholder

Den typografiske Forening
ekstraordinær Generalforsamling.

Dagsorden: 1. Protest mod Funktionærvalgets Gyldighed (Bagges og Hannovers Personaler). 2. Valgfonden. 3. Eventuelt.

Til denne Generalforsamling har kun Medlemmer af Den typ. Forening Adgang. STYRELSEN.

Tarifforhandlingerne.

DEN i Københavns Bogtrykkerforening bebudede Generalforsamling afholdtes den 5. Maj, og endte *ikke* med at vedtage den af Foreningens Forretningsudvalg foreslaaede Kommission. Man ønskede derimod først at faa Spørgsmaalet om Gyldigheden af Tarifen af 1. Januar 1899 drøftet; eventuelt besvaret af Dansk Typograf-Forbund.

I den Anledning er der i Onsdags Aftes afholdt et Møde mellem de to Forretningsudvalg. Medens man paa Mødet den 22. April var meget villig til at optage en Forhandling om Tarifens Realitetspunkter, var denne Lyst i kendelig Grad afkølet, efterat Københavns Bogtrykkerforenings Generalforsamling havde fundet Sted. I Øjeblikket sér det ud til, som om Sagens *formelle* Side skal skydes frem, og Vanskelighederne ved at naa til en Overenskomst er derfor i ikke ringe Grad forøgede.

Vi haaber det bedste, men er forberedt paa det værste.

Dansk Provinsbogtrykker-Forening.

Indenrigsministeriet har for indeværende Finansaar, ligesom i Fjor, velvilligt tilstaaet Foreningen et Beløb af 300 Kr. som Hjælp for Medlemmers Lærlinge og unge Typografer til Deltagelse i et Kursus ved Fagskolen i København. Der uddeles 2 Portioner à 100 Kr. og 2 à 50 Kr.

Unge Typografer eller Lærlinge i det sidste Læreaar, som ønsker at komme i Betragtning ved Understøttelsens Uddeling, maa indsende Ansøgning derom til Dansk Provinsbogtrykker-Forenings Formand, Bogtr. P. HANSEN, Aalborg, senest den 15. Juni. Ansøgningen maa ledsages af:

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er Typograf, eller Attest fra Læremesteren om, hvor lang Tid Vedkommende har været i Lære, hvis det er en Lærling.
2. Oplysning om, hvor længe Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Oplysning om, hvorvidt Eleven selv sørger for Opholdet under Kursustiden.

Kursuset, der varer 2 Maaneder, koster 20 Kr., hvilket Beløb udredes forlods af den tilstaaede Understøttelse. Kun Sætterе gives Adgang.

Da Skolen kan afgive Plads til flere end Understøttelsen kan tildeles, vilde det være i høj Grad ønskeligt, om andre end understøttede deltoge i Kursuset.

Aalborg, i Maj 1903.

P. S. V.:
P. HANSEN,
p. t. Formand.

Tilsvar til Hr. Wartenberg.

Af Meningernes Sammenstød fremspringer Sandhedens Gnister.

HR. Wartenberg! Maa jeg allerførst bringe Dem en Tak — ikke alene fordi De har svaret paa mit Brev, men fordi Tonen i Deres Svar er af en saadan Beskaffenhed, at jeg er glad for det, da det viser, at De — noget i Samklang med, hvad De siger om Ledelsen, der efter Deres Mening har nedstemt Tonen til pianissimo, — vistnok har sat Dem for at skrive efter Betegnelsen Moderato.

Hvad det angaar, om De skulde optage det i Spøg eller Alvor, maa blive Deres egen Sag; enhver maa jo optage Tingene, som han vil, for sin egen Regning, thi De véd jo nok, at her i Livet vandrer disse to tilsammen. — Og selv om det skulde synes, at der gaar en Overmodighedens Tone gennem Deres Skrivelse, saa maa De være overbevist om, at jeg føler slet ingen Grund til at beklage *mig*.

Vi kommer nu lige straks her lidt i Uoverensstemmelse med hinanden, da jeg mener, at Emballagen *kan* have mere Betydning end Indholdet. Svaret er jeg ikke tilfreds med som Svar paa det Spørgsmaal, jeg stillede til Dem; men idet De har svaret, har De iklædt Deres Ord en saadan Aand, at det, foruden at forbavse, næsten virker velgørende, — naar man véd, at De af »medfødt Temperament« kan tvinges til at bruge Vilkaarlighedens Vaaben, og at slaa i Bordet for at give Deres Ord Betydning.

Men se — mange havde sikkert ventet, at Deres Svar vilde blive af en hel anden Art; flere havde allerede trøstet mig med, at jeg vilde faa en ordentlig Skylle — »kendte de Wartenberg ret«; men saa har jeg dog alligevel kendt Dem bedre, da jeg var overbevist om, at et godt Ord altid finder et godt Sted.

Og saa til Lykke i Anledning af Deres Valg til Medlem af Styrelsen. Jeg tror, at det vil være til Gavn baade for Dem og Foreningen, at

De kommer ind og prøver Deres Kræfter. Deres Mening om, at De helst vilde staa udenfor for bedre at kunne kritisere og skyde til Maals efter Styrelsen, geraader Dem just ikke til Ære, og giver meget ofte kun Anledning til »Pindehuggeri«; og det var netop her, jeg mente mig berettiget til min Anke, da jeg syntes, De tumlede Dem temmelig frit paa dette Omraade.

Og saa er det saa forunderligt. De gaar altid til Yderlighederne, og hvorfor? — da De dog véd, at Middelvejen, som *kan* findes, er den bedste. Naar De mener, at Tonen i Ledelsen er gaaet ned til pianissimo, saa er De ogsaa gaaet for yderlig i denne Betegnelse; thi De véd jo dog godt, at det opbrusende saavel i Musik som i Tale i de fleste Tilfælde kun er som en Storm i et Glas Vand, hvorimod Mellemvejen piano er det, som gør det bedste og varigste Indtryk; og derfor er det, jeg mener, at man maa være varsom i sin Kritik, — den kan godt derfor være bestemt; thi det gælder om, at der altid staar en Mand bag ved det, der bliver sagt, og det er uheldigt, naar man mener, at man *skal* kritisere; derved kommer man let ind paa Ting, man ikke er rigtig underrettet om eller klar over, og naar saa det virkelige Forhold bliver fremstillet, — ja, saa bliver man lidt flov paa Kritikerens Vegne, naar man hører, at han beder om Undskyldning, fordi han talte om Ting, han ikke kendte.

Det er Maaden, hvorpaa De udøver Deres, Hr. Wartenberg, jeg har anket over, ikke fordi De *kritiserer* Sagerne.

Jeg ved adskillige unge Mennesker, nyudlærte, der er blevne i højeste Grad forbavsede over de personlige Angreb, der ofte er fremkomne. Man har indbudt dem til at møde til Generalforsamlingen, og naar de saa er komne for muligt ogsaa der at lære noget og sætte sig ind i Foreningslivet — hvor skuffede er de saa ikke blevne; de er næsten blevne skræmmede bort ved at høre denne bidende og haanende Kritik mod de Mænd, som de har anset for de bedste, eftersom de var udvalgte som Foreningens Ledere.

Det er sandt, vi maa have Kritik og Opposition, men den skal være fornuftig — ikke principmæssig —, og have ædle og sunde Motiver.

Alt er tilladt, men alt er ikke lige nyttigt. Og paa samme Maade som en Muddermaskine er en nødvendig Ting, men det, den bringer frem for Dagen under Arbejdet, er Snavs og Uhumskheder, der udbreder en fæl Stank, — saaledes kan man ogsaa i en altfor »god Tro« til sin Sag blive saa ivrig, at man i Stedet for at vejlede kommer til at vildlede, og der, hvor man mente at gøre Gavn, udsætter man sig for at gøre »Bjørnetjenester«.

Jeg stillede et direkte Spørgsmaal til Dem angaaende Lokalerne i Walkendorffsgade og Gothersgade, om Forskellen i Deres Optræden i denne Sag; jeg fik intet Svar herpaa, og det kan for Resten ogsaa være det samme; men min Mening var og er, at jeg har Ret til at bræmse Dem i Deres vilkaarlige Udtalelser. Om det var 3 Maaneder eller 3 Uger, der forlangtes 30 Kr. for, spiller vel ingen Rolle, og naar jeg har skrevet, at De har forlangt Styrelsen til at betale disse Penge, saa er jeg af samme Mening endnu, da jeg ikke har hørt det andre Steder end paa denne Generalforsamling. Men dette var heller ikke Pointet i min Skrivelse. Og jeg skal gærne gentage, hvad jeg har ment, om end med andre Ord, saa kan De vel nok forstaa det, om De vil; jeg mener, at De i Deres fantastiske Ivrighed let gør Dem til et Brushoved, og det maa ikke ske, Hr. Wartenberg. Jeg gentager, at man kan godt kritisere en Sag i Rolighed, og selv om De som Undskyldning for Deres Hidsighed paaberaaber Dem Deres varme Temperament og koleriske Naturel, — saa har De dog til Tider vist, at De kan »tage Fornuften til Fange under Lydighed«, og man har ikke Lov til at slaa med de Vaaben, som ligger for Haanden, undtagen naar man bliver overfaldet af Røvere.

Og hvor let De løber udenfor Linjen, viser De jo ogsaa i Deres Svar. De har alligevel ikke kunnet holde Dem i Skindet, men har ment at skulle uddele nogle Hip her og der, endog med Navns Nævnelse. Hvad Nytte tror De nu, det er til? Tror De, De fremmer Tingene ved at udæske bestemte Personer til en Pennefejde? Jeg tænkte, at det var Dem og mig, der skulde sige et Par Ord til hinanden, og derved muligvis ved vore Udvekslinger faa noget godt ud af det, — og saa opremser De en hel Del, jeg slet ikke har spurgt Dem om, og idet De for et Øjeblik stiller mig i Krogen som uvedkommende — knalder De en Lussing ud til en Mand, som slet ikke har noget at gøre med vort Mellemværende. Og saa skriver De, at jeg skal ikke være ængstelig for, at De løber løbsk! — Og hvad angaar alle de Sager, De mener at have haft en Del Indflydelse paa, da minder Deres Udtalelser mig om en vis Mand, der stod frem paa et vist Sted og takkede, fordi han ikke var som Røvere og andre slette Mennesker, og fortalte, at han gjorde saa og saa meget godt. — —

Naar jeg har skrevet, at De løb løbsk, saa er De vel klog nok til at forstaa, at jeg aldrig har ment, at det skulde være med Medlemmerne. De véd jo meget godt, at naar rigtige, firbenede Heste løber løbsk, saa gør Kusken alt for at standse dem, og mærker han, at det er umuligt, saa springer han af Vognen for at redde sig, og lader Hestene løbe, — og saa sker — i de fleste Tilfælde — Ulykken, til Skade for Hestene og for det, der kommer paa deres Vej. — —

Det er godt at kunne udrette noget, man har *Ære* af, men jeg tror, at det er mange Gange bedre at kunne udrette noget, vi selv og vore samtidige kan have *Glæde* af. — Og her er det, vi maa mødes: arbejde *for* det gode *med* det gode, saa vil det blive let at leve og behageligt at diskutere.

Deres

Den 6. Maj 1903. F. J. HANSEN

Overfartspenge eller -Billet.

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at den samme Regel gælder for Overfartsbillet eller -Penge som for Rejseunderstøttelsen, som i samme By ikke udbetales til samme Medlem med kortere Mellemrum end en Maaned. Ejheller kan der udstedes Overfartsbillet til den Landsdel, hvorfra den Rejsende sidst er kommen, f. Eks. tilstedes der ikke Overfartsbillet i København til Jylland eller Fyn, naar den Rejsende er ankommen dertil pr. Overfartsbillet. I det hele taget maa Afdelingsformændene vaage over, at Overfartsbilletterne ikke misbruges, men kun anvendes, hvor de Rejsende for at følge en naturlig Rejserute nødvendigvis maa benytte en Vandvej. FORRETNINGSUDVALGET.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Sangforening

afholdt Lørdag den 25. April halvaarlig Generalforsamling. Dirigent ALB. AUENER, Sekretær O. J. OLSEN.

FORMANDEN aflagde Beretning. Vintersæsonen var forløbet normalt, kun med den Forandring, at vi ikke deltog i Juleuddelingsfesten, da vi ikke vilde fravige det hidtil fulgte Princip, at Festen kom *alle* arbejdsløse Kolleger tilgode. To af Foreningens Veteraner havde vi i Vinter haft Lejlighed til at vise vor Erkendtlighed for deres lange og trofaste Virksomhed. — KASSEREREN forelagde og gennemgik Regnskabet, der desværre viste et Underskud paa 91 Kr. 66 Øre. — SOPHUS ANDERSEN mente, at Aarsfesten var for dyr, og spurgte, om der ikke kunde spares noget paa Assistancen, der vist laa for »højt« for Medlemmerne. Iøvrigt kunde han paa Revisionens Vegne anbefale Regnskabet til Godkendelse. — KALBERG mente ikke, at der kunde spares paa Assistancen; derimod burde Medlemmerne vise en større Virksomhed for at skaffe Deltagelse til vore Fester, saa at de kunde bære sig. Muligvis var Lokalelejen for høj, men han indrømmede, at det maaske vilde falde vanskeligt at finde noget billigere, hvormed Foreningen kunde være tjent. — FORMANDEN, KASSEREREN og ARNOLD LARSEN replicerede til de foregaaende Talere; de passive Medlemmer havde Ret til at forlange et godt Aarsfestprogram. — Sluttelig udtalte ARN. LARSEN under Forsamlingens Tilslutning en Tak til Direktør Fæster for hans Velvilje for Foreningen. Regnskabet godkendtes. — Tredje Punkt paa Dagsordenen var Valg af Kasserer og Næstformand. Da Bynck, trods gentagne Opfordringer, vægrede sig ved at fungere længere, valgtes paa Forslag af Form. C. LANGSTED enst. til Kasserer. Til Næstformand valgtes SOPHUS ANDERSEN.

Typografernes Cykleklub

afholdt Generalforsamling den 26. April. Til Dirigent valgtes J. MICHELSEN. — KASSEREREN fremlagde Regnskabet, som godkendtes. — Det besluttedes, at Klubben i Løbet af Sommeren, foruden de sædvanlige Ture, skulde foretage Udflugter til Gilleleje, Tidsvilde og Jægerspris med fri Rejse paa Jærnbanen enten ud eller hjem. — Det vedtoges at modtage A. B. C.s Indbydelse til Deltagelse i en Sommerfest med Væddeløb. — T. C. C.s Stiftelsesfest vil blive afholdt saa nær op til Stiftelsesdagen, den 19. Maj, som muligt, nemlig Kristi Himmelfartsdag. Ved denne Fest vil Klubbens ny, smukke Stander blive afsløret. — De afgaaende Funktionærer genvalgtes. N. H.

Randers Lokalafdeling.

Som *Typ.-Tid.s* Læsere vil have set af sidste Nr. af Bladet omtales en Generalforsamling, afholdt i Randers Lokalafdeling den 25. f. M., og hvori refereredes en Vedtagelse om Indtrædelse i den lokale Afdeling af »De samvirkende Fagforeninger«. Denne Vedtagelse staar ikke længere ved Magt, idet der fra 22 Medlemmer af Afdelingen blev opfordret til en ny Generalforsamling med Dagsorden: Udmældelse af »de samvirkende Fagforeninger« og »Kontingentnedsættelse«. Denne Generalforsamling afholdtes saa Onsdag den 6. ds. paa Hotel »Jylland«. Det var den største Generalforsamling, der i mange Aar har været afholdt i Afdelingen, idet alle Medlemmer paa én nær var mødt. Formanden, Trykker PETERSEN, aabnede Generalforsamlingen og rettede

en Bebrejdelse til adskillige Medlemmer, idet han formente, at disse ligesaa godt kunde have mødt til den første Generalforsamling, thi dette her affødte kun, at man kom til at løbe til Generalforsamling hver Uge for at forkaste, hvad man Ugen i Forvejen havde vedtaget. — Trykker NIELSEN stillede Forslag til Forretningsordenen, der gik ud paa at lade de to første Sager paa Dagsordenen udgaa. Han motiverede nærmere sit Forslag. Ved den foretagne Afstemning forkastedes Nielsens Forslag med 24 St. mod 20. — A. CHRISTENSEN foreslog, at det, der nu blev vedtaget, skulde have Gyldighed for et Aar. — HOLTZMANN stillede en Ændring dertil; han ønskede, at det skulde gælde til man var færdig med at betale til Forsamlingsbygningen »Jylland«. Forslaget vedtoges med 25 Ja mod 19 Nej. Endelig kom Hovedforslaget til Afstemning; de 22's Forslag vedtoges med 24 St. mod 20.

Kontingentspørgsmaalet blev man snart færdig med. Diskussionen drejede sig nærmest om at søge at skaffe bedre Forhold paa Svendehjemmene for vore rejsende Kolleger ved at give dem Nattelogi og Kaffe om Morgenen gratis. — WESTERMANN foreslog, at indtil den tilstedeværende Kassebeholdning i Ekstrakassen var opbrugt, skulde Kontingentet være 5 Øre; naar den er opbrugt, kan Bestyrelsen, indtil Kassen igen er nogenlunde situeret, uden Generalforsamling forhøje Kontingentet til 10 Øre. Dette Forslag vedtoges enstemmigt.

Dagsordenen var udtømt og A. CHRISTENSEN bragte Formanden en Tak for hans rolige Maade at lede Forhandlingerne paa og udbragte et Leve for ham, der fandt kraftig Tilslutning hos Medlemmerne.

A. CHR. HUGGER,
Sekretær.

Lokalafdelingen i København.

Regnskab for Januar Kvartal 1903.

Sætterafdelingens 15 Øres-Kasse.

Kassebeh. 1. Jan. 1903	24,176.43	Udgift i Jan. Kvartal .	5,310.99
Indtægt i Jan. Kvartal	4,296.60	Kassebeh. d. 31. Marts	23,162.04
	28,473,03		28,473.03

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden.

Indtægt i Jan. Kvartal	7,865.50	Udgift i Jan. Kvartal .	10,531.85
Underskud.....	2,666.35		
	10,531.85		10,531.85

Sygekassen.

Kassebeh. 1. Jan.	3,095.09	Udgift i Jan. Kvartal .	10,051.68
Indtægt i Jan. Kvartal	5,976.26		
Underskud.....	980.33		
	10,051.68		10,051.68

Hjælpekassen.

Kassebeh. 1. Jan.	1,383.21	Udgift i Jan. Kvartal ..	3,505.50
Indtægt i Jan. Kvartal..	2,062.80		
Underskud.....	59.49		
	3,505.50		3,505.50

Ligkassen.

Kassebeh. 1. Jan.	27,691.81	Udgift i Jan. Kvartal..	2,277.94
Indtægt i Jan. Kvartal.	2,191.55	Kassebeh. 31. Marts..	27,605.42
	29,883.36		29,883.36

Legatafdelingen.

Kassebeh. 1. Jan.	21,052.50	Udgift i Jan. Kvartal..	15.60
		Kassebeh. 31. Marts ..	21,036.90
	21,052.50		21,052.50

Den samlede Kassebeholdning var den 1. Januar 1903 Kr. 77,399.04
— — — 31. Marts — » 68,098.19
Underskud i Kvartalet Kr. 9,300.85

Kontingentet for Jan. Kv. fra Trykkerforeningen har været Kr. 1,783.70
— — - De kv. Trykkeriarb. — - 1,205.42
Tilsammen Kr. 2,989.12

I Reservefonden og Arbejdsløshedskassen bliver der derefter i Virkeligheden et Overskud af Kr. 322.77, hvilket fradrages ovennævnte Merudgift Kr. 9300.85, saa at denne bliver Kr. 8978.08.

I Understøttelser er udbetalt: Til 145 Rejsende i 734 Dg. Kr. 926.50, til Underst. p. Stedet til 20 Medl. i 799 Dg. à 1.75: Kr. 1398.25, til 124 Medl. i 4677 Dg. à 1.25: Kr. 5846.25, til 29 kv. Trykkeriarb. i 1211 Dg. à 0.75: Kr. 908.25, i Reservefondsunderst. til 4 Medl. i 69 Dg. à 2.00: Kr. 138.00. I Sygeunderstøttelse er udbetalt til: I Hjem 145 Md. og 46 Kv.: Kr. 6083.00, paa Hospitalet 23 Md. og 6 Kv.: Kr. 1121.40, i Lægehonorarer er udbetalt Kr. 1600.25, i Barselshjælp er betalt 228 Kr.; af Hjælpekassen er udredet til 140 Medl. Kr. 3504.00; af Ligkassen til Begravelseshjælp Kr. 860.00.

København, den 13. Maj 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Bynyt. Hr. Simmelkiær meddeler os, at naar Rygtet har sat hans Navn i Forbindelse med Nic. Cohens Trykkeri, saa maa dette bero paa en Misforstaaelse, da han ikke har haft noget med dette at gøre.

60 Aar. Paa Søndag fejrer en af vort Fags Veteraner, P. JENSEN i *Politiken*, sin 60-aarige Fødselsdag. De mange Aar har ikke taget mere paa ham end at han endnu staar ved Kassen og leverer den daglige Portion. P. Jensen har aldrig hørt til »Sliderne«, hvad det faglige Arbejde angaar, og det er sikkert netop det *normale* i hans Arbejdsmaade han kan takke for, at han endnu besidder et godt Helbred og har bevaret sit glade, ungdommelige Humør. Et stort Arbejde har Peter Jensen udrettet i Foreningens Tjeneste, særlig hvad dens understøttende Formaal angaar. Altid har han hørt til dem, der tog Tag med, naar det gjaldt Foreningens Interesser. I Anledning af Fødselsdagen har hans Arbejdskammerater indbudt ham til et Festmaaltid paa Søndag i Frederiksberg Selskabslokaler, Allégade.

Typograf-Tidende sender det aldrende Fødselsdagsbarn et hjærtelig: Til Lykke! KOM.

Til Friluftssport. Nu nærmer Sommeren sig og Lysten til at gøre Gymnastik i indelukkede Lokaler taber sig med Varmen. Folk længes ud. — *Søndag den 17. Maj* slutter da ogsaa Typografernes Sportsklub sin Vintersæson i Lokalerne i Citygade, for allerede *Onsdag d. 20. Maj Kl.* 7½ at begynde paa Friluftsgymnastik paa Pladsen foran Gymnastikskolen i Sølvgadens Kaserne. Her vil Sportsklubben atter samle sine Medlemmer til en sund og fornøjelig Sport. Medlemmerne vil herude finde baade Reck, Barre og Hest, ligesom de rigtige Friluftsøvelser: Stang-, Længde-, Højde- og Trespring helt vil kunne øves. Alt er parat, lige til at tage fat paa, saasnart vor Lærer, Hr. Nielsen, byder os Velkommen. Lad os da Alle tage mod Indbydelsen og møde *Onsdag den 20. Kl.* 7½. Baade unge og gamle har en Sommeraften godt af en Times Motion i fri Luft. Indmældelser modtages ved Øvelserne. J.

Sygekassens Medlemmers Opmærksomhed henledes paa:

For Anskaffelse af Brokbaand, Bind, Bandager og lign. udfordres følgende:

1. At Sygekassens Læge udsteder en Attest for Nødvendigheden af Anskaffelsen.
2. At vedkommende Patient, før Anskaffelsen, henvender sig paa Kontoret, Gl. Strand 46, og der faa Anvisning paa en af de Institutioner eller Forretninger, med hvilke Kassen har Overenskomst om Moderation.
3. Under særlig uheldige økonomiske Forhold eller hvor andre uheldige Forhold gør sig gældende, betaler Kassen hele Beløbet, herom tager Styrelsen i hvert enkelt Tilfælde Bestemmelse.

STYRELSEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Mandag den 4. Maj 1903. Frav. K. KIEFER med anm. Forfald.

Formanden aflagde Beretning fra De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling samt fra Forretningsudvalgets sidste Møde, af hvilket det bl. a. fremgik, at vi herefter faar en Forbundsgeneralforsamling for København hvert Kvartal, hvor Regnskabet bliver fremlagt til Godkendelse. — Paa et herværende Trykkeri var et Medlems sidste Ugeløn ved hans Bortrejse bleven tilbageholdt, fordi Valserne under Trykningen havde trukket Bogstaver op i Formen; da det ikke klart fremgik af Sagen, at det var Trykkerens Skyld, henvistes Sagen til Afgørelse ved en eventuel Voldgiftsret, medens Foreningen foreløbig betaler Ugelønnen. — En Sag af noget lignende Art fra et andet Trykkeri vedtoges det at udsætte og indhente nærmere Oplysninger. T.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Tirsdag den 5. Maj. Alle mødt.

Formandinden meddelte, at Forretningsudvalget havde vedtaget at lade Forbundsstyrelsen føre Tarifforhandlingerne samt at man havde føjet nogle Ændringer til Tarifen. — Vor Repræsentant i Forbundsstyrelsen, Fru Amalie Petersen, der var til Stede, afgav Beretning om Situationen. — Formandinden afgav Beretning fra De samvirk. Fagforbunds Generalforsamling. — Formandinden foreslog Afholdelse af en Generalforsamling. Forkastedes indtil videre. — Udkastet til de ny Love, der havde været forelagt Forretningsudvalget, var nu tilbagesendt med nogle Ændringer. Det videre med Hensyn til Lovene udsattes. H. C.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 10. Maj. Fraværende med anmældt Forfald CARL og N. P. NIELSEN.

Forretningsordenen fastsættes. — Til at gennemgaa Kvartalsregnskaberne og til at repræsentere Foreningen i Vælgerforeningerne genvalgtes henholdsvis N. P. Nielsen og Carl Nielsen. — Moritz Mogensen og Lindahls Enke indstilledes til 2 ledige Portioner à 17 Kr. 50 Øre af Cortnums Legat. — En Klage fra et Medlem over et Hospital undersøges nærmere. — Det vedtoges at refundere 2 Medlemmers Udgifter til et Bælte og et Brokbaand. — Det besluttedes at holde ekstraordinær Generalforsamling i den faglige Afdeling Søndag d. 17. Maj efter Fællesgeneralforsamlingen. — En Skrivelse fra Gutenberg-Koret besvaredes. — Det vedtoges at deltage i Arbejderpartiets Grundlovsfest med Musikkorps i Lighed med tidligere Aar. — En Forespørgsel fra

Bladbudenes Organisation besvaredes. — Nogle Understøttelsessager behandledes. — De kvindelige Herreskrædere anmodede om at Frk. Andrea Nielsen maatte komme til Stede paa vor Generalforsamling. Der svares imødekommende. — Et 4 Ugers Landophold bevilgedes et kvindeligt Medlem efter Lægens Indstilling. — En Anmodning fra et kvindeligt Medlem, der har været i Sygekassen i 8 Aar, om at blive optaget i Ligkassen, at regne fra den Dato hun optoges i Sygekassen, imod at hun betaler det dertil svarende Kontingent, kunde ikke efterkommes. — Formanden gav sluttelig nogle Meddelelser om Tariforhandlingerne. E. M.

I Anledning af det udsendte Cirkulære har jeg modtaget Bidrag fra følgende Trykkerier: Græbe (Prp., Tr. & S.) Kr. 37.00; Vort Lands Sætterе 4.00; Luno 6.25; Qvist 4.00; C. C. Petersen 3.00; Kr. Dagblad (1 Tr.) 1.00; O. C. Olsen (Tr.) 6.00; Sivertsen (Tr.) 1.25; Henningsen 1.00; Fehlhaber (1 Tr.) 0.50; Trier 4.75; Missionstr. 2.75; Leisner & Co. 0.80; Egm. Petersen (8 Tr.) 8.00; L. A. Jørgensen 3.00; Aller (11 Tr.) 11.00; Hohlenberg 1.50; Birch 0.85; Hannover (Tr. & S.) 11.50; Schultz (Tr. & S.) 16.90; I. Cohen (Tr. & S.) 10.00; Aamodt (3 Tr.) 3.00; Centraltr. 6.10; Løvgren 3.50; Bagge 15.00; Enevoldsen & Andersen 1.00; Nationalt. 28.00; Truelsen (S. & Tr.) 5.00; Nielsen & Lydiche (Tr. & S.) 25.50; »Kl. 12« (S.) 4.00; Hornum (Tr.) 1.00; Eksprestr. & Ugens Nyh. (5 Tr.) 5.00; Thiele (Tr. & S.) 21.00; Soc.-Dem. 20.00; Rigsdagen (S. & Tr.) 10.25; Citytr. (S. & Tr.) 2.50; Bording (Tr. & S.) 5.75; Aug. Andersen (Tr. & S.) 1.50; Knudtzon 2.50; Kihl 5.00; G. Kirschner 2.00; Aage Hansen 1.00; eget Bidrag 2.00; ialt *Kr. 305.65*, hvorfor herved med Tak kvitteres.

LAUR. JENSEN.

Ovenstaaende Beløb har jeg rigtig modtaget og bringer jeg herfor min hjærteligste Tak. JACOB JENSEN.

Hjærtelig Tak for udvist Opmærksomhed i Anledning af vort Sølvbryllup.

Silkeborg, d. 11. Maj 1903. Faktor J. L. PETERSEN og HUSTRU.

Paa Grund af Helligdag trykkes næste Nr. af »Typ.-Tid.« paa Onsdag. Alt Manuskript maa være indleveret senest Mandag Aften.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdelingen: Valdemar Anton Hansen (Schultz), udl. 89 i Ringsted Bogtrykkeri. Aksel Stancke (overgaar fra Ny typ. Forening). Sygeafdelingen: Sætter C. P. Martin Sørensens Hustru Ingrid. Sætter Adolf Chr. Jensens Hustru Olga. Sætter Kaj Chr. Sønderkjærs Hustru Harriet. Sætter Larsen-Holsts Hustru Nielsine. Sætter Aksel Stanckes Hustru Cathrine.

Provinserne: Herning, Johannes Ramskov Rørbæk Madsen, udl. ⅕ 1903 paa Herning Folkeblads Trykkeri. Thisted, Ditlev Ditlevsen, udl. ⅕ i Thisted Amtsavis. Køge, Jens Dahldorph Hansen, udl. ⅕ i Østsjæll. Folkebl.s Trykkeri. Ringkøbing, Niels Nielsen, udl. ⅕ i Ringkøbing Amtsbogtrykkeri. Næstved, Sætter Johan Laurids Christiansen, udl. i C. V. Petersens Sønners Bogtrykkeri. Ringsted, H. P. Kinnerup, udl. ⅖ i Venstr. Folkebl.s Bogtrykkeri. Aarhus, Søren Lauritz Petersen, udl. ⅕ i Aarhus Amts Flkbl.s Trykkeri og Hans Thorvald Hugo Clausen, udl. ¼ hos Mammen & Co. (Alle afl. Prøve).

Tiltraadte.

Københavns: 3131 (Verb. d. d. Buchdr.), Skriftstøber Paul Anl (Simmelkiær) fra Rejse. 855, Ludv. Vilh. Hansen (Luno) fra Horsens.

Provinserne: Fredericia, 1625, Sophus Langhorn (Fred. Av.). Hjørring, 1528, Johannes Bindslev fra Brønderslev (arbl.). Odense, 1583, C. O. Madsen (fra Rejse) og 1369, Mads Lauritz Madsen. Thisted, 1564, Anton Mauritzen fra Nykøbing M. i Pl. Nykøbing M., 1380, Dan Fog (fra Højskole). Nykøbing F., 1518, Chr. Nielsen (Nykøb. Dgbl.). Horsens, Chr. J. Nielsen fra Esbjerg (arbl.) og H. P. Hansen fra Herning (arbl.).

Bortrejste.

Københavns: 3395, Knud Lauritz Larsen (arbl.) til Holbæk.

Provinserne: Brønderslev, 1528, Johannes Bindslev til Hjørring (arbl.). Køge, 1667, Karl Marius Petersen (paa Rejse). Slagelse, 1619, O. Teilman Ibsen og 1583, Carl Olaf Madsen (begge paa Rejse). Randers, 779, Chr. Worm (arbl.) paa Rejse. Thisted, 1089, E. H. Selmer (til Amerika). Aarhus, Hans Thorvald Clausen (arbl.). Horsens, Ludv. Rasmussen til Herning i Pl. og L. V. Hansen til København i Pl.

Udmældte.

Provinserne: Nykøbing F., 1495, Ellen Nielsen (overg. til anden Livsstilling).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Speciallægerne.

Hr. Korpslæge, Dr. NORRIE, er flyttet til Store Kongensgade 92, 1. Konsulationstid: 1—2½. Telefon 9533.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

De Personaler, der ikke har betalt Bidraget til Begravelseskassen for Januar Kvartal til Budet, bedes betale til mig paa Kontoret i Dag eller i Morgen 5½—7½.

I næste Uge omdeles *Fælleslister* for Begravelses- og Ekstrakassen for April Kvartal. Disse Lister bedes bragt i Orden i denne Maaned.

De Medlemmer, der endnu staar med Restance, gammel eller ny, bedes betale denne nu. Halvaarsregnskabet afsluttes med 26. Uge og til den Tid maa *alle* Restancer være betalt. LAUR. JENSEN.

T. C. C. Søndag Start Trianglen Kl. 10. Kristi Himmelfartsdag afholdes Klubbens Stiftelsesfest i Glostrup Kro. Fællesspisning (varm Ret og koldt Bord, Øl og Snaps samt Kaffe) à 1 Kr. for Medlemmer, 2 Kr. for Besøgende. Om Eftermiddagen Dans i den store Sal. Start Nørrebros Runddel Kl. 11 præcis. Tegning, som er bindende, modtages af Styrelsen inden Søndag. I Tilfælde af Regnvejr tages med Tog 1 12 fra Hovedbanen. Husk Lygten.

T. S. **Boldspil** paa Blegdamsfælleden begynder *Kr. Himmelfartsdag Kl. 10 Form.* og fortsættes hver Søndag Kl. 10 og Torsdag fra Kl. 6½. I Lokalet, Blegdamsvej 50, findes Rekvisiterne.

Diskussionsklubben „Graphia".

Møde **Onsdag** Kl. 8¼. Ämne: Arbejdsløsheden og dens Følger.

Enhver Kollega er velkommen.

STYRELSEN.

ANNONCER

Maskintrykker.

Som saadan søger Undertegnede fast Plads. Jeg er dygtig i Illustrations-, Værk-, Plade- og Farvetryk.

Trykprøver og Anbefalinger til Tjeneste.

CARL PETERSEN,
adr.: Bollfras,
Brandenburgerstr. 56.
Berlin.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Fest- og Brudegaver
i **Guld, Sølv og Elektroplet**
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

HAMLET
Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.
Hovedudsalg: Købmagergade 54,
Hj. af Landemærket.
Leverandør til T. C. C.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 22 MAJ 1903 XXX AARGANG

To Replikker.

FØRST nogle mere personlige Bemærkninger til Forfatteren af Artiklen »Hr. Wartenbergs Angreb«, der i Nr. 19 fremtraadte som Redaktionsartikel:

Skal vi sige hinanden Uartigheder eller skal vi — til gavnlig Belæring for os selv og andre — søge vore divergerende Anskuelser afklarede ved at diskutere sagligt? Ønsker De kun en Anledning til at aflosse personlige Uartigheder, saa ønsker jeg ikke at deltage i Konkurrencen, men overlader Dem roligt Valpladsen. Vil De derimod aflægge disse Unoder — og helst samtidig bortkaste Deres indbildt overlegne Fornemhed — og diskutere sagligt om saadanne Spørgsmaal, der har Betydning for vor Organisations Udvikling og Fremskridt, saa er jeg villig til at bryde en Lanse med Dem. Og De skal da komme til at erkende, at ikke alt mit »Fyrværkeri« er blevet »vaadt«, men at »Overflødighedshornet« endnu indeholder tørt Krudt til adskillige »Kanonslag«.

Kun vil jeg henstille til Dem, om De ikke finder det mere værdigt for Dem og den af *Medlemmerne* valgte Redaktør, at De *selv* kaster Masken og træder frem med Deres Navn i Stedet for at lade Hr. F. K. Madsen bære Ansvar for den paagældende Artiklel, *uagtet han ikke har skrevet en Stavelse af den!*

Ærligt Spil, Højstærede!

— — —

Jeg skal efter disse Bemærkninger forsøge at optage en Realforhandling med Dem om forskellige af de Spørgsmaal eller Sager, paa hvis Løsning eller Behandling vi ser højst afvigende. Selvfølgelig kan en virkelig udførlig og detailleret Drøftelse ikke ske her i Bladet i en enkelt Artikel. Dertil er Pladsen for stærkt begrænset.

Der er først Spørgsmaalet om vor Tilslutning eller Ikke-Tilslutning til de samvirkende Fagforbund. De anser dette for at være det eneste Princip, hvor vi maaske ser forskelligt. Jeg anser nu dette som en *taktisk* og ikke en principiel Uoverensstemmelse. Spørgsmaal som Kontingent efter stigende Skala, uafbrudt Understøttelse af uforskyldt Arbejdsløse, Offenlighed i Anvisningskontorets Virkemaade — det kalder jeg *Princip*-Spørgsmaal. Forskellig Stilling til De samvirkende Fagforbund er derimod nærmest en Divergens i *Taktik*.

De samvirkende Fagforbund har bevisligt haft en overordenlig Betydning for de Fremskridt, de forskellige Fag har opnaaet med Hensyn til Løn, Arbejdstid og andre Forhold. Men alt er underkastet Forgængelighedens uomstødelige Lov. Det gaar med De samvirkende Fagforbund som med et Frugttræ. Det kan for kortere eller længere Tid bære rig Frugt. Men dets Ydeævne aftager indtil Træet afblomstrer og dør. De samv. Fagforbund synes mig at have oplevet sine bedste Frugtaar. *Afblomstringen* er begyndt. Og det kan ingen, der forstaar Udviklingen, forbavses over.

Saa længe Arbejdsgiverne ikke stod samlede, blomstrede vor Organisationsplante frodigt. *Nu* er det anderledes. Mestrene har lært Organisation, og nu staar der to store, væbnede Hære, der nøje vogter paa hinandens Bevægelser. Sker der blot en lille Forpostfægtning et Sted i Kæden, saa kan dette fænge over hele Linjen og saa er Kampen der. Saa kan begge Hæres hele Styrke komme i en mægtig Kamp, der vel ligesom sidst ender med, at ingen af Parterne bliver *absolut* Sejrherre. Men slige store Kampe bliver altsaa blot en kostbar nationaløkonomisk Aareladning, som ikke bringer vore Løn- og Arbejdsvilkaar et Hanefjed fremad.

Derfor tror jeg, at vi maa søge nye Baner, maaske gennem en grundig gennemført *international* Organisering *fagvis* samtidig med en national Decentralisation, som ikke lægger det enkelte Fag Hindringer i Vejen for at udnytte en øjeblikkelig Chance.

Jeg har indtil for ganske nylig været Tilhænger af vor Tilslutning til De samv. Fagforbund, og *det* har jeg ikke fortrudt. Men naar man ved stadig med Interesse at følge Arbejderbevægelsen efterhaanden mener at have faaet et klarere og mere udviklet Syn paa en Sag, saa skal man ikke af dum Skamfølelse for at kollidere med sin »Fortid« kvæle en Mening, man efterhaanden har fæstet Lid til.

Spørgsmaal som begrænset eller uafbrudt Understøttelse af Arbejdsløse, Kontingent efter stigende Skala eller en systematisk gennemgribende Forandring i Plads-Anvisningskontorets Virkemaade — det er Princip-Spørgsmaal, der hver for sig er af en saadan Rækkevidde, at hver enkelt Sag bør behandles specielt. Jeg vil derfor lade disse Spørgsmaal ligge i Dag, for senere at behandle hver enkelt Sag i et Par særlige Artikler.

Jeg skal derfor vende mig til andre Punkter i Deres Angreb paa mig.

De siger, at nu har Wartenberg talt længe nok om, hvorledes det *ikke* skulde være, nu skal han vise, hvad *han* kan udrette efter at han er kommet ind i »Ledelsen« og har faaet et Ansvar. Denne Mundfuld bliver nærmest kostelig, naar man betænker, at Den typ. Forenings Styrelses *eneste* afgørende Myndighed indskrænker sig til den lokale 15 Øres Kasse! *Hele det øvrige Kontingent har den lokale Styrelse ikke den fjærneste Bestemmelsesret over.* Saa *det* Ansvar synes mig dog ikke saa frygteligt!

Nej, ærede Modstander, nu er det noget helt andet, Medlemmerne venter paa, end at jeg skulde kunne lave alt om, saaledes som jeg ønsker det skulde være. Man kræver **Resultater** *af Centralisationen!* Hidtil har det nok ogsaa været »forbandet skralt« i *den* Retning. Man kræver en hurtig og resolut Handlen i Spørgsmaalet om den københavnske Tarif. Se, det interesserer Medlemmerne ulige mere for Tiden end min ringe Person, som De ikke her kan bruge som Dæksmand. Lad os nu faa at se, hvad det store, stærke Forbund formaar at udrette. Der er jo »Arbejdsstof« i rigelig Mængde.

De eneste »Resultater«, Centralisationen endnu har bragt, er jo ikke særlig lystelige. Gevinsten har hidtil været lig Nul. Derimod figurerer der nogle fæle Poster paa Tabskontoen. For det første har de enkelte Afdelinger afleveret deres Selvstyre til Forretningsudvalg og Forbundsstyrelse. Det kalder man at »simplificere« Ledelsen, og det ser jo heller ikke ret indviklet ud. Men en *demokratisk* Regeringsform er det absolut ikke. Skønt De vrider Dem ved det, saa maa De jo gaa til Bekendelse paa dette Punkt. Dernæst har Centralisationen ikke bragt den *Besparelse* i Administrationsudgifterne, som der paa Delegeretmødet stilledes os i Udsigt. Tværtimod er Udgifterne til Administration og Lønninger svulmet saa foruroligende op, at selv Ledelsen er begyndt at blive betænkelig.

Med saadanne »Resultater« for Øje er det ikke saa mærkeligt, om man bliver lidt ængstelig for, hvad sidste Delegeretmøde bragte. Jeg anser det i hvert Fald for mere ærlig Politik, at man aabent udtaler sin Frygt for, om man den Gang handlede klogt, fremfor stædigt at fremture i et Fejlgreb. Thi at Centralisationen i sin nuværende Form er forfejlet og har skuffet Medlemmerne, vil det være dumt at nægte. I Stedet for som tidligere at være *lov*givende og have *endelig* og *afgørende* Indflydelse paa de foreliggende Sager, er de københavnske Hovedforeningers Generalforsamlinger nu reduceret til at være en *Under*instans, en Slags *raad*givende Ständerforsamling.

De kalder min Betegnelse af Ledelsen (Diktatur) for »Skaberi« og siger, at en Ledelse, der tilsidesætter Medlemmernes velberettigede Krav, hurtig vil »blive sat paa Porten«. Her gaar De udenom Sagens Kærne. Om de valgte Ledere nok saa ofte sættes paa Porten — det forandrer jo ikke en Døjt paa det udemokratiske i den *Form* og det *Princip*, hvorefter de udstyres med denne diktatoriske Myndighed. Om *Personerne*, der vælges, er aldrig saa gode, saa er hele deres Magtstilling lige udemokratisk.

Den opflammende Tale, som Redaktør F. K. Madsen holdt paa Delegeretmødet i berettiget Harme mod Ny typ. Forening for dens Vrangvilje til at respektere Flertallet — en Tale, som alle Tilhørerne vil indrømme blev afleveret i en ualmindelig kraftig og ildfuld Tone og Form (hvoraf Referatet kun giver et afbleget Spejlbillede) — denne Tale (der hin Dag fik Hr. F. K. Madsen til at gløde, saa hans Ord faldt som fængende Gnister) har nu mistet sin Ægtheds Lød. Naar en saadan Tale ikke efterfølges af overensstemmende Handling, saa bliver den kun en agitatorisk Jonglørkunst, der forvirrer og demoraliserer Medlemmernes Begreber. Enkekassespørgsmaalet og Fredsforhandlingerne med de Ny giver mig Ret til at sige dette.

— — —

Sluttelig et Par Bemærkninger til Hr. F. J. HANSEN.

Da jeg selv er bleven betegnet for en »permanent« Kritikus, saa maa *jeg* selvfølgelig ogsaa finde mig i at blive kritiseret. Og jeg maa give Dem det Vidnesbyrd, at De har øvet Deres Kritik paa en ret nobel, men samtidig temmelig uskadelig Maade. Men da det, der ligger os imellem, ikke er noget positivt, som Fagbladets Spalter fremdeles kan staa aabne for, saa foretrækker jeg at diskutere med den anden Modstander, som vore »Breve« kaldte frem. Den sidstnævnte Debat *kan* muligvis afsætte vejledende Spor og gavnlige Frugter for vor Organisations Udvikling i Fremtiden. Idet jeg takker Dem fordi De gav mig Anledning til i Fagbladet at begrunde mit Syn paa forskellige større Spørgsmaal, vil jeg foreslaa Dem, naar De atter vil skrive, da at vælge et Æmne, som i højere Grad end min Person kan siges at have Betydning for de typografiske Arbejderes Interesser. Det er jo Sagen og ikke Personen, det gælder, som De selv siger. Og at enhver større Sag *bør* drøftes og belyses — helst fra forskellige Sider — før den praktisk føres ud i Livet, det anerkendes jo almindeligvis fra alle Sider.

København, den 17. Maj 1903. VILH. WARTENBERG.

Forholdene i Skive.

DET er just ikke nogen behagelig Opgave at skulle skrive om Forholdene i en By, hvor de faglige Tilstande er sunket ned til et saadant Lavmaal som i Skive. Men paa den anden Side har man jo ogsaa en vis Pligt til at lade de Oplysninger gaa videre, som man under et kort Ophold paa Stedet kan samle.

Jeg skal begynde med *Skive Folkeblad* som det ældste og blandt Typograferne mest bekendte Blad. Siden 1895 har dette Officin været befolket af en 3—4 »Kolleger«, der fandt det formaalstjenligt at svige deres Organisation, plus nogle Pigebørn. Paa Grund af disse Herrers Stædighed og Uvilje til atter at vende tilbage til deres gamle Plads i vore Rækker har det hidtil været umuligt at faa Foden ind her. Ganske vist har der lejlighedsvis under mine Ferieophold i Skive været rettet Henvendelse til mig fra en enkelt Side (Faktor KARL LARSEN, tidligere Lokalformand), om mulig Genindtrædelse i Foreningen. Disse Henvendelser har dog aldrig antaget nogen fastere Form, og Ønsket har vel heller næppe været særlig brændende.

For nylig opsøgte jeg ham imidlertid og henstillede at faa et Møde bragt i Stand med ham og de øvrige Herrer. Situationen var nemlig i den sidste Tid bleven en Del forandret ved, at en ung Mand, SOFUS JAKOBSEN, som har lært paa Bladet og siden den Tid arbejdet i København og Nakskov, fandt sig saa trykket af en 2—3 Maaneders Arbejdsløshedsperiode, at han ikke mente at kunne eksistere uden at tage Arbejde paa det blokerede Sted. To Dage forinden han skulde paabegynde Arbejdet, meddelte han mig som en ganske selvfølgelig Ting sin Beslutning, og skønt jeg efter bedste Evne søgte at faa ham bort herfra, var det aldeles umuligt at overbevise den uerfarne, 20-aarige Mand om det ufornuftige i det Skridt, han stod i Begreb med at gøre. Altsaa ønskede jeg en Sammenkomst.

Et Par Dage efter meddelte Karl Larsen mig saa, at et Par af hans Medarbejdere (J. CHRISTENSEN og MØLLER) »*under ingen Omstændigheder*« vilde indlade sig paa et saadant Møde. Hermed røg altsaa den Forhaabning i Lyset, og vi maa vel nok fuldstændig opgive nogensinde at faa ordnede Tilstande paa *Skive Folkeblad*.

— — —

Det ny *Skive Dagblad*, der gentagende er omtalt her i Bladet, er nu kommen saa vidt, at det en af de første Dage vil udgaa fra eget Trykkeri her i Byen. Hidtil er det, som bekendt, blevet trykt i *Morsø Dagblads* Trykkeri i Nykøbing, og den Udstyrelse, det til Dato er fremtraadt i, trodser enhver Beskrivelse. Mage til fagligt Svineri er vist aldrig fremstillet, og man er da ogsaa i de Kredse, hvor Bladet bliver holdt, yderst utilfreds. Gang paa Gang har Redaktionen gjort Undskyldninger og fortalt, at naar Bladet først blev trykt i Skive, skulde det nok blive godt. Vi faar se, men jeg tillader mig dog at stille mig temmelig skeptisk hertil.

Redaktør Kofoed har, vel sagtens for at sikre »den pæne Udstyrelse«, i nogen Tid holdt 4 Pigebørn staaende oppe paa sit Loft for at lære »Faget« af en Typograf Emil Andersen. Denne Andersen er nok egentlig fra Hørsholm, har arbejdet i Hjørring og gentagende forbrudt sig mod Organisationen i Skive. I flere Aar arbejdede han paa *Skive Folkeblad*; men da han ikke paa langt nær var Afholdsmand og nok jævnlig besørgede større Partier i Fisk, har han opnaaet at gøre sig umulig her, og det siger dog noget. Nu er han altsaa bleven en Slags »Direktør« i Hr. Kofoeds »Officin« og faaet overladt en fuldstændig ny Maskine og nyt Materiale til »Behandling«. Og naar man saa ved, at Personalet bliver suppleret fra *Morsø Dagblad*, er yderligere Kommentar vel overflødig.

Saaledes ser Forholdene for Tiden ud i den lille Limfjordsby, som før 1895 var en livskraftig Lokalforening paa ca. 10 Medlemmer, og man kan vist næppe vente nogen Forandring i en nærmere Fremtid, men — man har jo Lov at haabe og vente.

p. t. Skive, den 14. Maj 1903. PETER LAURSEN.

Om Demonstration.

PAA Fællesgeneralforsamlingen i Søndags hævede der sig stærke Røster til Fordel for Majdemonstrationen. Jeg kan just ikke sige, jeg deler den Kritik, der blev Forretningsudvalget til Del, angaaende de udsendte Stemmesedler om at deltage eller ikke, tværtimod synes jeg Forretningsudvalget har baaret sig diplomatisk ad, naar man tager i Betragtning, de Meninger, som for en Del gør sig gældende og som yderligere vil gøre sig gældende, naar man analyserer dette Emne. Overfor Tilhængerne af Majdemonstrationen greb jeg med Vilje ikke Ordet, da Udredningen af Spørgsmaalet set fra modsat Side næppe vilde bringe noget positivt Resultat, naar det fremførtes af Taler Nr. næstsidst under »Eventuelt«. Men jeg mener at have Ret til, naar Ikke-Deltagelsen er vedtaget med en saa overvældende Majoritet, som den blev, at drage Spørgsmaalet frem i vort Fagorgan.

Naar man vil se paa Majdemonstrationen saaledes som Tanken fra første Færd udkastedes og ogsaa delvis udførtes, saa vil man, selv om man kan opvise et Aar for Aar voksende Demonstrationstog, ganske vist i de *senere* Aar noget mindre, stadig kunne paavise en større og større Divergens mellem Teori og Praksis af Ordet Demonstration. Fra at være Demonstration i Ordets rette Betydning, som Middel i Kravet om en Normalarbejdsdag, er Majdemonstrationen gledet derhen, hvor Betegnelsen, naar den skal forstaas efter som Tanken er fremsat og vedtaget første Gang, er uberettiget. Den allerstørste Del

af Arbejderne, som »demonstrerer«, gør det nu paa den Maade, at de ansøger om Tilladelse til at holde fri, mister alligevel deres Dagløn, andre betaler Mulkt derfor, og Resten — arbejder. Man kan kalde dette hvad man vil, men at demonstrere er det ikke. Og dermed taber Midlet til Maalet sit Værd. Jeg behøver ikke, antager jeg da, at drage Skellet mellem Teori og Praksis stærkere, det kan jo godt gøres, ligesom Majdemonstrationen yderligere kan kritiseres. Det véd man. Og herfor er Stemmeafgivningen i Spørgsmaalet: Deltagelse i Demonstrationen eller ikke? en god Borgen.

Men nu kommer samtidig med Røsterne *for* Majdemonstrationen Sætterbrancheafdelingsformanden frem med en Tale, som *kunde* indesluttes i de Ord: Ja, ja, Børnlille, vent nu til næste Aar, saa skal der blive ordentlig Slag i Frikadellen.

Arbejdernes aarlige Folkefest vil da, som Demonstration for Normalarbejdsdagen betragtet, blive endnu mere inkonsekvent. Thi saa demonstrerer man jo kun, at en **lovbefalet** Hvile- og Helligdag ogsaa gælder for Arbejderne. At vi har gjort det før, beviser ikke det rigtige i at fortsætte.

Hvis jeg var »klassebevidst« (jeg forudsætter nemlig at faa Skyld for det modsatte og kun »Demonstranter« for at være det), saa vilde jeg sige: Nej, stop nu lidt, Arbejdernes Fredag, det er i Aar en Helligdag, og jeg vil ikke snydes for en Fredag, derfor demonstrerer jeg den 2. Maj om Mandagen.

Men jeg vil nu ingen af Dagene gøre det.

Forkortelse af Arbejdstiden, det er det **eneste**, *vi har at tilstræbe*, baade for vor egen Skyld og for de Arbejdsløses Skyld. Man forkorter Arbejdstiden ved *Lønbevægelser* eller *Tarifrevisioner*, og selv om jeg end ikke i en otte Timers Arbejdsdag ser et Ideal, saa tager jeg paa den anden Side med Kyshaand imod selv et Kvarters Forkortelse om Dagen eller blot en Time om Lørdagen alene.

Vor aarlige Folkefest er derimod til ingen Nytte i Praksis.

København, den 18. Maj 1903. JULIUS SAMUELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholdt Fællesgeneralforsamling Søndag d. 17. Maj i Rømersgade. Dirigent LOUW, Sekretær NIELS HANSEN.

Punkt. 1. KASSEREREN fremlagde Regnskabet for Januar Kvartal. Regnskabet godkendtes efter en kort Diskussion.

Punkt 2. Sygekassens Administration. Der blev fra flere Sider rettet Anke mod Forbundsstyrelsens Administration af Sygekassen; det hævdedes, at det nu var Sætterne, der styrede Sygekassen, medens Kvinderne og Trykkerne ingen Del havde i Administrationen. Diskussionen var lang og følgende af P. LAURITZEN stillet Resolution vedtoges med 34 St.: »Den typ. Forenings Styrelse vedbliver at behandle Sygekassens Sager under Sanktion af Forretningsudvalget og eventuelt Forbundsstyrelsen«. En Resolution af Schnoor fik 18 St., og en anden af Toft 10 St.

Punkt 3 var »En Anmodning fra De kvindelige Herreskrædere«. Frk. ANDREA NIELSEN var kommet tilstede. Hun udtalte bl. a.: Det var en gammel Organisation, som nu henvendte sig til Mændene om Hjælp. Den blev stiftet 1883 og det kunde derfor synes underligt, at den kom med en saadan Henvendelse; men Kvinderne havde levet under smaa Forhold indtil 1899, da de rejste og fik den Tarif, de nu havde. Men Kvinderne tabte hurtigt Interessen for Organisationen, og De kvindel. Herreskrædere stod nu med et ringe Medlemsantal. Vi maatte have bedre Tag i Kvinderne for at kunne hæve Arbejdslønnen; og derfor anmodede vi Mændene om at hjælpe med til at lære Kvinderne Organisationens Betydning. Nogle Kvinder kunde undskyldes paa Grund af Forholdene og deres Stilling i Hjemmet. Mænd, hvis Hustruer eller kvindelige Slægtninge arbejdede i Skræderfaget, kunde vejlede dem med Hensyn til Foreningsanliggender; der var ogsaa sket Henvendelse til saadanne Mænd, men ikke altid med et heldigt Resultat; nogle Steder blev vi vist ned ad Trapperne, saaledes hos Hr. Typograf Olsen, hvis Hustru arbejdede i vort Fag; denne Mand stod endda som Formand for en typografisk Fagforening (Ny typ. Forening), men manglede Forstaaelsen af Organisationens Betydning. Hvis Mændene vilde hjælpe Kvinderne, var der sikkert en Del for dem at gøre og Taleren vilde derfor slutte med at gentage sin Anmodning. — Fru BUUS sluttede sig til Frk. Nielsens Udtalelser og vilde anmode Typograferne om ogsaa at støtte de kvindel. Trykkeriarbejdere ved at søge at paavirke de af Trykkeriernes kvindel. Arbejdere, som ikke var i Foreningen. — LAURITZEN takkede Fr. Nielsen, fordi hun var kommen tilstede, og stillede følgende Resolution, som vedtoges: »Fællesgeneralforsamlingen vedtager af al Kraft, organisationsvis, som hvert enkelt Medlem, at støtte Kvinderne i deres Organisation. — Dirigenten hævede derpaa Generalforsamlingen. N. H.

Den typografiske Forening

afholdt 1/4 Time efter Fællesgeneralforsamlingen ekstraordinær Generalforsamling. Dirigent LOUW, Sekretær NIELS HANSEN.

Punkt 1. Protest mod Funktionærvalgets Gyldighed (Bagges og Hannovers Personaler). — Protestanterne paastod, at det sidst foretagne Valg til Den typ. Forenings Styrelse var ulovligt, da saavel Trykkere som de kvindel. Trykkeriarbejdere og udenfor Faget staaende Kvinder, som var Medlemmer af Sygekassen, havde deltaget deri. — Efter en længere Diskussion blev følgende af P. LAURITZEN og N. P. NIELSEN stillet Resolution vedtaget med 27 St.: »Generalforsamlingen vedtager at godkende det i April stedfundne Styrelsesvalg, men forlanger for Fremtiden, at Den typ. Forenings Styrelse kun vælges af den faglige Afdelings Medlemmer«. — Gerckes m. fl.s Resolution fik 25 St., V. Christensens 4 St. og A. Møllers, der faldt sammen med Lauritzens og Nielsens, 1 St.

Punkt 3. Valgfonden. Det vedtoges, at Den typ. Forening skulde yde et Bidrag paa 256 Kr. til Valgfonden.

Punkt 4. Eventuelt. Der gaves her Oplysning om Tarifforhandlingerne, om dette Punkt fandt der en livlig Diskussion Sted. — En Omtale af Forholdene i *København* førte til følgende Resolution, som vedtoges: »Generalforsamlingen opfordrer. Forretningsudvalget til at drage Omsorg for, at der skabes tarifmæssige Tilstande i *Københavns* Sætteri i Løbet af 14 Dage«. — Dirigenten hævede derpaa Generalforsamlingen. N. H.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 25. Marts med følgende Dagsorden: Forhandlingsprotokollen, Regnskabet og Eventuelt. — Forhandlingsprotokollen og Regnskabet godkendtes. — Under det sidste Punkt paa Dagsordenen ankede et Medlem over, at han havde faaet sin Afsked i en anden By, fordi han dèr havde hævdet sin tarifmæssige Ret. Herom udspandt der sig en længere Diskussion, der resulterede i, at vedk. forurettede Medlem gennem herv. Lokalafdeling skriftlig skulde indsende sin Klage til Forretningsudvalget, der saa formentlig vil undersøge Forholdene.

Generalforsamlingen talrigt besøgt. N. S.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal.

Nær og Fjærn.

Til Efterfølgelse. Paa »Den typ. Forening«s ordinære Generalforsamling oplystes det, at Foreningen savnede Midler til at hjælpe trængende Kolleger til et Ophold paa vort Sanatorium En Del Principaler havde vist Sympati for Sagen ved at tegne sig dels for aarlige, dels for Bidrag en Gang for alle, men Kollegerne holdt sig mærkeligt nok tilbage. Det glæder os derfor at kunne meddele, at der fra disses Side er gjort en god Begyndelse, idet *Nationaltidendes* samlede Personale har haft den smukke Tanke i fire Uger at ville yde Bidrag til ovennævnse Formaal Det første Bidrag, 33 Kr. 25 Øre, er allerede indsendt. Følger Kollegerne overalt dette Eksempel, vil det sikkert blive til Glæde og Gavn for mange Kolleger, der nu ikke kan nyde godt af et Ophold paa vort Sanatorium ved Fredensborg.

Valgfonden. I disse Dage vil der blive tilstillet Inkassatorerne paa de forskellige Trykkerier Bøger med Valgkuponer. disse vil blive solgt à 25 Øre pr. Stk. Vi anmoder Medlemmerne om at agitere af al Kraft for at faa disse Mærker solgt. I Aar er det mere end nogensinde nødvendig, at skaffe Penge til Valgfonden, og disse maa skaffes hurtigst muligt. Det maa gaa op for enhver Typograf, at det er gennem Arbejdernes politiske Indflydelse, vore Krav skal fremmes, og at denne Indflydelse ikke naas uden at Arbejdernes Offervillighed staar sin Prøve. Ved Generalforsamlingen i Søndags bevilgedes af »Den typ. Forening«s Kasse 25 Øre pr. Mediem, ca. 250 Kr.; lad os vise, at vi ad Frivillighedens Vej kan skaffe et lige saa stort Beløb.

Udflugt til Sverig. Fra Helsingborgkollegerne har vi modtaget Indbydelse til at deltage i et skaansk-dansk Typografmøde Søndag den 5. Juli i Helsingborg. Der bydes paa Besøg paa Udstillingen, Samling i »Gröna Lund«, Udflugt med Musik til »Rans plantering«, Middag: Smörgåsbord, 3 Retter Mad, Snaps, Øl og Kaffe samt Rejsen til »Rans plantering« koster Kr. 2.50. Om Aftenen inviterer Helsingborgkollegerne paa Punsch. Vi anbefaler denne Udflugt paa det bedste og beder Kollegerne tegne sig paa de udsendte Lister eller paa de Lister, der er fremlagt paa Kontoret.

Sommerferie. *Vejle Amts Folkeblad* har i Aar, ligesom tidligere, tilstaaet Typograferne hver en Uges Sommerferie med Udbetaling af Ugelønnen.

— *Lolland-Falsters Stiftstidende* (C. REVENTLOW) har tilstaaet sine Typografer (10 Mand) 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Bespisningen. Da det Beløb, der af Generalforsamlingen var bevilget til dette Formaal, er opbrugt, standses Bespisningen fra og med Søndag den 24. Maj.

Blokerede Trykkerier.

Aalborg: L. Beck.
Aarhus: Thykiær (Aarhus Papirposeforretning).
Esbjerg: Jørgensens Bogtrykkeri.
Fakse: Brødrene Larsen.
Grenaa: Grenaa Folketidende med Aflæggere, Ebeltoft Avis og Kolind Avis (Skjødsholm) — Grenaa Avis (Fru Færch).
Horsens: A. Knudsen.
Holstebro: Holstebro Avis (Dyrlæge Welsch) og Ringkøbing Avis, der trykkes hos W.
Hørsholm: Hørsholm Avis.
Nykøbing M.: Morsø Dagblad.
Odense: Alfred Tiedje.
Roskilde: Roskilde Tidende (Jul. Christjansen).
Rønne: Kieffers Bogtrykkeri.
Skive: Marius Jensen (Skive Folkeblad).
Slagelse: J. T. Louw.
Sorø: Haüser.
Stege: Møens Avis (L. M. Tommerup) — Møens Folketidende (H. J. Jensen).
Varde: Kjelst.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Mandag den 18. Maj. Frav.: CARL NIELSEN (syg).

Fra Kollegerne i Helsingborg forelaa Indbydelse til et Skaansk-dansk Typografmøde den 5. Juli i Helsingborg i Anledning af Udstillingen. Det vedtoges at opfordre Medlemmerne til at deltage. — Fra Gutenberg-Koret forelaa Svar paa vor Henstilling. Sommerfesten bliver offenlig og afholdes paa St. Thomas den 27. og 28., eventuelt den 29. Juni. — Det vedtoges til Grundlovsfesten atter at benytte de Standere, som anskaffedes til forrige Grundlovsfest. — Bespisningen af Arbejdsløse, hvortil der i Aar er medgaaet 1706 Kr. 80 Øre, standses Søndag den 24. Maj. — Resolutionen fra Generalforsamlingen ang. et herv. Dagblads Forhold til Sætterne indsendes til Forretningsudvalget. — Anken fra et Medlem over at et større Bogtrykkeri lod arbejde over, endskønt der var Plads til flere Folk, viste sig ugrundet, idet hver Plads var optaget. Der vil imidlertid blive indført en anden Arbejdsordning i Trykkeriet, hvorved flere Trykkere kan komme i Arbejde. — Et Laan bevilgedes.

E. M.

Herved bringer jeg Hr. Redaktør Vestern og Personalerne paa *Hjørring Amtstidende* og *Vendsyssel Tidende* min og Hustrus hjærteligste Tak for den mig skænkede Pengehjælp under min langvarige Sygdom.

Ærb. FERD. VERWOHLT,
Sætter-Trykker (Hjørr. Amtst.).

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdel.: Harald Arnt Rasmussen, udlært 16/5 1903 hos O. C. Olsen. Anton Chr. Christensen, udl. 1/5 1903 hos Aug. Andersen (F).

Provinserne: Viborg, Anders Christian Andersen Schou, udl. 1/5 1903 i Viborg Stiftsbogtrykkeri (aflagt Prøve).

Tiltraadte.

Provinserne: Aarhus, 1213, Holger Busch fra Odense (arbl.). Holbæk, 3395, Knud Lauritz Larsen (arbl).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdelingen: 1994, Laurits Høier (arbl.) til Kolding. Trykkerafdel.: 306, Hjalmar Hugo Carlsen (arbl.) til Udl.

Provinserne: Holbæk, 1674, Vald. Løvenfeldt og 1579, Marius Jensen. Hjørring, 1678, Peder C. A. Olsen (arbl.) paa Rejse. Odense, 1634, Th. Pedersen paa Rejse, 1213, H. Busch (arbl.) til Aarhus og (Faaborg), 1654, Johs. Jensen til Ringsted i Pl.

Udmældte.

Københavns: Sygeafdelingen: 2517, Fru Elna Julie Sophie Jørgensen.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Lægerne.

Dr. BENTZON, Dannebrogsgade 6, 1 er hjemkommen og har atter overtaget sin Praksis.

Dr. ESCHRICHT er bortrejst fra 21. Maj til 15. Juni. Hans Praksis besørges i den Tid af Hr. Dr. FERGO, Nørrebrogade 168, træffes 12—1, Søn- og Helligdage 9—10. Telefon: Tagensvej 130.

Siden sidste Offenliggørelse af honorable Bidrag til Sanatoriet har jeg haft den Glæde at modtage fra Nationaltidendes Personale (1. Bidrag) Kr. 33.25 og fra tidl. Bud i Den typ. Foren. N. C. Christensen 5.00, ialt Kr. 38.25, hvorfor med Tak kvitteres:

København, 19. Maj 1903.

CHR. ØSTERGAARD.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften slutter Vintersæsonen ved en lille selskabelig Sammenkomst med et Stykke Smørrebrød og et Glas.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Opmærksomheden henledes paa, at Budet medbringer Kuponbog til Valgfonden med Mærker à 25 Øre, som bedes købt af de Kolleger, der ønsker at støtte Arbejderpartiet i den forestaaende Valgkamp.

STYRELSEN.

Diskussionsklubben „Graphia".

Onsdag Kl. 8¼ Foredrag af J. SCHRØDER om »den moderne Arbejderbevægelse«.

Enhver Kollega er velkommen.

STYRELSEN.

ANNONCER

En ung, dygtig

Akcidenssætter,

fuldstændig fortrolig med alt moderne Materiale, søger Plads, helst i København, for at kunne uddanne sig i det danske Sprog.

Tilbud bedes sendt til

C. M. Heinsen,
Südermarkt 12.
Flensburg, Tyskland.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Stereotypist,

kendt med Rund- & Fladstereotypi, saavel kold som varm, søger Plads straks eller senere. Man bedes henvende sig til HANSEN, Nyhavn Nr. 8, 1. Sal.

HAMLET

Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.
Hovedudsalg: Købmagergade 54,
Hj. af Landemærket.
Leverandør til T. C. C.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 29 MAJ 1903 XXX AARGANG

Grundlovsdagen

deltager de københavnske Afdelinger i Arbejderpartiets Procession og Fest.

Man samles Kl. 12¼ udfor Forbundskontoret, Gl. Strand, hvorfra der med Musik og Bannere marscheres til Samlingspladsen.

I Aar, da vi staar foran Valget til Rigsdagen, bør Arbejdernes Tog være saa mægtigt som paa nogen Maade muligt, og vi opfordrer derfor enhver Fagfælle, Mand som Kvinde, til at give Møde i Rækkerne.

København, den 27. Maj 1903.

For Den typ. Forening: P. LAURITZEN. For Den typ. Trykkerforening: LAUR. JENSEN.

For De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening: CHRISTINE BUUS.

Til den internationale Konference,

som i Følge den udenlandske Fagpresse fandt Sted i Strassburg den 14. og 15. April, havde følgende Organisationer sendt Repræsentanter:

Tyskland: Döblin og Eifler.
Østrig: Reifmüller og Dworacek.
Ungarn: Rothenstein.
Presburg: Hampl.
Frankrig: Keufer.
Tysk Schweiz: Schlumpf.
Fransk Schweiz: Arnold.
Elsass-Lothringen: Brincour.

Norge, Sverig, Danmark, Fiume, Rumænien, Belgien, Kroatien og Luxemburg var repræsenteret ved den internationale Bogtrykkersekretær, Stautner.

Det internationale Bogtrykkermøde, hvor Schrag (Bern) fungerede som Præsident, beskæftigede sig til en Begyndelse med nogle mellem det tyske og det østrigske Forbund opstaaede Tvistigheder, der havde sin Grund i følgende:

Paa den internationale Kongres i Luzern fattedes en Beslutning, i Følge hvilken Kollegerne er forpligtede til, førend de modtager Plads, at indhente Oplysninger hos vedkommende Foreningsfunktionærer. Den tyske Forbundsstyrelse mente nu at have Grund til at antage, at det østrigske Forbund udnyttede omtalte Forpligtelse paa den Maade, at de ved Hjælp af denne forsøgte at holde gensidige Forbunds Medlemmer borte fra Østrig, hvilket var en Overtrædelse af Gensidighedskontrakterne.

De østrigske Delegerede anførte ligeoverfor denne Paastand, at udenlandske Medlemmer ikke blev behandlede paa anden Maade end Medlemmer af det østrigske Forbund. Den paa Kongressen i Luzern fattede Beslutning blev simpelt hen hævdet lige overfor alle — det var det hele, og naar det blev paastaaet, at den blev strængere haandhævet overfor fremmede end indfødte, var dette en Usandhed.

Efter en lang og til Dels hæftig Debat mellem de to Landes Repræsentanter enedes disse til Slut i et særskilt Møde om en Udtalelse, der gik ud paa, at det aldrig var faldet de østrigske Foreningsfunktionærer ind at lægge Hindringer i Vejen for, at Medlemmer af udenlandske Forbund, specielt det tyske, skulde erholde Kondition i Østrig, men dog i Tarifens og Foreningens Interesse maatte holde paa, at udenlandske Kolleger i alle Dele rettede sig efter de Meddelelser, som gennem Foreningsfunktionærerne blev dem tildelt.

Ved *Viatikumsspørgsmaalet*, som derefter kom til Behandling, nedlagde det tyske Forbunds Delegerede Indsigelse mod, at der til rejsende tyske Medlemmer i Schweiz blev udbetalt to Slags Viatikum, et fuldt og et reduceret, medens Medlemmer af andre Forbund erholdt den fulde Rejseunderstøttelse. De østrigske og ungarske Delegerede paaklagede desuden, at man i Schweiz, til Trods for det paa Kongressen i Luzern udtalte Ønske, igen var vendt tilbage til Stedsviatikum. Fra schweizisk Side anførtes hertil, at Tyskland ligeledes udbetalte to Slags Viatikum, og naar man i Schweiz var vendt tilbage til Stedsviatikum, havde dette sin Grund i, at Schweiz ikke egnede sig for Dagpengesystemet.

Efter en længere Debat, hvori omtrent samtlige Delegerede deltog, vedtoges tilsidst et Forslag, som gik ud paa, at fra 1. Januar 1904 skulde i alle Forbund kun et Slags Viatikum udbetales. Valget af Understøttelsesystem skal overlades ethvert enkelt Forbund, men skal Understøttelsen til de Rejsende overalt udgøre mindst Fr. 1.25 daglig.

Efter denne Sags Afgørelse behandledes det foreliggende Forslag til *ny Gensidighedskontrakter*. Disse vil komme til at hvile paa det Grundlag, at Medlemmerne af to gensidige Forbund med Hensyn til Karenstiden for Berettigelse til Understøttelse for Eftertiden bliver at behandle paa den Maade, at naar et Forbund har indført en kortere Karenstid, denne ikke kan finde Anvendelse paa Medlemmer af et Forbund, der har indført en længere Karenstid. I de nye Kontrakter vil saaledes Tiden for Berettigelse blive ladet aaben, og bliver det en Sag mellem de Forbund, der afslutter Kontrakter, at fatte udtrykkelige Bestemmelser herom.

Der blev ligeledes vedtaget en Bestemmelse om, at for Eftertiden Medlemmer, som befinder sig paa Rejse i et andet Gebet, ikke først efter at have betalt det første Ugebidrag, men allerede straks ved Tiltrædelse af Plads, bliver berettiget til Sygeunderstøttelse.

I Kontraktsformularen blev ogsaa indsat en Bestemmelse om, at Tilrejsende straks efter Ankomsten og i Tilfælde af gyldige Forhindringer inden otte Dage skal anmælde sig med sine Kvitteringsbøger hos vedkommende Foreningsfunktionær. Endvidere blev indsat den tidligere gældende internationale Bestemmelse om, at Medlemmer, som før Antagelse af Plads undlader at forhøre sig hos vedk. Foreningsfunktionær om de tarifmæssige Forhold, selv maa bære de Konsekvenser, der kan opstaa heraf.

Efter Forslag fra det elsass-lothringske Forbund blev der indsat en meget vigtig Bestemmelse om, at ved Beregningen af Karenstiden for de forskellige Understøttelsesgrene skal kun tages Hensyn til de ydede Kontingentuger.

Til de kvindelige Trykkeriarbejdere.

HR. Redaktør! De anmodes herved om at give mig Plads i *Typ.-Tid.* for følgende: De kvindel. Trykkeriarbejderes Opmærksomhed henledes paa, at Socialdemokratiet har udsendt Valgkuponer til Indsamling af Bidrag i Anledning af de forestaaende Folketingsvalg. Det er ikke alene Mændene, der skal købe disse 25-Øres Mærker, men enhver faglig organiseret Kvinde maa sætte en Ære i ogsaa at købe et Mærke. Mange vil maaske udbryde: »Hvad skal vi gøre dette for!« Herpaa kan svares: Ved at støtte Manden i Valgkampen, støtter man sin egen Sag, thi vi Kvinder bør ikke se saa ensidig paa Forholdene, at kun vore faglige økonomiske Forhold beskæftiger vore Tanker. Vore Tanker og Interesser bør ogsaa strække sig mod de Samfundsforhold, vi lever under; vi bør tage Del i Kravet om Kvindens Valgret.

Tidens Udvikling har medført, at Kvinderne er blevet draget med ind i Kampen for Tilværelsen, mange er henviste til at forsørge sig selv; mange — ja, man tør vist sige enhver — yder af Fortjenesten

sin Skat, hvad er da mere rimeligt end at vi arbejder for vor Medbestemmelsesret?

Køb et Valgmærke og De bidrager derved til en Sag, der sikkert en Gang, og maaske inden ret længe, kommer os Kvinder tilgode. Ingen Rettighed uden Pligt og lige Pligt og Ret for Mand og Kvinde.

Valgmærker faas hos Budet samt hos Inkassatorerne.

CHRISTINE BUUS,
Formandinde for De kv. Trykkeriarb.

Helsingborg-Turen.

Inbjudning.

Med anledning af sommarens utställning, hvilken förmodligen ett flertal typografer ämnat besöka, har Helsingborgs förbundsafdelning beslutat söka få till stånd ett

Skånskt-Danskt Typografmöte

Søndagen den 5. Juli 1903

I enlighet härmed uppmana vi Eder förening och dess medlemmar att förlägga sina Helsingborgsbesök till den 5. Juli.

Program:

De resande mottagas vid sin ankomst af utsedda kommitterade och ledsagas till »Gröna Lunds« Trägård, som blir mötets samlings- och utgångspunkt.

Under f. m. lopp beses utställningen.

Kl. half 2 samling i »Gröna Lund«, hvarefter deltagarne Kl. 2 aftåga under musik till den bredvid liggande decauvillejärnvägen och med extratåg afresa till Raus plantering, där subskriberad middag afätes.

Kl. 1/25—1/26 hålles ett par kortare föredrag, af därtill utsedda personer.

Kl. 1/26 serveras punschbål.

Återfärden från Raus plantering sker likaledes med extratåg, anordnadt i god tid för de hemresande Helsingborgsgästerna.

Priset för middagen, smörgåsbord, 3 rätter mat, helan—tersen och öl jämte kaffe, samt resan till och från Raus plantering, blir kr. 2.50 pr person.

Konsertmusik utföres under vistelsen i Raus plantering och — om damerna så önska — dansmusik.

Till de gästande kollegernas ära bjuder Helsingborgsföreningen på punschbålen.

Vi anhålla om benäget svar, ifall Eder förening antager inbjudningen eller ej, senast den 10 juni, i förra fallet åtföljdt af de listor, på hvilka deltagarne antecknat sina namn.

Med kollegial hälsning
Helsingborgs afdelning af Sv. Typ.-förb.

I Henhold til ovenstaaende Indbydelse opfordre vi herved vore Kolleger til talrig Deltagelse. Det geraader vore svenske Kolleger til Ære, at de har taget Initiativet til at samles med os og ville paatage sig den Ulejlighed, der er forbundet med at være Værter for en større Kreds. Dels i Anerkendelse heraf, dels fordi vi med flere vellykkede typografiske Sammenkomster »hinsidan Sundet« i Erindring tør love Deltagerne en fornøjelig Dag, beder vi vore Kolleger tegne sig i saa stort Tal, at vore Værter kan se, at deres Indbydelse har været velkommen.

Vi beder vore Inkassatorer paa Trykkerierne virke for talrig Tilslutning. Fristen for Tegningen vil vi forsøge at faa forlænget en Ugestid.

For Den typografiske Forening: P. LAURITZEN.
For Typografernes Sangforening: CARL MADSEN.

Et Kunstgreb for Stereotypister.

UNDER denne Overskrift skriver CARL STEFFENS i *Deutscher Buch- und Steindr.:*

Et Kunstgreb i Haandværket er ikke til at foragte; jeg er derfor sikker paa mange Stereotypisters og Bogtrykkeriejeres Tak, naar jeg i et Fagblad giver Meddelelse om et næppe almindeligt kendt Kunstgreb.

Stereotypisten faar til Opgave at tage et Antal Afstøbninger af en Kolumne, hvilke alle paa et bestemt Sted skal have en lige stor Udskæring. Det drejer sig maaske om et større Oplag Programmer for et rejsende Selskab, i hvilke kun Datoen skal forandres, eller om en merkantil Opgave med mindre Forandringer, saaledes som det ofte kan forekomme i saadanne Arbejder for større Forretninger.

I Stedet for nu at støbe alle Pladerne færdige og enkeltvis udbore og udfile de nødvendige Udskæringer, hvilket volder meget Besvær og dog aldrig falder nøjagtig ud, tilraader jeg følgende Fremgangsmaade:

Stereotypisten forfærdiger Papirmatricen over Satsen uden Hensyn til eventuelle Udskæringer.

Skal han f. Eks. støbe et Antal Theaterkort, i hvilke kun Seriebogstavet skal forandres, saa lader han Bogstavet A blive staaende i Formen og banker Matricen ned som sædvanlig. Fremgangsmaaden bliver kun noget anderledes ved Støbningen. Er nemlig alt færdigt til Støbning, saa tager man Bogstavet A ud af Satsformen, vikler en omtrent skrifthøj Strimmel Papir en Gang om Bogstavet, saaledes at kun Hovedet bliver frit, stryger Hjørnerne skarpe ved Hjælp af en Negl og klæber saa Papirenderne over hverandre.

Derefter indfedter man Papiret med Olje og stiller det saaledes med Papir beklædte Bogstav paa den allerede paa Ovnfladen liggende og af skrifthøje Støbevinkler indrammede Matrice.

Ved at rykke den lidt frem og tilbage overbeviser man sig om, at Bogstavet passer nøjagtigt i det af det dannede Indtryk i Matricen, lukker Støbeinstrumentet og støber som sædvanlig.

Blyet lader det indsatte Bogstav staa fuldstændig frit, saaledes at den ønskede Udskæring viser sig fuldstændig nøjagtig og skarp, naar man trykker Bogstavet ud af Pladen. Papiret er forbrændt og maa før hver ny Støbning fornyes paa samme Maade som foran omtalt.

Drejer det sig derimod om en hel Linje, saa gør man rigtigst i at indsætte en til den ønskede Udskæring svarende Streg eller en skrifthøj Streg.

Saadanne Arbejder trykkes bedst ved Hjælp af skrifthøje Plader, da Indsætningen i tyndere Plader, trods vor Tids fuldkomne Underlagsmateriale, volder Sættere og Trykkere en Del Vanskelighed.

I mange Tilfælde kan det maaske være mest tilraadeligt at søge, at naa Maalet ved to Trykninger.

Om denne eller hin Fremgangsmaade bør vælges, vilde blive for vidtløftigt at behandle i nærværende Artikel; det er et Spørgsmaal, som den gennem mange Aars Prakis erfarne Fagmand selv maa afgøre.

Grundlovsdagen

er Forbundskontoret lukket fra Kl. 11 Form. Udbetaling af Arbejdsløshedshjælp sker fra Kl. 9—11 Form.

Nær og Fjærn.

Typografernes Stiftelse. Siden sidste Meddelelse er følgende Kolleger indskrevet i Medlemsprotokollen: J. Lorentzen, Aage Julius Truelsen, Harald Vilhelm Melhede og Vilhelm Anton Jensen (Centraltrykkeriet); Elvin Elius Nielsen (Christtreu); G. A. Hammerlund (Græbe): Sigfred Svendsen (Nielsen & Lydiche); Adolf Madsen og Julius Clausen (O. C. Olsen); T. Møller og Niels Nielsen (Schulz); A. J. Becher (Thiele).

Den ledige Fribolig er efter Samraad med Hr. Fabrikant Eickhoff tilstaaet A. C. CHRISTENSEN (Thiele).

Festmaaltid. I Anledning af sit 25-aarige Bogtrykker-Jubilæum havde Hr. EGMONT H. PETERSEN i Lørdags indbudt hele sit Personale — 62 Personer — til en Middag i »City«s Selskabslokaler. Ved Bordet, hvor der herskede den hjærteligste Stemning, vekslede Sange og Taler til Ære for Jubilaren. Da Middagen var forbi, spillede Musiken op til Dans, som efterfulgtes af et animeret Punschebord. Ved et Glas Champagne sluttede man henad Morgenstunden den muntre og vellykkede Fest, til hvis gode Resultat ikke mindst bidrog den elskværdige Maade, hvormed Hr. Petersen med Frue deltog i denne og sørgede for, at alt blev saa hyggeligt og behageligt for deres Gæster som muligt. En Fotograf kom i Aftenens Løb til Stede og fotograferede Selskabet. — Alt i alt en Fest, som gjorde Jubilaren Ære og som af Deltagerne vil blive bevaret i taknemmelig Erindring. C. A.

Odense—Stige. I de sidste 5—6 Aar har en stor Del af Odense-Kollegerne paa Kristi Himmelfartsdag foretaget en Fodtur til Stige, som ligger en lille Mil fra Odense. Og efterhaanden som Aarene er gaaet, har denne Tur vundet større og større Tilslutning fra Kollegernes Side. Det første Aar tog man Mad med og spiste i Kroens Have eller Lokaler; men siden har man hvert Aar glædet sig ved Kroværten, Hr. LYHNE-NIELSENS smukt opstillede og rigt forsynede Frokostbord.

Ogsaa i Aar marcheredes der Kl. 7 Morgen ad Skibhusvejen, og undervejs beværtedes Deltagerne af nogle af Sognets Beboere, bl. a. en Kollega, med »Gammel Øl« og Bitter, hvorefter de ædle Givere slæbtes med ad Stige til.

Kl. ca. 9 gik man til Bords i Kroen i et Antal af 64. Og som sædvanlig ved Odense Kollegernes Sammenkomster manglede det ikke paa Fest-Literatur; til Anledningen skrevne dels vittige og dels stemningsfulde Sange afløste hinanden Slag i Slag, og iblandt Viserne fandtes særlig en, der ved sin smukt udstyrede Titelside bragte et »Aa—h!« fra Deltagerne. — Særlig Munterhed vakte det, da midt under Maaltidet et Avisbud, udstyret med Mappe med Inskription traadte ind i Salen og værdigt og alvorligt omdelte en Fest-Avis, »Stigen«, der foruden en Mængde Vitser i Form af Nyheder og Annoncer ogsaa indeholdt to til Dagen skrevne, kvikke Sange. Ikke faa Kolleger var ved Læsningen af denne Avis svært paa Vej til at faa Frokosten i den gale

Hals. De to unge »Redaktører« har her sat en Rekord, som det vil blive vanskeligt at slaa.

I Kroens Have lod en Fotograf sit Apparat glo et Øjeblik paa samtlige Deltagere med Afdelingens Banner i Midten, hvorefter man samledes om Kaffebordene.

Det er længe siden, at Odense-Kollegerne har været samlet i saa stort et Tal, og en særlig Glæde var det at se mange ældre Kolleger deltage med Liv og Lyst. — Først langt over Middag spredtes man, og Udtalelserne om dette fornøjelige Samvær tydede fra alle Sider paa, at Odense Typografers Stigetur Kristi Himmelfartsdag ikke endnu har kulmineret i Deltagerantal. e—j.

Blokerede Trykkerier.

Aalborg: L. Beck.
Aarhus: Thykiær (Aarhus Papirposeforretning).
Esbjerg: Jørgensens Bogtrykkeri.
Fakse: Brødrene Larsen.
Grenaa: Grenaa Folketidende med Aflæggere, Ebeltoft Avis og Kolind Avis (Skjødsholm) — Grenaa Avis (Fru Færch).
Horsens: A. Knudsen.
Holstebro: Holstebro Avis (Dyrlæge Welsch) og Ringkøbing Avis, der trykkes hos W.
Hørsholm: Hørsholm Avis.
Nykøbing M.: Morsø Dagblad.
Odense: Alfred Tiedje.
Roskilde: Roskilde Tidende (Jul. Christjansen).
Rønne: Kieffers Bogtrykkeri.
Skive: Marius Jensen (Skive Folkeblad).
Slagelse: J. T. Louw.
Stege: Møens Avis (L. M. Tommerup) — Møens Folketidende (H. J. Jensen).
Varde: Kjelst.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 20. Maj.

1. En Portion af Eibeschütz Legat tildeltes Marie Lindahl og en Portion af Cortnums Legat tildeltes P. Brusen og Mourits Mortensen — den sidste for et Aar.

2. Formanden refererede de Forhandlinger, han havde ført med Københavns Bogtrykkerforening; af de førte Forhandlinger fremgik det, at Ny typ. Forening lige overfor Principalerne havde forlangt at ville staa sideordnet med Dansk Typografforbund i alle Tarifforhold. — Forretningsudvalget diskuterede og vedtog et Udkast, som agtedes forelagt Københavns Bogtrykkerforenings Forretningsudvalg til Overenskomst.

3. Angaaende Ordningen af det bestaaende Konfliktsforhold i Dagbladet *København* førtes nogen Diskussion.

4. En Skrivelse fra Kontrolkomiteen for Bladet *Social-Demokraten* oplæstes; af denne fremgik det, at Kontrolkomiteen ansaa Forholdene for ordnede ved den stedfundne Forhandling med Provinsbogtrykkerforeningen. — Skrivelsen besvaredes derhen, at dette ikke havde været Tilfældet, men at Forholdet forøvrigt ikke havde givet Anledning til Klage efter at der var tilskrevet Kontrolkomiteen. — Ang. Bogtr. Larsen, Nakskov, maatte de tidligere førte Klager anses for at være berettigede, da de ikke enkeltvis var besvarede. — Skrivelse i den Retning vil være at afsende til Kontrolkomiteen og til Afdelingen i Nakskov.

5. Til det internationale Sekretariat vil det aarlige Bidrag, 10 cents. pr. Medlem, være at afsende.

6. Bogtrykker P. Blicher, Kolding, havde underskrevet paa Tarifen.

7. Et Tarifforhold i Fredericia refereredes.

8. Fra Nakskov var rettet Forespørgsel angaaende Forstaaelsen af forskellige Paragrafer i Tarifen. — Svarskrivelse afsendes.

9. Fra Afdelingen i Rønne forespurgtes, om man var pligtig at aflevere Bilag paa den udførte Sats. — Ja.

10. Skrivelse fra Regnar Petersen, hvori han meddeler, at Forholdene i Hjørring formentlig ikke oftere vil give Anledning til Klage, samt at han tiltræder Opfattelsen af at nyudlærte, som forlader Trykkeriet og derefter paany vender tilbage inden et Aars Forløb, skal lønnes som *ny antagne*.

11. Fra Morsø var det blevet oplyst, at der paa det blokerede *Morsø Dagblad* anvendtes mindreaarige Damer paa en Maade, der kom i Strid med Fabriksloven. — Efter Anmældelse til Fabriksinspektøren var der indledet kriminel Undersøgelse.

12. Gennem en Lokalformand forespurgtes, om en Trykker havde Lov til at modtage en Plads, der tidligere havde været lønnet med 24 Kr., til 22 Kr. — Saafremt Antagelseslønnen er 24 Kr., skal denne Løn ogsaa fremdeles være den gældende.

13. Et Medlem, J. Chr. Nielsen, havde ved Pladsmodtagelse undladt at gøre Anmældelse om dette til Anvisningskontoret. — Idømtes 3 Maaneders Karantæne.

14. Skanderborg Lokalafdelings Formand var bleven arbejdsledig; fra Lokalafdelingen forelaa Anmodning om, at Afdelingen maatte blive underlagt en anden Afdeling, da ingen turde paatage sig Bestillingen som Formand. — Det overdroges Forbundsstyrelsens Medlem i Silkeborg at ordne dette Forhold.

15. Det oplystes, at københavnske Medlemmer, naar disse er Militær, betaler Kontingent til Ligkassen, medens det samme Forhold ikke var Tilfældet med Provinskolleger. — I Henhold til Lovene skal ingen, der er Militær, svare Kontingent.

16. Paa given Foranledning fastslaar Forretningsudvalget, at Lovenes § 40 skal forstaas saaledes, at ny Ret til Understøttelse ikke kan erhværves saalænge et Medlem arbejder udenfor Faget.

17. Et Medlem, der har arbejdet fra Onsdag Middag til Lørdag Aften, vil have Understøttelse dels for Onsdag og dels for Fredag (Helligdag). — Nægtedes, og Vedkommende skal betale Kontingent for Ugen.

18. En Rejsende, som havde forsøgt at erholde 4 Dages Understøttelse for Strækningen Køge—Helsingør, nægtedes dette under Henvisning til, at der kun kan udbetales Understøttelse for de Ruter og det Dageantal, som findes i Tabellen.

19. Omflytningsbidrag, ydede til Medlemmer, kan ikke paany udbetales med de Restbeløb, som mulig ikke er hævede første Gang; t. Eks. kan et Medlem ikke hæve 10 Kr., naar han som første Omflytningsbidrag har hævet 40 Kr.; Omflytningsbidrag, der ydes til Medlemmer, som har hævet fuld Understøttelse, fradrages, naar Medlemmet paany bliver understøttelsesberettiget.

20. Fra Afdelingen i Nykøbing F. forespørges, om et Medlem kan erholde de 4 Ugers Ekstrahjælp, som Lovene hjemler; Medlemmet har Ulykkesforsikringshjælp. — I det foreliggende Tilfælde ikke.

21. Fra Kallundborg forelaa Indstilling om 4 Ugers Sygehjælp for 2 Medlemmer. — Under Forudsætning af, at Helbredelse sker indenfor denne Grænse, ellers henvises til at søge Understøttelse i Henhold til § 63 straks.

22. Et Par Medlemmer i Vejle og Aarhus søger Specialbehandling for Ørelidelse. — Kan ske efter Anbefaling fra den stedlige Læge.

23. Fra Fællesgeneralforsamlingen i København forelaa følgende Resolution: »Den typ. Forenings Styrelse behandler som hidtil alle Sygekassesager under Sanktion af Forretningsudvalget og Forbundsstyrelsen«. — Til Efterretning.

24. Angaaende den københavnske Sygekasses Styrelsesforhold besluttedes det at lade Sætterafdelingen foretage sit Valg overensstemmende med Afdel.s Generalforsamlings-Beslutning (kun den faglige Afdelings Medlemmer deltager i Afstemningen).

25. Fra Afdelingen i Varde meddeles, at Bengtsons Hustru er død; da imidlertid B. har to Aars Karantæne forespørges, om der kan ydes ham nogen Understøttelse. B. indtraadte 7/9 1900. — Da vedk. Medlem har to Aars Karantæne begynder hans Karenstid først den 7. September 1902.

26. Til Sanatoriet afsendes et Skab, som Forbundet har i Behold, og Udgiften, 20 Kr., opføres paa Sanatoriets Regnskab. Samtidig diskuteredes forskellige Reparationer, som man afventer Lægens Overslag over. Angaaende Godtgørelse for Forbundets Funktionærer, naar de i Embeds Medfør tager til Fredensborg, betales sædvanlige Diæter og Rejsegodtgørelse.

27. Frk. Mørch, Aarhus, som er over Aldersgrænsen og tidligere har arbejdet paa blokerede Trykkerier, anmoder paany om Optagelse. For et Aars Tid siden var Optagelsesbetingelserne fastsat til 40 Kr. i Indskud. — Nu maa hun atter indstilles af Afdelingen. Indskudet forhøjes med det siden sidste Anmodning om Indtrædelse forfaldne Kontingent og dernæst Optagelsen afgøres ved alm. Afstemning ved Lejlighed.

28. Fra Holstebro foreligger en Henstilling om at optage en hos Red. Welsch nu udlært Typograf, som var kommen i Lære før 1898. — Tillodes under disse Omstændigheder.

29. Foranlediget ved at man havde nægtet at optage en Nyudlært fra et blokeret Trykkeri i Roskilde, var der ført Forhandling med Forstanderen for Opfostringshuset i København, hvorfra Lærlingen var udgaaet. Forhandlingen resulterede i, at Organisationen vilde være behjælpelig med at finde en Forbundterplads til Vedk. samt aabne ham Adgang til Fagskolen og derefter optage den unge Mand. Fra Opfostringshuset vil der ikke oftere blive udsendt Lærlinge til blokerede Trykkerier.

Mandag den 25. Maj.

1. Fra De samvirkende Fagforbund forelaa en Skrivelse med Anmodning om at støtte de hollandske Jærnbanearbejdere. D. s. F. foreslaar 10 Øre for helt- og 5 Øre for halvtbetalende Medl. — Kunde ikke tiltrædes.

2. Regulativ for Bogtrykkerier og Skriftstøberier var til Behandling. Fra det nedsatte Udvalg, Hvidtfeldt og Lauritzen, forelaa Betænkning angaaende nævnte Regulativ. Udvalget havde foreslaaet enkelte Ændringer, som tiltraadtes af Forretningsudvalget. — Regulativet med de foreslaaede Ændringer sendes derefter til Arbejdsraadet.

3. Fra Rengøringskonen forelaa Andragende om et Løntillæg af 4 Kr. pr. Maaned. — Bevilgedes.

4. Fra Herning Afdeling forelaa Skrivelse angaaende et Medlems Afsked og om, hvorvidt han kunde gøre Fordring paa Understøttelse. — Vedk. kan ikke erholde Reservefondsunderstøttelse, men anden Understøttelse for saa vidt han er berettiget til den.

5. Hildebrandt, der havde udlært hos Christjansen, *Roskilde Tid.*, findes anmældt til Optagelse i Ny typ. Forening. — Det vedtoges at nedlægge Indsigelse mod hans Optagelse i Henhold til Provinstarifens § 36.

6. Fra Thisted-Afdelingen forelaa der Oplysninger om, at der til Trods for Kundgørelsen var foretaget forkert Udbetaling af Rejseunderstøttelse og Overfartsbillet. — Besluttes oplyst i *Typ.-Tid.*

7. Fra Typograf Louw forelaa Klage over Behandlingsmaaden paa Hospitalet i Baldersgade. - - Det besluttedes at lade P. Lauritzen forhandle med Dr. Lendrop om Sagen, hvorefter Forretningsudvalget senere vil tage Standpunkt til den indsendte Klage.

8. Fra Københavns Bogtrykkerforening forelaa forskellige Skrivelser angaaende de Forhandlinger, der var førte mellem nævnte Forenings Forretningsudvalg og Dansk Typograf-Forbund. — Svarskrivelse afsendes.

9. Et Medlem af den kvindelige Afdeling, der var bleven tilbudt Plads, havde nægtet at modtage denne. Som Grund hertil angiver Vedk. samme Dag, hun skal tiltræde Pladsen, at være bleven syg. — Forskellige Forhold af lignende Natur gjorde sig bestandig gældende i den kvindelige Afdeling, hvorfor det vedtoges i *Typ.-Tid.* at indskærpe Betingelserne for at kunne hæve Understøttelse paa Stedet.

10. Fra den kvindelige Afdeling forelaa Klage over forskellige Forhold i en herværende Forretning. — Det besluttedes at indhente Oplysning om, hvorvidt det paagældende Arbejde udførtes for et eller flere Firmaer. F. K.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Lørdag den 16. Maj. Alle mødt.

1. En Sag fra forrige Møde, om et Medlems Betaling af Makulatur paa det Sted, hvor han arbejder, var det lykkedes Form. at faa afgjort i Mindelighed, saaledes, at Trykkeren kun betaler det halve af den forlangte Skadeserstatning.

2. Grundlovsfesten. Det vedtoges at deltage ligesom forrige Aar og lade Form. træffe Aftale med Den typ. Forenings Styrelse om Arrangementet.

3. Valgfonden. I Følge Skrivelse fra Socialdemokratisk Forbund vedtoges det at opfordre Medlemmerne til at yde Bidrag til Valgfonden ved Køb af Mærker hos Budet.

4. 2 Medlemmer, som resterer temmelig betydeligt, vedtoges det at slette for Restance. T.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 24. Maj.

Med Gutenberg-Korets Styrelse forhandledes om Midsommerfesten paa St. Thomas den 27. og 28. Juni, der afholdes i velgørende Øjemed. — Det besluttedes at gøre vor Deltagelse i Grundlovsfesten endnu festligere end tidligere Aar. — Form. gav en Del Meddelelser om Tarifen. — Fra *Nationaltidendes* Damesættersker var modtaget en Skrivelse, der besvares imødekommende. — Den tidligere refererede Klage over et Hospital forelaa atter med de ønskede Oplysninger. Der henstilles til Forretningsudvalget, at Klagen gøres til Genstand for en grundig Undersøgelse. — Et Laan bevilgedes. E. M.

Ærede Kolleger, som mindedes min 60-aarige Fødselsdag, beder jeg modtage min hjærteligste Tak.

Med kollegial Hilsen

P. JENSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Roland Bernhard Rantzau Meyer, udl. 23/5 1903 hos Bording. I F og Hj.: 4607, Kurt Olsen.

Provinserne: Randers, Trykker Carl Martin Rasmussen, udl. 3/5 1903 i C. J. Ryes Bogtr. (arb. s. St.), afl. Prøve.

Tiltraadte.

København: 344, Carl Einar Christensen (O. C. Olsen), 1634, Thorv. Petersen (W. J. Christensen), 1641, Carl Vald. Strack (Weiss), alle fra Rejse.

Provinserne: Ringsted, 1654, Johannes Jensen fra Faaborg (Ringsted Bogtr.). Næstved, 1539, Hans Andreas Hansen (syg), 908, Carl Pagh Jensen, 1014, Stephan Boesen, 1590, A. Vilh. Knudsen, 1567, C. Ludvig Wichmann og 1257, M. P. Larsen (alle i Plads). Odense, 1482, Jens Chr. Henriksen (Fyens Soc.-Dem.). Faaborg, 1530, Valdemar Simonsen (i Pl.). Kolding, 1244, L. Høyer fra Kbhvn. (arbl.). Fredericia, 1703, Henry Arthur Pedersen (Militær). Vejle, 1160, H. M. Sørensen fra Næstved (arbl.). Randers, 1001, Frederik Skov fra Rejse (Randers Venstrebl.).

Bortrejste.

København: 5700, Frithiof Sjöqvist (tidl. Medl.).

Provinserne: Næstved, 1160, H. M. Sørensen (til Vejle). Slagelse, 1567, C. L. Wichmann og 1590, A. V. Knudsen, begge til Næstved i Pl., 1428, C. V. Schæffer (til Udl.). Nyborg, 1682, Constantin Knudsen til Kbhvn. (arbl.). Assens, 1257, M. P. Larsen til Næstved i Pl. Fredericia, 1625, Sofus Langhorn (arbl.). Vejle, 1014, Stephan Boesen til Næstved i Pl. Skanderborg, 1215, Holger Rasmussen til Horsens i Pl. Nykøbing M., 1538, Jens Chr. Rasmussen til Lemvig i Pl.

Udmældte.

København: Sygeafdel.: Marie Schnabelrauch (Schultz).

Udslettede for Restance.

København: Jens Peter Victor Nielsen (Opholdssted ubekendt), Carl Oscar Hjorth (udenfor Faget), Sætterske Elna Møller og Emilie Thomsen, Georg Nendel (rejst uden Anmældelse).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Som honorabelt Bidrag til Sanatoriet har jeg modtaget fra Nationaltidendes Personale Kr. 14.25 (2. Bidr.), med det tidligere indkomne ialt Kr. 52.50.

København, 28. Maj 1903.

CHR. ØSTERGAARD.

T. C. C. Søndag Tur til Køge og Omegn. Frederiksberg Bakke Kl. 7. 2. Pinsedag: Trianglen Kl. 10.

Diskussionsklubben „Graphia".

Onsdag Kl. 8¼ Foredrag af Fru BUUS: »Mangler Kvinderne Interesse for faglig og politisk Organisation? Er Mændene villige til at respektere Kvindens Ret?«

STYRELSEN.

ANNONCER

En Sætter-Trykker

kan faa midlertidig Plads. Billet mrkt. »44« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

En yngre Typograf,

(tidligere selvstændig), **søger Plads.** Vedk. kan ogsaa paatage sig at være Sætter-Trykker eller bestyre et mindre Trykkeri. Billet mrkt. »427« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Tysk Sætter, 25 Aar, tidligere arbejdet 5 Uger i Danmark, søger Plads.
Böschen, Elmshorn. Gärtnerstrasse 19.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

HAMLET

Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.
Hovedudsalg: Købmagergade 54,
Hj. af Landemærket.
Leverandør til T. C. C.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 5 JUNI 1903 XXX AARGANG

Grundlovsdagen

samles *Den typ. Forenings*, *Den typ. Trykkerforenings* og *De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforenings* Medlemmer Kl. 12¼ pr. ved Gl. Strand, udfor Forbundskontoret, for derfra at marschere ad Gl. Strand, Højbroplads, Købmagergade og Frederiksborggade til Samlingspladsen ved Nørre-Boulevard.

Det er en Pligt for Enhver at give Møde, hvorfor Ingen maa udeblive; thi det gælder om at Arbejderne netop i Aar møder frem i saa stort Tal som muligt, og ingen Undskyldning maa her gælde om »Træthed«, »den lange Vej«, »ømme Fødder« o. lign. Vi møder med et større og bedre Musikkorps end noget andet Aar og nye Inskriptioner paa vore Standere.

Vort Demonstrationstog vil i Aar faa en ganske særlig smagfuld Udstyrelse, idet der omkring hele Toget vil sno sig en Vimpel-Guirlande, baaret paa Standere; paa disse Standere er anbragt forskellige Vaaben, bl. a. Bogtrykkervaabnet i flere Farver.

Gutenberg-Koret stiller med hvide Huer og godt Repertoire. Vor Forening er en af de første i Toget; »Pinen« vil altsaa ikke vare længe og Musiken samt Sangen vil hele Tiden sørge for, at vi ikke mærker Trætheden. Derfor maa alle *lige fra Mødestedet* ind i Rækkerne; lad os ikke i Aar se Kollegerne som Tilskuere. Tillidsmændene anmodes om at møde paa selve Forbundskontoret inden 12¼ Middag for at fungere som Ordensmarskaller.

For Den typ. Forening: P. LAURITZEN.
For Den typ. Trykkerforening: LAUR. JENSEN.
For De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening: CHRISTINE BUUS.

Endelig!

PAA et Møde, som afholdtes Lørdag den 30. Maj i Arbejdsgiverforeningen og hvori Repræsentanter for Forretningsudvalgene for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, De samvirkende Fagforbund, Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund deltog, vedtoges følgende Beslutning:

Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund betragter Overenskomsten af 1. Januar 1899 som bortfalden d. 1. Januar 1904. Der optages en Forhandling mellem de to Organisationer om Ændringer i Overenskomsten; Forhandlingerne skal være sluttede senest den 1. Juli 1903.

Overenskomsten afsluttes alene mellem de nævnte Organisationer uafhængig af andre i Bogtrykfaget bestaaende Organisationer af Arbejdsgivere eller Arbejdere og kan kun bringes til Ophør ved Opsigelse fra en af de nævnte Organisationer med det Varsel, som maatte blive fastsat i Overenskomsten.

Med Hensyn til Voldgiftsretten, fastsættes følgende: I Sager, der udelukkende angaar Spørgsmaal om Arbejdsløn eller personlige Forhold, vedrørende Medlemmer af Ny typografisk Forening, kan Voldgiftsretten tiltrædes af et Medlem, valgt af denne Forening; et af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer viger da sit Sæde.

Endvidere forhandledes der om nogle Uoverensstemmelser i Dagbladet *Københavns* Bogtrykkeri. Man enedes foreløbig om, at Hr. Witzansky for en Del af Arbejderne indtil videre skal betale som af Arbejderne forlangt, medens hele Spørgsmaalet iøvrigt afgøres af en Voldgiftsret, naar Generalforsamlingen i Københavns Bogtrykkerforening har fundet Sted.

Ovenstaaende Beslutning taler tydeligt nok. Den siger direkte, at det skal være de under Hovedorganisationerne staaende Organisationer, som ordner alle Formaliteter og Realiteter ang. Tarifen og den anviser den udenfor staaende Forening en Plads ved Bordet, naar der er Tale om dens Medlemmers Arbejdsløn eller personlige Forhold. Indirekte siger Beslutningen, at det naturligste er, at Arbejdere eller Arbejdsgivere i et Fag samler sig hver i deres Organisation og opfordrer derved Ny typ. Forening til at gøre virkelig Alvor af en Tilslutning til Dansk Typograf-Forbund.

Københavns Bogtrykkerforening skal nu sanktionere den tagne Beslutning. Forhaabentlig skér dette. I modsat Fald vil det ikke blive Dansk Typograf-Forbund, som er uheldigst stillet.

»Kanonslaget«.

VI ventede, at Hr. Wartenberg vilde have fortsat sin bebudede Artikelserie, for at vi saa kunde have taget Standpunkt til alt, men da det ikke synes at være Meningen, skal vi ganske kort belyse Hr. W.'s Indlæg.

Hr. W. begynder med at spørge om vi skal sige hinanden Uartigheder; han, som i en Diskussion med en Indsender om helt andre Ting, betegnede vort Standpunkt i en yderst vigtig Sag som »Rummel«; han, som med spærret Skrift fortæller, at den ansvarhavende Redaktør ikke har skrevet en Stavelse af Svaret paa hans Angreb! Vi skal en Gang for alle sige Hr. W., at vi ikke agter at aflægge Regnskab for nogen om, hvem der skriver Artikler til nærv. Blad; naar en Artikel ikke er signeret, bærer Redaktionen — som ved et hvilket som helst andet Blad — baade det moralske og det juridiske Ansvar og man har kun at holde sig til den. Man maa være saa — frimodig som Hr. W. for at stille andre Forlangender.

Det er ganske interessant og meget lærerigt at læse Hr. W.'s Bekendelse om De samvirkende Fagforbund. Standpunktet hertil er nemlig af absolut *principiel* Natur. Slipper man Taget her, stiller man sig nemlig med det samme udenfor **Solidaritets***principet*, hvilket er Arbejderbevægelsens bærende Fundament. Det er dette, Ny typ. Forening har gjort. Og det hjælper ikke, at Hr. W. giver den taagede Anvisning paa den *internationale* Organisering *fagvis*, ej heller at han fantaserer om en national Decentralisation; thi derved skaffer han jo ikke *Arbejdsgivernes* Sammenslutning ud af Verden. Han undgaar heller ikke Kamp over hele Linien ved en Manøvre af den Art. I det hele taget aabenbarer Hr. W. ved at have taget Stilling til Spørgsmaalet om De samvirkende Fagforbund et saare mærkeligt Syn paa Forholdene. Hvor kan man undre sig over, at de Fremskridt, som glat væk tilkæmpedes i tidligere Tid, bliver færre efterhaanden som Arbejdsgiverne lærer Organisationens Kunst? Man huske, at de økonomiske Forhold ogsaa var betydelig ugunstigere end nu, og at der derfor var en større Chance for at vinde frem. Jo højere Lønniveauet stiger, jo vanskeligere bliver det selvfølgeligt at gennemføre

Forbedringer, selv om ogsaa Livsforholdene paa mange Punkter fordyres.

Det mest forbavsende er jo unægtelig, at Hr. W. mener at have garderet Organisationerne ved at opløse sig i Grupper! Dette hænger jo forøvrigt sammen med hele Hr. W.s Syn paa vor nuværende Organisationsform. Medens Hr. W. kort forud sværmede for den Centralisation, som nu er realiseret, og ogsaa selv stemte for den for et Aar siden, forfægter han nu det stik modsatte Standpunkt. Han sér ikke, eller vil ikke se, at Arbejdsgiverne jo netop derved fik lettere Spil lige overfor de spredte Grupper — akkurat som Arbejderne havde det den Gang, Arbejdsgiverne stod splittede. Han synes ikke at ville forstaa, at hvad enten man opererer med spredte eller samlede Grupper, er det nødvendigt, at Ledelse forefindes. Han er kort sagt ude i den vildeste og mest fantastiske Tilstand, naar han docerer dette Princip kontra Centralisationens, thi Hr. W. maa erindre, at Konsekvensen af hans Standpunkt nødvendigvis bliver det, at al Ledelse forsvinder.

Vi skrev, at Hr. W. debiterede den Usandhed, »at et 5 Mands Forretningsudvalg kan kuldkaste alt hvad samtlige Medlemmer i Den typ. Forening kræver eller vedtager.« Hertil har Hr. W. kun at svare, at skønt vi vrider os ved det, maa vi dog gaa til Bekendelse paa dette Punkt! Ja, saadan kan man diskutere. Naar man sér saaledes paa Sagen, at Forretningsudvalg og Forbundsstyrelse er Afdelingernes »Majestæter«, som man skal iagttage med den dybeste Mistillid og Mistro i Stedet for at betragte dem som Venner og Kammerater, hvem det er magtpaaliggende at udrette saa meget gavnligt som muligt for Organisationen, kan man naturligvis meget let komme til Hr. W.s Konklusion. Hr. W. kan saamænd konstruere nok saa demokratisk et Princip, han vil dog til Slut lære at indse, at det under vore Forhold alligevel i sidste Instans er Personen, det kommer an paa.

Som sagt, vi hævder, at Tillidsmændene under vor nuværende Organisationsform fremdeles er Udøvere af hvad *Medlemmerne* beslutter. Men deraf følger ganske vist ikke, at Forretningsudvalg og Forbundsstyrelse hver Gang, Hr. W. faar en ny Idé, har at parere Ordre. Hr. W. maa beflitte sig paa at komme bort fra den Fiktion, at han er Den typ. Forening og at Den typ. Forening er det samme som Dansk Typograf-Forbund. Hr. W. vil saa sikkert sé, at der alligevel kan være noget at udrette for ham, thi Forbundets Ledelse ønsker selvfølgelig, at Livet pulserer kraftigt i Afdelingerne.

Hr. W. kommer paany tilbage til den Tale, nærv. Blads Redaktør holdt paa Delegeretmødet, men synes forøvrigt nu at lægge nok saa megen Vægt paa den Maade, den blev holdt. Gentagende maa vi hævde, at der ikke er afveget et Skridt fra det i Talen nedlagte Princip, hvilket Hr. W. forhaabenlig nu vil indrømme, efterat han har gjort sig bekendt med den mellem Forretningsudvalgene for Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund foreløbig afsluttede Overenskomst.

Sidste Frist for Tegning til Helsingborgturen er 17. Juni.

»Om Demonstration«.

Ved 1. Maj Demonstrationen var der en Bekendt, der spurgte mig, hvorfor jeg ikke gik under Typografernes Banner. Jeg følte i det Øjeblik den mest brændende Lyst til at være alt andet i Verden — kun ikke netop Typograf!

Det var min rent individuelle Følelse ved den Stilling, Typograferne indtog til Majdemonstrationen. Og jeg vilde nødig være i den Situation en Gang til.

Ny rykker Hr. Samuelsen ud med et Indlæg i Spørgsmaalet om Demonstration, sét fra et teoretisk og praktisk Standpunkt. Som Facit faar han ud, at Teori og Praksis staar i skærende Modsætning til hinanden. Og Hr. Samuelsen vil ikke demonstrere, fordi det ikke gaar radikalt nok til. Efter hans Teori er det nemlig ikke Demonstration, før man giver Principalen Vinkelhagen i Hovedet og stormer ud af Døren, henrykt over at kunne vise, hvilken selvstændig Karl man er.

Radikalismen i Standpunktet maa anerkendes. Men hvorledes Hr. Samuelsen faar udledt en saadan Teori af Ordet Demonstration i dets »rette Betydning« er mig en Gaade. At »demonstrere« betyder at paapege, paavise, bevise eller saadan noget lignende. Det vil Hr. Samuelsen kunne se i enhver Fremmedordbog. Derimod vil det vist være ham vanskeligt at finde et Bevis for, at *Demonstration* er ensbetydende med *Revolution*.

Konsekvenserne af Hr. Samuelsens Teori er vist ogsaa mere vidtrækkende, end han selv er klar over. En Mand, der er arbejdsløs, vil saaledes være aldeles ude af Stand til at demonstrere. Han har jo ingen Principal, der absolut *vil* hindre det. Og det skal der jo til efter Hr. Samuelsens Mening. En eventuel Massedemonstration af Arbejdsløse vil altsaa alene paa Grund af Teorien slet ikke kunne finde Naade for hans Øjne. Det er dog at hellige Teorien en altfor høj Kultus.

Men, vil maaske Hr. Samuelsen sige, slige Demonstrationer hjælper ikke noget. Saa er vi allerede inde paa det praktiske. Naturligvis, vil Hr. Samuelsen knytte den ene Haand og samtidig række den anden ud for at modtage Belønningen derfor, saa bliver han som oftest skuffet. Paa samme Maade mener Hr. S., at naar man har demonstreret et vist Antal Gange, saa bør Resultatet vise sig, saa man kan tage paa det med begge Hænder. Og gør det ikke det, saa »hjælper det heller ikke noget«. Det er mig et lidt kortsynet Ræsonnement. Ret behageligt vilde det jo være, om vi, hver Gang vi kom hjem fra et Demonstrationstog, fandt Arbejdstiden en Times Tid kortere. Men Arbejdernes Skridt fremad tages nu en Gang ikke med Syvmilestøvler. Dertil er Modstanden for stærk. Ofte maa vi nøjes med Hanefjed. Men selv disse bliver færre og kortere, hvis vi i Utaalmodighed kaster Vrag paa Midler, der hidtil har gjort deres Fyldest.

Hvor stor Betydning »Lønbevægelser« og »Tarifrevisioner« har, vil de aktuelle Forhold indenfor vort Fag tilstrækkelig kunne overbevise Hr. Samuelsen om. Og det skulde dog være de eneste Veje, der duer noget. Nej, der maa ligge noget andet og mere bag. Og Hr. Samuelsen maa huske paa, at selv om 1. Maj-Demonstrationen officielt erklæres for en 8-Timers Arbejdsdags Demonstration, saa er den som enhver anden Demonstration noget mere. Den er i sin inderste Kærne et Udslag af Arbejdernes Higen frem efter paa alle Omraader, hvor de stænges og holdes tilbage. Den er et Udtryk for de bærende og samlende Kræfter, der skal hjælpe os frem. Den er et Symbol paa Arbejdernes eneste organiserede Politik — paa Socialisme. Og sligt skal man ikke gærne kaste Vrag paa.

Et enkelt Punkt i Hr. Samuelsens Indlæg forekommer mig inseressant. 424 Kolleger stemte for Ikke-Deltagelse i Majdemonstrationen. Deriblandt er sandsynligvis Hr. S. Nu slutter han, at de 423 er hans Meningsfæller, og at de heller ikke finder Demonstrationen radikal nok. Desværre, kunde jeg fristes til at sige. De 423 har sikkert stemt, som de gjorde, fordi de ikke gider gøre sig den Ulejlighed at demonstrere, fordi de er ligegyldige — med andre Ord af Moderationshensyn. Og nu kommer det tragi-komiske. Hr. Samuelsens Radikalisme og de 423's Moderation mødes i et ømt Favntag. Mon ikke Hr. S.s Radikalisme vilde staa sig ved at bryde denne Mesalliance snarest. Den kan ikke være sund for begge Parter.

— — —

Nu staar Grundlovsdagen for Døren. Og atter forbereder Arbejderne et Demonstrationstog. Atter vil de ved at marschere i Flok vise, at de ogsaa er villige til at løfte i Flok, naar det gælder et Tag for hele Arbejderstandens Fremgang. Den, der gaar med, sværger som en Faneed, sværger Troskab mod Frihedens og Fremskridtets Banner. Derfor gaar jeg med. Og det kalder jeg at demonstrere *min* Overbevisning. Den, der bliver hjemme, demonstrerer ogsaa, men lad ham

vogte sig for, at det ikke bliver i den forkerte Retning. Han kunde gærne bidrage til at holde det nede, han helst vilde have frem, til at støtte det, der helst maatte falde.

København, den 25. Maj 1903. CARL V. CHRISTENSEN.

Helsingborgturen bliver en billig og fornøjelig Tur.

Hvad man skal iagttage.

TRODS gentagne Kundgørelser om, hvorledes Rejseunderstøttelse og Overfartspenge eller -Billet ydes, samt at Rejsehjælpen ikke kan ydes som delvis Understøttelse paa Stedet, med mindre man ved at have betalt 50 Ugebidrag har Ret til Understøttelse paa Stedet, saa forsøger man dog stadig at sætte sig udover disse Bestemmelser. Forretningsudvalget skal derfor atter indskærpe:

At **Rejseunderstøttelse** i samme By ikke udbetales til samme Medlem med kortere Mellemrum end en Maaned.

At Rejseunderstøttelsen **udbetales bagud** og kun for den Tid, der er benyttet til Rejsen, samt ikke for flere Dage end anført i Rejsetabellen. Man kan saaledes ikke ligge stille i en By f. Eks. i 8 Dage og saa hæve for disse Dage efterhaanden i forskellige Byer. Rejselegitimationen maa **dateres med Udbetalingsdatoen.**

At **Opholdsdage** i Provinserne ydes som Regel kun for Søn- og Helligdage og skal udbetales i den By, hvor Opholdet finder Sted.

At den samme Regel gælder for **Overfartsbillet** eller -**Penge** som for Rejsehjælpen, der ikke udbetales til samme Medlem med kortere Mellemrum end en Maaned. Ejheller kan der udstedes Overfartsbillet til den Landsdel, hvorfra den Rejsende sidst er ankommen, f. Eks. tilstedes der ikke Overfartsbillet i København til Jylland eller Fyn, naar den Rejsende er ankommen dertil pr. Overfartsbillet. Ejheller bør man udstede Overfartsbillet til en By, hvor den Rejsende har hævet Understøttelse i Løbet af en Maaned. I det hele taget maa Afdelingsformændene vaage over, at Overfartsbilletterne ikke misbruges, men kun anvendes, hvor den Rejsende for at følge en naturlig Rute nødvendig maa benytte en Vandvej.

Som et saadant Misbrug kan fremhæves følgende Eksempel, som er foretaget af en Rejsende efter at fornævnte Instruks gentagende har været optaget i *Typ.-Tid.* Den 5/6 paabegyndes Rejsen i Thisted med Udstedelse af Overfartsbillet til Aalborg, hvor han den 6. erholder en Dags Understøttelse, den 7. en Dag i Aarhus + Overfartsbillet til København, hvor han hæver Understøttelse til den 12. og forlanger dér Overfartsbillet til Thisted, hvilket selvfølgelig nægtes. Den 14. hæves Understøttelse i Roskilde, den 16. i Ringsted, 17. i Slagelse, 19. i Kallundborg, hvor han saa fejlagtig erholder Overfartsbillet til Aarhus. Her erholder han ligeledes fejlagtig Understøttelse den 21. Overnatter saa samme Dag i Aalborg og erholder Overfartsbillet til Thisted, hvor han indtræffer den 22. Paa disse 11 Dages Rejse har Vedkommende hævet 4 Overfartsbilletter til Værdi 10 Kr. Da han har haft 4 Opholdsdage i København, har han saaledes hævet dobbelt Rejseuunderstøttelse i den Tid. Dette er soleklart Misbrug og har ikke været Forudsætningen med Overfartspengene. Lokalformændene maa her være paa deres Post og ikke lade sig lokke af de Rejsendes Fortællinger om at de skal til Bryllupper eller Begravelser.

Naar Rejsehjælpen ydes efter henholdsvis 1 og 6 Ugebidrag er det for at give den ledige Arbejdskraft Lejlighed til at sprede sig, drage Nytte af den ufrivillige Ledighed og ikke for at den mest durkdrevne Rejsende i kort muligst Tid skal lænse Forbundet for de flest mulige Penge.

Forholdet til Anvisningskontoret lader ogsaa meget tilbage i Retning af Pligtopfyldelse fra de Arbejdsløses Side. I en sløj Periode kan den Ledige selvfølgelig faa Lov at vente i Maaneder paa Arbejde. Men bliver Kontoret saa endelig i Stand til at sende Bud efter den Ledige, hænder det som oftest at han har forladt sit opgivne Opholdssted eller er traadt i Arbejde. Følgen er, at Kontoret bliver ude af Stand til at levere den efterspurgte Arbejdskraft til rette Tid.

Det er enhver Arbejdsløs Pligt *uopholdelig at underrette Kontoret om, naar der sker Forandring i hans Forhold, hvad enten han flytter, begiver sig paa Rejse eller tiltræder selv Plads for nogle faa Dage.* Undladelse heraf vil, hvor nødig Forretningsudvalget ønsker at anvende dette Middel, medføre Karantæne.

Helt uholdbar er **de kvindelige Trykkeriarbejderes** Opfattelse af deres Stilling til Anvisningskontoret og Forbundet; thi snart har de Hovedpine, snart har de lige sendt Støvlerne til Skomageren eller andre mere eller mindre intetsigende Undskyldninger, for at de ikke har tiltraadt den Plads, som er bleven dem anvist. For disse Medlemmer gælder selvfølgelig ogsaa, at de uopholdelig maa meddele Anvisningskontoret, naar de er ude af Stand til at modtage Plads og naar de skifte Bopæl. Undladelse heraf vil medføre Tab af Understøttelse. Undskyldninger som før nævnte, vil ikke blive tagne for gode.

Er man f. Eks. ude af Stand til at modtage Plads, fordi man skal passe Børn, maa Vedkommende straks anmælde det, og Retten til Understøttelse hviler da indtil Vedkommende atter er i Stand til at kunne tage Arbejde ved Faget.

Ogsaa **Restanceuvæsenet** maa vi indtrængende opfordre Medlemmerne i alle Afdelinger til at komme bort fra. Og særlig skal man henlede Medlemmernes Opmærksomhed paa, at ved Kvartalets Slutning skal alle Restancer være indbetalte.

København, den 3. Juni 1903. FORRETNINGSUDVALGET

Alene for Sejlturens Skyld maa vi deltage i Helsingborgturen.

Midsommerfesten.

Til Fordel for Typografernes velgørende Institutioner afholder Gutenberg-Koret og Den typ. Forening en stor Midsommerfest paa St. Thomas Lørdag den 27. og Søndag den 28. Juni.

Det smukke Formaal fortjener, at Medlemmerne af yderste Ævne støtter Festen, dels ved at deltage i denne, dels ved at virke for at der bliver skænket Gaver til Tombolaen. At Gutenberg-Koret arrangerer Festen borger for, at Medlemmerne vil komme til at more sig. Der bydes paa Sang, Teaterforestillinger, Sportspræstationer, Variété med første Klasses Artister, Tombola, hvor enhver, der er heldig, faar Gevinst, samt hver Aften Bal fra Kl. 8. Entréen til alle disse Herligheder er kun 25 Øre. Vi vil haabe, at Medlemmerne vil vise deres Interesse for Sagen, saa at vi vil være i Stand til at kunne afholde en Sommerfest, der kan give os et endnu større Overskud end det vort Karneval bringer os. Derfor maa vi alle til Fest og tilbringe de to Sommeraftener i St. Thomas store smukke Have. L.

Inkassatorerne maa indgive de paategnede Lister til Forbundskontoret inden den 17. Juni.

En Forespørgsel.

I forrige Numer af *Forbundets Blad* fandtes en Indbydelse fra Svenska Typografförbundets Afdeling i Helsingborg om d. 5. Juli at komme til festlig Sammenkomst i denne By.

Indbydelsen er tiltraadt og anbefalet af Hr. P. LAURITZEN, som repræsenterer *den ene* af Forbundets 3 Hovedstadsafdelinger, samt af Hr. CARL MADSEN, der foruden at være Formand for Typografernes Sangforening tillige er et meget anset Medlem af Ny typografisk Forening.

Derimod mangler der Repræsentation for Forbundets to andre Afdelinger her i Byen, nemlig De kv. Trykkeriarbejderes Afdeling og Trykkerafdelingen, til hvilke ingen Indbydelse eller Henvendelse om at være Medindbyder er sket.

Uden Fortrydelse over det passerede, da enhver jo maa søge det Selskab han vil, kunde jeg maaske høfligst spørge d'Herrer P. Lauritzen og Carl Madsen om Udflugten kun skal omfatte Medlemmer af Den typ. Forening og Ny typ. Forening; thi i saa Tilfælde er der vistnok mange *Forbunds*medlemmer, saavel Sættere og Trykkere som Kvinder, der, under de nuværende Forhold, vil foretrække at give Afkald paa den tilbudte »Fornøjelse«.

København, den 2. Juni 1903. EN TRYKKER.

Arbejdsforholdene i Amerika.

FRA vor danske Kollega i Amerika, OLUF A. RASMUSSEN, der gentagende Gange har tilstillet *Typ.-Tid.* Meddelelser om Arbejdsforholdene i de Forenede Stater, har vi atter modtaget et Brev, hvoraf vi hidsætter følgende:

»Arbejdsforholdene i de Forenede Stater har i det forløbne Aar været bedre for Sættere, som er det engelske Sprog fuldkommen mægtig og som er første Klasses Akcidens-Sættere; men andre er og vil der i Fremtiden heller ingen Brug være for. Alt Avis- og Bogarbejde udføres paa Linotype-Maskinen. Det forholder sig nok saaledes, at der hist og her i de Forenede Stater findes nogle Smaablade i det danske Sprog, som endnu sættes med Hænderne, men man vil ogsaa i Reglen finde sørgelige, for ikke at sige fortvivlede Forhold der. Arbejdet udføres til Underpris og af Lærlinge holdes saa mange som muligt. Min Hensigt

med at skrive dette er at fraraade enhver dansk Kollega, som ikke er det engelske Sprog ligesaa mægtig som han er det danske, at rejse til de Forenede Stater for at arbejde i sit Fag. Af og til ankommer en dansk eller norsk Sætter til Chicago og, efter at han forgæves har søgt Arbejde i sit Fag, ender det altid med at han maa gaa i Lære paany i et Fag, hvor Færdighed i det engelske Sprog ikke er den første Betingelse, eller han maa gaa paa Jernbanearbejde i Landet eller tage Arbejde hos Jordbrugerne, hvad der sandsynligvis vil lønne sig ligesaa godt for ham, som at tage Arbejde i de førnævnte danske Smaablade.«

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Ligesom de foregaaende Aar har hele Personalet i J. H. SCHULTZ' Bogtrykkeri uden Anmodning faaet tilstaaet 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Hele Personalet hos F. E. BORDING har faaet 4 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Ferien har allerede taget sin Begyndelse.

Thisted Amtsavis indtræder i Aar i sit 80. Aar. I den Anledning var Personalet med Damer, ialt et Selskab paa ca. 25 Personer, af Bladets Udgiver, Hr. S. H. MØLLER, inviteret paa en Udflugt til Gørring, der fandt Sted Søndag den 18. Maj i straalende Sommervejr. — Ved Festmaaltidet, hvor der blev holdt mange Taler og afsunget flere i Dagens Anledning skrevne Sange, meddelte Redaktør NIELSEN bl. a., at den 8 Dages Sommerferie, der i de senere Aar havde været givet Personalet, ogsaa i Aar vilde blive tilstaaet. Herfor takkede Lokalformanden, AUG. ANDERSEN, paa Personalets Vegne.

Den i et og alt vellykkede Fest sluttede med et Bal til Kl. 11.

H. M. M.

T. C. C. Typografernes Cykleklub holdt sin 8-aarige Stiftelsesfest i Glostrup Hotel Kristi Himmelfartsdag med Festmaaltid, Sange, Taler og Dans. Der var en udmærket Stemning under Festen, hvilket ikke mindst skyldtes Værtens udmærkede Bord, der fortjener at roses, ligesom den smukke Have og de kønne Lokaliteter fortjener Besøg af Enhver, der vil være tilfreds. — Ved Bordet blev sunget fire Sange, af hvilke vi maa fremhæve en af n. h. som særlig god.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Lørdag den 30. Maj. Alle mødt.

Formanden gav Meddelelse om Tarifsagen. Til Efterretning. — I Anledning af en Opsigelse paa et herværende Trykkeri toges Beslutning. — Det vedtoges at udlaane vort Banner til en paatænkt Bannerudstilling her i Byen i Juni Maaned. — Paa given Anledning vedtoges det at nedlægge Indsigelse imod, at Den typ. Forening ved givne Lejligheder optræder som Enerepræsentant for de københavnske Afdelinger af Forbundet.

T.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Kemigraf Hannibal Piil Frederiksen, udl. 11/4 1903 hos Truelsen (arb. s. St.). Trykkerafdelingen: Charles Niels William Nielsen, udl. 1/6 1903 hos Qvist & Co.

Provinserne: Helsingør, Sætter Jens Edvard Christensen, udl. 1/5 hos Welsch i Holstebro (Prøve aflagt), arb. hos Welsch, Helsingør.

Tiltraadte.

Provinserne: Ringkøbing (Lemvig), 1538, Jens Chr. Rasmussen og 1512, Johannes Vilhelm Eskildsen.

Bortrejste.

København: 2707, Ole Peter Jensen til Vejen i Pl.

Provinserne: Slagelse, 1428, C. V. Schæffer (arbl.) til Udlandet. Ringkøbing, 1655, Anton Hansen Møller til Odense (arbl.).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Styrelsesmøde afholdes Søndag d. 7. Juni, Form. Kl. 9 pr. i Aahuset, Falkoneralléen.

P. LAURITZEN.

Som honorabelt Bidrag til Sanatoriet har jeg modtaget fra Nationaltidendes Personale Kr. 9.75 (3. Bidr.), med det tidligere indkomne ialt Kr. 62.25.

København, 3. Juni 1903.

CHR. ØSTERGAARD.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Medlemmerne bedes i størst muligt Antal slutte sig til Toget den 5. Juni. Mødested Gl. Strand Kl. 12¼. STYRELSEN.

Fredag Aften er Kontoret lukket. Lørdag træffes jeg som sædvanlig. Til og med 26. Uge *skal* alle Restancer være afviklede.

D'Hrr. Inkassatorer bedes snarest bringe Kvartalslisten for indeværende Kvartal til Begravelses- og Ekstrakassen i Orden.

LAUR. JENSEN.

Diskussionsklubben „Graphia".

Ekstraordinær Generalforsamling Onsdag Kl. 8½. Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet. STYRELSEN.

T. S. *Boldspil* paa Fælleden hver *Søndag Form. Kl. 9* og *Torsdag fra Kl. 6¾*. Rekvisiterne forefindes i Kaféen, Blegdamsvej 50.

Friluftsgymnastik hver Onsdag fra Kl. 7¼ i Sølvgadens Kaserne, Gymnastikskolen.

T. C. C. Søndag Tur til Søllerød. Trianglen Kl. 10. Søndag den 14. ds. deltager Klubben i A. B. C.s Skærsommerløb med efterfølgende Fællesspisning, Dans og Punschegilde i Glostrup Kro. Medlemmer af T. C. C. faar det hele for 1½ Kr., naar Tegning sker hos Styrelsen inden den 11. ds.

ANNONCER

Et godt Bogtrykkeri

i en middelstor Købstad er billigt til Salg paa Grund af Ejerens Svaghed. Billet mrkt. »777« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskintrykker.

Som saadan søger en flink og dygtig Trykker fast Plads. Ovennævnte kan paatage sig alt forefaldende Arbejde i Illustrations-, Værk- og Farvetryk. Billet mrkt. Nr. »999« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En Typograf

med en mindre Kapital ønsker at indtræde som Deltager i en ældre, solid Forretning. Billet mrkt. »98« modtager Ekspeditionskontoret.

Tak for udvist Opmærksomhed ved mit Jubilæum.

F. JENSEN,
Maskinmester ved Berl. Tid.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

HAMLET

Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.
Hovedudsalg: Købmagergade 54,
Hj. af Landemærket.
Leverandør til T. C. C.

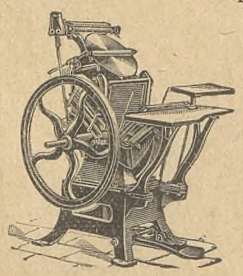
Brugte Maskiner!

		Skriftsats.	Fuldstændigt efterset.
1 enkelt Hurtigpresse,	»Eickhoff«,	50 × 80 cm.....	**Kr. 1600**
1 dobbelt do.	»	65 × 96 »	**» 2600**
1 enkelt do.	»	78 × 92 »	**» 2000**
			Ikke efterset.
1 Diegeltrykpresse,	»Liberty«	25 × 38 »	**Kr. 600**

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.

Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 12 JUNI 1903 XXX AARGANG

»Tørt Krudt«!

MIN ærede Modstander — der fremdeles (officielt) ønsker at bevare sin Anonymitet i sin Polemik med mig — paastaar i sin sidste Artikel, at det er Medlemmerne uvedkommende, *hvem* der skriver Fagbladets Redaktionsartikler. »Naar en Artikel ikke er signeret, bærer Redaktionen — som ved et hvilket som helst andet Blad — baade det moralske og det juridiske Ansvar«.

Nej, stop lidt! Overfor et almindeligt, offenligt Dagblad kan man maaske ræsonnere saaledes. Men Forholdet bliver et ganske andet, hvor det drejer sig om Fag-Organet for et specielt Forbund. Her er Redaktøren *valgt af Medlemmerne* fordi han anses for at besidde de fornødne personlige Kvalifikationer til Posten. Og han staar Medlemmerne til Ansvar for, hvorledes han opfylder det Hværv, for hvilket han lønnes. Men naar Redaktøren lægger Navn til andres Produkter, saa bliver han Figurant, hvis Valg baade er illusorisk og fører Medlemmerne bag Lyset.

Derfor kan vort Forbunds-Organs Redaktør aldeles ikke paralleliseres med et offenligt Blads Redaktør, der ikke vælges af Abonnenterne.

Min ærede Modstander finder, at det er »interessant og lærerigt« at læse min Betragtning af De samv. Fagforbund. Desværre synes han alligevel at være ualmindelig tungnem. Han har nemlig endnu ikke kunnet forstaa, at den *Forudsætning*, der skabte de De samv. Fagforbund, *ikke længere er til Stede* som Følge af Arbejdsgivernes Organisation. Den gamle Taktik fra Arbejdernes Side: at lade et enkelt Fag tilkæmpe sig Fordele, medens de andre understøttede — er der nu sat en Stopper for.

Men naar de gamle Veje findes spærret, saa maa der søges *nye* Veje. Hvor disse skal gaa, kan der diskuteres om. *Vor* Taktik betinges til enhver Tid af vore Modstanderes. Vedblivende at føre Krig paa gammeldags Manér mod en moderne udrustet Hær, det dur nu en Gang ikke.

Arbejdsgivernes Sammenslutning bortskaffes jo ikke ved national Decentralisation, siger min ærede Modstander. Nej, men dens Magt svækkes og dens Omraade begrænses. Arbejdsgiverforeningen ejer ikke i Øjeblikket Midler til at ramme de forskellige Fag, der allerede staar udenfor De samv. Fagforbund. Staar et Fag derimod indenfor disse, saa er dets Handlefrihed hæmmet paa flere Omraader samtidig med, at Mesterforeningen har Snøre paa det derved, at den bruger De samv. Fagforbund som Tugtemestre.

*Solidaritets*princippet lider intet Skaar, fordi Forholdene kræver en ny Taktik — en Reorganisering af vor Hær. Tror min ærede Modpart f. Eks., at de store Fag (Tømrerne, Snedkerne, Blikkenslagerne osv.), der staar udenfor De samv. Fagforbund af rent taktiske og praktiske Hensyn, har mindre Solidaritetsfølelse end noget Fag indenfor? Nej, sikkert ikke. Det Hele er jo blot en formaalstjenlig Manøvre.

Min ærede Modpart vil give det Udseende af, at jeg fra at være en Ven af den indenfor vort Fag gennemførte »Centralisation« nu er blevet det stik modsatte. Dette er dog delvis urigtigt. Den Tanke, at samle alle Danmarks typografiske Arbejdere — Sættere, Trykkere, Kvinder, Arbejdsmænd osv. — i en eneste Forening, at gøre hele Organisationen enkel, at lade de forskellige Brancher administreres fra et Punkt, hvor *alle* Traade kunde samles, saaledes at vor Fremmarsch skete efter en harmonisk Plan — det har absolut noget dragende og tiltalende ved sig, og derfor slog Hr. Gustav Clausens Centralisationstanke (der forresten var anderledes konstrueret) ogsaa straks dybe Rødder.

Men Skavankerne ligger tildels i *Formen*, vi har givet den nu virkende Sammendragning. Medlemmerne faar saa godt som ingen *direkte* Indflydelse paa vor Fagpolitik og hele vor Organisations Udvikling. Ordinært holder Forbundet kun *virkelig* Generalforsamling hvert 3. Aar. Og naar denne Sjældenhed indtræffer, saa repræsenteres f. Eks. 1000 Sættere i København af 14 Mand, medens 1000 Medlemmer i Provinserne faar ca. 70.

Et saadant Indsnit i Københavnernes Repræsentation var et af de Lokkemidler, der anvendtes paa sidste Delegeretmøde for at faa Provinsernes Tilslutning.

Netop i disse Dage har man et Bevis for, at Medlemmernes Medbestemmelsesret efterhaanden er ladet ude af Betragtning. Den mellem Repræsentanter for Mestrenes og Svendenes Hovedorganisationer aftalte Overenskomst (der skaber en Forhandlingsbasis, udelukker Ny typ. Forening fra enhver Indflydelse, men rigtignok samtidig paany giver os over et halvt Aars Ventetid paa en ny Tarif) skal saaledes *ikke* forelægges Arbejdernes Generalforsamling. Derimod skal Overenskomsten forelægges en Generalforsamling i Bogtrykkernes Forening, der aabenbart styres efter mere demokratiske Principer end Arbejdernes Organisation.

Er Overledelsens Diktatur-Tendens nu gaaet d'Hrr. saaledes i Blodet, at de ikke bryder sig om at høre, hvad Medlemmerne mener i et saa betydningsfuldt Spørgsmaal? Naar ikke Medlemmernes Mening skal afæskes i en saa vigtig Sag, saa kan man omtrent ligesaa godt gøre Skridtet fuldt ud og ganske *ophæve* Generalforsamlinger (forhen »øverste Myndighed«) som helt overflødige. Det vilde da endelig blive en »Simplificering« af hele Mekanismen, der battede noget.

Bagatellerne faar Medlemmerne vel fremdeles Lov at afgøre, men de store Spørgsmaal afgør Administrationen. En Skruebrækker i Svendborg skal til Landsafstemning, men en Overenskomst af en saadan Rækkevidde som den, der nys er ordnet med den nye Bogtrykkerforening — angaaende *den* spørger man ikke om Medlemmernes Mening.

Naar Forbundets Ledelse ønsker, at Livet skal pulsere kraftigt i Afdelingerne, som min ærede Modpart siger, hvorfor saa ikke netop paa et saa vigtigt Punkt holde Medlemmerne vaagne?

At det foreløbigt opnaaede Resultat, der nærmest maa betegnes som en formel Basis for de virkelige Tarifforhandlinger, der nu skal indledes, som Helhed taget er et Skridt fremad mod Klarhed, vil jeg indrømme. Ny Forening har nu faaet *Dødsmærket* brændt paa sin Pande. En Organisation, der saa afgjort er sat udenfor Spillet, er kun et levende Lig. Den har faaet Løn som fortjent.

Men selv om det altsaa nu er givet, at Ny Forenings fremtidige Rolle vil blive endnu jammerligere end hidtil, saa tør man vel næppe tro, at dens Snylte-Vegeteren i Ly af For-

bundet hermed er endt. De Ny vil vedblivende »køre i Skoven« for vore Penge og fremdeles faa de samme Fordele gratis, som vi andre hver Uge betaler for.

Ethvert Medlem af Ny Forening, der blot ejer en Gnist af almindelig menneskelig eller kollegial Æresfølelse i sig, maa efter denne Umyndiggørelse forventes snarest at sige Farvel til et saadant Misfoster af en Fagforening.

København, 8. Juni 1903. VILH. WARTENBERG.

Hr. Wartenbergs Definition paa Forskellen mellem et Fag-Organ og et almindeligt Dagblad er ganske uholdbar. Tag t. Eks. *Social-Demokraten*. Dette Blad ejes af Fagforeningerne og redigeres af en Redaktør, som vælges af Bladets Ejere. *Typograf-Tidende* udgives af Forbundet, og dettes Medlemmer vælger Redaktøren. Hvor er Forskellen? Nej, Hr. W. mærker, at han er ude paa gyngende Grund, og maa derfor tage sin Tilflugt til en saadan Uartighed som den, at Redaktøren »fører Medlemmerne bag Lyset«, naar han »lægger Navn til andres Produkter«. Hvilken løs og overfladisk Paastand! Den er det, fordi der ikke findes et Blad i den hele Verden, hvor ikke Forholdene medfører, at Redaktionsartikler skrives af forskellige, og det er kun en ganske forvirret Hjærne, som kan paastaa, at dette er at »føre Medlemmerne bag Lyset«. Vi tvivler jo ikke om, at Hr. W. som Redaktør i det mindste til at begynde med vilde male med den bredeste Kost, som findes, men vi hævder, at en Redaktørs væsenligste Opgave er at lede Bladet saaledes, at dets eget og Organisationens Tarv varetages i alle Enkeltheder, og at Ordningen og Sigtningen af Stoffet, Initiativet til hvad der skal skrives, fuldt ud kræver sin Mand.

Det er hertil, Medlemmerne vælger en Redaktør.

Hr. W. skriver, at **Solidaritets**principet intet Skaar lider ved at staa udenfor De samvirkende Fagforbund. Men det gør det netop. Thi ligesaa vist som den enkelte Arbejder har en Pligt til at staa i sit Fags Organisation, ligesaa sikkert er det, at **kun** de Fagorganisationer, som er indordnede under De samvirkende Fagforbund, overholder **Solidaritetens** Love. Det er Arbejderbevægelsens ABC, og det har sikkert forbavset flere end os, at Hr. W. paa dette **afgørende** Punkt har stillet sig Side om Side med Ny typ. Forening. Det maa Hr. W. naturligvis om.

Hr. W. spørger, om vi tror, »at de store Fag som Tømrere, Snedkere, Blikkenslagere osv. har mindre Solidaritetsfølelse end noget Fag indenfor«? Maa vi ikke først oplyse Hr. W. om, at af Snedkerne staar kun Bygningssnedkerne udenfor — Snedkerforbundet *er indenfor* — at Blikkenslagerne blev *ekskluderet* og at Hr. W.s »osv.« ikke strækker over mere end Bryggeriarbejderne og Sporvognsfunktionærerne, som aldrig har været Medlemmer af De samvirkende Fagforbund. Tilbage bliver altsaa Tømrerne. At det hos dette Fag var manglende Solidaritet, parret med mangelfuld Forstaaelse af den moderne Organisationsbevægelse — og det netop i fremtrædende Grad i den *københavnske* Afdeling, er der ingen Tvivl om. Det er altsaa her, Hr. W. søger sit Forbillede.

Hr. W. kommer med den mærkelige Paastand, at Arbejdsgiverforeningen ikke ejer Midler til at ramme de forskellige Fag, som allerede staar udenfor De samvirkende Fagforbund. Det er jo nemlig ganske hen i Vejret. Selvfølgelig er Arbejdsgiverforeningen, hvis den vil, ligesaa godt i Stand til at foretage Lock-out ligeoverfor Organisationer *udenfor* som *indenfor* De samvirkende Fagforbund. Intet kan forhindre den deri. Derimod er den paagældende Organisations Modstandsdygtighed forringet i ganske overordenlig Grad, naar den staar *alene*. Der er kun en eneste Vej mulig at komme fremad paa, hvad enten det gælder Angreb eller Forsvar, og det er **Sammenslutningens**.

Det er i Kraft af denne Følelse af et organisk Hele, hvor det *ikke* gælder om at *overstemme*, men om at *overbevise* hinanden, at Typografernes Sammenslutning fuldbyrdedes forrige Aar. Derfor vil det ikke nytte, at Hr. W. vil forsøge paa at sætte Lus i Skindpelsen paa Københavnerne ved at tale om Provinsernes Overvægt paa Delegeretmøder. Vi føler os overbevist om, at det store Flertal af Københavns Typografer er kommet ud over at sætte Skel mellem Provinsernes og Hovedstadens Arbejdere, og vi kan ikke nægte andet end at det forbavser os i høj Grad at se, at Hr. W. endnu gør Forsøg herpaa.

Endelig er Hr. W. yderst fortørnet over, at den nylig afsluttede Overenskomst med Københavns Bogtrykkerforening ikke skal til Afstemning paa en Generalforsamling. Tænk, udbryder Hr. W., selv Principalerne har en mere demokratisk Organisation end vor — thi hos dem skal den til Afstemning. Vi tvivler ikke om, at ogsaa Gert Westphaler i en lignende Situation kunde have ønsket en Generalforsamling, men til at *afgøre* dette Spørgsmaal vilde forøvrigt en Generalforsamling være ganske overflødig, eftersom Forretningsudvalget har handlet nøje i Overensstemmelse med hvad Medlemmerne i Den typ. Forening paa tidligere Generalforsamlinger har besluttet. Hvis det forholdt sig saaledes som i Københavns Bogtrykkerforening, hvis Forretningsudvalg gjorde gældende, at man ikke var sikker paa, at den vedtagne Overenskomst faldt i Traad med Medlemmernes Ønsker, vilde det have været højst uforsvarligt at forpligte Forbundets københavnske Afdelinger paa dette Punkt. For Hr. W. kommer det imidlertid ikke saa nøje an paa Midlerne, naar han blot kan finde en Anledning til at mistænkeliggøre Ledelsen.

Man huske, hvad der gav Anledningen til denne Polemik. Det var Hr. W.s ganske umotiverede Betegnelse af den mod Ny typ. Forening førte Taktik. Han kaldte den »Rummel«. Nu er han, efterat være blevet gjort bekendt med de virkelige Forhold, naaet til at erkende, at »Dødsmærket« er hæftet paa Ny typ. Forening. Det er to hinanden stik modsatte Standpunkter i Løbet af 14 Dage. Hvis Hr. W. ligesaa hurtigt vil forandre Mening for de andre diskuterede Punkters Vedkommende, har vi kun Grund til at erklære os tilfreds med Diskussionens Resultat.

D'Hrr. Inkassatorer, som ikke har faaet tilsendt Lister til Helsingborgturen, anmodes om velvilligst selv at udfærdige saadanne og modtage Tegning.

Agitér for Tilslutning.

Dansk Provinsbogtrykker-Forening.

Indenrigsministeriet har for indeværende Finansaar, ligesom i Fjor, velvilligt tilstaaet Foreningen et Beløb af 300 Kr. som Hjælp for Medlemmers Lærlinge og unge Typografer til Deltagelse i et Kursus ved Fagskolen i København. Der uddeles 2 Portioner à 100 Kr. og 2 à 50 Kr.

Unge Typografer eller Lærlinge i det sidste Læreaar, som ønsker at komme i Betragtning ved Understøttelsens Uddeling, maa indsende Ansøgning derom til Dansk Provinsbogtrykker-Forenings Formand, Bogtr. P. HANSEN, Aalborg, senest den 15. Juni. Ansøgningen maa ledsages af:

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er Typograf, eller Attest fra Læremesteren om, hvor lang Tid Vedkommende har været i Lære, hvis det er en Lærling.
2. Oplysning om, hvor længe Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Oplysning om, hvorvidt Eleven selv sørger for Opholdet under Kursustiden.

Kursuset, der varer 2 Maaneder, koster 20 Kr., hvilket Beløb udredes forlods af den tilstaaede Understøttelse. Kun Sættere gives Adgang.

Da Skolen kan afgive Plads til flere, end Understøttelsen kan tildeles, vilde det være i høj Grad ønskeligt, om andre end understøttede deltoge i Kursuset.

Aalborg, i Juni 1903.

P. S. V.:
P. HANSEN,
p. t. Formand.

Da jeg fra den 7. til den 20. Juni er bortrejst fra København, bedes alt Manuskript vedrørende Typ.-Tid.s næste Numer sendt under Adresse: Hr. Vict. Petersen, Nybrogade 12, Kbhvn. K.

Med koll. Hilsen

F. K. MADSEN.

Typografernes Midsommerfest.

SOM meddelt i forrige Numer har Den typ. Forenings Styrelse og Gutenberg-Koret besluttet at afholde en *stor, offenlig Sommerfest* i velgørende Øjemed Lørdag den 27. og Søndag den 28. Juni i St. Thomas smukke Have i Frederiksberg Allé.

Anledningen til denne Fest er, at Gutenberg-Koret i disse Dage kan højtideligholde sin 10-aarige Fødselsdag og derfor gærne vilde have arrangeret noget virkelig storartet til Ære for Typograferne i Almindelighed, men i Særdeleshed til Gavn og Glæde for mange trængende Typografer — og dem har vi desværre altfor mange af. Koret mente derfor, at en af de sædvanlige, vellykkede Sommerfester, der afholdes i Anledning af Moderforeningens Stiftelse, ikke ved denne Lejlighed vilde gøre den tilsigtede Virkning, og foreslog derfor Den typ. Forenings Styrelse Afholdelsen af ovennævnte Fest. Styrelsen tog selvfølgelig mod Forslaget, og Festen bliver saaledes ikke alene i Anledning af det afholdte unge, livskraftige Gutenberg-Kors 10-Aars Fødselsdag, men ogsaa i Anledning af vor kære *gamle*, men derfor ikke mindre livskraftige Fagforenings Stiftelse.

Vi, der altid glæder os, naar Den typ. Forening med Gutenberg-Korets værdifulde Assistance arrangerer Fester, glæder os ogsaa over Udsigten til denne Sommerfest, ikke mindst fordi man har taget den smukke Beslutning at lade hele Overskudet tilfalde vore velgørende Institutioner, og vi er overbevist om, at alle Kolleger er besjælede af den samme Følelse og med os haaber paa et godt Resultat af det Arbejde, som vil blive udført, for at Festen kan give et Overskud, som er Typograferne værdigt. Og at dette kan naas, er der ingen Tvivl om, naar Typograferne selv vil.

Vi kan i Dag ikke meddele det udførlige Program for Festen, men tør nok røbe, at Festudvalget (Gutenbergkorets Bestyrelse og d'Hrr Westy Hansen og Emil Møller, valgt af Den typ. Forenings Styrelse) har udmærkede Kort paa Haanden. Der tales saaledes om en berømt dansk Sangerinde, hvis Navn begynder med Dagmar, og en ikke mindre berømt Revue-Skuespiller, hvis Navn begynder med Frederik. Om det bliver Kong Magnus eller en anden Mesterskabsbryderkonge, der vil vise os en 3/4 Nelson, er heller ikke afgjort, ligesom det endnu ikke er endelig bestemt, hvormange Cykler og Symaskiner der vil blive bortloddede i Tombolaen.

Som sagt, i Dag kan vi ikke offentliggøre Programmet, men haaber til næste Nr. at faa det med. Kun dette ved vi, at Festen vil blive storslaaet (derfor borger Gutenbergkoret), og at det fornuftigste, Kollegerne i Dag kan gøre, er at sikre Billetter til sig selv, Hustruer og Børn, Forældre, Kærester, Søskende, Kusiner og hele den øvrige Familie, ellers er de ikke sikre paa at komme med, og det vilde dog være sørgeligt. Dernæst tillader vi os en Henvendelse til alle nogenlunde velstillede Kolleger eller andre, der kunde have Lyst og Evne til at støtte Festen yderligere ved at skænke enten Penge eller Gaver til Tombolaen. Disse modtages med Tak af Festudvalget eller sendes til Den typ. Forenings Formand, Hr. P. Lauritzen, Gl. Strand 46.

Altsaa: Bestil øjeblikkelig Billetter hos Inkassatoren. Prisen er kun 25 Øre. EMIL.

En Forespørgsel.

SOM Svar til »En Trykker«, der i sidste Nr. anker over, at Indbydelsen til Helsingborgturen her i Bladet kun er underskrevet af Carl Madsen og Undertegnede, hvorved efter hans Mening Trykkerne og Kvinderne er forbigaaet, kan maaske følgende virke oplysende:

1. Indbydelsen fra Helsingborgkollegerne er sendt direkte til »Den typ. Forening«, den samme Forenings Styrelse har som Følge heraf taget Stilling til Sagen og besluttet at modtage Indbydelsen.

2. Det har lige saa lidt i dette Tilfælde som i noget andet været vor Mening at forbigaa nogen Afdeling, hvilket bedst fremgaar af, at jeg har overrakt Hr. Laur. Jensen Indbydelsen og spurgt ham om hans Stilling til Sagen; rigtignok har han hverken ved den Lejlighed eller senere underrettet mig om denne.

3. Naar Hr. Carl Madsen er Medunderskriver, er det selvfølgelig ikke i sin Egenskab som »Ny Forening«s Medlem, men derimod som Sangforeningens Formand. Vi har ikke noget imod at arbejde sammen med Sangforeningen som saadan. Den tæller mange af vore Medlemmer, og at den for Tiden valgte Formand er Medlem af »Ny Forening« berettiger os ikke til at afslaa Sangforeningens Assistance.

4. Det er tilgiveligt at blive gnaven, naar man *tror* sig forurettet, men det er ikke tilgiveligt at modarbejde en Fornøjelsestur, som en anden Forening har taget Arbejdet op for, naar man har saa løst et Grundlag at støtte sig til som »En Trykker«. Jeg kan berolige denne med, at der ikke er Fare for, at nogen Selvstændighed eller Centralisation skal gaa i Stykker ved denne Lejlighed. P. LAURITZEN.

Kasseeftersyn.

Den typografiske Trykkerforening.

Ved det i Dag hos Hr. Laur. Jensen foretagne lovbefalede Kasseeftersyn fandtes følgende Beholdninger:

Hovedkassen: I Sparekassen	Kr.	5278.77	
Kontant.....	-	38.82	
			Kr. 5317.59
Begravelseskassen: I Sparekassen ..	Kr.	1728.12	
Kontant.....	-	7.85	
			- 1735.97
Ekstrakassen: I Sparekassen	Kr.	1106.04	
Kontant.....	-	27.76	
			- 1133.80
			Ialt Kr. 8187.36

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 9. Juni 1903.

ALB. MICHELSEN. VALD. JØRGENSEN.

Nær og Fjærn.

Københavns Bogtrykkerforening afholdt i Mandags en Generalforsamling, paa hvilken den i forrige Numer offentliggjorte Overenskomst behandledes. Til Trods for de mest fortvivlede Anstrængelser fra Ny typ. Forening og fra dens Venner mellem Principalerne, forkastedes et Forslag, som gik ud paa at give Ny typ. Forening Adgang til Tarifforhandlingerne og til som sideordnet Part med Dansk Typograf-Forbund at afslutte en eventuel Overenskomst om Tarifen. *Ny Typ.-Tidendes* Dødsskrig i sidste Numer havde altsaa ikke den tilsigtede Virkning.

Derefter vedtoges Overenskomsten, men med et saadant Forbehold, at en fornyet Forhandling med Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund er nødvendig.

Da Kransen hejstes i Onsdags Eftermiddag paa den ny Stiftelse, befandt sig paa øverste Etage, hvor det gamle Gutenbergbanner vajede, foruden de 125 Arbejdere tillige en Del af de i Foretagendet interesserede, bl. a. Repræsentanter for Fagpressen, Bygmestre, Arkitekt, Sagfører, samt foruden Styrelsen de af Medlemmerne, der havde indfundet sig paa Pladsen.

Efter at Orkestret havde blæst til Samling, bød GUSTAV CLAUSEN velkommen, hvorpaa en af LAUR. J. skrevet Sang blev afsunget af samtlige Tilstedeværende, efterfulgt af en af Forf. udbragt Skaal for det store og smukke Foretagende, der besvaredes med kraftige Hurraraab. GUSTAV CLAUSEN motiverede derefter smukt en Skaal for Aandens og Haandens Arbejdere, og nu fulgte Talerne Slag i Slag, afvekslende med Musiknumre. For Bestyrelsen talte Murersvend MORTENSEN og Kancelliraad LAUR. MADSEN, idet sidstnævnte betegnede Styrelsen som Foretagendets Arbejdsgivere. Taler holdtes bl. a. endvidere af J. F. MØLLER, O. JOHANSEN og HALLENGREEN, hvilken sidste paaviste, hvad man kunde udrette ved et 10-Øres Ugebidrag. HVIDTFELDT bragte Hilsen og Lykønskning fra Forbundet. Den smukke og stemningsrige Højtidelighed afsluttedes ved 6-Tiden, og hver gik til sit med Ønsket og Haabet om, at det store Foretagende maatte blive ført lykkeligt til Ende til Ære og Gavn for den typografiske Stand. Z.

Det tyvende Aarhundrede. Et nyt demokratisk Ugeblad. — Der har i lang Tid været Trang til et underholdende, demokratisk Ugeblad, som kan optage Konkurrencen med de snobbede Billedblade, som nu desværre støttes af mange Arbejdere.

Dette Savn vil nu — efter hvad der meddeles i omstaaende Annonce — blive afhjulpet, idet fhv. Redaktør af *Nordjyllands Arbejderblad*, N. L. CHRISTENSEN, og J. P. BROCHMANN, tidligere Pariserkorrespondent for de socialdemokratiske Blade, midt i Juni starter et nyt illustreret 10-Øres Ugeblad, *Det tyvende Aarhundrede.*

Bladet vil bringe et rigt Udvalg af underholdende Læsning, og en Række livlige Billeder vil komme til at illustrere denne Tekst.

Helsingborgturen. *Dansk-skaansk Typografmøde.* Søndag den 5. Juli, tidlig Morgen, gaar vi om Bord i straalende Vejr og med godt Humør. En solid Frokost medbringes for at modstaa den lange Sørejses Besværligheder; vi glemmer Smaaspørgsmaal og alt andet Kævl,

der kan ligge os imellem. Kun ét husker vi, at vi maa bort fra den kvalme By, ud at faa frisk Søluft i Lungerne, faa det gamle Støv renset ud og tilbringe en behagelig Dag, som vi vil mindes og have godt af længe. Lad os den Dag takke vore svenske Kolleger for Indbydelsen ved at deltage i overvældende Antal.

Husk nu: Sidste Frist for Tegningen er Onsdag den 17. Juni. Inkassatorerne anmodes om at indgive Listerne til Den typ. Forenings Formand *inden* den 18. Juni. Paa Listen maa angives, om Vedkommende deltager i Middagen, ligesom Beløbet for denne samtidig maa erlægges. Prisen er 2.50 pro persona.

Sommerferie. Ligesom de foregaaende Aar har hele Personalet i Firmaet H. H. THIELES Bogtrykkeri faaet tilstaaet 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Hr. Redaktør FUNCH THOMSEN, *Aarhus Stiftstid.*, har atter i Aar uden Opfordring givet sit Personale 8 Dages Sommerferie og Udbetaling af Ugelønnen. —n.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Georg Martin Arnold Petersen, udl. 30/5 1903 hos Schultz (arb. s. St.).

Provinserne: Svendborg, Einar Carl Chr. Nielsen, udl. 1/6 1903 i Svendb. Amtstid.s Trykkeri (aflægger Prøve til Oktober) og Oscar Martin Nicolai Westermann, udl. 1/8 1902 i Westermanns Trykkeri (har afl. Prøve). Esbjerg, Hans Carl Hansen, udl. 1/6 1903 hos Harder Mikkelsen (har afl. Prøve). Skanderborg, Carl Holger Reher, udlært 1/6 1903 i Skanderb. Amts Avis' Trykkeri.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1629, Jens Chr. Nielsen (Laursen, Aagade) fra Rejse. 6094, Peter Friis-Thomsen (Bagge) fra Rejse.

Provinserne: Ribe, 1244, L. Høyer (Stiftstid.) fra Kolding. Roskilde, 1382, Ernst V. Niclasen (Dagbl.). Holbæk, 1398, Hans Rasmussen og 1674, Vald. Løvenfeldt (begge i Pl.) fra Rejse. Kolding, 1477, Anton Holm, 1160, H. M. Sørensen og 1603, Ole Peter Jensen (Vejen), alle i Pl. Ringkøbing, 1656, Marius Andersen. Odense, 1702 (V. d. d. B.), Trykker Otto Cornils (Milo), 779, Chr. Worm (Milo) og 1655, A. Hansen-Møller (arbl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 3882, Stefan Magnussen til Udlandet og 4106, Niels Chr. Nielsen I (arbl.) paa Rejse. Trykkerafdel.: 260, Carl Madsen (arbl.) paa Rejse.

Provinserne: Hjørring, Andr. Piil Frederiksen til Kbhvn. (Militær). Vejle, 1160, H. M. Sørensen til Kolding i Pl. Odense, 1690, Alfr. Christensen til Kbhvn. (arbl.) og 1434, Fritz P. Jørgensen til Kbhvn. (Militær). Kolding, 1244, L. Høyer til Ribe i Pl. Holbæk, 1382, Ernst V. Niclasen til Roskilde i Pl. Fredericia, 1521, Søren Sørensen til Horsens i Pl. og 1447, Johan Vilh. Hovedskov til Varde i Pl.

Udmældt.

København: Sætterafdelingen: 6072, Kemigraf Thorvald Thomsen (Holm & Gjellerup), overgaaet til Lithografisk Forbund.

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdelingen: 4193, Johan Carl Nielsen (B. Nielsen). Sygeafdelingen: 2544, Oscar Mario Jørgensen og Hustru (Hoffmann).

I sidste Nr. af Ny Typ.-Tid. staar som nyt Medlem, Jul. Chr. Th. Jørgensen (overgaaet fra Dansk Typograf-Forbund); for saa vidt nævnte Jørgensen er identisk med 2556 i vor Medlemsprotokol, kan han ikke betragtes som *overgaaet*, men maa betragtes som *slettet* af Dansk Typograf-Forbund, da han ikke har afviklet sin Gæld til os.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket. Paa Grund af Revision skal *alle* udestaaende Bøger være indleveret senest Torsdag d. 18. Juni.

Bibliotheket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Som honorabelt Bidrag til Sanatoriet har jeg modtaget fra Nationaltidendes Personale Kr. 20.75 (4. Bidr.), med det tidligere indkomne ialt Kr. 83.00.

København, 10. Juni 1903.

CHR. ØSTERGAARD.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 8 Samling ved Frederik den 6.s Statue i Frederiksberg Have. Senere Møde i Lars Mathisens Efterfølgers Have i Allégade.

T. C. C. Søndag Start Aahuset, Falkonérallé, Kl. 11 til A. B. C.s Fest i Glostrup. Standeren medfølger. Stor Tilslutning forventes. Besøgende er velkomne. I Tilfælde af Regnvejr tages med Toget 1,12 fra Hovedbanegaarden. Styrelsen bedes møde Kl. 10½ i Aahuset.

ANNONCER

Et mindre Bogtrykkeri

er billigt til Salg. Billet mrkt. »202« modtager Ekspeditionskontoret.

T. C. C.s Medlemmer tilbydes **Dæk, Slanger, Kæder** etc. etc. med Rabat og paa meget favorable Betalingsvilkaar.

Holger Danskes Vej 29, St. tv.

Typografernes Broderkreds.

Maanedsmøde i K. F. U. M., Gothersgade 115, Lørdag den 13. ds. Kl. 8. Enhver Typograf indbydes.

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

HAMLET

Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.

Hovedudsalg: Købmagergade 54,

Hj. af Landemærket.

Leverandør til T. C. C.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.

København K.

Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Brugte Maskiner!

		Skriftsats.	Fuldstændigt efterset.
1 enkelt Hurtigpresse,	»Eickhoff«,	50 × 80 cm.	**Kr. 1600**
1 dobbelt do.	»	65 × 96 »	» **2600**
1 enkelt do.	»	78 × 92 »	» **2000**
			Ikke efterset.
1 Diegeltrykpresse,	»Liberty«	25 × 38 »	**Kr. 600**

Adolph Wulff.

Det tyvende Aarhundrede,

Red.: J. P. Brochmann. folkeligt illustr. Ugeblad. Udg.: N. L. Christensen.

Til Søndag den 21. Juni udkommer første Numer af Ugebladet *Det tyvende Aarhundrede*, af hvis Indhold bl. a. fremhæves:

Jean Lèon Jaurés (med Billede). — *Det tyvende Aarhundrede*, Digt af A. C. Meyer. — *Fra Københavns Proletarkvarter* (med Billede), Skitse af Fru Lycinka Hansen. — *Arabiske Drenge* (med Billede) af J. P. B. — *Københavns Syersker* (med Billede) af En Syerske. — En fyldig *Raadgiver for Hus og Hjem.* — Et medfølgende Tillægsblad indeholder *Roman* (Emile Zola.: Alt for Damerne) og Børnelæsning med Billede.

Ugebladet *Det tyvende Aarhundrede* koster **10 Øre pr. Nr.** (1 Kr. 25 Øre Kvartalet). Det kan bestilles paa Bogtrykkeriet, Bredgade 36, samt i Bogladerne og hos Kolportørerne og faas til Købs i Bladudsalgene og hos Gadesælgerne. — Til 1. Juli kan Bladet desuden bestilles paa alle Postkontorer og Brevsamlingssteder.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 19 JUNI 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGAF-FORBUND

Tilgang til Norge af udenlandsk Arbejdskraft maa kun ske ad Ruten Kongsvinger—Kristiania og Kristiania—Frederikshald rundt Kristiansfjord til Kristiansand.

I alle Landets øvrige Byer betales ingen Rejsehjælp, da man i disse befinder sig i en Bevægelse for Indførelse af Landstarifen. FORRETNINGSUDVALGET.

Verdens Typograforganisationer.

DET internationale Sekretariat har i disse Dage under Titlen »Die Gehilfen-Organisationen im Buchdruckergewerbe« udsendt en statistisk Redegørelse for alle kendte Typograforganisationer i Verden. Det er et meget interessant Arbejde, som omfatter ikke alene de under Sekretariatet hørende Forbund, men tillige alle de Typograforganisationer, om hvilke det er lykkedes Sekretariatets energiske Sekretær, Hr. P. STAUTNER, at faa Oplysning.

Arbejdet er i sit Slags enestaaende, thi der findes sikkert ikke noget andet Fag, der kan opvise en saa udtømmende og anskuelig Redegørelse for Organisationerne i de forskellige Lande, som dette Værk udviser. Det har kostet meget Arbejde at samle og bearbejde det indsamlede Materiale, og Arbejdet, som det nu foreligger, er derfor Hr. Stautner til megen Ære.

Vi tror, at det vil interessere Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer at faa Kundskab om, hvorledes vore Kolleger i Udlandet har det, og skal derfor gøre nogle Udpluk af det omfangsrige Arbejde, som, i Parantes sagt, er udgivet paa fransk og tysk Sprog.

Medlemsantal m. m.

Verdens største Typografforbund er det *amerikanske* (International Typographical Union), som omfatter ikke mindre end 38,000 Medlemmer, af hvilke Flertallet er engelsktalende. Uagtet dette store Antal organiserede omfatter Forbundet dog ikke alle, idet der i de Forenede Stater tilsammen findes 66,000 Bogarbejdere, og af de ikke til Forbundet hørende er ca. 1000 organiserede i en Strejkebryderorganisation, som Principalerne omfatter med stor Kærlighed. Sættersker, som ikke tilhører Forbundet, findes i et Antal af ca. 3000, og Lærlingeantallet gaar op til omkring 4000. I det hele udgør Antallet af Forbundsmedlemmer 61,29 pCt. mod 38,71 pCt. Ikke-Medlemmer. Dette Forbund, der stiftedes i 1852, tilhører ikke det internationale Sekretariat.

Det næste i Rækken er det *tyske Typografforbund* (Verband der deutschen Buchdrucker), som tæller 31,731 Medlemmer (1250 Korrekturlæsere og Faktorer, 24,446 Haandsættere, 415 Maskinsættere, 4450 Trykkere og Maskinmestre samt 850 Skriftstøbere og Stereotypister). Bogtrykkeriarbejdernes Antal i Tyskland opgives at være 54,353, hvorefter Antallet af Forbundsmedlemmer udgør 72,31 pGt. mod 27,69 Ikke-Medlemmer. Udenfor Forbundet findes ca. 3000 organiserede i en særskilt Organisation, hvis væsenligste Opgave det er at virke som Strejkebrydere. 151 Sættersker, som ikke tilhører Forbundet, findes i Tyskland, og Lærlingenes Antal udgør 10,471, altsaa 19,26 pCt. af alle Bogtrykkeriarbejdere. Det tyske Typografforbund stiftedes 1866 og tilhører Sekretariatet.

Det *engelske Typografforbund* (Typographical Association), som grundlagdes 1849, omfatter Typograferne i England (udenfor London), Wales og Irland, og havde ved Udgangen af Aaret 1901 16,600 Medlemmer, af disse var 16,268 udlærte og 332 Lærlinge. Af hele Antallet var 1718 Trykkere. Paa Grund af, at Forbundet ikke tilhører Sekretariatet, savnes Opgivelse om Antallet af uorganiserede o. l.

De *londonske Sætteres Forening* (London Society of Compositors), som heller ikke tilhører Sekretariatet, talte ved Slutning af Aaret 1901 11,353 Medlemmer. Foreningen ejer en Formue paa 1,844,700 Fr. Aarstallet for Foreningens Stiftelse er 1848.

Det *italienske Bogarbejderforbund* (Federazione Italiana dei Lavoratori del Libro) stiftedes 1872 og tæller 10,800 Medlemmer (550 Korrekturlæsere og Faktorer, 5500 Haandsættere, 200 Maskinsættere, 1400 Trykkere og Maskinmestre, 350 Skriftstøbere og Stereotypister, 2300 Arbejdere af beslægtede Faggrene, af hvilke Bogbindere udgør Hovedkontingentet, 100 Sættersker og 600 Lærlinge. Antallet af Bogarbejdere i Italien angives at være 16,400, hvorefter 34,15 pCt. staar udenfor Organisationen. Forbundet tilhører den internationale Sammenslutning.

Det *franske Bogarbejderforbund* (Fédération française des travailleurs du livre) stiftedes 1881 og tæller 10,565 Medlemmer. De katolske Typografer og Sættersker i Paris har en særskilt Forening, som dog tilsammen kun tæller 550 Medlemmer. Da Antallet af Bogarbejdere opgives at være 23,615, udgør de organiserede Arbejdere ikke en Gang Halvdelen af hele Antallet. Der findes ca. 4000 Lærlinge og af Sættersker et Antal af 1500. Forbundet tilhører fra og med 1. Maj d. A. det internationale Sekretariat.

Det *østrigske Typografforbund* (Verband der Vereine der Buchdrucker und Schriftgiesser und verwandte Berufe Oesterrechs) stiftedes 1894 ved Sammenslutning af en Mængde Typografforbund, som forud fandtes i Østrig. Ved Udgangen af Aaret 1901 talte Forbundet 9793 Medlemmer (7815 Faktorer, Korrekturlæsere, Haandsættere og Maskinsættere, 1564 Trykkere og Maskinmestre, 303 Skriftstøbere og Stereotypister samt 111 Hjælpearbejdere). 500 Bogarbejdere findes i en udenfor Forbundet staaende Organisation; 692 Sættere og 40 Sættersker er uorganiserede. Lærlingene, som ikke kan tilhøre Forbundet, udgør ca. 3000. Da Antallet af Bogtrykkeriarbejdere opgives at være 14,025, udgør saaledes de organiserede 88,83 pCt. mod 11,17 pCt. Ikke-Forbundsmedlemmer. Forbundet tilhører Sekretariatet.

Det *skotske Typografforbund* (Scottish Typographical association) stiftedes 1853 og havde ved Udgangen af Aaret 1901 3694 Medlemmer, af hvilke 106 var Lærlinge. Af hele Arbejdsantallet er 97,13 pCt. udlærte og 2,87 pCt. Lærlinge. Forbundet tilhører ikke Sekretariatet.

(Fortsættes.)

Regnskab over Dansk typ. Forenings og Dansk Typografforbunds

INDTÆGT

Lokal-afdeling	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar		Ordinært Kontingent				Ekstra-ordinært Kontingent				Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt Indtægt i Halvaaret		Rejsekassen								Understøttelse paa Stedet											
																			Dage à 1.25			Dage à 1.00	Overfartspenge		Ialt													
	Kr.	Ø.	Antal Medl.	Uger	Kr.	Ø.	A. M.	Uger	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Antal Dage	Kr.	Ø.	A. D.	Kr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	A. M.	Dage à 1.75 Ant. D.	Kr.	Ø.	A. M.	Dage à 1.25 Antal Dage	Kr.	Ø.	A. M.	Dage à 0.75 Ant. D.	Kr.	Ø.	Ialt Kr.	Ø.
Aarhus	15	»	118	2722	2449	80	»	»	»	»	22	»	24	»	275	»	2785	80	199	248	75	»	»	»	»	248	75	1	7	12	25	8	157	196	25	»	»	»	»	208	5
Aalborg	14	55	60	1463	1316	70	»	»	»	»	»	»	10	»	400	»	1741	25	119	148	75	»	»	»	50	149	25	6	132	231	»	2	63	78	75	»	»	»	»	309	7
Assens	15	»	8	174	156	60	»	»	»	»	»	»	20	»	45	92	237	52	57	71	25	»	»	»	»	71	25	»	»	»	»	2	74	92	50	»	»	»	»	92	5
Bogense	11	74	3	78	70	20	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»	91	94	11	13	75	»	»	»	25	14	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Brønderslev	15	»	9	189	170	10	»	»	»	»	7	»	4	»	»	»	196	10	24	30	»	»	»	»	10	30	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Esbjerg	15	»	23	518	466	20	»	»	»	»	59	»	»	»	»	»	540	20	33	41	25	»	»	»	»	41	25	»	»	»	»	1	10	12	50	»	»	»	»	12	5
Fredericia	15	»	10	224	201	60	»	»	»	»	»	»	»	»	561	82	778	42	96	120	»	»	»	9	75	129	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Frederiksh.	15	2	1	26	23	40	»	»	»	»	»	»	»	»	85	»	123	42	51	63	75	»	»	»	»	63	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Helsingør	15	»	27	547	492	30	»	»	»	»	»	»	4	»	»	»	511	30	72	90	»	»	»	»	»	90	»	»	»	»	»	1	7	8	75	»	»	»	»	87	
Hillerød	15	»	22	500	450	»	»	»	»	»	26	»	5	80	»	»	496	80	45	56	25	»	»	»	75	57	»	1	70	122	50	»	»	»	»	»	»	»	»	122	5
Herning	15	»	5	127	114	30	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	131	30	31	38	75	»	»	»	»	38	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Hjørring	»	87	18	392	352	80	»	»	»	»	»	»	25	»	150	»	528	67	46	57	50	»	»	»	»	57	50	»	»	»	»	3	65	81	25	»	»	»	»	81	2
Holbæk	15	»	19	429	386	10	»	»	»	»	2	»	»	»	50	»	453	10	91	113	75	»	»	»	30	114	5	»	»	»	»	2	49	61	25	»	»	»	»	61	2
Horsens	15	»	41	902	811	80	»	»	»	»	35	»	8	»	300	»	1169	80	90	112	50	»	»	»	»	112	50	»	»	»	»	2	20	25	»	»	»	»	»	25	
Hobro	10	30	8	126	113	40	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	125	70	67	83	75	»	»	»	»	83	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Kallundb.	15	»	16	364	327	60	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	342	60	61	76	25	»	»	»	»	76	25	»	»	»	»	1	28	35	»	»	»	»	»	35	
Køge	4	14	13	287	258	30	»	»	»	»	»	»	2	»	20	»	284	44	88	110	»	»	»	»	»	110	»	1	5	8	75	2	57	71	25	»	»	»	»	80	
Kolding	15	»	38	847	762	30	»	»	»	»	»	»	2	»	350	»	1129	30	191	238	75	»	»	»	»	238	75	2	92	161	»	2	94	117	50	»	»	»	»	278	5
Løgstør	7	65	3	71	63	90	»	»	»	»	»	»	»	»	100	»	171	55	32	40	»	»	»	»	25	40	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Maribo	15	»	5	113	101	70	»	»	»	»	10	»	2	»	59	8	187	78	24	30	»	»	»	»	»	30	»	»	»	»	»	1	31	38	75	»	»	»	»	38	
Middelfart	22	1	10	178	160	20	»	»	»	»	»	»	2	»	130	»	314	21	105	131	25	»	»	10	25	141	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Nakskov	15	»	20	438	394	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	409	20	25	31	25	»	»	10	50	41	75	»	»	»	»	2	38	47	50	»	»	»	»	47	5
Næstved	15	»	47	1069	962	10	»	»	»	»	»	»	6	»	»	»	983	10	130	162	50	»	»	13	»	175	50	1	15	26	25	»	»	»	»	»	»	»	»	26	5
Nyborg	15	»	11	248	223	20	»	»	»	»	»	»	»	»	104	58	342	78	132	165	»	»	»	45	»	210	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Nykøb. F.	8	13	22	474	426	60	»	»	»	»	5	50	12	»	50	»	502	23	81	101	25	»	»	9	10	110	35	1	12	21	»	2	23	28	75	»	»	»	»	49	7
Nykøb. M.	14	33	12	228	205	20	»	»	»	»	»	»	»	»	80	»	299	53	27	33	75	»	»	3	50	37	25	2	70	122	50	»	»	»	»	»	»	»	»	122	5
Odense	18	42	101	2362	2125	80	»	»	»	»	5	»	6	»	550	»	2705	22	161	201	25	»	»	»	»	201	25	2	33	57	75	7	149	186	25	»	»	»	»	244	
Odder	15	»	6	111	99	90	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	114	90	12	15	»	»	»	»	»	15	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Ribe	15	»	7	158	142	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	157	20	26	32	50	»	»	»	»	32	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Randers	22	63	42	1030	927	»	»	»	»	»	10	»	»	»	290	»	1249	63	108	135	»	»	»	»	»	135	»	»	»	»	»	2	91	113	75	»	»	»	»	113	7
Ringsted	15	»	21	488	439	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	454	20	141	176	25	»	»	»	»	176	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ringkøb.	15	»	18	410	369	»	»	»	»	»	3	»	2	»	»	»	389	»	51	63	75	»	»	»	»	63	75	»	»	»	»	2	56	70	»	»	»	»	»	70	
Roskilde	15	»	20	463	416	70	»	»	»	»	»	»	»	»	301	54	733	24	271	338	75	»	»	»	»	338	75	»	»	»	»	2	49	61	25	»	»	»	»	61	5
Rudkøbing	13	31	9	217	195	30	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	210	61	18	22	50	»	»	27	75	50	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Rønne	14	81	23	515	463	50	»	»	»	»	15	»	4	»	75	»	572	31	»	»	»	»	»	4	50	4	50	»	»	»	»	2	47	58	75	»	»	»	»	58	7
Skanderb.	15	»	6	121	108	90	»	»	»	»	»	»	2	»	130	»	255	90	77	96	25	»	»	»	»	96	25	1	44	77	»	»	»	»	»	»	»	»	77	
Silkeborg	15	»	16	317	285	30	»	»	»	»	»	»	2	»	79	50	381	80	61	76	25	»	»	»	»	76	25	»	»	»	»	3	37	46	25	»	»	»	»	46	3
Slagelse	28	25	28	590	531	»	»	»	»	»	»	»	4	»	50	»	613	25	156	195	»	»	»	43	»	238	»	1	6	10	50	2	96	120	»	»	»	»	»	130	5
Stubbekøb	16	16	3	82	73	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	89	96	32	40	»	»	»	10	»	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Svendborg	9	28	26	582	523	80	»	»	»	»	5	»	2	»	»	»	540	8	66	82	50	»	»	14	»	96	50	1	28	49	»	1	44	55	»	»	»	»	»	104	
Thisted	10	24	16	376	338	40	»	»	»	»	13	»	4	»	»	»	365	64	39	48	75	»	»	2	50	51	25	»	»	»	»	3	43	53	75	»	»	»	»	53	7
Varde	15	»	4	102	91	80	»	»	»	»	»	»	2	»	75	»	183	80	26	32	50	»	»	»	»	32	50	»	»	»	»	2	68	85	»	»	»	»	»	85	
Vejle	14	48	27	591	531	90	»	»	»	»	»	»	»	»	200	»	746	38	87	108	75	»	»	»	»	108	75	3	63	110	25	3	51	63	75	»	»	»	»	174	
Viborg	16	85	11	246	221	40	»	»	»	»	»	»	2	»	115	»	355	25	56	70	»	»	»	»	»	70	»	»	»	»	»	1	3	3	75	»	»	»	»	3	7
	633	17	953	21495	19345	50	»	»	»	»	227	50	162	80	4627	44	24996	41	3311	4145	»	»	»	205	»	4350	»	23	577	1009	75	61	1450	1812	50	»	»	»	»	2822	2
Den t. Foren.	»	»	812	21139	10569	60	1	2	»	20	50	»	509	20	»	»	11129	»	1320	1650	»	»	»	»	»	1650	»	21	521	911	75	115	3487	4358	75	21	586	439	50	5710	
D. t.Trykkerf.	»	»	230	5627	2813	50	»	»	»	»	50	»	»	»	»	»	2863	50	19	23	75	33	33	»	»	56	75	7	130	227	50	15	315	393	75	»	»	»	»	621	2
D. k. Trykarb.	»	»	365	6181	1545	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1545	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	

Dansk typografisk Forening.

Hovedkassen.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	2797	85
Reservefonden	5093	90
Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/6 til 11/12 1902:		
af Hovedkassen Kr. 61.15		
af Reservefonden - 101.85		
	163	»
21495 Ugebidrag à 30 Øre	6448	50
Begravelseskassens Administrationsbidrag for 2. Halvaar 1902	270	»
Reservefondens do. for 1902	330	80
Andre Indtægter i Afdelingerne	162	80
Kassebeholdning i do.	633	17
Ballance	15900	2

Udgift.	Kr.	Ø.
Sygeunderstøttelser Kr. 4573.45		
Refunderet Sygehjælp til Den typ. Forening - 278.80		
	4852	25
Andre Udgifter i Afdelingerne	249	15
Porto	102	17
Telefon og Telegrammer	14	45
En Erkendtlighedsgave til Warberg	105	»
Formandsgage	900	»
Kasserergage	100	»
Tryksager	155	95
Telefonleje	30	»
Vikararbejde	30	»
Bladhold	3	90
Boghandler og Bogbinder	16	75
Assurance	»	70
Tilskud til Rejsekassen for 1902	463	12
	7023	45
Kassebeholdning i Afdelingerne	648	85
do. - Hovedkassen	3032	1
Reservefondens Beholdning	5195	75
Ballance	15900	2

Begravelseskassen.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	25267	10
21495 Ugebidrag à 10 Øre	2149	50
Renter i Følge Sparekassebog fra 11/6 til 11/12 1902	503	61
Ballance	27920	21

Udgift.	Kr.	Ø.
Udbetalt Begravelseshjælp	885	»
Understøttelse til H. F. Rasmussens Enke	197	60
Administrationsbidrag for 2. Halvaar 1902	270	»
Kassebeholdning	26567	53
Ballance	27920	21

Indtægter og Udgifter fra 1. Juli til 31. December 1902.

UDGIFT

Reservefondsunderstøttelse																		Udlaant		Sygeunderstøttelse										Begravelseshjælp		Invalideunderstøttelse		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret		Kassebeholdn. ved Halvaarets Slutning	
à 2 Kr. pr. Dag		à 1 Kr. pr. Dag		Tillæg for Børn			En Gang for alle		Ikke-Medl.		Arbejdsløse		Andre Understøtt.		Ialt					à 2 Kr. pr. Dag			à 1 Kr. pr. Dag		Sygeattester		Til Rejsende		Ialt													
Antal Medl.	Kr.	Antal Medl.	Kr.	Antal	Kr.	Ø.	Antal	Kr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.		Kr.	Ø.	Antal Medl.	Kr.	Ø.	A. M.	Kr.	Stkr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.												
2	252	1	10	4	36	»	1	15	»	»	»	»	»	»	313	»		50	»	28	764	»	»	»	1	1	»	8	»	773	»	200	»	»	»	30	80	946	75	2770	80	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		15	»	12	556	»	»	»	»	»	»	»	»	556	»	300	»	»	»	12	27	384	»	1726	27	14	98
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	10	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»	1	78	45	92	221	45	16	7
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	34	50	»	65	34	26	60
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	32	»	»	»	»	»	»	»	»	32	»	»	»	»	»	14	30	104	70	181	10	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	3	56	»	»	»	»	»	»	»	»	56	»	»	»	»	»	4	25	411	20	525	20	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	150	»	»	»	1	1	»	8	20	159	20	»	»	»	»	1	65	472	82	763	42	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	70	44	»	108	45	14	97
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	25		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	16	20	380	10	496	30	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	12	»	»	»	1	1	»	»	»	13	»	»	»	»	»	4	40	284	90	481	80	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	30	»	»	»	»	»	»	»	»	30	»	»	»	»	»	»	80	51	75	121	30	10	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	2	32	»	»	»	1	2	»	»	»	34	»	300	»	»	»	1	87	40	»	514	62	14	5
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	30	»	»	»	»	»	»	»	»	30	»	»	»	»	»	2	57	230	23	438	10	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		4	50	8	192	»	»	»	7	7	»	»	»	199	»	»	»	»	»	9	14	804	66	1154	80	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	16	26	»	110	91	14	79
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	21	214	14	327	60	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	22	18	57	76	269	94	14	50
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		63	»	5	296	»	»	»	»	»	»	»	»	296	»	»	»	»	»	6	49	231	56	1114	30	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	6	92	»	»	»	2	4	»	»	»	96	»	»	»	»	»	1	35	30	75	168	35	3	20
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	32	»	»	»	»	»	»	»	»	32	»	»	»	»	»	1	92	70	11	172	78	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	2	66	»	»	»	»	»	»	»	»	66	»	»	»	»	»	2	40	89	»	298	90	15	31
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	44	»	»	»	»	»	»	»	»	44	»	»	»	»	»	3	75	257	20	394	20	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		50	»	2	68	»	»	»	2	2	»	»	»	70	»	»	»	»	»	7	46	638	89	968	10	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	40	»	»	»	2	3	»	»	»	43	»	»	»	»	»	3	65	71	13	327	78	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	2	122	»	»	»	1	1	»	»	»	123	»	»	»	»	»	3	56	200	»	486	66	15	57
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		14	»	3	68	»	»	»	»	»	»	»	»	68	»	»	»	»	»	2	26	40	52	284	53	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	17	620	»	»	»	»	»	»	»	»	620	»	»	»	»	»	14	97	1605	»	2685	22	20	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5	53	75	37	99	90	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6	33	103	37	142	20	15	»
1	60	»	»	2	8	57	»	»	»	»	»	»	»	»	68	57		»	»	6	416	»	»	»	»	»	»	»	»	416	»	»	»	»	»	4	11	495	»	1232	43	17	20
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	25	»	»	»	3	95	234	»	439	20	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	28	237	97	374	»	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	3	165	25	»	»	»	»	»	»	»	165	25	»	»	»	»	8	55	144	44	718	24	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	28	145	96	198	49	12	12
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	4	290	»	»	»	2	2	»	»	»	292	»	»	»	»	»	3	63	200	»	558	88	13	43
1	23	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	23	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	6	42	59	240	90	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	82	»	»	»	»	»	»	17	»	99	»	»	»	»	»	3	55	141	75	366	80	15	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	3	36	»	»	»	2	2	»	»	»	38	»	60	»	»	»	9	49	125	»	600	99	12	26
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	80	25	»	75	80	14	16
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	1	20	»	»	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	»	»	2	37	308	»	530	87	9	21
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		13	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	18	234	»	355	18	10	46
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		4	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	62	44	18	168	80	15	»
6	286	»	»	3	11	75	»	»	»	»	»	»	»	»	297	75		10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	10	25	130	65	731	40	14	98
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	3	192	»	»	»	1	1	»	»	»	193	»	»	»	»	»	2	72	65	83	335	30	19	95
10	621	»	10	9	56	32	1	15	»	»	»	»	»	»	702	32		229	25	120	4513	25	»	»	23	27	»	33	20	4573	45	885	»	»	»	249	13	10536	20	24347	60	648	81
6	88	»	»	1	4	13	»	»	»	»	»	»	»	»	92	13		150	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1212	29	2314	58	11129	»	»	»
2	160	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	160	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2025	50	2863	50	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1545	25	1545	25	»	»

Dansk Typografforbund.

Reservefonden.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	47242	78
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/6 til 11/12 1902	836	25
1/8 af Tarifen fra Bladudgiverorganisationen	27	83
48261 Ugebidrag à 25 Øre:		
Dansk typ. Forening 21495 = Kr. 5373.75		
Den typ. Forening 21139 = - 5284.75		
Den typ. Trykkerf. 5627 = - 1406.75		
	12065	25
6181 Ugebidrag à 12 1/2 Øre:		
De kvindelige Trykkeriarbejdere	772	63
Ekstraordinære Bidrag	»	10
Andre Indtægter i Afdelingerne	509	20
Ballance...	61454	04

Udgift	Kr.	Øre
Understøttelser	954	45
Andre Udgifter i Afdelingerne	1212	29
En Ulykkesforsikring	18	»
Bidrag til De samv. Fagforbund	711	60
Administrationsbidrag til do. for 2. Halvaar 1902	189	90
Bidrag til det internationale Bogtrykker-Sekretariat	100	»
Administrationsbidrag til do. for 1902	202	05
Rejseudgifter og Diæter	508	65
Voldgiftsretten i Odense	49	70
Voldgiftsrettens Konstituering 16/11 1902	49	25
Porto	14	22
Telefon	3	75
Tryksager	155	35
Typ.-Tid. Nr. 23—52	3084	24
Kassererhonorar	50	»
Bladhold	4	86
Told af Prøvetryk	»	99
Administrationsbidrag til Hovedforeningerne for 1902:		
Dansk typ. Forening. 40 Øre à 827 Medlemmer = Kr. 330.80		
Den typ. Forening... 40 » - 794 — = - 317.60		
Den typ. Trykkerforen. 40 » - 209 — = - 83.60		
De kv. Trykkeriarb... 20 » - 242 — = - 48.40		
	780	40
Kassebeholdning	53364	34
Ballance...	61454	04

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	15644	56
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/6 til 11/12 1902	297	»
48261 Ugebidrag à 25 Øre:		
Dansk typ. Forening 21495 = Kr. 5373.75		
Den typ. Forening 21139 = - 5284.75		
Den typ. Trykkerf. 5627 = - 1406.75		
	12065	25
6181 Ugebidrag à 12½ Øre:		
De kvindelige Trykkeriarbejdere	772	64
Ekstraordinær Bidrag	»	10
Tilskud for Aaret 1902:		
Dansk typ. Forening Kr. 463.12		
Den typ. Forening - 444.64		
Den typ. Trykkerforening - 117.04		
De kvindelige Trykkeriarbejdere - 67.76		
	1092	56
Tilbagebetalte Laan	327	50
Ballance	30199	61

Udgift	Kr.	Øre
Rejseunderstøttelser Kr. 6056.75		
Overfartspenge til »Det forenede Dampskibsselskab« - 372.55		
	6429	30
Understøttelser paa Stedet à 1.75 Kr. 2149.00		
do. do. à 1.25 - 6565.00		
do. do. à 0.75 - 439.50		
	9153	50
Udlaan	379	25
Kassererhonorar	50	»
Tryksager	27	75
Kassebeholdning	14159	81
Ballance	30199	61

Dansk typografisk Forenings Lokalafdelinger.

Indtægt.

Kassebeholdning fra forrige Halvaar	Kr.	633.17
Ordinært Kontingent	-	19345.50
Andre Indtægter	-	162.80
Tilbagebetalte Laan	-	227.50
Tilskud fra Hovedkassen	-	4627.44
Ballance	Kr.	24996.41

Udgift.

Rejsekassen	Kr.	4350.00
Understøttelse paa Stedet	-	2822.25
Reservefondsunderstøttelse	-	702.32
Udlaan	-	229.25
Sygeunderstøttelse	-	4573.45
Begravelseshjælp	-	885.00
Andre Udgifter	-	249.13
	Kr.	13811.40
Indsendt til Hovedkassen	-	10536.20
Kassebeholdning i Afdelingerne	-	648.81
Ballance	Kr.	24996.41

Dansk typografisk Forening.

Formue 31. December 1902.

Begravelseskassens Beholdning	Kr.	26567.53
Reservefondens do.	-	5195.75
Hovedkassens do.	-	3032.01
Lokalafdelingernes do.	-	648.81
Effekter, brandforsikrede for	-	1000.00
	Kr.	36444.10

Dansk Typografforbund.

Formue 31. December 1902.

Arbejdsløshedskassen.

Kassebeholdning	Kr.	14159.81
Udestaaende Laan	-	1300.00
	Kr.	15459.81

Reservefonden.

Kassebeholdning	Kr.	53364.34

Kolding, den 6. Marts 1903.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ovenstaaende Regnskab er revideret og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 13. Juni 1903. ANTON ANDERSEN. FR. HJORTH. ALB. MICHELSEN. EMMANUEL PEDERSEN.

Udflugten.

Da min ærede Kollega i Forretningsudvalget, Hr. P. LAURITZEN, ved i sit Svar paa »en Trykker«s Forespørgsel at stille mig frem som Stødpude, har bevist sin udmærkede Ævne til at ordne en »Udflugt« ogsaa uden Hr. CARL MADSENS Bistand, skal jeg takke ham ved at indrømme, at han, samtidig med at han meddelte mig, *at kun Den typ. Forening havde modtaget Indbydelse*, »overrakte« mig — et Program for Udflugten, hvilket min Styrelse og jeg tog til Efterretning.

Nogen Indbydelse eller Opfordring har vi derimod ikke modtaget, før jeg nu af det traktatmæssigt formede Svars Bemærkninger *om Centralisationen* ser, at *alle* Forbundsmedlemmer er velkomne paa Helsingborgturen.

Idet jeg paa »en Trykker«s og egne Vegne takker for det »oplysende« Svar, opfordrer jeg de af Kollegerne, der har Lyst og Ævne, til at deltage i den planlagte Udflugt. LAUR. JENSEN.

Kasseeftersyn.

Typografernes Stiftelse.

Ved et Dags Dato hos Hr. Kasserer J. F. MØLLER foretaget Kasseeftersyn fandtes en Beholdning af 26,720 Kr. 82 Øre, hvoraf i Obligationer 26,100 Kr., paa Landmandsbankens Sparekassebog 534 Kr. 47 Øre og i Kontanter 86 Kr. 35 Øre, hvilket stemmede med Bøger og Bilag.

København, den 8. Juni 1903.

JUL. ANDERSEN. SIGW. LUNDBERG.

Nær og Fjærn.

Den store Midsommerfest. Medlemmerne anmodes om at støtte Festen ikke alene ved talrigt Besøg og Gaver til Tombolaen, men ogsaa med Assistance. Vi haaber, at Kvinderne vil stille et frivilligt Korps, som særlig vil være til Nytte. Henvendelse i den Anledning samt hvad ellers Festen angaar sker til Den typ. Forenings Formand fra 1—2.

Sommerferie. I »Nordisk Good-Templar«s Bogtrykkeri (der tidligere tilhørte afdøde Emil Petersen) har hele Personalet faaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen. M.—L.

— Hr. Bogtrykker FR. BAGGE har atter i Aar uden Opfordring tilstaaet de af Personalet, der har været i Aar i Forretningen, 8 Dages Sommerferie. Udbetaling: Mandlige Arbejdere 25 Kr., kvindelige do. 12 Kr.

Den danske Regering og Rigsdag 1901—03, *Biografier og Portræter samt politiske Oversigter af N. Bransager og Palle Rosenkrantz*, er et Værk, som giver grundig Besked om de Mænd, der siden Systemskiftet 1901 har taget aktiv Del i Landets Politik; det er og vil vedblive at være en uundværlig Haandbog for Folk, der ønsker Oplysning om dansk Politik, ved Siden deraf interessant og underholdende, forsynet som det er med smukt udførte Billeder efter de bedste og nyeste Fotografier. Værket er nu afsluttet med det 23. Hefte; men umiddelbart efter de nu forestaaende Valg vil der udkomme et Supplement, indeholdende alle de Nyvalgtes Biografier med Portræt. Herved vil Værket faa endnu større Interesse, idet det da virkelig bliver, hvad det er Hensigten, det skal være: en Haandbog i dansk Politik. Dette Supplement leveres gratis til enhver Subskribent.

Værket koster ordinært 11 Kr. 50 Øre, men Udgiveren stiller et Antal Eksemplarer til Dansk Typograf-Forbunds Disposition til en billigere Pris, idet baade københavnske og Provins-Medlemmer ved at

indsende **4 Kr.** til Forbundets Kontor kan faa tilsendt Rabatkort, mod hvis Aflevering man vil kunne faa Værket udleveret i enhver Boglade.

Hr. LANGKJÆR, som er Foretagendets Udgiver, har vist Forbundet den Opmærksomhed at sende saavel Sanatoriet som Forbundet et Eksemplar. Vi takker.

Jubilæum. Paa Lørdag kan CARL EMIL WERMUND holde sit 40 Aars Sætter-Jubilæum. Af dette Tidsrum har han arbejdet de sidste 17 Aar hos Firmaet Fr. Bagge; han overgik fra Nielsen & Lydiche til dette Trykkeri, da det startedes i 1886. — W. er vel kendt i den typografiske Verden som en jovial og gemytlig Svend, ligesom han paa Arbejdsstedet er kendt som en pligtopfyldende Arbejder; han har været Medlem af Den typ. Forening fra 1873. Hans Arbejdskammerater foranstalter et Gilde for ham paa Lørdag Aften i »Børsen«s Lokale paa Frederikssundsvejen; her vil sikkert mange Overraskelser være til Stede for at hædre den gamle Kollega. Vi sender herved vore bedste Ønsker i Dagens Anledning.

Dødsfald. Atter har Tuberkulosen krævet et Offer, idet vor unge Kollega AXEL JUL. WIINBLAD i Mandags maatte bukke under for denne snigende Sygdom. W. var født 25/10 79 og blev altsaa kun 24 Aar; han udlærte hos S. L. Møller i 98 og arbejdede samme Sted, indtil Sygdommen tog Overhaand; den sidste Sygdomsperiode varede 28 Uger. W. var en ung, elskværdig og afholdt Kollega. Begravelsen finder Sted paa Søndag Kl. 11½ fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard. Fanen kommer til Stede.

Typografernes Sportsklub har nu føjet et nyt Led til de forskellige Sportsgrene, som bydes Typograferne, og dette er endda noget ganske ekstra — nemlig *Svømmeundervisning*. Tænk, hvad det vil sige, hver *Tirsdag* og *Fredag Aften* fra *Kl. 7*, hele Sommeren igennem at kunne faa sig et friskt og styrkende Søbad paa et Sted, som ikke er langt borte. Klubben har nemlig gennem Orlogsværftets Chef faaet Tilladelse til at benytte Orlogsværftets store Svømmebassin. Her er altid godt og friskt Vand, sundt og styrkende for Typografernes Nerver, og under vor Lærer, Hr. Ditløv Nielsens Ledelse vil alle, som ikke kan svømme, faa Lejlighed til at kunne lære det.

Typograferne vil forhaabenlig i Skarer benytte sig af Lejligheden; det hele faas jo for den **25** Øre, det koster at være Medlem af Klubben. Mødestedet er Toldboden, og herfra færges man over til »Hønsebroen«. Det bemærkes, at Tobaksrygning er strængt forbudt paa Orlogsværftet, og at efter Kl. 8 ingen bliver færget over til Svømmeundervisningen.

Foruden dette har Klubben Onsdag Aften fra Kl. 7 *Friluftsgymnastik* paa Pladsen foran Gymnastikskolen; her er alt til Friluftssport — alt til Motion; ligeledes er der *Boldspil* hver Søndag og Torsdag paa Fælleden, og alt dette kun for en *25* Øre; kan der forlanges mere? J.

Lørdag d. 27. og Søndag d. 28. Juni

afholder

Gutenberg-Koret og Den typ. Forening

en stor

MIDSOMMERFEST

paa St. Thomas, Frederiksberg Allé.

Af Programmet fremhæves:

Sportspræstationer ❋ Teaterforestillinger.

Varietéen „Tøjkassen"

med Optræden af Nordens skønneste Kvinder.

Tyrolerkor — Gutenberg-Kroen

Et arbejdende Visitkorttrykkeri.

Hver Aften Bal fra Kl. 8.

3 Tombolaer med følgende store Gevinster:

Visitkorttrykkeriet, 1 Cykle, Værdi 190 Kr., 1 Symaskine, Værdi 135 Kr., 1 Bostonpresse, Værdi 150 Mark, ca. 20 Nysølvs Vinkelhager.

Af Assisterende har Komitéen det bedste Haab om følgende Navne:

Dagmar Hansen · Bech-Olsen · Fr. Jensen · A. C. Meyer.

Husk, at Indtægten gaar til Sanatoriet samt Forbundets andre velgørende Institutioner.

Entré kun 25 Øre.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal.

Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd.

Aalborg: Typogr. Robert Nielsen, Dannebrogsgade 2 h, 3.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen.
Bogense: Typ. M. L. Johansen.
Brønderslev: Typ. Karl Johan Pedersen, Vends. Folkebl.
Esbjerg: Typ. J. R. Bindslev, Dagbladet.
Fredericia: Faktor F. O. Leidecker, Prinsessegade 45, St.
Frederikshavn: Typ. Senius Larsen, Vestergade 17, St.
Helsingør: Faktor J. Rotheisen, Dagbladet.
Herning: Typ. Marius Jensen.
Hillerød: Typ. H. Chr. Hansen, Helsingørsgade 136.
Hjørring: Typ. Martinus Hansen, Toftegade.
Hobro: Typ. Povl J. Povlsen.
Holbæk: Journalist V. Nicolaisen.
Horsens: Typ. Nic. Jensen, Dagbladet.
Kalundborg: Typ. E. G. Melberg, Baggraven 250.
Kolding: Typ. H. O. Christiansen, Folkebladet.
København: P. LAURITZEN, Gl. Strand 46 2. Træffes bedst mellem 1—3 Eftm. samt Fredag og Lørdag tillige 5½—7 Aften. — Ind- og Udbetalinger foregaar samme Sted og Tid. — *Trykkerafdelingens* Formand og Kasserer Hr. LAURITZ JENSEN træffes Fredag og Lørdag Aften ved Gl. Strand 46 2 mellem 5½—7½. — *De kvindelige Trykkeriarbejderes* Formand og Kasserer Fru CHRISTINE BUUS er tilstede samme Sted Fredag fra 7—8 Aften.
Køge: Typ. Charles Jørgensen, Nyportsstræde 23.
Løgstør: Typ. P. Tuborgh.
Maribo: Typ. Henrik Petersen, Ny Østergade.
Middelfart: Typ. H. P. Larsen.
Nakskov: Typ. Ludv. Kragh, Nakskov Tid.
Nyborg: Typ. Chr. E. Hansen, Schønemann.
Nykøbing F.: Typ. O. F. Frimand, Folketidende.
Nykøbing M.: Typ. Mathias Nielsen.
Næstved: Typ. J. P. Christensen, Østergade.
Odder: Typ. N. Chr. Olsen.
Odense: Typ. Ernst Jørgensen, Vesterbro 112, 2.
Randers: Typ. Jørgen Petersen, Fabersvej.
Ribe: Typ. C. F. A. Andersen, Korsbrødregade 295.
Ringkøbing: Faktor Rud. Hansen.
Ringsted: Typ. G. Mortensen, Folkebladet
Roskilde: Typ. Will. Andersen.
Rudkøbing: Typ. C. E. Jacobsen, Strandgade.
Rønne: Typ. Marius J. Hansen, Østergade 70.
Silkeborg: Typ. W. Jacobsen, Det ny Trykkeri.
Skanderborg: Typ. Hans Larsen, Bernh. Larsens Bogtr.
Slagelse: Typ. C. V. Arleth, Lille Valbyvej.
Stubbekøbing: Typ. N. Mørup.
Svendborg: Typ. Søren Jensen, Avisen.
Thisted: Typ. Aug. Andersen, Amts-Avisen.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Vejle: Bogtr. J. P. Sørensen, Torveg.
Viborg: Typ. J. Rasmussen, Dumpen 15.

Anvisningskontorerne.

Brevadresse: Forretningsudvalget for Dansk Typograf-Forbund, Gl. Strand 46 2, København K. Telegram: »*Typforbundet*«.
Telefon 4331.

Husk Helsingborgturen!

Billig og underholdende Tur. — Dejlig Sørejse.

Endnu kan enkelte Deltagere tegnes.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 7. Juni.

Formanden refererede Forhandlingerne mellem Forretningsudvalgene den 30. Maj. Styrelsen var enig om at anerkende Resultatet af Forhandlingerne, men der var delte Meninger om Nødvendigheden af en Generalforsamlings Afholdelse. Det besluttedes imidlertid ikke at afholde Generalforsamling, forinden yderligere Oplysninger forelaa. — *Aftenbladet* og *Middagsposten* skifter Bogtrykker fra 1. Juli d. A. Nogle i den Anledning fremsatte Besværinger forelaa til Diskussion. — Et Beløb i Anledning af Grundlovsfesten bevilgedes. — Med Gutenbergkorets Repræsentanter forhandledes om Midsommerfesten den 27. og 28. Juni. — En Maskinsætters Forhold hos Bagge drøftedes. — Konfirmationsforeningen »C. A. 28« androg om at laane vore Bannere til en Fane-Udstilling. Bevilgedes, da der var betryggende Garanti for, at Bannerne ingen Skade vilde tage ved Udstillingen.

Søndag den 14. Juni. Tilstede var Repræsentanter for Maskinsætternes og Stereotypørernes Klubber. Formanden gav nogle Oplysninger, der gav Anledning til en kort Diskussion, hvorefter der toges Beslutning. — Styrelsen behandlede derefter 2 Understøttelsessager i Henhold til Afdelingslovenes § 7. — Formanden meddelte, at det Medlem (Jørgensen), der havde indmældt sig i Ny typ. Forening, nu havde afgjort sit Mellemværende med os. — Det vedtoges at yde en Tillidsmand, der var afskediget, Understøttelse i Henhold til Afdelingslovenes § 6 samt indstille ham til Reservefondsunderstøttelse.

E. M.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

København: Sygeafdelingen: Trykker Cato's Hustru Helena Olga Ulrikka Eleonora. Trykkerafdelingen: Georg Martin Arnold Petersen, udl. 30/5 1903 hos Schultz (arb. s. St.), stod i sidste Nr. som nyt Medlem i Sætterafdelingen, skulde være Sygeafdelingen.

Provinserne: Aalborg, Aage Svendsen, udl. 15/6 1903 i Aalborg Stiftsbogtr. (afl. Prøve).

Tiltraadte.

København: Hans Chr. Nielsen fra Militærtjeneste (arbl.).

Provinserne: Svendborg, 1372, Esben Hansen fra Stubbekøbing og 1492, Joh. Lauritz Nielsen fra Nyborg (begge i Pl.). Silkeborg, 1278, Chr. Schrøder (Kr. Johansen). Randers, Norsk Centr. for Bogtr. 1142, Arthur Holter (C. J. Ryes Bogtr.), 1511, Mads Chr. Jacobsen (Elmenhoff & Søn), begge fra Rejse. Hobro, 1367, Carlo Angelo Schmidt fra Viborg (arbl.). Hjørring, 1678, Peter C. A. Olsen fra Brønderslev (i Pl.). Løgstør (Aars), 1276, Sophus Schultz fra Thisted.

Bortrejste.

Provinserne: Roskilde, 523, Martin Lund til Slagelse i Pl. Silkeborg, 1656, Marinus Andersen til Ringkøbing i Pl. Randers, 1582, Ludvig Bredahl til Aarhus i Pl. Hjørring, 1528, Johannes Bindslev til Esbjerg i Pl. Nyborg, 1344, Joh. Hansen til Næstved (arbl.) og 1492, Joh. L. Nielsen til Svendborg (arbl.), begge fra Militærtjeneste.

Død.

København: 6368, Axel Jul. Wiinblad.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Kataloger 15 Øre.

Styrelsesmøde. Den typ. Forenings Styrelse afholder Styrelsesmøde Søndag den 21. Juni Kl. 9 paa St. Thomas, Frederiksberg Allé. FORM.

Som honorabelt Bidrag til Sanatoriet har jeg modtaget fra A. W. 2 Kr., med det tidligere indkomne ialt Kr. 85.00.

København, 17. Juni 1903.

CHR. ØSTERGAARD.

Lægerne.

Dr. EILSCHOU-HOLM er bortrejst fra den 16. til den 26. Juni. Hans Praksis besørges af Dr. FRIIS, Odensegade 2 I, træffes 12—1, Sønd. 9—10.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

I Aften (Fredag) Møde Kl. 8½ i »Lars Mathiesens Minde« i Allégade; alle Sangerne bedes møde. — Foreningens store Tur finder Sted til Helsingborg Søndag den 5. Juli; Middag Kr. 2.50.

T. C. C. Søndag Tur til Farum. Nørrebros Runddel Kl. 9. Styrelsen bedes møde.

Diskussionsklubben „Graphia".

Lørdag Aften Kl. 8½, Gothersgade 49 I. Foredrag af J. SCHRØDER om »Befolkningslæren« (Malthus). STYRELSEN.

ANNONCER

En dygtig Trykker

(27 Aar), **hurtig** og **paalidelig**, kendt med alt Arbejde paa Hurtigpresse og Diegeltryk, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »*103*« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung, militærfri Typograf, kendt med saavel *Akcidens-* som *Avisarbejde*, søger Plads (helst i en Provinsby) straks eller senere. Billet mrkt. »*Provins*« modtager Ekspeditionskontoret.
NB. Breve besvares.

En særlig dygtig Faktor
kan faa Plads i et stort jydsk Akcidenstrykkeri. Høj Løn. Billet mærket »Faktor« modtager Ekspeditionskontoret.

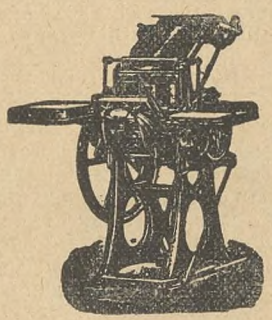
En første Klasses
Akcidenssætter
kan straks faa Plads. Løn 30—35 Kroner ugentlig efter Kvalifikation. Billet mærket »Prima Sætter« modtager Ekspeditionskontoret.

Et stort og velindrettet
Provins-Trykkeri
med tidssvarende gode *Maskiner* og *Skrifter* og dermed forenet *Reproduktions-Anstalt* i god Drift ønskes solgt snarest mulig.
Nærmere Oplysninger meddeles af Sagfører CHR. HANSEN i Næstved.

HAMLET
Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.
Hovedudsalg: Købmagergade 54,
Hj. af Landemærket.
Leverandør til T. C. C.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
—
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK
—
Transmissioner
—
Farve, Valsemasse
—
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

Brugte Maskiner!

		Skriftsats.	Fuldstændigt efterset.
1 enkelt Hurtigpresse,	»Eickhoff«,	50 × 80 cm.....	Kr. 1600
1 dobbelt do.	»	65 × 96 »	» 2600
1 enkelt do.	»	78 × 92 »	» 2000
			Ikke efterset.
1 Diegeltrykpresse,	»Liberty«	25 × 38 »	Kr. 600

Adolph Wulff.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 26 JUNI 1903 XXX AARGANG

Et Gensvar.

ÆREDE Modstander! De synes i Deres Bemærkninger til mit sidste Indlæg at være blevet saa renonce paa saglige Argumenter, at De paany maa bruge daarlig Ammunition.

De skriver f. Eks., at kun en »ganske forvirret Hjærne« kan paastaa, at Medlemmerne føres bag Lyset, naar de vælger en Redaktør, paa hvis Ansvar et andet Medlem anonymt kan skrive Artikler. Denne Betragtning maa jeg alligevel bestemt fastholde, og haaber endda at blive anset som fuldt tilregnelig.

Forholdet er jo nemlig det, at Redaktørens personlige Ævner kun kendes af de færreste Medlemmer. For det store Flertal, der kun kan taksere Dygtigheden gennem Bladet, bliver Redaktionsartiklerne altsaa en Kvalifikations-Maaler, der vejleder ved Redaktørvalget.

Intet Medlem — ligemeget hvilken Stilling han beklæder i Forbundet — bør have den Forret at kunne angribe en Modstander i Ly bag Redaktørens Ansvar. Naar Ledelsen i visse Tilfælde mener, at Redaktøren mangler den fornødne diplomatiske Behændighed til at behandle et vanskeligt Æmne og man af den Grund lader en mere dreven og smidig Pen tage Affære, hvorfor saa ikke betegne Produktet med Navn eller Mærke?

Det nytter kun lidet at tale væk om Sammenslutningens Vej som den eneste fremkommelige, naar Kendsgærningerne tydeligt viser, at De samvirkende Fagforbund ikke er formaals- eller tidssvarende under den nuværende Situation, men tværtimod kan *hæmme* de enkelte Fags Fremskridt. De *samme* Argumenter, som De nu fremfører til Fordel for D. s. F., har jeg selv en Gang hyldet. Men det er rigtignok et passeret Standpunkt! Herregud, at De staar dér endnu!

De siger, at jeg ved min Betragtning af D. s. F. — der forøvrigt deles af mange Tusinde Medlemmer indenfor disses Omraade — har stillet mig »Side om Side med Ny typ. Forening«. Nej, her er rigtignok en væsentlig Forskel. For det første stammer mine Betænkeligheder overfor D. s. F. fra et helt andet socialt *Grundsyn* end det, som leder Ny Forening. Dernæst agter jeg fremdeles at bøje mig for *Flertallets* Afgørelse i alle Organisationsspørgsmaal. Men Ny Forening kom jo netop til Verden, fordi den *ikke* vilde følge Flertallet paa dette Punkt. Derfor er denne Sammenligning temmelig mislykket. I 1884 gik De samvirkende Fagforeninger forøvrigt en særdeles løfterig Fremtid i Møde, saa ogsaa i *den* Henseende er Forholdet anderledes *nu*.

Blikkenslagerne er ganske vist ekskluderede af D. s. F. Men hvorfor? Fordi man nægtede at finde sig i, at D. s. F. lod sig bruge som Arbejdsgiverforeningens Tugtemestre mod en Fagforening. Eksklusion er jo den *hurtigste* Metode, naar det gælder om at komme ud i en Fart. Derfor valgte Blikkenslagerne *den* Vej for at blive frigjort for Formynderskabet. Tømrerne og Bygningssnedkerne har for længe siden opdaget, at D. s. F. efterhaanden mest er blevet en Institution til Fordel for Arbejdsgiverforeningen, der herigennem har et Redskab, hvormed den uden synderlig Ulejlighed og Bekostning kan bremse eller tugte de enkelte Forbund, der ikke arter sig som det passer den. En Lock-out-Trusel har jo vist sig som et godt Middel til at faa D. s. F. til at sørge for, at et utilfreds Forbund undlader at mukke.

Deres Fortælling om, at jeg vil »sætte Skel« mellem Københavnerne og Provinsianerne er akkurat at stille Forholdet paa Hovedet. Jeg vil jo netop have **fjærnet** det Skel, som Delegeretmødet satte ved at give København en uretfærdig lille Repræsentation i Forhold til Provinsbyerne. Denne Uret, der netop *sætter Skel*, synes De derimod at ville bevare.

Ligesaa meningsløs er Deres Snak om, at jeg vil »mistænkeliggøre Ledelsen«, der just ikke kan siges at forgude de Medlemmer, der aarvaagent følger dens Færd. I dette Tilfælde har jeg kun udtalt min Forundring over, at den nys afsluttede Overenskomst ikke forebringes Svendenes Generalforsamling ligesom det sker for Mestrenes Vedkommende. Om dette Faktum kompromitterer Ledelsen, bliver i hvert Fald ikke min Fejl.

Sluttelig serverer De *den* Krønike, at jeg har skiftet Standpunkt, fordi jeg *nu* erkender, at Ny Forening har faaet Dødsmærket sat paa sig. Enhver, der har fulgt vor Diskussion, vil erindre, at jeg for ca. 2 Maaneder siden ankede over, at Hr. F. K. Madsens berømte Tale (Undsigelsen til Ny Forening) hidtil ikke var efterfulgt. Da man saa indsaa Rigtigheden i min Kritik, og endelig for et Par Uger siden virkelig søgte at indfri de store Ord, saa indrømmede jeg ærligt, at Ledelsen nu begyndte at røbe Forbedringstendenser.

Altsaa: 5—6 Uger efter min Kritiks Fremkomst blev den taget til Følge. Vil Ledelsen blot altid være *saa* ekspedit, saa skal vi nok komme ud af det!

Men dette kalder De, at *jeg* — har skiftet Standpunkt! »Ja, saadan kan man diskutere!«

København, den 21. Juni 1903. VILH. WARTENBERG.

Hr. Wartenberg haaber paa at blive anset som fuldt tilregnelig, naar han fastholder, at Medlemmerne føres bag Lyset, fordi Redaktøren optager Artikler, som ikke er skrevet af Redaktøren selv, uden Mærke. Det er jo muligt. Vi synes nu, at almindelig sund Fornuft siger, at den Omstændighed, at Redaktionen optager saadanne Artikler, betyder, at *den paatager sig Ansvaret*, og at Artiklernes Betydning netop ligger deri, at de fremtræder som *Redaktionens* Mening, hvilket de ikke gør, naar de er forsynede med et hvilket som helst Mærke.

Det er Forskellen.

Hr. Wartenberg nægter sig intet. I et Aandedræt kalder han De samvirkende Fagforbund for »et passeret Standpunkt« og siger, at de »efterhaanden mest **er blevet en Institution til Fordel for Arbejdsgiverforeningen**«! Samtidigt hermed vil han ryste Ny typ. Forening af sig og mener, at Motiverne til det **samme** Standpunkt overfor De samvirkende Fagforbund er forskellige. Den første Paastand vil vi ikke ofre et Ord; Hr. W. skal faa Lov til at ligge paa sine Gærninger i al sin Nøgenhed. Kun henstiller vi, om Hr. W. nu ikke synes, at det er paa Tide at stoppe denne Diskussion, thi som Styrelsesmedlem i Landets største Lokalafdeling bør han dog tage visse Hensyn, for at ikke en saadan Blottelse som den fremhævede Ytring skal falde tilbage paa Afdelingen. At Hr. W. har et andet Motiv til sin Holdning lige over for

De samv. Fagforbund end Ny typ. Forening, forbedrer jo i Virkeligheden ikke *hans* Stilling — ej heller det positive Resultat. Thi det maa jo altsaa være Hr. W.s Opgave at gennemføre *en Udtræden* af De samv. Fagforbund, og i sin Virkning vil dette blive det samme som Ny typ. Forenings Standpunkt. Paa dette Punkt er Hr. W. i diametral Modsætning med os og hører rettelig hjemme i Ny typ. Forening. Vi havde — det indrømmer vi — ikke ventet det, men har denne Diskussion ingen anden Gavn gjort, har den da i hvert Fald slaaet dette fast.

Hr. W. benægter, at han har sat Skel mellem Landet og Hovedstad ved at omtale Repræsentationsretten paa Delegeretmøderne. Men det har han nu alligevel. Gaaende ud fra den Grundregel, at de københavnske Afdelinger er *sideordnede* med en hvilken som helst anden Lokalafdeling i Landet, kan det kun opfattes som en *Særret* for København, hvis der skulde have været større Repræsentationsret for Hovedstaden end for Landet. Man ønskede derfor ved denne Lejlighed at ramme en forsvarlig Pæl gennem Stikordet »Københavneri«, og man gjorde det ved tillidsfuldt at vise, at man betragtede Provinskollegerne som **Kolleger**, og ved at vise, at hvad enten man kom fra Provinsen eller fra Hovedstaden, burde og skulde *Interesserne* være de samme. Det er dette, Hr. W. nu ønsker forandret, og derfor sætter han *Skel* mellem Hovedstad og Land. Vi vil ikke være med til det.

Vi skal forøvrigt ikke nærmere komme ind paa Hr. W.s trættende Gentagelser. Det vilde være at koge Suppe paa en Pølsepind. Diskussionen har tilstrækkelig vist, hvilket svajende Siv Hr. W. er, og hvor let han har ved at skifte Standpunkt. Betegnende er det, at han endog forsøger at gøre gældende, at det er paa Grund af hans indtagne Standpunkt, at den offenliggjorte Overenskomst er blevet, som den er, uden at han er i Stand til at føre Skygge af Bevis derfor. Sligt hører nu en Gang sammen med Hr. W.s febersyge Fantasi. Alle andre, som kender Forholdene, véd, at ikke én i Ledelsen har veget en Tomme fra det en Gang indtagne Standpunkt lige overfor Ny typ. Forening, og at det netop er denne sejge Fastholden, som har ført til det opnaaede Resultat.

Tag Venner og Bekendte med paa St. Thomas. Husk Festens Formaal.

Særstandpunkternes Mand.

Omtrent et Aar efter Centralisationens Vedtagelse og omtrent et halvt Aar efter Systemets Ikrafttræden skulde det netop falde i »Hørupperen«, Hr. Wartenbergs Lod, at kaste den første Mistænkeliggørelsens Brand imellem Københavnerne og Provinsianerne.

Det blev ingen ringere end W., der tog sig den Opgave for — efter Aaret i Forvejen at have talt varme Ord, saavel for Centralisationens Gennemførelse som for at fravriste de enkelte Provinsdelegerede den sidste Rest af deres Betænkeligheder med Hensyn til de københavnske Kollegers Diktaturtendenser — at fortælle, at Indsnittet i Københavnernes Repræsentation var et Lokkemiddel for Provinsianernes Tilslutning, og samtidig lade det skinne igennem, at nu har han bitterligt fortrudt det.

Denne W.s Kovending er værd at lægge Mærke til, for saa vidt som man maa være tilbøjelig til at tro, at der muligvis er i Færd med at rejse sig en Stemning i den af Hr. W. antydede Retning for Københavns Vedkommende.

Skulde dette være Tilfældet, er det lidet opbyggende at erfare, at W. (og de af ham erhværvede Proselytter) hører til den Slags Kuldbøttemænd, man ikke kan gøre mere Regning paa, end at han — endnu før man har et klart Overblik over den ny Organisationsforms Virkemaade — ikke generer sig ved aabenlyst at udslynge den Paastand, at de Ord, der fra de københavnske Delegerede blev talt paa Delegeretmødet og de Løfter, der blev givet, kun var *Lokkemidler*.

Det har nu W. som en af de københavnske Delegerede aabent vedkendt sig, og man maa med god Føje spørge, om der mælder sig flere til den Sektion.

Skulde det blive Tilfældet, har vi Bevis for, at de københavnske Delegerede paa Mødet har talt ud fra et rent egoistisk Standpunkt og ikke som Venner for selve Sagen, og da vil vi faa Lejlighed til at stemple dem for det, de er.

Men jeg haaber, det modsatte er Tilfældet.

Naar W. nu mener, at Provinsianerne kun gik med til Centralisationen fordi der vinkedes med Repræsentationen som den stegte Due, der skulde bides paa, saa viser han her tydelig den egoistiske Side frem. Denne vil han nu paadutte os Prnvinsianere samtidig med, at han tilkendegiver, at han som Københavner ikke er tilfreds, fordi Københavnernes Interesser har lidt Skaar paa vor Bekostning, og saa fortæller han, at nu er de forfærdelig kede af de Indrømmelser, vi fik.

Jeg vægrer mig ved at tro, at de Delegerede fra Provinserne har været saa overfladiske Personer, som W. her har stemplet sig, og jeg er forvisset om, at naar de stemte for Sammenslutningen, saa var det med Forvisning om de københavnske Kollegers Ærlighed og af Kærlighed til Sagen.

Skulde det vise sig, at W. taler paa de københavnske Delegeredes Vegne, maa jeg opriglig beklage, at vi har forhandlet med Mænd under Faaremaske, og som et Aar efter højlydt fortæller, at havde de tænkt, at det skulde have gaaet i den Retning, havde de ikke holdt den Lokkedue frem, som de nu hurtigst muligt ønsker anbragt paa eget Bord.

En saadan Organisationspolitik er af en simpel Art, og er W. ikke netop den eneste »Hørupper«, saa er det maaske paa Tide, vi her i Provinserne begynder at faa Kvalmefornemmelser af W.s Lokkedue.

Staar W. ene med sin Opfattelse — ja, saa er der næppe mange, der tager denne hans Oppositionskomedie paa nærværende Standpunkt alvorligt, men der kommer sjælden Røg uden Ild.

Hans Oppositionstendenser rækker vistnok videre end han selv — ved fornuftig Overvejelse — finder ønskeligt og begrundet.

I *et* Favntag trykker han Medlemmerne af Ny typ. Forening kærlighedsfuldt til sig — som kun et Par Elskende kan gøre ham efter — og i det næste næsten støder han dem fra sig med en Væmmelse, som man kun kan faa af et forrædisk Judaskys, som det W. ved Delegeretmødet gav os Provinsdelegerede.

Det er aldeles spildt Ulejlighed for W. at profetere den Læresætning, at Opposition holder Liv, men det var ikke af Vejen om han gjorde opmærksom paa, at en saadan Opposition maa hvile paa et mere sundt og velbegrundet Grundlag end det, han har fremsat som Prøve i sine Artikler. Denne Opposition vidner ikke i nogen særlig Grad om hans individuelle Personligheds Udvikling.

De Diktaturskræmmebilleder, W. stiller op mellem Medlemmerne og Styrelsen, falder jo for en Del tilbage paa Medlemmerne selv og da ogsaa W.

Det er jo Medlemmerne, der giver Styrelsen Myndighed og Love at rette sig efter, og har vi derigennem været for rundhaandet, maa vi tilskrive os den største Del af Skylden, fordi vi har givet dem for »lange Tøjler«.

Jeg tror ikke, Provinsianerne er kritikløse, og ingen ønsker mere end jeg Kritik. Men det maa være en sund og fornuftig Kritik. Man skal ikke baade i Tide og Utide kritisere, fordi man, som Tilfældet er med W., lider af »Diktaturmareridt«.

Saa virker den uheldig paa de Folk, der er sat ind som vore Tillidsmænd, og opnaar den fejlagtige Virkning.

Centralisationen er selvfølgelig ikke udenfor Kritik, ligesaa lidt som Lederne. Men fortsætter W. paa den begyndte Tone, vil han snart opdage, at hans Oppositionskritik virker som Vand paa en Gaas.

Den Kritik, W. er i Færd med at praktisere, bliver nemlig let »Rabalderkritik« og saa bliver den morsom.

Sørensen-Kjeld.

Til Inkassatorerne i København!

D'Hrr. Inkassatorer har fra Kassereren modtaget en Fortegnelse over de Restancer, som findes paa de respektive Trykkerier, og Styrelsen anmoder d'Hrr. om at virke energisk for, at alt bliver betalt inden 1. Juli, saaledes at der ikke paa det afsluttede Halvaars-Regnskab kommer til at figurere noget Beløb som udestaaende Kontingentfordringer. Det sidste opviste omtrent 3000 Kr. som udestaaende Kontingent. Men de nye Love tillader overhovedet slet ikke Restancer.

Man har Gang paa Gang fra Medlemmernes Side paa Generalforsamlingerne forlangt, at der skulde sættes en Stopper for Restanceuvæsenet, og Styrelsen agter nu at føre denne Beslutning ud i Livet paa en mere effektiv Maade end hidtil, saaledes, at d'Hrr., der mener, at Foreningskontingentet er den Forpligtelse man sidst har at opfylde, ubønhørlig vil blive slettede. Restancer vil ikke blive taalt i Fremtiden.

Inkassatorerne maa endelig indbetale Listerne, røde og hvide, inden 1. Juli, saaledes at de kan komme paa dette Halvaarsregnskab.

P. LAURITZEN.

Husk Helsingborgturen!

Endnu kan tegnes et begrænset Antal Deltagere. Henvend Dem med det samme til Den typ. Forenings Formand.

Smuk, billig og sund Udflugt, som aldrig fortrydes.

Ant. Olsen og De kvindel. Syersker.

I Anledning af vort Referat i *Typ.-Tid.* for 22. Maj, og hvori findes en Udtalelse af Frk. Andrea Nielsen om Ny typ. Forenings Formand, Hr. Ant. Olsen, har vi fra Hr. Olsen modtaget følgende Skrivelse, som vi straks tilstillede Frk. Andrea Nielsen til Besvarelse:

Hr. Redaktør F. K. Madsen!

Ved Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelingers Fællesgeneralforsamling den 17. Maj har Frøken Andrea Nielsen udtalt, at hun har været i mit Hjem og er bleven vist ned ad Trapperne. Denne Beskyldning er blottet for Sandhed. Frøken N. har aldrig været i mit Hjem og hverken Frøkenen eller noget andet Bud fra hende er bleven vist ned ad Trapperne af min Hustru eller mig.

Denne Berigtigelse haaber jeg maa finde Optagelse i *Typ.-Tid.*

Ærbødigst

ANTHON OLSEN.

Ved Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelingers Fællesgeneralforsamling, som afholdtes den 17. Maj, var Undertegnede tilstede for at motivere en Anmodning, som vi havde sendt til Foreningen, og i hvilken vi bad Mændene hjælpe os i vore Bestræbelser for at faa Kvinderne organiseret. Anledningen til dette var, at vor Organisation i Forhold til det Antal Kvinder, som syr, staar med et altfor ringe Medlemsantal, til Trods for alle vore Anstrængelser for at faa Kvinderne med; saaledes har vore Bestyrelsesmedlemmer gaaet omkring til Syersker, som vi havde Adresse paa, og opfordret disse til at mælde sig ind i vor Forening. Jeg udtalte ved denne Lejlighed, at vi ikke altid havde lige Held, idet vi nogle Steder omtrent blev vist ned ad Trapperne. I Forbindelse hermed nævnede jeg Formanden for Ny typografisk Forening, Hr. Olsen. Disse Udtalelser ere refererede i *Typograf-Tidende* for 22. Maj. Herover er Hr. Olsen faret i Harnisk, og i sin Harme har han ønsket, at denne Udtalelse skulde berigtiges, da »Frk. Andrea Nielsen aldrig havde været i hans Hjem«.

Jeg vil bede Hr. Olsen læse Referatet rigtigt; naar han gør det, vil han opdage, at jeg ikke har nævnt, at det var mig personlig, som havde været hos Olsen. Samtidig vil jeg bede Hr. og navnlig Fru Olsen tænke sig lidt om, Fruen vil da erindre, at en af vore Bestyrelsesrepræsentanter, Fru Elna Larsen, flere Gange har været hos Fru Olsen for at faa hende som Medlem af vor Forening. Fru Olsen syede paa det Tidspunkt for Peter Buck i Vingaardsstræde, og vi ansaa det da for hendes Pligt at være Medlem af Organisationen; men hver Gang Fru Larsen kom, vilde Fru Olsen tænke nærmere over det, og desuden vilde hun ikke mælde sig ind, naar vor Forening ikke var større, og det samme havde hendes Mand ment. Fru Larsen lod nu Fru Olsen vide, at naar hun endelig ikke vilde organiseres, saa kunde det vel lykkes gennem hendes Mands Forening at faa hende med.

»Min Mand er slet ikke organiseret«, svarede Fru Olsen, »saa det bryder han sig ikke om«.

Vi undersøgte Forholdene og opdagede, at Fru Olsens Mand selv staar som Leder af en faglig Organisation. Hr. Olsen burde efter min Mening ikke være saa kæphøj, men hellere ganske stiltiende og snarest mulig se at faa sin Hustru organiseret; indtil da maa Hr. Olsen finde sig i, at vi ved Lejligheder kommer til at drage Sagen frem.

Af Fru Olsen er det meget tarveligt, at hun ved Usandfærdigheder søger at unddrage sig sin Organisationspligt, naar hun arbejder i vort Fag. Hvorledes skal det lykkes at faa stærke kvindelige Organisationer, naar der endnu findes Ledere for mandlige Organisationer, der staar saa uforstaaende overfor deres egne Hustruers Fagforening, som Tilfældet er med Hr. Olsen?

ANDREA NIELSEN.

I sidste Numer af *Ny typ. Tid.* har Hr. Ant. Olsen ladet ovenstaaende Erklæring indrykke, og under denne har han tilføjet:

»Ærede Læsere vil indrømme, at det er betegnende for *Typ.-Tid.s* Journalistik, at Bladet indtil Dato ikke har fundet sig beføjet til at offenliggøre min Indsigelse«.

Hr. Ant. Olsen **kender** Grunden til, at Erklæringen først nu er bleven optaget, men desuagtet vil han give det et Udseende, som noget, der er »betegnende for *Typ.-Tid.s* Journalistik«. At der ingen Uret er begaaet imod Hr. Olsen, véd han, men da Læserne ikke kender Sagens Sammenhæng, skal vi i faa Linjer forklare det hele, og vi overlader da til Kollegerne at bedømme, hos hvem og hvor den ufine Journalistik findes.

Paa en Udflugt, som vi havde 1. Pinsedag, traf vi tilfældig sammen med Hr. Ant. Olsen. Han kom da hen til os og forespurgte, om hans Erklæring ikke blev optaget i *Typ.-Tid.* Vort Svar var kort og godt: Jo, selvfølgelig; men at han maatte have Taalmodighed, da vi havde tilstillet Frk. Andrea Nielsen Erklæringen til Besvarelse. Hr. Ant. Olsen fandt dette saa naturligt, at han udbrød: »Ja, det er jo ganske rimeligt, at hun selv svarer paa Erklæringen«. Frk. Andrea Nielsens Svar modtog vi i Fredags.

Men hvorfor saa anstille sig uviden, Hr. Ant. Olsen? Er det maaske blot for at faa Lejlighed til at sige *Typ.-Tid.* en Uartighed? I saa Fald havde De sikkert gjort bedre i at beholde Deres Bemærkning og Deres Erklæring for Dem selv. Begge Dele er nemlig saa hasarderede, at de ikke godt taaler Dagens Lys.

»Gutenberg-Kroen« serverer alle Ølsorter. Hele Overskudet af denne tilfalder Sanatoriet.

Midsommerfesten.

Livet forlænges ved at tage Natten til Hjælp.

KÆRE Kollega! Det er altsaa en afgjort Sag, at vi har den Fornøjelse at se Dig paa St. Thomas Lørdag, Søndag og Mandag. Ja, for vil Du kende Festen i hele dens storslaaede Udstrækning, maa Du møde hver Dag og gøre Dig bekendt med den rige Afveksling, som hver Dags Program frembyder.

Du husker vel Jubelen ved vore Karneval og kender Gutenbergkoret som Festarrangører; hvis din Erindring derom er svækket, saa spørg hele den københavnske Presse; den har jo under Omtalen af vore Karnevaler givet os Typografer Prædikat som Københavns bedste Festarrangører.

Og at vi ikke har overgaaet os selv eller skulde stagnere paa dette Omraade, vil Du blive overbevist om ved dine Besøg paa St. Thomas.

Den, om vi saa maa sige, højtidelige Del, repræsenteres ved Hr. Instruktør ADOLF JENSEN, som fremsiger en af den unge, skattede Forfatter, Hr. JEPPE AAKÆR, skreven Prolog.

Ja, her at give Dig fuldstændig Besked om, hvad der venter Dig, vil lægge for stærkt Beslag paa *Typ.-Tid.s* Spalter. Sang og Klang vil møde Dig, hvor Du end vender Dig hen, og om Du er nok saa blaseret, vil en Stjerne som MARCA FREYA fra Arena-Teatret sikkert aftvinge Dig et begejstret Bifald. Hr. VICTOR NEUMANN vil give Dig Anledning til en sund Latter, og vær Du bare rolig for, at naar Du har set den berømte *Louisianna-Trup* fra »Over-Stalden« yndefuldt danse *cake-walk*, er Du en begejstret Tilhænger af denne Dans' Indførelse i vore Balsale.

Varietéen vil overraske Dig ved sin Internationalitet, idet Du vil finde Repræsentantinder for saa godt som alle evropæiske Lande. Du vil frydes over det udmærkede Kontingent, vore største og mest anerkendte Varietéer beredvilligt har ydet. For Dig vil de foredrage de kvikkeste Sange og danse de mest æggende Danse. Kort sagt, Du vil blive sat i en Stemning, der lader Dig glemme Hverdagslivets Trivialitet. Festrusen vil erobre Dig.

Overvældet af alt det, Du har hørt og set, søger Du efter en fredlyst Plet, hvor Du kan nyde din obligate Aften-Pilsner; men dette Ønske kan Du i hvert Fald ikke faa opfyldt ved at besøge »Gutenberg-Kroen«; i indviede Kredse næres der nemlig Frygt for, at Temperaturen der vil naa en foruroligende Højde. Og naar Du hører, at denne indrettes som en tysk Bierhalle, hvor »en skummende fra Fad« serveres af »wunderschönen Mädchen« i Kostumer, vil Du sikkert indrømme det berettigede i denne Frygt.

Altsaa, Kolleger, vi ses paa St. Thomas! Festens Devise vil blive: »Wer nicht liebt Wein, Weib und Gesang, bleibt ein Narr sein Leben lang.« T.

Unge Damer kan forene behagelig Benyttelse af Tiden med Bevidstheden om at støtte en god Sag ved at tilbyde deres Assistance ved Midsommerfesten.

Henvend Dem paa Forbundskontoret hurtigst muligt.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Red. VILH. LASSEN har uden Opfordring tilstaaet Personalet paa *Aalborg Amtstidende* en Uges Ferie med Udbetaling af 22 Kr.

— Kontrolkomiteen har som sædvanlig bevilget *Demokratens* Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Vermund-Jubilæet. Som omtalt i sidste Nr. af *Typ.-Tid.*, var Jubilaren af Kollegerne i Firmaet indbudt til en Fest i »Børsen«s Lokaler. Festen blev en smuk Højtidelighed med flere Sange og endnu flere Taler. Af Sangene bør særlig fremhæves en, hvis Titel var prydet med et veltruffet Billede af Jubilaren. I Dagens Anledning modtog Jubilaren af Hr. Bagge en Sparekassebog paa 100 Kroner, og fra Personalet et Drikkekrus med Inskription, Drikkekruset indeholdt 10 Guld-Tikroner. I Aftenens Løb indløb en Mængde Telegrammer fra Kolleger og gamle Bekendte af Jubilaren, blandt hvilke maa bemærkes en smuk Mappe fra de kvindelige Trykkeriarbejdere i Firmaet. Først sent, eller rettere tidligt paa Morgenen, sluttede den sjælden smukke Højtidelighed.

I Notitsen i forrige Nr. er indløbet et Par Fejl. Firmaet Fr. Bagge er ikke grundlagt 1886, men 1884, og Vermund har ikke været Medlem af Den typ. Forening fra 1873, men fra dens Stiftelse i 1869.

m—n.

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn hos Kassereren, Hr. Chr. Østergaard, fandtes Beholdningerne at være:

Obligationer	Kr. 51,000.00
Aktier	- 1,500.00
Sparekassebøgerne	- 13,535.00
Kontant Beholdning	- 880.79
	Ialt Kr. 66,915.79

hvilke er i Overensstemmelse med Bøgerne. Obligationer og Sparekassebøger eftersete.

København, den 23. Juni 1903.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH.
ALB. MICHELSEN. EMM. PETERSEN.

En hjærtelig Tak for alle, saavel smaa som store Opmærksomheder, der er vist mig paa min 40-Aars Svendedag. Med koll. Hilsen

C. E. VERMUND.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Theodor Sørensen, udl. 1862 i Stege (tidl. Medl.), Peter Jeppesen, udl. 1862 hos Schultz (tidl. Medl.) og Carl Helms, udl. 1896 hos Nielsen & Lydiche (alle 3 arbejder hos Schultz og er overgaaet fra Ny typ. Forening). Sygeafdelingen: M. Chr. Petersens Hustru Karen Vilhelmine. De kvl. Trykkeriarbejdere: Marie Petersen (Aksel Holm) og Rasmine Hansen (arbl.).

Tiltraadte.

Provinserne: Næstved, 1344, Trykker Fr. Hansen (arbl.). Vejle, 1425, C. A. Hauge (Amtsavisen) og 1160, H. M. Sørensen (arbl.). Varde, 1447, Johan Vilh. Hovedskov (arbl.). Esbjerg, 1528, Johannes Bindslev (i Pl.). Slagelse, 523, Martin Lund fra Roskilde (Sorø Amtstid.). Viborg, 1979 (Norsk Centralf. f. Bogtr.), Gustav Adolf Almqvist fra Rejse i Pl.

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1461, Ove Harald Dyva, 103, Rasm. Chr. Andersen, 344, Carl Einar Christensen, 1916, Carl Ludv. Aug. Hansen og 1966, Ulrik Hansen (alle arbl. paa Rejse), 1616, Niels Chr. Nielsen (arbl. til Varde), 2068, Niels Chr. Hansen IV. til Vejle i Pl. og 984, Chr. Andr. Christensen (til Udl.).

Provinserne: Hillerød, 1050, Hans Janus Georg Larsen. Odense, 1699, Carl Pedersen paa Rejse. Viborg, 1367, Carlo Angelo Schmidt til Hobro fra Militærtjeneste. Esbjerg, 1162, H. L. Madsen (arbl.) til Kbhvn. Vejle, 1160, H. M. Sørensen til Amerika. Næstved, 1590, A. V. Knudsen, 1567, C. L. Wichmann, 1527, M. P. Larsen og (Haslev) 1441, Aage Th. Nielsen (alle arbl.).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Bibliotheket lukkes Mandag den 29. Juni. — Alle udestaaende Bøger **skal** være indleverede inden den Tid. Imodsat Tilfælde vil d'Herr. Laaneres Navne blive offenliggjort i Typ. Tid. Biblioteket aabnes atter i August Maaned. BIBLIOTEKAREN.

Som honorabelt Bidrag til Sanatoriet har jeg modtaget fra J. F. Møller (Soc.-Dem.) 2 Kr., med det tidl. indk. ialt Kr. 87.00.

København, 24. Juni 1903.

CHR. ØSTERGAARD.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

I Aften Møde i »Lars Mathiesens Minde«.

T. C. C. Søndag Frokosttur til Dragør. Kristiansborg Slotsplads Kl. 10.

ANNONCER

Et lille Bogtrykkeri,

bestaaende af en brugt **Diegeltryktrædepresse** og en Del for største Delen **nye Skrifter**, sælges for 800 Kr. Billet mrkt. »*403*« modtager Ekspeditionskontoret

Bogtrykkeri til Salg.

Et mindre, velholdt og kurant **Akcidens-Bogtrykkeri** i en større Provinsby nær København anvises til Salg gennem

Adolph Wulff,
København.

HAMLET

Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.

Hovedudsalg: Købmagergade 54,
Hj. af Landemærket.

Leverandør til T. C. C.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 3 JULI 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til samtlige Afdelingsformænd er udsendt ny Regnskabsberetninger, som maa benyttes til *April* Kvartals Regnskaber. — For *Januar* Kvartal bedes opgivet de i Regnskabsberetningen beroende Specifikationer over Kontingentet og de kontingentfri samt de rejsende Medlemmer.

FORRETNINGSUDVALGET

Tarifforhandlingernes Afslutning.

ENDELIG i Tirsdags lykkedes det at tilendebringe de Forhandlinger, som i den sidste Tid er plejet med Københavns Bogtrykkerforening ang. Tarifens Realitet. Resultatet naaedes først efter megen Anstrængelse, og vi er tilbøjelige til at tro, at Forhandlingerne var strandede, hvis det ikke ved Arbejdsgiverforeningens og De samvirkende Fagforbunds Mellemkomst var lykkedes at forhindre den Reduktion, som var tiltænkt de ny udlærte det første Aar paa Lærestedet.

Om Aftenen strømmede Medlemmerne i store Skarer til Wodrufflund, og da Mødet aabnedes Kl. 9, var den store Sal pakkende fuld af Kvinder og Mænd, som med stor Opmærksomhed fulgte Redegørelsen for Forhandlingernes Forløb. Misfornøjelsen var selvfølgelig stor over, at det ikke var lykkedes at opnaa noget nævneværdigt Fremskridt, og alle de Talere, som udtrykte denne Misfornøjelse, hilsedes med stærkt Bifald. Det havde under disse Forhold været den letteste Sag af Verden for Ledelsen at faa Misfornøjelsen til at bryde ud i lys Lue, og det kostede ikke ringe Arbejde fra alle Sider for at forhindre, at dette skete. Det tjener til Ære for Afdelingernes Ledelser, at de indsaa, hvilken farlig Situation, vi ved en saadan Taktik kunde komme ud i. *Foran* os stod der jo nemlig en enig Skare af Principaler, og *bagved* opererede Ny typ. Forening med dens virkelige Formand, Hr. ANTHON LARSEN, i Spidsen, for med alle Midler at tilintetgøre og umuliggøre Overenskomsten af 30. Maj. Ingen Handelsagent har kunnet være mere paatrængende; *alle* Trapper er blevet slidt for at forhindre Overenskomstens Vedtagelse. Principalforeningens Tillidsmænd er blevet overrendt, Arbejdsgiverforeningens ledende Mænd er blevet plaget, og da det ikke hjalp, spekulerede man i en Forkastelse fra *vor* Side af Overenskomsten. En saadan Situation skulde have været udnyttet! Der udsendtes Breve til Ny typ. Forenings Medlemmer om, for enhver Pris at *undlade at opsige Pladserne, hvis en saadan Fremgangsmaade tænktes anvendt!* Vi siger derfor, at det er til Held for vor Organisation, at alle disse Planer er blevet krydset ved Overenskomstens Vedtagelse.

Vi giver nu Ordet til Generalforsamlingens Sekretær:

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholdt Tirsdag den 30. Juni Fællesgeneralforsamling paa Wodrofflund. Dagsorden: Redegørelse for og Beslutning om de af Forretningsudvalget med Københavns Bogtrykkerforening førte Forhandlinger. Til Dirigent valgtes F. K. MADSEN og til Sekretær: LAUR. JENSEN. Dirigenten gav først Ordet til Formanden for Dansk Typograf-Forbund.

VICTOR PETERSEN: Jeg vil først erindre Dem om, hvorledes man tidligere havde besluttet at føre Tarifforhandlingerne paa Basis af de da bestaaende to Bogtrykkerforeninger, et Forhold, som ved de to Foreningers senere Sammenslutning til én blev væsentlig forandret; det syntes umuligt at naa et Resultat med Foreningen af danske Bogtrykkere eller blot noget, som var i Overensstemmelse med den af Delegeretmødet tagne Beslutning om at udelukke Ny typ. Forening af Tariffællesskabet, fordi Bogtrykkerne nærede en vis Forkærlighed for denne Forening. Paa vor Henstilling om, at Forhandlingerne maatte føres mellem de henholdsvis under Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening og De samv. Fagforbund staaende Hovedforeninger alene, svarede Principalerne med en Forespørgsel om vi vilde slutte om den gældende Tarif uden nogen Ændring. Denne Forespørgsel kunde vi ganske naturligt ikke besvare bekræftende. Senere førtes Forhandlingerne af Forbundsstyrelsens københavnske Medlemmer; heller ikke disse førte til noget positivt Resultat, idet det principielle Spørgsmaal om, at det fremtidig skulde være Forbundet, der paa de typografiske Arbejderes Vegne alene sammen med Mestrene traf Bestemmelse om Arbejdsvilkaarene for Faget, mødte den stærkeste Modstand. Forretningsudvalget gjorde nu overfor Bogtrykkerne den Anskuelse gældende, at Tarifen af 1899 maatte være bortfalden samtidig med at den ny Forening, Københavns Bogtrykkerforening, dannedes, hvilken Betragtning man dog ikke fra dennes Side kunde gaa ind paa, idet man hævdede, at det skete kun var en Navneforandring. Da Bogtrykkerne heller ikke mente at kunne forsvare, at sætte Ny typ. Forening ud af Spillet, tilbød de at forsøge en Mægling for at faa Tariffællesskabet løst mellem de hidtil kontraherende Arbejderforeninger. Disse Bestræbelser resulterede i nedenstaaende af Ny typ. Forening accepterede Forslag:

Ny typografisk Forening indvilliger i, at det hidtidige Tariffællesskab med Den typografiske Forening og Den typografiske Trykkerforening om Tarifen af 1. Januar 1899 fra 1. Juni 1903 ophører paa Betingelse af:

1. at Københavns Bogtrykkerforening umiddelbart efter Tariffællesskabets Ophør med Ny typografisk Forening afslutter Overenskomst, der sideordner Ny typografisk Forenings Medlemmer med Medlemmerne af Dansk Typografforbund;
2. at Københavns Bogtrykkerforening forpligter sig til at sideordne Ny typografisk Forening med Dansk Typografforbund i alle fremtidige Tarifforhandlinger;
3. at Københavns Bogtrykkerforening, saalænge Ny typografisk Forening bestaar, med Dansk Typografforbund kun afslutter saadanne Tarif-Overenskomster, der sideordner Ny typografisk Forenings Medlemmer med Medlemmerne af Dansk Typografforbund med Hensyn til Løn og Arbejdsvilkaar i alle Grene af Faget;
4. at der mellem Københavns Bogtrykkerforening og Ny typografisk Forening oprettes en Voldgiftsret, hvis Domme Dansk Typografforbund skal respektere, ligesom Ny typografisk Forening respekterer de Domme, Voldgiftsretten mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typografforbund maatte afsige.
5. at Københavns Bogtrykkerforening forpligter Dansk Typografforbund til at meddele sine Medlemmer, at Tariffællesskabets Ophør mellem de tre Foreninger skyldes Velvilje fra Ny typografisk Forenings Side.

Dette Forslag fandt Forretningsudvalget ganske uantageligt, idet det stillede Ny typ. Forening paa lige Fod med Forbundet, og endda gav den en særlig Voldgiftsret sideordnet med Forbundets. Det besluttedes derfor at indberette Sagen til De samv. Fagforbund. Der indkaldtes saa til Møde den 30. Maj i Arbejdsgiverforeningen, med Repræsentanter saa vel for Forbundet, som for Bogtrykkerforeningen, hvilken sidstes Repræsentanter søgte at interessere Arbejdsgiverforeningens Forretningsudvalg for at bevare Ny typ. Forenings Stilling sideordnet med Forbundet, men da Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter maatte erkende, at det kun burde være de under Hovedorganisationen staaende Forbund eller Foreninger, som sluttede henholdsvis

paa Arbejdernes og Mestrenes Vegne, gennemførtes efter en lang Forhandling følgende Overenskomst:

Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund betragter Overenskomsten af 1. Januar 1899 som bortfalden d. 1. Januar 1904. Der optages en Forhandling mellem de to Organisationer om Ændringer i Overenskomsten; Forhandlingerne skal være sluttede senest den 1. Juli 1903.

Overenskomsten afsluttes alene mellem de nævnte Organisationer uafhængig af andre i Bogtrykfaget bestaaende Organisationer af Arbejdsgivere eller Arbejdere og kan kun bringes til Ophør ved Opsigelse fra en af de nævnte Organisationer med det Varsel, som maatte blive fastsat i Overenskomsten.

Med Hensyn til Voldgiftsretten, fastsættes følgende: I Sager, der udelukkende angaar Spørgsmaal om Arbejdsløn eller personlige Forhold, vedrørende Medlemmer af Ny typografisk Forening, kan Voldgiftsretten tiltrædes af et Medlem, valgt af denne Forening; et af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer viger da sit Sæde.

Det eneste, denne Overenskomst indrømmede Ny typ. Forenings Medlemmer, var, at de i Sager af økonomisk eller personlig Art, som vedrører deres egne Medlemmer, kan faa en Mand i Retten, men dette betød jo ikke noget i Realiteten. Da Bogtrykkerne forbeholdt sig deres Generalforsamlings Sanktion, erklærede Arbejdsgiverforeningens Formand, at han bestemt haabede, at denne maatte blive givet, da han i modsat Fald ikke vilde føle sig tiltalt af den Rolle, han havde spillet i denne Sag. Bogtrykkerforeningens Repræsentanter lovede saa at anbefale Overenskomsten, uden at de dog mente at kunne sætte deres Mandater ind paa dens Gennemførelse. Ved den paafølgende Generalforsamling i Københavns Bogtrykkerforening vedtoges Overenskomsten, men med ikke mindre end to Forbehold, der i Virkeligheden betød dens pure Forkastelse.

De vedtagne Forbehold havde følgende Ordlyd:

1) Generalforsamlingen vedtager, at bemyndige Forretningsudvalget til at træde i Underhandling med Dansk Typograf-Forbund om Ændringer i Tarifen af 1. Jan. 1899 i Henhold til det paa Mødet i Arbejdsgiverforeningen d. 30. f. M. vedtagne Forslag til Overenskomst og slutter sig til dette, dog med det Forbehold, at saafremt der ikke senest d. 1. Juli d. A. foreligger et for Københavns Bogtrykkerforening antageligt Forslag til Tarif, fastholder Foreningen sit tidligere Standpunkt, at Tarifen af 1. Januar 1899 fremdeles er gældende, indtil den paa lovlig Maade opsiges.

2) Generalforsamlingen bemyndiger Bestyrelsen til at optage den i Overenskomsten omtalte Forhandling med Dansk Typograf-Forbund under Forudsætning af, at disse Forhandlinger ikke medfører Lønforhøjelser af nogen Art. Ændringerne i Tarifen bliver altsaa af ren redaktionel Art, som nødvendiggøres af de nye Organisationers Optagelse.

Forhandlingslysten hos Bogtrykkerne karakteriseredes herved i tilstrækkelig Grad og Overenskomsten maatte derfor af os betragtes som værende forkastet; Sagen henvistes da atter til De samv. Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen. Efterat disse to Parter havde udvekslet Skrivelser, opfordredes Forretningsudvalget til at forsøge en Forhandling om selve Tarifens Realiteter.

Fra Bogtrykkerne argumenteredes særlig med den gennemførte Provinstarif og den formentlige Konkurrence fra Provinsernes Side, Argumenter, som de har hentet i *Ny Typ.-Tid.*, der Gang paa Gang har søgt at lave et Numer ud af denne »Konkurrence«, skøndt Sandheden er den, at der i Danmarks Provinsbyer Aaret rundt *højst* beskæftiges 30 Mand i saakaldt københavnsk Arbejde; det er særlig Odense og Aarhus som maa holde for, men det sidste Sted er der en Tusindbetaling af 38—39 Øre, hvorfor Arbejdslønnen ikke kan spille den afgørende Rolle i dette Forhold. For Odenses Vedkommende har der ikke fundet nogen Udvidelse, men en Indskrænkning Sted, og Forretningshensyn fører ogsaa med sig, at Størsteparten af københavnsk Arbejde *maa* udføres paa selve Stedet. Men forøvrigt har Forretningsudvalget selvfølgelig ikke været blind for, at en Konkurrence *kan* etableres, som baade kan være skadelig for københavnske Mestres og Arbejderes Interesser, og har derfor ogsaa i et bestemt Tilfælde afgivet det Svar paa en Forespørgsel, at Forretninger, som oprettes udenfor København, og som er baseret paa københavnsk Arbejde, skal betale efter den københavnske Tarif.

Vi er ikke gaaet til disse Forhandlinger med Lyst eller med Haab om store positive Resultater, men det var nødvendigt at søge tilvejebragt en fornuftig Løsning af den ganske forvrøvlede Situation, vi var kommet ud i. Forøvrigt betragtedes enkelte af de opstillede Fordringer, som t. Eks. 8-Timers Dagen som en Manifestation af vore Krav. Forhøjelsen af Akkordprisen vilde øge Afstanden mellem København og Provinserne, og gøre det vanskeligere at gennemføre en Landstarif. Da vi under de givne Forhold ikke kunde faa Mestrene til at forhandle om, end sige gaa ind paa de af Sættere og Trykkere opstillede specielle Fordringer, maatte vi lægge Hovedvægten paa Minimallønnen og Forholdet til Ny typ. Forening. Et Tilbud fra os om at lade Fordringen om højere Minimalløn og Tusindbetaling falde mod at faa en Forkortelse af Arbejdstiden, lykkedes det heller ikke at vinde Ørenlyd for. Der opnaaedes saa endelig et Tilbud om at forhøje den alm. Minimalløn til 24 Kr. mod at ny udlærte, der udlærer efter 1. Januar 1904, det første Aar hos Læremesteren nøjes med 22 Kr. om Ugen. Da dette sidste Tilbud betød en Tilbagegang fra de nuværende Forhold, kunde dette ikke accepteres. Endelig lykkedes det i Dag ved Mødet i Arbejdsgiverforeningen at faa fastsat Minimum af fast Løn til 24 Kr. mod at ny udlærte det første Aar nøjes med det nuværende Minimum: 23 Kr. For samtlige Brancher er fastslaaet den Bestemmelse, at Forholdene, hvor de er bedre end i den ny Tarif fastsat, ikke maa forringes som Følge af Ændringernes Vedtagelse. Følgende Forandringer og Forbedringer for De kv. Trykkeriarbejdere og for De mandl. Trykkeriarbejdere er gennemført ved Overenskomsten: For Kvinderne 1 Kr.s Paalæg om Ugen for alle Punkterersker, Hurtigpressepaalæggersker, Glittepaalæggersker og anden kvindelig Arbejdskraft. Natarbejde lønnes med 17 Kr., Overarbejde som foreslaaet af Kvinderne. Medhjælpspladser betales med 3 og 2½ Kr. Hvor det daglige Oplag er 8000 indrømmes der ¾ Time Pause i Løbet af Dagen. Elever, for hvem Læretiden er 1 Aar, lønnes med 4 Kr. i den første Maaned, 6 Kr. i de følgende 3, 8 Kr. i de følgende 4 og 10 Kr. i de følgende 4 Maaneder. Bronceafstøvning betales med 10 Øre mere i Timen. For mandl. Trykkeriarbejdere fastsættes en 10-Timers Arbejdsdag fra Kl. 6 Morgen til 8 Aften; Natarbejde 8 Timer. Hvor der ikke er gennemgaaende Arbejdstid, skal der være en Spise- og Hviletid paa 2 Timer. Minimallønnen fastsættes til 20 Kr. for dem, som har været mindst 2 Aar ved Faget og til 17 Kr. derunder. Overarbejde betales henholdsvis med 50 Øre og med 45 Øre pr. Time for Tiden indtil Kl. 12 Nat; derefter med 100 pCt. Regelmæssigt Natarbejde betales med et Tillæg af 40 pCt. For Stereotypister fastsættes en Minimalløn af 25 Kr. Overarbejde betales som for Sættere og Trykkere. For Bladstereotypister gælder de gamle Forhold foreløbig. De tre Branchers Udøvere skal fremtidig have udstedt Bevis for udstaaet Læretid af Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund. Alle Fællesbestemmelserne er vedtagne omtrent overensstemmende med Forslaget.

Skønt ingen kan være tilfreds med det opnaaede Resultat, maa dette dog i det store og Hele betragtes som et Fremskridt, som kan forbedres ad Aare. Jeg vil derfor bede Medlemmerne tage Fornuften fangen og stemme for den foreliggende Overenskomst, som jeg herved paa Forbundsstyrelsens og Afdelingsstyrelsernes Vegne skal tillade mig at indstille til Vedtagelse. (Tilslutning.)

MARIUS HANSEN motiverede i en velformet lille Tale Nødvendigheden af at vi i Overensstemmelse med Delegeretmødets Beslutninger, blev fri for at udenforstaaende fik Indflydelse paa Arbejdsforholdene. De der vilde have Fordele, burde ogsaa være med at bære Byrderne ved Erhvervelsen af disse. Forslaget var et Skridt hen mod Enheden, og Budskabet om at Forslaget havde taget Grunden bort under Ny typ. Forening, vilde blive mødt med Begejstring ude i Provinserne. Muligt kunde dets Vedtagelse ogsaa bevirke, at vi kunde faa Splittelsen ophævet her inde i København. Anbefalede Overenskomsten.

AMALIE PETERSEN anbefalede sine kvindelige Kolleger at vedtage Forslaget, fordi det dog betød et lille Fremskridt og noget bedre var ikke opnaaeligt i Øjeblikket.

CHRISTINE BUUS sluttede sig til Amalie Petersen og bad, efter at have gennemgaaet Kvindernes Tarif, indtrængende disse at stemme for den foreliggende Overenskomst.

CARL V. CHRISTENSEN undrede sig over, at ingen havde talt mod Forslaget; troede ikke Forholdene i de kommende to Aar vilde bedres og vilde indtrængende anmode Medlemmerne at overveje Sagen inden de stemte; det var ikke Talemaader, men Standpunkter, der nu skulde fastslaas.

CH. PETERSEN var utilfreds med Resultatet for Trykkernes Vedk., men ønskede at høre Trykkernes Repræsentant udtale sig derom.

LAUR. JENSEN var ligesom den sidste Taler utilfreds med det foreliggende Resultat, fordi man havde maattet give Afkald paa at faa de fremsatte Krav gennemførte. Dette havde man maattet gøre, fordi det var den eneste Maade, paa hvilken man kunde faa Bogtrykkerne til at opgive Ny typ. Forening, og da denne vor Taktik, som var vedtaget paa Delegeretmødet ogsaa senere var billiget af Afdelingen, havde

Styrelsen i sidste Øjeblik trukket vore Specialbestemmelser tilbage indtil næste Omgang, i Forvisningen om, at vore Medlemmer i Aften vilde sanktionere det skete. Det var betegnende, at Ny typ. Forening i Søndags havde vedtaget at afvente Begivenhedernes Gang. De vil, dersom vi i Aften forkaster Overenskomsten, atter i Morgen rejse den bøjede Nakke, og vi vil da komme til at arbejde videre med den gamle Tarif til det en Gang maatte behage »de Ny« at gaa med til dens Opsigelse. Vilde derfor anbefale Trykkerne at stemme for Overenskomsten.

WARTENBERG kunde heller ikke andet end anbefale Overenskomsten, skønt han beklagede, at Forhøjelsen af Minimallønnen ikke var fulgt af en tilsvarende højere Tusindbetaling.

L. D. RASMUSSEN (Odense) sluttede sig til sin Kollega fra Jyllands Hovedstad. Naar de daarlige Konjunkturer ikke tillod en bedre Overenskomst, burde man tage den foreliggende, saa meget mere som det ikke kunde betale sig at gaa i en Kamp for at gennemføre de Uoverensstemmelser, som forelaa. Det vilde blive et for dyrt Eksperiment, som ikke svarede til Hensigten.

ALBERT PETERSEN havde ikke ventet sig noget stort, men fandt dog det foreliggende mere end tarveligt. Den lave Minimalløn burde forhøjes. Turde dog ikke paatage sig Ansvaret for en Forkastelse af Overenskomsten.

Stereotypist SØRENSEN ankede over, at Minimum for Stereotypister kun var sat til 25 Kr., hvilken Løn kun 2 Mand her i København havde. Der burde have været taget mere Hensyn til den Skade, Stereotypien forvoldte Sætterne. Tilgangen burde lukkes, saa det fremtidig kun blev arbejdsløse Typografer, der blev Stereotypister. Paapegede de i Faget stedfindende Uligheder, som burde udjævnes.

CARL NIELSEN: Det var ikke noget behageligt Hværv at anbefale denne Overenskomst; men den store Modstand, vore Bestræbelser havde mødt hos Modparten, var Aarsagen til det magre Resultat. Det burde lyde ud til alle, at vi betragter det foreliggende som et negativt Resultat. Ny typ. Forening er sat ud af Spillet; om de vedblivende skal høste Frugterne af vort Arbejde, beror paa Kollegerne selv; dersom man har det rette Blik herfor, skal de »Ny« nok i de kommende to Aar faa Kærligheden at føle. Hvis man ønsker Forbundet Fremgang, bør man vedtage Overenskomsten, og de »Ny« vil da komme til at bøje Nakken mere og mere til de tilsidst ligger i Støvet.

P. LAURITZEN vilde aldrig have anbefalet dette Resultat, dersom han troede der i Øjeblikket kunde naas noget bedre. Ved en Kamp vidste man ikke, hvad man kunde opnaa, og en tabt Strejke betød mere nu til Dags end forhen, idet der vilde gaa Aar hen før Organisationen kunde naa frem igen. Man burde tage imod Overenskomsten; den bød ikke meget, men de daarligst stillede blandt vore Fagfæller opnaaede dog noget. Desuden tager vi ved Overenskomstens Gennemførelse Præget af *Fagforening* bort fra Ny typ. Forening.

O. CHRISTIANSEN klagede over at Forslaget fremkom paa et saa sent Tidspunkt; mente, at det forhøjede Kontingent burde benyttes til at fremtvinge bedre Arbejdsvilkaar.

H. C. HANSEN var, efter at have hørt de forskellige Talere, klar over, at de »Ny« vilde være Situationens Herrer, dersom vi forkastede Overenskomsten, og anbefalede derfor denne.

SIGVALD CHRISTENSEN var i Modsætning til Sørensen glad over Forholdenes Forandring for Stereotypisterne, idet man dog ikke kunde byde de saakaldte Hjælpere under de 25 Kr. og de foreliggende Reguleringer dog altsaa betød Fremskridt.

OSCAR JOHANSEN fandt det betegnende for den nuværende Situation, at ingen havde taget skarpt til Orde mod Overenskomsten og anbefalet dens Forkastelse. Ny typ. Forening var fra i Morgen ikke længere nogen Fagforening.

GUNDORPH SØRENSEN var ikke enig heri; mente, at der burde have været sat noget mere ind paa at faa de »Ny« sat helt ud. Den Mand, de ved givne Lejligheder skulde have i Voldgiftsretten, var for meget.

VICTOR PETERSEN: Ingen af de, der har ytret Utilfredshed med det foreliggende, har anvist ny Veje til at gennemføre noget bedre med Magt. Tilfreds med Resultatet kan man ikke være, men ingen kan modbevise, at det opnaaede er et Skridt frem og ikke tilbage. Tarifen af 1884 var uden nogen Minimalløn, og først i Tarifen af 1892 fastsattes der en Minimalløn paa 16—18 Kr. I de forløbne 12 Aar har man dog altsaa forøget Minimalsatserne med 33⅓ %, hvilket dog er et Fremskridt at notere paa Organisationens Bane, som næppe mange andre Fag kan pege paa.

Efter at CARL V. CHRISTENSEN og HELSTED endnu havde haft Ordet; den første for yderligere at mane til Eftertanke og den sidste for at udtrykke sin Uvilje mod de »Ny«, oplæstes følgende af CHR. CLAUSEN stillede Resolution:

Idet Fællesgeneralforsamlingen den 30. Juni udtaler sin Beklagelse over, at det kun i ringe Grad er lykkedes gennem de førte Forhandlinger at opnaa nogen Forbedring af Medlemmernes Kaar, beslutter den desuagtet at vedtage den foreslaaede Overenskomst, *dels* fordi en rolig Udvikling af Dansk Typograf-Forbund maa anses for formaalstjenlig, og *dels* fordi Vejen til Opnaaelsen af en Lands-Tarif derved maa betragtes som banet.

Saavel Resolutionen som selve Overenskomsten vedtoges derpaa og den meget stærkt besøgte Generalforsamling hævedes noget efter Midnat.

L. J.

Københavns Bogtrykkerforening afholdt Generalforsamling i Onsdags. Overenskomsten vedtoges ikke endeligt, da der manglede et Par Medlemmer for at Lovenes Paragraf i denne Henseende var fyldestgjort. En ny Generalforsamling afholdtes imidlertid i Gaar, og paa denne er Overenskomsten sikkert blevet vedtaget.

Vi faar nu se, om det Samarbejde, som ved Overenskomstens Vedtagelse af de to Parter er indledet mellem Organisationerne, vil staa sin Prøve. Dette er jo nemlig Forudsætningen; en loyal Opfyldelse af Overenskomsten vil sikkert bane Vej for den Forstaaelse, som hidtil har manglet, og vil forhaabenlig ogsaa derved skabe lysere Udsigter til en mere positiv Forbedring af Arbejdernes Vilkaar end den nuværende Tarifrevision har været i Stand til.

Helsingborg-Turen.

DA det har vist sig umuligt at erhverve eget Dampskib, finder Overfarten Sted med Selskabet »Øresund«s Skib Kl. 6.10 fra Havnegade. Dette er ganske vist tidlig Udrykning, men Ankomsten med det andet Skib, som afgaar Kl. 10, vil blive lovlig sen.

Vi skal optrykke Dagens Program:

Modtagelse ved Ankomsten; Ledsagelse til »Gröna Lund«, som bliver Mødets Samlings- og Udgangspunkt.

Formiddagen anvendes efter eget Tykke.

Kl. 1½ Samling i »Gröna Lund«. Kl. 2 afmarcheres med Musik til den tætved beliggende Jernbanestation, hvorfra et Ekstratog fører Deltagerne til Raus Plantering, hvor Middagen indtages.

Kl. 4½—5½ holdes et Par kortere Foredrag.

Kl. 5½ indbyder Helsingborgforeningen paa Punsch.

Et Orkester vil udføre Koncertmusik og — hvis Damerne ønsker det (og det gør de nok) — spille op til en Dans.

Tilbagerejsen til Helsingborg sker ligeledes med Ekstratog.

Vi skal endnu meddele, at Entréen til Udstillingen paa Søndag for første Gang er nedsat til 50 Øre, og at det i et fra Helsingborg modtaget Brev loves, at Middagen — til hvilken Tegningen desværre allerede maatte sluttes i Tirsdags — »blir bra«.

Festen paa St. Thomas.

METEOROLOGISK Institut viste den Elskværdighed alle 3 Dage at lade Barometerfald og lave Lufttryk passere uden om St. Thomas og i Stedet give os dejlige lune Sommeraftener, der var Vidne til en mod St. Thomas stadig glidende Strøm, der, indladt i Fériget, straks lod undslippe et Beundringsudraab over vor Kollega SCHNABELRAUCH og Dekorationsmaler PITTOLETTIS Dekorationskunst, en Kunst, der naaede sin Højde i »Gutenberg-Kroens« illuderende Lighed med en tysk Landsbykro. Men ret længe varede det ikke, man fik Lov til at blive i Illusionen, før Kro-Fatter, alias Georg Kirschner, sendte en af sine smaa, kostumerede Skønheder hen for med et bedaarende Øjekast og paa et ægte Grønnegade-københavnsk at spørge, hvad vi ønskede at nyde; skønt den stærke Trængsel, der herskede i Krohaven, lykkedes det os at finde en Krog, hvorfra vi havde Lejlighed til at se Veltilfredsheden og Humøret lyse ud af hver Gæsts Ansigt og konstatere en rivende Afsætning af »Kro-Fatters« store Beholdninger.

Men snart bliver vi forstyrret, det er »Varieté-Direktøren«, der har skjult sit hæderlige, borgerlige Navn under et kunstnerisk Pseudonym, han indbyder os til at tage sin Kunstanstalt i Øjesyn. Begejstret over, hvad vi hører og ser, lader vi os henrive til det mest stormende og anerkendende Bifald overfor de udmærkede Kræfter, der her optræder.

Men ude i den nu pragtfuldt illuminerede Have er man ikke mindre begejstret, hvad enten det er vore egne Gutenbergere, der lader sine taktfaste Toner høre, eller »Dan«, der fremviser sine Færdigheder, eller det er cake-walke-Truppen, der indvier os i Kagedansens Mysterier.

Bifald og Jubel over hele Linjen. Sukces'en er en Kendsgærning.

Henad Morgenstunden ser vi tre formummede Skikkelser sidde bøjede over et Bord, der bugner under Vægten af Guld- og Sølvstabler. Ved nærmere Eftersyn viser det sig at være den Del af Festkomiteen, der interesserer sig særlig for det økonomiske; deres Ansigter straaler, og vi skal lige til at spørge om Resultaterne, da nogle glade Sangere i Gutenberg-Kroen intonerer: »Snart er Natten svunden« — — —

Saa gik T. & Co.

Nær og Fjærn.

Bortlodningen ved Midsommerfesten. Den af Notarius publicus i Tirsdags foretagne Udtrækning gav følgende Resultat:

Visitkorttrykkeriet vandtes paa Nr. 272, Cyklen paa Nr. 694, Symaskinen paa Nr. 1246 og Visitkorthaandpressen paa Nr. 864.

Ribe Amts-Tidende, der hidtil har boet til Leje, flyttede Lørdag og Søndag ind i sin egen Bygning, som Ejeren købte for et halvt Aars Tid siden og nu i Foraaret har ladet indrette til Trykkeri, og det maa siges, at Hr. BRENDSTRUP nu har givet sit Personale fuldt ud tidssvarende Lokaler at arbejde i. Lokalerne er rummelige, lyse og luftige, Sætteri og Trykkeri er hver for sig, og Gasmotoren har nu faaet sit eget Rum, saa Trykkeripersonalet ikke generes af Osen fra Maskinen. Sætteriet er indrettet saaledes, at hver Sætter har Vindusplads. Til Belysning er der indlagt Gas med en auersk Glødelampe til hver to Sættere. Ejeren lader desuden i disse Dage saavel i Trykkerilokalerne som i Kontorerne og Bygningens private Lejligheder indlægge Centralvarme, saa hvad Lokalerne angaar, maa *Ribe Amts-Tidende* nu siges at have et Mønstertrykkeri. —n.

Udmældt! — Udslettet! Hr. Jul. Chr. Th. Jørgensen, som i Nr. 24 af *Typ.-Tid.* blev slettet for Restance, er i sidste Nr. af *Ny typ. Tid.* forundret over dette, da han mener ikke at være Dansk Typograf-Forbund noget skyldig. Til Belysning af dette Forhold tjener, at Hr. J. meddelte mig, at han vilde udmælde sig af Dansk Typograf-Forbund, da han nu havde faaet Arbejde ved at have indmældt sig i Ny typ. Foren. Jeg oplyste Hr. J. om, at han resterede 5 Uger til Sygekassen (under Arbejdsløshed), hvilken Restance han lovede at betale den førstk. Fredag (5. Juni); dette skete ikke og i *Ny typ. Tid.* stod han d. 4. Juni opført som nyt Medlem; altsaa var jeg i min Ret til at slette ham. Hr. J. har den 12. ds. betalt sin Restance. CHR. ØSTERGAARD.

Nykøbing F. Lokalafdeling afholdt Søndag den 28. Juni ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel »Valdemar«. Det vedtoges fra 1. Juli 1903 at paaligne samtlige Afdelingens Medlemmer et ugenligt Ekstrakontingent af 10 Øre. Reglerne for den fremtidige Virksomhed diskuteredes og vedtoges i Styrelsens Affattelse. Paa Forslag af Carl Pedersen vedtoges det at rette en Henstilling til Forbundsstyrelsen om at mangfoldiggøre Fagskolens Arbejder saaledes, at der blev tilstillet samtlige Afdelinger Eksemplarer til Gennemsyn. Lokalafdelingen henstiller til de øvrige Afdelinger i Provinserne paa den kommende Kvartalsgeneralforsamling at tage Sagen op til Drøftelse. Forskellige lokale Spørgsmaal blev derefter behandlede, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. J. HANSEN.

Typografernes Stiftelse. Se omstaaende Annonce.

Brevkasse.

J. Samuelsen. Deres Svar til Carl V. Christensen maa paa Grund af Pladsmangel vente til næste Numer. RED.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Hjælpearb. Henry Berntsen (Brdr. Hornum), Emil Hesse, Waldemar Petersen og Axel Langwagen (alle tre hos Egm. Petersen). Sygeafdelingen: Trykker Georg Chr. Nielsens Hustru Dagmar Sofie Christine, Hjælpearb. Vict. Schnabelrauchs Hustru og Sætterlærling Sofus Rasmussen. De kvl. Trykkeriarb.: Røraflæggerske Agnes Jacobsen (Ferslew).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1311, Emil Chr. Jacobsen (Aftbl.) fra Holbæk og 6087, Orla Topp (O. C. Olsen) fra Udl.

Provinserne: Hillerød (Lyngby) 1208, Erik Johannes Hansen (i Pl. hos Ad. Hartmann). Hjørring, 1292, Chr. Christensen fra København (arbl.). Slagelse, 1590, Axel Vilh. Knudsen, 1567, C. L. Wichmann fra Næstved og 1428, C. V. Schæffer fra Rejse (alle arbl.). Kolding, 1244, Laurids Højer (arbl.). Assens, 1527, M. P. Larsen fra Næstved (arbl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 5386, Carl Rantzau (arbl.) paa Rejse og 340, Chr. Aug. Christensen til London.

Provinserne: Kolding, 1160, M. Sørensen til Vejle (arbl.) og 1653, Adr. Fr. Rüe (paa Rejse). Roskilde, 1382, C. V. Niclasen til Holbæk og 1606, Jens Andersen til Køge i Pl. Svendborg, 1372, til Nyborg (arbl.). Randers, 1001, Fr. Skov og 1142 (N. C. f. B.), Arthur Holther (begge arbl. paa Rejse). Slagelse, 1349, Andr. Ludv. Bøtcher til København (Militær).

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Agnes Jensen (Kihl) og Olga Kromann-Andresen (bortrejst).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Lægerne.

Hr. Dr. MILO er bortrejst fra 1.—28. Juli. Hans Praksis besørges af Hr. Dr. BJERGE, Amagerbrogade 145.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Inkassatorerne anmodes om i Ugens Løb at indsamle Medlemsbøgerne og enten sende disse til Formandinden, Holbergsgade 15, 4 ov. Grd., eller Kontoret, Gl. Strand 46, 2 paa Fredag, eller give Budet dem til videre Besørgelse. Grunden til denne Indkaldelse skyldes et Ønske fra Revisorerne.

CHRISTINE BUUS.

TYPOGRAFERNES STIFTELSE.

Kontingentet for det forløbne Kvartal bedes indbetalt hver Søndag fra Kl. 10—11, **dog ikke førstk. Søndag den 5. Juli.**

J. F. MØLLER,
Kasserer,
Mysundegade 30 3.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

I Aften Møde i »Lars Mathiesens Minde«.

Diskussionsklubben „Graphia".

Møde Lørdag Kl. 8½ i Gothersg. 49, 1
Enhver Kollega er velkommen.

STYRELSEN.

ANNONCER

Rejseselskab ønskes til en 2 Maaneders Tur til Udlandet. Billet mrkt. »515« bedes snarest indlagt paa Ekspeditionskontoret.

HAMLET

Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.

Hovedudsalg: Købmagergade 54,

Hj. af Landemærket.

Leverandør til T. C. C.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 10 JULI 1903 XXX AARGANG

Blaar.

EFTERAT Fællesgeneralforsamlingen har vedtaget de foreslaaede Ændringer til Tarifen af 1. Janaar 1899 og derved grundigt krydset de Planer, som var lagt i Ny typ. Forening, hvis de var blevet forkastet, er Forvirringen og Forfjamskelsen i *Ny typ. Tid.* blevet rent ovenud. Den 4. Juni skrev man i Anledning af den vedtagne Overenskomst af 30. Maj:

Til denne ejendommelige Overenskomst skulle vi afholde os fra enhver Kommentar, indtil Bogtrykkerforeningens Medlemmer have udtalt sig. Vi tro disse ville føle sig lidet tilfredse ved i Stedet for Svar paa Spørgsmaalet om den nugældende Tarifs Gyldighed eller Ikke-Gyldighed at faa forelagt en Overenskomst, der udelukker en 18-aarig Organisation fra berettiget Indflydelse paa Arbejds- og Lønvilkaar, bryder givne Ord og bestaaende Overenskomster og umyndiggør baade Bogtrykkerforeningen og Ny typ. Forening i fremtidige Arbejdskonflikter. Medlemmerne i Københavns Bogtrykkerforening ville sikkert vurdere denne Overenskomst efter Fortjeneste.

Samtidigt hermed aabnedes der et Bombardement paa Københavns Bogtrykkerforenings Medlemmer, for om muligt at bevæge dem til at forkaste Overenskomsten, men trods alle private Henvendelser og paatrængende Anmodninger lykkedes det ikke at bringe Ny typ. Forening frelst ud af Ilden. Spørgsmaalet om der kunde skabes rolige Forhold paa Arbejdsstederne interesserede nemlig Bogtrykkerne ulige mere end Ny typ. Forenings Ligestilling med Dansk Typograf-Forbund. Stor var derfor Forargelsen, da dette for Ny typ. Forening saa vigtige Spørgsmaal helt blev skudt til Side, og det nu udelukkende kom til at dreje sig om Tarifens Realitet. Skuffelsen var stor, thi følgende maliciøske Notits viste, hvorledes man trakterede Principalerne. Den lød:

Københavns Bogtrykkerforening vedtog forrige Mandag den i sidste Nr. af nærværende Blad omtalte Overenskomst, dog med et Forbehold, der kort kan betegnes saaledes, at skulle Bogtrykkerne bryde deres Ord overfor Ny typ. Forening og umyndiggøre denne, skal til Gengæld Dansk Typografforbund akceptere den nuværende Tarif uden Spor af Forhøjelser. Ak! den kære Pengepung!

Man var aabenbart højt oppe. Beskyldningen for at bryde sit Ord og Bemærkningen om den kære Pengepung viste, at Principalerne kun kunde vente Ros, naar de dansede efter Ny typ. Forenings Pibe.

Saa kom Overenskomstens Vedtagelse af Forbundets københavnske Afdelinger og alle Ny typ. Forenings Korthuse blæstes dermed over Ende. Alle Anstrængelserne for at fiske i plumret Vand var mislykket, alt Haab slaaet til Jorden. I Stedet for nu at slaa sig til Taals med den fuldbyrdede Kendsgærning og konsekvent tage sit Standpunkt i Henhold til alle tidligere Udtalelser, greb man til Halmstraaet at bryde sig fejl om det vedtagne og skrev:

Dette Udfald af den unaturlige Kamp synes vi burde vække Eftertanke hos vore Kolleger paa den anden Side, idet disse forstandigvis kunne sige sig selv, at et saadant Resultat maatte kunne opnaas uden saa store Anstrengelser, ja sandsynligvis vilde have været noget bedre, hvis Københavns Typografer i Lighed med 1898 i 1903 havde samarbejdet i Enighed og Fordragelighed. Det væsentlige Gode ved Overenskomsten skal i Følge *Socialdemokraten* være, at Ny typ. Forening ved denne har faaet Dødsstødet. Heri tager saavel *Socialdemokraten* som vore »gamle Venner« imidlertid sikkert fejl, idet Overenskomsten i Virkeligheden giver Ny typ. Forening en langt friere og mere uafhængig Stilling end hidtil. Hr. Etatsraad NIELS ANDERSEN, der i Forening med Hr. MARTIN OLSEN har lavet Overenskomsten, har overfor os udtalt, at **denne paa ingen Maade hindrer Københavns Bogtrykkerforening i at slutte Overenskomst ogsaa med Ny typografisk Forening**, paa hvilke Vilkaar og Betingelser man maatte blive enige om. Under disse Omstændigheder vil F. K. MADSENS, WARTENBERGS og Ligestilledes Tale om Dødsstødet for Ny typ. Forening passende kunde sammenlignes med det gamle Mundheld: »Saa du, jeg stod mig, sagde Drengen, da han laa i Rendestenen«.

Tarveligere Maade at dække over det Nederlag, som er lidt, skal man lede efter. Thi enhver, som sér klart i denne Sag, maa indrømme, at medens *Ny typ. Tid.s* første Standpunkt er det eneste, som der kan være Tale om, er det andet kun et plumpt Forsøg paa at putte Ny typ. Forenings Medlemmer Blaar i Øjnene. Der staar, at Overenskomsten af 30. Maj »paa ingen Maade hindrer Københavns Bogtrykkerforening i at slutte Overenskomst ogsaa med Ny typ. Forenig«. Man er dog vel næppe saa naiv at tro, at Københavns Bogtrykkerforening vil byde Ny typ. Forenings Medlemmer *gunstigere* Vilkaar end Forbundets Medlemmer? Det er ganske simpelt utænkeligt. Men *ringere* maaske? Dette kunde jo synes at ligge indenfor Mulighedens Grænser; umuligt vilde det i hvert Fald ikke være, at man kunde bringe Ny typ. Forenings Ledelse til at indgaa herpaa, hvis man paa den Maade kunde komme Forbundet til Livs. Men heldigvis **forbyder** Tarifen et saadant Forhold, og selv om man havde den mest brændende Lyst dertil, er der altsaa vinket af ogsaa i den Retning. Al Sprællen til Trods bliver det derfor kun Dansk Typograf-Forbund, **og det alene,** som **afslutter** Overenskomsten, og i Følge den formulerede Affattelse af Tarifens vigtigste Organ, **Voldgiftsretten,** bliver Ny typ. Forenings Rolle derfor ogsaa kun »Drengens i Rendestenen«. Den **kan** tiltræde Voldgiftsretten indenfor den i Overenskomsten fastsatte Grænse, men vi vædder ti mod én paa, at det ikke vil ske, eftersom der ikke i Mands Minde har været én eneste Sag for i Voldgiftsretten, indanket af Ny typ. Forening. Men Ny typ. Forening kan ikke i det virkelige Liv faa nogen som helst Indflydelse paa Tarifforhandlingerne, eftersom det er udelukket, at der i københavnske Trykkerier kan arbejdes efter en enten *ringere* eller *højere* Tarif end den af Dansk Typograf-Forbund afsluttede. Naar derfor Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforenings Formand har givet den af *Ny typ. Tid.* citerede Forklaring, har det selvfølgelig kun været for at fri sig for Hr. ANTHON LARSENS Paatrængenhed; den var det overhovedet ikke saa let at slippe, thi Hr. Anthon Larsen kom som den Højremand, han er, og forestillede Højremanden Hr. N. Andersen, hvilken Synd han begik, ved at tage Livet af den »upolitiske« Ny typ. Forening. Etatsraaden har sikkert smilet lunt, da han mærkede, hvor nøjsom Hr. Anthon Larsen var, eftersom han kunde være tilfreds med den Forklaring, han fik.

Men helt bortsét herfra, er det ikke Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforenings Formands Opfattelse, det kommer an paa, men derimod Københavns Bogtrykkerforenings. Og denne Forenings Forretningsudvalg har udtrykkelig i en Redegørelse fastslaaet, at den *»ikke agter at give Afkald paa sin Ret til at indlede Forhandlinger og slutte Overenskomster med andre bestaaende Fagforeninger i Faget«*, **hvis** der stilles Krav, som man ikke mener at kunne opfylde. Da Københavns Bogtrykkerforening

nu har vedtaget selve Tarifen, er selvfølgelig dermed ogsaa givet, at den **har** frafaldet ovennævnte Ret.

Der er forøvrigt Anledning til at dvæle ved Meddelelsen om, at det er »Hr. Etatsraad Niels Andersen, der i Forening med Hr. Martin Olsen har lavet Overenskomsten«, ikke saa meget for Usandfærdighedens Skyld, men paa Grund af det Lys, som kastes over et af Medlemmerne i Københavns Bogtrykkerforenings Forretningsudvalg. Det var ikke Hr. Niels Andersen, men derimod Hr. Martin Olsen, som sammen med De samvirkende Fagforbunds og Dansk Typograf-Forbunds Forretningsudvalgs Medlemmer affattede Udkastet til den Overenskomst, som i alt væsenligt blev vedtaget. Men det er, som sagt, ikke Hovedsagen, thi Hr. Anthon Larsens Meddelelser er jo, som bekendt, altid ukorrekte. Det graverende er, at Organisationernes Tillidsmænd skal være udsat for, at Tredjemand bringer Referat af Forhandlinger, som ikke vedkommer andre. Vi antager, at Forretningsudvalget i Fremtiden vil sørge for, at sligt ikke sker; i modsat Fald maa der naturligvis fra Forbundets Side tages andre Forholdsregler.

Konflikt i Løvgreens Trykkeri.

Forrige Fredag fik Personalet i Løvgreen & Wassmanns Trykkeri, Vesterbrogade 11, af Hr. Løvgreen den mærkelige Besked, at de kunde gærne gaa med det samme, han havde Folk nok. Anledningen til denne mærkelige Fremgangsmaade fra Hr. Løvgreens Side skyldtes en Ubetydelighed, som sikkert hurtigt kunde være blevet ordnet, hvis ikke det for Hr. Løvgreen havde gjaldt om at faa det gamle Personale smidt ud og erstattet med Folk, som tilhørte Ny typ. Forening.

Sagen er nemlig den, at otte Dage i Forvejen var Personalet blevet sinket nogen Tid, medens der fra Organisationens Side blev forhandlet med Hr. Løvgreen om at tage en Opsigelse, som Personalet fandt var uberettiget, tilbage. Meningen var nemlig allerede den Gang at ombytte Personalet med Ny typ. Forenings Medlemmer, og Begyndelsen skulde gøres med den Paagældende. Denne Sag gik imidlertid i Orden, og da Fredagen kom, formente Personalet at være i deres gode Ret, naar de forlangte den forsinkede Tid betalt, saa meget mere som hele Personalet i Ugens Løb havde *indhentet* det forsømte. Hr. Løvgreen nægtede imidlertid at betale dem dette. Personalet vilde ikke godkende denne Opfattelse, og da det Lørdag Morgen mødte i Trykkeriet, opstod der en Meningsudveksling, under hvilken Hr. Løvgreen jagede hele det gamle Personale paa Porten.

Værst kneb det med at faa fat paa en Trykker. Formanden for Ny typ. Forening, Hr. Ant. Olsen, havde fire Gange været hjemme hos en Trykker Klim for at overtale denne til at tage Plads i Hr. Løvgreens Trykkeri. Sidste Gang, denne »Fagforenings-Formand« bankede paa hos Hr. Klim, kronedes de ihærdige Anstrængelser med Held. — Hr. Klim lod sig overtale til at tage Pladsen; men han gjorde det kun, da »Fagforenings-Formanden« forsikrede, at det Vrøvl, der nu var i Trykkeriet, ingen Betydning havde, og at det i hvert Fald kun vilde vare et Par Dage, saa var alt i Orden!

Den Maade at hværve Folk paa har vi ganske vist set før, men saa har det været af Arbejdernes naturlige Modstandere. Nu har man det mærkelige — men ikke desto mindre betegnende — Særsyn at se en Mand, der staar som Formand for en Arbejderorganisation, gaa ud at hværve Arbejdere til Pladser, som organiserede Arbejdere nys har forladt.

Hr. Ant. Olsen fik imidlertid ikke Held med sin Trykker; thi da Formanden for Den typ. Trykkerforening, Hr. Laur. Jensen, havde gjort Hr. Klim bekendt med Sagens rette Sammenhæng, betakkede han sig meget for at faa »Hædersnavnet« trykket paa sig, og han forlod straks den Løvgreen'ske Anstalt.

Bedre Lykke næste Gang, Hr. Ant. Olsen.

Vi advarer imidlertid alle hæderlige Kolleger, Sættere, Trykkere og Kvinder, mod at søge Arbejde hos Hr. Løvgreen, forinden de har henvendt sig til Afdelingernes Formænd.

Vi skal i næste Numer bringe Navnene paa de Personer, som har indtaget de Afskedigedes Pladser.

Ny typografisk Forening kontra Dansk Typograf-Forbund.

I *Ny typ. Tid.* har en »Menig« under Overskrift: »Situationen« fremsat nogle Betragtninger angaaende Forhandlingerne mellem Dansk Typograf-Forbund og Ny typ. Forening om en Sammenslutning.

Om dette Spørgsmaal skal jeg ikke indlade mig paa ret vidtløftige Forklaringer, da jeg heller ikke har andet Kendskab hertil end hvad der er blevet mig meddelt, men i Henhold hertil er der gjort Ny typ. Forening det Tilbud, at den kunde indtræde i Forbundet som en Brancheafdeling (altsaa blive ligestillet med f. Eks. Trykkerforeningen, der jo tæller ligesaa mange Medlemmer) og derigennem have faaet Repræsentation saavel i Forretningsudvalget som i Forbundsstyrelsen og herved altsaa faaet Indflydelse ogsaa paa Lønforholdene.

Ny typ. Forening kan, efter min Opfattelse, ikke med Berettigelse forlange mere, og at Betingelserne for Optagelse aldrig bliver andre, anser jeg for givet.

At Beretningerne om Sammenslutnings-Forhandlingerne ved Aflæggelsen paa Ny typ. Forenings Generalforsamling ganske sikkert er blevet »*farvet*« en Del i Favør af denne Forenings Styrelse, har jeg en berettiget Grund til at tro, idet en (ganske vist rent *privat*) Henvendelse til Ny typ. Forenings Styrelse om Ret til, hvis nogen af Forbundsledelsen ønskede det, at overvære Generalforsamlingen, blev mødt med et afgjort *Nej*. Hvis det ikke havde været Styrelsens Hensigt at ændre Beretningen lidt i sin egen Favør, indser jeg nemlig ikke, hvad Grund den har haft til at stille sig afvisende overfor ovennævnte Ønske fra et af Forbundsstyrelsens Medlemmer.

Den ærede »Menige« har endvidere ment, at det var en lille »Skarnbasse«s Summen i Landskabet, der havde en stor Del af Skylden for, at Sammenslutningen strandede; det er en højst mærkelig Opfattelse, thi at der var noget berettiget i at forlange, at Hr. F. K. Madsen ikke burde være Medlem af et Udvalg, der havde til Opgave at faa en Sammenslutning i Stand, er da saare naturligt, da han absolut ikke var nogen Garanti for et godt Resultat.

Nej! hvis De nærer Ønsker med Hensyn til en Sammenslutning, saa er mit Raad det, at De selv lægger Dem i »Selen« herfor, thi skal vi vente til »Spidserne« faar en saadan i Stand, saa varer det sikkert meget længe. Ved *alvorlige* Forsøg paa en Sammenslutning vil De alle Tider træffe en Vaabenfælle i mig.

Naar man læser Spidsartiklen og Deres Situationsbetragtninger faar man det Indtryk, at Medlemmerne af Ny typ. Forening er yderst tilfreds med Situationen, men der er sikkert Aarsag for d'Hrr. til at tænke om igen, thi hidtil har man dog søgt at forsvare Ny typ. Forenings Eksistensberettigelse med, at den ikke har gjort nogen *Skade*, men det Standpunkt er ikke længer holdbart, idet der netop i disse Artikler indrømmes, at hvis vi havde staaet enigt, saa var Resultatet af Tarifforhandlingerne sikkert blevet langt bedre, og hvis det ikke kan kaldes at gøre Skade, naar Ny typ. Forening ved sin indtagne Stilling *har forhindret* **alle** *Københavns Typografer i at faa en forbedret Tarif*, saa véd jeg i hvert Fald ikke hvad man skal betegne det med.

At det ikke er nogen ny Opfindelse, at Ny typ. Forening mente sig i Stand til at lægge sig hindrende i Vejen for en Forbedring af vore Arbejdsvilkaar, sér man bedst af, at *Ny typ. Tid.* allerede i en Artikel den 6. Marts lod sig forlyde med, at hvis vi havde staaet enige om vore Krav, *saa havde vi sikkert været i Stand til uden Sværdslag at faa en forbedret Tarif*, men da jeg har imødegaaet denne i Nr. 12 af *Typ.-Tid.* for 20. Marts, saa er det jo ikke nødvendigt at spilde mere Plads herpaa.

I Fremtiden haaber jeg, at man faar lidt at høre om, hvad *Gavn* Ny typ. Forening har udrettet, thi at søge at forsvare denne Forenings Eksistensberettigelse med, at den ikke har gjort *Skade*, sér lidt mærkværdigt ud; thi en Fagorganisation, der ikke kan bevise, hvad Gavn den har udrettet, bliver dog sikkert i alles Øjne et latterligt Udtryk for en Organisation.

A.

L. V. Hansen død.

NATTEN mellem Søndag og Mandag er vor Kollega, fhv. Redaktør af *Kolding Socialdemokrat*, LUDV. V. HANSEN, afgaaet ved Døden paa Kommunehospitalet i København efter i Tirsdags at være underkastet en Operation for en Underlivssygdom.

Dette Dødsbudskab kommer som en stor Overraskelse for den store Kreds af Venner og Bekendte, Hansen havde blandt Typograferne Landet over. Ingen anede, at den livsglade L. V. led af en Sygdom, der saa brat skulde gøre Ende paa hans Liv.

L. V. Hansen var født i Aarhus 16. Decbr. 1863. Han var et fattigt Barn, som afdøde Teaterdirektør og Bladudgiver Birck i Aarhus tog sig af. Denne fik ham anbragt i Lære i *Aarhus Stiftst.*, men han udlærte hos Welsch i Holstebro. Som Svend har han arbejdet i Kolding, Skive, Ringkøbing, Aarhus, Holbæk, Viborg, Assens, Svendborg, København, Odense, Kallundborg og Maribo, hvor han var Faktor i Wederchinck-Madsens Blad. Fra Septbr. 91 til Maj 94 arbejdede han som Typograf ved *Demokraten* i Aarhus, hvor han tillige deltog i Partiarbejdet. I 1896 erholdt han for tredje Gang Arbejde i Kolding. Socialdemokratiet i Kolding udgav fra 1. Oktober 1897 *Socialdemokratisk Ugeblad for Kolding og Omegn* med L. V. Hansen som Redaktør.

Fra 1. Januar 1898 afløstes Ugebladet af Dagbladet *Kolding Socialdemokrat*, til hvilket L. V. H. knyttedes som Redaktør og Forretningsfører.

Kolding maatte han allerede forlade i Februar, da han knyttedes til *Horsens Socialdemokrat*. I Horsens kunde han imidlertid ikke finde sig til Rette og søgte derfor Plads i det Lunoske Bogtrykkeri i København. Lidende af en Brokskade generede det staaende Arbejde dèr ham en Del. I Mandags mældte han sig syg og maatte Dagen efter indlægges paa Kommunehospitalet, hvor han allerede om Aftenen underkastedes en Operation for »indeklemt Brok«.

Den Afdøde var uden Paarørende, hvorfor Begravelsen besørges af Dansk typ. Forbund, hvoraf han har været Medlem siden 1883.

Som Medarbejder træffer vi ham saa vidt skønnes første Gang 1887 med en Artikel mod Dagpengesystemet. Senere har han ofte leveret Indlæg i Døgnets Stridigheder.

Han har repræsenteret Assens-Afdelingen paa Repræsentantmødet i Kolding 1887. Kolding repræsenterede han paa Delegeretmøderne i København 1898 og 1899 og valgtes ved begge Møder til Dirigent, denne Bestilling skilte han sig saa godt fra, at han i de samme Aar fungerede som Dirigent ved en Del Fagmøder, som afholdtes i forskellige Byer.

Efter Anmodning af hans Partifæller i Kolding vil Begravelsen foregaa der Søndag den 12. Kolding var den By, hvor han fandt sig bedst til Rette og hvor han har en stor Vennekreds, som nu vil frede om hans Minde.

Skaansk-Dansk Typografmøde.

HELSINGBORG typografiske Forening havde til i Søndags indkaldt til et skaansk-dansk Typografmøde.

Med Dampskibet »Helsingborg« sejlede i Søndags Morges Kl. 6 ca. 200 Typografer med Damer til Helsingborg. Typografernes Sangforening havde taget Plads paa øverste Dæk, og saasnart Maskinen var sat i Bevægelse, lød Sangens Toner ud over Havnen, hvor travle Mennesker i den tidlige Morgenstund et Øjeblik lod Travlheden hvile for at lytte til den smukke Sang.

Ankommen til Helsingborg stod svenske Typografer parate til at tage imod. Formiddagen benyttedes til at bese Udstillingen. Kl. 1½ samledes Deltagerne i Forlystelsesetablissementet »Gröna Lund«, hvorfra der under Faner marscheredes til Jærnbanestationen, hvor alle Deltagerne, ca. 500, med Ekstratog bragtes til »Raus Plantering«. Her indtoges den specifik svenske »Smørgaas« samt Middagen.

Formanden for Helsingborg typografiske Afdeling bød de Fremmede Velkommen, hvorefter der holdtes to korte Foredrag, henholdsvis af Redaktøren af det socialdemokratiske Blad i Helsingborg, CHRISTIANSSON, og Typograf F. K. MADSEN fra København. Redaktør Christiansson udtalte bl. a., at medens Arbejderne i Danmark var i Besiddelse af den almindelige politiske Valgret, saa bestod den svenske Arbejders Valgret kun deri, at han ved en festlig Lejlighed ved Smørgaasbordet havde Lov til at vælge den Mad, som han i Øjeblikket syntes bedst om. Han sluttede med et Leve for, at den svenske Arbejder ogsaa maatte opnaa at faa den *politiske* Valgret.

F. K. Madsen bragte en Hilsen fra danske Typografer, og udtalte derefter, at Typograferne burde gaa i Spidsen for Arbejderne med Hensyn til Udslettelsen af alle nationale Grænsepæle. Han sluttede med at udbringe et Leve for et enigt og stærkt skandinavisk Typografforbund.

Før og efter Foredragene var der Sang og Musik, dels af den danske Sangforening og dels af en svensk Sekstet. Musiken udførtes af et stort Hornorkester. Journalist NORMAN BRYN havde i Anledning af Festen skrevet en meget smuk Sang, som blev afsunget under stærkt Bifald; det samme gjaldt en Sang, som var forfattet af en døvstum, svensk Typograf.

Afrejsen fra »Raus Plantering« fandt ligeledes Sted med Ekstratog Kl. 8 Aften, og ankommen til Helsingborg marscheredes der under Faner, Musik og Sang til Dampskibet, hvor flere Tusinde Mennesker havde samlet sig paa Kajen for at tage Afsked med Danskerne. Taler og Sange vekslede, indtil Dampskibsfløjten havde givet Signal, saa lød Hurraraabene i en Uendelighed, medens Skibet gled ud af den svenske Havn, ud i Øresund og over langs den danske Kyst, hvor en Uendelighed af Lys fortalte om det muntre Folkeliv ved den danske Strand.

Da jeg fra den 10. til den 20. Juli er bortrejst fra København, bedes alt Manuskript vedrørende Typ.-Tid.s næste Numer sendt under Adresse: Hr. Vict. Petersen, Nybrogade 12, Kbhvn. K.

Med koll. Hilsen

F. K. MADSEN.

Nær og Fjærn.

Nemesis. En mindre proper Samvittighed har bevirket at forhenværende Tillidsmand i Den typ. Forening, nuv. Bogtrykker CHARLES LØVGREEN har rekvireret Politibeskyttelse til de 3 Medlemmer af Ny typ. Forening, der har optaget Arbejdet i hans blokerede Trykkeri. Hr. Løvgreen satte i sin Tid som Tillidsmand hos GEORG A. BACH igennem, at Personalet fik Betaling for den Tid, en Arbejdsstandsning havde varet dèr. Han anbefalede under den store Lock-out paa en Generalforsamling de Unge at yde ud over de 10 %, der var vedtaget som obligatorisk Ugebidrag, og han lod sig som Bogtrykker udslette med Restance af Den typ. Forening, men har nu faaet Raad til at indmelde sig i Bogtrykkerforeningen. Som man ser er der Stof i Hr. L. til en habil Forvandlingskunstner. — Siden Tirsdag Em. stiller Politiet Morgen og Aften for at »beskytte« Ny typ. Forenings 3 Medlemmer samt den enes Hustru, som i sin Tid var Medlem af Bestyrelsen for de kvindelige Trykkeriarbejderes første Forening.

Ny typografisk Forenings Medlemmer under en ganske unødvendig Politibevogtning, det er da endelig et Stempel, der stiller »Hververen« Hr. ANTHON OLSEN og hans »Fag«forening i den rette bengalske Belysning. Z.

Sommerferie. Firmaet QVIST & Co., Kbhvn., har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af Ugelønnen.

— Dagbladet *Københavns* Personale har faaet 8 Dages Ferie med et Tilskud af Hr. Witzansky paa 20 Kr. pr. Mand.

— *Sorø Amtstidendes* Personale har i Lighed med de foregaaende Aar paabegyndt en Uges Sommerferie med en Udbetaling af 25 Kr. pr. Mand.

— *Milo'ske Bogtrykkeris Personale* i Odense (ialt 22) er tilstaaet en halv Uges Ferie uden Afkortelse i Lønnen.

Den 7. Juni var Personalet inviteret paa en Udflugt til Hr. Milos Gods Hesbjerg, hvor man sammen med Chefen og Familje tilbragte en behagelig Dag. —n.

— I Lighed med foregaaende Aar har Personalet paa *Ringkøbing Amts Dagblad* faaet 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Udgiveren af *Langelands Avis*, Redaktør J. P. C. BRO, har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet hele sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— *Kolding Folkeblads* Personale har atter i Aar som tidligere faaet 1 Uges Sommerferie med fuld Ugeløn. *Højskolebladet* i Kolding har i Aar for første Gang givet sit Personale en halv Uges Sommerferie med Ugeløn.

— Hr. Redaktør NIELSEN, *Jyllandsposten*, har som sædvanlig givet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

»Det tyvende Aarhundrede«. Som det allerede vil være en stor Del af vore Læsere bekendt, er der i disse Dage begyndt at udkomme et nyt illustreret Ugeblad, nemlig *Det tyvende Aarhundrede*. Bladet udgives af forhenv. Folketingsmand, Bogtrykker N. L. CHRISTENSEN og redigeres af den meget bekendte og skattede Pariserkorrespondent, J. P. BROCHMANN. Hr. Brochmann er forresten ogsaa kendt af mange Kolleger fra den Tid, han arbejdede som Typograf. Det ny Blad lægger først og fremmest an paa at yde de talrige Arbejderfamiljer i By

og paa Land en sund, moderne Læsning, stemmende med de Idéer, der rører sig blandt Nutidens Arbejdere, — hvad der just ikke kan siges at være Tilfældet med flere af de Ugeblade, som nu læses i Arbejdernes Hjem. 1. Hæfte, der alt er udkommet, tyder paa, at der med dette Blads Fremkomst virkelig er afhjulpet et Savn, som længe har været følt i de smaa Hjem. Det er nemlig ikke de sædvanlige tyske og franske Godtkøbs-Romaner, der findes i *Det tyvende Aarhundrede*, men det er interessante og velskrevne Artikler og Skitser om Ting, der rører sig i det daglige Liv. Saa vidt vi har forstaaet Udgiverne, er det ikke Meningen at fylde Bladet med en hel Mængde mere eller mindre gode Billeder, men man vil netop kun anvende saa mange Illustrationer, som er nødvendige for at anskueliggøre Teksten. Vi anbefaler vore Læsere at gøre sig bekendt med *Det tyvende Aarhundrede;* man vil da snart opdage, at det er et Blad, som lægger an paa at bringe Ting frem, der har virkelig Interesse for de smaa Hjem.

Baade Udgiveren og Redaktøren tilhører de typografiske Organisationer indenfor Dansk Typografforbund.

— Efter at ovenstaaende paa Grund af Pladsmangel har maattet vente en Ugestid, er nu 2. Hefte af *Det tyvende Aarhundrede* udkommet. Dette Hefte er endnu mere interessant end 1. Hefte, idet det indeholder mere aktuelt Stof. Vi træffer saaledes paa aller første Side et vellykket Portræt af Folkethingsmand LYNGSIE med tilhørende Tekst. Desuden findes der en meget interessant Artikel, omhandlende Opforstringshuset og dets Jubilæum osv. osv.

Skovtur. Indehaveren af P. M. Kellers Bogtr., RUD. EHBRECHT, havde forrige Søndag inviteret hele sit Personale med Damer, ialt 19 Personer, til en Skovtur pr. Vogn. Turen, der tog sin Begyndelse Kl. 8½ om Morgenen, sluttede med en animeret Middag paa Skodsborg, og først sent ankom Deltagerne atter til Byen. —v. —n.

Nordisk Boktryckarnkonsts 7. Hæfte for Juni Maaned er udkommet og indeholder mange interessante Ting.

Brevkasse.

J. SAMUELSEN. Undskyld os endnu en Gang! RED.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

6. Juli: *Hjørring.*

Den 8. Juli 1903.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Jens Peter Laur. Philipsen (Rigsdagen), udl. 1883 hos Herdahl (overgaar fra Ny typ. Forening) og Albert Axel Andersen, udl. 1/7 hos Hoffensberg (arb. s. St.). Sygeafdelingen: Sætter Chr. M. Andersens Hustru Henriette, Trykkeriarbejder Waldemar Petersen (P. Petersen) og Sætterlærl. Sig. Max Emilius Petersen (Hoff). De kvl. Trykkeriarbejdere: Anna Christensen (Jordan).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1442, Joh. Fr. Arthur Petersen (Aftbl.) fra Rejse, 1461, Ove Dyva (Mohn) fra Rejse og 1686, Axel Arentsen (O. C. Olsen) fra Kristiania, 1162, Hans Lauritzen Madsen, 1470, Erik Hestbek, 1724, Vilh. Fred. Nielsen, 1587, And. Marius Jensen, 1540, Holger L. Lund og Christian Jensen Petersen (alle paa Fagskole).

Provinserne: Rudkøbing, 1635, Mads Frederiksen (arbl.). Aarhus, 1582, Ludvig Bredahl (i Pl.). Vejle, 2068, N. Chr. Hansen og 1753, Ulrik Fr. Hansen (begge paa Amts-Avisen).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 6088, Peter Friis-Thomsen, 2043, Jørgen A. Hansen, 128, Chr. Andersen og 1634, Thorv. Petersen (alle arbl. paa Rejse). Trykkerafdelingen: 1756, Sylvester Emil Jensen (arbl. paa Rejse) og 1621, Marius le Fevre (til Udlandet).

Provinserne: Viborg, 1979 (N. Centralf.), Gustav Adolf Elmqvist (arbl.). Aarhus, 1470, Erik Hestbek og 1724, Vilh. Frederik Nielsen (begge til Københ. paa Fagskole), 1539, Hans Anders Hansen til Holbæk i Plads. Nykøbing M., 1556, Harald Petersen til Bogense i Pl. og (Skive), 1801, Anton Thomsen Aalborg. Odense, 1593, Gerlak Nellemann Nielsen til Bogense i Plads.

Død.

København: 2087, Ludvig Vilh. Hansen (Luno).

Udmældte.

København: Sætterafdelingen: 531, Direktør V. C. Berg (bliver i Sygekassen som ydende). De kvl. Trykkeriarbejdere: Alvine Petersen (Bording).

Provinserne: Roskilde, 1232, S. J. R. Børresen og 908, C. C. Carlsen (overgaaet til anden Livsstilling).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Lægerne.

Hr. Dr. NEUMANN er bortrejst til den 8. Avgust. Hans Praksis besørges af Hr. Dr. MELCHIOR, Fælledv. 1, Konsulationstid 1—2, Søndag 12—1.

Hr. Dr. LARSEN er bortrejst fra 8.—24. Juli. Hans Praksis besørges af Hr. Dr. LANGE, Torvegade 1, 2, Konsulationstid 1—2 og af Hr. Dr. LASSEN, Torvegade 19, 1, Konsulationstid 12—2.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 8½ Møde med Damer i »Lars Mathiesens Minde«.

T. C. C. Søndag Tur til Frederikssund og og Jægerspris. Nørrebros Runddel Kl. 6½ prc. Frokost i Farum. Klubben betaler Jernbanebilletten hjem om Aftenen.

De mandlige Trykkeriarbejdere

afholder *Generalforsamling* Fredag Aften den 17. Juli Kl. 8 pr. Hj. af Rømersgade og Vendersgade.

P. ULRIKSEN,
p. t. Formand.

ANNONCER

Typografernes Broderkreds.

Maanedsmøde i K. F. U. M., Gothersgade 115, Lørdag den 11. ds. Kl. 8. Enhver Typograf indbydes.

Et stort og velindrettet

Provins-Trykkeri

med tidssvarende gode *Maskiner* og *Skrifter* og dermed forenet *Reproduktions-Anstalt* i god Drift ønskes solgt snarest mulig.

Nærmere Oplysninger meddeles af Sagfører CHR. HANSEN i Næstved.

HAMLET

Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.

Hovedudsalg: Købmagergade 54,

Hj. af Landemærket.

Leverandør til T. C. C.

En ung, militærfri Typograf, kendt med saavel *Acsidens-* som *Avisarbejde*, søger Plads (helst i en Provinsby) straks eller senere. Bill. mrkt. »*Provins*« modtager Ekspeditionskontoret.

NB. Breve besvares.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Brugte Maskiner!

			Skriftsats.	Fuldstændigt efterset.
1 enkelt Hurtigpresse,	»Eickhoff«,		50 × 80 cm.	**Kr. 1600**
1 dobbelt	**do.**	»	65 × 96 »	» **2600**
1 enkelt	**do.**	»	78 × 92 »	» **2000**
				Ikke efterset.
1 Diegeltrykpresse,	»Liberty«		25 × 38 »	**Kr. 600**

Adolph Wulff.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 17 JULI 1903 XXX AARGANG

En Redegørelse.

I Anledning af, at Ny typ. Forening har beordret dens Medlemmer til at tage Plads i Løvgreens blokerede Bogtrykkeri, har nævnte Forenings Styrelse i Tirsdags udsendt en Redegørelse, som uden Tvivl vilde have været paa sin Plads, saafremt den havde holdt sig til Sandheden og været lidt mindre hadefuld anlagt.

Sandheden er denne:

Den 12. Juni fik *Tillidsmanden* i Løvgreens Bogtrykkeri en Opsigelse, begrundet i Arbejdsmangel; paa Henvendelse til Firmaet fra min Side om denne Opsigelse kunde tages tilbage, blev der fra Firmaet bestemt holdt paa, at det kun var Arbejdsmangel, der dikterede Opsigelsen, men det fremgik saa temmelig tydeligt af en Samtale med Hr. Løvgreen, at det var Firmaets Hensigt at gøre Plads for Ny typ. Forenings Medlemmer. Opsigelsen blev imidlertid forlænget i 8 Dage, altsaa til 19. Juni; nogle Dage før, altsaa før Tillidsmanden havde forladt Trykkeriet, havde Firmaet imidlertid antaget en Mand fra Ny Forening; hans Arbejdstøj havde han afleveret paa Kontoret, men maatte selv vente til vort Medlem var rykket ud. Det viste sig altsaa, at Arbejdsmangel som Opsigelsens Grund ikke var rigtig. Naar hertil kommer, at Firmaet havde maattet erkende, at der ikke var noget som helst paa den opsagte Sætter at klage, vil Situationen vistnok staa klar for Medlemmerne, selv om Firmaet ikke vil være i det heldigste Lys.

Da det galdt om at faa at vide, hvad vore Medlemmer i Fremtiden kunde vente sig af Firmaet, afsendte jeg den 25. Juni følgende Skrivelse:

Hr. Bogtrykker Ch. Løvgreen.

Ved vor sidste Samtale lod De Dem forlyde med, at det ikke var Deres Hensigt at antage Ny Forenings Medlemmer og af denne Grund afskedige Folk, der ere Medlemmer af Dansk Typografforbund; har jeg her forstaaet Dem rigtig? I bekræftende Fald kunne vi vel forvente, at De ved Antagelse af Arbejdskraft til Deres ærede Firma i Fremtiden benytter vort Arbejdsanvisningskontors Assistance og i Tilfælde, De selv antager Folk, da antager Medlemmer af Dansk Typografforbund.

Deres ærede Svar forventes snarest.

Ærbødigst
P. LAURITZEN,
p. t. Form. f. Den typ. Forening.

Firmaet begik nu den Uhøflighed bestemt at nægte at svare paa Skrivelsen og underrettede mig om, at Principalerne nu havde byttet Roller: Hr. Løvgreen havde nu ikke mere med Folkene at gøre, men kun med Kunderne, og at jeg altsaa maatte henvende mig til Hr. Wassmann, der nu havde overtaget den andens Rolle. — Den Slags Overdragelser af Arbejdet kom imidlertid ikke mig ved, og da det var nødvendigt at faa at vide, hvad Firmaets Mening var, stod det klart, at et Svar maatte aftvinges det. Personalet erklærede derfor Lørdag Morgen, at det ikke vilde arbejde, før Firmaet havde besvaret mit Brev. Ved Hr. Bogtrykker Langkjærs Mellemkomst erholdt jeg Lørdag Middag følgende Skrivelse:

Dansk Typografforbund.

I Anledning af Deres ærede Skrivelse af 25/6 skulle vi herved meddele, at vi ikke paa nogen Maade have til Hensigt ved Afskedigelser eller Antagelser af Personale at kræve oplyst, hvilken Organisation de tilhøre, saalidt som det er eller har været vor Hensigt ved Afskedigelser af Medlemmer af Dansk Typografforbund at søge Medlemmer af Ny typ. Forening indsat. Som Følge af disse vore Erklæringer om en fuldkommen Neutralitet er det os ikke muligt at indgaa paa at binde os til i Fremtiden udelukkende at benytte Dansk Typografforbunds Kontor og kun at antage Dansk Typografforbunds Medlemmer.

Kjøbenhavn, den 27. Juni 1903. LØVGREEN & WASSMANN.

hvilket Svar jeg mente, vi kunde være tilfreds med, og Striden var saa endt for denne Gang.

Den næste Fredag blev Personalet aftrukket i dets Løn for den Tid, der efter Firmaets Mening var gaaet tabt den forrige Lørdag. Hertil er at bemærke, at Sætterne i Ugens Løb fuldstændig havde indhentet Tabet; som Følge heraf var der ingen Grund til Afdrag i Lønnen. Personalet forsøgte Lørdag Morgen en Forhandling med Hr. Løvgreen og foreslog, at Voldgiftsretten senere kunde dømme i Sagen. Man vil her se, at *det er Personalet* og *ikke Firmaet*, der har tilbudt Voldgift. Hr. L. var aldeles ikke tilbøjelig til at forhandle med Personalet eller gaa ind paa Voldgift; han erklærede, at det havde han ikke Tid til, og hvis Personalet ikke havde begyndt at arbejde inden Kl. 8, kunde det gaa, han havde ingen Brug for det, men derimod havde han Kl. 9 et fuldstændig Personale fra den nye Forening. Derpaa vendte han Personalet Ryggen og gik.

Man vil heraf se, at *inden* der var Tale om Strid og *inden* Forhandlingerne om Bilæggelse af en saadan var begyndt mellem Hr. L. og os, *havde Ny Forening besat Pladserne; dette var allerede sket om Fredagen.* At vore Folk gik, efterat have faaet en saa tydelig Opfordring dertil af Hr. L., er forstaaeligt. I Løbet af Lørdagen opfyldte Ny Forening sit Løfte og sendte Folk efter fattig Ævne.

Konflikten vilde selvfølgelig med største Lethed kunne være bilagt, hvis Hr. Løvgreen og Hr. Anthon Olsen havde reflekteret paa de Tilbud om en Løsning af Striden, som baade jeg og Forbundets Formand gjorde Lørdag Morgen umiddelbart efter dens Udbrud. *Men det er betegnende, at hverken Hr. Olsen eller Hr. Løvgreen vilde høre Tale derom, thi det galdt om for enhver Pris at blive af med Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer.* Senere har en Udenforstaaende søgt at opnaa ordnede Tilstande ved at foreslaa, at det gamle Personale straks rykkede ind i Pladserne, mod at Forbundet betalte den Løn, som de ny tiltraadte havde Krav paa i Følge Tarifen, medens Firmaet som hidtil skulde tage sin Arbejdskraft fra Forbundet. Ogsaa dette Tilbud har Hr. L. afvist.

Forholdet i Hoffmanns Bogtrykkeri kan ikke med nogen Ret sammenstilles med det hos L. passerede. Ny Forening véd meget godt, at jeg forhandlede med Frøken Lange efter Opfordring af Personalet og aldeles ikke ukaldet og umotiveret. Personalet holdt med en Mand, hvis Optræden ikke beretigede til Medhold, og det var først efter at alle Anstrængelser for at bibeholde Mandskabet havde vist sig frugtesløse, og efter at Ny Forening, for at sikre *sine* Folk, drog dem bort fra Hoffmann og skaffede dem andre Pladser, at vi besatte Pladserne.

Man værdigede os endvidere end ikke en eneste Henvendelse i denne Sag for at faa den ordnet; hvad man nemlig ønskede var, at vi skulde have staaet **ene** om Følgerne.

I den Løvgreenske Affære **er der rettet Henvendelse til Ny typ. Forenings Formand,** som imidlertid hovent har afvist enhver Forhandling og bagefter har lagt det stærkeste Pres paa Ny Forenings Medlemmer for at faa dem til

at besætte Pladserne. Trykkeren Klim har han saaledes henvendt sig 4 Gange til, og efterat Hr. Klim har forladt L.s Trykkeri, er der nægtet ham fortsat Arbejdsløshedsunderstøttelse. P. LAURITZEN.

Et Par afsluttende Bemærkninger.

MIN anonyme Modstander synes meget forbavset over hos et »Styrelsesmedlem i Landets største Lokalafdeling« at træffe saa kætterske Anskuelser med Hensyn til De samvirkende Fagforbund. Ja, er det ikke frygteligt, at Nogen vover at hylde en anden Mening end den »avtoriserede«! Min ærede Modstander synes ganske blind for, at den Betragtning, jeg har gjort gældende angaaende De samv. Fagforbund, i det væsentligste deles ret almindeligt blandt Organisationens mest forstaaende Medlemmer, der aarvaagent og interesseret følger Arbejderbevægelsen saavel fagligt som politisk. Naar jeg desuden oplyser ham om, at jeg i den Henseende ikke blot har Meningsfæller indenfor Den typ. Forenings Styrelse, men at mine misliebige Anskuelser endog findes repræsenterede i selve *Forbunds*styrelsen, saa føler min ærede Modstander vel allerede vor Organisation skælve i sin Grundvold!

Naar min ærede Modstander siger, at jeg — med min Opfattelse af De samv. Fagforbund — »hører rettelig hjemme i Ny typ. Forening«, saa vil jeg svare, at jeg tror at staa mine Kollegers Interesser nok saa nær som han. Jeg kunde her passende kvittere ved at give min højtærede Modstander Anvisning paa, i hvilken Organisation *han* nærmest hørte hjemme, men jeg skal dog undertrykke Lysten hertil.

Naar min ærede Modstander siger, at København med Hensyn til Repræsentationsretten paa Delegeretmødet bør sideordnes med Landets øvrige Lokalafdelinger, saa vilde denne Betragtning være rigtig, om Forbundet kun bestod af én Forening. Men saalænge Forbundet dannes af *fire* Foreninger, hvis Rammer fremdeles opretholdes, saa kan en saadan Betragtning ikke med Rette anlægges.

Som Repræsentationen nu er ordnet, kan et saa bagvendt Forhold let opstaa, at *Mindretallets* mange Repræsentanter kommer til at beherske *Flertallets* færre dito.

Min anonyme Modstander mener, at vi nu bør stoppe denne Diskussion. Jeg kan saa godt forstaa hans Ønsker i den Retning. Dersom Medlemmerne fik ret meget af den Slags Læsning, kunde Ledelsen jo risikere at miste sine bedste Allierede: *Sløvheden* og *Uvidenheden*. Solidere Byggegrund end disse uheldige Egenskaber er jo aldrig fundet! Jeg skal — som bebudet — ved en senere Lejlighed fremdrage andre væsentlige Punkter, hvor jeg kunde ønske en anden Stilling fra Ledelsens Side.

Forøvrigt haaber jeg, at de udvekslede Indlæg allerede har givet en Del Medlemmer Stof til at sætte Tankerne lidt i Bevægelse om enkelte for vor Organisation betydningsfulde Spørgsmaal. Stilstand og Ligegyldighed er jo det værste af alt. Folk bør vækkes og bringes til at tage Standpunkt.

Har Diskussionen blot i nogen Grad bidraget hertil, saa er jeg tilfreds med Resultatet.

— — —

Hr. Sørensen-Kjeld, hvem jeg erindrer fra Delegeretmødet som en besindig og praktisk Jyde, overrasker mig nu ved ligefrem at svælge i Sludder. Da jeg tvivler paa, at mit Skyts vil kunne bide paa ham eller overhovedet række op til de taagede Regioner, hvor Hr. S.-K. sværer i Øjeblikket, vil jeg ikke spilde min Ammunition, men roligt lade ham flyve.

Han maa vel komme ned en Gang!

København, den 6. Juli 1903. VILH. WARTENBERG.

Hr. Vilh. Wartenberg, hvem vi erindrer fra Delegeretmødet som en besindig og praktisk Lollik, overrasker os nu ved ligefrem at svælge i Sludder. Da vi tvivler paa, at vort Skyts vil kunne bide paa ham eller overhovedet række op til de taagede Regioner, hvor Hr. V. W. sværer i Øjeblikket, vil vi ikke spilde vor Ammunition, men roligt lade ham flyve.

Han maa vel komme ned en Gang. RED.

Reflektioner.

Svar til Hr. Carl V. Christensen fra Jul. Samuelsen.

DA jeg skrev mit Indlæg angaaende Demonstrationen, var jeg paa Forhaand klar over, at dette vilde møde en vis Modstand og da fordi, at min Opfattelse af Spørgsmaalet var kontra den avtoriserede Opfattelse. Hr. Carl V. Christensen opsætter som Illustration for min Teori, at man burde »give Principalen Vinkelhagen i Hovedet og henrykt storme ud af Døren«. Jeg henstiller til Hr. C., om han ikke synes denne Illustration er lidt for livlig, og at den bærer Præget af en noget ungdommelig Aand. Hr. C. gaar saa endnu videre. Han udleder Konsekvenserne af min Teori (den jeg ikke selv har fremsat), og som en vidtrækkende Konsekvens anfører han, at de Arbejdsløse ikke vilde kunne demonstrere. Det forekommer mig, hvis Hr. C. ikke kan finde andre og mere vidtrækkende Konsekvenser, at der ingen Fare er paa Færde, og at denne Konsekvens er saa lille, at jeg ikke engang vil spilde *Typ.-Tid.s* Plads paa at imødegaa den. Efter halvt at have defineret Begrebet Demonstration i denne specielle Forbindelse vil Hr. C. paadutte, at jeg ved Demonstration forstaar eller søger at bevise, at dette er det samme som Revolution, og at jeg i min Kortsynethed vilde have, at naar vi kom hjem fra en Demonstration, skulde vi finde Arbejdstiden en Time forkortet. Jeg skal nøjes med her atter at rette en Henstilling til Hr. C. Lad os diskutere sagligt om en Ting, ikke sætte noget paa Stylter eller øve en saa temmelig fri Tankeeksperimentering, som De har gjort i Deres ærede Indlæg. Den rent personlige Latterliggørelse, Hr. C. forsøger at faa ud af mit Standpunkt, skal jeg lade ligge som en af de faa Redningsplanker Hr. C. og hans — maaske mange — Meningsfæller til Slut kun har, naar Majdemonstrationen *falder* for Kritiken, men alligevel opretholdes af dem, som ingen Kritik ejer.

Ved Majdemonstrationen forstaar jeg, at Arbejderne Verden over *fører Bevis for*, at deres Vilje i Kraft af Solidaritetsprincippet er den Magt, hvortil Samfundet er nødt til at tage billigt Hensyn.

Men »Beviset for denne Vilje føres *nu* paa den Maade, at den største Del af Arbejderne, lig nogle store Børn, der gaar til deres Far og faar Tilladelse til at gaa ud og lege — ved al mulig Gengældsydelse erholde Lov til at »demonstrere«. Det kan man ikke finde i nogen »Fremmedordbog«, det er noget man selv maa se og tænke. Indirekte giver Hr. C. mig ogsaa Ret i min Paastand om Majdemonstrationens Ufuldkommenhed, idet han belærer mig om, at Arbejdernes Skridt nu én Gang ikke gaar med Syvmiles, men med Hanefjed. Det véd jeg, Hr. C. Og jeg giver Dem ogsaa Ret i, at vi godt kan vente en otte Timers Dag gennemført ved Lov. Hvis vi vil klø ordentlig paa, ja saa vil vi maaske om halvhundred Aar eller lidt mere kunne faa en saadan. At de fleste af os ikke lever til den Tid vil imidlertid kun betyde en Skuffelse mindre i vort jordiske Liv. Thi denne Lov vil blive en Skuffelse. Den vil da komme, naar vi ad *organisatorisk* Vej for en stor Del af os allerede har naaet den. Den vil blive det Plaster, man smækker paa Samfundsskuden for at holde den gaaende endnu i nogen Tid, en nærmest konservativ Indretning. Det vil gaa her som ved andre af Arbejdernes berettigede Krav, at det vi *faar* af Staten er saare langt fra Idealet. Thi, hvis vi selv skal *tage* (d. e. *tvinge* Staten til at give) — ja saa eksisterer Staten ikke mere. Og her er det, at jeg ikke med min bedste Vilje kan frigøre mig for Indtrykket af den store Inkonsekvens, vore Ledere gør sig skyldige i, naar de siger: gaa til Staten, Staten har Pligten til Ditten og Datten. Det er den endnu moderne Opfattelse, som skal træde den gode gamle, prøvede Teori: *Selvhjælp* under Fødder i alle Arbejdernes Øremaal. Hvorledes kan man nu om Dage tro, at Fjenden (d. e. Staten, som den faglige Arbejderbevægelse med sin politiske Baggrund vil omstyrte) selv skulde række Modstanderen Haanden til sin egen Undergang?

Saa burde De, Hr. Kollega Christensen, have sagt mig, *hvor* Majdemonstrationen har gennemført eller bevirket forkortet Arbejdstid i Modsætning til Lønbevægelser og Tarifrevisioner, som efter Deres Mening ingen aktuel Betydning har i nævnte Øjemed. (Sluttes.)

Forbundsstyrelsen

holdt Møde den 28. Juni. Tilstede var Styrelserne for Den typ. Forening, Den typ. Trykkerforening, De kv. Trykkeriarbejdere samt Stereotypist- og Maskinsætterklubben.

Dagsordenen var: »Den foreliggende Situation«. Formanden (Vict. Petersen) aflagde en udførlig Beretning over de Forhandlinger, der var førte med Københavns Bogtrykkerforenings Forretningsudvalg, samt De samv. Fagforbunds og Arbejdsgiverforeningens Forretningsudvalg, angaaende en ny Overenskomst, hvorved Ny typ. Forening for Fremtiden blev udelukket fra at være Medkontrahent og Deltager i eventuelle Tarifforhandlinger. Efter den aflagte Beretning førtes en meget lang Diskussion om, hvorvidt man kunde gaa med til en Overenskomst i den foreliggende Skikkelse. Til Slut vedtoges det yderligere at pleje Underhandlinger med Arbejdsgiverne i de to Dage, der var tilbage forinden Overenskomsten i Følge Beslutning af 30. Maj skulde være vedtaget eller forkastet, og nyt Møde ansattes til Tirsdag Aften; desuden vedtoges det, at lade to af Forbundsstyrelsens Medlemmer fra Provinserne blive tilbage for at deltage i næste Mødes Forhandlinger samt i den samme Aften indvarslede Fællesgeneralforsamling.

Derefter behandledes: Vor Stilling til Ny typ. Forening. FORMANDEN gjorde Rede for de førte Forhandlinger, hvorefter Forbundsstyrelsen

og Brancheafdelingernes Styrelser uden nogen som helst Diskussion enstemmig godkendte Forretningsudvalgets Fremgangsmaade i denne Sag.

— I *Mødet den 30. Juni* gav Formanden Meddelelse om de førte Forhandlinger; af disse fremgik det, at det bl. a. var lykkedes at faa Minimallønnen sat op til 24 Kr., medens nyudlærte paa Lærestedet det første Aar skulde have 23 Kr. Til Generalforsamlingen forelaa derefter en samlet Indstilling.

Den typografiske Trykkerforenings Regnskab for 1. Halvaar 1903.

Hovedkassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning fra forrige Halvaar	4248.96	Understøttelse til P.Brusen, Kajsers Enke og Samuelsens Enke, ialt	72.00
Medlemsbidr. for Januar Kvartal	2207.85	Sygeunderstøttelse af Hovedkassen	225.59
do. f. April Kv.	2035.55	Tilskud til Rejsekassen for 1902	117.04
	4243.40	En ekstraord. Understøttelse	10.00
Indk. Restancer i Halvaaret	96.20	Købt 4 Andele i *Soc.-Dem.*	48.00
Reservef. Administrationsbidrag	83.63	Udlagt en Ugeløn for Hr. Egm. Petersen	25.00
Andre Indtægter	1.00	Voldgiftsretten	19.29
Renter fra Bryggeriet »Stjernen«	8.72	En Pengekasse	15.25
do. i Følge Sparekassebog	77.48	Transport af Banneret	9.00
	267.03	Huslejebidrag til Forbundet	25.00
		1/4 Musik til Grundlovsfesten	34.00
		Frigørelsesmidler.	24.60
		Bogtrykker- og Bogbinderregn.	96.03
		Gage til den afgaaede Kasserer.	45.00
		do. til Formanden (Februar—Juni).	41.65
		Budløn	106.00
		Andre Udg. (Bladhold, Flytning, Administration)	39.76
			953.21
		Indbetalt til Forbundet f. Jan. Kv.	1783.70
		do. do. f. April do.	1787.45
			3571.15
		Ialt Udgift	4524.36
		Kassebeh. 30. Juni:	
		I Sparekassen	4178.80
		Kontant	56.23
			4235.03
Ialt	8759.39	Ialt	8759.39

Begravelseskassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning fra forrige Halvaar	1851.27	Begravelseshjælp til N. P. Juhl	100.00
Medlemsbidrag	153.45	do. til A. Klinkhammer	100.00
Indkomne Restancer	15.95	Kassebeholdning 30. Juni	1850.68
Godskrevne Renter i Følge Sparekassebog	30.01		
Ialt	2050.68	Ialt	2050.68

Ekstrakassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning fra forrige Halvaar	1155.15	Understøttelse til 5 Medlemmer i tils. 100 Dage	100.00
Medlemsbidrag for 1.—4. Uge 1903	69.20	Bogtrykkerregning	16.00
do. for April Kvartal	43.50	Porto (Jan.—Febr.)	9.60
Indkomne Restancer	12.70	Administration (do.)	4.25
Godskrevne Renter i Følge Sparekassebog	18.21	Beholdn. 30. Juni:	
		I Sparekassen	1124.25
		Kontant	44.66
			1168.91
Ialt	1298.76	Ialt	1298.76

Status den 30. Juni 1903.

Hovedkassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	4178.80		
Kontant	56.23		
4 Andele i *Social-Demokraten*	48.00		
Udest. Restancer	230.40		
En Aktie i Bryggeriet »Stjernen«	500.00		
Udest. Laan	249.00		
V. Haastrups Gæld	86.31		
	5348.74	Formue d. 30. Juni 1903	5348.74

Begravelseskassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	1850.68		
Udest. Restancer	27.15		
	1877.83	Formue d. 30. Juni 1903	1877.83

Ekstrakassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	1124.25		
Kontant	44.66		
	1168.91		
Udestaaende Restancer	9.70		
	1178.61	Formue d. 30. Juni 1903	1178.61

København, den 5. Juli 1903. LAUR. JENSEN.

Bøger og Bilag eftersete samt Kassebeholdningen fundet i Orden.
København, den 9. Juli 1903.
ALB. MICHELSEN. VALD. JØRGENSEN.

Nær og Fjærn.

Fremgang. Det unge, men energiske Firma *Løvgreen & Wassmann*, som for kort Tid siden har afløst det opløste Firma *Løvgreen & Ihrich*, hvis Forpligtelser det nye Firma vistnok ikke har overtaget og som derfor efter Forlydende ikke endnu er helt afviklede, er i Færd med at foretage en Udvidelse. Om nogen Tid skal der nemlig atter stilles en ny Maskine op; Firmaet har saa allerede i Løbet af forbavsende kort Tid 3 Hurtigpresser og et større Antal Digeltrykpresser. Foreløbig er der kun beskæftiget 3 Sættere, nemlig d'Hrr. **Rasmussen, Grøndahl** og **Oluf Jensen**, én Trykker, Hr. **Hansen** og en Paalæggerske, Fru **Eugenie Rasmussen**, født **Grant**; men der forventes i disse Dage en større Sending af Ny typ. Forenings Medlemmer. Vi skal holde vore Læsere à jour med Navnene — de vil utvivlsomt kaste Glans over Forretningen.

Firmaet er nu Medlem af Københavns Bogtrykkerforening, og vil sikkert ogsaa der indlægge sig stor Fortjeneste blandt Kollegerne.

Af Valgfondsmærkerne er der ialt solgt 483 Stkr. Beløbet herfor, 120 Kr. 75 Øre, er tilstillet Socialdemokratisk Forbund.

Tak! Midsommerfesten kunde glæde sig ved at modtage et stort Antal Gaver fra Kollegerne. Vi skal saaledes fremhæve, at *Nationaltidendes* Personale ydede ialt 54 Tombolagenstande samt 11 Kr. kontant, Sætterske Frk. Marie Jørgensen sendte en smuk, broderet Sofapude og Hr. Niels Hansen, *Kr. Dagbl.*, 2 Dusin Kort, nydeligt prydede med hentørrede Blomster. For disse og Gaver, der ikke er nævnt her, samt Bidrag, der paa anden Maade er ydet, bringer Festkomitéen en hjærtelig Tak.

Sommerferie. Redaktør FR. PETERSEN, *Esbjerg Avis*, har tilstaaet sine Typografer 5 Dages Sommerferie med fuld Ugeløn.

— Aktieselskabet *Aarhus Amtstidende* har som sædvanlig tilstaaet Personalet en Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— Personalet paa *Næstved Avis* er tilstaaet 3 Dages Sommerferie med Udbetaling af Lønnen.

— Bogtr. M. A. HANNOVER har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet den Del af sit Personale, der har været i Forretningen mindst 1 Aar, 8 Dages Ferie med Udbetaling af 25 Kr. til de mandlige og fuld Ugeløn til de kvindelige Arbejdere og Lærlingene.

— *Fjeldsøes Bogtrykkeri* (Bestyrer: Faktor A. W. LARSEN) har i Lighed med tidligere Aar givet sit Personale 3 Dages Sommerferie.

Aalborg Lokalafdeling afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 11. Juli. Form., ROBERT NIELSEN, fremlagde det reviderede Regnskab for April Kvartal, der balancerede med 740 Kr. 68 Øre. I Rejsehjælp er udredet 118 Kr. 75 Øre, Underst. paa Stedet 217 Kr. 25 Øre og Sygehjælp 82 Kr. Regnskabet godkendtes. — J. ANDRESEN aflagde Beretning fra sidste Forbundsstyrelsesmøde. — Ekstrakassens Regnskab udviste en Kassebeholdning af ca. 60 Kr. Et Forslag om at bevilge et Beløb heraf til en Skovtur forkastedes. Derimod vedtoges det at yde de rejsende Kolleger, der om Vinteren maatte ønske det, et varmt Bad; dette, mente man, vilde blive paaskønnet af mange. — Et Par Sager af lokal Natur bragte flere Medlemmer ind i en til Tider livlig og interesseret Diskussion.

Der var mødt adskillige flere Medlemmer end sædvanlig — forhaabenlig et Tegn paa, at Interessen for Foreningens Anliggender er i Stigen!

EMIL ESKILDSEN,
Sekretær.

Styrelsesmøder.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Konflikten hos Løvgreen. Formandinden udviklede Sagens Gang samt meddelte, at der var en Kvinde, der havde optaget Arbejdet under Konflikten; dog oplystes det, at det ikke er noget Medlem af vor Forening, idet Vedkommende ikke havde arbejdet ved Faget i de sidste 10 Aar. Derimod oplystes det, at vedkommende Dame, der stod i fast Arbejde i et andet Fag, er Styrelsesmedlem i »Det kvindelige Arbejderforbund«, og tillige, at hun har været Styrelsesmedlem af den tidligere eksisterende Kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening. Fru Buus havde henvendt sig til hende for at forestille hende det urigtige i hendes Handlemaade og formaa hende til at forlade Arbejdet igen. Henvendelsen viste sig dog at være frugtesløs. Man vedtog at underrette »Kvindeligt Arbejderforbund« om dette Forhold samt iøvrigt indstændigt at advare enhver Kvinde mod at tage Arbejde, saalænge Konflikten staar paa. — Et Medlem havde selv skaffet sig Plads og derefter arbejdet i 8 Dage uden at mælde det til Foreningen. Hun henvendte sig derefter paa Kontoret og fik stemplet arbejdsløs i sin Bog, samt i Følge de foreliggende Oplysninger, for at hæve Understøttelse. Hr. Østergaard indberettede det passerede til Forretningsudvalget, der herefter selv faar dømme i Sagen. — Der forelaa Klage fra et Trykkeri over, at der dèr arbejder 2 Kvinder, som ikke er Medlemmer af Fagforeningen. En Henvendelse vedtoges. — En Bogtrykker vil ikke betale sine Arbejdersker tarifmæssig. En Henvendelse har intet nyttet. Man vedtog at indberette Sagen til Forretningsudvalget, der saa maa tage Affære. — Det vedtoges at afholde Generalforsamling først i August Maaned. Følgende Punkter sattes paa Dagsordenen: 1. Beretning. 2. Forhandlingsprotokollen. 3. Regnskabet. 4. Lovene. 5. Eventuelt.

H. C.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Mandag den 6. Juli. Frav. med anmældt Forfald K. Kiefer.

Overfor et Medlem var der af hans tidligere Principal anlagt Sag ved Voldgiftsretten med Paastand om Betaling for Makulatur. Det vedtoges at lade Formanden udarbejde et Forsvar for vedkommende Medlem. — Formanden refererede en Konflikt hos Løvgreen, hvor alle Forbundets Medlemmer var udelukkede og Medlemmer af Ny typ. Forening antagne i Stedet. Man vedtog at afvente Begivenhedernes Gang. — Forskellige Rotationstrykkerforhold diskuteredes.

Lørdag den 12. Juli. Alle mødt.

Forespørgsel fra Nationaltrykkeriets Trykkere, om de maa udføre Arbejde fra et blokeret Trykkeri, hvilket nægtedes, indtil Forretningsudvalget kunde tage Beslutning i Sagen. — Formanden meddelte, at Regnskabet for første Halvaar var opgjort og revideret. Til Efterretning. — Statuter og Tarifer for Arbejdernes Livsforsikringsselskab var bleven os tilsendt. En ny Tanke i dette Foretagende er, at Selskabet bliver et Led imellem de Forsikringssøgende, som ønsker at indbetale deres Præmier i ugentlige Rater, og Statsanstalten for Livsforsikring, i hvilken Anstalt derfor alle Selskabets Forsikringer skal være genforsikrede til deres fulde Beløb. Det vedtoges at diskutere Sagen paa næste Møde. — Sluttelig diskuteredes Forholdene paa et herværende Trykkeri.

T.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Lokalformændene

gøres opmærksom paa, at de paa Regnskabs-Beretningerne ikke behøver at dele Kontingentet for Medlemmer, som betaler til alle Kasser. (Læs iøvrigt Vejledningen paa Regnskabs-Beretningerne.) De udbetalte Overfartspenge maa opføres for sig og sammentælles med Rejseunderstøttelsen. Glem ikke at sende den begærede Beretning for Januar Kvartal sammen med Indsendelsen af Januar Kvartals Regnskab.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

11. Juli: *Trykkerforeningen.* 13. Juli: *Nakskov, Silkeborg* og *Næstved.* 14. Juli: *Aalborg.* 15. Juli: *Frederikshavn* og *Helsingør.*

Lokalformanden i Hjørring, Typograf Martinus Hansen, træffes herefter **kun** i sit Hjem, Toftegade 21a, fra 11½—12¼ og fra 5½—7 Eftm.

København, den 15. Juli 1903.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sygeafdelingen: Fr. Lunds Hustru Julie Franciska Jensine. De kvindel. Trykkeriarbejdere: Agnes Hansen (Truelsen).

Provinserne: Aalborg, Trykker Ludvig Olsson (tidl. Medlem).

Tiltraadte.

København: 1753, Ulrik Fr. Hansen (Nationaltid.) fra Vejle. 1228, Frithiof Aaredsen (S. L. Møller) fra Rejse.

Provinserne: Vejle, 1201, H. L. Petersen, 1384, V. E. Drasbæk og 1752, C. L. A. Hansen (alle Amtsavisen). Slagelse, 1192, H. H. Bøtcher (arbl.) fra Holbæk. Hjørring, 1063 (Verb. d. D. Buchdr.), L. H. Axen og 1001, Frederik Skov fra Rejse (i Pl.). Aalborg, 1801, Anthon Thomsen. Nakskov, 1150, Ludvig Jensen (L. Larsen).

Bortrejste.

København: 1467, Victor Em. Drasbæk og 4995, Hans Laur. Petersen (begge arbl. paa Rejse).

Provinserne: Nakskov, 1213 (N. Centralf.), R. F. Wichmann (arbl. paa Rejse). Aalborg, 1650, K. C. Jensen (paa Rejse). Silkeborg, 1587, M. Jensen til Kbhvn. Næstved, 1154, Fr. Wollander (til Udlandet) og 1064, Fr. Guldager-Hansen (paa Rejse). Kolding, 1719, Niels Ad. Hansen (paa Rejse). Vejle, 1753, Ulrik Hansen til København i Pl. og 1495, C. A. Hauge (til Udlandet).

Udmældte.

Provinserne: Løgstør (Aars), 478, Hans Laurits Rafaelsen (Bogtrykker).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Lægerne.

Hr. Dr. LENDROP er bortrejst til Midten af Avgust. Hans Praksis besørges af Hr. Dr. BENNY MEYER, Gothersgade 141. Konsulationstid 1—2.

Hr. Dr. DUURLOO er bortrejst fra 15. Juli i ca. 1 Maaned. Hans Praksis besørges af Hr. Dr. C. JACOBSEN, der træffes i Hr. Dr. Duurloos Hjem.

Til Inkassatorerne.

Da Budet ferierer i 29. Uge, vil Kontingentet for den Uge først blive afhentet i 30. Uge, saaledes at der da indbetales for 2 Uger.

CHR. ØSTERGAARD.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Den ordinære Generalforsamling afholdes i Henhold til Lovene først i Avgust Maaned. Forslag, der ønskes behandlet paa denne, bedes senest førstk. Tirsdag sendt til LAUR. JENSEN, Vesterbrogade 99, 2 Mb. V.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Dronninggaard. Trianglen Kl. 9½.

ANNONCER

En dygtig **Akcidenssætter** kan faa fast Provinsplads. Billet mrkt. »Sætter« modtager Ekspeditionskontoret.

En paalidelig og dygtig

Sætter-Trykker

— gode Anbefalinger i begge Fag — søger Plads nu eller senere. Billet mrkt. »Sætter-Trykker« modt. Ekspeditionskontoret.

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

HAMLET

Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.

Hovedudsalg: Købmagergade 54,

Hj. af Landemærket.

Leverandør til T. C. C.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

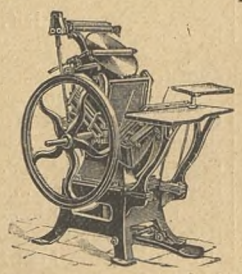
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.

Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 24 JULI 1903 XXX AARGANG

Affæren hos Løvgreen & Wassmann.

SIDSTE Numer af *Ny typ. Tid.* indeholder den samme »Redegørelse« som Ny typ. Forening i forrige Uge spredte ud over Trykkerierne. Da jeg i forrige Numer af *Typ.-Tid.* har imødegaaet den, skal jeg ikke paany spilde Tid og Blæk herpaa; noget andet bliver det med en Artikel »Sidste Nyt«, hvori en af d'Hrr. Anthon'er søger at komme uden om Sagens Kærne.

Paa Mødet hos Hr. Bogtrykker Langkjær udtalte jeg ikke, at jeg havde givet Personalet Ordre, men derimod, at jeg havde advaret det bestemt imod at forlade Arbejdet. Personalet forlod imidlertid først Pladserne, efterat Hr. Løvgreen havde vist det bort; dette benægter Hr. Løvgreen, men jeg stoler lige saa meget paa Personalets Ord, som paa hans. — Paa de øvrige Udfald skal jeg kun svare:

1. Kan d'Hrr. nægte, at endskønt Alb. Petersen var afskediget paa Grund af Arbejdsmangel, var der dog antaget et Ny Forenings Medlem inden P. forlod Pladsen. Hans Arbejdstøj opbevaredes paa Firmaets Kontor, og det var kun den tilspidsede Strid, der gjorde, at han ikke den Gang kom i Pladsen. Mandens Navn er Oluf Jensen; han har selv meddelt dette Forhold og arbejder for Øjeblikket hos Hr. Løvgreen.
2. Kan Hr. Anthon Olsen nægte, at han Lørdag Morgen, da Konflikten var udbrudt, pr. Telefon brutalt nægtede enhver Oplysning og enhver Forhandling.
3. Kan Hr. Anthon Larsen nægte, at der om Fredagen, Dagen før det gamle Personale var jaget bort og før der var Tale om nogen Konflikt, i en Beværtning paa Frederiksberg (Ny typ. Forenings Sommerlokale) er lovet Hr. Løvgreen fuldstændig ny Besætning.
4. Kan Ny typ. Forening eller Hr. Løvgreen nægte, at den Forhandling, som Hr. V. Petersen tilbød Lørdag Morgen, af Hr. L. bestemt blev afvist.
5. Kan Skribenten i *Ny typ. Tid.* nægte, at det gamle Personale har givet Hr. Løvgreen Tilbud om Sagens Afgørelse ved Voldgift, hvilket Tilbud Hr. L. gik udenom.

Til *Ny typ. Tid.s* Indsigelse mod at jeg skulde være berettiget til at modarbejde, at et Forbundsmedlem blev afskediget for at et Ny Forenings Medlem skulde rykke ind i hans Plads, skal jeg meddele, *at den Slags Ting vil jeg altid modarbejde;* tillige vil jeg modarbejde, at en Tillidsmand bliver afskediget, naar det fra Firmaets Side oplyses, at Manden passer sin Tid upaaklageligt, paa Akkord tjener ca. 32 Kr. pr. Uge, er flittig og opfører sig sømmeligt og ordenligt, og han bliver afskediget *uden anden Grund end den, at han skal give Plads for en af de* »*Ny*«. Kan de »Ny« ikke se det grimme i, at en Mand skal vige sin Plads af en saadan Grund, er det i høj Grad beklageligt. Det Brev som Firmaet, forøvrigt meget uhøfligt, *nægtede* at svare mig paa, og som Personalet ganske rigtigt følte sig ilde berørt af, fordi dets Stilling ellers vilde være temmelig ubetrygget, blev forøvrigt ved Hr. Bogtrykker Langkjærs Mellemkomst underskrevet i temmelig uforandret Skikkelse.

Man kan være af forskellig Mening, om en Strid er mere eller mindre berettiget; dette afhænger af Øjnene, der se; men ét er dog sikkert, at en Forening i samme Fag, en Forening, der pryder sig med Navnet Fagforening, kommer i en lidet misundelsesværdig Stilling, naar den tvinger sine Medlemmer til at tage Arbejde i et blokeret Trykkeri; der vil komme et gult Skær over en saadan Forening, selv om den ser aldrig saa lyserødt paa Tingene.

P. LAURITZEN.

Ny typografisk Forening kontra Dansk Typograf-Forbund.

SOM Svar paa en »Menig«s Artikel i sidste Nr. af *Ny typ. Tid.* skal jeg tillade mig at bemærke:

Naar De har givet det Udseende af, at jeg har søgt at gaa udenom det, som efter Deres Opfattelse er Sagens Kærne, nemlig, hvad Ny typ. Forening har forbrudt, saa beviser det, at De ikke har læst den Artikel i *Typ.-Tid.* for den 20. Marts, som jeg (for at undgaa at lægge for meget Beslag paa Bladets Plads og Læsernes Taalmodighed) tillod mig at henvise til; thi heri er netop mit Synspunkt paa dette Spørgsmaal besvaret, men da det maaske er for meget at forlange, at De skal være i Besiddelse af dette Nr. af *Typ.-Tid.*, skal jeg kort gentage det: *Ny typ. Forenings Dannelse*, thi efter min Opfattelse af en Organisationsform bestaar dens Styrke udelukkende i, at man ved fast Sammenslutning og uvægerlig at bøje sig for *Flertals-Beslutninger* sørger for at der ikke sker noget Brud i Rammen og deraf følgende Nydannelser af Foreninger, men det er jo netop mod denne Form af Organisationslivet Ny typ. Forening ved sin Oprettelse har forbrudt sig, og den burde derfor hurtigst muligt se at gøre Fejlen god igen ved at indmælde sig i Forbundet, da Foreningen bevisligt har haft Uret, thi ellers havde den temmelig sikkert været i Stand til, gennem det Antal af Aar den har bestaaet, i langt større Udstrækning at vokse i Medlemsantal end Tilfældet hidtil har været, da en fornuftig Handling alle Tider vil være i Stand til at erhverve sig Tilhængere.

Om de af Forbundet tilbudte og førte Forhandlinger har De den Opfattelse, at det kun har været Skinforhandlinger. Det er jo vanskeligt at paatage sig noget Ansvar i saa Henseende, naar man ikke selv har deltaget i disse, men jeg er dog sikkert i min Ret, naar jeg returnerer denne Beskyldning til Ledelsen for Ny typ. Forening (husk det *farvede* Referat), særlig da den ved alle tidligere Forsøg fra Den typ. Forening paa at faa en Sammenslutning i Stand har stillet sig aldeles afvisende, og at Deres nuværende Formand, Hr. Olsen, ikke er nogen Forbedring paa dette Omraade, vil De sikkert give mig Ret i, særlig naar man læser Referatet fra Ny typ. Forenings Generalforsamling og dèr ser, med hvilken Jalousi Hr. Olsen vaager over, at der ikke sker Henvendelser til lidt mere besindige og fornuftige Mænd end Hr. Olsen gør Indtryk af at være.

Fra min Side har der imidlertid ikke været nogen Bagtanke, derom kan jeg forsikre Dem, med den Artikel i *Typ.-Tid.* for 20. Marts (altsaa *forinden* der fra Forretningsudvalgets Side var blevet tilstillet Ny typ. Forening noget Forhandlings-Tilbud), og hvori jeg slog til Lyd for at faa den Strid bilagt, der herskede mellem de to Organisationer, men ligesom jeg den Gang fastholdt, at det var Ny typ. Forenings Pligt at komme med et Tilbud til os, da der aldrig fra denne Forenings Side er gjort noget *alvorligt* Forsøg i saa Henseende, saaledes er mit Standpunkt ogsaa endnu.

Mit Synspunkt fra den Gang paa, at hvis vi ikke fik en Løsning paa Spørgsmaalet, vi da let kom til at staa som afgjorte Fjender overfor hinanden, synes jo desværre at gaa hurtigere i Opfyldelse end jeg havde haabet, hvilket de sidste Tiders Begivenheder har bevist.

Det glæder mig, at De saa uforbeholdent indrømmer, at Ny typ. Forenings Holdning under Tarifforhandlingerne udelukkende var dikteret af Hensyn til at bevare sin Eksistens.

Men lige saa lidt som et enkelt Medlem af vor Organisation er berettiget til af personlige Grunde at lægge sig paatværs af en Lønbevægelse, saaledes har Ny typ. Forening heller ikke haft Ret til at forhindre alle Københavns Typografer i at faa deres Kaar forbedrede, blot for at bevare sin Bestaaen og derigennem at opretholde et Asyl for en Del Typografer, der ikke godt kan taale, at Bølgerne paa Arbejdsmarkedet kommer i Bevægelse, da disse Herrer saa let resikerer at blive søsyge.

Et lille Forsøg paa at bevise, hvad *Gavn* Ny typ. Forening har udrettet, har De gjort, men det er et lidt uheldigt Bevis, thi jeg spurgte ikke om, hvad et *enkelt Medlem* af Foreningen har udrettet i Tarifkommissionen, thi det samme kunde jo Vedkommende have udført, selv om han havde været Medlem af Den typ. Forening. Nej! mit Spørgsmaal gik ud paa at faa oplyst, hvad *Ny typ. Forening* ved sin *Særstilling* har gavnet den typografiske Stand.

Det glæder mig, at vi er enige om, *at det er* **bedst** *at staa* samlet.

At Centralisationen, som den er, ikke er noget Ideal; nej, deri har De Ret, men, at der er nogen Fare ved at faa en Brancheafdeling ind i Rammen til, behøver De ikke at være bange for. Med det gamle Ordsprog for Øje: »At Rom ikke blev bygget paa en Dag«, kan De ganske rolig arbejde paa Ny typ. Forenings Indmældelse i Forbundet, saa ordner det øvrige sig nok.

At jeg ikke har berørt nogen af de i Øjeblikket stedfindende Stridigheder mellem Organisationerne er jo efter Ønske, og jeg undlader det endda gærne, da der jo er Penne nok i Bevægelse, men ogsaa af den Aarsag, at enhver kan komme til at lave en »Bommert«, og det er selvfølgelig sket paa begge Sider; men et er sikkert, at havde der ikke eksisteret noget, der hed Ny typ. Forening, saa var ikke nogen af de i Øjeblikket stedfindende Stridigheder etablerede, og vi havde staaet langt bedre.

A.

Løvgreen & Wassmanns Bogtrykkeri

har nu forøget sit Personale med følgende Medlemmer fra Ny typ. Forening:

Sætter AAGE HANSEN, Overløber fra Den typ. Forening, har arbejdet nogle Aar hos Firmaet M. A. Hannover, hvor han var Inkassator.

Sætter MADSEN, bekendt under Navnet Brumme-Madsen; hans Ubetydelighed pyntede nærmest op i Landskabet.

Endvidere bestaar Personalet af følgende:

Sætter RASMUSSEN, der har arbejdet i mange Aar i *Aftenbladet*, tidligere Medlem af Styrelsen og af Tarifkommissionen i Ny typ. Forening.

Sætter GRØNDAHL, som først tog Plads som Sætter, men nu søger at hjælpe Firmaet ud over dets Vanskeligheder ved efter Ævne at hjælpe med som Trykker.

Sætter OLUF JENSEN, Overløber fra Forbundet til Ny typ. Forening.

Trykker PETER HANSEN, der hos Egmont Petersen ved et Ulykkestilfælde mistede sin venstre Arm — den eneste Trykker, som Firmaet og Ny typ. Forening hidtil har kunnet formaa til at tage Plads.

Madam EUGENIE RASMUSSEN, født GRANT, der efter Forlydende havde fast Plads paa Aftapningsanstalten »Aktiv«, men som har opgivet denne for sammen med sin Mand, ovennævnte Rasmussen, at hjælpe Firmaet under Konflikten.

Elev METTE MARIE, et Guds Ord fra Landet, der under disse uheldige Forhold skal uddannes til Paalæggerske.

Et Medlem af Ny typ. Forening Sætter EMIL THYSTRUP, var ogsaa sendt i Plads hos Firmaet Lørgreen & Wasmann, men da han hørte, hvorledes Forholdene var, betakkede han sig og gik til Formanden, Hr. Anthon Olsen, og erklærede overfor ham, at han ikke vilde tage Plads i et Trykkeri, hvori der var Konflikt. Anthon Olsen nægtede ham da fortsat Understøttelse som Arbejdsløs og truede ham med Karantæne, hvorfor han skal have sendt Ny typ. Forening sin Udmeldelse. Det ses heraf, at det er ikke ethvert Medlem i Ny typ. Forening, Hr. Anthon Olsen kan paabyde at tage Plads i et blokeret Trykkeri.

En »Formands«-Kone og De kv. Syersker.

I Anledning af Hr. Olsens Bemærkninger til De kv. Herreskrædere har vi fra Frk. ANDREA NIELSEN modtaget følgende:

I *Ny typografisk Tidende* for 3. Juli er Hr. Olsen atter faret i Blækhuset for at udgyde sig over min Fremstilling af hans Frues Forhold til vor Organisation. Han udtaler, at alt, hvad jeg har sagt, er Usandhed. De virkelige Fakta er Hr. Olsen imidlertid af Hensyn til sin egen daarlige Stilling saa klog at gaa uden om; jeg skal derfor ganske kort minde derom. Fakta er, at Hr. Olsens Hustru *nu* som tidligere arbejder for Peder Buck i Vingaardstræde, man stadig staar *udenfor sin* Organisation. Det er dette, jeg har udtalt mig om, og det er dette, jeg nu bebrejder vedkommende Dames Mand, der tilmed staar som Formand for en »Fagforening«. Jeg forstaar ikke, at Hr. Olsen saa varmt kan tage sin Hustrus Forsvar, ligesom jeg hidindtil ikke har vidst, at Hr. Olsen var vidende om vor Bestyrelsesrepræsentant og hans Frues Konference. Et er sikkert, havde Fru Olsen haft rent Brød i Posen, var hun mødt sammen med vor Bestyrelse, Tirsdag den 14. Juli, til hvilket Møde, vi havde indbudt hende. Der vilde det have været paa sin Plads, om Fru Olsen overfor den omtalte Repræsentant, Fru Elna Larsen, og Bestyrelsen havde erklæret mine refererede Udtalelser for Usandheder. Fru Olsen *mødte ikke*, og Hr. Olsen faar finde sig i, at den Beskyldning, han retter mod mig om at fare med Usandhed, falder tilbage paa ham selv; kun burde Hr. Olsens Duplik betegnes med et stærkere Ord end Usandhed. Til Slut maa jeg bemærke, at al Diskussion hører op, naar man har en saa ufin Modstander som Hr. Olsen.

ANDREA NIELSEN.

Efter disse Oplysninger tror vi Hr. Olsen gør bedst i at holde eventuelle yderligere Bemærkninger hos sig selv. Men hvor er dette dog betegnende! Formanden for en Organisation, der kalder sig Fagforening, søger at gøre hele denne Historie til Løgn, skønt det af det oplyste tilstrækkeligt fremgaar, at det er Sandhed fra Ende til anden. Det er ikke underligt, at en Organisation med en saadan Mand til Leder bliver i den Grad demoraliseret, at dens Medlemmer tager de Pladser, som de virkelige fagorganiserede Arbejdere har forladt.

RED.

Reflektioner.

Svar til Hr. Carl V. Christensen fra Jul. Samuelsen.

(Sluttet.)

MEN, siger De saa, Demonstrationen er i sin inderste Kærne et Udslag af Arbejdernes Higen, et Symbol paa deres eneste organiserede Politik — Socialismen. Lad os se paa dette Symbol. Der gaar et Tog af Arbejdere, staferet ud med Papir- og Bomuldsordener, og de synger til Arbejdet, Liv eller Død! Naar de saa kommer til Samlingsstedet, ja, saa spredes de; trætte og tørstige slaa de sig — som naturligt er — paa det mere materielle, der nu en Gang tiltaler den danske Arbejder i særlig Grad, og kun et Faatal faar eller tager Lejlighed til at høre Talerne og er med til at vedtage den traditionelle Resolution, hvorefter Demonstrationen (Socialismens Symbol) fortsættes med lidt Bal.

Det skulde altsaa være det ydre Indtryk af Symbolet, og det er jo egentlig ikke saa ilde, men naar man forener dette med det næste Indtryk, man faar, naar man spørger en Klassefælle, hvad forstaar Du ved og mener om Socialisme, saa taber Symbolet i overbevisende Kraft og kommer til at mangle Hovedbetingelsen. Thi en stor Procentdel af Arbejderne, der synger: Til Arbejdet, Liv eller Død, har disse stolte og kække Ord liggende løst paa Læben uden at man egentlig kan spore Udtrykket deri for en rodfæstet Overbevisning og en klar Forstaaelse af Vej og Maal. Hovedparten af Arbejderne, ja de *véd*, at naar Borgbjerg er stillet op i femte, saa skal de stemme paa ham, naar de drikker Øl, skal det være Stjerneøl, og at de saa bør holde »Social-Demokraten«. Men saa er der ogsaa mange der tror, at de er brave Socialister, og det er jo dog ikke Tilfældet. Der hører efter min Mening adskilligt mere til.

Jeg synes saaledes, at det er et uheldigt Symbol paa Socialisme, og at de Betingelser, som bør være til Stede for Demonstrationen som saadant, ikke er. At et saadant Symbol ej heller er egnet til at overbevise hverken indad eller udad til. Og at man derfor har lige saa lidt Ret til at kalde »Demonstrationen« for Symbolet paa Socialismen som at kalde vor aarlige Folkefest for »Demonstration«.

Naar jeg saaledes i Anledning af Hr. Christensens »Symbol paa Socialismen« har maattet berøre Arbejdernes politiske Udviklings Niveau, saa maa man maaske i nogen — men *kun* i nogen — Grad give Indifferentismen indenfor vore egne Rammer Skylden for, hvor vi staar. Jeg kommer i Hu, at en Delegeret, sekunderet af en æret Kollega, under Behandlingen af Forslaget om Udgivelsen af et socialistisk Tidsskrift paa Aarhuskongressen, betegnede dette som Luksus, og tilføjede, at Arbejderne havde nok i deres »Social-Demokraten«. Det minder mig noget om den Tid, da Menigmand ikke maatte læse Bibelen. Og de ærede Delegerede synes at være enten hildede stærkt i politisk Kristendom — eller ogsaa være temmelig indifferente.

Sandheden i, at vi havde nok i *Social-Demokraten*, er endnu mere modificeret, end den vort Partiorgan somme Tider røber.

Det er netop det, hvad der gennem et socialistisk Tidsskrift skulde stræbes: *en politisk oplyst og ædruelig Arbejder*, der ikke kritikløst lader sig lede i et for én Gang bestandig lagt Spor, men med en saadan Udvikling som førnævnt fremfører sin Kritik paa rette Basis. Og med den samme Arbejder tror jeg, vi har den første og bedste Betingelse for at kunne indrette Livsforholdene efter sunde Principer.

Dette er Grundene hvorfor jeg ikke vil demonstrere. Og Hr. Christensen vil lade mine 423 »Meningsfæller« vide, at de ikke vil demonstrere, fordi de er — moderate!

Jeg tror, ærede Kollega, at denne Paastand er vel vovet. Jeg tror, at de 423 ogsaa er blevne kede af den Form, hvorunder Demonstrationen foregaar, og jeg udtaler derfor Haabet om, at Majdemonstrationen under vore nuværende Tilstande maa være skrinlagt for Typografernes Vedkommende.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Regnskab for 1. Halvaar 1903.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdningen den 1. Januar 1903	524.49	6803 Bidrag à 32½ Øre	2210.97
676 Restancer à 35 Øre	236.60	676 Restancer à 25 Øre	169.00
6803 Bidrag (Kontingent) à 35 Øre	2381.05	Løn til Budet (26 Uger à 3 Kr.)	78.00
24 Indskud à 50 Øre	12.00	Løn til Fru Diderichsen (1 Uge)	6.00
Renter fra Sparekassen	11.02	Løn til Christine Buus (1 Uge)	3.75
		Administrations-Underskud	19.36
		Til Fællesorganisationerne	6.76
		Husleje (Forbundskont.)	25.00
		Leje af Lokale til Møder	12.00
		Tryksager	16.00
		Kontorrekvisitter	18.70
		Stempler	4.50
		Transp. af Banner Grundlovsdagen	2.00
		Løbende Udgifter	2.24
		Arbejdsspild	4.20
		Summa	2578.48
		Saldo	586.68
Balance	3165.16	Balance	3165.16

CHRISTINE BUUS,
Kassererske.

Ovenstaaende Regnskab revideret, Bøger og Bilag efterset, den kontante Kassebeholdning til Stede. De tilstedeværende Medlemsbøger konfererede.

København, den 20. Juli 1903.

ANTON ANDERSEN. FR. HJORTH. EMMANUEL PEDERSEN. ALB. MICHELSEN.

Nær og Fjærn.

Fallit. Hr. Anth. Larsen er i sidste Numer af *Ny. typ. Tid.* i den Grad renonce paa virkelige Argumenter imod vor Artikel »Blaar«, at han — uvist af hvilken Grund — maa ty til en saa tarvelig Usandhed som at kalde Hr. Vict. Petersen for »Chefredaktør« af *Typ.-Tid.* Formodentlig har Hr. Anth. Larsen denne Opfattelse fra sin egen Virksomhed ved *Ny typ. Tid.*, hvor Redaktøren som bekendt ikke skriver en eneste Linje eller har Begreb om, hvad der skal staa i Bladet.

Vi forstaar saa godt, at det er pinligt for Hr. Anth. Larsen at skulle indrømme, at Ny typ. Forening er sat udenfor alt, hvad der hedder Indflydelse paa fremtidige Lønbevægelser. Forgæves har han slidt Principalernes Køkkentrapper, forgæves har han tryglet og bedt de samme Principaler om endelig at hjælpe Ny typ. Forening. Alt til ingen Nytte! Ny typ. Forening er for bestandig sat udenfor Spillet, og kun et eneste Hjærte lykkedes det Hr. Anth. Larsen at blødgøre, nemlig gamle Laur. Madsens. I sidste Numer af *Dansk Bogtrykkertidende* er den elskværdige, gamle Herre ude med en Sørgehymne til Ære for Ny typ. Forening. Kan det være Hr. Anth. Larsen og hans mærkelige Organisation en Trøst, saa for os gærne; men Fremtidens Liv og Bevægelse blandt de typografiske Arbejdere i Danmark vil røre sig indenfor de mange Afdelinger, der tilhører Dansk Typografforbund.

Dette burde Ny typ. Forening og dens ledende Mænd have betænkt forinden de førte de enkelte Mennesker saa langt ud i det ukollegiale Morads, hvorfra det er saa grumme vanskeligt at redde dem i Land igen.

»**Det tyvende Aarhundrede**«, det ny Blad for Arbejdere, er umiskendelig en god Idé, der fortjener at have Held med sig paa sin Vandring ud i det praktiske Liv. Men, det nytter ikke at nægte det, Idéen er mindre heldigt udført. Papiret er slet, Farven mindre god Værkfarve, medens den burde være Illustrationsfarve; at spare paa disse Ting er at spare paa Skillingen og lade Daleren rulle. Hvad Trykningen angaar, bærer den Præg af at være udført af en Ikke-Fagmand eller en Sætter-Trykker, der forhen har viet sine Ævner paa det Omraade til Fremstillingen af en Provinsavis. For at en tilsigtet Konkurrence med de store tidssvarende Ugeblade skal have Haab om at lykkes, maa der sættes alt ind paa at give Bladet en første Klasses Udstyrelse, og netop naar man sympatiserer med Foretagendets Karakter og Opgave, bør man henlede Udgiverens Opmærksomhed paa, at Udstyrelsen ikke kan staa selv for en skaansom Kritik. Hvilket herved sker. EN TRYKKER.

Det forekommer os, at »En Trykker« er vel stræng i sin Kritik af *Det tyvende Aarhundrede*. Tag f. Eks. det sidst udkomne Nr. og man vil dér finde Illustrationerne saa vel udførte, at de kan staa ved Siden af andre illustrerede Ugeblade. Med Hensyn til Papiret kan vi derimod give »En Trykker« Ret; dette kunde sikkert være ikke saa lidt bedre. RED.

Hævnen er sød. Hr. Bogtrykker WEDEGE PETERSEN, *Vestjyll. Soc.-Dem.*, har i Aar for første Gang afslaaet en fra sit Personale rettet Anmodning om en 8 Dages Sommerferie. — Naa, Sagen er jo en frivillig; men Motiveringen for Afslaget — en Divergens mellem de nævnte Parter om visse Spørgsmaal, hvori Personalet har handlet med Hovedledelsens Bistand — synes at være et Eksempel paa, at Ævnen til at bevare Kontenancen ikke altid medfølger, naar Lykkens Hjul bærer en Mand fra Arbejder- til Arbejdsgiverstadet. X.

Et nyt Orkester er dannet i en herværende stor Bladanstalt, hvis Ejer har udnævnt sin Driftsleder til Musikdirektør i følgende Udtalelse: »Ja, min gode N. N., De maa jo betragte Dem som Dirigent for et stort Orkester, der spiller saavel i Moll som i Dur, og hvis nogen spiller falsk, maa han jo indstille Musiken«. Bare det nu ikke ender med, at Direktøren bliver ked af sin smarte Dirigent med den »ny« Taktstok. Z.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 7. Juli.

1. Konflikten i Løvgreens Trykkeri diskuteredes og Beslutning toges.

2. Et Trykkeriforhold hos Bjørnbak oplystes. Det vedtoges at rette Henvendelse til Næstformanden i Københavns Bogtrykkerforening, Hr. Langkjær.

3. En Typograf var bleven afskediget fra et herværende Blad; Personalet formente, at Grunden til Afskedigelsen skyldtes Rivninger med Principalen, og at han derfor maatte have Krav paa Reservefondsunderstøttelse. — Da der fra Afdelingens Styrelse forelaa Indstilling om at give ham Reservefondsunderstøttelse, vedtoges dette.

4. Et Medlem havde i Anledning af, at han efter udstaaet Sygdom ikke var genantaget i sin gamle Plads, modtaget 20 Kr. i Understøttelse. — Det vedtoges at lade Sagen gaa til Voldgiftsretten.

5. H. Rafaldsen i Aas havde underskrevet paa Tarifen. En Sætter var antaget til medhjælpsvis Arbejde i nævnte Forretning i 2—4 Dage ugenlig; der forespørges, om dette kan passere. — Ja.

6. Agent Hartmann havde startet et Trykkeri i Lyngby og anerkendt den københavnske Tarif. — Til Efterretning.

7. Paa et Trykkeri i Næstved var foretaget en Omlægning af Arbejdstiden. — Tillodes.

8. Et Medlem forespørger, om han ved Siden af at arbejde som Svend selv maa udføre Arbejde i sit eget Trykkeri. — Nej, ikke efter Fyraften.

9. Kjelst i Varde havde atter Brug for en Mand. — Kunde ikke faa Arbejdskraft forinden han havde afviklet sit tarifstridige Forhold.

10. I Hjørring var en Trykker bleven afskediget og en Nyudlært antaget til 21 Kr. ugenlig. — For saa vidt Antagelseslønnen er 21 Kr. kan dette lade sig gøre — ellers ikke.

11. Angaaende Udlæring af Maskinsættere i Provinserne var der rettet Forespørgsel om Arbejdstiden og Lønnen. — Der var svaret i Henhold til Tarifen.

12. Fra Ulrik Petersen i Kolding var sendt en Chek paa 100,760.47. Den øvrige Aflevering af Forbundets Sager finder Sted paa Tirsdag. — Til Efterretning.

13. Et Medlem klager over at være bleven tilsidesat ved Pladsbesættelse, han havde gaaet ledig i 1½ Aar. — Forretningsudvalget vedtog at opføre ham paa Arbejdsløshedslisten, men kunde ikke bære Ansvaret ved hans eventuelle Pladstiltrædelse.

14. L. V. Hansen var afgaaet ved Døden. Spørgsmaalet var, hvem der skulde afholde Understøttelsen. — Da Vedkommende var berettiget til 400 Kr., besluttedes af den københavnske Afdeling at udrede de 300 Kr., medens de 100 Kr. udredes af Provinsafdelingen.

F. K.

Fredag den 10. Juli. Frav. med Forfald: L. Jensen og Hvidtfeldt.

1. Et Medlem af Trykkerforeningen var bleven slettet af Sygekassen for Restance. Trykkerafdelingen mente ikke at kunne slette ham af Afdelingen. — Denne Opfattelse er uholdbar, men Sagen udsattes, til L. Jensen kom til Stede.

2. Løvgreens Forhold diskuteredes, og der toges Beslutning i Sagen.

3. Fra den kvindelige Afdeling klagedes over Forholdet i Axel Holms Forretning. — Der forhandles med Bogtrykkerforeningen om nævnte Forhold.

4. Norsk Centralforening for Bogtrykkere ønsker oplyst, hvor meget den skylder Dansk Typograf-Forbund. — De ønskede Oplysninger gives. Ligesom der paa Forespørgsel om vor gensidige Forhold paa Sygevæsnets Omraade svares, at da den norske Forvaltning ikke havde vist sig efterrettelig i andre Sager, maa Forholdet foreløbig forblive ved det gamle.

5. Fra Nykøbing F. forespørges, om det ikke var muligt at faa tilstillet Eksemplarer af Fagskolens Arbejder. — Der var allerede for længere Tid siden truffet Aftaler med Fagskolen om noget lignende.

6. Beslutning toges om en Gave til Ulrik Petersen i Anledning af, at han nu har afsluttet sin Virksomhed som Hovedkasserer, hvilken Post han har beklædt siden 1888.

7. Paalæggerske L. S. havde ikke modtaget en Plads, som var bleven hende tilbudt, hvorfor hun af Lokalkassereren var nægtet Understøttelse. — Efter de Oplysninger, som nu forelaa, vedtoges det at udbetale hende Understøttelse i den kommende Uge.

8. Et Medlem af den kvindelige Afdeling, J. F., havde for en Uge, hvori hun arbejdede, forsøgt at hæve Understøttelse. — Det besluttedes under de foreliggende Omstændigheder ikke at give hende Understøttelse.

9. Et andet Medlem af samme Afdel., J. H. N., havde ikke meddelt Kontoret, at hun paa Grund af Sygdom i Familjen havde undladt at tiltræde en hende anvist Plads. — Understøttelse nægtes.

10. Det besluttedes at lade ske Henvendelse til et herv. Papirfirma ang. Tarifen.

11. Fra Dr. Lendrop var indløbet en Skrivelse som Svar paa Louws Klage over Forholdene i Baldersgades Hospital. — Det besluttedes at rette Henvendelse til Overlæge Jacobæus.

12. Det besluttedes at give Funktionærerne paa Forbundskontoret 8 Dages Ferie.

13. Medhjælpsspørgsmaalet drøftedes. — Da det af Kassereren oplystes, at Medhjælp vedblivende var nødvendig, fordi Sætterafdelingens Formand gentagende havde været optaget udelukkende med Lokalafdelingens Sær-Arbejde, vedtoges det at udsætte Spørgsmaalets Afgørelse til efter Ferierne. Henvendelse vil være at rette til Sætterafdelingen angaaende Delagtighed i Udgiften til Medhjælp.

Tirsdag den 14. Juli.

Form. gav Meddelelse om førte Forhandlinger i den Løvgreenske Affære samt om et foreliggende Forligstilbud.

Endvidere var der ført Forhandlinger med Bogtrykkerforeningens fung. Formand ang. de kvindelige Trykkeriarbejderes Stilling hos forskellige Firmaer. — Yderligere Oplysninger overdroges det Fru Buus at indhente, ligesom det henstilledes til Afdelingen at foretage Forsøg paa at drage de kvindelige Arbejdere de paagældende Steder ind i Organisationen.

Derefter fremmødte det hidtidige Forretningsudvalg i Kolding sammen med den afgaaede Hovedkasserer for at overlevere de i Kolding indtil nu beroende Midler. Se derom særlig Referat.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 9. Juli. Frav. med anmældt Forfald: Carl Nielsen.

P. Lauritzen meddelte, at han fra 1. Oktober fratraadte sin Stilling som Formand for Den typ. Forening. Fra flere Side udtaltes Tak og Tilfredshed med Formandens Virksomhed i Foreningens Tjeneste. — Løvgreen-Affæren behandledes. — En Forespørgsel fra et Personale ang. Forstaaelsen af Tarifen henvistes til Voldgiftsretten. — En Sag ang. Beregning af Annoncer i et herv. Blad behandledes. Beslutning toges. — *Aftenbladets* Overgang til en anden Bogtrykker meddeltes. Det vedtoges at lade afholde et Møde med det ny Personale. — Et Bladsætterpersonale havde arbejdet om Søndagen og ikke modtaget tarifmæssig Betaling. Henvistes til Voldgiftsretten. — En afskediget Tillidsmand indstilledes til Reservefondsunderstøttelse. — Nogle Forespørgsler fra et Bladpersonale besvaredes. — Nogle Understøttelsessager og en Sygesag behandledes. — En Skrivelse fra et Medlem besvaredes. — En Indstilling til Arbejdsløshedsunderstøttelse nægtedes. — Et Andragende om Sanatorieophold behandledes. Sagen udsattes.

W. H.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

17. Juli: *Assens* og *Bogense*. 18. Juli: *Odder*. 20. Juli: *Brønderslev, Esbjerg, Hillerød, Kallundborg* og *Thisted*. 21. Juli: *Hobro, Nyborg* og *Vejle*.

København, den 22. Juli 1903.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Peter Julius Agerbeck, Carl Aug. Hansen og Vilh. Vald. Buch (alle arb. hos Schultz og er overgaaet fra Ny typ. Forening), Hjælpearb. Charles Hansen (arbl.). De kvl. Trykkeriarbejdere: Johanne Svane (Aller). Sygeafdelingen: Georg Saxtorph Nielsen. Sætter N. Chr. Frostholms Hustru Inger Marie.

Tiltraadte.

København: Trykkerafdelingen: 1690, Alfred Christensen (Trier) fra Rejse.

Provinserne: Bogense, 1556, Harald Petersen og 1593, Gerlak Edv. Nellemann.

Bortrejste.

Provinserne: Bogense, 1715, H. P. G. Hansen til Kbhvn. (Fagskolen). Nykøb. F., 1597, L. C. Christiansen (paa Rejse). Vejle, 1971, N. Chr. Hansen til Kbhvn. (arbl.) og 1201, H. L. Petersen paa Rejse.

Udslettede for Restance.

København: Trykkerafdelingen: 192, Nic. Winkelmann (Axel Holm).

Provinserne: Randers, 454, Trykker H. Ch. Edv. Hansen.

I Nr. 28 stod fejlagtig 1540, Holger Lund som tiltraadt Fagskolen. Der skulde have staaet: Esbjerg, 1540, Holger J. Lund, *udslettet for Restance.*

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Halvaarlig Generalforsamling afholdes Mandag den 3. Avgust, Aften Kl. 8 i Walkendorffsgade 22, Stuen.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Forhandlingsprotokollen. 3. Regnskabet. 4. Lovene. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Inkassatorerne anmodes om Lørdag d. 25. Juli at afhente Medlemsbøgerne hos Formanden i hendes Bopæl, Holbergsg. 15, 4 o. G. Kl. 7—9 Aften. CHRISTINE BUUS.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 8½ Møde i »Lars Mathiesens Minde«.

GUTENBERG-KORET.

Søndag den 2. Avgust Udflugt med Damer pr. Vogn. Medbragt Frokost i Søllerød. Middag paa Skodsborg. Punschesold og event. en lille Dans paa Gl. Klampenborg.

Passive Medlemmer kan deltage ved at tegne sig hos Kassereren, Hr. Ludvig Jensen (Allers Trykkeri), *senest* Mandag.

Prisen vil blive ca. 10 Kr. pr. Par.

T. S. Medl. bedes møde til *Svømmeundervisningen* **Kl. 7** prc. grundet paa Mørkets tidligere Frembrud.

T. C. C. Søndag Lejre og Herthadalen. Frederiksberg Bakke Kl. 7.

ANNONCER

En yngre Typograf,

(tidligere selvstændig), **søger Plads.** Vedk. kan ogsaa paatage sig at være Sætter-Trykker eller bestyre et mindre Trykkeri. Billet mrkt. »427« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Visitkorttrykkeri til Salg.

Det ved Typografernes Midsommerfest bortloddede Visitkorttrykkeri, bestaaende af en Del moderne Visitkortskrifter og en mindre Haandpresse, er billigt til Salg, da Vinderen ikke er Fagmand. Billet mrkt. »Visitkorttrykkeri« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret hurtigst muligt.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.

København K.

Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

HAMLET

Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.

Hovedudsalg: Købmagergade 54,

Hj. af Landemærket.

Leverandør til T. C. C.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 31 JULI 1903 XXX AARGANG

Affæren hos Løvgreen & Wassmann.

MELLEM Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund er Dags Dato følgende Overenskomst truffet:

Den hos Firmaet Løvgreen & Wassmann opstaaede Konflikt henvises til Afgørelse ved Voldgiftsretten. Ny typ. Forenings Repræsentant udtræder af Retten under denne Sags Behandling, og Dansk Typograf-Forbund besætter den derved ledig blevne Plads.

Københavns Bogtrykkerforening optræder paa Firmaet Løvgreen & Wassmann's Vegne og Dansk Typograf-Forbund paa Personalets.

Det henstilles til Voldgiftsretten, at den ikke alene udtaler sit Skøn om Sagens formelle Side, men ogsaa ved sit Votum træffer en praktisk Løsning af Striden.

Firmaet Løvgreen & Wassmann opsiger med tarifmæssigt Varsel sit under Konflikten engagerede Personale, for at dette ikke skal være en Hindring for en øjeblikkelig Fuldbyrdelse af Dommen, ligesom Dansk Typograf-Forbund fra Dags Dato tillader Tilgang til Trykkeriet af Forbundets Medlemmer.

København, den 25. Juli 1903.

For Københavns Bogtrykkerforening:
H. LANGKJÆR.

For Dansk Typograf-Forbund:
V. PETERSEN.

En historisk Dag.

ET Afsnit af de typografiske Organisationers Udviklingshistorie afsluttedes Tirsdag den 14. Juli ved at de afgaaede Medlemmer af Dansk typ. Foren.s Forretningsudvalg i Kolding, d'Hrr. CARL C. KNUDSEN, H. P. RABEN og H. P. WARBERG, sammen med den hidtidige Hovedkasserer, Hr. ULRIK PETERSEN, mødte paa Forbundets Kontor, Gl. Strand 46, i København, og afleverede Dansk typ. Foren.s og Dansk Typograf-Forbunds i Kolding hidtil beroede Pengemidler, som dér var vokset til en betydelig Kapital.

Tilstede var Forbundets Forretningsudvalg med Undtagelse af F. K. Madsen, som var paa Ferierejse.

Den 19. August 1888 modtog Dansk typ. Foren.s nyvalgte Hovedbestyrelse i Kolding — d'Hrr. H. F. RASMUSSEN, Formand, F. GROTH, P. HVIDTFELDT, Næstformand, FR. WEISS og H. P. WARBERG, der havde valgt Faktor ULRIK PETERSEN til Hovedkasserer — ved den hidtidige Formand, nuværende Folkethingsmand HARALD JENSEN, og Hovedkassereren JOHS. LUND af Aarhus en kontant Beholdning af 1500 Kr.

Denne Kapital er i Aarenes Løb vokset saaledes, at Koldingenserne den 14. Juli kunde aflevere et kontant Beløb af **100,760 Kr. 47 Øre.**

I denne Anledning vil det sikkert have sin Interesse at opfriske denne Udvikling.

Dansk typ. Foren. begyndte sin Virksomhed 1. Juli 1880 som Jyllands typografiske Forening og omfattede det første Aar 12 Afdelinger med 151 Medlemmer.

Kontingentet var 30 Øre ugentlig og der udbetaltes kun Rejseunderstøttelse med 40 Øre pr. Mil.

Det følgende Aar udvidedes Foreningens Omraade til samtlige Provinser og Syge- og Begravelseskassen optoges blandt Foreningens Formaal med 10 Kr. ugentlig i Sygehjælp og 50 Kr. i Begravelseshjælp.

Ved Hovedledelsens Flytning til Kolding var Afdelingerne 41 og Medlems-Tallet 495. Kontingentet var 40 Øre. Rejsehjælpen fremdeles 40 Øre pr. Mil med en Maksimumsudbetaling pr. Dag af 5 Kr. Sygehjælpen var steget til 12.25 mod at der ogsaa svaredes Kontingent i Sygeugerne. Begravelseskassen blev ved almindelig Afstemning i 1887 ordnet paa den Maade, at en i 1885 oprettet »Hjælpekasse«, som ved hvert Dødsfald opkrævede og udbetalte 1 Kr. pr. Medlem, blev obligatorisk for Dansk typ. Foren., saaledes at der dog kun udbetaltes 300 Kr. pr. Dødsfald. Understøttelse paa Stedet ydedes efter 52 Ugers Medlemsskab og 26 Ugebidrag med 7 Kr. ugentlig til gifte i 5 Uger og til ugifte i 2 Uger. Et gift Medlem kunde samtidig oppebære Rejseunderstøttelse og efter Udløbet af de 5 Uger kunde Hustruer endnu i tre Uger erholde 5 Kr. som Laan. Foreningen var bleven Medejer af *Typ.-Tid.* og udredede Halvdelen af Omkostningerne ved dens Trykning, og et Redaktionsudvalg paa tre Medlemmer modtog og sigtede det Stof, der indsendtes til Bladet fra Provinserne. Endelig skulde en Voldgiftsret eller Kommissionsdomstol, som valgtes af en anden Afdeling end den, hvori Hovedledelsen havde Sæde, dømme i Stridigheder mellem en Lokalafdeling og Hovedbestyrelsen.

Den nyvalgte Hovedbestyrelse i Kolding mødtes med betydelig Modvilje, og ragede straks uklar med Kommissionsdomstolen. Ved almindelig Afstemning gennemførte den et fast Kontingent af 10 Øre til Begravelseskassen, hvorefter Begravelseshjælpen udbetaltes med 100 Kr. efter 1 Aars Medlemsskab, efter 2 Aar 200 Kr. og efter 5 Aar 500 Kr.

Paa Foranledning deraf udgik der fra Randers Opfordring til Udmældelse og Indmældelse i Ny typ. Foren.; kun en Snes Medlemmer fulgte Opfordringen.

25.—26. Maj 1890 afholdtes Repræsentantmøde i Roskilde, hvor Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelsen omordnes saaledes, at de ledige efter 52 Ugers Medlemsskab og 26 Ugebidrag kunde vælge mellem Understøttelse paa Stedet eller paa Rejse. Gifte Medlemmer erholdt 175 pr. Dag og ugifte 125 Øre pr. Dag i 70 Dage i Understøttelse paa Stedet. For mindre end 7 Dages Arbejdsløshed udbetaltes ingen Understøttelse. Havde den ledige ved Understøttelsens Ophør endnu ikke erholdt Arbejde, kunde han erholde en III.-Klasses Jærnbanebillet til Grænsen. Samtidig oprettedes et Arbejdsanvisningskontor, hvortil enhver, som skulde have Understøttelse, var pligtig at mælde sig og modtage den første ledige Plads, der anvistes. For en anvist Plads betaltes 2 Kr. + de dermed forbundne Portoudgifter.

Rejseunderstøttelsen udbetaltes fremdeles med 40 Øre pr. Mil. Der vedtoges en Bestemmelse om Understøttelse til Arbejdsudygtige og Ældre. Kvindelige Typografer aabnedes Adgang, hvilket dog senere forkastedes ved almindelig Afstemning. Man ydede sin Tilslutning til Oprettelse af en Fagskole i København samt tilsagde et aarligt Bidrag til samme. Derimod »*tillod Tiden ikke*« en Diskussion om Lønspørgsmaalet.

Efter Repræsentantmødet opsiges Gensidighedskontrakten med Den typ. Foren. i København. Det førte til November-Konferencen 1890 i København, hvorved Ny typ. Foren. optoges i Gensidighedsforholdet, dens ca. 20 Medlemmer i Provinserne overgik til Dansk typ. Foren. og den fik Forpligtelse til Fællesoptræden med Den typ. Foren. og Trykkerforen. om Lønspørgsmaalets Løsning i Hovedstaden.

Dansk typ. Foren. var nu atter Eneherre i Provinserne; men allerede i Maj 1891 udmældtes 50 Medlemmer af Aarhus-Afdelingen og danner Typografernes Understøttelsesforening i Aarhus, fordi Hovedledelsen ikke vilde føre Stridigheder om Arbejdsvilkaarene ind paa Dansk typ. Foren.s Omraader.

Samtidig var udgaaet Indbydelse til den første skandinaviske Typograf-Kongres, som afholdtes i København 15.—17. August 1891. Dens Opgave var at finde Formen for et skandinavisk Typograf-Forbund, som tog særlig Sigte paa Ensartethed i Rejseunderstøttelse og gensidig

Støtte i Strejketilfælde. Der opnaaedes Enighed om de stillede Opgaver. Lønspørgsmaalets Løsning for Provinserne var Genstand for særlig Behandling. Det oplystes, at de københavnske Principaler under de paa samme Tid dér foregaaende Tarifforhandlinger forlangte Indførelsen af en Løntarif for hele Landet. Paa Forslag af 13 Provinsdelegerede udtalte Kongressen sig for, at Dansk typ. Foren. optog Lønspørgsmaalet paa sit Program. Samtidig meddeltes Foreningen af danske Bogtrykkere, at man vilde søge at skaffe Hovedbestyrelsen Mandat til at forhandle med Bogtrykkerne om en Tarif.

Under Forhandlingen af denne Sag var Bogtrykkerforeningens Formand, Hr. O. C. Olsen, tilstede, medens Provinstypografernes Repræsentant, P. Hvidtfeldt, den følgende Søndag nægtedes Adgang til Bogtrykkernes Generalforsamling i Odense, hvor denne Sag behandledes; thi Provinsbogtrykkerforeningen vilde ikke vide af nogen Tarif.

De paa Kongressen tagne Beslutninger var nu Genstand for livlige Diskussioner i de forskellige Foreninger og Lande. Kun Norge, Den typ. Foren., Den typ. Trykkerforen. og Dansk typ. Foren. vedtog Forslagene, den sidste kun med 225 Stemmer mod 222, medens 13 svarer »Stemmer ikke«. Sverig vedtog noget helt andet og Ny typ. Foren. forkastede Forslagene.

Den 1. Juli 1892 traadte dog Kongresforslagene ud i Livet under Navn af *Typografernes Rejsekasser og Reservefonds.*

En Sammenslutning af Provinsianerne og Københavnerne blev dermed etableret, og Dansk typ. Foren. havde optaget Lønspørgsmaalet blandt sine Formaal. Gensidigheden med Ny typ. Foren. og Sverig hævedes baade for Danmark og hele Udlandet. For Danmark dannedes en Fællesstyrelse, bestaaende af 2 Medlemmer af Dansk typ. Foren.s Hovedbestyrelse, 1 Medlem fra hver af de to københavnske Foreninger samt en Formand, som valgtes ved Fællesafstemning.

Rejseunderstøttelsen ændredes fra Milepenge til Dagpenge og Understøttelsen fastsættes til 1 Kr. Dag i 90 Dage + Penge til en Dækspladsbillet over alle Vandveje. Den Rejsende havde hidtil, naar han kom til en By, af Afdelingsformanden erholdt en Omgangsseddel, som skulde paategnes paa samtlige Arbejdssteder for at godtgøre, at der intet Arbejde fandtes. Denne bortfaldt. I Stedet for indførtes Rejselegitimationer, som tjener til Meddelelsesmiddel mellem Afdelingerne og Kvittering for den modtagne Understøttelse. Rejseunderstøttelsens Byrder, som væsentlig hidtil havde hvilet paa Provinskollegerne, blev nu ligelig delt paa alle arbejdende Typografer.

Strejkeunderstøttelse fastsattes til 2 Kr. pr. Dag.

I Løbet af Efteraaret og Vinteren rejste sig en stærk Opposition mod den ny Ordning. Fra én Side mod den formentlige lavere Rejseunderstøttelse og fra en anden mod Lønspørgsmaalets Optagelse som Dansk typ. Foren.s Formaal. Der fremkom herunder Ønske om Afholdelse af et Repræsentantmøde, der krydsedes ved Forslag om Sammenkomster af Medlemmerne i forskellige Egne af Landet. Disse fandt Sted i August 1893. De udtalte sig alle for den ny Ordning, men man ønskede dog at forhøje Rejseunderstøttelsen. Da det i Forvejen var skralt med Foreningens Midler, udskreves i December et Ekstrakontingent af 10 Øre pr. Uge, som fra 21. Februar 1894 blev til et fast ugentligt Kontingent, hvorved dette steg til 60 Øre pr. Uge.

Fra 1. Maj forhøjedes Rejseunderstøttelsen for de danske Rejsende til 125 Øre pr. Dag ved at Hovedforeningen udredede 25-Øren.

I den sidste Halvdel af 93 og 94 var der flere Smaaskærmydsler om Arbejdsforholdene, der som Regel endte heldig for Arbejderne. Der indgik derfor stadig Begæring om Støtte til Gennemførelse af forbedrede Arbejdsforhold, hvorfor Ledelsen maatte tage under Overvejelse at forsøge en samlet Ordning af Løn- og Arbejdsforholdene i Provinserne.

Da det imidlertid var kommen til Styrelsens Kundskab, at Venstre-Redaktørforeningen vilde afholde Møde i København i Anledning af det afsluttede politiske Forlig, indsendte Fællesstyrelsen i Marts 94 til Højre- og Venstre-Redaktørforeningen samt til Foreningen af danske Bogtrykkere en Anmodning om en Forhandling om en almindelig Provinstarif. Medens Venstre-Redaktørforeningen vedtog at udskyde Spørgsmaalets Behandling til Efteraaret, svarede Bogtrykkerforeningen imødekommende og Højreredaktørerne undlod helt at svare.

Paa Bogtrykkerforeningens Generalforsamling i Aarhus i Avgust indledede Hr. Redaktør Holger Ibsen en Forhandling om Spørgsmaalet. Der nedsattes et 5-Mands Udvalg til sammen med et lignende Antal for Typograferne at finde et Grundlag, paa hvilket en Ordning af Løn-, Arbejds- og Lærlingeforholdet kunde finde Sted.

Arbejderne ønskede straks at indlede en mundtlig Forhandling, men Principalerne udbad sig detaillerede Oplysninger om Arbejdernes Krav. I November Maaned tilstilledes derfor samtlige Principalmedlemmer et saadant Udkast uden vedføjede Priser.

Imedens var der fra tre Odense-Bogtrykkere udgaaet Indbydelse til Dannelse af en Provinsbogtrykkerforening. Ved »et Tilfælde« samledes Tarifudvalgets jyske Principalmedlemmer til et Møde i Randers med den ene af Indbyderne fra Odense.

Den 16. Decbr. meddeler de jyske Tarifudvalgsprincipaler, at de ved Samraad med flere Kolleger havde fundet Gennemførelsen af en Minimaltarif for uigennemførlig, og selv om man kunde enes med Typograferne om en saadan, savnedes der Støtte til Gennemførelsen deraf, hvorfor de foreslog Tarifudvalget opløst.

Ca. 40 Provinsbogtrykkere udmældte sig af Foreningen af danske Bvgtrykkere og sluttede sig til Provinsbogtrykkerforeningen. Fællesstyrelsen modtog derefter Meddelelse om, at man betragtede Tarifudvalget for opløst.

Dansk typ. Foren.s Hovedbestyrelse og Fællesstyrelsen rettede derefter en Henvendelse til den nydannede Provinsbogtrykkerforening for at formaa den til at optage de afbrudte Forhandlinger.

Der svaredes af Formanden, Hr. Thillerup i Odense, at Foreningen endnu ikke havde begyndt sin Virksomhed, idet Valg af Styrelse først vilde finde Sted i Løbet af Sommeren, men at han for sit eget Vedkommende ikke troede, at der kunde blive noget ud af saadanne Forhandlinger, da det var som Følge af Tarifkravet, man havde udmældt sig af den gamle Principalforening og dannet den ny.

Bogtrykkerforeningen havde sikkert ventet, at dermed var ethvert Krav fra Arbejdernes Side for stedse slaaet af Marken. I tre Aar havde man nu holdt Arbejderne oppe med Forhandling. Nu var Tiden moden til Handling.

I de første Dage af Februar 95 opfordrede Styrelsen derfor Kollegerne i de forskellige Afdelinger til at fastsætte den mindste Løn indenfor Grænserne 16—18 Kr. og den laveste Tusindbetaling indenfor Grænsen 26—28 Øre pr. 1000.

Tilgangen til Sjælland lukkedes. Og i Ugens Løb forelagdes Kravene, der tillige indeholdt Bestemmelser om Betaling for Overarbejde og et vist Forhold mellem Typografer og Lærlinge samt en Arbejdstid paa $9^1/_2$ Time.

I den Anledning afholdt Formændene og Næstformændene for Højre- og Venstre-Redaktørforeningerne i Ugens Løb Møde og bebudede et almindelig Møde af de sjællandske Bogtrykkere. Beslutningerne maa her have gaaet i fredelig Retning; thi da man om Søndagen forlangte Svaret paa de stillede Krav, havde det de fleste Steder en imødekommende Karakter.

Ved en Udsending fra Hovedbestyrelsen lykkedes det i kort Tid at faa Fordringerne anerkendte de fleste Steder. Kun i Korsør, Skelskør, Sorø, Stege og et enkelt Trykkeri i Slagelse kom det til Arbejdsnedlæggelse, men ikke et Medlem svigtede.

I Midten af Maaneden udvidedes Bevægelsen til Jylland og i Maanedens Slutning lukkes Tilgangen til samtlige Byer. I Jylland kom det til Kamp i Holstebro og Skive. I Marts forplantedes Bevægelsen til Fyn og de øvrige Øer, hvor Arbejdet standsedes i Nakskov.

Medens ikke en Mand havde svigtet paa Sjælland, var dette ikke Tilfældet i Jylland og Nakskov. Adskillige Steder maatte man gaa udenom, fordi Typograferne paa visse Punkter stod under bedre Forhold eller fordi Tilstanden var saa skandaløs, at Forretningerne udelukkende dreves ved Lærlinge og unge Kvinder, som stod fuldstændig upaavirket af Organisationen.

I April Maaned kunde dog Styrelsen kundgøre, at Typografernes Fordringer vare gennemførte i saa godt som samtlige Byer. 7 Mand blev staaende i Pladserne og der kom senere 10 Mand, som optog Arbejdet.

Provinstypograferne havde dog vundet deres første Slag; men Kampen havde kostet — foruden de 17 Mand — 11,725 Kr. 31 Øre, hvoraf 4591 Kr. 10 Øre indgik i frivillige Bidrag og som Tilskud fra det internationale Typograf-Forbund, til hvilket Danmark havde sluttet sig fra Aarets Begyndelse.

1896—97 foregaar Bevægelser for en fuldstændig Sammenslutning af de mange Typograf-Organisationer i Landet. Møder afholdtes i Ringsted, Odense, Aarhus og Randers for at drøfte Betingelserne for en saa lan Sammenslutning. Vanskelighederne var imidlertid store og mange; thi de forskellige Foreninger havde hver for sig optaget Formaal, som, hvis de skulde overføres paa det hele, vilde kræve en betydelig Kontingentforhøjelse.

Af Dansk typ. Foren.s ca. 700 Medlemmer besvarede i Oktbr. 1897 254 Spørgsmaalet om en fuldstændig Sammenslutning med Ja, medens

194 var derimod. Et lignende Forhold gjorde sig gældende i Understøttelsesforeningen i Aarhus, der i den forløbne Tid havde faaet Medlemmer i forskellige Byer og talte ca. 100 Medlemmer.

Ny typ. Foren. forkastede derimod Forslagene. I Den typ. Foren. var der overvejende Flertal. Da man imidlertid havde besluttet, at der skulde afgives 2/3 St. for en Sammenslutning, bortfaldt Spørgsmaalet, der særlig var strandet paa Sygekassernes Uensartethed.

I Slutningen af Aaret 1897 stillede Typograferne i forskellige Byer atter Krav om Forbedring af Overenskomsten af 95. Allarmeret deraf indvarslede Bladudgiverne til et Møde i København, paa hvilket der den 13. Decbr. stiftedes: *Organisationen af Bladudgivere i Provinserne.*

Principalerne i de Byer, hvori der var fremsat Lønkrav, henviste Fordringerne til Behandling i den nystiftede Forening. Denne havde samtidigt indsendt Forslag til Dansk typ. Foren. og Understøttelsesforeningen i Aarhus om Oprettelse af en Voldgiftsret til at dømme i Tvistigheder om Arbejdsvilkaarene. Et lignende Forslag var fremsat af Dansk Provinsbogtrykkerforening, der nu havde skiftet Formand. Hovedbestyrelsen svarede bekræftende paa Betingelse af, at der optoges Forhandling om en Tarif, paa Grundlag af hvilken en Voldgiftsret kunde dømme.

Med Understøttelsesforeningens Formand havde Formanden for Dansk typ. Foren. allerede i November indledet Underhandling om denne Forenings Opløsning og Overgang til Dansk typ. Foren. Der var opnaaet Forstaaelse og Planen billigedes paa Understøttelsesforeningens Generalforsamling Nytaarsdag.

Den 22. Januar 1898 afholdt Repræsentanter for de to Foreninger et Fællesmøde i Aarhus, hvor Overgangsbetingelserne fastsattes.

Dagen efter samledes Repræsentanter for de to Arbejdsgiverorganisationer med Delegerede for Arbejderne til et forberedende Møde angaaende den paatænkte Tarif. Der nedsattes et Udvalg, bestaaende af et Medlem for hver af de fire Foreninger. Dette Udvalg holdt sit første Møde i Fredericia den 12. Februar. Vanskelighederne var mange og store. Det var særlig den højst uensartede Maade, hvorpaa de forskellige Minimumslønninger i 95 var kombinerede, som nu voldte Vanskeligheder. Der fandtes 22 Lønkombinationer. En 9-Timers Arbejdsdag stilledes som første og ufravigelige Betingelse fra Arbejdernes Side, medens Principalerne søgte at indskrænke Løntillæget saa meget som muligt. Sammenslutningen mellem de to Arbejderforeninger var bleven en Kendsgærning. Provinstypograferne var bleven en Enhed, med hvilken der maatte opnaas en Forstaaelse. Af ganske andre Aarsager arbejdede Typograferne ogsaa for at naa et Resultat ad fredelig Vej.

Den 16. April forelagde Udvalget Udkastet for samtlige interesserede Foreningers Styrelser ved et Møde i København. Flere Gange var Forhandlingerne ved at sprænges; men ved Arbejdernes stadige Eftergivenhed lykkedes det at tilvejebringe et »Forslag til Tarif for de danske Provinser«. Tilbage var Medlemmernes Sanktion. Begge Principalforeninger vedtog Forslaget, medens Dansk typ. Foren.s Medlemmer forkastede dette med 395 Nej mod 273 Ja.

Imidlertid var der indkaldt til Delegeretmøde for »Typografernes Rejsekasser og Reservefonds« med paafølgende Repræsentantmøde i Dansk typ. Foren. Disse Møder afholdtes i Odense 29—31. Maj 1898. Efter en livlig Debat om Tarifen, der under de forhaandenværende Omstændigheder forsvaredes af hele Ledelsen, vedtoges det at sætte Tarifen under fornyet Afstemning, efter at det var lykkedes at faa en lille Indrømmelse paa Minimallønnen.

Paa samme Møde vedtoges at omdøbe Typografernes Rejsekasser og Reservefonds til *Dansk Typograf-Forbund.* Arbejdsløshedskasserne inddroges under Forbundets Virksomhed, hvorved der opnaaedes ensartet Understøttelse paa Stedet baade i Provinserne og i København. Understøttelsen fastsattes til 1.25 pr. Dag i 70 Dage efter 50 Ugebidrag og 1.75 efter 200. Kontingentet til Forbundet steg fra 20 til 35 Øre og Kontingentet i Dansk typ. Forening forhøjedes fra 60 til 75 Øre. Der vedtoges endvidere Tilslutning til De samvirkende Fagforbund i Danmark. Hovedledelsen for Dansk typ. Foren., som hidtil valgtes i én By, udvidedes saaledes, at den kom til at bestaa af et Forretningsudvalg paa 3 Medlemmer, samt 2 Medl. valgte for Jylland, 2 for Sjælland, 1 for Fyn og 1 for Lolland-Falster. Forretningsudvalget forblev i Kolding og Formanden lønnedes saaledes, at han udelukkende stod til Foreningens Raadighed. Og endelig aabnedes der nu de kvindelige Typografer Adgang til Organisationen. Disse Beslutninger traadte i Kraft 1. Januar 1899.

Ved den fornyede Afstemning blev Tarifen vedtaget med 348 Ja mod 282 Nej. Den traadte i Kraft 1. Oktober 98 for 50 Forretningers Vedkommende, hvis Indehavere var Medlemmer af Bladudgiverorganisationen. Provinsbogtrykkerforeningen tøver derimod og kun med Nød og Næppe naaede den i anden Omgang at faa den vedtaget. Det lykkedes dog at faa den indført fra 1. Januar 99 hos denne Organisations Medlemmer.

I organisatorisk Henseende betød Tarifen et ikke uvæsenligt Fremskridt. En Del Trykkerier, som ikke hidtil havde haft »Overenskomster«, kom ind under Tariftilstande. Tarifen indskrænkede de nogle og tyve Lønmaader til 8 med Minimumslønninger fra 17—20 Kr. og varierende Akkordsatser fra 26—28 og 30—31 Øre pr. 1000. Der indførtes en 9 Timers Arbejdsdag, Regler for Over-, Nat- og Helligdagsarbejde, en Maskinsættertertarif med 33 1/3 % højere Betaling end Haandsætterne med en Arbejdstid af 8 Timer for Dagarbejde og 6 for Natarbejde, en Lærlingeskala, nogle højst nødvendige Sundhedsbestemmelser samt Oprettelsen af en Voldgiftsret. Som Garanti for Overholdelse af Arbejdstiden maatte man indgaa paa Mulktbestemmelser.

Fra 1. Januar 1899 overgik Anvisningskontoret til Formandens Ledelse og Anvisningen blev samtidig gratis saavel for Arbejdere som Arbejdsgivere.

Ved den store Lock-out om Sommeren udskreves et Ekstrakontingent af 25 Øre, hvorved Kontingentet steg til 1 Kr.; dette varede Aaret ud. Foranlediget heraf afholdtes i December et ekstraordinært Delegeretmøde i København, hvor det bl. a. vedtoges at fastsætte Kontingentet til Reservefonden til 25 Øre. Derved blev Kontingentet i Dansk typ. Foren. 90 Øre ugentlig.

I Juli 1900 afsluttedes der særlige Gensidighedskontrakter med de sydlige Landes Typograforganisationer, som ligestiller de gensidige Foreningers Medlemmer med Foreningens egne, hvorefter Rejseunderstøttelse udbetales til udenlandske Medlemmer som til indenlandske, Understøttelse paa Stedet ydes til Medlemmer, som er understøttelsesberettiget i Moderforbundet og som umiddelbart før har betalt Bidrag i 26 Uger til det Forbund, i hvilket der forlanges Understøttelse. Sygeunderstøttelse udbetales i Lighed med, hvad der ydes til Forbundets egne Medlemmer, saa snart der er betalt ét Ugebidrag, uden at medregne den i gensidige Forbund modtagne Understøttelse. I Tilfælde af et Medlems Død medregnes de i Moderforbundet ydede Bidrag og der indrømmes de Efterladte alle Rettigheder under Forudsætning af, at Medlemmet umiddelbart før har arbejdet og betalt et Aar i det paagældende Forbund. Er Medlemmet ikke berettiget til Begravelseshjælp udredes Omkostningerne ved Begravelsen.

I Løbet af Sommeren 1901 startedes Provinsbladenes Andelsselskab for Stereotypering. Forud var en Del Blade forsynet med Stereotypiplader, navnlig Føljetonklichéer, fra nogle Privatforetagender. Da den hele Stereotypibevægelse faktisk forrykkede de bestaaende Tarifforhold i Provinserne, søges en Forhandling med Bladudgiverorganisationen for, med dette Forhold for Øje, at hidføre Ændringer i Tarifen. Denne nægtedes. Og da Andelsselskabet startede Fabriken i København uden at ville anerkende den københavnske Tarif, medførte dette, at Typograferne den 26. Oktober ved en motiveret Udtalelse opsagde deres Pladser med tarifmæssig Varsel hos Andelsselskabets Formand i Næstved, for om muligt derved at faa tilvejebragt en Forhandling. Efter en Konference i Fredericia og forskellige udvekslede Skrivelser og Telegrammer tages Opsigelserne tilbage den 31. Oktober. Et Møde afholdes mellem Styrelserne den 8. November. Ved dette enedes man om Ændringer i den bestaaende Tarif, hvorved man kom fra 8 Lønklasser til 4 med Minimumslønninger fra 19—22 Kr. samt en Tusindbetaling af 29—32 og 31—34 Øre for Avisarbejdere, medens Akcidens- og Bogarbejde skulde holdes ens over hele Landet med en Mindsteløn af 22 Kr. og 32—34 Øre pr. 1000. For de Arbejdere, som ikke berørtes af Minimumslønnens Stigning, skulde tillægges 2 Kr. pr. Uge eller 2 Øre pr. 1000. Paa Betingelse af, at dette Forslag, der tillige indeholdt nogle Tillæg paa andre Punkter, vedtoges af Dansk typ. Foren. og Principalorganisationerne, gik Andelsselskabet ind paa at underskrive den københavnske Tarif.

Efter skriftlig Afstemning blandt Dansk typ. Foren.s Medlemmer vedtoges det med 729 Stemmer mod 1 at opsige den bestaaende Tarif, og den ny vedtoges med 655 Stemmer mod 141 af 809 afgivne Stemmer. Hos Principalerne mødte den ny Tarif betydelig Modstand og vedtoges kun paa den Maade, at de Ikkestemmende taltes som Jastemmende. Andelsselskabet forkastede Forslaget om at underskrive den københavnske Tarif, men Formanden erholdt Bemyndigelse til at indlede ny Underhandlinger om visse Garantibestemmelser. En Konference kom i Stand; den 13. December skabtes »Hafnia«-Overenskomsten, hvor bl. a. Forbundsstyrelsen erklærede sig villig til ved den kommende Tarifforhandling i København at forelægge Spørgsmaalet om, at fritage Andels-

selskabets Maskinsættere for den obligatoriske Medlemspligt, hvilket nu er sket med det Resultat, at Principalforeningen ikke kunde indrømme en saadan Undtagelsesstilling for denne Forretning. Den saaledes ændrede Tarif traadte i Kraft 1. Juni 1902.

Den 24.—25. Maj 1902 afholdtes Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde med paafølgende Repræsentantmøde i Dansk typ. Foren. den 26. Maj.

Dansk Typograf-Forbund havde hidtil bestaaet af 4 Hovedafdelinger, nemlig Dansk typ. Foren. med 44 Lokalafdelinger og en selvstændig Hovedledelse, Den typ. Foren., Den typ. Trykkerforen. og De kvindel. Trykkeriarbejdere, med hver sin selvstændige Styrelse under Fællesstyrelsens Overledelse. Møderne vedtog Ophævelsen af de fire Hovedforeninger; Forretningsudvalget i Kolding ophævedes; de tre Hovedforeninger i København blev Lokalafdelinger ligesom Afdelingerne i Provinserne, som i Lighed med de københavnske Lokalafdelinger vælger en Lokalstyrelse. En Styrelse sammensattes af 6 Medlemmer af de 3 københavnske Afdelinger og 7 af Provinsafdelingerne, der sammen med et Forretningsudvalg, bestaaende af de hidtidige Hovedforeningers Formænd og en fælles valgt Formand, udgør Hovedledelsen. Hovedkassereren for Forbundet havde hidtil været Hovedkasserer for Dansk typ. Foren. Hovedkassereren og Lokalkassereren i København forenedes nu i en Person.

Samtidig udvidedes Understøttelsen meget betydelig. Efter 6 Ugers Bidrag opnaaedes 140 Dages Understøttelse paa Rejse, og efter 50 Ugebidrag det samme Antal Dage paa Stedet. Denne Understøttelse kan erholdes i 60 Uger i tre løbende Regnskabsaar, hvorefter der atter kræves 50 Ugebidrag for at opnaa Understøttelse.

Forbundet har derefter en statsanerkendt Sygekasse for København og en almindelig Pengehjælpskasse for Provinserne. Ogsaa Begravelseskasserne holdes ude fra hinanden, og i Provinserne forhøjes Understøttelsen efter 15 Aars Medlemsskab til 400 Kr. og efter 25 Aar til 500 Kr.

For Provinserne stiger Kontingentet fra 90 Øre til 1 Kr.

Disse Beslutninger medførte, at Dansk typ. Foren.s hidtidige Formand maatte flytte til København fra Nytaar 1903 og de i Kolding beroende Kapitaler efter Juni Termins Udløb overføres dertil.

Medlemsantallet var fra 151 i 1880 steget til 495 i 1888 og til 989 i Januar 1903. Fra 1880—88 var Indtægten Kr. 43,759.39 og Understøttelser udbetalt med et samlet Beløb af Kr. 31,218.20, og fra 1888—03 var Indtægten Kr. 338,646.34, medens Understøttelserne androg Kr. 227,653.40, Administrationen i Afdelinger og Hovedkasse Kr. 18,898.78 og Lønninger Kr. 10,870.50, dertil kommer saa Andel i Udgifterne til *Typ.-Tid.*

I Henhold til 2. Halvaars-Regnskab 1902 skulde Beholdningen den 1. Januar 1903 være:

I Dansk typografisk Forening:			
Hovedkassen	Kr.	3,032.01	
Reservefonden	-	5,195.75	
Begravelseskassen	-	26,567,53	
			Kr. 34,795.29
I Dansk Typograf-Forbund:			
Arbejdsløshedskasserne	Kr.	14,159.81	
Reservefonden	-	53,364.34	
			- 67,524.15
Dertil lægges indvundne Renter i 1. Halvaar 1903:			
I Dansk typ. Foren.s Hovedkasse	Kr.	57.30	
— Reservefonden	-	93.30	
— Begravelseskassen	-	470.90	
			- 621.50
I Dansk Typograf-Forbunds Arbejdsløshedskasser	Kr.	264.85	
i do. Reservefonden	-	860.70	
			- 1,125.55
			Kr. 104,066.49
Denne Beholdning modtoges saaledes:			
Kontant	Kr.	100,760.47	
Depositum hos Det forenede Dampskibsselskab	-	500.00	
I Kassebilag	-	2,806.02	
	Kr.	104,066.49	

— — —

Formanden for Forbundet, Hr. Victor Petersen, takkede det afgaaende Forretningsudvalg for dets hidtidige Arbejde, som han haabede at det skulde lykkes at føre videre, selv om Resultaterne vel ikke kunde blive saa store, som det, d'Hrr. fremmødte med. En af de Mænd, som har beklædt Tillidshværvet i alle de Aar, Forretningsførelsen havde været i Kolding, vilde man gærne vise en lille Opmærksomhed. Gaven — en Sovesofa med Sølvplade — hvorpaa følgende Ord er graveret:

TAK FOR TROFAST ARBEJDE
I ORGANISATIONENS TJENESTE
DANSK TYPOGRAFISK FORENING — DANSK TYPOGRAF-FORBUND
1888—1902

bad han den afgaaede Hovedkasserer, Hr. Faktor Ulrik Petersen, modtage som en ringe Anerkendelse for hans Arbejde i den lange Aarrække.

Det afgaaede Forretningsudvalg sammen med det nuværende tog derefter med Damper til Skodsborg, og i hinandens Selskab mindedes man de Aar, der svandt, og udtalte mange gode Ønsker for Fremtiden.

Den typ. Trykkerforening

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 9. August, Formiddag Kl. 11 præcis

i »Boulanger«, Kompagnistr. 43.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning samt fremlægger det reviderede Regnskab til event. Godkendelse. 2. Andragender. 3. Arbejdernes Livsforsikring. 4. Sygekassens Administration. 5. Opstilling til Valg af Funktionærer. 6. Eventuelt.

Talrigt Møde udbedes. STYRELSEN.

Derefter afholder **Ekstrakassen** Generalforsamling.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

København: Sygeafdelingen: Svend Aage Jensens Hustru Ellen Laura Kirstine. De kvl. Trykkeriarbejdere: Røraflæggerske Ella Poulsen (Natt.) og Henny Horn (Christtreu).

Tiltraadte.

København: 1590, Aksel Vilh. Knudsen (I. Cohen) fra Slagelse. 4252, Galvanoplastiker Hans Peter Reuter Nielsen (Truelsen) fra Rejse. 1603, Ole Peter Jensen fra Vejen, 4995, Hans Laur. Petersen fra Vejle og 1757, Jørgen A. Hansen fra Rejse (alle arbl.). 6088, Peter Friis-Thomsen (udenf. Faget) fra Rejse.

Provinserne: Silkeborg, 731, Jens Peter Larsen (Kr. Johansen). Odense, 1593, Gerlak C. N. Nielsen (arbl.). Roskilde, 1053, Jørgen Oskar Christensen.

Udmældte.

København: Sætterafdelingen: 6353, Bogtrykker Charles Winther.

Provinserne: Aarhus, 462, Bogtrykker R. Nielsen (Nationaltrykkeriet). Hjørring, 1292, Chr. Christensen.

Odense Lokalafdeling. Fra og med Søndag den 2. Avgust er Lokalformanden bortrejst og bedes al Korrespondance sendt til Næstformanden, Typ. L. SCHOU, Jærnbanegade 9, 2.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Lægerne.

Hr. Dr. WANDALL er bortrejst fra 2. Avgust til 7. September. Hans Praksis besørges af Hr. Dr. KNUDSEN, Nørregade 30. Konsulationstid 12—1 og Søndag 8—9.

T. C. C. Søndag Ørholm. Trianglen Kl. 9½.

ANNONCER

En Maskinsætter

(Typograph) søger Plads. Vedk. har lært paa Skolen i Berlin. Billet mrkt. »Maskinsætter« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Et udmærket Bogtrykkeri

i en middelstor Købstad er billigt til Salg mod en mindre kontant Udbetaling. Bill. mrkt. »Ustadighed« modt. Ekspeditionskontoret.

HAMLET

Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.

Hovedudsalg: Købmagergade 54,

Hj. af Landemærket.

Leverandør til T. C. C.

Plads som **Bog-** eller **Akcidenssætter** søges af en dygtig Typograf. Billet mrkt. »1903« bedes indlagt paa Ekspeditionsk.

Forretning til Afstaaelse.

En udmærket Forretning i Papirbranchen med tilhørende nyt, mindre Bogtrykkeri og Bogbinderi — beliggende paa en af Københavns Hovedgader — er straks eller senere til Afstaaelse.

En Mand med nogen Kapital vil her kunne komme ind i en fortrinlig Virksomhed.

Tilbud om Køb mrkt. »*Papir 1949*« modtager *L. Chr. Nielsens Annonce-Ekspedition, Løvstræde 14.*

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 — KØBENHAVN DEN 7 AVGUST 1903 — XXX AARGANG

Afgaaede Tillidsmænd.

I Tilslutning til vor Artikel i forrige Numer bringer vi i Dag Portrætter af de Mænd, som har siddet i Dansk typografisk Forenings Forretningsudvalg:

Ulrik Petersen er Koldingenser helt og holden. Han er født 1851 i Kolding; kom i Lære i B. Møllers Enkes Bogtrykkeri 1865, har arbejdet der siden som Svend og Faktor kun med en kort Afbrydelse, hvor han forsøgte at skabe sig en selvstændig Virksomhed i Varde. I 1888 blev han enstemmig valgt som Hovedkasserer for Dansk typ. Foren. og senere tillige for Dansk Typograf-Forbund, hvilken Gærning han udførte med en vis Pietet, pillent og pligtopfyldende, troligt bistaaet af hans Hustru, som fuldstændig levede med i denne Gærning, der helt optog Petersens Fritid og fængslede ham til Hjemmet. I Døgnets Stridighed tog han ikke Del, Petersen var kun Hovedkasserer. Til de mange Tusinde, som er gaaet igennem hans Hænder, har han aldrig haft andet Opbevaringssted end en Stivelsesæske, som han anbragte i en Kommodeskuffe, hvorfra de dog hurtig blev overført til Sparekassen. Som Menneske er han til daglig Dags Flegmatiker, men kan optøes i et gemytlig Lag, ligesom han ogsaa i sin Tid har begaaet en Mængde Lejlighedssange.

Henrik Peter Warberg er født 5. September 1851, fik udlært 28. September 1872 i Fyns Stiftsbogtrykkeri i Odense, hvor han derefter arbejdede som Svend til kort efter R. P. Jensens Agitationsrejse for Dannelsen af det første Typografforbund i 1875, da han blev sat i Luften for sine »røde Anskuelsers Skyld«. I et halvt Aarstid arbejdede han derefter i København, hvor han bl. a. forestod Installationen af Eltongs Bogtrykkeri i Pilestræde. Kom saa til Svendborg Januar 1876, blev Lokalformand og repræsenterede Afdelingen paa den første danske Bogtrykkerdag i Pinsen 76. I 1877 tog han Plads i *Kolding Folkeblad*, hvor han satte *Højskolebladet* til dette i November 78 fik selvstændigt Trykkeri. Derefter gik han i Trykkerlære i Fyns Stiftsbogtrykkeri indtil Maj 1879, da han blev Trykker og Leder af *Holbæk Amts Avis*. I de følgende Aar arbejdede han som Trykker og første Mand hos A. Bachhausen, Horsens, *Horsens Avis, Jyllandsposten* og Fyns Stiftsbogtrykkeri til han i Juli 1885 overtager Ledelsen af *Højskolebladets* Bogtrykkeri i Kolding. Her virkede han i 17 Aar til han ifjor Maj overtog den tekniske Ledelse af det Miloske Bogtrykkeri i Odense.

Som allerede tidligere nævnt har Hr. W. siddet i Dansk typografisk Forenings Hovedledelse fra den fik Sæde i Kolding, og fra Juli 1896 som Næstformand. Han har ved mange Lejligheder repræsenteret Foreningen, bl. a. var han dens Repræsentant paa Kongressen i Berlin 1891. I Provinsvoldgiftsretten var han Næstformand, ligesom han var Tilsynshavende ved Fagskolen siden dennes Oprettelse, hvilken Stilling han endnu beklæder. Warberg var det forsonende Element i Hovedbestyrelsen; ved hans store Viden, klare Opfattelse og udprægede Evne til at finde Kærnen i Sagerne, indtager han en Førsterangs Plads blandt danske Typografers Ledere.

Hans Peter Raben, der fødtes 3. Marts 1853 i Salten ved Silkeborg, kom allerede som 10-Aars Dreng til »Faget«, idet han i September 1863 begyndte i *Silkeborg Avis* som Bydreng, Opvalser og Sætter. Efter 4 Aars Forberedelse begyndte han den egentlige Læretid i 1867 og udlærte 1. Maj 1872. Raben maatte derefter straks gaa »paa Valsen«. Efter tre Maaneders Rejse fik han Arbejde i Ribe, hvor han blev i to Aar, arbejdede derefter i Thisted, København, Præstø, Randers, Aarhus, Grenaa, Vejle, Ringkøbing (to Gange) og kom i 1881 til Kolding, hvor han siden har opholdt sig og haft Arbejde paa de fleste af Byens Trykkerier. For anden Gang arbejder han nu paa *Folkebladet*.

I 1897 kom Raben, der i flere Aar havde staaet som Suppleant til Hovedbestyrelsen, ved V. C. Bergs Bortrejse ind i Hovedbestyrelsen og havde uafbrudt Sæde i denne indtil Sammenslutningen fuldbyrdedes 1. Januar 1903. Med Lyst og Interesse deltog Raben i Styrelsens Virksomhed, særlig som Medlem af Forretningsudvalget, i hvilket han det sidste halve Aar var Næstformand. Han har paa Hovedbestyrelsens Vegne deltaget i flere Sammenkomster om Tarifen. Med Vemod traadte han tilbage fra en Gærning, han havde faaet mere og mere kær.

Carl Knudsen valgtes af Kolding Lokalafdeling til at supplere Forretningsudvalget ved Hr. Warbergs Bortrejse fra Kolding. Han er født 6. Oktober 1876 i Kolding. Efter 5 Aars Læretid Svend 1. Oktober 1895 hos Sjodt & Weiss i Kolding, og med Undtagelse af hans Soldatertid i 1898 har han arbejdet her siden og indtager nu der en Lederstilling. Fra 1897, da Typografernes Fagforening i Kolding stiftedes, har han siddet i dennes Bestyrelse og var, da Foreningen ved Nytaarstid opløstes — for at Lokalafdelingen som saadan kunde indmælde sig i Fællesorganisationen — dens Formand. Nu sidder han i Lokalafdelingens Styrelse. Var Lokalformand i 1897 og dens Repræsentant paa Delegeretmødet i København sidste Sommer. Knudsen er en dygtig Arbejder og et elskværdigt ungt Menneske, som har gode Udviklingsmuligheder for at kunne blive en god Kraft i Organisationsarbejdet.

Endelig har P. HVIDTFELDT uafbrudt haft Sæde i Forretningsudvalget indtil 1. Juli 1896 som Næstformand, og fra den Tid som Formand. 1. Januar 1903 flyttede han, som bekendt, til København som Provinsianernes Forretningsfører.

Ham er der heldigvis endnu ingen Anledning til at portrætere.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I Anledning af den i Sverig foretagne Lock-out er der fra De samvirkende Fagforbund rettet Opfordring til os om at yde Støtte. De svenske Arbejdere ydede, som bekendt, ansélige Bidrag under den store Lock-out her i Landet, og det er derfor ikke mere end naturligt, at der nu ydes Gengæld fra vor Side.

Forretningsudvalget har overvejet Sagen og opfordrer Medlemmerne til at yde

ét Bidrag paa 25 Øre

for Hel-Betalende, **13 Øre** for Halv-Betalende, en Gang for alle, som indbetales senest

Lørdag den 8. Avgust.

Da det kun drejer sig om dette ene Bidrag, ansér man det som givet, at **samtlige** Medlemmer deltager i Indsamlingen.

København, den 4. Avgust 1903. FORRETNINGSUDVALGET

Affæren hos Løvgreen & Wassmann.

I Numeret for 1. Avgust søger *Ny typ. Tid.* igen at forvanske de virkelige Forhold, idet Bladet gør gældende, at Hr. V. Petersen og jeg paa Bogtrykker Langkjærs Kontor har udtalt, at Blokaden hos Firmaet Løvgreen & Wassmann var uberettiget, samt at vi samme Sted *har truffen en Overenskomst* sammen med Repræsentanter for Ny typ. Forening om Stridens Bilæggelse. — Sandheden er denne, at jeg angaaende det første Punkt har udtalt: »at jeg bestemt advarede Personalet mod at nedlægge Arbejdet Lørdag Morgen, da jeg *fandt Anledningen for lille til en Arbejdsnedlæggelse*«, og jeg vidste, at Pladserne blev besat af Ny typ. Forenings Medlemmer. Da Hr. Løvgreen imidlertid Lørdag Morgen hverken vilde indlade sig paa Voldgift eller Forhandling, men derimod bortviste Personalet, kan vi selvfølgelig ikke mene, at Blokaden var uberettiget. »*Den trufne Overenskomst*« har ligesaa lidt paa sig. At vi har forhandlet om at faa en Løsning paa Striden, er rigtig, men ligesaa rigtigt er det, at vi ikke gik ind paa noget som helst, men kun lovede at forelægge den foreslaaede Løsning af Striden for Forretningsudvalget. Vort Forretningsudvalg har imidlertid ikke forkastet Forslaget, men derimod udsat at tage Stilling til det. Efter at der ved Forhandling med Københavns Bogtrykkerforening senere er opnaaet en Overenskomst, som vi formener er mere antagelig for os, er selvfølgelig »de Ny«s Forslag bortfalden.

I min sidste Artikel havde jeg stillet *Ny typ. Tid.* følgende 5 Spørgsmaal, som nu foreligger i Besvarelse fra Bladets Side:

1. Kunne d'Hrr. nægte, at endskønt Alb. Petersen var afskediget paa Grund af Arbejdsmangel, var der dog antaget et Ny Forenings Medlem inden P. forlod Pladsen. Hans Arbejdstøj opbevaredes paa Firmaets Kontor, og det var kun den tilspidsede Strid, der gjorde, at han ikke den Gang kom i Pladsen. Mandens Navn er Oluf Jensen; han har selv meddelt dette Forhold og arbejder for Øjeblikket hos Hr. Løvgreen.

Svar: Hr. Alb. Petersen fik første Gang sin Opsigelse paa Grund af Arbejdsmangel, sidste Gang fordi man ønskede ham ombyttet med en Akcidenssætter. Til denne Plads var Oluf Jensen antaget, men da det ved Hr. Langkjærs Forligsmægling var en stiltiende Overenskomst, at Hr. Alb. Petersen indtil videre forblev i Pladsen, meddelte Firmaet Oluf Jensen, at hans Antagelse maatte udsættes indtil der var Arbejde baade til Alb. Petersen og ham; dette mente man vilde blive Tilfældet i den kommende Uge, hvorfor hans medbragte Arbejdstøj kunde blive liggende indtil da.

Dette Svar er ensbetydende med en reel Vedgaaelse af, at Sagen forholder sig som af mig fremstillet; *Ny typ. Tid.* kunde have sparet sig alle Omsvøb.

2. Kan Hr. Anthon Olsen nægte, at han Lørdag Morgen, da Konflikten var udbrudt, pr. Telefon brutalt nægtede enhver Oplysning og enhver Forhandling.

Svar: Nej, Hr. Olsen fulgte Hr. P. Lauritzens Eksempel fra Admiralgadeaffæren.

Her indrømmer denne mærkværdige Formand, ved at svare et bestemt Nej, at *han brutalt har nægtet enhver Forhandling og Oplysning.* Til Slutningsbemærkningen maa jeg fremhæve, at der i Admiralgadeaffæren *ikke skete nogen Henvendelse fra Ny Forening til mig og at jeg som Følge heraf ikke kunde nægte nogen Forhandling eller Oplysning.* — Disse to Forhold passer altsaa ikke sammen.

3. Kan Hr. Anthon Larsen nægte, at der om Fredagen, Dagen før det gamle Personale var jaget bort og før der var Tale om nogen Konflikt, i en Beværtning paa Frederiksberg (Ny typ. Forenings Sommerlokale) er lovet Hr. Løvgreen fuldstændig ny Besætning.

Svar: Ja, Hr. Anthon Larsen har i den nævnte Beværtningshave *ikke* talt et Ord med Hr. Løvgreen om nogen ny Besætning; dette Spørgsmaal kom først til at foreligge Lørdag Formiddag, da Forbundet imod al sund Fornuft erklærede Blokade.

Hr. Anthon Larsen kan altsaa meget godt huske baade Beværtningshaven paa Frederiksberg, og at der har fundet en Samtale Sted med Hr. Løvgreen; dette glæder mig. Men maa jeg bede Hr. Anthon Larsen anstrænge sine Tanker lidt endnu, saa naar vi nok til, at Samtalen har drejet sig om ny Besætning til Hr. Løvgreen. Kan Hr. Larsen fremskaffe en Benægtelse fra Hr. Løvgreen? hvis ikke — er Tavsheden Bevis nok.

4. Kan Ny typ. Forening eller Hr. Løvgreen nægte, at den Forhandling, som Hr. V. Petersen tilbød Lørdag Morgen, af Hr. L. bestemt blev afvist.

Svar: Ja, Hr. Løvgreen har ikke afvist, men henvist Hr. Vict. Petersen til at føre Forhandlingerne med Bogtrykkerforeningens Næstformand, Hr. Langkjær.

Hr. V. Petersen har Lørdag Morgen tilbudt Hr. Løvgreen en Forhandling og Mægling i Striden. Dette Tilbud blev bestemt afvist af Hr. L. med den Motivering, at det ikke vilde føre til noget, *da han havde ny Besætning.* Fra Bogtrykkerforeningens Næstformand var det kort forud meddelt, at Hr. L. *ikke* havde deponeret sin Indmældelse.

5. Kan Skribenten i *Ny typ. Tid.* nægte, at det gamle Personale har givet Hr. Løvgreen Tilbud om Sagens Afgørelse ved Voldgift, hvilket Tilbud Hr. L. gik udenom.

Svar: Ja. Det var Hr. Løvgreen, som tilbød Personalet Voldgift, men Personalet, som afviste Tilbudet, da det først vilde have Strejkepengene udbetalt, hvad Hr. Løvgreen selvfølgelig ikke kunde indlade sig paa.

Da det gamle Personale bestemt fastholder, at det er dette, der har tilbudt Hr. L. at lade Sagen afgøre ved Voldgift og at det var Hr. L., der afviste Tilbudet, maa Skribenten undskylde, at jeg, indtil uomstødelige Beviser foreligger for det modsatte, tror nok saa meget paa det gamle Personales Forklaring som paa Hr. L.s.

Til Slut søger *Ny typ. Tid.* at give en »retfærdig« Bedømmelse af Striden hos Løvgreen & Wassmann ved følgende:

1. at Hr. P. Lauritzen uden Spor af Berettigelse nedlægger Indsigelse imod, at Firmaet Løvgreen & Wassmann afskediger et Forbundsmedlem og antager et Medlem fra Ny typ. Forening.

Svar: Det er fuldstændig berettiget at træde i Skranken for en Tillidsmand, naar han afskediges *uden* berettiget Grund, ligesom jeg altid vil protestere og ogsaa anse mig berettiget hertil, naar et Forbundsmedlem afskediges *alene* for at give Plads for et Ny Forenings Medlem; det kan være den Slags Forhold passer Ny Forening; vi kan ikke godkende dem.

2. at Personalet aldeles tarifstridig Lørdag den 27. Juni strejker i $3^1/_2$ Time for at tvinge Firmaet til at underskrive Lauritzens Brev, i Følge hvilket Firmaet kun maa antage Forbundsmedlemmer.

Svar: Dette er en falsk Fremstilling; Personalet havde ophørt med at arbejde, fordi det følte hele sin Stilling truet; det var paa den Tid temmelig klart, at det Tid efter anden skulde vige Pladserne for Ny Forenings Medlemmer; hvis Personalet skulde føle sig nogenlunde betrygget, maatte jeg have et skriftlig Svar fra Firmaet paa min skriftlige Forespørgsel; dette havde Firmaet, meget uhøfligt, nægtet; vi var af rent Nødværgehensyn nødsaget til at fastholde Kravet.

3. at Personalet i Strid med Tarifen Lørdag den 4. Juli strejker i 1 Time for at tvinge Firmaet til at betale det Løn for de $3^1/_2$ Time, det strejkede den foregaaende Lørdag.

Svar: Sætterne havde indhentet den forsømte Arbejdstid i Løbet af Ugen og mente derfor, det var uberettiget der blev fratrukket i Ugelønnen; Timen fra 7—8 gik med Forhandling med Hr. Løvgreen og mellem Personalet; det var først efter at Hr. Løvgreen havde forkastet at lade Sagen afgøre ved Voldgift og bortvist Personalet, at dette gik.

Paa dette Grundlag er Konflikten opstaaet og ingen uhildet Kollega vil være i Tvivl om, at der baade fra Forbundets og Personalets Side er handlet fuldt forsvarligt overfor Firmaet Løvgreen & Wassmann.

Da jeg fra enkelte Sider er blevet gjort opmærksom paa, at Ordet »gul« under visse Forhold har samme Betydning som »Skruebrækker«, kan jeg godt forstaa, at Bladet ikke kan tilgive mig at jeg i Slutningen af min sidste Artikel har benyttet Navnet paa denne Farve. Jeg har nu benyttet den, som de fleste Mennesker, nemlig ensbetydende med Ordet falsk. Men det ærede Blad har Ret, den Farve maa vi stryge, den bør vi for at undgaa Misforstaaelse og utidig Irritation ikke nævne Navnet paa. P. LAURITZEN.

Da jeg nu, som Følge af Centralisationen, har afsluttet min 15-aarige Virksomhed som Hovedkasserer for Dansk typografisk Forening og Dansk Typograf-Forbund siden dets Stiftelse, føler jeg det som en kær Pligt at bringe min bedste Hilsen og Tak til d'Hrr. Styrelsesmedlemmer og Lokalformænd for den Tillid og Velvilje, der i saa rigt Maal er vist mig gennem de mange Aar. En særlig Tak til Formændene for Dansk typografisk Forening og Dansk Typograf-Forbund, d'Hrr. P. Hvidtfeldt og Victor Petersen, for godt Samarbejde.

Kolding, den 16. Juli 1903. *ULRIK PETERSEN.*

Den typ. Trykkerforening

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 9. August, Formiddag Kl. 11 præcis

i »Boulanger«, Kompagnistr. 43.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning samt fremlægger det reviderede Regnskab til event. Godkendelse. 2. Andragender. 3. Arbejdernes Livsforsikring. 4. Sygekassens Administration. 5. Opstilling til Valg af Funktionærer. 6. Eventuelt.

Talrigt Møde udbedes. STYRELSEN.

Derefter afholder **Ekstrakassen** Generalforsamling.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartals-Generalforsamling Onsdag den 22. Juli. Vald. Hansen valgtes til Dirigent og Lokalfmd. til Sekretær. Efter at Forhandlingsbogen var oplæst og godkendt, fremlagdes de reviderede Regnskaber for Lokalafdelingen, Ekstrakassen og Biblioteket. 124 Medlemmer havde indbetalt 1458 Kr. i Kontingent og 145 Kr. 80 Øre til Ekstrakassen. Til 61 Rejsende var i Kvartalet udbetalt 143 Kr. 75 Øre (af Ekstrakassen 70 Kr. 50 Øre), til Arbejdsløse paa Stedet 307 Kr. og til Syge 170 Kr. Til Hovedkassen var indsendt 825 Kr. Ekstrakassen havde ved Kvartalets Slutning 191 Kr. 98 Øre. Regnskaberne godkendtes. — I Stedet for Andr. Jacobsen og S. Sørensen, som ikke kunde fortsætte, valgtes til Bibliotekarer E. H. Andersen og Rasm. Petersen.

Sommerudflugten gav Anledning til nogen Diskussion, under hvilken MARIUS HANSEN hævdede, at naar en tidligere Generalforsamling havde vedtaget den paagældende Udflugt, da hæftede selvfølgelig Lokalafdelingens Ekstrakasse for et eventuelt Underskud; anbefalede at alle Arbejdsløse med deres Damer deltog gratis i hele Turen. Dette vedtoges.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Kvartalsgeneralforsamling Onsdag den 22. Juli, hvor saavel Dansk Typ.-Forb.s som den private Kasses Regnskaber godkendtes.

Angaaende et Overarbejdsspørgsmaal førtes en livlig Diskussion. *Rosk. Dagblads* Redaktør, Hr. Jensen, havde tilbudt Trykkeren og Ombryderen et Løntillæg af hver 5 Kr. pr. Uge mod at bestride Overarbejdet ved Bladet. Dette fandt Flertallet af Generalforsamlingen vilde blive et tarifstridigt Forhold, men for at imødekomme de to i Sagen interesserede Medlemmer, som mente, at Forholdet var forsvarligt, blev det vedtaget at anmode Hr. Hvidtfeldt om at komme til Stede paa den ekstraord. Generalforsamling, der ansattes til Fredag den 24. Juli.

Denne Generalforsamling maatte aflyses, da Hr. Hvidtfeldt havde misforstaaet Lokalformandens Brev. Efter en Telefon-Samtale svarede Forretningsføreren pr. Brev, at Redaktørens Forslag ikke kunde modtages, da det var fuldstændig tarifstridigt, og som Følge deraf var det unødvendigt for ham at tage til Roskilde.

Paa en Mandag den 27. Juli afholdt ekstraordinær Generalforsamling meddeltes Hr. Hvidtfeldts Svar til Efterretning for de paagældende.

Medlemmerne, der havde ønsket Hr. Hvidtfeldts Nærværelse, udtalte en Beklagelse over, at han ikke havde fundet Anledning til at tage herned. SEKR.

Kolding Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 25. Juli. Hovedkassens Regnskab for April Kvartal, der balancerede med Kr. 524.55, fremlagdes og godkendtes. Blandt Indtægterne androg det ord. Kontingent Kr. 445.05, Tilskud fra Hovedkassen Kr. 50.00, og blandt Udgifterne: Rejseunderstøttelse Kr. 161.25, Understøttelse paa Stedet Kr. 52.50 og Sygeunderstøttelse Kr. 242.00; til Hovedkassen er inds. Kr. 41.95. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med Kr. 22.54 og godkendtes ligeledes. I Kontingent var indkommet Kr. 20.65 og til Rejsende udbetalt Kr. 5.00. — Dernæst behandledes et Par lokale Smaasager.

— Efter endt Generalforsamling afholdtes et Møde, hvor det vedtoges at genoprette »Typografisk Forbund i Kolding« og valgtes et Udvalg, bestaaende af Faktor P. Rasmussen, Carl Knudsen og N. P. Nielsen til at udarbejde Love og indvarsle til et konstituerende Møde.

De kv. Trykkeriarbejderes Fagforening.

Generalforsamling afholdes Fredag den 7. Avgust, Kl. 8½ i *Walkendorffsgade 22, Stuen.*

Dagsorden som offenliggjort til Generalforsamlingen den 3. Avgust.

Da meget vigtige Sager foreligger, anmoder jeg ethvert kvindeligt Medlem om at give Møde. Beslutning tages uanset de Mødendes Antal.

P. B. V.:
CHRISTINE BUUS,
Formandinde.

Nær og Fjærn.

Sure Rønnebær. I smaa Notitser dvæler *Ny typ. Tid.* ved den triste Kendsgerning, som den Løvgreenske Affære efterhaanden er blevet for Ny typ. Foren. Den i vort sidste Numer offentliggjorte Overenskomst mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund kaldes, med slet dulgt Misundelse over ikke at være med, for »en Forligskommission«. »Den har intet med Tarifen eller Voldgiftsretten at gøre og vedkommer saaledes ikke Ny typ. Forening.« Det sidste er rigtigt nok, men at den ikke skulde have noget med Tarifen at gøre, fordi Ny typ. Foren. ikke er med og fordi d'Hrr. Anthon'er rejste den mest forbitrede Modstand mod den offentliggjorte Overenskomst, er ligesaa urigtigt som det andet er rigtigt. D'Hrr. forveksler. Det er Ny typ. Foren., som efterhaanden glider fuldstændig ud af al Forbindelse med *Bogtrykfagets Organisationer*, og som herefter faar trøste sig med Hr. Laur. Madsens Begrædelsessang. Heldigvis!

Fra de Gules Lejr. Fru RASMUSSEN, født GRANT, har gennem *Ny typ. Tid.* faaet optrykt en »Oplysning« om, at hun kun har været Medlem af det kvindelige Arbejderforbund indtil 4. April i Aar. I Forbindelse hermed fables der op om d'Hrr. Lauritzens og V. Petersens Sandhedskærlighed! Hvis det »sandhedskærlige« Blad vilde huske sig om, maa det kunne erindre, at det ikke var Fru Rasmussens Medlemskab af kv. Arbejderforbund, men derimod den Omstændighed, at Fruen var gaaet fra en anden Plads for at optage det af hendes organiserede Kolleger forladte Arbejde, som bevirkede, at man stillede sig anderledes overfor hende end overfor hendes Medarbejdere fra Ny typ. Forening. Den mindre propre Métier udførtes nemlig i dette Tilfælde *efter Ordre fra en Organisation*, og derfor kunde man ikke udelukkende skyde Skylden over paa Personerne. De udsatte sig nemlig herved for Karantæne og for at miste den Understøttelse, de oppebar.

Sommerferie. *Randers Venstreblad* har i Lighed med foregaaende Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af 22 Kr.

— Red. FR. AUBECK, Udgiver af *Hobro Avis*, har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Redaktør ELMENHOFF, *Randers Amtsavis*, har i Lighed med foregaaende Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Bogtrykker HANSEN i Randers har tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Interessentskabet *Odense Avis* har tilstaaet sit Personale en Uges Sommerferie med fuld Ugeløn.

— Boghandler P. BLICHER i Kolding har givet den hos ham arbejdende Sætter-Trykker 8 Dages Sommerferie med fuld Ugeløn.

— Personalet (Svende og Lærlinge) hos P. A. NIELSEN, Ravnsborggade, har i Lighed med tidligere Aar erholdt 8 Dages Ferie med Udbetaling af de specielle Lønninger.

— Personalet i Bianco Lunos Bogtrykkeri er af Indehaveren, Hr. CARL ALLER, atter i Aar bevilget en Uges Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Kr. Sunnerts Eftfl.s (DRESLER's) mandlige Personale har i Aar, som foregaaende Aar, faaet 8 Dages Ferie uden Afkortning i Lønnen, ligesom hele Personalet Lørdag den 27. Juni var inviteret paa Skovtur og tilbragte i Samvær med Hr. Dresler og Hustru en meget fornøjelig Dag, som længe vil mindes af Arbejderne.

Typografernes Stiftelse. Bygningen i Boyesgade nærmer sig stærkt sin Fuldendelse, men allerede nu kan man glæde sig over den overordenlig smukke Facade, hvor en Gutenberg-Statu i en Nische i Midten er et smukt Symbol.

Følgende ny Medlemmer er indmældt: M. A. G. Petersen og J. Sonne (Schultz), Hugo Kelpien (Citytrykkeriet), G. L. Frandsen og L. N. Petersen.

Kassereren beder os publicere — som Svar paa skriftlige Forespørgsler —, at Huslejen i Bygningen i Boyesgade varierer fra 560 til 460 Kr. for 3-Vær.s Lejligheder og fra 372 til 260 Kr. for 2-Vær.s Lejligheder. Der er kun faa Lejligheder tilbage. (Se nedenst. Annonce.)

Aarhus Lokalafdelings Medlemmer paa Udflugt. Søndag den 26. Juli havde Aarhus-Kollegerne en særdeles vellykket Udflugt til Hou. Kl. 10 Form. afsejledes med den af Foreningen lejede Damper »Mols«, som efter en tre Timers smuk Sejllads langs den skovbevoksede Kyst og uden om Thunø ankom til Hou, hvor de ca. 150 Deltagere straks efter tog Plads om det ventende Kaffebord. Saavel her som under de forskellige Udflugter til Omegnen og senere ved Fællesspisningen herskede den fornøjeligste Stemning. Naturligvis var der Taler og Sange i Mængde. Omtrent Klokken 12 om Aftenen var man atter i Aarhus, hvor man skiltes efter at have tilbragt en smuk Dag i muntert Samvær.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Fredag den 31. Juli.

1. Et herværende Personale klagede over, at Firmaet ikke vilde betale nogle Tavler, som forekom i et Værk. — Det besluttedes at søge Sagen ordnet med Firmaet.

2. Et Trykkeriforhold og en Tillidsmands Afskedigelse diskuteredes og Beslutning toges.

3. En herværende Bogtrykker havde opsagt en Galvanoplastiker i Utide. — Da Sagen ikke var tilstrækkelig oplyst fra Bogtrykkerforeningens Side, udsattes denne.

4. Et Firma havde overfor de kvindel. Medlemmer, der arbejdede i Forretningen, ikke overholdt Tarifen. — Beslutning toges.

5. Et herværende Firma fordrede af Forbundet betalt en Regning paa 28 Kr. som Erstatning for, at Personalet havde nægtet at udføre noget Arbejde. — Kunde ikke betales.

6. Angaaende Løvgreens-Affæren gav Formanden nogle Oplysninger. — Til Efterretning.

7. Et Firma havde uden Opsigelse afskediget en kv. Medhjælper. — Det besluttedes at rette Henvendelse.

8. En Skrivelse fra Stereotypisternes Klub toges til Efterretning.

9. Et Udkast af den vedtagne Tarif forelaa. — Til Efterretning.

10. Et rejsende Medlem (Ric. Rasmussen) besværer sig over, at han ikke har faaet Rejseruten Nanum—Sterpenich betalt. — Henvendelse er rettet til det belgiske Forbund.

11. Fra De samv. Fagforbund forelaa Meddelelse om, at der til den svenske Lock-out var afsendt 5000 Kr.; Forretningsudvalget anmoder de forskellige Forbund om at yde et Bidrag, selv om ogsaa Lock-out'en er sluttet. — Det besluttedes i førstudkomne Numer af *Typ.-Tid.* at rette Opfordring til alle Forbundsmedlemmer om at yde et Bidrag paa 25 Øre. F. K.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Mandag den 27. Juli. Fraværende med anmældt Forfald: K. Kiefer.

Formanden gav Meddelelse angaaende Konflikten hos Løvgreen. Til Efterretning. — Bidrag til den svenske Lock'out vedtoges det at henvise til Forretningsudvalgets Afgørelse. — Spørgsmaalet om Foreningen skal slutte sig til Arbejdernes Livsforsikringsselskab, vedtoges det at diskutere paa den kommende Generalforsamling og lade Medlemmerne træffe Afgørelsen. — Formanden oplæste et angaaende en Erstatningssag forfattet Indlæg til Voldgiftsretten. Bifaldtes. — Det vedtoges at afholde den ordinære Generalforsamling Søndag den. 9. Avgust, hvortil Dagsordenen fastsattes. T.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Tirsdag den 21. Juli. Fraværende: Alexandra Bryde.

Generalforsamling sattes til Mandag den 3. Avgust. — Beslutning toges, om at indbyde alle uorganiserede Kvinder inden for vort Fag til et Møde. — Et Andragende fra »De samvirkende Fagforbund« om at støtte »Arbejdernes Livsforsikring« ved at tegne Aktier i Foretagendet. Kunde ikke tiltrædes. — Lovene diskuteredes. H. C.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

23. Juli: *Varde, Nykøbing F., Ringkøbing* og *Ringsted.* 25. Juli: *Roskilde, Maribo, Viborg* og *Aarhus.* 27. Juli: *Herning, Odense, Rudkøbing, Nykøbing M., Slagelse* og *Svendborg.* 28. Juli: *Middelfart, Holbæk* og *Rønne.* 29. Juli: *Kolding, Horsens, Fredericia* og *Stubbekøbing.* 30. Juli: *Løgstør.* 31. Juli: *Køge* og *Randers.* 3. Avgust: *Ribe.*

Ny Medlemmer.

København: Sætter Chr. Jul. Vald. Estrup, udl. ⅛ 1903 hos Langkjær (arb. s. St.). Sygeafdelingen: Sætter Knud Hansens Hustru Anna Sofie Nielsine, Kemigraflærling Karl Rommerdahl.

Provinserne: Odense, Sætter Carl Clausen, udl. 24/7 1903 i C. F. Clausens Bogtrykkeri efter 5 Aars Læretid (Prøve aflagt).

Tiltraadte.

København: 1801, Anton Thomsen (N. L. Christensen).

Provinserne: Aarhus, 1375, Sophus Hansen (arbl.). Middelfart, 1638, Rasmus Marius Jørgensen (arbl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1095, Jørgen Oskar Christensen til Roskilde i Plads. 1100, Ludv. Daniel Christiansen (arbl.) paa Rejse. 3951, Carl Martin Mouritzen (arbl.) paa Rejse. 6407, Galvanoplastiker Karl Th. Wüstenberg (til Udlandet). 1884, Vald. Th. Hansen og 3861, Marius Johan Michelsen (begge til Udl.). Trykkerafdelingen: 1760, Lars Peter Emilius Jensen (arbl.) paa Rejse.

Provinserne: Ringkøbing, 1512, Johannes Vilhelm Eskildsen. Slagelse, 1590, Aksel Vilh. Knudsen til Kbhvn. i Pl. Holbæk, 1674, Vald. Løvenfeldt og 1382, Ernst Niclasen (arbl.). Randers, 1511, Mads Chr. Jacobsen (arbl.) paa Rejse. Helsingør, 731, Jens P. Larsen til Silkeborg i Pl. Slagelse, 1199, H. H. Bøttcher (arbl.) paa Rejse. Aarhus, 1462, Jens J. Jagd (arbl.).

Udmældte.

København: 3471, Lauritz Laursen (Bogtrykker).

Udslettede for Restance.

Provinserne: Slagelse, 1754, Martin Henry Hansen Møller.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 8½ Møde i »Lars Mathiesens Minde«. Medd. ang. Foreningens Medvirken ved Stiftelsens Indvielse i næste Maaned. Alle Sangerne bedes møde. — Søndag den 16. Avgust *Familjetur* til Lyngby og Ørholm. Nærmere i næste Nr.

Typografernes Stiftelse.

Kassererkontoret er *lukket* begge Søndagene den 9. og 16. Avgust.

Efterfølgende Søndage mellem 10—11 bedes Kontingent og Restancer indbetalt. Lovene tillader kun Restance i 2 Kvartaler.

Ærede Medlemmer, som er i Besiddelse af Aarsberetninger fra 1871 til 1900, bedes velvillig overlade Kassereren dem.

J. F. MØLLER,
Mysundegade 30³.

T. C. C. Søndag Tur til Gilleleje. Hjem gennem Grib Skov. Der mødes ved Nordbanegaarden Kl. 6,50. Billetten til Helsingør betales af Klubben.

ANNONCER

En dygtig
Trykker-Sætter
kan straks faa Plads hos **C. Pagh** i Bogense.

Trykker.
En dygtig Trykker, kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads snarest. Billet mrkt. »Trykker« modt. Ekspeditionskontoret.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

HAMLET
Fabrik: Meinungsgade 10-12-14.
Hovedudsalg: Købmagergade 54,
Hj. af Landemærket.
Leverandør til T. C. C.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 — KØBENHAVN DEN 14 AVGUST 1903 — XXX AARGANG

Fælles-Generalforsamling

afholdes af

Dansk Typ.-Forbunds københ. Afdelinger

Søndag den 16. Avgust, Formiddag Kl. 10 pr.

paa **St. Thomas**, Frederiksberg Allé.

Dagsorden: 1. Kassereren fremlægger Forbunds-Regnskabet for April Kvartal. 2. Eventuelt.

Til denne Generalforsamling har alle Medlemmer af Forbundet samt Syge- og Ligkassens Medlemmer Adgang.

HENRIETTE CRONE, De kv. Trykkeriarb. — LAUR. JENSEN, Den typ. Trykkerforen. — P. LAURITZEN, Den typ. Forening.

Verdens Typograforganisationer.

(Forts.)

DET *svenske Typografforbund* grundlagdes 1887 og havde ved Udgangen af Aaret 1901 3540 Medlemmer (102 Faktorer og Korrekturlæsere, 1745 Haandsættere, 136 Maskinsættere, 433 Trykkere og Maskinmestre, 62 Skriftstøbere og Stereotypister, 209 Hjælpearbejdere, 197 Sættersker og 656 Lærlinge). Ca. 360 staar udenfor Organisationen og Procentantallet udgjorde saaledes 90,77 pCt. organiserede mod 9,23 pCt. ikke-organiserede Bogtrykkeriarbejdere. Forbundet tilhører Sekretariatet.

Det *ungarske Typografforbund* (Magyarországi könyvnyomdászok és Betüöntök segéllyzö-egyesülete) stiftedes 1862 og tæller 3532 Medlemmer (80 Bogtrykkere, 202 Korrekturlæsere og Faktorer, 2235 Haandsættere, 12 Maskinsættere, 601 Trykkere og Maskinmestre samt 112 Skriftstøbere og Stereotypister). Antallet af uorganiserede udgør 1200, deriblandt 20 Sættersker. Lærlingeantallet udgør 2217. Af Bogtrykkeriarbejdere i Ungarn findes der i det hele 7169. Forbundet tilhører Sekretariatet.

Det *spanske Typografforbund* (Federacion Tipográfica Espanola) grundlagdes 1882 og havde ved Udgangen af Aaret 1901 2561 Medlemmer, af hvilke 202 var Lærlinge. I Madrid findes der 25 Maskinsættere. 1600 Typografer (1280 udlærte og 320 Lærlinge) tilhører en Organisation, som ikke har sluttet sig til Forbundet. Udenfor Organisationen staar 666 udlærte og 334 Lærlinge. I Spanien findes der ingen Sættersker. Antallet af Bogtrykkeriarbejdere i Spanien er i det hele 5161.

Det *danske Typografforbund* grundlagdes i Aaret 1892 og omfattede 47 Afdelinger med 2553 Medlemmer (157 Korrektører og Faktorer, 1595 Haandsættere og mandlige Hjælpearbejdere, 52 Maskinsættere, 275 Trykkere og Maskinmestre, 36 Skriftstøbere og Stereotypister, 88 Haand- og Maskinsættersker, der findes desuden 350 kvindelige Hjælpearbejdere, som er organiserede i en særlig Branche-Afdeling). Udenfor Forbundet findes der en Organisation, som kalder sig »Ny typ. Forening«, med et Medlemsantal af ca. 200. Af ikke-organiserede Bogtrykkeriarbejdere findes der i Danmark kun 191, hvoraf 100 Hjælpearbejdersker. Lærlingenes Antal udgør 724, hvoraf 75 er Kvinder. Det samlede Antal Bogtrykkeriarbejdere i Danmark udgør 3668. Udregnet i Procentantal giver det 86,72 pCt. Forbundsmedlemmer, 6,79 pCt. organiserede udenfor Forbundet og 6,49 pCt. af Arbejderne staar udenfor Organisationen; Lærlingeantallet er 19,74 pCt.

Det *belgiske Typografforbund* (Fédération typographique belge) stiftedes i Aaret 1867 og havde 1901 2000 Medlemmer (275 Korrekturlæsere og Faktorer, 1410 Haandsættere, 35 Maskinsættere og 280 Trykkere og Maskinmestre). I Belgien findes 500 mandlige og 10 kvindelige Bogtrykkeriarbejdere, som er organiserede. Antallet paa Lærlinge er 700. Forbundet tilhører det internationale Sekretariat.

Det *schweiziske Typografforbund* (Schweizerischer Typographenbund) stiftedes 1858 og omfatter den tyske Del af Schweiz. I Aaret 1901 havde Forbundet 1987 Medlemmer (166 Faktorer og Korrekturlæsere, 1449 Haandsættere, 41 Maskinsættere, 276 Trykkere og Maskinmestre, 35 Skriftstøbere og Stereotypister samt 20 Hjælpearbejdere). 469 udenfor Forbundet staaende Bogtrykkeriarbejdere tilhører en af Bogtrykkerne stiftet Understøttelsesforening, der udelukkende er beregnet paa at skade Forbundet. Udenfor alt, hvad der hedder Organisation, findes der 54 mandlige og 18 kvindelige Bogtrykkeriarbejdere. Lærlingeantallet beløber sig til 489. Forbundet tilhører Sekretariatet.

Det *norske Typografforbund* (Norsk Centralforening for Bogtrykkere) stiftedes 1885 og tæller 1213 Medlemmer (10 Bogtrykkere, 65 Korrekturlæsere og Faktorer, 744 Haandsættere, 28 Maskinsættere, 105 Sættersker, 124 Trykkere og Maskinmestre, 7 Hjælpearbejdere, 32 Paalæggere og 83 Lærlinge). Af uorganiserede Typografer findes der i Norge 575, nemlig 376 Mænd og 199 Kvinder; Tallet paa uorganiserede Lærlinge er 270. Forbundet tilhører Sekretariatet.

Det *hollandske Typografforbund* (Algemeen Nederlandsch Typografenbund) grundlagdes 1866 og tæller 1200 Medlemmer. Fra dette Forbund foreligger ikke nogen Opgivelse om Antallet paa de uorganiserede Typografer.

Det *elsass-lothringske Typografforbund* (Verband der elsass-lothringischen Buchdrucker) stiftedes 1882 og tæller 740 Medlemmer (52 Korrekturlæsere og Faktorer, 582 Haandsættere, 12 Maskinsættere, 81 Trykkere og Maskinmestre samt 13 Skriftstøbere og Stereotypister). 8 Bogtrykkeriarbejdere tilhører en særskilt Forening i Mülhausen og 139 er uorganiserede. I Elsass-Lothringen findes der 203 Lærlinge. Forbundet tilhører Sekretariatet.

Det *sydafrikanske Typografforbund* (South African Typographical) stiftedes 1898 og tæller 733 Medlemmer, spredt over hele det engelske Sydafrika. Paa Grund af Krigen blev Forbundets Virksomhed meget hæmmet, idet Afdelingerne, og særlig de, der hørte ind under Boerrepubliken, fuldstændig opløstes og nu maa reorganiseres. Tilhører ikke den internationale Sammenslutning.

Det *finske Typografforbuud* (Suomen kirjaltajaliitto) stiftedes 1897 og tæller 699 Medlemmer (28 Korrekturlæsere og Faktorer, 543 Haandsættere, deraf 399 mandlige og 31 kvindelige udlærte, samt 88 mandlige og 25 kvindelige Lærlinge, 4 Maskinsættere, 114 Trykkere og Maskinmestre — 84 udlærte og 30 Lærlinge —, 5 Stereotypister og 5 Hjælpearbejdere). Udenfor Organisationen staar 545 Bogtrykkeriarbejdere, af hvilke 417 er Lærlinge. Forbundet tilhører Sekretariatet.

(Fortsættes.)

Beregning — Fastløn.

Er det forsvarligt at bibeholde Beregningen?

GENNEM flere Aar har der jævnlig været diskuteret om Spørgsmaalet Beregning kontra Fastløn, uden at et Resultat er naaet. Uden at have deltaget i denne Diskussion har jeg dog næret Sympati for Beregningens Bestaaen, dels fordi jeg i Bladsætterier ansaa Beregningen for nødvendig, men væsenligst fordi jeg fandt det uretfærdigt at fratage en Del Typografer nogle af de Livets Goder, som de netop gennem deres forhøjede Arbejdsfortjeneste havde været i Stand til at forskaffe sig; Guderne skal vide de er faa og smaa nok i Forvejen. Hensigten med Beregningens Afskaffelse og Fastlønnens Indførelse i Stedet er jo at skaffe de flest mulige Arbejde, og man skulde jo synes, at hvis dette Skridt blev konsekvent gennemført, vilde Følgen blive, at en betydelig Del af vore Arbejdsløse vilde finde Beskæftigelse. Teori og Praksis er jo to Ting, og jeg er bange for, at hvis Fastlønssystemet ved en kommende Tarif blev gennemført, vilde det meget hurtigt vise sig, at Virkningen blev en ganske anden end beregnet. Saaledes set paa Spørgsmaalet maa jeg fremdeles holde paa Beregningens Bibeholdelse.

Der kunde jo imidlertid tænkes at være andre Grunde, der med Vægt kunde gøre sig gældende for en Reform paa dette Omraade. Og Stoffet hertil leverer d'Hrr. Beregningssættere selv. Erfaringen har lært mig, at denne Klasse af Sættere er i høj Grad egoistiske. De søger som oftest kun at mele deres egen Kage — Fastlønssætternes Kaar kommer dem ikke ved — og de har saa meget lettere derved, som de vistnok i Reglen er de ældste i Gaarde. Dette skaber en Kløft mellem de to Klasser af Arbejdere, som ikke burde være der, og hindrer Opnaaelsen af mangen en Forbedring, der — saafremt Beregningssætterne ikke saa slet saa egoistiske paa Tingene — nogenlunde let vilde kunne opnaas ved en Fællesoptræden. Selv indbyrdes lever d'Hrr. et alt andet end kollegialt Liv; enhver Lejlighed benytter de til at tilvende sig »Fordele« paa hinandens Bekostning. De synes som oftest at hylde Sætningen: Alle Kneb gælder — —. Ja, det er vel end ikke uberettiget at paastaa, at d'Hrr. Beregningssættere flere Steder bærer Skylden for, at Fastlønsarbejderne maa slide ualmindelig haardt for deres Minimalløn. Jeg mindes saaledes, hvad en Indsender i Vinter skrev om et Trykkeri i Aalborg: det eneste, der arbejdede normalt i dette Trykkeri, var Normaluhret. Her er bl. a. et Tilfælde, hvor jeg mener, at en Fællesoptræden maa kunne bringe Resultater. Lad Beregningssætterne nu ogsaa med Ret gøre den Paastand gældende, at deres Ydelse er ubegrænset, saa er det — jeg kunde fristes til at sige skandaløst — at Fastlønsarbejderne af Forholdene skal tvinges til at anerkende et saadant Ræsonnement. (Jeg har med Vilje draget dette Tilfælde frem, da jeg formener, at her foreligger et Faktum; Indsenderen er jo nemlig ikke bleven imødegaaet.) Jeg vægrer mig ved at tro, at nogen Arbejder af egen fri Vilje stiller sig paa »fast Akkord«. Den Slags Forhold har enhver Beregningssætter en moralsk Pligt til at gøre sit til at faa ændret, og det vil sikkert i de fleste Tilfælde ikke være vanskeligt.

Dette er mine Erfaringer. Jeg har set denne Egoisme dreven ud i sine yderste Konsekvenser, og den har til Tider fyldt mig med Væmmelse.

Saadanne Tilstande er ikke sunde, og enhver rettænkende Beregningssætter — og af dem findes der endnu en Del — bør i Forening med Fastlønsarbejderne af al Magt bekæmpe dem, hvor de findes. De svækker de enkelte Personaler, og denne Svækkelse vil let blive ført længere ud og ved given Lejlighed faa skæbnesvangre Følger. I Stedet for at splitte bør vi samle, og Samlingen skal foregaa fra neden og opefter. Den første Betingelse er, at vi *slaar Egoismen ned.*

Tager disse Forhold, jeg her har omtalt, Overhaand, da tror jeg, vi gavner Organisationen mest ved at skaffe Beregningen ud af Verden — og Organisationens Tarv er dog Hovedsagen. J. A.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 9. Avg. i »Boulanger«. Dirigent: CH. PETERSEN. Sekretær: M. TOFT.

1. Beretning og Regnskab. FORMANDEN aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Administrationen var nu paa Forbundskontoret, hvilket han fandt var i høj Grad heldigt. Det syntes som om Bogtrykkerne, naar der indtraf Uheld ved Trykningen, altid søgte at give Trykkeren Skylden derfor; nævnte et Eksempel herpaa fra de sidste Dage, hvor Principalen straks havde gjort sig betalt ved at tilbageholde Trykkerens Løn; der var anlagt Sag ved Voldgiftsretten. Der var endnu megen Arbejdsløshed indenfor Forbundet; nævnte et Eksempel paa, hvor stor Understøttelse en Mand i et heldigt Tilfælde kunde opnaa; haabede dog, at Understøttelseskasserne maatte kunne bære sig. — A. MICHELSEN stillede et Spørgsmaal angaaende Dobbeltmedlemmer, som FORM. besvarede. — FORMANDEN oplæste derefter Regnskabet og beklagede, at der var en lille Tilbagegang fra sidste Halvaar, men der var en Del Udgifter, som ikke vilde komme igen næste Gang. — A. MICHELSEN vilde paa Revisionens Vegne anbefale Regnskabet til Godkendelse. — Beretningen og Regnskabet godkendtes.

2. De sædvanlige Understøttelser til P. Brusen og Enkerne Samuelsen og Kaiser bevilgedes. A. C. Christensen havde andraget om Understøttelse. Efter Anbefaling fra flere vedtoges det at bevilge Christensen en Understøttelse af 5 Kr. maanedlig for det kommende Halvaar.

3. Arbejdernes Livsforsikringsselskab. FORMANDEN gjorde Rede for Forretningsgangen i dette Foretagende, men stillede sig lidt skeptisk til Sagen. Efter nogen Diskussion vedtoges det at henvise Sagen til Forbundsstyrelsens Overvejelse.

4. Sygekassens Administration. M. TOFT gennemgik Sygekassens Historie fra 98 til nu i korte Træk, hvoraf det fremgik, at Sygekassen, der efter Centralisationen var Forbundets og i Følge Lovene skal administreres af Forbundsstyrelsen, i Virkeligheden bestyres af Den typ. Forenings Styrelse, der ogsaa ved et Medlem repræsenterer Sygekassen udadtil; til nævnte Styrelse har Trykkerne ingen Stemmeret og er saaledes uden Indflydelse paa den Sygekasse, de er tvungne til at være Medlemmer af. — A. MICHELSEN sluttede sig til Tofts Udtalelser. — FORMANDEN mente, at Den typ. Forenings Styrelse havde overskredet sin Myndighed; noget saa vidtgaaende var ikke vedtaget i Forretningsudvalget. — KIEFER mente, at det var med Forretningsudvalgets Billigelse, at Sætterafdelingen bestyrede Sygekassen og ønskede en Protest udsat til et senere Tidspunkt. — Efter nogen Diskussion sattes følgende af TOFT stillet Resolution under Afstemning, der med et Par Tilføjelser af LAUR. JENSEN og JENS LARSEN vedtoges enstemmigt:

»Den typ. Trykkerforenings Generalforsamling den 9. Avgust 1903 vedtager at protestere mod, at Forretningsudvalget har overdraget til en enkelt Afdeling (Sætterafdelingen) at administrere Forbundets Sygekasse i København. (Se Forretningsudvalgets Beslutning af $^{9}/_{2}$ 1903.) Da dette berøver Trykkerne Stemmeretten til Sygekassens Styrelse, og formentlig ogsaa er et Indgreb i Trykkernes Ret til som Forbundsmedlemmer at være medbestemmende i Sygekassesager, opfordres Forbundsstyrelsen til at tilvejebringe en saadan Ordning af Sygekassens Administration, saa den bliver i Overensstemmelse med Forbundets Love, og der skabes lige Ret for alle indenfor Forbundets Ramme.«

5. Opstilling til Valg af Funktionærer. Til Næstformand opstilledes K. KIEFER. Til Styrer M. TOFT, P. CHRISTIANSEN og CH. PETERSEN. Til Revisor ALB. MICHELSEN.

Eventuelt. K. KIEFER aflagde Beretning fra Kontrahentforsamlingen og gav paa Forespørgsel om, hvorledes det gik med »Stjærnen«, en Del Oplysninger om Bryggeriets Fremgang. — ALB. MICHELSEN ankede over Trykkernes Forhold paa et bestemt Trykkeri, hvorpaa FORM. svarede, og efter nogen Diskussion om dette Emne sluttede Generalforsamlingen.

Ekstrakassen

holdt derefter Generalforsamling, der var ganske kort. Kassereren oplæste Regnskabet, hvilket viste en lille Fremgang i Beholdningen. Regnskabet godkendtes. Til Styrelsesmedlem genvalgtes KARL HANSEN, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. T.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 8. Avgust ekstraordinær Generalforsamling. Paa Foranledning af den i *Typ.-Tid.* optagne Henstilling fra Randers Afdeling vedtoges det, at Afdelingen her arrangerer sig med en bestemt Læge saaledes, at kun denne kommer til at undersøge dem, der mælder sig til Optagelse i Forbundet. Tillige vedtoges det at anmode Principalerne om, at de af dem antagne ny Lærlinge henvises til Undersøgelse af den samme Læge. — Sluttelig vedtoges det af Ekstrakassen at udrede et Beløb af 15 Kr. til den svenske Lock-out.

4 tyske Kolleger overværede Generalforsamlingen; de har sikkert nok været duperet af, at ca. $^{1}/_{6}$ af Afdelingens Medlemmer var mødt!!

SEKRETÆREN.

Brev fra London.

I den nylig her i Bladet fremkomne Beretning fra det internationale Sekretariat savnedes detaillerede Oplysninger fra England, der staar isoleret — i vort Fag som i mange andre Forhold. I korte Træk skal her forsøges at referere en Lønbevægelse, der for Tiden hersker blandt Bladsætterne i London. I ingen anden Industri er Organisationen fastere her end blandt Typograferne, der gennem deres Forening, »London Society of Compositors«, Sekretær (Forretningsfører) C. W. Bowermann, har faaet deres Krav gennemført ved en loyal og fornuftig Optræden, der har skaffet den Anseelse ogsaa udenfor dens egne Rammer. Konflikten nu drejer sig om Lønnen for Linotypesats. Da Maskinen fremkom, indførtes Beregning, medens Ting, der ikke kunde laves paa Maskine, udførtes paa Timebetaling. En dygtig Maskinsætter kan tjene indtil £ 5 om Ugen, men saa skal han ogsaa *arbejde.* Principalerne vil nu indføre en Fastløn af £ 3 7 s. 6 d., hvilket Sætterne modsætter sig. Sekretæren, Mr. Bowermann, gør gældende, at indføres Fastlønssystemet, vil det bevirke, at den dygtige Sætters Løn reduceres til om-

trent det halve — for den samme Ydeævne som nu. Sagen er den, at den store Konkurrence — i en By paa en halv Snes Mill. Indb. — tvinger Individet til den største Ydeævne; bliver der nu fast Løn, vil Resultatet blive en vild Kappestrid, hvor den svage bukker under. I London er aldrig Mangel paa Arbejdskraft, som Følge deraf har den hurtige Arbejder Fortrinet. Under saadanne Forhold er Beregning det eneste rigtige. Maskinsætning er opslidende under disse Former, saa at en ordenlig Betaling er berettiget. En Maskinsætter maa være en ung Mand i sin fulde Kraft, hvis Maskinen skal præstere det mest mulige. Mr. Bowermann paaberaaber sig endvidere, at Principalerne selv har indført Beregning, da Maskinen fremkom. Sidstnævnte anfører, at den tilbudte Fastløn er ca. 50 pCt. mere end i Manchester, der er den højst betalende Provinsby. Mestrene angiver iøvrigt ingen Grund hvorfor Fastlønnen skal indføres, men Mr. Bowermann har sikkert ramt Hovedet paa Sømmet i sin Fremstilling.

Der har været ført Forhandlinger siden 9. Juni 1902 mellem Mestre og Svende, ialt 16 Møder. Resultatet bliver rimeligvis først opnaaet ved Voldgift, omendskønt Sætterne for Øjeblikket meget bestemt modsætter sig dette.

London, den 13. Juli 1903. C. CHRISTENSEN.

Lokalafdelingen i København.

Regnskab for April Kvartal 1903.

Sætterafdelingens 15 Øres-Kasse.

Kassebeh. 1. April 1903	23,162.04	Udgift i April Kvartal	2,799.89
Indtægt i April Kvartal	2,394.37	Kassebeh. d. 30. Juni	22,756.52
	25,556.41		25,556.41

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden.

Indtægt i April Kvartal	10,158.07	Saldo 1. April	2,666.35
Underskud	668.64	Udgift i April Kvartal	8,160.36
	10,826.71		10,826.71

Sygekassen.

Indtægt i April Kvartal	14,791.90	Saldo 1. April	980.33
		Udgift i April Kvartal	8,738.06
		Kassebeh. 30. Juni	5,073.51
	14,791.90		14,791.90

Hjælpekassen.

Indtægt i April Kvartal	2,440.24	Saldo 1. April	59.49
		Udgift i April Kvartal	2,114.37
		Kassebeh. 30. Juni	266.38
	2,440.24		2,440.24

Ligkassen.

Kassebeh. 1. April	27,605.42	Udgift i April Kvartal	1,111.65
Indtægt i April Kvartal	2,794.85	Kassebeh. 30. Juni	29,288.62
	30,400.27		30,400.27

Legatafdelingen.

Kassebeh. 1. April	21,036.90	Udgift i April Kvartal	350.00
Indtægt i April Kvartal	383.10	Kassebeh. 30. Juni	21,070.00
	21,420.00		21,420.00

Den samlede Kassebeholdning var den 1. April 1903. Kr. 68,098.19
— — — 30. Juni — . » 78,455.03
Overskud i Kvartalet Kr. 10,356.84

Kontingentet for Apr. Kv. fra Trykkerforeningen har været Kr. 1,787.45
— — - De kv. Trykkeriarb. — - 1,174.55
Tilsammen Kr. 2,962.00

I Understøttelser er udbetalt: Til 110 Rejsende i 577 Dg. Kr. 721.25, til Underst. p. St. til 37 Medl. i 988 Dg. à 1.75: Kr. 1729.00, til 89 Medl. i 3576 Dg. à 1.25: Kr. 4470.00, til 28 kv. Trykkeriarb. i 1175 Dg. à 0.75: Kr. 881.25, i Reservefondsunderst. til 2 Medl. i 91 Dg. à 2.00: Kr. 182.00. I Sygeunderstøttelse er udbetalt til: I Hjem 105 Md. og 47 Kv.: Kr. 3929.60, paa Hospitalet 19 Md. og 9 Kv.: Kr. 854.20, i Lægehonorar er udbetalt Kr. 1513.00, i Barselshjælp er betalt 216 Kr.; af Hjælpekassen er udredet til 99 Medl. Kr. 2100.00; af Ligkassen til Begravelseshjælp Kr. 600.00.

København, den 12. August 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Personalet paa *Fyns Venstreblad* har erholdt en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— D'Hrr. Brødr. BACHHAUSEN, Aarhus, har tilstaaet sit Personale 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Bynyt. Et sikkert Forlydende vil vide, at Hr. JOHAN MØLLER, hidtil Faktor hos Hertz i Vejle, har opsagt sin Stilling der for at tiltræde Plads som Faktor i *Politiken*.

Dødsfald. I Søndags jordedes paa Vestre Kirkegaard Typograf NIELS V. PETERSEN, tidligere Faktor hos O. C. Olsen & Co. P. havde i flere Aar lidt af en meget smærtefuld Sygdom, for hvilken Døden heldigvis befriede ham. Typografernes Gutenberg-Banner var til Stede, men kun faa Typografer saas i det ellers store Følge. Pastor With fra Maria Kirkesal holdt en smuk og passende Tale.

P. blev 62 Aar gammel. Han havde lært hos Schultz og er mest bekendt fra flere Faktorpladser, i hvilken Virksomhed han er bleven meget forskellig bedømt. A.

Randers Lokalafdeling foretog forl. Søndag en vellykket Udflugt til Laurberg. H.

Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd.

Aalborg: Typogr. Robert Nielsen, Dannebrogsgade 2 h, 3.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen.
Bogense: Typ. M. L. Johansen.
Brønderslev: Typ. Karl Johan Pedersen, Vends. Folkebl.
Esbjerg: Typ. J. R. Bindslev, Danmarksgade 60.
Fredericia: Faktor F. O. Leidecker, Prinsessegade 45, St.
Frederikshavn: Typ. Senius Larsen, Vestergade 17, St.
Helsingør: Faktor J. Rotheisen, Dagbladet.
Herning: Typ. Marius Jensen.
Hillerød: Typ. H. Chr. Hansen, Helsingørsgade 136.
Hjørring: Typ. Martinus Hansen, Toftegade.
Hobro: Typ. Povl J. Povlsen.
Holbæk: Journalist V. Nicolaisen.
Horsens: Typ. Nic. Jensen, Dagbladet.
Kalundborg: Typ. E. G. Melberg, Baggraven 250.
Kolding: Typ. H. O. Christiansen, Folkebladet.
København: P. LAURITZEN, Gl. Strand 46 2. Træffes bedst mellem 1—3 Eftm. samt Fredag og Lørdag tillige 5½—7 Aften. — Ind- og Udbetalinger foregaar samme Sted og Tid. — *Trykkerafdelingens* Formand og Kasserer Hr. LAURITZ JENSEN træffes Fredag og Lørdag Aften ved Gl. Strand 46 2 mellem 5½—7½. — *De kvindelige Trykkeriarbejderes* Formand og Kasserer Fru CHRISTINE BUUS er tilstede samme Sted Fredag fra 7—8 Aften.
Køge: Typ. Charles Jørgensen, Nyportsstræde 23.
Løgstør: Typ. P. Tuborgh.
Maribo: Typ. Henrik Petersen, Ny Østergade.
Middelfart: Typ. H. P. Larsen.
Nakskov: Typ. Ludv. Kragh, Nakskov Tid.
Nyborg: Typ. Chr. E. Hansen, Schønemann.
Nykøbing F.: Typ. O. F. Frimand, Folketidende.
Nykøbing M.: Typ. Mathias Nielsen.
Næstved: Typ. J. P. Christensen, Østergade.
Odder: Typ. N. Chr. Olsen.
Odense: Typ. Ernst Jørgensen, Vesterbro 112, 2.
Randers: Typ. Jørgen Petersen, Fabersvej.
Ribe: Typ. C. F. A. Andersen, Korsbrødregade 295.
Ringkøbing: Faktor Rud. Hansen.
Ringsted: Typ. G. Mortensen, Folkebladet
Roskilde: Typ. Will. Andersen.
Rudkøbing: Typ. C. E. Jacobsen, Strandgade.
Rønne: Typ. Marius J. Hansen, Østergade 70.
Silkeborg: Typ. W. Jacobsen, Det ny Trykkeri.
Skanderborg: Typ. Hans Larsen, Bernh. Larsens Bogtr.
Slagelse: Typ. C. V. Arleth, Lille Valbyvej.
Stubbekøbing: Typ. N. Mørup.
Svendborg: Typ. Søren Jensen, Avisen.
Thisted: Typ. Aug. Andersen, Amts-Avisen.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Vejle: Bogtr. J. P. Sørensen, Torveg.
Viborg: Typ. J. Rasmussen, Dumpen 15.

Anvisningskontorerne.

Brevadresse: Forretningsudvalget for Dansk Typograf-Forbund, Gl. Strand 46 2, København K. Telegram: »*Typforbundet*«.
Telefon 4331.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 29. Juli.

Et Personale var mødt i Anledning af at deres Tillidsmand var afskediget. Beslutning toges. — En Trykker, der led af en Hjærtefejl, optoges i Sygekassen med Reservation for nævnte Sygdom. — Et Medlem, der af Lægen var skreven paa Hospitalet, havde ikke ladet sig indlægge, da der blev Plads, men forlangte i Stedet for Sygeunderstøttelse. Kassereren havde nægtet ham denne og Styrelsen billigede Afgørelsen. — Fra Bibliotekaren forelaa Redegørelse for Anvendelse af de tidligere bevilgede Penge til Biblioteket. Samtidig ønskedes yderligere 35 Kr. til Indbinding. Med en anerkendende Udtalelse om Bibliotekarens Virksomhed bevilgedes Beløbet. — Overenskomsten mellem Forbundet og Løvgreen & Wassmann refereredes. Det billigedes at vore hidtilværende Repræsentanter i Voldgiftsretten, d'Hrr. Carl Nielsen og Oscar Johansen, indtræder i den nye Voldgiftsret for at dømme i den foreliggende Sag. — Dr. med. Adolph H. Meyer, Lundsgade 8, ansættes som Læge ved Sygekassen i Henhold til Overenskomt med d'Hrr. Wandal og Lendrop, saaledes at der bliver frit Valg mellem ovennævnte 3 Læger for de Medlemmer, der hidtil har konsulteret enten

Hr. Wandal eller Hr. Lendrop. — Nogle mindre Sygekassesager behandledes.

Lørdag den 1. Avgust. Frav. med anmældt Forfald Carl og N. P. Nielsen.

Forinden Styrelsesmødet var der Møde med et Bladpersonale. Forsk. Forhold drøftedes og en Resolution vedtoges enstemmigt. — Form. meddelte, at den fra forrige Styrelsesmøde omhandlede Opsigelse af en Tillidsmand ved Overenskomst med Firmaet var taget tilbage. — Et Medlem, der, medens han sidst havde Arbejde, ikke betalte Kontingent, ønskede nu sin Rejsebog udleveret. Det vedtoges, at Bogen ikke udleveres før Restancen er betalt. Vedk., der arbejdede som Sætter-Trykker, blev afskediget uden Varsel, da han havde beskadiget en Maskine m. m. Form. havde undersøgt Sagen, og paa Grundlag af denne Undersøgelse fandt Styrelsen ikke Anledning til at foretage noget i Sagen. — Revisionen ønsker et Møde med Styrelsen. Til Efterretning.

E. M.

Paa det af Undertegnede m. fl. Kolleger udsendte Cirkulære er indkommet følgende Bidrag:

Triers Personale Kr. 3.50, Rigsdagens do 8.00, I. Cohens do. 12.75, C. Hohlenbergs do. 1.50, Københavns do. 4.35, Klokken 12's do. 3.50, Græbes do. 8.90, Vort Lands do. 4.25, N. Cohens do. 1.50, Middagsposten do. 475. Aftenbladets do. 2.25, Leisner & Co.s do. 2.50, Nationaltidendes do. 17.50, Centraltrykkeriets do. 5.50, Nielsen & Lydiches do. 9.15, Hartvig Hirsch 1.00, Sivertsen Pers. 0.75, Schultz' do. 10.75, Politikens do. 5.00, O. C. Olsens do. 11.25, Social-Demokratens do. 17.00, Hannovers do. 5.00, Hoffensbergs do. 1.80, N. C. Roms do. 1.00, Axel Holms do. 2.10, 4 Kolleger hos Langkjær 1.25, Fr. Bagges Pers. 8.00, Løvgreen & Wassmanns do. 4.00, Graphics do. 1.00, Nord. Good Templar Ordens Bogtrykkeri (Bestyrer og Personale) 4.00, H. E. Jensens Pers. 3.25, H. Meyers Sættere 2.00, Qvists Pers. 3.50, F. E. Bordings do. 6.00, Thieles do. 8.80, Adresseavisens do. 5.00, Carl Allers Sætteri 4.20, M. Truelsens Pers. 2.80, Maylands do. 1.50, Hoffmanns do. 2.25, Aamodts do. 1.75, Citytrykkeriets do. 3.75, Eksprestrykkeriets do. 3.50, Kihls do. 2.50, Rasmussen & Olsens do. 1.75, Christtreus do. 1.25, L. A. Nielsens do. 1.00, L. A. Jørgensens do. 1.85, Fr. Weiss' do. 4.50, P. Petersens do. 4.25, Kr. Dagblads do. 2.50, Berl. Tid.s do. 14.00, Luno (Forbundsmedlemmer) 10.75, Ludv. Jørgensens Pers. 3.65; ialt Kr. 260.10.

V. ANDERSEN. G. HAMMERLUND

For den mig under min Sygdom og Arbejdsløshed ydede Hjælp bringer jeg herved min hjærtelige Tak. P. LARSEN-HOLST.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

5. Avgust: *Skanderborg* og *De kv. Trykkeriarbejdere.* — Hermed er samtlige Regnskaber indsendte.

København, den 12. Avgust 1903.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Oluf Petersen, udl. ⅛ hos Knudtzon (i alle Afdelinger). Sygeafdelingen: Kromann-Andresens Hustru Olga, Trykker Harald Nilssons Hustru Laura Andrea Vilhelmine og Trykkerlærling Alfred Peter Dresler (Bagge). De kvl. Trykkeriarb.: Sarah Christensen, Mathilde Nielsen og Theodora Petersen (alle hos H. E. Jensen), Anna Petersen (Qvist) og Thekla Møller (arbl.).

Tiltraadte.

København: 2068, Niels Chr. Hansen IV. (Eksprestr.) fra Rejse. 877, Peter Laursen (Aug. Andersen) fra Aalborg. 1567, Carl Ludv. Wichmann (Rom) fra Slagelse.

Provinserne: Esbjerg, 1384, Victor Emanuel Drasbæk (arbl.). Svendborg, 1775 (V. d. D. Buchdr.), Gottlieb Braun fra Rejse i Pl. Nykøbing F., 1485, F. A. S. Nyegaard fra København som Militær. Roskilde, 1372, Esben Hansen.

Bortrejste.

København: 5745, Carl Vald. Schack paa Rejse. 988, J. V. Clasen til Udlandet.

Provinserne: Esbjerg, 1384, Victor Emanuel Drasbæk (arbl.) til Kbhvn. Aalborg, 1801, Anthon Thomsen og 877, Peter Laursen, begge til Kbhvn. (arbl.). Slagelse, 1567, C. L. Wichmann til Kbhvn. i Pl. Nykøb. F., 1485, F. A. S. Nyegaard (arbl.) paa Rejse. Næstved, 266, Robert Hansen (arbl.) til Kbhvn., 1014, St. Boesen (arbl.) til Vejle og 918, Carl Pagh Jensen (paa Rejse). Thisted, 1514, Anton Mouritzen paa Rejse. Hjørring, 1001, Fr. Skov paa Rejse.

Død.

København: 4833, Niels Vilhelm Petersen.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Lægerne.

Hr. Dr. MILO er flyttet til Amagerbrogade 181, 2.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag *Familjetur* til Lyngby og Ørholm. Afgang Kl. 12,31. Aftenen tilbringes i Lyngby, forhaabenlig med en lille Dans.

T. C. C. Søndag Tur gennem Hareskovene. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Et lille Akcidenstrykkeri

meget billigt til Salg, naar Handel kan ske snart. Billet mrkt. »E. 47« modtager Ekspeditionskontoret.

En Typograf, som har opholdt sig 6 Aar i et af Kristianias større Bogtrykkerier, og som er vant til saavel finere Akcidens- som Bog- og Avisarbejde, søger Plads *straks* i Provinsen. Billet mrkt. »H. M.« modtager Ekspeditionskontoret.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 21 AVGUST 1903 XXX AARGANG

De kvindelige Trykkeriarbejdere
fortsætter sin
ordinære Generalforsamling
Onsdag den 26. Avgust Kl. 8½ præcis
i **Walkendorffsg. 22**, Stuen.

Dagsorden: 1. Regnskabet fremlægges. 2. Lovene. 3. Valg af 1 Repræsentant og 2 Suppleanter. 4. Eventuelt.

Talrigt Møde forventes. STYRELSEN.

Verdens Typograforganisationer.

(Sluttet.)

DET *romanske Schweiz' Typografforbund* (Fédération des Typographes de la Suisse Romande) omfatter det franske Schweiz og stiftedes 1873 og tæller 692 Medlemmer i 10 Afdelinger. Af disse Tal kommer de 40 paa Faktorer eller Korrekturlæsere, 520 Haandsættere, 10 Maskinsættere, 94 Trykkere og Maskinmestre, 2 Stereotypister og 36 Paalæggere. Der findes 199 udlærte Typografer og 107 Sættersker, som enten staar udenfor Organisationen eller ogsaa er Medlemmer af en af Principalerne oprettet Skruebrækkerforening. Desuden findes der 170 Lærlinge. Forbundet tilhører det internationale Sekretariat. Forbundskassen og de forskellige Lokalkasser ejer tilsammen en Formue paa 84,320 Frks.

Paa *Balkanhalvøen* findes tre Forbund, nemlig Serbien, Bulgarien og Rumænien.

Det førstnævnte, *Serbiske Typografforbund* (Druzina tipograshih radnika u Srbiji), stiftedes 1901 og tæller 220 Medlemmer (5 Faktorer, 202 Haandsættere, 12 Trykkere og 1 Stereotypist). 97 mandlige og 6 kvindelige Bogtrykkeriarbejdere staar udenfor Organisationen. Dertil kommer 114 Lærlinge.

Det bulgariske Typografforbund (Bolgarske Typographsko Drougestvo) har bestaaet siden 1883; det tæller i Hovedstaden kun 70 Medlemmer (6 Korrekturlæsere og Faktorer, 49 Haandsættere, 12 Trykkere og Maskinmestre, 2 Stereotypister). En særskilt Forening, der tæller 80 Medlemmer, findes ogsaa. 130 Typografer er ikke i nogen Organisation, det samme er Tilfældet med 120 Lærlinge.

De rumæniske Typografers Understøttelsesforening »Gutenberg« (»Gutenberg« Societate generala de ajutor reciproc a lucratoritor tipografi din Romania) blev stiftet i Aaret 1872 og tæller 250 Medlemmer (3 Bogtrykkere, 9 Korrekturlæsere og Faktorer, 220 Haandsættere, 10 Maskinmestre, 4 Skriftstøbere og Stereotypister og 4 Hjælpearbejdere. Ikke mindre end 351 udlærte og 350 Lærlinge er uorganiserede.

Alle tre Balkanforbund tilhører det internationale Sekretariat.

Øvrige Smaaforbund. I *Luksemburg* eksisterer et Forbund, som tæller 65 Medlemmer. I Landet findes desuden 35 uorganiserede udlærte Typografer og 20 Lærlinge. Forbundet stiftedes 1865 og tilhører Sekretariatet.

I den ungarske Kystby *Fiume*, hvis Indbyggere hovedsagelig taler italiensk, findes et lille Forbund paa 42 Medlemmer (5 Faktorer, 31 Haandsættere og 6 Trykkere). Der findes i Byen 4 Typografer, som ikke er organiserede, 6 Ungarere tilhører det ungarske Forbund; af Lærlinge findes der 8, som alle staar udenfor Organisationen.

I det schweiziske Kanton *Tessin*, i hvilken der hovedsagelig tales italiensk, stiftedes 1898 det Tessinske Bogarbejderforbund (Federazone Ticinese fra i Lavoratori del Libro), som tæller 111 Medlemmer (2 Faktorer, 50 Haandsættere, 6 Maskinsættere, 12 Trykkere og Maskinmestre, 23 Litografer og Bogarbejdere samt 18 Lærlinge). I dette Kanton findes der 146 Bogarbejdere, som staar udenfor Organisationen.

I den ungarske By *Pressburg* har der siden 1878 eksisteret en Typograforganisation, der kalder sig »Pozsongi könzvnyomdászok es Betüöntök Egylete«. Den tæller 213 Medlemmer (13 Faktorer og Korrekturlæsere, 173 Haandsættere, 2 Maskinsættere og 25 Trykkere). 12 udlærte og 110 Lærlinge staar udenfor Organisationen. Denne Forening har nu besluttet at slutte sig til det ungarske Forbund.

I *Agram* stiftedes 1878 et særskilt Typografforbund, den kroatiske Typografforening (Hrvatsko Tipografsko Druztvo u Zagrebu), som tæller 217 Medlemmer. I Kroatien findes 322 Bogtrykkeriarbejdere, hvoraf altsaa 105 ikke tilhører Organisationen. Af disse er 76 Lærlinge.

Samtlige disse Forbund tilhører det internationale Sekretariat.

Smaaforbund udenfor Evropa. I Ny Syd-Wales (Avstralien) stiftedes 1880 et Typografforbund »New South Wales Typographical Association«, som den 31. Marts 1902 talte 500 Medlemmer, udelukkende Sættere. I Syd-Wales eksisterer der en Tarif, hvorefter Lønnen for Bog- og Akcidentssættere er 65 Frks. pr. Uge. I Aftenbladene erholder Haandsætterne 1 Frcs. 83 Ctm. pr. Time og i Morgenbladene 2 Frks. 12 Ctm. Maskinsætterne har en Løn af op imod 84 Frks. 84 Ctm. pr. Uge. Gennemsnitslønnen beløber sig til ca. 75 Frks. Arbejdstiden er for Haandsættere 8 Timer og Maskinsættere 7 Timer. Lærlingene har gennemsnitlig en Læretid paa 7 Aar.

I *Syd-Afrika* bestaar en Sektionstarif, hvorefter Minimallønnen varierer fra 65 Frks. 50 Ctm. til 150 Frks. Gennemsnitslønnen er 95 Frks. 30 Ctm.

Ogsaa i *Ægypten* er Typograferne organiserede. I Kairo stiftedes 1900 en Forening, som tæller 75 Medlemmer og i Alexandria 1902 en anden, som tæller 300 Medlemmer. Desuden findes i Ægypten 300 Typografer, som staar udenfor Organisationen.

Denne Redegørelse omfatter 30 Typograforganisationer med et sammenlagt Medlemsantal af 156,201. Af disse har imidlertid kun de 25 Organisationer opgivet Antallet paa de Typografer, som staar udenfor Organisationen. Indenfor disse 25 Forbundsomraader findes tilsammen 209,073 Bogtrykkeriarbejdere, hvoraf 177,811 udlærte (126,563 mandlige og 5784 kvindelige) samt 31,262 Lærlinge. Af disse er 122,119 organiserede i moderne Forbund og 7687 i Organisationer af Skruebrækkernatur, som dels bliver understøttet af Arbejdskøberne og dels er rene Skruebrækkerorganisationer. Af ikkeorganiserede Bogtrykkeriarbejdere er der tilsammen 79,267, deraf 45,464 mandlige, 5063 kvindelige og 28,740 Lærlinge. Antallet af organiserede udgør saaledes 62,09 % (deraf 3,68 % i Skruebrækkerorganisationer) mod 37,91 %, som staar udenfor alt, hvad der hedder Organisation.

De bedst organiserede er Typograferne i Pressburg med 94,67 % af alle Bogtrykkeriarbejdere, i *Sverige* med 90,77 % (af alle udlærte 88,90 %), endvidere Østrig med 88,83, Fiume 88,21, *Danmark* 86,72, Elsass-Lothringen 83,43, Belgien 79,68, det tyske Schweiz 79,16, Tyskland 72,31, Ungarn 71,32, romanske Schweiz 69,34, Serbien 68,11, *Norge* 66,28, Luxemburg 65,00, Forenede Stater 61,29, Finland 56,19, Ægypten 55,55, Frankrig 53,86 og i Tessin 52,54 % af Bogtrykkeriarbejderne. De øvrige Organisationer omfatter under 50 % af de i Faget beskæftigede Arbejdere.

Lærlingeprocenten. Finland har den tvivlsomme Ære at staa øverst paa Listen i Antallet af Lærlinge. Ikke mindre end 45 % eller nærmere Halvdelen af Bogtrykkeriarbejderne i dette Land er Lærlinge. Dernæst kommer Rumænien med 36,80 %, Pressburg med 32,84, Ungarn med 30,92, Bulgarien med 29,93 og Serbien med 26,09 %. I Kroatien, Østrig, *Danmark*, Tyskland, Sverige, Elsass-Lothringen og Tessin udgør Lærlingene omkring en Femtedel af hele Antallet eller resp. 22,92, 21,39, 19,74, 19,26, 19,22, 18,62 og 18,26 %. I Norge udgør Lærlingene 17,15 %, Frankrig 16,94, Luxemburg 16,66, Spanien 16,59, det tyske Schweiz 16,21, Belgien 15,70, romanske Schweiz 14,55, Fiume 13,33 og Italien 12,20 %. De Forenede Stater staar langt nede paa Skalaen, idet kun 6,10 % af Bogtrykkeriarbejderne dèr udgøres af Lærlinge.

En Vandreudstilling af Elev-Arbejder fra Fagskolen.

Et Par Mapper med et Udvalg af Fagskolens Elev-Arbejder er i denne Uge sendt i Cirkulation til Afdelingerne. For nu at faa det mest mulige Udbytte deraf, vil det sikkert være formaalstjenligt, at Lokalformændene arrangerer en lille Udstilling af de tilsendte Arbejder og indbyder Principaler, Svende og Lærlinge og iøvrigt enhver, som maatte interessere sig for Sagen. For de Afdelingers Vedkommende, hvor der er mere end et Trykkeri, vil der altid være en Lørdag og Søndag til Raadighed, naar Lokalfmd. blot passer at sende Sagerne videre efter den i Mappen opførte Orden og paa den anførte Dato. De Byer, hvor der kun er et Trykkeri, vil blot kunne have Mappen i nogle Dage midt i Ugen. Det forudsættes selvfølgelig, at der ikke sættes sorte eller fedtede Fingre paa Sagerne, men at man i det hele taget behandler dem saaledes, at alle kan have Fornøjelse deraf. Ejheller maa der blive noget borte undervejs. For at man kan belave sig paa Mappernes Komme eller eventuelt rykke Forgængeren, hvis denne glemmer Tiden, anføres her den Orden, i hvilken Mapperne cirkulerer, og den Dato, de skal sendes videre.

Mappe 1 indeholder 66 Nr.

afsendt til Stubbekøbing 19/8 og sendes

fra Stubbekøbing 24/8 til Typ. O. F. Frimand, Nykøbing F.
- Nykøbing F. 31/8 - Typ. Henrik Petersen, Maribo.
- Maribo 4/9 - Typ. Ludv. V. Kragh, Nakskov.
- Nakskov 9/9 - Typ. E. E. Jacobsen, Rudkøbing.
- Rudkøbing 14/9 - Typ. Søren Jensen, *Avisen*, Svendborg.
- Svendborg 21/9 - Typ. C. C. W. Jensen, Assens.
- Assens 28/9 - Typ. H. P. Larsen, Middelfart.
- Middelfart 5/10 - Typ. M. L. Johansen, Bogense.
- Bogense 8/10 - Typ. Ernst Jørgensen, Vesterbro 112², Odense.
- Odense 15/10 - Typ. Chr. E. Hansen, Nyborg.
- Nyborg 21/10 - Typ. C. V. Arleth, Slagelse.
- Slagelse 28/10 - Typ. G. E. Melberg, Kallundborg.
- Kallundborg 4/11 - Journalist V. Nicolajsen, Holbæk.
- Holbæk 11/11 - Typ. Will. Andersen, Roskilde.
- Roskilde 18/11 - Typ. G. Mortensen, Ringsted.
- Ringsted 25/11 - Typ. T. P. Christensen, Østergade, Næstved.
- Næstved 3/12 - Typ. Charles Jørgensen, Køge.
- Køge 9/12 - Faktor J. Rothejsen, Helsingør.
- Helsingør 16/12 - Typ. H. C. Hansen, Hillerød.
- Hillerød 22/12 - Typ. Marius J. Hansen, Rønne.
- Rønne 28/12 - Gl. Strand 46², København K.

Mappe 2 indeholder 63 Nr.

afsendt til Kolding 19/8 og sendes

fra Kolding 27/8 til Typ. C. F. A. Andersen, Ribe.
- Ribe 31/8 - Typ. J. R. Bindslev, Esbjerg.
- fra Esbjerg 7/9 til Typ. J. Poulsen, Varde.
- Varde 11/9 - Faktor Rud. Hansen, Ringkøbing.
- Ringkøbing 21/9 - Typ. Aug. Andersen, *Avisen*, Thisted.
- Thisted 28/9 - Typ. Math. Nielsen, Nykøbing M.
- Nykøbing M. 5/10 - Typ. Joh.s Rasmussen, Dumpen 15, Viborg.
- Viborg 12/10 - Typ. P. Tuborgh, Løgstør.
- Løgstør 15/10 - Typ. Senius Larsen, Vesterg. 17, Frederiksh.
- Frederiksh. 19/10 - Typ. Martinus Hansen, Hjørring.
- Hjørring 26/10 - Typ. K. J. Petersen, Brønderslev.
- Brønderslev 29/10 - Typ. Rob. Nielsen, Dannebrogsg. 2h³, Aalborg.
- Aalborg 9/11 - Typ. P. J. Poulsen, Hobro.
- Hobro 12/11 - Typ. Jørg. Petersen, Fabersvej, Randers.
- Randers 19/11 - Typ. O. V. Hansen, *Demokraten*, Aarhus.
- Aarhus 26/11 - Typ. N. Chr. Olsen, Odder.
- Odder 30/11 - Typ. Marius Jensen, Herning.
- Herning 2/12 - Typ. Will. Jacobsen, Silkeborg.
- Silkeborg 7/12 - Typ. Hans Larsen, Skanderborg.
- Skanderborg 10/12 - Typ. Nic. Jensen, Horsens.
- Horsens 15/12 - Bogtrykker J. P. Sørensen, Torvegade, Vejle.
- Vejle 22/12 - Faktor F. O. Leidecker, Fredericia.
- Fredericia 28/12 - Gl. Strand 46², København K.

København, den 18. Avgust 1903. FORRETNINGSUDVALGET.

Flyt ud!

Vi bragte i Fjor en kortfattet Notits om, hvor hyggeligt og godt Arbejderne kunde bo, naar blot de kunde bekvemme dem til at flytte ud fra den gamle Bys snævre og snavsede Gader, ud til lyse og luftige Boliger, hvortil der som Regel hører en lille Have, og hvor i hvert Fald Omgivelserne er saa fri, at Øjets Blik ikke standses af en 5-Etages Gavl eller en snavset Baggaard. Vi havde i Søndags Lejlighed til i Valby at se, under hvilket Velvære Arbejderne befinder sig, naar de først har taget den fornuftige Beslutning at sige Kapitalisternes store Arbejderkaserner Farvel og er rykket ud i mere hyggelige Omgivelser. En saadan hyggelig Plet findes lige bagved Søndermarken og den gamle Del af Valby; her har Arbejdere under Navnet af »Valby og Omegns Byggeforening« ladet opføre 100 smaa Ejendomme, der saa godt som alle er byggede af røde Mursten, og som hver for sig er omgivet af en ikke saa ganske lille Have.

Det var os en særlig Glæde at se, at ikke faa af vore Kolleger havde taget Bopæl i disse landlige Omgivelser, og det glade Smil, hvormed Kollegerne hilste os, talte tydeligere end Ord om, at her havde de fundet et Hjem, hvor Sundhed og Lykke var til Huse. Ved dette Syn paakom der os et stille Ønske om, at mange Kolleger vilde tage dette Eksempel til Efterfølgelse. Megen Sygdom og megen Elendighed vilde derved undgaas, thi — som en Kollega sagde — vort Ideal maa ikke alene være at skabe lyse og luftige Arbejdslokaler, vort Ideal maa i ligesaa høj Grad være det, at skabe lyse og luftige Hjem, hvor man med Glæde iler til efter endt Dagværk. Vi giver denne Kollega Ret, og derfor siger vi til alle øvrige Kolleger i København: Gaa en Gang udenfor den store Bys Kaserner, og I vil hurtig opdage, at der er langt, langt mere Hygge og Glæde i de smaa røde og hvide Huse i de landlige Omgivelser end der findes i de store Kasernebygninger med de uhyggelige sorte og svinske Baggaarde, hvor aldrig en Solstraale kan finde ind.

Da vi forlod Kolonibyen, lagde vi Vejen ad Vesterbro og standsede et Øjeblik for Enden af Saksogade, medens vi lod Blikket glide ned igennem den, som det syntes, uendelige Stenørken. Hvilken Forskel! og hvilket Syn! Mørk og truende laa den der med sine 10,000 Beboere. . . . Hvad en saadan Gade rummer af Sygdom og Lidelser, ja det kan netop disse Beboere tale med om. . . . A.—B.

Nær og Fjærn.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger afholdt Fælles-Generalforsamling Søndag den 16. Avgust paa St. Thomas. Dagsorden: 1. Kassereren fremlægger Forbunds-Regnskabet for April Kvartal. 2. Eventuelt. Til Dirigent valgtes V. WARTENBERG og til Sekretær HENRIETTE CRONE.

LAUR. JENSEN indledede Mødet, hvorefter KASSEREREN oplæste Regnskabet og gennemgik de forskellige Poster. Sammenholdt med foregaaende Kvartals Regnskab viste Status sig at være gennemgaaende bedre i dette Kvartal for alle Kassers Vedkommende. I Arbejdsløshedskassen og Reservefonden, der bliver behandlet under et, har vi et Underskud af 668 Kr. 64 Øre, hvad der dog hovedsagelig hidrører fra

førstnævnte Kasse. Regnskabet godkendtes uden at der var nogen der tog Ordet dertil.

Da ingen ønskede Ordet til Punkt 2 paa Dagsordenen, sluttedes Generalforsamlingen. H. C.

Formandsvalget. Det Cirkulære, som i forrige Uge var fremme paa Sætterierne og som gik ud paa at opfordre GUSTAV CLAUSEN til at modtage Valg til den ledige Formandsplads, samlede i Løbet af et Par Dage ca. 500 Underskrifter. I Søndags var en Deputation hos Clausen for at erfare hans Stilling til Sagen. Til at begynde med var Clausen alt andet end villig til at efterkomme Opfordringen. Han ombyttede nødig sin nuværende rolige Tilværelse med det vanskelige Hværv som Formand. Men da Deputationen trak de 500 Underskrifter frem og Clausen ved et flygtigt Gennemsyn mellem de mange Navne opdagede gamle Dages solide, trofaste Venneskare, svandt Betænkelighederne mere og mere, og da Deputationen efter en Times Tids Forløb forlod Clausens gæstfri Hjem, var det med Anmodning om at bringe de mange Underskrivere hans bedste Tak og med hans Løfte om at *efterkomme* Kollegernes Opfordring, idet han udtalte det Haab, at den store Tillid, som dette Cirkulære viste at man nærede til ham, ikke maatte blive skuffet, hvis han nu ved det forestaaende Valg kom til at beklæde Formandspladsen i Den typ. Forening. P.

Sommerferie. I Lighed med foregaaende Aar har Personalet paa *Middelfart Venstreblad* faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Dødsfald i Sverig. I det sidste Numer af *Svensk Typograf-Tidende*, som vi modtog i Gaar, bringer Bladet en Artikel med Billede, indfattet i sort Ramme og over hele Formatet. Billedet forestiller det svenske Typograf-Forbunds Formand, C. J. OHLSSON, som i Lørdags Efterm. paa et af Stockholms Hospitaler afgik ved Døden efter at have underkastet sig en Operation for Blindtarmsbetændelse. Svensk Typograf-Forbund har ved dette Dødsfald mistet en af sine bedste Mænd. Ohlsson har siden Aaret 1900 staaet i Spidsen for det svenske Forbund; med Dygtighed og Intelligens har han ledet Organisationen, saaledes at Svensk Typograf-Forbund i dette Øjeblik staar som en Mønsterorganisation for det øvrige Lands Arbejderorganisationer. Vi forstaar derfor saa godt vore svenske Kollegers store Sorg ved at have mistet deres energiske Leder; ogsaa vi tager Del i denne Sorg, idet vi under den Skandinaviske Arbejderkongres i København 1901 lærte Hr. Ohlsson at kende som en Mand, der ikke alene elskede sit eget Lands Organisation, men som ogsaa forstod og i inderlig Grad sympatiserede med den Organisationstanke, der særlig tog den Skandinaviske Arbejderkongres fangen. Hr. Ohlsson, der var født den 31. Avgust 1864, blev kun 39 Aar gammel.

Nordisk Boktryckarekonst Nr. 7, udgivet og redigeret af Bogtrykkerne HUGO og CARL LAGERSTRÖM i Stockholm, er udkommet. Hæftet indeholder som sædvanlig meget læseværdigt Stof.

»**Formatläran**« kaldes en praktisk lille Lommebog, som Redaktionen af *Nordisk Boktryckarekonst* har udgivet. Den er den første af en Serie smaa Haandbøger, som agtes udgivne under Navnet »Nordisk Boktryckarekonsts Fagbibliotek«, og som er beregnede paa at kunne følge Lærlingen, Typografen (Sætteren saa vel som Trykkeren) og Faktoren i det daglige Arbejde som en let tilgængelig Haandbog, hvortil de vil egne sig saavel ved deres Udstyrelse som ved deres Enkelhed i Fremstillingen. Der gøres med andre Ord ikke Fordring paa, at de skal betragtes som fuldstændige Lærebøger, men kun som Raadgivere, der kan være ved Haanden i de daglig forekommende Spørgsmaal indenfor det Omraade, de har sat sig til Opgave at behandle.

Nærværende Bog bringer saaledes mange gode Raad med Hensyn til Formatilægning, Indretning af passende Formater, Udskydning og Formenes Anbringelse i Pressen, hvorved Arbejdet kan gøres meget lettere for den Paagældende, der i Tvivlstilfælde kun behøver at slaa op i Bogen og se, hvad denne foreskriver, i Stedet for at spilde sin egen og andres Tid med Overvejelser og Konferencer. Alene det at have Skemaer for den mest praktiske Udskydning af de hyppigst forefaldende Formater vil være af saa stor Værdi, at vi — ligesom *Dansk Bogtrykkertidende* — mener at burde anbefale denne lille Bog til almindelig Indførelse. Vel har vi paa dansk i Emil Sørensens »Vejledning i praktisk Typografi« et værdifuldt Hjælpemiddel ogsaa i sidstnævnte Henseende, men paa Grund af dens større Omfang og deraf følgende højere Værdi kan den jo ikke ligge fremme til almindelig Afbenyttelse i samme Omfang som denne lille Bog, der kun indeholder 80 Sider i Lommeformat og koster 75 Øre.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 12. Avgust. Fraværende: CHR. BUUS (bortrejst).

1. Fra Emil Scherling forelaa gennem Lokalformanden i Svendborg fornyet Anmodning om Optagelse i Foreningen. — Kan ikke efterkommes før andre Begæringer forelaa.

2. Do. fra Frk. Mørch, Aarhus, der samtidig venter at erholde gunstige Optagelsesbetingelser. — Do.

3. Gennem Svendborg-Afdelingen anmoder Harald Jensen om at erholde sin Bog igen for at rejse i Ind- eller Udlandet. Lover Bod og Bedring. — Maa først vise dette i Gærningen.

4. Et i Randers for Restance udslettet Medlem (Edv. Hansen) anmoder om at hans Udslettelse maa blive annulleret. — Vedkommende maa først betale sin Restance og sit gamle Laan og kan da indtræde efter Reglerne for udslettede Medlemmer.

5. Fra Odder Afdeling forelaa Spørgsmaal om Optagelse af Poul Rasmussen Juhl, der i sin Tid af Hr. Bogtrykker Kjeldsen var bortvist af Læren, hvorefter han tog Arbejde paa det blokerede Skiveblad. Hr. Kjeldsen har nu mod et Vederlag af 70 Kr. eftergivet ham den resterende Læretid, hvorefter det formenes, at han nu opfylder Betingelserne for at kunne indtræde i Foreningen. — Da Forholdet er ekstraordinært, kan Spørgsmaalet om Optagelse først afgøres, naar Svendeprøve er aflagt.

6. Et Par Sygesager refereredes, henholdsvis fra Thisted og Nakskov—København. Et Medlem i Ringsted har erholdt Tilladelse til Specialbehandling i København for en Øre- og Nervelidelse.

7. Nr. 176, Epplers Hustru, Odense, er død. — 100 Kr. anvist.

8. *Nogle Tarifforhold refereredes.* Fra Nykøbing M. om det ny Skiveblad. Fra Odder ang. en Opsigelse. Fra Roskilde om et Forslag om fast Betaling for Overarbejde. Fra Horsens om at Methodistbladene var gaaet fra den blokerede A. Knudsen og blev nu trykt i København, formentlig i Kommission for A. Knudsen. — De tagne Beslutninger bifaldtes.

9. Fra Hr. Chr. Christensen i Hjørring forelaa Underskrift paa Tarifen. Ligeledes fra Hr. Red. Kjelst i Varde, paa den Betingelse, at han kunde afvikle det nuværende Misforhold overfor Lærlingeskalaen. — Til Efterretning.

10. Et Medlem, som opholder sig paa Fagskolens Dagkursus, anmoder om hel eller delvis Understøttelse paa Stedet. Vedkommende gik arbejdsløs forinden han tog paa Skolen og opnaaede en Friplads ved Organisationens Hjælp. — I Henhold til Forbundslovenes Paragraf 39 kunde ingen Understøttelse ydes.

11. Et Medlem i Vejle andrager gennem den derværende Afdeling om Tilladelse til at hæve Understøttelse paa Stedet for den ham formentlige tilkommende Rejsehjælp. Vedk. er gift, har nydt hele den ham tilkommende Understøttelse paa Stedet og har derefter arbejdet i 10 Uger og formener saa at have Krav paa Rejsehjælp. — Dette beror paa en Misforstaaelse. *Ny Ret* til Understøttelse paa Stedet eller Rejsehjælp erhværves uden Hensyn til Bidragydelse først Aarsdagen efter at han har begyndt at nyde den første Understøttelse; forøvrigt gælder følgende Eksempel: Et Medlem har fra 1. April 1903 til 1. April 1904 Krav paa *indtil* 20 Ugers Understøttelse, fra 1. April 1904 til 1. April 1905 ligeledes *indtil* 20 Uger og fra 1. April 1905 kan Vedk. hæve indtil 20 Uger uanset om Understøttelsen udstrækkes udover 1. April 1906, men kan *ialt* kun opnaa 60 Ugers Understøttelse, hvorefter Vedk. paany maa bidrage 50 Uger for at faa Ret til Understøttelse paa Stedet.

12. Sammen med Cirkulærer fra De samv. Fagforbund ang. Støtte til de udelukkede svenske Arbejdere var til Afdelingerne udsendt to Eksemplarer til hver Afd. af De samv. Fagforbunds Love. — Til Efterretning.

13. Fra De samv. Fagforbund forelaa Opfordring om Valg af Medl. til dettes Repræsentantskab. Dansk Typ.-Forbund kan vælge 4 Repræsentanter, hvoraf mindst 1 skal have Bopæl i Provinserne. Repræsentanterne vælges af og blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer. — Sagen udsattes til samtlige Medlemmer af Forretningsudvalget var tilstede.

14. Fra Formanden for Trykkeriarbejdsmændenes Klub forelaa Anmodning om Forretningsudvalgets Medvirkning til Organisering af de udenfor Organisationen staaende Trykkeriarbejdsmænd. — Det besluttedes at rette Henvendelse til Tillidsmændene med Opfordring om, at disse paavirkede alle de Trykkeriarbejdsmænd og kvindelige Medhjælpere, som endnu ikke tilhørte Organisationen, til at mælde sig ind.

15. Fra Norsk Centralforening forelaa Skrivelse, hvori meddeltes, at det Beløb, som vort Forbund havde tilgode, vilde blive tilsendt os i en nær Fremtid. — Til Efterretning.

16. Gensidighedskontrakterne med det internationale Sekretariat mellem Danmark, Norge, Sverig og Finland forelaa til Underskrift. — Det overlodes Formanden at gennemse Kontrakterne forinden Underskriften gaves.

17. En Skrivelse fra De samv. Fagforbund med Forespørgsel om vort Forbunds Forhold til Kemigraferne. — Svarskrivelse afsendes til De samv. Fagforbund.

18. Den ny Voldgiftsrets Sammensætning diskuteredes. — Udsattes.

19. En tidligere behandlet Klage fra en Galvanoplastiker forelaa der Skrivelse i fra Bogtrykkerforeningens Forretningsudvalg. — Besvaredes.

20. Et Forhold af vore Medlemmer blandt Kemigraferne behandledes. — Det besluttedes paa given Foranledning at forhandle med Kemigrafernes Brancheformand.

21. To kv. Medl. var bleven afskediget. Under Behandlingen af dette Spørgsmaal fremkom Oplysning om, at der i dette Trykkeri her-

skede tarifstridige Forhold. — Det overlodes P. Lauritzen at søge Forholdet ordnet.

22. Fra Fagskolen var modtaget to Mapper med forskelligartet Arbejde, som var udført paa Skolen, til Cirkulation i Provinserne. — Mapperne sendes nu ud til Afdelingerne.

23. Angaaende det i et tidligere Møde behandlede Tilfælde, hvor et Medlem ikke havde faaet Rejseunderstøttelse udbetalt paa en enkelt Strækning i Belgien, var der indløbet Skrivelse fra det belgiske Forbund, hvoraf det fremgik, at vedkommende Rejsende nu havde faaet udbetalt sit Tilgodehavende. — Til Efterretning.

24. Den i et tidligere Møde behandlede Hospitalsklage var atter til Behandling. Efter foretagen Undersøgelse havde det vist sig, at i hvert Fald Kosten ikke var tilstrækkelig god. — Sagen sendes til Sygekassernes Fællesrepræsentation.

25. Fra Trykkernes Afdeling forelaa Klage over, at Kontrollen med de Syge ikke var skarp nok. — Forretningsudvalget henstiller til Afdelingernes Styrelser, at disse overtager Kontrollen.

26. Et Medlem klagede over, at Afdelingen i København havde nægtet ham Sygeunderstøttelse. — Det oplystes, at Vedkommende ikke havde overholdt Udgangstilladelsen og at han endog havde arbejdet i et Trykkeri i den Tid, han var sygemældt, hvorfor den af Afdelingen trufne Afgørelse bifaldtes.

27. Et Medlems Hustru, der havde søgt Optagelse i Sygekassen, var af den københavnske Afdeling bleven nægtet Optagelse paa Grund af Svangerskab i Henhold til Lægeerklæringen. — Det besluttedes at rette Forespørgsel til Sygekasseinspektøren.

28. Et Cirkulære fra Arbejdernes Livsforsikring toges til Efterretning.

SEKRETÆREN.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 16. Avgust.

Med Revisionen forhandledes om Lokalkassens Regnskabsvæsen. — Nogle Trykkerisager behandledes. — Et Medlem har gjort sig skyldig i ukollegial Optræden. Beslutning toges. — Et Medlem vil anlægge Sag imod Foreningen fordi Styrelsen har taget Sygeunderstøttelsen fra ham. Til Efterretning. — Fra Arbejdernes Livsforsikringsselskab, der i den nærmeste Fremtid vil begynde sin Virksomhed, forelaa Statuter m. m. — Nogle Sygekassesager og Understøttelsessager behandledes. — Ordinær Generalforsamling afholdes den 21. Septbr.

E. M.

Til den svenske Lock-out har jeg indtil Dato modtaget følgende Bidrag:

København: Vort Land Kr. 3.50, Rasmussen & Olsen 1.50, Ludv. Jørgensen (Bogsætteriet og Agrardagbl.) 2.25, Luno (Forbundsmedlemmer) 5.14, Eksprestrykkeriet 1.50, Thiele 3.01, Langkjærs Personale 1.63, Aug. Andersens Trykkere og Sættere 1.25, Hannovers Sættere 4.50, Græbes Personale 8.53, Leisners & Co.s do. 1.76, Centraltrykkeriet (Sættere 2.00, Trykkere 1.25, Kvinder 1.30) 4.55, Qvists Personale 1.25, Trier 3.65, Missionstrykkeriet (5 Trykkere 1.25, 2 Kvinder 0.26, 3 Sættere 0.75) 2.26, Eksprestrykkeriet 0.25, Kaj Hansen (Baden) 0.25, Allers Personale 10.00, Nationaltidende 14.86, Nielsen & Lydiche (22 Medl.) 5.50, Truelsen (mdl. og kvl.) 3.00, Weiss 1.00, Kihl 1.50, L. A. Nielsen 0.75, Social-Demokraten 7.50, O. C. Olsen & Co. 10.75, Ludv. Jørgensen (2 Kvinder) 0.26, Citytrykkeriet 1.88, Berlingske Tidende 8.25, Politikens Sættere 1.75, Bagge (mdl. og kvl.) 10.00, Aamodt 1.50, Ferslev 1.00, »Graphic« 1.26, N. L. Christensen 1.50, Schultz (46 Bidr. à 0.25, 12 B. à 13 Øre) 13.06, Wilh. Hansen 1.25, Gislason Petersen 0.25, S. L. Møller 1.00, Adresse-Avisen 2.25.

Provinserne: Esbjerg Lokalafdeling 10.00, Hillerød (15 Medl.) 3.75, Bogense 0.50, Roskilde 3.25, Nykøbing M. 1.50, Silkeborg 2.50, Aalborg (Ekstrakassen) 15.00, Svendborg 5.78, Næstved 8.50, Kallundborg (9 Medl.) 2.25, Thisted 1.75, Middelfart (Medl. paa Venstrebl.) 0.75, Ringkøbing (9 Medl.) 2.25, Viborg (7 Medl.) 1.75, Køge 1.25, Odense 4.00, Nakskov (17 Medl.) 4.25, Aarhus (Amtstid. 2.25, Folkebl. 1.50, Aarhus Post. 1.50, Demokraten 4.50, enkelte 1.50) 11.25, Assens 1.50.

Tilsammen Kr. 228.63.

København, den 19. Avgust 1903.

CHR. ØSTERGAARD.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Aage Edvard Køhke, udl. ⅛ 1903 hos Birch (arb. s. St.). Sygeafdelingen: Trykker Jens Marius Madsen (Weiss) og Trykker Oluf Mathiesens Hustru Karen Marie. De kvl. Trykkeriarb.: Octavia Petersen (Nationaltrykkeriet) og Ingeborg Carlsen (arbl.).

Tiltraadte.

København: 3832, Johan Møller (Politiken) fra Vejle. 344, Carl Einar Christensen (Birch) fra Rejse. 1053, Jørgen Oscar Christensen (arbl.) fra Roskilde. 1384, Victor Emanuel Drasbæk (arbl.) fra Rejse.

Provinserne: Ringkøbing, 1719, Niels Adolf Hansen (Ringk. A. Dgbl.). Middelfart, 1462, Jens J. Jagd (arbl.). Nykøbing F., 1389, V. C. Nielsen (arbl.). Bogense, 1629, Jens Chr. Nielsen Wang. Hobro, 1367, Carlo Angelo Schmidt fra Rejse (arbl.).

Bortrejste.

København: 4623, Albert Siegfr. Olsen til Pl. hos Hertz, Vejle. 3501, Carl P. Bahnson-Lassen paa Rejse. 1629, Jens Chr. Nielsen Wang til Bogense i Pl. 3953, Roland Bernh. Meyer paa Rejse.

Provinserne: Hillerød, 1563, Chr. Alfred Hansen til Holbæk (arbl.). Odense (Faaborg), 1696, Carl Joh.s Jørgensen paa Rejse. Nykøbing F., 1389, V. C. Nielsen paa Rejse. Ribe, 1721, Joh. H. W. Date paa Rejse. Ringkøbing, 1656, Marinus Andersen til Silkeborg (arbl.). Svendborg, 1532, Edvin Petersen og 1502, Cornelus Petersen, begge arbl. paa Rejse.

Udmældte.

Provinserne: Nykøbing F., 1518, Christian Nielsen (Nüberg), overgaaet til anden Livsstilling.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Lægerne.

Hr. Dr. MILO er flyttet til Amagerbrogade 181, 2.

Hr. Dr. JOHNSSON er bortrejst fra den 22. Avgust til den 20. Septbr. Hans Praksis besørges af Hr. Dr. HAGEMANN, Vesterbrogade 20, Telefon 26,690. Konsultationstid: 12½—2.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 8½ Møde i »Lars Mathisens Minde«. Foreningens Dirigent kommer tilstede for at indøve Sangene til Jubilæumsfesten Lørdag den 5. Septbr. Alle Sangerne bedes møde.

T. C. C. Søndag Tur til Hillerød. Trianglen Kl. 7½.

ANNONCER

En yngre Typograf

(Bladsætter) søger Plads. Billet mrkt. »C. J.« modtager Ekspeditionskontoret.

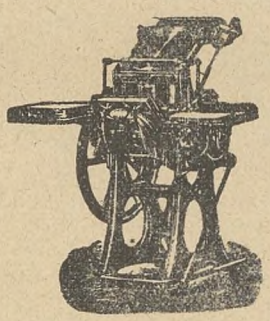
WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Regler.

Nærmere paa Forespørgsel

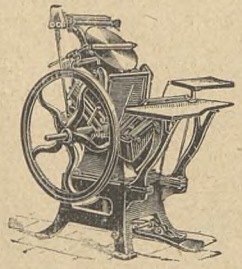
Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.

Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier ordnes paa meget kort Tid.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 28 AVGUST 1903 XXX AARGANG

Beregning — Fastløn.

UNDER denne Overskrift har Hr. J. A. i *Typ.-Tid.s* Nr. 33 forsøgt at udrede det store Spørgsmaal, om det er »forsvarligt at bibeholde Beregningen«. Det lykkes imidlertid ikke Forfatteren af nævnte Artikel fuldt ud at faa klaret dette Spørgsmaal, idet han, som det forekommer mig, gaar ud fra forkerte Forudsætninger.

Hr. J. A. erklærer uforbeholdent, at han er en Ven af Beregningssystemet. Dette er der selvfølgelig ikke noget at sige til; men naar han desuagtet i Slutningen af sin Artikel kommer til det Resultat, at Beregningen alligevel bør afskaffes, og anfører som Grund herfor den store Egoisme, Beregningssætterne er besjælede af, saa forekommer det mig, at Hr. J. A. er lidt for langt borte fra de virkelige Fakta; ja, Hr. J. A. gaar endog saa vidt i sine Betragtninger over Beregningssætternes Samvittighedsløshed, at disse bliver til sande Plageaander for de stakkels Fastlønsarbejdere.

Konklusionen af alle disse Betragtninger er den, at Hr. J. A. — skønt meget mod sin Vilje — vil have afskaffet Beregningen.

At faa indført Fastløn af disse Grunde, synes mig mere end mærkeligt, saa meget mere, som jeg ikke tror paa Historien om de slemme Beregningssættere. Forholdet er snarere det modsatte. Ja, jeg har mange Aars Erfaring for, at paa de Trykkerier, hvor Firmaet har en Del af Personalet paa Fastløn, medens en anden Del er paa Beregning, dèr skal Principalen eller Faktoren nok faa indrettet det saaledes, at al Svinestegsarbejde bliver udført af den fastlønnede Arbejdskraft, medens det »Skære«, Jærnet, bliver smækket ud til Akkordarbejderne. Dette gælder baade i Avis- og i Værksats.

Forholdet bliver da dette, at hvor der i en og samme Forretning arbejdes baade paa Fastløn og paa Akkord, dèr kan den fastlønnede Arbejder, paa Grund af de mange Fordele, arbejde jævnt normalt, medens Beregningsarbejderne, fordi de mangler disse Fordele, maa udføre et ganske overordenligt stort Slidarbejde — hvis de da ønsker, naar Ugen er omme, at gaa hjem med en nogenlunde anstændig Løn.

Det forholder sig jo heller ikke rigtigt, naar Hr. J. A. mener, at Beregningssætterne som Regel er de ældste i Gaarde, og at de derfor har lettest ved »at mele deres egen Kage«.

Enhver, som er en lille Smule kendt med Trykkeriforhold, véd jo dog godt, at en Principal eller Faktor ikke straks gaar hen og sætter den Mand paa Fastløn, der lige er kommet indenfor Døren; noget andet er det, hvis Firmaet i Forvejen har specielt Kendskab til Vedkommende. Reglen er i hvert Fald den, at naar en ny Mand kommer ind paa et Trykkeri, hvor der arbejdes paa Fastløn og paa Beregning, saa bliver han straks sat paa Beregning, og paa den Maade faar han saa Lov til at arbejde, indtil Firmaet en skøn Dag opdager, at han er en hurtig og dygtig Arbejder, saa bliver han — af Begærlighed fra Husets Side — sat paa Fastløn. Firmaet ræsonnerer nemlig saaledes, at kan Vedkommende tjene saa meget i Akkord, saa maa han i det bedre Arbejd[illegible]nne tjene mindst ligesaa meget paa fast Løn, men til — mindre Løn.

Jeg sér derfor ikke med saa onde Øjne paa Beregningssætteren, som Hr. J. A. syntes at gøre; af mange Aars Erfaring véd jeg, at han maa slide haardt for at faa noget ud af det.

Naar jeg derfor kunde ønske al Beregning afskaffet, saa er det ikke fordi at jeg under alle Former sér et Ideal i Fastlønssystemet. Tværtimod. Ogsaa denne Arbejdsmaade kan have sin svage Side — endda meget svage Side. Men paa den anden Side har Fastlønssystemet ogsaa saadanne Goder, at disse absolut opvejer de daarlige Sider. Et af disse Goder er, at vi aldeles sikkert ved Fastløns Indførelse faar flere Folk i Arbejde. Dette er nemlig ikke alene i Teori — det er ogsaa i Praksis. Hvad jeg derimod fordømmer, er 2-Klassesystemet indenfor selve Fastlønsprincipet; det vil med andre Ord sige, at der her i Landet gives Bladtrykkerier, hvor hele Personalet er ansat paa Fastløn, men hvor saa Huset ud af dette Personale har »antaget« 2 eller 3 saakaldte »faste Sættere« til at sætte alt hvad der hedder Svinesteg og store Annoncer, medens de saakaldte »løse«, men dog fastlønnede Arbejdere maa nøjes med Brok-Arbejde. Den Slags Fastløns-Arbejde i Bladene maa i aller højeste Grad fordømmes. Hvor et Personale er paa Fastløn, der bør ogsaa alt af Arbejdets Goder fordeles blandt hele Personalet.

Forhaabenlig er vor Organisation stærk nok til at kunne forandre denne Form af Fastlønssystemet, og da ønsker jeg al Beregning afløst af Fastløn. A.—Ø.

Verdens Typograforganisationer.

I tidligere Numre har vi, efter det statistiske Arbejde, som det internationale Sekretariat har udgivet, vist, hvor mange Medlemmer de forskellige Forbund indenfor vort Fag tæller Jorden over. Vi skal i Dag se lidt paa, hvad de samme Forbund har opnaaet med Hensyn til

Arbejdsløn og Arbejdstid.

8 Forbund med tilsammen 52,401 Medlemmer har faaet indført en Normaltarif (ɔ: en Tarif, som gælder for hele Forbundets Omraade); 19 Organisationer med 91,775 Medlemmer har Sektionstarifer (ɔ: Tarifer, som kun gælder for enkelte Byer eller Distrikter); 3 Forbund med 246 Medlemmer har slet ingen Tarif, og 9 andre med 11,904 Medlemmer har vel nok en Tarif, men det har ikke været muligt at faa den almindelig indført for alle Forbundenes Medlemmer. Heraf fremgaar det, at ca. 144,000 Forbundsmedlemmer, eller 92 pCt., arbejder under tarifordnede Forhold, medens kun ca. 12,000, eller 8 pCt., arbejder uden Tarif.

Nedenfor skal vi nærmere belyse Lønforholdene i de forskellige Lande, idet vi forud bemærker, at Lønnen overalt angives i Francs, og at 1 Fr. 40 Cts. i nærværende Beretning er regnet lig 1 dansk Krone.

Nord-Amerika. I de Forenede Stater findes ingen Normaltarif, og Tariferne for de enkelte Byer er saa forskellige, at en Gennemsnitsløn ikke godt kan angives. Hvor der eksisterer en Lokalafdeling af Forbundet, har denne imidlertid ogsaa en lokal Tarif, og fornylig har Forbundets Styrelse bestemt, at det industrielle Beskyttelsesmærke, »Union Label«, ikke maa gives til nogen Afdeling, som ikke har en Minimalløn af mindst 52 Fr. pr. Uge. Af de Spørgeskemaer, som er sendt til For-

bundet, fremgaar det, at Minimallønnen indenfor dettes Omraade er fra 52 til 156 Fr., saa at det kan antages, at Gennemsnitslønnen er ca. 85—90 Fr. Arbejdstiden er ogsaa meget forskellig. I Avistrykkerier arbejdes der fra 36—48 Timer om Ugen, i andre Officiner indtil 54 Timer, og i sjældnere Tilfælde noget mere. I Forretninger, som ingen Tarif har anerkendt, arbejdes der i Reglen 60 Timer om Ugen.

I *Tyskland* har man en for hele Landet gældende Normaltarif. Efter denne er Minimallønnen for Haandsættere og Trykkere ca. 26—28 Fr.; hertil kommer et Procentillæg, der varierer fra 2½—25 pCt. — alt efter Prisen paa Livsfornødenheder i de forskellige Byer — og hvorved den ugenlige Minimalløn stiger fra 28—35 Fr.; Gennemsnitslønnen bliver Fr. 31.56. Minimum for alle, som beskæftiges ved Sættemaskiner, udgør foruden den stedlige Minimalløn et Tillæg af 25 pCt. for 8 Timers og 30 pCt. for 9 Timers Arbejdstid. Overarbejde godtgøres efter en Skala, der stiger fra 18 til 50 Cts. Arbejdstiden er 9 Timer i Forretninger, hvor Tarifen er indført, andre Steder stundom 11 Timer.

England. Saalangt Foreningens Omraade strækker sig, findes der overalt Sektionstarifer, som har vidt forskellige Lønsatser. Minimum bevæger sig fra Fr. 32.50 til Fr. 65 og er i Gennemsnit omtrent Fr. 50. Overarbejde betales i Gennemsnit med Fr. 1.05 pr. Time. Arbejdstiden er 48—54 Timer ugenlig, for Maskinsættere dog kun 42—48 Timer.

De *londonske Sætteres Forening* har det ikke været muligt at faa Oplysninger fra. Baade de tilsendte Spørgeskemaer og Sekretærens Breve er forblevne ubesvarede. Det bør bemærkes, at det er den eneste af de Foreninger, til hvilke der er sket Henvendelse, som ikke har villet besvare de stillede Spørgsmaal.

I *Italien* har man ingen Normaltarif, men Sektionstarifer findes i omtrent Halvdelen af Byerne. I de større Byer er Minimum Fr. 18—26 og for Maskinsætterne Fr. 42; i de mindre Byer varierer det fra 10—21 Fr. og Gennemsnittet for hele Landet bliver kun 16 Fr. Overarbejde godtgøres med 25—50 pCt., Natarbejde med 50—100 pCt. Arbejdstiden er 9—10 Timer i tariftro Forretninger, andre Steder 11—12 Timer.

Heller ikke i *Frankrig* har man en for hele Landet gældende Tarif; de enkelte Byers Tarifer fastsætter Minimum fra 18—39 Fr., og Gennemsnitslønnen er 27 Fr. Overarbejde godtgøres med fra 10—20 Cts. for Dagarbejde og fra 15—30 Cts. for Natarbejde. Arbejdstiden er 10 Timer i alle Frankrigs Bogtrykkerier.

Danmark. I København er Minimum Fr. 32.20 og i Provinserne Fr. 24.08. Taget gennemsnitligt er Lønnen i København Fr. 40.60, i Provinserne Fr. 31.79, og for hele Landet Fr. 34.65. Minimallønnen for kvindelige Trykkeriarbejdere er Fr. 16.80. Overarbejde godtgøres med 50 pCt., Natarbejde med 100 pCt. Hvor Tarifen er indført, er Arbejdstiden 9 Timer, andre Steder 9—10 Timer. (Forts.)

En Oversigt for Trykkerne.

Af det nylig aflagte og af Generalforsamlingen godkendte Regnskab for vor Afdeling for 1. Halvaar 1903, fremgaar det, at vi har indbetalt til Forbundet ialt Kr. 3,571.15. Af disse Penge tilfalder ifølge Forbundslovene $^{5}/_{18}$ = Kr. 1,373.50 Reservefonden og $^{8}/_{18}$ = Kr. 2,197.60 Arbejdsløsheds- og Rejsekassen. I *Understøttelse paa Stedet* er i Halvaarets Løb til vore Medlemmer i Følge Hovedkassererens Opgørelse ydet følgende Beløb:

Understøttelse à Kr. 1.75 pr. Dag er i Januar Kvartal ydet til 4 Trykkere i tilsammen 156 Dage og i April Kvartal til 4 Trykkere i tilsammen 142 Dage, ialt 298 Dage, hvilket har medført en Udgift af Kr. 521.50. Understøttelse à Kr. 1.25 pr. Dag er i Januar Kvartal ydet 15 Trykkere i tilsammen 675 Dage og i April Kvartal 14 Trykkere i tilsammen 470 Dage, ialt for Halvaaret paa denne Understøttelse 1145 Dage, hvilket har medført en Udgift af Kr. 1,431.25. Den samlede Arbejdsløshedsunderstøttelse paa Stedet andrager saaledes for vore Medlemmer Kr. 1,952.75. Reservefondsunderstøttelse er ydet 2 Medl. i tilsammen 58 Dage = Kr. 116.00.

Foruden den anførte Sum af Kr. 1,952.75, er af samme Kasse ydet vore Medl. nogen Understøttelse paa Rejse; hvor megen, kan ikke opgives; men at denne Understøttelsesgren ikke har krævet store Summer, er givet, da kun ganske faa af vore Medl. har rejst i Løbet af Halvaaret. Selv om den Sum, der i Landets Lokalforeninger er ydet vore rejsende Medl. er nok saa ringe, vil det lettelig ses, at Resultatet i sin Helhed er ret ugunstigt paa Grund af den store Arbejdsløshed, der ogsaa paa vort Omraade har hersket.

Da vi gennem vort Forbundsbidrag maa regne med et Tilskud til Forbundets Administration i Forhold til Medlemsantallet, er det klart, at vi, til Trods for vort høje Kontingent, alligevel har arbejdet med Underskud paa Understøttelsesomraadet, en Kendsgerning, som vi dog kan tage med forholdsvis Sindsro, under Henvisning til det betydelige Overskud, vi tidligere i gunstigere Arbejdsperioder har kunnet oversende til Forbundet.

Det fremgaar af Oversigten, at Forbundets Forpligtelser overfor sine Medlemmer er betydelig større nu end forhen, og vi maa derfor ogsaa sørge for, at Bidragene fra Afdelingerne indbetales i rette Tid, *og at Restancerne ophører*, saaledes at vi ved hvert Kvartals Slutning kan være fuldkommen à jour for *alle* vore Medlemmer.

LAUR. JENSEN.

En »Hædersmands« Endeligt.

Aaret 1895 staar sikkert i de fleste Typografers Erindring som noget af et Mærkeaar. Det var nemlig det Aar, at man ude paa Sjælland *samlet* søgte at hæve den lille Løn lidt i Vejret. Flere Steder satte Principalerne sig imod dette rimelige Forlangende, fordi det var Foreningen, der kom og vilde ødelægge det »gode og fredelige Forhold« mellem Principal og Arbejdere. Var Personalet kommet alene, saa — Gud bevares — kunde det have faaet deres Andragende opfyldt og maaske lidt til. Men nu, da det var Foreningen, der var Aarsag — aldrig i Evighed! Saadanne Udtalelser fremkom fra flere Principalers Side, og Konflikt opstod da ogsaa enkelte Steder, bl. a. paa *Slagelse-Posten*, paa hvilket Sted det efter mange Forsøg endelig lykkedes at faa fat i en Person fra Horsens ved Navn HERMANN A. HANNING, et Individ, der ikke generede sig for at falde *dem* i Ryggen, hvis gode Sindelag, han ellers havde haft Lejlighed til at stifte Bekendtskab med, idet han bl. a. i Arbejdsløshedsperioder havde faaet sin Understøttelse udbetalt. Men alligevel begik han en af de afskyeligste og fejgeste Gerninger, et Menneske kan begaa. Han blev »Hædersmand«.

Aaret 1898, hvor en ny Tarif saae Dagens Lys, oprandt den første egentlige Tarif. Hr. Hanning saae da, at Grunden under Fødderne begyndte at vakle, og han vilde da benytte Lejligheden til at luske ind i Foreningen. Ikke fordi han angrede eller gjorde sig nogle Samvittighedsgrubler over den Handling, han havde bedrevet, men fordi han mente at kunne opnaa Fordel derved. Og han gjorde det da paa følgende Maade:

»Undertegnede ønsker herved Optagelse i Foreningen. Grunden er den, at jeg ønsker at arbejde under ordnede Forhold, *og det opnaar man bedst ved at være i Foreningen.* HERMANN A. HANNING«.

Hvilket Slag i Ansigtet paa sig selv. Naturligvis kan man kun komme til at arbejde under ordnede Forhold ved at staa som Medlem af sin Fagforening; men at netop *han* ønskede ordnede Forhold indført paa den Plads, hvor han var beskæftiget, det var ufatteligt; thi ikke nok med, at han selv havde taget Arbejde som »Hædersmand«, men han søgte tillige at hværve Proselyter, skrev rundt til Venner og Bekendte, lovede dem Guld og grønne Skove, fast Plads osv., — altsammen forgæves. I Stedet for at sige Tak for Tilbudet, lod de ham vide, hvilken nobel Personlighed han var — selvfølgelig.

Naar et Menneske tager Arbejde paa et Sted, som organiserede Arbejdere har forladt, er han naturligvis sunken saa dybt, som han kan synke, og de velmente Ord, han fik at høre fra sine fordums Venner, prellede af paa ham som Pilene, der sendes mod et stærkt Panser. Han blev af Foreningen tilbudt lige saa meget i Understøttelse, som han fik i Løn paa *Slagelse-Posten*; det nyttede intet, han vedblev at staa og negle op. Dog det sidste skal han ikke have Skyld for, det vilde være for stor en Ære at tillægge ham, thi der manglede ikke saa lidt i, at han tjente den Ugeløn, der blev ham udbetalt, og ikke saa faa Gange skete det, at hans Linjeantal af Chefen blev noteret op i et Hjørne af Korrekturen — den var jo tydelig nok. Imidlertid vedblev han ligefuldt at staa der. Principalen var vel paa det rene med, at det var Tilsætning for Forretningen at beskæftige ham, men han mente,

at have en vis moralsk Forpligtelse til at beholde ham, fordi han var det, han var — — — — Men Krachet kom — Nemesis mældte sig.

For et Aars Tid siden skiftede Forretningen nemlig Ejer — og dermed var Hr. Hannings Saga ude som Sætter. De Mænd, der blev sat til at varetage Forretningens Interesser, vilde nemlig — og naturligvis — have Folk, som de kunde være tjent med at beskæftige og saadanne fik de kun indenfor Foreningens Rammer, idet de hævder: en Arbejder er sin Løn værd. Hr. Hanning fik da sin Afsked paa graat Papir, men blev dog efter indstændige Bønner taget til Naade som — Trykkerikari. Selvfølgelig dalede hans Løn samtidig med en halv Snes Kroner pr. Uge.

Nu troede han naturligvis den hellige Grav vel forvaret. Men ak — hvor længe var Adam i Paradis? Om en 8—14 Dages Tid er Hr. Hanning i alt Fald ikke længere paa *Slagelse-Posten*; om føje Tid maa han forlade den Valplads, hvor han har gjort sig fortjent ved saa mange »Hæders«-Gærninger.

Farvel gyldne Løfter og skønne Ungdomsforhaabninger om fast Plads osv. Farvel altsammen.

Hans Saga er ude.

Gid hans Lige følge efter. H. B.

Sportsklubben.

I den nærmeste Fremtid slutter Typografernes Sportsklub sin Sommersæson, der i Aar har været ualmindelig vellykket. Som bekendt har Klubben i Aar foruden Friluftsgymnastik haft Svømmeundervisning paa sit Program, og at dette har været et heldigt Greb, viser den enorme Tilslutning, Svømningen har haft — mange Aftener over 40 Medlemmer og sjældent under 20.

Med Midten af September paabegyndes Vintersæsonen i de vante Gymnastiklokaler i Citygade. Det er at haabe, at Kollegerne, nu da de lange Aftener begynder, i stort Tal vil indfinde sig til Gymnastiktimerne og gennem 1 Times energiske »Rørelser« faa Ryggen rettet og Svedporerne aabnede for bagefter at lade Badeapparaternes Sluser udgyde deres Indhold over de hærdede Kroppe.

Hvor gavnlig Legemsøvelser og Bade er for Folk med stillestaaende Arbejde i indelukkede Lokaler, véd alle, og enhver, der blot i nogen Tid har dyrket Gymnastik, véd, med hvilken Lyst man gaar til Arbejdet, hvor hurtigt Tiden løber i Gymnastiksalen — naar de 1½ Time er omme, er der altid en eller anden, som skal have Hr. Nielsen til at »tage imod« eller hjælpe sig med denne eller hin Øvelse — og det Velvære og den Livslyst, man føler efter en god Times Gymnastik, kan kun de, som deltager i Sporten, gøre sig Begreb om.

Ingen behøver at holde sig tilbage af Frygt for ikke at kunne være med; det er i første Række *Motions-Gymnastik*, Klubben dyrker. Ej heller Alderen bør afskrække nogen. Baade i 40- og 50-Aars Alderen vil man med Udbytte kunne deltage i Gymnastiken og herigennem komme af med en Del af det i Aarenes Løb erhværvede »Fedt«, der jo mange Gange generer baade Aandedrættet og Hjærtet.

I Hr. Kanoner D. Nielsen har Klubben en Lærer, saa energisk og elskværdig som kun faa, og med det rette »Greb« til at tage paa Nybegyndere.

Kontingentet er 25 Øre ugenlig. Kontingentfrihed under Arbejdsløshed. h.—p.

En interessant Bog.

I Aaret 1901 udgav De samvirkende Fagforbund en Bog, kaldet *Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark.*

Det var et omfattende statistisk og historisk Værk, udarbejdet af J. JENSEN og C. M. OLSEN, og det vandt ved sin Fremkomst saavel Meningsfællers som Modstanderes udelte Bifald, paa Grund af sin uhildede Beskrivelse af de danske Fagforeningers Historie.

Der er anvendt megen Energi og meget Arbejde paa at faa tilvejebragt alle de Oplysninger, som var nødvendige for, at Værket kunde blive hvad det skulde være. Men Anstrængelserne er kronede med Held, og da det store Materiale er behandlet i en sammentrængt og let overskuelig Form, fortjener Bogen den største Udbredelse, navnlig blandt Fagforeningernes Medlemmer.

Bogen, der er paa 329 Sider, indeholder i sin første Halvdel en historisk Oversigt over den danske Fagforeningsbevægelse fra 1871 til 1900, delt i Afsnit fra 1871 til 1878, 1878 til 1889 og 1890 til 1898. Den store Lock-out i 1899 har et særligt Afsnit. Som naturligt er, begynder Bogen med en indledende Omtale af »Internationale« og af de Mænd, der fra 1871 var knyttede til denne Forening. Dens Love, som er af stor historisk Interesse, findes aftrykt.

Under Afsnittet for 1871—78 falder Begivenhederne i Maj 1872 med Fælledmødet og Arrestationen af Pio, Brix og Geleff osv., Produktionsforeningerne og Strejkerne i dette Tidsrum samt Fagforeningernes Tilbagegang. I den næste Periode fra 1878—1890 omtales Kongressen i Göteborg i 1885, som blev grundlæggende for den senere Udvikling af Fagorganisationerne i Skandinavien. I samme Afdeling omtales Dannelsen af De samvirkende Fagforeninger i København og andre Byer, ligeledes »Arbejdernes Værn«, Forbudsepidemien osv.

I Kapitlet for 1890—1898 skildres Kampen om Arbejdstiden og Minimallønnen, Hjemmearbejdet samt Oprettelsen af den planmæssige Strejkeunderstøttelse og hele den livlige Virksomhed, som udfoldedes af Fagforeningerne i det nævnte Tidsrum.

Derefter følger en Omtale af De samvirkende Fagforbunds Dannelse og Centralorganisationens Virksomhed i de da forløbne Aar.

Gennem enkelte let fattelige Tabeller og ved en dertil knyttet vejledende Tekst gives der her Oplysninger af overordenlig Værdi.

Om den af Fagorganisationerne udfoldede Understøttelsesvirksomhed faar man et godt Indblik gennem det Materiale, som Bogen indeholder om disse Forhold.

I Afsnittene om Arbejdstid og Arbejdsløn konstateres Nedgangen i Arbejdstid og Stigningen i Arbejdsløn her i Landet siden 1872.

Alt sammenlagt indeholder Værket netop de Oplysninger, som er nødvendige for at vide grundig Besked med vore Fagforeningers tidligere og nuværende Forhold, og der findes ikke nogen anden Kilde, der paa saa let tilgængelig og udtømmende Maade giver en samlet Besked derom.

En Pris af 1 Kr. pr. Eksemplar, som den hidtil har kostet, er imidlertid langt under det, Bogen har kostet at fremstille — rent bortset fra det betydelige Arbejde, som Forfatterne har haft og som jo ikke er honoreret særskilt; men da det først og fremmest kommer an paa, at Bogen kommer ud blandt Arbejderne, og at den bliver læst, har Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund vedtaget at nedsætte Prisen til **50 Øre pr. Eksemplar** for alle Medlemmer af Foreninger under De samvirkende Fagforbund. Bogladeprisen, som før var 2 Kroner, er samtidig nedsat til 1 Kr.

Ved denne betydelige Nedsættelse vil enhver, der har virkelig Interesse i Fagforeningsvirksomhed, være i Stand til at anskaffe sig den omtalte nyttige Bog.

Anmodninger om at faa Bogen tilsendt bedes tilstillet Kasserer E. SVENDSEN, Nørre Farimagsgade 47, 1. Sal. Ved Køb af mindst 5 Eksemplarer betales ingen Porto. Ved Køb af et mindre Antal betales 15 Øre for Forsendelsen. For at undgaa Udgifter til Postopkrævning bedes Beløbet indsendt til Kassereren pr. Postanvisning.

Nær og Fjærn.

Nyt Dagblad. Indre Missions Præster i Hammerum Herred har startet et Aktieselskab til Udgivelse af et Dagblad under Navn af *Herning Avis*. Bladet skal udgaa fra 1. Oktober og redigeres af tidligere Redaktør ved *Krist. Dgbl.* JERNE. Det skal trykkes hos C. F. KJÆRSGAARD & Co. i Herning. Kjærsgaards Kompagnon, Tandlæge HANSEN i Herning, er Storaktionær i Bladet. Kjærsgaard har jo kgl. Bevilling som Bogtrykker i Landsbyen Herning. Bladet skal have 8 Typografer. Det meddeles Kollegerne, at Hr. Kjærsgaard endnu ikke har underskrevet Tarifen, hvorfor ingen maa modtage Plads i nævnte Anstalt.

Sommerferie. I Lighed med foregaaende Aar har Personalet paa *Viborg Stiftstidende* faaet Sommerferie en Uge med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Viborg Amtstidende* har ligeledes som før, tilstaaet den der arbejdende Typograf en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— Hr. F. V. BACKHAUSENS Personale har ligesom i Fjor faaet en 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling.

Til den svenske Lock-out har Slagesse Lokalafdeling ydet 25 Øre pr. Medlem. Beløbet er indbetalt til den stedlige Fællesorganisation.

»**Socialisten**« er Navnet paa et Maanedsblad, som de socialdemokratiske Diskussionsklubber har startet og som udgaar den 15. i hver Maaned. Det er, som Navnet antyder, et Organ for videre og stærkere Udbredelse af de socialistiske Ideer i Befolkningen og har som saadant særlig Bud til Arbejderne, der udgør den Stand, som skal bringe Socialismen til Virkeliggørelse, der, som Vandets Dryp udhuler Stenen, ved en stadig og utrættelig Paapegen af det kapitalistiske Samfunds Brøst skal skyde Grunden bort under dette Samfund, og lægge støt og sikkert en Grund, paa hvilken en ny og bedre Samfundsbygning kan rejses. Bladet er iøvrigt, som ogsaa Klubberne, der udgiver det, Organ for fri Diskussion. Prisen er 50 Øre halvaarlig, og Bladet kan bestilles saavel paa Postkontorerne som hos Bladets Ekspedient, A. Poulsen, Langelandsvej 16, St. C. S.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 24. August.

1. Gensidighedskontrakterne med de udenlandske Organisationer blev gennemgaaede; det fremgik deraf, at særlig Karenstiden var meget uensartet. — Besluttedes underskrevet og Meddelelse sendes til Lokalformændene senere.

2. Meddelelse fra De samv. Fagf., at 20 Øre pr. helbetalende og 10 Øre pr. halvbetalende vil være at indbetale til den paa Generalforsamlingen besluttede Forskudsfond inden 15. September. — Til Efterretning.

3. Under Meddelelsen fra De samv. Fagforbund oplystes det, at der blandt de københavnske Afdelingers Medlemmer herskede en stærk Sløjhed med Hensyn til Indbetaling af Kontingent. — Forretningsudvalget henstiller til Afdelingernes Styrelse at Lovene overholdes.

4. Et Cirkulære fra De samv. Fagforbund henvistes til Optagelse i *Typ.-Tid.*

5. Valg af 4 Medlemmer til De samv. Fagforbunds Repræsentantskab. — Det besluttedes at udsende Cirkulære til Forbundsstyrelsens Medlemmer om at foreslaa Medlemmer til nævnte Repræsentantskab.

6. Angaaende vort Forhold til Kemigraferne var der fra De samv. Fagforbund indløbet Meddelelse om, at man ønskede et Møde for at drøfte hele dette Forhold. — Forretningsudvalget vil undersøge Sagen, forinden Mødet kommer i Stand.

7. Angaaende Regnskabet og den Medhjælp, der hidtil har været anvendt paa Forbundskontoret, og som eventuelt fremtidig blev nødvendig, førtes nogen Diskussion. — Det vedtoges at meddele Sætternes Afdeling, at saafremt Medhjælp blev nødvendig, naar den hidtidige Ordning af Formandens Forhold bibeholdtes, maatte denne betales af Afdelingen.

8. Der gaves Meddelelse om en Skrivelse fra Bogtrykkerforeningen. — Svarskrivelse var afsendt.

9. Meddelelse gaves om, at et paaklaget Forhold i Dagbladet *Københavns* Trykkeri om Betaling af Klichéer var ordnet ved Københavns Bogtrykkerforening. — Til Efterretning.

10. Meddelelse om Voldgiftsretten gaves. — Til Efterretning.

11. De kvindelige Trykkeriarbejderes Lønforhold hos Axel Holm diskuteredes. Skrivelse var indløbet fra Københavns Bogtrykkerforening. — Besvaredes.

12. Fra en Provins-Afdeling forelaa Anmodning om et Personale maatte lade sig udbetale Lønnen maanedsvis. — I Henhold til Tarifen maa Lønnen kun udbetales ugevis.

13. Paa given Foranledning diskuteredes Spørgsmaalet om, hvilket Arbejde de kvindelige Trykkeriarbejderes Arbejdsforhold skal omfatte.

14. Et kvindeligt Medlem var bleven nægtet Arbejdsløshedsunderstøttelse, da det formodedes, at hun havde forladt sin Plads uden Opsigelse. — Det besluttedes at undersøge Sagen.

15. Et andet kvindeligt Medlem havde forladt sin Plads uden Opsigelse. — Arbejdsløshedshjælp nægtedes. SEKRETÆREN.

Afstemningsresultat.

Valget af Funktionærer i Den typ. Trykkerforening har givet følgende Resultat: Der er afgivet 142 Stemmer. Til Næstformand genvalgtes KIEFER med 136 St., til Styrer TOFT med 89 St.; derefter havde P. CHRISTIANSEN 30 St. og CH. PETERSEN 23 St. Til Revisor genvalgtes ALB. MICHELSEN med 135 St.

København, den 22. Avgust 1903.

For Optællingens Rigtighed:
LAUR. JENSEN. JACOB JENSEN.
JENS LARSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

København: De kvindel. Trykkeriarb.: Karoline Nielsen (arbl.).

Tiltraadte.

København: 83, J. V. Clasen (arbl.) fra Udl. 1502, Ferd. Cornelius Petersen (Hohlenberg) fra Svendborg. 1716, Theodor Adam Hansen (Bagge) fra Nyborg. 1641, Carl Vald. Strack (Weiss) fra Rejse.

Provinserne: Vejle, 1014, St. Boesen (arbl.) og 4623, A. S. Olsen i Pl. 1194, S. P. Jensen (Kr. Johansen).

Bortrejste.

København: 1904, Viggo Ferd. Hansen, 344, Carl Einar Christensen, 4987, Anton R. P. Petersen og 556, Oscar Bremer (alle arbejdsløse paa Rejse).

Provinserne: Thisted, 1506, Chr. Madsen til København (arbl.). Vejle, 3832, Johan Møller til København i Plads.

Udslettede for Restance.

København: 4115, Bogtrykker A. V. Nielsen og Hustru og 5734, Sætter Valdemar Emanuel Sørensen (Leisner sen.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Lister til Begravelses- og Ekstrakassen for Juli Kvartal omdeles nu og beder jeg ærede Inkassatorer snarest gøre dem færdige.

Medlemmer, der er udlært og tiltraadt efter Foreningens 25-Aars Jubilæum, kan *gratis* erholde et Ekspl. af Jubilæumsskriftet ved Henvendelse til mig paa Forbundskontoret Fredag eller Lørdag 5½—7½.

LAUR. JENSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Indøvelse af Jubilæums-Kantaten i »Lars Mathiesens Minde«. — Valbytur Søndag den 13. September.

GUTENBERG-KORET.

Søndag d. 30. Avgust, *Kl. 11 præcis* Prøve paa »Søfryd«. — Søndag den 6. Septbr.: *Generalforsamling* paa »Søfryd«.

T. S. *Svømmeundervisningen* begynder fra 1. Septbr. Kl. 6²⁰.

Onsdag den 16. Septbr. Kl. 8½ begynder *Vintersæsonen* i Hr. Premierl. Ulrichs Lokaler, Citygade 23, og fortsættes hver Onsdag Kl. 8½—10 og Søndag Form. 9½—11.

T. C. C. Søndag Tur til Frederiksdal. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Et **Akcidensbogtrykkeri i Aarhus** (med Hurtigpresse), drevet med Held i flere Aar, er til Salg, og vil en solid Mand, der raader over nogle faa Tusind Kroner, her kunne skabe sig en god Fremtid. Nærmere ved at indlægge Billet mrkt. »Bogtrykkeri« paa Ekspeditionskontoret.

En Maskinsætter

(Typograph) søger Plads. Vedk. har lært paa Skolen i Berlin. Billet mrkt. »Maskinsætter« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En flink Typograf

(Bladsætter) med prima Anbefalinger søger Plads. Billet mrkt. »G. H.« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Typograf

(Bladsætter) søger Plads. Billet mrkt. »C. J.« modtager Ekspeditionskontoret.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med 1ma nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 4 SEPTEMBER 1903 XXX AARGANG

Den typografiske Forening
afholder
ord. halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 20. Septbr. 1903, Kl. 10 pr.

paa **St. Thomas** (den store Sal), Frederiksberg Allé.

Dagsorden: 1. Oplæsning af Forhandlingsprotokollen. 2. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 3. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4. Opstilling af Funktionærer. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Beregning — Fastløn.

I.

I sidste Nummer af *Typ.-Tid.* imødegaar Hr. A. Ø. min lille Opsats angaaende ovenstaaende Tema. Hr. A. Ø. bemærker ganske rigtigt, at det ikke fuldtud er lykkedes mig at faa klaret dette Spørgsmaal. Nej! dels klarer man jo ikke et saa stort Spørgsmaal ved en enkelt Artikel i nærv. Blad, dels var Artiklen jo ikke baseret paa nogen Generaldebat af Sagen, men pegede kun paa en enkelt Omstændighed, der forekom mig at være ikke uvæsentlig, naar vi en Gang staar overfor en Afgørelse. Min Mening er heller ikke at fremkalde nogen særlig Debat om de Grunde, jeg har til at ville bibeholde eller afskaffe Beregningen, men at kalde ærede Kolleger frem med lignende smaa Indlæg, der, samtidig med at de ganske kort kritiserede foregaaende Indsendere, fremsatte nye Anskuelser for eller imod. Det kan sikkert ogsaa bidrage til at fæstne Standpunkterne hos en Del Kolleger, der altid, naar en Beslutning skal tages, staar vaklende. Som Følge deraf skal jeg ikke komme ind paa en indgaaende Imødegaaelse af de smaa Uoverensstemmelser, der er mellem Hr. A. Ø. og mig, men kun ganske kort berøre enkelte af dem.

Den væsentligste angaar selve Spørgsmaalet. Hr. A. Ø. ser vistnok mere idealistisk paa dette end jeg gør det. Som jeg hævdede, tror jeg, at vi vil blive grundig skuffede ved Fastlønssystemets Indførelse — paa Idealets Omraade. I de større Trykkerier ser jeg ganske vist ikke nogen Fare; men i de mange smaa Blad-Trykkerier her ude i Provinserne, hvor det som oftest vil betyde en reel Merudgift for Forretningen paa om ved en Mands halve Løn, der tror jeg, at vi i Stedet for at faa en Mand i Arbejde kun vil opnaa at berøve Beregningssætterne noget af deres Merfortjeneste. Forretningen vil sikkert mage det saadan, at den kan undvære denne Mand, og Fordelen bliver saaledes paa dens Side.

Hr. A. Ø. anfører, at Fastlønsarbejderne faar saa megen Svinesteg udleveret, at de kan arbejde fuldstændig normalt, medens Beregningssætteren maa slide haardt for at faa noget ud af det. Ja, desværre er dette vel Tilfældet mangfoldige Steder. Men skal Fastlønsarbejderen holde Trit med Beregningsarbejderen, saa er han, trods Svinestegen, i de fleste Tilfælde langt over Minimum. Fordelen bør i saadanne Tilfælde komme den fastlønnede Arbejder til Gode paa den Maade, at han sparer paa sin Arbejdsevne, og heri mener jeg, at Beregningssætteren har en moralsk Pligt til at støtte ham. Gør han det ikke, saa paatager han sig for en stor Del Ansvaret for Forhold, der hersker paa Steder, som f. Eks. det, jeg nævnede i min Artikel.

Det er rigtigt, at nyantagne i Reglen kommer paa Beregning; men i saa Fald er han kun traadt ind i en ganske midlertidig Plads. En Mand, der antages til varigt Arbejde — saakaldt »fast Plads« — bliver som oftest fastlønnet, saafremt han da ikke netop skal erstatte en Beregningssætter. At en Mand ikke vil eller kan tjene Minimallønnen hører da ogsaa til Sjældenhederne, ligesaavel som Forretningen meget vel véd, at selv om Princip et: Ydelse i Forhold til Betalingen gennemføres saa konsekvent som muligt, saa vil den i Reglen have nogen Fordel af at lønne fast.

Hvad Hr. A. Ø.s Omtale af 2-Klassesystemet angaar, da slutter jeg mig fuldtud til Fordømmelsen heraf. Der bør være lige Ret for alle Arbejdere, der arbejder under de samme Forhold.

Det glæder mig, at Hr. A. Ø., der, som han selv siger, har mange Aars Erfaring, kan se lysere paa de to Arbejdsklassers Forhold til hinanden. Jeg haaber, at han har Ret, og at det er mig, der har set for sort paa Tingene. Men ikke desto mindre maa jeg fastholde, at den udprægede Egoisme, jeg har fremdraget, virkelig er min Erfaring og ingenlunde er overdreven — tværtimod. Egoismen indenfor Dele af et Personale kan ogsaa give sig Udslag paa anden — ligesaa forkastelig — Maade. Det er mig saaledes bekendt, at de ældste af et Personale i en »mindre jysk By« ansøgte om og fik Lønforbedring for sig selv, men nægtede at være med til, at de yngste blev delagtige deri. De kunde sørge for sig selv.

Det er kun under Forudsætning af, at min Frygt for denne Egoismes almindelige Udbredelse var begrundet, eller at andre lignende uheldige Forhold skulde være til Stede, at jeg under alle Omstændighader vilde være med til at arbejde for Beregningens Afskaffelse. Og Hr. A. Ø. vil sikkert give mig Ret i, at i saa Fald forelaa der en Fare for en Underminering af det almindelige Sammenhold, som ved given Lejlighed kunde blive skæbnesvangert, men kunde fjærnes ved at give alle Organisationens Medlemmer fælles Interesser paa Lønspørgsmaalets Omraade: ved at indføre Fastlønssystemet. J. A.

II.

Bort med Overarbejdet!

Spørgsmaalet Beregning—Fastløn vil komme til at staa paa Dagsordenen i lang Tid endnu. Begge Dele har jo sine Forsvarere. J. A. har i Numer 33 om dette Æmne skrevet en Artikel, som jeg synes er en Del uklar. Og saa gør han Beregningssætterne — jeg forudsætter, at J. A. skriver om Provinsforhold — nogen Uret. De er nu ikke slet saa egoistiske, som han skriver.

Jeg forstaar bl. a. ikke den Sætning, at »Beregningssætterne flere Steder bærer Skylden for, at Fastlønsarbejderne maa slide ualmindelig haardt for deres Minimalløn«. Naar den faste Sætter passer sit Arbejde, saa kan der jo ikke forlanges mere; han er da ikke *pligtig* at levere Arbejde for 25 Kr., naar hans Løn er 23 Kr., lige saa lidt som han har Ret til et Par Timer før Arbejdets normale Ophør at sige: nu har jeg tjent min Dagløn, nu vil jeg ikke bestille mere.

Beregningen har i al Fald gjort den Nytte flere Steder, at de faste Sættere ved at pege paa Forskellen mellem deres og Beregningssætternes Løn, har faaet hævet Lønnen uden Organisationens Hjælp.

Skal Beregningen afskaffes, maa Fastlønnen *bringes op* til Gennemsnittet af Akkordlønnen, ellers vil det blive et Tab for mange Kolleger, som nu en Gang har indrettet sig med den Løn, de faar. Vi maa ikke være misundelige, men være glade ved, at i hvert Fald nogle Kolleger har en anstændig Løn. Vel at mærke, naar den fortjenes indenfor de rette Grænser.

Jeg tror ikke, man saa let kommer af med Beregningen. Den kan vist kun afskaffes efterhaanden, lidt efter lidt.

»Selv indbyrdes lever d'Hrr. et alt andet end kollegialt Liv«, skriver J. A. Han mener, de »slaas« om Svinestegen. Det er ikke utænkeligt. Men det er der Raad for: *Del Svinestegen!* En fornuftig Faktor vil saa vidt mulig ikke modsætte sig en saadan Fordeling, hvorved han fries for Mistanken om at favorisere nogen og undgaar en Del Vrøvl.

Forøvrigt kunde det se ud, som om Artiklen var rettet mod et bestemt Sted. Jeg kan ikke blive klar over, hvad det er for Tilstande, vi i Forening af al Magt skal bekæmpe, eller om J. A. vil have Beregningen afskaffet eller ej.

Slaa Egoismen ned, skriver J. A. Det er lettere sagt end gjort. Ja, det lader sig vist aldrig gøre. Men hvor Egoismen udarter til Begærlighed, der kan der være Anledning til at slaa.

Vi er mere eller mindre Egoister allesammen!

— — —

Nej, Hr. J. A. I Stedet for at slaa drabelige, men frugtesløse Slag mod Egoismen, skulde De hellere — og saa vil De faa alle fornuftige Kolleger med Dem — slaa et Slag mod *Overarbejdet!*

»Kast op« i *Typ.-Tid.s* sidste Aargang. I Nr. 50 vil De finde en Artikel: »Vi henstiller —!« Her læses bl. a.:

»Til Trods for, at Arbejdsforholdene er slette, saa findes der dog store Trykkerier, Blad- som Bogtrykkerier, hvor der saa *godt som hver eneste Dag finder Overarbejde Sted i betydelig Udstrækning.* Vi er overbeviste om, at blev alt Overarbejde paa en Gang afskaffet blot i de københavnske Trykkerier, vilde det give saa meget Arbejde, at de aller fleste Arbejdsløse straks kunde finde Beskæftigelse. Ganske vist vilde dette blive en Forringelse i Indtægten for de arbejdende Kolleger; men man maa ikke glemme, at Merindtægten er skaffet tilveje ved en **forlænget** Arbejdstid, og at vort Maal **ikke** er forlænget, men **forkortet** Arbejdstid.

Helt undgaa Overarbejde kan man maaske næppe, men vi vover at paastaa, at en meget stor Procentdel af det Arbejde, der nu udføres paa Overtimer, godt kan udføres i den ordinære Arbejdstid, naar blot tilstrækkeligt Mandskab bliver antaget — men naar dette ikke sker, er det *Arbejde,* der bliver **taget** fra de Arbejdsløse!«

Der er vist ingen Overdrivelser. I al Fald har jeg ikke endnu set nogen Modsigelse.

I Provinstarifen staar der: *Regelmæssig daglig Overarbejde maa ikke finde Sted.* Og jeg er overbevist om, at det bliver overholdt. Overarbejde i det hele taget er der heldigvis kun lidt af i Provinserne.

Men det er meningsløst, for ikke at bruge et skarpere Udtryk, at daglig Overarbejde finder Sted i København, samtidig med at man beklager de stakkels Arbejdsløse og raaber paa en 8-Timers Normalarbejdsdag.

Bort med Overarbejdet! J. G.

Verdens Typograforganisationer.

(Forts.)

OVERALT i *Østrig* gælder en Normaltarif. Minimum for Haandsættere, Trykkere, som passer én Maskine, Skriftstøbere og Stereotypister varierer i seks Klasser (efter Prisen paa Livsfornødenheder i de forskellige Byer) fra Fr. 21—30.40. Maskinsætterne faar i Læretiden, foruden det stedlige Minimum, et Tillæg af 10 pCt.; den udlærte Maskinsætter faar et Tillæg af 52 pCt. naar han skal rengøre Maskinen, i modsat Fald 40 pCt. Overarbejde betales foruden med den ordinære Timebetaling tillige med ligesaa mange Heller som det stedlige Minimum udgør i Kroner; fra 9—12 Aften endvidere 1 Heller mere og fra 12—6 Morgen 5 Heller mere. Gennemsnitslønnen er omtrent 33 Fr. Hvor Tarifen overholdes er Arbejdstiden 9 Timer.

I *Skotland* findes i de forskellige Byer Sektionstarifer, hvorefter Minimum i Gennemsnit er ca. 40 Fr. Arbejdstiden bevæger sig mellem 50 og 54 Timer ugenlig.

Sverig. Normaltarif for hele Landet; i nogle Byer bliver den dog først indført efterhaanden som de nu gældende Tarifer udløber. Minimum er Fr. 30.80 for Værk- og Akcidenssættere og -Trykkere. For Avissættere Fr. 33.60 til Fr. 40.40 — alt eftersom det er Dag- eller Natarbejde. For Maskinsættere ved Aften- eller Morgenblade er Minimum fra Fr. 44.80 til Fr. 56, og for Rotations-Trykkere fra Fr. 39.20 til Fr. 46.20. Hertil maa dog for de større Byers Vedkommende lægges en Lokalprocent, der varierer fra 5—15 pCt. Udlærte kvindelige Sættere og Trykkere faar samme Løn som de mandlige Arbejdere. Gennemsnitslønnen kan ikke angives bestemt. Arbejdstiden er fastsat saaledes: For Værk- og Akcidenssættere og -Trykkere 54 Timer ugenlig i Maanederne Juli—Avgust og 58 Timer i de øvrige Maaneder. 9 Timer daglig for Haand-Avissættere og Trykkere ved Dagarbejde og 8 Timer ved Natarbejde. 8 Timer daglig for Maskinsættere.

Ungarn har vel nok en Normaltarif, men Gennemførelsen af denne lader meget tilbage at ønske. Minimallønnen udgør i Budapest Fr. 27.30, i Provinserne Fr. 21; Gennemsnitslønnen er det førstnævnte Sted 30 Fr., de andre Steder 23 Fr. I Slutningen af 1902 blev Minimum ved en Tarifrevision forhøjet til 29.40, men denne Tarif er dog endnu ikke bleven almindelig indført. Overarbejde godtgøres med 3 pCt. før Midnat og 4 pCt. efter Midnat. I Forretninger, hvor Tarifen er indført, er Arbejdstiden 9 Timer; andre Steder (i Provinserne) fra $9^1/_2$—14 Timer.

I *Spanien* findes saa godt som slet ingen Tarifer; Lønnen fastsættes for det meste efter Overenskomst. Gennemsnitslønnen er kun 12 Fr. Enkelte Steder i Madrid og Barcelona gives der dog en Løn af 30 à 36 Fr. Arbejdstiden er næsten overalt 10 Timer og kun enkelte Steder er den indskrænket til 9 Timer.

Belgien. Kun for Bryssels Vedkommende har man i de fleste Trykkerier faaet indført en Tarif, der sætter 33 Fr. som Minimum. I Provinserne findes ingen egenlig Tarif, og Lønnen bevæger sig her som Regel fra 20—25 Fr., men ofte er den lavere. Gennemsnittet for hele Landet kan efter dette sættes til ca. 30 Fr. For Overarbejde betales i Bryssel et Tillæg af 10 Cts., for Natarbejde 25 Cts. Arbejdstiden er i Bryssel $9^1/_2$ Time, i Provinserne oftest 10 Timer, men enkelte Steder 11 Timer.

I *det tyske Schweiz* findes ingen Normaltarif, men de 21 Lokalafdelinger, hvoraf Forbundet bestaar, har alle faaet indført Tarifer; efter disse varierer Minimallønnen fra 28—37 Fr., i Gennemsnit er den Fr. 33.44. Overarbejde betales i Reglen med et Tillæg af 25 Cts. pr. Time, Natarbejde med 50 pCt. indtil Midnat og 100 pCt. efter Midnat. Den daglige Arbejdstid er næsten overalt 9 Timer, enkelte Steder kun $8^1/_2$, men andre Steder 10 og aldrig mere.

I *det franske Schweiz* er der heller ingen Normaltarif, men det blev i Fjor besluttet at forsøge en saadan indført snarest muligt. I de enkelte Sektioner findes Tarifer, hvor Minimum gaar fra 27 til 36 Fr., Gennemsnit Fr. 33.18. Overarbejde godtgøres med 20 Cts., Natarbejde betales dobbelt. Arbejdstiden er 9 à 10 Timer, men mest det første.

I *det italienske Schweiz* (Kanton Tessin) eksisterer slet ingen Tarif. Den mindste ugenlige Løn er 15 Fr. og Gennemsnitslønnen er kun 18 Fr. De i Bellinzona arbejdende Kolleger faar et Tillæg af 25 pCt. for Over- og Natarbejde. Andre Steder gives der intet ekstra Tillæg for Overarbejde. Den daglige Arbejdstid er 10 Timer; kun i ét Trykkeri er en 9 Timers Arbejdsdag indført.

I *Norge* var Minimallønnen i 1902 Fr. 25 og Gennemsnitslønnen Fr. 29, men disse Lønsatser kan nu betragtes som værende højere. I Kristiania er Minimum for Mænd Fr. 33.60 for Dag- og Fr. 46.20 for Natarbejde, og for kvindelige Sættere Fr. 21 for Værk- og Fr. 23.80 for Avissats. Overarbejde før Midnat godtgøres med 50 pCt., efter Midnat med 100 pCt. Arbejdstiden er i Kristiania 9 Timer, andre Steder 9—10 Timer. (Sluttes.)

Om Landsorganisationer.

I en Række Artikler i *Typ.-Tid.* har Hr. Vilh. Wartenberg givet Medlemmerne Anledning og Lejlighed til at »tænke over« det af ham offenligt fremsatte Spørgsmaal om Udmældelse af De samvirkende Fagforbund. Jeg er Hr. Wartenberg meget taknemlig, fordi han har forsøgt at faa dette paa Dagsordenen. Det er et Spørgsmaal, som mere og mere gør Fordring paa at blive klaret, og som, selv om det maatte blive holdt nede nogen Tid, paany atter *absolut vil* bryde frem med forøget Kraft. Hr. W. fremsætter det ønskelige i, at Medlemmerne selv bør tænke over Spørgsmaalet, og han har sikkert Ret heri, for saa vidt som Fremtiden — om man tør bevare Troen paa Fremskridt — vil bejle til Arbejdernes egen Tænken og Handlen i større Grad end hidtil. Men netop fordi, at der her er et Stykke tilbage, forekommer det mig, at Hr. W. har regnet med Betingelser, der kun er til Stede hos en Del af Kollegerne. Han har — trods sin gode Vilje — ikke givet det store Flertal det Grundlag gennem sine Artikler, som er nødvendigt til at tænke videre. Hvad der saaledes kan regnes for at vilde volde Vanskelighed og Usikkerhed for mangen æret Kollega turde være Tilslutningen gennem De samvirkende Fagforbund til Socialdemokratiet. Dette er et Kærnepunkt, hvor det gælder om at fastslaa og ikke drage løst Skøn, hvilket sidste i mange Tilfælde blev Resultatet af for lidt Viden.

Naar man henholder sig til en af de mange velsignede Resolutioner, der i sin Tid vedtoges paa den skandinaviske Arbejderkongres, der i lige saa fuldt Maal var en social-demokratisk Kongres, sér man, at denne Kongres anerkender eller anbefaler som *faglige Midler* til Ophævelse af Kapitalistherredømmet og Magterhværvelse i Staten: Organisation af Arbejderne, Strejker, Boykotting, kooperative Foretagender osv. osv. Det er disse udtrykkelig nævnte *Midler*, De samvirkende *Fag*forbund som Landsorganisation repræsenterer. Og det er Værdien heraf, der nøje bør undersøges og afvejes, forinden der tages fornyet Standpunkt, om vi som Fagforening — eller Fagforeninger i Almindelighed — bør være et taktisk Redskab i Social-Demokratiets eller overhovedet i noget politisk Partis Hænder. Thi herpaa beror Afgørelsen om Udmældelse af De samvirkende Fagforbund eller ej. Det *kræves* af Nutiden med gjorte Erfaringer at undersøge dette paany, selv om vi tilsyneladende skal repetere en »ABC«. ABC'er kunne ogsaa forældes. Men i hvert Fald afgiver dette Spørgsmaal et saa stort Rum for Saglighed, at Debatten i *Typ.-Tid.* ogsaa kunde have været saglig. Har Hr. Wartenberg haft moralsk Mod til at øve Kritik mod De samvirkende, og det takker jeg ham for, bør han ogsaa have moralsk Forpligtelse til at *gaa dybere ind i Sagen.*

Jeg for mit Vedkommende tror ikke paa Værdien af de faglige Midler til Erhværvelse af politisk Indflydelse eller Ophævelse af Kapitalherredømmet. Ogsaa de senere Aars Begivenheder, bl. a. i Sverig og Belgien, forekommer det mig, taler imod. Det synes som om man ved Generalstrejken først kommer til at lære, at denne i mindst lige saa fuldt Maal kommer til at gaa ud over de besiddelsesløse selv som de besiddende. Endvidere forekommer det mig, at der ved en Landsorganisation, tilsluttet et politisk Parti som dettes taktiske Redskab, bliver for stor Afstand mellem Førere og selve Arbejder*klassen*. Førerne, synes jeg, bør være valgt imellem os selv og *være* imellem os selv. Men forøvrigt skal jeg foreløbig ikke lade mig forlede til at gaa nærmere ind herpaa, men blive ved min Antydning.

Ligesom Hr. Wartenberg kunde jeg derfor ønske en Rekonstruktion af vor Landsorganisation, saaledes at denne ikke stod tilsluttet noget politisk Parti, men at der gaves hver Forening *lige Betingelser* til frit og naturligt at udvikle sig. Ligeledes at der da maatte arbejdes mere effektivt for international Organisation. Thi ogsaa dette sidste berøres af en Resolution samme Steds fra som hin anden, idet den — forunderligt vel for mange — udtaler sig til Gunst mere for national Organisation og mindre for international.

Men en saadan ønskelig Landsorganisation eller Arbejdersamfund vil ikke den enkelte Forening kunne bane Vejen for, som Følge af det moderne System vi er underkastede, og derfor ser jeg ogsaa, ligesom Hr. Wartenberg, kun Vejen dèr, som han anviser, og som vil bidrage sit til at føre Udviklingen derhen, hvor den gærne skulde, men ogsaa sikkert en Gang vil komme.

København, den 20. August 1903. JUL. SAMUELSEN.

Hr. Redaktør F. K. MADSEN!

Nedenstaaende bedes velvilligst optaget i *Typ.-Tid.s* først udkomne Numer:

I *Typ.-Tid.s* Nr. 35 for 28. August har en venligsindet Herre skrevet en Notits om et nyt Dagblad. I dennes Slutning meddeles det Kollegerne, at jeg endnu ikke har underskrevet Tarifen, hvorfor der advares mod at tage Plads paa Trykkeriet. Jeg skal hertil blot sige, at det aldrig har været min Hensigt ikke at ville underskrive Tarifen. Jeg underskrev denne straks, da den blev mig forelagt. Jeg synes det havde været paa sin Plads at forespørge mig forinden man gav sig til at skrive i *Typ.-Tid.* C. F. KJÆRSGAARD.

Det glæder os, at Hr. Kjærsgaard nu har underskrevet paa Tarifen. Vi har desværre forstaaet vor Meddeler saaledes, at Tarifen havde været forelagt Hr. Kjærsgaard, men at denne havde nægtet at underskrive paa den. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening

afholdt sin ordinære Generalforsamling Fredag den 7. August. Til Dirigent valgtes AMALIE PETERSEN. Sekretær: HENRIETTE CRONE.

FORMANDINDEN aflagde Beretning og mindede om, at vor Forening nu har bestaaet i 5 Aar. Af vigtige Begivenheder havde vi i det forløbne Halvaar haft Generalforsamlingerne af 5. og 12. Januar, ved hvilke der jo skete stor Omvæltning med Hensyn til Styrelse og Administration. Det er nu saadan, at vi maa administrere Foreningen for 7½ Kr. ugentlig. Var dog endnu ikke sikker paa, om dette i Længden vil kunne svare Regning. Af andre Sager nævnedes Amalie Kølbye-Affæren, der, skønt Sagen kun havde drejet sig om en Ubetydelighed af 1 Kr. 5 Øre, dog havde truet med at blive til en hel Revolution. Tarifspørgsmaalet havde faaet sin Afslutning. Nævnede hvilke Fordele vi havde opnaaet ved den nye Tarif. — Fru DIDERICHSEN nedlagde Protest imod Tarifens Gyldighed, hvorover der udspandt sig en langvarig og ret livlig Debat.

SEKRETÆREN oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes.

ALEXANDRA BRYDE nedlagde sit Mandat som Repræsentant uden forud at have meddelt den øvrige Styrelse noget herom.

Da Tiden var stærkt fremskredet, udsattes Resten af Generalforsamlingen indtil videre.

Onsdag den 26. August fortsattes Generalforsamlingen. Dirigent: AMALIE PETERSEN. Sekretær: HENRIETTE CRONE.

FORMANDINDEN: Jeg beklager meget, at Styrelsen har haft et saadant Hastværk med at indkalde til denne Generalforsamling, da jeg, der har været bortrejst, vilde have haft et Punkt til paa Dagsordenen, idet jeg nemlig havde ønsket at nedlægge mit Mandat. Grunden hertil er, at der hersker Splid indenfor Styrelsen, og at man til enhver Tid kritiserer mine Handlinger, hvad der i Længden bliver utaaleligt. Endvidere bliver jeg ignoreret i min Egenskab af Formandinde, f. Eks. ved Løvgreen-Affæren, hvor Frk. Mouritzen uden mit Vidende blev tilkaldt. Til denne Generalforsamling har Styrelsen haft Raad til at lade trykke Løbesedler, hvad den tidligere har nægtet mig. — CRONE: Naar jeg har sørget for at indkalde til Fortsættelse af Generalforsamlingen, har jeg kun gjort min Pligt som Næstformandinde. Fru Buus rejste Dagen efter sidste Generalforsamling uden at efterlade nogen Besked hverken til den øvrige Styrelse eller mig om, hvorledes vi skulde forholde os i den Sag, og man kunde dog ikke godt lade hengaa Maaneder imellem Begyndelse og Fuldendelse af en Generalforsamling. — AMALIE PETERSEN: Naar Fru Buus har paataget sig Stillingen som Formandinde, bør hun blive i denne, indtil hendes Mandat udløber. At bryde af paa Halvvejen er kun egnet til at sætte ondt Blod. — ALFRIDA PETERSEN: Hvad Løbesedlerne angaar, som Fru Buus beklager sig over, at vi har ladet trykke, skal jeg oplyse, at de intet har kostet os, da vi har faaet dem trykt gratis og selv uden Vederlag har bragt dem omkring. — MOURITZEN: Spliden indenfor Styrelsen eksisterer kun i Fru Buus' Fantasi. At Styrelsen ikke altid kan være af samme Mening som Formandinden er en Selvfølge; hvis det er dette Fru Buus kalder for Splid, frygter jeg, at der ikke eksisterer Enighed indenfor nogen Styrelse. Hvad Løvgreen-Affæren angaar, vil jeg gerne bede Hr. Lauritzen (der var til Stede) besvare dette. — Hr. LAURITZEN (efter at have faaet Tilladelse til at tale): Da jeg tilkaldte Frk. M. i omtalte Affære, var det med Hr. Victor Petersens Samtykke, idet jeg fik Ordre til at tilkalde en af Kvinderne ligegyldig hvem, blot det skete straks. Den eneste, jeg kunde faa Telefonforbindelse med, var Frk. M., hvorfor jeg tilkaldte hende. Fru Buus er vel vidende om dette Forhold, idet jeg tidligere har haft Lejlighed til at forklare hende Sagen.

Regnskabet for Oktbr. Kvartal 1902 og Halvaaret 1903 oplæstes og godkendtes, det første dog kun efter en skarp Kritik.

Lovene. Styrelsen havde udarbejdet nogle Love, der havde været til Eftersyn i Forretningsudvalget, disse forelagdes nu Generalforsamlingen, der vedtog at lade dem indrykke i *Typ.-Tid.* og derefter gaa til Afstemning paa næste Generalforsamling.

Til Repræsentant valgtes AMALIE PETERSEN og til Suppleanter: KAMILLA OLSEN og HENRIETTE SCHWERDTFEGER.

Eventuelt. Et Forslag fra Amalie Petersen om at give de 4 Styrelsesmedlemmer, der havde deltaget i Tarifforhandlingerne paa Søfryd, 6 Kr. hver i Diæter, bevilgedes.

Efter at d'Hrr. P. LAURITZEN og HVIDTFELDT har talt indtrængende til Kvinderne om Pligten og Betydningen af ethvert Medlems Arbejde indenfor Organisationen, hævedes Generalforsamlingen. H. C.

Nær og Fjærn.

Det ny Missions-Blad i Herning. Fra Herning har vi, som det vil ses andet Steds i Bladet, modtaget Meddelelse om, at Bogtrykker C. F. KJÆRSGAARD nu har underskrevet paa Tarifen, hvorefter det er tilladt ethvert Forbundsmedlem at søge Arbejde i nævnte Trykkeri.

Stereotypipladerne breder sig. Højrebladet *Nordjylland*, der udgaar fra Aalborg, skal nu til at anvende Stereotypi en gros. I den Anledning fik tre Mand af Personalet i Lørdags deres Opsigelse.

Men det er ikke alene her i Danmark, at den »velsignede« Stereotypi breder sig, ogsaa vore Kolleger i Norge bliver i denne Tid gjort brødløse ved at *vore* Stereotyperingsanstalter sender Plader til de norske Provinsblade. Hvor dog Kapitalismen i sin Higen efter yderlig Profit er modbydelig og grim; for den gælder hverken Grænsepæle eller Medfølelse, blot Penge, Penge og atter Penge!

I sidste Numer af norsk *Typografiske Meddelelser* skriver en Indsender under Overskriften »Humbug« følgende:

»Der er i den senere Tid i Pressen, især i Højrepressen, ført berettigede Klager over Regeringens Bestillinger i Udlandet nu i disse arbejdsløse Tider.

Naar man læser disse Blade, skulde man tro, at der var Alvor i det, de skrev, og at Aviserne i al Fald vilde praktisere sine smukke Fraser om Ophjælpning af »den hjemlige Industri«.

Men det er nok desværre *Humbug*, Fa'r! Thi saa snart en eller anden norsk Kapitalist har noget at udføre, løber han til Udlandet med det, og disse Aviser, der vil være Organer for »de Næringsdrivende«, køber sine Føljetoner i Stereotypiplader fra *Danmark* — derved opnaar de jo at indskrænke sit Personale og samtidig skaffe de danske *Kapitalister* (Stereotypipladefabriken) Fortjeneste. Thi som bekendt skaffer disse udenlandske Bestillinger ikke vore danske *Kolleger* nogen Fortjeneste; tværtimod holder disse Fabriker jo ogsaa paa at ødelægge Typografien i Danmark.

Da nu den danske Stereotypipladefabrik begynder at forsyne vore Provinsblade med Føljetoner, kunde det maaske være paa Tiden, at Hovedstyret for Norsk Centralf. f. Bogtr. henstiller eller foreslaar for Stortinget at paalægge en passende Told paa Stereotypiplader.«

Styrelsesmøder.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Mandag d. 10. Avgust. Fraværende: Fru BUUS (bortrejst).

Fortsættelsen af Generalforsamlingen sattes til Onsdag d. 26. Avgust, og der indflettedes som Punkt paa Dagsordenen: Valg af et Styrelsesmedlem og 2 Suppleanter. — En Bogtrykker beskæftiger 4 Kvinder, der hidtil har staaet udenfor Foreningen, men som nu er Medlemmer. Disse 4 Kvinder oppebærer en Løn af henholdsvis 10 Kr. ugentlig for den enes og 5 Kr. for de andres Vedkommende. For Overarbejde betales slet intet. — Ved en Henvendelse til Principalen havde denne lovet at efterkomme Tarifen, men gjorde samtidig opmærksom paa, at han ikke havde Brug for mere end de 2 Kvinder. Disse to har nu faaet deres Afsked uden Opsigelse. En Henvendelse vedtoges. H. C.

Til den svenske Lock-out har jeg indtil Dato modtaget følgende Bidrag:

Jul. Henrik Nielsen 0.20, *Klokken 12* (nye og gamle) 2.00, *Kristeligt Dagblad* 2.50, O. C. Olsens Trykkere 2.00, C. Sørensen, Kallundborg 2.25.

Ved Laur. Jensen: *Nationalt.* Trykkere 1.25, Schultz's 4.00, Nielsen & Lydiche 2.50, Truelsens 3.25, Kihls 1.25 og Maylands 0.50, tils. Kr. 19.70; med det tidligere indkomne Kr. 248.33.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Vilhelm Chr. Hansen (Græbe), udl. 1886 hos Valentin & Lund, Søren Valdemar Rasmussen, udl. 29/8 1903 hos H. E. Jensen og Birger Nicolaj Jönsson, udl. 1/9 1903 hos L. A. Jørgensen. Sygeafdelingen: Sætter Vilh. Chr. Hansens Hustru Karen Marie og Trykkerlærling Poul Emil Jensen Bech (N. L. Christensen). De kvl. Trykkeriarb.: Rasmine Hansen (Keller) og Thekla Møller (arbl.).

Tiltraadte.

København: 1352, F. Sjöqvist (Kristelig Dagblad) fra Udl. og 4987, Anton R. P. Petersen (Leisner sen.) fra Rejse.

Provinserne: Nakskov, 1511, Mads Chr. Jacobsen (L. Larsen) og 1758, Christian Andersen (Vestloll. Av.). Hillerød, 1595, Harald Laur. Andreasen (Frbg. A. Av.). Svendborg, 1556, Harald Frederik Petersen fra Rejse. Holbæk, 1563, Alfr. Hansen fra Hillerød (arbl.).

Bortrejste.

Provinserne: Holbæk, 1358, Hans Rasmussen (paa Rejse) og 1144, L. P. Olsen til Viborg (i Pl.). Esbjerg, 1528, Joh. Bindslev til Hjørring (arbl.). Hjørring, 1063 (Verb. d. D. Buchdr.), L. H. Axen (paa Rejse). Løgstør (Aars), 1276, Sophus Schultz til Ringkøbing (Dgbl.) i Pl.

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Anna Nerman (fratraadt Faget).

Provinserne: Horsens, 1157, J. H. J. S. Madsen.

Udslettede for Restance.

Københ.: 3216, Frederik Vilh. Kretzschmer (Brdr. Jensen).

1514, ANTHON MOURITZEN af Thisted, bedes hurtigst møde hos Lokaliormanden i Thisted, da han har Plads til ham.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

I Følge Forbundslovene maa Restance ikke finde Sted. Alle Restancer skal være indbetalt senest den 21. Septbr., da Udslettelse ellers finder Sted. CHRISTINE BUUS.

ANNONCER

En Trykker

med nøje Kendskab til Dobbelt-, Enkelt- og Digeltrykpresse kan faa Plads i et Provinsbladtrykkeri. Billet mrkt. »Trykker« indlægges hurtigst muligt paa Ekspeditionskontoret.

»Vejledning i praktisk Typografi«.

Et Eksemplar, indb., saa godt som nyt, sælges billigt af en Arbejdsløs. Billet mrkt. »Vejledning« indl. paa Ekspeditionskontoret.

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

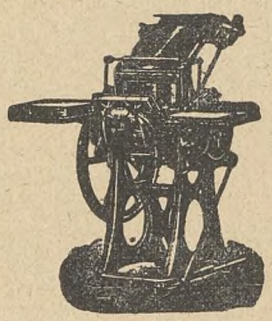
WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til Bogtryk Stentryk Bogbinderi

Otto's ny Gasmotorer staaende og liggende fra 1/2—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Fore spørgsel

Fest- og Brudegaver i Guld, Sølv og Elektroplet billigst hos

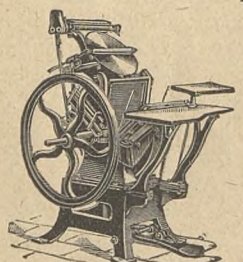
Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21, vis à vis Palægade.

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.

Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 — KØBENHAVN DEN 11 SEPTEMBER 1903 — XXX AARGANG

Den typografiske Forening
afholder
ord. halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 20. Septbr. 1903, Kl. 10 pr.

paa **St. Thomas** (den store Sal), Frederiksberg Allé.

Dagsorden: 1. Oplæsning af Forhandlingsprotokollen. 2. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 3. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4. Opstilling af Funktionærer. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Verdens Typograforganisationer.

(Sluttet.)

I *Holland* afholdtes i 1896 en Forbundskongres, paa hvilken man vedtog en Tarif, som man imidlertid kun har kunnet gennemføre i Amsterdam. Efter denne Tarifs Bestemmelser skulde Minimallønnen variere fra Fr. 15.12 til Fr. 26.46, Overarbejdet godtgøres med 25 pCt., Natarbejdet med 50 pCt. og Søndagsarbejdet med 100 pCt. Arbejdstiden er 10 Timer.

I *Elsass-Lothringen* findes en Tarif, som gælder for hele Forbundets Omraade. Minimallønnen er foruden Lokalprocent Fr. 27.50 og i Gennemsnit er Lønnen Fr. 33.44. Overarbejde betales med 15 Cts. ekstra pr. Time og Natarbejde betales dobbelt. Hvor Tarifen er indført, er Arbejdstiden 9 Timer, andre Steder 9—11 Timer.

Finland. Landet er inddelt i 4 Løndistrikter. Minimallønnen er gennemsnitlig 26 Fr. og Gennemsnitslønnen i det hele taget 30 Fr. Overarbejde indtil Kl. 10 godtgøres med 20 pCt., fra 10—12 med 50 pCt. og efter Midnat med 100 pCt. Natarbejde i Bladene betales uregelmæssigt. Arbejdstiden er 10 Timer.

I den ungarske Provins *Pressburg* gaar Minimum fra Fr. 18.90—25.20; gennemsnitlig er Lønnen Fr. 25.20. Overarbejde godtgøres før Midnat med 3 pCt., efter Midnat med 4 pCt. Arbejdstiden er 9 Timer, hvor Tarifen er indført, andre Steder 10 Timer.

Kroatien. Kun i Agram bestaar en Tarif, som fastsætter en Minimalløn af Fr. 24.15; i Gennemsnit er Lønnen dog Fr. 27.30. Andre Steder varierer Lønnen, som fastsættes efter Overenskomst, mellem Fr. 10.50 og Fr. 27.30. Gennemsnitslønnen for hele Kroatien, for saa vidt angaar Foreningsmedlemmer, er ca. 26 Fr. Overarbejde betales i Agram med 24 Cts., i hvilken By Arbejdstiden er 9 Timer; i andre Byer er den 10 Timer.

I *Fiumen* er Minimum Fr. 25.20. Overarbejde godtgøres med 24 Cts. indtil Kl. 9 Aften, fra 9—12 med 34 Cts. og fra 12—6 med 74 Cts. Arbejdstiden er 9 Timer.

Serbien. Tarifen, som kun gælder for Hovedstaden Belgrad, og som iøvrigt udløb den 14. Januar 1903, sætter et Minimum af 16 Fr. for Nyudlærte og 20 Fr. for ældre Svende. Gennemsnitslønnen er ca. 25 Fr. Der mældes intet om Tillæg for Overarbejde, derimod angives det, at Natarbejde betales med 100 pCt. Hvor Tarifen overholdes, er Arbejdstiden 9 Timer, andre Steder 10 Timer.

I *Bulgarien* er der slet ingen Tarif. Den ugenlige Mindsteløn er 10 Fr. og Gennemsnitslønnen 12 Fr. I Statstrykkeriet udbetales Lønnen kun maanedsvis; Faktoren faar 350 Fr., Sættere, Skriftstøbere, Trykkere, Korrektører og Vicefaktorer faar fra 40 til 220 Fr. For Overarbejde betales intet ekstra, lige saa lidt som for Natarbejde. Arbejdstiden er 9 Timer, i Statstrykkeriet dog kun 8 Timer.

Rumænien. Tarifen, som gælder siden 1899, sætter et Minimum af 26 Fr.; den overholdes dog ikke overalt, saa Arbejderne kun til Dels faar denne Løn. Overarbejde betales med 60 Cts. pr. Time, nogle Steder med mindre. Natarbejde godtgøres efter Overenskomst. Efter Tarifen skulde Arbejdstiden være 9 Timer, men dette Minimum overholdes ikke overalt.

I *Luxemburg* har man for Øjeblikket ingen Tarif. Den sidste blev af Principalerne opsagt i 1898, og der opnaaedes ikke Enighed om nogen ny; hovedsagelig beregnes der dog endnu efter den gamle. Overarbejde godtgøres med et Tillæg af 25 Cts., efter Midnat med 100 pCt. Arbejdstiden er 9 Timer i tariftro Forretninger, andre Steder $9^1/_2$—10.

Syd-Afrika. Efter de bestaaende Sektionstarifer udgør Minimum Fr. 65.50 til Fr. 150, og Gennemsnitslønnen er Fr. 95.30. Godtgørelsen for Overarbejde er meget forskellig i de forskellige Byer. Arbejdstiden er 8 à $8^1/_2$ Time.

Ægypten. I Kairo og Alexandria er Arbejdslønnen meget forskellig, i Gennemsnit 24—30 Fr. pr. Uge; dog faar dygtige, sprogkyndige Arbejdere en betydelig højere Løn. Den daglige Arbejdstid er 8—10 Timer, for Araberne er den dog uindskrænket.

Ny Syd-Wales. For Forbundets Omraade gælder en Tarif, efter hvilken Minimum for Akcidens- eller Værksættere udgør Fr. 65. Avis-Haandsættere faar, naar de ikke er paa Beregning, en Timebetaling af Fr. 1.83 i Aftenblade og Fr. 2.12 i Morgenblade. Fastløn for Maskinsættere er Fr. 84.84 pr. Uge; i Gennemsnit er Minimum ca. 75 Fr. For Overarbejde indtil Midnat og for Søndagsarbejde gives et Tillæg af en Tredjedel af Timelønnen; efter Midnat og paa store Festdage betales dobbelt. Den daglige Arbejdstid er 8 Timer for Haandsættere og 7 Timer for Maskinsættere.

Voldgiftsretten i København.

Aar 1903, den 27. Avgust, holdt Voldgiftsretten Møde. Tilstede var Rettens faste Medlemmer, d'Hrr. Bogtrykkere Hannover, Truelsen og Witzansky samt Suppleanten Hr. Simmelkiær og Typografernes faste Medlemmer, d'Hrr. P. Hansen, Oscar Johansen, K. Kiefer og Carl Nielsen.

Til Formand valgtes M. TRUELSEN og til Næstformand OSCAR JOHANSEN.

Derefter sattes Sag $^{11}/_{1903}$, Firma P. Petersens Bogtrykkeri kontra Den typ. Trykkerforening, under Forhandling.

Det vedtoges at udsætte denne Sag, for at Sagens Dokumenter nærmere kunde undersøges.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER
ved P. A. Freilev.

Typografernes Stiftelse.

Den ny Bygning.

SNART staar den helt færdig. Mægtig, imponerende i sit Ydre, indvendig forsynet med den Komfort, som Nutiden kræver tilvejebragt — og som Pengemidlerne har tilladt. *Nogen* Begrænsning i det fastsatte Maal har desværre maattet tages af pekuniære Grunde, men dog ikke mere, end at Typograferne kan være stolte af deres Værk under Henvisning til, at de er gaaede i Spidsen for alle Arbejderkorporationer i Bevægelsen for at knytte Opfindsomhedens nye og gode Bekvemmeligheder til de smaa Hjem, hvor Livets tilendebragte Slid skal søge sin fortjente Hvile, og i Bevidstheden om, at hvad der af Enkeltheder har maattet gives Afkald paa, i trofast Samarbejde og ved passende Økonomi kan opnaas om ikke længe.

Gaa ud og se paa den om et Par Ugers Tid! Foran Bygningen det flisebelagte Fortov, indenfor det af Arbejdernes Aktieselskab »Aurora« udførte, ved seks røde Murstenspiller forbundne, smukke Jærngitter, den asfalterede Forplads med sin Springvandskumme og Busketter. Paa dette Underlag ligesom karakteriserer Bygningen med de prægtige røde Sten og den dystre Fugning sin Stilling i Samfundet, som Gutenberg i sin Niche over Midterfaçadens Indgang yderligere præger.

Der er med god Vilje ikke sparet paa noget, der kan gøre Livet indenfor dens Mure behageligt; som udvendig saa indvendig har Styrelsen, udmærket assisteret af Arkitekten, forlangt alt stemplet som første Klasses. Men Bygningen staar da ogsaa Typograferne i ca. 119 Kr. pr. Kvadratalen, medens man i Almindelighed ved Opførelsen af Nybygninger beregner 100 Kr.

Gaa op ad Hovedtrappen, og det smukke Præg, der modtages ved Bygningens Ydre, fæstes stærkere. Magelige Trapper med imiteret Panel, smukke elektriske Lys-Lampetter, kunstsnedkrede Døre og luende Brevkasseindfatninger og paa hveranden Afsats de i Stilen holdte Taburetter for ældre og mødige. Gaa ind i Lejlighederne! Hvilken Hygge afgiver ikke disse Værelser med deres originale Gesimser og Rosetter samt pyntelige Tapeter. Og Køkkenerne! Husmoderhjærtet glæder sig ved det blanke Gasbord, garneret foran med den blanktpudsede Messingstang og bagved med de skinnende Fajanceplader, ved de nydelige Skabe, Tallerkenrækker o. s. v. Og saa nemt! Udenfor Døren Fejeskarnskanalen og W. C.!

Selv Kældrene er værd at tage i Øjesyn, hele 8 Vaskekældere med Kobberkedler, Tørre- og Rullekældere, foruden Cyclestalde og Pulterkamre, hvilke sidste findes hele Loftet over — et til hver Lejlighed. Og tiltrænges et Bad, kan erholdes efter Hjærtets Begær paa billige Betingelser kold Bruse, Blandingsbruse og Karbad.

Hele Bygningen er overhovedet et Monument over Typografernes Virksomhedstrang og -ævne. Maatte det blot altid staa for dem selv som et Minde om, hvad smaa Midler kan vokse til, naar Udholdenhed og Økonomi danner Grundlaget, og være en Spore til fortsat Arbejde for de fælles Interesser, der samler os.

Indvielsen.

Og naar nu Bygningen *Søndag den 11. Oktober Kl. 4* indvies, saa har Styrelsen ligesom til det sidste søgt at fastholde Tanken om, at dette Hus skal være til Ære for Standen og til Pryd for vor Hovedstad — hvad Grundstensnedlæggelsen, ud over det rent pligtmæssige at være til Gavn for Typograferne, frembar som Maal. Efter at nemlig Typografernes Sangforening og Gutenbergkoret har sunget første Afdeling af en i Dagens Anledning forfattet Kantate, vil Borgerrepræsentationens Formand, Hr. HERMAN TRIER, foretage den højtidelige Indvielse. Med det udtalte Maal for Øje kunde ingen være heldigere. Og naar Hr. Triers Tale er endt, vil de to Sangorganisationer afslutte Højtideligheden ved med Orkesterledsagelse at afsynge Kantatens Slutning.

Dagen ender saa med en festlig Sammenkomst om Aftenen Kl. 7½ paa »Gimle«.

Da Tilslutningen til Indvielsen og Aftenfesten sikkert vil vise sig overvældende, har Styrelsen set sig foranlediget til at træffe forskellige Dispositioner.

Boyesgade vil saaledes paa Strækningen udfor Bygningen med forventet Polititilladelse blive afspærret for alle andre end de med Kort forsynede. Og da Forpladsen, hvor Højtideligheden skal foregaa, kun kan rumme ca. 500 Mennesker, vil disse Kort kun kunne erholdes hos Kassereren ved skriftlig Rekvisition gennem Inkassatorerne. Man vil heraf ogsaa forstaa Nødvendigheden af Indskrænkning i Begæret af Adgangskort, da jo ikke gærne noget Medlem af Stiftelsen, som har Lyst til at overvære Indvielsen, skulde hindres deri.

Aftenfesten.

Til Aftenfesten er Pladsforholdene yderligere indskrænkede. Alt i alt kan »Gimle« ikke modtage flere end 400 Gæster, og det endda kun ved at arrangere paa en ikke for alle Deltagere lige heldig Maade. Imidlertid har det ikke været muligt at finde andet og større Lokale, saa man maa beklageligvis finde sig deri.

Styrelsen har derfor arrangeret Historien saadan:

Adgangen betales forud til Kassereren med 3 Kr. pro persona. Herfor erholdes Fællesmaaltid (varm Ret, koldt Bord, Akvavit, Øl, Kaffe og Kognac) og et Par Timers Dans. De, der først erhverver Kort hertil, faar Adgang til Festsalen, der kan rumme 250 Gæster, de derpaa følgende 50 til en dertil stødende lille Festsal og yderligere 50 til den store Sals Balkon, hvorimod de sidste 50 Gæster maa nøjes med en længere bortliggende, men dog ikke uden al Forbindelse med Festsalen værende Salon. Under Maaltidet og til Dansen musicerer en mindre Del af Livgardens Orkester.

Man vil af dette kortfattede Program se, at det gælder om at beslutte sig. Men — behøves der overhovedet Tid dertil, naar Anledningen er Indvielsen af et nyt og smukt Alderdomshjem for Fagets gamle og trængende?

Sygekassen og Lægerne.

Medlemmerne anmodes om, i Fald de fra 1. Oktober ønsker anden Læge, at meddele det paa Forbundskontoret inden den 20. Septbr. — Det fri Lægevalg gælder for et Aar og kan ske i følgende Kredse:

Amager: Lægerne Milo og Brünniche-Nielsen.
Indre By: Lægerne Lendrop, Wandall og Holger Meyer.
Vesterbro: Lægerne Bentzon og Johnsson.
Frederiksberg: Lægerne Brehm og Neergaard.

Paa Amager i Taarnby Villaby er ansat Hr. Dr. Gundel.

Antallet af Kassens Læger bliver altsaa fra Oktober 17 til ca. 2000 Medlemmer. — Hertil kommer 7 Specialister.

Den ny Læge i den indre By, Hr. Holger Meyer, bor Lundsgade 8.

Nær og Fjærn.

Typografernes Sangforening begynder, som det vil ses af omstaaende Avertissement, paa Lørdag, den 12. Sept., sin 58. Sæson, og Korets første Opgave vil da være atter at indstudere Lembckes smukke Kantate fra Foreningens 50 Aars Jubilæum, som efter Anmodning fra Stiftelsens Styrelse er udlaant og med ny Tekst og til Akkompagnement af 9 Blæsere vil blive afsungen af Typografernes Sangforening og Gutenbergkoret ved den nye Stiftelses Indvielse i næste Maaned.

Denne Højtidelighed vil uden Tvivl vække Opmærksomhed udenfor Typografernes egen Kreds; thi vor nye Stiftelse indtager sikkert en fremtrædende Plads blandt Alderdomshjem, rejste af Arbejdere. Indvielsen bør derfor være saa smuk som mulig, og et væsentligt Bidrag hertil vil være en fyldig Udførelse af den prægtige Kantate, selvfølgelig under Kapelmusikus GULDBRANDSEN's elektriserende Taktstok. Koret kan ikke være for stort, og vi opfordrer derfor vore syngende Kolleger til at slutte sig til os for at tage aktiv Del i den smukkeste Højtidelighed, der vel nogensinde har fundet Sted blandt Typograferne.

Vi skal for Fuldstændigheds Skyld tilføje, at det hos os, som i alle Sangforeninger, er høje og dybe Stemmer, der er mest velkomne. — Indmeldelser modtages Lørdag Aften Kl. 9½ i Foreningens Lokaler, St. Annæ Plads 13,1. STYRELSEN.

Udslettelser »en masse«. Styrelsen for Typografernes Enkekasse vedtog paa sit Møde i Søndags at udslette samtlige — ca. 100 — Restanter, i Fald disse ikke inden 1. Oktober har indbetalt deres Gæld til Kassereren. Dette gælder ogsaa de arbejdsløse Medlemmer, der ikke inden nævnte Dato har meldt sig til Kassereren. Ligeledes vedtog Styrelsen at underrette Kollegerne i enkelte Trykkerier, naar Inkassatoren jævnlig maatte undlade at indbetale det maanedlige Kontingent, naar Budet opkræver dette.

Navneforandring. Vi har modtaget følgende Meddelelse med Anmodning om Optagelse: Trykkeriarbejder Alfred Claudius Gyldion Jensen og hans Søn Axel Gyldion Jensen har under 20. Avgust 1903 erholdt kgl. Bevilling til at føre Familjenavnet Gyldion. — Vi vil haabe, at alle Medlemmer, der bærer Navne som Hansen, Jensen og Petersen, vil følge Eksemplet og søge et mere sjældent Navn; til Vejledning er der i den senere Tid udgivet en Bog med et rigt Udvalg af Navne til behagelig Afbenyttelse, til Eks. Gyldenkno, Gyldenknæ og Gnidenfeldt!

Den ny Statstidende. Indenrigsministeriet har i disse Dage i forskellige Dagblade ladet indrykke følgende Bekendtgørelse om Indgivelse af Tilbud paa Trykning m. v. af Statstidende:

I Henhold til Lov Nr. 10 af 23. Januar d. A. skal der fra 1. April 1904 ved offentlig Foranstaltning udgives en Statstidende, som udkommer hver Søgnedag. I denne indrykkes de retslige og andre offent-

lige Kundgørelser, der i Følge Lovgivningen for Tiden skal optages i »Berlingske Tidende« og de ved kgl. Bevilling dertil avtoriserede Blade udenfor København. I Statstidende kan endvidere indrykkes, hvad Regeringen finder Anledning til at meddele Offentligheden.

De Bogtrykkere, der maatte ønske at indgive Tilbud paa Overtagelse af Arbejdet ved Tidendens Trykning m. v., opfordres herved til at indgive saadant Tilbud senest den 30. September d. A. til undertegnede Ministerium.

Betingelser for Arbejdets Overtagelse faas udleveret ved Henvendelse til Indenrigsministeriets Kontor for Kommune- og Næringssager.

Badeanstalten »København« meddeler os, at Medlemmer af Den typografiske Forenings Sygekasse ved Forevisning af Medlemskort faar 33 pCt. Rabat paa alle Bade med Undtagelse af Folkebadene. Benytter man disse, faas en Dampstraale for en Ekstra-Betaling af 15 Ø.

Den typ. Forening i København (Sætterafdelingen).
Regnskab for 1. Halvaar 1903.

Indtægt.			*Udgift.*		
Beholdning 1. Jan. 1903		24176.43	Fast Understøttelse	18.00	
Medlemsbidrag (heltbetalende 3193,57, halvtbetal. 49.76)	3243.33		Til Fagskoleuddannelse (Den t. Foren.s Bidr. 200.00)	256.00	
Indskud	42.00		Tryksager	460.70	
Renter af 10,000 Kr. Obligat. à 3½ pCt.	175.00		Husleje (1. Halvaar)	50.00	
do. af Sparek.-Indskud	166 64		Assurance	1.50	
Karnev. 1902: Indkomne Restancer	57 75		Leje af Lokaler til Møder	80.01	
do. 1903	2514.00		Telefon	20.81	
Bibliotek, indk. Mulkter	1.40		Biblioteket	21.40	
Gave til Bespisningen	2.00		Bidrag til de Arbejdsl.s Fond	1000.00	
Reservef.s Administrationsbidrag f. 1902	317.60		Bespisningen af arbejdsløse Typografer	1837.55	
Renter af Aktier i »Stjernen«	28 00		Diæter til Delegerede	54.00	
Andre Indtægter	24.25		Bladhold	10.80	
Honor. Bidrag til Sanatoriet	85.00		Porto	34.42	
Trykkerf.s Bidr. til Grundlovsf.	34.00		Godtgørelse for Arbejdsspild	26.35	
		6690.97	Kontingent for Styrelse og Inkassatorer	207.50	
			Budløn	524.00	
			Medhjælp ved Forretningsf.	20.00	
			Andre Administrationsudg.	138.83	
			Sagførersalær	102.81	
			Bidr. til Valgf.	256.00	
			Refund. Indsk.	14.00	
			Grundlovsf.	285.95	
			Kontorsager	15.50	
			Tilbagebetalt Kontingent	55.40	
			Karnevalet 1903 (Gutenberg-Koret 250.00)	1469.55	
			do. 1902: Restoversk. t. Gutenberg Koret.	49.67	
			Restg. f. Brandes Foredrag.	47.85	
			Foreningslok.: (Husl. 205.00, Reparation af Møbler 31.75, Underholdningsspil 33.15, Ann. 12.25)	282.15	
			Arbejdsløshedskassens Underskud for 1902	444.64	
			Udgifter ved Arbejdsnedlæggelser	306.20	
			Udg. ved Voldgiftsretten	19.29	
					8110.88
			Saldo den 30. Juni 1903		22756.52
		30867.40			30867.40

Status den 30. Juni 1903.

Aktiver.			*Passiver.*		
Beholdn. den 30. Juni 1903:			Gutenb.-Koret: ⅓ af indk. fra Karnev. 1902	45.08	
Oblig. à 3½ pCt.	10000.00		Arbejdsløses Fond: ⅓ af indk. fra Karnevalet 1902	45.08	
Sparek.-Indskud	11000.00				90.16
Akt. i »Stjernen«	1000.00		Formue d. 30. Juni 1903		24559.27
Kontant	756.52				
		22756.52			
16 Andele i Soc.-Dem.	192.00				
Biblioteket	900.00				
		1092.00			
Restancer: Medlemsbidr. (deraf halvtbetalende 5.92)	277.42				
do. Indskud	156.00				
Dsk. Arbejderbank, Renter	30.53				
V. Haastrups Gæld	36.88				
Karnev. 1902: Tilgode for Billetter	38.75				
do. 1903: do.	59.50				
Tilgode i A. M. W. Møllers Dødsbo f. opkr. Kontingent	201.83				
		800.91			
		24649.43			24649.43

Medlemsantal den 30. Juni 1903: **1000** (derat 33 Hjælpearbejdere).

København, den 5. September 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Ovenstaaende Regnskab revideret og fundet rigtigt.

København, den 5. September 1903.

ANT. ANDERSEN. FR. HJORTH. EM. PETERSEN.

De Medlemmer, der gennem Kontoret modtager Breve angaaende Restancer, maa selv betale disse paa Kontoret til den dem tilstaaede Frist for at undgaa Udslettelse. STYRELSEN.

Typografernes Stiftelse.

Ved et Dags Dato foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn hos Kasserer J. F. Møller fandtes en Beholdning af 14,571 Kr. 79 Øre, hvoraf i Obligationer 14,100 Kr., paa Landmandsbankens Sparekassebog 419 Kr. 47 Øre og i kontant Beholdning 52 Kr. 32 Øre.

København, den 30. August 1903.

JUL. ANDERSEN. SIGW. LUNDBERG.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag d. 30. August. Frav.: EMIL MØLLER med anmældt Forfald. En Skrivelse var indløbet fra Forretningsudvalget ang. den typ. Forenings for ringe Delagtighed i Udgifterne til nødvendig Medhjælp paa Forbundskontoret. Det vedtoges at søge arrangeret et Møde desangaaende med Forretningsudvalget. — Budets Kontrakt oplæstes og vedtoges. — Forslag om Genforsikring af Begravelseskassen forkastedes. — Angaaende Sygekassens Administration og et Forslag om forøget Kontrol med syge Medlemmer henvis es til det projekterede Møde med Forretningsudvalget. — Den ordinære Generalforsamling vedtoges det at afholde Søndag d. 20. September. Det vedtoges at foreslaa Voldgiftsretten suppleret af Medlemmer af forskellige Brancher i specielle Sager. — Forholdene i »Politiken« behandledes. Det vedtoges at holde et Møde med Personalet. — Fra O. C. Olsens Personale stiliedes forskellige Forespørgsler, der besvaredes. — En Stereotypist, der efter Fyraften arbejdede et andet Sted, forbydes dette. W. H.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Lørdag den 5. Septbr. Alle mødt.

Formanden gav en Del Oplysninger fra sidste Forretningsudvalgsmøde. — Et foreslaaet Møde med Sætterafdelingens Styrelse, for at ordne Spørgsmaalet om Sygekassens Administration, vedtoges det at søge udsat til efter nævnte Afdelings forestaaende Styrelsesvalg. Under

den nuværende Situation enedes man om at finde det heldigt, at Sygekassens Styrelse overtages af Forbundsstyrelsens københavnske Medlemmer ÷ Forretningsudvalget. — Da Trykkerforeningen ikke i samme Grad som Sætterne har Adgang til at indbetale Sygekassekontingentet pr. Uge, vedtoges det at udsende Sygekasselister til Brug for Inkassatorerne, som herefter indkasserer Sygekassekontingentet og afleverer dette til Budet pr. Uge, hvorved man mener at hæmme Restancerne. — Et Udkast til en Kontrakt med Budet forkastedes i den Form, det foreligger, men det vedtoges iøvrigt at gaa med til en Lønforhøjelse i Følge Medlemsantal og deltage i Udgiften til Kavtionspræmien. — Da der paa et herværende Trykkeri forestod en betydelig Del Overarbejde, vedtoges det at rette en Opfordring til Firmaet om at indrette Nat- og Daghold i Stedet for Overarbejde. — Arrangementet til Stiftelsesfesten i Oktober diskuteredes, hvorefter Jens Larsen valgtes til at foretage de fornødne indledende Skridt. T.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal.

Til den svenske Lock-out har jeg indtil Dato modtaget følgende Bidrag:

Fredericia (9. Bidrag) 2.25, Aarhus Stiftstidendes Personale 2.25 og H. E. Jensen (4 Medl.) 1.00, tils. Kr. 5.50; med det tidligere indkomne Kr. 253.83.

I Nr. 35 stod fejlagtig opført C. Sørensen, Kallundborg, 2.25, skal være 0.25 og Truelsens Trykkere med 3.25, skal være *Thieles* Trykkere 3.25.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Lokalformand.

Skanderborg: Faktor RUDOLF JENSEN, Amts-Avisen, i Stedet for Hans Larsen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Trykkeriarbejder Peter Iversen (Bagge).

Provinserne: Holbæk, Johannes Martin Andersen, udl. paa Holb. Amts Av. (Prøve aflagt).

Tiltraadte.

København: 2456 (Ver. d. Buchdr. Ungars), Skriftstøber Leitner Rerzö (Simmelkiær). 1758, Christian Andersen (Truelsen) fra Rejse. 260, Trykker Carl Madsen (arbl.) fra Udlandet.

Provinserne: Ringkøbing, 1244, Laur. Høyer (A. Rasmussen) og 1276, Sofus Schultz (Dagbl.). Aarhus, 1528, Johannes Bindslev i Pl. Fredericia, 1407, Chr. M. Hansen fra Rejse. Nykøbing F., 1597, L. C. Christensen (arbl.), 1141, Lars Peter Olsen (Folkebl.) og 1307, Peter A. Petersen (Militær). Silkeborg, 1587, M. Jensen (arbl.).

Bortrejste.

København: 300, Trykker Alfred Carl Emil Grønbeck (paa Rejse).

Provinserne: Kolding, 1244, Laur. Høyer til Ringkøbing i Pl. Randers, 1595, Harald Andreasen til Hillerød i Pl. Svendborg, 691, Trykker R. Chr. Jørgensen og 1374, H. Chr. Nielsen, begge til Slagelse som Bogtrykkere. Silkeborg, 1194, S. P. Jensen til Aarhus. Esbjerg, 1601, Anton P. Jensen-Bjerregaard til Aarhus i Pl. Aarhus, 1484, Søren Stegger Sørensen til København (Militær). Ringkøbing, 1719, Niels Adolf Hansen (arbl.) paa Rejse.

Udslettede for Restance.

København: 1670, Trykkeriarb. Frichsen (Søborg). 1522, Sætter Knud Eyrich (Opholdssted ubekendt). 3363, Georg Løhrs Hustru Marie. 2061, Trykker Evald Peter Henrik Hansen. 2685, Sætter Aage Jablonsky (rejst uden Anmældelse). 4219, Sætter Aage Nuppenau. 4216, Paalæggerske Charlotte Amalie Nielsen (Opholdssted ubekendt). 4898, Trykker Niels Peter Petersen og Hustru. 1908, Paalæggerske Christine Henriksen (Opholdssted ubekendt).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Styrelsesmøde afholdes Søndag d. 13. September, Form. Kl. 10 i Walkendorffsgade 22, Stuen tilvenstre. FORMANDEN.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde afholdes Tirsdag den 15. September, Kl. 8 paa Forbundskontoret.

FORMANDINDEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Paa Lørdag, 12. Septbr., begynder Vintersæsonen med Indstudering af Kantaten til Stiftelsens Indvielse. Ny Medlemmer sættes paa Stemme Kl. 9½. — Paa Søndag *selskabelig Sammenkomst* i Korups Have. Samling Kl. 4. Efter Aftensmaden en Dans og et Glas Punsch.

De mandlige Trykkeriarbejdere

afholder Medlemsmøde Fredag d. 11. Sept., Aften Kl. 8 pr. Hj. af Rømersgade og Vendersgade. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag til Ørholm. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Typografernes Broderkreds.

Møde Lørdag den 12. Septbr., Gothersg. 115 o. G. (K. F. U. M.). Enhver Typograf er hjærtelig velkommen. Indleder: Hr. Fischmann. Æmne: 2. Kor. 4.

Pladserne i *Herning Avis* er besatte. *C. F. Kjærsgaard.*

Et lille Mønstertrykkeri
i København er, grundet paa indtrufne Omstændigheder, til Salg. Nødvendig Kapital 2000 Kr. Billet mrkt. »2000« modtager Ekspeditionskontoret.

En energisk Kollega med nogen Kapital søges som **Kompagnon** til Startning af et Provinsblad. Billet mrkt. »V.« modtager Ekspeditionskontoret.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 18 SEPTEMBER 1903 XXX AARGANG

Den typografiske Forening
afholder
ord. halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 20. Septbr. 1903, Kl. 10 pr.

paa **St. Thomas** (den store Sal), Frederiksberg Allé.

Dagsorden: 1. Oplæsning af Forhandlingsprotokollen. 2. Formanden aflægger Halvaarsberetningen. 3. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4. Opstilling af Funktionærer. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Den typ. Forening.
Tillidsmands- og Inkassatormøde

Fredag den 18. Septbr., Aften Kl. 8 pr.

paa **Søfryd** (Hjørnet af Fredensgade og Dosseringen).

Alle Tillidsmænd og Inkassatorer anmodes om at give Møde.

Beregning—Fastløn.

Af Hr. J. A.s Artikel i Nr. 36 fremgaar det til Tydelighed, at han paa de allervæsentligste Punkter er enig med mig i min Opfattelse af Spørgsmaalet Beregning—Fastløn. Der kunde derfor maaske være nogen Anledning for mig til ikke yderligere at fordybe mig i denne Sag; men jeg ser paa en Sag saaledes, at det er ikke nok at to Mennesker i et bestemt Spørgsmaal har nærmet sig hinanden saa meget, at der kun er en Gradsforskel i Opfattelsen, thi derved sker der ingen Forandring i det omdisputerede Spørgsmaal. Man maa søge at uddybe Spørgsmaalet saaledes, at der bagefter kan komme noget godt ud af det hele.

Hr. J. A. tror, at jeg ser for idealistisk paa selve Spørgsmaalet Fastløn. Tværtimod. Fastlønssystemet har, som jeg skrev i min forrige Artikel, svage Sider, og en af de allerværste er den, som Hr. J. A. selv anfører, nemlig at Principalerne, og da navnlig i Provinsernes Blad-Trykkerier, vil spare Arbejdskraft. Skulde dette forholde sig rigtig, da skal jeg villig indrømme, at vi hellere maa bibeholde Beregningen end gaa over til Fastløn; thi for mig er Hovedsagen, at vi faar flere af vore ledige Kammerater i Arbejde. Og et af de væsentligste Midler for at dette kan lade sig gøre, mener jeg er Fastlønssystemets Indførelse overalt! Lad saa ogsaa en enkelt Principal mene, at han kan profetere af dette, saa skal det nok i Længden vise sig, at han i den Retning har foretaget forkerte Beregninger; thi den Arbejder, der vil udføre stort mere Arbejde, end han faar Løn for, maa være godt gal.

Vor Arbejdskraft er jo den *eneste* Kapital, vi Arbejdere ejer, følgelig bør vi ogsaa have denne Arbejdskraft betalt i dens fulde Værdi. Og kan vi ikke faa det ved egen Hjælp, saa *bør* vor Organisation hjælpe os dertil.

Den Arbejder, der tror, at fordi Principalen har været saa »naadig« at sætte ham paa Fastløn, har han en Pligt til i den kortest mulige Tid at gøre saa meget Arbejde færdig, som det overhovedet er mulig, han har ikke Forstaaelsen af, hvad det er for en Tid, vi lever i; thi vidste han dette, saa gjorde han nemlig sin Pligt: *Arbejde for Lønnen* — men ikke en Døjt mere! Hvad der gøres derudover betragter jeg som Øjentjeneste for Huset, og det skal først og fremmest Arbejderne vare sig for — det svækker Kammeratskabsfølelsen. Vi lever nemlig ikke paa den patriarkalske Tid, hvor Mesteren havde en moralsk Forpligtelse til at sørge for sin Svend, Pige og Dreng. Nej, vi lever paa en Tid, hvor det er Mesteren saa knusende ligegyldigt, hvordan de Mennesker, han har taget i sin Tjeneste, kommer igennem Verden, naar bare han selv faar et stort Udbytte. Har en Mester ikke mere Brug for en Svend, eller det begynder at sløje af med Arbejdet, da bekymrer han sig ikke om, at denne Svend, som maaske ovenikøbet er Familjeforsørger, kastes ud i Nød og Elendighed — han afskediger ham bare! Saa bliver det Vedkommendes Sag selv at hitte ud af, hvor han faar Føden fra.

Denne Fremgangsmaade fra vore Principalers Side er det, jeg mener, vi Arbejdere ikke bør præmiere ved at udføre mere Arbejde end det, vi faar Løn for.

Fra vore Principalers Side er der indtil Dato ikke gjort det allerringeste for at lindre noget af al den Nød og Elendighed, der hersker indenfor vort Fags Arbejdsløse; kun vi, vi, der ikke har Lod eller Del i alle disse Ulykker, maa bære alle Byrderne.

Hvorfor saa tage Hensyn? Hvorfor gøre mere end man er pligtig til?

Principalerne gør saa vist ikke andet for os end at udlære det ene Hold Drenge efter det andet, og saa snart dette er sket, da at smide dem eller andre af os paa Gaden. Resten kan vi om!

Derfor er jeg af den Formening, at Fastlønssystemet, ordnet paa rette Maade, og indført overalt, vilde bidrage noget til at en Del af vore arbejdsløse Kammerater kom i Arbejde. Paa den anden Side er jeg ganske klar over, at skulde man regne med, at vore Kolleger gennemgaaende var af en saa egoistisk Beskaffenhed, som det Eksempel, Hr. J. A. anfører fra »en mindre jydsk By«, hvor »de ældste af et Personale ansøgte om og fik Lønforbedring for sig selv, men nægtede at være med til at de yngste blev delagtig deri«, ja, saa maa man hellere straks opgive Tanken om Fastlønssystemets Indførelse. Men dette Træk er saa egoistisk, ja, saa slet, at jeg vægrer mig ved at tro paa en saadan Gradmaaler for Kollegialitetsfølelsen.

A.—Ø.

Engelsk Boghaandværk.

(Brev fra London. Af C. CHRISTENSEN.)

Siden Gutenberg gjorde sin geniale Opfindelse, har Boghaandværket gennemløbet en Mængde Stadier, der ikke alle har været Fremskridt. Det er gaaet i dette Fag som i mange andre, at de mindre omhyggelige og ædle Smagsretninger efterhaanden har faaet Overtaget, saa det er gaaet jævnt ned ad Bakke, indtil Mænd med aabent Blik for Faren, der truede Fagets Udvikling ad denne Vej, raabte Vagt i Gevær og søgte at føre Faget ind i det rette Spor igen. Det vakte saaledes stor Opsigt i Fagkredse, da den engelske Kunstner William Morris gjorde et radikalt Forsøg paa at rekonstruere Faget ved at gaa tilbage til Bogtrykkets første Dage og tage de

gamle Mestre, særlig Venezianerne, til Forbillede. Han selv var Kunstner med højt udviklet Smagssans og tillige bemidlet, saa han helt kunde hellige sig sine Passioner; ved selv at tegne baade Typer, Illustrationer og Ornamenter skabte han et Kunstværk, et harmonisk Hele, der vidnede om det høje Maal, dets Skaber havde sat sig.

England har alle Dage indtaget en Særstilling blandt de evropæiske Lande, staaet isoleret og i mange Tilfælde været uberørt af Begivenhederne paa Fastlandet. Endnu den Dag i Dag vil man mange Steder støde paa en konservativ Holden paa Traditionerne, der gror frodigt ved Siden af yderliggaaende Fremskridt. I et stort og rigt Land er der selvfølgelig bedre Udviklingsmuligheder for al Ting, da baade Markedet og Købeævnen er større end i et lille Land. (En Mand som Morris kunde kun finde Købere til sine Værker i et stort Land.) De høje Lønninger, der gives i de forskellige Fag, bevirker en Tilstrømning af Arbejdskraft, men samtidig skærpes Konkurrencen, i hvilken Dygtigheden altid vil være et Hestehoved foran. Hvad Boghaandværket angaar skulde man synes, at de Priser, der kan opnaas for Bogtryk paa det store Marked, vilde højne det faglige Niveau og vise sig i omhyggelig udførte Arbejder, og for den, der har set Morris Værker og andre Prøver paa udmærket engelsk Bogtryk, har England vel staaet som Boghaandværkets forjættede Land. Imidlertid vil man ogsaa her støde paa den mærkelige Blanding af Levninger fra gammel Tid, parret med moderne tekniske Fremskridt. Det engelske Skriftsystem f. Eks. gaar ganske vist op i en Enhed, men denne er ikke mindre end Cicero, medens vi hjemme forlængst har haft Enheden nede paa $^1/_4$-Petit, for ikke at tale om Punktsystemet, hvor Enheden er $^1/_8$-Petit. I de sidste Aaringer har imidlertid baade tyske og amerikanske Agenter faaet stærkt Indpas i England og adskillige nyoprettede Trykkerier har Punktsystem. I engelske Fagblade føres for Tiden en Diskussion om dette Systems Fordel for det engelske. De Sættere, der har arbejdet med Punktsystemet, har selvfølgelig snart opdaget Fordelene ved dette og indsét, at dette til Slutning vil sejre over det gamle.

Men denne Overgang til Didots System støder paa mange og store Vanskeligheder. For Englænderne er Tiden det kostbareste af alt; de store Forretninger og Handelshuse med det kolossale Forbrug af Tryksager og de hyppige Genoptryk gør det nødvendigt for Trykkerierne at lade Satsen blive staaende; det er ikke ualmindeligt i store Trykkerier at finde staaende Forme i et Antal af 15—20,000 og mere, og deraf er ofte en »Form« paa 50—100 Ark. Ved at have saa meget staaende Sats kan et Trykkeri i kort Tid skaffe ret store Arbejder færdige, idet Formene staar sluttede i Rammer, lige parat til at gaa i Maskinen. Ved den store Konkurrence, der skabes i en Storby som London, er denne Fremgangsmaade nødvendig, for at Trykkerierne kan holde en nogenlunde fast Kundekreds. Der er en særlig »Materialforvalter«, der fører Bog over de magasinerede Forme; ofte er denne Bog saa stor, at en enkelt Mand knapt kan løfte den. Naar et tidligere trykt Arbejde kommer igen, gaar Ordren til Materialforvalteren, der slaar efter om Formen staar, og giver Anvisning paa hvilket Sted den er gemt. Skal der kun foretages Smaarettelser, venter Kunden mange Gange og læser Korrektur. Det er imponerende at vandre gennem disse »Gader« af store Reoler med staaende Forme, der i Reglen er magasinerede i Kælderen, forsvarlig lukket med solide Jærndøre og beskyttet mod Ildsvaade, da disse Forme repræsenterer store Værdier. Hvis saadanne store Trykkerier skulde forandre System, vilde Bekostningerne derved beløbe sig til Formuer, saa man forstaar, at Englænderne foruden at holde paa det gode gamle, tillige ømmer sig ved at gaa til en saa radikal og kostbar Forandring. De mange Forme, der holdes staaende, nødvendiggør stadige Nyanskaffelser af Materiale, der selvfølgelig maa passe paa det gamle System. Det er de nyoprettede Trykkerier, der ved at anskaffe Punktsystemet, faar et lille Forspring i Konkurrencen.

Enheden er, som før sagt, Cicero; der regnes med Formater paa saa og saa mange hele Cicero; skal Formatet formindskes lidt, og denne Formindskelse andrager mindre end en Cicero, sættes en Udslutning i den ene eller i begge Ender. Skydelinjer og Kvadrater kendes ikke. Hver Skriftstørrelse har Udslutninger paa 1, 2, 3 og 4 Gevierter. Regletter anvendes i stor Udstrækning, de er hurtige at arbejde med, og Satsen bliver mere solid, de findes paa 4, 6 og 8 paa Cicero og fra 7—8 Cicero lange til store Længder; men hvad der anvendes endnu mere end hos os er Træ — til Stege fra 10—80 Cicero lange og fra Nonpareille til 8 Cicero brede. Et meget benyttet Værktøj er Saksen, der ubarmhjærtig anvendes til at beklippe Materialet, særlig Streger — en Fremgangsmaade, der endnu anvendes enkelte Steder hjemme, men som ikke er tidssvarende.

Det engelske Kassesystem er vidt forskelligt fra vort, idet Kassen er i to Dele, Over- og Underkasse. Den engelske Kasse har den Fordel fremfor vort Kassesystem, at den er mindre og lavere, som Følge deraf lettere haandterlig og hurtigere at sætte af. Vor Kasse er for stor og uhandlelig; der maa i Reglen 2 Mand for at flytte den, den optager mere Plads, hvad der har til Følge, at Lokalerne maa være større, der gaar mere Skrift til, idet en Kasse sjældent bliver sat tom, saa en Mængde Skrift henligger i Kasserne til ingen Nytte, samlende Støv og Smuds. Da Englænderne hyppig anvender Kapitæler, findes disse i enhver Brødskrifts-Kasse, øverst paa højre Side af Midtstegen i Overkassen, de nedre Rum optages af fremmede Bogstaver. Paa venstre Side af Overkassen findes øverst Versalbogstaver, dernæst Tal samt forskellige geometriske Tegn, Brøktal etc. Underkassen indeholder de smaa Bogstaver. Inddelingen af Fagene er fuldstændig forskellig vor, men Styrkeforholdet mellem Fagene omtrent som hos os.

Skønt saaledes Skriftsystemet og Materialet er meget forskelligt vort og for et fremmed Øje synes vanskeligt og upraktisk at benytte, arbejder Englænderne hurtigt med det. Hvad Satsarrangement og Trykning angaar, er Udførelsen højst forskellig. Den stærke Konkurrence sætter selvfølgelig sine Spor her, trykker Priserne, og den Hurtighed, hvormed Tryksager kræves leverede, sker ofte paa Bekostning af Udførelsen. Brede og store Formater bruges hyppigere end hos os. Nogen bestemt Stilretning, der sætter sit Præg i Hovedparten af engelsk Bogtryk, kan ikke paavises. Morris har faaet mange Efterlignere, der imidlertid langt fra naar Mesteren i Henseende til at skabe et personligt kunstnerisk Helhedsindtryk. Med al Respekt for Morris' Kunst rummer en Fortsætten ad den af ham anviste Vej en vis Fare; Morris gjorde et Skridt tilbage, og selv om dette dristige Forsøg lykkedes for ham ved de grundige Studier, han havde gjort, og den kunstneriske Overlegenhed, hvormed han beherskede sit Arbejde, saa vil hans Efterlignere, der ikke besidder disse Fortrin, og som, naar de ikke som ham er Amatører og økonomisk uafhængige, faktisk gøre et Tilbageskridt i faglig Henseende. Den moderne Stræben bør gaa i Retning af klart, smukt Tryk paa godt Papir, gode, tydelige Typer og harmonisk Satsarrangement, hvor den ornamentale Udsmykning supplerer Teksten. I flere af Morris Bøger er Ornamenterne lige ved at tage Magten fra Teksten, der kommer til at indtage en underordnet Plads. Øjet vilde trættes af de sorte kraftige Linjer paa de af Ornamenter overlæssede Sider, i Fald denne Stilretning blev almindelig i vore Bøger. (Sluttes.)

Trykkerforeningens Stiftelsesdag.

Den typ. Trykkerforening kan i Aar fejre sin 27-aarige Stiftelsesdag. I Lighed med tidligere Aar har Styrelsen vedtaget at mindes Dagen, dog med den betydelige Forandring, *at Damer kan deltage*. Festen afholdes Søndag den 18. Oktober Kl. 7 i Hr. Wittmacks Lokaler (Stueetagen), og vil faa sin særlige Interesse derved, at flere af vore Kolleger, hvis Ævner ikke har deres Begrænsning ved »Sværten«, har stillet disse til Styrelsens Disposition. Vi skal foreløbig nævne en *Dobbelkvartet af Trykkere*, samt Oplæsning og Deklamation, og herefter en

lille Dans. For at gøre alle Medlemmer delagtig i denne Fest har Styrelsen sat Entréen saa lav, at Medlemmerne af den Grund ikke bør afholde sig fra at deltage. Entréen er for *Underholdningen og Ballet* kun **25 Øre**.

Efter Underholdningen vil der finde en Fællesspisning Sted à 1 Kr. pr. Kuvert (à la carte). Billetter til Festen faas paa Kontoret hos Formanden samt hos Foreningens Bud. STYRELSEN.

Biblioteket.

Ved et Dags Dato hos Bibliotekaren, Hr. WULFF, foretaget Bogeftersyn fandtes Beholdningen at være: 621 Bind, 10 udestaaende; desuden udestaar 7 Bind fra forrige Aar. Ved Revisionen i September 1902 talte Biblioteket 622 Bind, i Aarets Løb tilkom 16 nye Bøger, saa det samlede Antal bliver 638. I Halvaarets Løb har Biblioteket været besøgt af 135 Laanere med 1046 Bytninger. Salg af Kataloger har indbragt Kr. 1.35, Mulkter 0.30, ialt Kr. 1.65. Biblioteket ejer desuden nogle Tidsskrifter og Blade.

Idet jeg retter en indtrængende Opfordring til d'Hrr. Laanere, der ikke har tilbageleveret Bøgerne, om at gøre sig den Ulejlighed at oplede disse, skal jeg tillige opfordre Medlemmerne til flittig at benytte Biblioteket i den nu aabnede Sæson; foruden den Belæring og Underholdning, der vindes, vil man tillige vise, at man paaskønner vor flinke Bibliotekars varme Interesse for vor lille, gode Bogsamling.

Den 13. September 1903. EMMANUEL PEDERSEN.

Regnskab over Karnevalet den 21. Februar 1903.

Indtægt.

1144 Deltagerbilletter à 1.50	Kr. 1716.00	
988 Tilskuerbilletter - 1.00	- 988.00	
51 Børnebilletter - 0.50	- 25.50	
		Kr. 2729.50
152 Balbilletter à 1.00		- 152.00
Annoncer		- 75.00
Andre Indtægter		- 7.20
		Ialt Kr. 2963.70

Udgift.

Lokaleleje	Kr. 300.00	
Musik	- 484.00	
Teatret, Opstilling, Rekvisitter m. m.	- 83.00	
Assistance og Fortæring til samme	- 406.20	
Kontrol	- 18.00	
Provision	- 14.00	
Tryksager (Programmer, Billetter, Sange)	- 208.05	
Dragter	- 54.00	
Arbejdsspild	- 20.00	
En Mulkt	- 35.00	
Andre Udgifter (Sløjfer, Naale, Plakater, 1 Clichée, Porto	- 45.67	
		Kr. 1667.92
Merindtægt ved Afslutning af Regnskabet d. 15. Septbr.		- 1295.78
		Ialt Kr. 2963.70

Som Restancer indestaar Kr. 33.50.

København, den 15. September 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Ovenstaaende Regnskab revideret og befundet i Overensstemmelse med Bilagene.

København, den 15. September 1903.

ANT. ANDERSEN. FR. HJORTH. ALB. MICHELSEN.
EMMANUEL PETERSEN.

Nær og Fjærn.

Typografernes Stiftelse. Paa given Foranledning meddeles, at Adgangskort til Indvielsesfesten den 11. Oktober Kl. 4 saavel som til Aftenfesten uddeles, efterhaanden som Begæringerne indløber; de første faar Adgang til Forpladsen, de sidste indenfor den nu af Politiet tilladte afspærrede Del af Gaden.

Adgangskort — ogsaa de skriftlig bestilte — kan afhentes paa Søndag fra 10—2 i Mysundegade 30. Der vil foreløbig kun blive givet højst 2 Kort til hvert Medlem. Skulde der blive nogle tilovers, vil de selvfølgelig senere kunne afhentes efter nærmere Bekendtgørelse i *Typ.-Tid.*

Billetter til Aftenfesten kan godt bestilles reserveret; Betalingen behøver ikke at falde med det samme. Prisen er som bekendt for alt — Dans iberegnet — 3 Kr. Personen. Betalingen maa være erlagt senest 4. Oktober.

Navneforandring. Typograf A. Chr. Andersen af Randers har under 13. August d. A. erholdt Bevilling til at føre Familjenavnet Arnø.

Dødsfald. Trykkeren VILHELM AUCKENBERG, der i forrige Uge som Soldat afgik ved Døden, begravedes i Tirsdags Form. fra Kapellet paa Garnisons Kirkegaard. Som Repræsentant for Forbundet og Trykkerforeningen havde Laur. Jensen givet Møde. Foruden ham var kun mødt ganske enkelte Kolleger, fordi Familjen havde hemmeligholdt Tiden for Begravelsen, idet denne endogsaa var strøget i Listen fra Begravelseskontoret. Af samme Grund var »Gutenberg-Banneret« alene tilstede, medens Trykkerbanneret ikke kunde naa at komme med. — Præsten talte mildt og venligt over den Afdøde, hvorefter Liget af den nærmeste Familje bares til Graven. — Auckenberg var en flink og elskværdig ung Kollega, der dog i den korte Tid, han havde været Svend, var en Del arbejdsløs; under den anstrængende Militærtjeneste plagedes han af Sygdom, der tilsidst drev ham til selv at klippe Livstraaden over. — Militæretaten var mærkeligt nok ikke repræsenteret ved Begravelsen, der iøvrigt i flere Henseender havde et til den sørgelige Begivenhed svarende pinligt Præg.

Sygekassen og Lægerne.

Medlemmerne anmodes om, i Fald de fra 1. Oktober ønsker anden Læge, at meddele det paa Forbundskontoret inden den 20. Septbr. — Det fri Lægevalg gælder for et Aar og kan ske i følgende Kredse:

Amager: Lægerne Milo og Brünniche-Nielsen.
Indre By: Lægerne Lendrop, Wandall og Adolph H. Meyer.
Vesterbro: Lægerne Bentzon og Johnsson.
Frederiksberg: Lægerne Brehm og Neergaard.

Paa Amager i Taarnby Villaby er ansat Hr. Dr. Gundel.

Antallet af Kassens Læger bliver altsaa fra Oktober 17 til ca. 2000 Medlemmer. — Hertil kommer 7 Specialister.

Den ny Læge i den indre By, Hr. Adolph H. Meyer, bor Lundsgade 8.

Blokerede Trykkerier.

Aalborg: L. Beck.
Aarhus: Thykiær (Aarhus Papirposeforretning).
Esbjerg: Jørgensens Bogtrykkeri.
Fakse: Brødrene Larsen.
Grenaa: Grenaa Folketidende med Aflæggere, Ebeltoft Avis og Kolind Avis (Skjødsholm) — Grenaa Avis (Fru Færch).
Horsens: A. Knudsen.
Holstebro: Holstebro Avis (Dyrlæge Welsch) og Ringkøbing Avis, der trykkes hos W.
Hørsholm: Hørsholm Avis.
Nykøbing M.: Morsø Dagblad.
Odense: Alfred Tiedje.
Roskilde: Roskilde Tidende (Jul. Christjansen).
Rønne: Kieffers Bogtrykkeri.
Skive: Marius Jensen (Skive Folkeblad).
Slagelse: J. T. Louw.
Stege: Møens Dagblad (L. M. Tommerup) — Møens Folkeblad (H. J. Jensen).

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 9. Septbr.

1. Et Forhold paa et herværende Trykkeri, hvor et kvindel. Medlem klagede over at maatte udføre Arbejde, som hun ikke mente at være forpligtet til, diskuteredes. — Beslutning toges.

2. Skrivelse ang. den ny Tarif og øvrige Forhold var afsendt til Bogtrykkerforeningens Forretningsudvalg. Svarskrivelse forelaa. — Besvaredes.

3. Indlæg i Løvgreen & Wassmann-Affæren forelaa. — Beslutning toges.

4. Fra Bogtrykkerforeningen var indløbet en Skrivelse i Anledning af en Sag hos Henr. E. Jensen. — Svarskrivelse afsendes.

5. I den i tidligere Møder behandlede Sag om en Galvanoplastikers Afskedigelse forelaa atter Skrivelse fra Bogtrykkerforeningen. — Sagen henvises til Voldgiftsrettens Afgørelse.

6. Sygekontrollen diskuteredes, og det henstilledes til de samlede Styrelser snarest at træffe en Afgørelse om dette Spørgsmaal.

7. Fra Kjærsgaard i Herning forelaa Underskrift paa Tarifen. — Til Efterretning.

8. Fra Dansk Provinsbogtrykkerforening forelaa Skrivelse angaaende et Forhold hos en ikke navngiven Bogtrykker. — Svarskrivelse afsendes.

9. Et Lærlingeforhold i Faaborg behandledes.

10. En Skrivelse fra Esbjerg forelaa til Behandling. — Beslutning toges.

11. Fra Horsens-Afdelingen forelaa Meddelelse om et Lærlingeforhold og en Udmeldelse af Organisationen. — Til Efterretning.

12. Der toges Beslutning om Arbejdsforholdene i et Bladsætteri i Odense.

13. Til Medlemmer af De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg var valgt: Vict. Petersen med 18 St., Hvidtfeldt med 18 St., Mar. Hansen med 13 St. og Laur. Jensen med 12 St.

14. Fra Thisted-Afdelingen forespørges, om et Medlem er berettiget til Understøttelse ogsaa for den paafølgende Søndag efter 14 Dages Arbejdsledighed. — Nej, ikke naar Vedkommende erholder Arbejde om Mandagen.

15. Fra Typograf P. R. Juhl, der nu havde aflagt Svendeprøve, forelaa atter Anmodning om Optagelse. — Optages med 1/2 Aars Karantæne.

16. Et Medlem, som arbejder i Lyngby, anmoder om et Flyttelaan fra Lyngby til Nærum. — Nægtedes.

17. Emil Scherling forespørger, om han maa tage Plads i København som Trykker, og om han i den Anledning kan faa en Erklæring fra Forretningsudvalget. — Forretningsudvalget kan ikke indlade sig herpaa.

18. Fra Nykøbing-Afdelingen forelaa Meddelelse om et Lærlingeforhold. — Til Efterretning. SEKRETÆREN.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 13. Septbr. Frav. med anmeldt Forfald WARTENBERG.

Med 4 St. mod 2 vedtoges det at henstille til Generalforsamlingen at der af vor Lokalkasse ydes Forbundet en Sum af 500 Kr. som Administrationsbidrag. — Den typ. Trykkerforenings Styrelse er fremdeles misfornøjet med, at vor Styrelse administrerer Sygekassen. Vi henholder os imidlertid til den Beslutning, der blev tagen paa Fællesgeneralforsamlingen Søndag den 17. Maj. — Kontrakten mellem Budet og Foreningerne forelaa og vedtoges. — Et Andragende bevilgedes. — Et Medlem af den faglige Afdeling ønsker at overgaa fra en anden Sygekasse til vor. Nægtedes af Hensyn til Vedkommendes Alder. — Restancelisten gav Anledning til Diskussion, der resulterede i Vedtagelsen af en Reform, der forhaabentlig bevirker, at Restancerne for Fremtiden undgaas. — Et tidl. Medlem, der var slettet for Restance, havde begyndt at afbetale Restancen forinden de nye Forbundslove traadte i Kraft og havde nu betalt hele Beløbet. Han andrager om at blive optaget uden yderligere Indbetaling. Det henstilles til Forretningsudvalget at bevilge Andragendet. — Et tidligere Medlem, der ligeledes var slettet for Restance, opholdt sig nu i Amerika, hvorfra der var kommen Brev med Anmodning om Vedkommendes Bog. Naar Gælden er betalt kan Bogen sendes. — Ang. Bespisningen i den kommende Vinter vedtoges en Henstilling til Generalforsamlingen. — Det vedtoges at rette Henvendelse til Arbejdernes Fællesbageri og Bryggeriet »Stjernen« med Anmodning om et Besøg. — Et Medlem havde begaaet Falsk overfor Foreningen. Hans Understøttelse toges fra ham og han tilbagebetaler det ham udbetalte Beløb. — Mødet mellem Styrelsen og *Politikens* Personale udsættes paa Personalets Opfordring foreløbig. — Det besluttedes at indkalde Tillidsmændene og Inkassatorerne til Møde førstkommende Fredag Aften. E. M.

Kasseeftersyn.

Den typografiske Trykkerforening.

Ved et Dags Dato foretaget lovbefalet Kasseeftersyn hos Hr. Laur. Jensen fandtes følgende Beholdninger:

Hovedkassen: I Sparekassen	Kr.	5251.25
Kontant	-	22.06
Begravelseskassen: I Sparekassen	-	1850.68
Kontant	-	7.70
Ekstrakassen: I Sparekassen	-	1094.25
Kontant	-	14.51
Ialt	Kr.	8240.45

hvilket var stemmende med Bøger og Bilag.

København, den 10. Septbr. 1903.

ALB. MICHELSEN. VALD. JØRGENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5 1/2—8.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Georg Henrik Lindhardt (H. Meyer), udl. 96 hos Nielsen & Lydiche (overgaaet fra Ny typ. Forening). Sygeafdelingen: Sætter Georg Lindhardts Hustru Mary Sophie Valborg. Sætter Carl Einar Hansens Hustru Karen Mariane og Sætterlærling Johannes Christian Johannesen (Bording).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1148, Hans Peter Hansen (Valentin & Lund) fra Rejse. 1764, Roland B. Meyer (Leisner & Co.) fra Rejse. Trykkerafdelingen: 1766, Alfr. Carl Grønbech (Truelsen). 2130 (Verb. d. D. Buchdr.), Alois Wipfler (Levison). 1650, Karl Edvard Jensen (Chr. Schouw). 266, Robert L. Hansen (Centraltr.).

Provinserne: Kolding, 1718, Chr. Jensen Petersen, 1653, Fr. Adolf Rud og 1001, Frederik Skov (alle i Pl.). Fredericia, 1058, Henrik Nielsen (Militær). Aarhus, 1194, S. P. Jensen fra Silkeborg og 1601, A. P. J. Bjerregaard fra Esbjerg (begge i Pl.). Thisted, 1564, Anton Mouritzen fra Rejse (i Pl.). Næstved, 918, Carl Pagh Jensen (i Pl.). Ringkøbing (Holstebro), 1639, Johan Joseph Olsen (Thomsens Bogtr.). Ringkøbing, 1557, Jacob Larsen (Ringk. A. Dgbl.). Viborg, 1207, Viggo Blom og 1627, Lars Larsen (begge i Folkebl.). Hillerød, 1603, Ole Peter Jensen (Frb. A. Av.). Slagelse, 619, R. C. Jørgensen og 1374, H. C. Nielsen (Bogtrykkere).

I sidste Nr. stod 1141, L. P. Olsen og 1307, P. A. Petersen som tiltraadt Nykøbing F., skal være *Viborg*.

Bortrejste.

København: 3197, Thorkild Knudsen og 6291, Johan Chr. Carl Unger (begge til Odense som Bogtrykkere).

Provinserne: Vejle, 1421, Georg Moegreen til Amerika. Hillerød, 1557, Jacob Larsen til Ringkøbing i Pl. og 1595, Harald Andreasen til Randers (arbl.). Ringkøbing, 1615, Marinus Theodor Nielsen til Herning i Pl., 1627, Lars Larsen og 1207, Viggo Blom, begge til Viborg i Pl. Thisted, 1058, Henrik Nielsen til Fredericia (Militær). Aarhus, 1412, Oscar Guldbrandsen og 1549, Jens Marius Møller (begge til Herning i Pl.), 1646, Julius Hartmann og 1470, Erik Hestbek (begge til Odder i Pl.). Fredericia, 1342, Magnus Sørensen til Herning i Pl. Kolding, 67, C. Sonnenborg til Esbjerg i Pl.

Død.

København: Trykkerafdelingen: 278, Vilh. Auckenberg.

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdel.: 104, Malling-Andresen (Middagsp.), 2081, Stereotypist Carl Hansen (fratraadt Faget), 2078, Trykkeriarbejder Lars Mich. Em. Hansen (Wilh. Hansen). Sygeafdelingen: 5753, Trykker Joh. Schelhase, 1465, Trykker Sjang Duckert, 4149, Trykker Niels Peter Nielsen IV. og 4124, Anna Charlotte Nielsen (fraskilt Hustru).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5 1/2—6 1/2 og hver Torsdag fra 7 1/2—8 1/2.

ANNONCER

En yngre Sætter,

udmærket anbefalet, søger Plads.

Billet mrkt. »Nr. 38« modtager Ekspeditionskontoret.

Villa. I et Byggeselskab paa Amager (indenfor Sporvognsruten), som opfører *Enkelt-Villaer* med Have og 3 Lejligheder (2 à 3 og 1 à 2 Vær. m. Køkk.), er en Bog til Salg paa rimelige Vilkaar. Bill. mrkt. »Villa« modt. Ekspeditionskontoret.

En god fast Plads (Avissætter) i en middelstor Provinsby ønskes byttet med en lignende. Billet mrkt. »Bytte« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En dygtig Sætter-Trykker

kan faa Plads i *Aars Bogtrykkeri*.

Linotype-Sætter.

En øvet Linotype-Sætter kan faa Plads ved at henvende sig i *Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri*, Amagertorv 10.

Stereotypist-Medhjælper

kan faa Plads ved at henvende sig i *Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri*, Amagertorv 10.

Yngre Typografer

kan skabe sig en Livsstilling ved et fint, dansk Livsforsikringsselskab. Billet mrkt. »Livsstilling« modt. Ekspeditionskontoret.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 25 SEPTEMBER 1903 XXX AARGANG

Den typografiske Forening

fortsætter sin

ord. halvaarlige Generalforsamling

Søndag den 27. Septbr. 1903, Kl. 10 pr.

paa **St. Thomas** (den store Sal), Frederiksberg Allé.

Dagsorden: 1. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 2. Beretning fra Kontrahentmøderne. 3. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

Til at optælle Stemmesedler Lørdag den 26. Septbr., Aften Kl. 8 anmodes følgende Medlemmer om at give Møde paa Forbundskontoret: JOHAN LARSEN, ALBERT PETERSEN, ANTON NIELSEN, M. C. NIELSEN, ROBERT MØLLER, N. P. NIELSEN, WARTENBERG og BERENDT.

STYRELSEN.

Styrelsesmøde afholdes umiddelbart efter Generalforsamlingen.

FORMANDEN.

Det fri Lægevalg.

GENNEM Dagspressen og tillige i den faglige Presse er der i den senere Tid fremsat en Række Betragtninger over Spørgsmaalet *frit Lægevalg* kontra *det faste Lægesystem*, der er fremherskende for Sygekasserne her i Landet, uden at man dog har foretaget noget væsenligt Skridt henimod at faa forandret det nuværende System udover en mellem Lægeforeningen og de samv. Sygekasser paabegyndt Forhandling.

Idéen om at lade et Sygekassemedlem søge den Læge, han selv ønsker, stammer fra Tyskland, hvor Systemet nu er indført i de fleste af Landets større Byer, f. Eks. i Berlin, Køln, Frankfurt a. M., München og Nürnberg, og da vi herhjemme ellers i alle andre Tilfælde er saa villige til at overføre Tysklands Fremskridt paa dansk Grund, kunde det maaske være værd at overveje, om ikke det her foreliggende Spørgsmaal egner sig for en saadan Omplantning.

Et lille Skridt henimod det fri Lægevalg er i den sidste Tid gjort, idet man har delt de enkelte Distrikter mellem 2 eller 3 Læger, men dette er dog kun frit Lægevalg af Navn, men Tvangslægesystem af Gavn.

Saaledes som Lægespørgsmaalet nu er ordnet med sit Tvangslægesystem, fremkommer der ofte Klager, og det saavel fra Medlemmerne og Bestyrelserne som Lægerne. Medlemmerne hævder ikke uden Grund, at Forholdet mellem Patient og Læge nu er et simpelt Forretningsforhold, der udelukker Tillid fra Patientens og Interesse fra Lægens Side. Lægen betragtes som en Embedsmand, der søger saa let og saa hurtigt som muligt at komme af med et Sygdomstilfælde, f. Eks. ved at skrive Patienten paa Hospitalet, og man hører derfor ofte Beklagelser fra Medlemmer over den Læge, man har tvunget dem til at konsultere.

Uoverensstemmelsen mellem Patient og Læge kan jo endda give et for Medlemmet ret ubehageligt Resultat, idet han kan miste sin Sygehjælp! I Referatet fra Den typ. Forenings Styrelsesmøde den 29. Juli, som findes optaget i *Typ.-Tid.s* Nr. 33, anføres et Tilfælde, hvor Patienten har undladt at lade sig indlægge paa et Hospital, til Trods for at Lægen havde skrevet ham til Indlæggelse. I Stedet for forlangte han Sygepenge, hvilket Kassereren nægtede ham, og Ledelsen billigede Nægtelsen.

Skønt man maa kende Tilfældets Karakter nærmere, forinden man kan dømme om det, fremgaar det dog klart af det anførte, at der ikke kan bestaa noget Tillidsforhold mellem den paagældende Læge og det omtalte Medlem, lige saa lidt som et saadant Forhold kan komme i Stand senere. I Sygdomstilfælde er Tilliden til Lægen en meget vigtig Ting, der kan faa en betydelig Indflydelse paa Helbredelsen af visse Sygdomme, hvis sjælelige Moment kan være fremherskende. En tysk Læge siger herom: »Man kan henvise den Fattige til en bestemt Skræder, til en bestemt Urtekræmmer, men ikke til en bestemt Læge. Lægen indtager en fuldstændig Undtagelsesstilling, der skyldes det ejendommelige i hans Erhværv; han er hovedsagelig en Tillidsmand. Fra det Øjeblik, da han mister denne Karakter, ophører hans Betydning«.

Et Forhold, der, hvad de store Sygekasser angaar, saavel gaar ud over Lægen som den Syge, er det ringe Antal Læger, der ansættes, hvorved mangen Læge i sin daglige to Timers Konsultationstid kan have Besøg af over 50 Patienter. Det siger sig selv, at Behandlingen maa blive derefter.

De to største Sygekasser i Danmark, »Fremtiden« og »Alderstrøst«, der tilsammen har ca. 22,000 Medlemmer, har ialt til disse kun 30 Læger eller 730 Medlemmer gennemsn. til hver Læge. Disse Tal tyder paa, at Sygekasselægerne har mere at bestille end andre Læger, idet Medlemmerne tillige faar gratis Lægehjælp til deres Børn, samt at Folk oftere søger Læge, naar de er i en Sygekasse, end naar de er udenfor en saadan.

En væsenlig Grund til at Lægerne søger gennemført det fri Lægevalg, tør nok søges i den Omstændighed, at de under de nuværende Forhold er i høj Grad afhængige af Sygekassebestyrelserne, der er interesserede i, at de Syge bliver skrevet rask saa snart som muligt. Under Trykket af dette Afhængighedsforhold kan det tænkes, at en Læge skriver en Patient rask førend dette virkelig er Tilfældet.

Ved det fri Lægevalg skal Lægen naturligvis tage det mest mulige Hensyn til Sygekassens Tarv, men han bliver fri for at staa i direkte Afhængighedsforhold til Bestyrelsen eller dens enkelte Personer, der undertiden kan paatage sig en større Myndighed end Lovene hjemler dem Ret til.

Spørgsmaalet om frit Lægevalg er, som sagt, ikke noget nyt Spørgsmaal, idet der allerede i Maj 1901 i Berlin dannedes en Lægeforening for at gennemføre dette Formaal, og den første Sygekasse, Foreningen sluttede Kontrakt med, var »Maskinbyggernes Sygekasse«.

Man arbejdede og arbejder endnu i Tyskland efter et Art Pointssystem, saaledes at f. Eks. en Konsultation hos Lægen regnes for et Point, et Besøg hos Patienten 2 Points. Sygekassen betalte den Gang 75 Pfg. pr. Kvartal for hvert Medlem til Lægeforeningen, som saa selv fordelte Beløbet til sine Medlemmer i Følge det Antal Points ethvert Medlem havde faaet i Kvartalets Løb. Et Points Værdi fandt man ved at dividere det samlede Pointsantal ind i den paagældende Sygekasses Lægehonorar.

Efter min Mening er denne Ordning retfærdigere end den nuværende hos os, idet Lægerne derved bliver lønnet af det

samlede Lægehonorar *efter det Arbejde*, hver enkelt har udført, og ikke som nu efter *Antallet af Medlemmer* i den paagældende Kreds, uden Hensyn til, om disse Medlemmer har voldt Lægen noget Arbejde eller ikke.

Udviklingen af det her omtalte nyere System har i Berlin været ret stærk, naar man tager i Betragtning, at alt nyt møder Modstand. Medens de i Berlin under det fri Lægevalg arbejdende Sygekasser i 1891 kunde vælge mellem 700 Læger, var Antallet i Begyndelsen af indeværende Aar 1578 Læger, deriblandt 4 kvindelige. Af Lægerne var 507 Speciallæger og 46 Professorer eller Privatdocenter ved forskellige Universiteter.

Berliner-Foreningen af Læger for frit Lægevalg modtog i 1902 fra Sygekasserne et Honorar af 564,017.30 Mark, og de Sygekasser, der har frit Lægevalg, talte ved Aaret 1903's Begyndelse ca. 190,000 Medlemmer, deraf omtrent 60,000 Kvinder.

Saaledes som Lægehonoraret fordeles hos os, er det af følgende Grunde en Uretfærdighed mod Lægerne: I én Kreds kan saavel de hygiejniske Forhold som Familjernes Sammensætning og Sygelighed være gunstigere end i en anden, selv om det samlede Medlemsantal er ens i begge Kredse. Medens den ene Kreds kan bestaa af overvejende ugifte og raske Medlemmer, kan den anden være beboet af overvejende sygelige Medlemmer eller Familjer med Børn, der giver Lægen et stærkt forøget Arbejde. Der er selvfølgelig ingen Mening i, at den Læge, der virker i den sidst omtalte Kreds, skal nøjes med samme Honorar som den, der virker i den første Kreds; thi ligesom Arbejderen er sin Løn værd i Forhold til det Arbejde, han udfører, saaledes burde dette ogsaa være Tilfældet med Lægerne, og den retfærdigste Ordning af dette Lønforhold vilde vel nok være den, at Lægepengene fordeltes mellem Lægerne i Forhold til det Antal Sygebesøg eller Konsultationer, hver enkelt Læge havde haft i Kvartalets Løb, altsaa Pointsystemet paa en anden Maade.

Den her i København den 26. Maj 1903 dannede Lægeforening for *frit Lægevalg*, som tæller 100 Medlemmer og hvis Formand er Hr. Dr. V. RYDER, har ment, at Bonsystemet vilde være heldigst hos os. Bonsystemet kan virke paa to Maader, enten »*paa Sygdom*« eller »*paa Tid*«, saaledes at der enten udstedes en Bon for hver Sygdom eller en Bon, der gælder for et vist Tidsrum, hvilket Lægerne ønsker fastsat til et Aar ad Gangen, efter hvilken Tid et Medlem kan søge sig en ny Læge indenfor Foreningen »frit Lægevalg«, dersom han ikke er tilfreds med den Læge, han i det forløbne Aar har haft, ligesom Lægen ogsaa kan frasige sig et Medlem, han ønsker sig fritaget for.

Fristelsen til Simulation vilde sikkert ikke blive større end den er nu og desuden kan Kontrollen med de Syge jo ogsaa udvides i passende Grad, for saa vidt dette maatte vise sig nødvendigt. Man er noget tilbøjelig til at mene, at Folk, naar de bliver arbejdsløse, simulerer at være syge; men Grunden til den større Sygelighed blandt Arbejdsløse *kan* jo ogsaa ligge i en mangelfuld Ernæring, som Følge af de slette økonomiske Levevilkaar, Arbejdsløsheden medfører.

Siden Forbundets Dannelse, hvor Forretningsudvalget administrerer saavel Provinsafdelingens som Københavns Sygekasse, og hvor Medlemmerne jævnlig skifter Opholdssted fra København til Provinserne og omvendt, føles det som en væsenlig Ulæmpe, at Forholdene saavel m. H. t. Sygehjælpens Størrelse som til Lægerne er saa uensartede. Naar en Mand, der her i København har sikret sig fri Lægehjælp, kommer til at arbejde ude i Provinsen og bliver syg dèr, maa han selv betale sin Læge, idet Provinsafdelingen, som bekendt, ikke yder Læge-, men kun Pengehjælp. Da Lægerne jo nu er ligesaa godt organiseret som vi, maatte der vel kunne tænkes den Ordning, at Foreningen »frit Lægevalg« her i København fik Tilslutning af de Læger i Provinserne, der ønsker Sygekassepraksis, og at derved Forbundets Medlemmer derude fik Adgang til billigere Lægehjælp end de nu har.

Ved det fri Lægevalg er den formelle Forandring den, at Sygekassebestyrelserne ikke har med de enkelte Læger at gøre, men med Lægeforeningen gennem dens Bestyrelse, med hvilken der ogsaa kontraheres. Til Gengæld vil Lægeforeningen bistaa Sygekassebestyrelserne ved Kontrollen af de Syge gennem Ansættelsen af Skønslæger, der vælges paa Lægeforeningens Generalforsamling og har til Opgave for et Aar ad Gangen at medvirke ved Paadømmelsen af Tilfælde af tvivlsom Arbejdsudygtighed.

For de Syge er Fordelene størst, idet de kan faa den Læge de har Tillid til, uden at frygte for at han skal være overbebyrdet med Arbejde og af denne Grund behandle dem skødesløst. Det fri Lægevalg med de mange Læger vil jo ogsaa fordele Medlemmerne mere end nu, til Gavn for de Syge, og derved vilde maaske mange af de Klager forstumme, som under det nuværende System lyder snart fra den ene og snart fra den anden af de interesserede Parter.

Jeg erkender denne Sags gennemgribende Betydning og indser fuldt vel, at den ikke lader sig realisere i en Haandevending. Hensigten med denne Artikel er derfor ogsaa foreløbig kun at faa rejst en Diskussion her i Bladet om Sagen, at faa draget frem for Dagens Lys de Skavanker, der klæber ved det nuværende System, og muligt finde en Løsning, der kan tilfredsstille alle. Det er jo ikke udelukket, at det nuværende *Tvangslægesystem* eller saakaldte *fri* Lægevalg mellem 2—3 Læger i en Kreds, kunde blive afløst af et virkeligt *frit Lægevalg*.

LAUR. JENSEN.

Beregning—Fastløn.

HR. J. G. forstaar ikke den Sætning i min første Artikel, at Beregningssætteren flere Steder bærer Skylden for, at Fastlønsarbejderen maa slide ualmindelig haardt for sin Minimalløn. Nuvel, jeg skal søge at gøre mig forstaaelig for ham. Jeg vil vælge et Par tilfældige Tal. Fastlønssætteren A. skal efter den paa Stedet gældende Tusindbetaling levere gennemsnitlig 300 Linjer daglig for at kunne sige at have gjort sin Pligt — saaledes som vi opfatter Betydningen af dette Ord; hans Gespon, Beregningssætteren B., præsterer imidlertid 370 Linjer pr. Dag, hvilket jo ingen kan indvende noget imod. Principalen, eventuelt Faktoren — hvilket i mange Tilfælde kommer ud paa ét, da en stor Del af de sidstnævnte har en vis Tilbøjelighed til aldeles at misforstaa deres Stilling —, der mener at have købt Fastlønsarbejderens *fulde* Arbejdsævne, gaar og ærgrer sig over denne Forskel i Ydelsen, og en skønne Dag lader han A. paa en fin Maade forstaa, at hvis han ikke naar op i Nærheden af B., saa kan der passere ham et eller andet ubehageligt. A. har saaledes Valget mellem *Pligten* og det, der *fordres* af ham. Dette Valg vilde maaske ikke falde ham vanskeligt, dersom han vidste, at han kunde hente moralsk Støtte hos B.; men som oftest kan han det ikke. Og hvad bliver saa Resultatet? Jo, det bliver dette, at A. — der maaske er Familjefader eller har andre Pligter — ikke tør udsætte sig for Arbejdsløshedens Følger, men anstrænger sig det mest mulige for at tilfredsstille de Fordringer, der stilles til ham. Den Slags Tilfælde tror jeg ingenlunde høre til Sjældenhederne, og saa mener jeg at være i min gode Ret, naar jeg lægger Ansvaret herfor over paa Beregningssætteren. Thi naar de to Klasser af Arbejdere ved given Lejlighed hjalp hinanden med at hævde den enkeltes Ret, saa vilde sikkert adskillige af den Slags Forhold kunne ordnes paa en for begge Parter tilfredsstillende Maade.

Dette Eksempel (Personerne A. og B.), illustrerer de Forhold, jeg af al Magt vil bekæmpe. Og jeg tror, at alle fornuftige Kolleger — ogsaa Hr. J. G. — vil give mig Ret i, at her er noget, der trænger til Forandring. Alene af den Grund kunde jeg gaa med til Fastlønssystemets Indførelse.

Ganske sikkert har den store Forskel mellem Beregning og Fastløn paa sine Steder været Aarsag til, at denne sidste er bleven hævet en Del, og det bliver sikkert heller ikke saa

ganske let at faa Beregningen ud af Verden. Men naar Hr. J. G. mener, at i det Øjeblik vi gaar til Beregningens Afskaffelse, saa maa Fastlønnen op paa Beregningens *Gennemsnit*, saa tror jeg, at han sætter Maalet for højt. Selv om Organisationerne enes om Fastlønssystemets Indførelse, og en kommende Tarif udarbejdes med dette for Øje, vil der sikkert gaa et Par Tarifperioder, før Fastlønnen har naaet den nuværende Beregnings Gennemsnit. Følgen af Systemskiftet vil blive, at nogle faar et lille Indtægtstab, medens det store Flertal vel nok faar en ikke ubetydelig Indtægtsforøgelse. Dette er i mine Øjne en underordnet Ting, da vi selvfølgelig — inden vi gaar til at foretage dette Skridt — maa sikres en anstændig Fastløn. Hovedsagen er, om vi ved at foretage Forandringen, nærmer os Idealet: Alle Arbejdsløse i Arbejde, tilstrækkeligt. Herom kan der disputeres. Og jeg for mit Vedkommende tror, at vi vil blive skuffede, idet jeg er bange for, at Standen ikke er tilstrækkelig moden dertil i Øjeblikket.

Hr. J. G. henviser mig til at slaa et Slag mod Overarbejdet, hvilket under de forhaandenværende Konjunkturer ogsaa kan være i høj Grad nødvendigt. Dette er imidlertid et Onde, der ikke er saa let at faa Bugt med, saalænge der ikke eksisterer et bestemt Forbud derimod i Tarifen. En væsenlig Aarsag hertil er vel nok Pladsmangel. Paa dette Omraade kunde imidlertid Fastlønssystemet gøre god Gavn. En højere Minimalløn vilde nemlig gøre det lettere at nægte at udføre Overarbejde. Man kan jo næsten ikke andet end undskylde en Arbejder, der søger at supplere sin i Forvejen ringe Løn paa denne Maade. At Ondet er mest udbredt i København er jo rimeligt; men ikke desto mindre viser det sig, at Begrebet »regelmæssigt dagligt Overarbejde maa ikke finde Sted« herude i Provinserne godt kan strække sig over Uger. Som man ser et elastisk Begreb.

— — —

Til Hr. A. Ø. kun et Par Ord:

De konstaterede i sidste Nr. Enigheden imellem os, og jeg kan i alt væsenligt give Dem min Tilslutning.

Spørgsmaalet er, om vi er modne til at lade Systemskiftet træde ud i Livet. Har den enkelte Arbejder den rette Forstaaelse af Spørgsmaalet, d. v. s.: at han kun leverer det Kvantum Arbejde, der svarer til den Sum han faar, og er han stærk nok til at modstaa det Pres, der eventuelt fra anden Side vil blive øvet paa ham, da kan vi med Udsigt til at naa Idealet saa nær som muligt foretage Forandringen. Men heller ikke før. Og her gælder det først og fremmest Enighed blandt de enkelte Personaler; thi uden dette vil det være vanskeligt for Organisationen at hjælpe. J. A.

Generalforsamlinger og Møder.

Tillidsmænds- og Inkassatormøde

afholdtes den 18. ds. i Den typ. Forening. — FORMANDEN meddelte, at Hensigten med Mødet var at træffe Foranstaltninger mod det overhaandtagende Restanceuvæsen. En Del Medlemmer syntes ikke at kende Foreningens Love, der overhovedet forbyder Restancer. Andre Fag tager mere haardt paa saadanne efterladende Medlemmer, f. Eks. Smedene; hos disse foretages en Gang imellem en Razzia, og omkring 100 Restanter sættes ud af Organisationen, idet Styrelsen vel véd, at Arbejdskammeraterne nok skal vide at faa dem ind i Rækkerne igen. En saadan Fremgangsmaade var nu vanskelig at indføre hos os, saalænge vi havde en anden Forening staaende ved Siden, hvor den Slags Fagfæller kunde finde Optagelse. Der var tilmed det uheldige Forhold hos os, at Restanterne fortrinsvis fandtes blandt de Medlemmer, der stod i Arbejde. Styrelsen vilde nu opfordre Tillædsmændene og Inkassatorerne om at være den behjælpelig med at komme dette Uvæsen til Livs, og vilde i saa Henseende foreslaa Indførelsen af Sedler, hvorpaa vedkommende Medlems Restance stod opført; Inkassatoren vilde paa den Maade være å jour med tiltrædende Medlemmers Forhold til Foreningen, hvad som oftest ikke var Tilfældet nu. — KASSEREREN illustrerede yderligere Forholdene med nogle Oplysninger om Restancerne; disse var ved Halvaarets Slutning naaet op til over 3000 Kr. Listen over Restanterne fyldte 12 Foliosider. Som det gik nu, kunde det ikke vedblive at gaa; Taleren havde ofte vanskeligt ved at klare de ugenlige Udgifter, men maatte tage af Beholdningen, hvorved Foreningen led Rentetab. At der paa en Uges Inkassation kunde findes 300 manglende Bidrag, var alt for meget. Indførelsen af de foreslaaede Sedler vilde vel give Taleren noget forøget Arbejde, men det vilde han med Glæde paatage sig, hvis der derved kunde bringes bedre Forhold til Veje. — Under den paafølgende Diskussion ankedes der fra flere Sider over, at de foreslaaede Foranstaltninger var for spinkle, og at der skulde langt mere effektive Midler i Virksomhed for at ramme dette Uvæsen. Fra anden Side fandt man Indførelsen af Sedlerne praktisk, men anbefalede tillige Afholdelsen af Personalemøder, ved hvilke der kunde appelleres til Folks Æresfølelse. — Diskussionen resulterede i Vedtagelsen af følgende Resolution:

Mødet med Tillidsmændene og Inkassatorerne paa »Søfryd« den 18. September 1903 vedtager: 1) at der tilstilles d'Hrr. Inkassatorer en trykt Seddel, hvorved de bliver i Stand til at kontrollere Restancerne; 2) at der afholdes Personalemøder angaaende eventuelle Restancer.

Efter at forskellige Foreningsforhold vare drøftede, rettede Formanden en Tak til Tillidsmændene for det gode gensidige Forhold, der havde bestaaet Parterne imellem i de forløbne Aar, hvorefter Mødet hævedes.

CHR. CLAUSEN,
Sekretær.

Gutenberg-Koret

afholdt Søndag den 6. September halvaarlig Generalforsamling paa »Søfryd«. Formanden TH. BERTHELSEN, bød Velkommen, hvorefter MICH. SCHMIDT valgtes til Dirigent og CHR. NIELSEN til Sekretær. Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i Halvaaret, idet han mindede om det vellykkede Karneval, Fodturen samt Korets fuldtallige Deltagelse i Grundlovsfesten. Koret havde desuden sunget paa Enghavevej og Kløvermarksvejen, og havde assisteret ved en velgørende Fest i »Sct. Pauli« i Sundby. Korets 10-aarige Stiftelse var fejret ved en vellykket Skovtur til Vogns. Beretningen godkendtes enstemmig. Kassereren, LUDV. JENSEN, fremlagde Regnskab for Halvaaret. Efter en Diskussion, hvorunder det bl. a. anbefaledes at tage lidt haardere fat paa de Restanter, der havde forladt Koret, godkendtes Regnskabet enstemmig. — Til Næstformand genvalgtes KRETZSCHMER, til Kasserer valgtes ALB. ANDERSEN i Stedet for Ludv. Jensen, som ikke ønskede Genvalg, til Revisorer valgtes MICH. SCHMIDT og JENS LARSEN. Under Eventuelt diskuteredes en Del Sager, hvorefter Generalforsamlingen sluttedes. C. N.

Nær og Fjærn.

Typografernes Stiftelse. Billetter til Aftenfesten faas udelukkende hos Kasserer J. F. Møller, Mysundegade 30 [3].

Samtidig tjener til Underretning, at Menuen efter Ønske fra forskellig Side er sammensat saaledes:

Fiskerand med Hummer og Asparges, Oksefilet (Rødvin), Is (Madeira) og Kaffe.

Prisen den samme: 3 Kr. pr. Kuvert.

Det ældste Blad i Verden er, ifølge *Revue Universale*, en Slags officiel Avis i Kina, »Kin-Pan«, der allerede skal have eksisteret for over 1000 Aar siden og endnu udkommer. Bladet har gennemgaaet en storartet Udvikling. Indtil Aaret 1301 efter vor Tidsregning udkom det kun én Gang maanedlig og indskrænkede sig til at meddele de vigtigste Begivenheder fra Hoffet i Peking. Derefter udkom det ugentlig, og i 1830 blev det Dagblad. Nu udkommer det daglig i tre Udgaver: den første om Morgenen er trykt paa gult Papir, den anden om Middagen paa hvidt og den tredje om Aftenen paa graat Papir.

Regeringstrykkeriet i Washington er nu omtrent færdigt, og vil, naar det bliver taget i Brug, være det største Trykkeri i Verden. Det vil komme til at beskæftige 4000 Personer, hvoraf en Tredjedel er Kvinder. I Bogbinderiet arbejder 900 Personer. Trykkeriet har 1200 Sættere, 100 Maskinmestre og 200 Paalæggere. Falsning og Hæftning besørges af henholdsvis 600 og 200 Personer. Af Stereotypister og Galvanoplastikere findes der 55. Resten af Personalet bestaar af Maskinister, Fyrbødere, Mekanikere og Hjælpearbejdere.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal.

Styrelsesmøder.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Tirsdag den 15. September.

Et Udkast til en Kontrakt med Budet akcepteredes. — En Opfordring fra De samv. Fagforbund om at indbetale 10 Øre pr. Medlem til Forskudskassen. Til Efterretning. — Det vedtoges at lade afholde en Række Perronalemøder for i videst mulig Udstrækning at faa de endnu uorganiserede Kvinder til at slutte sig til Foreningen. — Et Medlem kan ingen Understøttelse faa, fordi det er oplyst, at det er ved egen Skyld, hun har maattet forlade sin Plads. — Paa et Trykkeri stod et Medlem og arbejdede for 10 Kr. ugenlig. En Henvendelse af Formandinden har bevirket, at Vedkommende nu bliver betalt tarifmæssig.

H. C.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Lokalformand.

Bogense: Typ. CHR. NIELSEN-WANG i Stedet for M. L. Johansen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 3861, Marius J. Michelsen (Bagge) fra Udlandet. 1884, Vald. Th. Hansen (Missionstrykkeriet) fra Udlandet. 914, Chr. Andr. Christensen (Saaderup) (Ludv. Jørgensen) fra Rejse. Trykkerafdelingen: 1369 (Norsk Centralforening), Hans Andersen (Centraltrykkeriet) fra Rejse.

Provinserne: Randers, 1595, Harald Lauritz Andreasen fra Hillerød (arbl.) og 1565, Richard Thuesen, fra Rejse (Ryes Bogtr.). Odder, 1470, Erik Hestbek og 1646, J. P. J. Hartmann fra Aarhus (i Pl.). Ringsted, 1374, E. Hansen (arbl.). Helsingør. 1213, R. F. Wichmann (fra Rejse). Varde, 837, S. C. Grone (Lokalredaktør) og 1671, Anton Jensen (arbl.). Kolding, 1822, (Norsk Centralf.) Johan Mortensen (i Pl.). Odense, 1048, Thorkild Knudsen og 1768, Joh. C. C. Unger. Herning, 1660, Jens Anton Jensen, 1575, Carl A. Christoffersen, 1412, Oskar Guldbrandsen, 1744, Jens Eduard Christensen, 1615, Theodor Nielsen, 1342, Magnus Sørensen og 1549, Jens Marius Møller (alle i Pl.). Esbjerg, 67, C. C. A. Sonnenberg (i Pl.). Aarhus, 1465, Anton Marius Andreasen (i Pl.). Slagelse, 1590, Axel Vilh. Knudsen, fra Kbhvn. (arbl.). Brønderslev, 1382, E. V. Niclasen. Næstved, 1722, N. P. Andersen (i Pl.).

Bortrejste.

København: 1385, M. J. Enemark til Kristiania i Pl.

Provinserne: Odense, 945, N. P. Andersen og 1576, Wilh. Schmidt (begge paa Rejse). Faaborg, 1021, E. H. Knudsen (til Svendborg i Pl.) og 1655, Hansen Møller (paa Rejse). Kolding, 1457, N. B. Nielsen og 1822 (Norsk Centralf.), J. M. Mortensen (begge paa Rejse). Helsingør, 1744, J. Christensen (til Herning i Pl.). Esbjerg, 837, S. C. Grone (til Varde som Redaktør af Vestjyll. Soc.-Dem.). Herning, 1549, Jens Marius Møller (til Odder i Pl.). Odder, 1287, Anthon Pedersen og 1450, Marinus Frederiksen (til Aarhus som Militær). Brønderslev, 1084, Sørensen-Kjeld (til Aarhus som Militær). Roskilde, 1372, Esben Hansen, til Ringsted (arbl.).

Udmældte.

København: 2696, Trykkeriarbejder Alfred Jensen (Gyldion) (O. C. Olsen).

Provinserne: Ringsted, 1737, H. P. Kinnerup (udvandret til Amerika).

104, Sætter MALLING-ANDRESEN (Middagsposten), der stod som udslettet i sidste Nr., har inden 24 Timer efter Udslettelsen betalt sin Gæld, hvorfor Udslettelsen annulleres. Det er anden Gang det er Tilfældet for nævnte Medlems Vedkommende. Selvfølgelig gentages, for *hans* Vedkommende, denne Praksis ikke oftere.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Paa given Anledning gøres opmærksom paa, at man, forinden Plads modtages, **skal** *henvende sig til Formanden* (jvfr. Lovenes § 6).

Samtlige Restancer bedes indbetalt inden Udgangen af denne Maaned af Hensyn til Opgørelse med Forbundet.

LAUR. JENSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Indstudering af Kantaten. — Lørdag den 17. Oktbr. Generalforsamling.

T. S. Den **ordin. Generalforsamling** finder Sted Lørdag d. 10. Oktbr. i Kafé Klampenborg, Blegdamsvej 50, St. Forslag, der ønskes behandlede, bedes indsendt til Formanden i Løbet af 8 Dage. Dagsorden: Se Regnskabet.

Gymnastik hver *Onsdag Aften fra Kl. 8½ til 10 og Søndag Form. 9½—11.* Hr. Prmlt. Ulrichs Lokaler, Citygade 23. STYR.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10. Styrelsen bedes møde.

ANNONCER

En Sætter-Trykker

som er kendt med Pasningen af en Dobbeltpresse og kan besørge Paalægningen, kan erholde fast Plads i en Provinsby. Bill. mrkt. »P. H.« indlægges paa Ekspeditionskontoret snarest muligt.

En yngre Typograf

(Akcidens- og Avissætter), udmærket anbefalet, søger Plads. Bill. mrkt. »W. O.« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Avis- eller Akcidenssætter

(godt anbefalet), søger Plads. Billet mrkt. »1162« modtager Ekspeditionskontoret.

En **flink, yngre Sætter,** helst med lidt Kendskab til Trykning, kan straks faa foreløbig, muligvis senere fast Plads. Bill. mrkt. »637« modt. Ekspeditionskontoret.

En dygtig Sætter,

der har aftjent sin Værnepligt i Sommer, søger Plads straks. Billet mrkt. »1520« modtager Ekspeditionskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

Arends & Voigt

Larsbjørnstræde 5.

København K.

Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

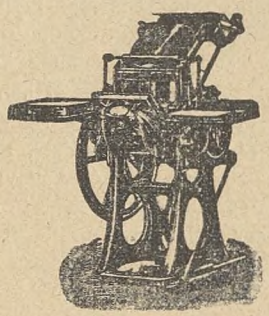
Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Fore spørgsel

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

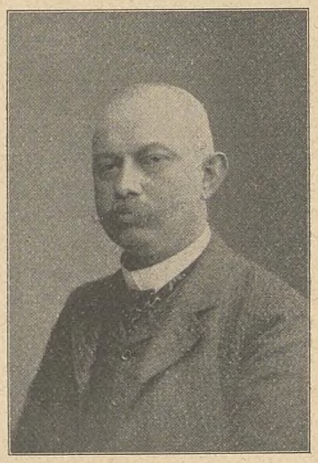
TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 2 OKTOBER 1903 XXX AARGANG

Hr. P. Lauritzen.

DEN Mand, hvis Navn staar over disse Linjer, og hvis Billede vi i Dag bringer, traadte i Gaar tilbage fra en Virksomhed indenfor Organisationens Ramme, der har sat sine dybe Spor og derfor sent vil glemmes. Kun faa af Dansk Typografforbunds ledende Mænd kan, som Hr. P. Lauritzen, se tilbage paa saa rig en Virksomhed.

Stillingen som Formand for Den typ. Forening er ingenlunde let, til Tider har den endog været ret vanskelig; men Hr. P. Lauritzen havde den lykkelige Haand, der kunde besejre alle Vanskeligheder. Organisationen var for ham alt, og det var hans inderligste Overbevisning, at intet Offer var for stort og ingen Vej for trang, naar blot Organisationen derved kunde vinde i Styrke og Sammenhold. — Ofte er Hr. P. Lauritzen i dette Arbejde bleven skuffet, og en af hans største Skuffelser var den, at det ikke lykkedes ham at faa Ny typ. Forening ind under Den typ. Forening.

Aabent og ærligt opsøgte han Ny typ. Forenings ledende Mænd, og ved alle de Midler, der stod til hans Raadighed, søgte han at overbevise dem om det meningsløse i, at de vedblivende holdt sig udenfor den Organisation, hvori de rettelig hørte hjemme. Kun Skam til Tak høstede P. Lauritzen for denne Kanossagang. Historien har vist, at under Venskabets Maske drev disse Mennesker det forargeligste Hykleri overfor ham.

Men der var andre Ting, hvor Hr. P. Lauritzen ikke alene overfor sin egen Organisation, men i ligesaa høj Grad overfor alle andre Organisationer, har indlagt sig store Fortjenester.

Det var under den store Lock-out.

Da Tanken kom frem om at oprette en Bespisningsanstalt for de Udelukkedes Hustruer og Børn, var det Hr. P. L., der med hele sin Energi og Handlekraft satte alt ind paa at faa denne ædle Tanke realiseret. Det lykkedes ham fuldtud, og da Lock-out'en var sluttet, herskede der kun én Mening: at P. Lauritzen ved dette enestaaende Arbejde havde vundet alle rettænkende Menneskers Sympati og Agtelse.

Hr. P. Lauritzen har i de forløbne Aar, siden 1890, da han for første Gang valgtes ind i Den typ. Forenings Styrelse, deltaget i en utallig Masse Møder, Forhandlinger og Kongresser. I 1890 var han med i Arbejderkongressen i Kristiania; paa denne Kongres blev Grundstenen til det skandinaviske Typografforbund lagt, og samme Aar udfoldede Hr. P. L. en ivrig Virksomhed for at faa Typograferne til at deltage i den første Majdemonstration. I 1891 deltog han i den skandinaviske Kongres, som afholdtes paa Wodroflund, ligesom han fik meget at gøre med den Tarifbevægelse, som den Gang var oppe. I 1895 valgtes P. Lauritzen til Formand for Repræsentantskabet, og denne Post vedblev han at beklæde, indtil han i 1897 valgtes til Formand for Den typ. Forening. Fra dette Øjeblik var Hr. P. L. fuldt optaget af Organisationsarbejdet, skønt han ved Siden af denne Virksomhed indtil 1900 maatte passe sit Arbejde som Typograf ved *Politiken*, og det faldt da i hans Lod at udarbejde Grundlaget for den gode Tarif, som københavnske Typografer i 1898 bragte hjem.

Denne Tarifbevægelse er sikkert et af Hr. P. Lauritzens skønneste Minder. I 14 lange Maaneder sled han i Forhandlingerne med Principalerne, medens det syntes, som om disse havde sat sig til Opgave at trække Afgørelsen saa langt ud, som det overhovedet var muligt. Det lykkedes imidlertid dog Hr. P. L., ved Hjælp af det ubestridelige Forhandlingstalent, han er i Besiddelse af, at faa gennemført den første Bladsætter- og Maskinsætter-Tarif.

Hr. P. Lauritzen er nu traadt tilbage fra et brydsomt og opslidende Arbejde i Organisationens Tjeneste. Vi takker ham for dette Arbejde og ønsker ham Held og Lykke i hans nye Virksomhed.

Hr. P. Lauritzen har, samtidig med, at han forlader Formandsstillingen, startet et Annoncebureau.

Det fri Lægevalg.

MED stor Interesse læste jeg Hr. LAUR. JENSENS Artikel om denne Sag i forrige Nr. af *Typ.-Tid.* Den samme Sag er for nogle Maaneder siden ret udførligt bleven omtalt i *Social-Demokraten* af Hr. VALD. OLSEN, nuv. Sekretær for De samv. Fagforbund. Hvem af de to Herrer der har størst Indsigt i Sygekassespørgsmaal og specielt om Spørgsmaalet *frit Lægevalg*, kender jeg ikke, men d'Hrr. er kommen til *to modsatte Resultater:* Vald. Olsen *fraraader* Sygekasserne at indlade sig paa frit Lægevalg og Laur. Jensen *tilraader* og *forsvarer* det. Hvilket er nu det rigtige?

Vi maa først og fremmest huske paa, at »Fritlægevalgsforeningen« bestaar af Læger; altsaa Kravet er kommet fra Lægerne og ikke fra Sygekassemedlemmer. Stiller nu Lægerne dette Krav frem for at gavne Sygekasserne eller er det ikke snarere — hvad man ikke kan fortænke dem i — for at gavne dem selv? Jeg tror det sidste er Tilfældet!

Det er nemlig rigtigt, at der er Læger, der har en overordenlig stor Praksis igennem Sygekasserne, medens der er andre Læger, særlig de yngre, der omtrent er arbejdsløse. Dette Forhold burde Lægerne søge at faa forandret indenfor deres egen Forening ved at fordele Arbejdet mere ligeligt imellem dem. Allerede dette vilde være en stor Reform for Sygekassemedlemmerne, som derved kunde faa Valget mellem indtil en halv Snes Læger i et Distrikt. Og dette Forhold vilde ikke have nogen forøget Udgift for os. Vald. Olsens Indvendinger mod det fri Lægevalg, saaledes som Lægerne vil have det, er nemlig særlig dette, *at der skal betales mere i Kontingent af Sygekassemedlemmerne*, og er dette Tilfældet, vil »Reformen« absolut møde Modstand ogsaa fra de Sider, der *ikke* er »Modstander af alt nyt«. Jeg synes Lægerne plukker os allerede rigeligt, idet de nu faar omtrent dobbelt saa meget i Honorar som for 10 à 15 Aar siden.

Skal Kontingentet for Sygekassen forhøjes hos os, er der gamle Reformer, der længe har ventet paa at træde ud i Livet og som har mange Tilhængere indenfor Typografernes Sygekasse, nemlig en **Medicinalkasse**, *Begravelseshjælp til Medlemmernes Børn* o. s. v., der først burde løses og som vel kun er holdt tilbage af økonomiske Grunde, men herom senere.

At der er Forhold tilstede mellem Lægerne og Medlemmerne, som burde reformeres, indrømmer jeg, og jeg mener ogsaa, at disse Forhold bør kunne forandres ved Forhandlinger mellem Styrelsen og Lægerne eller gennem De samv. Sygekasser *uden at det bør gaa ud over vor Pengepung*. Jeg skal pege paa et Forhold, der absolut burde ændres. Naar jeg bor i et Distrikt, anviser Styrelsen mig en bestemt Læge. Er Familjen stor og uheldigvis har megen Sygdom indenfor Døre, opstaar der et bestemt Tillidsforhold mellem Lægen og Familjen. Lægen kender Børnene fra Fødslen af, han kender de eventuelle Sygdommes Udspring og særlig Familjens økonomiske Stilling. Af dette Kendskab kan Lægen mange Gange udlede Aarsagerne til ny Sygdomme og hurtigt og *billigt* fjærne disse. Men saa sker det, at jeg flytter til et andet Distrikt, og saa *paabyder* Styrelsen mig at tage en anden bestemt anvist Læge, der under ny opstaaede Sygdomme slet ikke kender Familjens eller Patientens tidligere Sygdomme. Han skal nøjes med en Forklaring, der mange Gange er misvisende, idet man maaske ikke en Gang ønsker at blotte sine tidligere Forhold overfor en ny Læge. Var det nu ikke naturligt, at dette *Tvangsforhold* kunde forandres derhen, naar Lægen og Familjen ønskede det, at man vedblivende kunde beholde den første Læge, selv om *han* boede paa Nørrebro og *jeg* paa Vesterbro. De fleste Sygeanmældelser sker nu pr. Telefon og mange Læger benytter Cykler, saa for den Sags Skyld er der næppe nogen Hindring. Man véd jo ogsaa af Erfaring, at mange Sygekassemedlemmer, der paa Grund af Flytning *skulde* skifte Læge, har antaget deres gamle Læge som Huslæge for et billigt aarligt Honorar. De fleste Læger har ogsaa i deres private Praksis Patienter over hele København.

Den »Reform«, som jo ogsaa kan kaldes for *frit Lægevalg*, vil da ikke koste Sygekassen noget udover det alt bestaaende Honorar.

Der var mange Ting i Hr. Laur. Jensens Artikel, der kunde trænge til en nøjere Forklaring fra hans Side, men det kan komme senere, haaber jeg. I hvert Tilfælde skal Hr. L. J. have Tak fordi han har bragt Lægespørgsmaalet frem til Diskussion indenfor vor Ramme, thi derved kommer vi naturligt til at tale højt ogsaa om andre Spørgsmaal, der vedrører vor Sygekasse, og jeg er ikke ene om at mene, at Typografernes Sygekasse trænger til at undergaa »Reformer« paa mange Omraader, før den kommer paa Højde med *andre Familjesygekasser*.

C. Louw.

Engelsk Boghaandværk.

(Brev fra London. Af C. Christensen.)

(Sluttet.)

Titelformerne er meget variable, man sér Vaseformen og andre ældre Titelformer anvendt, den moderne Form med »lige-lange-Linjer« er stærkt fremherskende, ligesom den rastløse Jagen efter Nyt giver sig Udslag i mange vidunderlige Arrangementer. Det er meget almindelig at trykke Hovedlinjen rød. Hyppig anbringes foran Titlen et Kobberstik af Forfatteren. Kolumnetitlen sættes ofte med større Skrift end Brødskriften; denne sidste er i Reglen den engelske Mediæval, Caslons Type, som Charles Whittingham den Yngre i Midten af forrige Aarhundrede begyndte at bruge igen. I de senere Aar er Efterligninger af Morris Golden Type med ujævn Streg benyttet. Den romerske Antikva (Flemish) finder man ofte, mest som Titelskrift; den amerikanske »De Vinne«, der minder stærkt om »Renæssance«, har vundet stærk Indgang i de sidste Aar.

Det store Marked muliggør en Prisbillighed paa Bøger, mange af Englands klassiske Værker erhværves for en Pris af 2 sh. 6 d. (ca. Kr. 2.25). Jeg saa forleden H. C. Andersens Æventyr, komplet, 525 Sider, med forklarende Indledning og illustreret, deraf 4 i Farvetryk, samt indbunden, til 2 sh. 8 d. (ca. Kr. 2.35). De engelske Ugeskrifter, »Magazin«s, leverer en Mængde Billed- og Tekststof for 3—6 Pence, og selv de mindre Penny-Udgaver bringer indtil 32 Sider Tekst, ofte et Bilag i 3 Farvetryk. Man gør sig en Forestilling om Oplagenes Størrelse, naar man hører, at en Penny-Udgave af »Pehrssons Magazine« udkommer i 600,000 Ekspl. ugenlig. Man undres blot over, at Indholdet af Størsteparten af den engelske Literatur, der produceres, er saa overfladisk, blot og bar Underholdningslekture.

Det er de utroligste Paahit, Konkurrencen opelsker. *Tit-Bits* havde saaledes i længere Tid indeholdt en spændende Forbryder-Roman, der endte med en Forbrydelse og et Tyveri af 500 Pd. Sterling, ca. 9000 Kr., som Tyven gravede ned i Jorden og mærkede sig forskellige Kendetegn paa Stedet for at kunne grave dem op igen senere. Det mærkelige ved denne Historie var imidlertid, at disse Penge virkelig var gravet ned, og Bladet opfordrede ved en mægtig Reklame enhver til at forsøge at finde dem efter de Oplysninger, der fandtes i Fortællingen. Naturligvis har en Mængde Mennesker været paa Benene i Haab om at finde de mange Penge. Langt om længe blev de ogsaa fundne af en ungdommelig Sherlock Holmes.

Den typografiske Udstyrelse af denne billige Literatur er selvfølgelig langt fra mønsterværdig; for de dyrere Bøgers Vedkommende er Forholdet bedre; stærkt glittet Papir anvendes, men som Helhed lader Trykket en Del tilbage at ønske i Klarhed og Omhyggelighed. Bogmarkedet for de bedre udstyrede Bøger er i Forhold til det store og rige Land sørgelig ringe.

Hvad Akcidensarbejder angaar, anvendes stærkt blandede Skrifter og mange Ornamenter, sjældent ses Akcidenser med ét gennemført Skriftsnit; ofte sættes en Hovedlinje med Gotisk, Caxton eller lign. Skriftsnit, der virker ganske dekorativt. Englænderne ynder ikke aaben Plads i Satsen, men fylder den ud med Ornamenter, Punkter etc., ligesom Mellemrummene mellem Linjerne gennemgaaende er smaa. Satsarrangementet er stærkt inspireret af amerikansk Satsordning, Overskrifter rykkes hen til Siden og Linjerne stilles skævt paa Formatet i alle mulige Variationer.

For endelig at omtale Dagbladene, hvoraf der findes en Mængde, anvendes Sættemaskiner overalt, og »Linotype« er videst udbredt; dog benytter det største Blad i Verden, *Times*, Kastenbejnere, men Skriften bruges kun en Gang, saa gaar den tilbage til Skriftstøberiet og gaar i Smeltegryden, en Del bliver ogsaa solgt underhaanden. Dagbladene udgaar i flere Udgaver, ofte op til 6—7. Der lades Plads aaben paa en af Spalterne, hvor der saa ved Benyttelsen af et sindrigt lille Apparat puttes de sidste Nyheder ind i Stereotypipladen efterhaanden som de indløber. Det er med en forbavsende Hurtighed, Nyheder udspredes, 15—20 Minutter efter at et Hestevæddeløb har fundet Sted ude i Landet, kan man inde i London købe Aviser indeholdende Resultatet. Den almindelig benyttede Brødskrift er Petit (der anvendes kun Antikva), Overskrifterne er sjælden større end Cicero og al Satsen er stærkt sammentrængt. Der er en saa overvældende Mængde Stof i de engelske Dagblade — *Times* har ofte 32 Sider — at flere af dem i Spidsen af Bladet serverer Nyhederne i kortfattet Form med Henvisning til udførligere Artikler inde i Bladet.

Arbejdstiden er for Bogsættere 52½ Time ugenlig, fra 8 Morgen til 7 Aften med 1 Time Middag og ½ Time 5 o'clock Tea. Lørdag holdes op Kl. 1. Den tarifmæssige Løn er 39 Shilling (ca. 35 Kr.). Læretiden er 7 Aar. Fagforeningen »Londons Societe of Compositors« er en stor og anset Forening, der ejer deres egen Bygning i St. Bride Street. I en Storby som London er der selvfølgelig en Mængde uorgani-

serede Arbejdere, men det er umuligt for saadanne at komme ind i Foreningen eller overhovedet at faa Arbejde paa et Foreningstrykkeri. Det overholdes lige strængt af Principal og Arbejder, og det er det første man maa gøre Rede for, naar man søger Arbejde paa et Foreningstrykkeri. Formatilægning og Slutning af Formene paahviler Sætteren, men Arbejdet er meget specialiseret, der sættes op i Skib, naar dette er fuldt, slaas en Steg og en Kile op ad Siden af Satsen, der derefter trækkes af i Haandpresse til Huskorrektur. Ombrydning, Kolumnetitler, Justering, Slutning etc. besørges af Ombrækkeren. Arbejdet gaar hurtigere fra Haanden ved denne Fordeling, men det rummer den Fare for Sætteren, at han bliver Specialist og ude af Stand til at kunne udføre forskelligt forefaldende Arbejde. Al Sats gennemlæses af Huset og rettes forinden den gaar i Korrektur til Forfatteren.

Hvad Maskinerne angaar, anvendes hovedsagelig amerikanske Presser, Trykkerne roser dem for deres Soliditet og Paalidelighed; ogsaa en Del tyske Presser ser man og undres over, at England, der producerer saa mange Maskiner, ikke kan staa sig i Konkurrencen med de fremmede. »Strand Magazin«, der har 12 Maskiner gaaende for at trykke det udbredte Maanedsblad *Tit-Bits* og »Pehrssons Magazine« (hvor Maskinerne gaar baade Dag og Nat, kun i Spisetiderne standses, Maskinerne efterses og Valserne tages ud og erstattes med andre), har begge amerikanske Presser. Som Kuriosum kan endelig anføres, at der nede i Piccadilly findes et kvindeligt Trykkeri, ret stort, »The Women Printing Society, Limited«.

Som Helhed betragtet maa det siges, at det engelske Boghaandværk lider af adskillige Mangler og at det har staaet for længe stille. Imidlertid har den store Udbredelse, tyske og amerikanske Skrifter og Maskiner har faaet i de sidste 5 Aar, bevirket, at de konservative Englændere er blevne modtagelige for fremmed Paavirkning, og det er da særlig det amerikanske Satsarrangement, der her, som de fleste andre Steder, tiltaler det store Publikum og derved driver Bogtrykkerne til at tage Hensyn til dettes Fordringer.

England gennemgaar for Tiden en Krise. Efterveerne fra den aarelange Krig i Sydafrika mærkes først rigtig nu; i det hele taget føles nu Virkningerne af den konservative Regerings Misregimente i de sidste 10 Aar. Forretningslivet er stille; i de sidste 1½ Aar har man hver Uge oplevet en eller flere Fallitter af Bogtrykkerier og mange store Trykkerier i City har indskrænket Arbejdstiden og holder op Kl. 4. En Mængde Typografer er rejst, hovedsagelig til Sydafrika, og endda er der mange uden Beskæftigelse tilbage. Kun forholdsvis faa Typografer, naar undtages Bladsætterne, har fast Arbejde Aaret rundt, dertil er Forholdene for variable. Stilstanden i Forretningslivet har bredt sig til Fastlandet, og der vil vel desværre hengaa endnu nogen Tid, før Opgangsperioden, som i Reglen følger efter hver større Krig, skaber lysere og sikrere Tilstande.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

i København afholdt Søndag den 20. Septbr. ordinær Generalforsamling paa »St. Thomas« med følgende Dagsorden: 1) Oplæsning af Forhandlingsprotokollen. 2) Formanden aflægger Halvaarsberetning. 3) Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4) Opstilling af Funktionærer. 5) Beretning fra Kontrahentmøderne. 6) Eventuelt. Dirigent: CARL NIELSEN. Sekretær: AUG. HØYER.

Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes enstemmigt.

Punkt. 2. Formanden aflagde Halvaarsberetningen, der efterfulgtes af en livlig Diskussion.

I Henhold til Forretningsordenens Punkt 7, sidste Stykke, optoges paa Dagsordenen følgende 2 Sager: 1) Bevilling til Paabegyndelse af Bespisningen. 2) Bevilling af 500 Kr. til Medhjælp paa Forbundskontoret for det forløbne Halvaar. — Bevilling 1 vedtoges enstemmigt. Bevilling 2 forkastedes med 32 St. mod 30.

Paa derom stillet Forslag vedtoges det at behandle Punkt 4 og lade Punkt 3, Regnskabet, følge derefter.

Punkt 4. Opstilling af Funktionærer.

FORMANDEN meddelte, at han agtede at fratræde sin Stilling.

Til Formand opstilledes derpaa enstemmigt GUSTAV CLAUSEN. Samtidig vedtoges det at lade den nuværende Formands Mandater som Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen« og som Kontrahent gaa over til den ny Formand.

Den afgaaende Styrelse var: Carl Nielsen (Næstformand), Emil Møller og Westy Hansen. Opstillet blev: Næstformand: CARL NIELSEN, EMIL MØLLER, WESTY HANSEN, H. C. NIELSEN (*Berl. Tid.*) og SIGW. LUNDBERG. Revisor: ANTON ANDERSEN. Kasserer: CHR. ØSTERGAARD.

Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten vedtoges det at udsætte til en senere Generalforsamling, da de nuværendes Mandater først udløber til Nytaar.

DIRIGENTEN oplæste en Skrivelse fra »Arbejdernes Livsforsikringsselskab«, hvorefter der skal vælges 7 Repræsentanter. Valgte blev: GUSTAV CLAUSEN, CARL NIELSEN, WARTENBERG, EMIL MØLLER, BERENDT, N. P. NIELSEN og CHR. HANSEN (*Adrav.*).

Derefter takkede GUSTAV CLAUSEN for den Tillid, der var vist ham, ved at opstille ham til Formandsposten.

Paa Forslag vedtoges det at udsætte Generalforsamlingen.

Lørdag den 27. Septbr. fortsattes Generalforsamlingen. Dirigent: N. P. NIELSEN. Sekretær: AUG. HØYER.

Punkt 3. Kassereren fremlagde Halvaarsregnskabet, der godkendtes enstemmigt.

Punkt 5. F. K. MADSEN aflagde Beretning fra Kontrahentmøderne. Godkendtes enstemmigt.

Da ingen begærede Ordet til Punkt 6: Eventuelt, oplæste DIRIGENTEN Resultatet af den skriftlige Afstemning til Funktionærvalget (se andetsteds i Bladet). Rettede derefter med nogle velvalgte Ord en Tak til den afgaaende Formand, P. LAURITZEN, for hans Virksomhed i Den typografiske Forening. — Forsamlingnn sluttede sig hertil ved at rejse sig, og udbragte et tre Gange gentaget Hurra for Lauritzen, hvorefter denne takkede og sluttede med et Leve for Den typografiske Forening.

DIRIGENTEN bød derpaa den ny Formand, GUSTAV CLAUSEN, Velkommen. Et Leve Gustav Clausen besvaredes med et trefoldigt Hurra fra Forsamlingen.

Da GUSTAV CLAUSEN havde takket, hævede Dirigenten Generalforsamlingen. A. H.

Typograf-Tidendes Forsendelse.

I *Typ.-Tid.s* Forsendelse er med nærværende Nr. foregaaet den Forandring, at alle Ekspeditioner til Provinserne paa 7 Eksemplarer og derunder er anmeldte som Omdelingseksemplarer og besørges af Postvæsenet som saadan til Afdelingsformændene eller de enkelte Kolleger i Filialerne. Uregelmæssigheder i Forsendelsen maa da først rettes til Postvæsenet i den paagældende By. Hjælper dette ikke, klages til Kontoret Gl. Strand 46, 2. — 8 Ekspl. og derover forsendes som hidtil i Korsbaand.

For Københavns Vedkommende sendes 8 Eksemplarer i Korsbaand, medens 8 og derunder som hidtil er anmeldt som Omdelingseksemplarer. Alle Klager fra København over Mangler ved Forsendelsen sendes til Kontoret Gl. Strand 46, 2. FORRETNINGSUDVALGET.

Nær og Fjærn.

Jubilæum. I Søndags den 27. Septbr. fejrede vor Kollega JULIUS ANDERSEN paa *Fyns Stiftstidende* i Odense sit 25aarige Jubilæum som Typograf. Andersen, der har arbejdet uafbrudt ved Stiftstidenden i 30 Aar, er skattet og velset blandt Odense-Kollegerne, hvilket gav sig særligt Udtryk ved de mange Opmærksomheder, der vistes ham paa Højtidsdagen. Tidlig paa Morgenstunden bragtes Jubilaren af Typografernes Sangkor en til Lejligheden af det populære »ch« nydelig skreven »Morgenhilsen«, og til langt hen paa Dagen var der et uafbrudt Rykind af Gratulanter, der overbragte vor elskværdige Kollega en velment Hilsen og en varm Tak for den svundne Tid. e—j.

Typografernes Stiftelse. Opmærksomheden henledes paa, at sidste Frist for Tegning af Deltagere til Festen paa »Gimle« er førstk. Søndag den 4. Oktober mellem Kl. 10—4 i Mysundegade 30, 3. Kontingent modtages *ikke* paa Søndag.

— Indvielsesfesten i Boyesgade Søndag den 11. Oktober begynder *præcis* Kl. 4, og Adgangen bliver kun fra Frederiksberg Allé.

— Fra 8. Oktober er Kassererkontoret *Boyesgade 3, 3. Sal,* aabent hver Dag, ogsaa Søndag, fra 9—10 og 2—3.

— Hr. Etatsraad C. FERSLEW har tilsagt Stiftelsen et aarligt Bidrag af 25 Kr., *Politikens* Udgivere 20 Kr.

— Nye Medlemmer: C. J. Boman (Schultz) og J. Oppenheuser (Kihl).

Dømt Redaktør. Forhenv. Redaktør af norsk *Typ. Meddelelser*, Hr. JAK. GOPLEDAL, er forrige Torsdag ved Kristiania Meddomsret bleven idømt 10 Dages Fængsel paa Vand og Brød for en Artikel, der fandtes i nævnte Blads Nr. 13 og som en Bogtrykker Tollef Ellefsøn i Sarpsborg følte sig fornærmet over.

Det hollandske Typografforbund har for Bogtrykkersekretariatet anmeldt sin Udtrædelse af det internationale Forbund. En Beslutning i denne Retning blev fattet med 532 mod 145 St. Det hedder, at

nævnte Organisation er til Sinds allerede fra nu af ikke mere at opfylde de indgaaede Forpligtelser og ikke udbetale Rejseunderstøttelse til Rejsende i Holland.

Borups Læreanstalt, der i de sidste Aar har gjort vellykkede Forsøg paa for en billig Betaling at gøre den store Arbejderbefolkning delagtig i Oplysningens Goder, begynder sine Kursus den 5. Oktober. Anstalten tilbyder Fagforeningsmedlemmer Adgang til disse Aftenkursus for halv Betaling, saaledes at der for 2 ugenlige Timer erlægges 2 Kr. maanedlig og for en ugenlig Time 1½ Kr. Der undervises i dansk Retskrivning, dansk Stilskrivning, dansk Literatur, fremmed Literatur, Tysk, Engelsk, Fransk, Historie, Religionshistorie, Kunsthistorie, Naturhistorie, Geografi, Naturkundskab og Regning.

I Dansk, Regning og fremmed Sprog dannes Partiet nedenfra opefter. I de øvrige Fag er Metoden: Foredrag afvekslende med Samtaler.

Vi anbefaler vore Kolleger at vælge sig et Fag og anmelde Deltagelse. Anmeldelse kan ske paa *Forbundskontoret* indtil den 5. Oktober.

Afstemningsresultat.

Funktionærvalget i Den typ. Forening.

Den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af Funktionærer gav følgende Resultat: Til Formand valgtes GUSTAV CLAUSEN med 600 Ja mod 28 Nej, til Næstformand CARL NIELSEN (*Soc.-Dem.*) med 523 Ja mod 98 Nej, til Lokalkasserer CHR. ØSTERGAARD med 612 Ja mod 12 Nej, til Styrelsesmedlemmer EMIL MØLLER (*Nationalt.*) med 416 St. og H. C. NIELSEN (*Berl. Tid.*) med 299 St. Derefter havde Westy Hansen 225 St. og Sigw. Lundberg 219 St. Til Lokal-Revisor valgtes ANTON ANDERSEN med 581 Ja mod 27 Nej, til Kontrahent GUSTAV CLAUSEN med 589 Ja mod 32 Nej og til Repræsentant ved Bryggeriet »Stjernen« GUSTAV CLAUSEN med 574 Ja mod 30 Nej.

Der var ialt afgivet 660 St., deraf var 24 blanke og 6 ugyldige.

København, den 26. Septbr. 1903.

JOH. LARSEN. M. C. NIELSEN. ALBERT PETERSEN. P. BERENDT. VILH. WARTENBERG. J. V. GREEN. O. K. SCHIØTT.

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn hos Hovedkassereren, Hr. Chr. Østergaard, fandtes i Forbundets samtlige Afdelinger en Beholdning af Kr. 141,631.06, som fordeles saaledes:

Obligationer	Kr. 41,000.00
Aktier	500.00
I Sparekassen	99,950.71
Kontant	180.35
Ialt	Kr. 141,631.06

I Den typografiske Forening (Sætterafdelingen) fandtes en Beholdning af Kr. 22,463.35, nemlig:

Obligationer	Kr. 10,000.00
Aktier	1000.00
I Sparekassen	11,000.00
Kontant	463.35
Ialt	Kr. 22,463.35

hvilket er i Overensstemmelse med Bøgerne. Obligationer og Sparekassebøger eftersete.

København, den 29. Septbr. 1903.

FREDERIK HJORTH. ANTON ANDERSEN. ALB. MICHELSEN.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Søndag den 4. Oktbr. Kl. 1 Møde i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: En Række Arbejder, udførte i afdøde Bogbinder Imm. Petersens Værksted etc.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Lokalformand.

København: GUSTAV CLAUSEN i Stedet for P. Lauritzen.

Den 30. Septbr. 1903.

FORRETNINGSUDVALGET.

Annulleret Rejsebog.

Bog Nr. 1649 (Verband der Deutschen Buchdrucker), lydende paa Navnet Otto Priebe, annulleres herved, da den opgives at være bortstjaalet paa St. Peters Gæstehjem i København. Ny Bog (Nr. 1674) er udstedt.

Ny Medlemmer.

København: De kv. Trykkeriarb.: Georgia Gummesen (Bording). Anna Frandsen, Karla Jørgensen og Karla Larsen (alle hos Rom).

Provinserne: Odder, Paul R. Juhl, udl. hos Kjeldsen, Odder (Svendeprøve aflagt). Næstved, Kemigraf Jens Martin Johansen, udl. 1/9 1903 efter 5 Aars Læretid i Bangs Reproduktionsanstalt (arb. s. St.).

Tiltraadte.

København: 1702, Sætterske Olavia Helene Christofine Andrea Jensen (Hoff) fra Assens. 1667, Karl Marius Petersen (Bagge) fra Rejse. 1746, Niels Chr. Nielsen I (Petersen & Mogensen) fra Rejse. 1210, J. M. Albert Andersen (Christensen, Nytorv) fra Thisted.

Provinserne: Nakskov, 1634, Th. Petersen (Vestloll. Av.) fra Odense. Odder, 1549, Jens Marius Møller (i Pl.).

Bortrejste.

Provinserne: Odder, 1470, Erik Hestbeck til Aarhus. Nakskov, 1392, N. P. Nielsen til København som Militær. Thisted, 1210, Alb. Andersen til København i Pl.

Udmældte.

København: 1604, Etatsraad C. Ferslew (Nationalt.). Jutta Frederiksen (Hoffensberg) fratraadt Faget.

Udslettede for Restance.

København: 1834, Hartvig Hirsch og Hustru. 57, fraskilt Hustru Clara Arentzen. De kv. Trykkeriarb.: Anine Hansen, Marie Rydahl, Olga Vermuth, Dagmar Petersen, Dagmar Ringe, Olga Kihl og Laura Petersen (alle hos Schønberg & Co.), Dagmar Jakobsen, Alma Lind og Anna Søndergaard (alle tre hos Vilhelm Hansen), Paula Andersen, Martha Andersen, Karla Johansen, Thyra Larsen og Nanzy Hansen (alle hos Buntzens Eftfl.).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Alle Restancer maa være betalt senest den 2. Oktbr. Kl. 8 paa Forbundskontoret til Formandinden, da Udslettelse ellers finder Sted. (Restance maa ikke finde Sted).

CHRISTINE BUUS.

GUTENBERG-KORET.

Lørdag Kl. 9 Prøve for det lille Kor i Sangforeningens Lokaler. Kl. 9½ bedes de øvrige Medl. møde. FORMANDEN.

De mandlige Trykkeriarbejdere

afholder Bestyrelsesmøde Fredag Aften Kl. 8 i Rømersgade, Hj. af Vendersgade.

Billetter til Aftenunderholdningen udleveres samme Sted og Tid.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10. — Søndag den 18. Oktbr. *halvaarlig Generalforsamling.*

ANNONCER

En yngre Typograf

(Akcidens- og Avissætter), udmærket anbefalet, søger Plads. Bill. mrkt. »W. O.« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Avis- eller Akcidenssætter

(godt anbefalet), søger Plads. Billet mrkt. »1162« modtager Ekspeditionskontoret.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Tre brugte Hurtigpresser,
udmærket holdte,
en Gasmotor, billig, brugt,
en Diegeltrykpresse, brugt, samt
ca. **30 Sats Skrifter,** kun lidet brugte,
er yderst billigt til Salgs hos
ADOLF WULFF,
Gothersgade 8.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 9 OKTOBER 1903 XXX AARGANG

Voldgiftsretten i København.

Aar 1903 d. 23. September holdt Voldgiftsretten Møde.

Første Punkt paa Dagsordenen: Behandling af Sagen Nr. $^{2}/_{1903}$ Bogtrykker Egmont H. Petersen ktr. Den typografiske Trykkerforening udsattes, da et Medlem, der skulde deltage i Behandlingen af denne Sag, ikke var mødt.

Derefter behandledes Sag Nr. $^{3}/_{1903}$ Den typografiske Forening ktr. Dagbladet *København.*

Tilstede var Rettens faste Medlemmer, d'Hrr. Typografer P. Hansen, Oscar Johansen, Kiefer, Carl Nielsen og Bogtrykker Truelsen, endvidere Suppleanterne, d'Hrr. Bogtrykkere Valdemar Carlsen og Axel Henriques samt Direktør Larsen.

Dansk Typograf-Forbund havde stillet Fordring om, at alle Rammeannoncer indtil 50 Linjers Højde i Dagbladet *København* betaltes med 100 pCt., og at Dommen gaves tilbagevirkende Kraft.

Under Forhandlingerne blev det navnlig fremhævet, at der af Opmanden under 12. Novbr. 1900 var afsagt Kendelse i en lignende Sag mod Dagbladet *København*, og at Retten den 5. Mars d. A. havde paadømt en lignende Sag overfor C. Ferslew & Co. Man opnaaede Flertal for følgende

Kendelse:

I Skrivelse til Retten den 3. April 1903 har Den typografiske Forening nedlagt Paastand paa, at Hr. Witzansky som Redaktør af Dagbladet *København* dømmes til at betale sine Sættere 100 pCt. Tillæg paa alle Annoncer i Bladet, der er omgivne med Ramme, og som er indtil 50 Linjer høje, samt at denne Dom faar tilbagevirkende Kraft fra den Dag, Fordringen blev stillet.

Til Støtte herfor har Klageren anført, at Rammeannoncer altid afviger fra almindelige Annoncer og dertil er vanskeligere og mere tidsspildende at sætte, hvorfor de i Henhold til Bladsættertarifens § 6 bør lønnes med et Tillæg af 100 pCt. Naar man kun har ment at burde udstrække sit Krav til Annoncer, der ikke andrager mere end 50 Linjer, er Aarsagen hertil, at større Annoncer som Regel vil indeholde saadanne Fordele, at det til Dels bøder paa den Ulejlighed og Tidsspilde, som Rammen forvoldei, medens saadanne Fordele yderst sjældent indeholdes i Annoncer under 50 Linjer.

Man har endvidere henvist til, at ganske analoge Tilfælde tidligere har været forelagt Retten og er afgjorte dels ved Opmandens Kendelse af 12. Novbr. 1900, dels ved Rettens Kendelse af 5. Marts d. A., hvilke Kendelser begge har tilpligtet Indklagede at betale 100 pCt. Godtgørelse for Rammeannoncer.

Indklagede har imidlertid paastaaet sig frifundet, idet han har gjort gældende, at Annoncer med Ramme ikke afviger fra almindelige i den i Tarifens § 6 ommeldte Forstand, og navnlig ikke kan sættes ved Siden af Annoncer med skraa og buet Sats. Naar Klageren har henvist til tidligere Praksis, har Indklagede hævdet, at de tidligere afsagte Kendelser ikke angik Forhold, der var fuldt analoge med nærværende.

Der maa imidlertid gives Sætterne Ret, at Annoncer med Ramme afviger fra almindelige Annoncer og medfører i hvert Fald noget mere Arbejde og Tidsspilde end de almindelige, og da der ikke i Tarifen findes nogen lavere Sats for saadanne Annoncer end Tillæg af 100 pCt., og idet Retten støtter sig til de ovenfor citerede tidligere afsagte Kendelser, saa dømmer Retten:

De i Sagen omhandlede Annoncer af indtil 50 Linjers Størrelse bør betales med et Tillæg af 100 pCt. Dommen har tilbagevirkende Kraft fra Klagens Dato.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

I Sagen Nr. $^{7}/_{1902}$ C. Ferslew & Co. ktr. Den typografiske Forening er der af Opmanden, Hr. Overretssagfører Zahle, afsagt saalydende Kendelse:

Firmaet C. Ferslew & Co. har henvendt sig til Voldgiftsretten i følgende Anledning:

Firmaet har i den senere Tid anvendt forskellige stereotyperede Annoncer, som ere leverede Ombryderne af Bladet. Til Trods for, at Sætterne ikke har haft det mindste med disse Annoncer at gøre, fordrer de dog at blive beregnede for dem. Herfor paastod Firmaet sig ved Voldgiftsrettens Kendelse fritaget.

Typografisk Forening gør heroverfor gældende, 1) at Tarifens § 3 hjemler Betaling for Klichéer, og 2) at den mellem Firmaet C. Ferslew & Co. og Typograferne eksisterende Særoverenskomst ligeledes tilsiger Sætterne Betaling af saadanne Annoncer, da det ellers vilde være umuligt for Sætterne at opfylde Særoverenskomstens Aftale om at levere 80,000 Bogstaver om Ugen.

Hvad nu angaar Tarifens § 3, omhandler den tydelig nok kun saadanne Klichéer, som leveres Sætterne til Indarbejdelse i Satsen. Den berører ikke det heromhandlede Tilfælde, at Klichéen leveres direkte til Ombryderne uden at passere Sætternes Hænder.

Særoverenskomsten sluttedes paa en Tid, da det ikke var Skik at betale Annoncer af den omhandlede Art til Sætterne, og det kan derfor ikke antages, at man ved Overenskomstens Afslutning er gaaet ud fra, at Sætterne kunde medregne saadanne, naar det ikke udtrykkelig er sagt.

Thi kendes for Ret:

Der gives Firmaet C. Ferslew & Co. Medhold i, at nævnte Firmas Sættere ikke kan gøre Fordring paa Betaling for de under nærværende Sag omhandlede stereotyperede Annoncer.

København, den 29. September 1903. C. TH. ZAHLE.

Til de kvindelige uorganiserede Trykkeriarbejdere!

NAAR jeg gennem disse Linjer søger at komme de Kvinder, der endnu ikke er Medlemmer af Dansk Typografforbunds kvindelige Afdeling, i Tale, er det med det Haab, at denne Henvendelse maa blive til Gavn for Sagen. Min Hensigt er derfor at anmode enhver Kvinde om ikke at tøve længere med at slutte sig til vor Organisation. Lad det ikke vedblivende lyde om Kvinderne: »at Kvinderne indbyrdes er hinandens Fjender«! Hvor ofte har vi ikke, naar vi til vore mandlige

Kolleger har henvendt os med Beklagelse om manglende Støtte, maattet modtage et Svar som ovenstaaende! Hvad er det, der holder dem i Skjul? Er det Tanken om, at Kvinderne svækkes for Samfundets Agtelse, saafremt de bliver Medlemmer af en Fagforening? I en Tid, hvor alle, saavel Arbejdere som Arbejdsgivere, slutter sig sammen, er det dobbelt nødvendigt at følge Strømmen. Vi lever i en Periode, hvor det er aldeles nødvendigt, at enhver Arbejder staar indenfor sin Organisations Ramme; den, der ikke gør det, modarbejder sine egne Interesser. Jeg har saa ofte gjort mig selv det Spørgsmaal: Hvorfor vil Kvinden ikke forstaa og kende sig selv, og hvorfor vil hun ikke ligesaa kraftig og energisk som Manden tage Del i Kampen for bedre Livsforhold? Og Spørgsmaalet har jeg desværre ligesaa ofte maattet besvare derhen: Fordi hun mangler den rette Forstaaelse af, hvad det vil sige at staa samlede i en Organisation. Det er derfor nødvendigt at alle, ogsaa de kvindelige Trykkeriarbejdere, lærer sig selv og sit Værd at kende, og derfor beder jeg enhver, som staar udenfor vor Organisation, om at mælde sig ind. Der er Maalet og Midlet for vor fælles Sag.

Indmældelser modtages hos Inkassatorerne samt hos Formandinden, der træffes hver Fredag Kl. 7—8 paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46, 3. Sal. Kontingent 35 Øre, ingen Indskud.

CHRISTINE BUUS,
Formandinde.

Flittigt Arbejde og begrænset Pligt.

I den sidste Tid har der jævnlig i *Typ.-Tid.* været diskuteret om Begreberne Beregning og Fastløn. I Nr. 39 er det en Hr. »J. A«, der behandler Spørgsmaalet. Der gaar gennem denne som tidligere Artikler herom en Tendens til at dadle en af *fuld Ævne* ydet Arbejdsmængde, som jeg mener ikke at burde lade staa uimodsagt, og som jeg for mit Vedkommende saa tydeligt som muligt ønsker at tage Afstand fra.

Hvad skal man egentlig kalde det tilstræbte Princip: at en Arbejder ikke maa anvende sine Ævner eller sin Arbejdskraft eller Arbejdslyst fuldt ud?

Arbejdsydelsen hos en Avissætter mener de diskuterende snildt at kunne maale eller fastsætte efter Beregningsmaaden — hvad der for Resten ingen Steder findes nogen Hjemmel for. Men hvor meget maa en Akcidenssætter mon bestille for en bestemt Løn, eller en Sætter-Trykker eller en Trykker osv. Der kunde blive ganske artige Tilstande i et Trykkeri, naar et saadant Princip fik Raaderum og blev ført ud i sine Konsekvenser. Det vilde sikkert da ikke vare længe, inden et saadant Princip fik en yderligere Udvidelse; f. Eks. kunde det jo godt tænkes, at en Medarbejder naaede et vist Tidspunkt paa Dagen, hvor han mente at have bestilt tilstrækkeligt, og hvor derfor »Pligten« bød ham ikke at krænke det hellige Princip ved at yde synderligt mere — maaske — i et Blad-Trykkeri sandsynligvis — netop paa et Tidspunkt, hvor der var haardt Brug for al Arbejdsævne.

Kort sagt, et saadant Princip vilde kunne skaffe »hyggelige« Tilstande.

Jeg kalder det derfor et infamt og moralsk fordærveligt Princip!

Jeg har ellers aldrig vidst andet, end at det var en Arbejders største Dyd at røgte sit Arbejde tro og flittigt — enten han havde sin Principal ved Siden eller ej. Jeg har aldrig vidst, at man skulde forskaffe sig en Maalestok og dermed udmaale, hvor meget man mente, det kunde gaa an at bestille for den Løn, man fik. Jeg har altid været af den Mening, at naar éns Løn forhøjedes, saa var det *vedkommendes Arbejde*, der nu *blev i højere Pris*, ligesom naar Varer stiger i Prisen. Og jeg har aldrig følt det som en Mangel, hvis jeg ikke kunde levere en større Arbejdsmængde efter den indtraadte Forhøjelse, men derimod følt mig forpligtet til fremdeles at yde den Forretning, jeg tjente, et flittigt og paalideligt Arbejde efter al min Ævne og ærlige Vilje.

Jeg er ikke Veteran i vort Fag — tværtimod, men dog har jeg i 16 Aar levet i denne Tro og handlet derefter. Enhver, der kender mig, vil sikkert kunne bekræfte Rigtigheden.

Ved den Tro og tilsvarende Pligtopfyldelse er jeg naaet fremad — *og kun herved*. Det er der sikkert ogsaa dem, der vil bekræfte.

Jeg vil indtrængende advare alle Fagfæller imod at lytte til Røster, der maner til at slaa af paa Pligtopfyldelsen; thi det vil svække den enkeltes Energi og Handlekraft og hævne sig i det store og hele.

Og lad mig tilføje: Jeg for mit Vedkommende agter fremdeles at yde af hele min Arbejdsævne til den Forretning, jeg tjener, og at kræve det samme fuldt ud af de mig tillagte Medtjenere; enhver, der ikke kan godkende denne Tro, kan ikke gaa paa Græsgang sammen med mig.

Af en redelig Vilje opfordrer jeg alle i vort Fag til at følge *dette Princip:* **Tro og flittigt Arbejde efter enhvers fulde Ævne.** Og lad ved Undervisningen af Lærlingene ogsaa dette være *dem* en Rettesnor.

— — —

I »J. A.«s Artikel om Beregning og Fastløn i Nr. 39 udtales det, at en højere Minimalløn vilde gøre det lettere *at nægte* at udføre Overarbejde. Skønt Overarbejde saa godt som slet ikke finder Sted hos os, og skønt jeg er en absolut Modstander deraf, naar det *kan* undgaas, kan jeg dog ikke undlade at notere min Forbavselse over, at nogen kan mene, at en velordnet Forretning og Trykkeri skulde kunne finde sig i, at nogen blandt deres Personale *nægtede* for Betaling at udføre et Stykke Overarbejde, naar saadant, som ske kan, skulde forekomme.

Svendborg, i Oktober 1903.

HANS P. RASMUSSEN,
Folkebladet, Svendborg.

Det fri Lægevalg.

I Anledning af Diskussionen om »frit Lægevalg« har vi fra Formanden for Foreningen »Frit Lægevalg«, Dr. RYDER, modtaget følgende Indlæg med Anmodning om Optagelse:

Jeg takker den ærede Redaktion, fordi den har givet mig Lejlighed til at følge den af Hr. LAUR. JENSEN rejste Diskussion om *»frit Lægevalg»*, og skal blot tillade mig paa et Par Punkter at søge at retlede Kursen, da vi ellers let kommer til at spørge i Øst og faa Svar i Vest.

Jeg kan i det store og hele slutte mig til de af Hr. Laur. Jensen fremsatte Betragtninger; dog gaar han sikkert for vidt, naar han skriver, at »Forholdet mellem Patient og Læge nu er et simpelt Forretningsforhold, der udelukker Tillid fra Patienten og Interesse fra Lægens Side«. Jeg er enig med ham i, at Kredslægesystemet ikke *betinger* noget Tillidsforhold, men at det skulde *udelukke* et saadant, tror jeg, er for haardt bedømt.

Naa, i Hovedsagen er vi jo enige, saa der er ingen Grund til at opholde mig ved denne Nuance.

Anderledes stiller Forholdet sig overfor Forfatteren af den næste Artikel, Hr. C. LOUW.

Med alt for stor Beskedenhed skyder denne Forfatter sin egen Dømmekraft ind under Hr. VALD. OLSENS Avtoritet, en Avtoritet, som ogsaa jeg paa Sygekassesagens Omraade har haft Lejlighed til at anerkende. Men havde Hr. L. læst Hr. L. Jensens og Hr. Vald. Olsens Artikler nøje igennem, vilde han sikkert have opdaget, at de to Herrer tager »frit Lægevalg« hver i sin Betydning.

Hr. L. Jensens »frie Lægevalg« er det System, som søges gennemført her i København; det bestaar i, at der dannes en Sammenslutning af de Læger, der ønsker Sygekassepraksis, dannes en Forening, som saa kontraherer med Sygekasser paa Basis af *et bestemt aarligt Honorar pr. Sygekassemedlem.*

Hvorimod det »frie Lægevalg«, som Hr. Vald. Olsen polemiserede imod, var det, om jeg saa maa sige, *absolut frie*, som vi her i Byen har et Eksempel paa i *Politiets Sygekasse*, hvor

et Medlem i ethvert Sygdomstilfælde kan søge sig den Læge, han ønsker, og Sygekassen da honorerer ham med en vis Sum for hver Arbejdsydelse (i den nævnte Sygekasse med 2 Kr. for det første, 1 Kr. for de følgende Besøg eller Konsultationer).

Jeg er fuldstændig enig med Hr. Vald. Olsen i, at denne Form er praktisk uigennemførlig, da den er for kostbar, hvilket jo ogsaa har vist sig.

Lad os da se bort fra disse Artikler, der blev skrevne paa et Tidspunkt, hvor man endnu ikke vidste, hvad Form »frit Lægevalg« vil faa, naar det her traadte ud i Livet.

Og tilbage til Hr. Louw selv. Han undrer sig over, at Kravet er stillet frem af Læger, ikke af Sygekassemedlemmer. Men ser da Hr. L. ikke, at den første Betingelse for, at der fra Sygekassemedlemmer kan rejses Krav om »frit Lægevalg«, netop er, at der *eksisterer* en Forening af Læger, med hvilken Kontrakt kan indgaas.

Selvfølgelig ønsker ogsaa vi at gavne vor Stand, blandt andet ved at tilstræbe en friere Stilling overfor Sygekassebestyrelserne og en ligeligere, retfærdigere Adkomst til Sygekassepraksis; men disse Fordele ønsker vi ikke paa Bekostning af vore Klienter; thi det fri System giver netop disse saa store Fordele, at det endog har vakt Betænkelighed i visse Kredse indenfor Lægeverdenen. Men naar Foreningen »Frit Lægevalg« dog har hævdet dette sit Princip, er Grunden den, at vi anser dette System som det *for begge Parter eneste retfærdige og værdige.*

I Anledning af den ulige Fordeling af Sygekassepraksis mellem Lægerne giver Hr. Louw dem det gode Raad, »at faa det forandret indenfor deres egen Forening ved at fordele Arbejdet mere ligeligt imellem dem«. Hvorledes har mon Hr. L. tænkt sig dette muligt under det nuværende System, hvor det ikke er Lægerne, men netop Sygekasserne, der ansætter og afskediger deres Kredslæger? Ved det frie Lægevalg vil Fordelingen regulere sig selv, idet Medlemmerne, naar de føler sig utilfredse med deres Læge, ved Nytaar kan søge en anden.

Men selv om Sygekasserne ansatte en halv Snes Læger i hvert Distrikt, som Hr. L. foreslaar, vilde jo hver enkelt af disse være ligesaa afhængig af Bestyrelsen, som den enkelte Kredslæge. Og det uheldige ved dette Forhold behøver jeg næppe at paapege.

Naar sluttelig Hr. L. synes, »at Lægerne plukker os (Sygekassemedlemmer) rigeligt, idet de nu faar omtrent dobbelt saa meget i Honorar som for 10 à 15 Aar siden«, saa synes han at være fuldstændig uvidende om, at Lægernes Arbejde ved Sygekasserne i disses tidligste Aar søgtes som en Humanitetsgærning overfor fattige eller i hvert Fald ubemidlede Mennesker, hvorfor Honoraret ogsaa blev det Minimum, det var. Men efter den Udvikling, som Sygekassesagen her har taget, maatte Lægerne selvfølgelig kræve deres Arbejde overfor et betalingsdygtigt Klientel anderledes værdsat. Og kan man virkelig for Alvor paastaa, at et aarligt Honorar af 3 Kr. for et Medlem, 6 Kr. for en Familje med ubegrænset Antal Børn, er ublu Betaling?

De øvrige Forhold, som ikke berører Spørgsmaalet »frit Lægevalg«, overlader jeg andre at diskutere, men skal der diskuteres om »frit Lægevalg«, saa lad os holde os til det System, der nu ligger for, saaledes som det er fremført af Foreningen »Frit Lægevalg«.

Med Tak for Optagelsen

Ærbødigst
VILHELM RYDER,
Form. f. »Frit Lægevalg«.

Nær og Fjærn.

»Skomager, bliv ved din Læst«. *Middagsposten* har fra 1. Oktober skiftet saavel »Hoved«, som Udstyr og Bogtrykker. Den sidste er Hr. AAGE JØRGENSEN af Firmaet Ludvig Jørgensen, der, samtidig med at overtage Bladet, debuterede som Rotationstrykker og saaledes har hele Æren for Bladets Ulæselighed. Til Trods for at Hr. J. til at begynde med havde faaet en lige saa mærkelig som værdifuld Assistance importeret fra Gulerøddernes Land alias Amager Birk, er Resultatet dog blevet mere end tarveligt, hvilket ikke er saa underligt, da man af gode Grunde vedblivende trykker med den samme Dækkel, som kom paa ved Monteringen, og som mulig skal jubilere sammen med Bladet. Om Hr. J. ogsaa selv sætter og stereotyperer Bladet, vides ikke, men efter Trykningen at dømme, kunde han lige saa godt paatage sig det hele. Virkelig faglært Arbejdskraft vilde sikkert forlænge Bladets omtumlede Tilværelse. Z.

Trykkernes Stiftelsesfest, Søndag den 18. Oktober Kl. 7 hos Wittmack bringes i Erindring hos Kollegerne. Ingen behøver at lade sig afskrække af Prisen, der, hvis den skulde være billigere, maatte være gratis. Assistancen ydes velvilligst af en Dobbeltkvartet af velskolede Kolleger, af Komik ved VALD. CHRISTOFFERSEN, af Trolleri forhaabenlig ved JOHN SIEMS, der f. T. optræder i Udlandet, men haaber at komme hjem inden den 18. — Kollegerne AAGESEN og JENS LARSEN vil give Gluntarne og en anden fremragende Personlighed vil deklamere. Og saa endelig **Bal,** og alt det for tilsammen *25 Øre.* De Medlemmer, der bliver borte, narrer sig selv og deres Familje for en Fornøjelse, de længe vil kunne have Glæde af. Billetter faas hos Styrelsens Medlemmer, hos Formanden paa Kontoret, samt hos Budet, af hvem ogsaa Tegning til Fællesspisning modtages. STYRELSEN.

Typografernes Stiftelse. Festen i Boyesgade paa Søndag begynder præcis Kl. 4, og Adgangen er *kun* fra Frederiksberg Allé.

Ny Medlemmer: W. Petersen og L. Schiødt (Schultz), Th. Thorsen (Thiele) og Martin Hansen (Hannover).

Husk, at Kasserer J. F. MØLLER er flyttet til Boyesgade 3, 3. Sal.

25-Aars Jubilæum. Den 1. Oktober d. A. var det 25 Aar siden, at Typograf M. FREDERIKSEN traadte ind i *Vejle Amts Folkeblads* Bogtrykkeri. Efter at være udlært 1883 har F. stadig — med Undtagelse af den Tid Militærtjenesten har taget — arbejdet ved Folkebladet. F.s Arbejde blev paaskønnet i rigt Maal af det Firma, han arbejder for. I en Omtale af F.s Virksomhed giver *Vejle Amts Folkeblad* ham bl. a. følgende smukke Vidnesbyrd: . . . Han har i de 25 Aar, trods nogen, fyldt sin Plads. Den Dygtighed, Punktlighed og Paalidelighed, Hr. Frederiksen i de 25 Aar altid har lagt for Dagen, tør uden Overdrivelse kaldes enestaaende. . . . Bedre Vidnesbyrd af sine Foresatte kan vel næppe tænkes. Anerkendelsen var ledsaget af en større Pengegave. Skønt Begivenheden kom lidt overraskende — ingen af os vidste noget af det før om Morgenen den 1. Oktober — var F. selvfølgelig ogsaa Genstand for sine Kollegers Opmærksomhed her fra Byen.

Endelig skal blot tilføjes, at F. — trods de svundne 25 Aar — besidder et godt Helbred, et godt Humør og et særdeles glimrende Vid, hvilket sidste sikkert en hel Del Kolleger gaar omkring og misunder ham. Af anden »Nyhed« skal blot noteres, at F. tidligere i en længere Aarrække har været Vejle-Afdelingens Formand og dens Repræsentant ved adskillige Lejligheder, bl. a. ved Repræsentantmødet sidste Sommer i København. . . . s.

Ved min Fratræden som Formand for Den typ. Forening, hvilken Stilling jeg har beklædt paa 7. Aar, føler jeg Trang til at aflægge min Tak for den Tiltro og Tillid, der i de mange Aar er vist mig. Har Arbejdet end mange Gange været vanskeligt og byrdefuldt, var det mig dog altid kært. De mange Beviser paa Imødekommenhed og Forstaaelse af Sagen og Kravene, der er fremkomne ikke alene fra Kollegerne, men ogsaa fra Principaler og navnlig fra Læger, vil jeg altid mindes med Glæde. For godt Samarbejde takker jeg de forskellige Styrelser og udtaler mine bedste Ønsker for Faget og Organisationen. *P. LAURITZEN.*

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 29. Septbr.

1. Der forelaa Meddelelse om, at den københavnske Sætterafdeling i Stedet for P. Lauritzen havde valgt Gust. Clausen til Formand.

2. En Henstilling fra Lauritz Jensen, om at forlægge Forretningsudvalgsmøderne til en anden Tid, diskuteredes. — Tages saa vidt muligt til Følge.

3. Medhjælperspørgsmaalet, som Afdelingen Den typ. Forening paa en Generaltorsamling havde nægtet at bidrage noget til, diskuteredes. — Det besluttedes at afskedige Medhjælpen og at lade Afdelingen i Fremtiden selv sørge for at faa det Arbejde udført, som rettelig tilkommer den. Som Følge heraf maa alt Arbejde vedrørende Afdelingens Fester, Ekstrakassernes Virksomhed (15 Øres-Kassen, Bespisningen, Indsamlinger, Enkekassen, Stiftelserne etc.), udføres udenfor Forbundets Kontortid.

4. Fra det internationale Sekretariat forelaa Meddelelse om, at der i Ungarn forestod en Tarifbevægelse. — Forretningsudvalget gav sin Tilslutning til denne Bevægelse.

5. I Sverig forestod ligeledes en Tarifbevægelse. — Til Efterretn.

6. Fra det internationale Sekretariat forelaa Meddelelse om, at det hollandske Forbund var udtraadt af Sekretariatet, og at der som Følge heraf ikke udbetales Rejseunderstøttelse i Holland. — Til Efterretning.

7. I en Skrivelse fra Norge anmodedes om at forhindre, at danske Typografer tog Plads som Maskinsættere hos Bogtrykker Berg i Kristiania, da denne havde forsøgt at nedsætte Lønnen. Samtidig forelaa

en Redegørelse fra en dansk Maskinsætter. — Vedtoges at tilskrive det norske Forbund angaaende Sagen.

8. En Skrivelse fra De samv. Fagforbund angaaende Kemigraferne toges til Efterretning.

9. Der forelaa en Skrivelse i Sagen Axel Holm. — Til Efterretning.

10. Den mellem Posefabrikanterne og De kv. Trykkeriarbejderes Fagforening indgaaede Overenskomst opsiges til 1. Oktober.

11. En Indbydelse fra Stiftelserne til Indvielsesfesten forelaa. — Til Efterretning.

12. Et Medlem, der var impliceret i Løvgreen & Wassmann-Affæren, forespurgte, om en Understøttelse kunde udstrækkes ud over de 10 Uger, da Dommen i Voldgiftssagen ikke var falden. — Bevilgedes under Forudsætning af, at Forskellen mellem Reservefonds- og Arbejdsløshedsunderstøttelsen tilbagebetales, saafremt Dommen gaar Personalet imod.

13. Randers-Afdelingen andrager om Sygeunderstøttelse for et Medlem, der skulde behandles paa Kliniken for »De Vanføres Hjem« i København. — Sagen undersøges nærmere.

SEKRETÆREN.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 4. Oktober. Frav. med anmældt Forfald H. C. Nielsen.

Formanden (Gustav Clausen) bød Velkommen og udtalte Haabet om godt Samarbejde til Gavn for Foreningen.

Forinden man gik over til Dagsordenen udtalte P. Berendt under Tilslutning fra de øvrige Styrelsesmedlemmer nogle smukke Ord om P. Lauritzens Virksomhed indenfor Foreningen.

Derefter genvalgtes Emil Møller til Styrelsens Sekretær.

En Kollega andrager om et Laan paa 50 Kr., som afdrages med 5 Kr. ugenlig af hans Sygeunderstøttelse. Bevilgedes. — Det besluttedes at hjælpe Enken efter en afdød Kollega til et Vaskeri; fra anden Side var der ligeledes tilsagt Støtte. — Til Festudvalg (Arbejdsløshedsfesten og Karnevalet) valgtes Formanden, H. C. Nielsen og Emil Møller. — Bespisningen og Ophold for de Arbejdsløse gav Anledning til Diskussion; der nedsattes et Udvalg (Berendt, N. P. Nielsen og Wartenberg), som til næste Møde fremkommer med Forslag. — Efterat forskellige Forhold udenfor Dagsordenen var drøftet, sluttedes Mødet.

E. M.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

2. Okt.: *Frederikshavn.* 3. Okt.: *Stubbekøbing.* 5. Okt.: *Kallundborg* og *Nyborg.* 7. Okt: *Køge.*

København, den 7. Oktober 1903.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Hans Chr. Eigil Jeppesen, udl. 1/10 hos Hoffmann (arb. i Rigsdagen). Holger Christensen, udl. 1/10 i Missionstrykkeriet (arb. s. St.). Svend Nielsson, udl. 1/10 hos Thomasen (arb. s. St.). Lauritz Vald. Jensen, udl. 1/10 1903 hos Enevoldsen & Andersen. Sofus Engelbrecht Christensen, udl. 1/10 1903 i Carl Lunds Bogtrykkeri. Emil Peter Ferdinand Roed, udl. 4/10 1903 hos Schultz (arb. s. St.). Sygeafdelingen: Sætter Lundqvists Hustru Christine. De kvl. Trykkeriarb.: Astrid Jensen (Weiss). Trykkerafdelingen: Alfred Peter Dresler, udl. 3/10 1903 hos Bagge. Kobbertrykker Maximilian Novey, udl. 1897 i Wien (arb. hos P. Petersen).

Provinserne: Silkeborg, Valdemar Frandsen, udl. efter 5 Aars Læretid i Silkeb. Av. (aflægger Prøve f. off. Komm.). Køge, Poul Henriksen, udl. i Østsj. Folkebl.s Bogtrykkeri 1/10 1903 efter 5 Aars Læretid (aflægger Prøve for offenlig Kommission). Horsens, R. P. Sørensen, udl. hos Enkefru Backhausen, Jens Chr. Juliussen, udl. i Horsens Avis og Simon Jørgen Jørgensen, udl. i Horsens Dagblad (aflægger alle tre Svendeprøve for offenlig Kommission).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1162, Hans Lauritzen Madsen (Græbe). 1441, Aage Th. Nielsen (Kr. Dgbl.) fra Rejse. Trykkerafd.: 2064 (Verein der Buchdrucker Ungars) Lajos Wimmer (Keller).

Provinserne: Hjørring, 1773, Johannes Andersen fra Aalborg (i Pl.). Hillerød, 1587, Anders Marius Jensen. Slagelse, 1349, A. L. Bøtcher (Sorø Amtstid.). Odense, 1699, Carl Pedersen (Lichtenberg) og 1655, A. Hansen-Møller (arbl.). Viborg, 1552, J. P. Lunding (Flkbl.). Ringkøbing, 167, M. H. Andersen (A. Rasmussen). Køge, 1562, Hans Thorsen Hansen (arbl.) fra Rejse.

Bortrejste.

København: 1677, Peter Vilh. Nielsen (arbl.).

Provinserne: Odense, 1634, Th. Petersen til Nakskov i Pl. Slagelse, 1428, C. V. Schæffer til Kolding i Pl. Silkeborg, 1164, P. Gaardsted. Kolding, 1552, J. P. Lunding til Viborg i Pl. og 1610, Chr. Fr. Knudsen til Flensborg i Pl. Helsingør, 1626, Georg Henr. Hansen og 1210, Fr. Wichmann (begge paa Rejse). Silkeborg, 1587, Anders Marius Jensen til Hillerød i Pl. Køge, 1527, Thorvald Kassow paa Rejse. Hillerød, 1603, Ole Peter Jensen. Ringkøbing (Holstebro), 1639, Johan Joseph Olsen til Herning i Pl. og (Lemvig) 1538, Jens Chr. Rasmussen til Skive (arbl.).

Udslettede for Restance.

Provinserne: Køge (Fakse), 1318, Chr. Jensen.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

T. S. Husk Generalforsamlingen i Morgen *Lørdag den 10. Kl. 8½ i Rigskaféen* (forhen Kafé Klampenborg), Blegdamsvej 50.

T. C. C. Søndag den 18. Oktbr. *halvaarlig Generalforsamling.*

ANNONCER

En **Forbundter** eller **Lærling** kan faa en god Lære. Billet mrkt. »777« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Som **Akcidenssætter, Reklameplakatsætter** eller eventuelt som **Faktor** i et større Akcidenssætteri (helst i Odense, Aarhus eller København) ønskes Plads til Nytaar. Vedkommende har i 5 Aar været Faktor og blandt andet i ca. 3 Aar forestaaet Ledelsen af et af Provinsens største Reklametrykkerier. Korrespondance ønskes gærne, eventuelt personlig Fremstilling. Billet mrkt. »F. 88« indsendes til Ekspeditionskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Typografernes Broderkreds afholder Møde Lørdag den 10. Oktbr. Kl. 8 pr., Gothersgade 115 o. Grd. (K. F. U. M.) *Enhver Typograf er velkommen.* Taler: Pastor Schamby. Ämne: Matth. Evg. 25, 29.

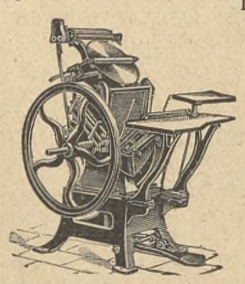
Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Arends & Voigt
Larsbjørnstræde 5.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Adolph Wulff. Kjøbenhavn K. Gothersgade 8.
Telefon 39.

Fagforretning for Bogtrykkerier i Typer, Maskiner, Stereotypimaterialer.

Alt til Bogtrykkeri henhørende leveres fra de første Fabrikker.

Trykkerier opsættes paa meget kort Tid.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 16 OKTOBER 1903 XXX AARGANG

Flittigt Arbejde og begrænset Pligt.

I.

MED stigende Forbavselse læste jeg i sidste Numer Hr. Rasmussens Artikel. Da jeg var færdig vilde jeg næsten ikke tro mine egne Øjne. Det var mig, som om det var en Røst fra den anden Verden, der havde talt til mig. Jeg var vel vidende om, at den af mig m. fl. hævdede Teori: Arbejdsydelse i Forhold til Lønnen, ikke vandt udelt Tilslutning hos alle; men jeg havde rigtignok aldrig tænkt mig, at nogen kunde nære saa selvmorderiske Anskuelser paa dette Omraade, som Hr. Rasmussen synes at gøre.

Beregningen som Maalestok har ingen Steder Hjemmel — siger Hr. R. Jo, det er netop det den har, det er den eneste Maalestok, der er os givet, men om den er paalidelig, det bliver en Sag for sig. Det nytter sandelig ikke, at en Arbejder kommer og siger til sin Principal: Jeg har arbejdet af al min Ævne, men ikke desto mindre har jeg ikke præsteret Arbejde for min Ugeløn. *Den* Maalestok tager Principalen ikke gyldig, selv om Arbejderen iøvrigt er nok saa paalidelig og dygtig.

Hvis Hr. R.s Teori blev almindelig Praksis, hvad vilde saa blive Enden? Simpelt hen den, at de mange dygtige, men kun med almindelig Arbejdsævne udrustede Arbejdere vilde have vanskeligt ved at faa Arbejde, og vore Arbejdsløses Hær i endnu langt højere Grad forøges.

Ydelse i Forhold til Lønnen og Undgaaelsen af Overarbejde, det er de eneste Vaaben, vi har mod Arbejdsløsheden, og det burde være enhver Kollegas Pligt at bruge dem efter Ævne. Trofast og ærligt kan Arbejdet godt være alligevel.

Jeg kender ikke de fede Græsgange, Hr. Rasmussen raader over, men jeg er tilbøjelig til at tro, at de ham *tillagte* Medtjenere (har her ikke indsneget sig en kedelig Trykfejl? Skulde der ikke have staaet **underlagte**?) ikke vilde have synderligt imod at ombytte disse med dem, vi andre i Almindelighed maa nøjes med; thi det tro og flittige Arbejde, efter enhvers *fulde Ævne*, lønnes sjældent efter Fortjeneste.

Og lad ved Undervisningen af Lærlingene ogsaa dette være *dem* en Rettesnor (ɔ: Tro og flittigt Arbejde efter enhvers fulde Ævne) slutter Hr. R. Jeg tvivler ikke om, at Hr. R. kan fremvise smukke Resultater paa Lærlingeudbytningens Omraade, men i Stedet for vedblivende at ture frem ad den Vej, Hr. R. er slaaet ind paa, forekommer det mig, at han hellere maatte vende om, angre den Synd, han efter al Sandsynlighed gør sig skyldig i — ikke alene mod vort Fag som saadant —, men særlig mod de enkelte, han med kortest mulig Mellemrum sender bort fra sin fede Græsgang.

Det gør mig ondt at maatte sige Hr. R., at hans Anskuelser ingen Jordbund har, og en Dag vil han maaske finde, at han ikke en Gang formaar at *bibringe* sine tillagte (?) Medtjenere dem. Men til den Tid vil jeg haabe, at han er gaaet ind til sin Herres Glæde. Det har han fortjent! J. A.

II.

I *Typ.-Tid.* Nr. 41 har Hr. H. P. Rasmussen under ovenstaaende Rubrik begaaet en Artikel, der fremtræder som en fuldstændig Trosbekendelse, og hvis absolut afvisende Sprog ikke frister til Imødegaaen.

Naar Hr. H. P. R. havde nøjedes med at fremsætte sin urokkelige Opfattelse af Spørgsmaalet, karakteriseret ved: »Enhver, der ikke kan godkende denne (Hr. P. R.s) Tro, kan ikke gaa paa Græsgang sammen med mig«, ja, saa havde der ikke været noget at gøre derved, thi den, der ikke *vil* se, kan ingen Magt *faa* til at se. Men naar Hr. H. P. R. udslynger et Anathema mod dem, der har et andet Syn paa Sagen end han, og holder Princip et: »Arbejde i Forhold til Løn« for infamt og moralsk fordærveligt, saa nødes man frem for at forsvare dette sit Standpunkt.

»Arbejdsydelsen hos en Avissætter mener de diskuterende snildt at kunne maale eller fastsætte efter Beregningsmaaden — hvad der for Resten ingen Steder findes nogen Hjemmel for«.

Jo, Hr. P. R., der findes virkelig en rigtig god Hjemmel herfor, og Praksis har skabt denne Hjemmel. Spørgsmaalet om Præstationsmængde er nemlig af d'Hrr. Bogtrykkere skubbet frem i første Linje. Kom man til en af dem og ønskede Arbejderne sat paa fast Løn, hed det altid: »*Hvor meget vil jeg saa kunne* **fordre** *for denne Løn?*« og Svaret og de Sær-Overenskomster, jeg kender, var da altid udtrykt i *saa og saa mange Tusinde, beregnet efter Tarifens Tusindbetaling.* Og De kan være sikker paa, Principalen eller hans haandgangne Mand, Faktoren, passede paa, at den ansatte Præstationsmængde naaedes og straks var der med Fingeren, om der manglede noget.

Men var det saa, at den ene Part — Principalen — stadig sørgede for ikke at faa for lidt for Pengene, er det da naturligt, at den anden Part — Arbejderne — var paa sin Post, at Principalen ikke under Fastløns-Masken skulde faa sit Arbejde billigere udført end Tarifen hjemlede, derigennem at der leveredes mere Arbejde end Sær-Overenskomsten — der som anført er et nøjagtigt Facit af Hovedtarifen — tillod. At der skulde være noget infamt i dette Forhold, kan jeg ikke indse. Vi er to Parter, der er enedes om en Løntarif — Arbejdsgivere og Arbejdere. Og ligesom de første ikke vil give mere Løn end de faar Arbejde for, ligesaa lidt vil de sidste give mere Arbejde end de faar Løn for. Dette forekommer mig at være ganske fair. Har Parterne underskrevet en Tarif, maa ogsaa begge være paa deres Post, at Ingen forfordeles.

Hr. H. P. R. har aldrig vidst, at man skulde forskaffe sig en Maalestok og dermed udmaale, hvor meget man mente, det kunde gaa an at bestille for den Løn, man fik. Det kan godt være. Men jeg haaber, at enhver Læser af det foranstaaende vil have forstaaet, at man ikke alene *skal* forskaffe sig en saadan Maalestok, men at man alt *har* den i den gældende Tarif.

Til Slut dette: Hr. H. P. R. »vil indtrængende advare alle Fagfæller imod at lytte til Røster, der maner til at slaa af paa Pligtopfyldelsen; thi det vil svække den enkeltes Energi og Handlekraft og hævne sig i det store og hele«. Denne Advarsel vil jeg af ganske Hjærte tiltræde. Og for mig staar det saa, at den første Pligt vi Arbejdere — som Arbejdere — har, er at slutte os nøje til vor Organisation og beflitte os af al Magt paa at overholde de Bestemmelser og den Tarif, Organisationen har skaffet os, selv om vi ikke hos Principalen kommer til at staa i et saa flatterende Lys, som den, der for 20 Kr. om Ugen muler for 30—40 Kr. op. Thi slaar vi af

paa denne Pligtopfyldelse, vil det ikke alene svække den enkeltes, men hele Organisationens Energi og Handlekraft, og hævne sig i det store og hele. S. C.

III.

Diskussionen om Beregning—Fastløn har givet Anledning til, at der er bleven talt om Egoisme. Imidlertid har dog ingen af Indlægene været præget af den Art Egoisme, som den, Hr. Hans P. Rasmussen i Svendborg har gjort sig til Talsmand for i sidste Numer af *Typ.-Tid.* Thi Hovedpointet i den hele Opsats er dette: at være sig selv nok — Pokker være med alle Jer andre, blot jeg selv hutler mig igennem, ligegyldigt paa hvilken Maade dette saa sker. Da er al Ting som det skal være, da udfylder han den Plads her i Samfundet, som det efter Hr. Rasmussens Mening er enhvers Pligt at udfylde. Godt, at ikke alle tænker saaledes, thi sørgeligt saa det da ud for os Arbejdere, som netop er naaet fremad ved Sammenhold og ikke ved, som Hr. Rasmussen, kun at tænke paa sig selv.

Hr. Rasmussen har altid set sin Fordel ved at »staa paa Hovedet i Kassen« fra Morgen tidlig til Aften silde, ved at præstere saa meget Arbejde, som han paa nogen mulig Maade har kunnet overkomme, uden at tage Hensyn til den Løn, vedkommende Principal har budt ham. Hr. Rasmussen er naaet fremad ved denne Fremgangsmaade — og *kun herved.* Kan være — betvivler det aldeles ikke. Men jeg anser det ikke for den mest ærefulde Maade at naa fremad paa. Dygtigheden vil jeg stille som den vigtigste Faktor i saa Henseende. Men den dygtige lader sig ikke helt og holdent sælge for den første den bedste Løn, der bydes ham, han vil vide at vurdere Betydningen af sit eget Værd, vil være med til at bestemme, hvilken Sum, der skal ydes ham for udført Arbejde, og dette kan han komme til ved at regulere sin Arbejdsproduktion efter Lønnen — og det mener jeg er fuldt forsvarlig, det mener jeg er rigtigt.

Som nævnt anser jeg Hr. Rasmussen for at være en stor Egoist. Nu vel — ogsaa jeg selv er Egoist. Men paa en ganske anden Facon. Jeg anser nemlig det Arbejde, jeg ved min fulde Arbejdsydelse vil kunne præstere, for at være mere værd end de 18 eller 19 Kr., som bydes én mange Steder. Hr. Rasmussen mener ikke Tarifen kan bruges som Maalestok for den Arbejdsmængde, man for en given Løn kan præstere. Det mener jeg dog. Staar man paa en Arbejdsplads, hvor der af to Mennesker præsteres det samme Arbejde pr. Uge, men den ene, fordi han er Beregningssætter, faar 26 Kr., medens den anden, fordi han er Fastlønssætter, kun faar 21 Kr., da mener jeg, at man maa være berettiget til at bruge Tarifen som Værdimaaler, og den, der kun faar 21 Kr., siger da: nej, bestille saa meget som han, der faar 26 Kr., vil jeg ikke, thi jeg anser mit Arbejde for at være ligesaa værdifuldt som hans. Se, det er den Egoisme, jeg ynder — det er den Egoisme, der er Mening og Fornuft i. Og ved den naaer man vel ogsaa frem — det tillader jeg mig da at mene.

Men man kan ogsaa se Sagen fra en anden Side. I Modsætning til Hr. Rasmussen, der har set sin Fordel, har jeg set Mennesker bukke under ved at følge det af Hr. Rasmussen forsvarede Princip; de har ogsaa ment, at naar de fik en Løn, saa havde de solgt sig med Hud og Haar, solgt sig helt og holdent, saa var de pligtige til at præstere alt det Arbejde, som de med Djævlens Vold og Magt kunde faa Lov til. Men hvad saadanne »Ildhunde« efter nogle Aars Forløb — og det i deres bedste Alder — har tabt i Retning af Arbejdspræstation, har været forbavsende, de har bogstavelig talt slidt sig selv op i Løbet af forholdsvis kort Tid. Og saadan gaar det de fleste — ja maaske dem allesammen, dem, man kalder for »Sliderne«. Det, disse Mennesker har opnaaet, har været at faa ødelagt sig selv; det er blevet Følgen af deres — hvad Hr. Rasmussen kalder — »Pligtopfyldelse«.

Men ved Pligtopfyldelse forstaar jeg noget ganske andet end Hr. Rasmussen forstaar. Thi at der er noget, der hedder Pligt, er selvfølgeligt. »Gør din Pligt og kræv din Ret« er et Valgsprog, jeg ynder mere end noget andet. Det første er Betingelsen for det sidste. Den, der ikke har gjort sin Pligt, har ingen Ret at kræve. Og det, jeg anser for min Pligt, er at yde en i Forhold til min Løn svarende Arbejdsmængde, og hellere lidt mere end lidt mindre. Men jeg anser det sandelig ikke for min Pligt at stable alt det op af Kassen, som mine flittige Hænder formaar, naar jeg for min Ydelse kun erholder en 18—19 Kr.

Om der var mange af Hr. Rasmussens Mening — hvad jeg nu ikke haaber, der er — saa vilde det bidrage til at klare Spørgsmaalet om Alternativet Beregning—Fastløn. Jeg har altid anset Fasslønsysstemet som det bedste, men efter at jeg har læst Hr. Rasmussens Produkt, maa jeg rigtignok sige, at gives der mange, som har det samme Syn paa det omtalte Spørgsmaal, at man, uden Hensyn til Lønnen, skal præstere alt det Arbejde, man er i Stand til, da maa jeg rigtignok sige: Vorherre fri og bevare os for Fastlønssystemet, saa ti Gange hellere Beregningen. Thi af to Onder foretrækker man dog det mindst ødelæggende.

Det er den Græsgang, *jeg* gaar paa; jeg beder saa gærne Hr. Rasmussen blive paa sin, han behøver i al Fald ikke at frygte for, at *jeg* skal komme og forstyrre ham, jeg vilde rigtignok meget nødig være i hans Selskab. Men lad os, Hr. Rasmussen, se, hvem der, hver med sit Princip, naar længst, lad os se, hvem der først naar til Vejs Ende.

I Slutningen af sin Artikel kommer Hr. Rasmussen ind paa Spørgsmaalet om Overarbejdet. Her vil jeg give Hr. Rasmussen Ret, naar han mener, at man ikke principmæssig skal nægte Udførelsen af Overarbejde, men derimod betragte det som en Slags Pligt, hvor særlige Forhold gør sig gældende, at udføre dette; jeg mener altsaa hermed en enkelt Gang. Men Sagen bliver en anden, naar der er Tale om regelmæssigt Overarbejde, naar man kommer til at beskæftige sig med Arbejdspladser, hvor der skal arbejdes over saa snart der kommer et Stykke Akcidensarbejde indenfor Døren, eller hvor det Princip er mosgroet, som gaar ud paa ikke at forøge Personalet, ligegyldigt hvor meget Arbejde der end strømmer ind, men at lade udføre ved Overarbejde hvad ikke kan overkommes i Arbejdstiden, naar Talen er om saadanne Arbejdspladser, da siger jeg: *nægt* at udføre Overarbejde. Følger man det Princip, er man baade Egoist og Altruist, thi man gavner baade sig selv og sine arbejdsløse Kammerater. Og disse to skylder man Hensyn.

Thi at ødelægge sig selv dels ved Hjælp af Overarbejde og dels ved Hjælp af at stikke paa, saa Bukseknapperne springer af og Sveddraaberne triller ned ad Panden uden at man har Tid til at tørre dem af, og saa endvidere vil indpode denne egoistiske Lære i sine Medmennesker — i Sandhed, det kalder jeg »et infamt og moralsk fordærveligt Princip«. Det er et Princip, der er — eller i alt Fald burde være — i Uoverensstemmelse med den Aand, som skulde besjæle os Arbejdere for derved at skabe den sande, den sunde Kammeratskabsfølelse, den, der burde være Drivfjedren i alt, hvad vi foretager os.

Men det er sandsynligvis ikke muligt at faa Hr. Rasmussen til at indrømme Rigtigheden heraf. Glæde mig skulde det imidlertid om det kunde ske. H. B.

Indvielsesfest.

Med stor Højtidelighed indviedes i Søndags vor ny Stiftelse i Boyesgade Nr. 3. I den Anledning var Bygningen prydet med Bannere og Flag, og kun de, der var saa heldige at være forsynede med hvide Kort, fik Adgang til Ejendommens indre Territorium — hvad der viste sig at være meget uheldigt. Bag ved det smukke Springvand var rejst en Tribune, paa denne havde Sangerne — Sangforeningen og Gutenberg-Koret — samt Musiken taget Plads. Paa Slaget 4 traadte Formanden for Stiftelsen, Hr. Gust. Clausen, frem og bød den store Forsamling af Damer og Herrer Velkommen,

hvorefter han meddelte, at Indenrigsminister ENEV. SØRENSEN efter Indbydelse var kommet tilstede og at Borgerrepræsentationens Formand, Hr. HERM. TRIER, havde lovet at ville holde Indvielsestalen. En Kantate — forfattet af Hr. LAUR. JENSEN — blev derefter under Kapelmusikus GULDBRANDSENS Ledelse afsunget af Sangforeningen og Gutenberg-Koret. En Del af Kantaten reciteredes af Hr. ALB. AUENER.

Efter Kantatens Afsyngelse traadte Hr. HERM. TRIER frem og holdt en beaandet og glimrende lille Tale. Han udtalte følgende:

De faas Initiativ, de manges Tilslutning, fælles Udholdenhed, i ærlig Vilje, under klog Ledelse — saa staar Bygningen der, rede til at tage imod sine Beboere, bygget paa Fremsyn og Selvhjælp i de kraftige Arbejdsaar. »Hvad man ønsker i Ungdommen, det skænker Alderdommen én i al dets Fylde«, siger et gammelt Ord. Og det er sandt, naar Ønsket bliver til Handling og Handlingen ikke giver fortabt, før Ønsket er opfyldt. Og nu staar den her, den store Bygning, præget af en Kunstners Skønhedstanke, styrket ved Haandværkeres Omhu, staar som et Hjem for de gamle. Den unge ser fremad, den gamle har baade Trangen og Retten til at se tilbage, atter og atter drage Billeder af Fortiden frem for sit indre Øje. De gamle her vil, naar de en fredelig Aftenstund lader Minderne raade, føle, at de som Mænd har været med i et Arbejde, der har Værd for det hele Folks Udvikling, baade materiel og aandelig; de har sendt Ordet, der skreves, ud over Landet og over dets Grænser; de har fæstet den vingede Tale, saa Øjeblikkets Værk blev staaende gennem Tiderne. Her skal de nu finde Hvile efter Arbejdet, i et Hjem med hjemlig Hygge, føle Dagen helde i en Aften uden Skyer og Storme, taknemlige, fordi den Frygt, der knuger mest tyngende, Frygten for den Tid, da Arbejdskraften svigter, her er afløst af den trygge Tanke om i Alderdommen at have et varigt Hjem. Ved Grundstenens Nedlæggelse mures ind dybt i Jorden eller gemt i Muren Mindetegn om dem, der rejser Bygningen. Her, ved Indvielsen, skal intet mures inde, men levende Ord lyde, Ønsker udtales, hvis bærende Kraft kan fylde dem, der skal styre Huset, og dem, der skal bo i det, Ønsker om fredeligt Samliv i Fordragelighed og Hjælpsomhed, om blivende Følelse af at bygge paa fast Grund. Gid Huset maa staa mange Slægtled, lange Tider igennem, til Ære for dem, det er bygget af, til Lykke for dem, det er bygget for.

Leve Typografernes ny Alderdomshjem!

Formanden sluttede derpaa Højtideligheden med en Tak til Hr. Trier og et: Held og Lykke for vort ny Hjem. Den store Forsamling foretog derpaa et grundigt Gennemsyn af vor ny Stiftelse; men da vi allerede paa et tidligere Tidspunkt har bragt en udførlig Beskrivelse af Bygningens hele Indretning, skal vi ikke gentage denne, men kun nøjes med at notere, at af de 89 Lejligheder, som Bygningen bestaar af, er over de to Tredjedele udlejet, og mange Lejligheder er allerede taget i Besiddelse.

— — —

Ved Indvielsen var der to Ting, som vi ikke forstaar. Vi forstaar saaledes ikke, hvad Interesse en Bestyrelse kan have af at anmode Indenrigsministeren om at være tilstede ved Indvielsen af en *Arbejder*-Stiftelse. Langt bedre havde vi kunnet forstaa, at man, sammen med Borgerrepræsentationens Formand, havde indbudt Byens Finansborgmester, der, i Modsætning til Indenrigsministeren, er Arbejdernes naturlige Repræsentant. Dernæst kan vi ikke forstaa, at Bestyrelsen kunde være saa tankeløs at holde Gitterportene lukkede, hvorved største Parten af Kollegerne maatte staa udenfor og kigge ind igennem Tremmerne. Var man bange for Trængselen i Gaarden, kunde man jo have rejst Tribunen midt paa Gaden — der var saa vist Plads nok. Det, der blev budt Kollegerne, saa i hvert Fald ikke godt ud.

Om Aftenen var der Fest paa »Gimle«, hvor Taler og Sange fulgte Slag i Slag.

Til d'Hrr. Inkassatorer!

Nye *hvide* Inkassationslister, Blanketter vedrørende Medlemmer, der forandrer Arbejdssted, samt Blanketter, hvis Udfyldning sker, naar Medlemmerne forlader Trykkeriet som Arbejdsløse, vil i denne Uge blive uddelte af Budet. Man bedes udfylde disse forskellige Dele nøjagtigt og i Særdeleshed eventuelle Restancers Opgivelse, samt sørge for, at hvert nyt tiltrædende Medlem paa Arbejdsstedet afleverer disse Blanketter.

Tillige vil Inkassatorerne modtage en trykt Vejledning angaaende Listerne, og bedes man godhedsfuldt nøje overholde de givne Anvisninger.

Opmærksomheden henledes desuden særlig paa den nye Rubrik 60 Øre til Sygekassen, som gælder Trykkere og Medlemmer, der sidst har været Arbejdsløse, og skal der altsaa paa den røde Liste for Fremtiden kun opføres de Medlemmer, som kun betaler til de enkelte Afdelinger samt Hjælpearbejdere.

P. B. V.
GUSTAV CLAUSEN,
Formand.

Husk

Den typ. Trykkerforenings Stiftelsesfest

paa Søndag Aften Kl. 7 hos Wittmack.

Af Programmet fremhæves: Sang af en *Dobbeltkvartet*. Optræden af Hr. V. CHRISTOFFERSEN. Gluntarsang af d'Hrr. JENS LARSEN og G. V. AAGESEN. Optræden af Tryllekunstneren JOHN. SIEMS. Deklamation af Herr ***.

Derefter **Assemblé.**

Gæster fra de gensidige Foreninger saavel som andre Besøgende er velkomne.

Billetter à **25 Øre** *for det hele* faas hos Budet, Styrelsens Medlemmer samt hos Formanden paa Kontoret *i Aften* og *i Morgen* $5^1/_2$—$7^1/_2$.

Nær og Fjærn.

Dødsfald. Vor kendte Kollega ADOLPH MADSEN er i Lørdags Eftermiddags pludselig afgaaet ved Døden. Budskabet om dette Dødsfald kom meget overraskende, idet Adolph Madsen om Formiddagen som sædvanlig havde besørget sin Aflægniug i *Børstidendes* Sætteri. Paa Vejen til sit Hjem overfaldtes han af et pludseligt Ildebefindende, der nødvendiggjorte, at han mnatte stige ind i en Drosche og lade sig besørge hjem. Ankommen til sit Hjem blev han straks bragt i Seng og en Læge hentet; men forinden denne kom tilstede var Livet udslukt — ramt af et Hjærteslag. Adolph Madsen blev kun 40 Aar, og efter Udseendet at dømme skulde man tro, at han var en kærnesund Natur; dette var han forsaavidt ogsaa, men i Sommer blev han kastet paa Sygelejet, lidende af en meget ondartet Gigtfeber, der medførte en Forkalkning i Blodet, hvilket rimeligvis nu har været Aarsag i, at han saa pludselig døde.

Adolph Madsen var indtil sin Død Medlem af Den typ. Forening, og i Slutningen af 8oerne tog han meget ivrig Del i Organisationsarbejdet, ja, han var endog en kort Tid Medlem af Den typ. Forenings Styrelse og deltog i 1890, som Repræsentant for Køge, i den første skandinaviske Kongres. Adolph Madsen var en brav og hæderlig Karakter, der, afholdt som han var, vil blive savnet af mange; men dér, hvor Savnet bliver dybest og smærteligst er i det lille Hjem, hvor en Kone pludselig har mistet en god og opofrende Mand og hvor to smaa Børn forgæves kalder paa Fa'er. . . .

Carl Adolph Madsens Begravelse finder Sted Fredag den 16. ds. Kl. 3 fra Vor Frelsers Kirkes Kapel til Frelsers Kirkegaard paa Amager. Den typ. Forenings Banner kommer tilstede ved hans Baare.

— Medlem af den københavnske Trykkerafdeling C. ANDERSEN, der arbejdede som Rotationsmedhjælper i *Natt.-Tid.*, afgik i Fredags Eftermiddag ved Døden paa Hospitalet, hvor han var indlagt for en Mavelidelse. Dødsaarsagen var dog et Hjærteslag. A. hørte til dem, der i sin Tid overgik fra Rotationsklubben. Hans Begravelse foregaar Fredagen den 16. ds. Kl. $1^1/_2$ fra Vestre Kirkegaards nordre Kapel.

— I Søndags Eftermiddag Kl. 5 døde paa Kommunehospitalet HELGA NIELSEN af Lungebetændelse efter et forholdsvis kort Sygeleje. Afdøde arbejdede i Schultz Trykkeri, hvor hun har lært for en Del Aar siden, og har i ganske kort Tid arbejdet i I. Cohens Trykkeri. H. N. var kendt som en flittig og god Arbejdskammerat og var Medlem af De kvl. Trykkeriarbejderes Forening. Forhaabentlig vil mange Kolleger vise vor Kammerat den sidste Ære og følge hende til Graven. Begravelsen foregaar paa Søndag Kl. 2 fra Vor Frelsers Kirkes Kapel.

C. B.

Herning Lokalafdeling, der jo nu er vokset til at tælle 16 Medlemmer, afholdt sin første egentlige Generalforsamling den 6. Oktober. Kvartalsregnskabet fremlagdes. Lokalformanden, MAR. JENSEN, ønskede sig fritaget for Bestillingen under de nye Forhold, men opfordredes med Akklamation til at vedblive. — Til Næstformand valgtes M. SØRENSEN (Avisen) og til Sekretær ANTON LARSEN. — Det vedtoges at andrage Forretningsudvalget om et Skab til Opbevaring af Lokalafdelingens Ejendele. — Enstemmig vedtoges det at oprette en Ekstrakasse med et ugentlig Bidrag af 10 Øre, hvoraf der ydes alle rejsende Medlemmer Natlogi og Morgenkaffe og ikkeunderstøttelsesberettigede Rejsende 1 Kr. 50 Øre, alt dog kun med et Mellemrum af 3 Maaneder. — Saa godt som alle Lokalafdelingens Medlemmer var mødt til denne vellykkede Generalforsamling, der varsler godt for mange kommende Generalforsamlinger i »Hovedstaden paa Heden«.

Et Cirkulære. I disse Dage har et Par herv. Kolleger til danske Bogtrykkere og Typografer udsendt et i alle Henseender smagfuldt udstyret Cirkulære. Cirkulæret indeholder en kraftig Opfordring til alle Kolleger om, grundig at gøre sig bekendt med den Fagliteratur, der udelukkende har sat sig til Opgave, at højne vort Fag og dygtiggøre de Mennesker, der har viet Typografien deres Kræfter. Det Fagskrift, Forfatterne af Cirkulæret mener i Øjeblikket ligger nærmest for Danskerne og derfor bedst egnet til at løse den vanskelige, men nødvendige Opgave, er *Nordisk Boktryckarekonst*. Det er os en Fornøjelse at kunne medgive Cirkulæret vor inderligste Opfordring til alle Kolleger, om at gøre sig bekendt med dets Indhold; thi — som det hedder i nævnte Cirkulære — »i en Tid, som vor, da Konkurrencen er paa sit højeste, da alle Evner maa anspændes for overhovedet at kunne være med, kan vel alle Parter være enige om, at *Dygtiggørelsen* af den menige Arbejder, som *Forstaaelsen* af den ledende, er Faktorer i Erhvervskampen, som ikke let lader sig tilsidesætte . . .«

Strejker i Udlandet. Vi omtalte i forrige Numer, at der i *Ungarn* forestod en Tarifbevægelse. Denne har nu taget sin Begyndelse, og endda paa en lidt voldsom Maade, idet der fra *Budapest* er indløbet følgende Meddelelse: Mellem de strejkende Sættere, der demonstrerede foran Bladet *Budapest Hirlaps* Kontorer, og Politiet kom det til et Sammenstød. Politiet huggede ind med blanke Vaaben. 7 Betjente og mange Strejkende blev saarede. 35 Typografer arresteredes.

— Fra *Rusland* kommer der Meddelelse om, at Typograferne i *Moskva* har nedlagt Arbejdet, og at flere Trykkeriejere som Følge heraf har maattet lukke deres Forretninger. Det finske Forbundsorgan *Gutenberg* skriver: Flertallet af Trykkerierne lider for Tiden under en saa stor Mangel paa Sættere, at nogle af dem har været tvungne til at ophøre med sin Virksomhed. Som Følge heraf har i Dag kun to af Byens Blade kunnet udkomme. Manglen paa Sættere er imidlertid saa stor, at ogsaa de to Trykkerier, som i Morges udsendte Aviser, har ophørt at arbejde. Det er dog ikke blot Avistrykkerierne, som mangler Sættere, det samme er Tilfældet for Værk- og Accidenstrykkeriernes Vedkommende.

Nordisk Boktryckarekonsts Nr. 9 for September er udkommet og indeholder mange interessante Ting.

Brevkasse.

Flere Indsendere maa, af Mangel paa Plads, have Taalmodighed til næste Numer.
RED.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Vilh. Aug. Rusch, udl. 1/10 1903 hos Weiss (arb. s. St.). Oscar Chr. Martinus Svendsen, udl. 4/10 03 hos Schultz (arb. s. St.). Will. Chr. Carl Christensen, udl. 1/10 03 hos Fehlhaber (arb. s. St.). Richard Sofus Meyer, udl. 1/10 03 i Citytrykkeriet. Holger Christensen, udl. 1/10 03 paa Missionstrykkeriet. Hjælpearbejder Johannes Edmund Andersen (Bording). De kvl. Trykkeriarb.: Agnes Bentzen (P. Petersen). Sygeafdelingen: Sætter Julius Christoffersens Hustru Eva Johanne Marie, Sætter Charles Andersens Hustru Hansine Jørgine Christine, Sætter Albert Andersens Hustru Elisa Oktavia, Sætterlærling Kaj Harald Knud Petersen og Trykker Carl Thomsens Hustru Agnes.

Provinserne: Kolding, Karl Sørensen, udl. 1/10 i Lumbyes Bogtr. efter 5 Aars Læretid. Odense, Lauritz Peter Larsen, udl. 9/10 03 hos Milo, Laurits Hansen, udl. 6/10 03 hos Hagen & Sivertsen, Carl Frederik Hey, udl. i Fyns Stiftsbogtr. og (Faaborg), Richard Jensen, udl. i Faaborg Avis' Bogtr. 15/10 03 (alle har aflagt Prøve).

Tiltraadte.

København: 340, Chr. Aug. Christensen (Langkjær) fra London. 1506, Chr. Madsen (Christensen, Nytorv). 1732, Knud Laurits Larsen (arbl.). 3199, Mathias Kofoed (arbl.).

Provinserne: Viborg, 1598, Niels Chr. Hansen (Flkbl.). Kolding, 1076, Emil Stecher og 1428, Garl Valdemar Schæffer i Plads. Odense, 1434, Fritz P. Jørgensen. Skanderborg, 1612, Hans P. Larsen (Bernh. Larsen). Svendborg, 1532, Edvin Petersen fra Rejse i Plads.

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 5383, Chr. Jul. Rasmussen til Udlandet.

Provinserne: Helsingør, 1706, Peter Chr. Nielsen og 3199, M. Koefoed, begge til København (arbl.) samt 1658, Poul Sofus Poulsen til Hillerød (arbl.). Svendborg, 717, Otto A. Chr. L. Gornitzka til Neksø i Plads.

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Agnes Thomsen og Ella Poulsen (begge fratraadt Faget).

Udslettede for Restance.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Metha Nielsen (Good-Templar Trykkeriet), Marthine Jørgensen (Carl Lund), Emilie Lund, Juliette Hansen og Anna Reit (alle tre hos N. J. Nielsen).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Medlemmer af vor Afdeling kan fremtidig *hver Uge* indbetale deres Kontingent til Sygekassen til dennes Inkassator paa Trykkerierne. Kontingentet til den faglige Afdeling betales paa samme Maade *som hidtil*.

STYRELSEN.

Min Bopæl er fra i Dag *Boyesgade 11,4 V.* Mandag til Torsdag træffes jeg sikrest *hjemme* Kl. 6½ Eftm. Paa *Forbundskontoret* træffes jeg som hidtil *Fredag* og *Lørdag* Aften fra 5½—7½. LAUR. JENSEN.

Styrelsesmøde Lørdag Aften Kl. 7½ pr.
FORMANDEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Augusta Poss, Valborg Johansen, Ingeborg Balsgaard, Annie Mibach, Martha Snabelrauch, Elisabeth Malling, Anna Hansen, Elna Nielsen, Agnes Stallknecht og Caroline Petersen anmodes venligst, da Restance ikke maa finde Sted, at komme op paa Kontoret Fredag Aften Kl. 7—8. CHRISTINE BUUS,
Formandinde.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse paa Aarsfestprogrammet. Ny aktive Medlemmer kan indmældes. — Kl. 11 *halvaarlig Generalforsamling:* Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 2 Revisorer. Derefter Avktion over illustrerede Blade.

T. C. C. Søndag den 18. Oktbr. Kl. 11 *halvaarlig Generalforsamling* i Baltzers Kæld., Hj. af Rømersgade. Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Halvaarsberetning. 3. Regnskabet. 4. Valg. 5. Fest. 6. Eventuelt.

ANNONCER

Akcidenssætter.

En yngre Typograf i København (Principal-Søn) ønsker for nogle Maaneder at bytte Plads med en Bogtrykker-Søn fra en større Provins. Billet mrkt. »Bytte« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Tre brugte Hurtigpresser,
udmærket holdte,
en Gasmotor, billig, brugt,
en Diegeltrykpresse, brugt, samt
ca. **30 Sats Skrifter,** kun lidet brugte,
er yderst billigt til Salgs hos
ADOLF WULFF,
Gothersgade 8.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 23 OKTOBER 1903 XXX AARGANG

En Appel.

SCHUSTERE kaldes i Tyskland de, der staar udenfor deres Organisation, og kun lever som Snyltere, modtagende de Fordele, Organisationen skaffer Faget.

Ogsaa herhjemme har vi nogle, der sætter en Ære i at tilhøre de faglige Arbejderes 2. Klasse, der enten lader sig slette med Restance, d. v. s. søger at bevare deres Ret saa længe som muligt samtidig med, at de undlader at gøre deres Pligt, indtil endelig Ledelsen taber Taalmodigheden og sletter dem. Det er et lyst Øjeblik den Fredag, da de første Gang kan snyde sig fra at betale deres Medlemsbidrag. Af Glæde drikker de gærne et højt Ekstraglas, om muligt i Selskab med organiserede Kolleger, der undertiden gaar med, betragtende Historien som en Slags »Udskænkning«.

For det er netop det kedelige ved Sagen, at d'Hrr. »Schustere«, der ikke har Raad til at betale Kontingent til deres Fagforening, meget godt har Raad til daglig at ofre en klækkelig Understøttelse til Værtshusholderen, og de inviterer da gærne Forbundsmedlemmer med til »Kalaset«, for ved en »Omgang« at sone de faglige Synder.

Den Tid bør være forbi, da dette »Kammeraderi« taales. De Arbejdere, der ønsker at staa *udenfor* deres faglige Organisation, bør ogsaa holdes udenfor godt Selskab og saa vidt muligt udenfor Arbejdsstederne samt figurligt have udleveret »den sorte Kokarde« med Tilladelse til at bære samme.

Fra 1. Januar 1904 indtræder der en ny Ordning, idet Tarifen mellem »Forbundet« og »Bogtrykkerforeningen« træder i Kraft. Over disse Organisationer staar de respektive Hovedorganisationer, nemlig »Arbejdsgiverforeningen« og »De samv. Fagforbund«, og ligesaa vel som Principalerne bør være i deres Organisation, bør ogsaa Arbejderne være i deres. At staa helt *uorganiseret* maa særligt for Arbejderne betragtes som forkasteligt. Derfor bør den 1. Januar alle de, der nu er udenfor, være inde, og de, der tænker paa at lade sig slette eller paa at udmælde sig, *bør slaa disse Tanker ud af Hovedet.*

De bør huske paa, at under de for Haanden værende daarlige Konjunkturer kan Arbejdsløshedens Svøbe nemt ramme dem, selv om de tror at staa nok saa godt; hvorfra skal saa Hjælpen komme, naar den ikke kan komme fra deres Organisation, fordi de selv har brudt Broen af mellem sig og den. For Lud og koldt Vand kommer de til at gaa hvileløs omkring, forhadt og foragtet af dem, der gærne vilde række dem en hjælpende Haand, om de havde gjort deres Pligt, medens det var Tid. Dansk Typografforbund har i *et Kvartal* ydet sine Medlemmer *15,000 Kroner* i Arbejdsløshedsunderstøttelse. Disse Tal taler tydeligere om Organisationens Nytte end lige saa mange Ord.

Der synes for Tiden blandt de kvindelige Trykkeriarbejdere at være en Gæring i saa Henseende, idet man søger under forskellige Paaskud at unddrage sig sin Pligt. I et herværende Trykkeri med mange Kvinder har saaledes de fleste af disse deponeret deres Udmældelse, som dog forhaabenlig tages tilbage, og et andet Sted trues der med at følge efter. I et stort Trykkeri er der to Kvinder, der ikke vil betale, og i Stedet for at formaa dem dertil, truer de øvrige med, at »naar de to kan faa Lov at være fri, vil vi heller ikke betale«.

Disse Ting kan vi ikke i Længden finde os i. Vil man have noget med af »Stegen«, maa man ogsaa være med i »Legen«, eller man maa søge sig »Kødgryder« andre Steder. *Jeg opfordrer derfor Kollegerne, saavel Sættere som Trykkere og Kvinder, til at slaa saadanne Schuster-Tendenser ned.*

Smitsomme Sygdomme er ubehagelige, og man holder ikke meget af at omgaas Folk, der er befængt med saadanne. »*Daarlig Kollegialitet*« er ogsaa en smitsom Sygdom, og de, der er befængt med denne, *bør isoleres, for saa vidt de ikke vil lade sig helbrede.* Og Isolationen bør helst foregaa udenfor Arbejdsstederne, hvor dette er muligt, da nogen Tids-Fritagelse for det daglige Slids »Bryderier« mulig kan helbrede Ondet.

Ingen er tjent med at være isoleret fra sin Organisation og sine Kolleger, derfor bør *alle* trofast holde sammen; thi kun derved kan de bevare de vundne Fordele og have Haab om at skaffe sig ny.

Lad Feltraabet derfor overalt og med alle lovlige Midler være dette: *Ned med »Schusterne«! Leve Organisationen!*

14. Oktober 1903. LAUR. JENSEN.

Flittigt Arbejde og begrænset Pligt.

I.

I Nr. 41 af *Typ.-Tid.* findes en Artikel, betitlet »Flittigt Arbejde og begrænset Pligt«, forfattet af Hr. Hans P. Rasmussen, *Folkebladet*, Svendborg, hvilket jo er en meget tydelig Adresse.

Da jeg havde læst denne Artikel, kunde jeg ikke dy mig: jeg maatte læse den igennem en Gang til, saa interessant forekom den mig. Hvilken herlig Duft fra den kære, gamle Lavstid er en saadan antikveret Artikel dog ikke beaandet af? Jeg følte mig ved Læsningen af den som hensat til Begyndelsen af det forrige Aarhundrede, hvor »tro og flittigt« Arbejde af yderste Ævne var det gængse Princip, og hvor den højeste Lykke for Arbejderen var, at Principalen roste ham — — for derved at anspore den kære Arbejder endnu mere. Ja, det maa have været en lykkelig Tid den Gang, hvor alle de rige Ævner og Muligheder hos en Avissætter frit kunde have udviklet sig i Form af at »stable« dygtigt op, og hvor man ikke havde saa snærende Baand som Fagforening, Kritik o. lign. at trækkes med. Skade for Hr. Hans P. Rasmussen udi Svendborg, at han ikke levede og virkede paa den Tid, thi hvilke herlige Græsgange vilde der saa ikke have udbredt sig for ham, og hvor langt vilde han da ikke have naaet »fremad« i sit *nu* eftertragtede Ideal: at kræve det samme Arbejde fuldt ud af de »ham tillagte (hvorfor ikke underlagte?) Medarbejdere« som af ham selv!

Ak, de Dage svandt, de kommer ej tilbage!

Vi lever i en anden Tid, i Nutiden, og den er realistisk. Nu hedder det: noget for noget. Enhver søger at udnytte og frugtbargøre den Kapital, han sidder inde med. For Arbejderen i Almindelighed bestaar hans Kapital just ikke i en fyldt Pengesæk eller andet Jordegods, hans Kapital er hans Arbejdskraft, og den sælger han for at kunne leve. Men naar nu enhver søger at faa saa meget ud af sin Kapital som muligt, saa maa det ogsaa gælde for Arbejderen, at han søger at

udnytte *sin* Kapital paa bedste og for ham selv fordelagtigste Maade, nemlig hans Arbejdskraft. Det er logisk.

Men efter hvad jeg kan forstaa af Hr. Hans P. Rasmussens Artikel, har han en anden Mening om den Ting. For ham gælder det, at Arbejderen fuldt ud skal vie den Forretning, hvori han arbejder, *hele* sin Arbejdskraft. Ja, selvfølgelig skal Arbejderen vie denne sin Arbejdskraft, det er hans Pligt, men sandelig ikke mere end som hans Løn for Arbejdet staar til. Hvad han yder derudover, er ren Gevinst for Principalen, som denne stiltiende stikker i sin egen Lomme.

Hr. Hans P. Rasmussen mener, det vil blive »hyggeligt« paa et Trykkeri, hvor Avissætteren paa fast Ugeløn fastsatte sin Produktion af Sats efter den stedlige Beregningsmaade. Men — føjer han lettende til — det har denne nu forresten slet ikke Lov til.

Jo, saamænd har han saa. Hvorledes skulde ellers Avissætterens Arbejde bedømmes, om han har sat tilstrækkeligt til Lønnen, han faar. Tror De da, Hr. Hans P. Rasmussen, at en Principal vilde finde sig i — og deri har han Ret — at der blev bestilt mindre paa Trykkeriet end som til Lønnen, han giver? Nej, det gør han næppe.

Hr. Hans P. Rasmussen kender formodenlig ikke stort til Arbejdsløshed. Han har sikkert ikke selv prøvet at være arbejdsløs. Dette Gode tilskriver Hr. Hans P. Rasmussen maaske sit flittige og ihærdige Arbejde. Men hvis han derimod havde staaet i det Tilfælde at have været arbejdsløs i Aarevis og kun haft 8—14 Dages Pladser i Ny og Næ, som adskillige Kolleger maa nøjes med, vilde han da ogsaa være saa glad ved, at hans Kolleger alle Vegne leverede fuld Arbejdsydelse, som han nu finder saa dejligt.

Principalerne anskaffer alle Vegne Stereotypi, Sættemaskiner etc., hvert Aar bringer ny Skarer af udlærte, som har ofret 5 Aar af deres bedste Tid med den Udsigt at komme til at gaa paa Landevejen — skal vi saa selv ogsaa bidrage vort til at forøge de arbejdsløse Skarer ved at »stikke paa«, altsaa yde fuld Arbejdsydelse, selv om man staar paa Minimalen? Er det logisk!

Kort og godt: Hr. Hans P. Rasmussen ser mere hen til, at Arbejderne røgter sit Arbejde tro og flittigt, end som Lønnen, han faar derfor — det kommer i anden eller tredje Række.

Ja, det er meget vel, at Arbejderen gør sin Pligt, det er en priselig Ting, men det ene skulde jo gærne staa i Forhold til det andet, og hvem borger for, selv om vi Arbejdere var nok saa flittige, at vi saa naaede »fremad« ɔ: fik højere Løn?

Det hedder ellers: jo mere Arbejde, des mindre Løn.

Odense, i Oktober 1903. OSCAR OLSEN.

II.

Jeg har ikke den — vistnok tvivlsomme — Ære at kende Hr. Hans P. Rasmussen fra Svendborg, som stiller sig selv i bengalsk Belysning i forr. Numer af *Typ.-Tid.* Om denne stræbsomme Mand kan det just ikke siges, at han stiller sit Lys under en Skæppe. Han véd aabenbart ikke, at Selvros efterlader en ilde Lugt.

Som sagt, jeg kender ham ikke, men jeg kan i Tankerne danne mig et Begreb om ham. Han hører sikkert til de — heldigvis faa — Arbejdskammerater, som man kalder »Krængere«. De møder altid før Tiden paa Arbejdspladsen og begynder, hvis det kan lade sig gøre, helst nogle Minuter før det fastsatte Klokkeslet, arbejder ustandseligt, seende hverken til højre eller venstre, med Tungen ud af Halsen den ganske Dag, er altid de sidste, der forlader Kassen, og forretter kun i meget akute Tilfælde deres Nødtørft i Arbejdstiden.

Se, saadan er det Billede, jeg har dannet mig af Hr. Hans P. Rasmussen. Kan hænde, det er galt, men jeg tror det ikke.

Disse Mennesker er kun besjælede af én Tanke: Hensynet til dem selv. Om de arbejder en Kollega paa Gaden, er for dem intet. De er blottede for al kollegial Følelse — de er Egoister i dybeste Forstand.

Naar de saa endda vilde holde dem hjemme og saa vidt mulig skjule deres fordærvelige Mulvarpearbejde. Men nej! De er frække nok til at staa frem og kalde deres Egoisme — Pligtopfyldelse og raabe »infamt« og »moralsk fordærveligt« efter anderledes gørende og tænkende. Dette er oprørende.

Hr. Hans P. Rasmussen slutter sin Artikel med at anskrive Kollegerne Landet over et Princip. Jeg vil ogsaa give dem et godt Raad med paa Vejen. Og det lyder: Arbejd, saa Du kan forsvare det overfor den Forretning, i hvis Arbejde Du staar, arbejd, saa Du kan forsvare det overfor din Sundhed, og endelig: arbejd, saa Du kan forsvare det overfor dine Kolleger.

Dette er efter min Mening et mere *tidssvarende*, *menneskeligt* og *kollegialt* Program. N. K.

III.

Fra forskellige Sider har jeg faaet Meddelelse om, at man fandt det forunderligt, at Hr. Rasmussens Artikel »Flittigt Arbejde og begrænset Pligt« er bleven optaget i Fagbladet, eller i hvert Fald optaget uden at være tilføjet nogen Kommentar. Jeg skal hertil blot gøre den Bemærkning, at det forekommer mig, at jeg ikke godt kunde nægte Artiklen Optagelse, selv om denne ogsaa gik imod det store Flertal af Medlemmernes Opfattelse, saa meget mere, som Artiklen var signeret med Navn og Adresse. Og det er da ogsaa min absolute Overbevisning, at den Sag er bedst tjent med at blive diskuteret af Medlemmerne selv, uden at jeg *som Redaktør* paa nærværende Tidspunkt blandede mig i Diskussionen. Saafremt ærede Kolleger skulde have faaet den Opfattelse, at jeg var enig med Forfatteren af den nævnte Artikel, maa jeg i høj Grad beklage dette; enhver, der blot kender en lille Smule til mig og min Virksomhed, vil vide, at ingen — **absolut ingen** — kan være mere uenig med nævnte Forfatter i hans Opfattelse end netop jeg. For øvrigt vil jeg blot gøre opmærksom paa, at jeg ingenlunde har staaet som tavs Tilskuer overfor Diskussionen om »Fastlønssystemet«, men at jeg som »privat« eller »almindeligt« Medlem ved Artikler — ganske vist signerede med »A.—Ø.« — har taget stærk Del i nævnte Diskussion, og at det fremdeles var min Agt under samme Signatur at fortsætte Diskussionen. Dette behøves imidlertid ikke nu. Af Artiklerne i forrige Numer samt i dette Numer vil man se, at Medlemmerne selv har forstaaet at fælde Dommen — efter min Mening den eneste rigtige Dom — over Hr. Hans P. Rasmussen.

Med koll. Hilsen
F. K. MADSEN.

Gymnastik.

TALER man i disse Dage paa Trykkerierne om at gøre Gymnastik i Vinter, faar man som Regel Svaret: Hvorfor skal jeg gøre Gymnastik? Det duer jeg ikke til, har ikke Raad og lignende Undskyldninger, som, hvis man gik nærmere ind paa dem, bunder i det samme, nemlig Ugideligheden. Dette er den egentlige Grund til at kun saa faa af Københavns Typografer gør Gymnastik, og ret beset, er det jo netop denne Ugidelighed Gymnastikken vil til Livs. Der findes mange Gymnastikforeninger her i København, og vi selv har én — Typografernes Sportsklub — denne har nu begyndt sin Vintersæson i de gamle kendte Lokaler, Citygade 23, 4. Her kan Typograferne faa Lejlighed til at ryste Ugideligheden af sig, de daglige Øvelser er jo netop baserede paa Motionsgymnastik, Medlemmerne kommer for at faa sig rørt, her er alle Aldre repræsenterede, alle for hvem det er gaaet op, at et Par Timers ugentlige »Rørelser« hører, ligesom Mad og Drikke, med til Livets Ophold. Et nyt Bevis for, at Gymnastik er gavnlig, sund og billig, meget billigere end den Sundhed der købes paa Apoteket, er det, at Lovgivningsmagten har faaet den indført i Skolerne, alle Skolebørn gør Gymnastik nu; ja selv for nylig har Skolekommissionen aabnet samtlige Skolegymnastiksale om Aftenen, for netop at give Folk Lejlighed til at dyrke Gymnastik i videste Udstrækning.

Vi indbyde da alle Typografer til at komme op i vort Øvelseslokale for at overvære en Øvelsesaften hos os, se den Lyst og Gemyt-

lighed alle mødes med, enten det nu er til Løb Salen rundt, Springning paa Hest, eller Øvelser i Reck, Barre, Ringe; se det Humør, vor Lærer kommer med, et Humør, der smitter os alle, saa vi glemmer vi er 40 og vejer op mod 200 Pd., og bagefter til Badene, ser vi en lille paa 100 og en stor paa 200 Pd. staa og »gasse« sig under det kolde eller varme Styrtebad, for rigtig at faa alting med, der giver Legemet sin Sundhed og Smidighed tilbage. Kom op en Dag, der er Plads til mange; ved blot at have overværet det en Gang, kommer Tanken: det maa jeg være med til, og næste Gang har man sat sig i Udgift til Bukser og Sko, og stiller selv med, naar Hr. Nielsen kommanderer »Hurtig Løb«.

Øvelserne finder Sted Onsdag Aften 8½—10 og Søndag Form. 9½—11 i Prmlt. Ulriks Lokaler, Citygade 23, 4. Kontingentet er 25 Øre ugentlig, 50 Øre Kvartalet for Passive. J.

Generalforsamlinger og Møder.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 9. Oktober. Regnskabet, der denne Gang ingen Udgiftsposter har til Syge eller Arbejdsløse paa Stedet, har til Gengæld saa store Summer paa Rejseunderstøttelseskontoen, at intet Kvartal i noget tidligere Aar naar op paa Højde med dette. Der har været ialt 120 Rejsende, og deraf var Antallet af danske og tyske omtrent lige. Foruden Forbruget af det lokale Kontingent, er der i Kvartalet fra Hovedkassen modtaget 140 Kr. 66 Øre.

Ekstrakassen har til Ikke-Understøttelsesberettigede udbetalt Understøttelser og »Sovekort«.

Sluttelig overvejede Generalforsamlingen Afholdelsen af en selskabelig Sammenkomst, med eventuel Tilslutning af den lokale Arbejdersangforening, i Begyndelsen af December. Et forberedende 3-Mands Udvalg nedsattes: Will. Andersen, P. Chr. Hansen og Chr. Christiansen.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 10. Oktober. — Hovedkassens Regnskab for Juli Kvartal, der balancerede med Kr. 570.55, fremlagdes. I Kontingent var indkommet Kr. 445.55, i Rejseunderstøttelse udbetalt Kr. 275.00, i Understøttelse paa Stedet Kr. 42.00 og i Sygeunderstøttelse Kr. 138.00. Regnskabet fremviste, at der var udbetalt Understøttelse til ialt 132 Rejsende, hvoraf ikke mindre end 102 var Udlændinge. Ekstrakassens Regnskab balancerede med Kr. 38.29. I Kontingent var indkommet Kr. 20.75 og til Rejsende udbetalt Kr. 19.10. Et Svar paa en af Lokalafdelingen til den herv. tekniske Skole rettet Henvendelse angaaende Lærlingeuddannelsen oplæstes. I dette anmodes Afdelingens Medlemmer om at være Skolen behjælpelig med den typografiske Fagtegning. Hertil valgtes CARL KNUDSEN og P. RASMUSSEN. Desuden er det tilladt Lærlingene herefter selv at bestemme, enten de vil deltage i Skolens Danskundervisning to Aftener om Ugen, eller de vil fritages herfor for at kunne søge privat Undervisning i dette Fag. Til Sekretær valgtes C. V. SCHÆFFER. L. F.

Nær og Fjærn.

Foreningslokalet. Foranlediget ved den tidligere Værts Opsigelse af Lokalerne i Gothersgade, staar vi for Tiden uden et saadant. Vi maa derfor foreløbigt henvise arbejdsledige til Fællesorganisationens Læsestue i Læderstræde Nr. 11², aabent fra 10—8.

Bespisningen af arbejdsledige vil antagelig begynde i November, naar Arrangement med en Vært desangaaende har fundet Sted.

Fornøjelser. *Festen til Fordel for arbejdsledige og trængende ved Juletid* vil finde Sted i Koncertpalæet Søndag den 22. November.

— *Et Besøg i Arbejdernes Fællesbageri og i Bryggeriet »Stjernen«* en af Søndagene i Januar.

— *Karnevalet* den 20. Februar i Koncertpalæet.

Billetter til Fotoplasticon, Hj. af Skovbogade og Nygade, kan mod en Betaling af 20 Øre for Voksne og 10 Øre for Børn afhentes hos Hr. Kasserer Østergaard.

Ved Sangforeningens Generalforsamling i Lørdags stilledes bl. a. Forespørgsel om, hvorvidt Foreningen, hvis den paa samme Betingelser som i Fjor opfordredes til at deltage i Arbejdsløshedsfesten i Aar, vilde give et imødekommende Svar. 21 stemte Ja, 5 Nej, dog med det Forbehold, at Spørgsmaalet kan forlanges forelagt en ekstraordinær Generalforsamling.

Fagskolens Vandreudstilling forevistes i Søndags paa »National« i Odense og toges i Øjesyn af de fleste af Byens Typografer og Lærlinge samt enkelte Bogtrykkere. De smukke Prøver vakte fortjent Opmærksomhed, men alle var enige om, at de ikke vilde have tabt i Værdi, selv om Forbundsstyrelsen havde undladt at plante sit Kautschukstempel samt kæmpemæssige Blaakridts Tal paa hvert enkelt Eksemplar.

Faktor L. CHR. NIELSEN holdt samtidig med Udstillingen et interessant Foredrag om typografiske Fagskoler.

Jubilæum. Den 1. November kan ANDERS CHRISTIAN THORSEN fejre sit 40 aarige Svende-Jubilæum som Sætter og Trykker. Thorsen lærte hos Bogtrykker Ohlesen i Aalborg og har arbejdet i flere jyske Byer; han kom senere til København, hvor han har haft forskellige Pladser, dels som Trykker og dels som Sætter. I 10 Aar trykkede Thorsen *Avisen* hos Hornung, og som Sætter har han i flere Aar arbejdet bl. a. i Rigsdagen og i *Politiken*, og i sin nuværende Plads (Nordisk Good-Templar Trykkeri i Grønnegade) har han nu i ca. 3 Aar delt sit Arbejde mellem Maskinen og Kassen, og trods sine 58 Aar er Thorsen endnu lige rask til begge Dele. De mange Venner, han gennem Aarenes Løb ved sit gode Humør og sin retskafne Karakter har erhværvet sig, vil sikkert Jubilæumsdagen mindes den gamle Svend, hvis Bopæl er Jagtvejen Nr. 47,³.

— »Vejle Amts Avis« fyldte forleden 75 Aar, idet Bladet blev startet den 18. Oktober 1828 af Sylvester Hertz, en Broder til Digteren Henrik Hertz. — Den nuværende Udgiver og Redaktør af Bladet, Hr. POUL HERTZ, havde i den Anledning indbudt sit Personale til en Festivitet i »Skyttehuset«. Festen, der var overordentlig vellykket, sluttede først langt ud paa Natten. X.

Sølvbryllup fejredes Mandag den 19. Oktober af Typograf KRÜGER og Hustru i Nyborg. I Dagens Anledning modtog det agtede Sølvbrudepar flere Gaver, bl. a. fra Nyborg Lokalafdeling. Fra »Nyborg Avis«, hvor Krüger har arbejdet i ca. 23 Aar, modtog Sølvbrudeparret et større kontant Pengebeløb.

Husk Gutenberg-Korets Aftenunderholdning paa Søndag Kl. 8½ pr. i Arbejderforeningen af 1860's Festsal, Nørrevold 92. Programmet er meget lovende og Billetpriserne kun 25 Øre, saa der er ingensomhelst Grund til at blive borte fra denne billige Kunstnydelse. Vi anbefaler Festen paa det bedste, Billetter kan købes hos Budet.

Dødsfald. I Mandags døde vor Kollega, Trykker AAGE AUGUST HANSEN, efter flere Aars tiltagende Sygdom. Atter her var det Tuberkulosen, der krævede et Offer, og atter her var Spiren til Sygdommen nedlagt i den unge Mands Læreaar i et usundt og i højeste Grad urenligt Lokale, der var stik imod alle Hygiejnens Fordringer. Aage Hansen var født 1. Maj 1879 og udlærte 1/10 99 hos Valentin & Lund. Straks efter han var udlært viste Sygdommen sig; i et Par Aar opholdt han sig paa Sygekassens Foranstaltning i Vinderød ved Frederiksværk, 1902 blev han indlagt paa vort Sanatorium ved Fredensborg som en af Sanatoriets første Patienter. Det stod allerede den Gang klart, at han ikke stod til at redde, Sygdommen havde faaet saa haardt Tag i ham, at han det sidste halve Aar var sengeliggende, hvorfor det bestemt vidstes, at kun Døden kunde befri ham. Aage Hansen var en brav Kammerat, et godt og livsglad Menneske. — Begravelsen finder Sted paa Søndag den 25. Oktober Kl. 12¾ fra Søndre Kapel, Fasankirkegaarden. L.

— Vor Kollega CHRISTENSEN KRAMER har haft den Sorg at miste sin Hustru efter at hun i længere Tid har været syg. Adskillige Kolleger erindrer sikkert, at Fru Christensen i en kortere Tid var Værtinde i Foreningslokalet i Admiralgade. Begravelsen finder Sted Fredag Kl. 1 fra Søndre Kapel paa Fasankirkegaarden.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Mandag den 12. Oktbr. Frav. med anmældt Forfald N. P. NIELSEN.

Paa Foranledning af et Bladpersonale diskuteredes den forskelligartede Beregningsmaade i Bladene og det besluttedes at udsende Spørgeskemaer til disses Tillidsmænd. — Hartvig Hirtsch, der i sidste Nr. af Bladet stod som udslettet, beklagede sig herover, da det havde været hans Hensigt at udmælde sig, ifald en til Kontoret rettet Forespørgsel var besvaret benægtende. Der var imidlertid sendt ham 3 Breve, som han ikke havde modtaget, af hvilken Grund det besluttedes at annulere Udslettelsen, naar Restancen var betalt. — En Kollega bevilgedes 9 Kr. i Fagskolehjælp. E. M.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 13. Oktober.

1. Formanden bød Gust. Clausen Velkommen og haabede paa godt Samarbejde.

2. Meddelelse om, at Forretningsudvalget holder Møde med Bogtrykkerforeningens Forretningsudvalg hver anden Onsdag. Ang. Løvgreen & Wassmann-Affæren besluttedes det at imødekomme Københavns Bogtrykkerforenings Anmodning om at ogsaa Erstatningskravet indankes for Voldgiftsretten.

3. Gensidighedskontrakten med forskellige Forbund var underskrevet. — Foreløbig tilbageholdes Gensidighedskontrakten med det italienske Forbund, da dette Forbund ikke har overholdt tidligere Gensidighedskontrakter.

4. Sætterafdelingens Formand gav Meddelelse om forskellige Trykkeriforhold.

5. Nogle Kontraktsforhold besluttedes det at undersøge nøjere.

6. I et Provinsblad var Akkordlønnen forandret til Fastløn. Lønnen var i betydelig Grad bleven forringet, da der betaltes Minimum. — Lokalafdelingen forespørger, hvem der har Fuldmagt for Firmaet og derefter lade Hvidtfeldt træde i Forhandling med Vedkommende.

7. Forskellige Trykkeriforhold i Provinserne diskuteredes.

8. Et herværende Firma klagede over, at en Trykker havde nægtet at modtage en Plads, som Vedkommende 14 Dage i Forvejen var

bleven antaget til. — Det oplystes, at Laur. Jensen havde paalagt vedkommende Medlem at gøre det paagældende Firma en Undskyldning. Iøvrigt indskærpes det Medlemmerne, at de, naar de har modtaget en Plads, ogsaa er forpligtet til at overholde den med vedkommende Firma trufne Aftale.

9. Afdelingen De kv. Trykkeriarbejderes Forhold til et herværende Firma var atter til Behandling.

10. Fra Formandinden for De kv. Trykkeriarbejdere blev der givet Meddelelse om, at Kvinderne paa forskellige Trykkerier agtede at udmælde sig af Organisationen. Grundene hertil angaves at være forskellige, bl. a. for et Pars Vedkommende, at Lønnen var saa ringe, at de ikke kunde betale Kontingent. — Det besluttedes at rette Henvendelse til Sætternes og Trykkernes Tillidsmænd.

11. Forskellige andre Forhold angaaende de kvindelige Trykkeriarbejdere diskuteredes. SEKRETÆREN.

Herved bringer jeg Personalet i J. H. Schultz' Trykkeri, en hjærtelig Tak for den store Pengehjælp, der blev mig ydet i Anledning af min elskede Datters Død, samt for den smukke Krans og øvrige Deltagelse, som blev udvist. Ligeledes takkes Personalet i Cohns Trykkeri for den smukke Krans, samt min hjærtelige Tak til Formandind Fru Buus for de Afskedsord til min bortgangne Datter, som Fruen paa egne og Fagfællers Vegne fremsagde ved Graven, hvilket var mig en stor Trøst at høre i min Sorg.

Endnu en Gang hjærtelig Tak for al udvist Deltagelse ved min Datter Helga Nielsens Jordefærd. CHRISTINE NIELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

12. Okt.: *Nakskov* og *Roskilde*. 13. Okt.: *Herning* og *Silkeborg*. 14. Okt.: *Kolding* og *Skanderborg*. 15. Okt.: *Bogense* og *Hobro*. 19. Okt.: *Esbjerg* og *Næstved*. 20. Okt.: *Nykøbing F.*, *Aalborg* og *Helsingør*. 21. Okt.: *Vejle* og *Slagelse*.

København, den 21. Oktober 1903.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Kaj Daniel Hansen, udl. 11/10 1903 hos O. C. Olsen. Trykkeriarbejder Peter Frederik Petersen (Nationalt.). Sygeafdelingen: Trykker Christian Jensen, udl. 15/10 03 hos J. S. Nielsen, Nyvej. Sætter Mathias Koefoeds Hustru Kristiane. De kv. Trykkeriarb.: Emma Fack (Aksel Holm), Marie Jørgensen (Nationalt.), Louise Jensen (Buntzen), Ellen Jensen (Leisner), Paula Andersen, Martha Andersen, Thyra Larsen og Nancy Hansen (alle hos Buntzen, tidligere Medlemmer).

Provinserne: Helsingør, Albert O. Birn, udl. 9/10 03 paa »Nordsjælland« efter 5 Aars Læretid. Aalborg, Eduard Lauritz Clausen, udl. 3. Oktbr. 03 i Aalb. Amtstid.s Bogtr. Randers, Jens Poulsen, udl. 1/10 03 i Rand. Venstreblads Trykkeri.

Tiltraadte.

København: 1822 (Norsk Centralf.), Johan Mortensen (Græbe) fra Rejse. 1708, Louis Fr. Møller (Bagge) fra Rejse. 1706, Trykker P. Chr. Nielsen (Keller) fra Militærtjeneste.

Provinserne: Herning, 1639, Johan J. Olsen, 1472, Christian Rasmussen og 1719, Niels Adolf Hansen (alle i Pl.). Thisted, 1058, Henr. Nielsen fra Fredericia i Pl. Svendborg, 1535, Rasmus Chr. Rasmussen fra Odense. Hillerød, 1050, H. J. G. N. Larsen (i Pl.) og 1658, P. S. Poulsen (arbl.).

Bortrejste.

København: 1474, Victor Emanuel Didrichsen (arbl.) til Udlandet.

Provinserne: Thisted, 1564, Anton Mouritzen (arbl.) paa Rejse. Viborg, 1307, Peter A. Petersen til Nykøbing M. Kolding, 1718, Chr. J. Petersen paa Rejse.

Udmældte.

København: 2009, Sætter Joh. Andr. Hansen (overgaar til anden Livsstilling). De kv. Trykkeriarb.: Julie Madsen, Hulda Hartung, Johanne Christensen, Emilie Andersen, Thora Jensen, Eline Poulsen, Julie Ørum, Nina Gundel og Karen Rasmussen (alle i Nationalbanken).

Udslettede for Restance.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Frederikke Nielsen, Lydia Schlutter, Emma Nielsen, Anna Andersen, Laura Andersen, Victoria Møller og Paula Nygaard (alle i Nationalbanken).

Døde.

København: 3907, Sætter Adolf Madsen (O. C. Olsen), 1852, Trykker Aage Aug. Hansen, 110, Hjælpearbejder Carl Peter Andersen (Nationaltid.) og 976, Christensen-Kramers Hustru Dagmar.

1834, Hartvig Hirsch, der i Nr. 40 stod som udslettet for Restance, har betalt sin Gæld, hvorfor han betragtes som udmældt. Iøvrigt henvises til Referatet fra Den typ. Forenings Styrelsesmøde.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Billetterne fra Stiftelsesfesten bedes opgjort i Dag eller i Morgen hos mig paa Kontoret og hos Budet første Gang han indfinder sig.

LAUR. JENSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

KARLA JOHANSEN hos Buntzen har afviklet sit Mellemværende, hvorfor Udslettelsen annulleres.

Nielsine Nielsen, Carla Hansen, Anna Christensen, Eleonora Bylow, Anna Steinhardt, Johanne Larsen, Helga Petersen og Bertha Jensen anmodes om, saafremt de vil undgaa Udslettelse, senest Fredag d. 23. ds. at indbetale deres Gæld.

Paa given Foranledning maa vi gøre opmærksom paa, at *Elever ikke* optages i Foreningen.

Til de Personalemøder med Medlemmer af De kvl. Trykkeriarbejdere, som Styrelsen agter at indkalde, anmodes høfligst de mandlige Inkassatorer og Tillidsmænd om at give Møde. CHRISTINE BUUS.

GUTENBERG-KORET.

Søndag den 25. Oktbr. Kl. 8½ pr. afholdes en Aftenunderholdning med Dans i Arbejderforeningen af 1860's Lokaler, Nørrevold 92 med Assistance af Frk. GOISE BRUN, Hr. OSKAR NIELSEN og Hr. RENK. Billetter à *25 Øre* faas hos Korets Medlemmer og Balbaand à *50 Øre* løses i Salen. Medlemmer af Den typ. Forening kan erholde Adgang mod Forevisning af Medlemskort. Se iøvrigt det udførlige udmærkede Program.

ANNONCER

En Forbundter

(Sætter) ønsker Ansættelse snarest. Bill. mrkt. »Forbundter« bedes indsendt paa Ekspeditionskontoret.

Et Bogtrykkeri

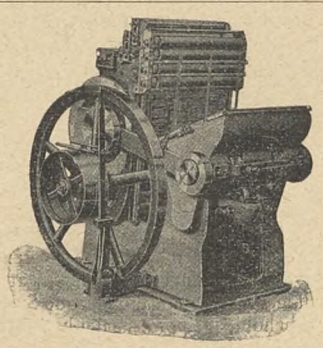
med nyt Materiel er til Salg for 10,000 Kr. Skriftlig Henvendelse til

Ad. Hartmann,
Kongens Lyngby.

Som **Akcidenssætter, Reklameplakatsætter** eller eventuelt som **Faktor** i et større Akcidenssætteri (helst i Odense, Aarhus eller København) ønskes Plads til Nytaar. Vedkommende har i 5 Aar været Faktor og blandt andet i ca. 3 Aar forestaaet Ledelsen af et af Provinsens største Reklametrykkerier. Korrespondance ønskes gærne, eventuelt personlig Fremstilling. Billet mrkt. »F. 88« indsendes til Ekspeditionskontoret.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Arends & Voigt
Kompagnistræde 21.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

ADOLPH WULFF
KJØBENHAVN K.
Telefon 39.
Fagforretning.
Største Lager af Utensilier.
Valsemassefabrik.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 30 OKTOBER 1903 XXX AARGANG

Flittigt Arbejde og begrænset Pligt.

I.

Med Forbløffelse var jeg i Numer 41 af *Typ.-Tid.* Vidne til Hr. Faktor H. P. Rasmussens Produkt — thi kun en Faktor kan jo tillade sig at sige, at dem, som ikke hylder hans Princip, ikke kan gaa paa »Græsgang« sammen med *ham;* var det en jævn Arbejder, vilde Sætningen jo komme til at lyde: dem kan *jeg* ikke gaa paa Græsgang sammen med — og jeg skal tilføje, at min Forbløffelse deltes af alle de Kolleger, jeg hørte udtale sig om Artiklen. Sig saa ikke, at der ikke hersker Ytringsfrihed i *Typ.-Tid.s* Spalter, naar sligt, som Hr. R.s Opsats, kan finde Vej til dem og staa der uden en eneste Kommentar. Men lige godt, man forbavses ved at se slige antikverede Tanker fremsatte i et Arbejderblad med socialistisk Tendens; havde Hr. R. mon ikke bedre fundet sin Sfære og sine Meningsfæller i et Principalblad? Det synes i hvert Fald, som om han gaar Principalens Ærinde.

Denne Artikel, der, set fra Organisationens Standpunkt, jo udelukkende tenderer nedbrydende imod hvad Foreningen stadig har søgt og endnu søger at bygge op, er tillige skrevet i et Sprog, der synes erhværvet ved flittigt Studium af Missionens Blade — ja, man savner ligefrem en Bemærkning om det kristelige Sindelag.

Derfor glædede det mig, da jeg i Numer 42 af Bladet saa hele tre Kolleger tage til Orde imod Hr. R., men jeg vil ønske, at der — saa vidt vort Blads Plads tillader — maa komme en sand Syndflod af Protester mod Hr. R. og det System, han sætter en Ære i at repræsentere.

Hr. Rasmussen frygter, at hvis Princip et: Arbejdsydelse i Forhold til Lønnen, blev gennemført i sine Konsekvenser, vilde det Tilfælde let kunne indtræde i et Blad, at en Sætter midt paa Dagen, maaske i den travle Periode, opdagede, at han allerede nu havde tjent sin Løn og saa nægtede at udføre mere Arbejde den Dag. Et saadant Resultat forekommer det mig, at kun et naivt Menneske og en, som er meget lidt forfaren i Gangen i et Trykkeri, kan komme til; thi ingen Typograf, som staar paa fast Løn, vil stoppe op midt paa Dagen, fordi han har bestilt tilstrækkeligt i Forhold til sin Løn. Enhver blot nogenlunde rutineret Typograf vil vide at fordele sin Arbejdskraft over hele Dagen, ja over hele Arbejdsugen i Forhold til den Løn, der ydes ham.

Altsaa kan ingen Forretning komme i Forlegenhed af den Grund.

Hr. R. kalder det et infamt og moralsk fordærveligt Princip at levere Arbejde for den Løn, man faar, men *ikke* mere — det kendetegner ham — et Princip, som enhver ærekær Kollega hylder og som Organisationen har brugt Aar for at indarbejde.

At Hr. R. har været en tro Arbejder af al sin Ævne og ærlige Vilje osv. osv. i sin Herres Vingaard er der sikkert ingen, som betvivler, efter at have haft Lejlighed til at forbavses over hans aandelige Standpunkt, og at han er naaet fremad paa Bekostning af sine Kolleger og med en gennemført Hensynsløshed, er der muligvis flere, der vil bekræfte; jeg kender det ikke og betvivler det heller ikke — det synes at fremgaa af hans Artikel og han er sikkert stolt af det. Men jeg véd, at naar en Typografs Ærgærrighed ikke strækker sig videre end til at blive Provinsfaktor, kan enhver middelmaadig begavet Typograf naa sine Ønskers Maal, naar han ellers vil koncentrere al sin Energi om dette Punkt og for Resten følge Hr. R.s »udmærkede« Anvisninger.

Længere fremme i Artiklen forsøger samme Hr. R. sig som Raadgiver og Opdrager for Ungdommen, idet han udslynger den Tirade: »Tro og flittigt Arbejde efter enhvers *fulde* Ævne«. Ja, kan Hr. R. skaffe enhver Løn efter hans fulde Ævne, saa er vi enige i den Sætning; men det lumpne ligger i, at den fremsættes uden samtidig at rejse dette Krav.

Et Menneske med et saa forbenet Synspunkt som Hr. R., hvem Tiden i en betænkelig Grad maa være løbet fra, egner sig i hvert Fald ikke som Opdrager for Ungdommen. Derfor, naar sligt et Genfærd rejser sig indenfor vore egne Rækker og oven i Købet vil stille Krav om, at andre skal følge hans fordærvelige Princip, skal der rammes en forsvarlig Pæl igennem det. Lad Hr. R. staa — helst forsvarligt — tøjret paa sin Græsgang og gid hans Herre maa glemme at flytte ham. Vi lever ikke længere under Patriarkatets Tegn.

— — —

Naar man har læst Hr. Rasmussens øvrige Artikel, forundres man ikke ved at se, at han selvfølgelig ogsaa mener, at Principalen disponerer fuldt ud over sine Arbejderes Fritid. Rent praktisk set er der, saa vidt jeg kender mine Kolleger, ingen overhængende Fare for, at Typograferne skulle nægte at arbejde over indenfor rimelige Grænser — men nogen Tvang er det ikke.

E.—d.

II.

Ja, jeg var selvfølgelig paa det Rene med, at der vilde blive stor Opstandelse ved min Artikels Fremkomst.

D'Hrr., der har udtalt sig imod det af mig hævdede Princip, har imidlertid karrikeret dette i høj Grad.

Jeg har kke taget Ordet for at tilraade eller forsvare det *unaturlige* Rubberi. Jeg vil meddele d'Hrr., at jeg til enhver Tid sætter *Kvaliteten* af et Arbejde vel saa højt som Kvantiteten. Jeg antager dog nok, der med dette *in mente* kan tales om et flittigt Arbejde efter fuld Ævne, saa skal d'Hrr. for mig have Lov til at beholde deres Overdrivelser, Karrikaturer eller Arbejden over Ævne for dem selv — sligt har jeg *ikke* tilraadet eller tilsigtet.

Ikke en af d'Hrr. har svaret paa mit Spørgsmaal om, hvor meget de forskellige Branchearbejdere maatte bestille for deres Løn. Ja, de har henvist til Tarifen, hvad Avissættere angaar — men dèr mangler Paragrafen.

En af d'Hrr. fremfører, hvor besynderligt det end lyder, en Klasse Arbejdere, han kalder *dygtige* og *paalidelige*, men som *ikke* kan tjene deres Løn!

Den Arbejder, der er *dygtig* og *paalidelig*, han *tjener* sin Løn, selv om hans Arbejde maaske ikke paa et enkelt Omraade maaler saa højt i Skæppen som en Andens, og den Arbejder fortjener ikke at vrages. Derimod kan somme Folk komme paa den gale Hylde — saa plejer de sjældent at kunne kaldes dygtige og paalidelige, men tiere at nære Ulyst til deres Arbejde.

De Betegnelser som Egoist, Lærlingeudbytning, Lyset, der ikke stilles under Skæppen osv., man ved denne Lejlighed har betjent sig af, tilbageviser jeg med Foragt. Hvor har d'Hrr. Beviser paa deres Hentydninger? Kig kun Sagerne efter; jeg er til Tjeneste. Til enhver Tid skal d'Hrr. finde, de har med en Fægfælle at bestille, der har sit Kram i den Skik, det bør være.

Og dermed Tak for Diskussionen. Jeg har forøvrigt ikke til Hensigt at svare nogen eller træde nogens Ret for nær. Men sine Anskuelser maa man dog vel gøre gældende paa lovlig Vis.

Diskussionen om dette Æmne har ikke rokket min Tro paa den Soliditet, der gives *enhver* Arbejder enkeltvis og Standen i sin Helhed, ved gennemført Flittighed og Pligtopfyldelse — lige langt fra utidigt Rasperi som fra systematisk Driveri.

Svendborg, 23. Oktbr. 1903. HANS P. RASMUSSEN.

Sygekasserne og Lægerne.

DET glæder mig at se, at Dr. VILH. RYDER tager Afstand fra Hr. LAUR. JENSEN med Hensyn til Indførelse af frit Lægevalg her i Landet efter det tyske Points-System, thi *det* er nemlig saa kostbart, at selv nogle af de tyske Kasser, der forrige Aar havde forsøgt det, allerede nu forlader det igen og vender tilbage til det gamle System. Der blev altsaa ingen Bukser af det Skind, Hr. L. J., thi man kan da ogsaa købe Guld for dyrt.

Jeg har hørt, at den »ny« Lægeforening har en Paragraf i sine Love, der fordrer Lægehonoraret sat op med 1 Krone aarlig pr. Medlem, og er dette Tilfældet, kan jeg saa godt forstaa, at Sygekasseinspektøren *paabyder*, at hvis en Sygekasse vil kontrahere med den »ny« Lægeforening, skal Kontingentet sættes op med indtil 4 Øre pr. Medlem pr. Uge. Der er for Øjeblikket ca. 102,000 Sygekassemedlemmer her i København og Frederiksberg, saa den Merudgift kan næppe Sygekasserne bære, og lægge paa Kontingentet *efter* at Sygekasserne faar Statstilskud, indlader man sig heller næppe paa, idet Medlemmerne nu tror, at Kontingentet snarere kunde sættes ned eller deres Understøttelse blive forhøjet. Der kan altsaa slet ikke være Tale om, at der kan indføres nogen Forandring paa dette Omraade paa Bekostning af Medlemmernes Pengepung; men hvis Lægerne vil indføre Lettelser for Sygekassemedlemmer uden noget yderligere Offer fra deres Side, saa modtager vi det naturligvis med Glæde, og jeg røber næppe nogen Hemmelighed, naar jeg meddeler, at Forhandlingerne mellem »De samv. Sygekasser« og den *gamle* Lægeforening om ny Lægekontrakter nu snart er afsluttede, og Resultatet af disse Forhandlinger er netop blevet det, som jeg i forrige Artikel ønskede, nemlig *at Sygekassens Medlemmer faar indtil en halv Snes Læger i hvert Distrikt at vælge imellem og at man oven i Købet kan beholde en Læge, selv om man flytter udenfor Distriktet.*

Og dog er jeg overbevist om, at naar Medlemmerne skal vælge deres Læge, saa faar vi indført »Mode-Systemet« — »Mode-Læger« som »Mode-Præster«. Et saadant Tilfælde med en »Mode-Læge« paa Vesterbro kender Dr. Ryder vistnok. Men lad Medlemmerne om det, naar de skal vælge deres Læge.

Men tilbage til den »ny« Lægeforening. Hr. L. Jensen skriver:

»En væsenlig Grund til at Lægerne søger gennemført det fri Lægevalg, tør nok søges i den Omstændighed, at de under de nuværende Forhold er i høj Grad *afhængige* af Sygekassebestyrelserne . . . . og under Trykket af dette Afhængighedsforhold *kan det tænkes*, at en Læge skriver en Patient rask førend dette virkelig er Tilfældet . . . . men ved det fri Lægevalg skal Lægen naturligvis tage det mest mulige Hensyn til Sygekassens Tarv, men bliver fri for at staa i direkte Afhængighedsforhold til Bestyrelsen osv.«

Hertil slutter Dr. Ryder sig naar han skriver, at den ny Lægeforening »tilstræber *en friere Stilling* overfor Sygekassebestyrelserne«. Det er altsaa her, Hunden ligger begravet: *Den ny Lægeforening vil sætte Sygekassebestyrelserne ud af Spillet!* Nej, den Limpind hopper vi næppe paa. Blot fordi der kommer noget frem, der pynter sig med Ordet »fri«, saa skulde vi straks betale højere Kontingent og lade Lægerne behandle Medlemmerne efter deres Lyst, uden at vi Medlemmer havde et eneste Sted at gaa hen og paatale eventuelle Over- eller Fejlgreb fra Lægernes Side. Jeg synes Lægerne har naaet langt nok frem paa Uafhængighedsspørgsmaalet, thi det er ikke Tilfældet, naar Dr. Ryder skriver, at »det er Sygekasserne, der ansætter og afskediger deres Kredslæger«; Dr. Ryder véd vel nok, at der fra Lægernes Side ligefrem er nedlagt Forbud mod, at de maa omtales paa Sygekassernes Generalforsamlinger, og at en Læge ikke kan afskediges og en ny antages, uden at Lægeforeningens Bestyrelse giver sit Samtykke hertil. Den eneste Kontrol Sygekasserne har overfor Lægerne er kun gennem Bestyrelserne, og det forekommer netop ofte, at »*det kan tænkes*, at en Læge skriver en Patient rask førend dette virkelig er Tilfældet«, ikke fordi Lægen skal »tage det mest mulige Hensyn til Sygekassens Tarv«, men fordi Patienten har klaget til sin Bestyrelse over Lægens slette Arbejde og denne derved har faaet en Irettesættelse af Bestyrelsen.

Det er dette »Afhængighedsforhold« Lægerne vil ryste af sig, men saa længe Sygekassemedlemmerne selv maa betale henimod 350,000 Kr. aarlig i Lægehonorar, saa længe vil de ogsaa i det mindste igennem deres Bestyrelse fordre Ret til at udøve Kontrol overfor dem, der modtager dette Honorar.

Men jeg forstaar ikke, hvorledes den ny Lægeforening kan komme bort fra »Afhængighedsforholdet«, naar den dog vil oprette Kontrakter med Sygekasserne, thi det er dog Bestyrelserne og Lægerne, der i sidste Instans skal underskrive disse paa Medlemmernes Vegne.

Arbejdskøberne ønskede saamænd ogsaa gærne, at Fagforeningernes Bestyrelser ikke havde noget at skulle have sagt i det hele taget, men under de nuværende Forhold er netop det rette Forum for Medlemmernes Klager m. m. kun at henvende sig til sin Styrelse, og det samme gælder for Sygekasemedlemmer overfor Læger, Hospital osv.

Jeg kommer til at gentage, at der desværre for Tiden findes Forhold indenfor Lægestanden, som bør forandres, thi det er naturligvis meningsløst, at der er en Læge, som har indtil 9000 Kr. i aarlig Indtægt gennem Sygekasserne. At denne Læge ønsker sit Arbejde »anderledes værdsat« end Tilfældet er nu, er et Spørgsmaal, Sygekasserne næppe indlader sig paa, men derimod mener jeg, at Lægerne selv, og særlig de Læger, der *ønsker* Sygekassepraksis, indenfor den *gamle* Lægeforening kunde reformere paa dette Omraade uden at danne »ny« Foreninger med det Formaal at komme Sygekasserne til Livs, thi de har Vanskeligheder nok med at kunne klare sig med de nuværende Udgifter, og dette gælder særlig Fagforeningssygekasserne, og ikke mindst Typografernes.

I en følgende Artikel skal jeg søge at paavise Løsningen af dette for Lægerne og Sygekasserne lige brændende Spørgsmaal. C. LOUW.

Generalforsamlinger og Møder.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling d. 19. Oktbr. Regnskabet for Juli Kvartal fremlagdes og godkendtes. Der har i Kvartalets Løb været 92 Rejsende (hvoraf 8 Ikkeunderstøttelsesberettigede), 56 af disse havde været Udlændinge. Der var modtaget i Tilskud fra Hovedkassen 160 Kr., det ordinære Kontingent 243 Kr. og Kassebeholdning fra forrige Kvartal 11 Kr. 62 Øre, ialt 414 Kr. 62 Øre. Udgiften til Rejsende 191 Kr. 25 Øre, Underst. paa Stedet 187 Kr. 25 Øre, Sygeunderst. 31 Kr. og andre Udgifter 4 Kr. 50 Øre. Privatkassens Indtægt har udgjort 32 Kr. 55 Øre, dens Udgift til Rejsende 17 Kr. 25 Øre. Nye Vedtægter for nævnte Kasse vedtoges, og det besluttedes at fastsætte Kontingentet hertil til 15 Øre ugentlig. Til Ikkeunderstøttelsesberettigede ydes der

samme Understøttelse som til Understøttelsesberettigede, dog ikke Overfartspenge; endvidere i Vinterhalvaaret, saavidt Kassens Midler tillader det, et »Sovekort« til alle Rejsende, altsammen dog kun med 3 Maaneders Mellemrum for hver Rejsende. Det fra Randers Lokalafdeling fremsatte Forslag om mere betryggende Lægeattest ved Nyudlærtes Indtrædelse i Forbundet, sluttede den herværende Afdeling sig til, ligesom det overdroges Formanden at henvende sig til Principalerne med Opfordring til at lade ny antagne Lærlinge blive undersøgt af samme Læge, som Lokalafdelingen traf Aftale med. Under Eventuelt omtalte Formanden, at flere Rejsende havde besværet sig over, at han (Formanden) ikke havde villet betale dem Rejseunderstøttelse, eller datere deres Rejselegitimationer paa en Maade, der var i Modstrid med Forbundslovene og med de fra Forretningsudvalget udsendte Regler; det blev fra de Paagældendes Side hævdet, at andre Lokalformænd ikke var saa modvillige i saa Henseende, og i enkelte Tilfælde fremgik det ogsaa af Legitimationen, at man baade betalte forud og daterede forkert; naar den Rejsende da kom til Slagelse og blev saa »uretfærdigt« behandlet, hændte det ikke sjældent, at Formanden havde sit Læs med at gøre Vedkommende det klart, at det eneste holdbare var at rette sig efter de Regler, man havde herfor. — Generalforsamlingen gav Formanden Medhold i hans Betragtning af det omtalte Forhold, og det besluttedes at offentliggøre det i *Typ.-Tid.* med Haab om, at rette Vedkommende vilde tage sig det til Indtægt. C.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartals-Generalforsamling Torsdag den 22. Oktober. Regnskabet for Juli Kvartal fremlagdes. I Kontingent var indbetalt 1332 Kr.; til Rejsende udbetalt 187 Kr. 50 Øre, til Arbejdsløse paa Stedet 563 Kr. 25 Øre, til Syge 150 Kr. Fra Hovedkassen var modtaget 50 Kr. og til samme indsendt 474 Kr. Regnskabet, som balancerede med 1407 Kr. 5 Øre, godkendtes. — Til Ekstrakassen var i Kontingent indbetalt 133 Kr. 20 Øre; til Rejsende udbetalt 157 Kr. 50 Øre, i ekstraordinær Understøttelse 20 Kr. Kassebeholdningen ved Kvartalets Slutning var 68 Kr. 68 Øre. Ogsaa dette Regnskab, som balancerede med 325 Kr. 18 Øre, godkendtes. — Efter en Times Diskussion om forskellige Sager, hævede Dirigenten Generalforsamlingen. – n.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling d. 24. Oktbr., hvor følgende Sager behandledes: Regnskabet fremlagdes og godkendtes. Det balancerede med 275 Kr. Kontingentindtægten androg 206 Kr.; der var i Kvartalet tilflydt Lokalafdelingen et Tilskud paa 50 Kr. Af Udgifterne skal nævnes følgende: Rejseunderstøttelse, som androg 98 Kr. 75 Øre, fordelt paa 24 Medlemmer; det er den største Sum, der hidtil har været udbetalt her i Lokalafdelingen. Sygeunderstøttelse 60 Kr. Der er indsendt til Hovedkassen 49 Kr. 63 Øre. — Det vedtoges at oprette en Ekstrakasse med et ugentligt Kontingent af 10 Øre pr. Medlem. Kassens særlige Formaal er at understøtte de Rejsende. —w.

Brønderslev Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 24. Oktbr. Formanden fremlagde Regnskabet, der udviste en Balance af 99 Kr. At de Rejsende ikke er bange for at betræde Landet norden for Lov og Ret turde de 33 Rejsende, der har besøgt Afdelingen i indeværende Kvartal, være et Bevis for. 6 af de 33 var uden Understøttelse. Hovedkassen bliver betænkt med 49 Kr. 45 Øre.

Privatkassens Balance var 46 Kr. 85 Øre. Kassen har understøttet 6 Bejsende og betalt 35 Spisekort og udviser endda en Beholdning paa 21 Kr. 45 Øre. s.—k.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 25. Oktober. Der var mødt 11 Medlemmer. — FORMANDEN (Viggo Nicolaisen) bød Velkommen, udtalte sin Tilfredshed over »det forholdsvis talrige« Møde og beklagede, at to nyudlærte Medlemmer endnu ikke havde givet Møde ved nogen af Foreningens Sammenkomster. Det vidnede ikke om megen Interesse for Foreningens Sager. Han henstillede til »rette Vedkommende« om at formaa de uefterrettelige til at møde. — ALFRED HANSEN valgtes til Sekretær. — FORMANDEN fremlagde Regnskabet, der balancerede med 272 Kr. Fra Hovedkassen var modtaget 35 Kr., men indsendt 100 Kr. 41 Øre. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15 Kr. — Under Eventuelt forhandledes forskellige mindre Spørgsmaal — nærmest af lokal Natur. A. H.

Typografernes Sangforening

atholdt Lørdag den 17. Oktober efter Sangøvelsen ordinær halvaarlig Generalforsamling. Til Dirigent og Sekretær valgtes BJERREGAARD og EMIL MØLLER.

FORM. gjorde opmærksom paa, at denne Generalforsamling efter Lovene skulde have været afholdt i September, men af Hensyn til det meget Arbejde i denne Maaned var Generalforsamlingen udsat. — Dirigenten satte under Afstemning om at Generalforsamlingen alligevel kendtes lovlig, hvilket vedtoges enstemmigt.

Punkt 1. Halvaarsberetningen aflagdes af FORM., der dvælede ved de iøvrigt faa Begivenheder i Halvaarets Løb. Den største Udflugt, Sangforeningen havde deltaget i, var Helsingborgturen, der havde været meget fornøjelig. Som sædvanlig afsluttede Valbyturen Sommersæsonen, der altsaa i det hele taget havde været vellykket. Vintersæsonen tegnede til at blive indholdsrig, idet Foreningen allerede havde assisteret ved 2 Lejligheder, nemlig ved en Syge- og Understøttelseskasses 50-Aars Jubilæumsfest og nu sidst ved Indvielsen af Stiftelsernes nye Bygning. Taleren udtalte til Slutning sin Glæde over at adskillige Kolleger havde sluttet sig til Koret og haabede at endnu flere vilde mælde sig, hvilket ikke mindst vilde glæde vor afholdte Dirigent, Hr. Axel Guldbrandsen. — Beretningen godkendtes uden Diskussion.

Punt 2. Valg af Formand og 2 Styrere. — DIRIGENTEN takkede den nuværende Formand (Carl Madsen) for dennes udmærkede Arbejde og haabede, at Hr. Madsen vilde lade sig genvælge. — CARL MADSEN takkede for den hjærtelige Udtalelse. Det var allerede forrige Aar hans Hensigt at trække sig tilbage, saaledes at et Medlem af Den typ. Forening kunde komme til at indtage hans Stilling, hvilket han den Gang troede vilde have været til Gavn for Sangforeningen. Ogsaa nu ønskede han at træde tilbage; men hans Tro til at Sangforeningen vilde trives bedre under en Formand, der stod i nævnte Organisation, var forandret. Han fandt ogsaa at Den typ. Forening havde en passende Repræsentation i Styrelsen, idet denne Forening havde 3 Repræsentanter, Ny typ. Forening og Den typ. Trykkerforening hver en. Naar Taleren alligevel ønskede at træde tilbage, var det udelukkende for at faa en yngre Kraft i Spidsen for Sangforeningen, der bestod hovedsagentlig af unge Kolleger. — Efter at flere havde haft Ordet, dels for at opfordre Madsen til at blive, dels for at slutte sig til Madsens Ønske om at træde tilbage, lovede Formanden at fortsætte et Aar endnu og genvalgtes derfor enstemmig. — Til Styrelsesmedlemmer genvalgtes ARNOLD LARSEN og KROLL.

Punkt 3. Eventuelt. CHR. HANSEN spurgte om Sangforeningen i Aar skulde assistere ved Arbejdsløshedsfesten, hvilket Spørgsmaal gav Anledning til, at bl. a. DIRIGENTEN og ARN. LARSEN udtalte deres Beklagelse over at Sangforeningen ikke var med forrige Aar. Efter nogen Diskussion sattes følgende af EMIL MØLLER stillet Forespørgsel under Afstemning: »I Tilfælde af, at Sangforeningen opfordres til at deltage Arbejdsløshedsfesten i Aar, paa samme Betingelser som i Fjor, kan der da ventes et imødekommende Svar«. Forespørgslen besvaredes med 21 Ja mod 5 Nej, dog med det Forbehold, at Spørgsmaalet *kan forlanges* forelagt en ekstraordinær Generalforsamling.

Hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

De ærede Inkassatorer og Lokalformænd, som endnu ikke har indsendt Listerne over ny Abonnenter paa *Nordisk Boktryckarekonst*, anmodes om velvilligst at indsende disse inden *den 5. November*, paa hvilken Dag Indtegningen slutter.

AXEL LANDGREN,
Carl Allers Etabl.
København N.

SIEGFR. PETERSEN,
J. Bjørnbaks Tr.
St. Kongensgade 31. K.

Nær og Fjærn.

Statstidenden. Et Forlydende, der ikke lyder usandsynligt, vil vide, at Trykningen af Statstidenden skal overdrages det Schultz'ske Officin.

De fleste Kolleger gør sig sikkert overdrevne Forventninger med Hensyn til den ledige Arbejdskraft, der i det nye Organ bliver Anvendelse for. Den normerede Størrelse paa Bladet bliver nemlig kun 4 firspaltede Sider med 122 Korpuslinier paa Spalten, og man maa regne med, at mange af Bekendtgørelserne skal flere Gange i; saa der bliver Masser af »Svinesteg« for — Bogtrykkeren.

Hædersgave. Ved en Deputation, bestaaende af d'Hrr. Emil Møller, F. Hansen, Chr. Clausen og Carl Nielsen, overraktes der i Søndags den typografiske Forenings tidligere Formand, Hr. P. LAURITZEN, en Sølv-Skraatobaksdaase, der i Stedet for Skraa indeholdt en Pengegave og bar følgende Inskription: »Kollegers Tak for mangeaarigt Arbejde i Organisationen«. Som Ordfører for Deputationen udtalte Carl Nielsen en Tak til P. Lauritzen for hans lange og trofaste Virksomhed i de københavnske Typografers Organisationer og bad ham som Paaskønnelse for hans Gærning at modtage denne Gave. Lauritzen takkede bevæget og udtalte bl. a., at det altid havde været ham en Glæde at arbejde i Organisationens Tjeneste, fordi det var Lysten, der havde drevet ham frem. Han vilde forsikre om, at han aldrig i Fremtiden vilde glemme de Aar, han var Typografernes Tillidsmand, ligesom han ogsaa vedblivende vilde bevare Interessen for Organisationen.

Trykkernes Stiftelsesfest forløb i alle Maader vellykket under stor Tilslutning og med godt Humør. De forskellige Assisterende lønnedes med stærkt Bifald. Ved Fællesspisningen, som talte ca. 100 Deltagere, holdtes Taler af FORMANDEN, NÆSTFORMANDEN, JENS LARSEN og Fru BUUS. 3 Sange under Mærkerne »J—s.«, »Fru Sophie« og »L. J.« blev afsungne og gjorde megen Lykke. Derefter var der gratis Bal til Kl. 2. Dette til Ærgrelse for de Kolleger, der ikke var med *denne* Gang, at de en anden Gang kan faa Lyst til at deltage i en lige saa god som billig Fornøjelse. Z.

Dødsfald. Vor Kollega, KRISTIAN RYDAHL, er i Tirsdags Morges afgaaet ved Døden efter næsten 3/4 Aars, oftest pinefuld, Sygdom. Afdøde, der i de sidste 6 Aar arbejdede i *Agrardagbladet*, men iøvrigt i sine yngre Dage har arbejdet i mange af Provinsens Trykkerier, gjorde sig paa Grund af sit stille Naturel ikke bekendt i vide Kredse her i Hovedstaden, men hans Arbejdsfæller, der kendte ham som en brav og trofast Kammerat og paalidelig Arbejder, der aldrig svigtede, naar det

gjaldt vore fælles Interesser, bringer ham herved deres sidste Tak. Vi, saa vel som alle hans Venner i Provinsen, vil mindes ham med stille Vemod.

Begravelsen finder Sted fra Sundby Kirke førstk. Søndag Kl. 12¾, hvor Foreningens Banner vil være tilstede. S.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 18. Oktober. Alle mødt.

Det vedtoges, at de resp. Brancheformænd samt Hovedkassereren danner et Fællesudvalg for Afgørelse af Sygekassens almindelige Anliggender. — Fra Voldgiftsrettens Formand forelaa Meddelelse om, at Sagen om Søndagsarbejdet i et Bladsætteri (Skriftlægning i Kasser) var forligt, idet Firmaet gik ind paa at betale efter Tarifens Bestemmelser. Det vedtoges at sende vedk. Personale en Skrivelse. — Witzansky havde protesteret mod den ham overgaaede Voldgiftsretsdom, hvorefter der havde været Fællesudvalgsmøde uden Resultat. Form. antog dog, at det lykkedes i de nærmeste Dage at faa Witzansky til at rette sig efter Dommen, og han havde derfor anmodet Personalet om at have Taalmodighed endnu nogle Dage. Til Efterretn. — Til Medlemmer af de samvirkende Sygekassers Fællesrepræsentation valgtes Gustav Clausen, Laur. Jensen og Østergaard. — Halvdelen af Karnevalets Overskud (650 Kr.) besluttedes det at anvende saaledes: 325 Kr. til Bespisningen og 325 Kr. til et Fond, der anvendes til trængende Sygekassemedlemmer. Den anden Halvdel deler som bekendt Gutenberg-Koret og Det frivillige Fond. — En Henvendelse fra Bogbinderne besvaredes imødekommende. — Til Enken Hellstrøm havde Form. fra Overretssagfører Repsdorph modtaget 100 Kr., og der var Haab om, at hun gennem Fuldmægtig Ruben faar 120 Kr. Startningen af Vaskeriet koster ca. 190 Kr. Foreløbig ydes der fra os 15 Kr. — Beslutning toges angaaende Ferslews nye Sætte-Støbemaskine. — Forslag om eventuelt at trække 4 Aktier tilbage fra Arbejdernes Livsforsikringsselskab tiltraadtes. — Det besluttedes at henstille til Forretningsudvalget at blokere en mindre Bogtrykker, der ikke holder sine Forpligtelser overfor Sætterne. — En Sætter-Trykker maa efter Styrelsens Mening ikke ogsaa benyttes til Paalægning. — Det vedtoges at købe 200 Billetter til Fotoplastikon. Billetterne kan afhentes paa Kontoret à 15 Øre Stk. — Det besluttedes at holde Arbejdsløshedsfesten den 22. November i Odd Fellow-Palæet. — Forholdene i et herværende Bladsætteri diskuteredes, og det fandtes nødvendigt at indkalde til et Personalemøde, hvor Styrelsen kommer tilstede. — 2 Andragender fra Inkassatorer om Kontingentfrihed bevilgedes. — En Forespørgsel om Forstaaelsen af Tarifens § 32, 2. Stk. besvaredes. — Det besluttedes at henvise de Arbejdsløse til Fællesorganisationens Læsestue i Læderstræde, da vi fra Flyttedagen intet Foreningslokale har. — Angaaende Middagsbespisningen toges ingen endelig Beslutning. — En Skrivelse fra Redaktør F. K. Madsen besvaredes. — Nogle mindre Trykkerisager behandledes. — Nogle Meddelelser fra Formanden toges til Efterretning. E. M.

Herved bringer vi vor hjærteligste Tak til de mange, der under vor Søns lange Sygdom og ved hans Død har vist os Deltagelse. Særlig beder vi Sygekasselægen, Hr. Dr. JOHNSSON, modtage vor hjærteligste Tak for den store Imødekommenhed og Hjælpsomhed, der af ham er udvist overfor vor syge Søn. *Aug. Hansen & Hustru.*

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331**.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

22. Oktbr.: *Svendborg.* 26. Oktbr.: *Aarhus, Assens, Brønderslev, Holbæk, Hjørring, Rudkøbing, Odense, Løgstør, Ribe* og *Hillerød.* 27. Oktbr.: *Rønne, Odder, Ringsted* og *Maribo.* 28. Oktbr.: *Nykøbing M., Ringkøbing* og *Randers.*

København, den 28. Oktober 1903.

FORRETNINGSUDVALGET.

Lokalformændene.

Lokalformandens Adresse i Frederikshavn er for Fremtiden: Typograf SENIUS LARSEN, Avisen.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdelingen: Christian Jensen, udl. 15/10 1903 hos J. S. Nielsen, Nyvej (arb. s. St.). De kvl. Trykkeriarbejdere: Mathilde Sommer (Trier) og Helga Poulsen (Kruckow). Sygeafdelingen: Trykker Peter Aug. Petersens Hustru Karen Marie.

Provinserne: Assens, Niels Peter Poulsen og Marius Andreas Larsen, begge udl. paa Amts-Avisen 1/10 og aflagt Prøve.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1684, Aage Henrik Aug. Nielsen (Langkjær) fra Nykøb. F. 1244 (Norsk Centralf.), H. P. Mehlsen (Luno) fra Kristiania. 1634, Thorvald Petersen (Langkjær) fra Nakskov. 1904, Viggo Ferd. Hansen (J. Cohen) fra Rejse. 1609, Christen Laur. Jensen (Langkjær) fra Militærtjeneste.

Provinserne: Brønderslev, 1084, Sørensen-Kjeld i Pl. Slagelse (Korsør), 1462, Jens Jespersen Jagd (Korsør Axis). Helsingør, 731, Jens P. Larsen fra Silkeborg i Pl. Rønne, 771, O. A. C. Gornitzka fra Svendborg til Nexø i Pl. Kolding, 2018 (Norsk Centralf.), Ole Rasmussen i Pl. Silkeborg, 1164, P. Gaardsted i Pl. Ringkøbing, 1907 (Norsk Centralf.), Ingvard Fejerskov (arbl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1060, Will. Chr. Carl Christensen (Fehlhaber) paa Rejse. Ungarsk Medlem, Skriftstøber Rersö Leitner (arbl.) til Udl.

Provinserne: Odense, 779, Chr. Worm paa Rejse. Silkeborg, 731, J. P. Larsen til Helsingør i Pl. Brønderslev, 1392, E. V. Niclasen paa Rejse.

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarb.: 108, Marie Larsen (fratraadt Faget). Odense, 1479, C. C. Blom Carlsen (overg. til anden Livsstilling).

Død.

København: 5345, Jens Jørgen Chr. Rydahl (Agrardagbl.).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Hvis et tilstrækkeligt Antal Deltagere tegner sig paa en paa Lørdag fremlagt Liste, afholdes Lørdag den 7. Novbr. Assemblé i Foreningens Lokaler.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Portrættegner

Theodor Petersen

er flyttet til *Boyesgade 3*⁴.

Fortrinlige Kultegninger udføres i alle Størrelser à 6 Kr.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 6 NOVEMBER 1903 XXX AARGANG

Opraab til Juleindsamling.

Kolleger!

ARBEJDSLØSHEDEN indenfor vort Fag har særlig i Aar været overvældende, hvilket klarest fremgaar deraf, at Arbejdsløshedskasserne i første Halvaar 1903 har et Underskud af 10,000 Kr. Og selv om der i den senere Tid er kommen som et Pust af Bedring, saa er det beklageligvis sikkert nok kun en stakket Stund, og afgjort ikke af tilstrækkelig Varighed til at bøde paa den lange Arbejdsløsheds beklagelige Følger.

Vi er paa det rene med, at en hele Aaret omfattende fortsat Støtte af gavnlig Nyttevirkning for de uheldigstillede, er uigennemførlig, da dertil kræves ganske anderledes Midler, end vi raader over, men vi formener, at naar de arbejdende Kolleger koncentrerer Offerviligheden over en Tid, som fra indeværende Uge til Aarets Udgang, og i denne Tid bidrager med god Vilje, der da kan tilvejebringes en Kapital, som i de kommende Juleuger vil sprede Glæde i mange fattige Fagfællers Hjem.

Vi beder derfor Kollegerne Landet over fra i Dag at iværksætte Indsamlinger til Fordel for vore arbejdsløse og trængende Fagfæller og deres Familjer. Med god Vilje og efter bedste Ævne som Parole — vil det gode Resultat ikke udeblive.

I København modtages Bidragene af Foreningens Bud, Hr. JENSEN, fra Provinserne bedes de tilsendt Forretningsudvalget, Gl. Strand 46 ² K.

København, den 1. November 1903. FORRETNINGSUDVALGET.

Fælles-Generalforsamling

afholdes af

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

Søndag den 15. November Kl. 11

i »**Søfryd**« ved Fredensbro.

Dagsorden: 1. Kassereren fremlægger Afdelingsregnskabet for Juli Kvartal 1903. 2. Prøvevalg af Voldgiftsrettens Medlemmer. 3. Bespisning, Logi- og Lokaleforhold.

CHRISTINE BUUS, De kv. Trykkeriarb.s Fagf. LAUR. JENSEN, Den typ. Trykkerforening.

GUSTAV CLAUSEN, Den typ. Forening.

Flittigt Arbejde og begrænset Pligt.

I.

HR. Redaktør! Vær endelig saa elskværdig at *rette* følgende Fejl, der — naturligvis ved den bekendte Mandslings (Nissens) utidige Indblanding — har indsneget sig i mit Svar i sidste Nr. I næstsidste Passus staar: »Og dermed Tak for Diskussionen. Jeg har forøvrigt ikke til Hensigt at svare nogen osv.« Der skal selvfølgelig, hvad jeg ogsaa har skrevet, staa: ». . . ikke til Hensigt at **saare** nogen osv.«, hvad man ogsaa let vil kunne forstaa paa Sammenhængen i det øvrige; men jeg beder dog, for at udelukke enhver Misforstaaelse, Rettelsen anført.

— — —

Nævnte Artikel er jo, som nævnt, netop ogsaa — hvad jeg haaber — tilstrækkeligt tydeligt *Svar* til de fremstaaede Disputanter. Og selv om jeg heri siger Tak for d'Hrr. Anonymers hidtil hafte Anstrængelser, saa er det nærmest kun fordi jeg af Vane ikke holder af at staa til Restance — det være sig af hvilken som helst Art. Det udelukker altsaa ikke, at jeg — selvfølgelig i Haab om berettiget Tolerance og ventet Tilladelse fra den ærede Redaktions Side — paany kunde sige til, hvis der skulde fremkomme noget, der fortjente Opmærksomhed. Det indser jeg f. Eks. ikke den *ogsaa* anonyme Hr. E.—d.s Indlæg i Nr. 44 gør. Jeg skal dog være saa opmærksom at henvise ham til mit Svar i nævnte Nr.; men naar han en anden Gang vil »ramme Pæle ned«, saa bør han vælge »Træ« af bedre Sort og ikke møde med Savsmuld eller Avner.

Hvad »Syndfloden« angaar, skal jeg, som sagt — *om* det gøres nødvendigt — være der med »Fjer«vingen.

Svendborg, 30. Oktbr. 1903. HANS P. RASMUSSEN.

II.

Intet er saa galt, at det dog ikke er godt for noget, plejer man at sige i daglig Tale. Og det slaar for saa vidt til med Hensyn til Fremkomsten af H. P. Rasmussens Artikel. Det viser sig nemlig her, som saa ofte i den typografiske Verden, at samtidig med man skilter med sit sociale Frisind, saa ligger der bagved en Tendens til at holde andre Meninger i Baggrunden end netop den, der publiceres af de i det givne Øjeblik paa den sociale Opfattelsesstige vildt svævende Personligheder.

Man er saa bange for at faa Meninger frem, der er blot lidt i Modstrid med de skrivendes til Tider snævre Opfattelse, og man staar ved Kasserne med en grænseløs Nervøsitet for, at Red. skal lade noget slippe igennem Censuren, som maaske kunde sige os nogle vel fortjente Sandheder.

Dette har da nu ogsaa tydelig vist sig ved Rasmussens Artikel. I fanatisk Forundring har man overdænget Red. med Meddelelser, der selvfølgelig har indeholdt den dybeste Foragt over, at en Artikel som denne, der ikke indeholdt en »fabrikeret vedtaget Mening«, kunde faa Lov at se Dagens Lys i *Typ.-Tid.*

Tænk, nu stod d'Hrr. Beregnings- og Fastlønsdebattører og troede paa, at deres Profetier og Anskuelser var bleven en

offenlig Mening og at Størstedelen af de Arbejdsløse vilde komme i Arbejde, naar blot Beregningssystemet kunde blive afskaffet.

Skønt Hr. J. A., der, for at tage et Tankeeksperiment, maaske har været Beregningssætter lige til for ganske kort Tid siden, har skrevet saa mange Artikler om Beregning og Fastløn, at han i Artiklen i Nr. 39 slet ikke tror paa sin egen Visdom længere, saa er han dog i sit sociale Frisind naaet til at sige Hr. Rasmussen, »*at hans Anskuelser ingen Jordbund har*«, eller med andre Ord, den Artikel passer mig ikke; den gaar udenom det Forhold, der nu er opstaaet ved, at *jeg* er bleven *Fastlønssætter*.

Nu siger Hr. J. A., maaske flere, at jeg er Rasmussens Allierede. Efter den hidtil gængse Opfattelse er det i hvert Tilfælde højst sandsynligt, men samtidig jeg fralægger mig dette Makkerskab, saa har jeg dog fundet en Sætning i Hr. Rasmussens Artikel, som d'Hrr. Opponenter hidtil paa en fiks Maade er krøbet udenom, men som jeg dog gærne vilde høre Hr. J. A. definere noget bedre, end Tilfældet var i hans Angreb mod Rasmussen.

Hvis de øvrige Herrer, der har taget Ordet mod Rasmussens Artikel, finder Anledning dertil, hvad jeg vil haabe, er deres Indlæg i Sagen mig kærkomment, da de langt fra har skilt sig godt fra Opgaven.

Vi tager altsaa den nøgne Sætning, som den staar i Artiklen. Hr. Rasmussens Udlæggelser har d'Hrr. grundigt fordømt — jeg hylder dem heller ikke. Men for ikke at blive beskyldt for antikveret Højremand eller for at ville forøge de Arbejdsløses Tal, vil jeg lade d'Hrr. lægge ud.

Nævnte Sætning, der ved at stryge Begyndelsesordet *at* og begynde med det længere henne i Sætningen staaende *maa*, kommer til at lyde: **Maa en Arbejder ikke anvende sine Ævner eller sin Arbejdskraft eller Arbejdslyst fuldt ud?**

Det er selvfølgelig ved en Fejltagelse, d'Hrr. har undgaaet at svare paa den og i Stedet for holdt sig til de mere eller mindre ensidige Betragtninger, der fremstaar, naar der sker Forandringer i Arbejdsmetoden paa et Trykkeri, eller naar der indføres Stereotypi.

Saa er det jo en Kendsgærning, at man kan naa til Ræsonnementer som, at der skulde være almindelig Generalstejke for at forhindre saavel Stereotypien som Sættemaskinernes Indførelse, eller at man vil afsige de socialdemokratiske Blade, hvis de indfører slige tekniske Fremskridt, og Arbejderne bør gøre det samme.

Nævnte Sætning vil faa en stor Betydning saavel nu som i Fremtiden — og da særlig det sidste. Det vil derfor være interessant at faa den behandlet og bygget paa lidt mere social Opfattelse, end d'Hrr. hidtil har lagt for Dagen.

Det ser jo ganske godt ud, naar Hr. J. A. saa stærkt trommer for Beregningssystemets Afskaffelse m. m. og vi saa véd — stadig holdende os til Tankeeksperimentet — at hans Forretning har sat ham m. fl. ned fra en Beregningssætterløn paa 30 Kr. til en Fastsætterløn paa 23 Kr.

Man skal da være mere end tilladelig dum for at forstaa, at saadanne Artikler saa fremstaar som forloren Radikalisme og nærmest er at betegne for Brødnid.

Det, jeg har villet paapege, er, at der er stærke Tendenser oppe til forloren Radikalisme indenfor vor Stand eller i alt Fald i vort Organ.

Tilfældet, Rasmussen, har vist det. Men heldigvis har Redaktøren været sin Opgave voksen. Vi skal ikke have en ensidig Klasseopfattelse i vort Organ. Men vi trænger til at faa alle Anskuelser frem — lad dem saa være saa stik imod de hidtil gængse. Jeg tror det gavner og jeg tror det tjener til at faa en mere sund Opfattelse fremelsket, end den en bestemt Klike mener at kunne skabe.

Men ogsaa her maa vi regne med en gammel Talemaade: »De Kloge tier stille«.

SØRENSEN-KJELD.

III.

Som jeg skrev i mit første Indlæg: Hr. H. P. Rasmussen *vil* ikke se. Dog er han nu naaet saa vidt, »at jeg (han) til enhver Tid sætter *Kvaliteten* af et Arbejde vel saa højt som Kvantiteten«. Det var da altid noget.

Og lad os saa se lidt paa Hr. H. P. R.s Indvendinger. »Ikke en af d'Hrr. har svaret paa mit Spørgsmaal om, hvor meget de forskellige Branchearbejdere maatte bestille for deres Løn. Ja, de har henvist til Tarifen, hvad Avissættere angaar — men dèr mangler Paragrafen«.

Ja selvfølgelig mangler Paragrafen. Skulde man ved Affattelsen af en Tarif lave den saaledes, at man i hvert enkelt Tilfælde blot behøvede at slaa efter i den og straks finde Svaret, vilde Tarifen ikke alene blive længere end et ondt Aar, men — man vilde aldrig blive færdig med den. Der vilde stadig komme nye Komplikationer under det daglige Arbejde, som ogsaa maatte have sin Paragraf, og Ingen vilde kunne finde hverken ud eller ind af Tarifen. Man maa da af praktiske Grunde gøre Tarifens Paragrafer saa faa og saa koncise som mulig og saa overlade Parterne — eventuelt Voldgiftsretten — ud fra disse Paragrafer at finde den fornuftigste og retfærdigste Ordning. Men ét maa man altid fordre af en Tarif: en **Værdimaaler**. Har man *den*, har man Grundvolden, og alt, hvad der angaar Arbejdsløn, maa da fornuftigvis gruppere sig om og bunde i netop denne Værdimaaler ɔ: Tarifens Tusindbetaling. Skal et Værks Satspris beregnes, anvendes denne som Maalestok, og omvendt, skal en bestemt Ugeløns tarifmæssige Værdi anslaas, maa man selvfølgelig ogsaa ty til denne Værdimaaler.

Og er man saa enige om — hvad selvfølgelig alle nogenlunde fornuftige Mennesker er — at Arbejdskraften er en Vare, der som enhver anden Vare er Genstand for Køb og Salg, saa følger deraf ganske naturligt, at han er i Stand til — *netop med Tarifen i Haanden* — at skabe det rette Forhold mellem Arbejde og Løn. Og ligesom en Købmand ikke vilde sælge f. Eks. en Ost, der kostede 20 Øre Pd. og vejede 10 Pd., for 1 Kr., men kun sælge det Kvantum, der svarede til Beløbet (5 Pd. à 20 Øre), ligesaa lidt bør eller kan Arbejderen udlevere sin Arbejdskraft, der maaske er 30—40 Kr. værd, for 20—25 Kr.

Saa vidt *Kvantiteten*. Hvad *Kvaliteten* angaar, da vil Arbejderen selvfølgelig altid staa sig ved — ligesom Købmanden — at holde første Klasses Varer ɔ: levere godt og forsvarligt Arbejde, for derigennem at holde Køberen fast, eventuelt skabe ny Købere.

Naar jeg særlig har dvælet ved den tarifmæssige Side af Spørgsmaalet, er det, fordi jeg mener, at denne rigtig bør bankes ind i Hjærnen paa Kollegerne. Konkurrencen indenfor Bogtrykkerne — der snart er bleven en hel Farce — forlokker Arbejdsgiverne til at udnytte og udplyndre deres Arbejdere i uforholdsmæssig Grad, og har de saa et villigt Redskab i deres Faktor, er Spillet gaaende. Det gælder da for os om at være klar over, at *vi* ogsaa er Mennesker, at vi ganske vist vil gøre vor Pligt, men at vi ogsaa kender vort Værd og fordrer vor Ret. Er vi blot rigtig fortrolig med vor Tarif og arbejder vi *kun* efter den, vil vi ikke komme til at være Agerende i den Kankan, Smudskonkurrencen — nu mere end nogensinde — opfører.

— — —

Idet jeg herved for mit Vedkommende slutter Diskussionen i denne Sag, føler jeg Trang til at takke baade Hr. H. P. Rasmussen og vor elskværdige Redaktør. Skønt jeg er bunduenig med førstnævnte, er jeg glad ved, at hans Artikel er fremkommen — »glad« taget i relativ Betydning — thi den Slags Anskuelser har altid bedst af at komme frem for Lyset, og da navnlig i vort Fagblad, hvor de kan blive imødegaaede og maaske have en gavnlig Indflydelse paa andre H. P. Rasmussen'er Landet over. Og Redaktøren fortjener Tak, fordi han loyalt og uden Kommentar optog H. P. R.s Artikel, skønt han var ligesaa uenig med Forfatteren som Undertegnede.

Thi en afvisende Bemærkning fra Redaktørens Side vilde maaske fremtidig hindre andre i at komme frem med, hvad de har paa Hjærte.

Og Kollegerne har jo holdt Dom. S. C.

IV.

Det synes mig at være lidt dristigt af Hr. Rasmussen at fremsætte den Paastand, at »til enhver Tid skal d'Hrr. finde, de har med en Fagfælle at bestille, der har sit Kram i den Skik, det *bør* være«. Thi man erindre Udtryk fra hans første Opsats som »*al* Ævne«, »*fuld* Ævne«, »har aldrig vidst man skulde forskaffe sig en Maalestok og dermed udmaale, hvor meget man mente, det *kunde gaa an* at bestille for den Løn, man fik«, eller »har aldrig følt det som en Mangel, hvis jeg ikke *kunde* levere en større Arbejdsmængde efter den indtraadte Forhøjelse« (af Lønnen). Hr. Rasmussen kan ikke komme bort fra Meningen med disse Udtalelser, selv om han i sit sidste Indlæg foretager et Tilbagetog og føler Trang til at forklare, hvad der *ikke* har været hans Hensigt med hans første Opsats.

Hvorfor forøvrigt vedblivende snakke baade om »tro og flittigt Arbejde« og Pligtopfyldelse. Lad os nøjes med at holde os til Pligtopfyldelsen alene, den indbefatter dog alt, ogsaa den Pligt, man har overfor sine Kammerater. Men den sidste forsømmer man, naar man yder Arbejde efter fuld eller al Ævne uden Hensyn til Lønnen. Og før Hr. Rasmussen opfylder den Pligt, er han *ikke berettiget* til at tilbagevise Udtryk som Egoist, Lærlingeudbytning osv. med Foragt. Thi det kan man ikke gøre ved alene at nedskrive det, det kan man *kun* gøre ved at lade Handling følge paa Ord. Men fortsætter Hr. Rasmussen i det af ham hidtil fulgte Spor, da maa han finde sig i, at jeg gentager, at han *er* Egoist, er i Besiddelse af en saadan Tankegang, draget ud i sin alleryderste Konsekvens. Og han har ikke sit Kram i den Skik — Skik i denne Forbindelse er et dejligt Ord — det bør være, og er heller ikke berettiget til at snakke om Overdrivelser, Karikaturer eller lignende. *Absolut ikke.*

Som en Sejrstrofæ mener Hr. Rasmussen sikkert at kunne hjemføre Spørgsmaalet om, hvormeget Branchearbejdere *maa* bestille for deres Løn. Hvor naivt! Man kan naturligvis ikke forlange Umuligheder, Hr. Rasmussen. At De dog ikke véd det! Og derfor kan man selvfølgelig ikke opstille Regler for Betaling af Akcidensarbejder, der snart er lige saa forskellige som der er Antal til. Men det er ikke noget nyt — det er noget enhver véd. Hvad jeg vil svare er, at jeg mener, man i hvert enkelt Tilfælde saa nogenlunde er i Stand til at bedømme Værdien af et Stykke Arbejde, saa man derved bliver i Stand til at levere Arbejde i Forhold til Lønnen. Men det synes jo at være Hr. Rasmussens Mening, at en Akcidenssætter aldrig vil kunne bestille for meget — i fuld Overensstemmelse med hans Princip.

Imidlertid er det jo ikke *alle* Steder, hvor det er forbudt at maatte se ud af Vinduet en eneste Gang i de 9 Timer, man er pligtig at være beskæftiget paa Arbejdspladsen, det er ikke *alle* Steder, hvor man lig en Mumie skal staa ved Kassen den udslagne Dag uden at maatte lukke sin Mund op, og hvor der vanker en »Balle« eller i alt Fald et meget sigende Blik, om man vover at gøre det; det er ikke *alle* Steder man trækker Uhret op af Lommen, naar man gaar ud i et naturnødvendigt Ærinde og hvor det atter hives op, naar man vender tilbage. Det er ikke *alle* Steder, siger jeg, man har sit Kram i *den* Skik — men der er nogle. Og hvordan Hr. Rasmussen har det i den Retning — ja, det véd han jo bedst selv. Men véd De, hvad jeg kalder sligt? Det kalder jeg *Slaveregimente.* Og det burde man helst lægge af. Vi er jo dog voksne Mennesker. Og vi lever i det 20. Aarhundrede

Hvor dybt Hr. Rasmussen er sunket og hvor simple Argumenter, han maa bruge, beviser et Udtryk som »systematisk Driveri!« For vi taler vel om Sagerne i al Almindelighed? Bevares! der findes Mennesker paa hvilke denne Betegnelse passer, thi braadne Kar findes i alle Lande og i alle Lejre. Men det er vel ikke om dem vi diskuterer? Kalder han derimod den Arbejder for en systematisk Drivert, som vil bringe sin Arbejdspræstation i Overensstemmelse med Lønnen, da har han betjent sig af et Udtryk, der søger sin Lige. Og som *Arbejder* at betragte — og De er nu en Gang ikke andet, Hr. Rasmussen — skulde man vogte sig for sligt. »Systematisk Driveri!« — Det er vel ikke Karikatur eller Overdrivelse.

Naar det fra flere Sider er bebrejdet Redaktøren, at Rasmussens Artikel er bleven optaget i *Typ.-Tid.*, maa jeg sige, at jeg ikke ser saa pessimistisk paa den Ting. At saavel Artiklen blev optaget, som at den fremkom uden Kommentar fra Redaktørens Side, har min fulde Sympati. Jeg opfattede straks Sagen saaledes, at det var Redaktørens Mening, at Medlemmerne skulde fælde Dommen over Hr. Rasmussen. Og jeg kan ikke indse rettere, end at det har været rigtigst at gribe Sagen an paa denne Maade. Thi at *Medlemmernes* Dom over saadanne Meninger gør nok saa megen Virkning som en redaktionel, det kan sikkert ikke omdisputeres. Dette selvfølgelig ikke sagt til Forklejnelse for vor Redaktør. Men min Mening bliver vel ogsaa opfattet paa rette Maade.

Heller ikke hører jeg til dem, der mener, man skal nære Frygt for, at saadanne — som Hr. Rasmussens — mod det heles Vel stridende Meninger kommer frem i vort Blad, selv om de var mere værdige til at offentliggøres i et Principalblad. Thi de vil altid blive imødegaaet — og mig forekommer det, at Hr. Rasmussens Princip har faaet saadanne Grundskud, at dets Offentliggørelse ikke har skadet. Ærnet er blevet aktuelt, Standpunkterne er blevet klarlagte, og jeg er i Stand til at tro, at det har gavnet. Thi Hr. Rasmussen staar jo ikke ene med sin Opfattelse, selv om han kun samler en lille, salig Faareflok paa sin Græsgang. Hos selve Hr. Rasmussen synes jeg, man i hans sidste Indlæg kan spore en vis Bitterhed, Undskyldning og Modløshed, selv om han ikke indrømmer nogen af Delene.

Nej, den Slags Meninger gør ingen Skade ved at se Dagens Lys. Thi ellers udfører de et Muldvarpearbejde. Og det mener jeg — i Modsætning til Hr. N. K. — er nok saa farligt.

H. B.

Nær og Fjærn.

Statstidenden. Vor Meddelelse i sidste Numer, om at det var blevet overdraget det Schultz'ske Officin at trykke den ny *Statstidende*, viste sig at være noget forhastet, idet der fra forskellige Sider nu meddeles, at Trykningen er overdraget Lunos Etablissement.

Arbejdsløshedsfesten afholdes, som tidligere meddelt, Søndag den 22. November Kl. 8 i Koncertpalæet. Af Assistancen kan vi paa det nuværende Tidspunkt nævne Komponisten, Hr. CHARLES KJERULFF, Danmarks Scholander, der vil synge Drachmannske Sange til eget Luthakkompagnement, Fru Skuespillerinde ODA NIELSEN, som har lovet at assistere, saafremt Teatret ikke den Aften lægger Hindringer, og at Underhandlinger er i Gang med Hr. Skuespiller EMANUEL LARSEN, *Marke-Kvartetten* og et Par andre Notabiliteter paa Kunstens Omraade. Desuden har baade *Typografernes Sangforening* og *Gutenberg-Koret* stillet sig elskværdigt til Bestyrelsens Anmodning.

Billetterne, som Foreningens Bud vil have med næste Uge, bliver til 3 forskellige Priser, nemlig 1 Kr. for Logerne 1—4 og Rækkerne 1—9 paa Gulvet, 75 Øre for Logerne 5—8 og Rækkerne 10—23, 50 Øre for Logerne 9—10, Rækkerne 24—32 samt Balkon. Udelukkende numererede Siddepladser, ingen Staapladser.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 27. Oktober. Frav. med anm. Forf.: F. K. MADSEN, uden do. Fru BUUS.

1. Der forelaa Gensidighedskontrakter fra Ungarn og Tyskland. For Tysklands Vedk. var Rejseunderstøttelsen stridende mod den hidtil gældende Grundsætning: lige Ret for uden- som for indenlandske Rejsende, hvorfor man ikke kunde indgaa herpaa.

2. Fra det internationale Sekretariat forelaa Anmodning om at fremskynde Ordningen af Gensidighedskontrakterne samtidig med at det oplyste, at det havde forsøgt at skabe Forstaaelse mellem flere Forbund.

3. Fra den svenske Forbunds Styrelse forelaa Svarskrivelse paa Besværing over, at en af dets Afdelingsformænd havde udstedt Bog til et

Medlem, som ikke havde berigtiget sit Forhold, og derved foranlediget, at der fejlagtig var udbetalt Ved. Understøttelse her i Landet. — Den svenske Forbundsstyrelse beklagede Fejltagelsen.

4. Fra samme forelaa Svarskrivelse paa Spørgsmaal om Berettigelsen af dets Kundgørelse i *Svensk Typ.-Tid.* om at Tilgang til Sverig lukkedes 1. November, medens Tarifen først udløber 1. Januar 1904. Man oplyste, at dette var sket af Hensyn til det store Landomraade og for at hindre, at de tilrejsende gensidige Foreningers Medl. skulde fristes til at optage Arbejdet paa Steder, hvor der eventuelt kunde blive Konflikt. — Forretningsudvalget kunde ikke indsé Nødvendigheden af dette Skridt og maatte derfor protestere mod den tidlige Lukning.

5. Fra det internationale Sekretariat forelaa Begæring om Sanktion for en Lønbevægelse i Sverig. Denne vilde omfatte 75 Byer med 250 Firmaer, 2100 Sættere, 440 Trykkere, 800 Hjælpearbejdere og Lærlinge. — Yderligere Oplysninger om Betingelserne for Gennemførelsen af de stillede Krav samt Meddelelse om Forhandlingernes Forløb ønskes forinden Forretningsudvalget kunde tage Stilling til Sagen.

6. Skrivelse fra det norske Forbunds Styrelse ang. den tidligere omtalte Maskinsætter, som var engageret herfra til et Firma Berg i Kristiania. — Da der paa en herfra rettet telegrafisk Forespørgsel til Norge, om Tilgangen til Berg var lukket, ikke var indløbet noget Svar, udsattes den endelige Afgørelse af Spørgsmaalet.

7. Ft Kontraktsforhold for en Trykkerfaktor toges der Stilling til.

8—19. Herunder fremsattes en Række Spørgsmaal ang. Forstaaelsen af den københavnske Tarif og forskellige Bladudgiveres Fortolkning af samme. — I en Del af disse skal indhentes nærmere Oplysninger, for andres Vedk. overgik Sagen til Behandling med Forretningsudvalget for Københavns Bogtrykkerforening eller udsattes til de af Afdelingen udsendte Spørgeschemaer var besvarede.

20. Et herværende Personale havde indstillet en afskediget Tillidsmand til Reservefondsunderstøttelse. — Tiltraadtes.

21. Et Medlem havde maattet tilkalde ekstra Lægehjælp i Barselstilfælde. — De derved foranledigede Udgifter, 12 Kr., tilstilledes Lægen.

22. I et noget lignende Tilfælde bevilgedes ligeledes 12 Kr. i ekstraordinær Lægehjælp.

23. Forretningsudvalget bemyndigede et Medlem af Rønne Lokalafdeling til at rejse til Nexø for at undersøge de derværende Trykkeriforhold.

24. Fra Lokalformanden i Aalborg forelaa Meddelelse om, at der er truffet Overenskomst med *Nordjylland* om de opstaaende Divergenser angaaende Personalets Overgang fra Akkord til Fastløn. — Billigedes for saa vidt Overenskomsten af 3. Juni 1902 ikke ophæves.

25. Herning Lokalafdeling erholdt Tilladelse til at købe et Skab (Værdi 10—12 Kr.).

26. En ikke-understøttelsesberettiget udenlandsk Rejsende var af en Lokalformand indlagt paa det derværende Sygehus. — I Henhold til Lovenes § 4, sidste Punktum, maa Lokalformændene selv afholde Udgifterne ved fejlagtig Administration. Henvises til at søge Dækning hos det stedlige Fattigvæsen, der i saadanne Tilfælde maa afholde Udgifterne og drage Omsorg for de Syge.

27. Paa Forespørgsel fra Lokalformanden i Ringkøbing, om et tidligere Medlem, der har erhvervet Ret til Understøttelse paa Stedet i Norge, kan erholde denne Understøttelse udbetalt i Ringkøbing, svares, at Vedkommende her i Landet kun har Ret til Rejseunderstøttelse, og maa, for at faa Understøttelse paa Stedet, her i Landet betale 26 Uger.

Alle min Mands Venner og Kolleger, der viste venlig Deltagelse og Opmærksomhed under hans langvarige Sygdom og ved hans Begravelse, bedes herved modtage min hjærteligste Tak.

København, den 2. Novbr. 1903. ELISABETH RYDAHL.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

20. Oktober: *Thisted.* 29. Okt.: *Viborg.* 31. Okt.: *Trykkerafdelingen* og *Kvindeafdelingen.* 2. Novbr.: *Varde* og *Horsens.* 3. Novbr.: *Fredericia.* 4. Novbr.: *Middelfart.*

København, den 4. November 1903.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Agnar Chr. Nielsen, udl. 1/10 1903 hos B. Nielsen (Axel Holm) og Peter Chr. Kastoft, udl. 1/11 1903 hos J. Knudsen, Vestergade 23 (**arbl.**). Hjælpearbejder Niels Christian Kallenberg (Politiken). Sygeafdelingen: Sætterlærling Henry Andreas Olsen (Schultz). Sætter Carl Andersens Hustru Ellen Merry. De kv. Trykkeriarbejdere: Anna Elise Hansen (Writh) og Garoline Modler (arbl.).

Provinserne: Nakskov, Aksel Jørgensen, udl. 1/11 1903 paa Nakskov Tid., arb. s. St. (aflagt Prøve).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1626, Georg Henrik Hansen (Centraltr.) fra Helsingør. 1745, Stefan Magnussen (arbl.) fra Rejse.

Provinserne: Holbæk, 1579, Marius A. Jensen (arbl.) fra Rejse. Roskilde, 1411, P. E. Petersen (arbl.). Varde, 1555, H. H. Hansen (arbl.).

Bortrejste.

Provinserne: Nakskov, 1511, M. C. Jacobsen paa Rejse. Hjørring, 1709, Oluf Theodor Jensen til Aalborg i Plads.

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdelingen: 5694, Chr. Sofus Sørensen. De kvl. Trykkeriarbejdere: 165, Ingeborg Andersen.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Bestyrelsesmøde afholdes Mandag d. 9. November, Aften Kl. 8, paa Forbundskontoret.

CHRISTINE BUUS.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse til Juleuddelingsfesten. Assembléet udsat.

ANNONCER

Portrættegner

Theodor Petersen

er flyttet til *Boyesgade 3* [4].

Fortrinlige Kultegninger udføres i alle Størrelser à 6 Kr.

Typografbluser gode, solide, *sælges billigst.*

C. Olsen, Adelgade 8, St.

Almanaken „Danmark" 1904

med stort Billede, ialt kun 1 Kr., **Blæksprutten** og **Juleroser** à 1.50 samt **Juleroser** (Fotogravurer) à 3.50 og **Almanaker** bedes bestilt hos Budet, A. E. JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver

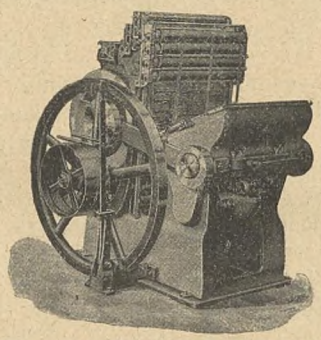
i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

ADOLPH WULFF

KJØBENHAVN K.

Telefon 39.

Fagforretning.

Største Lager af Utensilier.

Valsemassefabrik.

Arends & Voigt

Kompagnistræde 21.

København K.

Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 13 NOVEMBER 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Paa given Anledning henledes Lokalformændenes Opmærksomhed paa, at udstedte Overfartsbilletter maa noteres paa Vedkommendes Rejselegitimation og Medlemsbog.

FORRETNINGSUDVALGET

Fælles-Generalforsamling

afholdes af

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

Søndag den 15. November Kl. 11

i »**Søfryd**« ved Fredensbro.

Dagsorden: 1. Kassereren fremlægger Afdelingsregnskabet for Juli Kvartal 1903. 2. Prøvevalg af Voldgiftsrettens Medlemmer. 3. Bespisning, Logi- og Lokaleforhold.

CHRISTINE BUUS, De kv. Trykkerarb.s Fagf. LAUR. JENSEN, Den typ. Trykkerforening.

GUSTAV CLAUSEN, Den typ. Forening.

Den typ. Forenings Styrelse holder Møde samme Sted Kl. 10.

Voldgiftsretten i København.

AAR 1903 den 4. November holdt Voldgiftsretten Møde. Tilstede var Rettens faste Medlemmer, Bogtrykkerne Truelsen og Witzansky samt Suppleanterne Lassen og Simmelkiær, endvidere Typograferne P. Hansen, Oscar Johansen, K. Kiefer og Carl Nielsen.

Til Behandling forelaa Sag Nr. $^{2}/_{1903}$: Bogtrykker Egmont H. Petersen ktr. Den typografiske Trykkerforening.

Efter Forhandling og Diskussion opnaaedes der Flertal for følgende Kendelse.

Kendelse:

Ved Skrivelse til Retten af 27. April d. A. har Hr. Egmont H. Petersen afæsket Rettens Kendelse i følgende Spørgsmaal:

En hos ham ansat Trykker F. B. Dahl, der var Medlem af Den typografiske Trykkerforening, fik af Klageren det Hværv at trykke en Pjece paa 12 Sider »Universal Edition« i et Oplag paa 22,500 Eksemplarer + 300 Ekspl. paa fint Papir. Efter Trykningen viste det sig, at der manglede to Bogstaver paa en Side, og at Ordet »og« paa en anden Side var skubbet noget ned. Som Følge heraf havde Klageren for at tilfredsstille Kunden set sig nødsaget til at trykke de 300 Eksemplarer paa ekstra Papir helt om, og desuden som Erstatning for Fejlene yderligere levere Kunden 7500 Eksemplarer paa almindeligt Papir, hvilket havde foraarsaget Klageren en Udgift af ialt 117 Kr. 40 Øre. Under Anbringende af, at Hr. Dahl udelukkende bar Ansvaret for de nævnte Fejl — hvorved navnlig fremhævedes, at Dahl i Stedet for, saaledes som det var hans Pligt, at staa ved sin Maskine og passe Trykningen, yndede at gaa rundt og underholde sig med de andre Trykkere — har Klageren nedlagt Paastand paa, at Dahl tilpligtedes at erstatte ham det anførte Beløb 117 Kr. 40 Øre.

Klageren havde — som han erklærede for at faa det omtvistede Spørgsmaal frem for Voldgiftsretten — tilbageholdt den Løn, som Dahl, der efter sin Afskedigelse agtede at rejse til Norge, havde fortjent i den sidste Uge, han arbejdede hos Klageren, ialt 23 Kr. 39 Øre.

Den typografiske Trykkerforening, der optræder paa Indklagedes Vegne, har herimod gjort gældende, at Trykkeren ikke kunde have Ansvar for de nævnte Fejl, idet disse væsenligst skyldes mangelfuld Udslutning af Formen fra Sætterens Side; det var tilfældigt, om Trykkeren fik Øje paa slige Fejl; det var kun ved at gennemlæse hele det trykte Arbejde, at Trykkeren kunde være sikker paa at opdage Fejlen; men til at foretage en saadan Gennemlæsning var Trykkeren aldeles ikke pligtig. Den typografiske Trykkerforening har som en Følge heraf nedlagt Paastand paa, at Indstævnte frifindes; og samtidig har den gjort Indsigelse imod, at Klageren har tilbageholdt den Ugeløn, Indklagede havde fortjent ved sit Arbejde hos Klageren, skønt Foreningen ved sin Formand havde tilbudt at garantere for Tilbagebetaling af Lønnen, saafremt Rettens Kendelse skulde gaa Indklagede imod.

Efter de Retten forelagte Oplysninger kan Ansvaret for de Fejl, der er sket i det trykte Oplag af »Universal Edition«, ikke udelukkende paahvile Trykkeren — hvorved navnlig bemærkes, at Klageren, der i Forvejen havde vidst, at Trykkeren ikke var saa pligtopfyldende i Udførelsen af sit Arbejde, som han burde være, ikke helt kan fraskrives Ansvar for at have undladt at føre det fornødne Tilsyn med Trykkeren under Arbejdets Udførelse. Da Hr. Dahl saaledes efter Rettens Formening ikke kan siges ved paagældende Lejlighed at have gjort sig skyldig i et til Erstatning forpligtende Retsbrud, bliver han at frifinde for Klagerens Tiltale, og denne tilpligtes at betale til Den typografiske Trykkerforening paa Hr. Dahls Vegne den tilbageholdte Løn 23 Kr. 39 Øre.

Retten udtaler tillige, at den misbilliger den af Klageren benyttede Fremgangsmaade, at tilbageholde den Løn, Hr. Dahl havde fortjent.

Retten dømmer:

Klageren, Bogtrykker Egmont H. Petersen, bør til Indklagede, Den typografiske Trykkerforening paa Hr. F. B. Dahls Vegne, betale 23 Kr. 39 Øre. Iøvrigt bør Hr. Dahl for Hr. Petersens Tiltale i denne Sag fri at være.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Staten, Sygekasserne og Lægerne.

DA nu en Del Læger højlydt fremsætter den Anskuelse, at de nok ønsker Sygekassepraksis for Pengenes Skyld, men ellers vil være »uafhængige« af Sygekassernes Bestyrelser, er der vel ogsaa nok Anledning til at udtale, at Bestyrelserne paa den anden Side ogsaa har Lyst til at ryste alt det Vrøvl og Arbejde fra sig, der ofte, ja meget ofte forekommer i Anledning af *Uoverensstemmelser mellem Lægerne og Patienterne.* Men dette sker næppe ved at danne en ny »fri« Lægeforening eller ny »fri« Sygekasser. Nej, den eneste Maade, begge Parter kunde blive tilfredsstillet paa, er, at Socialdemokratiets

gamle Fordring blev gennemført, nemlig at **Staten overtog hele Sygeplejen.** Læge, Medicin, Hospitalsophold o. s. v. var noget ethvert Sygekassemedlem *skulde have gratis*, hvorimod Sygekasserne kun skulde befatte sig med Forvaltningen af den kontante Pengehjælp.

Vilde Lægerne danne ny Foreninger med dette Formaal for Øje, saa fik de ganske sikkert omtrent alle de københavnske Sygekasser med sig. Og her var en stor samfundsnyttig og menneskekærlig Opgave for Lægestanden at tage op. Staten er jo allerede godt inde paa denne Bane gennem Statstilskudet til Sygekasserne, og det hele er altsaa nu blot dette, at Sygekasserne staar som en Slags Mellemmand mellem Staten og Lægerne, eller med andre Ord: Sygekasserne modtager af Staten noget af Lægernes Honorar for straks efter Modtagelsen at udbetale Pengene til Lægerne.

Af Sygekasseinspektørens sidste Aarsberetning ser man nemlig, at Statstilskudet til samtlige Sygekasser Landet over for 1902 var 1,182,466 Kr., medens Sygekassernes Udbetaling til Lægerne i det samme Aar udgjorde en Sum af 1,269,485 Kr. eller **87,019 Kr. mere end hele Statstilskudet udgjorde.**

Hvis Dr. RYDER som Formand for den fri Lægeforening vilde være med til at fjærne den »afhængige« Mellemmand og *Lægerne direkte af Staten (Sygekassedirektoratet) modtog deres Ansættelse og Honorar*, saa var der naturligvis en meget stor Udsigt for dem til at faa deres Arbejde »værdsat« efter deres Ønske. Denne Reform »skal nok komme«, thi Sygekassernes nuværende »Arbejdsgivere«, Sygekassemedlemmerne, bestaar jo for en stor Del af Samfundsborgere, der er ude af Stand til at betale de Beløb, der udfordres for gennem en Sygekasse *fuldtud* at sikre sig Medicin og Lægehjælp samt en nogenlunde rigelig pekuniær Understøttelse i Sygdomstilfælde. Den overvejende Del af Sygekassemedlemmerne blandt Typograferne har saa smaa Indtægter, at de har Vanskeligheder ved at kunne dække Udgifterne til de almindelige Livsfornødenheder, saa Ævnen til ved »Selvhjælp« at værge sig imod den Nød, der i Almindelighed er en Følge af Sygdom, nødvendigvis mangler i et meget stort Antal Tilfælde. Hertil kommer den periodiske Arbejdsløshed, der jo i en meget væsenlig Grad forringer Indtægterne; men naar Sygekasserne til Trods for disse Forhold har kunnet samle et efter Omstændighederne ret betydeligt Antal Medlemmer, da har dette alene kunnet lade sig gøre derved, at en meget stor Del af Medlemmerne paalægger sig Savn af forskellig Art for blot at betale Kontingentet til sin Sygekasse (dette skal nemlig ogsaa betales under Arbejdsløshed og Sygdom); men disse Savn taaler Medlemmerne for at afværge det endnu større Onde: *at staa uden Hjælp og Bistand under Sygdomstilfælde.*

Saadanne »Arbejdsgivere« synes jeg dog man skal være varsom med at forlange højere Honorar af, thi skal dette ydes, bliver Savnet naturligvis endnu større i Hjemmet. Men lad *Staten* overtage Sundhedsplejen og yde sine fattige Arbejdere alle Helbredelsesmidler gratis, saa er vi kommen ind i en Samfundstilstand paa Sygeplejens Omraade, der gavner baade de Syge og Lægerne, og i alle Tilfælde kunde man saa være sikker paa, at Sygekassedirektøren ikke tillod, at én Læge havde 3000 Sygekassemedlemmer, medens andre Læger, der ønskede Sygekassepraksis, ikke kunde faa et eneste Medlem.

Og saa blev »frit Lægevalg« ganske sikkert noget andet end hvad den ny Lægeforening nu tilstræber, thi hvor er »*Friheden*« hos Medlemmerne henne, naar disse kun maa vælge deres Læge en Gang om Aaret? Og saa skal endog denne Læge være Medlem af den ny Forening! Nej, lad »frit Lægevalg« blive bogstaveligt — lad Medlemmerne *saa ofte de vil* antage hvilken som helst Læge de ønsker. I hvad Form og hvilke Midler Staten vil benytte til at kontrollere dette paa, lader vi Lovgivningsmagten om.

Fri Lægehjælp og frit Lægevalg uden Begrænsning af nogen Tid, det er et Skridt henimod Løsningen af hele Sygepleje-Spørgsmaalet.

C. LOUW.

Flittigt Arbejde og begrænset Pligt.

PAA *Typ.-Tid.s* Hoved er efter en Del Genvordigheder blevet indsat: »Organ for de typografiske Arbejderes Interesser«.

Kan man egenlig med Rette sige, at Hr. Rasmussens Artikel har haft et Indhold, saa at dets Optagelse med nogen Berettigelse kan komme ind under Betegnelsen: At være skrevet for at fremme Fagets Interesser? Jeg har i hvert Fald ikke været i Stand til at faa andet ud af Artiklen, end at den udelukkende er skrevet i Hr. Rasmussens egen Interesse og kun med det ene Formaal, hvad man i daglig Tale paa Trykkerierne kalder for at »indfedte« sig hos Principalerne.

At det skulde være nødvendigt i *Typ.-Tid.* at optage den Slags Udgydelser, fordi en Kollega ikke mener at have Virkefelt nok paa et Trykkeri, men føler Trang til at reklamere med sit »Administrationstalent« og sine mulige Kvalifikationer til en Faktorstilling, kan jeg ikke indsé.

Desværre er det jo blevet saaledes indenfor Bogtrykkerstanden, at Fagets Udvikling nærmest gaar i Retning af at søge at kapre Arbejde fra hinanden i Stedet for at skabe ny Virkefelter.

Og da Bogtrykkerne jo nødig vil drive Konkurrencen paa Bekostning af deres egen Indtægt, saa har de valgt den meget bekvemmere Maade, at søge at trække af Typografernes i Forvejen knapt tilmaalte Løn.

At Hr. Rasmussen har opdaget dette, mærker man straks af den Ivrighed, hvormed han søger at reklamere med sin Dygtighed i Retning af, hvad man i Skræderfaget kalder for »Udsveder«.

Som et Par Eksempler paa, at vort Fags Udvikling gaar i den ovenfor antydede Retning, kan jeg nævne, at da et Par københavnske Dagblade skiftede Bogtrykker, var det første disse foretog sig, at reducere Typografernes Lønninger, og desværre er det lykkedes alt for godt.

At der under saadanne Forhold er Brug for Faktorer, hvis Ævner hovedsagelig gaar i den af Hr. Rasmussen saa smukt antydede Retning, er ganske naturligt, og desværre behøver man ikke at rejse til Svendborg for at finde villige Redskaber, ogsaa her i København har man ikke faa Faktorer og Forretningsledere, der opfatter deres væsenligste Opgave at være: Først at nedsætte Lønnen for selv at opnaa at faa Pladsen, og dernæst, og ikke mindst, yderligere at søge sin Stilling befæstet ved at reducere Arbejdernes Antal og Lønninger.

At dette Forhold ikke er nogen ny Opfindelse, ser man bedst af det gamle Ordsprog: »Frænde er Frænde værst, sagde Ræven om de røde Hunde«. Man staar sig dog sikkert bedst ved i Tide at se, om der ikke kan sættes en Stopper derfor.

Om det af Hr. Rasmussen fremførte skal jeg tillade mig et Par Bemærkninger.

Ingen vilde sikkert tage det alvorligt, hvis Hr. Rasmussen fremsatte den Paastand, at naar han paa Akkord havde tjent, lad os sige 30 Kr., han da vilde lade sig afspidse med 20 Kr. Og hvorfor skal man vurdere sin Arbejdsævne til en mindre Pris, fordi man tilfældigvis staar paa Dagløn.

Naar Hr. Rasmussen har fremsat noget saa hazarderet, som at Konkvensen af, at man kun skal bestille for den Løn, man faar, vilde blive, at naar en Sætter en Dag længe før Arbejdstidens Slutning havde udført Arbejde, der svarede til hans Løn, og der saa tilfældigvis blev travlt i Trykkeriet, saa havde man baade Ret og Pligt til at nægte at bestille mere, saa er det selvfølgelig kun fremsat for at skade Typograferne i Principalernes Øjne, thi ingen fornuftig Typograf eller Ledelse vil forlange, at der skal lægges et Firma den Slags Hindringer i Vejen for dets Virksomhed, nej, man siger under saadanne Forhold: Tag fat, selv om der en enkelt Dag eller Uge bliver Overskud; men gentager det sig Uge efter Uge, saa forlanger man selvfølgelig sin Løn forhøjet.

At Hr. Rasmussen af Principalerne vil blive benyttet som en Mand, der bliver »*tyraniseret*« for sine »*fornuftige*« Anskuel-

sers Skyld, er der vist næppe Tvivl om, og jeg er derfor ogsaa fuldt ud enig med en æret tidligere Indsender om, at hele Indholdet af Hr. Rasmussens Artikel var af en saadan Beskaffenhed, at den rettelig hørte hjemme i et Arbejdsgiverorgan, men jeg mener ogsaa, at man burde have taget Skridtet fuldt ud og henvist Hr. Rasmussen til at søge Husly i et saadant Organ, thi det vilde vist ikke nytte meget, om man henvendte sig til et Arbejdsgiverorgan for at faa Lov til at skrive i Favør af Arbejdernes Interesser.

Hvis man har nogen Hensigt eller Taktik med Hensyn til Spørgsmaalet: »Beregning kontra Fastløn«, saa mener jeg, man skal være lidt varsom med at fremsætte disse, thi lige saa lidt som man i Spil vil sige sine Modspillere, hvilke Træk, man agter at foretage, lige saa lidt bør man gøre det i dette Spørgsmaal, thi saa tager Principalerne ganske naturligt deres Forholdsregler herimod. A.

Arbejdsløshedsfesten.

ALLE de Aar, hvor denne Fest har været afholdt, har vi kunnet mælde udsolgt Hus — Formaal og Program har som Regel været lige anbefalende — og hver Gang har det næsten overfyldte Hus fremhævet Ønskeligheden af at faa et større Lokale. Nogen Ængstelse for at bryde af fra den vante Bane har imidlertid de større Bekostninger bidraget til, og vi havde vel heller ikke i Aar dristet os til Koncertpalæet, hvis ikke alle andre Udveje havde været lukkede og vi kun havde Valget mellem at stryge Festen eller vove »det farlige Skridt«.

Naa — i Grunden er det naturligvis ikke farligt. Palæets Bestyrelse har overfor os som gamle Kunder stillet sig særdeles elskværdige og vi slipper af Hensyn til Formaalet fra Lokalets Udgift en Del billigere end ved Karnevalet; vi har ligeledes mødt stor Velvilje hos de fleste af de optrædende Kræfter og for Resten er Festudvalget — med Rette — overbevist om, at Formaalet vil bidrage sit til at skaffe udsolgt Hus. Lidt over 1500 Mennesker kan der være, og sker det — hvad ingen tvivler om — vil det sige det samme som at mindst 1000 møder til Ballet, hvad der atter betyder Bal og Glæde baade i den store og mindre Sal. Tænke sig for 50 Øre at kunne svinge sig i Koncertpalæets Sale til det fortræffelige Orkesters Musik. Tænke sig for henholdsvis 1 Kr., 75 Øre og 50 Øre at kunne sidde i magelige Stole og nyde det fortræffelige og smukke Program af de udmærkede Kunstnere.

Bliver Aftenen med Hensyn til Tilslutningen en Sukcés — selve Programmet *vil* blive det — saa er dermed et stort Overskud og Stedet for vore fremtidige Festers Afholdelse sikret, og Typograferne vil atter paa dette Felt fæstne det gode Omdømme, de har erhværvet sig paa andre Omraader.

Dette maa være nok for at enhver Kollega betragter sig som Part i Sagen og køber sine Billetter, men yderligere kommer hertil følgende Fortegnelse over assisterende Damer og Herrer: Fhv. kgl. Skuespillerinde Fru ODA NIELSEN, Komponisten Hr. CHARLES KJERULFF, Koncertsangerinden Fru OTHILIA EILER JENSEN, Operasangeren Hr. CARL MADSEN, d'Hrr. kgl. Kapelmusici FR. MARKE, OSCAR SCHMIDT, JULIUS BORUP og EILER JENSEN, Skuespilleren Hr. PETER FJELDSTRUP. Desuden *Typografernes Sangforening* under Direktion af Hr. kongel. Kapelmusikus GULDBRANDSEN, *Gutenberg-Koret*, dirigeret af den energiske og dygtige Dirigent Hr. CARL LARSEN og endelig et stort Harmoni- og Strygeorkester under Gardens Musikdirektør, Hr. ANDERSENS Taktstok.

Indgangen aabnes Kl. 7, Aftenunderholdningen begynder Kl. 7½ pr. *Eventuelt uafsatte Billetter maa tilbageleveres Forbundskontoret* **senest Onsdag den 18. ds.**; *i modsat Fald vil de blive betragtet som solgte og være at betale.*

Intet Billetsalg finder Sted ved Indgangen og ingen kommer ind uden Billet.

Nær og Fjærn.

Spørgeskemaerne. D'Hrr. Tillidsmænd i Dagbladene erindres om snarest muligt, men senest 18. ds., at tilbagesende de tilstillede Skemaer i udfyldt Stand.

Typograferne i Ringsted indvier Lørdag d. 21. ds. sit ny Banner ved en Festlighed i Hotel »Postgaarden«, hvortil enhver Kollega er velkommen.

Typografstrejken i Rom blev af de Bogtrykkersekretariatet tilsluttede Forbund understøttet med 7339 Fr., Strejken i Belgrad med 10,530 Fr. og Lønbevægelsen i Budapest med 9301 Fr.

Lokalafdelingen i København.

Regnskab for Juli Kvartal 1903.

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt i Juli Kvartal .	5,867.85	Udgift i Juli Kvartal .	9,974.30
Underskud i Kvartalet.	4,106.45		
	9,974.30		9,974.30

Reservefonden.

Indtægt i Juli Kvartal.	3,657.75	Udgift i Juli Kvartal .	1,218.00
		Beholdn. 30. Septbr. .	2,439.75
	3,657.75		3,657.75

Sygekassen.

Beholdn. 1. Juli	5,073.51	Udgift i Juli Kvartal .	9,535.37
Indtægt i Juli Kvartal.	6,015.25	Beholdn. 30. Septbr. .	3,553.39
	11,088.76		11,088.76

Hjælpekassen.

Beholdn. 1. Juli	266.38	Udgift i Juli Kvartal .	2,222.27
Indtægt i Juli Kvartal.	2,042.71	Beholdn. 30. Septbr. .	85.82
	2,308.09		2,308.09

Ligkassen.

Beholdn. 1. Juli	29,288.62	Udgift i Juli Kvartal .	552.67
Indtægt i Juli Kvartal.	1,724.21	Beholdn. 30. Septbr. .	30,460.16
	31,012.83		31,012.83

I Understøttelser er udbetalt: Til 182 Rejsende i 972 Dg. Kr. 1215.00 (og udstedt Overfartsbill. til Beløb Kr. 166.50), til Underst. p. St. til 36 Medl. i 1533 Dg. à 1.75: Kr. 2682.75, til 116 Medl. i 4275 Dg. à 1.25: Kr. 5343.75, til 25 kv. Trykkeriarb. i 946 Dg. à 0.75: Kr. 709.50, i Reservefondsunderst. til 10 Medl. i 501 Dg. à 2.00: Kr. 1002.00, til 3 kv. Medl. à 1.00: Kr. 119.00, til Medl. Børn 80.00. I Sygeunderstøttelse er udbetalt til: I Hjem 102 Md. og 37 Kv.: Kr. 4038.80, paa Hospitalet 21 Md. og 10 Kv.: Kr. 786.35, i Lægehonorar er betalt Kr. 1517.25, i Barselshjælp Kr. 252.00; af Hjælpekassen er udredet til 96 Medl. Kr. 2211.00; af Ligkassen til Begravelseshjælp Kr. 540.00.

Sætterafdelingens 15 Øres-Kasse.

Kassebeh. 1. Juli 1903	22,756.52	Udgift i Juli Kvartal .	1,990.93
Indtægt i Juli Kvartal.	2,040.86	Kassebeh. d. 30. Septbr.	22,806.45
	24.797.38		24,797.38

København, den 10. Novbr. 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 3. November.

1. Fra det norske Hovedstyre forelaa forskellige Oplysninger ang. den i tidligere Møder omtalte danske Maskinsætter, som havde modtaget Plads i Kristiania. — Skrivelse afsendes, hvori bl. a. Hovedstyrets som Maskinsætterens Forhold i hele denne Sag misbilliges.
2. Kemigrafernes Forhold til Typografernes Organisation besluttedes det ved Møde sammen med Litografisk Forbund at søge løst.
3. Forbundsregnskabet forelaa. — Til Efterretning.
4. Forskellige Spørgsmaal vedrørende Sanatoriet besluttedes det at søge nærmere Oplysninger om hos Forretningsfører Bergenholz.
5. Skrivelse med forskellige tarifmæssige Krav var tilstillet et herværende Bladsætterpersonale. — Beslutning toges.
6. Et Tarifspørgsmaal hos en herværende Bogtrykker drøftedes. — Beslutning toges.
7. En Skrivelse overlodes det Formanden at undersøge.
8. Beslutning toges i et Spørgsmaal om Lanstons Støbe-Sættemaskine.
9. Opraab om Juleuddelingen forelaa. — Godkendtes.

SEKRETÆREN.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 1. November.

Det besluttedes at afholde Fællesgeneralforsamling den 15. Novbr. og Dagsordenen fastsattes. — Formanden aflagde Beretning om Forretningsudvalgets sidste Møde. — En Skrivelse fra De samv. Sygekassers Forretningsudvalg besvaredes. — Panteobligationerne vedrørende Sanatoriet forelaa. Til Efterretning. — Meddelelser om Voldgiftsretssager. Til Efterretning. — Der forelaa Meddelelse om, at Spørgsmaalet angaaende Rammeannoncerne er bragt i Overensstemmelse med Voldgiftsrettens Dom. Til Efterretning. — En Skrivelse og Spørgeskemaer til Tillidsmændene i Dagbladene vedtoges. — Et Opraab i Anledning

af Juleuddelingen henvistes til Forretningsudvalget. — Tabellen over Overarbejdsbetaling besluttedes det at lade trykke. — Bespisningen af de Arbejdsløse paabegyndes den 16. November. — Restancesager behandledes og det besluttedes eventuelt at slette flere Medlemmer. — Et ældre Medlem androg om Dispensation fra Tarifen § 1. Ja. — Opholdspenge til tilrejsende Ikke-Understøttelsesberettigede kan kun udbetales med et halvt Aars Mellemrum. — Til den ekstraordinære Voldgiftsret valgtes Berendt, N. P. Nielsen og Wartenberg. — Nogle Tarif- og Understøttelsessager behandledes. E. M.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Lørdag den 17. Oktober. Frav. med anm. Forfald JENS LARSEN.

En forhenværende Fyrbøder, der havde faaet Arbejde ved et herværende Blad som Hjælper ved Rotationspressen, ønskede Optagelse. Det vedtoges at henvise ham til at søge Optagelse i Den typ. Forenings Afdeling for Trykkeriarbejdere. — Spørgsmaalet om en Sætter-Trykker maa besørge Paalægning besvaredes benægtende. — Forslag fra Form. for Den typ. Forening, Gustav Clausen, om, at Brancheformændene i Københavns tilligemed Hovedkassereren herefter danner Styrelse for Sygekassen og afgør alle de administrative Sager, som hidtil er blevne afgjorde af Den typ. Forenings Styrelse. Forslaget tiltraadtes.

Lørdag den 1. Novbr. Alle mødt!

Som Medlem af Voldgiftsretten til Behandling af Affæren hos Løvgreen valgtes Alb. Michelsen. — Til Medlem af Arbejdsløshedsudvalget valgtes Jens Larsen. — Formanden meddelte, at Den typ. Forenings Styrelse havde vedtaget den ny Form for Sygekassens Administration. — Rotationsmedhjælpernes Stilling drøftedes. Beslutning toges. T.

Alle Kolleger, der paa min 40-aarige Svendedag viste mig Opmærksomhed, bedes modtage min bedste Tak. En særlig Tak til Personalet i Nordisk Good-Templar-Ordens Bogtrykkeri for den smukke Gave.

A. CHR. THORSEN,
Jagtvej 47.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Axel Ferdinand Wehage, udl. 31/10 1903 hos Græbe (arb. s. St.). Peter Harding Sonne, udl. 1/11 1903 hos Jordan (arb. s. St.). Stereotypimedhjælper Carl Johan Winther (Aftbl.). Sygeafdelingen: N. C. Hansens Hustru Thorvaldine Frederikke. De kvl. Trykkeriarb.: Martha Christensen (Carl Lund), Hedvig Elvira Hansen (Chr. Schouw), Helga Poulsen, Martha Nahmesen, Carla Nygaard, Johanne Försterling og Marie Hansen (alle hos Kruckow).

Provinserne: Randers, Johannes Petersen, udl. 1/11 1903 i Chr. Nielsens Bogtrykkeri **(arbejdsløs)**. Aarhus, Immanuel Leopold Jensen, udl. 7/11 i Jyllandsp.s Bogtrykkeri efter 5 Aars Læretid. Aalborg, Trykker Frederik Andersen, udl. 1/11 i Olufsens Bogtr.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1631, Peter Kristiansen (Nielsen & Lydiche) fra Odense. 2047 (Norsk Centralf.), Karl Kristian Jensen (Kihl). Trykkerafdelingen: 1760, Emilius Jensen (I. Cohen) fra Rejse.

Provinserne: Aarhus, 1136, Chr. Lehmann fra Esbjerg i Pl. Nyborg, 1436, Vilh. Jensen (Schønemann) fra København i Pl. Holbæk, 1198 (Verb. d. d. Buchdr.), Peter Christensen (paa Højskole).

Bortrejste.

Provinserne: Helsingør, 1662, G. H. Hansen til København i Pl.

Udslettede for Restance.

København: 5597, Emil F. Stiedl og Hustru (Schultz). De kvl. Trykkeriarb.: Elna Petersen (Bjørnbak).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

Typografernes Broderkreds

Møde Lørdag den 14. Novbr. Kl. 8 i Gothersgade 115 o. G. (K. F. U. M.). *Enhver Typograf er hjærtelig velkommen.* Taler: Missionær Matzen (forh. Typograf). Ämne: 1. Peters Brev, Kap. 1, V. 3—9.

Almanaken „Danmark" 1904

med stort Billede, ialt kun 1 Kr., **Blæksprutten** og **Juleroser** à 1.50 samt **Juleroser** (Fotogravurer) à 3.50, **Julealbum** og andre **Almanaker** bedes bestilt hos Budet, A. E. JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Brand!
1903
Julebog for Arbejdere.
Udgivet af
L. CHR. NIELSEN
udkommer omkring 1. December. 64 store tospaltede Sider. Afvekslende Indhold. Illustreret. *Pris 50 Øre pr. Eksemplar.*
Send Rekvisitioner til *L. Chr. Nielsen, Fyns Venstreblad*, **Odense.**
Enhver Kommissionær faar Provision!

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

En udmærket holdt
Diegeltrykpresse „Liberty"
(Format 25 × 28 cm.)
samt en
Hurtigpresse Eickhoff
(Dobbeltpostil)
sælges meget billigt hos **ADOLPH WULFF,**
Gothersgade 8.

ANNONCER
En næsten ny, **ottesidig Frankenthaler**
Tvilling-Rotationsmaskine
Format som firsidigt
Blad 515 / 560 / 570 } Gange 805 m/m
er overordenlig billig til Købs.
R. C. Müller, Hamburg,
Raboisen 96.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 — KØBENHAVN DEN 20 NOVEMBER 1903 — XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS REGNSKAB.

1. HALVAAR 1903.

Lokalafdelingerne.

	Indtægt												Udgift																Kassebeholdning ved Halvaarets Slutning	
	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar		Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt Indtægt i Halvaaret		Rejseunderstøttelse		Understøt. paa Stedet		Reservefondsunderst.		Udlaant		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Invalideunderstøttelse		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt Udgift i Halvaaret			
	Kr	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	14	98	1469	50	»	»	»	»	»	»	1484	48	205	»	271	»	»	»	»	»	252	»	»	»	»	»	7	90	740	»	1475	90	8	58
Aarhus	15	»	2888	»	5	»	2	»	»	»	2910	»	311	25	659	25	»	»	»	»	625	»	»	»	»	»	24	50	1275	»	2895	»	15	»
Assens	16	7	171	»	»	»	»	»	85	»	272	7	133	75	87	50	»	»	»	»	48	1	»	»	»	»	2	35	»	»	271	61	»	46
Bogense	26	60	82	»	»	»	»	»	»	»	108	60	20	»	»	»	«	»	»	»	»	»	«	»	»	»	1	35	87	10	108	45	»	15
Brønderslev	15	»	178	»	50	»	»	»	»	»	243	»	43	75	»	»	»	»	»	»	60	»	»	»	»	»	3	70	120	55	228	»	15	»
Esbjerg	15	»	491	»	»	»	4	»	»	»	510	»	97	50	36	75	»	»	»	»	41	»	»	»	»	»	5	52	314	23	495	»	15	»
Fredericia	15	»	162	60	6	»	2	»	823	31	1008	91	161	»	88	75	»	»	»	»	577	»	»	»	»	»	2	11	165	5	993	91	15	»
Frederikshavn	14	97	27	»	»	»	»	»	66	95	108	92	73	75	»	»	»	»	»	»	»	«	»	»	»	»	1	91	19	26	93	92	15	»
Helsingør	15	»	521	»	»	»	»	»	»	»	536	»	118	»	154	»	»	»	»	»	140	64	»	»	»	»	2	25	106	1	521	»	15	»
Herning	10	»	156	»	»	»	2	»	»	»	168	»	63	75	»	»	»	»	»	»	16	»	»	»	»	»	1	60	76	65	158	»	10	»
Hillerød	15	»	552	»	27	50	11	70	»	»	606	20	113	90	15	»	«	»	»	»	39	»	»	»	»	»	3	77	419	53	591	20	15	»
Hjørring	14	5	346	»	»	»	»	»	150	»	510	5	66	25	115	»	»	»	»	»	268	»	»	»	»	»	2	35	43	45	495	5	15	»
Hobro	14	79	129	»	»	»	»	»	30	»	173	79	118	75	18	75	»	»	»	»	24	»	»	»	»	»	1	17	»	»	162	67	11	12
Holbæk	15	»	498	»	»	»	»	»	35	»	548	«	154	20	106	25	»	»	»	»	58	»	»	»	»	»	1	86	212	69	533	»	15	»
Horsens	15	»	951	»	50	»	»	»	740	»	1756	»	121	25	576	25	»	»	»	»	77	»	100	»	»	»	6	64	859	86	1741	»	15	»
Kallundborg	15	»	386	»	»	»	»	»	200	»	601	»	110	»	17	50	»	»	»	»	399	50	»	»	»	»	2	28	56	72	586	»	15	»
Kolding	15	»	855	5	4	50	10	»	150	»	1034	55	271	25	129	25	»	»	8	»	537	50	»	»	»	»	7		65	76	1019	55	15	»
Køge	14	50	292	»	»	»	4	70	50	»	361	20	140	»	8	75	«	»	»	»	94	»	»	»	»	»	2	65	100	»	345	40	15	80
Løgstør	3	20	57	»	»	»	»	»	285	»	345	20	33	»	51	25	«	»	»	»	212	»	»	»	»	»	9	0	24	25	330	20	15	»
Maribo	15	»	104	»	»	»	»	»	»	»	119	»	62	50	»	»	»	»	»	»	30	»	»	»	»	»	1	20	21	40	115	10	3	90
Middelfart	15	31	136	»	»	»	2	»	154	»	307	31	176	»	»	»	»	»	»	r	16	»	»	»	»	»	2	35	98	»	292	35		
Nakskov	15	»	411	»	58	»	»	»	»	»	484	»	102	25	»	»	»	»	»	»	22	»	»	»	»	»	2	47	342	28	469	»	15	»
Nyborg	15	»	212	»	50	»	»	»	68	»	345	»	174	25	12	25	»	»	»	»	30	»	»	»	»	»	2	50	111	»	330	»	15	»
Nykøbing F.	15	57	481	»	»	»	16	»	30	»	542	57	199	25	17	50	»	»	3	»	265	»	»	»	»	»	2	85	50	»	537	60	4	97
Nykøbing M	15	»	221	»	»	»	»	»	140	»	376	»	88	75	112	50	»	»	»	»	124	»	»	»	»	»	4	40	32	»	361	65	14	35
Næstved	15	»	1154	»	»	»	»	»	»	»	1169	»	250	95	252	25	»	»	»	»	225	50	»	»	»	»	6	90	418	40	1154	»	15	»
Odder	15	»	123	»	»	»	»	»	30	»	168	»	15	»	»	»	»	»	»	»	86	»	»	»	»	»	3	15	48	85	153	»	15	»
Odense	20	»	2472	»	65	»	»	»	585	»	3142	»	257	50	769	75	»	»	4	»	523	»	300	»	»	»	13	56	1255	»	3122	81	19	19
Randers	17	20	1086	»	15	»	»	»	258	»	1376	20	171	25	142	50	»	»	»	»	732	»	»	»	»	»	3	70	313	»	1362	45	13	75
Ribe	15	»	169	»	»	»	»	»	»	»	184	»	42	50	21	»	»	»	»	»	18	»	»	»	»	»	6	36	81	14	169	»	15	»
Ringkøbing	15	»	393	»	»	»	»	»	»	»	408	»	97	50	»	»	»	»	»	»	92	»	»	»	»	»	5	87	197	63	393	»	15	»
Ringsted	15	»	484	»	»	»	»	»	»	»	499	»	178	75	»	»	»	»	»	»	36	75	25	»	»	»	4	50	239	»	484	»	15	»
Roskilde	15	»	401	»	»	»	2	»	424	8	842	8	353	75	197	50	»	»	3	»	111	»	»	»	»	»	6	99	154	84	827	8	15	»
Rudkøbing	12	12	224	»	»	»	»	»	»	»	236	12	119	75	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»	»	»	2	68	90	69	221	12	15	»
Rønne	13	43	518	»	»	»	»	»	»	»	531	43	»	»	110	»	»	»	»	»	200	»	»	»	»	»	2	34	205	»	517	34	14	9
Silkeborg	15	»	289	»	4	»	»	»	400	»	708	»	101	25	171	25	»	»	54	»	58	»	200	»	»	»	3	50	105	»	693	»	15	»
Skanderborg	15	»	124	»	2	»	»	»	344	»	485	»	131	25	269	»	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	2	8	66	67	470	»	15	»
Slagelse	12	26	521	»	50	»	»	»	75	»	658	26	223	25	221	»	»	»	»	»	73	»	»	»	»	»	9	39	220	»	646	64	11	62
Stubbekøbing	14	16	81	»	»	»	»	»	»	»	95	16	54	50	»	»	»	»	3	»	»	»	»	»	»	»	1	16	15	»	73	66	21	50
Svendborg	9	21	657	10	7	»	8	»	»	»	681	31	190	»	»	»	»	»	»	»	30	»	»	»	»	»	6	92	445	»	671	92	9	39
Thisted	10	46	334	»	4	»	»	»	»	»	348	46	78	75	20	»	»	»	8	»	170	»	»	»	»	»	2	89	60	»	339	64	8	82
Varde	15	»	117	»	»	»	»	»	50	»	182	»	71	25	10	»	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»	3	10	72	65	167	»	15	»
Vejle	14	98	617	»	5	»	4	»	75	»	715	98	143	75	389	25	»	»	»	»	112	»	»	»	»	»	10	»	46	50	701	50	14	48
Viborg	19	95	265	»	»	»	»	»	50	»	334	95	123	75	13	75	»	»	»	»	120	»	»	»	»	»	1	40	61	5	319	95	15	»
	648	81	21806	25	402	»	68	40	5298	34	28224	80	5764	5	4964	75	»	»	83	»	6561	90	625	»	»	»	202	66	9436	31	27637	67	587	13
Sætterafd. i Køb.	»	»	34013	32	»	»	10674	55	8[illegible]	6	52958	73	1647	75	15292	»	435	41	»	»	23314	25	1460	»	365	60	3031	95	7411	77	52958	73	»	»
Trykkerafd. i Køb.	»	»	3497	65	»	»	73	50	»	»	3571	15	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3571	15	3571	15	»	»
Kvindeafd. i Køb.	»	»	2210	97	»	»	169	»	»	»	2379	97	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2379	97	2379	97	»	»
	648	81	61528	19	403	»	10985	45	13569	20	87134	65	7411	80	20256	75	435	41	83	»	29876	15	2085	»	365	60	3234	61	22799	20	86547	52	587	13

Reservefonden.

Indtæg

Beholdning den 1. Januar 1903	Kr.	53364.34
Renter i Halvaaret	-	860.70
47640 Ugebidrag à 25 Øre	Kr.	11910.00
7492 — à 12½ Øre	-	936.46
	-	12846.46
Andre Indtægter:		
a) I Afdelingerne:		
Restancer: 1127 Ugebidrag à 25 Øre	Kr.	281.75
6 — à 10 -	-	0.60
676 — à 12[illegible] r		.50
	-	366.85
b) I Hovedkassen:		
Tilbagebetalte Understøttelser	Kr.	25.00
Restancer og Indskud	-	10.50
Refunderet Porto	-	0.60
Solgte Frimærker	-	0.50
Solgt et Bogskab (Halvdelen)	-	10.00
Kontorleje af de københ. Afdelinger	-	50.00
	-	96.60
Abonnement paa og Avertissement i Typ.-Tid.	-	344.77
Balance	Kr.	67879.72

Udgift.

Reservefondsunderstøttelse	Kr.	435.41
— til andre Fag	-	195.10
	Kr.	630.51
Typ.-Tid.s Trykning og Udgivelse	-	2925.60
Rejseudgifter og Diæter til Hovedbestyrelsens Medl.	-	400.10
Administrationsbidrag til De samv. Fagforbund	-	195.10
Halvdelen af Kontorleje, Varme, Belysning og Rengøring	-	314.99
— - Flytning og Installation af elektrisk Lys	-	308.02
— - Inventarieskaffelse	-	566.12
— - Kontoralier	-	222.90
Lønninger	-	1607.00
Tryksager	-	99.88
Porto	-	98.08
Budløn	-	16.50
Telegrammer og Telefon	-	44.52
Andre Udgifter:		
a) I Afdelingerne	Kr.	104.08
b) Hovedkassen	-	118.20
	-	222.28
Ialt Udgift	Kr.	7651.60
Beholdning den 30. Juni 1903	-	60228.12
Balance	Kr.	67879.72

Typograf-Tidende.

Indtægt.

Abonnement	Kr.	65.00
Avertissementer	-	278.74
Refunderet Porto	-	1.03
	Kr.	344.77
Merudgift, dækket af Reservefonden	-	2580.83
Balance	Kr.	2925.60

Udgift.

Trykning af Nr. 1—26	Kr.	2262.41
Distribution	-	413.19
Redaktionshonorar	-	150.00
Ekspeditionshonorar	-	100.00
Balance	Kr.	2925.60

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1903	Kr.	14159.81
Renter i Halvaaret	-	264.85
47639 Ugebidrag à 40 Øre	Kr.	19055.60
7491 — à 20 -	-	1498.20
	-	20553.80
Tilbagebetalte Laan	-	403.00
Andre Indtægter:		
a) I Afdelingerne:		
Restancer: 1133 Ugebidrag à 25 Øre	Kr.	283.25
676 — à 12½ Øre	-	84.50
	Kr.	367.75
Tilbagebetalte Understøttelser	-	27.25
	-	395.00
b) I Hovedkassen:		
Tilbagebetalt Rejsehjælp og Overfartspenge	Kr.	20.50
Indskud	-	9.00
Refunderet Porto	-	0.59
Solgte Frimærker	-	0.50
Solgt et Bogskab (Halvdelen)	-	10.00
Kontorleje af de københ. Afdelinger	-	50.00
	-	90.59
Balance	Kr.	35867.05

Udgift.

Understøttelse paa Stedet: 2727 Dage à 1.75	Kr.	4772.25
10956 - à 1.25	-	13695.00
2386 - à 0.75	-	1789.50
16069	Kr.	20256.75
Rejseunderstøttelse	Kr.	7152.50
Overfartspenge	-	259.30
Overfartsbilletter	-	543.75
	-	7955.55
Flyttelaan	-	83.00
Halvdelen af Kontorleje, Varme, Belysning og Rengøring	-	314.98
— - Flytning og Installation af elektrisk Lys	-	308.03
— - Inventaranskaffelse	-	566.11
— - Kontorartikler	-	222.90
Lønninger	-	1607.00
Rejseudgifter og Diæter for Hovedbestyrelsens Medl.	-	400.10
Tryksager	-	217.93
Porto	-	98.07
Budløn	-	11.75
Telegrammer og Telefon	-	44.53
Andre Udgifter: a) i Afdelingerne	Kr.	105.58
b) i Hovedkassen	-	101.24
	-	206.82
Ialt Udgift	Kr.	32293.52
Beholdning den 30. Juni 1903	-	3573.53
Balance	Kr.	35867.05

Syge- og Begravelseskassen samt Kapitalfonden i Provinserne.

Sygekassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1903	Kr.	3032.01
Indvundne Renter i Halvaaret	-	57.30
21829 Ugebidrag à 25 Øre	Kr.	5457.25
13 — à 12½ Øre	-	1.63
	-	5458.88
Andre Indtægter: I Afdelingerne	Kr.	68.40
I Hovedkassen	-	10.20
	-	78.60
Balance	Kr.	8626.79

Udgift.

Sygeunderstøttelse à 2 Kr. pr. Dag	Kr.	6292.50
à 1 - pr. Dag	-	83.00
27 Stkr. Lægeattester	-	39.50
til Rejsende af gensidige Foreninger	-	146.90
	Kr.	6561.90
Beholdning den 30. Juni 1903	-	2064 89
Balance	Kr.	8626.79

Begravelseskassen.

Beholdning den 1. Januar 1903	Kr.	26567.53
Renter i Halvaaret	-	470.90
21829 Ugebidrag à 10 Øre	Kr.	2182.90
13 Ugebidrag à 5 Øre	-	0.65
	-	2183.55
Balance	Kr.	29221.98

3 Dødsfald og en løbende Begravelseshjælp	Kr.	625.00
Bidrag til Administrationen	-	200.00
Beholdning den 30. Juni 1903	-	28396.98
Balance	Kr.	29221.98

Provinsernes Kapitalfond.

Beholdning den 1. Januar 1903	Kr.	5195.75
Renter i Halvaaret	-	93.30
Balance	Kr.	5289.05

Bidrag til Fagskolen for 1902 og 1903	Kr.	200.00
Beholdning den 30. Juni 1903	-	5089.05
Balance	Kr.	5289.05

Statsanerkendte Sygekasse i København.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1903	....	..	3095	9
Medlemsbidrag	12404	75		
— af ydende Medlemmer	6	»		
			12410	75
Rente i Halvaaret	....	..	217	52
Andre Indtægter:				
Refunderet Pengehjælp fra Provinsafdel. for 1902	72	80		
— — - Københavns	16	»		
— Sygehjælp fra Provinsafdel. for 1902	22	»		
— Hospitalsophold	10	80		
Statstilskud for 1902	8018	29		
			8139	89
Balance	....	..	23863	25

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 256 Mænd i 4137 Dage à 2.00	8274	»		
— — - 6 Kvinder i 209 — à 2.00	418	»		
— — - 14 Mænd i 107 — à 0.60	64	20		
— — - 87 Kvinder i 2094 — à 0.60	1256	40		
			10012	60
— p. Hospital - 39 Mænd i 1165 — à 1.40	1631	»		
— — - 2 Mænd i 21 — à 0.60	12	60		
— — - 15 Kvinder i 432 — à 0.60	259	20		
— — - 1 Mand i 91 — à 0.80	72	80		
			1975	60
Betalt for 38 Mænds Ophold paa Sygehus i 1222 Dage à 0.60	733	20		
— - 1 Mands — - — i 53 — à 1.20	63	60		
— - 16 Kvinders — - — i 446 — à 0.60	267	60		
— - 17 Børns — - — i 558 — à 0.30	167	40		
— - 1 Kvindes — - — i 57 — à 1.20	68	40		
			1300	20
Bind, Bandager, Vagthold, Massage, Spyttekrus	....	..	208	62
Medicin til Arbejdsløse	....	..	5	58
Barselhjælp	....	..	444	»
Kurpenge til Sanatoriet	....	..	681	10
Lægehonorar	2668	25		
— til Speciallæger	445	»		
			3113	25
Andre Udgifter:			17740	95
Tryksager	36	25		
Lønninger	750	»		
Medhjælp ved Forretningsførelsen	42	25		
Budløn og Kontrol	167	20		
Tilbagebetalt Kontingent	17	90		
Kontingent til De samvirkende Sygekasser	20	»		
Porto	12	4		
Bladhold	1	80		
Refunderet Hospitalsophold	»	60		
En Obligationskalender	»	75		
			1048	79
Beholdning den 30. Juni 1903	....	..	5073	51
Balance	....	..	23863	25

Hjælpekassen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1903	Kr.	1383.21
Medlemsbidrag	-	4404.40
Rolfs Legat	-	52.50
Renter af Obligationer	Kr. 17.50	
— - Sparekasse-Indskud	- 3.64	
	-	21.14
Andre Indtægter: Tilbagebetalt Pengehjælp	-	25.00
Balance	Kr.	5886.25

Udgift.

Pengehjælp til 2 Mænd i 61 Dage à 3.00 daglig	Kr.	183.00
— - 231 — i 5212 — à 1.00 —	-	5212.00
— - 6 Kvinder i 209 — à 1.00 —	-	209.00
	Kr.	5604.00
Andre Udgifter:		
Refunderet Kontingent	Kr.	4.05
Tryksager	-	7.00
Porto	-	4.82
	-	15.87
Beholdning den 30. Juni 1903	-	266.38
Balance	Kr.	5886.25

Begravelseskassen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1903	Kr.	27691.81
Medlemsbidrag	-	3670.35
Rente af 19000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	332.50
— - Sparekasse-Indskud	-	113.49
	-	445.99
Andre Indtægter: Refunderet Kurpenge for 1902	Kr.	250.96
— — - 1903	-	619.10
	-	870.06
Balance	Kr.	32678.21

Udgift.

Begravelseshjælp (2 à 300, 1 à 200, 3 à 140, 2 à 120 Kr.)	Kr.	1460.00
Andre Udgifter:		
Tryksager	Kr.	11.00
Lønninger	-	400.00
Medhjælp ved Forretningsførelsen	-	38.25
Tilbagebetalt Kontingent	-	3.65
Sanatoriet: 1902	Kr.	320.02
— 1903	-	1156.67
	-	1476.69
	-	1929.59
Beholdning den 30. Juni 1903	-	29288.62
Balance	Kr.	32678.21

Legatformuen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1903:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	8000.00
Berlings — , — —	-	6000.00
Cortnums — , — —	-	6000.00
Eibeschütz' — , — —	-	1000.00
do. — , kontant	-	17.50
Cortnums — , —	-	35.00
	Kr.	21052.50
Renter pr. 11. Juni 1903:		
Rolfs Legat, 8000 Kr. à 3½ pCt.	Kr.	140.00
Berlings — , 6000 - à —	-	105.00
Cortnums — , 6000 - à —	-	105.00
Eibeschütz' — , 1000 - à —	-	17.50
Schlesingers — (Kapitalen tilhører Mos. Trossamf.)	-	15.60
	-	383.10
Balance	Kr.	21435.60

Udgift.

Udbetalt Legatunderstøttelse:		
Rolfs Legat, til Hjælpekassen pr. 30/6 1903	Kr.	52.50
— — - Legatarer —	-	87.30
Berlings — - — —	-	105.00
Cortnums — - — —	-	105.00
Schlesingers — - — for Aaret 1903	-	15.60
	Kr.	365.60
Beholdning den 30. Juni 1903:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	8000.00
Berlings — , — —	-	6000.00
Cortnums — , — —	-	6000.00
Eibeschütz' — , — —	-	1000.00
— — , kontant	-	35.00
Cortnums — , —	-	35.00
	Kr.	21070.00
Balance	Kr.	21435.60

Sanatoriet.

Driftsregnskab fra 1. Juli 1902 til 30. Juni 1903.

A. Udgift.	1. Juli—31. Decbr. 1902 Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	1. Januar—30. Juni 1903 Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1. Assurance	....	..	4	21	....	..	9	83
2. Belysning	....	..	66	90	....	..	75	73
3. Biblioteket	....	..	16	65	....	..	2	32
4. Brændsel	....	..	128	30	....	..	155	35
5. Forplejning:								
a. Brød	109	48			161	76		
b. Mælk	336	52			425	10		
c. Øl, dobbelt og hvidt	97	8			99	18		
Øl, bajersk	135	88			378	68		
d. Kød, Okse-, Kalve-, Lamme-	470	29			599	43		
e. Flæsk og Skinke	106	1			86	74		
f. Smør	399	59			570	66		
g. Mel og Gryn	84	59			103	79		
h. Grøntsager	29	39			40	33		
i. Kartofler	24	75			24	5		
j. Fisk	91	15			98	69		
k. Æg	284	68			309	25		
l. Ost	28	35			51	41		
m. Paalæg, forskelligt	154	20			258	16		
n. Sukker	84	33			103	99		
o. Kakao	48	»			72	50		
p. The og Kaffe	46	19			56	49		
q. Andre Urtekramvarer	48	45			74	77		
r. Frugt	37	62			24	94		
s. Sodavand	6	60			8	96		
t. Vin	14	75			21	69		
			2637	90			3570	57
6. Havens Vedligeholdelse	....	..	24	16	....	..	21	20
7. Kontorsager og Porto	....	..	86	72	....	..	31	99
8. Lønninger. a. Lægen	250	»			350	»		
b. Sygeplejerske og Tjenestepersonale	470	33			438	»		
. Rengøringskoner	21	75			13	35		
			742	8			801	35
Transport	....	..	3706	92	....	..	4668	34

	1. Juni—31. Decbr. 1902 Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	1. Januar—30. Juni 1903 Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Transport	....	..	3706	92	....	..	4668	34
9. Medicin og Rekvisiter	....	..	131	59	....	..	86	38
10. Rejser for Bestyrelsen	....	..	49	40	....	..	52	25
11. Reklame (Annonce i Lægeskrifter og Politiken	127	68						
— Fragaar »Pol.«, skænket Annoncebeløbet	93	60						
			34	8				
12. Telefon	....	..	43	47	....	..	36	10
13. Vask	....	..	101	1	....	..	124	97
14. Hus- og Bygningsreparationer	....	..	270	8	....	..	141	80
15. Afskrevet paa Inventariet	....	..	432	50	....	..	239	21
16. Renter og Amortisation	....	..	310	»	....	..	222	43
17. Andre Udgifter	....	..	....	..	....	..	135	43
18. Moderation	....	..	....	..	....	..	387	50
19. Udgift ved Køb af Ejendommen	....	..	....	..	....	..	240	15
			5079	5			6334	56

B. Indtægt.	1. Juli—31. Decbr. 1902 Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	1. Januar—30. Juni 1903	Kr.	Ø.
Indtægt ved Kur og Pleje	3221	»			Kur & Pleje	5804	»
— - Haven	3	81			Honor. Bidr.	135	»
Maaltider, betalt af Besøgende	50	28			Forplejning.	36	»
	3275	9			Rente f. f. A.	310	»
						6285	»
Underskud ved Driften i Aaret 1902	1803	96					
			5079	5			
Underskud ved Driften Halvaaret 1903 fra 1/1—30/6	....	..	....	..	.....	49	56
			5079	5		6334	56

Sanatoriets Status.

Aktiver.	1902 Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	1/1—30/6 1903 Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Kontant Beholdning. Lokalkassen	113	89			79	97		
— — Hovedkassen	....	..	....	..	740	42		
Bygningens Værdiansættelse	10929	61			10956	61		
Inventar	3600	»			3800	»		
Tilgodehavende for Kur & Pleje	379	»						
Forudbetalt Lægehonorar	41	64						
			15064	14				
Diverse Debitorer	....	..	....	..	341	50		
							15918	50
			15064	14			15918	50

Passiver.	1902 Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	1/1—30/6 1903 Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1. Prioritet (Øst. Kreditforen.)	3334	84			3317	1		
2. — (Spiegelhauer)	2000	»			2000	»		
Restavratør Brodersen	165	16			165	16		
Begravelseskassen i København	9144	14			9641	58		
Honorable Bidrag	110	»						
Renter og Amortisation	310	»						
			15064	14				
Diverse Kreditorer	....	..	....	..	794	75		
							15918	50
			15064	14			15918	50

Hovedoversigt.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1903: I Hovedkassen ..... Kr. 155542.05		
I Afdelingerne ..... - 648.81		
	156190	86
Renter i Halvaaret	2814	80
Kontingent	61528	19
Restancer	734	60
Tilbagebetalte Laan	403	»
Statstilskud til Sygekassen i København	8018	29
Abonnement paa og Avertissement i Typ.-Tid.	344	77
Andre Indtægter:		
I Afdelingerne ..... Kr. 1164.81		
I Hovedkassen ..... - 197.39		
	1362	20
Balance Kr.....	231396	71

Udgift.	Kr.	Ø.
Understøttelse paa Stedet	20256	75
Rejseunderstøttelse	7955	55
Flyttelaan	83	»
Reservefondsunderstøttelser	630	51
Sygeunderstøttelse: Provinsafdelingerne ..... Kr. 6561.90		
Statsanerkendte i København ..... - 17740.95		
Hjælpekassen i do. ..... - 5604.00		
Kurpenge til Sanatoriet ..... - 1476.69		
	31383	54
Begravelseshjælp: Provinsafdelingerne ..... Kr. 625.00		
København ..... - 1460.00		
	2085	»
Legatunderstøttelser	365	60
Typ.-Tid.s Udgivelse	2925	60
Provinsafdelingernes Bidrag til Fagskolen for 1902—03	200	»
Rejseudgifter og Diæter	800	20
Administrationsbidrag til De samv. Fagforbund og do. Sygekasser	215	10
Kontorleje, Varme, Belysning og Rengøring	629	97
Kontorartikler, Installation, Flytning og Inventar	2194	83
Lønninger	4644	50
Tryksager	372	6
Porto	213	1
Budløn og Kontrol med Syge	195	45
Telegrammer og Telefon	89	5
Andre Udgifter:		
I Afdelingerne ..... Kr. 237.66		
- Hovedk ssen ..... - 219.44		
	457	10
Ialt Udgift Kr.....	75696	82
Beholdning den 30. Juni 1903: I Hovedkassen ..... Kr. 155112.76		
I Afdelingerne ..... - 587.13		
	155699	89
Balance Kr.....	231396	71

Samlet Status den 30. Juni 1903.

Aktiver.		
Beholdning i Reservefonden	Kr.	60228.12
— - Arbejdsløshedskasserne	-	3573.53
— - Sygekassen i Provinserne	-	2064.89
— - Begravelseskassen i do.	-	28396.98
— - Kapitalfonden for do	-	5089.05
— - Sygekassen i København: Kontant ..... Kr. 4573.51		
Aktier i Vejle Sanatoriet ..... - 500.00		
	-	5073.51
— - Hjælpekassen i Kbhvn.	-	266.38
— - Begravelseskassen i do.: Kontant ..... Kr. 9288.62		
Obligationer ..... - 20000.00		
	-	29288.62
— - Legatformuen: Kontant ..... Kr. 70.00		
Obligationer ..... - 21000.00		
	-	21070.00
Merindtægt fra Afdelingerne til Hovedkassen	-	61.68
Beholdning i Lokalafdelingerne	-	587.13
Indestaaende i Sanatoriet i Fredensborg	-	9641.58
Udestaaende Laan	-	1100.00
Restancer i de københavnske Afdelinger	-	3000.00
Annoncer i Typ.-Tid.	-	93.63
Kalkuleret Statstilskud for 1. Halvaar 1903	-	4282.15
Inventar	-	3000.00
Bøger, Blanketter og øvrige Kontorartikler.		
	Kr.	176817.25

Passiver.		
Skylder til Hospitaler for April Kvartal 1903	Kr.	850.20
— - Læger - — — —	-	1479.25
Overfartspenge til Det forenede Dampskibsselskab	-	298.25
Passiver.....	Kr.	2627.70
Aktiver	-	174189.55
	Kr.	176817.25

København, den 3. November 1903.

CHR. ØSTERGAARD.

At Beholdningerne er til Stede, bevidnes herved.

København, den 17. November 1903.

CHRISTINE BUUS. GUSTAV CLAUSEN. P. HVIDTFELDT. LAUR. JENSEN. VICTOR PETERSEN.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskaber er reviderede og fundne i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Som man sikkert let vil se, danner Tabellen over Lokalafdelingernes Indtægter og Udgifter Grundlaget for nærværende Regnskab, hvorefter Indtægter og Udgifter ere fordelte paa Specialregnskaberne. De forskellige Poster fra disse ere atter samlede i en Hovedoversigt, som giver et klart enkelt Overblik over Forbundets Virksomhed. Man vil saaledes se, at der har været et samlet Underskud i Halvaaret af Kr. 429.29. Derimod møder Arbejdsløshedskasserne med et Underskud af 10,586.28, Sygekassen i Provinserne med 967.12, Provinsernes Kapitalfond er forringet med 106.70, Hjælpekassen i København har et Underskud af 1116.83. — Et Overskud giver Reservefonden af 6863.78. Sygekassen i København 2021.58, hvilket dog hidrører fra, at Kassen i dette Halvaar har modtaget Statstilskud for 1902: 8018.29. Begravelseskassen i Provinserne har et Overskud af 1829.45, do. i København 1596.81.

København, den 15. November 1903.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH. EMMANUEL PEDERSEN. ALB. MICHELSEN.

ANNONCER

Rejsende Typograf AKSEL FERDINAND OHLSSON fra Uddevalla, Medlemsbog Nr. 1169, bedes sende sin Adresse til Forretningsudvalget, Gl. Strand 46, 2. Eventuelt anmodes d'Hrr. Lokalformænd om at sende Oplysning desangaaende.

Trykker.

Pladsen som 2. Trykker i *Hertz' Bogtrykkeri* i Vejle er ledig straks. Søgende bedes sende Prøver af udført Arbejde. Løn 24 Kr.

Et **udmærket holdt Bogtrykkeri** med mange Skrifter, stor Trædepresse (Eickhoff) m. m. og gamle, solide Kunder, er til Salg paa Grund af Dødsfald for 1200 Kr. Billet, mrkt. »*Billigt*«, modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeribestyrer.

Som Bestyrer søges en Typograf, der er fuldstændig hjemme i sit Fag, har Kendskab til Indkøb af Papir, Kalkulationer og Lønningsber. og kan tilføre Forretningen nye Forbindelser.

Hvis Vedkommende tillige kan indskyde en mindre Sum som Part i Forretningen mod betryggende Sikkerhed, er det ønskeligt. Billet mrkt. »*Bestyrer 2023*« med Anbefalinger modtager *L. Chr. Nielsens Annonce-Ekspedition, Løvstræde 14.*

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Kompagnon.

En Typograf, som har **2000 Kr.**, kan komme i Kompagni med en Bogtrykker i Jylland for at udvide dennes Akcidensbogtrykkeri. Der trykkes et Ugeblad, som paatænkes udvidet til Dagblad til Januar. Forretningen giver en aarlig Indtægt af ca. 3000 Kr., men kan udvides til mer end det dobbelte. Billet mrkt. »*God Levevej 4707*« modt. *Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., København.*

Almanaken „Danmark" 1904

med stort Billede, ialt kun 1 Kr., **Blæksprutten** og **Juleroser** à 1.50 samt **Juleroser** (Fotogravurer) à 3.50, **Julealbum** og andre **Almanaker** bedes bestilt hos Budet, A. E. JENSEN.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 27 NOVEMBER 1903 XXX AARGANG

Svar til Hr. Sørensen-Kjeld.

EGENTLIG havde jeg tænkt for mit Vedkommende at afslutte Diskussionen baade om »Fastløn—Beregning« og om »Flittigt Arbejde og begrænset Pligt«, da vi, der har deltaget i Diskussionen, har fremsat vore Anskuelser, og det virker trættende atter og atter at læse Indlæg fra de samme Personer. Jeg maa imidlertid i Anledning af Sørensen-Kjelds Indlæg i Nr. 45 endnu en Gang bede Redaktionen om Overbærenhed.

Hr. Sørensen-Kjeld taler om at skilte med sit sociale Frisind og om Tendens til at holde andre Meninger — »ikke fabrikeret vedtagne« — i Baggrunden. Maa jeg hertil sige, at ingen kan være større Ven af den *fri* Meningsudveksling end netop jeg. Jeg har da ogsaa i et af mine første Indlæg om Lønspørgsmaalet anmodet om i Bladets Spalter at se mange Deltagere i denne Diskussion. Jeg forfægter ikke en Anskuelse *fordi* den er »fabrikeret vedtaget«, lige saa lidt som jeg af samme Grund tager Afstand fra den, naar jeg finder, den er fornuftig. Forøvrigt er det et Spørgsmaal, om det ikke *undertiden* er gavnligt, at der findes »fabrikerede« Meninger og at de mange »fri« Anskuelser bliver trængt tilbage.

Fastløn *er* vort Ideal, og i det Øjeblik, jeg skønner, at vi uden Tab kan gaa til Systemskiftet, saa har Forandringen min Tilslutning. Faar vi en Fastløn, der svarer til Gennemsnittet af Øjeblikkets Beregning og Fastløn, da mener jeg, at den pekuniære Side af Sagen er løst. Denne Side af Sagen er den letteste at løse — tror jeg. Hvad der derimod er langt vigtigere er, om vi er stærke nok til at gennemføre Princippet — eller om man vil den »fabrikeret vedtagne« Mening —: Ydelse i Forhold til Lønnen. Er vi ikke det, da er Skridtet forfejlet, og vi vil haardt angre, at vi har gjort det; thi det betyder et pekuniært Tab, uden at vi nærmer os Idealet: saa mange Arbejdsløse i Arbejde som muligt.

Af udelukkende organisatoriske Hensyn *kunde* jeg ogsaa gaa med til Systemskiftet. Ensartede Lønforhold befordrer absolut Enigheden. Og dette turde vel ogsaa nok være af Betydning.

Hr. Sørensen-Kjeld kan være ganske rolig; jeg tror endnu paa min egen »Visdom«. Men naar han insinuerer, at min Forkærlighed for Fastlønnen stammer fra min egen forandrede Stilling (Hr. Sørensen-Kjeld bruger endog et Udtryk som Brødnid), forekommer det mig, at han gaar *lovlig vidt* i sine Eksperimenter. Han savner nemlig *al Berettigelse* til at fremsætte denne Insinuation. Bl. a. fremkom min første Artikel *en hel Maaned før jeg havde nogen Anelse* om den Situation, der giver Hr. Sørensen-Kjeld Anledning til at eksperimentere.

— — —

Ogsaa jeg er glad for, at Hr. Rasmussens Artikel har set Dagens Lys i *Typ.-Tid.* Den virker saa langt fra skadelig — tværtimod. Den vil sikkert bevirke, at Kolleger, der har Tendenser, som gaar i Hr. Rasmussens Retning, vil blive vakte til Eftertanke.

Hr. Sørensen-Kjeld ønsker følgende Sætning nærmere defineret: *Maa en Arbejder ikke anvende sine Ævner eller sin Arbejdskraft eller Arbejdslyst fuldt ud?*

Ja, om dette Spørgsmaal har vi en »fabrikeret vedtaget« Mening, som jeg kan slutte mig til. Og at denne Mening ikke er saa helt gal endda, fremgaar til Tydelighed af den om dette Ævne førte Diskussion. Selvfølgelig afhænger det til syvende og sidst af den Vedkommende selv, om han vil arbejde sig tre Alen under Jorden længe før Tiden, eller om han ved en *fornuftig* Arbejdsydelse vil forlænge det af naturlige Grunde i mange Tilfælde i Forvejen forkortede Liv. Men fordi han mener, at han kan forsvare det overfor sig selv, dermed være ikke sagt, at han kan forsvare det overfor sine Kolleger. Han maa stadig holde sig det for Øje, at for hvert Tusind han sætter udover det, han faar Betaling for, bidrager han til at gøre Arbejdsløshedens Svøbe endnu føleligere for sine uheldigt stillede Kolleger.

Dette er sagt om Spørgsmaalet i al Almindelighed. Nu vil Hr. Sørensen-Kjeld maaske sige, at en saadan Anskuelse vil sætte en Hæmsko paa Udviklingen af Faget. Det er imidlertid min Mening, at de faa, der virkelig har *Ævner* til at præstere noget fremragende, ogsaa nok vil finde et Virkefelt, hvor deres Ævner vil blive belønnede efter Fortjeneste.

Men i Almindelighed spørges der ikke saa meget efter Ævnen som efter Arbejdskraften.

— — —

Hvad Sættemaskiner og Stereotypi angaar, da bør man selvfølgelig ikke sætte sig imod tekniske Fremskridt. Men Stereotypi fra Fællesfabriker kan jeg ikke anerkende som Fremskridt. Og jeg anser det aldeles ikke for usandsynligt, at vi før eller senere bliver nødt til at tage en Generalstrejke paa Stereotypien fra Fællesfabriken.

At en Sag bliver belyst fra flere Sider er baade gavnligt og naturligt. Og det vilde være utilgiveligt at blive irriteret over fremmede Anskuelser. Men naar man vil »eksperimentere« med andres Stilling til et Spørgsmaal, bør man have *noget* at holde sig til.

J. A.

Læge-Spørgsmaalet.

VI har fra Hr. Dr. VILH. RYDER atter modtaget et Indlæg ang. Læge-Spørgsmaalet. Da vi formener, at en fortsat Diskussion om denne Sag næppe interesserer vore Medlemmer, har vi tilstillet Hr. LOUW Dr. R.s Artikel med Tilladelse til allerede i dette Nr. at give et kort Tilsvar, og hermed betragtes denne Diskussion sluttet for *Typ.-Tid.s* Vedkommende.

RED.

I.

I de Artikler, som Hr. Louw her i Bladet har skrevet om »frit Lægevalg« røber Forfatteren en ret betydelig Mangel paa Kendskab til denne Forenings Love og hele Indretning; havde han gennemlæst Lovene eller henvendt sig til mig om Oplysninger, vilde han sikkert have undgaaet en Del af de Fejltagelser, som han nu har sat paa Tryk. Jeg er i det hele taget nær ved at tro, at en Samtale mellem os vilde have forandret hans Synspunkt i flere Retninger. Men nu »skriver« vi jo en Gang, og jeg nødes da til at gaa hans Artikler efter Punkt for Punkt.

Hvad Hr. L.s Beretning om tyske Forhold angaar, saa er den om ikke fejlagtig, saa dog i høj Grad misvisende, idet

der vel kan nævnes én, ja maaske enkelte Sygekasser, der har forladt Systemet, men det betyder intet overfor den store Vækst, som Systemet kan opvise i alle Tysklands Byer, en Vækst, der har modtaget et overordentlig vigtigt Stød fremad ved en Kundgørelse fra det würtembergske Indenrigsministerium*, *i hvilken der udtales, at de i Würtemberg hidtil gjorte Erfaringer med dette System er fuldt ud gunstige, og at Frygten for en finansiel Overbebyrdning af Sygekasserne har vist sig ubegrundet selv i* Tilfælde, hvor Sygekasserne har lagt den officielle Minimumstakst til Grund for Betalingen«.

Det forholder sig endvidere ikke rigtigt, at Sygekasseinspektøren paabyder 4 Øres ugentlig Kontingenthøjelse, naar en Sygekasse overgaar til »frit Lægevalg«. Sygekasseinspektøren stiller sig paa det fuldt ud korrekte Standpunkt, som han som Statens Tilsynshavende maa indtage, idet han i hvert enkelt Tilfælde vil gøre Sagen afhængig af vedk. Sygekasses finansielle Status. At der for Typografernes Sygekasse, der ikke er Medicinalkasse, overhovedet kunde blive Tale om større Forhøjelse end 2 Øre ugentlig, tror jeg at kunne garantere for. Forøvrigt indeholder F. L.s Love ingen Paragraf om en saadan Forhøjelse af Lægehonoraret, selv om vi f. T. mener at burde fordre det.

Havde Hr. Louw gennemlæst disse Love eller paa anden Maade søgt at opnaa Kendskab til det Æmne, han skriver om, vilde han heller ikke have begaaet den Fejl at paadutte os, at ville gøre os *»uafhængige af Sygekassebestyrelserne«*. Tværtimod vilde han have set, at vi netop har ønsket at støtte Bestyrelserne *med en sagkyndig Kontrol*, som Sygekassebestyrelserne selvfølgelig ikke kan udøve, da den ligger udenfor deres Kompetence. Vilde Hr. Louw mon synes om, at hans Arbejdes Kvalitet blev bedømt af en Ikke-Fagmand? Selvfølgelig maa der til en vis Grad altid være et Afhængighedsforhold mellem Arbejdsgiver og Arbejdsyder; men at dette Forhold uretfærdig forrykkes til Skade for den sidste, det er et socialt Onde, som sikkert baade Hr. L. og jeg kunde være enige om at bekæmpe.

Men hvad er det dog for en forskrækkelig Hemmelighed, Hr. L. røber ang. den ny Lægekontrakt mellem De samv. Sygekasser og Københavns Lægeforening? Hvor i Alverden har han den fra?

Jeg har foran mig liggende et Eksemplar af denne Kontrakt, som nu er fuldt vedtagen af begge Parter; men der findes ikke Antydning af Bestemmelser, som af Hr. L. paastaaet, *»at Sygekassens Medlemmer faar indtil en halv Snes Læger i hvert Distrikt at vælge imellem og at man oven i Købet kan beholde en Læge, selv om man flytter udenfor Distriktet«*.

Jeg er som Næstformand i Københavns Lægeforening saa godt inde i Forholdene, at jeg endda kan paastaa, at noget sligt heller aldrig har været paa Tale. Det er, om jeg saa maa sige, *»en frygtelig Vildmand«*, Hr. L. er gaaet paa.

Saa taler Hr. L. om »Modelæger« og mener, at denne Uting vil blive Følgen af frit Lægevalg. Men har vi da ikke alt Modelæger nu? Blot er det ikke Medlemmerne, men *Sygekassebestyrelserne*, der *bestemmer Moden*

I den sidste Artikel erklærer Hr. Louw sig for en afgjort Tilhænger af Statens Overtagelse af al Lægevirksomhed ved Sygekasserne, og antyder her to Muligheder, nemlig et frit ubegrænset Lægevalg (som han i sin første Artikel fandt for dyr for Sygekassernes Økonomi) og et Statsembedssystem, hvorved »Lægerne direkte af Staten (Sygekassedirektoratet) modtog deres Ansættelse og Honorar«.

I begge Tilfælde overlader han klogelig Lovgivningsmagten de nærmere Arrangements i saa Henseende. Men her ligger netop Vanskeligheden, og før Hr. L. kan fremkomme med et mere detailleret Forslag i saa Henseende, nytter det ikke at drøfte den Side af Sagen. Foreningen »Frit Lægevalg« kan selvfølgelig ikke have noget imod et fuldkomment ubegrænset frit Lægevalg, men er det for dyrt for Sygekasserne, som Hr. L. selv siger, saa blev det vel endnu dyrere for Staten.

Og at Sygekasserne i København med saa stor Glæde skulde hilse et helt System af nye *Embedsmænd*, Statssygekasselæger, derom er jeg sikkert ikke den eneste, der stiller sig tvivlende. Det blev jo kun en udvidet Form for Fattiglæger og vilde betegne en saadan *Reaktion* i hele vort Aarhundredes humane Sygekasseudvikling, at det meget skulde undre mig, om Socialdemokratiet i denne Form vilde sætte det paa sit Program.

Hele Spørgsmaalet kan for Typografernes Vedkommende reduceres til en Overvejelse af, om de, hvis Sygekasseinspektøren skulde forlange en Forhøjelse af Kontingentet med 2 Øre ugentlig for Sygekassens Overgang til »frit Lægevalg«, som nu tæller ca. 100 Læger, *anser denne Form for at være disse Penge værd*. Thi om større Udgifter drejer Sagen sig ikke.

VILHELM RYDER.

* Se Ugeskr. f. Læger Nr. 42 1903.

II.

Idet jeg skal rette mig efter Red.s Anmodning om at »fatte mig kort«, skal jeg kun bemærke:

1. Sygekasseinspektøren *forlangte* af en Sygekasse, der forhørte sig hos ham ang. »frit Lægevalg«, at Kontingentet *skulde* forhøjes med 4 Øre ugentlig pr. Medlem, hvis den vilde indføre det Ryderske System.

2. Før Typografernes Sygekasse blev »anerkendt«, var jeg 10—12 Aar Bestyrelsesmedlem i en Sygekasse, der tæller ca. 5000 Medlemmer med 17 Læger. I den Række af Aar fik jeg tilstrækkelig Erfaring for, at det var ligesaa nødvendigt for Bestyrelsen at udøve Kontrol overfor Lægerne som overfor Medlemmerne.

3. Et lille Fremskridt har De samv. Sygekassers Forretningsudvalg opnaaet i Forhandlingerne med Lægerne ang. den ny Kontrakt, idet § 11 i denne nu stiller »saavel de allerede i Kredsen boende som senere tiltrædende eller tilflyttede Medlemmer fuldstændig frit overfor Valget mellem *to* Læger«. Næste Gang Forhandlingerne optages, haaber jeg Skridtet gøres fuldt i Valget af Læger, samtidig med at den famøse § 8 i Kontrakten slettes, thi saalænge den bibeholdes, er det Lægerne selv, der skaber »Modelæger«.

4. Endelig maa dog Hr. Ryder give mig Ret i min Hovedpaastand, at hans System kræver en Kontingentforhøjelse. Men hvor i Alverden har han den fra, at netop Typografernes Sygekasse kunde slippe med en Kontingentforhøjelse af kun 2 Øre ugentlig pr. Medlem, naar andre Sygekasser *skal* forhøje det med 4 Øre? Skal de 2 Øre være »Lokkemad«? En **Merudgift paa 5 Kr. aarlig pr. Medlem** kan ikke opvejes med 2 Øre i Kontingent! Regner vi med 1000 Medlemmer, faar vi kun 1040 Kr. ind i Kassen, hvorimod vi skal af med 5000 Kr. aarlig. Kan vi »anse denne Form (frit Lægevalg) for at være disse Penge værd«? Nej, og atter nej! Vor Sygekasse og vore i Forvejen store Udgifter kan ikke magte denne Reform før vi faar Balance paa andre Omraader (jvfr. Regnskabet i forrige Nr. af *Typ.-Tid.*) og her tror jeg nok Hr. R. røber en betydelig Mangel paa Kendskab til vore Forhold; Hr. Ryder tror jo endog, at bliver frit Lægevalg »for dyrt for Sygekasserne, saa blev det vel endnu dyrere for Staten«. (!!)

5. Socialdemokratiets Fordring til Staten ang. Sundhedsplejen vil jeg henvise Hr. Ryder og hans »100-Mands-Forening« til at sætte sig ind i ved at læse den af Raadmand P. Knudsen i sin Tid udarbejdede Betænkning over Sygeforsikring m. m.

6. Jeg tror ogsaa, at en Samtale med Hr. R. vilde være til Gavn for Sygekassesagen i sin Helhed, thi er Hr. R. *retfærdig*, hvad jeg tror han er, saa vil han give mig Ret i mine Paastande.

C. LOUW.

Bannerindvielse i Ringsted.

RINGSTED Typografer indviede altsaa i Lørdags Aftes deres ny Banner. Foruden Typografer med Damer var der en Del Fremmede til Stede, deriblandt Repræsentanter for Byens øvrige Arbejderorganisationer.

Hr. P. HVIDTFELDT, der var kommen til Stede, gennemgik efter at en Sang var afsungen, de typografiske Organisationers Historie, hvorpaa han afslørede Banneret. Dette er sort paa Forsiden, Inskriptionerne

staar med forgyldt Skrift, en Gutenbergfigur i Midten fremtræder i Hvidt, og endelig er et Par sammenslyngede Egegrene broderet med grøn Silke. Paa Bagsiden er Banneret rødt. Bannerets Devise lyder: »Kundskab er Magt«.

Efter Hvidtfeldts Foredrag blev endnu en Sang afsungen, og efter at samtlige Ringsted Organisations-Faner med det ny Typograf-Banner i Spidsen var baaret i Procession Salen rundt nogle Gange, tog man fat paa Dansen.

Klokken tolv var der en livlig Fællesspisning, hvori ca. 80 Personer deltog. Her holdtes mange forskellige Taler, bl. a. af HVIDTFELDT, Faktor K. KRISTIANSEN og Redaktør BRANSAGER. Særlig denne sidste vakte stærkt Bifald ved sin radikale Opfattelse og den djærve Form, hvori han talte. Han anstillede en Sammenligning mellem det Bly, der gik med til Kanon- og Geværkugler, og det, der gik med til Bogtryktyper, og hævdede, at det første var samfundsskadeligt og kulturelt set forkasteligt, hvorimod det sidste i allerhøjeste Grad var med til at bære Kulturen frem. Han hævdede sluttelig som sin Overbevisning, at en høj Arbejdsløn var et uvurderligt Gode for et Samfund.

Under Festen var indløbet et Lykønskningstelegram fra Typograf Lindballe Horsens, som oplæstes og hilstes med stærkt Bifald.

Efter at Festudvalgets Formand havde budt Selskabet Velbekomme tog man fat paa Dansen igen, og Klokken blev 5, inden Musiken med »Forgangen Nat —« satte en Stopper for Lystigheden.

Da Festdeltagerne gik hjem, herskede der vistnok kun den Mening, at man havde overværet en overordenlig munter og tillige højtidsfuld Fest. M.

Arbejdsløshedsfesten i Søndags.

DEN dristige Beslutning i Aar, at afholde vor Arbejdsløshedsfest i Byens største Lokale, Odd-Fellow-Palæet, kronedes med fuldstændigt Held. Paa et Par enkelte Pladser nær kunde Festkomiteen i Lørdags Formiddag mælde udsolgt Hus. Dermed er det fastslaaet, at vore fremtidigede Arbejdsløshedsfester — ligesom Karnevalerne — maa afholdes i Københavns største, eleganteste og mest indbydende Lokaler. Kl. 7 aabnede Palæet sine Porte for et glad- og feststemt Publikum, og førend Deltagerne endnu rigtig var kommen til Sæde i Pladserne — der var heldigvis ingen Staapladser — traadte Sangforeningens Dirigent, Hr. GULDBRANDSEN, op paa den lille Tribune foran Sangerne, hævede Taktstokken, og i næste Nu lød Sangen ud i det mægtige Rum. Var det de ny, storslaaede Omgivelser, der fik Sangerne til at anspænde sig eller bar Dirigenten Skylden? Nok er det, aldrig har vi hørt Sangforeningen præstere saa ren og klangfuld Sang, som ved denne Lejlighed. Publikum hilste denne Indledning med stærkt Bifald. Pladsen tillader os desværre ikke at komme ind paa en længere Omtale af hver enkelt af de Assisterende; men Ydelserne var af en saa kunstnerisk Art, at vi ikke kan nægte os Fornøjelsen, at nævne Navnene paa de Kunstnere, der saa beredvilligt assisterede os ved det smukke Formaal: *at skaffe Penge til vore Arbejdsløse!* Koncertsangerinden Fru OTHILIA JENSEN sang paa en stemningsfuld Maade forskellige Sange, det samme var Tilfældet med Operasanger CARL MADSEN, Skuespiller FJELSTRUP fortalte Historier med et Lune, som fik Tilhørerne til at vride sig paa Stolene af Latter; Hr. Charles Kjerulf var desværre ved Sygdom bleven forhindret i at komme tilstede, men i Stedet for traadte Skuespiller BERGGREEN frem og læste forskellige morsomme Ting op. Skuespillerinden Fru ODA NIELSEN hilstes ved sin Indtræden med meget stærkt Bifald. Fruen sang med uforlignelig Stemme og Mimik nogle af Gadens Viser. Imellem Sangnumrene var der arrangeret Kammermusik af den nydannede Dvôik-Kvartet. Det var meget fin Musik, men syntes dog at ligge noget for højt for den overvejende Del af det talrige Publikum, der bedre forstod at goutere f. Eks. Fjelstrups Amerikanerne eller Fru Oda Nielsens Sang om Malersvendene af »Gadens Børn«.

Mange af de tilstedeværende gjorde sikkert sig selv det Spørgsmaal, hvorledes vil det lille Gutenberg-Kor kunne klare sig overfor den store Sangforening og saa tilmed i et saa stort Lokale; men Koret klarede sig brillant og stor Jubel vakte »Katte«-Visen.

Kun ét har vi at bebrejde Festkomiteen. Den burde have sørget for, at der midt i Koncerten var 10 Minutters Pause; det virker altfor trættende, at sidde i timevis paa et bestemt Sted.

Efter Aftenunderholdningen var der Bal baade i den store og den lille Sal. Forhaabentlig kan vore Arbejdsløse glæde sig til at denne Fest har givet et antageligt Overskud.

Generalforsamlinger og Møder.

Fælles-Generalforsamling

afholdtes af Forburdets københavnske Afdelinger Søndag den 15. Nobr. med følgende Dagsorden: 1) Fremlæggelsen af Afdelingsregnskabet for Juli Kvartal 1903. 2. Prøvevalg af Voldgiftsrettens Medlemmer. 3. Bespisnings-, Logi- og Lokaleforhold.

GUST. CLAUSEN bød Velkommen. LAUR. JENSEN valgtes til Dirigent, C. SCHNOOR til Sekretær.

1. KASSEREREN fremlagde Regnskabet, der efter et Par korte Bemærkninger enst. godkendtes.

2. GUST. CLAUSEN meddelte, at man ved Valget af ny Medlemmer til Voldgiftsretten vilde foreslaa valgt Repræsentanter for de forskellige Brancher, saaledes at disse kunde indskyde Suppleanter, naar Sager af mere speciel Natur forelaa. Oplæste Navnene paa de Mænd, der havde erklæret sig villige til at modtage Valg. — Efter nogen Diskussion vedtoges Forslaget, saaledes at de enkelte Afdelinger hver for sig vælger deres Repræsentanter.

3. GUST. CLAUSEN meddelte, at man havde truffet Overenskomst angaaende Bespisningen af Arbejdsløse og Tilrejsende med Værten i »Boulanger«, der for en rimelig Betaling vilde yde dem god og rigelig Mad. Foreslog paa Styrelsens Vegne at lægge Sagen om Foreningslokalet ad acta foreløbig. — Efter en livlig Diskussion, hvorunder GUST. CLAUSEN stillede en Resolution i Tilslutning til sine Udtalelser og C. V. CHRISTENSEN en imod, skred man til Afstemning, ved hvilken begge Resolutioner opnaaede lige mange Stemmer, og man enedes derfor om at betragte dem begge som bortfaldne.

Hvorefter Generalforsamlingen hævedes. C. S.

Typografernes Cykleklub

afholdt Generalforsamling Søndag den 18. Oktbr. — FORMANDEN aflagde Halvaarsberetningen og omtalte de mange vellykkede Ture, Klubben havde haft i Sommerens Løb, og hvorom der havdes synlige Minder i de smukke Fotografier, som Klubbens Amatørfotografer havde taget paa Turene. Han haabede, at Klubben, der var i stadig Fremgang og var saaledes stillet, at den kunde tilbyde sine Medlemmer udmærkede Cykler efter de nyeste og bedste Modeller og paa de bedste Vilkaar, maatte vinde stor Tilslutning hos Typograferne. — KASSEREREN fremlagde Regnskabet, der godkendtes. — Ved Valget af Funktionærer valgtes CHR. HANSEN til Næstformand og Frøken R. MØLLER til Styrelsesmedlem. — Det besluttedes at afholde en Vinterfest kort efter Nytaar; denne Beslutning hilstes med stor Tilfredshed, og der tegnede sig straks saa mange Deltagere, at dens Afholdelse er sikret. N. H.

Nær og Fjærn.

Københavns Bogtrykkerforening har til Uddelingen ved Juletid mellem Fagets Arbejdsløse og Trængende tilsendt Formanden for Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling 425 Kr. 50 Øre, hvilket vi med Glæde meddeler.

Fagmøde i Aalborg. Hr. Bogtrykker P. HANSEN, Aalborg, havde Mandag Aften inviteret Byens Bogtrykkere, Typografer og Lærlinge til at bese nogle Fagprøver fra Fagskolen i København. De fleste af Byens Principaler og Lærlinge havde givet Møde; derimod var Typograferne ikke særlig talrigt repræsenterede, men dette havde sikkert sin Grund i, at man kort i Forvejen havde haft en af de i Provinserne cirkulerende Mapper med Fagprøver til Gennemsyn.

Hr. Hansen gav nogle Oplysninger vedrørende Fagskolen og omtalte bl. a., hvorledes det Fagskolen bevilgede Statstilskud var bleven anvendt.

De tilstedeværende gennemsaa med megen Interesse de fremlagde Fagprøver, blandt hvilke der — saavel hvad Sætning som Trykning angaar — var mange særdeles smukt udførte Arbejder.

Fagskolens Prøver. Trods den i Mapperne angivne Orden og Dato, paa hvilken Prøverne skulde cirkulere, viser det sig at i hvert Fald Mappen har ligget og smølet hos en eller flere Afdelingsformænd. Den 15. November er den først naaet til Slagelse, medens den allerede 28. Oktober skulde være sendt derfra til Kallundborg og videre til Holbæk, Roskilde, Ringsted og Næstved, hvor den skulde være fra 25. November til 3. December. Forhaabentlig forcerer man nu i fornævnte Byer Mappens Forsendelse, som har opholdt sig altfor længe paa Fyn, hvor den vel sagtens var helt forsvunden om ikke Sjællænderne ogsaa havde ønsket at se Blaakridtstallene.

Tyyografernes Stiftelse. Siden sidste Meddelelse er tilgaaet følgende nye Medlemmer: V. B. E. Hansen, Axel Johansen, Jens Petersen og Frants Petersen (alle hos O. C. Olsen & Komp.); Th. Christensen, V. Christiansen, Henrik Hansen, Fr. Hjorth, Axel W. Nielsen og C. C. A. Petersen (alle hos Bording).

Ejendommen i Boyesgade blev i forrige Uge til Brandassurance vurderet til 442,750 Kr.

Fotoplasticon. Vi henleder Opmærksomheden paa, at denne Institution har stillet sig velvillig overfor Typograferne ved at give disse Adgang til en moderat Betaling af 20 Øre for Vokne og 10 Øre for Børn, naar Billetter afhentes og kontant betales paa Forbundskontoret. Det var at haabe, at mange vilde benytte den gunstige Lejlighed til at

stifte Bekendtskab med alle de gennem Fotoplasticon levendegjorte interessante Egne af Jorden, som hver Uge er forskelligartede. Fotoplasticon er aabent hver Dag fra Kl. 10 Form. til 10 Aften og Søndag fra Kl. 10—2.

Styrelsesmøder.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Mandag den 9. Novbr. Frav. Amalie Petersen (syg).

Der forelaa Meddelelse fra Hr. Gustav Clausen om, at Den typ. Forenings Styrelse havde vedtaget at danne et Udvalg, bestaaende af Brancheformændene og Hovedkassereren til Afgørelse af Sygekassens alm. Anliggender. — Til at tiltræde Voldgiftsretten i Sager, der angaar Medlemmer af den kvl. Afdeling, valgtes: Fru Buus og Fru Alfrida Petersen. — Til Medlem af Festudvalget for Arbejdsløshedsfesten og Karnevalet valgtes: Frk. Mouritzen. — En Sag paa et Trykkeri, hvor Paalæggerskerne blev overanstrængte, var ordnet, idet der ved en Henvendelse blev antaget en Paalæggerske til. Samme Sted vilde man forlægge Arbejdstiden for en enkelt Paalæggerskes Vedk. Styrelsen kunde ikke sanktionere dette Forhold. — Et Medlem havde selv sagt sin Plads op, fordi hun blev overanstrængt. Hun anmoder nu Styrelsen om at blive indstillet til Understøttelse. Det vedtoges at lade Forretningsudvalget selv dømme i denne Sag. — En Tarifsag var ordnet. — Et Forhold paa et andet Trykkeri var ligeledes ordnet. — Fru Eugenie Rasmussen, f. Grant, har søgt Optagelse. Kunde ikke akcepteres. — Formandinden meddelte, at hun havde ladet trykke nogle Kontingentlister. H. C.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 15. Novbr.

Det vedtoges at foreslaa Generalforsamlingen at bevilge 1000 Kr. til Bespisningen. — Arrangement osv. vedrørende Arbejdsløshedsfesten diskuteredes. — En Del Tarifsager behandledes. E. M.

Til **Typografernes Sanatorium i Fredensborg** har jeg modtaget som Aarsbidrag: d'Hrr. O. C. OLSEN & CO. 100.00, *Politikens Udgivere* 100.00, Hr. Bogtrykker P. PETERSEN 20.00 og Hr Bogtrykker FR. WEISS 10.00 — ialt 230 Kr., hvorfor med Tak kvitteres.

GUSTAV CLAUSEN.

Juleuddelingen: Til Juleuddelingen har jeg indtil Dato modtaget: Nielsen & Lydiche 12.00, Kristeligt Dagblad 2.25, Græbes Personale 21.50, Hoffensberg (gl. Forening, Sættere og Trykkere) 1. Bidr. 3.00, Kihls Personale (1. og 2. B.) 8.75, Allers Sættere 7.25, Birchs Personale 1.50, Schultz 12.50, W. 0.50, Thieles Sættere (gl. Forening) 2.70, Chr. E. Jensen (1. B.) 1.00, Good-Templar-Trykkeriet 2.25, City 2.10, Bogtrykker Thomassen 3.00, Valentin & Lund 0.75 og Københavns Bogtrykkerforening 425.50, ialt Kr. 520.55.

København, den 25. Novbr. 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Trykkeriarb. Anton Christian Sørensen (Natt.). Trykkerafdelingen: Einer Aage Nissen, udl. 6/11 03 hos Ludv. Jørgensen og Jean Vilhelm Hansen, udl. 1/11 03 hos O. C. Olsen. Sygeafdelingen: Lærl. Viggo Markus Anders Mortensen (Hoffmann), Sætter Frithiof Aaredsens Hustru Marie Dorthea, J. P. H. Lundahls Hustru Karla Amanda, Sætter Malling-Andresens Hustru Mariane Nielsine, Sætter Albert Petersens Hustru Ane Christine og Lærling Hjalmar Vilh. Steffensen (Rom). De kv. Trykkeriarbejdere: Margrethe Nygaard (Centraltrykkeriet).

Provinserne: Vejle, Thorvald Mønster, udl. 1/11 03 paa Vejle Amts Flkbl. Slagelse, Hans Julius Heinrich Larsen, udl. paa Slagelse-Posten 1/11 03. Aarhus, Valdemar Eskildsen, udl. i Aarhus Amtstid. 1/11 og Charles William Petersen, udl. 1/11 hos Backhausen. Thisted, Chr. Bisgaard, udl. 1/11 03 i Thist. Amtstid. (Alle aflagt Prøve for off. Komm.).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1786, Will. Chr. Carl Christensen (Løvgreen) fra Rejse. 1668, Johannes Jørgensen (Justesen) fra Nykøbing F. 1385, Martin Jensen Enemark (Rosenberg) fra Kristiania. Trykkerafdel.: 1927 (Verb. d. d. B.), Georg Müller (B. Nielsen) fra Rejse. 1705, Valdemar Petersen (Nielsen & Lydiche) fra Militærtjeneste.

Provinserne: Ringkøbing, 1409, Jeppe Chr. Jeppesen (arb. hos Thomsen, Holstebro). Frederikshavn, 1511, Mads Chr. Jacobsen (Avisen) fra Rejse. Odense, 1721, Johann Heinrich Vilh. Date (Milo) og 1722, N. P. Andersen (arbl.). Brønderslev, 1362, Oluf Chr. Olsen fra Aalborg. Aalborg, 1709, Oluf Theodor Jensen (i Pl.). Ribe, 1671, Anthon M. Jensen. Holbæk, 1590, Axel V. Knudsen fra Slagelse (i Pl.). Kolding, 1457, N. B. Nielsen (fra Rejse). Nykøbing F., 1344, Joh.s Frederik Hansen (Flktid.). Svendborg, 1363, Chr. E. Jerløv (i Pl.). Odense, 1628, Axel Vilh. Jensen (Milo). Ringsted, 1747, C. H. Reher (Venstres Folkeblad).

Bortrejste.

Provinserne: Nakskov, 1480, Georg Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F., 1668, Joh.s Jørgensen til Kbhvn. (i Pl.). Skanderborg, 1747, Carl Holger Reher og 1630, Carl Emilius Hansen (begge paa Rejse). Slagelse, 1349, A. L. Bøtcher til Kbhvn. (arbl.). Ribe, 1721, V. Date til Odense (i Pl.). Aalborg, 1713, Johannes Andersen og 1791, Frederik Andersen (begge paa Rejse) samt 1362, Oluf Chr. Olsen til Brønderslev (i Pl.). Ringkøbing, 1907, Ingvard Fejerskov (paa Rejse). Odense, 1576, Vilh. Smitt til Horsens (i Pl.). Svendborg, 1741, Alfred Nielsen til Lyngby (i Pl.). Slagelse, 1237, Sofus Andersen til Kallundborg og 1590, Axel V. Knudsen til Holbæk.

Udmældte.

København: Sætterafdelingen: 1097, Kemigraf H. C. C. Cadovins og 4613, Kemigraf P. C. J. Olsen (begge i Natt., overgaaet til Litografisk Forbund). 6354, Martin Winther og Hustru (Aftbl.). Sygeafdelingen: 3860, Trykker Mikkelsens Hustru Emaline og 31, Sætter Sofus Andersens Hustru Petrea Kristine.

Udslettet.

Provinserne: Aalborg, 1692, Maskinpasser Lauritz Andersen (forsvundet).

Medlem Nr. 5597, Emil Fr. Stiedl og Hustru, der i Nr. 46 stod som udslettet for Restance, har 24 Timer efter Udslettelsen betalt sine Restancer, hvorfor Udslettelsen herved annulleres.

T. C. C. Søndag Kl. 10: Trianglen. Styrelsen bedes møde.

ANNONCER

Trykker.

Pladsen som 2. Trykker i *Hertz' Bogtrykkeri* i Vejle er ledig straks. Søgende bedes sende Prøver af udført Arbejde. Løn 24 Kr.

Et Eksemplar af EMIL SØRENSENS »**Vejledning i praktisk Typografi**« ønskes. Billet med Pris mrkt. »469« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Almanaken „Danmark" 1904

med stort Billede, ialt kun 1 Kr., **Blæksprutten** og **Juleroser** à 1.50 samt **Juleroser** (Fotogravurer) à 3.50, **Julealbum** og andre **Almanaker** bedes bestilt hos Budet, A. E. JENSEN.

»**Danmark**« bringes Lørdag den 28. ds.

Brand!

1903

Julebog for Arbejdere.

Udgivet af

L. CHR. NIELSEN

udkommer omkring 1. December. 64 store tospaltede Sider. Afvekslende Indhold. Illustreret. *Pris 50 Øre pr. Eksemplar.*

Indehavere af Lister anmodes venligst senest 1. Decbr. at meddele til Udgiveren, hvor stort Antal Ekspl., der ønskes.

Send Rekvisitioner til *L. Chr. Nielsen, Fyns Venstreblad*, **Odense.**

Hovedkommissionær i *København* er Foreningsbudet, Hr. A. E. JENSEN.

En udmærket holdt

Diegeltrykpresse „Liberty"

(Format 25 × 38 cm.)

samt en

Hurtigpresse Eickhoff

(Dobbeltpostil)

sælges meget billigt hos **ADOLPH WULFF,**

Gothersgade 8.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 · KØBENHAVN DEN 4 DECEMBER 1903 · XXX AARGANG

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest den 18. ds.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes om Vedk. er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv. Saa fyldige Oplysninger som muligt.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes senest *den 18. ds.* til Undertegnede opgive Opholdssted *den 23. ds.* ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingsformand erholde deres eventuelle Part udbetalt.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse, ligegyldig hvilken Afdeling, de tilhører, maa ligeledes indgive Andragende inden Lørdag den 19. ds. til Forbundskontoret, Gl. Strand 46,[2]. Det er ikke tilstrækkeligt at staa anført i Arbejdsløshedsprotokollen.

København, 3. Decbr. 1903. FORRETNINGSUDVALGET

Hjælp din Næste —!

En lang Aarrække er gaaet siden Spiren blev lagt til den moderne Arbejderbevægelse, og vi kan med Tilfredshed se tilbage paa det Arbejde, der er udført gennem vore Organisationer for at højne Arbejderklassen baade økonomisk og aandelig. Gennem vore Organisationer har vi Skridt for Skridt fravristet Arbejdskøberne nogle af de Goder, som rettelig bør tilfalde Arbejderne.

Vi er naaet langt, men der er endnu langt tilbage førend vi naar det Maal, vi har sat os: Arbejderklassens Frigørelse.

Et stort Arbejde er tilbage, thi Arbejdskøberne har af Arbejderne lært at organisere sig, de søger ved Organisation og Koncentrering af Kapitalen at knuse Arbejderbevægelsen, at føre Arbejderne tilbage til den Tid, da kun de dikterede hvordan og af hvad Arbejderne skulde leve.

For hver Dag, der gaar, bliver Klassekampen mere og mere tilspidset, Samfundet deler sig mere og mere i to Lejre: de Udbyttende og de Udbyttede, derfor maa vi samle os og staa ubrydelig fast om vor Organisation, søge at faa de Efternølere, der ingen Forstaaelse har af Organisation, indenfor dens Rammer. Husk vel paa, at hver lille Lønforhøjelse, for hver Indskrænkning af Arbejdstiden, det være i vort Fag som i andres, betyder en Sejr, et Fremskridt for hele Arbejderklassen.

I disse Dage er der fra Bestyrelsen for de kvindel. Trykkeriarbejdere udsendt Skrivelse til de Kvinder, der staar udenfor Fagorganisationen. Ved Sammenkomster søges det at faa disse Kvinder gjort begribeligt, hvilken Betydning Organisationen har for dem.

Vi er ganske sikkert enige om at ønske Kvinderne Held og Lykke med deres Arbejde paa at faa alle ind under Organisationen, men det er ikke nok med Ønsket, det burde være os mandlige Arbejdere en Pligt at hjælpe med til at dette kunde ske.

Det burde snart være forbi med de gamle Talemaader om at det ikke kan nytte, at Kvinderne ikke har Forstaaelse af Organisation. Havde vi Forstaaelse af den i Halvfjerserne? Nej, kun gennem Erfaringer og ved et stort Stykke Arbejde har vi faaet Forstaaelsen og er naaet saa langt, som vi er.

Lad os saa støtte Kvinderne i deres Organisationsarbejde. Det er ikke alene dem, men ogsaa os selv, vi gavner ved at faa *alle* Arbejdere, baade Kvinder og Mænd, ind under Organisationen.

Thi uden dette naar vi ikke vort Maal: *Arbejdernes Frigørelse.*

CH. PETERSEN.

Om Landsorganisationer og Taktiken i Arbejdernes Politik.

Hr. Wartenberg ønskede altsaa ikke at gaa dybere ind paa Spørgsmaalet om Udmældelsen af De samv. Fagforbund og paa det af min Ringhed paapegede: *Tilslutningen gennem disse til Socialdemokratiet.* Men naar et sligt Spørgsmaal, som det af Hr. Wartenberg rejste, ved den forønskede Løsning medfører, at vi derved som Fagorganisation stiller os udenfor Taktiken i Arbejdernes Politik, turde det vel være berettiget at tage ommeldte Moment nøjere i Betragtning for derved at skabe et mere almindeligt og samtidigt større Syn, end det, der for Øjeblikket gør sig gældende.

Striden om, hvorvidt de faglige og politiske Organisationer bør være sammensluttede, er jo — som bekendt — af gammel Dato, ihvorvel man her i Landet er kommen forholdsvis let over den endnu. Allerede i 1886 skabtes saaledes paa den skandinaviske Arbejderkongres i Gøteborg *Grundlaget* for den nuværende Form for Landsorganisationen med *Sammenslutningen* af faglig og politisk Organisation. Dog havde imidlertid Socialdemokratisk Forbunds Bestyrelse Aarene forud herfor været en Slags Overledelse over Fagforeningerne, idet de politiske Foreninger allerede da vare centraliserede i Modsætning til de faglige, som da paa Fællesmøder lod sig repræsentere ved deres respektive Bestyrelser. Arbejderkongressens *politiske* Natur maatte derfor *paa Forhaand være givet,* baade den Gang og fremdeles. Dette faar da ogsaa sit fulde Udtryk i de paa de forskellige Kongresser vedtagne Resolutioner, hvis praktiske Indhold forudsætter Sammenslutningen af faglig og politisk Organisation og bestemmer Taktiken i Arbejdernes Politik. I Gøteborg-Resolutionen hedder det saaledes under Punkt 1 a:

> Da Arbejdernes økonomiske Eksistens kun under Lovens Beskyttelse kan anses for sikret, vil Fagforeningerne søge at øve Indflydelse paa Lovgivningsarbejdet ved at virke hen til, dels at Arbejderne bliver praktisk ligestillede med Samfundets øvrige Klasser, dels at Folkerepræsentationen behandler Arbejdernes økonomiske Stilling og vedtager Love, der sikre Arbejderne mod hensynsløs Udbytning fra Kapitalisternes Side«.

Angaaende den almindelige Stemmeret hedder det under Punkt 11:

> »Da den almindelige Stemmeret er den Grundvold, hvorpaa ethvert Lands Lovgivning maa hvile, hvis Samfundets Udvikling skal gaa rolig for sig, udtaler Kongressen sig for Nødvendigheden af den almindelige Stemmerets Indførelse i de skandinaviske Lande, og da Spørgsmaalet om den almindelige Stemmerets Indførelse er et Livsspørgsmaal for dem, som er udelukkede fra den, bemyndiger Kongressen Hoved-

bestyrelsen for de politiske og faglige Arbejderorganisationer i de skandinaviske Lande til at tage de Forholdsregler, der er nødvendige for i Folket at skabe en kraftig Bevægelse for Indførelsen af den almindelige Stemmeret.«

Endvidere er der blandt mange andre og senere Resolutioner den, som det synes mig, noget højtflyvende, der anbefaler de *faglige Midler* til Ophævelse af Kapitalherredømmet. Som man sér, fremgaar det klart af disse Resolutioner, at de faglige Organisationer forudsættes som det taktiske Redskab til politisk Indflydelse.

Men hvorledes skulde vel i Grunden Fagforeningerne kunne søge at øve denne Indflydelse paa Lovgivningsarbejdet med Udsigt til heldigt Udfald? Forudsætningen maa vel være den, at disse med Vægt skal kunne gøre Kravene gældende. Men det kan Fagforeningerne *som saadanne* dog kun gøre paa den ene Maade, som imidlertid alle burde være klare over ikke duer, og af hvilken Virkningerne ikke vil svare til tidligere Forestillinger. Generalstrejken og andre fredelige Demonstrationer, hvis Omkostninger vi selv maa betale, er nu en Gang ikke det Middel, hvorved vi kan øve Indflydelse paa Lovgivningsarbejdet og hidføre saadanne Ting, som er nok saa berettigede og paakrævede, men som Modstanderne véd Følgerne af og derfor ikke — giver os. En Strejke for den almindelige Valgret til Eksempel har kun det til Udsigt, at blive en stor økonomisk Krig mellem de besiddende og ikke-besiddende, hvor alene Klassebetegnelsen her turde være tilstrækkelig til at angive, hvor den største Modstandskraft er, og hvem den vilde gaa mest ud over. Og saaledes vil man kunne tænke sig, at det vilde gaa ved de fleste af vort politiske Partis Fordringer, hvis Natur er af indgribende Betydning i den moderne Stat, naar disse skulde tvinges igennem ved »de faglige Midler«. Foreløbig vil vi akkurat kunne »tvinge« Lovgivningsmagten til at give os noget *frivilligt*, medens Strejken vil blive et Spild af Kræfter.

Det er saaledes ogsaa bleven sagt, at Udelukkelsen i 99 havde en politisk Baggrund. Det er da værd at erindre, at Udelukkelsen holdtes gaaende *saalænge* og i *saadant* Omfang, som ingen Strejke endnu har naaet og forhaabenlig aldrig naar. Sammenholder man saa Begivenhederne i Udlandet, forekommer det mig, at der er haandgribelige Beviser paa de faglige Midlers negative Beskaffenhed i politisk Øjemed. Men selv om vi nu ogsaa er kloge nok til ikke at benytte Midlet eller være Redskabet, hvortil da Sammenslutningen af politisk og faglig Organisation? Hvad er da Taktiken og hvad Gavn har vi af den? Hvortil da alle disse evindelige Resolutioner og Demonstrationer, som praktisk set ikke nytter noget, og hvis agitatoriske Værdi er stærkt begrænset. Det rent agitatoriske Arbejde udføres jo, som rigtigt er, af vore politiske Foreninger alene. Og selv om det maa kunne siges, at Arbejderklassen er den naturlige Bærer af Socialismen, saa skimter jeg lige lidt, hvilken Gavn de faglige Organisationer skulde kunne udøve paa Taktiken i vor Politik. Skulde ikke den Magt, som Socialdemokratiet *alene* gennem sine *politiske* Organisationer er, ved vore Repræsentanter paa Tinge kunne udrette saa meget godt for Arbejderne, som overhovedet *dér* maa kunne opnaas? Jeg synes saa. Endydermere flere og flere dog kommer til den Erkendelse, at »Arbejdernes Frigørelse« ikke beror paa politisk Indflydelse, men at den Politik i det hele taget ikke eksisterer, som kan føre dertil.

Som det vigtige Moment at faa klaret, naar der er Tale om Udmeldelse af De Samvirkende, kommer jeg derfor til det Resultat, at der ingen Grund er til at nære Betænkeligheder ved den Eventualitet, at vor Organisation kom til at staa udenfor Taktiken i vor Politik. Men at vi paa den anden Side vilde vinde ved at frigøre os for det deprimerende Afhængighedsforhold, der er en naturlig Følge af hele denne Landscentralisation i dens nuværende Form, hvor den taktiske Ledelse og Myndighed saa vel over de faglige som de politiske Organisationer koncentreres og for en Part lægges i Hænderne paa vort politiske Partis Førere, der som oftest er frigjorte af det fysiske Arbejde og ikke altid fuldt kan have Betingelserne for at kunne *føle*, hvad der til Tider gælder for os som det mest praktiske. Og mit Standpunkt er jeg saa meget mere klar over, som Sammenslutningen af de faglige og politiske Organisationer i Landsorganisationen, dens System, Taktik og Virkemaade, kun kan bevares i Ly af et avtoritært Herredømme, hvad der allermindst passer ind i Tiden, og hvoraf Følgen allerede spores i den Undervandsdæmning, der for Tiden gaar indenfor de fleste Fagorganisationer, men som desværre ikke faar *det* fulde og nødvendige Udtryk paa rette Sted, som ønskes kunde.

Endvidere tror jeg, at vi ved Udmældelsen af De samvirkende Fagforbund vilde have banet Vejen for den af vistnok alle ønskede Sammenslutning af Typograferne i København, saaledes at vi næste Gang kunde blive de Tusind Typografer, der selv skaber kvalificeret Majoritet for Afgørelsen af *vort* Livsspørgsmaal, og ikke — som sidst — de Hundrede Punktérpiger.

Saa har der været talt noget om Solidaritetsprincipet, der saa skrækindjagende holdtes frem med fede Typer. Som om ikke Typograferne i Fremtiden som før skulde være beredte med Raad og Daad, naar Pligten bød. Derom skulde der vel ikke være Tvivl. Er det saa usolidarisk, at vi *samtidig* vil staa paa egne Ben? Nej, lad os ikke saaledes lade os den Sorte male paa Væggen, saa fristes jeg snarere til at give den en anden Adresse.

Imidlertid skal jeg erkende Spørgsmaalets i sin dimensionelle Helhed nødvendige Debattering, og at dette stadig staar aabent for Hr. Wartenberg, som den, der først tog til Orde. Men maatte jeg dog tillade mig at henstille til ærede Kolleger, navnlig i Provinserne, hvor de saa ofte har Anledning til at være sammen i deres respektive Lokalafdelinger, at tage Spørgsmaalet op til Undersøgelse og lade Aftenen forme sig som et Diskussionsmøde om Ærnet, for sluttelig at rejse Kravet om en *Landsafstemning* i Spørgsmaalet. Et Udtryk paa denne Basis vilde være af langt større Værdi end en Afgørelse paa et Delegeretmøde.

København, 8. November 1903. JUL. SAMUELSEN.

Jubilæer.

DEN 27. November var det 25-Aarsdagen for MARTIN SCHJERNS Pladstiltrædelse i det da af Hr. Red. Konrad Jørgensen for *Højskolebladets* Trykning nyoprettede Bogtrykkeri i Kolding.

Martin Schjern er født i Haderslev den 27. November 1859 og kunde saaledes paa Jubilæumsdagen samtidig fejre sin 44-Fødselsdag. Han var *Kolding Folkeblads* første Lærling og har i en kort Tid arbejdet i *Morgenbladet*, indtil han tiltraadte Pladsen i *Højskolebladet*, hvis Sætning og Ombrydning han siden væsentlig har ledet.

Schjern har indehaft adskillige Tillidsposter i Kolding-Afdelingen, saaledes var han fra 1. Juli 1890 til 30. Juni 1893 dens Formand. Ogsaa i Hovedbestyrelsen for Dansk typografisk Forening har han haft Sæde fra 10. Juli 1895 til Januar 1899, fra hvilket Tidspunkt de i forskellige Byer i Landet valgte Medlemmer tog Ansvaret for Foreningens Ledelse. Schjern varetog de Tillidshværv, han blev betroet, med megen Nidkærhed og Interesse, hvorfor han ogsaa nyder almindelig Agtelse og Velvilje blandt Kolding-Kollegerne.

Paa Jubilæumsdagen var Jubilaren allerede fra Morgenstunden, da han indfandt sig i det af hans Kolleger med Flag, Blomster og Grønt smukt pyntede Sætteri, Genstand for megen Opmærksomhed. Telegrammer, bl. a. fra Forretningsudvalget med Tak for hans Virksomhed i Organisationen, Breve, Kort og Gaver strømmede ind; det sidste kulminerede særlig, da Chefen, Redaktør Konrad Jørgensen, indbød det samlede Personale til et Glas Vin i sit Kontor og, efter en smuk og hjærtelig Tak til Jubilaren for godt og trofast Arbejde, overrakte ham 200 Kr. som Paaskønnelse, benyttende samtidig Lejligheden til at indbyde hele Personalet med Hustruer og Ringforloveder til en Festmiddag den 5. December, som er 25-Aarsdagen for Udgivelsen af det første »Højskoleblad« fra eget Trykkeri.

Aftenen efter (den 28.) var Schjern af Kolding Lokalafdeling indbudt til et Fællesmaaltid paa »Alhambra«. Det havde samlet god Tilslutning og foregik yderst festligt og fornøjeligt. Taler og Sange veks-

lede hele Aftenen og Natten til den lyse Morgenstund, og Kolding Lokalafdeling fejrede atter en af sine kendte gemytlig-hyggelige Sammenkomster.

For den typografiske Verden betyder Konrad Jørgensens Trykkeris Jubilæum den 5. December et stort og godt Fremskridt. Det begyndte i 1878 i en almindelig tre Fags Stue med J. P. Løye (nu Direktør for Ferslews Centraltrykkeri i København) som Faktor, Schjern og en Lærling. Nu foregaar det i en to-Etages Bygning med et af de største og lyseste Sætterilokaler i Provinsen og beskæftiger for Tiden 16 Mennesker foruden Kontor- og Ekspeditionspersonale og eget Bogbinderi.

Da Højskolebladet den 7. April 1901 med Tilfredshed kunde se tilbage paa sin 25-aarige Virksomhed, skænkede vi dette og Hr. Konrad Jørgensens Bogtrykkeri en lille Omtale i *Typ.-Tid.s* Nr. 15 for 1901. Vi skal derfor her indskrænke os til at oplyse, at der mellem Hr. Konrad Jørgensen og hans Arbejdere altid har bestaaet et hjærteligt Forhold, og at han endnu staar som Medlem af Dansk Typograf-Forbund og omfatter dets Virksomhed med megen Velvilje, hvorfor da ogsaa en stor Del af Dansk typ. Forenings Tillidsmænd har arbejdet i hans Trykkeri, saaledes i 1897 ikke mindre end 5 af Hovedbestyrelsens Medlemmer samtidig.

Ved denne Lejlighed siger vi herfor Bogtrykkeren og Medlem Nr. 508, Hr. Konrad Jørgensen, en velment Tak og ønsker ham alt godt i Fremtiden.

Bynyt.

Trykkeri i Frihavnen. Flere Gange er der fra forskellige Bogtrykkere sket Henvendelse til Finansministeriet om Tilladelse til at starte et Trykkeri i Frihavnen; men bestandig er dette blevet afslaaet. Nu syntes Ministeriet at være gaaet bort fra den en Gang tagne Beslutning, idet Indehaversken af det Hoffmannske Bogtrykkeri, Frk. E. LANGE, har faaet Tilladelse til at starte et Trykkeri i Frihavnen. Det er — saavidt vi har bragt i Erfaring — Meningen, at de Hoffmannske Bogtrykkerier saa skal overgaa til et Aktieselskab, med Frk. E. Lange som administrerende Direktør. At blive Ene-Bogtrykker i Frihavns-Terrænet er det samme som at vinde den store Gevinst i Lotteriet.

Nemesis. Er der noget man i denne Verden kan kalde Nemesis, saa maa det være det, at LØVGREEN i Lørdags Aftes af sin Kompagnon, Hr. WASSMANN, efter alle Kunstens Regler er hældt ud af Forretningen. Hvorvidt Hr. Wassmann har haft Ret til at foretage et saadant Skridt, bliver en Sag mellem de to Herrer, men ét kan vi sige, at Løvgreen ærlig har gjort sig fortjent til den Medfart, han har faaet. Det kan maaske belære ham om — hvis han nogensinde atter skulde komme i en lignende Stilling — at man skal tage Hensyn til sine Arbejdere og ikke optræde brutalt. Gamle Løvgreen maatte, da hans kære Søn blev hældt ud, ogsaa fortrække. Det glæder selvfølgelig Hr. Løvgreen at høre, at hans *tidligere* Kompagnon, Hr. IHRICH, atter er indtraadt i Forretningen.

Ikke sandt, Hr. Løvgreen: »Man skal alle Tider være retfærdig!«

Et lille Aktieselskab. Efter hvad der meddeles os er de to Forretninger LEISNER & NIELSEN KOLDING og *Det grafiske Institut* gaaet op i en højere Enhed. NIELSEN-KOLDING og LEISNER bliver de merkantile Ledere, medens NIC. COHEN overtager Direktørposten. Forretningen bibeholder Navnet »Det grafiske Institut«.

Trykkeriflytning. Bogtrykker HANNOVER er i denne Tid i Færd med at flytte sit Trykkeri hen paa Nørregade Nr. 31. Vi har ikke endnu haft Lejlighed til at bese de ny Lokaler, men forhaabentlig er de ikke saa lidt bedre end de elendige Lokaler, der fraflyttes, og som burde have været forladt for en Menneskealder siden. Forhaabentlig vil Lokalerne aldrig mere blive benyttede til Trykkerilokaler. Skulde de sammensluttede Forlag imidlertid finde paa sligt, da maa Organisationen straks sørge for at der bliver nedlagt Forbud herimod.

Nær og Fjærn.

Valg til Voldgiftsretten. Man bedes erindre, at seneste Frist for Stemmesedlernes Aflevering er *i Morgen;* desuden at d'Hrr. Inkassatorer lader medfølge en Opgørelse over, hvor mange Medlemmer af Sætterafdelingen, der beskæftiges paa Arbejdsstedet og hvor mange af disse, der har stemt.

Arbejdsløshedsfesten. Alle endnu resterende Billetter maa være betalt senest den 9. ds. til Foreningens Bud.

Forlæggerøkonomi og Trykkerkval. *Kalenderen Danmark*, der udgives af vore aandelige Bundsforvante, Pressemændene, er nu udkommet for 1904, og indeholder som sædvanlig mange ypperlige Bidrag saavel i Prosa som paa Vers. Med Hensyn til Udstyrelsen studser vi over, at Billederne (de sorte) ikke staar fuldt saa klare og skarpe som i de foregaaende Aars Udgaver, skønt Arbejdet er udført i samme anerkendte Trykkeri.

Ved Sammenligning med forrige Aargang, ser vi, at Skylden er Papirets. Medens man nemlig tidligere har trykt paa velglittet dansk Papir, har man til denne Aargang valgt noget ru, slet glittet, tilsyneladende svensk Papir af tarvelig Kvalitet, der er ligefrem egnet til at knuse saavel Billedplader, som Typer, saa uimodtageligt det er saavel for Farve som Tryk.

At vælge daarligt Papir, er som at spare paa Ørene og lade Jubilæumstokronerne rulle, og vi beklager de Trykkere, der har været forlangt til at trykke 1. Klasses Arbejde paa 4. Klasses Papir. Forhaabenlig gentages Forsøget ikke; thi i modsat Fald kommer dette Pressens gode Foretagende i Miskredit til Skade for mange og til Gavn for ingen.

Da Ikke-Fagmænd muligt kunde lægge Ansvaret for det mindre gode Resultat over paa Arbejderne, som i dette Tilfælde er ganske uden Skyld, har vi villet henlede Opmærksomheden paa, at Skylden ene og alene i dette som i mange lignende Tilfælde maa tillægges en for vidt dreven og paa urette Sted gennemført Sparsommelighed fra Forlæggerens Side, der ikke betaler sig i Længden, men kun skaber Ærgrelse for Bogtrykkerne og deres Folk og paa Grund af ugunstige Resultater heller ikke bliver til Fordel hverken for Udgiver eller Forlægger. Men Bogen er alligevel nok værd at eje, hvorfor vi paa det bedste anbefaler den.

Enhver eventuel Restance maa være betalt inden 52. Uge, da i modsat Tilfælde i Henhold til Lovenes § 33 Udslettelse vil finde Sted.

Gustav Clausen. Chr. Østergaard.

Til **Typografernes Sanatorium i Fredensborg** har jeg endvidere modtaget som Aarsbidrag fra Fru Justitsraadinde M. Hostrup-Schultz 100 Kr., hvorfor med Tak kvitteres. GUSTAV CLAUSEN.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Nielsen & Lydiche Kr. 6.25, Kristl. Dagbl. (2 Uger) 4.25, Truelsens Personale 5.25, Græbes do. 9.00, Henriksens Sættere 1.00, Thieles do. (gl. Foren.) 2.60, Aug. Andersen (mdl. og kv.) 1.80, Kihls Pers. (3. Bidr.) 4.45, Aller (Sættere 3.25, Trykkere, 3. Bidr., 6.75, kvindelige 1.40, A. L. 0.50, G. A. 0.50, V. O. 0.50) 12.90, Birchs Trykkeri 1.00, City 2.10, Good-Templar-Trykkeriet 1.25, Hoffmanns Personale 2.00, Schultz (Trykkere og kvdl. 5.70, Sættere, 2. Bidr. 15.50, do. 3. Bidr. 12.75) 33.95, Aftenbladet 3.00, Adresse-Avisen 8.25, Skanderborg Amts Avis Personale og Bogtrykker A. Bernh. Larsen 8.00, ialt Kr. 107.05; med det tidligere indkomne ialt Kr. 627.60.

København, den 2. Decbr. 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 17. November. Frav. med anm. Forf.: F. K. MADSEN.

1. Redegørelse fra den svenske Forbundsstyrelse for dens Lukning for Tilgang af Rejsende fra 1. November samt for de stillede Tarifkrav. — Forretningsudvalget giver sin Tilslutning til at Fordringerne stilles, men henstiller, at agressive Skridt først foretages efter at Sagen er forelagt paany.

2. Formanden meddelte, at den danske Maskinsætter nu havde forladt sin Plads i Kristiania. Det mellem Bogtrykkeren og denne opretted Dokument forelaa, og viste sig ikke at være nogen Kontrakt, som af den norske Forbundsstyrelse paastaaet. Fra den norske Forbundsstyrelse forelaa derimod ingen Meddelelse. — Skrivelse til den norske Forbundsstyrelse afsendtes.

3. Fra den svenske Forbundsstyrelse forelaa Meddelelse om, at den paa det første Delegeretmøde agtede at forelægge Forslag, der gjorde Sygekassen obligatorisk i Sverig. — Gensidighedskontrakten tiltraadtes, hvorefter Medlemmer af det svenske Forbund ikke kan erholde Sygehjælp her i Landet.

4. I Anledning af, at det tyske Forbund fra 1. November kun udbetaler 1 Mark til alle udenlandske Rejsende, vedtoges det at meddele det tyske Forbund, at saafremt det ikke behandlede vore rejsende Medlemmer paa samme Maade som dets egne, saa nødsagedes det danske Forbund til at nedsætte Rejseunderstøttelsen for de tyske Rejsende til 90 Øre.

6. Fra Dirigenten paa de københavnske Afdelingers Generalforsamling, Søndag den 15. November, forelaa en Henstilling til Forbundsstyrelsen om, at tage under Overvejelse at skaffe Balance i Arbejdsløshedskasserne. — Forretningsudvalget vil tage dette under Overvejelse, naar Aarsregnskabet foreligger.

7. Om Forstaaelsen af en Voldgiftskendelse over Bladet *København*, var opstaaet divergerende Meninger mellem Principaler og Arbejderne. — Spørgsmaalet indanket for Voldgift.

8. En Bogtrykker havde ikke betalt sine to Typografer fuld Ugeløn. Clausen havde underhandlet med Vedk., der havde lovet at betale senest i Dag. Dette er ikke sket. — Hvis Ugelønnen ikke bliver erlagt, overgives Fordringen til Inkassation. Og da de der arbejdende Typografer ikke kan arbejde *under* saadanne Forhold, maa de forlade Pladsen.

9. Et Medlem, der har arbejdet udenfor Faget og derved erholdt 18 Kr. ugentlig og i den Tid ikke betalt Kontingent, formener sig nu

berettiget til at erholde Rejseunderstøttelse. — Et Medlem, der overgaar til andet Erhværv, skal betale Kontingent. Ved Tilbagegang til Faget indtræder det i de Rettigheder, som det da havde.

10. Første Halvaarsregnskab 1903 forelaa i revideret Stand.

Kassebeholdn. d. 30. Juni 1903 skulde være		Kr. 155,112.76
Merudgift, indtil Opgør i Dag		- 10,772.64
hvorefter Beholdningen skulde være		Kr. 144,340.12

som findes til Stede saaledes:

Obligationer	Kr. 41,000.00	
Aktiver	- 500.00	
Sparekassebeholdning	- 102,793.60	
Kontant	- 175.32	
Kassebilag	- 122.00	
		Kr. 144,340.12
Efter Kassebogens Afslutning var indgaaet	- 250.80	
		Kr. 144,590.92

Samtidig eftersaas Sætterafdelingens Særkasse, hvori der skulde være ... Kr. 23,157,57

Dette Beløb var tilstede saaledes:

Obligationer	Kr. 10,000.00	
Aktier	- 1,462.00	
Udlæg til Midsommerfesten	- 504.67	
Udestaaende i Hjælpe- og Laanefonden	- 99.00	
— i Frivillige Fond	- 59.00	
Udlæg for Forbundskasserne	- 2,500.00	
Privatunderstøttelse til Rejsende	- 20.00	
I Sparekassen	- 7,976.87	
Kontant	- 456.31	
		Kr. 23,157.57

Regnskabet underskreves.

11. En Lærling, som havde udlært paa et blokeret Trykkeri, nægtedes foreløbig Optagelse.

12. En Lærling, hvis Svendeprøve var kasseret, skulde forblive et halvt Aar paa Lærestedet som Forbundter, men ønskede at indtræde i Foreningen straks. — Kunde kun tillades forsaavidt han erholdt Løn som Typograf og aflagde en ny Prøve til Foraaret.

13. Et rejsende Medlem til en Lokalafdeling ønskede sig behandlet for en Ørelidelse. — Lægens Erklæring indhentes og Vedkommende maa under alle Omstændigheder behandles paa Sygehus eller Klinik.

14. Tilrejsende Medlemmer af gensidig Forbund har her krævet dels Rejse- og dels Sygeunderstøttelse for samme Dage, som der er udbetalt Understøttelse i det gensidige Forbund. — Vedk. kan ikke erholde nogen Art af Understøttelse for de Dage, som der er udbetalt Understøttelse for i den gensidige Forening — (har et Medl. f. Eks. erholdt Underst. i den gensidige Forening til den 26., men indtræffer her til Landet den 24., kan ingen Understøttelse udbetales her før den 27.) — og hvor det kan paavises, at det paagældende Medlem er syg forinden det forlader den gensidige Forenings Omraade, nægtes helt Understøttelse her.

15. Medlem Nr. 931 har uden Varsel forladt sin Plads i B. og taget Plads i H., ejheller har Vedk. framældt sig Lokalafdelingen, hvor han tillige skylder en Uges Kontingent. — For dette Forhold idømmes Vedk. tre Maaneders Karantæne.

16. Et Medlem fra en Provinsafdeling er bleven Invalid og nu tilflyttet København, hvor han har aabnet en Forretning, der imidlertid endnu kun indbringer til Huslejen; forespørger om han kan forblive i Syge- og Begravelseskassen. — I Henhold til § 85: Ja.

17. Et Medlem er flyttet fra Aarhus til Taastrup. Vedk. driver andet Erhværv. Der forespørges til hvilken Afdeling han skal overføres. — Forsaavidt han har Erhværv i København, da dertil.

18. Et Medlem har oprettet et »Korttrykkeri«, som han imidlertid kun betragter som Bierhværv og mener sig derfor fritaget for Kontingent. — Maa betale Kontingent.

19. Ringsted Kollegerne ønsker Hvidtfeldts Tilstedekomst ved Indvielsen af en Fane den 21. — Tilstodes.

20. Efter derom fremsat Begæring, tilstodes der Stiftelsen tre Eksemplarer af *Typ.-Tid.* til Cirkulation.

21. Et Lærlingeforhold og en Afskedigelse uden Opsigelse paa et Par Trykkerier i København vedtoges det at lade nærmere undersøge.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 6. December* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Elevarbejder fra Fagskolen for Boghaandværk. *Kl. 2 præcis Generalforsamling.*

Da det er os umuligt at takke hver enkelt, som viste os Deltagelse i vor store Sorg ved Tabet af begge vore Børn, saa beder vi alle de mange gennem disse Linjer modtage vor inderligste og dybtfølte Tak for den store Hjælp, vi har mødt.

LARS PETERSEN. AMALIE PETERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Trykkeriarb. Lars Petersen (Rigsdagen). Sygeafdelingen: Trykker Chr. Jensens Hustru Sofie Louisa Gotthard. De kvind. Trykkeriarb.: Floridia Christiansen og Anna Petersen, begge arbejdsløse.

Provinserne: Randers, Trykker Hans Chr. Edv. Hansen (Chr. Nielsens Trykkeri), udl. i København 1881, tidl. Medlem.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 344, Carl Einar Christensen (O. C. Olsen) fra Rejse og 1411, Peter Emil Petersen (»København«) fra Roskilde.

Provinserne: Hillerød, 1635, Mads Frederiksen, 1741, Alfred Nielsen og 1441, Aage Thorvald Nielsen (alle i Plads hos Ad. Hartmann i Lyngby). Kallundborg, 1674, Valdemar Løvenfeldt og 1237, Sofus Chr. Andersen. Nykøbing F., 1485, F. A. S. Nyegaard (arbl.) og 1281 (Norsk Centralf.), Jens Edv. Skaarup (Stiftstid.). Kolding, 1307, Peter A. Petersen i Pl. (Vejen). Vejle, 1661, Richard Rasmussen (Amts-Avisen). Odder, 1723, Johannes Hermansen. Svendborg, 1105, Theodor Beck i Plads (fra Assens).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1441, Aage Thorvald Nielsen til Lyngby i Pl., 1626, Georg Henrik Hansen (paa Rejse). Trykkerafdelingen: 1369 (Norsk Centralf.), Hans Andersen (paa Rejse).

Provinserne: Nykøbing F., 1371, Hans Holst Fischer til Køge i Pl. Assens, 1363, Chr. Jerløv til Svendborg i Pl. Svendborg, 1755, Oscar Martin Nicolai Westermann til Esbjerg i Pl. og 1299, Carl Henrik Marius Jørgensen (paa Rejse). Assens, 1105, Theodor Beck til Svendborg i Pl. Herning, 1719, Niels Adolf Hansen paa Rejse. Esbjerg, 1393, Rasmus P. Christoffersen til Kolding (syg).

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdelingen: 534, Vidar Emanuel Bruun (Journalist), 2681, Emanuel B. M. Jacobsen og 4874, Gustav Olaf Petersen (begge hos Hoffmann).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

Styrelsesmøde førstk. Søndag Kl. 11 paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46.

FORMANDEN.

ANNONCER

Blæksprutten og **Juleroser**
bedes bestilt hos Budet, A. E. JENSEN.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Telegram! **Brand!** Telegram!

Første Oplag udsolgt. Andet Oplag udkommer 15. December. Bestil i Tide.
L. CHR. NIELSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt
Kompagnistræde 21.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

EKSTRA-NUMER

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 8 DECEMBER 1903 XXX AARGANG

Overenskomst mellem Dansk Typograf-Forbund og Ny typografisk Forening.

I Foraaret afholdtes der Møde mellem Dansk Typograf-Forbunds Forretningsudvalg og Ny typ. Forenings Styrelse. Udover det, at man enedes om at nedsætte et Udvalg paa 3 Mand fra hver Side, kom der kun meget lidt ud af dette Møde. Udvalget begyndte imidlertid sit Arbejde, men det blev snart klart, at der ingen Grøde var i det. Til Slutning stoppede Forhandlingerne helt op.

Efterat der i denne Pavse var givet rig Lejlighed for begge Parter til at overveje, hvilke Konsekvenser Situationen i sin Helhed kunde faa, lykkedes det endelig at finde et Grundlag, paa hvilket de modstridende Anskuelser dog maaske kunde samles. Som det vil sés, tager Forslaget Sigte til to Sider. Det søger i ren organisatorisk Henseende at gøre Virksomheden i de to Organisationer saa énsartet som mulig ved i Punkterne 6 og 7 at fastslaa, hvorledes Optagelsen og Understøttelsen paa Stedet skal være, ligesom der i § 7 fastsættes et Minimums-Kontingent, og det stiller ved Ny typ. Forenings Tilslutning til Reservefonden Københavns Typografer solidariske i Lønspørgsmaalet. Det baner saaledes — ogsaa ved i Realiteten at udjævne andre mellem de to københavnske Foreninger værende Stridsspørgsmaal — Vejen for en definitiv Sammenslutning af de to Foreninger. Selvfølgelig havde det været heldigst, hvis dette kunde have været gjort paa én Gang, men vi henviser i denne Henseende til Udvalgets Udtalelse, som tydeligt nok siger, at dette ikke har kunnet lade sig gøre. Man maa vel ogsaa indrømme, at Uoverensstemmelserne for Tiden er for store, og naar dette er det faktiske Forhold, er det, hvis man overhovedet mener, at Typografernes Interesser bedst fremmes ved at staa samlede, utvivlsomt mere formaalstjenligt at *udjævne* Uoverensstemmelserne *ved Samarbejde* fremfor at *bekrige* hinanden. Og er der en ærlig Vilje fra begge Sider til at søge at opbygge et Tillidsforhold mellem samtlige Grupper indenfor den københavnske typografiske Verden, vil det ikke vare længe, inden samtlige Typografer i Danmark staar samlede indenfor én Organisation.

Udvalgets Forslag, som er underskrevet af samtlige Udvalgsmedlemmer og tiltraadt saavel af Ny typ. Forenings Styrelse som af Dansk Typograf-Forbunds Forretningsudvalg og Forbundsstyrelse, har følgende Ordlyd:

1. Ny typografisk Forening tiltræder Dansk Typograf-Forbunds Reservefond, saaledes, at den for hvert af sine betalende Medlemmer udreder det stipulerede Kontingent, som indbetales samlet af Ny typografisk Forening ved dens Kasserer inden 14 Dage efter hvert Kvartals Udløb.
2. Ny typografisk Forening tiltræder følgende Uddrag af Dansk Typograf-Forbunds Love som bindende for Ny typografisk Forening i samme Udstrækning og Forhold som for Dansk Typograf-Forbund:

§ 44. Enhver Afdeling skal, forinden den stiller Fordringer til Principalerne, henvende sig til Forretningsudvalget, som efter sket Forhandling med vedk. Lokalafdeling afgør, om Fordringerne kunne stilles. Er Lokalafdelingen utilfreds med Afgørelsen, er Forbundsstyrelsens Afgørelse den endelige.

En almindelig Strejke skal vedtages med $^2/_3$ Majoritet af Forbundets stemmeafgivende Medlemmer. Partielle Strejker i en enkelt By maa, foruden at have $^2/_3$ Majoritet af de afgivne Stemmer paa en i den Anledning indkaldt Generalforsamling, have Forbundsstyrelsens Sanktion, førend de erklæres, ligesom Konflikter paa Trykkerier enkeltvis ikke maa medføre Strejke, uden en saadan er sanktioneret af Forretningsudvalget.

Herfra undtages dog Lock-outs samt Strejker, der skyldes pludselige Betalingsstansninger.

§ 45. Strejker, som ikke ere godkendte efter de i § 44 fastsatte Regler, have intet Krav paa Understøttelse.

§ 46. Det ordinære Kontingent er til Reservefonden 25 Øre pr. Uge, mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere det halve; ved udbrydende Lønkonflikter i Udlandet af større Omfang kan Forretningsudvalget lade en Forhøjelse af Kontingentet afgøre ved almindelig Afstemning.

§ 47. Medlemmer, som ere bundne til Stedet, og som have arbejdet og betalt Bidrag i 13 Uger, erholde en Understøttelse af 2 Kr. pr. Dag i 10 Uger, samt 1 Kr. ugentlig for hvert Barn indtil 14 Aars Alderen, dog med en Maksimalgrænse af 18 Kroner (mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere det halve). Medhjælpspladser under 6 Ugers Arbejde afbryder den løbende Understøttelse o: ved paany indtrædende Arbejdsløshed bliver den før modtagne Understøttelse at lægge til den senere. Ugifte ikke til Stedet bundne Medlemmer kunne erholde en af Forretningsudvalget fastsat Rejseunderstøttelse én Gang for alle. Gifte Medlemmer kan der ydes Omflytningsbidrag.

Forretningsudvalget kan dog, dersom det efter Omstændighederne maa anses fornødent, forlænge Understøttelsen, ligesom det i videste Omfang har Ret til at foretage alt fornødent for at sikre en Lønbevægelses heldige Udfald.

§ 48. I saadanne Tilfælde, hvor det ikke med Bestemthed vides, at Afskedigelse skyldes Hævdelse af den gældende Tarif eller øvrige kollegiale Pligter, afgør Forretningsudvalget efter Samraad med det paagældende Personale, om vedkommende er berettiget til Understøttelse.

§ 49. Udbetaling af Understøttelse, uden at have indhentet Forretningsudvalgets Samtykke, kan kun ske paa vedkommende Lokalafdelings eget An- og Tilsvar. Enhver Udbetaling ophører straks, hvis Forretningsudvalget nægter sit Samtykke.

§ 50. Saafremt et Medlem, der deltager i en Strejke eller Lock-out, genoptager Arbejdet, forinden en saadan er erklæret sluttet af Forretningsudvalget, er det pligtig at tilbagebetale den oppebaarne Understøttelse. Det samme gælder enkelte Afdelinger, som maatte optræde paa lignende Maade.

Ethvert Medlem, som paa Grund af Misligholdelse af den gældende Tarif paadrager Forbundet Udgifter, er pligtig at godtgøre dette alle disse.

For disse Forpligtelser kunne ingen frigøre sig ved Udmeldelse.

§ 51. Forbundsmedlemmer kunne ikke indgaa paa Kontraktsforhold uden at der i den paagældende Kontrakt er fastsat en Bestemmelse om, at denne ingen Gyldighed har i Tilfælde af udbrydende Strejker eller Lock-outs. Kontrakterne skulle i alle Tilfælde sanktioneres af Forretningsudvalget.

§ 61. Almindelig Afstemning blandt Medlemmerne kan foretages, naar Forretningsudvalget maatte finde det nødvendigt, eller 100 Medlemmer forlange det. (Jfr. § 17 i Forbundslovene.)

§ 62. Afstemningen bliver at foretage paa en af Forretningsudvalget i dette Øjemed udfærdiget Stemmeseddel, der i Rubriker maa indeholde de stillede Spørgsmaal. Denne Stemmeseddel bliver i udfyldt Stand og forsynet med Underskrift at tilbagesende Forretningsudvalget. Faar Forslaget ikke Flertal for sig, er det bortfaldet.

§ 67. Medlemmer, som ikke overholde disse Love eller ikke ville bøje sig for Fællesafstemninger, blive at udelukke.

§ 68. Angaar Udelukkelsen et Flertal af en enkelt Afdeling, skal Udelukkelsen sanktioneres af en Fællesafstemning.

Ingen Afdeling kan udtræde af Forbundet uden ved de ordinære Delegeretmøder og med 1 Aars Opsigelse og har da intet Krav paa Forbundets Pengemidler eller Dele deraf.

3. Til Konflikter i andre Fag, som Dansk Typograf-Forbund maa bidrage til, udreder Ny typografisk Forening pr. Medlem det samme Beløb, som maatte blive udskrevet blandt Forbundets Medlemmer. Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund og Ny typografisk Forening erholde ensartet Understøttelse i Konfliktstilfælde.
4. Ny typografisk Forening repræsenteres i Dansk Typograf-Forbunds Forbundsstyrelse ved to og i Forretningsudvalget ved en af den valgt Repræsentant, som har Stemmeret i alle Sager, der vedrøre Reservefondet og nærværende Overenskomst.
5. Til Dansk Typograf-Forbunds Arbejdsanvisningskontor skal ethvert Medlem af Ny typografisk Forening straks anmælde saavel indtrædende Arbejdsløshed, som senere eventuel Tiltræden af Plads. Undladelse heraf medfører første Gang en Advarsel, anden Gang 3 Maaneders Karantæne og tredje Gang 6 Maaneders Karantæne.
6. Optagelse i Ny typografisk Forening sker i Overensstemmelse med Dansk Typograf-Forbunds Love. Ind- og Udmældelser, Udslettelser og Udelukkelser i Ny typografisk Forening offenliggøres i begge Fagorganer. Dansk Typograf-Forbund og Ny typografisk Forening forpligte sig gensidigt til ikke at optage saadanne Medlemmer, som udslettes paa Grund af Restance eller som udelukkes, forinden deres Forhold ere ordnede med den gensidige Forening.
7. Fra denne Overenskomsts Ikrafttræden er det ordinære Kontingent til Ny typografisk Forenings samtlige Afdelinger mindst Kr. 1.30 ugentlig. Understøttelser paa Stedet udbetales i Overensstemmelse med Dansk Typograf-Forbunds Love.
8. Denne Overenskomst træder i Kraft 1. Januar 1904.

Ovenstaaende Overenskomst, som er Resultatet af førte Forhandlinger mellem Ny typografisk Forening og Dansk Typograf-Forbund, forelægges herved Medlemmerne til eventuel Godkendelse. Det har været vor Opgave at finde et Grundlag, paa hvilket Københavns Typografer atter kunde samles i Enighed, saaledes at den Bitterhed og det Fjendskab, som hidtil har hersket mellem de to Fraktioner i København, for Fremtiden kan undgaas. Det har naturligvis ikke været let at finde Udveje for at komme ud over den 19-aarige Strid, som har hersket, og som fremtidigt langt mere end i Fortiden kun kan skade Typograferne og gavne Principalerne. Det har været nødvendigt for begge Parter at tage saa meget Hensyn som muligt til de bestaaende Forhold for at besejre Vanskelighederne, thi den aarelange Strid har slaaet saa dybe Saar, at man nødvendigvis for at naa et Resultat har maattet begrænse Samarbejdet til et enkelt Felt. Til Gengæld er dette saa vigtigt for Typografernes økonomiske Interesser, at man maa betragte det opnaaede som et meget betydningsfuldt Fremskridt. Selv om Typograferne derfor endnu ikke have naaet, hvad Bogtrykkerne gennemførte i én Omgang: en fuldstændig Sammenslutning af de københavnske Foreninger, hvilket de herskende Uoverensstemmelser desværre foreløbig have forhindret, er det dog vort Haab, at dette Maal vil kunne naas i næste Omgang, naar det paabegyndte Samarbejde atter kan tilvejebringe den Tillid, som er gaaet tabt. Det er i Troen herpaa, at vi gensidig have imødekommet hinanden; thi vi ere i Principerne enige om, at de københavnske Typografer i en ikke altfor fjærn Fremtid bør staa Side om Side i én Organisation. I Erkendelse heraf anmode vi vore Medlemmer om at vedtage Overenskomsten.

For Dansk Typograf-Forbund:

P. HVIDTFELDT. F. K. MADSEN. VICTOR PETERSEN.

For Ny typografisk Forening:

P. HANSEN. ANTHON LARSEN. ANTHON OLSEN.

Samtlige Forbundets Medlemmer anmodes indstændigt om at stemme, saa at Afstemningen kan blive et fuldgyldigt Udtryk for, hvad Forbundets Medlemmer mener i denne Sag. Stemmesedlerne maa i udfyldt Stand være Forretningsudvalget i Hænde senest **Lørdag den 19. December** d A. og sendes til Gl. Strand 46 [2], København. FORRETNINGSUDV.

Fælles-Generalforsamling

for Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholdes

Torsdag den 10. ds., Aften Kl. 9

i **Myginds Lokale,**

Linnésgade 25, St., Hj. af Frederiksborggade,

med Dagsorden:

Ny typografisk Forenings Tilslutning til Dansk Typograf-Forbunds Reservefond.

Styrelserne.

Efter Fælles-Generalforsamlingen holder

Trykker-Afdelingen

ekstraordinær Generalforsamling.

Dagsorden: 1. Valg af et fast Medlem og 2 Suppleanter til Voldgiftsretten. 2. Eventuelt. STYRELSEN.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 30. November.

1. En Skrivelse fra det norske Fagforbund med forskellige Oplysninger oplæstes. — Svarskrivelse afsendtes.
2. Fra det internationale Sekretariat forelaa Meddelelse om, at der i Leipzig var udbrudt Skriftstøberstrejke; *Tilgang aflyses.* — Til Efterretning.
3. Et Tarifspørgsmaal henvistes til Forhandling med Bogtrykkerforeningens Forretningsudvalg.
4.—5. Tarifspørgsmaal diskuteredes.
6. Paa given Foranledning oplystes det, at et herværende Trykkeri udbetalte Lønnen i Henhold til Tarifen. — Til Efterretning.
7. Der forelaa Meddelelse om et Lærlingeforhold hos en herværende Bogtrykker.
8. En herværende Bogtrykker havde ikke underskrevet paa Tarifen. En Sætter lønnedes med 23 Kr. ugenlig, medens de kvindelige Medhjælpere lønnedes *under* Tarifen. — Forholdet undersøges.
9. En herværende Stentrykker havde afskediget et kvindeligt Medlem, fordi hun tilhørte Organisationen. — Det besluttedes at skride ind mod Firmaet samt at udbetale det afskedigede Medlem Reservefondsunderstøttelse.
10. Et Tarifspørgsmaal fra Brønderslev drøftedes.
11. En Bogtrykker i Aarhus er død, hvorved en Lærling er bleven ledig. — Da Lærlingen kun har 3/4 Aar tilbage af Læretiden, kan Lærlingen aflægge Svendeprøve.
12. Der forelaa Meddelelse om Forholdene i Skive.
13. Forskellige Tarifspørgsmaal henvistes til Voldgiftsretten.
14. En Sygesag diskuteredes.
15. Lokalafdelingen i Viborg andrager om Kontingentfrihed for Lokalformanden. — Nægtedes.
16. Hogreffe i Bogense er død. — Foreløbig anvist 100 Kr.
17. Sætter Prieme ansøger om Kontingentfrihed. — Bevilgedes.
18. Telegram var afsendt til Schjern i Kolding i Anledning af hans Jubilæum. — Til Efterretning.
19. Fra det med Ny typ. Forening nedsatte Udvalg forelaa Forslag til Overenskomst. — Overenskomsten godkendtes, og det besluttedes at sende den til Forbundsstyrelsens Medlemmer.
20. Hos Løvgreen og Wasmann havde Personalet ikke faaet Løn for sidste Uge. — Ved Forbundets og Bogtrykkerforeningens Mellemkomst var Lønnen udbetalt Dagen derpaa. SEKRETÆREN.

Næste Numer af Typ.-Tid. udgaar først Lørdag den 12. December. Indsendte Artikler maa være Redaktionen i Hænde senest Torsdag den 10. December, Kl. 9 Formiddag. Red.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES. INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 12 DECEMBER 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Medlemmerne gøres opmærksom paa, at de udsendte Stemmesedler maa være Forretningsudvalget, Gl. Strand 46², i Hænde **senest Lørdag den 19. December**. Der stemmes enten **Ja** eller **Nej**.

For at Resultatet af Afstemningen ikke skal blive tilfældigt, anmodes samtlige Medlemmer saavel i København som i Provinserne om at afgive deres Stemmer.

København, 12. Decbr. 1903. FORRETNINGSUDVALGET.

Mæglingsforslaget.

KÆRE Redaktør Madsen! Tillad mig Plads i første Nr. af Fagbladet til nogle Bemærkninger i Anledning af det i Gaar udsendte Forslag til Overenskomst med Ny typ. Forening.

Skønt næppe Nogen, som overværede Delegeretmødet 1902 og hørte de fordømmende Udtalelser mod Ny Forening, har troet paa Muligheden af en Forsoning mellem Parterne i en overskuelig Fremtid, saa synes dog det udsendte Forslag til en Overenskomst at besidde adskillige Betingelser for, at et Kompromis *kan* gennemføres. Jeg var, som De ved, blandt dem, der i Foraaret med nogen Forundring erfarede, at vort Forretningsudvalg søgte Forligsforhandlinger med Ny Forening. Men da Ledelsen stadig var tavs overfor Foreningens Medlemmer, ansaa jeg ikke Sagens Realisation paa et antageligt Grundlag for sandsynlig.

Desto mere forbavset blev jeg og sikkert Mange, da Forhandlingernes Resultat for nogle Dage siden blev officiel. Endskønt jeg ikke nærer ringeste Tvivl om, at Bevæggrundene har været Organisationens Velfærd, og at de paagældende Medlemmer har handlet ud fra de ædleste Motiver, saa synes det mig dog at være en meget farlig Praksis, at 3 af vore øverste Tillidsmænd, *uden at have raadført sig hverken med Delegeretmøde eller Generalforsamling*, indleder hemmelige Underhandlinger, hvis Resultat Medlemmerne pludselig overraskes ved at faa præsenteret som et *Ultimatum*, de i Løbet af nogle Dage enten skal antage eller forkaste. At stille og faa vedtaget Ændringer er jo i dette Tilfælde ensbetydende med Forslagets Forkastelse. Her gives altsaa ingen Udvej.

At *den* Maade kan være den nemmeste og behageligste for Parterne at lave Overenskomst paa, skal indrømmes, men den Slags »*Selv*styre« er rigtig nok langt fra af nogen sund demokratisk Oprindelse! Man har dog altid indenfor Fagforeningerne betragtet det som en uundgaaelig Pligt og Nødvendighed, at Ledelsen adspurgte og raadførte sig med Medlemmerne, naar den agtede at foretage et eller andet betydningsfuldt Skridt. Men det har slet ikke været Tilfældet her. Tværtimod har det ærede Forretningsudvalg udtalt, at en Generalforsamling var — ganske overflødig! Naar Medlemmerne blot fik Lov at skrive Ja eller Nej paa en Stemmeseddel, saa var den Pot ude! Men dette er et meget beklageligt Standpunkt hos det ærede Forretningsudvalg, som synes at savne Forstaaelsen af den oplysende, udviklende, interessevækkende og inspirerende Betydning, som en Sags grundige Debattering og omhyggelige Belysning fra forskellige Standpunkter har baade for Medlemmerne og for — Ledelsen selv. Netop gennem Kamp mellem forskellige Meninger om en Sag fremkaldes *Sandhedens* klare Billede. Men denne klassiske Sandhed synes Forretningsudvalget endnu ikke at have opdaget.

Nu kommer Forslaget derfor bag paa de Uforberedte som en Overraskelse, og Forbundets Medlemmer har hverken haft eller vil faa den allerringeste Indflydelse paa Betingelserne for Overenskomsten.

Er det dog ikke at gaa lidt for egenraadigt til Værks og i *for* høj Grad at tilsidesætte det Hensyn, man naturligt skylder Forbundets Medlemmer?

— — —

Med Hensyn til Forslagets *Realitet*, saa har det ikke hos mig vakt nogen Begejstring. Det falder straks i Øjnene, at *Arbejdsløshedskassen* ikke tiltrædes, skønt denne i Følge hele sin Natur altid maa staa som en intim Allieret til Reservefonden. Dernæst studser man over, at Ny Forening fremdeles staar aaben for Tilgang af Medlemmer, uagtet nævnte Forenings fuldstændige Opgaaen i Forbundet forudsættes i Forslagets Motiver. Endelig forundrer det, at »Ny typ. Tidende« fremdeles faar Lov at eksistere, uagtet Forbundsorganets Spalter selvfølgelig med Overenskomstens Vedtagelse maa forudsættes at staa aaben ogsaa for Medlemmer af Ny Forening.

Saaledes kan der maaske nævnes flere uheldige Sider ved Overenskomsten, men man maa selvfølgelig gaa ud fra, at vore Repræsentanter i Fællesudvalget har gjort alt muligt for at faa disse Ting ordnet tilfredsstillende, men ikke har *kunnet* opnaa mere.

Paa den anden Side opdager man heldigvis, at Ny Forenings Repræsentanter i Udvalget nu endelig efter henved en Snes Aars Forløb er kommen til Erkendelse af, at Den typ. Forening slog ind paa de rette Baner, da den i 1884 gik i Forbund med Hovedstadens andre Fagforeninger i intelligent Forstaaelse af de rige Udviklingsmuligheder, der *den Gang* skabtes ved Samvirken mellem Organisationerne.*

At Ny Forening ved at tiltræde Forbundets Reservefond anerkender Nødvendigheden af at staa solidariske med os i alle Lønspørgsmaal, det er unægtelig Kærnepunktet i det udsendte Mæglingsforslag, hvis Værdi særlig forøges derved, at begge Parters Repræsentanter udtrykkelig betegner dette som et kort Overgangsstadium til en fuldstændig Enhed.

Naar man tager *dette* i Betragtning, synes jeg ikke, man kan forsvare at forkaste det foreliggende Forslag, selv om vi altsaa langtfra i denne Omgang har opnaaet alt, hvad vi ønskede.

Men saa blev Forslaget jo heller intet *Kompromis*. Og *det* er dog maaske alligevel den sundeste og solideste Form for en Samling af det skilte.

I Haab om, at Overenskomstens Vedtagelse i begge Foreninger vil betegne Indledningen til en ny historisk Ærа for en enig typografisk Organisation, giver jeg Forslaget min Stemme.

København, den 9. December 1903. VILH. WARTENBERG.

* Disse Betingelser er jo ikke længere tilstede i den *daværende* Form, men dette Spørgsmaal har jeg tænkt nærmere at komme ind paa gennem et Par Artikler ang. De samv. Fagforbund, som jeg af praktiske Hensyn tilbageholder til nærv. Spørgsmaal ikke mere optager Sindene saa stærkt som nu.

Kære Hr. Wartenberg! Da Deres Artikel er stilet til mig personlig, og da De har en ganske mærkelig Opfattelse af alt, hvad der angaar Ledelsens Arbejde indenfor Dansk Typograf-Forbund — naar De da ikke netop selv har været med i Arbejdet — saa skal jeg med et Par Bemærkninger forsøge — skønt jeg ikke tror det frugter — at retlede Dem.

De skriver, at De »med nogen Forundring erfarede, at vort Forretningsudvalg søgte Forligsforhandlinger med Ny Forening« og videre, at det er »en meget farlig Praksis, at 3 af vore øverste Tillidsmænd, uden at have raadført sig hverken med Delegeretmøde eller Generalforsamling, indleder hemmelige Underhandlinger« osv.

Sig mig en Gang, Hr. Wartenberg, hvorledes kan dette forundre Dem, naar De er vidende om, at der i Foraaret blev givet Dem og den samlede Forbundsstyrelse — som er *Landets* Kollegers Tillidsmænd — udførlig Redegørelse for Forhandlingerne, **uden** at De den Gang fandt ringeste Anledning til hverken at gøre Indsigelse eller til at foreslaa nogensomhelst »Forhandling« med Medlemmerne. Endvidere kan De i Forbundslovenes § 12, 2. St. læse følgende: »Forbundsstyrelsen har — under Ansvar overfor Delegeretmødet — Ret til at træffe Overenskomster for Forbundets Vedkommende med andre udenfor dette staaende Organisationer — saavel i Ind- som Udland«. Denne Paragraf siger tydeligt og klart, at Forbundsstyrelsen og derigennnem Forretningsudvalget ikke i mindste Maade har overskredet sin Kompetence, men har holdt sig til Lovens klare Bogstav. Jeg forudsætter derfor, at De enten ikke kender denne Paragraf eller ogsaa skriver De — blot for at skrive.

Det samme er Tilfældet, naar De i Deres Artikel fortæller, at »Forretningsudvalget har udtalt, at en Generalforsamling var — ganske overflødig!« En saadan Udtalelse er aldrig faldet fra Forretningsudvalget — tværtimod. Og hvis De, Hr. Wartenberg, skulde tvivle om denne min Udtalelse — jeg véd jo, at De er meget mistroisk — saa vil jeg overlade Dem at gennemse det Referat i Forretningsudvalgets Forhandlingsprotokol, hvor den Sag har været til Behandling, og kan De finde en eneste Udtalelse eller Beslutning i den af Dem mod Forretningsudvalget rettede Beskyldning, skal jeg være villig til straks at offentliggøre det i vort Fagblad.

Med koll. Hilsen

F. K. MADSEN.

Fællesgeneralforsamlingen

i Torsdags Aftes var i Begyndelsen besøgt af ca. 250 Medlemmer — i Løbet af Diskussionen tyndede Rækkerne betydeligt ud. Debatten var meget lang og endte først ved 12½-Tiden.

En af Hr. WARTENBERG stillet Resolution, hvis Ordlyd var følgende: »Fælles-Generalforsamlingen i Dansk Typ. Forbund den 10. December 1903 i Anledning af Overenskomst-Forslaget med Ny typ. Forening udtaler: Uagtet man ikke anser det for heldigt, at Organisationens Ledelse uden i Forvejen at raadføre sig med Medlemmerne desangaaende, fremsætter Forslag af saa betydelig Rækkevidde som nærværende til fuldstændig Afgørelse i Løbet af nogle Dage, uden at der gives Medlemmerne Lejlighed til at udøve den allerringeste Indflydelse paa de deri indeholdte Bestemmelser, og uagtet Forslaget paa væsentlige Punkter ikke opfylder Forbundsmedlemmernes Ønsker, saa formener Generalforsamlingen dog, at det foreliggende Forslag til et Kompromis med Ny typ. Forening i begge Parters Interesse bør vedtages, i Forudsætning af, at Vejen dermed gøres aaben for en Samling af alle Danmarks typografiske Arbejdere i én Organisation.«

Resolutionen vedtoges for første Dels Vedkommende omtrent énstemmig, medens anden Del forkastedes med ca. 80 mod ca. 45 St. Derefter vedtoges følgende af Hr. HOLMEN PETERSEN foreslaaet Resolution: »Fællesgeneralforsamlingen i København vedtager at anbefale Kolleger i Provinserne og i København at stemme »*Nej*« til det af Forretningsudvalget stillede Forslag til Overenskomst med »Ny typ. Forening«.«

Det er nu Landets *samtlige* Medlemmer — Kvinder som Mænd — der har at træffe den endelige Afgørelse i det Spørgsmaal, som nu paa 19. Aar har delt Hovedstadens Typografer i to hinanden fjendtlige Lejre. Vi anmoder derfor indtrængende om, at **samtlige** Medlemmer deltager i Afstemningen, saa at denne kan blive et fuldgyldigt Udtryk for, hvad **Forbundets** Medlemmer mener.

»Atter det skilte —«

GLÆDELIGE Overraskelser er for saa vidt ret sjældne i »Dansk typ. Forbund«s Foreningsliv. Men det forekommer mig, at vi ved Overenskomsten mellem »Dansk typ. Forbund« og »Ny typografisk Forening« endelig for en Gangs Skyld er bleven overrasket med en til Dels glædelig Begivenhed.

Naar vi nu her i Provinserne skal til at anerkende den opnaaede Overenskomst, saa er det i og for sig ret naturligt, om der vil falde mindre blide Udtalelser om de Folk, der i en saa lang Aarrække har stillet sig halsstarrige og i den senere Tid gjort sig Umage for at forplumre de københavnske Kollegers Bestræbelser for nye Tariforhold.

Affæren Løvgreen & Wassmann staar os endnu temmelig friskt i Minde, og man maatte den Gang snarere være beredt paa at optage en Kamp med disse Folk — koste hvad det vilde —, end at tænke paa, at der inden ret længe vilde foreligge en Overenskomst om d'Hrr.s delvise Tilslutning til vort Forbund.

Men med den foreliggende Overenskomst paa Bordet og med Mødet den 30. Maj i frisk Erindring, har man Lov til at drage den Slutning, at denne ukollegiale Optræden var en af Foreningens sidste krampagtige Trækninger, saadan som disse kun kan være, naar Medlemmerne indser deres Uberettigelse som selvstændig Organisation og samtidig pludselig ser deres sidste haabningsfulde Redningsplanke glide bort som Taage for Solskin.

Saa griber man til saa ufine Kraftanstrængelser som Affæren hos Løvgreen & Wassmann.

Vi har ikke stor Grund til med Kyshaand at tage imod »Ny typografisk Forening«s Medlemmer, og de bør vide, at vi slagter ingen Fedekalv ved deres Modtagelse.

Det var næppe kun et Tidsspørgsmaal, da denne Forenings Rolle var uden Betydning, og den har derfor handlet klogt i netop nu at tage mod Fornuft. Men man kunde have ventet, at Foreningen havde gaaet med til en fuldstændig Sammenslutning paa det bestaaende Grundlag og ikke nøjedes med at aabne Vejen for Muligheden af Navnet »Ny typografisk Forening«s Forsvinden.

Derimod er der Grund til at *stemme for Overenskomsten*, fordi det er uklogt at slaas indbyrdes i en Tid, hvor det let kan svække Interessen for mere betydningsfulde Opgaver og hvor det gælder om yderligere at grundmure og fuldende det store Centralisationsværk.

Det forekommer mig da, at vi her i Provinserne ved denne Lejlighed bør se bort fra Personerne i »Ny t. F.«. De fortjener ikke vore Stemmer. Men vi stemmer for Overenskomsten i Haab om, at der nu endelig er aabnet en fredelig Adgang til at samle Københavns Typografer til fælles Arbejde med Provinsianerne.

EN PROVINSIANER.

Arbejdernes nyeste kooperative Foretagende.

EFTER at Arbejderne forlængst har vendt alle de private Sygekasser Ryggen, er Kampen nu optaget med de private Forsikringsselskaber. Og dette med god Grund. Thi ligesom hine spekulerede i Arbejdernes Frygt for Sygdommen og dens Følger, spekulerer de private Folkeforsikringer i Arbejdernes Frygt for den Nød, der fremkommer ved Familjeforsørgerens Død. Staten har paa dette Omraade som paa de fleste andre forsømt sin Pligt overfor de Smaa i Samfundet. Medens den lavede en billig Livsforsikring for de Velhavende, overlod den Forsikringen af de mindre bemidlede til den private Udbytning.

Nu har de københavnske Fagforeninger og Sygekasser paataget sig den Opgave, som Staten burde have løst for længe siden, at danne en Livsforsikring, der byder Arbejderne Forsikringens Goder paa de billigst mulige Vilkaar.

Arbejdernes Livsforsikringsselskab, som nu har begyndt sin Virksomhed, skal løse Opgaven. Selskabet er baseret paa det samme Princip som de øvrige Folkeforsikringsanstalter, nemlig ugenlig Indbetaling af Præmierne, hvilken Basis er en Betingelse for, at det store Flertal af Arbejderne overhovedet kan lade sig forsikre, men desuagtet byder Selskabet paa Præmier, der er ca. 20 pCt. billigere end de bestaaende Forsikringsselskaber, der arbejder med ugenlige Præmier.

Men dette er ikke den eneste Fordel Arbejdernes Livsforsikringsselskab byder fremfor de bestaaende Selskaber af denne Art.

Først og fremmest kan Selskabet tilbyde de Forsikringssøgende, at *Forsikringen træder i Kraft straks*, saasnart den er antaget, medens de hidtil bestaaende Folkeforsikringer har den saakaldte Karenstid fra 2 til 5 Aar, i hvilken Tid Forsikringerne slet ikke eller kun delvis er i Kraft.

Dernæst kan Arb. Livsforsikringsselskab tilbyde de Forsikrede Bonus. (Udbetaling af Overskudet til de Forsikrede) Bonus *reklamerer* ganske vist alle Forsikringsselskaber med. Men hidtil har jo intet Folkeforsikringsselskab været i Stand til at *udbetale* Bonus, og naar man véd, at disse Selskaber bruger omkring Halvparten af hele deres Præmieindtægt til at administrere for, kan man med Rette antage, at det har lange Udsigter med Bonusudbetalingen.

Arbejdernes Livsforsikringsselskab derimod har samtlige sine Forsikringer genforsikret i Statsanstalten for Livsforsikring, og foruden at Selskabet derved opnaar at kunne tilbyde de Forsikrede den størst mulige Garanti for Opfyldelse af Selskabets Forpligtelser, opnaar det tillige at deltage i Statsanstaltens Bonusudbetalinger, som i Følge Kontrakt skal gaa videre til de Forsikrede. Naar dertil kommer, at Selskabet kan tilbyde de Forsikrede en saa lang Restancefrist — ca. 1 Aar — at man derved kommer ud over alle de Hindringer, der ellers lægger sig i Vejen for Arbejderne, naar der er Tale om at binde sig til en regelmæssig Udgift, saasom Arbejdsløshed, Sæsonarbejde, Sygdom, Militærtjeneste o. s. v. og Forsikringen forbliver i Kraft selv under Krig, samt at de i Selskabet tegnede Forsikringssummer i Henhold til kgl. Konfirmation af vedkommende Paragraf i Selskabets Statuter er undtagen fra Arrest, Beslag og Eksekution, vil man forstaa, at det er mange og store Fordele, der bydes i Arbejdernes Livsforsikringsselskab fremfor i de Forsikringsselskaber, Arbejdernes store Masse har benyttet hidtil.

Det er Meningen, at Selskabet lidt efter lidt vil søge det indrettet saaledes, at Arbejderne kan indbetale Præmierne samtidig med deres Fagforenings- eller Sygekassekontingent.

Selskabet har sit Kontor i Nørre Farimagsgade 47, 3. Sal, lige over *Soc.-Demokr.s* Redaktion, og har Telefon Nr. 7927.

Nær og Fjærn.

Juleindsamlingen i Odense. Tegningen af Bidrag til vore arbejdsløse og trængende Kollegers Juleglæde har i Aar for Odenses Vedkommende givet den nette Sum af **332 Kr. 50 Øre**.

For dette overraskende gode Resultat, til hvis Fremkomst alle Principaler og Forre ninger tilsammen har bidraget med godt 100 Kr., bringes hermed alle Ydere en hjærtelig Tak.

Samtidig bedes erindret, at Bidragene maa være Undertegnede i Hænde den *19. December*, som er *aller yderste Frist.*

ERNST JØRGENSEN.

Lønforhøjelse. Ved Hr. Direktør FÆSTERS Velvilje er Lønnen for den største Del af Sætterne og Trykkerne hos Schultz hævet med ialt ca. 75 Kr. pr. Uge fra 15. November at regne.

Stiftelserne afholder deres aarlige Generalforsamling paa Søndag Kl. 11 Form. i Citys Selskabslokaler, Citygade. Da Dagsordenen er meget omfangsrig og af vidtrækkende Betydning, bl. a. en Del meget væsentlige Lovændringer, vil forhaabentlig Medlemmerne denne Gang give talrigt Møde. Vi retter derfor en indtrængende Anmodning til alle om at komme tilstede, saaledes at det ikke bliver et Faatal af Medlemmerne, der skal tage Bestemmelse om de ny Love.

Brand! Vor Kollega, Faktor L. CHR. NIELSEN i Odense, har udgivet en Julebog for Arbejdere, kaldet »Brand«, hvoraf første Oplag allerede er udsolgt. »Brand« har et meget interessant og afvekslende Indhold, om der end findes Ting, som nærmest hørte hjemme i et Fagblads eller Dagblads Spalter. Selve Udstyrelsen hører ikke til det bedste, hvad ogsaa Forfatteren gør opmærksom paa, men han betragter »Brand« mere som et Forsøg og lover, at saafremt Forsøget lykkes, da skal denne Mangel ad Aare blive afhjulpet. Vi betragter imidlertid dette som en Fejl; thi skal et saadant Forsøg undgaa at drukne i den store Mængde af Julebøger, der Aar efter Aar sendes ud paa Marked:t, saa maa Udstyrelsen straks være saaledes, at den fængsler og vækker Opmærksomhed — det kan man ikke sige, at »Brand« gør. Indholdet er som sagt interessant og læseværdigt.

Arbejdernes Teater paa Enghavevej opfører i denne Tid for fuldt Hus »En Skibbrudden«. Forfatteren til dette smukke Skuespil er et af Den typ. typ. Forenings ældste Medlemmer, Hr. TH. ANDERSEN. Handlingen foregaar i København i Begyndelsen af 60erne og er en scenisk Bearbejdelse af hans Roman »Dronningens Mølle«. I Stykket forekommer en stemningsfuld Julesang, og det morsomme er, at for et Par Aar siden skrev Hr. Andersen et Juledigt til *Typ.-Tid.* — det er dette Digt, som nu er sat i Musik og synges i »En Skibbrudden«. Stykket spilles godt, ja enkeltes Spil hæver sig endog betydeligt op over, hvad man ser paa Sekondteatrene. Vi anbefaler Kollegerne at aflægge et Besøg i Arbejdernes Teater paa Enghavevej.

Hellstrøms Vaskeri. Ved pekuniær Bistand fra forskellige Sider og med Hjælp fra Organisationen har vor afdøde Kollega, *Th. Hellstrøms Enke*, fra Oktober Flyttedag faaet etableret et Vaskeri og Strygeri i Forbindelse med Rulle i Stefansgade 37, Kld. Vi henleder vore Kollegers Opmærksomhed herpaa og forventer, at de vil bidrage deres til, at denne Virksomhed fra Fru Hellstrøms Side kan blive hende til Gavn og Glæde, ikke alene af Hensyn til hendes afdøde Mand og deres fire Børn, men ogsaa fordi denne Etablering er et Forsøg, som, hvis det lykkeligt gennemføres, kan blive fortsat overfor andre af vore daarligst stillede Kolleger og deres Enker.

Som en Lettelse for at støtte hende kan vi tilføje, at Tøjet baade hentes og bringes.

Nordisk Boktryckarekonst Nr. 11 er udkommet. Af det meget interessante Indhold skal særlig fremhæves en sympatetisk Artikel om Hr. P. LAURITZENS Virksomhed som Formand for Den typ. Forening. Et Portræt af Hr. Lauritzen er ganske glimrende trykt.

»**Julebladet**« er Navnet paa et lille Blad, som vor Kollega N. Chr. Nielsen med Julen for Øje har udgivet til den billige Pris 10 Øre. Da Hr. Nielsen har gaaet ledig i lang Tid og trænger til Støtte, vil Kollegerne ved at købe »Julebladet« hjælpe lidt paa hans trykkede Forhold.

Efterlysning. Hr. Typograf JENS CHRISTIAN JENSEN, forhen af Randers, der formentlig har Ophold i København, bedes venligst at opgive sin Adresse til Typograf N. P. Nielsen, Lindegade 14, Kolding.

Rettelse. I Art. Om Landsorganisationer o. s. v. har følgende Sætterfejl indsneget sig: I Resolutionen skal »praktisk ligestillede« være »politisk ligestillede« og i Slutningen af Art. »Undervandsdæmning«, som skal være »Undervandsdønning«.

Styrelsesmøder.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Torsdag den 3. December.

Forholdene paa et Stentrykkeri drøftedes. En Skrivelse fra Forretningsføreren for Dansk litogr. Forbund forelaa. Det besluttedes at søge Forhandling med Dansk litogr. Principalforening. — Fra et Medlem forelaa der Klage over, at hun var bleven jaget fra sin Plads, fordi hun havde besørget et Ærinde i sin Arbejdstid, der tog 1/2 Time, hvad Faktoren først havde givet hende Tilladelse til. Det besluttedes at fordre hende indsat i hendes Plads igen og i fornødent Fald at lade Sagen gaa til Voldgiftsretten.

H. C.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 6. December.

Nogle Ændringer i Arbejdsforholdene i et Bladsætteri vedtoges det at nægte. — Et Bladpersonales Arbejdsmetode vedtoges det at henvise til Undersøgelse af Forretningsudvalget. — Det vedtoges at fastholde, at en Bogsætter ikke kan beskæftiges enkelte Dage i Bladsats uden mod den for Bladsætterier gældende Ugelønsbetaling. — Betalingen af en Del Godtgørelsesannoncer henvistes til Paadømmelse ved Voldgiftsretten. — Forslaget vedrørende Ny typ. Forenings Tilslutning til Dansk Typograf-Forbunds Reservefond vedtoges det at anbefale samt at indkalde til Generalforsamling i den Anledning. — Afvikling af en Panteobligation i Sanatoriet henvistes til Afgørelse af Forretningsudvalget. — Der var faldet Voldgiftskendelse ang. en Maskinsætters Afskedigelse fra Bagges Bogtrykkeri. Det vedtoges af Lokalkassen at afholde det vedkommende Sætter ved Arbejdsløsheden lidte Tab. — Formanden gav forskellige Meddelelser, der toges til Efterretning.

P. B.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Lørdag den 5. December. Alle mødt.

Forholdene i et herværende Trykkeri drøftedes. Man vedtog at rette en Henvendelse til Forretningen om at faa en Forhandling i Stand for derigennem at søge Forholdene bragt i Orden. — En Bogtrykker mener sig berettiget til at have en Lærling for meget, da han giver den ældste Lærling 24 Kr. om Ugen. Lærlingen maa enten gøres til Svend eller den sidst antagne Lærling afskediges. — Overenskomst med Ny typ. Forening forelaa og godkendtes, — Det vedtoges at udsende Stemmesedler til Valget af Medlemmer af Voldgiftsretten. T.

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest den 18. ds.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes om Vedk. er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv. Saa fyldige Oplysninger som muligt.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes senest *den 18. ds.* til Undertegnede opgive Opholdssted *den 23. ds.* ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingsformand erholde deres eventuelle Part udbetalt.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse, ligegyldig hvilken Afdeling, de tilhører, maa ligeledes indgive Andragende inden Lørdag den 19. ds. til Forbundskontoret, Gl. Strand 46,2. Det er ikke tilstrækkeligt at staa anført i Arbejdsløshedsprotokollen.

København, 3. Decbr. 1903. FORRETNINGSUDVALGET

Enhver eventuel Restance maa være betalt inden 52. Uge, da i modsat Tilfælde i Henhold til Lovenes § 33 Udslettelse vil finde Sted.

Gustav Clausen. Chr. Østergaard.

Afstemningsresultat.

Den i Dag stedfundne Optælling af Stemmesedler til Valg af Medlemmer til Voldgiftsretten gav følgende Resultat:

CARL NIELSEN (*Social-Dem.*)	388 St.
P. BERENDT (*Schultz*)	342 —
ACTON MØLLER (*Græbe*)	256 —

Derefter havde H. Chr. Jørgensen 203, C. Christiansen 190, Carl Schmidt 124, J. Jansen 110, Carl Schnoor 104 og Jens Ove Petersen 99 St.

Ialt var afgivet 666 Stemmer, hvoraf 20 ugyldige og 28 blanke.

København, 6. December 1903.

JOH. LARSEN. ALB. PETERSEN. WESTY HANSEN. ROBERT MØLLER. ANTON ANDERSEN. ANTON NIELSEN.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Thisted (Amts-Avisen, 8 Typ., 8 Kr., Amts-Tid., Red. M. Aaberg 2 Kr., Redaktionssekretær H. Borrild 1.00, 1 Typ. (Henr. Nielsen) 1.00; indsamlet hos Private af Lokalformanden 5.00.), tils. 17.00, F. E. Bording (Principal, Sættere, Trykkere, kvl. og mdl. Trykkeriarb.) 66.70, L. Wimmer (Calberg) 0.50, Adresse-Avisen 2.10, Nykøbing F. (Flktid., Nyk. Dgbl. og Stiftstid., Redaktører hver 10 Kr., Bogtr. Pontoppidan 5.00, Red. Frederiksen 5.00, Typografernes Privatkasse 25.00, 19 Medl. hver 2.00, 3 Ikke-Medl. 6.00, 3 do. 3 Kr.), tils. 112.00, Assens Lokalafdeling 15.00, Truelsen 5.25, Sivertsens Bogtr. 1.30, Henriksens Sættere (2. Bidr.) 1.50, Thieles Sættere (gl. Foren.) 3.25, Kihls Personale (4. Bidr.) 4.65, Aug. Andersen (mdl. og kvl.) 2.05, Hoffensberg (2.—4. Bidr.) 7.50, Berlingske Tidende 37.50, Vilh. Hansens Trykkeri 8.00, Aller (Sættere 3.25, Trykkere 2.25, kvl. 1.30), tils. 6.80, Chr. E. Jensen 0.50, Birchs Personale 1.00, City 2.10, Thomassen 1.50, Hoffmanns Personale 1.25, Schultz (Sættere 14.75, Trykkere og Kvinder 5.70), tils. 20.45, Centraltrykkeriet 16.00, Aftenbladet 2.75, Nakskov (Red. N. Th. Petersen 10.00, Vestloll. Avis og Red. Eriksen 10.00, Redaktionssekretærerne Kampmann, Thomsen og Hansen hver 2.00, Bogtr. Hansen 2.00, Bogtr. A. Hansen og Joh. Pedersen hver 2.00, Red. Hintz 2.00, R. A. 2.00, 14 Medl. hver 2.00), tils. 64.00, Roskilde (Typograferne 29.00, Rosk. Avis 5.00, Rosk. Dgbl. 5.00), tils. 39.00, ialt Kr. 439,65; med det tidl. indkomne ialt Kr. 1067.25.

I Nr. 48 staar Schultz for 12.50, der skulde staa Schultz (Sættere 14.00, Trykkere og kv. 12.50). Hovedsummen passer.

København, den 10. Decbr. 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Otto Liliegreen, udl. 1/12 1903 hos Trier og Johan Andreas Hansen, udl. i Stege 1/5 1901 (Mohr & Co.), tidl. Medlem. Trykkerafdelingen: Laur. Chr. Bauer, udl. hos Hohlenberg og Thorleif Foss, udl. 1/12 1903 hos Eriksen. Sygeafdelingen: Sætter Mehlsens Hustru Johanne og Sætterlærling Ivan Peter Carstensen (Good-Templar Trykkeriet). De kv. Trykkeriarbejdere: Emilie Sørensen (I. Cohen) og Kirstine Henningsen (Kristl. Dgbl.).

Provinserne: Hillerød, Hans Vilhelm Hansen, udl. 1/12 1903 i Frederiksb. Amtstid. efter 5 Aars Læretid (Prøve aflagt). Ringsted, Ludvig Petersen (tidl. Medlem), arb. i Ringsted Folketidende.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1480, Georg J. Nielsen (O. C. Olsen) fra Nakskov. 1761, Carl Martin Mouritzen (Eksprestr.) fra Udlandet. 1719, Niels Adolf Hansen og 2027 (Norsk Centralf.), Ludv. B. Aas (begge til Rosenberg fra Rejse).

Provinserne: Roskilde, 1604, A. Olsson og 368, Niels Peter Andersen. Odense, 1487 (Norsk Centralf.), Lars Osnæs (Fyns Venstre blad), 1257, M. P. Larsen (Milo) og 1349, A. L. Bøtcher (Stiftstid.). Esbjerg, 1755, O. M. N. Westermann (i Pl.). Fredericia, 8504 (Svensk Forb.) Julius Karlsson (syg fra Rejse). Køge, 1371, H. H. Fischer. Slagelse, 1632, Jacob Henrik Zebitz fra København. Helsingør, 1213, R. F. Wichmann (fra Rejse). Frederikshavn, 1527, Thorvald Kassone.

Bortrejste.

Provinserne: Roskilde, 1411, P. Emil Petersen til Kbhvn. i Pl. Assens, 1257, M. P. Larsen til Odense i Pl. Aarhus, 1465, A. M. Andreasen og 1437, Hans Chr. Holm (begge til Vejle i Pl.), 1643, Ernst Stabell Hansen til Odense i Pl., 1450, Marinus Frederiksen til Odder i Pl. og 1272, Jens Carlsen (arbl.).

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdelingen: 4257, Galvanoplastiker Chr. Carl Nielsen (Aller) overgaaet til andet Erhværv uden An- eller Udmældelse og 1979, R. V. Hørringsen (B. Nielsen).

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarbejdere: Fanny Winther (fratraadt Faget).

T. S. *Ekstraordinær Generalforsamling* afholdes Søndag den 20. December umiddelbart efter Øvelserne i Øvelseslokalet.

Dagsorden: 1. Lovændringerne. 2. Eventuelt.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10. Vinterfesten afholdes Søndag den 17. Januar i Larsens Lokaler. Fællesspisning (koldt Bord med varm Ret) à 2 Kr. Dans og Punsch gratis. Tegning, som er bindende, modtages af Styrelsen.

ANNONCER

En yngre Sætter,

Broncemedalje for Fagprøve, søger Plads i en Provinsby fra 1. Januar. Billet mrkt. »Kani« modtager Ekspeditionskontoret.

Typografernes Broderkreds

holder Møde Lørdag den 12. Decbr. Kl. 8 i K. F. U. M., Gothersgade 115 o. G. — *Enhver Typograf er velkommen.* Indleder: Formanden. Ærnne: 2. Peters Brev 1, 12—21.

W. Zachrissons

Bogtrykkeri-Kalender

for *1902—1903*, 10. og 11. Aargang, udkommer i Midten af December Maaned.

Kalenderen bliver denne Gang særlig interessant, da den bl. a. indeholder danske Artikler.

Pris Kr. 3.00 elegant indb. + Forsendelsesomkostninger. Efter 1. Januar 1904 er Prisen *Kr. 5.00.* Bestillinger modtages af

R. Helmer,
Bille Brahes Vej 4. V.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 18 DECEMBER 1903 XXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Medlemmerne gøres opmærksom paa, at de udsendte Stemmesedler maa være Forretningsudvalget, Gl. Strand 46², i Hænde **senest Lørdag den 19. December**. Der stemmes enten **Ja** eller **Nej**.

For at Resultatet af Afstemningen ikke skal blive tilfældigt, anmodes samtlige Medlemmer saavel i Københavns som i Provinserne om at afgive deres Stemmer.

København, 12. Decbr. 1903. FORRETNINGSUDVALGET.

Juleuddelingen.

Udbetalingen i København sker Onsdag den 23. ds. paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46², Kl. 12 Middag.

Arbejdsløshedsunderstøttelse for Juleugen udbetales Torsdag d. 24. ds., *Kl. 9—11* og *Sygeunderstøttelse* samme Dag *Kl. 12—2. Kontoret er lukket fra 11—12 og efter Kl. 2.*

Ny typografisk Forening kontra Dansk Typ.-Forbund.

UNDER denne Overskrift har jeg skrevet tre Artikler i *Typ.-Tid.* i Nr. for 20. Marts, 10. og 24. Juli.

Da det selvfølgelig kun vil virke trættende at gentage for meget, skal jeg her kun citere, hvad der er absolut nødvendigt for Belysningen af det i Øjeblikket aktuelle Spørgsmaal.

Som Svar paa en »Menig«s Situationsbetragtninger i *Ny typ. Tid.* skrev jeg den 10. Juli bl. a.:

»I *Ny typ. Tid.* har en »Menig« under Overskrift: »Situationen« fremsat nogle Betragtninger angaaende Forhandlingerne mellem Dansk Typograf-Forbund og Ny typ. Forening om en Sammenslutning.

Om dette Spørgsmaal skal jeg ikke indlade mig paa ret vidtløftige Forklaringer, da jeg heller ikke har *andet Kendskab hertil end hvad der er blevet mig meddelt*, men i Henhold hertil er der gjort Ny typ. Forening det Tilbud, at den kunde indtræde i Forbundet *som en Brancheafdeling* (altsaa blive ligestillet med f. Eks. *Trykkerforeningen*, der jo tæller ligesaa mange Medlemmer) og derigennem have faaet Repræsentation saavel i Forretningsudvalget som i Forbundsstyrelsen og herved altsaa faaet Indflydelse ogsaa paa Lønforholdene.

Ny typ. Forening kan, efter min Opfattelse, ikke med Berettigelse forlange mere, *og at Betingelserne for Optagelse aldrig bliver andre, anser jeg for givet.*«

I et Gensvar herpaa skrev en »Menig« i *Ny typ. Tid.* for 18. Juli bl. a.: »At den urbane Tone, hvori min Artikel var skrevet, gav en lille Gnist af Haab om, at i det mindste *vi* kunde komme hinanden lidt nærmere i Forstaaelsen af de Ting, der er os imellem, og de Ting, der baader os og vor Stand bedst.« — —

Og som Svar paa den af mig anviste Vej om at indtræde i Forbundet som Brancheafdeling:

»Finder De virkelig, Hr. A., at et Forbund som det, der hersker mellem Trykkerforeningen og D. t. F., er Idealet af Centralisation? *Mig* forekommer det, at Trykkerforeningen ved den ringeste Anledning vender det Laadne ud. Naar der saa kom en »Brancheafdeling« til, kunde der snart komme til at herske en rar, »hyggelig« Stemning i Forbundet.

Deres Raad om selv at lægge mig i »Selen« skulde jeg med største Glæde følge; thi ogsaa jeg er klar over, at det var *bedst* at staa enige. Men — skal der komme noget ud af al denne Talen om Sammenslutning, maa Skeen tages i en anden Haand fra Forbundets Side. Med Brutalitetens Svøbe tvinger man ingen fri Mand. Først maa det gode, gamle Forhold genoprettes, og her er Ny typ. Forening sikkert villig til at række *sin* Haand, — vi maa *anerkende* og *agte* hinanden — saa kunne vi tales ved. De véd, Hr. A., hvad der i Realiteten skiller vore to Foreninger, og i en Forhandling om Sammenslutning maa dette Moment ikke lades ude af Betragtning. Man maa ikke kræve *alt* af den ene Part og selv undlade at ofre. — Den Dag, da Muligheden for et stort, *uafhængigt*, internationalt, typografisk Forbund foreligger, skal jeg trykke Deres Haand; thi da er vort Maal fælles.« — —

I ovennævnte Artikel skrev en »Menig« endvidere, at han ansaa det da paabegyndte Forhandlingstilbud fra Forbundets Side som Skinforhandlinger, hvortil jeg svarede:

»Om de af Forbundet tilbudte og førte Forhandlinger har De den Opfattelse, at det kun har været Skinforhandlinger. Det er jo vanskeligt at paatage sig noget Ansvar i saa Henseende, naar man ikke selv har deltaget i disse, men jeg er dog sikkert i min gode Ret, naar jeg returnerer denne Beskyldning til Ledelsen for Ny typ. Forening.

Fra min Side har der imidlertid ikke været nogen Bagtanke, derom kan jeg forsikre Dem, med min Artikel i *Typ.-Tid.* for 20. Marts (altsaa *forinden* der fra Forretningsudvalgets Side var blevet tilstillet Ny typ. Forening noget Forhandlings-Tilbud), og hvori jeg slog til Lyd for at faa den Strid bilagt, der herskede mellem de to Organisationer, men ligesom jeg den Gang fastholdt, *at det var Ny typ. Forenings Pligt at komme med et Tilbud til os, da der aldrig fra denne Forenings Side er gjort noget alvorligt Forsøg i saa Henseende, saaledes er mit Standpunkt ogsaa endnu.*«

Enhver vil af de gjorte Citater se, at jeg allerede i min Artikel den 20. Marts (altsaa forinden der fra *Forretningsudvalgets* Side var indgivet noget Forhandlingstilbud til Ny typ. Forenings Bestyrelse) fastholdt, at det var Ny typ. Forenings Pligt at komme med et Forhandlingstilbud til Forbundet, da det saa ofte uden Resultat var sket fra vor Forenings Side.

Ligeledes vil man af det fremhævede se, at mit Synspunkt paa Betingelserne for Indtrædelsen har været, at Ny typ. Forening absolut skulde indtræde i Forbundet som Brancheafdeling paa lignende Maade som Trykkerforeningen, og dette mit Synspunkt fastholder jeg endnu, saa meget mere som her er Tale om en Afdeling af Sættere.

At jeg derfor ikke vil stemme for den foreslaaede Overenskomst, kan vist Ingen fortænke mig i.

I sit Gensvar om Indtrædelsen i Forbundet som Brancheafdeling svarede en »Menig« ikke andet end det af mig foran citerede, og for det første Punkts Vedkommende betragtede jeg det ikke som nogen særlig alvorlig Indvending, hvorimod den stærkeste og egentlig eneste Indvending mod Genindtrædelsen var den, at vi stod i De samv. Fagforbund, og det er jo ogsaa det Stridsspørgsmaal, hvorpaa Ny typ. Forening har søgt at hævde sin Eksistensberettigelse, og hvormed man ogsaa har søgt at slaa al Talen om Egoisme eller lign. ned.

Saa meget mere maa man nu forbavses over, at de tre Herrer, der har været Medlemmer af Forhandlingsudvalget, er gaaet med til en Indmeldelse i Reservefonden og derigennem indordne sig under De samv. Fagforbund, men derimod bestemt modsat sig at indtræde i vor Arbejdsløsheds- og Rejsekasse, thi ved en saadan Fremgangsmaade prisgiver d'Hrr. jo netop deres Medlemmer for Berettigelsen i Angrebene om Egoisme.

Jeg kan ikke se rettere, end at naar d'Herr. ikke er gaaet med til Indtrædelse i vor Arbejdsløsheds- og Rejsekasse, saa bunder det udelukkende i, at d'Herr. vil redde »Æren«, kunde sige, at de dog ikke har »overgivet« sig helt til Forbundet.

Hvor forkert ser d'Herr. dog ikke paa Forholdene; de udelukker deres Medlemmer fra at have Stemmeret i Forbundets indre Anliggender, kun paa et Omraade faar de Stemmeret, nemlig i hvad der angaar Reservefonden.

At det er et aldeles forkasteligt Princip maa være enhver indlysende, idet vi ikke kommer hinanden et Hanefjed nærmere uden ved Samarbejde i Organisationens Tjeneste; thi at dette har sin store Betydning, ser man bedst af, at der for Øjeblikket sidder tidligere Ny Typ-Medlemmer i Lokalafdelingens Styrelse, og jeg vil ikke lægge Skjul paa, at der indenfor Ny typ. Forenings Ramme findes adskillige Mænd, som vi vilde være godt tjent med, hvis de vilde ofre deres Arbejde i Forbundets Tjeneste.

Men alt dette forhindre d'Herr. jo netop ved deres Makværk af et Sammenslutningsforslag, idet de opretholder saa godt som alle Stridsspørgsmaalene, nemlig: *Ny typ. Tid.s* Bestaaen, aaben Adgang for ethvert utilfreds Medlem i begge Foreninger til at gaa frem og tilbage, og sidst og ikke mindst Berettigelsen af Talen om Egoisme ved ikke at ville tiltræde vor Arbejdsløsheds- og Rejsekasse.

Jeg vil derfor tillade mig at rette en Appel til enhver Ven af et for begge Parter hæderligt og værdigt Forlig. Stil Forslag om:

1. *Tiltrædelse af Dansk Typ.-Forbunds Arbejdsløsheds- og Rejsekasse,*
2. *Opretholdelse af det nuværende Medlemsantal i begge Foreninger indtil en fuldstændig Sammenslutning kan finde Sted.*

Herfra undtages dog Nyudlærte, hvem det stilles frit, hvilken Organisation de vil tilhøre. P. BERENDT.

Nedenstaaende vil man finde Hr. BERENDTS Betragtninger imødegaaet. Kun dette: Hr. B. siger, at han i sin Artikel af 10. Juli skrev, at han ikke har andet Kendskab til Forhandlingerne end »hvad der er blevet ham meddelt om et Tilbud til Ny typ. Forening om at indtræde i Forbundet som Brancheafdeling«. *Men den 28. Juni fik Hr. B. i Forbundets Styrelsesmøde* — ligesom Hr. Wartenberg — *en udførlig Redegørelse for Forhandlingerne, og lige saa lidt som der heri var Tale om nogen selvstændig Brancheafdeling, lige saa lidt fandt Hr. B. Anledning til at gøre en eneste Indvending mod det Forslag, som den Gang forelaa fra Forretningsudvalget.*

Hr. B.s Stilling til Forslaget **nu** er saa meget mere forbløffende, som han i sin Motivering til Forretningsudvalget har udtalt sig ganske anderledes. Hvis Hr. B. ønsker at komme nærmere ind herpaa, udbeder vi os hans Sanktion til at optrykke hans Brev — og de københavnske Kolleger skal da se, hvorledes Hr. B. gaar til »hvilken Side hver anden Gang«. RED.

Før Afstemningen.

At det omsendte Forslag til Overenskomst mellem Ny typ. Forening og Dansk Typograf-Forbund vilde blive modtaget med Misfornøjelse af de »uforsonlige« indenfor de to Organisationer, maatte man naturligvis være forberedt paa. At dette vilde give sig Udslag paa de københavnske Afdelingers Generalforsamling, var for saa vidt berettiget, som den aarelange Strid selvfølgelig har sat sine Mærker saa dybt, at man meget godt kan *forstaa*, at det korte Varsel, som Københavns Typografer havde haft til at sætte sig ind i Forslaget, vilde stemme en Del Kolleger fjendtligt. Men efterat man nu har haft Lejlighed til roligt at overveje, hvilke Konsekvenser en Forkastelse af Forslaget kan medføre for et *fredeligt* Samarbejde mellem Københavns Typografer, nærer vi den Tro, at ogsaa Flertallet af de københavnske Afdelingers Medlemmer vil kunne forstaa, at Forslagets Vedtagelse i Virkeligheden betyder et *Overgangsstadium*, som sikkert vil medføre en endelig Sammenslutning af de to hidtil fjendtlige københavnske Foreninger, medens dets Forkastelse vil skyde dette ud i en uvis Fremtid, *hvis* det da overhovedet nogensinde naar saa vidt.

Forslagets Modstandere deler sig i to Dele. Den ene Part mener, at Ny typ. Forening burde have tiltraadt ogsaa Arbejdsløsheds- og Rejsekassen samt udstedt Forbud mod, at de to Sætterforeninger optager hinandens Medlemmer — medens dog Nyudlærte kan tiltræde hvilken Forening, de ønsker — den anden Part holder for, at Ny typ. Forening burde have opløst sig, overleveret sin Kassebeholdning til Forbundet og saa mældt sig ind som Enkelt-Medlemmer. Det sidste Standpunkt har vor udelte Sympati — naturligvis — men da der til dets Gennemførelse desværre kræves to Parter, og Udsigten dertil er ganske haabløs indenfor Ny typ. Forening, maa man paa Forhaand opgive det. Vi kan heller ikke tro, at det store Flertal af Forbundets Medlemmer vil stille sig paa dette Standpunkt og forlange *alt* eller *intet*; thi vor Organisations Historie viser, at vi paa andre Omraader er begyndt paa anderledes bar Bund og dog har formaaet at skabe Resultater, selv om vi paa et vist givet Tidspunkt har maattet nøjedes med smaa Fremskridt. Ganske vist — Ny typ. Forening har skuffet os før i det Samarbejde, vi har haft paa andre Omraader, men Tiderne forandrer sig, og for det første har de Forslag, som nu foreligger, **ikke** foreligget før, og dernæst tror vi, at hele den Udvikling, som det typografiske Fag undergaar og vil fortsætte med, utvivlsomt vil aabne Øjnene ogsaa paa Ny typ. Forenings Medlemmer, saa at de vil indse, at det er en uafviselig Nødvendighed, at danske Typografer **maa** staa solidariske indenfor **én** Organisation.

Det andet Standpunkt forstaar vi derimod ikke. Det kunde endda være, hvad det være vilde, med Tiltrædelsen af Rejse- og Arbejdsløshedskassen, endskønt man ikke begriber, hvorfor Ny typ. Forening saa ikke skulde tiltræde Syge- og Begravelseskassen. Ligeledes vilde der jo herved være blevet slaaet fast, at der kunde eksistere to *ligeberettigede* **Sætter**-Afdelinger indenfor Dansk Typograf-Forbund. Det nuværende Forslag er derimod en *Overenskomst* mellem to kontraherende Parter og præjudicerer *intet* i denne Henseende. Men det absurde i Tanken er Bestemmelsen om *at lukke af for hinandens Foreninger*, og saa endda gøre det paa den mærkelige Maade, at lade **nyudlærte** *vælge hvor de vil indmælde sig!*

Det gør ikke Forslaget bedre, at det oven i Købet er *et Medlem af Forbundsstyrelsen*, som stiller det, og som bruger et Ord som *Makværk* om det af Udvalget foreslaaede Forslag! Ja, hvis *Ord alene* kunde gøre det af med et Forslag, vilde det se trist ud for dets Skæbne. Heldigvis skal der mere til.

Vi skal ikke gaa nærmere ind paa det foreslaaede, fordi vi er ganske overbevist om, at Forbundets Medlemmer forstaar saa meget af Organisationsarbejdet, at de vil være klare over det ganske uholdbare i at skabe en Flok **uorganiserede**. Naar vi overhovedet har nævnt det, er det fordi det i Forbindelse med et udsendt Cirkulære, hvorunder det paagældende Forbundsstyrelsesmedlems Navn ogsaa staar, kaster et ejendommeligt Lys over hele hans Stilling. Dette Cirkulære er, uden at man en Gang har fundet Anledning til at sende Forbundets Forretningsudvalg det, sendt ud til Landets Afdelinger. Uden at angive *en eneste Grund*, uden med et Ord at motivere, *hvorfor* man har taget sit Standpunkt, opfordrer man samtlige Kolleger til at stemme *Nej*, ja opfordrer endog dem, som har stemt, *til at annulere deres Stemmesedler og stemme paany!* Det skal dog fremhæves, at det kun er 37 Typografer fra *ét* Trykkeri, som har slaaet Følge med det paagældende Medlem af Forbundsstyrelsen.

Vi haaber og venter, at navnlig Provinskollegerne vil vide at vurdere et saadant Skridt efter Fortjeneste og ved deres Stemmeafgivning give det Svar, som en saadan Adfærd fortjener.

Endnu en Gang opfordrer vi til Slut **alle** Medlemmer til at stemme. Det skal nu afgøres, om den lokale Strid i Hoved-

staden skal føres videre eller om man skal gøre et alvorligt Forsøg paa at bilægge den, saa at **Landets** Typografer kan samles i solidarisk Enighed for at løse de Opgaver, som den kommende Tid i rigt Maal vil stille. Derfor: **Stem!**

København, den 16. December 1903.

P. HVIDTFELDT. F. K. MADSEN. VICTOR PETERSEN.

Mæglingsforslaget.

KÆRE Redaktør Madsen! Deres Bemærkninger til min sidste Artikel foranlediger mig til nedenstaaende Gensvar:

At der ved Fællesstyrelsesmødet — der ikke, som De skriver, holdtes i Foraaret, men derimod efter Midsommer, altsaa *flere Maaneder senere end Underhandlingernes Paabegyndelse** — blev givet de tilstedeværende Styrelser en fortrolig Meddelelse om de med Ny Forening førte Forhandlinger, der forresten paa dette Tidspunkt var gaaede i Staa, har jeg ikke bestridt i mit Indlæg. Men dette forandrer intet som helst i den Kendsgærning, at Ledelsen nu pludselig overrasker (for ikke at sige overrumpler) Medlemmerne med et saa epokevækkende og betydningsfuldt Forslag — oven i Købet i Form af et ubetinget *Enten—Eller* —, uden at der gives Medlemmerne fornøden Tid og Lejlighed til at drøfte Sagen indgaaende.

Det er nemlig *heri*, at Hovedfejlen ligger. *Hvorfor* dette Jageri med selve Afgørelsen, naar de hemmelige Forhandlinger dog har varet ca. 1 Aar? En Frist af blot en Maaneds Tid til Spørgsmaalets Debattering havde absolut været paa sin Plads.

Naar der ikke er valgt nogen særlig Kommission hertil af Delegeretmødet, er Organisationens Hovedledelse naturligvis det selvskrevne Organ til en Forhandling som den stedfundne. Men Forbundslovenes § 12 er dog sikkert vedtaget (om ikke *foreslaaet*) under den Forudsætning, at der her tænktes paa fælles Aktion i Løn- og Tarifvilkaar, Gensidighed paa Rejseunderstøttelsesomraadet o. lign. At Forretningsudvalget ikke fortolker Paragrafen saa despotisk, som De vil opfatte den, bevises netop deraf, at man dog alligevel ikke har vovet at afgøre Spørgsmaalet alene, men har besluttet Landsafstemning.

Ved at gennemlæse Forbundslovene i Dag ser jeg forresten, at Forslaget er i *fuldstændig Modstrid* med § 26, 4. Stykke.

Med Hensyn til min Paastand om, at Forretningsudvalget havde udtalt, at en Generalforsamling var ganske overflødig — en Paastand, som Forbundets Formand, Hr. Victor Petersen, delvis maatte indrømme paa Generalforsamlingen forrige Torsdag Aften —, skal jeg blot bemærke: Paa Den typ. Forenings Styrelsesmøde Søndag den 6. ds., hvor jeg for første Gang saa Mæglingsforslaget, udtalte Styrelsens Repræsentant i Forretningsudvalget, Hr. Gust. Clausen, omtrent ordret: »Da Forslaget paa Tirsdag tilstilles samtlige Forbundsmedlemmer sammen med Stemmeseddel, mener Forretningsudvalget, at en Generalforsamling er ganske overflødig«. Jeg opnoterede straks en Del af disse Ord og udtalte min allerstørste Forbavselse over, at Nogen overhovedet kunde tænke sig et saa vigtigt Spørgsmaal afgjort, uden at Medlemmerne havde faaet Lejlighed til at drøfte dette paa en Generalforsamling. Jeg stillede derefter Forslag om, at en Generalforsamling skulde afholdes straks samt Stemmesedlerne tilbageholdes til *efter* dennes Afholdelse. Generalforsamlingen vedtoges efter nogen Diskussion med alle Stemmer mod 2 (hvoriblandt Formanden, der som bekendt er Medlem af Forretningsudvalget). Derimod mente Styrelsen ikke at kunne faa Stemmesedlernes Udsendelse udsat.

Ved at oplyse for Dem, hvilken personlig økonomisk Forfølgning eller Skade, min Interesse i baade den politiske og faglige Bevægelse mere end én Gang har paaført mig, kunde jeg let bevise Dem, at jeg skriver om og deltager i Organisationsarbejdet udelukkende af *ideelle* Bevæggrunde. Derfor er Deres Spydighed om, at jeg skriver »blot for at skrive« saa grundløs og uberettiget som Noget.

Sluttelig siger De, at jeg er »mistroisk«. Nuvel, lad gaa! Men synes De ærlig talt ikke, man kan have en Smule *Grund* dertil, naar man først har hørt Deres berømte Fordømmelse af Ny Forening paa Delegeretmødet, men et halvt Aar efter erfarer, at — *De* er blandt dem, der henvender sig til den undsagte Forening for at forhandle om Forlig?

— — —

Da et af Ny Forenings Medlemmer overfor mig har *benægtet*, at Punkt 5 i Overenskomsten betyder, at Ny Forening faar fælles Arbejdsanvisning med os, saa tillader jeg mig samtidig at bede Dem eller det samlede Udvalg oplyse dette. Vedk. Medlem af Ny Forening paastod, at det kun var af *statistiske* Hensyn, at hans Forenings Arbejdsløse skulde mælde sig til vort Anvisningskontor, og dersom han har Ret, saa kan jeg ikke se bedre, end at Afstemningen sker under en urigtig Forudsætning.

Jeg tillægger nemlig den *fælles* Anvisning ikke saa lille en Betydning, da den hidtidige Favorisering fra nogle Firmaers Side af Ny Forenings Medlemmer ved Pladsbesættelser derved efterhaanden kan antages at ville bortfalde.

København, den 16. December 1903. VILH. WARTENBERG.

Som vore Læsere vil erindre, tilbød jeg Hr. Wartenberg Forretningsudvalgets Forhandlingsprotokol til Gennemsyn, og saafremt han ved dette Gennemsyn kunde finde, at Forretningsudvalget under en eller anden Form havde udtalt, »at en Generalforsamling var ganske overflødig«, saa var jeg villig til at offentliggøre dette i vort Fagblad. Hr. Wartenberg har nu gennemset Forhandlingsprotokollen, men **ikke** fundet det **allerringeste**, der kan begrunde hans mærkelige Beskyldninger mod Forretningsudvalget.

Hr. Wartenberg er altsaa her som i andre af hans Angreb gaaet noget letsindigt til Værks. Jeg skal ved et andet Eksempel bevise dette.

Som vore Læsere ogsaa vil erindre, skrev Hr. Wartenberg i sidste Numer, med udhævet Skrift, at han fandt det »at være en meget farlig Praksis, at 3 af vore øverste Tillidsmænd, uden at have raadført sig hverken med Delegeretmøde eller Generalforsamling, indledte hemmelige Underhandlinger« osv.

Hr. Wartenberg fandt i Forhandlingsprotokollen ikke, hvad han søgte; men han fandt et Referat, hvorefter han sammen med Forretningsudvalget, Forbundsstyrelsen og de forskellige Brancheafdelingers Styrelser havde været til Møde Søndag den 28. Juni 1903, hvor Dagsordenens Punkt 2 var: *Vor Stilling til Ny typ. Forening*. Til den udførlige Beretning, som blev aflagt til dette Punkt, sagde Hr. Wartenberg **ikke et eneste Ord**. Beretningen blev da ogsaa enstemmig godkendt. Hr. Wartenberg skriver, at det var »en fortrolig Meddelelse«, der blev givet; men hvad enten »Meddelelsen« (som var en udførlig Beretning) var fortrolig eller ikke-fortrolig, saa havde det været hans Pligt, naar han var utilfreds med Forretningsudvalgets Fremgangsmaade, ved nævnte Møde at fremkomme med de Anker og Indvendinger, han nu har saa rigelig af — thi **dèr** var det rette Forum. Men Hr. Wartenberg tav stille.

At Overenskomsten nu er blevet anderledes, end den var den Gang, betyder intet ligeoverfor det Faktum, at **ingen** fandt Anledning til at forlange »Forhandling med Medlemmerne«.

Hr. W.s »Opdagelse« af, at den Overenskomst, som han selv anbefaler at stemme for, er stridende mod § 26, 4. Stykke, er ganske uhjemlet, idet denne Paragraf tager Sigte paa *Medlemmer af Forbundet*, hvilket Ny typ. Forening jo *netop* ikke bliver gennem den foreslaaede Overenskomst.

Hr. Wartenberg søger dernæst ved Fortolkninger at komme udenom § 12; men denne Paragraf er saa tydelig og klar, at der **ingensinde** kan blive Tvivl om dens Forstaaelse, og for

* Paa Den typ. Forenings Generalforsamling den 5. *April* omtalte bl. a. ogsaa jeg Underhandlingerne med »De Ny«, og Forhandlingsprotokollen beviser, at jeg forlangte Medlemmerne holdt à jour med disse.

at Medlemmerne straks kan være paa det rene med dens Indhold, skal jeg atter aftrykke den. Den lyder:

»Forbundsstyrelsen har — under Ansvar overfor Delegeretmødet — Ret til at træffe Overenskomster for Forbundets Vedkommende med andre udenfor dette staaende Organisationer — saavel i Ind- som Udland.«

Enhver, der ser uhildet paa Sagen, vil give mig Ret i, at her er ingen Fortolkning mulig.

Men hvor bliver saa den megen Talen om »*Selv*«styre af? Forretningsudvalget har i god Overensstemmelse med Lovene, med Forbundsstyrelsen og med Brancheafdelingernes Styrelser, hvoraf Hr. Wartenberg selv er Medlem, ført de omtalte Forhandlinger, dernæst afsluttet dem efter at have faaet dem paakendt af Forbundsstyrelsen, og endelig er Forslaget sendt ud til alle Forbundets Afdelinger, saaledes at **hvert enkelt** Medlem kunde tage Standpunkt for eller imod Forslaget.

Er dette ikke demokratisk, ja, saa véd jeg ikke, hvad der er demokratisk.

Om der har været tilstrækkelig Tid til at drøfte Forslaget, kan der naturligvis være delte Meninger om; men det forekommer mig, at naar man ikke alene i København, men ogsaa ude i Provinserne har kunnet afholde Generalforsamlinger for at tage Stilling til Forslaget forinden Afstemningen, saa har Tiden ikke været for knap.

Naar Hr. Wartenberg skriver, at det udelukkende er af *ideelle* Bevæggrunde, at han skriver, saa tror jeg det, og jeg har selvfølgelig ikke et eneste Øjeblik tænkt paa at ville saare ham.

Spørgsmaalet, om Ny typ. Foren.s Medlemmer kun skulde mælde sig paa Kontoret af *statistiske* Grunde, er den rene Sladder. Det er selvfølgeligt, at ogsaa Anvisningen af Ny typ. Foren.s Medlemmer skér gennem Anvisningskontoret.

Med koll. Hilsen

F. K. MADSEN.

Nær og Fjærn.

Juleuddelingen. I sidste Uge indkom Kr. 1149.92, hvilket med det tidligere indkomne udgør Kr. 2217.17. Bidragslisten følger i næste Numer.

En Mindesten blev i Onsdags rejst paa Red. L. V. HANSENS Grav i Kolding. Mindestenen er tilvejebragt ved frivillig Indsamling blandt samtlige Fags Arbejdere i Kolding og rejst paa Afdødes Fødselsdag den 16. December.

Ny Redaktør. Til Redaktør af norsk *Typografiske Meddelelser* er valgt Typograf N. SCHIBSTAD, Kristiania.

Generalforsamlinger og Møder.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 12. Decbr. ord. Generalforsamling paa »Alhambra« med Dagsorden: Valg af Foreningens Tillidsmænd. Formanden, H. C. CHRISTIANSEN, ønskede ikke Genvalg, men bøjede sig dog for Forsamlingens Akklamation og modtog atter Valg. Til Suppleant valgtes KORSBANG og til Revisorer genvalgtes M. SCHJERN og N. P. NIELSEN (*Flkbl.*). Til Lokalafdelingens Bestyrelse ønskede Faktorerne P. RASMUSSEN og CARL CHR. KNUDSEN ikke Genvalg, og da Foreningens Love hjemler Ret til at nægte dette, naar man har fungeret et Aar, valgtes i deres Sted N. P. NIELSEN og P. ANDERSEN. Til Sekretærer genvalgtes V. SCHÆFFER og valgtes CARL SØRENSEN og til Fanebærer R. CHR. HANSEN. — Under Eventuelt foreslog Form., at man til Foreningens Fastelavnsfest skulde invitere vore »Fætre« (Bogbinderne) med, hvilket Forsamlingen sanktionerede.

Sluttelig vedtog Kolding Lokalafdeling at udtale sig *for* Sammenslutningen med Ny typ. Forening. V. S.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 12. December Generalforsamling paa Kafé »Remstrup« med følgende Dagsorden: 1. Overenskomsten mellem Dansk Typograf-Forbund og Ny typografisk Forening. 2. Valg af Bestyrelse. 3. Valg af 2 Repræsentanter til Arbejderbl. Repræsentantskab.

Formanden (W. JACOBSEN) bød Velkommen og gav nogle Oplysninger vedrørende den opnaaede Overenskomst, som han betragtede for et betydeligt Fremskridt, og han sluttede med at anbefale Medlemmerne at stemme for den. Efter nogen Diskussion, hvor der dog fra et Par Medlemmer blev fremsat Betænkeligheder, vedtog Generalforsamlingen enst. at stemme for Overenskomsten.

Som tidligere vedtoges det at vælge en Bestyrelse paa 3 Mand. Til Formand genvalgtes W. JACOBSEN enst. Som Bestyrelsesmedlemmer valgtes J. MATHIASSEN og D. J. HANSEN (Hansen som Næstform.).

Som Repræsentanter til *Socialdem.* valgtes Mathiassen og Hansen.

Derefter besaas Prøvemappen fra Fagskolen i København.

D. J. H.

Paa Grund af Helligdagene trykkes næste Numer af Typ.-Tid. paa Onsdag. Alt Manuskript maa være Red. i Hænde senest Mandag Aften.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Trykkeriarb. Carl Chr. Gantzler (Græbe). Trykkerafdel.: Oluf Hjalmar Nielsen, udl. 1/12 03 hos S. L. Møller og Jens Bagge, udl. 2/12 03 hos Aug. Andersen. Sygeafdelingen: Sætter Bernhard Schmidts Hustru Dorthea Georgine og Sætterlærl. Peter Johan Einar Nielsen (Nielsen & Lydiche). De kvl. Trykkeriarb.: Nancy Jensen (arbl.), tidl. Medl. og Anna Unschuld (Schultz).

Tiltraadte.

København: 5386, Carl V. Rantzau (Calberg sen.) fra Rejse. 1024, Ole Petersen, 1578, Carl Chr. Michael Clausen og 1064, Frederik Guldager Hansen (alle hos Trier) fra Rejse.

Provinserne: Vejle, 1465, A. M. Andersen og 1437, H. Chr. Holm (begge paa Amtsavisen). Løgstør, 1425, Marinus Pallesen (arbl.). Hillerød, 1458, Olaf Julius Christensen (Hartmann, Lyngby). Kolding, 1296, Julius Peter Randlev (Vejen), 1577, Emil Georg Nielsen (i Pl.) og 1589, R. C. Andersen fra Rejse (i Pl.). Odense, 1643, Ernst Stabell Hansen (Eksprestr.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1162, Hans Laur. Madsen til Svendborg i Pl.

Provinserne: Odense, 1487 (Norsk Centralf.), Lars Osnæs paa Rejse.

Da 1979, R. V. Hørringsen (B. Nielsen), som stod udslettet for Restance i forr. Nr., har betalt sin Restance, annulleres herved Udslettelsen.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Jeg træffes i Juleugen paa Forbundskontoret Onsdag Kl. 5½—7½ for *Indbetaling af Restancer* og Kontingent. Alle Restancer maa være indbetalt til mig inden Maanedens Udgang, da Regnskabet afsluttes d. 31. ds.

Styrelsesmøde afholdes i Morgen *Lørdag* Aften Kl. 7½ paa Kontoret.

LAUR. JENSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Da Restancer ikke maa finde Sted, anmodes Medlemmerne om senest *1. Januar 1904* at indbetale disse. I modsat Fald vil Udslettelse finde Sted. CHRISTINE BUUS.

ANNONCER

W. Zachrissons

Bogtrykkeri-Kalender

for *1902—1903*, 10. og 11. Aargang, udkommer i Midten af December Maaned.

Kalenderen bliver denne Gang særlig interessant, da den bl. a. indeholder danske Artikler.

Pris Kr. 3.00 elegant indb. + Forsendelsesomkostninger. Efter 1. Januar 1904 er Prisen *Kr. 5.00.* Bestillinger modtages af

R. Helmer,
Bille Brahes Vej 4. V.

„Julebladet" sendes frit til Provinserne, naar mindst *10 Ekspl.* bestilles hos N. CHR. NIELSEN, Nordvestvej 39[3], København N.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 53 KØBENHAVN DEN 24 DECEMBER 1903 XXX AARGANG

Arbejdet paa Juleaftens Dag.

I Følge Lov af 15. December 1899 skal alt Arbejde paa Juleaftens Dag standse Kl. 6 Aften, idet Helligdagen indtræder fra dette Tidspunkt. For Typograferne vil der i den Anledning i Henhold til Tarifen være følgende at iagttage:

1. Indenrigsministeriet er bemyndiget til at udstede Undtagelser, saa Arbejde *kan* finde Sted; sker dette for noget Blads Vedkommende, skal Arbejderne have Betaling efter Bladsættertarifens § 8, jvfr. Maskinsættertarifens § 5: 3 Kr. for at møde og henholdsvis 1 og $1^1/_2$ Kr. pr. halve Time, foruden ordinær Betaling for Satsen.
2. Arbejdere, der daglig eller i den Uge begynder deres Virksomhed efter Kl. 6, har *fri* den Dag med fuld Udbetaling af Ugeløn. Bliver de beordret til at arbejde den Aften, skal de først have Daglønnen og derefter Helligdagsbetaling for den Tid, de arbejder efter Kl. 6.
3. Alle Arbejdere, der forlægger deres Arbejdstid, skal have almindelig *Overarbejdsbetaling* for den Tid, de arbejder *før* deres almindelige Arbejdstids Begyndelse; hvis Arbejdstiden udstrækkes efter Kl. 6, indtræder Helligdagsbetaling. — Det samme gælder for de Arbejdere, der har fuldstændig fri; hvis de bliver beordrede til at arbejde før Kl. 6 Aften, kan det ogsaa kun ske mod Overarbejdsbetaling.
4. Aflægningstiden kan forlægges *indenfor* den almindelig gældende Arbejdstid og *før Kl. 6 Aften*, den kan derimod ikke stryges for denne Dags Vedkommende; skal Aflægningen begynde før den ordinære Arbejdstid, beregnes den med alm. Overarbejdsbetaling.

STYRELSEN.

Voldgiftsretten i København.

AAR 1903 den 2. December holdt Voldgiftsretten atter Møde. Tilstede var Rettens faste Medlemmer, Bogtrykkerne Berg, Truelsen og Witzansky samt Suppleanten Simmelkiær og Typograferne P. Hansen, Oscar Johansen, K. Kiefer og Carl Nielsen.

Til Behandling forelaa Sag Nr. $^9/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund kontra Bogtrykker Fr. Bagge.

Efter at nogle Vidner var afhørte til Oplysning i Sagen og efter nogen Forhandling opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

I nærværende Sag er Forholdet, saaledes som det foreligger oplyst ved Parternes Erklæringer og de afgivne Videneforklaringer, følgende:

Madsen-Skou, der var ansat som Maskinsætter hos Bogtr. Fr. Bagge, blev den 5. Maj d. A. syg og maatte som en Følge heraf forlade sit Arbejde, hvorefter Bagge antog en anden Maskinsætter til at udføre dennes Arbejde. Da Madsen-Skou efter Sygdommens Ophør Lørdag den 30. Maj d. A. paany henvendte sig i Bogtrykkeriet for at genoptage Arbejdet, blev der svaret ham, at man havde set sig nødsaget til at antage en anden Maskinsætter, og at han enten maatte tage Pladsen som Maskinsætter ved Natarbejde eller som Haandsætter paa Beregning. Madsen-Skou erklærede sig uvillig hertil og hævdede, at der tilkom ham Opsigelse og at han ikke var pligtig til at paatage sig det tilbudte Arbejde. Faktoren foreslog da, at han skulde foreløbig modtage Stillingen som Haandsætter paa Beregning, saa kunde Voldgiftsretten paadømme Spørgsmaalet om Løn og Opsigelse. Heller ikke herpaa vilde Madsen Skou indgaa. Der blev da fra Bogtrykker Bagges Side meddelt ham, at naar han ikke vilde indgaa paa noget af de foreslaaede Alternativer, havde man ikke længere Brug for hans Tjeneste. Madsen-Skou forlod da sin Tjeneste og kræver nu under nærværende Sag gennem Dansk Typograf-Forbund sædvanlig Maskinsætterløn fra den Dag, han mældte sig til Arbejde, og til han ved lovlig Opsigelse kunde forlade Pladsen, ialt for 10 Dage.

Foreløbig bemærkes, at da Madsen-Skou allerede 5 Dage efter at han forlod sin Plads modtog Arbejde ved *Politikens* Trykkeri, vil der kun kunne blive Tale om at tilkende ham Løn for disse 5 Dage.

Der maa nu gives Klageren Medhold i, at Indklagede var uberettiget til — da Madsen-Skou var antaget som Maskinsætter paa Maskinsætters Vilkaar — at forlange af denne, naar der efter Omstændighederne kun kunde gives ham Arbejde som Haandsætter, at han skulde udføre dette Arbejde, uden at hans Rettigheder som Maskinsætter bibeholdtes. For at et saadant Forlangende skulde have været berettiget, maatte der være givet Madsen-Skou en lovlig tarifmæssig Opsigelse.

Men Retten udtaler tillige, at Madsen-Skou har handlet ulovligt ved ikke at optage Arbejdet som Haandsætter og derefter lade Voldgiftsretten afgøre Spørgsmaalet om Løn og Arbejdstid. Ved saaledes uberettiget at have forladt sin Plads hos Indklagede, har Madsen-Skou forspildt den Ret til Erstatning, der i modsat Fald vilde have tilkommet ham.

Retten dømmer:

Indklagede, Bogtrykker Fr. Bagge, bør frifindes for Klageren, Dansk Typograf-Forbunds Tiltale i denne Sag.

M. TRUELSEN. POUL MEYER.

Til ovenstaaende Voldgiftskendelse skal vi føje et Par Ord, for at den kan blive rigtig forstaaet af Organisationernes Medlemmer.

Det er ved denne Dom slaaet fast, at naar en Sætter er antaget som Maskinsætter, kan han ikke beskæftiges ved noget andet Arbejde det paagældende Arbejdssted uden at oppebære sin Maskinsætterløn og med Maskinsætteres Arbejdstid, med mindre der foreligger en tarifmæssig Opsigelse og førend denne Opsigelses Frist er udløbet.

Hvis, i det foreliggende Tilfælde, den paagældende Maskinsætter, eller Organisationen paa hans Vegne, havde modtaget Bogtrykkerens Tilbud om Beskæftigelse i Haandsætteriet, med det Forbehold, at han vilde gøre Fordring paa sin Maskinsætterløn, vilde Voldgiftsretten ogsaa have dømt Bogtrykkeren pligtig til at betale Sætteren Differencen mellem den Løn, han tjente i Haandsætteriet, og den, han skulde have haft som Maskinsætter.

Den naturlige Følge af denne Dom er forøvrigt den, at Sættere, der er antaget paa visse bestemte Vilkaar, ingensinde er nødsaget til at modtage Tilbud, hvorved disse deres fordelagtige Vilkaar forringes, med mindre der fra Husets Side foreligger Opsigelse.

RED.

Aar 1903 den 9. December holdt Voldgiftsretten atter Møde. Mødte var Rettens faste Medlemmer, Bogtrykkerne Berg og Truelsen samt Suppleanterne Jørgensen og Larsen og Typograferne P. Hansen, Oscar Johansen, Carl Nielsen samt Suppleanten Toft.

Til Behandling forelaa Sag Nr. $^{4}/_{1903}$: Den typografiske Forening kontra Dagbladet *København*, hvori der gjordes Fordring paa, at en Del faste Rubriker i Tekst og Annoncer beregnedes og betaltes Sætterne, og

Sag Nr. $^{5}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund kontra Dagbladet *København*, angaaende Spørgsmaalet om en Kliché, der hørte til Teksten i en i Bladet optagen Artikel, men med hvilken Sætterne intet havde haft at gøre, skulde beregnes og betales disse.

I ingen af disse Sager opnaaedes Flertal for Kendelse, hvorfor de begge henvistes til Opmandens Afgørelse.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Endnu en Gang Mæglingsforslaget.

DA Hr. Gust. Clausen overfor mig har beklaget, at jeg i min Notits i sidste Nr. havde undladt at meddele hans *Motiver* til, at han stemte mod Generalforsamlingens Afholdelse, og da jeg selvfølgelig ikke (fordi jeg *nødsagedes* til at paavise Kilden til min Paastand om, at Forretningsudvalget ansaa en Generalforsamling for »ganske overflødig«) har tilsigtet at fremstille Hr. Clausen som en Modstander af en demokratisk Forretningsform, saa skal jeg — efter Aftale med Hr. Clausen — meddele, at han bl. a. begrundede sit Standpunkt dermed, at eventuelle uovervejede og skarpe Udtalelser paa en Generalforsamling muligvis paany kunde fremkalde den gamle Bitterhed mellem de adskilte Foreninger, og dette vilde maaske kunne skade Udsigterne til Forslagets Gennemførelse i Ny Forening. Som Ven af Forslaget ønskede Hr. Clausen at forhindre denne Eventualitet, fordi Generalforsamlingen alligevel ingen endelig Afgørelse formaaede at træffe. Da Generalforsamlingen imidlertid forløb paa en fuldtud værdig Maade, har Hr. Clausens Ængstelse altsaa vist sig ugrundet.

— — —

Naar De, Hr. Redaktør, fremdeles — fordi jeg med Tavshed modtog den fortrolige Meddelelse i Sommer paa Fællesstyrelsesmødet — vil gøre mig og andre Styrelsesmedlemmer medansvarlige for og medskyldige i, at Forbundets Medlemmer ikke har faaet den allerringeste Indflydelse paa Overenskomstens Bestemmelser, saa maa jeg vedblivende protestere herimod for mit Vedkommende. Da jeg hverken kan spaa eller tyde Fremtidens Gaader, hvordan i al Verden kunde jeg saa ane den 28. Juni, at *Forretningsudvalget* **et halvt Aar senere** *vilde søge Sagens endelige Afgørelse truffet paa en saa mærkværdig brat Maade?* Paa Generalforsamlingen den *5. April* krævede bl. a. ogsaa jeg Medlemmerne holdt à jour med Forhandlingerne. Opfyldelsen af et saa rimeligt Forlangende betragtedes fra alle Sider som en Selvfølge. Derfor fandt jeg ingen Anledning til at *gentage* dette Krav den 28. Juni (3 Maaneder senere), da Forhandlingerne oven i Købet nu var bristede.

København, 21. Decbr. 1903. VILH. WARTENBERG.

Hr. Wartenberg maa altsaa indrømme, at hans Beskyldninger mod Forretningsudvalget ikke var i Overensstemmelse med de faktiske Forhold. Dermed kunde jeg forsaavidt være tilfreds, dersom Hr. Wartenberg ikke i et Par Linjer længere nede atter havde forsøgt at mistænkeliggøre Forretningsudvalget. Hr. Wartenberg paaberaaber sig bestandig, at han paa en Generalforsamling den 5. April har forlangt Medlemmerne holdt à jour med Forhandlingerne. Men hvad i al Verden vedkommer det Forretningsudvalget, Forbundsstyrelsen, ja hele Dansk Typograf-Forbund, at Hr. Wartenberg staar frem paa en af Afdelingernes Generalforsamlinger og forlanger dette eller hint, naar han saa undlader at stille Kravet den 28. Juni, den Dag, det rette Forum var samlet.

Man skal kritisere, naar det er berettiget, Hr. Wartenberg, men uberettiget Kritik har ingen Steder hjemme. F. K. MADSEN.

Paa Grund af Helligdagene trykkes næste Numer af Typ.-Tid. paa Onsdag. Alt Manuskript maa være Red. i Hænde senest Mandag Aften.

Afstemningsresultat over Ny typ. Forenings Tilslutning til Reservefonden.

Afdeling	Ja	Nej	St. ikke eller blank	Ialt afgivne Stemmer
Aalborg	30	5	—	35
Aarhus	47	3	2	52
Assens	4	1	—	5
Bogense	—	—	—	—
Brønderslev	6	—	—	6
Esbjerg	4	5	—	9
Fredericia	6	—	—	6
Frederikshavn	—	—	—	—
Helsingør	12	2	—	14
Herning	8	2	1	11
Hillerød	15	4	—	19
Hjørring	6	—	—	6
Hobro	4	1	—	5
Holbæk	14	—	1	15
Horsens	23	1	—	24
Kallundborg	13	—	1	14
Kolding	25	3	—	28
København: Sætterafd.	318	310	2	630
— Trykkerafd.	61	56	—	117
— Kvindeafd.	51	58	—	109
Køge	12	—	—	12
Løgstør	—	—	—	—
Maribo	2	1	—	3
Middelfart	4	—	—	4
Nakskov	14	1	—	15
Nyborg	6	2	—	8
Nykøbing F.	12	—	—	12
Nykøbing M.	2	2	—	4
Næstved	26	4	—	30
Odder	—	—	—	—
Odense	47	13	—	60
Randers	24	1	—	25
Ribe	1	2	—	3
Ringkøbing	8	1	1	10
Ringsted	16	—	—	16
Roskilde	16	1	—	17
Rudkøbing	4	1	1	6
Rønne	4	1	—	5
Silkeborg	9	1	—	10
Skanderborg	3	—	—	3
Slagelse	19	1	—	20
Stubbekøbing	1	2	—	3
Svendborg	21	1	1	23
Thisted	7	—	—	7
Varde	7	—	—	7
Vejle	8	3	2	13
Viborg	11	1	—	12
Ialt...	931	490	12	1433

V. PETERSEN. LAUR. JENSEN. GUSTAV CLAUSEN.
P. HVIDTFELDT.

En nødvendig Erklæring.

PAA Typografernes Stiftelses Generalforsamling i Søndags udtalte Dirigenten, idet han begyndte sit Hværv, at han haabede, at alle Tilstedeværende havde faaet Aarsberetningen, »da han havde hørt, at flere ikke havde modtaget samme«.

Da denne Udtalelse er fremkommen offenlig — paa en Generalforsamling —, vil jeg gærne offenlig — gennem Bladet — afkræfte den, da der jo kastes Mistanke paa mig med Hensyn til Omdelingen af Beretningerne, der i Følge Lovene skal være Medlemmerne i Hænde 8 Dage før Generalforsamlingen.

Ved Undersøgelse er jeg kommet til det Resultat, at hele Anken støtter sig paa, at 1 — et — Medlem ikke har faaet Beretningen paa Grund af, at *han er afgaaet fra det Trykkeri, hvor han sidst har betalt Kontingent fra*, og under hvilket han staar opført i Beretningen. Jeg kan umuligt vide, hvor det ærede Medlem arbejder, naar han ikke mælder det til mig, og skal der rettes Anker mod nogen, maa det blive mod Inkassatoren paa det Trykkeri, hvor Medlemmet tidligere arbejdede.

Aarsberetningen har med Regnskabet selvfølgelig stor Betydning for Medlemmerne, og jeg gør mig al Umage for, at den kan blive baade fejlfri og rigtig omdelt. Naturligvis sker der Fejl alligevel, — men den af Dirigenten paatalte maa jeg bede mig fri for. J. F. MØLLER.

Sundhedsbestemmelser.

Vi henleder herved Opmærksomheden paa Tarifens Sundhedsbestemmelser og beder vore Medlemmer paasé, at disse overholdes, og saafremt ikke dette sker, sende Meddelelse til Forbundskontoret.

Ethvert Arbejdssted skal fra Begyndelse til Slutning være *tilbørlig opvarmet og godt ventileret*, Gulvene vaskes *mindst hver 8. Dag*, Vinduerne *poleres 1 Gang maanedlig* og Hovedrengøring *1 Gang hvert Aar.*

Rengøring af Lokalerne *maa ikke finde Sted i Arbejdstiden.* Fejning af Gulvet sker *dagligt efter den ordinære Arbejdstid.*

Det paahviler Principalen at sørge for *Tilstedeværelse* og *Renholdelse* af *et tilstrækkeligt Antal Vandspyttebakker.*

Ved Aftenarbejde skal sørges for *klar og tilstrækkelig Belysning.*

Regnskab for Arbejdsløshedsfesten 1903.

Indtægt.		*Udgift.*	
Billetsalg:		Lokale	274.00
368 Bill. à 1.00 = 368.00		Musik	200.00
489 » - 0.75 = 366.75		Assistance	211.00
381 » - 0.50 = 190.50		Servering osv.	41.00
	925.25	Balbaand & Sløjfer	30.80
Balbaand	230.00	Papir til Programmerne	7.61
Programsalg	46.98	Overskud	437.82
	1202.23		1202.23

Billetterne er gratis leverede af Hr. Hohlenberg, det først udsendte Program af Hr. Weiss, Sats og Trykning af Tekst-Programmet af Hr. A. Leisner. Desuden har Foreningens Bud, Hr. Jensen, gratis besørget Billet-Inkassationen. Festudvalget bringer d'Hrr. sin Tak for vist Velvilje.

København, den 19. December 1903. GUSTAV CLAUSEN.

Ovenstaaende Regnskab revideret og godkendt.

København, den 19. December 1903.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH.

Nær og Fjærn.

Overenskomsten vedtaget ogsaa i Ny typ. Forening. Der blev ialt afgivet 142 St., deraf var 115 »Ja«, 26 »Nej« og 1 »St. ikke«.

»Før Afstemningen«. I Anledning af Artiklen med denne Overskrift i sidste Nr. af *Typ.-Tid.*, hvor Hr. Berendt sigtes som Ophavsmand til det i Artiklen omtalte Cirkulære, er vi blevne anmodede om at meddele, at dette havde modtaget en stor Del af sine Underskrifter, før Hr. Berendt anede noget om dets Fremkomst.

Typografernes Stiftelse. Hr. Justitsraad DREYER har som Paaskønnelse af Bestyrelsens store Arbejde for den nye Bygning i Boyesgade forøget Bianco Lunos Jubilæumslegat med 500 Kr.

Typografernes Karneval. Forudbestilte Billetter skal mod kontant Betaling være afhentede paa Forbundskontoret inden 9. Januar. De til den Dato ikke afhentede vil gennem Foreningsbudet blive fordelte til d'Hrr. Inkassatorer paa Trykkerierne.

Hillerød-Afdelingens Filial i Lyngby afholdt Søndag den 20. Decbr. ekstra Generalforsamling med Dagsorden: Skal der oprettes Afdeling i Lyngby? Forretningsfører P. HVIDTFELDT og Lokalform., H. C. HANSEN, var til Stede. Det vedtoges efter en kort Diskussion enst. at oprette en Afdeling fra 1. Januar. Til Lokalformand valgtes Faktor JOHANNES HANSEN, til Næstformand N. JENSEN, Revisorer blev N. C. F. CHRISTIANSEN og AAGE TH. NIELSEN, ligesom sidstnævnte valgtes til Sekretær. 10-Øres-Ekstrakontingentet vedtoges det at opkræve. I Anledning af et Forslag om Udbetaling af Ekstraunderstøttelse til Ikke-Understøttelsesberettigede vedtoges det ikke foreløbig at udbetale noget, da de lokale Forhold ikke tillod dette. Sluttelig forhandledes en Del lokale Forhold. A. T. N.

Bladsammenslutninger. *Aarhus Folkeblad* skal være købt af Aktieselskabet *Aarhus Amtstidende*, hvorefter de to Blade gaar op i en højere Enhed og en 8—9 Typografer bliver ledige. Derimod bliver *Folkebladets* Redaktører, d'Hrr. N. J. LAURSEN og H. V. RASMUSSEN, ikke arbejdsløse, for dem er der sørget, idet Hr. Laursen jo er bleven Kapellan ved Domkirken i Aarhus og Hr. Rasmussen skal være udset til *Statstidendes* Redaktør.

Hr. Red. VOGELIUS i Frederikshavn har købt *Hjørring Amtstidende.* Bladet skal, som hidtil, trykkes i Hjørring.

Forening for Boghaandværk afholdt den 6. Decbr. ordinær Generalforsamling med Hr. Bogtrykker P. LYDICHE som Dirigent. Foreningens Formand, Hr. F. HENDRIKSEN, mindede under Aarsberetningen om Bogbindermester Imm. Petersen, ved hvis Bortgang Foreningen havde mistet en trofast Støtte. Det paatænkte Samarbejde med den norske Boghaandværks-Forening var vel nok Aarets vigtigste Begivenhed. Som bekendt gik Planen ud paa, at den norske og danske Forening afvekslende skulde udgive en Bog, og Taleren oplæste de nærmere Bestemmelser, som i saa Henseende var vedtaget paa det i Kristiania afholdte Møde om denne Sag. Om saadan Bog kunde leveres vore Medlemmer gratis, var Taleren ikke klar over. Den norske Forening havde en mere bibliofil Karakter end vor; Kontingentet var ensartet og androg 5 Kr. om Aaret ligesom der fordredes et Indskud af 10 Kr. ved Indtrædelsen. Taleren var imidlertid af den Anskuelse, at der i saa Henseende ikke burde forandres noget for vor Forenings Vedkommende; om det paatænkte Samarbejde havde han den Tro, at det vilde blive til Gavn og Glæde for begge de interesserede Parter.

Paa den fraværende Kasserers Vegne fremlagde Formanden derefter det reviderede Regnskab, hvorefter den afgaaende Styrelse genvalgtes. I Stedet for afdøde Imm. Petersen valgtes Hr. Bogbindermester ANKER KYSTER.

DIRIGENTEN takkede Styrelsen og specielt dens Formand for Virksomheden i Foreningens Interesse, og Forsamlingen sluttede sig til disse Udtalelser ved at rejse sig. — Den med Mødet forbundne Udstilling bestod af Elevarbejder fra Fagskolen, blandt hvilke særlig maa nævnes Aarets Svendeprøver. Som bekendt afholdtes der i Sommer et Kursus paa Skolen for Provins-Typografer, og det var glædeligt at se, hvilke gode Resultater det var lykkedes at bibringe Eleverne i det korte Tidsrum. — En fremlagt stilfuld Adresse — udført paa Skolen —, med Interiørs af Sætteriet og Bogbinderiet og hvortil Hans Tegner havde komponeret et karakteristisk Bind, var af Eleverne overrakt Formanden for Skolen i Anledning af dennes 10-aarige Bestaaen.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Helsingør (Bidrag af Typografernes lokale Kasse 20,00, Ekstrabidrag fra 14 Medl. 8,50, Helsingør Dagblads Udgiverinde Fru E. Simonsen 10,00, ialt 38,50 ÷ Porto 25 Øre) tils. 38,25, Herning (14 Medl. 27,00, Faktor Kærsgaard 3,00, Redakt. af Herning Folkeblad og Herning Avis henholdsvis 6 og 4 Kr.) tils. 40,00, Rudkøbing (7 Medl.) 7,00, ved Lokalformanden i Frederikshavn (Edm. Lønskov 1,00, Chr. Jacobsen 2,00, V. Nielsen 1,00, A. Lorentzen 1,00, S. V. Nielsen 1,00, H. P. Sørensen 2,00, N. Heidmann 1,00, R. Vogelius 3,00) tils. 12,00, Holbæk (Holbæk Amts Dagbl. 5,00, Red. R. P. Nielsen 2,00, Red. Jensen 1,00, Holbæk-Posten 5,00, Red. Hansen 2,00, Red. Gotfredsen 1,00, Forretningsfører Gravesen 1,00, Trykkeribest. Bigum 1,00, Holbæk Amts Avis, Red. Ibsen, 5,00, Bogtr. S. M. Olsen 2,00, 10 Medl. hver 2,00, 8 Medl. hver 1,00) tils. 53,00, Slagelse (Slagelse Lokalafdeling 21,00, 3 Medl. i Korsør 3,00, Red. H. Jensen, Slagelse, 2,00, Slagelse-Postens Redaktion 5,00, Faktor S. Lang 2,00, Faktor G. Olsen 1,00) tils. 34,00, Vejle (Red. Poul Hertz 5,00, Red. Schweitzer 2,00, Personalet, 12 Md., 25,00, Vejle Amts Folkeblad 6,00, Personalet, 9 Md., 17,00, Papirgrosserer Hindborg 3,00, Personalet, 2 Md., 4,00, Bogtr. N. Udbye 3,00, Personalet, 2 Md., 4,00, Vejle Socialdemokrat 5,00, Red. Chr. Jacobsen 2,00, N. G. Filtendahl 2,00, J. P. Sørensen 2,00) tils. 80,00, Aarhus (Aarhus Amtstid.s Red. og Personale 29,00, Aarhus Folkeblads do. 13,00, Aarhus-Postens do. 19,00, Aarhus Stiftstid.s do. 37,00, Demokratens do. 52,00, Jyllandspostens do. 27,00, Bogtr. Laur. Bech og Personale 13,00, Bogtr. Mammen og Personale 14,00, Backhausens do. 4,00, Centraltr. do. 5,00, Thrues do. 14,00, Zeuners do. 3,00, Dam-Christensen 2,00) tils. 232,00, København: Bagges Pers. 48,00, P. Petersens do. 58,10, Vort Land (Trykkerne Petersen og Poulsen) 4,00, L. A. Jørgensens Pers. (7 Typ. 14,00, Punkterersker 0,50) tils. 14,50, det kv. Pers. hos Thiele 10,00, Holger Meyers Sættere og Trykkere 10,00, Nationaltidende (Forbundsmedl.) 135,85, Missionstrykkeriets Personale 27,25, Bogtrykker Fischmann 10,00, Lunos Pers. (Forbundsmedl.) 42,80, Centraltrykkeriets kvindel. Personale 5,00, Vort Land (»H« og Forbundsmedl.) 40,00, Roms Pers. (Forbundsmedl.) 20,00, Maylands Trykkeri 9,50, Truelsen (3. Bidr.) 5,25, Nielsen & Lydiches Sættere 12,25, Axel Holm 11,80, Græbes Pers. 17,00, Aller (Sættere 5,50, Trykkere 2,25, kv. 1,20) tils. 8,95, Henriksens Sættere (3. Bidr.) 1,50, Kihls Pers. (5. Bidr.) 4,05, Christreu 2,00, Aug. Andersen (mdl. og kv.) 2,15, A. W. Henningsen 2,00, do. Pers. 4,00, Birchs do. 1,00, Aamodts do. 8,00, Fenger 0,47, City 2,10, Hoffensberg 2,00, Hoffmanns Pers. 1,25, Schultz (Trykkere og kv. 6,10, Sættere 12,50) tils. 18,60, H. E. Jensen 7,75, Ferslew & Co. 4,00, Aftenbladet 5,25, En Lotterigevinst ved Aftenbladet 3,00, Hillerød Lokalafd. 38,30 (heraf fra Filialen i Lyngby 11,00), Kolding Lokalafd. 56,00, ialt 1149,92, med det tidligere indkomne tilsammen Kr. 2217,17.

København, den 16. Decbr. 1903.

Endvidere har jeg modtaget: Svendborg (Typografer og Principaler) 5.00, Ringkøbing (Bogtr. Rasmussen 2.00, Red. Fastrup 1.00, Red. Chr. Nielsen 1.00, Red. L. P. Petersen 1.00, Redaktionssekretærerne Rasmussen og Larsen hver 0.50, Typografernes Bidrag 15.00) tils. 21.00, Nykøbing, Mors 7.00, Chr. Bisgaard, Thisted Amts Tidende 1.00, Ribe Stiftstidendes Personale og Redaktion 6.00, Kalundborg (Medl. 17.00, Redaktørerne Andr. Sørensen og Tortzen hver 3.00, Yde 2.00, Redaktionssekretærerne P. Faber 2.00, Conrad Faber 1.00, Faktor Carlslund, Avisen, 1.00) tils. 29.00, indsamlet bl. Medl. af Viborg Lokalafdeling m. fl. 34.00, Hobro (4 Typ. hver 1 Kr., Red. Fr. Aubeck, Bj. Rasch og K. J. Kristensen hver 2.00) tils. 11,00, Silkeborg (Afd. 17.00, Red. Sørensen 5.00, Red. Lyngby 2.00, Redaktionssekr. Egebjerg 2,00 Bogtr. Johansen 3.00), tils. 29.00, Tuborg, Løgstør, 5.00, Rønne (Medl. 36.00, Red. Snudt, Bogtr. Tryde og Calberg hver 5.00, Red. F. Nielsen 3.00, Redaktionssekretær Solter, Faktor Petersen, Petra Jensen hver 2.00, Emma Petersen og Karoline Henriksen hver 1.00) tils. 62.00, Maribo (H. Petersen, P. Madsen, M. Lindhardtsen, M. Rasmussen hver 1.00) tils. 4.00, Esbjerg (Privatkassen 15.00, Bogtr.

Wedege Petersen 5.00, Bogtr Rosendahl 2.00, Bogtr. Harder Mikkelsen 2.00, Red Fr. Petersen 2.00, Redaktionssekretær Nielsen 1.00, Ekspeditrice Nelly Hansen 2.00, 17 Typografer 39.50) tils. 68.50, Ringsted (Medl. 20.00, Venstres Folkeblad 5.00, Ringsted Folketidende 5.00, Faktor Christensen 2.00, Red. Christensen 3.00, Red. Bransager 3.00, Journalisterne H. C. Petersen, E. Rex og H. Grarersen hver 1.00) tils. 41.00, Brønderslev (6 Medl. 12.00, Vendsyssel Folkeblad 4.00) tils. 16.00, Bogense (to Typ.) 4.00, Varde (6 Typ. hver 1.00) 6.00, Odder (5 Medl.) 10.00, Hjørring (Red. Carlsen 5.00, Aktieselsk. Vendsyssel Tidende 5.00, Bogtr. Th. Jørgensen 3.00, Bogtr. Christensen 3.00, Bogtr. Ditzel 2.00, Typograferne, 1. Bidrag, 16.20) tils. 34.20, Næstved Lokalafdeling 74.50, Køge (Red. Svarre 5.00, Redaktionssekretær Holt 1.00, Journalist Trap 1.00, Bogholder Christiansen 1.00, Faktor Frantsen 1.00, Red. Opffer 3.00, Brdr. Olsen, Storehedinge 1.50, 11 Typografer 13.50) tils. 27.00, Aalborg (Aalborg Tidende ved Chr. G. Odense 5.00, Aalborg Tidendes Redaktion 2.00, Red. Vilh. Lassen 5.00, Forretningsfører Jul. Nielsen 3.00, Bogtr. P. Hansen 4.00, Bogtr. N. P. Jørgensen 2.00, Medlemmer af Aalborg Lokalafdeling 94.75) tils. 115.75, Odense Lokalafdeling 314.00, Middelfart Lokalafdeling 7.00, Randers (Red. Elmentoff 10.00, Bogtr. J. Hansen 5.00, Faktor Th. Jørgensen 2.00, Journalist A. Kessler 1.00, Bogtr. Chr. Nielsen 3.00, Faktor Chr. Petersen 2.00, Aktieselskabet Randers Venstreblad 5.00, Fru M. Rye 5.00, Bogtr. V. Rye 200, 42 Medl. 67.25) tils. 102.25, Kellers Pers. 6.25, I. Cohen (Principal, Kontorpersonale og Forbundsmedlemmer) tils. 74.00, Valentin & Lunds Sættere 2.00, Brdr. Jensens Bogtrykkeri 4.00, B. Nielsens Personale 4.65, Truelsen, 4. Bidr., 5.00, Nielsen & Lydiches Trykkeripersonale 31.25, Wassmann (gl. Medl.) 1.25, Krist. Dagbl. (3 Bidrag à 2.00, Faktor Olsen 3.00, Ellen Petersen 1.00) tils. 10.00, Københavns Pers. 19.00, Dagbladet »København« 10.00, A. Sørensen-Fur 1.00, Sættere i Nytorvs Bogtr. 1.50, Græbes Pers. 8.25, Sivertsen (2. og 3. Bidrag) 3.10, Winkelmann (Axel Holm) 0.50, S. L. Møllers Personale 14.00, Thieles Sættere 2.60, Kihls Pers (6. Bidr.) 5.05, Aug. Andersen (mdl. og kvl 3. Bidr.) 2.05, Langkjærs Pers. 14.00, Aftenbladet 3.25, Eriksen 5.50, Aller (Sættere 3.50, Trykkere 2.25, kvindel. 1.10) tils. 6.85, Carl Aller 10.00, J. A. 1.00, A. H. 1.00, C. L. Nielsen 1.00, Chr. E. Jensen 0.50, Henriksen sen. (4. Bidr.) 3.00, Henriksen jun. 1.00, Birchs Pers. 1.00, Good Templar Trykkeriet 1.25, Thomassen 1.50, Hoffmanns Pers. 2.25, Schultz (Trykkere og kvindel. 6.05, Sættere 26.50) tils. 32.55, N. L. Christensen 4.25, Graphic (mdl. 4.10, Flora Roikjær 0.50, Ingeborg Carlsen 0.50) tils. 5.10, Triers Bogtr. 18.00, Politikens Forretningsfører og Pers. 61.50, Centraltrykkeriet 23.00, Middagsposten 14.25, Sætterske Marie Jørgensen 2.00, Social Demokraten (Sættere, Trykkere og Stereotypister) 73.05, Adresse Avisen 4.20, Thieles Trykkere 18.00, Græbes Pers. (6. Bidr.) 11.50, Rigsdagen (Forbundsmedl.) 36.00, Nielsen & Lydiches Sættere 13.00, Ludv. Jørgensen, Principal og Personale, 28.00, Det grafiske Institut (mdl. og kvl.) 15.20, Jordans Trykkeri 4.00, Rasmussen og Olsens Pers. 7.50, Fjeldsøes do. 14.00, N. L. Christensens Pers. 1.00, Lotteritrykkeriet 2.00, Weiss' do. 21.25, Qvists Pers. (mdl. og kvl.) 23.50, O. C. Olsens do. 195.00, Hannovers Sættere og Trykkere 37.75, Overskud fra Arbejdsløshedsfesten 437.82, Forbundskontoret og Budet 10.00, alt Kr. 2451.17, med det tidligere indkomne ialt *Kr. 4668.34*.

København, den 22. December 1903. CHR. ØSTERGAARD.

Kasseeftersyn.

Den typografiske Trykkerforening.

Ved et Dags Dato foretaget lovbefalet Kasseeftersyn hos Hr. Laur. Jensen fandtes følgende Beholdninger:

Hovedkassen: I Sparekassen	Kr.	5671.61
Kontant	-	22.54
Ekstrakassen: I Sparekassen	-	1113.74
Kontant	-	27.96
Begravelseskassen: I Sparekassen	-	1832.34
Kontant	-	0.75
Ialt	Kr.	8668.94

hvilket var stemmende med Bøger og Bilag.

København, den 22. Decbr. 1903.

ALB. MICHELSEN. VALD. JØRGENSEN.

Brevkasse.

Hr. X! Deres Juleartikel maa vi desværre af Hensyn til Pladsen give Afkald paa.
Hr. Berendts Artikel maa af Mangel paa Plads vente til næste Numer.
Referatet for Stiftelsernes Generalforsamling maa af samme Grund ligeledes vente.
RED.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdelingen: Jens Peter Victor Nielsen, udl. 11/12 1903 hos Jordan. Sygeafdelingen: Sætter V. Bischoffs Hustru Oline Christine, Trykker Arthur Henningsens Hustru Antonette Amalie. De kvl. Trykkeriarbejdere: Marie Hansen (Schultz), Ellen Larsen (H. Olsens Stentr.), Paula Kaaber (A. Holm).

Provinserne: Svendborg, Niels PeterBrandt, udl. 14/12 i Centraltr. (aflagt Svendeprøve), **arbejdsløs.** Køge, N. Henr. Jensen, udl. 31/12 1903 (aflagt Svendeprøve).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1987 (Norsk Centralf.), Svarre Berg (Truelsen) fra Göteborg. Trykkerafdel.: 1738, Hjalmar Hugo Carlsen (Truelsen) fra Rejse.

Provinserne: Svendborg, 1389, Vald. Chr. Nielsen fra Rejse, 717, Otto Andr. Gornitzka fra Neksø og 1162, Hans Lauritzen Madsen fra København (alle i Pl.). Frederikshavn, 1506, Chr. Madsen fra København i Plads. Horsens, 1907 (Norsk Centralforening) Ingv. Feierskov.

Bortrejste.

København: 1064, Fr. Guldager Hansen til Skelskør (arbl.), 1684, Aage Henr. Aug. Nielsen til Nykøbing F. (arbl.), 1506, Chr. Madsen til Frederikshavn i Pl.

Provinserne: Nakskov, 1107, J. M. Jensen til Nykøbing M. i Pl. Fredericia, 5136 (Sv. Forb.), Gustaf Lindberg (arbl.) paa Rejse.

Lægerne.

Under Dr. Eschrichts Sygdom besørges hans Praksis *indenfor Lygten* af Hr. Dr. Schäffer, Nørrebrog. 184, 1, tr. 11—12, og *udenfor Lygten* af Hr. Dr. Peronard, Frederikssundsvej 26, tr. 12—1.

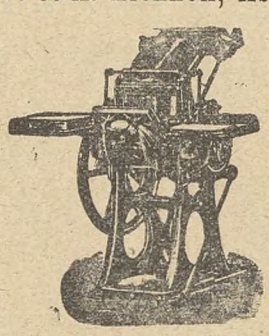
DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Næste Uge træffes jeg **Onsdag** og *Lørdag* fra 5½—8 paa Forbundskontoret for Indbetaling af *Restancer* og *Kontingent*. Sidstnævnte Dag er *seneste Frist* for Restancernes Indbetaling. Ærede Inkassatorer, hvem Budet ikke maatte naa at faa opkrævet hos for 52. Uge, der forfalder den 25. ds., bedes selv bringe mig Lister og Beløb Lørdag den 2. Januar i ovennævnte Tid. LAUR. JENSEN.

ANNONCER
J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
—
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK
—
Transmissioner
—
Farve, Valsemasse
—
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Arends & Voigt
Kompagnistræde 21.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

Indhold for 1903.

Aabent Brev til Hr. Wartenberg. Af F. J. Hansen ... 71
Affæren hos Løvgreen & Wassmann. Af P. Lauritzen ... 131, 140, 141
Do. do. Af H. Langkjær og V. Petersen 136
Afgaaede Tillidsmænd ... 139
Afskedsfest for P. Hvidtfeldt. Af —n... 2
Afstemningsresultat 24, 29, 45, 34, 80, 154, 174, 216, 222
Ansvaret. Af H—n... 35
Ant. Olsen og De kvindel. Syersker ... 117
Arbejdsforholdene i Amerika ... 103, 104
Arbejdsløshedsfesten ... 197
Arbejdsløshedsfesten i Søndags ... 205
Arbejdernes nyeste kooperative Foretagende ... 214, 215
Arbejdet paa Juleaftens Dag ... 221
»Atter det skilte —«. Af En Provinsianer 214
Banner Afsløringen i Nakskov. Af G. J. M. 62
Banner-Indvielse i Ringsted. Af M. 204, 205
Beregning—Fastløn. Af J. A. 144, 155, 168, 169
Do. do. Af A.—Ø... 151, 163
Do. do. Af J. G.... 155, 156
Blaar ... 123, 124
Blokadebryderen fra Svendborg. Af Sørensen-Kjeld ... 18
Do. do. Af Charles Hansen ... 21, 22
Blokerede Trykkerier 67, 71, 87, 96, 99, 165
Biblioteket. Af Emmanuel Petersen ... 165
Brev fra London. Af C. Christensen 144, 145
Bynyt ... 86, 209
Cirkulæret fra Larsen Holst ... 146
Dansk Provinsbogtrykker Forening. Af P. Hansen ... 89, 106
Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd 28, 113, 145
Den gordiske Knude ... 65
Den ny Sættemaskine ... 61, 62
Den skriftlige Afstemning og vore Generalforsamlinger ... 25, 26
De ny Forbundslove. Af Hvidtfeldt ... 14
De ærede Inkassatorer. Af Axel Landgren og Siegfr. Petersen ... 189
De kvindelige Trykkeriarbejdere. Af Henriette Crone ... 7, 32
De kv. Trykkeriarbejdere ... 19, 22
Det moralske Ansvar. Af B.—n... 5, 6, 55
Do. do. Af Argus ... 13, 55
Do. do. Af A. ... 40
Do. do. Af En Provins-Faktor ... 35, 67
Det fri Lægevalg. Af Laur. Jensen 167, 168
Do. do. Af C. Louw ... 171, 172
Do. do. Af Vilhelm Ryder 176, 177
Det ny Blad i Skive. Af V. A. S. ... 62
Diskussionsklub. Af Flere Medlemmer . 48
En kort Bemærkning ... 36
En Appel. Af Axel M. Landgren ... 43, 44
Endelig! ... 101
En Forespørgsel. Af En Trykker ... 103
Do. Af P. Lauritzen ... 107
En Redegørelse. Af P. Lauritzen... 127, 128
En »Formands« Kone og De kv. Syersker. Af Andrea Nielsen ... 132
En historisk Dag ... 135, 136, 137, 138
En Vandre-Udstilling af Elev-Arbejder fra Fagskolen ... 148
En Oversigt for Trykkerne. Af Laur. Jensen ... 152
En »Hædersmands« Endeligt. Af H. B. 152, 153
En interessant Bog ... 153
En Appel. Af Laur. Jensen ... 183
En nødvendig Erklæring. Af J. F. Møller 222
Engelsk Boghaandværk. Af C. Christensen ... 163, 164, 172, 173
Er det klogt? Af A.—Ø. ... 70
Erklæring ... 73
Et Typograf-Karneval i Provinsen. Af H. M. M. ... 22
Et Mindeord. Af Toto ... 49
Et nødvendigt Skridt. Af R. Chr. Andersen ... 81
Et Kunstgreb for Stereotypister ... 98
Et Gensvar. Af Vilh. Wartenberg ... 115
Et Par afsluttende Bemærkninger. Af Vilh. Wartenberg ... 128
Ex-Faktor Em. Scherling ... 27
21. Februar 1903 ... 31
Fagskolen for Boghaandværk. Af C. C. 51, 52
Festen paa St. Thomas ... 121, 122
Flittigt Arbejde og begrænset Pligt. Af Hans P. Rasmussen... 176, 187, 188, 191
Do. do. Af J. A. ... 179
Do. do. Af S. C. ... 179, 180, 192, 193
Do. do. Af H. B. ... 180, 193
Do. do. Af Oscar Olsen ... 183, 184
Do. do. Af N. K. ... 184
Do. do. Af F. K. Madsen ... 184
Do. do. Af E.—d. ... 187
Do. do. Af Sørensen-Kjeld ... 191, 192
Do. do. Af A. ... 196, 197
Flyt ud! Af A.—B. ... 148
Forholdene i Skive. Af Peter Laursen . 94
Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer i Provinserne og København den 2. Januar 1902 74, 75, 76, 77, 78, 79
Før Afstemningen. Af P. Hvidtfeldt, F. K. Madsen og Vict Petersen ... 218, 219
1. Maj ... 67
Gamle Olavesen død ... 36
Generalforsamling Skærtorsdag ... 66
Gymnastik. Af J. ... 184, 185
Generalforsamlinger og Møder:
Aalborg ... 129, 144
Aarhus ... 23, 86, 141, 189
Assens Lokalafdeling ... 28
Brønderslev do. ... 32, 86, 189
Dansk Typograf-Forbunds københ. Afdelinger ... 95, 148, 205, 212, 214
Den typ. Forening 18, 22, 27, 32, 52, 53, 79, 80, 95, 173
Den typ. Trykkerf. 3, 19, 32, 45, 71, 144
De kv. Trykkeriarb. 10, 11, 19, 41, 157, 158
Esbjerg Lokalafdeling ... 28
Herning do. ... 182
Horsens do. ... 3, 28, 95
Hillerød do. ... 28
Holbæk do. ... 189
Kolding do. ... 22, 82, 141, 185
Næstved do ... 15, 27
Nykøbing F. do. ... 122
Nyborg do. ... 28
Odense do. ... 32
Randers do. ... 28, 86, 90
Ringkøbing do. ... 37, 189
Roskilde do. 11, 23, 82, 141, 185, 220
Silkeborg do. ... 19, 220
Slagelse do. ... 188, 189
Svendborg do. ... 27
Thisted do. ... 19
Vejle do. ... 37, 83
Tillidsmands- og Inkassatormøde ... 169
Gutenberg Koret ... 45, 169
Typografernes Enkekasse ... 49
Typografernes Sangforening ... 90, 189
Typografernes Cykleklub ... 90, 205
Typografernes Stiftelse ... 3, 41
Helsingborg-Turen ... 121
Hjælp din Næste —! Af Ch. Petersen . 207
Hr. P. Leuritzen ... 171
Hr. Vilh. Lassen og Arbejdsløsheden. Af C. ... 21
Hr. Wartenbergs Angreb ... 85, 86
Hvad er Ret —? Af En Jyde ... 17
Hvad man skal iagttage. Af Forretningsudvalget ... 103
I Dvale. Af Sofus B. Rørvig ... 59
Indvielsesfest ... 180, 181
Inkassator = Agitator. Af J. F. Møller 39, 40
Inkassator = Bladbud og Agitator. Af Holmen ... 66
Jubilæer ... 208, 209
Kammeratskab i det nye Aar. Af Fr. Fendrich ... 10
»Kanonslaget« ... 101, 102
Karnevalet i Koncertpalæet. Af Tys 40, 41
Konflikt i Løvgreens Trykkeri ... 124
Københavns Bogtrykkerforening ... 65, 66
Kundgørelser:
Dansk Typograf-Forbund 1, 5, 13, 17, 25, 31, 61, 65, 89, 109, 140, 195, 207, 213, 216, 217
Den typ. Forening 1, 5, 13, 17, 25, 43, 51, 61, 65, 89, 113, 117, 155, 159, 163, 167
Den typ. Trykkerforening 13, 39, 35, 65, 138, 141, 181
De kv. Trykkeriarb. ... 15, 33, 141, 147
Fællesgeneralforsamling 85, 89, 143, 191, 195
Grundlovsdagen ... 97, 101
Helsingborgturen ... 98
Sygekassens Medlemmers Opmærksomhed henledes paa ... 91
Lidt endnu om »Ansvaret«. Af H—n... 48
L. V. Hansen død ... 125
Læge-Spørgsmaalet. Af Dr. Ryder og C. Louw ... 203, 204
Løvgreen & Wassmanns Bogtrykkeri .. 132
Midsommerfesten. Af L. ... 103
Do. Af T. ... 117, 118
Mæglingsforslaget. Af Vilh. Wartenberg 213, 219, 222
Do. Af F. K. Madsen 214, 219, 220, 222
Ny typografisk Forening kontra Dansk Typograf-Forbund. Af A. ... 51
Do. do. Af A. ... 124, 131, 132
Do. do. Af P. Berendt ... 217, 218
Nye Organisationer ... 47
Nytaar 1903 ... 1, 2
Nytaar (Digt). Af H. Bøttcher ... 3
Om Bogtrykkeriernes Afleveringer til Biblioteker og Arkiver. Af Georg Saxild 2
Om Landsorganisationer. Af Jul. Samuelsen ... 157, 207, 208
Om Demonstration. Af Jul. Samuelsen . 94
Do. Af Carl V. Christensen 102
Opraab til Juleindsamling. Af Forretningsudvalget ... 191
Overfarspenge eller -Billet ... 90
Overenskomst mellem Dansk Typograf-Forbund og Ny typ. Forening... 211, 212
Paa Generalforsamlingen. Af Observator 18
Reflektioner. Af Julius Samuelsen . 128, 132
Ruslands Presses 200 Aars Jubilæum. Af L. Chr. Nielsen ... 44
Regnskaber:
Dansk typ. Forening og Dansk Typograf-Forbund 8, 9, 10, 29, 56, 57, 58, 59, 110, 111, 112, 199, 200, 201, 202
Den typ. Forening ... 91, 145, 161
Den typ. Trykkerf. ... 36, 129
De kvindel. Trykkeriarb. ... 83, 133
Kasseeftersyn 60, 72, 107, 112, 118, 161, 166, 174, 224
Lokalafdelingen i København ... 197
Regnskab fra Arbejdsløshedsfesten... 223
Regnskab over Karnevalet d. 21. Februar 1903 ... 165

Scherling-Sagen 31, 32
Skal Emil J. Scherling, Svendborg, genoptages? Af Hvidtfeldt 14, 15
Skaansk-Dansk Typografmøde 125
Skomager, bliv ved din Læst! Af Vilh. Andersen 73
Sportsklubben. Af h.—p. 153
Styrelsesvalget 73
Staten, Sygekasserne og Lægerne. Af C. Louw 195, 196
Sundhedsbestemmelser 222
Svar paa det aabne Brev. Af Vilh. Wartenberg 81, 82
Svar til Hr. Sørensen-Kjeld. Af J. A. .. 203
Særstandpunkternes Mand. Af Sørensen-Kjeld 116
Sygekassens Administration. Af M. Toft 82
Sygekassen og Lægerne. Af C. Louw 165, 188
Styrelsesmøder:
Dansk typ. Forenings Forretningsudvalg 11
Dansk Typograf Forbunds Forretningsudvalg 15, 23, 33, 49, 50, 53, 63, 83, 84, 87, 99, 133, 134, 142, 149, 150, 153, 154, 165, 166, 177, 178, 185, 186, 193, 194, 197, 209, 210, 212
Den typ. Forenings Styrelse 16, 19, 20, 29, 34, 42, 53, 54, 63, 72, 80, 87, 91, 96, 100, 113, 134, 145, 150, 161, 166, 178, 185, 190, 197, 206, 215
Den typ. Trykkerforenings Styrelse 16, 23, 30, 34, 42, 63, 91, 100, 104, 130, 142 161, 198, 216
De kvindel. Trykkeriarbejdere 20, 33, 91, 130, 142, 158, 169, 206, 215
Forbundsstyrelsesmøde 37, 128, 129
Tarif Opsigelsens Lovlighed 69, 70
Tarifforhandlingerne 73, 89
Tarifforhandlingernes Afslutning 119, 120, 121
Tak for alle gode Ønsker. Af Hvidtfeldt 7
Til De kv. Trykkeriarb. Af Flere Medl.. 2
Til Overvejelse. Af En rejsende Kollega 48
Til Trykkeriarbejderne 61
Til den internationale Konference 97
Til de kv. Trykkeriarbejdere. Af Buus 97, 98, 175, 176
Til Trykkerne. Af Laur. Jensen 31
Til d'Hrr. Inkassatorer 181
Tilsvar til Hr. Wartenberg. Af F. J. Hansen 89, 90
To Repliker. Af Vilh. Wartenberg . 93, 94
Trykkerforeningens Stiftelsesdag 164
Tyve Aars Organisationsarbejde 7
Typografernes Sportsklub. Af A. B. 44
Typografernes Midsommerfest. Af Emil. 107
Typografernes Stiftelse 160
Typograf-Tidendes Forsendelse 173
»Tørt Krudt«. Af Vilh. Wartenberg 105, 106
Udflugten. Af Laur. Jensen 112
Ved min Fratrædelse. Af P. Lauritzen .. 177
Verdens Typograforganisationer 109, 143 147, 148, 151, 152, 156, 157, 159
Vilh. Lassen og Typograferne 6, 7, 14
Voldgiftsretten sprængt 48
Vore Forhold omtalt i Udlandet 66
Vort nye Forbundskontor 5
Vort nye Foreningslokale aabnes i Aften 26, 27
Voldgiftsretten i København 52, 71, 159 175, 195, 221, 222

Nær og Fjærn.

Afrivningskalender 4
Arbejdernes Teater paa Enghavevej 29, 87, 215
Aarhus Afdeling 15
Artiklen »Blokadebryderen fra Svendborg« 29
Afstemningen over E. Scherlings Optagelse 41
A. Joh.s Petersen 49
Af Valgfondsmærkerne 129
Aarhus Lokalafdelings Medlemmer paa Udflugt 142
Arbejdsløshedsfesten 193, 209
Bogtrykkerforeningens tredje Principalforening 4
Biblioteket 29
Badeanstalten »København« 68
Bynyt 91
Bortlodningen ved Midsommerfesten ... 122
Badeanstalten »København« 161
Borups Læreanstalt 174
Bespisningen 185
»Brand«! 215
Bladsammenslutninger 223
Chicago 11
Cykling 63
Celluloid-Clicheer 67
»Da Tarifen skulde indføres« 4
Den selskabelige Sammenkomst 33, 37
Dr. phil. Gustav Bang 41, 45, 62
Dødsfald .. 37, 80, 113, 165, 181, 185, 189
De Arbejdsløse 45
Dampskibsbilletterne og Lokalformændene 49
Dagkursus paa Fagskolen 53
De samv. Fagf. Repræsentantskab 67
Da Kransen hejstes 107
Det tyvende Aarhundrede 107, 125, 126, 133
Den store Midsommerfest 112
Den danske Regering og Rigsdag 1901—03 112
Dødsfald i Sverig 149
Det ny Missionsblad i Herning 158
Den ny Statstidende 160
Det ældste Blad i Verden 169
Dømt Redaktør 173
Det hollandske Typografforbund 173
Et Selvmord 42
En Arbejdsnedlæggelse paa »Morsø Dagblad« 62
En Svendeprøve 83
Et nyt Orkester 133
En Erklæring fra C. F. Kjærsgaard 157
Et Cirkulære 182
Efterlysning 215
En Mindesten 220
Folkeuniversitetet 29
Foreningslokalet 37, 41, 45, 49, 53, 59, 62
Fest i Nakskov 37, 49
Festivitet i Aalborg 63
Festlig Sammenkomst i Aarhus 87
Festmaaltid 98
Fremgang 129
Fallit 133
Fra de Gules Lejr 141
Formandsvalget 149
»Formatläran« 149
Foreningslokalet 185
Fornøjelser 185
Fagskolens Vandreudstilling 185
Fagmøde i Aalborg 205
Fagskolens Prøver 205
Fotoplasticon 205
Forlæggerøkonomi og Trykkerkval 209
»Før Afstemningen« 223
Forening for Boghaandværk 223
Gamle Olavesens Begravelse 41
Grundstensnedlæggelse 53
Gutenbergkorets Aarskoncert 60
Gutenberg-Koret 63
Gutenberg-Korets Aarsfest 71
Gymnastik 83
Helsingborgturen 107
Hævnen er sød 133
Husk Gutenberg-Korets Aftenunderholdning 185
Hædersgave 189
Hellstrøms Vaskeri 215
Hillerød-Afdelingens Filial i Lyngby ... 223
I Morgen Aften 49, 59
Italien 63
Jordefærd 53
Jubilæum 113, 173, 185
Juleindsamlingen i Odense 215
»Julebladet« 215
Juleuddelingen 220
Karnevalernes Tid 33
Karnevalsbilletterne 60
Kgl. Bevilling 68
Københavns Bogtrykkerforening 107
Københavns Bogtrykkerforening 205
Lolland Falsters Socialdemokrat 41
Lønforhøjelse 215
Nyborg Lokalafdeling 4
Næstved Lokalafdeling 41
Nordisk Boktryckarekonst 37, 126, 149, 182, 215
Ny Bladprojekter 53
Ny Redaktør 68
Navneforveksling 71
Nemesis 125
Nyt Dagblad 153
Navneforandring 160, 165
Ny Redaktør 220
Odense—Stige 98
Overenskomsten vedtaget 223
Randers-Afdelingen 46
Red. af Ølandenes Dagblad 53
Ribe Amts Tidende 122
Regeringstrykkeriet i Washington 169
Rettelse 215
Sølvbryllup 33, 185
Svendeprøver 59
Smaa Annoncer 62
Sommerferie 87, 95, 104, 108, 112, 118, 125, 129, 141, 149, 153
Skovtur 126
Sure Rønnebær 141
»Socialisten« 153
Stereotypipladerne breder sig 158
»Skomager, bliv ved din Læst« 177
Strejker i Udlandet 182
Statstidende 189, 193
Spørgeskemaerne 197
Typografernes Stiftelse 4, 11, 15, 28, 38, 63, 98, 142, 165, 169, 173, 177, 205, 215
Typografernes Fagforening i Næstved .. 15
Typografernes Sangforening 37, 62, 67, 160
»Typografia« 45
Typografernes Sportsklub .. 49, 68, 83, 113
Typografernes Stiftelses Grundstensnedlæggelse 60
Til Amerika 63
Thyra Brydes Begravelse 83
Til Friluftssport 91
Til Efterfølgelse 95
Thisted Amtsavis 104
T. C. C. 104
Tak 129
Til den svenske Lock-out 153
Trykkernes Stiftelsesfest 177, 189
Typograferne i Ringsted 197
Typografstrejken i Rom 197
Udflugt til Sverig 95
Udmældt! — Udslettet! 122
Udslettelse »en masse« 160
Valgfonden 95
Vermund-Jubilæet 118
Ved Sangforeningens Generalforsamling 185
Valg til Voldgiftsretten 209
Wm. A. 28
Zolas Bøger 11
45-aarige Stiftelsesfest 45
1. Majdemonstrationen 72, 83
60 Aar 91
25-Aars Jubilæum 177
2267 Kr. 75 Øre 29

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 1 — KØBENHAVN DEN 1 JANUAR 1904 — XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I **Lyngby** er fra 1. Januar oprettet en Lokalafdeling paa 7 Medlemmer med Hr. Faktor Johannes Hansen, Hartmanns Trykkeri, som Afdelingsformand. Udbetaling til Rejsende sker paa Trykkeriet mellem 10—11 Form.

FORRETNINGSUDVALGET.

Nytaar 1904.

ATTER lyder Budskabet ud over den store Verden: Det gamle Aar er sunket i Graven! Et nyt er oprundet! Og hver Gang dette sker, vækkes der hos Menneskene nyt Haab og nye Ønsker. Ogsaa vi, der tilhører den typografiske Verden, nærer Haab og Ønsker til det nye Aar. Maaske faar vi vore Ønsker opfyldte, maaske bliver vi skuffede — ingen kan vide det!

Det Aar, der svandt, 1903, blev for danske Typografer et Mærkeaar, der sent vil udvidskes af Organisationshistorien; thi 1903 blev det Aar, hvor Delegeretmødets Beslutning om at centralisere Dansk typ. Forening, Den typ. Forening, Den typ. Trykkerforening og De kvindel. Trykkeriarbejdere skulde træde ud i det praktiske Liv under Navnet Dansk Typograf-Forbund. For hele vor Organisationsbevægelse var denne Reorganisering af vore Organisationer af saa stor Betydning, at dette ikke kunde gaa for sig uden Brydninger, og da navnlig indenfor de københavnske Afdelinger. Thi mange Kolleger havde af de idelige Diskussioner om Centralisation i høj Grad ladet sig forblinde af selve Ordet »Centralisation«, uden at forstaa, *hvad* det betød at blive centraliseret. Først da vore nye Forbundslove traadte i Kraft, gik det i Virkeligheden op for en stor Del af vore Kolleger, at Centralisationen betød noget mere end dette, at Ledelsen fik Sæde i København; det betød, at i Fremtiden var det Landets Typografer indenfor Dansk Typograf-Forbund, der skulde tage Bestemmelse om alle Lønbevægelser, hvad enten det gjaldt Landets Hovedstad eller dets mindste Provinsby. Hidtil havde man kun haft smaatskaarne *By*-Interesser for Øje og derved glemt eller ikke forstaaet, at hver eneste Typograf i hele Landet var interesseret i de Lønbevægelser, der opstod, selv om de kun var af ringe Betydning.

Centralisationen kom, og med ét Slag blev hele dette Forhold forandret.

Men ogsaa paa andre Omraader er der samtidig med at Centralisationen traadte i Kraft, sket store Forandringer; vi nævner saaledes Understøttelsen af vore Arbejdsløse. Hidtil havde man ved Indsamling af frivillige Bidrag søgt at understøtte den Del af vore arbejdsløse Kolleger, der havde opbrugt den lovhjemlede Understøttelse; ved de nye Loves Ikrafttræden ophævedes det frivillige Fond, men samtidigt forlængedes Understøttelsen til 60 Uger i tre paa hinanden følgende Aar. Derved er det typografiske Fag kommet til at staa i første Række, naar det gælder Understøttelsen af sine Arbejdsløse; thi intet andet Fag i Danmark kan opvise Mage til Understøttelse.

I sidste Aar har vi i Understøttelse til vore Arbejdsløse udbetalt en Sum af ca. **60,000 Kr.**; naar dertil kommer den Sum paa ca. **5,000 Kr.**, som af Kolleger Landet over er indsamlet til Juleuddelingen, og ca. **5,000 Kr.**, som paa forskellig Maade udredes i Ekstraunderstøttelser, bliver det ialt en Kapital paa **70,000 Kr.**, der i Aaret 1903 er udbetalt til vore Arbejdsløse.

Hvad beviser disse Tal?

For det første beviser de en Offervillighed indenfor det typografiske Fag, som ikke kan søge sin Lige; men dernæst taler de højt om den Nød og Elendighed, der i det svundne Aar har hærget vore arbejdsløse Kammeraters Hjem. Ja, 1903 var et drøjt Aar for mange; thi intet andet Aar kan vore Arbejdsløshedsprotokoller opvise saa mange Arbejdsløse som netop dette; der var Dage, ja Uger, hvor Tallet paa arbejdsløse Typografer gik op over 250.

I første Halvaar 1903 var vore Kolleger arbejdsløse i **35,475 Dage.**

At 1903 skulde blive et saa elendigt Aar for Typograferne, havde ingen ventet, og Arbejdets Mængde har sikkert heller ikke været ringere end tidligere Aar; men det, der gjorde Arbejdsforholdene saa usikre, var sikkert de tekniske »Fremskridt«. Det kan jo ikke nægtes, at netop i det svundne Aar er vor tavse »Jærn-Kollega« i betydelig Grad rykket ind i Trykkerierne, og hvor dette er sket, er den levende Arbejder smidt paa Gaden — saa kan Kammeraterne tage sig af ham, og vil de ikke, maa han se at hutle sig igennem Livet, saa godt han formaar. »Den tekniske Udvikling kan ikke standses!« siger Kapitalisten, og saa spekulerer han paa, hvilke »tekniske Fremskridt« der yderligere kan benyttes for at blive det levende Menneske kvit!

Overfor en saa raffineret Fremgangsmaade er for Arbejderne kun ét at gøre: **Sammenhold!**

Og Sammenholdet har i 1903 bestaaet sin Prøve, thi uden dette var det under de højst uheldige Forhold ikke lykkedes at gennemføre den forbedrede Tarif for København, som træder i Kraft 2. Januar 1904, og uden det var det mod Slutningen af Aaret heller ikke lykkedes at faa gjort Begyndelsen til at hele det Brud, der i 1884 delte Københavns Typografer i to Lejre. Aldrig er der indenfor den typografiske Verden sket større Ulykke end den Dag for 20 Aar siden, da dette Fags Arbejdere delte sig i to Lejre. Paa knapt 20 Dage havde kortsynede Kolleger splittet en god Organisation i to Dele — der gik 20 Aar, før der atter kunde være Tale om at samle det skilte igen —!

Vi siger derfor til Kollegerne Landet over: Lad Aaret 1904 blive et Samlingsaar, thi nu mere end nogensinde gælder det om at tømre vor store, kære Organisation saaledes sammen, at ingen Magt i Fremtiden, naar den klare Fornuft tages fangen, skal kunne splitte os ad.

Er vi **alle** besjælet af denne Aand, da kan vi med Rette ønske hverandre

Et glædeligt Nytaar!

Voldgiftsretten i København.

Aar 1903 den 16. December holdt Voldgiftsretten atter Møde. Mødte var Rettens faste Medlemmer, Bogtrykkerne Berg og Truelsen samt Suppleanterne Jørgensen og Larsen og Typograferne P. Hansen, Oscar Johansen, K. Kiefer og Carl Nielsen.

Der foretoges Sag Nr. $^{6}/_{1903}$: Den typografiske Forening kontra Dagbladet *København*, hvor der opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

Under nærværende Sag har Den typografiske Forening nedlagt Paastand paa, at Dagbladet *København* tilpligtes at betale sine Sættere for forskellige Annoncer med Sats op ad Siden i Henhold til Bladsættertarifens § 3, 3. Stk. en Godtgørelse af 20 Øre pr. Stk., og at Dommen faar tilbagevirkende Kraft fra det Øjeblik, Betalingen første Gang blev nægtet Sætterne herfor.

Indklagede, Dagbladet *København*, har derimod paastaaet sig frifunden under Anbringende af, at der ikke ved den anførte Bestemmelse om, at Klichéer med Sats op ad Siden godtgøres med 20 Øre pr. Stk., kan være sigtet til Annoncer og navnlig ikke til Annoncer som de foreliggende, der gav Sætterne yderligere Fordele.

Retten udtaler imidlertid, at Bestemmelsen i Bladsættertarifens § 3, 3. Stk. ogsaa omfatter Annoncer og alle Annoncer med Sats op ad Siden, uden Hensyn til om de iøvrigt indeholder andre Fordele for Sætterne, hvorfor Retten dømmer efter Klagerens Paastand, dog at Dommen kun gives tilbagevirkende Kraft fra 1. Januar 1903, idet det vides, at Stridsspørgsmaalet er opstaaet i Aaret 1902, men ikke nærmere kan ses af Klagen hvilken Dato.

Retten dømmer:

Dagbladet *København* tilpligtes at betale sine Sættere en Godtgørelse af 20 Øre pr. Stk. for de i Sagen omhandlede Annoncer. Dommen har tilbagevirkende Kraft fra 1. Jan. 1903.

M. Truelsen. Poul Meyer.

Endvidere Sag Nr. $^{7}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund kontra Dagbladet *København*, i hvilken med Flertal vedtoges følgende

Kendelse:

Under nærværende Sag drejer Spørgsmaalet sig om, hvorvidt en i Dagbladet *København* optagen Annonce fra Jysk Kød-Import-Kompagni skal beregnes som Petit, saaledes som af Dansk Typograf-Forbund paa Sætternes Vegne paastaaet, eller som Korpus, som af Indklagede, Dagbladet *København*, hævdet.

Da Retten skønner, at den fremherskende Skriftart i denne Annonce er Petit, vil der være at give Dom efter Klagerens Paastand.

Retten dømmer:

Dagbladet *København* tilpligtes at betale Sætterne for den i Sagen omhandlede Annonce fra Jysk Kød-Import-Kompagni som for Petit.

M. Truelsen. Poul Meyer.

Denæst foretoges Sag Nr. $^{8}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund kontra Dagbladet *København*, der drejede sig om, hvorvidt en i *København* optagen Annonce, »Meddelelse fra Varelotteriet«, skulde beregnes efter Timebetaling eller betales som ny Sats.

Efter nogen Forhandling udsattes Sagen for at indhente ny Oplysninger.

M. Truelsen. Poul Meyer.

Sammenslutningsforslaget.

Om de mod mig rettede Angreb og Beskyldninger vil jeg svare, som der staar i Digtet om »Bondeknøsen«:

»Skønt vel en Del deraf var sandt, var der dog meget Løgn iblandt«.

Jeg skal gøre et lille Forsøg paa at udrede, hvilket der er sandt og hvilket ikke, og saa tillade mig at tage Angrebspunkterne enkeltvis.

Punkt 1. De paabegyndte og førte Forhandlinger med Ny typ. Forening.

Punkt 2. Mit Svar til Forbundsstyrelsen.

Punkt 3. Det udsendte Cirkulære.

ad Punkt 1. At de paabegyndte Forhandlinger er sket uden Forbundsstyrelsens Viden og Sanktion, véd De jo meget godt, Hr. F. K. Madsen.

Det kom mig aldeles overraskende, da to Kolleger en Dag meget indignerede spurgte mig om, hvad det skulde betyde, at der var tilbudt Ny Typ. Forhandling, og min Uvidenhed i saa Henseende blev af de to Kolleger udlagt som Hemmelighedsfuldhed fra min Side, idet jeg, som de udtrykte sig, som Medlem af Forbundsstyrelsen jo maatte vide Besked.

Ved Henvendelse paa Forbundskontoret fik jeg imidlertid Bekræftelse herpaa, og da jeg i Samtalen med den daværende Formand, Hr. P. Lauritzen, bebrejdede, at Henvendelsen var sket fra vor Organisation, udtrykte han sin Forbavselse herover, idet jeg jo paa Wodrofflund-Mødet havde talt imod at paabegynde en Krig med Ny Typ. midt under Tarifforhandlingerne. Hertil svarede jeg ved at henvise til min Artikel i *Typ.-Tid.* i Marts Maaned lige kort *forinden* Forretningsudvalget havde tilbudt Ny Typ. Forhandling, og hvori jeg havde skrevet, at jeg ansaa det for denne Organisations Pligt at *tilbyde os Forhandling*, idet jeg som Medlem af Den typ. Forening ansaa mig forpligtet til at tage Konsekvenserne af Beslutningen paa Wodrofflund-Mødet og de store Ord, der blev talt om at knuse Ny Typ., selv om jeg personlig var en Modstander heraf.

At det var en Fejl af mig at tage Beslutningen og de faldne Udtalelser alvorlige og som Ord, bag hvilke der stod Mænd, indser jeg naturligvis nok nu.

At Forbundsstyrelsen har været uvidende om de paabegyndte Forhandlinger, vil endelig fremgaa af en Skrivelse, dateret 15. April, og hvori Forretningsudvalget skriver, at naar der ikke er tilflydt Forbundsstyrelsens Medlemmer nogen Meddelelse om, at der har været ført Forhandlinger med Ny Typ., *saa var det fordi der ikke var opnaaet noget Resultat.* Endvidere meddeltes i denne Skrivelse, at der var »nedsat« et Udvalg paa tre Mand til at forhandle.

Naar man hører, at det er Forretningsudvalget, der har »nedsat« dette Udvalg, og véd, at det bestaar af 4 foruden Fru Buus, og af dettes Midte blev »valgt« d'Hrr. V. Petersen og Hvidtfeldt, saa bliver der tre tilbage til at »nedsætte« et Udvalg paa tre Mand.

Da Hr. Kieffer og jeg paa et Forbundsmøde beklagede os over, at der ikke havde fundet nogen Afstemning Sted blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer om dette Spørgsmaal, blev der svaret, at der selvfølgelig ikke vilde blive truffet nogen bindende Overenskomst med Ny Typ. uden Forbundsstyrelsens Sanktion, og hertil bemærkede jeg, at skulde dennes Myndighed udelukkende bestaa i, at den kun skulde sanktionere eller forkaste, hvad Forretningsudvalget havde foretaget sig, saa var Forbundsstyrelsen jo saa godt som overflødig.

Hr. Victor Petersen søgte at skyde sig ind under, at det, at sammenkalde Forbundsstyrelsen, var et for kostbart Apparat. Jeg henviste saa til, at det jo heller ikke havde været nødvendigt, da det meget let lod sig arrangere ved et Brevkort, og Forretningsudvalget har da ogsaa fundet denne Udvej meget praktisk, da det skulde have Sanktion paa sit udsendte »Ultimatum«.

Da der i Forbundslovene staar, at den »*administrative* Myndighed udøves af et Forretningsudvalg«, saa vil jeg spørge mine Kolleger, om de har den Opfattelse, at det at nedsætte et Forhandlingsudvalg er »Administration«, thi saa forstaar jeg ikke, hvilke Spørgsmaal der henhører under Forbundsstyrelsen.

Hvis Medlemmerne paa et Trykkeri fik i Sinde at nedlægge Arbejdet uden »Sanktion«, saa vilde Piben vist faa en anden Lyd.

Naar Hr. Madsen har søgt at give det Udseende af, at jeg har haft noget med Forhandlingerne at gøre, saa véd han jo meget godt, at det ikke passer, idet der jo ikke har deltaget andre i disse end de tre »nedsatte« Herrer, og at min Rolle væsenlig har bestaaet i at høre paa »*Meddelelser*« om, at nu var Forhandlingerne gaaet i Staa og nu var de atter begyndt.

Endvidere har Hr. Madsen givet det Udseende af, at der ikke har været talt om at optage Ny Typ. som »Brancheafdeling«. Jeg skal da henvise til, at mine Udtalelser i et Møde paa Forbundskontoret, efter at Formanden havde givet nogle »Meddelelser«, netop gik ud paa, at jeg ikke havde noget imod, at Ny Typ. optoges paa samme Maade som Trykkerforeningen. Saa vidt jeg erindrer, blev der ikke opponeret noget videre herimod, og om at forlange, at Ny Typ. skulde ophæve sin Sygekasse har der aldrig været talt, og jeg forstaar heller ikke, hvorfor det var nødvendigt, særlig paa et Tidspunkt, hvor Udsigterne til at opnaa det øvrige var meget smaa, og man har da ogsaa kun faaet en Brøkdel heraf gennemført.

Hvis De med Deres Redaktionsbemærkning om Mødet den 28de Juni sigter til *Fælles*styrelsesmødet i »Søpavillonen« og hvorfor jeg ikke der fandt Anledning til at opponere, saa er det jo meget rigtigt, hvad De selv skriver, at det formede sig som en »Redegørelse« fra Formanden, og der slet ikke var Tale om »Betingelser« eller »Ikke-Betingelser«, idet, saa vidt jeg erindrer, Forhandlingerne vare gaaede i Staa, hvorimod hele Interessen samlede sig om Tarifforhandlingerne. Og sigter De til det *Forbunds*styrelsesmøde, der blev afholdt samme Dag, saa beklager jeg, at De har været saa medtaget af Deres Sekretærvirksomhed, at De ikke har opdaget, at min Ringhed slet ikke var til Stede, og det er dog for meget at forlange, at jeg alligevel skal opponere.

Alt dette vil De jo meget let kunne konstatere ved Hjælp af Deres Forhandlingsprotokol, som De jo holder saa meget af at føre i Marken.

Det er lidt mærkeligt at se Hr. Madsen opponere imod det fremdragne, da det meste han angriber, har staaet uimodsagt i *Typ. Tid.* i *Juli Maaned.*

ad Punkt 2.

Til Forretningsudvalget!

Som Svar paa det udsendte Sammenslutningsforslag skal jeg tillade mig at bemærke:

At jeg hverken vil *anbefale* eller *stemme for* dette, da det vigtigste for os mangler, nemlig:

»At der opretholdes Status quo paa det nuværende Medlemsantal og kun aabnes Nyudlærte Adgang til at tiltræde hvilken Afdeling, de har Lyst til.« . . .

Iøvrigt er jeg ellers godt tilfreds med det opnaaede Resultat.*

Helst havde jeg ventet med mit Svar til jeg havde talt med den samlede »Lokalstyrelse«, i hvilken der jo er tre »Forbundsstyrelsesmedlemmer«. Med koll. Hilsen

P. BERENDT.

At mit Svar, navnlig med lidt god Vilje, kan misforstaas, skal jeg indrømme, men hvor gode Fortolkningskunstnere d'Hrr. end er, saa vil de sikkert faa ikke saa lidt Hovedbrud med heraf at faa uddraget, at jeg har stemt **for** Forslaget.

Hvis Forretningsudvalget ikke, for at faa denne Sag »pisket« igennem, havde haft saa usædvanligt travlt, vilde denne Misforstaaelse hurtigt være blevet opklaret.

Jeg afsendte mit Svar *Lørdag Formiddag* og allerede *Søndag Morgen* havde jeg Gensvar.

Min Forbavselse var jo ikke ringe, idet der heri stod, at Overenskomsten var vedtaget *enstemmigt*, og mit første Spørgsmaal til Hr. G. Clausen, da jeg Kl. 11 kom til Lokalafdelingens Bestyrelsesmøde, var da ogsaa, om Forretningsudvalget ikke havde modtaget mit Brev, og da han hertil svarede bejaende, hvorfor min Protest ikke var blevet taget til Følge, hvortil Hr. Clausen bemærkede, at det af Hr. Hvidtfeldt var udlagt, som om jeg ikke vilde stemme.

Hvis min Hensigt havde været at undlade at stemme, saa havde jeg ganske naturligt skrevet dette i Begyndelsen af mit Svar og ikke som nu, at jeg hverken vilde *anbefale* eller stemme *for* Overenskomsten, thi skulde jeg afholde mig fra at stemme i et saa vigtigt Spørgsmaal, som jeg har fulgt med Interesse gennem mange Aar, og hvori jeg jo selv har taget ikke saa lidt *aktiv* Del, saa véd jeg ikke, hvilken Stemmeseddel der var værd at udfylde.

Naar jeg har skrevet: »Iøvrigt er jeg tilfreds med det opnaaede Resultat«, saa var det kun for at udtrykke min Anerkendelse af, at det var lykkedes Udvalget at faa de »Ny«s Repræsentanter til at fire paa et saa vigtigt Punkt som Reservefonden.

ad Punkt 3. Naar der er tillagt mig Æren af det udsendte Cirkulære, saa siger jeg blot: Æres den, som æres bør, jeg har nok i Forvejen.

Dets Tilblivelseshistorie er ganske kort. Forrige Lørdag rettede en af Tillidsmændene paa Trykkeriet en Anmodning til mig om at underskrive paa et Cirkulære, som nogle Kolleger havde affattet, og hvori der rettedes en Opfordring til *Personalet* om at stemme mod Overenskomsten. Senere ændrede d'Hrr. deres Beslutning til, at det ogsaa skulde sendes udenfor Trykkeriet, og da jeg en Gang havde underskrevet, fandt jeg ingen Anledning til at tage min Underskrift tilbage.

Rigtigheden af, at det ikke er mig, der har udsendt Cirkulæret, vilde de tre Underskrivere let kunne have faaet konstateret ved en Henvendelse til Trykkeriet *forinden* de skrev i *Typ.-Tid*, men saa havde de maaske ikke faaet Svaret i samme Numer, hvori min Artikel stod, og det gør jo egentlig heller ikke noget, De kan jo bare skrive ligesom om *Statstidende*, at De ikke vidste rigtig Besked.

— — —

Naar Hr. Madsen i sin Redaktionsbemærkning endvidere skriver, at de københavnske Kolleger skal se, hvorledes Hr. B. gaar til »hvilken Side hveranden Gang«, saa hører der absolut en Hr. Madsens »Beskedenhed« til under den nuværende Situation at stille sig selv frem til Sammenligning.

Jeg skal tillade mig at fremdrage et lille Citat, som Hr. Madsen i sine »store Dage« har fundet sig foranlediget til at optage efter *Ny typ. Tid.* under Overskriften »Blaar« og saa ganske rolig overlade til mine Kolleger at bedømme, hvem det er, der gaar »til hvilken Side hver anden Gang«.

Artiklen omhandlede Tarifoverenskomsten og den faldne Kendelse i Arbejdsgiverforeningen:

»Dette Udfald af den unaturlige Kamp synes vi burde vække Eftertanke hos vore Kolleger paa den anden Side, idet disse forstandigvis kunne sige sig selv, at et saadant Resultat maatte kunne opnaas uden saa store Anstrængelser, ja sandsynligvis vilde have været noget bedre, hvis Københavns Typografer i Lighed med 1898 i 1903 havde samarbejdet i Enighed og Fordragelighed. Det væsentlige Gode ved Overenskomsten skal i Følge *Social-Demokraten* være, at *Ny typ. Forening ved denne har faaet Dødsstødet.* Under disse Omstændigheder vil F. K. MADSENS, WARTENBERGS og Ligestilledes Tale om Dødsstødet for Ny typ. Forening passende kunne sammenlignes med det gamle Mundheld: »*Saa du, jeg stod mig, sagde Drengen, da han laa i Rendestenen.*«

Enhver vil sikkert erindre Hr. Madsens store Ord om: »*At i Fremtiden er det os alene osv.*« og meget andet af samme Tønde. Kommentar er vist overflødig.

Naar De, Hr. Madsen, nu ved personlige Angreb, ja endog ved at indblande sig i Ting, som kun angaar Forretningsudvalget og mig, søger at dække over de »Kovendinger« og »Badutspring«, De har foretaget for at komme bort fra Deres tidligere indtagne Standpunkt, saa er det et saa gammeltkendt Kneb, at De vist ikke fanger mange paa den »Limpind«.

At jeg ikke egner mig hverken til »Ekvilibrist« eller »Saltomortalerytter« skal jeg villig indrømme, og der skal vistnok ogsaa mange Aars Erfaring til for at opnaa den Færdighed, De er i Besiddelse af.

Naar jeg i det væsentligste har rettet min Artikel til Dem, Hr. Madsen, saa er det fordi De (uvist af hvilken Grund, maaske af den gammelkendte: »At naar man slaar osv.«) har fundet Dem beføjet til at agere Ordfører.

Maa jeg til Slut sige Dem min Kompliment for, at De har været saa hensynsfuld, at lade »Udvalget« svare i samme Numer. At det, set fra Deres Synspunkt, har været »taktisk« klogt, er indrømmet, men jeg tvivler stærkt om, at De havde vist den samme Hensynsfuldhed overfor mig, men der er da heldigvis ogsaa Forskel selv indenfor en Fagforenings Ramme.

Mine Kolleger maa undskylde, at min Artikel er blevet for lang og derved har trættet, men jeg er jo ikke Journalist af »Profession«.

P. BERENDT.

Det har sikkert været Hr. Berendts Mening, ved at overøse nærværende Blads Redaktør med en Bunke Grovheder, at bortlede Læsernes Opmærksomhed fra det, der er Sagens Kærne. Vi skal imidlertid ikke i mindste Maade forsøge paa at imødegaa Hr. Berendts Grovheder, men ganske overlade denne Del af Artiklen til Læsernes sunde Dømmekraft. Det, vi derimod vil have klaret, er hans Standpunkt til Overenskomsten forinden Brancheafdelingernes Generalforsamling og i Henhold hertil hans højst mærkelige Udtalelser paa selve Generalforsamlingen. Forinden vi gaar over til at belyse denne Side af Sagen, skal vi gøre et Par korte Bemærkninger til de Fortolkninger, Hr. B. har villet lægge i Hr. F. K. Madsens Udtalelser paa Delegeretmødet. Hr. F. K. Madsen udtalte:

»Jeg forstaar saa udmærket godt, at Jørgensen, som er Formand for Maskinsætterklubben, er ked af at miste sine Medlemmer. Men Tiden er kommen, da der maa drages en Linje, sættes et skarpt Skæl, mellem de virkelige Organisationsmedlemmer og dem, der kun er med hver Gang, de kan høste Fordel af vort Arbejde. Ny typ. Forenings Ledere har for ganske nylig optraadt paa en højst mærkelig Maade, der endnu mere viser, at det er paa Tide, vi skiller os helt ud fra denne Institution. Skulde denne Forenings Medlemmer driste sig til at optage Arbejdet paa Pladser, som er forladt af vore Medlemmer, og derved skade os, saa faar vi da heldigvis en Lejlighed til at stemple de Personer for hvad de er. Vi skal ikke have Ny typografisk Forening til at bestemme eller diktere os vore Love; og det glæder mig, her at kunne frasige mig alt Makkerskab med denne Forenings Medlemmer. Dansk Typograf-Forbund skal alene for Fremtiden forhandle om de Betingelser og Priser, hvorfor vi sælger vor Arbejdskraft; og de, der ikke vil rette sig efter disse Bestemmelser, skal vi vide at stille udenfor og stemple som de uhæderlige Personer, de er.«

Enhver opmærksom Læser vil af ovenstaaende Citat se, at Organisationen **ikke** har veget saa meget som en Linje bort fra den Vej, Hr. F. K. Madsen paa Delegeretmødet anviste. Hvert eneste Ord er gaaet i Opfyldelse, thi ingen andre end Dansk Typograf-Forbund har ført og afsluttet Forhandlinger med Principalerne om vore fremtidige Lønvilkaar.

Da denne Taktik var gennemført, var ogsaa Vejen banet for en Sammenslutning af Hovedstadens Typografer, og det saa meget mere, som netop hele vor Taktik gav Anledning til, at den **allervigtigste Anstødssten**, Tilslutningen til »De samv. Fagforbund«, der jo dannede Grundlaget for Ny typ. Forenings Tilblivelse, **blev ryddet af Vejen.**

Naar Hr. Berendt nu vil lægge en anden Betydning i de faldne Udtalelser, maa dette staa for hans egen Regning. Ny typ. Forening maatte nemlig først sættes udenfor alt, hvad der hed separat Optræden i Lønbevægelse — hvis der overhovedet skulde være Tale om Sammenslutning.

Men tilbage til Hr. Berendts mærkelige Brev til Forretningsudvalget og hans endnu mærkeligere Optræden paa Brancheafdelingernes Generalforsamling. De af vore Læsere, som var til Stede paa nævnte Generalforsamling, vil erindre, hvorledes Hr. Berendt, da han hørte, at der var stærk Modstand mod Overenskomsten, stod frem paa Talerstolen, slog sig for Brystet og udraabte: »Mine Herrer! Hvis De tror, De har

* Udhævet af Red.

valgt mig ind i Bestyrelsen for at jeg dèr paa Forhaand skulde lade mig binde til noget, jeg ikke er i Overensstemmelse med, saa tager De fejl. *Jeg siger min Mening og lader mig aldrig binde.*« Hvor jammerligt faldt disse svulstige Ord ikke til Jorden, da Næstformanden i Den typ. Forening, Hr. CARL NIELSEN, derefter udtalte: »Hr. Berendts Udtalelser var kun kønne Ord, og intet andet, idet Berendt 2 Gange i vigtige Spørgsmaal har ladet sig binde ved Styrelsesbeslutninger. Første Gang ved et Fællesstyrelsesmøde paa Wodrofflund umiddelbart før Generalforsamlingen, hvor Tarifforslaget vedtoges. Berendt var Modstander af dette Forslag, men da han ikke kunde vinde Tilhængere for sin Anskuelse, vilde han **ikke** paa Generalforsamlingen tale **imod** Styrelsernes Forslag. Anden Gang var paa Styrelsens Møde, hvor Forslaget til Overenskomst med Ny typ. Forening forelaa til Behandling; her erklærede Berendt ligeledes, at forsaavidt han ikke kunde faa nogen af Styrelsens Medlemmer med sig for sin Anskuelse, vilde han forholde sig **passiv** ved Diskussionen. Naar det var Tilfældet, sagde C. N., kunde Berendt ikke staa op og udtale sig som han gjorde.«

Men endnu ynkeligere for Hr. Berendt blev det, da Formanden for Dansk Typograf-Forbund, Hr. Victor Petersen, stod frem og erklærede, at han var i Besiddelse af et Brev fra Hr. Berendt, stilet til Forretningsudvalget, og hvori han udtaler, »at han hverken vil anbefale eller stemme for Forslaget«, men »**iøvrigt er jeg ellers godt tilfreds med det opnaaede Resultat**«. Generalforsamlingen blev som lynslaaet — ingen vilde tro det muligt.

Hr. Berendt blev efter dette tavs som Graven. Ikke et Ord havde han at sige til Hr. Carl Nielsens Oplysninger, og ikke med en Mine gjorde han Forsøg paa at afkræfte Hr. Vict. Petersens Udtalelser om Brevet.

Nu vil maaske Hr. Berendt paaberaabe sig, at paa det Tidspunkt var der vedtaget Afslutning og at han derfor var forhindret i at kunne faa Ordet. Men dette gælder ikke; thi intet er mere sikkert end dette, at havde Hr. Berendt ved en eneste Bevægelse antydet, at han ønskede at forklare sig, saa havde Generalforsamlingen ogsaa givet ham denne Tilladelse.

Men Hr. Berendt tav og hans Tavshed var talende.

Hr. Berendt sendte os derimod i forrige Uge en Artikel, hvori han drog stærkt til Felts mod Forslaget. Vi havde bestemt ventet, at han deri vilde have fortalt os og Læserne noget om Brevet og saa: »Hr. Berendt indenfor Ledelserne og Hr. Berendt paa Generalforsamlingerne«. Da Hr. Berendt imidlertid gik udenom dette, »som Katten om den varme Grød«, saa tillod vi os i en lille Redaktionsbemærkning til Hr. Berendts sidste Artikel at sige, til »hvilken Side hver anden Gang«, og at anmode Hr. Berendt om Tilladelse til at offenliggøre hans Brev til Forretningsudvalget. Brevet er nu offenliggjort, og vore Læsere vil se, at Forretningsudvalget **absolut ikke** kan faa andet ud af det, end at Hr. Berendt, om han ikke vilde stemme for Overenskomsten, i hvert Fald vilde holde sig passiv — hvad han jo ogsaa har lovet Den typ. Forenings Styrelse.

Af hvilken Beskaffenhed Hr. Berendts Løfter og Skrivelser er, behøver ikke nærmere at defineres — vi fik det tydeligt nok at vide paa sidste Generalforsamling.

Til Slut kun dette. Hr. Berendt undskylder sig med, at da Punktet om Ny typ. Forening kom til Forhandling i Mødet paa Sortedamslund, havde han forladt Mødet.

Vi skal dertil sige: Af Dagsordenen vidste Hr. Berendt, hvad der vilde komme; men han fandt det altsaa ikke en Gang saa vigtigt, at det var Umagen værd at overvære dette Punkts Forhandling!

Ja — vi indrømmer det — saa hører al Ting op! RED.

Nær og Fjærn.

»**Gutenberg-Marschen**«. Den Dansk Typograf-Forbund tilegnede »Gutenberg-Marsch«, der fremkom ved Karnevalet 1903, er udkommen for 12 Mands Besætning i de bekendte Orkesterhæfter, der udgives af J. N. Fischer. (Hæftet for December).

Karnevalet. Angaaende de paa Forbundskontoret stadig indløbende Bestillinger paa Karnevalsbilletter gør vi opmærksom paa, at hvor Medlemmerne ved Henvendelsen desangaaende benytter sig af Mellemmænd, maa disse være forsynede med en skriftlig Rekvisition, ligesom at Billetterne mod kontant Betaling maa være afhentede inden 9. Januar.

Faktor Bau i Rigsdagen kan Nytaarsdag fejre 25-Aarsdagen for sin Tiltrædelse af Stillingen nævnte Sted.

Rettelse. I Listen over Juleuddelingen i sidste Nr. stod fejlagtigt Svendborg (Typografer og Principaler) 5 Kr.; skal være Svendborg *50 Kr.* Hovedsummen passede.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Lokalformand.

Lyngby: Faktor JOHANNES HANSEN, Hartmanns Trykkeri, 10—11 Fmd.

FORRETNINGSUDVALGET.

Tiltraadte.

Provinserne: Roskilde, 1411, P. Emil Petersen (Avisen). Nykøbing F., 1684, Aage Nielsen (arbl.). Slagelse, 1064, Fr. Guldager-Hansen (Skelskør), arbl.

Bortrejste.

Københavns: 1411, Peter Emil Petersen til Roskilde i Pl. 2130 (Verb. d. d. Buchdr.), Trykker Alois Wipfler til Udlandet.

Provinserne: Frederikshavn, 1511, M. Chr. Jacobsen og 1527, Thorvald Kassew (begge paa Rejse). Slagelse, 1632, Jacob Henrich Zebitz til København (arbl.).

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarbejdere: 328, Dagmar Hansen (overgaaet til andet Erhværv).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Valget til Voldgiftsretten har givet følgende Resultat: Der er kun afgivet 55 Stemmer, deraf en ugyldig. Til fast Medlem er K. KIEFER valgt med 54 Stemmer. Til Suppleanter er valgt henholdsvis ALB. SØRENSEN med 52 St. og M. TOFT med 37 St.

LAUR. JENSEN. JENS LARSEN.

Husk at det paa Lørdag 5½—7½ er sidste Frist for Indbetaling af Restancer.

LAUR. JENSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10. Tegning til Festen den 17. Januar i Larsens Lokale modtages af Styrelsen til d. 10. Januar.

ANNONCER

Et mindre **Bogtrykkeri** i Kbhvn. (ca. 200 forsk. Skrifter, stor Trædepresse m. m.) er paa Grund af Dødsfald billigt til Salg. 1200 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »Billigt« modtager Ekspeditionskontoret.

En brugt Cykle ønskes til Købs. Billet mrkt. »Cykle« med Opgivelse af Pris indlægges paa Ekspeditionskontoret.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 2 — KØBENHAVN DEN 8 JANUAR 1904 — XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Alle Uoverensstemmelser ang. den københavnske Tarif maa ufortøvet anmældes paa Forbundskontoret. Brancheafdelingernes Formænd er til Stede Fredag og Lørdag Eftm. mellem $5^1/_2$ og $7^1/_2$.

FORRETNINGSUDVALGET.

1904.

At stille noget Horoskop for Dansk Typograf-Forbunds Udvikling i Skudaaret 1904 vil være saa temmelig vanskeligt for en »Lægmand«. Der kan ganske vist paa Papiret fremstilles en statistisk Oversigt, hvoraf man af Forskellen paa Indtægt- og Udgiftssiden kan danne sig et Begreb om Forbundets økonomiske Fremtid, og man er ligeledes i Stand til at danne sig en Mening om Bevægelsen paa det forbigangne Aars Arbejdsmarked. Men ihvorvel Tal taler tydeligt og ved første Øjekast kan betragtes som fuldstændig debatløse, saa er de dog ikke saa nær i Stand til at give et blot nogenlunde alvorligt Udtryk for de Stemninger og Meninger, der rører sig iblandt Kollegerne Landet over.

Det gaar let med Tal, som saa meget andet, at de ligesom forgaar eller rettere skrives i Glemmebogen, hvorfra de saa i Ny og Næ hentes frem for at bruges i Debattørøjemed.

Vi kender jo nok, at intet er mere uomstødeligt i en Debat end en Masse statistiske Tal. Ved en saadan Lejlighed henter den vedkommende Taler først for Alvor Laurbærrene hjem. Men vi véd ogsaa, at Tal paa en Maade er teoretiske — selv om de ogsaa staar som en Tilkendegivelse af virkelige Forhold — og at de *virkelige* faktiske Forhold i Reglen tager sig helt anderledes ud for det blotte Øje.

De *virkelige* Forhold, vi daglig, uanset Tal og Beregninger, maa arbejde under, dem maa der dog i sidste Instans regnes med, og det nytter ikke, selv om en enkelt mener, at det »*undertiden* er gavnligt, at der findes fabrikerede Meninger, og at de mange *frie* Anskuelser trænges tilbage«, at ville fremstille kunstlede Forhold og Anskuelser.

Nødigt vilde jeg, at noget saadant skulde blive raadende eller herskende indenfor vor Forening i det kommende Aar, da dette for mig vilde være et Bevis for Symptomer til en Sygdom, som da hurtigst maatte under kyndig Behandling for ikke at komme til at skade de paabegyndte gode Udviklingsmuligheder.

Skal vort Forbund opnaa en god og sund Udvikling, da maa det sikkert ske efter Reglerne om Respekt for *frie Anskuelser* og *frit at tænke, tro* og *tale*. Tager vi derimod til Recepten om »undertiden gavnlige fabrikerede Meninger« og en »Tilbagetrængelse af de frie Meninger«, da kommer vi sikkert ind paa en forkert Vej og opnaar ikke den fulde Betingelse for et sundt demokratisk Udviklingsprincip.

Jeg vil da gærne nære det Ønske for vort Forbund i 1904, at der altid indenfor dette maa herske en Uegenkærlighed og parlamentarisk Respekt for *frie* Anskuelser og Meninger. Saa vil der uden Tvivl opstaa en Tillid og et Samarbejde, der nok skal bestaa sin Prøve.

SØRENSEN-KJELD.

Generalforsamlinger og Møder.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Fredag den 18. December 1903. Kl. $8^1/_4$ var fastsat for Generalforsamlingens Begyndelse, men paa det Tidspunkt var af Lokalafdelingens 14 Medlemmer mødt 4, et Tal, der tyder paa beklagelig lidt Interesse hos vedkommende overfor deres kollegiale Pligter, som det vel nok kan kaldes. Formanden, der sammen med den øvrige Bestyrelse skulde afgaa, havde af Hensyn til Medlemmernes Bekvemmelighed udsat Mødedagen til Fredagen, som han fandt var heldigst til at samle saa mange Kolleger som mulig, — uagtet Valget lovmæssigt skal være foregaaet før d. 15. —, og da en yderligere Udsættelse ikke vilde være heldig, afventede de mødte om dog ikke flere skulde komme. Endelig Kl. $9^1/_2$ kom et Medlem til, saa der ialt blev 5, og Generalforsamlingen kunde tage sin Begyndelse.

FORMANDEN udtalte følgende: »Som den »talrige« Forsamling bekendt, agter jeg ikke at modtage Genvalg, da jeg i det forløbne Aar er bleven overbevist om forskellige Medlemmers »Interesse« overfor Foreningen, finder jeg det uheldigt at fortsætte, saa meget mere som jeg maa formode, at jeg ikke er kvalificeret til at repræsentere Lokalafdelingen. Jeg hører ikke til de moderate, hvilket jeg aabent erkender, men til de yderliggaaende kan jeg ikke henregnes. Fakta er: De forskellige Meninger om Tarifen og Forbundets Love, der har verseret indenfor Lokalafdelingen, er af Forretningsudvalget blevet afgjort i mit Favør. Jeg vil dog anbefale, at vi *ikke* vælger vore Tillidsmænd blandt dem, som glimrer ved deres Fraværelse. Det har tidligere været Kotume, at naar Medlemmerne ikke mødte til Generalforsamlingen, saa gav man dem en »Tillidspost« indenfor Lokalafdelingen, thi saa maatte de da give Møde. Hermed vil jeg anbefale at give Forslag til en ny Formand; jeg agter *bestemt* ikke at modtage Genvalg.«

Paa indtrængeude Anmodning lovede Lokalformanden, WILL. ANDERSEN, *Roskilde Avis*, at fungere endnu et Aar, uagtet Stillingen som Formand i Danmarks af rejsende Kolleger mest besøgte By medførte et ikke ringe Arbejde saavel hjemme som paa Arbejdspladsen. Den øvrige lokale Bestyrelse forblev i det væsentlige uforandret.

SEKRETÆREN.

Herning Lokalafdeling

afholdt en velbesøgt Generalforsamling Lørdag den 2. Januar 1904. Hovedkassens og Privatkassens Regnskab fremlagdes og godkendtes.

Formanden (M. JENSEN), Næstformanden (M. SØRENSEN) og Sekretæren (ANTON LARSEN) genvalgtes. Til Revisorer valgtes P. J. RASMUSSEN og J. E. CHRISTENSEN.

Det vedtoges at forhøje Understøttelsen af Privatkassen til de Rejsende til Natlogis og Morgenkaffe fra 35 Øre til 50 Øre, da Regnskabet syntes at vise, at Kassen kunde bære en saadan Forhøjelse.

Enstemmig vedtoges det at indstille en syg Kollega til 4 Ugers ekstra Understøttelse til et Ophold paa Sanatoriet i Fredensborg.

Typografernes Stiftelser

afholdt sin aarlige Generalforsamling Søndag den 13. December 1903 i Citys Selskabslokaler. Dirigent H. C. HANSEN. Sekretær HAMMANN.

1. Aarsberetningen. FORMANDEN: Det Aar, for hvilket der i Dag skulde aflægges Regnskab, var vel et af de vigtigste i Stiftelsens Historie, idet vi, om end med nogen Ængstelse, havde fuldført en stor og prægtig Bygning. Man havde ved denne paa enkelte Omraader maattet give Afkald paa Ting, som under mere gunstige Forhold vilde have været ønskelige; men Resultatet var som Helhed godt. Vurderingen indeholdt netop den Sum, som nødvendigvis skulde til for at vi kunde staa godt og udrede vore Forpligtelser uden at bebyrde Foretagendet med forøget Gæld og dermed dyrere Penge. Vurderingsmændenes Opgørelse er egenlig 512,000 Kr., og de udtaler, at de særlige Omstændigheder, der forøger Værdien, er Ejendommens Soliditet, gode Indretning, smukke Udstyrelse og mange Bekvemmeligheder af forskellig Slags. Naar de ikke destomindre ansætter den til en i Handel og Vandel værende Værdi af 480,000 Kr., saa er det formentlig fordi de mener, at vi ogsaa selv kan være tjent med at sælge den paa de Vilkaar. Dertil kom ogsaa uforudsete Udgifter. Da Kloakledningen paa Vesterbro ikke var lagt dybt nok, maatte vi dræne Kælderen, og da Vandtilløbet derved blev stærkere, anskaffe en elektrisk Pumpe, hvilket tilsammen kostede ca. 1500 Kr. Endvidere er der til Avtomatgasmaalere i Vaske-

kælderne og til Gashaner til Komfurerne medgaaet ca. 603 Kr. Der var indgivet Andragende til Finansministeriet om at faa Ejendomsskylden eftergivet eller reduceret. Vi har modtaget Tilsagn fra Justitsraad Dreyer om et Bidrag en Gang for alle og fra Kancelliraad Laur. Madsen om Forhøjelse af hans Bidrag. Der har været forskellige Planer oppe hos Styrelsen for at fremhjælpe Sagen. Bl. a. havde man tænkt paa at give en Koncert i Raadhushallen, men Magistraten havde nægtet Tilladelsen. Endvidere var der fremsat Forslag om Udgivelsen af et Blad til Fordel for Stiftelsen, men den havde ikke indenfor Styrelsen vundet udelt Tilslutning. Lejeindtægten af Ejendommen i Boyesgade er 34,434 Kr., den samlede Udgift 31,028 Kr. Overskudet skulde derefter aarlig blive 3406 Kr. De overordenlige Bidrag er steget med Kr. 23.40, ordinære Medlemsbidrag med Kr. 156.50. Lejeindtægten i de ældre Ejendomme med Kr. 330.50 og Ejendomsudgifterne er reducerede med Kr. 1609.20. Ialt en Indtægt af Kr. 2119.60. Udgiften til Huslejehjælp og Fribeboere er steget med 109 Kr. og andre Udgifter med Kr. 12.36. Ialt Merudgift Kr. 121.36. Formuefremgangen paa de gamle Bygninger er i Aar Kr. 1659.02. Rent regnskabsmæssigt staar vi i Øjeblikket, som Status viser, med en Formueforøgelse fra forrige Aar til dette af ca. 78,000 Kr. Ved Henvendelse til Fabrikant Eickhoff blev Fribolig tilstaaet Trykker A. C. Christensen. Hannibals Enke er tilstaaet 20 Kr. Kvartalet i Huslejehjælp. M. Schous Hustru har erholdt Kontingentfrihed i Følge Lovenes § 15, da Manden er uhelbredelig sindssyg. — C. A. SØRENSEN paatalte nogle uheldige Forhold i den nye Ejendom, hvilke Formanden lovede at afhjælpe. — HALLENGREEN mente, at Lejlighederne var altfor dyre i den nye Bygning. Det havde været en Skuffelse for mange Kolleger, at 2 Værelses Lejlighederne, der var kalkulerede til 24—25 Kr., nu kostede 26—32 Kr. — FORMANDEN: Lejen var ikke overdreven; vore Sagførere mente endog, at den var for lav, og den heldige Udleje godtgjorte da ogsaa, at den ialt Fald ikke var for dyr. — Beretningen godkendtes enstemmig.

2. Kassereren fremlagde Regnskabet, der efter nogle Bemærkninger enstemmig godkendtes.

3. Lovændringer. Tilføjelsen til § 1, 2. Stykke vedtoges enstemmig. Ændringen til § 5 forkastedes med 14 St. mod 12. §§ 10 og 11 vedtoges enstemmig uden Debat. § 13 vedtoges efter et længere Ordskifte med 21 St. § 15. Efter en længere Diskussion vedtoges enstemmig efter Forslag af Laur. Jensen at tilføje Slutningen af § 15: »indtil hun og Manden tilsammen har betalt i 10 Aar«. §§ 16 og 17 vedtoges enstemmig. § 18. Forslag om at forhøje Kassererens Løn til 400 Kr. A. W. LARSEN ønskede Lønnen forhøjet til 500 Kr., da han fandt, at 400 Kr. var for lavt for det Arbejde. — FORMANDEN mente ikke, at man for nærværende Tid havde Raad til at give mere. — HALLENGREEN sluttede sig til Formanden. Han troede ikke, at der i næste Regnskabsaar vilde blive saa meget for Kassereren at gøre. — Efter at F. K. MADSEN, JUL. ANDERSEN og flere havde anbefalet A. W. Larsens Forslag, vedtoges det med 15 St. mod 11 at forhøje Kassererens Løn til 500 Kr. Samme §'s 3. Stykkes Slutning tilføjedes: »Kassereren skal stille en Kavtion af 2000 Kr.« Vedtoges enstemmig. Ændringen til § 20 forkastedes enstemmig.

4. Forslaget om et ekstraordinært Gratiale til Kassereren af 400 Kr. vedtoges enstemmig.

5. Forslaget om at bevilge indtil 1000 Kr. af Aarets løbende Indtægter til trængende Fribeboere vedtoges enstemmig.

6. Prøvevalg: De afgaaende Medlemmer, Kasserer J. F. MØLLER, Styrelsesmedlemmerne KR. JACOBSEN og LAUR. JENSEN samt Revisor JUL. ANDERSEN indstilledes enstemmig til Genvalg.

Til Slut bragte A. W. LARSEN Styrelsen en Tak for deres ihærdige Arbejde i Stiftelsens Tjeneste, hvortil Medlemmerne sluttede sig ved at rejse sig.

For alle de mange Lykønskninger, som Redaktionen har modtaget i Anledning af Aarskiftet, bringer vi vor hjærteligste Tak og Genhilsen. Samtidig benytter vi Lejligheden til at takke de Kolleger, der i det forløbne Aar i Typ.-Tid. har optaget et eller andet Æmne til Diskussion el. lign., og haaber, at det samme gode Medarbejderskab maa blive vort Fagblad til Del i det kommende Aar.

REDAKTIONEN.

Afstemningsresultat.

Typografernes Stiftelser.

Ved den stedfundne Stemmeoptælling valgtes til Kasserer: J. F. MØLLER med 199 St.; til Styrere: KR. JACOBSEN med 200 St. og LAUR. JENSEN med 187 St.; til Revisor: JUL. ANDERSEN med 198 St.

Der var ialt afgivet 202 Stemmer. 1 St. faldt paa Hallengreen til Kasserer, 1 paa E. Petersen til Revisor.

København, den 23. Decbr. 1904.

OSCAR JOHANSEN. SIGW. LUNDBERG. GUSTAV CLAUSEN.

Den typografiske Trykkerforenings Regnskab for 2. Halvaar 1903.

Hovedkassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning fra forrige Halvaar	4235.03	Maanedl. Underst.	102.00
Medlemsbidr. for Juli Kvartal	2103.50	Sygeunderstøttelse af Hovedkassen	124.20
do. f. Okt. Kv.	2130.70	Arb. Fællesorg.	27.48
	4234.20	Folkeuniv.-Foren.	6.00
Indk. Restancer i Halvaaret	204.35	Tilskud til Stiftelsesfesten	19.13
Refunderet af Hr. Egm. Petersen	23.39	Foreningslokale og Bespisning	89.20
Renter i F. Sparekassebog	90.36	Transp., Rep. og Assur. af Banneret	20.75
	318.10	Huslejebidrag til Forbundet	25.00
		Frigørelsesmidler.	24.36
		Bogtrykkerregn.	55.05
		Gage til Form.	50.00
		Budløn	106.00
		Andre Udg. (Bladhold, Administration m. m.)	23.36
			672.53
		Indbetalt til Forbundet f. Juli Kv.	1796.50
		do. do. f. Okt. do.	1872.65
			3669.15
		Ialt Udgift	4341.68
		Kassebeh. 31. Dec.	4445.65
Ialt	8787.33	Ialt	8787.33

Begravelseskassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning fra forrige Halvaar	1850.68	Begravelseshjælp til C. Andersen	100.00
Medlemsbidrag	152.60	do. til Aage Hansen	100 00
Indkomne Restancer	14.00	Kassebeholdning 31. Dec.	1848.94
Godskrevne Renter i Følge Sparekassebog	31.66		
Ialt	2048.94	Ialt	2048.94

Ekstrakassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning fra forrige Halvaar	1168.91	Understøttelse til 5 Medlemmer i tils. 136 Dage	136.00
Medlemsbidrag	85.25	Beholdn. 31. Decbr.	1144.95
Indkomne Restancer	7.30		
Godskrevne Renter i Følge Sparekassebog	19.49		
Ialt	1280.95	Ialt	1280.95

Status den 31. Decbr. 1903.

Hovedkassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	4403.96		
Kontant	41.69		
4 Andele i *Social-Demokraten*	48.00		
Udest. Restancer	241.60		
En Aktie i Bryggeriet »Stjernen«	500.00		
Udest. Laan	249.00		
V. Haastrups Gæld	86.31		
	5570.56	Formue d. 31. Dec. 1903.	5570.56

Begravelseskassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	1832.34		
Kontant	16.60		
Udest. Restancer	25.55		
	1874.49	Formue d. 31. Dec. 1903.	1874.49

Ekstrakassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	1113.74		
Kontant	31.21		
	1144.95		
Udestaaende Restancer	7.85		
	1152.80	Formue d. 31. Dec. 1903.	1152.80

København, den 3. Januar 1904. LAUR. JENSEN.

Bøger og Bilag eftersete samt Kassebeholdningen fundet i Orden.

København, den 6. Januar 1904.

ALB. MICHELSEN. VALD. JØRGENSEN.

Nær og Fjærn.

Voldgiftsretten. Foruden de af Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætter Afdeling valgte Medlemmer til Voldgiftsretten, d'Hrr. P. Berendt, Carl Nielsen og Anton Møller, har Branche-Afdelingerne valgt følgende Medlemmer til at tiltræde denne, naar Specialspørgsmaal skal behandles:

Maskinsætterne: H. Chr. Jørgensen; Suppleant: J. Jansen.

Stereotypisterne: Sigvard Christensen; Suppleant: Louis Dahrup.

Kvindelige Trykkeriarbejdere: Christine Buus; Suppleant: Alfrida Petersen.

Mandlige Trykkeriarbejdere: Ulrichsen; Suppleant: Rasmussen.

Typografernes Sportsklub. Som et nyt Led i Sportsklubben begyndtes der for kort Tid siden paa *Vaabenøvelser*, disse finder Sted hver *Tirsdag Aften fra Kl. 8—9½* paa Hj. af Baadsmandsstræde og Overgade o. V. (Søkvæsthuset). Vaabenøvelserne er nu ved at blive en moderne Sport herhjemme; livlig og elegant, let og behagelig, som den er, giver den dog ogsaa den fornødne Motion; netop derfor burde det være noget for os Typografer, tilmed da den hos os kan læres meget billigere end andre Steder. Kontingentet er kun 75 Ø. pr. Maaned, 50 Ø. Indskud. Indmældelser modtages ved alle Øvelser.

Bogtrykkerikalender. Zachrisson i Göteborg har atter i Aar udsendt sin Bogtrykkerikalender. Det turde være overflødigt at paapege, at det er første Klasse baade hvad Indhold og Udstyrelse angaar, og alene af den Grund burde findes i enhver Typografs Eje. Af Indholdet skal vi blot nævne, at Hr. *Martius Trnelsen* har skrevet en meget interessant Artikel om »Konkurrencen«, og hvori han blandt andet hævder, at enhver Bogtrykker bør *tvinges* til at være Medlem af sin Organisation. Kalenderen koster 3 Kr. (Se iøvrigt omstaaende Annonce.)

Spørgsmaal og Svar.

Hr. Redaktør!

Vær saa venlig gennem *Typ.-Tid.* at besvare nedenstaaende Spørgsmaal:

1. Hvoraf kommer de Pletter, der er synlige paa medfølgende indstregede Stykke Petit?

2. Hvorledes kan det være, at den øvrige Petit ikke ogsaa er plettet?

3. Hvad er Grunden til, at disse Pletter altid holder sig saa længe paa Petit'en (op imod 1000 Ekspl.), hvorimod de straks forsvinder paa den større Brødskrift?

4. Hvad er der at gøre for at forhindre disse Pletters Fremkomst, saaledes at man straks faar et rent og klart Tryk? M. D.

ad 1. Ved overdreven Fugtning af Satsen ved Ombrydningen.

ad 2. Den ene Spalte kan jo være fugtet mindre end den anden.

ad 3. Jo mindre Skriften er, jo mere Vand kan den sammenpressede Sats indeholde. Særlig hvor Streger staar tæt op til hinanden er Vandet næsten ikke til at drive bort.

ad 4. Man kan anbefale den gamle Methode, at banke Formen godt af med Papir eller Klude, der helst maa skiftes tit; men bedre er, at hæve Formen og varme den godt op paa Bagsiden og da tørre den efter med en Klud efterhaanden som Vandet sveder ud. Hvis det ikke lader sig gøre at løfte Formen, kan man rive den godt af med rigeligt Benzin. RED.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 21. December 1903.

1. Kemigrafernes Forhold til Dansk Typograf-Forbund udgik til nærmere Diskussion.

2. En Skrivelse fra det norske Forbund toges til Efterretning.

3. Fra det nederlandske Forbund forelaa en Anmodning om at deltage i en Udstilling. — Da vedkommende Forbund har udmældt sig af det internationale Forbund, afvistes Anmodningen.

4. Igennem det internationale Sekretariat var der fra det østrigske Forbund indløbet et Cirkulære, som Forretningsudvalget tog Stilling til.

5. Fra De samv. Fagforbund var der til Papirarbejder-Lock-out'en og til Karetmagerstrejken udskrevet et Ekstrabidrag af 10 Øre pr. Medlem i 2 Uger. — Beløbet anvist til Udbetaling af Reservefonden.

6. De samv. Fagforbund anmoder om Frieksemplarer af *Typ.-Tid.* til de skandinaviske Arbejderforeninger i Udlandet. — Sagen udsattes.

7. De 500 Kr., som i sin Tid blev deponeret i D. F. D. S., er nu frigjorte og Beløbet, der er steget til 740 Kr. og hidtil har beroet i Kolding Sparekasse, er overført til København. — Til Efterretning.

8. Afstemningen over Overenskomsten mellem Ny typ. Foren. og Dansk Typograf-Forbund forelaa og optaltes. Der var afgivet ialt 1433 St., 931 Ja, 490 Nej og 12 »stemmer ikke« eller »blank«. — — Afstemningslisten offenliggøres i *Typ.-Tid.*

9. Fra Nytaar oprettes en Lokalafdeling i Lyngby. — Til Efterretning.

10. Tarifforholdene i Lyngby diskuteredes.

11. En Bogtrykker i Svendborg andrager om at maatte tage sin Søn i Lære. — Nægtedes i Henhold til Provinstarifens § 33.

12. Tarifforholdene i et nordjysk Dagblad omtaltes.

13. Lønningsforholdene for en Sætter-Trykker, der er antaget i en Vikar Plads for en syg Kollega i en Provins, diskuteredes.

14. Hos Bogtrykker Larsen i Fakse var udlært en Sætter, som søgte Optagelse i Forbundet. — I Henhold til Lovene kan Typografer, udlærte i blokerede Trykkerier, ikke optages i Forbundet.

15. Da den samme Bogtrykker havde antaget en anden Lærling, besluttedes det gennem Afdelings-Formanden i Køge at gøre Drengens Forældre opmærksom paa, hvor uheldigt det vilde være for Drengen at faa udlært paa vedkommende Sted.

16. Der forespørges, om der udstedes Overfartsbillet til Norge. — Nej.

17. Nærmere Oplysninger om afdøde Hogreffe forelaa. — Resten af de 300 Kr. anvistes.

18. En Skrivelse fra et Medlem, som beklagede sig over at være idømt Karantæne, behandledes. — Karantænen var idømt i Henhold til Lokalformandens Indberetning.

19. Fra en Afdeling i Provinserne forelaa atter Anmodning om, at et Personale maatte lade sig udbetale Lønnen i maanedsvis. — Sagen henvistes til Principalorganisationens Formand.

20. En Forespørgsel fra Sanatoriet besvaredes.

21. Et Nytaarsgratiale til Damerne paa vort Sanatorie bevilgedes.

22. En Panteobligation i Sanatoriet paa 2000 Kr. foreslaas det at udbetale. — Sagen undersøges nærmere.

23. Fra Overretssagføreren forelaa Opgørelse. — Beløbet anvistes til Udbetaling.

24. Paa given Foranledning diskuteredes Nyudlærtes Løn. — I Henhold til Tarifen skal de, der faar udlært før 1. Januar 1904, fra Nytaar have 24 Kr.

25—29. Forskellige Tarifspørgsmaal diskuteredes.

30. Listen over Juleuddelingen forelaa. — Fordelingen foretoges.

31. Fra et Medlem, der i et tidligere Møde var tilpligtet at skulle betale Kontingent i den Tid, Vedkommende var overgaaet til anden Livsstilling, forelaa Indsigelse. — Beslutningen fastholdes.

32. Nytaarsgratiale til Post- og Avisbude fastsattes som tidligere.

Onsdag den 30. December 1903. Frav. med anm. Forfald: Gust. Clausen.

1. Meddelelse fra det internationale Sekretariat om at der var udbrudt Strejke i Tessin. Sekretariatet opfordrer til at yde frivillige Bidrag. — Der bevilgedes 100 Frks. af Reservefonden.

2. Der gaves Meddelelse om, at Tarifbevægelsen i Sverig ved Overenskomst med Principalerne var endt. — Til Efterretning.

3. Ligeledes om at Strejken i Leipzig vedvarer.

4. Do. om at der i 1904 vil blive afholdt Kongres i Italien.

5. Om Gensidighedskontrakten med Tyskland forelaa der Meddelelse, at dette Forbund ikke vilde udbetale udenlandske Rejsende mere end 1 Mark, naar vedkommende Rejsende ikke havde betalt i 26 Uger til det tyske Forbund, selv om ogsaa den Rejsende i sit Hjemland havde betalt i 75 Uger og derved erhvervet sig Ret til en Understøttelse paa 1 Mk. 25 Pf. pr. Dag. — Protestskrivelse afsendes til det tyske Forbund.

6. Det besluttedes at udsende *Typ.-Tid.* til Ny typ. Forenings Medlemmer saa snart Medlemsliste foreligger.

7. Der forelaa Meddelelse om, at Papirhandler Schmidt i Odense havde startet en Forretning og nu averterede i Bladene om unge Piger til Uddannelse. — Beslutning toges.

8. Fra Provinsforeningens Formand forelaa Meddelelse om, at det i et tidligere Møde omtalte Forhold, hvor et Personale skulde have Lønnen udbetalt maanedsvis, nu vilde ske ugevis i Henhold til Tarifen. — Til Efterretning.

9. Der gaves Meddelelse om Tarifforholdene i det nordjyske Dagblad.

10. Beslutning toges om det Rolffske Legat.

11. Restbeløbet af Juleindsamlingen uddeltes.

12—13. Forskellige Tarifspørgsmaal diskuteredes.

14. De ny Tarifer udsendes.

15. Det besluttedes at tilstille De samv. Fagforbund *Typ.-Tid.* til Uddeling blandt de skandinaviske Arbejderforeninger i Udlandet.

SEKRETÆREN.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 20. December 1903.

Formanden gav Meddelelser om trufne Afgørelser i forskellige Tarif- og Sygekassesager. — Der førtes en længere Diskussion om Overenskomsten mellem Ny typ. Forening og Forbundet, der resulterede i, at det henstilles til Forretningsudvalget, at store Spørgsmaal, der i særlig Grad vedrører den københavnske Afdeling af Forbundet, for Fremtiden forelægges saa betids, at der kan blive Tid til en grundig Behandling. — Berendt rejste Spørgsmaalet om Forstaaelsen af Tarifens § 1. Alle var enig om Paragrafens Forstaaelse og Spørgsmaalet henvistes til Forretningsudvalgets Afgørelse. — En Papirkasse til Formanden vedtoges det at anskaffe. — I Henhold til Lovene vedtoges det, at et formentlig stjaalet Kontingentbeløb skulde erstattes af vedk. Personale. — En Kollega ønsker af Hensyn til sit Helbred en forandret Arbejdstid. Tilstodes. — Et Laan bevilgedes. E. M.

Juleuddelingen. Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Horsen (Horsens Dagblad Pers. 14.50, Horsens Socialdemokrat 25.00, Folkebladet 12.00, Avisen 23.00, Firmaerne Horsens Socialdemokrat 10.00, Dagbladet 5.00, Folkebladet 10.00, Red. Møller 6.00, Red. Rasmussen 3.00, Journalist H. Hansen 2.00, Schurs Pers. 2.00) tils. 112.50, L. A. Nielsens Bogtr., 4.50, Odense Lokalafdeling 17.00, Skoletrykkeriet 4.00, Fredericia Lokalafdeling (7 Medl.) 6.50, Nyborg 32.50, Socialdemokratens Udgivere i København 20.00, Schultz Sættere 2.25, Hohlenbergs Personale 10.00, Kristeligt Dagblad 2.00, Truelsen (5. Bidr.) 5.25, Sivertsen (4. Bidr.) 1.30, »Klokken 12« 10.00, Eksprestrykkeriet 15.10, Nationalbanken 4.00, Aug. Andersen (mdl. og kvdl., 4. Bidr.) 2.30, Herdahl 3.00, Aftenbladet 2.00, Graphic (mdl. og kvdl., 2. Bidr.) 2.45, Hoffmann 2.75, Wassmann 0.60, Aftenbladet 1.00, Allers Sættere 6.75, do. kvindelige 1.10, Erikson (Aftenbl.) 1.00, tils. Kr. 269.85; med det tidligere indkomne ialt **Kr. 4938.19.**

— De 50 Kr., som Svendborg Lokalafdeling har været opført med, fordeler sig saaledes: Fra Typografer Kr. 36.00, Bogtrykker Westermann 5.00, Red. Bondegaard 5.00, Red. Vogel Jørgensen 2.00, Red. Egebjerg 1.00 og Bogtr. Høgfeldt 1.00. Nyborg har været opført med 32.50, som fordeler sig med: 9 Typografer 18.50, Red. N. Egebjerg 5.00, Boghandler Schønemann 5.00, Faktor Thiel 2.00 og Red. Møller 2.00, Tuborgh, Løgstør, har været opført med Kr. 5.00, skal være *Løgstør Lokalafdeling.*

København, den 6. Januar 1904. CHR. ØSTERGAARD.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 10. Januar Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Udvalg af Bogarbejder fra Danmark, Norge, Sverig og Finland fra 1903.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Lokalformand.

Horsens: Typ. CHR. PETERSEN (Sociald.) i Stedet for Nic. Jensen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Thorvald Wilh. A. Larsen, udl. 1/1 04 hos Sivertsen. Valdemar Bau, udl. 1891 hos Schultz, overgaaet fra Ny typografisk Forening (Berlingske Tid.). Sygeafdelingen: Sætterlærl. Valdemar Julius Andreas Hansen (Gislason Petersen). Trykker Otto Nielsens Hustru og Sætter Valdemar Baus Hustru Birthe Johanne. De kvl. Trykkeriarbejdere: Anna Christensen (Truelsen) og Anna Andersen (Kihl).

Provinserne: Rudkøbing, Hans Henrik Olsen, udl. 1/1 04. Skanderborg, A. L. Petersen, udl. 1/1 04 hos A. Bernh. Larsen. Ribe, Ole Petersen, udl. 1/1 04 paa Ribe Stiftstid. Helsingør, Edvard Johannes Larsen, udl. 1/11 03 efter 5 Aars Læretid. Aarhus, Anton Thomsen, udl. 1/12 03 hos Chr. Andersen (**arbejdsløs**).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1614, Ferdinand Albert Vilh. Nielsen (udenfor Faget). 1511, Mads Chr. Jacobsen (N. L. Christensen) fra Rejse. 5383, Chr. Jul. Rasmussen (arbl.) fra Tyskland. Trykkerafdel.: 1369 (Norsk Centralf.), Hans Andersen (Wassmann & Ihrich) fra Rejse.

Provinserne: Kolding, 1256, Alb. Carl Mar. Schmidt og 1369, Mads Laur. Madsen (begge i Pl.). Nakskov, 1107, J. M. Jensen (L. Larsen) fra Nykøbing F.

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1411, Peter Emil Pedersen til Roskilde i Pl. Trykkerafdelingen: 2130 (Verb. d. d. Buchdr.), Alois Wipfler til Udlandet.

Provinserne: Kolding, 1577, E. G. Nielsen til Aarhus (arbl.) og 1001, Fr. Skov paa Rejse. Helsingør, 1213, R. F. Wichmann paa Rejse.

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarbejdere: Margrethe Nygaard og Inger Larsen (Cato), overg. til anden Livsstilling.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Sigurd Petersen, udlært d. 1. Decbr. 1903 hos A. Hoff (arbejdsløs).

Udslettet med Restance: R. Rasmussen (Standard).

Udmældte: Albert Auener (Thiele), V. Bau (Berl. Tid.) og Jens Sørensen (Berl. Tid.).

De mandlige Trykkeriarbejdere

afholder Bestyrelsesmøde Fredag d. 8. ds., Aften Kl. 8, Hj. af Vendersgade og Rømersg.

Generalforsamling afholdes Fredag den 15. ds., Kl. 8 Aften, samme Sted.

Alle Restancer maa være betalt senest den 8. ds. STYRELSEN.

T. S. Den **ord. Generalforsamling** afholdes *Lørdag den 23. Januar, Kl.* 8½ i Kaféen, Blegdamsvej 50, St. Dagsorden: se Regnskabet. Forslag, der ønskes behandlede, bedes indsendt til Formanden i Løbet af 8 Dage.

Gymnastik hver Onsdag fra 8½—10 og Søndag Form. fra 9½—11 i Øvelseslokalet, Citygade 23.

Vaabenøvelser hver Tirsdag Aften fra Kl. 8—9½ i Søkvæsthuset, Hj. af Baadsmandsstræde og Overgade.

T. C. C. Styrelsen bedes møde Søndag Kl. 11 i Bjælkes Allé 42.

Tegning til Festen den 17. ds. modtages til Søndag.

ANNONCER

En yngre Trykker

søger Plads i et Akcidenstrykkeri. Vedkommende har aldeles fortrinlig Anbefaling. Billet mrkt. »Trykker« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En dygtig Trykker,

vant til Akcidenser, kan straks faa Plads i et Provinsbogtrykkeri. Billet mrkt. »Trykker« bedes indsendt til Ekspeditionskontoret.

Typografernes Broderkreds

holder Møde Lørdag den 9. Januar Kl. 8 i K. F. U. M., Gothersgade 115 o. G. *Enhver Typograf er hjærtelig velkommen.* Soldatermissionær H. Brandt vil indlede en Bibelsamtale.

Min Maskeradegarderobe, med elegante Dragter og Dominoer i **Silke** og **Fløjl,** anbefales Kolleger.

L. HARTWICH & Co.
77. Gothersgade 77.

Et mindre **Bogtrykkeri** i Kbhvn. er til Salg. 1200 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »Billigt« modt. Ekspeditionskontoret.

Zachrissons Kalender

er udkommen: Pris 3 Kr. + Forsendelsesomkostninger.

Faas hos **R. Helmer,**
Bille Brahes Vej 4.

God Bifortjeneste.

Til et Fagblad, der udgaar én Gang om Maaneden, søges en dygtig Redaktør, der kan skrive samt oversætte fra tysk Artikler angaaende nye Opfindelser, Patenter etc. indenfor Typografien.

Arbejdet kræver højst 3 à 4 Timers Tid om Ugen og honoreres godt.

Billet mrkt. »1075« modtager Ekspeditionskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Arends & Voigt

Kompagnistræde 21.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med 1ma nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 3 — KØBENHAVN DEN 15 JANUAR 1904 — XXXI AARGANG

Nye Gensidighedskontrakter.

MED nedenstaaende Forbund er der afsluttet nye Gensidighedskontrakter. Forhandling om ny Overenskomst er endnu ikke afsluttet med det tyske Forbund; foreløbig udbetales der derfor til Medlemmerne af *Verband der Deutschen Buchdrucker* samme Understøttelse som sædvanlig. De paagældende Forbund er:

Bosnien: *Tipografsko bolcsnicko i potporno drustvo*, Sarajevo.
Bulgarien: *Blgarsko typografsko druzestvo*, Sophia.
Elsass-Lothringen: *Verband der Elsass-Lothringischen Buchdrucker*, Strassburg.
Finland: *Finska Typografförbundet*, Helsingfors.
Fiume: *Società tipografica Fiumana*, Fiume.
Frankrig: *La fédération française des travailleurs du livre*, Paris.
Kroatien: *Hrvatsko tipograficko druztvo za Hrvatsku i Slavoniju*, Agram.
Luxemburg: *Luxemburger Buchdruckerverin*, Luxemburg.
Norge: *Norsk Centralforening for Bogtrykkere*, Kristiania.
Rumænien: *Societate generala de ajutor reciproc a lucratorilor tipografi din România*, Bukarest.
Schweiz (tysk): *Schweizerischer Typographenbund*, Bern.
Sverig: *Svenska Typografförbundet*, Stockholm.
Ungarn: *Unterstützungsverein der Buchdrucker und Schriftgiesser, Ungarns*, Budapest.
Ungarn: *Verein der Buchdrucker und Schriftgiesser Pressburgs.* Pressburg.
Østrig: *Verband der Vereine der Buchdrucker und Schriftgiesser Oesterreichs*, Wien.

Med alle andre Forbund er Gensidigheden ophævet og udbetales der derfor ingen Understøttelse til Rejsende fra ikke gensidige Forbund.

For at kunne hæve Understøttelse i Danmark maa der være betalt i følgende Antal Uger i Moderforbundet:

For Medlemmer af Forbundet i	Ved Understøttelsen til: Arbejdsløse: paa Rejse	Arbejdsløse: paa Stedet og Omflytningshjælp	Syge: paa Stedet	Syge: paa Rejse	Begravelseshjælp
	Minimum af ydet Kontingent (i Arbejde) i Uger:				
Bosnien	20	0[1]	20	20	52
Bulgarien	52	52	52	52	52
Elsass-Lothringen	6	75	13	6	52
Finland	26	50	13	13	52
Fiume	6	52	26	6	52
Frankrig	26	52	52	26[2]	0[3]
Kroatien	6	0[1]	13	6	52
Luxemburg	13	0[1]	13	13	52
Norge	26	50	13	13	52
Rumænien	6	104	104	6	52
Schweiz (tysk)	13	75	13	13	104
Sverig	26	50	0[1]	0[1]	0[1]
Ungarn	1*/13**	52*/104**	26*/52**	26*/52**	26*/52**
Ungarn (Pressburg)	6	52	26	6	52
Østrig	6	52	13	13	52

[1]) Betales ikke. [2]) Betales kun i 6 Uger. [3]) Omkostningerne ved Begravelsen afholdes, naar Medlemmet dør paa Rejsen. * For nyudlærte, som er tiltraadte inden 4 Uger. ** For senere tiltraadte.

Af de vigtigere Bestemmelser i Kontrakterne citerer vi til Underretning for d'Hrr. Lokalformænd:

4. a) *Rejseunderstøttelse.* Ethvert Medlem, som rejser paa det andet Forbunds Omraade, faar, naar det har betalt i det mindste ..... Ugebidrag, den samme Understøttelse som det paagældende Forbunds egne Medlemmer.

b) *Understøttelse paa Stedet.* Ret til Understøttelse har det Medlem, som bliver arbejdsløs i det paagældende Forbunds Omraade, naar det i alt har betalt mindst ..... Ugebidrag, hvoraf mindst 26 Uger maa være betalt i det Forbund, i hvilket der rejses Krav om Understøttelse. Varighed og Størrelse regnes efter vedkommende Forbunds Bestemmelser.

Omflytningsbidrag hæves af det Forbund, i hvilket vedkommende Medlem sidst arbejdede og betalte.

c) *Sygeunderstøttelse.* De kontraherende Forbunds Medlemmer opnaar, naar de ialt har betalt mindst ..... Ugebidrag, samme Ret som Forbundets egne Medlemmer saa snart de er traadt i Arbejde. Den i det gensidige Forbund nydte Understøttelse regnes ikke med. *Medlemmer, som blive syge paa Rejsen*, faar, naar de ialt har betalt mindst ..... Ugebidrag, enten Forplejning paa Sygehus eller Sygepenge i et Aar — alt efter de gældende Bestemmelser.

e) *Begravelseshjælp.* Krav paa Understøttelse har de Efterladte af de kontraherende Forbunds Medlemmer, som ialt har betalt mindst ..... Ugebidrag.

I Tilfælde af et Medlems *Død paa Rejsen* overtager det paagældende Forbund de almindelige Begravelsesomkostninger.

Den 14. Januar 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundsmeddelelser.

I **Leipzig** er Arbejdet nedlagt paa de fleste Skriftstøberier; al Tilgang af Skriftstøbere er lukket.

I **Sverig** udbetales der ikke Rejseunderstøttelse paa Grund af den nye Tarifs Indførelse.

Den 14. Januar 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

Internationalt.

Sverig.

DEN sidst modtagne Meddelelse fra det internationale Sekretariat bringer Efterretning om, at vore Kolleger i Sverig ad fredelig Vej har faaet indført en ny Tarif, som traadte i Kraft den 1. Januar. Den bringer ingen ny opsigtsvækkende Fordele, men er dog funden saa antagelig, at der er afsluttet Overenskomst med Principalerne om, at den skal gælde i 5 Aar. Sandsynligvis vil det dog vare nogen Tid, før den ny Tarif bliver indført i alle de Trykkerier, hvis Indehavere ikke er Medlemmer af Principalforeningen. Af denne Grund kan den svenske Forbundsstyrelse ikke straks aabne Landet for udenlandske rejsende Kolleger, hvad dog vil ske saa hurtigt som muligt.

Den ny Tarif fastsætter en Arbejdstid af 54 ugenlige Timer; den bestemmer Lønnen for Værk-, Avis-, Akcidens- og Maskinsættere, for Trykkere ved Hurtigpresser, Diegelpresser og Rotationsmaskiner samt for Stereotypister, Galvanoplastikere, Paalæggere og Lærlinge. Byerne inddeles i tre Grupper efter Størrelsen og efter Prisen paa Livsfornødenheder; ligeledes er der fastsat en Lønskala for Nyudlærte i det første Aar efter Læretiden, for Svende i andet Aar og for ældre Arbejdere. For Værksats paa Beregning betales pr. 1000 Alfabet-Bogstaver i Gruppe A, B og C henholdsvis 35, 32 eller 30 Øre for Petit, Bourgeois og Korpus. For Ugeblade, der sættes paa Beregning, tillægges i Stockholm og Gøteborg 10 pCt., i

de øvrige Byer 5 pCt.; Morgenbladene i Stockholm betaler et Tillæg af 30 pCt. og i de øvrige Byer 20 pCt. For Fastlønssættere og Trykkere ved Hurtigpresser er Minimallønnen: i det første Aar efter Læretiden 20 Kr., i det andet Aar 22 Kr. og derefter 24 Kr. i Byerne, der henhører under Gruppe A; derefter gives der for Gruppe B to Kategorier med 20 og 21 Kr. og én Kategori for Gruppe C med 20 Kr. Overarbejde (der maa højst være 12 Overarbejdstimer i en Uge) godtgøres med et Tillæg af 50 pCt. for de første tre Timer og med 100 pCt. for de følgende; paa enkelte høje Festdage er Tillægget 150 pCt. Maskinsætterne skal kunne præstere pr. Time 6500 Bogstaver korrigeret Sats paa Linotype, 4500 paa Monoline og 4000 paa Typograph og faar derfor efter Gruppen eller Arbejdets Art fra 26 til 38 Kr.

Sætter- og Trykkerlærlinge skal ved Læretidens Begyndelse være mindst 16 Aar gamle. Hvis Sætterlærlinge arbejder paa Beregning, skal de betales med tre Fjerdedele af Tarifens Grundpris. Lærlingeskalaen tillader 1 Lærling til 1—2 Sættere, 2 Lærlinge til 3—4 Sættere, 3 til 5—8, 4 til 9—12, 5 til 13—18 og 6 til 19—25 Sættere. Ved Hurtigpresser 1 Trykkerlærling til 1—3 Trykkere, 2 til 4—8, 3 til 9—15 og 4 til 16—20 Trykkere. I Bogtrykkerier med et større Antal Arbejdere kan der endvidere være 1 Lærling for hver 6 Sættere og 10 Trykkere. Alle Arbejdere kan gøre Fordring paa Lokaltillæget. Meningsforskel angaaende Tarifen afgøres af Tarifkommissionen.

Italiensk Schweiz.

Den 1. December forelagde Bestyrelsen for det Tessinske Bogarbejderforbund Forslag til en ny Tarif, hvis væsenligste Bestemmelser vare: Indførelse af 9 Timers Arbejdsdag, en Dagløn af Fr. 3.25 for Sættere i de 2 første Aar efter Læretiden og Fr. 4.25 for ældre Svende, Fr. 6.50 for Maskinsættere med Dagarbejde og Fr. 7.50 med Natarbejde; Fr. 3.75 for nyudlærte Trykkere og Fr. 4.25 til 5.25 for ældre Trykkere, alt efter Arten af den Maskine, der skal passes.

Vore Tessiner-Kolleger var overbeviste om, at de uden Vanskelighed vilde faa gennemført disse beskedne Fordringer. Men Principalerne vilde det anderledes; de dannede straks en »Union« og svarede den 14. December, at de ikke kunde tage Stilling til Forslaget før i Januar Maaned. Efter en Del Skrivelser frem og tilbage og efter at der fra Svendenes Side var gjort indtrængende Forsøg paa at faa Forhandlingerne i Gang straks, svarede Principalerne atter, at for det første var Svendenes Fordringer altfor kolossale og for det andet vilde de i det hele taget ikke indlade sig paa Forhandling før den 6. Januar 1904 og da ikke med Repræsentanter for Organisationen, men kun med Arbejderne i hvert enkelt Trykkeri. Paa Foranledning af Organisationen henvendte Borgmesteren i Byen Lugano tilligemed to Redaktører sig den 20. December til Bogtrykkerne for at bringe dem til Fornuft, men uden Resultat. Samme Aften skrev Forbundsstyrelsen til dem, at de endnu indtil den 22. December var villige til Forhandling — alt omsonst. Saa besluttede man at nedlægge Arbejdet d. 22. December. Strejken omfatter ca. 160 Arbejdere.

Den internationale Sekretær tilføjer: »Sjælden er saa beskedne Fordringer blevne afviste paa en saa hovmodig Maade. Man maa vise Tessiner-Bogtrykkerne, at det nu til Dags ikke gaar an i Evropas Midtpunkt at holde Arbejderne nede i Slavetilstande og ignorere Svendenes Organisation; Principalerne skal erfare, at Arbejder-Solidaritet ikke er et tomt Ord«.

— Efter at ovenstaaende var skrevet, har vi modtaget Meddelelse fra Sekretariatet om, at Strejken nu er sluttet. Forskellige Aarsager bevirkede, at Sekretæren rejste til Lugano for personlig at søge Striden bilagt. Sammen med Sekretæren for »Schweizer. Gewerkschaftsbund« lykkedes det den 3. Januar at formaa de i Lugano forsamlede Principaler til at indgaa paa en Overenskomst, hvis Hovedpunkter er: 1) En 9 Timers Arbejdsdag træder i Kraft den 1. Januar. 2) Den 6. Januar begynder Forhandlingerne om Fastsættelsen af en Tarif for alle grafiske Forretninger i Kanton Tessin. Principalerne erklærer sig beredt til at forbedre Personalernes Forhold, specielt de Lavestlønnedes.

Arbejdet blev straks efter optaget overalt; men Forbundet har ved denne lille Lønbevægelse opspist sin Kapital. Sekretariatet haaber derfor, at der vil komme rigeligt ind af frivillige Bidrag, saaledes at man kan være i Stand til at understøtte Forbundets Arbejdsløse og Syge, indtil der atter kommer lidt Penge i Kassen.

Fra Dansk Typograf-Forbund er afsendt 100 Fr.

Typografernes Karneval.

SUKCES er fastslaaet, naar Reklame viser sig overflødig. Den Forudbestilliug af Billetter, som i Lighed med sidste Aar har fundet Sted fra Midten af December til 9. Januar, har medført at Halvdelen af Billetterne er solgte og betalte; kun et Par enkelte har købt større Partier, højeste Antal 12 Par, ellers er Salget sket i færre eller enkelte Par, og kun til navngivne Kolleger. Resten er nu i denne Uge omdelt til Inkassatorerne paa Trykkerierne, hvorfra de Billetter, som ikke er solgte og betalte inden *Lørdag d. 6. Februar*, denne Dag atter vil være at aflevere paa Kontoret. Der vil i Lighed med Arbejdsløshedsfesten kun være Tale om et Faatal, der returneres, og disse vil atter kun blive udleverede mod kontant Betaling. Dermed naar vi forhaabentlig i Aar at slaa en Pæl gennem den skamløse Restance paa dette Omraade, som tidligere har været drevet fra enkelte Sider og som har sat sin Rekord i endnu ubetalte Billetter fra Karnevalet for 2 Aar siden samt medført, at Regnskabet først har fundet Afslutning halve Aar efter, at Festen har været.

Uden et Suk af Program, uden en Linies Omtale af, hvad der var at vente den 20. Februar, har Kollegerne i Tillid til Festudvalgets tidligere Virksomhed, betalt Halvdelen af Billetterne. Det maa kaldes godt, mere end godt, og være særdeles smigrende for dette Udvalg. Men vi véd ogsaa, at Publikum vil ikke blive skuffet, uden at vi i Øjeblikket er i Stand til at lægge det øjensynlige Bevis herfor frem i sin Helhed.

Vi véd kun, at mange fortræffelige Planer er oppe og i Færd med at realiseres. Saaledes vil den mindre Sal give et Interiør af Foraarsudstillingen paa Charlottenborg i Forbindelse med Vinterhave-Variété, hvor man under Palme- og Laurbærtræer kan nyde sit Krus Øl og Kunsten paa Væg og Tribune. Hyggeligt og feststemt! Den uimodstaaelige Garde tager den store Sal i Besiddelse og russisk-polsk Folkedans og djævelsk Trolddom vil henrykke de Tusinde Tilskuere til vild Begejstring.

Iøvrigt vil i nær Fremtid det fuldstændige Program fremkomme, men den magiske Tiltrækning, som dette ellers kan udøve, vil først sætte sin Frugt 1905. Thi for 1904 gælder, at *Alt er udsolgt* inden det kommer, selv om dette skete i Løbet af de første 8 Dage!

— — —

Og saa kun dette til d'Hrr. Inkassatorer: *Sælg ikke Billetter til nogen, der ikke er Medlem.* Vi kan med Lethed blive af med dem, uden at ty til udenforstaaende, og det kan medføre Ulæmper med Politiet, som vi ikke skal udsætte os for, da det altid er et minus i Overskudet. Og husk saa: Lørdag den 6. Februar tilbageleveres de eventuelle Billetter, der ikke er købte og betalte, og at, naar dette ikke sker, alt bliver betragtet som solgt.

C.

Sammenslutningsforslaget.

Hr. F. K. Madsen!

DE beklager Dem over, at jeg har brugt Grovheder, det kan jeg imidlertid ikke indrømme; havde De derimod skrevet Personligheder, var det korrekt, men der er et gammelt Ordsprog, der hedder: »At som man raaber i Skoven faar man Svar«. Ikke en eneste Antydning af Personligheder havde jeg brugt i min første Artikel.

Iøvrigt glæder det mig at se, hvor høflig De er blevet, ja, Deres Høflighed gaar jo endog saa vidt, at De omtrent i hele Deres Gensvar titulerer Dem selv Hr. F. K. Madsen. Gid De havde været ligesaa *sandhedskærlig*, det havde sparet mig en Del Ulejlighed og mine Kolleger en Del Tidsspilde.

Min Stilling under Tarifforhandlingerne har jeg en Gang klarlagt ved en Generalforsamling paa St. Thomas, hvor De jo selv var til Stede, og desuden har De jo overværet alle de Forhandlinger, der er ført om dette Spørgsmaal.

Jeg har hele Vejen **forbeholdt mig Ret til at stemme imod Tarifoverenskomsten.**

Det samme har jeg gjort i Mødet paa Wodrofflund umiddelbart før Generalforsamlingen. Kun et Medlem, Hr. Kiefer, stemte ogsaa imod; men efter Opfordring fra flere Sider (bl. a. vistnok ogsaa fra Dem selv, Hr. Madsen) om ikke at indtage nogen Mindretalsstilling, indvilligede Hr. Kiefer heri, og jeg fandt heller ikke Anledning til at fastholde noget saadant, men forbeholdt mig, ligesom Hr. Kiefer, Ret til at stemme imod Forslaget.

Naar jeg indtog dette Standpunkt, var det fordi jeg den Gang ansaa det for rigtigt, naar man ikke var i Stand til at skaffe sig nogen Tilslutning for sit Standpunkt, da loyalt ikke at modarbejde den øvrige Styrelse.

En anden vigtig Grund for mig til ikke at arbejde for Forkastelse af Overenskomsten var, at jeg paa det **Tidspunkt ikke havde den ringeste direkte Indflydelse paa denne.**

Forbundsstyrelsens københavnske Afdeling var paa en Generalforsamling bleven valgt til at føre Tarifforhandlingerne; men vi havde kun et eneste Møde med Bogtrykkerne. Ikke med en Stavelse blev vi underrettet om, at Forretningsudvalget havde overtaget Forhandlingerne; jeg vidste ikke det mindste herom, før jeg læste det i *Nationaltid.*

Efter det Møde, vi havde haft med Bogtrykkerne, samledes vi for at tale lidt om Resultatet, og ikke en af de Tilstedeværende udtalte den ringeste Tvivl om, at det ved Forhandling med disse nok vilde lykkes os at skaffe lidt Forbedringer, bl. a. ogsaa baade for *Bogsætterne* og *Maskinsætterne.* Selv om Bogtrykkerne ikke paa det Tidspunkt havde givet det ringeste Tilsagn i saa Henseende, gav den høflige og rolige Maade, hvorpaa disse havde udtalt sig om en fortsat Forhandling, Ret til at nære et saadant Haab.

Jeg har taget et Resumé (som er godkendt af Styrelsen) over de i dette Møde faldne Udtalelser, og det staar selvfølgelig til Raadighed for Enhver, der maatte ønske det.

At det var under meget vanskelige Forhold, den sidste Tarif blev vedtaget, ved vi jo alle, og at man i saa alvorlige Sager som en Tarifoverenskomst er lidt varsom med at udtale sig, synes jeg ikke der er nogen Grund til at bebrejde mig.

I det Lokalbestyrelsesmøde, hvori Overenskomsten med Ny Typ. var til Behandling, rettede Brødrene Nielsen Bebrejdelser imod mig for mit indtagne Standpunkt under Tarifforhandlingerne. Hertil bemærkede jeg: »At jeg havde anset min Handlemaade for at være loyal overfor den øvrige Styrelse«, og tilføjede: »**Det samme har jeg tænkt mig med Hensyn til Sammenslutningsforslaget, hvis jeg ikke er i Stand til at skaffe mig den ringeste Støtte fra Styrelsens Side**«.

Andet har jeg ikke udtalt, ligesom jeg bestemt har forbeholdt mig Ret til at stemme **imod** Forslaget.

Nogen **bindende Erklæring** er hverken forlangt eller afgiven fra min Side.

At jeg alligevel i dette Spørgsmaal havde tænkt at holde mig passiv, vil fremgaa af, at jeg paa Forespørgsel (et Par Dage før Generalforsamlingen) fra to Kollegers Side erklærede, at naar jeg havde hele Kleresiet imod mig, saa var det jo haabløst at arbejde imod Sammenslutningen.

Naar min Stilling er bleven en anden, saa er det fordi jeg Dagen før Generalforsamlingen modtog et Brev fra Hr. Emil Møller (der, da han ikke anede noget om, at Forslaget skulde til Behandling, ikke var til Stede i Bestyrelsesmødet), af hvilket det fremgik, at han i et og alt havde det samme Syn paa Sagen som jeg, samt udbad sig en Samtale med mig umiddelbart før Generalforsamlingen.

Heri var jeg imidlertid forhindret, idet jeg den Aften skulde arbejde til Kl. 11.

At jeg ikke har taget mit Standpunkt paa selve Generalforsamlingen, vil fremgaa af, at jeg om Formiddagen udtalte til mine to Gadegesponer: »**At nu havde jeg ændret mit Standpunkt, idet jeg havde faaet Tilsagn om Støtte fra Hr. E. Møller, og da jeg jo kun havde modtaget Utak for min Loyalitet i Tarifspørgsmaalet, vilde jeg i Fremtiden ikke lade mig binde af dette Hensyn**«.

Rigtigheden heraf er mine to Kolleger villige til at bevidne med Navns Underskrift.

Naar De saa, Hr. Madsen, skriver: »At Berendt stod frem paa Talerstolen, slog sig for Brystet og udraabte«, saa beder jeg Dem undskylde, men jeg har aldrig optraadt som Udraaber i nogen politisk eller anden Bod, lige saa lidt som jeg nogensinde har forsøgt mig i at optræde teatralsk.

Hensigten med mine Udtalelser var, at jeg overfor det samlede Forretningsudvalg saa vel som overfor mine Medstyrere samt mine Kolleger vilde fastslaa, at saaledes vilde min Stilling blive i Fremtiden, ligesom jeg, hvis der havde vist sig nogen særlig stærk Misstemning herover, selvfølgelig vilde være villig til at nedlægge mit Mandat.

At jeg har henvendt mig til Dirigenten, Hr. N. P. Nielsen, for at faa Ordet, vil Hr. N. sikkert, om fornødent, være villig til at bekræfte, saa meget mere som han allerede har gjort dette i et Styrelsesmøde.

Hr. Nielsen tilraadede mig bestemt ikke at udbede mig Ordet, da det kun vilde afføde en lang personlig Diskussion, hvilket jo vilde have været uheldigt paa et saa sent Tidspunkt. Det erklærede jeg mig ogsaa enig med Hr. N. i, idet det jo her gjaldt **Sagen**, ikke **Personerne**, thi i Virkeligheden betyder det vist ikke stort for Organisationen, om det er min Ringhed eller Hr. Madsens Storhed, der sidder i Ledelsen, saalænge der findes Mænd, der er villige til, i hvert Fald for mit Vedkommende, at overtage min Plads.

Ikke det mindste af, hvad jeg gendrev i forrige Nr., har De søgt at modbevise. Ganske vist omtaler De min Fraværelse fra et Møde paa *Sortedamslund.* Da dette jo er et Bedehus, har De selvfølgelig Ret. Jeg indsér imidlertid heller ikke at være forpligtet til at give Møde her, fordi jeg er Medlem af Bestyrelsen.

Mener De Wodrofflund, da var jeg til Stede lige til Generalforsamlingens Slutning.

At De derimod har søgt at overøse mig med en Del nye **Usandheder**, kan jeg ikke fortænke Dem i, da De jo synes at have et større Lager eller i hvert Fald nem Lejlighed til at skaffe nok heraf fra anden Side.

De maa naturligvis ikke lade en saa god Vare blive fordærvet ved Overgemning.

— — —

Hvad der er vundet for os ved Sammenslutningen paa sit nuværende Stadium vil de fleste Kolleger, selv dem, der har stemt for Overenskomsten, give mig Ret i kan betegnes med: »**Intet**«.

Jo, for Ny Typ., der paa en nem og billig Maade har sikret sig en Reservefond. Vi har, desværre, ikke været i Stand til at skabe os en saadan uden ved Hjælp af mange Aars højt Kontingent.

Jeg haaber og tror imidlertid, at saavel Ledelsen som Medlemmerne indenfor Ny Typ. snart vil indse det uholdbare i deres Stilling, for saa vidt som der har været noget Alvor i Foreningens Dannelse som Protest imod Indmældelsen under De samv. Fagforbund. Noget Skridt fra denne Side for at faa iværksat en Udmældelse, vilde, desværre, sikkert faa den stik modsatte Virkning, idet den nuværende Halvhed i langt større Grad end hidtil vil vække Mistanke. Jeg kan nemlig ikke godt tænke mig, at De Nys Repræsentanter i Forretningsudvalget eller Forbundsstyrelsen vil faa Stemmeret i andre Spørgsmaal end dem, som angaar Reservefonden.

Naar man ser paa Resultatet af den stedfundne Afstemning, saa er der jo ikke (navnlig for Københavns Vedkommende) særlig Grund til at prale heraf; det er jo Provinskollegerne, der har gjort Udslaget.

Jeg skal ikke rette nogen Bebrejdelse herfor til Provinskollegerne. Kun dette, jeg tvivler lidt om, at mine Kolleger i Provinserne havde følt sig tilfreds med, hvis vi her i København havde tvunget dem til at optage de udtraadte Aarhuskolleger paa samme Vilkaar, som vi har maattet optage Ny Typ.

Men i første Instans falder naturligvis Ansvaret herfor paa de tre Udvalgsmedlemmer, der ved deres mærkelige (for ikke at bruge skarpere Udtryk) Agitationsmaade ikke har skyet noget Middel for at kapre Stemmer.

En lille Mundsmag herpaa vil sikkert bevise det. De tre Herrer skrev, efter deres Angreb paa mig, bl. a.:

»Vi haaber og venter, at navnlig **Provinskollegerne*** vil vide at vurdere et saadant Skridt efter Fortjeneste og ved deres Stemmeafgivning give det Svar, som en saadan Adfærd fortjener.

Endnu en Gang opfordrer vi til Slut **alle** Medlemmer til at stemme. Det skal nu afgøres, om den **lokale Strid i Hovedstaden*** skal føres videre eller om man skal gøre et alvorligt Forsøg paa at bilægge den, saa at **Landets** Typografer osv.«

Man forbavses navnlig over, at Hr. Victor Petersens Navn findes under dette, thi ved den mindste Tilkendegivelse af Utilfredshed med den Form, hvorunder Forbundet virker, taler Hr. Petersen jo stadig højt om, at det gælder jo først og fremmest om *at skabe Enighed blandt alle* **Danmarks** *Typografer.*

Det forekommer i hvert Fald mig at være en lidt mærkværdig Maade at agitere paa, for at skabe et godt Forhold mellem Provinsernes og Hovedstadens Typografer. P. BERENDT.

Vi finder fremdeles ingen Anledning til at imødegaa Hr. Berendts Udenoms-Snak, men vil holde os til Sagens Kærnepunkt. Hr. Berendt **kan ikke** fragaa:

1. At han paa Generalforsamlingen i Myginds Lokale stod frem og udtalte, at han var en Mand, der **aldrig lod sig binde, men sagde sin Mening.**
2. At han to Gange har ladet sig binde; første Gang i et Bestyrelsesmøde lige forinden Generalforsamlingen paa Wodrofflund; anden Gang i Den typ. Forenings Styrelse, **hvor Overenskomsten var til Behandling.**
3. At han i Mødet paa »Søpavillonen« den 28. Juni, hvor Dagsordenen var: »Vor Stilling til Ny typ. Forening«, **ikke har fundet det Umagen værd at være tilstede.**
4. At han i en Artikel i dette Blads Nr. 52 for 1903 har benævnet Overenskomsten med Ordet »*Makværk*«, medens han i en Skrivelse til Forretningsudvalget siger, at han **iøvrigt ellers er godt tilfreds med det opnaaede Resultat** (!), men i Artiklen i Dag betegner det samme Forslag som »*Intet*« (!).

Overfor disse Fakta hjælper ingen som helst Hokuspokus.

Hermed slutter denne Diskussion. RED.

* Fremhævet af mig.

Nær og Fjærn.

Typografernes Sanatorium. Paa Anmodning fra Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling har følgende Blades Udgivere tilstillet Sanatoriet Frieksemplarer: Illustreret Tidende, Det tyvende Aarhundrede, Berl. Tidende, Vort Land, Adresse-Avisen, København, Samfundet, Aftenbladet, Klokken 12, for hvilken Velvilje vi bringer vor Tak.

Besøg paa Arbejdernes Fællesbageri og Bryggeriet Stjernen. Som tidligere meddelt bliver der i Januar Maaned Lejlighed for Forbundets Medlemmer til at tage ovennævnte to kooperative Foretagender i Øjesyn. Dagene ere nu fastsat til Søndagen den 24. Januar, hvor man beser Bageriet, og Søndagen den 31. Januar, hvor Turen gaar til Bryggeriet. Den førstnævnte Dag samles man paa Nørrebros Runddel Kl. 2½ og begiver sig samlet til Raadmandsgade. Tiden er valgt saa sent, fordi Bageriet om Søndagen først er i Virksomhed ved 3-Tiden.
Den 31. Januar samles man ved Aahuset Kl. 10½ pr.
Der forventes stor Tilslutning begge Dage.

Telefonen og Karnevalsbilletterne. Efterhaanden som Karnevalet nærmer sig, plejer det at være saaledes, at Telefonen ustandseligt ringer med Forespørgsel om Billetter, som oftest med det Resultat, at der ingen kan skaffes. Og i Aar er det en Umulighed fra Dato at faa nogen Billet paa Kontoret, da Budet har faaet overdraget Resten, og han er saaledes den eneste, der kan skaffe Billetter. Kollegerne vil sikkert kunne indse det urimelige i at skulle besvare Telefonforespørgsler om Billetter en masse, naar der alligevel ikke kan skaffes nogen, og Telefonen optages derved ofte for Folk, der har Forespørgsler af Vigtighed.

Rettelse. I Referatet fra Generalforsamlingen i Typografernes Stiftelse er det Kassereren tilstaaede ekstraordinære Gratiale anført som 400 Kr., hvilket er en Trykfejl, da det bevilgede Beløb var 200 Kr.

Afrivningskalender. Fra Hagen & Sivertsens Etablissement i Odense har vi modtaget en lille, fiks Afrivningskalender. Kalenderen er udkommen i 1100 Eksemplarer, og Firmaet har haft den gode Idé foran hver ny Maaned at indklæbe et smukt lille Billede, som symboliserer den kommende Maaned.

Hvis jeg havde 20,000 Kroner. Under dette Stikord har det engelske Fagblad *The Caxton Magazine* udskrevet en Præmiekonkurrence med en Besvarelse af Spørgsmaalet, hvorledes et nutidssvarende Akcidenstrykkeri for denne Pris bedst kunde indrettes. Det med første Pris præmierede Svar foreligger nu i Trykken, og det kan mulig interessere Fagfolk, hvad det udviser. Der bliver saaledes anbefalet Enhed i Skriftkarakteren og som Stilart anbefalet »Semi Old-Style«, der ligner Romansk Antikva; iøvrigt viser Listen en Mængde amerikanske og engelske Skrifter, bl. a. et helt Garniture Grotesk fra Perle til 8 Cicero. Som Trykkerilokale anbefaler Prisarbejdet en Stue med Ovenlys, ligeledes elektrisk Drivkraft — samt rigelig med Materiel, Udslutninger, Stege, Slutmateriel, Rammer etc. C. C.

Styrelsesmøder.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Mandag den 4. Januar.

Paa et Stentrykkeri afskediger Principalen de Arbejdersker, der mælder sig ind i Fagforeningen. En Henvendelse til Principalen har intet frugtet. Der indkaldes til et Møde med vedkommende Personale. — Der er paabegyndt Forhandlinger om Samarbejde med »Litografisk Forbund«, hvilket har lovet at støtte os i vore Bestræbelser for at skaffe ordnede Forhold i Stentrykkerierne for Kvindernes Vedkommende. — Lovene diskuteredes. — Forskellige Tarifuoverensstemmelser var under Debat. — Ordinær Generalforsamling sattes til Tirsdag den 26. Januar. Følgende Dagsorden vedtoges: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forhandlingsprotokollen. 4. Lovene. 5. Valg af Styrelse. 6. Eventuelt.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

5. Januar: *Skanderborg.* 8. Jan.: *Herning.* 11. Jan.: *Hjørring, Nakskov* og *Næstved.* 12. Jan.: *Nykøbing F., Varde* og *Trykkerafdel. i København.* 13. Jan.: *Løgstør.*

København, den 13. Januar 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformænd.

Hobro: Typograf H. ROLIN i Stedet for Poul J. Poulsen. Træffes paa Trykkeriet kun mellem 11½—12 og fra 5—6 Eftm.

Hjørring: Trykker N. V. THORUP, Østergade 34, i Stedet for Martinus Hansen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Vilhelm Lindberg, udl. hos Rasmussen & Olsen 1/1 1904. Hjælpearbejderne Peter Rasmussen (J. Jørgensen & Co.), Christian Larsen (O. C. Olsen), Sofus Andersen, Frederik Ernst og Jacob Ernst (alle 3 paa Centraltrykkeriet). Trykkerafdelingen: Otto Charles Peter Petersen, udl. 24/12 1903 hos Nielsen & Lydiche og Richard Jensen, udl. 1/1 1904 hos Aller. Sygeafdel.: Wilh. Herdahls Hustru Ingeborg Julie Elvina.

Provinserne: Hjørring, Alfred Sørensen, udl. 1/1 1904 hos Ditzel. Aarhus, Volmer Matzen, udl. 1/1 04 hos Laur. Bech. Ringkøbing, Niels Johansen, udl. 1/1 04 paa Ringk. A. Dgbl. (Alle aflagt Prøve). Aalborg, Christian Ferdinand Hansen, udl. 1/1 04 i Aalborg Stiftsbogtrykkeri. Nykøbing F., Peder Claudius Valdemar Pedersen, udl. 1/1 04 i Loll.-Falst. Stiftstid. (aflagt Svendeprøve).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1381 (Verb. d. Deutschen Buchdr.), Galvanoplastiker Michel Franz (Truelsen) fra Udlandet.

Provinserne: Vejle, Jens Carlsen (Amtsav.). Odense, 1455, M. M. Søfeldt-Hansen og 1576, Wilh. Schmidt (arbl.). Nykøbing M. (Skive), 1538, Jens Chr. Rasmussen (L. Pedersen).

Bortrejste.

Provinserne: Odense, 1369, M. L. Madsen til Kolding i Pl. og 1643, Ernst Stabell Hansen til København (arbl.). Ringkøbing, 167, M. H. Andersen til København (arbl.). Nykøbing F., 1107, J. M. Jensen til Nakskov. Esbjerg, 1256, A. K. M. Schmidt til Kolding i Pl. Vejle, Richard Rasmussen til Horsens (arbl.).

Udmældte.

København: Sygeafdelingen: 536, Selma Beltoft.

Provinserne: Nykøbing M., 1496, Otto Poulsen Aggerholm (overgaaet til anden Livsstilling). Odense, 1399, Julius Porst (overg. til anden Livsstilling).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forslag, der ønskes behandlede paa den ordinære Generalforsamling, som afholdes først i Februar, bedes i Løbet af 8 Dage tilstillet Formanden, Laur. Jensen, Boyesgade 11 A. V. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

afholder sin

58. Aarsfest

Lørdag den 30. Januar Kl. 8

med **Koncert** og **Bal.**

T. C. C. Deltagerne i Festen paa Søndag møder Kl. 5½ i Larsens Lokaler, St. Annæ Plads, Opgang i Porten, 1. Sal. Fællesspisningen finder Sted Kl. 6 pr.

Typografernes Stiftelse.

Ærede Medlemmer bedes om venligst at betale Kontingent for Oktober Kvartal til Budet, Hr. JENSEN, inden Udgangen af Januar Maaned.

Ny Medlemmer modtages med Tak.

Jeg træffes hver Søndag Form. fra 10—11.

I. F. MØLLER, Kasserer,
Boyesgade 3 B. V.

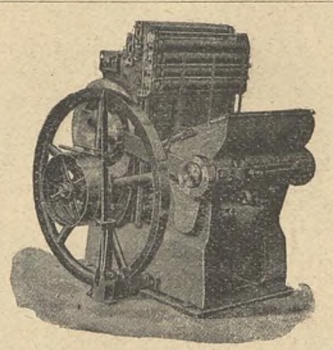
ANNONCER

Et mindre **Bogtrykkeri** i Kbhvn. er til Salg. 1200 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »Billigt« modt. Ekspeditionskontoret.

En **Stereotypist,** som paa egen Haand kan paatage sig alt almindelig forekommende Arbejde, kan faa fast Plads. Bill. mrkt. »111« modt. Ekspeditionskontoret.

Min Maskeradegarderobe, med elegante Dragter og Dominoer i **Silke** og **Fløjl,** anbefales Kolleger.
L. HARTWICH & Co.
77. Gothersgade 77.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

ADOLPH WULFF
KJØBENHAVN K.
Telefon 39.
Fagforretning.
Største Lager af Utensilier.
Valsemassefabrik.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 4 — KØBENHAVN DEN 22 JANUAR 1904 — XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

MED nedenstaaende Forbund er der afsluttet nye Gensidighedskontrakter. Forhandling om ny Overenskomst er endnu ikke afsluttet med det tyske Forbund; foreløbig udbetales der derfor til Medlemmerne af *Verband der Deutschen Buchdrucker* samme Understøttelse som sædvanlig. De paagældende Forbund er:

Bosnien: *Tipografsko bolcsnicko i potporno drustvo*, Sarajevo.
Bulgarien: *Blgarsko typografsko druzestvo*, Sophia.
Elsass-Lothringen: *Verband der Elsass-Lothringischen Buchdrucker*, Strassburg.
Finland: *Finska Typografförbundet*, Helsingfors.
Fiume: *Società tipografica Fiumana*, Fiume.
Frankrig: *La fédération française des travailleurs du livre*, Paris.
Kroatien: *Hrvatsko tipograficko druztvo za Hrvatsku i Slavoniju*, Agram.
Luxemburg: *Luxemburger Buchdruckerverin*, Luxemburg.
Norge: *Norsk Centralforening for Bogtrykkere*, Kristiania.
Rumænien: *Societate generala de ajutor reciproc a lucratorilor tipografi din România*, Bukarest.
Schweiz (tysk): *Schweizerischer Typographenbund*, Bern.
Sverig: *Svenska Typografförbundet*, Stockholm.
Ungarn: *Unterstützungsverein der Buchdrucker und Schriftgiesser, Ungarns*, Budapest.
Ungarn: *Verein der Buchdrucker und Schriftgiesser Pressburgs.* Pressburg.
Østrig: *Verband der Vereine der Buchdrucker und Schriftgiesser Oesterreichs*, Wien.

Med alle andre Forbund er Gensidigheden ophævet og udbetales der derfor ingen Understøttelse til Rejsende fra ikke gensidige Forbund.

For at kunne hæve Understøttelse i Danmark maa der være betalt i følgende Antal Uger i Moderforbundet:

For Medlemmer af Forbundet i	Ved Understøttelsen til: Arbejdsløse: paa Rejse	Arbejdsløse: paa Stedet og Omflytningshjælp	Syge: paa Stedet	Syge: paa Rejse	Begravelseshjælp
	Minimum af ydet Kontingent (i Arbejde) i Uger:				
Bosnien	20	0[1]	20	20	52
Bulgarien	52	52	52	52	52
Elsass-Lothringen	6	75	13	6	52
Finland	26	50	13	13	52
Fiume	6	52	26	6	52
Frankrig	26	52	52	26[2]	0[3]
Kroatien	6	0[1]	13	6	52
Luxemburg	13	0[1]	13	13	52
Norge	26	50	13	13	52
Rumænien	6	104	104	6	52
Schweiz (tysk)	13	75	13	13	104
Sverig	26	50	0[1]	0[1]	0[1]
Ungarn	1*/13**	52*/104**	26*/52**	26*/52**	26*/52**
Ungarn (Pressburg)	6	52	26	6	52
Østrig	6	52	13	13	52

[1]) Betales ikke. [2]) Betales kun i 6 Uger. [3]) Omkostningerne ved Begravelsen afholdes, naar Mediemmet dør paa Rejsen. * For nyudlærte, som er tiltraadte inden 4 Uger. ** For senere tiltraadte.

Af de vigtigere Bestemmelser i Kontrakterne citerer vi til Underretning for d'Hrr. Lokalformænd:

4. a) *Rejseunderstøttelse.* Ethvert Medlem, som rejser paa det andet Forbunds Omraade, faar, naar det har betalt i det mindste ..... Ugebidrag, den samme Understøttelse som det paagældende Forbunds egne Medlemmer.

b) *Understøttelse paa Stedet.* Ret til Understøttelse har det Medlem, som bliver arbejdsløs i det paagældende Forbunds Omraade, naar det i alt har betalt mindst ..... Ugebidrag, hvoraf mindst 26 Uger maa være betalt i det Forbund, i hvilket der rejses Krav om Understøttelse. Varighed og Størrelse regnes efter vedkommende Forbunds Bestemmelser.

Omflytningsbidrag hæves af det Forbund, i hvilket vedkommende Medlem sidst arbejdede og betalte.

c) *Sygeunderstøttelse.* De kontraherende Forbunds Medlemmer opnaar, naar de ialt har betalt mindst ..... Ugebidrag, samme Ret som Forbundets egne Medlemmer saa snart de er traadt i Arbejde. Den i det gensidige Forbund nydte Understøttelse regnes ikke med. *Medlemmer, som blive syge paa Rejsen*, faar, naar de ialt har betalt mindst ..... Ugebidrag, enten Forplejning paa Sygehus eller Sygepenge i et Aar — alt efter de gældende Bestemmelser.

e) *Begravelseshjælp.* Krav paa Understøttelse har de Efterladte af de kontraherende Forbunds Medlemmer, som ialt har betalt mindst ..... Ugebidrag.

I Tilfælde af et Medlems *Død paa Rejsen* overtager det paagældende Forbund de almindelige Begravelsesomkostninger.

Ved Tilbud og Efterspørgsel om Plads i *Udlandet* maa Medlemmerne i egen Interesse *under alle Omstændigheder* forespørge hos de paagældende Forbundsfunktionærer om Tarifforholdene. Undlades dette, maa den Paagældende selv tage de deraf opstaaende Følger. Forespørgsler rettes til følgende Adresser:

For *Tyskland* til Emil Döblin, Berlin S. W., Chamissoplatz 5.
- *Det tyske Schweiz* til Emil Pfister, Bern, Frickbad 41.
- *Det romanske Schweiz* til Marius Corbaz, Lausanne, Chalet du Midi, chemin Jurigoz.
- *Det italienske Schweiz* til F. Valsecchi, Lugano, via Ruova 13.
- *Elsass-Lothringen* til Alphons Schmoll, Strassburg, Langestrasse 146.
- *Østrig* til Franz Reifmüller, Wien VII/1, Zieglergasse 25.
- *Ungarn* til Julius Peidl, Budapest VIII, Sthály-utcza 7.
- *Pressburg* til Samu Löwy, Pressburg, Michaelergasse 16.
- *Croatien* til Ludwig Wieser, Agram, Buchdruckerei Granitz.
- *Fiume* til A. Quaranti Abbundio, Fiume, via Gisella 4.
- *Serbien* til Stevan Vasiljevic, Belgrad, Dubrovacka ulica 2.
- *Bulgarien* til N. P. Djolgeroff, Sophia, Staatsdruckerei.
- *Rumænien* til Tabacovici, Bukarest, Boulevard Carol I, Nr. 1.
- *Italien* til J. B. Cerutti, Torino, via Venti Settembre 60.
- *Luxemburg* til W. Bastendorff, Luxemburg, Philippstrasse.
- *Belgien* til Wilh. Saxhage, Bruxelle, 6, place de la Duchesse.
- *Holland* til P. Hols, Amsterdam, Bloemstraat 60 huis.
- *Norge* til N. Jul. Larsen, Kristiania, Storgaden 20.
- *Sverig* til Svenska Typografförbundets Ekspedition, Stockholm, Svartmangatan 16.
- *Finland* til J. A. Kosk, Helsingfors, Centraltryckeri.

Den 21. Januar 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

De kvindelige Trykkeriarbejdere

afholder

halvaarlig Generalforsamling

Tirsdag den 26. Januar, Kl. 8 Aften

i Walkendorffsgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Forhandlingsprotokollen. 3. Regnskabet. 4. Lovenes Vedtagelse. 5. Valg af Bestyrelse og Suppleanter. 6. Eventuelt.

Da Vedtagelsen af Lovene m. m. er af Vigtighed, anmodes Enhver om at give Møde. BESTYRELSEN.

Et Forhold, som bør paatales.

Vi Typografer har næsten alle i legemlig Henseende en eller anden Skavank, nogle er rundryggede, andre skævbenede eller skæve i Ryggen. Der findes ikke ret mange, som kan sige sig helt fri.

Det kan nok siges, at den Stilling, en Sætter — særlig en Avissætter — maa indtage de 9 Arbejdstimer daglig, vanskelig vil undlade at sætte sine Mærker paa Legemet; men det er sjældent, det er i den voksne Alder, man kommer i Besiddelse af disse »Prydelser«. Det er under Opvæksten, altsaa som oftest i Læretiden.

Der udvises desværre de aller fleste Steder en kolossal Ligegyldighed fra Principalens eller Faktorens Side overfor Lærlingens legemlige Holdning under hans Udførelse af Sætningen. Den første Dag af Læretiden falder der vel nok et Par undervisende Ord om, at saaledes skal Lærlingen staa paa Benene og paa den Maade skal han gribe Typerne; men naar han først er naaet dertil, at han kan »stable op« paa en nogenlunde forsvarlig Maade, hvad Udslutning angaar, saa sejler han som oftest sin egen Sø.

Det maa være en Principals eller Faktors Pligt — ja, det er maaske den vigtigste Opgave, disse Mennesker i deres ledende Stillinger har — at vaage nøje over, hvorledes de nyantagne Lærlinge staar paa Benene og hvorledes de griber Typerne under Sætningen; thi bliver de først fortrolige med f. Eks. at hvile mere paa det ene Ben end paa det andet, eller med at skulle gribe et Par Gange efter Typerne og maaske svinge dem et Par Gange i Luften inden de havner i Vinkelhagen, er det et uhyre Arbejde for vedkommende Lærling at aflægge disse Vaner. Og det er jo for det meste saaledes, at Lærlingen gærne vil »skeje ud« paa disse Omraader, thi det er ret besværligt i Begyndelsen at holde sig de gængse Regler efterrettelige. Det gælder om for Lærlingen fra den allerførste Dag at faa det rigtige »Tag«-

Ligeledes maa det selvfølgelig paasés, at Lærlingens Kasse hverken er for høj eller lav, for at han ikke skal blive skæv eller rundrygget.

Altsammen er det tilsyneladende kun Smaating; men er det absolut ikke, da de har en stor Indvirkning paa Vedkommendes Udholdenhed og Arbejdsævne. Der bliver, som sagt, vistnok for det meste enten set igennem Fingre dermed eller slet ikke lagt Mærke dertil; men jeg finder, at der bliver udøvet en ligefrem Forbrydelse mod en saadan Lærling, som i denne Retning faar Lov at raade sig selv. Han vil mange Gange paa et senere Tidspunkt af sit Liv ønske, at der var blevet rettet paa ham i Læretiden, thi nu kan han ikke holde Trit i en almindelig daglig Arbejdsydelse uden at tage hvert Minut iagt — netop paa Grund af de overflødige Bevægelser.

Og det kan heller ikke hjælpe at nægte, at de allerfleste af os er mærkede i legemlig Henseende enten i den ene eller anden Retning, og det er netop paa Grund af Arbejdslederens Uagtpaagivenhed i de første Læreaar. Jeg holder paa, at det ubønhørligt maa forlanges af Lærlingen som af Arbejdslederen, at den første bestræber sig for at blive vant til den for hans Legeme sundeste Stilling, og at den sidste strængt paasér, at han til enhver Tid gør det. LUP.

En Nytaarsdrøm.

DET er Nytaarsaften — noget hen paa Morgenstunden. Jeg er lige kommen hjem fra »Nytaarsløjerne«, dygtig søvnig og træt, men dog inderlig tilfreds med, at det ikke var gaaet mig, som det gik en af mine Kolleger i Fjor. Han blev nemlig — trods energisk Protest — kapret af Militæret og maatte tilbringe den første Nat i det ny Aar paa en mindre behagelig Maade. Jeg stod derimod foran min egen gode Seng med Udsigten til en lang og styrkende Søvn.

Det gik dog ikke saa glat, som jeg havde tænkt mig; ganske vist faldt jeg hurtig i Søvn, men den var langt fra rolig. Drømmenes Gudinde bemægtigede sig mig og handlede saare ilde med mig.

Det svundne Aar passerede lidt efter lidt Revy for mig. Jeg saa mig hensat til en »lille« By i en frugtbar Egn. Byen gennemkrydsedes af Aaer, og ved deres Bredder laa yppigt blomstrende Trykkerier. »Sprøjten«, ved hvilken jeg var ansat, blev tildelt »kgl. Privilegium«, den blev stærkt udvidet, Personalet øgedes og Lønnen gik fænomenalt i Vejret — alt tegnede saa lovende. Men ak, hvor længe var vel Adam i Paradis? En skønne Dag forsvandt det »kgl. Privilegium« sporløst, Personalet reduceredes lidt efter lidt og Avisens store Format truedes stærkt.

Men naar Nøden er størst, er Hjælpen nærmest. Saaledes ogsaa her. Man opdagede noget nyt, noget jeg i en anden Avis har set benævnt som »Pladetryk«. I en Fart fik man fat i nogle Plader, Ombryderen kom nogle Øjeblikke i Snedkerlære og trakterer nu en Sav ganske fænomenalt med ventre Haand, nogle Mand — deriblandt mig selv — blev sagt op — — og Avisens Storhed var reddet.

— — —

Her stod nu jeg — saa brat revet ud af alle mine Illusioner. Det var et haardt Slag efter at have bildt sig ind, at den Herlighed aldrig kunde faa Ende.

Efter at have tænkt lidt over Situationen, begav jeg mig ud langs de afstedilende Aaer for at forsøge min Lykke andet Steds. Jeg henvendte mig først til en Mand, hvis store Arbejdervenlighed er noksom bekendt. Iført Listesko og skulende Blikke var han netop i Færd med at paase, at Arbejderne ikke mødte *for* tidligt og at den Diskussion, de havde paabegyndt udenfor, endelig *ikke* gik i Staa, ligesom han, naar han fandt det nødvendigt, selv tog Del i den med nogle megetsigende Øjekast. Ved min Tilsynekomst overgik der ham en kendelig Forandring. Og da han havde hørt mit Ærinde, meddelte han mig paa en ovenud elskværdig Maade, at han desværre ikke i Øjeblikket havde nogen Brug for mig. Men naar han, takket være vor (mine Kollegers) opofrende Hjælp, om kort Tid indtog den Plads i det kommunale Raad, hvortil han var som født, saa skulde han vide at paaskønne det. Vi skulde alle blive faderligt optagne i hans Officin — med et Kælenavn kaldet »Døvstummeinstitutet« — for aldrig mere at forlade det, ja, vi skulde blive behandlet med en Omhu, som man ellers kun lader »Arvegodset« blive til Del. Derpaa lukkede han Døren op og puffede mig læmpelig ned ad Trappen.

Det var med underlige Følelser jeg atter stod paa Gaden. Men endnu, forekom det mig, burde jeg ikke fortvivle. Som i Tanker slog jeg ind paa Vejen langs Byens bredeste Aa. Pludselig stod jeg stille, naglet fast til Pletten ved Synet af et Skilt, hvorpaa de vidunderlige Ord: »Kgl. privilegeret« læstes. Og nedenunder paa et mindre stod: »Nogle mindre, fede Græsgange uddeles ved Henvendelse til o. s. v.« Min første Indskydelse var saa hurtigt som muligt at løbe hen til den gamle »Sprøjte« og fortælle om mit store Fund, at nu havde jeg opdaget, hvor Privilegiet var bleven af, saa kunde maaske alt blive godt endnu en Gang. Men saa stak Fristeren sin Fod frem og sagde: »Hvorfor dog det? Sørg Du kun for Dig selv. Det med Græsgangene kan jo kun betyde, at der er en god Plads til *Dig*. Der staar jo udtrykkelig *mindre*.« Og Fristelsen sejrede.

Med bange Forventninger traadte jeg ind og var saa heldig straks at træffe Driftslederen. Han var — i Modsætning til den arbejdervenlige — ikke iført Listesko eller lignende; dertil havde der, saa vidt jeg kunde skønne af den Fart, der var over ham, ikke været Tid. Beskedent fremsatte jeg min Anmodning, og det begyndte allerede at juble i mig, da jeg hørte, at Sagen forholdt sig som formodet. Men pludselig formørkedes hans Ansigt, og han stillede omtrent følgende Spørgsmaal til mig: »Er det ikke Dem, der i et Ugeblad — oven i Købet i et socialistisk — en Gang har *læst* en Artikel, som omtalte ham, af hvem *vi her* faar vort daglige Brød i vort Ansigts Sved, og mig, særlig mig, paa en mindre fordelagtig Maade? Spørg en Gang mine Typografer, om jeg nogensinde har lagt Baand paa deres fulde Ydeevne? Aldrig! Og saa

har De *skrevet*, at det maaske ikke var saa slemt endda, og at Uret gik normalt nok. Længe har jeg længtes efter at tale ud med Dem. Endelig er det sket. Og uden at tage Hensyn til mit svage Forsvar, fulgte han mig hen ad en bred og slagen Landevej, formodentlig den samme, som jeg har hørt ham beskrive for et Par Udlærlinge. Kommen til et Sted, hvor der stod en Milepæl med Indskriften: »5 Aar«, tog han Afsked med mig med de Ord: »Før jeg har glemt, skal De ikke komme igen.«

Alt Haab syntes at svinde bort. Uden hverken at kunne sanse eller samle blev jeg ved at gaa lige ud. Efter saaledes at have gaaet en Stund, begyndte Bevidstheden at vende tilbage. Tæt foran mig opdagede jeg en lille Landsby i en øde Egn. Kommen ind mellem Husrækkerne blev jeg ikke lidt forbavset ved at opdage, at Byen havde sit eget Folkeblad. For tredje Gang samlede jeg alt mit Mod sammen og gik ind. Det var lige ved Fyraftenstid. Nøglen blev just drejet om i Døren. Men paa min Banken kom Manden tilbage og lukkede op. Ved Synet af mig blev han kridhvid i Ansigtet, og med Udbruddet: »Nej — — vi skal ingen fabrikeret vedtagne Meninger have i 1904« — smældede han Døren i for Næsen af mig, uden at jeg saa meget som havde faaet fremført mit Ærinde — — og det med en saadan Kraft, at jeg vaagnede af min stygge Drøm.

Et Øjeblik efter var jeg klar over, at jeg befandt mig i min Seng. Med Følelsen af en inderlig Glæde vendte jeg mig om paa den anden Side og sov til langt op paa Dagen. DRØMMER.

Generalforsamlinger og Møder.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. ds. Møde for at besé Prøverne fra Fagskolen. Bogtrykker CHR. HØYER holdt et interessant Foredrag ang. disse. Efter Foredraget foretoges Valg af Foreningens Tillidsmænd for indeværende Aar. Den afgaaende Bestyrelse bestod af J. P. Sørensen, Ch. Baes og Joh. P. Petersen, henholdsvis som Formand, Næstformand og Sekretær. Til Formand genvalgtes J. P. SØRENSEN, til Næstformand valgtes Bogtr. CHR. HØYER og til Sekretær valgtes CARL HANSEN. Til Revisorer genvalgtes P. PETERSEN og TH. PETERSEN. Under Eventuelt foreslog EMBORG, at Foreningen skulde afholde en selskabelig Sammenkomst. Forslaget vandt Tilslutning, og til at realisere det nedsattes et Udvalg paa 3 Medlemmer. J. P. SØRENSEN.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 9. Januar. Regnskaberne for Hoved- og Privatkassen oplæstes og godkendtes.

Til Formand genvalgtes O. FRIMAND og til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes H. P. JENSEN og valgtes A. P. PETERSEN. C.

Nær og Fjærn.

Lønforhøjelse. Da de lavest lønnede Sættere i det Luno'ske Officin i Fredags Aftes fik udbetalt Løn, modtog de, uden Foranledning fra deres Side, den glædelige Meddelelse, at Lønnen var bleven forhøjet med 1 à 2 Kr. ugentlig. Vi kan ikke noksom takke Ledelsen af det Luno'ske Officin for den Maade, man her har forstaaet at værdsætte Arbejdets Værdi; men haaber samtidig, at dette Eksempel vil blive efterfulgt af mange andre Principaler; thi der er jo ikke Tvivl om, at naar et stort Firma paa eget Initiativ kan forhøje den lave Fastløn, saa kan andre Firmaer gøre det samme. Hvor glædeligt vilde det ikke være, om man kunde naa dertil, at de evindelige Forhandlinger, der nu ofte maa føres om selv det aller retfærdigste Krav, en Gang maatte forsvinde og give Plads for et virkeligt aabent Blik for den store Værdi, der ligger i selve Arbejdet. Direktør V. C. BERG har vist Vejen, gid andre snart maa følge efter — der kan saa vist trænges til det.

Arbejdernes Fællesbageri. Vi henleder Opmærksomheden paa, at Besøget paa Fællesbageriet finder Sted paa Søndag. Man mødes Kl. 2½ ved Nørrebros Runddel og begiver sig samlet til Raadmandsgade. Paa given Foranledning meddeles, at selvfølgelig har Medlemmernes Damer ogsaa Adgang.

Karnevalet. D'Hrr. Inkassatorers Opmærksomhed henledes paa, at eventuelt uafsatte Billetter skal afleveres Lørdag den 6. Februar. I modsat Fald betragtes de som solgte.

Aarhus By. Paa det jyske Forlag er fornylig udkommet 1. Hæfte af »Aarhus«. Det er Forlagets Mening gennem en Række Hæfter at fortælle Læserne Byens Historie og Udvikling gennem 1000 Aar. Bogen vil falde i to Hovedafsnit: I. »Det gamle Aarhus« og II. »Jyllands Hovedstad«. Efter det 1. Hæfte at dømme vil Værket blive meget interessant og indholdsrigt, ligesom der i Bogen forekommer en Mængde Illustrationer, som alle er godt udførte.

Typografernes Sangforening arbejder for Øjeblikket under Højtryk for at blive færdig med sit Program til 58 Aars Festen Lørdag den 30. Januar. Det er Foreningens fjerde Optræden i Vintersæsonen — foruden ved Stiftelsens Indvielse og Juleuddelingsfesten har den assisteret ved en Sygekasses 50-Aars Jubilæum —, saa Tiden er ganske naturlig knap, saa meget mere som man for at kunne afholde Festen en Lørdag — hvad man i Aar vil forsøge — har maattet ansætte den noget tidligere end ellers. Koret, som tæller 40 Sangere, vil foruden de mindre Sange udføre H. J. Hansens smukke »Tonerne« med Orkesterledsagelse. Assistancen ydes af Koncertsangerinden Frk. ROSA HJORTH, som gennem et af Korets Medlemmer staar Foreningen nær, og den unge Violoncellist LOUIS JENSEN, som for nogle Aar tilbage assisterede Foreningen sammen med den nu snart berømte Violinist Julius Thornberg.

Redaktørvalg. Svensk Typograf-Forbund har fornylig genvalgt den hidtilværende Redaktør NILS WESSEL med 1116 St.

Maskinsætter-Lærlinge. Det tyske Tarif-Amt (Fællesorganisation af Principaler og Svende) har protesteret imod, at Sættemaskinfabrikkerne oplærer Ikke-Fagfolk. I Tilfælde af, at Fabrikkerne ikke vil føje sig, stilles Repressalier i Udsigt.

Russisk Justits. For kort Tid siden stod i Odessa seks russiske Kolleger for Domstolen, anklagede for at have arbejdet i »Iskra«s hemmelige Trykkeri i Kischinev. Efter en meget kort og summarisk Rettergang dømtes de seks Typografer til livsvarig Forvisning til Sibirien.

Lønbevægelse i det romanske Schweiz. Den i Yverdon afholdte Generalforsamling i Typografforbundet for det romanske Schweiz besluttede at henvende sig til Principalerne for at faa en Landstarif i Stand. Principalerne har erklæret sig villige hertil, og Forhandlingerne vil begynde denne Maaned. Landstarifen skal træde i Kraft 1. April i Aar.

Det tyske Rigstrykkeris Indtægter i 1904 er anslaaet til 8,315,000 Rigsmark og Udgifterne til 5,519,181 Rigsmark.

Lønbevægelse. Skriftstøberne i Budapest befinder sig for Tiden i en Lønbevægelse. Deres Hovedfordringer er 8 Timers Arbejdstid og et Lønningsminimum af 30 østerrigske Kroner.

Journalistskole. En Skole for Journalister er i disse Dage aabnet i Paris.

Spørgsmaal og Svar.

1. Har de lokale Revisorer Ret til ved Kvartalsregnskabets Afslutning at forlange Kassebeholdningen fremlagt?

2. Kan de lokale Revisorer til enhver Tid kræve Adgang til at gennemgaa Bilag og Beholdning?

3. Har de lokale Revisorer overhovedet nogen Myndighed til at skride ind, saafremt der i Øjeblikket næres *Tvivl* om Midlernes rette Anvendelse? (Lokalafdelingen er jo ansvarlig for Kassens Midler.)

. . . . . t.

ad 1. Ja.

ad 2. Ja; dog tages der selvfølgelig Hensyn til den Tid, der er vedkommende Kasserer bedst belejlig.

ad 3. Ja. RED.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Regnskab for 2. Halvaar 1903.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdningen den 30. Juni 1903	586.68	Løn til Budet	78.00
Renter fra Sparekassen	12.58	Fællesorganisationerne	7.70
Juli Kvart.: 3574 Kontingenter à 2½ Øre	89.35	Kontorleje	25.00
Oktbr. Kvart.: 3722 Kontingenter à 2½ Øre	93.05	Leje af Lokale til Møder	6.50
		Kontorrekvisiter, Porto etc.	13.62
		Diæter ved Forbundsmødet 28. Avg. 1903	24.00
		Tryksager	27.25
		Godtgør. for Arbejdsspild	3.00
		Diverse Udgifter	5.00
			190.07
		Kassebeh. 31/12 03	591.59
Balance	781.66	Balance	781.66

Indsendt til Forbundet Kr. 2371.20.

CHRISTINE BUUS.

Ovenstaaende Regnskab revideret, Bøger og Bilag eftersete, den kontante Kassebeholdning til Stede.

København, den 14. Januar 1904.

ANTON ANDERSEN. FR. HJORTH. EMMANUEL PEDERSEN. ALB. MICHELSEN.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Mandag den 4. Januar.

I Formandens Fraværelse paa Grund af Sygdom ledede Næstformanden Mødet og gav forskellige Meddelelser. — En Sag ang. en Annonce fra et Bladsætteri besluttedes indanket for Voldgiftsretten. — Et Andragende om et Laan kunde ikke bevilges. — Det besluttedes at udsende Cirkulærer med Opfordring til Kollegerne om at sætte sig i Skat, for derved at faa Indflydelse paa Borgerrepræsentantvalgene.

Søndag den 17. Januar.

To unge Kolleger androg om Understøttelse til Fagskolekursus. Da Andragerne stod i Arbejde, kunde Andragendet ikke bevilges. — En Kollega bevilgedes et Laan paa 15 Kr. paa en fastsat Betingelse. — Besøgene paa Arbejdernes Fællesbageri og Bryggeriet »Stjernen« er fastsat til henholdsvis Søndag den 24. og Søndag den 31. Januar. — Spørgsmaal om en Maskinsætters Løn i Læretiden besvaredes i Henhold til Maskinsættertarifens § 3, hvor mindste Løn er fastsat til 32 Kr. — Hos en Bogtrykker, der har 1 Sættemaskine med dobbelt Betjening, var der i Øjeblikket Strid om Forstaaelsen af Arbejdstiden. Henvistes til Forretningsudvalget. — Et ungt Menneske var kommet hertil fra en Provins, hvor han har staaet 4½ Aar i Lære uden at være udlært. Der var konfereret med hans Læremester, hvorefter Foreningen havde skaffet den unge Mand en Plads, hvor han skal være ½ Aar inden han bliver udlært. — Da Tiden nu var langt fremrykket og Dagsordenen langt fra var udtømt, vedtoges det at fortsætte Mødet Onsdag Aften Kl. 9.

E. M.

Brevkasse.

Paa given Foranledning meddeles, at anonyme Artikler ikke optages, undtagen Navn og Adresse opgives for Redaktionen. RED.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

14. Januar: *Helsingør* og *Kallundborg*. 19. Jan.: *Aalborg* og *Hobro*. 20. Jan.: *Roskilde, Silkeborg, Kolding* og *Thisted*.

København, den 20. Januar 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Julius Peter Christensen, udl. 7/1 1904 hos S. L. Møller. Laurits Peter Vilh. Jacobsen, udl. 1/1 1904 hos Brdr. Jensen. Chr. Martin Hansen (Eyben), udl. 30/5 1899 hos Backhausen (tidl. Medl.). Hjælpearbejderne P. J. Larsen og Julius Jensen (O. C. Olsen & Co.). Sygeafdelingen: Oscar Johansens Hustru Zipora Christine. Jens L. Hansens Hustru Kristine. De kvl. Trykkeriarbejdere: Astrid Knobelauch og Olga Larsen (Buntzens Eftfl.).

Provinserne: Holbæk, Sophus Madsen, udl. paa Holbæk-Postens Trykkeri. Rønne, Arthur Loland, udl. 1/1 1904 i Bornh. Avis' Trykkeri.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1790, Johannes Petersen (Luno) fra Randers. Trykkerafdelingen: 950, M. L. le Fevre (arbl.) fra Udlandet.

Provinserne: Lyngby, 1807, Hans Henr. Olsen (Hartmann) fra Rudkøbing. Odense, 1643, Ernst Stabell Hansen (Eksprestr.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1502, Ferdinand Cornelius Petersen til Svendborg. Trykkerafdelingen: 1927 (Verb. d. d. Buchdr.) Trykker Georg Müller paa Rejse.

Provinserne: Odense, 1257, M. P. Larsen til Assens (arbl.). 1722, N. P. Andersen til Middelfart i Pl. Kolding, 1589, R. C. Andersen paa Rejse. Køge, 1804, N. H. Jensen (arbl.) paa Rejse.

Rettelse.

I sidste Nr. stod under ny Medlemmer Hjælpearbejderne Frederik Ernst og Jacob Ernst, skal være Frederik Ernst og Jacob *Andersen* (Centraltr.).

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Udmældte: Alb. Christensen og Krause (Thiele).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Sangøvelse Kl. 9½ (Dirigenten er forhindret i at møde Kl. 9).

GUTENBERG-KORET.

Søndag Kl. 12 pr. Indøvelse af ny Sange til Foraarskoncerten. Alle bedes møde.

BESTYRELSEN.

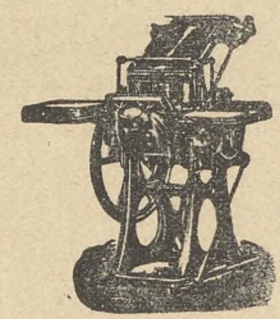
ANNONCER

En dygtig og paalidelig

Maskintrykker

kan faa fast Plads hos **F. V. Backhausen** i *Viborg*.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Arends & Voigt

Kompagnistræde 21.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 5 — KØBENHAVN DEN 29 JANUAR 1904 — XXXI AARGANG

Den typ. Trykkerforening

afholder

ordinær Generalforsamling

Fredag den 12. Februar, Aften Kl. 8 pr.

i Walkendorffsgade 22, St. tilv.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning og fremlægger Regnskabet til event. Godkendelse. 2. Meddelelser fra Kontrahentforsamlingen. 3. Andragender. 4. Opstilling til Valg af Formand, 2 Styrere samt en Revisor i Stedet for d'Hrr. LAUR. JENSEN, JENS LARSEN, ALB. SØRENSEN og VALD. JØRGENSEN, der efter Tur fratræder. 5. Arbejdsløses Bespisning. 6. Budets Løn. 7. Valg af 2 Medl. til Optælling af Stemmesedlerne. 8. Eventuelt. STYRELSEN.

Derefter holder **Ekstrakassen** Generalforsamling.

1. Beretning og Regnskabet. 2. Valg af Formand og Kasserer. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Fra det Internationale.

Tarifen i Tessin.

SOM meddelt har Kollegerne i Kanton Tessin (den italiensktalende Del af Schweiz) faaet gennemført en Tarif efter at have strejket en kort Tid. Vi skal paa Grundlag af Meddelelser fra det internationale Sekretariat kort fortælle om, hvad der er vundet ved denne Tarif:

Arbejdstiden, som før var 10 Timer, er forkortet til 9; den skal falde indenfor Tiden fra 7 Morgen til 7 Aften og saaledes, at der højst maa være 5 umiddelbart paa hinanden følgende Arbejdstimer. Overarbejde godtgøres med 25 pCt., hvad hidtil kun har været Tilfældet i én By (Bellinzona). 1. Maj betragtes som Fridag. Ved Antagelsen af Arbejdere skal Principalerne fortrinsvis tage disse fra det tessinske Bogarbejderforbund. Enhver Arbejder skal stille en Kavtion af samme Størrelse som seks Dages Løn. Til det Formaal tilbageholdes der hver Uge 3 Fr. af Lønnen, og denne Sum tilfalder Principalen, hvis Arbejderen bliver borte uden Opsigelse. De første 14 Dage betragtes som Prøvetid, indenfor hvilket Tidsrum Arbejderen uden videre kan blive borte eller afskediges uden Frist. Efter to Ugers Forløb indtræder 14 Dages Opsigelsesfrist. For at kunne føre Kontrol med om Arbejdstiden overholdes, kan der indføres saakaldte Præsensmærker. Principalen kan straks afskedige en Arbejder, som enten ikke overholder Tarifen eller som gentagne Gange forsømmer Arbejdstiden.

Lønnen for Sættere er 40 Cts. pr. Time, for Nyudlærte dog kun 30 Cts. Paa Beregning erholdes 36 Cts. pr. 1000 Bogstaver for Skriftgraderne Petit, Bourgeois, Korpus og Cicero; for Nonpareil og Mittel 40 Cts. Maskinsætterne arbejder kun paa Fastløn. Naar Sættemaskiner indføres, skal de i det paagældende Trykkeri beskæftigede Haandsættere fortrinsvis antages til deres Betjening. Læretiden maa ikke overstige 24 Uger, i hvilken Tid der gives samme Løn, som der var fortjent ved Haandsætning. Efter Forløbet af disse 24 Uger faar Maskinsætteren i 18 Maaneder en Dagløn af 4 Fr. i Minimum. Derefter skal han være i Stand til at levere pr. Time: 6000 Bogstaver paa Linotype, 5000 paa Monoline og 4000 paa Typograph, og herfor erholdes ved førstnævnte Maskine Fr. 5.50, ved den anden Fr. 5 og ved den tredje Fr. 4.50 pr. Dag. Arbejdstiden for Maskinsættere er 7 Timer om Dagen og 6 Timer om Natten.

Hvad Trykkerne angaar, da maa én Svend ikke passe mere end to Maskiner. Minimallønnen er 50 Cts. pr. Time; for Nyudlærte 35 Cts. og for Paalæggere, ligegyldigt om det er Mænd eller Kvinder, 23 Cts.

Lærlingene skal ved Antagelsen være sunde og maa have gennemgaaet Primarskolens øverste Klasse. De maa som Regel ikke benyttes ved Overarbejde. Der maa højst være 1 Lærling til 4 Sættere og 1 Trykkerlærling til 2 Maskiner.

Stridigheder angaaende Tarifen paadømmes af en Voldgiftsret, bestaaende af to Principaler, to Arbejdere og én Boghaandværket fjærntstaaende Formand. Tarifen er uopsigelig indtil 11. Januar 1908 og skal derefter opsiges med seks Maaneders Varsel.

Dette er Hovedindholdet af den Tarif, som det for første Gang er lykkedes at indføre i det lille Kanton Tessin, der kun beskæftiger lidt over et Par Hundrede Arbejdere i samtlige grafiske Fag. Sammenlignet med Forholdene mange andre Steder lader den jo meget tilbage at ønske; men naar man tager i Betragtning, at det, som sagt, er det første Forsøg paa at indføre ordnede Forhold, maa den betragtes som et stort Fremskridt. Tessiner-Kollegerne har nu erfaret, hvad Sammenholdet er værd, og de vil ad Aare vinde længere fremad.

I Frankrig

er der for Tiden stor Bevægelse blandt Kollegerne i Anledning af et Forslag om at forhøje Bidraget til Syge- og Arbejdsløshedskassen. Denne Kasse blev stiftet i 1900 og Kontingentet blev sat til 50 Øre om Maaneden, hvorfor der skulde ydes Understøttelse i 6 Uger ved Sygdom eller Arbejdsløshed. Allerede i 1902 maatte Kontingentet forhøjes til 75 Øre, men det har hurtigt vist sig heller ikke at kunne slaa til. I Aaret fra 1. Oktober 1902 til 30. Septbr. 1903 blev der nemlig et Underskud paa over 26,000 Kroner. I Forbundsorganet har der været ført en livlig Diskussion om, hvorledes man skulde komme ud af Misèren, og i sidste Numer opstiller Forbundsstyrelsen følgende to Spørgsmaal til Besvarelse af Medlemmerne: 1) Skal Kontingentet forhøjes med 50 Øre om Maaneden? 2) Skal Sygeunderstøttelsen ophæves? Hvis dette vedtages, mener man at kunne komme paa ret Køl igen. Afstemningen skal foretages den 15. Februar og allerede Dagen efter skal Resultatet findes i Bladet. Vi faar nu se, om vore franske Kolleger kan ofre saa meget til deres Arbejdsløse.

Vore kooperative Foretagender.

CA. 400 à 500 Typografer med deres Damer havde i Søndags fulgt Indbydelsen til at bese Arbejdernes Fællesbageri.

Paa Bageriet blev Typograferne modtaget paa det elskværdigste af dets Bestyrer og Forvalter, d'Hrr. C. C. ANDERSEN og FR. ANDERSEN; under disses og Møllermester HANSENS kyndige Vejledning besaa man i flere Hold det i sine Enkeltheder meget indviklede Mølleri og Bageri.

Den overordentlige store Tilslutning forhindrede desværre, at alle kunde nyde godt af d'Hrr.s oplysende og vejledende Foredrag, efterhaanden som man kom frem i de forskellige Afdelinger. Vi skal dog

ikke her referere den Proces Kornet maa gennemgaa, inden det er tjenligt til at gaa i Ældemaskinen og blive til Dejg, da vor Artikel i saa Fald vilde blive for lang; men den Interesse, de Besøgende i det hele udviste for alt, hvad de saa, vidnede noksom om, hvilken Betydning man nu til Dags tillægger vor Brødfabrikation; af overordenlig Interesse er det jo at vide, at den Sæk Rug, som tilsyneladende ser pæn og ren ud, ved Hjælp af moderne Maskiner bliver sigtet, magnetiseret og sneglet, saaledes at der i andre Sække kan samles ganske artige Bunker Snavs, der, om det kom i Brødet, næppe vilde hjælpe paa Fordøjelsen. Naar man nu véd, at man for ikke længe siden overhovedet ikke kendte til den Slags Maskiner, maa man indrømme, at vort Brød i de senere Tider er blevet adskillige Procent bedre og mindre farlig for daarlige Maver at fordøje. Naar hertil kommer en til Strænghed gennemført Renlighed overalt i Bageriets Lokaler og Gaarde, vil man forstaa, at vort Rugbrødsbageri er meget nær Idealet.

Efter at alle havde gennemgaaet ikke alene Bageri, Mølleri, Fyrgrave og Maskinrum, men ogsaa Hestestalden, hvis Bestand er 25 velnærede og kraftige Heste og et nyfødt Føl — som særlig Damerne blev meget hurtig forelskede i — og derpaa taget Bager- og Møllersvendenes Bade- og Omklædningsværelser i Øjesyn, der, som alt andet man havde set, vidnede om en sjælden gennemført Properhed — samledes man i den store Bagerisal, hvor Deltagerne overraskedes ved et med Stjerne-Lager og -Pilsnerøl samt Sodavand veldækket Bord. Her bød Bageriets Bestyrer, Landstingsmand C. C. ANDERSEN Københavns Typografer og deres Damer hjærtelig Velkommen og udtalte sin Glæde over, at saa mange havde vist Bageriet den Ære at efterkomme Indbydelsen til at tage dets Virksomhed i Øjesyn. — GUSTAV CLAUSEN takkede paa Typografernes Vegne for den Imødekommenhed, der var udvist mod dem, og saa i den store Tilslutning en vaagnende Interesse ogsaa hos Typograferne for Arbejdernes kooperative Foretagender, en Interesse, der maatte give sig Udslag i, at man købte disse Foretagenders Produkter, som i enhver Henseende jo var 1. Klasses Varer. Han sluttede med at udbringe et: Leve Arbejdernes Fællesbageri!

C. C. ANDERSEN takkede, og i et lille, særdeles kvikt og indholdsrigt Foredrag meddelte han Bageriets Tilblivelseshistorie, saaledes som det havde udviklet sig fra det for 18 Aar siden begyndte sin Virksomhed ude i et lille lejet Bageri paa Lyngbyvejen, hvor der kun fandtes en Ovn, og hvor man kun kunde producere ca. 800 Brød daglig, og til nu, hvor Bageriet er i Stand til at fremstille 34,000 Sigte- og Franskbrød samt ca. 5000 Rugbrød, men hvor man kun for Tiden producerer 22,000 Sigte- og Franskbrød og 3000 Rugbrød. Man begyndte i sin Tid med en Aktiekapital paa 10,000 Kroner, og i Foretagendet, som det nu staar, indestaar en Kapital paa over 300,000 Kr., Penge, der alle igennem de 18 Aar er tjent ved Bageriets Virksomhed. Ved Siden heraf er det tillige lykkedes at regulere Brødpriserne her i Byen; som Eksempler herpaa meddelte Hr. Andersen, at i 1886 kostede et Rugbrød 58 Øre og Melet kostede 5,35 Øre pr. 100 Pd., nu derimod koster Brødet kun 53 Øre, medens Melet er steget til 5,75 Øre pr. 100 Pd. Yderligere er det lykkedes at skabe gode Arbejds- og Lønvilkaar for Bagerne Byen over, idet andre Fabriker i nogen Grad har maattet følge Fællesbageriet ogsaa paa dette Omraade.

Til Trods for, at Bageriets Stilling saaledes maa siges at være god i alle Retninger, er der dog Vanskeligheder paa Konkurrencens Omraade at overvinde. C. C. Andersen nævnede, at til Trods for, at man i Øjeblikket, som ovenfor nævnt, kunde producere mere end Efterspørgslen krævede, var det dog meget almindeligt, at Handlende rundt omkring i Byen erklærede ikke at kunne faa Brød fra Bageriet; men han haabede paa, at man ogsaa med Tiden kom ud over dette. Vi skal forøvrigt her forklare dette Forhold noget nærmere.

Forskellige Brødfabriker anvender den Fremgangsmaade, for at faa deres Brød indført, at tilbyde de Handlende fra 2—5 Øre mere i Avance for at sælge netop deres Produkt; man forstaar da, at den Handlende let falder for Fristelsen til at sige, at han ikke har og ikke kan faa Brød fra Fællesbageriet, naar han kan tjene fra 2—5 Øre mere ved at sælge et Brød fra en anden Fabrik. En enkelt ny Brødfabrik anvender endog den Fremgangsmaade, at laane Penge ud til Handlende, der begærer et saadant; en saadan Mand faar ganske naturligt at føle, at han har en vis Forpligtelse til netop at forhandle denne Fabriks Produkter. Paa denne sidste Maade kan Fællesbageriet selvfølgelig ikke arbejde, og det har vist sig, at det kun daarlig kan komme den første Fremgangsmaade til Livs, thi gaar Fællesbageriet op i Avancen til de Handlende, forhøjer ogsaa de øvrige Fabriker deres Avance, saaledes at Forskellen stadig bliver den samme. Men Arbejderne — ogsaa Typograferne — og deres Hustruer er i Stand til at komme dette Forhold til Livs, ved altid at forlange Brød fra Fællesbageriet; vil den Handlende da paastaa, at han ikke er i Stand til at skaffe det, maa man protestere og oplyse Manden om, at han kan faa alt det Brød, han paa nogen Maade kan sælge, blot han enten telefonerer til Tagensvej 45 eller bestiller hos Bageriets Kuske, der kommer overalt i Byen og dens nærmeste Omegn.

Vi har dvælet saa udførlig ved dette, fordi det er af stor Betydning for alle mindre Bemidlede — ogsaa Typograferne — at Arbejdernes Fællesbageri vedblivende trives godt; der er nemlig ingen Tvivl om, at hvis Fællesbageriet ikke havde været, saa var vort daglige Brød mindst en 10—15 Øre dyrere end det er i Øjeblikket, og kun Frygten for Fællesbageriet tvinger de andre Fabriker til vedblivende at holde Priserne nede paa det rimelige; kunde disse andre Fabriker paa en eller anden Maade knække Fællesbageriet, fik vi nok at vide, hvad vort Brød vilde komme til at koste, og hvad dette igen vilde betyde for Arbejderfamiljer, behøver vi ikke her at opholde os ved.

— — —

Vi behøver naturligvis ikke at meddele, at Hr. C. C. Andersens lille Foredrag modtoges med stærkt Bifald, særlig da han sluttede med at udbringe et Leve for »Den typografiske Forening«.

Da man havde drukket Øllet, dvælede en stor Del af Forsamlingen endnu en kort Tid ved det interessante Arbejde i Bageriet.

Paa Søndag gaar Turen til vort yngste, men ikke mindste Foretagende — Bryggeriet »Stjernen«, og det vil antagelig ikke skorte paa Deltagelse. C. N.

Generalforsamlinger og Møder.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Januar sin ord. Generalforsamling. Regnskabet for Oktober Kvartal fremlagdes og godkendtes. Af Indtægterne var Kontingentet 463 Kr. 55 Øre. Af Udgifterne var: Rejseunderstøttelse 91 Kr. 25 Øre, Understøttelse paa Stedet 110 Kr., Sygeunderstøttelse 122 Kr. Indsendes til Hovedkassen 139 Kr. Balance 480 Kr. 55 Øre.

For Aaret 1903 har de betydeligste Udgifter været: Rejseunderstøttelse 637 Kr. 50 Øre (til 301 Rejsende), saa Kolding vistnok atter i Aar er den By, der har de fleste Rejsende, Understøttelse paa Stedet 281 Kr. 25 Øre, Sygeunderstøttelse 797 Kr. 50 Øre. Der er fra Hovedkassen modtaget 250 Kr. i Aarets Løb og indsendt 294 Kr. 38 Ø. Kontingentet har udgjort 1764 Kr. 15 Øre.

Regnskabet godkendtes énstemmigt.

Dernæst fremlagdes Ekstrakassens Regnskab for Oktober Kvartal 1903. Indtægten var 21 Kr. 65 Øre og Udgiften 14 Kr. 9 Øre. Regnskabet godkendtes énstemmigt.

Det vedtoges at afholde Bal Fastelavnsmandag, og der nedsattes et Udvalg til at arrangere det Fornødne.

Aarhus Lokalafdeling

holdt en Gang i Decbr. 1903 en ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken valgtes Lokalstyrelse for det kommende Aar. P. CHRISTIANSEN og O. V. HANSEN genvalgtes, og P. BERGMANN (*Stiftstid.*), CHR. J. PETERSEN (Thrue) og OTTO POULSEN (*Jyllp.*) valgtes i Stedet for de fratrædende Kolleger, som trods energiske Opfordringer ikke ønskede at fortsætte.

— Den 19. Januar holdtes Kvartals Generalforsamling. Regnskaberne fremlagdes. Lokalafdelingens Regnskab udviste en Kontingentindtægt i Oktbr. Kvartal paa 1451 Kr. og fra Hovedkassen var modtaget 100 Kr. Til Rejsende er udbetalt 121.25, til Arbejdsløse 496.75 og til Syge 119.00. Til Hovedk. indsendt 797.00. I Aaret 1903 er indbetalt i Kontingent 5671.00. Til Rejsende udbetalt 620.00, til Syge 894.00 og til Arbejdsløse 1719.25. Fra Hovedkassen er ialt modtaget 150.00 og til samme indsendt ialt 2546.00, af hvilket Beløb der jo henlægges til Begravelseskassen, Reservefonden o. s. v. — Ekstrakassens Aarsregnskab udviste en Kontingentindtægt af 567.10; ad ekstraordinær Vej var tilvejebragt 260.94, Indtægt ialt i 1903: 828.04. Til 230 Rejsende med Underst. er udbetalt 306.50 og til 29 Rejsende u. Underst. 112.00, til 4 arbejdsløse Kolleger p. St. 65.00, til »Fattiges Jul« i Aarhus 35.00, til den stedlige Fællesorganisation 36.00, ved Dødsfald, Tryksager og til Kassereren ialt 82.55 og endelig Tilskud til to Lokalafdelings-Fester 137.50. Ved Aarets Slutning en Kassebeholdning paa 52.53, som dog nu er svunden betydelig ind, idet Juletræsfesten d. 3. Januar krævede et Tilskud paa 30.43 og Biblioteket er bevilget 20.00. Regnskaberne, som er reviderede af Lokalafdelingens Revisorer, godkendtes enst.

Et Medlem havde beklaget sig over, at han, der arbejdede paa fast Ugeløn, var bleven fradraget for de to Juledage. Det paalagdes Styrelsen at tage Affære. (Forholdet er senere ordnet. Vedk. Bogtrykker betaler for de to Dage.) Iøvrigt gav denne Sag Anledning til en ret interessant Diskussion. Flertallet af de faldne Udtalelser gik dog ud paa, at man ikke kunde siges at have opfyldt sine Medlems- og Organisationspligter ved blot at betale sit Kontingent, man burde ogsaa

— særlig hvor flere arbejder paa et Sted — i nogen Grad selv tage sig af sine Arbejdsforhold. I mange Tilfælde vilde Personalerne gennem sine Trykkeri-Tillidsmænd selv kunne faa opstaaende Divergenser jævnede uden Indblanding ude fra; en Ordning, som vel endog mangen Principal vilde foretrække fremfor Forhandling med Styrelse, Forretningsudvalg o. s. v.

Generalforsamlingen var kun tyndt besøgt. Dette kan jo udlægges som Interesseløshed for Foreningens Regnskabsvæsen, men det kan jo ogsaa udtydes som Tillid til den eller dem, der har med dette at gøre. Vi foretrækker dette sidste og kvitterer herfor. O. V. H.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Søndag den 24. Januar paa »Jærnbanehotellet«, hvortil omtrent alle Medlemmer havde givet Møde. — Form. (ARLETH) bød Velkommen og udtalte sin Glæde over den store Tilslutning, der vidnede om Medlemmernes Interesse for Foreningens Anliggender.

Regnskabet fremlagdes og godkendtes, hvorefter FORMANDEN gav en Oversigt over Aarets Virksomhed indenfor Afdelingen; der havde været 249 Rejsende, hvoraf 37 Ikke-Understøttelsesberettigede. I Understøttelse paa Stedet var til 6 Medlemmer i 298 Dage betalt Kr. 398.00, i Rejseunderstøttelse Kr. 502.50. Af Privatkassen var ydet ialt Kr. 95 75 i Rejsehjælp og til Logi, og 21 Kr. var indsendt til Juleuddelingen. Beretningen godkendtes.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse. FORMANDEN takkede Medlemmerne for den Tillid, der var vist ham i de ca. 5 Aar, han havde fungeret. Naar han ikke ønskede at genvælges, var Grunden ikke den, at Arbejdet, der var forbunden med Formandsstillingen, forekom ham mere besværligt nu end tidligere, eller at Interessen for Foreningens Anliggender var kølnet, tværtimod! Men han troede at have mærket, at der indenfor en Del af Medlemmerne var et Ønske om et »Systemskifte«; hvad Grunden hertil var, vidste han ikke, og det kunde for saa vidt ogsaa være det samme; men at denne Misfornøjelse med det bestaaende var til Stede, var tilstrækkelig Grund for ham til at bede Medlemmerne vælge en ny Formand. — CARL OLSEN skulde da som en af Oppositionsmændene udtale, at han mente, at Formanden nu havde siddet længe nok, og at Tiden var inde til at prøve en ny. Han vilde anbefale Trykker Pehrson, *Slagelse-Posten*. — PEHRSON: I den Tid, jeg har kendt Arleth, har jeg været godt tilfreds med ham som Formand og har aldrig hørt nogen klage over ham; jeg forstaar derfor ikke, at man nu vil vrage ham; jeg vil foreslaa, at vi genvælger ham. — H. BØTCHER maatte ogsaa tilstaa, at han i de Aar, Arleth havde fungeret som Formand, havde været godt tilfreds med ham, bortset fra de Meningsforskelligheder, der til Tider kunde opstaa. Og den Omstændighed, at han havde været Formand i en Aarrække, kunde da ikke siges at være tilstrækkelig Grund til at vrage ham. Han vilde opfordre Formanden til at modtage Genvalg. — CARL OLSEN: Den nuværende Formand er ikke, som han efter min Mening burde være, navnlig i sin Optræden overfor de rejsende Kolleger; det var naturligvis vanskeligt at faa en Formand, som er alle tilpas, men han troede, at et Skifte nu vilde være heldigt og fastholdt sit Forslag. — FORMANDEN: Den Anke, som Olsen retter imod mig, vil jeg ikke vedkende mig; jeg har i min Virksomhed som Formand lagt Hovedvægten paa at røgte Foreningens Tarv paa en forsvarlig Maade; kan være, dette er sket paa Bekostning af Elskværdighed og Forekommenhed overfor de enkelte Medlemmer, men jeg har aldrig behandlet rejsende Kolleger endog blot uhøfligt; min Tid som Beregningssætter har ikke tilladt mig at føre lange Konversationer med dem, men min Optræden overfor dem har været korrekt, og man vil ikke kunne bevise det modsatte. — BØTCHER anførte, at det i mange Tilfælde var nødvendigt at optræde med Myndighed og Bestemthed og fandt ikke Olsens Anke mod Formanden berettiget. — CARL OLSEN replicerede. — Endnu anbefalede N. P. BENDTZEN og ADOLPH HANSEN Formanden at modtage Genvalg. — FORMANDEN maatte fastholde sin Vægring; jeg vil ikke have Ansvaret for, at Lokalafdelingen mulig deler sig i to eller flere hinanden fjendtlige Lejre; vi maa have for Øje, at det ikke gælder om at overstemme, men om at overbevise hinanden. Jeg vil anbefale, at man enes om at vælge Pehrson til Formand, og bede Medlemmerne være overbevist om, at jeg med usvækket Interesse og Lyst vil deltage i Foreningslivet, hvad min Stilling som Medlem af Forbundsstyrelsen borger for. — H. BØTCHER vilde da bringe Formanden en Tak for den Tid, han havde fungeret, hvortil alle Medlemmerne sluttede sig. — CARL OLSEN: Ogsaa jeg vil sige Formanden Tak for det Arbejde, han har gjort i Lokalafdelingen her; den Omstændighed, at han godvillig trækker sig tilbage, geraader ham kun til Ære, og jeg bringer ham min oprigtige Tak herfor.

Til Formand valgtes derefter Trykker N. P. PEHRSON, *Slagelse-Posten*, til Næstformand N. P. BENDTZEN og som tredje Bestyrelsesmedlem genvalgtes CHR. PETERSEN. Revisorerne HONORÉ og BLANKH. HANSEN genvalgtes ligeledes.

Efter at endnu nogle lokale Sager var drøftede, sluttede FORMANDEN med Tak for den Ro og Orden, man ved denne som de andre Generalforsamlinger havde udvist, og haabede, at man ogsaa i Fremtiden vilde fortsætte hermed; det styrkede Anseelsen saavel overfor den enkelte som overfor Afdelingen i sin Helhed.

Med et kraftigt besvaret Leveraab for den afgaaede Formand sluttede saa Generalforsamlingen. P.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Kvartals-Generalforsamling Lørdag den 23. Januar. Regnskabet, der balancerede med 222 Kr., fremlagdes og godkendtes. I Kontingent var indbetalt 202 Kr. Til Rejsende udbetalt 49 Kr. og til Arbejdsløse 8 Kr. 75 Øre.

Faktor R. HANSEN og Typograf H. P. FREDERIKSEN genvalgtes, henholdsvis som Formand og Næstformand. Til Revisorer genvalgtes Typograferne L. HEENO og L. HØYER.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Mandag Aften den 18. Januar Kvartalsgeneralforsamling med Aflæggelse af Regnskabet. 10 Medlemmer mødte.

Den lokale Understøttelseskasses Regnskab for sidste Aar udviser en Balance af 115 Kr. 80 Øre. Medens *Dagbladets* Redaktør hidtil har støttet Kassen og fremdeles bidrager 2 Kr. maanedlig, tiltræder *Roskilde Avis* nu Kassen med et lignende Bidrag.

Til at repræsentere Ekstrakassens Aktier i Forsamlingsbygningen valgtes L. Berthelsen, Th. Carlsen, V. Christiansen og Wilh. Petersen

Spørgsmaal og Svar.

Hr. Redaktør!

Jeg vilde gærne gennem *Typ.-Tid.* rette et Par Spørgsmaal til Hovedbestyrelsen, og det er: Er Anæus Nielsens Bogtrykkeri i Løgstør blokeret? eller: Har han underskrevet Tarifen? og hvis han har det: Hvorledes kan han saa have Lov til at beskæftige 4—5 Piger i sit Trykkeri, som ikke har lært Faget? Haabende paa snarlig Svar tegner jeg

ærbødigst

M. A.

Svar: Anæus Nielsen har ikke underskrevet nogen Tarif, og som Følge deraf blokeret.

Nær og Fjærn.

Arbejdernes Bryggeri. Besøget paa Bryggeriet finder, som tidligere omtalt, Sted paa Søndag. Mødested og -tid: »Aahuset«, Hj. af Falkoneralléen og Aagade, Kl. 10½ Fm.

Karnevalet. D'Hrr. Inkassatorers Opmærksomhed henledes paa, at eventuelt uafsatte Billetter skal afleveres Lørdag den 6. Februar. I modsat Fald betragtes de som solgte.

Juleuddelingen. Efter Indsamlingens Slutning er fra Hjørring Lokalafdeling modtaget som 2. Bidrag Kr. 11.00.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Eksveditionskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 18. Januar 1904.

1. Formanden bød Repræsentanten fra Ny typ. Forening, Hr. P. Hansen, Velkommen, og meddelte, at d'Hrr. Fabritius og Ant. Larsen var valgte til at repræsentere Ny typ. Foren. i Forbundsstyrelsen.

2. Forskellige Nytaarshilsener var udvekslede.

3. Fra det internationale Sekretariat var indløbet Meddelelse om, at Kollegerne i det romanske Svejts havde stillet Krav om Lønfordringer, og at Strejken i Tessin var ophørt. — Forretningsudvalget har ikke noget imod at Lønfordringerne i det romanske Svejts forelægges, men maatte forbeholde sig sit definitive Standpunkt til Bevægelsen.

4. Fra det norske Forbund forelaa Meddelelse om Maskinsættertarifen; foreslog en Overenskomst. — Med forskellige Ændringer tiltraadtes Overenskomsten.

5. Skrivelse fra det østrigske Forbund ang. Karenstiden for de udenfor Gensidigheden værende Understøttelsesgrene. — Til Efterretning.

6. Overenskomst mellem Reproduktionsanstalternes Principalforening og »Kemigrafen«, Afdeling af Litografisk Forbund, forelaa. — Skrivelse afsendes til Forbundets Formand.

7. En Skrivelse fra Bogtrykkerforeningens Formand behandledes.

8.—12. Forskellige Tarifsager behandledes.

13. Flere mindre Bogtrykkere havde ikke underskrevet paa den ny Tarif. — Henvendelse sker.

14. Fra en herværende Bogtrykker forelaa Skrivelse ang. Udbetaling af Løn til et kvindel. Medlem. — Svarskrivelse afsendes.

15. Fra samme Firma forelaa Meddelelse om, at det paa visse Betingelser var villig til at underskrive paa den ny Tarif. — Maa underskrives uden Betingelser. Skrivelse afsendes.

16. Regning for Trykning af de ny Tarifer forelaa. — Til Efterretning.

17. Fra Sætter Afdelingens Styrelse forelaa Forslag om, at man dispenserede fra §'en om de Lærlinges Optagelse, som havde udlært paa blokerede Trykkerier i Provinserne. — Meddelelse gaves om dette Forhold.

18. Maskinsætternes Løn- og Arbejdsforhold diskuteredes.

19. Brødrene Larsen i Faxe har underskrevet paa Tarifen. — Til Efterretning.

20. Lærlingen fra samme Sted er optaget i Organisationen.

21. Meddelelse om Forholdene i et nordjydsk Provinsblad gaves. — Til Efterretning.

22. Et Konfliktsforhold i Viborg omtaltes.

23. § 78c i Forbundslovene, som omhandler Barselhjælp, diskuteredes. — Udbetaling sker som hidtil.

24. Et kvindel. Medlem mente sig berettiget til Reservefondsunderstøttelse. Afdel. anbefaler Understøttelsen. — Vedtoges.

25. En Sygesag (en Tuberkelpatient fra Provinsen) diskuteredes og Beslutning toges.

26. Et Medlem ansøger om at hans Søn maa blive indlagt paa Sanatoriet i Fredensborg. — Tilstodes.

27. Et andet Medlem (fra Provinsen) anmoder om, at Organisationen vil kavtionere for en Søn, der er over 16 Aar, og som ligeledes skal indlægges paa Sanatoriet. — Spørgsmaalet om paa hvilke Betingelser en saadan Indlæggelse skal ske, bliver at forelægge Provinsafdelingernes Forbundsstyrelsesmedlemmer.

28. Et Medlem i Amerika anmoder om at faa sin Forbundsbog tilsendt. — Naar Restancen er betalt, tilsendes Bogen.

29. Forskellige forfaldne Flyttelaan gaves Henstand.

30. En Anmodning om Understøttelse bevilgedes.

31. Et Medlem, som har hvilende Rettigheder, forespørger, om han kan betale Sygekontingent. — Et Medlem, som har hvilende Rettigheder, skal først have arbejdet og betalt Kontingent i Henhold til Lovene, forinden Vedkommende atter kan hæve Sygeunderstøttelse.

32. Paa given Foranledning diskuteredes Forbundsfunktionærernes Lønningsforhold i Tilfælde af Sygdom. — For kortere Sygdomstilfælde udbetales Løn og Sygepenge, men skal Vedkommende da honorere sin Vikar.

SEKRETÆREN.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 20. Januar.

Om Forstaaelsen af § 40 i Forbundslovene førtes en længere Diskussion, der resulterede i en Henvendelse til Forretningsudvalget, eventuelt til Forbundsstyrelsen. — Da det fandtes formaalstjenligt at der foretages forskellige Ændringer i Afdelingens Love, nedsattes et Udvalg (Formanden, Næstformanden og Wartenberg), der senere forelægger sit Arbejde for Styrelsen. — En Sag henvistes til Voldgiftsretten. — Et udelukket Medlem anmoder om Optagelse i Foreningen. Optagelsen anbefales paa nærmere fastsatte Betingelser. — Et Laan bevilgedes. — Beslutning toges ang. *Nationaltidendes* Reaflæggersker. — De udsendte Spørgeskemaer vare indkomne. Formanden havde udarbejdet en Betænkning over Svarene. Det fandtes heldigst at Sagen underkastedes en anden Behandling.

E. M.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Lokalformænd.

Slagelse: Trykker N. P. PEHRSON, *Slagelse-Posten*, i Stedet for C. V. Arleth.

Stubbekøbing: Typ. H. P. PETERSEN i Stedet for Niels Mørup.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

21. Januar: *Nyborg* og *Assens*. 22. Jan.: *Aarhus* og *Svendborg*. 23. Jan.: *De kvindelige Trykkerarbejdere*. 24. Jan.: *Odder*. 25. Jan.: *Esbjerg, Hillerød, Maribo, Odense, Ringsted, Stubbekøbing, Viborg, Slagelse* og *Randers*. 27. Jan.: *Frederikshavn, Ringkøbing, Vejle* og *Køge*.

København, den 27. Januar 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Maskinsætterske Magdalene Kirschbaum (Nationaltid.) og Hjælpearbejderne Chr. Larsen (Graphic) og Johan Theodor Andersen (Hohlenberg). Sygeafdelingen: Trykker Oskar Jørgensen (Hoffmann) og Hustru Olga og Sætterlærling Kaj Hjorth (I. Cohen). De kvl. Trykkeriarb.: Jensine Mary Christine Jensen, Dorthea Vilhelmine Dahl, Hedvig Sophie Pauline Thomsen og Karen Paula Meyer (alle Maskinmedhjælpersker i Nationaltidende).

Tiltraadte.

Provinserne: Stubbekøbing, 1625, S. V. Langhorn (i Pl.). Assens, Marius Peter Larsen fra Odense (arbl.). Middelfart, 1722, N. P. Andersen (Middelf. Av.). Frederikshavn, 1797, Immanuel Leopold Jensen fra Aarhus. Ringkøbing, 1802, Niels Peter Brandt (A. Rasmussen).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: P. Chr. Studt (paa Rejse).

Provinserne: Hillerød, 1658, Sofus Poulsen (paa Rejse). Slagelse (Skelskør), 1064, Guldager-Hansen til Nyborg i Pl. Svendborg, 1802, Niels Peter Brandt til Ringkøbing i Pl. Randers, 1790, Johannes Petersen til København i Pl.

Udmældte.

Provinserne: Hillerød, 916, Hans Laurits Bendtsen (overg. til anden Livsstilling).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

GUTENBERG-KORET.

Koret bedes møde paa Søndag Kl. 10½ sammen med Forbundsafdelingen ved »Aahuset«, Hj. af Falkoneralléen og Aagade.

BESTYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Tegning til Bordet ved Aarsfesten i Morgen Aften (à Kr. 1.50) modtages af Styrelsens Medlemmer indtil *i Aften Kl. 5.*

Typografernes Understøttelseskásse for Enker og Efterladte.

Da 53. Uge fra forrige Aar overgaar til Januar d. A. som 1. Uge, bliver **Kontingentet for denne Maaned** undtagelsesvis **at opkræve med 50 Øre.** Januar-Listen sluttes den 29. ds. med 5. Uge.

Den *aarlige Generalforsamling* afholdes paa »Søfryd« den 28. Febr., Kl. 11 Form.

STYRELSEN.

ANNONCER

Avis- eller Akcidenssætter

søger Plads i Provinsen. Billet mrkt. »43« modt. Ekspeditionskontoret.

En øvet Paalæggerske

kan faa Plads straks i *Højskolebladets Bogtrykkeri i Kolding.*

3 à 4 Akcidensskrifter

er billig til Salg. Billet mrkt. »Akcidensskrift« modt. Ekspeditionskontoret.

En Bogsamling

billig til Salg. Billet mrkt. »Bogsamling« modt. Ekspeditionskontoret.

Et godt Provinstrykkeri

kan overtages paa billige Vilkaar. Det egner sig bedst for en Mand, som kan og vil arbejde med. Billet mrkt. »13« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

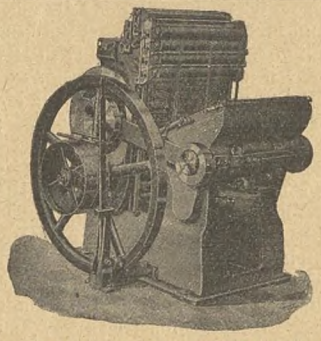
2 Karnevalsdragter

(japanesiske Geishaer), kun 1 Gang brugt, er til Salg.

P. Hansen, Lykkesholmsallé 23 ². Frederiksb.

„Aahuset"

er aabent og opvarmet Søndag d. 31. Januar.

ADOLPH WULFF

KJØBENHAVN K.

Telefon 39.

Fagforretning.

Største Lager af Utensilier.

Valsemassefabrik.

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

Til Karneval og Selskaber

anbefales mit store Udvalg i

Papir, Huer og Hatte, Pynt og Confetti m. m.

JULIUS BERTHELSEN

en gros & en detail

Nørre-Boulevard 104.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 6 — KØBENHAVN DEN 5 FEBRUAR 1904 — XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Paa given Foranledning meddeles, at ingen Understøttelse af nogensomhelst Art vil blive udbetalt, før eventuelle Restancer forinden er afviklede.

Derfor bedes Inkassatorerne medgive saavel arbejdsløse som syge Medlemmer Attest for Restancens Størrelse, hvis en saadan findes.

FORRETNINGSUDVALGET.

Hvad er Meningen?

EFTER at de to her i København eksisterende Bogtrykkerforeninger er gaaet op i en »højere Enhed«, under Navn af »Københavns Bogtrykkerforening«, har man indenfor »de forenede« Principalers Lejr begyndt at udgive et periodisk Tidsskrift, der hedder *Meddelelser fra Københavns Bogtrykkerforening. Dansk Bogtrykkertidende*, som redigeres af Hr. LAUR. MADSEN, og som hidtil har været Bogtrykkerforeningens Medlemsblad, blev ved Sammenslutningen kasseret som »Medlemsblad«, hvorfor Hr. Kancelliraaden nu maa udgive det for egen Regning.

Det nye Blad fortæller i en lille Indledning under den lange Titel, at »Meddelelserne ikke vil udkomme regelmæssigt, men kun naar der er Trang dertil, ligesom Omfanget ogsaa kan være meget forskelligt«, og Bladet vil bl. a. komme til at indeholde »Bidrag til Belysning af vort Forhold til Arbejderne, Leverandører etc. eller vore indbyrdes Forhold«. Og efter hvad man af det første Numer kan se, lader det til, at den Maade, som Principalerne har tænkt at belyse »Forholdet til Arbejderne« paa, er af en saadan Beskaffenhed, at det er bedst, vi faar Lov at tale et Ord med, naar »Forholdet« rejser sig om Arbejderne.

Vi har hidtil troet — og tror fremdeles —, at der skulde to Parter til at dømme, naar der opstaar divergerende Meninger mellem Principal og Arbejder, og det har da ogsaa været Kotume og er det fremdeles, at vore to Forretningsudvalg — Bogtrykkerforeningens og Dansk Typograf-Forbunds — en Gang imellem træffer sammen for at søge udjævnet de Meningsforskelligheder, der muligvis kan være opstaaet. Man har med disse Møder ment lettere at kunne komme til Klarhed over de foreliggende Spørgsmaal og derved spare Voldgiftsretten for en Del Arbejde.

Ikke desto mindre finder vi i det nævnte Medlemsblad under Rubriken »Spørgsmaal og Svar« Afgørelser af Sager, som er absolut stridende mod Tarifens klare Ord. Og for at Læserne selv kan dømme om den Maade, Principalerne fortolker Tarifens Paragrafer paa, skal vi aftrykke det allerførste Spørgsmaal og Svaret. Det lyder saaledes:

»Naar Tarifens § 1 siger, at Minimallønnen det første Aar paa Lærestedet er 23 Kr., kan der da med nogen Ret gøres Krav paa 24 Kr. for en Arbejder, hvis Læretid udløb i Decbr. 1903?

Svar: Nej. Det første Aar paa Lærestedet er Lønnen nu — som tidligere — 23 Kr.«

Saaledes har altsaa Principalerne tænkt sig paa egen Haand at kunne bortfortolke Tarifens Paragrafer. Et Medlem spørger blot, om han behøver at betale, Svaret lyder »Nej«, og dermed er den Sag klaret! Unægtelig en let Maade at komme udenom Tarifen; men da der, som sagt, er to Parter om Tarifen, faar d'Hrr. finde sig i, at vi ogsaa taler med, og at vi har en noget anden Opfattelse af det nævnte Spørgsmaal end den, d'Hrr. har gjort gældende; ja, at vi endog paa det aller bestemteste vil protestere imod, at man vover at fortolke Tarifens § 1 paa den Maade, som sket er. Har d'Hrr. glemt, at den Tarif, vi **nu** arbejder under, traadte i Kraft den 1. Januar 1904, og at § 1 **følgelig** kun kan gælde de Typografer, der faar udlært **efter** 1. Januar 1904. Al anden Fortolkning er absurd, hvorfor vi selvfølgelig ingen Hensyn kan tage dertil, men maa bestemt forlange, at Minimum af fast Løn er 24 Kr. for **alle**, der har udlært **før** 1. Januar 1904.

Selvfølgelig har vort Forretningsudvalg straks protesteret og fordret Sagen afgjort ved Voldgift. Men skal det blive Kotume, at Principalerne i den Grad vil bortfortolke al sund Fornuft, ja, da kan det blive ret hyggelige Tilstande rundt om paa Arbejdspladserne. Forhaabenlig indsér d'Hrr. i Tide, at de med saadanne Afgørelser er kommet noget bort fra det, honnette Folk kalder sømmeligt.

Trykkerafdelingens Oversigt for 1903.

VOR Afdeling har i første Halvaar af 1903 haft en samlet *Medlems*-Indtægt (inkl. indgaaede Restancer) af Kr. 4339.60 og i andet Halvaar Kr. 4438.50, hvilket tilsammen giver Kr. **8778.10**. Af disse Penge er indbetalt til Forbundet for første Halvaar Kr. 3571.15 og for andet Halvaar Kr. 3669.15, ialt Kr. **7240.30**. Heraf har Reservefonden faaet $^{5}/_{13}$ = Kr. 2784.73, og Understøttelseskassen (paa Stedet og paa Rejse) $^{8}/_{13}$ = Kr. 4455.57.

I Understøttelser har Forbundet i Aarets Løb ydet til københavnske Trykkere: Af Reservefonden i første Halvaar til 2 Medlemmer i 58 Dage = Kr. 116.00 og i andet Halvaar til 4 Medlemmer i 130 Dage = Kr. 260.00, ialt for Aaret Kr. 376.00. Reservefonden har saaledes ved vor Afdeling haft en Merindtægt af Kr. 2408.73, af hvilket Overskud dog er afholdt vor Andel i Udgivelsen af *Typ.-Tid.*, Bidrag til De samv. Fagforbund og Det internationale Sekretariat samt Forbundets Administration.

I *Understøttelse paa Stedet* har Forbundet ydet følgende Beløb. For første Halvaar: til 8 Medl. Kr. 1.75 pr. Dag i tilsammen 298 Dage = Kr. 521.50 og til 29 Medl. Kr. 1.25 pr. Dag i 1145 Dage = Kr. 1431.25, ialt for første Halvaar Kr. *1952.75*. For andet Halvaar er ydet til 9 Medl. Kr. 1.75 pr. Dag i 387 Dage = Kr. 677.25 og til 32* Medl. Kr. 1.25 pr. Dag i 919 Dage = Kr. 1148.75, ialt for Halvaaret Kr. *1826.00*. Forbundets Udgift i Understøttelse paa Stedet har altsaa til den københavnske Trykkerafdelings Arbejdsløse for 1903 udgjort den betydelige Sum af Kr. **3778.75**. Tilbage af den paa denne Kasse faldende Del af vort Tilskud bliver altsaa kun Kr. *676.82*, hvoraf Tilskud til Rejsende og Administration skal afholdes forholdsvis i Følge Medlemsantal.

Disse Tal taler tydeligt om Arbejdsløsheden blandt vore Medlemmer og særlig om dens Varighed. Flere har gaaet de 20 Uger tilende og har derefter maattet tage deres Tilflugt til vor private »Ekstrakasse«, der har ydet Kr. 236.00 for 1903 til Medlemmer, der havde opbrugt Forbundets Understøttelse.

Afdelingens Hovedkasse har i Aarets Løb i 15 Øres Bidrag erholdt en Sum af Kr. 1537.80. Endvidere en Renteindtægt af Kr. 167.84 +

* Det bemærkes, at der ikke er 32 forskellige *Personer*, der har nydt den omhandlede Understøttelse, idet Regnskabet er opgjort særskilt for hvert Kvartal og en Del af de i et Kvartal nydende Medlemmer bliver Gengangere i det følgende Kvartal. F. Eks. fordeler de ovenfor nævnte 32 Medlemmer sig med 15 for Juli Kvartal og 17 for Oktober Kvartal.

Kr. 8.72 fra »Stjernen«, ialt Kr. 1714.36. Af Udgifter, som samme Kasse har afholdt i Aarets Løb, kan anføres: Understøttelse til gamle Medl. og Enker: Kr. 174.00; ekstra Sygehjælp: Kr. 349.79; for Opkrævningen af Medlemsbidraget til Afdelingen og Forbundet: Kr. 212.00; Tilskud til Bespisning: Kr. 89.20; Formandsgage: Kr. 100.00. Desuden er af samme Kasse afholdt en Række andre Udgifter, hvorom henvises til de trykte Halvaarsregnskaber. Afdelingens Hovedkasse begyndte Aaret 1903 med en Kassebeholdning af Kr. 4248.96 og sluttede med Kr. 4445.65. Hertil kommer af Aktiver 4 Andele i *Soc.-Dem.*: Kr. 48.00, en Aktie i Bryggeriet »Stjernen«: Kr. 500.00 og endelig udestaaende Laan: Kr. 249.00, foruden en Sum af Kr. 86.31, der af tidl. Bud Haastrup er anvendt til »indre Anliggender«. Til Laanene er at bemærke, at de gaar smaat ind. Et Medlem f. Eks., der i 1884 laante 25 Kr. af den da eksisterende Laanekasse og forpligtede sig til at betale 1 Kr. om Ugen, har i de siden da forløbne 20 Aar kun naaet at faa betalt de 18 Kr. De resterende 7 Kroner kommer dog forhaabenlig i Løbet af indeværende Aarhundrede. Et tidligere Styrelsesmedlem, der nu har Domicil i Provinsen, har skyldt 13 Kr. i lige saa mange Aar. Største Parten af Summen skyldes dog af en enkelt Kollega, der tidligere har betalt flinkt og som kun den senere Tids ugunstige Arbejdsvilkaar har hindret i at udrede de lovede Afdrag.

Afdelingens private Begravelseskasse begyndte Aaret med en Formue af Kr. 1851.27 og sluttede med Kr. 1848.94. Til 4 afdøde Medlemmer er betalt ialt Kr. 400.00.

»Ekstrakassen« begyndte med en Beholdning af Kr. 1155.15 og sluttede med Kr. 1144.95. Dens Udgift er nævnt ovenfor.

De to sidstnævnte Kasser er ikke obligatoriske og om dem begge gælder det, at de, skønt de administreres gratis, dog ikke i Længden vil kunne bære sig med deres ringe Kontingent og særlig ikke, naar Tilgangen af de unge er saa ringe, som den har været i 1903. En Forbedring i dette Forhold er lige saa ønskelig som nødvendig.

LAUR. JENSEN.

Fælles-Generalforsamling

afholdes

Søndag den 14. Februar, Kl. 11 Formiddag

i Haandværkerforeningens Lokale,

Kronprinsensgade 7.

Dagsorden: 1 Regnskabet for Oktober Kvartal. 2. Eventuelt.

Vore kooperative Foretagender.

For de Typografer, som tidligere har haft Lejlighed til at tage Carlsberg- eller Tuborg-Bryggerierne i Øjesyn, og som i Søndags stiftede Bekendskab med Bryggeriet »Stjernen«, syntes dette sidste Foretagende vel kun lille og uanseligt; der vil da ogsaa medgaa nogen Tid, før »Stjernen« paa Ølbryggeriets Omraade bliver det samme, som Fællesbageriet er paa Brødfabrikationens; men der er næppe nogen Tvivl om, at Bryggeriet alt er et Stykke paa Vej i den rigtige Retning.

Forøvrigt gælder det samme her som forrige Søndag; den ualmindelig talrige Tilslutning forhindrede den enkelte Deltager i at høre den forklarende Vejledning, der blev ydet af Brygmesteren og Bestyreren, efterhaanden som man kom frem fra Malterier til Bryggerier og Lagerkælder, fra Maskinhuse til Aftapningsanstalter; forholdsvis hurtigt naaede man da igennem det hele og havnede alle paa et bestemt Sted — dèr, hvor Øltønderne laa paa Rad, og hvis Indhold kun ventede paa Lov til at fugte de tørstige Typografers kritiske Ganer. Der var vistnok kun én Dom: Øllet — udskænket fra Fad — var absolut velsmagende.

Bryggeriernes Bestyrer, Hr. Folkethingsmand SIGVALD OLSEN, bød Typograferne velkomne og bad dem smage paa Varerne; han oplyste om, at Bryggeriet i 1902, i det halve Aar det virkede, naaede en Produktion af 25 Tdr. pr. Dag; i 1903 naaede man op til 50 Tdr. pr. Dag, og Bryggeriet havde i den korte Tid, det havde eksisteret, et virkeligt Overskud paa 25,000 Kr. For Tiden var man i Stand til at producere 100 Tdr. Øl daglig, men man kunde, naar man fik indrettet flere Lagerkældere, brygge 200 Tdr. Bajerskøl daglig.

Hr. Olsen udtalte Haabet om, at det i stedse stigende Grad maatte blive nødvendigt for Bryggeriet at sætte Produktionen op, saaledes at dette maatte kunne samle den Kapital, der var nødvendig for til Stadighed at udvide Foretagendet; hertil maatte Københavns Arbejdere kunne hjælpe; det, at man ikke troede at kunne drikke anden Ølsort end den, man nu en Gang var vænnet til, passede absolut ikke, det var og blev kun en Vanesag, og kunde Arbejderne vænne sig til »Stjernen«s Øl, der i alle Maader stod fuldt paa Højde med andre Ølsorter, vilde der ikke alene blive Penge til Udvidelser, men der vilde ved Bryggeriets Arbejde skabes en Reservekapital, der maatte staa til Raadighed for de organiserede Arbejdere, naar de kom i Betryk, noget, man ikke var garderet imod.

CARL NIELSEN rettede paa Typografernes Vegne en Tak til Bryggeriets Ledelse. I Tilslutning til Hr. Sigvald Olsen talte han stærkt for, at Typograferne maatte være Agitatorer for »Stjernen«s Øl, ikke alene i Ord, men ogsaa i Gjerning, dog ikke saaledes at forstaa, at man skulde opfordre Kolleger til at nyde mere Alkohol end i Forvejen, tværtimod, men naar man alligevel drak Bajerskøl, kunde man ligesaa godt drikke »Stjernen«s Øl, der smagte de Kolleger godt, der havde nydt det fra den Dag, det kom i Handelen. Taleren troede, at Foretagendet vilde udvikle sig der henimod, at det sammen med *Social-Demokraten* vilde virke for yderligere Oprettelse af nye Partiblade trindt om i Landets Egne; dette vilde i høj Grad komme Typograferne tilgode, og man burde da ogsaa af den Grund arbejde for Stjerneøllets Udbredelse. I Haabet om Bryggeriets gode Trivsel og Udvikling i den af ham antydede Retning udbragte Taleren et Leve »Bryggeriet Stjernen«, der besvaredes med begejstrede Hurraraab.

Derefter afsang det populære »Gutenbergkor« en Række af sine kvikke Sange, der alle modtoges med stærkt Bifald.

Typograferne lod det gode Øl vederfares Retfærdighed, og først om Eftermiddagen skiltes det taknemlige Publikum.

Typografernes Stiftelse i Aarhus.

DER findes næppe den Typograf i Danmark, som ikke har hørt om det storslaaede Resultat, vore københavnske Kolleger har naaet paa Alderdomsforsørgelsesomraadet for gamle, udslidte Kolleger eller Enker efter Typografer ved Opførelsen af Alderdomsboliger. Der findes vel heller næppe nogen, som ikke forstaar, hvad det har at sige, at man — naar man ikke mere kan tjene det nødvendigste og intet ejer — med dog nogen Ret kan føle, at man selv har været med til at bære det Storværk frem, som en Alderdomsbygning er, og hvor man maaske selv kan finde Ro paa sine gamle Dage, fri for at ty til det Offenlige om Hjælp.

Men vore københavnske Kolleger er, som bekendt, naaet langt videre. Vi har indenfor vort Fag en slem Fjende — Tuberkulosen. Ogsaa her har de københavnske Typografer taget Kampen op til Gavn og Glæde for mange.

Man har i alt dette et godt Bevis paa, hvad Sammenhold kan føre til, hvad man kan udrette ved forenede Kræfter.

Ogsaa her i Aarhus har en Del Typografer taget Tanken op om et Alderdomshjem for Typografer eller Enker efter saadanne. Den 13. September 1901 dannede man en Forening under Navn af »*Typografernes Stiftelse i Aarhus*«. Der udgik Opfordring til Aktietegning blandt Byens Typografer — hver Aktie paa 10 Kr., som indbetaltes med 25 Øre om Ugen. Denne Aktie forrentes med 4 pCt. p. A. og udtrækkes efter 5 Aars Forløb med mindst 2 om Aaret. En Del tegnede sig som Aktionærer, medens andre kun indtraadte som Medlem (Medlemsbidraget er 10 Øre om Ugen). Man skulde nu synes, at her var en Opgave, alle Byens Typografer kunde samles om, men indtil Dato er dette dog langt fra Tilfældet, ca. Halvdelen staar udenfor.

Hvad kan Grunden være hertil? Kontingentet — 10 Øre om Ugen — kan det dog næppe være, thi her er sikkert ikke en arbejdende Typograf, der ikke anvender 10 Øre daarligere om Ugen. Nej, Grunden er snarere den, at man mener, der aldrig bliver noget ud af den Tanke — man vil først være sikker paa, at 10-Øren bliver givet godt ud. Sagen forhales derved. Men den anden Halvdel arbejder ufortrødent videre paa Sagen, og en skøn Dag vil de, der skeptisk har set til, i deres stille Sind indrømme, at de i Grunden burde have været med i Arbejdet for at mildne Tilværelsen for de gamle og svage, om man end ikke selv kom blandt de »heldige«.

I de 2½ Aar, der er gaaet, siden Typografernes Stiftelse i Aarhus startedes, er der dog naaet et pænt Resultat, som ogsaa viser, at man ved mange smaa Midler og ihærdigt Arbejde kan naa sit Maal. Man begyndte paa bar Bund og ejer nu en Kapital paa 2319 Kr. 67 Øre.

Men dette Resultat er selvfølgelig ikke naaet ved Aktier og Kontingent alene. De fleste Principaler har skænket større eller mindre Bidrag, og det lokale Typografisk Forbund godt 200 Kr.; endvidere har man afholdt Dilettantforestillinger, der hver Gang har givet noget i Kassen.

Enhver Typograf, som er Medlem af Dansk Typograf-Forbund og har Ophold i Aarhus, kan optages i Stiftelsen som Aktionær og Medlem. Enhver Nyudlært eller Nyankommen, der straks mælder sig, optages uden Indskud. Hengaar 3 Maaneder, betales 3 Kr. i Indskud. Selv om man forlader Byen, kan man godt vedblive at være Medlem, naar man blot indsender sit Kontingent til Styrelsen kvart-, halv- eller helaarlig.

Paa T. S. V.:
HANS HAMMER,
Sekretær.

Den typ. Trykkerforening
afholder
ordinær Generalforsamling

Fredag den 12. Februar, Aften Kl. 8 pr.

i Walkendorffsgade 22, St. tilv.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning og fremlægger Regnskabet til event. Godkendelse. 2. Meddelelser fra Kontrahentforsamlingen. 3. Andragender. 4. Opstilling til Valg af Formand, 2 Styrere samt en Revisor i Stedet for d'Hrr. LAUR. JENSEN, JENS LARSEN, ALB. SØRENSEN og VALD. JØRGENSEN, der efter Tur fratræder. 5. Arbejdsløses Bespisning. 6. Budets Løn. 7. Valg af 2 Medl. til Optælling af Stemmesedlerne. 8. Eventuelt. STYRELSEN.

Derefter holder **Ekstrakassen** Generalforsamling.

1. Beretning og Regnskabet. 2. Valg af Formand og Kasserer. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

De kvindelige Trykkeriarbejdere

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 26. Januar. Dirigent: HILDORA MOURITZEN, Sekretær: HENRIETTE CRONE.

1. FORMANDINDEN aflagde Halvaarsberetningen. Dvælede særlig ved Situationen paa Stentrykkerierne. En Skrivelse fra Lithografisk Principalforening oplæstes, hvori denne meddeler, at den ikke kan akceptere Tarifen mellem Bogtrykkerforeningen og Dansk Typograf-Forbund, blandt andet paapegedes det som noget absurd, at skulde underkaste sig Kendelser fra en Voldgifsret, i hvilken Lithograferne intet Sæde har. — Halvaarsberetningen godkendtes.

2. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

3. Regnskabet godkendtes, og Generalforsamlingen udtalte sin Anerkendelse af den Maade Foreningens smaa Midler var forvaltede paa.

4. Lovene. FORMANDINDEN meddelte, at naar man stik imod forrige Generalforsamlings Beslutning ikke havde haft Forslagene til de nye Love indrykkede i *Typ.-Tid.*, var Grunden den, at Redaktøren havde nægtet at optage dem under Henvisning til, at det hørte ind under Afdelingens administrative Foretagender. — Generalforsamlingen vedtog, at stemme over Lovene uden først at lade dem gaa yderligere i Tryk, idet den resolverede, at Lovene kun var af ren administrativ Natur, idet man jo har Forbundslovene at rette sig efter i det væsentligste. Resultatet af Afstemningen blev: Vedtagelse af Lovene med en lille Ændring.

5. Valg af Bestyrelse. FORMANDINDEN meddelte, at for saa vidt der var Stemning for Genvalg af hende, vilde hun ikke modtage dette medmindre, man vilde forhøje hendes Gage. Det vedtoges, at lade hvert Medlem yde 25 Øre halvaarlig som Løn til Formandinden. — NÆSTFORMANDINDEN meddelte, at da hendes Tid var meget optaget, var det hende umuligt at modtage Genvalg. — Til Formandinde genvalgtes Fru BUUS. Endvidere valgtes til Næstformandinde Fru AMALIE PETERSEN. Til Repræsentanter genvalgtes Fru ALFRIDA PETERSEN, Fru ELNA NIELSEN og Frk. SCHWERDTFEGER. Suppleanter: Frk. MOURITZEN og Frk. H. LUND.

6. Eventuelt. Paa Centraltrykkeriet nægtes det at give Afløsning i Henhold til Tarifen. Principalen motiverer sin Vægring ved, at der ikke er gennemgaaende Arbejdstid, og at der altsaa ikke trykkes uafbrudt. — Generalforsamlingen forlangte en Voldgiftsretsdom herfor. — Det vedtoges, at fejre Foreningens 6-aarige Fødselsdag ved en lille selskabelig Sammenkomst. — Fru BUUS foreslog, at Foreningen skulde søge at erhverve sig en Fane, til hvilken man kunde tage de første 100 Kr. af vor indestaaende Formue, medens Resten foresloges indbrevet ved frivillige Bidrag. — Forslaget vedtoges. — Fru ALFRIDA PETERSEN forespurgte, om det var rigtigt, at der var givet Arbejdsløshedsunderstøttelse til et Medlem under hendes Sygdom. — Generalforsamlingen fordrer denne Sag undersøgt og fuldt oplyst. H. C.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Januar ordinær Generalforsamling, paa hvilken Regnskabet for Oktober Kvartal 1903 fremlagdes og godkendtes. Det balancerer med 724 Kr. 28 Øre. I Sygehjælp er udbetalt 264 Kr., i Rejsehjælp 108 Kr. 75 Øre og i Understøttelse paa Stedet 116 Kr. 25 Øre. Ekstrakassens Regnskab, der ligeledes godkendtes, balancerer med 142 Kr. 80 Øre.

Efter Regnskabernes Godkendelse gav FORMANDEN en kort Beretning om det forløbne Aar, og efter at der var givet Meddelelse om Forholdene paa et enkelt Trykkeri og forskellige andre Beretninger var aflagt, skred man til Valg af Funktionærer. Til Lokalformand genvalgtes ROBERT NIELSEN med Akklamation, efter at flere Medlemmer varmt havde ydet ham deres Anerkendelse. Næstformand blev ALFRED PETERSEN, og til Styrelse valgtes ALFRED CHRISTENSEN, B. NIELSEN og SØREN PETERSEN. Suppleanter blev JØRGEN ANDREASEN og JOHAN MØLLER. Til Revisorer genvalgtes CARL SCHØLIN og valgtes JOHAN GERDT. Suppleant blev CHRISTOFFERSEN. JØRGEN ANDREASEN og JOHAN GERDT genvalgtes som Repræsentanter ved *Nordjyllands Arbejderblad.*

Det vedtoges at afholde en festlig Sammenkomst med Bal den sidste Lørdag i Februar og hertil give de Arbejdsløse i Lokalafdelingen gratis Entré.

Under Eventuelt foreslog JOH. MØLLER, at Ekstrakassen ydede Lokalformanden et Tilskud til hans Løn i Betragtning af det meget Arbejde, der var forbundet med Posten. Forslaget udsattes til Behandling paa en senere Generalforsamling.

Af Lokalafdelingens Medlemmer havde ca. en Fjerdedel givet Møde.

B. N.

Lokalafdelingen i København.

Regnskab for Oktober Kvartal 1903.

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt i Okt. Kvartal	6,924.20	Udgift i Okt. Kvartal .	4,885.30
		Beholdn. 31. Decbr. . .	2,038.90
	6,924.20		6,924.20

Reservefonden.

Indtægt i Okt. Kvartal	4,309.00	Udgift i Okt. Kvartal .	227.05
		Beholdn. 31. Decbr. . .	4,081.95
	4,309.00		4,309.00

Sygekassen.

Beholdn. 1. Okt.	3,553.39	Udgift i Okt. Kvartal .	8,919.60
Indtægt i Okt. Kvartal	7,335.70	Beholdn. 31. Decbr. . .	1,969.49
	10,889.09		10,889.09

Hjælpekassen.

Beholdn. 1. Okt.	85.82	Udgift i Okt. Kvartal .	2,443.95
Indtægt i Okt. Kvartal	2,675.25	Beholdn. 31. Decbr. . .	317.12
	2,761.07		2,761.07

Ligkassen.

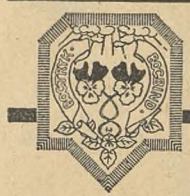
Beholdn. 1. Okt.	30,460.16	Udgift i Okt. Kvartal .	1,668.41
Indtægt i Okt. Kvartal	2,460.25	Beholdn. 31. Decbr. . .	31,252.00
	32,920.41		32,920.41

I Understøttelser er udbetalt: Til 85 Rejsende i 486 Dg. Kr. 607.50 (og udstedt Overfartsbill. til Beløb Kr. 68.00), til Underst. p. St. til 29 Medl. i 754 Dg. à 1.75: Kr. 1319.50, til 98 Medl. i 2048 Dg. à 1.25: Kr. 2560.00, til 25 kv. Trykkeriarb. i 499 Dg. à 0.75: Kr. 374.25, i Reservefondsunderst. til 4 Medl. i 72 Dg. à 2.00: Kr. 144.00, til 1 kv. Medl. i 35 Dg. à 1.00: Kr. 35.00, til Medl. Børn 24.00. I Sygeunderstøttelse er udbetalt til: I Hjem 101 Md. og 26 Kv.: Kr. 422920., paa Hospitalet 16 Md. og 11 Kv.: Kr. 669.00, i Lægehonorar er betalt Kr. 1572.00, i Barselshjælp Kr. 288.00; af Hjælpekassen er udredet til 101 Medl. Kr. 2439.00; af Ligkassen til Begravelseshjælp Kr. 1250.00.

Sætterafdelingens 15 Øres-Kasse.

Kassebeh. 1. Okt. 1903	22,806.45	Udgift i Okt. Kvartal .	1,682.05
Indtægt i Okt. Kvartal	2,157.33	Kassebeh. d. 31. Decbr.	23,281.73
	24 963.78		24,963.78

København, den 3. Februar 1904. CHR. ØSTERGAARD.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 7. Februar Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstill.: Moderne Trykarbejder fra forskellige Lande.

Nær og Fjærn.

Typografernes Stiftelses ny Bygning i Boyesgade. Forrige Onsdag blev den sidste Lejlighed udlejet, saaledes at den store Bygnings 89 Lejligheder fra førstkommende April Flyttedag er beboede.

Sølvbryllup. Tirsdag den 16. ds. fejrer Hr. ALFRED WINKELMANN (*Politiken*) og Hustru deres Sølvbryllup. — Kronborggade 1.

Karnevalsgarderobe. Opmærksomheden henledes paa, at vor Kollega, Hr. L. N. B. HARTWICH, Gothersgade 77, vil være til Stede ved Typografernes Karneval i Odd-Fellow-Palæet den 20. ds. med sin elegante Maskeradegarderobe.

Typografernes Karneval. Hvis d'Hrr. Inkassatorer har tilovers-blevne Billetter, bedes de indtrængende aflevere dem senest i Morgen Lørdag, da Forbundskontoret har Bestillinger paa over 300 Billetter liggende. Hvad der ikke afleveres senest i Morgen, betragtes som solgt og maa som Følge deraf betales.

Vi beder tillige Kollegerne anmælde paa Kontoret, hvis der fra Kiosker eller andre Forretninger bliver solgt Billetter til Karnevalet, da et saadant Salg uden Skaansel vil blive anmældt til Politiet. Det er nemlig den eneste Maade, paa hvilken Foreningen selv kan undgaa Mulkt, hvis Salg fra disse Steder foregaar.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Lokalformænd.

Rønne: Faktor F. L. STEENSEN, Bh. Av., i Stedet for Marius J. Hansen.

Den ny Lokalformand i **Slagelse** træffes *kun* i sit Hjem, Bredegade 29, 2 fra 1½—3 og efter 8 Aften.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

28. Jan.: *Middelfart.* 29. Jan.: *Fredericia, Nykøbing M., Rudkøbing* og *Rønne.* 2. Febr.: *Holbæk.* 3. Febr.: *Brønderslev.*

København, den 3. Februar 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Joh.s Edmund Nielsen, udl. 31/1 04 hos Græbe og Trykkeriarb. Ejlert Langwagen (P. Petersen). Trykkerafdelingen: Aage Chr. Kleist, udl. 31/1 04 hos Græbe. Sygeafdelingen: Sætter Carl Nielsens Hustru Anna og Sætter Herman Jensens Hustru Christiane Hansine.

Provinserne: Odense, Sætter Vald. Ludv. Alfr. Petersen, udl. ½ i Güths Bogtr. Kolding, Gyda Margrethe Brandt, udl. i Kold. Avis' Bogtr. efter 5 Aars Læretid.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 2018 (Norsk Centralf.), Ole Rasmussen (I. Cohen) fra Rejse. 1632, Jacob Henrik Zebitz (Bording). 1589, Rasm. Chr. Andersen (arbl.) fra Rejse.

Provinserne: Hjørring, 1559, A. M. Christensen fra Brønderslev (arbl.). Ringkøbing, 1018, Sophus Marinus Herholdt (A. Rasmussen). Viborg, 1650, Karl Edvard Jensen (Backhausen). Assens, 1105, Th. Beck fra Svendborg i Pl. Næstved, 1022, Chr. Studt og 1658, Poul Sofus Poulsen (begge fra Rejse). Odense, 1502, F. Cornelius Petersen (Milo).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1611, Hans Nielsen (arbl.). Trykkerafdelingen: 1690, Alfred Christensen (arbl.) paa Rejse og 1650, Karl Edv. Jensen til Viborg i Pl.

Provinserne: Kolding, 1314, N. C. Olsen paa Rejse. Viborg, 1623, J. E. A. Næser (paa Rejse) og 1052, P. J. Busen til Aarhus i Pl. Assens, 1788, N. Poulsen paa Rejse. Svendborg, 1105, Theodor Beck til Assens i Plads.

Død.

Provinserne: Hjørring, 1016, Ferdinand Verwohlt.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

Styrelsesmøde afholdes paa Søndag Kl. 12½ paa Forbundskontoret. FORMANDEN.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Udmældte: Sigurd Petersen (A. Holm) og Osvald Møller (Nationaltrykkeriet).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Paa den af De kv. Trykkeriarb.s Fagforen. afholdte Generalforsamling vedtoges det at udskrive pr. Medlem et ekstra Bidrag à 50 Øre aarlig, fordelt paa to Gange til Betaling i Februar og September; disse Penge tilstilles Formandinden som Løn for hendes Virksomhed. Inkassatorerne anmodes derfor snarest om at opkræve første Beløb og paa Kontingentlisten skrive det i Rubriken »ekstra Kontingent«. C. BUUS.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Indøvelse af Smaasange til Sommersæsonen.

Stereotypør og Galvanoplastik-Klubben afholder *Generalforsamling* og derefter *Festmaaltid* Søndag den 14. Februar Kl. 11½ i Villa-Kaféen, Runddelen, Nørrebrogade.

ANNONCER

Avis- eller Akcidenssætter
søger Plads i Provinsen. Billet mrkt. »43« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskintrykker.
Som saadan søger en ung Mand, 24 Aar, Plads. Vedkommende er meget dygtig til Illustrations-, Akcidens-, Værk- saa vel som Pladetryk. Flere udmærkede Anbefalinger haves. Billet mrkt. »*Illustrationstrykker*« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter (Typ.),
som har lært i Berlin, søger Plads snarest. Billet mrkt. »Typ.« modt. Ekspeditionskont.

1 Sætter-Trykker
søger Plads i Provinsen straks eller senere. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »Sætter-Trykker« modt. Ekspeditionskontoret.

En dygtig Faktor
med administrativt Talent, vant til Kalkulationer samt inde i Papirbranchen, søges. Billet mrkt. »Faktor 25« modt. *Ladegaard-Olsens Bureau, Pilestræde 9 1 o. G.*

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt
Kompagnistræde 21.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 7 — KØBENHAVN DEN 12 FEBRUAR 1904 — XXXI AARGANG

„Vore kooperative Foretagender"

var Overskriften paa en Artikel, som stod i sidste Numer af Fagbladet. Ved at læse det, slog den Tanke mig: er det nu i Grunden rigtigt? Og der kan svares baade ja og nej, jeg vilde nu foretrække at kalde de, der omtales dér for »Arbejderpartiets kooperative Foretagender.« Ganske vist, vi er jo ogsaa Arbejdere, og forhaabentlig støtter mange Kolleger de kooperative Foretagender, og saadan set er det jo ganske i sin Orden. Men Ordet *vore* minder mig om noget andet, nemlig det kooperative Foretagende, som forlængst burde været startet af Typograferne — et kooperativt Trykkeri.

For nogle Aar tilbage var det Spørgsmaal meget aktuelt, der taltes en Del frem og tilbage om et Foreningstrykkeri, og paa Delegeretmødet i 1899 var det underkastet en grundig Behandling, uden at dette i Grunden førte til noget Resultat. Og siden er da Spørgsmaalet døet hen. Men hvad var i Grunden mere naturligt, end at den Sag blev taget op igen. Vor Organisation, som hidtil har taget saa mangen en Sag op, maa ogsaa kunne magte denne Opgave. Naar først man faar begyndt, vil der sikkert vise sig at være god Jorbund. Vor Organisation har i mange Retninger været en Banebryder, hvorfor saa staa tilbage paa dette Omraade, der synes som ganske naturligt? Naturligvis maa man jo her kunne regne med at faa Arbejderpartiets Blade til Trykning, hvis Partiet da ikke selv ønsker at overtage samme, — og med et saadant som Grundlag vil et mindre Trykkeri udmærket kunne etableres. For største Delens Vedkommende trykkes disse nu af private Arbejdsgivere; og det er jo sikkert, ikke for deres Fornøjelses Skyld, de gør det. Kan det betale sig for dem, maa det ogsaa kunne betale sig for et Foreningstrykkeri. Vi vil derved kunne undgaa de mindre heldige Smaakonflikter, som der desværre nu og da har været paa nogle af disse Trykkerier, og disse virker ikke gavnlig hverken for os eller for Arbejderpartiet i sin Helhed.

Paa »Dansk typ. Forening«s sidste Repræsentantmøde var Sagen angaaende Partibladene ganske kort fremdraget, og der var Enstemmighed om en Resolution, i hvilken man opfordrede Bladenes Hovedledelse til at konferere med Styrelsen, inden man overdrog Trykningen til private Bogtrykkere — idet man udtalte, at vi helst saa, at Partiet selv overtog Trykningen.

Dette sidste har imidlertid altid mødt Modstand, idet man har hævdet, at det havde Partiet ikke Raad til. Men er det Tilfældet, da forekommer det mig saa ganske naturligt, at *vi* — vor Organisation — forsøger at løse Opgaven; faar vi først begyndt, vil vi sikkert snart komme længere frem og ikke nøjes med et enkelt Trykkeri, hvorom der naturligvis kun kan være Tale straks.

— Uden iøvrigt denne Gang at komme nærmere ind paa Sagen, vil jeg spørge Styrelsen eller Forretningsudvalget: Foreligger der intet nyt paa dette Omraade siden Delegeretmødet, og hvorledes vil man eventuelt stille sig overfor Spørgsmaalet om et Foreningstrykkeri? Og samtidig opfordrer jeg den eller de Afdelinger, hvor der muligen er Chancer for Realisationen af en saadan Plan til at udtale sig om Sagen — enten for eller imod.

Køge, 29. Januar 1904. CHARLES CHR. JØRGENSEN.

Arbejdernes Livsforsikringsselskab.

NAAR de forskellige Fagforeninger har sat Penge i dette Foretagende har Grunden dels været den, at man i høj Grad har savnet et Livsforsikringsselskab, der var afpasset efter Arbejdernes Tarv, og dels den, at der er skudt en Del Selskaber op, hvis Virksomhed nærmest maa kaldes Svindel, og disse Selskaber har særlig søgt at erhverve sig Arbejderne som Kunder, og mangen Arbejder, der ved at betale Præmier til disse Selskaber har troet sin Alderdom eller Efterladte nogenlunde sikret, er blevne sørgeligt skuffede, naar den Tid kom, da de skulde nyde Frugterne af deres Sparsommelighed.

Nogen bedre Garanti end den Arbejdernes Livsforsikringsselskab byder, kan ikke tænkes, idet Statsanstalten, der igen er garanteret af den danske Stat, indestaar for Forsikringerne; Selskabet er derfor nærmest et Mellemled mellem Statsanstalten og Arbejderne. Derved opnaas, at man faar Lov at betale Præmien ugevis, og at der under Arbejdsløshed gives en meget lang Restancefrist, eller ogsaa kan man lade Forsikringen hvile i det Tidsrum, man ikke kan afse den ugentlige Præmiebetaling, og kan man efter nogle Aars Forløb af en eller anden Grund ikke fortsætte med Betalingen, faar man sine indbetalte Penge tilbage med Fradrag af det, Selskabet beregner sig i Administrationsbidrag. Man vil saaledes se, at man i alle Tilfælde er garderet imod at betale Penge, som kan tabes.

Fordelen ved at lade sig livsforsikre, turde staa alle saa klart, at Anbefaling er overflødig, hvad enten man vil sikre sig selv paa sine gamle Dage eller sikre sine Efterladte ved Dødsfald. Ja, man kan gøre begge Dele ved at tegne en Forsikring paa f. Eks. 1500 Kr. til Udbetaling ved 50-Aars Alderen. Dør han inden den Tid, vil hans Efterladte faa de 1500 Kr. udbetalt straks ved hans Død, enten der er betalt Præmie i 14 Dage eller 14 Aar.

Forbundskontoret giver alle Oplysninger, ligesom Forsikringer tegnes derigennem, ogsaa for Provinsernes Vedkommende.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 23. Januar sin Kvartals-Generalforsamling, hvortil omtr. Halvdelen af Afdelingens Medlemmer var mødte. FORMANDEN bød Forsamlingen Velkommen med Ønsket om et godt og glædeligt Nyaar. Han gav derefter en Beretning om Afdelingens Virksomhed i det forløbne Aar. Under Omtalen af Juleuddelingen udtalte han sin Beklagelse over, at et kendt Medlem af Organisationen, der havde faaet 25 Kr. udbetalt i København, paa Rejsen derfra til Aarhus og Randers havde omsat dette Beløb i Spirituosa, saa at hans Tilstand, da han kom her til Byen, var saaledes, at Værten paa Svendehjemmet maatte vise ham ud. Der blev fra flere Medlemmers Side udtalt Beklagelse over dette Misbrug af Pengene, ligesom det blev oplyst, at det ikke var første Gang, at nævnte Medlem havde misbrugt sine Julepenge. Det vedtoges at henlede Forretningsudvalgets Opmærksomhed paa nævnte Herre. — Regnskabet for Oktober Kvartal fremlagdes og godkendtes; ligeledes Regnskabet for Ekstrakassen. Af Ekstrakassen havde Bestyrelsen bevilget 2 Kr. til Juleaftensmad for de farende Svende paa Svendehjemmet. — Formanden, J. PETERSEN, genvalgtes med Akklamation, ligeledes af Bestyrelsen, S. HOLTZMANN, HERM. HANSEN og HØWISCH-HANSEN, i Stedet for CHR. ARNØ, der ikke vilde modtage Genvalg, valgtes CHR. MALMSTRØM. Revisorerne A. CHRISTENSEN og A. J. AUGUSTENBORG genvalgtes enst. — Det vedtoges at afholde en Fest i Løbet af Februar Maaned og hertil bevilgedes 10 Kr. af Ekstrakassen. Til Sygebespisningsforeningen blev der af samme Kasse ydet 10 Kr. Det vedtoges at søge oprettet en Spare- og Brændselsindkøbsforening indenfor Afdelingen. Til Startningen af denne Forening, hvoraf flere Medlemmer ventede at man vilde faa stor Fordel, valgtes Formanden, Chr. Arnø og A. Christensen.

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer den 2. Januar 1904.

For Provinsafdelingernes Vedkommende er Lokalformænd betegnede med * foran Navnet, Principaler med (P), Syge med (S), Arbejdsløse med (A), Militære med (M), Skole med (Sk), halvtbetalende med (1/2), Medlemmer i andre Livsstillinger med (AL), Trykkere med (T).

For Københavns Vedkommende er Faktorer betegnede med F, Sættere med S, Trykkere med T, de kvindelige Hjælpearbejdere med K, Hjælpearbejdere med H, Stereotypister med St, Maskinsættere med M, Galvanoplastikere med G, Medl. af Ny typ. Forening med N, Principaler med P.

Aalborg (60).

1649 Andersen, A. M. (A)
1713 — Johannes (A)
1376 — Vilh.
984 Andreasen, J. J.
1184 Arndt, Mozart
409 Bang, Aug.
404 Burmester, Wilh.
873 Carlsen, Julius
411 Christensen, Alfr.
1651 — C. P.
352 — P.
1508 — Vilhelm (A)
1189 Christoffersen, Chr. (T)
1785 Clausen, Edvard
211 Cramer, M. C. (T)
964 Danielsen, Mich. (T) (S)
882 Døhr, Chr. (T)
135 Elbæk, M. (T)
1320 Eskildsen, E.
1478 Firring, J. Chr. P.
357 Frandsen, Thyge
785 Gerdt, Joh.
704 Giese, Fritz
402 Gjerum, L.
931 Gudum, N. P.
403 Hansen, J. M.
904 Jensen, Charles
1709 — Oluf Th. (T)
1186 — P.
747 Jørgensen, Jul. (T)
581 Kloster, T. A.
405 Larsen, A. C.
360 — C. S.
355 Madsen, Th.
1144 Munch, P. Th.
421 Møller, Jens
1102 — Johan
1712 Nielsen, Alfred (T)
346 — Bernh.
1225 — Julius
1353 — Leander (P)
874 * — Robert
369 Olsen, O. M.
917 — Rudolph
1277 — Th. Emil
903 — Wilh. (AL)
425 Olsson, Ludv. (T)
1373 Petersen, Alfr.
351 — S. P.
1222 Schmidt, Jens
1278 Schrøder, Chr.
362 Schwartz, Anth.
422 Schølin, Carl
424 — Em.
1104 Staudt, F.
1751 Svendsen, Aage
1652 Sørensen, Niels A.
419 Tobiesen, N. C.
1298 Wadum, N. C. M.
1040 Westphall, Em.

Aarhus (126).

Filial: **Samsø.**

1135 Aagaard, M. Chr.
1523 Agerskov, Jens Chr. (M)
1381 Amorsen, Jens S. Th.
57 Andersen, Anders
460 — Christoffer (T)
1642 — Ebbe Hansen
453 — Th. (A)
1106 Bahnsen, Poul (T)
1601 Bjerregaard, A. P. J.
255 Blauenfeldt, Jul. (T)
Bech, Otto
455 Bergmann, H. P.
1002 Bigum, N. S.
1582 Bredahl, Ludvig
1647 Buch, Cl. Peter Cl.
1213 Busch, Holger (AL)
1304 Christensen, Carl Chr.
Christensen, Chr. Dam
535 — L.
322 — Ludvig (T)
867 — S. C. M.
440 Christiansen, P.
697 Clausen, J.
475 Dahl, Hans. Erlandsen.
1798 Eskildsen, Vald.
1191 Frederiksen, M. (T)
1450 — Marinus (A)
Gierding, E.
1584 Hagen, Emil Jul.
446 Hald, J.
98 Hansen, H. Marius
15 — J. Chr.
— Ludv. (T)
1519 — L. P. J.
839 — Mads (P)
1149 — O. P. (A)
476 *— O. V.
562 — Vald.
1375 — Sophus
858 — Søren
913 Hammer, Hans
1646 Hartmann, J. P. Jul. (A)
631 Hermansen, M.
1470 Hestbek, Erik
Hey, A. L.
Holm, Carl
444 Holst, J. P.
2866 Holtzmann, O. A.
Hougaard-Fey, C. H.
937 Hveisel R.
435 Hygum, H. F.
827 Høgsted, Jens N.
1368 Jacobsen, Andreas
458 Jakobsen, Jakob.
Jenkins.
1461 Jensen, A. M.
1611 — Albinus
1645 — Arthur M.
1224 — Alfred
1572 — Carl Charles
1198 — Charles Nic.
1797 — Immanuel Leop.
754 — Harald (Red.)
301 — Høyer
1194 — S. P. (A)
Jørgensen, P. (T)
488 — Sigurd Alfred (P) Samsø
1133 Kiene, W. H.
Kolding, Chr.
673 Krüger, Chr.
998 Langmack, Aage
449 — Julius
1710 — Hans
1644 Larsen, Ernst Joh. Soph. (A)
1633 Larsen, M. Winsløv (A)
1151 — Paul (A)
Laursen, Chr.
1136 Lehmann, Chr.
Lorentzen, L. P.
1286 Magnussen, Jul. (P)
967 Mahs, Johs. Fred.
Matzon, Volmer
72 Meier, Alfr. (T)
1067 Mikkelsen, Axel M. (T)
997 — Peter M. (A)
489 Mortensen, N.
429 Møller, Rudolf (A)
1547 — Th. S. (T)
20 Neess, Vilh.
1371 Nielsen, Alfr. Chr.
457 Nielsen, A. M.
1204 — Anton Mart.
1577 — Emil G. (A)
695 — Jens Chr.
1510 — Viggo
1724 Nielsen, Vilh. Fred. Olsen, Arnold V.
1082 — H. Lauritz T.
922 Pedersen, Marthin
1725 — Martinus Bertel Ludvig
614 Peirath, Johan (AL)
901 Petersen, Carl Jul.
473 — Chr. J.
1796 — Charles Will. (T) (A)
— Hans C.
1087 — Karl Johan
— Johan
1590 — Jørgen
438 — Marius
484 — N. C.
209 — P. M. Koustrup-
1177 — Rasmus
408 Poulsen, Otto
144 Rasmussen, C. A.
1255 Reimers, Axel
66 Simonsen, M. (AL)
699 — Valdm. Sort. Søren Jensen Svensson, G.
433 Sørensen, Joh. Emil
1383 — Jul. Valdm. Thomsen, Anton (A)
1000 Thorsen, Peter
183 Torp, Johannes (T)
1120 Thygesen, Thyge P.

Assens (8).

390 *Jensen, C. W.
1418 Kreutzer, B. J.
1789 Larsen, M. A.
366 Lucas, V. P. A.
1356 Matjeka, Ignatz (A)
1137 Nielsen, Joh.
1788 Poulsen, N. P.
1214 Sørensen, P.

Bogense (3).

1715 Hansen, P. G. H.
1692 *Nielsen-Wang, J. Chr.
740 Willemsen, T. L.

Brønderslev (6).

1348 Almind, Chr.
1559 Christensen, Alfr. M.
1223 Jensen, Lorentz F.
1084 Kjeld, Chr. Sørensen
1362 Olsen, Oluf Chr.
1430 *Pedersen, Carl Joh.

Fredericia (11).

1005 Buch, Martin
376 Hansen, J. H. M. (1/2) (AL)
1407 — Chr. M. (A)
793 *Leidecker, F. O.
3451 Larsen, Lars P. O. (M)
1570 Nielsen, P. Kæmpe
1703 Petersen, Henry Arthur (M)
1592 — P.
1602 — Vald. Chr.
1714 Nielsen, Alfred
1146 Skovgaard, Carl Chr. Fr.

Frederikshavn (2).

1506 Madsen, Christian
1359 *Larsen, Senius

Esbjerg (17).

1211 *Bindslev, J. R.
40 Eickhardt, Leopold
1049 Fich, Anthon
712 Faaborg, J. P.
1683 Frøkjær, P. J.
891 Hansen, L. R.
1748 — H. C.
971 Hein, C. C.
467 Jensen, J. P. C.
495 Jepsen, Jeppe.
261 Nielsen, Chr.
833 Nendel, E. J.
975 Olsen, L. F. G. (T)
67 Sonnenborg, C. C. A.
715 Strand, A.
1755 Westermann, O. M. N.
1929 Ørvad, C. E.

Helsingør (26).

978 Andersen, H. P.
1783 Birn, Albert O.
400 Bünner, H. M.
641 Bøttcher, F. V.
1085 Donatzky, G. (AL)
399 Eilersen, Poul
563 Gottschalk, A.
1464 Hansen, Carl (M)
883 — F. C. (AL)
1626 — Georg H. (A)
639 Herlufsen, E.
953 — P.
6 Jensen, O.
394 Jørgensen, Carl
393 Larsen, Chr.
731 — Jens P.
1803 Lassen, Edv. Johs.
318 Nielsen, Carl
1301 — Viggo
1592 Petersen, Adolf
884 — E.
1704 Rasmussen, Einer G. (M)
538 *Rothejsen, Johs.
521 Sørensen, A.
1662 — E. C. E.
1424 Thysen, P.

Herning (14).

1744 Christensen, Jens Eduard
Christoffersen, Carl A.
1412 Guldbrandsen, Oskar
1517 Jørgensen, Richard Torp-
958 *Jensen, Karl M.
1660 — Jens Anton
955 Larsen, Anton
1057 Madsen, Mads Kamp- (S)
1615 Nielsen, Theodor
1639 Olsen, Johan J.
1472 Rasmussen, Christian
576 — P. J.
1314 — Ludvig
1728 Madsen, Joh. Rørbæk-
1342 Sørensen, Magnus

Hillerød (23).

335 Andersen, Johs.
1165 Christensen, J. G.
338 Christophersen, R.
272 Hansen, Carl (T)
670 * — H. C.
1800 — H. V.
339 — Laur.
340 — Niels (T)
1505 Hornum, N. M.
1587 Jensen, A. M.
1365 Larsen, C. G.
1050 — H. J. G.
1113 — H. P.
1097 Nommesen, P. J.
344 Olsen, Edv.
1731 — H. H.
1657 — H. G. H. (S)
1262 — O. (A)
685 Petersen, Chr.
345 Pheiffer, V.
1658 Poulsen, P. S. (A)
1282 Rasmussen, Laur.
784 Schmidt, J. M. C.
1730 Østergaard, N. A. H.

Hjørring (14).

584 Christensen, Chr. P.
322 Glotz, Carl
1580 Hansen, Hans
1032 * — Martinus
321 Helmig, Julius
932 Jensen, Carl
328 — Chr. S.
324 Møller, Jens Chr.
327 Nielsen, Niels J.
1678 Olsen, Peter C. A.
564 Rask, Niels P.
1062 Sørensen, Carl C. M.
1280 Thorup, Niels Vilh. (T)
1016 Verwohlt, Ferd. (S)

Hobro (5).

79 Andersen, Marie Nicoline
1108 Olsen, Carl Ludvig Niord
930 Poulsen, Poul Jensen
1143 Rolin, Hans
1367 Schmidt, Carlo Angelo

Holbæk (21).

1767 Andersen, Johs.
1673 Christensen, Einar
830 — Hans
1198 — Peter (Sk)
942 Frederiksen, Ludvig
1357 Jensen, Chr.
1579 — Marius
946 — Claus Vald.
1351 Jørgensen, Daniel Vald.
1563 Hansen, Alfr.
1539 — H. A.
1269 — L. P.
1590 Knudsen, Axel Vilh.
1586 Larsen, Carl.
1284 Lauritzen, Joh. P.
721 Mouritzen, O. W.
1290 *Nicolaisen, V. M. V. (AL)
227 Rasmussen, C. L.
1219 Riis, J. Chr. W.
310 Rolsted, N. P.
565 Sundahl, Julius

Horsens (44)

1286 Andersen, G.
1090 Berthelsen, Th.
48 Christensen, A. E.
1355 — J. B.
283 Daugaard, R. P.
1907 Feierskov, Ingv. (A)
35 Fick, F. J. (T)
287 Hansen, A.
288 — Carl
635 — H. P.
919 — Otto
786 — Søren
290 Jensen, Chr. (T)
776 — Nic.
807 — P. M.
866 — S. Chr. (T)
915 Jørgensen, Th.
1776 — S. J.
1775 Juliussen, J. Chr.
1541 Kragh, N.
292 Larsen, L. P.
293 Lassen, Thorv. (T)
79 Lindballe, Jørg.
152 Nielsen, E.
451 Olsen, O. Møller
1061 *Pedersen, Chr.
309 — N. L.
1473 Pedersen, P.
592 — R. C.
1726 — S. L.
1279 Rasmussen, Chr. (A)
1215 — H. M.
375 — Lauritz (AL)
1661 — Ric. (A)
2294 Samuelsen, J. G.
391 Sonnenborg, V.
296 Sørensen, A.
292 — Fr.
1774 — R. P.
1521 — Søren
1777 Urwald, Ole O. A. J. (A)
1666 Uthke, Sophus (S)
297 Walther Th.
298 Winther, L. P.

Kallundborg (19).

1167 Andersen, A. C. Fr. (AL)
1237 — Sofus Chr. (T)
725 Grausen, Carl (AL)
506 Gullberg, C. A.
618 Hansen, Chr.
1542 — Vilh. C. C. (S)
1545 — N. Laur.
1438 — Fr. Joh.
276 Holte, Fr. (P)
1596 — A. Fr.
278 Jensen, Oluf
1048 Jessen, Holger
1674 Løvenfeldt, Waldem.
92 *Melberg, E. G.
1025 Nielsen, Valdem.
577 Ostenfeldt, Alfred
864 — Axel K. (S)
236 Preuss, Eugenius (AL)
277 Sørensen, Søren Peter (S)

Kolding (43).

924 Andersen, P. E.
1589 — R. C.
497 *Christiansen, H. O.
1179 Christensen, H. C.
871 — L.
1552 Fuglsang, L. (Sk)
514 Føns, R.
498 Groth, F.
380 Hansen, H. P. (S)
600 — Chr. R. (T)
1691 — Jenny
1477 Holm, Anton
1733 Hollbaum, A. H. K.
508 Jørgensen, Konrad (P)
1388 Klixbüll, E. B.
1026 Knudsen, C. C.
513 — C. F. (T)
615 Korsbang, J.
1529 Lund, A.
499 — P. P. (AL)
1509 Madsen, E. L.
1369 — Mads Lauritz
898 Molgjer, Rasmussen (T)
496 Nielsen, N. P.
1250 — N. P.
1457 — N. B. (A)
1394 — Th. (T)
750 Nørgaard, P.
1314 Olsen, N. C. (A)
506 Petersen, Torkild
515 — Ulrik
512 Raben, H. P.
1296 Randlev, J. P.
1081 Rasmussen, P.
1653 Riis, Fr. Ad. (T)
507 Schjern, M.
1256 Schmidt, Alb. C. M.
364 — S.
1428 Schæffer, C. V.
868 Sørensen, K. H.
1773 — Karl
511 Thuesen, Th. (S)
1720 Winterberg, Jenny

København (1415)

Axel E. Aamodt (6).

Berg, Nicolai Sophus S
Olsen, Carl »
Sundstrøm, Henrik Ferdinand F
Graumann, Richard T
Petersen, Charles »
Schmidt, Gustav »

Carl Aller (54).

Andersen, Anton S
— Georg »
Andreasen, Harry »
Burmester, Emil »
Estrup, Christian »
Finken, Vald. »
Green, J. V. »
Jansen, Johan »
Krakau, E. E. F
Landgren, A. M. S
Møller, Robert »
Olsen, Valdemar »
Andersen, Viggo T
Christensen, Ludvig »
Hallberg, A. »
Hansen, V. »
Jensen, R. »
Kiefer, Karl »
Larsen, Vilh. »
Nielsen, G. Chr. »
Olsen, Chr. »
Ranthe, G. »
Simonsen, Chr. »
Bruun, Osvald H
Jørgensen, Jeppe »
Nielsen, Vilhelm »
Rasmussen, Carl »
Samuelsen, Charles »
Andersen, Hedvig K
Andresen, Vilhelmine »
Beltoft, Selma »
Bruun, Jutta »
— Mathilde »
Christoffersen, Emma »
Didrichsen, Mathilde »
Hansen, Agnes »
— Hertha »
Henrichsen, Ingeborg »
Larsen, Mathilde »
Lindhardt, Mary »
Nielsen, Helene »
— Vilhelma »
Olsen, Kamilla »
Petersen, Elisabeth »
— Malvine »
Svane, Johanne »
Thorsen, Helene »
Kotte, Max G og St
Lauritzen St
Rasmussen, Thyge G og St
Sydow, Primus »
Tverskou, Victor G
Wöhlke, Paul Skriftst.
Hallberg, W. N

Aug. Andersen (7).

Amtoft, Aage S
Hansen, Knud Chr. F
Sønderkjær, Kaj Chr. L. S
Lynge, Charles Peter Jensen T
Andersen, Astrid K
Holmqvist, Caroline »
Marcher, Christine »

Adresse-Avisen (11).

Andersen, J. F. S
Bertelsen, A. H. »
Bruun, S. C. E. »
Fasmer, P. E. »
Hansen, H. C. »
Krebs, M. J. C. »
Lassen, René- V. »
Sørensen, A. J. »
— W. »
Hansen, Sophus N
Jørgensen, S. »

Fr. Bagge (48).

Albrecht, J. S
Calberg, R. »
Dreyer, C. F. »
Eisner, J. »
Hansen, C. J. P. »
— L. V. »
— Th. »
Jensen, J. C. »
— Niels »
— Rudolf »
— Svend »
— Victor »
Jessen, Hans F
Jørgensen, H. C. S
— J. C. »
Larsen, L. C. »
Michelsen, M. J. »
Møller, Louis »
Nielsen, J. P. »
— M. C. »
Olsen, Kurt »
Petersen, H. C. »
— J. »
— K. M. »
Pheiffer, Niels »
Sonnenborg, C. »
Sørensen, N. E. T. J. »
Wermundt, Carl S
Weuge, A. »
Borkhardt, B. T-F.
Cato, O. T
Dahl, Aksel »
Dresler, A. »
Grøntved, A. »
Nielsen, O. V. »
Olsen, L. V. »
Petersen, Aage »
Iversen, Peter H
Petersen, F. A. V. »
Wallin, A. »
Woderup, P. St
Andersen, Christine K
Carlsen, Carla »
Halberg, Astrid »
Jæger, Marie »
Petersen, Alma »
Røeder, Betty »
Schwerdtfeger, Henr. »

C. L. Beck (1).

Beck, C. L. N

Berlingske Tidende (62).

Andersen, P. Chr. S
Bach, Marinus »
Bentzen, Chr. »
Christensen, Aage »
— Aug. »
— Chr. »
— Cramer »
— E. »
— P. A. »
Erichsen, Carl »
Fuchs »
Hansen, A. V. »
— N. »
— Th. »
Hass, Joh.s »
— V. »
Hjorth, A. S. »
Keil, B. »
Kielsen, O. »
Køhn, G. N. »
Laer, Th. van »
Nielsen, C. H. »
— N. P. »
Olsen, Herman »
— P. »
Press, H. T. »
Rasmussen, P. »
Reitzel, A. »
Stecher, H. »
Sørensen, Emil »
— S. »
Thomsen, Charles »
Wendt, E. »
Groskopf T
Jensen, F. »
— H. J. »
Rude, Will. T
Thomsen St
Amtoft, T. N
Ehlers, Ch. »
Friis, V. »
Grøndahl, V. »
Hein, J. »
Hein, V. »
Hjorth, N. »
Holm, K. »
Jensen, J. P. C. »
Jeppesen, P. »
Johansen, J. P. »
Jørgensen, L. »
Konig, J. »
Larsen, A. »
— L. H. »
— O. »
Madsen, P. »
Madsen, Kempel »
Nelson, G. »
Olsen, Anth. »
Prægel, C. V. »
Petersen, O. »
— T. »
Sparwath, V. »

Jærnbanens Billet-Trykkeri.

Helmer, R. N

Birch (4).

Købke, A. E. S
Larsen, E. G. »
Madsen, F. W. F
Jensen, Hermann T

Johan Bjørnbak (3).

Rørvig, Sofus Bernhard F
Mogensen, Richard T
Jensen, Karla K

Bladsatsfabriken (6).

Christensen, Chr. M
Høgh, L. »
Lund, Jens »
Madsen, Jens »
Vergmann, L. »
Ettrup St

F. E. Bording (31).

Andersen, Charles S
Christensen, Fr. Th. »
Hansen, Carel »
Hjorth, Fr. »
Jensen, Th. »
Louw, Chr. »
Lund, J. M. »
Nielsen, Axel »
Olsen, Fr. F
Petersen, C. C. A. R. S
— P. Th. Jul. »
— Vict. P
Stahl, H. S
Truelsen A. »
Blohm, O. T
Denhardt »
Jensen, Wilh. »
Michelsen, Albert »
Andersen, Johan H. H
Erdmann »
Eisen, Mathilde K
Granau, Karoline »
Gummesen, Georgia »
Johansen, Olivia »
Kromann, Sofie »
Lund, Harriet »
— Sigrid »
Nielsen, Olga »
Petersen, Emmy »
Rasmussen, Anna »
Christiansen, V. St.

Buntzens Eftf. (5).

Rasmussen, Hans Peter S
Andersen, Martha K
Johansen, Karla »
Larsen, Thyra »
Sørensen, Marie »

Bøhm (6).

Bøhm, A. R. Bogtr.
— R. A. S
Jensen, Victor »
Kofoed, M. A. »
Jensen, Emilius T
— Marie K

Calberg (1)

Jørgensen, Marie S

Centraltrykkeriet (30).

Andersen, Albert S
Arnholtz, Ludvig »
Christiansen, J. C. »
Holm, Johny »
Landgreen, Svend »
Lorentzen, John »
Mathiasen, C. »
Melhede, H. »
Nielsen, Chr. »
Benzin, Julius T
Kaaber, Johannes »
Lundquist, A. »
Petersen, C. V. »
Truelsen, Aage. »
Hansen, Frederikke K
— Paula »
Kieldsen, Emilie »
Koenig Christine »
Lilballe, Frederikke »
Mouritzen, Hildora »
Nielsen, Christine »
Petersen, Caroline »
— Eleonora »
— Sofie »
Jensen, Anth. N
Lassen, H. P. »
Liliegren, O. »
Løye, J. P. »
Utæcht, H. »
Willer, Ch. »

Christtreu (6).

Olsen, P. C. F
Petersen, J. V. »
Østrup, O. R. »
Horn Henny K
Johansen, Marie »
Hansen, Olaf N

N. L. Christensen (6).

Christensen, N. L. P
— S. S
Nielsen, Chr. »
Jensen, J. Th. V. T
Møller, Dagmar K
Wermuth, Dagmar »

Citytrykkeriet (13).

Clausen, Chr. S
Hansen, Holger »
Meyer, Richard »
Petersen, Trondhjem »
Rasmussen, E. »
— K. »
Hammer, C. T
Larsen, V »
Rasmussen, Jul. H
Hansen, Margrethe K
Paulsen, Anna »
Kelpien N
Scharnowsky (F) »

I. Cohen (31).

Andersen, S. S
Borup, H. N. »
Bruselius, Th. »
Eriksen, H. »
Hansen, Hans »
— P. V. »
Jensen, A. C. »
Koch, R. V. »
Larsen, Chr. »
Lund, Fr. F
Magnussen, H. P. S
Møller, N. »
Petersen, Chr. Aug. »
— W. Th. »
Reher, V S
Simonsen »
Svendsen, N. Th. »
Søndergaard, Magnus »
Andersen, H. T. T
— Sofus »
Bentzen, A. »
Fack »
Kaaber, H. »
Toft F
Ulriksen, P. H
Bendixen, Astrid K
Frederiksen, Marie »
Hansen, Ingeborg »
Nilsson, Elise »
Sørensen, Emilie »
Nielsen, Carl St.

H. Drachmann (1).

Drachmann, H. N

Det grafiske Institut (17).

Christensen, C. C. S
— Oscar »
Hansen, H. C. »
Jensen, F. C. C. »
— Martin »
Larsen, H. P. »
Laursen, P. »
Lynge, M. »
Nielsen, P. E. »
Petersen, Ludvig »
Jørgensen, S. E. T
— Vald. »
Christoffersen, H. St
Andersen, Emilie K
Bruus, Ellen »
Jensen, Ellen »
Porsgaard, Jacobine »

Enevoldsen & Andersen (1).

Malmvig, Elisabeth K

Eriksen (3).

Bjørnstrup, J. S. S
Christensen, L. P. »
Nielsen, Kordula K

Eksprestrykkeriet (12).

Haüser, Aage Hjelm S
Hansen, N. C. »
Jensen, Hans Chr. »
Jørgensen, Th. »
Kanstrup, Adolph »
Mauritzen, M. »
Pehrson, Ejnar »
Petersen, Edvard »
Rasmussen, C. C. »
Christensen, J. T
Frandsen, M. F. »
Holm, V. Erdmann »

Fehlhaber (4).

Jensen, Johs. L. S
Hansen, Orla T
Buch, Alma K
Rechendorp, Ingeborg »

C. Ferslew & Co. (4).

Christensen, Sophus S
Jensen, Thorv. Gustav F
Nielsen, Axel Valdemar S
— Ketty K

Fjeldsøe (10).

Andersen, H. C. S
Hammann, Otto »
Hansen, H. O. »
Jensen, E. R. A. »
— Gustav »
Larsen, A. W. F
— J. S
Petersen, H. L. »
Rasmussen, P. D. M. »
— H. P. T

Forbundskontoret (4).

Clausen, Gustav
Hansen, Thorv.
Hvidtfeldt, P.
Østergaard, Chr.

Frelsens Hær (2).

Hansen, K N
Schoug, E. »

»Graphic« (8).

Gran, Frederik Marius S
Kretzschmer, Carl E. F
Jensen, Otto Vilh. Max T
Andersen, Ingeborg K
Carlsen, Ingeborg »
Jensen, Johanne »
Nielsen, Andrea »
Roikier, Flora »

Græbe (41).

Andersen, Carl S
— William »
Bruun, Chr. Joh. »
Frederiksen, Emil »
Hammerlund, G. A. »
Hansen, Christoph »
— Wilh. Chr. »
Hemmingsen, William »
Jensen, Anthon »
— C. B. »
— Georg »
— Ludvig »
— Marius »
Jeppesen, A. »
Kruse, L. »
Larsen, Joh. »
Lempke, L. »
Møller, A. L. »
Nielsen, Christian »
— Harald »
— Julius »
Petersen, Alb. »
Schrøder, Charles »
Sørensen, C. P. M. »
Wehage, Axel »
Gantzler, C. H
Andersen, Viggo T-F
Hansen, Carl T
Kjær, Georg »
Nielsen, Alfred »
Svendsen, Frederik »
— Theodor »
Gaaser, Christian »
Gundel, Franziska K
Hansen, Anna »
Larsen, Martha »
Lassen, Fanny »
Petersen, Amalie »
— Cathrine »
Sander, Martine »
Schultz, Olivia »

Wilhelm Hansen (5).

Møller, Louis S
Schween, E. A. H. »
Sørensen, O. »
Wermund, Berthelsen T
Broberg Nodestikker

Frode Hass' Stentrykkeri (2).

Hildebrandt, Valborg K
Rasmussen, Norma »

M. Hastrup (1).

Hastrup, V. N

Henningsen (5).

Hansen, O. S
Petersen, A. »
— P. »
Henningsen, A. T
Rasmussen, Petrea K

Henriksen (6).

Andersen, Georg S
Henriksen, Anna Dagmar Valborg »
Kiefer, Vilhelm »
Kjellberg, Edvard »
Kristensen, Emil F
Wincentzen, Charles S

Herdahl (3).

Herdahl, W. S
Mogensen, V. »
Herdahl, R. T

Aksel Hoff (2).

Hansen, Fr. Ferdinand S
Jensen, Olavia Helene Christofine Andrea »

Hoffensberg (23).

Andersen, Albert S
Hammer, Vald. »
Hansen, A. L. V. »
— Chr. V. »
Jensen, C. C. »
— V. E. »
Petersen, C. E. »
— P. Chr. »
Vergmann, Louis »
Hansen, A. T. E. T
— Th. »
Hellstrøm »
Svendsen, C. »
Cortz, Anna K
Hansen, A. »
Henriksen, L. »
Holmberg, J. »
Narvedsen, E. »
Petersen, B. »
Stramboe, K. »
Hess, Th. N
Horn, L. »
Rasmussen, O. »

Hoffmann (17).

Christensen, Chr. S
Christoffersen, Jul. »
Flygenring, V. »
Jensen, L. F
Lohmann, G. S
Ludvigs, Oscar »
Magnussen, Stefan »
Petersen, A. P. »
Rasmussen, M. »
Hansen, R. T
Jensen, Sylvester »
Jørgensen »
Borring, Valborg K
Braun, Vendela »
Hansen, Amalie »
— Emilie »
Kofoed, Paula »

Hohlenberg (12).

Adrian, F. C. F
Andersen, V. S
Andreasen, A. Chr. V. »
Barckow, A. M. Th. »
Jensen, W. »
— W. Morley- »
Knudsen, Chr. »
Bauer, L. T
Hansen, H. C. J. »
Larsen, Carl Otto »
Hillebrand, Fanny K
Jørgensen, Alma »

Axel Holm (19).

Andersen, E. C. C. S
Berg, Chr. »
Hansen, N. P. »
Magnussen, Johan »
Petersen, Chr. »
— E. P. »
Repstorff, Oluf »
Hansen, Alfred T
Henriksen, Chr. »
Ostermann, Anton »
Christiansen, Anna K
Falck, Emma »
Jensen, Christine »
Kaaber, Paula »
Marcher, Anna »
Nielsen, Marie »
Olsen, Emma »
Petersen, Karen »
Rasmussen, Margrethe »

Brødr. Hornum (10).

Frederiksen, H. N
Fremming, P. »
Fremming, V. N
Friis, Chr. »
Ingemansen, N. »
Jacobsen, H. C. »
Jensen, C. »
Nuppenau, V. »
Petersen, N. »
Thystrup, A. »

Brdr. Jensen (4).

Christiansen, K. D. J. S
Jensen, Frederik P
— Michael »
Thorsøe-Olsen, N. Chr. S

H. E. Jensen (9).

Bang, V. A. S
Hansen, J. P. Chr. »
Malmvig, Jul. »
Michaelsen, P. J. »
Mortensen »
Rasmussen, Vald. »
Schmidt, Michael F
Nielsen, Mathilde K
— Valborg »

A. P. Jensen (1).

Jensen, A. P. N

Jordan (7).

Christensen, Th. C. O. S
Lundahl, H. »
Sonne, H. »
Nielsen, Victor T
Strøm, Axel »
Christensen, Anna K
Johnbech, Olivia »

C. F. Justesen (3).

Jørgensen, Johs. S
Hansen, Louis N
Justesen, C. F. »

J. Jørgensen & Co. (33).

Bjerring, Carl S
Brusen, P. V. F
Christensen-Mørk S
Dahlin, Villiam »
Gregersen, Axel »
Hansen, Adolf »
— Viggo »
Jensen, Henning »
— Johannes »
Marhauer »
Mathiesen, Th. »
Nielsen, Brøndahl »
— Harald »
— Laurids »
Olsen, Jul. Anthon »
Petersen, Axel »
Simonsen, Hans »
Sørensen, Carl »
Tuxen, J. P. »
Wendt, Nic. »
Wiinblad »
Wulff, Jens »
Hansen, Carl T
— Martin »
Larsen, Johannes »
Petersen, Viggo »
Klemmensen, Mads H
Rasmussen, Peter »
Jensen, Vilhelmine K
Nielsen, Gerda »
— Julie »
Petersen, Florentine »
Rasmussen, Vilhelmine »

L. A. Jørgensen (7).

Bischoff, Valdemar L. S
Friis, Hansen »
Jacobsen, H. »
Jønsson, B. N. »
True, O. »
Petersen, Viggo T
Frantzen, Henriette K

Ludv. Jørgensens Bogtr. og Agrardagbl. (15).

Andersen, L. Chr. S
Baggesen, Vald. »
Christensen, Chr. F
Christensen, Valborg S
Friberg, Oscar »
Jensen, Adolf »
Mortensen, N. P. »
Schnoor, Carl »
Wartenberg, Vilh. F
Friberg, Gerhard T
Johansen, Villars »
Nissen, Einar »
Christensen, Elise K
— Signe »
Johansen, Laura »

Keller (7).

Christiansen, Johannes S
Jensen, Gustav »
Petersen, Robert »
Schmidt, O. J. »
Nielsen, P. Chr. T
Hansen, Rasmine K
Hildebrandt, Ingeborg »

Kihl (23)

Andersen, Herman S
Andresen, Malling »
Hallberg, Arthur »
Honoré, Oscar »
Jensen, Kr. »
Nielsen, R. J. »
Nissen, Petersen »
Oppenheuser, Johan »
Petersen, A. »
Samuelsen, Jul. »
Bruun, Emil T
— Ernst T.-F
Honoré, Viggo T
Jensen, V. W. »
Samuelsen, Adolf »
Andersen, Anna K
Duchert, Nielsine »
Halberg, Doris »
Hansen, Anna »
Jensen, Agnes »
Nielsen, Elna »
Schmidt, Marie »
Stallknecht, Agnes »

Klasse-Lotteriet (2).

Stelling, Oscar T
Ellingsen, Marie K

»Klokken 12« (7).

Larsen, Carl S
Petersen, C. V. »
— H. »
Schou, Th. J. »
Svendsen, Sv. F
Sørensen, M. S
Larsen, A. J. St

Knudsen og Kany (2)

Andresen, A. S
Hansen, Olga K

Knudtzon (25).

Ewald, Chr. F
— V. V. S
Jørgensen, V. M. »
Andersen, C. T
Christensen, Chr. »
Holm »
Petersen, O. »
Jacobsen, Marie K
Lerche, Johanne »
Nilsson, Laura »
Petersen, Mathilde »
Poulsen, Magna »
Sørensen, Margrethe »
Andreasen, W. N
Enevoldsen, O. »
Hansen, N. P. »
Jakobsen, N. »
Jensen, L. »
— Oluf »
Jørgensen, J. »
Knudtzon, Fr. G. »
Madsen, A. G. »
Mosberg, H. »
Nuppenau, O. »
Réé, O. »

Kristelig Dagblad (15)

Güth, Viggo B. S
Hansen, Niels »
Larsen, Hjalmar »
Nordlunde, P. »
Olsen, Axel F
Petersen, Just S
Sick, Jul. »
Søquist, Fr. »
Hansen, Carl T
Jensen K
Petersen, Ellen »
Christensen, C. A. N
— E. H. »
Fischmann, C. »
Jensen, Ledreborg A. »

København (13).

Andersen, Chr. M. S
Christensen, Carl »
Christiansen, Christian »
Hansen, Vilhelm Rasmus »
Hirsch, Samuel »
Holm, Torben F
Jensen, Villiam S
Lundgren, E. A. »
Meyer, Arnold »
Nielsen, Nikolaj »
Wettersteen, Johannes »
Sørensen, Carl Rasmus T
Madsen, Christian St

Langkjær (15)

Christensen, Chr. Aug. S.
Hansen, V. J. C. J. »
Jacobsen, J. J. »
Jørgensen, H. C. F
— J. T. S
Pedersen, Th. »
Wandborg, N. C. »
Aagesen, G. V. T
Jensen, E. A. C. F
Nielsen, F. A. T
Hansen, C. H. C. H
Jensen, B. J. K
Larsen, C. J. »
Olsen, A. H. C. »
Petersen, O. H. H. »

A. Leisner (1).

Steffensen, M. K.

Carl Lund (1).

Hylsberg, V. N

Bianco Luno (31)

Andersen, A. P. S
Christiansen, L. »
Dreyer, Bianco »
Hansen, Ch. »
— Laur. D. »
Holst, Larsen »
Jensen, Chr. P. »
— Klingenberg »
Johansen, Oscar F
Jørgensen, S. S
Koch, B. »
Koefoed »
Larsen, P. »
Mehlsen, H. P. »
Neye, Johs. »
Petersen, J. A. »
Schiøtt, Oskar »
Strøm, R. »
Sørensen, J. F. »
Lindstrøm T
Nielsen, Otto »
Strøm, M. »
Eriksen, Carl H
Johansen, Valborg K
Nielsen, Mathilde »
Petersen, Marie »
Andersen, Frode N
Greaffe, P. C. »
Hylsberg, N. »
Neye, V. »
Nielsen, N. H. »

Matzen (Chlichéfabrik).

Matzen, A. N

Mayland (6).

Schrøder, Jul. Vald. S
Jensen, Laur. F
Nielsson, Harald T
Duckert, Thyra K
Miback, Annie »
Schnabelrauch, Mertha »

Holger Meyer (12).

Andersen, Carl H. S
Didrichsen, V. E. »
Jensen, J. P. »
Lindhardt, G. H. »
Nielsen, Chr. R. »
Svendsen, Siegfr. »
Weiergang, J. A. »
Jansen, C. T
Jensen, W. »
Philipsen, Adolph »
Hald, C. N
Wieder, E. »

Middagsposten (8)

Andersen, Th. F
Christensen-Saaderup C. S
Fetterlein, Julius »
Frederiksen, H. F. »
Lundpvist, P. E. C. »
Nielsen, N. D. »
Olsen, Carl R. H
Sørensen, Søren Th. St.

Missionstrykkeriet (25).

Christensen, Holger S
Claudi, Chr. A. »
Fleisner, R. C. Chr. »
Geisler, C. Marie »
Hansen, F. J. »
— N. F. »
— Vald. Th. »
Jensen, Jens Ludv. »
Lund, Fr. V. »
Nielsen, E. Edvin »
Pilegaard, Chr. Vald. »
Broge, H. O. TF
Hansen, Sofus T
Lefevre, Chr. F. M. »
Leeger, Alfr. »
Matthiasen, Peter »
Schmidt, A. G. »
Hansen, Alfr. H
Geisler, Emilie K
Hansen, Kamilla »
Fisker, A. S. N
Hansen, V. »
Larsen, Knud »
Olsen, A. S. »
Spuhr, W. A. »

Mogensen og Petersen (3)

Nielsen, Ditlev S
Petersen, C. L. P
Christiansen, O. T

Mohn (1)

Danielsen, J. V. F. S

Mohr & Co. (4)

Hansen, Joh. A. S
Gylche, Edmund T
Christensen, Ludovica K
Hildebrandt, A. N

S. L. Møller (23).

Eyolfson, Stefân S
Hoppe, P. C. D. »
Josefsson, August »
Machenzie, Herbert »
Møller, Felix. »
— Møller, Olaf »
Nielsen, Christian »
Petersen, Martin »
Rasmussen, Georg »
Severin, S. F. »
Svane, Emil »
Christensen, K. T
Lund, Fr. T
Nielsen, Olaf »
Olsen, V. »
Winther, Johannes »
Andersen, Gudrun K
Førster, Jenny »
Nielsen, Augelica »
Olsen, Alma »
Reitan, Blenda »
Johnson, G. N
Selck, K. »

Nationaltidende (80).

Andersen, Th. S
Birch, H. C. »
Hansen, Th. »
— Ulrik »
— Wilh. »
Hitz, P. T. »
Johansen, C. O. »
Kolbe »
Kreutzberg »
Larsen, Th. »
Lundberg, Sigv. »
Lundstrøm, Joh. P. W. »
Møller, Emil »
Nestler, C. F. J. »
Nielsen, Anton »
— A. Herm. »
— Ferdinand »
— N. P. »
— Rud. »
Pedersen-Holmen »
— P. O. »
Rasmussen, V. »
Schmidt, C. »
Smith, C. M. »
Uhrbrand, Joh. »
Willert, E. »
Winkelmann, J. Vilh. »
Brix-Jensen, E. M
Christoffersen, A. »
Clante, M. »
Haagensen, Augusta »
Hansen, Vilhelmine »
Henriksen, Anna »
— Hansine »
Martens, Olga »
Meincke, Augusta »
Møller, E. »
— L. F. »
Nielsen, D. »
— J. »
Petersen, Dina »
— Marie »
Birch, V. H. T
Larsen, Jens »
Petersen, A. »
Lund, C. St
Madsen, N. »
Olsen, G. »
Poulsen, C. »
— P. »
Sørensen, A. »
Køhke, M. H
Pedersen, P. F. »
Rasmussen, H. »
Sørensen, A. »
Andersen, Christiane K
Jørgensen, C. »
— M. »
Nielsen, M. »
Thomsen, L. »
— M. »
Petersen, M. »
Arvesen, M. Aflægger
Gross, H. »
Hansen V. »
Holmgren, A. »
— V. »
Jacobsen, A. »
— S. »
Jensen, J. »
Jørgensen, H. »
Larsen, T. »
Lund, C. »
Meyer, A. »
Olausen, J. »
Willert C. »
— L. »

Jensen, I. W. N
Larsen, Anth. »

Nationaltrykkeriet (5).

Jensen, N. Laur. N
Petersen, Axel »
— Georg »
Stenersen, A. »
Weile, C. »

B. Nielsen (5).

Hørringsen, Valdemar F
Nielsen, Agnar S
Persson, Carl J. »
Nielsen, Alfr. T
Christiansen, Carla K

C. L. Nielsen (1).

Nielsen, C. L. P

J. S. Nielsen (5).

Hansen, J. A. S
Mogensen, Søren P. »
Rasmussen, Erik S. »
Jensen, Chr. T
Kragelund, Th. »

Nielsen & Lydiche (79).

Carlsen, H. S
Christensen, V. »
Christiansen, P. »
Christophersen, A. L. »
Hansen, Alb. »
— Chr. »
— E. F. »
— F. V. »
— J. Chr. »
Høyer, August »
Jacobsen, P. V. »
Jeppesen, Johannes »
Lomborg, Fr. »
Lund, Helmer »
Møller, Johan »
— H. R. O. »
Nielsen, E. Chr. »
— Ferd. »
Nilsson, L. C. »
Petersen, P. A. »
Rasmussen, H. J. »
— R. »
Ringsted, F. »
Stahl, Chr. V. E. »
Svendsen, Louis »
Weise, S. »
Flindt, Holger T
Hansen, Ludvig »
— Victor »
Jensen, Oluf »
Nielsen, Chr. »
Olsen, Carl »
Petersen, Damgaard »
— Emil »
— Otto »
— Valdemar »
Poss, Peter »
Simonsen, Fr. »
Weisse, F. L. »
Andreasen, Laur. H
Hansen, Lars »
— Thorv. »
Larsen, Jens Peter »
Madsen, K. L. »
Petersen, Niels Chr. »
Alstrup, Hulda K
Andersen, Henriette »
Bryde, Alexandra »
Christiansen, Marie »
Ellingsen, Hedvig »
— Marie »
Hansen, Christine »
Jensen, Elfrida »
Jørgensen, Emilie »
Lassen, Nicoline »
Nielsen, Andrea »
— Marie »
— Sophie »
Otto, Marie »
Rasmussen, Marie K
Søborg, Olga »

Christensen, Sigvald St.
Bynck, C. E. N
Christensen, P. »
— S. »
Fabritius, S. »
Kongslev, V. »
Lyng, J. C. »
Madsen, P. C. »
Møller, Chr. Aug. »
Nielsen, E. H. »
Olsen, L. A. »
Rasmussen, R. »
Schiønbeck, E. »
Thystrup, C. E. »
Tiedje, C. »
Tollesen, H. »
Weiss, B. »

L. A. Nielsen (3).

Nielsen, Ad. S
— L. A. P
— O. A. S

N. J. Nielsen (1).

Jensen, Chr. E. S

P. A. Nielsen (3).

Jensen, Seidelin-, H. S
Jørgensen, Sophus »
Jensen, Einar Th. T

Th. Nielsen (2).

Graby, Vilh. T
Tømmerup, V., Æresmedlem N

Nordiske Forlag.

Nielsen, A. C. N

Nordisk Good Templar Ordens Bogtrykkeri (6).

Andersen, C. F. C. S
Madsen, Fr. »
Thorsen, A. C. T
Hansen, Emmy K
Jensen, Margrethe »
Chrillesen, M. N

Nytorvs Bogtrykkeri (4).

Andersen, Jens Martin Albert S
Berthelsen, Theodor Emilius Valdemar F
Tverskov, Albert O. E. T
Lorentzen, Frederikke Amalie Magdalene K

O. C. Olsen & Co.s Bog- og Bladtrykkeri (80).

Andersen, Axel S
Andreasen, Frederik »
Amundsen, Dagmar »
Arentzen, Axel »
Bernhard, Viggo »
Christensen, Carl Einar »
Clausen, Jul. »
Dabelsteen, M. »
Danielsen, A. M. »
Fendrik, Fr. »
Flemmer, Alexander »
Frostholm »
Geede »
Hansen, Emanuel »
— Kai »
— Josef »
— J. P. C. »
— Maare F
— Niels S
— Otto »
Jensen, Søren »
Johansen, Andreas »
— Aksel »
Jørgensen, Hans »
— Sejer »
Knudsen, Knud »
Krüger, Chr. »
Larsen, Alb. »
— Emil »
— Harald »

Lundstrøm, O. S
Madsen, Anders »
— Christen »
Mortensen, Julius »
— Martin »
Nielsen, F. F. »
— Georg »
— Niels Simonsen »
— Olga »
Olsen, Jens »
Olsson, Oscar F
Petersen, Ingeborg S
— Jens »
— Frans »
— M. C. »
— N. P. »
Rasmussen, Harald »
— R. J. »
Rath »
Sandwall »
Sylling »
Søborg, Emma »
Søderberg »
Topp, Orla »
Bengtson T
Christiansen, Peter »
Christoffersen, Carl »
— A. V. »
Erickson, Hugo »
Hansen, Jean »
— Vald. »
Jensen, Reinhardt »
Petersen, Chr. »
Rossing, Vilh. »
Wetterstein, J. M. »
Widriksen, Chr. »
Winther, Sofus »
Bergenholz, Bertel H
Magnussen, Harald »
Dahrup, Johan St.
— Louis »
Dupont, Fr. »
Jensen, Alfred »
Bülow, Gunna K
Duhr »
Hermann, Karoline »
Johansen, Karoline »
Petersen »
Samuelsen »
Winther, Thora »
Madsen, N. N

»Papyrus« (1).

Jensen, Martin S

C. C. Petersen (4).

Ebstrup, Aksel S
Olsen, Louis T
— Thora K
Petersen, Margrethe »

P. Petersen (37).

Auener, Charles S
Bjørnstrup, Herbert »
Bruselius, E. »
Christensen, Chr. »
Christoffersen, Th. »
Hansen, P. O. »
Johansen, Louis »
Larsen, Knud »
Lund, C. V. A. »
Lystrup, L. »
Meisler, Carl »
Rasmussen, M. S. »
— Vilh. »
Steinhardt, E. H. »
Sørensen, M S. »
Andersen, V. E. T
Fjeldsøe, Emil »
Hansen, Aage »
Jørgensen, Vald. »
Kroll, E. O. F
Lundgreen, Aksel T
Melhede, J. H. »
Petersen, Robert »
Hesse, Emil H
Langwagen, Aksel »
Petersen, W. »
Køhler, Walther St.
Nowy, M. »

Bentzen, Agnes K
— Ingeborg »
Christensen, Freya »
Hansen, Hansigne »
Jansen, Emilie »
Jespersen, Oskara »
Poss, Augusta »
Worm, Christine »
Nielsen, Chr. N

Gislason-Petersen (1).

Olsen, J. W. S

Politiken (31).

Andersen, L. E. S
— H. C. »
Barnewitz, O. L. »
Bergenholz, Vald. Forretningsf.
Firring, C. F. S
Gercke, Marius »
Hammerich, C. S. »
Hansen, C. E. »
Jacobsen, L. R. »
Jensen, Joh. O. »
Jensen, P. »
Jørgensen, M. »
Kristensen, Ludv. »
Larsen, Niels »
Ludvigsen, O. F. »
Madsen-Schou »
Nielsen, Ludv. »
Olsen, Jul. »
Petersen, P. J. »
— P. L. F
Rasmussen, E. H. S
Ruff, Aug. »
Winkelmann, A. F. »
Larsen, Joh. T
Møller, Knud »
Nielsen, Ludv. »
Rasmussen, R. S. E. »
Ericksson, J. St.
Stancke, A. »
Kallenberg, N. H
Jensen, Ella K

Qvist (19).

Andersen, A. S. S
Hansen, A. E. »
— Aksel »
Larsen, Vald. »
Lund, Julius »
Nielsen, Sophus »
Carstensen T
Martinsen »
Nielsen, Chr. W. »
Wils »
Dyhr, Karoline K
Hansen, Franciska »
— Juliane »
— Louise »
Larsen, Hansine »
Petersen, Anna »
Larsen, Julius N
Lassen, Carl »
Lund, Th. »

Rasmussen & Olsen (7)

Flygenring, Georg S
Hansen, Anton Christian »
— Peder »
Lindberg, Vilhelm »
Sørensen, Martin Th. »
Jensen, Jens Aksel T
Olsen, Emil »

Rigsdagen (24).

Christiansen, Jens S
Clemmensen, A. »
Drasbæk, V. E. »
Grevlund, Herman »
Hansen, Chr. Emil »
— Lauritz »
Jensen, A. V. »
Jeppesen, H. C. E. »
Madsen, J. O. »
Nielsen, Joh. V. »
Philipsen, J. »
Rasmussen, Vilh. »
Sandberg, G. »

Schnabelrauch, Carl S
Bruun, Frode T
Hansen, Oscar »
Thorsen, Chr. »
Petersen, Lars H
Schnabelrauch, Vict. »
Andersen, Marie K
Christensen, Marie »
Larsen, Camilla »
Thystrup, E. N
Wulff, H. »

N. C. Rom (12).

Steffensen, J. A. S
Wichmann, Ludv. C. »
Lange, L. »
Meyer, F. A. T
Stephensen, Kai »
Frandsen, Anna K
Larsen, Carla »
Lund, Camilla »
Petersen, Else »
Skovgaard, Henriette »
Larsen, O. N
Petersen, C. G. »

Rosenberg (5).

Amtoft, C. C. A. S
Hansen, Niels Ad. »
Aas, Ludvig »
Møller, Thekla K
Prehn, Anna »

Schouw & Co.

Loll, A. N

Schultz (105).

Agerbech, Julius S
Berendt, Peter »
Berg, Ferdinand »
Bjarnason, H. »
Bomann, C. J. »
Buch, V. V. »
Clausen, Carla »
Daldorph, A. »
Ertel, Carl »
Hansen, Chr. »
— C. A. »
— Hermann »
— O. V. »
— Peter »
— H. C. R. V. »
— V. A. »
Heilmann, David »
Helms, Carl »
Helsted, Olaf »
Henriksen, G. F
Jacobsen, Chr. »
— V. C. »
Jensen, Thorv. »
Jeppesen, Peter »
Jørgensen, Jørgen »
Kofoed, Carl Fr. »
Krønche, Anna »
Larsen, Arnold »
— Chr. »
Lundberg, Carl »
Lüder, Paul »
Løhr, F. V. »
Meier, Ferdinand »
Mortensen, J. A. »
Nielsen, Marius »
— Niels »
— Sofus »
Olsen, O. J. »
Petersen, August F
— Gustav S
— Hulda »
— Jens Ove »
— Johannes »
— L. C. »
— Rudolf J. »
— Valdemar »
— Viggo »
Pico, Carl »
Rasmussen, Birgitte »
— C. C. L. »
— Ivar »
Roed, Emil »
Samuelsen, Edvard »

Schiött, Laurids S
Schlegel, Ernst »
Sonne, Jørgen »
Sommer, Peter »
Stiedl, Emil »
Svendsen, Oskar »
Sørensen, Arthur O. »
— Peter »
— Th. »
Vecht, Arnold »
Wrem, August »
Christoffersen, G. P. T
Collin, V. L. »
From, Th. »
Hansen, Einar »
— Theodor »
Holmqvist, A. »
Jensen, H. F. »
Olsen, Emil »
— Hans Chr. »
Petersen, Georg »
— N. C. »
— P. Aug. »
Prieme, L. »
Randrup, Charles »
Thomsen, Olaf »
Petersen, Einar H
Clausen, Fr. St.
Arntzen, Alma K
Christensen, Anna »
Hansen, Anna »
— Birgitte »
— Marie »
Hejberg, Christine »
Holm, Emma »
Jæger, Dagmar »
Larsen, Hansine »
Nielsen, Nielsine »
Onschultz, Anna »
Petersen, Carla »
Piculell, Selma »
Schmidt, Anna »
Schnabelrauch, Marie »
Aagaard, R. N
Hjorth, N. »
Madsen, C. »
Møller, C. A. »
Olsen, A. »
Petersen, G. A. »
Printzlau »
Schneider, R. »
Vedel, O. »

Schønberg & Co.

Schmidt, Bernh. Emil S

Sivertsen (7).

Heindorff, E. J. S
Larsen, Th. »
Christensen, K. T
Hansen, V. V. »
Jensen, Anna K
Otto, Franziska »
Damberg N

Social-Demokraten (37).

Andersen, Robert S
Bech, Hans »
Berschke, W. »
Bøttcher, A. F. »
Clasen, J. W. »
Hagen, H. F. D. »
Hallengreen, G. A. »
Hansen, Chr. »
— G. F. »
— N. C. A. »
— Westy »
Jensen, A. S. »
— F. »
— J. W. »
Jørgensen, W. F
Kryger, Chr. S
Milne, C. A. »
Madsen, F. K. »
Mortensen, J. M. Th. »
Møller, J. F. »
Nielsen, Carl »
— Orlof »
— Valdemar »
Petersen, Chr. »
— J. J. »

Sørensen, G. B. J. S
— A. O. Sørensen F
— Chr. Ludv. T
Hansen, Sofus H
Nielsen, Carl Martin »
Lüchow, Sofie K
Andersen, Th. Journalist
Bryn, Norman »
Wiinblad, E. Redaktør
Andreasen St.
Nielsen, Peter »
Petersen, Th. »

Sunnert (1).

Løfberg, Joh. Lauritz S

H. H. Thiele (59).

Christensen, Vald. S
Gravesen, Julius »
Hansen, Georg L. L. »
— Max »
Jensen, Charles »
— Otto »
Jeppesen, A. »
Petersen, Thorvald »
— V. J. »
Bech T
Dahlquist »
Eibye »
Fischer, C. »
Friberg, A. »
Gundersen, Th. »
Hansen, Aug. »
Nielsen, Carl »
— Chr. »
— N. P. »
Petersen, C. M. »
Sørensen, W. »
Thomsen, Carl »
Tronier »
Stephensen, Vald. F
Williamsen T
Larsen, Just G
Madsen, Ferdinand H
Samuelsen, P. C. »
Andersen, Agda K
Crone, Henriette »
Gejsert, Marie »
Gunnersen, Marie »
Hansen, Clara »
Hertz, Anna »
Jørgensen, Fransigne »
Lund, Olga »
Madsen, Ida »
Munk, Erasmine »
Nielsen, Anna »
Petersen, Louise »
Rasmussen, Alexandra »
Sørensen, Mathilde »
Andersen, N. P. N
Auener, V. »
Becher, A. »
Christensen, Alb. »
Hansen, Aage »
— H. C. »
Humle, A. »
Jensen, A. E. »
Kluge, C. E. »
Krause, C. »
Lethan, V. »
Lind, C. »
Nielsen, C. C. »
Petersen, L. »
Reis, A. »
Schneider »
Thorsen, Th. »

Thomassen (4).

Jensen, J. O. S
Nielsen, Svend »
Sørensen, Frithiof T
Petersen, Alfrida K

Trier (20).

Andersen, Chr. F
— Vald. S
Blumenthal, Aug. »
Hartwich, Laur. »
Jensen, Chr. »
— Enemark, Martin »
Johnsen, Ernst S
Klein, Chr. »
Liliegreen, Otto »
Møller, Hans »
Nielsen, Georg »
Olsen, Fr. Oluf »
Petersen, Vilh. »
Rasmussen, C. A. »
Samuelsen, Thorvald »
Kløve, Jens Hans T
Mathiesen, Oluf »
Wimmer, Ludvig »
Frølick, Emma K
Petersen, Amalie »

Truelsen (27).

Andersen, Christian S
Berg, Sverre »
Bruun, Frants »
Christiansen, Viggo »
Jacobsen, Georg »
Jensen, Valdemar »
Kreiner, Frederik »
Krøyer, N. T. »
Larsen, Emanuel »
Petersen, Andreas Anton Thorvald »
— Emanuel »
Suhr, Valdemar »
Sørensen, Otto »
Carlsen, Hjalmar T
Grønbek, Alfred »
Hansen, Edvard »
Holm, Peter »
Nielsen, Julius »
Wich, Henry »
Bülow, Astrid K
Christensen, Anna »
Fjeldsøe, Ragnhild »
Hansen, Agnes »
Knudsen, Valborg »
Sørensen, Emma »
Frederiksen, Hannibal Kemigr.
Michel, Frants St.

Valentin & Lund (5).

Hansen, H. P. S
Jacobsen, Jacob »
Lund, Aksel »
Gæde, Carl T
Ellingsen, Oda K

Vort Land (16).

Hansen, E. A. S
— Jens »
— Joh. »
— G. S. »
Langsted, Carl »
Nielsen, Chr. »
— Emil »
— Georg »
Rasmussen, P. V. »
Rosberg, V. »
Svendsen, Olaf »
Sørensen, F. O. »
Paulsen L. »
Petersen, Chr. »
Bentzen, Henry »
Samuelsen, Joh. »

Weiss (14)

Hansen, Henrik S
Jensen, Aksel »
Rosenberg, C. J. A. »
Rusch, Vilh. »
Strack, Vald. »
Sørensen, Chr. »
Weiss, Fr. P
Wittroy, C. F
Madsen, Carl T
— Jens »
Mikkelsen, Vald. »
Andersen, Olga K
Jensen, Anna »
— Astrid »

Wassmann (8).

Petersen, Thorvald S
Andersen, Hans T
Hansen, Alfred T
Olufsen, Alfrida K
Grøndahl, V. N
Hansen, P. »
Wassmann, J. »
Rasmussen, Th. »

Wennstrøm (2).

Lassen, Holger Sigvald S
Søndergaard, Petrea K

Winther (13).

Christensen, Carl Emil S
Due, Einar »
Hansen, F. O. »
Henriksen, Holger »
Jacobsen, Emil »
Jensen, Hans »
Kjerrumgaard, Alb. »
Nielsen, Christen »
Petersen, Johan »
Nielsen, L. A. T
— Georg Saxtorph-Hermansen St.
Winther, Carl »

Æresmedlemmer.

Brusen, P. T
O. Stephensen »
Lindberg N

Udenfor Trykkerierne.

Jensen, A. E., Bud
Kirschner, Restauratør
Rasmussen, Chr. L., Annonceentrepr.

Arbejdsløse (129).

Aaredsen, Frithjof S
Andersen, Einar »
— Jens Louis »
— Herman »
— Oluf »
Bremer, Oscar »
Carlsen, N. C. J. »
Christensen, Will. »
— A. C. »
— Viggo »
— Carl V. »
Clement, Skjold »
Clausen, Carl Chr. M. »
Dyva, Ove. »
Ebbesen, Lauritz »
Eltong, Chr. »
Fenger, Aksel »
Flemmer, Alex »
Frandsen, Hans Chr. »
Gütt, Chr. »
Gregersen, Herm. »
Hansen, Viggo »
— R. Fr. Wilh. »
— Albert Carl Chr. »
— Bøjle »
Jensen, Magda »
— Martin »
— O. A. »
— Laur. Chr. »
— Carl Chr. »
— Joh.s Otto »
Jacobsen, H. C. »
Johansen, Frits »
Jeppesen, Johannes »
Jørgensen, Albert V. »
Jepsen, Gustav »
Johnson-Buskerud »
Kjertmann, L. A. »
Kastoft, P. »
Kjelberg, Edv. »
Klein, Leonh. »
Larsen, Joh.s Imm. »
— Valdemar »
— Carl Chr. »
— Carl Vilh. »
Lang, Aksel »
Laursen, Peter »
Linnemann, Georg »
Madsen, Peter »
Merkel, Bendix »
Meyer, Roland »
Mogensen, M. A. »
Mortensen, M. C. S
Nielsen, Marius »
— Hans Chr. »
Nielsen, Anders »
— Aage »
— Peter Vilh. »
— H. P. Reuter Galvanopl.
— Soph. Chr. S
— Georg J. »
Nyberg, Gustav »
Olsen, S. C. E. »
— Charles »
Petersen, Otto »
— Otto Birger L. »
— Ole »
— Rottwitt- »
— P. Henrik »
— Poul Aug. »
— Hans Peter »
— Cornelius »
— William »
Sørensen, Jørgen »
— Halfdan »
Schmidt, Otto »
Schrøder, Aksel »
Søby, Antonius »
Sonne, Harding »
Thomsen, P. Friis- »
— Anton »
Wetterstein, Emil »
Wandrup, Aksel »
Weel, Th. »
Zebitz, Jacob Henrik »
Andersen, M. H. T
Bagge, Jens »
Christoffersen, V. »
Christensen, Alfr. »
Fevre, M. L. le »
Foss, Th. »
Gram, Gotfred »
Hansen, Carl Emil »
— Julius »
Jensen, Emilius »
— Salomon Chr. »
— Karl Edv. »
Jacobsen, Georg »
Kliin, Henry »
Lindahl, Oscar »
Mogensen, Richard »
Petersen, Carl Th. »
Studt, P. C. »
Svendsen, Fr. Carlos »
Andersen, Caroline K
Bergenholz, Elvine »
Christiansen, Pauline »
Hansen, Johanne »
— Carla »
Hain, Anna »
Jensen, Minka »
— Nancy »
— Marie »
Jørgensen, Marie »
Kjølby, Amalie »
Nahmesen, Martha »
Olsen, Anna »
Poulsen, Helga »
Petersen, Emmy »
— Dagmar »
True, Alma »
Braat-Petersen N
Drachmann, J. »
Hess, M. »
Jensen, Armand »
Juul, O. »
Kliim, H. C. »
Petersen, Sigurd »
Teller, J. »

Syge (33).

Andersen, J. Christoffer.
— Charles
Bang, Petra
Cortz, Alfred
Hansen, H. P.
— Aksel M.
— Chr. Emil
— N. C.
Johansen, Hans Joh.
Jensen, Johan
Jensen, Georg W.
Kjølbye, C.
Løvgreen, Sophus
Myhlendorff, J. M.
Madsen, M. C.
Nielsen, N. C.
Olsen, Jul. Aug. Viggo
Prieme, L. (sen.)
Petersen, N. Th. C.
— Chr. E.
— Nissen
— Siegfred
— P. J.
Randa, C. E.
Rasmussen, Jens Carl Ole
Sørensen, W.
Tnomsen, Th. A.
Wiinblad, Hugo
Fischer, N. N
Johansen, J. »
Schou, M. »
Stahrenberg »
Swendsen, W. »

Køge (17).

Filial: **Faxe** og **Storehedinge.**

262 Andersen, A. P. C.
1422 — Elisabeth (A), (1/2)
1606 — Jens
1371 Fischer, H. H. (A)
1212 Frederiksen, Carl V.
1562 Hansen, H. Thorsen
1735 — J. D. Thorsen (A)
798 Henriksen, Chr. J.
1771 — Paul
266 Jensen, Louis F. L.
1804 — N. Henr. (Faxe)
102 — Th. D. (A)
1275 *Jørgensen, Ch. Chr.
595 — Hans
1534 Müller, Carl Albert (Storehedinge)
733 Nielsen, Jens Fr.
935 Rasmussen, Fritz

Løgstør (4).

1656 Andersen, M.
1425 Pallesen, M. (A)
1285 Pedersen, Søren Chr.
1030 *Tuborgh, P.

Lyngby (7).

1220 Christiansen, N. P. F.
1458 Christensen, O. J.
1635 Frederiksen, Mads
1208 *Hansen, E. Johs.
1230 Jensen, Niels
1741 Nielsen, Alfred
1441 — Aage Th. (AL)

Maribo (5).

217 *Petersen, Henrik
1169 Lindhardtsen, M.
1625 Langhorn, Sofus (A)
1573 Madsen, Peter
1297 Rasmussen, Marius

Middelfart (6).

256 Gemynthe, J. H.
1499 Hændel, N. G. A.
38 Jørgensen, Harald
1177 *Larsen, H. P.
1520 Lauesen, Lauritz
36 Sørensen, C. B.

Nakskov (16).

1408 Due, C. P.
1163 Frederiksen, G.A. (S)
156 Hansen, P. Albrecht
1086 Hansen, Th.
1600 Jensen, Aksel
1107 — J. M.
1150 — Ludv.
1794 Jørgensen, Aksel
1696 — Carl
999 — Herm.
766 *Kragh, Ludv.
1306 Larsen, Viggo
1128 Luchow, W.
250 Nielsen, Bernh.
1431 Petersen, Peter Chr.
1070 Svendsen, C. Aug.

Nyborg (9).

941 Christensen, L. C.
1 Frederiksen, A. Th.
990 *Hansen, Chr. E.
1436 Jensen, Vilh.
223 Kryger, Carl
1343 Kloster, E.
1345 Nielsen, Th.
1077 Rasmussen, M.
1017 Thomsen, A.

Nykøbing F. (22).

1159 Andersen, Georg
617 Andresen, F. V. P.
1597 Christiansen, L. C.
653 *Frimand, O. F.
279 Gunnarsen, A. B.
1669 Hansen, J. N.
1344 — J. F.
214 Jensen, H. P.
1581 — H. A. V.
992 Jørgensen, L.
1684 Nielsen, A. H. (A)
588 — Fr.
991 — N. P.
1444 Nilsson, N. V. J.
1485 Nyegaard, F. A. S.
662 Olsen, C. C.
936 Petersen, P. A.
1239 — Carl
1036 Rasmussen, H. V.
1560 — C. Th.
1041 Røgind, J.
1281 Skaarup, J. E.

Nykøbing M. (10).

Filial: **Skive.**

1180 Andersen, Søren
512 Ebbesen, Henry
1380 Fog, Dan
880 Halse, Paul (AL)
163 Jensen, Salomon
1497 Johnsen, Marius L. (A)
1187 Jørgensen, Rasmus
656 *Nielsen, Mathias
1307 Petersen, Peter A. (A)
1538 Rasmussen, J. Chr. (Skive)

Næstved (48).

Filial: **Præstø.**

1283 Andersen, And. Vald.
982 — Sofus Emil (T)
239 — Vilhelm
729 Andreasen, J. Chr.
1608 Carstensen-Egeberg, E. J. (S), (Præstø)
315 Christensen, C. H. (P)
667 — Chr. Joh.
533 *— J. P.
949 — Julius
983 — Peter M.
652 Christiansen, H. Laur.
1734 — Johan Lauritz
863 Dideriksen, Chr. P.
905 Grevsen, P. August
1665 Hansen, Chr. (T)
678 — H. Chr.
240 — Hans
1035 — Hans Peter
234 — Henrik
1266 — J. Th.
243 — N. P. Chr.
1663 — M. Joachim (T)
241 Hermansen, Th. A.
242 Høyer, Knud
238 Ihlemann, Vilh.
918 Jensen, Carl Pagh
1440 — J. P. (S)
658 — N. Th. (P) (Præstø)
1550 — R. P.
1770 Johansen, Jens Martin (Kemigraf)
1638 Jørgensen, Marius

1178 Kann, Emanuel
534 Kristensen, A. M. (AL)
1432 Larsen, Henrik
886 — Lars Anders
1664 — Lars Peter
1096 — N. Fr.
1329 Madsen, M. J. Æ.
1253 Mønster, A. P.
232 Olsen, Ludvig
231 — Otto (AL)
1604 Olsson, Alfred
1185 Petersen, Eman. (T)
980 — Hans Peter
108 — Lorentz (AL)
1079 — Carl V.
1468 Rasmussen, L. P.
1154 Wollander, Fr.

Odder (6).

1723 Hermansen, Johannes
1683 Jensen, J.
1636 Kastrup, Hans Chr.
1549 Møller, Jens Marius
1501 *Olesen, N. Chr.
1287 Petersen, Anton

Odense (119).

Filial: **Faaborg.**

165 Andersen, Jul.
1330 — Th. E.
718 — A. J. (T)
1722 — N. P. (A)
1594 — Chr. M.
1453 Albertsen, Carl
1124 Bondesen, P.
1591 Belschner, Svend
1394 Bøttcher, A. L.
482 Christensen, H. P. (T)
1012 Christiansen, L. M. (Kem.)
181 Clausen, N. C.
1762 — Carl
1702 Cornils, Otto (T)
285 Duefjeld, N. Nielsen
1721 Date, J. H. V.
176 Eppler, G. E.
1390 Frederiksen, A. (T)
933 Frostholm, J. D.
1420 Grønvold, G. H.
191 Gjernyx, Hans (T)
849 Gutheil, H.
1293 Hey, Ejnar
1780 — Carl
166 Hansen, Louis
1029 — Marius
188 — Peter
963 — M. W.
962 — M. A. (T)
1643 — E. Stabell
1779 — Laurits (T)
1707 — Otto A.
1685 — Søren K.
1655 — Møller (A)
1455 — M. M. Søfeldt
1482 Henriksen, J. Chr.
998 — R. F. (T)
579 Hviid, Johs.
172 Ipsen, H. C. J.
171 Jeppesen, Herman
169 Jensen, P.
739 — Hans
1397 — P. (T)
1414 — Lorenz
1628 — Axel V.
1781 — R. (Faaborg)
175 Jørgensen, Ludvig (T)
1171 — Niels
215 * — Ernst
1434 — Frits P.
1561 Korsbang, H. K.
1048 Knudsen, Th. (P)
804 Lauritzen, M. J.
869 Løfquist, J. P.
183 Larsen, Fr.
959 — Carl
1072 — A. Jull
1257 — M. P.
1778 — L. P.
294 Marott, E. (AL)
189 Madsen, L.
110 Madsen, Fr.
720 — Fr.
1389 — M. L. (A)
1583 — C. O.
1693 — Vald.
195 Martens, E. (S)
708 Meyer, Johs.
816 Nielsen, Hans
168 — Chr.
179 — P.
198 — G.
203 — H. Sch.
817 — Johs.
210 — Nic.
1354 — N. J. P.
1507 — Chr. J.
1593 — G. Nellemann
1246 — L. Chr.
1694 — L. Chr.
237 Olsen, M.
801 — Oskar
684 — J. P.
170 Petersen, H. C.
815 — Chr. E.
547 — Jens (T)
192 — Anthon (P)
184 — Heinrich
819 — Victor
118 — N. C.
196 — Vilh. (S)
187 — P. E. (T)
1516 — Hvidhjelm
1699 — Carl (S)
180 Poulsen, Ferd.
1399 Porst, Jul. (A)
208 Rasmussen, L. D.
1474 — Alfr.
75 — Joh. E.
1513 — E. H.
167 — Hannibal
546 — N.
185 — Ferd.
1279 — Chr.
939 Ryberg, Chr.
367 Spilcker, O. (T)
717 Schwartz, W.
173 Søfeldt, J.
207 Sørensen, S. H. (P)
1449 Schmalfeldt, E. O. (T)
174 Schou, L. P.
1576 Schmidt, Vilh. (A)
1530 Simonsen, V. (Faaborg)
1456 Topp, C. V.
1548 Thillerup, C.
1768 Unger, J. C. C. (P)
719 Vennervald, Th.
504 Warberg, H. P.
551 Welblund, P.

Randers (49).

632 Abrahamsen, J. L.
128 Andersen, Chr.
1086 Arnø, A. Kr.
675 Andreasen, A. (T)
1595 — H. L.
672 — N. V.
1046 Augustenborg, A. J.
1043 Bagger, A. Chr.
132 Bang, P. H. L.
1435 Bech, A. J. (T)
141 Berg, Chr. E.
138 Christensen A. (S)
1415 — Christian
146 Dahlgaard, M.
711 Grouleff, Mart. E.
139 Hansen, H.
454 — H. Chr. Ed. (T)
1100 — Herm. Fr.
142 — M. L.
661 — N. Höwisch
148 — N. H.
724 Henriksen, N. (A)
607 Holzmann, Sofus
986 Hugger, Aug. Chr.
1406 Hundrup, H. S. (A)
1042 Jacobsen, Rud. S V.
1621 Jensen, Arn. Dion
1008 — J. Simon
143 Jochumsen, Alex.
606 Johansen, Chr.
1515 Jørgensen, O. K.
1672 Knudsen, Kr.
1003 Larsen, Andr.
1227 Malmstrøm, L. R. Chr.
1039 Nielsen, A. M.
1095 — N. K. (T)
1235 Petersen, F. M.
1790 Petersen, Joh. (A)
131 * — Jørg. (T)
1784 Poulsen, Jens
894 Randrup, J. A.
1643 Rasmussen, C. M. (T)
133 Sørensen, Ant. (T)
149 — Carl L. J.
1565 Thuesen, Rich.
145 Ungermann, Joh.
696 Westermann, A.
135 Woldum, A.
889 Wonsyld, M. J.

Ribe (7).

122 *Andersen, C. F. A.
1254 Christensen, J.
1133 Larsen, L. N.
976 Jensen, P. M.
1671 Jensen, A. M.
107 Mortensen, C. L.
692 Terkeldsen, R. (P)

Ringkøbing (17).

Filialer: **Lemvig, Struer, Holstebro, Ulfborg** og **Skern.**

205 Andersen, J. P.
1247 Andersen, P. M.
119 Christiansen, O. H.
1452 Christensen, Chr. N.
1622 Christensen, Svend
348 Frederiksen, H. P.
115 *Hansen, Rudolph,
1395 Heno, Laurids
1244 Højer, Laurids
1073 Jensen, J. N.
1409 Jeppesen, J. Chr.
1557 Larsen, Jacob
381 Larsen, Gustav
1736 Nielsen, Niels (A)
522 Stampe, Simon
1276 Schultz, Sophus (T)
1613 Sørensen, Thorvald

Ringsted (22).

Filial: **Sorø.**

875 Bendixen, B. (AL) (Sorø)
995 Duus, M. K.
823 Frederiksen, F. C.
1374 Hansen, E. (A)
1619 Ibsen, O. Theilmann, Sorø.
824 Jensen, H. P. (AL)
1654 Jensen Joh.s
216 Jensen L. A. (T)
1551 Johansen Chr. E.
220 Kristiansen K.
1065 Larsen Vald.
640 Mathiasen E.
783 *Mortensen G.
1618 Nielsen, Anton
1695 Nielsen, Anton
96 Nielsen, August
1561 Nielsen, Jørgen
1801 Petersen, Ludvig
586 Petersen, Mads
1747 Reher, C. H.
1494 Siesing, Joh. A.
106 Sørensen, Angelius

Roskilde (17).

571 *Andersen, W.
308 — N. P. (AL)
1316 — Sophie
841 Berthelsen, L.
1319 Carlsen, Th. (T)
1687 Christiansen, V.
1156 — C. C.
934 Hansen, P. C.
187 — W. (T)
1607 Jensen, N. C.
1605 — J. O.
1172 Nielsen, A.
768 Petersen, C. L.
952 — E.
1572 — W.
573 — H. (AL)
1411 — P. E. (A)

Rudkøbing (10).

Filial: **Marstal.**

831 Andersen, A. H.
1599 Andersen, Hans Chr.
1541 Hansen, C. C. G. (Marstal)
773 Hintze, O. R.
1460 Holm, Aug. Th. (M)
9 *Jakobsen, C. E.
1782 Juhl, Poul Rasmussen
1031 Madsen, C. M.
774 Nielsen, Rs.
771 Rasmussen, C. A.

Rønne (22).

74 Achen, C. P. M. (A)
1321 Blomberg, C. M.
1116 Hansen, Chr. N.
1336 — Hansine K.
1525 — Laura
1487 — Marius J.
1524 Hellisen, Alma Marie
201 Hildebrandt, R.
1338 Holm, Anna Oline
1624 Ibsen, Anna
1698 Ipsen, Holger
1680 Isberg, Thora A.
1333 Jacobsen, H. P. S.
1391 Jensen, A. H.
1117 Jørgensen, M. C.
1340 Kofoed, Karen K. Margr.
1670 Kofoed, Marie G.
969 Købke, H. P.
1115 Nielsen, H. P.
668 Nielsen, Niels (AL)
1334 Seier, J. A.
1332 *Steensen, F. L.

Silkeborg (11).

16 Bentzen, M.
778 Christensen, Jacob (AL)
461 — C. M.
1787 Frandsen, Valdemar
1164 Gaardsted, Pedersen
838 Grütter, Henrik
1443 Hansen, Diderik J.
568 *Jacobsen, W.
902 Madsen, P. (T)
1221 Mathiasen, Jens
14 Petersen, J. L.

Skanderborg (6).

726 Andersen, Carl
1360 Hallager, C.
1630 Hansen, C. E. (A)
11 *Jensen, Rud.
13 Lemos, V. de
1612 Larsen, H. P.

Slagelse (24).

Filialer: **Korsør** og **Skelskør.**

82 Abrahamsen, P. W.
680 Andersen, F. V.
781 Arleth, C. V.
923 Bendtzen, N. P.
1199 Bøtcher, H. H.
1617 Enggaard, Carl (Korsør)
1064 Guldager-Hansen (A), (Skelskør)
655 Hansen, J. A.
1053 — Blankholm
377 Honorè, H. A.
1092 Jacobsen, C. J.
1462 Jagd, J. J. (Korsør)
86 Jørgensen, J. A.
691 — R. Chr. (P)
1793 Larsen, H. J. H.
523 Lund, Martin
3849 Moosdorff, F. A.
1374 Nielsen, H. C.
89 Olsen, Carl
91 — Olaf E. (P)
194 Petersen, J. C. C.
865 — N. P.
585 *Pehrson, N. P.
968 Rasmussen, Chr. (Korsør)

Stubbekøbing (3).

51 Mørup, Niels
55 *Petersen, H. J.
39 Stæhr, Chr.

Svendborg (31).

Filial: **Ærøskøbing.**

77 Andersen, Ærø (P)
1427 — Carl Johan (Ærø)
1105 Beck, Theodor
1775 Braun, Gottlieb (T)
1305 Christiansen, Carl E.
72 Ditlevsen, H. P.
717 Gornitzka, Otto A. Chr. Lillie-
713 Godtfredsen, Chr. Alb.
61 Hansen, Edv. Emil Peter
1742 — Chr. Magnus Richard (T)
63 — Fedder (½ AL)
970 Jacobsen, Jul. Jensen
65 Jensen, Carl Fr. Vilh.
70 * — Søren
1363 Jerløv, Chr. Emilius
68 Johansen, J. P.
1299 Jørgensen, Carl Henrik (A)
1021 Knudsen, Einar Henning
1300 — Knud Vilh.
69 Madsen, H. Chr.
1162 — Hans Lauritzen
1749 Nielsen, Einar Carl Chr.
1492 — Johannes Laur.
1389 — Valdemar Chr.
1556 Petersen, Harald
1532 — Edvin
1387 — Theodor Marius
1531 Rasmussen, Louis Th. Klein (Ærø)
850 — H. P.
1535 — Rasmus Chr. (T)
1834 Schmidt, Chr.

Thisted (13).

*Andersen, Aug. (T)
1234 Andreasen, Oscar
42 Behr, Alb.
1795 Bisgaard, Chr.
1729 Ditlevsen, Ditlev
1200 Hansen, Hans H.
1267 — Marius E.
1403 Jensen, Michael
1454 Korsgaard, Mads
1328 Mortensen, Hans M.
1514 Mouritzen, Anton
1058 Nielsen, Henr.
1205 — Johannes (AL)

Varde (7).

1543 Bengtson, A. E. (A)
837 Grove, S. C. (AL)
1555 Hansen, H. H.
1447 Hovedskou, J. V.
1616 Nielsen, Niels Chr.
269 Petersen, J.
1007 *Poulsen, J.

Vejle (31).

1118 Andersen, A.
1465 Andreasen, A. M. (T)
897 Bäes, Ch.
1014 Boesen, St.
1272 Carlsen, J.
1326 Emborg, H. C. M. (T)
765 Fangel, P.
795 Feltendahl, N. G.
23 Frederiksen, M.
1752 Hansen, C. L. A.
1437 Holm, H. Chr.
763 Høyer, Carl
540 — J. Chr. (P)
317 Jacobsen, Chr. (AL)
818 Jespersen, M. V.
19 Jonassen, J. P.
1701 Lauritzen, Vilh.
989 Madsen, H. M.
1068 Mebus, E.
1792 Mønster, Th.
18 Nielsen, J.
1700 — M.
4623 Olsen, A. S.
1074 Petersen, Joh. P.
985 — P.
1312 — Th.
630 Rasmussen, R. C.
1195 Schmidt, S. J. M.
120 *Sørensen, J. P. (AL)
928 — N. C.
1238 Udbye, Chr. J.

Viborg (18).

996 Andersen, Georg
25 — M. C.
1207 Blom, Viggo
1052 Busch, P. J. (T)
200 Christensen, C. J.
1056 — P. C. Sjørslev (A)
1598 Hansen, N. C.
1044 Iversen, Theodor
1627 Larsen, Lars
1552 Lunding, J. P.
1623 Næser, J. E. A. (A)
1526 Pallesen, Niels (M)
1498 Petersen, K. E.
589 *Rasmussen, Johs. P. C.
1739 Schou, A. C. A.
1203 Schmidt, Peter
1536 Thostrup, Anders (A)
1141 Tjalve, L. P. O.

Rejsende (9).

1791 Andersen, Fredrik
1588 Hansen, Jens
1569 — J. L.
1511 Jacobsen, Mads Chr.
1527 Kassow, Thorv.
Svensk F., Lindstrøm, Gustav
Norsk F., Ormested Kr.
1718 Petersen, Chr. J.
5383 Rasmussen, Chr. Jul.
1001 Schou, Fr.
Svensk F., Stenquist, Gustav
779 Worm, Chr.
Norsk F., Wichmann, R. F.

Udmeldte (36).

Aggerholm, Otto Poulsen (AL) Nykøbing M.
Blom-Carlsen, C. C. Odense
Bendtsen, H. L. (AL) Hillerød
Berg, Vilh. Chr. (P) Kbhvn.
Clausen, Hans Th. (AL) Aarhus
Christensen, Chr. (P) Hjørring
Gadovius, H. C. C., Kemigraf (overgaaet til Litografisk Forbund) København
Frederiksen, Carl Vilh. (AL) København
Ferslew, C., Etatsraad
Hansen, H. (AL) Horsens
— Martin Chr. (P) København
Henriksen, Johan Henrik (P) København
Hirsch, Hartvig (AL) København
Jensen, Marius, Thisted
Jørgensen, N. P. (P) Aalborg
Jensen, Marie, Sætterske København
Ingvorsen, C. F. (P) København

Madsen, J. H. J., Horsens
Møller, P. H., Ringsted
Mogensen, Theodor (P) København
Nielsen, Rasmus, Aarhus
Nielsen-Nüberg, Chr. Nykøbing F.
Nielsen, Johan Ferd. (AL) København
Nielsen-Kolding, Frits Jul. (P) København
Nielsen, Hermann (AL) København
Olsen, P. C. J., Kemigraf (overgaaet til Litografisk Forbund) København
Petersen, P. J., Hjælpearbejder, København
Selmer, E., Aalborg
Thomsen, Thomas S., Aalborg
Thomsen, Thorvald, Kemigraf (overg. til Lithografisk Forbund) København
West, Petra Conradine, Sætterske, Rønne
Winther, Chr. (P) Kbhvn.
— Martin, Kbhvn.
Berthelsen, Rasm., Thisted
Børresen, S. J. P. (AL) Roskilde
Carlsen, C. E. (AL) Roskilde

Udslettede (36).

Andersen, Laurits, Maskinpasser, Aalborg
Bredahl, Alfr., Odense
Bruun, Vidar, Kbhvn.
Duckert, Sjang, Trykker København
Eynich, Knud, Kbhvn.
Fristedt, Louis R. L., Kbh.
Fricksen, Jens, Hjælpearbejder, København
Hansen, A. V. A., Kbhvn.
— Martin H., Slagelse
Hjorth, Carl Oscar, Kbhvn.
Hansen, Evald P. H., Trykker, København
Hansen Carl, Stereotypist, København
Hansen, Lars Mich. Em., Hj.-A., København
Jablonsky, Aage, Kbhvn.
Jacobsen, Emanuel B. H., København
Jensen, Chr., Faxe
Kretzchmer, Fr. Wilh., København
Larsen, Chr. Emil Kbhvn.,
Ludvigsen, Jul. G., Thisted
Lund, H. L., Esbjerg
Møller, Elna, Sætterske, København
Nendel, Hugo, Kbhvn.
Nielsen, Johan Carl, Kbhv.
— Adolf Vilh. do.
Nuppenau, Aage Jens, København
Nielsen, Niels Peter, Trykker, København
Nielsen, Carl Chr., Galvanopl., København
Petersen, Niels Peter, Trykker, København
Petersen, Gustav Oluf, København
Petersen, Carsten, Kbhvn.
Rasmussen, Hans Holger, København
Svendsen, Chr, Jul., Trykker, København
Sørensen, Wald. Emanuel, København
Sørensen, Chr. Sofus, København
Sørensen, O. S., Kolding.
Schelhase, Johan, Kbhvn.

Døde (14).

Andersen, Carl Peter, Hj.-A. København
Auchenberg, Vilh. Trykker, København
Hansen, Aage Aug., Trykker, København
Hansen, Alex. Laur., Hj.-A. København
Hansen, Ludv. Vilh., København
Hogreffe, Th. S. S., Bogense
Klinkhammer, Alfr., Trykker, København
Kleiner, Marius, Odense
Madsen, Adolf, København
Olavesen, Niels Carl (Æresmedlem) København
Petersen, A. Johannes, Silkeborg
Petersen, Niels Vilh., København
Rydahl, Jens J. Chr., Kbhv.
Wiinblad, Aksel Jul., do.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 30. Januar ordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden: Forhandlingsprotokollen, Regnskabet og Eventuelt. — Forhandlingsprotokollen og Regnskabet oplæstes og godkendtes enstemmigt. Under Eventuelt gav en Sygesag Anledning til en Del Diskussion. Et Medlem, der var under Lægebehandling for en Nyre- og Øjensygdom, havde tilsidesat Lægens Anordninger. Der var bleven korresponderet med Forretningsudvalget, som havde overladt Afdelingen at træffe en Afgørelse. Paa Forslag af Formanden, CHR. PETERSEN, vedtoges det enstemmigt at lade vedkommende Medlem slippe med en Paategning i hans Bog om, at Sygehjælpen var bleven ham frataget, fordi han havde ignoreret Lægens Anordninger.

Godt Halvdelen af Afdelingens Medlemmer var mødte. V. S.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 31. Januar. Der var kommen 13 Medlemmer tilstede. Til Sekretær valgtes JOHS. M. ANDERSEN.

FORMANDEN (Viggo Nicolaisen) oplæste Regnskabet, der balancerede med 250 Kr. Kassebeholdningen var 15 Kr. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Fra Slagelse Lokalafdeling var fremsendt en Opfordring om at nedlægge en virksom Protest mod den Fremgangsmaade, *Holbæk Amts Avis* benytter ved at forskrive Maskinsats fra *Slagelse-Posten*. — Det vedtoges at henvise Sagen til Forbundsstyrelsen. JOHS. M. ANDERSEN.

Husk Trykkerafdelingens Generalforsamling i Aften!

Nær og Fjærn.

En Bog om Københavns ny Raadhus. I Borgerrepræsentationens Møde forrige Mandag vedtoges det at yde Hr. Xylograf HENRIKSEN en Understøttelse paa 8000 Kr. til Udgivelsen af en Bog, indeholdende det ny Raadhus' Tilblivelseshistorie.

Den ny Sundhedsvedtægt, der er gældende for alle i Landet værende Bogtrykkerier, og som er udarbejdet af Fabriksraadet, er nu bleven stadfæstet af Ministeriet og træder i Kraft 1. April. Saasnart Pladsen tillader det, skal vi optrykke nævnte Sundhedsvedtægt i *Typ.-Tid*. Vi kan paa Forhaand meddele Kollegerne, at saasnart Loven træder i Kraft, vil megen gammel Slendrian forsvinde ud af Trykkerierne.

Nytaarsfest. Firmaet H. H. THIELE havde til Lørdag d. 6. Februar indbudt hele det mandlige Personale samt de gamle Pensionister, som ikke arbejder mere, til en Fest i Wivels Lokaler i Anledning af Nytaarsskiftet. Denne Fest forløb paa en overordenlig smuk og stemningsfuld Maade. Der blev holdt flere Taler, hvori der takkedes for Indbydelsen til denne smukke Fest, ligesom tre Sange, der var skrevne i Anledningen, blev afsungne. Hr. Wedege meddelte, at Festen blev afholdt som Tak for godt Samarbejde i det forløbne Aar, og at det var Meningen at fortsætte med en saadan Fest i de kommende Aar, hvad der selvfølgelig vakte stor Begejstring. Festen sluttede Kl. 12½ med en hjertelig Tak til Firmaets Ledere for den behagelige og gemytlige Aften, man havde tilbragt sammen. A.

Typografernes Karneval i Brønderslev. Hvad enten det er i Hovedstaden eller i Provinsen, saa har Typografferne et lykkeligt Greb paa at lave Karnevaler, saaledes læser vi i *Vends. Folkebl.* følgende om et Karneval, som Typografferne i Brønderslev afholdt den 30. Januar:

»Smækkende fuldt Hus var der til de Brønderslev Typografers Fest i Lørdags Aftes. Folk stod pakket som Sild i en Tønde. Revyen »Paa Jagtkompagniets Kontor« gik over Brædderne med Fart og Humør. De Begivenheder, som i det sidste Aars Tid har sat Folk i Bevægelse, Haandværkerfesten, Sogneraadsvalget osv. blev mindet i Sangene, og disse gjorde ikke mindst Lykke. En Del morsomme Masker og Komiker P. Hansen hjalp til at udfylde Aftenen, indtil Kl. 11. Saa begyndte de umaskerede at slide Brædder.«

Det bedste ved det hele var, at den lille Lokalafdeling fik et Overskud paa 90 Kr., som selvfølgelig straks tilfaldt Privatkassen til Understøttelse af rejsende Kolleger.

Dødsfald. Atter har Tuberkulosen krævet et Offer blandt Typograferne, idet vor Kollega JENS CARL OLE RASMUSSEN forrige Torsdag udaandede paa Øresundshospitalet efter i flere Aar at have gaaet og kæmpet mod Sygdommen. Rasmussen havde vundet sig mange Venner ved sin stille, elskværdige Optræden. Han begravedes i Tirsdags fra det katholske Kapel paa Vestre Kirkegaard. Rasmussen har af sin Begravelseshjælp skænket 100 Kr. til vor Hjælpekasse.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331**.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

5. Februar: *Horsens* og *Ribe*.
I Dag mangler *Bogense*.

København, den 10. Februar 1904.
FORRETNINGSUDVALGET.

Lægerne.

Hr. Dr. ESCHRICHT har atter overtaget sin Praksis.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Joh.s Elias Pedersen, udl. ½ 1904 hos Cato. Sigurd Max Emilius Petersen, udl. ½12 1903 hos Hoff (arbl., overg. fra Ny typ. Forening). Trykkerafdelingen: Einer Alfred Valdemar Christensen, udl. ½ 1904 hos Carl Lund.

Tiltraadte.

Provinserne: Fredericia, 1804, Niels Henrik Jensen (Freder. Av.). Nyborg, 1064, Fr. Guldager Hansen (Schønemann). Næstved, 1713, Joh.s Andersen og 1001, Fr. Skov (begge fra Rejse).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 988, J. V. Clasen til Udlandet. 2073, Frederik Hansen til Hillerød i Pl.

Provinserne: Køge, 1371, Hans Holst Fischer til Esbjerg i Pl. Fredericia, 1592, P. Petersen til Vejle i Pl.

Død.

København: 5333, Jens Carl Ole Rasmussen.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag *Punschegilde* for alle Medlemmer. — Næste Lørdag (Karnevalsaftenen) *intet Møde*.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Husk Generalforsamlingen *i Aften Kl. 8 pr. i Walkendorffsgade 22, St. t. v.!*
Styrelsen bedes møde Kl. 7½.
FORMANDEN.

ANNONCER

Typografernes Broderkreds
holder Møde Lørdag den 13. Februar Kl. 8 i K. F. U. M., Gothersgade 115 o. G. Indleder: Typograf E. Hjorth. Æmne: Matth. 5, 14. *Enhver Typograf er hjærtelig velkommen.*

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 19 FEBRUAR 1904 XXXI AARGANG

Voldgiftsretten i København.

Den 27. Januar 1904 holdt Voldgiftsretten Møde. Mødte var Rettens faste Medlemmer: Bogtrykkerne Berg og Truelsen samt Suppleanterne Jørgensen og Larsen og Typograferne P. Hansen, Oscar Johansen, K. Kiefer og Carl Nielsen.

Behandling af Sag Nr. $^{8}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Dagbladet *København*, som paa Grund af manglende Oplysninger var udsat fra sidste Møde, fortsattes.

Sagen drejede sig om, hvorvidt en i Bladet optagen Annonce »Meddelelse fra Varelotteriet« skulde betragtes som Rettelse af en ældre Annonce og udføres paa Timebetaling — hvad Indklagede havde paastaaet — eller om Annoncen — saaledes som Klageren havde nedlagt Paastand paa — maatte betragtes og betales som ny Sats.

Man opnaaede ikke Flertal for nogen Kendelse, og man besluttede derfor at lade Sagen gaa til Opmandens Afgørelse.

Derefter foretoges Sag Nr. $^{10}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Dagbladet *København*. Klageren havde under denne Sag paastaaet Indklagede dømt i Henhold til Bladsættertarifens § 6 til at godtgøre 3 Annoncer i Bladet *København* med Titlerne »Arenateatrets Variété, »Buddha The« og »Horsens Maltøl« med 100 pCt., medens Indklagede havde paastaaet sig frifundet, da Annoncerne efter Indklagedes Mening ikke faldt ind under anførte Paragraf i Tarifen.

Sagen blev udsat, da Retten fandt, at de tre Annoncer ikke burde have været sammenkædede. Samtidig udtalte Retten Ønsket om, at Sagen blev saaledes ordnet, at der betaltes 100 pCt. for Annoncen fra Arenateatret, 50 pCt. for Annoncen Buddha The og intet for Annoncen Horsens Maltøl, dog at Klichéen i sidstanførte Annonce godtgjordes med 20 Øre.

Derefter foretog man Sag Nr. $^{11}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Dagbladet *København*.

Der var rejst Spørgsmaal om, hvorvidt løbende Annoncer, der var forsynede med Streger paa enkelte Sider af Teksten, skulde godtgøres med 100 pCt. i Henhold til Bladsættertarifens § 6.

Da der ikke kunde opnaas Stemmeflerhed for nogen Kendelse, gik Sagen til Opmandens Afgørelse.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Onsdag den 3. Februar 1904 holdt Voldgiftsretten Møde, og de samme Medlemmer af Retten som ved forrige Møde var komne til Stede. Til Behandling forelaa 3 forskellige Sager, indanket af Dansk Typograf-Forbund imod Dagbladet *København*.

I Sag Nr. $^{12}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Dagbladet *København*, afsagdes følgende

Kendelse:

Under nærværende Sag har Klageren nedlagt Paastand paa, at Indklagede dømmes til at betale Sætterne 50 pCt. Godtgørelse for Sætningen af selve Teksten i en Annonce i Bladet angaaende »Udsalg til Spotpriser hos Charles Olsen«, idet denne Annonce efter Klagerens Mening falder ind under Dagbladssættertarifens § 5, der fastsætter denne Godtgørelse for Navnefortegnelser og lignende Sats. Klageren har endvidere henvist til, at Forholdet er ganske analogt med Forholdet under den af Retten den 16. Marts 1900 paadømte Sag Nr. $^{3}/_{1900}$ angaaende en Annonce fra Magasin du Nord, hvor Indklagede i Henhold til anførte § i Bladsættertarifen dømtes til at betale en Godtgørelse af 50 pCt.

Indklagede har paastaaet sig frifundet under Henvisning til, at den omhandlede Annonce ikke kan siges at falde ind under Bladsættertarifens § 5, da den ikke indeholder Navnefortegnelse, men derimod hele sammenhængende Sætninger.

Retten finder imidlertid i Henhold til de af Klageren anførte Grunde, at der bør gives denne Medhold i hans Paastand, og Retten dømmer derfor:

»Indklagede, Dagbladet *København*, bør til Klageren, Dansk Typograf-Forbund, paa vedkommende Sætteres Vegne betale en Godtgørelse af 50 pCt. for den skære Navne-Sats i den under Sagen omhandlede Annonce: »Udsalg til Spotpriser hos Charles Olsen«.«

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

I Sag Nr. $^{14}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Dagbladet *København* blev der derefter af Retten afsagt følgende

Kendelse:

Under nærværende Sag har Klageren paastaaet Indklagede dømt til at betale en Godtgørelse af 100 pCt. for en i Bladet optagen Annonce angaaende Herman Bangs Bog »Ludvigsbakke«, der indenfor den ætsede dekorative Ramme rummer en Tekst, til Dels Versaliasats, hvoraf atter en større Del er omgivet af en Stregramme; medens Indklagede har paastaaet sig frifunden under Hensyn til, at den dekorative Ramme er leveret Sætteren fiks og færdig, og at Ulejligheden ved at sætte den smalle Stregramme formentlig ikke kan vurderes til en Godtgørelse af 100 pCt.

Da den omhandlede Annonce imidlertid er en Rammeannonce, vil den i Henhold til Bladsættertarifens § 6 være at godtgøre med 100 pCt., hvorfor Retten dømmer:

»Indklagede, Dagbladet *København*, bør til Klageren, Dansk Typograf-Forbund, paa vedkommende Sætteres Vegne betale en Godtgørelse af 100 pCt. for den under Sagen omhandlede Annonce: Herman Bangs Bog Ludvigsbakke«.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Paa samme Møde behandledes til Slutning Sag Nr. $^{13}/_{1903}$, der drejede sig om, hvorvidt Sætterne, som af dem paastaaet, skulde have 100 pCt. Godtgørelse for en Annonce med Titlen »Herman Bangs Værker«, hvilket Bladet *Københavns* Redaktør bestred under Henvisning til, at Annoncen faldt ind under Bestemmelsen i Dagbladssættertarifens § 6, idet den hverken var en Rammeannonce eller iøvrigt afveg fra det almindelige.

Da det ikke lykkedes at opnaa noget Flertal for Kendelse, vil Sagen blive tilstillet Opmanden til Afgørelse.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Aar 1904 den 10. Februar Kl. 8 Aften holdt Voldgiftsretten Møde i Haandværkerforeningens Lokaler.

Mødte var Rettens faste Medlemmer Bogtrykkerne Berg, Truelsen og Witzansky og Suppleanten Simmelkiær samt Typograferne Berendt, Kiefer, Møller og Carl Nielsen.

Retten konstituerede sig under Ledelse af Bogtrykker Truelsen og valgte til Formand Bogtrykker TRUELSEN, til Næstformand Typograf CARL NIELSEN og til Sekretær Overretssagfører POUL MEYER.

Derimod udsattes Valg af Opmand til næste Møde.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Karnevalsdagen er Formanden optaget af dette, hvorfor han ikke træffes paa Forbundskontoret denne Dag, ligesom Kontoret om Aftenen er lukket.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 12. Februar i Valkendorfsgade 22. Dirigent: VIGGO HANSEN, Sekretær: M. TOFT.

1. Beretning. FORMANDEN aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, og mindede her om en vunden Volvgiftsretssag angaaende Erstatning for Makulatur, Trykkerne bør ikke uden videre betale alt hvad der forlanges, men mælde enhver Sag til Formanden. Der var endnu divergerende Meninger angaaende Forstaaelsen af den nye Tarif, særlig med Hensyn til Lønnen for ny udlærte. Taleren haabede, at Ny typ. Forening, der nu havde det ene Ben indenfor Forbundet, meget snart vilde faa Forstaaelsen af, at den helt og holdent maa slutte sig til dette. Sygekassens Styrelse var efter gentagne Protester fra vor Side ændret saaledes, at vi ogsaa var repræsenteret i Styrelsen. Beklageligt nok var der til vor Stiftelsesfest kun mødt faa af Medlemmerne, skønt alt var arrangeret meget billigt og iøvrigt var meget vellykket. Arbejdsløsheden havde ikke været mindre end tidligere Halvaar, en hel Del smaa Trykkerier beskæftiger slet ikke Trykkere. Sluttelig mindedes Taleren 3 i det forløbne Halvaar afdøde Medlemmer, Auchenberg, Carl Andersen og Aage Hansen, hvortil Forsamlingen sluttede sig ved at rejse sig. — ALB. SØRENSEN og JENS LARSEN talte derpaa om Besættelse af Rotationstrykkerpladser. — Beretningen godkendtes.

2. Regnskabet. FORMANDEN gennemgik de forskellige Poster paa Regnskabet, hvorefter Revisionen anbefalede at godkende det. — CHRISTIANSEN ønskede at faa oplyst, hvem de store Laan og Restancer paahvilede. — FORMANDEN oplyste derpaa, hvem Skyldnerne var, og efter nogen Diskussion om dette Æmne vedtog Generalforsamlingen, at der i dette Referat skal nævnes J. Kaaber, Centraltrykkeriet, og Jens Petersen, Odense, der end ikke betaler Afdrag paa deres Gæld. Regnskabet godkendtes.

3. Beretning fra Kontrahentforsamlingen. K. KIEFER aflagde Beretning, der enstemmig godkendtes.

4. Andragender. De sædvanlige Understøttelser til P. Brusen, A. Christensen og Enkerne Samuelsen og Kaiser bevilgedes.

5. Opstilling til Valg af Funktionærer. Til Formand opstilledes LAUR. JENSEN. Til Styrelsesmedlemmer JENS LARSEN og ALB. SØRENSEN. Til Revisor VALD. JØRGENSEN.

6. Bespisningen. Det vedtoges at give Styrelsen Bemyndigelse til at anvende et Beløb af indtil 100 Kr. til Bespisning af arbejdsløse i det kommende Aar.

7. Budets Løn. FORMANDEN foreslog paa Styrelsens Vegne en mindre Forhøjelse. Vedtoges.

8. Til at optælle Stemmesedler valgtes CHR. SØRENSEN og OSKAR HANSEN.

Eventuelt. En Forespørgsel af C. Petersen besvaredes af Formanden, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Ekstrakassen

holdt derefter Generalforsamling. Beretning og Regnskab blev meget hurtig aflagt og godkendt, samt Formand og Kasserer genvalgt. T.

Fælles Generalforsamling

af Forbundets københavnske Afdelinger afholdtes Søndag den 14. Februar i Haandværkerforeningens Lokale, Kronprinsesgade 7. Dirigent: CHR. HANSEN, Sekretær: M. TOFT.

1. Regnskabet for Oktober Kvartal. Hovedkassereren oplæste Regnskabet og tilføjede forklarende Bemærkninger ved de forskellige Poster. — P. BERENDT fremkom med en Forespørgsel om Sanatoriets Regnskab, der besvaredes af Kassereren, som henviste til Bergenholz. Foranlediget herved, rejste der sig i den kun lille Kreds af Medlemmer, der var mødt, en lille Diskussion om vor Aktie i Vejle Sanatorium, om Prisen for Indlæggelse af Fremmede paa vort Sanatorium og om Betimeligheden af at beholde dette eller ved gunstig Lejlighed at søge at faa det afhændet. Der var overvejende Stemning for det sidste. — Regnskabet godkendtes.

Eventuelt. P. BERENDT spurgte, om der ikke paa en eller anden Maade kunde skabes lidt mere Interesse for Fællesgeneralforsamlingerne, eventuelt ved Ophævelsen af de enkelte Afdelingers Halvaarsgeneralforsamlinger. — LAUR. JENSEN paaviste, at man ifølge Lovene ikke kunde afskaffe Afdelingernes Halvaarsgeneralforsamlinger, hvilket desuden ogsaa vilde have andre ubehagelige Følger. Der paafulgte en ret livlig Diskussion, hvorunder en tilstedeværende Revisor beklagede, at sidste Numer af vort Fagblad ikke havde indeholdt nogen som helst Meddelelse om Generalforsamlingens Afholdelse, og sluttelig vedtoges følgende Henstilling:

»Generalforsamlingen vedtager, at henstille til Forretningsudvalget, at give Kvartalsgeneralforsamlingerne mere Arbejdsstof, der kan bevirke mere Interesse for disse.«

Generalforsamlingen hævet. T.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt Søndag den 24. Januar sin ordinære Generalforsamling hos Restauratør Knudsen i Slangerupgade. Formanden, Typ. H. C. HANSEN, aabnede Generalforsamlingen og bød alle Velkommen og fremlagde derefter det reviderede Regnskab for Oktober Kvartal. Det ordinære Kontingent var 323 Kr. 50 Øre, i Rejseunderstøttelse var der udbetalt 25 Kr., i Understøttelse paa Stedet 76 Kr. 25 Øre, i Sygeunderstøttelse 106 Kr., andre Udgifter 9 Kr. 72 Øre, indsendt til Hovedkassen 132 Kr. 53 Øre. Regnskabet blev derefter enst. godkendt og underskrevet. Derefter gik man over til det næste Punkt paa Dagsordenen, som var Valg Formand, Næstformand, Revisor og Sekretær. Til Formand genvalgtes H. C. HANSEN, til Næstformand valgtes S. G. CHRISTENSEN i Stedet for V. Pheiffer, der ikke ønskede Genvalg. Til Revisorer valgtes i Stedet for L. Hansen og Schmidt, der heller ikke ønskede Genvalg, L. RASMUSSEN og GEORG LARSEN, og til Sekretær genvalgtes N. HORNUM. Formanden takkede derefter for Valget, hvorefter Dagsordenen var udløben. Til Stede var 9 Medlemmer. NIELS HORNUM,
Sekretær.

Brønderslev Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 1. Februar. Det reviderede Regnskab oplæstes og godkendtes. Kontingentet beløb sig til 83 Kr. og Hovedkassen blev den lykkelige Modtager af 57 Kr. 85 Øre. 13 Rejsende havde hævet 23 Kr. 75 Øre og den altid nødvendige Balance var hverken mere eller mindre end 98 Kr. — Typograf C. PETERSEN genvalgtes som Formand.

Privatkassens Kassebeholdning var svundet ind til 8 Kr. 75 Øre. Medlemmerne havde ydet i Kontingent 20 Kr. 75 Øre. Heraf havde 8 Rejsende faaet 10 Kr. og 19 Rejsende havde faaet Livsfornødenheder for 10 Kr. Formanden saa dog med Hensyn til Privatkassens finansielle Fremtid lyst paa Tingene, idet han meddelte, at det afholdte Karneval havde givet et Overskud af 90 Kr., som tilfaldt »hans private Kasse«. Og Medlemmerne følte sig betydeligt lettet ved denne behagelige »Terminsmeddelelse«. . . . X.

Nær og Fjærn.

Typografernes Karneval. Efter megen Spænding og en endnu ikke helt ophævet Nervøsitet over Kustymets Art og Udseende, men med funklende Glædesforhaabninger til en Nat uden Sidestykke, er vi nu naaet til Længslernes Ophør, og i Morgen Kl. 7½ er alt parat. Dørene i Koncertpalæet smækkes op, Gardens Musikdirektør griber Taktstokken og med en pompøs Ouverture til det »Sus i Vingefanget«, Programmet har fastslaaet, fylder den glade og forventende Skare Palæets samtlige Lokaler og danner én stor Familje, der fryder og glæder sig over og med hverandre. Og det er Kærnepunktet ved Typografernes Karneval gennem Aarene. Paa Dansens Hvilestationer optræder Fornøjelsens Koryfæer, i Folkedans, Trolddom, Sang og Musik, omrammet af Vinterhavens Tillokkelser og Malerkunstens Draperier. — — Kun et Par Ord — de sidste — forinden: Fæst Billetten paa Brystet med en Sikkerhedsnaal, naar De gaar hjemme fra og tag Kuponen i Haanden til hurtig Aflevering ved Indgangen.

Paa Grund af indtrufne Omstændigheder vil de tvende i den store Sal stedfindende Præstationer blive ombyttede, saaledes at *Folke- og Nationaldansene*, udførte af 16 Drenge og 16 Piger, finder Sted Kl. 11½, medens *Sort Ubegribelighed* passerer Kl. 10.

Typografernes Sanatorium har haft den store Glæde at modtage fra Fru Etatsraadinde Jespersen et hendes afdøde Søster Frk. Leschley tilhørende Fortepiano, paa hvilket vor faglige Komponist, H. J. Johansen, bekendt fra sin ved sidste Karneval komponerede »Gutenberg Marsch«, daglig spiller og paa hvilket han nylig har fuldendt en ny Komposition med Titel: »Tuberklernes Flugt over Vesterhavet«, som mellem Patienterne gør stormende Lykke.

Foruden de tidligere anførte Sanatoriet velvilligt tilstillede Dag- og Ugeblade, faar Patienterne nu yderligere Agrardagbladet, Dannebrog, Kristeligt Dagblad, Folkets Avis og Middagsposten.

Fra sin første Tid har Sanatoriet som bekendt stadig faaet Politiken, Social-Demokraten og Illustreret Familie-Journal.

Lock-out i Bogbinderfaget. Bogbinderlavet i København har paa en Generalforsamling i sidste Uge ment at burde vedtage at bemyndige Lavsbestyrelsen til at dekretere Lock-out for alle Medlemmer af Bogbinderforeningen af 1873 saa hurtig ske kan, naar man iagttager det i Overenskomsten af 5. September 1899 foreskrevne Varsel, og den samme Beslutning har Bogbindermestrenes Centralforening for Provinserne ligeledes vedtaget paa en Generalforsamling i Odense den 14. Februar, hvor 14 Byer var repræsenteret.

Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse har sanktioneret Bogbinderlavets og Centralforeningens Beslutning, hvorefter Lock-out'en skal træde i Kraft Lørdag den 5. Marts.

Typografernes Stiftelse. Udover de i sidste Aarsberetning anførte nye Aarsbidrag fra Hr. Etatsraad C. FERSLEW 25 Kr. og Politikens UDGIVERE 20 Kr., har Hr. Kancelliraad LAUR. MADSEN tegnet sig for 10 Kr. aarlig. De af Hr. Justitsraad F. DREYER skænkede 500 Kr. er omsatte i 4 % Københavns Kreditforenings Obligationer, hvad der yderligere gav Kassen en Merindtægt af 28 Kr. 59 Øre. Naar hertil, som alt meddelt, kommer, at alle de 89 Lejligheder i Boyesgade er udlejede til April Flyttedag, og kun et Par Stykker er ledige i Victoria- og Istedgade, at Prioritetsforholdene om nogle Dage er bragt i Orden — forhaabenlig uden altfor stort af Krigen mellem Japan og Rusland foraarsaget Kurstab —, hvorved Assurancelaanene afvikles og Haandværkerne i alt væsentlig betales; saa turde — under Forudsætning af stadig Tilslutning af nye Medlemmer og Bidrag fra Venner og Velgørere — Fremtiden for Typografernes Alderdomshjem være tegnet lys og sikker, til Glæde for dem, der har arbejdet og interesseret sig for den store Plan, til Gavn for dem, hvem Hjemmene er bestemte for.

De kvindelige Trykkeriarbejdere afholder den 8. Marts 1904 6-aarig Stiftelsesfest. Til denne kan ethvert Medlem fra 1. Marts gratis afhente 2 Billetter; iøvrigt henviser vi til et nærmere Program.

Da man agter at lade afholde en Avktion og at anvende det indkomne til Fordel for en Fane, anmodes indtrængende Enhver med lidt Interesse og Tid at give deres Bidrag til en eller anden Genstand, til Eks. et lille Haandarbejde eller lignende, og snarest give Meddelelse til Formandinden, Christine Buus, Holbergsgade 15 4.

Næstved Lokalafdeling holdt i Lørdags Aftes i Enkefru Bendtsens Lokale en festlig Sammenkomst, ved hvilken der herskede en gemytlig og fornøjelig Stemning. Kl. 10 opførte den dramatiske Forening »Thalia« Sang-Farcen »Rosamunde« eller »En Misforstaaelse«, som vakte stormende Begejstring. Kl. 1 samledes Deltagerne til et fælles Kaffebord. Efter at Formanden, Typograf J. P. CHRISTENSEN, havde budt Velkommen, talte Typograf AUG. GREVSEN for Dansk Typograf-Forbund samt Typograferne JUL. CHRISTENSEN og CHR. HANSEN henholdsvis for Damerne og Foreningen »Thalia«. Imellem Talerne blev ikke mindre end 7 originale Sange afsungne, ligesom »Midnats-Posten«, der udelukkende indeholdt Vittigheder til Gutenberg-Sønnerne, blev omdelt. Kl. 6 Søndag Morgen skiltes Deltagerne i Bevidsthed om at have tilbragt en behagelig Sammenkomst. —n.

Folkeuniversitetsforeningen har paabegyndt sit Foraarssemester for 1904, der bl. a. byder paa et saa aktuelt Emne som 6 Foredrag: »Om Radium og beslægtede Stoffer samt nyere Opdagelser om Straaler.« Et begrænset Antal Adgangskort kan gratis afhentes paa Forbundskontoret.

Indvielsesfest. Samtlige Arbejdere i J. H. Schultz Bogtrykkeri var i Lørdags Aftes af Hr. Direktør Fæster indbudt til en Indvielseshøjtidelighed i de ny Lokaler i Niels Juelsgade 10. Efter at alle vare samlede og Hr. Fæster havde budt Velkommen, serveredes Smørrebrød, Snaps og Øl, hvorefter Personalets eget Sangkor og egne Solister underholdt Selskabet et Par Timer. Aftenen sluttede med Bal, under hvilket der serveredes forskellige Forfriskninger. I Festen deltog Fru Justitsraadinde Haastrup-Schultz med Familje. O. H.

Arbejdernes Teater paa Enghavevejen opfører i denne Tid for et tæt besat Hus de to muntre Stykker, Fritz Holsts »Svigermoder« og Hostrups »Familjetvist eller det mærkværdige Aar«, som ved hver Opførelse modtages med stormende Bifald. Vi kan paa det bedste anbefale Kollegerne at tilbringe en Aften i Arbejdernes Teater.

»Nordisk Boktryckarekonst« Nr. 12 er udkommet, hvormed 4. Aargang er sluttet.

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn hos Hovedkassereren, Hr. Chr. Østergaard, fandtes i Forbundets samtlige Afdelinger en Beholdning af Kr. 148,750.87, som fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 41,000.00
Aktier (Vejlefj. Sanat.)	- 500.00
Sparekassen	- 107,113.29
Kontant	- 137.58
Ialt	Kr. 148,750.87

I Den typografiske Forening (Sætterafdelingen) fandtes en Beholdning af Kr. 23,345.65, nemlig:

Obligationer	Kr. 10,000.00
Aktier (Stjærnen)	- 1000.00
— (Arb. Livsforsikr.)	- 462.00
Sparekassen	- 11,114.38
Kontant	- 769.27
Ialt	Kr. 23,345.65

hvilket er i Overensstemmelse med Bøgerne. Obligationer og Sparekassebøger eftersete.

København, den 2. Februar 1904.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH.
ALB. MICHELSEN. EM. PETERSEN.

Typografernes Stiftelse.

Ved et Dags Dato hos Kassereren foretaget Kasseeftersyn fandtes en Beholdning af Kr. 42,816.37, nemlig:

Deponeret hos Firmaet Brdr. Trier	Kr. 24,836.02
Obligationer	- 14,600.00
Detailhandlerbanken	- 2,822.73
Landmandsbanken	- 473.97
Kontant	- 83.65
Ialt	Kr. 42,816.37

Dette stemmede med Bøger og Bilag.

Boyesgade 3, den 14. Februar 1904.

JUL. ANDERSEN. SIGW. LUNDBERG.

Medlemsfortegnelsen.

Følgende Medlemmer var forglemt i den i forrige Nr. offenliggjorte Medlemsfortegnelse:

København.

Brockmann:
Brockmann, N. C. P

Cato:
Siems, Carsten T

Hoff:
Nielsen, Bendt S

H. P. Laursen:
Olsen, Aksel Martin S
Sørensen, Anton »

Carl Møller:
Rantzau, Carl Vilh. S

Udenfor Trykkerierne:
Brockmann, J. P. Journalist
Lauritzen, Peter Agent

Syge:
Rasmussen, Aage

Provinserne.

Kolding:
1076 Stecker, Emil T

Sanatoriet, Fredensborg:
1393 Christoffersen, Rasm. P. L. S
1537 Markussen, Thorv. Chr. »

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 2. Februar.

1. Fra det internationale Sekretariat forelaa Meddelelse om de opnaaede Fordele i Tessin, og at den ungarske Bevægelse forløber gunstigt, idet der er underskrevet for ca. 1000 Medlemmer samt for det franske Forbund om indre Forhold.

2. Fra 4 Kolleger i den amerikanske By Blair, Nebraska, forelaa Anmodning om at hindre Tilgang dertil, da Arbejdsforholdene var af den Beskaffenhed, at de saa dem nødsagede til at nedlægge Arbejdet. — Efter senere indløben Meddelelse er Forholdene ordnede.

3. Fra Københavns Bogtrykkerforening forelaa Meddelelse om Valg af Medlemmer til Voldgiftsretten; til faste Medlemmer er valgt for Gruppe *A*: M. Truelsen; *B*: V. C. Berg, og *C*: H. Witzansky. Til Suppleanter: *A*: Vald. Carlsen og C. J. Kihl; *B*: Axel Simmelkiær og G. L. Lind; *C*: P. W. Larsen og Aage Jørgensen. — Til Ffterretning.

4. Regningen paa Trykningen af de nye Tarifer forelaa atter. — Anvises.

5. Georg A. Bach, I. Cohens Bogtr., ønskede en Erklæring fra Forretningsudvalget om, at dette forpligtedes til at overholde Tarifen før han kunde afgive Underskrift paa Tarifen. — Da denne Undtagelsesstilling ikke kan gives den Enkelte, maa Underskrift paa Tarifen forlanges uden noget Forbehold.

6. Et Par Firmaer havde nægtet at underskrive paa Tarifen for Hjælpearbejdernes Vedkommende. — Man underskriver paa hele Tarifen, i modsat Tilfælde blokeres de vedkommende Firmaer.

7. Et Lærlingeforhold undersøges nærmere.

8. Et Tarifforhold for en Stereotypist i et herværende Middagsblad undersøges nærmere. — Et lignende Forhold i et andet Blad undersøges ligeledes.

9. Paa given Anledning besluttedes det i Henhold til Tarifen, at Arbejde paa Helligdagsnætter for Bladtrykkere skal godtgøres med en ekstra Natløn + 75 pCt. foruden den ordinære Ugeløn.

10—14. Forskellige Tarifsager diskuteredes og Beslutning toges.

15. Et uarbejdsdygtigt Medlem af Ny typ. Forening kunde ikke tjene Minimallønnen, hvorfor vedkommende Firma havde tilbudt en mindre fast Løn som Korrekturaftrækker. — Sagen indberettes til Bogtrykkerforeningens Formand.

16. Det samme var Tilfældet med et ældre Medlem af den københavnske Sætterafdeling. — Indberettes ligeledes.

17. Unger & Knudsen (Reklametrykkeriet), Odense, og S. H. Sørensen, Odense, havde underskrevet paa Tarifen. — Til Efterretning.

18—24. Tarifsager fra Provinserne diskuteredes og Beslutning toges.

25. Fra Viborg forespørges, om et Flyttelaan, stiftet 1902, kan ombyttes med Understøttelse paa Stedet. — Nej.

26. Fra en Provins-Afdeling forespørges, om et Medlem vedblivende kan staa paa Opsigelse, saaledes at Vedk. kan antages paa 1 à 2 Dage. — Ja, naar der ikke sker Misbrug.

27. Angaaende Betaling for Udskydning til tredje Korrektur henvistes til Forhandling med Bogtrykkerforeningens Forretningsudvalg.

28. Sætterafdelingens Styrelse havde besluttet at indsende den i et tidligere Møde omtalte Sag til Voldgiftsretten. — Til Efterretning.

29. Chr. E. Larsen, der i sin Tid blev udelukket af Organisationen for utilbørlig Optræden i Foreningslokalet, ønskes optaget paa Henstilling af Afdelingens Styrelse og i Henhold til forskellige af Afdelingen trufne Bestemmelser. — Tilstodes.

30. Sætter-Afdelingens Styrelse henstiller til Forretningsudvalget at lade Forbundsstyrelsen udtale sig om Forstaaelsen af § 40 i Forbundslovene. — Henvistes til førstk. Forbundsstyrelsesmøde.

31. Paa given Foranledning vedtoges det, at al Restance maa være betalt før Understøttelse kan gives og at Restance ikke kan afdrages i Understøttelsen.

32. Der forespørges, om et kvindeligt Medlem i Svangerskab og som er arbejdsløs, har Ret til Understøttelse indtil hun føder. — Ja, og atter Ret til Understøttelse fra 5. Uge efter Fødslen.

33. Et kvindel. Medlem havde 3 Dage efter en Fødsel modtaget en Plads, som Vedkommende dog ikke kunde bestride, og havde derefter forlangt Arbejdsløshedshjælp. — Da Vedkommende i Henhold til Fabrikloven skal være sygemeldt og ikke maa arbejde, nægtedes hende videre Understøttelse.

34. Et Medlem, der kun har betalt 2 Ugers Kontingent efter Læretidens Ophør, spørger, om han kan faa 3 Kr. pr. Dag i Sygeunderstøttelse. — Skal være arbejdsdygtig og have betalt Kontingent i 6 Uger.

35. Et Medlem var i Ringsted gaaet ind hos en Læge og faaet en Tand trukket ud, hvorefter han havde ladet Lægen tilstille Dansk Typograf-Forbund en Regning. — Kan ikke betales.

36–37. To Medlemmer i Provinserne havde ikke efterkommet en Læges Ordre, hvorfor Sygehjælpen var frataget dem.

38—39. To Medlemmer i Kolding nægtedes Understøttelse paa Grund af overdreven Nydelse af Spiritus, og for den enes Vedkommende anvises ikke oftere Plads fra Anvisningskontoret.

40. Medlem Nr. 1016, Verwohlt, Hjørring, er død. — 300 Kr. anvist.

41. Et Medlem i Vejle, som delvis er gaaet over til andet Erhverv, ansøger om kun at betale Kontingent til Syge- og Begravelseskassen i Henhold til § 85. — Nej, § 85 vedrører kun Medlemmer i den statsanerkendte Kasse i København. SEKRETÆREN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Mandag den 1. Februar

Formandinden bød den nyvalgte Styrelse Velkommen. — En Sag fra Centraltrykkeriet henvistes til Voldgiftsretten. — Et Medlem havde modtaget Arbejdsløshedsunderstøttelse under sin Sygdom; henvistes til Forretningsudvalgets Afgørelse. — Til at arrangere Stiftelsesfesten valgtes Fru Buus og Alfrida Petersen. — Det vedtoges at udsende Lister til frivillige Bidrag til Anskaffelse af et Banner.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Trykkeriarbejder O. Duchert (H. Meyer). Sygeafdelingen: Sætterlærling Thomas Chr. Emil Jeppesen (Luno).

Provinserne: Aalborg, Hjælpearb. Hans Peter Andersen (Aalborg Tidende).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1411, Peder Emil Pedersen (»København«) fra Roskilde. 1763, Bahnson-Lassen (arbl.) fra Rejse. 1087 (Norsk Centralf.), Peter Sannæs (Rosenberg) fra Rejse.

Provinserne: Hillerød, 1878, Fr. Hansen. Odder, 1805, Anthon Thomsen. Vejle, 1592, P. Petersen (Amtsavisen). Rudkøbing, 1299, Carl Henr. Marius Jørgensen (Langel. Avis). Hjørring, 1497, M. L. Johnsen (Hj. Amtstid.). Brønderslev, 1649, Anders Marius Andersen (i Pl.). Hobro, 1375, Sofus Hansen fra Aarhus (syg). Esbjerg, 1371, Hans Holst Fischer (i Pl.). Fredericia, 8009 (Svensk Forb.), H. R. Holmqvist (syg).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 5383, Chr. Jul. Rasmussen til Slagelse i Pl. 1109, Carl Einer Christensen (arbl.) paa Rejse. 3228, Peter Chr. Kastoft (arbl.) paa Rejse). Trykkerafdelingen: Alfred Christensen (paa Rejse).

Provinserne: Roskilde, 1411, P. Emil Petersen til København i Pl. Nykøbing M. (Skive), 1538, J. Chr. Rasmussen til Lemvig i Pl. Odense, 1502, Cornelius Petersen (paa Rejse), 1643, E. Stabell-Hansen til Aarhus (arbl.), 1721, Vilh. Date paa Rejse og 1593, Gerlak N. Nellemann til Brønderslev i Pl. Vejle, 1465, A. M. Andreasen og 1272, Jens Carlsen, begge arbejdsløse til Aarhus. Brønderslev, 1559, Alfred M. Christensen til Hjørring (arbl.). Esbjerg, 1755, Oscar M. N. Westermann til Kolding (Vejen) i Pl.

Udslettede for Restance.

København: Trykkerafdelingen: Bernhardt Hansen.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Udmældt: V. Jensen (Rom), overgaaet til anden Livsstilling).

Død: Jakobsen, H. C.

ANNONCER

En Typograf,

godt inde i saavel Akcidens- som Annonce-, Værk- og Avissætning, søger en vellønnet Plads. Vedkommende, som tidligere har været selvstændig, kan ogsaa paatage sig at bestyre et mindre Trykkeri.

NB. Kendskab til Trykning haves.

Billet mrkt. »65« modtager Ekspeditionskontoret.

En Fluesmækker

eller anden lille **Bogtrykmaskine** ønskes til Købs.

Bogtrykpresse, 24 × 17, ønskes solgt hurtigt. Sælges billigt. Billet mrkt. »444« modtager Ekspeditionskontoret.

Byggeforening.

To solide Medlemmer kan optages i en Forening, som har bygget Halvdelen af Husene; Resten bliver bygget til Sommer. Man bedes henvende sig *Lille Enghavevej 8 B, 1. tilh.*

Arbejdernes Livsforsikring.

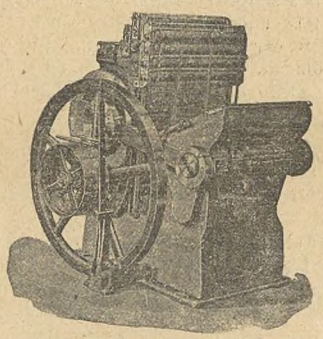
Forlang Tarif og Oplysninger paa Forbundskontoret.

Kafé „Boulanger“

(Typografernes Bespisningslokale),
Kompagnistræde 43,
er aaben Karnevalsmorgenen fra **Kl. 4.**
Stort Udvalg af forskellige delikate Frokostretter.
Alle Ølsorter føres.
Ærb.
S. SØRENSEN.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF
KJØBENHAVN K.
Telefon 39.
Fagforretning.
Største Lager af Utensilier.
Valsemassefabrik.

Arends & Voigt
Kompagnistræde 21.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 26 FEBRUAR 1904 XXXI AARGANG

Voldgiftsretten i København.

Aar 1904 den 17. Februar holdt Voldgiftsretten Møde. Mødte var Rettens faste Medlemmer Bogtrykkerne Berg, Truelsen og Witzansky samt Suppleanten Kihl og Typograferne Kiefer, A. Møller og Carl Nielsen samt Suppleanten I. C. Christiansen.

Til Opmand for Retten valgtes enstemmig Hr. Kontorchef i Nationalbanken Juhl.

Efter at man havde vedtaget Forretningsorden for Retten foretoges:

Sag Nr. $^{1}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Bogtrykker Lydiche som Mandatarius for Enkefru Anna Birch.

Sagen drejede sig om, hvorvidt en Typograf, der var udlært den 1. Avgust 1903 i Enkefru Birchs Trykkeri, og som stadig arbejdede der, skulde have 23 Kr. eller 24 Kr. i ugentlig Løn.

Da der ikke kunde opnaas Flertal for nogen Kendelse, henvistes Sagen til Opmanden.

M. Truelsen.

Poul Meyer.

Fra Sekretariatet.

Paa Foranledning af det østrigske Forbund er følgende Bestemmelse vedtaget med Hensyn til Gensidigheden: »Gensidige Foreningers Medlemmer, som først begynder at betale til bestemte Understøttelsesformaal paa et andet Forbunds Omraade, fordi der i Moderforeningen ikke findes særlige Kasser, opnaar først Ret til Understøttelse, naar de har overskredet den fastsatte Karenstid i det Forbund, hvor det første Kontingent er erlagt til den i Betragtning kommende Understøttelsesgren.«

— Sekretariatet opfordrer de forskellige Forbunds Styrelser til at indsende en Fortegnelse over de Landsdele, hvor der plejer at optræde Sumpfeber. Ligeledes ønsker Sekretariatet at vide, hvilke Egne eller Strækninger, der paa visse Tider af Aaret af en eller anden Grund kan være farlige at passere for de Rejsende, f. Eks. som Følge af store Snemasser eller Lavine-Nedstyrtninger. Svarene vil derefter blive offenliggjorte.

— Angaaende Lønbevægelsen i de ungarnske Provinser meddeler vedkommende Forbunds Styrelse: I Ungarn findes der Bogtrykkerier i 289 Byer, hvor der tilsammen arbejder 2081 Svende. Tarifen er indtil nu indført i 77 Byer med 1326 Svende. I de 212 Byer, hvor det endnu ikke er lykkedes at gennemføre Tarifen, arbejder altsaa 755 Svende. Afspærringen af Landet ophørte den 7. Februar, skønt Bevægelsen endnu ikke er afsluttet. Paa Sekretariatets Opfordring om at yde frivillige Bidrag til Ungarerne, er følgende Beløb indkomne: Schweiz Fr. 200, Frankrig Fr. 100, Bulgarien Fr. 20, Østrig Kr. 2500 og Elsass Mark 100, tilsammen Fr. 3070.

— Til de Strejkende i Tessin indkom der ialt Fr. 2772.58.

— Bogtrykkerne i det franske Schweiz vægrer sig ved at forhandle om en ny Tarif, der indeholder Forslag om Afskaffelse af Beregning. Forbundet opfordrer nu Lokalforeningerne til at fremkomme med nye Forslag.

Nutid og Fremtid.

Faar vi en Landstarif med virkelige Fremskridt, saalænge vi bliver staaende under De samvirkende Fagforbund?

I.

Uagtet det jo langt fra er særlig behageligt, naar man efter Dagens Arbejde kommer hjem — træt og uoplagt — at skulle gaa i Lag med at skrive Ting, der fordrer omhyggelig Omtanke og ikke saa lidt Anstrængelse, saa vil jeg dog se bort fra dette i Betragtning af nærværende Sags Vigtighed for mine Fagfæller og vor Organisation, idet jeg gaar ud fra, at det store Flertal af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer, Provinsianere som Københavnere, Mænd og Kvinder, vil skænke Spørgsmaalets Behandling den Opmærksomhed, som dets enorme Betydning har Krav paa.

Glem ikke, Kolleger, hvad Fag-Organisationerne betyder for Arbejderne baade økonomisk og intellektuelt. I 25 Aar har Fagforeningerne haft langt større Indflydelse paa Arbejdernes hele sociale Velfærd end selve Lovgivningsmagten siden vort Land med Grundloven 1849 fik en fri Forfatning. Adskillige sociale Krav, bl. a. en Maksimalarbejdsdag paa f. Eks. 8 Timer, mere betryggende hygiejnisk indrettede Arbejdssteder, Arbejdets Standsning paa Valgdag osv., vil sandsynligvis lettere kunne gennemføres ad *faglig* end ad *politisk* Vej — vel at mærke, naar vi manøvrerer klogt.

Da Opnaaelsen af en Landstarif med virkelige Fremskridt fra 1. Januar 1906, altsaa om knap 2 Aar, i meget høj Grad afhænger af, om vore Medlemmer *selv* kan bestemme vor Fremgangsmaade eller *andre Fag* faar Hovedafgørelsen, saa tror jeg mine Kolleger vil forstaa, at nærv. Æmne betyder Noget for os.

Enhver ideel Stræben bør dikteres af en ærlig Sandhedssøgen. Derfor skal det ogsaa være min Opgave med disse Artikler at søge at fremstille mine Anskuelser om De samvirkende Fagforbund og hvad der i denne Forbindelse angaar os, saa nøgtern og uhildet som jeg formaar. Jeg véd godt, at mine Anskuelser vil møde afgjort Modstand baade hos Fagforbundenes og hos det langt overvejende Flertal af vort eget Forbunds øverste Ledere. Men jeg véd ogsaa, at der netop paa dette Omraade hos en Mængde Medlemmer findes et tæt, aandeligt Vildnis, hvis Rødder bunder dybt i gammel Fordom og Uvidenhed, som først skal omhugges, før der bliver Lys.

Hr. Jul. Samuelsen maa jeg gøre opmærksom paa, at jeg aldeles ikke ønsker nogen Adskillelse fra D. s. F. af *politiske* Grunde. Tværtimod vil jeg haabe, at en eventuel Ophævelse af Samvirksomheden i sin nuværende Form ikke i mindste Maade maa svække Arbejdernes politiske Interesse eller virke deprimerende paa Solidaritetsfølelsen.

Nej, mine Betænkeligheder ved D. s. F. *har udelukkende sin Oprindelse deri, at jeg tydeligt ser, at* **Fremmarschens Vej er spærret** *saalænge vi ikke afkaster det Aag, som dels Lock-out-forliget, dels Fagenes Sammenkobling har lagt paa de enkelte Organisationers Handlefrihed og Uafhængighed.*

Forinden Arbejdsgiverforeningen blev konstrueret, gik Fagenes Forbedring af Løn- og Arbejdsvilkaar Slag i Slag.

Skiftevis og næsten uafbrudt holdtes Lønskruen gaaende i de forskellige Fag. Man brugte den Slagplan, at medens ét Fag var i Kamp, understøttede de arbejdende Fag det kæmpende. Men saa kom Arbejdsgiverforeningen og med den fulgte den store Lock-out, og med ét Slag forandredes hele Situationen. Arbejdernes Organisationer maatte den 5. Septbr. 1899 indgaa paa et Forlig, der senere har vist sig at rumme ret skæbnesvangre Konsekvenser.

Nærværende Artikels Underrubrik er Spørgsmaalet: »Faar vi en Landstarif med virkelige Fremskridt saalænge vi bliver staaende under De samvirkende Fagforbund?« Efter min Formening maa der hertil svares et ubetinget *Nej!* Jeg skal i det efterfølgende søge at begrunde, hvorfor jeg tror, at Dansk Typograf-Forbund ikke — saalænge det tilhører D. s. F. — vil faa Lov til at opnaa væsentlige Fremskridt i Landstarifen om 2 Aar. Jeg vil søge gennem vort Fagblad, der bør præges af den videstgaaende Aands- og Ytringsfrihed, og gennem hvilket man alene kan tale til *alle* Forbundets Medlemmer, at oplyse mine Kolleger om, hvor uhjælpeligt hele den faglige Bevægelse nu er kørt fast og vil blive staaende, dersom vi ikke *i Tide* kobler vor Organisations-Vogn fra for selv at køre videre.

Lad Folk kalde dette *Egoisme*, om de vil. Men Egoisme er ikke altid af det Onde. Egoismen har netop sin dybeste Rod i en af de helligste Menneskerettigheder, nemlig *Selvopholdelses-Driften*. Ingen Selv-Dressur kan døde denne Naturdrift. Og det vilde ogsaa være Galskab. Thi den er en af de allerstærkeste Drivfjedre i Menneskets Udviklings-Trang. Det gælder blot om at hindre, at Følelserne tager *Herredømmet* over Forstanden.

Og det sker netop ikke her. Enhver Sag eller Idé skal nemlig have Banebrydere. En Arbejdsdag paa 8 Timer opnaas selvfølgelig ikke for alle Fag paa *én Gang*. Foregangsmænd skal der til. Intet Fag har efter mit Skøn større Berettigelse til eller bedre Chancer for at naa dette Maal end vort. Den rivende tekniske Udvikling med Sættemaskiner og stereotyperet Fællessats har skabt en ukendt Arbejdsløshed i vort Fag. *Den eneste naturlige og fornuftige Regulator herfor er* **Arbejdstidens Forkortelse.**

Men naar man nu véd, at Modstand til det yderste mod enhver Forkortelse af Arbejdstiden er næstendels et Fanemærke for Arbejdsgiverforeningen, saa *maa* det staa klart for Enhver, at paa dette vort **Eksistenskrav** *kan vi ikke give efter* — om det saa skal koste haardnakket Kamp.

I en følgende Artikel skal jeg nærmere udvikle, hvad hermed staar i Forbindelse.

København, 11. Januar 1904. VILH. WARTENBERG.

Naar Hr. Wartenbergs Artikel-Serie, som har henligget nogen Tid af Mangel paa Plads, er sluttet, skal vi vende tilbage til dette Spørgsmaal, ligesom eventuelle Indsendere om dette Anliggende ogsaa maa vente, til nævnte Artikler er sluttede. RED.

Til de kvindelige Trykkeriarbejdere!

LÆNGE har vi indenfor de kvindelige Trykkeriarbejderes Rækker følt Savnet af et Samlingsmærke, en Fane, hvorom vi alle kunde samle os ved Folkedemonstrationer, 1. Maj, Grundlovsdagen o. l., og ikke mindst, naar vi skulde følge en god Kollega og Meningsfælle til det sidste Hvilested. Ofte og af mange af mine Kolleger har jeg hørt Ønsket om snart at maatte faa en Fane. Der er nu Haab om, at dette Ønske skal gaa i Opfyldelse, da der paa Generalforsamlingen Tirsdag den 26. Januar blev vedtaget at sætte en Indsamling i Gang med det Formaal: for de indkomne Penge at anskaffe os en Fane eller et Banner. Lad os alle ønske, at det maa lykkes os at faa et Banner, som vi kan samle os om ved givne Lejligheder; men for at dette skal lykkes, maa vi alle som én være med til at give et Bidrag. En pæn og god Fane er dyr, derfor: lad ikke Listen gaa forbi Eder uden at I har tegnet Jer for et Bidrag. ALFRIDA PETERSEN.

De kvindelige Trykkeriarbejdere

afholder

6-aarig Stiftelsesfest

Lørdagen den 5. Marts Kl. 8

i Kongens Klub, Østergade 15[1] til Gaden.

Kl. 8—9½ afvekslende Underholdning af flere kendte Personer, der velvillig har lovet at assistere. Endvidere vil, saafremt Bidrag dertil ydes, blive afholdt en Avktion med flere humoristiske, værdifulde Genstande.

Kl. 9½ *samles alle* om et festligt pyntet Bord i Salen, hvor man vil tilbringe en lille Time med Taler og Sang, Skæmt og Alvor. Heri kan enhver deltage. Der serveres Øl, Kaffe, Smørrebrød, à la Carte à 1 Kr., alt efter Ønske. Flere til Festen forfattede Sange vil blive afsungne.

Kl. 11 begynder Ballet, der varer til Kl. 4 Morgen; hertil løses Baltegn à 35 Øre i Salen.

Til Festen kan ethvert Medlem gratis erholde en Herre- og Damebillet.

Da man tør gaa ud fra at have budt paa en fornøjelig og billig Aften, forventes stor Tilslutning. Kom bare, De vil more Dem og De er hjærtelig velkommen.

Billetter faas hos Budet samt hos Formandinden fra Dags Dato at regne. FESTUDVALGET.

Typografernes Karneval

i Odd-Fellow-Palæet blev, som vi og alle andre forudsaa, denne Vinters største Succes. Man skulde synes det var en Umulighed at faa fuldt Hus i disse vældige Lokaler, og saa var Forholdet dette, at Klokken ca. 9 var det saa godt som ikke muligt i hele Palæet at opdrive en eneste Plads, hvor man blot nogenlunde i Ro og Fred kunde betragte det herlige, brogede Liv, der i en Mangfoldighed bevægede sig i de mange og store Lokaler.

Ved vor Ankomst til Palæet søgte vi straks op paa Balkonen ud for Riddersalen. Hvilket prægtigt Skue! Lige overfor os stod Musikdirektør Carl Andersen med hævet Taktstok, og fra det store Orkester bruste Tonerne ud i det mægtige Rum, medens glade Mennesker i fantastiske Dragter hvirvlede rundt paa det bonede Gulv. Et blændende Férige var det, hvor virkelige Menneskebørn søgte at overgaa hinanden i forunderlige bugtende Danse, uden at det var muligt at skelne, hvorfra de kom og hvor de hvirvlede hen. At forsøge at udrede dette Net af skønne Karnevalsgæster vilde være en Umulighed.

Vi forlod vort høje Stade for at aflægge Visit i Variétéen. Straks ved vor Indtræden fangedes Øjet af de mange allegoriske Billeder paa Væggene — men for at undgaa at blive personlig, skal vi vel vogte os for at komme ind paa en nærmere Omtale af den forunderlige Maade, hvorpaa Kunstneren paa en Prik havde gengivet forskellige komiske Situationer, hvori vore »Spidser« somme Tider befinder sig. Af Henrykkelse over disse veltrufne Fysiognomier glemte vi rent at høre paa den sceniske »Kunst«, hvad vi heldigvis — efter hvad andre har fortalt os — ikke behøver at være ked af, da den altopofrende Festkomité ogsaa paa dette Omraade — belært af Erfaringen — havde været saa fremsynet netop ikke at engagere første Klasses Kræfter, for at der ikke skulde blive Trængsel — hvad vi selvfølgelig kun kan takke Festkomitéen for. Paa den anden Side var det med et vist Suk, vi tænkte tilbage paa tidligere Tiders Karnevaler . . .

Saa forsvandt vi fra den lille Sal, og efter mange forgæves Anstrængelser lykkedes det os at finde en lille hyggelig Krog, hvorfra vi i stum Forundring betragtede en Troldmand — som vi syntes at have set før — og en vidunderlig Folkedans.

Da vi havde set saa meget vidunderligt skønt, saa lovede vi os selv, at næste Aar skulde vi ikke købe Billetter efter entreprenante Kollegers Avertissementer; men nok sørge for i rette Tid at faa Billet hos Gustav. Med dette Løfte — som vi nok skal holde — forsvandt vi ned i Salen, hvor et dejligt lille Englebarn, forestillende det sidst udkomne Numer af *Typograf-Tidende*, fik lokket os med ind i en sagte Vals . . .

TYS.

Nær og Fjærn.

Provinstarifen er fra i Mandags indført i TOMMERUPS Trykkeri i Stege. P. HVIDTFELDT og LAUR. JENSEN, der var udsendt af Forretningsudvalget, opnaaede Tarifens Anerkendelse hos Tommerup, saa at Bestemmelserne om Løn og Arbejdstid o. s. v. gennemførtes straks og at Lærlingeforholdet afvikles saaledes, at ingen ny Lærling maa antages før Svendenes Antal er bragt i Overensstemmelse med Lærlinge-

antallet. *Fremtidig Arbejdskraft skal rekvireres gennem Forbundets Anvisningskontor.* De paa Trykkeriet beskæftigede 5 Typografer ansøger om Optagelse i Forbundet og anbefales hertil af Arbejdernes Fællesorganisation i Stege. Redegørelse om Sagen vil senere blive tilstillet Medlemmerne samtidigt med Spørgsmaalet om de 5's Optagelse kommer til almindelig Afstemning.

Karnevalsbilletterne, som er udleverede gennem Foreningens Bud, men endnu ikke honorerede, bedes betalt senest Fredag den 5. Marts, da Regnskabet afsluttes umiddelbart efter nævnte Dato.

P. B. V.
GUSTAV CLAUSEN,
Formand.

Fundne Sager. Et Armbaand, tabt ved Karnevalsfesten, henligger til Afhentning paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46.

Skulde andre Genstande savnes, vil en Henvendelse til Palæets Inspektør, som træffes fra Kl. 9—11 og 2—4, mulig kunne bringe dem tilveje.

Billig og god Lekture. Fra Gyldendalske Boghandel (Nordisk Forlag) er til Foreningen fremkommet Tilbud om billigt Partitilbud paa følgende Skrifter:

1. GUSTAV BANG: Den socialistiske Fremtidsstat.
2. CL. WILKENS: Det produktive Samfund.
3. A. B. DRACHMANN: Fra den romerske Kejsertid.
4. ARNOLD MØLLER: Sundhed og Livsnydelse.
5. P. LA COUR: Tidens Naturlære.

Da disse fortrinlige Bøger, naar de tages i Partier paa 30 Stk. — som ikke behøver at være af samme Bog — leveres for en Pris af 80 Øre Stk., er der i Henhold til Styrelsesbeslutning henlagt Lister paa Forbundskontoret, paa hvilke Medlemmerne bedes tegne sig, hvorefter Bestillingerne vil blive indsendte til Forlaget og Bøgerne udleverede til nævnte Pris.

P. B. V.
GUSTAV CLAUSEN,
Formand.

Enkekassen holder Generalforsamling paa Søndag Kl. 11 paa »Søfryd«.

Den typ. Forenings (Lokalkassens) Indtægt var i 1903 10.889 Kr. 16 Øre; de største Indtægtskilder var Medlemsbidrag 6.616 Kr. 98 Ø., Renter 548 Kr. 89 Ø., Karneval 1032 Kr. 53 Ø. Udgiften var 11.783 86 Ø.; de større Udgiftsposter var følgende: Ekstraunderstøttelse til Arbejdsløse og Rejsende 2381 Kr. 89 Ø., Bespisning af Arbejdsløse 2166 Kr. 05 Ø., Understøttelse til Tillidsmænd og Konflikter 538 Kr., Foreningslokale 289 Kr. 45 Ø., Administration (Budløn, Tryksager, Husleje osv.) 3188 Kr. 82 Ø. Kassebeholdningen som ved Aarets Begyndelse udgjorde 24.176 Kr. 43 Øre, var 31. December 1903 23.281 Kr. 73 Øre.

Fra Afdelingen i Aarhus. Søndag d. 21. ds. besøgte Afdelingens Medlemmer med Damer samt Fagets Lærlinge det herværende Statsbibliotek, hvor Overbibliotekaren, Hr. HOFFMEYER, holdt et lille Foredrag om Biblioteket og det dermed i nær Forbindelse staaende Boghaandværk. Hr. Hoffmeyer roste den Fuldkommenhed, Bogtrykfaget — *ogsaa i Aarhus* — var naaet til, og bebudede, at det var Meningen i Tidens Løb paa Biblioteket her at arrangere smaa Udstillinger af vel udført Bogtrykarbejde — en Udtalelse, som vakte berettiget Glæde hos Fagets Udøvere. Efter Foredraget, der blev lønnet med stærkt Bifald, delte Selskabet sig i Grupper, som under elskværdig Ledelse af Bibliotekets fire Bibliotekarer gennemsaa de mægtige og vægtige Bogreoler, hvor man ofte maatte stoppe op for at se et eller andet sjældent Værk.

At beskrive den smukke og monumentale Bygnings Ydre og Indre vilde føre for vidt her i Fagbladet, men de ca. 100 Deltagere i ovennævnte Besøg bragte med sig herfra Glæden over, at et saa stort Kulturcenter har faaet sin Plads netop i Aarhus. —n.

Nykøbing F. Lokalafdeling afholdt i Lørdags Aftes en festlig Sammenkomst med Fællesspisning og Bal. Ved Bordet, som varede i godt 2 Timer, herskede en livlig og kammeratlig Tone blandt de 20 af Afdelingens 23 Medlemmer med Damer, som var samlede. Af de mange Taler, som blev holdt, skal kun nævnes de to officielle: for Foreningen (Formanden) og for Damerne (K. Pedersen). Der blev afsunget 5 i Anledning af Festen skrevne Sange, som gjorde stor Lykke.

I Anledning af, at Typograferne holdt denne Fest, havde de to af Byens Blade fremskyndet Udgivelsen saa meget, at Bladene udgik ca. 1½ Time tidligere end sædvanlig. Det tredje Blad *(Lolland-Falsters Folketidende)* fandt sig derimod ikke foranlediget til at vise stort Hensyn til sine Arbejdere, tværtimod. Redaktionen af dette Blad »fandt« nemlig saa meget Stof, at det var aldeles umuligt at faa Bladets Udgivelse fremskyndet, til Trods for, at Typograferne Fredag Aften havde arbejdet en Time ekstra for at gøre sit til Arbejdets Fremskyndelse (det skal bemærkes, at de andre Blade ikke forlangte Ekstraarbejde).

—.

Et lille Eftermæle. I Søndags Morges hensov stille og rolig Typograf CHR. ANDERSEN i Randers. I 1864 kom han til Amtsavisen der i Byen, antaget for en kort Tid, men det blev til 40 Aar. Samme Steds arbejdede hans Kammerat fra Læretiden i Hobro, den livsglade Svend Jac. Christensen (nu Ejer af *Fredericia Avis*), men han drog bort i 1865 og startede senere et Annoncebureau, og den nu afdøde oprettede en Filial deraf og kaldte det »Jac. Christensens Annoncebureau i Randers«, som ikke vil være Kollegerne helt ukendt, og det kan vel skyldes dette, at han ved sin Død efter vore Vilkaar kan kaldes en velstaaende Mand. Andersen hørte til den gamle Skole og var en noget enligtstaaende Karakter; han var paapasselig og forsigtig, navnlig i Pengesager, hvorfor han aldrig rigtig kunde blive fortrolig med vor Organisations Maade at forvalte Pengene paa; tit kom det fra ham med et Suk: »Naar vi en Gang skal til at have noget af Kassen, saa er der ikke noget til os,« — det slog Gud ske Lov ikke til! Afdøde, der ellers havde været Sundheden selv, skrantede i den sidste Tid, antagelig af Influenza, men efter kun 6 Dages Sygeleje, som han meget nødig vilde tiltræde, døde han af Lungebetændelse, vistnok i Forbindelse med en Hjærtefejl, 61 Aar gl. Han havde et varmtfølende Hjærte, og mangen Kollega vil vide ham Tak for hans aldrig svigtende Hjælpsomhed. Han begraves Tirsdag den 1. Marts. ANDREAS CHRISTENSEN.

Valg af Tillidsmænd.

I Henhold til Styrelsesbeslutning af 18. Februar og Lokalafdelingens Loves § 12 udskrives herved Valg af 2 Tillidsmænd paa hvert Arbejdssted.

Idet jeg gør opmærksom paa Paragrafens Slutningsbestemmelse om, at det er Medlemmernes Pligt at modtage det paa dem faldende Valg, dog kun for én Valgperiode ad Gangen, beder jeg d'Hrr. Inkassatorer iværksætte Valget saaledes, at Resultatet deraf kan tilsendes Forbundskontoret senest Lørdag den 5. Marts.

P. B. V.
GUSTAV CLAUSEN,
Formand.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 9. Februar.

1. Der forelaa Meddelelse fra det internationale Sekretariat om, at der skal betales det i de enkelte Forbund fastsatte Ugebidrag for gensidige Foreningers Medlemmer som for egne til de Kasser, som ikke er nævnte i Gensidighedskontrakterne.

2. Der forelaa Meddelelse om Lønbevægelsen i Ungarn; der lukkedes op for de Rejsende den 7. Februar. Endvidere om de til den Tessinske Lønbevægelse indgaaede frivillige Bidrag.

3. Fra Dansk lit. Forbund forelaa Svarskrivelse paa en Henvendelse om de kvindel. Medhjælperes Optagelse i Lit. Forbund. Forespørgslen vil blive behandlet paa et Hovedbestyrelsesmøde i Dsk. lit. Forb. den 5. og 6. Marts efter at de københavnske Afdelinger har taget Stilling til Sagen. — Det besluttedes at rette fornyet Henvendelse til Forbundet om, paa hvilken Maade de tænker at løse Sagen.

4. Formanden gav Meddelelse om førte Underhandlinger med Københavns Bogtrykkerforenings Forretningsudvalg, som dog først officielt behandler de til denne oversendte Sager.

5. Om Strejken i Blair Nebraska, forelaa der yderligere Meddelelse. — Til Efterretning.

6. Fra Maskinsætterklubben forelaa en Resolution. — De i Resolutionen tagne Beslutninger vedtoges det nærmere at undersøge.

7. Et Spørgsmaal om Bladstereotypisternes Løn besluttedes det at henvise til Forhandling med Bogtrykkerforeningens Forretningsudvalg.

8. Det meddeltes, at O. C. Olsen & Co. ikke vilde respektere den mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbunds Forretningsudvalg trufne Overenskomst om Arbejdsmændenes Arbejdstid. — Henvises til yderlig Forhandling.

9. Meddelelse gaves om to Afskedigelser i et herværende Blad.

10. Der forelaa Underskrift paa Tarifen fra Falk-Rasmussen (Papyrus), St. Calberg, Drachmann, Ihrich, P. Hess, Eriksens Enke, Karl Madsen, Mortensen, Møller, Jacobsen, Nordbye, Nielsens Enke, Oluf Olsen, Richarté, Stenersen, Brockmann, Sørup og Klemmert. — Til Efterretning.

11. Om Arbejdstidens Forlæggelse diskuteredes og Beslutning toges.

12. Fra Fællesorganisationens Formand i Stege forelaa Skrivelse om Forholdene paa Trykkerierne i Stege samt de paa disse arbejdende Typografer. — Det vedtoges at tilskrive Fællesorganisationens Formand, at man foreløbig ikke kunde have noget med Typograferne at gøre indenfor Organisationen; desuden toges der andre Beslutninger om, hvad der videre skulde ske.

13. Fra et Personale i Odense forespurgtes om Forretningsudvalgets Stilling til et Lønspørgsmaal. — Skrivelse afsendes.

14. Fra Bogtrykker Harald Høgfeldt forelaa Andragende om Tilladelse til at beskæftige en Forbundter; der var 3 Typografer og 2 Lærlinge; den ældste Lærling faar udlært 1. Avgust 1904; efter den Tid vil Hr. H. have Ret til at holde den omskrevne Lærling. — Paa Betingelse af, at Lokalafdel. ikke har noget derimod, samt der til 1. April ikke antages nogen ny Lærling, kunde Forretningsudvalget give sit Minde til Dispensationen.

15. Nordmanden Carl Johansen havde i Begyndelsen af Oktober Kvartal taget Hyre med et Skib til Sortehavet og deponeret sin Bog i Aalborg; gennem Forretningsføreren for det norske Forbund var modtaget 15 Kr. som Kontingent for 15 Uger. — Bogen var derefter sendt til Bergen.

16. Regler for Udbetaling af Understøttelse paa Stedet drøftedes. — Overgaar til 2. Behandling.

Tirsdag den 16. Februar.

1. Meddelelse fra Ny typ. Forening om, at Hr. R. Helmer er valgt til Foreningens Repræsentant i Forbundsstyrelsen i Stedet for Hr. Ant. Larsen. — Til Efterretning.

2. Meddelelse fra det internationale Sekretariat om, at det romanske Forbund vil udarbejde nyt Udkast til Tarif paa Basis af Akkord, efter at Principalerne har modsat sig at indgaa paa Forhandling paa Grundlag af Akkordsystemets Afskaffelse, samt at Rejseunderstøttelse ikke udbetales fra 15. Februar. — Til Efterretning.

3. Fra det norske Forbund forelaa Forslag til Overenskomst ang. Forholdet mellem de to Landes Maskinsættere. — Vedtoges.

4. Ang. Underskriften paa Tarifen for I. Cohens Bogtrykkerier forelaa Meddelelse fra de københavnske Afdelingsstyrelser. — Beslutning toges.

5—6. Særoverenskomst og Tarifsager i et herværende Blad diskuteredes og Beslutning toges.

7. Kvindernes Optagelse i Dansk lit. Forb. drøftedes; en Skrivelse fra nævnte Forbunds Formand, indeholdende forskellige Oplysninger samt Forslag, forelaa. — Tiltraadtes.

8—12. Fra Silkeborg, Nexø, Rønne, Svendborg og Hjørring behandledes forskellige Tarifsager.

13. Fra Stege var indløbet Skrivelse fra Tommerups Personale. — Der var skrevet til Fællesorganisationens Formand, at man kun kunde forhandle med ham som Mellemmand. Det vedtoges at sende Hvidtfeldt og Laur. Jensen med Fuldmagt til at søge Forholdene ordnede paa bedst mulig Maade.

14. Fra et Blad paa Fyn forespørges, om Lærlingeskalaen er overskredet efter en nærmere bestemt Motivering. — Svarskrivelse afsendes.

15. Paa *Odense Avis* er en Lærling faldet igennem ved Svendeprøven. — Da det i Brev til Forretningsudvalget oplyses, at Lærlingen delvis er Skyld i, at han er faldet igennem, kan der ikke gøres noget i denne Sag; hvis han paany ikke kan bestaa Svendeprøven, betydes det ham, at han ikke kan optages.

16. Kan Medlemmer, som erholder Fattighjælp, nyde Understøttelse paa Stedet? Ja, dog kan saadanne, som opholder sig paa Ladegaard eller Fattiggaard, ikke nyde Understøttelse.

17. I Rønne opholder sig et Medlem, som har været ude at sejle, og nu forespørger, om han er understøttelsesberettiget, da han saa kan hæve andet Aars Understøttelse. — Maa først betale Kontingent for den Tid, han har været ude at sejle.

18. Fra Randers meddeles det, at Jens Hansen paa et Svendehjem har opført sig paa en i højeste Grad upassende Maade, og fortalt, at han har modtaget 25 Kr. af Juleuddelingen. — I slige Tilfælde bør Lokalformanden indsende Rejsebogen til Forretningsudvalget, som da tager Bestemmelse om, hvad der videre skal ske; forøvrigt er hans Opgivelse af Summen forkert.

19. Medlem Nr. 513, C. F. Knudsens Hustru, er død den 13/2 i Kolding. — 100 Kr. anvist.

20. To Kolleger anmoder om at faa et Par Klichéer tilsendt. — Kan udlaanes.

21. Kan et Medlem, som har hvilende Rettigheder i Sygekassen, ophæve denne ved af sin Arbejdsløshedsunderstøttelse at betale Sygekassekontingent. — Nej, skal først have Arbejde og betalt Kontingent forinden han kan faa Understøttelse. Det samme gælder for Kvinder.

22. Regler for Arbejdsløshedsunderstøttelsen var til 2. Behandling. — Vedtoges og udsendes til Lokalformændene.

23. Udkast til den nye Regnskabsform forelaa. — Gaar til 2. Behandling.

SEKRETÆREN.

Taksigelse.

Herigennem beder jeg alle mine Kolleger, saavel mandlige som kvindelige, hos Nielsen & Lydiche modtage min hjærteligste Tak for den mig udviste Opmærksomhed ved mit Jubilæum. D'Hrr. Chr. Nielsen og Flindt bedes ligeledes modtage min hjærteligste Tak for den smukke Dekoration.

NICOLINE LASSEN.

For al udvist Opmærksomhed ved vort Sølvbryllup bringes vor hjærteligste Tak.

ALFRED WINKELMANN OG HUSTRU.

Da jeg har erfaret, at der gaar Rygter om, at jeg har forhandlet Maskeradebilletter, erklærer jeg det herved for Usandhed og tilbyder at give 25 Kr. til Arbejdsløshedskassen, hvis nogen kan bevise, at jeg har solgt Billetter og tjent Penge derved, enten fra min Maskeradegarderobe, Gothersgade 77, mit private Hjem eller andet Steds.

Med Tak for Optagelsen ærbødigst

L. HARTWICH.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Trykkeriarbejder Oscar Tønnes Jensen (Aage Jørgensen). De kvl. Trykkeriarbejdere: Karla Skou, Bertha Meyer (Rasmussen & Olsen), Margrethe Thorup, Valborg Andersen (Eksprestr.), Alma Laugsan (I. Cohen), Ida Koppel, Johanne Larsen (Aller), Jenny Jensen, Valborg Teisen (Fehlhaber).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1067 (Norsk Centralf.), Johannes Poulsen (Trier). 1346 (Norsk Centralf.), Georg Vilhelm Nielsen (Writh).

Provinserne: Kolding, 1755, Oscar Westermann i Pl. i Vejen. Frederikshavn, 1678, Peder Chr. Olsen. Ringkøbing (Lemvig), 1538, Jens Chr. Rasmussen. Brønderslev, 1593, Gerlak C. Nellemann.

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1017 (Norsk Centralf.), Ludvig B. Aas til Udl. Trykkerafdelingen: 3223, Kobbertrykker Walther Køhler til Berlin i Plads.

Provinserne: Svendborg, 1299, Carl Henrik M. Jørgensen til Rudkøbing i Pl. og 389, Valdemar Chr. Nielsen (arbl.) paa Rejse. Randers, 724, N. Henriksen til Nykøbing i Pl. Brønderslev, 1348, Chr. Almind til Hjørring i Pl. Ringkøbing, 1736, Niels Nielsen til Nyborg i Pl. Frederikshavn, 1797, Immanuel Leopold Jensen.

Død.

Provinserne: Randers, 128, Chr. Andersen.

Trykker Bernh. Hansen, som stod slettet i forrige Uge, har betalt sin Restance inden den normerede Frist, hvorfor Udslettelsen annuleres.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag genoptages Sangøvelserne; hele Koret bedes møde.

ANNONCER

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Arbejdernes Livsforsikring.

Er De 25 Aar og i 20 Aar betaler en ugenlig Præmie paa 1 Kr., faar De ved 45-Aars Alderen udbetalt 1083 Kr.; er De 35 Aar, faar De, naar De er fyldt 55 Aar, 1015 Kr.; er De 40 Aar, faar De, naar De er fyldt 60 Aar, 956 Kr. udbetalt.

For alle de heri nævnte Forsikringer gælder det, at dør den Forsikrede inden Udbetalingstiden, udbetales *hele* Forsikringssummen til Arvingerne, uanset i hvor lang Tid der er betalt Præmie.

Forsikringerne er garanteret af den danske Stat.

Forbundskontoret giver alle Oplysninger.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 4 MARTS 1904 XXXI AARGANG

Alle Trykkeriarbejdere

(Medlemmer som Ikke-Medlemmer)

bedes give **Møde paa Søndag Form. Kl. 10½** paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46[2]. GUSTAV CLAUSEN, Formand.

Vælgerlisterne ligger fremme!

Kollegernes Opmærksomhed henledes paa, at overalt i de respektive Kredse ligger Vælgerlisterne fremme til Eftersyn. Enhver, der ønsker at være sikker paa at have sin Valgret, bør derfor **ikke** undlade at ulejlige sig hen paa et af Bureauerne for at efterse Listerne.

Vore kooperative Foretagender.

HR. Charles Chr. Jørgensen, Køge, lyser i *Typ.-Tid.* Nr. 7 efter vore — Typografernes — kooperative Foretagender, som han synes vanskeligt at kunne faa Øje paa.

Dette er der sikkert flere end Hr. Jørgensen, der har vanskeligt ved. Vi har nemlig ingen — ikke i hvert Fald af den Art og under den Form, som Hr. Jørgensen mener. Og det er for saa vidt en Fejl, som saadanne Foretagender kunde blive gode Forretninger for vort Forbund og skabe en Del gode Arbejdssteder — altsammen under den Forudsætning, at vi kunde faa de socialdemokratiske Blade at trykke.

Forsøg i lignende Retning er gjort i Esbjerg for et Aars Tid siden, da den derværende Bogtrykkers Kontrakt var udløbet. Personalet — hvortil jeg den Gang hørte — forsøgte af forskellige Grunde at forhindre en ny Kontrakts Oprettelse. Vi havde ikke den Gang Haab om, at Forbundet vilde have med Sagen at gøre, og forsøgte saa ved Dannelsen af et Interessentskab, saaledes at hele Personalet blev ansvarligt overfor Kontraktens Modpart, at faa Trykkeriet over paa andre Hænder. Forhandlingerne paa denne Basis strandede af den Grund, at den københavnske Kontrolkomité manglede Tillid til en saadan Institution. Vi forsøgte saa at faa Forbundet til at garantere overfor Kontrolkomitéen, da vi gik ud fra, at dette kun var en Formsag, naar et Personale paa 10 Mand var saa enige og begejstret for Sagen som vi. Men den gik heller ikke. Forretningsudvalget kunde ikke paatage sig en saadan Garanti overfor et enkelt Personale, og Sagen døde hen — Bogtrykkeren fik sin Kontrakt fornyet.

Et Resultat naaede vi dog, idet Personalet blev indskrænket med 1 Mand og Sommerferien ophørte. Men det var just ikke *den* Udgang af Sagen, vi satte størst Pris paa.

Om kort Tid udløber atter en Kontrakt — denne Gang i Niels Ebbesens By — og der, som i Esbjerg tidligere, er Kollegerne i Færd med at overveje, hvorledes man bedst kan udnytte en saadan Situation for at undgaa Ødelæggelsen af et nogenlunde godt Arbejdssted. Som man sér, begynder Stemningen at brede sig, og Resultatet vil sikkert blive, at Forbundet tilsidst bliver nødt til at tage Sagen op.

Men hvorfor ikke lige saa godt nu, mens Tid og Lejlighed er. Der er 5 Aar mellem hver Kontrakt.

Varde, den 20. Februar 1904. S. CHR. GROVE.

Nutid og Fremtid.

Faar vi en Landstarif med virkelige Fremskridt, saalænge vi bliver staaende under De samvirkende Fagforbund?

II.

VORT *Hovedkrav* ved den nye Tarif for hele Landet maa, som jeg antydede i min første Artikel, utvivlsomt blive **Arbejdstidens Forkortelse.** Den enorme Arbejdsløshed, der stiger i samme Forhold som Maskiner og stereotyperet Fællessats overflødiggør Haandsætteren, retfærdiggør et saadant Krav. Hver Gang en ny Maskine eller Opfindelse rykker ind paa et Arbejdssted for at drive den levende Arbejdskraft ud i Arbejdsløshed og Nød, saa gribes Arbejderne af Modløshed og Utryghedsfølelse — i Stedet for at de burde kunne raabe et jublende og taknemligt Hurra for Maskinen og Videnskaben som den arbejdende Menneskeheds Befrier. Kan man egentlig ønske sig noget bedre Bevis paa det nuværende Samfundssystems Meningsløshed?

Uagtet man skulde synes, at ethvert rettænkende Menneske med almindelig Fornuft maatte kunne indsé, at Maskinteknikens Udvikling — for at kunne blive et virkeligt nationaløkonomisk Fremskridt — ikke skal berige nogle *faa* Mennesker for at gøre de *mange* brødløse, saa generer Arbejdsgiverforeningen sig dog ikke for at stille sig paa det rent *kulturfjendske* Standpunkt, at den til det yderste vil modsætte sig Arbejdernes Forlangende om Indskrænkning i Arbejdstiden.

Lad os blot ikke glemme, hvad der var den bærende Tanke, da Arbejdsgiverne konstruerede deres Forening: *Ved at udelukke mange, eventuelt alle Fag paa én Gang at* **stoppe Pengekilderne.** At denne herlige Idés Udførelse tager sig ganske anderledes ud i *Praksis* end gennem et Tankeeksperiment, ja, det tror jeg den store Lock-out har lært d'Hrr. Arbejdsgivere.

»Nød lærer nøgen Kvinde at spinde«, siger et gammelt Ordsprog. Nød lærte Arbejderne at organisere sig for at erobre og værne Menneskerettigheder. Men Arbejdsgiverforeningen har ingen saadan dybere Rod. Den er blot en *kunstig Konstruktion.* Derfor *maa* den ligge under i det lange Løb. Thi en Kulturbevægelse som Arbejdernes sociale Frigørelseskamp trodser alle kunstige Forhindringer, fordi den er i Pagt med Civilisationens og Udviklingens evige Lov. Den nyere Historie har bevist, at selv en Statsmandskløgt som afdøde Bismarcks led Skibbrud paa den Vildfarelse, at han kunde standse Socialismen.

Derfor betragter jeg kun Arbejdsgiverforeningens ofte fremsatte Lock-out-Trusler som et Forsøg paa at skrække vi Arbejdere ved at pege paa »Krabadsken«. Det har forundret mig, at Arbejdernes Hovedledelse ved enkelte Lejligheder synes at have ladet sig imponere af sligt. Lad Arbejdsgiverne lave ret mange Lock-out'er som den i 1899, og de mindre Mestre vil ryge af Pinden i Massevis, ligesom de større Bedrifter vil faa Ulivssaar, de næppe forvinder eller saa hurtigt genrejser sig efter, som de besiddelsesløse Arbejdere gør.

Lock-out-Skræk maa ikke standse vor Fremmarsch. Men dette har i nogen Grad været Tilfældet siden den store Lock-out. Den faglige Bevægelse er kommen ind i en Svag-

heds- og Stagnations-Periode. Før fandt Organisationerne sig f. Eks. ikke i, at en Tillidsmand paa et Arbejdssted afskedigedes uden plausibel Grund. Forsøgte en Principal herpaa, saa holdt alle Mand op at arbejde, indtil Tillidsmanden atter stod i sin Plads. Nu derimod faar den Mand, der udelukkende afskediges fordi han uforfærdet varetager sine Kollegers og sine egne faglig-økonomiske Interesser, anvist Reservefondsunderstøttelse i 10 Uger — en daarlig Erstatning for en maaske forholdsvis vellønnet Plads.

Vil man saa spørge, hvorfor vi ikke kan bruge den gamle Taktik, naar man søger at ramme vore Talsmænd, ja, saa støder vi straks paa det velsignede Lock-out-Forlig, der *forhindrer* enhver øjeblikkelig Handling for at redde en god Kammerat fra økonomisk Forfølgelse. Forinden et Arbejdssted kan blokeres, skal der hengaa mindst 14 Dage med en hel Mængde Formaliteter. Og saa kan man *endda ikke* faa Vedkommende genindsat i sin Plads, selv om han er den mest pligtopfyldende Arbejder. Blot han har begaaet den »Forbrydelse« i adskillige Arbejdsgiveres Øjne at tale sine Kammeraters Sag, saa kan Principalen uden Risiko afskedige ham.

En saa oprørende Uretfærdighed skal vi uden Mukken finde os i. Den imellem D. s. F. og Arbejdsgiverforeningen bestaaende faste Voldgiftsret har nemlig fornylig afsagt en saadan Dom i en Sag, der angik en Tillidsmand paa et Maskinværksted i Horsens.

At Fag-Organisationerne under saadanne Forhold vanskeligt vil kunne faa Tillidsmænd paa Arbejdsstederne, som er saa velstillede, at de har Raad eller Lyst til at risikere deres Plads, fordi de sættes til at varetage Organisationens Interesse, ja, det kan Enhver begribe.

For Tiden fører Blikkenslagersvendene i København, der staar *udenfor* D. s. F., en Strejke paa et større Arbejdssted. Aarsagen er den, at Forretningen Gang efter Gang afskedigede Arbejdernes Tillidsmænd. Dette vilde Fagforeningen selvfølgelig ikke finde sig i, hvorfor den blokerede Fabriken. Naar dennes Direktør en Gang kommer til Erkendelse af, at Arbejderne selvfølgelig maa modsætte sig hans Forsøg paa at snigløbe deres Sammenhold ved at fælde Lederne og han ellers vil være fornuftig i Fremtiden, saa kan han atter faa Svende.

Dersom Blikkenslagerne nu havde staaet *indenfor* D. s. F. og dermed havde været underkastede Lock-out-Forliget, saa havde de været nødtvungne til at finde sig i det omtalte Overgreb — ligesom Smedene i Horsens. Nu slap D. s. F.s Ledelse for at anvende de yderste Midler mod en »opsætsig« Afdeling, hvad der ellers havde været dens Pligt, fordi Blikkenslagerne standsede Arbejdet uden at give den i Lock-out-Forliget foreskrevne Frist.

Tillidsmændene paa Arbejdsstederne er *Kittet*, som holder sammen paa Organisationerne. Dette Bindemiddel kan Principalerne roligt *opløse*, uden at vi kan forhindre det — dog kun til den Dag, da vi selv afkaster Aaget ved at udmælde os af D. s. F. og opsiger Lock-out-Forliget.

I min næste Artikel skal jeg nærmere omtale D. s. F.s Oprindelse, Virkemaade og Betingelser for fremtidig Udvikling.

København, 18. Januar 1904. VILH. WARTENBERG.

Tarif-Underskrifter.

B. betyder Medlem af Bogtrykkerforeningen, *U.* at Firmaerne staar udenfor denne.

1. Aamodt, Axel E., Kongens Nytorv 18. (U.)
2. Adresse-Avisen, Vimmelskaftet 43. (B.)
3. Aller, Carl, Blaagaardsgade 32. (B.)
4. Andersen, Aug., Skindergade 3. (B.)
5. Bagge, Fr., Gothersgade 14. (B.)
6. Beck, L. C., Pilestræde 92. (B.)
7. Berlingske Tidende, Pilestræde 34. (B.)
8. Bernsteen, Simon, Wodroffsvej 6. (U.)
9. Birch, Chr., Gothersgade 48. (B.)
10. Bjørnback, Johan, St. Kongensgade 31. (B.)
11. Bording, F. E., Nybrogade 12 (U.)
12. Brockmann, N. C., Skolegade 2. (U.)
13. Bøhm, Rud., Rømersgade 23. (U.)
14. Calberg, N. G., Badstuestræde 3. (B.)
15. Calberg, St., Skindergade 22. (U.)
16. Cato, Chr. J., Nytorv 3. (B.)
17. Centraltrykkeriet, Overgaden n. V. 17. (B.)
18. Christensen, N. L., Bredgade 36. (U.)
19. Christensen, W. J., Pustervig 4. (B.)
20. Christensen, Vald. & Ch. Johansen, Willemoesgade 4. (U.)
21. Christtreu, Frantz, Niels Hemmingsensgade 32. (B.)
22. Dansk Forlags-Anstalt, Kronprinsensgade 3.
23. Det grafiske Institut, Brolæggerstræde 11. (B.)
24. Drachmann, A., Ravnsborggade 20. (U.)
25. Enevoldsen & Andersen, Rosenborggade 17. (B.)
26. Eriksens Enke, Rømersgade 25. (U.)
27. Eriksen, K., Prins Jørgensgade 5. (B.)
28. Exprestrykkeriet, Walkendorffsgade 22. (B.)
29. Eyberg, Chr. L., Krystalgade 3. (U.)
30. Fehlhaber, Fr., Pilestræde 40. (U.)
31. Ferslew, C., Ved Stranden 18 og St. Kongensgade 24. (B.)
32. Fjeldsøe, Ferd., Kattesundet 12. (U.)
33. Fogtmann, Viggo, Nørregade 49. (B.)
34. Frelsens Hærs Bogtrykkeri, Vesterbrogade 80. (U.)
35. Geisler, F. E., Valby. (U.)
36. Graphic, St. Kongensgade 27. (U.)
37. Græbe, C., Studiestræde 19. (B.)
38. Gutenberg, Dronningensgade 48. (U.)
39. Hagelund, St. Pederstæde 18. (B.)
40. Hansen, Jul., Blaagaardsgade 8. (B.)
41. Hastrup, M., Rolighedsvej 11. (B.)
42. Hellerup Bogtrykkeri, Strandvej 147 (B.)
43. Henningsen, A. W., Gothersgade 81. (B.)
44. Henriksen, E. J., Rømersgade 22. (B.)
45. Herdahl, N. C., Pilestræde 52. (B.)
46. Heyde, Carl, Pilestræde 8. (B.)
47. Hoff, Axel, Vesterbrogade 41 B. (U.)
48. Hoffensberg, Købmagergade 44. (B.)
49. Hoffmann, Admiralgade 24. (B.)
50. Hohlenberg, Carl, Niels Juelsgade 11. (U.)
51. Holm, Axel, Studiestræde 24. (B.)
52. Hornum, Brødr., Vestergade 10. (B.)
53. Ihrich, L., Vesterbrogade 9 B. (U.)
54. Jensen, Alexander, Knabrostræde 6. (B.)
55. Jensen, Brødr., Falkonérallé 58. (U.)
56. Jensen, C. C., Købmagergade 28. (B.)
57. Jensen, Henrik E., Borgergade 71. (B.)
58. Jordan, A. H., Gl. Mønt 13. (U.)
59. Justesen, C., Vesterbrogade 18. (B.)
60. Jørgensen, Aage, Larsbjørnstræde 5. (B.)
61. Jørgensen, Emil, Gartnergade 6. (B.)
62. Jørgensen, J. & Co., Nørregade 33. (B.)
63. Jørgensen, L. A., Rosengaarden 13. (B.)
64. Jørgensen, Ludv., Amagertorv 10. (B.)
65. Keller, G. M., Vingaardstræde 6. (U.)
66. Kihl, C. J. og A. E., Graabrødretorv 8. (B.)
67. Klemmert, Torvegade 14. (U.)
68. Knudtzon, Fr. G., Ny Toldbodgade 11. (B.)
69. »København«, Vestergade 7. (B.)
70. Langkjær, H., Købmagergade 50. (B.)
71. Laursen, H. P., Nørrebrogade 148, 2. o. G. (U.)
72. Leisner, A., Raadhusstræde 6. (B.)
73. Lund, Carl, Gl. Strand 36. (B.)
74. Luno, Bianco, Niels Hemmingsensgade 8. (B.)
75. Løser, E. C., Købmagergade 26. (B.)
76. Madsen, Carl, Valdemarsgade 45. (U.)
77. Marcussen, J. G. J., Istedgade 47. (B.)
78. Mayland, C., Løngansstræde 25. (U.)
79. Meyer, Holger, St. Kongensgade 55. (B.)
80. Missionstrykkeriet, Langelandsvej 6. (U.)
81. Mogensen & Petersen, Grønnegade 1 & 3. (U.)
82. Mohn, Wilh., St. Kongensgade 31. (B.)
83. Mohr & Co, Lille Strandstræde 22. (U.)
84. Mortensen, V. E., Elmegade 18. (B.)
85. Møller, Carl, Falkonerallé 20. (U.)
86. Møller & Jacobsen, Pilestræde 10. (U.)
87. Møller, S. L., Læderstræde 1. (B.)
88. Naaby, C., Møllegade 15. (U.)
89. Nationaltrykkeriet, Bredgade 36. (B.)
90. Nielsen, A. Th., Bagergade 3. (B.)
91. Nielsen, B., Vester Voldgade 7—9. (B.)
92. Nielsen, Chr., Grønnegade 33. (U.)
93. Nielsen, J. Chr., Enke, Vendersgade 15. (U.)
94. Nielsen, J. S., Nyvej 19. (B.)
95. Nielsen, L. A., Niels Hemmingsensgade 20. (B.)
96. Nielsen, P. A., Ravnsborggade 6. (B.)
97. Nielsen, Th., St. Regnegade 26. (B.)
98. Nielsen & Lydiche, V. Boulevard 18. (B.)
99. Olsen, O. C. & Co., Linnésgade 22. (B.)
100. Papyrus, Fortunstræde 4. (U.)
101. Pedersen, Brdr. Gislason-, Nørrebrogade 49. (U.)

102. Petersen, C. C., Studiestræde 13. (U.)
103. Petersen, P., Frederiksborggade 1. (B.)
104. Politiken, Integade 1. (B.)
105. Rasmussen & Olsen, Graabrødretorv 14. (B.)
106. Recharté, Badstuestræde 12. (U.)
107. Rom, N. C., Vestergade 8. (B.)
108. Rosenberg, A., Citypassagen. (B.)
109. Schouw, Chr., Købmagergade 62. (U.)
110. Schouv & Co., Nordvestvej 14. (B.)
111. Schultz, J. H., Niels Juelsgade 12. (B.)
112. Schønberg, J. A. & Co., Lille Strandstræde 14. (B.)
113. Simesen, A. J., Vesterbrogade 17. (B.)
114. Sivertsen, Joh. Ludv., Vestergade 22. (B.)
115. Skoletrykkeriet, Forchhammersvej 18. (U.)
116. Stenersen, Th., Vesterbrogade 264. (U.)
117. Svendsen, Rud., Peder Skramsgade 6. (B.)
118. Sørup, William, Gl. Strand 30. (U.)
119. Thiele, H. H., Walkendorffsgade 7. (B.)
120. Thomassen, F. R., Citygade 21. (B.)
121. Thomsen, C. Th., Nyhavn 11. (B.)
122. Trier, Bredgade 32. (B.)
123. Truelsen, M., Stormgade 16. (B.)
124. Valentin & Lund, Niels Juelsgade 9. (B.)
125. Weiss, Fr., Købmagergade 60. (U.)
126. Wennstrøm, Bernhard E., Brogade 14. (B.)
127. Winther & Co., Købmagergade 52. (B.)
128. Writh, W. O., Læderstræde 3. (B.)

Ved Tilbud og Efterspørgsel om Plads i *Udlandet* maa Medlemmerne i egen Interesse *under alle Omstændigheder* forespørge hos de paagældende Forbundsfunktionærer om Tarifforholdene. Undlades dette, maa den Paagældende selv tage de deraf opstaaende Følger. Forespørgsler rettes til følgende Adresser:

For *Tyskland* til Emil Döblin, Berlin S. W., Chamissoplatz 5.
- *Det tyske Schweiz* til Emil Pfister, Bern, Frickbad 41.
- *Det romanske Schweiz* til Marius Corbaz, Lausanne, Chalet du Midi, chemin Jurigoz.
- *Det italienske Schweiz* til F. Valsecchi, Lugano, via Ruova 13.
- *Elsass-Lothringen* til Alphons Schmoll, Strassburg, Langestrasse 146.
- *Østrig* til Franz Reifmüller, Wien VII/1, Zieglergasse 25.
- *Ungarn* til Julius Peidl, Budapest VIII, Sthåhly-utcza 7.
- *Pressburg* til Samu Löwy, Pressburg, Michaelergasse 16.
- *Croatien* til Ludwig Wieser, Agram, Buchdruckerei Granitz.
- *Fiume* til A. Quaranti Abbundio, Fiume, via Gisella 4.
- *Serbien* til Stevan Vasiljevic, Belgrad, Dubrovacka ulica 2.
- *Bulgarien* til N. P. Djolgeroff, Sophia, Staatsdruckerei.
- *Rumænien* til Tabacovici, Bukarest, Boulevard Carol I, Nr. 1.
- *Italien* til J. B. Cerutti, Torino, via Venti Settembre 60.
- *Luxemburg* til W. Bastendorff, Luxemburg, Philippstrasse.
- *Belgien* til Wilh. Saxhage, Bruxelle, 6, place de la Duchesse.
- *Holland* til P. Hols, Amsterdam, Bloemstraat 60 huis.
- *Norge* til N. Jul. Larsen, Kristiania, Storgaden 20.
- *Sverig* til Svenska Typografförbundets Ekspedition, Stockholm, Svartmangatan 16.
- *Finland* til J. A. Kosk, Helsingfors, Centraltryckeri.

Spørgsmaal og Svar.

Hr. Redaktør!

Nedenstaaende bedes velvilligst optaget i *Typ.-Tid.:*

Dobbelttryk. Hvis den ærede Redaktion eller muligvis en eller anden Kollega kunde give mig et Raad mod Dobbelttryk, vilde De gøre mig en stor Tjeneste. Ved Trykning af en større Form (i en Hurtigpresse) kan jeg ikke forhindre, at *den sidste Linje* — nederste Linje — bliver dobbelt, hvilket selvfølgelig ser mindre godt ud. Da jeg ikke véd noget Raad herimod, vilde det selvfølgelig glæde mig, hvis en eller anden Kollega mulig kunde give mig et Raad i saa Henseende. D.

Aarsagerne kan være mange. Maskinen er maaske gammel og Tænderne paa Fundament og Cylinder vel rigelig slidt. Det rimeligste er, at Cylinderen ligger for højt og derved ikke faar den rette Gang sammen med Formen, og deraf følger atter et for tykt Dækkel, som mulig ogsaa er for blødt. Prøv et haardt og fast Dækkel og stram Oliearket bagtil. Hvis der ingen Slæber findes paa Maskinen, maa et eller flere Underbændler benyttes. RED.

Nær og Fjærn.

Opmærksomheden henledes paa omstaaende Indkaldelse til Møde for alle Trykkeriarbejdere paa Søndag Kl. 10½ Fmd. paa Forbundskontoret.

Valg af Tillidsmænd. Vi henleder Opmærksomheden paa, at Resultatet af det i sidste Nr. af Bladet udskrevne Valg af Tillidsmænd skal være Forbundskontoret i Hænde senest i Morgen, Lørdag.

Paa given Foranledning henledes Opmærksomheden paa Forbundslovenes § 77, der fastsætter hvilende Rettigheder under Arbejdsløshed efter 6 Ugers Restance og først ophæves efter paany at have arbejdet og betalt Kontingent.

Resterende Karnevalsbilletter bedes, som alt meddelt, indbetalt til Inkassatorerne i Dag, da Regnskabet opgøres i kommende Uge.

Medlemmerne bedes senest til den 9. Marts at tegne sig paa de paa Forbundskontoret fremlagte Lister over de i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* anførte udmærkede Bøger, der fra Kontoret sælges for en Pris af 80 Øre.

Arbejdernes Livsforsikringsselskab. Det lader til, at dette Foretagende i høj Grad tiltaler Typograferne, idet Forespørgsler om Betingelserne og Begæringer om Forsikringstegning indløber flittigt til Forbundskontoret.

De Kolleger, der endnu ikke har haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med Selskabets Formaal og Betingelser, tilraader vi at forlange Oplysninger.

Et sjældent smukt Erkendtlighedsbevis. Den bekendte Forfatterinde, INGEBORG MARIE SICK, der navnlig vil være Læserne kendt for sit Forfatterskab til »En Højfjældspræst« og »Helligt Ægteskab«, har skænket Græbes Personale en Gave paa 100 Kr., som hun bad Personalet modtage som et Bevis paa den Erkendtlighed, Forfatterinden følte at staa i til Personalet for Udførelsen af hendes Værker. Personalet har bestemt at lade Pengene indgaa i en Ekstrakasse, der yder Understøttelse i Sygdomstilfælde.

Enkekassen afholdt Søndag den 28. Febr. Kl. 11 sin ordinære aarlige Generalforsamling paa »Søfryd«. Af Foreningens 700 Medlemmer var der, foruden Bestyrelsen, kun mødt 2, men under Generalforsamlingens Forløb mødte der dog 4 Medlemmer til. Til Dirigent valgtes J. F. MØLLER og til Sekretær N. CHR. CHRISTENSEN. FORMANDEN aflagde Aarsberetningen, der enstemmig godkendtes, hvorefter KASSEREREN fik Ordet til Regnskabet og omtalte det uheldige i de mange Restancer. J. F. MØLLER henstillede til Bestyrelsen, at der blev optaget en Navnefortegnelse i Regnskabet, hvilket anbefaledes af O. JOHANSEN, der mente, at dette kunde faa en Del agitatorisk Betydning. KASSEREREN troede ikke, at en saadan Fortegnelse vilde have nogen større Betydning, hvorimod det vilde blive en Udgift for Foreningen. Regnskabet godkendtes enstemmig. — Punkt 3: Lovændringer til § 19. Slutningen af 1. Stk. ændres til: »Genvalg kan finde Sted, dog for Revisorernes Vedkommende kun en Gang.« 3. Stk. ændres til: »Kassereren lønnes med 200 Kr. aarlig.« Disse Ændringer vedtoges. Til Styrelsesmedlemmer opstilledes: P. NORDLUNDE og A. HALLENGREEN og til Suppleant N. CHR. CHRISTENSEN. Til Kasserer A. W. LARSEN og til Revisor P. HANSEN (Knudtzon). Under Eventuelt henstillede Kassereren til de tilstedeværende, at arbejde for at faa Kontingentet for Januar Maaned indbetalt med 50 Øre. SEKRETÆREN.

Sportsklubbens Aarsfest. Lørdag den 12. Marts Kl. 8½ pr. holder vore Sportsmænd deres Aarsfest i Citys Selskabslokaler, Citygade 25, med et Program, der byder paa Gymnastik, Stokkeslag og Reckøvelser. Vi kender jo alle vore Sportsmænd, véd, det er en Fornøjelse at se dem, se det Liv og den Lyst, hvormed de udfører de forskellige Øvelser, se den Fart, hvormed de sætter over Hesten. Og vi véd ogsaa, at naar Sportsklubben trommer sammen, saa kommer vi for at tiljuble vore Sportsmænd det Bifald, de fortjener, og med et stille Ønske om, at blot vi var med dér, selv var med til at faa en Del af det Bifald, de unge balklædte Damer tilklapper Sportsmændene efter hver dristig og fin Øvelse, for til Slut, naar de i taktfast Trop marscherer ud af Salen, at høre den Klapsalve, der ledsager dem, og som er et Vidne om den Begejstring, hvormed Øvelserne er fulgt — og saa kort efter svinge sig i Dansen til den lyse Morgen med vore raske Sportsmænd.

Billetter á 50 Øre faas hos Klubbens Medlemmer paa Trykkerierne. Sørg for at sikre Dem en Billet, De vil skaffe Dem selv en fornøjelig Aften i Samvær med vore egne Sportsmænd, og saa byder Programmet endda paa Bal til Kl. 5. Kan man forlange mere?

Aalborg Lokalafdeling afholdt i Lørdags en selskabelig Sammenkomst: Variéteforestilling og Bal. Skønt der kun havde tegnet sig ca. 30 Kolleger (iberegnet Brønderslev-Kollegerne) med Damer, og Bestyrelsen derfor havde set sig nødsaget til at invitere Fremmede med, blev det en overordenlig vellykket Fest. Variétéens særlig gode Artister bragte allerede Stemningen adskillige Grader i Vejret, og ved Fællessammenkomsten herskede en særdeles fornøjelig og kammeratlig Stemning. Dansen gik med Liv og Lyst — under Variété-Orkestrets smeltende Toner — til den lyse Morgenstund. Et Blad, »Midnats-Posten«, der blev omdelt ved Fællessammenkomsten, vakte stormende Munterhed. Alt i alt en Sammenkomst af dem, der ikke glemmes saa let, men som fæstner det gode Forhold mellem Kollegerne, og hvis Værd derfor ikke bør undervurderes. R. N.

Fra Amerika. Vor Kollega, THEOBALD KEIL, som for nogle Aar siden udvandrede til Omaha i Nordamerika, har for nogen Tid siden

tilsendt en god Ven her i Byen et Brev, og hvori han sender Hilsen til Kollegerne og Organisationen i Danmark. Hr. Keil arbejder i det danske Blad *Pioneren*, og om Arbejdsforholdene i dette Blad skriver vor Kollega bl. a.:

». . . . *Pioneren* har nu faaet »Sættemaskine« o: en Maskine, som selv kan lægge sine Typer af. Der er to til at betjene den, en til Sætning og en til Udslutning; vi skiftes til at sætte, den ene slutter ud den ene Dag, medens den anden sætter, og saa fremdeles; men Resultatet er sløjt, det viser sig nemlig, at Maskinen ikke kan præstere, hvad der var lovet: 40,000 Bogst. paa 8 Timer. Vi kan ikke naa mere end 24,000, hvad der atter betyder, at Fortjenesten bliver sløj, idet man ikke kan tjene mere end 13—14 Dollars om Ugen — ved Haandsætning var Fortjenesten 17—18 Dollars om Ugen —, men det gaar jo endda. Om kort Tid flytter *Pioneren* ind i sin egen, flotte, nyopførte 2-Etages Bygning, og saa skal vi atter have en ny Maskine, en »Linotype«. . .«

Hr. Keil slutter sit Brev med at udtale sin Glæde over i et Blad at have læst, at Typograferne herhjemme har faaet en stor ny Stiftelse og at det i det hele taget gaar fremad for Typograferne i Danmark.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 14. Februar.

Forskellige Meddelelser fra Fælles- og Forretningsudvalget toges til Efterretning. — Fagskolehjælp (Halvdelen af Betalingen for et Kursus) bevilgedes et Medlem. — Tilbud fra et Vinhandlerfirma og et Cigarfirma om Moderation til Foreningens Medlemmer henvistes til Generalforsamlingen. — Form. oplyste, at en Kollegas Enke, som ved vor Bistand havde aabnet et Vaskeri, sad i meget trykkende Omstændigheder. Form. havde henvendt sig til et velgørende Selskab og henledet dettes Opmærksomhed paa vedk. Enke, og han nærede Haab om, at hun vilde blive hjulpen. Da der imidlertid tiltrænges en øjeblikkelig Hjælp, bemyndigedes Form. til eventuelt at udbetale Enken indtil 20 Kr. — Nogle Tarifsager behandledes. E. M.

Torsdag den 18. Februar.

Formanden gav Meddelelse om forskellige Tarifforhold. — En tidligere omtalt Sag angaaende en Forbundters Antagelse hos Luno var endelig ordnet saaledes, at Vedkommende skulde staa 1 Aar i Lære og have 12 Kr. ugenlig. — Det vedtoges at anmode Personalerne om at vælge Tillidsmænd. — Man besluttede at foreslaa Afdelingsstyrelserne, at disse skulde udøve Kontrol med Syge; tillige foreslaas, at hvor Husmuen er syg, bør Manden afhente Sygepengene paa Kontoret. — Paa given Anledning besluttedes det at paalægge Administrationen at udslette alle, der resterer udover 6 Uger. — Angaaende Karantænefristen for en Blokadebryder toges Beslutning. — Regnskab for Oktober Kvartal samt Aarsregnskabet forelaa; diskuteredes og toges til Efterretning. — En Henvendelse fra Gyldendals Boghandel vedtoges det at publicere i *Typ.-Tid.* — Fra Voldgiftsretten forelaa Meddelelse angaaende en Del Sager; diskuteredes og toges til Efterretning.

N. P. N.

Afstemningsresultat.

Den typografiske Trykkerforening.

Den af os i Dag foretagne Optælling af de indkomne Stemmesedler har givet følgende Resultat. Der er afgivet ialt 150 Stemmer. Til Formand genvalgtes LAUR. JENSEN med 149 Stemmer. Til Styrere ALB. SØRENSEN med 145 St. og JENS LARSEN med 143 St. Til Revisor VALD. JØRGENSEN med 146 St. og til Kontrahent K. KIEFER med 141 St. Enkelte Stemmer spredte.

København, den 27. Februar 1904.

OSKAR HANSEN. CHR. SØRENSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

26. Februar: *Bogense.*

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Hans Carl Chr. Andreasen, udl. 20/2 1904 hos Jensen i Vingaardsstræde. Knud P. J. Jensen, udl. 23/1 1904 hos Rom. Trykkeriarbejder Niels Jensen (O. C. Olsen).

Provinserne: Viborg, Agnus Alfred Andersen Grønning, udl. 29/4 1904 hos Backhausen og Nakskov, Ferdinand Hansen, udl. 1/3 1904 paa Nakskov Tid. (begge aflægger Svendeprøve til April).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1289 (Norsk Centralf.), Emil Paasche (Jul. Hansen) fra Rejse. 5383, Chr. Jul. Rasmussen (arbl.) fra Slagelse. 1677, Peter Vilhelm Nielsen (Ihrich & Wassmann) fra Rejse.

Provinserne: Holbæk, 1358, Hans Rasmussen (fra Rejse). Ribe, 1643, Ernst Stabell Hansen (fra Aarhus). Hjørring, 1348, Chr. Almind (fra Brønderslev). Nykøbing F., 724, N. Henriksen (Dagbladet).

Bortrejste.

København: 1087 (Norsk Centralf.), Peter Sannæs (arbl.) paa Rejse.

Provinserne: Hjørring, 1678, P. C. A. Olsen til Frederikshavn i Pl. 1497, M. L. Johnsen til Nykøbing M. (arbl.).

Udmældte.

Provinserne: Rønne, 1624, Anna Ipsen (overg. til anden Livsstilling).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Sangøvelse. Liste fremlagt til Assemblé og Aftensmaaltid Lørdag d. 19. Marts.

GUTENBERG-KORET.

Halvaarlig Generalforsamling afholdes paa »Søfryd« *Søndag den 13. Marts Kl. 1.*

STYRELSEN.

T. S. Aarsfesten afholdes Lørdag d. 12. Marts Kl. 8½ i Citys Selskabslokaler. Billetter à 50 Øre til Opvisningen. Baltegn à 50 Øre.

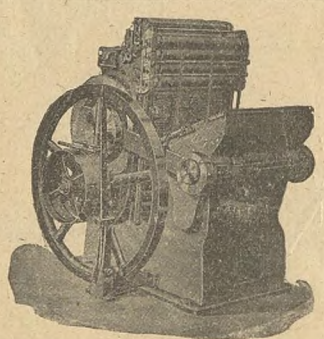
Gymnastik, Stokkeslag, Reckøvelser. Se det udførlige Program.

ANNONCER

En dygtig, velanbefalet, yngre

Sætter-Trykker

kan fra Slutningen af Marts faa stadigt Arbejde i et Accidenstrykkeri. Billet mrkt. »Sætter-Trykker« indlægges paa dette Blads Kontor.

ADOLPH WULFF

KJØBENHAVN K.

Telefon 39.

Fagforretning.

Største Lager af Utensilier.

Valsemassefabrik.

Arends & Voigt

Kompagnistræde 21.

København K.

Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Brugte Maskiner

1 Digeltryktrædepresse,

1 Avis-Falseapparat,

1 Gasmotor (1 H. K.)

billigt til Salg hos

Adolph Wulff,

Gothersgade 8.

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 11 — KØBENHAVN DEN 11 MARTS 1904 — XXXI AARGANG

Overarbejde.

SAMTIDIG med Kravet om kortere Arbejdstid burde for vort Fags Vedkommende Devisen være: *bort med Overarbejdet!* Dette kunde og burde af Hensyn til os selv og vore arbejdsløse Kolleger i lige saa høj Grad afskaffes som i andre Fag, hvor Overarbejde er »en saga blott«.

Ganske vist vaages der jo over, at intet »*systematisk*« Overarbejde finder Sted, men det gaar med dette som med saa mange andre Begreber, at det ikke er saa lige nemt at definere for de forskellige Individer, og her gør vistnok en fejlagtig Opfattelse sig gældende hos en Del Kolleger, der mener, at Overarbejdet ikke er »systematisk«, saa længe de selv faar rigeligt af det.

Medens Principalerne i Reglen ledes af den rent egoistisk-selvfølgelige Bevæggrund, hvorvidt Overarbejdet kan betale sig eller ej, *burde* noget andet være gældende for os Arbejdere, hvilket desværre langt fra altid er Tilfældet.

Man ser det af den Sjælegladhed, hvormed nogle Timers Overarbejde næsten altid modtages. Naa, tager ikke den ene det, gaar det til en anden; der er altid nok, der vil tage fat, og Trangen til at faa Del i en Ekstra-Fortjeneste kan jo hos de, som kun har en lille Ugeløn og en stor Familje at forsørge, være stor nok, skønt den vel i og for sig maa være størst hos de Kolleger, der gaar arbejdsløse Uge efter Uge og Maaned efter Maaned.

Saa længe der kun er Tale om nogle faa, tilfældige Timer, spiller Overarbejdet naturligvis kun en beskeden Rolle; men gaar det saa vidt, at enkelte Kolleger Uge efter Uge har et Antal af 10—20 Timers Overarbejde, eller arbejder enkelte Trykkerier i maanedsvis flere Timer over den normerede Arbejdstid, ja — saa er vi saa vidt inde paa det »systematiske«, at der bør siges Stop, da ellers vort Krav om forkortet Arbejdstid let bliver ret illusorisk. Naturligvis vil det blive gjort gældende, hvor umuligt det er at skaffe Plads til flere Folk, for ikke at tale om Sætterreoler og Maskiner; men med lidt god Vilje fra saavel Principalens som fra vor Side kunde der dog i mange Tilfælde gøres noget for at undgaa det Misforhold, at nogle arbejder baade Dag og Nat, Hellig- og Søgnedage, medens andre ikke kan opdrive saa meget Arbejde, at Sult, Kulde og Nød kan holdes ude fra Hjemmet.

Hvad var i Grunden mere naturligt, end at en Mand, der har arbejdet nogle Timer over om Aftenen eller nødvendigvis maatte arbejde en Søndag, holdt et tilsvarende Antal Timer fri den næste Dag, forudsat at Vedk. ikke var aldeles uundværlig?

Alle Parter vilde sikkert i Længden staa sig ved denne Ordning, den Paagældende vilde faa Tid til at udhvile sig og møde med friske Kræfter til at tage fat, og *nogle* Arbejdsløse vilde kunne komme i Arbejde, i hvert Fald paa større Trykkerier, hvor Overarbejdet til Tider løber op til flere Hundrede Timer om Ugen.

Maaske vi saa ved den forestaaende Landstarif — med eller uden De samv. Fagforbunds Bistand — kunde naa det under den forhaandenværende store Arbejdsløshed eneste naturlige: **Afskaffelse af Overarbejdet og Forkortelse af Arbejdstiden.**

PARCIVAL.

Vælgerlisterne ligger fremme!

Kollegernes Opmærksomhed henledes paa, at overalt i de respektive Kredse ligger Vælgerlisterne fremme til Eftersyn. Enhver, der ønsker at være sikker paa at have sin Valgret, bør derfor **ikke** undlade at ulejlige sig hen paa et af Bureauerne for at efterse Listerne.

Dansk Typograf-Forbunds københ. Afdeling
(Den typ. Forening)
afholder

ord. halvaarlige Generalforsamling

Søndag den 27. Marts 1904 Kl. 10
i »Søfryd«s store Sal, ved Fredensbro.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger 2. Halvaarsregnskab 1903. 3. Bevilling af 200 Kr. til Fagskolen. 4. Tilbud fra et Vinhandler- og Cigarfirma. 5. Beretning fra Kontrahentforsamlingerne. 6. Beretning fra Bryggeriet Stjernen. 7. *a.* Opstilling til Valg af Formand og Styrelsesmedl. i Stedet for Gustav Clausen, P. Berendt, N. P. Nielsen og Wartenberg. *b.* Opstilling til Valg af Revisorer i Stedet for Fr. Hjorth og Emmanuel Petersen. *c.* Opstilling til Valg af Kontrahenter i Stedet for Gustav Clausen, F. K. Madsen, Victor Petersen og Wartenberg. *d.* Optilling til Valg af Repræsentanter ved Generalforsamlinger i Bryggeriet Stjernen i Stedet for Gustav Clausen og Wartenberg.

STYRELSEN.

Nutid og Fremtid.

Faar vi en Landstarif med virkelige Fremskridt, saalænge vi bliver staaende under De samvirkende Fagforbund?

III.

DA jeg desværre roligt kan gaa ud fra, at en Mængde af vort Forbunds Medlemmer ikke kender De samv. Fagforbunds hele Sammensætning og Virkemaade, skal jeg forudskikke nogle ret kortfattede Bemærkninger desangaaende:

Den første Fagforening her i Landet opstod i 1869. Det var Typograferne i København, der har Æren for at have lagt Grundstenen til den mægtige Kraft, der ligger gemt i Arbejdernes faglig-økonomiske Organisation. Den typ. Forening blev nemlig dette Aar givet Form som Fagforening, selv om den endnu i en Del Aar bevarede et konservativt Anstrøg.

1871 bragte de næste Fagforeninger, først Cigararbejdernes. Det gik nu ret hurtigt med Oprettelsen af Fagforeninger, særlig efter at Datidens ildfulde Agitatorer PIO, BRIX og GELEFF havde faaet Tag i Arbejderne og faaet dannet en dansk Afdeling af »Internationale«*, der havde fundet en gunstig Jordbund i Fabriklandene paa Kontinentet. Efter at Pio og Geleff var flygtede til Amerika, bestukne af Øvrighed og Velhavere, der frygtede den nye Bevægelse, kom der atter her i Landet en Stilstands-Periode i Slutningen af Halvfjerdserne. Først i

* En socialistisk-kommunistisk Arbejderforening, der stiftedes i Aaret 1864 i London, særlig paa Foranledning af den tyske Socialistfører og Nationaløkonom KARL MARX.

Firserne gik det paany fremad og nu kom der efterhaanden Fart og Plan i det Hele.

I Begyndelsen havde man — uerfaren som man selvfølgelig var — tabt den ene Strejke efter den anden. Der handledes planløst og uden klar Beregning af Forholdene. I Reglen manglede man naturligvis Penge, fordi man begyndte Strejker med en tom Kasse og uden anden Hjælp fra de øvrige Fagforeninger end negativ Sympati.

Endelig omkring Midten af Firserne blev man klog af Skade og fik oprettet Samvirksomhed mellem de forskellige Fagforeninger i København. Ledelsen bestod den Gang af samtlige Fags Bestyrelser (som samledes mindst en Gang maanedlig) samt af et mindre Underudvalg, der besørgede de løbende Forretninger.

Uagtet Pengeunderstøttelse til Lønkampe endnu var en frivillig Sag, saa handlede man dog nu ikke saa uoverlagt og letsindigt som tidligere. Dette bevises deraf, at af 211 Strejker og Lock-out'er i Tiaaret 1881—1890 vandtes de 158 fuldstændig af Arbejderne, 27 delvis vandtes, 3 gik til Voldgift og kun 23 tabtes.

I 1892 vedtoges de første Regler for en *pligtmæssig* Ydelse til Lønkampe, men Grundlaget var ikke saa heldigt, da der kun var fastsat ugentlige Minimumsbeløb af 10 og 5 Øre, henholdsvis for mandlige og kvindelige Medlemmer. Endelig i 1895 blev det vedtaget, at der kunde udskrives indtil 25 Øre for mandlige og Halvdelen for kvindelige Medlemmer pr. Uge.

Den typ. Forening tiltraadte De samv. Fagforeninger i 1884 med ca. 50 St.s Majoritet af næsten 400 afgivne Stemmer. Trykkerforeningen og Dansk typ. Forening tiltraadte, saa vidt jeg véd, i 1892, idet Forslaget om Reservefond og Rejsekasse (efter et nyt System) dette Aar vedtoges, af Provinsforeningen dog kun med 3 St.s Majoritet.

I Halvfemserne samledes efterhaanden de forskellige beslægtede Brancher indenfor en Industri eller et Haandværk i Fag- eller Landsforbund. De af disse Forbund, som er tilmældte (sammen med visse enkeltstaaende Foreninger, der intet Forbund har eller kan danne), udgør tilsammen den Institution, der siden 1898 kaldes »De samvirkende Fag*forbund*«. Indenfor denne Centralisation stod i Januar 1900: 41 Forbund og 28 enkeltstaaende Foreninger med tils. ca. 81,000 Medlemmer. *Udenfor* Samvirksomheden stod 11 Forbund og 12 enkeltstaaende Foreninger med tils. ca. 14,000 Medlemmer.

D. s. F. ledes af et Forretningsudvalg paa 13 Medlemmer. Desuden er der et Repræsentantskab, der dog kun behøver at samles 1 Gang aarlig. Repræsentantskabet bestaar af 1 Repræsentant for hvert Forbund paa indtil 500, 2 for indtil 1000, 3 for indtil 2000 og saa fremdeles 1 Repræsentant mere for hvert 1000 Medlemmer eller Del deraf. For Øjeblikket bestaar Repræsentantskabet af ca. 115. Deraf har f. Eks. Arbejdsmændene, hvis Landsforbund er det største, ca. 30; Typograf-Forbundet har 4 St.

Hvert andet Aar i April Maaned holder D. s. F. ordinær Generalforsamling. Denne dannes af samtlige Forbunds Hovedbestyrelser (for vort Vedk. altsaa Forbundsstyrelsen) samt 1 Repræsentant for hver af de 28 enkeltstaaende Fagforeninger, som intet Landsforbund tilhører. Denne Forsamling er den højeste Myndighed. Almindelig Afstemning eller direkte Valg, f. Eks. af de 13 Forretningsudvalgsmedlemmer, kendes ikke.

— — —

D. s. F. har jo et dobbelt Formaal, nemlig for det første: *udadtil* at vinde og befæste de fordelagtigste økonomiske Vilkaar ved gensidigt at støtte hverandre, pekuniært som moralsk, og for det andet: *indadtil* at virke regulerende for en harmonisk og nogenlunde ensartet Udvikling af de forskellige Fags Fremskridt paa Løn- og Arbejdsomraadet.

Den første Opgave søgte man jo alt længe forinden Forbundenes Sammenkobling at løse ved skiftevis at lade de enkelte Fag tilkæmpe sig Fordele, medens de arbejdende Fag understøttede. Dette gik, som bekendt, udmærket i mange Aar, indtil Arbejdsgiverne lavede en tilsvarende Centralisation, der foreløbig har bragt nogen Slinger i Valsen.

Den anden Del af Opgaven forekommer mig imidlertid vanskeligere at løse. Thi her findes netop en meget væsenlig Svaghed ved denne store, af over 50 forskellige Fag sammensatte Centralforening. De forskellige Fag har nemlig højst *uensartede Betingelser* for, at en harmonisk Udvikling paa Løn- og Arbejdsomraadet vedblivende kan ske. Faren ligger i **Udlandets Konkurrence**, der *virker højst forskelligt* paa de fleste Fag. Prisen paa en Mængde Varer, hvis Raastoffer netop findes paa de store Produktionssteder i Udlandet, bestemmes følgelig paa Verdensmarkedet. Den Toldbeskyttelse, som de fleste hjemlige Industrifrembringelser nyder, formaar ikke nær altid at hindre Udlandets Konkurrencedygtighed og følgelig kan de indenlandske Produktionsudgifter (altsaa ogsaa Arbejdslønnen) kun taale at naa til en Højde, som stadig tillader os at holde den fremmede Konkurrence Stangen.

Alle disse Fag, som Udlandets Konkurrence foreløbig (indtil Fagenes Lønforbedringer sker *internationalt*) hindrer i at naa videre frem, bringer altsaa Stilstand i **hele** *Vogntoget*, ogsaa for de Fag, som enten slet ikke eller kun i mindre Grad (som f. Eks. vort) generes af denne betydelige Hæmsko. *Den »harmonike Udvikling« er altsaa for en lang Fremtid* **umuliggjort.**

I min næste Artikel skal jeg yderligere belyse nogle flere Skavanker, D. s. F. rummer.

København, 1. Februar 1904. VILH. WARTENBERG.

Voldgiftsretten i København.

Aar 1904 den 2. Marts holdt Voldgiftsretten Møde. Mødte var Rettens faste Medlemmer Bogtrykkerne Berg, Jørgensen og Truelsen samt Suppleanten Larsen og Typograferne Berendt, Kiefer, A. Møller samt Suppleanten Carl Schmidt.

Til Behandling forelaa Sag Nr. $^{15}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Dagbladet *København*.

Sagen drejede sig om Forstaaelsen af Kendelsen i Sag Nr. $^{3}/_{1903}$. Sagen blev udsat for at de Medlemmer, der ikke havde været til Stede ved den tidligere Sags Behandling, kunde blive gjort bekendt med Referatet af denne.

Sag Nr. $^{2}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Dagbladet *København*.

Spørgsmaalet under denne Sag var, hvorvidt en Annonce i Dagbladet *København* skulde betales som Navnesats med 50 % i Henhold til Tarifens § 5, saaledes som Klageren paastod, eller uden Ekstragodtgørelse, hvad Indklagede hævdede.

Da man ikke kunde opnaa Stemmeflerhed for nogen Kendelse, gik Sagen til Opmandens Afgørelse.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Nær og Fjærn.

Tarif-Underskrifter. I Fortegnelsen i sidste Numer er forglemt Qvist & Co., Snaregade 10, og *Social-Demokraten*, Farimagsgade 47.

Tillidsmandsvalgene. Endnu mangler Efterretning fra en Del Trykkerier angaaende Valg af Tillidsmænd. Man bedes snarest at sende Resultatet til Formanden, Gl. Strand 46[2].

Den offenlige Politiret fradømte i Mandags Karnevalsoverskudet til Fordel for vore Arbejdsløse 20 Kr., fordi enkelte Medlemmer — til Trods for Advarslerne her i Bladet — havde annonceret og solgt Billetter til Udenforstaaende. Naar Foreningen slap saa billigt, kan vi udelukkende takke d'Hrr. Overretssagfører LEMMING og Journalist TH. HANSEN i *Nationaltidende* herfor, idet de fremdrog Festudvalgets Omsorg for, at kun Medlemmer fik Billetter, og anførte de udstedte Advarsler mod Salg til Fremmede.

En enkelt af de Medlemmer, som har solgt Billetter, har erklæret sig villig til at betale Mulkten. Imidlertid forekommer det os, at de andre Herrer burde betale deres Part heraf, og Forbundskontoret er villig til at modtage saadan eller blot Opgivelse af Navn og Adresse, hvorefter Bidrag til Mulktens Betaling skal blive afhentet.

Til Efterligning. Bogtrykker KONRAD JØRGENSEN, Kolding, har for 3 Typografers Vedkommende, der stod paa Minimalløn, forhøjet denne med 1 Kr. ugenlig.

Videnskabeligt Folkebibliotek. De af Medlemmerne bestilte Bøger kan afhentes fra i Dag, Fredag.

Ved Imødekommenhed fra Gyldendalske Boghandel har vi faaet Dispositionsret over en halv Snes Ekspl. af hver af de tidligere nævnte Bøger udover det bestilte Antal, saa at Medlemmer, der har overset det fordelagtige Tilbud, kan faa disse for samme billige Pris af 80 Øre Stk. Bøgerne er indbundne.

Et Mindeskrift. Aalborg Haandværkersangforening har i Anledning af Foreningens 50-Aars Jubilæum udsendt et smukt Mindeskrift, som sikkert vil vække megen Glæde i mange Aalborgenseres Hjem; men da Mindeskriftet, som er udarbejdet af Hr. Bogtr. P. Hansen, Aalborg, er meget livlig og interessant, vil det ogsaa kunne have Interesse for andre end netop Aalborggenserne.

Gave til Biblioteket. Jeg har modtaget følgende Bøger: Fra G. B. D.: Blicher-Clausen: Kjeld, og fra Hr Typograf Joh. Jensen: M. Jokai: Friheden under Is og Sne; H. von Söderberg: Arocadal, Lirendrejerens Søn; B. von Sutner: Ned med Vaabnene; Minna Kautsky: Viktoria, Smaafortællinger; Zola: Knald og Fald, hvorfor jeg bringer de ærede Givere min Tak. BIBLIOTEKAREN.

Høj Alder. Den 5. Marts fyldte vor gamle Kollega, Hr. NESTLER, 75 Aar, og har saaledes nu levet 5 Aar over det saakaldte »Støvets Aar«. Udover det hvide Skæg er der dog Intet, der minder om den høje Alder, vor ærede Kollega har naaet; han bevæger sig med en Adræthed og løber op og ned ad Trapperne med en saadan Lethed, som mangen ung Svend kunde misunde ham. Først og sidst passer han dog sit Arbejde i *Nationaltidendes* Sætteri med stor Lyst og Akkuratesse, og det er hans Stolthed altid at kunne klare sin »Part«.

Hr. Nestler er ubetinget en Pryd, ikke alene for sine Arbejdskammerater, men for hele vor Stand. Maatte hans Livsaften blive lys og lang, er vort inderligste Ønske, der sikkert deles af alle, som kender ham.

Jubilæum. Paa Mandag den 14. Marts holder vor gamle Ven, PETER THOMAS HITZ, Jubilæum, idet det denne Dag er 25 Aar siden at han tiltraadte sin nuværende Plads i *Nationaltidende*. Hr. Hitz er saa vel kendt af Kollegerne, særlig da de ældre Bladsættere, at vi kan spare os at omtale alle hans »gode Sider«; men vi kan alligevel ikke undlade at minde om hans store Elskværdighed og Hjælpsomhed. Vi mindes ogsaa hans aldrig svigtende gode Humør, der ligeledes bidrog til at skaffe ham en Mængde Venner. Disse vil sikkert med os paa Mandag sende vor afholdte Kollega en Masse gode Ønsker for Fremtiden.

Typografernes Sportsklubs Vaabenøvelser. *Floretfægtning* er nu paabegyndt, ny Medlemmer indmældes hertil hver Øvelsesaften. Øvelserne foregaa hver Tirsdag Aften fra Kl. 8—9½ i Gymnastiksalen, Hj. af Baadsmandsstræde og Overgaden o. V. Der øves nu i Hugning og Floretfægtning. Til Hugning har Klubben selv Rekvisiter. Kontingentet til Vaabenøvelserne er 1 Kr. pr. Maaned. — I Morgen Kl. 8½ afholdes Aarsfesten i Citys Selskabslokaler, Citygade 25; der fremvises Gymnastik, Reckøvelser og Stokkeslag. Billetter til Opvisningen à 50 Øre faas hos Klubbens Medlemmer. Efter Præsentationen Bal til Kl. 5. Baltegn à 50 Øre.

Sørg for at sikre Dem Billet i Tide, thi der bør være fuldt Hus, som der altid er ved vore raske Sportsmænds Præsentation.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Stiftelsesfest i Lørdags forløb paa en ualmindelig gemytlig Maade. Mange af Kvinderne var mødt med Herre, og en Tid var der næsten Trængsel. Under Festmaaltidet var Stemningen fortræffelig; der blev afsunget 4 Sange, og Taler holdtes af Formandinden, Fru Amalie Petersen, Frk. Mouritzen, Hr. Charles Petersen og af Formanden for Litograferne, Hr. Bok. Da man Kl. 7 om Morgenen gik hver til sit, var det med en Følelse af, at man havde moret sig storartet, og man var fast besluttet paa at komme igen til Faneindvielsesfesten.

Til Fordel for Fanen afholdtes Avktion og Tombolasalg, som Kollegerne havde støttet ved Gaver. Særlig fortjener Centraltrykkeriet og Frk. Mouritzen Tak; men enhver Kollega og Deltager bedes modtage Tak for udvist Sympati og Velvilje. C. B.

Dødsfald. Bogtrykker A. C. OLSEN døde i Lørdags efter nogen Tids Sygdom, 57 Aar gammel. Han var født i Aalborg, kom som ung Typograf til København, hvor han arbejdede først flere Aar hos I. Cohen, senere i *Fædrelandet*, indtil han 1877 sammen med sin Svoger, Axel Rasmussen, grundlagde det Trykkeri, hvoraf han var Medejer til sin Død.

A. C. Olsens godmodige Lune og glade Sind vandt ham mange Venner. Han mindes af sine Jævnaldrende fra Halvfjerdserne som en god Kammerat, var en Tid i Den typ. Forenings Styrelse. Som Principal har han vist aldrig haft noget udestaaende med sine Arbejdere.

Begravelsen foregaar fra det store Kapel paa Assistens Kirkegaard Lørdag Kl. 1. A.

— Maskinsætterske i *Nationaltidende*, Frøken DAGMAR NIELSEN, er Natten mellem Søndag og Mandag afgaaet ved Døden efter faa Ugers Sygeleje. Frk. Nielsen, der i 14 Aar har været beskæftiget i *Nationaltidende*, blev kun 30 Aar gl. Hendes Helbred var i de senere Aar ikke særligt godt og dette i Forbindelse med det opslidende Arbejde ved »Kastenbeinerne« bidrog rimeligvis til, at Døden indtraf saa tidlig. Alligevel var der vistnok ingen af hendes Kolleger der anede, at det var Døden, der havde Bud efter hende, da hun for kort Tid siden forlod dem for at lægge sig til Sengs, hvorfor da ogsaa Budskabet om Dødsfaldet for disse kom som en Overraskelse.

Frk. Dagmar Nielsen, der var en ualmindelig flink Maskinsætterske, begraves paa Søndag Kl. 12½ paa Holmens Kirkegaard.

Den typ. Forenings Banner følger.

Arbejdernes Teater paa Enghavevejen opfører i denne Tid e Stykke, der tilhører det kgl. Teaters Repertoire, nemlig »Tartuffe« eller »Den Skinhellige«, Komedie i 5 Akter af Molière. Det flinke Selskab skiller sig ret godt fra Udførelsen af dette morsomme, men vanskelige Stykke, ja enkelte Roller spilles endog ganske fortrinligt. Har man Lyst til at more sig en Søndag Aften, da køber man en Billet til Arbejdernes Teater paa Enghavevej.

Husk

Typografernes Sportsklubs
Gymnastikpræsentation
i Morgen Kl. 8½ pr.
i Citys Selskabslokaler.
Gymnastik · Reckøvelser · Stokkeslag

Spørgsmaal og Svar.

Hr. Redaktør!

Jeg sætter paa et Værk, Brødskriften er Korpus. Over hver Kol. er der lev. Kolumnetitel af Bourg. og do. Kapitæler, hvorunder en Streg over hele Formatet. Pag. er sat med Nonp. paa Foden af Kol.

Vil De, Hr. Redaktør, være saa venlig gennem *Typ.-Tid.* at besvare mig følgende Spørgsmaal:

1. Regnes lev. Kolumnetitler foruden de ekstra 3 Øre i Godtgørelse tillige med som en Linje og som blandet Sats?
2. Regnes Stregen derunder for en Blanding?
3. Regnes Sidetallet paa Foden af Kol. baade for en Linje og en Blanding? H.

Svar ad 1. Foruden Godtgørelsen som én Linje, men ikke som blandet Sats.

ad 2. Nej.

ad 3. For én Linje, men ikke som Blanding. RED.

Ved Tilbud og Efterspørgsel om Plads i *Udlandet* maa Medlemmerne i egen Interesse *under alle Omstændigheder* forespørge hos de paagældende Forbundsfunktionærer om Tarifforholdene. Undlades dette, maa den Paagældende selv tage de derat opstaaende Følger. Forespørgsler rettes til følgende Adresser:

For *Tyskland* til Emil Döblin, Berlin S. W., Chamissoplatz 5.
- *Det tyske Schweiz* til Emil Pfister, Bern, Frickbad 41.
- *Det romanske Schweiz* til Marius Corbaz, Lausanne, Chalet du Midi, chemin Jurigoz.
- *Det italienske Schweiz* til F. Valsecchi, Lugano, via Ruova 13.
- *Elsass-Lothringen* til Alphons Schmoll, Strassburg, Langestrasse 146.
- *Østrig* til Franz Reifmüller, Wien VII/1, Zieglergasse 25.
- *Ungarn* til Julius Peidl, Budapest VIII, Sthály-utcza 7.
- *Pressburg* til Samu Löwy, Pressburg, Michaelergasse 16.
- *Croatien* til Ludwig Wieser, Agram, Buchdruckerei Granitz.
- *Fiume* til A. Quaranti Abbundio, Fiume, via Gisella 4.
- *Serbien* til Stevan Vasiljevic, Belgrad, Dubrovacka ulica 2.
- *Bulgarien* til N. P. Djolgeroff, Sophia, Staatsdruckerei.
- *Rumænien* til Tabacovici, Bukarest, Boulevard Carol I, Nr. 1.
- *Italien* til J. B. Cerutti, Torino, via Venti Settembre 60.
- *Luxemburg* til W. Bastendorff, Luxemburg, Philippstrasse.
- *Belgien* til Wilh. Saxhage, Bruxelle, 6, place de la Duchesse.
- *Holland* til P. Hols, Amsterdam, Bloemstraat 60 huis.
- *Norge* til N. Jul. Larsen, Kristiania, Storgaden 20.
- *Sverig* til Svenska Typografförbundets Ekspedition, Stockholm, Svartmangatan 16.
- *Finland* til J. A. Kosk, Helsingfors, Centraltryckeri.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 24. Februar. Frav. med anm. Forfald: F. K. Madsen.

1. Gensidighedskontrakten for det belgiske, serbiske og romansk-schweiziske Forbund forelaa til Underskrift. — Til Efterretning.

2. Overenskomst mellem Dansk lith. Forb. og Dansk Typ.-Forb. forelaa. — Godkendes og oversendes til Dansk lith. Forb.

3. Oplysning gaves om forskellige Trykkerier, som endnu ikke har underskrevet Tarifen. — Da man er i Tvivl om alle de omspurgte ogsaa kan siges at være Bogtrykkere, undersøges Forholdene, hvorefter der tages Stilling dertil.

4. Der gaves Meddelelse om Betjeningen af Sættemaskinen »Monotype«. — Det vedtoges at udbede sig nærmere Oplysninger hos Sætter-Afdelingens Styrelse.

5. Fra Svendborg-Afdelingen forelaa Meddelelse om Sagen Høgfeldt. — Forholdet er nu gaaet i Orden.

6. Fra Kallundborg-Afdelingen forelaa en Oplysning. — Nærmere Meddelelse imødeses.

7. Et Tarif-Spørgsmaal i *Fyns Tidende* besvaredes med »Ja«.

8. Fra Stege forelaa Overenskomst, afsluttet mellem Tommerup og Forretningsudvalgets to Delegerede. — Godkendtes. — Andragende fra de i det blokerede Trykkeri beskæftigede Blokadebrydere om at blive optaget i Forbundet forelaa. — Forretningsudvalget indstiller de Andragende til Optagelse paa de i Lovene foreskrevne Betingelser.

9. Et Medlem anmoder om at bortse fra Bestemmelsen om hvilende Ret, da han først senere har faaet konstateret, at han lider af en Øjensygdom, foraarsaget ved Nikotinforgiftning. — Der kan i dette Tilfælde ydes, hvad Lægen koster og hvad den nødvendige Medicin andrager.

10. To Ændringer til Regler for Arbejdsløshedsunderstøttelsens Udbetaling forelaa. — Bifaldtes.

11. Albert Hansen, Odense, mælder sig efter at have været forsvundet siden Jul og anmoder om Understøttelse. — Maa enten betale Kontingent eller redegøre for, hvor han har opholdt sig.

12. Nr. 128, Anders Christian Andersen, Randers, er død. — Enken anvist 400 Kr.

13. Den ny Regnskabsform. Sygekasseinspektørens Sanktion forelaa. — Det vedtoges at indføre det nye Regnskabssystem med tilbagevirkende Kraft fra 1. Januar 1903.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Fredag den 26. Februar.

Beretning fra Fællesgeneralforsamlingen aflagdes. — Et Tarifforhold i et herværende Blad var ordnet. Røraflæggerskerne i samme Forretning havde faaet Løn og Arbejdstid ordnet. — Meddelelse gaves om Overenskomsten mellem Lith. Forbund og De kv. Trykkeriarb.s Afdeling. — Paa Foranledning vedtoges det i Henhold til Lovene først at tilkalde Suppleanten, naar et Styrelsesmedlem har nedlagt sit Mandat. — Spørgsmaalet Tillidshværvet blandt Kvinderne udsattes til efter Tillidsmandsmødet. — Forlangendet om Kontrol til Sygekassen; Sagen undersøges nærmere.

Afstemningsresultat.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ved en Dags Dato foretaget Optælling af indkomne Stemmesedler til Funktionærvalget var afgivet 242 Stemmer; en Del var spredte. Følgende valgtes:

Til Styrere: P. NORDLUNDE med 239 St. og HALLENGREEN med 223; til Kasserer: A. W. LARSEN med 241; til Suppleant til Styrelsen: N. C. CHRISTENSEN med 218 og til Revisor: P. HANSEN med 209 St.

København, den 8. Marts 1904.

CARL HANSEN. OSCAR JOHANSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Peter August Johannes Lodberg, udl. ½ 1904 hos Jordan (**arbejdsløs**). Hjælpearbejderne August Petersen (Agrardagbl.) og R. Chr. F. Adler (Kr. Dgbl.). De kvl. Trykkeriarbejdere: Inger Petersen og Thora Bruhn (Røraflæggerskerne i Nationaltid.), Olga Frydensberg (arbl.), Astrid Andersen (Rosenberg) og Isabella Hansen (arbl.).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 667, Chr. J. Christensen (Keller) fra Næstved i Pl.

Provinserne: Næstved, 1272, Jens Carlsen (N. P. Christensens Bogtr.). Ribe, 1671, Anton M. Jensen (arbl.) til Varde.

Bortrejste.

København: De kvl. Trykkeriarbejdere: 86, Lilla Greis (til Helsingborg i Pl.).

Provinserne: Næstved, 667, C. J. Christensen til København i Pl. Hillerød, 1050, H. J. G. N. Larsen til Kbhvn. (arbl.).

GUTENBERG-KORET.

Halvaarlig Generalforsamling afholdes hos G. Kirschner, Kafé »Overskæringen«, Nørrebro, *Søndag den 13. Marts Kl. 12.*

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Assembléet er udsat til Lørdag den 16. April.

Typografernes Broderkreds

holder Møde Lørdag den 12. Marts Kl. 8 i K. F. U. M., Gothersgade 115 o. G. Taler: Pastor IFVERSEN. Æmne: »*Typografi og Typer*« — en Lignelse. Enhver Typograf er hjærtelig velkommen.

Arbejdernes Livsforsikring

tegner Forsikring mod Udbetaling ved Dødsfald og mod Udbetaling i levende Live ved en bestemt Alder, dog bliver i Tilfælde af Død hele Forsikringssummen udbetalt til Arvingerne, uanset i hvor lang Tid der er betalt Præmie; ligeledes tegnes Forsikringer til Konfirmationshjælp, Bryllupper o. lign.

Forsikringerne er garanteret af Statsanstalten for Livsforsikring, ligesom de Forsikrede deltager i dennes Bonusudbetaling.

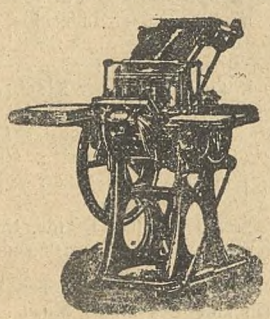
Præmien erlægges ugevis.

I Tilfælde af Arbejdsløshed og Sygdom gives Restancefrist.

Forbundskontoret *giver alle Oplysninger og tegner Forsikring.*

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Fore spørgsel

ANNONCER

En Sætter i Fyrrerne, der i 18 Aar har haft Plads i et herv. Blad, søger Plads (om ikke anden Plads, da som Maskinmedhjælper, Oprømmer eller lign.). Vedk. er ædruelig og har stor Ordenssans; men har desværre en stor Familje at forsørge. Billet mrkt. »Arbejde« indl. paa Ekspeditionskontoret snarest.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 18 MARTS 1904 XXXI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københ. Afdeling
(Den typ. Forening)
afholder

ord. halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 27. Marts 1904 Kl. 10

i »Søfryd«s store Sal, ved Fredensbro.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger 2. Halvaarsregnskab 1903. 3. Klage fra et Medlem over nægtet Arbejdsløshedshjælp. 4. Bevilling af 200 Kr. til Fagskolen. 5. Tilbud fra et Vinhandler- og Cigarfirma. 6. Beretning fra Kontrahentforsamlingerne. 7. Beretning fra Bryggeriet Stjernen. 8. *a.* Opstilling til Valg af Formand og Styrelsesmedl. i Stedet for Gustav Clausen, P. Berendt, N. P. Nielsen og Wartenberg. *b.* Opstilling til Valg af Revisorer i Stedet for Fr. Hjorth og Emmanuel Petersen. *c.* Opstilling til Valg af Kontrahenter i Stedet for Gustav Clausen, F. K. Madsen, Victor Petersen og Wartenberg. *d.* Opstilling til Valg af Repræsentanter ved Generalforsamlinger i Bryggeriet Stjernen i Stedet for Gustav Clausen og Wartenberg. STYRELSEN.

Fra Sekretariatet.

I *det tyske Schweiz* er man for Tiden i Færd med at stifte en »Forening for Voldgiftsret i de schweiziske Bogtrykkerier«. Den skal laves paa den Maade, at der dannes en Forening af saavel Principaler som Arbejdere, hvis Medlemmer forpligter sig til at lade alle Stridsspørgsmaal afgøre ved Voldgift. Bliver det til Alvor, skal vi nærmere forklare Sammensætningen.

Italiensk Schweiz. Styrelsen for det tessinske Bogarbejderforbund meddeler, at der fra 1. April atter vil blive udbetalt Viatikum til gensidige Foreningers Medlemmer. Endvidere takker den alle de Organisationer, som har ydet frivillige Bidrag under deres Lønkamp.

Fransk Schweiz. Som tidligere meddelt har man i nogen Tid forhandlet om en ny Tarif, uden endnu at være kommen til Enighed. Svendene holder fast paa nogle Fordringer, som Principalerne ikke mener at kunne imødekomme. Da der er Sandsynlighed for, at Principalerne for at sikre sig søger Arbejdskraft fra Udlandet, gøres Kollegerne opmærksom paa, at der er Tarifbevægelse i Gang.

Tyskland. Af en Statistik over Løn og Arbejdsbetingelser i Aaret 1903 meddeler vi: Af 4157 Firmaer overholder 947 ikke Tarifen, medens 3210 er tariftro. I dem alle beskæftiges 44,041 Svende, hvoraf 2026 er Faktorer, 32,018 Haandsættere, 1118 Maskinsættere, 7323 Trykkere, 1392 Sætter-Trykkere og 164 Sættersker. 678 Svende arbejder kun 48 Timer om Ugen, 30,279 arbejder i 54 Timer og 272 over 60 Timer. De øvriges Arbejdstid falder imellem disse Tal.

Frankrig. Som meddelt skulde der foretages Afstemning over, hvorvidt Kontingentet skulde forhøjes med 50 Øre om Maaneden for at komme paa ret Køl igen, efter at der var bleven et Underskud paa 26,000 Kr. Af 9000 Stemmer har de 6000 svaret Ja, saa nu kommer der nok atter Balance i Kassen.

Regulativ

for

Bogtrykkerier og Skriftstøberier i Henhold til Lov Nr. 71 af 11. April 1901 § 8.

UNDER Dags Dato har Indenrigsministeriet i Henhold til Lov Nr. 71 af 11. April 1901 om Arbejde i Fabrikker og dermed ligestillede Virksomheder samt det offentliges Tilsyn dermed § 8 fastsat efterfølgende Regulativ for Bogtrykkerier og Skriftstøberier, der omfattes af bemeldte Lov, saaledes at Regulativet træder i Kraft den 1. April 1904:

§ 1. Intet under Arbejds- og Fabriktilsynet henhørende Bogtrykkeri, hvorved i dette Regulativ forstaas saavel Sætteri- som Trykkeri- og Støberilokaler, maa for Fremtiden indrettes, uden at det opfylder nærværende Regulativs Bestemmelser, jfr. i øvrigt Fabriklovens § 3.

Det paases herved, at følgende Bestemmelser iagttages:

1. Der skal være rigelig Adgang for Dagslys og Luft. Vinduerne skulle være saaledes indrettede, at de i Ventilationsøjemed kunne aabnes.
2. Højden mellem Gulv og Loft maa være mindst 4 Alen. Gulvet maa ikke ligge lavere, end at det har betryggende Afløb for Spildevand, og Vinduerne skulle have en Lysning af mindst 2 Alen over Gade- eller Gaardlinie eller over den tilstødende Grund. Naar Kvistrum benyttes til Arbejdsrum, skulle disse være forsynede med forskallet Tag. De egentlige Arbejdsrum skulle indeholde mindst 400 Kubikfod (12½ Kubikmeter) Luftrum for hver samtidig deri beskæftiget Arbejder.
3. Hvor anden kunstig Belysning end elektrisk Lys anvendes, skal der under Hensyn til Lokalets Størrelse i Forhold til Arbejdernes Antal træffes betryggende Foranstaltninger imod Luftens Forurening.
4. Der skal ved hvert Bogtrykkeri, hvor Forholdene tillade det, indrettes et særligt Rum, som om fornødent skal opvarmes, hvor Arbejderne kan indtage deres Maaltider og opbevare deres medbragte Spisevarer.
5. Klædningsstykker, som under Arbejdstiden ikke bruges, skulle saa vidt muligt opbevares udenfor Arbejdsrummet. Opbevaring i Arbejdsrummet er kun tilladt, naar dette sker i særskilt Aflukke, der har fyldestgørende Lufttræk til fri Luft eller Skorsten.
6. Der skal ved ethvert Bogtrykkeri findes et tilstrækkeligt Antal forsvarligt indrettede Aftrædelsesrum; hvor baade mandlige og kvindelige Arbejdere beskæftiges, skal der forefindes særskilte Aftrædelsesrum for Personer af hvert Køn.

Ovenstaaende Bestemmelser gælde foruden ved nye Anlæg tillige, naar ældre Trykkerier undergaa en Omdannelse.

Ethvert Bogtrykkeri skal senest 10 Aar efter Udstedelsen af nærværende Regulativ fyldestgøre de i nærværende Paragraf opstillede Fordringer.

§ 2. Hvor Gasmaskiner eller andre Kraftmaskiner, der forurene Luften, anvendes i Bogtrykkerier, skulle saadanne have Plads i et særskilt, ventileret Rum.

§ 3. Vægge og Lofter skulle, for saa vidt de ikke ere forsynede med en glat, afvadskelig Beklædning eller oliemalede, mindst en Gang aarligt hvidtes. Oliemaling maa, hvis den er lakeret, fornyes mindst hvert 10. Aar, hvis den ikke er lakeret, hvert 5. Aar. Gulvet skal være tæt og fastliggende. Er Gulvet af Bræder og ikke belagt med Linoleum eller andet lignende for Fugtighed uigennemtrængeligt Materiale, skal det holdes ferniseret, og Aabningerne mellem Bræderne være kittede. Gulv og Vægge skulle slutte tæt til hinanden; hvor det er nødvendigt for at opnaa dette, skal der anbringes et Fodpanel med skraa Overkant.

§ 4. Sætterpultene og andet Inventar i Sætterrummene skulle enten naa til Gulvet og slutte sig tæt til dette eller være forsynede med saa høje Fødder, at Gulvet under dem let kan renses.

§ 5. Gulvene skulle daglig bestænkes med Vand og fejes. Een Gang ugentlig skulle Gulve og Vinduer omhyggelig renses.

Mindst to Gange aarligt skal der foretages en større Rengøring ved grundig Vadskning af alle afvadskelige Vægge og Lofter m. m.

Tør Fejning i Arbejdslokalerne maa ikke finde Sted.

Rengøring af Arbejdslokalerne maa ikke foregaa i den Tid, der arbejdes.

Tobaksrygning er forbudt i Arbejdslokalerne. I Bogtrykkerier, hvor der er indrettet særlig Spisestue (jfr. § 1), er det forbudt at indtage Maaltider i Arbejdslokalerne.

De til Bedriften hørende Aftrædelsesrum skulle stedse holdes rene og vel udluftede.

§ 6. Sætterkasserne skulle renses for Støv mindst 2 Gange aarligt; saadan Rensning kan foregaa ved Hjælp af Puster og Sugeapparat. Hvor Forholdene tillade det, skal Rensningen foregaa i fri Luft. Kan Rensningen paa Grund af Forholdene kun finde Sted i Arbejdsrummene, maa dette alene ske i Forbindelse med den halvaarlige Hovedrengøring.

Enhver Arbejder, som beskæftiges med Støvudblæsning i eller udenfor Arbejdslokalerne, skal for Arbejdsgiverens Regning forsynes med en ny Respirator.

Rensning af Sætterkasser maa ikke udføres af Personer under 18 Aar.

§ 7. I Arbejdsrummene eller i de til disse hørende Korridorer, Trappegange, Spiserum og Aftrædelserum er det forbudt at spytte andet Steds end i dertil anbragte Spyttebakker, der skulle være til Stede i tilstrækkeligt Antal samt daglig tømmes og renses.

§ 8. I eller ved Arbejdsrummet skal der anbringes tilstrækkelige Vadskeindretninger med let Adgang til disse. For saa vidt der ikke er tilstrækkelige Vadskeindretninger med tilflydende Vand, skal der mindst være en Vadskeindretning for hver 5 Arbejdere. Der maa sørges for, at der ved Vadskeindretningerne stedse er rent Vand til Stede i tilstrækkelig Mængde og at det brugte Vand paa Stedet kan bortskaffes.

Hver Arbejder bør benytte særskilt Haandklæde, som skal skiftes hver Uge.

Arbejderne bør forinden hvert Maaltid, og førend Arbejdsstedet forlades, foretage Vadsk af Hænder og Ansigt.

§ 9. Ethvert Arbejdsrum skal fra Arbejdstidens Begyndelse til dens Slutning være tilbørligt opvarmet, (mindst 12° Réaumur ved Arbejdstidens Begyndelse) og godt ventileret. Naar der arbejdes ved kunstig Belysning, skal denne være klar og tilstrækkelig. Hvor der findes Ulæmper ved Varmeudstraaling fra kunstig Belysning, skulle Arbejderne beskyttes ved hensigtsmæssige Skærme.

§ 10. Ved Afvadskning af Valser og Pudsning af Maskiner maa kun anvendes ren Tvist eller renvadskede Klude.

§ 11. Stereotypering maa kun foregaa i særlig dertil bestemte Lokaler, hvortil der skal være rigelig Adgang for frisk Luft. Hvor særlig Smelteovn findes, skal denne forsynes med en letbevægelig, tætsluttende Hætte. Smelteovnen skal være ventileret til Skorsten. I mindre Stereotyperingsværksteder, hvor ingen særlig Smelteovn findes, men hvor Smeltekedlen findes i selve Stereotyperingsapparatet, skal dette ligeledes være ventileret til Skorstenen.

§ 12. Det paahviler saavel Bogtrykkeriets Leder eller Indehaver som vedkommende Arbejdere at overholde de i dette Regulativ fastsatte Bestemmelser, og de paagældende ere hver for sig ansvarlige for Overtrædelser, der kan lægges dem til Last.

§ 13. Et Opslag, bekræftet af Tilsynet, indeholdende dette Regulativs Bestemmelser, Oplysning om, hvor mange Arbejdere, der maa beskæftiges samtidig i hvert Arbejdsrum, samt om Rummets Maal og Kubikindhold, skal findes i det paagældende Rum paa et for alle Arbejdere let synligt Sted.

Ved Henvendelse til vedkommende Fabrikinspektør erholdes saadant Opslag udfærdiget uden Betaling.

§ 14. Bestemmelserne i nærværende Regulativ gælde tillige for Skriftstøberier.

Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab.

Indenrigsministeriet, den 9. Januar 1904.

ENEVOLD SØRENSEN.

SCHOU.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Nutid og Fremtid.

Faar vi en Landstarif med virkelige Fremskridt, saalænge vi bliver staaende under De samvirkende Fagforbund?

IV.

FORINDEN et Fag maa paabegynde en Lønbevægelse, skal Tilladelse indhentes hos Forretningsudvalget for De samv. Fagforbund. Dersom Tilladelse nægtes, kan vedkommende Fag-Organisation forlange Sagen forelagt den næste Instans, altsaa det 115-Mands Repræsentantskab. Nægter dette Flertal ligeledes Sanktion, saa kan en paatænkt Lønbevægelse **ikke iværksættes** med Støtte fra D. s. F. — selv om det vedkommende Fag har vedtaget Ønsket *enstemmigt*.

Under visse Forhold kan Spørgsmaalet om, hvorvidt et Fag maa etablere Arbejdsstandsning, skaffes forelagt D. s. F.s Generalforsamling. Denne dannes, som tidligere nævnt, af *Hoved*bestyrelserne fra de forskellige Forbund. I et saadant Tilfælde træffes Afgørelsen ligeledes af ca. 115 Mand, da de *stemmeberettigede* uddrages efter samme Forhold som ved Valg til Repræsentantskabet. Kun saafremt 3/4 Majoritet (altsaa mindst 75 af 100 afgivne St.) vedtager det, kan Arbejdet standses i et Fag.

Man vil altsaa forstaa (hvad langt fra alle véd), at *Afgørelsen* af, om f. Eks. vort Fag skal have forbedrede Arbejdsvilkaar, **ikke** træffes af Typograferne, men af Smede, Arbejdsmænd, Skomagere, Skrædere osv., kort sagt: *de andre Fag*.

Derfor var f. Eks. Afstemningen over den nuværende Tarif i København ved det store Aftenmøde paa Wodrofflund sidste Sommer kun en Formsag. Resultatet var blevet det samme, enten Flertallet havde været for eller imod, saafremt vi da ikke (ligesom Blikkenslagerne) havde trodset D. s. F., hvad man selvfølgelig vanskeligt kan forsvare.

— — —

De Medlemmer af D. s. F.s Repræsentantskab, som repræsenterer Fag, der har *længere* Arbejdstid og *lavere* Minimalløn end vort, vil naturligvis holde paa, at *deres* Fag først skal have Forbedringer. Saadanne er maaske *uigennemførlige*, fordi disse Fag, ved at fremtvinge Lønforhøjelse, helt eller delvis knuses af Udlandets Konkurrence. Men saadanne Fags Repræsentanter holder lige fuldt paa den »harmoniske Udvikling« af Lønforholdene i de sammenkoblede Fag, og de gør derved de andre Fag til deres *Lidelsesfæller*.

At en **frugtbringende** Samvirken under »*Harmoniens Tegn*« er **umulig** mellem Organisationer med saa uensartede Betingelser for Fremskridt, maa Enhver kunne forstaa.

— — —

En anden Skavank for de Organisationer, som tilhører D. s. F. og altsaa er underkastede Lock-out-Overenskomsten, er det, at man ikke kan *tvinge* Ikke-Medlemmer, som, uden at bidrage en Øre til Fagforeningen, alligevel indhøster dennes Frugter, ind i denne. En saadan Person beskytter Lock-out-Forliget. Man kan ikke foretage noget effektivt imod ham, saalænge vi staar under D. s. F. og Forligets Bestemmelser. Selv enkelte Principaler, saaledes Hr. Bogtrykker MARTIUS TRUELSEN, har offentlig taget Ordet for at tvinge saadanne Folk i Principalernes Lejr ind i Mesterforeningen. Og jeg er ganske enig med Hr. Truelsen — paa dette Punkt. Hvorledes Principalerne vil gribe Sagen an, kender jeg ikke. De generes i hvert Fald ikke af Lock-out-Forliget i den Henseende.

— — —

Man vil altsaa sé, at D. s. F. med hvad dertil hører efterhaanden er blevet en tungt virkende og ofte meget generende Institution. *Fordelene* nuomstunder kan jeg ikke udgranske. Derimod ødelægger det omstændelige Maskineri, som skal sættes i Gang før der kan *handles*, ofte Chancerne for det paagældende Fag eller Arbejdssted.

Har et Fag endelig faaet Sanktion til en Arbejdsstandsning, saa varer det i Reglen ikke ret længe, før D. s. F.s Forret-

ningsudvalg modtager en Lock-out-Trusel fra Arbejdsgiverforeningen. Blev en Lock-out endelig etableret i fuld Udstrækning, saa behøver man ikke at være nogen stor Regnemester for at kunne indsé, at enten *ét* Fag kæmper *alene* uden Støtte fra de andre, eller *alle* Fag kæmper *samtidig* (og saa er der jo ingen til at understøtte), saa bliver Pengebeholdningerne *lige hurtigt opspist*, hvis man forudsætter, at hver enkelt Organisation ejer lige meget pr. Medlem, hvad dog langt fra er Tilfældet.

Derfor har vi absolut mest Interesse af at staa fri og uafhængige, saa **vi selv** *til enhver Tid* kan bestemme den Taktik, som Situationen kræver. Vi gavner jo heller ikke de andre Fag under D. s. F. ved at deltage i denne *Marsch paa Stedet.*

— — —

At Fagforbundene, som i demokratisk Konstruktion burde være Ideal-Mønstre for Kommune og Stat, desværre endnu lader meget tilbage at ønske i den Henseende — det er enhver klartseende Arbejder selvfølgelig godt paa det Rene med.

De enkelte Forbunds Indretning og meget omstændelige Virkemaade er jo i flere Henseender en ret tro Afspejling af Forretningsgangen i D. s. F.s Central-Ledelse. Lad os tage vort eget Forbund. Naar der nu paa et Arbejdssted begaas et Overgreb eller en Utilbørlighed mod et Organisations-Medlem, saa henvender Personalets Tillidsmænd sig først til Branche- eller Lokalformanden. Kan *han* ikke ordne Sagen tilfredsstillende, saa sammenkalder han Lokalstyrelsen. Mener Styrelsen ligeledes, at Tilfældet ligger over dens meget begrænsede Kompetence, saa gaar Sagen til den næste Instans: Forretningsudvalget i København. Afsiger dette nu en Kendelse, som Lokalstyrelsen er utilfreds med, saa gaar den paany til en højere Instans: Forbundsstyrelsen, der delvis bestaar af *de samme Folk* som i forrige Instans; de har maaske ikke en Gang faaet en anden Frakke paa.

I Følge vore Loves § 44 er Forbundsstyrelsens Kendelse *endelig*. Men der findes dog alligevel endnu et Par Instanser, som er højere, nemlig Delegeretmødet, og som sidste og største Myndighed (i hvert Fald efter min Mening): en almindelig Landsafstemning blandt alle Forbundets Medlemmer.

Har saa endelig det paaklagede Forhold passeret de fornødne Instanser, ja saa er vi først **Halvvejen**, dersom Sagen angaar f. Eks. en paatænkt Arbejdsstandsning. Er dette Tilfældet, saa begynder et lignende Omsvøb i næste Etage, D. s. F.s.

Endelig langt om længe naar Sagen maaske til Forhandling mellem Repræsentanter for D. s. F.s og Arbejdsgivernes Hovedledelse, og her kan det enten blive Knald eller Fald.

Nogen *direkte* Forhandling med vort Forretningsudvalg, f. Eks. paa en Generalforsamling i København, hvor Udvalget bor, faar Medlemmerne ikke. Ytrer de Misfornøjelse hermed og spørger om, hvor de »høje Herrer« da kan faas i Tale, saa lyder Svaret: »Paa Delegeretmødet en Gang hvert 3. Aar!«

Og her viser de sig endda kun for en lille udsøgt Kreds.

— — —

I en afsluttende Artikel skal jeg næste Gang bl. a. samle de væsentligste Ankepunkter mod Samvirksomheden og dens uadskillige sorte Skygge: Lock-out-Forliget.

København, 2. Februar 1904. VILH. WARTENBERG.

Nær og Fjærn.

Tarif-Underskrifter. Strandberg, Jul., Vingaardsstræde 18. (U.) *Kristeligt Dagblad*, Vesterbrogade 17. (U.)

Tillidsmandsvalget. Stadig savnes Resultat fra enkelte Steder af Valg af Tillidsmænd. De bedes omgaaende tilsendt Forbundskontoret.

Videnskabeligt Folkebibliotek. De Medlemmer, der endnu ikke har afhentet deres bestilte Ekspl. af disse Bøger, bedes gøre dette i Dag eller i Morgen. Vi gør tillige opmærksom paa, at vi er i Besiddelse af enkelte overskydende indbundne Ekspl., som kan erhværves af Medlemmerne for 80 Øre Stk., naar Henvendelse herom sker i den kommende Uge.

Sygekassen. Vi henleder Medlemmernes Opmærksomhed paa, at Lægerne O. K. ALBECK og C. G. STRODTMANN, Frederikssundsvej 145[1], fra 1. April at regne er ansatte som Læger for Brøndshøj og Utterslev. De træffes hver Søgnedag fra Kl. 1—3 og Søndag fra Kl. 9—10. Telefon Brøndshøj 27.

I Aalborg har Papirhandler Hestbech anlagt et Bogtrykkeri med en Bogbinder som Bestyrer. Det typografiske Arbejde skal udføres af Blokadebryderen fra Holstebro, JACOB CHR. MØLLER. Vi gør blot opmærksom paa, at Hr. Hestbech endnu ikke har underskrevet Tarifen.

Hadsund faar nu ogsaa sit eget Bogtrykkeri. Det er den hidtidige Redaktionssekretær J. MADSEN ved *Sorø Folketidende*, der vil forsøge Lykken som Akcidensbogtrykker i Hadsund. Ej heller dèr er Tarifen endnu underskrevet.

Holstebro Avis (Dyrlæge Welsch) har mistet en af sine »Svende« og er saaledes i Forlegenhed for Arbejdskraft. Denne søges ved Annoncer i *Helsingør Avis*. Ved at reflektere paa disse Annoncer bliver man henvist til at sætte sig i direkte Forbindelse med den unge Welsch i Holstebro. Kollegerne kan saaledes i Fremtiden spare Portoen og Ulejligheden ved at skrive til *Helsingør Avis* om Plads efter Bladets Annoncer, thi man kan dristig gaa ud fra, at det altid er til det blokerede Trykkeri i Holstebro.

Dansk Tømrerforbund har i Dagene fra 13.—15. Marts afholdt Kongres i Ordrup. De væsentligste Punkter paa Dagsordenen var Oprettelsen af Understøttelseskasser indenfor Forbundet. Medens Forslag om en Begravelseskasse og en Ulykkesforsikringskasse forkastedes, vedtoges Oprettelsen af en Arbejdsløshedskasse, som dog ikke skal yde Understøttelse for de første 4 Ugers Ledighed. Der blev nedsat et Udvalg til at udarbejde Regler for Kassens Virksomhed, hvorefter disse sattes til alm. Afstemning. Understøttelsen skal, ligesom vor, kunne hæves enten paa Stedet eller paa Rejse. Den hidtidige Forretningsfører, FROM PETERSEN, genvalgtes enstemmigt samtidig med, at hans Løn fastsattes til 50 Kr. pr. Uge.

Den typografiske Forening i København
(Sætterafdelingen).
Regnskab for 2. Halvaar 1903.

Indtægt.

Beholdning den 1. Juli 1903		Kr. 22756.52
Medlemsbidrag ..... heltbet. 3196.55		
do. ..... halvtbet. 68.15		
	Kr. 3264.70	
Indskud	- 20.00	
Renter af 10,000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	- 175.00	
do. - Sparekasse-Indskud	- 32.25	
do. - Aktier i Arbejdernes Livsforsikring	- 5.13	
Karnevalet 1902	- 36.50	
do. 1903	- 43.50	
Aktier i Arbejdernes Livsforsikringsselskab	- 462.00	
Restancer	- 46.95	
Solgt Brandes Foredrag	- 22.96	
Trykkerforeningens Bidrag til Foreningslokale og Ophold for Rejsende	- 89.20	
		- 4198.19
	Balance....	Kr. 26954.71

Udgift.

Fast Understøttelse	Kr. 18.00	
Tillidsmandsunderstøttelse	- 232.00	
Til Fagskoleuddannelse	- 21.00	
Kontorsager	- 22.37	
Tryksager	- 189.30	
Husleje	- 128.00	
Leje af Lokaler til Møder	- 61.50	
Bladhold	- 8.70	
Biblioteket	- 44.00	
Bidrag til de Arbejdsløses Fond (af Overskud fra Karnevalet 1903)	- 306.90	
Privat Understøttelse til Rejsende	- 47.25	
Bespisningen af arbejdsløse Typografer	- 328.50	
Kontrol ved Møder	- 6.00	
Kontingent for Styrelse, Inkassatorer, Bud og Bibliotekar	- 447.50	
Godtgørelse for Arbejdsspild	- 17.01	
Tilbagebetalt Kontingent	- 3.30	
Budløn	- 483.29	
Mapper til Formanden og Budet	- 23.60	
Porto	- 34.17	
Andre Administrationsudgifter	- 38.29	
Annoncer ang. Foreningslokale	- 7.30	
Bidrag til Folkeuniversitetsforeningen	- 25.00	
do. - Fællesorganisationen	20.00	
do. - do. Læsestue	- 100.00	
En Tarifprotokol	- 50.00	
Overført til Laane- og Hjælpefonden	- 548.00	
7 Andele i Arbejdernes Livsforsikringsselskab	- 462.00	
		Kr. 3672.98
Beholdning den 31. Decbr. 1903		- 23281.73
	Balance....	Kr. 26954.71

Status pr. 31. Decbr. 1903.

Aktiver.

Beholdning den 31. Decbr. 1903:		
Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 10000.00	
Sparekasse-Indskud	- 11466.87	
Aktier i »Stjernen«	- 1000.00	
Aktier i Arbejd.s Livsforsikringsselskab	- 462.00	
Kontant	- 352.86	
		Kr. 23281.73
16 Andele i Social-Demokraten		- 192.00
Bibliotheket		- 900.00
Restancer:		
Medlemsbidrag		- 198.75
Renter tilskrevne		- 158.76
Vald. Haastrups Gæld		- 36.88
Karnevalet 1903: Tilgode for Billetter		- 7.50
Tilgode i A. M. W. Møllers Dødsbo for opkr. Kont.		- 201.83
		Kr. 24977.45

Passiver.

Gutenberg-Koret: ½ af Karnevalet 1902	Kr. 57.25	
do. ¼ - - 1903	- 82.25	
		Kr. 139.50
Formue den 31. Decbr. 1903		- 24837.95
		Kr. 24977.45

Medlemsantal den 31. Decbr. 1903: **1053** (deraf **43** Hjælpearbejdere).

København, den 16. Marts 1904. CHR. ØSTERGAARD.

Ovenstaaende Regnskab er revideret og befundet rigtigt. Det udviser et Overskud paa Kr. 525.21. De udestaaende Restancer er gaaet ned til Kr. 198.75, hvilket er Kr. 78.67 mindre end første Halvaar.

København, den 16. Marts 1904.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH. EMMANUEL PEDERSEN.

Ved Tilbud og Efterspørgsel om Plads i *Udlandet* maa Medlemmerne i egen Interesse *under alle Omstændigheder* forespørge hos de paagældende Forbundsfunktionærer om Tarifforholdene. Undlades dette, maa den Paagældende selv tage de deraf opstaaende Følger. Forespørgsler rettes til følgende Adresser:

For *Tyskland* til Emil Döblin, Berlin S. W., Chamissoplatz 5.
- *Det tyske Schweiz* til Emil Pfister, Bern, Frickbad 41.
- *Det romanske Schweiz* til Marius Corbaz, Lausanne, Chalet du Midi, chemin Jurigoz.
- *Det italienske Schweiz* til F. Valsecchi, Lugano, via Ruova 13.
- *Elsass-Lothringen* til Alphons Schmoll, Strassburg, Langestrasse 146.
- *Østrig* til Franz Reifmüller, Wien VII/1, Zieglergasse 25.
- *Ungarn* til Julius Peidl, Budapest VIII, Sthály-utcza 7.
- *Pressburg* til Samu Löwy, Pressburg, Michaelergasse 16.
- *Croatien* til Ludwig Wieser, Agram, Buchdruckerei Granitz.
- *Fiume* til A. Quaranti Abbundio, Fiume, via Gisella 4.
- *Serbien* til Stevan Vasiljevic, Belgrad, Dubrovacka ulica 2
- *Bulgarien* til N. P. Djolgeroff, Sophia, Staatsdruckerei.
- *Rumænien* til Tabacovici, Bukarest, Boulevard Carol I, Nr. 1.
- *Italien* til J. B. Cerutti, Torino, via Venti Settembre 60.
- *Luxemburg* til W. Bastendorff, Luxemburg, Philippstrasse.
- *Belgien* til Wilh. Saxhage, Bruxelle, 6, place de la Duchesse.
- *Holland* til P. Hols, Amsterdam, Bloemstraat 60 huis.
- *Norge* til N. Jul. Larsen, Kristiania, Storgaden 20.
- *Sverig* til Svenska Typografförbundets Ekspedition, Stockholm, Svartmangatan 16.
- *Finland* til J. A. Kosk, Helsingfors, Centraltryckeri.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331**.

Ny Medlemmer.

København: Sygeafdelingen: Sætterlærling Valdemar Severin Ruberg (Luno) og Sætter Rasmus Jensenius Nielsens Hustru Andrea Cathrine.

Provinserne: Aalborg, Søren Chr. Mikkelsen, udl. ⅛ 1904 i Eksprestrykkeriet (aflægger Svendeprøve i April).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1050, Hans Janus Georg N. Larsen (Soc.-Dem.) fra Rejse. Trykkerafdelingen: 520 (Ungarsk Forbund), Josef Wurmfeld (Keller) fra Rejse.

Provinserne: Odense, 1502, Ferd. Cornelius Petersen (Andelstrykkeriet). Ringkøbing, 1307, Peter A. Petersen (Dagbl.) og 1543, Anton Elof Bengtson (Amts-Av.). Kolding, 579, Johannes Carl Chr. Hviid (i Plads) fra Odense. Esbjerg, 1804, N. H. Jensen (i Pl.). Varde, 1671, Anton M. Jensen (arbl.). Fredericia, 2302 (Norsk Centralforen.), Kristen Ormestad (Fredericia Avis) og 1823, Henrik Olai Steen (syg).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1987 (Norsk Centralf.), Sverre Berg (arbl.) til Udl.

Provinserne: Odense, 1434, Fritz P. Jørgensen til Kbhvn. (Militær). Kolding, 1718, Chr. Petersen til Stege i Pl. Randers, 1565, Rich. Thuesen til Kallundborg i Pl. og 1784, Jens Poulsen (arbl.) til Kbhvn. Hjørring, 1559, Alf. M. Christensen til Aalborg i Pl. Ringsted, 1747, C. H. Reher (arbl.). Fredericia, 1804, N. H. Jensen til Esbjerg i Pl. Aalborg, 1478, J. Chr. Firring (til Amerika).

Død.

København: Sætterske Dagmar Nielsen (Nationaltidende).

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Caroline Petersen og Marie Jensen (begge i Centraltrykkeriet) fratraadt Faget.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: N. C. V. Nielsen (Nord. Good-Templar Ordens Bogtr.).

Udmældt: Bogtrykker C. Justesen.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

I Henhold til Forretningsudvalgets derom tagne Beslutning **skal** *al Restance være indbetalt inden Kvartalets Slutning; i modsat Fald skal Afdelingerne enten selv betale Forbundskontingentet eller udslette Restanterne.*

STYRELSEN.

Styrelsesmøde i Morgen (Lørdag) Kl. 7½ paa Kontoret. FORMANDEN.

ANNONCER

En øvet Akcidenssætter,
flittig og paalidelig, ikke for ung, kan faa fast Plads i *Fr. Lumbyes Trykkeri*, Kolding.
Eventuelle Anbefalinger kan indsendes. Personlig Fremstilling frabedes.

Arbejdernes Livsforsikring.
Forsikringerne er garanteret af Staten.
Restancefrist under Arbejdsløshed.
Præmien opkræves ugevis.
Nærmere Vejledning giver Forbundskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt
Kompagnistræde 21.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Brugte Maskiner
1 Digeltryktrædepresse,
1 Avis-Falseapparat,
1 Gasmotor (1 H. K.)
billigt til Salg hos
Adolph Wulff,
Gothersgade 8.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 13 — KØBENHAVN DEN 25 MARTS 1904 — XXXI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københ. Afdeling
(Den typ. Forening)
afholder

ord. halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 27. Marts 1904 Kl. 10
i »Søfryd«s store Sal, ved Fredensbro.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger 2. Halvaarsregnskab 1903. 3. Bevilling til Bespisningen. 4. Bevilling af 200 Kr. til Fagskolen. 5. Klage fra et Medlem over nægtet Arbejdsløshedshjælp. 6. Tilbud fra et Vinhandler- og Cigarfirma. 7. Beretning fra Kontrahentforsamlingerne. 8. Beretning fra Bryggeriet Stjernen. 9. *a.* Opstilling til Valg af Formand og Styrelsesmedl. i Stedet for Gustav Clausen, P. Berendt, N. P. Nielsen og Wartenberg. *b.* Opstilling til Valg af Revisorer i Stedet for Fr. Hjorth og Emmanuel Petersen. *c.* Opstilling til Valg af Kontrahenter i Stedet for Gustav Clausen, F. K. Madsen, Victor Petersen og Wartenberg. *d.* Opstilling til Valg af Repræsentanter ved Generalforsamlinger i Bryggeriet Stjernen i Stedet for Gustav Clausen og Wartenberg. STYRELSEN.

Støt dansk Industri!

I disse daarlige Tider, hvor særlig vort lille Lands Industri og Haandværk ligger øde, gør det ondt at sé, hvor lidt vore egne tager Hensyn til disse. For at nævne noget, der ligger os alle nær: vor sørgelige Toldlov, der blandt andet tillader toldfri Indførsel af trykte Sager, medens det utrykte Papir fortoldes, og til Trods for, at det meste af, hvad der forbruges her, kan leveres ligesaa billigt og bedre herhjemme, tager saavel Staten som Private ofte uden Grund deres Forbrug fra Udlandet efter Recepten billigt, men slet, til Skade for den danske Arbejderstand og vore Næringsdrivende. Ser vi paa en bestemt Branche, Jernindustrien, *da gaar der her i Landet for Tiden ca. 1000 Arbejdere ledige og Smede- og Maskinarbejdernes Forbund har i Fjor betalt ca. 150,000 Kr. i Arbejdsløshedshjælp.*

Denne sørgelige Tingenes Tilstand er tildels begrundet i den hensynsløse Konkurrence, der drives fra de udenlandske Maskinfabriker gennem deres herværende Agenter. Salg for enhver Pris er Løsenet. Som et Exempel paa hvor ovenud Konkurrencen kan drives, kan anføres, at et udenlandsk Hus har købt to brugte Rotationspresser for at faa Lov at levere én ny. De to brugte Presser magasineres nu her i Byen til en høj Leje, og naar man ved, hvor ringe en Udvikling vore smaa Forhold giver for Rotationspresserne, forstaar man, at der vil gaa baade Vinter og Vaar, før Vedkommende bliver af med de to Presser igen. At den Slags Forretninger i Længden er uholdbare, siger sig selv; men det har dog den Følge, at dansk Industri skades i uberegnelig Grad derved, at Pengene gaar ud af Landet, og Bogtrykkerne vinder heller ikke noget, fordi Kvaliteten ofte ikke staar i rimeligt Forhold til Prisen.

Flere af de udenlandske Fabriker laver Maskiner for Eksport, lette og svagtbyggede Maskiner, der er beregnede paa fjernt liggende Egne, hvor altsaa Fragten løber op til store Summer og hvor derfor hvert Pund der spares i Vægten, er en Gevinst, NB. for Fabrikanten eller Agenten, men ikke for Bogtrykkeren, der jo ganske naturligt ikke kan faa Presserne stærke og stive nok. At saadanne lette Maskiner kan leveres billigere end svære, siger sig selv, men det er og bliver dog tarveligt Kram, der til Trods for en billig Anskaffelsespris, i Længden bliver mere end dyrt.

Vi, der ikke alene er interesserede i vort eget, men ogsaa i andre Fags rolige Udvikling, bør gøre vort til at den danske Industri fremmes. Vi er ikke interesserede i, at de udenlandske Millionærfabrikanter støttes, men i at danske Arbejdere faar noget at bestille ved deres Fag; derved gavner vi ikke alene dem, men den hele Arbejderstand. Vi bør derfor, saa langt vor Indflydelse rækker, arbejde for dansk Industri, hvilket vi paa vort eget Fags maskinindustrielle Omraade saa meget lettere kan gøre, som enhver Trykker sikkert vil foretrække f. Eks. en Presse fra *Eickhoff*, fremfor en udenlandsk, i ethvert Tilfælde hvad angaar Soliditet og praktisk Indretning.

Salget af én dansk Hurtigpresse giver Arbejde og Brød til adskillige danske Maskinarbejdere i flere Maaneder, medens Salget af en udenlandsk do. bringer Pengene ud af Landet og skader vor Stands Interesse gennem bristende Købeevne hos det Fags Arbejdere, der lider derunder, i dette Tilfælde Maskinarbejderne.

Derfor bør Løsenet Landet over være: *dansk Arbejde for danske Arbejdere og dansk Industri!*

Til de mandlige Trykkeriarbejdere!

De organiserede Trykkeriarbejdere er nu endelig kommen til at arbejde under tarifmæssige Forhold — selv om disse endnu ikke er saa gode som vi kunde have ønsket dem.

Da Styrelsen for Den typografiske Forening imidlertid har tilsagt os Støtte for at søge *alle* mandlige Trykkeriarbejdere organiserede i Forbundet, og da det synes, som om Sagen nu vil blive grebet energisk an, saa retter jeg gennem disse Linjer en indtrængende Opfordring til alle Fagfæller om at slutte sig til Fagforeningen, der sikkert kan skærme os og skaffe os rimelige Arbejdsvilkaar, hvor saadant ikke findes.

Nu om Stunder forstaar heldigvis de fleste Arbejdere Organisationens store Betydning. *Fordelene* er jo saa øjensynlige; men da en Del af mine Standsfæller endnu ikke har tilmældt sig Foreningen, saa opfordrer jeg herved disse til at indmælde sig, for derigennem at gavne og styrke baade dem selv og os andre.

Tillidsmændene omkring paa Arbejdsstederne bedes velvilligt bistaa os i vore Bestræbelser for at styrke denne Branche af Forbundet, dels ved at lade Ikke-Medlemmer blandt Trykkeriarbejderne læse nærværende lille Opfordring, dels ved personlig Paavirkning, saaledes at ingen Trykkeriarbejder forsømmer at indmælde sig. Kontingentet er jo saa lavt i Sammenligning med Fordelene, at dette ikke kan afskrække nogen.

De nærmere Oplysninger kan faas paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal, baade om Organisationen og Trykkeriarbejdernes Branche-Afdeling. Indmældelse kan ogsaa ske ved Branche-Afdelingens Møde i Aften, Fredag, Kl. 8 i Rømersgade 15, Kælderen. EN TRYKKERIARBEJDER.

Nutid og Fremtid.

Faar vi en Landstarif med virkelige Fremskridt, saalænge vi bliver staaende under De samvirkende Fagforbund?

V.

(Sidste Artikel.)

De Fejl og Ufuldkommenheder, der endnu klæber ved de enkelte Fag-Organisationer — ogsaa Typografernes — bliver naturligvis efterhaanden rettede. Gang paa Gang søger vi derfor at gøre vor faglig-organisatoriske Virksomhed bedre, fyldigere og mere uundværlig. Og heri ligger jo netop vi Medlemmers store Opgave. Thi en Organisation bliver aldrig bygget færdig. Hver Generation bringer nyt Materiale eller nye, ofte uprøvede Idéer, for hvilke *Erfaringen* selvfølgelig ikke altid kan være Vejviser.

Ogsaa Organisationerne ere jo nemlig underkastede *Udviklingens* evigt ustandselige og *alt* omfattende Verdenslov. Derfor kan Ingen, som tror paa og forstaar Udviklingen, ansé de nuværende Organisationsformer som *Idealets* Toppunkt.

— — —

En Udtalelse man hører ret ofte, er denne: »Hvad hjælper det, at Lønnen stiger, naar dette bevirker, at Livsfornødenhederne fordyres i samme Forhold«. Jeg er for ukyndig i Nationaløkonomi til videnskabeligt og fyldestgørende at kunne forklare Fænomenet, men Teorien er i hvert Fald *bundfalsk*. For hver Gang Nogen vil nævne mig 1 Ting, som er højere i Pris nu end for 20—25 Aar siden, kan jeg nævne 10 andre Ting, som er blevne billigere. De gifte Kolleger kan jo f. Eks. forhøre deres Hustruer, og de maa sande mine Ord. (Men derfor behøver Mændene selvfølgelig ikke at trække af Husholdningspengene, da jeg nødig vil have Kollegernes Koner paa Nakken!)

— — —

Da en Udmældelse af D. s. F. med samtidig Frasigelse af Lock-out-Forligets Bestemmelser skal ske med *1 Aars Varsel*, saa kan Spørgsmaalet ikke opsættes til Delegeretmødet i Sommeren 1905. Det maa afgøres inden Udgangen af indeværende Aar. Vi maa **i rette Tid** have klaret Grejerne, for at Medlemmerne ikke, naar Landstarifen stunder til, bittert skal komme til at fortryde, at de staar **uden afgørende Indflydelse paa deres egne Sager.**

Hvilken Harme og Fortvivlelse vil Medlemmerne ikke gribes af, naar de *for silde* opdagede, hvor **afmægtige** de i Grunden er!

Alene af denne Aarsag burde Forbundsstyrelsen i Tide »vaske sine Hænder« ved at gardere sig gennem en **Landsafstemning** om Spørgsmaalet. Paa dette Punkt er jeg fuldstændig enig med Hr. Jul. Samuelsen.

Lad dog endelig *Ansvaret*, som vore Ledere ofte har besværet sig over, bæres af de Rette: *Medlemmerne selv!* Men lad os — paa demokratisk Vis — forinden Afstemningen belyse Spørgsmaalet saa grundigt og sandfærdigt som muligt fra de forskellige Synspunkter. Lad saa kun Medlemmerne dømme. Det er ganske farefrit. *Thi Flertallets Vilje er vor Lov!* For den bøjer vi os Alle — ufravigeligt.

— — —

Naar et Fag slæber rundt med en fast arbejdsløs Reservearmé paa ca. 200 Mand, saa maa Fejlens Aarsag være, at de, der har Arbejde, beskæftiges **for længe.** Her findes altsaa Slagens *Hoved*. Og den *bør* rammes, naar vi skal have den næste Tarif. Jo flere Arbejdsløse vi faar, desto ringere bliver Chancerne for at gennemføre Kravet om en virkningsfuld Forkortelse af Arbejdstiden.

At understøtte Arbejdsløse i videste Udstrækning er selvfølgelig baade klogt, nødvendigt og humant. Men det er alligevel at begynde i den forkerte Ende. Vi mildner ganske vist *Virkningerne*, men *Aarsagerne* florerer lige frodigt, og paa den Maade bliver det Hele et umætteligt Sugeværk. Nej, **lad os dele Arbejdet mellem alle Fagets Udøvere**, saa bestemmes Arbejdstidens Længde derefter.

At Arbejdsgiverforeningen stiller sig paa et saa *menneskefjendsk*, næsten samfundsforbryderisk Standpunkt, at Kamp er nødvendig i en civiliseret Nation for at faa et saa naturligt og retfærdigt Krav anerkendt — det er baade forunderligt og sørgeligt.

— — —

Det er min Overbevisning, at Enhver, der — ærligt og uhildet — vil undersøge og overveje, hvad jeg i disse 5 Artikler har skrevet, maa komme til samme Resultat som jeg, at D. s. F. **ikke længere kan virke som oprindelig tænkt** og derfor ikke mere er noget tidssvarende eller tilfredsstillende Organ i Kampen for bedre Arbejds- og Lønvilkaar.

Det vilde være saare beklageligt, om der endnu skal gaa Aar tilspilde i Stagnation, før Flertallet endelig lukker Øjnene op paa dette vigtige Punkt.

— — —

Hvad jeg i denne Artikel-Række har anført om D. s. F. og disses generende Anhang: Lock-out-Forliget, skal jeg søge i det væsentligste at samle korteligt i nedenstaaende Ankepunkter, hvis *Sandhed* Enhver kan faa konstateret, og hvis *Logik* forekommer mig ligesaa indlysende som ubestridelig:

1) Da Arbejdsgiverforeningens Hovedformaal er denne: Eventuelt ved Lock-out af samtlige Fagforenings-Medlemmer paa én Gang at kunne hindre D. s. F.s tidligere Taktik (skiftevis at lade Fagene *enkeltvis* tilkæmpe sig Fordele), saa er Betingelserne for Organisationernes Samvirken — i hvert Fald i den nuværende Form — ikke længere til Stede paa den gamle Basis. Relativt betragtet er *ét* Fag i Lønkamp uden fremmed Støtte mindst ligesaa modstandsdygtigt som *samtlige* Fag under en General-Lønkamp.
2) En fortsat *harmonisk* Fremgang i Fagenes Løn- og Arbejdsvilkaar er **umulig** paa Grund af Udlandets Konkurrence, som virker højst *uensartet* paa de forskellige Fag. Da dette Stadium alt er naaet, saa er Sammenkoblingen alene af denne Aarsag meningsløs.
3) Tilladelsen til med pekuniær Støtte fra D. s. F. at søge gennemført en 8-Timers Arbejdsdag for derved at skaffe Arbejde til vort Fags mange ledige Hænder, vil, efter alt at dømme, ikke blive givet, dels fordi de øvrige Fag (som har 9 Timer og derover og lavere Minimalløn end vort) holder fast paa den »harmoniske« Forbedring for alle Fag (hvad der i Følge Punkt 2 er umuligt), dels fordi Lederne ikke vil risikere en Stor-Lock-out. De enkelte Fags Handlefrihed er saaledes umuliggjort uden Hensyn til de tilstedeværende Chancer.
4) Et Overgreb fra en Arbejdsgiver, f. Eks. Afskedigelse af Organisationens Tals- og Tillidsmænd (*uden* at Grunden er Pligtforsømmelse eller Arbejdsmangel) kan ikke forhindres, dels fordi den permanente Voldgiftsret har godkendt en saadan Afskedigelse, dels fordi selve Sagen drukner i Formaliteter som Følge af Lock-out-Forliget og D. s. F.s Love.
5) Ikke-Medlemmer, som uden at bidrage en Øre til Organisationen, desuagtet indhøster dennes Frugter, kan ikke ved Nægtelse af Samarbejde tvinges ind i Organisationen, da Lock-out-Forliget *skærmer* saadanne Personer paa forskellig Maade.

— — —

Da hele denne Sag saaledes omtrent udelukkende drejer sig om vor *økonomiske Velfærd*, saa er det mit Haab, at Medlemmerne over hele Landet nu vil vaagne. Drøft Spørgsmaalet i alle Lokalforeninger, naar I samles til Møder eller Generalforsamlinger, Kolleger! Af Skamfølelse for at kollidere med et tidligere Standpunkt behøver Ingen at undertrykke sin Mening. Thi, som en Rigsdagsmand nylig udtalte, kun »Guder og Tosser forandrer aldrig Mening« — selv om *Situationen* gør en Meningsforandring berettiget.

At opfordre til Diskussion i Fagbladet, tør anses som overflødigt. De *Maalbevidste* skal nok selv mælde sig. De ser klart Spørgsmaalets overordenlige Betydning. De forstaar, at Landstarifens Kvalitet er nøje afhængig af, om *vi selv* skal sige det afgørende Ord, eller overlade dette til *andre* Fag.

Naar Afstemningen om Spørgsmaalet senere hen paa Aaret foretages, saa bør det staa klart for Medlemmerne, at et eventuelt Flertal for at blive i den nuværende Skure omtrent er ensbetydende med, at vi ingen væsenlige Fremskridt vil naa ved den kommende Landstarif.

Derfor vil Afstemningen blive et saare betydningsfuldt Tærningekast.

København, 9. Februar 1904. VILH. WARTENBERG.

Det var vor Hensigt, naar Hr. Wartenberg havde sluttet sine Betragtninger, at belyse det af Hr. Wartenberg rejste Spørgsmaal sagligt. Der er imidlertid i Mellemtiden sket Ting, som giver Sagen en anden Karakter og som kaster et skarpt og ejendommeligt Lys over Hr. Wartenbergs hele Artikelserie og over hans Angrebs Rækkevidde.

Førend vi derfor begynder Diskussionen, ønsker vi at rette et bestemt Spørgsmaal til Hr. Wartenberg: *Er det korrekt, at der er dannet en Organisation, som har til Formaal at samle en Opposition fra forskellige Fagforeninger for dermed at søge De samvirkende Fagforbund ophævet? Er det rigtigt, at De, Hr. Wartenberg, er Medlem af denne Organisation?* RED.

Meddelelse til d'Hrr. Inkassatorer!

I Henhold til Forretningsudvalgets derom tagne Beslutning *skal* al Restance være indbetalt inden Kvartalets Slutning. Idet jeg paa Styrelsens Vegne gør opmærksom herpaa, bedes De gøre Deres bedste for, at Restancerne undgaas og derved Udslettelserne ved Kvartalets Udløb forhindres.

Resultatet af Tillidsmandsvalg forventes tilsendt fra de Arbejdssteder, der hidtil har forsømt dette. GUSTAV CLAUSEN,
Formand.

Nær og Fjærn.

Generalforsamlingen paa Søndag paa »Søfryd«. Alle Medlemmer bedes møde, da vigtige Spørgsmaal rimeligvis vil blive drøftede.

Bestyrelsens Sammensætning. Ved det forestaaende Valg af Bestyrelse til Lokalafdelingen (Den typ. Forening) bliver der tre Pladser at besætte. De to af dem er optagne af Bladsættere, medens den tredje er i Hr. Berendts Besiddelse, der er den eneste Bog- og Accidenssætter i Bestyrelsen, og da denne ikke ønsker Genvalg, vil Københavns 5—600 Bogsættere staa uden virkelig Repræsentation i Lokalafdelingen.

Det vilde derfor være ønskeligt, om der fra Medlemmernes Side kunde blive bragt en Beregnings- og en Fastløns-Sætter i Forslag paa den kommende Generalforsamling, som i Lokalafdelingens Bestyrelse baade nu i Øjeblikket og med Henblik paa en Landstarif kunde arbejde for disse Kollegers Interesse. St—l.

Til Trykkerne. Paa given Anledning gøres opmærksom paa, at Helligdage (resp. -Nætter) ikke maa fradrages de fastlønnede Arbejdere (Tarifens § 11). Forlanges Arbejde udført paa Helligdage (resp. -Nætter) godtgøres dette, foruden den ordinære Ugeløn, med en ekstra Dag- eller Natløn + 75 % (Tarifens § 9).

Skulde denne Godtgørelse enkelte Steder blive nægtet modtages Lønnen med Forbehold og Meddelelse derom tilstilles uopholdelig.
AFDELINGSSTYRELSEN.

D'Hrr. Tillidsmænd, som den 10. ds. modtog Skrivelse fra Formanden, bedes snarest redegøre for den deri omtalte Virksomhed.

Videnskabeligt Folkebibliotek. De Medlemmer, der endnu ikke har afhentet deres bestilte Ekspl. af disse Bøger, bedes gøre dette i Dag eller i Morgen. Vi gør tillige opmærksom paa, at vi er i Besiddelse af enkelte overskydende indbundne Ekspl., som kan erhværves af Medlemmerne for 80 Øre Stk., naar Henvendelse herom sker i den kommende Uge.

Lønforhøjelse. Redaktør KR. FØNS, Stubbekøbing, har uden Opfordring for en Mands Venkommende forhøjet Lønnen med 1 Kr. For et Par Aar siden fik to andre ligeledes uden Opfordring et Tillæg af 1 Kr. Dette fortjener Paaskønnelse, naar man tager i Betragtning, at det er paa et saa lille Trykkeri som *Stubbekøbing Avis*.

Sygekassen. Der er truffet Overenskomst med Klinik for Mechano-Therapie (Lægerne Frode-Sadolin og C. Høyerdahl), Værnedamsvej 15, Mezz., Telefon 18,267, Konsultation 1—2, om Behandling for moderat Betaling af de af vore Medlemmer, som af Kredslægerne henvises hertil. Forholdet træder i Kraft fra 1. April.

Ligeledes med Frk. Dr. CLAUDIA HANSEN, Frederiksberggade 24, Konsultation 1—2, Telefon 29,397, der er ansat som Specialist i Undersøgelse og Behandling af kvindelige Sygdomme, som Medlemmerne nødig vil underkaste sig af mandlige Læger. Henvisning til saadan Undersøgelse sker gennem Formanden.

De Medlemmer, som ønsker at benytte de i sidste Numer anførte Læger for Utterslev og Brøndshøj, bedes sende deres Kort til Fornyelse hos Kassereren.

Roskilde Tidende med Trykkeri og Kontorinventar er af Jul. Christjansens Arvinger solgt til Hr. Redaktionssekretær JULIUS WRESCHNER, ved *Loll.-Falst. Folketidende* for 20,000 Kr. Overtagelsen sker til 1. April. Hr. Wreschner blev udlært som Typograf Oktbr. 1896 hos Rye i Randers. Var en lille Tid Redaktionssekretær samme Steds. De sidste 4 Aar har han været knyttet til *Loll.-Falst. Folketidende* som saadan. — *Roskilde Tidende* vil fra 1. April indgaa i Tariftrykkeriernes Tal, idet der vil blive truffet en Overenskomst med Hr. W. om det fremtidige Arbejdsforhold.

Dødsfald. Atter har Tuberkulosen berøvet os et af vore yngre Medlemmer, idet vor Kollega, GEORG ANTONIUS FREDERIKSEN af Nakskov, i Søndags Nat er afgaaet ved Døden i en Alder af kun 26 Aar. For ca. 2 Aar siden søgte Frederiksen og fik ogsaa Plads paa Typografernes Sanatorium ved Fredensborg, men Sygdommen havde allerede et saadant Tag i ham, at han efter et halvt Aars Forløb blev udskrevet som uhelbredelig. Det sidste Aar har Frederiksen opholdt sig i Nakskov hos sine Forældre; han har været sengeliggende siden Jul, og Døden kom nu nærmest som en Befrielse. Ved sin stille og beskedne Fremtræden havde F. vundet sig mange Venner i Nakskov, ikke mindst blandt Kollegerne, der bevarer Mindet om ham i venlig Erindring. K.

Et af Landevejens ægte Børn, Typograf HARALD JENSEN, er Søndag den 16. ds. afgaaet ved Døden paa Kommunens Sygehus i Roskilde. Han var født i Nakskov 1877 og udlært i Slagelse i Maj 96. Tidlig slugte Landevejen ham helt; men han forstod ret ofte at vække de gode Følelser, hvilket bragte ham over mange Skær. Han rejste sidst paa tysk Bog, som han havde skaffet sig i Strassburg ved at opgive, at han havde tabt sin egen. Han opgav at have ydet 268 Bidrag, hvorved han opnaaede at erholde en højere Understøttelse end den, han kunde tilkomme. Ved sin Hjemkomst lavede han sine Plattenslagerier saa højhælede, at Bogen blev ham frataget i København. Han havde dog Galgenhumør nok til at slaa Den typ. Forenings Formand for en 10-Øre til et Hampereb og derefter indanke sin Sag for Generalforsamlingen. For et halvt Aars Tid siden blev han af Fattigvæsnet indlagt paa dets Sygehus i Roskilde, lidende af en Hudsygdom. Som kronisk Alkoholist fik han snart efter »Dille«, men maatte alligevel bukke under for Tuberkulosen. Roskilde Lokalafdeling fik først fornylig Underretning om hans Tilstedeværelse der. Man vedtog at yde ham en Krones Penge ugenlig til Ekstraforplejning, som han i høj Grad trængte til; men just som man havde rettet en Henvendelse til Forretningsudvalget om at mildne hans Tilværelse, løstes Spørgsmaalet paa den for ham saa heldige Maade. Lokalafdelingen fulgte ham til Graven forrige Torsdag og havde prydet hans Baare med Kranse.

Gutenberg-Koret afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Søndag den 13. Marts hos G. Kirschner. Til Dirigent valgtes CHR. NIELSEN, til Sekretær L. C. JENSEN. Formanden, TH. BERTHELSEN, aflagde Beretning, som godkendtes. Kassereren, ALB. ANDERSEN, aflagde Regnskabet, som efter nogen Diskussion énstemmig godkendtes. Da den fratrædende Formand, Hr. Berthelsen, ikke ønskede Genvalg, valgtes MICH. SCHMIDT. Til Revisor i Stedet for Mich. Schmidt valgtes G. KIRSCHNER. Under Eventuelt vedtoges det at forandre Sangprøven fra Søndag Formiddag til Onsdag Aften samt søge et nyt og hyggeligere Lokale og indbyde d'Hrr. passive Medlemmer til at overvære Sangprøverne.

Paa Grund af Helligdage trykkes næste Nr. af »Typ.-Tid.« paa Tirsdag. Alt Manuskript maa være indleveret senest Mandag Form.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 1. Marts.

Forskellige Meddelelser fra Formanden toges til Efterretning. — Et arbejdsledigt Medlem beklagede sig over at være nægtet Sygeunderstøttelse. Da Vedkommende imidlertid resterede 8 Uger til Sygekassen, var det i Overensstemmelse med Forbundslovenes § 77; paa Grund af Vedk.s uheldige Forhold tilstodes ham et Laan af Afdelingen paa 25 Kr. — Kassereren meddelte, at der til Dato var anvendt 1200 Kr. til Bespisningen; man vedtog at fortsætte foreløbig. — Ny Indlæg i Voldgiftssager ang. Telefon-Haandbogen forelaa og diskuteredes. — Ved et herv. Morgenblad var en Maskinsætter beordret til Søndagsarbejde, men havde ikke haft den i Tarifen foreskrevne Fridag. Forholdet var paatalt. — Paa given Anledning foreslaar man Forretningsudv., at Arbejdet ved Lanstons Monotype, saavel ved Tangentborde, Støbemaskine og Hjælpearbejde, udføres af Typografer i Henhold til Maskinsættertarifen. — Dispensation fra Bladsættertarifens § 10, 2. Stykke

Følgende vedtoges: Idet Styrelsen erkender, at en Nægtelse af Dispensation i den af *Nationaltidende* ønskede Retning vil medføre at et Dagsnummer af den Bladet medfølgende Avertissementstidende ikke vil udkomme og derved forhindre Arbejdsløse i at tjene en enkelt Dagløn, anbefaler Styrelsen Forretningsudvalget — under Forudsætning af vedk. Bladpersonales Tilslutning — at imødekomme Dispensationen i dette enkelte Tilfælde, dog saaledes, at Betingelserne for dette bliver for en Arbejdstid af 8 Timer (2 Timers Aflægning og 6 Timers Sættetid) indtil Kl. 5½ Eftermiddag 6 Kr., indtil Kl. 9 7 Kr. og indtil Kl. 11 8 Kr. daglig pr. Mand samt Overarbejde herudover efter Bladsættertarifen. Ligeledes maa fordres, at Arbejderne udelukkende anvises gennem Forbundskontoret. — Det besluttedes at afholde Møde med de mandlige Trykkeriarbejdere. — En Tabelsag fra Centraltrykkeriet samt Spørgsmaalet om Beregningssætteres Ret til Godtgørelse for Udskydning i Maskinen behandledes. N. P. N.

Søndag den 6. Marts.

Ved Mødet med de mandlige Trykkeriarbejdere drejede Diskussionen sig væsentlig om Arbejdsforholdene i Bladene. Der vedtoges en Resolution, som gik ud paa at arbejde for den stærkest mulige Tilslutning af udenforstaaende Trykkeriarbejdere til Organisationen og at henstille til Sætternes og Trykkernes Tillidsmænd at være behjælpelige hermed. — Det vedtoges, at Formanden ikke bør anbefale Cirkulærer. — Et ældre, arbejdsløs Medlem tilstodes en Hjælp af 25 Kr. — En Stereotypists delvise Anvendelse i Sætteri toges der Stilling til. — En Sætterske tillodes det, paa Grund af Svagelighed, at arbejde for en noget lavere Løn og kortere Arbejdstid end Tarifen foreskriver. — Et Medlem tilstodes Halvdelen af Honorar til Fagskolen. — Det vedtoges at foreslaa Trykkerne og Kvinderne at anvende Karnevalsoverskudet til Bespisningen. — Dagsorden for ordinær Generalforsamling den 27. Marts fastsattes. N. P. N.

Søndag den 20. Marts.

Formandens Beretning fra Forretningsudvalgets sidste Møde. Til Efterretning. — En Henstilling fra Forretningsudvalget. Til Efterretning. — Det sanktioneredes, at de den tidligere Opmand til Bedømmelse givne Sager overgaar til den ny Opmand. — En Restancesag behandledes og Beslutning toges. — En Understøttelsessag behandledes og Formandens Indstilling vedtoges. — En Sygesag henvistes til Forretningsudvalgets Afgørelse. — Der bevilgedes 25 Kr. til Biblioteket. — Overarbejdet og Anciennitetet i Bladene diskuteredes. Spørgsmaalet henvistes til videre Drøftelse paa Tillidsmandsmødet. — Fra et Personale forelaa en Skrivelse angaaende en Tarifsag. Det vedtoges, at Formanden besvarer Skrivelsen. E. M.

For de mange Hilsener i Telegrammer og Breve, som jeg modtog paa min Jubilæumsdag, bringer jeg gennem disse Linjer min hjærteligste Tak og Genhilsen. PETER HITZ.

Herved beder jeg alle og enhver, som bragte mig Hjælp og Deltagelse ved min Moders Død og Begravelse, modtage min hjærteligste Tak, særlig *Politikens* Personale og Forretningsfører. ANNA HAIN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Chr. Emil Larsen (Middagsposten), udl. 1/11 1890 hos I. Cohen (tidligere Medlem). Sygeafdelingen: Sætterlærl. Axel Chr. Albert Andersen (Nordisk Good-Templar Ordens Bogtr.). De kvl. Trykkeriarbejdere: Anna Petersen (Aug. Andersen).

Tiltraadte.

Provinserne: Thisted, 1497, Marius Laurits Johnsen (i Plads). Kolding, 1777, Ole A. Jacobsen Urwald (i Plads).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1719, Niels Adolf Hansen (arbl.). 3953, Roland B. R. Meyer (arbl.).

Provinserne: Varde, 1543, A. E. Bengtson til Ringkøbing i Pl. Nykøbing F., 1813, P. C. V. Pedersen til Næstved i Pl. Stubbekøbing, 1625, S. Langhorn til Maribo (arbl.).

Udslettede for Restance.

København: 4626, Sætter Olaf Charles Olsen.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Restancer bedes betalt senest d. 1. April, da Udslettelse ellers vil finde Sted. Afdelingen sér sig nemlig ikke i Stand til at betale udestaaende Restancer.

Jeg tillader mig herved at henstille til de ærede Inkassatorer og Tillidsmænd, at de af al Energi vil arbejde og lægge sig i Selen for at enhver af Kollegerne yder et ugentligt Bidrag til vort Banner. Det er mit sikre Haab, at intet kvindeligt Medlem vil undslaa sig for at yde en lille Skærv; det er de smaa Bidrag, der skal tælle til en stor Sum, og Bevidstheden om, at man hver især har givet efter Ævne, fører hen til Maalet: *Et Banner, Alles Eje.* Husk at lade Cirkulæret fremlægge *hver* Uge ogsaa blandt vore mandlige Kolleger.

CHRISTINE BUUS.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Paaskemorgen Fodtur.

De mandlige Trykkeriarbejdere

afholder Medlemsmøde Fredag den 25. ds., Aften Kl. 8 i Rømersgade 15.

STYRELSEN.

T. C. C. Styrelsen bedes møde Søndag Kl. 10 paa »Søfryd«.

ANNONCER

En Maskinsætter

(»Typograph«), som er uddannet paa Skolen i Berlin, og som har været beskæftiget ved Sættemaskinen uafbrudt i 3 Aar, søger Plads. Billet mrkt. »*Hurtig*« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En flink, yngre Trykker,

kendt med Akcidenstrykning, kan straks faa Plads i et større Provinstrykkeri. Bill. mrkt. »Trykker« indl. paa Ekspeditionskontoret.

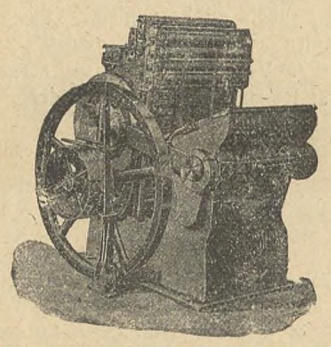
Hurtigpresse,

brugt, men god, ønskes til Købs. Bill. mrkt. »Hurtigpresse« med Opgivelse af billigste Pris pr. kontant, og Formstørrelse, indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

En yngre, energisk og alsidig Typograf, som i ca. 4 Aar har bestyret et mindre Akcidens- og Bladtrykkeri, ønsker Plads, event. til 1. April. Fuld Kendskab til al Kalkulation og Ekspedition. Bill. mrkt. »Sætter-Trykker« modt. Ekspeditionskontoret.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

ADOLPH WULFF
KJØBENHAVN K.
Telefon 39.
Fagforretning.
Største Lager af Utensilier.
Valsemassefabrik.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 14 — KØBENHAVN DEN 30 MARTS 1904 — XXXI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københ. Afdeling
(Den typ. Forening)
fortsætter sin

ord. halvaarlige Generalforsamling

Søndag d. 10. April 1904 Kl. 10
i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Bevilling til Bespisningen. 2. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 3. Klage fra et Medlem over nægtet Arbejdsløshedshjælp. 4. Tilbud fra et Vinhandler- og Cigarfirma. 5. Beretning fra Kontrahentforsamlingerne. 6. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 7. Valg af Udvalg til Optælling af Stemmesedler. STYRELSEN.

Anti-Fagforbundsbevægelsen.

I Anledning af de til Hr. Wartenberg stillede Spørgsmaal modtog vi følgende, som — skønt Dansk Typograf-Forbunds Formand, Hr. VICT. PETERSEN, har meddelt os, at han i en Artikel i næste Numer agter at belyse dette Spørgsmaal — vi dog ikke vil undlade at knytte et Par Bemærkninger til allerede i dette Numer:

Svar til »Typ.-Tid.«s Redaktion.

Hr. Redaktør F. K. Madsen! I Stedet for den saglige Gendrivelse af mine Betragtninger angaaende De samv. Fagforbund, som De straks bebudede, skriver De i sidste Nr., at der i »Mellemtiden« er »sket Ting, som giver Sagen en anden Karakter og som kaster et skarpt og ejendommeligt Lys over Hr. Wartenbergs hele Artikelserie og over hans Angrebs Rækkevidde«.

Efter denne noget højtidelige, patetisk-opstyltede Indledning retter De et Par Spørgsmaal til mig, som jeg beredvilligt skal besvare. De spørger først:

»Er det korrekt, at der er dannet en Organisation, som har til Formaal at samle en Opposition fra forskellige Fagforeninger for dermed at søge De samvirkende Fagforbund (*i deres nuværende Form* — tilføjet af mig) ophævet?«

Ja, det er fuldstændig korrekt.

De spørger dernæst:

»Er det rigtigt, at De, Hr. Wartenberg, er Medlem af denne Organisation?«

Ja, det er ligesaa korrekt!

Da jeg antager, at Redaktionen kun har fremsat Spørgsmaalene for at selve Sagens *Realitet* kan trænges over i anden Række, og da jeg tillige efter Forhandlingerne paa Den typ. Forenings Generalforsamling i Gaar mener at kunne spore, at nævnte Organisations *første* Oprindelse skal bruges — eller misbruges — for baade at ramme mig personlig og selve de Anskuelser, jeg har fremsat, saa gør jeg foreløbig kun opmærksom paa — hvad mine Angribere i Gaar ogsaa maatte indrømme overfor Generalforsamlingen — at jeg hverken har haft det mindste at gøre med Foreningens Startning eller nogen som helst Anelse om eller Kendskab til dens først paatænkte antisocialistiske Maal, **forinden** jeg den 13. Marts gik ind til at rekonstruere Foreningen paa Basis af, at den virkede paa socialdemokratisk Grundlag og **kun** *gennem aabne og ærlige Midler i Tale og Skrift gennem gensidig Oplysning* søgte D. s. F.s nuværende Form ophævet igennem almindelig Afstemning indenfor de enkelte Fag-Organisationer — Afstemninger, gennem hvilke *Flertallets Afgørelser absolut og uvægerligt skulde følges.*

København, 28. Marts 1904. VILH. WARTENBERG.

Heraf fremgaar det tydelig og klart, at Hr. Wartenberg er med i en **Separat**-Organisation for at ramme en Kile ind i De samvirkende Fagforbund. Hr. Wartenberg kan nok saa meget forsikre, at han ikke har til Hensigt at lave Splittelse — intet Menneske, som er ved sine fulde fem, vil være i Tvivl om, hvorhen det hele bærer.

Hr. JUL. SAMUELSEN, som ogsaa her i *Typ.-Tid.* har agiteret for en »upolitisk« Virksomhed, supplerer Hr. Wartenbergs Svar med følgende:

Nærmest i Overensstemmelse med et af mig paa Generalforsamlingen i Den typografiske Forening i København givet Løfte, skal jeg som Svar paa Redaktionsbemærkningen til Hr. Wartenbergs Artikelserie meddele, at der i København er dannet en fri Sammenslutning af Arbejdere i forskellige Fag, som under en foreløbig Form som Diskussionsklub vil søge at tilvejebringe Grundlaget for Sammenslutningens fornemste Formaal: i Tale og Skrift at give Arbejderne Betingelser til at kunne forstaa Landsorganisationens Bygning og Betydning.

Endvidere, at Sammenslutningens nuværende og fremtidige Bestaaen beror paa, at der ikke i nogen Grad gives antisocialistiske eller separatistiske Splittelsestendenser Lejlighed til Udvikling.

Til Slut, at Hr. Wartenbergs Artikelserie og ovennævnte Sammenslutning hverken i Oprindelse eller Udvikling har haft nogensomhelst Forbindelse med hinanden.

København, 27. Marts 1904. JUL. SAMUELSEN.

Paa Generalforsamlingen i Søndags afsløredes Oprindelsen til den nye Forening, som kalder sig »Foreningen af 13. Marts«. Det fremgik heraf, og baade Hr. W. og Hr. S. bekræfter det nu, at dens **først** paatænkte Maal var **antisocialistisk!** Og en saadan Forening **tiltrædes** af organiserede Typografer, man forhandler med sine aabenbare Modstandere indenfor en Organisation, man vedkender sig, at man har **rekonstrueret** Foreningen paa Basis af, at den skal virke paa socialdemokratisk (!) Grundlag, og forkynder (naturligvis hverken »højtideligt« eller »patetisk-opstyltet«, men Wartenbergsk beskedent) at man kun gennem aabne og ærlige Midler i Tale og Skrift vil søge De samvirkende Fagforbunds nuværende Form ophævet!

Og man er endda saa barnlig naiv eller forestiller sig idetmindste at være det, at det i Grunden er skammeligt at mistænkeliggøre ens Handlemaade.

Hr. Wartenbergs Meningsfælle, som angiver Foreningens Formaal for at være »i Tale og Skrift at give Arbejdere Betingelser til at kunne forstaa Landsorganisationens Bygning og Betydning«, tilføjer, at der ikke vil gives nogen »antisocialistiske eller separatistiske Splittelsestendenser Lejlighed til Udvikling«! At tænke sig, at man vil indbilde organiserede Typografer, at det skulde være nødvendigt at danne en Organisation

til det Formaal! Og det sker samtidigt med, at Hr. Wartenberg her i Bladet søger at formaa Medlemmerne til at rive sig løs fra De samvirkende Fagforbund, medens Hr. Samuelsen forsikrer, at der ikke *vil blive givet Splittelsestendenser* Lejlighed til Udvikling!

Vi forstaar ikke, at Hr. Wartenberg et eneste Øjeblik har kunnet lade sig bevæge til at have med en Forening at gøre, **hvis Oprindelse** har saa **urene Kilder.** Det undskylder ikke, at han har faaet Kursen forandret, thi **ingen**, som enten ikke ser overfladisk eller har andre Formaal, vil kunne begribe, at man overhovedet kan have med en **oprindelig arbejderfjendsk** Organisation at gøre. Det er det graverende og beskæmmende i denne Affære.

Men desforuden vil særlig Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer vide at vurdere, hvad Dannelsen af en **Sær**-Organisation i dette Øjemed betyder. Har man noget at udsætte paa Organisationsformen, er det ens Pligt at fremsætte sine Meninger **indenfor** Rammen, men det er absolut forkasteligt, at danne **Separat**-Foreninger udenfor, for at komme sin egen Organisation til Livs. Vi spørger, hvad Medlemmerne vilde sige, hvis noget saadant skete indenfor Dansk Typograf-Forbund? De var vist næppe i Tvivl om, hvorledes Fremgangsmaaden vilde blive overfor **saadanne** Kolleger. Men det er jo i Virkeligheden ganske det samme, som for Tiden sker overfor De samv. Fagforbund.

Hr. Wartenberg fik paa Generalforsamlingen i Søndags Lejlighed til at **frasige** sig fremtidigt Makkerskab med den dannede **Sær**-Organisation. Han opfordredes dertil fra flere Sider. Ikke destomindre erklærede han, at han **vedblivende** vilde virke i dens Tjeneste! Han betragtede det **vedblivende** som sin Pligt at forsøge Sprængning af Samarbejdet med De samv. Fagforbund gennem en **udenfor** Fagorganisationerne staaende Forening!

Hvad siger Medlemmerne hertil? RED.

En Streg i Regningen.

KØBENHAVNS Bogtrykkere følte sig forpligtede til under Helligdagslovens Udvalgsbehandling i Folketinget at indgaa med Anmodning om, at Helligdagsfreden for Bog- og Bladtrykkerier maatte ophøre saa tidlig paa Aftenen, at der kunde blive Lejlighed til — ja antagelig til baade at spare en Del Mødepenge og opnaa et noget større Udbytte ved Sættemaskinernes Anvendelse, og Folketingets Udvalg gik beredvillig med til at imødekomme det ansøgte. Det skete imidlertid paa den Bogtrykkerne grundig misforstaaede Maade, at Udvalget — fastholdende Principet om det samme Antal Fritimer som hidtil — fastsatte Helligdagens Varighed fra Kl. 4 Morgen til Kl. 7 Aften. Da dette selvfølgelig var i Strid med Bogtrykkernes Opfattelse — som ved deres Forslag kun havde taget Sigte paa at indskrænke Søn- og Helligdagsfriheden om Aftenen uden Tanke for Nødvendigheden af at yde Erstatning herfor — henvendte de sig paany til Udvalget med Forestillinger i saa Henseende, og Resultatet blev da, at Udvalget, fastholdende det fredhellige Timeantal, ændrede Forslaget til at gælde fra Kl. 7 Morgen til Kl. 10 Aften.

Nu søgte og fik Forbundets Formand Lejlighed til at konferere med enkelte af Udvalgets Medlemmer herom inden 3. Behandling, og som Resultat heraf tog Hr. Folketingsmand Chr. Rasmussen under Behandlingen Spørgsmaalet op, men uden at naa noget Resultat. Loven gik i den foreslaaede Skikkelse til Landstinget.

Imidlertid tilsendte vort Forretningsudvalg Landstinget en Adresse vedrørende vor Stilling til Sagen, og Hr. Landstingsmand C. C. Anderren tilbød velvillig at stille den i denne omhandlede Ændring, hvorved Kl. 10 forandredes til Kl. 12 og altsaa det nuværende Forhold bibeholdtes. Vi havde derefter ved anden Behandling den Glæde, at den af Hr. C. C. Andersen paa egne Vegne stillede Ændring støttedes af to andre Landstingsmænd, at ingen talte imod (Justitsminister Alberti var ikke til Stede) og at den derefter énstemmig vedtoges.

Det er alligevel morsomt en Gang imellem at kunne forpurre egoistiske Anslag, og vi bringer derfor Hr. C. C. Andersen vor Tak for hans Hjælp i dette Tilfælde.

Adressen lød saaledes:

Til

Det høje Landsting!

Paa Dansk Typograf-Forbunds Vegne tillader vi os i Anledning af det fra Folketinget oversendte Forslag til Helligdagslov at henlede det høje Tings Opmærksomhed paa, at den Indskrænkning i Søn- og Helligdagsfriheden, som Forslaget søger gennemført for Bogtrykvirksomheden ved at tillade Arbejdets Paabegyndelse allerede Kl. 10 Aften i Stedet for som hidtil Kl. 12, ikke alene er uoverensstemmende med Lovens Hensigt, men ogsaa i høj Grad uheldig for de i Bladene arbejdende Typografer, hvis daglige Arbejde hele Aaret igennem som Regel slutter ud paa Natten og i alle Tilfælde saa sent, at de er afskaarne fra den alle andre Arbejdere givne Aftenhvile og dermed hindrer dem Adgang til at være sammen med deres Familjer. Ved den gældende Helligdagslov var der sikret disse Mennesker i alt Fald én Dag ugenlig, paa hvilken de kunde raade Bod paa Savnet de andre Dage, medens det nuværende Forslag yderligere reducerer dette.

Hertil kommer endvidere, at Forslaget ved at tillade Arbejdets Paabegyndelse nævnte Tid tager Sigte paa at forhøje Arbejdspræstationen om Søndagen, som kan medføre en Fare for, at Arbejdernes Antal de søgne Dage formindskes, hvilket vil øge Arbejdsløsheden i Faget og som Følge deraf ikke være til Fordel for Stat og Kommune.

Vi tillader os derfor i Ærbødighed at bede det høje Landsting af de af os her nævnte Grunde at bibeholde den én Gang givne Bestemmelse i Loven, hvorefter Søn- og Helligdagsarbejde i Bogtrykkerierne først kan finde Sted Kl. 12 Nat.

København K., Gl. Strand 46², den 23. Marts 1904.

I Forretningsudvalget for Dansk Typograf-Forbund:

CHR. BUUS. G. CLAUSEN. P. HVIDTFELDT. LAUR. JENSEN.
F. K. MADSEN. V. PETERSEN.

Voldgiftsretten i København.

AAR 1903 den 16. Marts holdt Voldgiftsretten Møde i Haandværkerforeningens Lokaler. Mødte var Rettens faste Medlemmer: Bogtrykkerne Berg og Truelsen samt Suppleanterne Jørgensen og Larsen og Typograferne Berendt, Kiefer og A. Møller samt Suppleanten Carl Schmidt.

Til Behandling forelaa Sag Nr. $^{15}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund kontra Dagbladet *København.*

Der opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

Under nærværende Sag har Klageren, Dansk Typograf-Forbund, besværet sig over, at Indklagede, Dagbladet *København* — der den 23. September 1903 (Sag Nr. $^{3}/_{1903}$) dømtes til at betale Bladets Sættere 100 pCt. Godtgørelse for Rammeannoncer under 50 Linjer, og saaledes, at »Dommen har tilbagevirkende Kraft fra Klagens Dato« — kun har betalt sine Sættere denne Godtgørelse for de anførte Annoncer fra den 3. April 1903, den Dag, da Klagerens Skrivelse til Retten i Sag Nr. $^{3}/_{1903}$ er dateret. Under Henvisning til, at Redaktøren for det indstævnte Blad, Hr. Witzansky, forinden Kendelsen blev afsagt, har erklæret, at hvis han blev dømt, skulde Dommen have tilbagevirkende Kraft fra den Dag, Personalet havde gjort Fordringen gældende, og til at dette hele Tiden havde været Forudsætningen under Forhandlingerne mellem Parterne, og uimodsagt er gjort gældende i Klagerens Skrivelse til Retten, har man paastaaet Indklagede dømt til at betale sine Sættere den paabudte Godtgørelse for de nævnte Rammeannoncer fra den 1. November 1902, nemlig det Tidspunkt, da Bladet *København* udgik fra selvstændigt Trykkeri.

Indklagede, Redaktør Witzansky for Dagbladet *København*, har paastaaet sig frifundet, idet han har gjort gældende, at han i et og alt har opfyldt Dommen, idet han har tilbudt at betale 100 pCt. Godtgørelse for alle Rammeannoncer under 50 Linjer, der har været optagen i Bladet i Tiden fra den 3. April 1903.

Der maa nu gives Indklagede Medhold i, at Ordene i Dommen i Sag Nr. $^{3}/_{1903}$, at »Kendelsen har tilbagevirkende Kraft fra Klagens Dato« kun kan forstaas saaledes, at Dagbladet *København* er forpligtet til at yde sine Sættere Godtgørelse for de omhandlede Annoncer fra og med den Dag, Klagerens Skrivelse til Retten er dateret, nemlig den 3. April 1903, hvorefter Retten dømmer:

»Indklagede, Dagbladet *København*, bør frifindes for Klageren, Dansk Typograf-Forbunds Paastand i denne Sag«.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

»Hvis Forholdene tillader det« —!

GLÆD Dig, Du trangbrystede Gutenbergs Søn, fryd Dig, Du sortsmudsede Typ Svend! Nu er din Trængselstid forbi. Fra nu af skal Du færdes i rene, blankpudsede Lokaler, hvor alt Støv og Smuds er som blæst bort, og hvor frisk Luft og Lys hører til det daglige Brød.

»Hvis Forholdene tillader det« — vel at mærke!

For ellers kan Du godt blive ved at stirre Dig halvblind i to Tredjedels Dagslys og indaande Luft, der er mættet med Støvpartikler, saa Du bliver gusten og bleg.

— — —

Selv kunde Du intet udrette, Du stræbsomme »Navler«. Men man saa din Nød, og man kom Dig til Hjælp. Mægtige Hjælpere fik Du. Den høje Regering og Rigsdag tog Dig under Armene og beskyttede Dig. Et langt Reskript udstedte man — langt som et ondt Aar og med mange Paragrafer.

Men én Ting var stærkere end den samlede Regering og Rigsdag. Det var *Forholdene!* Dem kunde ingen jordisk Magt værne Dig imod.

Og naar Du læser det lange Reskript med de mange Paragrafer og et Skær af Haab glider over dit indfaldne Ansigt, saa kommer Skyggen straks igen i Form af et »saa vidt muligt« eller et »hvis Forholdene tillader det«. De lægger Dæmpere over Glædesstrængene, disse smaa Sætninger. Og der er mange af dem. Uhyggeligt mange!

Et Sted faar Du dog klar Besked! Du maa aldrig tænde din Pibe paa Arbejdsstedet. »Forholdene« tillader det absolut ikke. Om de samme »Forhold« skulde være mindre ubønhørlige, hvis Chefen en Dag faar Lyst til at nyde sin Frokostcigar paa en lille Inspektionsrejse i Trykkeriet eller tager en god Ven eller Kunde ind for at »se Menageriet« — saa skal det ikke undre mig. »Forholdene« er et uldent Begreb!

— — —

Men Du maa altsaa bøje Dig under Forholdenes Magt, Du sortsmudsede Typ-Svend. De er stærkere end Du. Og skulde Du i Løbet af den første halve Snes Aar dø af Brystsyge og Svindsot — gaa saa i din Grav med Forvisningen om, at den Verden, Du levede i, har en frelst Samvittighed. »Forholdene« tillod det — *og de tillod det ikke anderledes!*

København, den 27. Marts 1904. CARL V. CHRISTENSEN.

Nær og Fjærn.

Rettelse. I sidste Nr. stod en Meddelelse »*Til Trykkerne*«. Da vi erfarer, at denne er bleven misforstaaet, oplyser vi, *at* Meddelelsen alene gælder *Blad*trykkerne, samt *at* de 75 % Godtgørelse *paa den ordinære Løn* kun gælder for de Steder, hvor der regelmæssigt arbejdes 7 Nætter om Ugen. For alle andre er Godtgørelsen 100 % + den ordinære Dag- eller Natløn. AFDELINGSSTYRELSEN.

Sølvbryllup. MARIUS NIELSEN og Hustru holder Sølvbryllup i Dag, Onsdag den 30. ds. Marius Nielsen er en ældre Kollega med stor Familje, og da han har været meget længe ledig, sidder han i trange Kaar. Han bor Dronningensgade 54[2]. Vi ønsker Nielsen og Hustru hjærtelig til Lykke paa Sølvbryllupsdagen.

40-Aars Jubilæum som Sætter. Vor Kollega, Sætter CHR. PETERSEN i *Social-Demokraten*, kan paa Lørdag fejre sit 40-aarige Svendejubilæum, idet han Lørdag den 2. April 1864 fik udlært i Randers. Hr. Petersen har i de sidste 20 Aar arbejdet i *Social-Demokraten*, og skønt han nu er godt til Aars, saa udfører han dog sit Arbejde og bevæger sig lige saa let og adræt som nogen ung Svend. Hr. Petersen tilhører selvfølgelig vor Organisation, men hører til de mere stille og tilbageholdende Naturer. Mange Venner — thi vi er overbevist om, at Hr. Petersen ingen Uvenner har — vil sikkert med os bringe ham vor hjærteligste Hilsen ved dette sjældne Jubilæum.

Zoologisk Have. Vore Læsere erindres om, at man paa Forbunds-Kontoret kan afhente Kuponer, der for en billigere Entré giver Adgang til »Zoologisk Have«. Vi anbefaler vore Læsere at benytte en af de mange Helligdage til et Besøg i den interessante og smukke Have. Enhver Besøgende har desuden Lejlighed til at deltage i en Bortlodning om ægte Harzerkanariehanner.

Fotoplastikon. Vi henleder Opmærksomheden paa, at Billetter hertil efter Meddelelse fra den adm. Direktør er nedsat til 15 Øre pr. Stk. for Voksne og 10 Øre for Børn, hvilket vi haaber maa give vore Medlemmer Lyst til i den kommende Uges mange Helligdage at stifte Bekendtskab med dette interessante Institut og høste Nytte og Belæring af, hvad der er at se. Aktuelt, som Fotoplastikon til Stadighed er, vil man i denne Uge kunne studere Krigsskuepladsen i Mandchuriet med Hovedstaden Mukden, og stifte Bekendtskab med alle de Personer og Situationer i Dreyfus-Processen, hvorom man har læst.

Billetter til ovennævnte Pris faas paa Forbundskontoret.

Bogtrykker J. Henriksen er i Søndags Nat afgaaet ved Døden af en Hjærtefejl.

Fra Amerika. Om Arbejdsforholdene i Amerika har vor Kollega, Hr. OLUF A. RASMUSSEN, tilsendt os følgende:

»I De Forenede Stater har Arbejdsforholdene i vort Fag i det forløbne Aar just ikke været slette for dygtige Akcidens-Sættere — jeg mener her indfødte Amerikanere eller saadanne, som kan det engelske Sprog til Fuldkommenhed. Andet Arbejde end Akcidenser og Annoncer findes nemlig ikke. Linotype-Maskinen har lagt Beslag paa al Bog- og Avissats. Af de herværende danske og norske Sættere er over Halvdelen uden stadigt Arbejde, og en Del forsøger at friste Livet med Arbejde udenfor Faget, som Opvartere, ved at gaa fra Dør til Dør og falbyde Varer o. lign.; men heller ikke dette lader til at gaa godt for dem. Aarsagen til, at det er saa vanskeligt for dem at holde Arbejde, er for de flestes Vedkommende, at de ikke er det engelske Sprog fuldkommen mægtig og heller ikke er fortrolig med den amerikanske Maade at arbejde paa. Der vises nemlig ingen Overbærenhed, eftersom det meste Akcidensarbejde udføres paa Tid efter Tidsberegning, og Følgen er, at de mindre dygtige og mindre hurtige maa fortrække, thi det betaler sig ikke at holde dem. Nogen Overflødighed paa Arbejde kan der i det hele taget ikke siges at være.«

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 8. Marts. Fraværende med anmeldt Forfald: P. Hansen, uden anmeldt Forfald Fru Buus.

1. Der gaves Meddelelse om Overenskomsten mellem Lit. Forb. og Dansk Typ.-Forb., som med en enkelt Ændring nu var vedtaget. — Til Efterretning.

2. Fra Sætter-Afd. Styrelse forelaa Meddelelse om en Beslutning, der var taget i Anledning af et Stereotypist- og Sætterspørgsmaal. — Forretningsudvalgets Mening om denne Sag oversendtes til Afd. Styrelse.

3. Sætterske Frk. M. Jørgensen andrager om af Helbredshensyn at maatte forlægge Arbejdstiden. — Bifaldtes.

4. Om Trykkeriarbejdernes Arbejds- og Lønforhold forelaa forskellige Oplysninger. — Beslutning toges. — Spørgsmaalet om Organisationen skal optage mandlige Trykkerielever henvistes til Forbundsstyrelsens Afgørelse.

5. Stereotypisternes Lønforhold drøftedes.

6—9. Tarifspørgsmaal diskuteredes og Beslutning toges.

10. Angaaende Restance-Spørgsmaalet gaves Meddelelse om, at Sætternes Afd. Styrelse havde besluttet, at Folk, der var slettede for Restance, atter kunde optages, naar de betalte 6 Ugers Restance, forfaldent Kontingent, dog ikke ud over 10 Kr., og 4 Kr. i Indskud, og iøvrigt vilde Afdelingens Styrelse for Fremtiden i Henhold til Lovene gaa strængt til Værks mod Restanter. — Da Lovene kræver den hele Restance betalt, kan Forretningsudvalget ikke anerkende Afdelingens Opfattelse, men maa forlange Forbundslovnes Bestemmelser overholdt saaledes at hele den Restance, et Medlem skylder ved sin Udslettelse, maa betales forinden han atter kan optages. Alle Restancer skal for Fremtiden være indbetalt inden hvert Kvartals Slutning, ellers udslettes Vedkommende. I Anledning af et bestemt foreliggende Tilfælde, hvor Udmeldelsen er sket forinden Udslettelsen havde fundet Sted, vedtoges det at akceptere Afdelingsstyrelsens Afgørelse, gaaende ud paa, at han skal betale 6 Ugers Restance og iøvrigt Indskud og Kontingent som udslettet Medlem, i dette Tilfælde 14 Kr.

11. Der toges Beslntning om et Tarifforhold hos Bogtrykker H. P. Laursen.

12. En Betænkning om indsendte Spørgeskemaer forelaa. — Tiltraadtes.

13. Formanden meddelte, at der var afsendt Skrivelse til Københavns Bogtrykkerforening om, at man ikke kunde finde sig i den Omstændelighed, hvormed Sagerne behandledes, og maatte man, dersom der ikke skete en Forandring heri, lade Sagerne gaa direkte til Voldgiftsretten. — Bifaldtes.

14. En Lærlingesag vedtoges det at sende til Voldgiftsretten.

15. Det besluttedes at lade Hvidtfeldt rejse til Kallundborg for at ordne et Tarifforhold.

16. En Forespørgsel fra Stege besvaredes.

17. Der toges Beslutning i en Sag fra Holstebro.

18. Et Medlem, der har været i Karantæne, som nu er udløbet, ansøger om Omflytningsbidrag fra Hjørring til Aalborg. — Da han er berettiget til Understøttelse paa Stedet, bevilgedes Omflytningsbidraget.

19. Et Understøttelsesspørgsmaal fra Kolding forelaa paany, da vedk. Medlem formenes atter at have mistet Plads ved egen Skyld. Afdelingen indstiller, at hans Nyderet udskydes i 3 Maaneder. — Billigedes, da Vedk. er ude af Stand til at modtage Plads.

20. Fra Esbjerg forespørges om Optagelsesbetingelserne for en døvstum Sætterske. — Da hun har arbejdet under Blokade, og man ikke har noget Haab om at skaffe hende Plads ved Faget, vedtoges det at henvise hende til Døvstummehjemmet i København. SEKRETÆREN.

Onsdag den 16. Marts.

1. Nye Trykkerier var oprettede i Hadsund og Aalborg. — Underskrift paa Tarifen var forlangt.

2. Et Par mindre Spørgsmaal fra Provinsen var ordnede administrativt. — Til Efterretning.

3. Et Tarifspørgsmaal fra Slagelse diskuteredes.

4. Hvidtfeldt gav Meddelelse om Udfaldet af sit Besøg i Kallundborg. — Til Efterretning.

5. Fra Odense forelaa fornyet Henvendelse om et Tarifspørgsmaal. — Den en Gang tagne Beslutning opretholdes.

6. Et Tarifspørgsmaal i et herværende Blad var ordnet paa tilfredsstillende Maade.

7. Et Medlem var ikke mødt i en Plads, som var bleven ham anvist, af hvilken Grund han var bleven nægtet Understøttelse; han ansøger nu om, at Forretningsudvalget vil dispensere fra den tagne Beslutning, saaledes at han kan hæve Understøttelse. — Nej.

8. Forholdet hos Bogtrykker Laursen diskuteredes og Beslutning toges.

9. Et Tarifforhold for Paalæggerskerne i et herværende Trykkeri diskuteredes og Beslutning toges.

10. Fra Personalet i et herværende Trykkeri forelaa en Skrivelse med en Række Klager. — Det overlodes Sætternes Brancheafdelings Formand at undersøge hele dette Forhold.

11. En Skrivelse fra samme Firmas Tillidsmand undersøges ligeledes.

12. En Afskedigelse af en Paalæggerske vedtoges det at henvise til Drøftelse med Bogtrykkerforeningens Forretningsudvalg.

13. Et Forhold i et herværende Trykkeri diskuteredes.

14. Et Medlem, Jens Hansen, er bleven indlagt paa Korsør Arbejdsanstalt; for at slippe fri for at blive sendt til Vejle Fattiggaard, anmoder han om at faa udstedt et Bevis for, at han har Arbejde. — Nægtedes.

15. Medlem Nr. 1512, P. A. Petersen, opgiver, at hans Bog er stjaalet i Strassburg. — Ny Bog maa rekvireres gennem Hovedorganisationen i Tyskland.

16. Fra Roskilde Lokalafdeling var indløbet en Skrivelse med Forespørgsel, om Forretningsudvalget ikke paa en eller anden Maade kunde hjælpe Typograf Harald Jensen med en lille Understøttelse, da han var indlagt paa Byens Sygehus, lidende af Tuberkulose. — Vedk. er imidlertid senere afgaaet ved Døden, hvorved Sagen er bortfaldet.

17. Fra Vejle-Afdelingen forelaa Andragende om, at to Medlemmer maatte blive »halvtbetalende Medlemmer« (kontingentydende kun til Syge- og Begravelseskassen). — Forretningsudvalget henholder sig til den en Gang tagne Beslutning.

18. Paa given Anledning diskuteredes en indsendt Artikel angaaende Ekstrakontingentet til de kvindelige Trykkeriarbejderes Formandinde. — Da Ekstrakontingentet var vedtaget paa en Generalforsamling og da Beløbet ikke oversteg det i Lovene fastsatte, skal dette betales af Medlemmerne, naar de er i Arbejde.

19. Fra Randers-Afdelingen besværedes over, at Afdelingsformanden havde nægtet at udbetale Sygeunderstøttelse til en rejsende, syg Kollega. — Da Vedkommende ikke havde afleveret sin Bog til Trods for, at dette var paakrævet, godkendtes dette Forhold.

20. Et Medlem af Ny typ. Forening havde faaet Plads i Ringsted; der forespørges om, hvorledes Lokalafdelingen skal forholde sig overfor dette Forhold. — Et Medlem af Ny typ. Foren. svarer Kontingent til Ny typ. Foren. foreløbig og Til- og Afgang bekendtgøres i *Typ.-Tid.*

21. Et Cirkulære om Stege-Typografernes Optagelse sendes til Forbundsstyrelsens Medlemmer.

22. Cirkulære fra det internationale Sekretariat forelaa. — Til Efterretning.

23. Skrivelse fra Bogtrykkerforeningens Forretningsudvalg angaaende Trykkernes Forhold hos O. C. Olsen & Co. forelaa. — Sagen gaar til Voldgiftsretten.

24. To Erstatningssager hos Hoffmann forelaa til Drøftelse. — Henvistes til Voldgiftsretten.

25. Trykkeriarbejdernes Stilling drøftedes. — En Sag ang. et bestemt Forhold vedtoges det, saafremt der ikke en af de første Dage indløber Svar fra Bogtrykkerforeningens Forretningsudvalg, at indsende til Voldgiftsretten.

26. Det besluttedes at søge Forbindelse med Frode Sadolins Klinik, da dette vilde blive besparende for Kassen. SEKRETÆREN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331**.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Restancerne. Alle Medlemmer, der tidligere har modtaget skriftlig Opfordring til at betale deres Restance, uden at have gjort dette, maa ikke vente yderligere Meddelelse, men bliver slettet, saafremt Restancen ikke betales førstk. *Lørdag den 2. April* til Formanden paa Forbundskontoret 5½—7½. STYRELSEN.

Styrelsesmøde Lørdag den 2. April Kl. 7½ paa Kontoret. FORMANDEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Paaskemorgen Kl. 9 Fodtur til Jægersborg. Mødested Trianglen.

T. S. Paaskesøndag ingen Gymnastik. STYRELSEN.

T. C. C. Langfredag og 1. Paaskedag Trianglen Kl. 10. Søndag den 24. April *Generalforsamling.*

ANNONCER

En Maskinsætter

(»Typograph«), som er uddannet paa Skolen i Berlin, og som har været beskæftiget ved Sættemaskinen uafbrudt i 3 Aar, søger Plads. Billet mrkt. »*Hurtig*« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Hurtigpresse.

En brugt Johannesberger, indv. Ramme 97 × 66 Ctm., er billig til Salg ved Henvendelse til *P. Nielsens Smede- & Maskinværksted, Aarhus.* Tlf. 1252. Maskinen kan foreløbig ses i Virksomhed.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt
Kompagnistræde 21.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Et mindre Bogtrykkeri søges til Købs. Man henvender sig til Bogtrykker *O. W. Jensen,* Høiveien, Arendal, Norge.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 8 APRIL 1904 XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til samtlige Medlemmer er i afvigte Uge udsendt en Redegørelse for Forholdet i Stege med vedhængende Stemmeseddel til Besvarelse af Spørgsmaalet om de dér arbejdende Typografers Optagelse i Forbundet. Stemmesedlen maa i udfyldt Stand være Forretningsudvalget i Hænde senest d. 25. April.

Annuleret Medlemsbog.

Bog Nr. 1512, udstedt i Roskilde 1. Marts 1900 til Sætter Poul Avgust Petersen, annuleres herved, da Boghaveren opgiver, at Bogen er frastjaalet ham i Dresden.

Blokaden er ophævet

hos A. KNUDSEN, Horsens, og *Roskilde Tidende*, Roskilde.

København, d. 6. April 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds københ. Afdeling

(Den typ. Forening)

fortsætter sin

ord. halvaarlige Generalforsamling

Søndag d. 10. April 1904 Kl. 10

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Bevilling til Bespisningen. 2. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 3. Klage fra et Medlem over nægtet Arbejdsløshedshjælp. 4. Tilbud fra et Vinhandler- og Cigarfirma. 5. Beretning fra Kontrahentforsamlingerne. 6. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 7. Valg af Udvalg til Optælling af Stemmesedler. STYRELSEN.

Anti-Fagforbundsbevægelsen.

I.

HR. Wartenberg er en Ven af mange Ord. Spalte op og Spalte ned har han lagt Beslag paa *Typ.-Tid.s* Plads, ikke for at **øge** det Sammenhold, som hidtil har karakteriseret Typografernes Organisationsbestræbelser siden Splittelsen i 1884, men for tværtimod at **sprænge** den Ramme, som siden da har været Grundlaget for hele vor Organisation.

Hr. W.s Maade at udvikle Tingene paa, er i høj Grad springende. De mest forskelligartede Æmner sammenblandes og gøres til Genstand for Undersøgelse — ikke i den Følgerække, som de efter deres Natur har Krav paa, men, som det synes, efter en ren instinktiv Fornemmelse — alt eftersom de falder ham i Pennen. Og dog skulde man mene, at den Opgave, som Hr. W. har sat sig, fordrer en vis Tilrettelæggen af Stoffet, for at Medlemmernes Dom derefter kunde ske paa et klart Grundlag.

Hele Spørgsmaalet, som Hr. W. behandler, har jo nemlig mere end én Side. Det er ikke alene Spørgsmaalet om, hvad der gavner Typograferne som Stand betragtet, men det er nok saa meget Arbejderbevægelsens hele Karakter, som berøres i sin inderste Nerve. Hermed menes ikke i første Række det særlige Præg, som den **udenfor** Fagorganisationerne dannede separatistiske »*Forening af 13. Marts*« har, thi herom turde alle — undtagen Hr. W. og Meningsfæller — være enige, at det er en malproper Gærning, som her er gjort, hvis Fortsættelse og Udøvere Organisationerne formodentlig vil vide at tage sine Forholdsregler imod. Nej, det er Arbejderbevægelsens hele videre Udvikling, det gælder.

Det fundamentale og bærende indenfor Fagforeningerne har jo nemlig hidtil været **Sammenslutningen.** Den danske Fagforeningsbevægelse har, i Modsætning til andre Landes, og vel væsenligst paa Grund af Landets Lidenhed, lige fra sin første Tid haft dette Karaktermærke. Hr. W., som foreslaar at *udmælde* sig af De samvirkende Fagforbund, og som derved maa mene, at dette ogsaa vil være formaalstjenligt for andre Fag, **gør sig nu til Talsmand for at tilintetgøre hele det Grundlag, hvorpaa dansk Arbejder- og Fagforeningsbevægelse er bygget op.**

Undertiden fristes man til at spørge, om Hr. W. ogsaa erindrer, hvad han har skrevet — saa modsigende kan hans Tale synes. I den tredje Artikel f. Eks. lyder den:

> I Begyndelsen havde man — uerfaren som man selvfølgelig var — tabt den ene Strejke efter den anden. Der handledes planløst og uden klar Beregning af Forholdene. I Reglen manglede man naturligvis Penge, fordi man begyndte Strejker med en tom Kasse og uden anden Hjælp fra de øvrige Fagforeninger end negativ Sympati.
>
> Endelig omkring Midten af Firserne blev man klog af Skade og fik oprettet Samvirksomhed mellem de forskellige Fagforeninger i København . . . .

Hr. W. erkender her, at Bevægelsen har været planløs. Og nu foreslaar han i Virkeligheden at vende tilbage til den samme Planløshed, som han for et Øjeblik siden selv har forkastet!

Det er betegnende for hele Hr. W.s Reformiver.

Nu siger Hr. W. ganske vist en hel Hoben Ting om den tunge og besværlige Maade, som De samvirkende Fagforbund virker paa. Men hvorledes det skal gøres anderledes eller hvorledes det skal gøres *bedre*, mæler Hr. W. ikke et Ord om. Dette ligger naturligvis ogsaa udenfor Planen.

Hr. W. udvikler, hvorledes Fagforeningerne tilkæmpede sig Fordele i det ene Fag efter det andet *indtil Arbejdsgiverforeningen konstrueredes* — skriver han betegnende nok. Det er naturligt, at man kan være gal i Hovedet paa en saadan Koncentration af Arbejdskøberne, men derved bliver den nu én Gang ikke skaffet ud af Verden. Den Omstændighed, at Fagforeningernes Magt voksede baade paa det økonomiske og politiske Omraade, medførte ogsaa ganske naturligt, at Modstanderne organiserede sig og valgte den Organisationsform, som forlenede dem med den størst mulige Magt. Arbejdsgiverforeningen er sikkert nok i lige høj Grad som De samvirkende Fagforbund en Frugt af de økonomiske Samfundsforhold. De faktiske Forhold kan intet Menneske forandre, og det er derfor ogsaa ganske besynderligt, at Hr. W. kan kalde Arbejdsgiverforeningen for en »kunstig Konstruktion«, naar han selv i sin Skildring af Forholdene klargør *Aarsagerne* til dens Dannelse. Hvis Arbejderne taalmodigt havde fundet sig i Tilstandene, vilde Arbejdskøbernes Koncentration næppe have fundet Sted i det Omfang og i den forholdsvise Hurtighed, som Tilfældet var. Netop Fagforeningernes stedse stigende Magt gjorde det lettere for Arbejdskøberne at faa den Sammenslutning i Stand, som deres Modpart, Arbejderne, havde brugt lidt af en Menneskealder til at sammensvejse i dens nuværende Form.

At Arbejdernes Kulturbevægelse i det lange Løb vil vide at besejre Modstanden — hvilken Form denne saa end antager — er sikkert, men at dette ikke alene vil ske i Kraft af Bevægelsens Berettigelse, men væsenligst fordi den er i Pagt med de økonomiske Forholds Udvikling, turde være givet.

Hvor kan man dog et eneste Øjeblik tro, at man ved at udmælde sig af De samvirkende Fagforbund kan undgaa den Kamp, som Arbejdsgiverforeningen i et givet Øjeblik kan paaføre et hvilket som helst Fag, hvis Mestres Organisation staar indenfor Arbejdsgiverforeningen? Det er ubegribeligt, at Hr. W., som selv i sine Artikler fremhæver Arbejdernes Fremgang den Gang, da de gennem De samvirkende Fagforeninger tilkæmpede sig Lønforhøjelser, **da Mestrene stod isolerede,** ikke kan faa Øjet op for, at han ved sit Forslag netop opnaar den samme uheldige Situation for Arbejderne som Mestrene var i, da de ikke havde nogen Centralorganisation. Hvad i al Verden skulde forhindre Arbejdskøberne i at slaa løs paa Arbejdernes Organisationer, selv om disse ikke, som nu, havde noget Centralorgan? Det vilde jo netop være Rollerne, som ombyttedes: Mestrenes Magtstilling ubeskaaret indenfor Arbejdsgiverforeningen og Arbejderne splittede fagvis i Grupper, som ikke var i Stand til at støtte hinanden — Fortidens Dumheder om igen.

Hr. W. ivrer imod Lock-out-Forliget i sin fjerde og femte Artikel, efterat han i sin første Artikel har udtalt, at Lock-out'en har lært Arbejdsgiverne, at Teorien om at stoppe Pengekilderne ikke saadan uden videre lader sig udføre i Praksis. Men forøvrigt mener han jo, at Forliget er en absolut Hæmsko for, at Arbejderne overhovedet kan røre sig. Dette er imidlertid kun rigtigt under den Forudsætning, **at den underordnede Organisation forlanger Støtte af Hovedorganisationen.** Er dette ikke Tilfælde, **staar den paagældende Organisation ligesaa frit efter som før Forliget.** Og Hr. W. nærer jo en klippefast Tro paa, at t. Eks. Dansk Typograf-Forbund, naar det staar isoleret, kan gennemføre baade 8-Timers Dagen, genindsætte afskedigede Tillidsmænd og nægte Samarbejde med Ikke-Medlemmer. Nuvel, hverken De samvirkende Fagforbund eller Lock-out-Forliget lægger nogen Hindring i Vejen herfor, **hvis** — vel at mærke — Hr. W.s Forudsætning er rigtig.

Det er den imidlertid ikke. Tror Hr. W. virkelig selv paa, at Typograferne **uden** Støtte udefra skulde være i Stand til at gennemføre et saadant Krav som 8-Timers Dagen er? Han lægger selv — og med Rette — en meget stor Vægt paa Udlandets Konkurrence og fremhæver som et Hovedmoment, at den harmoniske Fremgang i Fagenes Løn- og Arbejdsvilkaar betinges af den Maade, hvorpaa den udenlandske Konkurrence virker i de forskellige Fag. Men véd da, Hr. W., som vil belære andre, ikke at **netop** det typografiske Fag — Dagspressen undtaget — i denne Henseende er saa ilde stedt som maaske næppe noget andet? Intet af de os omgivende Lande har endnu indført 8-Timers Dagen. Men hvad værre er: af Papir, Farve, Maskiner og Skrift — kort sagt af alt, hvad der er nødvendigt til Fremstilling af typografisk Arbejde, svares der henholdsvis over 5—16 Øre, 4 Øre, 2 Øre og 6 Øre pr. Pd. i Told, medens det **færdigtrykte** Arbejde gaar toldfrit ind. Det Argument er det dog vist raadeligst for Hr. W. at lade ligge. Og hvorledes kan Hr. W. overbevise Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer om, at de vil gaa sejrrige ud af en Kamp for 8-Timers Dagen, hvis han ikke er i Stand til at paavise de Kilder, hvorfra Understøttelse skal komme, naar der efter nogle Ugers Forløb ikke findes en Øre i Typografernes Kasse?

Hr. W.s megen Tale om, at man paa Grund af Lock-out-Forliget ikke kan afværge brutal Afskedigelse af Tillidsmænd og af at nægte Samarbejde med Ikke-Medlemmer kan for saa vidt ikke siges at være nogen Følge af Lock-out-Forliget, som den bestaaende Tarif, ledsaget af eventuel Voldgiftsretskendelse, i Forvejen lægger Hindringer i Vejen for en resolut Optræden. Heller ikke paa dette Punkt virker Hr. W.s Argumentation overbevisende.

Hr. W. mener, at De samvirkende Fagforbund sætter en Bom for de videre fremskredne Fags yderligere Lønkrav. Han skriver:

> De Medlemmer af D. s. F.s Repræsentantskab, som repræserer Fag, der har *længere* Arbejdstid og *lavere* Minimalløn end vort, vil naturligvis holde paa, at *deres* Fag først skal have Forbedringer. Saadanne er maaske *uigennemførlige,* fordi disse Fag ved at fremtvinge Lønforhøjelse, helt eller delvis knuses af Udlandets Konkurrence. Men saadanne Fags Repræsentanter holder lige fuldt paa den »harmoniske Udvikling« af Lønforholdene i de sammenkoblede Fag, og de gør derved de andre Fag til deres *Lidelsesfæller.*
>
> At en **frugtbringende** Samvirken under »*Harmoniens Tegn*« er **umulig** mellem Organisationer med saa uensartede Betingelser for Fremskridt, maa enhver kunne forstaa.

Det havde været heldigst, hvis denne **Paastand** havde været ledsaget af **Bevis.** Desværre fremføres der ikke saa meget som et eneste Eksempel. Hr. W. gør imidlertid Typograferne en Bjørnetjeneste ved at fremsætte saadanne Udtalelser, thi netop da han saa skarpt akcentuerer Udlandets Konkurrence, prisgiver han paa Forhaand de Interesser, som hans Hensigt er at fremme.

Det er karakteristisk, at man skal slaas for Arbejdernes Sammenslutning med en Mand som Hr. W., hvis hele Livssyn er modsat den Reaktion, som for tyve Aar siden gav Anledning til det samme. Den Gang sloges der for at komme *indenfor* den organiserede Arbejderstands Rammer, nu gælder Kampen at forhindre, at man kommer *udenfor.* Men mon de, som den Gang var imod De samvirkende Fagforeninger og overhovedet alle de, som endnu af forskellige Grunde er imod dem, føler sig tiltalt af Hr. W.s Forslag, som gaar ud paa **isoleret** med Magt at gennemtvinge 8-Timers Dagen for hele Landet, da han betragter det som givet, at De samvirkende Fagforbund ikke vil støtte en Strejke paa dette Grundlag. Thi det kan jo ikke bestrides, at dette er Hr. W.s fornemste Motiv. Udelukket er det jo ikke, at Signalerne kan forandres, naar man erindrer Hr. W.s Syn paa den sidste Afstemning om Tarifen og om Overenskomsten med Ny typ. Forening. Er Hr. W. maaske i Øjeblikket Bytte for en vis radikal Sindsstemning?

Hr. W. er naturligvis fuldt og fast overtydet om, at han ved at fremkomme med sine Artikler gavner sine Kolleger. Blot det var muligt for ham at paapege et eneste Punkt, hvor dette kan siges at have været Tilfælde **udover** det, at en Del Tanker sættes i Bevægelse hos Medlemmerne. Dette er selvfølgelig overordentlig gavnligt, hvis der derved vindes noget Udbytte for Organisationen. Men hvad der først og fremmest springer i Øjnene i Hr. W.s Artikler, er deres totale **Negativitet.** Der fremføres i hele Syndfloden af Linjeantal ikke **et eneste positivt Forslag** til at afhjælpe de Mangler, som efter Hr. W.s Mening klæber ved Samarbejdet. Han har kun en eneste Streng paa Buen: Udmældelse af Fagforbundene. Hvorledes den af Hr. W. frembragte Situation skal klares af Typograferne, hvorledes Fagenes Organisationer fremtidigt skal operere — ikke et Ord herom. Men saa vidt er Hr. W. maaske endnu ikke kommet i sine Tankeeksperimenter, skønt han jo allerede forrige Aar gav en taaget Anvisning paa en international, fagvis Organisering.

Det er at haabe, at Medlemmerne i Stedet for at gaa paa Æventyr i et fantastisk Drømmeland, vil forstaa, at Organisationernes Udvikling sker efter bestemte Love, og at det ikke tjener til Fremme af deres Interesser, at der gribes vilkaarligt ind af nok saa begejstrede Fortalere for en Æventyrpolitik. Arbejdsgiverforeningen paa den ene og De samvirkende Fagforbund paa den anden Side er fuldgyldige og sanddru Udtryk for en bestemt Fase i den kapitalistiske Samfundsudvikling. De er blevet til i Kraft af Koncentrationsprincipet og de er den naturlige Følge af den Udvikling, som har fundet Sted indenfor Fagenes enkelte Organisationer.

Det er derfor ogsaa Fantasteri at tro, at man kan *forandre* denne Udvikling saa længe den er i Kontakt med det virkelige Liv.

VICTOR PETERSEN.

II.

Hr. Redaktør F. K. Madsen!

Maa det være mig tilladt at fremføre nogle Bemærkninger i Anledning af Deres — forhaabentlig paa Grund af Ukendskab til Sagens Kærne — temmelig hvasse Udfald mod mig i sidste Nr. af *Typ.-Tid.*

Gud bevares! De nævner ikke *mit Navn,* — men mange og i hvert Fald alle de Kolleger, der var nærværende ved Typ. Forening's sidste Generalforsamling, véd, at det er mig personlig, der skal rammes gennem Deres med fede Typer fremhævede Bemærkninger til d'Hrr. Wartenberg og Jul. Samuelsens højtidelige Erklæringer.

Thi det var *mig,* der — selvanden — søgte at skabe den Sammenslutning, der nu er resulteret i den efter min Mening temmelig ormstukne Frugt »Foreningen af 13. Marts« — og jeg lægger ikke Skjul herpaa, har heller aldrig *villet* gøre det. Muldvarpearbejde er *min* Natur imod, — derfor foreslog jeg paa det første Møde, der afholdtes om Sagen, at der *straks* skulde udarbejdes et Opraab til Arbejderne, et Opraab, der ved *Navns Underskrift* viste, *hvem* der stod bag ved. Men dette Forslag forkastedes — desværre!

Efter denne lille Indledning kommer jeg til Dem, Hr. Redaktør! Der er tre Udtryk, der er saa *misvisende* og *forvrængende,* saa nær det *modsatte* af Sandheden, at jeg, trods det at jeg er i Besiddelse af en temmelig tyk Hud, ikke kan lade dem passere.

De skriver:

1) »at dens (altsaa Sammenslutningens) **først** paatænkte Maal var **antisocialistisk!**« — Og jeg giver Dem Ret, for saa vidt Deres Paastand bunder i det bibelske Ord, at »den, der ikke er med, er imod«. Thi Sammenslutningens *første* Maal var at gøre Fagbevægelsen *upolitisk,* saaledes som den f. Eks. er i England, — men dette store Land staar naturligvis efter Hr. F. K. Madsens Mening langt tilbage for det lille Danmark paa dette Omraade? — Jeg indrømmer imidlertid, at naar man gjorde Fagforeningerne upolitiske, tog man samtidig Socialdemokratiets bedste Støtte bort, man gjorde det umuligt for Partiet at bruge Tvang over for ikke-socialistiske Arbejdere, og man gjorde mere endnu — og det var maaske det mest graverende —, man tog den *Trappestige* bort, som Fagforeningerne hidtil har været for socialistiske Wühlere. Dette var naturligvis slemt, saa slemt, at det med lidt god Vilje — og den skorter det ikke paa hos Hr. F. K. Madsen — godt kunde stemples som Anti-Socialisme!

2) »en Forening . . . hvis Oprindelse har saa **urene Kilder**«. — Denne Passus skal jeg dog snart blive færdig med. Der er et gammelt Ord, der hedder: For den rene er alting rent! En Smule omredigeret kommer Ordet til at lyde: *For den* **urene** *er alting* **urent!**

3) »en oprindelig **arbejderfjendsk Organisation**«. — *Her* har De, Hr. Redaktør, lavet, hvad man populært kalder »en Brøler«! Hvorledes kan De, hvis De da ikke selv fornægter de bevingede Ord »Frihed, Lighed og Broderskab«, kalde det arbejderfjendsk, at man arbejder for at bryde Sammenkoblingen mellem de faglige og politiske Organisationer, med andre Ord: arbejder for, at *alle* Arbejdere uden Hensyn til *politisk Farve* med Glæde kan være Medlemmer af deres respektive *Fag*foreninger, der nu i Stedet for at have Medlemmernes *økonomiske Vel* som første Punkt paa Programmet — har udviklet sig til at blive *først og fremmest politiske Tvangs*foreninger. — Det er absolut fejlagtigt at antage, at enhver Arbejder skal være Socialist og enhver Socialist Arbejder, hvilket maa være Konsekvensen af Benævnelsen »arbejderfjendsk« om den paatænkte Sammenslutning. Men denne fejlagtige Opfattelse er Hr. F. K. Madsen ikke ene om. — At Socialismen blandt sine Tilhængere tæller f. Eks. en *Lærer* Klausen, en *Cand. jur.* Borgbjærg og en *Dr.* Bang, viser imidlertid tydeligere end Ord, at en Socialist ikke just behøver at være Arbejder og omvendt; thi at d'Hrr. Klausen, Borgbjærg og Bang alle som en skulde lade sig lede af politisk *urene* Bevæggrunde, vil Hr. F. K. Madsen vel ikke paastaa?

. . . Ja, saa er jeg færdig — foreløbig!

Paa den fortsættende Generalforsamling Søndag den 10. ds. skal jeg være til Stede og følgelig til Tjeneste for d'Hrr. Men saa antager jeg, at Sagen kommer paa Dagsordenen, eller at denne i hvert Fald bliver tilføjet det lille Ord: »Eventuelt«.

København, den 1. April 1904. FR. FENDRICH.

E. S. Dette ønskes optaget i *første* Nr. af *Typ.-Tid. uden* Ændringer. Hvis det skubbes ud af »Mangel paa Plads« eller bliver omændret, betragter jeg det som nægtet Optagelse og skal da vide at faa det offentliggjort paa anden Vis. F. F.

Hvis der indenfor Dansk Typograf-Forbunds Ramme fandtes enkelte Medlemmer, som var i Vildrede med, hvad den Organisation, der kalder sig »Foreningen af 13. Marts« bærer i sit Skjold, saa er vi sikker paa, at der nu efter man har læst ovenstaaende Indlæg fra Stifteren af nævnte **Sær**-Organisation, Hr. Fendrich, ikke findes en eneste, som ikke er ganske paa det rene med, at ogsaa den Organisation hører til en af de Misvækster, der med Aars Mellemrum snylter sig op ad Organisationernes ranke Stammer, under Paaskud af at ville fremme Arbejdernes Interesser, og som altid finder saa rørende Omhu hos Arbejdernes økonomiske og politiske Modstandere.

Forsaavidt behøvede vi ikke at føje nogen som helst Kommentar til Stifterens Artikel, thi som enhver tænkende Læser nu med egen Øjne kan se, er denne **Sær**-Organisation **udelukkende** startet med det Formaal for Øje, at **sprænge** den Centralorganisation, som har været og fremdeles er til umaadeligt Gavn for hele den organiserede danske Arbejderstand.

Men naar vi desuagtet i et Par Linjer vil beskæftige os med ovenstaaende Artikel, saa er det fordi Hr. Fendrich svæver i den Vildfarelse, at vi gennem vor Artikel i sidste Numer har villet forsøge at ramme ham, skønt vi **ikke** — som han selv indrømmer — i hele Artiklen saa meget som har nævnt hans Navn. Vi kan forsikre Hr. Fendrich om, at da vi i forrige Uge skrev vort Svar til d'Hrr. Wartenberg—Samuelsen, tænkte vi ikke et eneste Øjeblik paa Hr. Fendrich. Vort Svar var udelukkende dikteret af den Sorg og Harme, som det altid maa vække at faa bekræftet dels paa Generalforsamlingen og dels i Fagbladet, at en af vore Organisationers Tillidsmænd (Hr. Wartenberg) ikke havde undslaaet sig for at være Medlem af en **Sær**-Organisation, der havde saa **uren** Oprindelse; thi hvor meget Hr. Fendrich saa end forsikrer os, at »Muldvarpearbejde« er hans Natur imod, saa **skal det her slaas fast,** at indtil Afsløringen paa Den typ. Forenings Generalforsamling den 27. Marts, førte Fendrich—Wartenberg—Samuelsens **Splittelses**-Organisation en **lyssky** Annoncering i Bladene med det **anticosialistiske Sneboldsystem som Mønster,** for bagefter, naar denne **Sær**-Organisation havde ment sig stærk nok, da at begynde Propagandaen for Udmældelsen af »De samvirkende Fagforbund«.

Kan man tænke sig en saadan Optræden billiget af Fagorganisationens Medlemmer? RED.

Nær og Fjærn.

Funktionærvalget. Medlemmerne bedes erindre, at sidste Frist for Stemmesedlernes Aflevering er i Morgen Lørdag.

Forening for Boghaandværk holder Møde med Udstilling paa Søndag Kl. 1—4 i Industriforeningens Foredragssal.

Vor Kollega, Hr. Journalist J. P. Brochmann har tilstillet Kasserer Østergaard et Beløb paa 25 Kr. til Fordeling blandt tilrejsende arbejdsløse Kolleger. Pengene er Honorar for nogle Artikler til *Social-Demokraten,* om hvis Betaling der herskede Uoverensstemmelse mellem Redaktøren og Hr. B. Efter at Sagen var fremdraget paa et Kontrahentmøde og undersøgt af Kontrolkomiteen, modtog Hr. B. det paagældende Beløb.

Roskilde Lokalafdeling drøftede ved en ekstraordinær Generalforsamling, til hvilken Hr. P. Hvidtfeldt var kommet til Stede, Lørdag Aften den 26. Marts Spørgsmaalet *Roskilde Tidende*, som det foreligger nu efter Hr. J. Wreschners Køb af Bladet og efter de Forhandlinger, der er ført mellem Hr. Hvidtfeldt og Redaktøren angaaende Forholdenes tarifmæssige Ordning.

Resultatet af Generalforsamlingens Debat blev et Forslag til Hr. Wreschner, der saa vidt mulig gaar ud paa at imødekomme Redaktørens Ønsker: Der antages 3 Typografer, og da Hr. W. selv vil assistere i Trykkeriet, bliver det altsaa et Personale paa 4 Mand; og 4 »Typografer« svarer ifølge Tarifens Lærlingeskala til 3 Lærlinge, saaledes at den hidtidige Lærling og 2 af Pigerne kan beskæftiges og regnes for Lærlinge. Den ældre Trykkeriarbejdsmand Hans Larsen, kan ogsaa forblive der, men maa ikke udføre Tilretning eller andet Trykkerarbejde.

Dette Forslag vandt saavel Lokalafdelingens som Hr. Hvidtfeldts Billigelse.

Angaaende Jul. Christjansens Søn, Paul C., kan Afdelingen ikke imødekomme Hr. W.s Ønske om, at der gives Paul C. (Lejlighed) Tilladelse til at arbejde paa Trykkeriet mod at ordne sit Forhold til Foreningen. Afdelingen vil ikke for 3. Gang indstille ham til Optagelse efter den Opførsel, han har udvist, og det vedtoges enstemmigt, at Lokalafdelingen modsætter sig hans Optagelse. Herefter er ifølge Forbundslovene Paul Christjansen afskaaret fra at optages i »Dansk typ. Forbund«.

Sluttelig bragte Lokalformanden Hr. Hvidtfeldt en Tak for Nærværelsen og for hans Arbejde paa at bringe Spørgsmaalet *Roskilde Tidende* til en heldig Løsning, som vi alle haaber og imødeser. C.

En Flyttefest. Hr. Bogtrykker N. A. Hannover havde Skærtorsdag Aften indbudt hele sit Personale, kvindlige og mandlige med deres Damer samt Lærlinge, til en Fest i Larsens Lokaler, St. Annæ Plads, i Anledning af vel overstaaet Flytning fra Klareboderne til Nørregade. Hr. Hannover, der selv tillige med sin Datter deltog i Festen, bragte ved Bordet sit Personale en Tak for den udmærkede Hjælp, der var ydet ham ved Flytningen af hele det store Materiale, som Forretningen ejer. Personalet svarede med en Tak for de hygiejniske Foranstaltninger og Ofre, der var bragte ved de nye Lokaler.

Efter Bordet gav Firmaets egne dramatiske og musikalske Kræfter en Underholdning, der vakte Jubel hos Tilskuerne; derefter traadtes Dansen lystigt til Frokostbordet var dækket, først da Dagen var gryet frem, maatte man saa nødig man vilde, endelig skilles. Det var en Fest Hr. Hannover havde megen Ære og Personalet megen Glæde af.

Roskilde Tidendes ny Ejer, Hr. Wreschner, har nu underskrevet Tarifen, hvorfor Blokaden af denne Forretning er hævet. 5 af vore Medlemmer har holdt deres Indtog i de saa længe afspærrede Lokaler. Samtidig har Blokabryderen Paul Christjansen sammen med en Kvinde ophørt med Virksomheden dèr.

Med Bogtrykker A. Knudsen er der truffet en Overenskomst, hvorved den overfor ham iværksatte Blokade hæves. To Kvinder forlader samtidig Trykkeriet og et af vore Medlemmer optager Arbejdet. Dette Medlem paabegynder samtidig Udgivelsen af et Annonceblad for Horsens og Omegn.

Til Inkassatorerne!

Paa Grund af Budets Sygdom er der ikke opkrævet Kontingent i denne Uge. I næste Uge bliver der altsaa opkrævet for 2 Uger.

Chr. Østergaard.

Kasseeftersyn.

Den typografiske Trykkerforening.

Ved et Dags Dato hos Hr. Laur. Jensen foretaget Kasseeftersyn fandtes følgende Beholdninger:

Hovedkassen: I Sparekassen	Kr.	5956.61
Kontant	»	9.12
Begravelseskassen: I Sparekassen	»	1912.34
Kontant	»	6.60
Ekstrakassen: I Sparekassen	»	1063.74
Kontant	»	26.96
Ialt	Kr.	8975.37

hvilket fandtes i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 30. Marts 1904.

VALD. JØRGENSEN. ALB. MICHELSEN.

Brevkasse.

Flere Indsendere maa, af Mangel paa Plads, have Taalmodighed til næste Numer.

RED.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Lokalformænd.

Frederikshavn: Typ. CHRISTIAN MADSEN i Stedet for Senius Larsen. Træffes kun paa Gæstehjemmet, Danmarksgade 12—1 og 6—7.

Nykøbing F.: Typ. C. P. GEORG ANDERSEN, *Dagbladet*, i Stedet for O. F. Frimand, der er bortrejst.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

5. April: *Nykøbing F.* 6. April: *Frederikshavn.*

København, den 6. April 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Charles Julius Anton Lerberg, udl. ¼ 1904 hos Rud. Svendsen (**arbejdsløs**). Valdemar Severin Ruberg, udl ²⁹/₃ 04 hos Luno (arb. s. St.). Anders Thorvald Celinder, udl. ⁴/₄ 04 hos Egmont Petersen (arb. s. St.). Hjælpearbejder Ejner Henning. Sygeafdelingen: Sætter Anton Chr. Christensen (arbl.), Sætter Olaf Fritz Svendsens Hustru Ingeborg Eleonora, Sætterlærl. Leo Gottlieb Rydahl (Sivertsen).

Provinserne: Horsens, Carl P. Pedersen, udl. ¼ 04 i Horsens Avis Bogtrykkeri efter 5 Aars Læretid.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1109, Carl Einar Christensen (Aller) fra Rejse. 1674, Valdemar Løvenfeldt (Frelsens Hærs Bogtr.) fra Holbæk.

Provinserne: Holbæk, 1674, Valdemar Løvenfeldt (i Pl.) og 1358, H. Rasmussen (i Pl.). Maribo, 1625, Sofus Langhorn (fra Stubbekøbing). Nykøbing F., 1389, Valdemar Chr. Nielsen (Folketidende). Odense, 1373, Sv. Alfred Petersen (Andelstrykkeriet). Svendborg, 1802, Niels Peter Brandt fra Ringkøbing (arbl.) og 1299, Carl Henrik Jørgensen fra Rudkøbing (i Pl.). Assens, 1363, Chr. E. Jerløv fra Svendborg. Middelfart, 1418, Bruno J. Kreutzer (arbl.). Fredericia, 514, R. Fønss fra Kolding (i Pl.). Varde, 1808, Ole Petersen i Pl. (Ribe Amtstid.).

Ny typ. Forening: Ringsted, ⁶/₃ 1904, Chr. Braad Petersen.

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1110, Carl Chr. M. Clausen til Aarhus (arbl.). 1511, Mads Chr. Jacobsen til Maribo (arbl.).

Provinserne: Varde, 1616, N. Chr. Nielsen til Struer i Pl. Holbæk, 1674, Vald. Løvenfeldt til København i Pl. og 1586, Carl Larsen (til Udl.). Nykøbing F., 653, O. F. Frimand, 724, Niels Henriksen og 1597, L. C. Christiansen, alle til Roskilde i Plads. Rudkøbing, 1299, Carl Henrik Marius Jørgensen til Svendborg. Odense, 1655, Hansen-Møller, til Næstved i Plads og 1516, Hvidhjelm Petersen til Aalborg i Plads. Svendborg, 1363, Chr. Emilius Jerløv til Assens (arbl.) og 1775 (Verb. d. d. Buchdr.) Gottlieb Braun til Nakskov (paa Rejse). Assens, 1418, B. J. Kreutzer til Middelfart (arbl.). Fredericia (Norsk Centralf.), 1823, Henrik Olai Steen (arbl.). Kolding, 514, R. Fønss til Fredericia (i Plads) og 579, J. C. C. Hvid til Odense (arbl.). Horsens, 1726, S. L. Petersen til Aarhus (arbl.). Frederikshavn, 1678, P. C. A. Olsen (Militær). Ringkøbing (Struer), 1622, Sv. Christensen til Viborg (Militær) og 1802, Niels P. Brandt til Svendborg (arbl.).

Udmældte.

Provinserne: Rønne, 1524, Marie Hellisen (bortrejst og overgaaet til anden Livsstilling).

Død.

Provinserne: Nakskov, 1163, G. A. Frederiksen og Kolding, 1529, Albert Lind.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Sangøvelse. — Lørdag 16. April Kl. 9 *Assemblé* i Foreningens Lokaler. Besøgende kan medtages. Tegning til Fællesmaaltidet (à 1 Kr. pr. Kuvert) i Morgen Aften i Lokalet samt hos Styrelsens Medlemmer indtil 15. April. — Lørdag 30. April *halvaarlig Generalforsamling.* Dagsorden efter Lovene.

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

holder Møde Lørdag den 9. April Kl. 8 i K. F. U. M., Gothersgade 115 o. G. Indleder: Typograf HELPIEN. Æmne: »Syndens Sold er Døden, men Guds Naadegave er et evigt Liv i Kristus Jesus, vor Herre« (Rom. 6, 23). *Enhver Typograf er hjærtelig velkommen.*

Bogtrykkeri til Salg.

Det Bogtrykker CHR. ANDERSENS Dødsbo tilhørende Trykkeri, bestaaende af en mindre Hurtigpresse, en Digeltrykpresse, Skrift, Reoler, en Skæremaskine m. m., er til Salg under Haanden ved Henvendelse til Trykkeribestyrer *S. Møller*, Aarhus Stiftsbogtrykkeri.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 15 APRIL 1904 XXXI AARGANG

Hovedafdelingen i København.

Styrelsesmøde afholdes paa Søndag **Kl. 8½ pr.** paa Kontoret, Gl. Strand 46. FORMANDEN.

Københavns Trykkeriarbejdere

indkaldes herved til **Møde** paa Søndag **Kl. 10** pr. paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46. **Alle bør møde!**

STYRELSEN.

Dagbladenes Tillidsmænd

indkaldes herved til **Møde** paa Søndag **Kl. 11½** paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46. **Alle bør møde!**

STYRELSEN.

Ingen Kollega maa modtage Plads i København uden forud sket Anmældelse til Afdelingsformanden.

STYRELSEN.

Anti-Fagforbundsbevægelsen.

I.

DETTE er uden Tvivl netop den rette Benævnelse for den blakkede Bevægelse, »Foreningen af 13. Marts« er ved at rejse.

Siden Sommeren 1903, da Hr. Wartenberg begræd Indsnittet i Københavnernes Repræsentation, hvilket han ganske vist søgte at skjule under sin Misfornøjelse med »De samvirkende Fagforbund«, har de mere skeptiske Kolleger uden al Tvivl kunnet mærke, at der i København var ved at fremstaa en Bevægelse, der indirekte havde sit Udspring fra Centralisationssammenslutningen.

Rebellerne indenfor de københavnske Foreninger, der paa et hvilket som helst givet Tidspunkt sætter en Ære i at vise deres øltøndebuldrende Fagforeningspersonlighed ved at sætte Vinkelhagerne i Kassen, saa snart det drejer sig om en Bagatel, der i de allerfleste Tilfælde ved en Smule diplomatisk Optræden kan ordnes i Mindelighed, indsaa ret hurtigt, at Vejen til Dels var spærret for deres anarkistiske Tilbøjeligheder — at tage sig selv til Rette.

Man maa regne med, at det alt væsentligt er en saadan Klat Folk, der med Hr. W. som oplysende Apostel og Hr. Samuelsen som den »Messias«, der vil komme, som nu er løben sammen om Misfostret af 13. Marts. Indsvøbt i et Vadmelsprogram, som Martssolen ikke kan trænge igennem, søger Foreningen med størst mulig jomfruelig Uskyldighed at paavise, at D. s. F. er en stor Forhindring for vor økonomiske Udvikling, medens enhver opmærksom lagttager ret hurtigt vil finde Traaden, der for W.s Vedkommende leder til aldeles gorillaagtig Foreningsforhold og for S.s til et smaskblødt Foreningsprogram.

Alene naar man ser hen til, at Antipolitikeren Samuelsen og den separatistiske Foreningsanarkist Wartenberg — den første for at hindre anti-socialistiske og separatistiske Splittelsestendenser og den anden for at *rekonstruere* disse Forhold — har omfavnet hinanden som Fostbrødre for at give vi stakkels i aandeligt Vildnis befindende Medlemmer Oplysninger og Forstaaelse af vor Landsorganisations Bygning og Betydning, saa er man saa nogenlunde klar over, hvor det bærer hen.

Selv om W.s Artikler ogsaa er spækket med alle de letfængelige Fraser, han i Øjeblikket i al sin Overanstrængthed har kunnet finde at smøre os om Munden med, saa mener jeg, at det maa staa klart for os, at de Artikler, W. skrev i Sommeren 1903, var *dikteret af en indirekte Misfornøjelse med Centralisationen*, og at Artiklerne for Øjeblikket er baseret paa at splitte Medlemmerne i to Lejre. Det maa jo vel erindres, at i Tilfælde af, at en Afstemning skulde vise et Flertal for at udtræde af D. s. F., da er det jo ikke dermed tilkendegivet, at hele Dansk Typograf-Forbund vil udtræde, men at det derimod kun bliver det nævnte Flertal, der gaar sin Vej. Og da dette Spørgsmaal absolut maa blive et Kabinetsspørgsmaal — som forøvrigt ikke kan finde sin Afgørelse ved Afstemning *uden forudgaaende Delegeretmøde* — saa faar vi hele *Centralisationens Sprængning* at se i al sin Nøgenhed — hvad selvfølgelig ogsaa er d'Hrr.s inderligste Ønske, for at deres Planer ret kan lykkes.

Det kunde ogsaa tænkes — hvad der er det mest sandsynligste — at Afstemningen gaar d'Hrr. imod, og jeg er da sangvinsk nok til at tro, at den Sammenrotningsklike, hvis den blot tæller et nogenlunde anstændigt Antal Medlemmer, vil have Mod nok til at forfølge deres ideale Principer og danne et nyt Forbund eller Forening, som selvfølgelig ikke skal have »Klodsen«, D. s. F. om Benet.

Man er da ikke længe om at regne ud, hvorfor Wartenberg raaber saa højt om Handlefrihed og Flertallets Vilje og en bebudet Afstemning, som alle bøjer sig for. Hensigten er saa overmaade tydelig, nemlig ved en Afstemning at faa se, hvor mange Tilhængere »Foreningen af 13. Marts« har, og som den kan gøre Regning paa ved Startningen af den nye Forening.

Men naar W. bebuder Afstemning om Spørgsmaalet senere hen paa Aaret, saa er det paa Tide han ser at faa sin Fantasimølle »sejlet af«. For en saadan Afstemning er der ingen, der tror paa anden end W.; med mindre der skulde findes 100 Medlemmer af den Anskuelse, som vilde forsøge at faa et ekstraordinært Delegeretmøde i Stand, og hvis da saa vel at mærke ⅔ af de afgivne Stemmer er stemt derfor.

Det vilde være aldeles uforsvarligt at sætte dette Spørgsmaal under Afstemning uden forudgaaende Behandling paa et Delegeretmøde.

Men foreløbig er der vist næppe Grund til at nære Angst. Flertallet af Landets Kolleger sympatiserer med en rolig og saglig Udvikling af vort Foreningsliv fremfor de løsagtige Tilstande, W. bebuder i sine Artikler. Den Tagen sig selv til Rette, W. ynder, vil i Længden virke sløvende og den maalbevidste Disciplin slappes. Vi maa huske paa, at W. i Grunden vil bort fra D. s. F. fordi han mener, at »Friheden« til at proklamere Strejke ikke er udvidet nok. Det er Hovedpointet i hans Artikler.

Lad os endvidere erindre, at det er Centralisationens forhenværende Tilhængere. De er kommen i Tanker om, at Majoriteten paa Delegeretmøderne er lagt i de roligt overvejende Provinskollegers Hænder. De véd, at disse Folk vil bruge den med Fornuft. Og det er det *»Konsortiet af 13. Marts« bitterligen har angret.*

SØRENSEN-KJELD.

II.

Det sidste Angreb.

Hr. Redaktør F. K. Madsen! Uagtet De udmærket godt véd, at Deres Angreb paa mig og »Foreningen af 13. Marts 1904« er fordrejet og falsk begrundet — uagtet De godt véd, at jeg, da jeg tiltraadte Foreningen, ingen som helst Anelse havde om de første, men mislykkede Forsøg, der gennem en Annonce i Bladet *København* var gjort for at søge startet en anti-socialistisk Arbejderbevægelse — uagtet De véd, at Foreningen af 13. Marts er dannet **6 Uger efter**, at de omtalte Tilløb var gjort — uagtet De véd, at Antisocialisterne var *udrensede*, da jeg tiltraadte Foreningen Søndag den 13. Marts, den faktiske Stiftelsesdag — uagtet De tillige er vidende om, at Foreningen kun tæller organiserede Arbejdere fra Fagforeninger, der *alle* tilhøre Central-Organisationen (D. s. F.) — uagtet De ikke et Øjeblik tvivler paa, at mit Livssyn er radikalt-socialistisk og har været det i de mange Aar, jeg har deltaget i Arbejderbevægelsen — — paa Trods af alt dette, saa undser De Dem dog ikke for at rette et saa usandt og uretfærdigt Angreb paa mig, dels for at skade mig og mine Anskuelser om D. s. F., dels for at ramme mig ved de i disse Dage stedfindende Valg af Den typ. Forenings Tillidsmænd, hvori ogsaa De personlig er interesseret.

En saadan Angrebsmaade fra Deres Side kalder jeg styg og uhæderlig samtidig med, at den er saa dristig, at den fortjente Sprogets stærkeste Betegnelse.

Hvorledes kan De, der vil betragtes som Socialist og altsaa fordømmer alt Aandstyranni og ethvert Forsøg paa at kvæle Ytringsfriheden, hvorledes kan De i Grunden spille saa forarget, fordi organiserede Arbejdere danner en Forening, hvor man vil søge at oplyse hverandre om D. s. F.s hele Mekanisme samt søge at klargøre for hverandre de Fejl og Skavanker, som klæber ved denne Central-Organisation, og hvor man tillige vil søge at finde nye og bedre Veje for at gavne og fremhjælpe vore Standsfæller? Jeg synes ikke Deres Adfærd i denne Sag bliver et Haar bedre end f. Eks. en Krigsministers, der forbyder en Officer at underskrive paa, at Københavns Befæstning bør nedlægges, fordi han anser den for skadelig. Kan De da ikke se, at deres *Handlemaade* staar i skærende **Modstrid** med Deres *Teorier?* Ja, *kan* De ikke sé dette, saa er De jo undskyldt!

»Foreningen af 13. Marts« er dannet for at den store, men spredte Utilfredshed, der gærer i næsten *alle Fag* mod De samv. Fagforbunds nuværende Form og Virkemaade, kan gives Plan og Taktik. Nu *undertrykkes* Misfornøjelsen bl. a. derved, at man *forbyder* Medlemmerne i enkelte Fag at skrive i deres Fagblad om denne Sag! Derved tvinges disse Folk ligefrem til at danne en Forening, hvor de frit kan udveksle Tanker angaaende Spørgsmaalet — *for* eller *mod*. Da jeg erfarede dette, saa tiltraadte jeg efter Opfordring Foreningen, for om muligt at erhverve større Indsigt i Spørgsmaalet. Det er det Hele. Er det noget at hyle saadan op for? Man forhindrer endog Medlemmerne indenfor Smedeforbundet i København at læse *Typ.-Tid.* med mine Artikler! Ellers er vort Blad altid fremlagt til Gennemlæsning. Men nu indeholder det noget, som Medlemmerne ikke maa læse, og saa har vi Censuren!

Men en Tanke eller Idé, som har Berettigelse og har slaaet Rod, den kvæles nu en Gang ikke ved russisk Brutalitet!

Deres Forsøg paa at faa mig til at svigte den nævnte Forening er derfor haabløse, saalænge den virker ærligt og loyalt, selv om den er kommen til Verden paa en noget ejendommelig Maade. De kunde med samme Ret forlange af mig, at jeg skulde svigte en Ven, hvem jeg havde lært at skatte, naar jeg en skøn Dag fik at vide, at hans Forældre havde været de største Forbrydere (Rovmordere, Tyvepak eller Skruebrækkere), der nogensinde havde betraadt Kloden. Sønnens »Oprindelse« var altsaa fra de mest »urene Kilder«. Men uagtet min Ven er ærlig og brav, saa vil De dog forlange, at jeg skal bryde med ham! Den Opfattelse staar De vist temmelig ene med.

Hvor betegnende er det ikke, at Folk, der anser det for en Dødssynd at have en anden Mening end Lederne og som derfor blindt og kritikløst sluger alt, hvad Førerne serverer, enten det nu sker af Uvidenhed, Avtoritetstro eller Spekulation (for ikke at skade »Karrièren«) —, hvor betegnende er det ikke, at saadanne villige Sjæle straks føler sig kaldede til at sprede Mistænkeliggørelsens Gift mod dem, der har en afvigende Anskuelse om, hvilken Form og Taktik Arbejderne har mest Fordel af at vælge —, hvor betegnende, at man vil forsøge overfor Medlemmerne at fremstille mig og mine Meningsfæller som Forrædere! Mod *hvem* forresten? Mod Stands- og Klassefæller? Ja, men det vilde jo være at begaa *moralsk* og *økonomisk* **Selvmord**! Og det vilde jo gaa mindst lige saa haardt ud over »Forrædderne« selv!

Redaktionen maa sandelig forudsætte et utænkeligt Lavmaal af Intelligens og Dømmekraft hos Medlemmerne, naar den tror at kunne faa dem til at sluge en saadan »Kamel«!

København, den 5. April 1904. VILH. WARTENBERG.

Hvis Hr. Wartenberg vil gøre sig den Ulejlighed at læse efter, hvad han skrev i forrige Numer, vil hans rasende Tilstand maaske forbedres. »At jeg hverken har haft det mindste at gøre med Foreningens Startning eller nogen som helst Anelse om eller Kendskab til dens først paatænkte antisocialistiske Maal, **forinden** jeg den 13. Marts gik ind paa at rekonstruere Foreningen osv.«, stod der. Det vil vel paa Dansk sige, at han den 13. Marts **var** vidende om, at Foreningen havde virket i antisocialistisk Retning. Det er derfor ganske korrekt, naar vi skrev, at Oprindelsen var af **urene Kilder,** og at Hr. Wartenberg paa dette Tidspunkt var vidende derom. Selv om Hr. Wartenberg tér sig nok saa eksalteret og bruger nok saa mange Skældsord — hvilket falder tilbage paa ham selv — vil han ikke kunne komme bort fra, at han har »rekonstrueret« en i sin Oprindelse **arbejderfjendsk** Forening. Thi det staar der med hans egne Ord paa Tryk.

Men er man i Tvivl om, at »Foreningen af 13. Marts« skal virke som Spræng-Organisation, maa den forsvinde overfor Hr. Wartenbergs aabenhjærtige Tilstaaelse om, at den er dannet for at give den spredte Utilfredshed »*Plan og Taktik*«, lige saa vel som hans eget Forslag om Forbundets Udmældelse af Fagforbundene tilstrækkelig tydelig angiver Retningen af hans Splittelsesforsøg.

Det er forstaaeligt nok, at Hr. Wartenberg er nervøs i denne Tid, men at han ligefrem faar *Valgfeber* paa et Tidspunkt, hvor der end ikke er givet Antydning til, at han er paa Valg, vidner om en daarlig Samvittighed.

Hr. Wartenberg fortæller de mærkeligste Historier om, hvordan Ytringsfriheden undertrykkes i *de andre Fag*, og undrer sig over, at de Numre af *Typ.-Tid.*, hvori hans Artikler stod, ikke har ligget fremme paa Smedenes Kontor. Hvad i al Verden vedkommer det dog os? Hr. Wartenberg har min sandten gjort rigelig Brug af sin Tale- og Skrivefrihed hos os; han har ved Gud ingen Grund til at beklage sig — langt snarere maa det være Medlemmerne, som har Anledning til at beklage sig over **hans** Vidtløftighed.

Han kan saa forøvrigt selv beholde sine »Rovmordere«, »Forrædere« og Selvmord«. RED.

Et Ord til Overvejelse.

DET af Forretningsudvalget udsendte Cirkulære om Optagelse i Foreningen af de fem Stege-Skruebrækkere maa absolut vække Opmærksomhed og Betænkelighed. Nu om Stunder synes man ikke at løbe nogen Risiko ved at blive Skruebrækker, thi kan den ikke skære, kan man altid blive optaget igen. Og man bliver modtaget med Faner og klingende Spil og faar sine gode Dyder paa Prent; de slette Sider glemmes helt eller berøres ganske let.

Men kommer vi ikke ved denne stadige Hensyntagen og Overbærenhed ind paa en Skraaplan, som kan komme os dyrt til at staa.

Disciplinen slappes og mindre modstandsdygtige Kolleger svigter lettere naar det kommer til Alvor og Kamp; thi de har jo en til Vished grænsende Formodning om, at kan de ikke klare sig udenfor Foreningen, kan de alletider komme ind igen. Skulde de føle Grunden vakle under sig, skulde de føle Lede og Utryghed under de Kaar, de selv har valgt sig, kan de atter faa fast Grund under Fødderne, kan de atter komme ind i Tryghedens Havn — Foreningen. *Der* er de sikker paa at blive modtagne med Kys-Haand.

Var det ikke bedre om man lod dem bære Konsekvensen af deres Handlemaade? Var det ikke bedre, om man lod dem, der *en* Gang havde svigtet, sejle deres egen Sø, for at belære andre om, at der er Alvor i Tingene? Og vinder vi endelig noget ved at tage dem til Naade. Vil de ikke atter, naar Lejlighed byder sig med højere Løn og Værdighed, atter svigte?

Men selv om dette nu ikke var Tilfældet, vil Konsekvensen af altid at tilgive, som tidligere berørt, have uheldige Virkninger paa andre ubefæstede Sjæle?

Og skulde vi ikke gøre Begyndelsen med de Stege-Skruebrækkere?

Foreningen staar sig sikkert bedre ved en saadan Fremgangsmaade.

Dette til Overvejelse! THI.

150-aarigt Jubilæum.

1754 — 17. April — 1904.

TYPOGRAFERNES Begravelseskasse kan paa Søndag fejre sin 150-aarige Bestaaen. Den staar som det første Led i den indenfor vort Fag nu eksisterende Organisation, der med Hensyn til Understøttelsernes Omfang og Rækkevidde vel tør kaldes den mest betydelige og omfattende af alle andre, hvis Virksomhed er begrænset til enkelte Fag.

Før Dannelsen af »Ligkassen«, som den jo i den største Del af sin Levetid er bleven kaldet, havde man forsøgt paa enkelte Trykkerier at hjælpe Kollegernes Efterladte udover de ved Dødsfald indtrædende pekuniære Vanskeligheder ved at samle en Sum ind. Dette Forhold viste sig imidlertid uholdbart i Længden, dels for de Efterladte, fordi der ikke kom saa meget ind, som var nødvendigt, dels for Kollegerne, paa hvem denne ekstraordinære Udskrivning, som jo ikke drejede sig om et saa lille Beløb, virkede besværligt og tyngende, selv om Indbetalingen ikke skete paa én Gang. Desuden var det jo en ganske urealisabel Tanke for de Trykkerier, der beskæftigede et Faatal af Arbejdere.

Fra disse sidste var det da ogsaa Tanken om at organisere Begravelseshjælpen udgik. Selv om der i København paa den Tid kun var en halv Snes Trykkerier og alt ialt 80 à 90 Typografer, saa vilde der opnaas, hvad der sker gennem enhver Organisering, at alle fik samme Ret til denne Hjælp, og at Besværet ved Tilvejebringelsen af Midlerne blev mindre. Herom var man da ogsaa snart paa det rene, og den 17. April 1754 dannedes saa Kassen, til hvilken det ugenlige Bidrag af »Interessenterne« sattes til en Skilling og Hjælpen til 20 Rdlr.

Tilslutningen var ikke straks overmaade livlig; den Gang var det vel ligesom nu, at Levedygtigheden i et Foretagende ikke sikres ved Oprettelsen alene, men at der hører et agitatorisk Arbejde mellem Kollegerne til for at fremskaffe den. Det første Halvaar var der saaledes kun 20 »Interessenter«, og da der i det næste kun indmældte sig 2 — siger og skriver to — nye Medlemmer, maa man tro, at Agitationens Nødvendighed først da gik op for Kassens Ledelse; det viser sig nemlig, at Tilgangen næste Aar var 29. Berust af denne Tilvækst slaar man sig atter til Ro, og først 1757 — 3 Aar efter — noterer man 60 Medlemmer, og naar derved det i Aarrækken 1754—1776 største Antal, idet Tilgangen de følgende Aar er saare ringe i Forhold til Afgangen, og man i 1775 ender med at have 27 Medlemmer. Uden nævneværdig Resultat sætter man Begravelseshjælpen op til 25 Rdlr. og først da de i Kassen værende Principaler formaar de øvrige i Byen til at træde til »for i fælles Forening at tvinge alle i deres Bogtrykkerier værende Svende til Kassens Deltagelse«, hjælper det; der indmælder sig nemlig ikke mindre end *104* som nye Interessentere. Dette Tvangsforholds Nødvendighed er jo ikke meget smigrende for Datidens Typografers Organisationsinteresse, men paa den anden Side bunder det vel i den menneskelige Natur, da Tvangsforhold overfor faglig Uforstand og Ligegyldighed jo ogsaa mange Gange senere har vist sig ønskelig og ogsaa er gennemført, selv om — og heldigvis — det ikke er sket med Bistand af Principalerne.

Som Godtgørelse for denne »Opofrelse« fra Bogtrykkernes Side overtog disse nu Ledelsen af Kassen. Bogtrykker NICOLAUS MØLLER, der havde grebet Initiativet til Tvangsforholdsreglerne, blev Selskabets Direktør. Aaret efter skete saa det — som vor dygtige Kollega fra den Tid, GLASMACHER, skriver — »ubehagelige Tilfælde«, at Kassens hele Fond »blev bortstiaalet, uden at opdage Gierningsmanden«. Den daværende Kasserer var Bestyrer af Waisenhusets Trykkeri, G. G. SALICATH, der forøvrigt havde beklædt Stillingen i 21 Aar, og mod ham anlagde Selskabet Proces til Tilbagebetaling af det stjaalne Beløb, som androg 637 Rdlr. 90 Sk. Han blev ogsaa dømt til at betale*, men Sagsomkostningerne løb op til 150 Rdlr. og Medlemmerne fandt sig ikke foranledigede til at betale Kontingent i hele det Aar, Processen stod paa. Kassen var saaledes ganske ude af Virksomhed i 1778 og først i 79 noteres Kassebeholdningen med 391 Rdlr. 88 Sk. — en Reduktion fra 77 af 256 Rdlr. 2 Sk. Under den ny Kasserer, Bogtr. J. R. THIELE, gik nu Tilværelsen jævnt i 4 Aar, men saa »glemte« *han* at aflægge Regnskab. Og denne Forglemmelse strakte sig over et Tidsrum af 10 Aar — et godt Bevis paa den Ængstelse alle følte ved at berøre et saa delikat Spørgsmaal overfor en Principal. Dog, Taalmodigheden fandt saa sin Grænse, og »Interessentskabet begyndte med Alvorlighed at paatale Bestyrelsens Forsømmelse i at aflægge Regnskab«, hvilket medførte, at det blev aflagt i 1794 — for alle de 10 Aar. »Papirerne« var i Orden, det var, som sagt, kun — Forglemmelse. Kassebeholdningen var fra 470 Rdlr. 46 Sk. i 1782 under en regelmæssig Bevægelse gaaet ned til 360 Rdlr. 78 Øre, og Interessentantallet fra 143 til 100. Man maa altsaa tro, at Tvangsforholdet ikke mere hævdedes strængt. I de følgende 14 Aar forløb Forholdet paa samme Maade og i 1810 var Medlemsantallet 95 og Kassebeholdningen 466 Rdlr. 58 Sk. Fra 1754 til 1810 havde der ialt været en Medlemsindtægt af 4033 Rdlr. 15 Sk. og en Udgift af 3585 Rdlr. 36 Sk., der var begravet 153 Lig med en Omkostning af 3379 Rdlr. 36 Sk., Arvingerne efter 9 Medlemmer skænkede Kassen Begravelseshjælpen. Kassen havde i den Tid haft 5 »Forstandere« (Formænd), nemlig L. H. Lillie, L. N. Svarre, N. Møller, P. A. Høecke og C. F. Schubart, og 7 »Regnskabs-Direktører«, nemlig L. N. Svarre, G. G. Salicath, J. R. Thiele, D. Beckstrøm, C. K. Winding, A. Petsch og A. J. Glasmacher.

1. April 1792 oprettedes saa Sygekassen, 1. Juli 1815 Understøttelses- og Pensionskassen og nogle Aar senere udvidedes denne til ogsaa at omfatte Rejsehjælp under Navn af »Bogtrykkernes forenede Understøttelses- samt Reise- og Alderspensionskasse«. Den 26. Juli 1835 stiftedes yderligere en Forening, »Den typografiske Forening«, med Formaal »ved Enighed og Samvirken at fremme Typografiens og dens Dyrkeres Tarv«, der samtidig paabegyndte Udgivelsen af et Ugeblad »Concordia«, som dog atter gik ind i Juni 1839. 1. Juli 1839 forenedes samtlige Understøttelseskasser under Navn af »De forenede Hjælpekasser for Typographer i Kjøbenhavn« med en Kapital af 18,534 Rdlr. 41 Sk. Januar 1846 dannedes »Typografernes Sangforening«. 1. Oktober 1857 traadte Typografernes Stiftelse ud i Livet, 12. Juni 1869 »Den typografiske Forening«, Enkekassen 1. Oktober 1890, det nuværende »Dansk Typograf-Forbund« den 1. Januar 1903.

Idet vi slutter disse faa Linjer om det i og for sig betydningsfulde Jubilæum, henvises iøvrigt vore Medlemmer til »Danske Typografers Organisations-Historie«, som interesserede Kolleger nu kan købe for en billig Penge og som alle burde sætte en Ære i at eje. Heri skildres Forholdene betydelig mere udtømmende. Tiden fra da og op til vore Dage er saa interessant og læseværdig, der slaar en saadan Duft af patriarkalske Forhold fra hin Tid os imøde, at Bogen gennemlæst vil blive betragtet som den bedste i vort Bogskab.

Nær og Fjærn.

Møder. Vi henleder Opmærksomheden paa de paa Forsiden annoncerede Møder for *Trykkeriarbejdere* og *Dagbladenes Tillidsmænd*, idet vi opfordrer til talrig Deltagelse.

Majdemonstrationen, hvis Afholdelse sikkert vil finde Sted i Søndermarken, vedtog Generalforsamlingen i Søndags at slutte sig til. Nærmere Meddelelse om Mødetid og Sted vil fremkomme senere.

Faneafsløring. Søndag den 24. April Kl. 8 afholder Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling Faneafsløring med paafølgende Bal i Kongens Klub, Østergade 15. I Lighed med Stiftelsesfesten vil der blive dækket et Festbord, hvor der vil blive serveret med à la carte Retter, Smørrebrød, Øl og Kaffe efter Behag. Meddelelse om, hvem der skal holde Festtalen etc., vil nærmere blive bekendtgjort. Billetter à 50 Øre, Baltegn iberegnet, faas hos Inkassatorerne samt paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46. Talrig Tilslutning forventes.

FANEUDVALGET.

Nykøbing F. Lokalafdeling afholdt Onsdag den 30. Marts ordinær Generalforsamling paa »Centralhotellet«. Alle Medlemmer paa en enkelt Undtagelse nær havde givet Møde. Formanden, O. FRIMAND, fremlagde de reviderede Regnskaber, der godkendtes. — I Anledning af Formandens Bortrejse til Roskilde skulde der foretages Valg af ny

* Dommen lød: Thi kiendes for Ret: Indstævnte, Bogtrykker SALICATH, bør til Liig-Cassen for Samtlige Medlemmer af Bogtrykker-Konsten her i Staden at betale de af bemeldte Liig-Casse i rede Penge bortkomne 360 Rdlr. Saa bør han og til samme Casse at udstæde en staaende Obligation, forsynet med antagelig Caution for de af Cassen bortkomne Obligationer paalydende Summa — 275 Rdlr. — eller i Mangel deraf til bemeldte Casse at betale Samme Summa.

Hr. Salicath indankede den for Højesteret, der imidlertid sanktionerede Hof- og Stadsrettens Dom 9. Marts 1779, hvorefter Hr. Salicath den 25. s. M. indbetalte baade de 360 Rdlr. og indfriede Obligationen med 275 Rdlr.

Formand, og hertil valgtes efter nogen Diskussion GEORG ANDERSEN, *Dagbladet.* — Et Trykkerispørgsmaal blev overgivet til Forbundsstyrelsens Erklæring.

Efter Generalforsamlingens Slutning afholdtes til Ære for Hr. Frimand en lille Selskabelighed, ved hvilken denne tog Afsked med Medlemmerne, ligesom disse bragte den afholdte og skattede Kollega deres Tak for hans i Lokalafdelingen nedlagte Arbejde. N. N.

Prisen paa

DANSKE TYPOGRAFERS ORGANISATIONSHISTORIE

er nedsat til **75 Øre** for hele Værket.

Afstemningsresultat.

Funktionærvalget i Den typ. Forening.

Den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af Formand, Styrelse, Revisorer, Kontrahenter og Repræsentanter til »Stjernen« gav følgende Resultat:

Til Formand genvalgtes GUSTAV CLAUSEN med 561 Ja mod 35 Nej; til Styrelsesmedlemmer genvalgtes N. P. NIELSEN med 455 St. og WARTENBERG med 436 St. og valgtes JENS CHRISTIANSEN, Centraltrykkeriet, med 457 St.; derefter havde H. K. Hansen 345 St. og Stiedl 66 St. Til Revisorer genvalgtes FR. HJORTH med 589 St. og EMMANUEL PEPERSEN med 589. Til Kontrahenter genvalgtes GUSTAV CLAUSEN med 516 St., WARTENBERG med 442 og VICTOR PETERSEN med 367 og valgtes BERENDT med 393; derefter havde F. K. Madsen 358 og Viggo Christensen 237. Til Repræsentanter for Bryggeriet »Stjernen« genvalgtes GUSTAV CLAUSEN med 590 St. og WARTENBERG med 509. Der var ialt afgivet 637 St., deraf var 17 blanke og 5 ugyldige.

København den 11. April 1904.

L. ARNHOLTZ. CARL CHRISTENSEN. EDV. NIELSEN.
J. P. HANSEN. L. JENSEN. GEORG NIELSEN
AXEL PETERSEN A. SØBY.

Kasseeftersyn.

Typografernes Stiftelse.

Ved et Dags Dato hos Kassereren foretaget Kasseeftersyn fandtes en Beholdning af Kr. 25,337.08, hvoraf:

Paa Folio hos Brdr. Trier	Kr. 24,836.02
i Obligationer	- 14,600.00
i Detailhandlerbanken	5,072.73
i Landmandsbanken	473.97
samt i kontant Beholdning	354.36

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 29. Marts 1904.

JUL. ANDERSEN. SIGW. LUNDBERG.

Brevkasse.

Da Redaktionen i denne Tid er overvældet med Stof, vil, for at ingen skal lide Uret, indsendte Artikler blive numererede og indsatte i den Rækkefølge, vi har modtaget dem. RED.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

9. April: *Skanderborg.* 11. April: *Nakskov* og *Hillerød.* 13. April: *Silkeborg.*

København, den 13. April 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Hans Peter Olsen, udl. ¼ 04 hos Jordan, og Carl Joh.s L. Andersen, udl. 31/3 04 hos Aksel Holm. Hjælpearbejder Laur. Stephansen (»København«). De kvl. Trykkeriarb.: Thora Jensen (Carl Lund).

Provinserne: Svendborg, Rasmus Chr. Rasmussen, udlært i Fyns Centraltr. ¼ 04. Assens, Niels Jørgen Lauritzen og Jørgen Andersen, begge udl. ¼ 04 i Assens Avis' Bogtr. Nykøbing F., Niels B. Madsen, udl. ¼ 04 i Nykøb. Dgbl.s Bogtr. Nyborg, Michael Martin Andersen, udl. 2/4 04 hos V. Schønemann. Vejle, Joh.s Peter Hansen, udl. ½ 04 hos Udbye. Køge, Chr. Christensen, udl. 12/4 paa Østsjæll. Avis' Bogtr. Viborg, Agnus Grønning, udl. ¼ i Viborg.

Tiltraadte.

København: 1770, Kemigraf Jens Martin Johansen (Aller) fra Næstved. 1682, Carl Constantin Knudsen (Fjeldsøe) fra Rejse. 83, J. V. Clasen (Luno) fra Udlandet.

Provinserne: Slagelse, 1663, Marius Joachim Hansen fra Næstved, 1789, Marius Andreas Larsen fra Assens og 1257, Marius Peter Larsen fra Assens (alle i Pl. paa Sorø Amtstid.). Roskilde, 1604, O. G. A. L. Olsson, 653, O. F. Frimand, 1597, Laur. Carl Christiansen, 724, Niels Henriksen, 1411, P. Emil Petersen og 5383, Chr. Jul. Rasmussen (alle i Pl.). Hjørring, 1678, Peter Chr. Olsen fra Frederikshavn (arbl.). Aalborg, 1516, Hvidhjelm Petersen og 1722, N. P. Andersen (begge i Pl.). Næstved, 1655, A. Hansen-Møller, 167, M. H. Andersen og (Stege) Mads Chr. Jacobsen. Kolding, 1018, Sophus Marinus Herholdt (i Pl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2739, Chr. Laur. Jensen til Udl. 602, H. P. M. Bjørnstrup til Helsingør som Militær. Norsk Centralf., Joh.s Poulsen (paa Rejse). 5383, Chr. Jul. Rasmussen og 1411, P. Em. Petersen (begge til Roskilde i Pl.). Trykkerafdelingen: C. V. Jensen til Kolding i Pl. og 261, Trykker P. Chr. Nielsen til Ringkøbing i Pl.

Provinserne: Assens, 1257, M. P. Larsen og 1789, M. A. Larsen (begge til Slagelse i Pl.). Randers, 1595, Harald Andreasen til Aarhus (Militær). Hillerød, 1730, N. A. H. Østergaard (paa Rejse) og 1731, Hans Harald Olsen til Helsingør som Militær. Horsens, 1774, R. P. Sørensen til Fredericia (Militær). Odense, 1414, Lorenz Jensen og 1513, E. H. Rasmussen (begge paa Rejse). Middelfart, 1418, Bruno Kreutzer til Odense i Pl. Kolding, 1653, Fr. Ad. Riis til Odense (Militær) og 1733, Hollbaum til Odense (Militær). Næstved, 1272, J. Carlsen, 1638, M. Jørgensen og 1770, M. Johansen (alle paa Rejse). Aalborg, 1709, Oluf Jensen til Fredericia (Militær) og 1559, A. M. Christensen til Hjørring (arbl.). Hjørring, 1678, Peter Chr. Olsen. Nyborg, 1436, Vilh. Jensen til Roskilde i Pl.

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarb.: 385, Anna Frandsen (fratraadt Faget).

Udslettet.

Provinserne: Randers, 1621, Arnold Dion Jensen.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Christian Marius Anthon Larsen, udl. 2. April i Fr. G. Knudtzons Bogtr. (arb. s. St.). Villiam Vedel August Anthon, Trykker, udl. 1. April hos Carl Heyde (arb. i Dansk Reproduktionsanstalt).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

De Medlemmer, der endnu ikke har betalt Ekstra-Bidraget, 25 Øre, bedes snarest indbetale dette, da Afdelingen ikke ser sig i Stand til at udlægge Pengene for Medlemmerne, som den i Henhold til Forretningsudvalgets Beslutninger er forpligtet til.

Endvidere gøres bekendt, at min Bopæl fra den 20. April er *Kristianshavns Voldgade 9d* 5. Træffes bedst Torsdag og Lørdag Aften 7—8 samt hver Fredag paa Forbundskontoret. CHRISTINE BUUS.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 9 Assemblé. Tegning til Bordet (1 Kr. pr. Kuvert) modtages til i Aften af Styrelsen.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10. Søndag den 24. Generalforsamling.

ANNONCER

En Sætter-Trykker

kan faa Plads straks i *Ringsted Folketidendes Bogtrykkeri.*

Arbejdernes Livsforsikring.

Er De 25 Aar og i 20 Aar betaler en ugenlig Præmie paa 1 Kr., faar De ved 45-Aars Alderen udbetalt 1083 Kr.; er De 35 Aar, faar De, naar De er fyldt 55 Aar, 1015 Kr.; er De 40 Aar, faar De, naar De er fyldt 60 Aar, 956 Kr. udbetalt.

For alle de heri nævnte Forsikringer gælder det, at dør den Forsikrede inden Udbetalingstiden, udbetales *hele* Forsikringssummen til Arvingerne, uanset i hvor lang Tid der er betalt Præmie.

Forsikringerne er garanteret af den danske Stat.

Forbundskontoret giver alle Oplysninger.

En helst gift Maskintrykker

til Avis (Dobbeltpresse) og Akcidens kan faa Plads fra Maj i *Folketidendens Bogtrykkeri,* Ringsted. Gode Anbefalinger fordres.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHEER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 22 APRIL 1904 XXXI AARGANG

Husk

Dansk Typ.-Forbunds kvindelige Afdelings

Faneafsløringsfest

Søndag den 24. April Kl. 8

i »Kongens Klub«s store Sal, Østergade 15.

Festtale af Formandinden Fru CHRISTINE BUUS. Flere kendte Talere kommer til Stede.

Gutenberg-Koret har velvillig lovet at assistere ved Festen.

Efter Afsløringen Bal til Kl. 4.

Billetter (Baltegn iberegnet) à 50 Øre, faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne samt paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46 2.

Anti-Fagforbundsbevægelsen.

I.

MAN følte sig uvilkaarligt stolt og sikker, da De samvirkende Fagforbund stiftedes. Alle Arbejdere i en fælles Forening, til fælles Kamp og fælles Støtte. Mange Typografer var og er vel paa det Rene med, at nogen materiel Støtte af Fagforbundet vil vi aldrig opnaa. Det kunde endda gaa an. Der er vist kun et Mindretal af Typografer, der er stemte imod at støtte de Fag, som gennem Strejker søger at naa bedre Arbejdsvilkaar og højere Løn. Gennem D. s. F. støtte vi altsaa de andre Fagforeninger. — I »gamle Dage« havde man stadig en eller anden Strejkeliste til Cirkulation. Nu er vi heldigvis fri for dette »Listeri« og ingen slipper nu fri. Pengene tages af vor fælles Kasse. — Jeg billiger og vil gærne være med til at støtte daarligere stillede Fag end vort. Men jeg vil altid være imod, *at de samme Fag, som vi støtter, bræmser os*, naar vi vil fremad. Gælder det ikke netop om at have et Fag at henvise til, som kan anspore de andre.

Men hvorledes var det, da der under sidste Tarifforhandling var stærke Ønsker om en halv Times kortere Arbejdstid? De samv. Fagforb. kommanderede: Trit og Retning. — Vi maa kun »*demonstrere*« den 1. Maj og det skal nok hjælpe! Skal vi vente paa Lovgivningen, er jeg bange for de fleste af os er »gaaet i Fisk« inden 8-Timers-Arbejdsdagen gennemføres ved Lov.

Vi kan undvære De samv. Fagforb., men dette kan maaske daarligt undvære Dansk Typograf-Forbund. Foreløbig kan De samv. Fagforb. maaske ikke eksistere paa anden Maade end nu og passer vel ogsaa for de fleste Fagforeninger; *men vort passer absolut ikke ind i Rammen, som den nu er.*

Arbejdsgiverne truer med *Lock-out*, siges der stadig fra De samv. Fagforb. Mon det vilde blive den store Lock-out om igen for Dagbladenes Vedkommende. Jeg gad se den. Men de andre Fag? Ja, bringer vi Lock-out-Faren over de andre Fag ved vore retfærdige Fordringer, lad os saa endelig træde ud af Fagforbundene forinden for at fjærne denne Fare. Der kunde vel nok findes en Form, under hvilken vi kunde støtte de øvrige Fag i Strejketilfælde.

Jeg vil ikke De samvirkende Fagforbund til Livs. Men jeg har indset, at det er umuligt i overskuelig Fremtid — i alt Fald ikke inden næste Tarifforhandling — at faa Fagforbundenes Love ændrede saaledes, at hvert enkelt Forbund fik *mere Selvstændighed og Frihed* til at stille Fordringer og fastholde dem.

Skal vi ud af De samv. Fagforb., maa vi kunne vise de øvrige organiserede Arbejdere, at vi har absolut gode Grunde derfor. Og det vil ikke falde saa vanskeligt.

Skulde De samv. Fagforb. falde sammen, og der af Ruinerne rejste sig et stort, kraftigt og mere praktisk sammensat Fagforbund, havde de danske Arbejdere næppe tabt noget derved. *For De samv. Fagforbund fik sit Knæk ved det store Lock-out-Forlig.*

Hr. Wartenberg har ikke vakt Misfornøjelsen med De samv. Fagforb. Den har alt været til Stede længe og er i stadig Stigning. Han har kun rejst Spørgsmaalet, saa Misfornøjelsen kan faa Luft — og det er heldigt. Lad os nu bare tage fat paa *Sagen og ikke paa Personen.* Hr. W.s mere eller mindre private Handlinger forandrer aldeles ikke de faktiske Forhold: Dansk Typograf-Forbunds uheldige Stilling indenfor De samv. Fagforbund.

— Saaledes er nu en Provinstypografs Mening om Sagen, og jeg tror at have mange Meningsfæller.

Skærtorsdag 1904. J. G.

II.

Hr. Redaktør F. K. Madsen!

Skønt Hr. WARTENBERG allerede ser noget forpjusket ud efter den Omgang, der er bleven ham og hans Projekt tildelt i *Typ.-Tid.*, kan jeg dog ikke lade ham beholde de Par Fjer paa Kroppen, som det ikke er lykkedes Hr VICT. PETERSEN at faa rykket af, fordi de var laant hos Smedene.

Hr. W. skriver — *Typ.-Tid.* 4. Marts — at Arbejdsgiverne uden Risiko kan afskedige en Tillidsmand, naar han har begaaet den »Forbrydelse« at tale sine Kammeraters Sag, og anfører som Eksempel herpaa, at den mellem De samv. Fagforb. og Arbejdsgiverforeningen bestaaende permanente Voldgiftsret fornylig har afsagt en Dom angaaende Afskedigelsen af en Tillidsmand paa et Maskinværksted i Horsens, hvilken Dom efter Hr. W.s Mening frikender vedkommende Arbejdsgiver.

For det første var det ikke »den permanente«, der havde denne Sag til Behandling, men derimod Fagets egen Voldgiftsret med Assessor USSING som Opmand, men dette Faktum er jo af mindre Interesse for Sagens Kærnepunkt, men viser dog Hr. W.s Tilbøjelighed til at løbe »for en halv Vind«, som man siger, men for det andet kom Voldgiftsretten netop til det Resultat, at Arbejdsgiveren ingen Anledning havde haft til at afskedige vedk. Tillidsmand, hvorfor Arbejdsgiveren maatte *genantage ham*, og han arbejder paa vedk. Fabrik den Dag i Dag.

Den anden Fjer, Hr. W. søger at skjule sin Nøgenhed med, er, at de Numre af *Typ.-Tid.*, hvori Hr. W.s Artikler findes, i Modsætning til tidligere Numre af Bladet, af Forbundets Ledelse skulde være frataget vore Medlemmer til Gennemlæsning.

I den Anledning skal jeg erklære, at *Typ.-Tid.*, som *jeg* har den Fornøjelse at modtage, *aldrig* har været fremlagt til Gennemlæsning for vore Medlemmer.

Med Tak for Optagelsen.

København, den 9. April 1904. J. A. HANSEN,
Formand for Dansk Smede- og Maskinarb. Forbund.

Forinden Afstemningen.

I.

Barmhjærtighed.

I Anledning af Forretningsudvalgets Stege-Cirkulære kunde det maaske være paa sin Plads at genkalde i Medlemmernes Erindring den ene af de fem Herrers Fortid. De fire kender jeg ikke. Jeg taler kun om Poul Schrøder. Man maa ikke glemme, at hans Optræden ikke var et ganske almindeligt Brud paa Kollegialiteten. Det var ikke Nøden, der drev ham — han havde ikke Familje at forsørge. Det var heller ikke Frygten for at miste en Livsstilling — han havde fast Plads i København. Han var den første, som i hint for Provinskollegerne saa bevægede Aar gav Signalet til at svigte sine Kammerater, kun for at skade — han, en Fremmed, som burde være glad, om han i Fred kunde faa Lov at tjene sit Brød paa ærlig Vis blandt Landets Børn. Husker man ikke, hvorledes hans Adfærd den Gang blev bedømt? Dem, som han tog Brødet ud af Munden paa, husker det. Og skal da nu alt det være glemt, nu, da han kommer til os og vil have vor Hjælp til at faa de Fordele, han den Gang nægtede os? Jeg ønsker saa vist ikke noget ondt over Poul Schrøder; lad ham blive, hvor han er, og lad dem, der har Lyst, arbejde sammen med ham; men jeg synes ikke, at vi for vor egen Anseelses Skyld kan lade det, han den Gang bedrev, være glemt, thi er der noget Tilfælde, som blandt Kammeraterne burde brændemærke en Mand, saa maa det være dette. Skal Barmhjærtigheden drives saa vidt, at han skal optages, kan jeg ikke tænke mig noget Tilfælde, hvor en Strejkebryder ikke kan blive erklæret for en god Kollega.

Derfor stemmer jeg imod Poul Schrøders Optagelse!

København, 11. April 1904. CAREL HANSEN.

II.

Atter et Ord til Overvejelse.

Efter i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* at have læst og overvejet »Et Ord til Overvejelse«, maa vi undertegnede, der arbejder paa Tommerups Bogtrykkeri i Stege og er inde i de derværende Forhold, søge at gøre Hr. »THI« opmærksom paa, at ved at have læst den af Forretningsudvalget udsendte Redegørelse, maa man komme til et andet Resultat end det, Hr. »THI« er kommet til.

For det første, saa forholder det sig i dette Tilfælde paa en anden Maade end det gør i Almindelighed, naar Talen er om Optagelse af Blokadebrydere, idet nemlig disse 5, der søger om Optagelse, selv har foretaget det første Skridt for at formaa Principalen til at underskrive Tarifen, uden at disse kunde vente Støtte fra nogen Side. I de hyppigste Tilfælde tvinger Foreningen sig ind ved egen Hjælp.

For det andet har disse 5 ikke og heller aldrig turdet vente en Modtagelse med »Faner og klingende Spil« (som »THI« skriver).

For det tredje saa har disse 5 gaaet endnu videre, efter at den ene af de herværende 2 Bogtrykkere har underskrevet, idet de har søgt at formaa Personalet paa det andet Trykkeri til at gøre fælles Sag, men skønt dette endnu ikke er lykkedes, saa vilde det blive helt umulig, hvis disse nu nægtedes Optagelse i Dansk Typograf-Forbund.

Derfor: Hvis man gennemlæser Redegørelsen med grundig Eftertanke, saa synes i hvert Fald vi, at d'Hrr., der principielt stemmer mod enhver Blokadebryder, i dette Tilfælde burde gøre en Undtagelse.

Undertegnede, der i henholdsvis 6 Uger og 14 Dage har arbejdet sammen med de 5, mener at kunne **anbefale** dem til Optagelse paa det klargjorte Grundlag.

Dette til Overvejelse!

Stege, den 15. April 1904.

CHR. J. PETERSEN. M. CHR. JACOBSEN.

Majdemonstrationen.

I Henhold til vedtagen Beslutning møder Typograferne i Aar sammen med Københavns andre Fag for i saa tæt Skare som ingensinde før at fremholde det for Arbejderne allervigtigste Krav om den forkortede Arbejdsdag. De Hindringer, der tidligere har været lagt i Vejen for en fyldig Deltagelse, er i Aar bortryddede ved, at 1. Maj er en Søndag. Og netop fordi det er en Søndag vil Modstanderne i særlig Grad lægge Vægt paa Deltagelsen, og hvis denne er mangelfuld, med nogen Ret kunne hævde, at *endnu* er Arbejderne ikke selv bevidste om Nødvendigheden af Opnaaelsen af 8-Timersdagen eller klar over de Goder for den enkelte og for Standen, som Gennemførelsen af dette Maal vil være. Vi forventer derfor ogsaa, at ikke en eneste ved Bogfaget beskæftiget Mand eller Kvinde, der er paa det rene med, af hvor stor Betydning Begrænsningen af Arbejdstiden er for Familjeliv, Hjem og Helbred, udebliver fra den over hele Verden paa samme Dag afholdte Demonstration, der vil og skal resultere i Opnaaelsen af bedre og mere menneskeværdige Kaar for det store Flertal af Befolkningen.

Tæt fylket om vore Bannere, med eget Musikkorps, med Gutenberg-Korets klangfulde Stemmer og forhaabenlig under en blaa Himmel vil Majdagen blive en Festdag for Deltagerne, der i Samværet med Kammeraterne vil opfriske Kravet og forny Løfterne om ikke at hvile før 8-Timersdagen er gennemført.

Mødestedet er Søndre Boulevard, Mødetiden præcis Kl. 2 Eftm. og Kl. $2^1/_2$ finder Afmarschen Sted til Søndermarken.

Foruden Den typografiske Forenings og Trykkerforeningens Bannere kommer Kvindernes nye Fane med. Den skal for første Gang i praktisk Virksomhed og smukkere Indvielse end paa 1. Maj-Dagen kunde vanskelig findes.

Sundhedsbestemmelserne i Bogtrykkerierne.

DET af Indenrigsministeriet fastsatte Regulativ for Bogtrykkerier og Skriftstøberier, som er traadt i Kraft 1. April og i sin Helhed har været offenliggjort i vort Blad, skal vi ikke ironiserende lægge til Side som noget, der ingen Værdi har. Tværtimod, vi skal af alle Kræfter og hele vor Interesse arbejde for, at det paa alle Steder gennemføres og efterleves paa de Punkter, som nu kan og skal træde ud i Livet.

I ikke faa Aar har Organisationen arbejdet for disse Sundhedsbestemmelser, men Resultatet har hidtil været saare intetsigende; vor Tarifs fire Punkter herom, der jo ikke kræver mere end almindelig Renlighedssans foreskriver, og som vi endda stadig har haft et syndigt Mas for at faa efterlevet, taler tilstrækkeligt tydelig. Gennem Myndighederne er der ogsaa søgt tilvejebragt saadanne Bestemmelser, der i Forbindelse med den Magt, som altid ligger i disses Hænder, kan tjene os til bedste og reducere den overhaandtagende Sygelighed, i hvilken Tuberkulosen spiller den væsenligste Rolle. Som Resultat heraf opnaaede vi da ogsaa for et Par Aar siden, at Borgerrepræsentationen affattede og vedtog en Række Sundhedsbestemmelser, men da disse skulde approberes af Justitsminister ALBERTI, nægtede denne sin Underskrift og Forslaget bortfaldt. Mærkelig nok er det nu af Indenrigsminister Enevold Sørensen fastsatte Regulativ akkurat det samme, som Hr. Alberti sagde Nej til, og heraf kan man bedst dømme om den sidstes Uvilje overfor Arbejderne.

Af disse Bestemmelser beder vi Medlemmerne særlig paaagte:

at Gas- eller andre Kraftmaskiner, der forurener Luften, *skal have Plads i et særskilt, ventileret Rum*,

at ethvert Arbejdssted *ved Arbejdstidens Begyndelse* mindst skal have *12 Graders Varme*,

at Belysningen skal være *klar* og *tilstrækkelig*, og generende Lys beskyttes ved *hensigtsmæssige Skærme*,

at Vægge og Lofter mindst en Gang aarlig skal hvidtes, og *afvaskelige Vægge og Lofter m. m. to Gange aarlig grundig afvaskes*,

at Gulvene daglig skal fejes, men saakaldt *tør Fejning ikke maa finde Sted*, og at *én Gang ugenlig* skal *Gulve og Vinduer omhyggelig renses*, og dette ske *udenfor Arbejdstiden*,

at Gulvet skal være *tæt* og *fastliggende*, og hvor det ikke er belagt med Linoleum, *holdes ferniseret*, og *Aabningerne mellem Bræderne være kittede;* Gulv og Vægge skal slutte *tæt* til hinanden,

at Sætterpultene og alt andet Inventar enten skal *naa Gulvet og slutte sig tæt til dette* eller være forsynede med saa *høje Fødder*, at Gulvet let kan renses,

at der skal være mindst *én Vaskeindretning for hver 5 Arbejdere*,

at Kasserensning kun maa udføres af Personer over 18 Aar, og at enhver Arbejder, der skal besørge dette for Arbejdsgiverens Regning, skal forsynes med en ny Respirator,

at til *Afvaskning af Valser* og *Pudsning af Maskiner* maa *kun* anvendes *ren Tvist* eller *renvaskede Klude*,

at Stereotypering kun maa foregaa i *særlig dertil bestemte Lokaler*, hvortil der skal være *rigelig Adgang for frisk Luft*,

at Smælteovnen eller *Smæltekedlen* skal være *ventileret til Skorstenen* og forsynet med en *letbevægelig tætsluttende Hætte*,

at et *tilstrækkeligt Antal Vandspyttebakker forefindes*.

Det er Principalernes Forpligtelser overfor Loven og Arbejderne og her gælder intet »hvis Forholdene tillader det —«. Men lige saa ivrigt som vi haaber, at Kollegerne i egen dyb Interesse paasér, at disse sker Fyldest, og, hvor Paatale ingen Hensyntagen finder, *anmælder det til Afdelingens Formand*, ligesaa sikkert venter vi, at Kollegerne paa de Punkter, hvor Forpligtelserne paahviler dem selv, strængt vil overholde disse.

Vi nævner saaledes:

Særligt Haandklæde for hver enkelt, som *skiftes hver Uge*,

Vask af Hænder og Ansigt før hvert Maaltid og naar Arbejdsstedet forlades,

Tobaksrygning forbudt,

Intet Maaltid i Lokalet, hvor særlig Spisestue findes,

Klædningsstykkerne (derimellem Bluserne) maa *ikke ophænges i Arbejdsrummet*, men skal anbringes i Garderoben eller i et særligt Aflukke.

— — —

Foruden den moralske Forpligtelse til at overholde disse Bestemmelser kommer yderligere det Ansvar, som Loven paalægger for Overtrædelser.

Sluttelig skal vi kun henlede Opmærksomheden paa, at Regulativets Bestemmelser, bekræftet af Fabrikstilsynet, skal ophænges i ethvert Arbejdslokale paa et for alle synligt Sted, idet vi beder Kollegerne paasé, at ogsaa dette sker Fyldest.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt Søndag den 27. Marts ordinær Generalforsamling paa Søfryd med følgende Dagsorden: (Se *Typ.-Tid.* Nr. 13).

Til Dirigent valgtes F. K MADSEN, til Sekretær AUG. HØYER.

Punkt 1. FORMANDEN aflagde Halvaarsberetningen, der efter en kort Diskussion enstemmig godkendtes.

Punkt 2. KASSEREREN forelagde Regnskabet, der efter Indstilling af Revisorerne enstemmig godkendtes.

Det vedtoges paa Grund af den fremrykkede Tid at gaa over til Punkt 9: Opstilling af Funktionærer: Til Formand GUST. CLAUSEN (enst.), Styrelse: N. P. NIELSEN, WARTENBERG, CHRISTIANSEN (Centraltrykkeriet), K. H. HANSEN (I. Cohen), alle enst., STIEDL (3 St.) og ULRIK HANSEN (9), Revisorer: FR. HJORTH og EMMANUEL PETERSEN, Kontrahenter: GUSTAV CLAUSEN, WARTENBERG, BERENDT (alle enst.), VICTOR PETERSEN (20 St.), F. K. MADSEN (23) og VIGGO CHRISTENSEN (10), Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«: GUST. CLAUSEN og WARTENBERG.

Derefter udtalte FORMANDEN en Tak til Hr. Berendt, der havde frabedt sig Genvalg, for hans Virksomhed i Styrelsen.

Generalforsamlingen udsattes derefter til 10. April. A. H.

Søndag den 10. April fortsattes Generalforsamlingen i Rømersgade 22. Dirigent: P. BERENDT, Sekretær: H. C. HANSEN.

1. Bespisningen. FORMANDEN meddelte, at der til dette Formaal indtil 1. Maj vilde være medgaaet ca. 1200 Kr., hvilket oversteg Indtægten med ca. 900 Kr. — Det resterende Beløb bevilgedes uden Omtale.

2. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. — Vedtoges.

3. Klage fra et Medlem over nægtet Arbejdsløshedshjælp. FORMANDEN refererede Sagen. Det paagældende Medlem var nægtet Hjælp paa Grund af Restance og formente nu, da han atter havde faaet Arbejde og tilbød at betale sin Gæld, at have Krav paa den tilbageholdte Arbejdsløshedshjælp. — Flere Talere havde Ordet og fremhævede alle det umnlige i at tage Hensyn til Klagen. — Nægtelsen godkendtes med 14 Stemmer mod 2.

4. Tilbud fra et Vin- og Cigarfirma. FORMANDEN forklarede Tilbudet, der gik ud paa, at Medlemmerne ved Køb af Vin kunde erholde 20 pCt. Rabat, som eventuelt kunde deles mellem Foreningen og Medlemmerne. Paa Cigarer tilbødes 5 pCt. Rabat. — Efter nogen Diskussion om denne Form for Tilgift- og Rabatsystemet vedtoges det at svare Firmaet, at Foreningens Ledelse intet kunde have med et saadant Arrangement at gøre; hvis Firmaet derimod ønskede at give Medlemmerne Rabat imod Forevisning af Medlemskort, havde man intet at indvende.

5. VICTOR PETERSEN aflagde Beretning fra Kontrahentmøderne. — Efter supplerende Bemærkninger af WARTENBERG og GUSTAV CLAUSEN godkendtes Beretningen enstemmig.

6. WARTENBERG aflagde Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. — — Flere Medl. havde Ordet, dels for at omtale Driften, dels for at anbefale Stjerneøllet, hvorefter Beretningen godkendtes.

7. Valg af Udvalg til Optælling af Stemmesedler. Valgt blev: Arnholz, C. V. Christensen, J. Hansen, L. Jensen (Hoffmann), Edv. Nielsen, Georg Nielsen, Petersen (Hannover) og A. Søby.

Udenfor Dagsordenen behandledes Spørgsmaalet om den forestaaende Majdemonstration. FORMANDEN, C. V. CHRISTENSEN og WARTENBERG anbefalede at deltage i Aar. BERENDT og GEORG NIELSEN m. fl. talte imod. Et Forslag om Spørgsmaalets Afgørelse ved skriftlig Afstemning forkastedes med 22 St. mod 14. Sluttelig vedtoges det med 21 St. mod 9 at deltage i Majdemonstrationen.

Eventuelt. JOHAN MØLLER, FENDRICH og BURMESTER stillede forskellige Spørgsmaal angaaende Tarifens Forstaaelse, som FORMANDEN og KIEFER dels besvarede, dels anbefalede til nærmere Undersøgelse i Styrelsen.

Generalforsamlingen sluttede med et livligt og ret muntert Ordskifte om »Anti-Fagforbundsbevægelsen«.

Nær og Fjærn.

Tarifunderskrevne Firmaer. Knudsen (fh. Knudsen & Kany), Vestergade 23—25. (U.)

Stemmesedlerne over Stege-Typografernes Optagelse maa være Forretningsudvalget i Hænde senest Mandag den 25. April.

Klage over Typ.-Tidendes Forsendelse. Til alle Lokalafdelinger paa 7 Medlemmer og derunder samt til alle Trykkerier i København, hvor der er beskæftigede 7 Medlemmer og derunder, er *Typ.-Tidende* anmældt til Distribution af Postvæsenet. Alle Klager over mangelfuld Modtagelse af *Typ.-Tid.* maa for dennes Vedkommende først rettes til Postvæsenet. Hjælper dette ikke, klager man til Kontoret, Gl. Strand 46[2]. — Til Lokalafdelinger og Trykkerier i København paa 8 Medlemmer og derover sendes *Typ.-Tid.* i Korsbaand. Udebliver *Typ.-Tid.*, klages til Kontoret, Gl. Strand 46[2].

Fodtur. Som det vil ses af omstaaende Annonce, foretager Gutenberg-Koret sin aarlige Fodtur St. Bededag. Denne Fodtur har i tidligere Aar fundet en mærkelig ringe Tilslutning hos Korets passive Medlemmer. Det er saa meget mere mærkelig, som denne Tur altid for Deltagerne har staaet som en yderst fornøjelig tilbragt Dag. Derfor bør saa mange som mulig af »de Passive« iaar se at blive delagtige i denne Fornøjelse. »EN PASSIV«.

Prisen paa
DANSKE TYPOGRAFERS ORGANISATIONSHISTORIE
er nedsat til **75 Øre** for hele Værket.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 28. Marts 1904.

1. Formanden meddelte, at der til Forbundsstyrelsens samtlige Medlemmer var forelagt Overenskomsten med Dansk lit. Forbund samt om Forholdene i Stege og Stillingen overfor de der arbejdende Blokadebrydere. — Til Efterretning.

2. Formanden gav Meddelelse om den til Landstinget indgivne Adresse. — Til Efterretning.

3. Fra Nationalforeningen forelaa Opfordring til Sanatoriet om ved den internationale Konference om Tuberkulosens Bekæmpelse sammen med de andre Sanatorier at fungere som Værter. — Der svares, at vi ikke har Raad dertil.

4. Formanden meddelte, at der paa de til Københavns Bogtrykkerforening rettede Henvendelser om forskellige Tarifforhold ikke endnu var indløbet noget Svar. — En fornyet Henvendelse rettes og Svar udbedes senest 6. April; hvis ikke Svar indløber, gaar Sagerne til Voldgiftsretten.

5. Der var nedlagt Indsigelse mod fhv. Faktor af *Slagelseposten* Chr. Nielsens Indtrædelse i Ny typ. Foren. — Forretningsudvalget har ikke noget imod hans Optagelse, naar dette sker paa de Betingelser, som er foreskrevet i D. Typ.-Forb.s Loves § 31.

6. Laur. Jensen forelagde Spørgsmaalet om Tilladeligheden af at Trykkere nægter at passe to Maskiner. — Hvis det nægtes, kan der kun udbetales Understøttelse paa Stedet.

7. Om Forholdet i Knudsens Bogtrykkeri i Horsens var der indledet Underhandling om en Ordning, saa Blokaden kan hæves.

8. Med den ny Ejer af *Rosk. Tid.* var ligeledes indledet Underhandlinger om en Ordning og Afvikling af Forholdet i det blokerede Trykkeri. Med Roskilde-Afdelingen havde Hvidtfeldt Lørdag Aften haft en Sammenkomst, der resulterede i, at man krævede Paul Christjansens Fjærnelse, idet man ikke kunde anbefale hans Optagelse i Foreningen, da han ikke en Gang i sin Tid havde indbetalt hverken Indskud eller Kontingent. Naar Hr. Wreschner derimod antager tre Typografer, vil man ikke have noget imod, at han beholder de to af de tre der arbejdende Kvinder som Lærlinge sammen med en mandlig Lærling. Hr. W. skal selv fungere som Trykker. Ligeledes vil en Arbejdsmand forblive der som Trykkeriarbejder. — Roskilde-Afdelingens Standpunkt tiltraadtes af Forretningsudvalget.

9. Fra Stege forelaa Meddelelse om, at man alt havde begyndt et Agitationsarbejde blandt Befolkningen for at faa Hans Jørgen Jensen, *Møens Folkeblad*, til at underkaste sig tarifmæssige Forhold.

10. Medlem Nr. 1163, G. A. Frederiksen, er afgaaet ved Døden den 30. Marts i Nakskov. — 300 Kr. anvist.

11. Fra Køge forespørges, hvorledes man skulde forholde sig overfor et Medlem, der i indeværende Kvartal kun havde indbetalt Kontingent til Forbundet, medens han ikke kunde formaas til at indbetale Lokalkontingentet. — Maa slettes paa Grund af Restance.

12. Fra Varde forespørges, om et Medlem, som er beskæftiget ved Kontorarbejde og har læderet et Par Fingre, hvorved han dog ikke er fuldt ud arbejdsudygtig til sin Gærning, men dog mister Arbejdsindtægt af ca. 2 Kr. pr. Dag, kan oppebære enten hel eller delvis Sygehjælp. — Naar Vedk. underkaster sig Lægens Forskrifter og holder disse efterrettelig, kan Vedk. erholde Sygehjælp.

13. Et Tarifspørgsmaal i et herværende Trykkeri angaaende De kv. Trykkeriarbejdere forelaa. — Det besluttedes at undersøge Sagen.

14. I en anden Tarifsag var der truffet privat Overenskomst, hvorfor Sagen bortfaldt.

15. Et Medlem af den kv. Afd. var ikke rettidig tiltraadt anvist Plads, hvorfor Bogtrykkeren havde antaget en anden. Da dette ikke var første Gang og der stadig kom Forhindringer, naar hun skulde tiltræde Plads, indstiller Afdel.s-Styrelsen, at der tages Forholdsregler mod hende. — Paa Grundlag heraf vedtoges tre Maaneders Karantæne for Paagældende.

16. Vilh. Christiansen, arbejdende paa Skoletrykkeriet (Dr. Starcke) er ikke udlært Typograf, ansøger om Optagelse i Forbundet. — Naar kan aflægger en Prøve paa Fagskolen, hvilket vil kunne ske til Efteraaret, kan han optages.

17. Et Medlem har været syg i 3 Dage i Følge Lægeattest, men da han i Følge Erklæring fra Inkassatoren og Bogtrykkeren har været angrebet i 4 à 5 Dage, indstiller Afdel.s-Styrelsen ham til Understøttelse i 3 Dage. — Tiltrædes. SEKRETÆREN.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 5. April.

Forskellige Tarifsager behandledes. — Et herværende Firma skal have stillet en Trykkeriarbejder Valget mellem at udmælde sig af Foreningen og arbejde under tarifmæssig Betaling eller Afskedigelse. Styrelsen tog Beslutning i Sagen, som sikkert vil hindre en slig Trafik. — 2. Behandling af Betænkningen over Bladforholdene behandledes og gaar nu til fortsat Behandling paa Personale- og Tillidsmandsmøder. — En Dispensationssag behandledes og Beslutning toges. — Da det var det sidste Styrelsesmøde, Berendt deltog i, benyttede Formanden Lejligheden til at bringe ham en Tak for godt Samarbejde og udtalte Haabet om, at Berendts Helbred maatte bedres, saa at han om ikke længe atter kunde virke indenfor Ledelsen. Berendt takkede for de gode Ønsker. Ogsaa han var fornøjet med Samarbejdet og haabede, at Styrelsens Arbejde altid maatte være til Gavn for Foreningen og dens Medlemmer. E. M.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Lørdag den 26. Marts. Frav. med anmældt Forfald Fru Amalie Petersen.

En Erstatningssag fra et herværende Trykkeri henvistes til Voldgiftsretten. — 2 Understøttelsessager henvistes til Forretningsudvalgets Afgørelse. — En Sag angaaende en Opsigelse uden den i Tarifen ansatte Tidsfrist diskuteredes; efter indhentede Oplysninger besluttedes det ikke at foretage noget i Sagen. A. P.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Til syge Medlemmer.

Udgangstilladelse skal uopholdelig meddeles til Kontoret.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

14. April: *Vejle.* 18. April: *Helsingør, Kallundborg, Esbjerg* og *Slagelse.* 19. April: *Aalborg, Næstved og Svendborg.* 20. April: *Herning, Kolding, Maribo* og *Thisted.*

København, den 20. April 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Adolf Vilh. Nielsen, udl. 1886 i Kolding (tidl. Medlem). Carl Chr. Jørgensen, udl. 9/4 04 hos Fr. Bagge. Sygeafdel.: Trykker Viggo Honorés Hustru Ottilia Eleonora, Hjælpearbejder R. Chr. Fabian Adler (Kr. Dgbl.). De kvl. Trykkeriarbejdere: Helga Schwartz (Ferslew, St. Kongensgade).

Provinserne: Fredericia, C. M. Nielsen, udl. i Fredericia Avis' Bogtr. 1/4 04. Hillerød, Bent Jensen Bendtsen, udl. 16/4 04 paa Frederiksborg Amts Avis. Odense, Fr. Ludv. Thillerup, udl. 11/4 i Fyns Tid.s Trykkeri. Kolding, Anders Nielsen Rosenkilde, udl. 18/4 i Kolding Folkeblads Trykkeri. Varde, Niels Olesen, udl. den 1. April i Ribe Amtstidendes Bogtr. i Varde.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1816, Hans Lauritzen Madsen (Calberg jun.). 2561, Anders Marius Jensen (Bjørnbak) fra Aarhus. Trykkerafdel.: 1927 (V. d. D. B.), Georg Müller (O. C. Olsen) fra Rejse.

Provinserne: Viborg, 1622, Sv. Christensen, 1639, Johan J. Olsen og 1538, Jens Chr. Rasmussen (alle som Militære). Fredericia, 1517, Richard J. Torp (Militær). Ringkøbing, 1707, Trykker P. Chr. Nielsen (A. Rasmussen), (Struer) 1616, Niels Chr. Nielsen (M. Christensen), (Lemvig) 1425, M. Pallesen (Hestbech). Hjørring, 1536, And. Thostrup og 1559, Alfred M. Christensen (arbl.). Odense, 1418, Bruno J. Kreutzer (Milo). Helsingør, 1067, Joh.s Poulsen fra Rejse i Pl., 1690, Alfred Christensen og 1731, Hans Harald Olsen (begge som Militære). Hillerød, 1638, R. M. Jørgensen (Amts-Avisen) fra Rejse. Varde, 429, Rudolph Møller i Pl. Kolding, 81, Chr. V. S. Jensen i Pl. Odense, 1653, Fr. Ad. Riis og 1610, Chr. Fr. Knudsen (begge Militære).

Bortrejste.

Provinserne: Ringkøbing, 1018, Sophus Marinus Herholdt til Kolding i Pl., (Lemvig) 1538, Chr. Rasmussen til Viborg som Milit. og 1613, Thorvald Sørensen til Odense som Militær. Hillerød, 1818, Frederik Hansen til Kbhvn. (arbl.). Aarhus, 429, Rudolf Møller til Varde i Pl. Silkeborg, 1164, Pedersen-Gaardsted til Odense i Pl. Svendborg, 1816, Hans Lauritzen Madsen til Roskilde i Pl. Varde, 1671, A. M. Jensen til Fredericia som Militær.

Udmældte.

København: Sætterafdelingen: 5754, Siegfred B. Svendsen (H. Meyer).

Udslettede for Restance.

Provinserne: Aarhus, 695 (tysk Bog), Jens Chr. Nielsen.

GUTENBERG-KORET.

Fredag Kl. 9 Møde hos G. Kirschner. Prøve paa Kantaten.

St. Bededag Fodtur. Mødested: »Søfryd« Kl. 8½. Frokost paa Ordrup Hotel Kl. 11. (Bøf eller Kotelet, Smør og Ost, Snaps og Bajer) à Kr. 1.25 for aktive og passive Medl., Kr. 1.50 for Besøgende. Tegning indtil Onsdag Aften hos Alb. Andersen, Centraltr.

T. C. C. Søndag Kl. 11 *Generalforsamling* paa »Søfryd«. Dagsorden: 1. Forhandlingsprotollen. 2. Halvaarsberetning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Fest. 6. Eventuelt.

ANNONCER

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Arends & Voigt
Kompagnistræde 21.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 29 APRIL 1904 XXXI AARGANG

1. Maj.

Vi retter en sidste indtrængende Opfordring til alle Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund om at slutte sig til de Processioner og Møder, der den 1. Maj rundt om i Landet foranstaltes for at rejse Kravet om en 8-Timers Arbejdsdag. Hvad en forkortet Arbejdstid betyder for den typografiske Stand, har indenfor vor Kreds saa ofte været debatteret, at vi ikke her behøver at gentage det; men saa meget mere Anledning er der til, at enhver ved vort Fag beskæftiget Arbejder — Mand eller Kvinde — netop paa denne Dag, hvor alle øvrige Arbejdere rejser Kravet om en otte Timers Arbejdsdag, er med til at stille denne Fordring. Ingen kan forsvare at blive hjemme, men derfor møder ogsaa alle Bogarbejdere til Demonstration den 1. Maj.

For Københavnernes Vedkommende er Samlingsstedet Søndre Boulevard, hvor der mødes præcis Kl. 2. Vort Numer i Processionen er denne Gang 59.

At vor Procession denne Gang vil blive større end sædvanlig, er der ikke Tvivl om; thi for det første møder vi med Musik — noget, som vi ellers kun tillader os paa Grundlovsdagen — og for det andet møder den kvindelige Afdeling for første Gang under sit nye, smukke Banner, hvad der selvfølgelig vil bevirke, at mange af vore Damer skal ud for at se det nye Banner modtage Ilddaaben i Arbejdernes 1. Maj-Demonstration — en bedre Indvielse kunde vel næppe tænkes.

Men husk præcis Kl. 2 og kun 5 i hver Række!

Anti-Fagforbundsbevægelsen.

I.

Da Hr. W. debuterede i »Foreningen af 13. Marts«, saa det til en Begyndelse ud til, at han ikke alene spillede Hovedrollen, men endog var saa rutineret i Forvandlingskunsten, saa han ogsaa kunde udføre Birollerne.

Men ak, hvor længe blev Hr. W. den »feterede« Ridder i dette tragikomiske Melodrama!

Nej, efter ham stak Samuelsen straks sit »arbejdervenlige« Ansigt frem fra Kulisserne. For os i det »aandelige Vildnis« saa det ud som Maanen i sidste Kvarter paa en skyet Himmel i en stormende Novembernat.

Det var ikke til at tage fejl af.

Han gjorde agtværdige Forsøg paa at lyse netop saa meget, der var nødvendigt, for at vi kunde finde den Vej, der førte fra »Vildnisset«.

Men Forsøget mislykkedes.

Skepsisens Skyer, drevet af Splittelsesmodbydelighedens Blæst, dækkede næsten uafbrudt det tilsyneladende uskyldige Maanebillede.

Saa var Tæppet lige ved at falde for første Akt.

Men saa skete der noget sensationelt.

Ved Komedien »Foreningen af 13. Marts« Anmældelse i Bladene var Forfatterens Navn — om det var en Sætterfejl eller en Redaktionsfejl er her ligegyldigt — ikke bleven nævnt. Det vil sige, det var Forfatter Nr. 2. Denne kom nu til ikke liden Forbavselse frem paa Scenen, slog sig paa Brystet og sagde meget patetisk: »Det var *mig*, der selvanden søgte at skabe den Sammenslutning i den efter min Mening temmelig ormstukne Frugt »Foreningen af 13. Marts« — og jeg lægger ikke Skjul herpaa, har heller aldrig villet gøre det«.

Almindelig Forbavselse!

En saa aabenhjærtet Fordømmelse af sit eget Arbejde og dettes Produkt havde man ikke ventet sig.

Ved Begyndelsen af Spillet var man straks klar over dettes fuldstændige Mangel paa Handling. Men at Forfatter Nr. 2 frivillig vilde godkende dette — det var næsten mere end et anstændigt Publikum kunde gøre Fordring paa.

Det er foreløbig den værste Ligkistepind, der kunde slaas i dette nyfødte Misfoster af 13. Marts.

Naar man saa uforbeholdent faar en saa nedsættende Udtalelse om »Foreningen af 13. Marts« af en Mand som Hr. Fendrich, der oven i Købet selv har været med til at skabe Foreningen, tør man vel gaa ud fra, at den er dødsdømt.

Det er jo temmelig indlysende, at, naar de 3 Herrer, der hidtil er proklameret som Hovedmænd, staar paa 3 forskellige Standpunkter og har 3 forskellige Opfattelser af Foreningens Formaal og Program, da er det uhyre letsindigt at give sig under et saa miserabelt Frierskab.

Forresten er det højst komisk at erfare den Uenighed, der hersker imellem d'Hrr. Fendrich, Wartenberg og Samuelsen om Foreningens Formaal, eller rettere at sé, at Foreningen af 13. Marts har den tvivlsomme Ære at have *3 Formaal*.

Hr. Fendrichs Formaal er »*antisocialistisk*«. Noget af Hr. Samuelsens Formaal er imidlertid »*ikke at give antisocialistiske eller separatistiske Splittelsestendenser Lejlighed til Udvikling*« og Hr. Wartenbergs Formaal er »*at rekonstruere disse Forhold, saaledes at Foreningen virker paa socialdemokratisk Grundlag*«.

Altsaa foreløbig saa vidt forskellige i Opfattelse og dog i Hovedsagen enige om »*at vildlede Medlemmerne fra Carl Marx' noksom bekendte Ord:* **Arbejdere i alle Lande forener Eder!**

Før vi »vildfarne« slutter os til denne Forening er det vist klogest, at vi afventer et mere »*maalbevidst*« *Formaal*. Men for dog at have lidt at rette os efter, kunde vi jo foreløbig kalde Foreningen: »*Den antisocialistiske separatistiske splittelsestendensiske Rekonstruktionsforening af 13. Marts*«. SØRENSEN-KJELD.

II.

Smaa Slag!

Det er med en vis ubehagelig Følelse, jeg har læst adskillige Indlæg i den Polemik, der er ført her i Bladet for og imod »De samvirkende Fagforbund«.

Man faar uvilkaarlig en uhyggelig Fornemmelse af at befinde sig i daarligt Selskab, naar man saaledes ser nogle af vore mest kendte Fagfæller betegne hinanden som »Strøbere« og Forrædere«, beskylde hverandre for »Muldvarpearbejde« og »russisk Brutalitet«.

Hvorfor bruge saa stærke Ord? Slige personlige Beskyldninger — som vel forøvrigt næppe nogen af de stridende Parter selv rigtig mener — bidrager jo dog ikke i ringeste Grad til at skaffe Klarhed eller overbevise nogen.

Og det foreliggende Spørgsmaal: »Skal Dansk Typograf-Forbund blive staaende i De samvirkende Fagforbund eller ej?« er dog af den Vigtighed, at det fortjener en udelukkende saglig og nøgtern Drøftelse.

Det er derfor meningsløst, at Ting af aldeles underordnet Natur, som f. Eks. den ulykkelige »Forening af 13. Marts«, slaas op til noget rent epokegørende og bliver Anledning til saa mange bitre Ord.

Jeg indrømmer, at jeg ikke indser den Forenings Nødvendighed. Den Opgaves Løsning, den har sat som sit Formaal, maa jo absolut afgøres indenfor hver enkelt Fagforenings Ramme. Men paa den anden Side sér jeg heller ikke, hvad Skade den kan gøre, tilmed da den i Virkeligheden er saa ubetydelig. At en Snes Mennesker af forskellige Fag har dannet en Forening, hvor de et Par Gange om Maaneden diskuterer Spørgsmaalet pro og kontra D. s. F., og at der imellem Snesen er en 4—5 Typografer, det synes jeg dog er for lidt at lave saa stort Postyr paa og skabe Nervøsitet blandt Kollegerne fra København til Brønderslev.

Lad os derfor i den fremtidige Diskussion lade »13. Marts« være ude af Betragtning.

Men selve Hovedspørgsmaalet i den af Hr. Wartenberg rejste Bevægelse: »Under hvilken Organisationsform fremmer vi bedst vore faglige Interesser?« det er der al Anledning til at tænke alvorligt over. Jeg er enig med Wartenberg i, at vi ikke af Konservatisme skal blive staaende i D. s. F.; men før vi træder ud af den nuværende Hovedorganisation, maa vi have Beviser for, at vi under andre Former virkelig har Udsigt til større faglige Fordele.

Disse Beviser har under den hidtil førte Diskussion fuldstændig manglet. Kunde fremtidige Indlæg bringe saadanne, vilde det sikkert være betydeligt lettere for de fleste af os at tage et bestemt Standpunkt. Under alle Omstændigheder er det næppe nogen Skade til, at Spørgsmaalet er rejst; det vækker Interesse og sætter Tankerne i Bevægelse blandt Medlemmerne.

Det vilde maaske ogsaa være heldigt, om der saavel i København som i Provinserne ligefrem blev afholdt Diskussionsmøder om dette Spørgsmaal.

Men ét er sikkert: Skal Debatten om denne Sag virkelig bidrage til blandt Medlemmerne at skaffe Klarhed over og Forstaaelse af den heldigste Organisationsform, da maa den føres paa et fuldstændigt sagligt og upersonligt Grundlag. Vi er lige lidt tjent med F. K. Madsens Forhørstone, Wartenbergs til Ufordragelighed grænsende Fanatisme og Sørensen-Kjelds umotiverede Overlegenhed.

København, den 18. April 1904. H. K. HANSEN-HÆKKERUP.

III.

»Censur og russisk Brutalitet«.

Det, som vi allerede for lang Tid siden har forudset vilde ske, er nu i fuld Udvikling. De organiserede Arbejderes værste Modstandere i Pressen, *Samfundet* og *København*, har med en Hurtighed, der var en bedre Sag værdig, skyndt sig at tage Hr. Wartenberg under Armene og ført ham frem for det undrende Publikum, for at han kunde fortælle om den »Censur« og »russisk Brutalitet«, der er raadende indenfor de organiserede Arbejderes Rammer.

Hvor herligt maa det ikke være for en Mand, der kalder sig Socialdemokrat, endda »radikal-socialistisk«, at blive holdt frem af vore værste Modstandere som et lysende Eksempel for alle andre Arbejdere. Det var netop saadan en Mand, der tiltrængtes; thi Ordene »Censur« og »russisk Brutalitet« fik først Værdi, naar de kom fra en Mand, der havde Sæde i en Organisations Ledelse.

Og saa viser det sig, efter hvad Smedenes Forbunds-Formand oplyser i sidste Numer af *Typ.-Tid.*, at der ikke er Gran af Sandhed i alt, hvad Hr. Wartenberg har talt og skrevet om Smedenes Organisation og Ledelse.

Lutter Hjærnespind det hele!

Men hvad i al Verden bevæger da denne Mand til at fare saaledes frem, som Tilfældet er her? Mener han virkelig, at han gavner Arbejderstanden ved at fortælle rene og skære Usandheder, og paa Basis af disse Usandheder er med til at rekonstruere **Splittelses**-Organisationer? Mener han det, ja da er det paa Tide, at alle de, som ønsker at bevare et **enigt** og en **samlet** Arbejderstand, ryster Hr. Wartenbergs Makkerskab af sig.

Thi ingen er vel efter dette i Tvivl om, hvor det hele bærer hen? Men vi nærer samtidig den urokkelige Tro, at Typograferne nu mere end nogensinde vil vide at holde sammen. Et saadant Attentat mod vort bedste Værn: Organisationerne, maa alle vi, der er klare over, at kun ved at staa samlet i én Hær er vi i Stand til at opnaa noget, slaa tilbage med den Foragt, det fortjener.

»Censur«, skriver Hr. Wartenberg . . . . »Men en Tanke eller Idé, som har Berettigelse og har slaaet Rod, den kvæles nu en Gang ikke ved russisk Brutalitet«!

Hvilken Nydelse er dette ikke for den Presse, der med Argus-Øjne vaager over den aller mindste Bevægelse, vore Organisationer foretager sig, for bagefter at kunne falde Arbejderne i Ryggen. Men selv om Modstanderpressen i disse Dage er nok saa glade over Hr. Wartenbergs Udtalelse om hans egne Stands- og Klassefæller, skal det dog ikke — selv om han faar samlet en Del »spredt Utilfredshed« til »Plan og Taktik« — lykkes ham paa Grundlag af en **Usandhed** at sprænge eller saa meget som at ramme en Kile ind i de Organisationer, vi med saa megen Møje og Besvær har bygget op.

At Højrebladene og i det hele taget den Presse, der til daglig er vant til at kaste Snavs efter Arbejderne, nu atter vil raabe op om »Censur« og »russisk Brutalitet«, er vi paa Forhaand paa det rene med. Thi saa honnette er Arbejdernes Modstandere ikke, at de i deres Blade gør Arbejderne en Undskyldning eller gør Læserne opmærksom paa, at det, de sammen med Hr. Wartenberg har skrevet om »Censur« og »russisk Brutalitet« var Opspind fra Ende til anden.

Nej, den Erklæring fra Hr. J. A. Hansen, som vi optog i sidste Numer, omtaler Modstanderpressen ikke med et Ord. Gjorde den det, vilde jo de Arbejdere, der i disse Blade havde læst Wartenbergs voldsomme Udfald mod en anden Organisations Ledelse, faa en anden Opfattelse end den Bladet ønskede disse Læsere skulde have. Saa hellere vente med at optage noget til Hr. Wartenberg atter faar i Sinde at skrive — om det er Sandhed eller ej gør mindre til Sagen!

Os forekommer det, at de Oplysninger, der blev givet i sidste Numer af *Typ.-Tid.*, er af en saadan Art, at det absolut hos alle tænkende Læsere bør vække Sindet til Eftertanke. Thi hvad er det, der er sket i denne Sag? Der er sket dette, at efterat et Menneske, Hr. Wartenberg, har haft **frit Spillerum indenfor** Organisationens Ramme til at skrive og tale saa meget han lystede, saa gik han **udenfor** Organisationen for at rekonstruere en **anti-socialistisk** Forening, der har til Formaal at samle den »spredte Utilfredshed« til »Plan og Taktik« o: **Sprængning** af D. s. F. Da dette var sket, saa undsaa den Mand, som havde haft Lov til at gøre og lade som han vilde, sig ikke for offenlig at udslynge en saa fornærmende Beskyldning mod en anden Organisations Ledelse — endda den hvilte paa en Usandhed!

Tænk over dette, Kolleger! Og døm selv.

Generalforsamlinger og Møder.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt den 16. April ordinær Generalforsamling, der var besøgt af en lille Fjerdedel af Medlemmerne. Efter at Dagsordenens tre første Punkter, henholdsvis Regnskabet, Valg af JUL. CARLSEN til Næstform. i Stedet for den bortrejste Alf. Petersen og Valg af Fanefunktionærer, var ekspederede, gik man over til at drøfte Majdemonstrationen. JOH. GERDT kunde fra et typografisk Standpunkt set ikke sympatisere med Arbejderpartiets Beslutning om at demonstrere for 8-Timers Dagen, da De samv. Fagforbund havde nægtet Typograferne at gennemføre en halv Times Afkortning i Arbejdstiden, men som Socialdemokrat vilde

han dog deltage i Processionen og opfordre til talrig Tilslutning. — JOH. MØLLER mente i Modsætning til Gerdt, at Typograferne godt kunde deltage i Processionen uanset den Maade, De samv. Fagforbund var optraadt paa overfor os, da Majdemonstrationens Formaal jo var at gennemføre Normalarbejdsdagen ad Lovgivningens Vej. Efter endnu nogle Udtalelser vedtoges det med alle Stemmer mod 2 at deltage i Processionen med Fane.

Det vedtoges ligeledes at deltage i det nordjydske Arbejdermøde i Aalborg den 10. Juli og at afholde Fagmøde nævnte Dag. Det nærmere Arrangement, saasom Indbydelse til fremmede Kolleger osv., overlodes til Bestyrelsen.

Efter at FORMANDEN (Robert Nielsen) havde aflagt forskellige Beretninger, indledede Hovedbestyrelsesmedlem J. ANDREASEN en Diskussion om Midler mod Arbejdsløsheden og Anti-Fagforbundsbevægelsen. Som Aarsag til den stigende Arbejdsløshed kunde nævnes Indførelsen af stereotyperet Sats, ligesom Lærlingeskalaen heller ikke var tilfredsstillende. Fastlønssystemets Indførelse vilde efter Talerens Mening være et virksomt Middel til Indskrænkning af de Arbejdsløses Antal. En Forkortelse af Arbejdstiden havde ogsaa sin Betydning, idet vi nu var ude over det Punkt, hvor Virkningen kunde blive negativ ved forceret Arbejde, saaledes som Tilfældet har været ved tidligere Afkortelser. Det var Talerens Anskuelse, at vi ikke slap saa let over det med den ny Tarif i 1906, som vi gjorde med den nugældende. Hvad Anti-Fagforbundsbevægelsen angik, indrømmede Taleren, at De samv. Fagforbund maaske arbejdede noget tungt, men kunde dog ikke tilraade en Udmældelse. Det gjaldt om for Arbejderne at staa samlede som Modvægt mod den store Arbejdsgiverorganisation. — JOH. GERDT betragtede Arbejdsløsheden som en stor social Ulykke. For Typografernes Vedkommende troede han, at Afskaffelsen af Akkordarbejdet vilde volde Vanskeligheder, men man kunde maaske komme det til Livs ved efterhaanden som der blev Beregningssætterpladser ledige, at faa dem erstattede med Fastlønssættere. Forhindring af det meget Overarbejde, som især florerer i København, og Rejsehjælp til de Kolleger, der ønskede at udvandre, ansaa Taleren for virksomme Midler. De samv. Fagforbund kunde vi vist bedre undvære end de kunde undvære os; det var dog ikke fordi Taleren sympatiserede med Splittelse i Rækkerne, at han fremkom med sine Indvendinger mod Fagforbundene, men han ønskede, at vi kunde faa lidt mere Frihed til i paakommende Tilfælde at erhværve os Fordele uden Hensyn til, hvad andre Fag har. — JUL. NILSSON var stemt for Fastlønnens Indførelse, som det bedste Middel mod Arbejdsløsheden, og FORMANDEN anbefalede Forholdenes Ordning paa de blokerede Trykkerier, for paa den Maade at skaffe Arbejde til en Del af vore Medlemmer. Han vilde i Forbindelse hermed tilraade at stemme for Optagelsen af de fem udenfor Organisationen staaende Kolleger paa *Møens Dagblad*, og troede, at det ogsaa kunde lykkes at faa det andet Trykkeri i Stege ind under tarifmæssige Forhold. Efter at endnu flere Talere havde haft Ordet, en for bl. a. at paatale det uheldige i, at Nyudlærte maa arbejde for lavere Løn, afsluttede FORMANDEN Diskussionen med en Tak til J. Andreasen for hans dygtige Indledning af de behandlede Spørgsmaal.

Under Eventuelt spurgte JOH. GERDT, hvorledes det forholdt sig med den ny Sundhedsvedtægts Indførelse. FORMANDEN gav nogle Oplysninger som Svar herpaa og mente forøvrigt, at Fabrikinspektøren nok skulde vide at paasé Vedtægtens Overholdelse. B. N.

Kolding Lokalafdeling

afholdt d. 16. April ordinær Generalforsamling, hvor Januar Kvartals Regnskab fremlagdes. Balancen var 643 Kr. 90 Øre. De væsentlige Udgifter var: Sygeunderstøttelse 369 Kr., Rejseunderstøttelte 85 Kr. Til Hovedkassen indsendes 43 Kr. 54 Øre. Kontingentet var i Kvartalet 500 Kr. 55 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmig.

Ekstrakassens Regnskab balancerede med 62 Kr. 45 Øre. I Kontingent var indkommet 24 Kr. 15 Øre og til 12 Rejsende var udbetalt 16 Kr. 25 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmig.

Regnskabet for Fastelavnsballet fremlagdes og godkendtes.

Til Børnebespisningen var af Typograferne indbetalt i 6 Ugebidrag 41 Kr. 30 Øre. H. O. CHRISTIANSEN,
Lokalformand.

Lyngby Lokalafdeling

afholdt d. 16. April Generalforsamling, til hvilken alle Afdelingens 8 Medlemmer havde givet Møde.

Regnskabet og Forhandlingsprotokollen godkendtes.

Det vedtoges med 6 St. mod 2, forsøgsvis i April Kvartal at udbetale 60 Øre i Ekstra-Understøttelse til ikke-understøttelsesberettigede rejsende Kolleger.

Sluttelig diskuteredes en Del lokale Lager. AAGE TH. BJARNØ.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Kvartals-Generalforsamling Lørdag den 16. April. FORMANDEN fremlagde Regnskaberne for Januar Kvartal; Lokalafdelingens Regnskab balancerede med 238 Kr., Ekstrakassens med 365 Kr. 36 Øre. Begge Regnskaber godkendtes. — Derefter diskuteredes Optagelsen af de 5 Blokadebrydere fra Stege. Fra flere Medlemmer ankedes der over, at Forretningsudvalget anbefalede at optage de 5 Herrer paa saa læmpelige Betingelser, som Tilfældet var, medens man i Fjor, da Hugo Høgsted — med Anbefaling af Esbjerg Lokalafdeling — søgte Optagelse, stillede meget strængere Fordringer til denne, skønt Hr. Høgsteds Synderegister maaske næppe er saa stort som enkelte af de Herrers fra Stege; bl. a. forlangtes det, at Høgsted skulde betale den Bøde paa 60 Kr., som Hr. Hvidtfeldt i sin Tid idømtes for nogle Ytringer om ham. Desuden skulde Høgsted betale 20 Kr. i Indskud. Følgende Resolution vedtoges:

»Generalforsamlingen udtaler sin Misbilligelse af, at Forretningsudvalget kan gaa med til at foreslaa de 5 Herrers Optagelse paa de i § 31 nævnte Betingelser, efter de af dem begaaede Forseelser, naar man stiller saa haarde Betingelser for Hugo Høgsteds Optagelse«.

Sluttelig vedtoges det at deltage med Fanen i Majdemonstrationen den 1. Maj. C. Ø.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Søndag den 17. April ordinær Generalforsamling i »Jærnbanehotellet«. FORMANDEN (Pehrsson) aabnede Mødet og bød Velkommen og oplæste Regnskabet for Januar Kvartal, som balancerede med 304 Kr. 17 Øre. Af Indtægtssiden anføres: Kassebeholdning fra forr. Kvartal 13 Kr. 17 Øre, ordinært Kontingent 286 Kr., tilbagebetalt Laan 5 Kr. Udgift: Rejseunderstøttelse 82 Kr., Sygeunderstøttelse 69 Kr., Andre Udgifter 4 Kr. 34 Øre; indsendt til Hovedkassen 135 Kr. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 13 Kr. 83 Øre. Den lokale Forenings (Gutenbergkassens) Regnskab balancerede med 41 Kr. 88 Øre. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. En paatænkt 10-aarig Stiftelsesfest for ovennævnte Gutenbergkasse vedtoges det *ikke* at afholde, hvorimod der blev fremsat Forslag om en Udflugt til Sommer, der vandt Medlemmernes Tilslutning. Det samme gjorde et Forslag om blandt Kollegerne at afholde en Fodtur Kristi-Himmelfartsdag. — Efter at endnu en Del Sager var behandlede, sluttedes Generalforsamlingen med en livlig Diskussion. 13 Medlemmer var mødte.

N. P. BENDTSEN,
Sekretær.

Til Inkassatorerne!

Opmærksomheden henledes paa, at de røde Lister i Lighed med de hvide skal afleveres **hver 4. Uge** og ikke, som det ofte er Tilfældet, flere Uger efter. Budet kan medtage disse. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Tarifunderskrevne Firmaer. Hr. Wilhelm Hansen (Firma: Wilhelm Hansens Musikforlag). U.

Afstemningen over Stege-Typografernes Optagelse i Forbundet har givet følgende Resultat:

KNUD GOTTFRED EYRICH:	857	Ja,	124	Nej,	22	St. ikke.
CARL MARIUS JENSEN:	841	-	134	-	28	—
JOHANNES OLSEN:	877	-	106	-	20	—
HEINRICH C. STAMMERJOHAN:	847	-	130	-	26	—
POUL SCHRØDER:	777	-	204	-	22	—

Afstemningslisten vil følge i næste Numer.

Betegnende. Hele den Provinspresse, der ved enhver Lejlighed betragter det som den største Lykke for de besiddende Klasser, at Arbejdernes Organisationer splittes, ofrer i denne Tid spaltelange Artikler til Forherligelse af Hr. Wartenbergs Person.

Medlemskort. Medlemmer, der savner saadanne, kan mod Opgivelse af Adresse faa disse udleverede paa Forbundskontoret.

Tilbud til Medlemmerne. I Henhold til sidst afholdte Generalforsamlings-Beslutning er der nu med Vinhandlerfirmaet AUG. STRØH, *Boldhusgade 3*, truffet Aftale om, at Medlemmer af Den typ. Forening kan faa Vine og Spirituosa mod Forevisning af Medlemskort for en Pris, som er 20 pCt. lavere end den i Priskuranten fastsatte. Priskuranten udleveres i Forretningen.

Ligeledes har Cigar- og Tobaksfirmaet »*Import*«, *Krystalgade 10*, tilbudt Medlemmerne 5 pCt. under Priskuranten mod Forevisning af Medlemskort. Hertil kommer, at Priskuranten anføres at være 25 pCt. under almindelig Butikspris.

Organisationens Historie. Vi henleder Opmærksomheden paa, at nævnte fortræffelige Bog nu kan erholdes paa Forbundskontoret for 75 Øre pr. Ekspl. — en Pris, som giver enhver, der har Interesse for sit Fag, let Adgang til at erhværve den.

Hjælp til Selvhjælp. I en Tid, hvor Arbejdsløsheden i et Fag er stor, udvikles Medlemmernes Selvopholdelsesdrift; hos adskillige vokser Energien, og de søger at bryde sig en Bane udenfor Faget. Dette er glædeligt samtidig med, at man maa beklage, at det som Regel er de bedste Kræfter, vi paa den Maade mister. I disse Dage har vor kvindelige Kollega, Marie Jensen, vendt Faget Ryggen og aabnet en lille Handel i Holmensgade 17, St., samtidig med at hun starter et Pensionat med Middag til 40 Øre og fuld Kost til 7 Kr. pr. Uge. Det er at haabe, at ethvert Forsøg paa udenfor Faget at danne sig et selvstændigt Erhværv maa finde Støtte fra de arbejdende i Faget, Kvinder som Mænd; ikke mindst i dette Tilfælde, hvor Marie Jensen ikke alene er Nybegynder og en god Kollega, men tillige er svagelig af Helbred.

H. M.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 13. April. Frav. med anm. Forfald: P. Hansen.

1. Skrivelse fra det internationale Sekretariat med Anmodning om at indbetale Aarsbidraget, 10 Cts. pr. ydende Medlem. — Til Efterretning.

2. De samv. Fagf.s Repræsentantskab afholder Møde den 29. April. Dagsordenen oplæstes og diskuteredes.

3. Arbejdsløshedskassens Regnskab forelaa; det viste et **Underskud** i det forløbne Aar paa **18,543 Kr. 37 Øre**, hvoraf 4883 Kr. 56 Øre var laant af andre Beholdninger. — Det vedtoges at dække disse Laan af Reservefonden. Der førtes derefter nogen Diskussion om, hvad der kan gøres for at opnaa Balance i Arbejdsløshedskassen; det besluttedes, at der i et senere Forretningsudvalgsmøde skulde foreligge Oplysninger, paa Grundlag af hvilke man kunde forelægge Forbundsstyrelsen og senere Medlemmerne Forslag i saa Henseende.

4. Det besluttedes at afholde Forbundsstyrelsesmøde Lørdag d. 30. April, saafremt Aarsberetningen kan gøres færdig til denne Tid.

5. Et Medlem, der er stærkt angrebet af Tuberkulose, anmoder om at maatte dispensere fra Tarifen med Hensyn til Arbejdstiden. — Tilstodes.

6—7. Tarifspørgsmaal diskuteredes og Beslutning toges.

8. Forholdet hos Bogtrykker Laursen var atter til Behandling. — Undersøges nærmere.

9. Bogtrykker Knudsen & Kany havde underskrevet paa Tarifen, men havde samtidig anmodet om at maatte antage en Lærling forinden han i Følge Lærlingeskalaen havde Ret dertil. — Nægtedes.

10. Der toges Beslutning om de blokerede Trykkerier.

11. Det oplystes, at et Medlem af Københavns Bogtrykkerforening kun betalte 15 Kr. i Løn. — Nærmere Undersøgelse foretages.

12. Der gaves Meddelelse om forskellige Tarifforhold i Bladtrykkerier.

13. Et Flyttelaan fra Norge til København nægtedes i Henhold til Lovene.

14. Det besluttedes at søge Typografernes Organisationshistorie realiseret og at nedsætte Prisen til 75 Øre pr. Ekspl.

15. En Skrivelse fra Sygekasseinspektøren gik ud paa, at naar der ikke var Overskud i Sygekassen, maatte der ikke af denne Kasse ydes Tilskud til Sanatoriet. — Det besluttedes, at gifte Patienter — i Lighed med ugifte — i Fremtiden ikke faar udbetalt Pengehjælp, naar de indlægges paa Sanatoriet. Under dette Punkt diskuteredes Fremgangsmaaden ved Kontrollen af de Syge. Laur. Jensen paatog sig at udsende Kontrolkort til Trykkernes og Sætternes Afdelingsstyrelser, da Hovedkassererens Tid forhindrede ham i at gøre dette Arbejde.

16. Et Lærlingeforhold hos en herværende Bogtrykker undersøges nærmere.

17. En Tysker, som ikke er Medlem af sin Moderorganisation, har mældt sig til Optagelse. — Hans Navn offenliggøres først i det tyske Fagblad.

18—19—20. Tarifforhold i Aalborg, Næstved og Svendborg diskuteredes og Beslutning toges.

21. Bogtrykker Wreschner, Roskilde, og Knudsen, Kolding, har underskrevet paa Tarifen. — Blokaden hævet.

22. Medlem Nr. 1529, Albert Lund, Kolding, er død. — 200 Kr anvist.

23. Typograf Hviid, Odense, var bleven afskediget paa Grund af overdreven Nydelse af Spiritus. — Ingen Understøttelse paa Stedet eller Rejse; Sygehjælp kun paa Hospitalet.

24. Næstformanden i en større Lokalafdeling har fungeret i Formandens Fraværelse; der forespørges, om han i den Tid er kontingentfri. — Ja.

25. Paa et herværende Trykkeri er bleven forlangt af de kv. Medhjælpere, at de skulde udføre Fejning i Trykkeriet. — Maa ikke finde Sted.

26. Bogbinder-Lock-out'en og Medlemmer af den kv. Afd.s Stilling til denne diskuteredes.

27. En Trykker havde hjulpet en Lock-out-Mester med Falsning. — Sagen undersøges nærmere.

SEKRETÆREN.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 17. April. Frav. C. Nielsen.

Formanden ønskede de genvalgte Medlemmer til Lykke samt bød det nyvalgte Medlem et hjærteligt Velkommen. — En Indbydelse til at overvære de kvindelige Trykkeriarbejderes Faneindvielsesfest forelaa. — Meddelelser fra Forretningsudvalgets Møde toges til Efterretning. — Forholdet hos Hr. Ludv. Jørgensen var ikke ordnet endnu, men Form. haabede dette vilde ske i de nærmeste Dage. — Opfattelsen af et tabellarisk Arbejdes Udførelse toges til Efterretning. — Et Medlem anmodede om et Flyttelaan; dette bevilgedes. — Et Sygekasseforhold ordnedes. — Til at deltage i De samv. Sygekassers Aarsmøde valgtes Form. — Det vedtoges at engagere et Musikkorps paa 7 à 8 Mand til Majdemonstrationstoget. — Foreningens 35-aarige Stiftelsesfest drøftedes, og det overdroges Form. at forhøre hos Dampskibsselskabet »Turisten« for om muligt at faa Festen arrangeret i Forbindelse med en Udflugt ned ad Kysten.

J. C. C.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Til syge Medlemmer.

Udgangstilladelse skal uopholdelig meddeles til Kontoret.

Lægerne.

Hr. Dr. JOHNSSON er bortrejst fra 1. Maj til 1. Juni. Vikar: Hr. Dr. KRARUP, Gl. Kongevej 149. Konsultationstid: 1—2 og Søndag fra 8—9.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

21. April: *Horsens.* 22. April: *Roskilde, Hobro* og *Lyngby.* 23. April: *Nyborg.* 25. April: *Hjørring, Trykkerafdelingen i Københ., Løgstør, Nykøbing M., Rudkøbing* og *Stubbekøbing.* 26. April: *Ringkøbing* og *Assens.*

København, den 26. April 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Lokalformanden i Fredericia, Faktor F. O. Leidecker, træffes i sit Hjem, *Bjergegade 30,* fra 2½—4 Eftm. og fra 7—8 Aften. De Rejsende, som ønsker Overfart Fredericia—København, besørges dog paa *Dagbladets* Trykkeri, hvis det er nødvendigt for at naa Dampskibet i rette Tid.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Carl Frederik Petersen, udl. ¼ 1904 hos Fjeldsøe, og Hjælpearbejder Frederik Andersen (Schultz). Sygeafdelingen: Trykker Georg Valdemar Aagesen og Hustru Marie Laurine. Gerh. Fribergs Hustru Petrea Kristine.

Provinserne: Næstved (Vordingborg); Viggo Thorvald Schoildan, udl. ⅓ 1904 hos O. Willerup, Vordingborg (aflagt Svendeprøve paa Fagskolen).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1568, G. P. Jeppesen (Bagge) fra Rejse. 1022, P. Chr. Studt (arbl.).

Provinserne: Odense, 1613, Thorvald Sørensen (Militær) og 1802, Niels Peter Brandt (Andelsbogtr.). Nyborg, 1726, Søren Lauritz Petersen (Militær, senere overflyttet til København). Fredericia, 1774, Rasmus P. Sørensen fra Horsens og 1671, Anton Jensen fra Varde (begge Militære).

Bortrejste.

København: 3479, Georg Lohmann til Stege i Pl.

Provinserne: Roskilde, 1436, Chr. V. Jensen (Rosk. Tid.). Aalborg, 1811, Ferd. Hansen (paa Rejse). Esbjerg, 1371, H. H. Fischer til Ringsted i Pl. Herning, 1517, Richard Jørgensen Tarp og 1639, Johan J. Olsen (begge Militære). Kolding, 1777, O. A. Jacobsen Urwald (paa Rejse). Fredericia, 2302 (N. C. f. B.), Kr. Ormestrad (paa Rejse). Thisted, 1514, Anton Mouritzen til Odense (Militær).

Udmældte.

Provinserne: Holbæk, 1198 (V. d. D. B.), Peter Christensen (overgaaet til anden Livsstilling).

Udslettede.

København: Sætterafdelingen: 2512, V. E. Jensen, Hoffensberg, og 4248, Stereotypist Carl J. Nielsen, I. Cohen (begge udsl. for Restance).

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Bernhard H. Christensen, Sætter-Trykker (arb. i Frelsens Hærs Bogtr.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½: Generalforsamling.

T. C. C. Fredag og Søndag Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Maskinsætter

(Linotype) søger Plads. Billet mrkt. »133« modtager Ekspeditionskontoret.

Arbejdernes Livsforsikring

er det bedste Selskab for Typograferne at lade sig forsikre i. Præmiebetalingen er ugevis. Ønskes Forsikringerne efter et vist Antal Aar ophævet, udbetales enten en kontant Godtgørelse, eller der kan erholdes en præmiefri Forsikring.

Forlang Oplysninger gennem Forbundskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 6 MAJ 1904 XXXI AARGANG

Dansk Typograf-Forbund.

København.

Fælles-Generalforsamling

afholdes

Søndag den 15. Maj, Kl. 10 Formiddag

i **Søfryd** ved Fredensbro.

Foreløbig Dagsorden: Regnskabet for Januar Kvartal. — Eventuelt.

LAURITZ JENSEN. CHRISTINE BUUS.

GUSTAV CLAUSEN.

Anti-Fagforbundsbevægelsen.

I.

Mere om Landsorganisationer.

HR. Wartenberg ønsker ikke nogen Adskillelse fra »De samvirkende Fagforbund« af *politiske* Grunde. Det forekommer mig, at jeg egenlig ikke direkte har anvendt politiske Motiver, men kun søgt at fremstille Fagforeningernes *negative* Værd som det taktiske Redskab for Socialdemokratiet. Og jeg gjorde dette af bare Retfærdighedshensyn, som jeg synes godt maa kunne parres med Hr. W.s ærlige Sandhedsstræben. Det politiske Moment i Spørgsmaalet vil nemlig ikke kunne forbigaas, og Hr. Wartenberg kan det heller ikke. Allerede i sin første Artikel stiller Hr. W. sig afgjort paa samme Standpunkt som jeg overfor enkelte af Statssocialismens Krav til Lovgivningsmagten, saaledes som de udtrykkes paa de skandinaviske Arbejderkongresser i Fagforeningernes *politiske* Program. (Jfr. Hr. W.s Udtalelser om Forkortelse af Arbejdstiden m. v.). Og i følgende Artikler **blotter Hr. W. fuldstændig hele det centralistiske System,** hvorpaa vor Politik hviler.

Jeg vil for mit Vedkommende heller ikke Udmældelse af D. s. F. af politiske Grunde, men jeg vil Udmældelse helt og holdent af *socialistiske* Grunde. Ærede Kolleger beder jeg da tage Indtrykket af Anskuelser, som kun skal være et motiveret Ønske for et sundere Grundlag og en større Overensstemmelse med Virkeligheden for de for vore *økonomiske* Interesser nødvendige Organer: Fagforeningerne.

Atter holder jeg da for Øje det paa Sammenslutningen af de faglige og politiske Organisationer baserede Formaal, nemlig: Magterhværvelse i Staten, hvilket er Statssocialisme. Enhver burde vide dette; men enhver véd det ikke. Derfor Gentagelsen. Jeg skal da først pege paa det faglig og politisk centraliserede Organisationssystem og de deraf flydende Skavanker.

Det ligger saaledes i Statssocialismens Væsen ikke direkte at opfordre til og arbejde i saa stort Omfang som ønskeligt for Selvhjælpsprincipet i visse Retninger. Nemlig fordi Statssocialismen programmæssig forlanger, at hele Samfundet igennem Staten skal bidrage til Løsningen af disse Opgaver. Men Udviklingen har her vist, at Selvhjælpen er absolut nødvendig, ikke alene som Værn mod vore opnaaede økonomiske Forbedringer, men endnu mere for en fortsat Fremgang heraf. Desforuden Selvhjælpsprincipet netop *som et stort moralsk Grundlag for Organisationen*, har de bedste Betingelser for at styrke denne. Det forekommer mig at være et vigtigt Punkt, hvor vor Fagbevægelse ikke kan komme i Harmoni uden ved at give efter for et Tryk, idet Statssocialismen i sin *Agitation som Programpunkter* har *det* nødvendigt, som *Virkeligheden* byder os, at vi selv i saa stort Omfang som muligt løser gennem vore Fagforeninger. Ved at følge vor Politik vil vi løbe den Fare for Korruption i Fagforeningerne, der altid vil ligge i, at Staten fik Haand og Hanke med disse i at løse visse Opgaver.

I den attraaede internationale Organisation bliver der for de politiske og de faglige Organisationer ligeledes en Ulighed, idet Statssocialismen foretrækker det nationalt centraliserede Grundlag, naar den derved sikrer sig sit økonomiske og taktiske Fundament for den politiske Agitation, medens derimod Udviklingen uden Tvivl vil gøre den internationale fagvise Organisation mere ønskelig for Fagforeningerne.

Saa er der det, at et statspolitisk Parti, ogsaa det socialdemokratiske, i sin Agitation er nødt til at anvende alt, hvad der paa nogen Maade kan bruges. Uden at opnaa noget umiddelbart, maa man ofte i Agitationen drage en Ting bort fra Virkeligheden og give et Billede eller en Fremstilling, som er stik modsat Socialismens Idéer, fordi dette er politisk Taktik. Og i Forbindelse hermed maa Avtokratiet udøves i en saa stor Grad, at det heller ikke bliver uden stor uheldig Virkning. Der vil saaledes vanskeligt eller slet ikke i politiske Partiorganer eller i de ved Centralisationen forbundne Fagblade kunne fremkomme andet, end hvad der tenderer i én bestemt Retning. Ligesom den Fagforenings Tillidsmand, der samtidig forener et politisk Partis Interesser ved Sammenslutningen bliver den Avtoritet, der vil stille sig hindrende i Vejen for ethvert Udtryk for hvad Medlemmerne kunne ønske, naar dette Ønske eller de Anskuelser, som sættes frem, ikke er i Pagt med den eneste her til Lands avtoriserede og uforfalskede Lære.

Men af disse Grunde skabes netop *Begrebsforvirringen* og den deraf opstaaende usunde og uretfærdige Kritik baade fra neden og oven. Og enhver fri og naturlig Udvikling, enhver Bevægelse, som i det hele taget kommer nede fra, vil derfor have store praktiske Vanskeligheder at kæmpe imod, baade Savnet af Betingelser til at kunne blive forstaaet og det avtoritære Herredømme. Og selv om man i sin Kritik beflitter sig nok saa meget paa at være retfærdig, saa benytter Avtoriteten sig af Midler, der ikke er det samme.

Hvad det forbundne politiske og faglige System skulde betyde for Fagforeningernes politiske Indflydelse paa Lovgivningsarbejdet, ja da kan vi jo heldigvis begynde at tage Erfaringen fra vore Dage til Hjælp. Ganske vist har vi endnu en Del Mænd, dygtige Politikere, som holder paa Sammenslutningen af faglig og politisk Organisation og som siger, at nu maa Opgaven i første Linje være den politiske Indflydelse for Arbejderne og de økonomiske Fremskridt nærmest den sekundære. Men her har de samme dygtige Politikere bevist Systemets Ikke-Fortræffelighed. Thi vor egen Læresætning siger jo dog, at den Klasse, som er i Besiddelse af den økonomiske Magt, ligesaa længe ogsaa vil være i Besiddelse af den politiske Magt. Og den holder Stik. Derfor vil Arbejderne, som

den økonomisk *afhængige* Klasse, ogsaa savne den politiske Indflydelse lige saa længe Politik eksisterer. Af Resultater af den politiske Indflydelse kan intet derimod fremvises, der i ingen Henseende tør stilles op ved Siden af hvad vor faglige Bevægelse har bragt, og som i Følge Socialismens Lære vil bringe. Statssocialismen vil derfor i sin Udvikling kun blive en Række Embeder, hvor det ganske naturligt mere bliver personlig Fordel, der søges, end personligt Offer for vort store Maal, der kan ydes. Thi ikke heller vil Embedsmænd kunne løse sociale Spørgsmaal. Men derved bliver Statssocialismen ligesom al anden Politik nærmest et Led i Udbytningssystemet og i den her omtalte Forbindelse en Spekulation i Fagforeningsbevægelsen.

Det synes derfor at burde kendes som en Fejl, at Fag*forbundene* vedblivende vil underkaste sig vor Politiks organiserede System. Og det forekommer mig, at der bør gives Ly for de Meninger, der ønsker Adskillelsen af de faglige og politiske Organisationer, fordi Socialismens **Politik** aldrig kan gavne Fagforeningerne den mindste Smule, men som af Politiken ved Sammenslutningen føres ind i et centralistisk, avtoritært, anti-socialistisk System og til det økonomiske Despoti. De samme Meninger, der i større Grad fæster Øjet paa et Samfundssystem, der ikke duer, end paa de ved Statssocialismen opnaaelige større eller mindre Nominelliteter, og som, for saa vidt vi er Arbejdere, der kæmper for Friheden og Frigørelsen, i Udviklingsmulighederne for Underklassen til om færre eller flere Slægtled at kunne tvinge Samfundet ind i humanere Former, nærmest sér den stadig unge Socialismes befrugtende Idé og ikke — Politiken.

Jeg vil ikke at vi skal være politisk indifferente, men derimod moralsk forpligtede til at støtte vor Politik. Men ikke støtte den politiske Bevægelse paa Bekostning af vore faglige og økonomiske Interesser. Derimod støtte Politiken og Fagbevægelsen hver for sig. Socialdemokratiet maa vinde sine Tilhængere, ligesom andre politiske Partier, ved Overbevisning. End ikke et saa positivt Resultat kan vi i Danmark opvise, at der, som f. Eks. i Tyskland, er andre Klasser end netop Arbejderne, der vindes for Socialismen. Vi maa bort fra alle disse Aandsytringer, man fra et vist Hold og navnlig fra moderate og værdige Repræsentanter af det Bestaaende vil paatrykke os, og som i Stedet for at holde sig til en Sag fortaber sig i halvvittige Personligheder, hvor vi allesammen mindst vilde ønske det. Bort fra alle disse Deklamationer, der kun er egnede til at gøre den teatralske Effekt og bevare Andagten hos det kritikløse Element.

Naar vi har brugt Talen: Rekonstruktion af Landsorganisationen, ja saa mener jeg for mit Vedkommende blot Adskillelsen af de faglige og politiske Organisationer. Og naar jeg gaar med i Agitationen for Udmældelsen af De Samvirkende, saa er det mindre for Lock-out-Forligets Skyld, men mere fordi Fagbevægelsen bør være socialistisk og ikke politisk. Men at naa dette Maal beror mindst paa De Samvirkende selv, ej heller paa deres Ringheder Wartenberg eller Samuelsen, men paa den saa udmærket disciplinerede danske Arbejder, der torsksover, men burde vækkes for at blive Socialist.

Men det kan vare længe. Derfor bør vi mælde os ud.

København, i Marts 1904. JUL. SAMUELSEN.

II.

Selvfølgelig har den arbejderfjendske Presse i Provinsen ogsaa med Begærlighed slugt Hr. W.s Overfald paa vore Fagforeninger og dens Ledere, saaledes *Nordjylland*, der udgaar fra Aalborg, hvilket har givet Forbundsstyrelsesmedlem JØRGEN ANDREASEN Anledning til i *Nordjyllands Arbejderblad* at fremkomme med et Gensvar, som vi tillader os at aftrykke. Hr. Andreasen skriver:

Et Attentat mod De samv. Fagforbund.
Den nyeste Alliance.

Hr. Faktor VILH. WARTENBERG har i den sidste Tid i *Typ.-Tid.* skrevet en Række Artikler, hvori han slaar til Lyd for Fagforeningernes Udmældelse af De samvirkende Fagforbund, og han søger gennem en Række Selvmodsigelser at paavise, at D. s. F. er en Hindring for Forbedringer i Arbejdernes Kaar. Hans Artikler har da ogsaa gjort Lykke i visse Kredse, idet nemlig de mest revolutionære indenfor Arbejderne har taget ham under den ene Arm, medens Højrebladene har skyndt sig med at tage ham under den anden.

Det hører ellers til Sjældenhederne, at Højrebladene finder, at Arbejderne farer for læmpeligt frem. Men disse Blade har en indgroet Antipati mod De samv. Fagforbund, der staar som et Vidnesbyrd om Arbejdernes Solidaritet. Og for at drive en Kile ind i denne Institution, gaar de ikke af Vejen for at slutte en unaturlig Alliance. Den Omstændighed, at Reaktionen allierer sig med Hr. Wartenberg og de enkelte Vildmænd, han har faaet med sig, er saamænd Bevis nok for, af hvilken Beskaffenhed det Arbejde er, han mener at udføre til Gavn for vore faglige Organisationer. De organiserede danske Arbejdere er imidlertid et besindigt Folkefærd. Selv om man nok saa meget raaber om »Knutregimente« og »Fagforeningstyrani« — Hensigten dermed har de opdaget for længe siden — vil de dog ikke uden videre gaa med til at omstyrte de Værn, de møjsommelig har bygget op Sten for Sten. Er Værnet ikke tilfredsstillende, kender de en langt bedre Vej, nemlig den at udbedre. De Allieredes Splittelsesarbejde — hvortil Motiverne iøvrigt er stik modsatte — tør paa Forhaand betragtes som mislykket.

Nordjylland for i Aftes ofrer Sagen en Spalte. Det synes heraf at fremgaa, at Bladet ikke har læst Hr. Wartenbergs Artikelserie; thi ud over nogle Citater af Hr. W.s sidste Artikel, hvis Værd jeg ikke er i Stand til at bedømme, er Artiklen temmelig misvisende. Det er aldeles ikke Tilfældet, at der er dannet nogen ny Typograf-Forening. Tværtimod! Efter at Dansk Typograf-Forbund for ganske nylig har optaget Ny typografisk Forening — en Osganisation, der i en Snes Aar har huset de københavnske Typografers konservative Elementer, ca. 200 i Tal — staar Danmarks Typografer til Trods for Hr. W. og Konsorter saa fast sammensluttede som nogen Sinde tidligere.

Det, der er sket, er imidlertid dette, at nogle utilfredse Elementer — og dem er man ikke absolut henvist til at søge indenfor Arbejdernes Organisationer, den Slags findes saamænd ogsaa andre Steder — indenfor forskellige københavnske Fagforeninger har sluttet sig sammen i »Foreningen af 13. Marts« med en Udmældelse af De samv. Fagforbund som Maal. Som Bevis for den Berettigelse og den Rod, denne Forening har i Fagforeningerne, skal jeg nævne, at den ved Hr. W.s Hjælp er bleven — *rekonstrueret* den 13. Marts. Deraf Navnet. Disse faa Mennesker repræsenterer den »store og — som det meget rigtigt hedder — spredte Utilfredshed med De samv. Fagforbund«.

For Agitationens Vedkommende her i Byen er det forøvrigt ret uheldigt, at det netop er Hr. Wartenberg, der stilles i Forgrunden. Fra den Tid, da han ledede *Nordjyllands* Trykkeri, er han godt kendt her som en meget flygtig Natur, der skiftede Mening fra Dag til Dag. Han er en Jerusalems Skomager, der aldrig finder Hvile. En skønne Dag vil hans Allierede maaske opdage, at han prædiker Samling. Der er i alt Fald ikke saa længe siden, han gjorde det.

JØRGEN ANDREASEN,
Medlem af Dansk Typograf-Forbunds Styrelse.

Den typografiske Forenings Stiftelsesfest.

SØNDAG den 12. Juni d. A. fylder Dansk Typograf-Forbunds Fællesafdeling i København (Den typografiske Forening) 35 Aar. I den Anledning har Styrelsen besluttet at fejre Dagen paa en mere festlig Maade end Sædvane er, nemlig ved **en Skovtur.**

Man har i den Anledning lejet den elegante Sunddamper »Prins Hamlet«, der godt og vel kan huse sine 300 Mennesker, for at sejle os til og fra Skodsborg. Deltagerne møder Kl. 10 Form. ved Nyhavn og Kl. 10½ præcis letter Damperen. Man kan tage Frokosten med

hjemmefra og nyde den ombord, men har man glemt den, vil en udmærket Restavration i »Prins Hamlet« være i Stand til at yde Erstatning. Sandsynligvis vil **et Musikkorps** følge med, som afvekslende med **Gutenberg-Koret**, hvis Medlemmer møder in pleno, vil underholde Deltagerne og bringe den rette glade og jublende Feststemning tilveje. Naar man kommer til Skodsborg holder man en kort Rast for at drikke Kaffe, marscherer derefter med Musik og Koret i Spidsen til Skovens skønneste Partier, hvorimellem Bøllemosen, og danner »legende Grupper« indtil Opbrudet sker Kl. 5½ for at naa Hotel »Øresund« (Restavratør Fugmann) Kl. 6, hvor man spiser en fortræffelig Middag, bestaaende af Suppe, Laks, Lam og Is. Taler og Sange vil her afløse hinanden en Times Tid og derefter arrangeres et Par Timers Dans i den store Balsal. Kl. 10½ gaar man atter ombord i »Prins Hamlet«, som præcis Kl. 11 letter Anker for Hjemgaaende, under hvilken der afbrændes Fyrværkeri og Dampskibets store, roterende Lyskaster oplyser Sund, Rhed og Havn.

For Sejltur frem og tilbage, Middag i Hotel »Øresund« og Musiken betales pro persona *3 Kr. 50 Øre*, som erlægges samtidig med Tegningen, der finder Sted hos Formanden paa Forbundskontoret indtil Lørdag den 28. Maj. Der er dog intet til Hinder for, at Medlemmer kan tegne sig særlig til Dampskibsturen uden Middag, og omvendt Middagen uden Sejlturen. Dampskibet koster da *1.25 Øre* og Middagen *2.25 Øre* pro persona. Dette Arrangement er saa meget mere nødvendig, som Rygterne om denne fornøjelige Tur allerede viser en stærk interesseret Tegning til Dampskibet, der, som alt meddelt, kun kan tage lidt over 300 Personer ombord. Længere Betænkningstid vil derfor være en Last.

Prisen paa

DANSKE TYPOGRAFERS ORGANISATIONSHISTORIE

er nedsat til **75 Øre** for hele Værket.

Børnehjælpsdagen 6. Maj.

I Anledning af det gode Formaal at hjælpe fattige, lidende Børn, har vi modtaget følgende med Anmodning om at ville optage det i vort Blad:

Det er de forhutlede Børn, de syge og elendige, de legemlig og aandelig forkvaklede, det er dem, vi vil hjælpe, og de *skal* hjælpes. Paa Samfundsgærdets Skyggeside trives Bulmeurt, Svamp og Raaddenskab, vi vil rive Gærdet ned, bort med Skellet, lad Solen varme, lad den lyse og rense ud, bort med Sygdomsspirerne! Men vi begynder med at bryde Hul i Gærdet, aabne saa smaat for Solens Lys, vi samler Penge ind, gode danske Tiøre- og Kronestykker, Kobber og Guld, Sølv og Sedler, stort og smaat, og saa tæller vi op 100,000 Kroner og siger værs'go! Foreninger og Institutioner, som samler dem op, de elendige Smaa, Staklerne, de ansvarsløse Pus, finder dem frem af Samfundets Kloakker — de kan mælde sig og faa deres Skærv, og de behøver den, de kniber og laaner og døjer og hutler sig igennem, skidt er det, men bedre skal det blive. Ikke med et Slag, for det naar vi ikke, men det skal nok komme. Kommer Tid, kommer Raad! Nu vil vi slaa paa Tromme og gøre Spektakel, for vi vil vække Folk af Søvne, vi vil vække Ansvarsfølelsen overfor Børnene, de kan jo da i alt Fald ikke gøre for, om det gik Hjemmet skævt og de dumpede i Kloaken. Vi vil rejse et Raab: Hjælp Børnene! Vi faar Militærorkestre til at spille, vi hejser Flag, vi rasler med Sparebøsserne, vi klistrer Plakater op, vi støder Folk paa Ærmet: op med Bidraget, stort eller lille, vi *vil* have det, vi løber om i Husene, kort: vi vækker Folk, vi vil, at Mennesker skal tænke paa deres Forpligtelse til at genrejse Sundheden i det Samfundslegeme, hvoraf de selv udgør en organisk Del, de, der lever paa den rigtige Side af Gærdet.

Saa hjælp os da, saa godt, I kan — ikke mindst Typograferne, som vi ikke alene har hørt, men som vi *véd* alle Tider er parat til at hjælpe dèr, hvor der trænges og lides; vi har trolig slidt, og vi vil gærne lede Strømmen af Bidrag, store og smaa, hen til de tørstige Steder, at der kan falde en kvægende Dug. Og Eders Tak skal være: Flere røde Kinder, flere friske Øjne!

April 1904.

L. CHR. MØLLER-LUND,
Kommunelærer.

Afstemningsliste

over

Stege-Typografernes Optagelse i Forbundet.

Afdeling	Ialt St.	Knud Gottfred Eyrich			Carl Marius Jensen			Johannes Olsen			Heinr. C. Stammerjohan			Poul Schrøder		
		Ja	Nej	St. ikke	Ja	Nej	St. ikke	Ja	Nej	St. ikke	Ja	Nej	St. ikke	Ja	Nej	St. ikke
Aalborg	31	30	1	—	30	1	—	30	1	—	30	1	—	29	1	1
Aarhus	40	40	—	—	40	—	—	40	—	—	40	—	—	40	—	—
Assens	8	8	—	—	8	—	—	8	—	—	8	—	—	6	2	—
Bogense	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brøndersl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Esbjerg	11	5	5	1	5	5	1	5	5	1	4	5	2	4	7	—
Fredericia	6	6	—	—	6	—	—	6	—	—	6	—	—	6	—	—
Frederiksh.	2	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—
Helsingør	11	10	1	—	10	1	—	10	1	—	10	1	—	9	1	1
Herning	11	11	—	—	11	—	—	11	—	—	11	—	—	11	—	—
Hillerød	17	2	14	1	2	14	1	4	12	1	2	14	1	2	14	1
Hjørring	7	7	—	—	7	—	—	7	—	—	7	—	—	7	—	—
Hobro	6	3	3	—	3	3	—	3	3	—	3	3	—	1	5	—
Holbæk	12	11	—	1	12	—	—	12	—	—	12	—	—	11	—	1
Horsens	18	15	2	1	15	2	1	15	2	1	15	2	1	13	3	2
Kallundb.	10	10	—	—	10	—	—	10	—	—	10	—	—	10	—	—
Kolding	24	24	—	—	24	—	—	24	—	—	24	—	—	24	—	—
København	498	409	78	11	394	87	17	425	62	11	401	83	14	367	120	11
Køge	5	3	1	1	3	1	1	3	1	1	3	1	1	1	4	—
Lyngby	5	5	—	—	5	—	—	5	—	—	5	—	—	5	—	—
Løgstør	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maribo	4	4	—	—	4	—	—	4	—	—	4	—	—	4	—	—
Middelfart	4	4	—	—	4	—	—	4	—	—	4	—	—	3	1	—
Nakskov	14	14	—	—	14	—	—	14	—	—	14	—	—	14	—	—
Nyborg	6	5	1	—	5	—	1	5	1	—	5	1	—	5	1	—
Nykøb. F.	15	13	2	—	13	2	—	13	2	—	13	2	—	13	2	—
Nykøb. M.	5	5	—	—	5	—	—	5	—	—	5	—	—	5	—	—
Næstved	37	33	2	2	33	2	2	33	2	2	33	2	2	31	4	2
Odder	3	3	—	—	3	—	—	3	—	—	3	—	—	3	—	—
Odense	41	38	1	2	39	1	1	39	1	1	39	1	1	34	7	—
Randers	30	26	4	—	25	5	—	26	4	—	25	5	—	16	14	—
Ribe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ringkøb.	11	10	1	—	10	1	—	10	1	—	10	1	—	9	2	—
Ringsted	12	8	4	—	6	5	1	8	4	—	8	4	—	5	7	—
Taastrup	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—
Roskilde	10	7	2	1	7	2	1	7	2	1	7	2	1	7	3	—
Rudkøbing	6	6	—	—	6	—	—	6	—	—	6	—	—	5	—	1
Rønne	9	9	—	—	9	—	—	9	—	—	9	—	—	6	3	—
Silkeborg	10	10	—	—	10	—	—	10	—	—	10	—	—	10	—	—
Skanderb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Slagelse	17	17	—	—	17	—	—	17	—	—	17	—	—	17	—	—
Stubbekøb.	3	3	—	—	3	—	—	3	—	—	1	—	2	1	—	2
Svendborg	17	16	1	—	16	1	—	16	1	—	16	1	—	16	1	—
Thisted	12	12	—	—	12	—	—	12	—	—	12	—	—	12	—	—
Varde	2	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—
Vejle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viborg	10	8	1	1	8	1	1	8	1	1	8	1	1	8	2	—
Fredensb.	2	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—
	1003	857	124	22	841	134	28	877	106	20	847	130	26	777	204	22

København, d. 26. April 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

Paa Grund af Helligdag trykkes næste Nr. af »Typ.-Tid.« paa Onsdag. Alt Manuskript maa være indleveret senest Mandag Aften.

Nær og Fjærn.

Tarifunderskrevne Firmaer. Chr. F. Eltong, Gartnergade 6 (U), Th. Andersen, Østrigsgade 1 (U), Gudrun Gamborg, Teglgaardsstræde 11 (U).

Bannerafsløring. De kvindelige Trykkeriarbejdere afholdt forrige Søndag en Fest i Kongens Klub paa Østergade, idet Foreningens kønne, røde Banner afsløredes. — Festen indledtes med et Par Numre af »Gutenberg-Koret«, hvorefter en Kantate, forfattet af C. B. og L. J., blev afsunget og et Recitativ fremsagt. — Fru ALFRIDA PETERSEN afslørede derpaa Banneret og bad Kvinderne bestandig holde det højt for bedre sociale Forhold og lige Ret for Kvinden som for Manden, hvorefter hun overrakte Formandinden Banneret. — Fru BUUS takkede og gav en Skildring af de Goder, som de kvindelige Trykkeriarbejderes unge Organisation allerede havde opnaaet. Hun sluttede med at ud-

tale Ønsket om, at det ny Samlingsmærke stedse maatte kunne samle de kvindelige Trykkeriarbejdere. — Maler H. P. JENSEN holdt derpaa Festtalen for Organisationen og Banneret, hvorefter GUST. CLAUSEN og LAUR. JENSEN bragte de kvindelige Trykkeriarbejderes Organisation en Hilsen og Lykønskning henholdsvis fra »Den typ. Forening«, »Den typ. Trykkerforening« og »Dansk Typograf-Forbund«. — Banneret bærer Devisen: »Fremad til Kamp for Kvindens Ret«. — Festen sluttede med et muntert Bal.

Demonstrationstoget 1. Maj var fra Typografernes Side ikke det, det burde have været. Og vidste man ikke bedre, maatte man faa bestemt Indtryk af, at Typografernes Ønske om en 8-Timers Dag var stærkt begrænset og at meget var man ikke villig til at sætte ind paa Gennemførelsen. Bannerne var der, endda alle fire, men vel næppe 100 Mænd og Kvinder fulgte dem. Men — heldigvis — det viser sig, at Arbejderpartiets Modstandere ikke lægger Ligegyldigheden for Fordringen som Maalestok for den tarvelige Tilslutning, men at de søger Aarsagen i den Kedsomhed og det Besvær, som en saadan Marsch gennem Gaderne er, og særlig ved denne Lejlighed, hvor de 100 Standsninger og Afbrydelser virkede i høj Grad irriterende paa Deltagerne. Naar ikke et Demonstrationstog kan danne Geled af ens Højde eller faar Lejlighed til at marschere i taktfast Orden, men det hele gaar i Kludrevals, saa bør det helst indstilles. Og naar saa ovenikøbet kun en Brøkdel giver Møde — saa lad os bøje os for Nødvendigheden og blive hjemme allesammen og det enten det er Majdag eller Grundlovsdag. C.

Vejle Lokalafdeling afholdt sin ordinære Kvartals-Generalforsamling Lørdag den 9. April. Regnskabet, som fremlagdes af Formanden med Revisorernes Underskrifter, godkendtes og udviste følgende Summer: Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 14.98, ordinært Kontingent 371.08, andre Indtægter (Indskud) 2.00. Ialt 387.98. Udgift: Rejseunderstøttelse 60.00, Understøttelse paa Stedet 7.50, Sygeunderstøttelse 217.00, andre Udgifter 4.00, indsendt til Hovedkassen 85.00, Kassebeholdning 14.48. Ialt 387.98. — Derefter fremlagdes Privatkassens Regnskab, som udviste et Overskud paa 33.48; endvidere enedes man om at ophæve Udstedelsen af Logibilletter, da det havde vist sig, at de Rejsende (som i langt overvejende Flertal var Udlændige) viste sig berusede paa Logistedet, saa de maatte afvises, og man ikke for Øjeblikket kunde søge Overenskomst andet Steds i Byen. Det vedtoges som forhen at yde 1.25 til Ikke-Understøttelsesberettigede og at nedsætte Kontingentet til 10 Øre i Betragtning af Kassens gode Status. CARL HANSEN.

Sølvbryllup. Faktor ALB. BEHR og Hustru i Thisted fejrer den 7. Maj deres Sølvbryllup. Hr. B. vil være mangen farende Svend bekendt fra den Gang, B. i en Aarrække var Lokalformand i Dansk typ. Forening i Thisted, i hvilken Egenskab han nedlagde et ikke ringe Arbejde. Mangt et godt Ønske vil sikkert finde Vej til Sølvbrudeparret paa Festdagen. ?

Sundhedsvedtægten. Vi henleder stadig vore Inkassatorers og Tillidsmænds Opmærksomhed paa Overholdelsen af de i Vedtægten indeholdte Bestemmelser, som nu gentagne Gange har været anført her i Bladet, og anmoder om øjeblikkelig Anmældelse til Afdelingsformanden, hvis Forsømmelser eller Overtrædelser af samme finder Sted. Vi er saa stærkt hygiejnisk interesseret i Overholdelsen, at ethvert Medlem bør se bort fra den Smule Ulejlighed, der kan være ved at anmælde det. Og — desværre — der er sikkert Arbejdssteder nok, der kan anmældes.

Overskatteraad. Da der blandt mange andre Røster, der i denne Tid serveres blandt Typograferne, ogsaa fremsættes den Skrøne, at Hr. SIGV. OLSENS Udnævnelse til Medlem af Overskatteraadet indbringer ham 800 Kr. om Aaret, skal jeg til Beroligelse for rette Vedkommende meddele, at Stillingen som Medlem af Overskatteraadet er ulønnet. F. N.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Annuleret Medlemsbog.

Bog *Nr. 1740,* udstedt i Svendborg 1. Maj 1902 til Corfitz Madsen, annuleres herved, idet den angives at være bortkommen for Ejeren medens han aftjente sin Værnepligt i Marinen. FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

12. April: *Ny typ. Foren.* 27. April: *Randers, Ringsted* og *Aarhus.* 28. April: *Middelfart, Varde* og *Køge.* 30. April: *Kvindeafdel.* 2. Maj: *Viborg, Ribe, Rønne* og *Odense.* 3. Maj: *Brønderslev.* 4. Maj: *Holbæk* og *Fredericia.*

I Dag mangler *Bogense* og *Odder.*

København, den 4. Maj 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Niels Chr. Jacobsen, udl. 16/4 04 paa Centraltrykkeriet. Sygeafdelingen: Sætter Lauritz Hansens Hustru Wilhelmine og Sætterlærling Sofus Vitus Henrik Emil Henriksen (Hohlenberg). De kvl. Trykkeriarb.: Amanda Frederikke Gædechen (Det gr. Institut), Henriette Henriksen (Henriksen, Rømersgade) og Erna Bendiksen (Nationaltid.).

Provinserne: Næstved, Laurits Georg Wagner, udl. i Carl Christensens Bogtr. efter 5 Aars Læretid. Herning, Chr. Emanuel Nielsen, udl. paa Hern. Av. efter 5 Aars Læretid.

Tiltraadte.

København: 1736, Niels Nielsen (Nationalt.) fra Rejse. 1512, Johan Vilh. Eskildsen (Det gr. Institut) fra Rejse. 1924, Axel Sebastopol Johan Zebitz (L. A. Nielsen) fra Rejse.

Provinserne: Næstved, 1764, Roland Meyer (i Pl.). Odense, 1564, Anton Mouritzen (Militær). Horsens, 466, Trykker M. E. Toft. Fredericia, 1777, O. A. Jacobsen Urwald (Fr. Av.) fra Rejse.

Bortrejste.

København: 1764, Roland Meyer til Næstved i Pl. 466, Trykker M. E. Toft til Horsens i Pl.

Provinserne: 1811, Chr. Ferd. Hansen til Amerika. Svendborg, 1802, Niels Peter Brandt til Odense i Pl. Herning, 1575, Carl Christoffersen til Horsens i Pl. Køge, 102, Th. O. Jensen (paa Rejse).

Udslettede for Restance.

København: 1006, C. C. M. Christensen (Det grafiske Institut).

Provinserne: Køge, 595, Hans Jørgensen (Restance til Lokalkassen).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½: Generalforsamling.

T. C. C. Søndag: Frederiksdal. Kristi Himmelfartsdag: Søllerød. Trianglen Kl. 10.

T. S. Kristi Himmelfartsdag **Fodtur** til *Kongelunden* og *Dragør.* Mødested ved Sporvogns-Endestationen i Sundbyerne **Kl. 9.** Frokosten medtages.

Alle er velkomne!

Søndag den 15. Maj slutter *Vintersæsonen* i Prlnt. Ulrichs Lokaler. *Onsdag d. 18. Maj Kl. 7* begynder Friluftsgymnastiken, derunder i Aar ogsaa *Stokkeslag,* paa Gymnastikskolens Plads i *Sølvgadens Kaserne.* Ny Medlemmer indmældes ved Øvelserne.

ANNONCER

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

Trykkeribestyrer.

Til et større, nyt anlagt Bogtrykkeri i København søges en dygtig Bestyrer. Absolut Smag og gennemført Faguddannelse. Særlige Ævner til at kunne disponere saavel med Hensyn til Trykkeriets indre Ledelse som til at kunne lede et stort Personale. Alternativt kan Pladsen besættes med en selvstændig *Bogtrykker,* der *ejer et mindre* Bogtrykkeri og som er villig til at overtage Ledelsen under Forudsætning af, at *det mindre* Trykkeri indgaar som Led i det større.

Billet mrkt »B. B. N. 186« bedes indleveret til *Nordisk Annoncebureau, Købmagergade 38.* Den maa indeholde saa fyldige Oplysninger som muligt, derunder gærne Henvisninger til saadanne Trykarbejder, hvor Vedkommende har medvirket.

Arends & Voigt

Kompagnistræde 21.

København K.

Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 13 MAJ 1904 XXXI AARGANG

Dansk Typograf-Forbund.

Københavns.

Fælles-Generalforsamling

afholdes

Søndag den 15. Maj, Kl. 10 Formiddag

i **Søfryd** ved Fredensbro.

Dagsorden: Regnskabet for Januar Kvartal. — Eventuelt.

LAURITZ JENSEN. CHRISTINE BUUS.

GUSTAV CLAUSEN.

Anti-Fagforbundsbevægelsen.

I.

Et Par Ord til Overvejelse.

HR. Wartenbergs Artikel-Serie saa vel som hans Udtalelser paa vore Generalforsamlinger angaaende Udmældelsen af De samv. Fagforbund og derefter Sprængningen af Dansk Typograf-Forbund, og endvidere hans Indmældelse i Foreningen af 13. Marts, hvis Formaal jo hovedsagelig er Splittelsen af det socialdemokratiske Parti, har tvunget mig Pennen i Haanden, idet jeg tror, at Hr. Wartenberg i alle Tilfælde er helt paa Vildspor.

Jeg maa fuldt ud anerkende den Energi og Udholdenhed, hvormed Hr. Wartenberg, saavel i Tale som Skrift, kæmper for de Maal, han sætter sig, men om hans Maal alle Tider er gode eller heldige, derom kan der tvistes, og forhaabenlig vil det næppe lykkes Hr. Wartenberg at naa det sidste Maal, han har sat sig: »Udmældelsen af De samv. Fagforbund og Sprængningen af Dansk Typograf-Forbund«; thi dette er (i hvert Fald efter min Anskuelse, og vistnok det overvejende Antal af Danmarks Typografers) jo en »ren Vildmand«, han vil have Kollegerne til at gaa paa.

Hvis Hr. Wartenbergs lokkende Siretoner i denne Retning skulde kunne gøre deres Virkning paa Kollegerne, og det utrolige skulde ske, saa har Hr. Wartenberg derved opnaaet at skrue Udviklingen for Typografernes Vedkommende ca. 30 Aar tilbage i Tiden. Hvad man i disse 30 Aar har kæmpet for at opnaa, nemlig: »Sammenslutningen af *alle* Danmarks Typografer — hvilket jo nu fornylig *omtrent* er lykkedes — og endvidere Sammenslutningen af *alle* Fag under et Forbund, det vil Hr. Wartenberg nu have ødelagt; ja, *han* siger jo »*forbedret*«, men hvorledes? Ja, derpaa bliver han os et reelt Svar skyldig. Han taler om en »*international Sammenslutning*« af Typograferne, men han anviser os ikke Vejen eller Maaden, paa hvilken dette skal gaa for sig.

Hr. Wartenberg vil fremad, det er der mange andre end ham der vil, ikke mindst Undertegnede, men storme vildt frem, ud i det blaa, dertil vil jeg ikke være med og vil fraraade alle besindige Kolleger det samme, trods Agtelse for Hr. Wartenberg i flere Retninger.

Hr. Wartenberg er Idealist og kæmper med en sand Begejstring for sine Idéer, men det er dog ikke alle Idéer, der lader sig gennemføre, i hvert Fald hverken i Dag eller i Morgen; »Rom blev ikke bygget paa én Dag!« Det er forøvrigt betegnende for Hr. W., at han, saa snart et Projekt gaar galt for ham, ja, man kan forresten godt sige flere, saaledes hans Kamp for den »*permanente Understøttelse*«, som forøvrigt havde min Sympati, men som viste sig uigennemførligt, og hans Arbejde for »*Lokale til de Arbejdsløse*«, som i Længden viste sig uholdbart, saa faar han straks fat paa et nyt Projekt, nu i dette Tilfælde *Splittelsen af De samv. Fagf. og vort eget Forbund.*

Hr. Wartenberg, han, der *kalder sig Socialdemokrat*, har haft den *tvivlsomme* Ære, at en Del af hans Skriverier, særlig Udtrykkene »*Censur!*« og »*Russisk Brutalitet!*« er blevne optagne i vore Modstanderes Blade, der serverer dem for sine Læsere som »gefundenes fressen!« og saa viser det sig, at Hr. Wartenbergs Skriveri i *Typ.-Tid.* og hans Udtalelser paa Generalforsamlingerne denne Sag betræffende er det *rene Opspind* og *den skæreste Usandhed*, hvilket man faar fuldt bekræftet ved at læse Artikel II i *Typ.-Tid.s* Numer 17 fra Formanden for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund, Hr. J. A. Hansen.

Hr. Wartenberg er simpelt hen løbet med Limstangen.

Hr. W., som er en ivrig Tilhænger af Karl Marx, maa vel kende hans Ord: »Arbejdere i alle Lande, forener Eder!« men desuagtet søger Hr. W. nu at splitte de forenede Arbejdere i Danmark, uden at kunne skabe noget nyt i Stedet. Ja, Hr. W. er i mange Tilfælde ikke til at blive klog paa.

Da Hr. W. jo har forstaaet at spille paa de Strænge, hvorved man kan gøre sig populær blandt Kollegerne, særlig hans Stilling ved mangfoldige Lejligheder med Hensyn til de Arbejdsløse, hvorved han voksede sig stor, *meget stor*, og man kaldte ham W. med det store, varme Hjærte! blev Resultatet, at Hr. W. valgtes ind i Styrelsen. Men da Wartenberg var kommen ind i denne, blev han lige paa en Gang saa voldsom *lille!* Jeg sigter her til Generalforsamlingen paa Wodrofflund, der skulde vedtage den sidste Overenskomst. Hr. Wartenberg traadte frem, *man ventede sig noget ekstra*, og modtog da ogsaa Taleren med Bifaldsraab, og hvad blev det saa til, jo Hr. W. sagde: »Vi kan desværre ikke faa mere og jeg vil anbefale d'Hrr. at vedtage Overenskomsten!« Stum Forbavselse blandt Hr. W.s Tilhængere; man havde jo sikkert troet, at Hr. W. vilde have tilraadet Strejken — Strejken, der *nu* er bleven hans Kæphest! den *hurtige* Strejke, den Strejke, der kan iværksættes lige med det samme; men Hr. W. tilraadede intet den Gang, han tav bomstille, *da* var han ikke for nogen Strejke. Han havde ved at sidde i Styrelsen paa nærmere Hold sét, at en Idé ikke saa let lader sig gennemføre.

Jeg er tilbøjelig til at tro, at en Strejke af Typografer lettere vindes med Understøttelse af De samv. Fagforbund end naar vi skal kæmpe alene. Havde vi i 1876 haft et stort Arbejderparti at støtte os til, da havde vi sikkert ikke tabt Strejken. Strejken er et farligt Vaaben, som man kun bør bruge i yderste Nødstilfælde og efter moden Overvejelse, thi den kan lige saa let blive til Fordærv for dem, som benytter den, som for Modstanderne. Jeg gik med til Strejken i 1876, og jeg gik til den med den Begejstringens Varme, som vel særlig præger de Unge, men jeg blev sørgelig skuffet, og af Erfaring bliver man klog. Derfor siger jeg: En Strejke uden Understøttelse af De samv. Fagforbund vil jeg ansé som tabt med det samme, og vil derfor tilraade, at vi ikke mælder os

ud af De samv. Fagforbund, som af Hr. W. foreslaaet, og jeg vil tilraade Medlemmerne af Dansk Typograf-Forbund Landet over, saafremt et saadant Forslag skulde komme til Afstemning, da at stemme imod en Udmældelse af De samv. Fagforbund.

Endelig vil jeg anbefale Medlemmerne atter at gennemlæse Hr. Victor Petersens Svar-Artikel til Hr. Wartenberg i *Typ.-Tid.s* Nr. 15, som er god at faa Forstand af, og hvorpaa Hr. W. endnu ikke har og næppe vil kunne svare med fornøden Vægt.

Jeg sætter Sagen over Personerne. Foreningens Bestaaen er for os en Livssag og Foreningen har ydet og yder sine Medlemmer saa store og uvurderlige Goder, at det vilde være en Skændsel, om det skulde lykkes nogen at faa den splittet og ødelagt — men det er jo netop det, Hr. W. vil! Samlede danner vi en Magt mod kapitalistiske Overgreb, splittede formaar vi intet! *Kolleger, tænk og dom selv!*

Med Hensyn til Spørgsmaalet: »Understøttelsen til de Arbejdsløse«, paa hvilket Spørgsmaal Hr. W. jo særlig har slaaet sig op, skal jeg, saa snart min Tid tillader, komme tilbage i en senere Artikel. HALLENGREEN.

II.

Naar Hr. J. A. Hansen »dementerer«.

Hr. Redaktør F. K. Madsen! Nedenstaaende Bemærkninger bedes optagne som Svar paa Smedeforbundets Formand, Hr. J. A. Hansens, Indlæg:

Hr. H. betragter mig som en »forpjusket« Fugl, hvem han i en Haandevending skal berøve de sidste »Fjer«. Jeg betragter Hr. H. som en oppustet Blære, der ikke en Gang forstaar at dæmpe sin Vigtighed, naar han er Gæst i et fremmed Fagblad.

Hr. H. benægter først, at det er den permanente Voldgiftsret, der har behandlet Konflikten og Tillidsmandsafskedigelsen i Horsens. Af det efterfølgende kan man sé, hvem der er løben »for en halv Vind«, som Hr. H. udtrykker sig.

Den Dom, jeg omtalte i min Artikel — som jeg skrev **den 18. Januar** og fik optaget i *Typ.-Tid.s* Nr. 10 —, blev afsagt *i Fjor Efteraar* af den permanente Voldgiftsrets Medlemmer som privat Ret. Den Dom, som Hr. H. omtaler, fældedes først **den 2. Marts i Aar,** saa den kunde jeg selvfølgelig ikke skrive om den 18. Januar.

At min Paastand er rigtig, skal jeg bevise f. Eks. af Smedenes Fagblad for Marts 1904, der oven i Købet redigeres af selve Hr. Hansen. Under Overskriften »To Voldgiftskendelser« genkaldes Konfliktens Forløb, som opstod ved, skriver Fagbladet, at Arbejderne »forlangte deres Afsked og gik deres Vej af Indignation over, at to Medarbejdere nægtede at gøre deres Skyldighed overfor Fagforeningen«.

Derefter skriver Smedenes Fagblad følgende (Udhævelserne af mig):

»Selve denne Konflikt **paadømtes af »den permanente Voldgiftsret«**, der kom til det Resultat, at vi havde begaaet Brud paa § 13 i Voldgiftsreglerne, der fastslaar, at der skal føres Forhandling inden Arbejdsstandsning kan iværksættes, og man grundede denne Dom paa, at det af Arbejderne foretagne Skridt maatte siges at være en »Strejke«...

Samtidig var der fra vor Side fremsat *principiel* Paastand om, at Direktør Larsen overhovedet var uberettiget til at afskedige Tillidsmand Jacobsen inden han havde klaget over vedkommende til os, gennem sin Organisation. . .

Voldgiftsretten gav imidlertid **Arbejdsgiverne Medhold** *paa dette Punkt. . .«*

Til disse klare Ord behøves ingen Kommentar. Derimod giver de paany Lejlighed til at taksere Værdien af et Dementi fra Smedeforbundets Formand.

Naar Smedeforbundet senere — som Følge af Fagets særlige Overenskomst — har faaet Voldgiftskendelse for, at det paagældende Firmas Afskedigelsesgrunde ikke fyldestgjorte Forudsætningen i Overenskomsten, saa forandrer dette ikke en Tøddel i de skæbnesvangre principielle Konsekvenser for andre Organisationers Tillidsmænd, som den permanente Rets Dom kan medføre.

Hr. H. vil øjensynlig have Læserne til at tro, at Firmaet dømtes til at genantage Tillidsmanden. Dette er ikke Tilfældet. Genantagelsen skyldes Firmaets Velvilje.

Naar Hr. H. sluttelig siger, at *Typ.-Tid.* »aldrig har været fremlagt til Gennemlæsning«, saa er Forholdet dette, at et Medlem af Smedeforbundet, som tidligere uhindret har kunnet læse *Typ.-Tid.* paa Smedenes Kontor, for nogen Tid siden først fik Bladene med mine Artikler udleveret, efter at han var bleven bebrejdet, at han vilde læse sligt. Vort Fagblad tilstilles vel heller næppe Smedeforbundet for Hr. H.s private »Fornøjelse«.

København, 25. April 1904. VILH. WARTENBERG.

E. S. De *saglige* Indlæg skal jeg senere berøre. Derimod skal jeg — som Følge af de fortsatte Angreb paa min *Person*, som *Typ.-Tid.* stadig indeholder, dels fra Redaktionen, dels fra Indsendere — kort erklære, at jeg ikke agter ved ørkesløse, personlige Kævlerier at hjælpe Redaktionen med at faa Diskussionen om De samv. Fagforbund ødelagt. En klar og sand Belysning af *Sagen* — det var, hvad jeg tilsigtede. Og hvad man end mener om mine 5 Artikler, én Ting maa *Alle* erkende: *de var absolut* **saglige.** Næppe var Artikelrækken imidlertid sluttet, før Redaktionen begyndte sin Mistænkeliggørelses-Manøvre mod mig personlig og Meningsfæller. Men ethvert Forsøg, direkte eller indirekte, paa at hindre den fri Meningsudveksling, enhver Trusel om »Foranstaltninger« mod trofaste Foreningsmedlemmer, der blot har en fra Førerne afvigende Anskuelse om en Sag, vil altid fra min Side møde fyndig og eftertrykkelig Protest — selv om en arbejderfjendsk Presse benytter løsrevne Udtalelser for at konstatere »Revnen«, den saa ihærdigt, men forgæves skimter efter.

Jeg kan saa godt forstaa, at Redaktørens Sindstilstand er noget irriteret efter de Skuffelser, den senere Tid har bragt ham. Alt var jo saa storartet tilrettelagt. Hr. Madsen rykkede endogsaa frem med sin dybe »Sorg og Harme« — en Vare, der kan bruges ved særlig højtidelige Lejligheder, men til Gengæld med hans forfarne Rutine plejer at være ufejlbarlig. Og hvor jammerlig blev saa ikke Resultatet!

10. Mai 1904. V. W.

Vi beder Kollegerne lægge Mærke til, at nu begynder Hr. Wartenberg at jamre sig over den Medfart, der er bleven ham til Del i *Typ.-Tid.*, og saa skriver han: »Hvad man end mener om mine 5 Artikler, én Ting maa Alle erkende: de var absolut saglige«, og videre: »Næppe var Artikelrækken sluttet, før Redaktionen begyndte sin Mistænkeliggørelses-Manøvre mod mig« osv.

Frit Spillerum har han haft i *Typ.-Tid.*, og hvis han blot havde holdt sig **indenfor** Organisationens Ramme, havde ikke en eneste sagt noget usagligt om hans 5 Artikler; men det gjorde Hr. Wartenberg ikke. Han gik udenfor denne Ramme for at rekonstruere en **antisocialistisk Spræng-**Organisation. Men Hr. W. nøjedes ikke med dette. Han udslyngede de mest nedværdigende Ord, **»Censur«** og **»Russisk Brutalitet«**, om andre Organisationers ledende Mænd, Ord, der fandt den dybeste Genklang hos Arbejdernes argeste Modstandere. Da saa ikke alene Redaktionen, men Kollegerne Landet over tog sig for at belære Hr. Wartenberg om, at man ikke, naar man vil være Arbejdernes sande Repræsentant, har Lov til at gaa Modstandernes Ærinde, saa farer Hr. Wartenberg eksalteret op og beklager sig over den ublide Medfart. Hvor det dog ligner ham!

Overfor den arbejderfjendske Presse vil Hr. W. konstatere, at der ingen Revne er i Arbejderpartiet. Nej, heldigvis! Det er der ikke. Men det er sandelig **ikke** Hr. Wartenbergs Skyld; thi han har **gjort og gør fremdeles,** hvad han kan for at skabe en saadan.

Hr. W.s ovenstaaende »Dementi« er af en saadan Beskaffenhed, at det med Lethed lader sig trevle op; men det vil sikkert Hr. J. A. Hansen besørge. RED.

Voldgiftsretten i København.

Den 27. April d. A. holdt Voldgiftsretten Møde. Mødte var Rettens faste Medlemmer: Bogtrykkerne Truelsen og Witzansky og Suppleanterne Lind og Simmelkiær samt Typograferne Berendt, Kiefer, A. Møller og Carl Nielsen.

Til Behandling forelaa Sag Nr. 3/1904: Dansk Typograf-Forbund kontra Bogtrykker Egmont H Petersen.

Der opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

I nærværende Sag drejer Spørgsmaalet sig om, hvad Betaling der skal ydes Sætterne i Indklagede, Bogtrykker Egmont H. Petersens Forretning, for Sætning af Afsnit 11 og 12, henholdsvis Provinsregistret og Hjælperegistret i Telefon-Haandbogen for 1904, der indeholder blandet Sats, Abreviationer etc. Da der mellem Sætterne og Huset ikke kunde opnaas Enighed om, hvorledes Arbejdet skulde betales, og da Udførelsen hastede, kom man overens om, at man foreløbig skulde begynde Arbejdet og under dette sé at komme til en Overenskomst om, hvilken Godtgørelse der skulde betales herfor. Da dette imidlertid, trods flere Forsøg, mislykkedes, har Klageren, Dansk Typograf-Forbund, indanket Spørgsmaalet om Betalingen til Voldgiftsrettens Afgørelse og nedlagt Paastand paa, at Afsnit 11 i Telefon-Haandbogen godtgøres Sætterne med 75 pCt. og Afsnit 12 med 100 pCt., medens Indklagede har paastaaet Godtgørelsen nedsat til Halvdelen af disse Satser og subsidiært en rimelig Betaling herfor efter Rettens Skøn.

Voldgiftsretten skønner, at en Godtgørelse af 60 pCt. for Afsnit 11 og 75 pCt. for Afsnit 12 maa anses for en passende og rimelig Betaling; hvorefter Retten dømmer:

»Indklagede, Bogtrykker Egmont H. Petersen, bør betale sine Sættere en Godtgørelse af 60 pCt. for Afsnit 11 og 75 pCt. for Afsnit 12 af Telefon-Haandbogen for 1904.«

M. Truelsen.

Poul Meyer.

Ingen Kollega maa modtage Plads i København uden forud sket Anmældelse til Afdelingsformanden.

Styrelsen.

Fejltagelser.

I **Aalborg** har Hr. Joh. Gerdt paa den lokale Generalforsamling gjort sig skyldig i den samme Fejltagelse, som særlig kolporteres af »13. Marts-Mændene«, den nemlig, at De samv. Fagforbund har nægtet Typograferne at gennemføre en forkortet Arbejdstid. Dette er nemlig fuldstændig grebet ud af Luften.

Da Provinskollegerne i 1898 stillede Krav om og gennemførte en Nedgang af Arbejdstiden til 9 Timer, skete dette med De samv. Fagforbunds Billigelse, og da den københavnske Afdeling i 1902 opstillede 8-Timers-Kravet til de københavnske Bogtrykkere, blev der fra De samv. Fagforbunds Side ikke lagt nogen Hindring i Vejen herfor. Det var jo vor egen Organisation der indsaa, at dette Krav ikke kunde gennemføres paa det Tidspunkt og derfor frafaldt det.

I det hele taget optræder De samv. Fagforbund i Almindelighed ikke dikterende, men raadgivende overfor de enkelte Organisationer og mæglende mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer.

Og kan De samv. Fagforbund indsé, at Typograferne kan gennemføre en yderlig forkortet Arbejdsdag uden at dette sker paa Bekostning af andre for Faget heldigere Reformer, saa er det en Selvfølge, at de ikke i fjærneste Maade har nogen Interesse af at lægge Hindringer i Vejen derfor — tværtimod. Men de kan naturligvis ikke være ligegyldige Vidner til, at en af Organisationerne kaster sig ud i en haabløs Kamp, som kræver pekuniær Støtte af de andre og som kunde anvendes paa en mere fornuftig Maade.

I **Esbjerg** har man paa den lokale Generalforsamling faaet vedtaget en Resolution, som ikke er indsendt til Forretningsudvalget, trods det den udtaler sin Misbilligelse af, at Forretningsudvalget har foreslaaet Optagelse af de 5 Herrer i Stege paa de i Lovene foreskrevne Betingelser. Det maa da være en Fejltagelse, som alle kan sé. Men naar de mener, at Forretningsudvalget har været unødvendig haard med Hensyn til Optagelsesbetingelserne overfor Hugo Høgsted, saa beror ogsaa det paa en Fejltagelse eller maaske nærmere Ukendskab til Hugo Høgsted, der i sin Tid er slettet fordi han uretmæssig har hævet Arbejdsløshedsunderstøttelse. Senere tog han Arbejde paa det blokerede Bogtrykkeri i Varde. — Under Kampen med de blokerede Trykkerier blev der afholdt et offenligt Møde i Varde, hvor jeg oplyste Forsamlingen om, hvorfor Hugo Høgsted var udslettet. Han gik til Domstolene. Og den Varde-Dommer idømte mig en Bøde paa 60 Kr. i Sagsomkostninger, trods det, jeg kun havde oplyst om de virkelige sandfærdige Forhold. Er der nu noget urimeligt i, om Organisationen forlanger, at han skal betale den uretmæssig oppebaarne Understøttelse tilbage samt dækker de andre Udgifter, han ved sin Handling har paaført os? Vilde de Esbjerg-Kolleger bebrejde Forretningsudvalget noget, maatte det da fornuftigvis være, at de ikke stillede større Krav end sket er.

Det kunde jo blive et ret artigt Syn, om Organisationen lod sine Tillidsmænd i Stikken for at tage den første den bedste, der har stillet sig op mod Organisationen, under Armen. Men skal Organisationernes Tillidsmænd endelig tvinges dertil, lad det dog saa i hvert Fald ske paa en saadan Maade, at Organisationen bevarer sin egen Værdighed.

P. Hvidtfeldt.

Anmældelse om Overtrædelse af Sundhedsbestemmelserne og Helligdagsloven sendes til Afdelingsformanden.

Styrelsen.

Lokalafdelingen i København.

Regnskab for Januar Kvartal 1904.

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt i Jan. Kvartal	4,499.80	Udgift i Jan. Kvartal .	5,778.70
Underskud i Kvartalet.	1,278.90		
	5,778.70		5,778.70

Reservefonden.

Indtægt i Jan. Kvartal	2,800.10	Udgift i Jan. Kvartal .	178.40
		Beholdn. 31. Marts...	2,621.70
	2,800.10		2,800.10

Sygekassen.

Indtægt i Jan. Kvartal	6,354.94	Udgift i Jan. Kvartal .	8,072.43
Underskud i Kvartalet.	1,717.49		
	8,072.43		8,072.43

Hjælpekassen.

Indtægt i Jan. Kvartal	2,249.15	Udgift i Jan. Kvartal .	2,280.15
Underskud i Kvartalet.	31.00		
	2,280.15		2,280.15

Ligkassen.

Indtægt i Jan. Kvartal	1,856.18	Udgift i Jan. Kvartal .	307.10
		Beholdn. 31. Marts...	1,549.08
	1,856.18		1,856.18

I Understøttelser er udbetalt: Til 60 Rejsende i 397 Dg. Kr. 496.25 (og udstedt Overfartsbill. til Beløb Kr. 37.00), til Underst. p. St. til 27 Medl. i 667 Dg. à 1.75: Kr. 1167.25, til 88 Medl. i 2647 Dg. à 1.25: Kr. 3308.75, til 26 kv. Trykkeriarb. i 918 Dg. à 0.75: Kr. 688.50, til 4 do. i 50 Dg. à 1.00: Kr. 50.00, til 1 Hjælpearb. i 38 Dg. à 0.75: Kr. 28.50; i Reservefondsunderst. til 1 Medl. i 26 Dg. à 2.00: Kr. 52.00, til 2 kv. Medl. i 101 Dg. à 1.00: Kr. 101.00, til Medl. Børn Kr. 12.00. I Sygeunderstøttelse er udbetalt til: I Hjem 131 Md. og 39 Kv.: Kr. 3947.60, paa Hospitalet 23 Md. og 7 Kv.: Kr. 918.20, i Lægehonorar er betalt Kr. 1844.25, i Barselshjælp Kr. 276.00; af Hjælpekassen er udredet til 127 Medl. Kr. 2280.00; af Ligkassen til Begravelseshjælp Kr. 300.00.

Sætterafdelingens 15 Øres-Kasse.

Kassebeh. 1. Jan. 1904	23,281.73	Udgift i Kvartalet....	2,148.84
Indtægt i Kvartalet...	2,240.61	Kassebeh. d. 31. Decbr.	23,373.50
	25,522.34		25,522.34

København, den 4. Maj 1904. Chr. Østergaard.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Sangforening

afholdt Lørdag den 30. April sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. Dirigent: H. C. Bjerregaard. Sekretær: O. J. Olsen.

1. Form. aflagde Beretning om Virksomheden i Vinterhalvaaret. Med Glæde deltog vi i Aar atter i Arbejdsløshedsfesten, der altid havde

haft vor Interesse, ikke mindst af den Grund, at Sangforeningen i sin Tid tog Initiativet til denne Fest. Aarsfesten blev i Aar forsøgsvis afholdt en Lørdag, hvilket viste sig at være en god Idé: den havde samlet et overordentligt stort Antal Deltagere og Koret, der talte 40 Sangere, høstede megen Anerkendelse for dets Præstationer. Foruden disse større Fester havde Foreningen medvirket ved Raadhusfunktionærernes Fest og ved en af Pastor Dahlhoff arrangeret Fest til Fordel for Københavns Arbejdshjem i Koncertpalæet, samt afholdt et Foraarsassemblé. Beretningen godkendtes.

2. KASSEREREN gennemgik Regnskabet, det viste et net lille Overskud. Efter at flere Talere havde udtalt deres Tilfredshed med Regnskabet godkendtes det enstemmig.

3. Til Kasserer og Næstformand genvalgtes C. F. LANGSTED og SOFUS ANDERSEN med Akklamation.

4. Eventuelt. FORM. anmodede Generalforsamlingen om Tilladelse til at nedlægge sin Post. Som alle vidste, havde han længe ønsket at trække sig tilbage og efter nøje Overvejelse havde han nu fundet Tiden belejlig. Sommersæsonen krævede ikke noget stort Arbejde, hvorfor Næstformanden kunde fungere i hans Sted, indtil Septembergeneralforsamlingen valgte en ny Formand. Han haabede Medlemmerne vilde tage Hensyn til hans Ønske. Formandens Anmodning gav naturlig nok Anledning til en ivrig Diskussion, under hvilken der fra flere Talere rettedes gentagne Opfordringer til Hr. Madsen om at blive; men da han fastholdt sit Ønske og det ansaas for uheldigt at Foreningen stod uden Formand til Sept., sattes følgende af ARN. LARSEN stillet Resolution under Afstemning: »Generalforsamlingen gaar ind paa Hr. Madsens Anmodning og vedtager at Formandsvalget finder Sted paa en ekstraordinær Generalforsamling, der afholdes om fire Uger.« Resolutionen vedtoges enstemmig. MADSEN takkede Medlemmerne fordi de havde opfyldt hans Ønske, hvorefter DIRIGENTEN udbragte et af et trefoldigt Hurra besvaret Leve for den afgaaede Formand.

Nær og Fjærn.

Bogbinderne og Lærlingeforholdet. Under den stedfindende Lock-out i Bogbinderfaget bliver der fra Mestrenes Side gjort krampagtige Anstrængelser gennem højtflyvende Annoncer for at skaffe sig Hjælp ved Antagelse af Lærlinge og kvindelige Elever. Løfterne er gode nok — selvfølgelig; men — vi er næsten i Tvivl om det er nødvendigt at sige det — Forholdene indenfor Bogbinderne er saa elendige som overhovedet tænkelig mellem faglærte og organiserede Arbejdere, og vi vil paa det mest indtrængende advare vore Medlemmer mod at sætte deres Børn til dette daarligt lønnede Fag.

Sølvbryllup. Søndag den 15. Maj fejrer vor Kollega, Typograf P. J. PETERSEN og Hustru deres Sølvbryllup. P. J. Petersen, der har arbejdet i *Politiken* lige fra dette Blads Begyndelse, har i sin Tid taget stor Del i Foreningslivet og var i 90'erne Medlem af Styrelsen. Til de aarlige Fester til Fordel for vore Arbejdsløse gav P. J. P. Stødet, idet det var paa hans Initiativ at den første Arbejdsløshedsfest afholdtes i Eriksens Lokaler i Kannikestræde. Fra Kolleger i *Politiken* modtager Sølvbrudeparret en værdifuld Mindegave, og mange Kolleger vil sikkert sende deres Lykønskning. Postadressen er: Langelandsvej 36, 1. Sal. F.

Literatur. Paa Forbundskontoret er til Salg nogle endnu ikke afhentede Ekspl. af »Videnskabeligt Folkebibliotek«s populære Bøger à 80 Øre indb., nemlig: »*Sundhed og Livsnydelse*« (9 Ekspl.), »*Den socialistiske Fremtidsstat*« (3), »*Fra den romerske Kejsertid*« (1), »*Det produktive Samfund*« (4) og »*Tidens Naturlære*« (4). Bogladeprisen er 1 Kr.

Desuden sælges: Georg Brandes: *Bogtrykkerkunstens Opfindelse* for 15 Øre, F. Hendriksen: *Om Gutenberg og hans Opfindelse* for 10 Øre og *Typografernes Organisationshistorie* (15 Ark) for 75 Øre.

Rettelser. I *Typ.-Tid.* Nr. 18 har der i Referatet fra Dansk Typograf-Forbunds Forretningsudvalgs Møde den 13. April indsneget sig et Par Fejl. Under Punkt 3 er Arbejdsløshedskassens Underskud i det forløbne Aar opført med 18,543 Kr. 37 Øre i Stedet for *18,889 Kr. 64 Øre*, og som Laan fra andre Beholdninger er opført 4883 Kr. 56 Øre i Stedet for *4729 Kr. 83 Øre*. — Under Punkt 21 staar der Knudsen, Kolding, i Stedet for Knudsen, *Horsens*.

Stiftelsesfest! ❄ Skovtur!

Søndag den 12. Juni 1904.

Gutenberg-Koret deltager in pleno.

Dampskibet »Prins Hamlet«.

Musik og Sang ombord.

Sejltur langs Sjællands Kyst.

Frokost under Solsejlet.

Skodsborg og Bøllemosen.

Musik og Sang i Skoven.

Middag paa Hotel Øresund.

Suppe, Laks, Lam og Is.

Dans i Balsalen.

6 Mands Orkester.

Hjemtur i Maaneskin.

Musik, Fyrværkeri og elektriske Glædesblus.

Billetter à *3 Kr. 50 Øre* for Sejltur til og fra Skodsborg, Middag, Musik, Dans og Sange, à *1 Kr. 25 Øre* for Sejlturen (frem og tilbage), à *2 Kr. 25 Øre* for Middagen erholdes hos Formanden, saalænge Forraad haves.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331**.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Johan Frederik Castberg, udl. ⅕ 1904 hos C. C. Petersen, arb. s. St., Ejner August Sørensen, udl. ⅕ 1904 hos Chr. Birch, arb. s. Sted. Trykkerafdelingen: Herman Rudolf Basse, udl. ⅕ 1904 hos Thiele, arb. s. St., Erik Robert Holte, udl. ²⁹/₄ 1904 hos Bording, arb. s. St. Trykker August Häh, udlært hos Thieme i Kaisenslaatenn, Juli 1888, tidligere Medlem af Verb. der deut. Buchdr.

Provinserne: Nakskov, Christian Frederik Nielsen, udl. ⅕ 1904 i Vestlollands Avis' Bogtr. (aflagt Prøve). Varde, Peter Kjær, udl. ⅕ 1904 i Ribe Amtstid.s Bogtr. efter 5 Aars Læretid (aflagt Prøve).

Tiltraadte.

København: 1392, Niels Peter Nielsen (Soc.-Demokr.) fra Militær.

Provinserne: Roskilde, 1600, Aksel V. Jensen (Rosk. Tid.) og Robert Petersen (Rosk. Avis) fra København. Odense, 1733, A. H. K. Hollbaum (Militær). Fredericia, 1592, P. Petersen (Fredericia Avis) fra Vejle og 1559, Alfr. Marinus Christensen (Fredericia Dagbl.) fra Rejse. Horsens, 1194, S. P. Jensen, 1575, Carl A. Christoffersen og 2866, O. A. Holtzmann (alle i Pl.). Aarhus, 1623, Emil Næser i Pl. (fra Rejse). Hjørring, 1213 (norsk Bog), R. F. Wichmann (Ditzel).

Bortrejste.

København: 5008, Sætter Robert Petersen til Pl. i Roskilde.

Provinserne: Nykøbing F., 1684, Aage Henr. Aug. Nielsen til Kbhvn. som Militær. Aarhus, 1471, Marius Winsløv Larsen, 1797, Imm. Leop. Jensen, 1194, S. P. Jensen og 2866, O. A. Holtzmann (alle arbl.). Hjørring, 1810, Alfred Sørensen og 1536, Anders Thostrup (begge paa Rejse). Nakskov, 1600, Aksel Jensen til Roskilde i Pl.

Udmældte.

Provinserne: 1382, Ernst Vilh. Niclasen, overg. til anden Livsstilling.

C. C. M. Christensen (det grafiske Institut) har betalt sin Restance, hvorfor hans Udslettelse annulleres.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag den 28. Maj: *Ekstraordinær Generalforsamling.*

Dagsorden: Valg af ny Formand.

ANNONCER

50 Kilo brugt Skrift (Korpus Antikva) ønskes købt. Billet mrkt. »*snart*« modtager Ekspeditionskontoret.

Typografernes Broderkreds

Møde Lørdag den 14. ds. Kl. 8 i Gothersgade 115 o. G. (K. F. U. M.). Forhv. Typograf Schlesch vil fortælle om, hvordan han blev Hedningemissionær. *Enhver Typograf er hjærtelig velkommen.*

Maskintrykker,

gift, dygtig & paalidelig Kraft, har arbejdet i 11. Kl.s Trykkerier i Ind- og Udlandet, søger fast og varig Plads. Prima Anbefalinger staa til Tjeneste. Billet mrkt. »444« modt. Forbundskontoret, Gl. Strand 46, 2.

Forbundter.

En Trykker-Forbundter kan antages i **Ad. Hartmanns** Bogtrykkeri i Kongens Lyngby.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHEER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 20 MAJ 1904 XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Ledigt Legat. En Portion af Cortnums Legat, stor 17 Kr. 50 Øre halvaarlig, er ledig. Kan søges af ældre, trængende Medl. Ansøgninger indsendes til Forretningsudvalget inden 1. Juni.

I Stege er oprettet en Lokalafdeling med Typ. HEINRICH J. STAMMERJOHANN som Formand.

Der udbetales dog foreløbig ikke nogen Art Rejseunderstøttelse til og fra Stege, idet de eventuelle Pladser skal besættes gennem Anvisningskontoret, og fordi der ikke hersker Tariftilstande i alle Bogtrykkerier.

København, d. 17. Maj 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

Anmældelse om Overtrædelse af Sundhedsbestemmelserne og Helligdagsloven sendes til Afdelingsformanden. STYRELSEN.

Anti-Fagforbundsbevægelsen.

I.

Et Par Spørgsmaal.

ÆRede diskuterende Kolleger! Den Kampild, I har tændt, har stukket mit letfængende Hjærte i Brand. Men mere end det! I har bragt Tvivl ind i mit unge Hjærte om mange af de Grundsætninger, jeg efterhaanden havde erhværvet mig om social og økonomisk Udvikling. Det taager, hvor jeg før saa fuld Dagslys, jeg sér Ord, hvor jeg før saa Argumenter!

Tillad mig derfor at stille nogle Spørgsmaal, hvis Besvarelse vil afgøre, om *min* Opfattelses Guldvægt trænger til Omjustering.

Et Par ærede Indsendere formener, at De samv. Fagforb. har faaet sit Knæk ved Lock-out-Forliget. Tillad mig derfor at spørge: Er Menneskenes Børn gaaet saa langt frem i Kultur, at Organisationernes Respekt for det, der staar skrevet paa Papiret, er blevet *større end Magten?* Er Arbejderklassen vokset sig saa stærk og *ædel*, at Arbejdskøberne nu kan triumfere, fordi vi en Gang i Tiden har afgivet en Erklæring, der nu binder os overfor de svage Principaler? Stakler, at vi saaledes skal løbe fra hinanden og samles igen under nye Former for at komme uden om det *formelle!* Eller bestaar Lock-out-Forliget kun i Kraft af *den Magt*, hvormed Arbejdskøberne understreger det?

Endnu et Par Ord specielt, men lidt skematisk Spørgsmaal.

Dansk Typ.-Forbunds Udtrædelse af De samv. Fagf.: 1) Bliver Typografernes Organisation stærkere ved Udtrædelsen (hvorved eller paa hvilke vil denne Styrke kunne tænkes)? 2) Vil Arbejdskøbernes Organisation derved blive svagere overfor Typograferne (hvorved formenes det)? 3) Staar Dansk Typ.-Forb. i De samv. Fagf. for sin egen eller de daarligt stillede Fags Skyld?

Ophævelse af De samv. Fagf.: 1) Vil Arbejderne være stærkere og mere kampdygtige i enkelte Organisationer? 2) Vil Arbejdskøberne være mindre stærke overfor en enkelt Organisation end overfor hele Arbejdsklassen (i De samv. Fagf.s Klædebon) plus Udlandets Støtte?

Om Bevisførelse overfor disse Spørgsmaal kan der vel næppe være Tale. Men en klar og logisk Argumentation paa Grundlag af disse Spørgsmaal, synes mig at maatte være afgørende i den standende Strid.

Undskyld, Hr. Redaktør, mine Spørgsmaal. Men selv om en Daare kan spørge om mere end ti vise kan besvare, saa mener jeg ikke desmindre, at disse Punkter, der glider mere og mere ud af Debatten, er det centrale i Sagen.

København, i April 1904. Med koll. Hilsen

VIGGO CHRISTENSEN.

II.

Udmældelsen af De samv. Fagforbund.

Man forbavses naturligvis ikke over den Ivrighed, hvormed en Del af Ledelsen har søgt at lave et stort Numer ud af 13. Marts-Foreningen. Og desværre er det lykkedes alt for godt. Enhver, der har lidt Kendskab til Navnenes Bærere, vil hurtigt være klar over, hvad Aarsag d'Hrr. har haft. De venter naturligvis et Haandtryk og et lille Skulderklap fra »højere Steder« for den Nidkærhed, hvormed de har søgt at dæmpe »Oprøret«. Forøvrigt glæder det mig, at Hr. Victor Petersen har behandlet Spørgsmaalet sagligt og ladet 13. Marts-Foreningen og de enkelte Personer være ude af Betragtning.

— — —

Paa Delegeretmødet for to Aar siden fremsatte jeg Tanken om Udmældelsen. Hvorfor? En Del af mine Synspunkter paa De samv. Fagf. fremsatte jeg ogsaa den Gang, og da disse væsenlig falder sammen med Hr. Wartenbergs, skal jeg ikke gentage dem.

De vanskelige Forhold, hvorunder vi arbejder, navnlig med Hensyn til Arbejdsløshed og deraf følgende store Underskud i Arbejdsløshedskassen er jo en sørgelig Kendsgærning. Vi havde sikkert været adskilllge Tusind Kroner rigere, hvis vi ikke havde været Medlem af De samv. Fagf. Bogsætternes mindre gode Lønforhold er jo ogsaa en statistisk Kendsgærning. Hvad er saa Aarsagen til, at vort Fag almindeligvis anses som »velsitueret«.

Ganske simpelt. Naar en Maskinsætter ved Hjælp af uforsvarligt meget Overarbejde, Mødepenge eller paa anden Maade har faaet »sat« sin Løn op til ca. 80 Kr., glemmer Vedk. ikke at fortælle det.

Det samme gælder Bladsætterne. Men Bogsætterne med sine beskedne 25—27 Kr. glemmer helt at lukke Munden op.

Hvorfor har man nu ogsaa indenfor Kontrahentforsamlingen og De samv. Fagf. fra de Ledendes Side fremsat den »Kamel« om vor »velsituerede« Stilling og navnlig agiteret med vore »urimelige« Mødepenge.

Ret naturligt. Man ønskede indført Stereotypiplader og Maskiner i Partiets Blade, og saa gjaldt det jo om at faa overbevist de forskellige Fags Repræsentanter om, at vort Fag var saa »velsitueret«, at det kunde taale en saadan »Aareladning«. Og det var jo omtrent ogsaa lykkedes, idet der kun manglede én Stemme for at faa det vedtaget. Paa et Angreb, jeg rettede imod et Medlem af det Udvalg, der var nedsat om denne Sag (Hr. Cigararbejder V. Nielsen) svarede denne bl. a.: »At man jo ikke kunde *tage Hensyn til et* **enkelt Fag**, naar det gjaldt om en **Fordel for hele Partiet**«.

Disse Udtalelser blev selvfølgelig imødegaaet fra min Side, men er dog ret betegnende for, hvad vort Fag kan vente sig fra den Kant. Var der ikke den Gang blevet raabt »Vagt til Gevær« overfor dette Forsøg paa at skade vort Fag, var det temmelig sikkert ogsaa lykkedes. Saaledes gaar det jo til, naar man er Medlem af et Forbund, hvor der drives Storpolitik. De samv. Fagf.s mindre velvillige Stilling overfor os saavel i 1898, under Provins- samt vor sidste Tarifbevægelse, er jo en kendt Sag, trods det Hemmelighedsslør, man søger at dække det med.

Hvilken Fordel har vi saa af De samv. Fagf.? Ingen. Derfor er det ogsaa min faste Overbevisning: *Vi staar os absolut ved en* **Udmældelse** *af De samv. Fagf.* Hr. Victor Petersens Argumenter imod Udmældelsen er højst mærkværdige. Staar Murerne, Tømrerne osv. ikke udenfor? Er disse Fag daarligere situerede end vort? Nej, tværtimod!

Og saa Strejken. Hvorfor male Fanden paa Væggen. At en saadan er i højeste Grad skadelig, er vist baade Principaler og Arbejdere enige om. Det, vi ønsker, er ganske simpelt: *Ret til* **selv** *at* **forhandle** *med vore Principaler.* Det har jo hidtil vist sig, at vi af Forhandlingens Vej er i Stand til at opnaa en Overenskomst. Det er jo heldigvis saaledes, at Flertallet af Bogtrykkerne ikke har noget imod at imødekomme vore Fordringer, naar disse ikke er af en saadan Beskaffenhed, at de skader Bogtrykindustrien. Og Typograferne har vel nok størst Grund til at være varsomme i saa Henseende. Vi ejer jo nemlig kun en Kapital, vor Arbejdskraft. Hvor skal vi hen med den, hvis Faget blev ødelagt paa Grund af urimelige Fordringer fra vor Side. Men er vort Fag gaaet tilbage paa Grund af den skete Lønforhøjelse eller Afkortning i Arbejdstiden? Nej, tværtimod!

Og saa Deres Toldbeskyttelse, Hr. Victor Petersen. Tror De virkelig, at ikke enhver Typograf véd Besked herom? Denne gamle »Traver« er jo fremsat fra Bogtrykkernes Side hver Gang vi har haft Lønbevægelse. Hvorfor har De ikke taget Argumentet om den daarlige Provinstarif med? Det var jo, næst efter Toldbestemmelserne, efter Bogtrykkernes Udtalelser en af Hovedgrundene, hvorfor de ikke saa sig i Stand til at give os nogen Forbedring i vore Kaar her i København.

Den 27. April 1904. P. BERENDT.

Voldgiftsretten i København.

Opmandskendelse

i Sagen Nr. $^{1}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Bogtrykker Lydiche som Mandatarius for Enkefru Anna Birch (Firma Chr. Birchs Bogtrykkeri).

Dansk Typograf-Forbund har under denne Sag ved Bogtrykfagets Voldgiftsret paastaaet Enkefru Anna Birch som Indehaver af Chr. Birchs Bogtrykkeri tilpligtet at betale Typograf Aage Edvard Køpke, der er udlært i nævnte Bogtrykkeri den 1. Avgust 1903, en Minimalløn af 24 Kr. ugenlig fra 1. Jan. 1904 at regne, medens Indklagede, der under Sagen er optraadt ved Bogtrykker Lydiche som Mandatarius, formener, at der kun tilkommer ham 23 Kr. ugenlig, og derfor paastaar sig frifunden.

Indklagede paaberaaber sig, at den Tarif, som traadte i Kraft den 1. Januar 1904, bestemmer for Bog- og Akcidenssættere i sin § 1, at for Nyudlærte er Minimum af fast Løn 23 Kr. ugenlig det første Aar paa Lærestedet. Derimod gør Klagerne gældende, at nævnte Typograf var udlært, førend den ny Tarif traadte i Kraft, og hvis man altsaa paa ham vilde anvende den særlige Bestemmelse om Nyudlærte (hvortil intet tilsvarende findes i den forrige Tarif), vilde man derved gøre Tarifen gældende fra et tidligere Tidspunkt end det, som i Tarifen er fastsat for dens Ikrafttræden. Derfor mener Klagerne, at den paagældende Sætter maa lønnes efter Hovedreglen i den ny Tarif, nemlig med en Minimumsløn af 24 Kr. ugenlig.

Den forrige Tarif af 1. Januar 1899 for Bog- og Akcidenssættere bestemmer i § 1: »Minimum af fast Løn er 23 Kr. ugenlig«. Tarifen af 1. Januar 1904 § 1 bestemmer: »Minimum af fast Løn er 24 Kr. ugenlig; for Nyudlærte er Minimum af fast Løn 23 Kr. det første Aar paa Lærestedet«.

Der skete altsaa fra 1. Januar 1904 en Lønningsforhøjelse af 1 Kr. ugenlig for Bog- og Akcidenssættere med Undtagelse af Nyudlærte det første Aar paa Lærestedet. Undtagelsesbestemmelsen omfatter, da intet Forbehold er taget, ogsaa de Sættere, som vare blevne udlærte mindre end 1 Aar før den 1. Jan. 1904. Medens disse unge Sættere efter den forrige, indtil 1. Jan. 1904 gældende, Tarif altid havde samme Minimalløn som de øvrige Sættere, nemlig 23 Kr. om Ugen, har den ny Tarif fra den Dag, da den traadte i Kraft, for et enkelt Tilfælde ophævet den Lighed i Lønning, som bestod mellem dem og de ældre Sættere, idet den har ladet de nyudlærte Sættere i det første Aar paa Lærestedet beholde den Minimalløn, som de allerede havde efter den ældre Tarif, men først efter et Aars Forløb fra den Tid, da de fik udlært, har givet dem Del i den ved den ny Tarif indførte Lønforhøjelse.

Som Følge heraf maa Indklagede frifindes.

Der afsiges derfor følgende Opmandskendelse:

Enkefru Anna Birch (Firma Chr. Birchs Bogtrykkeri) med Mandatarius, Bogtrykker Lydiche, frifindes for at betale Typograf Aage Edvard Køpke en Ugeløn af 24 Kr.

København, den 9. Maj 1904. TH. JUHL.

Med Bind for Øjnene —

TYPOGRAFERNES Retfærdighedsgudinde — Voldgiftsretten — har for nogen Tid siden vist sit forsorne Ansigt.

Den 23. September 1903 dømmes Hr. Witzansky til at betale sine Sættere for Rammeannoncer i Henhold til Tarifen. Det har han nægtet fra samme Dato som *København* begyndte med eget Trykkeri — 1. November 1902.

Da der er en Sag for Voldgiftsretten af samme Art fra *Nationaltidende,* bliver Sagen ikke inkamineret. Man forudsætter selvfølgelig, at Dommens Udfald for samme Spørgsmaal det ene Sted vil blive respekteret det andet. Dommen falder, giver Sætterne Ret, og man henstiller derfor til Witzansky at bøje sig derfor. Nej, det var for meget at forlange — Dommen var falden overfor en Arbejdsgiver, der ikke var Medlem af Bogtrykkerforeningen. Denne stærke Fornærmelse mod Voldgiftsretten, der jo forudsætter, at Rettens Domme er afhængig af Parten i Sagen, blev ikke mindre ved at Bogtrykkerforeningens daværende Formand sanktionerede Opfattelsen.

Indtil dette Tidspunkt var Forhandlinger ført dels mellem Tillidsmændene og Hr. Witzansky, dels mellem denne og Afdelingens Formand, og overfor begge Parter erklærede Hr. Witxansky, at »hvis han blev dømt, skulde Dommen have tilbagevirkende Kraft fra den Dag, Personalet havde gjort Fordringen gældende«.

Ingen tvivlede om Mandens Hæderlighed overfor afgivet Løfte — man havde ikke tidligere haft Grund dertil — og Sagen indankedes 3. April 1903 med en noget fejlagtig Oplysning om Betalingsnægtelsens Tidspunkt som »ved Nytaarstid«, hvad paa Grund af herskende Tiltro til Mandens Vederhæftighed let kan tilgives.

Han dømmes 23. Septbr. 1903 til at betale »fra Klagens Dato«. Personalet gør saa selvfølgelig Fordring paa de tilbageholdte Penge fra November, dels i Henhold til hans gentagne Gange givne Tilsagn, dels i Henhold til den naturlige Opfattelse, at Klagens Dato er den Dag, da de første Gang klagede over Fradraget i deres fortjente Løn.

Men nu havde Hr. Witzansky glemt sine Løfter og rejste Protest mod Opfattelsen af, at Klagens Dato var *før* den Dag, da Sagens Afgørelse overgaves Voldgiftsretten. Da Voldgiftsrettens Formand ikke vilde tydeliggøre sin Opfattelse paa anden Maade end ved, at »Sætterne vel ogsaa nok kunde være tjent dermed«, blev Spørgsmaalet atter indanket for Retten med Vedlæggelse af Underskrifter fra de Mænd, overfor hvilke Løftet var afgivet om at betale fra den Dag, Sætterne havde klaget.

Og saa — det staar i et tidligere Nr. af *Typ.-Tid.* — faar han som sagt Ret til at beholde Sætternes retmæssig fortjente, men af ham egenmægtig tilbageholdte Penge.

Det er Retfærdighed!

Til Trods for Rettens Fremhævelse af, at det staar **uimodsagt**, hvad der om dette Forhold er gjort gældende i Afdelingens Skrivelse, til Trods for, at alle tidligere Afgørelser fornuftigvis har krævet Erstatningen betalt fra den Dag, Sætterne er beskaaret fra Fortjenesten, til Trods for, at man i et enkelt Tvivlstilfælde herom har fastsat en Middeldato, saa gaar Retten uden at blinke nu hen og fastslaar, at en Bogtrykker ingen Forpligtelse har til at betale sit Personale for tilbageholdt Godtgørelse før fra den Dag, Retten modtager en skriftlig Fremstilling heraf.

Og dette sker endda i et saa graverende Tilfælde, hvor den Dømte har tilsidesat Hensynet til en Gang falden Dom og bryder sine paa Tro og Love afgivne Løfter.

Hvis Retfærdighedens Gudinde har Bind for Øjnene, saa er det at tro, at det nu er revet fra alle menneskelige Væsners!

Men *han* kan le! — 5 Maaneder igennem har han strøget Arbejdernes Procentgodtgørelse i sin Lomme, og nu har han faaet Retfærdigheds-Patent derpaa! DIKE.

Dansk Typograf-Forbund (København).

Ingen som helst Understøttelse udbetales til Medlemmer, der resterer.

I Tilfælde af Arbejdsløshed og Sygdom skal der fra Inkassatoren medbringes Bevis for, at Vedkommende intet resterer, og i Arbejdsløshedstilfælde tillige for, at Afskedigelsen er sket uden egen Skyld. *Dette sidste gælder ogsaa for De kvl. Trykkeriarbejdere.* FORRETNINGSUDVALGET.

Fødselsdagen.

DER er livlig Tilstrømning til den smukke Sejltur, og de, der vil med, maa skynde sig. Hr. Restavratør Fugmann lover et nydeligt arrangeret Middagsbord og Sagernes Kvalitet er kendte og skattede. Vore Poeter er i travl Virksomhed for med de vægtigste Ord og i de livligste Toner at øge de glade og taknemlige Følelser, der maa besjæle ethvert Medlem af Foreningen paa dens Fødselsdag.

35 Aar! Havde vi Statistiken for den Aarrække ved Haanden over alle de Fordele, den efterhaanden har budt sine Medlemmer i økonomisk Henseende, al den Støtte, der er ydet af den paa Rejse, under Arbejdsløshed og Sygdom, var vi i Stand til at trække alle de mange store og smukke Minder frem, et efter et, om den voksende Solidaritet og de mange storslaaede Gennembrud af Offervillighed — ja, da vilde Enhver, der har Ævne, betragte det som en af sine største Fejl, om han ikke deltog i den foreslaaede Tur og var med til at raabe et jublende, kraftigt Leve for sin Organisation.

Det er den ene Side af Sagen; men dertil kommer, at ingensinde er der budt en saa smuk og festlig Maade at fejre denne Stiftelsesdag paa. Vel sandt, den er ogsaa dyrere, men skal vi være enige om, at i Forhold til, hvad der bydes, er den en af de billigste, og vil, med Himlens Bistand, blive en af de skønneste. Man faar fuld Valuta for hver Skilling, den koster, ja, muligvis vil Overraskelserne overstige baade almindelige og økonomiske Forventninger ved at beløbe sig pekuniært til mere, end man faar i Indtægt, men — en saadan Dag kan Kassen nok vise sig kulant overfor trofaste og aldrig svigtende Medlemmer.

Naar ogsaa er omtalt den noget sene Tid, Afsejlingen finder Sted, da vil vi dog erindre om, at det er af Hensyntagen til vor store Klasse af Kolleger i Bladene, som vanskeligt kan komme tidligere ud af Kareten, og som ret ofte hindres i at deltage i Foreningens Fester. Og de vil møde, trods al Paastand om, at man »tror ikke de det gør, for de har aldrig gjort det før«.

Husk, at næste Uge er sidste Uge, og tegn Eder i Tide.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 23. April, hvor følgende behandledes: 1. Regnskabet fremlagdes og godkendtes. Protokollen oplæstes. 2. Der foretoges Valg til Bestyrelse. Genvalgt blev: GUSTAV ANDERSEN (Formand), R. C. PETERSEN og H. P. HANSEN. Valgt blev KR. PETERSEN og FEJRSKOV — sidstnævnte blev ogsaa Fanebærer. 3. Det vedtoges med Fane at deltage i Distriktsfesten i Juelsminde den 16. Juni. 4. Eventuelt. Det vedtoges at give et Bidrag af 5 Kr. til de udelukkede Bogbindere i Horsens. 3 Medlemmer indtegnede sig som Aktionærer i »Folkets Hus«.

J. LINDBALLE,
Sekretær.

Stege Lokalafdeling.

Den 10. Maj 1904 afholdtes konstituerende Generalforsamling i Stege Lokalafdeling. Et fra Styrelsen modtaget Brev oplæstes og diskuteredes, hvorefter der foretoges Valg af Lokalstyrelse. Til Lokalformand og Kasserer valgtes HEINRICH C. STAMMERJOHANN enstemmigt. Til Suppleant valgtes C. M. JENSEN. Til Revisorer K. EYRICH og CHR. J. PETERSEN.

Som Tillidsmand valgtes HEINRICH C. STAMMERJOHANN.

Ingen Trykker maa modtage eller tiltræde Plads her i København uden først at henvende sig til

Laur. Jensen.

Nær og Fjærn.

Sølvbryllup. 2. Pinsedag fejrer vor Kollega CARL HAMMERICH og Hustru deres Sølvbryllup. Hammerich har de sidste 16 Aar arbejdet i *Politiken*, hvis Personale paa Sølvbryllupsdagen sender en særdeles smuk Erindringsgave. Festdagen fejres hos Sølvbrudeparrets Søn, Købmand Martin Hammerich, Virum pr. Lyngby.

Folkeuniversitetsforeningen afholder Generalforsamling Fredag den 27. Maj Kl. 8½ i Studenterhuset, Nørregade 9. Der aflægges Beretning om Foreningens Virksomhed, Regnskabet behandles og Valg af Styrelsesmedlemmer, Suppleanter og Revisorer foretages. — Vi henleder Medlemmernes Opmærksomhed herpaa, i særlig Grad deres, som har hørt Forelæsningerne, da der vil blive Diskussion om Undervisningens Gang.

Rabat. Foruden de Forretninger, der tidligere er nævnt som rabatydende overfor Medlemmerne ved Fremvisning af Medlemskort, nemlig Instrumentmager F. A. THIELE, Købmagergade 5 (10 pCt.), Vinhandler AUGUST STRØH, Boldhusgade 3 (20 pCt.) og Cigar- & Tobaksforretningen »Import«, F. C. W. JACOBSEN (5 pCt. til Detajlprisen), vil Medlemmerne nu ved Henvendelse paa Forbundskontoret kunne faa udleveret Rabatmærker paa Navn til Indkøb i Kjoletøjs-, Konfektions- og Skræderforretninger.

Endvidere kan paa Forbundskontoret afhentes Kuponer, der giver Adgang til *Zoologisk Have* for 40 Øre. Til *Fotoplastikon* kan paa Kontoret *købes* Billetter for 15 Øre og til **Tivoli** for 35 Øre (gyldige hver Dag).

Dødsfald. Hjælpearb. OSCAR TØNNES JENSEN *(Middagsposten)*, døde Lørdag den 14. ds. af Tuberkulose paa Kommunehospitalet efter 4 Dages Sygeleje. Han begravedes i Onsdags paa Vestre Kirkegaard. Den typografiske Forenings Fane fulgte ham til Graven.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Onsdag den 4. Maj 1904.

1. Formanden aflagde Beretning fra De samv. Fagforbunds Repræsentantskabsmøde. — Til Efterretning.

2. Det meddeltes, at der af De samv. Fagforbund var udskrevet et Ekstrakontingent à 20 Øre for hel- og 10 Øre for halvbetalende Medlemmer i 4 Uger; dette Beløb udbetales. Samtidig var Administrationsbidraget udbetalt. — Det vedtoges, at saafremt Strejkerne i Bogbinder- og Maskinstrikkerfaget vedvarer ud over de 7 Ugers Bidrag, da i Henhold til Lovenes § 66 at udskrive Ekstrakontingentet blandt Medlemmerne. Samtidig besluttedes det at rette Henvendelse til De samv. Fagforb. for at gøre opmærksom paa, at der flere Steder paa Bogtrykkerierne blev udført Bogbinderarbejde for lock-out'ende Mestre, uden at Bogbindernes Forbund synes at vide Besked om dette Forhold.

3. Der gaves Meddelelse om Forholdene hos Bogtr. Baden, hvorefter der toges yderligere Beslutning.

4. En svagelig Sætter ansøgte om Dispensation fra Tarifen. — Tillodes.

5. Et Tarifforhold i et herværende Blad diskuteredes.

6. Bogtrykker Laursen havde afgivet et Skyldbevis paa 29 Kr. 66 Øre, som han lovede at afbetale med 5 Kr. hver 14. Dag. — Til Efterretning.

7. Forskellige Tarifunderskrifter fra København forelaa. — Til Efterretning.

8. Til Fabriksinspektøren var der sket Henvendelse ang. mangelfulde Forhold paa forskellige Trykkerier i Henhold til Loven.

9—12. Tarifsager i København diskuteredes og Beslutning toges.

13. Et Kontraktsforhold diskuteredes.

14. En Bogtrykker ønsker sig udmældt af den faglige Afdeling, men blive staaende i Syge-, Hjælpe- og Begravelseskassen. — Kan ikke blive staaende i Hjælpe- og Begravelseskassen.

15. En gravid Kvinde søger Optagelse i Sygekassen; efter Lægens Erklæring er hun rask. — Henvistes til Lægens og Sygekasseinspektørens Afgørelse.

16. To Tarifforhold paa Bornholm diskuteredes og Beslutning toges.

17. Et Tarifforhold ang. de kvindelige Medhjælpere i et herværende Trykkeri diskuteredes.

18. Paa et herværende Trykkeri var Kvinderne bleven forlangt til at rengøre under og omkring Maskinerne. — Kan ikke tillades.

19. Det besluttedes at lade Hvidtfeldt rejse til Kallundborg for at ordne nogle ikke tarifmæssige Forhold.

20. *Grenaa Avis* er overtaget af Redaktionssekretær Israelsen. — Da Forholdene ikke er ordnede, maa ingen søge Plads, og Redaktøren henvises til at søge sit Forhold ordnet paa Forbundskontoret.

21—26. Tarifsager fra Aarhus, Nykøbing M., Frederikshavn, Odense og Herning diskuteredes og Beslutning toges.

27. Bogtrykker J. Madsen i Hadsund har underskrevet paa Tarifen. — Hadsund lægges under Randers.

28. Det besluttedes fra Kvartalets Begyndelse at oprette en Lokalafdeling i Stege. Meddelelse om Resultatet af Stemmeafgivningen ang. Stege-Typografernes Optagelse forelaa. — Til Efterretning.

29. Et Medlem, der ikke har skiftet Plads, men hvis Kone har Bopæl i en anden By, ønsker et Flyttelaan for at faa Konen flyttet til den By, hvor han selv har Ophold. — Nægtedes.

30. Der forespørges fra Kolding, om et Medlem, der af Lægen er bleven forbudt at arbejde ved *Faget*, men nok i andet Erhværv, skal betale Kontingent. — Ja.

31. Et Forhold paa Sanatorlet diskuteredes.

32. Et Medlem andrager om Eftergivelse af resterende Karantæne. — Nægtedes.

33. Kan et Medlem, der er nægtet Sygeunderstøttelse paa Grund af Overtrædelse af Udgangstilladelse, erholde Understøttelse paa Stedet? — Nej.

34. Et Medlem, der er over Aldersgrænsen, har, ved at arbejde i Provinsen en kort Tid, betalt Kontingent til Sygekassen. Der forespørges, om Vedkommende nu kan optages i den københavnske Sygekasse. — Nej.

SEKRETÆREN.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Fredag den 29. April. Alle mødt.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — En af Formanden udarbejdet Forretningsorden vedtoges. — Til at fungere som Ordensmarskalk ved Majdemonstrationen valgtes Emil Møller. — Til Stiftelsesfesten vedtoges det at leje Dampskibet »Prins Hamlet« og indtage Middag paa Hotel »Øresund« i Skodsborg. — En Kollega ansøgte paa Grund af Svagelighed om Tilladelse til foreløbig at arbejde for 20 Kr. om Ugen. Anbefales Forretningsudvalget. — Form. gav en Del Oplysninger om Bogbinder og Bogtrykker Ole Baden. — En Forespørgsel fra Bogbinderne hos Bagge besvaredes. — En Del Meddelelser toges til Efterretning.

J. C. C.

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn hos Hovedkassereren, Hr. Chr. Østergaard, fandtes i Forbundets samtlige Afdelinger en Beholdning af Kr. 160,206.62, som fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 41,000.00
Aktier (Vejlefj. Sanat.)	- 500.00
Depositum (Det foren. Dampskibss.)	- 500.00
Sparekassen	- 116,793.28
Kontant	- 1,413.34
Ialt	Kr. 160,206.62

I Den typografiske Forening (Sætterafdelingen) fandtes en Beholdning af Kr. 24,246.38, nemlig:

Obligationer	Kr. 10,000.00
Aktier (Stjærnen)	- 1,000.00
— (Arb. Livsforsikr.)	- 462.00
Sparekassen	- 12,314.38
Kontant	- 470.00
Ialt	Kr. 24,246.38

hvilket er i Overensstemmelse med Bøgerne. Obligationer og Sparekassebøger eftersete.

København, den 17. Maj 1904.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH.
ALB. MICHELSEN. EM. PETERSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331**.

Ny Lokalformand.

Stege: Typ. HEINR. C. STAMMERJOHANN, der *kun* træffes i sit Hjem fra 7—8 Morgen, 12—1 Middag og efter 7½ Aften.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Aage Chr. Cornelius Hansen, udl. ⅕ 04 hos Th. Nielsen, Regnegade. Trykkerafdelingen: Ejner Edvard Geisler, udl. ⅕ 04 hos Enevoldsen & Andersen. De kvindel. Trykkeriarbejdere: Ingeborg Tabell (Christtreu).

Provinserne: Holbæk, Louis Harald Olaf Joachim Schmidt, udl. paa Holb. A. Dgbl. Nykøbing M., Hans Johannes Poulsen, udl. ⅕ 04 paa Morsø Avis. Aalborg, Niels Marinus Nielsen, udl. ⅕ i Aalborg Stiftsbogtr. Esbjerg, Joh.s Magnus Wedege Ravn, udl. ⅕ 04 i Wedege Petersens Bogtr. Odense, Valdemar Nielsen, udl. ¾ i Fyns Stiftsbogtr.

Tiltraadte.

Provinserne: Nyborg, 1834 (V. d. D. B.), Christian Schmidt fra Svendborg i Pl. (Nyborg-Posten). Holbæk, 1793, Hans Jul. Heinr. Larsen fra Slagelse i Pl. Odense, 1655, A. Hansen Møller (arbl.). Viborg, 1536, A. Thostrup fra Hjørring (arbl.). Svendborg, 1527, Th. Kassow i Pl. (fra Rejse). Fredericia, 1420, Georg Helge Grønvold i Pl. (fra Rejse).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1904, V. Hansen (arbl.). 3446, Stereotypist Carl Lauritzen (arbl.).

Provinserne: Slagelse, 1793, H. J. H. Larsen til Holbæk i Pl. Odense, 1420, Helge Grønvold (paa Rejse) og 1817, Vald. Petersen til Kbhvn. (arbl.). Svendborg, 1834 (V. d. D. B.), Chr. Schmidt til Nyborg i Pl. Fredericia, 514, R. Fønss til Kolding (arbl.).

Død.

København: Hjælpearbejder Oscar Tønnes Jensen (Middagsposten).

Udmældte.

Provinserne: Svendborg, 1021, Ejnar Henning Knudsen (Bogtrykker i Løgstør).

Udslettede for Restance.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Olivia Bachmann (Philipsen).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Styrelsesmøde Lørdag Aften Kl. 8 paa Kontoret.

LAUR. JENSEN.

T. C. C. 2. Pintsedag: Dronninggaard. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Akcidenssætter,

kendt med moderne Akcidenssats, søger Plads. Billet mrkt. »Akcidenssætter« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En Maskinsætter

(Linotype) søger Plads straks. Billet mrkt. »Linotype operator 373« modtager **Georg Paulsens Ann.-Bur., Vesterbrogade 10.**

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN
HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 27 MAJ 1904 XXXI AARGANG

Anti-Fagforbundsbevægelsen.

I.

HR. Redaktør! Saa maa jeg altsaa »dementere« endnu en Gang, som Hr. Wartenberg kalder det, men maa jeg allerførst sige Hr. W., at det er mig fuldkommen ligegyldigt, hvad han »betragter« mig for, og maa jeg hertil føje, at jeg ikke med nærværende har i Sinde at optræde som »Gæst« i *Typ.-Tid.* Mit Ærinde her betragter jeg lig det man gaar, naar ens Nabo har sagt noget slemt om én eller paa anden Maade begaaet noget overfor én, som nødvendiggør et Besøg i hans private Hjem. Man optræder da ikke som »Gæst«, men derimod i lovligt Ærinde.

Paa samme Maade kommer jeg nu her for anden Gang for at sige, at Hr. W. omgaas paa en uhyggelig Maade med Sandheden, naar han taler om *vore* Forhold. Hr. W. paastaar, at hans Artikel af 4. Marts ikke var bygget paa Voldgiftskendelsen af 2. Marts, og dette kan jo meget godt være sandt; men jeg har dog vel ikke Forpligtelse til at kende Datoerne, paa hvilke Hr. W. nedkommer med sine Aandsfostre. Jeg troede virkelig, at Hr. Wartenberg havde læst den Kendelse, der angik Tillidsmandens Afskedigelse i Horsens, førend han skrev derom; men dette er altsaa ikke Tilfældet. Men saa skulde Hr. W. lade være at skrive om en Sag, som han maaske ikke en Gang har Ævne til at kunne sætte sig ind i.

Maa jeg, da nu Hr. W. absolut vil have bygget paa den Kendelse i Horsenskonflikten, der faldt over 4 Maaneder før hans Artikels Fremkomst, oplyse, at Kendelsen afsagdes af den »Permanente Voldgiftsret« som »vedtagen Voldgift« — alt i Henhold til de for vort eget Fag gældende Voldgiftsregler; men Kendelsen gjaldt kun Fortolkningen af en bestemt Passus i *vor* Overenskomst af Januar 1902, hvorpaa jeg naturligvis ikke her kan komme ind. Da selve Spørgsmaalet om Tillidsmandens berettigede eller ikke-berettigede Afskedigelse kom til Voldgift, vandt vi vor Sag og Tillidsmanden sattes i Arbejde igen. Alt dette kan Hr. W. læse i vort Medlemsblad, som han selv citerer, hvis han da begriber Dansk.

Men Hr. W. maa aabenbart, til de Formaal, han tjener, have Brug for en Rekord m. H. t. at fremsætte Usandheder o. a. dermed beslægtet; thi ellers forstaar jeg ikke, at Manden gider gentage en Usandhed, naar den en Gang er gendrevet. Alt hvad Hr. W. har skrevet om *Typ.-Tid.s* »Læsning her paa vort Kontor« er det pureste Opspind. Der har, saa langt tilbage vi har haft nævnte Blad, aldrig været nogen, der har anmodet om Tilladelse til at læse det, altsaa kan det heller ikke være nægtet. Hvis et Medlem kom og anmodede om en saadan Tilladelse vilde jeg — bortset fra, at her ikke er nogen Læsestue — paa ingen Maade nægte den; thi Hr. W. er ikke egnet til at blive farlig for *vore* Medlemmer.

Nu antager jeg, at Hr. W. vil indrømme, at han er oplyst om, at alt, hvad han har skrevet om *vore* Forhold i Smedefaget, er enten det reneste Sludder eller pure Usandhed og Digt, og saa skal jeg ikke pille mere ved hans »Fjer«.

. . . . Det kunde maaske synes unødigt; men maa jeg dog, idet jeg haaber paa Optagelse af nærværende delvise Gentagelse, udtale, at disse Skriverier naturligvis paa ingen Maade forringer min personlige Agtelse for Typograffaget, blandt hvis ledende Mænd jeg har den Ære at have en Række personlige Venner, som jeg ser op til. J. A. HANSEN,

Formand f. Dansk Smede- og Maskinarb.-Forbund.

II.

Naar man overfor en Modstander vil forsvare en Sag, bør man aldrig komme ind paa det mere Personlige, aldrig pirre op i en Mands Fortid; fordi en Mand en Gang i Tiden har hørt til de mere urolige Hoveder, behøver han da ikke for hele sit Liv at dømmes derfor, han kan jo meget godt have skiftet Standpunkt og være kommen i de Stabiles Rækker eller maaske ogsaa — *langt forud* for disse.

Der er jo — heldigvis eller desværre — Forskel paa Folk; nogle skal ikke tygge ret længe paa en Kage, før de kan afgive en Dom om Smagen, medens derimod andre kan vende og dreje og tygge i det uendelige, førend de kommer til et Resultat.

Ligesom med Smagen er det med Folks Tankegang eller rettere Hjærnen. Nogle kan med fænomenal Hurtighed danne sig et Begreb om Situationen, medens andre enten ikke kan fatte eller ogsaa maa gaa en Del Omveje, før Lyset gaar op for dem.

Wartenberg er Socialist i Ordets bedste Betydning. For en saadan gælder det jo om stadig at fremføre nye — og helst gode — Idéer. Idealist til det yderste er han ogsaa; en enkelt af hans Idéer fandt til Dels god Jordbund paa sidste Delegeretmøde.

Tager man *Kammeraten* Wartenberg frem, er der vel næppe Nogen, som tør kaste den første Sten. Han har beklædt adskillige Faktorpladser og beklæder en saadan endnu. Han har ført en »forfløjen« Tilværelse; Grunden hertil vides næppe af ret mange. Sikkert ligger det ikke i Uduelighed til Faget, men i flere Tilfælde ene og alene deri, at han efter Principalens Mening har ført et altfor godt Kammeratskab med sine Undergivne (Typograferne) og først og sidst ikke har lagt Skjul paa sin politiske Overbevisning.

Naar nu Wartenberg træder frem som Forkæmper for en Idé, hvormed han mener i endnu højere Grad og paa en langt hurtigere Maade at kunne gavne sin Standsfæller, saa er der ingen Grund til at kaste Snavs efter ham, og det er absolut forkasteligt at kalde en Sags Forkæmper og Tilhængere for »Vildmænd«, thi, som det hedder: »En Tids Kættere kan ofte blive den næste Tidsalders straalende Helgener«.

Skulde man bebrejde Wartenberg noget, da maa det i det Hele taget være dette, at han er gaaet ind i »13. Marts«. I den Fagforening, hvoraf man er Medlem, har man Frihed nok til at fremsætte sine Tanker og virke for Proselytter.

Wartenberg benægter ikke — saa lidt som nogen — at det at staa under De samv. Fagforbund er et stort Gode, og at det har haft sine uhyre Fordele for den arbejdende Mand og Kvinde. Men hans Tanke med Udmældelsen kan — i Følge min Opfattelse — nærmest udlægges saaledes, *at* det, der for Typograferne *er* naaet, vel nok kunde være tilvejebragt uden

De samv. Fagforbunds Hjælp, *at* Handlefriheden indenfor de enkelte Fag er yderst slet bevendt, saalænge den nuværende Ordning er til, og *at* man, saafremt flere Goder ønskes (og dem kan der næppe faas for mange af), ikke maa leve i en langvarig Ventedøs, men slaa ind paa anden kortere og som Følge deraf hurtigere Vej til Maalene!

Og der er vel Ingen, som kan sige, at *det Gode*, som *for Tiden* haves, er det *Bedste i Fremtiden?*

Svendborg, den 13. Maj 1904. FEDDER HANSEN.

III.

Hr. Redaktør! Da ovenstaaende Rubrik lader til at skulle blive staaende og gaaende i *Typ.-Tid.*, beder jeg Dem om for Gud ved hvilken Gang at lade den passere, skønt jeg tror, at Størsteparten af Danmarks Typografer er kede og lede af at sé en saadan misvisende Overskrift* benyttet i deres Organ.

Jeg skulde imidlertid ikke have forlangt Overskriften gentaget, hvis ikke Hr. Hallengreen havde taget Ordet i et tidligere Nr. af *Typ.-Tid.*

Hr. H. fabler om en Sprængning af Dansk Typ.-Forbund. Sligt har vist været fjærnt fra Hr. Wartenbergs Tanker, der kun ved en Udmældelse af De samvirkende Fagforbund vil gøre vort Forbund mere selvstændigt. Jeg tror slet ikke paa at Hr. W. er paa Vildspor, eftersom det stadig har vist sig, at Flertallet gennemgaaende har fulgt ham i Den typ. Forening. Hr. Wartenberg vil fremad, og det vil Hr. H. ogsaa. Men medens Hr. W. vil forsøge *nye* Veje, fordi de gamle er spærrede, saa foretrækker Hr. H. at blive paa de sidste. At nogle af Hr. W.s Opgaver ikke fuldt ud er lykkedes, kan han ikke tillægges Skylden for. Har Hr. H. aldrig sét en eneste af sine Idéer slaa fejl, saa kan han sandelig prise sig lykkelig. At de Arbejdsløse nu faar en betydelig større Understøttelse end tidligere, det er vist enhver enig om i væsenlig Grad skyldes Hr. W.s energiske Arbejde.

Hvad angaar »*Lokale for de Arbejdsløse*«, da tror jeg for sikkert, at det var Hr. Wartenbergs ærlige Mening at skabe et Opholdssted for arbejdsløse Typografer og tilrejsende Kolleger, hvor de kunde gaa hen og tilbringe Tiden i kollegialt Samvær for derved at dulme lidt i Arbejdsløshedens Kvaler, der jo som bekendt knugede særlig haardt, da dette Spørgsmaal var aktuelt. At denne Idé strandede, har man ingen Ret til at bebrejde Hr. Wartenberg. Det maa Hr. Hallengreen vel ogsaa i sit Inderste være klar over — forudsat at H. selv paa forskellige Tider har været i Lokalet. Forresten udtalte Hr. W. bl. a. i sin Tid paa Generalforsamlingen, da Lokalespørgsmaalet var vedtaget: . . . »Og det skulde gøre mig ondt, om jeg senere skulde sé mit Arbejde tilintetgjort« . . .

At Modstandernes Blade serverer deres Læsere noget »Plukfisk«, er vi jo saa vant til at sé. Derimod forbavser det mig, at Formanden for en saa stor Organisation som Smedenes vil indblande sig i en Diskussion i vort Fagblad, som han øjensynlig ikke har sat sig rigtig ind i fra Begyndelsen af.

At Hr. Wartenberg skulde handle mod Karl Marx's Ord og splitte Arbejderne, fordi han foreslaar en anden Taktik, hvis Nødvendighed Karl Marx ikke kunde forudse, kan man dog ikke sige.

Lad os i alt Fald være enige om, at Hr. Wartenberg har været med til at bære Foreningen fremad til det bedre og lad os være ham taknemlig for, hvad han har gjort. Han har kun villet Fremskridt for den typografiske Stand og i dette Arbejde har han ikke skaanet sin egen Person.

København, den 15. Maj 1904. n.

* Hvis der nogensinde har været noget, der har vist den rigtige Retning, saa er det — som Forfatteren aabenbart selv har en Fornemmelse af — Overskriften »Anti-Fagforbundsbevægelsen«, og af den Grund agter vi selvfølgelig at bibeholde den. RED.

Ingen Kollega maa modtage Plads i København uden forud sket Anmældelse til Afdelingsformanden.

STYRELSEN.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

UNDER Forudsætning af, at Indenrigsministeriet i Aar som tidligere bevilger Foreningen et Beløb til Hjælp for Medlemmers Lærlinge eller unge Typografers Deltagelse i Kursus ved Fagskolen i København, vil der blive uddelt Understøttelse i nævnte Øjemed.

Unge Typografer eller Lærlinge (Sættere) i det sidste Læreaar, som ønsker at komme i Betragtning ved Understøttelsens Uddeling, maa indsende Ansøgning derom til Dansk Provins-Bogtrykkerforenings Formand, Bogtrykker P. Hansen, Aalborg, senest den 15. Juni d. A. Ansøgningen maa ledsages af:

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvor længe Vedkommende har været i Lære, hvis Ansøgeren endnu er Lærling.
2. Oplysning om, hvor længe Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Oplysning om, hvorvidt Eleven selv udreder de Udgifter, der er forbundne med Opholdet (Kost og Logi) under Kursustiden.

Kursuset, der varer 2 Maaneder, koster 20 Kr., hvilket Beløb forlods udredes af den tilstaaede Understøttelse.

Da Skolen i Reglen kan afgive Plads til flere, end Understøttelsen kan tildeles, vilde det være ønskeligt, om saadanne, der selv kan udrede Udgiften til Opholdet, indgav Begæring om Deltagelse i Kursuset.

Aalborg, i Maj 1904. P. S. V.
P. HANSEN,
f. T. Form.

Voldgiftsretten i København.

Opmandskendelse

i Sagen Nr. $^{8}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund kontra Dagbladet *København*.

I nærværende Sag, som Dansk Typograf-Forbund har anlagt ved Bogtrykfagets Voldgiftsret mod Dagbladet *København*, er Sagssammenhængen efter det foreliggende denne: I Dagbladet *København* har staaet en Annonce med en i tre Linjer fordelt Overskrift »Meddelelse fra Alm. dansk Vare- & Industrilotteri« og en i fire Linjer fordelt Tekst. Da der, som det maa antages, omtrent en Maaned senere indløb Ordre fra Lotteriet paa en Annonce med samme Overskrift som førstnævnte Annonce, men med en helt forskellig Tekst, stillede Hr. Redaktør H. Witzansky den Fordring, at Satsen til den førstnævnte Annonce, som fremdeles stod i Sætteriet, skulde ændres til Lotteriets anden Annonce, betragtes som Rettelse og udføres paa Timebetaling. Der fremkom saaledes en Sats til den anden Annonce, til hvis Fremstilling Sætteren, efter hvad der foreligger, maa antages at have benyttet Rubriken fra den ældre Sats, væsentligst indeholdende ovennævnte Overskrift og derunder en dobbelt Streg, medens den ny Annonces Tekst, som er fordelt i ti Linjer, er ganske forskellig fra Teksten i den ældre Annonce. Begge Annoncer er omgivne med en tostreget Ramme, og de maa begge hver for sig beregnes til over 50 Linjer. Den i begge Annoncer benyttede fælles Rubrik, hvis Højde i den anden Annonce iøvrigt er bleven en Smule forøget, er i den gamle Annonce lidt mindre end, men dog paa det nærmeste af samme Højde som Teksten. I den ny Annonce er Forholdet indenfor Rammen det, at Teksten i Højden er lidt over det dobbelte af Rubriken.

Det er under Sagen oplyst, at omhandlede Annonce fra Varelotteriet indrykkes flere Gange i Bladet mellem de forskellige Trækninger, og at Satsen altid forbliver staaende i Sætteriet fra Trækning til Trækning.

Klagerne har gjort gældende, at alt Arbejde i Bladet ellers udføres paa Beregning, at med Undtagelse af Rubriken »ikke to Linjer er af samme Indhold«, og at den ny Sats derfor ikke kan komme ind under Betegnelsen Rettelser eller udføres

paa Timebetaling, hvorfor de har paastaaet Bladets Udgiver dømt til at betale den ny Annonce som ny Sats. Herimod har Indklagede gjort gældende, at den ny Annonce maa betragtes som en Rettelse af den ældre og derfor i Henhold til Dagbladssættertarifens § 3 beregnes efter Timebetaling, hvorved han har anført, at det formentlig ikke er afgørende, om der er meget eller lidt at rette i saadanne Annoncer, og at der i ethvert Fald ikke findes noget herom i Dagbladssættertarifens § 3.

Efter et Skøn over samtlige denne Sags foranførte Omstændigheder findes det naturligst at beregne den omstridte Annonce som ny Sats.

Der afsiges derfor følgende Opmandskendelse:

Den omstridte Annonce bør betales som ny Sats.

København, den 14. Maj 1904. TH. JUHL.

Fejltagelser.

I.

HR. Hvidtfeldt skriver, at jeg har gjort mig skyldig i den Fejltagelse, at De samvirkende Fagforbund har nægtet Typograferne at gennemføre forkortet Arbejdstid . . . »det er fuldstændig grebet ud af Luften«. Og saa nævner Hr. H. 1898 og 1902 for at bevise, at jeg har taget fejl.

Men hvorfor nævnes ikke *1901*. I November 1901 fik Provinserne jo lavet den nugældende Tarif. Og herfra stammer »Fejltagelsen«.

I samme Maaned afholdtes i Aalborg Generalforsamling, hvor daværende Forbundsstyrelsesmedlem A. Schwartz fremlagde Resultatet af Tarifforhandlingen. Der blev da fra flere Sider ytret Ønsker om bl. a. en halv Times kortere Arbejdstid. Men hertil svarede Hr. Schwartz meget bestemt, at De samv. Fagforbund satte sig imod, at dette Krav stilledes. I det hele taget spillede De samvirkende en stor Rolle, og der var saa mange Hensyn at tage; mange Fag havde 10 Timer og andre Fag trængte mere til Forbedringer, saa De samvirkende kunde ikke tillade o. s. v. — forklarede Hr. S.

Som man sér, er min Opfattelse ikke grebet fuldstændig ud af Luften.

I Almindelighed optræder De samv. Fagforbund raadgivende og mæglende, oplyser Hr. Hvidtfeldt. Jeg venter derfor, at De samvirkende til næste Tarifforhandling giver os det gode Raad at kræve en halv Times kortere Arbejdstid! J. GERDT.

Heller ikke i 1901 nægtede De samvirkende Fagforbund os at stille Krav om en kortere Arbejdstid. Men var selvfølgelig — ligesom os selv — klare over, at et saadant Forslag paa det Tidspunkt ikke havde den fjærneste Udsigt til at blive gennemført. Derfor blev det jo slet ikke stillet.

Hvilke Krav der bør stilles 1906, er det saare naturligt, at man alt nu i Afdelingerne taler om; ét er dog at ønske, et andet at faa Ønskerne opfyldte. Men naar der alt nu baade her og der slaas stærkt til Lyd for en forkortet Arbejdstid, vilde det være det naturligste, at man forinden bestræbte sig paa at faa fastslaaet 9-Timersdagen i Praksis, thi for den overvejende Del af Bladarbejderne herinde eksisterer den i hvert Fald kun paa Papiret. P. HVIDTFELDT.

II.

Resolutionen fra Esbjerg.

Endskønt Hovedsagen — d'Hrr. Stege-Typografers Optagelse — jo er afgjort og nærmere Drøftelse heraf maa betragtes som Eftersnak, skal vi dog tillade os at bemærke følgende til Hr. Hvidtfeldt:

At Resolutionen udtaler en Misbilligelse af, at d'Hrr. fra Stege foreslaas optagne efter Lovens Betingelser, kan vel nok synes lidt underligt; men vor Mening har selvfølgelig været at præcisere, at da vi nu lever i en Tid, hvor Forsoningens Sol lyser over næsten alle, baade gamle og unge Syndere, er det os ikke rigtig klart, hvorfor der alligevel er enkelte, som skal bøde med et større Pengebeløb. Thi det er vel alle paa det rene med, at enhver Blokadebryder koster Organisationen Penge — direkte og indirekte. Strejken i Stege og den lange Blokade dér vurderes for lavt, naar man regner med Hundreder.

Saa er der det med Værdigheden. Ja, vi indrømmer, at det er en nødvendig Ting for en Organisation som og for de Mænd, der beklæder dens fremskudte Stillinger. Men de enkelte Medlemmer kan jo ogsaa undertiden have lidt af denne Vare, og hist og her, hvor omvendte og dem, der ingen Omvendelse har behov, blandes sammen, hænder det vel, at en og andens Værdighed ligesom faar en »Tanke«.

Vi véd jo vel, at Hr. Hvidtfeldt handlede paa Organisationens Vegne, da han i sin Tid paa Mødet i Varde belyste Hugo Høgsteds Adfærd. Men hvad skal man sige om de Kolleger, der i 1895 maatte forlade Pladserne i Stege? Mon de ikke har følt deres Værdighed krænket den Dag, da Blokadebryderne fra Stege blev indstillet til Optagelse.

Vor Stilling er altsaa denne: Vi tager ikke Hugo Høgsted eller hans Lige under Armen; vi siger med Forretningsudvalget: lad ham betale; men Forretningsudvalget maa jo have (og burde benytte) den Myndighed: *i videre Omfang* at forlange et Sonoffer.

ESBJERG LOKALAFDELING.

Da der i Hugo Høgsted-Sagen ikke er andre, der har lidt end Organisationen, kan Sonofret, som skal bringes, fornuftigvis kun blive Organisationen. Og den vil Esbjerg-Kollegerne vel ikke ofre for *den* forlorne Søn. HVIDTFELDT.

Sidste Uge Tegning kan finde Sted!

Stiftelsesfest! ❋ Skovtur!

Søndag den 12. Juni 1904.

Gutenberg-Koret deltager in pleno.

Dampskibet »Prins Hamlet«.

Musik og Sang ombord.

Sejltur langs Sjællands Kyst.

Frokost under Solsejlet.

Skodsborg og Bøllemosen.

Musik og Sang i Skoven.

Middag paa Hotel Øresund.

Suppe, Laks, Lam og Is.

Dans i Balsalen.

6 Mands Orkester.

Hjemtur i Maaneskin.

Musik, Fyrværkeri og elektriske Glædesblus.

Billetter à *3 Kr. 50 Øre* for Sejltur til og fra Skodsborg, Middag, Musik, Dans og Sange, à *1 Kr. 25 Øre* for Sejlturen (frem og tilbage), à *2 Kr. 25 Øre* for Middagen erholdes hos Formanden, saalænge Forraad haves.

Sidste Uge Tegning kan finde Sted!

Generalforsamlinger og Møder.

Fællesgeneralforsamling

afholdtes af de 3 københavnske Afdelinger Søndag den 15. Maj. Dirigent Frk. MOURITZEN, Sekretær LAUR. JENSEN.

1. Kvartalsregnskabet. HOVEDKASSEREREN oplæste dette i Overensstemmelse med den i Bladets forrige Nr. optagne Oversigt. De Arbejdsløses Antal var for Tiden her i København 102 Medlemmer, nemlig *med* Understøttelse 23 Sættere, 9 Trykkere og 15 kvindelige Medlemmer. Arbejdsløse *uden* Understøttelse var 29 Sættere, 11 Trykkere og 15 kvindelige Medlemmer. — CLAUSEN supplerede Østergaards Bemærkninger med en financiel Oversigt over Forbundets Virksomhed i den forløbne Tid, som resulterer i Nødvendigheden af, at der skrides til enten at forhøje Kontingentet eller at nedsætte eller indskrænke Understøttelsen eller dens Varighed. Underskudet for 1903 er saa stort, at det kun kunde have været undgaaet, dersom Kontingentet havde været 25 Øre højere pr. Uge, nemlig 20 Øre til Arbejdsløshedskassen og 5 Øre til Sygekassen. Da selve Tallene optages i den kommende officielle Beretning fra Forretningsudvalget, offenliggøres de ikke her. — Efter at DIRIGENTEN overfor Hovedkassereren havde fremsat Ønsket om, at der øves skarpere Kontrol og nægtes Understøttelse til de Arbejdsløse, der nægter at modtage anviste Pladser, og dette af Hovedkassereren var besvaret tilfredsstillende, godkendtes Regnskabet énstemmigt.

2. Eventuelt. CLAUSEN meddelte, at Arbejdernes Fællesorganisation paa sit Møde énstemmig havde forkastet at gaa i Procession d. 5. Juni, men at enkelte Fag, der kunde ønske dette, godt hver for sig kunde gaa i Procession fra deres Samlingssteder og direkte til Festpladsen. Det vedtoges uden Omtale *ikke* at gaa i Procession, men at anbefale Deltagelse i den event. Folkefest.

Generalforsamlingen hævet. 18 Medlemmer tilstede inkl. Afdelingsstyrelserne. L. J.

Varde Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 4. Maj Generalforsamling. Lokalformanden, Hr. J. POULSEN, kunde oplyse, at Afdelingen nu tæller 8 Medlemmer. — Paa Forslag af GROVE vedtoges med 5 St. mod 3 at indtræde som Led i Byens Fællesorganisation, og til at tiltræde Repræsentantskabet valgtes FORMANDEN. — Efter en længere Diskussion om Forhøjelse af Rejseunderstøttelsen til Ikke-Understøttelsesberettigede vedtog man, at Rejsende fra Esbjerg over Varde til Ringkøbing skulde have 2 Kr., medens Rejsende fra Ringkøbing til Esbjerg kun skulde have 1 Kr. Flertallet gik nemlig ud fra, at det for de Rejsende var heldigst at faa den højere Understøttelse udbetalt *før* de tiltraadte den lange Rejse i Stedet for naar Vejen var tilbagelagt. Med andre Ord: Understøttelsen udbetales forud. — Til Slutning enedes man om i Sommerens Løb at foretage en Udflugt med Damer til Fiskerlejet Hjerting. G.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. *Lolland-Falsters Stiftstidende* (Red. C. REVENTLOW) har, ligesom i Fjor, meddelt sit Personale (10 Mand) 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

En Mindetavle. Paa gamle OLAVESENS Grav paa Vestre Kirkegaard har Typografernes Understøttelseskasse, der jo ogsaa i sin Tid besørgede hans Begravelse, rejst ham en Mindetavle med Inskription. Da Olavesen var Æresmedlem af Den typ. Forening, er der mulig en og anden af Kollegerne, som det vil interesse at besøge hans Grav, som de kan finde under Linjebegravelser Litra Ø, Linje 76, Nr. 19.

Til de udelukkede Bogbindere er der paa Forbundskontoret fra Kihls Personale indbetalt Kr. 3.50.

En Hjælp. Fra Hr. Bogtrykker W. J. CHRISTENSEN, Pustervig 4, og fra Frøken MARIE JØRGENSEN har Kontoret modtaget henholdsvis 4 Kr. 10 Øre og 5 Kr., ialt 9 Kr. 10 Øre, som er uddelt til en særlig trængende Arbejdsløs.

Løgstør Folkeblad med tilhørende Bogtrykkeri, som ejes af Annæus Nielsen, er solgt til Typograf EINAR KNUDSEN. Overtagelsen finder Sted den 15. ds. Trykkeriet har hidtil været blokeret.

Et Eksempel til Efterfølgelse. For at undgaa Opsigelser i Sommerens daarlige Tid har Sætterpersonalet hos Nielsen & Lydiche i et Antal af 32 besluttet skiftevis at holde en Uges Ferie for egen Regning. Allerede i forrige Uge tog det første Hold Ferie. Foruden at der herved opnaas en Besparelse for Organisationernes i Forvejen stærkt belastede Arbejdsløshedskasser skaaner man tillige adskillige Hjem for at Nød og Savn drager ind i disse. Hvad om man ogsaa paa andre Bogtrykkerier, baade her i Byen og ude i Provinsen, hvor Ferie endnu ikke holdes, tog Tanken op og virkeliggjorde den? Det vilde i hvert Fald hjælpe vor Stand noget mere end adskillige alenlange Artikler med Æmnet: »Hvad skal der gøres mod Arbejdsløsheden?« Side op og Side ned i vore Fagorganer. —n —r.

Tivoli og Fotoplasticon. Paa given Foranledning meddeles, at Billetter til disse Institutioner kan *mod kontant Betaling* erholdes paa Forbundskontoret for henholdsvis 35 og 15 Øre. Til *Zoologisk Have* erholdes Kuponer, som betales ved Indgangen og giver Adgang for 40 Øre.

»**Kollegan**«. Til Indtægt for vore svenske Kollegers Invalidefond har Hr. VAL. ISAKSON i Stockholm udgivet et smukt udstyret og indholdsrigt Blad *Kollegan*, der velvillig er os tilstillet.

Dødsfald i Sverig. Viceformanden i Stockholms typografiske Forening AXEL WARRÉN er afgaaet ved Døden af Tuberkulose i en Alder af 33 Aar. Han blev begravet under stor Deltagelse og kollegiale Æresbevisninger.

Rettelser. I P. Berendts Artikel i sidste Nr. er ved en Fejl fra Hr. Berendts Side kommet til at staa: Murerne, skal være *Blikkenslagerne.* — I sidste Nr. stod ligeledes: Horsens Lokalafdeling afholdt Generalforsamling d. 23. April osv., hvilket skal være *Typografisk Forbund i Horsens* osv.

Modtag vor hjærtelige Tak for den store Opmærksomhed, der saavel fra Provinserne som fra København blev os vist i Anledning af vort Sølvbryllup den 15. Maj.

København, den 18. Maj 1904. Paa Hustrus og egne Vegne
P. J. PETERSEN,
Politiken.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331**.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdelingen: Trykker Thorvald Chr. Rasmussen, udl. 1/5 04 hos Hoffensberg. Sygeafdelingen: Sætter Enemarks Hustru Karen Marie Sofie Frederikke. De kvl. Trykkeriarbejdere: Ludovika Jørgensen (Bording) og Olga Sørensen (I. Cohen).

Provinserne: Randers, Hagbard Olan Schønemann Petersen, udl. 3/5 04 i Ryes Bogtr. Ringkøbing, Karl Lyhne, udl. 1/5 04 hos Rasmussen. Nykøbing M., Peter Andreas Olsen, udl. 1/5 04 paa Morsø Flkbl.

Tiltraadte.

København: Trykkerafdelingen: 232, Oluf Hansen (Bagge) fra Malmø.

Provinserne: Herning, 1307, Peter Petersen (i Pl.). Ringkøbing, 1842, Viggo Thorvald Schioldann (Strandbygaard, Skjern).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1677, Peter Vilh. Nielsen (paa Rejse) og 3231, Peter Christiansen (til Udl.).

Provinserne: Ringkøbing, 1307, Peter A. Petersen til Herning i Pl.

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Olga Frydensberg (Nationalt.s Aflæggeri, fratraadt Faget) og 224, Paula Hansen (arbl.).

Provinserne: Kolding, 380, H. P. Hansen (overg. til anden Livsstilling).

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES-FAGFORENING.

Restance bedes betalt senest 1. Juni, da Udslettelse ellers vil finde Sted.

CHRISTINE BUUS.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag: *Ekstraordinær Generalforsamling.* Dagsorden: Valg af ny Formand.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder Bestyrelsesmøde Fredag d. 27. ds., Kl. 8 pr. Hj. af Rømersgade og Vendersgade. *NB.* Kontingent og Indmældelse modtages.

ANNONCER

En Maskinsætter

(Linotype) søger Plads straks. Billet mrkt. »Linotype operator 373« modtager **Georg Paulsens Ann.-Bur., Vesterbrogade 10.**

Digeltrykpresse til Salg.

En brugt Trædepresse i god Stand er billig til Salg ved *A. Sædder,* Gothersgade 14.

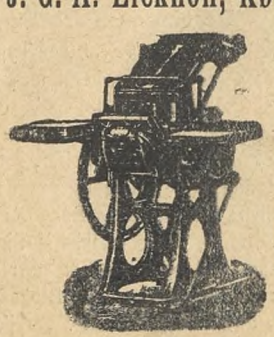
Byggeselskabet »Jomsborg« (16-Mands Forening), der agter at bygge ved Taastrup Station, søger nogle solide Medlemmer. Fortrinlige Byggeforhold. Nærmere hos Typ. S. SEVERIN, Jægersborgg. 42[4] L. efter Kl. 7 Aften.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arends & Voigt
Kompagnistræde 21.
København K.
Telefon 4236.
Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.
Papirforretning en gros.
Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*
Formbørster *af Kokos.*
Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.
Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.
Brugte Maskiner købes og sælges.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
—
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK
—
Transmissioner
—
Farve, Valsemasse
—
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 — KØBENHAVN DEN 3 JUNI 1904 — XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS REGNSKAB.

2. HALVAAR 1903.

Lokalafdelingerne.

	Indtægt: Kassebeholdn. fra forrige Halvaar	Kontingent	Tilbagebetalte Laan	Andre Indtægter	Tilskud fra Hovedkassen	Ialt Indtægt i Halvaaret	Udgift: Rejse nderstøttelse	Underst. paa Stedet	Reservefonds-underst.	Udlaant	Sygeunderstøttelse	Begravelseshjælp	Invalideunderstøttelse	Andre Udgifter	Indsendt til Hovedkassen	Ialt Udgift i Halvaaret	Kassebeholdning ved Halvaarets Slutning
	Kr Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	8 58	1422 50	5 »	17 »	» »	1453 8	293 75	340 25	» »	» »	439 »	» »	» »	10 20	355 »	1438 20	14 88
Aarhus	15 »	2783 »	» »	10 5	150 »	2958 5	308 75	1060 »	» »	8 »	269 »	» »	» »	26 30	1271 »	2943 5	15 »
Assens	» 46	196 »	100 »	» »	80 »	376 46	178 75	95 »	» »	» »	3 32	» »	» »	1 26	83 »	361 33	15 13
Bogense	» 15	78 »	12 »	» »	500 »	590 15	31 25	» »	» »	» »	222 »	300 »	» »	2 14	19 76	575 15	15 »
Brønderslev	15 »	161 »	6 »	» »	» »	182 »	57 50	» »	» »	» »	» »	» »	» »	2 20	107 30	167 »	15 »
Esbjerg	15 »	482 »	» »	» »	» »	497 »	75 »	100 »	» »	» »	36 »	» »	» »	3 72	267 28	482 »	15 »
Fredericia	15 »	156 35	» »	» »	672 85	844 20	221 »	118 75	» »	» »	369 »	» »	» »	2 22	118 23	829 20	15 »
Frederikshavn	15 »	35 »	» »	» »	115 31	165 31	126 25	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» 98	23 8	150 31	15 »
Helsingør	15 »	520 »	» »	» »	» »	535 »	137 50	150 »	» »	» »	» »	» »	» »	4 10	228 40	520 »	15 »
Herning	10 »	295 »	13 »	» »	80 »	398 »	72 50	50 »	» »	6 »	221 »	» »	» »	15 25	29 20	393 95	4 5
Hillerød	15 »	589 50	» »	26 »	» »	630 50	121 40	126 25	» »	5 25	106 »	» »	» »	11 39	245 21	615 50	15 »
Hjørring	15 »	361 »	» »	» »	220 »	596 »	125 »	256 50	» »	» »	191 »	» »	» »	1 92	» »	574 42	21 58
Hobro	11 12	130 »	» »	» »	130 »	271 12	158 75	81 25	» »	» »	» »	» »	» »	1 9	16 »	257 9	14 3
Holbæk	15 »	457 »	» »	» »	35 »	507 »	147 65	66 25	» »	» »	6 »	» »	» »	3 55	268 55	492 »	15 »
Horsens	15 »	945 »	25 »	8 »	600 »	1593 »	230 »	190 »	» »	» »	206 »	» »	» »	4 90	947 10	1578 »	15 »
Kallundborg	15 »	397 »	» »	» »	250 »	662 »	102 50	» »	» »	» »	450 »	» »	» »	3 7	91 43	647 »	15 »
Kolding	15 »	909 10	10 »	2 »	100 »	1036 10	366 25	152 »	» »	8 »	260 »	» »	» »	6 23	228 62	1021 10	15 »
Køge	15 80	310 50	» »	» »	10 »	336 30	205 »	38 75	» »	» »	60 »	» »	» »	2 99	10 »	316 74	19 56
Løgstør	15 »	78 »	2 »	» »	75 »	170 »	74 »	40 »	» »	» »	» »	» »	» »	1 70	39 30	155 »	15 »
Maribo	3 90	104 »	» »	» »	30 »	137 90	97 50	» »	» »	» »	» »	» »	» »	1 45	23 95	122 90	15 »
Middelfart	14 96	126 »	» »	» »	319 »	459 96	244 50	38 75	» »	» »	34 »	» »	» »	1 54	120 »	438 79	21 17
Nakskov	15 »	411 »	3 »	» »	85 »	514 »	175 »	64 75	» »	» »	254 »	» »	» »	2 45	» »	496 20	17 80
Nyborg	15 »	192 »	5 »	» »	198 25	410 25	268 50	» »	» »	» »	71 50	» »	» »	4 75	50 50	395 25	15 »
Nykøbing F.	4 97	467 »	» »	» »	30 »	501 97	229 90	26 25	» »	» »	84 »	» »	» »	2 77	150 »	492 92	9 5
Nykøbing M	14 35	184 »	» »	» »	20 »	218 35	112 »	26 25	» »	» »	28 »	» »	» »	3 6	33 »	202 31	16 4
Næstved	15 »	1099 »	10 50	» »	» »	1124 50	330 75	132 25	» »	» »	154 »	» »	» »	6 34	486 16	1109 50	15 »
Odder	15 »	133 »	» »	2 »	» »	150 »	32 50	» »	» »	» »	8 »	» »	» »	5 »	89 50	135 »	15 »
Odense	19 19	2653 »	18 »	1 »	300 »	2991 19	326 25	420 50	» »	10 »	602 »	100 »	» »	15 97	1500 »	2974 72	16 47
Randers	13 75	1011 »	35 »	14 »	190 »	1263 75	220 »	361 25	» »	» »	406 »	» »	» »	3 10	260 »	1250 35	13 40
Ribe	15 »	173 »	» »	» »	» »	188 »	65 »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	2 45	105 55	173 »	15 »
Ringkøbing	15 »	408 »	9 »	» »	50 »	482 »	147 75	8 75	» »	50 »	60 »	» »	» »	3 98	196 52	467 »	15 »
Ringsted	15 »	504 »	» »	6 »	» »	525 »	248 75	» »	» »	» »	64 »	12 50	» »	5 75	179 »	510 »	15 »
Roskilde	15 »	372 »	» »	» »	250 39	637 39	381 25	41 25	» »	» »	» »	» »	» »	4 66	195 23	622 39	15 »
Rudkøbing	15 »	219 »	» »	» »	25 »	259 »	166 »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	2 15	77 »	245 15	13 85
Rønne	14 9	542 »	50 »	» »	» »	606 9	» »	107 50	» »	» »	166 »	» »	» »	2 15	315 »	590 65	15 44
Silkeborg	15 »	288 »	» »	» »	» »	303 »	141 25	55 »	» »	» »	» »	» »	» »	2 50	89 25	288 »	15 »
Skanderborg	15 »	126 »	» »	» »	195 »	336 »	176 25	66 25	» »	» »	50 »	» »	» »	3 7	25 43	321 »	15 »
Slagelse	11 62	528 »	» »	» »	210 »	749 62	279 25	276 50	» »	» »	31 »	» »	» »	9 70	140 »	736 45	13 17
Stubbekøbing	21 50	78 »	» »	» »	60 »	159 50	123 75	» »	» »	» »	» »	» »	» »	1 26	20 »	145 1	14 49
Svendborg	9 39	662 10	» »	3 »	» »	674 49	181 50	170 »	» »	» »	115 »	» »	» »	3 39	190 »	659 89	14 60
Thisted	8 82	296 »	» »	» »	80 »	384 82	118 75	117 25	» »	» »	23 »	» »	» »	3 1	110 »	372 1	12 81
Varde	15 »	144 »	» »	» »	65 80	224 80	77 50	61 25	» »	» »	28 »	» »	» »	3 21	39 84	209 80	15 »
Vejle	4 48	677 »	55 »	2 »	» »	748 48	216 25	65 »	» »	7 »	24 »	» »	» »	10 »	411 25	733 50	14 98
Viborg	15 »	352 »	» »	» »	80 »	447 »	128 »	168 75	» »	» »	16 75	» »	» »	2 28	116 22	432 »	15 »
	587 13	22055 5	358 50	91 5	5206 60	28298 33	7520 95	5072 50	» »	94 25	5057 57	412 50	» »	211 20	9271 86	27640 83	657 50
Sætterafd. i Køb.	» »	35266 80	82 55	1551 47	5164 89	42065 71	1822 50	12989 75	1421 »	52 »	20149 59	1790 »	» »	1503 8	2407 79	42065 71	» »
Trykkerafd. i Køb.	» »	3506 75	» »	162 40	» »	3669 15	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	3669 15	3669 15	» »
Kvindeafd. i Køb.	» »	2371 20	» »	» »	» »	2371 20	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	2371 20	2371 20	» »
	587 13	63199 80	441 5	1804 92	10371 49	76404 39	9343 45	18062 25	1421 »	146 25	25207 16	2202 50	» »	1714 28	17720 »	75746 89	657 50

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt.

Beholdning den 1. Juli 1903	Kr.	3573.53
Renter i Halvaaret	-	175.75
49051 Ugebidrag à 40 Øre	Kr.	19620.40
8235 — à 20 -	-	1647.00
57286	-	21267.40
Tilbagebetalte Laan	-	441.05
Andre Indtægter:		
a) I Afdelingerne:		
Restancer: 362 Ugebidrag à 25 Øre	Kr.	90.50
226 — à 40 -	-	90.40
	Kr.	180.90
Tilbagebetalte Understøttelser	-	38.00
	-	218.90
b) I Hovedkassen:		
Refunderet Porto	Kr.	2.00
Indskud	-	2.00
Tilbagebetalte Overfartspenge	-	1.00
Husleje fra Afdelingerne i København	-	50.00
Udligning af Rejseunderst. med Norge for Aarene	-	292.20
	-	347.20
Underskud, laant af Reservefonden	-	4729.83
Balance	Kr.	30753.66

Udgift.

Understøttelse paa Stedet: 2883 Dage à 1.75	Kr.	5045.25
9547 - à 1.25	-	11933.25
1445 - à 0.75	-	1083.75
13875	Kr.	18062.25
Rejseunderstøttelse: 2918 Dage til danske Rejsende à 1.25	Kr.	3647.50
— 4229 — - udenlandske do. à 1.25	-	5286.25
Overfartspenge	-	409.70
Overfartsbilletter	-	737.60
	-	10081.05
Flyttelaan	-	146.25
Kontorleje, Varme, Belysning og Rengøring	-	312.82
Kontorartikler	-	14.72
Lønninger	-	1474.75
Rejseudgifter og Diæter	-	162.08
Tryksager	-	115.55
Porto	-	100.60
Budløn	-	13.10
Telegram og Telefon	-	42.83
Andre Udgifter: a) i Afdelingerne	Kr.	114.65
b) i Hovedkassen	-	113.01
	-	227.66
Balance	Kr.	30753.66

Reservefonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Juli 1903		Kr. 60228.12
Renter i Halvaaret samt af et Depositum		- 1093.24
49051 Ugebidrag à 25 Øre	Kr. 12262.75	
8235 — à 12½ Øre	- 1029.37	
		- 13292.12
Andre Indtægter:		
a) I Afdelingerne:		
Restancer: 588 Ugebidrag à 25 Øre		- 147.00
b) I Hovedkassen:		
Indskud	Kr. 2.00	
Refunderet Porto	- 2.01	
Husleje fra de københavnske Afdelinger	- 50.00	
		- 54.01
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.		- 245.78
Balance		Kr. 75060.27

Udgift.

Reservefondsunderstøttelse til egne Medlemmer	Kr. 1421.00	
— - Tessin	- 73.44	
— - andre Fag	- 396.20	
		Kr. 1890.64
Typ.-Tid.s Trykning og Udgivelse		- 2680.92
Rejseudgifter og Diæter		- 162.07
Til De samv. Fagforbund: Administrationsbidrag	Kr. 201.60	
— Forskudsfonden	- 403.20	
		- 604.80
Administrationsbidrag til det internationale Bogtrykkersekretariat		- 159.32
Kontorleje, Varme, Belysning og Rengøring		- 312.82
Kontorartikler		- 14.73
Lønninger		- 1474.75
Tryksager		- 83.05
Porto		- 100.61
Budløn		- 13.10
Telegram og Telefon		- 42.83
Andre Udgifter:		
a) I Afdelingerne	Kr. 114.35	
b) I Hovedkassen	- 132.32	
		- 246.67
Ialt Udgift		Kr. 7786.31
Udlaant til Arbejdsløshedskasserne		- 4729.83
Beholdning den 31. Decbr. 1903		- 62544.13
Balance		Kr. 75060.27

Typograf-Tidende.

Indtægt.

Abonnement	Kr.	55.00
Annoncer	-	190.78
	Kr.	245.78
Merudgiften, dækket af Reservefonden	-	2435.14
Balance	Kr.	2680.92

Udgift.

Trykning af Nr. 27—53	Kr.	2027.28
Distribution	-	403.64
Redaktionshonorar	-	150.00
Ekspeditionshonorar	-	100.00
Balance	Kr.	2680.92

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne.

Sygekassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Juli 1903	Kr.	2064.89
Renter i Halvaaret	-	73.63
22088 Ugebidrag à 25 Øre	Kr. 5522.00	
29 — à 12½ Øre	- 3.63	
	-	5525.63
Andre Indtægter i Halvaaret	-	91.05
Balance	Kr.	7755.20

Udgift.

Understøttelse à 2 Kr. pr. Dag	Kr. 4884.00	
28 Stkr. Sygeattester	- 32.50	
til Rejsende af gensidige Foreninger	- 141.07	
	Kr.	5057.57
Understøttelse til Sanatorieophold	-	792.20
Tryksager	-	7.50
Andre Udgifter i Hovedkassen	-	41.50
Ialt Udgift	Kr.	5898.77
Beholdning den 31. Decbr. 1903	-	1856.43
Balance	Kr.	7755.20

Begravelseskassen.

Beholdning den 1. Juli 1903	Kr.	28396.98
Renter i Halvaaret	-	460.91
22088 Ugebidrag à 10 Øre	Kr. 2208.80	
29 Ugebidrag à 5 Øre	- 1.45	
	-	2210.25
Balance	Kr.	31068.14

2 Dødsfald og en løbende Begravelseshjælp	Kr.	412.50
Andre Udgifter i Hovedkassen	-	41.50
	Kr.	454.00
Beholdning den 31. Decbr. 1903	-	30614.14
Balance	Kr.	31068.14

Provinsernes Grundfond.

Beholdning den 1. Juli 1903	Kr.	5089.05
Renter i Halvaaret	-	87.59
Balance	Kr.	5176.64

Beholdning den 31. Decbr. 1903	Kr.	5176 64
Balance	Kr.	5176 64

Statsanerkendte Sygekasse i København.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Juli 1903	....	..	5073	51
Medlemsbidrag	12669	85		
— af ydende Medlemmer	6	»		
			12675	85
Renter i Halvaaret	....	..	20	»
Andre Indtægter:				
Restancer	251	30		
Refunderet Pengehjælp	12	»		
— Kurpenge	388	20		
— Bladhold	3	60		
			655	10
Balance	....	..	18424	46

Udgift.	Kr.	Ø.	r.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 198 Mænd i 3392 Dage à 2.00	6784	»		
— — - 6 Kvinder i 248 — à 2.00	496	»		
— — - 8 Mænd i 80 — à 0.60	48	»		
— — - 57 Kvinder i 1630 — à 0.60	978	»		
			8306	»
— p. Hospital - 30 Mænd i 681 — à 1.40	953	40		
— — - 1 Kvinde i 12 — à 1.40	16	80		
— — - 2 Mænd i 40 — à 0.60	24	»		
— — - 20 Kvinder i 579 — à 0.60	347	40		
— — - 5 Mænd i 153 — à 0.75	114	75		
			1456	35
Betalt for 54 Mænds Ophold paa Sygehus i 1433 Dage à 0.60	859	80		
— - 1 Mands — - — i 193 — à 1.20	231	60		
— - 13 Kvinders — - — i 289 — à 0.60	173	40		
— - 15 Børns — - — i 393 — à 0.30	117	90		
			1382	70
Bind, Bandager, Vagthold etc. under Sygehusophold	....	..	31	10
Barselhjælp	....	..	540	»
Kurpenge til Sanatoriet	....	..	686	»
Lægehonorar	2720	25		
— til Speciallæger	369	»		
			3089	25
Medicin til Arbejdsløse	....	..	8	19
Andre Udgifter:			15499	59
Tryksager	7	45		
Lønninger	750	»		
Kontorsager	8	47		
Bladhold	6	82		
Porto	26	64		
Medhjælp ved Forretningsførelsen	14	25		
Budløn og Kontrol med Syge	135	10		
Tilbagebetalt Kontingent	6	65		
			955	38
Beholdning den 31. Decbr. 1903	....	..	1969	49
Balance	....	..	18424	46

Hjælpekassen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Juli 1903	Kr.	266.38
Medlemsbidrag	-	4496.95
Rolfs Legat	-	105.00
Renter af Sparekasse-Indskud	-	2.26
Andre Indtægter: Tilbagebetalt Pengehjælp Kr. 19.00		
Restancer - 93.75	-	112.75
Balance	Kr.	4983.34

Udgift.

Pengehjælp til 1 Mand i 22 Dage à 3.00 daglig	Kr.	66.00
— - 190 — i 4324 — à 1.00 —	-	4324.00
— - 6 Kvinder i 260 — à 1.00 —	-	260.00
	Kr.	4650.00
Andre Udgifter:		
Refunderet Kontingent	Kr.	3.30
Tryksager	-	0.90
Porto	-	12.02
	-	16.22
Beholdning den 31. Decbr. 1903	-	317.12
Balance	Kr.	4983.34

Begravelseskassen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Juli 1903	Kr.	29288.62
Medlemsbidrag	-	3731.60
Rente af 20000 Kr. Obligationer à 3½ pCt. Kr. 350.00		
— - Sparekasse-Indskud - 22.86	-	372.86
Andre Indtægter: Restancer	-	80.00
Balance	Kr.	33473.08

Udgift.

Begravelseshjælp (3 à 300, 2 à 200, 1 à 150, 1 à 140, 2 à 100 Kr.)	Kr.	1790.00
Andre Udgifter:		
Tryksager Kr. 4.70		
Lønninger - 400.00		
Tilbagebetalt Kontingent - 2.85		
Porto - 21.82		
Kontorsager - 1.71	-	431.08
Beholdning den 31. Decbr. 1903	-	31252.00
Balance	Kr.	33473.08

Legatformuen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Juli 1903:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	8000.00
Berlings — , — —	-	6000.00
Cortnums — , — —	-	6000.00
Eibeschütz' — , — —	-	1000.00
do. — , kontant	-	35.00
Cortnums — , —	-	35.00
	Kr.	21070.00
Renter pr. 11. Decbr. 1903:		
Rolfs Legat, 8000 Kr. à 3½ pCt.	Kr.	140.00
Berlings — , 6000 - à —	-	105.00
Cortnums — , 6000 - à —	-	105.00
Eibeschütz' — , 1000 - à —	-	17.50
	-	367.50
Balance	Kr.	21437.50

Udgift.

Udbetalt Legatunderstøttelse:		
Rolfs Legat, til Hjælpekassen pr. 31/12 1903	Kr.	105.00
— — - Legatarer —	-	87.50
Berlings — - — —	-	105.00
Cortnums — - — —	-	105.00
Eibeschütz' — - — —	-	35.00
	Kr.	437.50
Beholdning den 31. Decbr 1903:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	8000.00
Berlings — , — —	-	6000.00
Cortnums — , — —	-	6000.00
Eibeschütz' — , — —	-	1000.00
	Kr.	21000.00
Balance	Kr.	21437.50

Sanatoriet.

Udgift.

1. Assurance	Kr.	0.00
2. Belysning	-	74.44
3. Biblioteket	-	3.42
4. Brændsel	-	50.04
5. Forplejning:		
a. Brød	Kr.	149.92
b. Mælk	-	390.30
c. Øl, dobbelt og hvidt	-	95.70
Øl, bajersk	-	409,56
d. Kød	-	568.21
e. Flæsk og Skinke	-	108.95
f. Smør	-	588.18
g. Mel og Gryn	-	76.69
h. Grøntsager	-	69.19
i. Kartofler	-	47.52
j. Fisk	-	123.20
k. Æg	-	359.62
l. Ost	-	40 34
m. Paalæg	-	250.87
n. Sukker	-	102.58
o. Kakao	-	53.15
p. The og Kaffe	-	48.67
q. Andre Urtekramvarer	-	41.27
r. Frugt	-	71.49
s. Sodavand	-	7.96
t. Vin	-	55.41
	-	3658.78
Transport	Kr.	3786.68
Transport	Kr.	3786.68
6. Havens Vedligeholdelse	-	0.00
7. Kontorsager og Porto	-	16.35
8. Lønninger. a. Lægen Kr. 350.00		
b. Sygeplejerske og Tjenestepersonale - 440.00		
c. Rengøringskoner - 18.00	-	808.00
9. Medicin	-	125.41
10. Rejseudgifter	-	54.25
11. Reklame	-	0.00
12. Telefoner	-	22.30
13. Vask	-	129.42
14. Hus- og Bygningsudgifter	-	22.75
15. Afskrevet paa Inventariet	-	199.73
16. Andre Udgifter	-	155.88
17. Moderation	-	663.00
18. Renter og Amortisation	-	107.33
19. Udgift ved Køb af Ejendommen	-	3.00
Overskud	-	17.65
	Kr.	6111.75

Indtægt.

Indgaaet ved Kur og Pleje	Kr.	5765.75
Forplejning	-	16.00
Honorable Bidrag	-	330.00
	Kr.	6111.75

Sanatoriets Status.

Aktiver.

Kontant Beholdning. Lokalkassen	Kr.	66.97
Bygningens Værdiansættelse	-	10956.61
Inventar	-	3700.00
Diverse Debitorer	-	1158.00
	Kr.	15881.58

Passiver.

Hovedkassen	Kr.	60.95
1. Prioritet (Øst. Kreditforen.)	-	3307.86
2. — (Spiegelhauer)	-	2000.00
3. — (Carl Aller)	-	4000.00
Restavratør Brodersen	-	127.19
Dansk Typograf-Forbund	-	5659.23
Overretssagfører Johansen	-	653.35
Støbemester Klein	-	73.00
	Kr.	15881.58

Hovedoversigt.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Juli 1903: I Hovedkassen ..... Kr. 155112.76		
I Afdelingerne ..... - 587.13		
	155699	89
Renter i Halvaaret	2653	74
Kontingent	63199	80
Restancer	752	95
Tilbagebetalte Laan	441	5
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.	245	78
Andre Indtægter:		
I Afdelingerne ..... Kr. 656.85		
I Hovedkassen ..... - 401.21		
	1058	6
Balance Kr.....	224051	27

Udgift.	Kr.	Ø.
Understøttelse paa Stedet	18062	25
Rejseunderstøttelse	10081	5
Flyttelaan	146	25
Reservefondsunderstøttelser	1890	64
Sygeunderstøttelse: Provinserne ..... Kr. 5849.77		
Statsanerkendte i København ..... - 15499.59		
Hjælpekassen i do. ..... - 4650.00		
	25999	36
Begravelseshjælp: Provinserne ..... Kr. 412.50		
København ..... - 1790.00		
	2202	50
Legatunderstøttelser	437	50
Typ.-Tid.s Udgivelse	2680	92
Rejseudgifter og Diæter	324	15
Administrationsbidrag til De samv. Fagf. og Det intern. Sekretariat	764	12
Kontorleje, Varme, Belysning og Rengøring	625	64
Kontorartikler	39	63
Lønninger	4113	75
Tryksager	219	15
Porto	261	69
Budløn og Kontrol med Syge	161	30
Telegrammer og Telefon	85	66
Andre Udgifter:		
a. I Afdelingerne ..... Kr. 248.62		
b. I Hovedkassen ..... - 328.33		
	576	95
Ialt Udgift Kr.....	68672	51
Kassebeholdning: I Hovedkassen ..... Kr. 154721.26		
I Afdelingerne ..... - 657.50		
	155378	76
Balance Kr.....	224051	27

Samlet Status den 31. December 1903.

Aktiver.		
Beholdning i Reservefonden	Kr.	62544.13
— - Sygekassen i Provinserne	-	1856.43
— - Begravelseskassen i do.	-	3061 1.14
— - Kapitalfonden for do	-	5176.64
— - Sygekassen i København: Kontant ..... Kr. 1469.49		
Aktier i Vejlefjord Sanatorie..... - 500.00		
	-	1969.49
— - Hjælpekassen i Kbhvn.	-	317.12
— - Begravelseskassen i do.: Kontant ..... Kr. 11252.00		
Obligationer ..... - 20000.00		
	-	31252.00
— - Legatformuen: Obligationer	-	21000.00
Beholdning i Lokalafdelingerne	-	657.50
Indestaaende i Sanatoriet i Fredensborg		9659.23
Udestaaende Laan	-	847 50
Restancer i de københavnske Afdelinger	-	3063.85
Annoncer i Typ.-Tid.	-	47.45
Kalkuleret Statstilskud for 2. Halvaar 1903	-	4393.03
Inventar, brandforsikret for	-	7000.00
Bøger, Blanketter og øvrige Kontorartikler.		
	Kr.	180398.51

Passiver.		
Skylder til Hospitaler for Oktbr. Kvartal 1903	Kr.	389.40
— - Læger - — — —	-	1429.75
Overfartspenge til Det forenede Dampskibsselskab	-	186.30
Mindre indsendt fra Afdelingerne	-	70.37
Passiver.....	Kr.	2075.82
Aktiver	-	178322.69
	Kr.	180398.51

København, den 1. Maj 1904.

CHR. ØSTERGAARD.

At Beholdningerne er til Stede, bevidnes herved.

København, den 1. Juni 1904.

CHRISTINE BUUS. GUSTAV CLAUSEN. P. HANSEN. P. HVIDTFELDT. LAUR. JENSEN. VICTOR PETERSEN.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskaber er reviderede og fundne i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Tabellen over Lokalafdelingernes Indtægter og Udgifter danner Grundlaget for Regnskaberne. Et Overblik over Summernes Specificering opnaas ved at gøre sig bekendt med de forskellige Kassers Regnskaber. Til Slut er det hele samlet i en Hovedoversigt, der i store Træk giver et klart Overblik over Forbundets Virksomhed i Halvaaret.

Andet Halvaar udviser et samlet Underskud af Kr. 321.13, hvilket er ensbetydende med, at hele Indtægten af Forbundets samtlige Kasser er forbrugt og yderligere Kr. 321.13, saaledes at vi naar en samlet Udgift paa Kr. 68,672.51.

Det første Aar af Forbundets Virksomhed efter Centralisationen og den udvidede Arbejdsløshedsunderstøttelse har saaledes ialt bragt et Underskud paa Kr. 812.10. Nogen stor Sum er dette jo ikke, naar Hensyn tages til den store Virksomhed, Forbundet er blevet; men da det særlig er Arbejdsløshedskasserne, der tynger saa haardt paa Budgettet, maa man forlange, at Forbundsstyrelsen tager denne Kasses Status under Overvejelse og tilvejebringer et Forslag, der vil være i Stand til at skaffe Balance i denne.

Arbejdsløshedskasserne begyndte den ny Virksomhed 1903 med en Formue af Kr. 14,159.81; denne Sum, hele Kontingentet og yderligere et Laan af Reservefondet paa Kr. 4729.83 er medgaaet; ialt er der i Arbejdsløshedsunderstøttelse i 1903 udbetalt Kr. 56,355.60.

For 2. Halvaars Vedkommende udviser Arbejdsløshedskasserne et Underskud paa Kr. 8303.36; Sygekassen i København et Underskud paa Kr. 3104.02 (formentlig vil der i 1. Halvaar 1904 kunne tilvejebringes Balance ved Statstilskudets Indbetaling); Sygekassen i Provinserne har et Underskud paa Kr. 208.46.

Derimod møder Begravelseskassen i København med et Overskud paa Kr. 1963.38; Begravelseskassen i Provinserne med Kr. 2217.16; Hjælpekassen i København med Kr. 50.74; Grundfonden i Provinserne forøget med Kr. 87.59.

Under »Andre Udgifter« er blandt mange forskellige Poster opført et Beløb af Kr. 268.75 til en Gave og et Festmaaltid for Hr. Ulrik Petersen. — Et Par Lokalafdelinger har begaaet nogle Smaafejl, idet en Lokalafdeling har opført 50 Øre for lidt og indsendt 50 Øre for meget, en anden har udbetalt 1 Kr. pr. Dag i Stedet for 1.25.

Fra Horsens-Afdelingen skulde for Oktober Kvartal indsendes et Overskud af 541 Kr. 35 Øre. Der er imidlertid kun indsendt 300 Kr., hvorfor de manglende 241 Kr. 35 Øre er ført til Udgift i det ny Regnskab.

Ved Regnskabets Afslutning var der i de københavnske Afdelinger en Restance af over Kr. 3000.00, medens der ikke fandtes en eneste Restant blandt Dansk typ. Forenings Medlemmer.

København, den 26. Maj 1904.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH. EMMANUEL PEDERSEN. ALB. MICHELSEN.

Lørdag den 11. Juni er *Forbundskontoret lukket* paa Grund af Forbundsstyrelsesmøde. Udbetaling af Understøttelse foregaar Fredag den 10. Juni Kl. 1—3 og 5½—8. Lokalformændene bedes gøre de Rejsende, som agter sig til København Lørdag den 11. Juni, opmærksomme herpaa og eventuelt betale disse Opholdsdage for Lørdag og Søndag. FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformand. I *Bogense* er Typograf H. P. G. HANSEN valgt i Stedet for J. Chr. Nielsen-Wang.

12. Juni 1904. Saa er vi nær Forberedelsernes Afslutning! — De ubeslutsomme, der ikke har betænkt sig til i Morgen Aften, vil dermed være udelukkede fra at deltage i den utvivlsomt smukkeste Stiftelsesfest, der siden 25-Aars Jubilæet har været afholdt. — Og vi kan i Dag føje en Glæde til de mange, Dagen vil byde paa. Da der 11. Juni her i København afholdes Møde af Hovedbestyrelsen for Dansk Typograf-Forbund, har Afdelingens Ledelse besluttet at invitere denne med paa Turen. Det kollegiale Venskab, der, uanset enkelte Meningsforskelligheder, raader mellem danske Kolleger indenfor Forbundet, vil her finde ny Næring og yderligere bidrage til samdrægtigt Arbejde for videre Udvikling af vort Forbund. — Man møder altsaa Kl. 10 udfor Niels Juelsgade, hvor »Prins Hamlet« ligger fortøjet, og Kl. 10½ pr. letter den flagsmykkede Damper og staar ud af Havnen under Orkestrets Musik og Gutenberg-Korets Sange. — *Alle bestilte Billetter maa være afhentede og indbetalte senest i Morgen Aften.*

Typografernes Sportsklub. *Svømmeundervisningen begynder Fredag Aften Kl. 7. Mødested: Toldboden.*

T. C. C. Søndag: Skodsborg. Trianglen Kl. 9. Styrelsen bedes møde. *Søndag den 19. Juni* afholdes *Stiftelsesfesten* i Ballerup Kro. Der serveres med varm Ret, koldt Bord, Øl og Snaps samt Punsch à 1 Kr. for Medlemmer, 2.25 for Besøgende. Tegning, som er bindende, modtages af Styrelsen til Onsdag den 15. Juni.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 10 JUNI 1904 XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Tilgangen til **Sverig** er atter aaben for udenlandske Rejsende.

København, d. 8. Juni 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

Anti-Fagforbundsbevægelsen.

Ogsaa et Par Ord til Overvejelse.

LAD mig faa Lov at gøre et Par Bemærkninger til Spørgsmaalet om Udmældelsen af De samv. Fagforbund. Uden at gaa nærmere ind paa de enkelte mere eller mindre — navnlig mindre — saglige Indlæg i denne Debat (Hr. Sørensen-Kjeld f. Eks. er jo saa grinagtig i hele sin Skrivemaade, at man vilde faa Latteren vendt mod sig ved at tage ham alvorlig), vil jeg gærne beskæftige mig lidt med Hr. Hallengreens Artikel i Nr. 20. Hr. H. tror, at en Strejke af Typografer lettere vindes med Understøttelse af De samv. Fagforbund. Lad ham have den Tro, men jeg har en anden til Vished grænsende Tro: at Typograferne under De samv. Fagf. *slet ikke faar Lov at lave en Strejke for at hæve deres Vilkaar!* Og det er netop Fejlen. Vi, der ønsker at komme bort fra De samv. Fagforbund, gør det ikke, fordi vi længes efter at faa Strejke, men fordi vi kan sé, at De samv. Fagf. **er** en Hindring for, at vi kan opnaa økonomiske Fordele. Jeg siger *er*, ikke *var*, husk vel paa det. I 1898 var det os til Gavn at have Forbindelse med de andre Fag, fordi vi da i hvert Fald kunde *true* med Strejke; det gjorde sin Virkning. Hvad tror Hr. Hallengreen der vil ske, hvis vi næste Gang kommer til vor Kontrapart og siger: Dette ønsker vi gennemført, ellers nedlægger vi Arbejdet! Man vilde le os op i Ansigtet og sige: Nej, det lader de nok være med, for *det faar de ikke Lov til!* D'Hrr. paa den anden Side véd nemlig meget bedre Besked om de Sager end de fleste af vore skrivende Medlemmer lader til at vide.

Hr. Hallengreen raader Medlemmerne til at læse Hr. Vict. Petersens Artikel i Nr. 15, hvilken skal være god at faa Forstand af. Aa, ja, især den følgende Passus:

> »Dette (at Lock-out-Forliget er en Hæmsko for, at Arb. kan røre sig) er imidlertid kun rigtigt under den Forudsætning, **at den underordnede Organisation forlanger Støtte af Hovedorganisationen.** Er dette ikke Tilfældet, **staar den paagældende Organisation ligesaa frit efter som før Forliget.**«

Dette, som Hr. Vict. Petersen her skriver, er nemlig kun rigtigt under den Forudsætning, at **Arbejdskøberne vil tillade det enkelte Fag at strejke**; naar det ikke passer dem længere, lader de gaa Bud til De samv. Fagforbunds Hovedledelse med omtrent saalydende Besked: »Vil De straks sørge for, at disse Mennesker gaar i Arbejde, ellers skal vi — —«, og saa følger en Fortegnelse over, i hvilke Fag og paa hvilke Steder de eventuelt vil lave Lock-out. Saa bliver vor Hovedledelse bange, og hurtigst muligt befales de Vedkommende at gaa i Arbejde igen. Men kan man med Ret og Billighed forlange, at vi skal vedblive at finde os i et System, *der gør hver eneste Bevægelse for at skaffe os bedre Arbejdsvilkaar eller økonomiske Fordele afhængig af vore Modstanderes Forgodtbefindende?* Jeg siger Nej og atter Nej!

Og at vi er kørt uhjælpelig fast med vor Taktik, at Forholdet er, som jeg her har antydet, leveres der i disse Dage det bedste Bevis for. Skibssnedkerne i Helsingør har nylig haft en Strejke; denne var af den af Hr. Vict. Petersen omtalte Art: den fordrede ikke Understøttelse af Hovedorganisationen, og som Følge heraf fik den Lov at iværksættes. Den varede i 6 Uger, i hvilken Tid der ikke naaedes et Skridt videre; der førtes ingen Forhandlinger, kun fremkom Snedkernes Formand nu og da med nogle Oplysninger om Forholdene og nogle sikkert velmente Henstillinger til Værftets Direktør, hvilke denne imidlertid brød sig fejl om. I Stedet herfor kom der til De samv. Fagforbund, da Arbejdsgiverforeningen syntes, denne Spas havde varet længe nok, en Skrivelse, som aldeles diktatorisk udtalte, at hvis ikke Forholdene i Helsingør (tilligemed et Mellemværende i Nakskov) ordnedes inden en bestemt Dag, vilde der blive foretaget Lock-out forskellige Steder (jeg husker ikke nu hvor), og skulde dette ikke hjælpe, vilde man yderligere kaste Folk paa Gaden en Del andre Steder. Saa blev der Travlhed. Et Udvalg blev nedsat, og to—tre Dage efter kom der en »Overenskomst«, hvis første Linjer selvfølgelig siger, at Arbejdet paabegyndes paa de samme Vilkaar og i samme Omfang som før Strejken. Hvad der videre vil ske, véd man af tidligere Erfaringer, og Overenskomsten siger det da ogsaa, bl. a. vil der blive foretaget *»en Regulering af den gældende Prisliste, saaledes at det nuværende Prisniveau i det væsenlige bevares!!«* Virkelige Forbedringer faar Snedkerne intet af, thi man vil vel ikke for Alvor bilde sig ind, at Arbejdsgiverforeningen skulde lade sig imponere af den Holdningsløshed, De samv. Fagforb. kun altfor aabenlyst bærer til Skue. Samtidig med Offenliggørelsen af denne »Overenskomst« skriver *Social-Demokraten* med store Bogstaver: »Den store Lock-out afværget!« (»Saa Du, Bro'r, jeg stod mig«, sagde Drengen; han laa i Grøften). Og som Slutningsbemærkning staar der bl. a.: »Hvorfor vilde de Mennesker dog lave Lock-out for denne Sags Skyld .... Det Forlig .... kunde Jærnfabrikanterne have faaet uden al den Larm« (lidt frit oversat: hvorfor gør I os dog saa dødelig angst; vi gør jo dog ikke noget, vi skal saamænd nok være artige).

Se, al denne Fejghed, al denne Kryben til Korset, saa snart Modstanderne knalder med Lock-out-Pisken, den bliver mindre og mindre tiltalende at se paa, og den viser os ogsaa tydeligt og klart, hvad vi f. Eks. kan vente ved en kommende Tarifrevision, naar vi staar under De samv. Fagforbund. Hvad vi dér skal opnaa af Fremskridt, vil fuldstændig rette sig efter vore Arbejdskøberes Forgodtbefindende, og saa bliver det lig Nul, hvilket sidste Tarif beviste. **En Kamp for Principspørgsmaal**, Forkortelse af Arbejdstiden, Højnelse af Tusindbetalingen osv., **faar vi ikke, thi De samv. Fagforbund tør ikke lade os paabegynde en saadan**, dertil har den stadigt gentagne Lock-out-Trusel indgydt dem for megen Respekt.

Derfor ønsker jeg, at vi skal mælde os ud!

— — —

Lad mig tilføje et Par Linjer til *Typ.-Tid.s* Redaktør.

Hr. Madsen kan spare sig og os andre for mere af hans »dybe Sorg og Harme« over de af Hr. Wartenberg udslyngede, nu ofte gentagne Ord: »Censur« og »Russisk Brutalitet«, thi enten er al denne Sorg ikke ægte eller ogsaa er Hr. Madsen blind; Udtrykkene er gode nok, de ramte, og det saa godt, at det svir endnu, det er Hr. Madsen selv det bedste Bevis paa. Og jeg mener, at Hr. Madsen er gaaet døv og blind omkring i Partiet i de ikke saa faa Aar, han har tilhørt det, om han ikke i den Tid skulde have opdaget de to nævnte Begreber. Vort Parti, der er »en ny Kulturs Banebryder«, »et frit Aandslivs naturlige Forkæmper« o. s. v. af samme Skuffe, udvikler nemlig ogsaa et Aandstyrani, der ikke staar tilbage for, hvad man kan finde andet Steds; alt, hvad der ikke er kogt i den eneste uforfalskede Sæbekælder, men alligevel vil trænge sig frem, det slaas ned, hensynsløst, uden Skaansel, og saa tror man, at dermed er den Potte ude; men de Idéer og Krav, som man havde druknet, de er kun dykkede under, saa længe Presset laa der; de lever og vokser sig stærke i det skjulte, og en skøn Dag vælder de frem som en Syndflod og tager med sig al den Raaddenskab og alle de Smaakonger og andre Snyltere, der nu lever højt paa Arbejderklassens Ligegyldighed.

København, 15. Maj 1904. C. SCHNOOR.

Vi beder lægge Mærke til de Udtryk, Hr. Schnoor anvender i Artiklens Slutning. Der staar »**al den Raaddenskab og alle de Smaakonger og andre Snyltere, der nu lever højt paa Arbejderklassens Ligegyldighed**«. Ikke sandt, det er smukke Ord, som henvendes til Arbejdernes Tillidsmænd. Og saa snakker de Godtfolk endda op om »Censur« og »Russisk Brutalitet«. Det er Ord, som naturligvis atter skal vandre over i Landets reaktionære Presse. Men vi spørger nu Hr. Schnoor, om han godhedsfuldt vil **bevise** de Fornærmelser, han her udslynger. I modsat Fald stempler *vi* ham som en *Æreskænder* og *Bagvasker*. RED.

Voldgiftsretten i København.

Aar 1904 den 18. Maj holdt Voldgiftsretten Møde. Mødte var Rettens faste Medlemmer: Bogtr. Berg, Truelsen og Witzansky og Suppleanten Larsen samt Typograferne Berendt, A. Møller, Carl Nielsen og Suppleanten A. Christiansen.

Til Behandling forelaa Sag Nr. $^{4}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund kontra O. C. Olsen & Co.

Der opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

Under nærværende Sag har Klageren, Dansk Typograf-Forbund, paa de Sætteres Vegne, der er beskæftigede i Indklagede, Firmaet O. C. Olsen & Co.s Sætteri, anbragt, at Indklagede, der tidligere i sit Sætteri beskæftigede 6 Lærlinge, i September 1903 havde antaget en Lærling til uden at afskedige nogen af de andre 6, og at dette formentlig var i Strid med den i Tarifen opstillede Lærlingeskala, idet Gennemsnitsantallet af de Sættere, der i Aaret 1903 var beskæftigede hos Indklagede, næppe androg 19, medens Tarifen krævede, at Antallet af Sættere skulde overstige 25 for at der kunde holdes 7 Sætterlærlinge. Klageren har derfor nedlagt Paastand paa, at Indklagede dømtes til straks at regulere sit Lærlingeforhold overensstemmende med Tarifen.

Det indklagede Firma har herimod gjort gældende, at det i Aaret 1903 aldrig har beskæftiget mindre end 50 udlærte Sættere, idet Firmaet hævder, at det er uberettiget, som Klageren har gjort, kun at medregne de Sættere, der har været beskæftigede i Indklagedes Bogsætteri, og lade de Sættere, der har arbejdet i Firmaets Avissætteri, ude af Betragtning. Som en Følge heraf mener det indklagede Firma at være beføjet til at holde 7 Sætterlærlinge, da Tarifen giver denne Ret til Firmaer, der holder over 25 Sættere, og det har derfor paastaaet sig frifunden.

Retten skønner, at der bør gives Klageren Medhold i, at naar Tarifen — jfr. Nr. 2 § 11 — bestemmer, at Lærlinge ikke maa beskæftiges i Dagbladene, kan de i Dagbladssætterierne beskæftigede Sætteres Antal ikke medregnes ved Beregning af det tilladte Lærlingeantal i Henhold til Lærlingeskalaen, og Retten dømmer derfor:

> »Indklagede, O. C. Olsen & Co., bør kun beskæftige et saa stort Antal Sætterlærlinge, som fastsættes i den i Tarifen indeholdte Lærlingeskala, beregnet efter Gennemsnitsantallet af de Sættere, Firmaet beskæftiger i sit Bog- og Akcidenssætteri.«

Efter at Suppleanten, Hr. Larsen, var udtraadt, og Suppleanten, Hr. Lind, indtraadt i hans Sted, foretoges Behandling af Sag Nr. $^{5}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund kontra Centraltrykkeriet, i hvilken Sag afsagdes følgende

Kendelse:

Striden under nærværende Sag angaar Betaling for Sætning af et hos Indklagede, Centraltrykkeriet, udført tabellarisk Arbejde: »Fortegnelse over de Helbefarne og de Halvbefarne, der skulle indkaldes til Tjeneste paa Flaaden i 1904«. Sætterne har de foregaaende Aar udført dette Arbejde for en efter nærmere Overenskomst fastsat Betaling; men da man denne Gang ikke har kunnet komme overens om Sætterlønnen, har Klageren, Dansk Typograf-Forbund, afæsket Voldgiftsrettens Afgørelse, idet man har nedlagt Paastand paa, at Arbejdet i Henhold til Tarifens Afd. I. § 21 godtgjordes paa følgende Maade:

12 Kol. à 3 Kr. 88 Øre	Kr.	46.56
Godtgørelse for Brøktal (11 Linjer à 150 %)	-	1.30
do. for Blandinger ($4^{1}/_{2}$ Kol. regnet til 20 %)	-	9.31
do. for Navnesats (regnet til 25 %)	-	11.64
100 % af ordinær Satspris	-	46.56
	ialt Kr.	115.37

Indklagede har imidlertid ment, at det paagældende Arbejde kun burde godtgøres med 4 Kr. 37 Øre pr. Kol. ialt, og har i saa Henseende paaberaabt saavel den i Aarenes Løb hævdvundne Skik og Brug, som at denne Betaling i det hele maa anses som rimelig og passende. Indklagede har derfor udbetalt Sætterne denne Løn.

Det bemærkes, at Aflægningen af Satsen efter Indklagedes uimodsagte Paastand ikke har fundet Sted af de Sættere, der har sat det paagældende Arbejde, og at der i den Anledning bør fradrages $^{1}/_{4}$ af den samlede Satspris i Betalingen.

Retten skønner iøvrigt, at det paagældende Arbejde bør godtgøres med 100 % Tillæg og at der bør gives Godtgørelse for Brøksats, derimod ikke for Blandinger og Navnesats, saaledes at der ialt bliver at betale 94 Kr. 42 Øre, hvorefter Retten dømmer:

> »Centraltrykkeriet bør betale sine Sættere for det paagældende Arbejde 94 Kr. 42 Øre med Fradrag af $^{1}/_{4}$ heraf for Aflægning.«

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Aar 1904 den 25. Maj holdt Voldgiftsretten Møde i Haandværkerforeningens Lokaler. Mødte var Rettens faste Medlemmer Bogtrykkerne Berg, Truelsen og Witzansky samt Suppleanten Larsen og Typograferne Berendt, Kiefer og Carl Nielsen samt Suppleanten Albert Sørensen.

Til Behandling forelaa Sag Nr. $^{6}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund kontra Bogtrykkerfirmaet O. C. Olsen & Co. Der opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

Nærværende Sag drejer sig om, hvorledes Trykkerne i Indklagede, O. C. Olsen & Co.s Trykkeri, skal have det Arbejde betalt, der efter Indklagedes Ordre udføres i Trykkeriet i Helligdagsnætterne (Frinætterne).

Forholdet har hidtil været det, at Trykkerne for dette Arbejde erholdt en Godtgørelse af 75 % af den ordinære Løn. Men fra Julen 1903 har Klageren, Dansk Typograf-Forbund, paa Trykkernes Vegne gjort Paastand paa, at dette Arbejde godtgjordes Trykkerne med ordinær Løn + 75 % Godtgørelse, altsaa med 175 %. Indklagede har imidlertid nægtet at betale denne Løn, hvorfor Klageren har indbragt Spørgsmaalet for Retten og her paastaaet Indklagede dømt til at betale sine Trykkere for Arbejde paa Trykkeriet i Helligdagsnætterne ordinær Løn foruden 75 % Godtgørelse, samt paa at Kendelsen faar tilbagevirkende Kraft fra Julen 1903, paa hvilket Tidspunkt Fordringen er stillet.

Klageren støtter sit Krav fortrinsvis paa, at Ordene i Tarifens § 9: »for Arbejde paa Helligdagsnætter beregnes for hver Time et Tillæg af 75 % paa den ordinære Løn pr. Nat«, naturligst maa forstaas som 75 % foruden den ordinære Løn, ikke som 75 % af den ordinære Løn, og at denne Fortolkning støttes, naar man henser til Tarifens øvrige Bestemmelser, navnlig til dens § 11 om Søn- og Helligdagsarbejde.

Det indklagede Firma har paastaaet sig frifundet, idet det gør den Betragtning gældende, at Arbejderne i Virkeligheden i Forvejen i Ugelønnen har faaet deres ordinære Løn for Hellignatsarbejde en Gang, da Ugelønnen bliver at beregne efter 6 Nætter, og Helligdagsnatten saaledes bliver en af de regulære 6 Arbejdsnætter. Hvis Klageren fik Ret i sin Paastand, vilde Trykkerne efter Indklagedes Mening erholde deres ordinære Løn 2 Gange betalt og desforuden faa 75 % Godtgørelse, og derved opnaa en mod Tarifens Mening stridende, urimelig høj Betaling.

Retten skønner, at der bør ydes Klageren Medhold i dens Paastand, eftersom Helligdagsnætterne ordinært er Frinætter, og eftersom Tarifen kun kender Ugebetaling o. intet Steds Betaling pr. Dag eller Nat, saaledes at Trykkerne ikke kan siges i Ugelønnen allerede en Gang at have faaet Ækvivalent for Arbejde paa Trykkeriet i Helligdagsnætterne.

Hvorefter Retten dømmer:

»Det indklagede Firma, O. C. Olsen & Co., bør betale sine Trykkere for Arbejde i Helligdagsnætterne ordinær Betaling med Tillæg af 75 %.

Kendelsen har tilbagevirkende Kraft fra Julen 1903.«

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Festen paa Søndag.

Program:

Kl. 10. Møde i Havnegade udfor Niels Juelsgade.
- 10¼. »Prins Hamlet«, flagsmykket, letter under Musik og Gutenberg-Korets smukke Sang.
- 11. Frokost under Solsejlet.
- 12. Landgang ved Skodsborg, Opstilling til Marsch med Sangkor og Musikkorps i Spidsen.
- 12½. Indmarsch i Hotel »Øresund«. Kaffe i Haven. Her er truffet Foranstaltninger til Anbringelse af overflødig Bagage.
- 1¼. Afmarsch til Skoven og »Bøllemosen«.
- 2. Sang og Musik i Skovtykningen.
- 2½. Lejr- og Legeplads. Selskabslege, Tovtrækning og Ringleg.
- 4. Tilbagemarsch til Hotel »Øresund«.
- 5. Middag (Suppe, Laks, Lam, en Bajer og Is); Taler og Sange.
- 7½. Sommerbal i Salen.
- 10½. Afgang til Dampskibet. Sejlads hjem. Fyrværkeri og elektrisk Lyskastning over Sund, Rhed og Havn.

NB. Skibet gaar præcis Kl. 10¼ Morgen og Adgang dertil sker kun ved Billets Fremvisning, hvorefter Rosset erholdes.

Uden at være forsynet med Spisebillet eller Billet til Skibet kan Ingen deltage i Festen paa Hotel »Øresund«.

Nogle ganske faa Billetter er endnu til Rest i Dag.

Anmældelse om Overtrædelse af Sundhedsbestemmelserne og Helligdagsloven sendes til Afdelingsformanden. STYRELSEN.

Svømmeundervisning.

DA Typograferne i Fjor begyndte sin Svømmeundervisning, vakte det stort Røre blandt Kollegerne, og mange var det, der fandt Vej ud til Toldboden for at faa sig et forfriskende Søbad. Alle Udtalelser derom var da ogsaa: det er storartet!

Naar derfor Sportsklubben atter i Aar fortsætter med sin Svømmeundervisning, vil denne sikkert samle mange Kolleger. Alle maa være med. Hør er godt, frisk Vand, og ikke ret langt borte. Svømmeundervisningen foregaar under vor Lærer Hr. Ditløv Nielsens Vejledning, og kan man ikke svømme, saa lærer man det. Kort sagt: Alt er godt! Alle kan være med! Svømmeundervisningen foregaar hver Tirsdag og Fredag fra Kl. 7 til Mørkets Frembrud; kan man forlange mere for 25 Øre — sikkert ikke — og det foruden alle de andre Goder, Sportsklubben byder paa.

Et Par Ord til Medlemmerne:

Mødested *Toldboden Kl. 7 pr. hver Tirsdag og Fredag.* Medlemmerne anmodes om *ikke* at færge over før Læreren er kommen, samt meddeles, at *Tobaksrygning er strængt forbudt*, og bedes man passere stille og rolig forbi Vagtskibene.

Af Hensyn til Badeflaaderne maa ingen Dykning hverken i Længden eller Dybden eller fra Udspring foregaa uden Dykkereb og ved Lærerens personlige Nærværelse og Ledelse. J.

Regnskab over Karnevalet 1904.

Indtægt.		*Udgift.*	
1203 Delt.-Bill. à 1,75	2105.25	Lokaleleje og Betjent-Ducører	334.50
1064 Tilsk.-Bill. à 1.00	1064.00	Musiken	479.00
35 Børne-Bill. à 0.50	17.50	Dekorationer (Tegninger og Laurbærtræer)	190.00
160 Balbaand à 1.00	160.00	Assistance og Fortæring	317.80
11 Fribilletter betalte	18.75	Tryksager (Program, Billetter osv.)	157.50
Annonce-Indtægt	97.00	Forsk. (Tribune, Naale etc.)	48.51
Porto	0.25	Omslags-Kliché og Vign.	36.00
Politimulkt, betalt	20.00	Provision for Billetsalg	25.00
		Annonce & Incasso-Provision	23.00
		Porto	9.64
		Politimulkt	20.00
		Overskud	1841.80
Balance	3482.75	Balance	3482.75

Desuden resterer EJNAR JENSEN, Fjeldsøe, 14 Kr. 50 Øre for Billetter. Vedk. skylder yderligere 7 Kr. 50 Øre fra forrige Aars Karneval.

København, den 8. Maj 1904. GUSTAV CLAUSEN.

Ovenstaaende Regnskab revideret og fundet i Overensstemmelse med Bilagene.

København, den 15. Maj 1904.

ANTON ANDERSEN. FR. HJORTH. EMMANUEL PEDERSEN. ALB. MICHELSEN.

Nær og Fjærn.

Bladtrykkernes Opmærksomhed henledes paa omstaaende Voldgiftskendelse og anmodes man om at forlange Hellignatsgodtgørelse i Henhold til Dommen fra Julen 1903 overalt, hvor denne Godtgørelse ikke allerede er betalt og uden Hensyn til event. privat trufne Overenskomster, da disse ikke maa være i Strid med den gældende Tarif eller de paa Grundlag af denne fældede Voldgiftsdomme.

AFDELINGSSTYRELSEN.

Trykkerne hos Firmaet Nielsen & Lydiche, hvilket Firma ikke giver Sommerferie, har i Aar, for at fri en Kollega fra Arbejdsløshed, besluttet at tage Ferie for egen Regning. Det sker paa den Maade, at samtlige Kolleger (13) i den Tid, Ferien varer, betaler en Krone hver om Ugen til den, der ferierer; desuden optager han et Laan paa 13 Kr. i Trykkeriets Laanekasse. Paa den Maade faar hver Mand 25 Kr. i den Uge, han er fri. Med andre Ord: i et halvt Aar undværer 12 Trykkere hver en Krone om Ugen for at fri en Kollega fra Arbejdsløshed i tre Maaneder.

Et Eksempel til Efterfølgelse. Under denne Overskrift findes en lille Notits i sidste Numer af *Typ.-Tid.* angaaende Sommerferie hos et Bogtrykkerfirma i København. Da det er Typograferne, der selv afholder Udgifterne, nemlig ved det dermed forbundne Løntab, maa det jo siges at være et meget smukt, kollegialt Træk, men betydelig mere efterlignelsesværdigt turde dog det Eksempel være, som *Ringsted Folketidende* har statueret ved at meddele sine Typografer hver en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn og saa antage det fornødne Mandskab til Erstatning i den Tid, Ferien varer. —n.

Typografernes Sangforening afholdt Lørdag den 28de Maj ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Valg af en Formand. Dirigent: CARL MADSEN. Sekretær: O. J. OLSEN. Som Kandidater til Formandsposten opstilledes ARNOLD LARSEN og NIELS NIELSEN, og efter at flere havde haft Ordet for at anbefale dem, skredes til skriftlig Afstemning, ved hvilken ARNOLD LARSEN valgtes til Formand med 20 Stemmer. Niels Nielsen havde 11 Stemmer. Da der som Følge af Arnold Larsens Valg til Formand blev en Plads ledig i Styrelsen, ansaas det for heldigst at besætte denne Post med det samme, og hertil valgtes NIELS NIELSEN enstemmig. — Endnu drøftedes enkelte Planer vedrørende Sommersæsonen, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

— Paa Lørdag begynder Sangforeningen sin Sommersæson hos Restauratør Harald Nielsen, Allégade 25. Foruden en dejlig Forhave har Værten overladt Sangforeningen en gammel, skyggefuld Baghave med de dejligste Frugttræer, hvilken naar helt ned til Frederiksberg Have. Vi indbyder derfor alle Typografer til at komme ud til os Lørdag Aften, der skal nok blive Fest. Styrelsen har smaa for ikke at sige store Overraskelser. Det er at haabe, at Københavns Typografer vil støtte Foreningen og dens nye, energiske Bestyrelse, der har planlagt to Sommerudflugter, hvoraf den første finder Sted allerede Søndag den 3. Juli til Hillerød, Fredensborg og Asminderød. STYRELSEN.

Slagelse Lokalafdeling i et Antal af ca. 10 Mand afholdt Kristi-Himmelfartsdag en vellykket Fodtur til det smukke og bekendte Tilflugtssted om Sommeren Tissø og Herresædet Selchausdal. Tilslutningen til Turen var desværre ikke saa stor som ønskelig, hvad for en Del vel skyldtes, at Kollegerne var bange for det raakolde Vejr og Blæsten fra Morgenstunden af. Der startedes fra Slagelse Banegaard Kl. ca. 6¾, hvorfra der toges med Toget til Høng St. Velankommen til Høng afmarscheredes der til Tissø og Selchausdal, en god Mil fra Høng, hvor Omegnen og de skønneste Punkter besaas. I Frihedslund Skov gjordes Hvil, og den medbragte Frokost indtoges. Efter at Kaffen var serveret og nogle af Kollegerne havde afsunget forskellige Sange, besaas endnu den smukke Egn et Par Timers Tid. Afrejsen var oprindelig bestemt at skulle finde Sted igen om Middagen, men da de fleste af Kollegerne umulig kunde opgive at forlade det idylliske Sted, og da der paa Vejen, som passeredes, »uheldigvis« laa et Par Kroer, hvor der blev gjort et lille Hvil, blev der først returneret tilbage til Slagelse Kl. ca. 5½.

Alle var ved Afskeden enige om at have tilbragt en behagelig Dag sammen, og Stemningen var over det hele for, at der indenfor Slagelse Typografer i Sommerens Løb skulde arrangeres flere og lignende Ture til forskellige smukke Punkter i Sorø og Holbæk Amter.

Maatte denne Tur bidrage til, at andre Kolleger Landet over paa lignende Vis arrangerede Fodture i Sommerens Løb; thi Friluftslivet er noget, som spiller en stor Rolle i Typografernes Liv.

At der ved hele Turen herskede en gemytlig Stemning, noteres for en Fuldstændigheds Skyld. N. P. BENTZEN.

Typografernes Cykleklub afholder sin 9-aarige Stiftelsesfest Søndag den 19. Juni i Ballerup Kro. Besøgende kan deltage.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331**.

Lægerne i København

er ikke forpligtede til at behandle Medlemmerne, naar Medlemskortet ikke er i Orden, hvorfor Medlemmerne bedes erindre dette og ved Flytninger *straks* faa Kortet fornyet paa Kontoret.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Aksel Hans Peter Hansen, udl. 23/5 1904 hos Møller & Jacobsen, Pilestræde. Hjælpearbejder Aksel Emil Henrik Nielsen (Berg & Co., Ny Østergade). Sygeafdelingen: Trykker Laurits Henr. Vilh. Wils (Qvist & Co.). Faktor J. O. Christensens Hustru Ottilia. Sætterlærling Jørgen August Marius Nielsen (Rigsdagen). De kv. Trykkeriarb.: Anna Albertine Christiane Nielsen (Det gr. Institut) og Christine Petersen (arbl.).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1846, Georg Anton Lohmann (arbl.). 1818, Frederik Hansen (Det gr. Inst.). Trykkerafdel.: 81, Chr. V. Salomon Jensen (arbl.).

Provinserne: Hillerød, 1429, Jul. Aug. Viggo Olsen og 1816, Hans Laurits Madsen. Ringsted, 102, Th. O. Jensen. Nakskov, 1537, Th. Markussen (arbl.) fra Sanatoriet. Varde, 1543, A. E. Bengtson (arbl.). Holbæk, 1369, Mads Laur. Madsen. Nykøb. F., 1512, Joh. V. Eskildsen (Folketid.), 1392, Niels Peter Nielsen (Pontoppidan) og 2866, O. A. Holtzmann (Stiftstid.). Nakskov, 1784, Jens Poulsen. Ribe, 1808, O. Petersen fra Varde (syg).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 4628, Jul. Aug. Viggo Olsen til Hillerød i Pl. 1108, Carl Vald. Christensen til Norge (arbl.). 1512, Joh. Vilh. Eskildsen til Nykøbing F. 1050, Hans Janus Georg Larsen. 1816, Hans Lauritz Madsen til Hillerød. 1568, G. P. Jeppesen (arbl.). Trykkerafdelingen: Alfred Jørgen Nielsen til Udlandet.

Provinserne: 1846, G. Lohmann til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing M., 1853, Hans Johannes Poulsen til Thisted i Pl. Fredericia, 1430, Georg H. Grønvold til Udlandet. Assens, 1788, N. Poulsen til Ringsted i Pl. Ringkøbing, 1543, Anton E. Bengtson til Varde (arbl.). Horsens, 1759, L. D. Christiansen (paa Rejse) og 2866, O. A. Holtzmann til Nykøbing F. (1 Pl.). Svendborg (Ærøskøbing), 1427, Carl Joh. Andersen til Udl. Varde, 1808, O. Petersen til Ribe (syg).

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarb.: 409, Emilie Sørensen, 123, Anna Nielsen (fratraadt Faget) og 397, Elise Hansen (bortrejst).

Provinserne: Hillerød, 1657, Harald Georg Helstrøm Olsen (overg. til anden Livsst.).

Udslettede for Restance.

København: 3639, Jens Carl Philip Sørensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag den 11. Juni: Første Sommermøde hos Restavratør Harald Nielsen, Allégade 25.

T. S. Kricket event. Fodbold hver Søndag fra Kl. 9 paa Blegdamsfælleden. Rekvisiterne opbevares hos Restavratør Nielsen, Blegdams Kaféen, Blegdamsvej 78.

Friluftsgymnastik hver Onsdag fra Kl. 7 paa Gymnastikskolens Plads, Sølvgades Kaserne. Alle Rekvisiter forefindes. I Aar øves ogsaa Stokkeslag.

T. C. C. Søndag: Fredensborg. Trianglen Kl. 7. — Tegning til Stiftelsesfesten den 19. Juni modtages af Styrelsen til Onsdag d. 15.

ANNONCER

En Sætter-Trykker

med gode Anbefalinger og Bronzemedalje for Svendeprøve søger Plads straks. Billet mrkt. »455« modtager Ekspeditionskontoret.

Byggeselskabet »Jomsborg« (16-Mands Forening), der agter at bygge ved Taastrup Station, søger nogle solide Medlemmer. Fortrinlige Byggeforhold. Nærmere hos Typ. S. SEVERIN, Jægersborgg. 42 L. efter Kl. 7 Aften.

Typografernes Broderkreds

Møde Lørdag den 11. ds. Kl. 8 i K. F. U. M., Gothersgade 115 o. G. Indleder: Typograf ANTON OLSEN. Æmne: Matth. 14, 23—31. *Enhver Typograf er velkommen.*

Aaleskafter og **Aalespidser** faas billig hos Budet A. E. JENSEN.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN
HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 17 JUNI 1904 XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I Dag er til samtlige Medlemmer udsendt Stemmesedler angaaende en Forandring af Arbejdsløshedshjælpens Udbetaling. Stemmesedlerne maa i udfyldt Stand være Forretningsudvalget i Hænde senest den **11. Juli.**

København, d. 16. Juni 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

Anti-Fagforbundsbevægelsen.

I *Typ.-Tid.* Nr. 21 opstiller Hr. VIGGO CHRISTENSEN 3 Spørgsmaal, hvis Besvarelse er af afgørende Betydning for Medlemmerne, naar man skal se klart og uhildet paa den af Hr. Wartenberg rejste Strid. Al vor Interesse, al vor Opmærksomhed maa samles om disse saa vigtige Spørgsmaal:

1) Bliver Typografernes Organisationer stærkere ved Udtrædelse af De samvirkende Fagforbund?

2) vil Bogtrykkernes Organisation derved blive svagere overfor vore? og

3) staar Dansk Typograf-Forbund i De samv. Fagforbund for sin egen eller staar den for de daarligt stillede Fags Skyld?

Man maa undres, om disse Spørgsmaal kan besvares paa mere end *én* Maade, thi for mig — og forhaabenlig for Flertallet af vort Forbunds Medlemmer — staar det som noget uomtvisteligt, at vi kun i ringe Grad vilde kunne værne de Goder, vi alt har opnaaet, om Bogtrykkerne for Alvor vilde disse til Livs, i det Øjeblik vi ved en Udmældelse af De samv. Fagforbund var henvist til vore egne Kassers Midler, endsige selv gaa angrebsvis til Værks, for t. Eks. at gennemtvinge en 8-Timers Arbejdsdag. Hr. Wartenberg ønsker jo netop, at vi skal gøre stærke Forsøg paa at faa denne af alle Arbejdere eftertragtede Reform gennemført, men tror ikke, om vi bliver staaende i De samv. Fagforbund, at vi faar Tilladelse til med nogen Kraft at gøre disse Forsøg.

For at undgaa et eventuelt Afslag er det altsaa at Hr. W. tilraader og arbejder for en Udmældelse. Vilde det nu ikke have været klogere af Hr. W., som fornuftig Foreningsleder, først at overbevise sig om, hvorvidt vi selv om $1^1/_2$ Aar vilde vove os ud i en Strejke, og dernæst — naar vi havde besluttet en saadan — om Tilladelsen vilde blive os nægtet? Hr. W. har jo selv erklæret paa Den typ. Forenings Generalforsamling paa Søfryd, hvor Spørgsmaalet blev diskuteret, at om Tilladelsen til eventuelt at gennemføre Forkortelse af Arbejdstiden ved Strejke kunde indhentes hos De samv. Fagforbund, vilde Sagen stille sig anderledes for ham, og han kunde anbefale, at vi blev staaende som Led af denne Organisation. Hr. W. er altsaa klar over, at det er heldigst, under en stærk Konflikt med vore Arbejdskøbere, at staa sammen med andre organiserede Arbejdere, men mener dog samtidig, at vi — om det gøres nødvendigt — kan staa paa egne Ben og klare for os selv.

Her er det altsaa at Striden staar, her er vi ved den Stridens Plante, som i den sidste Tid har sat saa store Skud i vort Fagblad, at de er blevne synlige for det ganske Land og hvoraf Kapitalistpressen har skyndt sig at tage Aflæggere for at omplante dem i deres egen mer eller mindre frodige Jordbund.

Der er navnlig en Ting vi maa være klar over, naar vi formener os stærke nok til at gaa vore egne Veje, det er den ganske naturlige Ting, at vi kun kan stole paa vore egne Pengemidler — thi Hr. W. venter vel ikke Støtte fra andre Arbejdere, naar vi ikke mere vil staa i Forbund sammen med dem —, paa den internationale Hjælp kan der jo absolut ikke bygges. Erfaringerne har vist, at der i længere Tid skal arbejdes ganske ihærdigt for at faa vakt Udlandets Interesse selv for meget store Konflikter, og om nogen organiseret gensidig Strejkefond med Udlandets Typografer tror jeg ikke paa.

Vore Arbejdskøbere véd jo til Fuldkommenhed fra vore Regnskaber, hvor store vore Pengebeholdninger er, vil ogsaa nemt kunne faa at vide, hvor stor Understøttelse, vi udbetaler til vore strejkende Medlemmer — véd, hvor mange der er. De kan da matematisk nøjagtig regne ud, hvor længe vi er i Stand til at understøtte vore Folk og saa nogenlunde derover skønne, hvor længe vi er i Stand til at holde en Strejke gaaende, for alt derefter at indrette dem selv.

Vi paa vor Side kan ingen saadanne Beregninger stille; thi Bogtrykkerne staar i deres Centralorganisation, og hvad Hjælp og Støtte de paa forskellig Maade kan faa derfra, er vi kun i meget ringe Grad vidende om. Og der er for de samlede Arbejdskøbere en speciel Grund til i særlig Grad at komme Bogtrykkerne til Hjælp, thi vilde det kunne lykkes for Typograferne ved en Adskillelse fra De samv. Fagforbund at gennemføre en Forkortelse af Arbejdstiden, vil ganske naturligt andre Fags Foreninger følge dette Eksempel, og dette er Arbejdskøberne meget stærkt interesseret i ikke sker. Derfor vil vi — uden Støtte noget Steds fra — komme i Kamp ikke med Bogtrykkerne alene, men med den store Arbejdsgiver- og Mesterforening, som Bogtrykkerne staar som Medlem af; hvis vi ved vor Udmældelse af De samv. Fagforbund havde foraarsaget, at Bogtrykkerne var gaaet ud af deres Centralorganisation, var Sagen vel bleven en anden, men i samme Grad, som vi gør os selv svage ved en Udmældelse, gør vi Bogtrykkerne stærkere, da i Særdeleshed, naar de beholder deres Forbindelse med andre Arbejdskøbere. Vi var i mange Aar glade, fordi Bogtrykkerne stod isolerede, vi kunde saa omtrent gøre hvad vi vilde, fordi Bogtrykkerne tillige havde en svag Organisation, men nu, hvor vi paa forskellig Maade har maattet mærke, at de har indhentet det forsømte, skulde vi gaa hen og isolere vore Organisationer og bringe os selv i de Stillinger, som Bogtrykkerne tidligere sad i. En Kamp under de Forhold vilde jeg ikke være medansvarlig for, thi det vilde i Løbet af kortere Tid vise sig, at vi vilde komme til at ligge under for Overmagten.

Mange andre Argumenter kan føres i Marken for at vi beholder vor Forbindelse med Landets øvrige organiserede Arbejdere, men Pladsen tillader ikke nu at komme ind herpaa. Vil Kollegerne Landet over se nøgternt og uhildet paa denne Sag, maa de komme til det Resultat, at Hr. Viggo Christensens Spørgsmaal kun kan besvares med, at Typografernes Organisationer bliver svagere og Bogtrykkernes — i højere Grad endog — stærkere, om vi udmælder os af De samvirkende

Fagforbund, af hvilken Organisation vi til Dato har staaet som Medlemmer, fordi det er en Nødvendighed, om vi og andre Arbejdere skal opnaa bedre Forhold at arbejde og leve under.

— — —

Hr. Wartenberg — og andre med ham — er vrede fordi man har angrebet hans Stilling til »Foreningen af 13. Marts«, og mener, man blander Ting ind i Sagen, som er denne uvedkommende. Jeg er enig med d'Hrr. i, at selve dette Livsspørgsmaal havde været bedst tjent med at blive fuldt sagligt behandlet, men er det ikke Hr. W., der selv ved sine Handlinger — hemmelige, til jeg paa Den typ. Forenings Generalforsamling fik ham draget frem i Lyset — er Aarsag heri. Er det berettiget, at en Mand, der staar i sit Fags Ledelse, i en hemmelig Forening — det var den *den* Gang — arbejder paa at ødelægge en Centralorganisation, som hans egen Forening er Medlem af? Jeg mener nej! Har Hr. W. eller andre noget at ville have rettet i vore Organisationers Bygning eller Arbejdsmetode, er der Plads og Albuerum nok indenfor til at saadanne Forandringer kan diskuteres og foretages; men naar man vælger at gaa udenfor og konspirere mod sine egne Organisationer, maa man være belavet paa, at denne ens Handling bliver draget med ind i Diskussionen. En æret Indsender har villet, at man skulde indrømme, at Hr. W. har været saa meget for Landets Typografer, at det var uberettiget at bebrejde ham noget. Hvad er det vi skal være ham saa taknemlige for? Er det hans Arbejde for den permanente Understøttelse? Dette hans Arbejde endte med, at vi fik en forhøjet Understøttelse, som Hr. W. betragtede som et lille Fremskridt, men som langt fra var nok. Dette lille Fremskridt har kostet vore Arbejdsløshedskasser omtrent **19,000 Kr. i Underskud.** Hvorledes mon det havde sét ud om Hr. W.s Ideal var blevet til en Kendsgærning?

Skal vi være ham taknemlig for det Postyr han lavede, da Kontorerne flyttede til Gl. Strand og Værelserne for de Arbejdsløse blev lukkede, fordi et Mindretal regerede dér, saa ingen ordenlige Arbejdsløse kunde være der?

Hr. W. fik et nyt Lokale til de Arbejdsløse og alt saa meget lovende ud; men i Løbet af en ganske kort Tid var ogsaa dette ødelagt, og Hr. W.s gode Tro om alle Arbejdsløse gjort til Skamme. Han stod da i samme Stilling og var med til at handle saaledes som tidligere var gjort og som han i saa bitre Ord bebrejdede Styrelsen.

Ja, det er særlig disse to Spørgsmaal, Hr. W. har interesseret sig for her i København, og disses uheldige Forløb, der nu **er** øjensynlige, taler ikke til Fordel for hans klare Hjærne, men vel nok for hans varme Hjærte. Naar han derfor nu med vanlig agitatorisk Ihærdighed kaster sig i Kampen for noget nyt, maa man ogsaa se paa hans tidligere Projekter, som han med ligesaa store Ord og ligesaa stor Begejstring har givet sig i Lag med, og ud fra disses Godhed bedømme hans tredje »store Sag«.

— — —

Nu, Hr. Berendt har læst dette Forsvar for at vi bliver under De samvirkende Fagforbund, er han jo paa det Rene med, at det kun er skrevet for at jeg kan faa et Haandtryk og et Skulderklap fra »højere Steder«.

Naa, det maa den Mand gærne tro!

Men hvad i al Verden berettiger *ham* til denne Tro? Mon hans egne Motiver til sine Standpunkter i denne eller andre Sager er af snavs og uhæderlig Oprindelse, siden han tror om andre, at de skriver og taler for Vindings Skyld.

Eller er det, som tidligere, »noget, han ikke har ment saa slemt«.

København, i Maj 1904. CARL NIELSEN.

Ingen Kollega maa modtage Plads i København uden forud sket Anmældelse til Afdelingsformanden.

STYRELSEN.

Voldgiftsretten i København.

Opmandskendelse

i Sagen Nr. $^{11}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund mod Dagbladet *København.*

Dansk Typograf-Forbund har under denne Sag ved Bogtrykfagets Voldgiftsret paastaaet Dagbladet *København* dømt til efter Dagbladssættertariffens § 6 at betale med et Tillæg af 100 pCt. to Annoncer, af hvilke den ene (»Topfin Kaffe«) er forsynet med en Rammestreg paa højre og paa venstre Side af Teksten og den anden (»J. D. Beauvais«) med en Rammestreg paa venstre Side af Teksten samt en Rammestreg foroven. Alle Stregerne er enkelte. Begge Annoncer er under 50 Linjer.

Klagerne har gjort gældende, at disse Annoncer maa komme i Række med de af Voldgiftsretten tidligere paadømte Rammeannoncer, idet Udseendet afviger fra det almindelige og Udførelsen er forbunden med samme Ulejlighed. Indklagede har herimod gjort gældende, at Tariffens § 6 formentlig ikke hjemler Ret for Sætteren til at erholde Annoncer som de her omhandlede godtgjorte med 100 pCt., og at Udførelsen ikke er forbunden med nævneværdig Ulejlighed.

Sagen er gaaet til Opmanden.

Efter hvad der er oplyst for mig, maa jeg antage, at de to vandrette Rammestreger i en Rammeannonce ikke volder Sætteren nogen Ulejlighed, og Annoncen »Topfin Kaffe« maa derfor i Henseende til Betalingen ligefrem stilles i Klasse med Rammeannoncer. Ogsaa Annoncen »J. D. Beauvais« maa, uagtet der kun er Rammestreg paa den ene Side, bedømmes i Lighed med Rammeannoncer.

Den af Klagerne paaberaabte Retspraksis med Hensyn til Rammeannoncer er følgende:

Ved en Opmandskendelse af 12. November 1900 i Sag Nr. $^{2}/_{1900}$ blev det afgjort, at en Annonce, der var forsynet med dobbeltstreget Ramme, skulde godtgøres med 100 pCt. efter Tariffens § 6, og derefter har Voldgiftsretten ved Kendelse af 5. Marts 1903 i Sag Nr. $^{8}/_{1902}$ og ved Kendelse af 23. September 1903 i Sag $^{3}/_{1903}$ afgjort, at de i disse Sager omhandlede enkeltstregede Rammeannoncer af indtil 50 Linjers Højde, nemlig alle saadanne Annoncer henholdsvis i de af C. Ferslew & Co. udgivne Blade og i Dagbladet *København*, skulde betales med et Tillæg af 100 pCt. efter tidtnævnte § 6.

Skønt den ubetingede Regel, at der skal gives fulde 100 pCt. Tillæg, naar overhovedet Tariffens § 6 er anvendelig, kan føre til lidet naturlige Resultater i de individuelle Tilfælde, maa jeg dog give den i Voldgiftsrettens tidligere Praksis udtalte almindelige Anskuelse om, at Rammeannoncer maa henføres under Tariffens § 6, min Tilslutning, og da nu de under nærværende Sag omhandlede Annoncer skønnes at maatte bedømmes paa samme Maade som Rammeannoncer, vil de efter Tariffens § 6 være at betale med en Godtgørelse af 100 pCt.

Der afsiges derfor følgende Opmandskendelse:

»De under denne Sag omhandlede Annoncer bør af Indklagede Dagbladet *København* betales med et Tillæg af 100 pCt.«

København, den 27. Maj 1904. TH. JUHL.

Til Overvejelse.

»Men naar der alt nu baade her og der slaas stærkt til Lyd for en forkortet Arbejdstid, vilde det være det naturligste, at man forinden bestræbte sig paa at faa fastslaaet 9-Timersdagen i Praksis, thi for den overvejende Del af Bladarbejderne herinde eksisterer den i hvert Fald kun paa Papiret.«

MED disse Ord, hvis Slutningspassus falder stærkt i Traad med Shakespeares bekendte Postulat: »Something is rotten in the state of Denmark«, ender Hr. P. Hvidtfeldt sit Svar til Hr. J. Gerdt (»T.-T.« Nr. 22 af 7. Maj cr.). — Der er desværre ingen Tvivl om, at disse Ord er fuldt berettigede, hvor ubehagelige de end maa lyde for sommes Øren, og Spørgsmaalet »Hvorledes skal vi faa Bugt med det gamle

Onde?« kan ikke undgaa atter og atter at blive rejst hos enhver alvorligt tænkende Fagfælle, der er besjælet af Ønsket om en naturlig og tillige sund Udvikling paa Organisationsomraadet.

Vi kan ikke med Sindsro være Vidne til, at de arbejdsløses Hær Uge for Uge vokser, samtidig med at der i enkelte Blade vedvarende præsteres Overarbejde. Ejheller er vi paa Tarifens Grund, naar Haandsættere med Løfte om ikke at blive arbejdsøse i den daarlige Tid gaar ind paa i den travle Tid at yde i Satsmængde betydeligt ud over, hvad de ifølge skriftlig Overenskomst er forpligtede til. At Overskud selvfølgelig ikke helt kan — ejheller bør — undgaas, maa indrømmes; men fra at yde nogle faa Linjer udover det fastsatte og til at arrangere en ren Handicap-Sætning er der dog et himmelvidt Spring. Konsekvensen af saadanne Tilstande kan jo let blive den, at ogsaa Bogsætterne — for at beholde Plads i daarlige Tider — nødsages til at give Afkald paa Godtgørelser, der er hjemlede ifølge Overenskomst (f. Eks. Blandinger, Sprog, Tabel etc.). — Tidligere var Forholdet her i Hovedstaden noget anderledes; da gik det med Bogsætterne som med det betrængte Landbrug; atter og atter hørtes der Klager snart over dette, snart over hint. Nu synes Piben at have faaet en anden Lyd, idet de før saa djærve Foregangsmænd, Bladsætterne, ikke kan nøjes med en 9 Timers Arbejdstid ved Dagarbejde, og for Natsætternes Vedkommende er det særlig ved Sættemaskinerne, at Arbejdstiden til Stadighed overskrides. Disse Forhold lover ingenlunde noget godt for Fremtiden — og det var vel dog nærmest paa den Side af vort Fag, at Hr. Vict. Petersen i sin sidste Artikel her i Bladet tænkte sig mulige Fremskridt ved en kommende Tarif-Revision?

Hvad Bogsætterne i København angaar, da er det sikkert kun et forsvindende Mindretal, der beskæftiges udover de normerede 9 Timer. Saavidt Plads haves sørger selvfølgelig enhver fornuftig Forretningsleder for at denne udnyttes i den travle Tid fremfor at lade Arbejdet udføre paa Ekstrabetaling. I den daarlige Tid kan det have sine Vanskeligheder for de Ledende at dele det Lidet mellem de Mange, og Arbejdstiden overskrides selvfølgelig heller ikke i saa Tilfælde.

Betragter man derimod Forholdet i Provinserne, lader det sig ikke skjule, at der ogsaa dèr findes Steder, hvor man ikke alene kunde ønske, men virkelig er i sin gode Ret, naar man kræver, at Forholdene gøres til Genstand for en grundig Undersøgelse. »Det firhændige System« er saaledes næppe lagt paa Hylden endnu alle Steder. At Lærlinge arbejder for Sætterne efter Fyraften saavelsom Søndag Formiddag findes der ikke faa Eksempler paa. I sin Tid blev der her i København draget stærkt til Felts mod et tariftro Bladsætterpersonale, fordi det havde forlagt sin Arbejdstid — uden at denne kom i Konflikt med Tarifen — af Hensyn til Teater-Aftenerne. I Provinsen kan det paavises, at der findes Steder, hvor Lærlingen for at tjene 25 Øre fylder Kassen og rømmer op efter endt Arbejdstid, — medens Sætterne baroniserer eller maaske endog deltager i en Demonstration til Gunst for 8-Timers Arbejdsdagen.

Ogsaa en Del af Sommerferierne var det ingen Skade til, om man fik lidt nærmere belyst. Det lyder saa smukt, at Bogtrykker (Redaktør, Aktieselskab) N. N. *uden Opfordring med fuld Udbetaling af Ugeløn* har givet sit Personale 8 Dages Ferie, men samtidig undrer man sig rigtignok over, at der ikke sker Spor af Tilgang til vedkommende Blad i det Tidsrum, over hvilket Ferien strækker sig — og vil man gøre sig den Ulejlighed at faa fat i et Eksemplar af det Blad, hvor Personalet holder Ferie, viser det sig, at Bladet er lige saa stort som ellers. Man studser uvilkaarligt over Personalets Daad — og tænker — — —

Organisationen har før været i Stand til at lægge en Hæmsko paa Overarbejdet. Der kunde sikkert ogsaa nu være Grund dertil, og Styrelsen vilde uden Tvivl i denne Sag handle korrekt, dersom den for Alvor skred ind. Gør den det, vil der ikke blot i adskillige københavnske Bladsætterier, men ogsaa i Provinsen, hvor der paa denne Aarstid flere Steder hersker stor Travlhed, og hvor der baade af Sættere og Trykkere arbejdes med mange Overtimer, blive Plads for en Del af de ledige Kræfter.

Men saalænge som der findes Medlemmer, der ikke har Forstaaelse af at overholde den nuv. Arbejdstid, saalænge bør der ikke røres ved den Sten, paa hvilken Fremtidsløsenet: »8 Timers Arbejde etc.« er indhugget. — Lad os komme bort fra Parade-Numre, og gid Medlemmerne maa blive belært om at handle fornuftigt og humant! Det gavner vor Stand mere end noget andet! ET MEDLEM.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal.

Stiftelsesfesten i Søndags

blev i det nydelige Sommervejr en af de smukkeste Udflugter, Den typografiske Forening har arrangeret. Med 10 Minutters Forsinkelse lettede den flagsmykkede »Prins Hamlet« under Gutenbergkorets klangfulde »Hr. Kaptejn« og styrede gennem Havn og Rhed under Hr. Fr. Schmidts fortræffelige Musik og en livlig Svingen med Huer og Lommetørklæder fra Befolkningen paa de omliggende Skibe og Orlogsmænd. Nøjagtigt efter Programmet naaedes Skodsborg Kl. 12, og Korets velklingende Sange og Musikens kraftfulde Toner bragte Landliggerne paa Benene langs Vejen til »Hotel Øresund«, og efter dér at have skilt sig fra Bagage og nydt Kaffe spadseredes gennem den smukke Skov til Bøllemosen, hvor Selskabet paa de aabne Plæner og under megen Munterhed etablerede Leg, Tovtrækning og Brydekampe efter — græskatolske Regler. Stormende Munterhed vakte det, da F. K. Madsen og Wartenberg tog en Holmgang i Tovtrækning, der endte med et eklatant Nederlag for Wartenberg. Efter i »Kør om« at have faaet en Forfriskning og paa Grønsværen en let lille Dans, spadseredes over Jærnbanebroen ad »lønlige Stier« tilbage til »Øresund«, hvis ekspedite Vært programmæssigt havde Bordet dækket. Efter at FORMANDEN havde budt Velkommen og udtalt sin Glæde ovor Forbundsrepræsentanternes Nærværelse, REDAKTØREN var valgt til Dirigent, blev tre fortrinlige Sange af *n. h.* og *L. J.* afsungne. Derpaa holdt VICEFORMANDEN følgende Tale for Foreningen:

»Samlede til Fødselsdagsfest i Dag, føler vi os i Taknemlighedsgæld til de Mænd, der i Dag for 35 Aar siden mødtes for at lægge Stenen til »Den typografiske Forening«, fordi dette deres Arbejde er blevet til saa stor Velsignelse for de københavnske Typografer. Det Arbejde, som i de Dage blev udrettet for at samle Fagets Udøvere, har været ganske betydeligt og ikke uden personlige Ofre, derom kan de graanede og hvidhaarede Veteraner, som endnu findes i vore Rækker, tale med, og vi Unge kender dét jo ogsaa fra vor Historie. Vi véd, hvorledes man overvurderede sine Kræfter i 76; Begejstringen var den Gang stor, Tilliden til og Troen paa at »Den typografiske Forening« sagtens magtede at tumle Principalerne var urokkelig stor. Da saa det knusende Slag kom, Kampen var endt med totalt Nederlag, var Skuffelsen og Mismodet ogsaa saa meget frygteligere, Opløsningen var i fuld Gang. Det kan være drøjt og besværligt at skabe Tillid til og Stemning for noget, der er uprøvet og ukendt, men skabe disse Dele for noget, der har lidt sit første store Nederlag, maa være drøjere. Naar det alligevel er lykkedes afdøde DECHER i de nærmest følgende Aar, skyldtes dette udelukkende hans besindige og forsigtige, men særdeles faste Ledelse; da han gik af og efterlod Pladsen for yngre Kræfter, var Københavns Typografer atter samlede. Paa det Grundlag, han skabte, kunde da BØHM, VICTOR PETERSEN og P. LAURITZEN arbejde for at skabe heldige Resultater for Fagets Udøvere. Dette er ogsaa lykkedes i stor Udstrækning, jeg skal kun minde om Tariferne af 92 og 98, hvor særlig den sidste blev af god økonomisk Værdi; ogsaa paa andre Omraader har vor Forening vist sig at være sig sine Opgaver voksen, jeg skal minde om Arbejdsløshedsunderstøttelsens nuværende Højde. Vel har vi i Gaar maattet skride til at anbefale Medlemmerne at holde lidt igen, men jeg betragter dette som noget rent foreløbigt, thi Udviklingen hos os gaar i den rigtige Retning: *Hjælp til Selvhjælp.*

Mange Storme er i de 35 Aar gaaet hen over Foreningens Hoved, og ikke alle har været lige blide, særlig én satte sine Spor; jeg skal ikke opholde mig herved, endnu er Saarene ikke lægte — er vi ikke forsigtige, kan disse atter bryde helt op; men jeg ser i den Kendsgerning, at vi i Gaar og atter her i Dag har Repræsentanter fra vore mere konservative Kolleger i »Ny typografisk Forening«, et Bevis for, at vi atter kan opnaa det Decher skabte, *én* enig Sætterafdeling i København (Hør!). Mange andre Kampe har vi haft indenfor vor Forening; men Kampe skal vi ikke trygte, Kampe skaber Liv, Liv giver Reformer, der som Regel er til Gavn for Medlemmerne; men vi skal alletider sørge for, at Kampene og Stridighederne holdes indenfor de rette Grænser, da de ellers let kommer til at skade mere end de kan bringe os Fordel. Lad mig slutte med at udtale Haabet om, at »Den typografiske Forening« alletider maa have Medlemmer, der véd, hvad dens Opgaver er, og Mænd, der forstaar at føre disse Opgaver ud i Livet. Og lad os raabe et Leve for, at »Den typografiske Forening« alle Dage maa være Traditionen tro, at arbejde og arbejde godt for den typografiske Stand, et Leve »Den typografiske Forening«.

Senere talte FABRICIUS for Samarbejdet, LAUR. JENSEN for Solidariteten, EMIL MØLLER og L. RASMUSSEN, Odense, for Damerne, Fru BUUS for Herrerne, ANDREASEN, Aalborg, for Forbundsarbejdet o. m. fl.

En god halv Time efter det vellykkede Bords Afslutning kom et animeret Sommerbal i Gang, der strakte sig over 3 Timer, hvorefter Deltagerne med 20 Minutters Forsinkelse afsejlede til København, hvortil Ankomsten skete Kl. 1.

Den smukke Hjemtur i den lyse, stille Sommernat med de vekslende Blaalysafbrændinger og Raketopstigninger dannede Afslutningen paa en helt igennem og for alle Deltagerne højst vellykket Festdag, som vil sikre en senere Gentagelse absolut Tilslutning i større Grad, end Tilfældet var. *Cl. & Co.*

Nær og Fjærn.

Tarifunderskrevne Firmaer. Chr. E. Hansen, Studiestræde 24. U. — A. Buntzens Eftf., Linnésgade 39. U. — C. Løvgreen, Nyhavn 4. U.

Ny Læge paa Frederiksberg. I Stedet for Hr. Dr. Neergaard, der efter eget Ønske er traadt tilbage, er valgt Hr. Dr. E. D'AUCHAMP, Falkoneralle 36, der efter Overenskomst med Københavns Lægeforening indtil Nytaar efter frit Valg for Medlemmerne mellem ham og Hr. Dr. Brehm besørger Lægepraksis for de efter 1. Juli i Kredsen tilmeldte Medlemmer. Fra 1. Januar 1905 er derefter det fri Lægevalg i Kredsen gældende for *alle* Medlemmer.

Sommerferie. I Lighed med de foregaaende Aar har Personalet i J. H. SCHULTZ's Bogtrykkeri faaet tilstaaet en Uges Ferie med fuld Ugeløn. P.

— I Lighed med i Fjor er der tilstaaet Personalet i H. H. THIELES Bogtrykkeri en Uges Ferie uden Afkortning i Løn.

— QUISTS Personale har i Lighed med tidl. Aar erholdt en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— LANGKJÆRS Personale (mandlige som kvindelige) har faaet bevilget tre Dages Ferie.

— *Missionstrykkeriet* har atter i Aar givet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Ferien, der begynder den 12, omfatter foruden Sættere og Trykkere tillige mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere samt Lærlinge.

— Firmaet NIELSEN & LYDICHE har i Aar tilstaaet sit kvindelige Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Atter i Aar har Red. VILH. LASSEN tilstaaet *Aalborg Amtstidendes* Personale (Typografer og Lærlinge) 8 Dages Ferie.

— Redaktøren af *Thisted Amtsavis* har atter i Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Typografernes Sangforenings Udflugt til Hillerød—Fredensborg—Asminderød foregaar 3. Juli. Afgang fra Nordbanen Kl. 9.40 pr. Middagen i Asminderød Kro: Kogt Rødspætte, Lammesteg, Jordbær og Øl for kun 2 Kr.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Den 15. og 20. Maj 04. Fraværende med anmeldt Forfald: N. P. Nielsen.

Formanden gav Meddelelse om forskellige Trykkeriarbejderne vedrørende Tarifforhold. Til Efterretning. — Hos Firmaet Hoffmann (Frk. Lange) var Faktoren afskediget uden Opsigelse og uden Lønbetaling for kommende Uge. Ved Formandens Henvendelse var Beløbet (35 Kr.) betalt. — En Huslejehjælp paa 15 Kr. bevilgedes. — Hos Bogtrykker Egmont Petersen beskæftigedes Maskinmedhjælpere under tarifmæssig Betaling. Da en Skrivelse herom kun havde medført, at Maskinsætteren satte Rubriken, medens Korrektur og Ombrydning fortsat udførtes af lavere lønnede Sættere, var Sagen indanket for Voldgiftsretten. — En tidligere hos Hoffensberg paa fast Løn arbejdende Sætter var genantagen af Forretningen paa Timeløn. Da dette maatte betragtes som stridende mod Tarifen, var efter Paavisning heraf Forholdet straks ordnet tilfredsstillende af Firmaet. — Hos Bogtrykker W. J. Christensen havde en kvindelig Sætterske kun oppebaaret en Ugeløn af 19 Kr. Da hun — til Trods for en hende given Dispensation i Arbejdstid — skulde have haft 21 Kr. 12 Øre, besluttedes Henvendelse til Firmaet herom. — En hos Bogtrykker Hastrup beskæftiget Trykkeriarbejderskes Forhold toges der Stilling til. — Bogtrykker Krukow havde sendt Meddelelse om at have bortforpagtet sit Trykkeri til Hr. Chr. E. Hansen for Sommeren 1904. Nærmere Oplysninger indhentes. — Et Par Understøttelsessager toges der Stilling til. — Som Ordensmarskalker ved Grundlovsfesten 5. Juni valgtes Møller og Wartenberg. — Et Par Bladforhold toges der Stilling til.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

9. Juni: *Odder.*

Endnu mangler *Bogense.*

København, den 15. Juni 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdelingen: Vilh. Fred. Nordholm, udl. 14/11 1896 hos Truelsen, arb. hos O. C. Olsen. Sygeafdelingen: Sætter Ernst Aug. Hansens Hustru Marie Augusta Petrea og Sætter Aksel M. Jensens Hustru Kristine.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1854, Robert Petersen (arbl.) fra Roskilde. Trykkerafdel.: 1704, Einar Georg Rasmussen (arbl.) fra Helsingør som Militær.

Provinserne: Esbjerg, 1842, Viggo Th. Schioldan (i Pl.). Thisted, 1853, Hans Joh.s Poulsen (i Pl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1858, Stereotypist Andreas Martin Sørensen til London.

Provinserne: Ringkøbing (Skjern), 1842, Viggo Schioldan. Thisted, Trykker Aug. Andersen tll Typografernes Sanatorium. Odense (Faaborg), 1781, Richard Jensen til Vejle i Pl. Odense, 1699, Carl Petersen til Amerika. Helsingør, 1704, Einar Georg Rasmussen til København (arbl.).

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarb.: 430, Thora Bruhn og 4, Ingeborg Andersen I. (fratraadt Faget).

Udslettet.

Provinserne: Horsens, 776, Nic. Jensen (i Henhold til § 33, 1.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Bladtrykkere, der ikke har modtaget deres Tilgodehavende for Helligdagsnætter i Henhold til den afsagte Dom, bedes anmælde dette til Formanden.

Restancerne bedes indbetalt til Formanden inden Udgangen af denne Maaned. Kontingentet for April Kvartal til Begravelses- og Ekstrakassen bedes ligeledes betalt nu.

Medlemmer, der er rykket for Restance, og som ikke inden den 30. ds. har betalt denne, udslettes. STYRELSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

De Medlemmer, der endnu resterer, bedes betale inden 22. Juni, da de ellers bestemt bliver slettede i Fagbladets næste Nr.

CHRISTINE BUUS.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent Mandag d. 21. fra 5½—6½ og Torsdag den 23. fra 7½—8½ for Indlevering af Bøger. Alle udestaaende Bøger skal være afleverede senest Torsdag d. 23. Juni, da Biblioteket skal revideres. Bogsamlingen er lukket til den 1. September.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Tegning til Turen Hillerød—Fredensborg—Asminderød sker hos Styrelsen.

T. C. C. Søndag: Stiftelsesfest i Ballerup. Der startes Nørrebros Runddel Kl. 10. Tog afgaar fra Hovedbanestationen Kl. 12 10. Emblem bæres. Husk Lygten. I Tilfælde af Regnvejr tages med Toget. Fællesspisning Kl. 4.

ANNONCER

En flink Sætter,

hurtig og akkurat til *Avis* og *Akcidens*, søger Plads straks. Billet mrkt. »Sætter« modtager Ekspeditionskontoret.

Arends & Voigt

Kompagnistræde 21.
København K.
Telefon 4236.

Fagforretning for Bog- og Stentrykkere.

Papirforretning en gros.

Danmarks **ældste** *Valsestøberi.*

Formbørster *af Kokos.*

Lager af Bog- og Stentrykfarver samt **alle** Slags Utensilier.

Udstillingslokale med Ima nye, moderne Maskiner.

Brugte Maskiner købes og sælges.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 24 JUNI 1904 XXXI AARGANG

Ekstraordinær Fælles-Generalforsamling

for Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholdes

Søndag d. 26. Juni Kl. 10½ pr. paa »Wodrofflund«, Wodroffvej 35.

Største Sal, tilhøjre for Restaurationsbygningen.

Dagsorden: 1. Udmældelsen af »De samvirkende Fagforbund«. 2. Arbejdsløshedskassens finansielle Status og de derom udsendte Forslag fra Forbundsstyrelsen.

G. CLAUSEN. LAUR. JENSEN. CHRISTINE BUUS.

Til Generalforsamling!

SOM det af Annoncen vil ses, holder de københavnske Afdelinger af Dansk Typograf-Forbund Generalforsamling paa *Søndag Formiddag Kl. 10½ i Wodrofflunds* store Sal. Da de Forslag, der skal behandles paa denne Generalforsamling, er af saa stor Rækkevidde for Dansk Typograf-Forbunds fremtidige Udvikling, betragter vi det som givet, at **alle**, Typografer som Medhjælpere, kommer til Stede; thi de Beslutninger, der ved denne Lejlighed bliver taget, maa ikke afgøres af en Brøkdel af Medlemmerne.

Dagsordenens Punkt 1, Udmældelse af De samvirkende Fagforbund, er af saa indgribende Betydning for hele vort Organisationsliv, at alene dette Punkt skulde synes tilstrækkeligt til at hver eneste Mand og Kvinde indenfor Organisationens Ramme giver Møde.

For 20 Aar siden tog vi Beslutning om at slutte os til Landets øvrige Arbejdere — paa Søndag skal Københavns samtlige organiserede Bogtrykkeriarbejdere atter træffe en vigtig Afgørelse; denne Gang, om vi skal anbefale vore Medlemmer Landet over at skille os ud fra de organiserede Arbejdere, som vi har staaet Last og Brast med i de 20 Aar.

Formanden for De samv. Fagforbund, Hr. MARTIN OLSEN, er indbudt og har lovet at komme til Stede for at deltage i Diskussionen.

Men ogsaa det andet Punkt, Arbejdsløshedskassens Status og de tre af Forbundsstyrelsen udsendte Forslag, er af saa stor Vigtighed, at hver eneste Typograf og hver eneste Trykkerimedhjælper maa være interesseret i, at den Afgørelse, der træffes, bliver et virkeligt Udtryk for, hvad Københavns Typografer og Medhjælpere mener om denne Sag.

Derfor siger vi endnu en Gang til Kollegerne: Lad os for en Gangs Skyld ryste Lunkenheden af os og møde op til Generalforsamlingen; thi der er nemlig kun en eneste Ting, der undskylder, at man bliver hjemme: *Sygdom!* Den Mand eller Kvinde, der bliver hjemme af andre Grunde, mangler i Virkeligheden den rette Forstaaelse af Organisationens Betydning.

Vi tror imidlertid, at Københavns Typografer og Medhjælpere har Forstaaelsen, og derfor tror vi ogsaa, at Wodrofflunds store Sal paa Søndag Formiddag vil fyldes til sidste Plads af Folk, der vil være medbestemmende om, hvilke Organisationer vi i Fremtiden skal tilhøre og hvorledes Hjælpen til vore Arbejdsløse skal være; men skulde der hist og her findes enkelte Medlemmer, som ikke mener at have Interesse af at deltage i disse i aller højeste Grad vigtige Spørgsmaal, saa siger vi til disse enkelte, at det, der skal tages Beslutning om paa Søndag, har Bud til hver eneste Arbejder indenfor Bogtrykfaget.

Derfor bliver ingen hjemme, men alle møder til Generalforsamlingen paa Søndag.

Et Par Ord før Afstemningen.

SJÆLDEN har man vel modtaget en Stemmeseddel, hvis Gennemlæsning har gjort et mere pinligt Indtryk end den sidst udsendte ang. Arbejdsløshedskassens Status. Det Forslag, Ledelsen selv fremsatte paa sidste Delegeretmøde, nærmest som et Overbud for at hindre Vedtagelsen af den saakaldte permanente Understøttelse, har — trods den udarbejdede Statistik — vist sig ikke at kunne balancere, fordi Arbejdsløsheden det første Aar var saa kolossal.

Forinden Forbundets Medlemmer gennem den udsendte Stemmeseddel afgør, hvilken Udvej, vi skal vælge for at skaffe Balance, vil jeg gærne indtrængende tilraade mine Kolleger, at vi samler os om Forslag Nr. 2 med 10 og 5 Øre Forhøjelse i det ugentlige Kontingent. Personlig vilde jeg med Glæde stemme for en Forhøjelse af 20 Øre. Men da jeg forstaar Vanskelighederne ved at faa dette Forslag gennemført, saa vil det kun **sprede Stemmerne** uden at gøre praktisk Nytte at stemme Ja for Forslag Nr. 1.

Derimod vil jeg haabe, at Forslag Nr. 3 maa blive nedstemt. Et saa beskæmmende Tilbageskridt, som pludselig at nedsætte Understøttelsesdagene fra 140 til 115 og **fuldstændig bortskære Understøttelsen paa de 140 Dage det tredje Aar**, synes mig altfor grelt. Forslag Nr. 2 er derimod en passende *Middelvej*. Vi vil da bevare den nuværende Understøttelse paa Stedet. Lad saa Delegeretmødet næste Aar træffe den endelige Afgørelse.

Som bekendt falder den særlig store Arbejdsløshed ogsaa i vort Fag periodevis. Med visse Aars Mellemrum naar vi Toppunktet, hvorefter Arbejdsløsheden ved en jævn Dalen paany aftager, for derefter atter at stige. Det er sandsynligt, at vi i Øjeblikket har passeret den sidste Krises Kulminationspunkt og befinder os paa Vejen mod *mindre* Arbejdsløshed. Januar Kvartal 1903 kostede os saaledes ca. 15,000 Kr. i Understøttelse. Samme Kvartal 1904 derimod ca. *5000 Kr. mindre.* Dette tyder paa, at 1904 omtrent vil kunne balancere. Spares der blot 4000 Kr. i hvert Kvartal, saa vil der — naar Rejsedagene indskrænkes til 90 — blive større Indtægt end Udgift.

En Forhøjelse af 10 Øre ugentlig for helt- og 5 Øre for halvt-betalende Medlemmer vil indbringe ca. 11,000 Kr. aarlig. Rejsedagenes Nedsættelse til 90, som er et passende Tidsrum til at gennemrejse Danmark, vil spare ca. 3000 Kr. Dette giver tilsammen 14,000 Kr. aarlig. Naar man saa regner, at Understøttelsen det andet og tredje Aar sandsynligvis vil blive mindre end det første, saa er der ret god Udsigt til, at Underskudet efterhaanden vil blive dækket. I hvert Fald vil Kassen give Balance.

Glem ikke, at det er de *daarligst* stillede Arbejdsløse, som Bortskæringen af det 3dje Aars Understøttelse vil komme til at gaa ud over. Hvilken følelig Skuffelse vil det ikke blive for disse Kolleger (hvoriblandt mange Familjeforsørgere), om de *næste Aar ikke kan faa en eneste Øre i Understøttelse.* Det er netop det, der sker for alle dem, som ikke siden sidste Understøttelse har haft Arbejde i omtrent et Aar (50 Uger). Og det skulde vi, der staar i Arbejde, roligt stemme for, blot for at spare 10 Øre om Ugen! Nej, det synes altfor utroligt.

Det kan være forfærdelig haardt at være arbejdsløs *med* Understøttelse, men Stillingen bliver ligefrem fortvivlet, naar man er *uden* Understøttelse, da man jo alligevel daglig skal have Husly og Føde. At saadanne Mennesker ikke enten dør af Sult eller i stort Tal maa søge Fattigvæsnet, er ubegribeligt.

Derfor er det mit Raad til alle Forbundets Medlemmer:

Lad os samle Stemmerne om Forslag II. (en Forhøjelse af 10 og 5 Øre ugentlig), *saa beholder vi de nuværende Understøttelsessatser paa Stedet og Kassens Status vil sandsynligvis snarere forbedres end forringes. Lad saa det kommende Delegeretmøde træffe den endelige Afgørelse.*

København, 19. Juni 1904. VILH. WARTENBERG.

E. S. Maa jeg sluttelig udtale min Forbavselse over, at Forbundsstyrelsen eller Forretningsudvalget ikke giver Medlemmerne længere Tid til at drøfte de udsendte Forslag. Dette Jageri ligner Afgørelsen af Ny Forenings Optagelse — hvilket Den typ. Forenings Generalforsamling den Gang enstemmigt misbilligede. V. W.

Arbejdsløsheds- og Rejsekassen.

HVOR beklageligt, at man (i blind Iver for at faa den permanente Arbejdsløshedsform nedslagtet) fremsatte et saa daarligt beregnet Forslag, som dette faktisk var, hvilket ogsaa blev fremhævet paa Delegeretmødet. Det sørgelige Resultat heraf foreligger jo ogsaa nu i Form af et Underskud paa ca. 19,000 Kr., hvoraf en Gæld paa ca. 5000 Kr. Det nytter jo imidlertid ikke at undersøge, hvem der bærer Ansvaret for Misèren, derved kommer vi jo ikke ud over Vanskelighederne.

Forbundsstyrelsen har da ogsaa, for at skaffe Balance til Stede, tilladt sig at udsende tre Forslag til Medlemmernes Afgørelse:

1. Kontingentforhøjelse af 20 Øre.
2. Kontingentforhøjelse af 20 Øre samt Indskrænkning i Rejseunderstøttelsen.
3. Nedsættelse af alle Understøttelsesformer.

Naar jeg ikke vil tilraade at stemme for det første Forslag, er det fordi jeg ikke tør anbefale at gaa med til saa stor Kontingentforhøjelse.

Jeg vil derimod indtrængende anbefale mine Kolleger at stemme for det andet Forslag. Desværre bliver det jo nødvendigt at forhøje Kontingentet og nedsætte Rejseunderstøttelsen. For Kontingentforhøjelsens Vedkommende vil jeg bede mine Kolleger se saaledes herpaa, at det er en Forsikring man tegner for sig selv, samt at man herigennem indskrænker de uheldige private Indsamlinger. Hvad Nedsættelsen af Rejseunderstøttelsen angaar, mener jeg, at det er fuldt forsvarligt. Da vi i Henhold til den internationale Overenskomst skal yde udenlandske Rejsende det samme Beløb som vore egne, har vi hidtil maattet betale den høje Understøttelsesform til alle Udlændinge til Trods for, at vore Rejsende i Tyskland ikke har erholdt en lignende Understøttelse, og dette Misforhold maa vi være berettigede til at ændre.

For det tredje Forslags Vedkommende vil jeg meget bestemt fraraade at vedtage dette. Det vil jo være et altfor stort Nederlag for os, ligesom det sikkert vil bevirke, at vi faar den gamle Understøttelsesform med private Indsamlinger forøget.

P. BERENDT.

Arbejdsløshedskassens Status.

SELVFØLGELIG er Forbundsstyrelsen i sin gode Ret og handler i nøje Overensstemmelse med Lovene, naar den nu ved skriftlig Afstemning lader Medlemmerne afgøre, hvorledes der i Fremtiden skal raades Bod paa det Underskud, Arbejdsløshedskassen udviser.

Alligevel maa det vistnok siges, at den udskrevne Afstemning kommer en Del bag paa de fleste Medlemmer. Det er saa sin egen Sag pludselig at blive stillet overfor og skulle træffe Afgørelse om et saa vigtigt Spørgsmaal. Mon det ikke var heldigere, om der var givet lidt mere Tid til at Medlemmerne kunde overveje og drøfte den Sag?

Forbundsstyrelsen stiller tre Forslag. De to første gaar ud paa en forholdsvis større og mindre Kontingentforhøjelse, og Kærnen i det tredje — af Styrelsen særligt anbefalede — er: *Indskrænkning i Arbejdsløshedsunderstøttelsen og Rejsehjælpen.*

Det bliver sikkert dette sidste Forslag, der særligt vil fange Interessen ved Afstemningen.

Skønt jeg saa lidt som nogen er begejstret for en Kontingentforhøjelse for *alle* vore Medlemmer, kan jeg dog *ikke stemme for* dette Forslag. Det er dog vore rejsende og arbejdsløse Kolleger, der daarligst har Raad til at bringe de Ofre, som er nødvendig for at faa Balance i Arbejdsløshedskassen.

Kan vi end ikke i en overskuelig Fremtid ved egen Hjælp udvide Understøttelsen, saa synes jeg dog ikke, at vi skulde begynde at gaa den modsatte Vej.

Vi maa hellere se at finde paa andre Midler.

Hvad om vi f. Eks. indførte et efter Lønnen afpasset procentvis Kontingent til Arbejdsløshedskassen med den nuværende Ydelse som Minimum. Jeg synes, et saadant Krav er saa fornuftigt og retfærdigt, at Tiden snart maa være moden til dets Gennemførelse. Vi maa erindre, at naar adskillige Kolleger nu oppebærer en — skal vi sige ret anstændig — Ugeløn, saa er dette i første Række Organisationens Skyld, og det er da ret og rimeligt, at de betaler til Organisationen i Forhold til deres Indtægter. Og naar vi Arbejdere paa borgerlige Omraader er varme Tilhængere af den *stigende* Skatteskala, kan vi saa ikke indenfor vore egne Rammer indføre den *procentvise?*

Saa er der det indtil Trivialitet gentagne *Overarbejde.* Der er ingen Tvivl om, at hvis Overarbejdet blev afskaffet, vilde Arbejdsløshedskassens Status blive betydelig forbedret. Men da dette nu vanskeligt lader sig gøre — maaske fordi en Del Kolleger ikke vil det — maa Organisationen som saadan se at faa lidt Fordel af det paa anden Maade. *Lad os beskatte det.* Lad os fastslaa, at der af hver Overarbejdsbetaling skal ydes visse Procenter — f. Eks. 10—15 — til Arbejdsløshedskassen, selvfølgelig udover det i Forvejen fastsatte Kontingent, selv om vi fik Procentydelse indført.

Førte dette til, at en Del Kolleger blev mindre ivrige efter Overarbejde, var det ogsaa paa dette Omraade en Gevinst for Standen i sin Helhed. Overarbejde og Arbejdsløshed burde ikke samtidig finde Sted. Tilmed er det jo som Regel de bedst lønnede Kolleger i de faste Pladser, der har det meste Overarbejde.

Jeg tror, vi ad disse Veje paa den for Medlemmerne mindst følelige Maade kan skaffe Penge til at bibeholde den nuværende Understøttelse, og jeg haaber, Delegeretmødet næste Aar vil søge at løse Spørgsmaalet ud fra de her givne Antydninger. De rent praktiske Vanskeligheder vil og maa være til

at overvinde. Indtil Delegeretmødet finder Sted — og der er jo da kun et Aar til — synes jeg, at vi saa skal søge at hutle os igennem paa bedste Maade uden at foretage væsenlige Forandringer. Vi kan jo f. Eks. følge Forbundsstyrelsen i, at Lokalkasserne i København og Grundfonden og Begravelseskassen i Provinserne betaler de foreslaaede 2 Kr. til Arbejdsløshedskassen, og saa, om fornødent, endnu en Gang laane hos Reservefonden.

Men baade *almindelig Kontingentforhøjelse* og *Nedsættelse af Understøttelsen* er altfor uheldig paa det nuværende Tidspunkt, og jeg finder det derfor rigtigst at *stemme imod alle Forbundsstyrelsens tre Forslag.* Lad saa Delegeretmødet næste Aar — efter at Spørgsmaalet er nærmere overvejet og diskuteret blandt Medlemmerne — træffe den Afgørelse, Flertallet anser som den heldigste for vor Organisation.

København, 19. Juni 1904. H. K. HANSEN-HÆKKERUP.

Til Inkassatorerne!

Listerne, saavel hvide som røde, skal være indbetalte enten til Budet eller paa Kontoret *senest Lørdag den 2. Juli.* Halvaaret slutter Lørdag den 25. Juni med 26. Uge.

Der maa ingen Restancer findes ved Halvaarets Slutning.

CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Nakskov Lokalafdeling afholdt Lørdag den 18. Juni, Aften Kl. 8, ekstraordinær Generalforsamling i »Den folkelige Forsamlingsbygning«. CARL DUE valgtes til Dirigent. — Formanden L. KRAGH, aflagde en udførlig Beretning fra Forbundsstyrelsesmødet, og efter denne toges der fat paa den udsendte Stemmeseddel. Diskussionen herom førtes ret livlig og indgaaende og alle Talere var enige om ved Stemmeafgivningen at sætte et »Ja« under Punkt 1, idet disse gik ud fra, at Understøttelsen ikke paa nogen Maade kunde beskæres, og naar Folk stod i Arbejde, vilde dette ringe Offer ikke sige stort, naar man derved kunde bidrage til, at vore Arbejdsløse bibeholdt den gamle Understøttelse. Enkelte Talere havde Ordet for gennem *Typ.-Tid.s* Spalter at anbefale Kollegerne Landet over at sætte et »Ja« under Punkt 1. — Forskellige lokale Sager behandledes. — Under Eventuelt fremkom Forslag om at arrangere en Skovtur i Fællesskab, hvilket vandt stor Tilslutning. — Generalforsamlingen var besøgt af 14 Medlemmer.

P. ALBRECHT HANSEN,
Sekretær.

Sommerferie. I Lighed med foregaaende Aar har Personalet i FR. BAGGES Bogtr. erholdt 8 Dages Sommerferie. Ferien, der alt har taget sin Begyndelse, omfatter foruden Sættere og Trykkere, der har arbejdet 1 Aar i Forretningen, tillige Piger og Lærlinge.

— I Lighed med sidste Aar har Hr. Redaktør WITZANSKY tilstaaet sit Sætterpersonale en Uges Ferie med Udbetaling af 20 Kr.

— *Politikens* Personale har, i Lighed med foregaaende Aar, faaet tilstaaet en Uges Ferie med Udbetaling af Ugelønnen.

— VALENTIN & LUNDS Personale har, i Lighed med foregaaende Aar, erholdt Ferie i 3 Dage.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 7. Juni 1904.

1. Medlem Nr. 1570, P. Kæmpe Nielsen er død i Fredericia. 200 Kr. er anvist.

2. M. Mortensens Hustru, Aarhus, er død. 100 Kr. anvist.

3. Et Medlem anmoder om Flyttelaan for sin Familie fra Kristiania til Helsingør. Flyttelaan kan ikke bevilges fra Udlandet og hertil.

4. Et Medlem i Middelfart anmoder om Hjælp til Speciallæge. Konsultation finder Sted i Odense. Naar Regning foreligger fra Lægen, vil Sagen være at afgøre.

5. Et Medlem i Køge beklager sig over at være bleven udslettet. Tilraades at søge Sagen ordnet. Skrivelse til Lokalform. afsendt.

6. Et Forhold i *Morsø Avis* toges der Stilling til.

7. En Bogtrykker i Odense har afskediget et Medlem og antaget en udenfor Organisationen staaende, som tillige er Agent. Kan kun tillades, naar Vedk. lønnes paa fast Løn med 10 % Tillæg for medhjælpsvis Arbejde.

8. En Bogtrykker i Nykøbing M. har forespurgt, om han kan antage en Lærling, naar en af hans Lærlinge midlertidigt gaar i Murerlære og senere gaar i Forbundt hos ham. Kan kun tilstedes, hvis Antagelsen ikke strider mod Lærlingeskalaen. Senere er Vedk.s Svendeprøve godkendt og Anmodning om Optagelse foreligger.

9. En Bogtrykker i Holbæk har fradraget en Akcidenssætter i Lønnen, fordi denne har hjulpet med ved Avissætning et Par Timer. Kan ikke tilstedes; han skal lønnes for regelmæssigt Bog- og Akcidensarbejde.

10. En opdukkende Konflikt i Herning er undgaaet ved Afskedigelsen af den event. Konflikts Ophavsmand.

11. En ny Bogtrykker i Aalborg har endnu ikke underskrevet Tarifen. Stillingen til Forretningen og til en udenfor Organisationen staaende tages der senere Beslutning om.

12. I Stege er Stammerjohan valgt til Lokalformand. Indberetning om Bevægelsen mod Møens Folkeblad foreligger.

13. Aarhus Lokalformand minder om, at det næste Aar er 25-Aars Jubilæum for Dansk typ. Forening. Eventuelt afholdes Delegeretmødet i den Anledning i Aarhus.

14. Køge Lokalformand ønsker sin Artikel om Foreningstrykkerier diskuteret paa Forbundsstyrelsesmødet. Skriftligt Forslag maa indsendes.

15. Foranlediget ved fremsat Ønske fra Hr. Bergenholz om at fratræde sin Stilling ved Sanatoriet, særlig fordi Hr. Oscar Johansen var fratraadt, gav denne Oplysning om hele Sanatoriets Virksomhed og skulde, hvis visse Indlæggelses- og Betalingsbetingelser kunde opnaas andetsteds, interessere sig for en Afhændelse af Sanatoriet. For sidste Aar var Underskuddet, efter at Afskrivninger var foretaget, 31 Kr. 91 Ø.; men efterhaanden som flere Sanatorier anlagdes, vilde Vanskelighederne for Typografernes Sanatorium forøges. Samtidigt drøftedes Arbejdsløshedskassernes Status og den i sin Tid foretagne Beregning.

16. Et Forhold i et københavnsk Trykkeri havde Sætterafdelingens Formand ordnet. Dette var derimod ikke lykkedes for en samme Sted arbejdende Trykkers Vedk. Ligeledes var et tarifstridigt Lærlingeforhold endnu svævende.

17. En Sætter var antaget i et københavnsk Trykkeri paa Timebetaling. Forholdet var ordnet tilfredsstillende, efter at der var skredet ind derimod.

18. Cortnums Legat tildeles den ældste Andrager, Trykker A. C. Christensen, foreløbig paa et Aar.

19. Cirkulære fra det intern. Sekretariat angaaende Tarifens Indførelse i Lausanne.

20. Et Underslæb i Horsens Afdelingen forelaa til Behandling. Dette var sket dels ved Forfalskning af Regnskabet, dels ved at efterskrive Revisorernes Navne paa Tilskudsblanketter. Hvidtfeldt har været til Stede ved Afdelingens Generalforsamling, hvor der var ført en lang og bevæget Forhandling, som endte med at slaa fast som Afdelingens Medlemmers Pligt at betale for det af den tidligere Lokalform., Nic. Jensen, besvegne Beløb, Kr. 241,35, medens det dog overlades til det kommende Delegeretmøde eventuelt at fritage dem derfor.

21. Bogense Afdeling har ikke indsendt Regnskab, ej heller indsendt Penge. Forholdsregler tages.

22. Odder Afdeling har ikke indsendt Regnskab; Penge manglede. Senere er disse dog kommet til Stede.

23. I P. Petersens Bogtrykkeri beskæftiges Sættemaskinmedhjælperen paa ikke-tarifmæssige Vilkaar. Gaar til Voldgiftsretten.

24. Kruckovs Bogtrykkeri i Tivoli er efter indløbet Meddelelse bortforpagtet. Efterat Kontrakt og Borgerbrev har foreligget, godkendes Forpagterens Underskrift paa Tarifen.

25. Et Medlem i Helsingør er Kellner paa Færgen og mener, at han kan undgaa at betale Kontingent og hæve Understøttelse, naar han ikke længer er beskæftiget paa Færgen. Han maa selvfølgelig straks betale Kontingent.

26. Brønderslev Lokalafdeling meddeler at have hørt, at der nu udbetaltes 60 Kr. til Medlemmer, som vil rejse til Amerika, naar de vil give Afkald paa Understøttelse i 5 Aar. Da Lovene intet indeholder herom, kan dette ikke bevilges.

27. Cirkulære fra De samv. Fagforb. om Afholdelsen af en international Kongres i Amsterdam og Meddelelse om, at det af Repræsentantskabet vedtagne Ugeblad vil udkomme 2. Juli. Til Efterretning.

28. En Konflikt var udbrudt i Hobro, foranlediget ved en Kontravers angaaende en af Lærlingene. Marius Hansen, Aarhus, var delegeret til Hobro for at ordne Forholdet. Dette var ogsaa lykkedes. Halvdelen af Lønnen for de Dage, i hvilke Personalet ikke havde arbejdet, var betalt det af Forretningen, angaaende den anden Halvdel henvistes til Forhandling mellem Organisationerne.

29. Aalborg Afdeling forespørger om det kan nægtes at paatrykke en Del Bind Titler, som tidligere var udført af Bogbindere. Ja.

30. Helligdagsloven overholdes ikke i et Par herværende Bladtrykkerier. Da der ikke var svaret paa en Henvendelse desangaaende, gaar Sagen videre til Politiet.

31. En københavnsk Bogtrykker har, efter at Henvendelse er rettet, betalt en kvindelig Sætter et manglende Beløb i hendes Løn samt et Overskud, som gaar til de arbejdsløse. Et paaklaget Lærlingeforhold sammesteds forklares ved at den paagældende er Bydreng. En gammel Blokadebryder, som ligeledes arbejder dér, er Principalen villig til at afskedige, hvis der stilles Fordring derom. Han frister Tilværelsen for 15 Kr. ugenlig.

32. De kvindelige Trykkeriarbejderes Forening meddeler, at Forhandlinger har fundet Sted med Litogr. Principalf. om Løntarif for kvindelige Paalæggersker i Stentrykkerierne. Forhandlingerne ønskes fortsat og Resultatet forelægges.

33. I Anledning af Krav om Reservefondsunderstøttelse til en Trykker, henvistes dette til Behandling i Afdelingsstyrelsen.

34. Et Medlem i Lemvig anmoder om Understøttelse paa Stedet. Da Lemvig er Filial og intet andet Medlem arbejder dér, mangler Kontrol. Kan en saadan findes, kan Understøttelse udbetales.

35. Et Medlem i Ærøskøbing har modtaget Statsunderstøttelse paa 200 Kr. Forespørger om han kan hæve Rejseunderstøttelse i Udlandet. Det samme gælder en Stereotypist i København. Ja, hvis Plads modtages, hvor saadan findes.

36. Et Medlem har nu udstaaet sin Karantæne. Lokalforeningen forespørger om denne kan forlænges, indtil det paavises, at Paagældende er i Stand til at passe en Plads og paa regelmæssig Maade fratræder den. Ja.

37. Forbundsstyrelsesmøde fastsættes til 11. Juni og Dagsordenen udsendes.

38. Halvaarsregnskabet forelaa. Kassebeholdninger, Sparekasseindskud og Obligationsbeholdninger eftersaas.

39. Cirkulære fra De samv. Fagforb. om Udskrivning af Ekstrakontingent paa 15 resp. 7½ Øre ugenlig i Anledning af Bogbinderlockout'en. Da der i Forvejen er udredet 4 Ugebidrag, vil der endnu være at udrede 3 do. af Reservefonden. Derefter udskrives det i Følge Loven blandt Medlemmerne.

40. Cirkulære fra det italienske Forbund med Anmodning om finansiel Hjælp. Nægtes.

41. Tarifunderskrifter forelaa fra Løvgreens Bogtrykkeri og Buntzens Eftf.

42. En Kvinde i Roskilde forespørger om hun kan hæve halv Sygehjælp og arbejde den halve Dag. Nej.

43. En Afdeling spørger om, hvorledes Overarbejdet for Aflægning skal betales. Besvaredes.

44. Køge Afd. anmoder om Hvidtfeldts Tilstedeværelse. Udsættes.

45. Hobro Afd. meddeler, at en Akcidenssætter dér ikke kan opnaa tarifmæssig Løn. Henvendelse rettes.

46. Trykkerafd. anmoder om, at det forbydes at optage Sætter-Trykker Annoncer i *Typ. Tid.* I modsat Fald forbeholder man sig Ret til at Trykkere lære Sætning: Man har intet at indvende imod, at dette sidste finder Sted, naar Lærlingeskalaen ikke krænkes. Sætter-Trykker-Institutionen kan ikke skaffes ud af Verden ved at forbyde Annoncer desangaaende i Bladet.

47. Skrivelse fra Kbhvn.s Bogtrykkerf. gaaende ud paa, at Voldgiftsretssager indsendes til Formanden, som derefter lader dem gaa videre uden Ophold. Kan paa nærmere angivne Betingelser tiltrædes.

48. En Skrivelse fra et af Forbundsstyrelsens Medlemmer behandledes.

49. En Skrivelse fra Lægeforeningens Formand forelaa. Til Efterretning.

50. En Skrivelse fra Bogbindernes Fagforening om et nærmere angivet Forhold. Til Efterretning.

51. Et kvindeligt Medlem har mistet sin Plads paa Grund af Misbrug af Alkohol. Vedkommende nægtes Understøttelse, og da det er skét gentagne Gange, stryges hun af Anvisningskontorets Liste saa længe indtil hun viser, at hun er i Stand til at passe en Plads og paa regelmæssig Maade fratræder denne.

Kasseeftersyn.

Den typografiske Trykkerforening.

Ved et Dags Dato hos Hr. Laur. Jensen foretaget Kasseeftersyn fandtes følgende Beholdninger:

Hovedkassen: I Sparekassen	Kr.	5711.61
Kontant	-	44.95
Begravelseskassen: I Sparekassen	-	1932.34
Kontant	-	10.40
Ekstrakassen: I Sparekassen	-	953.74
Kontant	-	0.71
Ialt	Kr.	8653.75

hvilket fandtes i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 18. Juni 1904.

VALD. JØRGENSEN. ALB. MICHELSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Lokalformand.

Thisted: Under Formandens Sygdom er Lokalledelsen overtaget af Typograf OSCAR ANDREASEN.

København, den 22. Juni 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Elvia Hansen. Sygeafdelingen: Sætter A. V. Nielsens Hustru Dagmar.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 3446, Stereotypist Carl Lauritzen (arbl.). Trykkerafdel.: Martin H. Andersen (Laursen, Enighedsvej) fra Rejse.

Provinserne: Ringkøbing, 1429, Valdemar Poulsen (arbl.). Hjørring, 1536, Anders Thostrup (Vends. Tid.). Odense, 1554, Alfred Jensen (Milo). Esbjerg, 81, Chr. V. S. Jensen (i Pl.). Ringsted, 1788, N. P. Poulsen (Ringsted Folketid.). Svendborg, 1419, Albert M. Hansen fra København (i Pl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1989, Hans Chr. Hansen-Hækkerup til Udlandet. P. Friis-Thomsen paa Rejse. 3476, Carl Chr. Larsen til Vejle i Pl. 2658, Sætterske Marie Bolette Jørgensen til Stege (arbl.). Trykkerafdel.: 214, Siegfried Petersen til Udlandet. 1636, Thorleif Foss paa Rejse.

Provinserne: Odense, 1164, P. Gaardsted til Silkeborg (syg) og 1418, Bruno J. Kreutzer paa Rejse. Nykøbing F., 1512, Joh. V. Eskildsen paa Rejse. Viborg, 1526, Niels Pallesen til Herning (arbl.) og 1536, A. Thostrup til Hjørring i Pl.

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdelingen: 3434, Georg Lundeberg og 1603, Anna Faurschou (Aller, Helsingborg), 5686, Angelon Zander (Aller).

Lægerne.

Hr. Dr. LENDROP er bortrejst fra Tirsdag den 21. Juni til 1. Avgust. Vikar: Hr. Dr. BENNY MEYER, Gothersgade 141. Konsulationstid: Hverdage 1—2 og Søndag 8—8½.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Paa Grund af Formandindens Sygdom maa alle Henvendelser ske paa Forbundskontoret.

T. C. C. Søndag Kongelunden. Kristiansborg Slotsplads Kl. 9.

ANNONCER

Trykker.

En yngre, gift Trykker (militærfri) søger Plads snarest. Billet mrkt. »555« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Typograf-Forbundter søger Plads til 1. eller 15. Juli. Har været ved Faget i 3½ Aar. Billet mrkt. »Haabet Nr. 50« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN & HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 1 JULI 1904 XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Bogbinder-Lock-out'en er udbetalt 4 Bidrag à 25 Øre pr. heltbetalende og 12½ Øre pr. halvtbetalende Medlem samt 3 Bidrag à 15 Øre pr. heltbetalende og 7½ Øre pr. halvtbetalende Medlem. Endnu skal udredes to Ugebidrag à 15 Øre pr. heltbetalende og 7½ Øre pr. halvtbetal. Medlem.

I Henhold til Forbundslovenes § 66 udskrives derfor et **Ekstrakontingent** af **30 Øre** pr. heltbetalende og **15 Øre** pr. halvtbetalende Medlem af samtlige Forbundsmedlemmer.

Ekstrakontingentet kan indbetales samlet eller med Halvdelen i indeværende Uge og med Halvdelen i den kommende Uge.

For Provinsernes Vedkommende opføres Bidraget paa og indsendes sammen med **Juli** Kvartals Regnskab.

København, d. 29. Juni 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

Et Par Ord før der stemmes!

STEMMESEDLERNE er jo nu sendt ud til Kollegerne og mange staar maaske lidt tvivlende over, hvorledes der skal stemmes; og i Grunden er det jo let forstaaeligt. Et saa vigtigt Spørgsmaal maa jo overtænkes mange Gange før det afgøres.

Det forekommer mig derfor ogsaa lidt mærkeligt, at Forbundsstyrelsen har et saadant Il med Afgørelsen, at Stemmeafgivningen skal være tilendebragt inden 3 Ugers Forløb. Det havde uden Tvivl været mere formaalstjenligt, om det havde været drøftet grundigt i vort Fagblad end at man, som nu sket i lang Tid, overøser hinanden med grove Personligheder, medens man tror at drøfte et Fagspørgsmaal. Jeg antager, at de fleste Kolleger er, ligesom jeg, grundig ked af den Diskussion.

Med Hensyn til selve Stemmeafgivningen vil jeg kun spørge de arbejdende Kolleger: *kan I forsvare*, netop nu i den store Arbejdsløshedsperiode, at indskrænke Understøttelsen. Vil I være det bekendt? Er det at handle som brave Kammerater? *Kan I ogsaa forsvare det overfor Eder selv?* Sæt Arbejdsløshedens tunge Lod ogsaa traf Eder, vilde det da ikke være Eder kært, om I havde en god og lang Understøttelse at tære paa? Selv om man tilsyneladende staar i en livsvarig Plads, kan Arbejdsløsheden godt komme.

Vel er det sandt, at Typograferne er stærkt belastet med Kontingent, men naar det gælder vore arbejdsløse Kolleger, saa maa vi opofre os lidt, lad os alle være besjælede af den ægte Kollegialitetsfølelse. Tyve Øre mere kan vi alle overkomme, selv de gifte. Om en kort Tid kan vi maaske saa nedsætte Kontingentet igen; *men i Øjeblikket maa alle ægte Kolleger stemme for det første Forslag.* Gaa ikke en Gang Middelvejen, men staa fast alle og hjælp vore Kolleger.

Iøvrigt vil jeg anbefale Lokalafdelingerne at tage Sagen op til Behandling ved et Møde snarest, da Tiden til Drøftelse i Fagbladet jo ikke bliver særlig god.

Med kollegial Hilsen

N. HENR. JENSEN.

Den permanente Understøttelse.

SOM jeg bebudede i min forrige Artikel, skal jeg da udtale mig om Hr. Wartenbergs Forslag om den permanente Understøttelse og mit Syn paa Understøttelsen til de Arbejdsløse.

Hr. Wartenbergs Forslag om den permanente Understøttelse fremtvang et Modforslag fra Styrelsen, der gik ud paa at *forlænge* Understøttelsen til de Arbejdsløse med 10 Uger, saaledes at Understøttelsen kom til at vare 20 Uger. Det var da saaledes ikke uden Grund, at de Arbejdsløse glædede sig over at have Hr. W. til Fører, idet han ved sit Forslag om permanent Understøttelse fik fremtvunget det *forbedrede* Forslag fra Styrelsens Side. Var dette Forslags Vedtagelse et Gode? Ja, naturligvis var det et Gode, for de Arbejdsløse vel at mærke, men for Kasserne var det *en meget betænkelig Sag*, idet det nu viser sig, at Arbejdsløshedskassen i det forløbne Aar har givet et Underskud paa *18,889 Kr. 64 Øre*, og at man har maattet ty til at laane ca. 5000 Kr. af andre Beholdninger. Skal dette blive ved, ser det ikke lysteligt ud, og vi maa da enten *indskrænke Understøttelsen* eller ogsaa udskrive *et større Kontingent*, men en saadan Aareladning tror jeg ikke Kollegerne kan taale, særlig ikke de med Minimallønnen. Trods Hr. W.s gode Tanke har han altsaa kun opnaaet at bringe os ind i et Uføre, hvoraf vi maaske vanskelig kommer ud.

Hr. Wartenberg udtalte sig paa sidste Delegeretmøde omtrent saaledes, da hans Forslag om den permanente Understøttelse var bleven forkastet:

»Jeg beklager, at mit Forslag er bleven forkastet, men det glæder mig dog, at Styrelsens Forslag om den forlængede Understøttelse er bleven vedtaget, det gaar jo i den af mig paapegede Retning, skønt det *langt fra er saa vidtgaaende som mit.*«

Nu viser det sig imidlertid, at Styrelsens Forslag om den *forlængede* Understøttelse — det Forslag, som Hr. Wartenberg fremtvang ved sit Forslag om den permanente Understøttelse — har bragt et Underskud i sidste Halvaar af ca. **19,000 Kr.**! Hvorledes vilde det da have set ud, hvis Hr. Wartenbergs *langt videregaaende* Forslag var bleven vedtaget?

Det vilde temmelig sikkert være blevet ret uhyggelige finansielle Forhold, vi vilde være komne ind i.

Kan *permanent Understøttelse* da overhovedet gennemføres? Ja, temmelig sikkert, men det vil tage Tid. Jeg skal søge at klargøre, hvorledes det efter min Mening lader sig gøre.

I Modsætning til Hr. Wartenberg mener jeg nu, at Kollegerne ikke kan magte denne Opgave *alene*, dertil kræves 3 Faktorer: *Arbejderne, Arbejdsgiverne og Staten.* Naar Arbejderne faar Hjælp af de to af mig her nævnte Faktorer, og de saaledes kun behøver at yde en Tredjedel af Understøttelsen, saa tror jeg, at den permanente Understøttelse lader sig gennemføre. Nu vil man naturligvis sige: *Arbejdsgiverne*, de vil saamænd intet yde, i hvert Fald ikke frivilligt, og det er temmelig sikkert ogsaa rigtigt, men kunde man ikke tvinge dem dertil? Jo, naturligvis, ad Lovgivningens Vej. Det er den eneste Vej vi kan gaa, og den bliver maaske lang og trang, maaske ikke, men vi *skal* den Vej, *og derfor maa vi drive Politik i videst mulig Omfang.*

At Arbejdsgiverne er pligtige at yde den anden Tredjedel til permanent Understøttelse forekommer mig at være et ganske naturligt og retfærdigt Krav at stille til dem, thi hvem har vel større Skyld i, at Forbundet bliver bebyrdet med en Mængde Arbejdsløse, end netop disse. Efter at Arbejdsgiverne i de første 5 Aar af de unge Menneskers Læretid har udbyttet disse, faar de efter udstaaet Læretid et Spark og en ny Lærling antages — heldigvis er det ikke alle Principaler, der er af denne Kaliber, thi saa var vi vel rejst! — De unge Mennesker mælder sig til Optagelse i vort Forbund og vi faar Lov at understøtte disse til Skade — for ikke at sige Ruin — for vore Kasser. Principalerne fortsætter saa paany deres Udbytning og saaledes gaar Svikmøllen uafbrudt. Vor Arbejdsløshedskasse møder op med vældigt Underskud, medens Udbytterne møder op med Indtægter fra 10,000—20,000 Kr. og derover aarligt, og det endda Forretninger, om hvilke man næppe anede, at de gav en saadan Indtægt, og saa klager disse Udsugere endda over daarlige Konjunkturer ved enhver Lejlighed. Hvis disse Mennesker ikke vil yde en Tribut til de Arbejdsløse, saa skal de tvinges, og dette kan, som jeg før bemærkede, udmærket godt ske ad Lovgivningens Vej; det gælder blot om, at det staar Arbejderne klart, at det er et retfærdigt Krav, vi her fremsætter, og at de slutter sig sammen faste og enige om at gennemføre dette, og jeg vover at paastaa, at det *er* et retfærdigt Krav.

Lige saa sikkert som Venstre efter mange Aars Kamp er kommet til Magten og i Kraft af denne lovgiver til Fordel for deres Stand, lige saa sikkert vil Socialdemokratiet naa frem til den Position, som Venstre nu indtager, og Arbejderne vil da paa Thinge gennem deres Repræsentanter kunne slaa til Lyd for deres Krav. Lige saa vist som man ad Lovgivningens Vej (Ulykkesforsikringsloven) har kunnet tvinge Arbejdsgiverne til at yde Erstatning til deres Arbejdere, lige saa sikkert vil man ad samme Vej kunne tvinge Arbejdsgiverne til at yde Hjælp til de Arbejdsløse, det er et ganske naturligt og retfærdigt Krav, vi stiller, og det er min faste Overbevisning, at det vil kunne gennemføres.

Naar dette er sket, træder *Staten* til som den tredje Faktor og den permanente Understøttelse vil kunne føres ud i Livet. *Naar* dette vil ske, er naturligvis et Tidsspørgsmaal, men det er som sagt efter min Anskuelse den eneste Maade, hvorpaa Spørgsmaalet kan løses.

Socialdemokraternes Repræsentanter i Rigsdagen har jo Gang paa Gang fremsat Forslag om Understøttelse til de Arbejdsløse, og skønt det er bleven forkastet, skal det nok vise sig, at Regeringen bliver nødt til at lytte til Arbejdernes Krav før eller senere.

— — —

Til Slut et Par Ord om Udmældelsen af De samv. Fagforb.

Naar en Indsender i en taaget Artikel mener, at vi ikke skal mælde os ud af »*politiske*«, men af »*socialistiske*« Grunde, saa bliver dette jo Hip som Hap, thi Socialismen er vel Politik lige saa vel som Højre og Venstre er det.

Et Bevis for, at Fagforeningerne *netop* skal drive Politik, afgiver de engelske Fagf. *Trades Union*. For ca. 1 Aar siden, saa vidt jeg erindrer, udbrød en større Strid mellem det engelske Jærnbaneforbund og Kapitalisterne. Kapitalisterne anlagde Sag og fik ved Domstolene Jærnbaneforbundet dømt til at betale en Skadeserstatning af ca. $^1/_2$ Million Kr. Nu gned Kapitalisterne sig i Hænderne over at de paa denne Maade kunde tømme Fagforeningernes Kasser. *Trades Union*'erne indsaa Faren ved at de ikke i Parlamentet havde Mænd af deres Midte, der kunde forsvare deres Interesser, og nu slog de ind paa *Politikens Vej* og opstillede Arbejder-Kandidater i en Mængde Kredse, hvoraf adskillige erobredes, medens der i en stor Del andre Kredse opnaaedes store Minoriteter. Regeringen blev betænkelig, og fornylig skal der være vedtaget en Lov, der sætter en Stopper for Kapitalisternes Plyndringer af Fagforeningernes Kasser, idet man har resolveret, at man ikke kan gøre Kasserne ansvarlige for Ledelsens Handlemaade.

Som jeg i min forrige Artikel skrev, er jeg enig med Hr. Wartenberg i, at vi skal *fremad*, men naar vi først, som af Hr. W. foreslaaet, spiser hele vor Kapital op — thi det er jo Hr. W.s Mening, at alle vore Penge skal gaa til de Arbejdsløse — hvorledes skal vi saa efter en Udmældelse af De samv. Fagforbund kunne klare os i en eventuel Kamp med Principalerne?, den Hr. W. mener lettere lader sig arrangere, naar vi staar *uafhængigt* af De samv. Fagforbund, naar vi staar *alene*. Men med en tom Krigskasse og uden Hjælp fra De samv. Fagforbund er vi kun en Klud i Arbejdsgivernes Hænder. Skal vi saa ikke hellere blive staaende hvor vi staar, jeg tror lige godt den Stilling at være *allierede med de øvrige Arbejdere* er betydelig mere *betryggende* end at staa *alene*.

E. S. Hr. Fedder-Hansens Udtalelser om Hr. W.s »*forfløjne*« Tilværelse forekommer det mig ikke vedkommer Sagen, lige saa lidt som »*Kammeraten*« eller »*Faktoren*« W.s gode Forhold til sine Undergivne. Det er dog sket i flere Tilfælde, at store *Radikalere*, der er blevne Faktorer, er blevne store *Slavepiskere;* det maa vel Hr. Fedder-Hansen vide lige saa godt som jeg. At Hr. Fedder-Hansen derimod er enig med mig i, at Hr. Wartenberg *ikke* skulde være gaaet ind i »*13. Marts*«, glæder mig, thi det er jo netop *Kærnepunktet*, det er »13. Marts«, der skal arbejde paa at splitte Arbejderpartiet, men forhaabenlig lykkes det ikke, og *13. Marts* er for Øjeblikket ikke *større* end at den for en Maaneds Tid siden kunde faa Plads til Møde i Hr. Wartenbergs Lysthus, saa man har vistnok tillagt denne Forening større Betydning end den i Virkeligheden har.

HALLENGREEN.

Kontingentet og vore Arbejdsløse.

DET er et meget kildent Spørgsmaal, der i disse Dage beskæftiger Sindene indenfor den typografiske Stand, Spørgsmaalet om Arbejdsløshedskassen.

Nedsættelsen af en *en* Gang vunden Fordel er et Tilbageskridt, siges der, og absolut forkasteligt, men en Forhøjelse af vort allerede i Forvejen temmelig store Kontingent er efter min ringe Mening heller ikke at foretrække. Det vil saaledes være uheldig, hvorledes vi end bærer os ad, men af to Onder vælger man det mindste, og det mindste vil i dette Tilfælde være at trække lidt ind paa Arbejdsløshedsunderstøttelsen og samle os om Forretningsudvalgets Forslag 3, der yder en Understøttelse, der fuldt ud kan forsvares overfor de Arbejdsløse og de Arbejdende, og et Forslag, der kan balancere. Jeg er nær ved at tro, at den Person, der har været uden Arbejde i to Aar, ikke selv sætter synderlig stor Pris paa Arbejde eller ogsaa er en Umulighed indenfor Faget, der vil være bedst tjent ved ved en Nægtelse af yderligere Understøttelse at blive tvungen til at søge andet Erhverv. Der bør være en Grænse, hvortil vi maa gaa, og denne Grænse bør sættes i nogenlunde Forhold til vor Pengepung. Med den Understøttelse, Forslag 3 yder, vil vi dog være et Hestehoved foran alle andre Fag med Hensyn til at understøtte vore Arbejdsløse.

Hvad angaar Kontingentets Størrelse, staar vi ogsaa her et godt Stykke foran alle andre Fag, og det Kontingent, vi nu yder, bereder sikkert mange smaa Indtægter store økonomiske Vanskeligheder og bidrager sit til at sætte graa Haar i mer end et syndigt Hoved, der har begaaet den Forbrydelse at arbejde i Typografiens Tjeneste. Man kan ogsaa forlange formeget her, Fordringerne kan blive uoverkommelige, og det er de for Tiden stærkt paa Vej til at blive. Rart kunde det være at hjælpe de Arbejdsløse permanent, men rart kunde det ogsaa være, naar man staar i Arbejde, at faa sine Udgifter til at balancere med sine Indtægter. Vort Kontingent, siger jeg, der allerede af flere føles tyngende, bør absolut ikke skrues yderligere i Vejret og gøres uoverkommelig for mange.

Derfor: *Lad os slutte os til Forretningsudvalgets Forslag 3* og saa vente til Delegeretmødet, der maa kunne træffe en Ordning til alles Tilfredshed.

Viborg, 27. Juni 1904. THI.

Generalforsamlingen i Søndags.

MAN skulde have troet, at en Generalforsamling, hvor Dagsordenens første Punkt var et af de alvorligste og mest indgribende Spørgsmaal for hele vort fremtidige Organisationsliv, kunde have faaet Kollegerne til at møde en masse. Og saa var Forholdet dette, at knapt *en Femtedel* af de københavnske Afdelingers Medlemmer havde fundet det Umagen værd at komme til Stede. Det var ganske vist adskillige Procent mere end vi er vant til at se ved vore Fællesgeneralforsamlinger — ved Generalforsamlingen forud var der saaledes kun mødt 18 Personer —, men Sagens Betydning burde absolut kunne have samlet adskillige hundrede flere end som Tilfældet var. Vi kunde endda have forstaaet at der ikke var mødt flere, hvis det havde været straalende Sommervejr; men saa godt som under hele Generalforsamlingen plaskregnede det — saa ikke en Gang dette har man til Undskyldning for at man blev borte.

Diskussionen om det Spørgsmaal, der nu i lang Tid har været det mest brændende indenfor vor Organisations Ramme, blev fra alle Taleres Side ført paa en meget saglig og rolig Maade. Men netop derfor synes det os ganske mærkeligt, at man fra enkeltes Side ikke kan lade være med Tilraab og Afbrydelser; Afbrydelser, der i Forbindelse med de uheldige Lokaleforhold virkede i høj Grad forstyrrende paa Sagens Behandling.

Da Spørgsmaalet var uddebatteret, vedtoges nedenstaaende af Hr. VICT. PETERSEN stillede Resolution med 141 St.:

I Erkendelsen af, at en Udmældelse af De samv. Fagforbund vil betyde et Brud med det Solidaritetsprincip, som bør være Fundamentet for al bevidst Organisationsbevægelse, og i Overbevisningen om, at kun Arbejdernes Sammenslutning er i Stand til at højne Arbejderklassens Livsvilkaar og forsvare vundne økonomiske Fordele, erklærer Fællesgeneralforsamlingen paa Wodroffslund Søndag den 26. Juni 1904 sig *for* vedblivende at ville tilhøre De samv. Fagforbund og udtaler sig *imod* at Spørgsmaalet om en eventuel Udmældelse uden foregaaende Behandling paa et Delegeretmøde udsendes til almindelig Afstemning.

Følgende af Hr. WARTENBERG stillede Resolution fik 114 St.:

Fællesgeneralforsamlingen den 26. Juni for Dansk Typ.-Forbunds københavnske Afdelinger udtaler: Da der blandt Forbundets Medlemmer hersker betydelig Uoverensstemmelse angaaende det heldige eller ikke-heldige i, at Dansk Typ.-Forbund for Tiden tilhører De samvirkende Fagforbund, saa anser Fællesgeneralforsamlingen det for formaalstjenligt, at et saa vigtigt Spørgsmaal om vor Taktik finder sin Afgørelse gennem en almindelig Afstemning blandt alle Forbundets Medlemmer, hvorfor Fællesgeneralforsamlingen anmoder Forretningsudvalget om at iværksætte en saadan inden den 1. Septbr.

Til Punkt 2 paa Dagsordenen stillede d'Hrr. BERENDT og WARTENBERG følgende Resolution, som vedtoges med 35 St.:

Dansk Typ.-Forbunds Fællesgeneralforsamling i København den 26. Juni anbefaler Medlemmerne at samles om Forslag Nr. 2 (en ugentlig Forhøjelse af 10 Øre for helt- og 5 Øre for halvtbetalende), for at bibeholde den nuværende Understøttelse paa Stedet, idet man iøvrigt henviser Sagens Ordning til Delegeretmødet næste Aar.

Følgende af Hr. LAUR. JENSEN stillede Resolution fik 15 St.:

Generalforsamlingen anbefaler Medlemmerne at slutte sig til Forbundsstyrelsens Flertals Forslag, Punkt 3, paa den udsendte Stemmeseddel.

Referat af Forhandlingerne vil følge i næste Nr.

Forbundsstyrelsesmødet Lørdag den 11. Juni.

MØDET aabnet Kl. 9¼. Alle mødt. FORMANDEN (Vict. Petersen) bød Velkommen og rettede særlig dette Velkommen til Ny typ. Foren.s Repræsentanter, der for første Gang var til Stede i Forbundsstyrelsens Møde; han aflagde derefter Aarsberetningen, hvorefter P. BERENDT rettede en hjærtelig Tak til Forretningsudvalget for den trykte Aarsberetning, der forelaa for Forbundsstyrelsens Medlemmer.

En hel Række Spørgsmaal drøftedes meget indgaaende, hvorpaa Beretningen *enstemmig* godkendtes.

Arbejdsløshedskassens Status sattes derpaa under Diskussion, og som man kan tænke sig optog dette meget vigtige og aktuelle Spørgsmaal den allerstørste Del af Mødets Tid. Først hen paa Eftermiddagen sluttede den meget indgaaende Debat. FORMANDEN indledede Spørgsmaalet med at udtale, at vi maatte træffe en anden Ordning end den paa Delegeretmødet vedtagne, for at komme ud over Vanskelighederne. Enten maa vi skride til en Forhøjelse af Kontingentet eller ogsaa maa man gaa til en Nedsættelse af Understøttelserne. Man kunde begrænse Understøttelsens Varighed for Rejsende, saaledes at Rejsen Landet rundt sattes til 90 Dage og Karenstiden blev 26 Uger i Stedet for 6 Uger — i Henhold hertil vilde udenlandske Rejsende være at behandle paa samme Maade — lige som en væsentlig Besparelse kunde opnaas ved i Forbindelse hermed at nedsætte Understøttelsen fra 140 Dage til 115 Dage. Man kan ogsaa gaa den Vej, at der svares Kontingent af de Arbejdsløse paa Rejse og paa Stedet, af de Syge og af de kontingentfri Funktionærer eller paaligne Medlemmerne et ekstraordinært Kontingent paa 4 Kr., dog saaledes, at Afdelingerne i København betalte de 2 Kr., medens for Provinsernes Vedkommende Grundfonden og Begravelseskassen udreder de 2 Kr. Dette skulde være en foreløbig Ordning indtil det kommende Delegeretmøde kunde træffe en betryggende Ordning.

Efter denne Indledning paafulgte den lange Diskussion, der til Slut resulterede i at udsende alle 3 Forslag til Medlemmernes Afgørelse. Desuden vedtoges det at anbefale Medlemmerne, at stemme for det tredje Forslag.

Et Underslæb i Horsens Afdelingen behandledes. HTIDTFELDT gjorde Rede for Underslæbet, der var fremkommet ved, at Formanden for Afdelingen havde forfalsket Regnskabet. Forretningsudvalget havde ikke overgivet Sagen til Politiet, da Afdelingen havde modsat sig det, men enten maatte dette ske, eller ogsaa maatte Afdelingen betale det besvegne Beløb. Vedkommende var ekskluderet. Forretningsudvalgets Opfattelse godkendtes, medens man for at imødekomme Afdelingen vilde forelægge Sagen paa det kommende Delegeretmøde.

Forbundslovenes §§ 40 og 85 drøftedes, og efter at en Del Forslag var stillede og tagne tilbage vedtoges det at opfatte de i § 40 omtalte hvilende Rettigheder som ogsaa havende hvilende Pligter til Forudsætning.

Mandlige og kvindelige Trykkerimedhjælpselevers Optagelse og Dispensation fra Forbundslovenes §§ 30 og 74. Det vedtoges at optage mandlige Trykkerimedhjælpselever i Organisationen, ligeledes at optage en bestemt Person, naar Vedk. betalte det skyldige Beløb; tillige vedtoges et Forslag om, at tidligere Medlemmer af den kvindel. Afdeling, som er slettede for Restance, kan optages som nye Medlemmer, naar de mælder sig til Optagelse inden 1. Januar 1905.

Sanatoriet. FORMANDEN gav en Redegørelse om Sanatoriets Virksomhed og meddelte, at d'Hrr. BERGENHOLZ og OSCAR JOHANSEN ikke ønskede at fungere længere. Efter nogen Diskussion vedtoges et Forslag om at afhænde Sanatoriet, naar Lejlighed gaves.

Delegeretmødet og Tarifernes Udløb. FORMANDEN meddelte, at man havde tænkt paa at afholde Delegeretmødet 1905 i Aarhus, og gjorde opmærksom paa, at i Forbindelse hermed kommer Tarifernes Udløb. Nogen Diskussion førtes, hvorefter det vedtoges at afholde næste Delegeretmøde i Aarhus.

Trykning af Arbejderpartiets Provinspresse. Dette Spørgsmaal indlededes af GREVSEN, Næstved, og efter at Sagen var uddebatteret, vedtoges følgende Resolution: »Det henstilles til Forretningsudvalget, at det, hvor Lejlighed gives, arbejder hen til, at Arbejderpartiet selv overtager Trykningen af alle sine Provinsblade.«

Forslag om Udmældelse af De samv. Fagforbund. Forbundsstyrelsen gav Hr. WARTENBERG, som den, der havde rejst Spørgsmaalet, Adgang til at deltage i Diskussionen. P. BERENDT indledede, hvorefter WARTENBERG ganske kort udtalte sig; men derefter førtes en meget lang Diskussion. D'Hrr. Wartenberg og Berendt talte *for* Udmeldelsen, medens de øvrige Talere talte *imod*. Til Slut vedtoges følgende Resolution med *alle Stemmer* mod *1*: »Forbundsstyrelsen beklager de Bestræbelser, der fra enkelte Sider gøres for en Udtrædelse af »De samv. Fagforbund« og finder ingen Anledning til for nærværende Tid at lade Spørgsmaalet gaa til almindelig Afstemning.«

Dagsordenen var derpaa udtømt, hvorefter Protokollen oplæstes og godkendtes. Mødet hævet Kl. 11¼ Aften. F. K. MADSEN.

Nær og Fjærn.

Tarifunderskrevne Firmaer. Laur. Laursen, Enighedsvej 1 (U.). R. L. Hvilsom (Firma: F. C. Hvilsom), Rolighedsvej 18 (U.).

Aarhus Lokalafdeling afholdt ekstra Generalforsamling den 24. Juni. Til Dirigent valgtes CHR. KRÜGER.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Den fra Hovedledelsen udsendte Stemmeseddel. MARIUS HANSEN gjorde Rede for de forskellige Punkter paa Stemmeseddelen samt Flertallets Motiver til at anbefale Punkt 3. En Del Medlemmer tog derefter Ordet. J. JACOBSEN og S. HANSEN anbefalede Punkt 1, TORP Punkt 2, for Punkt 3 talte BERGMANN, HAMMER, O. V. HANSEN, P. CHRISTIANSEN og KRÜGER. — VALD. HANSEN henstillede, at Kollegerne, naar der fandt Urafstemning Sted, vilde være flittigere end hidtil med at indsende Stemmesedler, da man derved fik det bedste Udtryk for Medlemmernes Mening. — Af hele Diskussionen om de 3 Punkter fremgik det iøvrigt, at Kolleger med gode Lønninger for deres personlige Vedkommende nok vilde være med til at yde de 20 Øre; men at der maatte tages beredtiget Hensyn til de mange Kolleger, som oppebar Lønninger, der ikke stod i det bedste Forhold til et saa højt Kontingent. Punkt 2 (baade at give og tage) var der ingen Stemning for.

Skal Afdelingen her arrangere Festlighed Aar 1905 i Anledning af 25-Aars Dagen for Foreningens Stiftelse? Spørgsmaalet blev besvaret med at samtlige ved Generalforsamlingen Tilstedeværende stemte *Ja.*

Til at arrangere alt denne Fest vedrørende valgtes *Lokalstyrelsen* samt 4 Medlemmer. De 4 valgte blev: N. MORTENSEN, MARIUS HANSEN, J. JACOBSEN og TORP. Suppleanter: VALD. HANSEN og A. ERLANDSEN.

Generalforsamlingen var desværre kun besøgt af knapt 1/8 af Medlemmerne. P. CHRISTIANSEN.

Sommerferie. I Lighed med i Fjor har Personalet paa *Nordisk Good-Templar Ordens* Bogtrykkeri faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med Udbetaling af Ugelønnen. Det gælder saavel Fastlønnede som Beregningssættere, Kvinder og Lærlinge. F.

— Udgiveren af *Langel. Avis*, Red. BRO, har i Lighed med tidl. Aar tilstaaet hele sit Personale en Uges Ferie med Udbetaling af Lønnen.

— Personalerne paa *Herning Folkeblad* og *Herning Avis* har begge faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Ferierne begyndte i Lørdags (den 25. Juni) og begge Steder er der antaget en Ekstramand. To i Herning gaaende arbejdsløse Kolleger har ved denne Lejlighed faaet Arbejde i et Par Maaneder.

— Aktieselskabet *Vejle Amts Folkeblad* har, som sædvanlig, tilstaaet sit Personale (10 Mand) hver 8 Dages Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Aktieselskabet *Randers Venstreblad* har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med 22 Kr.s Udbetaling.

— *Horsens Social-Demokrat* og *Horsens Dagblad* har i Aar, i Lighed med foregaaende Aar, tilstaaet sit Personale Ferie i henholdsvis 8 og 4 Dage med fuld Udbetaling af Løn. Endvidere har *Horsens Folkeblads* Personale i Aar erholdt Ferie i 4 Dage med fuld Udbetaling. Tilbage staar da kun *Horsens Avis'* Personale, der ikke siden Tarifens Indførelse har haft nogen Sommerferie; men de kommer forhaabentlig ogsaa med. p—.

— Aktieselskabet *Lolland-Falsters Venstreblade*, Nykøbing Falster (Redaktør J. A. JENSEN) har tilstaaet sit Trykkeripersonale, 7 Mand, en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— For at holde en Kollega, der var opsagt, 14 Dage længere i Arbejde, tog 4 af *Roskilde Dagblads* Beregningssættere hver en halv Uges Ferie. Hvis flere Provinsbyer fulgte samme Eksempel, vilde mange Arbejdsløse kunde faa et Par Maaneders Arbejde.

— Personalet paa *Fyns Venstreblad* er i Lighed med tidligere Aar blevet tilstaaet 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Svendegilde. Firmaet H. H. THIELE og Personale afholdt i Lørdags et dobbelt Svendegilde paa Jægersborg Hotel. Festen, der begyndte Kl. 6, forløb i alle Henseender paa den bedste og fornøjeligste Maade. Efter at Selskabet havde spist og drukket Kaffe, gik Turen i den smukke Ermelund-Skov. Ved Tilbagekomsten stod Punschebordet dækket, hvad naturligvis bevirkede, at Taler og Sange et Øjeblik efter vekslede med hinanden. Kl. henad 11 maatte der brydes op for at naa Toget i Charlottenlund — hvilket man akkurat naaede tidsnok til at se køre bort. M.

Dødsfald. Et af vore ældste Medlemmer, FREDERIK LUDVIG NIELSEN, er i sidste Uge afgaaet ved Døden i en Alder af 75 Aar. Nielsen har indtil for et Aar siden, da han af Helbredshensyn maatte ophøre med at arbejde, virket hos Thiele i 55 Aar. Af Firmaet blev der ydet ham en Pension, efter at han havde ophørt at arbejde. Nielsen var i sin Tid en af vore bedste Nodesættere. Han indmældtes i 1847 i Hjælpekasserne og indtraadte i 1898 i den faglige Afdeling.

Begravelsen foregik i Søndags paa Assistens Kirkegaard. Gutenberg-Banneret var til Stede, men en Pastor Nielsen fra Helligkors-Kirken tillod ikke, at det blev udfoldet; da Fanebæreren udtalte sin Forundring herover, gav Præsten som en af Grundene til Forbudet den mærkelige Forklaring, at hvis han nu tillod, at denne Fane blev udfoldet og det rygtedes, saa vilde han faa saa godt som alle Begravelserne og hans Foresatte, Pastor Ifversen, næsten ingen. Man maa virkelig indrømme, at Hr. Pastor Nielsen er en loyal Konkurrent.

Rettelse. I sidste Nr. stod i Artiklen fra Hr. P. Berendt under Punkt 2 »20 Øre«, skal være »10 Øre«.

Ved Optællingen af Indtægterne, indkomne ved frivillige Bidrag til den kvindelige Afdelings Banner, viste der sig at være indk. 174 Kr. 95 Øre, for hvilken Sum vi bringer alle Bidragyderne, saavel Kolleger som mandlige Medarbejdere, vor Tak for deres Offervillighed, hvilken bragte Summen op til en for os uventet Højde. Efterfølgende Liste viser de indkomne Bidrag fra de forskellige Trykkerier:

Aller, Carl Kr. 18.50, Andersen, Aug. 1.00, Adresseavisen 0.75, Berlingske Tidende 2.20, Birch, A. 0.50, Bording 8.50, Bagge, Fr. 2.50, City-Trykkeriet 0.95, Cohen, I. 7.00, Centraltrykkeriet 6.50, Eriksen 2.00, Enevoldsen & Andersen 0.25, Eksprestrykkeriet 2.25, Ferslew 1.30, Græbe 3.00, Grafik 2.00, Hannover 5.75, Hohlenberg 0.50, Henriksen 2.25, Holm, Aksel 3.30, Hoffensberg 7.50, Jørgensen, L. A. 1.00, Jørgensen, Ludvig 8.25, Kihl 7.25, Qvist 6.75, København 0.75, Kr. Dagblad 0.75, Knudsen & Kany 0.50, Luno 3.15, Middagsposten 2.00, Møller, S. L. 5.00, Mohr & Co. 0.50, Missionstrykkeriet 4.70, Nationaltr. (mandl. og kvindel.) 14.25, Rigsdagen 3.60, Rom 2.25, Rosenberg 1.50, Schultz 4.50, Truelsen, M. 0.50, Thiele 7.50, Trier 9.00, Thomassen 2.00, Vort Land 1.65, Weiss 3.25, Winther & Co. 3.00, F. K. Madsen 1.00, A. E. J. 0.60, H. Schwerfeger 1.00, H. Andersen 0.25 — ialt Kr. 174.95.

For Faneudvalget:
CHRISTINE BUUS. ALERIDA PETERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Lokalformand.

Brønderslev: GERLAK NELLEMANN i Stedet for C. J. Pedersen, der rejser til Amerika.

Ny Medlemmer.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Karoline Klut (Nationaltrykkeriet) og Ellen Larsen (Christensen, Nytorv).

Tiltraadte.

Provinserne: Roskilde, 1050, Janus Larsen (fra Rejse). Herning, 1526, N. Pallesen og 1659, Emil Morgenstern (begge i Pl.). Silkeborg, 1656, M. Andersen og 1523, Jens Chr. Agerskov (begge arbejdsl.) samt 1164, P. Gaardsted (syg). Hjørring, 1810, Alfred Sørensen (Ditzel) fra Rejse. Fredericia, 1709, Oluf Th. Jensen (Militær).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1864, Emil Roed, 1865, Ernst Johnssen og 2683, Harald Ferdinand Jensen (alle paa Rejse). Georg Wilh. Nielsen til Kristiania. 1881, Albert Carl Chr. Hansen til Rønne i Pl. Trykkerafdelingen: Carl Petersen til Roskilde i Pl.

Provinserne: Nykøbing F., 2866, O. A. Holtzmann til Aarhus (arbl.). Nakskov, 1794, Aksel Jørgensen til Udlandet. Hjørring, R. F. Wichmann paa Rejse. Svendborg, 1419, Albert M. Hansen paa Rejse. Fredericia, 3471, L. P. O. Larsen paa Rejse.

Død.

København: 4081, Frederik Ludv. Nielsen.

Udslettet for Restance.

København: Trykkerafdelingen: 317, Chr. Jensen (J. S. Nielsen).

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Trykker Charles Carl Julius Andersen, udl. 31/5 1904 paa Centraltr. og Sætter Alb. A. N. Olsen, udl. hos Thiele (arb. s. St.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Samtlige Restancer *til 26. Uge inkl.* maa være mig i Hænde paa Forbundskontoret *senest i Morgen, Lørdag Aften, Kl. 7½.* Derefter afsluttes og opgøres Halvaarsregnskaberne saavel for Hoved-, Begravelses- som Ekstrakassen. LAUR. JENSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Prøve paa Haandværkerkantaten Mandag Kl. 9. — Tegning til Udflugten slutter Fredag Aften. Tog afgaar 9 40 pr. Nordbanen.

T. C. C. Søndag Hillerød. Trianglen Kl. 7.

ANNONCER

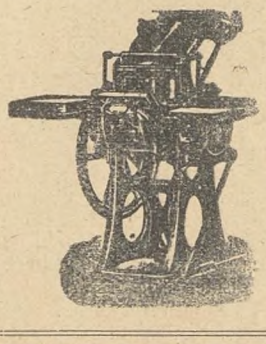
Typograf-Forbundter søger Plads til 1. eller 15. Juli. Har været ved Faget i 3½ Aar. Billet mrkt. »Haabet Nr. 50« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Bogtrykker-Vaabnet som Slipsnaal
(gar. 14 Kar. Guldbelægn.)
faas franko tilsendt mod Indsendelse af 1 Kr. 25 Øre (ogsaa i Frimærker) til
Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK
Transmissioner
Farve, Valsemasse
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 8 JULI 1904 XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Afdelingsformændene.

I denne Uge er til samtlige Afdelinger udsendt et Hæfte Blanketter til Brug ved Begæring om »**Tilskud fra Hovedkassen**«. Kun paa disse Blanketter ydes Tilskud fra Hovedkassen. Begge Lokalrevisorer maa underskrive saavel selve Rekvisitionsblanketten som den i Hæftet tilbageblevne Kupon.

De hidtil benyttede og i Afdelingerne beroende Blanketter tilintetgøres.

Det forenede Dampskibsselskab har forhøjet Billettaksterne. I de Byer, hvor »Det Forenedes« Skibe anløber, kan Afdelingsformændene ved Henvendelse paa det derværende Dampskibskontor erholde Fartplan med Takstpriser udleverede, hvorefter man udsteder Overfartsbillet med den rette Værdi. Da det er hændet, at en Dampskibskaptejn har opkrævet en Tillægsbetaling hos en Rejsende, fordi Værdibetegnelsen var for lavt angivet, gøres opmærksom paa, at en saadan ikke skal erlægges om Bord, men at de til Dæksplads udstedte Billetter godtgøres af Forbundet efter Regning fra »Det Forenedes« Hovedkontor, selv om Afdelingsformanden ogsaa har angivet en lavere Værdibetegnelse.

København, den 6. Juli 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

Kontingentforhøjelsen.

ANGAAENDE de fra Forbundsstyrelsen udsendte Forslag om Arbejdsledighedskasserne har der alt her i Bladet været flere Indsendere, som har anbefalet det forhøjede Kontingent, maaske det derfor var paa sin Plads, at der dog ogsaa var én, der anbefalede det tredje Forslag — ikke at forhøje Kontingentet.

Det er maaske nok muligt, at det har været at tage Munden lovlig fuld, den Gang vi fik den nuværende *forlængede* Understøttelse paa Rejse og paa Stedet for den 10-Øres Forhøjelse af Kontingentet; men paa den anden Side maa det ogsaa indrømmes, at vi siden *da* har haft en Arbejdsløshed indenfor Faget som aldrig før. Der er efter min Mening derfor intet at bebrejde Styrelsen for det finansielle Resultat, som den stillede op for os, den Gang vi gik op til den forlængede Understøttelse for 10 Øre mere i Kontingent.

Men naar vi nu staar overfor det Alternativ: enten at forhøje Kontingentet eller at nedsætte Understøttelsens Varighed for et *kortere* Tidsrum, saa forekommer det mig, at man maa vælge det sidste, i Betragtning af den Tarif, vi har for Øjeblikket. Jeg kan nemlig ikke indsé, at der af de ca. 20 Kr., som mange Steder her ude i Provinserne er Ugelønnen, kan blive mere end 1 Kr. tilovers til Kontingent. Lad os derfor vente med en Kontingentforhøjelse, indtil vi faar en ny og — forhaabenlig — bedre Tarif. Faar vi Kontingentet sat op nu, faar vi det aldrig sat ned igen, det kan vi være ganske rolige for. Der maa dog være en nogenlunde Harmoni imellem Indtægt og Udgift.

Aaret 1903 har sikkert ogsaa været det værste, vi nogensinde har haft med Arbejdsløshed. Jeg er ganske overbevist om, at 1904 vil vise sig ikke at blive nær saa slemt. I 1903 har vi ogsaa haft et saa stort Antal *udenlandske* Rejsende, som vi aldrig har haft før. Vi har ogsaa i den meste Tid maattet udrede nogle Smaabidrag til De samvirkende Fagforbund. Det ene med det andet gør, at det er gaaet, som det er med vor Kasse. Men for ikke at foregribe noget — ikke spænde Buen for højt — vil jeg anbefale, at vi følger Forretningsudvalget og lader Delegeretmødet i 1905 og de nye Tarifforhandlinger være de afgørende i denne Sag.

Nærværende Linjer maa selvfølgelig ikke opfattes saaledes, at jeg ikke ønsker de Arbejdsløse al mulig Understøttelse. Det gør vi selvfølgelig alle.

Vejle, den 2. Juli 1904. J. P. SØRENSEN.

En Røst fra Ørkenen.

MAASKE er det formasteligt at have en Mening om Ting, der foregaar derhjemme, naar man selv er i Udlandet. Det kan være, mange vil synes saa.

Men det forekommer mig, man er ved at foretage Ting, der er mindre vel overvejede, indenfor Dansk Typograf-Forbund.

For knapt 2 Aar siden traadte de ny Bestemmelser om Understøttelse i Kraft. Grundprincipet var 3-aarig Nyderet. Altsaa endnu før man er i Stand til at danne sig mere end et skønsmæssigt Syn over, hvorledes Reglerne virker, skal man til at lave om paa dem. Er det ikke lidt for tidlig?

De 19,000 Kroners Underskud! vil man sige. Ja vel, det er et Faktum. Men det bliver næppe saa stort i Aar, sikkert heller ikke næste, og at der efter den 3-aarige Periodes Udløb vil være langt færre, der har Ret til Understøttelse, er vel noget, ingen er i Tvivl om.

Hvis man laver om paa Reglerne nu, vil man sandsynligvis komme til at ændre dem igen, naar den første 3-aarige Periode er udløbet, og Forholdene som Følge deraf er ganske andre.

Hvorfor saa ikke hellere tage Konsekvenserne af, hvad der en Gang er vedtaget, til man er klar over, hvorledes det virker i Længden: Pengene kan vel endnu et Aars Tid »laanes« et eller andet Sted. Og saa kan der jo i Mellemtiden tænkes over, hvorledes Underskudet skal dækkes.

Tør man endelig ikke blotte Kasserne saa stærkt, som dette vil medføre, saa antager jeg ikke, Danmarks Typografer er saa smaalige, at de ikke i kort eller længere Tid vilde betale et *Ekstra*-Kontingent, der kunde give lidt bedre Balance, til man senere kan tage endelig Bestemmelse. Her i Norge har man i længere Tid betalt et Ekstra-Kontingent af 25 Øre om Ugen til Arbejdsløshedskassen.

Har man en Gang vedtaget at være rundhaandet i 3 Aar, saa bliver det usmageligt, hvis man et Aars Tid efter fortryder det og haler i Land paa sin egen Ædelmodighed. En Smule maa man dog holde paa sin Organisations Ære og Værdighed, navnlig naar dette kan gøres for en 20—25 Øre om Ugen, til man sér, hvorledes Forholdene i Virkeligheden er.

Og vort Haab er, at Danmarks Typografer ikke tager et Skridt tilbage, hvor de med saa stor Bravour gik frem i 1902. Det vilde næppe tage sig godt ud hverken i egne eller andres Øjne.

p. t. Norge (Namsos) $^{30}/_{6}$ *1904.* CARL V. CHRISTENSEN.

Voldgiftsretten i København.

Opmandskendelse

i Sagen Nr. $^{13}/_{1903}$: Dansk Typograf-Forbund mod Dagbladet *København.*

Dansk Typograf-Forbund paa vedkommende Sætters Vegne har under denne Sag ved Bogtrykfagets Voldgiftsret paastaaet Dagbladet *København* dømt til efter Dagbladssættertariffens § 6 at betale med et Tillæg af 100 pCt. en Annonce »Herman Bangs Værker«, som har staaet i bemeldte Blad, og som indenfor en ætset dekorativ Ramme indeholder en Sats, som er en Opregning af tidligere udkomne Værker af Herman Bang, og som udelukkende indeholder Versaliasats med udpunkterede tvende Talpiller. Indklagede har paastaaet sig frifunden for at betale Tillæg, eller dog Annoncen kun henført under Tariffens § 5, hvorefter den vilde være at godtgøre med 50 pCt.

Sagen er gaaet til Opmanden.

Annoncen findes at maatte henføres under Tariffens § 5, forsaavidt angaar den indenfor Klichéen værende Sats, og denne Del af Annoncen bør altsaa betales med et Tillæg af 50 pCt.

Der afsiges følgende Opmandskendelse:

Den omhandlede Annonce bør af Indklagede, Dagbladet *København*, betales med et Tillæg af 50 pCt., forsaavidt angaar den indenfor Klichéen værende Sats.

København, den 18. Juni 1904. TH. JUHL.

Opmandskendelse

i Sagen Nr. $^{2}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund mod Dagbladet *København.*

Dansk Typograf-Forbund paa vedkommende Sætters Vegne har under denne Sag ved Bogtrykfagets Voldgifsret paastaaet Dagbladet *København* dømt til efter Bladsættertariffens § 5 at betale en Annonce fra Eriksen & Zahle med et Tillæg af 50 pCt., forsaavidt angaar den i Annoncen indeholdte tospaltede Sats, som Klageren formener maa betales som Navnefortegnelse eller lignende Sats. Indklagede har ment, at Annoncen ikke kan falde ind under § 5, og har derfor paastaaet sig frifunden for at betale den forlangte Godtgørelse.

Sagen er gaaet til Opmanden.

Den omtvistede Sats bestaar i det Væsentlige i en blot og bar Opremsning af det averterende Firmas Varer.

I Sag Nr. $^{3}/_{1900}$ (Annonce i *København* om Magasin du Nords aarlige Udsalg) og $^{12}/_{1903}$ (Annonce i *København* fra Charles Olsen) har Voldgiftsretten kendt, at der skulde gives 50 pCt. Tillæg for lignende Opremsninger af Varer, og uagtet den her omtvistede Annonce paa Grund af den typografiske Ordning frembyder en Del Fordelssats, skønnes det, at Tariffens § 5 ogsaa i nærværende Tilfælde maa være anvendelig. Der maa derfor gives Klagerne Medhold.

Der afsiges derefter følgende Opmandskendelse:

Den tospaltede Sats i den under Sagen omhandlede Annonce bør af Indklagede, Dagbladet *København*, betales med et Tillæg af 50 pCt.

København, den 18. Juni 1904. TH. JUHL.

Sommerferie.

FOR hver Gang jeg tager *Typ.-Tid.* i min Haand fyldes mit Hjærte med Glæde ved at sé, at saa har den og den Principal *tilstaaet* sit Personale Sommerferie, enten med Udbetaling af den fulde Ugeløn eller med et vist Beløb.

Jeg glæder mig paa de Kollegers Vegne, som har erholdt denne Ferie; den kan nok tiltrænges, naar man maa staa Aaret igennem i et støvfyldt Lokale; men jeg glæder mig tillige paa de Kollegers Vegne, som netop i den Anledning faar Lov at blive staaende i Stedet for at faa en ekstra Ferie »paa egen Regning«. — Det er jo idel Glæde. — Dog kan det hænde, at der til Tider blandes en Draabe Malurt i mit Glædens Bæger ved at erfare, at den eller den Principal har *inddraget* Sommerferien. Det er ofte store Firmaer, som af en eller anden Grund er blevet fornærmet paa Personalet, og saa søger at hævne sig paa denne Maade. Og at de kan gøre Skade paa denne Maade er jo sikkert nok. De kan opnaa at faa mobiliseret de Arbejdsløses Hær, og at dette gør ondt, véd jo enhver. Det gør ondt ikke alene paa dem, som maa døje Arbejdsløshedens Kvaler, men ogsaa paa Organisationen, som skal udrede Understøttelsen til de mange — Underskudet paa de 19,000 er jo vel bekendt.

Det var derfor i høj Grad ønskeligt, om de Personaler, som ikke faar Sommerferie, og som endnu ikke selv har arrangeret Sommerferie, vilde følge det Eksempel, jeg hørte om forleden Dag fra et større Personale. De samledes en Aften og vedtog Dannelsen af en Feriekasse.

Hvis alle de Personaler, som ikke hidtil har holdt Sommerferie, vilde gøre ligesaa, da vilde Tilgangen til de Arbejdsløses Rækker ikke blive saa stor, og det kan gøres med en ringe ugenlig Udgift. Thi som Forholdene er for Øjeblikket, maa der hjælpes paa alle Maader, som staar i vor Magt. A. P.

Jul. Samuelsens Socialister.

FOR at den udmærkede disciplinerede danske Arbejder, der torsksover, kan opvækkes til at blive Socialist, bør vi mælde os ud af De samvirkende Fagforbund, siger Hr. Jul. Samuelsen, for Fagbevægelsen bør være *socialistisk* og *ikke* politisk.

Det kunde interessere mig i høj Grad at sé, hvorledes Hr. J. S. kunde udføre dette Kunststykke, at lave en *socialistisk* Fagbevægelse, der ikke er politisk, og især da Hr. S. *ikke* vil, at vi skal være politisk indifferente, men endogsaa *moralsk* forpligtede til at støtte vor Politik. Ganske vist taler S. ikke om, at det skal være Højre- eller Venstrepolitik, men det synes jo at ligge i Forholdenes Natur, at der ikke kan drives Højrepolitik indenfor en *socialistisk* Fagorganisation. For hvad er *Socialisme:* »En nationaløkonomisk Retning, der under Kritik af de bestaaende Samfundsforhold, især den fri Konkurrence, kræver, at Staten skal være eneste Arbejdsgiver, Arbejdsregulator og Udbyttefordeler«. Og en Tilhænger af dette System maa begribeligvis benævnes Socialist — og det er jo netop det S. vil vække de torsksovende Arbejdere op til at blive. Nu er der imidlertid først den højst kedsommelige Fejl ved S.s Artikel, at den er rørt sammen af noget højst ejendommelig Klister, der ikke kan hænge fast noget Sted. For jeg vægrer mig næsten ved at tro, at det er Hr. S.s ramme Alvor, naar han skriver, at vi *skal ikke være politisk indifferente* og en halv Snes Linjer længere nede, at Fagbevægelsen (altsaa den, der er hans Ideal), »bør være socialistisk« og *ikke politisk.* Men da jeg gaar ud fra, at Resuméet af hele Artiklen og at det, der særlig er Hr. S.s Motiv til Adskillelsen fra De samv. Fagforb., resulterer i den Sætning i Artiklens Slutning, der lyder, *»at Fagbevægelsen bør være socialistisk«* og ikke politisk, saa tror jeg med en rolig Samvittighed at kunne holde mig til dette *ene* positive af Artiklens Indhold.

Det er altsaa S.s Formaal *uden* Politik at uddanne Socialister. Men da vi jo nu af foranstaaende har sét, hvad Begrebet Socialisme omfatter, saa er det næsten ubegribeligt, hvorledes S. og Tilhængere vil bære sig ad med at kritisere de bestaaende Samfundsforhold uden at dette Moment fremstaar, der kaldes *Politik.*

Men Politik er jo, som alle véd, netop Statslære. Og naar nu S. vil have, at Fagbevægelsen skal være socialistisk og Arbejderne Socialister, er det en naturlig Selvfølge, at de ikke kan arbejde i Retning af hvad der forstaas ved Begrebet

»konservativ« f. Eks., men maa holde sig til, hvad der forstaas ved Begrebet Socialisme.

Ved at tilhøre D. s. F. kan enhver jo drive Politik, lidt eller meget, akkurat som han lyster. Men det er vistnok saa nogenlunde klart for alle, at *uden* Politik vil de danske Arbejdere ikke naa langt frem til social Velvære. Selv dette har de engelske Fagforeninger maattet bekende, idet disse ogsaa af Tidens Udvikling har lært, at skal det nytte noget af Betydning med Fagbevægelsen, da maa den tage Del i det politiske Liv og skaffe sig Indflydelse paa Lovgivningsmagten. Hr. S. indrømmer da ogsaa selv, at *politisk Magt* er *økonomisk Magt*. Og deri har han Ret. Men derfor er det mig aldeles ubegribeligt, hvorfor han netop vil indbilde Kollegerne, at det er klogt ikke at benytte det brillante politiske Vaaben.

Bedre kunde jeg forstaa, om Hr. S. vilde gøre Forsøg paa at danne en ikke-socialistisk og upolitisk Fagbevægelse. Til denne vilde han sikkert faa Fornøjelsen at indrullere en Del politiske kønsløse og interesseløse Medlemmer.

Som Hr. S. nu fremstiller Sagen, kunde det nærmest se ud, som om Fagbevægelsen ikke var socialistisk nok — hvad sikkert ikke er hans oprigtige Mening — men derimod for politisk, eller ogsaa er det kun for at lave noget Rumleri, der foreløbig hverken er Hoved eller Hale ved.

Men ønsker vi Kursen forandret, er det saamænd Synd at bebyrde S. med dette anstrængende Arbejde. Foreløbig tror jeg han har tilstrækkeligt i at udregne, hvorledes en *Socialist*, som jo maa være analog med Begrebet Socialisme, skal kunne være *upolitisk*. SØRENSEN-KJELD.

Typografernes Sanatorium

kunde 1. Juli fejre sin 2-aarige Tilværelse, ved hvilken der tillige skete den Ændring i dets Ledelse, at d'Hrr. Forretningsfører V. BERGENHOLZ og Faktor OSCAR JOHANSEN, der hidtil med Nidkærhed har arbejdet for denne Sag, nedlagde deres Hværv, og at GUSTAV CLAUSEN paa Forretningsudvalgets Vegne overtog Bestyrelsen. Store Festiviteter i Dagens Anledning fandt ikke Sted; der blev aflagt en Visit af den ny Bestyrer, Patienterne fik til Middagen et Glas Vin, og forskellige Lykønskninger indløb, bl. a. fra Frk. HAASTRUP, den for vort Sanatorium varmt interesserede Bestyrerinde af »Hegels Minde«, der som Fødselsdagsgave sendte et Dusin med Sanatoriets Navn broderede Servietposer, et Supplement til 12 lignende, tidligere sendte.

— I Søndags aflagde Typografernes Sangforening, der var paa Udflugt til Hillerød og Fredensborg, en Visit paa Sanatoriet. Til Glæde for Patienterne blev disse diverterede med en Del af Sangforeningens gode Repertoire, ligesom Hr. ALBERT AUENER holdt en velformet lille Tale for Sanatoriet og Opholdet dér. Bestyrelsen, der var ukendt med den venlige Invasion, bringer herigennem d'Hrr. Sangere sin Tak for udvist Opmærksomhed.

— Bladet *København*, hvis »Interesse« for Typograferne vi ofte har haft Lejlighed til at paaskønne, bragte i Søndags en Notits om Sanatoriet under Overskriften »Et mislykket Foretagende«, hvori søges godtgjort, at det har vist sig saa »temmeligt overflødigt og urimelig kostbart« og at Forbundsstyrelsen derfor har vedtaget at søge det afhændet. Vi formener dog i dette Tilfælde, at selv om ikke *alle* den Gang eller senere har været begejstrede for »Etablissementet«, som Bladet kalder det, saa har det dog overfor Patienterne været til stor Nytte, og selv om man maa indrømme, at Kostbarheden vel er større, end stræng Sparsommelighed indenfor en Organisation i Længden kan tilraade, saa maa det dog siges som Sandhed — og Bladet har faaet det at vide — at da man ved Oprettelsen var fuldt paa det rene med, at Nødvendigheden heraf var midlertidig, og siden da flere af Nationalforeningens Sanatorier er startede og endnu et ved Skørping i Jylland er under Iværksættelse, at Midlertidighedens Ophør er den væsenligste Aarsag til, at Dansk Typograf-Forbund nu vil søge at afhænde det.

Generalforsamlinger og Møder.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 25. Juni ekstra Generalforsamling, til hvilken en Snes Medlemmer havde indfundet sig. Efter at Typograf GREVSEN havde givet nogle Meddelelser fra Forbundsstyrelsesmødet, sattes Spørgsmaalet om Arbejdsløshedskassen under Debat. Flere Talere havde Ordet og anbefalede alle Medlemmerne at stemme for Forslag 3, hvortil Generalforsamlingens store Flertal sluttede sig. J. C.

Roskilde Lokalafdelings

ekstraordinære Generalforsamling Tirsdag den 28. Juni var besøgt af 12 Medlemmer.

Først valgtes Medlemmer til Udvalg til en lokal Haandværkerfest, hvorefter Spørgsmaalet: Kontingentforhøjelsen, kom for.

Der var gennemgaaende mest Stemning med at holde Understøttelsen paa samme Højde som nu; men da Udsigten til at faa gennemført det var ringe, enedes man i Afdelingen om følgende Udtalelse:

»Roskilde Lokalafdelings Generalforsamling udtaler sig overvejende for at støtte Forslagets Punkt 2, men henstiller til den ærede Forbundsstyrelse, at den paa det førstkommende Delegeretmøde søger at faa vedtaget, at Understøttelsen for Udlændinge bliver lig med Udlandets Understøttelse af danske Rejsende, da det vil bidrage til en bedre Balance.«

Under »Eventuelt« paataltes det, at mange rejsende understøttelsesberettigede ved at lægge deres Rute fejlagtig passerer Roskilde, før de igen er berettigede til Understøttelse, og saa søger Privatunderstøttelse. Reglerne vil herefter blive nøje overholdte i Roskilde, da det ikke er nødvendigt at omgaa dem.

Følgende vedtoges:

»Fra mange Sider er der Samstemning om, at det burde indskærpes gennem *Typ.-Tid.*, at de Rejsende skal overholde Rejseforskrifterne; de Ikke-Understøttelsesberettigede kan ikke passere og faa Understøttelse i Roskilde uden med 1 Maaneds Mellemrum.« C. C.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 2. Juli sin ordinære Generalforsamling. Formanden fremlagde Regnskabet, som godkendtes.

Valg foretoges af Sekretær, hvortil valgtes F. NYEGAARD. Derefter var til Forhandling de fra Forretningsudvalget udsendte Stemmesedler. Trykker JENSEN gennemgik de paa disse opførte 3 Punkter, hvorefter han anbefalede at stemme for Punkt 3. Efter at flere Medlemmer havde haft Ordet for og imod, foreslog Jensen følgende Resolution:

»Idet Generalforsamlingen udtaler sin Tilslutning til Punkt 3 paa de af Forbundsstyrelsen udsendte Stemmesedler, gaar man over til næste Punkt paa Dagsordenen.«

Resolutionen blev vedtaget med 6 Stemmer mod 5, 3 stemte ikke. Derefter foretoges Behandling af de øvrige Sager, som var paa Dagsordenen, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. 14 Medlemmer var mødt.

Til Inkassatorerne!

Ekstra-Kontingentet bedes opført paa særskilte hvide Lister, som faas hos Budet.

De røde Lister skal afleveres hver 4. Uge sammen med de hvide Lister.

Naar et Medlem bliver syg eller arbejdsløs, bedes man altid medgive Vedk. Seddel for, hvad der eventuelt resteres, *da ingen Hjælp udbetales, naar Restance forefindes*, og staar Inkassatoren til Ansvar, hvis han mod bedre Vidende udfylder saadanne Sedler uden Restance, og det senere opdages, at der har været saadanne.

CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Et Uheld i Trykkeriet er Skyld i, at Referatet fra Generalforsamlingen maa udskydes til næste Nr., og i, at dette Nr. kommer Medlemmerne i Hænde en Dag senere end ellers.

Tarifunderskrevne Firmaer. M. Pedersen, Universal-Trykkeriet, Gl. Mønt 13. (U.).

Afstemningen over Arbejdsløshedskassen. Vi henleder Opmærksomheden paa, at Stemmesedlerne skal være Forretningsudvalget i Hænde senest paa Mandag.

Arbejderfesten i Aalborg. Til et Fagmøde, der afholdes i Forbindelse med Festen paa Søndag, er indbudt Kollegerne i Randers, Hobro, Brønderslev, Hjørring og Frederikshavn, men iøvrigt er enhver Kollega velkommen. — I Stedet for Folketingsmand Chr. Rasmussen kommer Folketingsmand A. C. MEYER til Stede som Taler ved Festen.

Hr. P. HVIDTFELDT kommer til Stede ved Fagmødet og indleder en Diskussion om: 1) Dansk Typograf-Forbunds Stilling til De samv. Fagforbund og 2) Kontingentet og vore Arbejdsløse.

Sommerferie. Det kvindelige Personale i *Centraltrykkeriet* har besluttet at holde otte Dages Sommerferie for *egen* Regning, hvorved der tillige bliver Arbejde for en Arbejdsløs.

— M. A. HANNOVER har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale, saavel kvindeligt som mandligt, en Uges Sommerferie med Udbetaling af 25 Kr.

— I Lighed med tidligere Aar har de af Personalet i *Lunos Bogtrykkeri*, der har arbejdet der 1 Aar, faaet Sommerferie i 8 Dage med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— I Aarhus har *Amtstidendes, Stiftstidendes, Demokratens, Jyllandsposten*s og TH. THRUES Personaler som sædvanlig faaet 8 Dages Sommerferie med fuld Ugeløn.

— Bogtrykker J. HANSEN (*Randers Arbejderblad*) har atter i Aar bevilget sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af 25 Kr.

— Bogtrykker P. HANSENS Personale, Aalborg, har for egen Regning taget en 8 Dages Ferie, dels for at holde en afskediget Kollega i Arbejde, dels fordi Kollegerne fandt, at de trængte til lidt Rekreation.

— *Østsjællands Folkeblads* Trykkeripersonale, der i den sidste halve Snes Aar har haft en aarlig Sommerferie paa 3 Dage, hvilken Ferie blev tilstaaet Personalet uden Opfordring, har nu efter Anmodning faaet denne forlænget til en hel Uge med Udbetaling af den fulde Ugeløn. Ferien begyndte i Mandags, i hvilken Anledning en arbejdsløs Kollega har faaet Beskæftigelse for nogen Tid.

Liste

over de ved Indsamlingen til Carl Henriksen indkomne Bidrag.

Aamodts Personale Kr. 3.50, Carl Allers 5.50, Aug. Andersens 2.05, Adresseavisen 3.75, Bagge 11.45, Berlingske Tidende 17.00, Bording (Principal og Personale) 7.75, Bøhm 1.25, Centraltrykkeriet 20.00, N. L. Christensen 2.75, Citytrykkeriet 2.35, I. Cohen 14.00, Det graphiske Institut 6.00, Eksprestrykkeriet 6.25, Forbundskontoret 3.00, Graphic 3.50, Good-Templar Trykkeriet 1.25, Græbe (Principal, Faktor og Personale 61.60, Wilh. Hansen 2.25, Henriksen 2.00, Hr. Hartvig Hirsch 1.00, Hoffensberg 7.25, Hoffmann 6.00, Hohlenberg 2.50, Axel Holm 3 00, H. E. Jensen 2.00, J. Jørgensen & Co. 8.00, L. A. Jørgensen 1.85, Ludvig Jørgensen 2.75, Kihl 6.70, Klokken 12 6.00, Kristeligt Dagblad 5.25, København 4.00, Langkjær 2.25, Luno 8.95, Holger Meyer 2.00, Missionstrykkeriet 25.35, S. L. Møller 6.00, Nationaltidende 15.00, B. Nielsen 1.75, Nielsen & Lydiche 13.25, Nytorvs Bogtr. 1.50, O. C. Olsen 9.75, P. Petersen 7.00, Politiken (Forretningsfører og Personale) 14.75, Qvist 4.25, Rasmussen & Olsen 1.50, Rigsdagen (Faktor og Personale) 18.25, Rom 2.00, Schultz 20.00, Social-Demokraten 9.25, Thiele 9.50, Trier 7.75, Truelsen 7.00, Vort Land 6.00, Weiss 2.00, Winther 2.25 — ialt 430 Kr. 80 Øre.

Græbes Bogtrykkeri, i Maj 1904. EMIL FREDERIKSEN.

Idet jeg herved kvitterer for Modtagelsen af ovennævnte Sum, tillader jeg mig at bringe saavel Hr. Græbe og Personale som de øvrige velvillige Bidragydere min og min Hustrus hjærteligste Tak.

Frederiksberg, i Maj 1904. C. HENRIKSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

2. Juli: *Køge*, indsendt Kr. 104.30. *Stege*, inds. 15.25. 4. Juli: *Silkeborg*, inds. 64.50.
København, den 6. Juli 1904.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Hjælpearb. Thor Hjalmar Cederstrand, Eksprestr. Sygeafdelingen: Aage Amtofts Hustru Signe.
Provinserne: Holbæk, Niels Peter Hansen, udl. i Holbæk Amts Avis.

Tiltraadte.

København: 1441, Aage Thorvald Bjarnø (Nielsen) Kr. Dgbl.
Provinserne: Nakskov, 1419, Albert M. Hansen fra Rejse. Lyngby, 6088, Peter Friis-Thomsen (Hartmann). Vejle, 1781, Richard Jensen og 3476, Carl Chr. Larsen (begge paa Amts-Avisen). Køge, 1510, Viggo Nielsen (Flkbl.).

Bortrejste.

Provinserne: Hillerød, 1638, R. M. Jørgensen (paa Rejse). Slagelse, Trykker Vilh. Andersen (til Udl.). Holbæk, 1384, H. L. Madsen (paa Rejse). Aalborg, 1826, S. Mikkelsen til Kbhvn. (Fagskolen) og 1647, Clausen Buch til Aarhus (arbl.).

Udslettet for Restance.

København: 4875, Albert Frederik Petersen (Kihl) og Hustru.

Lægerne.

Hr. Dr. LARSEN er bortrejst fra 9. Juli til 6. Avgust. Vikarer: Hr. Dr. LANGE, Torvegade og Hr. Dr. LASSEN, Torvegade 19 (træffes begge fra 1—2).

Hr. Dr. DUURLOO er bortrejst fra 7. Juli i ca. 1 Maaned. Vikar: Hr. Dr. HEMPEL, der træffes i Hr. Duurloos Hjem.

Hr. Dr. BREHMS Konsulationstid er for Søn- og Helligdage forandret til fra 8—8½.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Udmældt: Kønig (Berl. Tid.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Møde Kl. 9 i Allégade 25.

T. S. Den ordinære *Generalforsamling* afholdes Lørdag den 30. Juli Kl. 8½ pr. i Blegdamskaféen, Blegdamsvej 78, St.

Svømmeundervisning hver Tirsdag og Fredag Aften fra Kl. 7. Mødested Toldboden.

Hver Onsdag Kl. 7 *Friluftsgymnastik* paa Gymnastikskolens Plads, Sølvgades Kaserne.

T. C. C. Søndag Ørholm. Trianglen Kl. 9.

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

Møde Lørdag den 9. ds. Kl. 8 i Gothersgade 115 o. G. (K. F. U. M.). Taler: W. Spuhr. Ämne: Hvem siger *du* at Jesus er? (Matth. 16, 13—20). *Enhver Typograf er hjærtelig velkommen.*

Et i god Gang værende **Trykkeri,** centralt beliggende,
Købesum ca. Kr. 38,000,
kan faas til Købs ved Henvendelse til
Adolph Wulff,
Gothersgade 8.

En brugt Hurtigpresse, Dobbel Postil,
En do. do. Enkelt Median,
En do. Gasmotor, 1 H. K.
er billigt til Salg ved Henvendelse til
Adolph Wulff,
Gothersgade 8.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sætter-Trykker.

En 25-aarig, gift Sætter-Trykker (militærfri), kendt med nyeste Materiale og Maskiner, søger Plads *snarest.* Prima Referencer. Bill. mrkt. »Ekspres« modt. Ekspeditionskontoret.

Bogtrykker-Vaabnet som Slipsnaal

(gar. 14 Kar. Guldbelægn.)

faas franko tilsendt mod Indsendelse af 1 Kr. 25 Øre (ogsaa i Frimærker) til

Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 — KØBENHAVN DEN 15 JULI 1904 — XXXI AARGANG

Endnu en Gang Hr. J. A. Hansen.

HR. J. A. Hansen skrev i *Typ.-Tid.* Nr. 17, at det **ikke** — som jeg havde skrevet i Nr. 10 — *var den permanente Voldgiftsret*, der havde fældet den af mig omtalte Dom over en Tillidsmand i Horsens, og hvis Udfald blev, at Voldgiftsretten godkendte Afskedigelsen og gav vedkommende Firma Medhold. Hr. H. fortalte, at jeg var »løben for en halv Vind«. I Nr. 20 beviser jeg, (ovenikøbet gennem Smedenes eget Fagblad), at jeg har Ret. Dommen var fældet i Slutningen af forrige Aar af den permanente Voldgiftsret, som besvarede Spørgsmaalet om Firmaet havde haft Ret til at afskedige Tillidsmanden med *Ja*.

Dette var Sagens *principielle* Side — den jeg ser en Fare i for Organisationernes Tillidsmænd. Men Dommen er selvfølgelig i fuld Samklang med Punkt 4 i Lockoutforliget, som lyder saaledes: »Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet samt til at anvende den efter *deres* Skøn til enhver Tid *passende Arbejdskraft* (Skruebrækkere, Ikke-Medlemmer) *anerkendes, eventuelt* **støttes** af *Arbejdernes* Hovedorganisation«, altsaa af De samv. Fagf. Og dog er der Folk, som vover at skrive, at Arbejderne er lige saa frit stillede efter som før Forliget af 5. Septbr. 1899!

Da den *formelle* Side (om Tillidsmandens Afskedigelse var sket i Modstrid med Bestemmelser i Smedenes særlige Overenskomst) blev henvist til Smedenes private Voldgiftsret, saa viste det sig, at Afskedigelsesgrundene ikke var fyldestgørende. Denne sidste Dom er fældet *den 2den Marts*, altsaa ca. *3 Maaneder efter* den permanentes Dom, og jeg skrev min Artikel (som enhver kan se af Datoen) *den 18. Januar*.

Efter at jeg altsaa i Nr. 20 havde oplyst Hr. H. om dette, saa bliver han endelig klar over sin Fejltagelse, som bestaar i, at han forveksler de 2 Domme, og i Nr. 22 siger han saa, at han »har dog vel ikke Forpligtelse til at kende Datoerne,« som staar under mine Artikler. Jo, det er netop, hvad De har, Hr. H., naar De vil tale med og ellers undgaa en Vandgang, som den, De her har opført.

Hr. H. maa derfor i Nr. 22 drivvaad »oplyse (!) at Kendelsen afsagdes af den permanente Voldgiftsret.« Jeg har dermed faaet Hr. H. til at *dementere* **sig selv**, og mere kan man dog ikke godt forlange af en Mand.

Hvad jeg har skrevet om *Typ.-Tid.*s Læsning paa Smedenes Kontor er meddelt mig i ca. 20 Menneskers Paahør af vedkommende Medlem. Min Hjemmelsmand, der beklæder en Tillidspost indenfor Smedenes Organisation, betragtes af Alle, der kender ham, som et sanddru og paalideligt Menneske, og han fastholder bestemt, at hans Fremstilling er fuldstændig korrekt. Hr. Hansens Benægtelse eller Udtalelser om »Opspind« og »Usandhed« tillægger jeg derfor paa dette Punkt samme Værdi som hans Benægtelse i Nr. 17 af, at det var den permanente Voldgiftsret, der afsagde den af mig berørte Dom over Tillidsmanden i Horsens.

København, 1. Juni 1904. WILH. WARTENBERG.

Som det af omst. Referat vil ses, blev det oplyst paa Generalforsamlingen, at det **ikke** var den permanente Voldgiftsret, men en privat Voldgiftsret, som afsagde den omtalte Dom. RED.

Paa Grænsen.

»Meddelelser fra Københavns Bogtrykkerforening« indeholder i sit sidste Nummer adskillige Smaating, som vi til vore Læseres Fornøjelse ikke skal foreholde dem:

Paavirknings-Ængstelighed. »Paa dertil given Foranledning og i Henhold til Lovenes § 6 anmoder vi d'Herrer Medlemmer om ikke at indlade sig i Forhandlinger med »Dansk Typograf-Forbund«, hvor dette maatte finde sig foranlediget til at rette Henvendelser til dem. (Selvstændigheden leve!) — Enhver Meningsforskel om Arbejdsforhold ell. l., som ikke er af ganske underordnet Betydning og som ikke straks bringes til Afslutning af Arbejdsgiveren og Arbejderen selv, bedes uopholdelig indberettet til os.« Undertegnet Forretningsudvalget og det hele stærkt fremhævet.

Omgængelighed. Forretningsudvalgets Opmærksomhed er gentagende blevet henledt paa vort mangelfulde Efterretningsvæsen. Som Regel er Principalen ganske uvidende om, hvem der antages til Arbejde, hvor de kommer fra, om de er *omgængelige* eller *mindre omgængelige*. — — Forretningsudvalget har nu besluttet at raade Bod paa dette uheldige Forhold og opfordrer herved d'Herrer Medlemmer til at anmelde ethvert Tilfælde, i hvilket de har følt sig brøstholdne overfor deres Arbeidere. Man vil da i hvert enkelt Tilfælde bestemme, hvilken Fremgangsmaade der bør anvendes.

Vi kan iøvrigt meddele, at man foreløbigt har bestemt i alle Tilfælde at udsende Kort med Advarsel mod at tage Vedkommende i Arbejde.

Den kære Tarif. D'Hrr. Medlemmer bør nøje paase, at Arbejderne overholder Tarifens Bestemmelser *i enhver Henseende*. (Gud give d'Hrr. Principaler blot vilde gøre det samme!) Man har i den senere Tid haft Beviser paa, at man ved at *se gennem Fingre overfor Uregelmæssigheder* efterhaanden skaber en Regel, som giver Anledning til Misforstaaelse«. (Man sigter her formodenlig til den ca. 5½ Side Voldgiftskendelser, Bladet samtidig indeholder og som i næsten alle Tilfælde konstaterer Tarifbrudet paa Principalernes Side.)

Tankevækkende. »Dansk Typograf-Forbund« har til Politiet anmeldt, at C. Ferslew & Co. har overtraadt den »ny« Helligdagslov. (Det er desværre saamænd ogsaa den gamle!) Sagen drejer sig — saa vidt os bekendt — om *en ren Ubetydelighed*. (De Herrer regner altid deres Overtrædelser for Ubetydeligheder!) Vi meddeler kun Begivenheden, fordi vi tror, den vil være tankevækkende for mange af vore Medlemmer. (Bare den vilde, saa sparede vi en Del Ulejlighed!)

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger afholdt Søndag den 26. Juni Fælles-Generalforsamling paa Wodrofflund. Til Dirigent valgtes E. MØLLER. Sekretær NIELS HANSEN.

Punkt 1 paa Dagsordenen var »Udmældelsen af De samvirkende Fagforbund«. WARTENBERG indledede med et kort Foredrag, der i det væsentligste gentog, hvad han havde udtalt i sine Artikler og i den paafølgende Diskussion om det samme Æmne i Fagbladet, hvilket han ogsaa selv bemærkede. Kærnepunktet i denne Sag var, at ved vor Forbliven i D. s. F. kunde Principalerne i Tilfælde af, at Typograferne erklærede Strejke, f. Eks. for Indførelsen af en 8 Timers Arbejdsdag, ved Trusel om Lock-out af de andre under D. s. F. staaende Fag tvinge disse til at forbyde Typograferne at strejke; stod Typograferne derimod udenfor D. s. F., kunde Principalerne ikke iværksætte en saadan Trusel, da i saa Fald hverken Snedkere, Skomagere eller Skrædere vilde kunne have noget Ansvar for eller nogen Indflydelse paa Typografernes Handlemaade. I Tilfælde af, at vi under en Strejke stod udenfor D. s. F., vilde vi vel ikke faa nogen obligatorisk Understøttelse fra de andre Fag, men disse vilde sikkert ikke slaa Haanden af os. I Norge og Sverig stod Typograferne udenfor. Han ønskede at vide af Martin Olsen, hvorledes D. s. F. vilde stille sig, hvis vi forlangte 8 Timers Arbejdsdag. Vi burde lægge Vægten paa

den internationale Organisation. Taleren oplæste en Resolution (se Nr. 27). Hvis vi ved den kommende Løntarif ikke naaede vort Maal, vilde der lyde mange fordømmende Ord om D. s. F. Ved at mælde os ud, lagde vi Ansvaret der, hvor det burde være, nemlig hos os selv. — V. CHRISTENSEN kunde ikke dele Wartenbergs Anskuelser, vi burde absolut staa i D. s. F. Spørgsmaalet burde egentlig først finde sin Afgørelse ved den kommende Kongres, hvor vore Kolleger fra Provinsen ogsaa kunde udtale sig. — CH. PETERSEN og J. SAMUELSEN støttede Wartenberg. Samuelsen udtalte, at selv om det var lettere at øve Kritik mod det bestaaende end at bygge noget nyt, saa var det dog paa Kritiken at det ny skulde bygges. — W. JØRGENSEN troede ikke, at de andre Fag vilde hjælpe os, naar vi selv ønskede at staa udenfor. — VICTOR PETERSEN: Sammenslutningen var sket med store Ofre for Standen, hvad enhver, der havde deltaget i Bevægelsen den Gang, sikkert vilde kunne huske. Underligt, at man nu, 20 Aar efter, skulde forsvare det samme mod Folk, som kaldte sig radikale. Forslaget var baade i sit Princip og i sin Virkning reaktionært. Meningen med at slutte sig sammen var at faa det gennemført, som man ikke enkeltvis var i Stand til. Vi stemplede de Kolleger, som stod udenfor Organisationen, som daarlige Kammerater; det samme burde vi gøre overfor de Fag, der stod udenfor D. s. F. Svingede man nu ud af De samvirkende Fagforbunds Rækker, brød man med Solidaritetsprincipet. Dette var den ideelle Side af Sagen; rent praktisk kom det an paa, om det var muligt at opnaa noget ved Isolation; det skyldte man os Beviset for. Man glemte fuldstændigt, at Udviklingen havde ført med sig, at Arbejdernes Organisationer ikke i samme Grad som før havde frit Slag. Dette hang aldeles ikke sammen med Lock-out-Forliget, men var kun en naturlig Følge af den kollektive Arbejdsaftale, som f. Eks. i det typografiske Fag havde eksisteret i mange Aar. Havde vor Fremgang været stor, var vore Modstanderes Organisation vokset i samme Grad, og nu kunde de sætte Foden for Døren, naar vi vilde ind. Hvorledes kunde et Menneske, der havde den ringeste Organisationserfaring, tro, at man med hele den Udvikling, som Sammenslutningen i alle Samfundets Lag havde, isoleret kunde opnaa det, som man ikke kunde opnaa samlede? Ikke Skygge af Bevis var der ført for Opnaaelsen af Resultat ved Isolationen. Man fortalte ganske vist, at i Norge og Sverig stod man udenfor, men det første Sted var der snarere Tilbagegang end Fremgang, og det sidste Sted havde de ikke opnaaet noget Fremskridt ved den sidste Tarifrevision. Det mest imponerende af alle de filosofiske Udtalelser, som var faldet i Dag, var dog Udtalelsen om, at den nationale Organisation var et tilbagelagt Standpunkt! Den var forbavsende og Bevis paa, hvilke Ræsonnementer der kan stilles op. Sandheden var, at vi var forud for andre Lande paa dette Punkt; endnu havde den nationale Organisationsform ikke naaet sin fulde Udvikling i Udlandet; den vilde komme. Men ogsaa af den Grund var det taabeligt og at betragte som Drømmeri at mene, at Frelsen var i en international Organisation. Andre Lande saa med Beundring op til os netop paa Grund af den Maade hvorpaa vor Fælles-Organisation var opbygget. I Dag stod det til os at afgøre, om vi vilde forlade den sikre Vej og søge usikre Baner, paa hvilke vi kan miste, hvad vi havde opnaaet. Vi skal blive i De samv. Fagf., men søge at udvikle Organisationen baade internationalt og nationalt. Oplæste derpaa en Resolution (se Nr. 27). — P. BERENDT: Tanken om, at vi skulde udmælde os af D. s. F. var ikke ny for ham; han havde bragt den frem for over to Aar siden paa Delegeretmødet, og var overbevist om, at det vilde være til Gavn for Faget. Ved at staa i D. s. F. mistede vi vor Selvstændighed, som blev lagt i Hænderne paa D. s. F. Sélv om Typograferne mældte sig ud, vilde D. s. F. dog ikke sprænges; det gik ikke i Stykker, da Tømrerne og Blikkenslagerne mældte sig ud. Vi vilde selv have Lov at forhandle med Principalerne. Det var ikke rigtigt, hvis vi skulde vente til Delegeretmødet, thi saa var det for sent, da Tarifen til den Tid var udløben. — CARL NIELSEN: I 1898 mærkede vi ikke Spor af Hindring fra D. s. F.; ligeledes var der under Bogbinderstrejken nu heller ikke bleven truet med Lock-out. Anbefalede V. P.s Resolution. — MARTIN OLSEN, der var kommen til Stede for at deltage i Diskussionen, udtalte, at alt jo nu var sagt; men han vilde dog imødegaa Wartenberg. Hr. W. har lavet sig en Teori, hvorefter han paastaar, at alt former sig, men Kendsgærningerne kaster hans Teori overende. Hvis det i Virkeligheden gik efter Hr. W.s Teori, vilde f. Eks. Bogbinder-Lock-out'en have medført Lock-out i andre Fag. Men iøvrigt maa man ikke tro, at Arbejdsgiverne splittes, fordi Arbejderne løber fra hverandre. Og de vil, uden Hensyn til, om Arbejderne staar samlede i en Lands organisation eller ikke, foretage Lock-out i saa mange Fag, som de lyster, naar de mener det nødvendigt for at gavne deres Interesser. Jeg gad vide, hvorfor Arbejdsgiverne paa en Gang skulde faa en saa haarfin juridisk Samvittighed fordi vi svækker vor Stilling. De har ikke haft det før. Hr. W. siger, at man holder paa den harmoniske Fremgang i Fagenes Løn- og Arbejdsvilkaar, hvorfor Fremgangen for de bedre stillede Fag er umulig, naar vi er sammensluttede. Ogsaa her modsiger Kendsgærningerne ham. Fordi vi har elendigt lønnede Fag i vor Organisation, f. Eks. Syerskerne og andre, vilde det aldrig falde nogen Ledelse ind af den Grund at hindre, at f. Eks. Typograferne opstiller nye Fordringer. En harmonisk Fremgang var maaske ønskelig, men den er umulig at gennemføre. Saaledes hænger det sammen med Hr. W.s Teorier om dette Punkt. Vi kan ikke stole paa, at Mestrene bliver mere fordragelige, hvis vi staar udenfor D. s. F. Paa denne Formodning vilde han ikke gaa med; hvis man derimod kunde vise os noget bedre end det nnværende, men det kunde man ikke, og ingen af d'Hrr., der raadede til Udmældelsen, havde gjort det. Det var en daarlig Moral at gaa ud og tænke, at de andre klarede sig alligevel. Man havde kun Kraft i Form af Sammenslutningen. Kunde Typograferne være bekendt at gaa deres Vej og lade andre trække Læsset? Det havde netop Betydning for andre Fag ogsaa. Bevægelsen havde jo ogsaa haft Fingrene ude efter dem. Formaalet var en Sprængning. Arbejdernes ABC burde være Sammenhold, deri laa Arbejdernes Styrke. (Bifald.)

Der var nu vedtaget Afslutning med indskrænket Taletid, og de paafølgende Talere indskrænkede sig derfor til kortere Bemærkninger. Dog fik Hr. MART. OLSEN, udenfor Talernes Række, Ordet, for at udtale: I Punkt 3 siger Hr. W., »at efter alt at dømme« vil De samv. Fagforbunds Støtte til at søge en 8 Timersdag gennemført ikke blive givet, og i samme Forbindelse: »De enkelte Forbunds Handlefrihed er saaledes umuliggjort«. Paa Grundlag af en subjektiv Formodning, hvortil W. savner ethvert Støttepunkt, argumenterer han altsaa, at Fagenes Handlefrihed »saaledes« er umuliggjort. Saaledes ser Hr. W.s skruede Forklaring ud. Man skal holde sig til Sandheden. Den permanente Voldgiftsret har aldrig dømt i en Sag angaaende en Tillidsmands Afskedigelse eller godkendt en saadan. (W. afbryder: Det har staaet i *Soc.-Dem.*). Det har aldrig staaet i *Soc.-Dem.* Derimod har en privat Voldgift dømt i en Sag angaaende en Tillidsmands Afskedigelse paa en Fabrik i Horsens, men det var paa Grundlag af Overenskomsten mellem Smedene og Jærnfabrikanterne, og *ikke*, som Hr. W. paastaar, paa Grundlag af Lock-out-Forliget. (W.: Ja, jeg véd godt, at Voldgiftsretten havde konstitueret sig som privat Voldgiftsret.) Ja, der har vi det, Hr. W. *véd*, at det var en privat Voldgiftsret, men han *siger*, at det var den permanente. Altsaa: En privat Voldgiftsret har dømt i en Sag ... (W.: Ja, det véd jeg godt.) Ja, der har vi det igen. Hr. W. véd, at det ikke var Lock-out-Forliget, men en mellem Parter i Jærnindustrien indgaaet Overenskomst om Løn- og Arbejdsforhold, der dømtes efter. Forøvrigt har Jærnindustriens egen Voldgiftsret senere afgivet den Kendelse, at Afskedigelsen af den paagældende Tillidsmand har været uberettiget. (W.: Ja, det véd jeg godt.) Altsaa ogsaa dette véd Hr. W., men desuagtet former han sit Resumé, som om det var De samv. Fagforbunds Bestaaen, der har bevirket, at en Tillidsmand paa et Maskinværksted har kunnet afskediges uden videre.

Man skred derpaa til Afstemning. V. PETERSENS Resolution blev vedtaget med 141 St. WARTENBERGS fik 114.

Dirigenten bragte en Tak til Martin Olsen, fordi han var kommen til Stede; fra Forsamlingen udbragtes Leve for den typ. Organisation og De samv. Fagforbund.

Punkt 2. Arbejdsløshedskassens finansielle Status og de derom udsendte Forslag fra Forbundsstyrelsen.

Hr. V. PETERSEN indledede Diskussionen herom og anbefalede Forbundsstyrelsens Flertalsforslag. WARTENBERG og BERENDT anbefalede at slutte sig om Punkt 2. Flere Talere havde Ordet, hvorefter de i Numer 27 offenliggjorte Resolutioner sattes under Afstemning. Wartenbergs og Berendts Resolution vedtoges med 35 St.; Laur. Jensens fik 15 St.

Derpaa hævedes Generaltorsamlingen.

Aalborg Lokalafdeling

havde i Anledning af Arbejdermødet den 10. ds. indbudt til Fagmøde med Forretningsfører P. Hvidtfeldt som Taler. Efter at Formanden, ROBERT NIELSEN, havde budt Velkommen, fik Hr. HVIDTFELDT Ordet for at udtale sig om de to Punkter, der var sat paa Dagsordenen: Vor Stilling til De samvirkende Fagforbund og Arbejdsløshedsunderstøttelsen. Taleren beklagede den ringe Interesse, der maatte være for disse vigtige Spørgsmaal ved at saa faa af de stedlige Kolleger var mødt, og gjorde derefter udførligt Rede for Spørgsmaalene. Af rent Klogskabshensyn, af økonomiske Grunde og af Solidaritetsfølelse bør vi forblive i De samvirkende Fagforbund og igennem denne Organisation søge vore Krav gennemførte; den har aldrig, som der siges fra anden Side, lagt sig paa Tværs af Indførelsen af en kortere Arbejdstid; er Tiden inde dertil, ser den gærne vi gaar foran, men den vil ikke føre os ud i en haabløs Kamp. For Arbejderne gjaldt det for øvrigt ikke alene at slutte sig sammen faglig, men ogsaa politisk, thi de store Reformer, vi havde til Drøftelse i vore Dage, bl. a. Arbejdsløshedsspørgsmaalet, kunde kun løses fuldtud ad Lovgivningens Vej. Med Hensyn til Arbejdsløshedsunderstøttelsen udtalte Hr. Hvidtfeldt, at den længere Understøttelsestid kunde have sine uheldige Følger, idet den holdt Folk til Faget, i Stedet for at de i modsat Fald vilde bryde sig en Bane paa andre Omraader. 90 Dages Understøttelse paa Rejse var ogsaa tilstrækkeligt, da man i dette Tidsrum godt kunde komme hele Landet igennem. Den private Understøttelse burde søges reguleret under lidt fastere Former end nu.

Under den paafølgende Diskussion udtalte J. ANDREASEN og M. J. WONSYLD (Randers) sig stærkt imod en Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund, medens JOH. GERDT ikke kunde se nogen Fordel for os at staa som Led af disse, hvad det økonomiske angik, da en langvarig Strejke eller Lock-out ikke kunde tænkes i vort Fag. — J. V. MØLLER og NIORD OLSEN (Hobro) vilde, naar Valget stod mellem højere Kontingent og ringere Understøttelse, anbefale det førstnævnte. — P. HVIDTFELDT besvarede forskellige Spørgsmaal. Modsat Gerdt hævdede Taleren, at naar man fraregnede de større københavnske Blade kunde en langvarig Kamp godt opstaa indenfor vort Fag. Gerdts Tanke om at hjælpe arbejdsløse Kolleger til at udvandre kunde Hr. Hvidtfeldt ikke

fuldtud sympatisere med. Det var ikke heldigt at kaste dansk Arbejdskraft ind paa fremmede Gebeter, hvor Konkurrencen maaske var haard nok i Forvejen.

Mødet sluttede med enstemmig Vedtagelse af følgende af Hr. Hvidtfeldt stillede Resolution:

»I Erkendelsen af, at en Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund vil betyde et Brud med det Solidaritetsprincip, som bør være Fundamentet for al bevidst Organisationsbevægelse, og i Overbevisningen om, at kun Arbejdernes Sammenslutning er i Stand til at højne Arbejderklassens Livsvilkaar og forsvare vundne økonomiske Fordele, erklærer Fagmødet i Aalborg den 10. Juli 1904 sig for vedblivende at ville tilhøre De samvirkende Fagforbund og udtaler sig imod, at Spørgsmaalet om en eventuel Udmeldelse uden foregaaende Behandling paa et Delegeretmøde udsendes til almindelig Afstemning.« B. N.

Afstemningsliste over Arbejdsløshedskassens Forhold.

Lokalafdeling	Ialt afgivne Stemmer	Spørgsmaal I	Spørgsmaal II	Spørgsmaal III	Nej for alle Spørgsmaal	St. ikke	Ugyldige
Aalborg	28	6	9	12	»	1	»
Aarhus	51	8	6	37	»	»	»
Assens	6	1	2	3	»	»	»
Bogense	»	»	»	»	»	»	»
Brønderslev	4	»	2	2	»	»	»
Esbjerg	12	6	5	1	»	»	»
Fredericia	6	4	»	2	»	»	»
Frederikshavn	2	»	2	»	»	»	»
Helsingør	17	1	4	11	»	1	»
Herning	5	»	1	3	1	»	»
Hillerød	17	2	7	8	»	»	»
Hjørring	4	4	»	»	»	»	»
Hobro	5	5	»	»	»	»	»
Holbæk	18	4	»	13	1	»	»
Horsens	30	6	16	6	»	2	»
Kallundborg	3	»	1	2	»	»	»
Kolding	29	11	4	14	»	»	»
København: Sætterafd.	551	111	239	191	8	1	1
— Trykkerafd.	90	15	18	55	»	1	1
— Kvindeafd.	73	5	17	45	5	1	»
Køge	10	»	2	8	»	»	»
Lyngby	8	6	2	»	»	»	»
Løgstør	»	»	»	»	»	»	»
Maribo	4	4	»	»	»	»	»
Middelfart	3	»	»	3	»	»	»
Nakskov	11	5	»	6	»	»	»
Nyborg	8	3	3	2	»	»	»
Nykøbing F.	15	4	»	11	»	»	»
Nykøbing M.	6	»	5	1	»	»	»
Næstved	39	8	2	29	»	»	»
Odder	6	3	3	»	»	»	»
Odense	65	25	5	34	»	»	»
Randers	36	4	»	32	»	»	»
Ribe	4	2	1	1	»	»	»
Ringkøbing	13	4	1	8	»	»	»
Ringsted	14	2	3	9	»	»	»
Roskilde	18	3	12	3	»	»	»
Rudkøbing	7	1	»	6	»	»	»
Rønne	17	6	3	8	»	»	»
Silkeborg	10	»	»	10	»	»	»
Skanderborg	3	»	»	3	»	»	»
Slagelse	13	3	2	8	»	»	»
Stege	»	»	»	»	»	»	»
Stubbekøbing	3	1	»	1	»	1	»
Svendborg	24	2	5	17	»	»	»
Thisted	11	7	»	4	»	»	»
Varde	7	2	»	5	»	»	»
Vejle	18	6	2	10	»	»	»
Viborg	10	1	1	6	2	»	»
Sanatoriet	4	3	»	1	»	»	»
Ialt...	1338	294	385	631	17	9	2

Den 13. Juli 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbund (København).

Ingen som helst Understøttelse udbetales til Medlemmer, der resterer.

I Tilfælde af Arbejdsløshed og Sygdom skal der fra Inkassatoren medbringes Bevis for, at Vedkommende intet resterer, og i Arbejdsløshedstilfælde tillige for, at Afskedigelsen er sket uden egen Skyld. *Dette sidste gælder ogsaa for De kvl. Trykkeriarbejdere.* FORRETNINGSUDVALGET.

Den typografiske Trykkerforenings Regnskab for 1. Halvaar 1904.

Hovedkassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning fra forrige Halvaar	4445.65	Maanedl. Underst.	102.00
Medlemsbidr. for Januar Kvartal.	2361.45	Sygeunderstøttelse af Hovedkassen	186.15
do. f. April Kv.	2155.65	Bespisningen	50.00
	4517.10	Transp. afBanneret	3.00
Indk. Restancer i Halvaaret	241.60	Huslejebidrag til Forbundet	25.00
Rent. f. »Stjernen«	20.00	Frigørelsesmidler.	24.12
Betalt Laan	2.50	Bogtrykkerregn.	30.28
Gæld og Indskud	17.45	Bogbinderregn.	6.85
Renter i F. Sparekassebog	94.41	Gage til Form.	50.00
	375.96	Budløn	117.00
		Andre Udg. (Bladhold, Administration m. m.)	18.41
			612.81
		Indbetalt til Forbundet f. Jan. Kv.	2041.65
		do. do. f. April do.	1914.15
			3955.80
		Ialt Udgift	4568.61
		Kassebeh. 30. Juni	4770.10
Ialt..	9338.71	Ialt..	9338.71

Begravelseskassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning fra forrige Halvaar	1848.94	Kassebeholdning 30. Juni.	2046.73
Medlemsbidrag	148.40		
Indkomne Restancer	17.15		
Godskrevne Renter i Følge Sparekassebog	32.24		
Ialt..	2046.73	Ialt..	2046.73

Ekstrakassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning fra forrige Halvaar	1144.95	Understøttelse til 9 Medlemmer i tils. 297 Dage	297.00
Medlemsbidrag	85.50	Beholdn. 30. Juni	963.51
Indkomne Restancer	8.10		
En Gave	3.00		
Godskrevne Renter i Følge Sparekassebog	18.96		
Ialt..	1260.51	Ialt..	1260.51

Status den 30. Juni 1904.

Hovedkassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	4691.87		
Kontant	78.23		
4 Andele i *Social-Demokraten*	48.00		
Udest. Restancer	191.90		
En Aktie i Bryggeriet »Stjernen«	500.00		
Udest. Laan	262.08		
V. HaastrupsGæld	86.31		
	5858.39	Formue d. 30. Juni 1904.	5858.39

Begravelseskassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	2034.58		
Kontant	12.15		
Udest. Restancer	43.90		
	2090.63	Formue d. 30. Juni 1904.	2090.63

Ekstrakassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	932.70		
Kontant	30.81		
	963.51		
Udestaaende Restancer	10.00		
	973.51	Formue d. 30. Juni 1904.	973.51

København, den 3. Juli 1904. LAUR. JENSEN.

Bøger og Bilag eftersete samt Kassebeholdningen fundet i Orden.
København, den 7. Juli 1904.

ALB. MICHELSEN. VALD. JØRGENSEN.

Nær og Fjærn.

Sommerferie og Udflugt. *Sorø Amtstidendes* Personale har som sædvanlig faaet tilstaaet 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Forretningens aarlige Sommerudflugt foretoges forrige Søndag. I Aar gik Turen pr. Jærnbane til Kallundborg, paa hvis *Møllebakke* Deltagerne væsentlig forlystede sig. Først blev der drukket Kaffe her, og efter en Tur omkring i Byen, væsentlig med dens berømte, femtaarnede Kirke som Maal, vendte man tilbage til Møllebakken, hvor Tiden gik hurtigt med Samtale og Leg, indtil man Kl. 4 gik til Bords i Pavillonens store Sal, hvor Taler og Sange vekslede og en munter Stemning herskede. En paatænkt Sejltur til Lerchenborgs smukke Have maatte opgives paa Grund af den stærke Blæst. Men som Erstatning herfor telefoneredes ind til Byen efter Møllebakkens Sommertheater-Personale, og de spillede saa »De smaa Lam« for det glade Selskab, der klappede, saa Kaffekopperne klirrede paa Bordene.

Allerede Kl. 7 skulde man afsted med Toget til Slagelse; men der blev dog endnu Tid til paa Vejen til Banegaarden at besøge Markedspladsen, hvor hele Selskabet fik sig et Par Omgange i »Bjerg og Dal-Karussellen«. Kl. 9 naaedes Slagelse, og her tog man ind i »Hotel du Nord« for ved en Kop Kaffe at slutte denne udmærkede Dag.

Endnu skal kun tilføjes, at Forretningen afholder alle Udgifterne ved disse aarlige Udflugter, og at saavel Bestyrelsen som Hr. Redaktør H. Jensen og den øvrige Redaktion samt Faktor Anderschou deltager med deres Hustruer og Børn, ligesom ogsaa Typografernes Hustruer og Børn deltager samt Avisbudene m. fl., alt ialt ca. 100 Personer.

CHARLES.

Typografernes Sangforenings Udflugt den 3. Juli. Deltagerne i Udflugten forrige Søndag samledes ved Nordbanegaarden, hvorfra Afrejsen fandt Sted Kl. 9.40 med Toget til Hillerød, ankommen dertil spadseredes til »Skovlyst«, hvor Madkurvene maatte holde for. I Havesalen, hvor der blev spist, bød Formanden alle hjertelig Velkommen med Ønsket om en fornøjelig Dag. Efter Frokosten spadseredes til Frederik d. 7. Ø, ogsaa kaldet »Fantasiøen«, derfra tilbage til »Skovlyst«, hvor Kaffen indtoges. Medens man nød Kaffen, sang Koncertsangerinde Frk. ROSA HJORTH nogle smukke Sange, som af Selskabet blev hilst med stor Begejstring, derefter var vor gode Ven og Støtte, 2den Bassen Hr. Hansen, saa elskværdig med sit Fotografiapparat at tage to Plader af samtlige Deltagere. Efter et lille Hvil gik Turen til Hillerød Station for med Toget at tage til Fredensborg, hvor, som det af forrige Numer vil ses, Sanatoriet besøgtes. Fra Sanatoriet gik Udflugten til Asminderød Kro, hvor Middagen ventede, og denne blev en formelig Succes, hvorfor Stemningen steg betydelig eftersom Tiden skred frem, og Bordet hævedes under stor Munterhed — Asminderød Kro viste atter, at den forstaar at hævde sit Ry som et godt Madsted. Efter Middagen indtoges Kaffen i Haven, hvor den hjerteligste Stemning herskede. Man nød derpaa den friske Luft i fulde Drag, inden man samledes om Punchebollerne. Der blev Lejlighed til en lille Dans, og imellem Pavserne gav Sangforeningen nogle Sange tilbedste. Klokken var imidlertid blevet mange, og der blev derfor brudt op for under en rask Sang at afmarchere til Banegaarden. Ved Ankomsten til Byen spredtes Deltagerne med Bevidstheden om at have tilbragt en højst fornøjelig Dag.

A. L.

Paa Udflugt. Randers Afdeling foretog Søndag den 19. Juni en Udflugt til Vogns til Østrup og Støvringgaard Skove. I Anledning af et bebudet Besøg af Aarhus-Afdelingen havde Afdelingen ved frivillig Tegning faaet et Beløb af ca. 100 Kr. til Raadighed, som man tog Anledning til at benytte til denne vellykkede Familjeudflugt, da Aarhus-Kollegernes Besøg blev opgivet af Mangel paa Tilslutning.

n.

Nakskov Lokalafdeling foretog forrige Søndag den tidligere omtalte Udflugt til Ravnsby Bakke. Kl. 10½ kørtes der fra Nakskov i 3 stærkt belæssede Char-à-bancs. Turen gik ad Juellinge og Vesterborg til Rosning, hvor der gjordes Holdt og spistes Frokost. Kl. 2½ ankom man til Bakken, hvorfra der er en glimrende Udsigt til Fejø, Femø og Bandholm. Her blev Selskabet underholdt af et Par Kolleger ved Musik og Oplæsning. Kl. 6 gik man til Aftensbordet, hvor Festudvalgets Formand, BERNH. NIELSEN, bød Velkommen, takkede for den store Tilslutning og udtalte Haabet om, at den Sommerferiebølge, der nu gik over Landet, snart maatte naa til Nakskov. KRAGH talte for Festudvalget. Efter Spisningen var der et Par Timers Dans. Ankomsten til Nakskov fandt Sted Kl. godt 12 og alle var enige om at have tilbragt en fornøjelig Dag.

K.

Styrelsesmøder.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Onsdag den 22. Juni.

Formandinden aflagde Beretning fra Forbundsstyrelsesmødet. — Formandinden meddelte, at Voldgiftssagen med Frk. Lange var vunden af Dansk Typ.-Forbunds kv. Afd. — Det vedtoges at indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling sammen med Sætter- og Trykkerafdelingen. — En Sag fra Bogtr. Langkjær angaaende en Opsigelse uden den i Tarifen fastsatte Frist vedtoges det at sende til Forretningsudvalget.

ALFRIDA PETERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Sygekassen.

Paa given Foranledning og til Kontrol af Hospitalsregningerne indskærpes det for Medlemmerne, at naar disses ukonfirmerede Børn (ogsaa udøbte) indlægges paa Hospital, skal saavel Indlæggelses- som Udskrivningsdagen anmældes paa Kontoret, og saafremt dette ikke sker, skal Vedk. selv betale Hospitalsopholdet.

Lægerne.

Hr. Dr. MILO er bortrejst fra den 11. ds. til d. 31. ds. inkl. Vikar: Hr. Dr. C. BJERGE, Amagerbrog. 145. Konsulationstid: 12—1.

Budet har Ferie fra 18/7—24/7, hvorfor der ikke bliver opkrævet Kontingent i næste Uge. I Ugen 25/7—30/7 bliver der opkrævet for 29.—30. Uge.

CHR. ØSTERGAARD.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

6/7 *Frederikshavn* (indsendt pr. Blanket 11 Kr. 41 Øre). 9/7 *Trykkerafdelingen* (indsendt 1914.15) og Herning (intet at indsende). 11/7 Hillerød (inds. 111.84), Nykøbing F. (200.00) og Skanderborg (52.91).

København, den 13. Juli 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Emanuel Jacobsen (Hoffmann), udl. 3/8 95 hos Schultz (tidl. Medl.). De kvl. Trykkeriarb.: Christine Petersen (Langkjær).

Tiltraadte.

Provinserne: Aarhus, 1623, J. E. A. Næser fra Viborg i Pl. Helsingør, 2683, Harald Ferdinand Jensen (fra Rejse). Roskilde, 1343, Ejler J. J. Kloster og 144, Trykker Carl Petersen. Esbjerg, 1543, Anton E. Bengtson, 1457, Niels Bertel Nielsen og 1808, Ole Petersen (alle i Pl.). Brønderslev, 1801, Anton Thomsen (i Pl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 2663, Harald Seidelin Jensen, 1111, Julius Peter Christensen, 3523, Artmann Lundquist og 2108, Aksel Hans Peter Hansen (alle paa Rejse).

Provinserne: Roskilde, 1436, Vilhelm Jensen til Nyborg i Pl. Aarhus, 1611, Albinus Jensen til Fagskolen i Kbhvn. Svendborg, 1556, Harald Petersen (paa Rejse). Lyngby, 1741, Alfred Nielsen til Svendborg i Pl. Kolding, 1457, N. B. Nielsen til Esbjerg i Pl. Ribe, 1808, O. Petersen til Esbjerg i Pl.

Udmældte.

Provinserne: Aarhus, Faktor Chr. Laursen (Aarhus Amtstid.).

Udslettede for Restance.

København: Norsk Centralf., Emil Paasche (Jul. Hansen).

Provinserne: Aarhus, Vilh. Neess og Johan Peyrath.

Genindtraadt. Nr. 595, Hans Jørgensen, Køge, der 6/6 blev udslettet for Restance til Lokalkassen, er genindtraadt i sine tidligere Rettigheder efter at have ordnet Restanceforholdet, som var opstaaet paa Grund af Misforstaaelse.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forslag, der ønskes behandlet paa den ordinære Generalforsamling, maa sendes til Form. LAUR. JENSEN, Boyesgade 11,⁴ V. senest den 22. ds.

Restancerne fra forrige Halvaar, saavel til Hoved- som Begravelses- og Ekstrakassen, bedes uopholdeligt indbetalt, da Restancelisten event. vil blive forlangt forelagt Generalforsamlingen.

STYRELSEN.

Styrelsesmøde i Morgen Lørdag Kl. 7½ paa Kontoret.

FORMANDEN.

T. C. C. Søndag Roskilde og Ledreborg. Frederiksberg Bakke 7½.

ANNONCER

Sætter-Trykker.

En 25-aarig, gift Sætter-Trykker (militærfri), kendt med nyeste Materiale og Maskiner, søger Plads *snarest.* Prima Referencer. Bill. mrkt. »Ekspres« modt. Ekspeditionskontoret.

Trykker.

En flink og paalidelig Trykker kan fra Oktober faa fast Plads i et Provins-Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »P. B.« (om mulig med indlagt Prøve af udført Arbejde) modtager Ekspeditionskontoret.

Haandsætter, Avis-, Bog- og Akcid., søger Engagement. Billet mrkt. »87« modt. Ekspeditionskontoret.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 — KØBENHAVN DEN 22 JULI 1904 — XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I sidste Uge er til samtlige Medlemmer udsendt »*Dansk Typograf-Forbunds Aarsberetning for 1903*«. Medlemmer og Abonnenter paa *Typ.-Tid.*, som denne ikke er kommen i Hænde, kan rekvirere Ekspl. Gl. Strand 46 2.

FORRETNINGSUDVALGET.

Faglig og politisk Organisation.

SELV om man ikke kan godkende alle de vidtsvævende, filosofiske Betragtninger, Hr. Jul. Samuelsen i *Typ.-Tid.* Nr. 19 anstiller om Forbindelsen mellem vore faglige og politiske Organisationer, turde det omtalte Forhold nok være en nøgtern og kritisk Overvejelse værd — dog ud fra et noget andet Synspunkt end det, Hr. Samuelsen gør gældende.

Han synes at mene, at den nævnte Forbindelse navnlig er uheldig, set fra et fagligt Standpunkt. Vore faglige Interesser bliver vanrøgtede og tilsidesatte af Hensyn til det socialdemokratiske Partis politiske Taktik. De enkelte Fagforeninger bør derfor ved at udmælde sig af »De samvirkende Fagforbund« frigøre sig for al politisk Indflydelse og fremme deres Organisationsarbejde med rent faglige Interesser for Øje.

Der er hertil at bemærke, at Hr. S. i altfor høj Grad overvurderer det politiske Partis Indflydelse paa vore Fagforeninger. Rent bortset fra, at Arbejdernes faglige Krav vel næppe paa noget væsentligt Punkt kommer i Modstrid med Socialdemokratiets Partiinteresser, maa man vel erindre, hvor ringe den politiske Indflydelse, Hr. S. er saa ked af, i Virkeligheden er.

Det hele indskrænker sig til, at Socialdemokratiets Hovedstyrelse vælger to Repræsentanter ind i Ledelsen af D. s. F., mod at Fagforbundene til Gengæld vælger to Medlemmer til Socialdemokratiets Hovedstyrelse. Alle de øvrige Ledere af D. s. F. vælges af Fagforeningerne selv, og det er dog noget fantastisk at antage, at de to Repræsentanter for Socialdemokratiet skulde udøve en saa stor Indflydelse paa den store, repræsentative Forsamling, der udgør Styrelsen for D. s. F., at denne af politiske Grunde skulde forsømme og tilsidesætte de faglige Interesser, den er valgt til at varetage.

Det var maaske heldigst, om det nævnte Byttesystem mellem de to Organisationer blev ophævet, og det kan vel ogsaa gøres uden store Omstændigheder; men en saa stor Betydning, saa vi af den Grund skulde sprænge De samvirkende Fagforbund, har dette Forhold absolut ikke.

Men der er andre Omraader, hvor Forbindelsen mellem den faglige og den politiske Bevægelse er langt mere intim — mere i Favør af den første end af den sidste.

Fagforeningerne ejer saaledes de fleste Andele i og vælger Flertallet af Kontrahenter til Bladet *Social-Demokraten*, og dermed har de Hovedindflydelsen paa hele den socialistiske Presses Ledelse. Dette er sikkert i høj Grad uheldigt. I Fagforeningerne spørger vi ikke Medlemmerne om deres politiske Overbevisning, vi forlanger kun, at de skal være gode faglige Kammerater. Det kan derfor meget let hænde, at der indenfor de enkelte Fagforeninger er ikke faa Højre- eller Venstremænd, og der er dog ikke megen Mening i, at disse skal være medbestemmende om den socialdemokratiske Partipresse. I værste Fald kunde det endogsaa ske, at Fagforeningerne valgte et Flertal af Ikke-Socialdemokrater ind i Kontrahentforsamlingen.

Her er Forholdet altsaa det, at det er Fagforeningerne, der har for stor politisk Indflydelse, og at det er Socialdemokratiet, der løber Fare for at faa sine Partiinteresser tilsidesatte.

Noget lignende gør sig gældende, naar det socialdemokratiske Parti i København opstiller Kandidater til Borgerrepræsentation og Landsthing, ogsaa da har de faglige Foreninger en Indflydelse, de ikke burde have.

Det er paa disse Omraader, man kan tale om en virkelig betydningsfuld Forbindelse mellem de to Organisationer, og her nytter en Udtrædelse af De samvirkende Fagforbund ingen Ting. Men det var sikkert heldigt, om der blev gjort noget for at ændre dette Forhold, saaledes at f. Eks. Ejendomsretten over *Social-Demokraten* blev overført fra de faglige til de politiske Foreninger. Lad Fagforeningerne indskrænke sig til *officielt* at være upolitiske, faglig-økonomiske Organer, og lad os fremme vore sociale Partiinteresser gennem de politiske Organisationer. Arbejderbevægelsen vilde sikkert i sin Helhed vinde ved, at der blev foretaget en saadan Deling med synlige Grænser. Fagforeningernes Medlemmer blev næppe mindre socialistiske af den Grund, men vi kunde officielt nedslaa vore Modstanderes Paastand om »de *socialistiske* Fagforeninger« og derved med større Ret kræve, at Staten gennem Fagforeningerne ydede Tilskud til Arbejdsløse, Bidrag til oplysende Foredrag o. lign.

Men navnlig de socialdemokratiske Partiforeninger vilde vinde ved, at de blev enebestemmende om Arbejderbevægelsens politiske Optræden. Under de nuværende Forhold har mange Arbejdere kun liden Interesse for de politiske Foreninger, fordi de mener gennem Fagforeningerne at have al ønskelig Indflydelse paa Partiet. En Adskillelse vil bevirke en Forandring i dette Forhold; de politiske Foreninger vil faa øget Tilgang og Interesse. Og i den fremtidige Arbejderbevægelse er sikkert en kraftig politisk Virksomhed af mindst ligesaa stor Betydning som Fagbevægelsen.

København, i Juni 1904. H. K. HANSEN-HÆKKERUP.

»Kunsten« i det høje Nord.

Vardø, 10. Juli.

GAMLE Gutenbergs »Kunst« er international som intet andet. Lad Stormagterne strides om Landomraader og Stater, lad Statsmændene kævles om Politik og Erobringer — »Sortekunsten« har sin sikre »Interessesfære« overalt, fra Grønland til Patagonien, fra Kapstaden til Nord-Ishavets Kyster. Alle Vegne staar »Typesnapperne« som Pionerer for Civilisationen, der skyder sig frem proportionalt med Antallet af Trykpresser og Skriftkasser.

— — —

Indledningen lyder maaske lidt bombastisk, naar Formaalet kun er at fortælle lidt fra Broderlandet Norge, men Norge strækker sine Klipper saa langt mod Nord, at man næsten har Lov at blive en Smule enthusiastisk, naar man ser »Kunsten« øves paa vanlig Vis her oppe ved Ishavets Kyster.

Vildt og øde er der heroppe. Paa en gold og nøgen Klippeø ligger Vardø. Knap skulde man tro, der kunde bo Mennesker paa saadanne

Steder. Og dog lever ca. 3000 Mennesker deres Liv her i Ødemarken, og man har sine Aviser og hvad der ellers hører til Civilisation saa godt som nogen smilende Provinsby hjemme i det lille Danmark.

Særlig storslaaet er Presseforholdene nu ikke heroppe. Vardø har to Blade, et socialdemokratisk (*Finmarken*), der udkommer to Gange om Ugen, og et Højreblad (*Vardøposten*), der i sin Fattigdom maa nøjes med at lade sig se en Gang i Ugens Løb.

Som man ser er Socialismen ovenpaa, og det er overhovedet næsten det mest karakteristiske ved Finmarken og i det hele taget det nordligste Norge, at det er socialistisk — ikke langsomt oparbejdet Socialisme, der tager Hanefjed fra Aar til Aar, men næsten instinktiv, halvt ubevidst Socialisme, der pludselig bryder frem, dreven alene af Følelsen af Fattigmands Ret og Fattigmands Krav.

Hammerfest har to Blade og Vadsø et, og dermed er Finmarkens Presse opsummeret. To Gange om Ugen er det mest almindeligt for Bladene at udkomme her og i det hele taget Nord for Trondhjem. Er der et, der udgaar tre Gange om Ugen, regnes det næsten for Ødslen med Sværte og Papir.

Trykkerierne heroppe er smaa. Som Regel staar der en eller to Typografer og saa er det øvrige Personale Kvinder og Lærlinge. Kvinder er nu forøvrigt Fagets Svøbe over hele Norge. Alle Vegne ser man dem ved Kassen — og det er billig Arbejdskraft. Faar de en 10—11 Kr. om Ugen er det en stor Løn. Saa man forstaar Principalernes Kærlighed til det svage Køn. Den bunder som saa meget andet kønt i Pengesækkens Interesse.

I Vardø er der en Afdeling af »Norsk Centralforening for Bogtrykkere«, og det er vel nok Verdens nordligste Typograf-Organisation. Afdelingen tæller kun tre Medlemmer, saa det er jo ikke overvældende, men det er ret respektabelt, at man kan holde det heroppe, naar man tager i Betragtning, at det for Tiden er den eneste Organisationsafdeling Nord for Trondhjem. I Narvik, der ligger omtrent paa Halvvejen herop fra Trondhjem, har der tidligere været en Afdeling, og man var da ogsaa af den Formening i Kristiania, at den eksisterede endnu, men da jeg vovede mig derop, viste det sig, at Formanden for Afdelingen det sidste halve Aars Tid havde arbejdet paa et mekanisk Værksted, og et Par Typografer stod der i et Trykkeri og vidste ikke rigtig, om de var Medlemmer eller ikke. Saadanne smaa »Uregelmæssigheder« i Organisationslivet hører til Dagens Orden i Norge.

Tromsø, der ellers er den største By i Polarregionen og har sine 7—8000 Indbyggere, har kun en eneste organiseret Typograf, og det er endda — en Bogtrykker! Byen har fire Blade, deriblandt det socialistiske *Nordlys*, der er den bekendte Stortingsmand og Sognepræst Alfred Eriksens Organ. Men det har ikke været muligt at faa dannet en Organisationsafdeling endnu, skønt der er en Snes udlærte Typografer. De Mennesker aner næppe, hvad Organisation er.

Det hører jo ikke just til de daglige Begivenheder, at der kommer en »farende« Typograf herop. Formanden her i Vardø havde ikke tidligere i sin Praksis haft et saadant Tilfælde. Men ved fælles og forenede Anstrængelser lykkedes det os dog at faa udfyldt den behørige Legitimation.

Ellers er Trondhjem det nordligste Punkt, der »anløbes«. Jeg havde da ogsaa stort Besvær med at faa Afdelingsformanden dér gjort begribeligt, at jeg virkelig vilde rejse længere Nord paa Han vilde absolut sende mig til Sverige med det samme. Naa, de halvtredje Hundrede danske Mil, der er til næste Afdeling, virker jo heller ikke absolut tiltrækkende. Maaske tænker de fleste ogsaa, som en dansk Kollega, jeg traf i Trondhjem, hvor han havde faaet Plads en Uges Tid. Han mente, man »risikerede« at faa Arbejde, hvis man tog længere Nord over. Endnu har jeg dog ikke mærket noget til »Risikoen«.

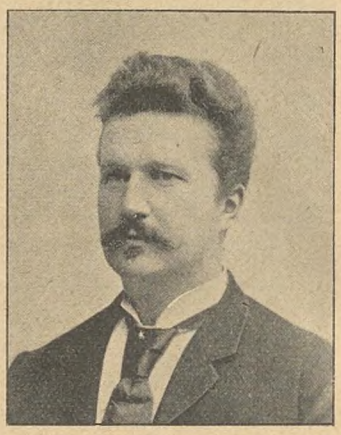
— — —

Ja, det er sløjt med Organisationen af Norges Typografer her Nord paa. Gutenbergs »Sønner« har endnu ikke lært Sammenslutningens Kunst. Men de lange Afstande og de daarlige Kommunikationsmidler undskylder jo noget. Det er vanskeligt for de faa og unge Pust af Fremskridt, der kommer Syd fra, at naa rundt til alle Afkrogene. Og selv i de sydligere Landsdele kan det være svært nok. Der er ialt 1100 Medlemmer i Landsorganisationen, men det er kun en Brøkdel af beskæftigede Arbejdere i Faget.

Dog Norges Tid kommer vel ogsaa. Og den Dag, da Organisationen maa siges at omfatte alle Arbejderne i det grafiske Fag heroppe, da maa man tage Hatten af for Resultatet. For det har været et stort Arbejde.

CARL V. CHRISTENSEN.

Jubilæum.

Tirsdag den 19. Juli kunde Trykker VIGGO PETERSEN hos Firmaet J. Jørgensen & Co. fejre 25-Aars Jubilæum, idet han den Dag blev udlært i samme Forretning og uafbrudt har arbejdet der siden. Jubilaren, der er kendt som en god og brav Kollega, modtoges om Morgenen af Personalet in pleno, der afsang en i Dagens Anledning forfattet Sang med Recitativ, hvorefter Carl Hansen bragte ham Personalets Lykønskning og Tak for godt Kammeratskab. I Dagens Anledning modtog Jubilaren af de mandlige Kolleger en Herrelænestol, af Damerne et smukt Skrivetøj, af Lærlingene en Krystal-Pokal med Inskription og af Firmaets Chef, M. A. Hannover, et smukt Rococco Uhr med Inskription. Senere paa Dagen samledes man om et Glas Vin i Trykkeriets Lokaler. Personalet har inviteret Jubilaren til et Festmaaltid Lørdag den 23. Juli. S.

En Sang for Foreningen.

VED Den typ. Forenings Stiftelsesfest den 12. Juni blev nedenstaaende af det kendte Mærke *n. h.* forfattet Sang afsunget. Da Sangen er meget smuk, aftrykker vi den for at Kollegerne ved selskabelige Lejligheder kan glæde sig over den:

Melodi af »Molboerne«: Ridder Rap, Ridder Ro.

Nu er Sommeren inde, og Dagen er lang,
ja, selv Natten kan laane dens Skær,
og det lyser i Eng, og det dufter i Vang
af de myldrende Smaablomsters Hær;
vidt som Øjet kan naa, og som Øret faar Klang
er der tindrende Pragt, er der jublende Sang,
alle glædes saa godt de formaar
over Livet, der spirer i Vaar;
:,: al Ting folder sig ud
i sit festligste Skrud
paa Naturens foryngende Bud. :,:

Her er dejligt, naar Vaaren har flettet sin Krans
af de grønklædte Bøge om Sund,
og naar Solen har kastet sin straalende Glans
gennem Løvet i skyggende Lund,
naar hver Glæde, som Vinteren lagde i Gem,
stiger genfødt som Sol over Bølgerne frem
gennem Skyen, som sejrrig den brød,
med en Fremtid af Fryd i sit Skød,
:,: naar det blinkende Vand
sagte glider mod Strand,
medens Sommeren gaar over Land. :,:

Vi har taget med Tak mod det manende Bud,
som er sendt os der inde i By
af den vaarfriske Vind, som os lokker herud,
hver Gang Sommeren blomstrer paany,
og har Maalet vi naa't, som vi satte i Dag:
at faa fejret en Fest under Bøgenes Tag,
mens vor Hverdagslivs Færd bliver glemt
mellem Venner ved Latter og Skæmt,
:,: vil vi byde som bedst:
vær vel mødt ved vor Fest,
her, hvor Sommeren byder til Gæst. :,:

Men hvad mest vi har kær i vort festlige Lag
og som bedst os at samle formaar,
er vort Forbund, som ofte har gavnet vor Sag
under Arbejdets vekslende Kaar,
som os trofast beskærmer mod Trængsel og Nød,
staar os bi i vort Stræb for det daglige Brød,
og som aldrig blev ked eller træt
af at kæmpe for os og vor Ret;
:,: har os lært, hvad vi kan,
naar som én alle Mand
vi vil værne vort Fag og vor Stand. :,:

Vi maa lære af Bøgen saa stor og saa stærk,
som saa trygt byder Stormene Trods,
at vor Lykke er ikke et Enkeltmandsværk,
for at sejre forener vi os;
thi naar Bøgene stolt strækker Kronen mod Sky,
kan den stærkere give den svagere Ly,
er den enkeltes Kræfter ej nok,
faar vi fler, naar vi løfter i Flok,
:,: bare fremad og ej
vige af fra vor Vej,
skal vi se, Lykken svigter os ej. :,:

Lad det kun være Vinter med Storm og med Slud,
lad vor Kamp for vor Ret blive haard;
det bli'er Sommer en Gang, hvor vort Haab foldes ud
ret som Bøgene grønnes i Vaar.
Naar vi følge Dig tro, vor Forening saa god,
om Din Fane os samle med Kækhed og Mod,
skal Du sikkert os føre i Havn.
Derfor Held vor Forening! Dit Navn
:,: altid for os skal staa
som den Grundvold, hvorpaa
vi vil bygge og Livslykken naa! :,:

Under min Bortrejse fra 24. til 31. Juli bedes alt Manuskript til »Typ. Tid.« sendt under Adresse: Victor Petersen, Nybrogade 12. K. F. K. MADSEN.

Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling.

Regnskab for Anskaffelse af Banneret.

Indtægt.		*Udgift.*	
Indk. Bidrag (frivillige)	Kr. 174.95	Banneret	Kr. 190.00
Tilskud fra Afdelingen	- 100.00	Undersk. fra Festen 24/4	- 24.20
Overskud fra Stiftelses-festen	- 20.34	Tryksager	- 6.75
Renter fra Sparekassen	- 0.36	Porto	- 4.70
		Sparekassebogen	- 0.25
			Kr. 225.90
		Saldo	- 69.75
	Kr. 295.65		Kr. 295.65

Stiftelsesfesten den 5. Marts 1904.

Indtægt.		*Udgift.*	
87 Baltegn à 35 Øre	Kr. 29.40	Musik	Kr. 20.00
Indkommen ved Tombola	- 26.70	Leje af Tombola	- 1.75
— - Avktion.	- 3.44	Sange trykt	- 8.65
		Til de Assisterende	- 7.30
		Porto	- 1.50
			Kr. 39.20
		Saldo	- 20.34
	Kr. 59.54		Kr. 59.54

Bannerafsløringsfesten den 24. April 1904.

Indtægt.		*Udgift.*	
72 Billetter à 50 Øre	Kr. 36.00	Musik	Kr. 35.00
17 Baltegn à 50 Øre	- 8.50	Leje af Lokale	- 10.00
	Kr. 44.50	Gutenberg-Koret	- 9.00
Underskud	- 24.20	Sange	- 12.70
		Diverse	- 2.00
	Kr. 68.70		Kr. 68.70

Ovenstaaende Regnskab er Dags Dato af os Undertegnede revideret og befundet rigtig i Overensstemmelse med fremlagte Bidrag. Den kontante Kassebeholdning var til Stede.

Den 9. Juni 1904.

CHRISTINE BUUS. HENRIETTE SCHWERDTFEGER.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling

holdt den 8. ds. en ekstra Generalforsamling med en meget interessant Dagsorden, som dog ikke havde formaaet at trække Medlemmerne i nogen overvældende Grad. Først var det Arbejdsløshedskassen og Kontingentspørgsmaalet, der drøftedes. Alle Talere vare enige om, at man for Tiden ikke kunde gaa med til Kontingentforhøjelse, hvorimod der fra flere Sider blev udtalt Misfornøjelse med, at Udlændinge fik højere Dagpenge her i Landet end i deres Hjemland, hvilket havde til Følge, at Landet var oversvømmet af Udlændinge, medens vore egne Arbejdsløse holdt sig hjemme. Enst. Tilslutning til Punkt 3 i Stemmesedlen vedt.

Dernæst vedtoges det at betale det af Hovedbestyrelsen udskrevne Ekstrakontingent af Ekstrakassen.

Paa Forslag af Bestyrelsen vedtoges det, at udenlandske Rejsende kun 1 Gang i Løbet af et Aar kunde faa Spisebillet.

Dernæst var en Sygesag til Behandling. Medlem Nr. 1406 havde været syg, men da Formanden formente, at vedkommende Medlem havde ventet for længe inden han gik til Lægen for at blive skreven rask, havde han nægtet at udbetale Sygehjælp for de fire sidste Dage af Sygdommens Varighed. Den formentlige Forurettede oplyste, at han havde været hos Lægen om Tirsdagen, men denne havde da udtalt, at han ikke maatte arbejde de første Dage. Da han næste Mandag skulde tiltræde Plads, havde han om Søndagen været hos Lægen og faaet dennes Tilladelse Da der blev fremhævet en Udtalelse af et fraværende Medlem, som vilde gøre en nøjere Undersøgelse af denne Sygehistorie nødvendig, blev Sagen efter Formandens Forslag udsat.

Indenrigsministeriets Sundhedsvedtægt og dens praktiske Indførelse i Trykkerierne var derefter til Behandling. Der blev anket over, at Arbejdsinspektøren ikke paatalte, at Vedtægten blev overholdt paa Trykkerierne og særligt at et Trykkeri var flyttet i andre Lokaler, hvis Indretning i højeste Grad var stridende mod Vedtægten. N. K. Nielsen pointerede, at Arbejdsinspektøren skulde staa som Arbejdernes Talsmand og paase at Loven blev overholdt, naar han ikke gjorde dette, var det et Bevis paa, at han ikke havde Forstaaelse af den Gærning, han havde paataget sig. Det vedtoges at henvende sig til Forretningsudvalget og formaa dette til at sende Klagen til højere Instanser. n.

Kolding Lokalafdeling

afholdt i Lørdags Kvartals-Generalforsamling, hvor Regnskabet fremlagdes og godkendtes. Indtægten var: Kontingent 481 Kr. 55 Øre, tilbagebetalt Laan 10 Kr., Indskud 2 Kr., Tilskud fra Hovedkassen 300 Kr. og Beholdning fra forrige Kvartal 15 Kr., ialt 808 Kr. 55 Øre. Udgiften var: Rejseunderst. 105 Kr., Sygeunderst. 84 Kr., Begravelseshjælp 200 Kr., Underst. paa Stedet og Omflytningsbidrag 82 Kr. 50 Øre, udlaant 5 Kr., andre Udgifter 2 Kr. 93 Øre og Beholdning ved Kvartalets Slutning 15 Kr. Til Hovedkassen indsendes 314 Kr. 6 Øre. Regnskabet for Ekstrakassen udviste en Indtægt af 46 Kr. 40 Øre og en Udgift af 38 Kr. 38 Øre. Underskudet, der ved Kvartalets Begyndelse var 21 Kr. 40 Øre, var ved Slutningen 13 Kr. 38 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmig.

Spørgsmaal og Svar.

I.

Privat Sag. Ved et Personalemøde med Dagsorden: *Sommerferie*, vælges énstemmig den ene Tillidsmand til at forhandle med Huset. Han nægter imidlertid bestemt(!) at modtage Hværvet med den Motivering, at det er en »privat« Sag — ikke en Foreningssag. Fra den anden Side hævdes det modsatte og bemærkes det uheldige i, at forskellige forhandler med Huset i Stedet for de én Gang valgte. — Til Underretning tjener, at tidligere Aar har det været Skik, at Tillidsmanden forebragte Andragendet. Den nuværende Tillidsmand er en af de ældste i Forretningen og i Alder. — *Vær* saa venlig, Hr. Redaktør, at give Svar paa, hvem der har Ret. X.

Da Lovens § 12 uden nærmere Specificering af Paataleforpligtelsens Art anfører, at Tillidsmændene er Personalets Ordførere overfor Principal og Styrelse, maa Personalet utvivlsomt have Ret i sin Formening om, at Tillidsmandens Virksomhed ogsaa omfatter den i Spørgsmaalet anførte Opgave. RED.

II.

1. Hvad kan der gøres for at undgaa, at Farven trænger langt ned imellem Bogstaverne (selv i kompres Sats), hvorved saavel Aflægning som Sætning generes i høj Grad?

2. Hvorledes laves en Lud, som ikke afsætter Fedtstoffer paa Bogstaverne?

Paa et Provinsblad har vi i lang Tid været plaget med farvet og fedtet Skrift, saa vore Kasser ofte bedst kunde benævnes: Farvekasser. Der er eksperimenteret, men intet har hjulpet. Dog bruges der vist ikke 1. Kl.s Farve. F—G—O—S—W.

ad 1. Det kan se ud som Valserne ligger for dybt, de maa stilles i Skrifthøjde.

ad 2. Til en Spand kogende Vand bruges 1 Pd. Soda og ½ Pd. Potaske; man har ogsaa i Handelen Natronlud, som skal fortyndes. Formen bør i alle Tilfælde skylles godt efter. RED.

Nær og Fjærn.

Afstemningen over de 3 Forslag ang. Arbejdsløshedskassen har — da Forslag Nr. 3 ikke naaede absolut Majoritet — foranlediget, at en Opfordring til Forretningsudvalget om at lade foretage en ny Afstemning over, hvorvidt den af Flertallet ønskede Kontingentforhøjelse skal være 10 eller 20 Øre (henholdsvis 5 og 10 Øre for halvtbetalende) i disse Dage cirkulerer paa nogle større Arbejdssteder for at blive underskrevet af de 100 Medlemmer, der kræves til alm. Afstemning. Underskriverne mener, at da Flertallet faktisk har stemt for at skaffe Balance ved Kontingentforhøjelse, saa vil det være ganske urimeligt at erklære Forslag 3 for vedtaget, da kun et Mindretal har stemt for dette. W.

Sommerferie. Bogtrykker CARL HOHLENBERG har i Aar, som tidligere, tilstillet hele sit Personale, saavel i Sætteri, Trykkeri og Bogbinderi, 8 Dages (Lærlinge 3 Dages) Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien har taget sin Begyndelse.

— *Ferd. Fjeldsøes Bogtrykkeri* (Bestyrer: Hr. A. W. LARSEN), der de foregaaende Aar har givet sit Personale 3 Dages Sommerferie, har i Aar forlænget denne til 1 Uge for det ældre Personales Vedkommende. Der fradrages intet i Lønnen.

— Personalet hos P. A. NIELSEN, Ravnsborggade, har i Lighed med tidligere Aar modtaget 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Bogtrykker CHR. PONTOPPIDAN, Nykøbing F., har atter i Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

Borgerlig Vielse. Omstaaende findes en Annonce fra vor Kollega, Hr. NORMAN BRYN, om borgerlig Vielse. Hr. Norman Bryn paabegyndte i 1885 at give Vejledning ang. borgerlig Vielse. I Januar 1885, altsaa til næste Aar for 20 Aar siden, debuterede han i *Social-Demokratens* Spalter. Hans første Opsats var en udførlig Fremstilling af, hvad der er at iagttage ved Forstaaelsen af borgerligt Ægtekab, i Henhold til Loven af 1851 om borgerlig Vielse. Denne gamle Lov er kun beregnet for Personer, der enten *ikke* tilhører noget anerkendt Trossamfund eller som tilhører *forskellige* Trossamfund, selv om disse er anerkendte.

Norman Bryn anviste i sine Artikler en Udvej, hvorved Loven kunde komme til Anvendelse ogsaa for Personer, der strængt taget ikke kunde henregnes under disse Kategorier, altsaa hvor f. Eks. baade Brud og Brudgom begge tilhørte Folkekirken og som Følge heraf vilde blive nægtet borgerlig Vielse. Han anbefalede simpelt hen den ene af Parterne *at lade sig udmælde af Folkekirken.* Brudeparret kom derved til at opfylde Lovens Betingelser om, at Parterne skal tilhøre *forskellige* Trossamfund.

Disse Artikler vakte ved deres Fremkomst ikke ringe Opmærksomhed, og Resultatet var en ganske overvældende Opgang i de borgerlige Vielsers Antal. Medens der i Aarene forud for 1885 kun havde været 10—20 Par pr. Aar, steg Antallet straks til 50 og senere til 2—300 Par og derover pr. Aar.

Den store Tilvækst i Antallet af de borgerlige Vielser konstaterer, at der i store Lag af Befolkningen raader en berettiget Trang til at faa denne Form for Ægteskabsstiftelse fastslaaet som obligatorisk.

Og hermed er egenlig det Maal naaet, som Norman Bryn satte sig, da han for 20 Aar siden paabegyndte sit Bureau for Vejledning ang. borgerlig Vielse.

Ikke fair. Hr. Redaktør! Da det er hændet mig og flere, der har indlagt Billetter paa Annoncer om ledige Pladser, at vi intet Svar har modtaget, uagtet der var vedlagt frankeret Konvolut med paaskreven Adresse, bedes De optage min Besværing over saadanne Principaler (eller Faktorer), der ikke finder det Umagen værd at besvare Billetterne eller i det mindste tilbagesende Adressen, hvorved de dog vilde forkorte os Ventetiden og tillige forhindre Mistanke om, at de ulovligt benytter det ustemplede Frimærke. EN ARBEJDSLØS.

Prisbelønning. To unge Kolleger, d'Hrr. ANTON LUNDGREN og ERIK PETERSEN, begge udlærte hos P. A. Nielsen, Rosenborggade, har i disse Dage modtaget Belønning for smukt udført Arbejde. Hr. A. Lundgren har faaet Broncemedalje ved Svendeprøven og Hr. E. Petersen tog 1. Præmie ved den af *Nordisk Boktryckarekonst* foranstaltede Titelkonkurrence.

Arbejdernes Forsamlingsbygning paa Enghavevej. Vi henleder Kollegernes Opmærksomhed paa, at der hver Aften er Koncert i Forsamlingsbygningens Have paa Enghavevej. Men foruden Koncert gives der forskellig anden Underholdning, bl. a. optræder vor kendte Kollega TH. BERTHELSEN hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag som Bellmans-Sanger. Der er gratis Entré. Iøvrigt henvises til omstaaende Annonce.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Lægerne.

Hr. Dr. BILLE-TOPP er bortrejst fra 15/7 til 15/8. Vikar: Hr. Dr. DUJARDIN, som træffes i Hr. Bille-Topps Hjem til sædvanlig Tid.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

12/7 *Ny typ. Forening* (inds. 506.75). 16/7 *Vejle* (234.00). 18/7 *Horsens* (280.51). 19/7 *Aalborg* (223.00), *Nakskov* (167.35), *Næstved* (351.89), *Slagelse* (200.00). 20/7 *Esbjerg* (228.93), *Helsingør* (270.65), *Roskilde* (inds. pr. Blanket 25.24), *Varde* (inds. pr. Blanket 21.51).

København, den 20. Juli 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdelingen: Oscar Chr. Peter Christensen, udl. 10/7 04 hos P. Petersen. De kvl. Trykkeriarbejdere: Laura Nielsen (Kihl).

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 2663, Harald Seidelin Jensen (P. A. Nielsen). Trykkerafdelingen: Siegfried Petersen (Bjørnbak) fra Udlandet.

Provinserne: Randers, 1647, C. P. C. Buch (Rye). Svendborg, 1741, Alfred Nielsen fra Lyngby og 1834, Chr. Schmidt fra Nyborg (arbl.). Ribe, 1402, Joh.s Christiansen fra Københ. (arbl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 1736, Niels Nielsen, 1111, Julius Peter Christensen, 2663, Harald Seidelin Jensen og 96, Jens Louis Andersen (alle arbl., paa Rejse). 1632, Jacob Henrik Zebitz, 1873, Charles Leerberg og 1625, Hans Chr. Frandsen (alle arbl., til Udlandet). 2706, Marius Jensen (Græbe) til Amerika. 1071, Joh.s Christiansen til Ribe (arbl.). Trykkerafdelingen: 1871, Joh.s Vald. Hansen (til Udlandet).

Provinserne: Næstved, Vilh. Andersen til Rønne i Pl. Helsingør, 2683, Harald Ferdinand Jensen til Københ. Randers, 1672, Kr. Knudsen til Fagskolen i Kbhvn. Esbjerg, 1543, Anton E. Bengtson til Varde (arbl.) og 1808, Ole Petersen til Ribe (arbl.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Mødeaften Allégade 25 (»Tjørnen«).

T. C. C. Søndag Kongelunden. Kristiansborg Slotsplads Kl. 9.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub afholder *halvaarlig Generalforsamling* Fredag den 22. ds., Aften Kl. 8 i Rømersgade 15.

STYRELSEN.

ANNONCER

Sætter-Trykker.

En 25-aarig, gift Sætter-Trykker (militærfri), kendt med nyeste Materiale og Maskiner, søger Plads *snarest.* Prima Referencer. Bill. mrkt. »Ekspres« modt. Ekspeditionskontoret.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn,** Schleppegrelsgade 5, 2. S.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arbejdernes Forenings- og Forsamlingsbygning paa Enghavevej.

Hver Aften *Koncert* i Haven af Hr. TH. JØRGENSENS Orkester. Mandag, Onsdag og Fredag Optræden af Hr. Skuespiller CARL HINTZ, Tirsdag, Torsdag og Lørdag Optræden af Bellmans- og Koncertsanger Hr. TH. BERTHELSEN. Gratis Entré. Hver Søndag *Fest* med stor Underholdning. Madkurve kan medbringes.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 29 JULI 1904 XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I denne Uge er til samtlige Medlemmer udsendt Stemmesedler ang. Arbejdsløshedskassens Forhold. Stemmesedlerne skal være Forretningsudvalget i Hænde senest *1. Avgust.*

Den 27. Juli 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

Medens der stemmes!

Nu er Spørgsmaalet om, hvorledes Balance skal søges tilvejebragt i Arbejdsløshedskassen, paany til Afstemning. Ved den første Afstemning stemte *Flertallet* ganske vist for at forhøje Kontingentet, men den geniale Form, som Forretningsudvalget havde givet Stemmesedlen, har nødvendiggjort, at noget maatte der gøres — særlig efter at man erfarede, at et større Antal Medlemmer i København forlangte en ny Afstemning. Oprindelig havde Forretningsudvalget øjensynligt besluttet at se Tiden an i Tillid til den kendte Sætning: »Gaar'en, saa gaar'en — — —«.

Uagtet man skulde anse det for rimeligt, at det næste Spørgsmaal til Medlemmerne altsaa maatte gaa ud paa, hvor meget Kontingentet skal forhøjes, saa affatter Forretningsudvalget dog den ny Stemmeseddel saaledes, at det Princip, som Flertallet valgte ved den første Afstemning (at forhøje Kontingentet) udmærket godt kan omstyrtes ved den næste Afstemning. Og Forretningsudvalget fløjter jo ogsaa ret tydeligt for at dette maa ske. Først fortæller man, at det »ikke er absolut udelukket«, at Kontingentet til Sygekassen vil blive forhøjet. Nej, hvilke Muligheder er overhovedet »absolut udelukket«? Det er f. Eks. næppe absolut udelukket, at der ikke en skøn Dag skal ansættes endnu et Par Mennesker paa Forbundets Kontor til at besørge den »simplificerede« Administration. Derimod er det maaske nok absolut udelukket, at den Besparelse i Administrationsudgifterne, som Lederne fortalte Delegeretmødet vilde opstaa ved Centralisationen, nogensinde vil indtræffe.

En god og langvarig Understøttelse under Arbejdsløshed er den Form, hvorunder man i Reglen mest følelig mærker Fordelen ved sin Organisation. Man føler sig mindre utryg ved at vide sig beskyttet saaledes. Nu vil Forretningsudvalget (foruden Nedsættelsen i Rejsedagenes Antal) have foretaget en »mindre Indskrænkning« i Understøttelsen paa Stedet. For Tiden er Understøttelsens Varighed ialt *420 Dage.* Den vil *efter Forslag 3 blive nedsat til* **230 Dage,** *altsaa stærkt op mod* **Halvdelen.** Og denne Lemlæstelse af Understøttelsen til Arbejdsløse, som skal foretages blot for at de *arbejdende* Medlemmer kan spare 10 Øre om Ugen, kalder Forretningsudvalget paa Stemmesedlen nok saa ugenert for *»en mindre Indskrænkning«!*

Naar man erindrer, hvilken Agitation, baade med Mund og Pen, der har maattet gaa forud inden man endelig fik Forbundets Ledelse drevet med til den sidste Udvidelse af Understøttelsen til de Arbejdsløse, saa ser det lidt underligt ud, at d'Hrr. bliver saa virksomme, naar det gælder om at lave Tilbageskridt.

Jeg vil sluttelig indtrængende raade Kollegerne, mandlige som kvindelige, til at stemme for de 10 Øres Forhøjelse (5 Øre for halvtbetalende) ved at stemme Ja for Forslag 2, der staar øverst paa Stemmesedlen. Saa vil vi i det væsentligste bevare det en Gang opnaaede Fremskridt, for hvilket der i sin Tid blev kæmpet saa meget. At have Udsigt til at blive arbejdsløs er noget, som hurtigt kan nedstemme Humøret hos de Fleste. Dersom *alle* Forbundets Medlemmer (Forretningsudvalget medregnet) i Øjeblikket truedes af Arbejdsløshed, *saa fik Forslag 3 ikke en eneste Stemme.*

Lad os tænke saaledes, Kolleger, og saa stemme.

København, 25. Juli 1904. VILH. WARTENBERG.

Det er dog mærkeligt, at Hr. Wartenberg ikke kan skrive en Linje eller udtale en Sætning uden at der skal være saa og saa mange Ubehageligheder til Forretningsudvalget, uagtet dette kun har gjort, hvad der var dets Pligt: at forelægge det af Forbundsstyrelsen stillede Forslag til Medlemmernes Afgørelse.

Det er betegnende, at Hr. W. i Stedet for at holde sig til selve Sagen, først skal insinuere, at Forretningsudvalget havde »besluttet at se Tiden an«, uagtet man paa Mødet uden Diskussion besluttede at lade de to Forslag, som havde opnaaet størst Stemmeantal, gaa til fornyet Afstemning, og den af Hr. W. omtalte Opfordring end ikke forelaa. Ikke mindre karakteriserende er Hr. W.s Ondskabsfuldheder om Ansættelsen af endnu »et Par Mennesker paa Forbundets Kontor« og hans Fortælling om, at »Ledelsen« paa Delegeretmødet har bildt Deltagerne ind, at der ved den »simplificerede Administration« vilde indtræde Besparelser. Hr. W. giver sig jo ved enhver Lejlighed Udseende af, at hans Stræben er dikteret af en ærlig Sandhedssøgen; i dette Tilfælde har Hr. W. ikke været heldig, thi **intet** af Forretningsudvalgets Medlemmer har udtalt, hvad Hr. W. lægger dem i Munden.

Hr. W. erindrer om den Agitation, som gik forud, inden man fik »drevet Forbundets Ledelse til den sidste Udvidelse af Understøttelsen«. Er dette nu monstro saa heldigt for Hr. W.? Næppe. Faktum er, at Underskudet er ca. 19,000 Kr. og at man *enten* maa forhøje Kontingentet *eller* nedsætte Understøttelsen, hvis man ikke vil gøre *begge* Dele — saaledes som Punkt 2 gaar ud paa. Hr. W. vil maaske erindre, at jeg paa Delegeretmødet udtalte Tvivl om ogsaa den udvidede Understøttelse kunde svares. Det usunde i enhver Agitation er jo netop det Moment, som bibringer Mennesker en Forestilling om at kunne opnaa noget, som ikke svarer til Virkeligheden. Det første Aars Erfaring har vist, at Arbejdsløshedens Omfang ikke lader sig beregne, og at det derfor er klogere at begynde smaat paa en nogenlunde sikker Grund i Stedet for at forsøge de store Mundfulde, som hyppigt bliver stikkende i Halsen. Det er dette Synspunkt, som har dikteret Forbundsstyrelsens Flertal sit Standpunkt; efterat det enorme Underskud er konstateret, har man paa den ene Side ikke turdet løbe Risikoen med en Forhøjelse paa 10 Øre ugenlig, og har paa den anden Side ikke ment, at Princippet *højere Kontingent og Nedsættelse af Understøttelsen* vilde blive akcepteret af Medlemmerne. Den 10-Øres Forhøjelse vil maaske nok bringe en *foreløbig* Balance, men det er desværre ligesaa givet, at saadanne Arbejdsløshedsperioder som den nuværende vil forrykke Forholdet og nødvendiggøre en yderligere Kontingentforhøjelse.

Var Hr. W.s og Meningsfællers Forslag paa Delegeretmødet blevet vedtaget, vilde Underbalancen og derved Kontingentforhøjelsen blevet saa meget større.

Hvorfor nu ogsaa denne Sag skal give Anledning til personlige Bemærkninger og Manøvrer, er uforstaaeligt, undtagen for saa vidt som Hr. W. naturligvis har sin bestemte Hensigt dermed. Det kan muligvis fremme Hr. W.s Formaal paa andre Omraader, men han gavner jo dog ikke derved de Arbejdsløses Sag. Tag nu t. Eks. det sidste geniale Paafund med den nye Afstemning. Som bekendt har Hr. W. forlangt Afstemning udelukkende mellem Punkterne 1 og 2, **uagtet** Punkt 3 faktisk har opnaaet det største Antal Stemmer. Havde han været »Ledende«, vilde naturligvis Resultatet heraf have været, at denne »Reform« var gennemført. Alle de 631 havde, uagtet de kun manglede 48 Stemmer i absolut Majoritet, ikke at mukke, men pænt betale enten 20 eller 10 Øre mere om Ugen og, hvis de foretrak de 10 Øre mere, endog paa Betingelse af, at de Rejsendes Understøttelse indskrænkedes.

Og det skal endda kaldes demokratisk og at være i de Arbejdsløses og i Organisationens Interesse!

VICTOR PETERSEN.

De tre Forslag.

I.

Misbrug af den almindelige Afstemning.

MED Forundring læser jeg i *Typ.-Tid.*s sidste Numer en Notits, der er undertegnet W. (Wartenberg?), og som gaar ud paa, at den nylig tilendebragte Afstemning om Kontingentspørgsmaalet skal gaa om igen. Motiveringen er den, at Punkt III ikke er bleven vedtaget med absolut Majoritet, idet Stemmerne for Punkt I og II sammenlagt udgør 48 St. flere, og Flertallet vil altsaa Balance paa Basis af en Kontingentforhøjelse — siger man.

Dette turde dog være en temmelig haartrukken Fortolkning af Stemmeafgivningen, ligesom en ny Afstemning turde være et Misbrug af den Ret, Lovene hjemler i saa Henseende.

Jeg vægrer mig ved at tro — selvfølgelig ingen Regel uden Undtagelse — at de Medlemmer, der har stemt for de to første Spørgsmaal, absolut vil Balance paa Basis af en Kontingentforhøjelse uden Hensyn til, paa hvilken Maade dette kan ske. Saa megen Tillid har jeg til Afstemningen i et saa vigtigt Spørgsmaal, at naar en Kollega har stemt for Punkt I, saa mener han ikke Punkt II — eller omvendt. Den modsatte Opfattelse forekommer mig at være en Fornærmelse mod dem, der har stemt.

Lovenes § 61 giver ganske vist 100 Medlemmer Ret til at forlange en alm. Afstemning iværksat, men i § 62 staar tillige: *Faar Forslaget ikke Flertal for sig, er det bortfaldet.* Forslaget om Kontingentet *har været* til almindelig Afstemning, Punkt III opnaaede Flertal, Punkterne I og II maa som Følge heraf betragtes som bortfaldne. Og det er sikkert ikke de to Paragrafers Mening, at saa snart en Landsafstemning er gaaet den ene Part imod, kan den *øjeblikkelig* iværksætte en ny Afstemning for om muligt i næste Omgang at opnaa det tilsigtede. Thi hvem garanterer saa for, at der ikke følger en tredje og en fjerde Omgang osv.?

Selv om det lykkes d'Hrr. i Følge Lovens *Bogstav* at fremtvinge en ny Afstemning, saa er det sikkert i Modstrid med Lovens *Aand*, og saa megen Tillid har jeg som sagt til mine Kolleger, at jeg føler mig overbevist om, at de vil respektere saavel deres egen Afstemning som Lovens Aand og ikke hengive sig til haartrukne Fortolkninger hverken i den ene eller den anden Retning.

Selvfølgelig er det kedeligt at skulle gaa dertil at tage noget af det igen, man én Gang har givet. Og der er næppe mange af dem, der har stemt for Punkt III, som ikke under vore hæderlige arbejdsløse Kolleger saa meget som muligt, men som har bøjet sig for det Faktum, at Flertallet af Kollegernes Løn ikke staar i noget rimeligt Forhold til Kontingentet.

Det foretagne Skridt er jo forøvrigt ikke kommet overraskende for nogen, idet Lovenes § 70 jo tydelig tilkendegiver, at vi maatte være forberedt paa det, der nu er sket.

— — —

Maa jeg til Slut kun give et lille Eksempel paa denne Taktiks Overførelse paa andre Forhold. Man tænke sig et Folketingsvalg med 3 Kandidater — f. Eks. 2 Venstremænd og 1 Socialdemokrat. De to Venstremænd opnaar *tilsammen* nogle faa Stemmer flere end Socialdemokraten, og saa forlanger Venstre, at Valget skal gaa om, fordi Socialdemokraten ikke opnaaede »*absolut Majoritet*« — — —.

Aalborg, 22. Juli 1904. JØRGEN ANDREASEN.

II.

Protest.

I Følge sidste Nr. af *Typ.-Tid.* er der udgaaet en Opfordring for at samle Stemmer til at forlange en ny Afstemning angaaende Arbejdsløshedskassen.

En saadan Afstemning som den, Underskriverne tilsigter, maa imidlertid betragtes som fuldstændig *ulovlig*. Opfordringens Underskrivere synes at mene, at Spørgsmaalet ved Afstemningen kun var for eller imod en Kontingentforhøjelse. Men dette er en Vildfarelse.

Afstemningen omfattede tre *forskellige* Forslag (jvfr. den af Forretningsudvalget med Stemmesedlerne omsendte Meddelelse), og af disse tre er det tredje, det af Forbundsstyrelsens Flertal anbefalede Forslag, vedtaget med stor Majoritet.

Det er derfor baade moralsk og juridisk ulovligt nu bagefter at foretage en Afstemning om de to andre Forslag.

Det tredje Forslag er vedtaget, og Sagen maa dermed betragtes som afgjort.

Man kunde til Eksempel ligesaa godt ved et Formandsvalg, hvor der var opstillet tre Kandidater, og den ene af disse opnaaede det største Stemmeantal, bagefter foretage Afstemning mellem de to andre ikke valgte. Men dette vilde dog de fleste fornuftige Mennesker finde ganske absurd. Det vil være taabeligt nu at foranstalte en ny Afstemning, blot fordi et enkelt Medlem af Styrelsen absolut vil have sin Vilje igennem. (Det samme er jo almindelig Tilfældet, naar en Afstemning gaar vedkommende Herre imod.)

Undertegnede maa derfor paa egne og flere Kollegers Vegne protestere mod den tilsigtede ny Afstemning.

Kbhvn., 22. Juli 1904. E. E. HANSEN.

III.

Hvad er Meningen?

Ganske forbavset har jeg gennemlæst Indholdet af de ny udsendte Stemmesedler. Uvilkaarligt spørger jeg: Hvad er Meningen?

Hvor kan det være, at Forretningsudvalget tilsyneladende absolut vil have Punkt 3 trumfet igennem? Hvor kan det være, at det stadig giver saa korte Frister med Stemmernes Afgiven, saa at der ikke levnes Tid til nogen Diskussion? Og hvor kan det være, at Forretningsudvalget opstiller tvungen Afstemning over Forslagene 2 og 3, *da Forslag 3 jo* **faktisk** *er forkastet*, idet Flertallet af Stemmerne jo gaar ud paa at skaffe Balance ved Kontingentforhøjelse; de er kun spredte paa Grund af, at der var 2 Alternativer at vælge imellem. Som Følge deraf burde selvfølgelig Afstemningen foregaa mellem disse to Alternativer, Forslagene 1 og 2. Det synes at tyde paa et lille Fif, naar der var opstillet 2 Forslag som Kontrast til et tredje. Kollegerne, som var besjælede af den samme Tanke: at hjælpe de arbejdsløse Kolleger, stod jo tvivlende om, hvilket af de to Forslag der kunde samle de fleste Stemmer.

Ligeledes synes Forretningsudvalgets Optræden mig mindre *fair*, naar det har udsendt de ny Stemmesedler saa ekspres,

efter at den Notits var fremkommen i *Typ.-Tid.*, som meddelte, at man i København havde sat sig i Bevægelse for at faa Afstemningen foretagen paa samme Maade, som af mig her er paatalt.

For ikke at optage Bladets Spalter for meget, da jeg formoder, at der vil fremkomme en hel Del flere Indlæg, vil jeg slutte med at opfordre alle Kolleger til at *stemme Nej til begge Forslagene* som Protest mod Forretningsudvalgets un-fair-Optræden. Og jeg vil haabe, at ogsaa den store Del af Kollegerne, som før undlod at stemme, vil afgive sit Votum i denne meget vigtige Sag.

Altsaa: Stem Nej til begge Forslagene.

Med koll. Hilsen

N. HENR. JENSEN,
Esbjerg.

Den typ. Trykkerforening
afholder
ordinær Generalforsamling

Fredag d. 12. Aug., Aften Kl. 8 pr.

i Hotel »**Boulanger**«, Kompagnistræde 43, Stuen.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskabets Godkendelse. 2. Andragender. 3. Opstilling til Valg af Næstformand, et Styrelsesmedlem, en Suppleant samt en Revisor istedetfor d'Herrer K. KIEFER, P. CHRISTIANSEN, CHR. PETERSEN og ALB. MICHELSEN, som efter Tur fratræder. (*NB.* MICHELSEN kan ikke modtage Genvalg, da han har fungeret i 4 Regnskabsterminer.) 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Derefter holder »Ekstrakassen« Generalforsamling.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

holdt Lørdag den 16. Juli ordinær Generalforsamling. Dagsorden: Forhandlingsprotokollen, Regnskabet og Eventuelt. Dirigent: TOFT.

Forhandlingsprotokollen godkendtes. Regnskabet, der balancerede med 556 Kr., godkendtes ligeledes. De vigtigste Udgiftsposter har været: Til Rejseunderstøttelse 66 Kr. 25 Øre, Understøttelse paa St. 113 Kr. 75 Øre, Sygeunderstøttelse 69 Kr.,¦ indsendt til Hovedkassen 280 Kr. 51 Øre. Under Eventuelt dukkede Bedragerisagen i Afdelingen op paany, foranlediget ved en Skrivelse fra P. Hvidtfeldt, hvori det henstilles til Afdelingen ved Hjælp af et ugenligt Ekstrakontingent at dække Underskudet inden Delegeretmødet. Af Diskussionen herom fremgik det, at alle var enige om at afvente Delegeretmødets Dom.

V. S.

Horsens Typografers Privatkasse

holdt den 16. Juli ordinær Kvartalsgeneralforsamling paa »Hejmdal«. Ca 20 Medlemmer var mødt. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Form. (E. NIELSEN) oplæste Regnskabet for April Kvartal. Indtægt: Kontingent Kr. 79.65, Kassebeholdning fra forrige Kvartal Kr. 8.20, tilgode hos den tidligere Formand, Nic. Jensen, Kr. 23.22 (Kassebeholdningen for Oktbr. Kvartal 1903 Kr. 15.07, en Sparekassebog Kr. 5.00, Kontingent Kr. 3.15), ialt Kr. 111.07. Udgift: Logi og Morgenkaffe til Rejsende Kr. 31.80, Sygeunderstøttelse Kr. 10.00, Underst. til 6 Rejsende à 1.25 Kr. 7.50, Kassebeholdning Kr. 61.77, ialt Kr. 111.07. Kontingentet er 15 Øre ugentlig. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

H. P. HANSEN,
Sekretær

Nær og Fjærn.

Den internationale Sekretær, P. STAUTNER, opholder sig i disse Dage i København for at gøre sig bekendt med de organisatoriske Forhold her i Landet. Han var i Gaar til Møde paa Forbundskontoret, aflagde et Besøg i Stiftelserne og besaa sammen med flere af Forretningsudvalgets Medlemmer Sanatoriet. Hr. Stautner gaar herfra videre til Kristiania og Stockholm — i den sidstnævnte By deltager han i det svenske Forbundsmøde.

Sommerferie. *Fyens Tidendes* Personale (Sættere, Trykkere, Lærlinge og Paalæggersker) har ligesom foregaaende Aar ogsaa i Sommer faaet en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen. Endvidere har Personalet af Forretningen modtaget 100 Kr., for hvilket Beløb der i Lørdags holdtes en vellykket Fest i »Fruens Bøge«.

Slipsnaal. Efter at vi har haft Lejlighed til at se den af Hr. Typograf Randløv fabrikerede Slipsnaal med Bogtrykker-Vaabnet, kan vi anbefale Kollegerne den som en smuk Prydelse. Iøvrigt henvises til Annoncen i dette Numer.

Typografernes Sangforening samles efter Raadhuskoncerten i Tivoli Kl. 7 ved Thepavillonen, der ligger mellem Kunstnerplænen og Bazaren. (Der kan medbringes Madkurv.) Derefter synger Sangforeningen nogle Sange ved et lille Glas. Vi haaber at se saa mange typografiske Sangere og Passive med Damer som muligt. STYRELSEN.

Victor Petersen er bortrejst fra 2. til 8. Avgust. I dette Tidsrum rettes alle Henvendelser i Forbundets Anliggender til Laur. Jensen, Boyesgade 11 [4].

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Torsdag den 21. Juli.

1. Der forelaa Meddelelse fra Overretssagfører Johansen ang. den i Køge foretagne Udslettelse. Fra Afdelingsformanden i Køge forelaa Anmodning om Hvidtfeldts Besøg. — Tiltraadtes.

2. Meddelelse gaves om forskellige Overtrædelser af Helligdagsloven og om at en Maskinsætter havde arbejdet om Søndagen og ingen Fridag havde faaet. — Det sidste Spørgsmaal henvistes til Afdelingsstyrelsen; eventuelt til Voldgiftsretten.

3. Et herværende Firma havde nægtet at betale et kvindeligt Medlem Overarbejde. — Skrivelse afsendt; gaar eventuelt til Voldgiftsretten.

4. En Maskinsættermedhjælper lønnedes med 23 Kr. — Skrivelse afsendt; Fordringen overgik senere til Skifteretten, da Firmaet var konkurs.

5. Et kvindeligt Medlem var afskediget øjeblikkelig uden Løn. — Der rettes Henvendelse til Firmaet; gaar eventuelt til Voldgiftsretten.

6. Skrivelse fra Lægeforeningens Formand angaaende den paa Frederiksberg trufne Ordning af Lægeforholdet.

7. Angaaende Overarbejdet i et Blad var der konfereret med et herværende Firmas Repræsentant.

8. Cirkulære fra Arbejdernes Fællesorganisation gaaende ud paa, at det ikke kunde lykkes at opnaa Kommunens Hjælp til Arbejdsløshedskasserne, efter at Valget i Marts havde fundet Sted.

9. Cirkulære fra Bogbindernes Fagforening og fra De samv. Fagforbund. — Beslutning toges.

10. Forespørgsel fra et Medlem, som har haft Vikar i 3 Dage + 3 Dage i en anden Uge, skal betale Kontingent for begge Uger. — Den syge skal betale Kontingent i begge Uger, medens den arbejdsledige kun skal betale i én Uge, da han har arbejdet i sammenhængende 6 Dage.

11. Afdelingsformanden i Helsingør gav Meddelelse om et formentlig tarifstridigt Forhold. — Forholdet er tarifmæssigt.

12. Afdelingsformanden i Horsens forespørger, om det er tilladt et Medlem af Forbundet efter Fyraften at tilvirke Poser i et eget lille Trykkeri; Afdelingsformanden kan ikke anbefale det. — Nægtedes.

13. Et Medlem forespørger om han kan hæve Understøttelse i Lemvig. — Ja, naar han faar en bestemt Mands Attest for, at han har været der.

14. Afdelingsformanden i Maribo andrager om Ekstraunderstøttelse i 4 Uger for et ugift Medlem. — Henvises til at søge Hjælp efter § 63.

15. Et Medlem (p. T. Kolding), som har erholdt 13 Uger i Forbundets Sygekasse og 13 Uger efter § 63, andrager om halv Sygehjælp. — Kan ikke tilstedes.

16. Beslutning toges overfor et Par herværende Dagblade, som nægtede at betale Hellignatsarbejdets Betaling, skønt der foreligger Voldgiftsrets Dom.

17. Skrivelse fra Trykkerafdelingens Formand ang. Reservefondsunderstøttelse til en afskediget Trykker. — Bifaldtes.

18. Skrivelse fra Trykkerafdelingen ang. en Trykkers Optagelse i Ny typ. Forening. — Skrivelse var afsendt til Ny typ. Foren.s Styrelse og Svar indløbet. Ny Skrivelse afsendes.

19. Skrivelse fra det internationale Sekretariat ang. Lønbevægelsen i Agram, som var heldig endt.

20. Sanatoriets Regnskabsskemaer drøftedes.

21. Meddelelse fra Københavns Bogtrykkerforening om at man tiltræder de Betingelser, som man har sat, for at lade Voldgiftssager tilflyde Bogtrykkerforeningens Formand.

22. Sagen ang. Trykkerafd.s Særoverenskomst i *Nationalt.* i Relation med den afsagte Kendelse for Hellignatsarbejde havde været til Forhandling i Arbejdsgiverforeningen mellem Repræsentanter for denne, Kbhvn.s Bogtrykkerf., De samv. Fagforb. og Forbundet. Der var ingen Overenskomst opnaaet; K. B. havde erklæret sig villig til at optage en Forhandling om Sagen med Forbundet.

23. Et af Københavns Bogtrykkerforening udvist Forhold vedtoges det at indhente Oplysninger om.

24. Meddelelse gaves om de Forhandlinger, der førtes mellem De kv. Trykkeriarb. og Lithografisk Principalforening samt om Forholdet til den københ. Afd. af Lith. Forbund.

25. Aarsberetning fra det romanske Schweitz forelaa.

26. Skrivelse fra Svenska Typograf-Förbundet ang. Indbydelse til det svenske Forbundsmøde. — Efter at Oplysning om Dagsordenen var indhentet, besluttedes det at deltage; Vict. Petersen, eventuelt Laur. Jensen, valgtes til at repræsentere Forbundet.

27. Anmodning fra Aalborg Lokalafdeling om P. Hvidtfeldts Tilstedeværelse ved Arbejderfesten i Aalborg. — Tiltraadtes.

28. Forskellige Tarifunderskrifter forelaa.

29. P. Hvidtfeldt aflagde Beretning om Besøget i Næstved.

30. Do. om Besøget i Køge.

31. Et Forhold i Svendborg drøftedes og Beslutning toges.

32. Nr. 367, Jens Otto Spilckers Hustru er død. — 100 Kr. anvistes.

33. Bogense Lokalafdeling havde endnu ikke indsendt Regnskab Skrivelse var afsendt til den ny Lokalformand med Redegørelse for, hvorledes den i Loven foreskrevne Mulkt skulde betales, samt Meddelelse om, at Sagen, saafremt den nu ikke afgjordes, blev mældt til Politiet.

34. Skrivelse fra Lokalafdelingens Formand i Odense om et arbejdsledigt Medlem, som opholder sig i Faaborg. — Skrivelsen besvaredes.

35. Aarhus Lokalafdeling indberetter, at der var afkrævet en Rejsende 50 Øre ekstra for en Dampskibsbillet København—Aarhus. — Forholdet undersøges nærmere hos D. F. D. S.

36. Helligdagsarbejdet i et herv. Blad drøftedes paany og ny Beslutning toges.

37. Et Medlem arbejder som Maskinsætter samtidig med at have Bogtrykkeri. Afdelingsstyrelsen indstiller, at hans Løn som Maskinsætter ikke maa gaa under Minimallønnen. — Tiltraadtes.

38. Et afskediget Medlem var det først, ved foretagen Afstemning blandt Personalet, nægtet Understøttelse; en fornyet Afstemning havde derefter givet det modsatte Resultat. Efter indhentede Oplysninger hos Faktoren, hvem det paag. Medlem selv havde henvist til, forelaa det uomtvistet, at Afskedigelsen skyldtes Forsømmelse af Arbejdet. — I Følge § 58 kan Understøttelse ikke nydes og Skr. afsendes i den Anledning til Personalet ligesom Understøttelsen fratages Vedk.

39. En Bogtr. har afbetalt paa sin Gæld til Forbundet. Endnu mangler en mindre Sum, som vil være at afgøre snarest.

40. Et sygemældt Medlem har arbejdet samtidig med at det har hævet Sygeunderstøttelse. — Udelukkelse er besluttet, men ved Henvendelse til Afdelingsformanden er den stillet i Bero, hvis det betaler det besvegne Beløb, Kr. 72.00, inden en vis Frist.

41. Sanatoriets Drift var nu overtaget af Clausen. Forskellige Forhold drøftedes.

42. Et tidl. Medlem havde faaet et Beløb tilgode hos en Bogtrykker. Det forespørges, om Beløbet kan overtages af Forbundet, naar det afdrages paa Restancen. — Ja.

43. Et Medlem andrager om Støtte; det har 4 Uger tilgode fra forrige Tider, som det har faaet godskrevet. — De 4 Uger maa først nydes, førend Spørgsmaalet kan optages.

44. Meddelelse fra Fabrikstilsynet ang. indsendte Klager over, at Regulativet ikke overholdes. — Klagerne undersøges og det videre fornødne foretages — event. ad Rettens Vej.

45. Den i sin Tid anmældte Fordring i Aktieselsk. Phønix' Konkursbo har været for Retten. Forlig var ikke opnaaet.

46. Aarsberetning fra det rumænske Forbund forelaa.

47. Ligeledes Meddelelser og Spørgeskema fra det internationale Sekretariat.

48. Lærlingeforholdet i et herv. Trykkeri havde været Genstand for Forhandling med Kbhvn.s Bogtrykkerf., som paastod, at der baade var Arbejde og Materiale nok til det foreskrevne Antal Svende. Det var oplyst, at Lærlingen først i den allersidste Tid havde faaet Kontrakt og at Firmaet ikke før stabilt havde beskæftiget det fornødne Antal Svende. Protesten var derfor opretholdt.

49. Maskinsætteres og Maskinmedhjælperes Forhold under Vikariat vil der være at rejse Sag ved Voldgiftsretten om.

50. En mindre københavnsk Bogtrykker vil ikke underskrive Tarifen. Hvis Indeh. vedblivende opretholder sin Vægring, maa vedk. Medlem forlade Pladsen.

51. Et Medlem har nydt Sygehjælp med Undtagelse af 4 Dage. I den Anledning rettes Forespørgsel til Boserup Sanatoriums Overlæge om efter hvilke Regler Udskrivning foretages.

52. Endskønt flere Voldgiftsretssager er afgjorte, er Dom endnu ikke offenliggjort. Da dette er ganske tarifstridigt, rettes Henvendelse desang. til Kbhvns. Bogtrykkerf.

53. Paa Fagmødet i Aalborg var Wodrofflund-Resolutionen ang. De samv. Fagforb. énst. vedtaget. Sammen med Aalborg var Hobro besøgt for at faa en Uoverensstemmelse i *Hobro Avis* ud af Verden. Dette var lykkedes.

54. Et Medlem er forsvundet, andet Steds fra forlyder det, at Vedk. er havnet paa den blokerede *Grenaa Avis*. Undersøges nærmere.

55. Et ungt Menneske arbejder den halve Dag som Typograf uden at have aflagt Svendeprøve. Den anden halve Dag er Vedk. Musiker. Svendeprøve maa aflægges og Optagelse kan ske straks uden Ret til Understøttelse.

56. Forespørgsel om det kan tillades et Personale i en Provinsby at forhandle om fast Præstation mod fast Løn. Ja, naar det ikke slaas fast, at der præsteres mere end for Lønnen.

57. Assens Afdeling har vedtaget at anmode om et Medlems Optagelse paa Anvisningskontorets Liste, da Paag. nu har haft 4 Ugers Arbejde paa et Arbejdssted. — Tiltrædes hvis ogsaa Korrekturen er saaledes, at Plads kan anvises med Ansvar for Kontoret.

58. Et Medlem har været paa Sanatoriet og er udskrevet som uarbejdsdygtig. Det har været i Udlandet og forlanger Understøttelse. Kan ikke indrømmes. Samtidigt forespørges om det forsøgsvis kan arbejde et Par Timer om Dagen, da Lægens Tilladelse foreligger. Ja, hvis Kontrol kan skaffes. Det er kontingentfri i Forsøgstiden, men kan ingen Understøttelse hæve.

59. Afstemningsresultatet over Arbejdsløshedskassens Status forelaa. Punkt I var besvaret med 294 Ja, Punkt II med 385 og Punkt III med 631. Da intet af Punkterne havde opnaaet absolut Majoritet, gaar Punkterne II og III, som har opvist flest Stemmer, til fornyet Afstemning.

60. Lærlingeskalaen i et mindre københavnsk Trykkeri var efter Paatale til Københavns Bogtrykkerforening ordnet tilfredsstillende.

Foreningsmeddelelser.

Dansk Typograf-Forbund.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

21/7 *Kolding* (kontant 239.12, pr. Blanket 75.00, ialt 314.12), *Stubbekøbing* (20.00) og *Thisted* (35.00). 23/7 *Hobro* (10.00). 25/7 *Aarhus* (752.00) og *Svendborg* (230.00). 26/7 *Bogense* (12.35) og *Odder* (71.20). 27/7 *Assens* (63.00), *Løgstør* (15.00), *Nyborg* (pr. Blanket 78.65) og *Ringsted* (230.00).

København, den 27. Juli 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Hjælpearb. Martin Leopold Larsen (Græbe). Sygeafdel.: Lærling William Marius Jensen (Jensen, Vingaardsstræde) og Sætter J. J. O. Jensens Hustru Kirsten Sigrid.

Provinserne: Aarhus, Vilhelm Andreas Backhausen, udl. 1/7 04 hos Chr. Backhausen, København (ikke aflagt Svendeprøve).

Tiltraadte.

København: 1858, Stereotypist Andreas Martin Sørensen (Nationalt.) fra London.

Provinserne: Aarhus, 1484, Søren Stegger Sørensen og 1875, Jesper Petersen Hansen (begge arbejdsløse). Odense, 1655, Anton Hansen-Møller (arbl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 3479, Georg Lohmann til London. 2067, Jesper Petersen Hansen. Trykkerafdelingen: 4273, Oluf Hjalmar Nielsen.

Provinserne: Aarhus, 1646, Julius Hartmann til Horsens i Pl. Odense, 1594, Chr. M. Andersen til Udl. Ringkøbing (Lemvig), 1425, M. Pallesen til Løgstør (arbl.).

Ny typografisk Forening.

Udslettet med Restance: Villiam Vedel August Anthon (Trykker i Dansk Reproduktionsanstalt).

Typografernes Sangforening.

Generalprøve paa Haandværkerkantaten Søndag den 31. i Raadhuset. De centraliserede Sangforeninger synger Mandag og Tirsdag Kl. 8 i Tivoli. Hvid Hue skal bæres.

T. C. C. Søndag Helsingør. Trianglen Kl. 7.

ANNONCER
Sætter-Trykker.

En 25-aarig, gift Sætter-Trykker (militærfri), kendt med nyeste Materiale og Maskiner, søger Plads *snarest.* Prima Referencer. Bill. mrkt. »Ekspres« modt. Ekspeditionskontoret.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Maskinsætter,

vant til Dagbladsarbejde, kan faa Plads. En yngre, habil Haandsætter, som ønsker at gaa over til Maskinarbejde, kan eventuelt komme i Betragtning. **Skriftlig** Henvendelse (ledsaget af Referencer) til Forretningsfører *Ivar Moe, Skindergade 21* (Agrardagbladets Kontor).

En dygtig og velanbefalet

Sætter-Trykker,

som bl. a. er fortrolig med **Tilretning af Billeder,** kan fra 1. Oktober faa Plads ved **skriftlig** Henvendelse (ledsaget af Referencer) til Forretningsfører *Ivar Moe, Skindergade 21* (Agrardagbladets Kontor).

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos
Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 5 AVGUST 1904 XXXI AARGANG

Hvorledes skaffer vi Balance?

SKAL det ske ved at tage fra de Arbejdsløse eller ved at lade de Arbejdende betale mere? At dette Spørgsmaal har kunnet inspirere vore skrivende Kolleger er rimeligt, men at Afstemning Nr. 2 om det samme Spørgsmaal kan bringe Galden i Kog, saaledes som *Typ.-Tid.* Nr. 31 viser, maa nærmest kaldes Skaberi.

Hvad er der sket? Afstemningen fik ved Tredelingen i første Omgang et Udfald, som med god Grund kunde forudsættes at ville efterlade Misstemning og mange indignerede Artikler i *Typ.-Tid.* Man er saa gaaet til noget ganske ekstraordinært, men dog ret praktisk, en bunden Afstemning mellem de to Forslag, som fik størst Tilslutning i første Omgang.

Er det nu saa slemt, at der er Grund til Angreb paa Forretningsudvalget. Det ligger jo dog ligefor, at en Forbliven ved den første »Vedtagelse« vilde afføde en stærk og efter min Formening ogsaa berettiget Harme blandt de henved 700 Kolleger, der stemte for Forslagene I og II. Dette synes ligesaa forstaaeligt og rimeligt, som det er tilgiveligt, at mange af Forslag III's Venner føler lidt Ærgrelse ved den temmelig sikre Udsigt til at blive besejrede i anden Omgang.

Men saa Wartenberg! At han ikke skammer sig! Han var den første, der paapegede det uheldige i, at Kontingentforhøjelsens Venner delte Stemmerne mellem to Forslag. Han fik Ret og har nu i anden Omgang den allerbedste Udsigt til at faa vedtaget det Forslag, han saa varmt anbefalede paa Wodrofflund, hvorved Understøttelsen nedsættes saa lidt som muligt og Kontingentforhøjelsen ikke bliver større, end Provinskollegerne, som overvejende har stemt imod, dog sikkert vil tage den uden at knurre. Og saa ødsler Wartenberg alligevel sit Krudt paa Forretningsudvalget, i Stedet for at udnytte den kostbare Tid til helt og udelukkende at arbejde for Gennemførelsen af Forslag II. Hvorfor skal enhver Sag, som fremkommer til Diskussion i Bladet altid medføre Strid mellem Wartenberg og den øvrige Del af Ledelsen. Ja, selv om nu ogsaa det er uundgaaeligt, saa vil jeg dog nok spørge, om den foreliggende Sag i nogen Maade fremmes ved eller nødvendiggør en saa hysterisk Ufordragelighed og Grovhed i Tonen, som den W. lægger for Dagen i sidste Nr. Kan det dog ikke en Gang faa en Ende med disse Skarnbøtter i *Typ.-Tid.*, som kun kan føre til, at udenforstaaende taber den hidtil gældende Tro paa, at Typograferne i Kraft af en større Intelligens, der med nogen Ret forudsættes at følge med vor Gerning, bedre end andre Arbejdere forstaar at holde sig indenfor den Grænse, som gælder for jævnt dannede Mennesker. Jeg er belavet paa, at W., der i Nr. 31 farer frem som en Bulbider, i Nr. 32 vil beklage sig over Victor Petersens Tilrettevisning og fremstille sig selv som den skikkelige Køter, der igen har faaet V. P.s jærnbeslaaede Hæl paa Halen. Saadan er jo Gangen i de wartenbergske Diskussioner, vi hidtil har fulgt i Bladet. Kan det nu ikke være nok med al den Grovhed og Edderspændthed? Hvis ikke, maa jeg saa bede om at faa Udladningerne paa Generalforsamlingerne og være fri for dem i *Typ.-Tid.*

København, den 31. Juli 1904. H. C. HANSEN.

Aarsberetning.

OMTRENT samtidig med at den danske Forbundsstyrelse har udsendt sin interessante Aarsberetning, kommer der en lignende fra Forbundet i Østrig, hvoraf man ser, hvad *de* har kæmpet for og hvad *de* har udrettet i det forløbne Aar. Den begynder med at udtale et Par smukke Ord om den i Aarets Løb afdøde KARL VON SCHERZER. Oprindelig Typograf stiftede han i sin Tid den nederøstrigske Typografforening, men gik senere Embedsvejen, blev adlet, Ministerraad i Handelsministeriet osv. osv. »Trods det blev han alligevel stedse sin Overbevisning tro. Gid denne Mand maatte blive taget som Forbillede, ikke alene af Typograferne, men ogsaa af de Folk, som, naar de en Gang er kommen et Trin højere op end en almindelig Arbejder, da ikke alene glemmer deres Organisation, men ogsaa i mange Tilfælde forraader den.«

Dernæst fortælles om de Besværligheder, det har foraarsaget at faa en Del Principaler til at overholde Helligdagsloven, som de gærne vil smutte udenom, hvad Øvrigheden da ogsaa skaansomst har set gennem Fingre med. Der maatte klages til Ministeriet for at faa Loven respekteret.

Med en Mand ved Navn Hermann Czopp i Byen Czernowitz har Organisationen i en Snes Aar ligget i Krig, fordi han stadig har overtraadt baade Tarifen og Helligdagsloven. Endelig sidste Aar, da Øvrigheden skred ind imod ham, og han samtidig truedes af en Proces for Æresfornærmelse mod en Foreningsfunktionær, følte han Grunden vakle under sig, og han anmodede da Tarifudvalget om at forsøge at udjævne Stridighederne. Resultatet blev, at han maatte underskrive en Erklæring, i Følge hvilken han indgik paa at overholde Tarifen i alle dens Bestemmelser, afskedige alle Kvinder og Skruebrækkere saavelsom Faktoren og endelig som Garanti for, at han vilde overholde dette, stille en Kavtion paa 10,000 Kr. hos Tarifudvalgets Formand.

Af Aarsberetningen fremgaar det iøvrigt, at Forbundet har mere end fire Gange saa mange Medlemmer som vi, hvorimod deres Indtægter i Aarets Løb kun har været lidt over tre Gange saa meget. Medens vi til forskellige Understøttelser har betalt 120,000 Kr., har de maattet punge ud med 687,000 (østrigske) Kroner. Deres Administration har kostet $7^1/_2$ pCt. Forholdsvis har de hverken haft saa mange Rejsedage eller saa megen Understøttelse paa Stedet som vi, hvorimod de har haft betydeligt flere Syge; for hver Gang vi har haft 16 Sygedage, har de nemlig haft 141.

Til Slut skal vi kun tilføje, at de kan stille 205 Sættemaskiner op imod vore 26, og at de har haft 28 større og mindre Strejker, hvoraf de 25 vandtes af Organisationen.

Voldgiftsretten i København.

AAR 1904, den 26. Maj holdt Voldgiftsretten Møde. Mødte var Rettens faste Medlemmer Bogtrykkerne Berg, Truelsen og Witzansky samt Suppleanten Kihl og Typograferne Kiefer, A. Møller og Carl Nielsen samt Suppleanten A. Christiansen.

Til Behandling forelaa Sag Nr. 7/1904: Dansk Typograf-Forbund ktr. Frk. E. Lange, Indehaver af Firmaet Hoffmanns Bogtrykkeri.

Der opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

Under nærværende Sag har Klageren, Dansk Typograf-Forbund, paastaaet Indklagede tilpligtet at udbetale Typograf Sylvester Jensen 23 Kr., som formentlig uretmæssigt var tilbageholdte af hans Løn. Indklagede har paastaaet sig frifunden under Henvisning til, at de 23 Kr. var Erstatning for 2 Ris Papir, som Typograf Jensen uden Tilladelse og uden at det var nødvendigt, havde forbrugt ekstra udover det beregnede.

Klageren har under Sagen bestridt, at der kunde paahvile Typograf Jensen det omhandlede Erstatningsansvar, og har til Støtte herfor gjort gældende, dels at det af Indklagede Overskud var for ringe, dels at Formen gentagne Gange var taget ud af Maskinen, samt at der ved Trykningen havde været beskæftiget ikke mindre end 7 forskellige Arbejdere. Indklagede har fastholdt Rigtigheden af sin Overskuds-Beregning og paastaaet Typograf Jensen kendt pligtig at erstatte det ved hans egenmægtige og unødvendige Handling foraarsagede Tab.

Voldgiftsretten skønner, at det af Typograf Jensen forbrugte Papir efter Omstændighederne ikke kan siges at være saa stort, at der vil være Anledning til at paalægge ham Erstatningsansvar, idet Retten dog samtidig udtaler sin Misbilligelse af, at han uden Tilladelse har taget mere Overskud, end han havde faaet Besked paa. Retten udtaler derhos sin Misbiligelse af, at Indklagede ved sin Tilbageholdelse af Lønnen har taget sig selv til Rette.

Retten dømmer derfor:

»Indklagede, Frk. E. Lange, Indehaver af Hoffmanns Bogtrykkeri bør til Typograf Sylvester Jensen betale de paastaaede 23 Kr.«

Derefter foretoges Sag Nr. $^{8}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Frk. E. Lange, Indehaver af Firmaet Hoffmanns Bogtrykkeri. Der opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

Nærværende Sag drejer sig om, hvilken Betaling der tilkommer den af Indklagede medhjælpsvis engagerede Typograf Hansen for det af denne Natten mellem 24. og 25. Februar d. A. udførte Arbejde.

Klageren, Dansk Typograf-Forbund, har principalt paastaaet Indklagede dømt til at betale Hr. Robert Hansen den ordinære Løn Kr. 6.00 plus 6 Overtimer à Kr. 1.22, ialt 13.32, og subsidiært til at betale den ordinære Løn Kr. 6.00. Indklagede har under Henvisning til, at det udførte Arbejde var fuldstændigt kassabelt og havde maattet omgøres, nægtet sig pligtig at betale nogetsomhelst, men har dog under Sagen tilbudt af Imødekommenhed at ville betale for den ordinære Arbejdstid.

Der er med Hensyn til det paagældende Arbejde oplyst under Sagen, *at* Typograf Hansen begyndte sit Arbejde Kl. 5 Eftm., *at* Formen var klar til Tilretning henad Kl. $1^{1}/_{2}$, — da den ordinære Arbejdstid var forbi —, *at* Tilretningen derpaa foretoges og var tilendebragt henad Kl. 5 Morgen, *at* Trykningen derefter begyndte, men kort efter blev afbrudt ved at Dækkelarket sprang, samt *at* Tilretningen derpaa paany paabegyndtes og fortsattes til Kl. $7^{1}/_{2}$ Morgen, da Typograf Hansen afløstes.

Retten skønner, at der efter det saaledes oplyste bør indrømmes Typograf Hansen Betaling for det af ham i den ordinære Arbejdstid fra Kl. $5^{1}/_{2}$ Eftm. til Kl. $1^{1}/_{2}$ Nat udførte Arbejde med Kr. 6.00, men at der iøvrigt ikke tilkommer ham Betaling, hvorfor

Retten dømmer:

»Indklagede, Frk. E. Lange, Indehaver af Firmaet Hoffmanns Bogtrykkeri, bør til Typograf Robert Hansen betale Kr. 6.00 for det af denne udførte Arbejde Natten mellem 24. og 25. Februar d. A.«

Derefter foretoges:

Sag Nr. $^{13}/_{1904}$: Den typografiske Trykkerforening ktr. Bogtrykker Henrik Erbs. Jensen.

Spørgsmaalet under denne Sag var, om en Mand, der var Sætter-Trykker, havde Ret til, saaledes som Indklagede paastod, at have en Trykkerlærling, hvad Klageren bestred.

Da man ikke kunde opnaa Stemmeflerhed for nogen Kendelse, gik Sagen til Opmandens Afgørelse.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.
v. P. A. Freilev.

Regnskab over Stiftelsesfesten den 12. Juni 1904.

Indtægt.

139 Billetter à 3 Kr. 50 Øre	Kr.	486.50
8 do. à 2 - 25 -	-	18.00
7 do. à 1 - 25 -	-	8.75
1 Spisebillet	-	2.00
1 enkelt Sejltur	-	0.75
Tilskud fra Afdelingen til Invitationer og Turen i sin Helhed	-	247.30
	Kr.	763.30

Udgift.

Leje af Skibet »Prins Hamlet«	Kr.	300.00
Middagen	-	340.00
Musik	-	72.00
Billetter og Sange	-	32.75
Forskelligt	-	18.55
	Kr.	763.30

16. Juni 1904. GUSTAV CLAUSEN.

Dags Dato gennemgaaet ovenstaaende Regnskab, hvilket er i Overensstemmelse med Bilagene.

København, 21. Juli 1904.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH.
EMMANUEL PETERSEN.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Regnskab for 1. Halvaar 1904.

Indtægt.

Kassebeholdningen d. 30. December 1903	Kr.	591.59
3667 Bidrag à 0.35 Øre (Januar Kvartal)	-	1283.45
3773 » - 0.35 » (April Kvartal)	-	1320.55
292 » - 0.25 » (Januar & April Kvartal)	-	73.00
Overskud fra Banneret	-	69.75
Sparekasserenter	-	8.09
Balance	-	3346.43

Udgift.

3667 Bidrag à $32^{1}/_{2}$ Øre (Januar Kvartal)	Kr.	1191.77
3773 » - $32^{1}/_{2}$ » (April Kvartal)	-	1226.22
292 » - 25 » (Januar & April Kvartal)	-	73.00
24 » - 25 » (Restancer)	-	6.00
Løn til Budet	-	78.00
Bidrag til Banneret	-	100.00
Huslejegodtgørelse	-	25.00
Leje af Lokale til Møder	-	7.70
Tryksager	-	46.00
Kontorrekvisiter	-	16.01
Assurance (Banneret)	-	2.25
Transport af do.	-	2.00
Diverse Udgifter	-	6.87
Ialt Udgift	Kr.	2780.82
Kassebeholdning d. 30. Juni 1904	-	565.61
Balance	Kr.	3346.43

CHRISTINE BUUS.

Ovenstaaende Regnskab revideret og befundet rigtigt, hvilket er i Overensstemmelse med fremlagte Bøger og Bilag.

København, den 2. August 1904.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH.
ALB. MICHELSEN. EMMANUEL PETERSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

holdt Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 22. Juli. Lokalforeningens Regnskab, som balancerede med Kr. 1581.40, udviste en Kontingentindtægt af Kr. 1434.00, extraordinært Kontingent Kr. 32.40, fra Hovedkassen modtaget Kr. 100.00. Til Rejsende er udbetalt Kr. 85.00, til Arbejdsløse paa Stedet Kr. 256.50, til Syge Kr. 349.00 og i Begravelseshjælp Kr. 100.00; udlaant Kr. 10.00, til Hovedkassen indsendt Kr. 752.00. Af Ekstrakassens Regnskab, som balancerede med Kr. 256.65, fremgik, at 27 Rejsende i April og Maj havde modtaget Kr. 52.50 og 16 Rejsende i Juni Kr. 27.50, et arbl. Medlem p. St. Kr. 5.00, andre Udgifter Kr. 9.50. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning Kr. 162.15. Begge Regnskaber godkendtes. Derefter fremlagdes og godkendtes Bibliothekets Regnskab for 1903—1904. Til Bibliotekarer i Stedet for Ebbe Andersen og Rasm. Petersen, som ikke ønskede Genvalg, valgtes Eskesen og Martinus Petersen. Suppleant: L. Hansen hos Laur. Bech. Efter forskellige Meddelelser, særlig ang. den paatænkte Jubilæumsfest næste Aar, sluttedes Generalforsamlingen. —n.

Brønderslev Lokalafdeling
holdt forleden Generalforsamling. Regnskabet fremlagdes og godkendtes. Kontingentet havde beløbet sig til Kr. 77.00, og den nødvendige Balance var 92 Kr. 13 Rejsende havde besøgt Afdelingen og modtaget 16 Kr. 25 Øre. Til Hovedkassen kunde afsendes 59 Kr. 80 Øre.
Privatkassens Balance var 88 Kr., og det nye Kvartal begynder med en Kassebeholdning paa 77 Kr. 75 Øre. Kun 3 Rejsende var mødt i Afdelingen uden Understøttelse, men derimod har Kassen afholdt Udgiften til 13 Spisekort. S-k.

Afstemningsliste over Arbejdsløshedskassens Forhold.

Lokalafdeling	Ialt afgivne Stemmer	Spørgsmaal II	Spørgsmaal III	Nej for begge Spørgsmaal	St. ikke	Ugyldige
Aalborg	44	12	32	»	»	»
Aarhus	79	16	61	1	»	1
Assens	8	3	5	»	»	»
Bogense	2	1	1	»	»	»
Brønderslev	5	2	3	»	»	»
Esbjerg	15	5	5	4	1	»
Fredericia	7	3	4	»	»	»
Frederikshavn	1	1	»	»	»	»
Helsingør	20	4	16	»	»	»
Herning	11	7	4	»	»	»
Hillerød	20	7	13	»	»	»
Hjørring	7	5	2	»	»	»
Hobro	5	5	»	»	»	»
Holbæk	12	1	11	»	»	»
Horsens	37	29	6	»	2	»
Kallundborg	19	1	18	»	»	»
Kolding	28	11	17	»	»	»
København: Sætterafd.	549	366	169	6	5	3
— Trykkerafd.	113	60	51	2	»	»
— Kvindeafd.	136*)	52	65	12	»	»
Køge	14	4	9	»	1	»
Lyngby	6	6	»	»	»	»
Løgstør	3	»	3	»	»	»
Maribo	4	4	»	»	»	»
Middelfart	3	»	3	»	»	»
Nakskov	17	10	6	1	»	»
Nyborg	6	4	2	»	»	»
Nykøbing F.	19	6	13	»	»	»
Nykøbing M.	4	4	»	»	»	»
Næstved	30	6	24	»	»	»
Odder	7	6	1	»	»	»
Odense	75	22	48	1	4	»
Randers	36	3	33	»	»	»
Ribe	3	3	»	»	»	»
Ringkøbing	12	4	7	»	1	»
Ringsted	14	5	9	»	»	»
Roskilde	21	15	6	»	»	»
Rudkøbing	7	1	6	»	»	»
Rønne	18	10	8	»	»	»
Silkeborg	12	3	9	»	»	»
Skanderborg	3	»	3	»	»	»
Slagelse	16	2	13	1	»	»
Stege	2	2	»	»	»	»
Stubbekøbing	3	1	2	»	»	»
Svendborg	24	6	17	1	»	»
Thisted	11	6	5	»	»	»
Varde	7	3	4	»	»	»
Vejle	19	8	11	»	»	»
Viborg	13	1	11	1	»	»
Sanatoriet	4	3	1	»	»	»
Ialt...	1531*)	739	737	30	14	4

*) 5 har stemt Nej for II og blank for III, og 2 Nej for III og blank for II.

Der er afgivet ialt 1527 gyldige Stemmer. Absolut Majoritet bliver derefter mindst 764 Stemmer. Da intet af de to Forslag har opnaaet dette Stemmetal, idet Forslag II har faaet 739 »Ja« mod 772 »Nej«, og Forslag III 737 »Ja« mod 771 »Nej«, maa begge Forslag anses som forkastede i den foreslaaede Form.

De Punkter, hvorom der i begge Forslag er Enighed, er, *at* **Rejsehjælpen nedsættes til 90 Dage,** *at* **Karenstiden forhøjes til 26 Uger** *og* **6 Uger for Nyudlærte,** samt *at* **Lokalkasserne i København, Grundfonden og Begravelseskasserne i Provinserne udreder 2 Kr. pr. heltbetalende og 1 Kr. pr. halvtbetalende Medlem.** For Gennemførelsen af disse Reformpunkter har af 1527 stemmegivende Medlemmer de 1476 stemt »Ja« og dermed reelt givet dem Lovskraft. I Betragtning heraf og for dog at naa et Resultat uden en ny, dyr og meningsløs Afstemning om de samme Spørgsmaal, hvorom der har været Enighed ved den nu sluttede Afstemning, *har Forretningsudvalget vedtaget at betragte de ovenfor fremhævede Punkter som lovligt vedtagne under Forudsætning af, at der ikke fra nogen af* **Forbundets Afdelinger** *i Løbet af 14 Dage fra Dato nedlægges Protest mod, at denne vor Opfattelse føres ud i Livet.*

København, 3. August 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. J. HENRIKSENS Personale har faaet tilstaaet 4 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

Rettelse. I en lille Notits i forrige Nr. af *Typ.-Tid.* stod, at de to unge Mennesker fra P. A. Nielsen i Ravnsborggade (ikke Rosenborggade) var udlærte, hvilket imidlertid kun var Tilfældet for den enes Vedkommende.

Bogtrykkerne og Haandværkertoget. Det var ikke særlig mange Bogtrykkere, der fulgte med i Toget, og de, der var, saa ikke videre oplivede eller begejstrede ud. De har rimeligvis kunnet indse, at deres Vogn var en af dem, der baade hvad Opfindsomhed og Udstyrelse angaar indtog en saare beskeden Stilling.
Iøvrigt maa Bogtrykkernes Indflydelse indenfor Fællesrepræsentationen være meget ringe, siden de har maattet finde sig i, at der paa Festprogrammet stod en — Papirhandlers »Trykkersted«.

Fødselshjælperske. I Guldbergsgade 12 har Enken efter vor afdøde Kollega NIELSEN fra Nakskov nedsat sig som prakt. Jordemoder. Fru Nielsen haaber paa denne Maade at kunne tjene til Udkommet for sig og Barn. Vi beder ærede Kolleger om at tænke paa Fruen, naar der er »velsignede Omstændigheder« til Stede i Familjen.

Ad ny Veje. Under den i den senere Tid betydelige Arbejdsløshed mellem Trykkerne er det interessant at sé, hvorledes en af vore Kolleger har forstaaet at skabe sig en god Stilling. Nævnte Kollega, Hr. JOHS. SIEMS, optræder for Tiden som Kort- og Møntkunstner paa »Passage-Teatret i Berlin; er derfra engageret til Paris og til »Empire« i London. Fra London gaar han til Sydamerika, hvor han skal oppebære en Gage af *300 Frks. pr. Dag*, saa han kan ikke klage paa sin ny Profession. Hr. Siems beder os hilse alle Kolleger, der kender ham, og vi imødekommer herved hans Ønske.

For Rejsende. Som tidligere meddelt har den internationale Sekretær paa Foranledning af det østrigske Forbund anmodet de forskellige Forbunds Ledelser om at indsende Fortegnelse over de Strækninger i deres respektive Lande, der kan anses for farlige at passere, enten fordi der hersker Sumpfeber (Malaria), eller fordi der ligger store Snemasser, og Lavinenedstyrtninger kan befrygtes. Herpaa er der kun indkommet nogle enkelte Svar. Fra *Schweiz* meldes, at alle Bjærgpasser er farlige at passere fra 1. November til 1. Maj. Om Vinteren ligger Sneen meterhøj, og om Foraaret er der hyppig store Lavineskred. I *Østrig* er Strækningen mellem Görz og Manfalcone (paa Ruten til Triest) delvis sumpig; det samme er Tilfældet med Ruten mellem Neumarkt og Lavis. Paa Grund af store Snemasser er det i Tiden fra Midten af Oktober til Midten af April ikke tilraadeligt at rejse over Arlberg paa Strækningen mellem Udbetalingsstederne Bludenz og Innsbruck og over Jaufen mellem Sterzing og Meran. I *Serbien* er Distriktet Pirot farligt paa Grund af Sumpfeber, og de Rejsende bør derfor kun opholde sig der saa kort Tid som muligt.

Den internationale Sekretær, Hr. P. STAUTNER i Bern, paatænker at skrive et Værk om »Bogarbejderorganisationernes Udviklingshistorie«. Et saadant Værk kan, mener han, f. Eks. »paapege, hvilke Organisationsformer man maa foretrække for, at Arbejderne kan naa Maalet for deres Stræben«, og han anmoder om Støtte fra alle Interesseredes Side ved Udarbejdelsen af Værket.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening har afholdt Generalforsamling i København den 30. Juni. Paa Dagsordenen var bl. a.: »Indkøb af en Sættemaskine til Levering af Sats til Medlemmerne, Indmeldelse i Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening samt Valg af Bestyrelse.« Paa Mødet viste der sig Stemning for Indtrædelse i Arbejdsgiverforeningen, men dette skulde dog ske i Forbindelse med Organisationen af Bladudgivere i Provinserne, hvorfor Sagen udsattes, til denne Organisation har afholdt Generalforsamling til Efteraaret. — Køb af Sættemaskine er en Idé, som aabenbart ikke har fundet Tilslutning hos Generalforsamlingen. — Bogtrykker P. Hansen genvalgtes til Formand, medens d'Hrr. Red. Sophus Sørensen, Silkeborg, og Bogtrykker Lauritz Bech, Aarhus, valgtes til Bestyrelsen i Stedet for d'Hrr. Adam Jensen, Korsør, og Marius Geertsen, Aarhus.

»**Agrardagbladet**« skal efter Forlydende i en nær Fremtid have eget Trykkeri; der skal være bestilt nye Sættemaskiner. Hr. WARTENBERG er udset til at være Trykkeriets Leder.

Gutenberg-Koret havde forr. Fredag Aften arrangeret en lille Udflugt til Frederiksberg for passive Medlemmer med Damer. Kl. 8 samledes ca. 50 Deltagere i Frederiksberg Have ved Fr. VI.s Statue, hvorfra man spasderede rundt i Haven. Kl. 9½ naaede man til Petersens Have i Pilealléen, hvor endnu 25 Deltagere sluttede sig til; her bød Koret paa Punsch. Stor Jubel vakte det, da Koret marscherede op med 2 store Boller Punsch og Faner i Spidsen. Form. takkede de passive Medl., der var mødt, og lovede, at der oftere skulde blive arrangeret saadanne Smaaudflugter, da det viste sig, at de fandt Tilslutning. Fr. Simonsen takkede paa de passive Medlemmers Vegne. Efter at have tilbragt et Par Timer med Taler og Sang kunde man lige naa at komme til Byen med sidste Sporvogn. PASSIV.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

29/7 *Hjørring* (modtaget 130.00), *Kallundborg* (pr. Blanket 100.00, kontant 92.40, ialt 192.40), *Nykøb. M.* (79.00), *Randers* (280.00), *Ringkøbing* (78.26) og *Lyngby* (95.00). 30/7 *Rudkøbing* (65.00) og *Maribo* (pr. Blanket 12.20). 1/8 *Viborg* (pr. Blanket 50.00, kontant 29.09, ialt 79.09), *Rønne* (230.00), *Middelfart* (Blanket 69.00) og *Odense* (815.00). 2/8 *Ribe* (6.55).

København, den 3. August 1904.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sygeafdelingen: Sætter S. P. Mogensens Hustru, Ane Marie, Trykkerlærling Hjalmar Rudolf Alfred Bendtsen (Thomassen). De kv. Trykkeriarbejdere: Alvilda Larsen og Hansine Busen (arbl.).

Provinserne: Ribe, Sætter Søren Nielsen Sciff, udl. 1/8 04.

Tiltraadte.

København: 1868, Julius Peter Christensen (arbl.).

Bortrejste.

København: Trykkerafdelingen: 1927 (Verb. d. d. Buckdr.) Georg Müller (paa Rejse).

Provinserne: Silkeborg, 1164, P. Gaardsted, til Odense i Pl. Esbjerg, 1804, N. Henr. Jensen og 1842, Viggo Th. Schioldan (begge paa Rejse). Odense, 1780, Carl Fr. Hey, paa Rejse og 1802, N. P. Brandt, til Svendborg (arbl.).

Udmældt.

Provinserne: Ringkøbing, 381, Bogtrykker G. S. Larsen, Ulfborg.

Udslettet.

Provinserne: Nyborg, 1345, Thaaning-Nielsen som Blokadebryder i Grenaa Avis og Restant.

Døde.

København: Sygeafdelingen: 5764, Oscar Schiötts Hustru, Caroline Amalie og 4119, Enke Jensine Petrine Nielsen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Medlemmer, der endnu ikke har betalt det udskrevne *Ekstrakontingent* paa 30 Øre, bedes snarest betale dette.

Medlemmer, der bliver syge, og som ønsker ekstra Sygehjælp fra Afdelingens Kasse, maa straks sende Sygemælding *direkte* til Form., samt lade Sygepengene afhente for *hver Uge* Fredag eller Lørdag 5½—7½ hos LAUR. JENSEN paa Forbundskontoret. Der betales ikke for den første Uge (se Lovenes § 8).
STYRELSEN.

Styrelsesmøde afholdes i Morgen Lørdag Kl. 7½ paa Kontoret. LAUR. JENSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag den 6. Avg. Møde i Allégade 25. Søndag den 14. Avg. Eftermiddagstur til Holte og Søllerød. Afgang Holtestationen Kl. 1.

GUTENBERG-KORET.

Sangøvelse afholdes Fredag den 5. og 12. August Kl. 9 paa Søfryd.

Generalforsamling Fredag den 19. August Kl. 9 paa Søfryd.

T. S. Den halvaarlige Generalforsamling afholdes *Lørdag d. 6.* Kl. 8½ pr. i **Blegdamskaféen** (ikke Blegdamsstjærnen) *Blegdamsvej 78, Kjælderen.*

Paa Grund af Dagsordenens Vigtighed anmodes D'hrr. Medlemmer om at give talrigt Møde.

T. C. C. Søndag: Frederiksdal. Trianglen Kl. 9.

ANNONCER

En Trykker-Sætter

kan faa Plads i C. PAGHS Bogtrykkeri i Bogense.

Maskinsætter,

vant til Dagbladsarbejde, kan faa Plads. En yngre, habil Haandsætter, som ønsker at gaa over til Maskinarbejde, kan eventuelt komme i Betragtning. **Skriftlig** Henvendelse (ledsaget af Referencer) til Forretningsfører *Ivar Moe, Skindergade 21* (Agrardagbladets Kontor).

Et i 8 Aar dreven **Bogtrykkeri** i en større jydsk Provinsby er **til Afstaaelse** straks grundet paa Sygdom. Til Bogtrykkeriet er knyttet et Ugeblad. Nødvendig Kapital ca. 1500 Kr. Indl. Billet mrkt. »*Bogtr. E*«.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

En dygtig og velanbefalet

Sætter-Trykker,

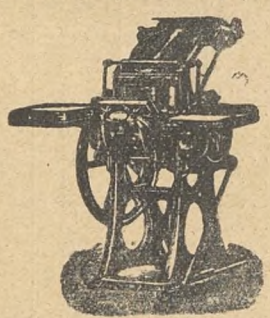
som bl. a. er fortrolig med **Tilretning af Billeder,** kan fra 1. Oktober faa Plads ved **skriftlig** Henvendelse (ledsaget af Referencer) til Forretningsfører *Ivar Moe, Skindergade 21* (Agrardagbladets Kontor).

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos
Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn,** Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
—
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK
—
Transmissioner
—
Farve, Valsemasse
—
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 — KØBENHAVN DEN 12 AVGUST 1904 — XXXI AARGANG

Den typ. Trykkerforening

afholder

ordinær Generalforsamling

i Aften Fredag d. 12. Aug., Kl. 8 pr.

i Hotel »**Boulanger**«, Kompagnistræde 43, Stuen.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskabets Godkendelse. 2. Andragender. 3. Opstilling til Valg af Næstformand, et Styrelsesmedlem, en Suppleant samt en Revisor i Stedet for d'Herrer K. KIEFER, P. CHRISTIANSEN, CH. PETERSEN og ALB. MICHELSEN, som efter Tur fratræder. (*NB.* MICHELSEN kan ikke modtage Genvalg, da han har fungeret i 4 Regnskabsterminer.) 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Derefter holder »Ekstrakassen« Generalforsamling.

Dansk Typograf-Forbund.

København.

Fælles-Generalforsamling

afholdes

Søndag den 21. Avgust, Form. Kl. 10 pr.

i **Søfryd** ved Fredensbro.

Dagsorden: Regnskabet for April Kvartal. — Eventuelt.

CHRISTINE BUUS. LAURITZ JENSEN.
GUSTAV CLAUSEN.

Hvorledes skaffer vi Balance?

Da jeg læste ovenstaaende Rubrik i *Typ.-Tid.* Nr. 32 ventede jeg at finde en Anvisning paa, hvorledes vi paa den mest fornuftige Maade kunde komme ud af den kedelige Situation, som vi for Tiden befinder os i med Hensyn til Arbejdsløshedsunderstøttelsen. Min Forbavselse var derfor stor, da jeg havde læst Artiklen igennem og sét, at den kun indeholdt en næsten malproper Jeremiade over, at Hr. Wartenberg vover at kritisere Forretningsudvalget. Jeg blev saa meget mere forbavset, som jeg og mange med mig finder, at der er udmærket Grund til en saadan Kritik. Eller mener Hr. H. C. Hansen maaske ikke, at det havde været mere praktisk, hvis Forretningsudvalget havde formuleret Spørgsmaalene i den første Stemmeseddel omtrent saaledes: 1. Skal der tilvejebringes Balance ved en Kontingentforhøjelse eller ikke? 2. I bekræftende Fald, skal Kontingentet være 10 eller 20 Øre pr. Uge? Havde Stemmesedlen været affattet saaledes, saa var Spørgsmaalet blevet afgjort uden at Forretningsudvalget havde behøvet at lade foretage »en ny, dyr og meningsløs Afstemning om de samme Spørgsmaal«, som det selv udtrykker sig i *Typ.-Tid.* Det er nærmest latterligt at se Hr. H. C. Hansen besvære sig over Wartenbergs Sprog, naar man tager i Betragtning, at han selv benytter sig af Udtryk, der er alt andet end smagfulde, f. Eks. »hysterisk Ufordragelighed«, »Edderspændthed« osv. Er det dog ikke ynkeligt at se saa megen forloren og umotiveret Indignation hos et Mandfolk? Naar Hr. H. C. Hansen næste Gang føler Trang til at overfalde Wartenberg, skal han for sin egen Skyld ikke beklage sig over dennes »Skarnbøtter« i *Typ.-Tid.* samtidig med, at han selv benytter Bladet som Losseplads.

København, 6. August 1904. VIGGO HANSEN.

Til

Medlemmerne!

I Lighed med tidligere Aar har Arbejderpartiet ogsaa i Aar udsendt Valgfondskuponer til Indsamling af Bidrag til Støtte i kommende Valgkampe. Indsamlingen vil foregaa fra i Dag til Maanedens Udgang og Størrelsen af Bidraget er sat til 25 Øre, hvilket Beløb, ydet én Gang aarlig, jo ikke kan kaldes uoverkommeligt for noget Medlem.

Formenende, at vore Medlemmer saa godt som andre Fags Arbejdere er klare over Betydningen og Rækkevidden af heldigt gennemførte Valgkampe for det Parti, vi gennem vor Organisation tilhører, og hvis Program omfatter, hvad der tjener vore Interesser, anbefaler vi indtrængende Inkassatorer og Tillidsmænd om at arbejde for, at vort Fag ved denne Indsamling ikke kommer til at staa tilbage, men at ethvert Medlem, som deler vort Syn paa Nødvendigheden af Arbejdernes paa alle Omraader samlede Optræden, yder sin 25 Øre.

Foreningens Bud vil i den kommende Uge have Kuponhæfterne med til Fordeling mellem d'Hrr. Inkassatorer og Tillidsmænd, og saa snart Tegning er sluttet — og senest d. 31. ds. — bedes disse atter afleveret og Pengene indbetalt til Budet. STYRELSEN.

Til Trykkerne.

I Aften holder Trykkerafdelingen sin halvaarlige Generalforsamling. Der er ingen sensationelle Spørgsmaal paa Dagsordenen, men der er dog meget, som det burde interessere Medlemmerne at vide Besked om. Jeg sigter f. Eks. til Beretningen om Virksomheden i Halvaarets Løb. Generalforsamlingen er det eneste Sted, hvor Medlemmerne kan faa Ledelsen i Tale og udveksle Meninger til Gavn saavel for den enkelte som for det samlede Hele, og der er, saa vidt mig bekendt, i det forløbne Halvaar sket meget, som Medlemmerne kunde have godt af at vide.

Der staar ganske vist i Lovene, at Bestyrelsens Forhandlinger skal meddeles i Fagbladet i sammentrængt Form, men dette kan daarligt lade sig gøre, dels fordi Fagbladet har ringe Plads og dels fordi ikke alt bør komme til Alverdens Kundskab.

Typ.-Tid.s Spalter er jo desuden næsten altid stærkt optagne af visse »Reformatorer«s ikke altid lige noble Angreb paa Ledelsen, og det synes næsten at skulle høre til Dagens Orden, at man aflæsser sit overflødige Affald i Bladets knappe Spalter.

Trykkerne har imidlertid altid hørt til de rolige Elementer, som ikke gaber op og skælder ud, men roligt overvejer inden de tager Stilling til de foreliggende Spørgsmaal. De var længe om at tage Standpunkt for Tilslutningen til de øvrige Arbejdere, men da de endelig gjorde det, gjorde de det ogsaa til Gavns og de bliver ogsaa de sidste, som griber til Harens Gevær, naar Sirenetonerne lyder for igen at faa splittet det, som det har kostet mange Aars Arbejde at faa samlet.

Der er kun én Ting, som man kan bebrejde Trykkerne, og det er deres Ulyst til at give Møde ved Forsamlingerne, der, som sagt, er det eneste Sted, hvor de kan lære hinanden

at kende. Der bør ske en Forandring i denne Henseende. Det er ikke nok at vi betaler vort Kontingent, naar vi ellers lader fem være lige i Tillid til, at Bestyrelsen nok ordner Sagerne; nej, vi maa ogsaa *selv* interessere os for Organisationsvirksomheden og ikke overlade dette alene til den Klike af Reformatorer, der til enhver Tid er rede med deres Kritik mod alt og alle, uden selv at kunne anvise nye Veje og derfor ogsaa kun opnaar at hæmme i Stedet for at fremme en god og lykkebringende Bevægelse til Fordel for vor Stands Udøvere.

Lad *os* tage Haand i Hanke med og straks gøre Begyndelsen ved at møde i Aften Kl. 8 prc. i Hotel »Boulanger«!

SUFFLEUR.

Anti-Fagforbundsbevægelsen.

HR. Redaktør! Tillad mig Plads for følgende Linjer: Det er jo desværre Tilfælde, at de fleste Diskussioner i *Typ.-Tid.* løber ud i det rent personlige, og det er ofte pinligt at læse Bladet, især naar det er vigtige Spørgsmaal, det drejer sig om, saaledes som det foreliggende om Udmældelse af De samv. Fagforbund. Men aldeles utaaleligt bliver det, naar fremmede Hjælpetropper som Hr. Hansen, Formand for Smede- og Maskinarbejdernes Forbund, gives Plads i *Typ.-Tid.* for Skriverier af den Slags, som Hr. Hansens Artikler viser sig at være. Havde Hr. Hansens Indlæg været af nogen Betydning for den foreliggende Sag og været holdt i en ordenlig Tone, da kunde deres Optagelse i *Typ.-Tid.* undskyldes, men naar de kun fremtræder som en hoven vælten sig ind paa en af Typografernes ledende Mænd, bør de i alt Fald ikke staa upaatalte. Hr. Hansens Lignelse om Besøg i et privat Hjem passer ikke; thi hvis en Fremmed trænger ind i et saadant og søger at fornærme et af dette Hjems Medlemmer, da maa han finde sig i at blive tilrettevist. Men Hr. H.s Ærinde er vist heller ikke saa lovligt, som han selv tror, thi Hr. Wartenberg kan sikkert føre bedre Bevis for sine Paastande end Hr. Hansen kan for sine. W.s Fremstilling af *Typ.-Tid.s* Læsning og det deraf følgende Optrin paa Smedenes Kontor staar sikkert til større Troende end Hr. Hansens, hvis Dementier ikke afkræfter W.s Fremstilling; om Afskedigelsen i Horsens skriver Hr. Hansen selv, at han ikke lægger Mærke til Datoen, hvorpaa W. skriver sine »Aandsfostre«. Da jeg ikke kender Hr. Hansen, véd jeg ikke, hvorvidt den af ham anslaaede Tone er hans naturlige, eller om han kun mener den god nok, naar han skriver i *Typ.-Tid.*, men i saa Tilfælde synes jeg, at Redaktøren burde have betydet Hr. Hansen, at han maatte forandre sin Stil.

— — —

Angaaende Spørgsmaalet, om Typograferne bør mælde sig ud af De samv. Fagf., da er jeg ikke af Hr. Wartenbergs Mening. Naar vi ellers overalt taler om Enighed og Sammenhold, da synes jeg ikke, at vi nu skulde tale om Adsplittelse. Og skulde det være, at Typograferne ikke har nogen Gavn, eller i al Fald ikke nogen stor Gavn af Sammenslutningen med Fagforbundet, da bør vi tænke paa, at de andre Fag muligvis kan have Gavn af, at vi holder sammen med dem, at jo flere der forener sig om at bære en god Sag frem, Forbedringen af Arbejdernes Vilkaar, jo bedre Udsigt har denne Sag til at sejre. Lad os ikke give Slip paa en Sag, for hvilken vi i mange Aar har kæmpet og bragt Ofre, nemlig Sammenslutningen af Arbejderne. Jeg tror ikke, Typograferne har nogen Skade af Sammenslutningen, at denne f. Eks. skulde hindre os i at faa en 8-Timers Arbejdsdag naar Tiden kommer til at vi kan fremsætte denne Fordring.

Men Wartenberg maa selvfølgelig have Lov til at fremsætte dette, saa vel som ethvert andet Spørgsmaal, som efter hans Mening vil gavne Typograferne. Ligeledes kan jeg heller ikke indsé, at W. ikke skal have Lov til i sin Vælgerforening eller andre Steder at tage saadanne Spørgsmaal op til Drøftelse. Viser det sig saa, at de ikke vil være til Gavn hverken for Typograferne eller andre Arbejdere, da vil de sikkert falde til Jorden af sig selv. Men Imødegaaelsen bør ske paa en for vor Sag, vort Parti og vor Stand værdig Maade.

København, 29. Maj 1904. Ærbødigst

NIELS HANSEN.

Voldgiftsretten i København.

AAR 1904, den 1. Juni holdt Voldgiftsretten Møde. Mødte var Rettens faste Medlemmer Bogtrykkerne Berg, Truelsen og Witzansky samt Suppleanten Larsen og Typograferne Berendt, Nielsen samt i Stedet for Kiefer Suppleanten Christiansen og endvidere P. Ulrichsen som Repræsentant for de mandlige Trykkeriarbejdere.

Til Behandling forelaa Sag Nr. 11/1904: Dansk Typograf-Forbund ktr. Firmaet O. C. Olsen & Co.

Spørgsmaalet under denne Sag var, om hvilken Overarbejdsbetaling samt om hvilken Uge-Betaling for 10 Timers dagligt Arbejde, der tilkom en hos det indklagede Firma ansat Trykkeriarbejder, som forinden den nugældende Tarifs Ikrafttræden havde haft en Arbejdstid af 9 Timer og en Ugeløn af Kr. 18.50.

Da der ikke kunde opnaaes Stemmeflerhed for nogen Kendelse, gik Sagen til Opmandens Afgørelse.

Derefter foretoges:

Sag Nr. 12/1904: Dansk Typograf-Forbund ktr. Firmaet Ludv. Jørgensen (Indehaver Fru Alberta Jørgensen).

Der opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

Under nærværende Sag har Klageren paastaaet det indklagede Firma tilpligtet til, i Henhold til Tarifens Lønningsbestemmelser for Trykkeriarbejdere, at betale et d. 22. Januar d. A. for en Ugeløn af 11 Kr. — 6 Uger efter forhøjet til 12 Kr. — antaget ungt Menneske August Petersen 17 Kr. ugentlig fremtidig samt Differencen mellem denne Løn og den oppebaarne Løn for Tiden fra 22. Januar d. A. til Kendelsens Dato. Det indklagede Firma har paastaaet sig frifundet under Henvisning til, at August Petersen arbejdede som Bud og ikke som Trykkeriarbejder.

Retten skønner, at August Petersen efter Karakteren af det ham paalagte Arbejde maa siges at komme ind under de i Tarifen for mandlige Trykkeriarbejdere fastsatte Lønningsbestemmelser og derfor maa lønnes fremtidig med 17 Kr. ugentlig, men at han i Betragtning af samtlige foreliggende Forhold dog ikke for hele den forløbne Tids Vedkommende bør have Krav paa den paastaaede Differencebetaling, der derimod findes passende at kunne indrømmes ham fra Klagens Dato den 21. April d. A. at regne.

Retten dømmer derfor:

»Indklagede, Firmaet Ludv. Jørgensen, Indehaver Fru Alberta Jørgensen, bør betale den her under Sagen omhandlede Trykkeriarbejder August Petersen med en Løn af 17 Kr. ugentlig samt godtgøre ham Differencen mellem denne Løn og den oppebaarne Løn for Tiden fra Klagens Dato den 21. April d. A. at regne.«

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.
v. P. A. Freilev.

Aar 1904, den 8. Juni, holdt Voldgiftsretten Møde. Mødte var Rettens faste Medlemmer Bogtrykkerne Berg, Truelsen og Witzansky samt Suppleanten Kihl og Typograferne Berendt og Møller samt Suppleanterne Christiansen og Fru Buus.

Til Behandling forelaa Sag Nr. 9/1904: Dansk Typograf-Forbund ktr. Frk. E. Lange, Indehaver af Firmaet Hoffmanns Bogtrykkeri.

Der opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

Under nærværende Sag har Klageren, Dansk Typograf-Forbund, paastaaet Indklagede tilpligtet at udbetale Trykkeriarbejderske Emilie Hansen 2 Kr., som Indklagede formentlig uretmæssigt havde tilbageholdt af Sidstnævntes Løn. Indklagede har paastaaet sig frifundet under Henvisning til, at de 2 Kr. var Erstatning for Makulering af 15 Ark Papir, hvilken Makulering formentlig skyldtes Emilie Hansens Fejl.

Idet Retten ikke finder nærværende Sag egnet til i al Almindelighed at medføre en Undersøgelse af Spørgsmaalet om kvindelige Trykkeri-

arbejderes Erstatningspligt, skønner den ikke, at Kravet om Erstatning i dette Tilfælde er tilstrækkeligt begrundet, hvorfor den dømmer:

»Indklagede, Frk. E. Lange, Indehaver af Firmaet Hoffmanns Bogtrykkeri, bør til Trykkeriarbejderske Emilie Hansen betale de paastaaede 2 Kr.«

Efter at Snppleanterne Hr. Kihl og Fru Buus var fratraadte, og Suppleanterne Hr. Bogtrykker Simmelkiær og Hr. P. Ulrichsen var tiltraadte Retten, foretoges Behandling af Sag Nr. 14/1904: Dansk Typograf-Forbund ktr. Bogtrykker Egmont Petersen.

Der opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

Nærværende Sag drejer sig om, hvilken Overarbejdsbetaling der tilkommer de hos Indklagede ansatte Trykkeriarbejdere Waldemar Petersen, Emil Hesse, A. Langwagen og E. Langwagen, hvoraf de 3 førstnævnte har været ved Faget i over 2 Aar, sidstnævnte derimod ikke. Klageren, Dansk Typograf-Forbund, har under Henvisning til, at de ommældte Trykkeriarbejdere før 1. Januar d. A. oppebar en Overarbejdsbetaling pr. Time af henholdsvis 57 Øre, 55 Øre, 58 Øre og 47 Øre, paastaaet Indklagede dømt til at betale dem Differencen mellem, hvad der herefter vilde tilkomme dem, og den Betaling af henholdsvis 50 Øre og 45 Øre pr. Time, som Indklagede faktisk har erlagt, hvilken Difference af Klageren er opgjort til henholdsvis Kr. 6.09, Kr. 1.48, Kr. 0.64 og Kr. 1.73, ialt Kr. 9.94. Indklagede har under Henvisning til, at den af ham erlagte Overarbejdsbetaling har været tarifmæssig, paastaaet sig frifunden, for A. og E. Langwagens Vedkommende tillige subsidiært under Henvisning til, at førstnævnte slet ikke har været beskæftiget i Bogtrykkeriet, og at sidstnævnte overhovedet ikke har haft Overarbejdstimer hos Indklagede forinden 1. Januar d. A.

Idet der nu efter det foreliggende maa gaaes ud fra Rigtigheden af Indklagedes foranførte Anbringende vedrørende A. og E. Langwagen, hvorefter Sagen for disses Vedkommende udsondres, har Klageren til Støtte for sin Paastand iøvrigt henvist til Tarifens Slutningsbestemmelse om, »at de nu vedtagne Ændringer ikke skal have til Følge, at Arbejdernes Løn- og Arbejdsforhold bliver ugunstigere end hidtil«, medens Indklagede til Støtte for sin Paastand har hævdet, »at nævnte Slutningsbestemmelse, jfr. Ordet »Ændringer«, kun gælder for Sættere og Trykkere, med hvem der forud fandtes Overenskomst, men ikke for mandlige Trykkeriarbejdere, med hvem der ikke forud fandtes nogen Overenskomst, saaledes at det for disse sidste udelukkende var Tarifens § 3 »alt Overarbejde ... betales med 50 Øre pr. Time«, som var afgørende, hvorfor den ydede Betaling formentlig var tarifmæssig.«

Retten skønner, at de for A. Langwagens og E. Langwagens Vedkommende oplyste Forhold udelukker dem fra Krav paa højere Betaling end den dem ydede, men at Klagerens Paastand iøvrigt vil være at tage til Følge, og Retten dømmer derfor:

Indklagede, Bogtrykker Egmont Petersen, bør betale Trykkeriarbejderne Waldemar Petersen og Emil Hesse med henholdsvis 57 Øre og 55 Øre pr. Overarbejdstime samt godtgøre dem i Difference for allerede udført Overarbejde henholdsvis Kr. 6.09 og Kr. 1.48, men iøvrigt frifindes Indklagede for Klagerens Paastand.«

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.
v. P. A. Freilev.

Aar 1904, den 22. Juni, holdt Voldgiftsretten Møde. Mødte var Rettens faste Medlemmer, Bogtrykkerne Berg, Truelsen og Witzansky samt Suppleanten Simmelkiær og Typograferne Berendt, Møller og Carl Nielsen samt Suppleanten Christiansen.

Til Behandling forelaa Sag Nr. 10/1904: Dansk Typograf-Forbund ktr. Bogtrykker Lydiche som Mandatarius for Bogtrykker Fr. Bagge.

Spørgsmaalet under denne Sag var, om Udskydning i Maskinen særskilt skulde godtgøres Sætterne, hvad Klageren paastod, men hvad Indklagede bestred.

Da man ikke kunde opnaa Stemmeflerhed for nogen Kendelse, gik Sagen til Opmandens Afgørelse.

Efter at d'Herrer Bogtrykker Simmelkiær og Typograf Møller var fratraadte og d'Herrer Bogtrykker Aage Jørgensen og Stereotypist Sigvald Christensen var tiltraadte Retten, foretoges Behandling af Sag Nr. 15/1904: Dansk Typograf-Forbund ktr. C. Ferslews Avistrykkeri.

Spørgsmaalet under denne Sag var, om i hvor stort Omfang der for Firmaets Stereotypister skulde anerkendes at foreligge Overarbejde, samt om hvor stor Betalingen for Overarbejde paa de 10 store Helligdagsnætter skulde være.

Da man ikke kunde opnaa Stemmeflerhed for nogen Kendelse, gik Sagen til Opmandens Afgørelse.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.
v. P. A. Freilev.

Lokalafdelingen i København.

Regnskab for April Kvartal 1904.

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt i April Kvartal	6,767.15	Udgift i April Kvartal	5,791.73
		Beholdn. 30. Juni....	975.42
	6,767.15		6,767.15

Reservefonden.

Indtægt i April Kvartal	4,236.52	Udgift i April Kvartal	69.00
		Beholdn. 30. Juni....	4,167.52
	4,236.52		4,236.52

Sygekassen.

Indtægt i April Kvartal	7,053.00	Udgift i April Kvartal	8,678.94
Statstilskud.....	8,675.18	Beholdn. 30. Juni....	7,049.24
	15,728.18		15,728.18

Hjælpekassen.

Indtægt i April Kvartal	2,438.40	Udgift i April Kvartal	2,261.60
		Beholdn. 30. Juni....	176.80
	2,438.40		2.438.40

Ligkassen.

Indtægt i April Kvartal	2,323.05	Udgift i April Kvartal	1,216.45
		Beholdn. 30. Juni....	1,106.60
	2,323.05		2,323.05

I Understøttelser er udbetalt: Til 72 Rejsende i 355 Dg. Kr. 443.75 (og udstedt Overfartsbill. til Beløb Kr. 57.00), til Underst. p. St. til 26 Medl. i 773 Dg. à 1.75: Kr. 1265.25, til 104 Medl. i 2592 Dg. à 1.25: Kr. 3240.00, til 24 kv. Trykkeriarb. i 799 Dg. à 0.75: Kr. 599.25, til 7 do. i 117 Dg. à 1.00: Kr. 117.00, til 1 Hjælpearb. i 59 Dg. à 0.75: Kr. 44.25; i Reservefondsunderst. til 1 Medl. i 28 Dg. à 2.00: Kr. 56.00, til Medl. Børn Kr. 8.00. I Sygeunderstøttelse er udbetalt til: I Hjem 116 Md. og 39 Kv.: Kr. 3674.80, paa Hospital til 23 Md. og 13 Kv.: Kr. 1588.60, i Lægehonorar er betalt Kr. 1541.50, i Barselshjælp Kr. 144.00; af Hjælpekassen er udredet til 114 Medl. Kr. 2258.00; af Ligkassen til Begravelseshjælp Kr. 300.00.

Sætterafdelingens 15 Øres-Kasse.

Kassebeh. 1. Apr. 1904	23,373.50	Udgift i Kvartalet....	2,091.13
Indtægt i Kvartalet...	4,204.20	Kassebeh. d. 30. Juni.	25,486.57
	27,577.70		27,577.70

København, den 9. August 1904. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Lyngby Lokalafdeling afholdt Lørdag den 23. Juli ordinær Generalforsamling paa Hotel Lyngby. Samtlige Medlemmer var til Stede. Regnskabet fremlagdes og godkendtes énstemmigt; 95 Kr. indsendtes til Hovedkassen. Efterat Forhandlingsprotokollen var oplæst og godkendt, foretoges Valg af ny Revisor og Sekretær i Stedet for Aage Th. Bjarnø, som var fratraadt Afdelingen, og som hidtil havde varetaget begge Poster. Til Revisor valgtes M. FREDERIKSEN, til Sekretær JULIUS CHRISTENSEN.

Derefter oplæstes Ekstrakassens Regnskab, som godkendtes. Det udviste en Kassebeholdning paa 18 Kr., hvilket betragtedes som et godt Resultat. Der var Enighed om at forhøje Understøttelsen til de ikke-understøttelsesberettigede, og efter en ret livlig Diskussion om, hvor meget man skulde yde, vedtoges sluttelig Formandens Forslag, som gik ud paa foreløbig at yde 1 Kr. og vedblive dermed, saafremt Kassen kunde bære det.

Efterat der under Eventuelt var behandlet et Par lokale Spørgsmaal, sluttedes Generalforsamlingen. JULIUS CHRISTENSEN,
Sekretær.

75-Aars Jubilæum. *Roskilde Avis* fejrede Mandag den 1. Avgust sit 75-Aars Jubilæum, i hvilken Anledning Forretningen havde indbudt Personalet med Damer til en Skovtur med Spisning og Bal. Der blev talt og sunget i det uendelige, og da Deltagerne skiltes ved 2-Tiden, var alle enige om at have tilbragt en ualmindelig fornøjelig Dag.
W.

Skriftprøvebog. Fra J. A. SCHØNBERG & CO. har vi modtaget en Skriftprøvebog, som ikke alene bærer Vidnesbyrd om, at Firmaet er i Besiddelse af et rigt Udvalg af Skrifter og Ornamenter, men ogsaa om en vis Smagfuldhed ved Udførelsen af typografisk Arbejde.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag d. 5. Juni 1904.

Til Protokollen fra forrige Møde oplystes, at Bogtrykker J. W. Christensen havde betalt det en Sætterske skyldige Beløb samt 4 Kr. 10 Øre til en Arbejdsløs, hvilket sidste var suppleret af Sættersken med 5 Kr., at de Sanatoriet skænkede honorable Bidrag gik direkte til dette, og at som Følge deraf enkelte Patientunderstøttelser af dette ikke kan ydes, at Bogtrykker Chr. E. Hansen havde fremvist Borgerbrev og Kontrakt vedrørende Forpagtning af Kruckows Trykkeri, hvorfor Tarifunderskrift var anerkendt. — Forskellige Spørgsmaal vedrørende Stiftelsesfesten toges der Stilling til. — Hvorvidt en fastlønnet Syg, der mælder sig rask umiddelbart efter Helligdage, kan forlange sig disse betalte af Forretningen, blev af Form. besvaret benægtende. Sanktioneredes. — Hobro-Affæren og et Par Skrivelser fra Chr. Sophus Sørensen refereredes. — En Blad-Annonce var sendt til Bedømmelse: Styrelsen kunde ikke tiltræde Personalets Fordring. — Ved Lægeforeningens Formands Mellemkomst var Lægeforholdet paa Frederiksberg ordnet og Dr. d'Auchamp ansat. — Forbundsstyrelsesmødets Dagsorden diskuteredes og vedtoges at søge Tilladelse til at overvære det. — En Skrivelse fra Bogbinderne toges til Efterretning. — Enken efter en i Nakskov afdød Kollega overtoges delvis Kavtionsforpligtelse for. — Regnskabsoversigt for Januar Kvartal forelaa; et Minimum-Afdrag paa Restancerne paataltes. — Et Bladforhold drøftedes.

Søndag d. 26. Juni 1904. Alle mødt.

Formanden refererede en Del Forhold paa forskellige Trykkerier, der toges til Efterretning. — En Skrivelse ang. Bogbinder-Lock-out'en toges til Efterretning. — En Kollega, som selv har et lille Bogtrykkeri, har taget Plads som Maskinsætter for en Løn af 35 Kr. mod Reduktion i denne, naar han — paa Grund af egen Virksomhed — ikke overholdt Arbejdstiden. Det vedtoges principielt ikke at tillade at arbejde, selv med kortere Arbejdstid, under tarifmæssig Løn. — Et Par Restance-Forhold ordnedes. — En Kollega var afskediget paa Grund af Pligtforsømmelse; det overdroges til Form. at faa denne Sag fuldt opklaret. — Et Bespisningstilbud forelaa. — Da d'Hrr. Bergenholz og O. Johansen havde nedlagt deres Hværv ved Sanatoriet, havde Forretningsudvalget overdraget Gustav Clausen Ledelsen. Til Efterretning. — En Skrivelse ang. en Understøttelse oplæstes. Det vedtoges at svare, at i Henhold til tidligere vedtagen Beslutning kan Styrelsen ikke imødekomme Andragendet. — Et Andragende fra Børnenes Kontor nægtedes med Henvisning til de paa Trykkerierne indsamlede Bidrag. — En Kollega havde svigagtig hævet sin Sygeunderstøttelse samtidig med at han havde arbejdet og faaet sin Løn i 4 Uger. Det vedtoges at ekskludere ham. — Der toges Stilling til, at en herv. mindre Bogtrykker beskæftiger Folk, som staar udenfor Organisationen, og at han ikke betaler dem deres Løn.

Søndag den 10. Juli 1904. Frav. med anm. Forfald H. Nielsen og C. Nielsen.

Overtrædelser af Helligdagsloven paa et Par Bladsætterier refereredes af Form. og toges til Efterretning. — Forskellige Maskinmedhjælper-Spørgsmaal besvaredes. — Spørgsmaalet om Maskinsætteres Fridag efter Søndagstur henvistes til Voldgiftsrettens Afgørelse. — Arbejds- og Fabrikstilsynets Inspektør havde besvaret Form.s Skrivelse, som oplæstes og toges til Efterretning. — Form. havde undersøgt den i forrige Møde omtalte ved Pligtforsømmelse afskedigede Kollegas Forhold og forelagt Sagen for Forretningsudvalget, der havde nægtet ham Understøttelse. Tiltraadtes. — Forholdet hos Jordan var ordnet, Maskinsætteren havde faaet sit Tilgodehavende og den ny Indehaver af Forretningen havde underskrevet Tarifen. — Et Personale forespørger om Ret til at forlange fuld Betaling for et Bestyrelsen tilsendt Arbejde; besvaredes benægtende. — Et Par Medlemmers Forhold toges der Stilling til. — Huslejehjælp tilstodes et Par ikke-understøttelsesberettigede Medlemmer. — Et større Laan afsloges. — En Ansøgning fra et i Arbejde staaende Medlem om gratis Bandage nægtedes. — En Enke andrager om Eftergivelse af en tidligere Gæld til Foreningen. Tiltraadtes. — Angaaende to kontingentfri Inkassatorers Fortsættelse hermed, til Trods for Personalets midlertidige Reduktion, bevilgedes. — Til Arbejdsløshedsfesten og Karnevalet vedtoges det at leje Odd-Fellow-Palæet.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

⁶/₈ *Fredericia* (pr. Blanket 51.70). ⁹/₈ *Brønderslev* (59.80). ¹⁰/₈ *De kv. Trykkeriarbejdere* (1226.22), *Holbæk* (188.80).

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaede.

København, den 10. August 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Anton Martin Lundgren, udl. ²⁴/₇ 04 hos P. A. Nielsen. Sygeafdelingen: Julius Mortensens Hustru Laurette Christine.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 5383, Chr. Jul. Rasmussen (L. A. Nielsen).

Provinserne: Nakskov, 1794, Aksel Emil Jørgensen (arbl.). Odense, 1434, Fritz P. Jørgensen (Fyns Soc.-Dem.) og 1594, Chr. M. Andersen (arbl.).

Bortrejste.

København: 4106, N. Chr. Nielsen I og 2027, Aksel Marius Hansen (begge paa Rejse).

Provinserne: Nakskov, 1419, Albert Hansen til København (arbl.). Viborg, 1650, Karl E. Jensen til København (arbl.). Roskilde, 5383, Chr. Jul. Rasmussen til Kbhvn. (arbl.). Aalborg, 1508, Vilhelm Christensen (paa Rejse).

Udmældt.

København: Sætterafdelingen: Trykkeriarbejder Aug. Petersen (udenfor Faget).

Udslettede for Restance.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Anna Christensen og Carla Petersen (Schultz).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag: Eftermiddagstur til Holte—Sollerød. Mødetid: Kl. 1 ved Holtebanegaarden.

T. S. Friluftsgymnastiken i Sølvgadens Kaserne ophørte for i Aar Onsdag den 10. August.

Svømmeundervisningen fortsættes hver Tirsdag og Fredag Kl. 7; fra 1. Septbr. Kl. 6.

T. C. C. Søndag Tur til Rudersdal og Holte. Trianglen Kl. 9.

ANNONCER

Maskinsætter søges. Bogtr. Borgerg. 71.

12 Sæt Skrifter

uden Kasser (kun lidt brugt) med tilh. Udslutninger og Blystege samt Streger og 1 Sæt Rammestykker sælges billigt. Billet mrkt. »150« modt. Ekspeditionskontoret.

Et i 8 Aar dreven **Bogtrykkeri** i en større jydsk Provinsby er **til Afstaaelse** straks grundet paa Sygdom. Til Bogtrykkeriet er knyttet et Ugeblad. Nødvendig Kapital ca. 1500 Kr. Indl. Billet mrkt. »*Bogtr. E*«.

Typograf-Tidende.

Eksemplarer af *Typ.-Tid.* Nr. 11, 13, 22, 23, 24, 28, 29, 30, 31 og 32 bedes velvilligst tilstillet Forbundskontoret.

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos

Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

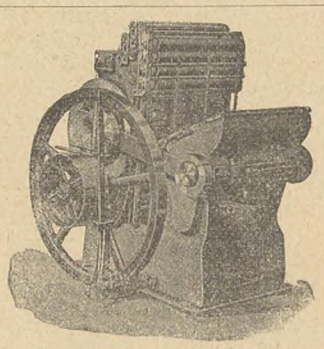
Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

5. Trækning!

Lodsedler til Salg.

Fr. Andersens Kollektion,
Dagmarsgade 18.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

ADOLPH WULFF
KJØBENHAVN K.
Telefon 39.
Fagforretning.
Største Lager af Utensilier.
Valsemassefabrik.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 19 AVGUST 1904 XXXI AARGANG

Dansk Typograf-Forbund.

København.

Fælles-Generalforsamling

afholdes

Søndag den 21. Avgust, Form. Kl. 10 pr.

i **Søfryd** ved Fredensbro.

Dagsorden: 1. Regnskabet for April Kvartal. 2. Forslag om frit Lægevalg (Hr. P. Berendt). 3. Kan Sygekasseunderstøttelsen for Kvinder forhøjes? (Fru Buus). 4. Forslag af Hr. P. Berendt til Trykning og Omdeling blandt Medlemmerne af: a) De samvirkende Fagforbunds Love. b) Lock out-Forliget. 5. Eventuelt.

CHRISTINE BUUS. LAURITZ JENSEN.
GUSTAV CLAUSEN.

De samv. Fagforbund.

SIDEN jeg fremsatte mit Syn paa De samvirkende Fagforbund i Almindelighed og Dansk Typograf-Forbunds fremtidige Udviklingsmuligheder under disse i Særdeleshed, er der dels fra enkelte Kolleger, dels fra Hr. Bogtr. Victor Petersen fremkommen modsatte Betragtninger, hvis væsentligste Indhold jeg skal tillade mig at belyse. Maaske Hr. Viggo Christensen deraf kan slutte sig til, hvorledes jeg for mit Vedkommende besvarer hans Spørgsmaal. Hr. Sørensen-Kjeld har rigtignok ogsaa denne Gang vist sig paa Arenaen. Men Læserne har uden Tvivl forlængst opdaget, at han er umulig som Debattør. Jeg opgiver ham derfor paany. Han er haabløs. Det kan være han i Grunden er et Geni, men saa bliver han miskendt. Han er maaske rigtig adræt til at skrive en lokal Revy for de Brønderslev Dilettanter. Men en Revy maa der jo helst ikke være for megen sund Mening i. Og sligt synes at være hans rette Element.

Men til Sagen!

Jeg har i min Artikelserie bl. a. paavist, hvilken indgribende Hæmsko Lock-out-Forliget er for alle de Fagorganisationer, som er underkastet dets Bestemmelser. Vore Tillidsmænd har ingen som helst Beskyttelse, Ikke-Medlemmer kan uden Risiko tilsnylte sig de Fordele, som Organisationerne fremskaffer, og vort eneste probate Vaaben, Strejken, er blevet svøbt saaledes ind i Formaliteter, at Modstandernes Frygt for det er væsentlig svækket. Blot Personalet paa et Arbejdssted samlet eller sukcessivt opsiger deres Pladser med tarifmæssig Varsel, saa kan Lock-out-Forliget bruges. Sligt kaldes nemlig, at »Værksteder og Arbejdspladser systematisk affolkes«, og det er noget meget slemt. Hr. Victor Petersen siger rigtignok, at de enkelte Organisationer er ligesaa frit stillet efter som før Forliget, naar de kun laver Konflikt paa egne Midler, men det er en saa uhyrlig Paastand, at jeg anser det for overflødigt nærmere at paavise det. De mange Smaakonflikter i forskellige Fag, hvor De samv. Fagf. har maattet agere Tugtemestre efter Arbejdsgiverforeningens Forlangende, *uagtet der ingen pekuniær Støtte har været krævet fra Centralorganisationen*, vidner tilstrækkeligt. Lock-out-Forliget gælder for alle under D. s. F. »hørende Organisationer«, staar der udtrykkeligt, saa det kan vel ikke misforstaas.

Dersom Typograferne — *uden* at forlange Støtte fra D. s. F. — standser Arbejdet for at gennemføre f. Eks. en forkortet Arbejdsdag, saa vil vi være nødsagede til at gaa i Arbejde igen, dersom D. s. F. kræver det — selv om vi enstemmig ønsker at fortsætte Arbejdsstandsningen. D. s. F.s Forretningsudvalgs eller Repræsentantskabs Myndighed staar nemlig paa dette Punkt over hele vort Forbunds enstemmige Beslutning. Det véd Arbejdsgiverforeningen naturligvis. Og den kan selvfølgelig ikke ønske sig nogen bedre Ordning. Herved bliver det muligt at bruge det ene Fag som Bremseapparat for det andet. Arbejdsgiverforeningen er jo netop lavet paa den Basis. Og Arbejderne har hidtil været dumme nok til at finde sig i, at deres egen Centralorganisations Overledelse af Arbejdsgiverforeningen benyttes som en Slags Politivagt.

Jeg har endvidere paavist, at den Sammenknytning af de forskellige Fag, som tidligere netop var Arbejdernes Styrke, efter Arbejdsgiverforeningens Fremkomst er bleven **den ypperligste Operationsbasis for Arbejdsgiverne.** Hele Arbejdsgiverforeningens Taktik er lagt an paa, at Arbejdernes Organisationer dirigeres fra en *fælles* Overledelse som D. s. F. Saa er Arbejdsgiverne ret godt sikrede mod den Risiko, at der udbryder Konflikt snart her, snart der. Thi det er jo netop det værste Vaaben, Arbejderne kan bruge mod dem. Men det er nu uskadeliggjort. Og det er d'Hrr. Victor Petersen og Hallengreen med Meningsfæller altsaa tilfreds med, siden de ønsker Forholdet bevaret. Er der endelig et Fag, som hitter paa at lave Konflikt, saa véd Arbejdsgiverne, at D. s. F. nok skal holde Justits — om ikke før, saa skal en Lock-out-Trusel snart gøre den tilsigtede Virkning.

Her er vi nemlig ved **Kærnepunktet,** naar Samvirksomhedens Værdi skal takseres nuomstunder. *Intet Fag under D. s. F.*, der laver en Arbejdsstandsning, som Arbejdsgiverforeningen finder generende og ønsker hævet, *vil nogensinde faa saa meget som en Øres Understøttelse af de forbundne Fag.* Det skal Arbejdsgiverforeningen nemlig snart forhindre. Thi den véd (maaske bedre end mange Arbejdere selv), at det *ikke* er Typograferne, der bestemmer, naar vort Fag maa begynde eller skal slutte en Strejke. Det er Skomagere, Skrædere, Smede og Arbejdsmænd osv., der bestemmer *det.* Tænker man sig f. Eks., at Typograferne havde opnaaet Tilladelse til at gennemføre et Krav ved Arbejdsstandsning, saa skal Arbejdsgiverforeningen hurtigt faa det forpurret ved at lock-oute saa mange af de forbundne Fag, som den finder passende. Naar dette er sket, saa lægger Arbejdsgiverne roligt Hænderne i Skødet. De véd, at saa besørger de forbundne Fag selv Resten. Det vil sige: de allierede Fag tvinger Typograferne til at optage Arbejdet, fordi de besidder den lovlige Hovedafgørelse af, naar Strejken skal sluttes.

Men det var næppe til dette Brug, Arbejderne i sin Tid dannede De samv. Fagf.

Staar Typograferne derimod *udenfor* Samvirksomheden, ja saa véd Arbejdsgiverforeningen selvfølgelig ogsaa, at det er virkningsløst at kaste Skomagere, Skrædere, Smede osv. paa Gaden, fordi Typograferne strejker, da disse Fag saa ikke længere har den allerringeste Indflydelse paa, naar Typograferne vil strejke eller ophøre at strejke.

Det ligger i Forholdenes Natur, at en større Arbejdsstandsning i vort Fag kun kan blive af kort Varighed. Men bortset herfra vil vi alligevel aldrig faa Understøttelse fra D. s. F. af de foran anførte Grunde.

Jeg kan ikke se rettere, end at vi ved at tilhøre D. s. F. blot har afleveret vor Selvbestemmelsesret i et af de allervigtigste Forhold, uden nogensinde at ville modtage den Gengæld, man forudsatte: at opnaa pekuniær Støtte under Arbejdsstandsning. Vi har givet Æblet, men Pæren vil vi aldrig faa, fordi Arbejdsgiverforeningen — netop som Følge af Fagenes Sammenkobling — kan bruge Fagene mod hverandre og derved spærre Vejen for Fremskridt.

Det er meget sandsynligt, at Resultatet af en Landsafstemning indenfor Dansk Typ.-Forbund vil blive, at vi fremdeles skal tilhøre D. s. F. Men saa har Medlemmerne i hvert Fald selv betydelig direkte Part i *Ansvaret* for de Skuffelser, Fremtiden sandsynligvis da vil bringe dem. Det er muligt, at Spørgsmaalet er rejst *for tidligt*. Medlemmernes Øjne skal maaske først aabnes gennem *flere Skuffelser*. De første Skuffelser vil komme med Landstarifen, selv om den førte Diskussion vil drive vore øverste Ledere til den videste Imødekommen og yderste Anstrængelse for at gøre den rejste Kritik tilskamme.

København, den 29. Maj 1904. VILH. WARTENBERG.

Efterskrift. Siden jeg for henved 12 Uger siden tilstillede *Typ.-Tid.* ovenstaaende, har der som bekendt været afholdt en større Generalforsamling i København, hvor man med 141 Stemmer mod 114 udtalte sin Billigelse af vor Tilslutning til De samv. Fagf. og samtidig foreløbig udtalte sig mod en almindelig Landsafstemning om Spørgsmaalet. Selv om man gaar ud fra, at dette Resultat for en Del maa tilskrives en vis Pietet mod en af Arbejderpartiets veltjente Førere, der paa Mødet indtrængende tilraadede at stemme for den vedtagne Resolution, saa betragter jeg det dog for meget usandsynligt, at en Landsafstemning vil give et andet Resultat for Tiden, hvorfor jeg foreløbig ikke anser en saadan Afstemning for gavnlig for det Synspunkt, jeg og mine Meningsfæller har paa D. s. F.

17. August 1904. V. W.

Vi begriber ikke, at Hr. Wartenberg atter og atter gider gentage de samme Usandheder; thi Forholdet er jo dette, at Formanden for De samv. Fagf., Hr. MART. OLSEN, paa Fælles-Generalforsamlingen beviste, at det med Hensyn til den afskedigede Tillidsmand i Horsens ikke forholdt sig som af Hr. Wartenberg paastaaet, ligesom det ved samme Lejlighed fra anden Side blev oplyst, at der forelaa **Kendsgærninger** for, at De samv. Fagf. **ikke** havde lagt Hindringer i Vejen for Organisationer, der ønskede at strejke. Men Læserne vil forhaabenlig nu være paa det rene med, hvor langt Hr. Wartenbergs lovpriste Ærlighed rækker. RED.

Hvorledes skaffer vi Balance?

DA dette Spørgsmaal nu er kørt fast, i det mindste foreløbig, kan det lidet nytte at forsøge paa at løse det i *Typ.-Tid.* Det skulde da være, om vi ad den Vej kunde komme til Enighed om, hvorledes vi *ikke* skal tage paa Spørgsmaalet, naar det inden lang Tid kommer frem igen og kræver en Løsning. I denne Forbindelse takker jeg Hr. Viggo Hansen for Ballen i sidste Nr. Saa er der dog en Grænse for, hvad man kan tillade sig at skrive i vort Medlemsblad. Det skal herefter ikke kunne gaa upaatalt hen, at enkelte Medlemmer finder Fornøjelse i at irritere Medlemsbladets Læsere med unyttigt Kævleri eller henfalder til ligefrem Øvelse i at forme de skrappeste Forhaanelser mod vor nuværende Organisation og de spidseste Spydigheder mod dens Ledere, mange Gange overbydende de linjebetalte Journalister ved de arbejderfjendtlige Dagblade. Hvis nu Viggo Hansen — og helst flere med ham — vil tage Affære paa samme Maade overfor enhver, der overskrider det sømmelige, saa kan vi maaske naa til at drøfte vore Sager, det være sig Ændringer i Organisationsformen eller Kritik af Ledelsen, uden at komme paa saadanne Afveje, som den senere Tids Diskussioner har ført os ud paa. — — — Og saa maa Viggo Hansen for mig gærne raabe Ak og Ve over den, fra hvem Forargelsen kom.

København, den 14. August 1904. H. C. HANSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt Fredag den 12. Avgust 1904 halvaarlig Generalforsamling. Dirigent VIGGO HANSEN. Sekretær ALB. MICHELSEN.

FORMANDEN gav en Oversigt over de Begivenheder, der havde givet det forløbne Halvaar sit Særpræg. Omtalte Dommen ang. Helligdagsbetalingen, der var i vor Favør, og som man skulde tro, alle Parter vilde rette sig efter. Dette var dog mærkelig nok ikke Tilfældet, idet Bogtrykkerforeningens Bladgruppe havde gjort Indsigelse og forlangt Sagen indanket paany for et andet Firma i Haab om, at der til den Tid kunde skaffes »bedre Oplysninger«, og til Trods for, at Voldgiftsrettens Domme er inappellable. Sagen havde været til Behandling saavel i De samv. Fagforbund som i Arbejdsgiverforeningen uden Resultat. Derefter var holdt et Møde mellem Fagets egne Forretningsudvalg med det Resultat, at Sagen skal forelægges Bogtrykkerforeningens samlede Grupper for at forsøge, om det skulde være muligt at faa disse til at bøje sig for Dommen. Mod Hoffmanns Bogtrykkeri var der anlagt 3 Sager ang. egenmægtig tilbageholdt Arbejdsløn. De var alle vundne. Hos samme Firma var en Mand bleven afskediget fordi han ikke vilde betjene 2 Maskiner for samme Løn som én. Iøvrigt havde man meddelt Frk. Lange, at naar hun vilde have en Mand til at passe mere end én Maskine, maatte hun tage Arbejdet, som det kunde blive. I Medfør heraf bør Medl., naar de endelig paatager sig at passe to Maskiner, hvilket de i Følge Tarifen ikke er pligtig til, kun gøre det *uden Ansvar*. At samme Firma ogsaa har overtraadt Lærlingeskalaen, idet det har 2 Lærlinge til et stabilt Personale af 2 Trykkere, kan ikke forbavse. Mærkeligere er det, at Bogtrykkerforeningen ikke hidtil, trods gentagne Henvendelser fra Forbundet, har faaet Frk. Lange til at respektere Tarifen. Hos Henr. E. Jensen har der i mange Aar ikke været nogen faglært Trykker, men derimod en Lærling. Man har derfor protesteret ved Voldgiftsretten. Sagen er gaaet til Opmanden. Georg A. Bach havde ligeledes indrettet et Paradis med idylliske Forhold, som Foreningen havde set sig nødsaget til at forpurre. Mod det ukristelige Griseri paa et herv. Trykkeri havde Styrelsen ligeledes maattet skride ind. Med Ny typ. Forening havde der været en lille Uoverensstemmelse, idet vi mente, at Trykkerne her i København fremtidig kun maatte optages i Forbundets Trykkerafdeling, hvilken Betragtning Ny typ. Forening ikke var enig med os i. Spørgsmaalet staar endnu aabent, men løses forhaabenlig tilfredsstillende for begge Parter. Omtalte nærmere Bogbinder-Lock-out'en i Forbindelse med De samv. Fagforbund og den ogsaa hos os opagiterede Stemning om Udmældelse, hvilken jo dog var forkastet paa Fælles-Generalforsamlingen. Refererede de foretagne Afstemninger ang. Kontingentforhøjelsen og forsvarede den af Forretningsudvalget efter anden Afstemning foretagne Afgørelse m. H. t. til de Punkter, der var ovensstemmende i de to Forslag. Desværre fandtes der i *Typ.-Tid.* stadig Annoncer om saakaldte Sætter-Trykkere, en Klasse Arbejdere, der ikke burde findes i en nymodens Arbejderorganisation. Men hidtil havde Arbejdet herimod været spildt. — Efter at forskellige Forespørgsler var besvarede tilfredsstillende, godkendtes Beretningen enst.

Derefter forelagde FORMANDEN Regnskabet og gjorde Rede for den finansielle Stilling, viste, hvorledes bl. a. Arbejdsløshedskassens Indtægter stillede sig til Udgiften. Der var til Forbundet i Halvaaret indbetalt ialt Kr. 3955.80, deraf tilfaldt Kr. 2430.60 Arbejdsløshedskassen og Kr. 1521.75 Reservefonden. I Understøttelse paa Stedet har Forbundet til vore Medlemmer i det forløbne Halvaar udbetalt Kr. 2236.75. Afdelingskassens Overskud havde været Kr. 324.45. Begravelseskassens Overskud havde været Kr. 197.79. Efter Anbefaling af Revisorerne godkendtes Regnskabet enst.

Andragenderne fra ældre Trykkere vedtoges enst. med samme Summer som tidligere Aar.

Opstilling af Kandidater til Styrelsen og Revisionen: Næstformand K. KIEFER, Styrer: P. CHRISTIANSEN og CH. PETERSEN og til Revisor CARL BLOHM og JAC. JENSEN.

Under Eventuelt aflagde KIEFER Beretning fra Kontrahentfors. for sidste Halvaar. Spørgsmaalet om *Social-Demokratens* paatænkte Mandagsnumer bragte en Diskussion i Gang om et socialdemokratisk Eftermiddagsblad og det ofte omtalte socialistiske Tidsskrift. Efter at KIEFER dernæst havde aflagt Beretning fra Bryggeriet »Stjernen« og en større Diskussion om Øllets Kvalitet var udkæmpet blandt de ølforstandige Medlemmer, godkendtes Beretningerne.

FORMANDEN henstillede til Medl. alle som én at indbetale deres 25 Øre til Valgfonden og bragte sluttelig en Tak til d'Hrr. M. TOFT og ALB. MICHELSEN for deres Arbejde henholdsvis som Styrer og Revisor (Tilslutning).

Derefter afholdt »Ekstrakassen« Generalforsamling. Kassereren aflagde Regnskabet, som desværre viste en Nedgang med 25 pCt., men

Styrelsen mente dog ikke paa nærværende Tidspunkt at turde forandre Kassens Love. Hvis blot alle Medlemmer af Trykkerforeningen vilde indmælde sig som Medl. af Kassen, kunde den bære sig. Taleren mente ikke, der kunde opvises et Sidestykke til en saadan Arbejdsløshedskasse, der for saa lille et Kontingent kunde udstrække sin Hjælp over saa lang en Tid, og bad sluttelig Medl. agitere kraftig for stor Tilslutning.

Generalforsamlingen hævet. A. M.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Avgust ekstraordinær Generalforsamling. Dagsorden: Nic. Jensens Genoptagelse i Forbundet. Dirigent: M. TOFT.

Form., CHR. PETERSEN, meddelte, at Nic. Jensen nu havde betalt sin Gæld til Forbundet og tillige havde mældt sig til Optagelse igen. Spørgsmaalet var da, paa hvilke Betingelser han skulde optages. I den paafølgende til sine Tider hidsige Diskussion hævdede LUDV. PETERSEN, at der overhovedet ingen Grund var til at optage Nic. Jensen, da han var en altfor usympatetisk Person. Skulde han imidlertid optages, maatte det være med mindst 3 Aars Karantæne. H. P. HAHSEN kunde heller ikke anbefale N. J.s Optagelse, da der var hengaaet altfor kort Tid siden Bedragerierne. Derimod anbefalede M. TOFT, L. P. LARSEN, TH. BERTELSEN, A. HANSEN og FORMANDEN at optage Nic. Jensen som nyt Medlem med 1 Aars Karantæne; en enkelt af Talerne syntes, det var Straf nok, naar man huskede paa, at der vilde hengaa lang Tid, inden N. J. kunde erhværve sine gamle Understøttelser. Følgende af M. TOFT stillede Resolution vedtoges med 14 St.: »Horsens Lokalafdelings Generalforsamling den 13. Avgust vedtager at anbefale Nic. Jensens Genoptagelse i Dansk Typ.-Forbund som nyt Medlem efter Forbundslovenes § 30 og med 1 Aars Karantæne«. En anden Resolution, der udtaler, at man ikke paa nærværende Tidspunkt kan anbefale NIC. Jensens Optagelse, da der er hengaaet saa kort Tid siden Bedragerierne, fik 9 St.

Godt Halvdelen af Afdelingens Medlemmer var mødt. V. S.

De kvindelige Trykkeriarbejdere

afholder

halvaarlig Generalforsamling

Lørdag d. 27. Avgust Kl. 8

i **Kongens Klub**, Østergade 15, St. o. G.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Forhandlingsprotokollen. 3. Regnskabet. 4. Stentrykpaalæggerskernes Tarif. 5. Løn til Formandinde (Alfrida Petersen). 6. Eventuelt.

Talrigt Møde forventes. STYRELSEN.

Ved Tilbud og Efterspørgsel om Plads i *Udlandet* maa Medlemmerne i egen Interesse *under alle Omstændigheder* forespørge hos de paagældende Forbundsfunktionærer om Tarifforholdene. Undlades dette, maa den Paagældende selv tage de derat opstaaende Følger. Forespørgsler rettes til følgende Adresser:

For *Tyskland* til Emil Döblin, Berlin S. W., Chamissoplatz 5.
- *Det tyske Schweiz* til Emil Pfister, Bern, Frickbad 41.
- *Det romanske Schweiz* til Marius Corbaz, Lausanne, Chalet du Midi, chemin Jurigoz.
- *Det italienske Schweiz* til F. Valsecchi, Lugano, via Ruova 13.
- *Elsass-Lothringen* til Alphons Schmoll, Strassburg, Langestrasse 146.
- *Østrig* til Franz Reifmüller, Wien VII/1, Zieglergasse 25.
- *Ungarn* til Julius Peidl, Budapest VIII, Sthály-utcza 7.
- *Pressburg* til Samu Löwy, Pressburg, Michaelergasse 16.
- *Kroatien* til Ludwig Wieser, Agram, Buchdruckerei Granitz.
- *Fiume* til A. Quaranti Abbundio, Fiume, via Gisella 4.
- *Serbien* til Stevan Vasiljevic, Belgrad, Dubrovacka ulica 2
- *Bulgarien* til N. P. Djolgeroff, Sophia, Staatsdruckerei.
- *Rumænien* til Tabacovici, Bukarest, Boulevard Carol I, Nr. 1.
- *Italien* til J. B. Cerutti, Torino, via Venti Settembre 60.
- *Luxemburg* til W. Bastendorff, Luxemburg, Philippstrasse.
- *Belgien* til Wilh. Saxhage, Bruxelle, 6, place de la Duchesse.
- *Holland* til P. Hols, Amsterdam, Bloemstraat 60 huis.
- *Norge* til O. Lian, Kristiania, Storgaden 20.
- *Sverig* til Svenska Typografförbundets Ekspedition, Stockholm, Svartmangatan 16.
- *Finland* til J. A. Kosk, Helsingfors, Centraltryckeri.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal.

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund fandtes i Følge Forbundets Kassebog en Beholdning af Kr. 162,325.21, nemlig:

Obligationer	Kr. 41,000.00
Aktier (Vejlefj. Sanat.	- 500.00
Depositum	- 500.00
Sparekassen	- 119,397.95
Kassebilag	- 868.25
Kontant	- 59.01
Ialt	Kr. 162,325.21

I Den typografiske Forening (Sætterafdelingen) fandtes en Beholdning af Kr. 26,030.77, nemlig:

Obligationer	Kr. 10,000.00
Aktier (Stjærnen og Arb. Livsf.)	- 1,462.00
Sparekassen	- 14,001.70
Kassebilag	- 466.45
Kontant	- 100.62
Ialt	Kr. 26,030.77

hvilket er i Overensstemmelse med Bøgerne. Obligationer og Sparekassebøger eftersete.

København, den 16. Avgust 1904.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH.
ALB. MICHELSEN. EM. PETERSEN.

Dansk Typograf-Forbund (København).

Ingen som helst Understøttelse udbetales til Medlemmer, der resterer.

I Tilfælde af Arbejdsløshed og Sygdom skal der fra Inkassatoren medbringes Bevis for, at Vedkommende intet resterer, og i Arbejdsløshedstilfælde tillige for, at Afskedigelsen er sket uden egen Skyld. *Dette sidste gælder ogsaa for De kvl. Trykkeriarbejdere.* FORRETNINGSUDVALGET.

Nær og Fjærn.

Valgfondsindsamlingen. Opmærksomheden henledes paa, at Budet i denne Uge til Inkassatorer og Tillidsmænd har omdelt Kuponark, hvorefter ethvert Medlem kan erhværve sig enkelte af disse for en 25 Øre.

Ny typ. Forenings Medlemmer paa Rejse. Fra et Par Afdelingsformænd forespørges, om Ny typ. Foren.s Medlemmer erholder Understøttelse paa Rejse. Ja, denne bliver tilsendt fra deres Forening.

Udflugt til Roskilde. Forr. Søndag foretog en Del af Schultz' Personale med det bekendte Sangkor »I. H. S.« en Udflugt til Roskilde, hvor de sammen med en Del af Roskilde-Kollegerne tilbragte Dagen paa forskellig Vis: »Frokost paa »Fjordvilla«, Udflugt til Boserup Skov, pr. Damper tilbage til Roskilde, Besøg i Domkirken, en lille Svingom og Punschesold. Ved Punschesoldet herskede der selvfølgelig særlig Gemytlighed. Taler og Sang gik Slag i Slag. Sangforeningen høstede velfortjent Bifald af den talrige Tilhørerkreds, som havde indfundet sig paa »Fjordvilla«. Ved 10½ afmarscheredes til Banegaarden, og da Toget ved 11-Tiden satte sig i Bevægelse med de glade »Schultzianere«, lød der et kraftigt Hurra fra Roskilde-Kollegerne, der sikkert skulde gælde som en Tak for Dagen. I det hele taget var alle enige om at have tilbragt en gemytlig Dag. W.

Dødsfald. Vor Kollega, CHR. LUDV. MARTENSEN, der arbejdede paa Ribe Stiftsbogtrykkeri, blev i Søndags funden død i Ribe Plantage efter at have været forsvundet fra sit Hjem og sit Arbejde siden den 27. Juli. Der er i den Tid blevet foretaget talrige Eftersøgninger, saavel af hans Kolleger som af hans Paarørende, — men først nu er det lykkedes at finde ham.

M. var født i Roskilde den 30. Juli 1871 og blev altsaa 33 Aar gl. Efter at have udstaaet sin Læretid paa *Roskilde Tidendes* Trykkeri, arbejdede han en kort Tid her i Landet og tog derpaa en Tur til Tyskland. Efter sin Hjemkomst fik han i Avgust Maaned 1894 Arbejde i Ribe Stiftsbogtrykkeri, hvor han siden uafbrudt har arbejdet. M. var en dygtig Arbejder, der forstod at gøre sig afholdt, hvor han arbejdede, og tillige en brav Kollega, der altid var rede til at hjælpe andre. M. efterlader sig Hustru og 2 Børn.

Kl. 12 Tirsdag Middag samledes et ret talrigt Følge, som fulgte den med mange smukke Kranse — deriblandt flere med signerede Baand — rigt smykkede Kiste til Graven.

Jubilæum. Mandag den 15. Avgust fejrede vor Kollega, Hr. Typograf P. A. PETERSEN, sit Jubilæum, idet han paa den Dag havde arbejdet i 25 Aar hos Firmaet Nielsen & Lydiche. Jubilarens Plads var smykket med Flag og Grønt samt Navnetræk og Aarstal. Fra hele Personalet overraktes der Jubilaren et Sølvbæger fyldt med Penge som Tak for godt Samarbejde, ligesom ogsaa Firmaet tiltænkte Jubilaren med en Pengegave for hans trofaste og paalidelige Arbejde i Forretningens Tjeneste. Den forløbne Tid er dog ikke gaaet sporløst hen;

Hr. Petersen, der nu er 62 Aar gammel, har i de senere Aar af og til været syg af Mavekatarrh, og vi ønsker ham derfor Helbred og Lykke for Fremtiden.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 7. Avgust 1904. Frav. med anm. Forfald P. Nielsen (syg), uden saadant Carl Nielsen.

Formanden gav forsk. Meddelelser vedrørende Rubriksagen fra *København*, i hvilken indsamlede Skemaer og Svar paa Indlæg var fremsendt til Formandens Erklæring og atter returnerede, forskellige Trykkeri- og Arbejdsforhold, Søndagsarbejdet i Bladene, stedfundne uregelmæssige Opsigelser, der delvis var eller antagelig blev ordnede, Arbejders Satspris-Vurdering osv., hvilket toges til Efterretning. — Maskinsætteres Søndagsarbejde under Haandværkerfesten i Tivoli tillodes af Hensyntagen til det eksceptionelle Tilfælde. — Da en herv. Bogtrykker efter skriftlig Løfte ikke havde betalt lovet Afdrag paa Løn, toges Beslutning om videre fornødent. — Da en med eget Trykkeri forsynet Maskinsætter havde overtraadt Styrelsens Beslutning om Fastholdelse af Minimalløn overfor reduceret Arbejdstid, vedtoges fornyet Henvendelse og eventuel Udelukkelse. — Understøttelse paa Stedet tilstodes et Medlem i Henhold til Lovenes midlertidige Bestemmelser. — Andragender om Huslejehjælp afsloges, da vedk. Ansøgere nød ordinær Understøttelse. — Opkrævning af et en Trykkeriarbejder ved Voldgiftsretten tildømt Beløb var sket ved Formanden. — Overfor et Medlem, der havde besveget Sygekassen, besluttedes det at nøjes med 2 Aars Karantæne, da han havde tilbagebetalt det besvegne Beløb (72 Kr.). — Form. meddelte, at det i sin Tid en Enke til Startning af Vaskeri fra privat Side tilstaaede Beløb af 100 Kr. paa Formandens Anmodning var eftergivet. Til Efterretning. — 1. Halvaarsregnskab 1904 fremlagdes med Skr. fra Revision til Styrelse ang. forskellige Udgiftsposter. Et af Form. formuleret Svar godkendtes. — Formanden gav Meddelelse om Sanatoriet, hvoraf bl. a. fremgik, at forglemt betalt Prioritetsrente i Juni Termin havde medført Obligationens Opsigelse til December og et Sagførersalær af 40 Kr. Til Efterretning. — Styrelsen vedtog at opfordre Medlemmerne til Ydelse af frivillige Bidrag til Valgfondsindsamlingen. — Et Forslag om nye Medlemskort forkastedes.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

Provinserne: Horsens, Nic. Jensen, udlært 1. Avgust 1891 i Ringkøbing Amts Avis (tidligere Medlem). Helsingør, Peter Frederik Hjalmar Sørensen, udl. som Trykker i Helsingør Dagblads Trykkeri.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 1252, Carl Valdemar Christensen (arbl.) fra Rejse. 1568, G. P. Jepsen (Schultz) fra Rejse. 2522 (Ver. d. Buchdr. u. Schriftg. Ungars), Skriftstøber G. Hopp (Simmelkiær). Trykkerafdelingen: 1871, Joh.s Vald. Hansen (O. C. Olsen) fra Udlandet.

Provinserne: Middelfart, 1418, Bruno Kreutzer (arbl.). Slagelse, 1793, Jul. Heinrich Larsen fra Holbæk (arbl.) og 636 (Norsk Centralf.), Wilhelm Jensen (Slagelseposten). Nykøbing F., 1150, Ludvig Jensen (Dgbl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 5705, Halfdan Sørensen, 1924, Aksel Zebitz og 2033, Lauritz Hansen II. til Malmø.

Provinserne: Nykøbing M., 1857, Peter Andr. Olsen (paa Rejse). Nyborg, 1832, R. C. Tønnesen og M. Andersen til København (arbl.). Aarhus, 1876, Vilh. Andreas Bachhausen. Ribe, 1643, Ernst Stabell Hansen til Aarhus (arbl.).

Død.

Provinserne: Ribe, 107, Chr. Ludv. Martensen.

Udmældt.

København: 3514, Hjælpearbejder Aksel Langwagen (P. Petersen).

GUTENBERG-KORET.

Generalforsamling Søndag den 28. ds. Kl. 11½ hos G. Kirschner, Nørrebrogade 206. Prøve Fredag den 19. ds. Kl. 9 paa Søfryd. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Møde Allégade 25.

Stereotypør- og Galvanoplastiker-Klubben

afholder halvaarlig Generalforsamling *Søndag den 21. Avgust Kl. 12* i **Villakaféen** (Nørrebros Runddel).

Efter Generalforsamlingen Fællesspisning.

SIGVALD KRISTENSEN,
Formand.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder Medlemsmøde Fredag den 26. Avgust, Kl. 8 Aften i Rømersgade 15, Kæld.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Farum. Trianglen Kl. 9.

ANNONCER

Akcidenssætter,

absolut dygtig og vant til at arbejde paa egen Haand, kan faa fast Plads paa et større Trykkeri her i Byen. Billet mrkt. »33« med Opgivelse af Referencer modtager Ekspeditionskontoret.

12 Sæt Skrifter

uden Kasser (kun lidt brugt) med tilh. Udslutninger og Blystege samt Streger og 1 Sæt Rammestykker sælges billigt. Billet mrkt. »150« modt. Ekspeditionskontoret.

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos
Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

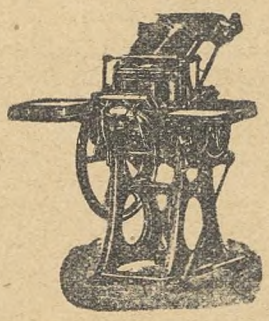
WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK
Transmissioner
Farve, Valsemasse
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 26 AVGUST 1904 XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Da der ikke er indløbet Indsigelse mod Forretningsudvalgets Opfattelse af den foretagne Afstemning, betragtes følgende Ændringer til Dansk Typograf-Forbunds Love som vedtagne:

§ 53. Et Medlem er berettiget til Arbejdsløshedshjælp paa Rejse, naar det har betalt i **26** Uger.

Nyudlærte, som har mældt sig til Optagelse straks, erholder Rejseunderstøttelse efter at have betalt i **6** Uger.

Et Medlem har Ret til at hæve **90 Dages** Rejsehjælp i et løbende Aar, regnet fra den første Understøttelsesdag.

Naar et Medlem i tre paa hinanden følgende Regnskabsaar har hævet ialt **270 Dages** Rejsehjælp, kan det ikke paany hæve saadan Hjælp, før det har arbejdet og betalt i 50 Uger.

Ændringerne træder i Kraft 1. September d. A.

København, d. 25. Avgust 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

De kvindelige Trykkeriarbejdere

afholder

halvaarlig Generalforsamling

Lørdag d. 27. Avgust Kl. 8

i **Kongens Klub**, Østergade 15, St. o. G.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Forhandlingsprotokollen. 3. Regnskabet. 4. Stentrykpaalæggerskernes Tarif. 5. Løn til Formandinde (Alfrida Petersen). 6. Eventuelt.

Talrigt Møde forventes. STYRELSEN.

De Samvirkende.

DEM, der er indviede i det, der har været sigtet til med den misvisende Overskrift »Antifagforbundsbevægelsen«, vil have faaet et befæstet Indtryk af den Retfærdighedssans, Urbanitet og Aandsstorhed, der besjæler vor ærede Redaktør i denne hans Egenskab. Men der er heldigvis ogsaa andre, der kan skimte igennem den hele Komedie. Hvor er det da ogsaa karakteristisk at se Hr. F. K. Madsen og Aandsvasaller fable op om Sprængning og Gud véd hvad, og midt i hele deres Eksaltation maner de til Ro og Besindighed, som Kollegerne har, men som de Herrer selv synes at mangle. Men det maa oprigtigt være at haabe, at Sagen ikke skal komme til at ligge under for Vrøvlet.

Naar Undertegnede tillod sig at berøre Spørgsmaalets politiske Moment, ja saa var det i den Forvisning, at dette var et af de vigtigste Punkter, som der overhovedet maatte tages i Betragtning.

Er det ikke det?

Eller er man paa »højere« Steder tilbøjelig til at hælde til en anden Opfattelse end den tidligere gængse? Er man ogsaa dér bleven ked af det evige Kævl, politiske Rumleri, politiske Kristendom og Hallengreenske Luftkasteller?

I saa Fald er det glædeligt.

Hr. Hallengreen taler om en eventuel Sprængning af Social-Demokratiet. *Det* synes ikke at kunne siges med Rette. Kunde det ikke tænkes, at de *politiske* Organisationer ved Adskillelsen tværtimod vilde vokse baade kvalitativt og kvantitativt, naar det gik op for Folk, som kalder sig for Social-Demokrater, at det saa ikke var tilstrækkeligt at være Medlem af sin Fagforening. Og dermed en Betingelse være givet til at Social-Demokratiet i det hele taget vilde komme til at tone et noget renere Flag end hidtil. Thi i Virkeligheden er Social-Demokratiet et rigtig godt borgerligt Parti, med alle det gode, gamle Borgerskabs Egenskaber. Der er indenfor vort Parti baade Personer, Indretninger og Forhold, som burde tilhøre Historien. Man maatte benægte at være Socialist, om man mente andet. Og naar der ligeledes er ærede Indsendere, som hæfter sig ved Karl Marx' berømte Ord: Alle Landes Arbejdere, forener Eder! saa forekommer det mig, at man her ligefrem gør sig skyldig i en fejlagtig Forudsætning for Bibeholdelsen af vor nuværende Sammenslutning i Landsorganisationen. Thi for det første er vi foreløbig ikke Marxister, og dernæst er Centralisationen slet ikke i Overensstemmelse med Marx-Theorierne.

Hr. V. Petersen lyser i sit saglige Indlæg efter noget at sætte i Stedet.

Selv om det maaske er lettere at være stærk i sin Kritik end at sætte dette »noget« i Stedet, saa er det dog for en Del efter Kritiken, at det nye skal bygges. Og det nytter ikke, at vi i Tale og Skrift roser det, som vi har, for at være godt, naar vi *véd*, at det ikke er Tilfældet. Det er absolut og navnlig det, der ikke kan gaas udenom, nemlig: *den autokratiske Centralisation*, der betinges af Politiken. Den Centralisasation, til hvilken Ledelse og Myndighed afgives og samles paa et bestemt Sted, hvor man er tilbøjelig til i et og alt at følge det politiske Magtbegærs vordende og værende Repræsentanter, der, i den naturligste Overensstemmelse med Menneskets Karakter, driver Politik som Profession for Penge, Ære og andet Humbug. Den samme Centralisation, der hæmmer Handlefriheden og binder Foreningerne ganske utilbørligt sammen i Kraft af Lovarkiver, aarslang Opsigelse, eventuel Eksklusion, naar vi *føler* Lyst til andet end at »makke ret« o. s. v. Den samme Centralisation, der skaffede *samtlige* under denne hørende Foreninger Lock-out'forliget paa Halsen, og som saa godt som hindrer ethvert Fremskridt uden Hensyn til de enkelte Foreningers fuldstændig uensartede Betingelser.

Og denne Centralisation, mener Hr. Hvidtfeldt, er »en raadgivende Forsamling, uden diktatorisk Myndighed«. Men efter alt, hvad der er fremført, og hvad man kan sé, saa synes De Samvirkende langt snarere at være en diktatorisk, konservativ Indretning og, som der forrige Aar stod i *Typ.-Tid.*, et Redskab i Kapitalens Haand.

En raadgivende Forsamling, uden Spor af Myndighed til *nogen som helst af Siderne*, hvor Foreningerne staar løst, men moralsk forbundne, det er netop hvad Kritiken fordrer. Det internationale Rygstød kan være ganske godt, men det ligger i Fremtiden. Vi for vort Vedkommende kan næppe faa det bedre foreløbig, men er ogsaa under visse Former meget godt tjente med det, vi har. Men til syvende og sidst burde heller ikke denne stadige og snæversynede Regnen med pekuniær Støtte være det ledende Motiv til at søge at opnaa økonomiske Fordele. Det bør bero paa, at alle holder sig indenfor den Faggruppes Forening, som de tilhører, og at der iøvrigt er Betingelser tilstede for at kunne opnaa noget.

Men som Situationen nu *er*, hvor Hovedorganisationerne hæfter for at indgaaede Overenskomster respekteres, deriblandt ogsaa Lock-out'forliget, vil vor nuværende Centralisation ikke kunne omdannes til dette i Retning af den føderative Fagbevægelse. En ny Centralisation maa vokse op ved Siden af vor nuværende. Og dertil bør »Dansk Typografforbund« være stærk nok til ved en Udmældelse at tage Initiativet og danne det Overgangsled, ud fra hvilken en ny Organisationsbygning ganske naturligt vil vokse op paa det moralsk forbundne Grundlag. Saameget mere som vort Fag beherskes af rolige Forhold, og man turde haabe, disse vil vedblive.

København, den 4. Juni 1904. JUL. SAMUELSEN.

Efterskrift. Der har ytret sig Uvilje mod Diskussionen i Fagbladet om dette vort brændende Spørgsmaal. Men er det nu egentlig klogt at ville stoppe denne? Selve Spørgsmaalet har saa dyb en Rod i en Masse Arbejderes Tanker og er af saa stor Betydning, at det, om det vil blive holdt nede, vil føre til, at Gryden paa anden Maade vil koge over. Jeg indrømmer ganske vist, at det *kan* være kedeligt for mange at følge Diskussionen, ogsaa naar Hr. Sørensen-Kjeld giver den sit specielle Præg. Det var ved Nytaarstid, Hr. S.-K. skrev en meget fornuftig Artikel om Respekt for fri Anskuelser. Et Par Maaneder efter, da netop de frie Anskuelser kommer sagligt til Orde, møder Hr. S.-K. med et Par rene Klovnartikler som sit Bidrag. Og nu bliver Hr. S.-K. en Smule saglig i en Artikel til mig, men rigtignok med den Forskel, at Hr. S.-K. stiller mine fremførte Anskuelser fuldstændig om efter eget Behag og bygger en Artikel over dette Vrængbillede. Men paa den Maade afvæbnes jeg paa Forhaand alene af Hr. S.-K.s Tilbøjelighed til at være »grinagtig«. Jeg skrev, Fagbevægelsen burde være socialistisk, men ikke politisk. Altsaa i *Overensstemmelse med Karl Marx-Læren.* Men — tilføjede jeg udtrykkelig — at naa dette Maal beror hverken paa De Samvirkende eller deres Ringheder W. eller S. Naar jeg da alligevel anbefaler at komme bort fra det politiske Midtpunkt, som De Samvirkende faktisk er, uden samtidig at kunne sætte noget i Stedet for vor opportune Politik, saa forekommer det mig, at mit Standpunkt er om end ikke fuldt konsekvent, saa dog tilforladeligt holdbart, naar jeg siger, at vi ikke bør være politisk indifferente.

I min rent individuelle Opfattelse af det politiske Blændværk kan man selvfølgelig have Ret til at se et Motiv eller Ønsket om Adskillelsen, men jeg anfører jo da ogsaa andre Grunde og Virkninger af ligesaa stor Betydning. Men disse mener Hr. S.-K. vel overtrumfede, naar han skriver, at uden Politik vilde den danske Arbejder ikke kunne naa frem til *socialt Velvære.* Jeg kan dog stadig mindre følge denne Betragtning. Thi Udviklingen har foreløbig ikke styrket Betingelserne til ad politisk Vej at kunne naa frem til socialt Velvære. Udviklingen har nemlig skabt os en hel ny Middelstand og et helt nyt Bureaukrati, som alene i sin Væren er ligesaa meget Antisocialisme som alt det andet, navnlig naar denne ny Middelstand og dette ny Bureaukrati, som skal pleje Menneskerettighederne og Friheden, faar Tilværelsen forlenet med — det sociale Velvære.

At Fagforeningerne i England savner politisk Indflydelse er intet Bevis for, at dette Savn kan afhjælpes. Politisk Indflydelse savner Arbejderne alle Vegne og vil vedblive dermed. Hr. Hallengreen giver selv et Bevis med sine socialdemokratiske Trosartikler, han bekender tilfælles med de mange, der kun lader sig beherske for stærkt af Forestillingerne om den forslidte socialistiske Stat. Men Hr. Hallengreen kommer ogsaa uden at vide af det til at røbe en stor Sandhed, naar han skriver, at Socialismen (*altsaa som en* **politisk Plan**) vel er Politik lige saa vel som Højre og Venstre. Ja, gid vi blot var ti, der forstod dette rigtigt og vilde være vor Mening bekendt.

I en følgende Artikel skal det være mig kært, om jeg kan faa Lov at svare Hr. Hansen-Hækkerup. J. S.

At Hr. Samuelsen ikke kan lade denne Artikel gaa i Bladet uden at skulle overfalde dette Blads Redaktør, forstaar vi ikke, og vi forstaar det saa meget mindre, som Hr. Samuelsen paa Generalforsamlingen, hvor Spørgsmaalet om Udmældelse af De samv. Fagf. blev behandlet og forkastet, uopfordret betroede Hr. F. K. Madsen, at efter det, der var bleven oplyst, var han glad ved at Hr. Wartenbergs Forslag om Udmældelse var bleven forkastet. Men det kommer maaske af — at det »ligger under for Vrøvlet«! RED.

Svensk Typograf-Forbund

afholdt sit sjette Forbundsmøde i Stockholm fra den 3. til den 6. Avgust. Der var ialt mødt 83 Delegerede, repræsenterende 58 Afdelinger. Endvidere var Forbundets forskellige Tillidsmænd — ialt 12 — samt 9 »enkelte« Medlemmer til Stede (i Sverig kan Medlemmer, som ønsker det, deltage i Forbundsmødet, naar de selv afholder de dermed forbundne Udgifter; de deltager endog i Afstemningen). Af udenlandske Organisationer var det internationale Sekretariat repræsenteret ved Sekretæren, P. STAUTNER, det norske, finske og danske Forbund ved deres Formænd, OLE O. LIAN, ALB. KARJALAINEN og VICTOR PETERSEN.

Forbundsmødet aabnedes af Forbundsstyrelsens Formand, OSCAR LÖÖF, som i korte Træk redegjorde for Hovedbegivenhederne siden det sidst afholdte Forbundsmøde, pegede paa de vigtigste Spørgsmaal, som forelaa til Behandling, og omtalte, at Forbundets Kassebeholdning nu har naaet den respektable Sum af over 100,000 Kr., medens den ved sidste Forbundsmøde androg ca. 78,000 Kr. Derefter valgtes den ogsaa her i Danmark bekendte EMIL SÖDERSTRÖM, Stockholmer-Afdelingens dygtige Forretningsfører, til Dirigent, og den ligesaa samvittighedsfulde som elskværdige G. DIDRIKSON, Forbundets Forretningsfører, til Generalsekretær. Man skulde derefter skride til Valg af Udvalgsmedlemmer af de forskellige Udvalg — ialt 7 —, som har til Opgave at tage Stilling til samtlige de Spørgsmaal og Forslag, som skal til Behandling paa Forbundsmødet (i Sverig bruger man, som bekendt, at optage Forhandlingen in pleno, *efterat* Udvalgene har udtalt sig), men allerede her mærkede man Tegnene til den Uoverensstemmelse, som er opstaaet mellem Forbundsstyrelsen paa den ene Side og Stockholmer-Afdelingen paa den anden, og som væsenligst bunder i, at Forbundsstyrelsen har afsluttet Tarifen paa 5 Aar med Principalernes Organisation, uden at lade foretage almindelig Afstemning. Stockholmer-Afdelingen havde nemlig paa en Generalforsamling vedtaget et Mistillidsvotum mod Forbundsstyrelsen, som man foreslog Forbundsmødet at slutte sig til, og Stockholmer-Afdelingens Delegerede ønskede nu, at dette Mistillidsvotum skulde behandles særlig af et Udvalg, medens Forbundsstyrelsen foreslog, at dette skulde behandles sammen med andre Spørgsmaal. Ved Afstemningen vedtoges Forbundsstyrelsens Forslag.

Valget til de forskellige Udvalg foretoges nu, og derefter tog man Kl. 2 ud til »Saltsjöbaden« — et for sin skønne Beliggenhed bekendt Sommer-Opholdssted, som ligger i Nærheden af Stockholm og hvortil man sejlede med en Dampbaad gennem den herlige Skærgaard. Stockholmer-Afdelingen gav her en flot Middag og Kl. 7½ returnerede man igen pr. Damper, efterat den obligate Fotografering havde fundet Sted, og Udvalgene tog derefter fat paa Arbejdet.

Hele Torsdag Formiddag maatte Udvalgene hænge i og først Kl. 11½ toges der fat paa Forhandlingen i Salen. De udenlandske Repræsentanter fik nu Ordet for at bringe Hilsener fra deres respektive Forbund, og ved denne Lejlighed indtraf Forbundsmødets mest højtidelige Øjeblik. Det var da Finlands Repræsentant i faa og vemodige Ord fortalte om de Kampe, det finske Folk havde at bestaa og berørte, at det ikke mindst gik ud over Typograferne. Han havde sluttet — og et elektrisk Stød gik gennem hele Forsamlingen. Alle rejste sig og hilste ham med et endeløst, demonstrativt Bifald, som bru-

sede gennem »Folkets Hus« store Sal. Derefter lydløs Stilhed — og mangt et Øje blev fugtigt ved Tanken om de Lidelser, som dette stakkels Folk maa udstaa under det Voldsherredømme, det i Øjeblikket vaander sig under.

Om Eftermiddagen tog man saa endelig fat paa selve Forslagene. Først i Rækken kom *Rejsekassens* Omdannelse til udelukkende *Understøttelseskasse paa Stedet.* Man har jo fra gammel Tid haft et Horn i Siden paa denne Form for Understøttelse, idet man stadig er gaaet ud fra Rejselivets uheldige Sider, men slet ikke har haft Øjet aabent for dettes Fordele, som organisatorisk sét bestaar deri, at den ledige Arbejdskraft spredes ud over et større Omraade. Under dette Punkt gaves der Lejlighed til at omtale de Forhold, under hvilke den danske Organisation havde virket, og at fremholde, at efterhaanden som den kollektive Arbejdsaftale vinder Terræn og den dermed forbundne Arbejdsanvisning mere og mere organiseres, saaledes som det f. Eks. finder Sted i Tyskland, hvor Anvisningen af ledige Arbejdskræfter foregaar i Følge Tarifen fra dertil indrettede Kontorer, vilde Rejsesystemet af sig selv bortfalde i sin nuværende Form. Nægtes kan det jo ikke, at Landevejslivet virker i høj Grad demoraliserende, men urigtigt er det af den Grund at øve Kritik mod Personerne i Stedet for at søge Systemet forandret. Ved Afstemningen forkastedes Udvalgets Forslag, gaaende ud paa allerede nu fuldstændig at afskaffe Rejsekassen og forandre den til en Understøttelse paa Stedet, og Udvalget maatte derfor paany optage Behandlingen af de indkomne Ændringer til Rejseunderstøttelsen.

Derefter behandledes Spørgsmaalet om *ny Medlemsfortegnelse*, som det besluttedes at udgive 1. Januar 1905, Forslaget om *Rettighed for Medlemmernes Hustruer* til at være Medlemmer af Sygekassen, som man udtalte sin Sympati for, men forøvrigt afslog, Forslaget om at gøre *Sygekassen obligatorisk* for alle Forbundets Medlemmer, hvilket vedtoges i den ændrede Form, at dette skulde gælde for alle *ny tiltrædende Medlemmer*, som har fyldt 20 Aar, Forslaget om, at *Medlemmer, som fratræder Faget,* har *Ret til at blive staaende i Sygekassen*, naar de har været ved Faget i mindst 5 Aar og med Forpligtelse til at indmelde sig i Forbundet, hvis de atter tiltræder Faget, Spørgsmaalet om et Lærlingeregulativ for Diegelpressetrykkere, som det besluttedes at udsætte Behandlingen af til næste Forbundsmøde sammen med Tarifens øvrige Bestemmelser, og endelig Spørgsmaalet om, hvorledes der skal optrædes mod inhuman Behandling fra Principalers eller Bestyreres Side, hvilket det overlodes Forbundsstyrelsen at tage Standpunkt til i hvert enkelt Tilfælde og eventuelt indanke for Voldgiftsretten.

Dagen sluttede med Sang og Musik af Stockholmer-Afdelingens Sangkor og Orkester, hvis Præstationer hilsedes med stærkt Bifald. (Fortsættes.)

Tillidsmandsmøde for Bogsætterierne

afholdes

Mandag d. 5. Septbr., Kl. 8 Aften

i Kafé »**Boulanger**«, Kompagnistræde 43.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

Kursus for Typografer.

I Følge Opfordring fra flere Sider vil der, hvis et tilstrækkeligt Antal Deltagere mælder sig, blive paabegyndt et Kursus, specielt for Typografer, i Bogføring, Regning og Kalkulation etc.

Undervisningen vil blive ledet med det Formaal for Øje, at Deltagerne faar Indblik i alt Bogføringen vedrørende: Oprettelse af Bogholderiet, dets Førelse og Afslutning samt de til Bogholderiet hørende forskellige skriftlige Arbejder: Regninger, Fakturaer og den dertil hørende Korrespondance, Vekslens Brug og Benyttelse o. s. v.

Regningen vil omfatte hele Tal og Brøk, Reguladetri, Procent, Rente- og Diskonto samt Kalkulation. I Fald der skulde næres Ønske hos Deltagerne om Undervisning i Sprog og Skrivning, maa dette anmældes straks ved Indmældelsen.

Det er af største Betydning for enhver Haandværker, at vedkommende Forretningsmand har Kendskab til at føre nøjagtig og solid Bogføring, idet hele Forretningens Velfærd i højeste Grad afhænger af en saadan. Manglende Kendskab hertil bidrager ofte til, at man mer eller mindre arbejder i Blinde, og dette kan i mangfoldige Tilfælde føre direkte til Fallit. Bøgerne skal nemlig altid give en hurtig og sikker Oplysning om Omfanget af alle til Forretningen hørende Detailler, saaledes at man ved at slaa efter straks kan følge den enkelte Forretning fra dens Begyndelse og hele dens videre Forløb.

Et velordnet Bogholderi er nemlig ligesaa nødvendigt for den mindre Haandværker som i den omfangsrigeste og mest forgrenede Forretningsbranche.

Undervisningen, der vil strække sig over et Tidsrum af ca. $^1/_2$ Aar, vil koste 15 Kr. og kan betales i 3 Rater; den vil blive ledet af Hr. *L. M. Baës*, der er kendt fra Udgivelsen af sin Bog: »Nyt dansk Haandværker-Bogholderi« samt fra det tidligere Kursus i ovennævnte Fag indenfor den typografiske Verden. Anskaffelsessummen til Bøger vil blive ca. $2^1/_2$ Kr.

Anmældelse om Deltagelse i Undervisningen (som er bindende for det hele Kursus) kan ske senest i Løbet af 14 Dage, dels paa Forbundskontoret, Gl. Strand 46, dels hos Faktor V. E. Jørgensen, Farimagsgade 47,^{3} (efter Kl. 8 Aften) eller hos Hr. Baës, Amagerbrogade 102^4, som træffes 12—1 og 6—7 Eftm.

Undervisningen vil blive Aftentimer, i Tiden fra $7^1/_2$—$9^1/_2$ to Gange ugentlig à 2 Timer. Skulde der imidlertid blandt Bladsætterne ogsaa være Stemning for Dagundervisning, vil denne kunne finde Sted i Tiden fra Kl. 2—4.

Forinden Plads modtages i København, maa Henvendelse først ske til Afdelingsformanden.

Foredrag om Statistik.

De socialdemokratiske Diskussionsklubber paabegynder den 16. September Afholdelsen af en Række Forelæsninger om »Dansk Statistik«. Foredragene vil blive holdt af vor Partifælle, Dr. phil. GUSTAV BANG, og vil give en Fremstilling af paa den ene Side, hvad Statistikken kan lære os om danske Samfundsforhold og paa den anden Side af Statistikkens Arbejdsmetoder anskueliggjort ved praktiske Eksempler.

Adgangskort til alle (6) Forelæsninger koster 50 Øre og kan faas hos Foreningens Bud. —n.

Under falsk Flag.

For første Gang i mit Liv saa jeg i Gaar en Rejsende med Ny typ. Forenings Bog. Jeg spurgte ham, om han ikke havde Understøttelse fra Foreningen i København, hvortil han svarede nej. Han fik derfor her 1 Kr. + et Sovekort. Saa kom der i Dag en anden Rejsende fra samme Forening. Jeg kiggede lidt i Bogen og opdagede da, at han var passeret *Slagelse* og *Ringsted* og nu *her* paa **samme Dato**. Vi talte saa lidt om det uheldige i at være Medlem af en Organisation, der ikke udbetalte Rejseunderstøttelse. Hertil svarede han: »*Hver ottende Dag faar vi sendt Understøttelsen til de Byer, hvori vi opgiver at være.*«

Efter Samraad med de herværende Kolleger nægtede vi saa at udbetale vedk. Understøttelse af Ekstrakassen.

Begge disse »Herrer« var afrejst fra København til Aalborg og derfra taget langs Jyllands Østkyst til Fredericia—Odense—Nyborg og videre over Sjælland og alle Steder hævet »*privat*«.

Vi finder, at saadanne »Herrer« bør standses i den Trafik, at de under falsk Foregivende tilvender sig Understøttelse, som kun er bestemt til at ydes til Kolleger, som ikke ad anden Vej oppebærer Understøttelse. Mit Raad er derfor: Giv ikke rejsende Medlemmer af Ny typ. Forening Understøttelse, naar de kommer her ud i Afdelingerne, thi de skal jo dog ikke begunstiges paa vore egne Medlemmers Bekostning, fordi de undslaa sig ved at yde Bidrag til de arbejdsløse Typografer i samme Forhold som vi gør det indenfor Dansk Typ.-Forbund.

Roskilde, den 22. August 1904. V. ANDERSEN,
Afdelingsformand.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholdt Søndag d. 21. Avgust Fællesgeneralforsamling paa »Søfryd«. Dirigent: CARL HANSEN, Sekretær: NIELS HANSEN. — Punkt 1. Kasserer ØSTERGAARD aflagde Regnskabet for April Kvartal, der godkendtes enstemmig. — Punkt 2. Forslag om frit Lægevalg (P. BERENDT). — Punkt 3. Kan Sygeunderstøttelsen for Kvinder forhøjes? (Fru BUUS.) Disse to Punkter, samt en under Eventuelt af MICHAELSEN fremsat Henstilling til at yde Begravelseshjælp til Børn, blev henviste til et Udvalg, der skal tage Spørgsmaalene under Overvejelse og Behandling og indbringe Forslag derom til det kommende Delegeretmøde. Til Medlemmer af Udvalget valgtes: LOUW, Frk. SCHWERDTFEGER, Fru BUUS, CARL NIELSEN og CARL HANSEN. — Punkt 4. Forslag af P. BERENDT om Trykning og Omdeling til Medlemmerne af: a) De samvirkende Fagforeningers Love, b) Lock-out-Forliget. Det vedtoges paa Forslag af F. K. MADSEN, at de Medlemmer, der ønskede De samv. Fagforeningers Love, kunne gennem Rekvisition hos Inkassatorerne faa dem udleverede paa Forbundskontoret. Angaaende Lock-out-Forliget vedtoges det paa Forslag af NIELS HANSEN at lade dette trykke i *Typ.-Tid.*, medens Medlemmernes Opmærksomhed samtidig henledes paa Bogen »Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark«, som for en Pris af 50 Øre faas paa De samv. Fagforeningers Kontor. N. H.

Nær og Fjærn.

Fagforeningsbevægelsen. Paa Fælles-Generalforsamlingen i Søndags henstilledes det til Medlemmerne at anskaffe sig »Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark«, hvori blandt meget andet interessant ogsaa findes Lock-out-Forliget, samt »Love for De samvirkende Fagforbund«. Begge Dele kan erholdes paa Forbundskontoret, men medens »Oversigten«, der fylder ca. 350 Sider, koster 50 Øre, faas Lovene gratis. D'Hrr. Inkassatorer bedes godhedsfuldt modtage Bestillinger paa de resp. Arbejdssteder.

Den aarlige Arbejdsløshedsfest afholdes Lørdag d. 19. Novbr. og *Karnevalet* er fastsat til Lørdag den 25. Februar 1905.

Chr. Ludvig Mortensen er i vor Nekrolog og i Foreningsmeddelelser i forrige Nr. kaldt for Martensen.

Styrelsesmøder.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Mandag den 15. Avgust 1904. Fraværende uden anmældt Forfald Fru Elna Nielsen.

En Sag angaaende en Trykker, som paa et herværende Trykkeri havde været brutal overfor en kvindelig Arbejder, var anmældt til Formanden for den mandlige Afd. Efter indhentet Svar vedtoges det at rette en ny Henvendelse til Formanden for den mandlige Afd. — Formandinden meddelte, at der den 16/8 vilde blive afholdt et Møde med den litogr. Principalforening ang. Tarifen. — En Principal havde ved at sætte en Arbejder til andet Arbejde nedsat hendes Løn. Det vedtoges at afsende en Skrivelse og paatale den skete Lønreduktion. — Afløsningen paa Centraltrykkeriet diskuteredes. Det vedtoges, at Formandinden skulde rette en Henvendelse til Forretningen. — Det vedtoges at afholde Generalforsamling Lørdag den 27/8 i Kongens Klub, Østergade. ALFRIDA PETERSEN.

Kasseeftersyn.

Typografernes Stiftelse.

Ved et Dags Dato hos Hr. Kasserer J. F. Møller foretaget Kasseeftersyn fandtes en Beholdning af Kr. 25,696.70, hvoraf:

hos Brdr. Trier	Kr. 24,836.02
i Landmandsbanken	- 473.97
i Detailhandlerbanken	- 112.73
og i Kontanter	- 265.98

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Boyesgade 3, den 21. Avgust 1904.

JUL. ANDERSEN. SIGW. LUNDBERG.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Tiltraadte.

Provinserne: Varde, 1875, J. P. Hansen (arbl.). Assens, 1702, Sætterske Helene Jensen fra København (arbl.). Hjørring, 2302 (Norsk C. f. B.), Kristen Ormestad (Ditzel). Nykøbing M., 1523, J. Chr. Agerskou (Folkebl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 3225, Carl And. Edv. Kjellberg og 1060, Will. Christensen (begge til Udl.). 2738, Sætterske Helene Jensen til Assens (arbl.). 1109, Carl Ejner Christensen, 1882, Chr. Emil Larsen, 1763, Bahnson Lassen og 5383, Chr. Jul. Rasmussen (alle paa Rejse). Skriftstøber Göber Hopp (til Udlandet). Trykkerafdel.: 220, Richard Mogensen (paa Rejse).

Provinserne: Hjørring, 1810, Alfred Sørensen til Aalborg (arbl.). Nakskov, 1150, Ludvig Jensen til Nykøbing F. i Pl. Varde, 1543, A. E. Bengtson til Fredericia i Pl.

Udmældte.

København: 1807, Wilhelm Herdahl og Hustru.

Provinserne: Nykøbing M., 1380, Dan Fog (overg. til anden Livsstilling).

Udelukket.

Provinserne: Bogense, 1629, Jens Chr. Nielsen Vang. I Henhold til § 33, 1.

Lægerne.

Hr. Dr. ESCHRICHT er bortrejst fra 23. Avgust til 10. September. Vikar: Hr. Dr. SCHÄFFER, Nørrebrogade 184. Konsulationstid: 11—12 og 3—4. Søndag 9—10.

Hr. Dr. BRUNNICHE-NIELSEN er bortrejst i Kantonnement fra 22/8—26/8 og fra 12/9—5/10. Vikar: Hr. Dr. JOHANSEN, Amagerbrogade 227¹. Konsulationst.: 12—1. Søndag 10—11.

Hr. Dr. EILSCHOU-HOLM er bortrejst fra 24. Avgust i 14 Dage. Vikar: Hr. Dr. FRIIS, Odensegade 2¹. Konsulationstid: 12—1. Søndag 9—10.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket. Laanere, som endnu ikke har afleveret Bøger, anmodes om at aflevere disse Mandag den 29. Avgust fra 7½—8½. I modsat Tilfælde vil d'Hrr.s Navne blive offenliggjort i *Typ.-Tid.* BIBLIOTEKAREN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag den 27. sidste Mødeaften i Sommerlokalet.

T. C. C. Søndag: Rungsted. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

En dygtig Typograf,

som for Tiden er paa Fagskolen, søger Plads til 1. September. Billet mrkt. »144« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Stereotypist

søger Plads snarest. Billet mrkt. »155« modtager Ekspeditionskontoret.

En Sætter (29 Aar), vant til alt forefaldende Arbejde i et Sætteri, ønsker Plads *snarest.* Billet mrkt. »34« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos *Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.*

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

Fest- og Brudegaver

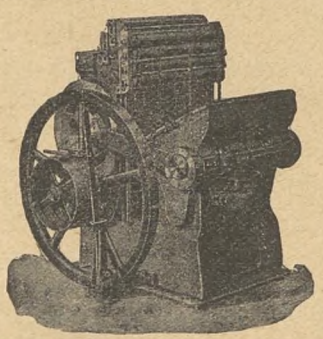
i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

ADOLPH WULFF

KJØBENHAVN K.

Telefon 39.

Fagforretning.

Største Lager af Utensilier.

Valsemassefabrik.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 2 SEPTEMBER 1904 XXXI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Fælles-Afdeling

(Den typ. Forening)

afholder

ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag d. 18. Sept. 1904 Kl. 10 pr.

i »**Søfryd**«**s** store Sal (ved Fredensbro).

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger 1. Halvaarsregnskab 1904. 3. Prøvevalg til a) Kasserer i Stedet for Chr. Østergaard, b) Styrelse i Stedet for Emil Møller, Carl Nielsen (Næstformand) og H. C. Nielsen samt en Suppleant i Stedet for Sigw. Lundberg, c) Revisor i Stedet for Anton Andersen, d) Voldgiftsretten i Stedet for P. Berendt, Acton Møller og Carl Nielsen samt Suppleanter til samme i Stedet for C. Christiansen og Carl Schnoor. Suppleringsvalg af Repræsentanter for de forskellige Brancher foretages indenfor disse. 4. Valg af Generalforsamlings-Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikringsselskab i Stedet for P. Berendt, Gustav Clausen, Chr. Hansen, Emil Møller, Carl Nielsen, N. P. Nielsen og Vilh. Wartenberg. 5. Valg til Optælling af Stemmesedler i Stedet for Ahrenholz, C. V. Christensen, Joseph Hansen, L. Jensen, Edvard Nielsen, Georg Nielsen, Axel Petersen og A. Søby. 6. Eventuelt. STYRELSEN.

Svensk Typograf-Forbund

fortsatte Forbundsmødet Fredag Morgen med at drøfte *hvilken Stilling Sverigs Typografer bør indtage til en eventuel Generalstrejke.* Som bekendt har de svenske Arbejderorganisationer i den politiske Kamp anvendt dette meget farlige Vaaben og er kommet godt derfra i Modsætning til andre Lande; i Holland er jo f. Eks. Organisationerne sat Aar tilbage paa Grund af Generalstrejkens uheldige Udfald. Det svenske Forbundsmøde gik imidlertid af Vejen for at udtale sig om selve Princípet og skød sig efter Forbundsstyrelsens anbefalende Votum ind under, at Spørgsmaalet ikke vedkom Forbundets Medlemmer som saadanne og at der derfor ikke skulde gøres nogen Udtalelse. *Rekordsætning paa Sættemaskiner* gav Anledning til en Vedtagelse om, at Forbundsmedlemmer ej bør deltage i saadanne Forsøg, som kun tjener til Humbugsreklame for driftige Maskinagenter, medens Spørgsmaalet om at overlade Forbundsstyrelsen *at udarbejde Normalpræstationer paa Sættemaskiner i den kommende Tarif* paa Forbundsstyrelsens Indstilling forkastedes, da Forholdene er saa forskelligartede, at Maskinsættere ofte vanskeligt kan yde Gennemsnitspræstationer. *Dannelsen af en Sanatoriefond* forkastedes ligeledes dels af økonomiske Hensyn og dels fordi man frygtede, at en saadan Fond skulde virke hindrende for, at Forbundsmedlemmer søgte Indlæggelse paa de allerede bestaaende Sanatorier. Mindreaariges Beskæftigelse ved *Fejning af Arbejdslokalerne* besluttedes det at udtale sig imod under Henvisning til, at baade Lovens og Tarifkommissionens Udtalelser til den gældende Tarif forbød dette saa vel som Udblæsning af Skriftkasser. *Højnelsen af den faglige Dygtighed* vedtoges det at understøtte ved at stille en Sum paa 200 Kr. til Disposition for saadanne Forbundsmedlemmer, som ønsker at udvide deres Kundskaber paa dette Omraade. Til Fordel for den *Invalidefond*, som det svenske Forbund har dannet og som træder i Virksomhed i det kommende Aar, vedtoges det at indgaa med Andragende til Myndighederne om at maatte foranstalte et Lotteri, ligesom enkelte Ændringer i Invalidefondens Love foretoges. Et Forslag om at danne *en gensidig Livsforsikring* indenfor Forbundet forkastedes, medens et nu bestaaende Arrangement med et Livsforsikringsselskab bibeholdtes. En meget lang Debat opstod om Forhøjelsen af *Bidraget til Reservefondet.* Der udredes for Tiden 5 Øre for helt- og $2^1/_2$ Øre for halvtbetalende og Forbundsstyrelsen havde foreslaaet dette Bidrag forhøjet til 50 for helt- og til 25 Øre for halvtbetalende pr. Uge, medens flere andre Forslag gik ud paa mindre Forhøjelser. Det nedsatte Udvalg indstillede at forhøje Kontingentet til 25 resp. 12 Øre — et Forslag, som af Hensyn til Lettelsen ved at regne med hele Tal ved Forbundskontingentets Indbetaling ændredes til 26 resp. 13 Øre ugenlig. Der blev her for den danske Repræsentant Anledning til at pege paa Spørgsmaalet om en Tilslutning til den svenske Landsorganisation og at fremhæve, at en saa pludselig Forhøjelse som til 50 Øre for helt- og 25 Øre for halvtbetalende mulig kunde foranledige, at Misfornøjelsen med de Fordringer, som ved den næste Tarifrevision *lod sig gennemføre*, utvivlsomt vilde blive almindeligere, hvis man gik med til en saa forholdsvis stor Forhøjelse. Det vedtoges sluttelig, at en Lovforandring for Kontingentets Vedkommende *skal* finde Sted og det overlades til en *almindelig Afstemning* Landet over at fastslaa, om denne Forhøjelse skal andrage 50 resp. 25 Øre eller 26 resp. 13 Øre ugenlig pr. Medlem. Derefter vedtoges det at henskyde Spørgsmaalet om Maaden, hvorpaa *den næste Tarifkomité* skal dannes, til det næste Forbundsmøde, at nedsætte en Komité til at forhandle med *Bogbinder-* og *Litograf-Forbundet* om en Overenskomst ang. Samarbejde, som senere skal gaa til almindelig Afstemning, at offenliggøre *Blokadebryderes Navne* mindst hver 3. Maaned i Forbundets Organ, og endelig kom man til et af Forbundsmødets Hovedpunkter: *Misbilligelse af Forbundsstyrelsens Handlemaade i Tarifspørgsmaalet.* Hertil havde det nedsatte Udvalg stillet Forslag om en Udtalelse, gaaende ud paa, at der ingen Anledning var til at slutte sig til Stockholmer-Afdelingens Misbilligelse af, at Forbundsstyrelsen havde nedsat en Underhandlingskomité med Fuldmagt til at afslutte Overenskomst med Principalerne, medens man paa den anden Side ikke fandt en Dadel ang. en kortere Gyldighedstid uberettiget, eftersom Underhandlerne ikke havde rettet sig efter de Udtalelser, som i den Retning var gjort ved det Møde, som i den Anledning var afholdt med Delegerede fra Provinserne, ligesom man heller ikke kunde billige, at der ingen Protokol var ført ved Forhandlingerne med Principalernes Delegerede. Derimod fandt man ikke, at der var gjort noget Brud paa det sidste Forbundsmødes Beslutninger ved at fastsætte den nye Tarif til at gælde i 5 Aar. Ved Afstemningen forkastedes saavel Stockholmer-Afdelingens Forslag om et rent Mistillidsvotum som Forbundsstyrelsens Forslag om absolut Afvisning af samme, og det stod derfor til Slutning paa Vedtagelse eller Forkastelse af Udvalgets Udtalelse kontra et af Luleå-Afdelingens Repræsentant stillet Tillidsvotum til Forbundsstyrelsen. Udvalgets Standpunkt godkendtes med 2451 Stemmer mod 594 St., som faldt paa Luleå-Afdelingens Repræsentants Forslag. Diskussionen, under hvilken de fleste Provinsrepræsentanter udtalte sig til Fordel for den nye Tarif, tog ikke mindre end 6 Timer. Efter denne meget langstrakte Debat tog man fat paa Spørgsmaalet om *Tilslutning til Lunds-*

organisationen i Sverig og det vedtoges, at en almindelig Afstemning herom skal finde Sted inden Udgangen af 1905. Desværre er der næppe stor Udsigt til, hvis Forholdene ikke forandrer sig, at Afstemningen falder ud til Fordel *for* en Tilslutning, thi Sverigs samvirkende Fagforbund virker paa en ret ejendommelig Maade, idet kun *Lock-out*'s understøttes, medens Strejker, som føres for at gennemføre forbedrede Løn- og Arbejdsforhold, maa bæres af de paagældende Forbund selv. Naar man erindrer hvor lang Tid det varede inden det svenske Forbund sluttede sig til Typografernes internationale Sekretariat, vil det ikke forundre, hvis det ogsaa i Spørgsmaalet om Tilslutningen til Landsorganisationen tager Tid inden Forbundet svinger ind i de samlede Arbejderorganisationers Rækker. — Det næste Forbundsmøde afholdes i Stockholm i 1907.

Om Lørdagen — Forbundsmødets fjerde Dag — behandledes en Række mindre væsenlige Spørgsmaal. Af vigtigere Sager skal nævnes Spørgsmaalet om hvor lang Tid *et Medlem kan restere*. I denne Henseende staar det svenske Forbund paa et meget uudviklet Standpunkt. Et Medlem kan nemlig restere uafbrudt, men har ingen Rettigheder. Denne Beslutning er fremkommet ved, at et stort Antal Medlemmer ved Aarets Slutning er blevet udslettet paa Grund af Undladelse af at betale Bidrag, og i Stedet for at slette saa mange Medlemmer har man fundet det praktisk at beholde dem indenfor Forbundet, men berøve dem alle Rettigheder. Til Trods for flere Taleres Angreb paa dette System og uagtet saavel baade den norske og danske Repræsentant som den internationale Sekretær udtalte sig derimod, vedtoges det dog at blive ved den bestaaende Lovbestemmelse. At Restancetiden udstrækkes i Sverig hænger naturligvis noget sammen med, at Lokaltillægget i de svenske Byer udbetales hvert Kvartal, men ikke desto mindre skulde det dog synes uforeneligt med en ordenlig Forretningsførelse, at en slig Ligegyldighed for Opfyldelsen af en af de vigtigste Forpligtelser overfor Organisationen saa at sige sættes i lovordnet System; man har jo paa den Maade intet Kendskab til, hvor mange virkelige Medlemmer, man har, og hvor mange, man kan stole paa. Endvidere forelaa der Forslag om en Forandring af et *Tillæg til Lovene*, som sidste Forbundsmøde havde vedtaget og som gik ud paa, at hver Afdeling burde slutte sig til det socialdemokratiske Parti og til den i hver By værende Fællesorganisation, som paa Grundlag af Arbejderpartiets Program virker for politisk Oplysning og deltager i politiske og kommunale Valg. Ændringen, som foresloges af Malmø typ. Forening, begrundedes med, at der kunde tænkes andre Veje end dem det nuværende Tillæg anviser og »da det socialdemokratiske Partis Kompromispolitik udarter til rén borgerlig Reformpolitik, burde Arbejderne staa frit for at kunne understøtte det, som mest gavnede Arbejdernes Sag«. Men Konklusionen gik dog ud paa »fuldstændig at afskaffe Lønslaveriet«, hvilket som bekendt er et af det socialdemokratiske Partis fornemste Opgaver! Nu foreslog det nedsatte Udvalg, at »da den moderne Arbejderbevægelse bør gaa ud paa at højne den arbejdende Klasse saavel i social som i politisk Henseende, opfordrer 1904-Forbundsmødet Afdelingerne Landet over til ved politiske og kommunale Valg at støtte saadanne Arbejder-Kandidater og Repræsentanter, som uden Omsvøb vil virke for Arbejderklassens Frigørelse«. Det vil med andre Ord sige: stem socialdemokratisk! Hvad det meget Omsvøb skal til, er for udenforstaaende lidt uforstaaeligt. Forslaget om *en speciel Tillidsmand for Göteborg-Afdelingen*, som skulde lønnes med $^2/_3$ af Forbundet og $^1/_3$ af Göteborg-Afdelingen, gav Anledning til en meget skarp Diskussion mellem Forbundsstyrelsens Medlemmer og Stockholmer-Afdelingens Repræsentanter. Forslaget forkastedes imidlertid, og det var aabenbart, at det aldeles overvejende Antal af Provins-Repræsentanterne stod paa Forbundsstyrelsens Side. *Udgivelsen af Svensk Typ.-Tid. én Gang om Ugen* forkastedes, det skal, som hidtil, kun udgaa hver 14. Dag; derimod vedtoges det, at det fremtidig skal trykkes i Forbundets Trykkeri i Oskarshamn.

Endelig kom Turen til *Rejse- og Arbejdsløshedskassen*, hvis Understøttelsessatser Udvalget havde taget Standpunkt til. Det vedtoges at sætte Kontingentet til 15 Øre for helt- og til $7^1/_2$ Øre for halvtbetalende, hvilket efter danske Forhold ikke kan siges at være meget. For dette Kontingent vedtoges det at yde: 2 Kr. pr. Dag i Understøttelse paa Stedet i 60 Dage og derefter 1 Kr. 50 Øre pr. Dag i 30 Dage — ialt 165 Kr. i tilsammenlagt 90 Dage, naar der er betalt 260 Ugebidrag; det Medlem, som har betalt mindst 26 Ugebidrag, har Ret til 1 Kr. 50 Øre pr. Dag i 60 Dage og derefter til 1 Kr. pr. Dag i 30 Dage — ialt 120 Kr. i tilsammenlagt 90 Dage, og begge Kategorier har derefter Ret til at hæve 1 Kr. 20 Øre pr. Dag paa Rejse i 60 Dage. Rejseunderstøttelsen nedsættes til 90 Dage, naar mindst 26 Uger er betalt, men forhøjes til 1 Kr. 20 Øre fra 1 Kr. pr. Dag. Herfra undtages dog de Medlemmer, som har Ret til Omflytningsbidrag; disse erholder nemlig 2 Kr. pr. Dag. Et Medlem forspilder sin Ret til Understøttelse paa Stedet og til Rejseunderstøttelse i 60 Dage, naar det 1) bevisligt uden gyldig Grund fratræder eller nægter at tiltræde Plads paa Trykkerier, hvor Tarifen er indført, 2) naar det forlader sin Plads uden at iagttage den i Tarifen stipulerede Opsigelsesfrist eller afskediges paa Grund af uordenlig Opførsel, og et saadant Medlem er pligtig til at betale Kontingent under Suspensionstiden. Det Medlem, som i to paa hinanden følgende Aar har hævet sin fulde Understøttelse, har ikke Ret til ny Understøttelse førend det har Arbejde og har betalt 52 Ugebidrag. Medens det kun kan paaskønnes, at Rejseunderstøttelsen forhøjedes til 1 Kr. 20 Øre, hvilket forøvrigt var blevet bydende nødvendigt, eftersom de arbejdsløse Rejsende absolut ikke kan klare sig for 1 Kr. pr. Dag paa Rejse i Sverig, maa det betragtes som alt andet end et Fremskridt, at Dageantallet nedsattes til 90 Dage, eftersom det er en faktisk Umulighed at naa hele Landet rundt i 90 Dage. Tidligere var Dageantallet fastsat til 180 Dage.

Efter at flere mindre vigtige Sager var afgjort og bl. a. Valg til Kontrolnævnet var foretaget, sluttedes Forbundsmødet med forskellige Udtalelser saavel fra Forbundsstyrelsens Medlemmer, enkelte Delegerede som fra de udenlandske Repræsentanter. Om Aftenen festedes der ude i Skærgaarden paa en af de smaa Holme.

— — —

Hovedindtrykket af Mødets Forhandlinger var den Præcision, hvormed der arbejdedes. Dette skyldtes ikke alene den udmærkede Maade, hvorpaa Dirigenten, Emil Söderström, ledede Mødets Forhandlinger, men ogsaa den sjældne Ordenssans, hvormed Udvalgene udrettede deres Arbejde. I alle de Grupper, som Dagsordenens 92 Punkter var inddelt i, forelaa der *skriftlig* Udtalelse fra Udvalgene, med selve Forslaget og Forbundsstyrelsens Udtalelse i Sagen som Bilag. Danske Arbejderorganisationer kunde lære ikke saa lidt deraf. Selve Beslutningerne kan der naturligvis være mere eller mindre delte Meninger om, men som Forholdene er, vilde det næppe have været klogt at gaa videre end sket. Betydningsfuldt maa det kaldes, at man med Hensyn til Kontingentet til Reservefonden gennemførte, at dette enten bliver 50 resp. 25 eller 26 resp. 13 Øre ugenlig pr. Medlem, naar man erindrer, at der nu kun svares 5 resp. $2^1/_2$ Øre ugenlig. Af Kontingentets Højde skal man som Regel kunne maale Organisationens Styrke, og selv om hele Kontingentet med den eventuelle Forhøjelse ikke kan stilles Side om Side med hvad der ydes i andre Forbund, er Fremskridtet dog ikke ubetydeligt. Det karakteristiske er, at medens andre Forbund fortsat har maattet øge Kontingentet til Understøttelsesformaalene, og først senere er gaaet i Vejret med Bidragene til Reservefonden, gaar man den modsatte Vej i Sverig. Det mærkelige i dette Forhold hidrører fra, at Arbejdsløsheden endnu ikke har spredt sine Fangarme ud i den overvældende Grad som i Nabolandene, til Trods for, at den industrielle Udvikling i Boghaandværket dog maa siges at være naaet til et nok saa udviklet Punkt som i Norge og Danmark. Aarsagen til dette Fænomen er ikke saa let at for-

staa, men de Tider vil jo ganske sikkert komme, hvor den tekniske Omvæltning i Faget i Forbindelse med de uundgaaelige Kriser, vil øge Arbejdsløsheden ogsaa i Sverig. Der er næppe Tvivl om, at det svenske Forbund da vil forstaa Situationen og vise sig den voksen — derfor borger den Aand og den Udvikling, som Forbundsmødets Forhandlinger prægedes af. Der vil ingen Splittelse komme ud af den Uoverensstemmelse, som satte sine Dønninger i Debatten; Arbejderbevægelsens ABC — *Hold sammen* — er ogsaa dèr det Fundament, paa hvilket svenske Typografers Organisation vil udvikle sig.

V. P.

International Sammenslutning.

Da der nu endelig i Sagen angaaende Udmældelsen af De samvirkende Fagforbund er kommen en mere saglig Debat i Gang, og da det personlige langt om længe er skudt tilside, kunde jeg have Lyst til at yde mit Bidrag, sige min Mening i denne Sag.

Wartenberg havde, som bekendt, længe førend hans Artikelserie blev offenliggjort, bebudet, at en saadan vilde fremkomme. Jeg maa indrømme, at jeg, og vel nok flere med mig, længselsfuldt saa den Tid i Møde, hvor der vilde fremkomme et Forslag, hvorved vi kunde komme ud over den Stagnation, hvori vi for Øjeblikket lever. Jeg for mit Vedkommende blev sørgelig skuffet; thi det, der fremkom ved Wartenbergs Artikler, var kun en Kritik af De samvirkende Fagforbund, en Kritik, som, om end berettiget, snart er gammel af Dato.

Hvad jeg havde ventet af Wartenberg, var: Forslag eller Planer, hvorved en international Sammenslutning af Arbejdere fagvis kunde komme i Stand; men om dette var der kun et Ønske, Forslag om, paa hvilken Maade dette muligvis kunde realiseres, fandtes ikke.

Det maa nu indrømmes, baade af Modstandere og Ikke-Modstandere af De samvirkende Fagforbund, at denne Organisationsform ikke kan og ikke bør vare evig. Spørgsmaalet bliver da: Hvilken Organisationsform skal afløse den nuværende? Altsaa De samvirkende Fagforbund. Hvornaar skal dette ske? Ser man paa Organisationens Historie vil man se, at alle levedygtige Organisationer fra at være nationale stadig antager bredere og videre Former, saa de tilsidst staar som internationale Sammenslutninger.

Man siger i Reglen, at Arbejderne har lært Arbejdsgiverne at organisere sig; er dette sandt, saa har Arbejdsgiverne *nu langt* overfløjet sine Læremestre. Lad os tage et Land som Amerika, dèr staar Arbejdsgivernes Organisationer langt stærkere end Arbejdernes. Fra at være smaa Klubber har deres Organisationer udviklet sig til rene Kolosser af Sammenslutninger og Organisationer, der skalter og valter med Arbejderne som de finder for godt. Tager vi et enkelt Fag, f. Eks. Tobaksindustrien, og sér, hvorledes en Konflikt vil forløbe der, vil vi i de fleste Tilfælde se Arbejderne bukke under, fordi Arbejdsgiverne i Kraft af deres internationale Sammenslutninger og Truster lukker den paagældende Fabrik og lader *organiserede* Arbejdere i deres andre Fabriker i andre Lande udføre Arbejdet, indtil de andre er møre og gaar i Arbejde igen paa Naadigherrens Betingelser. Sér man til England har der og foregaar der endnu noget lignende. Fabriksherrerne lukker deres Fabriker og opfører dem paany i saadanne Lande, hvor Arbejdskraften er billigere. Mange af Englands Bomuldsfabriker er nedlagte og genopførte i Indien, hvor Arbejdskraften er billigere end i England.

Vi behøver ikke at gaa saa langt; vore hjemlige Forhold viser det samme. Har ikke mange Arbejdsgivere truet med at lade Arbejdet gaa til Udlandet, saa snart Arbejderne forlanger taaleligere og bedre Livsvilkaar?

Naar Forholdene er saadanne, har Arbejderne ikke andet at svare derpaa end en international Sammenslutning fagvis.

En Klage, som mange Gange er bleven gentaget af Arbejdsgiverne, saa snart Arbejderne minder dem om deres daarlige Livsvilkaar og ønsker dem forbedrede, er Konkurrencen med Udlandet. Vi maa nu indrømme, at i mange Fag kan det have sin Berettigelse. Naar f. Eks. Jærnfabrikanterne stadig hævder, at Udlandets Konkurrence og billige Arbejdskraft umuliggør en Forbedring af Arbejdernes Kaar, kan det til Dels være rigtigt, men maa vi saa ikke, saalænge vi ikke staar organiserede internationalt, betragte vore Kolleger og Standsfæller i Udlandet som vore Konkurrenter.

Hvad har Arbejderne at svare derpaa? En international Sammenslutning. Ligesom Arbejdsgiverne organiserer sig internationalt, bør Arbejderne lære deraf og gøre det samme. Er vi enige om det, saa lad os drøfte den hurtigste og bedste Maade, hvorpaa det kan realiseres, og er det saa nødvendigt, at De samvirkende Fagforbund falder, saa lad det falde, selv om mange, der har været med til at opføre denne stolte nationale Bygning, med Smerte ser derpaa.

København. den 10. Juni 1904. CHARLES PETERSEN.

Tillidsmandsmøde for Bogsætterierne

afholdes

Mandag d. 5. Septbr., Kl. 8 Aften

i Kafé »**Boulanger**«, Kompagnistræde 43.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

De samvirkende Agrarpengesække.

Hr. Redaktør! Bønderne, der regerer os og som bestemmer, hvor meget *vi* skal betale af *deres* Skatter, skal nu have deres eget Trykkeri for at de direkte kan komme til at udbytte Typograferne ved Trykningen af *Agrarbladet*.

Jeg hørte det forleden, blev betænkelig, men atter glad, himmelglad, omtrent som en Agrar kan tænkes at blive ved en 3 Dages Regn efter en Maaneds Tørke. Jeg hørte nemlig, at en af vore egne, vore Smaas største Ven, skulde være Bestyrer af Trykkeriet.

Naa, tænkte jeg, det er da endelig en Forfremmelse, der er velfortjent, som han sagde, Manden, der forleden fik Redningsmedaille 12 Aar efter at han havde reddet et Menneske fra at drukne. Just som jeg sad og glædede mig over, hvad der ventede vor store og gode Idealist, kom *Typ.-Tid.* ind ad Døren. Jeg kastede mig straks over Annoncerne; det har jeg gjort i den senere Tid, da jeg er bleven led ved at lede efter »de samvirkende« Ledere, der er fulgt ovenpaa den verdensberømte »Artikelserie«.

Der stod da først en Annonce om, at en Maskinsætter, vant til Dagbladsarbejde, kunde faa Plads. Eventuelt kunde en *habil* yngre Haandsætter komme i Betragtning. Herregud, tænkte jeg, skulde virkelig ikke nogen af *Agrarbladets* nuværende Personale være habil nok til at komme i Betragtning? Skulde ikke en eneste have holdt »Snor«lige Trit og Retning?

Men jeg er ikke Maskinsætter, ikke engang Haandsætter. Var jeg endda det, havde jeg maaske Haab om at komme til Berlin eller London for at gøre Studier paa det eftertragtede Omraade; nej, jeg er »kuns Trykker«, uden »t« i Enden af det første Ord. Derfor læste jeg ogsaa med Spænding følgende Annonce: »En *dygtig* og *velanbefalet* Sætter-Trykker, som *blandt andet* er *fortrolig med Tilretning af Billeder*, kan fra 1. Oktober faa Plads ved *skriftlig* Henvendelse (ledsaget af Referencer) til Forretningsfører IVAR MOE, Skindergade 21 (*Agrardagbladets* Kontor).«

Det var det hele. Mere skulde han ikke kunne, undtagen »*blandt andet*«.

Mon ikke nedenstaaende Annonce blandt andet bedre vilde være i Stand til at skaffe fat i en Sætter-Trykker med de rette agrartilfredsstillende Kvalifikationer? Jeg overlader gærne Annoncen til Afbenyttelse uden Honorar, idet jeg beder dette henlagt til en Fond til permanent Understøttelse af betrængte Agrarer. Annoncen lyder i den foreslaaede Form saaledes:

»En Sætter-Trykker, helst Agrar, som intet at bestille har, kan faa en god og varig Plads, blot ikke han er altfor kras. Han skal som *Sætter* stikke paa, han *Billedtrykker* være maa, og ved et Falseapparat han virke maa som Akrobat. Han passe skal en Gasmotor indtil Geschæften bliver stor; at gaa i Byen Nat og Dag maa være ham en hellig Sag. Hvis Manden ejer en Del Skrift, som til en middelstor Bedrift, saa har han »Tjans«, det maa han tro, og hvis en Presse eller to han med sig ta'r, han Pladsen har, saa vist som Solen den er klar. Men

Lønnen? Ja, nu blir den kold, Agrarer gi'er ej mange Fold. Fra først er Lønnen ikke stor, den større bli'r, *mens Græsset gror*. Som sagt, er Pladsen rigtig go'; hvem, der vil ha'e den, send Billet, kaligraferet, fint og net, mrkt. *Skindergade* IVAR MOE.«

Jeg havde tænkt mig at spørge den vordende Trykkeribestyrer om hans Mening, men han er haabløs. Skønt alle anser ham for et Geni, er han desværre hidtil miskendt af sine egne. Nu er han opdaget af Agrarerne. Ganske vist er der ikke megen Mening i en Revy, men havde vor store varmhjærtede Forkæmper ladet sine tro Vaabenfæller passere Revy for sit indre aandelige Syn, havde Hr. Ivar Moe kunnet spare sine Annoncer. Eller er maaske det store Hjærte ved at skrumpe ind?

Eller dur *Agrardagbladets* Sættere og Trykkere ikke under den ny *samvirkende* Æra?

Ærbødigst
VENTEBJERG,
»kuns Trykker«.

Nær og Fjærn.

Kursus for Typografer. Vi gør opmærksom paa, at Indtegningen til det i sidste Numer omtalte Kursus i Bogføring, Regning og Kalkulation osv. slutter i denne Uge og kan ske hos Hr. GUST. CLAUSEN, Forbundskontoret, Gl. Strand 46, og hos Faktor V. E. JØRGENSEN, Nørre Farimagsgade 47[3] (efter Kl. 8 Aften).

Valgfondsmærkerne. Opgørelse for disse med Foreningens Bud maa finde Sted i den kommende Uge. Der er saaledes endnu i Dag og i Morgen Lejlighed for Medlemmer, der ikke tidligere har sikret sig en Kupon à 25 Øre, til at forskaffe sig en saadan hos d'Hrr. Inkassatorer — og Lejligheden bør ikke forsømmes.

Typografernes Stiftelse. I Revisionsmeddelelsen i forrige Nr. er Hovedsummen fejlagtig angivet til Kr. 25,696.70; skal være 25,688.70, som Sammentællingen viser.

Foreningen i Wien har i 1903 udbetalt til Syge, Invalider, Pensionister, Forældreløse og Arbejdsløse ca. 260,000 Kr. Og som Tak herfor lægger den »af Gud indsatte Øvrighed« denne vore Kollegers Organisation, som virker saa eminent *kristelig*, alle mulige Hindringer i Vejen, bemærker *Helvetia Typographia*.

Den typ. Trykkerforening (Afstemningsresultat).

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler blev Resultatet følgende: K. KIEFER valgtes til Næstformand med 123 St., P. CHRISTIANSEN til Styrer med 79 St., CH. PETERSEN til Suppleant med 42 St., JACOB JENSEN til Revisor med 99 St.; derefter havde O. BLOHM 24 St.

Der var ialt afgivet 126 Stemmer, hvoraf 1 var blank og 2 ugyldige.

København, den 27. August 1904.

VIGGO HANSEN. ALB. MICHELSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Sygeafdelingen: Sætterlærling Carlo Knud Holm (A. Holm).

Provinserne: Aalborg, Robert Emil Madsen, udl. 18/8 i Aalborg Stiftsbogtr. (aflægger Prøve til Oktober).

Tiltraadte.

København: 1804, Niels Henrik Jensen (Trier) fra Rejse. 1098, Laur. Hansen II. (Rigsdagen) fra Malmø. 2340 (Verb. d. D. Buchdr.), Skriftstøber Paul Lippmann (Simmelkiær) fra Rejse.

Provinserne: Odense, 1699, Carl Pedersen fra Amerika (arbl.) og 1361, Ulrik le Fevre (arbl.). Slagelse, 680, Vilh. Andersen (Sorø Amtstid.), 1590, Aksel Vilh. Knudsen (arbl.) og 1554, Alfred Jensen (Korsør) arbl. Svendborg (Ærøskøbing), 1427, Carl Johan Andersen (fra Rejse). Rudkøbing (Marstal), 1414, Lorenz Jensen (arbl.). Vejle, 1739, A. Chr. A. Schou (Amtsavisen). Fredericia, 1543, Anton Elof Bengtson.

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 5386, C. V. Rantzau (paa Rejse). 566, Haflid Bjarnason til Island. 1884, Valdemar S. Ruberg og 131, Albert Axel Andersen (begge paa Rejse). 4279, Georg J. Nielsen til Nykøbing M. i Plads. 4622, Jens William Olsen til Stege (arbl.).

Provinserne: Silkeborg, 1523, Jens Chr. Agerskov til Nykøbing M. i Pl. Vejle, 1833, Joh.s P. Hansen til Ringkøbing i Pl. Odense, 1655, A. Hansen Møller til Ringsted i Pl.

Udmældt.

København: De kvl. Trykkeriarb.: 343, Alma Arentzen (fratraadt Faget).

Død.

Provinserne: Næstved (Præstø), 1608, E. J. Carstensen-Egeberg.

Udslettede for Restance.

København: 1888, Bogtrykker Jul. Hansen og 3152, Leonhard Klein og Hustru.

Navneforandring.

Trykker Will. Viggo Jensen (Kihl) har faaet sit Navn forandret til *Rønager*.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Udslettet med Restance: C. L. Bech (Schønberg & Co.).

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Kvittering. Fra et Medlem har jeg til »Ekstrakassen« under Mærket »Ingen Ferie, dobbelt Løn« modtaget Kr. 34.00, hvorfor med Tak kvitteres. LAUR. JENSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Vintersæsonen begynder Lørdag den 10. Septbr. — Generalforsamling d. 24. Septbr. — Valby-Turen Søndag den 18. Septbr.

T. C. C. Søndag Tur til Farum. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

En Sætter (29 Aar), vant til alt forefaldende Arbejde i et Sætteri, ønsker Plads *snarest*. Billet mrkt. »34« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Sætter søger Plads straks. Bill. mrkt. »789« modt. Ekspeditionskontoret.

Lekture.

Paa Forbundskontoret erholdes:

Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark (med Lock-out-Forliget) ..... 50 Øre
Danske Typografers Organisationshistorie ..... 75 »
Georg Brandes: *Bogtrykkerkunstens Opfindelse* ..... 15 »
F. Hendriksen: *Om Gutenberg og hans Opfindelse* ..... 10 »

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos
Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN
HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 9 SEPTEMBER 1904 XXXI AARGANG

De samv. Fagforbund.

I *Typ.-Tid.s* Nr. 34 er Hr. Wartenberg fremkommet med nogle Bemærkninger, som bl. a. skal være et Slags Svar paa min Artikel af 18. April. I tidligere Numre har Hr. W.s Meningsfæller forsøgt at sekundere ham i Angrebet paa Tilslutningen til De samv. Fagforbund, uden forøvrigt at give Svar paa de Realitetsbemærkninger, min Artikel indeholdt. Læser man Hr. W.s og Meningsfællers Artikler igennem opmærksomt, vil man finde, at ingen af dem giver Oplysning om, hvad der skal sættes i Stedet. Hr. CHARLES PETERSEN omtaler jo nok i sin Artikel i forrige Numer Forholdene i Amerika og mener med disse som Basis, at kun en *international Sammenslutning* kan bringe Arbejderne ud af Uføret. Det er den samme Tankegang, som man før fandt i mindre udviklede Organisationer: den *indre Svaghed* skal søges afhjulpet ved at skære en bred Rem af stærke udenlandske Organisationers Ryg. Men hvordan kan man endnu i det 20. Aarhundrede tro, at dette er Universalmidlet i Arbejderbevægelsen? Er det ikke mere naturligt at sige til Arbejderne: Gør først og fremmest eders *nationale Organisationer* stærke og modstandsdygtige, først da kan der være Tale om at opnaa Fremskridt paa alle Omraader, først da kan I ogsaa vente i ugunstige Tider at *forsvare*, hvad der er vundet. Udviklingen bevæger sig nu én Gang ikke i Spring, men i Skridt, Forudsætningen for en *effektiv* international Sammenslutning er en leve- og handledygtig national Organisation, det næste Skridt er de nationale Organisationers Sammenslutning og det sidste en international Forening af alle Brancher. Der er — desværre — endnu en lang Vej at tilbagelægge førend dette sker. Endnu er Landenes nationale Organisationer langt fra saa udviklede som de burde være, endnu er man end ikke i Mellem-Evropa, som dog i organisatorisk Henseende regnes for at være ikke saa lidt fremskreden, naaet til at have de nationale Rammer mellem Fagene indbyrdes i Orden — hvor kan man da tro, at en international Sammenslutning kan virke i den Grad, som man forestiller sig? Den, som taber *Taalmodigheden* i Organisationsarbejdet, utilfreds over ikke hurtigt nok at kunne opnaa Resultater, gavner ikke Arbejderne, men udsætter dem langt snarere for at lide Nederlag. Og er man utilfreds med De samv. Fagforbunds saakaldte Omsvøbsdepartement, hvor kan da nogen fornuftigt tænkende tro eller forsøge paa at faa andre til at tro, at dette i gunstigste Tilfælde skulde blive *mindre* under en international Organisationsform? Vil man have Understøttelse af andre, maa man selvfølgelig ogsaa finde sig i, at de, som skal understøtte, faar et Ord med i Lauget, naar Understøttelse skal ydes. Den Omstændighed, at Hr. W. ikke med et Ord søger at paavise, hvorledes Typograferne under den internationale Sammenslutning *lettere og i større Grad* end under De samv. Fagforbund kan gøre Regning paa Hjælp, beviser da ogsaa, at han ansér Forsvaret for denne Del af sin Doktrin for *opgivet*.

En anden af Hr. W.s Tilhængere, Hr. BERENDT, er i meget væsenlig Henseende i diametral Modsætning til Hr. W. Man vil huske, at Hr. W.s Forudsætning for Angrebet paa De samvirkende Fagforbund var den, at der ikke blev givet Typograferne Tilladelse til at strejke bl. a. for Fordringen om 8 Timers Dagen. Hr. B., som ofte fører megen radikal Tale, men som ganske vist lige saa ofte trykker sig ved at tage Ansvaret ved Lejligheder, hvor det gælder Handling, synes at tro, at Principalerne velvilligst vil indrømme det væsenligste af hvad Typograferne fordrer. At Hr. B. tror paa Harmonien mellem Arbejdskøber og Arbejder som Klasse betragtet, er lidt overraskende — ved andre Lejligheder har han nemlig hævdet det stik modsatte Standpunkt — men det fik jo at være. Det frapperende er, at disse to hinanden modsatte Standpunkter hævdes af to Mænd, som i deres Konklusion er enige om at anbefale en Udmældelse af De samv. Fagforbund.

Hr. W. paastaar, at »det ligger i Forholdenes Natur, at en større Arbejdsstandsning i vort Fag kun kan blive af kort Varighed«. Blot Hr. W. dog hver Gang han kommer med saadanne Orakelord vilde gøre sig den Ulejlighed at give kun lidt af en Antydning af *hvorfor*. En af Typografernes Foregangsmænd, R. P. JENSEN, troede i 1876 ogsaa, at den Strejke kun vilde være af kort Varighed. Men han tog grundigt Fejl, og Typograferne maatte til Slut overgive sig paa Naade og Unaade. Indtil Hr. W. beviser hvorledes »Forholdenes Natur« vil bevirke, at en større Arbejdsstandsning kun vil blive af kort Varighed i det typografiske Fag, er det ikke uberettiget at drage Sammenligningen; thi Typograferne stod ogsaa den Gang *isolerede*.

Efterat Hr. W. i sin Artikelserie havde lagt en saa stor Vægt paa Konkurrencen med Udlandet, kunde man have forlangt, at Hr. W. havde klargjort, hvorfor netop Typograferne af denne Grund kunde stille større Fordringer til De samv. Fagforbund end andre Fag. Mine Bemærkninger om de faktiske Forhold paa dette Omraade har Hr. W. ladet fuldstændig *ubesvarede*, ogsaa paa dette Punkt er Forsvaret *opgivet*.

Jeg skrev, at *kun for saa vidt den underordnede Organisation forlangte Støtte af Hovedorganisationen kunde Lock-out Forliget komme i Betragtning*. Dette kalder Hr. W. for »en saa uhyrlig Paastand, at han anser det for overflødigt nærmere at paavise det«. Nej, Hr. W., saa let slipper De ikke. Vil De godhedsfuldt bevise mig, hvor det uhyrlige er, og glem saa ikke samtidigt at meddele mig, hvorledes De med den paa dette Punkt i mange Aar gældende Tarif i Haanden kan hævde, at Organisationen i denne Retning er daarligere stillet under Lock-out-Forliget end under Tarifen. Kan Hr. W. ikke det, falder alle hans Udraab om »Tillidsmænd«, »Ikke-Medlemmer«, »Strejken indsvøbt i Formaliteter« o. s. v. virkningsløst til Jorden.

Ogsaa Hr. W.s *Kærnepunkt*, at »intet Fag under De samv. Fagforbund, der laver en Arbejdsstandsning, som Arbejdsgiverforeningen finder generende og ønsker hævet, vil nogensinde faa saa meget som en Øres Understøttelse af de forbundne Fag«, kunde det være rart at faa lidt nærmere Oplysninger om. Hr. W. kan ikke være bekendt at skyde sig ind under Udtrykket »finder generende«, thi enhver Arbejdsstandsning er selvfølgelig generende. Men mon det ikke ogsaa her glipper for Hr. W.s Bevisførelse om dette hans Kærnepunkt? Hvordan gik det med Bogbindernes nys afsluttede Lønbevægelse? Skete der noget af alt det, som Hr. W. maler paa Væggen? Nej, Bogbinderne forkastede endog, hvad deres Tillidsmænd havde akcepteret, uden at Arbejdsgiverforeningen fandt Anledning til at skride ind. Hvis Hr. W.s Meninger er andet end

Doktriner, som han har Interesse af at konstruere, maa han jo ved Angivelse af Eksempler kunne illustrere sin Teori.

Hr. W. taler om, at »de første Skuffelser ved at tilhøre De samv. Fagforbund vil komme med Landstarifen, selv om den førte Diskussion vil drive vore øverste Ledere til den videste Imødekommen og yderste Anstrængelse for at gøre den rejste Kritik tilskamme«. Hvilken Tale! Som om det var »de øverste Ledere«, der allernaadigst afgjorde, hvor meget eller hvor lidt der skal bevilges! Det er det samme Syn paa Forholdene, som giver sig Udslag i Forestillingen om, at det kreperer Ledelsen, at de Arbejdsløse faar saa stor og saa lang Understøttelse som paa nogen Maade mulig. Ret som om Hr. W. ikke er vidende om, hvilke Faktorer det er, som bestemmer, hvor langt det er muligt at komme. Først og fremmest det Sammenhold, som Organisationen er i Besiddelse af, dernæst og ikke mindst, om de Krav, som stilles, lader sig gennemføre paa en saadan Maade, at intet *Bagslag* indtræffer, og endelig om de nødvendige Magtmidler staar til Organisationens Raadighed. VICTOR PETERSEN.

Lovforandringen.

ENDELIG fik man da et »Resultat« ud af de sidste Maaneders ihærdige Bestræbelser i den Retning!

Nu vilde det ganske sikkert være halsløs Gærning at faa nogen til at tro, det var de forskellige Afstemninger, der havde givet Resultatet. I saa Henseende tænker jeg, de fleste er enige. Men naar man Maaneder igennem har sat Himmel og Jord i Bevægelse, saa er det en almén menneskelig Fordring, at det maa og skal resultere i *noget* — og da dette — o Skræk, o Rædsel! — syntes at slaa fejl, havde vi heldigvis et resolut Forretningsudvalg, der i en Haandevending lavede en lille »Blanding«, serverede den og sagde: »Har I noget at indvende? — Naa ikke! Vel! Værsaagod! Her har I Resultatet!«

Maaden er sikkert lidt ekstraordinær, og maaske den heller ikke vilde kunne staa for en lidt nærgaaende Kritik, men da der ikke er nogen Grund til at antage, man vil forsøge den igen foreløbig, er det vel bedst at lade den ligge og se lidt paa, hvad det er, der er sket.

Det første, der falder i Øjnene, er da, at der absolut ikke har været nogen klar Forstaaelse blandt Medlemmerne over, hvad der var at gøre i den foreliggende Situation. Man har staaet vaklende, usikre, uden nogen solid Grund under Fødderne, der tillod at tage sikkert og bestemt Standpunkt. De Linjer, der skilte, har kun været vage Konturer, som ikke har faaet Tid til at fæstnes og trækkes op, saa de dannede virkelige Skillelinjer. Med andre Ord: det synes klart at fremgaa, at Spørgsmaalet slet ikke har været modent til en almindelig Afstemning.

Det samme viser sig, hvis man betragter »Resultatet«. Der var foreslaaet: 1) større Kontingentforhøjelse, 2) mindre Kontingentforhøjelse og Nedsættelse af Rejse-Understøttelsen, 3) Nedsættelse af saavel Rejse- som Arbejdsløsheds-Understøttelse. Og hvad faar man saa ud af det. Jo, saa lidt som muligt, naar der overhovedet skulde være Tale om noget, nemlig Nedsættelse af Rejseunderstøttelsen uden Kontingentforhøjelse. Nu skal det gærne indrømmes, at det har været vanskeligt at læse ud af Afstemningerne, om netop *dette* har været Flertallet af Medlemmernes Ønske, men Forretningsudvalget har uden Tvivl haft en fin Næse, da det indbød til Protest mod et Resultat, der paa det nærmeste holdt sig til status quo. Var Munden taget mere fuld, havde det næppe gaaet saa glat.

Altsaa: Usikkerheden hos Medlemmerne med Hensyn til Maal og Midler i den foreliggende Situation har givet sig Udslag i, at man ønsker saa faa Forandringer som muligt foreløbig.

Og det forekommer ogsaa mig at være det fornuftigste Standpunkt, der her indtages. Principielt havde jeg helst sét, at man havde beholdt de gamle Former til der var kommen mere Klarhed over det hele; men naar der endelig skulde ændres, maatte det helst være saa lidt som muligt. Saa er man nemlig bl. a. klar over, at det kun er en *foreløbig* Ordning, og at hele Spørgsmaalet maa tages op til grundig og saglig Overvejelse senere. Naar man har en 3-aarig Understøttelses-Skala, maa man helst kende mere end det første Aars Balance, før man tager definitive Beslutninger om nye Former.

Det, der er sket, er efter min Mening kun en Art Udsættelse af Afgørelsen. Denne maa komme senere, naar man har en solidere Basis at bygge paa. Viser det sig da nødvendigt at foretage Forandringer — og det er der maaske al Grund til at antage — saa har Medlemmerne haft Tid til at tage Stilling til Spørgsmaalene: Nedsættelse af Understøttelsen eller Kontingentforhøjelse under en eller anden Form. For det er disse to Principer, der maa staa klart og skarpt overfor hinanden, naar den endelige Afgørelse skal træffes.

København, 30. August 1904. CARL V. CHRISTENSEN.

Martsmændene.

BLANDT alle de mange Resultater, Wartenberg mellem Aar og Dag kommer til, vil det sidste, han har udsendt som god Latin, ikke virke mindre komisk end alle de foregaaende. Og det er det, at jeg skulde være en adræt Revyforfatter. Skønt W. tidligere har givet mig det Lovord, at jeg var en fornuftig og praktisk Jyde, saa har man nu for en Gangs Skyld Lejlighed til at sé, hvor letsindigt denne Mand behandler sine egne Udtalelser. Er der nogen her i Verden man bør tilgive, da er det sikkert Wartenberg. Igennem Tidens Løb er han kommen saaledes i Vane med at slaa sig selv for Munden, saa det nu er ham rent umuligt at mærke det længere. Næppe skulde man maaske have ventet, at denne organisationsoveranstrængte Mand skulde ende i Miskendelse af sig selv og stemple sig selv som umulig Dommer eller at han nu selv staar frem og aabent erkender, at det, han skrev om en Mand for en kort Tid tilbage, var skært og luttert Vaas.

At Wartenberg i sine Bestræbelser for at udbrede den saliggørende Martsteori er kommen til at tænke paa Revy, finder jeg ganske naturligt. Hans Samvittighed har nok hvisket til ham, at den Maade, han bar sig ad paa, og de Produkter, han sendte ud, virkede saa grundkomisk paa Læserne, saa de følte sig hensat i et Variétélokale, hvor de sammen med en Thepunsch tilbragte Aftenen med at sé og høre paa en Mand, der troede sig forfulgt af Alverdens Kagekoner.

— — —

Et Særkende for de fremtrædende af de Mænd, der arbejder for Martspartiets Fremgang og Indflydelse, er den Maade, hvorpaa de alle som én angriber vore ledende Mænd. Man vil saaledes have let ved at kende dem, idet der ikke fremkommer en eneste Artikel fra den Kant uden at den indeholder den mest indædte Arrighed og til Dels Sjofelheder mod de Folk, vi har betroet den administrative Forvaltning af vort Forbunds Ledelse.

Af d'Hrr. S. og W. har vi faaet at vide, at vi snorksover, og at det kun er dem, der er lysvaagen og et Hestehoved foran Tiden. Men det er Vildfarelse, lille Folk. De to Herrer er Tiden løben fra, og jeg tror, de øvrige Kolleger er fulgt temmelig godt med. Men forhaabenlig er vi bleven saa meget berørt af Kulturen, at vi kan begynde at indsé det nedsættende og det moralske og økonomisk fordærvelige ved at slaas, og at et banebrydende Parti ikke skal møde med Slagsmaal paa sit Program. Og det gør faktisk Martspartiet.

Strejke er med Rette bleven betegnet ved et tveægget Sværd, der skærer lige meget til begge Sider. Naar man paa sidste Delegeretmøde hørte en Udtalelse om, at Tropperne havde godt af en Gang at komme i Ilden, da er det for saa vidt beklageligt, som Udtalelsen nærmest vidner om, at Vedkommende kun ønskede en Kamp netop for Kampens Skyld.

Strejke er et Vaaben, man ikke skal lege med, og vi bør aldrig være forhippet paa det interessante i at lade Tropperne komme i Ilden, selv om ogsaa enkelte skødesløst tænkende kunde synes, det kunde være saa rart at være Vidne til. Vil vi give os ud for »Kulturens Banebryder«, maa man med Billighed forlange af os, at vi er kulturelt paavirkede. Er vi det, møder vi ikke som Martsmændene og den tyske Kejser for at bryde ny Kultur med den pansrede Næve, men vi møder som *virkelige* kulturpaavirkede Mænd med Krav om Voldgift i Arbejdsstridigheder.

Mærkeligt forekommer det mig, at W., der har et saa velformet Hjærte for de Arbejdsløse, vil forsøge at bilde os ind, at Strejke er det eneste palliative Middel for bedre Kaar for disse Mennesker. Hver en stor Strejke, som Hr. W. tænker sig, vil uden Tvivl blive til Skade for de Arbejdsløse. Det koster Penge, Masser af Penge, at føre en saadan Strejke, meget mere end 19,000 Kr., og hvad er der saa efter dennes Ophør ikke at faa indhentet og oprettet. En tom Kasse, som igen skal fyldes hurtigst muligt for at være parat til den næste Kamp, en Masse Familjefædre, der er sat alvorligt tilbage i deres økonomiske Forhold o. s. v. Her bliver alt andet at tænke paa end de Arbejdsløse. Nej, vi bør ikke indrette os efter at føre Krig, men kun paa at forsvare os, saalænge vi er udsat for at blive overfaldet, m. H. t. Lønreduktioner.

Naar derfor d'Herrer haanligt taler om Skrædere og Skomageres Medbestemmen i vores Strejkeforlangende, f. Eks. i Anledning af en Landstarif eller 8-Timers Arbejdsdagen, da maa jeg tilstaa, at d'Hrr. har Grund til at være grønne i Ansigtet af Misundelse. For disse Skrædere og Skomagere viser sig at være i Besiddelse af en god Portion mere Fornuft som Ballast, end d'Herrer nogensinde vil kunne komme til at prale af. Jeg holder med baade Skomagerne og Skræderne, hvis de siger Nej til Strejke for en 8-Timers Arbejdsdag. Alt peger i Retning af, at vi skal have den ad Lovgivningens Vej. Derfor maa vi være politisk vaagne.

— — —

I Tiden til Delegeretmødets Afholdelse vil Martsmændenes »banebrydende« og blaabærsure Blæk som Svovllava løbe ned ad *Typograf-Tidendes* Spalter.

Men paa Delegeretmødet vil det egenlige Slag komme til at staa.

Da skal det jo vise sig, om vi i Fremtiden skal føre en fornuftig og vel overvejet Organisationstaktik eller om vi skal gaa noget tilbage i Tiden og benytte os af Næveretten eller det W. og S. kalder *Strejker en gros*.

Skulde Martspartiet faa nogen Indflydelse paa Delegeretmødet af Betydning, da vil det uden Tvivl være ensbetydende med en Sprængning af Dansk typ. Forbund. Men det kan jo være, at Mundheldet om, at dem, der er saa store i Munden, ikke er saa farlige, endnu ikke er traadt ud af Kraft,

Wartenberg og Konsorter bor jo i København. Derfor har de Lov til at være mere uartige end os i de smaa Provinsbyer.

SØRENSEN-KJELD.

Jeg kan godt lide

at Hr. Ventebjerg trækker en Annonce, der *maa* fremkalde »Kvalme« hos enhver Trykker, frem og gør Grin med den; jeg maa endda yde Hr. Ventebjerg den Kompliment, at i Betragtning af, at han er »kuns Trykker«, er det ganske godt gjort, men jeg kan *ikke* for min Død lide, at Hr. »Kuns-Trykkeren« i sin poesirige, smidige og *anonyme* Opsats benytter Tilfældet til et *hadsk* Overfald, som han endnu savner Motiver til.

Naar vi endelig skal til offentlig at lægge Vægt paa, at en Kammerat erholder en ledende Stilling, saa lad os først se Kammeraten forsynde sig, mærke ham glemme sine tidligere ligestillede, *før* vi tillægger ham en ukammeratlig Optræden, som han faktisk ikke har udvist.

De maa nemlig vide, Hr. Ventebjerg, at *den* Opførsel overfor en anden Karaktér, end netop den, De overfalder, godt kunde føre til at vedkommende, ærgerlig over Behandlingsmaaden, virkelig lod den ham tillagte daarlige Optræden gaa ud over sit fremtidige Personale; — det er heldigvis ikke at befrygte her, men alligevel maa et saa ondsindet Angreb som Deres anholdes — det er *ufint*, Hr. Ventebjerg, trods al Poesien, og trods den ubestridelige Ret, De har til at fremtrække »Illustrationstrykker-Sætter-m. m.-Annoncer«.

De undskylder, Hr. Ventebjerg, at jeg ogsaa gemmer mig bag et Mærke, men jeg tror at gennemskue Deres Anonymitet, og *tør* ikke med Navn udfordre Deres Mægtighed. Maa jeg dog endnu bede Dem, aldrig, selv om nogen — begejstret over Deres smidige Pen — skulde opfordre Dem dertil — aldrig at stille Dem som Redaktør-Kandidat, det er sikkert ikke den Art Journalistik, Flertallet ønsker at se i *Typ.-Tid.*, skønt det, det indrømmer jeg, imponerer i Betragtning af Underskriften »kuns Trykker«.

Venligst

»THE PRINTER«.

Den typografiske Forening i København
(Sætterafdelingen).
Regnskab for 1. Halvaar 1904.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1904		Kr. 23281.73
Medlemsbidrag ..... heltbet. 3270.00		
do. ..... halvtbet. 90.35		
	Kr. 3360.35	
Indskud	- 10.00	
Renter af 10,000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	- 175.00	
do. - »Stjernen«	- 40.00	
do. - Sparekasse-Indskud	- 336.50	
Karnevalet 1903	- 8.00	
do. 1904	- 1841.80	
Restancer	- 74.10	
Bespisningen	- 357.50	
do. Trykkerforeningens Bidrag	- 50.00	
A. M. W. Møllers Dødsbo	- 176.56	
Andre Indtægter	- 15.00	
		- 6444.81
	Balance....	Kr. 29726.54

Udgift.

Fast Understøttelse	Kr. 6.00	
Tillidsmandsunderstøttelse	- 52.00	
Til Fagskoleudd. (Sætternes Bidrag 100.00)	- 118.00	
Bladhold	- 12.20	
Tryksager	- 32.50	
Husleje til Forbundet	- 50.00	
Leje af Lokaler til Møder	- 36.00	
Kontorsager	- 27.10	
Biblioteket	- 33.25	
Bespisningen af arbejdsløse Typografer	- 1448.60	
Diæter til Delegerede (Forbundsstyrelsesm.)	- 44.00	
Kontingent for Styrelse, Inkassatorer, Bud og Bibliotekar	- 487.50	
Porto	- 10.64	
Budløn	- 475.50	
Andre Administrationsudgifter	- 88.62	
Majfesten	- 96.20	
Stiftelsesfesten	- 247.30	
Karnevalet 1903: Overført til Bespisningen	- 354.00	
do. do. do. - Sanatoriet	- 20.61	
do. do. do. - Gutenbergk.	- 139.50	
do. 1904: do. - do.	- 460.45	
		Kr. 4239.97
Beholdning den 30. Juni 1904		- 25486.57
	Balance....	Kr. 29726.54

Status pr. 30. Juni 1904.

Aktiver.

Beholdning den 30. Juni 1904:		
Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 10000.00	
Sparekasse-Indskud	- 13492.12	
Aktier i »Stjernen«	- 1000.00	
Aktier i Arbejd.s Livsforsikringsselskab	- 462.00	
Kontant	- 532.45	
		Kr. 25486.57
16 Andele i Social-Demokraten		- 192.00
Bibliotheket		- 900.00
Restancer:		
Medlemsbidrag		- 118.40
Renter tilskrevne		- 9.58
Karnevalsbilletter for 1903 og 1904: Einer Jensen		- 22.00
		Kr. 26728.55

Passiver.

Formue den 30. Juni 1904	Kr. 26728.55
	Kr. 26728.55

Medlemsantal den 30. Juni 1904: **1085** (deraf 60 Hjælpearbejdere).

København, den 5. Septbr. 1904. CHR. ØSTERGAARD.

Ovenstaaende Regnskab er revideret og befundet rigtigt.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH. EMMANUEL PEDERSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

De kvdl. Trykkeriarbejderes Afdeling

afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Lørdag den 27. Avgust i »Kongens Klub«. Dirigent: Fru AMALIE PETERSEN, Sekretær: Frk. CRONE.

Punkt 1. Formandinden aflagde Halvaarsberetningen. Vi har i det forløbne Halvaar anskaffet os vort eget Banner. Takkede enhver, som havde ydet Bidrag hertil. Naar vi havde opnaaet et saa smukt Resultat, skyldtes dette for en stor Del Tombolaen, som havde været afholdt til Fordel for Banneret. Af Voldgiftssager havde vi vundet en, medens en endnu var uafgjort. Der har været afholdt et Forbundsstyrelsesmøde, ved hvilket det vedtoges, efter Indstilling af Fru Buus, at Kvinder, som er slettede af Foreningen for Restance, kan optages som ny Medlemmer, naar Indmældelse sker inden 1. Januar 1905.

2. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes efter at Frk. MOURITSEN havde anket over, at Næstformandinden saa ofte har forsømt Styrelsesmøderne.

3. Regnskabet. Da Generalforsamlingen ikke kan sanktionere, at Fru Buus af Foreningens Kasse har taget Dækning for resterende Ekstra-Kontingenter til hendes Løn, udsattes Godkendelsen af Regnskabet til efter Punkt 5.

4. Stentrykpaalæggerskernes Tarif. Formandinden oplæste Principalernes Forslag i Forbindelse med de kv. Trykkeriarbejderes og aflagde Beretning om de hidtil førte Forhandlinger. Efter en Del Diskussion vedtoges det at indkalde Stentrykpaalæggersker til et særligt Møde, hvor man kunde tage Bestemmelser med Hensyn til Tarifen.

5. Formandindens Løn. Fru PETERSEN paatalte, at Formandinden havde afkrævet Ekstra-Kontingentet til sin Løn af de Arbejdsløse og Syge. Endvidere kunde hun ikke anerkende Formandindens Ret til at søge Dækning af Restancerne af Foreningens Kasse. Da den Form, under hvilken Formandindens Løn nu inddrives, altid vil give Anledning til Forviklinger, foreslog Fru Petersen, at man gik bort herfra, og i Stedet for at betale 2 Gange 25 Øre aarlig, da at betale 1 Øre mere om Ugen i Kontingent, at regne fra 36. Uge. Da Fru BUUS imidlertid ikke vil lade sig nøje hermed, idet hun angiver, at hendes Løn for indeværende Aar ikke vil blive saa stor, som af forrige Generalforsamling bevilget, fordrer hun 2 Øre pr. Medlem mere pr. Uge i de første 10 Uger, hvad Generalforsamlingen dog ikke vil bevilge. Frk. CRONE fremhævede, at Fru Buus ingen Ret havde haft til at inddrive sin Løn forud. Fru B.s Valg til Formandinde paa den Løn, Forbundet yder, gjaldt til 1. Januar 1904, og Fru B. maa da først have fungeret i et halvt Aar, før hun har Ret til de første 25 Øre, altsaa første Gang i September Maaned d. A. Da man ikke kommer overens med Fru B. om Ordningen og Generalforsamlingens Bevilling gælder for et Aar, trækker Fru Petersen sit Forslag tilbage. Da Fru Buus lover at tilbagebetale de Penge, hun har taget til Dækning af Restancerne af Kassen, betragtes Regnskabet som godkendt, idet ingen stemmer hverken for eller imod.

6. Eventuelt. Da Sagen HENRIETTE SCHWERDTFEGER kontra Fru Buus og HILDORA MOURITSEN kontra Fru Buus viste sig at være af en mere privat Natur, formentes det, at de ikke egnede sig til at diskuteres paa en Generalforsamling. Da ingen flere ønskede Ordet, hævedes Generalforsamlingen. H. C.

Nær og Fjærn.

Trækningslisten. Vi henleder Opmærksomheden paa, at det vil blive betragtet som ganske utilladeligt, at Kolleger, der staar i Arbejde andet Sted, paatager sig ekstra Arbejde som Sættere paa Trækningslisten hos det Firma, der har dette Arbejde til Udførelse. Overhovedet maa fagligt Dobbeltarbejde betragtes som forbudt, og enhver kendt Virksomhed af denne Natur bedes anmældt.

»**Adresse-Avisen**«, som for nogen Tid siden købtes af d'Hrr. Journalister FREDERIKSEN og HERMANSEN, skal fra 1. Oktober trykkes i Ludv. Jørgensens Enkes Bogtrykkeri, Amagertorv 10. Halvdelen af det nuværende Personale følger med Bladet, medens den øvrige Del af Personalet har søgt og faaet Ansættelse i forskellige Officiner her i Byen. Vor kendte Kollega H. C. HANSEN er udnævnt til Faktor i de nye Omgivelser.

Mindesten for S. K. Johansen i Ringsted. En smuk Mindesten rejstes i Søndags Formiddags paa Ringsted Kirkegaard over afdøde Typograf S. K. JOHANSEN. Stenen, der er tilvejebragt ved frivillige Bidrag mellem Kollegerne i Ringsted, bærer følgende Inskription:

Typograf
S. K. JOHANSEN
f. 4/9 1845, d. 21/8 1901.
Rejst af Kolleger i Ringsted.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Lægerne.

Hr. Dr. BREHM er bortrejst fra 5/9—5/10. Vikar: Dr. DUJARDIN, Falkonerallé 65², træffes 10—11 hver Dag.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Hjalmar Harald Hogreffe, udl. 1/9 hos Hess (arb. s. St.). De kv. Trykkeriarb.: Anine Hansen, Hertha Rasmussen, Dagmar Petersen og Dagmar Mates (alle hos Schønberg & Co.), Ingeborg Balsgaard (V. Søborg), Ingeborg Andersen (Thiele). Sygeafdelingen: Emanuel Hansens Hustru Ella Andrea, Trykkerlærl. Karl Marius Hansen (Axel Holm).

Tiltraadte.

København: Trykkerafdel.: 230, Carl Richard Christiansen (udenfor Faget) og 216, Louis Andreas Jensen fra Ringsted (Ludv. Jørgensen). Sætterafdel.: 2027, Axel Marius Hansen (I. Cohen) fra Rejse.

Provinserne: Odense, 163, Salomon Jensen (Søndergaard). Ringkøbing, 1833, Joh.s Peter Hansen (Amts-Avisen). Esbjerg, 837, Søren Chr. Grove (Vestj. Soc.-Dem.). Nykøbing M., 1480, Georg J. Nielsen (Flkbl.).

Bortrejste.

København: 3226, Aage Edvard Køhke til Lyngby i Plads.

Provinserne: Odense, 1502, Cornelius Petersen til Nyborg i Pl. Nykøbing M., 163, Salomon Jensen til Odense i Pl. Varde, 837, S. Chr. Grove til Esbjerg og 1465, A. M. Andreasen (paa Rejse).

Udmældt.

510, N. C. Brockmann og Hustru.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket aabnes Torsdag d. 15. Septbr. og er derefter aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 Sangøvelse.

T. S. Vintersæsonen begynder *Onsdag den 14. September Kl. 8½* i Hr. *Premlt. Ulrichs Lokaler, Citygade 23*, og fortsættes hver Onsdag fra Kl. 8½—10 og Søndag Form. fra 9½—11.

Nye Indmældelser modtages ved Øvelserne, som begynder præcis.

T. C. C. Søndag: Brombærtur. Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

Møde Lørdag den 10. ds. Kl. 8 i Gothersgade 115 o. G. (K. F. U. M.). Taler: Typograf LUDVIG JENSEN. Emne: 1. Tim. 4, 12—16. *Enhver Typograf er hjærtelig velkommen.*

En yngre **Sætter-Trykker** kan faa Plads i Odense litografiske Anstalt.
Henvendelse Hagen & Sørensen, Overgade 19, Odense.

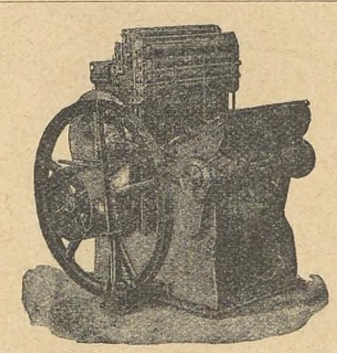
WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos
Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

ADOLPH WULFF
KJØBENHAVN K.
Telefon 39.
Fagforretning.
Største Lager af Utensilier.
Valsemassefabrik.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje, 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 — KØBENHAVN DEN 16 SEPTEMBER 1904 — XXXI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Fælles-Afdeling
(Den typ. Forening)
afholder

ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag d. 18. Sept. 1904 Kl. 10 pr.
i »**Søfryd**«s store Sal (ved Fredensbro).

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger 1. Halvaarsregnskab 1904. 3. Bevilling af 500 Kr. til Typografernes Sanatorium. 4. Prøvevalg til a) Kasserer i Stedet for Chr. Østergaard, b) Styrelse i Stedet for Emil Møller, Carl Nielsen (Næstformand) og H. C. Nielsen samt en Suppleant i Stedet for Sigw. Lundberg, c) Revisor i Stedet for Anton Andersen, d) Voldgiftsretten i Stedet for P. Berendt, Acton Møller og Carl Nielsen samt Suppleanter til samme i Stedet for C. Christiansen og Carl Schnoor. Suppleringsvalg af Repræsentanter for de forskellige Brancher foretages indenfor disse. 5. Valg af Generalforsamlings-Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikringsselskab i Stedet for P. Berendt, Gustav Clausen, Chr. Hansen, Emil Møller, Carl Nielsen, N. P. Nielsen og Vilh. Wartenberg. 6. Valg til Optælling af Stemmesedler i Stedet for Ahrenholz, C. V. Christensen, Joseph Hansen, L. Jensen, Edvard Nielsen, Georg Nielsen, Axel Petersen og A. Søby. 7. Eventuelt. STYRELSEN.

Pas paa!

VED sidste Tillidsmandsmøde diskuteredes Sundhedsbestemmelsen og fra næsten alle Sider fremkom Meddelelser, der godtgjorde, hvor langsomme i Vendingen d'Hrr. Bogtrykkere er ved Realiseringen af disse, og hvor overordenlig hensynsfuldt Fabrikstilsynet virker. De fremførte Klager over mangelfuld Overholdelse vil nu blive tilsendt Tilsynet, men da Medlemmerne rundt om maaske ikke er klare over, hvad der med Rette kan fordres, anfører vi nedenfor de vigtigste Bestemmelser, idet vi indtrængende anmoder ethvert Medlem om at sende Afdelingsformanden Underretning, hvor Regulativet ikke overholdes:

Gas- eller andre Kraftmaskiner, der forurener Luften, skal have Plads i *et særskilt, ventileret Rum.*

Ethvert Arbejdssted skal ved Arbejdstidens Begyndelse mindst have *12 Graders Varme.*

Belysningen skal være *klar* og *tilstrækkelig*, og generende Lys beskyttes ved *hensigtsmæssige Skærme.*

Vægge og Lofter skal mindst en Gang aarlig hvidtes, og afvaskelige Vægge og Lofter m. m. to Gange aarlig grundig afvaskes.

Gulvene skal daglig fejes, men saakaldt tør Fejning maa ikke finde Sted, og *én Gang ugenlig skal Gulve og Vinduer omhyggelig renses*, og dette sker udenfor Arbejdstiden.

Gulvet skal være *tæt og fastliggende*, og hvor det ikke er belagt med Linoleum, *holdes ferniseret*, og Aabningerne mellem Bræderne *være kittede;* Gulv og Vægge skal *slutte tæt til hinanden.*

Sætterpultene og alt andet Inventar skal enten *naa Gulvet og slutte sig tæt til dette* eller være forsynede med saa *høje Fødder*, at Gulvet let kan renses.

Der skal være mindst *én Vaskeindretning for hver 5 Arbejdere.*

Kasserensning maa kun udføres af Personer over 18 Aar, og at enhver Arbejder, der skal besørge dette *for Arbejdsgiverens Regning*, skal forsynes med *en ny Respirator.*

Til Afvaskning af Valser og Pudsning af Maskiner maa kun anvendes *ren Tvist* eller *renvaskede Klude.*

Stereotypering maa kun foregaa i *særlig dertil bestemte Lokaler*, hvortil der skal være *rigelig Adgang for frisk Luft.*

Smælteovnen eller Smæltekedlen skal være *ventileret til Skorstenen* og forsynet med en *letbevægelig tætsluttende Hætte.*

Et tilstrækkeligt Antal *Vandspyttebakker* skal forefindes.

Klædningsstykker skal anbringes i *særligt Aflukke.*

Lock-out-Forliget.

I Henhold til den Beslutning, der blev taget paa den sidst afholdte Fællesgeneralforsamling i København, tillader vi os nedenstaaende at aftrykke Lock-out-Forliget:

Overenskomst
mellem Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening og De samvirkende Fagforbund.

Alle Overenskomster vedrørende Arbejdstid, Lønforhold, Priskuranter, Voldgiftsregler m. m., som var gældende ved Arbejdsstandsningens Begyndelse, vedbliver fremdeles at være i Kraft, dog med de Modifikationer, som resulterer af efterfølgende Bestemmelser.

Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening og De samvirkende Fagforbund erkender herved hinandens Berettigelse til henholdsvis at dekretere eller godkende Arbejdsstandsning; dog maa ingen Lock-out eller Strejke af hvilken som helst Grund eller Omfang dekreteres eller godkendes af nogen af Parterne, forinden den er vedtaget med mindst $^3/_4$ af de afgivne Stemmer af en efter vedkommende Organisations Love dertil kompetent Forsamling. At man agter at forelægge en saadan Forsamling Forslag om Arbejdsstandsning skal tilkendegives den anden Hovedorganisations Forretningsudvalg ved særlig og anbefalet Skrivelse mindst 14 Dage, før Arbejdsstandsningen efter Forslaget agtes iværksat, og der skal paa samme Maade gives den anden Part Meddelelse om Forsamlingens Beslutning mindst 7 Dage, forinden Arbejdsstandsningen iværksættes. Enhver af Parterne forpligter sig til ikke at godkende eller understøtte nogen Strejke eller Lock-out, saafremt den er etableret i Strid med ovenstaaende Bestemmelser. Som Strejke eller Lock-out betragtes det, hvis Værksteder eller Arbejdspladser systematisk affolkes eller efterhaanden lukkes under Hovedorganisationens eller nogen under den hørende Organisations Medvirkning eller med dens udtalte eller stiltiende Godkendelse, efter at den fra Modpartens Side er gjort bekendt dermed. Det vedtages derhos, at det skal betragtes som Brud paa denne Overenskomst, hvis Arbejder- eller Arbejdsgiverorganisationer, der staar udenfor de to nævnte Hovedorganisationer eller har udmældt sig af dem, under Strid med nogen af disse eller af de under dem hørende Organisationer understøttes af nogen ved nærværende Overenskomst forpligtet Part.

Overenskomster, der maatte blive afsluttede imellem de to Hovedorganisationer, skal respekteres og efterkommes af alle under dem hørende Organisationer under vedkommende Hovedorganisations Ansvar.

Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet samt til at anvende den efter deres Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft anerkendes, eventuelt støttes, af Arbejdernes Hovedorganisation. Overfor Arbejdere, en eller flere, hvem et bestemt Arbejde mod aftalt Vederlag (Akkord) uden noget Forbehold er overdraget, og som gør deres Skyldighed, er Arbejdsgivere dog ikke berettigede til at forandre de Forhold, under hvilke saadant Arbejde udføres, til Tab for Arbejderne, uden samtidig at godtgøre dem det derved lidte økonomiske Tab. Er der Uenighed i saa Henseende, afgøres den ved faglig Mægling, even-

tuelt Voldgift, som ogsaa afgør Klager fra Arbejdsgivere eller Arbejdere over Brud paa Hovedreglen eller Misbrug af den.

Fastlønnede Formænd eller Arbejdsledere skal, saa længe de beklæder saadan Stilling, have fuld Frihed til ikke at være Medlemmer af Arbejderorganisationer. Ved fastlønnede Formænd og Arbejdsledere forstaas saadanne, der i Forholdet overfor Arbejderne er Arbejdsgivernes Tillidsmænd, ikke deltager i Akkorder og ikke er interesserede i Akkordoverskud.

Opsigelsesfristen for Overenskomster angaaende Priskuranter og øvrige Arbejdsforhold fastsættes herefter til mindst 3 Maaneder, medens Opsigelsesterminen vil være at fastsætte i hvert enkelt Tilfælde i den paagældende Overenskomst. Bestaaende Overenskomster forbliver uberørte af denne Bestemmelse indtil deres Udløb efter vedtagen Opsigelse.

Efter Konfliktens Afslutning maa der ikke paa nogen af Siderne finde nogen Art af Boycotting Sted hverken over for Arbejdsgivere eller Arbejdere.

Ved Konfliktens Ophør gaar samtlige Arbejdere i Arbejde paa de Arbejdssteder, hvor de var beskæftigede ved Konfliktens Begyndelse. Ligesom det er en Selvfølge, at samtlige Arbejdssteder aabnes samtidig og saa vidt muligt i samme Omfang som ved Arbejdets Ophør, saaledes skal samtlige Arbejdere ogsaa, saavidt Forholdene tilstede det, gaa i Arbejde paa de samme Steder, hvor de var beskæftigede før Lock-out'en.

Iøvrigt forudsættes det som selvfølgeligt, at De samvirkende Fagforbund vil være villig til af al Magt sammen med Arbejdsgiverforeningen at virke for rolige, stabile og gode Arbejdsforhold, først og fremmest derved, at der ikke under nogen Omstændighed fra nogen som helst Organisations Side lægges Hindringer i Vejen for nogen som helst Arbejder for at benytte sin naturlige Ret til at udføre saa meget og saa godt Arbejde, som hans Evner og Uddannelse tillader ham, ligesom det ogsaa maa betragtes som særlig vigtigt, at Hovedorganisationerne samvirker til at hæmme overdreven Nydelse af spirituøse Drikke, hvor saadan muligt maatte finde Sted. En Opsigelsesfrist mellem Arbejdsgivere og Arbejdere erkendes tillige i adskillige Fag for at være i begge Parters Interesse. Det samme gælder med Hensyn til Ordningen af Betalingen for Overarbejde, Ordningen af Lærlingenes Lønningsforhold under Akkordarbejde og Oprettelse af nogenlunde ensartede Voldgiftsregler i alle Fag for Afgørelse af faglig Strid. Hovedorganisationerne er derfor enige om at samvirke til en for begge Parter tilfredsstillende Løsning af disse Forhold.

I Tilfælde af, at nogen underordnet Organisation eller nogen enkelt Arbejder eller Arbejdsgiver formenes at have gjort Brud paa nærværende Overenskomst, skal Spørgsmaalet — hvis der ikke i de bestaaende Overenskomster eller i nærværende Overenskomst findes andre Regler, eller hvis Anvendelsen af disse Regler ikke har ført til nogen Ordning — først gøres til Genstand for Behandling af Hovedorganisationernes Forretningsudvalg. Opnaas ikke derved en tilfredsstillende Ordning, kan enhver af Hovedorganisationerne gennem Forretningsudvalget bringe Spørgsmaalet ind for Københavns Landsover- samt Hof- og Stadsret som vedtaget Værneting ved Søgsmaalet mod den anden Hovedorganisation paa dens Vegne, som formenes at have gjort Brud paa Overenskomsten.

Saafremt en af Hovedorganisationerne formenes at have gjort Brud paa Overenskomsten, kan Spørgsmaalet herom af den anden Hovedorganisations Forretningsudvalg ligeledes indbringes for den nævnte Ret.

Foranstaaende Overenskomst underskrives af Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund paa samtlige derunder hørende Organisationers Vegne og eventuelt de enkelte udenfor dette staaende Arbejderorganisationers paa den ene Side, med bindende Virkning for samtlige nævnte Organisationer, og af Forretningsudvalget for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening paa samtlige under denne hørende Foreningers og Virksomheders Vegne paa den anden Side, med bindende Virkning for samtlige disse Foreninger og Virksomheder.

De under de to Hovedorganisationer hørende Foreninger eller Virksomheder skal ikke ved — før eller efter Overenskomstens Afslutning — at træde ud af Hovedorganisationerne kunne løse sig fra de Forpligtelser, disse ved nærværende Overenskomst er gaaede ind paa. De vedbliver at staa ved Magt, indtil Overenskomsten or disses Vedkommende opsiges af nogen af Hovedorganisationerne.

Midlertidige Bestemmelser.

Samtlige nu eksisterende Konfliktpunkter indenfor Snedkerfaget (herunder indbefattet den ved Skrivelse af 10de April d. A. fra Snedkerlavets Afdeling for Bygningssnedkere i København fremsatte og paa Fællesmødet den 13de s. M. refererede, men ikke behandlede Klage) behandles og afgøres af et Udvalg, hvortil de to Hovedorganisationers Forretningsudvalg hver udnævner 4 Delegerede, under Ledelse af en af de Delegerede i Fællesskab valgt sagkyndig Mand.

Eventuel Forhandling skal omfatte samtlige under Konflikten hørende Arbejder-Organisationer, uanset om disse henhører under Arbejdernes Hovedorganisation eller ej.

Lock-out'en hæves senest tre Dage efter, at Overenskomsten, derunder ogsaa om den indenfor Snedkerfaget eksisterende Konflikt, er tilvejebragt.

København, den 5. September 1899.

Forretningsudvalget for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening:

N. ANDERSEN. KASPAR ROSTRUP. NIELS CHRISTENSEN. VILH. KØHLER. F. A. THOMSEN. LUDVIG CHRISTENSEN. L. HASLUND.

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark:

J. JENSEN. P. KNUDSEN. LYNGSIE. C. M. OLSEN. J. J. MØLLER. SIGV. OLSEN. H. RASMUSSEN.

I Tilslutning til ovenstaaende under D. D. underskrevne Overenskomst har Forretningsudvalget for henholdsvis Dansk Mester- og Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund endvidere vedtaget med bindende Virkning for de nævnte Hovedorganisationer:

at der ved Ordningen af praktiske Arbejdsforhold ikke fra nogen af Hovedorganisationernes Side maa fastsættes eller godkendes nogen Bestemmelse, der staar i Modstrid med Bestemmelserne i ovenstaaende Overenskomst.

Saafremt nogen af Hovedorganisationerne formener, at der er gjort Brud paa denne Regel, kan den indbringe Spørgsmaalet for Hof- og Stadsretten i København, indtil det kan henvises til en *permanent* Voldgiftsdomstol, overfor hvilken der ved Lov er fastsat samme Vidnepligt som overfor Landets almindelige Domstole. Denne Voldgiftsdomstol skal bestaa af 7 Medlemmer, af hvilke hver af Parterne vælger 3 udenfor vedkommende Organisations Bestyrelse, og Formanden vælges af disse 6 i Forening blandt Landets Jurister. Saasnart denne Voldgiftsdomstol er oprettet, træder den straks i Stedet for Hof- og Stadsretten i alle Forhold vedrørende ovenstaaende Overenskomst (jfr. dennes 10.—11. Stykke.

Nu bestaaende skriftlige Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere vedrørende Arbejdsordningen i de respektive Fag forbliver uberørte af Bestemmelserne i ovenstaaende Overenskomst, 4de Stykke, og kan kun bortfalde ved lovlig Opsigelse.

København, den 5. September 1899.

Forretningsudvalget for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening:

N. ANDERSEN. KASPAR ROSTRUP. NIELS CHRISTENSEN. VILH. KØHLER. F. A. THOMSEN. LUDVIG CHRISTENSEN. L. HASLUND.

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark:

J. JENSEN. P. KNUDSEN. LYNGSIE. C. M. OLSEN. J. J. MØLLER. SIGV. OLSEN. H. RASMUSSEN.

Talentet leve!

HR. Redaktør! Tillad mig Plads for et Hjærtesuk i Anledning af Hr. VENTEBJERGS Artikel:

Er det virkelig sandt, kære Ventebjerg, at »Vore Smaas største Ven« skal være Bestyrer af de nødlidende Agrarers Trykkeri. Jeg vilde knap tro mine egne Øjne, da jeg læste Meddelelsen i *Typ.-Tid.*

Agrarernes Forretningsfører er uden Tvivl en Mand, der forstaar at værdsætte Talenterne; netop derfor forekommer det mig mærkelig, at han har engageret vore Smaas største Ven, da han kan faa anderledes talentfulde Folk til at lede Bedriften.

Jeg kunde i hvert Fald anbefale ham en mærkelig Mand, der ganske vist »kuns« er Trykker, men til Gengæld er en meget stor Kapacitet. Foruden at være »Faktor« over én Sætter, er han tillige Stormogul blandt sine Kolleger. At han hader *Sætter-Trykkerne*, men til Gengæld har optraadt som *Trykker-Sætter* for i travle Tider at spare en Sætter og forhøje sin Stjerne i Firmaet, maa absolut tjene som en Anbefaling til Pladsen. En yderligere Anbefaling for vor fælles store Ven maatte det vel være, at han er i Færd med at udvide Talenterne, idet han til 1. Oktober skal være Korrektør ved et af vore største Blade. Saa har han ogsaa Natten besat.

Jeg er overbevist om, at Agrarerne vilde være himmelfaldne ved at faa en saadan Leder. Tænke sig, være Bestyrer, Trykker, Sætter og Korrektør og muligvis desforuden at kunne knappe 3 Kr. af hver Sætters Løn, det vilde fylde svært i de nødlidende Agrarers Lommer. Agrarerne vilde fejre stor Fest med St. Hans Blus, og det vilde næppe vare længe, før Alberti, paa indtrængende Opfordring, benaadede ham med Ridderkorset, og *Dannebrog* vilde faa Ordre til at optage en Leder med den mærkelige Mands Billed over.

Ak, kære Ventebjerg, ingen Roser uden Torne. Den eneste Frygt jeg nærer, er den, at jeg er bange for, der var for megen »Snor«lige Trit og Retning i Agrarpersonalet til at dette vilde gaa ind paa Arrangementet. Jeg tror nemlig, at dette Personale er af en anden Surdejg end det mærkelige Sætterpersonale, han i Øjeblikket dirigerer.

V. MENRU.

Som vi af *Typ.-Tid.* erfarer, har tvende arbejdsløse Medlemmer af Ny typ. Forening under deres Rejse i Provinserne erholdt Understøttelse af en Del Lokalforeningers saakaldte Privatkasser. Idet vi udtaler vor Paaskønnelse af den imod vore Medlemmer saaledes udviste Velvilje, beklager vi samtidig, om det skulde vise sig — hvad en Notits i *Typ.-Tid.* Nr. 35 fra Hr. V. Andersen i Roskilde kunde lade formode —, at de tvende Medlemmer enkelte Steder har oppebaaret denne Understøttelse under forkert Forudsætning, nemlig ved at angive, at de ingen Understøttelse erholdt af vor Forening, og anmoder vi derfor d'Hrr. Lokalformænd, hos hvem saadant Misbrug har fundet Sted, om snarest at meddele dette til Formanden for Ny typ. Forening, Anthon Olsen, Hedemannsgade Nr. 8, 3. Sal, for at vi overfor de Paagældende kan blive i Stand til at gøre Ansvar gældende.

STYRELSEN FOR NY TYP. FORENING.

Ovenstaaende har paa Grund af Pladsmangel været udeladt et Par Nr. RED.

Nær og Fjærn.

Foreningen »Gutenberg« i Svendborg holdt forr. Søndag Aften en af sine smaa vellykkede festlige Sammenkomster — Fællesspisning og Bal. Ved Festen afsang man flere Sange, bl. a. en lille »For Foreningen«, fiks udtyret og forfattet af Foreningens tidligere mangeaarige Formand, P. DITLEFSEN.

Stor Munterhed og Begejstring vakte det, da Fru SØREN JENSEN efter en lille, vellykket Tale paa Damernes Vegne udbragte en Skaal for Herrerne. Stemningen var som altid kammeratlig og fornøjelig.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Torsdag den 28. Juli.

Sekretæren fra det internationale Sekretariat, P. STAUTNER, var til Stede og gav en Redegørelse for den Maade, hvorpaa Arbejdet nu foregik fra Sekretariatets Side. Han betonede, at det galdt om at anskueliggøre de forskellige Landes Særegenheder, for derved at anspore de andre Forbund til at følge de gode Eksempler. Derefter diskuteredes Gensidighedsforholdet med særlig Henblik paa det tyske Forbunds Optræden, ligesom den eventuelle Indskrænkning af Rejseunderstøttelsen og Forlængelsen af Karenstiden omtaltes. Endvidere gjordes Sekretæren bekendt med Forholdet til Københavns Bogtrykkerforening, ligesom der redegjordes for den forestaaende Tarifbevægelse.

Onsdag den 31. August.

1. Bogense Regnskabs-Aflæggelse forelaa, men ingen Penge. Der var korresponderet med den tidligere Afdelings Formands Fader, for om mulig at undgaa Anmeldelse til Politiet. Chr. Nielsen Wang udelukkes.

2. Der spørges om et Medlem skal betale Lægeattesten, som foranlediges ved Indlæggelsen paa Typografernes Sanatorium. Nej, den afholdes af Kassen; derimod afholdes alle Transport-Udgifter af Medlemmet. Understøttelse til Konen kan ikke udredes af Forbundet.

3. Thisted Byraad havde retourneret et Andragende fra et Medlem i Thisted og henvist det til Asminderød Sogneraad. Andragendet var atter tilbagesendt til Thisted Byraad med Henvisning til tidligere Forhandlinger med forskellige Avtoriteter.

4. Der forelaa Oplysning om forskellige ikke-tarifmæssige Forhold hos et Medlem af Københavns Bogtrykkerforening. En Henvendelse til Vedk. var henvist til Københavns Bogtrykkerforening, hvilket ogsaa var sket.

5. Et Medlem havde anlagt sig et lille Visitkorttrykkeri og var derfor blevet afskediget fra sin Plads. Han anmoder om Understøttelse paa Stedet. Kan hæves under Forudsætning af, at hans Indtægt ikke overstiger Understøttelsen.

6. Et Personales Tillidsmænd forespørger, om Godtgørelser for Tabeller og Blandinger skal procentgodtgøres efter de Sprog, hvori de forekommer. Ja.

7. En øjeblikkelig Opsigelse, som havde vist sig uberettiget, var ordnet ved at den Paagældende havde faaet tarifmæssig Opsigelse.

8. Den af Spigelhauer opsagte Prioritet i Sanatoriet, er der opnaaet Henstand med til December Termin. Renter og Renters Rente indtil Juni Termin var betalt med Kr. 50.31.

9. Da den stedfundne Afstemning over Arbejdsløskassens Forhold ikke havde udvist absolut Majoritet for noget af Forslagene, betragtedes de Punkter, som havde opnaaet dette, som vedtagne under Forudsætning af, at ingen Indsigelse derimod var fremkommet fra nogen Afdeling, og da saadan Indsigelse ikke er fremkommet indtil Dato, vil Lovændringerne træde i Kraft fra 1. September. De udenlandske Organisationer er underrettede herom. Indbetalingerne fra Lokalkasserne i København og fra Grundfonden og Begravelseskassen i Provinserne vil være at foretage for det samlede Medlemsantal pr. 30. Juni.

10. Kallundborg og Hobro Afdelinger anmoder om at anskaffe Skabe. — Ja.

11. Et Par Afdelinger havde anmodet om Tilskud. Da Regnskaberne ikke var indsendt og Tidsfristen herfor udløbet, var Begæringen nægtet. Senere var det indrømmet, efterat ovenstaaende var sket.

12. Assens Afdeling meddeler, at et tidligere omtalt Medlem nu i ét og alt opfylder Betingelserne for at blive anvist Plads. Er derefter optaget paa Anvisningskontorets Liste.

13. Et Medlem i Odense har anmodet om at maatte hæve Understøttelse paa Stedet i Korsør. Da Korsør er Filial, har man næret Betænkelighed ved at gaa ind paa Forlangendet, men da den Paagældende snart skal ind som Soldat og der desuden er fornøden Kontrol paa Stedet, indrømmes det undtagelsesvis.

14. Medlem Thoning Nielsen er det nu oplyst om, at han arbejder paa den blokerede *Grenaa-Avis*. Udelukkes.

15. Et Medlem fra Stege, rejst til Amerika førend Afstemningen om hans Optagelse er tilendebragt, anmoder om at faa sin Bog tilsendt, da han mulig vender tilbage hertil. Kan ske, naar han indsender Porto for Bogen + 4 Kr., som maa erlægges i Lighed med de allerede optagne.

16. Roskilde Afdeling anmoder om 4 Ugers Understøttelse til et kvindeligt Medlem, som skal nyde Specialkur i København. Yderligere Oplysninger forlangt og henvist til, at Lovene kun hjemler gifte Medl. Ret til saadan Understøttelse og forøvrigt til § 63.

17. Et Medlem, som har været bortrejst, anmoder om Underst. paa Stedet. I Følge Gensidighedskontrakten skal der først været arbejdet og betalt i 26 Uger, førend saadan Underst. kan hæves.

18. Medlem Nicolaj Chr. Jensen, Horsens, har nu indbetalt Kr. 241.35, hvilket er det Beløb, han har besveget Forbundet for. Han har forlangt sig optaget, og har ogsaa været opslaaet i *Typ.-Tid.*, men da Indsigelse er indkommet mod hans Optagelse og han efter modtagne ny Oplysninger er rejst bort fra Horsens, uden at have betalt sin Gæld til Lokalkassen, kan han overhovedet ikke optages førend dette er sket, og endda saa kun med 2 Aars Karantæne.

19. Meddelelse om, at to af *Ny typ. Foren.s* rejsende Medl. henvender sig til Ekstrakasserne i Provinserne med Anmodning om Hjælp. Da *Ny typ. Foren.s* Rejsende faar Underst. tilstillet af Foreningen og saaledes rangerer lige med Forbundets Medl., kan dette Forhold ikke tilstedes.

20. Medlem Nr. 107, Chr. Ludv. Mortensen, forsvunden fra Ribe, er funden død. 300 Kr. anvist hans Efterladte.

21. Lokalformanden i Løgstør har forsøgt at faa Underskrift fra Bogtr. Knudsen, som har købt Anæus Nielsens Bogtrykkeri. Da det ikke er lykkedes, fortsættes Blokaden.

22. Lokalformanden i Aalborg har nu faaet Meddelelse fra Bogtrykker Hestbech, at han selv vil bestemme Arbejdstiden og ikke underskrive Tarifen. Blokeres.

23. Forskellige Forhold i Stege forelaa der Indberetning om. Svarskrivelse afsendt.

24. Lokalformanden i Køge overdrages det at undersøge et Lærlingeforhold i Faxe nærmere, da det ikke var lykkedes at opnaa Oplysninger desangaaende gennem Fællesorganisationen.

25. Københavns Kommune har søgt Oplysning om Forbundets Legater, da der skal udarbejdes en Velgørenheds-Statistik. Indsendt.

26. Et norsk Medlem havde formentlig ikke overholdt Bestemmelsen om, at Plads ikke maa tiltrædes førend Oplysning er indhentet hos Organisationen. Vedk. benægtede det.

27. En Afskedigelse i et større københavnsk Trykkeri var ordnet af Sætternes Afdelingsformand; den Paagældende, hvis Afskedigelse der allerede havde været Tale om med den tidligere Formand, bliver i sin Plads til Nyaar, til hvilket Tidspunkt den uden videre Varsel fratrædes.

28. Da Helligdagsarbejdet stadigt fortsættes i et herværende Blad, var der nu klaget til Politidirektøren, som havde givet Svar. Resultatet afventes.

29. Det tidligere omtalte Medlem, der arbejder som Maskinsætter samtidig med at have Bogtrykkeri, er det oplyst om, at han har arbejdet for en lavere Løn, end hvad Afdelingsstyrelsen har bestemt. Skrivelse afsendt derom, uden at Svar er indløbet; paany tilskrevet ham, at han vil blive udelukket; Svar derefter indløbet, at han havde rettet sig efter Afdelingsstyrelsens Beslutning.

30. Voldgiftsrettens Dom i Anledning af en Trykkeriarbejders Sag havde foranlediget Inkassation af Beløbet, som var tilstillet vedkommende, efter at Forbundskontingentet var fradraget.

31. Et tidligere omtalt Medlem, som havde besveget Kassen for et Beløb, havde indbetalt dette. Afdelingsstyrelsen indstiller ham til 2 Aars Karantæne. Ja.

32. Et Medlem forespørger, om han kan rejse til Island og bevare sine Rettigheder. Rettigheder og Pligter hviler i den Tid, han er paa Island; naar han vender tilbage, indtræder han i dem.

33. Det første Halvaars Regnskabsoversigt for Arbejdsløshedskassen udviser kalkulatorisk et Overskud paa ca. 700 Kr. Juli-August Maaneder udviser imidlertid et saa stort Antal understøttede, at det grænser til det uhyggelige. Den finansielle Status i Provinsernes Sygekasse udviser et Underskud paa ca. 2000 Kr. i Halvaaret og nødvendiggør Udskrivning af *et Ekstrakontingent*. Det samme Forhold er — om end i mindre Grad — Tilfældet i den københavnske Sygekasse, og det besluttes derfor at konferere nærmere desangaaende med Sygekasseinspektøren. Hvis dennes Mening gaar i samme Retning som Forretningsudvalgets, vil der ogsaa være at udskrive Ekstrakontingent her.

34. Et Medlem af Københavns Bogtrykkerforening kunde ikke betale en Arbejder fuld Ugeløn. I Gentagelsestilfælde anvises der ikke Arbejdskraft.

35. Et arbejdende Medlem arbejder efter Fyraften paa et andet Trykkeri. Kan ikke tilstedes, og Vedkommende udelukkes i Gentagelsestilfælde.

36. Et kvindeligt Medlem, som efter udstaaet Sygdom, erhvervet ved Maskinen, paany havde mældt sig til Arbejdet, var afvist fra Pladsen. Fordring om 14 Dages Løn gøres.

37. Et Medlem, som tillige driver Forretning, har anmodet om Understøttelse paa Stedet. Tilstaas, da Forretningen kun giver forsvindende Indtægt.

38. Medhjælperen paa Forbundskontoret har Udsigt til en Plads ved Arbejdernes Livsforsikring, men da han skal være 3 Maaneder paa Prøve, anmoder han om, at der tilstedes ham Ret til paa Timebetaling at arbejde et begrænset Antal Timer daglig. Under Forudsætning af, at Regnskabsførelsen kan udføres tilfredsstillende af det nuværende Personale, har man intet at indvende herimod.

39. Meddelelse om nogle med Københavns Bogtrykkerforening vekslede Skrivelser gaves.

40. Meddelelse om at de samv. Fagforb.s Repræsentantskab havde indrømmet Bogb. Fagf. et Laan paa 3000 Kr. til Understøttelse af Arbejdsløse.

41. Skrivelse fra *Ny typ. Forening* om at man ikke kunde indgaa paa at forbyde Trykkere Optagelse. Et af Foreningens Repræsentant i Forretningsudvalget stillet Forslag tiltraadtes.

42. I Valbykredsen var der efter Overenskomst med Dr. Duurloo ansat en ny Læge, ligestillet med Dr. D.

43. I et herv. Dagblad havde der hersket Uoverensstemmelse mellem Faktor og Personale. Denne var nu udjævnet ved Afdelingsformandens Mellemkomst.

44. Et Medlem arbejdede i en 8-Timers Arbejdstid for 23 Kr. Da Vedk. var tuberkelsyg, rejstes ingen Indvending herimod.

45. Efter den nye Helligdagslovs Ikrafttræden udgiver to Eftermiddagsblade Udgave om Søndagen. Dette medfører gennemgaaende Arbejdstid om Lørdagen. Tillades.

46. Et Medlem forespørger, om han kan udmælde sig af Sygekassen mod at blive staaende i de faglige Afdelinger. Han lider af en Hjærtefejl og kan ikke faa Understøttelse for denne Sygdom. Da Vedk. er bemidlet, kan han mod at betale 1 Kr. aarligt til Sygekassen blive staaende i denne med hvilende Rettigheder.

47. Medlem Nr. 1608, Egebjerg, er død. Der er kun betalt 5 Ugebidrag. Da han ikke ved Optagelsen har præsteret Lægeattest, var han indtraadt uden Ret til Syge- og Begravelseshjælp, af hvilken Grund ingen Hjælp kan udbetales.

48. Dansk Provinsbogtrykkerf. meddeler, at d'Hrr. Gjertsen, Aarhus, og Jensen, Korsør, er udtraadt af og d'Hrr. Sørensen, Silkeborg, og Bech, Aarhus, indtraadt i Bestyrelsen.

49. Et Medlem forespørger, om et modtaget Flyttelaan kan afskrives i hans Understøttelse. Han har kun udredet 18 Ugebidrag, da han modtog Laanet. Nej.

50. Et Medlem i Varde anmoder om Flyttelaan til Fredericia. Da han først bliver understøttelsesberettiget senere og desuden har Karantæne, kan dette ikke tilstaas. Samtidigt oplyses det, at han ikke er traadt i Arbejde som Typograf, men derimod som Arbejdsmand i en Spritfabrik. Medl., som modtager Plads i andet Erhværv, kan overhovedet ikke faa Flyttelaan eller Omflytningsbidrag.

51. Et Medlem, tiltraadt Rudkøbing fra Rejse, anmoder om at nyde Underst. i Marstal. Da Kontrol kan udøves dér, tilstedes det. — Overfartspenge kan ikke udbetales fra Rudkøbing til Marstal, da der ingen Afdeling er.

52. Lokalform. i Varde forespørger, om de Medl., som har erholdt 90 Dage i Rejseunderstøttelse, den 1. September skal stoppe op med Understøttelsen. — Ja, og de Medl., som er understøttelsesberettigede paa Stedet, maa hæve resterende Understøttelsesdage paa Stedet.

53. Et Medlem anmoder om Ophævelse af en ham for 4 Maaneder siden idømt Karantæne, da han nu vil paatage sig at passe en Plads. — Indtil Lokalafdelingen vil garantere, kan Karantænen ikke hæves.

54. Lokalformanden i Kolding meddeler, at et Medlem er kommet til Skade. Hospitalet vil ikke optage ham; han er derfor sat i Kost til Kr. 1.10 om Dagen. Han gør Fordring paa 2 Kr. om Dagen. — Afslaaet, hvorimod Beløbet for Kosten + Medicin og Lægeregning kan udredes.

55. Foranlediget ved Nedsættelsen af Dageantallet paa Rejse, spørges der, om Sammenlægning af Ugebidragene giver Ret til Underst. paa Stedet. — Nej, Bidragene maa være betalte i Sammenhæng.

56. I et Eftermiddagsblad er Søndagsudgaven indstillet, og Stereotypisten og Medhjælper derved faaet mindre Arbejdstid. I den Anledning er Lønningerne reducerede. — Til Efterretning.

57. En Enke efter et afdød Medlem forespørger, om hun kan beholde Berlings Legat, tildelt hendes afdøde Mand. — Nej. Legatet bliver at opslaa ledigt.

58. Et kvindeligt Medlem klager over, at Understøttelse er fradraget hende, fordi hun ikke har villet modtage Plads for et Par Dage. — Til Efterretning.

59. Meddelelse om Forhandlingerne med Stentryk-Principalerne gaves. Ved yderligere Forhandling maa det forsøges at opnaa mere, hvorefter endelig Stilling til Resultatet kan tages i et Møde med Bestyrelsen for Lith. Forbund.

60. Den kvindelige Afdelings Formand gav Oplysning om forskellige Forhold.

Da det desværre er mig umuligt at takke hver enkelt for den store og uventede Hjælp, som er bleven mig tildelt efter mit Sygeleje, bringer jeg herved hver især min hjærteligste Tak. Særlig Tak til Firmaet Qvist & Co. og Personale. CAROLINE DYHR.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Lægerne.

Dr. AD. MEYER er bortrejst fra 17. Sept. til 22. Oktbr. Vikar: Dr. PRIP, Dr. Louises Børnehosp., træffes 1—2 Hverdage. Telefon 25065.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sygeafdelingen: Louis Chr. Blom Hansen (Græbe). De kv. Trykkeriarb.: Johanne Louise Emilie Andersen (Graphic).

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 2027, Axel Marius Hansen (I. Cohen) og 5705, Halfdan Sørensen (arbl.), begge fra Rejse, 3479, Georg Anton Lohmann (arbl) fra London, 4622, Jens Will. Olsen fra Stege (arbl.). Trykkerafdel.: 88, Oskar H. Jensen (Nytorvs Bogtr.) fra Udlandet.

Provinserne: Nakskov, 1810, Alfred Sørensen (Vestl. Av.). Nyborg, 2008 (Norsk), R. C. Tønnesen fra Kbhvn., 1502, F. C. Petersen fra Odense og 1578, C. M. Clausen fra Kbhvn. (alle hos Schønemann i Pl.). Odense, 1207, Viggo Blom og 1535, Rasm. Chr. Rasmussen (begge Militære). Hjørring, 1842, Viggo Th. Schioldan (fra Rejse). Ringkøbing, 1841, Anders Nielsen Rosenkilde (Ringkøb. A. Dgbl.). Ringsted, 1655, Trykker A. Hansen-Møller (Ringst. Folket.).

Bortrejste.

Provinserne: Ringsted, 216, Trykker L. A. Jensen til Kbhvn. (arbl.). Rønne, 239, Vilh. Andersen til Næstved (arbl.). Slagelse, 1789, M. A. Larsen (arbl.), 1590, A. V. Knudsen til Kallundborg i Pl. og 1554, Alfred Jensen (Korsør) til Kbhvn. (Militær). Nakskov, 1794, Axel Emil Jørgensen til Maribo i Pl. Svendborg, 1535, Rasmus Chr. Rasmussen til Odense som Militær. Kolding, 1841, Anders Nielsen Rosenkilde til Ringkøbing i Pl. Fredericia, 1592, P. Petersen til Herning i Pl. og 1559, Alfred Marinus Christensen (arbl.). Ringkøbing, 1452, Chr. N. Christensen til Odense som Militær. Hjørring, 1528, Johannes Bindslev til Aalborg (Militær).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag den 17. Septbr. Sangøvelse. Lokalerne aabnes Kl. 8½. Søndag d. 18. Sept.: Valby-Turen. Mødested: Korups Have Kl. 5.

T. S. Vintersæsonen begyndte *Onsdag den 14. September Kl.* 8½ i Hr. *Premlt. Ulrichs Lokaler, Citygade 23,* og fortsættes hver Onsdag fra Kl. 8½—10 og Søndag Form. fra 9½—11.

Nye Indmældelser modtages ved Øvelserne, som begynder præcis.

ANNONCER

Et Akcidenstrykkeri

kan overtages paa særdeles gunstige Betingelser og kun 300 Kr.s Udbetaling. Der er for ca. 1500 Kr. Skrift og Træmateriel, en Enkelt-Median Cylinderpresse, en temmelig stor Ekselsior-Digeltrykpresse samt en Skæremaskine. Man henvender sig snarest til Typograf SIGURD ALF. JØRGENSEN, *Demokraten,* Aarhus.

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos
Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn,** Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 23 SEPTEMBER 1904 XXXI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Fælles-Afdeling
(Den typ. Forening)
afholder

ordinær halvaarlig Generalforsamling

Mandag d. 26. Sept. 1904 Kl. 8 Aften pr.
i **Søfryds** store Sal (ved Fredensbro).

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger 1. Halvaarsregnskab 1904. 3. Bevilling af 500 Kr. til Typografernes Sanatorium. 4. Prøvevalg til a) Kasserer i Stedet for Chr. Østergaard, b) Styrelse i Stedet for Emil Møller, Carl Nielsen* (Næstformand), H. C. Nielsen og N. P. Nielsen (Mandatnedlæggelse) samt en Suppleant i Stedet for Sigw. Lundberg, c) Revisor i Stedet for Anton Andersen, d) Voldgiftsretten i Stedet for P. Berendt*, Acton Møller og Carl Nielsen samt Suppleanter til samme i Stedet for C. Christiansen og Carl Schnoor. Suppleringsvalg af Repræsentanter for de forskellige Brancher foretages indenfor disse. 5. Valg af Generalforsamlings-Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikringsselskab i Stedet for P. Berendt*, Gustav Clausen, Chr. Hansen*, Emil Møller, Carl Nielsen, N. P. Nielsen og Vilh. Wartenberg. 6. Valg til Optælling af Stemmesedler i Stedet for Ahrenholz, C. V. Christensen, Joseph Hansen, L. Jensen, Edvard Nielsen, Georg Nielsen, Axel Petersen og A. Søby. 7. Eventuelt. STYRELSEN.

* Modtager ikke Genvalg.

Situationen.

EFTER at der Aar paa Aar er bleven baaret Sten paa Sten til den Bygning, som ved det sidste Delegeretmøde dannedes under Navn af »Dansk Typograf-Forbund«, og efter at der i indeværende Aar har vist sig en aldrig før kendt Mulighed for at *forene* de to i København bestaaende Sætterorganisationer, rejser der sig pludselig indenfor vor egen Ramme Røster, som kræver *Udskillelse* fra den Hovedorganisation, »De samv. Fagforbund«, under hvis Virksomhed ogsaa vi er voksede i Styrke saavel indadtil som udadtil. Med Bram og Brask gaas der frem for at hidføre en Splittelse. Der raabes op om Fagforbundenes indviklede Forretningsgang som en Hindring for Typografernes Krav; ogsaa Lock-out-Forliget bruges som Bussemand — ja, det gaar endog saa vidt, at man ved en talrig besøgt Generalforsamling med **syv** mod **fem** Stemmer faar vedtaget at lade dette snart saa berømmelige Lock-out-Forlig trykke, for at Medlemmerne kan se, hvilken Fælde de sidder i. Der skyes intet Middel for at naa Maalet: Udmældelsen. Og ret som om der ikke var Plads nok indenfor vor egen Ramme til at fremkomme med sin Misfornøjelse, dannes der desuden en særlig Klub eller Forening, som selvfølgelig i første Række har til Opgave at hidføre en »Befrielse« fra »det tyngende Aag«. At en saadan Fremtoning eller rettere sagt Abnormitet i Danmarks Fagorganisationer hilses med Bifald af separatistiske Individer er ikke til at undres over; saadan en »Omvæltning« giver Stof — billigt Stof — læseværdigt Stof — for entreprenante Saksriddere. Det ene Fæ finder altid et større Fæ, som vil beundre ham. Ogsaa blandt de Arbejdsløse, hvem Nød og Elendighed tynger som en knugende Mare, gøres der alt fra Separatisternes Side for at fremkalde og oparbejde en Stemning mod det nu bestaaende; thi dette er jo for en stor Del Aarsagen til Arbejdsløsheden. Kommer vi ud af vort Forhold til De samv. Fagforbund, ja, saa har vi ikke blot den Tusinder af Gange besungne 8-Timers Arbejdsdag, men tillige højere Løn; for at bruge en bibelsk Vending — om end noget frit — vil det blive et Land, hvor Mælk og Honning skal flyde i lange Baner. Og hvad stilles der saa i Stedet, naar Broen med vore egne Landsmænd er kastet af? Svar: Gensidighed — Gensidighed paa en anden Maade! Med hvem? Med dem, der vil slutte Pagt med et stakkels, forhutlet og omtumlet subsistensløs typografisk »Samfund«, som intet har mere at miste, men som lig en druknende griber efter den Hjælp, der af Medlidenhed rækkes det.

— — —

Er det paa den Maade, vi skal fremad herhjemme? Sikkert ikke! Vel har Naiviteten, Dumheden og Frækheden i umindelige Aar haft en frodig Græsgang her til Lands, men saa vidt skal det ikke komme, saa skævt skal det ikke gaa, at vi efter en Menneskealders Arbejde skal se alle vore Forhaabninger bristede og os selv prisgivne den første den bedste Tølper. — — Ogsaa i vor Organisation findes sikkert mange, som er besjælede af Tanken om Gensidighed, større Gensidighed, international Gensidighed; men den naas næppe ved at bryde den rejste Bygning ned, og slet ikke ved at kaste sig ud i Malstrømmen. Saa længe som der endnu staar meget tilbage at ændre indenfor vor egen Ramme, saa længe nytter det ikke — ja det bør endog betragtes som Galmandsværk — at ofre sig for en større Gensidighed, som i første Række kun vil have større Udgifter til Følge.

Og hvad 8-Timers Arbejdsdagen angaar, da maa det staa de Herrer, der ved enhver passende og upassende Lejlighed snakker Stolpe op og Stolpe ned om denne vidunderlige Arbejdsdag, klart, at Kravets Opfyldelse ubetinget maa komme til at afhænge af mange forskellige Faktorers Indflydelse.

Tør d'Hrr. f. Eks. paatage sig Ansvaret ved en Kamp, rejst paa dette Spørgsmaal? Det var værd at vide. — Tør de ikke det, bør de hellere søge at gøre deres sikkert rige Ævner mere frugtbringende ved et roligt og mere nyttigt Arbejde indenfor vore egne Rammer, fremfor, som nu, at give Agitatorens og Martyrens Rolle. HENRIK.

Udmældelsen af De samv. Fagforeninger.

DA der i Striden om Udmældelsen af De samv. Fagforeninger er blevet rettet saa stærke Angreb paa Hr. Wartenberg, at man skulde tro, at han har gjort sig skyldig i en svær Forbrydelse ved at rejse dette Spørgsmaal, kunde det maaske have sin Interesse at oplyse, at Tanken om en Udmældelse alt var fremme for ca. 8 Aar siden. Der blev i 1896 nedsat et Udvalg for at forsøge at faa de forskellige Afdelinger indenfor det typografiske Fag samlet til et Hele, og et Flertal indenfor dette Udvalg, der bestod af d'Hrr. V. Petersen og F. K. Madsen, valgte af Den typ. Forening, Lauritz Jensen og Christoffersen, valgte af Trykkerforeningen, og Gust. Clausen, Bergenholz og Undertegnede, valgte af Hjælpekasserne, blev enige om at stille Forslag om Udmældelse af De samv. Fagf. for at faa Ny typ. Forening til at slutte sig sammen med de andre Organisationer.

Paragraf 4 i dette Forslag lød saaledes: »Den enkelte Lokalforening kan ikke med *Benyttelse af Foreningens Navn og Midler slutte sig til andre faglige Organisationer*«.

Denne Paragraf er jo tydelig nok.

For at imødekomme de Medlemmer, som ønsker at staa i Forbindelse med De samv. Fagforeninger — naturligvis med den Indskrænkning, som Paragraf 4 omhandler — foreslog man, at der oprettedes en Ekstrakasse i Lighed med, hvad der fandt Sted i flere af Lokalforeningerne i Provinserne. Paragrafen herom lød saaledes: »For Københavns Vedkommende dannes straks en Ekstrakasse med 2 Afdelinger, der finansielt er uberørte af hinanden, og hvis ene Afdeling ethvert Medlem efter eget Valg er pligtig at tiltræde. Afdeling I har til Formaal at vedligeholde Forbindelsen med De samv. Fagf. og Afdeling II yder Understøttelse til Medlemmer, som paa Grund af Sygdom, Alderdom eller anden uforskyldt Aarsag lider Nød. Kontingentet er ordinært 5 Øre ugentlig til hver Afdeling, men Nyderetten til begge Afdelinger er fælles for alle Medlemmer«.

Man vil heraf se, at det var en aldeles frivillig Sag, hvorvidt man vilde have Forbindelse med De samv. Fagf. eller ikke. Man kunde jo tænke sig, at der til Afdeling I ikke var nogen videre Tilslutning, men at Medlemmerne hellere vilde sikre sig i Afdeling II, saa var al Forbindelse faktisk forbi.

Forslaget faldt til Jorden, fordi Ny typ. Forening forkastede det.

De Motiver, der dikterede dette Forslag, var jo andre end Hr. Wartenbergs, men Resultatet vilde, hvis Forslaget var blevet vedtaget, være blevet det samme som det Hr. Wartenberg kæmper for, nemlig Udmældelse af De samv. Fagf.

L. JACOBSEN.

Hr. Jacobsen har ikke Ret i, at den omtalte § af det i sin Tid stillede Sammenslutningsforslag vilde have medført samme Resultat som Hr. Wartenbergs Forslag om Udmældelse af De samv. Fagforbund. Helt bortsét fra, at de organisatoriske Forhold er fuldstændig forandrede, idet Fagene den Gang ikke var sammensluttede i *Forbund*, men i løse Grupper, som ofte opererede ganske uafhængigt af hverandre, var Forbindelsen jo dog faktisk til Stede gennem den ene Afdeling. Der er ogsaa en stor Forskel paa, om et saadant Skridt foretages i Overensstemmelse *med* eller *imod* den samlede Organisation, og havde De samvirkende Fagforeninger ikke den Gang akcepteret Forslaget — hvilket maaske er tvivlsomt — var der rimeligvis slet ikke blevet noget ud af det. RED.

Ynkeligt.

BAADE i Tide og forresten ogsaa i Utide ser man enkelte københavnske Stormægtigheder trække op med de Arbejdsløse.

Dette var ikke mindst Tilfældet ved den nu tilendebragte Afstemning over Balance-Spørgsmaalet. Da saa man fra en af dem, der til enhver Tid giver det Udseende af, at han saa godt som staar alene som Filantropiens Apostel, naar det gælder disse daarligt stillede Mennesker, Artikler, som var gennemsyret af lutter Barmhjærtighed.

Den mest menneskekærlige af disse københavnske Samaritanmennesker er jo selvfølgelig Wartenberg.

Men forøvrigt, naar der i store Træk er Tale om Afhjælpning eller Lindring af Arbejdsløsheden, synes det særlig at være blevet nogle enkelte københavnske Kolleger tildelt at udføre det skrivende Arbejde herfor.

Dette kunde der ikke være stort at sige til, naar der var Harmoni i Københavnernes Teori og Praksis som Helhed. Men dette synes imidlertid langt fra at være Tilfældet.

Uden at tage Munden for fuld kan man vel nok sige, at disse Folk — eller rettere enkelte af disse — stadig gaar foran i *Typ.-Tid.s* Spalter i Fordringen om 8-Timers Arbejdsdag og altid ved saadanne Lejligheder smører tykt paa. Og her kommer vi akkurat til det ynkelige — ja, man kan kalde det det hykleriske — ved denne Fordring.

For medens disse københavnske Skribenter saa kraftigt slaar til Lyd for dette Eldorado, der da vil opstaa for de Arbejdsløse, og hvilket stort Gavn denne Indførelse vil blive for disse Mennesker, da er de inde i København ikke naaet dertil, at kunne holde en 9-Timers Arbejdsdag.

Et Eksempel herpaa har vi i Øjeblikket i forrige Numer af *Typ.-Tid.* og saaledes lige ved Haanden.

Man læser saaledes:

»At Opmærksomheden henledes paa, at det vil blive betragtet som ganske *utilladeligt*, at *Kolleger, der staar i Arbejde andet Sted*,* paatager sig **ekstra Arbejde** *som Sættere* paa Trækningslisten hos det Firma, der har dette Arbejde til Udførelse.

Overhovedet maa **fagligt Dobbeltarbejde** *betragtes som* **forbudt**, og enhver kendt Virksomhed af denne Natur bedes anmældt«.

Disse var Ordene, og man maa forudsætte, at de er vel begrundet og paa sin Plads. Notitsen behøver overhovedet ikke videre Kommentar.

Den taler højt og tydeligt om Københavnernes forlorne Menneskekærlighed, som vi ikke er helt ubekendt med i Provinserne.

Her i dette Tilfælde kunde en Arbejdsløs tjene nogle Kroner; men for dem, der staar i Arbejde i 9 Timer om Dagen, er Arbejdstiden for kort. Ved at lægge en Timestid eller to til, kan de tjene et Par Fedteskilling mere. Det tæller saa rart op sammen med Ugelønnen, og bare de saa fortæller i *Typ.-Tid.* at de vil en 8-Timers Arbejdsdag for at skaffe flere i Arbejde, og sørger for, at det bliver »vi« Københavnere, der stadig bliver de første til at blæse paa Barmhjærtighedens Fløjte, vil de Arbejdsløse nok tro, at det kun er os, der vil Fremskridt til deres Vel.

Ikke sandt, Hr. Wartenberg! Det er antagelig det, De kalder for *Selvopholdelsesdrift*. Her i Provinserne kalder vi det for noget, som jeg ikke holder af at skrive.

Hvad om De og Deres Stab vendte Hornene denne Vej.

Jeg tror, at det foreløbig vilde gavne de Arbejdsløse aller mest og der var ikke saa stor Fare for, at Principalerne vilde le ad os, naar vi stiller Fordring om en 8-Timers Arbejdsdag.

Skal vi saa ikke være enig om, at før vi faar denne ved Lov, før bliver den ikke overholdt. SØRENSEN-KJELD.

Kongres i Østrig.

DE østrigske Foreninger af Typografer, Skriftstøbere og beslægtede Fag afholdt deres femte Kongres den 12.—17. Avgust i *Innsbruck*. Foruden Hovedbestyrelsen var 30 Delegerede til Stede. Af Kongressens Gæster nævnes: Stautner, Sekretæren for det internationale Typografforbund, Döblin for det tyske Forbund og Hueber for de østrigske Fagforeningers Hovedledelse.

Kongressen vedtog at rette en energisk Opfordring til den østrigske Regering om at sørge for stræng Overholdelse af de ved Lov fastsatte Arbejderbeskyttelsesforanstaltninger, eventuelt ved at der idømmes Fængselsstraf for Arbejdsgivere, som overtræder Bestemmelserne. Medlemmer, som i Strid med den bestaaende Lov om Søndags- og Helligdagshvile, arbejder paa saadanne Dage, kan udelukkes af Organisationen. Med 6779 mod 4395 repræsenterende Stemmer vedtoges det i Princippet at oprette en fælles Typograforganisation for hele Østrig, hvilket vil sige en Sammensmæltning af de hidtil bestaaende 15 Kronlandsforeninger. Foruden af Hovedbestyrelsen blev Sammenslutningen tilraadet af Döblin og Hueber. Det fremtidige Forbundskontingent blev fastsat til 1 Kr. 30 Heller (ca. 99 Øre) pr. Uge pr. Medlem. Det vedtoges at forhøje Invalideunderstøttelsen (Underst. til vedvarende arbejdsudygtige Medlemmer) og til afdøde Medlemmers efterladte Børn, medens Sygeunderstøttelsen fra 1. Januar 1905 blev nedsat med 20 Heller (ca. 15 Øre) daglig. Oprettelsen af nye Understøttelses-

* Udhævelserne foretaget af mig. S.-K.

grene eller Udvidelse af de alt bestaaende kan kun ske ved Kongresbeslutning. Kongressen vedtog at foranledige Oprettelsen af flere Fagskoler til Supplering af den almindelige Lærlingeuddannelse, men saaledes at Undervisningen i Fagskolen foregaar i den almindelige Arbejdstid.

Det overdroges til Hovedbestyrelsen at overgive Tarifkommissionen Ændringsforslag til den for hele Forbundsomraadet gældende Normal-Tarif, som udløber med indeværende Aar.

Næste Kongres afholdes i Wien.

Hos „Stormogulen".

Da jeg ikke har saa god Tid paa »Talenter«, og jeg havde læst i *Typ.-Tid.* om »Stormogulen«, der havde en hel Hat fuld af den Slags, fik jeg en brændende Lyst til at interviewe ham Dagen efter, for muligt at lære ham »Kunsten« af. Jeg gik da Lørdag Morgen før »Haltefanden fik Sko paa«, ud paa Gulerøddernes Ø for at hente »The Printer«, hvem jeg traf i Lysthuset, hvor han siden 13. Marts havde siddet og spekuleret over et nyt Arbejderprogram. Han blev svært imponeret af min »Mægtighed«, gned Søvnen af Øjnene og var straks følgagtig. Vi sporede da ud til »V. Menru«. Han studsede over vort Komme og gjorde det samme ved sit Fuldskæg, satte sine 3 Haar paa Højkant, Kasketten paa Hovedet og en højtidelig Mine paa Ansigtet, hvorpaa vi alle 3 i »Rekordmaskinsætter-Tempo« begav os ind til »Stormogulen«, hvor der nok arbejdes fra 7 til 5. Vi stillede paa Slaget 7, sikre paa, at han, som en anden Slavefoged, stod med Uret i Haanden for at notere, hvor meget man kom for sent, en Fremgangsmaade, »Menru«s Hjemmelsmand tidligere brugte overfor sine Kolleger paa Stedet. Der kom imidlertid ingen. Vi ventede og ventede, men først Kl. 7½ begyndte man at komme. Vi erfarede da at »Stormogulen« i længere Tid *havde indskrænket Arbejdstiden* med ½ Time hver Morgen, fordi han indsaa, at det for Haanden værende Arbejde kunde udføres paa en rimelig Normalarbejdsdag; men det var naturligvis kun gjort for at han kunde *»forhøje sin Stjerne i Firmaet«*.

Vi fik saa den første »Omgang« og beredte os derpaa til at begynde vort Interview. »The Printer« saa hverken »hadsk« eller »ondsindet« ud, og »Menru« kom med smaa muntre Hentydninger, som han havde pillet ud af *»De samv. Pengesække«* og serveret paa en anden Maade i *»Talentet leve«*, en Efterret, der kunde have været ret spiselig, om den havde været mindre *»raa«*.

Af bestemte Repliker noterede jeg følgende:

»Printer«: Hvoraf véd De, Ventebjerg, at vore Smaas store Ven skal være Bestyrer af *Agrarbladet?*

Ventebjerg: Jeg læste det i *Typ.-Tid.*, hvor det stod uden at blive modsagt. Derefter kom de to Annoncer, som jeg trak frem, fordi det kreperede mig, at *Agrarbladets* egne Sættere og Trykker ikke duede henholdsvis som *Maskin*sættere og *Illustrations*trykker.

Menru: De beholder nok Deres Personale af den forkerte »Surdejg«. Hvorfor kunde De ikke antage min Hjemmelsmand igjen, han var dog meget elskværdig?

»Stormogulen«: Han har for det første selv af gode Grunde givet Afkald paa Pladsen i et Brev til mig; for det andet var der ikke nogen, der vilde arbejde sammen med ham, og for det tredje drev han sin indgaaende »Elskværdighed« mod sine kvindelige Medarbejdere saa vidt, at han den ene Dag uden Grund *anonymt* mældte en til Sædelighedspolitiet, fordi han var bleven vred paa hende, og den anden, da han var i bedre »Humør«, viste dem levende Billeder som Dessert efter Middagen paa Trykkeriet. For Resten har Deres Protegé paa mit Initiativ modtaget en privat Understøttelse af 240 Kr., for hvilke jeg nu modtager ekstra »Tak« udover, at han til Nytaar skrev til mig: *»Tusind Tak for alt det gode, Du har gjort for mig i det gamle Aar.«*

— Saa gik vi alle 4 i Byen for at spise Frokost, som »Stormogulen« vilde give, i Forventning om at komme til at trække 3 Kr. fra hver Sætters Løn i København og Provinserne.

Inde i den faschionable Restaurant løb vi lige paa de to ny Maskinsættere, der fra førstkommende *Sct. Michaelii's* Dag tiltræder *Agrarbladet*. Den første, som er Specialist i *skudt* Petit, havde sin Bøsse med; thi naar Jagttiden er inde, er han en vældig »Nimrod«. Forrige Tirsdag »faldt« han og »stødte« sig ude paa Vesterbro, fordi han i sin altfor store »Kollegialitet« havde forsøgt at ekskludere et Forbundsmedlem af den forkerte Surdejg. Den anden Maskinsætter imponerede ved sit brede elskværdige Corpus. Han sad og spiste *Stege*mad. Naar han talte, var det med engelsk Akcent, og naar han imellem leverede en Vits fra »Tits Bits«, *lo man,* saa det klukkede. Begge de to Herrer har tidligere været *habile* Haandsættere, *dog ikke ved Agrarbladet.* — —

Saa spillede vi Kegler. »Stormogulen« slog hele Tiden *8 om Kongen*, medens vi andre »Journalister« af gammel Vane nøjedes med at slaa *»Skæve«*.

Paa Forespørgsel til »Stormogulen« om det var sandt at han skulde være *»besat«* om Natten som Korrektør, svarede han, at det, saavel som at han tog Pladsen op for en Sætter, var det modsatte af Sandhed. For Resten var vel Natten hans egen, som Pigen sagde, da hun gik i »Stjernen«; dog vist nok ikke for at *»faa den forhøjet i Firmaet«*.

Hos »Stormogulen« holder de Fyraften Kl. 4 om Lørdagen, og da Klokken var bleven omtrent saa mange, at han skulde hen og lukke, rejste han sig og takkede os alle sammen for den vellykkede Dag. »Menru«, der omsider erkendte at være gaaet for vidt, lagde sin Haand paa Stormogulens Skulder og sagde med Rørelse: »Kære Stormogul, nu vil jeg være ædelmodig og *stryge den ene Halvdel* af de Angreb, jeg i *»Talentet leve«* har rettet mod Dem.« »Stormogulen« greb hans Haand og svarede: »Saa vil jeg vise mig lige saa ædelmodig; *saa stryger jeg den anden Halvdel.*« — Derpaa skiltes vi, enige om at der var det mærkelige ved Stormogulen, at han stod sig, saavel i *Interview'et*, som over — *Keglerne.*

For Referatet garanterer Ventebjerg,
kuns Trykker.

Dansk Typograf-Forbund (København).

Ingen som helst Understøttelse udbetales til Medlemmer, der resterer.

I Tilfælde af Arbejdsløshed og Sygdom skal der fra Inkassatoren medbringes Bevis for, at Vedkommende intet resterer, og i Arbejdsløshedstilfælde tillige for, at Afskedigelsen er sket uden egen Skyld. *Dette sidste gælder ogsaa for De kvl. Trykkeriarbejdere.* Forretningsudvalget.

Nær og Fjærn.

Den ordinære halvaarlige Generalforsamling, som var indvarslet til i Søndags, maatte aflyses paa Grund af manglende Tilslutning. Den afholdes nu paa Mandag Aften Kl. 8 pr. paa Søfryd ved Fredensbro.

Arbejdsløshedsfesten afholdes som tidligere meddelt i Odd-Fellow-Palæet Lørdagen den 19. November d. A. For at undgaa Politisag vil Billetsalget udelukkende ske gennem Forbundskontoret mod kontant Betaling og kun til Medlemmer; dog vil d'Hrr. Inkassatorer kunne afhente Billetter til Personalerne mod Opgivelse af Medlemmernes Navne og det Antal Billetter, hver enkelt ønsker. Ingen kan faa flere Billetter end Familien tæller Medlemmer. Billetpriserne er Loge 1—2, Bogstav-Rækkerne og indtil 10. Række paa Gulvet 1 Kr., Logerne 3—8 og Rækkerne 10—24 75 Øre, Logerne 9—10 og Rækkerne 24—32 samt Balkon 50 Øre.

Billetsalget er begyndt, og de alt bestilte Billetter kan afhentes. Programmet vil blive offenliggjort i den nærmeste Fremtid.

Kursus for Typografer. De Typografer, der har mældt sig til Optagelse paa det paatænkte Kursus, bedes førstkommende Tirsdag Aften Kl. 8 henvende sig til Læreren, Hr. L. M. Baës, Amagerbrogade 102 [4], hvor nærmere Aftale træffes.

Gutenberg-Koret afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Søndag den 28. August. Til Dirigent valgtes Jens Larsen. Sekretær Viggo Andersen. Formanden aflagde Beretning. Korets Familjetur var i Aar afholdt sammen med den typ. Forening, ved en Udflugt pr. eget Dampskib til Skodsborg. Vi kunde betragte det som et roligt Halvaar, idet vi i Modsætning til det foregaaende kun havde sunget til 2 Sølvbryllupper, 2 Bryllupper og 1 Begravelse. Flere Medlemmer havde Ordet til Formandens Beretning. Derefter fremlagde Kassereren Regnskabet, der trods en enkelt meget stor Udgiftspost, dog stod bedre end sidste Aars. Med Hensyn til et tidligere Medlems Gæld, blev det overdraget Formanden at ordne. Et Forslag fra Kretzmer om en Udflugt i Pintsen til en større Provinsby med Afholdelse af et Par Koncerter, blev vel-villigt modtaget af samtlige Medlemmer. De afgaaede Styrelsesmedlemmer Kretzmer, Næstformand, og Alb. Andersen, Kasserer, genvalgtes med Aklamation. Efter at der under Eventuelt var drøftet forskellige Sager, hævedes Generalforsamlingen.

Foredrag og Undervisning. Vi henleder Medlemmernes Opmærksomhed paa, at *Folkeuniversitetsforeningen* i København paabegynder 6 Foredragsrækker den 21. Oktober. Rekvisition af Billetter à 1 Kr. hertil kan ske paa Forbundskontoret.

Foredragene omfatter 1. Prof. Fredericia: Adelsvælden (6 Fredage). 2. Dr. med. N. P. Schierbegk: Vore Fødemidler (Ernæring, Sammensætning, Sundhedsfordringer, Kontrol). 3. Mag. sc. R. H. Stamm: Befrugtning og Fosterudvikling i Dyreriget (med Lysbilleder) Onsdag. 4. Dr. phil. Jul. Petersen: Organisk Kemi (Indledning, Kulbrinter, Alkoholer og Syrer) 6 Torsdage. 5. Dr. phil. Poul Heegaard: Grundtræk af Astronomiens Historie (Fra Thales til Newton, med Lysbilleder) 6 Lørdage. 6. Frk. Hortense Panum: Musiken og Musiklivet i Danmark for Anno 1800 (med musikalske Illustrationer) 6 Tirsdage.

Pallas: Frederiksborggade 37, har paabegyndt nogle praktiske Kursus i Tysk og Engelsk à 2 Kr. om Maaneden. Undervisningen ledes af *indfødte* Lærere og efter den moderne Sprog-Pædagogiks rationelle Metoder, omfatter Konversation og Handelskorrespondance. Tysk Undervisning finder Sted Tirsdag og Fredag Kl. 8, Engelsk, Tirsdag og Fredag Kl. 9.

Typografernes Sportsklub. Nu begynder Vintersæsonen i de gamle velkendte Lokaler hos Hr. Premlt. Ulrich. Hver Onsdag fra

8½—10 og Søndag fra 9½—11 kan Medlemmerne faa muntret sig i Ringe, Barre, Hest eller hvilket andet Redskab det nu skal være; det giver Lyst, Blodet ruller raskere efter saadan en Times Gymnastik, saa, naar det kolde eller varme Styrtebad er taget, føler man sig som et helt andet Menneske. Et Velvære kommer over En og man beslutter: her skal jeg komme hver Gang, her er godt at være, en rask Gymnastiktur mellem muntre Kammerater, og til næste Gang har man taget sin Kammerat med, for at han ogsaa kan blive delagtiggjort heri. Kontingentet er jo lavt, kun 25 Øre pr. Uge, saa det kan jo ikke afholde nogen derfra. Altsaa 14. September lægges der ud paa en frisk — den Dag møder vi fuldtallig og tager saa mange som mulig af vore Kolleger med. J.

Badeanstalten København giver 33⅓ pCt. Rabat paa Bade (med Undtagelse af Folkebadene) mod Forevisning af Rekvisition fra Kassereren, Gl. Strand 46². Prisen for Folkebadene er Onsdag og Lørdag fra 5—9½ 25 Øre + 5 Øre for Haandklæde, de øvrige Dage 35 Øre + 5 Øre for Haandklæde.

Det største Antal Bøger i Verden. Ifølge officiel Statistik har Tyskland og Japan ifjor produceret det største Antal Bøger i Verden, nemlig henholdsvis 26,906 og 21,255, medens de Forenede Stater mærkelig nok først kommer i sjette Række med 7833. Dette kan synes utroligt, men har sin Forklaring deri, at Amerikanerne som Regel henter al deres Visdom fra Aviser og Tidsskrifter. I Amerika udkommer der nemlig omkring 22,000 Aviser og Tidsskrifter, hvilket vil sige omtrent det samme som den øvrige Verdens alle Tidsskrifter tilsammen.

Kasseeftersyn.

Den typografiske Trykkerforening.

Ved et Dags Dato hos Hr. Laur. Jensen foretaget Kasseeftersyn fandtes følgende Beholdninger:

Hovedkassen: I Sparekassen	Kr.	6016.02
Kontant	-	19.54
Begravelseskassen: I Sparekassen	-	2054.58
Kontant	-	6.50
Ekstrakassen: I Sparekassen	-	892.70
Kontant	-	6.81
Ialt	Kr.	8996.15

hvilket fandtes i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 17. Septbr. 1904.

VALD. JØRGENSEN. JACOB JENSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Sygeafd.: Christine Michaline Buus (Centraltrykkeriet). Hjælpearb. Oluf Gottfred Will. Jensen (O. C. Olsen). De kv. Trykkeriarb.: Elvira Stein (arbl.), Ellen Olsen (Sivertsen) og Emma Nielsen (Centraltr.).

Provinserne: Slagelse, Salomon Lang, udl. ²⁴/₁₂ 1885 i Ølandenes Dagbl. i Rudkøbing (tidl. Medlem).

Tiltraadte.

København: Sætterafd.: 1199 (Schw.Forb.), Stereotypør Karl Theodor Wüstenberg (Politiken) fra Udlandet. 1732 (Verb.d.d.Buchdr.), Galvanoplastiker Ernst Pinkau (Schultz) og 1130 (Norsk), Marius Johnsen (Hoffmann), begge fra Rejse. 3231, Peter Kristiansen (arbl.) fra Udlandet. 5383, Chr. Jul. Rasmussen og 3225, Edv. Kjelberg (begge arbl.) fra Rejse. 1989, Hans Chr. Hansen-Hækkerup (arbl.) fra Rejse.

Provinserne: Roskilde, 1828, P. A. Pedersen (Rosk. Tid.). Kallundborg, 1579, Marius A. Jensen (Dagbl.) fra Holbæk og 1590, Axel Vilh. Knudsen (arbl.). Nykøbing F., 1710 (Ungarsk Forb.), Ignacz Steiner (Pontoppidan). Assens, 1789, M. A. Larsen fra Slagelse (arbl.). 1372, Esben Hansen (Ringkøb. A. Dagbl.) fra Rejse. Herning, 1592, Peter Petersen fra Fredericia (i Pl.). 1672, Kristoffer Knudsen fra Fagskolen i Kbhvn. Thisted, 1425, Marinus Pallesen (Thisted Amtsavis).

Bortrejste.

Provinserne: Lyngby, 1890, Aage Edv. Køhke til Kbhvn. (arbl.). Kallundborg, 1590, Axel Vilh. Knudsen til Holbæk i Pl. Nykøbing F., 1485, F. A. S. Nyegaard til Stege i Pl. Esbjerg, 1850, J. W. Ravn paa Rejse. Ringkøbing, 1557, Jacob Larsen til Kbhvn. (arbl.) og 1429, Vald. Poulsen til Ribe i Pl. Randers, 1797, Immanuel Leopold Jensen paa Rejse. Stege, 1887, Jens W. Olsen (arbejdsløs).

Fratraadt Faget.

København: De kv. Trykkeriarb.: Alma Petersen (Hannover).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Ærede Medlemmers Opmærksomhed henledes paa, at alle Restancer, saavel til Forbundet som til Begravelses- og Ekstrakassen, skal være indbetalt til Formanden til og med Udgangen af denne Maaned.

STYRELSEN.

Styrelsesmøde afholdes i Morgen Lørdag Kl. 7½ paa Kontoret. LAUR. JENSEN.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Formandindens Adresse er: *Christianshavns Voldgade 3, St. t. v.*

Medlemmerne gøres opmærksomme paa, at Formandinden indtil videre træffes *Fredag Middag* paa Forbundskontoret 1½—2½ *og ikke Fredag Aften.*

Understøttelse til Arbejdsløse udbetales Fredag Middag 1½—2½.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 pr. Generalforsamling. Dagsordenen: Form. aflægger Beretningen, Kontingentspørgsmaalet, Valg af Formand og 2 Styrere, Valg af 2 Revisorer, Eventuelt. Derefter Sangøvelse.

T. C. C. Søndag: Frokosttur til Kastrup. Kristiansborg Kl. 10. Styrelsen bedes møde.

ANNONCER

Et Akcidenstrykkeri

kan overtages paa særdeles gunstige Betingelser og kun 300 Kr.s Udbetaling. Der er for ca. 1500 Kr. Skrift og Træmateriel, en Enkelt-Median Cylinderpresse, en temmelig stor Ekselsior Digeltrykpresse samt en Skæremaskine. Man henvender sig snarest til Typograf SIGURD ALF. JØRGENSEN, *Demokraten,* Aarhus.

Papirskæremaskine

brugt, men god, Snitlængde 19", til Salg, 100 Kr. *Blaagaardsgade 8, 1.*

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

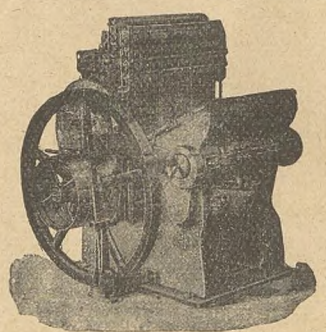
Faktor.

Til et middelstort Akcidensbogtrykkeri søges en dygtig, energisk Faktor, fuldt fortrolig med alt vedrørende Akcidens og merkantilt Arbejde. Vedkommende maa kunne betjene en Skæremaskine med Skæring af det daglig forefaldende Arbejde, samt kunne forestaa den daglige Ledelse af saavel Sætteri som Trykkeri.

Billet mrk. »Faktor« bedes sendt til dette Blads Ekspeditionskontor.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn,** Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

ADOLPH WULFF
KJØBENHAVN K.
Telefon 39.
Fagforretning.
Største Lager af Utensilier.
Valsemassefabrik.

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos
Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 30 SEPTEMBER 1904 XXXI AARGANG

Udmældelsen af De samv. Fagforeninger.

HVORLEDES man kan faa en anden Opfattelse af § 4 end den af mig hævdede, forstaar jeg ikke, thi naar Foreningen ikke med sit Navn eller Midler kunde slutte sig til andre faglige Organisationer, maatte da selvfølgelig, hvis Forslaget var blevet vedtaget, Resultatet blive — Udmældelse af De samv. Fagf. At Forbindelsan med De samv. Fagf. blev bibeholdt gennem Afdeling I i Ekstrakassen, siger intet, da det var en aldeles frivillig Sag, hvorvidt man vilde være Medlem af denne Afdeling eller ej, og den officielle Tilslutning vilde jo ikke eksistere mere, idet Foreningen hverken hæftede med sit Navn eller sine Midler.

Det har ikke været min Mening atter at rejse en Diskussion om Udmældelsen af De samv. Fagf. — der er jo længe til Delegeretmødet, hvor den endelige Afgørelse vel vil finde Sted — men kun oplyse, at et Forslag, som, hvis det var blevet vedtaget, havde bragt samme Resultat som Hr. Wartenbergs, har kunnet fremsættes, uden at de Mænd, der dengang var Talsmænd derfor, udsatte sig for en saadan Behandling, som er bleven Hr. Wartenberg tildel. L. JACOBSEN.

Det er mærkeligt, at Hr. Jacobsen overhovedet kan drage nogen Sammenligning med Hr. Wartenbergs Forslag og det af ham omtalte. Dette sidste blev i sin Tid stillet for at *samle* Fagets Udøvere indenfor den fælles Ramme og under Forudsætning af, at De samv. Fagf. akcepterede Formen. Hr. W. foreslaar at **sprænge** De samv. Fagforbund i Læ af en **udenfor** Organisationerne dannet Forening. Hr. W. gør organisatorisk sét det samme som *Ny typ. Forening* i sin Tid gjorde overfor *Den typ. Forening* og som ikke mindst Hr. Jacobsen gentagne Gange i skarpe Ord har fordømt. Hvorfor den Forskel?

Hr. J. skriver, at den officielle Tilslutning ikke eksisterede mere, naar Foreningen hverken hæftede med sit Navn eller med sine Midler. Men i forrige Nr. oplyste jo Hr. J., at den ene Afdeling havde til Formaal at vedligeholde Forbindelsen med De samv. Fagf. og at Kontingentet var 5 Øre ugenlig. Det er jo tydeligt nok. RED.

Om Tørring af Farvetryk

skriver Hr. JOHANN MAI i det i Dresden udkommende »Tekniske Meddelelser for de grafiske Fag« en Artikel, som maaske ogsaa kan interessere danske Trykkere. Den lyder som følger:

Farvernes Tørring ved kulørt Tryk foraarsager Besværligheder og Tab af Tid.

Arbejdet kan ikke gaa rask fra Haanden, fordi den hurtige Trykning hindres af Farven. De hidtil benyttede Hjælpemidler som f. Eks. Paastrygning af Talkum undgaas for det meste, fordi det skader den ildfulde Virkning af den trykte Farve. Desuden er Sagen kostbar og tidsspildende, og naar sluttelig Oplaget er færdigt, er Helhedsindtrykket alligevel utilfredsstillende. Oplaget gaar heller ikke i saa Tilfælde fejlfrit til Aflevering, idet Beskæringen af de paa hinanden liggende Ark som oftest bringer den slet tørrede Farve til at smitte af.

Skylden ligger i saa Tilfælde dels hos Trykkeren, der ikke har behandlet Farven formaalstjenligt, dels i Papiret, hvilket har besiddet en for den paagældende Farve altfor ringe Opsugningsævne. Særlig Træmassepapir er i Besiddelse af ringe Opsugningsævne for de fede Trykfarver, hvorfor ogsaa Farvens Tørring gaar yderst langsomt for sig.

Den foran nævnte Paastrygning af Talkum hjælper aldeles ikke herimod, thi under den paastrøgne Hinde af dette skinnende Tørringsmiddel ligger Farven frisk, og ved at lægge større Partier af Oplaget ovenpaa hinanden, eller under Beskæringen, smitter Farven alligevel af. Altsaa ligger Hindringerne dels i den fede Farve og dels i det benyttede Papir.

Ligesaa uheldig som Talkum er Anvendelsen af de forskellige andre Tørringsmidler, som blandes i Farven. Særlig da »Sikkativ«. Dette Middel kan, naar det ved Flerfarvetryk blandes i den første Farve, virke skadeligt, særlig naar Papiret er tilsat Træmasse eller det er stærkt limet, haardt Papir. Den første trykte Farve slaar ind i Papiret, med den anden gaar det nogenlunde, men den tredje Farve dækker daarligt, og dette gælder særlig for de Partier, der løber ud af hinanden, væsentlig paa saadanne Steder, hvor to eller tre Farver er trykt ovenpaa hinanden. Farvernes Tørring gaar, trods det, at der er anvendt megen »Sikkativ«, særdeles langsomt for sig, og Aftrykkene kan hænge Uger igennem, Farven er alligevel vedblivende fugtig og klæbrig. Desuden ser Farven afstikkende og glinsende ud. Der er med andre Ord anvendt *for* megen »Sikkativ«.

Selv godt opsugende Papir, som f. Eks. Chromo-, Kunsttryk- eller træfrit Papir, taaler ikke en saadan Behandling. Det er derfor ogsaa ganske forkasteligt, naar den første og anden Farve blandes med »Sikkativ«, thi Porerne i Papiret bliver ved dette Tørringsmiddel tilklæbede; den følgende, altsaa den anden Farve kan ikke længere slaa ind i Papiret og Resultatet er saa, at Farverne bliver klæbrige og friske. Den tredje og alle følgende Farver dækker enten slet ikke eller dog ufuldkomment selv paa det bedste Papir.

Endnu meget værre — jeg betegner det som det største Misgreb en Trykker kan gøre sig skyldig i — er det at blande Talg, Fedt eller lignende i Farven. Dette sker ofte for at gøre Farven lind og letflydende; men hvorledes det med en saadan Farve trykte Oplag skal tørre, er et aabent Spørgsmaal. Her skal saa igen »Sikkativ« hjælpe. Farven selv er i ethvert Tilfælde totalt ødelagt og det samme gælder Oplaget, der kan bruge Maaneder for at tørre.

Sikkativ eller Tørrelse-Fernis kan vel betingelsesvis, men ogsaa kun i ganske smaa Mængder, blandes i Farven, dog i intet Tilfælde ved Flerfarvetryk i den første Farve, da denne sammen med Tørrelsen opsuges af Papiret, bliver bundet til dette og altsaa tørrer hurtigt. Derimod spiller samme en meget vigtig Rolle ved Glans- eller Glacépapir, hvor Farven ikke slaar ind, men hvor det gælder om at fastholde den paa den glinsende Papirflade. Her er Anvendelsen af Sikkativ paa sin Plads, ganske særligt da, hvor det drejer sig om Broncetryk, hvorved Undertryks- eller Broncérfarven maa tilsættes foruden noget Sikkativ tillige lidt venetiansk Terpentin, for at tilvejebringe det bedst mulige Resultat med Broncepulveret. Her og overhovedet ved alt Glanspapir hindrer Sikkativ saa vel ved Sort-, Farve- som Broncetryk den frygtede Udvisken af Farven efter Tørringen.

Meget Papir har under Trykket den ubehagelige Egenskab at det »rubber sig«, eller at Kridtet, ved Trykning paa Chromopapir, bliver siddende paa Pladen. Denne Ubehagelighed søges ofte, som tidligere nævnt, afhjulpen ved at blande Fedt eller lign. i Farven. I Stedet for dette kan anbefales Anvendelsen af en god Tryktinktur eller blot en lille Smule Petroleum. Gennem denne Tilsætning bliver Farven gjort smidig og lind og Tørringen hindres ikke i mindste Maade derved. Selv under Trykningen kan man, ved Hjælp af en lille Flaske, i hvis Prop man har gjort et Indsnit, af og til sprøjte nogle Draaber paa Farverivningsvalserne, hvorved Farven stadig beholder sin Sugekraft, dækker rigtig godt og »Rubningen« bliver forhindret.

Ofte forsøges dyb Dækning ved at paaføre megen Farve, men derved kan man bemærke, at Farven meget sent tørrer. Den forlangte kraftige Dækning kan ikke erholdes ved et saa voldsomt Middel, men derimod kun gennem to Gange Tryk med et passende Kvantum Farve.

For at gennemføre, at Farven tørrer hurtigt, særlig naar det gælder om at trykke flere Farver kort efter hinanden, kan man med Fordel blande noget Bologneserkridt, som fint revet Pulver, i Farven. Dette bevirker, anvendt i passende Mængde, at Farvens Ægthed ikke ophæves, ligesom det transparente i Farven forbliver uberørt, fordi Kridtet i sig selv er transparent. Det erstatter den saa meget anvendte og forroste Fernistone, som kun beholder sin Glans saalænge den ikke er tørret ind i Papiret. En Tone, trykt med Tilsætning af Bologneserkridt, beholder sin fulde Kraft, medens en anvendt Fernistone efter kort Tids Forløb er ganske forsvunden af Papiret.

Ved Farvetryks- eller Tontryksarbejder er Bologneserkridtet uundværligt. I første Fald udelader man Kridtet fra Begyndelsesfarverne, først den tredje og senere Farver forsyner man dermed. Ved Tontryk kan derimod straks ved den første Farve Kridtet anvendes for at erholde en varig mat Tone. Paa denne Tone dækker selv den fineste Tegning eller Skrift særdeles godt.

En betydelig Besparelse af Tid indtræder ved Anvendelsen af dette Kridt, thi kun ved faa Farver er Henlæggelse til Tørring unødvendig. Det er nødvendigt, naar Aftrykkene er lagt mellem Smittepapir, at man ikke lægger for meget oven paa hinanden. Man vil ofte have gjort den Erfaring, at Farvetryk, man har lagt Smittepapir imellem, hænger fast i dette. Her viser Sikkativ som Tørringsmiddel, naar det paa Maa og Faa er iblandet Farven, sin sammenklæbende Virkning. Ved Anvendelsen af Bologneserkridt er noget saadant ganske udelukket. At benytte en Brøkdel Sikkativ er ikke farligt, men »for meget« kan volde stor Skade.

I Almindelighed maa Trykkeren indrette Farven efter Papirets Kvalitet. Udover Fernis skal andre Substanser kun i Nødsfald tilsættes, men ingensinde bør dog en Trykker undlade at tage sin Tilflugt til Midlet eller Midlerne, der kan bringe det hele Arbejde til en heldig Afslutning.

Mellemfernis spiller den største Rolle, thi med denne udrives de fleste Farver; kompakte Farver tilsættes dog yderligere en god Tinktur eller lidt Petroleum. Hermed opnaar man, at Farven dækker godt, undgaar at den klumper sig, hvilket ved Brugen af svag Fernis nemt sker, og erholder hovedsagelig ved Iagttagelse af de givne Regler en hurtig, tilforladelig Tørring.

Bologneserkridtet kan faas i Farvefabrikerne. Et Forsøg dermed er anbefalelsesværdigt. Det er ikke nødvendigt at tilsætte Farven stærkt dermed, men Forsøgene vil lære, hvor meget man bør tage. Ved Glans- eller Glacépapir anvendes Bologneserkridtet ikke. Her er derimod Sikkativ anvendeligt.

Fra Tysk ved LAUR. J.

Voldgiftsretten i København.

DEN 14. September d. A. holdt Voldgiftsretten Møde. Tilstede var Rettens faste Medlemmer Bogtrykkerne Berg, Truelsen og Witzansky og Suppleanten Lind, samt Typograferne Berendt, Kiefer, Carl Nielsen og Suppleanten H. C. Jørgensen.

Formanden og Næstformanden, der havde modtaget det Hværv at foreslaa en Opmand i Stedet for Hr. Kontorchef Juhl, der paa Grund af sin ny Stilling som Herredsfoged i Børglum Herred havde maattet frasige sig sit Opmandshværv, gjorde Indstilling om i dennes Sted at vælge Hr. Overretssagfører V. Lachmann.

Overretssagfører Lachmann valgtes herefter af Retten enstemmigt til Opmand for Resten af Tarifperioden.

Derefter foretoges Sag Nr. $^{16}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund kontra Bogtrykker Egmont H. Petersen.

Sagen drejede sig om, hvorvidt Indklagede havde Ret til at benytte Arbejdere med en Ugeløn af under 28 Kr. som Medhjælpere til at korrigere og ombryde Maskinsatsen.

Da man ikke opnaaede Stemmeflerhed for noget Forslag til Kendelse, henvistes Sagen til Opmandens Afgørelse.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Arbejdernes Livsforsikringsselskab.

AT denne Gren af Arbejdernes kooperative Foretagender har sin Eksistensberettigelse, er bedst bevist derved, at der i den korte Tid, Selskabet har eksisteret, er tegnet en Mængde Forsikringer, og alt tyder paa, at den kommende Tid vil bringe stærk Tilgang; men Forholdet bør ogsaa være, at hver eneste Arbejder forsøger at blive forsikret. Lige saa nødvendigt, som man nu finder det at være i en Sygekasse, lige saa nødvendigt eller formaalstjenligt vil man sikkert i Fremtiden indse det er at lade sig forsikre.

I vort Fag vil det ikke være svært at paapege flere Eksempler paa, hvor uheldigt stillede en Familje bliver, naar Forsørgeren pludselig rives bort, hvorledes den da har maattet ty enten til det Offentlige eller til den private Godgørenhed. Naar man nu véd, at Forsørgeren for et Beløb, der er saa ringe, at det ikke behøver at have Indskrænkning i hans Livsførelse til Følge, har kunnet tegne en Forsikring, stor nok til at Konen ved dens Hjælp har set sig i Stand til at danne sig en Eksistens, maa man nærmest kalde det Ubetænksomhed, naar man undlader at lade sig forsikre.

Man ser ogsaa, hvorledes ældre Kolleger vrages af Principalerne. For disse vilde det have været et stort Gode, om de havde været betænksomme nok til at sikre sig en Sum til Udbetaling. Maaske kunde den med Held anvendes som Driftskapital i en eller anden Virksomhed, der frigjorde dem for Principalernes Naade.

For dem, der ingen Interesse har af at efterlade sig noget ved Døden, er der en særegen Forsikring, der for en Præmie af 1 Kr. om Ugen af en 25-aarig Mand giver et Par Tusind Kr. til Udbetaling ved 50-aars Alderen. I Tilfælde af Død før Forsikringstidens Udløb, gives der kun Tilbagebetaling af Præmierne. *Til denne Forsikring kræves ingen Lægeattest.*

Endelig henleder vi Opmærksomheden paa Selskabets Børneforsikringer, der f. Eks. er praktisk til Konfirmationshjælp.

Sammenligner man Arbejdernes Selskab med andre, der virker med Ugepræmier, vil man se, at Arbejdernes er ca. 20 pCt. billigere end disse. Og saa gives der jo endda Restancefrist under Arbejdsløshed.

For Københavns Vedkommende tegnes Forsikringer gennem Forbundskontoret. Provins-Kollegerne kan henvende sig til Selskabets Tillidsmand i den paagældende By.

TH.

Hs. Mægtighed Stormogulen.

DØD og Pine, Ventebjerg! De har været i *meget fint* Selskab, og er nok bleven svært duperet af Stormogulens Mægtighed. De kan sagtens være glad, De bader Dem i hans Naades mægtige Sol, og nyder hans fulde Bevaagenhed i saa høj Grad, at han endog har været saa nedladende at traktere med en »Rund«. At han ogsaa skulde have givet Frokosten, stiller jeg mig lidt tvivlende overfor, og skal kun citere det gamle Refræn: »hva' je' nunte tror han gør, han har *aldrig* g'ort de' før!«

Det er en ordentlig Skylle, Stormogulen opvarter med i sidste Nr. Den ligner ham fuldstændig, Kvantiteten er der intet at klage paa, men til Gengæld er Kvaliteten, iberegnet Skældsordene, af meget tarvelig Beskaffenhed.

Jeg har været svært optaget den sidste Uge. Stormogulen har jo, ligesom den syge Sultan, omgjordet sig med en Stab af Spioner, og hele denne Stab har han sendt mig paa Halsen, saa det har været mig umuligt at klare Ærterne alene, og i min Kvide fandt jeg ingen anden Udvej end at engagere hans *forhenværende Fløjadjudant* som Sekretær.

Det vilde selvfølgelig være mig umuligt at referere *alle* Spionerne, det vilde fylde et helt Nr. af Bladet, og jeg skal derfor indskrænke mig til at gengive Samtalerne med nogle af de vigtigste. Til disse maa henregnes hans *nuværende Fløjadjudant, Stor-Viziren* og *Gehejmesekretæren.*

Den første, der blev sendt ud til mig, var selvfølgelig Fløjadjudanten. Han kom farende ind paa mit Kontor med Fraaden staaende ud af Munden, meget eksalteret og højrød i Hovedet. Han kom nemlig lige fra Diskussionsklubben, hvor han havde holdt en flammende Tale, der modtoges med vilde Begejstringshyl af Avditoriet.

— Kort efter arriverede *Stor-Viziren.*

STOR-VIZIREN: Jeg vil gerne spørge, om De kan bevise, at Stormogulen har været *Trykker-Sætter;* samtidig vil jeg oplyse Dem om, at det er urigtigt, at han skal være Korrektør om Natten.

V. MENRU: Jeg kan føre *flere* Sættere, der i Aarenes Løb har arbejdet hos Stormogulen, som Vidner, at han *adskillige* Gange i travle Perioder har optraadt som Sætter. Naa, Produktet blev jo derefter, han er jo »kuns« Trykker. — Ja, jeg har nok hørt, at han for 2den Gang er bleven vraget som Korrektør, men til Gengæld er han nok ved at forøge Talenterne; jeg har nemlig bragt i Erfaring, at han skal være Skuespiller og debutere i Titelrollen i »Den gærrige«.

Yderst forbavset og kendelig nervøs forlod Stor-Viziren vort Kontor.

— Lige før Sengetid ankom Gehejmesekretæren.

GEHEJMESEKRETÆREN: Jeg vil spørge Dem, Hr. v. Menru, om det er Meningen, De vil lave Oprør imod Stormogulen og søge at faa ham styrtet ved første Valg?

V. MENRU: Naar jeg genkalder en lille Episode i Deres Erindring, vil De vist indrømme, at der er »Something rotten« ved Stormogulens Regimente. De husker for 4 à 5 Aar siden, at Stormogulen ved Valget havde en Modkandidat, hvis Navn begynder med »*Ki*« og ender med »*er*«. De husker ogsaa, at der blev udsendt en Løbeseddel, der berømmede Stormogulens mange gode og store Handlinger, og indstændigt manede Folket til at genvælge ham. Den var undertegnet »*Flere Medlemmer*«. De véd, hvor den blev trykt, og tillige, at *De* og *Den forhenværende* maatte skrive Adressen paa Konvolutterne, for at ingen skulde opdage hvorfra det kom. Tror De ikke, at »Folket knurrer«, naar det bliver oplyst om sligt . . . . .

Gehejmesekretæren fik et Slagtilfælde, og jeg maatte hente en »Æske« for at faa ham kørt hjem.

— Uddrag af Sekretærens stenograferede Protokol. V. MENRU.

Hermed er denne Diskussion sluttet. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt sin ordinære halvaarlige Generalforsamling paa Søfryd Mandag den 26. Septbr. Til Dirigent valgtes CARL V. CHRISTENSEN og til Sekretær VIGGO CHRISTENSEN.

FORMANDEN aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, hvoraf det bl. a. fremgik, at der var indbragt 20 Voldgiftssager, og med faa Undtagelser havde vi vundet dem, der alt var afgjort. Form. beklagede, at Voldgiftsretten kun havde givet sine Domme tilbagevirkende Kraft fra den til Retten indsendte Klages Dato, hvorved det Forhold var fremkommet, at en Bogtrykker havde kunnet undgaa en omstridt Betaling et halvt Aar. — Røraflæggerskerne paa *Nationaltid.* havde faaet deres Arbejdstid omlagt og som Ækvivalent faaet lidt kortere Arbejdstid og højere Løn. — Spørgsmaalene om Overarbejde, Overpræstation og Anciennitet har Styrelsen interesseret sig meget for. Men Forholdene kan først endelig ordnes ved en eventuel Tarifrevision. — Der var ført Kamp imod det ulovlige Søndagsarbejde i Bladsætterierne, og et enkelt Sted var Forholdet endnu ikke helt ordnet. — Bogtrykkerne har begyndt at udsende Kort til deres Kolleger om »sorte Faar«, om hvilken Fremgangsmaade der var afsendt Protest til Københavns Bogtrykkerforening. — I Foraaret havde der hos Bogbinder og Bogtrykker Baden været en ganske lille Konflikt, som for saa vidt endnu ikke var endt med Tarifens Underskrivelse. — Sundhedsbestemmelserne er drøftet meget indenfor Styrelsen, men desværre viser det sig, at der omkring paa Trykkerierne er stor Sløjhed overfor disse, hvorfor Form. anmodede Medlemmerne om snarest at meddele, hvor der fandtes slette Forhold, for at der kunde gøres samlet Anmældelse. — Nogle ny Læger var ansat og Sygekontrol, udført af Styrelsen, indført. — Man havde haft Forbindelse med nogle Velgørenhedsselskaber for at finde Hjælp til nogle Medlemmer, overfor hvilke Foreningen ikke kunde træde hjælpende til. — Form. sluttede sin Beretning med at bede Medlemmerne være vaagne overfor de Foreteelser, der skete omkring paa Trykkerierne. — Efter nogle korte Bemærkninger om Voldgiftsspørgsmaal godkendtes Formandens Beretning enstemmigt.

KASSEREREN oplæste det reviderede Regnskab, der fremviste en Formuefremgang af 2204 Kr. 84 Øre. Regnskabet godkendtes enst. efter at der fra enkelt Side var anket over nogle Udgifter ttl Stiftelsesfesten, et Forbundsstyrelsesmøde og Majdemonstrationen, Udgifter, som Vedk. formente Trykkerne og de kvindelige Arbejdere burde deltage i.

Punkt 3 var en Bevilling paa 500 Kr. til Sanatoriet. FORM. motiverede Forslaget med, at de 500 Kr. var nødvendige for at imødekomme Lægens Ønske om at faa Gulvet paa 1. Sal belagt med Linoleum og faa foretaget en Forandring af Liggehallerne. Styrelsen var kommet til Generalforsamlingen med Forslaget, fordi man indtil Dato havde benyttet 1500 Kr. af Begravelseskassens Midler, og Sanatoriet endvidere rent driftsmæssig havde givet et Underskud i Halvaaret af 500 Kr., om end det regnskabsmæssigt kun var 105 Kr. Da Oscar Johansen var tilstede, vilde Form. bringe ham en hjærtelig Tak for hans store Arbejde for Sanatoriet og bede ham bringe Bergenholz samme Tak. (Forsamlingen rejser sig.) — Bevillingen tilstodes enstemmigt.

Til Kasserer indstilledes CHR. ØSTERGAARD enstemmig. Til Næstformand indstilledes EMIL MØLLER med 27 St. for og 6 imod, efter at Formanden havde bragt Brødrene Nielsen en Tak for deres Arbejde indenfor Styrelsen, og Formanden og en Del Talere under Forsamlingens Tilslutning havde opfordret CARL NIELSEN til at modtage Genvalg, hvad denne stadig nægtede. Som Ænmer til Styrelsesvalget opstilledes følgende: VIGGO CHRISTENSEN, HANSEN-HÆKKERUP, CARL V. CHRISTENSEN, H. C. NIELSEN, SIGV. LUNDBERG og CHR. HANSEN. Den afgaaende Revisor, ANT. ANDERSEN, genopstilledes enstemmig. Til Voldgiftsretten opstilledes: CARL NIELSEN, SCHNOOR, ACTON MØLLER, VIGGO CHRISTENSEN, C. CHRISTIANSEN og H. C. JØRGENSEN. Til Generalforsamlings-Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikringsselskab genvalgtes GUSTAV CLAUSEN, EMIL MØLLER, CARL NIELSEN, N. P. NIELSEN og WARTENBERG samt nyvalgtes ØSTERGAARD og LUNDBERG. Som Udvalg til Optælling af Stemmesedler valgtes: THORVALD HANSEN, P. LAURSEN, AXEL PETERSEN, A. SØBY, ULRIK HANSEN, MICHAELSEN, SAMUELSEN og FETTERLEIN.

VIGGO CHRISTENSEN.

Typografernes Sangforening

afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Lørdag den 24. Septbr. Dirigent: CARL MADSEN. Sekretær: O. J. OLSEN.

I Formandens Fraværelse aflagde NIELS NIELSEN Beretning for Halvaaret. Han dvælede særlig ved Sommerudflugterne: Hillerød Fredensborg-Asminderød-Turen, der trods et mindre heldigt Vejr havde vundet stor Tilslutning og prægedes af den gemytligste Stemning, den ikke mindre vellykkede Holte-Søllerød-Tur og endelig Valby-Turen, der som altid havde samlet mange Besøgende. Ved den store Haandværkerfest assisterede Foreningen saavel ved Afsyngelsen af Kantaten som i Tivoli. — Beretningen godkendtes.

Punkt 2 blev paa Grund af Forslagstillerens Udeblivelse udsat til senere, og der skredes til Valg af Formand, 2 Styrere samt 2 Revisorer i Stedet for de afgaaende. Til Formand og Styrer genvalgtes ARN. LARSEN og NIELS NIELSEN med Akklamation; derimod ønskede KROLL ikke Genvalg; i hans Sted valgtes FR. SVENDSEN; til Revisorer genvalgtes O. J. OLSEN og valgtes LOUIS OLESEN.

Man gik derefter over til Behandling af Punkt 2, Kontingentspørgsmaalet. Forslagstilleren, CALLBERG, motiverede Forslaget, der gik ud paa at nedsætte Kontingentet for aktive Medlemmer til 50 Øre. Forslaget affødte en længere Diskussion, men alle var enige om, at det for Tiden vilde være økonomisk uforsvarligt at formindske Indtægterne. Forslaget forkastedes med 20 Stemmer mod 2.

Under Eventuelt behandledes forskellige Sager, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Nær og Fjærn.

Arbejdsløshedsfesten. Til Trods for, at der er ca. 2 Maaneder til denne, er Billetsalget livligt i Gang. Det er til Ære for Kollegerne. De véd, at *den* Fest *skal* de til, det tilsiger deres moralske Forpligtelse dem, og saa kan de lige saa godt købe Billetten straks, hvorved de tillige som Erstatning for Rentetabet sikrer dem bedre Plads. I disse Dage, hvor Bladene i Anledning af Sanatorieberetningens Udsendelse beskæftiger sig med Typograferne og har mange Lovord for Fagets Offervillighed, er Ivrigheden i Billetsalget til Fordel for deres Arbejdsløse en udmærket Illustration uden Programmets Offenliggørelse, kun bekendt med Datoen for Festen — er de afhentede Billetters Tal saa stort, at man utvivlsomt bestemt tør sige, at i Løbet af 3 Uger vil alt være udsolgt.

Jubilæum. I Morgen den 1. Oktober, er det 25 Aar siden, vor Kollega CARL FREDERIK ANDERSEN tiltraadte sin Plads paa *Ribe Stiftsbogtrykkeri*, hvor han siden uafbrudt har virket og i den forløbne Tid ved sin elskværdige Optræden skabt sig mange Venner. I de sidste 2—3 Aar har Andersen været Formand for Ribe Lokalafdeling.

—n.

Rabatmærker. Vi henleder Opmærksomheden paa, at saadanne udleveres paa Forbundskontoret til Medlemmerne, og giver Adgang til at faa forskellige Varer 5 à 10 % billigere end man ellers vil være i Stand til at opnaa. Mærker erholdes for Tiden til Indkøb af Skotøj, Manufaktur, Kjoletøjer, Overstykker, Herreekvipering, Cycler og Instrumentmagerartikler, alt fra 1. Klasses Forretninger.

Gamle Gerløv blev i Gaar paa Nørrebrogade overkørt af den elektriske Sporvogn. I en Ambulancevogn kørtes han til sit Hjem paa Almindelig Hospital. Ved Forespørgsel paa Hospitalet blev det os meddelt, at Gerløv var sluppet saa godt fra Historien, at han i Løbet af nogle Dage vil være fuldstændig helbredet.

Bogholderi-Kursus'et begynder paa Onsdag Aften Kl. 7½. Endnu kan enkelte Deltagere optages paa Holdet, saafremt de skriver til Hr. L. M. BÆS, Amagerbrogade 102⁴, S.

Borups Læreanstalt. Virksomheden her er beregnet paa alle, der gennem Foredrag eller Fagundervisning ønsker at tilegne sig, hvad der paa Naturens, Historiens og det sociale Livs Omraade er af almendannende Betydning for Nutidens Mennesker.

Det nye Undervisningsaar begynder 3. Oktober. Indmældelse kan ske til enkelt Foredragsrække eller enkelt Fag, og Betalingen er for 2 ugenlige Timer i et Fag 4 Kr. mdl., for 1 Time ugl. 3 Kr. For en samlet Foredragsrække 3 Kr. Indmældelse modtages »Ny Rosenborg«.

Undervisning. Industriforeningens Undervisningsudvalg har udsendt Beretning om 7. Kursus i Regning, Bogføring og Kalkulation, som Foreningen har iværksat og som strækker sig over Tidsrummet fra Oktober 1903 til Midten af April 1904. Der har været 112 Deltagere. Endskønt hver af disse har betalt 12 Kr. for hele Undervisningen, fordelt i Rater à 3 Kr., har Industriforeningens Tilskud til Undervisningen været 6 Kr. pr. Deltager. — Nyt Kursus begynder først i Oktober, og foruden de ovennævnte Fag vil der blive Undervisning i Skrivning, Retskrivning og Korrespondance.

Saavel Medlemmer som Ikke-Medlemmer af Industriforeningen kan deltage og Anmældelsesskemaer udleveres daglig i Industriforeningen.

Folkeuniversitetsforeningen afholder offentligt Møde *Tirsdag den 4. Oktober Kl. 8½, Rømersgade 22*, ved hvilket det kommende Semesters Foredragsholdere har lovet at give en kort Oversigt over deres Forelæsningsrækkers Indhold. Alle har Adgang.

Typografernes Sportklubs Vaabenøvelser. I Lighed med forrige Aar vil der ogsaa i Aar blive arrangeret Vaabenøvelser for Klubbens Medlemmer. Disse vil finde Sted i Baadsmandsstrædes Gymnastiksal. Øvelserne vil omfatte Hugning og Floretfægtning. Til Hugning findes Huggert, Plastron, Handsker og Masker. Kontingentet er 1 Kr. pr. Maaned. Liste til Tegning er fremlagt hver Øvelsesdag i Gymnastiklokalet, Citygade 23⁴.

Dødsfald. CHRISTEN SØRENSEN, som døde i Fredags paa Kommunehospitalet af Vattersot, begraves i Dag, Fredag den 30. ds., fra Nordre Kapel paa Vestre Kirkegaard Kl. 12½. Fanen kommer til Stede.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Læg[illegible]ne.

Dr. BENTZON er bortrejst i en Maaned. Vikar: Dr. VENG, Vesterbrogade 34¹, træffes 10—1 og Søndag 9—10.

Ny Medlemmer.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Edith Halberg (Hoffmann) og Laura Andersen (arbejdsløs).

Provinserne: Køge (Fakse), H. P. Alb. Jensen, udl. ⅛ 04 i Brdr. Larsens Bogtr. (afl. Prøve for off. Komm.).

Tiltraadte.

København: Sætterafd.: 1864, Emil Peter Ferd. Roed (Hoffmann) og 1632, Jakob Henrik Zebitz (J. W. Christensen), begge fra Rejse. Trykkerafd.: Thorleif Foss (Nielsen & Lydiche) og 1874, Oluf Hjalmar Nielsen (Siegfr. Svendsen).

Provinserne: Nakskov, 1419, Alb. Hansen (Vestl. Avis). Odense, 1452, Chr. Nielsen Christensen (Militær) og 1780, C. F. Hey (Andelstr.). Kolding, 1701, Marius Vilh. Lauritzen i Pl. Ringkøbing, 1842, Viggo Th. Schioldan (Strandbygaards Bogtr., Skjern). Randers, 1590, Jørgen M. Petersen fra Aarhus (Echelbergs Bogtr.). Nykøb. M., 842 (Norsk), Otto N. Michaelsen (Folkebl.).

Bortrejste.

København: Sætterafd.: 966 (Norsk), Sv. Einar Svendsen (Ludv. Jørgensen) paa Rejse og 1631, Peter Christiansen (arbl.) til Odense i Pl. Trykkerafd.: 1738, Hj. Hugo Carlsen til Nykøbing F. i Pl.

Provinserne: Odense, 2086 (Norsk), Niels Nielsen til Norge. Ribe, 1891, Søren Nielsen Schiff til Korsør i Pl. Aalborg, 1508, Vilh. Christensen til Aarhus i Pl. Rudkøbing (Marstal), 1414, Lorenz Jensen (paa Rejse). Thisted, 1425, Marinus Pallesen til Brønderslev i Plads.

Udmældt.

København: Sygeafd.: 3841, Joh.s Myhlendorffs fraseparerede Hustru Sophie. De kvl. Trykkeriarb.: 431, Inger Petersen (Nationaltidende), fratraadt Faget.

Udslettet for Restance.

København: Sætterafd.: 1078, Thorv. Carlo Oluf Christensen (Jordan).

Død.

København: Sætterafdel.: 5725, Christen Sørensen.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag: Sangøvelse. Lalerne aabnes Kl. 8½.

T. S. *Vaabenøvelser.* Liste fremlagt ved Gymnastikøvelserne Onsdag Kl. 8½—10 og Søndag Form. 9½—11.

Gymnastik.

Gymnastikøvelser hver Søndag Form. fra 9½—11 og Onsdag fra 8½—10 i Præmlt. Ulrichs Lokaler, Citygade 23. *Kolleger anmodes om at aflægge et Besøg i vore Øvelsestimer.* Ny Medlemmer kan indmældes hver Øvelsesaften.

Typogr. Stiftelse.

Opmærksomheden henledes paa, at Juli Kvartal har **14** Uger. Kontingent og Restancer bedes venligst indbetalt snarest af Hensyn til Aarsberetningens Affattelse.

J. F. MØLLER, Kasserer,
Boyesgade 3, 3.
Tr. hver Søndag 10—12.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10. Den 23. Oktbr. *halvaarlig Generalforsamling.*

ANNONCER

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos
Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Lekture.

Paa Forbundskontoret erholdes:

Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark (med Lock-out-Forliget) ..... 50 Øre
Danske Typografers Organisationshistorie ..... 75 »
Georg Brandes: *Bogtrykkerkunstens Opfindelse* ..... 15 »
F. Hendriksen: *Om Gutenberg og hans Opfindelse* ..... 10 »

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 7 OKTOBER 1904 XXXI AARGANG

Voldgiftsretten i København.

AAR 1904 den 21. September, Kl. 8 Aften, holdt Voldgiftsretten Møde.

Tilstede var Rettens faste Medlemmer, Bogtrykkerne Berg, Truelsen og Witzansky samt Suppleanten Kihl og Typograf Carl Nielsen samt Suppleanterne P. Christiansen, J. C. Christiansen og Fru Buus.

Til Behandling forelaa Sag Nr. $^{19}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Bogtrykker Hastrup, i hvilken Sag afsagdes følgende

Kendelse:

Nærværende Sag drejer sig om følgende Forhold:

Indklagede har siden 1. August 1903 i sin Forretning beskæftiget en Pige som Ekspeditrice med Forpligtelse til at deltage i Arbejdet ved Maskinerne og til at være tilstede i Forretningen, saalænge denne holdtes aaben, for en ugentlig Løn af 10 Kr. I Juni Maaned dette Aar henvendte Formanden for Dansk Typograf-Forbund, Hr. Gustav Clausen, sig til Indklagede for at erholde nærmere Oplysninger angaaende Pigens Stilling i Forretningen, og som Resultat af denne Henvendelse stilledes der umiddelbart herefter fra Klagerens Side den Fordring til Indklagede, at Pigen skulde betragtes og lønnes som Trykkeriarbejderske. Indklagede gik, efter at have forelagt Sagen for Københavns Bogtrykkerforenings Forretningsudvalg, ind paa for Fremtiden at lønne Pigen som Trykkeriarbejderske.

Klageren gør imidlertid under nærværende Sag Paastand paa, at Indklagede dømmes til at betale Pigen Overarbejdspenge som Trykkeriarbejderske ogsaa for Tiden fra Pigens Ansættelse indtil 1. Avgust d. A., subsidiært fra Klagens Dato, samt paa, at det i Dommen paalægges Indklagede at betale enhver anden kvindelig Bistand paa samme Omraade efter Tarifens Bestemmelse.

Indklagede har imidlertid paastaaet sig frifundet under Hensyn til, at han umiddelbart efter at Klageren har henvendt sig til ham, er gaaet ind paa det af denne stillede Forlangende, nemlig at betragte Pigen som Trykkeriarbejderske og giver hende Løn efter Tarifens Bestemmelse vedrørende disse. Han har derhos tillige paastaaet Klageren tildelt Irettesættelse for at have indanket for Voldgiftsretten en denne uvedkommende Sag.

Det bemærkes, at Retten selvfølgelig ikke under nærværende Sag kan udtale sig om, hvorledes Indklagede i Fremtiden vil have at lønne anden kvindelig Bistand.

Det er iøvrigt aldeles ikke oplyst for Retten, hvor meget Overarbejde Pigen har haft i den omspurgte Tid, saaledes at det allerede af den Grund vilde være ugørligt for Retten at dømme Indklagede som af Klageren paastaaet. Men rent bortset herfra, maa det, efter hvad der foreligger oplyst for Retten, antages godtgjort, at det paaankede Forhold allerede før Klagens Fremkomst for Retten var bragt ind under tarifmæssig Ordning, hvorfor Retten dømmer:

Indklagede, Bogtrykker Hastrup, bør for Klageren, Dansk Typograf-Forbunds Tiltale i denne Sag fri at være.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Hvorledes den unge Sætter i sin Fritid kan uddanne sig videre.

(Efter »Deutscher Buch- und Steindrucker«. Af ALB. LEMKE.)

NAAR man ser, hvorledes unge Repræsentanter for vor skønne Bogtrykkerkunst beflitter sig paa at bortkaste sin Fritid til Sysler, der hverken er styrkende for Aanden eller Sundheden, og naar man endvidere ser, hvordan disse Elever sluger al mulig daarlig Literatur, saa behøver man slet ikke at forundre sig over, at der selv i Dag, i vor oplyste Tid, endnu gives mange Satskunstnere, som ikke en Gang kender de enkleste Regler i vort Fag. Jeg vil slet ikke være nogen Glædeforstyrrer eller misunde nogen deres Fornøjelser, men jeg vil dog anbefale enhver at arbejde lidt paa sin videre Uddannelse i Faget. Om man end ikke vil udfylde enhver Fritid Dag efter Dag med Studeringer, saa er det dog anbefalelsesværdigt i al Fald nogle Timer i Ugen at beskæftige sig teoretisk med Faget, fordi denne Kunst er Brøderhværv for os og derfor lig Værdien af kontante Penge.

Af en Sætter forlanges i Dag mere end blot at kunne sætte det ene Bogstav efter det andet; han skal være kendt i alle Satsarter og være ligesaa sikker i Sætning af Annoncer som i kompliceret Tabelsats, kunne sætte et Brevhoved ligesaa smagfuldt som et bedre Digtværk uden lang Betænkningstid. Kan han dette, behøver han ikke at være i Forlegenhed for en vedvarende Plads; men kan han det ikke, ligger i de fleste Tilfælde Landevejen aaben for ham. Om der ogsaa endnu gives Forretninger, hvor man ikke straks gaar saa skarpt tilværks overfor mindre duelige Ydelser, saa er det dog godt, at enhver stræber efter at være en hel Mand paa sin Plads og ikke altid behøver først at raadspørge sine Kolleger om, hvorledes et Arbejde skal paabegyndes.

Ofte opfører Lærlinge sig saaledes overfor sine Undervisere, at disse mister baade Lysten og Kærligheden til at gøre en dygtig Kollega af den unge Mand. Desværre gives der ogsaa Trykkerier, hvor Lærlingene har for stor Frihed; dette er til Skade saavel for Forretningen som for Lærlingen; thi naar en saadan daarlig Lærling har udstaaet sin »Lære«, da blæser han sig først rigtig op, søger ved Spendering af Øl o. s. v. at erhværve sig Venner blandt Ligesindede, der holder med ham. Foruden de alleralmindeligste Satsarter, som han dog ret ofte endnu udfører fejlagtig, forstaar denne nybagte Kunstfælle slet intet, og han spørger sig frem saalænge til Faktoren taber Taalmodigheden. Saa sendes den unge Mand ud i Verden uden at det betænkes, at man selv har stor Skyld i denne Kunstelevs Uduelighed. Nu kan andre Forretninger ærgre sig over ham, tænker man i Læretrykkeriet, og giver den unge Mand endog en god Attest med paa Vejen og opsiger ham »efter eget Ønske«.

Hvorledes den unge Mand kan benytte sin Fritid til at dygtiggøre sig i sit Fag skal her noget nærmere omtales.

Først og fremmest maa den stræbsomme Bogtrykker holde et *teknisk Fagskrift*, saa han til enhver Tid er underrettet om hver Nyhed eller Metode. Mange holder vistnok ogsaa et Fagskrift, men forstaar ikke rigtig at læse dette. Det er ikke nok at betragte de ofte smukke Sats- og Trykmønstre; men

man maa tillige spørge: *Hvorfor har man ved dette Arbejde gjort dette eller hint saaledes og ikke anderledes?* Til saadanne Betragtninger medgaar Tid, og denne maa en Begynder tage sig for at kunne lære at skønne disse Arbejder. Tiden vil glide hurtig, og Kærligheden til Faget vil indfinde sig under Studeringerne. Den unge Mand vil fatte Beslutning om selv at bringe det saa vidt, at han kan fremstille saadanne Arbejder, og da vil han ikke mere faa Tid til Udsvævelser om Aftenerne eller til Læsning af sansepirrende Smudsliteratur.

Ved Betragtning af *Fagbladbilagene* studerer man først Grupperingen af Teksten og derpaa Forsiringernes Form, hvorefter man søger at udfinde, hvorledes dette Arbejde ogsaa kunde udføres anderledes — maaske med det paa Trykkeriet forhaandenværende Materiel. Man skitserer dette Arbejde — eller i det mindste forsøger derpaa; vis det saa frem til Bedømmelse af en dygtig Fagmand. For Resten bør man altid lade sine Arbejder ærlig bedømme af dygtige Kolleger; thi af Kritik kan meget læres.

Paa andre Aftener beskæftiger den lærevillige sig med *Skitsering* og *Tegning*. Han forsøger da at eftertegne Fagskriftets Arbejder; har han tillige haft noget med Tegnestiften at gøre, vil han lidt efter lidt lære den typografiske Skitsering; det er jo ingen Kunst at skitsere efter foreliggende Mønstre, og skulde det fra først af mislykkes, saa er det jo ingen anden end ham selv, som faar det at se, og for sig selv behøver han dog ikke at genere sig; han prøver bare videre, indtil Arbejdet tilfredsstiller ham — og meget vil læres derved. Er det lykkedes ham at give sin Skitse et lignende Udseende som Mønstret, saa begynder han med at forandre Formen og skabe et Originalarbejde.

Atter igen en anden Aften gennemser han de tekniske Artikler i Fagskriftet og læser dem, han kan forstaa; skulde der findes noget, han selv ikke forstaar, saa spørger han tillidsfuld sin Faktor.

Ogsaa *Avertissementerne* i Fagskriftet er for det meste meget bemærkelsesværdige. Man kan nemlig ofte benytte disse som Modeller og forsøge at anvende dem i den daglige Praksis. Ved at sammenligne Avertissementerne i Dagsaviserne med Annoncerne i Fagskriftet vil man ofte finde disse sidste udstyrede med meget mindre Midler end de første, og dog gør de sig bedre gældende. Netop derfor skulde man skænke Avertissementerne stor Opmærksomhed, thi denne Art Sats er Mellemtrinet for Akcidens- og andre Satsarter. Den, der forstandigt kan sætte et Avertissement, kan ogsaa sætte en god Plakat og behøver heller ikke at være bange for at give sig i Kast med et Adressekort. — Gennem Avertissementsatsen indføres man i Reklamesatsens Væsen, og ved Ihærdighed og Eftertanke vil man kunne uddanne sig saadan, at man kan gøre Udkast og sætte gode Prospekter og Priskuranter; ligeledes vil Titelsats snart kunne læres. Altsaa, dyrk ogsaa Avertissementssatsen!

Naar saa den selvuddannede Sætter tilstrækkelig har beskæftiget sig med Avertissementssatsen, saa skitserer han *Tabeller* og foretager Inddelinger paa Papiret. Det anbefaler sig for Resten efter min Mening at foretage Tabelinddelingen paa en Papirstrimmel og ikke i Vinkelhagen eller Skibet, som det er brugeligt, thi i den Tid, som medgaar til at bygge et »Rids«, kan en anden allerede have Tabellen halvfærdig. Tabellens Bredde udregnes i Kvartpetit; de enkelte Rubriker faar det nødvendige Antal, derpaa tælles Stregerne og Mellemslagene og endelig sammentælles hele Summen.

Ogsaa *Dagsaviserne* fortjener den største Opmærksomhed fra Sætterens Side, idet han kan lære megen Satsteknik af disse, men tillige ogsaa, hvorledes meget ikke skal gøres. — Sammenstillingen (Ombrydning) er for det meste forskellig for hver Avis, og da er det ret godt for den unge Mand, at han skænker Ombrydningen sin Opmærksomhed, saa han i givet Tilfælde kan være Stedfortræder for Ombryderen. I Avisvæsnet forekommer for Resten saa meget interessant, at der aldrig vil være Mangel paa Lærestof.

Har Sætteren paa denne Maade gjennemgaaet alt, saa har han maaske lært mere end i sin hele Læretid under daarlig Ledelse, og han vil senere fortsætte med at udvide sin Synskreds.

Nogen Afveksling i Programmet bringer nu *Tonpladesnittet*. Denne vigtige Sidegren er let at lære; man kan tilegne sig den uden videre Forkundskaber og uden store Omkostninger. For Begynderen egner sig bedst enkle Plakatbogstaver, som han kopierer paa et Tonplademateriel og derpaa efterskærer. Før man anskaffer Plademateriel, øver man sig foreløbig i Træ. Man vælger dernæst de enklere Bogstaver af en Grotesk, f. Eks. A E H, senere G K M. o. s. v., saver saa disse Former net ud og limer dem paa et Underlag, hvorefter der tages et Aftryk i Haandpressen eller Maskinen. Allerede denne lærerige Beskæftigelse skaffer Glæde. Har man først opnaaet gode Resultater i Træ, prøver man andre Materialier, saasom Karton, Bly, Celluloid o. s. v. Til disse Arbejder behøves forskelligt Værktøj, der faas tilkøbs i Fagforretningerne; man gør ogsaa rettest i at købe et Værk om Tonpladesnit.

En ligesaa interessant som lærerig Beskæftigelse er derpaa *Farveblandingen*. Af sort, hvid, rød, blaa og gul Farve faar man sig overladt af Trykkeren et lidet Gran af hver Sort, som hældes paa fem smaa Flasker og fortyndes saavidt med god fransk Terpentinolie, at man med en Pen bekvemt kan skrive med dem. Opdager man saa et eller andet Sted en smuk Farvegivning paa Plakater o. s. v., der er paafaldende ved sin ualmindelige Nuance, forsøger man at efterligne denne. Med en Pensel afsætter man Farven paa en hvid Porcellænstallerken, og dette Arbejde maa helst foretages om Dagen (Søndage, Helligdage), thi ved Lampelys om Aftenen lader Farverne sig ikke bedømme. Med saadanne Farver kan man ogsaa kolorere sine Udkast, idet Bogtrykfarver tager sig meget bedre ud end Vandfarver. Øver man sig flittig heri, vil Øjet bedre lære Farverne at kende, og man vil kunne drive det saa langt, at man kan afgive en Dom om Farveblanding, hvilket ogsaa bliver forlangt af enhver dygtig Akcidenssætter og Trykker.

Udmældelsen.

NAAR den ærede Red. ikke *vil* forstaa Forskellen mellem en Tilslutning til De samv. Fagf., hvor Foreningen hæfter med Navn, og en Tilslutning, hvor Foreningen ikke garanterer, skal jeg ikke forsøge at forklare den — det vil vist være ørkesløs. Det var, som sagt, ikke min Mening atter at rejse en Diskussion om Betimeligheden af en Udmældelse eller ej, men kun at paavise, at et Forslag gaaende i samme Retning som Hr. Wartenbergs har været fremme, uden at de daværende Forslagsstillere blev behandlet som den nuværende. Man læse blot »Situationen« i Nr. 39. Det er forstaaeligt, at Indsenderen skjuler sit Navn under Anonymitetens Mærke, thi sætte sit Navn under et sligt Produkt, der vrimler af saadanne Skældsord eg Uforskammetheder mod de Mænd, der har tilladt sig at have en anden Mening, hører der Mod til.

Typ.-Tid. er ved denne Artikels Optagelse kommen saa langt ned, at der vel nu kun mangler en Artikel med Opfordring til Næverettens Indførelse. At Optagelsen ikke blev nægtet er uforstaaeligt, medmindre Angrebene paa Forbindelsen med De samv. Fagf., som efter den ærede Red.s Mening er det eneste saliggørende, har bevirket, at den ærede Red. har mistet den Sindets Ligevægt, som er nødvendig for at redigere Bladet i en sømmelig Tone. L. JACOBSEN.

Naar det ikke har været Hr. Jacobsens Mening at diskutere Spørgsmaalet om Udmældelse, men at udtrykke sin Indignation over det Sprog, der i denne Sag er ført af Indsendere i *Typ.-Tid.*, skulde Hr. J. have begyndt med Hr. Wartenberg. Det havde været mere paa sin Plads.

Forøvrigt maa Hr. J. være ene om at koge Suppe paa sin Pølsepind. Velbekomme. RED.

»Er det formaalstjenligt for mig at anskaffe Sættemaskiner?«

DETTE Spørgsmaal retter en Provinsbogtrykker i det tyske Fagskrift *Grafischer Anzeiger* til Bladets Redaktion, som besvarer Spørgsmaalet. Da saavel Spørgsmaalet som Svaret indeholder adskilligt af Interesse — i Særdeleshed for nærværende Tid, hvor de danske Bogtrykkere synes at være særlig optaget af Sættemaskinerne — tager vi os den Frihed at meddele det samme i Oversættelse.

Spørgsmaal: Som Deres mangeaarige Forretningsven vender jeg mig til Dem for at høre Deres Omdømme i Sættemaskinsagen. Det andet her paa Pladsen udkommende Blad har i et Par Aar arbejdet med en Linotype, og efter hvad der paastaas med godt Resultat. Der arbejdes paa to Hold, resp. 7 og 7½ Time, og i denne Tid fremstilles al den Tekst Bladet behøver. Jævnført med Haandsætning og med 10 pCt.s Afskrivning og fraregnet 5 pCt. Rente, skal Bladets Ejere have en Gevinst paa 4 à 5000 Mark aarlig. Men fra anden Side er det meddelt mig, at der ikke kan være Tale om nogen Gevinst ved Anvendelse af Sættemaskiner. Bedømmelsen er, som De ser, fuldstændigt modsat, og jeg vil derfor, forinden jeg beslutter mig til en saa stor Forandring, gærne høre Deres upartiske Udtalelse.

Svar: De begærer meget af mig, naar De vil, at jeg i korte Ord skal klargøre, hvad andre behøver lange ordrige Artikler til. Jeg er overhovedet ingen Beundrer af Sættemaskiner. Det forekommer mig som rene Helvedesrum, disse Afdelinger med Sættemaskiner tæt ved Siden af hverandre, i Særdeleshed, naar de sammenlignes med de moderne, luftige og for Sundhedens Bevarelse gode Bladsætterier. Det falder af sig selv, at Sættemaskinfabrikanternes Reklamer er i allerhøjeste Grad overdrevne, ja, oftest paa ren amerikansk Vis. Saa meget er sikkert, at en større Fortjeneste gennem Anskaffelse af Sættemaskiner kan der ikke være Tale om. Den, som bilder sig ind, at han derigennem skal opnaa en større Fortjeneste, kommer meget snart til en helt anden Opfattelse. Sættemaskinerne kan kun være fordelagtig for en Forlægger, som er tvungen til paa kort Tid at skulle fremstille en Mængde skær Tekst for derigennem at kunne byde en Konkurrent Spidsen. Men jeg har observeret, at alle de Blade, som fyldes med en Masse Tekst (lange Artikler t. Eks), trods sit Omfang ikke byder paa noget af Interesse; thi Bladets Ejendommeligheder drukner i den store Tekstmasse. Teksten bliver sat længe i Forvejen, vælges ofte uden den fornødne Kritik og bliver derigennem ofte interesseløst.

Det er sagt om en rask Bladredaktion, at den gærne arbejder med Sættemaskiner. Ja, dette er en hyppig Udtalelse. Det forekommer imidlertid mig, at Sættemaskinens Benyttelse ikke er almindelig ved Redaktionerne. Vi har adskillige Blade, som tidligere har arbejdet med flere Maskiner, men som nu har indskrænket sig til en, og som endda kun beskæftiges med Føljetonsætning o. desl. Dette, uafbrudt at skulle made en Sættemaskine med underholdende Stof, førte Journalisterne paa Afveje — og Bladets Læsere vilde have andet i Bladet end spaltelange Beretninger osv. Paa *Berliner Lokalanzeigers* Officin er samtlige Sættemaskiner borttaget og Udgiveren forklarer, at Haandsætningen er fordelagtigst for Bladet.

Toskiftesystemet er en ubehagelig Historie for Bogtrykkeren, som forud var vant til en 10 Timers Bogføringspligt og nu pludselig skal indføre 16 Timers Arbejdstid i sit Officin. Over dette har jeg hørt mange beklage sig. — At man ikke er rigtig klar over, hvorledes Sættemaskinerne virker i de tyske Provinsbyer, beror paa flere Aarsager. Alle Bogtrykkere er nemlig ikke saa oprigtige, at de offentlig erkender, at deres allerbedste Forhaabninger om at Sættemaskinerne var et rentabelt Foretagende, fuldstændigt er gjort til Skamme. En Forretningsven og Bogtrykker fra Baden kom fornylig til mig i Nürnberg og beklagede sig med Taarer i Øjnene over sin Dumhed ved at have anskaffet sig Sættemaskiner.

Til Slut vil jeg blot sige, at træffer De paa en Bogtrykker, som er begejstret for Sættemaskinen og ikke véd paa hvilken Maade, han bedst skal overbevise Dem om Sættemaskinens Fortræffelighed, saa kan De være overbevist om at have en Konkurrent for Dem; træffer De derimod paa én, som fraraader Dem at købe Sættemaskiner, saa vær samtidig overtydet om, at han ikke er Deres Konkurrent. Thi om nogen Gevinst ved Anskaffelse af Sættemaskinen kan der i det hele taget ikke være Tale. — Og om Konkurrencen skulde tvinge Dem til at købe en Sættemaskine, saa er det bedst at De bider i det sure Æble uden at haabe paa nogen Rentabilitet. Men indtil den absolute Nødvendighed tvinger Dem, gør De klogest i at spare Deres Penge.

Dansk Typograf-Forbund (København).

Ingen som helst Understøttelse udbetales til Medlemmer, der resterer.

I Tilfælde af Arbejdsløshed og Sygdom skal der fra Inkassatoren medbringes Bevis for, at Vedkommende intet resterer, og i Arbejdsløshedstilfælde tillige for, at Afskedigelsen er sket uden egen Skyld. *Dette sidste gælder ogsaa for De kvl. Trykkeriarbejdere.* FORRETNINGSUDVALGET.

Nær og Fjærn.

Følgeblad. Med dette Numer af *Typ.-Tid.* følger et Bilagsblad, som Udgiveren af *Familie-Journalen*, Hr. CARL ALLER, har ladet forfærdige i sit Ftablissement og derpaa skænket til *Typ.-Tid.s* Læsere. Vi er selvfølgelig Hr. Aller taknemlig for den Opmærksomhed, der her — forresten ikke første Gang — vises vore Kolleger Landet over. Ved at betragte de smukke Annoncer vil man opdage, at der i dem alle kun er anvendt saadant Materiale, som findes i hvert eneste blot nogenlunde ordentlig udstyret Avissætteri — saa vil man blot anvende lidt Tid og tage dette Bilag til Mønster, kan man skabe meget smukke Avertissementssider.

Valgene til Styrelse og til Voldgiftsretten. Vi henleder Opmærksomheden paa, at Stemmesedlerne skal være indleveret senest i Morgen, Lørdag den 7. Oktober, inden Kl. 7½ Aften.

Udvalget til Optælling af Stemmesedler bedes give Møde paa Forbundskontoret, Mandag Aften Kl. 8. FORM.

Panoptikon. Kuponer hertil erholdes paa Forbundskontoret og giver Adgang for halv Pris: 50 Øre, Børn 25 Øre.

Sættemaskinens Anvendelse. Af Sættemaskiner er der i Sverige i Brug 67 Linotype, 73 Typograph, 3 Monoline og 2 Monotype; desuden findes 4 Monoline, som ikke bruges. Paa Stockholm alene falder 27 Linotype, 18 Typograph, 2 Monoline og 1 Monotype. I København anvendes for Tiden 26 Sættemaskiner, nemlig 12 Linotype, 10 Typograph og 4 Monoline.

Kontingentforhøjelsen i Frankrig. Afstemningen om Kontingentforhøjelsen i Frankrig har ifølge *Typographie française* haft det Resultat, at 6014 Medlemmer af 8702 har stemt for en saadan. Der mangler endnu Resultat fra 15 Afdelinger, men disse kan ikke ændre Resultatet. Forhøjelsen beløber sig til 50 Centim om Maaneden.

Det tyske Typograf-Forbund har i 1903 til Arbejdsløse udbetalt Rm. 785,522.55 for 587,486 Dage. I 1902 var de tilsvarende Tal 897,646.37 og 675,479, altsaa en Besparelse af Rm. 112,123.82 for 87,993 Dage.

Tugthusfanger som Strejkebrydere. Da det viste sig umuligt at skaffe Strejkebrydere til Regeringstrykkeriet i Madras (Indien), blev de i Fængslerne værende Bogtrykkersubjekter kommanderede til Judastjeneste.

Det despotiske Rusland har i disse Dage forbudt den finlandske Befolkning at læse en Del udenlandske Blade. Blandt disse Blade findes den danske *Politik* og *Social-Demokrat.* Det maa være hyggeligt at være russisk Undersaat.

I Elsass-Lothringen hersker besynderlige »Rets«forhold angaaende Pressen. Nylig blev en Trykkeriejer idømt en Bøde af 40 Mark, fordi han havde trykt en Plakat paa — hvidt Papir. Retten støttede sin Dom paa den franske Lov fra Aaret 1791, der ikke mere kommer til Anvendelse i Frankrig. Den dømte vil forfølge Sagen til sidste Instans for at faa ophævet denne latterlige Bestemmelse.

Fra Sydafrika meldes om flov Forretningsgang indenfor vort Fag. Desuden er Priserne paa Levnetsmidler og i Særdeleshed Huslejen saa høj, at de derværende typografiske Foreningers Tillidsmænd ser sig foranlediget til at advare evropæiske Kolleger mod Indvandring.

Engelske Arbejdsforhold. Londons Sætterselskab havde i 3. Kvartal 1903 en Udgift af 120,000 Rigsmark til Arbejdsløse, hvilken Sum fordelte sig paa 1589 Medlemmer, saa at ethvert af disse har været arbejdsløs 4½ Uge. Det laveste Beløb faldt i den første Uge af Juli, det højeste derimod i Septembers 3. Uge. I 4. Kvartal mærkes en Bedring, idet Tallet paa de Arbejdsløse var sunket med 350 pr. Uge.

— Centralstyret for Typographical Association (Provinskollegernes Organisation i England) har med Understøttelse af fem sagkyndige fra Svendenes og Principalernes Repræsentanter skaffet en ny Tarif for beregnende Maskinsættere. I Modsætning til London Society of Compositors har Provinskollegerne hidtil arbejdet i fast Ugeløn ved Sættemaskinerne. Det var intet let Arbejde at skaffe en Skala, som kan anvendes paa alle Steder, da nævnte Forening omfatter alle engelske Provinsbyer. Som de vigtigste Punkter skal vi anføre følgende: Prisen pr. Tusinde *n* er 33⅓ pCt. af Haandsatsprisen og 15 pCt. Tillæg for Natarbejde. Dagarbejdet udgør 48 og Natarbejdet 44 Timer pr. Uge. Enhver Sætter er garanteret en Minimalarbejdstid af 30 Timer pr. Uge. Overtid betales med 32 Pfennige ekstra for den første Time, 40 Pf. for hver videre Time. Dialektsats betales ekstra med 50 pCt. og fremmede Sprog med 100 pCt.

Til det tyske Tarifamt for Bogtrykkere har sluttet sig Kemigraferne og Kobbertrykkerne. Fra de andre grafiske Fag er der ytret Ønske om, at Tarifamtet skal udvide sin Virksomhed til at omfatte samtlige grafiske Fag, et Ønske, der ved næste Tarifrevision vil blive taget under Overvejelse.

Tarifamtet havde i sidst forløbne Aar en Indtægt af Mark 7226.75 og en Udgift af Mark 5913.96. Kassebeholdning Mark 1312.80. I nævnte Aar sluttede 309 Firmaer med 2019 Svende sig til Tariffællesskabet, saa at dette nu omfatter 4559 Firmaer med 41,483 Svende, fordelt paa 1382 Byer. Principalerne i Elsass-Lothringen har ogsaa erklæret sig villig til at tiltræde.

Hæfteapparater for Rotationsmaskiner, leveret af Firmaet Gebr. Brehmer i Leipzig, leverer i Timen 16,000 Eksemplarer. Man ser saaledes, at Maskintekniken bringer det til mere og mere forbavsende Ydelser i det grafiske Fag.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

4. Oktbr.: *Silkeborg*, indsendt 31.55. 5. Oktbr.: *Stubbekøbing* (intet at indsende).

København, den 5. Oktbr. 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafd.: Aage Helmig, udl. 1/10 04 hos Græbe (arb. s. St.). Fred. Guldbrand Skaarup, udl. 30/9 04 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Viggo Henry Rasmussen, udl. 30/9 04 hos Rud. Svendsen (**arbl.**). Axel Harald Christoffersen, udl. 1/10 04 hos Carl Lund (arb. s. St.). Sygeafdel.: Sætterlærlingene Karl Lauritz Emilius Hansen (Bagge) og Hans Chr. Frederik Nicolausen (Hoff) og Trykkerlærl. Robert Holger Mogensen (Hoffmann).

Provinserne: Nykøbing F., Hans Frederik Hansen, udl. 1/10 i Loll.-Falsters Folketid.s Bogtrykkeri, aflægger Prøve for off. Komm. Aarhus, Trykker Carl Chr. Jørgensen, udl. 1/10 hos Thrue efter 5 Aars Læretid (Svendeprøve aflægges i Oktober).

Tiltraadte.

København: Sætterafd.: 279 (Norsk), Maskinsætter Johan Kiersgaard (O. C. Olsen), fra Norge. 1817, V. L. A. Petersen og 5386, Carl V. A. D. Rantzau (begge hos Schultz), 3523, Artmann Lundqvist (Rosenberg), 2683, Harald Ferdinand Jensen (Vald. Larsen, Graabrødretorv) og 1109, Carl Einar Christensen (arbl.), alle fra Rejse. 1875, J. P. Hansen (O. C. Olsen) fra Varde.

Provinserne: Nykøbing F., 1738, Trykker Hjalmar Hugo Carlsen (Pontoppidan) og 1658, Poul Sofus Poulsen (Stiftstid.). Odense, 1420, Georg Helge Grønvold og 1414, Lorenz Jensen (begge arbl.), samt 1631, Peter Christiansen (Søndergaard). Brønderslev, 1425, Marinus Pallesen i Pl.

Bortrejste.

København: Trykkerafdel.: Chr. Ludv. Th. Thorsen til Næstved i Pl. Sætterafdelingen: 1199, Stereotypør Karl Th. Wüstenberg (Schweiz) paa Rejse og 5383, Chr. Jul. Rasmussen (paa Rejse).

Provinserne: Helsingør, 1803, Edv. Joh.s Lassen til Kbhvn. (paa Rejse). Svendborg, 1834 (tysk), Christian Schmidt til Stege i Pl. Odense, 1048, Thorkild Knudsen til Kbhvn. (arbl.). Varde, 1875, J. P. Hansen til Kbhvn. i Plads. 1801, Anton Thomsen (paa Rejse).

Navneforandring.

København: Johs. Edmund Vestmar (tidl. Nielsen) og C. P. Martin Norland (tidl. Sørensen), begge hos Græbe.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag: Sangene til Arbejdsløshedsfesten indøves. Medlemmerne bedes møde talrig.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder Medlemsmøde Fredag den 14. ds. Kl. 8 i Rømersgade 15, Kælderen.

Vigtige Sager foreligger.

NB. Billetter til Aftenunderholdningen faas.

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

Møde Lørdag den 9. ds. Kl. 8 i Gothersgade 115 o. G. (K. F. U. M.). Indleder: Typograf P. O. HANSEN. Æmne: Koloss. 4, 1—6. *Enhver Typograf er hjærtelig velkommen.*

Linotype-Sætter.

En dygtig Linotype-Sætter, med fin og fejlfri Sats, kan finde en fast Stilling med god Løn. Billet mrkt. »305« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Trykkeri til Salg!

En mellemstor *Bostonpresse* samt en Del *Titelskrifter, Udslutninger, Messinglinjer* etc., omtrent nyt, sælges til en Pris af *Kr. 4.50.* Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til

Adolph Wulff,
Gothersgade 8.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Lekture.

Paa Forbundskontoret erholdes:

Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark (med Lock-out-Forliget) ..... 50 Øre

Danske Typografers Organisationshistorie ..... 75 »

Georg Brandes: *Bogtrykkerkunstens Opfindelse* ..... 15 »

F. Hendriksen: *Om Gutenberg og hans Opfindelse* ..... 10 »

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos

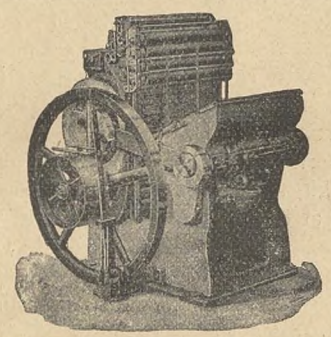
Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Carl Andersens

Cigar-, Tobaks- & Vinforretning

Nansensgade 30

anbefales.

ADOLPH WULFF

KJØBENHAVN K.

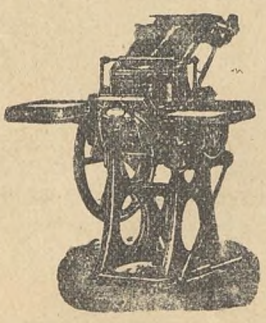
Telefon 39.

Fagforretning.

Største Lager af Utensilier.

Valsemassefabrik.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

Naar det kniber

med Omsætningen i Deres Forretning, naar De er i daarligt Humør, fordi ikke alt gaar saa glat, som De ønsker, omendskønt De i enhver Henseende tror at have gjort Deres Pligt, passet Deres Virksomhed og lagt al den Indsigt for Dagen, som en dygtig Forretningsmand er i Besiddelse af, saa gennemgaa alligevel hele Rækken af de Foranstaltninger, De har truffet til Fremme for Deres Virksomhed, og De vil muligvis opdage, at De har undladt i tilstrækkelig Grad eller paa rette Sted at sprede Kendskabet til Deres Navn og Deres Artikler ud over Landet. Vor Tid fordrer Reklame, og den, som ikke benytter dette udmærkede Vaaben, men overlader dette til Konkurrenten, maa ikke undres over, at det begynder at knibe med Omsætningen. Benyt derfor et godt Raad: Vent ikke, til Deres Omsætning bliver mindre, men annoncer, medens det gaar godt. Ingen Forretning er saa stor, at den kan undvære Reklamens Hjælp; det er kun Overvurdering eller Mangel paa Indsigt af den, som tror at kunne svømme mod Strømmen. Træf det rette Valg, *hvor* og *hvorledes* De vil avertere. Lad Dem ikke lede af tilsyneladende Billighedshensyn; hvad der synes billigt, kan ved nøje Eftertanke være ret dyrt, og omvendt. Husk paa, det er Udbredelsen af Deres Annoncer, det kommer an paa, og forglem ikke, at *Illustreret Familie-Journal* har ca. 100,000 Abonnenter i Danmark, d. v. s. at gennemsnitlig hver 25. Indbygger i Landet er Abonnent. Hvilken Betydning en saadan enorm Udbredelse har for en Annonce, behøver vi ikke at forklare Dem, det siger sig selv. De maa benytte mange andre Blade samtidig for at komme op til den Udbredelse, som Illustreret Familie-Journal alene byder Dem. Henvend Dem derfor til *Annonce-Ekspeditionen „Union“*, som uden Bekostning for Dem sender Dem Prisoverslag og Annonceudkast efter indsendt Tekst. Desuden modtager enhver anset Annonce-Ekspedition i Landet Ordres til vort Blad. — *Annonce-Ekspeditionen „UNION“. 32, Blaagaardsgade 32. København N.*

Vestervoldgade 8
Telefon 1845

Den erfarne Cyklist kører

Humber-Cyklen

Det er en Kunst

at avertere godt, og hvem der, trods al sin Annonceren, ikke ser noget Resultat heraf i sin Forretning, forstaar blot ikke endnu Kunsten rigtig

Carl Allers Etablissement, København.

Komponerede og satte af Axel M. Landgren.

Fra Krigs-skuepladsen

Ekstra-Udgave af
Illustreret Familie-Journal
Pris: 5 Øre pr. Nr.

Illustreret Familie-Journal

bringer, foruden sine mange Tillæg, den mest afvekslende Tekst, Romaner, Fortællinger, rigt illustrerede videnskabelige Artikler, Digte, Tidsfordriv og Tankesport — underholdende og lærerigt, søgende at fængsle alle ved Afveksling og Righoldighed, samt det ypperligste Illustrationsmateriale. Reproduktioner af inden- og udenlandske Maleres Værker, saavel i Sort- som Farvetryk, Prospekter, udførte i Træsnit efter Fotografier fra alle Verdens Lande, og som Specialitet store, fortræffelige Portrætter i Træsnit af de mest kendte og skattede Mænd og Kvinder, samt rigt illustrerede humoristiske Emner.

10 Øre om Ugen -⁂- ILLUSTRERET FAMILIE-JOURNAL -⁂- 1,25 pr. Kvartal

Grib den i Flugten

Grib Lejligheden ved Kvartalsskiftet og tegn Dem som Abonnent paa „Illustr. Familie-Journal". 10 Øre pr. Nummer, 1 Kr. 25 Ø. pr. Kv.

MATHIESENS PLANTESKOLE

FORLANG PRISFORTEGNELSER OVER ALLE PLANTESKOLEARTIKLER OG BLOMSTERLØG

KORSØR

PRIMA VARER — BILLIGE PRISER

Forlang Prisfortegnelse over alle Planteskoleartikler og Blomsterløg

Mathiesens Planteskole

I KORSØR

Prima Varer
Billige Priser

BRAND

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

HOVEDKONTOR FOR DANMARK:
VESTERBROGADE 9 B. TELEFON 8831
MARTIN LARSEN

VICTORIA
STOCKHOLM

GRUNDFOND
1,000,000 Kr.
GARANTIFOND
4,000,000 Kr.

Stjerne-Porter
Stjerne-Lager
Stjerne-Pilsner

Arb. Bryggeri „Stjernen“

MAGASIN

Kjoletøjs-, Bomuldstøjs- og Dækketøjs-Væverier. Gardin- og Møbelstof-Fabrikker.

Hver Onsdag sælges Rester af alle Varesorter samt afskaarne mindre Maal af Partivarer under almindelig Pris Alt er mærket med Maal og Pris. Ved disse billige Onsdags-Salg er der altid Lejlighed til fordelagtige Indkøb, saavel af Fabriksvarer med Vævefejl som af kurante Manufakturvarer

DU NORD

NORDISK MØNSTER TIDENDE

Hvert Nummer af Bladet bringer i Billeder og Tekst et rigt Udvalg af smukke *Haanaarbejder* i alle mulige Genrer fra Kunstbroderi til de letteste Børnearbejder. Disse Arbejder er dels beregnede til *Udsmykning af Hjemmene*, dels kan de anvendes som nydelige *Festgaver*

Carl Allers Etablissement

Hemmeligheden

Hemmeligheden ved at blive rig ligger for Forretningsmanden deri, at han i den kortest mulige Tid omsætter sin Driftskapital saa mange Gange som muligt, og det opnaar han sikrest ved fornuftig Annoncering. Averter derfor i Illustreret Familie-Journal!

ved at blive rig

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 — KØBENHAVN DEN 14 OKTOBER 1904 — XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS REGNSKAB.

1. HALVAAR 1904.

Lokalafdelingerne.

	Indtægt: Kassebeholdn. fra forrige Halvaar	Kontingent	Tilbagebetalte Laan	Andre Indtægter	Tilskud fra Hovedkassen	Ialt Indtægt i Halvaaret	Udgift: Rejseunderstøttelse	Underst. paa Stedet	Reservefondsunderst.	Udlaant	Sygeunderstøttelse	Begravelseshjælp	Invalideunderstøttelse	Andre Udgifter	Indsendt til Hovedkassen	Ialt Udgift i Halvaaret	Kassebeholdning ved Halvaarets Slutning
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	14 88	1458 50	» »	» »	» »	1473 38	196 25	165 »	» »	10 »	614 »	» »	» »	10 10	463 »	1458 35	15 3
Aarhus	15 »	2874 40	3 »	1 »	100 »	2993 40	170 »	747 75	» »	15 »	884 »	100 »	» »	27 65	1034 »	2978 40	15 »
Assens	15 13	210 »	» »	» »	» »	225 13	67 50	62 50	» »	» »	» »	» »	» »	1 20	78 »	209 20	15 93
Bogense	15 »	78 »	» »	» »	» »	93 »	26 25	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» 40	51 35	78 »	15 »
Brønderslev	15 »	155 »	» »	» »	» »	170 »	36 25	» »	» »	5 »	» »	» »	» »	2 5	111 70	155 »	15 »
Esbjerg	15 »	451 »	22 »	» »	» »	488 »	45 »	» »	» »	» »	78 »	» »	» »	2 48	347 52	473 »	15 »
Fredericia	15 »	138 90	» »	2 »	1305 45	1461 35	118 50	26 25	» »	» »	983 80	200 »	» »	3 64	114 16	1446 35	15 »
Frederikshavn	15 »	62 »	15 »	» »	86 49	178 49	107 50	» »	» »	» »	» »	» »	» »	1 17	54 82	163 49	15 »
Helsingør	15 »	593 »	» »	» »	» »	608 »	63 75	22 50	» »	» »	36 »	» »	» »	2 35	468 40	593 »	15 »
Herning	4 5	347 »	» »	2 »	95 »	448 5	46 25	70 »	» »	» »	208 »	» »	» »	1 70	114 35	440 30	7 75
Hillerød	15 »	537 »	5 »	» »	» »	557 »	75 45	» »	» »	» »	236 »	» »	» »	3 7	227 48	542 »	15 »
Hjørring	21 58	376 »	» »	» »	350 »	747 58	101 25	21 25	» »	» »	84 »	300 »	» »	2 10	219 68	728 28	19 30
Hobro	14 3	131 »	» »	» »	230 »	375 3	86 25	7 50	13 30	» »	198 »	» »	» »	3 50	55 »	363 55	11 48
Holbæk	15 »	531 »	» »	20 »	» »	566 »	90 75	11 25	» »	» »	118 »	» »	» »	2 92	328 8	551 »	15 »
Horsens	15 »	1029 »	20 »	4 »	» »	1068 »	130 »	162 50	» »	10 »	312 »	» »	» »	7 29	431 21	1053 »	15 »
Kallundborg	15 »	429 »	» »	» »	300 »	744 »	80 »	» »	» »	» »	408 »	» »	» »	2 70	238 30	729 »	15 »
Kolding	15 »	982 10	36 35	4 »	400 »	1437 45	190 »	101 25	» »	14 35	453 »	300 »	» »	6 19	357 66	1422 45	15 »
Køge	19 56	316 »	» »	» »	25 »	360 56	122 50	47 50	» »	8 »	» »	» »	» »	2 60	164 96	345 56	15 »
Lyngby	» »	205 »	» »	» »	» »	205 »	21 25	» »	» »	» »	» »	» »	» »	5 95	175 »	202 20	2 80
Løgstør	15 »	62 »	2 »	» »	75 »	154 »	25 50	76 25	» »	» »	» »	» »	» »	1 60	36 95	140 30	13 70
Maribo	15 »	101 »	» »	» »	208 »	324 »	66 25	10 »	» »	» »	196 »	» »	» »	1 55	35 20	309 »	15 »
Middelfart	21 17	130 »	2 »	» »	285 »	438 17	176 »	11 25	» »	» »	115 »	» »	» »	2 25	119 »	423 50	14 67
Nakskov	17 80	408 »	» »	» »	300 »	725 80	105 75	14 »	» »	» »	14 »	300 »	» »	2 60	274 45	710 80	15 »
Nyborg	15 »	237 »	» »	» »	99 55	351 55	161 »	» »	» »	5 7	34 »	» »	» »	3 60	132 95	336 55	15 »
Nykøbing F.	9 5	545 »	» »	4 »	» »	558 5	123 65	57 50	» »	» »	8 50	» »	» »	3 55	360 »	553 20	4 85
Nykøbing M	16 4	215 »	12 »	4 »	» »	247 4	56 »	33 75	» »	» »	21 59	» »	» »	1 57	120 »	232 91	14 13
Næstved	15 »	1150 »	50 »	» »	» »	1215 »	194 15	50 »	» »	6 »	351 »	» »	» »	6 60	592 25	1200 »	15 »
Odder	15 »	180 »	» »	» »	» »	195 »	30 »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	2 15	147 85	180 »	15 »
Odense	16 47	2747 »	» »	» »	100 »	2863 47	163 75	240 50	» »	7 »	844 »	100 »	» »	18 22	1472 »	2845 47	18 »
Randers	13 40	1035 «	11 »	» »	525 »	1584 40	130 »	93 75	» »	8 »	489 25	400 »	» »	3 66	445 »	1569 66	14 74
Ribe	15 »	197 «	» »	» »	» »	212 »	35 »	» »	» »	» »	58 »	» »	» »	3 58	100 42	197 »	15 »
Ringkøbing	15 »	469 «	19 25	» »	» »	503 25	65 »	57 50	» »	» »	153 5	» »	» »	3 99	208 71	488 25	15 »
Ringsted	15 »	489 »	55 »	16 60	» »	575 60	143 75	» »	» »	5 »	30 »	» »	» »	5 85	376 »	560 60	15 »
Roskilde	15 »	455 »	» »	» »	165 50	635 50	240 »	21 25	» »	» »	146 35	» »	» »	5 47	207 43	620 50	15 »
Rudkøbing	13 85	242 »	» »	» »	» »	255 85	113 50	» »	» »	» »	» »	» »	» »	2 29	125 «	240 79	15 6
Rønne	15 44	516 »	20 »	11 »	» »	562 44	» »	78 75	8 »	» »	172 »	» »	» »	3 27	285 »	547 2	15 42
Silkeborg	15 »	272 »	44 »	» »	» »	331 »	60 »	37 50	» »	» »	54 »	» »	» »	2 50	162 »	316 »	15 »
Skanderborg	15 »	156 »	2 »	2 »	130 »	305 »	107 50	61 25	» »	» »	» »	» »	» »	1 59	119 66	290 »	15 »
Slagelse	13 17	598 »	5 »	» »	» »	616 17	182 50	» »	» »	» »	69 »	» »	» »	7 67	335 »	594 17	22 »
Stege	» »	55 75	« »	23 »	» »	78 75	» »	43 75	» »	» »	» »	» »	» »	4 75	15 25	63 75	15 »
Stubbekøbing	14 49	84 »	» »	» »	» »	98 49	49 75	» »	» »	» »	» »	» »	» »	1 12	32 »	82 87	15 62
Svendborg	14 60	655 10	23 »	2 »	50 »	744 70	142 75	251 25	» »	» »	84 »	» »	» »	4 15	250 »	732 15	12 55
Thisted	12 81	335 »	» »	» »	» »	347 81	60 75	» »	» »	» »	88 »	» »	» »	1 65	185 »	335 40	12 41
Varde	15 »	184 »	12 50	» »	225 »	436 50	47 50	157 50	» »	2 50	165 50	» »	» »	3 60	44 90	421 50	15 »
Vejle	14 98	719 »	» »	» »	» »	733 98	135 »	7 50	» »	» »	251 50	» »	» »	8 »	317 «	719 »	14 98
Viborg	15 »	385 »	7 »	» »	50 »	457 »	82 75	132 50	» »	» »	» »	» »	» »	2 16	224 59	442 »	15 »
	657 50	23525 75	366 10	95 60	5104 99	29749 94	4472 50	2881 »	21 30	95 85	7957 54	1700 »	» »	198 5	11758 28	29084 52	665 42
Kbhvn.s Sætterafd.	» »	35496 15	11 »	10609 40	» »	46116 55	940 »	10508 75	237 55	93 »	20090 59	600 »	» »	2182 38	11464 28	46116 55	» »
» Trykkerafd.	» »	3742 5	» »	213 75	» »	3955 80	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	3955 80	3955 80	» »
» Kvindeafd.	» »	2417 99	» »	» »	» »	2417 99	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	2417 99	2417 99	» »
» Ny t. F.	» »	1010 75	» »	» »	» »	1010 75	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	1010 75	1010 75	» »
	657 50	66192 69	377 10	10918 75	5104 99	83251 3	5412 50	13389 75	258 85	188 85	28048 13	2300 »	» »	2380 43	30607 10	82585 61	665 42

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1904	Kr.	0.00
Renter i Halvaaret		38.11
51460 Ugebidrag à 40 Øre	Kr. 20584.00	
8554 — à 20 -	1710.80	
		22294.80
Tilbagebetalte Laan		377.10
Andre Indtægter:		
a) I Afdelingerne:		
Restancer: 73 Ugebidrag à 25 Øre	Kr. 18.25	
740 — à 40 -	296.00	
	Kr. 314.25	
Refunderet Understøttelse	14.50	
do. Lokaleleje	3.25	
Indskud	7.00	
		339.00
b) I Hovedkassen:		
Refunderede Overfartsbilletter	Kr. 7.50	
Refunderet Porto og solgte Brevkort	3.92	
Indskud	7.00	
Restancer	3.75	
Kontorleje fra de københavnske Afdelinger	50.00	
		72.17
Balance	Kr.	23121.18

Udgift.

Understøttelse paa Stedet: 1517 Dage à 1.75	Kr.	2654.75
7366 - à 1.25		9207.50
167 - à 1.00		167.00
1814 - à 0.75		1360.50
10864	Kr.	13389.75
Rejseunderstøttelse: 1864 Dage til danske Rejsende à 1.25	Kr.	2330.00
— 2274 — - udenlandske do. à 1.25		2842.50
Overfartspenge		240.00
Overfartsbilletter		592.30
		6004.80
Flyttelaan		188.85
Administrationsudgifter:		
Kontorleje, Varme, Belysning og Rengøring	Kr. 319.34	
Kontorartikler	37.51	
Inventar	22.75	
Lønninger og Honorarer	1545.94	
Rejseudgifter og Diæter samt erstattet Indtægtstab	199.13	
Tryksager	430.80	
Porto	104.85	
Budløn	27.62	
Telegram og Telefon	48.97	
Bladhold	7.24	
Kaution	10.00	
Forskellige Udgifter i Afdelingerne	99.03	
		2853.18
Tilbagebetalt Kontingent		2.80
Ialt Udgift	Kr.	22439.38
Beholdning den 30. Juni 1904		681.80
Balance	Kr.	23121.18

Reservefonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1904		Kr. 62544.13
Renter i Halvaaret		- 1065.52
55501 Ugebidrag à 25 Øre	Kr. 13875.25	
8555 — à 12½ Øre	- 1069.36	
Ekstrakontingent for 108 Medl. à 30 Øre	- 32.40	
		- 14977.01
Andre Indtægter:		
a) I Afdelingerne:		
Restancer: 813 Ugebidrag à 25 Øre	Kr. 203.25	
Refunderet Lokaleleje	- 3.25	
Indskud	- 7.00	
		- 213.50
b) I Hovedkassen:		
Indskud	Kr. 7.00	
Restancer	- 6.00	
Kontorleje fra de københavnske Afdelinger	- 50.00	
Refunderet Porto og solgte Brevkort	- 3.92	
		- 66.92
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.		- 230.16
Balance		Kr. 79097.24

Udgift.

Understøttelse til 1 Medlem i 54 Dage à 2 Kr.	Kr. 108.00	
— - 2 Medlemmer i 101 Dage à 1 Kr.	- 101.00	
— Tillæg for 3 Børn	- 20.00	
	Kr. 229.00	
Understøttelse til andre Fag	- 3170.53	
		Kr. 3399.53
Voldgiftsretten i København		- 143.34
Typ.-Tid.s Trykning og Udgivelse		- 2741.10
Kontingent til De samv. Fagforbund	Kr. 204.55	
— - Det internationale Sekretariat	- 162.15	
		- 366.70
Administrationsudgifter:		
Sagførersalær	Kr. 34.67	
Kontorleje, Varme, Belysning og Rengøring	- 319.34	
Kontorartikler	- 37.52	
Lønninger og Honorarer	- 1545.94	
Rejseudgifter og Diæter samt erstattet Indtægtstab	- 391.79	
Inventar	- 22.75	
Tryksager	- 579.20	
Porto	- 104.86	
Budløn og Kontrol	- 26.63	
Telegram og Telefon	- 48.98	
Bladhold	- 7.25	
Kavtion (10.00), Ulykkesforsikring (18.00)	- 28.00	
Forskellige Udgifter i Afdelingerne	- 99.02	
		- 3245.95
Tilbagebetalt Kontingent		- 1.75
Ialt Udgift		Kr. 9898.37
Beholdning den 30. Juni 1904		- 69198.87
Balance		Kr. 79097.24

Typograf-Tidende.

Indtægt.

Annoncer	Kr.	171.13
Abonnement	-	59.03
	Kr.	230.16
Merudgift, dækket af Reservefonden	-	2510.94
Balance	Kr.	2741.10

Udgift.

Trykning af Nr. 1—26	Kr.	2182.09
Distribution	-	309.01
Redaktionshonorar	-	150.00
Ekspeditionshonorar	-	100.00
Balance	Kr.	2741.10

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne.

Sygekassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1904: i Afdelingerne	Kr. 657.50	
i Hovedkassen	- 1847.74	
	Kr.	2505.24
Renter i Halvaaret	-	29.36
23529 Ugebidrag à 25 Øre	Kr. 5882.25	
19 — à 12½ Øre	- 2.38	
	-	5884.63
Restancer: I Hovedkassen	Kr. 3.75	
Gennem Trykkerafdelingen	- 3.45	
	-	7.20
Refunderede Kurpenge, væsentlig fra Kommunerne	-	754.80
Andre Indtægter i Afdelingerne	-	95.60
	Kr.	9276.83
Laant af Begravelseskassen	-	400.00
Balance	Kr.	9676.83

Udgift.

Understøttelse à 2 Kr. pr. Dag	Kr.	7540.00
- 1 - —	-	190.00
til Rejsende	-	170.54
68 Stkr. Lægeattester	-	57.00
	Kr.	7957.54
Sygeunderstøttelse paa Sanatorium og i København	-	1048.20
	Kr.	9005.74
Beholdning den 30. Juni 1904: i Afdelingerne	Kr. 665.42	
i Hovedkassen	- 5.67	
	-	671.09
Balance	Kr.	9676.83

Begravelseskassen.

Beholdning den 1. Januar 1904	Kr.	30614.14
23526 Ugebidrag à 10 Øre	Kr. 2352.60	
19 Ugebidrag à 5 Øre	- 0.95	
	-	2353.55
Renter i Halvaaret	-	510.62
Restancer, indgaaet i Hovedkassen	-	1.50
Balance	Kr.	33479.81

Dødsfald	Kr.	1700.00
Bidrag til Administrationen	-	200.00
Udlaant til Sygekassen	-	400 00
	Kr.	2300.00
Beholdning den 30. Juni 1904	-	31179.81
Balance	Kr.	33479.81

Provinsernes Grundfond.

Beholdning den 1. Januar 1904	Kr.	5176.64
Renter i Halvaaret	-	90.07
Balance	Kr.	5266.71

Bidrag til Fagskolen	Kr.	100.00
Beholdning den 30. Juni 1904	-	5166.71
Balance	Kr.	5266.71

Statsanerkendte Sygekasse i København.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1904	....	..	1969	49
Medlemsbidrag	12563	90		
— af ydende Medlemmer	5	»		
Rente af Sparekasse-Indskud	49	94		
Andre Indtægter:				
Statstilskud	8675	18		
Honorabelt Bidrag	65	»		
Refunderet Pengehjælp	280	40		
Restancer à 35 Øre Kr. 366.95				
— - 15 - - 76.35				
— - 10 - - 0.40				
	443	70		
			22083	12
Balance	....	..	24052	61

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 238 Mænd i 3802 Dage à 2.00	7604	»		
— — - 4 Kvinder i 44 — à 2.00	88	»		
— — - 14 Mænd i 173 — à 0.60	103	80		
— — - 74 Kvinder i 1521 — à 0.60	912	60		
			8708	40
— p. Hospital - 38 Mænd i 1095 — à 1.40	1533	»		
— — - 2 Mænd i 29 — à 0.60	17	40		
— — - 20 Kvinder i 734 — à 0.60	440	40		
			1990	80
Betalt for 41 Mænds Ophold paa Sygehus i 856 Dage à 0.60	513	60		
— - 16 Kvinders — - — i 538 — à 0.60	322	80		
— - 10 Børns — - — i 290 — à 0.30	87	»		
— - 2 Rejsende	2	65		
			926	05
Bind, Bandager, Vagthold etc. under Sygehusophold	....	..	108	36
Barselhjælp	....	..	420	»
Lægehonorar (ekstra 43.00)	2838	25		
— til Speciallæger	547	50		
			3385	75
Medicin til Arbejdsløse	....	..	13	23
Andre Udgifter:			15552	59
Tryksager	89	10		
Bladhold	1	80		
Fejlskrivning af Arbejdsløshedshjælp	2	50		
Tilbagebetalt Kontingent	»	95		
Stempling af Lægekontrakter	2	98		
Medhjælp ved Forretningsførelsen	200	»		
En Obligations-Kalender	1	»		
Administration	750	»		
Diæter	18	»		
Kontorsager	1	40		
Budløn og Kontrol med Syge	111	15		
Kontingent til De samv. Sygekasser	20	»		
			1198	78
Beholdning den 30. Juni 1904	....	..	7301	24
Balance	....	..	24052	61

Hjælpekassen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1904	Kr.	317.12
Medlemsbidrag	Kr. 4439.10	
Andre Indtægter:		
Bidrag af Rolfs Legat	- 52.50	
Honorabelt Bidrag	- 35.00	
Restancer	- 160.95	
	-	4687.55
Balance	Kr.	5004.67

Udgift.

Pengehjælp til 1 Mand à 3.00 daglig i 7 Dage	Kr.	21.00
— - 236 — à 1.00 — i 4473 —	-	4473.00
— - 4 Kvinder à 1.00 — i 44 —	-	44.00
Andre Udgifter:		
Tilbagebetalt Kontingent	-	0.75
Tryksager	-	3.00
	Kr.	4541.75
Beholdning den 30. Juni 1904	-	462.92
Balance	Kr.	5004.67

Begravelseskassen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1904	Kr.	31252.00
Medlemsbidrag	Kr. 3674.70	
Rente af 20000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	- 350.00	
— - Sparekasse-Indskud	- 23.73	
Andre Indtægter:		
Restancer à 10 Øre	Kr. 106.10	
— à 5 -	- 24.70	
	- 130.80	
	-	4179.23
Balance	Kr.	35431.23

Udgift.

Begravelseshjælp (2 × 300.00)	Kr.	600.00
Andre Udgifter:		
Tryksager	Kr. 22.00	
Tilbagebetalt Kontingent	- 0.50	
Kontorsager	- 1.05	
Tilskud til Sanatoriet	- 500.00	
Administration	- 400.00	
	-	923.55
Beholdning den 30. Juni 1904	-	33907.68
Balance	Kr.	35431.23

Legatformuen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1904:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 8000.00	
Berlings — , — —	- 6000.00	
Cortnums — , — —	- 6000.00	
Eibeschütz' — , — —	- 1000.00	
	Kr.	21000.00
Renter pr. 11. Juni 1904:		
Rolfs Legat, 8000 Kr. à 3½ pCt.	Kr. 140.00	
Berlings — , 6000 - à —	- 105.00	
Cortnums — , 6000 - à —	- 105.00	
Eibeschütz' — , 1000 - à —	- 17.50	
Schlesingers — (Kapitalen tilhører Mos. Trossamf.)	- 15.60	
	-	383.10
Balance	Kr.	21383.10

Udgift.

Udbetalt Legatunderstøttelse:		
Rolfs Legat, til Hjælpekassen pr. 30/6 1904	Kr.	52.50
— — - Legatarer —	-	87.50
Berlings — - — —	-	105.00
Cortnums — - — —	-	105.00
Schlesingers — - — for Aaret 1903	-	15.60
	Kr.	365.60
Beholdning den 30. Juni 1904:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 8000.00	
Berlings — , — —	- 6000.00	
Cortnums — , — —	- 6000.00	
Eibeschütz' — , — —	- 1000.00	
do. — , Kontant	- 17.50	
	Kr.	21017.50
Balance	Kr.	21383.10

Sanatoriet.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	6.02
Kur og Pleje (for 1903 1,110 Kr., for 1/1904 4,130 Kr.)	-	5240.00
Tilskud fra Begravelseskassen, København	-	500.00
Honorable Bidrag (Midsommerfesten 1903)	-	20.61
Besøgs-Indtægt (15 Maaltider)	-	11.25
Andre Indtægter (Salg af Termometre osv.)	-	9.65
	Kr.	5787.53

Udgift.

Belysning	Kr.	76.54
Bestyrelsesrejser	-	41.80
Brændsel	-	186.34
Forskellige Udgifter	-	108.37
Forplejning:		
Brød	Kr. 117.89	
Fisk	- 110.00	
Flæsk og Skinke	- 100.00	
Frugt	- 28.09	
Grøntsager og Kartofler	- 51.62	
Kaffe og The	- 60.57	
Kakao og Chokolade	- 47.00	
Krydderi	- 29.28	
Kød	- 545.24	
Mel og Gryn	- 77.83	
Transport	Kr. 1167.52	Kr. 413.05
Mælk	- 319.01	
Paalæg	- 275.07	
Smør og Fedt	- 534.36	
Sodavand	- 1.40	
Spirituosa	- 35.88	
Sukker	- 87.74	
Vin	- 29.48	
Æg	- 259.05	
Øl (bajersk 165.66, hvidt & dobbelt 155.10)	- 320.76	
	-	3030.27
Funktionær-Lønninger og Gratiale	-	415.00
Haveudgifter	-	5.00
Hus- og Bygningsudgifter	-	169.49
Inventar	-	49.42
Kontorsager & Porto	-	35.11
Lægehonorar	-	350.00
Medicin og Rekvisiter	-	107.62
Prioritetsrenter (1902—1/1904)	-	430.00
Rengøring	-	26.80
Reparationer	-	1.70
Retsgebyrer og Sagførersalær	-	293.35
Skat og Assurance	-	7.94
Telefon-Afgift	-	21.90
Vask og Rulletøj	-	120 70
	Kr.	5477.35
Kassebeholdning	-	310.18
	Kr.	5787.53

Sanatoriets Status.

Aktiver.

Kassebeholdning:		
Hovedkassen	Kr. 189.50	
Lægeadministration	- 64.40	
Lokalkassen	- 56.28	
	Kr.	310.18
Bygningens Værdiansættelse	-	11126.10
Inventar	-	3749.42
Patient-Konto	-	21.00
	Kr.	15206.70

Passiver.

Afskrivning paa Bygningen (5 % p. a.)	Kr.	273.91
— - Inventar (10 % p. a.)	-	185.00
Begravelseskassen, København	-	6159.23
Diverse Debitorer:		
a) Brændsel	-	69.50
b) Inventar	-	72.69
c) Malerarbejde	-	21.10
d) Murerarbejde	-	255.50
e) Tømrerarbejde	-	107.78
Funktionærer for Juni	-	73.00
Patient-Konto (Refusion)	-	2.00
1. Prioritet	-	3307.86
2. do.	-	2000.00
Prioritetsrenter og Rentesrenter	-	50.31
Sagførersalær	-	40.00
Telefon	-	9.25
Formue	-	2579.57
	Kr.	15206.70

Hovedoversigt.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1904: I Hovedkassen ..... Kr. 154721.26		
I Afdelingerne ..... - 657.50		
	155378	76
Renter	2540	45
Kontingent	66192	69
Restancer	1271	40
Tilbagebetalte Laan	357	10
Statstilskud til Sygekassen i København for 1903	8675	18
Refunderede Kurpenge: Provinsafdelingen ..... Kr. 754.80		
København ..... - 280.40		
	1035	20
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	230	16
Andre Indtægter:		
I Hovedkassen ..... Kr. 129.34		
I Afdelingerne ..... - 283.10		
	412	44
Balance Kr.....	236113	38

Udgift.	Kr.	Ø.
Arbejdsløshedsunderstøttelse paa Stedet ..... Kr. 13389.75		
paa Rejse ..... - 6004.80		
	19394	55
Flyttelaan	188	85
Reservefondsunderstøttelser	3399	53
Sygeunderstøttelse: Provinserne ..... Kr. 9005.74		
Statsanerkendte i København ..... - 15552.59		
Hjælpekassen i do. ..... - 4538.00		
	29096	33
Begravelseshjælp: Provinserne ..... Kr. 1700.00		
København ..... - 600.00		
	2300	»
Legatunderstøttelser	365	60
Typ.-Tid.s Udgivelse	2741	10
Tilskud til Sanatoriet (500.00) og Fagskolen (100.00)	600	»
Kontingent til De samv. Fagf., do. Sygekasser og Det intern. Sekretariat	386	70
Voldgiftsretten i København	143	34
Tilbagebetalt Kontingent	6	75
Administration:		
Sagførersalær ..... Kr. 34.67		
Kontorleje, Varme, Belysning og Rengøring ..... - 638.68		
Kontorartikler ..... - 78.48		
Lønninger og Honorarer ..... - 4641.88		
Rejseudgifter og Diæter ..... - 608.92		
Inventar ..... - 45.50		
Bladhold ..... - 16.29		
Tryksager og Protokoller ..... - 1124.10		
Porto ..... - 209.71		
Budløn og Kontrol med Syge ..... - 165.40		
Telegrammer og Telefon ..... - 97.95		
Kavtion og Ulykkesforsikring ..... - 38.00		
Forskellige Udgifter i Afdelingerne ..... - 203.43		
	7903	01
Ialt Udgift Kr.....	66525	76
Kassebeholdning den 30. Juni 1904: I Afdelingerne..... Kr. 665.42		
I Hovedkassen .... - 168922.20		
	169587	62
Balance Kr.....	236113	38

Samlet Status den 30. Juni 1904.

Aktiver.		
Beholdning i Reservefonden	Kr.	69198.87
— - Arbejdsløshedskasserne	-	681.80
— - Sygekassen f. Provinserne: I Afdelingerne..... Kr. 665.42		
I Hovedkassen ..... - 5.67		
	-	671.09
— - Begravelseskassen f. Provinserne	-	31179.81
— - Grundfonden for do	-	5166.71
— - Statsanerk. Sygekasse i København: Kontant .. Kr. 6801.24		
Aktier i Vejlefjord Sanatorium .... - 500.00		
	-	7301.24
— - Hjælpekassen i Kbhvn.	-	462.92
— - Begravelseskassen i do.: Kontant ..... Kr. 13907.68		
Obligationer ..... - 20000.00		
	-	33907.68
— - Legatmidler: Obligationer ..... Kr. 21000.00		
Kontant ..... - 17.50		
	-	21017.50
	Kr.	169587.62
Indestaaende i Sanatoriet i Fredensborg ..... Kr.		8738.80
Udestaaende Flyttelaan ..... -		759.25
Restancer i de københavnske Afdelinger ..... ca. -		2000.00
Annoncer i Typ.-Tid. ..... -		72.00
Kalkuleret Statstilskud for 1. Halvaar 1904 ..... -		4351.78
Inventar og Kontorartikler, brandforsikret for..... -		7000.00
	-	22921.83
	Kr.	192509.45

Passiver.		
Skylder til Hospitaler for April Kvartal 1904..... Kr.		731.90
— - Læger - — — — ..... -		1527.50
Formue..... -		190250.05
	Kr.	192509.45

København, den 2. Septbr. 1904. CHR. ØSTERGAARD.

At Beholdningerne er til Stede, bevidnes herved.
København, den 6. Oktbr. 1904.
CHRISTINE BUUS. GUSTAV CLAUSEN. P. HANSEN. P. HVIDTFELDT. LAUR. JENSEN. VICTOR PETERSEN.

Revisions-Bemærkninger.

Ovenstaaende Regnskaber er reviderede og fundne i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Tabellen over Lokalafdelingerne udviser de samlede Indtægter og Udgifter, som er gaaet ind og ud i de 48 Lokalkasser, der sorterer under Dansk Typograf-Forbund i det første Halvaar 1904. De forskellige Regnskaber udviser en nærmere Specificering for hver enkelt Kasses Vedkommende, saaledes at man faar et klart Overblik over, hvorledes det staar til for de specielle Kasser baade i København og Provinserne. Summerne er trukne ud til de mindste Enkeltheder, saa man med Lethed kan følge Indtægter og Udgifter. Til Slut er det hele samlet i en Hovedoversigt, der i store Træk giver et klart Overblik over Forbundets Virksomhed i Halvaaret.

Arbejdsløshedskasserne begyndte Halvaaret med en tom Kasse. Det forrige Halvaar havde opspist alt, hvad Kasserne ejede, foruden et Laan hos Reservefonden, stort Kr. 4729.83; men heldigvis ser dette Halvaar lidt lysere ud, idet det sluttede med en Beholdning af Kr. 681.80, efter at have udredet Kr 19,394.55 i Understøttelse. Gælden til Reservefonden er ikke tilbagebetalt.

Reservefonden begyndte med en Beholdning af Kr. 62,544.13 og endte med Kr. 69,198.87 og har saaledes givet et Overskud af Kr. 6654.74. Til Konflikter i andre Fag er udbetalt Kr. 3170.53.

Typograf-Tidende har ikke synderlige Indtægter, kun Kr. 230.16 for Annoncer og Abonnement. Resten, Kr. 2510.94, er udredet af Reservefonden.

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne. Sygekassen begyndte med en Beholdning af Kr. 2505.24 og endte med Kr. 671.09; Kassen havde saaledes et Underskud af Kr. 1834.13, til Dækning af hvilket det har været nødvendigt at laane Kr. 400.00 af Begravelseskassen. Der er i Sygeunderstøttelse udbetalt Kr. 9005.74. Begravelseskassen begyndte med Kr. 30,614.14 og endte med Kr. 31,179.81 og har altsaa et Overskud af Kr. 565.67. Der er forekommet 10 Dødsfald, hvortil er udbetalt Kr. 1700.00. — Grundfonden har tillagt sig Kr. 90.07 i Renter og udgivet Kr. 100.00 til Fagskolen. Beholdningen var Kr. 5166.71.

Den statsanerkendte Sygekasse i København havde en Beholdning af Kr. 1969.49 at begynde med og endte med Kr. 7301.24; Kassen havde altsaa haft en Merindtægt af Kr. 5331.73, men dette skyldtes Statstilskuddet, Kr. 8675.18, som var indgaaet i Halvaarets Løb. Alene i Sygeunderstøttelse er udbetalt Kr. 15,552.59.

Hjælpekassen har haft en lille Merindtægt paa Kr. 145.80, saa dens Beholdning er gaaet op til Kr. 462.92, en forholdsvis ringe Sum, eftersom den skal følge Trop med Sygekassen og ikke faar noget Tilskud. Der er i Understøttelse udredet Kr. 4538.00.

Begravelseskassen i København har haft en Merindtægt af Kr. 2655.68 og endte med en Beholdning af Kr. 33,907.68, foruden at den har staaende i Sanatoriet Kr. 6159.23. Der er forefaldet 2 Dødsfald, hvortil er udbetalt Kr. 600.00. Til Sanatoriet i Fredensborg er i Halvaarets Løb ydet et Tilskud af Kr. 500.00. Man kan absolut ikke billige, at Kassen til Stadighed maa yde Tilskud til Sanatoriet, efter at dette er indgaaet som Led i Forbundet. Forbundsstyrelsen opfordres derfor til at træffe saadanne Dispositioner, at dette Misforhold fremtidig rettes. Man finder det ligeledes regnskabsmæssig urigtig, at Begravelseskassen ikke oppebærer Renten af det til Sanatoriet ydede Tilskud, thi der findes ingen Lovhjemmel for at anbringe Kassens Midler rentefrit.

Legatformuen er konstant, den har kun Renteindtægten, som igen uddeles til Trængende.

Sanatoriet i Fredensborg er jo ikke noget rentabelt Foretagende og har selvfølgelig heller ikke kunnet bære sig i det forløbne Halvaar. Den tidligere driftsmæssige Regnskabsopstilling er afløst af et Kasseregnskab i Lighed med Regnskabsaflæggelsen ved vore andre Afdelinger, hvilket har medført, at beregnede og opførte Indtægter og Udgifter i tidligere Aar, som først er indkomne og betalte i dette, er genopførte her. Det foreliggende er altsaa en Redegørelse for, hvad der virkelig er gaaet ind og ud af Kassen. Det viser et Underskud af Kr. 195.84 Øre, som kun Tilskudet fra Begravelseskassen i København omformer til et lille Overskud. Det kommende Halvaar vil efter Status at dømme stille sig endnu ugunstigere.

Det første Halvaar af 1904 ser samlet saaledes lidt bedre ud end det foregaaende, idet vi begyndte med en samlet Beholdn. af Kr. 155,378.76 og sluttede med Kr. 169,587.62, saa hele Forbundets Virksomhed har givet et Overskud af Kr. 14,208.86. Der er en samlet Renteindtægt af Kr. 2540.45 i Halvaaret. Af Restancer er indkommet Kr. 1271.40, men endnu er udestaaende Restancer til et Beløb af ca. Kr. 2000.00. Man finder det uheldigt til Stadighed at have et saa stort Beløb udestaaende og Kasserne lider ogsaa derved et Rentetab.

Fra Bogense-Afdeling skulde for Oktober Kvartal indsendes et Overskud af Kr. 39.00. Det er imidlertid ikke indsendt, hvorfor Beløbet foreløbig er opført som Udgift paa næste Halvaar.

København, den 4. Oktbr. 1904.
A. ANDERSEN. FREDERIK HJORTH. EMM. PEDERSEN. ALB. MICHELSEN.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 21 OKTOBER 1904 XXXI AARGANG

Arbejdsløs!

ARBEJDSLØS! Hvor dette lille Ord dog rummer megen Sorg og Lidelse, at dette Ord i det hele taget kan eksistere i en Verden, hvor der gives tænkende Væsener, er ubegribeligt. Og dog bliver det mere og mere almindeligt, ja saa almindeligt, at to Mennesker ikke kan møde hinanden paa Gaden uden at det gensidigt lyder: Er Du arbejdsløs!

Saaledes er det Samfund, vi lever i. Naar »Samfundsbevarerne« eller »Samfundsstøtterne« ikke kan se den øjeblikkelige Fordel i at benytte Arbejderen i sin Tjeneste, saa afskediges han med et Skuldertræk og en Beklagelse over, »at der desværre ikke er mere at bestille«. Der spørges ikke om denne Mand eller Kvinde har noget at leve af, om han eller hun nu ogsaa er i Stand til at kunne forsørge sig eller sine — det faa blive de Vedkommendes egen Sag, hvordan de kan hutle sig igennem. Den enkelte Arbejdskøber gør sig ingen Skrupler — det store Samfund endnu mindre. Thi dette Samfund, der først og fremmest burde tage sig af de svage og fortrykte, har alle Dage vendt det døve Øre til, hvor Talen har drejet sig om Hjælp til de Arbejdere, der uforskyldt bliver drevet ud i Nød og Elendighed.

Vi traf forleden en ældre, gift Kollega, der havde gaaet ledig i 5 Maaneder — **fem Maaneder!** Mon Arbejdskøberne i Grunden gør sig ret Begreb om, hvad der lides i saadant et lille Hjem, hvor Forsørgeren har været uden Arbejde i fem Maaneder? Næppe. Thi gjorde de det, vilde de vel betænke sig to Gange forinden de kastede Arbejderen ud i de Arbejdsløses Rækker.

Denne Kammerat er ikke enestaaende, han har desværre Masser af Lidelsesfæller, hvis højeste Ønske det er at faa Arbejde — bare Arbejde. Men deri stikker netop det fortvivlede, at Samfundsforholdene er saa slet ordnede, at store Dele af den arbejdende Klasse ikke en Gang kan faa Lov til at anvende sin Arbejdskraft i Samfundets Tjeneste; men maa indstille den, naar som helst det behager Arbejdskøberen.

At Forholdene er saaledes vil enhver kunne forstaa, naar vi fortæller, at der i denne Maaned i København af **ledig** Arbejdskraft fandtes **139 Sættere**, **25 Trykkere** og **31 kvindelige Medhjælpere**; i Provinserne er for Tiden ca. **60 Sættere** og **2 Trykkere** ledige. I sidste Kvartal udbetaltes der alene i København over **10,000 Kr.** i **Arbejdsløshedsunderstøttelse**, og dog var der mange af de Arbejdsløse, som var uden Understøttelse.

Disse Tal taler tydeligt nok om den Nød, der maa herske indenfor vort Fag; thi selv om de arbejdende Typografer har paalagt sig et stort Offer ved at understøtte arbejdsløse Kolleger, saa vil de dog aldrig fuldt ud kunne magte denne Opgave. Og vi kan derfor heller aldrig komme bort fra den Tanke, at det ikke er Arbejdernes Pligt **alene** at skulle udrede den store Arbejdsløshedsskat; men at det i nok saa høj Grad tilkommer dem, der tager Broderparten af Arbejdsudbyttet; thi den Del af Arbejdsudbyttet, der tildeles Arbejderne, er sandelig saa ringe, at man maa nære den dybeste Beundring for den Offervillighed og Kammeratskabsfølelse, der er raadende indenfor Arbejdernes Organisationer, og da i særlig Grad indenfor vort eget Fags Organisation.

Kolleger! De fleste af os véd, hvad det vil sige at være arbejdsløs, véd, hvor Humøret kan blive tungt og trist, naar alle Hjælpekilder synes lukkede; men værre bliver det, naar vi nærmer os den Tid (Julen), hvor alle Mennesker skulde kunne glæde sig, da bliver Livet for den arbejdsløse Svend først rigtig tomt.

Typograferne har Aar efter Aar og i stedse stigende Grad vist, at de baade har Ævne og Vilje til at ville være behjælpelig med at kaste lidt Solskin ind i de smaa, mørke Hjem. Det vil sikkert ogsaa blive Tilfældet i Aar. Men af ovenstaaende Tal vil man se, at Trangen bliver større i Aar og at der derfor maa skaffes flere Penge tilveje. Et af Midlerne hertil er vor aarlige store Arbejdsløshedsfest; hvert Aar har denne Fest givet et stort Overskud, og det vil forhaabenlig ogsaa blive Tilfældet denne Gang. Vort Haab er, at alle arbejdende Kolleger køber mindst én Billet. Husk, at hele Overskudet gaar ind i Juleuddelingen.

Voldgiftsretten i København.

DEN 25. September 1904 holdt Voldgiftsretten Møde. Tilstede var Rettens faste Medlemmer, Bogtrykkerne Truelsen og Witzansky samt Suppleanterne Kihl og Simmelkiær og Typograferne Berendt, Kiefer, Carl Nielsen og Suppleanten H. C. Jørgensen.

Til Behandling forelaa Sag Nr. $^{18}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Bogtrykker Henrik E. Jensen.

Denne Sag drejede sig om, hvorvidt Indklagede, Bogtrykker Jensen, havde gjort Brud paa Maskinsættertarifens § 6 derved, at hans 2 Døtre og hans Svigerdatter ved forskellige Lejligheder havde ydet ham Bistand ved Udbinding af Satsen og lign.

Man opnaaede ikke Flertal for noget Forslag til Kendelse, hvorfor Sagen blev henvist til Afgørelse ved Opmandens Kendelse.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Da det forekommer os forunderligt, at der i en Kreds af 8 Fagmænd ikke er blevet Flertal for en Kendelse, som gav Klageren Medhold, tillader vi os at knytte nogle Bemærkninger til den Sag.

Sagen forholder sig som følger:

Bogtrykker Henrik E. Jensen har som Maskinmedhjælpere benyttet dels sine Døtre og dels sin Svigerdatter, til Trods for, at Maskinmedhjælper-Tarifens Paragraf 6 maa forekomme at være overordenlig klar, idet den udtrykkelig fastslaar, at

> »Maskinmedhjælpere, der udfører typografisk Arbejde (Sætning af Rubriker, Skydning af Satsen eller lignende), skal være udlærte Sættere eller Sættersker samt Medlemmer af en af de stedlige Sætterorganisationer«.

Da ingen af de nævnte Damer var udlærte Sættersker og som Følge heraf heller ikke tilhørte nogen Organisation, formente vort Forretningsudvalg, at det kun behøvede at gøre Bogtrykkernes Forretningsudvalg opmærksom herpaa, for at faa dette tarifstridige Forhold ud af Verden; Bogtr. Jensen fik da ogsaa et Tilhold fra sin Organisation om at ophøre

med Brugen af denne Arbejdskraft, men uden at han paa nogen Maade tog Hensyn hertil. Da Bogtrykkerforeningen ikke kunde faa sit Medlem til at respektere Tilholdet, indbragtes Sagen for Voldgiftsretten fra vort Forbund, idet man var aldeles sikker paa at faa Medhold. Det er derfor saa meget mere forbavsende, at de 8 Fagmænd har været uenige i Paadømmelsen af dette Forhold.

For at faa en Forklaring i denne mærkværdige Sag henvendte vi os til et af Rettens Medlemmer, der dog nægtede at udtale sig nærmere, men mente at kunne oplyse om, at naar Afgørelsen gik til Opmanden, skyldtes det den Omstændighed, at Halvdelen af Rettens Medlemmer formente, at Udbinding af Maskinsats ikke er typografisk Arbejde.

Hvad i Alverden er det da for noget Arbejde? Er det Skomager- eller Skræderarbejde? Eller skal der større fysiske Kræfter til dette Arbejde end man almindeligvis har Brug for i vort Fag?

Om denne Paastand nu finder Godkendelse hos Opmanden! Saa har vel, i naturlig Konsekvens heraf, Maskinmedhjælpere Ret til at nægte at udbinde Maskinsats, som forøvrigt at korrigere, hvilken Beskæftigelse heller ikke udtrykkeligt er nævnt i Paragraf 6; eller vil det være mindre fagligt urigtigt at paastaa, at Haandsættere ikke skal udbinde Haandsatsen! det er heller ikke typografisk Arbejde! For, der kan da ikke være Forskel paa Udbinding?

— — —

Bogtrykfagets Voldgiftsret, synes vi, er her kommet for langt ud mod det, der vækker Latter i Faget, og hvis Retten i Fremtiden ofte skulde komme til at give den Slags Beviser paa faglig Indsigt, er vi bange for, at det ikke alene vil vække Latteren, men den vil ogsaa miste den Tillid, man i vore Organisationer hidtil har haft til denne Institution — en Ting, dens Eksistens meget daarlig kan undvære.

Vi har ikke alle Tider været lige tilfreds med Rettens Arbejde, men kun sjældent har vi villet anvende Kritik; vi har nemlig haft Følelsen af, at kun ærlig Vilje — fra begge de i Retten repræsenterede Sider — for at finde det tarifmæssig retfærdige, har været fremherskende.

Men om denne Sags Behandling har vi ikke just *den* Følelse. RED.

Vi og de andre.

I Københavns Borgerrepræsentation fandt der for kort Tid siden en ret interessant og bevæget Forhandling Sted.

Aarsagen, der i sig selv ikke synes særlig betydelig, var følgende: Det af Kommunen monopoliserede, kontraktbundne Renholdningsselskab havde for en ubetydelig Forseelses Skyld afskediget to ældre, veltjente, pensionsberettigede Arbejdere. Disse klagede til og fik Medhold hos Københavns frisindede Magistrat, og Sagen gik derfra til Borgerrepræsentationen, hvor den af det forenede Overklasseparti, Antisocialisterne, med Begærlighed blev grebet som et Middel til at komme Arbejderbevægelsen til Livs.

Vel naaedes denne smukke Hensigt ikke, idet Forsamlingens Flertal ved Afstemningen gav Magistraten og Arbejderne Medhold, men den forudgaaende Diskussion giver al Anledning til Eftertanke.

Det var de to forskellige Livsanskuelser, Kapitalisternes og Arbejdernes, der her stod overfor hinanden i al deres Renhed. Der blev fra antisocialistisk Side gjort alt for at skabe Sympati for Kapitalistselskabet; alle de gammelkendte Fraser om Arbejdernes Urimelighed og Overmod blev slynget ud. Det gjaldt for Kapitalens Haandlangere om at benytte Lejligheden til ved en officiel Afstemning i Borgerrepræsentationen at sætte et sort Stempel paa hele Arbejderbevægelsen, samtidig med at der blev skabt et Præcedens for det kapitalistiske Renholdningsselskabs Hals- og Haandsret over dets *fast ansatte* Arbejdere.

Der er meget at lære af den Forhandling. Det var Klassekampen i korte og skarpe Rids. Klart og tydeligt viste det sig her, hvorledes det er Klasseføelsen og Klasseinteressen, der er bestemmende for de enkelte Personers sociale Opfattelse og Retfærdighedssans.

Og dette gælder i store Træk alle Vegne. Ved alle Forhandlinger og Beslutninger i kommunale og politiske Raad er det hovedsagelig Klasseinteressen, der dikterer de enkelte Individer deres Standpunkt. Maaske træder det ikke altid saa klart frem og kan konstateres saa let, som i det foreliggende Tilfælde, men derfor er Forholdet lige stærkt tilstede.

Lad os huske det.

— — —

Der hersker endnu — mærkeligt nok forresten — selv blandt ivrige Fagforeningsmedlemmer en vis Ligegyldighed for, ja i mange Tilfælde ligefrem Aversion imod Arbejdernes politiske Bevægelse. Mange vil knapt nok mælde sig ind i en socialdemokratisk Partiforening, og tage aktiv Del i Bevægelsen vil de slet ikke. Dette er et kedeligt og for Arbejderstanden højst skadeligt Standpunkt. Kedeligt fordi det virker sløvende paa de virkeligt politisk interesserede Arbejdere, og skadeligt fordi Arbejderstandens politiske Ligegyldighed kun kommer Overklasserne tilgode. Lad os huske, at Arbejderne i fuld saa høj Grad som andre Samfundsklasser har Interesse af Landets politiske og økonomiske Lovgivning og af den kommunale Forvaltning og Administration. Vi maa derfor have vore egne Talsmænd ind de forskellige Steder, vi kan og maa ikke vente, at Repræsentanter for andre Samfundsklasser skal kunne varetage vore Klasseinteresser.

Hvis det ovennævnte Spørgsmaals Behandling i Borgerrepræsentationen har bidraget til, at denne simple og ligefremme Sandhed er kommet til at staa klarere for Arbejderstanden, da maa den siges at have gjort sin store Nytte, og Arbejdernes Svar maa da blive en øget Tilgang til og Interesse for deres eget politiske Parti.

Lad os haabe, at det maa blive Tilfældet. H. K.

En Voldgiftsdoms Affattelse.

Den sidste Dom af Voldgiftsretten af 21. Septbr. angaaende Sagen mod Hr. Bogtrykker Hastrup, er saa mærkelig i sin Affattelse, at jeg finder mig foranlediget til at tage til Genmæle, særlig fordi Almenheden efter den maa faa et besynderligt Indtryk af mine Indlæg.

Sagen gjaldt en Trykkeriarbejderskes Overarbejde, som med Undtagelse af den første Tid havde haft saadant fra sin Ansættelse den 1. Avgust 1903 og med en Udstrækning til Kl. 8—9—10—11 om Aftenen, som Regel til Kl. 9, aldrig slap hun ved den ordinære Arbejdstids Ophør Kl. 7. Noget bestemt Timetal for dette Overarbejde kunde ikke opgives, da Pigen ikke havde ført Kontrol dermed, men i mit Gensvar paa Hr. Hastrups Indlæg overlodes det Hr. Hastrups Samvittighedsfuldhed at afgøre det, hvad han dog undlod. Nu siges herom i Rettens Konklusion, at det paaankede Forhold *allerede før Klagens Fremkomst* var bragt ind under tarifmæssig Ordning. Dette føler jeg mig foranlediget til at benægte Sandheden af. *Det Overarbejde, der i ovennævnte Sag var stillet Fordring om, er ikke fyldestgjort hverken før eller efter Klagens Fremkomst.*

Jeg tillod mig ligeledes — da det var meddelt mig, at Hr. Hastrup, hvis Dommen gik ham imod, ikke vilde beskæftige Pigen yderligere — at anmode Retten om at paalægge Indklagede at betale enhver anden kvindelig Bistand *paa samme Omraade* efter Tarifens Bestemmelser, og hertil siger saa Retten, at den *selvfølgelig* ikke under nærværende Sag kan udtale sig om, hvorledes Indklagede i Fremtiden vil have at lønne anden kvindelig Bistand!

Tilsyneladende er her overset, at min Anmodning angik kvindelig Bistand *paa samme Omraade* og *efter Tarifens Bestemmelser*, thi ellers er Svaret ret meningsløst af en Ret, som man skal ty til for at faa Tarifen overholdt.

GUSTAV CLAUSEN.

Søndagsarbejdet.

I Tidens Løb og særlig i indeværende Aar har der været rig Lejlighed til at lægge Mærke til de fra Bogtrykkernes Side iværksatte mangfoldige Angreb paa de tarifmæssige Arbejdsforhold. De Fortolkninger, som blev tilrettelagte for at reducere det tariffastsatte til det mindst mulige, var ret søgte og Ugenertheden paafaldende. Imidlertid maa Forbavselse herover siges at være paa urette Plads. Man skal nemlig erindre, at Tarifen er en Lov mellem to Parter, hvoraf den ene hører til de saakaldte Underordnedes Klasse og den anden, staaende paa sit Pengeskrin og i Besiddelse af alle Midler til at brødløse den, der mukker, formener sig født til at herske og dominere. Og Forbavselsen overfor Angrebene paa Tarifforholdene maa endnu yderligere karakteriseres som uberettiget, naar man ser med hvilken Ugenerthed disse Samfundets Bærere negligerer og bryder selve Samfundets Love, thi det turde være givet, at saa længe der savnes Respekt for disse, vil det være noget nær illusorisk at vente Agtelse for indgaaede faglige Overenskomster. Vi har derfor fundet det som vor Opgave efterhaanden at tilvejebringe denne Respekt for Landets Love for derigennem selv at kunne nære Haab om en helt igennem bedre moralsk Opfattelse af indgaaede Forpligtelsers Betydning.

Vi har begyndt med Søndagsarbejdet. Efter 3—4 Maaneders Kamp, for gennem Myndighederne at faa Ende paa Overtrædelserne i *Nationaltidende*, er det nu endelig lykkedes. Ganske vist er en halv Snes Kroner i Mulkt billigt sluppet for en Etatsraad, men med endnu en Kende Tro til Mennesker, tør man vel vente, at det sideordnede moralske Tryk vil være vægtigt nok til at standse Fortsættelsen. Og i Fredags blev Hr. Bogtrykker Calberg klemt for 4 Kr. i samme Anledning.

Det er selvfølgelig ikke de eneste Steder; men vi skal nok efterhaanden faa klaret Retsbegreberne de øvrige, baade paa dette og andre Omraader.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling afholdt Lørdag den 15. Oktober ordinær Generalforsamling paa »Hejmdal« med følgende Dagsorden: Forhandlingsprotokollen, Regnskabet og Eventuelt. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Regnskabet, der balancerede med 557 Kr. 90 Ø., godkendtes ligeledes. Indtægten har i Kvartalets Løb været: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 15 Kr., ordinær Kontingent 530 Kr. og ekstraordinært Kontingent 12 Kr. 90 Ø Udgift: Rejseunderstøttelse 103 Kr. 75 Ø., Understøttelse paa Stedet 38 Kr. 75 Ø., Sygeunderstøttelse 93 Kr., andre Udgifter 2 Kr. 43 Ø., indsendt til Hovedkassen 304 Kr. 97 Ø., Kassebeholdnig 15 Kr. — Under Eventuelt gav Formanden forskellige Meddelelser. Kun en halv Snes Medlemmer havde givet Møde. V. S.

Thisted Lokalafdeling afholdt Lørdag den 15. Oktober ordinær Kvartalsgeneralforsamling paa »Landmandshjemmet«. Af Afdelingens 14 Medlemmer glimrede 9 ved deres Fraværelse.

Den fung. Formand, OSC. ANDREASEN, fremlagde de reviderede Regnskaber. Afdelingskassen har i Juli Kvartal haft en Indtægt af 171 Kr. i ordinær Kontingent og 3 Kr. 90 Øre i ekstra Kontingent. Der er i Understøttelse udbetalt 45 Kr. 50 Øre til 14 Rejsende; af disse var 9 Udlændinge og kun 5 Danske! I Sygeunderstøttelse er udbetalt til et Medlem 9 Kr. Der indsendtes 120 Kr. til Hovedkassen. Privatkassen har til Ikke-Understøttelsesberettigede udbetalt 14 Kr. 25 Øre. En af de understøttede var Udlænding. Det bør dog sikkert høre til Undtagelsestilfælde, at udenlandske Kolleger rejser paa privat Understøttelse i Danmark. — Regnskaberne godkendtes.

Under Eventuelt behandledes et Par Smaasager. Der findes paa begge Trykkerier en Del Akcidensarbejde, men ingen af de derved beskæftigede Typografer erholder den i Tariffen fastsatte Ekstra-Godtgørelse af 2 Kr. om Ugen. Det vedtoges at sende en Skrivelse til Forretningsføreren, forklare ham Forholdene og afæske hans Erklæring om, hvorvidt der nu skal søges indført forhøjet Løn for Akcidenssætterne. — Sundhedstariffen var sluttelig Genstand for lidt Omtale.

H. M. MORTENSEN,
Sekretær.

Nær og Fjærn.

En nødvendig Oplysning. I en af mig til en snæver Kreds udsendt Meddelelse vedrørende min »Krønike«-Skriver, stod bl. a. om denne, *at jeg i sin Tid havde sørget for at han ikke blev slettet af Sygekassen, skønt han skyldte for 3/4 Aar og hans Navn var sendt til Bladet, samt at jeg derved havde skaffet ham 2 Aars Understøttelse.* Dette er nu bleven udlagt saaledes, at jeg skulde have misbrugt min Stilling til at skaffe min »Ven« en Understøttelse, han ikke var berettiget til og som var bleven nægtet andre. Jeg nødsages derfor til at oplyse Sammenhængen. Sagen er *over 2 Aar gammel* og stammer fra en Tid, *da man endnu kunde afdrage Restancer i Understøttelsen.* Vedkommende, med hvem jeg arbejdede, skulde slettes i *Typ.-Tid.* om Fredagen, hvilket han om Onsdagen fra Bladets Sætteri fik Meddelelse om. Jeg sendte ham straks ud til Hr. ØSTERGAARD, der da var syg og hos hvem han tillige traf Hr. LAURITZEN. Han medbragte en Skrivelse fra mig, hvori *jeg garanterede for, at Restancen i Løbet af kort Tid skulde blive afviklet. Navnet blev da i sidste Øjeblik taget ud af Bladet og Vedkommende stod vedblivende som Medlem.* Kort efter kom han til Skade og oppebar *i Medfør af den da gældende Praksis* sin Sygehjælp, *mod at Restancen blev afviklet i denne.* Jeg har i denne Sag, som i alle andre, handlet fuldt loyalt. LAUR. JENSEN.

Arbejdsløshedsfesten. Paa given Foranledning meddeles, at *alle* Billetter skal under Navns Opgivelse rekvireres hos Formanden.

Paa Grund af indtrufne Forhindringer er vi ikke i Stand til endnu at anføre Programmet, men efter alle Solemærker vil Assistancen komme til at bestaa af:

Typografernes Sangforening, Gutenberg-Koret, Hr. Professor, fhv. kgl. Skuespiller EMIL POULSEN og FRUE, Koncertsangerinden Fru HOLSTEIN-BERG, Hr. Skuespiller CHR. SCHRØDER og Cellistinden Frk. LANDRUP.

Mindesmærke for Professor Finsen. Det vil være alle Kollegerne bekendt, at der i disse Dage er udsendt et stort Opraab til Indsamling af Bidrag til et Monument for den afdøde berømte Videnskabsmand. Da hans Virksomhed i særlig Grad kom de besiddelsesløse og fattige til Gode, tør vi vente, at vore Kolleger Landet over med Glæde vil medvirke til den smukke Opgave. Vi opfordrer derfor d'Hrr. Inkassatorer og Lokalforeningsformænd til at foretage Indsamlinger og sende disse til Gustav Clausen, Forbundskontoret, Gl. Strand 46, 2, København K., som vil kvittere for Modtagelsen gennem *Typ.-Tid.*

Folkeuniversitetsforeningen. Paa Forbundskontoret erholdes en halv Snes Kort *gratis* til Foreningens Foredragsrækker, naar Henvendelse herom sker til Formanden. Der er et Par Billetter til de fem første Foredrag, nemlig om *Adelsvælden, Vore Fødemidler, Befrugtning og Fosterudvikling i Dyreriget, Organisk Kemi* og *Grundtræk af Astronomiens Historie.* Nogle Grundrids til disse Foredrag erholdes ligeledes.

Den typ. Trykkerforening.

Saafremt et tilstrækkeligt Antal Medlemmer tegner sig, vil der paa *næste Lørdag den 29. Oktober* blive afholdt en **Fællesspisning** i Anledning af Foreningens 28-aarige Bestaaen. Der tænkes serveret med Gaas eller And, Smør og Ost, Snaps og Øl til en rimelig Pris. Man bedes tegne sig hos Budet i denne eller først i næste Uge eller hos LAUR. JENSEN i Dag eller i Morgen paa Forbundskontoret eller senere paa Trykkeriet. Nærmere af Listen og Bladets næste Nr. Tegningen er bindende. STYRELSEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Mandag den 11. Oktober. Alle mødt.

Da en mod Formanden rettet Pamflet fra en Typograf H. P. HANSEN, kaldet VILSTED, kunde give Anledning til, at enkelte troede paa Sigtelserne, til Trods for, at den Paagældende var tilstrækkelig kendt blandt Kollegerne, belyste Formanden Sagen. Styrelsen sluttede sig *enstemmig* til Formanden, hvorefter Sagen toges til Efterretning.

Afstemningsresultat.

Den typografiske Forening.

Den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedlerne til Valg af Næstformand, Kasserer, Styrelse, Revisor og Voldgifstretsmedlemmer gav følgende Resultat: Til Næstformand valgtes EMIL MØLLER, *Nationaltidende* med 445 Ja mod 124 Nej. Til Kasserer genvalgtes CHR. ØSTERGAARD med 552 Ja mod 18 Nej. Til Styrelsesmedlemmer genvalgtes H. C. NIELSEN, *Berl. Tid.* med 339 St. og valgtes VIGGO CHRISTENSEN med 353 og CARL V. CHRISTENSEN med 314; derefter havde Chr. Hansen 221, Lundberg 211 og Hansen-Hækkerup 166. Til Revisor genvalgtes ANTON ANDERSEN med 495 Ja med 51 Nej. Til Medlemmer af Voldgiftsretten genvalgtes CARL NIELSEN med 406 og ACTON MØLLER med 369 og valgtes VIGGO CRHISTENSEN med 270; derefter havde H. C. Jørgensen 241, J. C. Christiansen 204 og Carl Schnoor 169 St.

Der var ialt afgivet 603 St., deraf var 22 blanke og 2 ugyldige. Som indkommen efter Fristens Udløb blev en Del Stemmer annullerede.

København, den 10. Oktober 1904.

JUL. FETTERLEIN. TH. HANSEN. ULRIK HANSEN. PETER LAURSEN. P. J. MICHAELSEN. AXEL PETERSEN. SAMUELSEN. A. SØBY.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

6. Oktbr.: *Skanderborg* (9.56), *Stege* (pr. Blanket 15.24). 10. Okt.: *Hillerød* (178.56). 12. Okt.: *Nykøbing F.* (140.00). 14. Okt.: *Varde* (8.57). 17. Okt: *Aalborg* (pr. Blanket 50.00, kontant 50.00), *Frederikshavn* (pr. Blanket 25.73), *Horsens* (304.97), *Nakskov* (79.60). 18. Okt.: *Helsingør* (85.00), *Ribe* (53.76). 19. Okt.: *Ringsted* (intet at indsende), *Thisted* (120.00).

København, den 19. Oktbr. 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformand.

Skanderborg: Typograf C. ANDERSEN, Afholdshjemmet.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Hjalmar Victor Svalin, udl. 30/9 04 hos S. L. Møller. Trykkerafdelingen: Aage Peter Petersen, udl. 1/10 04 hos O. C. Olsen & Co. Sygeafdel.: Sætterlærl. Henry Hansen (Valentin & Lund), Oppenheusers Hustru Ida Laura Christiane. De kvl. Trykkeriarb.: Agnes Balling, f. Grant (Cato) tidl. Medl., Carla Klingenberg (arbl.), Theodora Wartenberg (Agrardagbl.) og Ingeborg Knudsen (Valentin & Lund).

Provinserne: Kallundborg, August William Petersen, udl. i Kallundb. Avis Sætteri. Aarhus, Carl Chr. Jørgensen, udl. 1/10 04 hos Th. Thrue. Svendborg, Sofus Jensen Gornitzka, udl. 1/10 04 i Fyns Centraltrykkeri, Martin Sørensen, udl. 1/10 04 i Westermanns Trykkeri og Einar Rasmussen, udl. i Svendborg Amtstid. 1/10 04. Næstved, Sætter Jens Oluf Andersen, udl. 8/10 04 i Carl Christensens Bogtrykkeri.

Tiltraadte.

København: Sætterafd.: 1402, Johannes Christiansen (Græbe) fra Ribe. 1064, Fr. Guldager Hansen (Brdr. Jensen) fra Rejse. 1609, Chr. Laur. Jensen (arbl.) fra Militær. 1860, Chr. F. Nielsen (Agrardagbl.) fra Rejse. 575, H. P. M. Bjørnstrup og 4266, Elius Elvin Nielsen, begge fra Helsingør fra Militær. 1109, Carl Ejner Christensen (syg) paa Rejse. 1873, Charles Leerberg (Luno) fra Rejse. Trykkerafdelingen: 1690, Alfred Christensen (arbl.) fra Helsingør fra Militær. 1892, Chr. Thorsen (Rigsdagen) fra Næstved. 1881, Richard Mogensen (Hoffmann) fra Rejse.

Provinserne: Aalborg, 1709, Oluf Th. Jensen (i Pl.). Randers, 1595, Harald L. Andreasen fra Aarhus (arbl.) og 1834, Agnus Grønning (Ryes Bogtr.) fra Rejse. Svendborg, 1755, Oscar Martin Nicolai Westermann fra Kolding (Vejen). Esbjerg, 1843, Niels Olesen (i Pl.) og 1924, A. S. J. Zebitz (i Pl.). Assens, 1257, M. P. Larsen fra Slagelse (arbl.). Hillerød, 1731, Hans Harald Olsen. Kolding, 1826, Søren Chr Mikkelsen (i Pl. i Vejen), 1653, Fr. Ad. Riis fra Militær (arbl.) og 1733, Ad. Hollbaum fra Militær (i Pl.). Ribe, 1487, Marius Julius Hansen fra Rønne. Herning, 1622, Svend Christensen (arbl.). Odense, 1513, E. H. Rasmussen (arbl.). Hjørring, 1678, Peter Chr. Olsen fra Aalborg (arbl.). Horsens, 1517, Richard Jørgensen-Torp (arbl.) og 581, J. A. Kloster (Bogtrykker). Ringkøbing, Chr. Nielsen Christensen (Ringk. A. Dgbl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 3486, Wilh. Lindberg til Udlandet og 966 (norsk), Einar Svendsen til Norge. Trykkerafdel.: 1369 (norsk), Hans Andersen.

Provinserne: 1590, Jørgen M. Petersen til Vejen i Pl. Aalborg, 984, J. J. Andreasen til Kbhvn. (arbl.) og 1722, N. P. Andersen (paa Rejse). Næstved, 1813, V. Pedersen til Nykøbing F. (i Pl.) og 1329, M. J. Æ. Madsen til Vejle (arbl.). Kallundborg, 1579, Marius A. Jensen til Holbæk (arbl.). Aalborg, 581, J. A. Kloster til Horsens og 1678, Peter Chr. Olsen til Hjørring (arbl.). Nykøb. F., 1710 (Ung. Forb.), Ignatz Steiner (paa Rejse). Varde, 1843, N. Olesen (paa Rejse). Herning, 1421, Oskar Guldbrandsen til Aarhus i Pl. og 1592, Peter Petersen og 1526, Niels Pallesen til Viborg i Pl. Rønne, 1487, Marius Julius Hansen til Ribe i Pl. Slagelse, 1462, J. J. Jagd til Aarhus i Pl. og M. P. Larsen til Assens (arbl.). Ringkøbing, 1372, Esben Hansen (paa Rejse). Hjørring, 1536, Anders Thostrup til Viborg (arbl.). Odense, 1207, Viggo Blom til Viborg, 1452, Chr. Nielsen Christensen til Ringkøbing, 1653, Fr. Ad. Riis til Kolding, 1613, Thorv. Sørensen til Kolding og 1610, C. Fr. Knudsen til Kolding. Helsingør, 1783, Albert D. Birn (paa Rejse), 1690, Alfred Christensen til Kbhvn., 1731, Hans H. Olsen til Hillerød og 575, H. P. M. Bjørnstrup til Kbhvn. (alle fra Militær). Kolding, 1755, Westermann til Svendborg, 1701, N. M. Lauritzen til Vejle (arbl.) og 1773, Karl Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Assens, 1789, M. A. Larsen til Kbhvn. Svendborg, 717, Otto A. Chr. Gornitzka til Neksø i Pl.

Udmældte.

København: De kvl. Trykkeriarbejdere: 36, Røraflæggerske V. Holmgreen (Natt.) og Georgia Gummesen (Bording), begge fratraadt Faget.

Udslettet for Restance.

København: Sætterafdelingen: 6397, Poul Woderup (Bagge) og Hustru.

Navneforandring.

Sætter Søren Jensen (O. C. Olsen) har faaet Tilnavn Eiby.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Da Forretningsudvalget forlanger, at Afdelingerne skal indbetale alle Restancerne for sine Medlemmer og vor sidste Generalforsamling har udtalt sig for Udslettelse af alle Restanter, maa alt, saavel det ordinære som det ekstraordinære Kontingent, være betalt inden 8 Dage, da Udslettelse ellers vil finde Sted.

CHRISTINE BUUS.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub afholder Medlemsmøde Fredag den 28. ds. Kl. 8 Aften. Alle bedes møde.

NB. Billetter til Festen kan faas.

T. S. **Vaabenøvelserne** fortsættes hver Tirsdag Kl. 8 pr. i Gymnastiklokalet, Hj. af Baadsmandsstræde og Overgaden. Ny Medlemmer modtages.

Gymnastik.

Gymnastikøvelser hver Søndag Form. fra 9½—11 og Onsdag fra 8½—10 i Premlt. Ulrichs Lokaler, Citygade 23. *Kolleger anmodes om at aflægge et Besøg i vore Øvelsestimer.* Ny Medlemmer kan indmældes hver Øvelsesaften.

T. C. C. Søndag Kl. 11 afholdes *Generalforsamling* paa »Søfryd«. Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Halvaarsberetning. 3. Regnskabet. 4. Valg. 5. Fester. 6. Event.

ANNONCER

Som **Bog-, Akcidens-** eller **Avissætter** eller som **Ombryder** ønskes Plads straks eller senere. Billet mrkt. »84« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung militærfri Trykker søger Plads. Billet mrkt. »111« sendes til Ekspeditionskontoret.

Faktor.

En dygtig og paapasselig Typograf, der kan disponere nogle tusinde Kroner, kan faa Plads som Faktor og Parthaver i et tidsmæssigt Bogtrykkeri med første Klasses Kundekreds — i Norge. For Pengene stilles betryggende Sikkerhed.

Billet mrkt. »Selvstændig Stilling« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Kompagnon.

En Typograf, der skal overtage Trykningen af et nyt Provins-Dagblad, søger en Kollega med lidt Kapital som Kompagnon. Billet mrkt. »222« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Almanaken Danmark 1905
— med stort Billede —
samt alle øvrige **Kalendere** og **Almanaker** bedes bestilt hos Budet A. E. JENSEN.

Maskinsætter.

En Linotype-Sætter kan straks faa fast Plads. Billet mrkt. »444« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Konfirmationshjælp.

Ved at tegne sig for en Ugepræmie af henholdsvis 25, 15 eller 10 Øre i **Arbejdernes Livsforsikringsselskab**, vil man kunne opnaa at der til Eks. for et 3-aarigt Barn ved Konfirmationen udbetales henholdsvis 139, 82 og 55 Kr.

Præmiebetalingen ophører ved Forsørgerens Død, men det fulde Beløb bliver desuagtet udbetalt ved Barnets Konfirmation

Oplysninger gives og Forsikringer tegnes af *Forbundskontoret* og Budet, Hr. A. E. JENSEN.

Trykkeri til Salg!

En mellemstor *Bostonpresse* samt en Del *Titelskrifter, Udslutninger, Messinglinjer* etc., omtrent nyt, sælges til en Pris af *Kr. 450.00.* Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til

Adolph Wulff,
Gothersgade 8.

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos
Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 — KØBENHAVN DEN 28 OKTOBER 1904 — XXXI AARGANG

Vort Forbunds Virksomhed.

For nogen Tid siden udsendte Forretningsudvalget til alle Forbundets Medlemmer en Beretning om den overordentlige store Virksomhed, der af vore Organisationer er udfoldet i det første Aar, disse har bestaaet som et helstøbt Forbund. Desværre har vort Blad været saa stærkt optaget af Diskussionen om Udmældelsen af De samv. Fagforbund, at vi først nu kan faa Lejlighed til at omtale en Virksomhed, der har været af langt vigtigere og mere indgribende Betydning for hele vor Eksistens end Spørgsmaalet De samv. Forb. I den omdelte Beretning er der sandelig nok af interessante Ting at fordybe sig i, meget at lære og for vore skrivende Medlemmer adskillige Spørgsmaal, som nok var værd at tage op til Diskussion. Udadtil har Beretningen vakt megen Opmærksomhed, og ikke faa Blade har omtalt denne vor Virksomhed med stor Sympati.

Forbundet blev dannet med 47 Afdelinger, hvoraf 44 i Provinserne og 3 i København, og et Medlemsantal paa 2538, der i Aarets Løb steg med 61, saaledes at Forbundet ved Udgangen af Aaret 1903 talte 2599 Medlemmer, hvoraf der i *København* fandtes af Sættere 876, Faktorer 36, Principaler 8, Stereotypister 34, mdl. Trykkeriarbejdere 41, Kemigrafer 2, Skriftstøbere 3, Nodestikkere 1, Rotationsmedhj. 2, andet Erhværv 12, Trykkere 256 og kvl. Trykkeriarbejdere 318; i Provinserne: Sættere, S.-T., Faktorer 895, Trykkere 69, anden Livsstilling 29 og Principaler 17. I Aarets Løb udmældte sig 11 Principaler og 12 Medlemmer overgik til andet Erhværv.

Ganske interessant er det af Beretningen at lægge Mærke til, hvor store Summer der i Aarets Løb er gaaet ind i Forbundets Kasse; til samtlige Kasser er der saaledes svaret 96,690 Ugebidrag for heltbetalende og 15,726 Ugebidrag for halvtbetalende, hvilket svarer til henholdsvis 1860 og 303 Aarskontingenter, som atter giver et samlet Forbundskontingent af 124,727 Kr. 99 Øre; men hertil kommer, at der til de *lokale Kasser* er ydet et Kontingent af 11,797 Kr. 91 Øre, saa i Virkeligheden er der i fast Kontingent svaret **136,525 Kr. 90 Øre**. Naar vi ser hen til vort Forbunds Størrelse, er dette en saa stor Sum, at man ikke skulde tro det muligt, og vort Forbund rækker vistnok ogsaa i saa Henseende et Hestehoved forud for andre Organisationer i Danmark. Men ser man et Øjeblik paa de mangeartede og store sociale Opgaver, vort Forbund har taget op til Løsning — i Forbindelse hermed skal blot nævnes Arbejdsløshedsspørgsmaalet, hvis nogenlunde Løsning i det første Halvaar af 1904 bragte os et Underskud paa ca. 19,000 Kr. — saa vil man straks være paa det rene med, at det Kontingent, Medlemmerne i Aaret 1903 har indbetalt, ikke en Gang strækker til, naar der skal understøttes i den Udstrækning, som vort sidste Delegeretmøde vedtog.

Af Beretningen fremgaar det, at der i København og Provinserne findes 560 dels Fagudlærte, dels Hjælpearbejdere, Mænd og Kvinder, som staar udenfor Forbundet; herfra maa imidlertid drages 186, der tilhører Ny typ. Forening, som i 1904 har tiltraadt Reservefonden, og desuden maa man erindre, at Hjælpearbejderne i Provinserne endnu ikke er organiserede. At dette Forhold ikke har været undgaaet Provinskollegernes Opmærksomhed, ser man af den Omstændighed, at der fra Næstvedafdelingen har været rettet Opfordring til Forretningsudvalget om at foranledige iværksat en Agitationsrejse i Provinserne for at organisere de kvindelige Trykkeriarbejdere; af forskellige Grunde har Forretningsudvalget dog ikke endnu fundet Tidspunktet for en saadan Agitationsrejse belejligt.

Med Hensyn til hvor og paa hvilken Maade Lærlingene uddannes er der, efter hvad der oplyses, paa forskellig Maade grebet energisk ind. Opfostringshuset i København har saaledes i mange Aar forsynet de blokerede Trykkerier med Lærlinge, hvad der naturligvis var meget uheldigt for de unge Mennesker; thi i Følge vore Love kunde saadanne udlærte ikke optages i Forbundet. Opfostringshuset har nu givet Løfte om ikke oftere at sende Lærlinge til blokerede Trykkerier. Men ogsaa med Hensyn til Uddannelsen af Lærlinge har man fra forskellige Sider haft Opmærksomheden henvendt paa, saaledes fra Esbjerg Lokalafdeling, hvor man gør opmærksom paa, »at de nuværende Svendeprøver aflægges paa en saadan Maade, at de aldeles ikke giver nogen Garanti for, at den unge Svend har faaet en forsvarlig Uddannelse«, hvorfor man af Hensyn til den tekniske Udvikling, vort Fag er ved at gennemgaa, »opfordrer Forbundsstyrelsen til at finde Midler til at gennemtvinge, at ingen Lærling fremtidig uddannes udelukkende som Avissætter«. I den Anledning udsendtes der fra Forretningsudvalget en Række Spørgsmaal til Afdelingerne om Lærlingenes Uddannelsesvilkaar; Besvarelsen af disse er kommen ind i en ret fyldig Udstrækning og vil senere blive bearbejdet. Som et Led i Uddannelsen er der fra Fagskolen til Afdelingerne udsendt Mapper med forskelligartede Arbejder, som har været Genstand for megen Interesse og til Gavn for mange yngre Kolleger og Lærlinge. Forøvrigt har Fagskolen i 1903 modtaget et Tilskud fra Organisationerne paa 400 Kr.

Om de Møder, der har været afholdt, oplyser Beretningen, at Forretningsudvalget har holdt 28, hvori er behandlet ikke mindre end *466 Sager!*

(Forts.).

De 8 Fagmænd.

Hr. Redaktør! Giv Plads i *Typ.-Tid.* for efterfølgende:

Ikke lidt Forundring har det vakt rundt om paa Sætterierne, at Voldgiftsretten ikke har kunnet fastslaa det som en uomtvistelig Selvfølge, at Udbinding af Maskinsats er typografisk Arbejde, og man taler stærkt om Berettigelsen af at nægte at udføre forskellige Arbejder, der ikke udtrykkeligt er nævnt i Tarifen, og som, hvis det vedblivende fordres udført, maa kunne kræves betalt ekstra. Men forøvrigt er dette Eksempel paa at slippe uden om Tarifen, for derved at faa billigere Arbejdskraft, et godt Bevis for, at Tarifen behøver omfattende, oplysende Tilføjelser til næsten alle dens Paragrafer, naar sligt skal undgaas i Fremtiden.

I sin Kritik i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* af denne Sag nævner Redaktionen gentagne Gange, at 8 Fagmænd har været uenige om noget saa selvfølgeligt. Redaktionen maa her have overset, at der i Virkeligheden kun har været 7 Fagmænd tilstede den paagældende Dag, idet et af Rettens *faste* Medlemmer, Hr.

Witzansky, som bekendt ikke har lært *vort* Fag; naar man nu kender Hr. Witzanskys gode Vilje til at finde paa noget, som han formener kan komme til at genere Arbejderne, begynder man at forstaa Sammenhængen i denne Sag; jeg er nemlig tilbøjelig til at tro, at det kun kan være en saadan »Fagmand«s Opfindsomhed, der er Fader til en saa umulig Paastand. At han har kunnet faa 3 af de rigtige Fagmænd til at gaa med til dette, forbavser mig i højeste Grad, og er kun lidet smigrende for deres Retfærdighedssans eller ogsaa maa deres Kendskab til det praktiske Arbejde have tabt sig i høj Grad.

Hr. Witzansky har jo forøvrigt ved sin Virksomhed som Bladudgiver foranlediget indgivet en Række Sager til Voldgiftsretten om Forstaaelsen af Bladsætter-Tarifen; det gælder om alle disse Sager, at Hr. W. er blevet dømt; en Principal, der kendte og forstod sin Tarif, vilde aldrig have udsat sig for sligt, og naar denne Principal saa tilmed selv er Voldgiftsdommer, hører alt fornuftigt op. Hvor kan man overlade en Mand, der stiller sig saa uforstaaende overfor den bestaaende Tarif, det Hværv at dømme i Strid — opstaaet paa Grundlag af den samme Tarif — mellem Arbejder og Principal?

Jeg har ladet mig fortælle — og jeg tvivler ikke om Rigtigheden deraf — at Hr. W., for at slippe for at betale Godtgørelse for Klichéer med Sats op ad Siden, har hævdet, at for at en saadan Godtgørelse kunde ydes, maatte Satsen ved Siden af Klichéen staa lodret; I god Analogi med at det ikke i Tarifen udtrykkelig staar, at Satsen kun behøver at staa vandret, undrer jeg mig over, at Hr. W. ikke fik nogle af Fagmændene til at gaa »lodret« paa den.

Vor Tarif forbyder jo ikke, at den Slags »Fagmænd« har Sæde i Retten, men Anstændighed fordrer — synes jeg — at ingen Organisation vælger saadanne.

I hvert Fald maa en Tilføjelse i denne Retning staa i den kommende Tarif. PLUTUS.

Generalforsamlinger og Møder.

Stege Lokalafdeling

afholdt sin kvartaarlige Generalfors. den 3. Oktober. Dagsorden: 1. Regnskabet. 2. Forholdene paa Folkebladet. Lokalform., HEINRICH C. STAMMERJOHANN, oplæste Regnskabet, som balancerede med Kr. 178.80. Indtægt: Kassebeholdn. fra forrige Kvartal Kr. 15.00, ordin. Kontingent Kr. 78.00, ekstraordin. Kr. 1.80, andre Indtægter Kr. 9.00. Tilskud fra Hovedk. Kr. 75.00. Udgift: Underst. p. St. Kr. 131.25, Sygeunderstøttelse Kr. 16.00, andre Udgifter Kr. 1.31. Kassebeh. v. Kvartalets Slutning Kr. 30.34, hvoraf indsendt til Hovedk. Kr. 15.24. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Punkt 2. Lokalform. meddelte, at han, som Repræsentant i Fællesorganisationen, ved enhver given Lejlighed havde arbejdet for og anmodet Repræsentanterne om at iværksætte en kraftigere Agitation mod det blokerede *Møens Folkeblad*. Det vedtoges gennem *Sydsj. Socialdem.* at advare Folk mod at sætte deres Børn i Lære paa nævnte Blad. — Typ. C. M. JENSEN stillede følgende Resolution, som vedt. énst.:

»Til Fællesorganisationerne for Stege og Omegn! Samtlige Medlemmer af Dansk Typ.-Forb.s Lokalafdeling i Stege opfordrer herved, som Medlemmer af Fællesorganisationen, dennes Repræsentantskab til sammen med de herværende Typografer at iværksætte en kraftig Agitation indenfor Organisationernes Rammer, for derigennem at søge tilvejebragt ordnede Forhold og organiseret Arbejdskraft paa *Folkebladet*. Da det vilde gavne Organisationen i sin Helhed og Typograferne i Særdeleshed om *begge* Øens Blade arbejdede med organiseret Arbejdskraft, haaber vi det møenske Arbejderparti i dette Tilfælde vil stille sig solidarisk med os og med Kraft og Energi tage fat paa Sagen.«

Resolutionen blev oplæst paa et Fælles-Styrelsesmøde og tiltraadt af samtlige Styrelser. Paa samme Fælles-Styrelsesmøde vedtoges det, at ingen Forening, som stod under Fællesorganisationen, maatte avertere sine Møder i nævnte Blad, lige saa lidt som Referater fra Møderne maatte tilstilles Bladet. H. C. S.

Horsens Typografers Privatkasse

afholdt Lørdag den 15. Oktbr. ordinær Generalforsamling. 13 Medlemmer var til Stede.

FORMANDEN (E. Nielsen) oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 166,19. Indtægt: Kontingent Kr. 91.20, tilgode hos Nic. Jensen Kr. 23.22, Kassebeholdning Kr. 61.77. Udgift: Logi og Kaffe til Rejsende Kr. 54.20, Understøttelse til 14 Rejsende à 125 Kr. 17.50, anden Understøttelse Kr. 1.60, Sygeunderstøttelse Kr. 14.00. — H. P. HANSEN var forundret over, at der ogsaa paa dette Regnskab var opført Skyld fra Nic. Jensen, eftersom Formanden for »Dansk Typ.-Forbund« for et Par Maaneder siden havde udsendt en Meddelelse om, at da Nic. Jensen nu havde betalt sin Skyld ikke alene til Hovedforbundet, men ogsaa til Privatkassen, havde denne paany meldt sig til Optagelse. — CHR. PEDERSEN: Pengene til Hovedforbundet blev betalt af en herv. Præst, og denne skulde ogsaa betale til Privatkassen, men havde nøjedes med at udstede et Gældsbevis for Beløbet. Tal. var ked af at henvende sig til Præsten igen for at faa disse Penge; men det var en Selvfølge, at Beløbet kunde hentes naar som helst. — H. P. HANSEN var ikke utilfreds med, at Præsten ikke var bleven afkrævet Pengene, tværtimod; heller ikke havde han ønsket Gælden til Hovedforbundet betalt som sket; men han var utilfreds med, at der blev udsendt mindre korrekte Meddelelser til Medlemmerne. — Efter yderligere Diskussion mellem ovennævnte samt flere Talere vedtoges det ikke foreløbig at lade Præsten betale det manglende Beløb.

Regnskabet godkendtes enstemmigt. H. P. HANSEN, Sekretær.

TYPOGRAFERNES AARSFEST

til Fordel for Fagets Arbejdsløse

afholdes

Lørdagen den 19. November 1904 Kl. 8

i Odd Fellow-Palæet, Bredgade 28.

Indgangen aabnes Kl. 7½.

Dørene til den store Sal lukkes Kl. 8.

*

***: Arbejder-Sangen
E. HERMES: Afsked från den älskade (Solo Kvartet)
W. H. VEIT: Skarnbassen og Rosen
AUG. SÖDERMANN: Og jeg vil ha'e mig en Hjærtenskær
Gutenberg-Koret

GOLTERMANN: Romance
» Capriccio
Frk. Bertha Landau

Oplæsning af Hr. kgl. Skuespiller **Chr. Zangenberg.**

AUG. ENNA: Serenade (ny)
» Folkevise
BEMBERG: A sai man amour
ROSENFELD: O Du er lig en Rose rød
DAMSTRÖM: Eko (svensk Polka)
Fru Emma von Holstein-Berg

Muntre Viser: Hr. Skuespiller **Chr. Schrøder.**

JOH. HALVORSEN: Ivar Huitfeldt
AXEL GULDBRANDSEN: Aftenstemning (Ved Eremitagen)
O. LINDBLAD: Student-Serenade
Typografernes Sangforening

Ch. GOUNOD: **Ave Maria**

for Sopran med Akkompagnement af Cello, Flygel og Orgel.

Fru Emma v. Holstein-Berg, Frk. Bertha Landau, Fru Astrid Michelsen og Hr. Carl Larsen.

Derefter **stort Bal** til Kl. 3.

Orkestret paa 22 Mand under Ledelse af
Gardens Musikdirektør Hr. Carl Andersen.

Billetter à 1 Kr., 75 og 50 Øre erholdes paa Forbundskontoret.
Balbaand i Salen à 50 Øre.

Nær og Fjærn.

Arbejdernes Fællesorganisation i København. Den af Fællesorganisationen oprettede Læsestue, Læderstræde 11 [2], er bleven aabnet 1. Septbr. i Aar, en Maaned tidligere end sædvanlig, paa Grund af Arbejdsløshedens større Omfang. Der findes 35 Dag- og Ugeblade samt et Bibliotek paa 915 Bind. Sidste Aar aflagdes over 21,000 Besøg og den stadig voksende Tilslutning fra Foreningerne tyder paa en yderligere stærk Tilslutning i Aar. I Administrationsbidrag hertil er indbetalt i 1901 for 23,719 Medlemmer, i 1902 for 30,596, i 1903 for 32,182. Paaskønnelsen fra de Arbejdsløse for den af Fællesorganisationen oprettede Læsestue viser sig ikke alene i det stærke Besøg, men i den gode Tone, der raader.

Bespisningen af Arbejdsløse tager sin Begyndelse paa Tirsdag den 1. November og finder daglig Sted i Læderstræde 11 [2] i Tiden fra 2—4. Kort hertil udleveres af Kassereren.

Samtidig med at en Kollega dette Aar har overtaget Hværvet som Vært, passer det ret praktisk, at Bespisningen foregaar i samme Ejen-

dom, hvor Fællesorganisationen har sin Læsestue, da Adgangen dertil staar aaben for Medlemmerne.

Hovedbestyrelsesmedlem, Typograf P. Aug. Grevsen, Næstved, der siden Nytaar 1899 har arbejdet paa *Sydsjællands Socialdemokrat*, afrejste i Mandags til Korsør, i hvilken By Hr. Grevsen skal være Redaktør af *Vestsjællands Socialdemokrat*, der bliver trykt i Næstved.

Gntenberg-Koret havde forrige Søndag, i Anledning af dets Dirigent, Hr. CARL LARSENS Genoptagen af sin Dirigentvirksomhed i Koret, arrangeret en lille Frokost en familie i Sanglokalet. Som bekendt har Hr. L. jo i en længere Tid været bunden til Sygelejet og en lang Tid saa det ud til, at Sygdommen skulde faa Overtaget; men nu er den i Typografernes Kreds saa populære Mand forhaabenlig snart helt restitueret — i ethvert Fald haaber han da at kunne dirigere Koret ved Arbejdsløshedsfesten. Frokosten var meget vellykket og den hjærtelige Stemning, der herskede, og de mange varme Ønsker, der blev udtalt for Hr. L., beviste atter, hvor afholdt han er indenfor Korets Rammer.

Trykkeriarbejdernes Brancheklub afholder Lørdag d. 29. Oktober Kl. 8 i »Kongens Klub« (den store Sal) stor Aftenunderholdning og Bal, hvortil Billetter faas hos Medlemmerne. Talrig Tilslutning forventes.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Den 6. Oktbr. 1904. Alle mødt.

1. I *Hoffmanns* Bogtrykkeri er der forlangt Bogbinderarbejder udført af de kvindelige Trykkeriarbejdere; bl. a. skal de betjene en Hæftemaskine, som skal opstilles. Der var forhandlet med Københavns Bogtrykkerforenings Formand om disse Forhold saavel som om en der stedfunden Afskedigelse af en kvindelig Trykkeriarbejder. Det var ikke lykkedes at faa Opsigelsen taget tilbage, hvorfor der udbetales Reservefondsunderstøttelse til den Paagældende, hvorimod K. B.s Formand havde sanktioneret, at de kv. Trykkeriarbejdere ikke var forpligtede til at betjene Hæftemaskinen. Det var meddelt Personalet, at de ikke skulde pakke større Helarks-Pakker ind og false Ark til Bogbinderen. Forøvrigt skal det ved Forhandling mellem K. B. og Forbundet fastslaas, hvad der nærmere skal forstaas ved Bogbinderarbejde.

2. Ang. *Hoffmanns* Bogtrykkeris Trykkerlærlingeforhold var der indløbet Skrivelse fra K. B. om man vilde se Tiden an, da der vilde blive ansat en Trykker til Efteraaret. Da denne Sags Behandling nu havde staaet paa i ca. ½ Aar, kunde man ikke indgaa herpaa; Sagen var indanket for Voldgiftsretten.

3. Skrivelse fra K. B. ang. et herværende Trykkeris Forhold samt Meddelelse om en udenfor Organisationen staaende Typograf, som paa Grund af Arbejdsudygtighed arbejder under Minimallønnen. Dispensation kan efter det hidtil oplyste ikke tilstaas.

4. En Trykkeriarbejderske, som var afskediget uden tarifmæssig Opsigelse, havde ved Sætterafdelingens Formands Mellemkomst nu faaet 14 Dages Løn udbetalt. Til Efterretning.

5. En Udlært fra Deins Bogtrykkeri i Maribo havde gaaet paa Fagskolen i en Maaned og søger nu Plads som Forbundter. Efter indhentede Oplysninger har det imidlertid vist sig usandsynligt, at Paag. kan ernære sig ved Faget, og er derfor udtraadt af dette.

6. I et herv. Trykkeri var et Par Tarifspørgsmaal ordnet tilfredsstillende ved Ny typ. Forenings Formands og Sætterafdelingens Formands Henvendelse.

7. I et herv. Bladtrykkeri var en Stereotypist paa Grund af forandret Arbejdstid trukket af i Lønnen. Der var foreslaaet Principalen kun at fradrage Forskellen i Procenter paa Dag- og Natarbejde, men da han ikke vilde indgaa herpaa, gaar Sagen til Voldgiftsretten.

8. I et herv. Trykkeri var en Akcidenssætter afskediget, men paany tilbudt Plads, hvis han vil finde sig i en Lønreduktion. Indsigelse var skét, og Sætteren derefter antaget til den gamle Løn.

9. En Principals Søn er antaget i et herv. Trykkeri for at lære Sætterfaget. Da Lærlingeskalaen derved overskrides, kan man ikke sanktionere dette. Samme Trykkeri har antaget en Dame til at udføre Billedudskæring, skønt hun ikke er faglært. Henvendelse er rettet til K. B. ang. disse Forhold. Der er i det første Tilfælde svaret, at den Paag. ikke modtager nogen regelmæssig Uddannelse og at man i det andet Tilfælde ikke kan se, at der er noget at gøre herved. Af Hensyn til mulig indtræffende Konsekvenser maa man forlange Tarifens Lærlingeskala respekteret; hvad den ikke faglærte Dame angaar, har Billedudskæring alle Dage været gjort af Trykkere og kan derfor ikke med tarifmæssig Ret udskilles fra dette Fag. Ny Henvendelse rettes og saafremt Svar ikke indløber inden 8 Dage, gaar Sagen til Voldgiftsretten.

10. I et herv. Trykkeri, hvor Spørgsmaalet om Afløsning stadig har været brændende, var dette ordnet ved Indførelsen af Middagspavse. Der er Udsigt til, at det gamle Forhold indføres og skér dette, gives der de kv. Trykkeriarbejdere Meddelelse om, hvorledes Sagen bør ordnes.

11. Aflæggerskerne i et herv. Bladsætteri er der nægtet Ferie, naar de har været i Plads mindre end et Aar, skønt deres Overenskomst ikke indeholder noget Forbehold i denne Retning. Uagtet Henvendelse var rettet til K. B. om dette Forhold, var der intet Svar indløbet. Det samme var Tilfældet med det samme Firmas Vægring ved at betale Hellignætter efter Voldgiftsrettens Kendelse og som K. B. havde lovet nærmere Besked om i Avgust eller September Maaned. Fornyet Henvendelse rettes.

12. Forskellige Forhold paa Sanatoriet drøftedes.

13. Tarifunderskrifter forelaa fra CHR. SOPHUS SØRENSEN og SIGFR. B. SVENDSEN.

14. Et Medlem, som var idømt Karantæne, havde faaet det med ham arbejdende Personales Attest for, at han havde passet sin Plads. Da Lokalform. erklærer, at Lokalforen. utvivlsomt vil tiltræde Vidnesbyrdet, ophæves Karantænen.

15. Et Medlem anmoder om Henstand med Kontingentet, da han skal paa Manøvre. Besvaredes.

16. Et Medlem anmoder om Omflytningsbidrag, skønt han staar med Flyttelaan. Nægtes.

17. Et Medlem i Slagelse er beskæftiget dels ved Maskin-, dels ved Haandsætning. Vedk. skal, hvis han beskæftiges som Maskinsætter, lønnes som saadan: 30 Kr. ugenlig og 8 Timers Arbejde.

18. I Næstved antager et Trykkeri stadig midlertidig Arbejdskraft til Minimallønnen, uagtet anden Aftale er truffet. Lokalform. er anmodet om at søge dette forandret.

19. Det tidligere Medlem, Chr. Nielsen Wang i Svendborg, er nu gaaet i Arbejde i sin gamle Plads. Ved Hvidtfeldts Besøg i Horsens er der truffet Aftale med Faderen om Betalingen af den gamle Gæld.

20. Et Medlem i Kallundborg, som har nydt fuld Sygeunderstøttelse af Forbundet og derefter af Kommunen, forespørger om Støtte. Han er tuberkelsyg. Oplysninger er forlangt.

21. Ang. Spørgsmaalet om Begravelseskasserne vilde komme ind under Livsforsikringslovens Bestemmelser var af Overretssagf. Oskar Johansen besvaret benægtende, da der formentlig skal være Tale om forretningsmæssig Overtagelse af Livsforsikring, hvilket ikke kan siges om Forbundets Begravelseskasse.

22. Et honorabelt Bidrag til Hjælpekasserne var udbetalt af Hr. Bogtr. A. Thiele med 72 Kr. for 3 Aar. Modtaget med Tak.

23. Et Medlem, som lider af Tuberkler, havde af Lægen faaet Besked paa, at han kunde forsøge at arbejde. Han arbejdede nu et Par Timer om Dagen. Da Vedk. maa betragtes som Rekonvalescent, vil Kontingent ikke være at afkræve.

24. En herværende Faktor i et Blad forespørger om en Dispensation, som skal være indrømmet det Trykkeri, hvor Bladet trykkedes forud, og som gaar ud paa, at de kvindelige Trykkeriarbejdere for en daglig Arbejdstid af fem Timer modtager en Løn af 9 Kr., kan overføres paa Bladet, som nu har faaet eget Trykkeri. Forretningsudvalget kender intet til, at en saadan Dispensation er givet, ligesom den tidl. Sætterafdelingsformand paa Forespørgsel har erklæret intet at vide herom. Da det i Følge Tarifen ikke kan tilstedes Trykkere og Sættere at arbejde en halv Dag for halv Løn, kan Forholdet for de kvindelige Trykkeriarbejdere heller ikke tillades.

25. Lokalformanden i Køge indberetter om Forholdene i Faxe. Til Efterretning.

26. Skrivelser var vekslet med Bogtr. Tommerup i Stege

27. Et Medlem anmoder om at skride ind mod Bogtr. Carlsen, Vejen. Paa det opgivne Grundlag kan dette ikke ske, men da der gentagne Gange har været klaget over Forholdene, maa man forlange, at Arbejdskraften tages fra Forbundet — i modsat Fald maa Tilgang lukkes.

28. Et Medlem i Horsens havde nægtet at modtage en varig Plads i en anden By, som var anvist ham. Da Betingelsen for at hæve Understøttelse paa Stedet er den, at den Paagældende ogsaa maa kunne paatage sig en Plads, naar saadan tilbydes, kan han ikke hæve Understøttelse.

29. Paa given Foranledning fastslaas det som Regel, at rejsende indenlandske Medlemmer i Sygdomstilfælde bliver at behandle efter § 124, ɔ: indlægges paa Sygehus og udbetales 1 Kr. pr. Uge.

30. Et københavnsk Dagblad, som udsendes i ny Skikkelse, vil lade Tillæg følge med det første Numer. Der forespørges om Trykkeriet i dette enkelte Tilfælde kan faa tilsendt 5 Mand. Sættetiden skal være fra 5—11 Efterm. Tillades for en Betaling af 8 Kr. pr. Mand; Arbejde efter Kl. 11 godtgøres som Overarbejde efter Tarifen.

31. Skrivelse fra det internationale Forbund ang. Meddelelse fra det østrigske Forbund om at rejsende danske Medlemmer ogsaa maa have betalt 26 Uger (Nyudlærte dog undtagen) for at kunne hæve Understøttelse i Østrig, da dette forlanges af østrigske Medlemmer for at de kan hæve Rejseunderstøttelse i Danmark. Tiltrædes.

32. Meddelelse om, hvorledes det af K. B. udviste Forhold overfor et bestemt Medlem af Forbundet havde virket. Til Efterretning.

33. I et københavnsk Bladsætteri havde der vist sig Uoverensstemmelse om Godtgørelser for en Maskinsætters Arbejde før den ordinære Arbejdstid. Indankes for Voldgiftsretten.

34. Da den mellem K. B. og Forbundet i sin Tid afsluttede Overenskomst om først at sende K. B.s Forretningsudvalg alle Sager, førend de indankes for Voldgiftsretten, har bevirket, at Afgørelsen ved enhver Lejlighed trækkes i Langdrag, vedtoges det at meddele K. B., at man ophæver Overenskomsten og at alle Sager herefter vil gaa direkte til Voldgiftsretten.

35. Bogtr. Rud. Svendsen beskæftiger 4 Lærlinge, uden at have udlærte Folk regelmæssigt. Anmeldelse desang. rettes til K. B.

36. I et mindre københavnsk Trykkeri, hvis Principal ikke er Medlem af K. B., arbejder de kvindelige Trykkeriarbejdere paa alt andet end tarifmæssige Vilkaar. Der forespørges om Principalen vil rette sig efter en Voldgiftskendelse og i bekræftende Fald indankes Sagen.

37. I et københavnsk Bladtrykkeri arbejdes der endnu i Strid med Helligdagsloven. Sætterafdelingens Formand har været hos Politidirektøren, som nu har lovet, at Forholdet skulde blive ordnet overensstemmende med Loven.

38. Fra det sociale Sekretariat, som havde modtaget Forbundets Aarsberetning, og som til Gengæld havde sendt sin Aarsberetning, forelaa Indbydelse til at bese Virksomheden.

39. Et Medlem, som ikke kunde hæve Understøttelse paa Stedet, andrager om 20 Kr. til at rejse til Stuttgart for, og derved blive sat i Stand til at hæve Understøttelse paa Stedet i Tyskland. Afsloges, men Vedk. kan hæve Rejseunderstøttelse.

40. Halvaarsregnskabet forelaa til Underskrift. Da der vedblivende henstaar Restancer uafgjort, henledes Afdelingernes Opmærksomhed paa, at *alle* Restancer skal være indbetalt af Afdelingerne; i modsat Fald udslettes Paagældende. Regnskabet underskreves, efterat Forretningsudvalgets Medlemmer havde overbevist sig om, at Kassebeholdningerne og Obligationerne vare til Stede.

Finsens Monument. Hertil har jeg med Tak modtaget: Birch Kr. 0.50, Esbjerg Lokalafdeling 5.00, A. E. Jensen 0.25, C. 1.00; ialt Kr. 6.75. Bidrag modtages fremdeles. GUSTAV CLAUSEN.

En hjærtelig Tak for al den Opmærksomhed, som er vist os paa vor Sølvbryllupsdag. O. V. HANSEN og HUSTRU, Aarhus.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

12. Okt.: *Ny typ. Forening* 490.75. 21. Okt.: *Aarhus* 930.00, *Vejle* 177.00, *Nyborg* pr. Blanket 23.40. 22. Okt.: *Hobro,* intet at indsende. 24. Okt.: *Esbjerg* pr. Blanket 30.00, pr. kontant 139.70, ialt 169 70, *Nykøb. M.* 61.00, *Næstved* pr. Blanket 31.71, *Rudkøbing,* intet at indsende, *Slagelse* 134.00. 25. Okt.: *Assens*, intet at indsende, *Herning* 74.95, *Odder* 71.00, *Kolding* 158.65, *Kallundborg* 99.25. 26. Okt.: *Middelfart* pr. Blanket 80.00, *Svendborg* 80.00, *Køge* 17.59.

København, den 26. Oktbr. 1904.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformænd.

Fredericia: Typ. ALFRED NIELSEN, Avisen.
Ribe: Typograf MARIUS F. HANSEN.

Lokalformanden i Nyborg træffes fremtidig kun privat (12—1½, 6—8) Christianslundsvej 51². FORRETNINGSUDVALGET.

Medlem Nr. 6397, Poul Woderup og Hustru (Bagge) har betalt sin Restance straks efter, hvorfor Udslettelsen i Nr. 43 annulleres.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Stereotypist Alfred Emil Henningsen (Nationaltid.), tidl. Medl. Stereotypist Anders Frederik Andersen (Politiken) tidl. Medl. Hjælpearbejder Alfred Valdemar Christensen (Agrardagbl.). Sygeafdelingen: Vald. Løvenfeldts Hustru Axelma. De kvl. Trykkeriarb.: Anna Collin (arbl.), Caroline Petersen (arbl.), tidl. Medl., Henriette Jacobsen (Rasm. & Olsen).

Provinserne: Nykøbing Mors, Carl Nielsen, udl. 7/10 1904 paa Morsø Avis efter 5 Aars Læretid (aflagt Prøve).

Tiltraadte.

København: Sætterafd.: 1048, Thorkild Knudsen Bruhn (Holger Meyer) fra Odense. 1786, Will. Chr. Carl Christensen (B. Nielsen) fra Rejse. 984, Jørgen Jepsen Andreasen (Luno) fra Aalborg. 1884, Valdemar Severin Ruberg (Luno) fra Rejse. 1832, Rasmus Carl Chr. Jul. Tønnesen (Kr. Dagbl.) fra Nyborg. Trykkerafd.: 200, Carl Johan Christensen (Aller) fra Viborg og 1361, Ulrik Chr. Fr. Th. le Fevre (arbl.) fra Odense.

Provinserne: Holbæk, 1586, Carl Larsen fra Militær og 1793, Heinr. Larsen fra Slagelse (begge i Pl.). Odense, 1699, Carl Pedersen (Eksprestrykkeriet). Esbjerg, 1842, Viggo Th. Schioldan (i Pl.). Silkeborg, 1797, J. L. Jensen (Kr. Johansen). Viborg, 1526, N. Pallesen (Folkebladet) fra Herning. Nykøbing F., 1813, P. C. V. Pedersen (Stiftstid.) og 1369, M. L. Madsen (Pontoppidan).

Bortrejste.

København: Sætterafdelingen: 5780, Jørgen Sørensen paa Rejse. Trykkerafd.: 260, Carl Madsen til Udlandet.

Provinserne: Holbæk, 1851, Louis Schmidt til Kbhvn. i Pl., 1539, H. A. Hansen og 1579, Marius Jensen, begge til Kbhvn. (arbl.). Nyborg, 1578, C. M. Clausen til Kbhvn. (arbl.), 1302, Ferd. Corn. Petersen til Kbhvn. i Pl. og 1832, Rasmus Carl Chr. Jul. Tønnesen til Kbhvn. i Pl. Odense, 1535, R. Chr. Rasmussen til Svendborg i Pl. og 1733, A. H. K. Hollbaum til Kolding i Pl. Skjern, 1842, Viggo Schioldan til Esbjerg i Plads. Herning, 1622, Svend Christensen til Udl. Viborg, 1056, P. C. Christensen Sjørslev til Silkeborg i Pl., 1622, Svend Christensen til Herning (arbl.), 1834, Agnus Grønning til Randers og 200, C. J. Christensen til Kbhvn. i Plads.

Udslettet for Restance.

København: De kvl. Trykkeriarb.: Marie Christensen (Rigsdagen).

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Udmældt: H. Drachmann.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Inkassatorerne anmodes indtrængende om at have Kontingentlisterne udfyldt til Budet kommer, da det ellers volder ham Forsinkelse og Ubehagelighed at skulle vente medens de skrives.

Samtidig anmodes de Medlemmer, der endnu resterer for saavel det ordinære som det til Bogbinderne udskrevne Ekstrakontingent paa 15 Øre, om at betale det inden 8 Dage. CHRISTINE BUUS.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ pr.: Sangene til Arbejdsløshedsfesten samt »Hververne« indøves. Alle Sangerne bedes møde.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10.

ANNONCER

Trykker,

kendt med Bog-, Akcidens- og Billedtryk, søger Plads straks. Billet mrkt. »Trykker 89« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker.

En yngre, militærfri Trykker, kendt med saavel Avis- som al Akcidensarbejde, søger Plads snarest. Billet mrkt. »Trykker« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Som **Bog-, Akcidens-** eller **Avissætter** eller som **Ombryder** ønskes Plads straks eller senere. Billet mrkt. »84« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeri til Salg!

En mellemstor *Bostonpresse* samt en Del *Titelskrifter, Udslutninger, Messinglinjer* etc., omtrent nyt, sælges til en Pris af *Kr. 450.00.* Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til

Adolph Wulff,
Gothersgade 8.

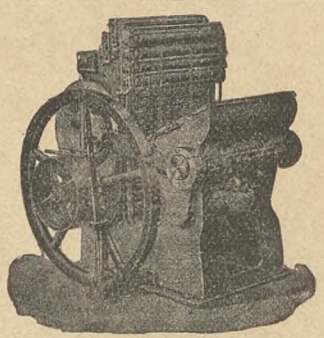
Almanaken Danmark 1905
— med stort Billede —
samt alle øvrige **Kalendere** og **Almanaker** bedes bestilt hos Budet A. E. JENSEN.

Wissbechs og »Hjemmets Almanak«, Aargangene 1894—1903, opr. Pris 1 Kr., kan bestilles à 20 Øre pr. Stk.

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos
Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Carl Andersens
Cigar-, Tobaks- & Vinforretning
Nansensgade 30
anbefales.

ADOLPH WULFF
KJØBENHAVN K.
Telefon 39.
Fagforretning.
Største Lager af Utensilier.
Valsemassefabrik.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 4 NOVEMBER 1904 XXXI AARGANG

Programmet.

SAA kom da Programmet til Festen for Fagets Arbejdsløse, og havde der hidtil uden Kendskab til dette været nogen Betænkelighed ved Indkøb af Billetter, saa er Hindringen nu bortryddet. Programmet fremtræder kønt og tiltalende ved de kunstneriske Navne, det indeholder, og som hver i sin Retning, suppleret af vore Sangeres fortrinlige Præstationer, giver noget for enhver Smag og for alle en Helhedsnydelse af sjælden Art.

Efter at Gutenberg-Koret med sine skolede Stemmers Kraft og Fylde under Hr. CARL LARSENS omsigtsfulde Ledelse paany har sunget sig ind i vore Hjærter, er Sindets Modtagelighed tilstede for Frk. BERTHA LANDAUS talentfulde Cellospil. Derefter vil Hr. kgl. Skuespiller ZANGENBERG oplæse nogle lettere Sager paa sin sædvanlig fortræffelige Maade, Fru HOLSTEIN-BERG begejstre med sin glimrende Sopran og Hr. Skuespiller SCHRØDER — ja, hvilken Stemning *han* vil hensætte Publikum i er unødvendig at forklare. Men endnu inden de sidste Latterdønninger er svundne staar Hr. kgl. Kapelmusikus GULDBRANDSEN i Spidsen for sine Sangere for at tiltvinge sig den Beundring, der maa næres for den, som ud af en mindre stabil Sangerskare, hvor stadig ny Stemmer kommer til, kan skabe det afrundede og helstøbte. Og som altid vil han sejre! Med Gounods skønne Ave Maria, sunget af Fru EMMA v. HOLSTEIN-BERG, med Assistance af Frk. BERTHA LANDAU, Fru ASTRID MICHELSEN og Hr. CARL LARSEN har Publikum modtaget den smukke Afslutning paa en nydelsesrig Underholdning og den rette Indledning til det derpaa følgende imponerende Bal, hvor Gardens Musikdirektør, Hr. CARL ANDERSEN, med sine 22 Mand fører op. *Hans* Musik staar ingen for, der *kan* flytte Benene? Og for den Fornøjelse betales kun — kun 50 Øre!

Det er Festudvalgets Program — og det er godt.

Men det egentlige Program, Medlemmernes Program, *det*, som Festudvalgets kun danner Indledningen til, er endnu smukkere. Det er det store og imponerende *Vore Arbejdsløses Juleglæde*.

Disse Mennesker, som Samfundsforholdene har udelukket fra Erhværv, som den fri Konkurrence er en Svøbe for, som straffes haardere end den værste Forbryder til Trods for, at de ikke har begaaet den ringeste Forseelse, men kun fordi deres Hænder nægtes Anvendelse, dem har vi én Gang for alle ved vor Organisering lovet ved Juletid at skaffe nogle lyse Dage og det har Kollegerne trofast gennem Aarene holdt.

Vi giver ganske vist vore Arbejdsløse Middagsmad Vinteren igennem, en god og betydelig Hjælp, men dette, at de kan se en Uge frem i Tiden uden Bekymring for Udkommet til sig og sine, at de kan fylde Hjemmet med lidt af den Glæde, som *de* besjæles af, der ingen Savn i Aarets Løb har kendt — det har vi forbeholdt vore Arbejdsløse i Juletiden.

Og det er den smukkeste Del af det store Program, der omfatter Hjælp til de ledige Kræfter indenfor Faget.

Aarsfesten indleder, dertil hver Mand sin Billet og Sikring af fuldt Hus, og paa Basis af det Overskud, som Festen giver, fortsætter vi med ugenlige Bidrag hver efter sin Ævne, men alle med den redeligste Vilje til at bringe Lys og Glæde i fattige Kollegers Hjem.

Der er noget af en Edsformular deri. Derfor Haanden paa Værket. Hver Billet og hvert Balbaand solgt — og vi er paa den sikre Side, naar vi paastaar, at dette Aars Overskud vil blive større end nogensinde tidligere.

Voldgiftsretten i København.

ONSDAG den 5. Oktober d. A. holdt Voldgiftsretten Møde. Tilstede var Rettens faste Medlemmer Bogtrykkerne Berg og Truelsen og Suppleanterne Jørgensen og Kihl samt Typograferne Berendt, Kiefer, Carl Nielsen og Suppleanten Fru Buus.

Der foretoges Sag Nr. $^{20}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Bogtrykker H. Langkjær.

Denne Sag drejede sig om, hvorvidt Indklagede havde haft Ret til — som sket — at bortvise en af sine Trykkeriarbejdersker og kun give hende Løn til Bortvisningsdagen, eller om denne Bortvisning — som af Klageren paastaaet — havde været uberettiget, og Pigen saaledes havde Ret til Løn til den Dag, hvortil hun lovlig kunde opsiges.

Efter nogen Diskussion enedes man om at søge Sagen bedre oplyst ved Vidneførsel.

Retten holdt derfor paany Møde Onsdag den 12. Oktober d. A.

De samme Medlemmer af Retten som ovennævnte var tilstede med Undtagelse af Suppleanten Bogtrykker Jørgensen, i hvis Sted var mødt Bogtrykker Witzansky.

Der foretoges Vidneførsel i Sagen, hvorefter der opnaaedes Stemmeflerhed for følgende

Kendelse:

Lørdag den 18. Juni d. A. har Indklagede Bogtrykker H. Langkjær afskediget en af sine Trykkeriarbejdersker under følgende nærmere Omstændigheder:

Pigen var beskæftiget med Trykning af et Akkordforslag, hvilket skulde trykkes i et Oplag af 30 Eksemplarer i to forskellige Farver, og skulde gøres meget hurtigt færdigt, nemlig i Løbet af en halv Time. Da hun havde fuldført Paalægningen af de første 30 Ark, spurgte Pigen, om hun nu var færdig, hvilket Spørgsmaal Indklagede besvarede med Nej. Trods dette fjærnede hun sig dog fra Maskinen, og da Revisionen af næste Form efter 5 Minutters Forløb var taget, maatte hun af Faktoren hentes fra et tilstødende Lokale, for at hun kunde bringe Revisionen ind i Kontoret til Læsning, hvilket Hverv efter Skik og Brug i Trykkeriet paahvilede den ved Maskinen ansatte Trykkeriarbejderske. Indklagede bebrejdede hende ved denne Lejlighed, at hun — skønt Arbejdet hastede — havde forladt sin Maskine. Hun svarede dertil, at hun var vant til at kaldes til Arbejde ved Banken paa Maskinen.

Medens Drengen paa Trykkeriet vaskede Valserne paa hendes Maskine, gik hun atter ind i et tilstødende Rum, hvor hun gav sig i Snak med en af de andre Trykkeriarbejdersker. Da hendes Nærværelse ved Maskinen paany gjordes nødvendig, lod Indklagede Drengen banke haardt i Maskinen paa sædvanlig Maade, og da Pigen ikke umiddelbart herefter indfandt sig, lod han en anden Trykkeriarbejderske indtage Pigens

Plads paa Maskinen. Et Øjeblik efter indfandt Pigen sig ved Maskinen, men Indklagede sagde nu til hende, at hun kunde gaa, han ønskede ikke at beholde hende længere.

Klageren, Dansk Typograf-Forbund, gør gældende, at der i det passerede ikke har været tilstrækkelig Berettigelse for Indklagede til at bortvise Pigen, idet Forbundet navnlig støtter sig til, at Pigen, saaledes som Skik og Brug var paa Trykkeriet, havde Ret til at opholde sig i det tilstødende Rum, naar hun ikke i Øjeblikket arbejdede ved Maskinen, samt at hun ikke havde hørt, at der bankedes i Maskinen, og at hun umiddelbart efter, at hun var gjort opmærksom paa, at der var kaldt paa hende, havde indfundet sig ved sin Maskine, hvor Pladsen allerede var optaget af en anden Arbejderske. Klageren har som Følge heraf nedlagt Paastand paa, at Indklagede dømmes til at betale Pigens Løn i Henhold til Tarifen, og da Afskedigelsen skete en Lørdag, 2 Ugers Løn eller ialt 26 Kr.

Indklagede har paastaaet sig frifunden mod at betale Pigen Løn for den Lørdag, Afskedigelsen skete, idet han har henvist til, at Pigen under Hensyn til det presserende Arbejde burde have opholdt sig hele Tiden ved sin Maskine, samt at hun har undladt at indfinde sig straks efter, at der blev banket i hendes Maskine — hvilket hun efter Indklagedes Paastand meget vel har hørt. Han mener deri at have tilstrækkelig Berettigelse til den skete Bortvisning.

Retten har under Sagen afhørt 3 andre paa Trykkeriet ansatte Arbejdersker, Drengen og Faktoren som Vidner, og ved denne Vidneførsel maa det anses som tilstrækkelig godtgjort, at Pigen har hørt den skete Banken i hendes Maskine, og at hun paa Trods har undladt at komme straks. Som en Følge heraf maa Bortvisningen anses som berettiget. Hvorefter Retten dømmer:

»Indklagede, Bogtrykker H. Langkjær, bør, som af ham tilbudt, betale den under Sagen omhandlede Trykkeriarbejderske en Dags Løn, men frifindes iøvrigt for Klageren, Dansk Typograf-Forbunds Tiltale i denne Sag«.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Rejsende Kolleger og Ekstrakasserne.

DET er ikke altid lysteligt for de Kolleger, der — tvungen af Arbejdsløsheden — maa opholde Livet ved at vandre fra By til By. For den unge Kollega, der ikke er bunden til noget Sted, kan det ganske vist i mange Tilfælde være gavnligt at rive sig løs fra Lærestedet og Fødebyen for at »tage en Tur paa Valsen«, drage ud at lære andre Steder, andre Forhold og andre Mennesker at kende, og desuden, hvad der aldrig kan være til Skade, *lære at klare sig selv med smaa Midler*.

Men for den, der maa rejse Aar efter Aar, Sommer og Vinter, kun nu og da for kortere Tid erholde Arbejde, for den bliver Rejselivet en Plage.

Derfor er det glædeligt, at man rundt omkring i Lokalafdelingerne gennem Ekstrakasserne først og fremmest hjælper de daarligst stillede rejsende Kolleger: de, der ingen Understøttelse har, og tillige søger at supplere den Understøttelse, Forbundet yder.

Men saa meget mere beklageligt er det, naar denne Hjælp stundom bliver *misbrugt* af *enkelte* Rejsende til Skade for *alle*.

Gennem Ekstrakassen indenfor Aalborg Lokalafdeling har man saaledes paa forskellig Maade understøttet de rejsende Kolleger, bl. a. havde man, for at spare de ikke-understøttelsesberettigede den besværlige Tur fra Aalborg til Thisted, ydet dem Overfartspenge, ligesom man ogsaa ydede dem Overfartspenge til København. Denne Understøttelse blev imidlertid i høj Grad misbrugt, idet flere Rejsende paa Forlangende fik udbetalt Overfartspenge enten til Thisted eller København, hvorefter de — i Stedet for at benytte Pengene til Overfart — levede højt paa dem i flere Dage her i Byen, for siden at farte rundt paa Trykkerierne og yderligere »blokke« Kollegerne.

Saadanne Misbrug kan selvfølgelig let bidrage til at svække den gode Vilje til at understøtte de Rejsende, som Kollegerne rundt om i Landet er i Besiddelse af.

Dette bør ikke ske! Derfor tillader jeg mig at henstille til ærede Kolleger rundt om i Lokalafdelingerne: at man gennem Ekstrakasserne yder de Rejsende Understøttelsen paa en saadan Maade, at denne — saa vidt muligt — ikke kan blive misbrugt. Lad os yde *al* Understøttelse gennem *Ekstrakasserne;* thi det, der ydes privat paa Trykkerierne, kommer kun *enkelte* tilgode, og det er oftest de mest trængende, *der holder sig tilbage*. Den faste Understøttelse bliver derimod retfærdigt fordelt, og for de Rejsende vil det ogsaa være langt behageligere at modtage Understøttelsen som en Ret end som en Gave.

Her i Byen ydes der nu de rejsende ikke-understøttelsesberettigede 1 à 2 Dages Understøttelse à 1 Kr. 25 Øre; endvidere ydes der alle Rejsende 1 Kort, for hvilket de erholder Nattelogi og Kaffe paa Svendehjemmet, Skolegade 12. Overfartsunderstøttelse ydes ikke mere.

— — —

Samtidig skal jeg tillade mig at henstille til alle unge, ugifte Kolleger at mælde sig ind i Haandværkssvendenes Rejsekasse. Det Kontingent, her ydes, vil man let kunne klare, naar man staar i Arbejde, og paa Rejsen vil man sikkert erkende, at de Penge var godt givet ud.

Aalborg, den 23. Oktober 1904. ROBERT NIELSEN.

Atter en utro Afdelingsformand.

Kontrollér!

DER foreligger nu atter et Tilfælde, hvor en Afdelingsformand har svigtet den Tillid, Kollegerne havde betroet ham ved at forvalte Afdelingens Midler. Fredericia Lokalformand, F. O. LEIDECKER, er nemlig 14. Oktober forduftet fra Fredericia og har tilintetgjort Afdelingens Bøger og Bilag. Ved en af Hvidtfeldt i Forbindelse med Afdelingens Medlemmer foretagen Undersøgelse af de til Hovedkassen indsendte Regnskaber og Bilag, viser det sig, at Leidecker i de sidste Par Aar har lavet flere af Medlemmerne syge for længere Tid, idet han har skrevet falske Sygeattester, hvorunder er efterskrevet flere af Fredericia Lægernes Navne, hvorpaa han ligeledes har efterskrevet de forskellige Medlemmers Navne som Kvittering for den Sygehjælp, han har ladet gaa i sin egen Lomme. I et enkelt Tilfælde har han ladet Medlemmet kvittere paa en blank Blanket og derefter udfyldt denne, lydende paa en betydelig større Sygeperiode end den virkelige. Under Medlemmets Sygdom skal ej indbetales Kontingent. Kontingentugernes Antal har han paa de indsendte Regnskaber reduceret med Sygeugernes Antal. Kun faa Tilskudsblanketter er forfalskede; derimod er flere Kvartalsregnskaber omskrevne efter at disse har været forelagt Lokalafdelingen. Den 14. Oktober har han udstedt sig selv Rejselegitimation, forsynet denne med Næstformandens Navn, og erholdt Rejsehjælp i Kolding, hvorfra han er gaaet over Grænsen. Han har derefter erholdt Arbejde i Byen Slesvig. Efter Anmodning herfra til det tyske Forbund har dette saa foranlediget Leidecker ført over Grænsen og han er den 1. November havnet i Fredericia Arrest.

De af Leidecker (og tidligere af Lokalformanden i Horsens) udførte Bedragerier vilde ikke kunne passere i det Omfang, hvis de lokale Revisorer og de stedlige Medlemmer havde gjort sig den Ulejlighed blot at se Hovedregnskabet efter de to Gange om Aaret; thi af Lokalafdelingernes Regnskab fremgaar det jo klart, hvor stort Kontingent, der ydes i Halvaaret, hvor store Tilskud, der er modtagne fra Hovedkassen, hvor meget der er indsendt til denne samt hvilke Understøttelser, der er udbetalt i hver enkelt Afdeling. Dette har man undladt saavel i Fredericia som Horsens og vel sagtens mange andre Steder.

Lad dog derfor disse Tilfælde alvorligt mane Medlemmerne til at se de trykte Regnskaber efter hver i sin By, forinden de smider Regnskabsnumrene væk som »kedelige« og »indholdsløse«. De to Nr. er de aller vigtigste i *Typ.-Tid.s* hele Aargang.

Ligeledes bør man følge Kvitteringerne for Regnskabets Modtagelse af Hovedkassereren. Belært af Horsens-Tilfældet, ydes der nu kun Kvittering, naar saavel Regnskab som Penge er modtagne. Der anføres Datoen, alt er i Orden, samt oplyses, hvilken Sum, der er tilbageholdt af det foregaaende Kvartal, fordi der alt i Kvartalets første Uger i den paagældende By har været stor Udbetaling, hvilket Forhold angives ved Udbyttet »pr. Blanket«, og hvor intet er nævnt, er det anførte Tal det indsendte kontante Beløb, der stemmer med det indsendte Regnskab. Medlemmerne i det langt overvejende Antal Afdelinger er ikke flere end at de kender Forholdene og kan se, om det er nødvendigt at tilbageholde Midler, og hvis ikke, da straks nedlægge Indsigelse. Og for de større Afdelingers Vedk. bør de lokale Revisorer øve denne Kontrol.

Hele vort Regnskabssystem hviler paa Tillid til Afdelingerne og Tillid til at Medlemmerne selv fører den nødvendige Kontrol. Hvis vi skal ind paa andre Systemer, vil det betyde en væsentlig Indskrænkning af Afdelingernes Selvstændighed og en meget forøget Merudgift for Organisationen ved yderligere Centralisation af Regnskabsvæsenet og en skærpet Kontrol, for Eks. ved rejsende Revisorer. Men det oplyste Standpunkt, paa hvilket Typograferne staar, burde ikke gøre dette nødvendigt.

Generalforsamlinger og Møder.

Næstved Lokalafdeling

holdt Lørdag den 22. Oktober ordinær Generalforsamling hos Enkefru Bendtsen i Vinhusgade. — FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen og oplæste det reviderede Regnskab for Juli Kvartal, der balancerede med 555 Kr. 15 Øre, og som enst. godkendtes. — Indtægt: Kassebeholdning fra forr. Kvartal 15 Kr., ordinært Kontingent 526 Kr., ekstraordinært do. 12 Kr. 90 Øre, andre Indtægter 1 Kr. 25 Øre. — Udgift: Rejseunderstøttelse 235 Kr. 85 Øre, Understøttelse paa Stedet 163 Kr. 75 Øre, Sygeunderstøttelse 106 Kr., andre Udgifter 2 Kr. 84 Øre, indsendt til Hovedkassen 31 Kr. 71 Øre, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15 Kr.

Hjælpekassens Regnskab, der ligeledes godkendtes enst., balancerede med 102 Kr. 50 Øre. — Indtægt: Kassebeholdning fra forr. Kvartal 18 Kr. 64 Øre, ordinært Kontingent 52 Kr. 60 Øre, Overskud fra Skovturen 1 Kr. 26 Øre, hævet i Banken 30 Kr. — Udgift: Regning fra Svendehjemmet (Natkort) 48 Kr. 84 Øre, til ikke-understøttelsesberettigede 27 Kr. 50 Øre, til afd. Kollegers Efterladte i Præstø 17 Kr., Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 9 Kr. 16 Øre.

FORMANDEN tog derpaa Anledning til at ønske Hovedbestyrelsesmedlem, Typograf Grevsen til Lykke med den ny Redaktørplads i Korsør samt takkede G. for hans Virksomhed ikke alene i Lokalafdelingen, men ogsaa som Hovedbestyrelsesmedlem. — Hertil sluttede Forsamlingen sig ved at rejse sig. — Efter Generalforsamlingen samledes Medlemmerne og drak et Afskedsbæger sammen med Grevsen.

Kolding Lokalafdeling.

Med 8 Medlemmer til Stede afholdt Kolding Lokalafdeling Lørdagen den 22. Oktober en hyggelig lille Kvartals-Generalforsamling paa »Alhambra«. — Hovedkassens Regnskab, der balancerede med Kr. 568.95, fremlagdes og godkendtes. Det ord. Kontingent har andraget Kr. 467.55 og Tilskudet fra Hovedkassen Kr. 75.00. I Rejseunderstøttelse var udbetalt Kr. 191.25 (af de 88 Rejsende, der i Kvartalets Løb har passeret Kolding, var 49 tyske), i Sygeunderstøttelse Kr. 158.10, og til Hovedkassen er indsendt Kr. 158.65. — Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med Kr. 38.13 og udviste et Underskud paa Kr. 15.63, oplæstes ligeledes og godkendtes. Som Følge af Ekstrakassens Underskud foreslog FORMANDEN midlertidig i Oktober Kvartal at forhøje Kontingentet fra 5 til 10 Øre om Ugen, og dette vedtoges enst. V. SGHÆFFER,
Sekretær.

Middelfart Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 22. Oktober. — FORMANDEN fremlagde det reviderede Regnskab, som balancerede med 301 Kr. 47 Øre. Indtægten har i Juli Kvartal været: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 14 Kr. 67 Øre, ordinært Kontingent 66 Kr., ekstraordinært Kontingent 1 Kr. 80 Øre. Tilskud fra Hovedkassen 219 Kr. I Rejseunderstøttelse er udbetalt 146 Kr. 75 Øre til 70 rejsende (26 Danske og 44 Udlændinge), Understøttelse paa Stedet 58 Kr. 75 Øre, andre Udgifter 1 Kr. 25 Øre, indsendt til Hovedkassen 80 Kr. og Kassebeholdning 14 Kr. 72 Øre. — Regnskabet godkendtes.

Privatkassen har i det forløbne Kvartal haft en Udgift af 19 Kr. Det vedtoges paa Grund af Lokalafdelingens lille Medlemstal kun at yde privat Understøttelse til samme rejsende med 3 Maaneders Mellemrum.

Derefter drøftedes forskellige lokale Spørgsmaal. — Samtlige Medlemmer var til Stede.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Den 21. August 1904.

Form. meddelte, at et tidligere omtalt Lønforhold som Maskinsætter var ordnet tilfredsstillende. — Arbejdsløshedsfestens Afholdelse fastsattes til Lørdag den 19. Novbr. d. A. og Karnevalet til Lørdag den 25. Februar n. A. Til Festudvalgsmedlemmer valgtes Form., Emil Møller og H. C. Nielsen. — Afholdelse af Tillidsmandsmøde vedtoges. — Et Medlems Forhold ved Bortrejse til Island ordnedes saaledes, at han ved eventuel Tilbagekomst indtræder i sine tidligere Rettigheder. — Søndagsarbejdet i Nationaltidende fortsattes stadig, og havde derfor yderligere foranlediget Klage til Politidirektøren.

Den 5. September 1904.

Styrelsen sluttede sig til Forretningsudvalgets Beslutning om Nægtelse af Arbejdskrafts Anvisning, hvor uregelmæssig Lønudbetaling finder Sted. — Et Medlem, der efter Fyraften et Sted fortsatte Arbejdet om Aftenen et andet, havde paa Henvendelse herom ophørt dermed. — En Trykkeriarbejderske var afskediget uden Opsigelse. Efter nedlagt Fordring om 14 Dages Løn, havde Form. modtaget denne. — En mindre Konflikt i et herværende Blad havde fundet Sted, men var ordnet tilfredsstillende for Personalet. — Et Spørgsmaal om Arbejdsløshedshjælp afgjordes i Favør af Paagældende. — Et Medlem arbejdede 8 Timer for 23 Kr. Da Vedkommende var svagelig, gaves Tilladelse hertil. — Paa Grund af, at enkelte Middagsblade udsender et Nummer Lørdag Aften i Stedet for Søndag Morgen, var Tilladelse om gennemgaaende Arbejdstid om Lørdagen ansøgt. Tilstodes. — Lykønskning var tilsendt Voldgiftsrettens Opmand i Anledning af hans Udnævnelse til Herredsfoged. — Et Medlem var anmeldt at have staaet i Arbejde hos en ikke-tarifunderskreven Bogtrykker. Ved nærmere Undersøgelse og Forhør af vedk. var oplyst, at han kun havde hjulpet til ved Flytning af Trykkeriet. Iøvrigt var Tarifunderskrift indløben fra Bogtr. — Kavtionsforpligtelse til Sikring af Plads i Dansk Folkeforsikring overtoges mod eventuel Fordring i paagældendes Begravelseshjælp. — I et Middagsblad var paa Grund af Helligdagsloven Arbejdstiden omlagt og Lønnen reduceret. Da Reduktionen stod i et rimeligt Forhold til Omlægningen, toges Sagen til Efterretning. — Et Medlem ønskede sig udmældt af Sygekassen alene. Forretningsudvalget havde tiltraadt dette under Formen Bemidlet, hvilket paagældende ikke mente at kunne være tjent med. Styrelsen sluttede sig om en Anbefaling for alm. Udmældelse, da vedk. i sin Tid var optaget med Reservation for Hjærtefejl. — Et Tilbud om Foredrag toges til Efterretning. — Der tilstodes 3 Medlemmer Huslejehjælp eller -Laan. — Politidirektørens Svarskrivelse vedrørende Søndagsarbejdet forelaa og havde foranlediget Formandens Henvendelse i Indenrigsministeriet. Nærmere Meddelelse herom toges til Efterretning. — Et Par Medlemmer, som for at undgaa Afskedigelser mellem Personalet havde taget frivillig Ferie et Par Uger, tilstodes Kontingentfrihed. — Et Par Arbejder fra et herværende Trykkeri var til Bedømmelse. Styrelsen sluttede sig til den af Form. trufne Afgørelse, som, da ogsaa Ny typ. Forening havde Medlemmer paagældende Sted, ligeledes var tiltraadt af denne Forenings Styrelse. — I Maribo var en Udlært afskediget straks, og han søgte nu Optagelse og Plads gennem Afdelingen i København. Efter indhentet Oplysning fra Lærestedet og fra Fagskolen, som han havde frekventeret en Maaned, maatte hans Umulighed som Typograf anses godtgjort, og Optagelse nægtedes. Ved nærmere Konference fra Formandens Side med paagældendes Familje, renoncerede denne overhovedet paa hans Anbringelse ved Faget. — Stilling toges til nogle af Bogtrykkerforeningen udsendte Kort til Boykotten af enkelte Medlemmer.

Den 25. Septbr. 1904.

En af Form. foretagen Vurdering af et Fastløns Arbejde godkendtes. — En i Anledning af Omlægning af Arbejdstid foretagen Reduktion i Stereotypistløn besluttedes indanket for Voldgiftsretten. — Et Forsøg paa Reduktion i Akcidenssætterløn var hindret ved Form. Henvendelse. — Afløsning for kvindelige Trykkeriarbejdere var nægtet tilstaaet disse. Saafremt Oplaget oversteg det i Tarifen ansatte Maksimum gaves Ret til Nægtelse af Overarbejde. — Tvende kvindelige Aflæggersker i *Nationaltidende* var nægtet den i deres Særoverenskomst tilstaaede Ferie, og da Form. og nævnte Firmas Direktør ikke kunde komme overens, var Sagen henvist til Afgørelse af Forbundets og Bogtrykkerforeningens Formænd. — En Bogtrykkers Søn var antaget som Lærling hos et andet Firma, hvis Lærlingeskala derved overskredes. Indsigelse herimod var nedlagt, og da ingen Forstaaelse opnaaedes, overgivet Bogtrykkerforeningen som Voldgiftsretsindlæg. — Titlen til Omslag med indvendige Tekstsider var paa Foranledning besvaret med at maatte tilfalde Sætteren. Godkendtes. — Dansk Papirvarefabrik var dannet som nyt Firma ved Sammenslutning af Schønbergs og Grafic's Bogtrykkerier. Hver Forretning havde haft sin Trykkerlærling, hvorefter der nu i den nye var to saadanne. Paa Grund af det særlige Forhold herved besluttedes ingen Indvendinger rejst herimod. — De kvindelige Trykkeriarbejdere var hos et herv. Firma anvendt til Bogbinderi og Karlearbejde, hvilket Afdelingens Formandinde havde givet dem Ret til at nægte. Ved en

uopklaret Misforstaaelse havde saa en Kvinde nægtet mindre Pakning, hvoraf Følgen var bleven Opsigelse. Form. og senere Bogtrykkerforeningens Formand havde forsøgt at faa Opsigelsen taget tilbage, uden at Firmaets Indehaverske vilde imødekomme Anmodningen. Vedk Medlem indstilledes til Reservefondsunderstøttelse, ligesom der vedtoges afsendt skriftlig Ordre til Kvinderne om at nægte Pakning af Helark, Falsning til Bogbind og Hæftning, hvilket ogsaa Bogtrykkerforeningens Formand havde forment var et uberettiget Forlangende til Paalæggersker. — En Beregningssætter var anvendt ved Ombrydning og Korrektur af Maskinsats, hvilket Form. havde rejst Indvendinger mod. Firmaet havde derefter bragt Sagen i Orden. — Et Spørgsmaal om Lønnen for enkelt Uges Overtagelse af Dagblads-Ombrydning, var afgjort af Form. med, at da vedkommende Medlem ikke straks havde stillet Fordring om sin Gennemsnitsløn, maatte han holde sig til den af Firmaet hidtidig for dette Arbejde betalte. Godkendtes. — Et Arbejdes Beregning, hvorom der mellem Ledelse og Sættere var afvigende Opfattelse, forelaa fra et herværende Blad. Da Faktoren i Henhold til Særoverenskomst udelukkende var henvist til Ombrydning af Bladet, gaves Sætterne Medhold. — Der forelaa til Efterretning Meddelelse om, at Forretningsudvalget i Henhold til Lovene maatte fastholde sin Stilling til det i tidl. Møde omtalte Medlem, som ønskede sig udmældt af Sygekassen alene. — Der var nu ansat Læge i Herløv og Lyngby for derboende Medlemmer. I sidstnævnte By skulde Medlemmerne dog indbetale til Forbundskontoret 2 Kr. ekstra, da Honoraret var 8 Kr. — Ansøgning om Godtgørelse for Tidsspilde ved Henvendelse til Specialist afvistes. — Spørgsmaalet om Begravelseskassen kunde komme ind under Livsforsikringsloven, var efter nærmere Undersøgelse af Hr. Overretssagfører O. Johansen besvaret benægtende. — Foruden de tidligere omtalte Ansøgere til Bespisningen for Fagets Arbejdsløse var nu indkommen saadan fra Typograf Diderichsen. Da Form. havde undersøgt Forholdene, Prisen var den samme og fremhævet det praktiske ved, at Fællesorganisationens Læsestue fandtes i samme Hus — vedtoges det at overlade D. Bespisningen. — Form. gav Meddelelse om indledede Forhandlinger med Sanatorier for Brystsyge om Overtagelsen af vort Sanatorium, ligesom at et i 3 Aar forglemt opkrævet overordenligt aarligt Bidrag af 24 Kr. til Hjælpekassen ved Henvendelse fra Form.s Side var indbetalt med 72 Kr.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Mandag den 24. Oktober. Fraværende med anm. Forfald Amalie Petersen.

Formandinden aflagde Beretning fra Voldgiftsretten samt fra et Møde med de uorganiserede Stentrykpaalæggersker, som mældte sig ind i Foreningen. — Et Lønspørgsmaal diskuteredes og toges til Efterretning. — En Sag ang. Rengøring paa et herværende Trykkeri diskuteredes. Det vedtoges at rette en Henvendelse til Personalet. — Formandinden valgtes til Repræsentant til Arbejdsløshedsfesten. — En ulovlig Opsigelse af et Medlem diskuteredes. Det vedtoges at sende Sagen til Forretningsudvalget.

ALFRIDA PETERSEN.

Finsens Monument. Hertil har jeg endv. med Tak modtaget: Schultz' Sættere Kr. 7.25, Personalet i Nationalbankens Seddeltrykkeri 5.60, Langkjærs Personale (kvindeligt og mandligt, 3 undtagne) 4.25 — tils. Kr. 17.10. Med de tidligere indkomne Kr. 6.75 ialt Kr. 23.85.

GUSTAV CLAUSEN.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Møde *Søndag den 6. Novbr. Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Moderne typografiske Arbejder fra forskellige Lande (videnskabelige og illustrerede).

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

27. Oktbr.: *Roskilde* pr. Blanket 68.74. 28. Oktbr.: *Randers* 210.00 og *Rønne* 301.00. 29. Oktbr.: *Maribo* 2.70, *Ringkøbing* 88.78 og *Lyngby* 70.00. 31. Oktbr.: *Hjørring* 100.00, *Holbæk* 150.00, *Løgstør* pr. Blanket 25.00, kontant 27.70, ialt 52.70, *Odense* pr. Blanket 2.00, kontant 590.00, ialt 790.00 og *Viborg* 9.25. 2. Novbr.: *Brønderslev* 44.09 og *Trykkerafdelingen* 2001.00.

København, den 2. Novbr. 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Chr. Peter Hansen, udlært 1/11 1004 hos C. C. Christensen, Nytorv (arb. s. St.). Sygeafdelingen: Sætter R. A. W. Møllers Hustru Ida Johanne Bertine, Trykker Osvald Møllers Hustru Betty Nathalie, Trykker Rob. Jean Petersens Hustru Eleonora Constance.

Provinserne: Kolding, Bertel Mikkelsen, udl. 29/10 1904 i Konrad Jørgensens Bogtr. Bestaaet Prøve for off. Komm.

Tiltraadte.

København: Sætterafd.: 1502, Ferd. Cornelius Petersen (H. E. Jensen) fra Nyborg. 1801, Anton Thomsen (Laursen, Vandkunsten 10) fra Rejse. 1677, Peter Vilh. Nielsen (Calberg) fra Rejse.

Provinserne: Roskilde, 1561, J. J. P. Nielsen (Rosk. Tid.). Rønne, 717, Otto A. Chr. Gornitzka fra Svendborg (til Nexø i Plads). Vejle, 1329, N. J. Æ. Madsen fra Næstved (arbl.). Kolding, 1590, Jørgen Moeslund-Petersen (til Vejen i Pl.) og 1552, L. Fuglsang (Askov Højskole). Viborg, 1536, A. Thostrup fra Hjørring (arbl.). Varde, 1418, Bruno J. Kreutzer (Ribe Amtstid.).

Bortrejste.

Provinserne: Middelfart, 1418, Bruno Kreutzer til Varde i Pl. Esbjerg, 1924, Axel S. J. Zebitz til Skjern i Pl.

Udslettet for Restance.

København: Trykkerafdel.: 44, V. Graby (Th. Nielsen).

Udmældt.

København: De kvl. Trykkeriarb.: 434, Amanda Gädecken.

ANNONCER

Trykker,

kendt med Bog-, Akcidens- og Billedtryk, søger Plads straks. Billet mrkt. »Trykker 89« modtager Ekspeditionskontoret.

Som **Bog-, Akcidens-** eller **Avissætter** eller som **Ombryder** ønskes Plads straks eller senere. Billet mrkt. »84« modtager Ekspeditionskontoret.

? ? ? —

Findes der ikke en Bogtrykker, som kunde have Brug for en dygtig og paalidelig Sætter-Trykker, 29 Aar? Bill. mrkt. »29« modtager Ekspeditionskontoret.

Kompagnon.

En Typograf ønsker sig optaget som Kompagnon i et mindre Bogtrykkeri. En Del Arbejde kan medbringes. Billet mrkt. »C. E. P.« med Opgivelse af, hvormeget der skal indskydes i Forretningen, bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos

Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Arbejdernes Livsforsikringsselskab

tilbyder Dem Forsikringsvilkaar, der er *20 pCt. billigere* end hos noget andet Selskab, der virker med Ugepræmie.

Statsgaranti for alle Forsikringer.

Præmien opkræves.

Der tegnes Forsikringer med Udbetaling ved Død, med Udbetaling i levende Live og Konfirmationsforsikringer.

Forlang Oplysninger paa Forbundskontoret eller hos Budet, Hr. *A. E. Jensen.*

Almanaken Danmark 1905

— med stort Billede —

samt alle øvrige **Kalendere** og **Almanaker** bedes bestilt hos Budet A. E. JENSEN.

Wissbechs og »Hjemmets Almanak«, Aargangene 1894—1903, opr. Pris 1 Kr., kan bestilles à 20 Øre pr. Stk.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

En ugift Kompagnon eller Bestyrer

søges, aktiv eller passiv.

Et 27-aarigt Trykkeri (med elektrisk Drivkraft og stort Materiale), søger paa Grund af Indehaverens Død en saadan, som kan indskyde en Kapital paa *mindst* 1000 Kr. eller mere efter nærmere Overenskomst. Billet mrkt. »God Indtægt« bedes *snarest* indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 11 NOVEMBER 1904 XXXI AARGANG

Dansk Typograf-Forbund.

København.

Fælles-Generalforsamling

afholdes

Søndag den 27. Novbr., Form. Kl. 11 pr.

i **Rømersgade 22**, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Regnskabet for Juli Kvartal. — Eventuelt.

CHRISTINE BUUS. LAURITZ JENSEN. GUSTAV CLAUSEN.

Voldgiftsretsdommen,

som i sin Tid faldt i Sagen ang Betaling i Hellignætterne til de store Helligdage, foranledigede, at Bladtrykkerne henvendte sig til deres resp. Principaler med Anmodning om at respektere Dommen. De gjorde det alle undtagen Ferslew & Co. og »København«. Det førstnævnte Firma skød sig ind under, at en dér bestaaende Særoverenskomst hjemlede det Ret til at betale i Henhold til denne, og denne Opfattelse godkendtes af Københavns Bogtrykkerforenings Formand. Da der udtrykkelig stod i Særoverenskomsten, at denne bortfaldt ved en ny Tarifs Indførelse, kunde Forbundet ikke acceptere dette Argument, og da Firmaet og K. B.'s Formand yderligere hævdede, at Tarifen af 1. Januar 1904 maatte betragtes som en Fortsættelse af Tarifen af 1. Januar 1899, uagtet det paa Mødet i Arbejdsgiverforeningen den 30. Maj 1903 var vedtaget, at denne var bortfalden, indankede Forbundet Sagen for De samvirkende Fagforbund, hvilket foranledigede, at der den 18. Juli 1904 afholdtes et Møde mellem Hovedorganisationernes, K. B.'s og Forbundets Forretningsudvalg. Paa dette Møde kom det frem, at det *ikke* var den hos Ferslew & Co. bestaaende Særoverenskomst, som bevirkede, at man ikke kunde efterkomme Dommen, men derimod den Omstændighed, at man ikke kunde anerkende Dommen som værende rigtig. Man hævdede, at det under saadanne Forhold maatte være en Ret at faa Sagen prøvet paany for Voldgiftsretten, og Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter gav denne Opfattelse Medhold. Da man ikke kunde komme til noget Resultat, vedtoges det at henvise Sagen til fornyet Drøftelse mellem K. B.'s og Forbundets Forretningsudvalg. Paa et Møde mellem disse to Parter lovede K. B.'s Forretningsudvalg at forelægge Sagen igen for de samlede Bestyrelser i K. B., og man mente, at et Svar vilde kunne foreligge i Avgust eller September. Forbundets Forretningsudvalg ventede taalmodigt baade Avgust og September, men først i Slutningen af Oktober modtog man Svar fra K. B., som meddelte, at de samlede Bestyrelser havde vedtaget, at de fremdeles ikke kunde give Firmaet Ferslew & Co. Paalæg om at respektere den overfor Olsen & Co. faldne Kendelse. Da et Møde, som afholdtes den 31. Oktober mellem de to Forretningsudvalg, heller ikke gav andet Resultat end det ovennævnte, maatte Forretningsudvalget meddele det hos Ferslew & Co. arbejdende Trykkerpersonale, at det ikke havde formaaet at skaffe Personalet samme Ret som paa andre Bladtrykkerier arbejdende Bladtrykkere. Da Personalet nu ikke vilde finde sig i at arbejde paa billigere Vilkaar end deres Arbejdskammerater i lignende Virksomheder, benyttede de sig af deres tarifmæssige og af Voldgiftsretten i en tidligere Sag mod Agrardagbladet godkendt Ret til at opsige deres Pladser.

Bogtrykkerne, som ellers i andre Sager ikke arbejder med Iltogsfart, fik nu Dampen sat op. Øjeblikkelig indankedes Forholdet for Arbejdsgiverforeningen, og i Onsdags Formiddags afholdtes saa et Møde, hvis aabenbare Hensigt var den at faa sanktioneret, at de stedfundne Opsigelser var et Brud paa Lock-out-Forliget og eventuelt faa Arbejdsgiverforeningen til at tage Affære.

Det gik imidlertid anderledes end den kamplystne Del af Principalerne havde ventet. Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter hævdede vel i Teorien, at det maatte være Firmaet Ferslew & Co.s Ret at faa Sagen paakendt paany for Voldgiftsretten, men gav alligevel sin Tilslutning til et Forslag, som gik ud paa, at Firmaet skal betale sine Arbejdere i Følge den én Gang faldne Kendelse, og at dette **derefter** indanker Sagen for Voldgiftsretten, mod at Personalet tager Opsigelserne tilbage.

Forhaabenlig vil denne Sags Afgørelse bevirke, at man i K. B. faar et roligere og sundere Syn paa Forholdene. Man skal naturligvis intet forsværge, men umuligt er det vel ikke, at det kølende Pulver, som Arbejdsgiverforeningen ved denne Lejlighed har givet de urolige Elementer indenfor K. B., kan virke beroligende.

Vi haaber det — for deres egen og for Fagets Udøveres Skyld.

Udviklingen.

TENDENSEN indenfor vort Fags Arbejdsgivere har altid gaaet i Retning af saa billig Arbejdskraft som muligt — og ikke mindst er dette blevet illustreret ved et kraftigt Lærlingehold. Hensigten har været en dobbelt: først det billige Produktionsmiddel, dernæst det derigennem opnaaede billigere Tilbud paa voksen Arbejdskraft ved den større overflødige Samling af denne. Nogen Bedring i Forholdet har nogle faa af de større Bogtrykkere tilstræbt i de senere Aar ved Reduktion af Lærlingetallet, men til Gengæld er Antallet af de smaa Bogtrykkere og med dem atter Antallet af Lærlinge steget i en foruroligende Grad. Og her har vi Nemesis. Det er Gengældelsen for den tankeløse Forretningsførelse, der mener i Øjeblikkets Gevinst at danne ogsaa en banet Vej for Fremtidens Guldindsamling. Kun med Tanke for sig selv, uden Stænk af Betragtning over den Elendighed, Fagets Arbejdsløse stødes ud i, og de Byrder, de samvittighedsløst paabyrder Resten af de indenfor Faget arbejdende, fortsættes ustandseligt Arbejdet for gennem Lærlinge og Maskintekniken at ødelægge sig selv og Standen. Thi det er Slutningen og — Resultatet nærmer sig stærkt.

En Mængde ny Bogtrykkerier er oprettede i de senere Aar — alle ubetydelige i Størrelse og Virksomhed, men kraftige Konkurrenter til de alt bestaaende; de *skal* leve, som det hedder, og maa tage Arbejdet for Priser, der bringer det til dem og *fra* de alt bestaaende større Forretninger og — Udviklingen heri gaar fortsat ud over Antallet af arbejdende Typografer.

Men som man reder, saa ligger man. Bogtrykkernes gyldne Tid er forbi, de smaa kommer ganske vist ingen Vegne, men det voksende Antal af disse reducerer de større Betydning mere og mere. Inden en Menneskealder er det maaske Spækhøkere de fleste, men saa er til Gengæld hver anden Typograf Karl hos en Spækhøker. Og saa forsøges Trusten, allerede saa smaat begyndt, med Sammenslutning som Middel og de sidste Stumpers Redning som Maal, og med Ødelæggelse af Smaabogtrykkerne som en Hævnakt.

Men de uskyldige gaar det som altid ud over. Typograferne, der gennem Aarene ved Ofrene til Fagets Arbejdsløse har maattet bøde for de andres Forsyndelser, vil ved den yderligere Udvikling i ovenstaaende Retning faa endnu mere at kæmpe imod. Konjunkturerne er imod dem, Indtægterne smaa og Byrderne store.

Men derfor skal de ikke døse ind i Fremtiden, men med kraftig Haand gribe til og hindre alle de Overtrædelser af lovbundne Regler, som Modparten vil smøge uden om.

Efterhaanden skal vi mellem Artiklerne indflette Lovbestemmelser, som Medlemmerne bør paaagte og vaage over, og haaber vi, at ingen Betænkeligheder hersker, naar Talen er om at gribe til Foranstaltninger, der er nødvendige for at tæmme en Del af Konkurrencens Vildhed og et Selvforsvar for Standen.

Husk

Festen næste Lørdag den 19. ds.

i Koncertpalæet!

Hver Mand sin Billet til Arbejdsløshedsfesten!

Lokalafdelingen i København.

Regnskab for Juli Kvartal 1904.

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt i Juli Kvartal	6,079.07	Udgift i Juli Kvartal	11,169.26
Underskud i Kvartalet	5,090.19		
	11,169.26		11,169.26

Reservefonden.

Indtægt i Juli Kvartal	4,066.11	Udgift i Juli Kvartal	125.26
		Beholdn. 30. Septbr. .	3,940.85
	4,066.11		4,066.11

Sygekassen.

Indtægt i Juli Kvartal	6,353.58	Udgift i Juli Kvartal	7,230.37
Underskud i Kvartalet	876.79		
	7,230.37		7,230.37

Hjælpekassen.

Indtægt i Juli Kvartal	2,203.80	Udgift i Juli Kvartal	2,032.45
		Beholdn. 30. Septbr. .	171.35
	2,203.80		2,203.80

Ligkassen.

Indtægt i Juli Kvartal	1,881.36	Udgift i Juli Kvartal	1,154.35
		Beholdn. 30. Septbr. .	727.01
	1,881.36		1,881.36

I Understøttelser er udbetalt: Til 148 Rejsende i 815 Dg. Kr. 1018.75 (og udstedt Overfartsbill. til Beløb Kr. 82.25), til Underst. p. St. til 37 Medl. i 1531 Dg. à 1.75: Kr. 2679.25, til 130 Medl. i 5209 Dg. à 1.25: Kr. 6511.25, til 25 kv. Trykkeriarb. i 952 Dg. à 0.75: Kr. 714.00, til 5 do. i 124 Dg. à 1.00: Kr. 124.00, til 1 Hjælpearb. i 44 Dg. à 0.75: Kr. 33.00; i Reservefondsunderst. til 1 Medl. i 42 Dg. à 2.00: Kr. 84.00, til 1 Medl. i 7 Dg. à 1.00: Kr. 7.00. I Sygeunderstøttelse er udbetalt til: I Hjem 87 Md. og 23 Kv.: Kr. 3591.80, paa Hospital til 28 Md. og 5 Kv.: Kr. 959.80, i Lægehonorar er betalt Kr. 1527.50, i Barselshjælp Kr. 252.00; af Hjælpekassen er udredet til 80 Medl. Kr. 2026.00; af Ligkassen til Begravelseshjælp Kr. 150.00.

Sætterafdelingens 15 Øres-Kasse.

Kassebeh. 1. Juli 1904	25,486.57	Udgift i Kvartalet....	357.44
Indtægt i Kvartalet...	1,532.28	Kassebeh. d. 30. Septbr.	26,661.41
	27,018.85		27,018.85

København, den 9. Novbr. 1904. CHR. ØSTERGAARD.

Generalforsamlinger og Møder.

Lyngby Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 22. Oktober paa Hotel »Lyngby«. Først oplæstes Forhandlingsprotokollen, som godkendtes; derefter fremlagde FORMANDEN Regnskabet, som udviste en Balance paa 100 Kr. 20 Øre; 70 Kr. indsendes. Til Rejsende er i Kvartalet udbetalt 26 Kr. 25 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmigt. — Som Punkt 3 fremlagdes Ekstrakassens Regnskab; dette udviste en Balance paa 27 Kr. 25 Øre samt Kassebeholdning: 21 Kr. 45 Øre og godkendtes ligeledes énstemmigt. M. FREDERIKSEN optog sit gamle Forslag om at sætte Understøttelsen til de ikke-understøttelsesberettigede op til 1 Kr. 25 Øre; dette vedtoges uden Diskussion. — Efter at FORMANDEN under Eventuelt bl. a. havde givet nogle Meddelelser om Nationalindsamlingen til Finsens Mindesmærke, sluttede Generalforsamlingen, der kunde have været bedre besøgt. J. C.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Søndag den 23. Oktober paa »Jærnbanehotellet«. Formanden (Trykker PEHRSSON) aabnede Mødet og oplæste Regnskabet for Juli Kvartal, der balancerede med 424 Kr. 50 Øre, fordelt saaledes: Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 22 Kr., det ordinære Kontingent 295 Kr., ekstraordinært Kontingent 7 Kr. 50 Øre, Tilskud fra Hovedkassen 100 Kr. Udgift: Der er i Rejseunderstøttelse til 59 Medlemmer for 88 Dage à 1,25 Øre pr. Dag betalt 110 Kr. og udstedt i Overfartspenge 26 Kr., ialt 136 Kr., i Understøttelse paa Stedet er betalt 80 Kr., Sygeunderstøttelse 51 Kr., andre Udgifter 4 Kr. 62 Øre; indsendt til Hovedkassen 134 Kr. Kassebeholdningen ved Kvartalets Slutning 18 Kr. 88 Øre. Den private Gutenbergkasses Regnskab balancerede med 123 Kr. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Det vedtoges indenfor Lokalafdelingen i November Maaned at afholde en Fællesspisning og overlodes det Bestyrelsen at ordne det videre fornødne. Efter at endnu et Par Smaasager af lokal Interesse var behandlede, hævede Formanden den just ikke stærkt besøgte Generalforsamling, idet der kun af Afdelingens ca. 25 Medlemmer havde indfundet sig — 9. N. P. BENDTZEN,
Sekretær.

Roskilde Lokalafdelings

ord. Generalforsamling Mandag den 24. Oktober havde samlet 8 Medlemmer foruden 2 tilrejsende Kolleger. Saavel Lokalafdelingens som Ekstrakassens Regnskaber godkendtes. — Til at forsøge afholdt en lille selskabelig Sammenkomst valgtes et Medlem fra hver af de tre Trykkerier. — Lokalformanden, WILL. ANDERSEN, forebragte en Sag, som Afdelingen her kunde ønske maatte komme til andre Afdelingers Kundskab gennem *Typ.-Tid.* og blive taget op. Det har nemlig vist sig, at Paategningen »Privat« i Medlemsbøgerne for de ikke-Understøttelsesberettigedes Modtagelse af Hjælp kan medføre Ubehageligheder for de Rejsende, naar Politiet i enkelte Tilfælde finder paa at visitere Bøgerne. Politiet betragter denne Understøttelses Afhentelse som Tiggeri, ved at der opføres »Privat«; men man kan undgaa, at denne Hjælp af vor uheldigt stillede Kolleger udadtil faar Skær af at være Tiggeri ved i Stedet for »Privat« at opføre det Beløb, den givne Hjælp repræsenterer. Det vil jo være en let Reform at gennemføre, til Gavn for de Rejsende, om andre Lokalafdelinger har samme Syn paa Sagen som Roskilde. — Sluttelig drøftedes et lokalt Herbergsspørgsmaal. C. C.

Odense Lokalafdeling

holdt den 28. Oktober ordinær Generalforsamling i det nyopførte »Folkets Hus«. Af Afdelingens op imod 120 Medlemmer havde langt over Halvdelen givet Møde, men der var da ogsaa paa Dagsordenen et Par Punkter, som nok kunde sætte Sindene lidt i Bevægelse.

FORMANDEN oplæste Regnskabet for Juli Kvartal; det balancerede med 1368 Kr. 60 Øre. I Rejseunderstøttelse er der udbetalt 151 Kr. 25 Øre, i Understøttelse paa Stedet 381 Kr. 75 Øre, og der indsendtes til Hovedkassen 790 Kr. Kassebeholdning 17 Kr. Regnskabet godkendtes. — Derefter fremlagdes Ekstrakassens Regnskab. Indtægten havde været 130 Kr. 20 Øre, Udgiften 128 Kr. 10 Øre. Kassens Formue er 274 Kr. 35 Øre, hvilket er saa meget glædeligere, som man allerede mener at kunne spore Virkningerne af den sidst vedtagne Indskrænkning i Understøttelserne fra Hovedforeningen, hvorved Ekstrakasserne mere end hidtil vil komme til at træde hjælpende til. Regnskabet godkendtes.

Dagsordenens tredje Punkt: *Hvorledes overholdes Sundhedsbestemmelserne?* gav Anledning til en lang og livlig Debat, hvoraf det fremgik, at alt just ikke er, som det burde og skulde være. Medens man paa en Del Trykkerier dels allerede har løst og dels med Iver virker hen til at løse Spørgsmaalet tilfredsstillende, er der andre Trykkerier, hvor man er mere langsom i Vendingen. Særlig Opmærksomhed vakte det, da en Kollega oplyste, at i den korte Tid, han havde arbejdet paa et herværende Trykkeri, var det ikke en Gang lykkedes ham at opdage de forlængst paabudte Vandspyttebakker, og med Hensyn til anden Renlighed var det under al Kritik. Diskussionen resulterede i, at det paalagdes de forskellige Personaler at søge Sundhedsbestemmelserne gennemførte senest i Løbet af 3 Maaneder, ligesom det overdroges den lokale Styrelse at gribe ind paa de Steder, hvor Forholdene krævede det.

Saa tog man fat paa fjerde Punkt: *Overholdes Tarifen?* Dette Spørgsmaal var sat paa Dagsordenen som Følge af, at det var oplyst, at en-

kelte Kolleger benyttede Lærlingene til at lægge af for sig om Aftenen og om Søndagen. Da dette Forhold er i Strid saavel med Tarifen som med Lærlingeloven, og det desuden nærmest kan betegnes som en gammel Slendrian, idet her jo ikke er Tale om pekuniær Fordel, blev det betydet de paagældende Kolleger, at sligt i Fremtiden ikke maatte finde Sted.

Det vedtoges derefter enstemmigt at afholde fremtidige Møder og festlige Sammenkomster i »Folkets Hus«, hvis hyggelige Lokaler og noble Betjening i høj Grad tiltalte Medlemmerne.

Efter at man havde fastslaaet Vinterfestens Karakter og drøftet et Par lokale Spørgsmaal, sluttede den livlige Generalforsamling. —n.

Typografernes Cykleklub

afholdt Søndag den 23. Oktober halvaarlig Generalforsamling paa »Søfryd«. Dirigent VALD. HANSEN. Kassereren, JUUL SØRENSEN, fremlagde Regnskabet, der godkendtes. Formanden, DREYER, aflagde Halvaarsberetning og omtalte de mange smukke Ture, Klubben havde haft i den forløbne Sommer. Stiftelsesfesten i Ballerup havde samlet mange Deltagere, der sikkert alle morede sig udmærket paa den smukke og fornøjelige Tur. Han haabede, naar Klubben næste Sommer holdt sin 10-aarige Stiftelsesfest, at de cyklende københavnske Typografer, som endnu ikke var i Klubben, vilde have indmældt sig i den. Beretningen godkendtes. — De afgaaende Funktionærer. Næstform. CHR. HANSEN, Styrelsesmedlem Frk. R. MØLLER samt Revisor UHRBRANDT, genvalgtes. — Det besluttedes at afholde Vinterfest, hvis der tegnede sig et tilstrækkeligt Antal Deltagere. — I Anledning af den 10 aarige Stiftelsesfest til Sommer valgtes et Festudvalg, bestaaende af C. DREYER, FR. NIELSEN, UHRBRANDT og H. HENRIKSEN. N. H.

Husk

Arbejdsløshedsfesten næste Lørdag.

Nær og Fjærn.

Arbejdsløshedsfesten. Alle bestilte Billetter maa afhentes senest paa Lørdag den 12. ds.; i modsat Fald sælges de. Samme Dag skal de af Inkassatorer rekvirerede Billetter indbetales.

Mandatnedlæggelse i Voldgiftsretten. Efter hvad der er blevet os meddelt, har »Fagmanden«, Hr. WITZANSKY, nedlagt sit Mandat i Voldgiftsretten. Det er kedeligt nok, at Hr. Witzansky ikke noget før er kommet i Tanker om, at han ikke hørte hjemme i en Voldgiftsret, som har til Opgave at fælde Dom i faglige Stridigheder, thi da havde man forhaabentlig været forskaanet for at se, at Retten — som forleden — sendte en Sag, hvor Spørgsmaalet drejede sig om Udbinding af Satsen o. lign. var fagligt Arbejde, til Opmanden. Men sent er bedre end aldrig.

J. Borups Læreanstalt. Vi gør Medlemmerne opmærksom paa de paa Trykkerierne omdelte Cirkulærer, hvorpaa findes Oplysninger om Fagene og Betalingsvilkaarene paa Læreanstalten; alle Fagforeningsmedlemmer har Adgang for halv Pris. Man kan indmælde sig straks, men ogsaa træde til baade ved December og ved Januar.

Sølvbryllup. Trykkeriarbejder M. CLEMMESEN hos M. A. Hannover holdt i Onsdags Sølvbryllup, i hvilken Anledning han modtog en Pengegave fra Hr. Hannover, ligesom en Deputation i Sølvbrudeparrets Hjem overrakte en Gave fra Personalet.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Mandag den 31. Oktober 1904.

1. Tarifunderskrifter forelaa fra Holstebro (H. Hansen) og fra Vald. Larsen.

2. Maskinsætter Christensen er udslettet for Restance. Principalen underrettes om, at han ikke kan arbejde som saadan i Følge Tarifen.

3. Til Fabriks- og Arbejdstilsynet er indsendt Klage over mangelfuld Overholdelse af Sundhedsbestemmelserne i 12 københavnske Trykkerier og et enkelt i Provinserne.

4. I et mindre københavnsk Trykkeri, hvis Indehaver staar udenfor K. B., findes der formentlig ikke tarifmæssige Tilstande for Lærlingenes og de kv. Trykkeriarbejderes Vedkommende. Undersøges nærmere.

5. Hos en Inkassator paa et større københavnsk Bladsætteri har der fundet et Tyveri Sted, hvorved Kontingentet c. 215 Kr., som var indkasseret af ham, er stjaalet. Henvises til Afdelingsstyrelsen.

6. Fra Sanatoriet indberettes der, at der nu er lagt Linoleum og at man vil konferere med Lægen om Restaurering af Liggehallerne.

7. Forgylder Christiansen, som arbejder paa Skoletrykkeriet, meddeler, at han ikke vil søge Fagskolen for at aflægge Svendeprøve, da dette ikke forlanges af andre, som søger Optagelse. Da der ingen faglig Vejledning er paa Skoletrykkeriet, maa C. betragtes som Lærling, indtil han aflægger Svendeprøve. Han kan derfor ikke nu optages i Forbundet.

8. Et Medlem er blevet afvist fra Hospitalet, hvortil han med Lægeerklæring var blevet henvist som lidende af Gonorrhé. Ved Henvendelse til Hospitalsdirektøren var Vedk. dog blevet indlagt.

9. I Nationaltidende var der blevet oprettet et nyt Hold af Stereotypister. Da dette forandrer Arbejdsforholdene, maa der fastsættes ny Regler for Afløsningen. Behandles paa et Møde med K. B.s Forretningsudvalg.

10. Rønne Lokalform. forespørger om Rejseomkostningerne for en Sætter, som i ny og næ behøves, kan udredes af Forbundet. Nej, men den arbejdsløse kan faa Overfartspenge fra Rønne, for saa vidt som han er understøttelsesberettiget.

11. Samme Lokalform. forespørger om han kan faa en Rejse til Nexø, hvor han har været for at undersøge Forholdene, godtgjort. Nej, da det ikke er sket efter Forretningsudvalgets Anmodning.

12. Fra Stege indberettes om Forholdene paa Folkebladet, som Fællesorganisationen formentlig ikke sætter tilstrækkeligt ind paa at faa forandret. Henvendelse rettes til Arbejdsmændenes Forbund.

13. I et mindre Provinstrykkeri er der tiltraadt et Forbundsmedlem; som meddeler, at Sundhedsbestemmelserne ikke overholdes. Han spørger om han maa forlade Pladsen straks. Nej, foreløbig ikke; man vil se om man ikke ved Provinsbogtrykkerforeningens Mellemkomst kan faa Forholdene ordnede.

14. Lokalform. i Køge meddeler, at den af ham indgivne Beretning maa kunne medføre en mere aktiv Indgriben fra Forretningsudvalget. Saafremt der ikke anføres nye Momenter, kan man ikke forandre sin Opfattelse.

15. Et Medlem i Provinserne retter forskellige Forespørgsler ang. Forholdene paa det Trykkeri, hvor han beskæftiges. Besvares.

16. Lokalform. i Aalborg indberetter om Arbejdsforholdene paa et derværende Trykkeri. Besvares.

17. En Lærling skal udlære i Sorø. Da der ingen Skuemester findes dér, henvises Svendeprøvens Aflæggelse til Ringsted.

18. Et københavnsk Medlem var indlagt paa Hospital og Spørgsmaalet om hans Understøttelse forelaa. Besvaredes.

19. Et kvindeligt Medlem, som ikke havde tiltraadt den hende anviste Plads, nægtedes Understøttelse.

20. Svar fra K. B. ang. et udenfor Organisationen staaende Medlem, som arbejdede paa et mindre københavnsk Trykkeri og overfor hvem man ønskede at dispensere fra Minimallønnen. K. B. foreslog at den fremtidige Løn fastsattes efter en Gennemsnitsprøvetid paa en Maaned. Da Lønnen har været under Minimallønnen uden at Forbundet har faaet Meddelelse herom, maa man forlange, at den Paag. faar Minimallønnen fra den Datum, Forretningsudvalget har gjort opmærksom herpaa, og saafremt der gives Adgang til den fornødne Kontrol under Prøvetiden, kan man iøvrigt akceptere Forslaget.

21. Et københavnsk Medlem, som har et svagt Syn, anmoder om Dispensation fra Tarifens Minimalløn. Saafremt det bevises, at den foreslaaede Løn er overensstemmende med Gennemsnit af hans Akkordløn, indsendes Sagen til K. B.

22. Svar fra K. B. ang. den i et københavnsk Trykkeri udførte Billedudskæring af en ikke faglært Dame. K. B.s Forretningsudvalg kan ikke forhindre dette Forholds fortsatte Bestaaen. Da der ikke er indløbet Svar til den af Forretningsudvalget ønskede Tidsfrist, er Sagen allerede indanket for Voldgiftsretten.

23. Svar fra K. B. ang. et paaanket Forhold om en Stereotypists Løn, som var reduceret paa Grund af forandret Arbejdstid. Der var nu indrømmet den tidligere Løn paa Betingelse af, at Arbejdstiden, som tidligere, kunde omlægges. Akcepteredes.

24. Svar fra K. B. ang. *Nationaltidendes* Pligt til at respektere den faldne Dom om Betaling for Hellignætter. Sagen var paany drøftet af den samlede Bestyrelse og Resultatet var blevet, at man ikke kunde give Firmaet noget Paalæg i den Henseende. Forelægges paa Mødet med K. B.s Forretningsudvalg, hvilket ligeledes vil ske med de samme Sted eksisterende Særoverenskomster.

25. Svar fra K. B. ang. et paaklaget Forhold hos Bogtr. Rud. Svendsen. S. er udtraadt af K. B.

26. Et københavnsk Medlem har etableret sig som Bogtrykker. Han har gaaet 12 Uger ledig og forespørger, om han kan fortsætte med Understøttelsen. Ja, saafremt Indtægten ikke overstiger Understøttelsen.

27. Hvidtfeldt aflagde Beretning om sit Besøg i Fredericia, hvorfra Lokalform., Leidecker, er forsvunden. Afdelingens Bøger og Regnskaber er brændt. Ved at faa de til Forbundskontoret tidligere sendte Bilag til Stede og ved at konferere med Afdelingens Medlemmer har H. dannet sig et Skøn over, hvorledes Bedragerierne er foretagne. Det er væsenligt skét ved at opføre Medlemmer som syge og derved baade bedrage for den dem tilkommende Sygeunderstøttelse og for det af Medlemmerne indbetalte Kontingent. Det er endog gaaet saa vidt, at der er opført Sygeunderstøttelse til Revisorerne, uden at disse ved Regnskabsopgørelsen har gennemsét Bilagene. Desuden foreligger der forfalskede Tilskudsblanketter, ligesom Revisorerne har underskrevet Rekvisitioner, uden at have udvist tilstrækkelig Agtpaagivenhed. Afdelingens Medlemmer har ogsaa deres Andel i Skylden ved ikke at have kontrolleret Regnskabsaflæggelsen i *Typ.-Tid.*, hvorved det let vilde være blevet konstateret, at der var udbetalt mere Sygeunderstøttelse end der var Syge i Afdelingen. Bedragerierne strækker sig vel over ca. 2½ Aar. Leidecker var forsvundet ad Tyskland til; ved Henvendelse gennem det tyske Forbund til samtlige tyske Afdelingsformænd, var det lykkedes at paagribe Leidecker i Slesvig, hvor han havde faaet Plads. Han vil nu ved Politiets Hjælp blive sendt til Fredericia. Senere vil Erstatningsspørgsmaalet være at fastsætte.

28. Dagsordenen for Mødet med K. B. drøftedes.

29. Skrivelse fra de kv. Trykkeriarbejderes Formandinde, i hvilken der gøres Rede for Afdelingsstyrelsens Opfattelse af det i et københavnsk Bladtrykkeri stedfindende Lønforhold. Da Oplysningerne ikke er fyldestgørende, maa man forlange yderligere Meddelelse i Sagen.

Torsdag den 3. November 1904.

1. Ved Mødet med K. B.s Forretningsudvalg var det konstateret, at man ikke kunde vente sig nogen Forandring i Beslutningen m. H. t. *Nationaltidendes* Efterkommen af den mod O. C. Olsen & Co. faldne Dom. Dette meddeles Personalet. Boykotnings-Sagen mod visse af Forbundets Medlemmer var forhandlet paa Mødet, og der var givet Tilsagn om, at man for Fremtiden vilde undlade at udsende Kort med de Paagældendes Navne, men derimod i paakommende Tilfælde henvende sig til Forretningsudvalget.

2. Ang. *Nationaltidendes* Stereotypisters Lønforhold vedtoges det at meddele Firmaet, at man maatte fastholde sin paa Mødet med K. B.s Forretningsudvalg stillede Fordring.

3. Ang. Særoverenskomsterne hos Ferslew & Co. vedtoges det at meddele K. B., at man betragtede disse som bortfaldne.

4. En Opsigelse af en kvindelig Trykkeriarbejder paa et større københavnsk Trykkeri, overlades det Personalet at tage nærmere Stilling til.

5. Der havde fundet yderligere Forhandlinger Sted med Stentrykprincipalerne. Forhandlingerne ønskes fortsat.

6. Rengøringen under Maskinerne havde givet Anledning til Forespørgsel om, hvorvidt Kvinderne var forpligtede til at pudse under Maskinerne med Smærgel og tørre Olje op. Nej.

7. De kv. Trykkeriarb.s Formandinde forespørger om der kan gives en mindre Bevilling til at føre den ny Bog à jour. Ja.

8. Den i sidste Møde omtalte Maskinsætter var nu opsagt. Der var afdraget 20 Kr. paa Gælden.

9. Det i sidste Møde omtalte Medlem, som andrager om Dispensation fra Minimallønnen, forelaa der Oplysning om, hvad hans Akkordgennemsnit andrager. Afdelingsstyrelsen mener dog, at det kan give Anledning til Misbrug. Man indstiller derfor Anmodningen til K. B. med det Forbehold, at det ikke giver Anledning til Misbrug.

10. Ang. det i sidste Møde omtalte Medlem, som skulde have Sygeunderstøttelse, forelaa der nu Oplysning om, hvoraf det fremgik, at den tidligere gjorte Beregning af hans Understøttelse var urigtig.

Finsens Monument. Hertil har jeg endv. med Tak modtaget: Græbes Personale Kr. 2.40, Det kvindelige Personale i Centraltrykkeriet (med Undtagelse af én) 2.15 — tils. Kr. 4.55. Med de tidligere indkomne Kr. 23.85 ialt Kr. 28.40. GUSTAV CLAUSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

5. Oktober: *Bogense* 10.00. 9. Oktober: *Kvindeafdelingen* 1233.28. — Dermed er samtlige Regnskaber indgaaede.

København, den 9. Novbr. 1904.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Poul Hermann Bernhard Hansen. udl. 1/11 hos Hoffensberg (arb. s. St.). Trykkerafd.: Jens Vald. Møller, udl. 1/11 04 hos Hohlenberg (arb. s. St.). De kv. Trykkeriarb.: Dagmar Jacobsen, Anna Søndergaard, Alma Lindblad, Marie Knudsen, alle hos Vilh. Hansen (tidl. Medl.), Henriette Bengtson (Philipsen & Co.).

Provinserne: Næstved, Hans Valdemar Larsen, udl. 1/11 04 i Bangs Bogtrykkeri i Slagelse (Korsør) og Chr. Jensen, udl. 17/10 04, afl. Prøve for off. Komm. Svendborg, Michael Peter Nielsen, udl. 1/11 04 paa Svendborg Folkeblad, afl. Prøve for offenl. Komm. Odense, Sætterne Peter Alfred Marius Madsen, udl. 20/10 hos Hagen & Sivertsen, Albert Olaf Poulsen, udl. 31/10 i Fyns Venstreblad, Knud Christian Sørensen, udl. 29/10 i Fyns Stiftstid.s Bogtr., Peter Christian Valdemar Marius Nielsen, udl. 31/10 i Güths Bogtr., Trykkerne Ove Lund, udl. 14/10 i Fyns Tid.s Bogtr. og Lauritz Jørgen Andersen, udl. 1/11 hos C. F. Clausen (Fyns Soc.-Dem.), alle efter 5 Aars Læretid og alle afl. Prøve for off. Komm. Aarhus, Edvard Valdemar Sørensen, udl. 1/11 hos Mammen efter 5 Aars Læretid.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1886, Axel Andersen (Hoffensberg), 1867, Jens Louis Andersen (L. A. Nielsen), 1109, Carl Einar Christensen (O. C. Olsen), 1870, Axel Hans Peter Hansen (Møller & Jacobsen), 1609, Christen Lauritz Jensen (Keller), alle fra Rejse. 3476, Carl Chr. Larsen (arbl.) fra Vejle. 4744 (Verb. d. d. Buchdr.), Galvanoplastiker Ernst Schweitzer (Thiele) fra Düsseldorf. Trykkerafdel.: 260, Carl Madsen (Weiss) fra Udl.

Provinserne: Lyngby, 1773, Karl Sørensen (Hartmann). Slagelse (Korsør), 905, Redaktør Peter Grevsen. Kolding, 1563, Christian Alfred Hansen (Askov Højskole) og 1613, Thorvald Sørensen (arbl.). Skjern, 1924, Axel S. J. Zebitz (Strandbygaard). Aarhus, 1826, Søren Chr. Mikkelsen fra Aalborg (i Pl.). Viborg, 1834, Agnus Grønning (i Pl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1860, Chr. Fr. Nielsen paa Rejse.

Provinserne: Slagelse, 1554, Alfr. Jensen til Korsør (arbl.). Lyngby, 6088, P. Friis-Thomsen til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 905, P. Aug. Grevsen til Korsør i Pl. Randers, 1834, Agnus Grønning til Viborg i Pl.

Død.

København: Ny typ. Forening: A. E. Jensen (Thiele).

Udmældt.

København: De kvl. Trykkeriarb.: 132, Frk. V. Hansen.

Udslettet for Restance.

København: Sætterafdel: Bogtrykker Frederik Edvard Geisler.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Det gøres herved bekendt, at Formandinden atter vil være at træffe Fredag Aften 7—8 i Stedet for om Middagen.

Endvidere anmodes de ærede Medlemmer om til Inkassatorerne at indbetale det halvaarlige Ekstrakontingent à 25 Øre pr. Medlem, som vedtaget Løn til Afdelingens Formandinde. CHRISTINE BUUS.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10. Tegning til Vinterfesten modtages af Styrelsen. Da der skal være tegnet et bestemt Antal Medlemmer for Festens Afholdelse, bedes Medlemmerne tegne sig inden 1. Decbr.

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

Møde Lørdag den 12. ds. Kl. 8 i Gothersgade 115 o. G. (K. F. U. M.). Pastor KOLD fra Brorsonskirken indleder. *Enhver Typograf er velkommen.*

Skal De til Fest,

saa er det nemmest og billigst for Dem at laane en flot ny Kjole eller Diplomatklædning hos

Valdemar Wichmann,

Købmagergade 28, 1. Sal. *Telef. 17261.*

Kolleger!

En arbejdsløs Typograf anbefaler sig med Cigarer til 3, 4 og 5 Kr. pr. 100. 2/3 alm. Pris. Typograf J. CHR. PETERSEN, *Dannebrogsgade 52, 4. Sal, Kbhvn. V.*

Brugt Hurtigpresse

med Kredsbevægelse 68 × 100 Ctm. Form, sælges billigt, naar Handel sker snarest.

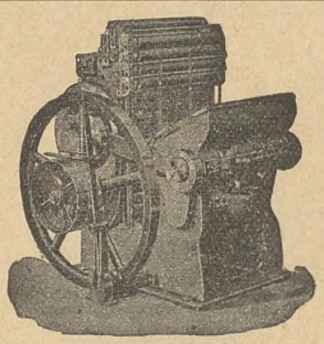
Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Almanaken Danmark 1905 *med stort Billede* **1 Krone** samt alle øvrige **Kalendere** og **Almanaker**, **Juleroser** og **Blæksprutten** à 1.50 og **Juleroser** (Fotogravure) à 3.50 bedes bestilt hos Budet A. E. JENSEN.

Husk! **Slipsnaal m. Bogtrykker-Vaabnet** faas fr. tils. for 1 Kr. 25 Øre (Frimærker modt.) hos

Typ. Jul. Randløv, Fredensborg.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

ADOLPH WULFF

KJØBENHAVN K.

Telefon 39.

Fagforretning.

Største Lager af Utensilier.

Valsemassefabrik.

Fest- og Brudegaver

i Guld, Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 18 NOVEMBER 1904 XXXI AARGANG

Opraab til Juleindsamling.

ARBEJDSLØSHEDEN og Sygdommen blandt Bogtrykfagets Udøvere er langt fra mindre i Aar end noget tidligere Aar. Saaledes er i Juli Kvartal 1904 til Arbejdsløse alene i København udbetalt over 10,000 Kr. Og der er intet der tyder paa, at Forholdet vil bedre sig i indeværende Kvartal, hvorfor mange Kolleger med Gru ser Vinteren imøde — tilmed da Understøttelsen fra Organisationen for mange alt er ophørt eller ophører i den nærmeste Tid.

Det har hidtil været en fast Regel, at Bogtrykfagets heldigere stillede Udøvere alle som én har ydet en Skærv for at bringe lidt Varme og Føde til Huse hos Fagets uheldigere stillede ved Juletid. Denne Skik forventer man ikke skal ændres ved den nu tilstundende Jul, hvorfor vi herved opfordrer alle, saavel d'Hrr. Principaler som Arbejdere, til hver efter Ævne at yde en Skærv i nævnte Øjemed.

Til Trykkeri-Inkassatorerne i København og Lokalformændene i Provinserne er udsendt Cirkulære til Tegning af Bidrag, der for Københavns Vedk. modtages af Budet, Hr. A. E. JENSEN, og fra Provinserne bedes tilsendt Forretningsudvalget, Gl. Strand 46 ², København K.

København, den 15. November 1904. FORRETNINGSUDVALGET.

De utro.

PAA forholdsvis kort Tid fik den Horsens-Lokalformand en Medbejler i Faget. Denne Gang var det den historiske By Fredericia, der fik Æren af at udklække et saadant Geni. Og hvem véd, hvor den næste dukker frem. For det kunde næsten tyde paa, at det gaar her som f. Eks. ved Revolverdramaer: Det første efterfølges næsten altid hurtigt med et Nr. 2.

Grunden til den Slags Historier maa — det kan ikke nægtes — for en stor Del søges i rene Sløserier. Tilliden, Hensynet og Skuldertrækkene spiller indenfor vort lokale Styres Regnskabsvæsen temmelig sikkert en alt for stor Rolle. Hvis Medlemmerne paa dette Omraade var noget mere hensynsløse, vilde meget sikkert den Dag i Dag være anderledes. Men det gaar her som i saa mange Forhold. Den ene vil ikke fornærme den anden og den tredje har paatalt Fejl og Sløserier saa ofte, at han tilsidst bare bliver udleet, naar han lukker sin Mund op, eller ogsaa er det bare for at »klare« sig, hvis han fortsætter, og tilsidst falder han til Ro og synes, det i Grunden er ganske morsomt saaledes som man kan nivellere med Pengesagerne.

I forrige Numer af *Typ.-Tid.* findes noget i Artiklen om »Fredericia-Affæren«, der kaldes for »*pr. Blanket*«, som skal benyttes i Tilfælde af Tilbageholdelse af Midler og som Medlemmerne i de smaa og Revisorerne i de store Afdelinger særlig bør have Opmærksomheden henvendt paa.

Det kan altsammen være evig dejligt. Men kan Forretningsudvalget nu se paa det indsendte Regnskab, om det tilbageholdte Beløb ikke netop skyldes akkurat saa meget, som vedkommende Kasserer har »laant« og som Revisorerne af Hensyn til den flinke Mand kniber det ene Øje i for.

Som bekendt hedder det, at der ikke kan faas Tilskud fra Hovedkassen, naar der er Restance i Afdelingen og at Revisorerne vidende om saadant ikke maa paategne Laanebegæringen.

Men det kan dog alligevel udmærket lade sig gøre. For den ene Ravn hugger ikke Øjet ud paa den anden.

I en Afdeling skylder f. Eks. et Medlem ved Regnskabets Indsendelse næsten hele foregaaende Kvartal. Der er maaske flere, der resterer. Det kniber noget for ham at betale Beløbet og der kommer mange Rejsende. Formanden mangler Penge og skal have Tilskud fra Hovedkassen, hvis ikke Restancen bliver betalt. Vedkommende Restant er tilfældigvis selv Revisor sammen med en anden, der ogsaa er vidende om Restancen. Men desuagtet giver de begge Tilskudsblanketten Paategning for, at det ønskede Tilskud ikke skyldes Restancer.

Dette Eksperiment lader sig nemt udføre, hvor mange Steder skal jeg ikke kunne sige.

Ganske vist er denne Transaktion maaske kun i det smaa. Men det er dog en Følge af, at vedkommende Formand ikke holder af at gaa strængt til Værks, hvad han burde, og Revisorerne er alt for stærkt interesseret i Sagen. Dette Forhold kan Medlemmerne ikke censurere paa en Generalforsamling, da Regnskabet her fremstilles i den smukkeste Orden og Pengene kan lægges frem paa Bordet, og da de som Regel bryder sig fejl om videre Oplysninger derudover.

Endvidere er det jo ikke længere nogen Hemmelighed, at adskillige Formænd ved deres Afgang »skylder« temmelig anselige Beløb i Kassen. Ja i enkelte Tilfælde endog op til 100 Kr. Selvfølgelig bliver de betalte. Men hvad er Følgen — ja, det er selvfølgelig den, at Hovedkassen har altfor store »udlaante« Beløb i Lokalkasserne.

Og det værste er, at naar det gaar én Gang, saa gaar det én Gang til.

En skærpet Kontrol ved rejsende Revisiorer er en dyr Historie, men det er et Spørgsmaal, om ikke den vilde betale sig. I disse Dage vilde den maaske blive overrasket mange Steder. Jeg finder det smukt, hvis Appellationen til »det oplyste Standpunkt« kunde spare en saadan Revision, men jeg vilde dog ønske, at der sammen med »det oplyste Standpunkt« fandtes noget mere *Ærlighed*. Det er dog alligevel Nr. 1.

Hvis saa de forskellige Afdelinger, hvor noget lignende maaske finder Sted, som jeg har antydet i mine Eksempler, vilde betragte dette som Avertering om, at slige Historier er bekendt og indse at det er galt, da sparer vi maaske alligevel den rejsende Revision. SØRENSEN-KJELD.

Dansk Typograf-Forbund.

København.

Fælles-Generalforsamling

afholdes

Søndag den 27. Novbr., Form. Kl. 11 pr.

i **Rømersgade 22**, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Regnskabet for Juli Kvartal. — Eventuelt.

CHRISTINE BUUS. LAURITZ JENSEN. GUSTAV CLAUSEN.

Vort Forbunds Virksomhed.

(Forts.)

OM *Løn- og Arbejdsforholdene* indeholder Beretningen saa interessante Oplysninger, at vi ikke vil undlade at gengive disse i Bladet. Allerførst erindres om de Begivenheder, der ved Aarets Begyndelse i særlig Grad henledte alles Opmærksomhed paa de københavnske Afdelinger, idet disse havde vedtaget Opsigelsen af den københavnske Tarif, medens Ny typ. Forening havde forkastet Opsigelsen, hvad der tilsidst førte til Voldgiftsrettens Sprængning. Hele denne store Strid, som tilsidst ordnedes ved De samv. Fagforbunds og Arbejdsgiverforeningens Mellemkomst, er imidlertid saa godt kendt af Læserne, at vi ikke her skal komme nærmere ind paa denne Del af Beretningen.

Langt interessantere er en af Hr. P. LAURITZEN omkring 1. Oktober 1903 foretagen Optælling af Arbejdere i Bogtrykkerierne i København og disses Lønvilkaar, som ser saaledes ud:

Sættere:

614 Bogsættere, hvoraf 412 fastlønnede og 202 akkordlønnede.
100 Bog-Faktorer.
226 Bladsættere (145 fastlønnede og 81 akkordlønnede).
22 Blad-Faktorer.

962

Til de 614 Sættere maa lægges 57, for hvilke Løn ikke kunde opgives, og 104 angaves som arbejdsløse, hvorefter Tallet paa Bogsættere i København blev 1123.

De 412 fastlønnede *Bogsættere* lønnedes saaledes:

Under Minimallønnen (gamle og svage) 7

1 paa 10 Kr.	1 paa 16 Kr.	1 paa 20 Kr.
1 — 12 —	2 — 18 —	1 — 21 —

Med Minimalløn (23 Kr.) 76

Over Minimallønnen 329

35 paa 24 Kr.	18 paa 29 Kr.	3 paa 34 Kr.
62 — 25 —	34 — 30 —	2 — 35 —
58 — 26 —	11 — 31 —	3 — 36 —
44 — 27 —	9 — 32 —	2 — 40 —
39 — 28 —	9 — 33 —	

Gennemsnit for alle 26 Kr. 35 Øre.

Paa Minimallønningerne er altsaa opnaaet 76 Kr. pr. Uge eller 3952 Kr. aarlig.

Den samlede Ugeløn for de 412 fastlønnede Bogsættere beløb sig til **10,945 Kr.** eller gennemsnitlig **26 Kr. 56 Øre** ugenlig.

De 100 *Bog-Faktorers* Gennemsnitsløn var 35 Kr.

I *Bladsætternes* Forhold skete ingen Forandring. Deres Lønninger stillede sig saaledes:

Akkordlønnede 81:

1 paa 18 Kr.	23 paa 34 Kr.
15 — 28 —	5 — 36 —
18 — 33 —	10 — 42 —

Gennemsnit: 34 Kr. 10 Øre.

Fastlønnede 145:

2 paa 23 Kr.	8 paa 35 Kr.
10 — 30 —	20 — 37 —
7 — 31 —	49 — 38 —
6 — 32 —	28 — 40 —
15 — 34 —	

Gennemsnit: 36 Kr. 32 Øre.

Blad-Faktorerne 22:

6 fra 37—40 Kr.	1 fra 56—60 Kr.
6 — 41—45 —	3 — 61—65 —
4 — 46—50 —	1 over 65 —
1 — 51—55 —	

Gennemsnit: 47 Kr. 71 Øre.

Trykkere:

Af disse fandtes 212, hvorfra er opgivet Løn for 197, medens 15 var arbejdsløse.

27 arbejdede for Minimallønnen: 23 Kr.

14 paa 24 Kr.	10 paa 32 Kr.
20 — 25 —	5 — 33 —
12 — 26 —	7 — 35 —
19 — 27 —	2 — 36 —
23 — 28 —	4 — 38 —
7 — 29 —	3 — 40 —
33 — 30 —	2 — over 50 Kr.
9 — 31 —	

Gennemsnit: 28 Kr. 60 Øre.

Paa Minimallønnen opnaaedes altsaa en Merindtægt af 27 Kr. pr. Uge, 1404 Kr. pr. Aar, hvorved Gennemsnitslønnen steg til 28 Kr. 74 Øre.

Maskinsættere og Hjælpere:

Der fandtes 12 »Linotype«-, 4 »Monoline«- og 10 »Typograph«-Maskiner, hvorved beskæftiges 37 Sættere med en gennemsnitlig Ugeløn af 35 Kr. samt 8 Hjælpere med en Gennemsnitsløn af 28 Kr.

For disse Arbejdere bragte Tarifen ingen Fordele.

Stereotypisterne:

I Bladene beskæftigedes 19 med en Gennemsnitsløn af 34 Kr.

I Bogsætterierne 12 med en Gennemsnitsløn af 25 Kr. 50 Øre.

Stereotypisterne havde ikke tidligere været inde under Tarifen. For Stereotypisterne i Bog- og Akcidenstrykkerierne fastsattes en Minimalløn af 25 Kr. Og for Bladstereotypisterne skulde de bestaaende Forhold være gældende, hvad Arbejdstid og Løn angik, idet det oplystes, at denne overalt var højere end den fastsatte Minimalløn. Ved Oprettelse af ny Bladtrykkerier skal Lønforholdene fastsættes ved Forhandling mellem de kontraherende Organisationers Forretningsudvalg.

De kvindelige Trykkeriarbejdere:

550 Kvinder formentes beskæftigede i Bog- og Stentrykkerierne. For 398 er det lykkedes at faa opgivet Løn, som stillede sig saaledes:

29 udlærte Kvinder arbejdede *under Tarifens Minimalløn*, idet én lønnedes med 6 Kr., 3 med 8, 20 med 10 og 5 med 11 Kr.

243 havde Minimallønnen 12 Kr.

38 havde over Minimallønnen, idet 10 lønnedes med 13 Kr., 24 med 14, 1 med 17 og 3 med 18 Kr.

Af de 42 Elever oppebar 1 en Løn af 3 Kr., 6 havde 5, 10: 6, 3: 7, 12: 8, 2: 9 og 8 havde 10 Kr.

De Kvinder, som ikke var organiserede, havde gennemgaaende 2 Kr. lavere Løn end de organiserede.

Gennemsnitlig havde

310 udlærte i Bogtrykkerierne	Kr.	12.05 pr. Uge
30 Posetrykkersker	—	10.00 —
16 Stentryk-Paalæggersker	—	10.00 —
42 Elever	—	7.32 —

For de 310 udlærte Kvinders Vedkommende hævedes Lønnen ved Tarifen med 1 Kr. pr. Uge, hvilket beløber sig til *16.120 Kr.* aarligt. Merudgiften for Bogtrykkerne vil selvfølgelig blive betydelig højere, naar medregnes alle, for hvem der ikke er opgivet Løn. En Sandsynlighedsberegning bringer Merlønnen for Bog- og Stentrykkerierne op paa 42,000 Kr. aarlig.

De mandlige Trykkeriarbejdere:

Heller ikke denne Gruppe af Arbejdere har tidligere været underkastet Tarifbestemmelser. I et Antal af 80 lønnedes de med fra 14—20 Kr. Ved Tarifen hævedes Minimallønnen til 17 og 20 Kr., henholdsvis for Arbejdere, som ikke har været beskæftiget mindst 2 Aar ved Faget, og for dem, der har været beskæftiget over 2 Aar.

For saavel de kvindelige som mandlige Hjælpearbejdere og Stereotypisterne skal der af de kontraherende Organisationers Styrelse i Forening udfærdiges et Bevis, som angiver, at Vedkommende har været beskæftiget i Bogtrykkerierne henholdsvis 1 Aar for Kvinderne og 2 Aar for de mandlige Hjælpearbejdere og Stereotypisterne. For at kunne arbejde med Ansvar kræves for Stereotypisternes Vedkommende 4 Aars Virksomhed som saadanne.

Opsummerer man nu, hvad der er vundet paa Minimallønnens Stigning, kommer man til følgende Resultat:

Sættere	3,952 Kr.	aarlig
Trykkere	1,404 —	—
De kvindelige Hjælpearbejdere	16,120 —	—
De mandlige —	8,320 —	—
	Ialt 29,796 Kr.	aarlig

(Fortsættes.)

Pas paa!

Lærlinge under 18 Aar maa ikke arbejde udenfor Tiden fra Kl. 6 Morgen og Klokken 8 Aften, hverken paa Arbejdsstedet eller udenfor samme.

Generalforsamlinger og Møder.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 29. Oktober sin ordinære Generalforsamling for Juli Kvartal. Medlemmerne var mødt talrig. Regnskabet fremlagdes og godkendtes. Af de vigtigste Indtægtsposter skal nævnes: Ordinært Kontingent 221 Kr., ekstraordinært Kontingent (udskrevet i Anledning af Bogbinder-Lock-out'en) 5 Kr. 40 Øre. Udgiftsposter: Rejseunderstøttelse 47 Kr. 50 Øre, Understøttelse paa Stedet 83 Kr. 75 Øre, Udlaan 3 Kr., andre Udgifter 3 Kr. 37 Øre. Der er indsendt til Hovedkassen 88 Kr. 78 Øre. Ved Kvartalets Slutning var Kassebeholdningen 15 Kr. Fra enkelte Medlemmer ytredes Misfornøjelse over Udskrivning af Ekstrakontingentet, men man var enig om at udtale, at derved var ikke noget at udrette for Tiden, men til det forestaaende Delegeretmøde kunde man have Opmærksomheden henvendt paa dette Spørgsmaal.

Ligeledes afholdtes Generalforsamling i *Ekstrakassen*, som, efter i Juli Kvartal at have ydet 5 Kr. 50 Øre i Understøttelse til Ikke-understøttelsesberettigede, havde en Kassebeholdning paa 34 Kr. Heraf bevilgedes 15 Kr. til Juleuddelingen til de Arbejdsløse. Kontingentet blev ansat til 5 Øre ugenlig pr. Medlem. —n.

Brønderslev Lokalafdeling

har holdt Generalforsamling. Regnskabet balancerede med 96 Kr. 20 Øre. 27 Rejsende havde hævet Uunderstøttelse og Hovedkassen kunde blive den lykkelige Modtager af 44 Kr. 9 Øre. S.

Nær og Fjærn.

Typografernes Arbejdsløshedsfest finder altsaa Sted i Morgen Aften og som altid for et stort Publikum. Det er blevet noget nær en Samvittighedssag for enhver Kollega at købe sin Billet og bestræbe sig for at komme med. Ikke alene for Formaalets Skyld, men ligesaa meget, fordi denne Fest — med sit fra Karnevalet noget ændrede Præg — har hævet sig ved sit Program og de udmærkede Kræfter, det anfører, til noget enestaaende paa denne Side Nytaar, som Karnevalet forlængst er blevet det paa den anden Side. Ballet, der følger paa Underholdningen, ved hvilken Gardens storslaaede Musik under Ledelse af sin udmærkede, sikre og paapasselige Dirigent samler de Hundreder af Par og gør, at man kan benævne Typografernes Aarsfest som det første virkelige Vinterbal, der nok har mange Efterfølgere, men ingen, der kan staa paa Siden af det i Betydning. Københavner-Pressen har derfor Ret, naar den siger, at »Typografernes Fest betyder i store Kredse en af Sæsonens større Begivenheder«. I Morgen Aften vil der være indrettet ikke mindre end 5 Balbaandssalg, idet Festudvalget vil imødekomme den forventede stærke Efterspørgsel, og desuden vil tvende Damer med kunstnerisk udførte Standarter vandre om mellem de længere Tid behøvende overvejende Herrer og Damer. I det hele vil der spores et Liv og en Virksomhed, der svarer til et stort og interesseret Publikums Begær.

For Efternølere er der endnu i Dag nogle Billetter at erholde.

»Pjevs«. Vi henleder Opmærksomheden paa omstaaende Annonce. I Betragtning af det gode Formaal bør den ikke forblive upaaagtet.

Fotoplastikon. Dette interessante pædagogisk-geografiske Institut, hvortil Billetter for modereret Betaling (15 Øre) erholdes paa Forbundskontoret, er nu flyttet fra Skoubogade 1 til Nygade 7, hvor Lokaliteterne er betydelig større og hvortil er knyttet et særligt Venteværelse med udmærket Udsigt over Strøgets Færdsel.

Typografernes Sportsklub. Lørdag den 10. Decbr. Kl. 8½ finder en Gymnastikkonkurrence Sted mellem Gymnastikforeningen »Danefærd« og Typografernes Sportsklub. Efter Konkurrencen, som finder Sted i Wittmacks Lokaler, Gammelholm, er der Bal til Kl. 5.

Det hollandske Typografforbund afholdt i Dagene den 22. og 23. Maj sin 38. Kongres i *Amsterdam*. 25 Afdelinger var repræsenterede. Beretningen viser en samlet Indtægt af 12,892 Kr. og en Udgift af 11,251 Kr. Forbundet tæller ca. 1150 Medlemmer. Vedrørende Rejseunderstøttelse vedtog Kongressen at afskaffe Kilometerpenge og genindføre Dagpenge. Da Forbundets Pensionskasse ikke kan bære sig, vedtog man at undersøge om det ikke er bedre at ophæve denne Kasse. Det kommende Aars Budget blev ansat til 12,115 Kr. i Indtægt og 10,615 Kr. i Udgift.

Det hollandske Typografforbund tilhører ikke det internationale Forbund.

Fra Norge. »Norsk Centralf. f. B.« har fra 1. Januar 1899 til 30. Juni 1904 udbetalt i Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelse 66,236 Kr. 98 Øre. I samme Tidsrum er der indbetalt i Kontingent 55,802 Kr. 75 Øre, hvilket giver et Underskud af 10,434 Kr. 23 Øre. I Sygehjælp, Invalideunderstøttelse, Begravelses- og Forsikringsbidrag er der i samme Tidsrum udbetalt en samlet Sum af 94,594 Kr. 20 Øre.

Pas paa!

Indenfor den lagte ordinære Arbejdstid maa Lærlinge ikke hindres i at benytte Fagskoleundervisning.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 16. Oktober 1904.

Formanden bød de to nyvalgte Medlemmer, Viggo Christensen og Carl V. Christensen, Velkommen. — Til Sekretær valgtes Carl V. Christensen. Til regnskabsreviderende Medlem valgtes H. C. Nielsen. — O. C. Olsen & Co. havde nægtet at betale Maskinsætterne samme Overarbejdsbetaling for Tiden fra Kl. 6—7 Morgen, som der i Tarifen er fastsat for Tiden efter Kl. 2 Nat. Sagen gik til Voldgiftsretten. — Firmaet Ludvig Jørgensen havde i *Adresse-Avisen* i et særligt Tilfælde faaet Tilladelse til at antage 6 Mand for en enkelt Dag mod en Betaling af 8 Kr. pr. Mand. — En Dispensationssag fra *Agrardagbladet* drøftedes. — Bogtrykker Rud. Svendsen har for mange Lærlinge, ligesom der ogsaa paa anden Maade hersker ret ulovlige Tilstande i hans Trykkeri. Da det har vist sig, at han hverken er Medlem af Bogtrykkerforeningen eller vil underskrive Tarifen, blokeres Trykkeriet. — En Mand, der arbejder i Skoletrykkeriet, ønsker at optages i Foreningen. Da han ikke har almindelig faglig Uddannelse, maa han først aflægge Svendeprøve. — En Maskinsætter hos Jordan er udslettet paa Grund af Restance og Tilbageholdelse af Kontingent, indbetalt af det øvrige Personale. Da Maskinsættere skal være Medlemmer, har man foranlediget Manden opsagt. — Hos Calberg har der fundet ulovligt Søndagsarbejde Sted. I Politiretten fik han en Bøde paa 4 Kr. — Det ulovlige Søndagsarbejde i *Nationaltidende* er nu endelig standset og Firmaet ikendt Mulkt. — Omlægning af Arbejdstiden for Stereotypister og Rørflæggerskernes Feriespørgsmaal i *Nationaltidende* drøftedes. — Til Fabriksinspektøren er indsendt Klage over mangelfuld Overholdelse af Sundhedsbestemmelserne i 12 Bogtrykkerier. — Bogtrykkerne Vald. Larsen, Graabrødretorv 11 og H. Hansen, Elektra, Vesterbrogade 80, har underskrevet Tarifen. — En Udsending fra Island har anmodet om at forebygge Tilgang til Reykjavik, da der forestaar en Lønbevægelse deroppe. — Det vedtoges at begynde Bespisningen af Arbejdsløse den 1. November. C. V. C.

Søndag den 30. Oktober 1904.

En for Voldgiftsretten indanket Sag om Stereotypistløn hos Bogtrykker W. var efter nedlagt Paastand bragt i Orden uden Paadømmelse af Retten. — Hos en Bogtrykker var der forlangt regelmæssigt Overarbejde, men Sætterne havdé nægtet dette. Billigedes. — Fra et herværende Personale var rettet forskellige Forespørgsler angaaende Forhold i Trykkeriet. Form. havde svaret. Styrelsen tiltraadte Svaret. Iøvrigt mente man det heldigt at holde et Møde med Personalet. — Aflægningsforholdene i et Middagsblad drøftedes. — En Sætter, der ikke er fuldt arbejdsdygtig, søgte om Tilladelse til at arbejde for 15 Kr. pr. Uge. Da Vedkommende formentlig ikke kom ind under Tarifens Bestemmelser, indstilledes Nægtelse i Forholdet til Forretningsudvalget. — Et Medlem bevilgedes en Erstatning paa 9 Kr., fordi han havde maattet forlade et Arbejdssted, da det viste sig, at Principalen ikke vilde underskrive Tarifen. — Der forelaa et Tilbud om Ordning af den tidligere omtalte Maskinsætters Forhold til Foreningen. Stilling toges dertil. — I et herværende Dagblad arbejdedes der uden Fridøgn. Nærmere Undersøgelse. — Ved Forhandling mellem Form. og Fir-

maet O. C. Olsen & Co. var der fastsat en Betaling af Kr. 1.25 pr. Spalte for Vejviserens Fagregister. Firmaet forpligter sig derhos til at holde en Mand til Fordeling af den Sats, der skal rettes. — Et Medlem arbejder om Dagen hos et Firma og om Aftenen hos et andet. Forbud nedlagdes. — Hos Bogtrykker Rosenberg arbejder en Søn som Maskinsætter uden at være Medlem, og en ikke faglært Dame beskæftigedes som Maskinmedhjælper. Indankes for Voldgiftsretten. — Der forhandledes om den bedste Maade at faa tilvejebragt Forslag til den kommende Tarifrevision. — Form. gav en Del Meddelelser om Sanatoriets Drift. De pekuniære Forhold synes opadgaaende. — En gentagen nægtet, af Lægen anbefalet Hospitalsindlæggelse, var ved Formandens Henvendelse til Hospitalsdirektøren sket. Til Efterretning. — Fra et Medlem var modtaget en Skrivelse, hvori han beklager sig over at blive beskyldt for ukollegial Optræden af en Kollega. Det vedtoges at svare, at man ikke fandt Vedkommendes Optræden i det omtalte Forhold ukollegial, men at man forøvrigt ansaa slige Sager for private. — Der var betalt Bidrag til Arbejdernes Fællesorganisation og til Læsestuen. — 3 ny Anmældelser var sket til Fabriksinspektøren om mangelfuld Overholdelse af Sundhedsregulativet. — Form. gav nogle Meddelelser om Hjælp, der paa Foreningens Foranledning var ydet fra Legater og anden Side til arbejdsløse Medlemmer uden Understøttelse.

C. V. C.

Biblioteket.

Biblioteks-Revisionen, der i Aar har været udsat i nogen Tid for om muligt at faa alle udlaante Bøger ind, har givet følgende Resultat:

I Skabene fandtes 600 Bind, udlaante 44; der er i Aarets Løb anskaffet 15 ny Bøger, 5 er endnu ude fra sidste Sæson, ialt 664 Bøger. Fra tidligere Aar findes desuden 12 Bøger, som det, trods alle Anstrængelser fra Bibliotekarens Side, ikke har været muligt at faa tilbage; de medregnes derfor ikke i den samlede Opgørelse. I Halvaarets Løb har Biblioteket været benyttet af 90 Laanere med 842 Bytninger; Katalogsalg har indbragt Kr. 1.35. Biblioteket ejer desuden nogle Tidsskrifter og Blade.

Den 11. November 1904. EMMANUEL PEDERSEN.

Finsens Monument. Hertil har jeg endv. med Tak modtaget: Agrardagbladet Kr. 1.20, Michelsen, Bording 0.50 — tils. Kr. 1.80. Med de tidligere indkomne Kr. 28.40 ialt Kr. 30.20.

Bidrag modtages fremdeles. GUSTAV CLAUSEN.

For al udvist Opmærksomhed og Velvilje ved vort Sølvbryllup takkes paa det hjærteligste. N. MADSEN og HUSTRU,
Webersgade 21.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Joseph Georg Carl Magnussen, udl. 4/11 04 hos Hannover (arb. s. St.). Carl Peter Chr. Jensen, udl. 1/11 hos Gislason Petersen (arb. s. St.). Trykkerafdel.: Bernhard H. Christensen (Frelsens Hær), overg. fra Ny typ. Forening.

Provinserne: Odense, Sætter Anders Thor Hansen, udl. 1/11 i Missionstrykkeriet efter 6 Aars Læretid (aflagt Prøve).

Tiltraadte.

Provinserne: Silkeborg, Christensen-Sjørslev i Pl. Slagelse, 1774, Rasm. P. Sørensen i Plads.

Bortrejste.

Provinserne: Roskilde, 1604, Alfr. Olsson paa Rejse. Nykøbing F., 1369, M. L. Madsen til Udl. Odense, 1693, Vald. Madsen til London og 1721, J. H. W. Date til Nykøbing F. i Pl. Silkeborg, 1797, Imm. L. Jensen paa Rejse.

Udslettet for Restance.

København: Sætterafdel.: 4206, Othar Alfred Nielsen og Hustru.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder **ekstraordinær Generalforsamling** Fredag den 18. ds., Kl. 8 Aften i *Rømersgade 15, Kæld.*

NB. Alle bedes møde.

T. S. **Vaabenøvelserne** fortsættes hver Tirsdag Kl. 8 pr. i Gymnastiklokalet, Hj. af Baadsmandsstræde og Overgade. Ny Medlemmer modtages.

Gymnastik.

Gymnastikøvelser hver Søndag Form. fra 9½—11 og Onsdag fra 8½—10 i Prmlt. Ulrichs Lokaler, Citygade 23. *Kolleger anmodes om at aflægge et Besøg i vore Øvelsestimer.* Ny Medlemmer kan indmældes hver Øvelsesaften.

Nogle Ekspl. af **Typ.-Tid.** Nr. 25 af Aarg. 1901 og Nr. 43 og 46 af Aarg. 1904 ønskes af Forbundskontoret. Samtidig anmodes Inkassatorerne om til Kontoret at afmælde Ekspl., naar de faar flere, end der er Medlemmer.

Trykkerier til Salg!!!

Et lille Visitkort-Trykkeri, bestaaende af forskellige Titelskrifter, Messinglinjer, Udslutningsmateriale etc. samt 1 Bostonpresse, 18 × 27½ cm., omtrent nyt, til en Pris af *Kr. 450.00.*

Et i udmærket god Stand værende Trykkeri, bestaaende af 1 Koenig & Bauer enkelt Med., 1 Eickhoff Dobb.-Postil-Hurtigpresse, 5 Diegeltrykpresser, 4 Bostonpresser, et overordentlig stort Antal Brød- og Titelskrifter, Skriftkasser, kun delvis lidt brugt — med en stor Kundekreds —, sælges for *Kr. 16,000.00.* (Meget fordelagtigt.)

Et næsten nyt Trykkeri, bestaaende af 2 store Træde-Diegeltrykpresser, 2 Bostonpresser og et betydeligt Antal Titelskrifter — ligeledes med stor Kundekreds — er, grundet paa at Ejeren har søgt sig en anden Livsstilling, billig til Salg.

Nærmere Oplysninger om disse 3 Trykkerier kan faas ved Henvendelse til

Adolph Wulff,
Gothersgade 8.

Skal De til Fest,

saa er det nemmest og billigst for Dem at laane en flot ny Kjole eller Diplomatklædning hos

Valdemar Wichmann,
Købmagergade 28, 1. Sal. *Telef. 17261.*
Foreningens Medlemmer gives Rabat.

„Pjevs"

sælger **Cigarer og Kognak.**
Overskudet gaar til Juleuddelingen.
2 arbejdsløse Kolleger ere Forhandlere.
Køb Deres Forbrug til Julen hos disse.
Frants Petersen, Pustervig 6.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn,** Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Fest- og Brudegaver
i Guld, Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

ANNONCER

Maskinsætter.

En øvet Maskinsætter (Linotype) søger Arbejde straks som saadan eller som Haandsætter. Billet mrkt. »655« modtager Ekspeditionskontoret.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 25 NOVEMBER 1904 XXXI AARGANG

Meddelelse til Medlemmerne.

Da der ikke hersker tarifmæssige Forhold adskillige Steder, henledes Opmærksomheden gentagende paa, at **Ingen maa modtage og gaa i Plads forinden Anmældelse herom er sket til Forbundskontoret, og at Undladelse heraf absolut vil medføre Karantæne.**

FORRETNINGSUDVALGET.

Tarifrevisionen.

I Henhold til Referat i *Typ.-Tid.* fra Styrelsesmødet den 30. Oktbr. d. A. er der paa dette blevet forhandlet om den bedste Maade at faa tilvejebragt Forslag til den kommende Tarifrevision. Maa det i den Anledning være mig tilladt allerede for nærværende at fremsætte mine Anskuelser i saa Henseende. Medens der ved de forudgaaende Arbejder for de tidligere Tarifrevisioner for en stor Del er bleven bygget et Grundlag paa de da udsendte Spørgeschemaer, anser jeg det for nødvendigt, at Ledelsen denne Gang tillige i behørig Tid træder i nøjere Rapport til Medlemmerne ved f. Eks. at indvarsle til **Personale**møder, saaledes at der derved naas et saa positivt Udbytte som vel muligt. Som Forholdene for Tiden er paa forskellige københavnske Trykkerier er der al Grund til at faa Ankerne undersøgt og tilbørligt oplyst, saaledes at man dog endelig denne Gang kan naa at faa en Tarif, der i Klarhed intet lader tilbage at ønske, en Tarif, hvori baade Principal og Arbejder med Sikkerhed kan se, hvad der er hvad. Dette er jo saa langt fra Tilfældet med den nuværende; thi ellers vilde uden Tvivl Voldgiftsretten have været sparet for meget Arbejde. (Jeg ser selvfølgelig bort fra et saadant Spørgsmaal som Sats-Udbinding(!). At det vil blive et stort Arbejde, véd jeg meget vel, men det vil sikkert ogsaa gavne vort Fag noget mere, end naar man nøjes med at udsende Spørgeschemaer til Medlemmernes behagelige Besvarelse.

For Provinsernes Vedkommende vil de respektive Forbundsstyrelses-Medlemmer være selvskrevne til at foretage en Rejse til samtlige Byer i deres Distrikt for paa Stedet at faa Medlemmerne i Tale. Der er ingen Tvivl om, at saadanne Møder kan regne paa større Deltagelse end adskillige af de i *Typ.-Tid.* refererede Lokalforeningsgeneralforsamlinger, paa hvilke der ofte drøftes alt andet end Fag- og Foreningsspørgsmaal.

Naar disse Møder har fundet Sted og eventuelt Spørgeschemaer besvarede, vil de Mænd, der skal lede Tarifrevisionen, have et bedre Fundament at bygge paa i deres tilstundende baade vanskelige og ansvarsfulde Gærning. Samtidig vil det være paa sin Plads, om Medlemmerne, alt som Forhandlingerne skrider frem i Tarifkommissionen, enten blev holdt à jour f. Eks. gennem *Typ.-Tid.* (hvis Redaktør som saadan enten bør have Adgang til Forhandlingerne eller til Forhandlingsprotokollen) eller i god Tid fik Lejlighed til at udtale sig, saaledes at Tarifen virkelig kan ligge færdig i rette Tid.

Maa jeg til Slut blot pointere, at kan det lykkes os denne Gang at faa en klart og koncist affattet Tarif, er vi naaet et Skridt fremad paa det rette Spor; det gavner os mere end en 2-Øres Forhøjelse pr. 1000 Bogstaver. —n —r.

Dansk Typograf-Forbund.

København.

Fælles-Generalforsamling

afholdes

Søndag den 27. Novbr., Form. Kl. 11 pr.

i **Rømersgade 22**, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Regnskabet for Juli Kvartal. — Eventuelt.

CHRISTINE BUUS. LAURITZ JENSEN. GUSTAV CLAUSEN.

Vort Forbunds Virksomhed.

(Forts.)

Ved Aarets Udgang lykkedes det de kvindelige Trykkeriarbejdere at faa den ny Tarif anerkendt i Posetrykkerierne. Ogsaa med Stentrykkerierne har der været ført Forhandlinger for at faa disse til at anerkende Tarifen for Paalæggerskerne. Disse Forhandlinger var ved Aarets Slutning ikke afsluttede og føres fremdeles paa nærværende Tidspunkt, dog med den Forskel, at der nu er Udsigt til, at der i en nær Fremtid vil foreligge en for alle Parter tilfredsstillende Løsning.

Med Styrelsen for Dansk litografisk Forbund er der afsluttet den Overenskomst, at Kemigrafer i Fremtiden skal tilhøre Litografisk Forbund. Naar Dansk Typograf-Forbund er gaaet med til denne Ordning, skyldes det den Omstændighed, at Kemigraferne i Udlandet (Tyskland) tilhørte den litografiske Organisation, og derfor ofte voldte rejsende Kemigrafer Vanskeligheder. Forøvrigt fremgaar det af Beretningen, at de to Organisationers Styrelser ved disse Forhandlinger er kommet i et nærmere Samarbejde med Hensyn til fremtidige Afslutninger af Løn og Arbejdstid for kvindelige og mandlige Trykkeriarbejdere.

Det oplyses, at med Forretningsudvalget for Københavns Bogtrykkerforening har der været »afholdt en Række Møder til Udjævning af divergerende Anskuelser mellem Arbejdere og Principaler om Tarifens Forstaaelse«. Om Resultatet af disse Møder faar man af Beretningen det Indtryk, at de førte Forhandlinger har været lig Nul, hvad man forøvrigt faar et godt Begreb om, naar man ser hen til den Mængde Sager, som er bleven henvist til Afgørelse af Voldgiftsretten, og hvoraf vi, paa en enkelt Undtagelse, har vundet dem alle. Det synes derfor mærkeligt, at vort Forretningsudvalg vedblivende med Taalmodighed vil finde sig i disse Skinforhandlinger om Tarifens Forstaaelse — thi andet end Skinforhandlinger er og bliver disse Sammenkomster ikke. Der findes nemlig indenfor Københavns Bogtrykkerforenings nuværende Forretningsudvalg en Klike, der synes at have sat sig til Opgave at ville Krig mod enhver Fortolkning af de Paragrafer, der kan give Arbejderne en Smule Fordele. Derfor er disse Møder kun Spild af Tid, og kun egnet til at forhale de Sagers Afgørelse, som alligevel gaar ind til Voldgiftsretten. Ja, man er endogsaa naaet saa vidt indenfor Københavns Bogtrykkerforenings Ledelse, at man ikke en Gang vil respektere en falden Voldgiftsdom, men ønsker Sagen paadømt paany.

Hvilket Hus vilde der ikke ligge, om Arbejderne nægtede at rette sig efter en Dom, der var gaaet dem imod! Vi saa

det forleden, da Trykkerne i *Nationaltidende* opsagte deres Pladser, fordi de var kede af at vente længere paa de Penge, som de i Følge en tidligere Voldgiftskendelse havde Krav paa.

Her var det ikke Arbejderne, der sad en Voldgiftsdom *overhørig*, men her var det Arbejderne, der fandt sig foranledigede til at opsige deres Pladser for at faa en Dom *respekteret!*

Men hvilket Postyr vakte det ikke! I Hui og Hast kom Bogtrykkerforeningens Forretningsudvalg paa Støvlerne, og i Løbet af en 2—3 Dage var Sagen bragt for Arbejdsgiverforeningen; thi en saadan Formastelighed som at opsige sine Pladser med tarifmæssig Varsel, blot fordi de ikke kunde faa deres tilgodehavende Løn, skulde straffes!

Resultatet blev imidlertid, at de krigslystne indenfor Bogtrykkerne fik sig en velfortjent Næse.

Vi har med Vilje dvælet lidt udførlig ved denne Del af Beretningen; thi netop igennem det, der i den seneste Tid er foregaaet, har man faaet et saa tydeligt og klart Bevis for, at de Møder med Bogtrykkerforeningens Forretningsudvalg — for at »udjævne divergerende Anskuelser om Tarifens Forstaaelse« — kun er det rene Humbug, og derfor lidet egnet til at skabe Forstaaelse.

Vi bebrejder ikke vort Forretningsudvalg, at det er gaaet med til disse Møder; thi derved har vor Organisations Ledelse atter bevist, at de er villige til at deltage i enhver Bestræbelse, som gaar ud paa at gøre vor Tarifs Paragrafer mere forstaaelige; men det forekommer os dog, at naar de foreliggende Resultater i den Grad er blevet det modsatte af, hvad man fra vor Side havde tænkt sig, saa er der al Grund til nu at sige Stop — hvis disse Sammenkomster da ikke skal føres ud i den rene Farce!

— — — Af Trykkerikonflikter — siger Beretningen — har særlig en hos Firmaet Løvgreen & Wassmann været af alvorligere Natur. Som bekendt endte det med, at Stridsspørgsmaalet skulde afgøres af Voldgiftsretten; men forinden Retten fik Lejlighed til at afsige nogen Kendelse, var Firmaet gaaet konkurs og Sagen dermed bortfaldet. Desuden har der i Aarets Løb været en Række mindre Uoverensstemmelser, som er blevet udjævnede ved personlig Henvendelse af Afdelingsformanden eller Forbundets Formand.

Ganske interessant er det at lægge Mærke til, hvad Beretningen fortæller os om Principalernes Optræden overfor de Arbejdere, hvis Organisation endnu staar paa svage Fødder. Beretningen lyder:

»Trods Tariffællesskabet har man i Aarets Løb haft flere Eksempler paa, at Principalerne har givet Hjælpearbejderne Valget mellem Arbejde og Organisationen, hvilket uden Tvivl hidrører fra, at en stor Del af disse Arbejdere endnu ikke har sluttet sig til Organisationen. Da det nu tilmed fremgaar af foranførte Oplysninger over Lønninger, at de uorganiserede er lavere lønnede end de organiserede, ligger heri jo en vægtig Opfordring til alle udenforstaaende om at slutte sig til Organisationen, om ikke af andre, saa af rent egoistiske Grunde.«

Hvor betegnende er dette ikke og hvor uhyre meget er der ikke at lære af disse Linjer. Her har vi indenfor vort eget Fag en Brancheafdeling, hvis Medlemmer i Aaret 1903 i flere Tilfælde af Principalerne har faaet Valget mellem Arbejde og Organisationen. Og hvorfor? Naturligvis fordi det store Flertal af disse Arbejdere endnu ikke har indsét Organisationens Nytte. Saaledes som disse Arbejdere nu bliver behandlede, blev Typograferne behandlede for en Snes Aar siden, og saaledes vilde *vi* blive behandlede den Dag i Dag, hvis vi vedblivende havde levet i Uvidenhed om det eneste Vaaben, der duer noget i Kampen for vor Tilværelse, nemlig Sammenholdet *indenfor* Organisationens Ramme. (Forts.)

Før der modtages Plads i Aarhus, bedes man indtil videre henvende sig til Lokalformanden.

Arbejdsløshedsfesten i Lørdags

i Odd-Fellow-Palæet blev en i alle Maader prægtig Fest; ja, det forekommer os, at den langt overstraalede tidligere Aars Fester. Kl. 7½ rullede de første Drosker op foran Palæets Indgang, og ud steg elegante, smilende yngre og ældre Damer og bagefter de ikke mindre festklædte Herrer. Lidt efter lidt fyldtes den mægtige Sal og vi tager næppe Fejl, naar vi paastaar, at kort efter Koncertens Begyndelse var hver eneste Plads optaget.

Paa Slaget otte traadte »Gutenberg-Koret« med sin gamle, afholdte Dirigent i Spidsen ind paa den store Scene. Men hvad i al Verden var dog det, var det virkelig Hr. Carl Larsen, eller var det en anden? Jo, det var den gamle Dirigent, men ikke tyk, rund og smilende, som man er vant til at se ham, naar han staar foran det flinke Kor. Lang Tids Sygeleje har mærket Hr. Larsen i den Grad, at selv mangeaarige Bekendte knapt kunde genkende ham. Langsomt og med Besværlighed bevægede han sig hen til Dirigentpladsen. Saa hævede Hr. Carl Larsen Taktstokken og i samme Nu lød de første Sangtoner af U. P. OVERBYES skønne Arbejder-Sang »I Flugt gaar Tiden« ud over de mange lyttende Tilhørere. Stærkt Bifald hilste denne Indledning; men »Gutenberg-Koret« fortjener ogsaa Tak for, at man nu har brudt med den gamle Tradition: *ikke* at synge Arbejder-Sange ved vore Fester. Netop ved saadanne Lejligheder bør Publikum blandt andet ogsaa have Fornøjelsen at høre nogle af de mange prægtige Arbejder-Sange, som lyder rundt om i Arbejdernes Foreninger, men som hidtil ligesom har været banlyst fra vore Fester. Det glæder os, at vi ogsaa paa dette Omraade er ved at komme bort fra Snerperiet.

Efter denne Indledning spillede Cellistinden BERTHA LANDAU under Bifald et Par stemningsfulde Numre, ligesom kgl. Skuespiller ZANGENBERG meget morsomt oplæste nogle Smaafortællinger. Den meget bekendte og feterede Koncertsangerinde Fru EMMA VON HOLSTEIN-BERG sang med henrivende Stemme baade danske, svenske og franske Sange; selvfølgelig høstede Fruen stærkt Bifald og blev saa ofte fremkaldt, at hun tilslut maatte give da capo-Numre. Straks efter at Fru Holstein-Berg havde forladt Scenen, lod Hr. Skuespiller CHR. SCHRØDER sig se. At forsøge paa at beskrive den Virkning, Hr. Schrøders Fremtræden og hele Mimik gjorde paa Publikum, vilde være helt umulig, vi noterer blot, at han tilsidst maatte bede Publikum om at faa Lov til at gaa, da man ventede ham i Cirkus Variété.

Vor gamle Sangforening sang smukt og stemningsfuldt forskellige Numre, bl. a. lød Sangen »Aftenstemning« overordentlig nydelig. Som Slutning paa Koncerten blev det skønne Digt »Ave Maria« sunget af Fru HOLSTEIN-BERG under Akkompagnement af Cello, Flygel og Orgel.

Straks efter Koncertens Slutning tog Gardens Musikdirektør, Hr. CARL ANDERREN Plads foran sit store Orkester, og næppe havde han hævet Taktstokken før balklædte Damer og Herrer atter strømmede ind i Salen, for under de herlige Toner at svæve igennem Balsalen. Men da vi ikke dyrker denne ædle Sport, foretrak vi fra den høje Balkon at betragte den fine, gratiøse Maade, hvorpaa Kollegerne forstod at bevæge sig i Dansens Mysterier.

Og for hver Dans syntes vi der kom flere og flere til, saa da vi Kl. 3 forlod den herlige Fest, var vi overbeviste om, at Overskudet denne Gang maatte blive meget stort.

— — — Forhaabentlig sker det ogsaa — de Arbejdsløse har ikke Raad til at miste!

Skal Typografen kunne tegne?

HR. Faktor Manuel Herrero i Salamanca (Spanien) skriver til *Deutscher Buch- und Steindrucker:*

Den, som den Dag i Dag vil gælde for en fuldt uddannet Typograf, maa kunne tegne. Allerede for med Smag at kunne anvende det forskelligartede Skrift- og Sirmateriale fra vore Skriftstøberier er Tegning nødvendig, thi ellers vil Arbejdet i hvert Tilfælde fremvise Mangler hvad Æsthetiken angaar. Naar Sætteren, bortset fra hans Uddannelse ellers, ikke er i Stand til at bringe et Udkast paa Papiret, saa vil han aldrig kunne levere noget fuldendt. I Mangel paa Uddannelse i denne Retning ligger det for det meste, naar Sætteren ikke følger en helstøbt Plan ved Anvendelsen og Anordning af Materialet; i Stedet for en ensartet Opbygning opstaar en uordnet Blanding af forskelligartet Materiale, som heller ikke virker behagelig paa Lægmandens Øjne.

Tildels ligger Skylden hos Principalen, naar dette Misforhold saa ofte forekommer. Ved Antagelsen af Lærlinge gives der ikke tilstrækkelig Agt paa, om Færdigheden i Skitsering er forhaanden. Denne giver nemlig et Holdepunkt for Maalet af forhaandenværende Smag og Forstaaelse paa typografisk Fremstilling. Mange, alt for mange Principaler har forresten ingen kunstneriske, men kun sine egne Privatinteresser for Øje. Kunsten svinder i samme Grad som de vil opnaa Gevinst.

Ikke desto mindre er Duelighed i Tegning af den største Vigtighed for enhver Sætter, saavel paa Værk som Avis.

Hvor ofte forekommer det vel, at man ved Hjælp af en Skitse straks kan vise Kunden Virkningen af, hvordan man har tænkt sig at udføre hans Bestilling? Alene ad denne Vej vil det være muligt indgaaende at tage Hensyn til de Ønsker, som vanskelig kan udtrykkes i Ord.

Af dette Eksempel er det let at se, hvor nødvendig Tegning er for en alsidig uddannet Typograf, som gør Fordring paa at være udrustet med alle for hans Fag nødvendige Kundskaber.

— — —

Vi er ganske enig med Faktoren i, at alt for mange Principaler »kun har deres egne Privatinteresser for Øje« og derfor glemmer at lade Lærlingen blive den alsidige Uddannelse til Del, som er nødvendig for at han skal kunne opfylde de Krav, der stilles til ham, naar han en Gang skal til at arbejde paa egen Haand; men vi er ligesaa sikker paa, at det ikke nytter det mindste, at minde saadanne Principaler om, at de har et moralsk Ansvar for at Lærlingen faar den nødvendige Uddannelse; thi Samvittigheden hos saadanne Principaler sover, og den vil vedblive at sove, indtil Organisationen bliver saa stærk, at den gennem Lovgivningsmagten kan belære dem om, at det ikke er nok, at Trykkerierne fyldes med Lærlinge — Principalerne skal ogsaa føle, at de har et juridisk Ansvar for, at Lærlingene uddannes paa tilstrækkelig Maade.

Pas paa!

Forinden Lærlingens Antagelse skal Arbejdsgiveren sikre sig Lægebevis for, at hans legemlige Udvikling eller Helbred ikke skønnes at være til Hinder for, at han anvendes til det Arbejde, han skal udføre. Lægeattesten skal udover almindeligt Lægeskøn særlig indeholde Højde, Vægt og Brystvidde. Betalingen for Attesten skal udredes af Arbejdsgiveren.

Rigstrykkeriet i Berlin.

EFTER dette Trykkeris Specialkatalog for Verdensudstillingen i St. Louis bringer »*All. Anz. f. Druckereien*« følgende Meddelelser:

Det tyske Rigstrykkeri er i første Linje betroet Fremstillingen af det tyske Riges Papirpenge, altsaa Banknoter paa 5, 20, 50, 100 og 1000 Rmk. Men ogsaa Statens øvrige Værdipapirer, som f. Eks. Statsgældsanvisninger og Obligationerne for Statslaan, udgaar fra dets Presser, og Forbundsstaterne Preussen og Hessen samt mange andre Byer og Korporationer lader sine Obligationer og Aktier over optagne Laan tilligemed de til saadanne hørende Rentekupons- og Udbytteark udføre i Rigstrykkeriet. Til Afdelingen for Værdipapirer hører desuden Fremstillingen af alle Værditegn til Rigspostforvaltningen og til Generaldirektionen for det kgl. würtembergske Post- og Telegrafvæsen, Værditegnene til Betaling af Rigsstempel- og Vekselstempelafgifterne, til Indkrævning af statistiske Gebyrer, Mærkerne til Udregning af Bidrag til den offentlige Arbejderinvaliditetsforsikring og de ved mange Sparekasser indførte Sparemærker af de mest forskellige Værdier. En Ledetraad til Bedømmelsen af Omfanget af denne Del af Forretningen har man i den Kendsgerning, at der i de nævnte Arbejder gennemsnitlig beskæftiges 5 Kobbertrykshurtigpresser, 21 Kobbertrykshaandpresser, 30 Bogtrykhurtigpresser, 6 Digeltrykpresser, 2 Rotationsmaskiner og 14 Bogtrykhaandpresser 7 Timer daglig paa hver af Aarets Arbejdsdage. I Forretningsaaret 1902 blev der bl. a. fremstillet: 22,486,000 Stykker Værdipapirer, 33,703,000 Ark Postfrimærker à 100 Stykker, 126,000 Ark Postfrimærker à 20 Stykker, 482,000,000 stemplede Brevkort og 62,000,000 stemplede Postanvisninger samt 4,180,000 Ark Forsikringsmærker à 100 Stykker.

De fleste Tegninger og alle til Fremstillingen nødvendige Materialer (Originalgravurer, Trykplader osv.) med Undtagelse af Papir og Farver, der tages fra private Fabriker, udføres i Rigstrykkeriets egne Værksteder. Til dette Brug er i Virksomhed 4 Guillochermaskiner og 3 Pantografer foruden andre Hjælpemaskiner. — Mangfoldiggørelsen af Trykpladerne sker i en særlig Afdeling for Galvanoplastik, der er forsynet med 22 Bade for Kobber-, Jærn-, Nikkel-, Sølv- og Guldfældning.

Ser man bort fra de nævnte Værdipapirer, saa udføres der egentlig ikke mange Akcidensarbejder, og da Privatarbejde er udelukket og Bestillerne er Embedsmænd, er det hovedsagelig Diplomer, Attester og Adresser, der kommer i Betragtning. Trykkeriet har altid betragtet det som sin Opgave at paatrykke sine Arbejder et kunstnerisk og fornemt Præg og med dette for Øje at fremskaffe egne Mønstre for Akcidens- og Kunsttryk. De forskellige Former skyldes tildels egen Opfindelse, for en Del er de fremstillet efter Motiver af klassiske og anerkendte kunstneriske Forbilleder og tager derved saa meget som muligt Hensyn til de i Tidens Løb opstaaende Smagsretninger. Matricer, Galvanos og Stempler efter Trykkeriets egne Tegninger bliver ikke solgt, for at der ikke skal opstaa Konkurrence med Privat-Skriftstøberierne og for at Formenes og Snittenes selvstændige Karakter ikke skal blive prisgiven.

Til *Værktryk* benyttes til Stadighed 15 enkelte Hurtigpresser, 11 Dobbeltpresser, 3 Rotationsmaskiner og 4 Digeltrykpresser. Selv om de fleste Bestillere er Rigs- og Statsembedsmænd, eftersom Rigstrykkeriet hovedsagelig er bleven oprettet til Brug for Riget og Forbundsstaterne, saa paahviler der dog ikke disse nogen Forpligtelse til at lade sine Tryksager udføre i Rigstrykkeriet, og der er ikke bleven indrømmet denne Anstalt nogen som helst Forrettighed med Hensyn til Trykningen af den ene eller den anden Slags offentlige Kundgørelser. Vigtigheden af mange Arbejder, hvis Besørgelse kræver særlige Anordninger, samt det, at Anstalten stadig staar beredt til at udføre de vanskeligste Arbejder saavel som saadanne Arbejder, der skal være hurtig færdig, straks eller i hvert Fald i den kortest mulige Tid, sikrer imidlertid stadig Rigstrykkeriet talrige Bestillinger fra de øverste Rigs- og Statsmyndigheders Kontorer. I Rigstrykkeriet er der kun en Linjestøbemaskine i Virksomhed, da Tryksager med glat Sats forekommer i mindre Mængde, medens Hovedmassen bestaar af Arbejder med blandet, tabellarisk og videnskabelig Sats. Blandt disse kan nævnes Arbejder for det kgl. Videnskabernes Akademi og for det til Universitetet hørende Seminarium for orientalske Sprog. I Trykkeriets Afdeling for fremmede Sprog findes 32 orientalske Skrifter i 84 forskellige Grader. (Forts.)

Pas paa!

I Hvile- og Spisetider maa Lærlinge ikke beskæftiges og ikke opholde sig i noget til Værkstedet hørende Rum, hvori der paa den Tid arbejdes.

Nær og Fjærn.

Arbejdsløshedsfesten. Endnu resterende Billetkøb maa betales senest paa Lørdag. GUSTAV CLAUSEN.

Finsen-Mindesmærket. De af De samvirkende Fagforbund udstedte 10-Øres Mærker kan foruden gennem Budet faas paa Kontoret, Gl. Strand 46.

Typografernes Sangforening. Lørdag Kl. 9½ prc.: Sangene til Aarsfesten. Vigtige Meddelelser.

Blandt Juleliteraturens Perler vil sikkert »Arbejdernes Jule-Album« fremtræde som en af de mest glimrende. Det udgives paa A. Christiansens Forlag under Redaktion af *Social-Demokratens* Literaturanmælder, Hr. C. E. JENSEN, der er en Borgen for Indholdets Lødighed. Tekst og Billeder er af udmærkede Forfattere og Kunstnere. Med Albumet følger to Kunstbilag, hvoraf det ene alene har en Boghandlerværdi af 10 Kr. Og dog sælges »Arbejdernes Jule-Album« for kun 150 Øre. Budet, A. E. Jensen, modtager Bestillinger for København og i Provinserne kan det bestilles hos Fagforeningsformændene.

Nettoudbyttet af *Boktryckerikalendern* for 1903 skal tilfalde Grundfondet for en vordende grafisk Fagskole i Göteborg.

Prisen paa »Monotype« (den nyeste Sættemaskine) er fra 1. Oktober forhøjet med 612 Rmk. For Svendene kan dette kun være glædeligt.

Censurvæsnet i Rusland koster en Sum, der er ni Gange større end den, som udgives til Folkeoplysningens Fremme.

Det finske Typografforbunds Reserve- og Invalidefond beløb sig ved Udgangen af 1903 til henholdsvis Fmk. 19,535.84 og Fmk. 3955.35.

Personalet i det østrigsk-ungarske Statstrykkeri bestaar af 1732 Personer. Af Embedsmænd findes ikke færre end 197, af Sættere 440, Trykkere 108, Korrekturlæsere 37, Bogbindere 70, Resten er Hjælpepersonale. Foruden 4 Rotationsmaskiner er desuden 53 andre Tryk- og 242 Hjælpemaskiner i Drift. Statstrykkeriet har bestaaet i 100 Aar.

Paa den almindelige Udstilling fra Evropas Bogtrykker-Fagskoler, som var foranstaltet i Mailand, fik Bogtrykker-Læreanstalten i Leipzig den højeste Pris: den store Gudmedalje.

86,000 fagligt organiserede Arbejdere er der for Tiden i Sverig. De er samlede i 35 Fagforbund. Af disse staar 55,000 Medlemmer tilhørende 29 Fagforbund i Landsorganisationen. Næste Aar venter man, at »Jærn- og Metalarbejderforbundet« med 17,000 Medlemmer vil mælde sig ind i Landsorganisationen.

Efter en senere Meddelelse har der nu fundet Afstemning Sted blandt Smedene, hvorved disse med stor Majoritet har vedtaget at indmælde sig i Landsorganisationen.

100,000 Vinkelhager og 50,000 Skibe var i Slutningen af Juli 1904 forfærdigede og lagrede hos det tyske Firma G. C. Reinhardt. Den, som til Trods for denne Mængde, alligevel maatte trænge til flere Utensilier, kan dog trøstig se Fremtiden i Møde, idet nævnte Firma for nærværende udvider sin Hjælpemaskinpark og til Frembringelse af fornøden Kraft lader opstille en 50-Hestes Kraftmotor.

Om Lærlingefabrikation og Udbytning ved Haandværksmestre siger den forhenværende Oldermand i Berlins Tapetsererlav: »En Del af Haandværksmestrene mangler enhver Forstaaelse af Pligterne ved Lærlingeuddannelsen. Der forekommer Tilfælde, hvor Lærlingen i fulde 3 Aar kun bruges som Haandlanger, Pakker, Bydreng osv., uden at lære noget af selve Faget. Mestrenes personlige Forretningsinteresse er alt for dem, og mange Forretninger er indrettede saaledes, at de slet ikke kan undvære Lærlinge; de staar og falder med Lærlingeudbytningen.«

Slige Eksemplarer findes der desværre ogsaa nok af blandt Bogtrykkerne i Danmark.

Tysklands socialdemokratiske Aviser har tilsammen over 600,000 Abonnenter.

Et Fremskridt i Trykning paa Celluloid, Voksdug, Linoleum, Læder, Træ, Lærred o. desl. er opfundet, idet nemlig Selskabet for grafisk Industri i Wien bringer paa Markedet en til Patent anmeldt Opfindelse af Direktør Colbert. Opfindelsen bestaar deri, at de almindelige Bog- og Stentrykfarver blandes med et Præparat, hvorved Trykket paa de anførte Stoffer hverken kan afvaskes med koldt eller varmt Vand, Benzin el. lign. Colberts Metode med vaskfast Farve kræver foruden Præparatets Tilsætning intet yderligere Arbejde.

Skibsaviser skal nu i det hele udkomme ombord i 47 Hurtigdampere af forskellig Nationalitet. Skibene er gennem traadløs Telegraf sat i Forbindelse med Landstationer eller forbifarende Dampskibe. Nyhedsmængden er derfor meget stor.

»**Buchdrucker-Woche**« meddeler, at Avstralien er det forjættede Land for Statsmænd, der stammer fra Typeverdenen. Watson, Ministerpræsident i 4 Maaneder, var Typograf; Arthur Morgan, den nuværende Leder af Staten Queensland, har ligeledes begyndt ved Kassen, og Ordføreren i Parlamentet i Ny Sydwales, William McCourt, har ogsaa engang fortjent sit Brød som Udøver af Gutenbergs Kunst.

Det japanske Papir anvendes paa Grund af sin overordentlige Styrke til næsten alle mulige Ting: Snore og Strømpegarn, Lommetørklæder, som kasseres efter at være benyttede, til Vægge i Beboelsesrum, Hatte og Kapper, ja endog til hele Klædninger, Tobakspunge, Blomster, som smykker unge Piger — alt af Papir. Vinduerne i Japan er ofte af Transparentpapir og repareres med Papir og Rismel. De japanske Damer staar nemlig ikke tilbage for deres evropæiske Søstre i Nysgerrighed og gør bare med en Finger et Hul i Papirruden, naar de haaber at faa noget interessant at se.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Lokalformand.

Nyborg: Typograf M. RASMUSSEN, Svanedamsvej 3, St.; Birkhoved. Træffes mellem 12—1½ og 6—7½.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdelingen: Thorvald Carlo Olaf Christensen (Universaltrykkeriet), tidl. Medlem.

Provinserne: Rønne, Carl August Samson, udl. 1/11 04 i Schmidts Bogtr. (arb. s. St.), aflægger Prøve for off. Komm. i Decbr.

Tiltraadte.

Provinserne: Nykøbing F., 1721, Joh. H. Vilh. Dahl og 466, M. E. Toft (Pontoppidan), 996, Georg Andersen (Stiftstid.). Odense, 1722, N. P. Andersen (arbl.). Esbjerg, 1808, Ole Pedersen (i Plads).

Bortrejste.

Provinserne: Roskilde, 1561, J. J. P. Nielsen til Ringsted (arbl.). Næstved, 1638, R. M. Jørgensen til Middelfart i Pl. Odense, 1414, Lorenz Jensen til Kbhvn. (arbl.). Horsens, 466, M. E. Toft til Nykøbing F. i Pl. Kolding, 1613, Thorv. Sørensen til Middelfart i Pl. og 1610, Chr. F. Knudsen til Christiansfeld i Pl. Ribe, 1808, Ole Pedersen til Esbjerg i Pl. Viborg, 996, Georg Joh. Andersen til Nykøbing F. i Pl. Nykøbing M., 842 (Norsk), Otto N. Michaelsen paa Rejse og 1187, Rasmus Jørgensen til Roskilde (syg).

Udmældt.

Københavns: Sygeafdelingen: 3950, Elisabeth Malvig (Enevoldsen & Andersen).

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Udmældt: Trykker Bernhardt Christensen, Frelsens Hærs Trykkeri, overgaaet til Den typ. Trykkerforening.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

ANNONCER

Akcidenssætter.

En flink og fiks yngre Akcidenssætter, der er vant til moderne Akcidensarbejde (Kataloger og merkantile Arbejder) og flink til Udkast, kan *straks* faa Plads i **Hertz' Bogtrykkeri**, Vejle. Uden at være i Besiddelse af ovenstaaende Kvalifikationer er Henvendelse unyttig.

„Pjevs"

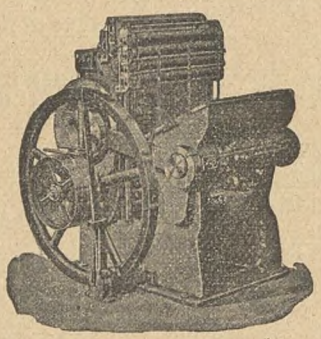
sælger Cigarer og Kognak

til Fordel for Juleuddelingen.

2 arbejdsløse Kolleger er Forhandlere.

Køb Deres Forbrug til Julen hos disse.

Frants Petersen, Pustervig 6.

ADOLPH WULFF

KJØBENHAVN K.

Telefon 39.

Fagforretning.

Største Lager af Utensilier.

Valsemassefabrik.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sætter-Trykker.

En 30-aarig, gift Sætter-Trykker, som uden egen Skyld er ledig, søger en varig Plads straks eller til Nytaar. Den søgende er godt anbefalet fra 2 fem-aarige Pladser. Bill. mrkt. »2969« bedes indlagt paa Ekspeditionskont.

Trykkerier til Salg!!!

Et lille Visitkort-Trykkeri, bestaaende af forskellige Titelskrifter, Messinglinjer, Udslutningsmateriale etc. samt 1 Bostonpresse, 18 × 27½ cm., omtrent nyt, til en Pris af *Kr. 450.00.*

Et i udmærket god Stand værende Trykkeri, bestaaende af 1 Koenig & Bauer enkelt Med., 1 Eickhoff Dobb.-Postil-Hurtigpresse, 5 Diegeltrykpresser, 4 Bostonpresser, et overordentlig stort Antal Brød- og Titelskrifter, Skriftkasser, kun delvis lidt brugt — med en stor Kundekreds —, sælges for *Kr. 16,000.00.* (Meget fordelagtigt.)

Et næsten nyt Trykkeri, bestaaende af 2 store Træde-Diegeltrykpresser, 2 Bostonpresser og et betydeligt Antal Titelskrifter — ligeledes med stor Kundekreds — er, grundet paa at Ejeren har søgt sig en anden Livsstilling, billig til Salg.

Nærmere Oplysninger om disse 3 Trykkerier kan faas ved Henvendelse til

Adolph Wulff,

Gothersgade 8.

Almanaken Danmark 1905 bringes i Morgen (Lørdag). Bestillinger modtages. Bud A. E. JENSEN.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Fest- og Brudegaver

i Guld Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 2 DECEMBER 1904 XXXI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Provinsafdelingerne.

Et af de hidtidige Forbundsstyrelsesmedlemmer for Jylland, Hr. JØRG. ANDREASSEN, har taget fast Ophold i Københavns. I Henhold til Forbundslovenes § 10 skulde der derefter udskrives Valg af et nyt Forbundsmedlem for Jylland. Da der kun er et Aar tilbage af den nuværende Valgperiode har Forretningsudvalget ment det mest simpelt at indkalde det Medlem, der efter de valgte havde flest Stemmer, nemlig Hr. H. P. RABEN af Kolding. De to andre Medlemmer for Jylland har Bopæl i Midtjylland, henholdsvis Aarhus og Silkeborg Nordjylland bliver saaledes uden særlig Repræsentation i Resten af Valgperioden, medens Sydjylland har været det hidtil.

Saafremt der fra en Lokalafdeling i Provinserne ikke inden 12. December sker Indsigelse mod at Hr. Raben tiltræder Forbundsstyrelsen, vil man betragte dette som sanktioneret af Medlemmerne. FORRETNINGSUDVALGET.

De utro Lokalforeningsformænd.

FORANLEDIGET dels af flere smaa Notitser fra Forretningsudvalget og en Artikel »Atter en utro Afdelingsformand« i *Typ.-Tid.* for 4. Novbr. og endelig af Hr. Sørensen-Kjelds Artikel i forrige Nr., kunde jeg have Lyst at gøre et Par Bemærkninger:

I alle Tilfælde har man været svært enige om at give de lokale Revisorer Skylden. Lad mig sige det straks. Den eneste Anke, der kan rettes mod de lokale Revisorer, er, at de burde se Halvaarsregnskaberne efter; men for at dette kan føre til Opdagelse af noget Falskneri, maa man jo da enten have Hovedbogen eller Dublet af Kvartalsregnskaberne, for man vil da vel ikke forlange, at de lokale Revisorer i en Afdeling, der tæller 50 Medl., skal kunne huske de forskellige Poster, og nogen saadan Ret til at forlange Bøgerne naar som helst, vil vel de fleste Formænd nægte Revisorerne, saalænge der ikke findes Lovhjemmel for det. Det var da i hvert Fald med Nød og næppe, at vi ved en Lejlighed her i Horsens, hvor vi (Revisorerne) og flere Medlemmer fandt Anledning til at se Sagerne efter, fik Formanden (Nic. Jensen) til at lægge saavel Penge som Regnskaberne paa Bordet med meget kort Varsel; disse viste sig for Resten at være i Orden den Gang. Hvorledes man, saalænge vi har den nuværende Ordning, skal kunne forhindre, at Afdelingsformanden indsender forfalskede Regnskaber (laver dem om efterat de har været forelagt Generalforsamlingen), forstaar jeg ikke rigtig. Men én Ting har jeg forgæves ventet paa at se fremdraget fra det ærede Forretningsudvalgs Side, og det er: Hvorfor har man ikke oplyst, at naar der indsendtes Rekvisitionsblanket paa Tilskud fra Hovedkassen, hvor der jo, som bekendt, forlanges Underskrift af to Revisorer, glat væk sendte Penge paa én Underskrift. Lovene forbyder det jo udtrykkelig, og det er jo da forresten en temmelig vigtig Kontrol, de dér slaar ud af Revisorernes Hænder, og det er, saa vidt mig bekendt, sket mindst to Gange i Horsens, og det var nu netop Tilfældet en Gang her, at jeg nægtede at skrive under paa Tilskud, men N. J. fik desuagtet Penge paa den anden Revisors Underskrift, og det samme er vist sket under andre Revisorer; og endvidere: Man lod Medlemmerne i Horsens i Uvidenhed om, at Afdelingen endog var oppe paa et Underskud af over 500 Kr.; ja man kvitterede endog i *Typ.-Tid.* for Regnskabets Modtagelse og derved dyssede Medlemmerne i Søvn. Det er jo da ogsaa noget, der hidtil er bleven betragtet for et godt Tegn, at naar der er kvitteret i *Typ.-Tid.*, var der Fred og ingen Fare. Vor ærede Forretningsfører indrømmede jo da paa et Møde her i Horsens, at det var en berettiget Anke imod Forretningsledelsen, at der var sendt Penge paa én Underskrift og at man havde kvitteret for Regnskabet uden at have modtaget Pengene. Og hvorledes Hovedkassereren kan opfylde Lovenes § 20, hvorefter han skal opføre, hvad Dato Pengene er gaaet i Kassen, naar han slet ingen har faaet, synes ogsaa lidt ufatteligt.

Saa kommer vi til Hr. Sørensen-Kjeld. At der skulde findes saadanne Kæltringer imellem de Medlemmer, der er Revisorer, tror jeg ikke. Typograferne er da i al Almindelighed ikke saadan paa Knæene, at de for at »klare den« skulde være Lovbrydere. At adskillige Formænd skal kunne »skylde« op til 100 Kr. ved deres Afgang er jo da vel en Umulighed. Vil Sørensen-Kjeld overtage en saadan afgaaende Formands Sager uden at gøre Indsigelse og derved faa opdaget mulige Uregelmæssigheder; jeg vil da i hvert Fald ikke, og der er næppe mange, for ikke at sige ingen, der vil gøre det. Saa er der den »rejsende Revision«. Ja, det manglede forresten bare at vi skulde til at fordyre vor Administration, for det vilde da være den eneste Fornøjelse, vi fik af den. Tror man ikke, at de uærlige Afdelingsformænd, der findes, og jeg tror kun de er meget faa, vilde kunne lugte, naar disse med Argusøjne forsynede Medlemmer var i Anmarsch, selv om de ogsaa sprang lidt i deres Rejserute; paa Rejse hele Aaret rundt kan de dog ikke være. Har man ikke saa ofte sét, at en Kasserer i Forvejen har været vidende om saadannes Ankomst og saa sørget for, at alt var i Orden, og Udbyttet for de Kontrollerende har kun været en bedre Frokost eller Aften og lidt gemytligt Samvær. Derimod har Hr. S.-K. Ret, naar han lyser efter noget mere *Ærlighed*.

Horsens, den 24. November 1904. ANDREAS HANSEN.

Det er ganske naturligt, naar vi i Artiklen »Atter en utro Lokalformand« har lagt Hovedansvaret paa Lokalrevisorerne for at de stedfundne Falsknerier saa længe upaatalt har faaet Lov til at passere. Vor Opfattelse bekræftes oven i Købet af Lokalrevisor Andreas Hansen selv, naar han i foranstaaende Artikel skriver: »*at den eneste Anke, der kan rettes mod de lokale Revisorer er, at de burde se Halvaarsregnskaberne efter;* men for at dette kan ske, maatte man have Hovedbogen eller en Dublet af Regnskaberne«.

Hertil skal bemærkes, at Lokalrevisorerne til enhver Tid ganske naturlig maa have Adgang til Foreningens Bøger og maa nødvendigvis have det hver Gang de skal attestere, at et Tilskud fra Hovedkassen er nødvendigt. Men saaledes som Underslæbet er sket i Horsens, behøvedes hverken Hovedbog eller Dublet af Regnskabet; thi Lokalrevisorerne kunde uden

disse se, at de paa Halvaarsregnskabet opførte Tilskud fra Hovedkassen var flere Hundrede Kroner større hvert Kvartal end den Sum, de havde attesteret. Da Lokalrevisorerne i Horsens har undladt at se de trykte Halvaarsregnskaber efter, er Lokalformanden bleven tryg — og det samme Eksperiment er gentaget fra Kvartal til Kvartal.

Det er naturligvis en Anke mod Hovedadministrationen, at der er modtaget og ydet Tilskud paa en Rekvisitionsblanket, som kun har haft én Lokalrevisors Underskrift; men denne Anke bortfalder, naar det udbetalte Beløb er opført paa det herefter modtagne Kvartalsregnskab og saaledes er godkendt af begge Lokalrevisorerne og Afdelingsgeneralforsamlingen.

Der har dog været Forhold, hvor Tilskud til Lokalkasserne har maattet eftersendes uden Tilskudblankettens Tilstedeværelse i Hovedkassen før efter Beløbets Afsendelse. Men for Fremtiden vil intet Beløb blive afsendt uden at Blanketten er tilstede i lovformelig Stand, selv om det ogsaa kan hænde, at et Medlem derved f. Eks. ikke kan faa sin afdøde Hustru i Jorden forinden denne Formalitet er iagttaget eller et Medlem maa opsætte Flytning af sig og sin Familje nogle Dage indtil Rejsepenge paa behørig Maade er skaffede tilveje.

Som alt tidligere fremhævet vil det ejheller oftere ske, at der kvitteres i *Typ.-Tid.* for Regnskabets Modtagelse uden at det eventuelle Overskud ogsaa er indsendt. Der er jo ingensinde af Hovedkassereren indført Beløb i Hovedbogen, som ikke er indgaaet i Hovedkassen. Der er derimod for Horsens Afdelingens Vedkommende sket det, at der efter Anmodning fra Lokalformanden og et Medlem, mod hvilket man ikke havde Spor af Grund til at nære Mistillid, var kvitteret for Modtagelsen af Regnskabet med Løfte om at Overskudet skulde følge i Løbet af et Par Dage. Og ved denne Fremgangsmaade frelstes i hvert Fald 300 Kr.

Da dette nu altsaa ikke vil gentage sig, maa vi haabe, at Lokalrevisorerne i Fremtiden ser Halvaarsregnskaberne efter, naar disse foreligger; thi saa kunde man sikkert haabe, at en Gentagelse af Horsens- og Fredericia-Affæren ikke vil finde Sted.

Der er dog én Ting til, som er af ulige større Vigtighed: Lad være at betro Forvaltningen af Foreningens Midler til Kolleger, som ikke selv har deres private Pengesager i Orden. Her har de Horsens-Kolleger et meget tungt Ansvar at bære, efterdi mindst en halv Snes Kolleger, deriblandt Revisorerne, Kvartal efter Kvartal har undertegnet Veksler for den afgaaede Lokalformand. Havde man i Tide friet Lokalformanden for Fristelsen til at benytte de betroede Midler til at dække private Affærer, havde han maaske nu gaaet iblandt os som en hæderlig Kollega.

Overarbejde

set i Belysning af Kravet om 8-Timers Arbejdsdag.

Det er en forunderlig Ævne mange af vort Fags Udøvere har til at give den barmhjærtige Samaritans Rolle. Saaledes i Søndags, hvor en Kreds af Medlemmer fremsatte Forslag paa Fælles-Generalforsamlingen om at lade udskrive et Ekstrakontingent, for af dette at udrede en ugenlig Understøttelse paa 7 Kr. til alle ikke-understøttelsesberettigede. Ja, ingen tør benægte, at Følelsen for og Medlidenheden med de daarligt stillede kendetegner dette Forslag i aller højeste Grad — men hvad d'Hrr. Forslagsstillere desværre fuldstændig har set bort fra i denne Sag, er jo dette: at regne med Fakta; thi hvad nytter det, at Klingbeutlen svinges over vore Hoveder, naar dog ikke Johann Tezels Devise blot tilnærmelsesvis holder Stik?

Hvorfor gaar man ikke andre Veje, naar man saa gærne vil hjælpe?

Raabet om og Kravet paa 8-Timers Arbejdsdagen, ikke at forglemme Demonstrationen for dette Klenodie, alt dette kender Medlemmerne saa godt — men hvorfor i Alverden gør de, der sympatiserer med dette Krav, ikke **nu** saa meget, at de nøjes med den i Følge vor Tarif hjemlede Arbejdstid, men derimod den ene Aften efter den anden arbejder betydeligt udover den normerede Arbejdstid? Er en saadan Fremgangsmaade i Overensstemmelse med den Aand, som enhver, der staar i Arbejde, burde være besjælet af, nemlig den, at lade saa mange som muligt blive delagtige i Arbejdet? Jeg tror det ikke! Skal der være Logik i vor Handlemaade, skal vi ikke alene opad, men ogsaa udad vise, at der kæmpes for at naa et Maal, bør det i hvert Fald ske paa en saadan Maade, at enhver kan se, det er vort Alvor.

Hvad om der just i de Par Uger, der er tilbage før Travlheden har Ende, paa Arbejdsstederne — saavel i Blad- som Bogtrykkerierne — blev renonceret paa Overarbejdet til Fordel for de Arbejdsløse? Den Hjælp vilde i hvert Fald have større Betydning for den enkelte end en Almisse paa 2—3 Kr., som dog kun er og bliver en Draabe i Havet.

Der er ikke Spor af Grund til at formode, at en saadan Henstilling paa de Steder, hvor meget Overarbejde for Tiden finder Sted, vil blive mødt med Uvilje af nogen rettænkende Principal, i Særdeleshed ikke, naar Henstillingen motiveres.

For at ingen, hverken Principal eller Arbejder, skal tro, at disse Linjer har Bud til de Steder, hvor der i Ny og Næ maaske beskæftiges en eller to Arbejdere et Par Timer ved et uforudset Tilfælde, betoner jeg, at det udelukkende har været min Hensigt at paapege det uheldige ved fortsat Overarbejde, og maatte disse Linjer bidrage til at vække mine Fæller af deres blide Slummer, saa at de med vaagent Øje kan se, hvilken stor Skraaplan de i Virkeligheden bevæger sig paa, da var i hvert Fald noget naaet. —n —r.

Meddelelse til Medlemmerne.

Da der ikke hersker tarifmæssige Forhold adskillige Steder, henledes Opmærksomheden gentagende paa, at **Ingen maa modtage og gaa i Plads forinden Anmældelse herom er sket til Forbundskontoret, og at Undladelse heraf absolut vil medføre Karantæne.**

FORRETNINGSUDVALGET.

Vort Forbunds Virksomhed.

(Forts.)

I forrige Numer fik vore Læsere et lille Indblik i den Imødekommenhed, de københavnske Principaler lægger for Dagen, saa snart der viser sig divergerende Meninger om et eller andet Spørgsmaal. Thi hellere end at give Arbejderne Ret i deres Betragtninger — selv om disse ogsaa har den soleklareste Ret — lader Bogtrykkernes Forretningsudvalg det omstridte Spørgsmaal gaa til Voldgiftsretten, for senere at tabe Sagen — hvad Erfaringen viser.

Anderledes ude i Provinserne. Om Forholdene her meddeler Beretningen, at der »i Aarets Løb har hersket absolut fredelige Forhold«. Der har da heller ikke — saa vidt vi erindrer — været en eneste Sag for Voldgiftsretten. Det syntes, som om de københavnske Principaler paa dette Omraade havde godt af at tage Lære af deres provinsianske Kolleger; thi man maa stadigt huske paa, at de Sager, som Voldgiftsretten har fældet Dom i, er — paa en enkelt Undtagelse — alle gaaet Principalerne imod.

Der gives Oplysning om forskellige Trykkeriejere, som inden Aarets Slutning havde underskrevet paa Tarifen, bl. a. endelig Hr. Kjelst i Varde, der i mange Aar har været blokeret. I en 5—6 Byer er ydet en Snes Mand et Løntillæg fra 1—2 Kr., ligesom de fastlønnede Sættere i Andelstrykkeriet i Odense i et Antal af 6—7 har erholdt hver ca. 200 Kr. i Bonus; Gennemsnitslønnen for disse har i Aarets Løb været 30 Kr. Hvad der maa vække særlig Glæde er, at et enkelt Blad, *Roskilde Dagblad*, har afskaffet »Pladesatsen« og indført Akkord, hvorved der er kommet en Mand mere i Ar-

bejde og Lønnen er steget med 4—5 Kr. pr. Arbejder; desuden faar Beregningssætterne for Helligdage, hvorpaa der *ikke* arbejdes, en Dagløn, svarende til Minimallønnen i Roskilde (21 Kr.).

Om *De samvirkende Fagforbund* meddeles det, at der har været afholdt Repræsentantskabsmøde den 23. April, hvori Forbundets Repræsentanter, Hvidtfeldt og Vict. Petersen, deltog, med paafølgende Generalforsamling den 24. og 25. April, hvori deltog Forretningsudvalget og de københavnske Forbundsstyrelsesmedlemmer. Paa denne Generalforsamling vedtoges blandt andet at udvide Repræsentantskabet, hvorefter Dansk Typograf-Forbund fik Ret til at sende 4 Repræsentanter. Hertil er valgt Marius Hansen, Aarhus, Hvidtfeldt, Laur. Jensen og Vict. Petersen, København. Til De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg valgtes Hvidtfeldt som første Suppleant.

Paa disse Møder drøftedes forskellige Lovparagrafer, bl. a. om et lavt Kontingent; dette Spørgsmaal løstes imidlertid ved Dannelsen af en Forskudsfond, hvortil der udskrives et Bidrag paa 20 Øre for heltbetalende og 10 Øre for halvtbetalende Medlemmer.

Af Beretningen fremgaar det, at der i Strejkeunderstøttelse til De samvirkende Fagforbund af vort Forbund er ydet 591 Kr. 30 Øre, til Forskudsfonden Kr. 403.20 og i Administrationsbidrag Kr. 396.70. Ialt Kr. 1391.20.

I November Maaned fremkom der til Repræsentantskabet Forslag om Udgivelsen af et lille Ugeblad som Meddelelsesmiddel fra De samvirkende Fagforbund til Forbundenes Hovedstyrelser og Afdelingsstyrelserne samt Fællesorganisationens Formænd. Da Forretningsudvalget formente, at et saadant Blad ikke kunde gøre Fyldest for det, det tog Sigte paa at afhjælpe, og det tilmed var stridende mod Lovene, udsendte de tre i København boende Repræsentanter til Repræsentantskabets Medlemmer et Par Cirkulærer, hvori de hævdede deres Opfattelse og tilraadede at stemme mod Forslaget. Ved Afstemning blev Forslaget vedtaget, men Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund fandt det raadeligst at udskyde Spørgsmaalets Løsning til Repræsentantskabets Møde i Foraaret 1904. Paa dette er Bladets Udgivelse vedtaget.

For De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg er det iøvrigt i Aarets Løb lykkedes at bilægge en Række Konflikter og hindre endnu flere i Udbrud. (Forts.)

Pas paa!

I Bogtrykkerier maa Arbejde ikke finde Sted fra Lørdag Nat Kl. 12 til Søndag Nat Kl. 12. I Dagbladstrykkerierne ikke fra Kl. 9 Søndag Form. til Kl. 12.

F. V. Backhausen, Viborg.

Den Mand, hvis Navn staar over disse Linjer, er en i den typografiske Verden bekendt og daarlig lidt Arbejdsgiver; men endnu ikke bekendt nok, thi saa vilde det umuligt kunne ske, at saa mangen Kollega maatte føle Arbejdsløshedens frygtelige Svøbe for hans Skyld.

Kunde det nu ikke snart være paa Tide, Typograferne belærte denne Herre om, at han ikke kan vedblive at behandle vore Kolleger og Kammerater, som det behager ham.

Han har nu, »Gud véd, hvor mange Gange«, ved Løfte om varig og stadig Plads faaet gifte Typografer til sin Forretning; er man først kommen der, da er man daglig udsat for B.s uudholdelige Chikanerier og Spionerings-System — at opremse alle hans Chikanerier her er umuligt, det vilde fylde ikke saa faa Numre af Bladet. Jeg skal kun her fremføre et enkelt, men meget talende Bevis, *overalt Glasruder!* og bag en af disse er man altid sikker paa at finde B. med det ene Øje lukket. Tænk Dem, selv i Trappens Bagklædning er Træet udsavet i mindre Felter, og Glas indsat; selv der har man fundet B. *liggende paa Knæerne og kigge*, om der ikke kunde findes noget at anke over. Har Arbejderen saa været der nogen Tid, og B. mærker, at Vedkommende ikke ynder hans Spionerings-System og heller ikke vil være ham behjælpelig med at udspionere sine Kammerater, saa ud med ham, han duer ikke, og hvad regner B. om der er én mere, der har ham at takke for sin Ruin i økonomisk Henseende.

Dette, at antage gifte Typografer, for bag efter at smide dem paa Gaden, er en af B. gammel brugt Skik; men danske Typografer har vist aldrig rigtig tænkt over, hvor tidt han har brugt denne Fremgangsmaade. Han har nu i Løbet af *10 (kun ti) Maaneder* smidt ikke mindre end 4 (fire) af hans saakaldte faste Folk paa Gaden foruden 2 Forretningsførere og en Arbejdsmand.

At samme Herre ikke respekterer den af ham selv underskrevne Tarif, er vel overflødigt at bemærke; thi derom vidner hans Lærlingeantal, som længe har været ulovligt. B., som ikke selv er Trykker, har en Trykkerlærling, uden at denne nu er under nogen kyndig Vejledning; ogsaa et Bevis for, at kun naar B. kan mele sin egen Kage, er han tilfreds.

Hvis disse Linjer maatte belære B. om, at *Typograferne ikke vil finde sig i*, at B. behandler sine Arbejdere som han lyster, og samtidig oplyse Typograferne om, at B.s Officin (af Arbejderne populært kaldet Glasskabet) ikke er noget Eldorado, vil Hensigten med dette være naaet. 3.

Pas paa!

Det vil være af stor Betydning at faa lovordnede Tilstande omkring paa Trykkerierne. Dette kan kun ske ved at hver Mand er interesseret i at øve Kontrol over de i Nærheden af hans Bopæl liggende Arbejdssteder og meddele Overtrædelserne til Forbundet.

Nær og Fjærn.

Personalemøder. I November Maaned er der afholdt en Del Møder mellem Personalerne i forskellige Trykkerier og Styrelserne for de københavnske Afdelinger. Det har nemlig vist sig, at dette er den mest praktiske Maade at ordne Sagerne paa, i Tilfælde hvor der er Uoverensstemmelser at rydde af Vejen, hvor der trænges til Klarhed over Begreberne Ret og Pligt, eller hvor der savnes det fornødne Sammenhold til fælles Optræden. Saaledes har Styrelsen for Den typ. Forening holdt Møde med *Nationaltidendes* kvindelige Sættere og med S. L. Møllers Sætterpersonale. Endvidere er der holdt to Møder med I. Cohens Personale, et mellem det samlede Personale og Styrelserne for alle tre Afdelinger og et mellem Sætterpersonalet og Den typ. Forenings Styrelse. C. V. C.

Arbejdsløshedsfesten illustreret. *Illustreret Familieblad* for i Lørdags indeholder foruden en Omtale af Arbejdsløshedsfesten og Afunderholdningens Forløb Portræter af Festudvalgets Formand og Dirigenterne. Bladet koster kun 10 Øre.

Julen er dyr og koster mange Penge, naar man vil glæde sine nærmeste. Og kun faa kan og vil undslaa sig derfor. Men noget kan der spares, naar man forsyner sig med Rabatmærker, som udleveres paa Forbundskontoret. Dette gælder overfor Kjoletøj, Overstykker, Lærreder, Dækketøjer, Gulvtæpper, Sengeudstyr, Skotøj, Herreekvipering, Cigarer og Tobakker, Vine, Cykler, Kolonialvarer, Lamper og Køkkenudstyr, Handsker og Porcellæn. Besparelsen varierer for de forskellige Firmaer fra 5—10 pCt.

»Pjevs«. Se omstaaende Annonce.

Gymnastikkonkurrencen mellem »Danefærd« og Typografernes Sportsklub finder, som omtalt, Sted Lørdag den 10. Decbr. i Wittmacks Lokaler. Det er første Gang »vore Sportsmænd« konkurrerer her i Byen, og de venter da ogsaa, at Kollegerne fuldtallig vil troppe op for at se Sportsmændene kæmpe, her, hvor der er ekstra Lejlighed til at se, hvad de duer til, og at det vil gaa efter Reglerne, borger Dommernes Navne, d'Hrr. Løjtnant Mølgaard, Krigsass. Holst og Gross. J. P. Jørgensen for. Lad der da blive fuldt Hus som altid, naar vore Sportsmænd kalder til Fest; muntert gaar det jo altid til hos dem. Klap og Bifald vil følge det sejrende Hold — hvem det er, vil Lørdag vise. J.

Ang. Billetter se omst. Annonce.

Port Arthurs Vittighedsblad. Humøret synes endnu at være nok saa godt oppe blandt de Belejrede i Port Arthur, trods den alvorlige Situation, hvori de befinder sig. Saaledes har en Del Underofficerer taget sig for at udgive et Vittighedsblad ved Navn »Bajonette«. I dets første Numer hedder det: »I Dag har vi kun 50 »Bajonetter« til vor Disposition, følgelig har vi ingen tilovers for vore Venner Japanerne; men med den sibiriske Bane kommer med det første en halv Million af den Vare, og disse skal franko tilsendes Fjenden. Vor »Bajonet« skal blive meget skarp og vil ikke komme til at savne en hvas Od.«

Typograferne i De forenede Stater i Nordamerika. »Typografernes Forbund« har haft sin Kongres den 8.—14. August i St. Louis. Medlemsantallet har fra Maj 1903 til Maj 1904 været gennemsnitlig 46,165; Indtægterne har i samme Tidsrum været 240,005 Dollars, Udgifterne 252,847 Dollars, Kassebeholdningen var 36,358 Dollars. Der er i flere Byer opnaaet en Forkortelse af Arbejdstiden. Principalforeningen (Typothetae) har modsat sig Forslag om Indførelse af en daglig Arbejdstid paa 8 Timer i alle Trykkerier. Forbundets Understøttelsesvæsen er ikke centraliseret, men i dette Forhold foretog Kongressen ingen Ændringer.

»Forbundet af Maskinmestre og Hjælpearbejdere i Trykkerier« har afholdt Kongres, ligeledes i St. Louis. Det vedtoges at ansætte en Række lønnede Agitatorer for at skaffe Forbundet en hurtigere Udbredelse, og det vedtoges ikke at opsige den mellem Forbundet og Principalforeningen bestaaende Tarif. Der vedtoges en Del Lovændringer, som har til Formaal at styrke Forbundet indadtil.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 13. November.

Et Spørgsmaal om Beregning af Sats, der var hentet til et Dagblad fra et andet Trykkeri, drøftedes. — Et ugift Medlem, der havde været arbejdsløs i lang Tid, androg om et Laan paa 50 Kr. Nægtedes. — Et Medlem forespurgte, om Foreningen vilde betale Omkostningerne ved et Bilag til *Typ.-Tid.* Bilaget skulde indeholde Arbejder, præmierede af »Nordisk Boktryckarekonst«. Styrelsen fandt ikke Anledning dertil. — Det besluttedes at afholde Møde med I. Cohens Personale. — Form. gav Meddelelse om et Møde med Bogtrykkerforeningen og om en Forhandling med Fabrikstilsynet. — Bogtrykker Jordan har overtaget Maskinsætter C.s Gæld til Foreningen. C. er derefter indtraadt som nyt Medlem. — Tarifunderskrifter forelaa fra A. Nielsen, Øhlenschlægersgade 17, og Joh. Lassen, Pilestræde 78. — Fra Inkassatoren i et Bladsætteri var der stjaalet en Del Penge. Ved en Indsamling blandt Personalet var der skaffet Dækning for en Del af Beløbet. Restbeløbet maa han selv udrede, men hvis han ønsker det, kan Sagen indankes for en Generalforsamling. — Et Medlem bevilgedes Rejsehjælp til Norge.

C. V. C.

Til **Juleuddelingen** har jeg modtaget:

København: Social-Demokratens Pers. (Sættere, Trykkere, Stereotypister og Redaktionsmedl.) 1. Bidrag Kr. 30.00, Social-Demokraten (ved Kontrolkomitéen) 20.00, Schultz' Sættere (r. B.) 14.00, Kristelig Dagblad 5.00, Hoffensberg (Sættere og Trykkere) 3.25, Birchs Sættere 0.75, Allers Sættere 2.75 — ialt Kr. 75.75.

København, den 1. Decbr. 1904. CHR. ØSTERGAARD.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 4. Decbr. Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Moderne franske Bogbind og moderne Illustrationsværker. *Kl. 2 præcis Generalforsamling.* Dagsorden: Beretning, Regnskab og Forslag til Lovændring.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Legatafdelingen.

En Portion af Berlings Legat er ledig til Decbr. Termin. Ansøgninger indsendes til Forretningsudvalget senest 10 Decbr.

FORRETNINGSUDVALGET.

Lokalformanden i Svendborg træffes kun i sit Hjem, Nannasvej 4, fra 12—1½ Middag og 7—8 Aften.

Ny Medlemmer.

København: Sygeafdelingen: A. Truelsens Hustru Sophie og Knud Knudsens Hustru Thyra Severine.

Provinserne: Aarhus, Trykker Viggo Nielsen, udl. 1/11 i Aarhus Stiftstid. efter 5 Aars Læretid; aflagt Prøve.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 3486, Wilh. Lindberg (Egm. Petersen) fra Udl. 1702, Helene Jensen (Hoff), 3226, Aage Edv. Køhke (Eksprestrykkeriet) og 5383, Chr. Jul. Rasmussen (Keller) fra Rejse. 996, Georg Andersen (Aller) fra Nykøbing F. Trykkerafdel.: 1369 (norsk), Hans Andersen (I. Cohen) fra Rejse.

Provinserne: Roskilde, 1187, Rasmus Jørgensen (syg). Viborg, 1623, Emil Næser (i Pl.). Nyborg, 1420, G. H. Grønvold.

Bortrejste.

Provinserne: Roskilde, 874, Niels Henriksen til Nykøbing F. i Pl. Nykøbing F., 996, Georg Andersen til København i Pl.

Udslettet for Restance.

København: Sætterafdelingen: 1871, Johs. C. Harder (Bogtrykker).

T. S. *Gymnastikkonkurrence* Lørdag den 10. Decbr. Kl. 8½ i Wittmacks Lokaler med Gymnastikforeningen »Danefærd«. Billetter à 50 Øre faas hos Klubbens Medl. samt hos Budet Jensen. — Efter Konkurrencen Bal til Kl. 5.

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10½. Styrelsen bedes møde.

ANNONCER

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Arbejdernes Julealbum

à Kr. **1.50** (2 Bilag), **Almanaken Danmark 1905** *med stort Billede* **1 Krone** samt alle øvrige **Kalendere** og **Almanaker, Juleroser** og **Blæksprutten** à 1.50 og **Juleroser** (Fotogravure) à 3.50 bedes bestilt hos Budet A. E. JENSEN.

Et ældre Bogtrykkeri

i en stor Provinsby er til Salg. Trykkeriet arbejder med et velsorteret Skriftmateriel, 1 dobb. Median- og 1 enk. Median-Hurtigpresse samt 4 mindre Haandpresser, Gasmotor og Skæremaskine. Nærmere Oplysninger faas ved at indlægge Billet mrkt. »Bogtrykkeri« paa Ekspeditionskontoret.

„Pjevs"

Salget af Cigarer og Vine gaar glimrende. Gør Deres Indkøb hos de arbejdsløse Kolleger. De sælges til Fordel for Juleuddelingen.

Petersen, Pustervig 6.

Fest- og Brudegaver
i Guld Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Trykkerier til Salg!!!

Et lille Visitkort-Trykkeri, bestaaende af forskellige Titelskrifter, Messinglinjer, Udslutningsmateriale etc. samt 1 Bostonpresse, 18×27½ cm., omtrent nyt, til en Pris af *Kr. 450.00.*

Et i udmærket god Stand værende Trykkeri, bestaaende af 1 Koenig & Bauer enkelt Med., 1 Eickhoff Dobb.-Postil-Hurtigpresse, 5 Diegeltrykpresser, 4 Bostonpresser, et overordentlig stort Antal Brød- og Titelskrifter, Skriftkasser, kun delvis lidt brugt — med en stor Kundekreds —, sælges for *Kr. 16,000.00.* (Meget fordelagtigt.)

Et næsten nyt Trykkeri, bestaaende af 2 store Træde-Diegeltrykpresser, 2 Bostonpresser og et betydeligt Antal Titelskrifter — ligeledes med stor Kundekreds — er, grundet paa at Ejeren har søgt sig en anden Livsstilling, billig til Salg.

Nærmere Oplysninger om disse 3 Trykkerier kan faas ved Henvendelse til

Adolph Wulff,
Gothersgade 8.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 9 DECEMBER 1904 XXXI AARGANG

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest den 17. ds.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes om Vedk. er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv. Saa fyldige Oplysninger som muligt.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 17. ds.* til Undertegnede opgive Opholdssted *den 23. ds.*, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingsformand erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse, ligegyldig hvilken Afdeling de tilhører, maa ligeledes *indgive Andragende* inden *Lørdag den 17. ds.* til Forbundskontoret, Gl. Strand 46, 2. Sal. Det er ikke tilstrækkeligt at staa anført i Arbejdsløshedsprotokollen.

København, den 5. Decbr. 1904 FORRETNINGSUDVALGET.

Voldgiftsretten i København.

DEN 16. November d. A. holdt Bogtrykfagets Voldgiftsret Møde. Tilstede var Rettens faste Medlemmer Bogtrykkerne Berg, Truelsen og Winther og Suppleanten Kihl samt Typograferne Berendt, Kiefer, Carl Nielsen og A. Møller.

Der foretoges Sag Nr. $^{23}/_{1904}$: Den typografiske Trykkerforening ktr. Hoffmanns Bogtrykkeri ved Frk. E. Lange, hvori der opnaaedes Flertal for følgende

Kendelse:

Under nærværende Sag har Klageren gjort gældende, at der i Indklagedes Bogtrykkeri fra den 9. Januar d. A. har været ansat 2 Trykkerlærlinge, medens der i hvert Fald i Tiden fra 5. Februar til 1. Juli d. A. og fra 22. Juli d. A. og siden da kun har været ansat 2 Trykkere. Da dette Forhold er i Strid med Tarifens Bestemmelser, og da der gentagende Gange har været rettet Henvendelse til Indklagede desangaaende gennem Københavns Bogtrykkerforening uden Resultat, har Klageren nedlagt Paastand paa, at Indklagede kendes uberettiget til Ansættelse af den sidst ansatte Lærling samt dømmes til uopholdelig at afskedige samme.

Indklagede har godkendt Rigtigheden af Klagerens Fremstilling, og har indrømmet, at de paaklagede Forhold ikke fyldestgjorde Tarifens Forskrifter. Hun erklærer, at dette Forhold maa betragtes som rent midlertidigt, og at det i Løbet af ca. 1 Maaned skal blive afhjulpet, hvorfor hun har ment, at det var overflødigt at æske Voldgiftsrettens Kendelse herom.

Retten maa imidlertid anse Klagen til Voldgiftsretten for fuldt beføjet, og den maa udtrykke sin Misbilligelse over, at Indklagede, skønt hun var sig bevidst, at hun gjorde sig skyldig i Tarifbrud ved det anførte Forhold, ikke har taget noget Hensyn til de fra Organisationernes Side i god Tid til hende rettede Henvendelser.

Herefter dømmer Retten:

»Den hos det indklagede Firma Hoffmanns Bogtrykkeri ved Frk. E. Lange den 9. Januar d. A. antagne Trykkerlærling bør afskediges straks. Firmaet maa ikke antage nogen ny Trykkerlærling, forinden »Københavns Bogtrykkerforening«s Forretningsudvalgs Tilladelse dertil er indhentet«.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

D'Hrr. Kihl og A. Møller fratraadte derefter Retten og i deres Sted indtraadte Suppleanterne Bogtrykker A. Jørgensen og Maskinsætter H. C. Jørgensen.

Derpaa foretoges Sag Nr. $^{24}/_{1904}$: Dansk Typograf-Forbund ktr. Firmaet O. C. Olsen & Co., i hvilken Sag man enedes om følgende

Kendelse:

Dagbladet *Folkets Avis*, der trykkes hos det indklagede Firma O. C. Olsen & Co. er fra den 27. Avgust d. A. udgaaet med to Eksemplarer om Lørdagen, idet det tidligere Søndagsnumer er trykt Lørdag Eftermiddag. Som en Følge heraf har Firmaet beordret to af dets Maskinsættere at paabegynde Arbejdet paa det først udgaaende Lørdagsnumer 1 Time før ordinær Arbejdstid, nemlig Kl. 6 om Morgenen.

Striden under nærværende Sag drejer sig nu om, hvad Betaling det indklagede Firma skal yde Sætterne for denne ene Times Ekstraarbejde.

Klageren, Dansk Typograf-Forbund, nedlægger Paastand paa, at Sætterne for den omhandlede Tid fra Kl. 6—7 Morgen erholder ordinær Løn + 100 pCt. Godtgørelse + 1 Kr. ekstra pr. Time i Henhold til § 12 i Dagbladsættertarifen og § 4 i Maskinsættertarifen, idet man har gjort gældende, at disse §§'er maa omfatte alt Arbejde, der begynder før Kl. 7 om Morgenen, da man i modsat Fald vilde savne Bestemmelser i Tarifen om, hvorledes dette Arbejde vilde være at lønne.

Indklagede har anbragt, at den i de nævnte §§'er omhandlede 1 Krones Ekstrabetaling kun er fastsat for overordentlig langt Nattearbejde, derimod ikke for Arbejde, der begynder noget tidligere end sædvanligt om Morgenen. Det indklagede Firma har lønnet de to Maskinsættere med ordinær Timebetaling + 100 pCt. og paastaar sig frifunden imod at vedblive med denne Betaling, subsidiært nedlægger Firmaet Paastand paa, at det dømmes til at betale det omhandlede Morgenarbejde med ordinær Timebetaling + 1 Kr.

Det omstridte Spørgsmaal, hvilken Løn der bør gives Maskinsætterne for Arbejde, der paabegyndes en Time før ordinær Arbejdstid, findes intet Steds *direkte* løst i Tarifen; der kan saaledes navnlig ikke gives Klageren Ret i, at Tilfældet falder direkte ind under Afsnit III § 4 jfr. Afsnit II § 12; thi Ordene »Arbejde herudover« viser tilstrækkelig, at der derved alene gives Regler for Betaling af Arbejde, der kontinueres fra Tiden før Kl. 2 Nat. Derimod kunde der blive Spørgsmaal om en *analog* Anvendelse af denne Regel for Arbejde, der begynder efter Kl. 2 Nat og før Kl. 7 Morgen. Retten formener, at dette Spørgsmaal ikke kan besvares udelukkende bekræftende eller benægtende, men maa afgøres efter en konkret Bedømmelse i hvert enkelt Tilfælde.

Hvad nu det foreliggende Tilfælde angaar, hvor det drejer sig om Arbejdets Begyndelse til forholdsvis ringe Tid før ordinær Arbejdstid, skønner man ikke, at de samme Grunde, der har motiveret Reglen om den udvidede Arbejdsløn i Afsnit III § 4, ogsaa er anvendelige her; hvorimod man maa anse den af Indklagede betalte Løn 100 pCt. over den ordinære Arbejdsløn for passende Betaling, hvorefter Retten dømmer:

»Indklagede, Firmaet O. C. Olsen & Co., frifindes for Klageren, Dansk Typograf-Forbunds Tiltale i denne Sag, mod, som af Firmaet indrømmet, at betale sine Maskinsættere ordinær Løn + 100 pCt. for Arbejde fra 6—7 Morgen«.

M. TRUELSEN.

POUL MEYER.

Vi har modtaget følgende:

Ærede Kolleger!

Af Omstændighederne er jeg bleven tvunget til at forlade Aalborg og tillige Jylland og har taget Ophold i København. Da vore Love fordrer, at Forbundsstyrelsens Medlemmer skal have Bopæl i de Landsdele, for hvilke de er valgte, maa jeg altsaa træde tilbage før Valgperioden er udløbet. Jeg vil derfor gennem vort Organ tillade mig at bringe mine ærede Kolleger Landet over en Tak for den Tillid, man har vist mig ved at vælge mig ind i Styrelsen for det første centraliserede danske Typograf-Forbund. Kan jeg end ikke paavise Resultater af denne Tillid, saa er det mig dog en Tilfredsstillelse at være mig bevidst stedse — efter mit Skøn — at have arbejdet for Organisationens Vel.

— — —

Det er mig en Glæde, at jeg — tilligemed saa mange andre — i sin Tid lod mig overbevise om Centralisationens Betimelighed. Selv om den maaske ikke var saa omfattende som ønskeligt, og selv om maaske en Del Kolleger har følt sig brøstholdne ved dens Resultater, saa er det dog min Overbevisning, at det er et Skridt i den rigtige Retning. Det er naturligt, at der ved en delvis ny Organisation kan klæbe Mangler, som Konstruktørerne ikke har kunnet forudse; men det er ligesaa naturligt, at disse Mangler med en Smule god Vilje kan afhjælpes — naar blot Grundvolden er god. Og det tror jeg den er — Udbedringen ligger i vor egen Haand.

Arbejdernes vægtigste Vaaben mod Modstanderne har i lange Tider været Sammenslutning. Og Sammenslutning er i dette Øjeblik mere nødvendig end nogensinde før. Omfanget af de Fordele, Arbejderne i Fremtiden skal opnaa, vil sikkert i stedse højere og højere Grad komme til at afhænge ikke alene af de enkelte Organisationers Styrke, men af Organisationernes mere eller mindre indbyrdes faste Sammenslutning.

Maatte Typograferne ogsaa i Fremtiden holde sig Sammenslutningens Nødvendighed for Øje.

Den 2. Decbr. 1904. JØRGEN ANDREASEN.

Fagprøver.

LØRDAG den 3. ds. havde Hr. Bogtrykker P. HANSEN, Aalborg, inviteret alle i Boghaandværk interesserede til at bese nogle Fagprøver fra Fagskolen i København. Der var — saavel hvad Sætning som Trykning angaar — mange overordenlig smukt udførte Arbejder blandt de fremlagte Prøver, og vel er der enkelte af disse Arbejder, hvis Udførelse kræver saa megen Tid, at ikke mange Bogtrykkere i vore Dage vil ofre saa meget paa »Kunstens Alter«, men den langt overvejende Del af Fagprøverne er saa simple og forholdsvis lette at udføre, at de godt kan benyttes som Vejledning paa ethvert Trykkeri.

Bogtrykker Hansen opfordrede de unge Typografer til at søge et Kursus paa Fagskolen, idet han dog bemærkede, at for Trykkeres Vedkommende var det heldigst først at erholde Arbejde nogen Tid i København, for saa under Opholdet der at benytte Fagskolens Aftenkursus.

Teknisk Skoles Inspektør, Hr. OLSEN, der beredvilligt havde stillet et Lokale til Raadighed, anmodede de unge Typografer om at søge Teknisk Skoles Tegnekursus, da det var et stort Gode for dem, der kom paa Fagskolen, at de i Forvejen havde lært at tegne og saaledes ikke skulde spilde Tiden med det derovre.

Det maa paaskønnes, at Hr. Bogtrykker Hansen, dels ved aarligt at fremlægge Fagprøver, dels paa anden Maade søger at vække Interessen for Boghaandværk, og det burde i hvert Fald paaskønnes derved, at adskillige flere af Fagets Udøvere gav Møde for at se de omtalte smukke Arbejder.

Dansk Typograf-Forbunds Forretningsudvalg lod jo ogsaa sidste Aar Fagprøver cirkulere i Lokalafdelingerne, men da disse f. Eks. blev fremlagt her i Byen, var der kun 1 eller 2 Lærlinge tilstede.

Det kan jo imidlertid heller ikke nægtes, at *det* Udbytte, som Fagets Udøvere — og da i særlig Grad Lærlingene — *burde* have af disse Fagprøver, ikke opnaas ved et flygtigt Gennemsyn.

Langt bedre vilde det være, om Lærlingene kunde have Fagprøverne ved Haanden under det daglige Arbejde.

Naar der paa Fagskolen — hvad der vel næppe kunde være uoverkommeligt — blev trykt et saa stort Antal Eksemplarer af disse Fagprøver, at hvert Bogtrykkeri i Landet kunde erholde et Ekspl. af hvert Arbejde, saa var det sikkert heller ikke uoverkommeligt, at Kollegerne i hver By, hvor der findes Trykkerier, enten gennem Ekstrakasserne eller paa anden Maade ydede det lille Beløb, som Abonnementet paa disse Fagprøver vilde komme til at andrage.

Man turde vel ogsaa vente, at adskillige Principaler vilde tegne Abonnement paa Fagskolens Arbejder til Fordel for deres Lærlinge, der jo desværre ikke alle Steder kan faa den praktiske Uddannelse, de burde have.

Aalborg, den 4. Decbr. 1904. R. N.

Vort Forbunds Virksomhed.

(Forts.)

FOR den, der har Lyst til at være med i det pulserende Organisationsliv og nøje vil studere vor Aarsberetning, er der overordentlig meget at lære med Hensyn til det Maskineri, som kaldes Organisation. Blot Spørgsmaalet, om vi skal være nationalt eller internationalt organiserede, eller begge Dele eller maaske slet ingen af Delene, har jo i dette Aar sat Sindene i saa stærk Bevægelse, at det sikkert her vil være paa sin Plads at se lidt nøjere paa, hvad Beretningen siger om *det internationale Samarbejde;* thi det kan jo ikke nægtes, at der blandt Kollegerne findes en hel Del, som sidder inde med den Overbevisning, at naar man blot er internationalt osganiserede, saa er man godt dækkede. Dette er imidlertid et meget stort Fejlsyn, idet der sikkert vil gaa adskillige Aartier forinden vi kan sige, at den internationale Organisationsbygning er saa solid, at vi udelukkende kan stole paa den. Et udmærket Billede herpaa er det *italienske* Forbund, idet vort Forretningsudvalg *ikke* har undertegnet Gensidighedskontrakten, *da det gentagne Gange har vist sig, at dette Forbund ikke har overholdt paatagne Forpligtelser. Holland* har, som vi alt tidligere har meddelt, udmældt sig af det internationale Samarbejde, saa heller ikke med dette Land bestaar der nogen Gensidighed. Naar hertil kommer, at en opstaaet Uoverensstemmelse mellem det tyske og det østrigske Forbund medførte, at det tyske Forbund opsagde samtlige afsluttede Kontrakter, saa vil man hurtig opdage, at har man ikke forstaaet Betydningen af den nationale Organisation, saa har man sandelig endnu mindre forstaaet Betydningen af at være internationalt organiserede, og at der sikkert vil løbe meget Vand i Stranden forinden vi naar dertil, at vi med Tryghed kan hengive os til den internationale Organisation. Men hertil kommer, at Erfaringen har belært os om, at intet Sted har

man saa vanskeligt ved at opnaa Sanktion paa en Lønbevægelse, som netop i det internationale Forbund.

Det forekommer os derfor, at naar vi skal overveje, hvad der i Øjeblikket tjener vort Forbund bedst, da vilde det være en kolossal Dumhed, om vi løsriver os fra vore *nationale* Forbindelser for i et givet Øjeblik at stole paa os selv og den internationale Organisation.

Den opstaaede Strid med Tyskland medførte, at det intern. Sekretariat maatte indkalde Forbundene til en Konference i Strassburg, hvor saa endelig Striden bilagdes og hvor man enedes om Grundlaget for en ny Gensidighed. Beretningen oplyser om, at der »ved den senere Afslutning af Gensidighedskontrakterne, hvortil Formularen er udarbejdet og omsendt af det internationale Sekretariat, har været mange Vanskeligheder at overvinde. Saaledes har det *tyske* Forbund strøget Bestemmelsen om, at udenlandske Rejsende skal behandles som Forbundets egne Rejsende, fordi man kun vil indrømme de udenlandske Rejsende den højere Understøttelse paa 1 Mk. 25 Pf., naar der er betalt 26 Uger til det tyske Forbund, medens Karenstiden fastsættes til ialt 75 Uger. Forretningsudvalget har ikke kunnet indgaa herpaa, men vil lejlighedsvis forsøge at faa Spørgsmaalet ordnet paa tilfredsstillende Maade, da det trods gentagne Henvendelser ikke er lykkedes at formaa den tyske Forbundsstyrelse til at forandre sin Beslutning«.

(Forts.)

F. V. Backhausen.

Fra Hr. Backhausen i Viborg har vi modtaget følgende:

Den ærede Redaktion af *Typ.-Tid.* bedes velvilligst optage følgende:

Paa Foranledning af den i *Typ.-Tid.* Nr. 49 imod mig rettede anonyme, ondsindede Artikel, skal jeg kun her tillade mig at bemærke, at det vil være mig kært om en Repræsentant for Den typografiske Forening personligt vil undersøge Forholdene her og skal jeg da med Fornøjelse, om ønskes, betale Rejseomkostningerne.

Viborg, den 5. December 1904. Ærb.

F. V. BACKHAUSEN.

Paa Forhaand skal vi kun gøre den lille Bemærkning, at det vilde have været os ulige kærere om Hr. Backhausen havde paavist de Urigtigheder, som han mener den indsendte Artikel indeholdt. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Fælles-Generalforsamling for de københavnske Afdelinger

afholdtes Søndag d. 27. Novbr. i Rømersgade 22. Til Dirigent valgtes WARTENBERG og til Sekretær VIGGO CHRISTENSEN.

1. Regnskabet for Juli Kvartal. — Kassereren, ØSTERGAARD, oplæste det reviderede Regnskab, der uden Diskussion enstemmig godkendtes.

2. Eventuelt. — HANSEN-HÆKKERUP anbefalede, at man gjorde noget for at opmuntre de unge til at rejse ud, navnlig om Sommeren, i Stedet for at de blev i København og tærede paa vore Kasser, saa meget mere som den største Del af Rejseunderstøttelsen herhjemme hævedes af Udlændinge. Noget kunde man i omtalte Henseende gøre ved at forandre det uretfærdige Forhold, at Kolleger, der benytter den sløje Tid til at rejse i Udlandet, bliver noteret sidst paa Arbejdsanvisningslisten, naar de kommer hjem igen. De har da befriet Kassen for Understøttelser og trænger selv mest til Arbejde, men desuagtet er deres ordinære Chance for at faa Arbejde daarligere. Taleren foreslog derfor, at Fælles-Generalforsamlingen vedtager en Henstilling til Forretningsudvalget om at dette Forhold ændres, saaledes at Kolleger, der rejser til Udlandet, beholder deres Numer paa Arbejdsanvisningslisten. — En Række af Talere, der *alle* gav Forslaget deres Tilslutning, havde Ordet. Kun drøftedes ret indgaaende, hvorvidt der burde sættes en bestemt Grænse for, hvorlænge en Kollega under Udrejse kunde blive staaende paa Listen, samt hvorledes den ny Ordning administrativt kunde praktiseres. — Sluttelig vedtog Fælles-Generalforsamlingen *enstemmig*, at henstille til Forretningsudvalget at forandre Arbejdsanvisningens Praksis i Overensstemmelse med Hansen-Hækkerups Forslag, ligesom det *enstemmig* henstilledes til Forretningsudvalget *ikke* at sætte nogen Grænse for, hvorlænge til Udlandet bortrejste arbejdsløse Kolleger kunde beholde deres Nr. paa Listen. — Derefter fremsatte EMIL STIEDL følgende af 36 Kolleger underskrevet Forslag: »Fælles-Generalforsamlingen (D. t. F.s Kbhvn. Afd.) opfordrer Forretningsudvalget til at lade foretage Udskrivning af Ekstra-Kontingent à 10 Øre (halvtbetalende 5 Øre) pr. Uge i Januar og Februar til Uddeling i Portioner à 7 Kr. pr. Uge til ikke-understøttelsesberettigede Medlemmer, som har været arbejdsløs i længere Tid.« — STIEDL anbefalede paa Underskrivernes Vegne at vedtage Forslaget, da mange af vore Kolleger, der ikke havde Understøttelse, førte en ussel Tilværelse; vi burde træde hjælpende til. — GUST. CLAUSEN anerkendte de Bevæggrunde, der havde dikteret Forslaget. Dette var imidlertid i sig selv umuligt, idet den Sum, der vilde indkomme, langt fra vilde dække en Udgift à 7 Kr. pr. Uge til hver arbejdsløs Kollega uden Understøttelse. Endvidere vilde man snart være nødt til at udskrive Ekstrakontingent for at dække Arbejdsløshedskassens Underskud. — NIELS HANSEN, der ikke var Medforslagsstiller, anbefalede Forslaget; kunde netop anbefale det, fordi det var obligatorisk. — CARL V. CHRISTENSEN kunde ikke anbefale at vedtage Forslaget, da dets Gennemførelse vilde hindre Arbejdet for at bevare Arbejdsløshedsunderstøttelsen i det Omfang, vi nu havde den, hvad der først og fremmest maatte samle vor Opmærksomhed. Taleren opfordrede Forslagsstillerne til at tage Forslaget tilbage. — WARTENBERG, VIGGO CHRISTENSEN, CHR. NIELSEN, OSCAR JOHANSEN, ØSTERGAARD, SCHNOOR m. fl. fraraadede ligeledes bestemt under den nuværende Situation at vedtage Forslaget. Sidstnævnte anbefalede i Stedet at iværksætte en frivillig Indsamling i Lighed med de for et Par Aar siden, medens OSCAR JOHANSEN ikke mere troede paa en saadan Indsamling, da de samme Forhold ikke var tilstede, men mente, at Vægten burde lægges paa Juleindsamlingen og Bespisningen af de arbejdsløse. I den lange Debat fandt Forslaget kun *absolute* Tilhængere i Stiedl og Niels Hansen. Sluttelig vedtoges det paa Forslag af GUST. CLAUSEN med alle Stemmer mod 2 at tilbagesende Forslagsstillerne Forslaget til fornyet Overvejelse.

GUST. CLAUSEN erindrede om, at man i sin Tid ved en beklagelig Fejltagelse havde glemt at betale Renter af 2. Prioritet i Sanatoriet, hvad der havde medført Prioritetens Opsigelse. Indfrielse skulde foregaa til Nytaar, hvorfor Clausen foreslog at vedtage følgende Resolution: »Generalforsamlingen den 27. Novbr. 1904 anbefaler de enkelte Afdelinger i København at bidrage til Indfrielsen af 2. Prioritet i Typografernes Sanatorium med et samlet Beløb af 1000 Kr. og at Begravelseskassen i Provinserne yder det andet 1000 Kr.« — Efter nogen Diskussion om Sanatoriets Status, Belægning og Fremtid — hvorunder OSCAR JOHANSEN fandt Anledning til at paatale, at et Forbundsmedlem, der var Korrespondent til »Deutsche Buch- und Steindrucker«, havde sendt dette Blad en tendentiøs Meddelelse om Sanatoriet — vedtoges Resolutionen enstemmig.

Dermed sluttede den forholdsvis godt besøgte Generalforsamling, der under »Eventuelt« havde gemt saa overraskende meget Forhandlingsstof. VIGGO CHRISTENSEN.

Forening for Boghaandværk

afholdt aarlig Generalforsamling den 4. Decbr. under Ledelse af Hr. Bogtrykker P. LYDICHE. Formanden, Hr. Xylograf F. HENDRIKSEN, aflagde Aarsberetning og mindede bl. a. om det i Fjor planlagte Samarbejde med den norske Boghaandværksforening, hvis første Resultat vilde blive en af vor Forening udgivet illustreret Bog, nemlig Blichers »En Landsbydegns Dagbog«. Denne Bog vilde i Begyndelsen af 1905 blive tilstillet Foreningens Medlemmer i Stedet for »Bogvennen«. Taleren vilde ikke undlade under Omtalen af denne Sag at bringe De forenede Papirfabriker en Tak for den Velvilje, hvormed Tanken om at fremstille en egen Slags haandgjort Papir til Bogen, var bleven mødt. Fagskolen havde faaet et længe næret Ønske opfyldt, nemlig Opstillingen af en større Hurtigpresse; man skyldte Formanden for det tekniske Legat, Hr. BERNH. HERTZ, Tak for denne Sags Virkeliggørelse. Skolens Sommerkursus for Provinstypografer var fortsat, men denne Side af Skolens Virksomhed havde forøget Udgifterne; Taleren haabede dog, at det deraf flydende Underskud maatte blive dækket under Haanden. Formanden fremlagde derpaa det reviderede Regnskab, der balancerede med 2184 Kr. 54 Ø. Paa Indtægtssiden fandtes en ny Post: Leje af Ætsninger 204 Kr.; den hidrørte fra Dr. Gigas Artikler i »Bogvennen« om venetiansk Bogillustration, og vilde nu sammen med Billederne fremkomme i et tysk Tidsskrift. Efter at Beretning og Regnskab var godkendt, fremsatte Formanden paa Styrelsens Vegne Forslag til Lovændring gaaende ud paa Indførelsen af Indskud ved Indmeldelse i Foreningen; det foresloges at sætte dette til 2 Kr. for Arbejdere og 4 Kr. for andre Medlemmer. Taleren mindede om, at den norske Forening fordrede et Indskud af 10 Kr. og et Aarskontingent af 5 Kr., ligesom denne Forening intet kendte til et lavere Kontingent for Arbejdere. Ændringen vedtoges med alle Stemmer mod én. Derefter genvalgtes den afgaaende Styrelse.

Den med Mødet forbundne Udstilling omfattede — foruden Prøver af moderne franske Bogbind — en Række udenlandske Illustrationsværker, blandt hvilke nogle i japanske Kataloger vakte Opmærksomhed ved straalende kolorerede Blomstergengivelser.

Nykøbing F. Lokalforening

afholdt Lørdag den 3. December en særdeles talrigt besøgt Generalforsamling paa »Central-Hotellet« med Dagsorden: Valg af Lokalforeningens Tillidsmænd m. m. P. A. PETERSEN stillede Forslag om, at Sekretæren valgtes for et Aar ad Gangen og afgik sammen med Foreningens øvrige Tillidsmænd. Forslaget vedtoges enstemmigt, og til Sekretær for kommende Aar valgtes Forslagsstilleren. Da den hidtilværende Lokalformand (G. Andersen) bestemt nægtede at modtage Genvalg, skredes til Valg af ny Formand. Efter et Par korte Bemærkninger valgtes H. P. JENSEN *(Dagbladet)* til Formand. Revisorerne nægtede ligeledes at modtage Genvalg; nyvalgte blev d'Hrr. C. PETERSEN *(Stiftstidende)* og FR. HANSEN *(Folketidende)*. Det vedtoges a

Privatkassens Midler at yde 25 Kr. til Juleuddelingen og henstille til Medlemmerne i Byen at yde 2 Kr., samt at præsentere Listen for d'Hrr. Principaler og Ikke-Medlemmer. Til Foreningens Kontrahent ved den stedlige Socialdemokrat valgtes LUDVIG JENSEN, og til Repræsentant i Fællesorganisationen valgtes M. TOFT. P. A. P.

Nær og Fjærn.

Typografens Jul. Næstved-Afdelingen lader den 11. December afholde en Dilettantforestilling, hvis Overskud skal tilflyde Juleindsamlingen.

— Det første Bidrag fra Provinserne er modtaget fra Nakskov, hvor alle som har med Bogtrykvirksomhed at bestille, har forenet sig i den efter Forholdene ret betydelige Sum af Kr. 68,00.

— Arbejdsløshedsfesten i København har givet et Overskud af ca. 435 Kr.

Kalender-Dagbog og Lommehaandbog. »Reklame-Bureauet«, hvis Indehaver er SYLVESTER HVID, Østergade 58, har i disse Dage udsendt en meget praktisk Lommeudgave af Bureauets bekendte Kontor-Haandbog og Kalender. Den har faaet Navnet »Lomme-Haandbogen« og indeholder foruden en Noteringskalender tillige en Mængde nyttige Oplysninger, hvoraf den har en Del tilfælles med den større Udgave. Desuden har den dog ogsaa selvstændige Afsnit, saaledes et meget fyldigt og praktisk ordnet Uddrag af de gældende Love. Dette Afsnit har Bureauet benævnet »Lommeprokuratoren«. Lomme-Haandbogen søger sin Udbredelse blandt de mange, som har Brug for at have en Noteringskalender ved Haanden, hvorfor vi paa det bedste kan anbefale vore Kolleger at anskaffe sig denne praktiske Kalender-Bog.

Jule-Sange. En af vore arbejdsløse Kolleger, Hr. N. CHR. NIELSEN, der har stor Familje at forsørge, har udgivet et lille Hefte nydelige Jule-Sange, som vi anbefaler vore Medlemmer at købe. Heftet, der indeholder 12 Sange, koster kun 10 Øre, og kan bestilles hos d'Hrr. Lokalformænd og Inkassatorer.

Til **Juleuddelingen** har jeg modtaget:

Schultz' Sættere (2. B.) Kr. 14,00, Birch (Trykkere) 0,75, 2 Trykkere i Vort Land 4,00, Wassmann (kv. og mdl.) 1,50, Kristelig Dagblads Personale 5,25, Aktieselskabet Kristl. Dagbl. 10,00, Kl. 12.s Sættere 3,00, Hoffenbergs Sættere og Trykkere 3,25, Aug. Andersens Personale (1. B.) 2,75, Citytrykkeriet (1. B.) 2,80, Thomassen 1,50, Birchs Sættere 0,75, Henningsens Personale 5,00, A. W. Henningsen 2,00, Chr. E. Jensen 2,50, Rigsdagen (gl. Foren.) Trykkere og Sættere 1',65, Schultz' Trykkere 6,35, Langkjærs Personale 12,00, Nakskov (Red. Petersen 10,00, Red. S. Hintz 2,00, Red. Erichsen 4,00, Vestl. Avis 8,00, Redaktionssekretærerne Thomsen og Kampmann hver 2,00, Bogtrykkerne Joh. Petersen og A. Hansen hver 2,00, Boghandler Allerup 2,00, Boghandler Hansen 2,00, 16 Medl. hver 2,00), 68,00, ialt 157,05, med det tidligere indkomne ialt Kr. 232,80.

København, den 10. Decbr. 1904. CHR. ØSTERGAARD.

Typografernes Sanatorium. Til dette har jeg haft den Glæde at modtage som Fortsættelse af tidligere Aarsbidrag: Fru Justitsraadinde Schultz 100 Kr., Firmaet O. C. Olsen & Co. 100 Kr., Dagbladet Politikens Udgivere 100 Kr., Hr. Bogtrykker Egm. H. Petersen 20 Kr., Hr. Bogtrykker Victor Petersen (1903—04) 50 Kr. og Hr. Bogtrykker Fr. Weiss 10 Kr. — ialt 380 Kr., for hvilke Summer jeg paa Sanatoriets Vegne bringer min Tak. GUSTAV CLAUSEN.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331**.

Legatafdelingen.

En Portion af Berlings Legat er ledig til Decbr. Termin. Ansøgninger indsendes til Forretningsudvalget senest 10 Decbr.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sygeafdelingen: Arnold Vechts Hustru Caroline Amalie og Sætterlærl. Henning Nielsen (P. Petersen). De kv. Trykkeriarbejdere: Alma Ulrichsen (I. Cohen), Marie Holmgren og Alfrida Nielsen (Ferslews Rørafl æggeri), Dagmar Jacobsen, Anna Søndergaard, Alma Lindblad og Marie Knudsen (alle hos Vilh. Hansen), Castella Bech og Karla Olsen (Dansk Papirvarefabrik).

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 6088, Peter Friis-Thomsen og 1916, Carl Ludv. Aug. Hansen (begge hos O. C. Olsen), 1622, Svend Christensen (N. L. Christensen), 1821, Peter Christian Kastoft (Dansk Papirvarefabrik), alle fra Rejse.

Provinserne: Helsingør, 1783, Albert D. Birn (i Pl.) og 1803, Edv. Johs. Lassen (arbl.).

Bortrejste.

Provinserne: Lyngby, 1773, Karl Sørensen til Vejle i Pl., 1807, Hans Henrik Olsen til Rudkøbing (arbl.), 1458, Olaf Julius Christensen og 1635, Mads Frederiksen (begge til Kbhvn., arbl.). Odense, 1420, G. H. Grønvold til Nyborg i Pl.

Udmældte.

København: De kv. Trykkeriarb.: Karla Johansen og Astrid Knoblauch (begge hos Buntzen).

Udslettede for Restance.

København: De kv. Trykkeriarb.: Marie Sørensen og Martha Andersen (begge hos Buntzen).

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Biblioteket er aabent hver Mandag fra 5½—6½ og hver Torsdag fra 7½—8½.

DE KVINDEL. TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Tidligere Medlemmer af Forbundet, der er slettede for Restance, kan i Henhold til Forbundsstyrelsesmødes Beslutninger optages som ny Medl. uden Indskud; dette gælder for Stentrykpaalæggersker saa vel som Pose- og Digeltrykkersker. Dette gælder dog kun til 1. Januar 1905.

Alle ny Nedl. skal selv afhente deres Medlemsbøger paa Kontoret. Formandinden træffes hver Fredag 7—8 Aften Gl. Strand 46 2.

CHRISTINE BUUS.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. »Det var rart« og »Hververne« indstuderes.

T. S. I Morgen Lørdag Kl. 8½ *Gymnastikkonkurrence* mellem Gymnastikforeningen »Danefærd« og Typogr. Sportsklub. Wittmacks Lokale, Gammelholm 17. Billetter à 50 Øre faas hos Klubbens Medl. samt hos Budet Jensen.

T. C. C. Styrelsen bedes møde Søndag Kl. 11 Dr. Tvergade 16 1.

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

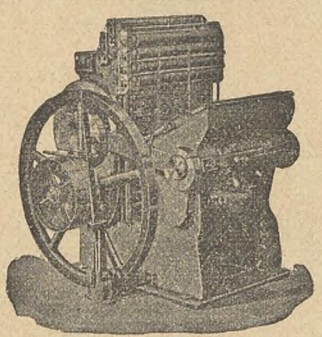
Møde Lørdag den 10. ds. Kl. 8 i Gothersgade 115 o. G. (K. F. U. M.). Indleder: Forstander BROHOLM. Æmne: 2. Cor. 5, 20. *Enhver Typograf er hjærtelig velkommen.*

En virkelig dygtig
Sætter-Trykker,
der tillige er fuldtud fortrolig med **Stereotypering**, søger Plads straks. Billet mrkt. »S. T.« modtager Ekspeditionskontoret.

En ikke for ung, **dygtig** Paalæggerske kan faa fast Plads. Reflekterende bedes opgive Alder, Kvalifikationer og Lønfordring i Billet mrkt. »A. K.« til Ekspeditionskontoret.

En flink Sætter ønsker Plads. SEIDELIN-JENSEN, Viktoriagade 19 A 3.

Arbejdernes Julealbum
å Kr. **1.50** (2 Bilag), **Almanaken Danmark 1905** *med stort Billede* **1 Krone** samt alle øvrige **Kalendere** og **Almanaker, Juleroser** og **Blæksprutten** à 1.50 og **Juleroser** (Fotogravure) à 3.50 bedes bestilt hos Budet A. E. JENSEN.

ADOLPH WULFF
KJØBENHAVN K.
Telefon 39.
Fagforretning.
Største Lager af Utensilier.
Valsemassefabrik.

Fest- og Brudegaver
i Guld Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 16 DECEMBER 1904 XXXI AARGANG

Sportsklubbens Opvisninger.

DET kan ikke nægtes, at Sportsklubbens og Gymnastikforeningen »Danefærd«s Opvisninger i Lørdags Aftes i Wittmacks Lokale blev noget af en Begivenhed. Et stort og meget interesseret Publikum havde da ogsaa indfundet sig for at se, hvad der blev budt paa, og det Bifald, der lød, naar der præsteredes noget ekstra, var et godt Vidnesbyrd om den Forstaaelse, Publikum havde af de forskellige Opvisninger.

Gymnastikforeningen »Danefærd« lagde for. Foreningen er ganske ung og bestaar af lutter unge Mennesker. Den første Opvisning bestod af fritstaaende Øvelser; her viste Typograferne sig at være »Danefærd«erne langt overlegne, idet de førstnævnte i de enkelte Øvelser udviste en Præcision og Elegance, som til Dels savnedes hos Gymnastikforeningen; til Gengæld var »Danefærd«erne absolut de bedste i Smidighedsøvelserne og stod sikkert paa Højde med Typograferne i Barre og Ringe, medens Typograferne hævdede Første-Rangs-Pladsen i de forskellige Højde-, Side- og Bagspring. Den Kraft, hvormed de enkelte Gymnastikere foretog disse Opvisninger, vidner om en meget veludviklet Muskulatur, som man ikke skulde tro Typograferne i Besiddelse af.

Efter Opvisningens Slutning var man noget spændt paa, hvem Dommerne, d'Hrr. Løjtnant MØLGAARD, Krigsassessor HOLST og Opmanden, Grosserer J. P. JØRGENSEN, vilde tilkende Prisen som Sejrherre. Det blev imidlertid Typograferne.

Opmanden takkede Gymnastikerne for de smukke Opvisninger og overrakte den sejrende Forenings Formand et Diplom; dernæst rettede han en speciel Tak til Lærerne, da det i særlig Grad skyldtes disse to Mænds energiske Arbejde, at Opvisningerne udførtes med saa god og taktfast Præcision; han udbragte et Leve for Ungdom og Idræt.

Dermed var den Del af Festen forbi; men forinden vi slutter dette lille Referat, kunde vi have Lyst til at bemærke, at vi finder det højst mærkeligt, at ikke hver eneste ung Typograf i København er Medlem, ikke passiv, men aktiv Medlem, af vor udmærkede Sportsklub; thi det er jo dog en ubestridelig Kendsgærning, at det Legeme, der i Ungdommen ved Idræt og Sport hærdes, langt bedre modstaar de Svagheder, der som Regel følger med Alderdommen, og én Ting maa staa klart for alle, at den unge Mand, der har Udsigt til at blive Soldat og i Forvejen har gennemgaaet Gymnastikskolen, langt nemmere slipper over Tjenesten end den, der aldrig har foretaget andre Arm- eller Benbevægelser end de, der følger med at pille Bogstaver eller løbe rundt om Maskinen.

Derfor vil vi rette en indtrængende Opfordring til alle vore unge Kolleger om en Aften at gaa hen og se paa Sportsklubbens Øvelser; har de Unge blot overværet Øvelserne én Gang og hørt den Maade, hvorpaa Klubbens brillante Gymnastiklærer, Hr. DITLØV NIELSEN, leder Øvelserne, da er vi sikre paa, at ingen gaar derfra uden at have taget den faste Beslutning at ville være med; thi Hr. Nielsens Maade at kommandere og lede Øvelserne paa er af en saa elektriserende Virkning, at absolut alle faar Lyst til at være med i Øvelserne.

Typografernes Stiftelse

har udsendt sin Aarsberetning for Tidsrummet 1. Oktober 1903 til 30. September 1904.

Alene et løst Skue over Tallene lader En ane, at det er en stor Forretning, og gaar man nærmere i Lag med Tallene, overbevises man derom. Fra det almindelige Aarsregnskab noterer vi, at Medlemsindtægten har været 3243 Kr. 80 Øre, Huslejen har indbragt den nette Sum af 34,426 Kr., hvortil kommer 2000 Kr. for en Lejlighed i Boyesgade, der er solgt for Livstid til et Medlems Enke. Udgiftssiden fremviser ogsaa vældige Tal.

Men naturligvis samler Interessen sig om Byggeregnskabet, der balancerer med 420,237 Kr. 88 Øre.

Desværre har den ulykkelige Krig mellem Japan og Rusland været Skyld i et Kurstab paa 10,000 Kr. Beretningen siger herom:

»Her skal ikke tales om de mange uforudsete Udgifter, som er indløbne og utvivlsomt endnu nogle Aar vil fortsættes; thi paa det Omraade *skal* man vente sig en Del, naar et nyt og stort Byggeforetagende er rejst, men at vi, der kun har haft Tanke for Fredens Gærning, skulde blive nødsagede til pekuniært at deltage i Japans og Ruslands umenneskelige Krig med omkring 10,000 Kr., kan oprøre selv det roligste Sind. Vort Kurstab havde nemlig uden Krigen været en saadan Sum mindre.«

Beretningen udtaler dog Glæde over Stillingen og navnlig over den stærke Efterspørgsel efter Lejligheder; af Foreningens 131 Lejligheder er kun 1 ledig.

Ogsaa vi betragter dette for et forbavsende Held paa en Tid, hvor de allerfleste Husværter i København græder af »Næringssorg«.

— Den aarlige Generalforsamling holdes paa Søndag Kl. 11 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Er der en Undtagelseslov?

HR. Redaktør! Vær saa elskværdig at klare nedenstaaende for mig:

I *Typ.-Tid.*s forrige Numer findes en Opsats, saalydende: »I Bogtrykkerier maa Arbejde ikke finde Sted fra Lørdag Nat Kl. 12 til Søndag Nat Kl. 12. I Dagbladstrykkerierne ikke fra Kl. 9 Søndag Form. til Kl. 12.«

For første Punkts Vedkommende kan jeg ikke i den ny Helligdagslov finde nogen §, der bestemmer dette.

§ 1, første Punkt, lyder saaledes: »Paa Folkekirkens Helligdage er alle Arbejdssysler i eller udenfor Huset, der ved den Larm, de medfører, eller iøvrigt ved den Maade, hvorpaa de foretages, forstyrre Helligdagens Fred, forbudne. Ligeledes skal al Arbejdskørsel i København og de andre Købstæder samt Marstal, Frederiksværk og Frederiksberg være forbudt paa Folkekirkens Helligdage fra Kl. 10 Formiddag.«

I § 5 staar: »I Fabriker og fabriksmæssigt drevne Værksteder skal alt Arbejde ophøre paa Folkekirkens Helligdage.«

Det er det hele for første Punkts Vedkommende, hverken i denne eller forrige § findes noget om at stoppe Kl. 12 Nat. Andet Punkt passer efter § 5.

I § 12 (Straffeparagrafen) ser man, at det er en Lov for Arbejdsgiveren, ikke for Arbejderen. Jeg spørger nu Dem, Hr. Redaktør, findes der nogen Undtagelseslov, og i saa Tilfælde hvorfor har den ærede Styrelse ikke ved Kundgørelse underrettet Medlemmerne derom?

I Tarifen, som vel er den eneste Lov, Medl. af Dansk Typ.-Forbund skal rette sig efter i dette Tilfælde, staar: Søn- og Helligdagsarbejde betales med 100 pCt.

Vær saa venlig at svare mig paa dette. Med Tak for Optagelsen. M.

Den ærede Indsender skal ikke lyse efter nogen Undtagelseslov, men kun holde sig til den af ham selv citerede § 5 i Helligdagsloven. Der staar jo, at *alt Arbejde* skal ophøre i nævnte Værksteder paa Folkekirkens Helligdage. De forskellige Tider, der i Helligdagsloven er fastsatte for forskellige Virksomheders senere Paabegyndelse af Hviledagen end Kl. 12 Lørdag Nat, hvorimellem Dagbladstrykkerier, er en Hensyntagen fra Lovgivningsmagtens Side, som i dette Tilfælde ikke kommer Bogtrykkerierne tilgode. At Helligdagen begynder Kl. 12 fremgaar tilstrækkelig tydelig af § 8, hvor enhver offenlig Forlystelses Udstrækning Lørdag Nat efter nævnte Tid er forbudt, ligesom den forrige Helligdagslovs Forbud mod Handel efter Kl. 9 nu er udvidet til at gælde for »den hele Helligdag«. Rigtigt er det, at Arbejdsgiveren udelukkende bliver dømt, da han er den, der foranlediger Overtrædelsen, og ligeledes, naar han vil udsætte sig derfor, at vi har en Tarifbestemmelse, der i det Tilfælde fastsætter *vor* Godtgørelse; *derfor* behøver vi dog ikke at betragte Tarifen som den eneste Lov paa det Omraade, Medlemmerne skal rette sig efter.

RED.

Inkassatorerne

gøres herved opmærksom, at der i Aar er 53 Regnskabsuger, saaledes at den sidste Liste kommer til at indeholde 3 Uger.

Alle Restancer maa være betalte paa den sidste Liste, da Udslettelse ellers finder Sted.

F. V. Backhausen.

HR. Redaktør! Maa det være mig tilladt at knytte en Bemærkning til den i *Typ.-Tid.* Nr. 50 optagne Artikel, undertegnet F. V. Backhausen.

Hvad mener Hr. B. med at faa en Repræsentant for Typograferne til Viborg? Skulde det være for at Hr. B., sammen med vor Repræsentant, kunde gaa rundt til sit Personale og spørge: om han (B.) ikke var meget »rar«, og faa godkendt, at Ruderne var anbragte, for at Personalet kunde holde Øje med Hr. B.? — Nej, lad Repræsentanten rejse ud til de Folk, som *har* arbejdet hos Hr. B., og jeg tror, at ikke én eneste vil rokke ved de Sandheder, de »3« har fremdraget.

Forresten er Typografernes Tillidsmænd tidt og ofte blevne underrettede af Hr. B.s Personaler om de herskende Forhold, saa Oplysninger i den Retning er vist unødvendige.

Aarhus, den 10. Decbr. 1904. P. B.

Til Trykkerne!

Opmærksomheden henledes paa, at samtlige Restancer, saavel til den faglige Afdeling som til Forbundets Syge- og Begravelsesafdeling, maa være betalt inden Nytaar. Aaret er paa 53 Uger, og sidste Uge betales paa Trykkerierne *Fredag den 30. Decbr.* For de Medlemmer, der resterer ved Regnskabets Afslutning, skal enten Restancen betales af Afdelingskassen (15-Øres-Afdelingen), eller Udslettelse finde Sted, fordi der ikke maa resteres til Forbundet. Da Afdelingslovene ikke hjemler en saadan Udgift, vil Udslettelse være at foretage overfor de Medlemmer, der ikke sørger for at være à jour til Nytaar.

Aller sidste Indbetaling af Restancer for 1904 er *Fredag Aften den 6. Januar 1905* Kl. 5½—7½ paa Forbundskontoret. Til den Tid maa ogsaa alle Restancer til Afdelingens private Begravelses- og Ekstrakasse være betalt.

Fra og med det ny Aars Begyndelse bortfalder de sædvanlige Uge-lister for Trykkerne, og der indføres Maanedslister i Lighed med Sætterafdelingens, paa hvilke de Medlemmer, der er i samtlige Afdelinger, opføres med fuldt Kontingent af Kr. 1.40 samt Hustruer med Kr. 0.20. Medlemmerne opføres i alfabetisk Orden med Angivelse af Medlems-Nr., som tilstilles dem, og Hustruen opføres lige efter Manden. Kontingentet afhentes som hidtil hver Uge af Budet.

Husk Juleuddelingen til Fagets Arbejdsløse! Bidrag bedes leveret Budet, Hr. Jensen, eller sendt direkte til Hr. Hovedkasserer ØSTERGAARD. LAUR. JENSEN.

Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse Fredag d. 23. ds. sker i Tiden *10—12 Form.* og Sygepenge for samme Uge ligeledes Fredag d. 23. ds. *Kl. 1—3 Efterm.* Ikke afhentede Sygepenge vil blive udbragte af Budet Lørdag Formiddag (Juleaftensdag).

Juleuddelingen foregaar Fredag den 23. ds. *Kl. 10—12 Form.* og *1—3 Efterm.* Kontoret er tillige aabent om Aftenen Kl. 5½—8.

Nær og Fjærn.

Juleindsamlingen. I Provinserne tegnes og indbetales Bidrag til Juleindsamlingen saavel fra Trypografer, Principaler som Medarbejdere ved Bladene i et Omfang, som sikkert vil overstige tidligere Aars. Indtil nu har der derimod i København ikke været nogen rigtig Fart i denne. Vi retter derfor en indtrængende Opfordring til enhver typografisk Arbejder om i Aften at yde sit Bidrag til, at Julens Glæder ogsaa kan tilsmile vore trængende Kaldsfæller.

Organisationen af Bladudgiverne i Provinserne har den 10. Decbr. afholdt Generalforsamling i København, hvor man har vedtaget at indmælde sig i Arbejdsgiverforeningen af Hensyn til, at Typograferne havde indmældt sig i De samv. Fagforbund — det er ogsaa en Motivering, eftersom Typograferne har staaet i De samv. Fagforbund i to med Bladudgiverne afsluttede Tarifperioder. Som Følge af Bladudgivernes Beslutning vil Provinsbogtrykkerforeningen ogsaa slutte sig til Arbejdsgiverforeningen. Bladudgiverne genvalgte til Bestyrelsen d'Hrr. Folketingsmand KLAUS BERNTSEN og Red. JOH.S JENSEN, Fredericia; til Formand og Næstformand d'Hrr. Red. REGNAR PETERSEN, Næstved, og VOGEL JØRGENSEN, Svendborg.

Typografernes Sanatorium. Som det vil være bekendt, blev 2. Prioritet opsagt i Juli til Indfrielse i indeværende Termin. Dette er nu sket ved, at Begravelseskassen i Provinserne har tilskudt Sanatoriet de 2000 Kr. Hele Beløbet med Renter og Incasso-Salær, der androg 2090 Kr. 65 Øre, indbetaltes til Kreditors Sagfører, Hr. Overretssagf. C. F. KUHN. Denne har imidlertid i Anledning af den Forbundet halte Udgift tilstillet Sanatoriet 40 Kr. som sit Bidrag til Forbundets smukke og velgørende Virksomhed, for hvilket Beløb vi bringer vor Tak.

Understøttelse paa Stedet ydes ikke før efter 50 Ugebidrag siden sidst modtagne Understøttelse. Saaledes har et Medlem, der efter at have betalt i 37 Uger, har nydt Understøttelse paa Rejse i 21 Dage, ikke Ret til Understøttelse paa Stedet før det har arbejdet og betalt i 50 Uger. Bidrag mellem Understøttelsesperioder kan ikke sammenlægges og give Adgang til en højere Understøttelse.

Typografernes Stiftelse. Kassereren beder os oplyse, at 2 ærede Medlemmer er faldet ud af Beretningen, nemlig A. Juul Sørensen i *Politiken* (13 Aar 3 Mdr.) og C. L. Nielsen hos Thiele (1 Aar). — I Legat-Tabellen skal Navnet paa den sidstnævnte Nyder af »Lunos Jubilæumslegat« være ENGELSTRUP og ikke Sørensen.

Meddelelse til Medlemmerne.

Da der ikke hersker tarifmæssige Forhold adskillige Steder, henledes Opmærksomheden gentagende paa, at **Ingen maa modtage og gaa i Plads forinden Anmældelse herom er sket til Forbundskontoret, og at Undladelse heraf absolut vil medføre Karantæne.**

FORRETNINGSUDVALGET.

Pas paa!

I Hvile- og Spisetider maa Lærlinge ikke beskæftiges og ikke opholde sig i noget til Værkstedet hørende Rum, hvori der paa den Tid arbejdes.

Pas paa!

Lærlinge under 18 Aar maa ikke arbejde udenfor Tiden fra Kl. 6 Morgen og Klokken 8 Aften, hverken paa Arbejdsstedet eller udenfor samme.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 6. December 1904.

1. Skrivelse fra Københavns Bogtrykkerforening, hvori det meddeles at nogle i *Nationaltidende* stedfundne Opsigelser er indanket for Arbejdsgiverforeningen. Ligeledes Skrivelse fra De samvirkende Fagforbund, hvori der indvarsles til Møde i Arbejdsgiverforeningen om denne Sag. — Efterat Mødet var afholdt var der rettet Henvendelse til *Københavns* Udgiver med Anmodning om at respektere den overfor Ferslew & Co. tagne Beslntning, men denne havde svaret, at han vilde rette sig efter den Dom, som faldt i Ferslew & Co.s Sag. Skrivelse tilsendes De samvirkende Fagforbund med Anmodning om at faa Beslutningen overfor Ferslew & Co. respekteret ogsaa af *København.*

2. Skrivelse var afsendt til *Nationaltidende* med Meddelelse om, at man fastholdt det Forslag, som var stillet angaaende Stereotypisternes Arbejdsforhold. Efterat Særoverenskomsterne angaaende de kvindelige Sættere, Røropsætterskerne og Røraflæggerskerne maatte betragtes som bortfaldne, var der udarbejdet ny Forslag om disses Arbejdsforhold, som sendes til *Nationaltidende.* Da man stadigt intet hørte om Forhandlinger, var Københavns Bogtrykkerforening paany mindet herom.

3. Efter Anmodning har Fredericia Politi faaet tilsendt forskellige Regnskaber og Bilag i den mod den tidligere Lokalformand verserende Sag. Hvidtfeldt har været tilkaldt til Forhør og afgivet Forklaring, efter at de Regnskabsbøger, som Leidecker har forsøgt at skaffe af Vejen ved at kaste dem i Vandet, er blevet opfisket, og det derved er blevet bevist, at Underbalancen andrager 2072 Kr. 70 Øre. Sagen er nu optaget til Doms.

4. Hillerød Lokalformand forespørger, hvorledes han skal forholde sig med en forhenværende Bogtrykker, som er ankommet dertil og som har været Medlem af den københavnske Afdeling. Vedkommende kan kun gøre Regning paa midlertidigt Arbejde og lever, naar han er uden Arbejde, af den Indtægt hans Kones Forretning giver. Han kan blive Medlem, naar han betaler sin Restance og Indskud, samt Kontingent i den Tid, han har Arbejde.

5. Et Medlem har henvendt sig til Lokalformanden i Stege med Anmodning om 14 Dages Understøttelse paa Stedet dèr, som han foregiver ikke at have kunnet faaet i Nykøbing paa F. Det er meddelt, at dette er urigtigt, og at Understøttelsen som Følge deraf ikke kan udbetales.

6. I Nykøbing, Mors, andrager et Medlem om at maatte faa Understøttelse paa Stedet, fordi hans Læge har tilraadet længere Rekreation. Kan ikke bevilges, da Understøttelse paa Stedet forudsætter Arbejdsdygtighed. Oplyst herom anmoder Vedkommende om Sygeunderstøttelse at udbetale i Roskilde og med Ret til at have Stiftsfysikus i Nykøbing M. som Læge. Kan bevilges, naar Kontrol udøves af Læge i Roskilde; Forholdet til Lægen i Nykøbing M. maa være Vedkommendes private Sag.

7. Foranlediget ved Forespørgsel fra Odense Lokalformand meddeles det, at der ikke skal udstedes ny Medlemsbog til Medlemmer af gensidige Foreninger selv efterat de har erhvervet sig fuld Medlemsret.

8. Lokalformanden i Aarhus, O. V. HANSEN, havde i Anledning af sit Sølvbryllup modtaget Forretningsudvalgets Lykønskning. Takskrivelse var modtaget.

9. Et Medlem i Lyngby forespørger, om Opsigelsesfristen er som den københavnske Tarif foreskriver. Ja, da Trykkeriet har underskrevet den københavnske Tarif.

10. Meddelelse fra Køge Lokalform. Til Efterretning.

11. Henvendelse fra Horsens og Odense Lokalforen. ang. Kvindernes organisering. I Odense har Kvinderne henvendt sig til Fællesorganisationen med Anmodning om at oprette en Afdeling for de kv. Trykkeriarbejdere. Man maa fastholde, at Kvinderne indmelder sig i den bestaaende Afd. til halvt Kontingent.

12. Fra Island forelaa Skr. fra en derværende typografisk Forening med Anmodning om at forhindre Tilgang, da man til Nytaar agtede at indstille Arbejdet, hvis Principalerne ikke ville akceptere en Lærlingeskala. Forskellige private Henvendelser andetsteds fra var rettede, men man kunde kun henholde sig til den skriftlige Opfordring, som forelaa. Tilgangen lukkes.

13. Et Medlem, lidende af Tuberkulose, er overgaaet til andet Erhverv og anmoder om at maatte svare Kontingent til Sygekassen alene i Henhold til § 41. Ja.

14. Tarifunderskrifter forelaa fra Bgtr. Halfdan Kjær, *Bogense Avis*, S. Backhausen, Silkeborg, og A. Kloster, Horsens.

15. Et Medlem har købt et Trykkeri i Horsens. Der er en Lærling, som udlærer 1. Decbr. 1905. Anmoder om at maatte antage en Lærling 1. Maj 1905 og vil saa beholde den ældste Lærling en Tid efter Udlæringen. Nægtes.

16. Horsens og Fredericia Afdelinger anmoder om at maatte anskaffe Skabe. Ja.

17. Et af Forbundsstyrelsens Provinsmedlemmer, Jørgen Andreasen, Aalborg, har faaet Arbejde i København og er derved udtraadt af Styrelsen. Af praktiske Hensyn anser man det hensigtsmæssigt at lade 1. Suppleant, A. P. Raben, Aalborg, indtræde. Kundgørelse herom udstedes.

18. Til Silkeborg var ankommet et Medlem, som havde erholdt 129 Dages Understøttelse paa Stedet. Fejlagtigt var det nægtet Rejsehjælp. Naar man har Ret til Underst. paa Stedet, kan man t. Eks. nyde disse 129 Dage paa Stedet og 10 Dage paa Rejse. Kun kan der ikke udbetales mere end 90 Dage paa Rejse.

19. Meddelelse fra et Medlem i Marstal. Til Efterretning.

20. Et Medlem i Aalborg meddeler, at han kan opnaa 2 Kr. mere i Løn, hvis det kan betragtes som personligt Tillæg og ikke bindende for hans Eftermand. Det samme gælder to andre Typografer. Tiltrædes.

21. Et Medlem i Frederiksborg har en Arbejdstid fra 10—1, 4—7, 7¾—10¾, er Sætter-Trykker og passei Hurtig- og Digeltrykpresse for en Løn af 26 Kr. Skal passe en Hurtigpresse i Stedet for Digeltrykpressen, Arbejdstiden skal kun være til 10½. Da han skal have 1 Kr. mere for Pasning af Hurtigpressen, men Arbejdstidens Forskydning til Gengæld bliver noget mindre, skal han lønnes med 26 Kr. 38 Ø.

22. Et Medlem lider af Tuberkulose og har erholdt 2 Gange 26 Ugers Sygeunderst. i København, sidste Gang for over et Aar siden. Har det sidste Aar arbejdet i Hillerød. Da han er overtraadt fra Københavns til Provinsernes Sygekasse, maa han have Ret til Sygeunderstøttelse i Henh. til Provinssygekassens Love,

23. Et Medlem af Norsk Centralf. har vist sig beruset paa Kontoret og ved Bespisningen, og har desuden forulæmpet Funktionærerne, da de viste ham til Rette. Medlemsbogen er frataget ham og Rejseunderst. nægtet. Norsk Centralf. er underrettet herom.

24. Et Medl. i Svendborg er nægtet Ventepenge og senere afskediget. Da Svendeprøven i sin Tid kun blev anerkendt paa Betingelse af, at Vedk. blev paa Arbejdsstedet, er Lokalform. anmodet om at henvende sig til Skuemesteren. Resultatet af Henvendelsen afventes.

25. To Medl. fra Horsens forespørger om de i deres Fritid maa stereotypere Annonceklicheer. Da det tidligere er nægtet et Medl. at fremstille Tryksager i sin Fritid, kan det forespurgte heller ikke tillades.

26. Foranlediget ved Bedrageriet i Fredericia, henstiller W. Jacobsen, Silkeborg, at der indføres Trykkeriinkassatorer obligatorisk samt Kontingentlister, som vedlægges Regnskaberne. Overvejes til Delegeretmødet. Det henstilles til Afdelinger, hvor det ikke allerede findes, at indføre dette.

27. Det intern. Sekr. anmoder om at tage Stilling til Belgrad'er Foreningens Forlangende om Støtte i Anledning af en dér planlagt Tarifbevægelse. Da det oplyses, at Beholdningen i Reservefonden kun er 800 Fr., medens der er 184 Svende, som kommer i Betragtning ved Bevægelsen, kan man ikke tilraade Arbejdsnedlæggelse.

28. I Følge indhentede Oplysninger ang. Overarbejdet for de kv. Trykkeriarb. paa et københavnsk Bladtrykkeri har det vist sig, at der intet saadant finder Sted, og at der saaledes ikke foreligger Spørgsmaal om Forskydning af Arbejdstiden. I Henh. hertil var det forlangt, at Minimallønnen betales med tilbagevirkende Kraft fra Oktober. Da der ikke forelaa Svar, anmodedes Personalet om at tage de fornødne Forholdsregler. Der forelaa nu Meddelelse om at Personalets Henvendelse havde frugtet, men at Tarifunderskriften kun gjaldt indtil 1. Oktober 1905. Dette Forbehold kunde ikke akcepteres, da Tarifen alle andre Steder gjaldt indtil 1. Januar 1906. Skrivelse desang. afsendes.

29. Til Indfrielse af den i Sanatoriet staaende Obligation, stor 2000 Kr., anmodes Sætter- og Trykkerafdelingen i København og Provinserne om at yde dette Beløb, da Begravelseskassen i København forud har indbetalt saa store Tilskud, at det næppe kan forsvares at svække denne Kasse yderligere.

30. Paa et københavnsk Bogtrykkeri er Forholdene undersøgt af Afdelingsformanden, da de formentlig var stridende mod Tarifen. Personalemøde var afholdt og efter Konference med Indehaveren var de ønskede Forandringer indført.

31. I Rosenbergs Bogtrykkeri hersker der alt andet end tarifmæssige Tilstande for Maskinsætningens Vedk. Indankes for Voldgiftsretten, hvis K. B. ikke vil tage Affære.

32. Paa et udenfor K. B. staaende Trykkeri var der forefaldet en Afskedigelse, som havde medført Opsigelse af Pladserne og flere Personalemøder. Forholdet var endelig ordnet, efterat 3 Ugers Løn var udbetalt til den afskedigede. Til Efterretning.

33. Foranlediget ved Spørgsmaalet om Besættelsen af Medhjælpspladser, fastsloges det, at Minimumsbetalingen maa være en Dagløn. Det overlades forøvrigt til Kontorets Skøn at træffe Dispositioner ved Arbejde, som strækker sig udover den enkelte Dag.

34. Paa et københavnsk Trykkeri er der for et bestemt Arbejdes Vedk. indført Middag for en enkelt Dag. Der spørges om dette Forhold kan overføres paa andre Arbejder. Nej. Ang. medhjælpsvis Arbejde forespørges om 9 Dages Arbejde vedk. Sted kan betragtes som saadan. Nej, men efter Opsigelsens Udløb indtræder medhjælpsvis Betaling for enkelte Dage.

35. I et mindre københavnsk Trykkeri udenfor K. B. har to Medl. ikke faaet deres Løn udbetalt. Tilgangen lukket.

36. Forespørgsel fra en paa en Specialanstalt arbejdende om vedk. kan optages i Forbundet. Ja.

37. Fra Fællesgeneralforsamlingen forelaa Opfordring om at lade Rejsende blive staaende i Anvisningskontorets Protokol. Ja, forsaavidt

de senest den sidste i hver Maaned underretter Kontoret om deres Opholdssted.

38. Skrivelse fra Københavns Bogtrykkerforening om at man tiltræder den i et københavnsk Trykkeri foreslaaede Dispensation for et Medlem.

39. Forespørgsel fra Trykkerafdel. om det kan tillades, at en Trykker lærer sig Rotationstrykning i et københavnsk Bladtrykkeri uden at faa nogen Betaling herfor. Nej. Paagældende maa lønnes med Minimallønnen og Læretiden maa fastsættes ved Forhandling.

40. Fra Stentrykprincipalerne forelaa nu Forslag til en Overenskomst. Da den paa flere Punkter er væsenlig ringere end den i Bogtrykfaget gældende Tarif, udbeder man sig Forhandling med Litografisk Forbund.

41. En Portion af Berlings Legat opslaas ledig.

42. Om Lønnen i et Provinstrykkeri forelaa der Oplysninger. Da den ene Mand var lønnet med mindre, to andre med mere end Tarifen foreskriver, har man henstillet til Indehaveren at Forholdet ordnes saaledes, at den, som er lønnet mindre, faar den ham tilkommende Forhøjelse medens de to beholder de nuværende Lønninger.

43. Et Medlem i Slagelse beklager sig over et nærmere angivet Forhold, som besvares.

44. Hvidtfeldt har været i Aarhus for at opretholde Lønningerne og indsætte det hidtil beskæftigede Personale i *Aarhus-Posten* i Backhausens Trykkeri, hvortil *Aarhus-Postens* Trykning var overgaaet. Under Forhandlingerne havde Backhausen meddelt, at han lod sit Tilbud gaa tilbage, hvorefter det hidtil beskæftigede Personale blev hos den gamle Ejer. Akkordarbejdet afskaffedes og fast Løn paa 24 Kr. indførtes for Sætterne, hvoraf 3 tidligere var lønnet med Minimum.

45. Tarifunderskrifter forelaa fra Bgtr. Brandt og Michael Jensen i København og fra Carl J. Schmidt for Fabr. Avant i Odense og fra Marius Sørensen for Frm. Odense lithgr. Anstalt, Hagen & Sørensen.

46. Forsk. Skrivelser, udvekslede med K. B. og De samv. Fagforb., oplæstes.

Fællesmøde med Dansk Lith. Forbund.

Resultatet af Forhandlingerne med Stentrykprincipalerne fremlagdes og diskuteredes. Det vedtoges at meddele Dansk lith. Principalf., at de kv. Trykkeriarb. ikke kunde akceptere det Ultimatum, som var tilstillet dem.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget:

Schultz' Sættere (3. B.) Kr. 14.00, A. 1.00, Henrik Hansen (Bording) 3.00, Holger Meyers Sættere og Faktor 7.00, Stereotyperingsanstalten 9.00, Luno (Direktør og gl. Medl.) 56.80, Klokken 12's Sættere 3,50, Kristeligt Dagblad (mdl. og kvl.) 5.50, Aug. Andersens Personale 2.25, Hoffensbergs Sættere og Trykkere 3.25, Allers Sættere (2. B.) 6.75, Galvanoplastikere 2.00, Trykkeriet 7.45, Kontoret 7.25, Birchs Sættere 0.75, Citytrykkeriet (2. B.) 2.80, Schultz' Trykkere, kvindelige og Trykkeriarbejdere 4.50, Nykøbing F.: Bogtrykkere, Redaktører, Medlemmer og Ikke-Medlemmer og Privatkassen (25.00) 117.00, Skanderborg 4.00, Hillerød: Redaktørerne Sig. Berg og J. C. Hansen hver 5.00, Red. L. Hansen og Kr. Olsen hver 2.00, Redaktionssekretær Knauer 2.00, Bogtrykker Nordlunde 2.00, Lokalafdelingens Medlemmer 23.30, ialt 41.30, Odense Lokalafdel. 312.00, Rigsdagen (gl. Forening, Trykkere og Sættere, 2. Bidrag) 12.30, Thisted Lokalafdeling 17.00, ialt Kr. 640.40, med det tidligere indkomne Kr. 873.20.

København, den 14. Decbr. 1904. CHR. ØSTERGAARD.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Sætterafd.: Stereotypistmedhj. Charles Vilhelm Rasmus Nielsen (C. Winther).

Provinserne: Roskilde, Julius Rasmussen, udl. 1/12 i Roskilde Avis efter 5 Aars Læretid, afl. godkendt Prøve. Odense, tidl. Medl. Nr. 988, Alfred Bredahl (»Avant«). Randers, Wilh. Jørgen Winther Haüser, udl. 12/3 1900 hos Bogtr. Haüser i Sorø, arb. i Ryes Bogtr.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1603, Ole Peter Jensen (Bjørnbak) fra Rejse og 1017 (norsk) Ludv. B. Aas fra Kristiania (O. C. Olsen).

Provinserne: Roskilde, 1604, O. G. A. L. Olsson (arbl.) og 1561, Jørgen Nielsen (Rosk. Tid.). Rudkøbing, 1807, Hans Henrik Olsen fra Lyngby (arbl.). Nyborg, 1840, M. M. Andersen og 1832, R. C. Tønnesen. Esbjerg, 1850, J. M. W. Ravn (i Pl.). Holbæk, 1537, Thorv. Kassow i Pl. (fra Rejse).

Bortrejste.

København: Trykkerafd.: Karl Edv. Jensen til Viborg i Plads.

Provinserne: Slagelse, 1891, Søren Nielsen Schiff til Ribe (arbl.). Nyborg, 990, Chr. E. Hansen til Nørresundby som Bogtrykker.

Udmældt.

København: Sygeafdelingen: Camillo Alexander (P. Petersen).

Død.

København: Holger Petersens Hustru Johanne Margrethe.

Udslettede for Restance.

København: Sætterafd.: 561, Charles Emil Fr. Johansen (Bogtrykker). Trykkerafdel.: 1649, Gottfred Gram (L. A. Nielsens Tr.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. Alle bedes møde.

ANNONCER

God, brugt Hurtigpresse
(enkelt Median eller lidt større) ønskes til rimelig Pris. Billet mrkt. »X« modtager Ekspeditionskontoret.

Pladsbytning. En Trykker, som staar i fast Plads (27 Kr. ugenlig) i en Provins nær København, ønsker at bytte med en Trykker i København inden 1. Januar.
Ekspeditionen anviser.

Maskinsætter

(»Typograph«) søger Plads som saadan eller som Haandsætter. Billet mrkt. »77« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætteri til Salg!

Et omtrent aldeles nyt Sætteri, best. af et stort Antal Titelskrifter og 4—500 Pd. Brødskrifter, med Reoler, Skriftkasser, Messinglinier & Udslutninger, fuldstændig fiks og færdigt til Brug, er til Salg.
Købesummen for samme har været ca. Kr. 6500 og sælges det, naar Handel kan ske straks, til en fabelagtig billig Pris.
Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til **Adolph Wulff,**
Gothersgade 8.
København K.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn,** Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Arbejdernes Julealbum

à Kr. **1.50** (2 Bilag), alle **Kalendere** og **Almanaker, Juleroser** og **Blæksprutten** à 1.50 og **Juleroser** (Fotogravure) à 3.50 samt alle **ill. Julebøger** fra **25 Øre** bedes bestilt hos Budet A. E. JENSEN.

„Pjevs" *Til Jul og Nytaar!* **„Pjevs"**
Gør Deres Indkøb i *Cigarer, Cigaretter, Sæber, Parfumer* og *»Sprut«* hos *»Pjevs«*. Besøg ham i hans Butik og De *tjener fra 10—25 pCt.* (som indrømmes enhver Kollega) paa deres Indkøb. Stort Udvalg i **Fyrværkeri.** — *Ingen Humbug!*
Husk Nr. **6, Petersen,** Pustervig **6.**

Fest- og Brudegaver
i Guld Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN ❧ **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 23 DECEMBER 1904 XXXI AARGANG

Arbejdet paa Juleaftensdag.

I Følge Lov af 22. April 1904 skal *alt* Arbejde paa Juleaftensdag standse Kl. 6 Aften. Overtrædelse heraf bør anmældes paa Forbundets Kontor. Ligeledes hvis Arbejde finder Sted de andre Dage i Bogtrykkerierne (i Dagbladene udenfor Tiden fra Kl. 12 Midnat til Kl. 9 Morgen).

1. Skulde Overtrædelse af nævnte Bestemmelse Juleaftensdag dog finde Sted i Dagbladene, skal Arbejderne have Betaling efter Bladsættertarifens § 8, jvfr. Maskinsættertarifens § 5: 3 Kr. for at møde og henholdsvis 1 og 1½ Kr. pr. halve Time, foruden ordinær Akkordbetaling eller Timeløn.

2. Arbejdere, der daglig eller i den Uge begynder Arbejdet efter Kl. 6, har *fri* den Dag med fuld Udbetaling af Ugeløn. Bliver de beordrede til at arbejde den Aften, skal de foruden Daglønnen have Helligdagsbetaling.

3. Alle Arbejdere, der forlægger deres Arbejdstid, skal have alm. *Overarbejdsbetaling* for den Tid, de arbejder *før* den ordinære Arbejdstids Begyndelse. Det samme gælder for de Arbejdere, der har fuldstændig fri; hvis de bliver beordrede til at arbejde før Kl. 6 Aften, kan det kun ske mod Overarbejdsbetaling.

4. Aflægningstiden kan forlægges *indenfor* den almindelig gældende Arbejdstid og før Kl. 6 Aften; skal Aflægningen begynde *før* den ordinære Arbejdstid, beregnes den med ordinær Overarbejdsbetaling. STYRELSEN.

Til Restanterne!

Paa given Foranledning meddeles, *at* **alle** *Restancer skal være indbetalte inden 1. Januar. I Følge Beslutning af Styrelsen vil resterende Medlemmer efter nævnte Tid uden Skaansel blive udslettede.* D'Hrr. Inkassatorer bedes erindre resterende Medlemmer herom.

Paa Sætterafdelingens Vegne
GUSTAV CLAUSEN,
Form.

Vort Forbunds Virksomhed.

(Forts.)

EFTERHAANDEN som man fordyber sig i Beretningen, faar man ret Begreb om, hvor uhyre rigt paa Begivenheder Aaret 1903 har været for hele den typografiske Stand, og vi tager næppe fejl, naar vi siger, at i intet andet Fag i Danmark syntes Livet at pulsere saa stærkt som i vort. Bestandig er der et eller andet indenfor vort Fags Ramme, som i høj Grad optager Sindene, og det, der i saa Henseende karakteriserede 1903, var Løsningen af den store Strid, som 20 Aars Splittelse havde foraarsaget indenfor Standen. Ganske vist naaede man ikke i første Omgang til en fuldstændig Enhed, men Grundlaget for, at københavnske Sættere i Fremtiden kan staa samlede i én Organisation, er efter vor Formening saa solidt underbygget, at det kommende Delegeretmøde absolut maa fuldstændiggøre den Sammenslutning, som man desværre i altfor mange Aar har maattet vente paa — til Skade for os alle.

Paa det *hygiejniske Omraade* er vi naaet et langt Stykke frem, idet der for Bogtrykkerierne blev indført en Sundhedsvedtægt, hvorved de hygiejniske Forhold blev i høj Grad forbedrede. Men paa dette Omraade saa vel som paa mange andre gælder det for Arbejderne om at have et vaagent Øje med, at alt bliver overholdt til Punkt og Prikke; thi gør man ikke det, da vil der sikkert ikke gaa ret lang Tid hen, før Sundhedsvedtægtens Paragrafer er glemte og det gamle, uhyggelige Svineri i Trykkerierne atter staar i fuldt Flor. Hensynet til vor Sundhed maa imidlertid være saa stærkt, at vi under ingen Omstændigheder giver efter for gammel Slendrian og lader fem være lige. Thi Renlighed, Lys og Luft i vore Arbejdslokaler er de første Betingelser for, at vi kan bevare vor Sundhed.

Af Beretningen fremgaar det, at der atter i 1903 har været Tale om *Foreningstrykkeri*, idet *Vestjyllands Socialdemokrats* Personale selv ønskede i Fællesskab at paatage sig Bladets Trykning og hertil i Marts anmodede om Forbundets Garanti overfor Bladets Ejere. Ihvorvel Forretningsudvalget ikke mente, at Forbundet kunde yde en saadan Garanti, indgaves dog Tilbudet, som Kontrolkomitéen i Skrivelse af 21. April ikke mente at kunne modtage.

Til *Reservefonden* er ialt ydet 96,691 Ugebidrag à 25 Øre af heltbetalende og 15,727 Ugebidrag à 12½ Øre af halvtbetalende = 26,138 Kr. 58 Øre. Restancer er indgaaet med et Beløb af 513 Kr. 85 Øre. Renteindtægten har udgjort 1953 Kr. 94 Øre. Abonnement paa *Typ.-Tid.* 590 Kr. 55 Øre. Andre Indtægter 150 Kr. 61 Øre. Ialt 29,347 Kr. 53 Øre.

Der er til egne Medlemmer ydet Understøttelse i 573 Dage til heltbetalende og i 104 Dage til halvtbetalende til Beløb af 1856 Kr. 41 Øre. Til Understøttelse af Strejker i andre Fag er medgaaet 591 Kr. 30 Øre og til Fagfæller i Udlandet Kr. 73.44. Eller ialt til Arbejdskonflikter 2521 Kr. 15 Øre. *Typograf-Tidendes* Udgivelse har kostet Kr. 5,606.52. I Administrationsbidrag til De samvirkende Fagforbund og det internationale Sekretariat er ydet Kr. 959.22. Den Del af Administrationen, som falder paa denne Kasse, beløber sig til 6351 Kr. 42 Øre. Et lille Tusind Kroner falder dog paa Flytning og forskellige Installationer. Ialt Udgift 15,437 Kr. 91 Øre. Kassebeholdningen var ved Aarets Begyndelse 53,364 Kr. 34 Øre og ved Slutningen 67,273 Kr. 96 Øre. Fremgangen har saaledes været 13,909 Kr. 62 Øre.

Af Reservefonden er pr. *betalende* Medlem ydet en Understøttelse

til egne Medlemmer af	Kr. 0.92.26
- andre — -	— 0.33.04
	Kr. 1.25.30

Kassebeholdningen udgør 27 Kr. 57.13 Øre pr. Medlem (to halvtbetalende regnet lig en helbetalende). (Sluttes.)

Fagprøver.

DA jeg i forrige Numer af *Typ.-Tid.* læste Hr. R. N.s Artikel om Fagprøver, fik jeg stor Lyst til at forsøge paa at faa Hr. R. N.s Idé virkeliggjort: at der fra Fagskolen for Boghaandværk udsendes Prøvearbejder.

Som en af Skolens ældste Elever tror jeg at kunne love, at Skolens Ledere vil stille sig imødekommende til et saadant Forsøg, der naturligvis ikke maa medføre Udgifter for Skolen.

Til en Begyndelse tænker jeg mig, at der to Gange aarlig udsendes en saadan lille Samling Elevarbejder. Vinder Sagen Tilslutning, kan der maaske senere leveres et Hæfte hvert Kvartal. For at kunne faa dette sat i Gang maa der naturligvis være flere end et Par Lærlinge som Abonnenter; jeg vil derfor anmode alle Bogtrykkere, Typografer og Lærlinge om at være med til at støtte Forslaget ved at tegne sig som Abonnenter.

Format og Pris beror selvfølgelig paa den Tilslutning, der faas. Dog tør man nok gaa ud fra, at Prisen kan blive meget lav. Saasnart der har mældt sig et nogenlunde anseligt Antal Abonnenter, vil Anmodningen blive rettet til Skolens Bestyrelse. Jeg anmoder derfor alle, der interesserer sig for Fagets Udvikling, om at tegne sig og saa hurtig, som det er muligt, at sende Navn og Adresse til

WILHELM LINDBERG,
Rolighedsvej 7, København V.

Vi er selvfølgelig ganske enig med Hr. Lindberg i, at en saadan Anvendelse af Fagskolens Arbejder vilde være baade til Gavn og Glæde for mange Kolleger og Lærlinge Landet over; dog tror vi, at hele denne Opgave nærmest tilkommer Fagskolens Styrelse at realisere. Men derfor er der selvfølgelig intet til Hinder for, at man kan følge Hr. Lindbergs Opfordring; derigennem vil jo saa Fagskolens Ledere kunne faa et Begreb om der er Stemning for et saadant Arrangement af Skolens Arbejde.

RED.

Til Bladtrykkerne. Arbejde paa de forestaaende Helligdagsnætter maa kun udføres mod Betaling i Henhold til Voldgiftsrettens Dom af 25. Maj d. A.

AFDELINGSSTYRELSEN.

Sagen Ferslev & Co.

Som det vil være Medlemmerne bekendt, blev Spørgsmaalet om Hellignætters Betaling til Bladtrykkere ved Forhandling med Arbejdsgiverforeningen og »De samvirkende Fagforforbund« ordnet paa den Maade, at C. Ferslew skulde udbetale sine Trykkere Løn som af »Dansk Typograf-Forbund« fordret, dog skulde Bogtrykkerforeningen have Ret til at indanke Sagen for Fagets Voldgiftsret paany. Her forelaa den i Onsdags Aftes og kom derfra med det Resultat, at Retten ikke nu kunde blive enig om, hvad den kendte for Ret for et halvt Aar siden.

Det vil sige, at Opmanden nu skal afsige Dom i en Sag, som Retten en Gang har paadømt.

Vi lover at komme tilbage til denne Sag i næste Numer.

Aarhus Lokalafdeling.

I Aarhus Lokalafdeling skal der noget usædvanligt til for at samle 70 Deltagere til en Generalforsamling, og noget usædvanligt blev der om ikke behandlet saa refereret ved et Møde her den 22. November. — Efter det rent formelle: Valg af Dirigent (P. Thorsen) og Sekretær (P. Christiansen), blev den foreliggende Sag i korte Træk fremstillet saaledes:

Hele Personalet ved *Aarhus-Posten* var opsagt til at fratræde deres Pladser den 3. December, da Bladets Trykkeri fra nævnte Tid skulde overgaa i Firmaet Brdr. Backhausens Eje. Opsigelsen faldt Torsdag den 17. Novbr., og nu skete der det bemærkelsesværdige, at en hos Brdr. B. beskæftiget Sætter allerede *Dagen efter* kom og forespurgte *enkelte* af *Aarhus-Postens* Personale (*A.-P.* er Lejer hos Brdr. B. og har Sætterilokaler i samme Etage), om de vilde have Arbejde hos Brdr. B. fra 3. Decbr., da de i saa Fald maatte afgive Svar *inden Aften*. Vedk. Forespørger var nemlig fra nævnte Tid engageret som Faktor for Bladafdelingen hos Brdr. B. Da det nu fra anden Side blev oplyst, at denne Faktorstilling skulde lønnes med 25 Kr. ugentlig, medens den hidtilværende Faktor ved *A.-P.* havde oppebaaret 35, fandt de enkelte Adspurgte Sagen betænkelig, saa meget mere som den ny Faktor pukkede paa *en Liste over Pladssøgende* hos Firmaet Brdr. B. De Adspurgtes Svar blev, at de nok vilde have Plads, men ikke kunde give bindende Besked med saa kort Varsel. Øjensynligt var her noget muggent, hvorfor Sagen indankedes for Lokalafdelingens Styrelse, der efter et Møde med Personalet anmodede Forretningsfører Hvidtfeldt om at foretage en Rejse hertil for at faa Spørgsmaalet ordnet.

Efter at Sagen var fremstillet i alle sine endog meget indviklede Detailler, udtalte Hr. Hvidtfeldt, som var til Stede ved Generalforsamlingen, Haab om at kunne bibringe en Ordning, der kunde kaldes tilfredsstillende baade for Personalet og Organisationen.

Særlig vedr. Brdr. B. blev der anket over Sløjhed m. H. t. Sundhedsbestemmelsernes Overholdelse og Trykkernes Arbejdsforhold.

Den Sætter, som takserede sin Arbejdskraft hele 10 Kr. mindre pr. Uge, end der sædvanligvis her i Byen betales i lignende Stillinger, blev af saa godt som enhver, der havde Ordet, betydet det uheldige i at værdsætte sin Arbejdskraft saa ringe — en Erkendelse, Vedk. ogsaa *var* kommen til, idet han meddelte Generalforsamlingen, at han D. D. havde frasagt sig den nævnte Faktorstilling.

Saa hævedes Generalforsamlingen, og en Del af Kollegerne tilligemed Hr. Hvidtfeldt samledes om en Bolle Punsch, hvor en gemytlig og kammeratlig Stemning var fremherskende.

— — —

Resultatet af Forretningsførerens Virksomhed bliver jo senere refereret i *Typ.-Tid.*, men for straks at kunne notere en Forbindelse med ovenstaaende skal her meddeles, at foruden det, at Omstændighederne magede det saa, at *Aarhus-Posten* beholdt sin hidtilværende Ejer af Trykkeriet, kom denne og Hr. Hvidtfeldt overens om en fast ugentlig Løn af 24 Kr. for samtlige Sættere (tidligere var Halvdelen paa Beregn. og Fastløn 22); Faktorens Løn og Stilling forbliver uforandret. Trykkerens Løn bliver 26 Kr.

Til de kvindelige Trykkeriarbejdere.

Medlemmerne bedes erindre, at dette Regnskabsaar vil komme til at lyde paa 53 Uger. Da vore Medlemsbøger kun gælder for 52 Uger, maa man derfor kvittere under Rubrik 52.

Da Organisationen fra Nytaar faar en ny Regnskabsførelse, er det nødvendigt, at enhver Kontingentliste bliver nøjagtigt ført, navnlig at Medl. nye Numre bliver anførte. Enhver Liste, som ikke er nøjagtig ført, vil blive tilbagesendt.

Endvidere skal jeg gøre opmærksom paa, at enhver, der resterer 1. Januar 1905, vil blive slettet. Restancer for Ekstrakontingent maa ogsaa være betalt til denne Tid, da ellers Udslettelse vil finde Sted.

Inkassatorerne vil en af Dagene modtage nye Medlemskort til hvert Medlem, og det nye Nr. vil da være det gældende fra 1. Januar.

I Anledning af Aarskiftet og Regnskaberne vil jeg være at træffe paa Kontoret førstk. Onsdag, Torsdag og Fredag Aften fra Kl. 6—8.

CHRISTINE BUUS,
Formandinde.

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund fandtes i Følge Forbundets Kassebog en Beholdning af Kr. 161,976.24, og indk. til Juleuddelingen Kr. 940.20, tilsammen Kr. 162,916.44, til Stede saaledes:

Obligationer	Kr. 41,000.00
Aktier (Vejlefj. Sanat.)	- 500.00
Depositum i D. F. D. S.	- 500.00
Sparekassen	- 119,927.83
Kassebilag	- 178.41
Kontant	- 810.20
Ialt	Kr. 162,916.44

I Den typografiske Forening (Sætterafdelingen) fandtes en Beholdning af Kr. 24,528.00, nemlig:

Obligationer	Kr. 10,000.00
Sparekasse-Indskud	- 11,891.70
Aktier i »Stjærnen«	- 1,000.00
— i Arb. Livsf.	- 462.00
Kassebilag	- 645.45
Kontant	- 528.85
Ialt	Kr. 24,528.00

hvilket er i Overensstemmelse med Bøgerne. Obligationer og Sparekassebøger eftersete.

København, den 13. Decbr. 1904.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH.
ALB. MICHELSEN. EM. PEDERSEN.

Styrelsesmøder.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORRETNINGSUDVALG.

Tirsdag den 20. Decbr. 1904.

1. En længere Diskussion førtes om de fremtidige Tarifforhandlinger, foranlediget ved Bladudgiverorganisationens Indmeldelse i Arbejdsgiverforeningen. Udsendelsen af personlige Spørgeskemaer drøftedes, efterat Henvendelse desang. var rettet til Statistisk Bureau. Gaar til anden Behandling.

2. Forespørgsel var rettet fra Goodtemplarne ang. vor Medvirkning ved at tiltræde en Henvendelse til det af Folkethinget nedsatte Udvalg om Tilsyn af Begravelseskasser. Man ønskede Undtagelsesbestemmelser i Loven overfor de Kasser, som udbetaler mere end 250 Kr. Tiltrædes.

3. Foranlediget ved indgivet Andragende til Indenrigsministeriet om Indstillelsesret fra Kommunerne ved Indlæggelsen af tuberkuløse Patienter, saaledes at Tilskud dertil ikke regnes som Fattighjælp, havde der fundet Forhandlinger Sted med Stiftsfysikus Schjerbeck paa selve Stedet. Alt var blevet undersøgt. Saalænge der manglede Vaskeri, vilde der dog næppe kunne ventes Anerkendelse. Da dette af Hensyn til Belægningen var nødvendigt at have, meddeles det Stiftsfysikus, at et Vaskeri vilde blive indrettet. — Spiegelhauers Obligation paa 2000 Kr. var udbetalt i Terminen ved et Tilskud, som Provinsernes Begravelseskasse havde ydet mod at faa Sikkerhed ligestillet med Københavns Begravelseskasse. En Henvendelse til den københavnske Trykker- og Sætterafdeling var besvaret afslaaende, den sidste vilde ikke være med, fordi den første ikke vilde. — Samtidigt drøftedes Muligheden af at købe Naboejendommen. Hvis dette kunde ske, kunde man regne med Statsunderstøttelse, som forudsætter Plads til mindst 20 Patienter. Der vilde blive Plads til 28 Patienter, og med en Belægning af gennemsnitlig 20 Patienter vilde der under de nye Forhold kunne regnes med et Overskud, foruden at de indestaaende Tilskud forrentedes. Gaar til anden Behandling.

4. Det ledige Berlings Legat var efter Konference med Berl. Tid.s Udgivere tildelt M. Nielsen, Enke efter afdøde Fr. Ludvig Nielsen, som tidligere har haft Legatet.

5. Indstilling fra Sætterafd. i København om at betragte enhver Typograf, der etablerer sig som Bogtrykker, for at være overgaaet til anden Livsstilling og i Henh. til § 40 ikke understøttelsesberettiget. Det samme skulde gælde for de Typografer, som i deres Fritid arbejder i eget Trykkeri. Tiltraadtes for 1. Punkts Vedk., medens men ikke kan godkende, at der overhovedet arbejdes i eget Trykkeri, naar man samtidig arbejder som Svend.

6. Fra den islandske Forening forelaa Skr. Samtidigt forelaa der Skr. fra en Red. Jonsson i Reykjavik, hvori han erklærede, at han vilde overholde det Lærlingeforhold, som krævedes, saa meget mere som han ogsaa tidligere kun havde haft det samme Antal Lærlinge, som nu fordredes. Dette var ogsaa attesteret af Fagforeningens Formand i en Skr., som Jonsson lod medfølge. Besluttedes nærmere undersøgt.

7. Meddelelse om, at Hoffmanns Bogtr. endnu ikke havde efterkommet den Kendelse, som Voldgiftsretten havde afsagt ang. Trykkeriets Lærlingeforhold. Der var rettet Henvendelse desang. til K. B. Saafremt Firm. vedblivende vægrer sig, vil de nødvendige Forholdsregler være at tage.

8. Meddelelse fra Dansk lit. Forb. om en Forhandling, som var ført med Stentrykprincipalerne. Der var foretaget forsk. Ændringer i Principalernes Tilbud. Svarskrivelse afsendes.

9. Til Juleindsamlingen var indkommet ca. 4200 Kr. Ansøgernes Antal var 301. Det bestemmes, at ogsaa udenlandske Rejsende skal deltage i Uddelingen med 5 Kr. til hver. Medlemmer, som har arbejdet det meste af Aaret og som blev ledige ved Anmældelsesfristens Udløb, kan ikke komme i Betragtning; forøvrigt overlades det Kontoret at forestaa Uddelingen.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 4. Decbr. 1904.

Formanden gav Meddelelse om Forhold paa forskellige Trykkerier. Til Ch. Løvgreen var Anvisningen af Arbejdskraft ophørt, da han ikke regelmæssigt betalte Ugeløn, og samme Forhold var gjort gældende overfor Schouws Posefabrik, der ikke havde underskrevet Tarifen. Efter 2 Maaneders Ventetid havde *Agrardagbladet* underskrevet Tarifen, ligesom de kvindelige Trykkeriarbejdere var udbetalt tarifmæssig Løn fra 1. Oktober. — Formanden havde haft en Konference med Fabrikstilsynets Direktør, hvorunder oplystes, at alle indsendte Klager som berettigede var bragt i Orden af Tilsynet. Iøvrigt havde Konferencen nærmest drejet sig om Opfattelsen af Regulativets forskellige Bestemmelser og deres praktiske Efterlevelse. Direktøren lovede at tage Hensyn til Paastand om, at ved Opmaaling af Lokalerne burde Inventaret tages i Betragtning, og fastslog som Fordring et Tillæg af 10 pCt. til det i Regulativet fastsatte Kubikmaal. — En Sag om Maskinmedhjælp-Betaling udsattes. — Angaaende Tarifens Forstaaelse paa enkelte Punkter forelaa Forespørgsel. Formandens afsendte Svar billigedes. — Et af Formanden udarbejdet Spørgeskema ydedes Tilslutning. — Et Medlem fra Københavns Sætterafdeling søgte Sygehjælps Udbetaling i Randers. Da Vedk. lider af Tuberkulose, maa han indlægges paa Sanatoriet for at opnaa Understøttelse. — Fra Socialdemokratiet forelaa Indbydelse til et Møde ang. Borgerrepræsentantvalgene. Til Efterretning. — En Skrivelse ang. et Faktorforhold oplæstes og toges til Efterretning. C. V. C.

Søndag den 11. Decbr. 1904.

Arbejdsløshedshjælp til Medlemmer, der har etableret sig som Bogtrykkere. En længere Diskussion førtes om dette Spørgsmaal. Den resulterede i en enstemmig Indstilling til Forretningsudvalget om *ikke* at yde Arbejdsløshedshjælp til saadanne Medlemmer, med mindre der forelaa ganske særlige Grunde, da man ansaa et saadant Dobbeltforhold for baade fagligt og organisatorisk usundt. — Samtidig debatteredes Spørgsmaalet, om Medlemmer kan staa i Plads og tillige have eget Bogtrykkeri, hvor de arbejder i deres Fritid. Ogsaa dette Forhold fandt man lidet egnet til at skabe gode Forhold indenfor Faget og Organisationen, og det henstilledes til Forretningsudvalget at nedlægge Forbud, hvor saadant Dobbeltarbejde fandt Sted. — Restancer. I absolut Strid med Lovene findes der for Tiden betydelige Restancer indenfor Afdelingen, til og med fra Medlemmers Side, der ikke hører til de daarligst lønnede. Fra Forretningsudvalget var henstillet til Afdelingen at indbetale Medlems-Restancerne. Styrelsen mente dog ikke, dette kunde lade sig gøre, da det var en personlig og ingen kollektiv Pligt at betale Kontingent. Derimod vedtoges det at tage alvorligt fat paa de Resterende og eventuelt ekskludere dem, hvis de ikke betalte inden Nytaar. Ligeledes maa nye Restancer absolut ikke tillades. Til at kontrollere og udarbejde en Restanceliste i Forbindelse med Kassereren valgtes Carl V. Christensen. — Det vedtoges at yde 20 Kr. til Teknisk Selskabs Skole. Foreningen faar derved Ret til at sende 5 Repræsentanter til Selskabets Møder. — Nogle Tilbud om Foredrag osv. kunde foreløbig ikke modtages. — Til at repræsentere Afdelingen ved Opstilling af Kandidater til Borgerrepræsentationsvalgene valgtes Viggo Christensen og Wartenberg. — En Skrivelse fra Georg A. Bach (I. Cohen) oplæstes og toges foreløbig til Efterretning. — Formanden gav nogle Meddelelser fra Sanatoriet og stillede et Møde mellem Styrelserne og forskellige Avtoriteter i Udsigt. — Styrelsen tog Stilling til et Spørgsmaal om Ombrydningsløn paa *Nationaltidende*. — Formanden gav Meddelelse om et Møde med Bogtrykkerforeningen ang. Forholdene i *Nationaltidende*. C. V. C.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget:

Nielsen & Lydiches Sættere (gl. Foren.) Kr. 32.50; P. Petersens Personale 45,50; N. L. Christensen (2 Sættere og 1 Trykker) 4.50; Schultz' Sættere (4. Bidrag) 14.00; Bagges Personale 47.75; Strandbergs Pers. 2.50; Politikens Udg. 25.00; Kihls Pers. 7.00; »Vort Land«s Personale og Principal 24.00; Quist (Personale 13.00, C. L. 4.00) ialt 17.00; Eksprestrykkeriet 18.50; Dansk Papirvarefabrik (samtl. Forbundsmedl., mdl. og kvl.) 16.25; Centraltrykkeriets Personale 32.00; L. A. Jørgensens Trykkeri (hvoraf 1 Paalæggerske 0.50) 11.50; C. C. Petersen (Principal og Personale) 9.00; Thiele (gl. Foren., Sættere, Trykkere og kv.) 33.25; Græbes Pers. 33.10, Holger Meyers Trykkere 3.00; Catos Pers. 7.25; Rosenbergs do. 6.75; Knudtzons do. 8.50; Birchs Pers. (5. Bidr.) 1.00; Trykker Christensen (Frelsens Hær) 1.00; Agrardagbladets Personale 10.75; Fjeldsøes Pers. og Bestyrer 24.50; Axel Holm (Principal og Pers.) 26.50; Hannovers Personale 37.25; I. Cohen (Trykkeri- og Kontorpers., Lærlinge samt Principal) 64.00; »Vort Land«s Redaktion 20.00; S. L. Møllers Sættere og Trykkere 16.65; samtlige Arbejdere i Politiken 84.00; Aftenbladets Pers. 10.00; Nationaltidende: Herresætteriet og Stereotypi 105.00, Damesætteriet 18.00, Aflæggeriet 6.00, Trykkeriet 11.00, ialt 140.00; Weiss' Pers. 17.20; Hoffmanns Personale (mdl. og kvl.) 16.00; Missionstrykkeriet: Bogtr. Fischmann 10.00, Ant. Olsen (ny Foren.) 7.00, Pers. 27.00, ialt 44.00; Wassmann (kv. og mdl.) 1.50; Kristl. Dagblad (mdl. og kvindel.) 5.50; »Kl. 12«s Sættere 2.00; S. L. Møllers kvindel. 3.00; Truelsen (mdl. og kvl.) 22.45; Sivertsens Bog- og Stentrykkere 5.00; Roms Personale 9.90; Vilh. Hansens do. 4.25; Cordula Nielsen 1.00; Aller: Sætteriet 5.00, Galvanoplastikere 1.00, Trykkeriet 7.45, Kontoret 3.75; Lotteritrykkeriet 4.70; Hoffensbergs Sættere og Trykkere 3.25; Aug. Andersens Personale 2.75; Christtreus do. 4.00; Kihls do. 10.50; Berlingske Tidende 50.00; Valentin & Lund 1.25; Schultz' Trykkere samt kvindel. og mdl. Trykkeriarb. 6.10; Herdahl 3.00; Citytrykkeriet (3. Bidr.) 2.80; Thomassen 1.50; Birchs Sættere 0.75; Enevoldsen & Andersens Personale 2.50; Bjørnbaks Sættere og Trykkere 3.00; Ferslew, St. Kongensgade, 4.00; Aamodts Personale 8.00; Ludv. Jørgensen (Principal og Personale) 34.00; Rigsdagens Personale (gl. Foren.) 8.35; Styrelses-Mulkter 1.10; Forbundskontorets Funktionærer, Medhjælp og Budet 10.00; F. E. Bording (Principal, Sættere og Trykkere samt mdl. og kvl. Trykkeriarb.), 1. Bidrag, 60.00; Maylands Personale 5.50; Hohlensbergs Trykkeri 21.20; Social Demokratens Personale (Sættere, Trykkere, Stereotypister og Redaktionsmedl.), 2. Bidr., 47.95; Hartvig Hirsch 5,00; Bogtrykker Græbe 10.00; Schultz (Sættere, 5. Bidrag, 17.00, Sættersker 4.00, Faktor Aug. Petersen 5.00, Faktor G. Henriksen 3.00, S. Hoffmann 2.00) 31.00; Overskud fra Arbejdsløshedsfesten 435.98.

Svendborg (indsamlet blandt Typografer i Svendborg og Ærøskøbing 30.15, Privatkassen 20.00) 50.15; Rønne Lokalafd. 96.65; Typografernes Ekstrakasse i Ringkøbing 15.00; 7 Medl. i Rudkøbing 7.00; Hobro Lokalafdel. 11.00, Silkeborg (Typograferne 19.00, Red. Sørensen 5.00; Red. Lyngby 1.00, Redaktionssekretær Egebjerg 2.00, Red. Christensen 2.00, Bogtr. Backhausen 2.00, Bogtr. Johansen 3.00) 34.00; Lyngby Lokalafd. 15.00; Assens (Lokalafd. 15.00, Folketingsmand Kl. Berntsen 5.00) 20.00; Maribo (4 Medl.) 4.00; Horsens Ty-

pografer 164.10; Fredericia Lokalafd. 7.50; Ribe Stiftstid. (Redaktør og Typografer) 10.00; Vejle (Avisen: Red. Hertz 5.00, Red. Schweitzer 2.00, Personalet, 9 Md., 1800, Folkebladet: Aktieselskabet Vejle Amts Folkeblad 6.00, Redaktør Søndergaard 3.50, Personalet, 10 Md., 20.00, Socialdemokraten: Vejle Socialdemokrat 5.00, Redaktør Jakobsen 2.00, Udbye: Bogtr. Udbye 3.00, Personalet, 2 Md., 4.00, Hindborg: Papirgrosserer Hindborg 3.00, Personalet, 2 Md., 4.00, V. G. Feltendahl 2.00, J. P. Sørensen 2.00) 79.50; Roskilde (Roskilde Avis, Dagblad og Tidende hver 5.00, 16 Typografer hver 2.00, P. Hansen 1.50, L. Berthelsen, Th. Garlsen, C. E. Carlsen hver 1.00) 51.50; Varde Typografer 6.00; Næstved (Næstved Tid.s Pers. 30.00, Næstved Avis' do. 12.00, Social-Demokratens do. 24.00, Bangs Bogtr. 10.00, N. Th. Jensen, Præstø, 2 00, Overskud fra Dilettantforestillingen den 11. Decbr. 1904 82.12) 160.12; Herning (13 Medl. 23.00, Bogtr. Kærsgaard 2.00, Red. Bendixen 6.00) 31.00; Middelfart Lokalafdel. 8.00; Holbæk (Holbæk Amts Dagbl.s Red. 600, Holbækposten 6.00, Red. H. Ibsen, Amtsavisen 5.00, Faktor Bigum 3.00, Bogtr. S. M. Olsen 3.00, Redaktionssekretær Gotfredsen 2.00, 2 Medl. hver 3.00, 10 Medl. hver 2.00, 8 Medl. hver 1.00) 59.00; Stege (8 Medl. hver 3.00, Bogtr. Tommerup 10.00, Møens Dagblad 4.00, Fr. C. Jordan 1.00) 39.00; Kalundborg (Red. Chr. G. Tortsen og Andr. Sørensen hver 5.00, Red. Per Faber 1.00, Redaktionssekr. C. Petersen 1.00, Faktor Carslund 1.00, Typograf Frode Sørensen 1.00, Bogholder Aage Sørensen 1.00, ved Medl. 19.00) 34.00; Køge (Red. Svarre 10.00, Red. Opffer 3.00, Brdr. Olsen, Storehedinge, 150, Redaktionssekretær Holt 1.00, Bogholder Christiansen 1.00, Faktor Frantzen 1.00, samtl. Typografer i Storehedinge, Fakse, Køge 20.50) 38.00; Aarhus (Aarhus Amtstid. 21.00, Andelstr. 4.00, Aarhus-Posten 28.00, Backhausen 12.00, Laur. Bech 16.00, Centraltr. 6.00, Demokraten 52.00, Jyllandsposten 21.00, Mammen 21.00, Stiftstid. 40.00, Thrue 14.00, Zeuner 4.00, Hestbeck 2.00, Windeløv 4.00, Nationaltr. 4.00) 249.00; Aalborg (Lokalafd. Medl. 91.50, Red. Schiöttz-Christensen 2.00, Forretningsfører Odense 2.00, Redaktionssekretærerne Trap og Johansen hver 1.00, Red. Vilh. Lassen 5.00, Red. J. A. Hansen 2.00, Redaktionssekretær Walsing 1.50, Redaktrice, Frk. Halvorsen 1.00, Red. Svendsen 3.00, Redaktionssekretær Welling-Nielsen 1.00, Frk. Gerda Marcussen 2.00, Bogtr. P. Hansen 5.00, Bogtr. Oluf Olufsen 3.00, Bogtr. Jul. Nielsen 1.00) 122.00, Bogtr. Leander Nielsen, Aalborg, 5.00; Esbjerg Lokalafdel. 84.00; Løgstør 2.00; Stubbekøbing (Afdel. 6.00, Red. Føns 2.00) 8.00; Odense Lokalafdel. 3.85; Kolding Typografer og Principaler 62.50; Odder (7 Typografer 14.00, Bogtr. Kjeldsen 10.00, Red. Asbæk 1.00, Journalisterne C. Jacobsen og J. Sørensen hver 1.00, Boghdl. Th. Calberg 1.00) 28.00; Slagelse (Slagelse-Postens Redaktion 5.00, Faktor Gustav Olsen 1.00, 3 Medl. i Korsør 3.00, Slagelse Lokalafdel. + Privatkassen 21.00) 30.00.

Ialt Kr. 3185.55, med det tidl. indkomne, ialt Kr. 4058.75.

København, den 21. Decbr. 1904. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Dødsfald. I Søndags døde paa Hospitalet vor Kollega JOHANNES HASS efter 11 Ugers Sygeleje. Den Afdøde havde lært hos Græbe, arbejdede i de sidste 4 Aar i *Berl. Tid.* og blev 29 Aar gl. Han led af en Hjærtefejl. Begravelsen foregaar Fredag den 23. ds. Kl. 11½ fra Nordre Kapel paa Vestre Kirkegaard. Fanen følger.

Fagforenings- og Arbejderliv paa Scenen. Formanden for Cigarsorterernes Fagforening, Redaktøren af Fagforeningsbladet *Samarbejdet*, der forøvrigt nu er ophørt at udkomme, TH. STAUNING, har fornylig skrevet et Teaterstykke, et Folkelivsbillede i 5 Akter under Titlen »*Livets Løgne*«.

Danmark har med denne debuterende Forfatter faaet sin sceniske Arbejderdigter; thi det, Forfatteren skildrer, er Folkets Liv, de store Rørelser og Begivenheder i vore Dage. Virksomheden i vore Fagforeninger i vort politiske Parti og ved vore Blade, Livet i Arbejderhjemmene og Karakterer hentede fra Arbejdernes og deres Tillidsmænds samt Fabrikanternes Kredse. Forfatteren viser i sit Stykke Livets Kampe, Konflikter mellem Arbejder og Arbejdsköber, og hans Skildringer er helt igennem sanddru og naturlige.

»*Livets Løgne*« opføres første Gang 2. Juledag paa »Arbejdernes Teater«, Enghavevej 40, og der er Anledning for Arbejderne til at overvære denne Forestilling, da det er deres eget Liv, deres egen Kamp der fremstilles af en ærlig Fortolker, af en Mand der selv er Arbejder.

Abonnér paa NORDISK BOKTRYCKAREKONST!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Lægerne.

D'Hrr. Dr. ALBECK & STRODTMANNS Konsulationstid er fra Nytaar forandret til *9—10 Fm. og som Regel 6—7 Aften.*

Ny Medlemmer.

København: Sætterafd.: Peter Johan Einar Nielsen, udl. 1/12 hos Nielsen & Lydiche, arb. s. St. (Medl. af Sygek. som Lærling). Sygeafd.: Svend Aage Andersen (Sætterlærl. hos P. Petersen).

Tiltraadte.

Provinserne: Køge, 1735, J. D. Hansen-Thorsen (arbl., fra Rejse). Vejle, 1773, Karl Sørensen (Amtsavisen). Odder, 1578, Carl Chr. M. Clausen (i Pl.). Esbjerg, 1653, Fr. A. Riis og 1891, S. N. Schiff (begge i Pl.). Hillerød, 1610, Chr. F. Knudsen (i Pl.).

Bortrejste.

København: Sætterafd.: 1832, Rasmus C. C. J. Tønnesen til Nyborg i Pl., Skriftstøber Paul Lippmann til Udlandet.

Provinserne: Slagelse, 1774, Rasmus P. Sørensen til Horsens i Pl. Vejle, 1752, Carl Hansen til Kbhvn. Skjern, 1924, A. S. J. Zebitz (arbl.) paa Rejse. Kolding, 1610, Chr. Fr. Knudsen til Hillerød i Pl. og 1653, Fr. Ad. Riis til Esbjerg i Pl. Esbjerg, 1843, Niels Olesen til Varde (arbl.) og 81, Chr. V. S. Jensen til København (i Pl.).

Død.

København: Sætterafdel.: 1882, Johannes Hass.

Udmældt.

København: Sætterafdel.: 131, Albert Axel Andersen (Hoffensberg).

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Udslettet: A. Loll.

T. C. C. 2. Juledag Trianglen Kl. 10. Styrelsen bedes møde.

ANNONCER

Linotype-Sætter.

En dygtig Linotype-Sætter kan faa Plads straks. Billet mrkt. »*Sætter 2401*« modt. *L. Chr. Nielsens Ann.-Eksped., Løvstræde 14.*

Skal De til Fest

da er det nemmest og billigst for Dem at laane en flot, ny Kjole- eller Diplomatklædning hos

Valdemar Wichmann,
Købmagergade 28, 1. Sal. *Telf. 17261.*
Foreningens Medlemmer erholder Rabat.

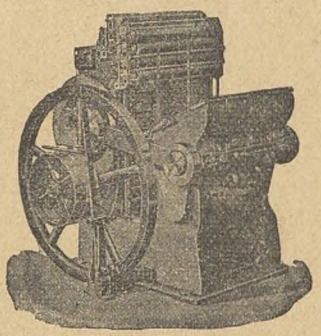
KØB *Maskiner* og *Skrifter* direkte fra Fabriken i Leipzig. Skriv til Repræsentanten, HANS HØYER, Holte, Danmark. **Katalog grati** S

Arbejdernes Julealbum

à Kr. **1.50** (2 Bilag), alle **Kalendere** og **Almanaker**, **Juleroser** og **Blæksprutten** à 1.50 og **Juleroser** (Fotogravure) à 3.50 samt alle **ill. Julebøger** fra **25 Øre** bedes bestilt hos Budet A. E. JENSEN.

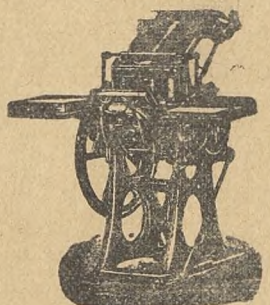
Fest- og Brudegaver
i Guld Sølv og Elektroplet
billigst hos
Søstrene Holm,
St. Kongensgade 21,
vis à vis Palægade.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

ADOLPH WULFF
KJØBENHAVN K.
Telefon 39.
Fagforretning.
Største Lager af Utensilier.
Valsemassefabrik.

J. G. A. Eickhoff, København V.

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK
Transmissioner
Farve, Valsemasse
Brugte rev. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 53 KØBENHAVN DEN 30 DECEMBER 1904 XXXI AARGANG

Lokalformændene

gøres herved opmærksomme paa, at Oktober Kvartals Regnskab i Aar bliver paa 14 Uger og slutter Lørdag den 31. December. FORRETNINGSUDVALGET.

Vort Forbunds Virksomhed.

(Sluttet.)

MED Hensyn til *Arbejdsløshedsforholdet* oplyser Beretningen, at der er truffet en Række administrative Foranstaltninger, dels for at klare Forstaaelsen af Lovenes Bestemmelser og dels for at forebygge Misbrug af Understøttelsen, og det vil sikkert heri være paa sin Plads at give Medlemmerne Oplysninger om nogle af de vigtigste Bestemmelser, der i saa Henseende er truffet.

Det fastsloges saaledes, at Medlemmer, der første Gang mister Arbejdet ved egen Skyld, bliver opført sidst paa Anvisningskontorets Liste, anden Gang mister det tillige Understøttelsen og tredje Gang bliver det at udelukke af Forbundet i Henhold til Lovenes § 33, 1. Punktum.

Foranlediget ved, at man ret almindelig foretog Rejser fra København til Roskilde og tilbage igen for dernæst at tage til Hillerød eller Helsingør og Retur til København, hvorved der for hver to Dages Understøttelse udenfor, blev ydet seks Dages Understøttelse i København, besluttedes, at der kun kunde udbetales Rejseunderstøttelse én Gang maanedlig i hver By.

Ligeledes fastsattes, at Opholdsdage som Regel kun ydes om Søn- og Helligdage samt at disse altid skal udbetales i den By, hvor Vedkommende sidst var berettiget til Understøttelse.

Rejsende, som kommer fra Tyskland, erholder fire Dages Understøttelse til Grænsen, idet der ikke dér er Udbetalingssted i hver Afdeling, ej heller i Grænsebyerne. De Rejsende derfra mødte som Regel samme Dag, de havde erholdt Understøttelse Syd paa, og forlangte Understøttelse her for de samme Dage.

Ligeledes har man ment det lovligt at hæve Understøttelse i Helsingør og derfra tage en Sviptur til Helsingborg for dér at hæve Understøttelse for de samme Dage, som der var hævet i Helsingør. Ja, en enkelt har endog kunnet naa at komme til København og forlangt for de samme to Dage, som der var ydet ham Understøttelse i Helsingør og Helsingborg.

For at forebygge disse Misbrug er det gentagende indskærpet Afdelingsformændene, at Rejseunderstøttelsen hverken maa ydes for- eller efterskudsvis eller for Dage, hvorfor der alt andet Steds er udbetalt Understøttelse.

Der er i Aarets Løb udbetalt *Rejseunderstøttelse* i 12,869 Dage med 16,086 Kr. 25 Øre. Til Udlændinge er der udbetalt Understøttelse i 6764 Dage eller i 659 Dage flere end til egne Rejsende. Med *Overfartspenge* bliver det til Rejsende en Sum paa 18,036 Kr. 60 Øre. I *Understøttelse paa Stedet* er der til arbejdsledige Kolleger udbetalt den ikke ringe Sum af 38,319 Kr. Tilsammen er der altsaa udbetalt **56,355 Kr. 60 Øre.** Men hertil kommer, at der rundt om i *Lokalkasserne* er ydet en betydelig Hjælp, dels for at supplere den Understøttelse, der ydes af Forbundet, og dels — som Beretningen udtrykker sig — for at tage fat, hvor Forbundet slipper. Det er ingen ganske lille Sum, der paa denne Maade er ydet vore rejsende Kolleger, nemlig *8241 Kr. 28 Øre.*

Ved de store Understøttelser fremkom der desværre et *Underskud* paa **18,889 Kr. 64 Øre.**

Det har i mange Aar indenfor vor Organisationsramme været en staaende Bebrejdelse, at vore Administrationsudgifter — i Modsætning til andre Organisationers — var altfor store. Det viser sig nu af Beretningen og ved at konferere med Organisationer af lignende Størrelse som vor, at ingen administrerer saa billigt som vi, naar der henvises til de mange forskelligartede Formaal og Kasser. Hovedadministrationen udgør nemlig 5,33 % af Omsætningen eller 9,758 Øre pr. Medl. og Uge. Lokalkasserne (Ekstrakasserne) 16,33 % eller 3,296 Øre pr. Medl. og Uge. Eller tilsammen 6,40 % eller 13,054 Øre pr. Medl. og Uge. Til Administrationen er henregnet alt, hvad der ikke henhører under Understøttelser og Tilskud til andre Institutioner.

I Beretningen findes endnu mange andre nævneværdige Enkeltheder. Den slutter med en udmærket klar finansiel Oversigt over saavel Forbundets som Lokalkassernes Virksomhed, som vi hidtil har savnet, og dokumentere en samlet Kasseomsætning af **330,075 Kr. 40 Øre.** Beretningen er foruden til Medlemmerne udsendt til samtlige Byraad, Kommunalbestyrelsen og Rigsdagens Medlemmer samt andre Institutioner, der har særlig Interesse af Socialøkonomi, og her blandt disse Kendere vakt berettiget Opsigt.

Typografernes Karneval 1905.

DET bliver Karnevals-Jubilæmsfest, vi har i Vente. 1895 begyndte disse Fester, fra hvilke vi i Samarbejdet med Gutenberg-Koret for hvert Aar siden har baaret et stedse stigende Udbytte hjem til Fordel for dem, alt vort Overskud gælder: Arbejdsløse og Trængende.

Der er derfor Anledning til at festligholde Dagen for Medlemmerne ved i endnu stærkere Grad end tidligere — hvis dette da er muligt! — at deltage og yde sin Tilslutning den 25. Februar — i Erkendelse af det gode Aktiv, Karnevalet er blevet for Foreningerne — et saa godt endog, at denne ene Nats Overskud er tilstrækkelig til at bespise vort Fags Arbejdsløse hele Vinteren igennem.

I Aar staar vi ved Billetsalget noget anderledes end tidligere. Der er lidt mere Ulejlighed forbundet med at faa dem, idet Helligdagsloven hindrer Realisationen af Tanken om at faa Politiets lille Bevilling og dermed lidt friere Albuerum i denne Henseende. Bestillinger skal — ligesom ved Arbejdsløshedsfesten — foregaa ved Navneopgivelse paa Kontoret og Betalingen falde ved Modtagelsen af Billetterne. Ellers er vi om en Hals. Dette vil antagelig ikke genere, thi Karnevalet skal Enhver til og de allerede indløbne, flere maanedgamle Bestillinger paa Billetter tyder derpaa.

Festudvalget holdt Møde forleden for at træffe de første Arrangementer, og bliver blot Halvdelen af Ideerne iværksat — dem vi i det paafølgende nævner — saa kan vi sige, at det bliver et Karneval, der har vasket sig.

Den lille Sal vil blive omdannet til en »Gröna Lund« i stor Stil, med Danseplads og Tribune for de mange udelukkende komiske Kræfter, der herfra vil give et virkeligt Jubilæumsindtryk af Festen. Dans og Underholdning vil skifte ustandseligt den hele Nat. Flot kostymerede tjenende Aander vil illudere Skovens Tillokkelser paa forskellig Vis og tjene til at forøge Overskudet. I den store Sal vil man gøre Forsøg paa at byde Publikum noget ganske ekstraordinært. Her vil forøvrigt

mange komiske Figurer blive forud engageret for i Dansens Mellemrum at bidrage til den lystige og fornøjelige Nats Stemning.

Musiken bliver som sædvanlig Garden — paa det Omraade kan vi ikke byde noget, der er bedre, fordi det simpelthen er umuligt. *Den* Dirigent og *de* Musikere og *vi* hører sammen.

En Karnevalsavis vil blive udgivet. Det er et hidtilværende dybtfølt Savn, som bliver afhjulpet. Komisk, vittigt, interessant illustreret vil dets Indhold og Udseende falde i enhver Smag, saa meget mere, som vi vil søge det maget saa, at enhver Deltager bliver Medarbejder. Der kræves kun, at det er *gode* Vittigheder, Smaanips, Digte eller Artikler af ikke for voluminøst Indhold. Og Honorar gives for alt, hvad der bliver optaget. Og det er ikke Smaating, der ydes i saa Henseende, idet der gives 1 à 2 Fribilletter til selve Festen for hvert Bidrag! Man bedes derfor at begynde, thi Søndag den 15. Januar samles Redaktionen. Lidt fagligt maa nok komme frem, men iøvrigt mest, hvad der kan fængsle alle. Bidrag sendes til Festudvalgets Formand.

Da Festudvalgets Møde var forbi, gav de samlede Medlemmer hinanden Haandslag paa, at det skal blive det bedste Karneval, denne Vinter vil indbyde til. Det største er det i Forvejen.

Billetter kan faas paa Forbundskontoret fra i Dag, Fredag. Priserne er: Deltagere 2 Kr., Tilskuere 1 Kr., Børnebilletter 50 Øre.

Alle Restancer

maa være betalte paa sidste Liste (51.—53. Uge) for at undgaa Udslettelse.

Rigstrykkeriet i Berlin.

(Sluttet.)

STØRSTEDELEN af sit Forbrug i Satsmateriale udfører Rigstrykkeriet ved Hjælp af sit eget *Skriftstøberi*, der er forsynet med 15 Skriftstøbemaskiner, som leverer omtrent 25,000 Kg. støbt Skriftmateriale aarlig. Til Brug for Stereotypi og Fremstilling af Klichéer forarbejdes desuden aarlig omkring 30,000 Kg. Metal.

Til Udførelsen af *Kunsttryk* bydes der Rigstrykkeriet rig Lejlighed, dels ved Fremstillingen af Papirpengene, der jo maa regnes med hertil, men desuden ved Udførelsen af alle Slags Billeder og Tegninger til de forskellige Værkarbejder og ved Fremstilling af geografiske Kort, en- og flerfarvede Tavler i Litografi, Autotypi, Zinkætsning og Lystryk, og navnlig ved de i Rigstrykkeriet i stort Omfang foretagne Optryk efter gamle Mestres Haandtegninger, Kobbertryk, Raderinger og Træsnit.

I Anstaltens eget *Bogbinderi* bliver der anvendt megen Flid og Omhyggelighed paa Pragtbindene og de smukke, stilfulde Omslag og Mapper til Adresser og lignende. De til Formaalet og Indholdet svarende Forsiringer bliver udførte efter særlige dertil fremstillede Tegninger ved Hjælp af Fileter, Stempler, Prægeplader o. s. v., der ligeledes er forfærdigede i Rigstrykkeriets Værksteder. 4 Rørkedler med Dampoverhedere — 594 Kvm. Hedeflade og 10 Atmosfærers Damptryk — leverer Damp til Virksomheden; 4 Rørkedler, hvoraf 2 med Overhedere (502 Kvm. Hedeflade og 8 Atmosfærers Damptryk), og 3 Cornwallkedler med 206 Kvm. Hedeflade og 6 Atmosfærers Damptryk leverer Damp til Opvarmning, medens der til Fremstilling af Drivkraft og eleksrisk Lys findes 3 Dampdynamomaskiner og 1 Akkumulatorbatteri med en Ydeævne af 1920 Ampèrktimer ved 5 Timers Virksomhed.

Rigstrykkeriets samlede *Personale* af Embedsmænd, Kunstnere, Værkformænd og Arbejdere bestaar af 1700 Personer. Af Hensyn til disse er der ved Opførelsen og Indretningen af Bygningen, der dækker en Grundflade paa ca. 14,500 Kvm., samtidig med Opnaaelsen af den størst mulige Soliditet og Sikkerhed for Anstalten, lagt særlig Vægt paa at faa rummelige, lyse og sunde Arbejdslokaler. Overalt er der truffet omfattende Forholdsregler for at sikre Personalet mod at komme til Skade og mod eventuelle skadelige Tilbagevirkninger af Arbejdet. Flere Personer har faaet Uddannelse for i paakommende Tilfælde at kunne yde Hjælp. Ligeledes er der draget Omsorg for en videre faglig Uddannelse af de ved Anstalten ansatte Arbejdere, idet der skaffes dem Adgang til Deltagelse i dertil egnede Kursus i Uddannelses-, Fag- og Kunstskoler og paa det orientalske Seminarium; Udgifterne herved betales af Trykkeriet. Et righoldigt Fagbibliotek, der stadig forøges, staar til deres Afbenyttelse, og ved Hjælp af en stor Samling af Bøger af de bedste Forfattere bydes der Lejlighed til almindelig Belæring og sund Underholdning. I Løbet af Sommeren erholder de Arbejdere, der har været beskæftigede i Rigstrykkeriet i over et Aar, som Regel efter at have naaet 25-Aars Alderen, en Ferie paa fra 8 Dage indtil 3 Uger, i hvilken Tid de oppebærer sin fulde Løn. I Sygdomstilfælde betales der Arbejderen i indtil 26 Uger, foruden Sygepengene, der udredes af Forretningens Sygekasse, endvidere et Tilskud paa indtil to Tredjedele af deres Løn; de ikke forsikringspligtige Personer faar under ligesaa lang Tids Arbejdsudygtighed deres fulde Løn som Sygepenge. Bliver en Arbejder, der har været ansat i Rigstrykkeriet i mindst 10 Aar, fuldstændig arbejdsudygtig, saa faar han, foruden den ved Lov fastsatte Alderdoms- og Invaliditetsforsikring, endvidere af Anstalten en vedvarende Understøttelse. Ved hans Død bliver der tilsagt hans Efterladte — alt efter Omstændighederne — enten en Understøttelse én Gang for alle eller en vedvarende Understøttelse eller begge Dele.

Rigstrykkeriets Indtægt beløb sig i Forretningsaaret 1902 til 8,498,420 Rmk.; de faste Udgifter og Udgifter én Gang for alle androg 6,448,080 Rmk., saaledes at der foruden Afskrivningerne fremkom et Overskud paa 2,050,340 Rmk. I Arbejdsløn udbetaltes 2,223,800 Rmk.

Pas paa!

For nye Trykkerier eller ældre, som undergaar Omdannelse, skal Højden mellem Gulv og Loft mindst være 4 Alen, Vinduerne skal have en Lysning af mindst 2 Alen over Gade- eller Gaardlinie eller over den tilstødende Grund. Naar Kvistrum benyttes til Lokale, skal disse være forsynede med forskallet Tag.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 10. Decbr. ekstraordinær Generalforsamling paa »Hejmdal«. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Til Formand genvalgtes CHR. PETERSEN. Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes J. B. CHRISTENSEN, LINDBALLE, TH. LARSEN og LUDV. PETERSEN. Suppleant blev P. M. Jensen. De afgaaende Revisorer, S. HANSEN og CHR. RASMUSSEN, genvalgtes. Et Par Forespørgsler, der nærmest havde lokal Interesse, gav Anledning til en meget lang Diskussion. Formanden oplyste, at der i Lokalafdelingen var indsamlet 164 Kr. til Juleuddelingen. Generalforsamlingen var besøgt af 25 Medlemmer.

V. S.

— Derefter afholdt *Horsens Typografers Privatkasse* Generalforsamling. 25—30 Medlemmer havde givet Møde.

SEKRETÆREN havde glemt Forhandlingsprotokollen, men henviste til Referatet i *Typ.-Tid.* — Formanden for Lokalafdelingen, CHR. PETERSEN, motiverede kort følgende Resolution: »Generalforsamlingen misbilliger den ensidige Maade, hvorpaa Privatkassens Sekretær, H. P. Hansen, i Referatet til *Typ.-Tid.* har fremstillet sidste Generalforsamlings Forhandling vedrørende Nic. Jensens Gæld til Privatkassen, og gaar derefter over til næste Sag paa Dagsordenen«. — SEKRETÆREN fastholdt Referatets Korrekthed og hævdede det urigtige i, at Forslagsstilleren havde udsendt en Rundskrivelse til Medlemmerne med Meddelelse om, at da Nic. Jensen havde betalt al sin Gæld til Foreningerne, vilde han blive opslaaet som nyt Medlem, uagtet Pengene til Privatkassen *ikke* var betalte. — De to foreg. Talere vekslede endnu nogle Bemærkninger, hvorpaa der skredes til Afstemning. Resultatet blev, at Resolutionen vedtoges med 7 — syv — St. mod 1.

Til Formand valgtes A. HANSEN, som Revisorer LINDBALLE og E. NIELSEN. Sekretær blev TH. BERTELSEN.

Form. for Lokalafdelingen meddelte, at en herv. Præst havde spurgt ham, om man saa vilde have de Penge, Nic. Jensen skyldte Kassen, og for hvilke han havde garanteret. Efter en kort Diskussion vedtoges det ikke at modtage disse Penge, men alligevel kvittere for, at de var betalte.

H. P. HANSEN,
Sekretær.

Roskilde Lokalafdeling

valgte paa sin Generalforsamling Lørdag den 10. Decbr. for det kommende Aar: til Lokalformand CHR. CHRISTIANSEN, *Roskilde Dagblad*, til Formandssuppleant P. CHR. HANSEN, til Revisorer CHR. JENSEN og E. PEDERSEN, til Sekretær GARL PETERSEN, til Repr. i Fællesbestyrelsen for de samv. Fagforeninger A. JENSEN. Til at repræsentere Ekstrakassens 4 Aktier i Forsamlingsbygningen »Fjordvilla« valgtes: WILH. PETERSEN, CARL PETERSEN, FRIMAND og KLOSTER. C. C.

Odense Lokalafdeling

afholdt Fredag den 16. Decbr. en stærkt besøgt Generalforsamling i »Folkets Hus«, paa hvilken der foretoges forskellige Valg.

Formanden, ERNST JØRGENSEN, meddelte, at det var hans bestemte Hensigt at træde tilbage fra Formandspladsen. Arbejdet indenfor Afdelingen havde interesseret ham meget, men nu fandt han, at det oversteg hans Kræfter, og hertil bidrog ikke mindst en Del Medlemmers Ligegyldighed med Indbetaling af Kontingentet i rette Tid, hvilken Slendrian det ikke var lykkedes ham at faa ind i det rette Spor. Han

haabede dog at have udfyldt Hværvet til Kollegernes Tilfredshed og takkede for den udviste Tillid. — L. D. RASMUSSEN beklagede Formandens Tilbagetrædelse. Ernst Jørgensen var bleven valgt i en Kampperiode, hvor Meningerne stod skarpt imod hinanden indenfor Odenseafdelingen, men ved sin upartiske og dygtige Ledelse lykkedes det ham snart at vinde alle Kollegers Agtelse og Tillid. Taleren sluttede med en varm Tak for hans Virksomhed, og denne Udtalelse ledsagedes af stærke Hør fra Forsamlingen.

Der foretoges nu skriftlig Afstemning mellem to foreslaaede Kandidater, d'Hrr. P. Welblund og Eppler. Resultatet blev, at P. WELBLUND, *Fyns Social-Demokrat*, valgtes med overvældende Majoritet. Welblund er en yngre, i Foreningsanliggender stærkt interesseret Mand, der — som en anbefalende Kollega udtrykte sig — er i Besiddelse af en grundfæstet Hæderlighed og en bestemt Karakter — Egenskaber, der er en absolut Betingelse for at kunne lede en saa stor Lokalafdeling som Odense. — P. WELBLUND takkede for Valget. Han vilde bestræbe sig for at blive en værdig Afløser af den afgaaede Formand. Dog vilde han paa Forhaand sige, at med Hensyn til Kontingentets Indbetaling vilde han gaa skaanselsløst frem mod Efternølerne.

Næstformanden, L. SCHOU, genvalgtes, og til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes HANS JENSEN, og i Stedet for E. Chr. Petersen og F. Poulsen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes ERNST JØRGENSEN og HANS NIELSEN. Kassereren for Ekstrakassen, L. MADSEN, genvalgtes med Akklamation. Ligeledes genvalgtes Revisorerne FR. LARSEN og CHR. NIELSEN, og for Ekstrakassen F. POULSEN. Til Bannerbærer genvalgtes H. CHRISTIANSEN.

Udenfor Dagsordenen behandledes et Par Sager af mere lokal Natur.

P.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. Decbr. Generalforsamling paa »Alhambra« med Dagsorden: Valg af Foreningens Tillidsmænd.

Til Formand genvalgtes H. O. CHRISTIANSEN. Til Næstformand i Stedet for J. Korsbang, der havde frabedt sig Genvalg, valgtes A. K. M. SCHMIDT. Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes P. ANDERSEN og N. P. NIELSEN (hos Sjodt). Til Revisorer genvalgtes MARTIN SCHJERN og N. P. NIELSEN. Til Sekretærer genvalgtes SGHÆFFER og valgtes HOLLBAUM. Til Fanebærer genvalgtes R. CHR. HANSEN.

11 Medlemmer var mødt.

Pas paa!

For nye Trykkerier eller ældre, som undergaar Omdannelse, skal, hvor Forholdene tillader det, indrettes et særligt Rum, som, om fornødent, skal opvarmes, hvor Arbejderne kan indtage deres medbragte Spisevarer.

Arbejdsløshedsfesten den 19. Novbr. 1904.

Indtægt.		*Udgift.*	
222 Billetter à 1.00	222.00	Lokale og Betjening....	274.00
610 do. à 0.75	457.50	Musiken	200.00
410 do. à 0.50	205.00	Assistance	185.00
599 Balbaand	299.50	Transport af Flygel og Harmonium	18.00
Betalte Fribilletter osv. .	15.02	Vægdekorationer..	36.00
		Servering til Assisterende	32.69
		Forskelligt (Sløjfer, Buketter, Drikkepenge)..	17.35
		Overskud....	435.98
Kr.	1199.02	Kr.	1199.02

Billetterne er gratis leveret af Hr. Hohlenberg, Programmet ligeledes af Hr. Victor Petersen. Festudvalget bringer d'Hrr. sin Tak.

Den 20. Decbr. 1904. GUSTAV CLAUSEN.

Ovenst. Regnskab er befundet i Overensstemmelse med Bilagene.

Den 20. Decbr. 1904.

ANTON ANDERSEN. ALB. MICHELSEN. FR. HJORTH. EMMANUEL PEDERSEN.

Spørgsmaal og Svar.

a. Kan en Faktor forlange, at en Sætter skal besørge Udskydning af Forme til Korrekturaftrækning, hvad enten det er 1. eller 4. Korrektur?

b. Er det en Sætters Pligt at rømme Brædder, naar der i Firmaet findes en Mand, som er ansat som Oprømmer? EN BOGSÆTTER.

Svar ad a. og b. Ja, men det skal selvfølgelig betales. RED.

»Er et Medlem, hvis Funktionstid som *Revisor* udløber 1. Jan. 1905, i Følge Lovene berettiget til at nægte at modtage Valg som *Lokalformand* fra samme Dato?« —n.

I Lovenes § 33 3. Stk. hedder det, at Medlemmer er forpligtet til »at modtage muligt paa dem faldende Valg som Bestillingsmænd, dog kun for et Aar ad Gangen, men er dog ikke forpligtet til at modtage Genvalg før efter et Aars Forløb«. — Spørgsmaalet maa altsaa besvares bekræftende. RED.

Pas paa!

Opbevaring af Klædningsstykker i Arbejdsrummet er kun tilladt, naar dette sker i særligt Aflukke, der har fyldestgørende Lufttræk til fri Luft eller Skorsten.

Nær og Fjærn.

Stor Gave. Gennem Hr. Direktør Fæster tilstillede Fru Justitsraadinde HOSTRUP-SCHULTZ Dagen før Juleaften Formanden for Typografernes Stiftelser 2000 Kr. til Anvendelse paa hvilken Maade, Styrelsen maatte finde det bedst tjenligt for Stiftelserne.

»Politiken« solgt. Efter hvad der meddeles, har Bankdirektør HEIDE m. fl. købt Dagbladet *Politiken* for en Sum af 350,000 Kr. Samtidig fortælles det, at Hr. Forretningsfører V. BERGENHOLZ har modtaget sin Opsigelse. Den endelige Bestemmelse sker ved Interessentskabets Generalforsamling i Dag.

Konkurrence-Tilbud. Som meddelt andet Sted har Festudvalget for Karnevalet den 25. Februar besluttet at udgive en Karnevalsavis, Navnet paa denne udbydes til Konkurrence og Indsenderen af det Navn, der anvendes, faar tildelt 2 Fribilletter. Efter samme Maalestok bliver Indsendere af Bidrag til Bladet belønnet. Fristen udløber 15. Januar.

Navn paa og Bidrag til Bladet tilsendes Festudvalgets Formand Gustav Clausen.

Indholdsfortegnelsen for 1904 følger med Nr. 1.

100-Aars-Jubilæum. Hof- og Statstrykkeriet i Wien, som den 5. November fejrede sit 100-Aars-Jubilæum, har i denne Anledning fremstillet en Jubilæumsgave til den østrigske Kejser. Denne Gave er ved sit Udstyr et bibliografisk Kunstværk af første Rang. Den indeholder 23 Portræter af de østrigske Herskere af det Habsburgske Dynasti. Billederne og Tekstindfatningerne er udførte af Maleren Otto Friedrich i Wien, de første efter Portræter tilhørende Kejserhuset. Samtlige Portræter og Indfatninger til Tekstbladene blev udført i Statstrykkeriets xylografiske Anstalt under Ledelse af Direktøren, Hofraad Ernst Ganglbauer og Professor W. Hecht. Paa dette Kunstværk blev der arbejdet i 3 Aar. Værket ligger i et stort Skrin af mørkeblaat Ecrasélæder, hvis Laag er udstyret med et i Sølv drevet Billede af »Austrin«, flankeret af to allegoriske Figurer, »Magt« og »Kraft«, samt fire ligeledes i Sølv drevne Hjørner. Spænderen forestiller fire Vaaben: Det gamle Habsburgervaaben, Habsburg-Lothringer-Vaabnet, Statsvaabnet og Byen Wiens Vaaben.

Engelske Arbejdsforhold. Paa det engelske grafiske Arbejdsmarked hersker der for Tiden flove Tider, som særlig gør sig gældende i Hovedstaden. Tre Trykkerier har i de sidste Par Uger lukket sine Porte. Arbejdsledighedsprocenten er steget til 6,8. I Striden angaaende Maskinsættertarifen har Principalerne foreslaaet at nedsætte en Voldgiftsret af Fagfolk for at faa de nuværende usikre Forhold ud af Verden. Formanden i Fagforeningen erklærede sig beredt til at behandle de svævende Punkter i et nyt Møde, men afviste straks Voldgift i Spørgsmaalet om Dualsystemet. Principalerne svarede, at paa denne Basis kunde de ikke genoptage Forhandlingerne. Saaledes befinder Sagen sig endnu i Dødvandet.

Signor Haf, Indehaver af et stort Trykkeri i Cartello i Italien, er nylig død og har efterladt hele sin Kapital, sit Etablissement, sin Forretning og sine Udgiverrettigheder til sine Arbejdere. Det hele skal fortsættes som et kooperativt Foretagende. En Del af Arbejderne, der strejkede for en Aarrække tilbage, var oprindelig udelukkede fra disse Fordele; men i en senere Kodicil erklærer Testator, at han »tilgiver« dem og ønsker, at de skal nyde samme Rettigheder som de øvrige.

Medstifter af det schweiziske Forbund Fabian Lack død. Den 21. November døde Medlem af det schweiziske Forbund, Bogtrykker i Bern, FABIAN LACK, efter længere Tids Lidelser. Lack var en af Stifterne af det schweiziske Forbund og fra det andet Numer Redaktør, Trykker og Forlægger af *Helvetische Typographia*. Lack aabnede i 1858 i Olten den Forsamling, hvor det schweiziske Typograf-Forbund blev stiftet, og arbejdede siden kraftig for Forbundets Udvikling. Han var ifølge *Helv. Typ.* en god og af sit Personale afholdt Principal.

Kollegerne i Manchester er for nogle Uger siden flyttet ind i deres eget Hus. Den 3-etages Bygning gør et imponerende Indtryk. 1. og delvis 2. Etage er bortlejet til Forretningslokaler. I 3. Etage er en stor Sal, hvor der er Plads til 500 Mennesker. Venteværelse og Bibliotek fuldstændiggør Udstyret.

Tryksagers Regningsprøver. Under Titlen »Fra den gode gamle Tid« bringer *Buchdrucker-Woche* følgende morsomme Historie:

Medens den Dag i Dag Tilbudssystemet med obligat Pristrykkeri for det offentlige Trykarbejde staar paa Dagsordenen, er det sandelig hjærtestyrkende at tænke paa den gode gamle Tid, hvor det netop var — anderledes. Et særdeles interessant Kapitel danner Trykningen af det engelske Parlaments Beretninger, som i Aartier befandt sig paa

faste Hænder. Men for at ikke Bogtrykkeren skulde levere Apotekerregninger, ansattes en særskilt »Tryksagers Regningsprøver«, som for sit Arbejde, foruden sin Gage, ogsaa erholdt Tantième af de gennemgaaede Regninger. Nylig fandt man en saadan Pakke gamle Akter med Bilag fra Tiden 1834—1853, af hvilke det fremgik, at de ansatte Regningsprøver i disse 20 Aar har indkasseret den Bagatel af 1,256,468 Rmk. i Prøvetantième. Mest rentabelt for ham var Aaret 1836; thi det indbragte ham nøjagtig Rmk. 105,531.20 i Prøvetantième — selvfølgelig foruden hans faste Gage. Hvor store mon saa de egentlige Trykningsregninger har været?

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget:

Helsingør (Medl. 36.50, Fru Simonsen, Helsingør Dagblad, 10.00, Red. Hansen og Sørensen hver 2.00, Redaktionssekr. Lassen 0.50) 51.00; Nyborg (Medl. 26.50, Privatkassen 3.50) 30.00; Rønne (indsamlet blandt Typografer, Bogtrykkere og Redaktionspersonale 72.00, Overskud fra en Andefest 25.00) 97.00; Brøndersley (5 Typografer hver 2.00, Sørensen-Kjeld 3.00, Vendsyssel Folkeblad 4.00) 17.00; Randers (Red. O. Elmenhoff 10.00, Faktor Chr. Petersen 2.00, Journalist A. Kessler 1.00, Aktieselsk. Randers Venstreblad 5.00, Faktor Fl. Jørgensen 2.00, Bogtr. J. Hansen 4.00, Bogtr. Chr. Nielsen 2.00, Fru Rye 5.00, Bogtr. V. Rye 2.00, 39 Medl. af Forbundet 43.00) 76.00; Ringsted (Medl. 20.00, Lokalkassen 10.00, Venstres Folkeblad og Ringsted Folketidende hver 5.00, Red. Christensen og Faktor Christensen hver 2.00, Redaktionssekret. Petersen og Graversen hver 1.00) 46.00; Nykøbing Mors Lokalafd. 6.00; Viborg (Principaler, Medl. og Ikke-Medl.) 29.50; Hjørring (Medl. 28.50, Aktieselsk. Vends. Tidende 5.00) 33.50.

Good-Templar Ordenens Trykkeri 3.70; Ludv. Jørgensens Pers. 1.50; Det grafiske Instituts Pers. 26.00; Hoffs Pers. 2.50; B. Nielsens Pers. 3.25; Truelsens Pers. (mdl. og kv.) 10.80; Middagspostens Pers. 12.00; »Klokken 12«s Sættere 4.00; »Københavns Pers. 20.50; Redaktør Witzansky 10.00; Kristl. Dagblad (mdl. og kv.) 5.50; Wassmanns mdl. 1.00; Nielsen & Lydiches Trykkeripers. 29.30; Nationalbankens Trykkeri 3.00; Rasmussen & Olsens Sættere, Trykkere og kv. 12.00; Kihls Pers. 2.10; Hoffensbergs Sættere og Trykkere 3.00; Aug. Andersens Pers. (4. B.) 1.25; Aller (Sætteriet 3,50, Galvanoplastikere 1.00, Trykkeriet 7.45, Hr. Carl Aller 10.00, Kontoret 3.50) 25.45; O. C. Olsen samlede Personale (Medl. og Ikke-Medl.) 192.75; Hendriksens Sættere 5.00; Citytrykkeriet (4. B.) 2.80; Schultz' Trykkere samt kv. og mdl. Trykkeriarb. 6.40; Triers Pers. 19.35.

Ialt Kr. 789.15, med det tidligere indkomne ialt Kr. 4847.90.

Fra De samv. Fagforbund er der tilstillet Juleuddelingen 18 Pakker, indeh. Sukker og Kaffe.

København, den 29. Decbr. 1904. CHR. ØSTERGAARD.

Kasseeftersyn.

Den typografiske Trykkerforening.

Ved et Dags Dato hos Hr. LAUR. JENSEN foretaget uanmældt Kasseeftersyn fandtes følgende Beholdninger:

Hovedkassen: I Sparekassen	Kr.	5846.02
Kontant	-	17.71
Begravelseskassen: I Sparekassen	-	2139.58
Kontant	-	6.15
Ekstrakassen: I Sparekassen	-	862.70
Kontant	-	21.56
Ialt Kr.		8893.72

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 17. Decbr. 1904.

VALD. JØRGENSEN. JACOB JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—8. Telefon **4331.**

Ny Lokalformænd.

Fra 1. Januar.

Nykøbing F.: Trykker H. P. JENSEN, Dagbladet. **Ringsted**: Typ. J. A. SIESING, Folkebladet. **Odense**: Typ. PETER WELBLUND, Bredstedgade 8, Stuen tilv., træffes Hverdage Kl. 5½—6½ Eftm. og Søndag Kl. 11—12 Form.

Ny Medlemmer.

København: Sygeafdel.: Axel Daldorphs Hustru Anna Olivia og Carl Meisslers Hustru Alma Karoline Emmely.

Tiltraadte.

København: Trykkerafdel.: 81, Chr. V. S. Jensen (Middagsposten) fra Esbjerg.

Provinserne: Svendborg, 1363, Chr. Emilius Jerløv (i Pl.) fra Assens. Horsens, 1774, Rasmus P. Sørensen (i Pl.). Viborg, 1550, Trykker Carl Edv. Jensen (i Pl.) fra Kbhvn. Hjørring, 1709, Oluf Theodor Jensen (Hj. Amtstid.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1817, Vald. L. A. Petersen (arbl.) til Odense. 1918, Kobbertrykker Johann Beck til Udl. Trykkerafd.: 1550, Karl Edv. Jensen til Viborg i Pl. De kv. Trykkeriarb.: 154, Johanne Larsen til Helsingborg i Pl.

Provinserne: Svendborg, 1899, Sofus Jensen Gornitzka (arbl.) til Nexø. Hjørring, 2302, Kristen Ormestad (Norsk Centralf.).

Død.

København: 2463, Harald August Holger Jacobsen (Thiele).

Udmældt.

København: Sygeafdel.: Sætterlærl. Karl Lauritz Emilius Hansen (Bagge).

T. C. C. Vinterfesten afholdes Søndag den 15. Januar Kl. 5 i Larsens Lokaler, St. Annæ Plads. Varm Ret og koldt Bord à 2 Kr. Efter Bordet Dans og Punschegilde. Styrelsen modtager Tegning til Torsdag den 12. Januar.

ANNONCER
Bogtrykkeri.

En Forretningsmand, som besidder en stor og solid Kundekreds i Tryksager, ønsker at blive optaget i et herværende konkurrencedygtigt Bogtrykfirma. Nærmere Oplysninger ved at indsende Billet mrkt. »Bogtrykkeri« til *Annonce-Bureauet »Concurrencen«, Brolæggerstræde 13². Kbhvn. K.*

En brugt Cylinder Træde-Hurtigpresse, Formstørrelse 40×57 Cm., ønskes til Købs. Billet mrkt. »1234« med Opgivelse af Pris, Fabrikens Navn etc. bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Borgerlig Vielse besørges af **Norman Bryn**, Schleppegrelsgade 5, Tirsdag og Torsdag Middag 12—1.

Linotype-Sætter.

En dygtig Linotype-Sætter kan faa Plads straks. Billet mrkt. »*Sætter 2401*« modt. *L. Chr. Nielsens Ann.-Eksped., Løvstræde 14.*

Et Bogtrykkeri

med 2 Hurtigpresser og Hjælpemaskiner samt nyt Materiel er til Salg. Nærmere ved **Ad. Hartmann**, Lyngby.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Fest- og Brudegaver

i Guld Sølv og Elektroplet

billigst hos

Søstrene Holm,

St. Kongensgade 21,

vis à vis Palægade.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: CHR. ØSTERGAARD, Gl. Strand 46, 2. S., K.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

Indhold for 1904.

Aarsberetning 129
Aarhus Lokalafdeling 210
Afstemningsresultat 6, 44, 48, 68, 75, 79, 119, 131, 148, 175
Anti-Fagforbundsbevægelsen. Af V. Wartenberg 57, 66, 82
do. Af V. Petersen 61
do. Af Fr. Fendrik 63
do. Af J. Samuelsen 58, 77
do. Af Sørensen-Kjeld 65, 73
do. Af J. G. 69
do. Af J. A. Hansen 69, 89
do. Af H. K. Hansen-Hækkerup 73
do. Af Red. 74, 82
do. Af Jørgen Andreasen 78
do. Af Hallengreen 81
do. Af Viggo Christensen 85
do. Af P. Berendt 85
do. Af Fedder-Hansen 89
do. Af n. 90
do. Af Schnoor 97
do. Af Carl Nielsen 101
do. Af Niels Hansen 134
Atter en utro Afdelingsformand 183
Arbejdernes Livsforsikringsselskab 25
do. Af Th. 162
Arbejdet paa Juleaftensdag 209
Arbejdsløsheds- og Rejsekassen. Af P. Berendt 106
Arbejdsløshedskassens Status. Af H. K. Hansen-Hækkerup 106
Arbejdsløs 173
Arbejdsløshedsfesten i Lørdags 194
Biblioteket 192
Børnehjælpsdagen 6. Maj 79
Dansk Provins-Bogtrykkerforening. Af P. Hansen 90
Dansk Typograf-Forbund. Af Forretningsudvalget 13
De samv. Fagforbund. Af Vilh. Wartenberg 137
De Samvirkende. Af Jul. Samuelsen 141
De samvirkende Agrarpengesække. Af Ventebjerg 147
De samv. Fagforbund. Af Vict. Petersen 149
De 8 Fagmænd. Af Plutus 177
De tre Forslag. Af Jørgen Andreasen, E. E. Hansen og N. Henr. Jensen 126
De utro. Af Sørensen-Kjeld 189
De utro Lokalforeningsformænd. Af Andreas Hansen 197
Den permanente Understøttelse. Af Hallengreen 109
Den typ. Forenings Stiftelsesfest 78
En Nytaarsdrøm. Af Drømmer 14
En Røst fra Ørkenen. Af Carl V. Christensen 113
En Sang for Foreningen 122
En Streg i Regningen 58
En Voldgiftsdoms Affattelse. Af Gustav Clausen 174
Endnu en Gang Hr. J. A. Hansen. Af Vilh. Wartenberg 117
Er der en Undtagelseslov? Af M. 205
Er det formaalstjenligt for mig at anskaffe Sættemaskiner? 167
Et Forhold, som bør paatales. Af Lup .. 14
Et Ord til Overvejelse. Af THI 66
Et Par Ord før Afstemningen. Af Vilh. Wartenberg 105
Et Par Ord før der stemmes! Af N. Henr. Jensen 109
150-aarigt Jubilæum 67
F. V. Backhausen, Viborg. Af 3 199
do. Af Backhausen 203
do. Af P. B. 206
Faglig og politisk Organisation. Af H. K. Hansen-Hækkerup 121
Fagprøver. Af R. N. 202
do. Af Wilhelm Lindberg 209
Fejltagelser. Af J. Gerdt, P. Hvidtfeldt og Esbjerg Lokalafdeling 91
Fejltagelser. Af P. Hvidtfeldt 83
Festen paa Søndag 99
Forinden Afstemningen. Af Carel Hansen 70
do. Af Chr. J. Petersen og M. Chr. Jacobsen .. 70
1. Maj 73
Foredrag om Statistik. Af —n. 143
Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer den 2. Januar 1904 26
Fortegnelse over udenlandske Forbunds Kontorer 139
Følgeblad til Typograf-Tidende Nr. 41
Fødselsdagen 87
Generalforsamlingen i Søndags 111
Generalforsamlinger og Møder:
Aalborg Lokalafdeling 23, 74, 118
Aarhus do. 18, 111, 130
Brønderslev do. 34, 131, 191
Den typ. Forening 71, 163
Den typ. Trykkerf. 34, 138, 152
De kv. Trykkeriarb. 23
Esbjerg Lokalafdeling 75
Forening for Boghaandværk 203
Fællesgeneralforsamling 34, 91, 117, 144, 203
Gutenberg-Koret 55, 159
Herning Lokalafdeling 5
Horsens do. 32, 87, 127, 139, 175, 178, 214
Hillerød do. 34
Holbæk do. 32
Kolding do. ..18, 75, 123, 183, 215
Lyngby do. 75, 135, 186
Middelfart do. 183
Nakskov do. 107
Næstved do. 115, 183
Nykøb. F. do. 15, 67, 115, 203
Odense do. 186, 214
Randers do. 25, 123
Ringkøb. do. 18, 191
Roskilde do. . 5, 19, 64, 115, 186, 214
Slagelse do. 19, 75, 186
Stege do. 87, 178
Thisted do. 175
Typografernes Enkekasse 43
do. Sangforening . 83, 100, 163
do. Cykleklub 187
do. Stiftelse 5
Vejle Lokalafdeling 15, 80, 92
Hos »Stormogulen«! Af Ventebjerg 158
Hvad er Meningen? 21
»Hvis Forholdene tillader det« —! Af Carl V. Christensen 59
Hs. Mægtighed Stormogulen. Af v. Menru 162
Hvorledes den unge Sætter i sin Fritid kan uddanne sig videre 165
Hvorledes skaffer vi Balance? Af H. C. Hansen 129, 138
Do. Af Viggo Hansen 133
Internationalt 9, 17, 37, 49
International Sammenslutning. Af Charles Petersen 147
Jeg kan godt lide. Af »The Printer« 151
Jubilæum. Af S. 122
Jul. Samuelsens Socialister. Af Sørensen-Kjeld 114
Kongressen i Østrig 158
Kontingentet og vore Arbejdsløse. Af Thi 110
Kontingentforhøjelsen. Af J. P. Sørensen 113
»Kunsten« i det høje Nord. Af Carl V. Christensen 121
Kursus for Typografer 143
Kundgørelser:
Dansk Typograf-Forbund 1, 5, 21, 43, 47, 52, 61, 85, 87, 97, 101, 107, 109, 113, 115, 119, 121, 125, 139, 141, 159, 167, 193, 197, 198, 201, 206, 213
Den typ. Forening 41, 45, 49, 53, 55, 57, 61, 65, 84, 91, 145, 147, 153, 157, 178, 185, 209
Den typ. Trykkerf. 17, 23, 127, 133, 175
De kv. Trykkeriarb. 14, 38, 69, 139, 141
Fællesgeneralforsamling 22, 77, 81, 105, 133, 137, 190, 193
Liste over Indsamlingen til Carl Henriksen 116
Lock-out-Forliget 153
Lovforandringen. Af Carl V. Ghristensen 150
Majdemonstrationen 70
Martsmændene. Af Sørensen-Kjeld 150
Med Bind for Øjnene —. Af Dike 86
Medens der stemmes. Af Vilh. Wartenberg 125
Do. Af Vict. Petersen .. 125
Medlemsfortegnelsen 35
Nutid og Fremtid. Af Vilh. Wartenberg 37, 41, 45, 50, 54
Do. Af Red. 55
Nye Gensidighedskontrakter. Af Forretningsudvalget 9
Nytaar 1904 1
1904. Af Sørensen-Kjeld 5
Om Tørring af Farvetryk. Af Laur. J. .. 161
Opraab til Juleindsamlingen 189
Overarbejde. Af Parcival 45
Overarbejde set i Belysning af Kravet om 8-Timers Arbejdsdag. Af —n—r. 198
Pas paa! 153
Paa Grænsen 117
Programmet 181
Regulativ 49
Rigstrykkeriet i Berlin 195, 214
Rejsende Kolleger og Ekstrakassen. Af Robert Nielsen 182
Regnskaber:
Dansk Typograf-Forbund 93, 169
Den typ. Forening 51, 130, 151
Den typ. Trykkerf. 6, 119
De kv. Trykkeriarb. 15, 123, 130
Kasseeftersyn 35, 64, 68, 88, 108, 139, 144, 160, 210, 216
Regnskab fra Arbejdsløshedsfesten 1904 215
Do. over Karnevalet 99
Lokalafdelingen i København 23, 83, 135, 186
Sagen Ferslew & Co. 210
Sammenslutningsforslaget. Af P. Berendt 210
Do. Af Red. 311
Situationen. Af Henrik 157
Skal Typograferne kunne tegne? 194
Sommerferie. Af A. P. 114
Sportsklubbens Opvisninger 205
Spørgsmaal og Svar. Af M. D. 7
Do. Af ....t. 15
Do. Af M. A. 19
Do. Af D. 43
Do. Af H. 47
Do. Af X. 123
Do. Af F-G-O-S-W ... 123
Do. Af En Bogsætter .. 215
Do. Af —n. 215
Stiftelsesfesten i Søndags. Af Cl. & Co. . 103
Støt dansk Industri 53
Sundhedsbestemmelserne i Bogtrykkerierne 70
Svensk Typograf-Forbund. Af Vict. Petersen 142, 145
Svømmeundervisning. Af J. 99
Søndagsarbejdet 175
Styrelsesmøder:
Dansk Typograf-Forbunds Forretningsudvalg 7, 19, 35, 39, 48, 59, 71, 76, 87, 107, 127, 155, 179, 187, 207, 211
Den typ. Forenings Styrelse 7, 16, 20, 44, 55, 72, 76, 104, 136, 140, 183, 191, 200, 211
Den typ. Trykkerforenings Styrelse ... 175
De kv. Trykkeriarb. 12, 36, 48, 72, 120, 144, 184
Forbundsstyrelsesmøde 111
Talentet leve! Af v. Menru 154
Tarifrevisionen. Af —n—r. 193
Tarif-Underskrifter 42
Til de mandlige Trykkeriarbejdere 53
Til Generalforsamling 105
Til Overvejelse. Af et Medlem 102
Til Medlemmerne 133
Til Trykkerne 133
Do. Af Laur. Jensen 206
Trykkerafdelingens Oversigt for 1903. Af Laur. Jensen 21
Typografernes Karneval 10
Do. Af Tys 38
Do. 1905 213
Typografernes Stiftelse i Aarhus. Af Hans Hammer 22
Til de kv. Trykkeriarbejdere! Af Alfrida Petersen 38
Do. do. 210
Typografernes Sanatorium 115

Typografernes Stiftelse 205
Udmældelsen af De samv. Fagforbund. Af L. Jacobsen 157, 161
Do. do. 166
Udviklingen 185
Under falsk Flag. Af V. Andersen 143
Valg af Tillidsmænd 39
Vi har modtaget osv. Af Jørgen Andreasen 202
Vi og de andre. Af H. K. 174
Voldgiftsretten i København 2, 33, 37, 46, 58, 83, 86, 90, 98, 102, 114, 129, 134, 162, 165, 173, 181, 201
Voldgiftsretsdommen 185
Vore kooperative Foretagender. Af C. N. 17, 22
Do. Af Charles Chr. Jørgensen 25
Do. Af S. Chr. Grove 41
Vort Forbunds Virksomhed 177, 190, 193, 198, 202, 209, 213
Vælgerlisterne ligger fremme! 41, 45
Ynkeligt. Af Sørensen-Kjeld 158

Nær og Fjærn.

Afrivningskalender 12
Aarhus By 15
Arbejdernes Fællesbageri 15
Arbejdernes Bryggeri 19
Arbejdernes Teater paa Enghavevej . 35, 47
Arbejdernes Livsforsikringsselskab 43
Aalborg Lokalafdeling 43
Afstemningen over Arbejdsløshedskassen 115, 123
Arbejdernes Forsamlingsbygning 124
»Agrardagbladet« 131
Ad nye Veje 131
»Adresse-Avisen« 152
Arbejdsløshedsfesten 159, 163, 175, 187
Arbejdernes Fællesorganisation i Københ. 178
Besøg paa Arbejdernes Fællesbageri og Bryggeriet »Stjernen« 12
Bogtrykkerikalender 7
Billig og god Lekture 39
Bogtrykker J. Henriksen 59
Betegnende 75
Banneratsløring 79
Bogbinderne og Lærlingeforholdet 84
Bladtrykkerne 99
Borgerlig Vielse 124
Bogtrykkerne og Haandværkertoget 131
Bogholderi-Kursus'et 164
Badeanstalten »København« 160
Borups Læreanstalt 164, 187
Bespisningen af Arbejdsløse 178
Blandt Juleliteraturens Perler 195
»Buchdrucker-Woche« 196
Chr. Ludvig Mortensen 144
Censurvæsnet i Rusland 195
Det tyske Rigstrykkeri 15
Den ny Sundhedsvedtægt 32
Dødsfald 32, 47, 55, 97, 112, 139, 164, 212
De kvindelige Trykkeriarbejdere 35, 47
Den typ. Forening 39
Den offenlige Politiret 46
Dansk Tømrerforbund 51
D'Hrr. Tillidsmænd 55
Demonstrationstoget 80
Dødsfald i Sverig 92
Den internationale Sekretær 127, 131
Den aarlige Arbejdsløshedsfest 144
Den ord. halvaarlige Generalforsamling . 159
Det største Antal Bøger i Verden 160
Det tyske Typograf-Forbund 107
Det despotiske Rusland 167
Det hollandske Typografforbund 191
Det finske Typografforbund 195
Det japanske Papir 196
En Bog om Københavns ny Raadhus ... 32
Enkekassen 39
Et lille Eftermæle 39
Et sjældent smukt Erkendtlighedsbevis .. 43
Et Mindeskrift 47
Et af Landevejens ægte Børn 55
En Flyttefest 64
En Mindetavle 92
En Hjælp 92
Et Eksempel til Efterfølgelse 92, 98
Engelske Arbejdsforhold 168, 215
Et Uheld i Trykkeriet 115
En nødvendig Oplysning 175
Et Fremskridt i Trykning 196
Faktor Bau 4
Folkeuniversitetsforeningen 66, 92, 164, 175
Fundne Sager 39
Fra Afdelingen i Aarhus 39
Fra Amerika 43, 59
Fotoplastikon 59
Funktionærvalget 63
Forening for Boghaandværk 63
Faneafsløring 67
Fodtur 71
Fødselshjælperske 131
For Rejsende 131
Fagforbundsbevægelsen 144
Foreningen i Wien 148
Foreningen »Gutenberg« i Svendborg .. 154
Foredrag og Undervisning 159
Følgeblad 167
Fra Sydafrika 167
Fra Norge 191
Finsen-Mindesmærket 195
Fagforenings- og Arbejderliv paa Scenen 212
»Gutenberg-Marchen« 4
Gave til Biblioteket 47
Generalforsamlingen paa Søndag 55
Gutenberg-Koret 132, 179
Gamle Gerløv 164
Gymnastikkonkurrencen 199
Hvis jeg havde 20,000 Kroner 12
Høj Alder 47
Hadsund 51
Holstebro Avis 51
Hjælp til Selvhjælp 75
Hæfteapparater 168
Hovedbestyrelsesmedlem Aug. Grevsen .. 179
Indvielsesfest 35
I Aalborg 51
Ikke fair 104
I Elsass-Lothringen 167
Journalistskole 15
Juleuddelingen 19
Jubilæum 47, 139, 163
Julen er dyr 199
Jule-Sange 204
Jule-Indsamlingen 206
Karnevalet 4, 15, 19
Karnevalsgarderober 24
Karnevalsbilletterne 39
Klage over Typ.-Tid.s Forsendelse 71
»Kollegan« 92
Kursus for Typografer 148, 159
Kontingentforhøjelsen i Frankrig 167
Konkurrence-Tilbud 215
Kollegerne i Manchester 215
Kalenderdagbog og Lommehaandbog ... 204
Lønforhøjelse 15, 19
Lønbevægelse 15
Lønbevægelse i det romanske Schweiz .. 15
Lock-out i Bogbinderfaget 34
Literatur 84
Løgstør Folkeblad 92
Lørdag den 11. Juli 96
Maskinsætter-Lærlinge 15
Med Bogtrykker A. Knudsen 64
Medstifter af det schweiziske Forbund Fabian Lack død 215
Møder 67
Majdemonstrationen 67
Medlemskort 75
Mindesten for S. K. Johansen i Ringsted 152
Mindesmærket for Professor Finsen 175
Mandatnedlæggelse i Voldgiftsretten 187
Nytaarsfest 32
»Nordisk Boktryckarekonst« 35
Nykøbing F. Lokalafdeling 39
Ny Lokalformand 96
Ny Læge paa Frederiksberg 104
Nakskov Lokalafdeling 120
Ny typ. Forenings Medlemmer paa Rejse 139
Nettoudbyttet 195
Opmærksomheden 43
Organisationens Historie 75
Overskatteraad 80
Om Lærlingefabrikation 196
Organisationen af Bladudgivere i Provinserne 206
Provinstarifen 38
Paa given Foranledning 43
Paa Udflugt 120
Prisbelønning 124
Panoptikon 167
»Pjevs« 191
Prisen paa Monotype 195
Personalet i det østrigsk-ungarske Statstrykkeri 195
Paa den almindelige Udstilling 195
Personalemøder 199
»Politiken« solgt 215
Port Arthurs Vittighedsblad 199
Rettelse 4, 12, 59, 84, 92, 112, 131
Redaktørvalg 15
Russisk Justits 15
Resterende Karnevalsbilletter 43
Roskilde Tidende 55, 64
Rabatmærker 163
Sølvbryllup 23, 59, 80, 84, 87, 187
Sportsklubbens Aarsfest 43
Sygekassen 51, 55
Stemmesedlerne 71
Sundhedsvedtægten 80
Sommerferie 92, 104, 107, 112, 115, 123, 127, 131
Slagelse Lokalafdeling 100
Svendegilde 112
Sommerferie og Udflugt 120
Slipsnaal 127
Signor Haf 215
Skriftprøvebog 135
Sættemaskinens Anvendelse 167
Skibsaviser 196
Stor Gave 215
Typografernes Sportsklub 7, 96, 100, 159, 191
Typografernes Sanatorium 12, 34, 206
Telefonen og Karnevalsbilletterne 12
Typografernes Sangforening 15, 104, 120, 127, 195
Typografernes Stiftelses ny Bygning i Boyesgade 23
Typografernes Karneval 24, 34
Typografernes Karneval i Brønderslev ... 32
Typografernes Stiftelser 35, 148, 206
Tarif Underskrifter 46, 51, 71, 75, 79, 104, 111, 115
Tillidsmandsvalgene 46, 51
Til Efterligning 46
Til Trykkerne 55
Tilbud til Medlemmerne 75
Til de udelukkede Bogbindere 92
Tivoli og Fotoplastikon 92
T. C. C. 96
Trykkerne 99
Tryksagers Regningsprøver 215
Trækningslisten 152
Typografernes Sportsklubs Vaabenøvelser 164
Tugthusfanger som Strejkebrydere 167
Til det tyske Tarifamt 168
Trykkeriarbejdernes Brancheklub 179
Typografernes Arbejdsløshedsfest 191, 195, 199
Tysklands socialdemokratiske Aviser 196
Typograferne i De forenede Stater i Nordamerika 200
Typografens Jul 204
Udflugt til Rokilde 139
Undervisning 164
Udvalget til Optælling af Stemmesedler . 167
Understøttelse paa Stedet 206
Voldgiftsretten 7
Valg af Tillidsmænd 43
Videnskabeligt Folkebibliotek .. 47, 51, 55
Vor Kollega, Hr. Journalist J. P. Brochmann 63
Valgfondsindsamlingen 139
Valgfondsmærkerne 148
Valgene til Styrelse og til Voldgiftsretten 167
Zoologisk Have 59
40-Aars Jubilæum som Sætter 59
12. Juni 1904 96
75-Aars Jubilæum 135
100-Aars-Jubilæum 215
86,000 fagligt organiserede Arbejdere .. 196
100,000 Vinkelhager og 50,000 Skibe .. 196